

DZIŚ W NUMERZE:

Z wizytą w gościnnej Wiśle **str. 3**

Dzień dobry, pani Olzo... **str. 4**

PUDŁO – rubryka młodzieżowa **str. 5**

Pod Jaworowym bez rewelacji **str. 8**

SOBOTA
1 PAŹDZIERNIKA 2005
NR 116
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Fragment spotkania, w którym grający w czerwonych koszulkach piłkarze Bystrzycy pokonali drużynę z Trzynca 1:0.

Koniec 78-letniej historii

HAWIERZÓW (mro) – Z ciężkim sercem polska społeczność Błędowic przyjęła wiadomość o opuszczeniu przez polskie przedszkole budynku na ulicy Selska, który w 1927 roku

został wybudowany przez Macierz Szkolną.

Po 78 latach służby polskim dzieciom – na mocy decyzji władz miasta, które powołują się na zły stan techniczny obiektu, zagrażający przedszkolakom – przedszkole opustoszało. Budynek został przekazany właścicielowi obiektu, Zborowi Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. w Błędowicach.

W czwartek dyrektor PSP w Błędowicach, **Roman Kaderka**, przekazując klucze prawowitemu właścicielowi, zakończył przeprowadzkę polskiego przedszkola na ulicę Příma.

Pytanie do:

HENRYKA CIEŚLARA,
szefa Biura Podróży »Sles Tour«

Na czym polega realizacja projektu „Turystyczna promocja miejscowości Koszarzyska”, którego pan został managerem?

Do realizacji tego projektu przymierzaliśmy się już dwukrotnie, za pierwszym razem nam się nie udało. Zbieraliśmy materiały i zdjęcia dotyczące nie tylko Koszarzysk, ale również szerokiej okolicy. Następnie wydaliśmy osiem mniejszych i jeden duży folder. Zostały w nich wyszczególnione wszystkie atrakcje tego regionu. Chodzi o trasy dostosowane do uprawiania turystyki pieszej i rowerowej, ośrodki czasowe oferujące noclegi w Koszarzyskach oraz szereg atrakcji sportowych. Podczas gdy Beskidy w rejonie Hukwaldów i Ostrawicy promowane są bez przerwy, nasz atrakcyjny teren ciągle jest zapomniany, niewiele się o nim wie. Wydane przez nas materiały niebawem pojawią się na targach turystycznych, workshopach, trafią również do punktów informacji turystycznej zarówno po czeskiej, jak również po polskiej stronie granicy. Turyści będą mogli się przekonać, że Koszarzyska są oazą spokoju i relaksu, w której mogą się zregenerować i wypocząć. (man)

Nogoda

SOBOTA – Zachmurzenie zmienne, lokalne opady deszczu. Temperatura w dzień od 11 do 15 st., nocą od 6 do 2 st. C. **NIEDZIELA** – Bez zmian. Temperatura w dzień od 12 do 16 st., nocą od 8 do 4 st. C. **PONIEDZIAŁEK** – Bez zmian. Temperatura w dzień od 14 do 18 st., nocą od 9 do 5 st. C.

TURNIEJ PIŁKARSKI O MEMORIAŁ ALOJZEGO ADAMCA

Puchar dla Bystrzycy

BYSTRZYCA (man) – Triumfator turnieju piłki nożnej polskich szkół podstawowych o memoriał Alojzego Adamca została reprezentacja PSP im. Stanisława Hadyny w Bystrzycy. Puchar przechodni odebrała broniącej ubiegłorocznego tytułu drużynie PSP Trzinec z ul. Dworcowej.

Organizatorem turnieju jest ZG Macierzy Szkolnej w RC, głównym pomysłodawcą imprezy był śp. **Alojzy Adamiec**, członek PTTS „Beskid Śląski”. On to właśnie sześć lat temu zaproponował władzom Macierzy zorganizowanie tych zawodów.

Turniej rozpoczął się w ubiegłym tygodniu, kiedy w rozgrywkach półfinałowych rywalizowało dwanaście drużyn – po sześć z każdego z byłych naszych powiatów, karwińskiego i frydecko-misteckiego.

Do finałowej fazy rozgrywek, która rozegrana została wczoraj na obiekcie sportowym w Bystrzycy, awansowało sześć najlepszych zespołów. Na dwu boiskach rozegranych zostało 25 spotkań (czas gry dwa razy po 10 minut); prowadzili je byli sędziowie,

Karol Probosz i **Ota Karch**. O zwycięzcy turnieju przesądził pojedynek pomiędzy Bystrzycą i Trzyncem. Włosy pofarbowane na zielono broniącym tytułu trzynczanom szczęścia nie przyniosły, ponieważ w zaciętym pojedynku ulegli bystrzyczanom 0:1. Warto zauważyć, że w pięciu spotkaniach oba zespoły straciły łącznie jedną bramkę. Szkoda, że mecze rozgrywane były w zasadzie przy pustej widowni. Tylko piłkarzy Jabłonkowa do boju zagrzewały ogłuszającym dopingiem koleżanki z klasy.

Na miano najlepszego zawodnika turnieju zasłużył **Janusz Widenka** (Trzinec, ul. Dworcowa), najlepszym bramkarzem został **Patrik Hawliczek** (Bystrzyca), królem strzelców jego kolega z drużyny **Daniel Hawliczek**, który konto rywali obciążył sześcioma bramkami.

Kolejność drużyn: 1. Bystrzyca 13 pkt. (stosunek bramek 10:1), 2. Trzinec I 10 pkt. (7:1), 3. Jabłonków 7 pkt. (5:8), 4. Cz. Cieszyń 5 pkt. (2:5), 5. Wędrzynia 5 pkt. (5:9), 6. Sucha Górna 1 pkt. (1:6).

Niedziela w zoo

OSTRAWA (wak) – Dzień Miłośników Zwierząt przypadającego w dniu 5 bm. ostrawskie zoo obchodzić będzie już jutro, w niedzielę 2 bm. Bogaty i różnorodny program rozpocznie się o godz. 10.00. Oprócz karmienia zwierząt połączonego z wykładem o podopiecznych zoo, chrztu narodzonej przed miesiącem lamy (godz. 11.00) oraz pokazów sokolników (w godz. 12-14), kierownictwo ogrodu proponuje dzieciom przejażdżkę na kucykach oraz uczestnictwo w konkursach wiedzowych i sprawnościowych.

oraz przyjaciele naszej placówki będą mogli wziąć udział w zabawie „Provazkiada – czyli wiążemy sznurki sympatii”. Z okazji 150. rocznicy wydania „Babuni” B. Němcovej będziemy je dekorować karteczkami ze wspomnieniami o naszych kochanych babciach.

Najbogatszą ofertę imprez przygotowaliśmy dla dzieci i młodzieży. Pierwszoklasistów wraz z rodzicami lub dziadkami zapraszamy na uroczyste pasowanie nowych czytelników – **w wtorek 4 hm. i czwartek 6 hm. w godz. 13.00-18.00**. Starsze dzieci mogą miło spędzić czas w bibliotece biorąc udział w popołudniu z fułofunami, w turnieju gry planszowej „Scriba” oraz śródowych spotkaniach „Torba listonosza” i „Dzieci listy piszą”.

Serdecznie zapraszamy!

Bibliotekarki BR w Karwinie

– To ładnie, że twoi rodzice czytają „Głos Ludu”!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

IV MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA POLONIJNA W SZCZECINIE

Pod takim hasłem obradowała w Szczecinie, w końcu września 2005 roku, IV Międzynarodowa Konferencja Polonijna zorganizowana wspólnie przez Uniwersytet Szczeciński i Europejską Unię Wspólnot Polonijnych.

Po wejściu Polski do Unii Europejskiej zmienił się status prawny Polonii. Dziś sprawą najważniejszą dla Polonii i Polaków mieszkających w krajach Unii Europejskiej jest nasz status prawny i polityczny. Wynika on z faktu, że wszyscy Polacy stali się obywatelami Unii. Zmiana ta dotyczy zarówno Polonii, która nadal istnieje, jak i Polaków mieszkających poza krajem, którzy nie są Polonią, ale emigrują ze swej ojczyzny. Termin Polonia winno się więc używać na określenie Polaków żyjących na stałe i w sposób zorganizowany poza krajem, a nie obejmować całego, niemal masowego dzisiaj ruchu emigracyjnego, który jest w istocie

rzeczy ruchem okresowym, przejściowym i, w do-
minującej większości, zarobkowym.

Nadszedł więc moment zmiany, w którym środowiska polonijne muszą zająć zupełnie nowe sta-

Polonia w nowej Europie

nowisko wobec własnej specyfiki, tak aby zachować własną tradycję, która jest wynikiem pewnej ciągłości postaw zbiorowych. Należy się też zastanowić, jak wychowywać młode pokolenie polonijne, aby wprowadzić je w już ukształtowaną tradycję, która jest ciągle podstawą ich tożsamości.

Zdaniem **prof. dr. hab. Grzegorza Kaczyńskiego** z uniwersytetu w Katanii na Sycylii, wiceprezesa Związku Polaków we Włoszech: *ludzie, którzy żyją w krajach obcych, choć obcy przestają już tam być, przynajmniej w sensie prawnym, w obrę-*

bie Unii Europejskiej ukształtowali swą tożsamość na zasadzie niekonfliktowej dwukulturowości. Fakt jednorodnego obywatelstwa w skali europejskiej nie zmienia niemal w niczym tego problemu. Może go nawet komplikować, ponieważ osobowość polityczno-prawna jest ważnym, ale nie podstawowym elementem tożsamości. Jest nim natomiast osobowość kulturowa.

Wypracowanie pewnej tradycji polonijnej w środowisku ludzi, którzy znajdują się poza krajem z różnych powodów, było i jest naprawdę trudne. A to dlatego, że motywy emigracji są niezmienne istotne w adoptowaniu się, lub nie, do nowego środowiska i, co jest także istotne, w zachowaniu przywiązania do własnej ojczyzny. Inaczej jest w przypadku ucieczki politycznej z ojczyzny, inaczej w przypadku powodów ekonomicznych. Wówczas inne są też wizje światów. **Ciąg dalszy na str. 5**

U rodaków

■ Ukazujący się w Cieszynie „Głos Ziemi Cieszyńskiej” obchodzi jubileusz 50-lecia. Jest najstarszym tygodnikiem regionalnym w Polsce, jego pierwszy numer ukazał się 1 października 1955 roku.

■ W wyborach parlamentarnych zwyciężyło w powiecie cieszyńskim PiS (29,59 proc. głosów) przed Platformą Obywatelską (24,39 proc.). Tradycyjnie dobry wynik zanotował SLD, na który zgłoszowało 15,05 proc. wyborców. Frekwencja wyborcza wyniosła 40,03 proc. Ziemia Cieszyńska w nowym Sejmie mieć będzie tak jak dotychczas dwóch przedstawicieli. Teraz będą to Jan Szwarz z SLD i Tadeusz Kopec z PO.

■ Na 6 listopada wyznaczony został termin referendum w gminie Skoczów. Mieszkańcy będą decydowali o tym, czy odwołać Radę Miasta i burmistrza. Rada staje przed zarzutem braku strategii rozwoju miasta, więzi z mieszkańcami i kontroli nad poczynaniami burmistrza, natomiast burmistrzowi inicjatorzy referendum zarzucają prywatę, nierówne traktowanie obywateli w zakresie zbywania gminnych gruntów oraz liczne naruszenia ustawy o samorządzie terytorialnym.

■ W piątek 23 września wybuchł groźny pożar w hotelu „Gołębiwski” w Wiśle. Ogień zaprószyli prawdopodobnie robotnicy podczas prac dekarских. W związku z pożarem ewakuowano 1100 osób, pracowników i gości hotelu. W trwającej 7 godzin akcji gaśniczej brało udział 41 sekcji straży pożarnej.

■ Przy każdej większej ulewie cieszyńskimi mieszkańcy przy Puńcówce byli w strachu. Teraz przestaną się obawiać zalania, bo miasto zlikwiduje niebezpieczną zapórę, która spiętrzała tu wodę. W połowie lat 80. ówczesne władze Cieszyna postanowiły stworzyć dla mieszkańców niewielki zalew, nad którym mogliby wypoczywać i łowić ryby. Dlatego na Puńcówce – potoku przepływającym przez obrzeża miasta – wybudowały sporych rozmiarów jaz. – Niestety, jak pokazał czas, był to ewidentny błąd – mówi Włodzimierz Cybulski, obecny wiceburmistrz Cieszyna.

■ Owce powoli spędzane są z hal. To atrakcja dla turystów. Dzisiaj łosod (na Żywiecczyźnie) albo rozsod (w Beskidzie Śląskim), czyli oddawanie owiec gospodarzom, będzie można oglądać na Hali Boraczej w Węgierskiej Górze. Jutro natomiast odbędzie się rozsod w Istebnej.

■ Kilkaset osób z Wilamowic i okolic będzie 23 października osobiście uczestniczyło w kanonizacji pochodzącego stąd abp. Józefa Bilczewskiego. Czekali na tę uroczystość od lat. Darem od wilamowickiej parafii pw. Przenajświętszej Trójcy będzie monstrancja. Papieżowi Benedyktowi XVI wręczy ją mieszkająca jednej z podbeskidzkich miejscowości. Mężczyzna ten przed laty zламаł kręgosłup, groziło mu, że do końca życia będzie poruszał się tylko na wózku inwalidzkim. Za sprawą abp. Bilczewskiego stał się jednak cud: mężczyzna chodzi.

■ Słowacki śmigłowiec Mi-8 ustawił na zboczach Pilska 21 potężnych, metalowych podpór, na których zostanie zawieszona lina z krzeselkami. To najtrudniejszy etap budowy nowej kolejki linowej, z której narciarze skorzystają już w nadchodzącym sezonie. Kolejka będzie miała blisko 1,6 km długości, a na linach zawiesznie 226 dwuosobowych krzeselek. Będą kursowały z Korbiewa Kamiennej na Halę Szczawiny, skąd narciarze pojadą dalej dotychczasowym orczykiem w kierunku Hali Miziowej. Do tej pory, żeby dostać się na Szczawiny, trzeba było skorzystać aż z trzech wyciągów. Prace potrwać do końca listopada, kosztują około 5 mln zł. **Opr. (kor)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Czeskokieszyńska Biblioteka Miejska zaprosiła wczoraj po południu na rynek nie tylko czytelników, ale także bibliotekarzy z 65 placówek z całej RC na Biblioteczny Happening, którego „patronem” był obchodzący w tym roku 40-lecie telewizyjny „Večerniček”.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Weekend z »Trówą«

CIESZYN/CZ. CIESZYN (kor) – Jutro zakończy się ponadgraniczna impreza „Skarby z cieszyńskiej trówy”. Na Wzgórzu Zamkowym w Cieszynie już dzisiaj ponownie stanie Namiot Sztuki Kulinarnej, w którym do niedzieli (do godz. 18) będzie można posmakować regionalne i staropolskie potrawy, a

także obejrzeć w akcji rzemieślników artystycznych i ludowych. Dzisiaj o godz. 17 odbędzie się też wykład Małgorzaty Kiereś pn. „Trówa – historia rodzinna” oraz wernisaż wystawy Piotra Sudyki „Ołtarz oglądany” (Rotunda św. Mikołaja, 18.00). W niedzielę natomiast o godz. 15.30 odbędzie się m.in. V Cieszyński Konkurs Pieczenia Strudla, a o 16.00 koncert Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej pn. „Ojcowski dom to istny raj...”.

Również w czeskokieszyńskiej „Strzelnicy” odbędzie się podczas weekendu (10.00-17.00) prezentacja ludowego rzemiosła, wystawa twórców ludowych oraz strojów cieszyńskich. Dzisiaj wieczorem od godz. 20.00 można też poszaleć na balu w stylu country.

Będzie gdzie postać

TRZYNIEC (man) – Z uwagi na wzmagający się ruch kołowy kierowcy w Trzyńcu Starym Mieście z trudem znajdują wolne miejsca do zaparkowania swych aut. Parkingi przed domem handlowym „Lidl” i na Placu Pokoju w godzinach szczytu są zajęte do ostatniego miejsca. W sierpniu przystąpiono więc do budowy nowego parkingu nieopodal „mysiej dziury”. Parking, który oddany zostanie przed końcem roku, pomieści 100 samochodów i pochłonie 12 mln Kc. W jego sąsiedztwie w przyszłości ma powstać stacja paliw.

Szpital młodnieje

CZ. CIESZYN (s) – Szpital miejski wczoraj uruchomił zrekonstruowany oddział terapii intensywnej. Dziś placówka ta przyjmie pierwszych pacjentów. Nowy oddział wyposażony został w nową aparaturę medyczną wartości 4,5 mln Kc oraz sprzęty za 1,5 mln Kc.

Trwają jeszcze prace rekonstrukcyjno-modernizacyjne na oddziałach biochemii i hematologii oraz reperfekcja elewacji i porządkowanie otoczenia pawilonów szpitalnych.

Piekawostki

Prawdziwa Itaka?

Brytyjczyk Robert Bittlestone, archeolog z zamiłowania, twierdzi, że zidentyfikował Itakę – miejsce opisane przez Homera w słynnej epopei „Odyseja”. Bittlestone ponad dwa lata szukał skalistej wyspy, która pasowałaby do homerowskich opisów ojczyzny legendarnego Odyseusza. Do swoich badań Bittlestone użył zdjęć satelitarnych i technik trójwymiarowej wizualizacji, wykorzystywanych przez NASA.

Walczą z wagarami

Dobra wiadomość dla rodziców, gorsza dla wagarowiczów. Dyrekcja szkół z kilku rzymskich dzielnic postanowiła wysłać SMS-y rodzicom, których dzieci nie przyszły na lekcje. W ten sposób postanowiono walczyć z plagą wagarów. Koniec z podrabianiem podpisu rodziców pod usprawiedliwieniem nieobec-

ności w szkole. W sukces nauczycielom przyszła najnowsza technologia. „Państwa dziecka nie ma w szkole” – wiadomość takiej treści otrzymają SMS-em rodzice nieobecnych uczniów szkół podstawowych i średnich.

Może zabić 150 mln ludzi

Pandemia grypy, rozprzestrzeniającej się na cały świat, może zabić aż 150 mln osób na wszystkich kontynentach, jeśli ludzkość nie zdąży się odpowiednio przygotować na przyjęcie mutacji wirusa ptasiej grypy, zdolnej do przenoszenia się z człowieka na człowieka – przestrzegła ONZ. Ostatnia pandemia grypy, która wybuchła w r. 1918, zabiła ponad 40 mln ludzi na całym globie i wykazała, że świat współczesny, w którym przestrzeń i granice mają coraz mniejsze znaczenie, jest bezbrzydny wobec takich wyzwań. Ptasia grypa

MOIM ZDANIEM

Wyborcza jesień

Polacy żyją w tym roku wyborami. Ledwo co zakończyły się wybory parlamentarne i chociaż na razie nie wiadomo, jak będzie wyglądał rząd, wiemy już, kto zasiądzie w ławach poselskich i w Senacie RP. Tymczasem ruszyła na pełnych obrotach kolejna kampania – 9 października wyborcy zadecydują o tym, kto będzie zasiadał przez najbliższe pięć lat w fotelu prezydenta.

W wyborach startuje 12 kandydatów (jeden z kandydatów zginął przed tygodniem w wypadku samochodowym, jeden zaś wcześniej wycofał swoją kandydaturę). Sama kampania, zwłaszcza ta, którą możemy obserwować na ekranach telewizyjnych, przypomina kabaret lub klasyczny teatr absurdu. Bo też – jak już się chyba stało w Polsce tradycją – część prawicowych kandydatów próbuje zachęcić wyborców do głosowania na swoją osobę przedstawiając program jak najbardziej lewicowy. Program niektórych lewicowców natomiast uznaje się za prawicowy. Jeden z kandydatów rozdał ciosy na prawo i lewo, zarzuca wielu wywodzącym się z „Solidarności” politykom, że współpracują z lewicą. Sam jakoś zapomina, że był w latach 80. członkiem jakiegoś tam ciała doradczego gen. Wojciecha Jaruzelskiego.

Czasami jednak, kiedy oglądamy kolejne punkty tego telewizyjnego kabaretu, uśmiech zamarza nam na ustach. Dzieje się tak przede wszystkim podczas audycji lidera jednej z partii narodowych, który sięga do najsmutniejszych kart z historii Polski i otwarcie deklaruje zwierzęcy niemal antysemityzm.

Inny kandydat w swoim klipie przeprosza elektorat za to, że... nie mówi dobrze po polsku. Kto jak kto, ale prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powinien chyba dobrze władać polszczyzną. A w dodatku kandydat nie zapewnił – jak na razie – wyborców, że jako prezydent weźmie przyspieszony kurs polskiego. Może się zatem zdarzyć, że włączając w Nowy Rok telewizję, by wysłuchać orędzia noworocznego prezydenta, usłyszymy „nałożony” na jego głos lektora.

Paranoja...

JACEK SIKORA

POLSKIE TOWARZYSTWO MEDYCZNE W PAŹDZIERNIKU

Kręgle i kongres

W październiku Polskie Towarzystwo Medyczne w RC urządza dwie imprezy. Pierwsza – w Cz. Cieszynie, w piątek 7 bm. o godz. 19.00 – będzie miała charakter wyłącznie rozrywkowy: rozegrane zostanie spotkanie w kręglach w Bowling Centrum (przy ul. Swojsikova obok dworca autobusowego) pomiędzy PTM i Polskim Towarzystwem Lekarskim w Cieszynie.

Natomiast w dniach 21-22 bm. w

Trzyńcu w hotelu „Steel” odbędzie się druga impreza październikowa PTM-u: kongres pn. „30 lat pracy Polskiego Towarzystwa Medycznego dla medycyny i społeczeństwa”. Kongres, podczas którego referaty naukowe wygłoszą lekarze z Polski i RC, uzyskał akredytację Czeskiej Izby Lekarskiej w ramach szkolenia ustawicznego. Jego uczestnicy mogą zatem liczyć na zdobycie punktów kwalifikacyjnych. (s)

Czy za 15 lat będzie czystsze?

Poprawa stanu powietrza w Europie, a co za tym idzie, większa ochrona ekosystemów, a także wyraźne polepszenie stanu zdrowia Europejczyków do 2020 roku – to cel strategii czystszej powietrza przedstawionej przez Komisję Europejską. To pierwsza część szóstego programu działania w sprawie środowiska naturalnego. Dalszymi będą plany strategiczne dot. środowiska morskiego, zapobiegania powstawania śmieci i recykacji, równomiernego użytkowania źródeł energii, gleby, pestycydów oraz środowiska miejskiego.

Strategia dotycząca czystszej powietrza została skoordynowana z celami Strategii Lisbońskiej (dot. zatrudnienia) i harmonijnego rozwoju UE i zakłada obniżenie śmiertelności Europejczyków spowodowanej zanieczyszczeniem powietrza o prawie 40 proc. do 2020 roku. Cel ten ma być osiągnięty przez ograniczenie emisji mikrocząstek kurzu oznaczanych jako PM 2.5 (przenikających głęboko do ludzkich płuc), przyziemnego ozonu oraz wszystkich zanieczyszczających powietrze nad Europą substancji.

Strategia obniży liczbę przedwczesnych zejść z 370 tys. w 2000 roku na 230 tys. w roku 2020. Bez podjęcia tego programu wyniosłyby one w 2020 roku 290 tys. Symulacje

mówią, że strategia przyniesie nie tylko obniżenie umieralności, ale i obniży zachorowalność, liczbę hospitalizowanych, wpłynie na wzrost wydajności produkcji i w dziedzinie ochrony zdrowia da się zamknąć zyskiem minimalnie 45 mld euro rocznie, co jest sumą pięciokrotnie wyższą niż koszty związane z wprowadzeniem tej strategii.

Po raz pierwszy każde państwo członkowskie będzie musiało wykazać się obniżeniem koncentracji mikrocząstek, a w najbardziej zanieczyszczonych rejonach zostaną ustanowione limity koncentracji. Dodatkowo będą wprowadzone normy i pułapy dotyczące emisji w energetyce, motoryzacji, transporcie, rolnictwie, a także w funduszach strukturalnych i współpracy międzynarodowej. – Ta strategia wyraźnie poprawi jakość powietrza w Europie. Zapobiegnie tysiącom przedwczesnych zgonów i chorobom związanym z zanieczyszczeniem powietrza, wyraźnie zmniejszy szkody w płodach rolnych, leśnych i innych ekosystemach. Poprawa jakości powietrza będzie oznaczać pewne koszty, ale zwrócą się one przynajmniej pięciokrotnie w postaci wygód, z których będzie korzystać ogół Europejczyków – powiedział komisarz ds. środowiska naturalnego **Stavros Dimas**. (mro)

kcji zlicytowane zostanie nieznane nagranie wywiadu, jakiego udzielił Lennon i Yoko Ono w 1969 r. w Kanadzie podczas protestu przeciwko wojnie w Wietnamie – „Bed In For Peace”.

Mysz na pokładzie

Obecność myszy na pokładzie opóźniła start samolotu kompanii lotniczej Qatar Airlines i pokrzyżowała plany 250 pasażerów lecących z Filipin do Kataru. Załoga samolotu przez 13 godzin szukała gryzonia. Kapitan natychmiast nakazał pasażerom opuszczenie maszyny, po czym obsługa naziemna rozpoczęła dezynsekcję i rozmieściła pułapki. Myszy jednak nie udało się nigdzie odnaleźć. Myszy i inne gryzonie są na pokładzie samolotu traktowane jako poważne zagrożenie, ponieważ potrafią przegryźć kable elektryczne.

INTERESUJĄCY PŁON WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ BIBLIOTEK Z wizytą w gościnnej Wiśle

Biblioteka Miejska w Cieszynie, pełniąc obowiązki biblioteki powiatowej, organizuje co roku dla swoich pracowników konferencję szkoleniową, na którą zaprasza również delegację zaolziańskich bibliotek. Dzięki temu w poprzednich latach nasze „panie od książek” miały okazję poznać Koniaków i Istebną, Ustron, Brenną. Ale nie chodzi tylko o zwiedzanie. Każda konferencja ma w programie przede wszystkim ciekawe wykłady, spotkania z interesującymi ludźmi, odkrywanie śladów literatury na Śląsku Cieszyńskim. W tym roku zostałyśmy zaproszone do Wisły. My – to znaczy bibliotekarki z Bogumina, Hawierzowa, Karwiny, Cz. Cieszyna, Trzyńca i Bystrzycy. W Sali Sesyjnej Urzędu Miasta wysłuchałyśmy niezwykle ciekawego wykładu dr Joanny Jurgala-Jureczki na temat powiązań literackich na Śląsku, czyli co mają wspólnego książki G. Morcinka, Z. Kossak i J. Pilcha. Fakty sympatycznie przeplatane osobistymi wspomnieniami (prababcia pani doktor pochodziła z Karwiny) nadawały wykładowi atmosferę ciepłej gawędy. Pani Jurgala-Jureczka prowadziła następnie spotkanie autorskie z Jerzym Pilchem.

Następnie grupka bibliotekarek z Czech pojechała do Wisły Czarnego, by zwiedzić nie lada zabytek – Rezydencję Prezydenta RP ZAMEK w Wiśle – Narodowy Zespół Zabytkowy.

Zamek Prezydenta RP w Wiśle zbudowany został w latach 1929-1930 w miejscu spalonego drewnianego zamczku myśliwskiego Habsburgów z początków XX wieku. Był darem ludu Śląskiego – powracającego po ponad 600 latach do Macierzy – dla Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego i jego następców.

Zamek w Wiśle jest awangardowym dziełem polskiej myśli architektonicznej i artystycznej okresu 20-lecia międzywojennego. O jego unikalności świadczy nie tylko architektura, lecz również wystrój i wyposażenie wnętrza. Współpracownikami Adolfa Szyszko-Bohusza przy projektowaniu rezydencji byli Andrzej Pronaszko i Włodzimierz Padlewski. Zamkowe wnętrza zdobiły barwne polichromie oraz unikatowe w swojej formie meble wykonane ze stali chromowej, drewna, skóry i pluszu, jak również żyrandole, lampy i kinkiety. Wiek-

nim regularnie i chętnie, kilka razy do roku. Zapraszał do Wisły znakomitych gości, w Zamku przebywali m.in. książę Kentu i śpiewak operowy Jan Kiepura. Podczas nieobecności prezydenta Zamek był udostępniany do zwiedzania, przychodziły tu wycieczki dzieci i młodzieży ze wszystkich szkół w regionie.

W latach okupacji hitlerowskiej Zamek zamieniony został w ośrodek dla oficerów i urzędników III Rzeszy. Najprawdopodobniej Niemcy przeprowadzili przebudowę Zamku, wymieniając zaprojektowane przez

Pisarz Jerzy Pilch i Joanna Jurgala-Jureczka podczas spotkania z zaolziańskimi bibliotekarkami.

szość pierwotnego wyposażenia przetrwała do dnia dzisiejszego.

Prezydent Ignacy Mościcki po raz pierwszy odwiedził Zamek w Wiśle na przełomie stycznia i lutego 1931 roku. Do wybuchu wojny był w

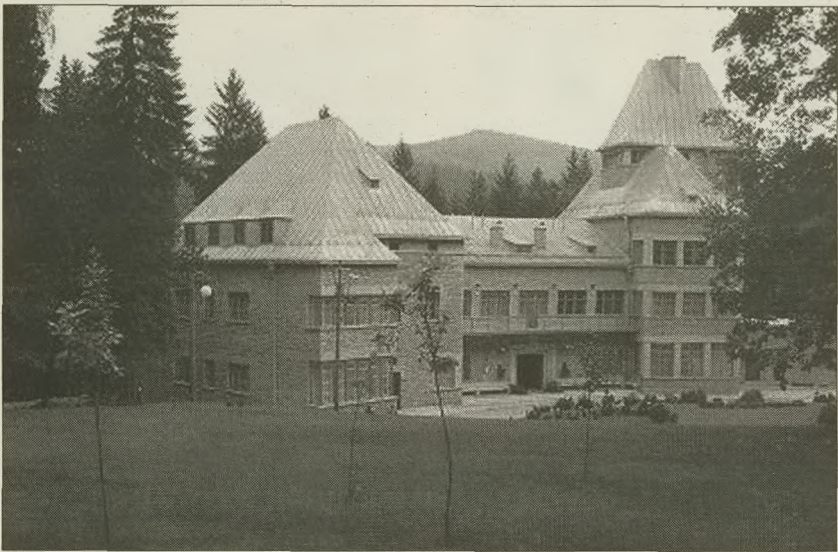
Adolfa Szyszko-Bohusza płaskie dachy na spadziste.

W 1945 roku Zamek na powrót stał się rezydencją głowy państwa polskiego. Gdy w 1952 roku konstytucja PRL zniósła urząd Prezydenta, przejęty został przez Urząd Rady Ministrów. Bywali w nim najwyżsi przedstawiciele władz, m.in. Józef Cyrankiewicz, Edward Ochab i Edward Gierek.

W 1981 roku Zamek przekazany został górnikom z KWK im. XXX-lecia PRL (obecnie KWK „Pniówek” z Pawłowic Śląskich).

Losom Zamku coraz bardziej interesowali się historycy sztuki i konserwatorzy zabytków. W 1994 roku całe założenie wpisane zostało do rejestru zabytków.

Starania o powrót Zamku pod opiekę Prezydenta RP rozpoczęte zostały już od początku lat 90. Zaowocowały one sukcesem w 2002 roku. Z inicjatywy Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego bezzwłocznie rozpoczęty został kompleksowy remont i konserwacja. W jego wyniku ocalony

Zamek – rezydencja prezydenta RP w Wiśle.

Fot. EWA SIKORA

Break Show

FELIETON DARKA JEDZOKA

Wszyscy wiemy, że Internet może być wspaniałym źródłem informacji – zarówno tych pożytecznych, jak i tych niebezpiecznych. Jest jednak jeszcze trzecia opcja – w sieci krąży miliony terabajtów informacji bardzo lub całkowicie bezużytecznych. I właśnie takie pociągają mnie najbardziej.

Kiedy skończyłem niedawno pisanie pracy, do której wielką część materiałów uzyskałem w Internecie, postanowiłem poba-raszować trochę w morzu zer i jedynek – a wyniki były oszałamiające. Po dwóch godzinach guglenia się (czytaj „pracowania z wyszukiwarką „Google”) i pracy z Wikipedią (a raczej www.pl.wikipedia.org – polskim klonem największej darmowej encyklopedii, która jest poszerzana przez samych internautów) osiągnąłem Nirwanę, napisałem się danymi tak całkowicie głupawymi i niepotrzebnymi, że opanował mnie słodki błogostan. Czy wiedzieliście, że...

Marilyn Monroe miała 6 palców na obu nogach? W Chinach żyje więcej ludzi mówiących po angielsku niż w Stanach Zjednoczonych? Gdyby ktoś krzychał bez przerwy przez 8 lat, 7 miesięcy i 6 dni wytworzona w ten sposób energia mogłaby ogrzać jeden kubek kawy? Gdyby ktoś – ehm – puszczał baki bez przerwy przez 6 lat i 9 miesięcy, ilość gazu wystarczałaby na stworzenie bomby atomowej? Krzesło elektryczne wynalazł... dentysta? Najkrótsza wojna trwała 38 minut – po takim czasie Zanzibar skapitulował przed Anglią w 1896 roku? Przeciętny człowiek zjada w nocy w ciągu swojego życia 8 pająków? Niedźwiedzie polarne są leworęczne? Dzielicie datę swych urodzin z 9 milionami osób na całym świecie?

Ostatnia informacja stała się impulsem do poszukiwań na Wikipedii, które zakończyły się – przynajmniej dla mnie – mocnym rozczarowaniem. Encyklopedia umożliwia wyszukanie wszystkich najważniejszych wydarzeń, które mają związek z dowolną podaną datą. Dzięki temu stwierdziłem, że moja rodzicielka obchodzi urodziny

wspólnie z Polańskim, Bedfordem i Stachurą. Głowa rodziny cieszy się towarzystwem Brunona Schulza. Siostra gorzej – na datę jej urodzin przypadają urodziny Benita Mussoliniego oraz drugie najważniejsze święto państwa w Peru.

Ja oczywiście oberwałem najgorzej. W „moim” dniu nie urodził się nikt specjalnie ciekawy, za to zmarło trzech papieży (Jan VII, Grzegorz XII i Jan III) a policja znalazła w domu Johna Lennona i Yoko Ono 168 kwiatostanów marihuany. Nie tak bardzo obchodzi mnie fakt, że w dniu moich urodzin Azerbejdżan obchodzi święto swojej niepodległości... Jednak najbardziej deprymuje mnie świadomość, iż właśnie tę datę Światowa Organizacja Zdrowia wyznaczyła jako Światowy Dzień Menopauzy i Andropauzy.

Ja się nie bawię. Jak tu zachowywać się dostojnie i statecznie z taką datą wypisaną w dowodzie osobistym?

Mądrala

został unikatowy zabytek, dotychczas stosunkowo mało znany. Odtworzone zostały wszystkie wnętrza reprezentacyjne Zamku, łącznie z restauracją barwnych polichromii autorstwa Andrzeja Pronaszki i odnowieniem wszystkich zachowanych mebli i elementów oświetlenia. Jednocześnie Zamek poddany został modernizacji i przystosowany do współczesnych standardów rezydencji Prezydenta Rzeczypospolitej.

3 marca 2005 odrestaurowany zamek został ponownie otwarty. Jego wnętrza zachwyciły nas stylową prostotą i elegancją. Z przewodnikiem PTTK zwiedziliśmy wnętrza (oczywiście oprócz prywatnych apartamentów prezydenta) oraz drewnianą kaplicę z roku 1909.

Zaskoczyła nas informacja umieszczona na tablicy informacyjnej obok kościołka: „We wnętrzu ołtarz z I połowy XVII wieku, dwa obrazy (z I poł. XVII w. i z 1638 r.) oraz dwa krucyfiksy (z I poł. XV w. i I poł. XVII w.) z rozebranego kościoła w Bystrzycy na Zaolziu”.

Część grupy, która nie była w Zamczku, zwiedziła Miejską Bibliotekę Publiczną w Wiśle, po czym spędziła mile i ciekawie czas w Muzeum Beskidzkim im. A. Podzorskiego słuchając niezwykle interesującego wykładu M. Kiereś. Konferencję zakończyła wspólna biesiada przy ognisku.

Dziękujemy pracownikom Biblioteki Miejskiej w Cieszynie oraz biblioteki w Wiśle i cieszymy się na dalszą współpracę.

EWA SIKORA

Biblioteka Miejska, Czeski Cieszyn

SOCRATES COMENIUS: Spotkanie koordynatorów

W Hawierzowie spotkali się koordynatorzy z czterech szkół realizujących od roku szkolnego 2002/2003 międzynarodowy program „Socrates Comenius”: Zespołu Szkół Handlu i Usług w Hawierzowie Suchej Średniej, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Rydułtowach (Polska), Zespołu Szkół Handlowych w Żylinie (Słowacja) oraz Wyższej Szkoły Rozwoju Turystyki w Krems (Austria).

– Na samym wstępie instytucje partnerskie wymieniły materiały informacyjne o szkołach i miejscowościach, w których się znajdują – powiedział nam Karel Koryš, koordynator i wicedyrektor szkoły w Suchej Średniej. – Z kolei realizowaliśmy projekt pn. „W zdrowym ciele, zdrowy duch”. Dziewczeta i chłopcy z poszczególnych szkół uczestniczyli w wielu imprezach sportowych. Zorganizowano wspólne wycieczki do miejscowości graniczących z Polską, Słowacją i Austrią, a także mecze piłki nożnej, rozgrywki w bowlingu. Tegoroczny projekt poświęcony jest zagadnieniom walki z narkomanią, przemocą i szyskaną.

Comenius stanowi wyzwanie dla 350 tys. szkół w Europie i 69 mln uczniów tych szkół. Wspiera inicjatywy mające na celu podniesienie jakości nauki w szkole i promowanie świadomości europejskiej w procesie edukacyjnym.

(wak)

Uwaga, kieszonkowcy!

OSTRAWA (wak) – W ostrawskich środkach komunikacji miejskiej pasażerowie kilka razy w ciągu dnia słuchają komunikatu ostrzegającego ich przed kieszonkowcami. Policja wydała w ten sposób walkę złodziejom. Podczas wakacji było tak samo na bazarach i dworcach oraz w kilku innych miejscach, gdzie tłok sprzyja przestępcom.

– Każda z komend na terenie województwa morawsko-śląskiego prowadzi własne działania w ramach akcji „Bezpieczne miasto”. Ostrzeganie przed kieszonkowcami jest jednym z jej elementów. Przede wszystkim zależy nam na prewencji. Chcemy ostrzec: „uważaj, bo tutaj możesz być okra-

dzony”. Mamy nadzieję, że pasażerowie zareagują, tak na te komunikaty, jak na plakaty i ulotki, które umieściliśmy w kilkudziesięciu autobusach i tramwajach, gdzie niebezpieczeństwo kradzieży jest największe, i sprawdzą, czy ich portfel, telefon komórkowy i dokumenty są w bezpiecznym miejscu – mówi rzeczniczka straży miejskiej, Soňa Bradačová.

Zdaniem Miroslava Badury, motorniczego tramwaju na linii Przywóz – Ostrawa Poruba, komunikaty mają sens. – Wprawdzie mówi się, że na złodzieja nie ma sposobu, lecz zauważyłem, że odkąd w moim tramwaju pasażerowie słuchają komunikatów, stali się bardziej czujni.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

W 1998 roku ukazała się publikacja „Śpiewamy wszyscy. Śpiewnik popularny dla każdego” autorstwa Józefa Wierzoncia. Śpiewnik wydany przez Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne PZKO, Śląski Oddział Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Katowicach oraz karwińską „Przyjaźń” przeznaczony jest dla szerokiego kręgu odbiorców i wg autora ma „służyć wyłącznie celom popularyzatorskim, przede wszystkim rozpiewaniu społeczeństwa”.

Zawierający ponad trzysta pieśni i piosenek śpiewnik tematycznie został podzielony na kilka części obejmujących kolejno pieśni ludowe, pieśni naszych babć i dziadków, pieśni żołnierskie i harcerskie, pieśni okolicznościowe, towarzyskie i biesiadne oraz pieśni patriotyczne. Dołączono także zapis nutowy i teksty do popularnych tańców śląskich.

Sam układ formalny śpiewnika to dwie części. W pierwszej utwory są opublikowane w wersji zapisu nutowego z tekstem pierwszej zwrotki i ewentualnie refrenu. Ze względów obywatelskich zastosowano ciągłość zapisu nutowego oddzielając poszczególne utwory tylko niewielką spacją z numerem kolejnej pieśni.

W drugiej części w tej samej kolejności co zapisy nutowe w części pierwszej opublikowano teksty piosenek i czytelnicy mają do dyspozycji wszystkie zwrotki popularnych pieśni.

Wydanie śpiewnika zostało dofinansowane przez Ministerstwo Kultury i Sztuki RP oraz Urząd Miejski w Karwinie, jego nakład wynosił 8000 egzemplarzy a rozprowadzany był nie tylko na Zaolziu, ale także w Polsce.

»KAŻDA ROLA JEST DLA AKTORA WAŻNA, KAŻDĄ NA SWÓJ SPOSÓB PRZEŻYWA« – MÓWI HALINA PASEKOWA

Dzień dobry, pani Olzo...

Pierwsza w tym sezonie premiera Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego – sztuki „Inne rozkosze” Jerzego Pilcha – miała dla aktorki Haliny Pasekowej szczególne znaczenie. Pani Halina rozpoczęła nią bowiem swój 40. sezon w tym teatrze. Sama zaś premiera była dla aktorki już... 190(!). Te dwie okazje wystarczą, aby poprosić aktorkę o wywiad.

Czterdzieści lat na scenie to sporo... Musiała pani zaczynać w bardzo młodym wieku...

Albo po prostu mam już tyle lat? (*śmiech*) Zresztą nigdy nie ukrywałam, że to już jest mój 40. sezon. A gdyby doliczyć do tego jeszcze ten niecały rok, kiedy to grałam w jednym przedstawieniu Sceny Polskiej jeszcze przed pójściem na studia, to będzie tych sezonów jeszcze więcej.

A trzeba wiedzieć, że była to wtedy ostatnia premiera Sceny Polskiej na scenie hotelu „Piast”. Chodzi o sztukę „Królowa przedmieścia”. Jej premiera odbyła się 10 marca 1961 roku, czyli jeszcze przed moją maturą. Próby rozpoczęły się w grudniu 1960, do egzaminu dojrzałości uczyłam się więc podczas prób. Później także w garderobach na wszystkich stacjach, do których zespół zawiązał. A było tych stacji, do których Scena Polska wówczas wyjeżdżała, aż 36.

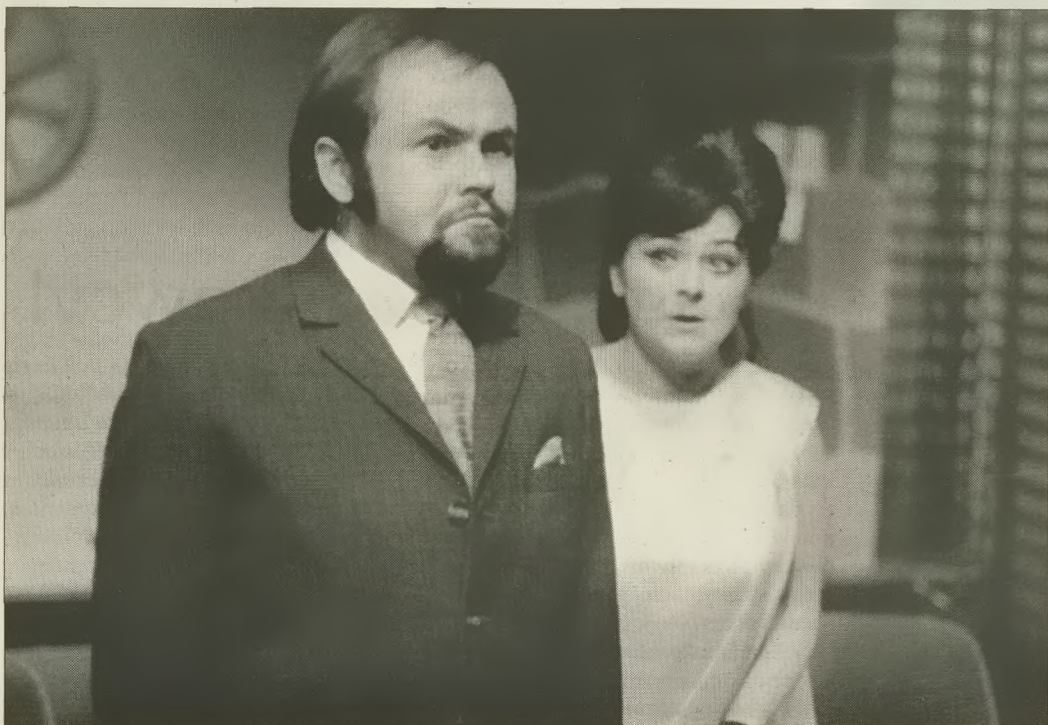
Tę sztukę wyreżyserowała Karina Waśkiewicz, która grała też główną rolę. Ja miałam maleńką rolę. Zaproponował mi ją nieżyjący już Franek Michalik... Mile wspominam tamte czasy.

nazwałam „Wszystko o kobiecie”. Jego premiera odbyła się przed pięciu laty w Ustroniu i zjeżdżałam z nim trochę kół PZKO. Do tego programu wybrałam wiersze o kobietach, a kończę wierszem Tuwima „Ewa”, który jest taką kwintesencją kobiecości.

Przygotowałam swój program wspólnie z kolegą Rudolfem Molińskim, który jest narratorem. Wkłada między wiersze dowcipy, wprowadza mnie, wypełnia przerwy między wierszami. Muszę mieć przecież krótki „odsap”, by chociażby ślinę przełknąć. Na pierwszych występach śpiewałam w tym moim małym monodramie także dwie piosenki – „Zawiedzioną miłość” z „Trędowatej” oraz „Balladę jarzynową”, a akompaniował mi inny kolega Bronisław Liberda.

O dziwo, w kołach PZKO, do których jeździłam, program bardzo się podoba. Nawet jeden z panów zwrócił się do mnie, bym zrealizowała coś podobnego o mężczyznach. Nie zgodziłam się. To już musi zrobić jakiś chłop...

Wspominała pani Rudolfa Molińskiego. Studiowaliście razem?

Z kolegą ze studiów aktorskich, Władysławem Liberdą, w „Pechowych trojaczkach” (1969).

Wszyscy aktorzy Sceny Polskiej rozpoczynali od amatorskich przedstawień lub konkursów recytatorskich. Jak było u pani przypadku?

Oczywiście, że najpierw była poezja – wierszyki mówiłam od dziecka. Były też szkolne przedstawienia. Po raz pierwszy pojawiłam się na scenie jako pierwszoklasistka w przedstawieniu szkolnym, w napisanej przez ówczesnego dyrektora Alfonsa Brzuskę sztuce „Niech żyje nam górniczy stan”. Mam nawet w swoich zbiorach recenzję, którą rodzice wycięli wtedy z gazety, za co jestem im niezmiernie wdzięczna. Napisano tam wówczas: *w roli dziecka na kolonii zachwycała nas malutka Halinka Branna z klasy pierwszej*. Do dzisiaj mnie to wzrusza.

Tu muszę zdradzić, że moje zbiory są bogate i koledzy czasami nazywają mnie kronikarzem Sceny. Mogę się pochwalić, że mam w domu prawie wszystkie programy przedstawień, które Scena Polska zagrała za te niespełna 55 lat. Brakuje mi tylko pięć programów.

Ale powróćmy do tamtych młodościowych lat... W szkole podstawowej rozpoczęła się moja przygoda z poezją, która trwa do dziś. Zawsze lubiłam recytować. W swoim czasie chciałam nawet zostać baletnicą, ale problemy zdrowotne – głupia skomplikowana operacja ślepej kieszki pokrzyżowała mi plany. Pozostała mi zatem poezja – w konkursach recytatorskich zawsze plasowałam się na pierwszym, najwyżej na drugim miejscu.

Poezja prowadzi mnie przez całe życie. Ostatnio na przykład miałam przyjemność recytować wiersze pani Anieli Kupiec na spotkaniu z okazji 85. urodzin autorki. To było bardzo fajne przeżycie.

Ma pani ulubionych autorów?

Bardzo lubię Gałczyńskiego i Tuwima. To właśnie ich wiersze i teksty innych autorów stały się podstawą mojego własnego programu, który

Nie, na początku lat 60. na studia wybrała się nas czwórka. Karol Suszka i Janka Buławianka studiowali w Warszawie, a my z Władkiem Liberdą – świętej pamięci – w krakowskiej PWST. Chętnie wspominam tamte piękne studenckie czasy... Tu zdradzę, że koledzy mówili o nas „Czesi”. Mnie nazywano „Czeszką” lub „Branową”, Władek zaś był „Hawrankiem”... Ale nie obrażaliśmy się. Każdy miał przecież swoje przezwisko.

„Kalsermanewry czyli Upięty szybko życie” (2002).

Halina Pasekova jako tytułowa bohaterka w sztuce F. G. Lorki „Mariana Pineda” (1985).

Czytelników na pewno zainteresuje, z kim ze sławnych dziś aktorów pani studiowała.

Na moim roku, o ile dobrze pamiętam, nie było takich znamienitych nazwisk. Ale rok lub dwa wyżej studiowali kolejni Zaolziacy, Kazimierz Siedlaczek czy Ida Kocur, a także na przykład Hanka Seniuk i Ela Karkoszka, Janek Nowicki. Zналиśmy się, przyjaźnili i do dziś się spotykamy jak prawdziwi przyjaciele.

Ach, czasy studiów... Tak to szybko przeleciało... Chętnie bym je jeszcze raz powtórzyła. Wtedy byłam jeszcze za młoda. Przecież u nas były wtedy 11-letnie szkoły średnie, człowiek zatem zdawał maturę zbyt wcześnie. Obecnie człowiek kończy studia mając 23, 24 lat. Ja, kiedy przyszedłam po studiach do teatru, nie miałam jeszcze lat 22...

Kiedy powróciła pani na Zaolzie, Scena Polska była trochę inna niż ta dzisiejsza. Wówczas w zespole grali przede wszystkim Zaolziacy, często jeszcze założyciele Sceny Polskiej. Obecnie większość zespołu to aktorzy z Polski.

Ja do dziś bardzo się cieszę, że mogłam się wychowywać jako aktorka wśród tych „założycieli Sceny”. Miałam okazję grać z Gogółkami, Bobkami, Wandami – Łysek i Spinką, Frankiem Michalikiem, Hanką Kaletą... To byli wspaniali ludzie, a dla mnie wspaniała szkoła.

Były to też czasy, kiedy ludzie byli wobec siebie grzeczniejsi. Nie mówię, że teraz jest źle, ale bywały sezony, kiedy do zespołu przychodzili tacy aktorzy, którzy nie szanowali starszych kolegów, i musiałam im na to zwracać uwagę.

Bo też ludzie bywają różni. Przychodzą czasami tacy, którzy myślą, że ich zadaniem jest zbawić świat i że w Teatrze Cieszyńskim się marnują. Nie uświadamiają sobie, że w

żadnym innym teatrze nie zagraliby tylu ról, ile u nas. Bo nasz teatr nie jest żadnym teatrem prowincjonalnym. To jest po prostu dobry profesjonalny teatr. I to jest nie tylko moje zdanie, tak mówi wielu znakomitych aktorów, reżyserów.

O tym, że Teatr Cieszyński jest dobrym teatrem, wie też doskonale mój syn Przemek, też aktor, który został po studiach w Krakowie. Ale przecież on pierwsze kroki na scenie stawiał w Scenie Polskiej...

Zapewne przyjemnie jest oglądać syna w telewizji – w jednym czy drugim kabarecie lub otrzymującego pierwszą nagrodę na festiwalu w Sopocie...

W tej chwili już to łagodniej przeżywam, ale te jego pierwsze sukcesy niesamowicie mnie cieszyły. Pamiętam, jak przyjechałam po raz pierwszy do Krakowa na jego premierę. Podeszła do mnie prof. Marta Stebnińska, która uczyła zarówno mnie, jak i Przemka piosenki. Wyściskała mnie, poklepała po ramieniu i powiedziała: *Sluchaj, mama, możesz być dumna ze swojego syna*.

I byłam i zawsze jestem. Kiedy wygrał Festiwal Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu, gdy zajął 2. miejsce w Opolu czy teraz 1. w Sopocie, to wprawiało mnie to w prawie dziecięcą radość. Zawsze zresztą syąpi się i dla mamy gratulacje, ludzie SMS-y przysyłają... To jest bardzo miłe.

Syn pozostał w Krakowie, pani żyje w Cieszyźnie. Nie było pani czasami żal? W Krakowie, Warszawie czy Pradze łatwiej dostać się na przykład do radia czy telewizji.

Niby tak, ale ja kocham ten region i teatr. Ale i tak udało mi się zagrać dwa epizodyki w telewizji, ostatnio na przykład z Jasiem Monczką w serialu „Strażce dusi”. Jeździliśmy też dawniej do radia ostrowskiego. Ogromną satysfakcję sprawiają mi też wyjazdy ze Sceną do Polski, gdzie gramy sporo dla młodzieży. Taką „Anię z Zielonego Wzgórza” graliśmy już ponad 200 razy. I to nie liczę poprzedniej wersji tego przedstawienia sprzed wielu lat. W tamtej dawnej grałam jeszcze Dianę, dzisiaj już Marylę...

A którą swoją rolę wspomina pani najchętniej?

Trudno mi powiedzieć... Każda rola jest dla aktora ważna, każdą przeżywa, ale na pewno są takie, które zostają długo w pamięci. Do takich należała na pewno Basia w „Kakowiakach i góralach”, którą grałam w pół roku po urodzeniu Przemka.

No i oczywiście Swoja w „Na szkle malowane”. Tę sztukę graliśmy przez 9 lat i w tym czasie zdążyłam urodzić kolejnych dwóch synów. A przy tym zastępstw za mnie było minimum i zawsze wracałam do „Swojej” roli. Ale raz udało mi się obejrzeć ten spektakl z widowni i było to niesamowite przeżycie. Szkoda, że wówczas jeszcze nie nagrywano przedstawień na wideo.

Z ostatnich zaś ról na pewno pozostanie mi w pamięci Dulska. W tym przedstawieniu też grałam dwa razy – w pierwszej wersji Hanke, a później tytułową postać. I to wspólnie z Piotrem Augustyniakiem, który grał Dulskiego. No i oczywiście wspaniała była tytułowa rola w „Wizycie starszej pani”.

Wielką satysfakcją jest dla mnie praca w spektaklu muzycznym „Těšinské nebo – Cieszyńskie nebe”, gdzie wcieliłam się w postać Olzy. To dla mnie ogromne przeżycie – widzieć widownię zapełnioną do ostatniego miejsca, i to widownię wspaniale reagującą. Czasami spotykam na ulicy zupełnie obcych ludzi, którzy mówią do mnie: *Dzień dobry, pani Olzo*. Wtedy wiem, że ten człowiek był na spektaklu, że mu się podobało. Takie dowody sympatii są dla aktora bardzo ważne.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Z Piotrem Augustyniakiem w „Moralności pani Dulskiej” (1995).

Polonia w nowej Europie

Dokończenie ze str. 1

Wielką mądrością każdej Polonii jest integrowanie się jej środowiska w taki sposób, aby żadne ze wspomnianych elementów nie dominowały w nim. To jest właśnie problem dwukulturowości. Jeden człowiek, dwie ojczyzny. Jest to zadanie niezwykle trudne.

W naszych środowiskach zawsze musi się znaleźć kilku charyzmatyków, którzy mają bogatą i pociągającą osobowość, a w niej coś, co sprawia, że inni za nimi idą. To powinno dziać się zupełnie spontanicznie i prowadzić do instytucjonalizacji nieformalnych czy półformalnych grup, w których każdy powinien mieć swój własny głos czy manewr działania. Innymi słowy, organizacja musi być efektem ruchów oddolnych; jeśli stworzy się organizację od „odgórnej centrali”, to będzie to zarodek przyszłej niezgody, bo każde środowisko jest inne, pochodzi z różnych stron i ma różne opcje życiowe, światopoglądowe itp.

Różnice wieku, różnice pokoleniowe środowisk polonijnych są często powodem braku solidarności środowiskowej. I nie dlatego, że jedni są lepsi, a drudzy gorsi. Składają się na to różnorodne motywacje i liczne inne sprawy uwarunkowane pokoleniowo, które nieraz decydująco wpływają na status kulturowy emigracji. Wszystkie te różnice i subtelności światopoglądowe powinny zejść na dalszy plan, bo pogłębiają tożsamość

emigracyjną, wzmacniają kulturę marginesu, która w efekcie utrudnia formowanie się świadomości obywatela o polskim pochodzeniu. Motywacje wyemigrowania z ojczyzny winno się przechowywać jako pewien fenomen, szczególnie rys własnej biografii, a nie obnosić wszędzie i wskazywać jako uprawnienie żądań wobec innych, wobec obywateli i instytucji, w którym się mieszka.

Polakom za granicą potrzebna jest lepsza koordynacja planów i działania. Nie można ich też ciągle traktować w oderwaniu od kraju i nie liczyć się z ich opiniami czy postulatami; ignorować ich potencjał ludzki i kulturowy. Wspólnie też powinno się podejmować działania na zewnątrz w propagowaniu polskiej historii czy kultury. Nikt inny tego nie robi. Środowiska polonijne mogą tu odegrać decydującą rolę.

Tegoroczna IV Konferencja Polonijna w Szczecinie zgromadziła wielu naukowców i działaczy polonijnych z Europy. Po raz pierwszy jej uczestnikami byli goście z Łotwy, Włoch, Grecji i Mołdowy oraz tradycyjnie z Niemiec, Danii, Litwy i Szwecji. Z Czech na Uniwersytet Szczeciński przyjechał: prof. dr Tadeusz Siwek z Ostrawy, który mówił o *Polakach w Republice Czeskiej w pierwszych wyborach do Parlamentu Europejskiego w roku 2004*.

LESZEK WĄTRÓBSKI

Prezydium konferencji polonijnej.

O kościele w Nawsiu

Kościół ewangelicki w Nawsiu wzniesiono w 1820 r. na miejscu drewnianego Domu Modlitwy, który zbudowano dwadzieścia dziewięć lat wcześniej. Obiekt stał na gruncie ofiarowanym przez rodzinę Sikorów. Materiał na budowę ofiarował książę cieszyński Albert.

W 1849 r. dobudowano do kościoła wieżę i zakupiono pierwszy dzwon. W roku 1858 nabyto drugi, a w 12 lat póź-

niej trzeci. Na przełomie XIX i XX wieku pastora **Franciszka Młchędę** odwiedził przyszły prezydent czechosłowacki, **Tomasz G. Masaryk**, wtenczas jeszcze profesor Uniwersytetu Karola w Pradze. W trudnych latach pierwszej wojny światowej zginęło wielu miejscowych ewangelików. Trzy dzwony spiżowe, zarekwirowane w 1916 r. na cele wojenne, zastąpiono po wojnie stalowymi, odlanymi w hucie trzynieckiej. W 1923 r. przeprowadzono rekonstrukcję wieży kościelnej, która ucierpiała w okresie wojennym.

Podczas drugiej wojny światowej nabożeństwa mogły się odbywać tylko w języku niemieckim. Skonfiskowano też dwa większe dzwony. Na frontach i w obozach koncentracyjnych życie straciło dużo zborowników. W osiem lat po wyzwoleniu zainstalowano nowe organy i wstawiono do kościoła nowe ławy. W latach 1969-1970 przeprowadzono gruntowny remont kościoła. W 1991 r. uroczystie obchodzono 200-lecie zboru i kościoła, podczas gdy rok wcześniej poświęcono dwa nowe dzwony.

CZESŁAW GAMROT

Kościół ewangelicki w Nawsiu liczy prawie dwieście lat.

Trzyniec sercem Europy

Przed kompleksem sportowym STARS odbyła się w ubiegłą sobotę impreza pn. „Serce Europy”. Drugą już edycję tej imprezy zorganizowały władze miasta, które w ten sposób chcą pomóc organizacjom na co dzień troszczącym się o niepełnosprawnych. Czyli takim ludziom, którzy żyją wśród nas, my jednak tego i ich problemów często nie dostrzegamy.

Na imprezę dotarło w sobotę mnóstwo ludzi i wszyscy wspaniale się bawili. Za bilet – w formie niedużego gadżetka z symbolem serca – trzeba było zapłacić symbolicznie 20 koron. Nie zabrakło też wielu gwiazd, które zagrały na tym charytatywnym koncercie.

Koncert prowadził Petr Šiška z agencji Petarda Production. Na scenie zaś zagrał m.in. jabłonkowski „Blaf”, który właśnie wydał nową płytę kompaktową, była Věra Špinarova, regionalne zespoły taneczne, zaśpiewały też Basia Łakota i Ewa Farna z wędryńskiej polskiej podstawówki i wielu innych.

Gwoździem programu był natomiast koncert słowackiej kapeli „No Name”. Zabrzmiały największe przeboje z repertuaru zespołu, których refreny z liderem Igozem Timotym śpiewała cała publiczność. Niestety, „No Name” szybko musieli zniknąć ze sceny i powrócić do Bratysławy, gdzie następnego dnia wieczornym rankiem kręcili klip do piosenki z nowej płyty.

Pod koniec wieczoru organizatorzy wręczyli przedstawicielom trzech ośrodków charytatywnych czekie opiewające w sumie na kwotę 110 tys. koron. Potem już nad miastem rozbłysły fajerwerki.

Impreza była udana i spełniła swoje zadanie. Myślę, że trzyniczanie mogą być dumni, że ich miasto jest w stanie zorganizować koncert niosący pomoc bliźnim.

eb

»Czeski sen« – doskonały reality show

Dzięki telewizji przeżywamy ogromny boom programów pn. reality show. Dopiero niedawno pojawiła się u nas mania „Wybranych” i „Big Brother”, ale te dwa programy to tylko część reality show, które miały u nas miejsce. Wszyscy doskonale pamiętamy czeską i polską edycję Idola, serial „Survivor”, w którym ludzie pozostawieni na bezludnej wyspie musieli troszczyć się o przetrwanie, „Nieustraszonych” (wyjątkowo ohydny program pokazujący, co wszystko człowiek jest w stanie zrobić dla pieniędzy) oraz wiele innych podobnych programów. Reality show odnosi fenomenalny sukces, swym twórcom zarabia mnóstwo kasy, ale dlaczego tak się dzieje?

Powód jest prosty – ludzie niesamowicie kręcą możliwość podglądania ludzi i decydowania o ich losach. I tylko tyle wystarczy, by program zdobył ogromną popularność, bo przecież w najpopularniejszych czeskich willach nie ciekawego się nie dzieje! Grupa płytkich osobowości prowadzi bezsensowne dialogi, całymi dniami się wyleguje lub zajmuje niezbyt oryginalnymi zadaniami i gdyby nie to, że od czasu do czasu ktoś kogoś „poderwie”, to program byłby już zupełnie pozbawiony fabuły. Widownia swoim głosowaniem co jakiś czas kogoś wyklucza, jednak nie ma to najmniejszego sensu, bo twórcy na jego miejsce wprowadzają nowych „graczy”, dzięki czemu program prawdopodobnie pociągnie się w nieskończoność. Dziwi mnie, iż tak nudne i pozbawione akcji bzdury mają tak wysoką oglądalność.

Jednak reality show niekoniecznie musi być taki, jak wspomniane programy. Studentom pewnej szkoły filmowej udało się zrealizować niesamowity projekt, który dowiódł, iż właściwie my sami, nasze życie, tworzy prawdziwy reality show. Młodzi filmowcy nakręcili film dokumentalny pn. „Czeski sen”, w którym główną rolę odegrali ludzie lubiący zakupy.

Faceci wynajęli agencję reklamową i zamówili kampanię na nieistniejący supermarket. Główne hasła kampanii były nietypowe: „Nie

przyjeżdżajcie”, „nie kupujcie”, „nie przychodźcie” itd. Wydawałoby się, że to antyreklama! Wydrukowano specjalne ulotki z nieistniejącym towarem, stworzono filmowe i radiowe shoty reklamowe. W końcu w dzień otwarcia fikcyjnego supermarketu na podanym miejscu pojawiły się setki lub nawet tysiące ludzi gotowych zaraz po otwarciu walczyć o zdobycie podejrzanie tanich towarów. Nikt nie zważał na odradzające hasła reklamowe, przejawiała się chęć robienia na przekór i odwrotnie niż nam każą. Supermarket okazał się być atrapa, zwykłą kulisą. Twórcy pokazali światu, jak można przekonać ludzi o czymś, co nie istnieje.

Ciekawie była pokazana różność reakcji zgromadzonych zakupowiczów. Część nawet dobrze się bawiła, lecz druga była oburzona. No cóż, nie każdy umie się bawić swoim kosztem. Kontrowersyjną sprawą była też sprawa finansowania projektu, który realizowano częściowo z grantu ministerstwa kultury. Niektórzy politycy wtedy o mało nie wyskoczyli ze skóry.

W każdym wypadku twórcy projektu mają moje gratulacje, stworzyli najgenialniejszy reality show, któremu nie brakło treści i pointa. W show całkiem nieświadomie wzięły udział tłumy ludzi i zachowywały się autentycznie, co w willach „pod specjalnym nadzorem” się nie dzieje. Dokument dał mi bardzo wiele do myślenia o stanie naszej cywilizacji i taki chyba był jego cel. Jest to naprawdę genialny film i każdy, kto naprawdę chce się dowiedzieć, jakie mechanizmy kierują naszym społeczeństwem, powinien go obejrzeć.

ToP

Drodzy poszukiwacze mocnych wrażeń oraz adrenaliny nałogowcy, nie ma prostszej drogi do zaspokojenia waszych potrzeb – przejeździe się pociągiem. Bowiem emocji, jakich zapewne doświadczycie podróżując czeskimi kolejami państwowymi, nie może wam zaoferować żaden inny środek lokomocji. Może z wyjątkiem transportu samolotem, kiedy godzinę przed lądowaniem wstaje kilkoro pasażerów i angielszczyzną z obcym akcentem tłumaczy wam, że lądowanie już niebawem...

Historia rozpoczyna się pewnego słonecznego ranka, kiedy ptaszki śpiewały, kasztany kwitły. Nie było żadnych znaków, iż mogłoby się wydarzyć coś bardzo złego. Uśmiechnięta podchodzi do okienka z napisem *Informacje* i prosi sympatyczną panią, żeby mi sprawdziła, czy przeze mnie obrana kombinacja pociągów na pewno dotrze do Brna. *Pani ma to z Internetu, tak? W Internecie nie pojawiają się wszystkie połączenia. Czasami nie musi być aż tyle przesiadek.* No i sympatyczna pani od informacji wyjeżdża mi listę nowych połączeń. Rozradowana obieram jedno z nich – dotrę na miejsce pół godziny wcześniej!

Zadowolona siadam w jednym z przedziałów. Jeszcze raz sprawdzam dane – tylko jedna przesiadka. Do Olomuńca kawał drogi, więc pograżam się w lekturze zeszytanych testów z egzaminów wstępnych. Ostatnich kilka minut do przesiadki czekam już przygotowana do wyjścia. *Stacja Olomuniec* – oznajmia monotony głos z głośnika. Zerkam na zegarek – pociąg przyjechał z dziesięciominutowym opóźnieniem. Cóż, o punktualności czeskich pociągów opowiada się tylko w bajkach. Rozglądam się po peronie, szukam napisu *kierunek Brno*. Jednak jedyny pociąg, który stoi w stacji to ten, którym właśnie przyjechałam. Puste perony bez czekających pasażerów

Ekspres Brno

trochę mnie niepokoją. Lecę na *Informacje* i dopytuję się połączenia do Brna. *Pociąg pojechał przed pięcioma minutami* – odpowiada znudzonym głosem kobieta za okienkiem. Co? Przecież miał czekać! *Nie, proszę pani, to nie jest regularne połączenie.* Uspakajam się wyobrażając sobie cyrk, jaki zrobię temu babsztylowi od informacji w Cieszynie. Ok, kiedy jedzie następny pociąg? *Za dwie godziny. W Brnie będzie o trzeciej.* O trzeciej? Przecież to rozpoczynają się egzaminy wstępne, a mamy być pół godziny wcześniej!

Dzwonię do domu. Tłumaczę, co się stało. Tata wsia- da do samochodu i niczym Michael Schumacher stara się pokonać odcinek Cieszyn – Olomuniec – Brno w rekordowym czasie półtorej godziny. Niestety dojeżdżamy na miejsce dwadzieścia minut po fakcie. Kilka następnych minut tracę na wyszukiwaniu odpowiedniej klasopracowni. Załamana biegam od jednego drzwi do drugich. Rodzice czekający na swe pociechy na korytarzach spoglądają na mnie jak na szaleńca. Wreszcie dobijam się do właściwych drzwi. Z klasy wychodzi facet, któremu szybko tłumaczę, co się wydarzyło. *Dla takich wypadków jest jeszcze jeden termin egzaminów wstępnych.* Uff!

Nie ma jednak złego, co by na dobre nie wyszło. Okienko *Informacje* od tej pory omijam z daleka, jednak egzaminy wstępne na moją wymarzoną uczelnię zdałam pomyślnie dwa dni później. Oficjalnie zostałam studentem praw a po następnych egzaminach (na które wyruszyłam już pewnymi pociągami z Internetu) także stosunków międzynarodowych oraz studiów europejskich. Może nawet czeskim kolejom należałoby się dzięki... Przypominam sobie zimny pot, jaki oblał mnie przy szklanym okienku. Nie, raczej na pewno nie.

hela

Telewizja

SOBOTA 1 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.05 W rajskim ogrodzie - Peruwiańskie wybrzeże Pacyfiku 6.20 Puchar rodzinny 6.35 Dzień dobry w sobotę 6.40 Ekonomia dla Kazika 6.50 Dzień dobry w sobotę 7.00 Rok w ogrodzie (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Piosenkarnia (pr. muz.) 8.25 Wirtul@ndia 8.55 Ziarno (pr. religij.) 9.20 5-10-15 (dla dzieci) 9.50 Scooby, gdzie jesteś? (s.) 10.15 Szkoła złamanych serc (s.) 11.05 Opole 2004 na bis Hip-hop 11.40 SF symulator faktu (pr. dok.) 12.05 Gwiazdodziób polskiego sportu - Pan Jan 12.40 Parapet (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Niuz (film pol.) 14.30 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 14.55 Ogniem i mieczem (film pol.) 15.50 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać 18.10 Wieczory Humoru i Satyry Lidzbark 2005 18.30 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Legalna blondynka (film USA) 22.00 Terminator (film USA) 23.50 Około północy (pr. muz.) 0.10 To my (film pol.) 1.40 Sprawy rodzinne (film USA) 2.25 Na starcie - Nie ma jak homo (s.).

■ TVP 2

5.40 Złotopolscy (s.) 6.05 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.30 Echa tygodnia 7.00 Spróbujmy razem 7.25 Smak Europy 7.40 M jak miłość (s.) 8.30 Mały człowiek 9.25 Na dobre i na złe (s.) 10.20 Pamiętają o sercu - Światowy Dzień Serca 10.45 Camerata (mag. muz.) 11.10 Historia Konkursu Chopinowskiego 11.15 Kręciola (reportaż) 11.40 30 ton! - lista przebojów 12.10 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 12.50 Historia Konkursu Chopinowskiego 13.00 Pamiętają o sercu 13.50 Historia Konkursu Chopinowskiego 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 14.55 Historia Konkursu Chopinowskiego 15.00 Śpiewające fortepiany (pr. muz.) 16.00 Święta wojna (s.) 16.30 Hity na czasie 17.05 Duże dzieci (pr. rozryw.) 18.00 Program lokalny 19.05 Talki z resztą (s.) 19.35 To nie jest koniec świata (s.) 20.00 Panorama flesz 20.05 Mój pierwszy raz (talk-show) 21.00 Kabaretowa liga Dwójki 21.45 Słowo na niedzielę 22.45 Siostra Betty (film USA) 0.40 Zemsta mafii (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Z plecakiem i walizką 7.45 Aktualności flesz 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce licząc 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.10 Eurinfo 10.45 Tygodnik Trójki 11.45 Z plecakiem i walizką 12.10 Zielonym do góry (mag.) 12.45 Rozmówki wschodniograniczne 13.10 To jest temat 13.45 Muzyka łączy pokolenia 14.35 Fidel (film USA) 15.45 Gwiazdy sportu 16.00 Dzień Kotana (koncert) 18.00 Aktualności, pogoda 20.55 Tygodnik Trójki 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.05 Dzień Kotana 23.45 Ojczyzna (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Twój lekarz 8.00 Transformery (s.) 8.30 Yu-gi-oh! (s.) 9.00 Hugo familijny 9.30 Bravo 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża (s.) 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Jezioro marzeń (film USA) 17.15 Granice strachu 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Goście, goście... (film franc.) 21.50 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.15 Przyzwoity przestępca (film ang.) 1.15 Magazyn sportowy 3.15 Reebok Hip Hop 4.45 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 My z końca świata (s.) 7.55 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.10 Tristan i Izolda (film anim.) 9.30 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.15 Nasza wieś (mag.) 10.35 Program dla miłośników muzyki dętej 11.15 W jaki sposób... (mag.) 11.40 Film o filmie Dobla! (dok.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.30 Auto Moto Revue (mag.) 12.55 Alicja w Krainie Czarów (film USA-br.) 15.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.35 Oczarowanie (s.) 16.35 Kochając ciebie (film br.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru

18.45 Tego nie przegapię (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Świetnie wyglądasz - wydanie spec. (pr. roz.) 21.10 Taxi (film fr.) 22.40 Wiadomości 22.45 Bramki, punkty, sekundy 22.50 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 23.20 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.25 Braterstwo morderstw (film USA) 0.55 Złamane śluby (film USA) 2.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Klucz (mag.) 9.00 Kamera w podróży: Timbaktu (s. dok.) 9.45 Polinezja: Tahiti, wyspa wiecznej miłości (dok.) 10.00 Wybrzeże Moskitów (film USA) 12.00 Paszkwil (mag.) 12.30 Game Page (mag.) 12.50 Pomarańcza (mag.) 13.20 Marvin Gaye: Portret (pr. muz.) 14.15 Brigitte Bardot (dok.) 15.20 Zapomniane wypawy (s. dok.) 15.45 Sportowcy świata: Szczęśliwy Ikar (s. dok.) 16.45 Buly (mag. hokejowy); HC Rabat Kladno - HC Moeller Pardubice 19.30 Euronews 20.00 Zapraszamy do teatru: Cinzano 21.55 František Škroup (dok.) 22.55 Noc z Andělem 0.25 Wielka muzyka nocna 1.30 Seks w wielkim mieście 2.00 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.35 Groteski Ch. Chaplina 5.00 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.50 Kocur Cliff (s.) 6.45 Cudowny świat Walta Disneya 7.40 Dzika karta (s.) 8.40 Nowa Podróżomania (mag.) 9.25 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 10.25 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwoncie do TV Nova 12.30 Urlop z Andělem (film czes.) 14.15 FK Jablonec 97 - FC Slovan Liberec (piłka nożna) 16.30 Dempsey i Makepeace (s.) 17.30 Miejsce zbrodni (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Miss Aerobic RC 2005 (pr. roz.) 22.10 Leon zawodowiec (film fr.-USA) 0.25 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.55 Coś (film USA) 2.45 Prask! 3.15 Dzwoncie do TV Nova 4.10 Urlop z Andělem (film czes.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.10 Julie Lescaut (s.) 10.45 t-music (pr. muz.) 11.45 VyVoleni (reality show) 12.05 Policja federalna (s.) 13.45 Nieokiełzane serce (film USA) 15.40 Obwód Wolfa (s.) 16.35 Buldogi i czeresnie (film czes.) 18.30 VyVoleni (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVoleni dla Kropli Nadziei (reality show) 22.00 Córka generała (film USA) 0.20 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.45 Prawo i sprawiedliwość (s.) 1.30 Szybka wygrana 3.10 Kusiciel (film USA) 4.40 Veritas (s.).

NIEDZIELA 2 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.05 Tajemniczy świat ogrodów (s.) 6.25 W labiryncie (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Roztańczona Angelina (film ang.) 8.10 Domisie (s.) 8.40 Co i jak - Wulkany 9.10 Teleranek (mag.) 9.40 Talent za talent 10.05 Królestwo Maciusia 10.35 Szkoła złamanych serc (s.) 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (pr. public.) 13.00 Wiadomości 13.10 WIO Wywiad i opinie 13.40 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 14.05 Sprawa Kramerów (film USA) 15.50 Jaskinia słoni (film ang.) 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (film pol.) 18.15 SEJF Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 18.25 Lokatorzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Wygrane marzenia (film USA) 22.05 Boża podszewka II (film pol.) 23.15 Jay i Cichy (film USA) 1.00 Powrót żywych trupów II (film USA).

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.15 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.45 Słowo na niedzielę 6.50 Stacyjka (s.) 7.45 Smak Europy 7.55 M jak miłość (s.) 8.45 Księżna Diana i chłopcy (film ang.) 9.40 Selekcja 10.05 Animals (mag.) 10.30 Taniec wampirów - przed premierą 10.35 Żyjące smoki agencji specjalni (film ang.) 11.30 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smak papryki 12.00 Taniec wampirów przed premierą 12.05 Sophie - młodsza siostra Sissi (film niem.) 13.45 Konkurs Trend Vision Award 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30

Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces (s.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju - Kabaretowy przegląd wydarzeń 17.30 7 dni świat 17.50 Taniec wampirów - przed premierą 19.00 Nagroda Literacka NIKE 2005 20.00 Panorama flesz 20.05 Europa da się lubić 21.05 Egzamin z życia (s.) 22.45 XV Międzynarodowy Konkurs Chopinowski 23.50 Ślepy tor (film USA) 1.45 Cafe Kultura - Czy kultura traci zmysły?

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki 7.20 Książka dla malucha 7.25 Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Gramy dla was 8.00 Koncert życzeń 8.45 II Turniej Tenisowy Dziennikarzy o Puchar Dyrektora TV Katowice 9.00 Teleplotki 9.45 Podwodna Polska 10.10 Integracja 10.45 Telewizja Regionów 11.45 Było, nie minęło 12.10 Książka miesiąca 14.35 Calisia Kalisz-Centrostal Focus Park Bydgoszcz - Superpuchar Polski 16.45 Północ południe 17.00 Magazyn kulturalny 17.45 Regiony kultury 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Śląska lista przebojów 18.55 Klub globtrotera 19.25 Spotkania z tradycją 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.45 Młodzież kontra 21.55 Piłkarska Trójka 22.15 Wiadomości sportowe TV Katowice 23.05 Świat - magazyn międzynarodowy 23.30 Od niedzieli do niedzieli 0.00 20 lat później (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 8.00 Czarodziejki (s.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Sound-Wave Backstage Pass (reality-show) 10.00 Duracell - Eksploracje (pr. nauk.) 10.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.30 Upiory nie zawsze dobre (film USA) 13.20 Książka z Central Parku (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.15 Za wszelką cenę (s.) 17.15 Kabareton 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.20 Pensjonat pod Różą (s.) 21.20 Fala zbrodni (s.) 22.25 Kuba Wojewódzki 23.25 Granice strachu 0.25 Magazyn sportowy 2.25 Oddział rangersów (film USA) 4.05 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.30 Mamy 3 latka 6.45 Jaskiniowiec (s.) 7.05 Rumianki (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Bracia kruki (bajka) 14.30 Magazyn religijny 14.50 Magazyn chrześcijański 15.05 Sprawa zazdrośnego męża (film czes.) 16.25 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.45 Adresat TVC (mag.) 17.05 Gdzie się podziałła ta stara piosenka 17.45 Słowo świąteczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Latający Cestmír (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Eden (s.) 21.30 Bez ogródek (pr. publ.) 22.00 Wiadomości 22.05 Bramki, punkty, sekundy 22.10 Losowanie Sportki i Szansy 22.15 Komisarz Brunetti - Powódź (film niem.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.50 Budzenie zmarłych (s.) 0.45 Adresat TVC (mag.) 1.00 Pytania V. Moravca 2.05 Kraj, w którym kwitną cytryny.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Solo dla... Traband 7.50 Panorama 8.35 La Manche (dok.) 9.00 Świat książek (mag.) 9.25 V. Neumann - życie dyrygenta (dok.) 10.20 GEN (s. dok.) 10.35 Kultura.cz (mag.) 11.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Dyspozytor (s.) 13.10 To tylko marzenie... (pr. muz.) 13.40 Świat sztuki (s. dok.) 14.45 Studio sport 16.55 Retro Prague 2005 (rep.) 17.15 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.35 Filmowe powroty: Paryżanka (film fr.-wł.) 19.00 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Czas katastrof 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag. sport.) 23.10 Nocny klub filmowy: Requiem dla snu (film USA) 0.50 Ludzie z herbem (dok.) 1.40 Fantastyczne obrazy - Podróż do świata wideoklipów (s. dok.) 2.40 Auto Moto Revue 3.05 Gdzie się podziałła ta stara piosenka.

■ NOVA

6.00 Kocur Cliff (s. anim.) 6.55 Cudowny świat Walta Disneya 7.50 Nu, pogodi! (s. anim.) 8.10 Przyprawy 8.45 Weekend

(mag.) 9.35 Dziewczyna do zabicia (film czes.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.05 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.55 Planeta Małp (film USA) 16.35 Profesjonaliści (s.) 17.45 Siostry na Bahamach (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.20 TeleTele (pr. sat.) 23.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.00 Nieuchwytny cel (film USA) 1.45 Śladami zbrodni (s.) 2.30 Odlamki.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 Wojna stulecia (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Stał za kasą (film czes.) 11.20 Niedzielny Receptariusz (mag.) 12.00 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.50 Policja kryminalna Kolonia (s.) 14.50 Elza z afrykańskiego buszu (film br.) 16.40 Mroczny sekret (film fr.) 18.45 VyVoleni (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.10 Córki i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.15 Dementi (pr. roz.) 22.55 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.35 Trzydzieste sprawy majora Zemana (s.) 1.05 Szybka wygrana 2.45 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 3 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s. anim.) 9.00 Budzik (s.) 9.30 Papirus - Władca krokodyli (s.) 10.05 Nieustraszoney Voodoo (film USA) 11.20 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.35 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 13.50 Co tu jest grane? (talk-show) 14.10 Wieczory Humoru i Satyry Lidzbark 2005 14.25 Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 15.00 Wiadomości 15.10 Tele-Nowela - program o książkach 15.15 Moda na sukces (s.) 15.55 Audycje komitetów wyborczych 17.00 Teleexpress 17.20 Prezydent dla Polski 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Druga prawda (film USA) 22.10 Misja specjalna 22.30 Wiadomości 22.40 Prosto w oczy 23.00 Poniedziałek (film pol.) 0.30 Kineamatograf 0.55 Glob 2005 1.15 W poszukiwaniu Szekspira - Powinność poety (s.).

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.10 10 minut tylko dla siebie 6.25 W krainie władcy smoków (s.) 6.50 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.20 Teletubisie (s. anim.) 7.50 Czterdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.45 Pytanie na śniadanie 11.35 Studio Konkursu Chopinowskiego 11.50 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smak kapusty 12.15 Kochaj mnie (s.) 13.15 Myszołów nowojorczyk - ojciec dynastii (film USA) 14.10 Ojczyzna-polszczyzna 14.30 Rocznicza Bractwa (reportaż) 14.50 Audycje komitetów wyborczych 16.15 Na dobre i na złe (s.) 17.05 Nowe życie dla Delise (film ang.) 17.45 Klub dobrych kierowców 19.00 Najlepszy z najlepszych 19.30 Młode rekiny (pr. dok.) 20.00 Panorama flesz 20.05 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.05 Kochaj mnie (s.) 21.30 997 Magazyn Kryminalny 22.25 Biznes 22.50 Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 0.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 1.35 Podróż Fryderyka.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.45 Aktualności flesz 7.50 Bliżej natury 8.45 Gość dnia 9.00 Na drogach i bezdrożach Afryki - Przylądek Dobrej Nadziei 9.55 To jest temat 10.45 Teleplotki 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra 12.35 Świat na dwóch kołach (film jap.) 13.45 Asertywność 14.15 To jest temat 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Na drogach i bezdrożach Afryki - Przylądek Dobrej Nadziei 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Raport z akcji 19.00 K. Zimmerman - Najważniejsza jest muzyka 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności flesz 22.05 Wiadomości sportowe 23.05 Czas siewu i czas żniw (film franc.) 23.55 Muzyka łączy pokolenia.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Sound-Wave Backstage Pass (reality show) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Gra w ciem-

no (teleturniej) 9.55 Daleko od noszy (s.) 10.25 Grasz, czy nie grasz 11.45 Reportaż 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 Ja się zastrzele (s.) 13.20 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Reportaż 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Air Force One (film USA) 23.30 V.I.P. (s.) 0.30 Biznes Wydarzenia 0.55 Bumerang 1.30 Nocne randki 2.30 Zaginiony patrol (film USA) 4.05 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.25 ABCD ekologii 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Dobra dzielnica (s.) 21.05 Afryki czar (s. dok.) 21.30 Reporterzy TVC (reportaże) 22.10 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Jednostka wtórnej skierowania (s.) 0.10 Oczarowanie (s.) 1.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.25 Simpsonowie 1.45 Nasza wieś 2.05 AZ-kwiz 2.25 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.15 Śladami wina (s. dok.) 7.45 Słowo świąteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.35 Kalendarium 12.50 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 13.50 Angielski dla najmłodszych 14.05 Tristan i Izolda (film anim.) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.55 Nie mam pracy (mag.) 18.10 Nepal (s. dok.) 18.20 W biegu (pr. muz.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Polityczne morderstwa (s. dok.) 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Klub filmowy: Annie Hall (film USA) 23.00 Chick Corea i przyjaciele (koncert) 23.55 Zlopořestné dítě (dok.) 0.35 Punkty spojrzenia 1.05 Powietrze to nasze morze 1.20 Sportowe minuty 2.00 Brigitte Bardot 3.05 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Lady Boss (film USA) 11.20 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.55 Strażnik Teksasu (s.) 12.55 Anastazja (s.) 13.50 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.05 Zamiana żon (reality show) 22.20 Szklana pułapka III (film USA) 0.50 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.20 Amerykańskie smoki (film USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda 10.50 Lekarz ze wsi (s.) 11.45 Stary (s.) 12.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.30 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 SK Slavia Praha - FK Mladá Boleslav (piłka nożna) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.05 Basen (s.) 22.20 Nagła śmierć (film USA) 0.25 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.50 Nikita (s.) 1.40 Szybka wygrana 3.20 Ninja morderca (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Miło, gdy w nieznanym tłumie
znajdziesz człowieka z sercem,
które Cię rozumie...*

Z okazji 55. rocznicy ślubu

państwa HELENY i JANA PRZYWARÓW

z Cierlicka Dolnego dużo serdecznych życzeń i uścisków przesyła najbliższa rodzina. GL-539

*Mnóstwo jest róż, gwiazd, zachodów słońca, tęczy...
Tylko matkę masz jedną na całym tym świecie.*

Dnia 2. 10. 2005 obchodziłaby 70. urodziny

śp. MARYLA ŁAKOTA

równocześnie minęła 9. rocznica jej niespodziewanej śmierci. Z miłością i szacunkiem wspominają męża, córkę Hanię i syna Marka z rodzinami. GL-533

Czas mija, lecz smutek i tęsknota pozostaje...

Jutro, 2. 10. 2005, mija 14. rocznica tragicznej śmierci naszej Kochanej i Nieodżałowanej

śp. inż. ALICJI ADAMCZYK

z Karwiny Raju. Tych, którzy ją znali i kochali, o chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-195

W sercach naszych żyjesz stale

Dnia 2. 10. 2005 minie 1. rocznica, kiedy nas opuściła na zawsze

śp. AURELIA BARONOWA

z Żywocic. Z szacunkiem i wdzięcznością wspominają najbliżsi. GL-536

Dnia 3. 10. 2005 mija 4. rocznica śmierci mojego Męża

śp. STANISŁAWA BUREGO

O chwilę zadumy prosi żona Marta i Krysztof z rodziną. AD-138

Dziś, 1. 10. 2005, przypominamy sobie 30. rocznicę zgonu naszej Kochanej

śp. NATALII SZAROWSKIEJ

z Orłowej Kopanin. O chwilę wspomnień i modlitwę prosi syn Władysław i córka Danusia. RK-197

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Czarownica (1, 2, godz. 17.45; 3, godz. 20.00); Człowiek ringu (1, 2, godz. 20.00; 3, godz. 17.30); **Reflex**: Pan i Pani Smith (1, 2, godz. 17.00, 20.00); Można prosić (3, godz. 17.00, 20.00); **Ex**: Amityville horror (1, 2, godz. 19.00); **TRZYNIEC** - **Kosmos**: Wyspa (1, 2, godz. 17.30, 20.00); Gwiezdne Wojny: Zemsta Sithów (3, godz. 17.30); Genesis (3, godz. 20.00); **HAWIERZÓW** - Centrum: Genesis (1-3, godz. 15.30); „Štěstí” (1-3, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN** - **Piast**: Oliver Twist (1-3, godz. 15.00, 17.30, 20.00); **BYSTRZYCA**: „Moje velké indické svatba” (1, godz. 18.00).

Co w terenie

NAWSIE - MK PZKO zaprasza 8. 10. o godz. 16 na uroczystość z okazji 20-tej rocznicy nowego budynku Domu PZKO w Nawsiu.
CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska, filia przy ul. Havlíčká 6 zaprasza 5. 10. na spotkanie „Podróże dalekie i bliskie”. W programie zwiedzanie Książnicy Cieszyńskiej oraz wystawy „Granice wytyczone słowami”. Zbiórka o godz. 14 przy Moście Przyjaźni koło drukarni. Bilet wstępu: 3 zł, ulgowy 1,50 zł.

17 na wernisaż wystawy I. Egertowej i E. Vontorowej „Marzenia z jedwabiu”.
▲ Zarząd Towarzystwa Nauczycieli Polskich zaprasza ogniskowych na zebranie 5. 10. o godz. 13 w Centrum Pedagogicznym przy ul. Ostrawskiej 21.
▲ MK PZKO Centrum zaprasza na wycieczkę autokarową 15. 10. do Teplic n/Beczwą (jaskinie), Náměsti na Hanej (zamek, powozy), Loštík („tvarůžky”). Zgłoszenia wraz z opłatą 100 Kč przyjmuje do 10. 10. Józef Štírba, Cz. Cieszyn, Karwińska 11, tel. 558 736 818 (po godz. 20.00).

SUCHA GÓRNA - MK PZKO zaprasza na tradycyjne wykopki 2. 10. o godz. 15.00 do sali Domu Robotniczego. Program: występy dzieci przedszkola i szkoły oraz zespół „Slezánek”.
ORŁOWA LUTYNIA - MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Dom i ogród dawniej i dziś” do Domu PZKO. Otwarte w sobotę 1. 10. w godz. 10-18, niedziela 2. 10. w godz. 9-15.
KARWINA NOWE MIASTO - MK PZKO zaprasza 8. 10. o godz. 16.00 do świetlicy na spotkanie klubowe połączone ze smażeniem placków ziemniaczanych. Program: występ dzieci przedszkola z Karwiny Frysztatu.
BYSTRZYCA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 5. 10. o godz. 17.00 do Domu

*Kto znał, ten wspomni,
kto kochał, nigdy nie zapomni.*
Dnia 30. 9. 2005 minęła już 10. rocznica, kiedy opuścił nas na zawsze nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek oraz Teść

śp. BRUNO WASZEK

emerytowany dyrektor szkoły w Olbrachcicach. Z miłością i szacunkiem wspominają żona oraz syn z rodziną. AD-136

Dnia 29 września minęło pięć lat od śmierci naszego Kochanego Męża i Ojca

śp. inż. TADEUSZA SZYNDERA

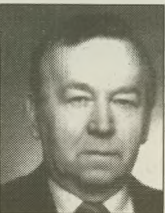
O chwilę wspomnień proszą żona z synami oraz najbliższa rodzina. GL-537

Dziękujemy wszystkim, którzy przyszedli pożegnać się z naszym Nieodżałowanym

śp. JÓZEFEM RECMANIKIEM

ze Stonawy. Dziękujemy za kwiaty oraz serdeczne wyrazy współczucia. Szczególne wyrazy podziękowania należą się pani MUDr Bednářowej za opiekę lekarską oraz oddziałowi szpitala w Czeskim Cieszynie pod kierownictwem pani MUDr Pieniążkowej. Za słowa pożegnania dziękujemy panu Józefowi Niemcowi, podziękowania należą się również przedstawicielom PZKO i Związkowi Bojowników Antyfaszystowskich. Zasmucona żona z rodziną. RK-196

Nie umiera ten, kto w pamięci żywych trwa ...

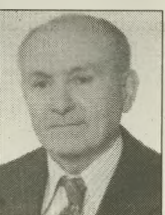

W smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 28. 9. 2005 zmarł w wieku 83 lat nasz Kochany

śp. RAFAEL WRÓBEL

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się 3. 10. 2005 z kościoła rzymskokatolickiego w Suchej Górnej o godz. 15.00. W smutku pogrążona rodzina. AD-141

Żył dla nas i kochał Was.

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 29. 9. 2005 zmarł w wieku niespełna 92 lat nasz Kochany Ojciec, Brat, Teść, Dziadek, Pradziadek, Kuzyn i Wujek

śp. JÓZEF STEBEL

zamieszkały w Czeskim Cieszynie, U Mlékárny. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w kręgu rodzinnym. Zasmucona rodzina. GL-538

▲ Biblioteka Miejska w Sibicy zaprasza 5. 10. o godz.

KOŃSKA - Stowarzyszenie Obywatelskie zaprasza 1. 10. do arealu Szkoły Podstawowej Końska Osówki przy Harendzie na **obchody 700-lecia Końskiej**. W programie: 13.00 mecz Końska Osówki i Końska Podlesie, 15.00 zagajenie i występ zespołu „Jaworowy”, dzieci miejscowej szkoły, mażoretki, sztuczne ognie. Przygrywa grupa „ASO”. GL-540

PZKO na prelekcję pana mgr. Józefa Szymeczka pt.: „Historia Śląska”.
PTTS „BŚ” - zaprasza 4. 10. na Murzynkowy i Čubaňov. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna 7. 27 - autobus z Nawsi 8.22 do przystanku Przelacz. Inf. 596 314 711.

Koncerty

OLBRACHCICE - parafia rzymskokatolicka zaprasza 2. 10. o godz. 15.00 na III Festiwal Chórów Kościelnych Śląska Cieszyńskiego do kościoła parafialnego w Olbrachcicach.

Oferty

FIRMA ZAJMUJĄCA SIĘ SPRZEDAŻĄ GALANTERII SKÓRZANEJ zatrudni osobę na stanowisko Przedstawiciela Handlowego. Wymagamy: samodzielności, elastyczności, znajomości języka polskiego lub angielskiego, komuni-

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Prawo i obowiązek

Już drugi artykuł zajął się sprawami wiary i języka, a ponieważ wartości te są dla mnie bardzo ważne, postanowiłem skorzystać ze sposobności i przedstawić swoje racje. Nie będę się zajmował artykułem Pani Danuty Ondruch, bo odpowiedzi, z którymi się jak najbardziej zgadzam, będą opublikowane na łamach październikowego numeru czasopisma parafialnego „Vox”. Skupię się tylko na artykule autorstwa Józefa Kuli ze Stanisławic.

Samo Pana stwierdzenie, że „musiał Pan zareagować, by autorka nie została osamotniona w swej wypowiedzi” daje sporo do myślenia i wręcz sugeruje, że nie zna Pan rzeczywistej sytuacji, czego przykładem jest stwierdzenie o „wybrykach frysztackich duchownych”. Niechże mi zatem będzie wolno krok po kroku na poszczególne zarzuty odpowiedzieć. Oto ich lista:

„Niewpuszczenie do kościoła chóru z polskimi kolędami w Święta Bożego Narodzenia”. Żle Pana poinformowano. Chór swoje kolędy chciał zaprezentować w czasie adwentu, a to nie jest okres liturgiczny dla śpiewania kolęd. Propozycję zaprezentowania programu w formie koncertu w innym terminie niestety chór odrzucił.

„Zwolnienie z posady dziekana ks. P. Černoty”. Sprawy personalne dotyczące osób duchownych są w Kościele Katolickim kierowane Kodeksem Prawa Kanonicznego, podpisanym przez papieża-Polaka Jana Pawła II w 1983 r. Kanon 554 §2 mówi: „Dziekana należy mianować na pewien czas, określony prawem partykularnym”. Nasze prawo partykularne (diecezjalne) ten czas określiło na 5 lat. Ten sam kanon w §3 stwierdza: „Na skutek słusznej przyczyny, zgodniej z własnym roztropnym osądem, biskup diecezjalny może swobodnie usunąć dziekana z urzędu”. A zatem to biskup - zgodnie z prawem - a nie frysztaccy duchowni - dokonali zmiany personalnej. Pisząc te słowa nie posądzam bynajmniej Pana o złośliwość, ale raczej sądzę, że Pana słowa o „zwolnieniu z posady dziekana” jako jednego z „wybryków frysztackich duchownych” wypływają z niewiedzy

„Wysłanie polskiego księdza do Ostrawy, by mieć pretekst do uczenia religii po czesku”. Racja byłaby po Pana stronie wtedy, gdyby fakt ten odnosił się do wszystkich dzieci, a tymczasem sprawa ta dotyczy tylko uczniów klas 8 i 9, w sumie 8 osób. Uczniowie ci, będąc w grupie dwujęzycznej, posługują się nadal w mowie i w piśmie językiem polskim, czego im nikt nie zabrania.

Dalej cytuję Pan kilka wypowiedzi ks. biskupa Franciszka Lobkowicza i muszę stwierdzić, że jako parafianin frysztacki od 48 lat, nie znalazłem niczego, co by z tych wypowiedzi nie było w naszej parafii w praktyce realizowane. Ksiądz proboszcz i ksiądz

wikary pomimo tego, że pochodzą ze środowiska czeskiego i nie są u nas długo, żyli się bardzo z parafianami. Często z różnych okazji są zapraszani tak przez Czechów, jak przez Polaków do domów, starają się mówić po polsku, pomimo że czasami - co jest oczywiste - jakiegoś słowa zabraknie, ksiądz wikary, za zgodą i z poparciem swego bezpośredniego przełożonego ks. proboszcza uczęszcza na prywatne lekcje języka polskiego. Celebracja Eucharystii włącznie z homilią, sprawowanie wszystkich sakramentów czy czytanie ogłoszeń parafialnych odbywa się w obu językach, a zdarzyło się nawet, że niektóre sakramenty udzielone były w języku niemieckim, bo taka była wola wiernych. Pod kierownictwem aktualnych duchownych powstały liczne wspólnoty, których przed ich przyjściem do Frysztatu nie było, a w których nie ma problemu z komunikowaniem się obu tutejszych nacji. Każdy stosuje swój język, będąc w ten sposób wierny temu, co „wyniósł z domu” i czasami tak trochę się dziwi, że Czeši nie mają pretensji do księży-Polaków, u których z językiem (czeskim) też jest niekiedy ciężko. Myślę, że lepiej odczytali znaki czasu i są Bogu wdzięczni za duszpasterza, jakiegokolwiek by on był nacji. Odrzuca Pan „bezpłodną polemikę i żąda egzekwowania PRAWA”. Lepiej nie mógł Pan tego ująć. Jednak - jak Panu zapewne wiadomo - tam, gdzie z jednej strony jest PRAWO, tam z drugiej jest OBOWIĄZEK. A zatem, żądając PRAWA, miał Pan OBOWIĄZEK uprzednio sprawdzić i poznać rzeczywisty stan rzeczy, a nie pisać artykuł po to tylko, „by autorka nie została w swych wypowiedziach osamotniona”. Zapraszam Pana serdecznie do Frysztatu, by na własne oczy i uszy mógł się Pan przekonać, jak faktycznie jest i ewentualnie podyskutować na bulwersujące Pana tematy. Pisząc odpowiedź na Pana artykuł oczywiście nawet na myśl mi nie przyszło, by negocjować Pańskie prawo do jakiegokolwiek wypowiedzi na łamach którejkolwiek gazety, ale pytam, czy, nie znając stanu rzeczy, opublikował Pan artykuł w zgodzie ze swoim sumieniem, czy nie zaniedbał Pan nieco obowiązku uprzedniego zbadania sprawy u samego źródła, by wystrzec się obmowy? Proponuję Panu spotkanie. Telefon kontaktowy jest w redakcji.

Z poważaniem

ANDRZEJ ŁUKOSZ

„Lučnica” w Karwinie

Świetni tancerze, znakomici muzycy, wspaniałe stroje. To wszystko charakteryzuje znany w świecie słowacki zespół folklorystyczny „Lučnica”, który wystąpi jutro, w niedzielę 2 października o godz. 16 w Miejskim Domu Kultury w Karwinie Nowym Mieście. (J.W.)

katywności, kreatywności. Oferujemy: samodzielną i odpowiedzialną pracę, motywujące wynagrodzenie. Proszę o przesłanie CV w języku polskim lub angielskim na adres e-mail: rbochniarz@brothers.pl GL-531

OFERUJE KURKI 15-16 TYG. kolorowe. Indyki 10-16 tyg. żyw. p. Folwarczna, Żuków. Tel. 558 734 202, 731 610 830. AD-134

Co na antenie

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30- 19.00.

???

☛ Czy istnieje Bóg? Kim jest Chrystus? ☛
☛ Kim jest człowiek? ☛
Czy wiara jest w modzie? Czy kościół ma sens?

Oferujemy wspólne poszukiwanie odpowiedzi na te i podobne pytania, wstęp do chrześcijaństwa ogólnie.

Początek we wtorek 18 października 2005 o godzinie 19.00 w Ośrodku dla dzieci i młodzieży KOMETA, przy ul. Čajkovského 2216, Karviná-Mizerov (w tym samym budynku znajduje się także Czerwony Krzyż oraz przedszkole)

W imieniu Parafii rzymskokatolickiej serdecznie zaprasza Ks. msgr. inż. Karel Houdek

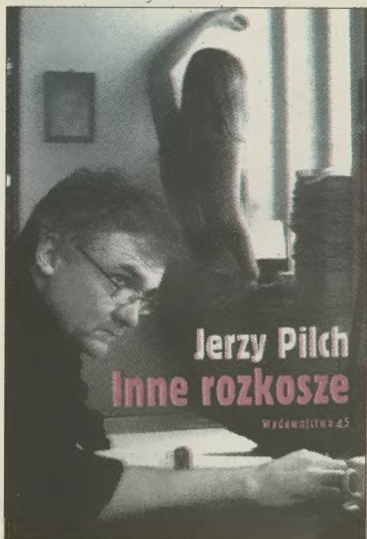
???

EWA BYLICA – »SMS i pies«

Wyd. „Publicat”. Trzeci odcinek z serii „Julka, pies i reszta świata”. Rodzinne komplikacje spowodują, że Julka będzie musiała na jakiś czas opuścić rodzinne miasto. Znajdzie się w zupełnie egzotycznym dla niej miejscu, na dodatek bez przyjaciół. Czy sobie poradzi? Oczywiście, że tak. Po pierwsze będą z nią jej psy – Figo, Felek i Lucuś, które nie pozwolą jej się martwić. Oraz Michał, czyli wredny młodszy brat. Nie wspominając o rodzicach. Po drugie, nie zerwie przecież kontaktu z Kasią, Polą i Antkiem, bo od czego są sms-y i komputerowe gadu-gadu? A po trzecie, pojawiają się nowe koleżanki, i przede wszystkim nowi koledzy. Zwłaszcza jeden chłopak zawróci Julce w głowie. Ciekawe, co powie na to Antek?...

JERZY PILCH – »Inne rozkosze«

Wyd. „a5”. Pełna siły i uroku powieść Jerzego Pilcha, której adaptację zrealizowała właśnie Scena Polska, o kłopotach wynikających z pogoni za przyjemnościami. Bohater „Innych rozkoszy” jest niepoprawnym poszukiwaczem erotycznych przygód, mężczyzną opętany przez demony dotyku. Jego powodzenie wśród kobiet i reputacja donżuana jest pewnego dnia wystawiona na próbę. Do rodzinnego domu bohatera niespodziewanie przyjeżdża jedna z jego kochanek, ale on ma żonę i dziecko – sytuacja zaczyna się komplikować...

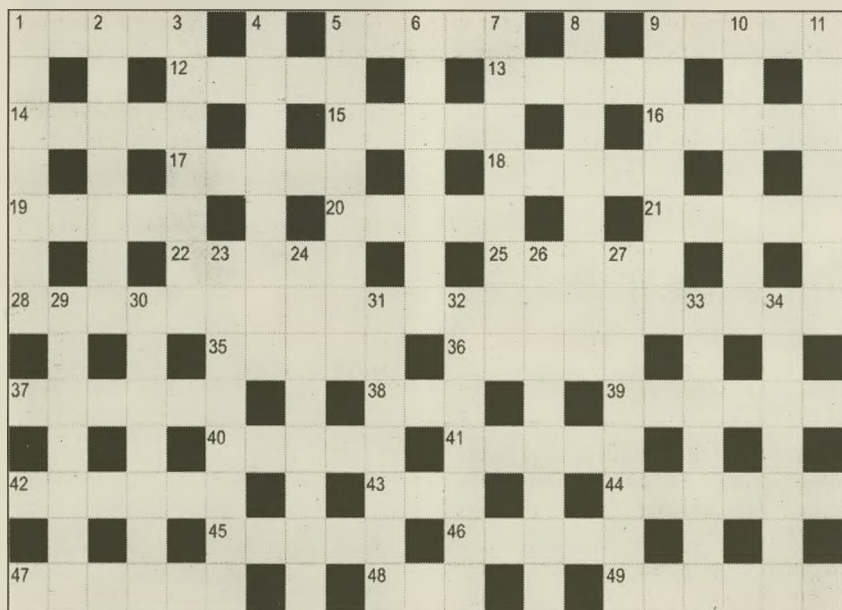
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie. (kor)

Krzyżówka

Poziomo: 1. do wojska powołanie 5. grabieżca 9. Szwejk 12. do Łaby uchodzi 13. iryjski bóg światła i rozwoju 14. tłuszcza morduje 15. terytorium związkowe w Indii 16. z okazji rocznicy uroczystość 17. na południe od Nowej Funlandii leży 18. rzymski ród plebejski 19. mówiony lub drukowany 20. Stary w Krakowie 21. na brzuchu kangura 22. Indianin Ameryki Północnej 25. płaskodenny statek rzeczny 28. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (zbiór opowiadań Marka Hłasko) 35. układ szczek 36. miejsce na torfowisku wypalone przez pożar 37. miasto Żeromskiego 38. śpiąca na ekranie 39. czajnik 40. na golasa parady 41. z Roycem samochody produkował 42. najslawniejsze to Lego 43. warszawskie radio 44. albańska Warszawa 45. stałe,

ciekle lub lotne 46. ofiara Balladyny 47. pokarm 48. przeciwny do frontu 49. awers. **Pionowo:** 1. czcionka zawierająca całe słowo 2. cwikiem dawniej zwane 3. odległość między szynami 4. szczegół bez znaczenia 5. pod Custozą zwyciężył 6. prawdziwe nazwisko Cagliostro 7. większe od Mamm 8. w Indiach filozofował 9. walka wręcz na tatami 10. okupant 11. chłop arabski 23. wśród zbóż najważniejsza 24. na byczej skórze przez Twardowskiego podpisany 26. tam rektor szefuje 27. święte miasto Sikhów 29. latem skocznię pokrywa 30. sprawozdanie 31. Stefan, konkurent Ciszewskiego 32. trzy miesiące 33. Pretty Woman ją wślawiła 34. każdy z wyrazów w iloczynie.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 24 września 2005:

Poziomo: 2. RUBID 7. ALDIS 11. WOLE 12. ODOAKER 13. ZEUS 14. KEBAB 15. EOLIT 6. SKROMNIŚ 7. ARESZTANT 8. DALAJLAMA 9. SZTANDAR 10. AUTODAFE 25. ANDALUZJA 26. DAKARCZYK 28. SYMMACHIA 29. MALAGUENA 30. WIRYDARZ 31. PRZYNETA 32. ORTODOKS 33. YAMAGATA 34. LENISTWO 35. ZIENTARA 36. CIAMAJDA .

Pionowo: 1. SOKRATES 2. REKONTRA 3. BABILONIA 4. DOBROMILA 5. MONSTRUM 6. SKROMNIŚ 7. ARESZTANT 8. DALAJLAMA 9. SZTANDAR 10. AUTODAFE 25. ANDALUZJA 26. DAKARCZYK 28. SYMMACHIA 29. MALAGUENA 30. WIRYDARZ 31. PRZYNETA 32. ORTODOKS 33. YAMAGATA 34. LENISTWO 35. ZIENTARA 36. CIAMAJDA .

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka T. Glinki „Plaseckiegopt. „Najpiękniejszego miasta. Termin nadzysytania rozwiązań upływa w piątek 7. 10. 2005 o godz. 12.00. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 24. 9. otrzymuje Bronisław Semboł – Cz. Cieszyn Mosty. Nagroda do odebrania w redakcji.

MSLF: TRZYNIEC STRACIŁ 3 PUNKTY • DYWIZJA: OLBRACHCICE WRESZCIE WYGRAŁY

Pod Jaworowym bez rewelacji

MSLF

● **FUTBOL TRZYNIEC - MSK BRZECLAW 2:3 (0:1).** Bramki: Vyskočil, Maceček - Kauer, Vyskočil, Urbánek. Sędziował Kondler. Widzów 460. Gospodarze popełnili trzy fatalne błędy w obronie i te zaważyły na losach spotkania, w którym bez dwóch zdań przeważali podopieczni trenera Vaška. Najważniejsze minuty: 12. po kornierze Nováka do siatki trafia Kauer - 0:1; 47. Vyskočil trafia do własnej siatki; 49. po faulu z 11 strzela celnie Urbánek; 82. Vyskočil z „jedenastki” obniża na 1:3; 86. Maceček z podania Jakusa - 2:3. (man)

Lokaty: 1. Jakubczowice 20,... 5. Trzyniec 13 pkt.

DYWIZJA E

● **IRP CZESKI CIESZYN - TBV WIELKIE LOSINY 2:1 (1:0).** Bramki: Groš, Ganczarczyk - Novotný. Widzów 250. Piłkarze Losin przypominali ekipę budowlaną, która po zakończeniu zmiany chciała dla frajdy na placu zagrać w nogę. Cieszyniacy wypracowali sobie przeszło 20 dobrych okazji strzeleckich. Najważniejsze minuty: 42. Groš ostrym uderzeniem trafił na 1:0; 73. Novotný z 30 m rzutu wolnego huknął w samo okienko - 1:1; 83. Ganczarczyk zapewnił IRP trzy punkty. Bohaterem meczu był bramkarz Kulhánek, który przyprowadził kibiców IRP o palpitację serca.(man) **IMKF KARWINA - M. ALBRECHTICE 4:0 (3:0).** Bramki: Hojdysz, Mašlej, Dittrich, Lukan. Sędziował Juřicka. Widzów 200. Karwiniacy górowali nad rywalem w każdym elemencie piłkarskiego rzemiosła.

● **HORKA NA MORAWACH - B. OLBRACHCICE 0:3 (0:2).** Bramki: Sochora 2, Příborský. Sędziował Langmamer. Widzów 80. Olbrachciczanie wreszcie odbili się od dna tabeli. Cieniem spotkania jest tylko kontuzja Smékala. Najważniejsze minuty: 23. Dorozlo z rzutu wolnego obsłużył Sochorę - 0:1; 44. po rzucie rożnym Sochora z kilku kroków podwyższył na 0:2; 72. Goj wystawił Příborského, który wykiwał również golkipera - 0:3.

● **FULNEK - S. ORŁOWA 0:0.** Sędziował Bednář. Widzów 650. Orłowianie

nastawili się w meczu na „obronę Czeszochowy”, defensywna taktyka święciła jednak sukces. Gwiazdą spotkania był orłowski bramkarz Szarowski.

● **KONICE - DZIEČMOROWICE 3:0 (1:0).** Bramki: Črhák 2, Rus. Widzów 400. Lider tabeli potwierdził klasę, Elektrycy niewiele mieli do powiedzenia.

Lokaty: 1. Konice 21, 2. Cz. Cieszyn 18, 3. Karwina 16,... 10. Orłowa 10, 13. Olbrachcice 6, 14. Děčimorowice 6 pkt.

MISTRZOSTWA OKRĘGU

● **HD BOGUMIN - LICHNOW 0:0.** Sędziował Durák. Widzów 150. Remis zadowala chyba obie strony, aczkolwiek „Faja” wypracowała sobie w meczu więcej klarownych okazji. Największą zmarnował w 47. minucie

Gábor, który z 16 m strzałem z woleja tylko postemplował supek.

● **L. PIOTROWICE - OPAWA 0:3 (0:1).** Bramki: Puda 2, Žůrek. Sędziował Zelník. Widzów 600. Gospodarze z faworyzowanym rywalem dzielnie trzymali się do 52. minuty. Wtedy to z powodu czerwonej kartki boisko opuścił Šlachetka i opawianie zdominowali plac gry.

● **P. POLOM - MOSTY 2:0 (2:0).** Bramki: Halška, Hradský. Sędziował Seidler. Widzów 250. Mosteczanie pokazali się na boisku faworyta w korzystnym świetle, zabrakło tylko goli do siatki gospodarzy. Do najlepszych piłkarzy w barwach Mostów należeli bramkarz Szotkowski i napastnik T. Nieslaník.

Lokaty: 1. Opawa 24,... 8. L. Piotrowice 10, 13. HDB 7, 16. Mosty 1 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Nasza oferta

■ **PIŁKA NOŻNA - 1. liga:** Ostrawa - Przybram (poniedziałek, 19.00). MSLF: Lipowa - Trzyniec (jutro 15.30). **DYWIZJA E:** Karwina - Frenštát (dziś, 10.15), Orłowa - Horka (dziś, 10.30), Cz. Cieszyn - Konice, W. Karłowice - Děčimorowice (dziś, 15.30), B. Olbrachcice - Kr. Nowe Sady (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA OKRĘGU:** Mosty - Bogumin, L. Piotrowice - Krnow (dziś 15.30). **I A KLASA - gr. B:** S. Rychnov - Pietwałd, Przybor - Skrzeczoň, Hodslawice - Bystrzyca (dziś, 15.30), FK Hawierzów - Dobra (jutro, 10.15), Raszkowice - Stonawa (jutro, 15.30). **I B KLASA - gr. C:** Orłowa B - Jablonków, Lutynia D. - Šmilowice, Sucha G. - Žuków G. (dziś, 15.30), Ny-

dek - Wierzniewice, Niebory - Sedlitz-cze, Gródek - Wędrzyń, Karwina B - Datynie D. (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Dąbrowa - F. Orłowa, Domasławice - L. Łąki, SKF Hawierzów - G. Błędowice, S. Pietwałd - Sn Hawierzów, Zabłocie - B. Rychwałd, Cierlicko - V. Bogumin (dziś, 15.30), I. Piotrowice - Sn Orłowa (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Gnojník - Ostrawica (dziś, 15.30), Piosek - Noszowice, Wacławowice - Bukowiec (jutro, 15.30). ■ **PIŁKA RĘCZNA - LIGA MISTRZÓW:** Karwina - Flensburg (jutro, 10.30). ■ **HOKEJ NA LODZIE - Ekstraliga:** Trzyniec - Slavia (jutro, 17.00). (jb)

100 LAT HISTORII SAMOCHODÓW

DLA TYCH, CO WIERZĄ KLASYCZNYM CZESKIM KSZTAŁTOM

Zużycie paliwa w trybie mieszanym i emisja CO₂ modelu Fabia Sedan: 4,6-7,7 l/100 km, 124-185 g/km

SIMPLY CLEVER

FABIA SEDAN W SERII LIMITOWANEJ JUŻ OD 249 900 Kč

Zapraszamy do obejrzenia czeskiego samochodu, który ma charakter i wygląd klasycznej limuzyny o trzyczęściowym układzie nadwozia i posiada bogate standardowe wyposażenie, np.:

- poduszkę powietzną dla kierowcy
- wspomaganie układu kierowniczego
- regulowaną w dwóch płaszczyznach kolumnę kierownicy
- tylne dzielone siedzenia

Samochód Fabia Sedan można wzbogacić o 2 cenowo korzystne pakiety:

- pakiet bezpieczeństwa
- pakiet komfortu

Spodobała się nasza oferta? Zapraszamy w odwiedziny!

Wasz sprzedawca samochodów Škoda:

Autoservis Czudek, s.r.o.

739 92 Návsí 935
Tel: 558 359 474

735 61 Choťebuz, Karvinská 326
Tel: 558 711 072 (były Netcar)

realitní kancelář FLASH real, s.r.o.

Staroměstská 583, Trzyniec
(naproti restauraci "Stara záchytka") Filla: Cz. Cieszyn, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cieszyn 775 077 924

1+1, ul. Tolstá: 435 000,- Kč
2+1, ul. Hrabovská: 325 000,- Kč
3+1, ul. Mladějnická: 355 000,- Kč
3+1, ul. Polní: 425 000,- Kč
3+1, ul. Kopernikova: 515 000,- Kč
3+1, centrum do uzgodnění
4+1, ul. Polní: 395 000,- Kč

Mieszkania Trzyniec 775 077 924

1+1, ul. Lučalská: 325 000,- Kč
2+1, ul. Sosnová: 425 000,- Kč
3+1, ul. Sosnová: 550 000,- Kč
3+1, ul. Seifertova: 425 000,- Kč
4+1, ul. Habrova: 550 000,- Kč

St. parcele - 775 077 034

Uzgodnění 3700 m²: 55 Kč/m²
Uzgodnění 9500 m²: 130 000,- Kč
Plocha: 480-542 m²: 235 000,- Kč
Smálcov: 6 200 m²: 85 Kč/m²
Dolní Lesná 6500 m²: 110 Kč/m²
Trzyniec (Polešá 800 m²: 130 000,- Kč
Vedrova 5 000 m²: 120 Kč/m²

Dom rodinný 777 077 034

Prostějov: 350 000,- Kč
L. Trzyńca: 1 150 000,- Kč
Vojkovice: 1 570 000,- Kč
Trzyńec 5+1: 1 850 000,- Kč
Havboř 3+1: 1 890 000,- Kč
Trzyńec 2x 2+1: 1 880 000,- Kč
Trzyńec 4+1: 2 350 000,- Kč

Mieszkania 777 077 031

Nový drah: 350 000,- Kč
P. Hrabovská: 500 000,- Kč
P. D. Navrátil: 250 000,- Kč
Navrátil 4+1: 1 290 000,- Kč
Gorná Lúčna 2x 2+1: 1 290 000,- Kč
Dolní Trzyńec 2x 2+1: 1 780 000,- Kč
Město: Jan. 2+1: 445 000,- Kč
P. Hrabovská: 425 000,- Kč

1 750 000,- Kč

duża zniżka

LIGOTKA KAMERALNA
vila 2x 4+1. Město bura Parcela 150 m².
Tel. 777 077 034

CZ. CIESZYN
Starý dom rodinný 2+1. Podkone kolice.
Tel.: 777 077 034

GRÓDEK
Dom rodinný 6+1+ garáž. Parcela 1 250 m².
Tel.: 777 077 034

2 500 000,- Kč

duża zniżka III

TRZYŃEC - KANALIA
Nový dom rodinný 2x 2+1. Společná okolice 818 m².
Tel.: 777 077 034

TRZYŃEC GUTY
Nový dom rodinný 4+1+ garáž. Všechno vycpano.
Tel.: 777 077 034

CZ. CIESZYN
Nový dom rodinný 4+1+ garáž. Po rekonstrukci. 1 877 m².
Tel.: 777 077 034

1 650 000,- Kč

duża zniżka III

TRZYŃEC GUTY
Nový dom rodinný 2x 2+1. Společná okolice 818 m².
Tel.: 777 077 034

CZ. CIESZYN
Nový dom rodinný 4+1+ garáž. Po rekonstrukci. 1 877 m².
Tel.: 777 077 034

1 680 000,- Kč

duża zniżka III

TRZYŃEC GUTY
Nový dom rodinný 2x 2+1. Společná okolice 818 m².
Tel.: 777 077 034

CZ. CIESZYN
Nový dom rodinný 4+1+ garáž. Po rekonstrukci. 1 877 m².
Tel.: 777 077 034

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

Do nowej kawiarni w Cz. Cieszynie przyjemni młodych, energicznych i uśmiechniętych

barmanów/barmanki, kelnerów/kelnerki

z doświadczeniem. CV z fotografią przesyłajcie pod adresem

OLZA Trading, spol. s r.o., P.O.BOX 122, 737 01 Czeski Cieszyn,

lub na e-mail: o/za@olza.cz

DZIŚ W NUMERZE:

Najlepsza pora na szczepionkę **str. 2**
Repertuar z polskimi akcentami **str. 3**
Podkarpackie literatów rozmowy **str. 5**
»Złoty Rajd« **str. 8**

WTOREK
4 PAŹDZIERNIKA 2005
NR 117
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Nowo mianowany konsul generalny RP w Ostrawie Antoni Sadowski i konsul Grażyna Kostrusiak jako pierwsi złożyli życzenia na ręce red. naczelnej Beaty Schönwald.

»GŁOS LUDU« – GAZETA,
KTÓREJ ZAWSZE CHODZIŁO O POLSKIE SŁOWO

Przeżyła to i owo, ale... jest!

CZ. CIESZYN – 60 lat od pojawienia się pierwszego numeru „Głosu Ludu”, jedynego w RC tytułu mniejszościowego ukazującego się z frekwencją niemalże dziennika, świętowała w sobotę nasza redakcja. Do wspólnego podsumowania tego brzemennego w wydarzenia okresu, w czasie którego miały miejsce aż trzy rewolucje (w 1948, 1968 i 1989 r.), zaprosiła swolch byłych kolegów redakcyjnych, współpracowników, zaprzyjaźnione redakcje zaolziańskich masmediów oraz gości – przedstawicieli organizacji i instytucji kulturalno-społecznych z obydwu brzegów Olzy. Spotkanie otworzył przyjemny występ chłopców gimnazjalnego kwintetu jazzowego (czterech wokalistów i jednego pianisty).

Charakter konferencji naukowej nadała spotkaniu pierwsza jego część, przygotowana przez Kongres Polaków przy wsparciu Województwa Morawsko-Śląskiego, które reprezentowała na sobotnich uroczystościach w Polskim Gimnazjum koordynator ds. mniejszości narodowych, **Helena Balabanová**. W trakcie konferencji **Stanisław Zahradnik** wygłosił referat pn. *Czasopiśmiennictwo na Śląsku Cieszyńskim w Czechosłowacji i RC po II wojnie światowej*, **Andrzej Sulitka**

Vydávání národnostně menšinového tisku v ČR a jeho podpora v rámci dotační politiky státu, **Stefan Król** język polski w prasie zaolziańskiej po 1989 r., **Małgorzata Michalska** Życie wyznaniowe i problemy religijne na łamach „Głosu Ludu” oraz pod nieobecność autora został odczytany referat **Krzysztofa Nowaka** pn. *Głos Ludu w polityce władz czeskosłowackich 1945-1970*. Konferencję oraz związaną z nią dyskusję prowadził prezes Kongresu **Józef Szymeczek**.

Również po przerwie kontynuowano obchody w podniosłym nastroju. Z wyrazami uznania dla pracy kilku pokoleń dziennikarzy „GL”, z kwiatami oraz prezentami przybyli konsul generalny RP w Ostrawie, **Antoni Sadowski**, oraz konsul ds. Polonii, **Grażyna Kostrusiak**, prezes Oddziału Bielsko-Bialskiego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” **Wojciech Dębow-ski**, dyrektor Teatru Cieszyńskiego, **Karol Suszka**, prezes Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC, **Barbara David**, wysłanniczki polskiej audycji Radia Ostrawskiego, **Halina Drábek** i **Otylia Tobola**, oraz w imieniu naszego wydawcy prezes **Józef Szymeczek**. Niemniej od oficjalnych gratulacji cieszyły wyrazy sympatii oraz pozdrowienia, jakie za naszym pośrednictwem przekazały dawnym i obecnym „głosoludowskim” kolegom osoby pracujące ongiś w redakcji.

Ciąg dalszy na str. 4

Zgrupowanie »Crescenda«

BYSTRZYCA (man) – Chór „Crescendo” przy PSP im. St. Hadyny w Bystrzycy odbył w ub. tygodniu zgrupowanie w Koszarzyskach, w ośrodku wczasowym „Pasieczki”. W trakcie dwudniowego pobytu pod okiem dyrygent, **Danuty Cymerys**, szlifował repertuar, który za kilkanaście dni zaprezentuje podczas koncertu w Krapkowicach.

Na zgrupowanie do Koszarzysk wyjechało 30 chórzystów. Najmłodsi z nich – szóstkoklasiści – zostali przed dziewczątami pasowani na chórzystów. – *Zrobiliśmy bardzo dużo, dwu-*

*dniowe zgrupowanie bardzo wiele nam dało – uważa manager „Crescenda”, **Andrea Opluštil**. – Na „Pasieczkach” znaleźliśmy znakomite warunki do pracy. Uczniowie zachwycali się krajobrazem, czas wolny wypełniły gry i zabawy.*

Bystrzyckie chóry, „Crescendo” i „Wiolinki”, wydały piątą płytę CD (pierwsza pojawiła się w 2001 roku) pt. „Chodź, pomaluj mój świat”. Znalazło się na niej 28 utworów, które za-brzmiały m.in. na tegorocznym Koncercie Majowym – piosenki kameralne, solowe, oraz utwory z akompaniamentem kapeli **Jasia Kubeckiego**. Płytę można nabyć w bystrzyckiej szkole.

»Wykopki« z »zabijaczką«

SUCHA GÓRNA (sch) – Tradycyjną zabawę na ludowo, czyli „Wykopki” przygotowało w niedzielę MK PZKO w Suchej Górnej przy współpracy z miejscową polską szkołą i przed-szkolem. Na imprezę – prawdopodobnie po doświadczeniach z ub. lat, kiedy sala pękała w szwach i na czas programu niemalże nie było gdzie usiąść – przybyło w tym roku nieco mniej osób. Fakt ten w żaden sposób nie zaważył jednak na wspaniałej atmosferze, jaka od początku – m.in. za sprawą prowadzonej dowcipnie przez **Grażynę Siwek** konferansjerki – panowała na sali.

Z nieukrywana sympatią oklaskiwano więc występ ubranych w śląskie stroje przedszkolaków. Potem zaś – w

nawiązaniu do widowisk szkolnych z minionych lat, kiedy to na scenie uczniowie deptali kapustę, darli pierze itp. – wykopkowi goście stali się świadkami świniobicia. Jakkolwiek na oczach publiczności nie zarzynano prawdziwego tucznika, widowisko będące wspólnym dziełem uczniów i nauczycieli młodszych i starszych klas PSP przypominało górnosuskim „rodzinom z tradycją” czasy domowych „zabijaczek”. Pozostali mieli zaś niepowtarzalną okazję na ten temat czegoś nowego się dowiedzieć. Zabrzmiły także piosenki, jak „Ty świniorzu świński”, po raz pierwszy zaprezentował się też publiczności nowy zespół taneczny młodszych uczniów pod kier. **Renaty Rzyman**.

Ciąg dalszy na str. 2

Gaudeamus igitur...

CIESZYN (man) – W Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie odbyła się wczoraj uroczysta inauguracja 36. roku akademickiego 2005-2006 na Uniwersytecie Śląskim.

Tegoroczna uroczystość była związana z obchodami 35-lecia wydziałów cieszyńskich (Etnologii i Nauk o Edukacji oraz Artystycznego), na których w br. studiować będzie przeszło 6 tys. studentów. Oprócz władz uczelni w inauguracji wzięli udział członkowie Senatu, studenci oraz przedstawiciele zaprzyjaźnionych uczelni i instytucji w kraju i za granicą. Zgodnie z tradycją odbyła się immatrykulacja trzynastu studentów. Wręczono również najbardziej zaszczytne wyróżnienie w Uczelni – nagrodę Pro scientia et Arte.

Ciąg dalszy na str. 3

Mogoda

WTOREK – Zachmurzenie zmienne, możliwe przelotne opady deszczu, rano lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 14-18 st., nocą 12-8 st. C. Wiatr wsch. do 7 m na sek.

ŚRODA – Pogodnie, rano możliwe lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 16-20 st., nocą 13-9 st. C.

Na rynku z Wieczorynką

CZ. CIESZYN (kor) – Biblioteki z Ostrawy i Olomuńca zwyciężyły w konkursie przebiegającym w ramach Bibliotecznego Happeningu z podtytułem „Wielki show z Wieczorynką”, który odbył się w ub. piątek na czesko-cieszyńskim rynku. Organizator imprezy – Biblioteka Miejska – zaprosił nad Olzę, oprócz czytelników, 200 bibliotekarzy z 65 bibliotek z całej RC.

W konkursie bibliotek wystartowało 9 drużyn, które zmierzyły siły na torze przeszkód i zaprezentowały swoje 10-minutowe programy. Każdy z nich musiał nawiązywać do bajek z telewizyjnej Wieczorki (obchodzący 40-lecie „Večerníček” był patronem imprezy). Zwycięskie drużyny przedstawiły przygody Krakonosza i Trautenberka (Ostrawa) oraz robaczków

świętojańskich z serialu nakręconego wg książki Jana Karafiáta „Broučci” (Olomuniec).

W maskach wieczorynkowych bohaterów zaprezentowali się także mali czytelnicy, dzieci z Podstawowej Szkoły Artystycznej im. Pawła Kalety zaśpiewały zaś kilka piosenek z najpopularniejszych bajkowych seriali. W trakcie imprezy dyrektorka Biblioteki Miejskiej, **Jana Galášová**, przekazała czek na kwotę 118 tys. Kč – zebranych w bibliotekach w całej RC – przedstawicielom dziecięcego hospicjum w Malejowicach.

Piątkowy happening zakończyło spotkanie bibliotekarzy w ośrodku kultury „Strzelnica”, dla których zagrała kapela „Olza” oraz wystąpił jabłonkowski zespół teatralny GAD.

Tucznik osłgnął już pożądane rozmiary, „szpyrki” ma na pięć palców. „Trza wołać maso-rza”!

»POLACY NA ŚLĄSKU CIESZYŃSKIM«

CHORZÓW (kor) – Polacy na Śląsku Cieszyńskim (Zaolziu) to tytuł wystawy, którą otwarto w niedzielę w Górnośląskim Parku Etnograficznym w Chorzowie. Wystawę przygotowano z okazji 40-lecia działalności Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO (dawniej – Sekcja Folklorystyczna) oraz 20-lecia powstania Klubu Twórców Ludowych.

Członków Sekcji oraz prezesa ZG PZKO, **Zygmunta Stopę**, przywitał w chorzowskim skansenie kustosz, **Damian Adamczak**. Samą wystawę zaś

zainstalowano w spichlerzu przywiezionym do Chorzowa z Wojkowic. Zaprezentowano na niej cały dorobek sekcji, przede wszystkim wydawnictwa:

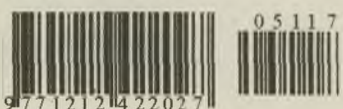
Ludoznawcy w Chorzowie

m.in. 15 Zeszytów Ludoznawczych, 24 Biuletyny Ludoznawcze, monografię „Płyniesz Olzo”, mnóstwo fotografii, rzeźb i obrazów zaolziańskich twórców...

Goście niedzielnego wernisażu mieli okazję skosztować potrawy góralskiej kuchni, m.in. „ba-

chorów” i „kapuśnioków”, które być może wzbogacą ofertę kulinarną karczmny skansenu.

Wystawa potrwa co najmniej miesiąc, później ma trafić do Muzeum Miejskiego w Siemianowicach Śląskich. – *Nie mogli jeszcze, kiedy będą ją mogli obejrzeć Zaolziacy, ale najprawdopodobniej zaprezentujemy ją albo w Izbie Regionalnej im. Adama Sikory w Jabłonkowie, albo też w siedzibie Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie – powiedział nam szef sekcji **Leszek Richter**.*

TYDZIEŃ

26 IX – 2 X 2005

■ Irlandzka Armia Republikańska przeprowadziła pełne rozbrojenie – poinformowała o tym Międzynarodowa Niezależna Komisja Rozbrojeniowa. Komisja przedstawiła rządowi w Londynie i Dublinie raport w tej sprawie.

■ W wypadku autokaru, który zderzył się czołowo z ciężarową lawetą, zginęło trzynaście osób, w tym dziesięciu licealistów, a ponad 40 osób zostało rannych. Autobus po zderzeniu stanął w płomieniach. Wypadek zdarzył się na trasie Białystok-Warszawa. Młodzież jechała z pielgrzymką do Częstochowy.

■ Archeolodzy odkryli w centrum Pragi pochodzącą z XI wieku rotundę św. Wacława, patrona Czech. Identyfikacja znaleziska trwała ponad rok.

■ Przedstawiciele Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) ostrzegali, że ewentualna pandemia grypy może spowodować śmierć nawet 150 milionów ludzi, jeżeli świat nie przygotuje się na oczekiwaną mutację wirusa ptasiej grypy.

■ Obywatele Algierii wypowiedzieli się w referendum „O pokój i pojednanie narodowe” za częściową amnestią dla setek radykalnych muzułmanów, których akcje terrorystyczne spowodowały w ostatnich kilkunastu latach śmierć około 150 tys. osób.

■ W Wiśle odbył się szczyt prezydentów państw Grupy Wyszehradzkiej. Rozmawiali oni między innymi o potrzebie zmian Unii Europejskiej, głównie o zniesieniu różnych tzw. „okresów przejściowych”. Szczyt Grupy był ostatnim takim forum dla prezydenta Polski, Aleksandra Kwaśniewskiego.

■ Sąd w RPA skazał na dożywotnie więzienie białego farmera, który w ub. roku rzucił na pożarcie lwom swojego murzyńskiego pracownika, protestującego przeciwko złemu traktowaniu.

■ Parlament Katalonii uchwalił projekt konstytucji, która oznacza wzmocnienie autonomii tego najbardziej rozwiniętego regionu Hiszpanii. Katalończycy ogłosili się samodzielnym narodem i chcą tylko część swoich podatków odprowadzać do Madrytu.

■ Najlepsza polska pływaczka, Otylia Jędrzejczak, została ranna w wypadku samochodowym koło Płońska. Jędrzejczak jechała wraz ze swoim 19-letnim bratem, który zginął na miejscu. Pływaczka przebywała w szpitalu, jej życiu nie zagraża niebezpieczeństwo. Przyczyną wypadku była bardzo szybka jazda Otylii Jędrzejczak.

■ W Tokio powstał największy bank na świecie – Mitsubishi UFJ Financial Group. Został utworzony w wyniku fuzji dwu grup bankowych. Kapitał banku wynosi 190 bilionów jenów (ok. 50 bilionów koron).

■ Na skutek dwu eksplozji na indonezyjskiej wyspie Bali zginęły 32 osoby, a ponad sto zostało rannych. Ofiary to głównie turyści, obywatele USA, Australii, Japonii i Korei. Do zamachów przystąpiła organizacja terrorystyczna Dżemaja Islamijska.

■ W Warszawie odbył się koncert inauguracyjny XV Międzynarodowego Konkursu Chopinowskiego. W rywalizacji weźmie udział 80 pianistów z 18 krajów całego świata, w tym dwudziestka Polaków.

■ Ponad 60 dorosłych i dzieci z północnoosetyńskiego Biesłanu, które przeżyły w ubiegłym roku atak terrorystów na tutejszą szkołę, przyjechało leczyć się do darkowskiego sanatorium.

■ Przewodniczący parlamentu Iranu ostrzegł Izrael, że w odpowiedzi na jakiegokolwiek atak na irańskie instalacje nuklearne jego kraj da następnikowi „przykładną nauczkę”.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. HANNA HILA

Exponaty na wystawie „Dom i ogród dawniej i dziś” w pełni odpowiadają koncepcji autorów.

Książkowa amnestia

HAWIERZÓW (wak) – Tydzień Bibliotek, który obejmuje okres od 3 do 9 października, przebiega w tym roku pod hasłem „Biblioteka otwarta dla Ciebie”. Do akcji włączają się również hawierzowska księżnica. W centralnej bibliotece oraz w jej filiach przygotowano ciekawe imprezy popularyzujące zarówno ich bieżącą działalność, jak i zmiany, jakie przeszły w ostatnich latach.

Jedną z największych imprez dla dzieci i młodzieży jest „Mól książkowy”. Odbędzie się ona 8 bm. od godz.

16 w Miejskim Domu Kultury. W sześciogodzinny blok programowy wystąpią m.in. mażoretki, zespoły Blazer's, Fat Skewers oraz Michał Rzeszut, jeden z uczestników tegorocznej SuperStar.

Czytelnicy mogą w tym tygodniu bezpłatnie korzystać z Internetu. Przewidziano też dla nich amnestię książkową. Każdy czytelnik, który w dniach od 3 do 10 października br. zwróci bibliotece książki po terminie ich zwrotu, zwolniony zostanie z płacenia kary.

Nowy supermarket

ORŁOWA (wak) – Nie będzie supermarketu na działce koło szpitala. Zdecydowali o tym podczas ostatniego posiedzenia orłowski radni. O miejsce w niewralgicznym punkcie miasta zabiegali od ub. roku m.in. Lidl i Kaufland. Nowy supermarket stanie jednak w pobliżu dworca autobusowego. Wybuduje go firma Fastav Development. Chociaż firma nie ujawniła, o jaki market chodzi, można się domyślać, że będzie to „moloch” z sieci megamarketów „Globus”.

Najlepsza pora na szczepionkę

OSTRAWA (wak) – Według Opinii Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrawie, choroba, z którą w tej chwili walczy w województwie morawsko-śląskim ok. 10 tys. osób (na 100 tys. mieszkańców), to nie jest grypa, lecz choroby grypopodobne. Najczęściej chorują dzieci do lat czternastu (6616). Wirus grypy zaatakuję wprawdzie za kilka tygodni, ale zaszczepić można się już teraz.

– Liczba zapobiegliwych, którzy decydują się na tę formę profilaktyki, z roku na rok wzrasta – twierdzi dyrektorka stacji, **Helena Šebákowa**. – Szczepić możemy się wprawdzie w ciągu całego sezonu, ale najlepiej zrobić to między 15 września a 30 listopada. W naszym klimacie najczęściej zachorowań na grypę notuje się od końca jesieni do początku wiosny. W ciągu roku zdarzają się tylko pojedyncze przypadki.

Zdaniem epidemiologów w pierwszej kolejności powinno zaszczepić się dzieci i to już od 5-6. miesiąca życia, na-

stępnie osoby z grup największego ryzyka: ludzi starszych oraz mających problemy z układem krążenia, astmatyków, alergików, cukrzyków. Szczepionka zapewnia odporność w granicach 70-95 proc. Może się więc zdarzyć, że osoba zaszczepiona może zachorować. Nie będzie jednak musiała obawiać się powikłań, a na dodatek okres zdrowienia znacznie się jej skróci. Trzeba również pamiętać, że szczepionka na grypę chroni tylko przez jeden sezon. Szczepienia należy zatem co roku powtarzać.

Z sześciu zapowiadanych na ten sezon szczepionek w Wojewódzkiej oraz Powiatowych Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych w Ostrawie, Karwinie i Frydku-Mistku dostępnych jest już pięć. Kosztują od 200 do 250 koron. Wszystkie uzyskały certyfikat przydatności Ministerstwa Zdrowia. Każda z nich, niezależnie od ceny, ma zmodyfikowany skład uwzględniający pojawienie się przewidywanej mutacji wirusa.

Ciekawostki

Nabożeństwo dla zwierząt

Właściciele różnych zwierząt wraz z końmi, psami, kotami, chomikami, świnkami morskimi, żółwiami, a nawet rybkami, uczestniczyli we mszy św. polowej, specjalnie dla nich odprawionej w niedzielę w Choroszczy koło Białegostoku. To zapoczątkowany pięć lat temu zwyczaj związany z przypadającym 4 października dniem św. Franciszka z Asyżu – patrona ekologów, czyli Światowym Dniem Zwierząt. Nabożeństwo zostało odprawione na ołtarzu polowym przy kościele w Choroszczy, wzięło w nim udział kilkaset osób, z których wiele przeprowadziło lub przywoziło do pobłogosławienia swoje zwierzęta. Wiele osób uczestniczyło w nietypowym nabożeństwie nie po raz pierwszy. Rolnicy przyprowadzili do poświęcenia swoje konie, dzieci – domowe pupile, koty czy chomiki. Były też gołębie, wypuszczone w czasie uroczystości.

Miss za krat

Onuma Chumsri, 24-letnia Tajlandka oczekująca na orzeczenie wyroku za handel narkotykami w peruwiańskim więzieniu dla kobiet w Santa Monica, zdobyła tytuł Miss Wiosny. Laureatka trafiła do więzienia w kwietniu 2004 r. Przygotowania do konkursu rozpoczęły się dwa miesiące temu. Wybory najpiękniejszej są jedną z form terapii więziennej, obok warsztatów kosmetycznych czy zajęć z rysunku. „Sex appeal jest bardzo ważny, ale walory fizyczne nie są tak istotne jak osobowość człowieka” – powiedziała Maria Jaen, dyrektor więzienia. Więźniarki osobiście wybrały reprezentację swoich pawilonów. Z 28 półfinalistek do finału zakwalifikowało się tylko 11 kobiet, w tym więźniarki z Tajlandii, Belgii, Boliwii i Meksyku. Kobiety trafiły do więzienia w „tradycyjny” sposób – skuszone obietnicą zaro-

Dom dawniej i dziś

ORŁOWA (wak) – W kalendarzu imprez orłowsko-lutyńskiego MK nie może zabraknąć corocznych wystaw jesiennych. Stało się już tradycją, że ściągają na nie goście z szerokiej okolicy. Nie inaczej było w ub. weekend. Tym razem gospodarze przygotowali ekspozycję pn. „Dom i ogród dawniej i dziś”. m.in. stare naczynia do wypieku chleba, narzędzia do krążenia kapusty czy młócenia i czyszczenia zboża, przepiękne serwisy do kawy i herbaty, a także wózki dziecięce, klocki i zabawki. W ogrodzie zaś można było obejrzeć wóz drabiniasty, oporządzenie dla konia oraz nowoczesne kosiarke. Były też jesienne kwiaty i warzywa. Impreza połączona była ze sprzedażą książki polskiej. Dużym wzięciem cieszyły się potrawy kuchni śląskiej, m.in. peklowana golonka, jelita z kapustą, salceson, „świeczka” oraz kołaczki i ciastka – wszystko wykonane przez panie z Klubu Kobiet.

Październikowe wystawy w Orłowej Lutyńni cieszą się ogromną popularnością nie tylko wśród członków Koła. W sobotę obejrzeli ją zastępcy burmistrzów Orłowej i Rydułtów, **Radosław Mojsiżek** oraz **Henryk Nieszporek**. – Wystawy to długoletnia tradycja w naszym Kole. Staramy się jednak, żeby za każdym razem pokazać widzającym coś nowego, aby nie popaść w stereotyp – powiedział nam prezes **Marian Jędrzejczyk**. – W poprzednich dwóch latach wystawialiśmy m.in.

trofea łowieckie oraz fotografie z domowych archiwów, przedstawiające dorobek i nagrody zdobyte przez nasze zespoły taneczne – „Skotniczkę” i „Skotnicę” oraz chór „Zaolzie”.

Jak w hotelu

KARWINA (sch) – Wczoraj ruszyła modernizacja fragmentu oddziału ginekologiczno-położniczego szpitala w Raju. Po trzech tygodniach przeróbek i tygodniu malowania karwińska ginekologia odda pacjentkom do dyspozycji nowoczesnie urządzone pokoje z własnymi sanitariatami.

Według ordynatora **Petra Fiali**, remont w żaden sposób nie ograniczy pracy ginekologii, części położniczej oddziału zaś w ogóle nie będzie on dotyczyć. Ostatnio modernizacji został poddany również szpitalny gabinet ginekologiczny. Na dzień dzisiejszy rajska ginekologia ma 32 łóżka, natomiast część położnicza oddziału ma ich 16.

Można budować

PIOSECZNA (kor) – Samorząd uchwalił ostateczną wersję planu zagospodarowania przestrzennego gminy. Dotychczas samodzielna dopiero od 1 stycznia 2001 r. Pioseczna posługiwała się planem obowiązującym Jabłonków, do którego przed usamodzielnieniem należała.

Plan przewiduje przede wszystkim powiększenie terenów pod budowę nowych domków rodzinnych. W najbliższych latach mogłoby ich powstać w Piosecznej 40-50. Zainteresowani budową domu mogą zacząć załatwiać związane z tym formalności w wydziale budownictwa Urzędu Gminnego.

»Wykopki«...

Dokończenie ze str. 1

O ile świniobiecie w wykonaniu uczniów szkoły budziło uśmiech na twarzy, o tyle współzawodnictwa przygotowane przez przedszkolanki **Danutę Mikułę** i **Jadwigę Makówkę** powodowały salwy śmiechu. Rozbrajające były przedszkolaki ścigające się w ogromnych kaloszach, zaś zupełnie bezkonkurencyjni byli ich szkolni koledzy w roli naganiaczy „ślepych” kóz. Kontynuacją popisów miejscowej dzieciarni był występ czeskocieszyńskiego zespołu „Slezánek” prezentującego folklor cieszyński. Przyjemnie było się przekonać, że również wśród czeskocieszyńskiej młodzieży pielęgnowana jest mowa i pieśń „po naszymu”, zaś za samo wykonanie poszczególnych tańców wypadało, nic, tylko bić brawa.

Zaolziańskie imprezy mają to do siebie, że można na nich dobrze zjeść „po domowemu”. Nie inaczej było na „Wykopkach” – za co należy się wdzięczność i podziw dla członkiń Klubu Kobiet.

bięcia szybkich pieniędzy przybyły do Peru, drugiego po Kolumbii światowego producenta kokainy, skąd miały przemyć narkotyki, głównie do Stanów Zjednoczonych i Europy, i zostały złapane na lotnisku Jorge Chavez w Limie.

Zapłacą za Rudolfa

Duńskie siły powietrzne oświadczyły w czwartek, że zapłacą odszkodowanie za spowodowanie śmierci renifera farmerowi, który dorabia jako Święty Mikołaj. Zwierzę zdechło, bo przestraszyło się dwóch samolotów, które przeleciały nad farmą. Renifer zwany Rudolfem zdechł na zawał serca po tym, jak w lutym dwa samoloty F-16 z wyciem przeleciały na niewielkiej wysokości nad farmą Duńczyka. Właściciel zwierzęcia stanął przed perspektywą używania sań z zaledwie jednym reniferem, więc poskarżył się władzom. Siły po-

wietrzne obiecały zapłacić za zakup nowego renifera i koszty leczenia weterynaryjnego ponad 5 tys. dolarów. Święty Mikołaj jest zadowolony. Dzięki otrzymanym pieniądzom kupi nowego renifera przed Gwiazdka.

Randka z... policją

Mężczyzna, który zbiegł z więzienia na Węgrzech, został aresztowany, kiedy umówił się na randkę. Myślał, że spotka się z kobietą, a okazało się, że nawiązał znajomość z policjantem. Więzień, który odsiadywał karę za rabunek i oszustwo, zamieścił swoje zdjęcie w internetowym serwisie randkowym. Randka miała odbyć się w zeszłym tygodniu w cukierni. „Na miejscu rendez-vous mężczyzna został złapany i zorientował się, że osoba, z którą wymieniał e-maile, była detektywem policyjnym płci męskiej” – napisano w oświadczeniu węgierskiej policji.

ROZMOWA Z JANUSZEM KLIMSZĄ, KIEROWNIKIEM ARTYSTYCZNYM ZESPOŁU DRAMATYCZNEGO NARODOWEGO TEATRU MORAWSKO-ŚLĄSKIEGO

Repertuar z polskimi akcentami

Na progu sezonu artystycznego „Głos Ludu” zapytał Janusza Klimszę o to, czy wzorem ub. roku w repertuarze Narodowego Teatru Morawsko-Śląskiego znalazł się plon współpracy z polskimi artystami dramatycznymi.

W planach mamy jedną premierę więcej niż w ub. sezonie. Przedstawimy cztery premiery w Teatrze Jiře Myrona, trzy na dużej scenie Antonína Dvořáka oraz jedną na scenie kameralnej. Będzie to nieco inny zestaw niż w pierwszym roku mojego szefowania zespołem dramatycznym, gdyż przebiegło już rozpoznanie „ogniem” gustów publiczności odwiedzającej nasze teatry.

Czego oczekuje publiczność?

Publiczność oczekuje form widowiskowych, takich, jak cieszący się wielkim wzięciem w ub. sezonie spektakl „Królowa Margot” Jana Mikuláška i Kláry Špičkové wg Aleksandra Dumasa, wykorzystujący prawie wszystkie możliwości nowoczesnej techniki scenicznej, włącznie z projekcjami filmowymi. Powodzeniem cieszą się wszelkie story – z angielska mówiąc – czyli opowieści o ludzkim losie. Niezwykle usatysfakcjonowany jestem powodzeniem bardzo trudnego tekstu „Mein Kampf” Georga Taboriego. Dostanie biletów na ten spektakl graniczy z cudem. W tym roku będziemy go prezentować na Festiwalu w Pilźnie, Pradze. Przedstawimy go także publiczności niemieckiej.

Z gorącym przyjęciem spotkał się spektakl „Šakalí léta” Petra Šabacha, Ivana Hlása, Petra Jarchovského, Jana Hřebejka i Miroslava Hanuša, który idzie przy kompletach na widowni, natomiast sprowadzona do Ostrawy „Tančárna” – niemal bez słów, natomiast z wykorzystaniem wielu stylów tańca i popmusic, opowiadająca o powojennej czeskiej historii, nie miała żywszego odzewu. Wiele kontrowersji wywołał spektakl w mojej reżyserii „Strakonický dudák” wg Josefa Kajetána Tyla. Może dlatego, że jego ostra, w pewnym sensie brutalna interpretacja znacznie odbiegała od tej, utrwalonej przez film Karla Steklého. Ten spektakl nadal wywołuje ogromne dysusje. Również kontrowersyjnym przedstawieniem okazała się „Opera za 3 grosze” Bertolta Brechta w reżyserii Piotra To-

maszuka. A dodam, że jest to spektakl wybitny. Za granicami zgarnąłby niejedną festiwalową nagrodę, jestem pewien.

Wobec tego jak się będzie przedstawiał program Narodowego Teatru Morawsko-Śląskiego w sezonie artystycznym 2005/06 i czy znajdą się w nim polskie akcenty?

Teraz na sali prób kończy swoją realizację Andrzej Celiński. Przygotowuje spektakl irlandzkiego pisarza Martina McDonagha „Pillowman” – czyli „Pan Poduszek” – rzecz chyba jeszcze nawet nie przetłumaczona na język polski. To gorzka komedia grana na całym świecie, która sprzedaje się kompletnie na Broadwayu. Jestem zaszczycony, że Andrzej Celiński, przypominę, że w tym roku nominowany do Oscara reżyser, znalazł chwilę wolną, by właśnie w naszym teatrze zrealizować nową inscenizację. Radek Lipus w teatrze im. J. Myrona próbuje teraz sztukę Alaina-René Lesage’a „Zapach pieniędzy lub Turcaret” – rzecz o pieniądzu i moralności. Michał Lang, kierownik artystyczny praskiego „Švandova divadla”, przygotowuje sztukę Aloisa i Viléma Mrštíkowskich „Maryša”. Jego analizy tekstów są niezwykle precyzyjne.

Honza Mikulášek, dyrektor artystyczny teatru Bezruč, szykuje się do realizacji „Słodkiego życia” Federica Felliniego i Tullio Pinelliego. Věra Herajtová w Teatrze im. A. Dvořáka będzie robić „Zbrodnię i karę” Fiodora Dostojewskiego w adaptacji Andrzeja Wajdy. Na mnie czeka praca nad „Domem Bernardy Alby” Federica Lorci, którą wystawię w Teatrze im. J. Myrona. Ondrej Spišák zrealizuje „Bambini di Praga” Bohumila Hrabala – spektakl o tyle ciekawy dla widzów Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, że mogą go porównać z inscenizacją Marka Mokrowieckiego. Natomiast na scenie kameralnej zaprezentujemy sztukę, którą wyłoni Konkurs im. Alfreda Radoka na najlepszą sztukę czeską i słowacką. Z tego konkursu w zeszłym sezonie wybraliśmy tekst „Opowieści z fastfoodu”. Myślę, że to dobra droga do prezentacji tego najlepszego, co napisano dla czeskich i słowackich scen.

Nie w tym, ale w następnym sezonie, Piotr Tomaszuk obiecał realizację sztuki o sumieniu, moralności i religijności.

Rozmawiała M. RADŁOWSKA-OBUSNIK

Goście z Biełłan na lotnisku w Moskwie.

Po zdrowie do »Darkowa«

Uzdrowisko „Darków” gościć będzie przez trzy tygodnie 63 osoby z miasta Biełłan w północnej Osetii, w którym przed rokiem uzbrojona grupa terrorystów zajęła budynek liceum, zatrzymując, jako zakładników, dużą grupę dzieci i młodzieży oraz rodziców i nauczycieli. Podczas próby odbicia zakładników przez rosyjskie służby bezpieczeństwa zginęło ponad 300 osób.

Oprócz kąpieli w solance jodo-bromowej oraz innych zabiegów dzieci oraz towarzyszące im osoby zwiedzą m.in. zamek Hukwaldy, ostrawskie zoo, muzeum górnicze „Landek”, ekspozycję samochodów w Koprzywnicy oraz wyjazd w Beskidy. Wieczorem gościami z Biełłan opiekować się będą pedagodzy i instruktorzy Domu Dzieci i Młodzieży „Juventus”, którzy przygotowali dla nich konkursy wiedzy i teleturnieje sprawnościowe.

(wak)

Jesiennie spotkanie

BOGUMIN (h) – Jesień w Domu PZKO rozpoczęło w ub. sobotę spotkanie przy kawie, placach ziemniaczanych, maśle i pieczonych ziemniakach. Przybyli na nie miejscowi PZKO-wcy, zaproszenie przyjęło także sporo gości z okolicznych Kół w Skrzeczoniu, Zablociu i Szonichlu.

Pomimo że tym razem organizatorzy zrezygnowali z tradycyjnego programu kulturalnego, na nudę nikt nie narzekał. Dużym zainteresowaniem cieszyła się jesienna wystawa zainstalowana w dużej sali Domu PZKO. Pokazano na niej m.in. suche bukiety,

owoce, ozdoby i zabawki z kasztanów i żółędzi, przede wszystkim zaś przepiękne robótki wykonane przez pensjonariuszy bogumińskiego domu opieki nad upośledzonymi umysłowo „Domowinka”. Wszystkie były na sprzedaż po cenach bardzo umiarkowanych. Na gości czekał też kącik herbaty i wystawa obrazów autorstwa członkini MK PZKO, Anety Marcol.

Sobotnie spotkanie to nie jedyna jesienna impreza w bogumińskim Domu PZKO. Kolejną będzie zlot byłych chórystów oraz sympatyków chóru mieszanego „Preludium”.

Fragment wystawy MK PZKO w Boguminiu.

Gaudeamus igitur...

Dokończenie ze str. 1

Za wybitne osiągnięcia naukowe i artystyczne odebrał ją prof. dr hab. Andrzej Radziejewicz-Winnicki, kierownik Katedry Pedagogiki Społecznej z Wydziału Pedagogiki i Psychologii.

Podczas uroczystości Srebrne Medale Jana Masaryka (najwyższe wyróżnienie przyznawane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RC za krzewienie kultury i przyjaźni między narodami) odebrali rektor UŚ w Opatowie prof. Zdeněk Jirásek i rektor UŚ w Katowicach prof. Janusz Janeczek. Złotą Odznaką „Zasłużony dla UŚ” odznaczony został burmistrz Cieszyńska, Bogdan Ficek. Z okazji 35-lecia obec-

ności Wszechnicy Śląskiej w Cieszyźnie gospodarze miasta ufundowali lańcuch dziekański dla nowo wybranego Dziekana Wydziału Etnologii i Nauk o Kulturze, prof. dr hab. Haliny Rusek.

W tym roku miały miejsce wybory władz UŚ na kadencję 2005-2008. Funkcję rektora w drugiej kadencji nadal będzie pełnił prof. Janusz Janeczek, prorektorami pozostają prof. Wiesław Banys oraz prorektor ds. finansów i rozwoju prof. Jerzy Ziolo. Nowymi postaciami w władzach rektorskich są prof. Anna Ładno, prorektor ds. kształcenia, oraz prof. Barbara Kożusznik, prorektor ds. public-relation. W bieżącym roku akademickim na UŚ studiuje

45 tys. osób (w tym ok. 41. tys. na studiach dziennych, zaocznych i wieczorowych, 2,3 tys. słuchaczy studiów podyplomowych, 1,7 tys. doktorantów). Do egzaminów wstępnych przystąpiło w tym roku blisko 21,3 tys. kandydatów, na studia dzienne przyjętych zostało 5365 osób. Najpopularniejszymi kierunkami wybieranymi przez studentów UŚ w roku akademickim 2005-2006 były pedagogika (15 osób na jedno miejsce), psychologia (14) i filologia (12), najmniej popularnymi natomiast fizyka informatyczna (1), fizyka medyczna oraz informacja naukowa i bibliotekoznawstwo (po dwie osoby na jedno miejsce).

Oldboya

Tygodnik katolicki „Gość Niedzielny” (nr 38.) przyniósł przed dwoma tygodniami „Historię pojednania polsko-niemieckiego”: „Dla przyszłości”. Dopełniła ją wypowiedź ks. infułata, prof. Jana Kruciny, kapłana Archidiecezji Wrocławskiej: „Kiedy arcybiskup Kominek, późniejszy kardynał, wracał po ogłoszeniu »Orędzia«, pojechał po niego na granicę. Celnicy z Zembrzydowic rozebrali go do naga i zabrali mu wszystkie książki. Zapytałem go tam, czy formuła pojednania z »Orędzia« nie mogła być nieco bardziej zróżnicowana. A to ze względu na nie przygotowanie społeczeństwa i na nierównowagę win Niemców i Polaków. A Arcybiskup na to: »Książki mnie bardzo zasmuciły! Dziwi mnie, że ksiądz nie rozumie, że Ewangelia nie jest połowiczna!« A potem tłumaczył, że nie chodzi tylko o Niemców i Polaków, chodzi o Europę. Bo nie będzie Europy bez Niemiec. I nie będzie dla Polski innej drogi do Europy niż przez Niemcy. Mówił też, że bez pojednania RFN nie uzna polskiej granicy zachodniej. Pytał: Kto będzie gwarantował tę granicę? Sowiety? Nie, tylko Zachód!”

Kardynał Kominek powtarzał też, że teraz trzeba by pisać podobny list do Sowietów. Biskupi wiedzieli jednak, że nie ma takiego listu do kogo wysłać. Do Komitetu Centralnego? Nie przyjmą, będzie tylko awantura! Kardynał stwierdził więc: »No to zrobili to nasi następcy“.

Przypomniałem sobie, że już dawniej wspominałem Ks. Jana Krucinę na stronach swego rękopiśmiennego: „Alfabetu”: „... urodzony w r. 1928 w Karwinie Darkowie, jest aktualnie ks. prof. dr hab. wrocławskiego Papieskiego Wydziału Teologicznego. W r. 1957 został wybrany do Plenum ZG PZKO i jako rzutki, bardzo elokwentny młody człowiek został zaproponowany przez inż. Karola Ponczę

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

do funkcji sekretarza ZG PZKO – ku osłupieniu reszty członków Plenum. Potem, chyba nielegalnie, przedostał się do Polski. Ilu podobnych ludzi wydało Zaołzie?

My, cośmy pozostali, podejmowaliśmy za nich „karę boską” – za swą wierność tej ziemi. Na swój sposób rezygnowaliśmy wtenczas z samych siebie. Logika prowincjonalna już nie będzie inna. Będzie robić wszystko, aby nie przyjąć za swe niczego, co w jakiś sposób odbiega od popoliści. Stąd ten dowcip o zaołziańskim kotle w piekło.

(cz) umieścić 21 I 2000 w „Głosie Ziemi Cieszyńskiej” notkę: „Laudacja Zaołziaka” i to ona pobudza mnie do wspomina- nia: „11 bm. we Wrocławiu odbyła się uroczystość nadania doktoratu honoris causa Papieskiego Fakultetu Teologicznego byłemu kanclerzowi Niemiec Helmutowi Kohlowi. Uzasadniając nadanie honorowego tytułu ks. infułata prof. dr hab. Jan Krucina stwierdził m.in., że były kanclerz „Miał decydujący wkład w dzieło pojednania sąsiedzkich narodów – polskiego i niemieckiego – przypię- czętowanego układem o bezpiecznych granicach wolnego państwa polskiego”. Nie była to pierwsza laudacja byłego rektora Papieskiego Fakultetu Teologicznego i najbliższego współpracownika kard. Bolesława Kominka. Poprzed- nie wygłosił podczas nadania doktoratów honoris causa duchownym niemieckim: kard. Joachimowi Meisnerowi, metropolicie kolońskiemu (1996) i abp. Joachimowi De- genhardowi, metropolicie z Padenborn (1998)”.

Wszedłem z nim wtenczas, wraz z inż. K. Ponczą z Suhej, do Plenum ZG PZKO. Niewiele wyszło z naszego chwilowego buntu. Jan Krucina przeszedł Olzę do Polski, Ponczę przydużono, ja za wcześniej zadowoliliem się komisią „Zwrotu”. Raczej poeta i publicysta, nie miałem w sobie temperamentu ani odwagi trybuna.

Wspominanie

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaołzia«

W 1986 roku w wydawnictwie Profil ukazał się tomik specyficznej prozy ludowej wybranej ze zbiorów przed- wześnie zmarłego Ludwika Ciencialy, folklorysty i ga- wędziarza znanego szerokiej publiczności jako Maciej. „Śmich Macieja” to zbiór zawierający typowo gwarowe dowcipy i anegdoty.

jest redaktorem publikacji i autorem Słownika wyrazów gwarowych, którym opatrzone wydanie. Książkę zilustrował Bronisław Libera. Zbiorek „Śmich Macieja” wydano w nakładzie 2500 egzemplarzy.

W słowie wstępnym napisano „Jest to zestaw najbardziej typowych i najbardziej reprezentatywnych anegdot i dowcipów zebranych przez Ciencialę-Macieja, które w interpretacji nabierały szczególnie swoiste- go uroku. Stąd teksty te traktować należy przede wszystkim od strony interpretatora i nosiciela oryginalnej wypowiedzi, a nie autora, chociaż autorstwo niektórych wątków jest oczywiste. Był po prostu w pewnym sensie współtwórcą tych anegdot i dowcipów...”

Dowcipy zostały podzielone tematycznie na osiem grup: O dzieckach, O szkole i re- chtorach, Babski plotki, Chłopski przigody, Po- darzone małżynstwa, O wojokach i wojsku, O dochtorach oraz Wszelijaki i rozmaite.

Słowo wstępne napisał Jan Korzeny, który jest redaktorem publikacji i autorem Słownika wyrazów gwarowych, którym opatrzone wydanie. Książkę zilustrował Bronisław Libera. Zbiorek „Śmich Macieja” wydano w nakładzie 2500 egzemplarzy.

Przeżyła to i owo, ale... jest!

Dokończenie ze str. 1

Nie do końca spełniła natomiast powszechne oczekiwania część wspomnieniowa obchodów. Mimo naszych sugestii, żeby wspominać rzeczy przyjemne, z przymrużeniem oka i na wesoło, S. Zahradnik przedstawił wprawdzie bardzo ciekawe, niemniej suche dane statystyczne dotyczące 60-letniego istnienia „Głosu Ludu”. Nie rozluźniły też specjalnie atmosfery ujęte niemalże w sposób filozoficzny rozważania Kazimierza Kaszpera, choć niewątpliwie – podobnie zresztą, jak wcześniej wspomniany referat K. Nowaka – wniosły nowe spojrzenie na „czerwony” ongiś „Głos Ludu”. K. Kaszper wspominał wigilijki u „szefakomucha” ze wspólnym śpiewaniem kołęd, Nowak zaś w referacie dotyczącym pierwszego 25-lecia „GL” przytaczał kolejne mało przychylnie oceny wystawiane przez ówczesnego wydawcę gazety, ostrawski komitet partii, w których zarzucano „Głosowi” m.in. nie publikowanie dojrzałych (czyt. prokomunistycznych i prosowietkich) wstępniaków, nie wywiązywanie się z zadań partyjnych itp., stawiając redakcji za wzór ostrawską „Novą swobodę”. Również Łada Kumnikłowa – co zresztą na samym wstępie zapowiedziała – nie zamierzała wracać do wspomnień przyjemnych. Wymieniając nazwiska poszkodowanych w

1968 roku reżimem redaktorów oraz opowiadając historię, w której ona sama, pisząc listy do odpowiednich osób, wręcz bohaterko „wysiadała” z fotela redaktora naczelnego równie wielkiego, jak ograniczonego komunistę Szurmiana, sprawiła, że redaktorzy mający w zanadru „wspomnienia na luzie”, stracili ochotę, by podzielić się z nimi na forum.

W rezultacie jako kontynuację owych wspomnień – zgodnie zresztą z programem – potraktowano przygotowaną przez Ośrodek Dokumentacji Kongresu Polaków wystawę pn. 60 lat „Głosu Ludu” autorstwa Mariana Steffka oraz bezpośrednio nawiązującą do jej wernisażu spotkanie towarzyskie.

Oglądając wystawę o „Głosie” (czynna jest w siedzibie Kongresu Polaków przy ul. Komenského 4 w Cz. Cieszynie) oraz wertując stare roczniki „Głosu Ludu”, jedno jest pewne. Gdyby nie zgoda w czasach totalitarnych na komunistycznego patrona, nie byłoby dziś „Głosu Ludu”, gazety, do której, jak do wszystkiego, co tworzą ludzie, można mieć zastrzeżenia, ale która swoje patriotyczne przesłanie łącznika zaolziańskich Polaków wszelkich środowisk i poglądów w mniejszym lub większym stopniu spełniała i nadal zamierza to robić.

BEATA SCHÖNWALD

Zdjęcie: MAREK SANTIRIUS
Aula Gimnazjum podczas przemówienia Andreja Sultki.

Wojciech Dębowski ze „Wspólnoty Polskiej” przekazuje redaktor naczelnej pamiątkową statuetkę.

Wystawa, która cieszyła się sporym zainteresowaniem publiczności, przeniesiona została do galerii Ośrodka Dokumentacyjnego.

Zwieńczeniem sobotniej imprezy był raut. Spotkali się na nim aktualni i byli pracownicy redakcji ze stałymi współpracownikami.

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” Oddział Bielsko - Biała
43-300 Bielsko Biała ul. Wzgórze 11 tel/fax 33/8169579
XV - lecie Stowarzyszenia 1990 - 2005

Redakcja
„Głosu Ludu”

W imieniu Zarządu i członków Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Oddział w Bielsku-Białej, pragnę gorąco pogratulować Redakcji „Głosu Ludu” z okazji 60 - lecia istnienia i pracy na rzecz Polaków, zamieszkujących na Zaolziu oraz wszystkich Polaków, których los rzucił poza granice Polski.

Jako jedno z najstarszych wydawnictw, poświęconych sprawom Polaków, jesteście symbolem budowy i utrzymania więzi Polonii z Macierzą, a także ostoją polskości na Zaolziu. Przez Redakcję „Głosu Ludu” przeszło w okresie 60 lat kilka pokoleń dziennikarzy, kształtujących codzienny obraz rzeczywistości „Małej Ojczyzny”, którą na zawsze pozostanie dla nas Zaolzie. Byłście i jesteście głosem tysięcy Rodaków, dla których nie było często innych możliwości wypowiedzenia się o sprawach ważnych i o tych codziennych, jak tylko na Waszych łamach.

Kultywowaliście język polski i tradycję, dzięki czemu kolejne pokolenia Polaków na Zaolziu nie zapomnieli ojczyzny, pieśni i zwyczajów.

Stawiliście opór wielu zawirowaniom politycznym i historycznym, wychodząc obronną ręką z dziejowych burz. Pomagała Wam w tym prawda i obiektywizm, które w dziennikarskiej pracy są najważniejsze. I to, że dzisiaj możemy spotkać się w wolnej i zjednoczonej Europie, jest również w drobnej, ale także ważnej części, zasługą Waszej Redakcji.

Życzymy Redakcji „Głosu Ludu” kolejnych 60 lat istnienia i dalszej pracy na rzecz Polaków i polskości.

Życzymy cierpliwości i mądrości, a także wielu nowych tematów, informujących, edukujących i wzruszających Waszych Czytelników.

Bielsko-Biała 1 października 2005 r.

Z wyrazami szacunku:

Wojciech Dębowski
Przewodniczący Oddziału Stowarzyszenia
„Wspólnota Polska” w Bielsku-Białej
członek Rady Krajowej

AMBASADA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W PRADZE

Valdštejská 8, 118 01 Praha 1
tel.: 257 099 534, fax: 257 530 399
e-mail: ambprczechy@mbox.vol.cz

Praga, dnia 23.09.2005

Redakcja
„Głosu Ludu”

Szanowni Państwo,

pragnę niniejszym serdecznie podziękować za zaproszenie na uroczystość z okazji jubileuszu 60-lecia „Głosu Ludu”, która odbędzie się w Czeskim Cieszynie w dniu 1 października 2005 r.

Niestety z przykrością muszę Państwa poinformować, że wcześniejsze zobowiązania uniemożliwiają mi wzięcie udziału w tej ważnej uroczystości.

Jubileusz 60-lecia „Głosu Ludu” jest podkreśleniem dążeń kilku pokoleń Polaków do zachowania i pogłębiania dobrych polsko-czeskich stosunków. Rozwój polskiej prasy ma ogromne znaczenie dla wszystkich Polaków mieszkających w Republice Czeskiej.

Proszę przyjąć najserdeczniejsze gratulacje i podziękowania za Państwa wkład i zasługi dla rozwoju polskiej prasy za granicami naszej Ojczyzny, za nieustającą dbałość o ułatwianie kontaktów międzyludzkich i działania na rzecz umocnienia dobruśniedzkich stosunków pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską.

Z szacunkiem

Grzegorz Bochenek
Charge d'Affaires a.s.

GÓRNOŚLĄSKIE TOWARZYSTWO LITERACKIE
40-012 Katowice, ul. Dworcowa 13, tel. (032) 253 62 21, fax (032) 206 82 71

Katowice, 20 września 2005 r.

Redakcja „GŁOSU LUDU”
ul. Komenského 4
73701 CHSKY TESIN

Zarząd Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego w Katowicach składa najserdeczniejsze gratulacje z okazji tak ważnego jubileuszu – 60-lecia „GŁOSU LUDU”, wybitnie zasłużonej gazety dla kultury i życia społecznego Zaolzia.

Szczególne w tym dorobku cenimy stałą pieczę nad rozwojem literatury i piśmiennictwa polskiego na Zaolziu, dzięki czemu w najtrudniejszych czasach tutejsi pisarze znajdowali stałe wsparcie.

Z uwagą także śledzimy systematyczną troskę o ten nader ważny obszar działalności, czego dowodem jest „JEMIOŁA” – ambitny, stały dodatek, kojarzący zainteresowanie regionalne z ogólnopolską uwagą dla faktów i problemów życia literackiego.

Zarząd Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego wielce ceni fakt, iż w skład Stowarzyszenia wchodzi również środowisko zaolziańskie, reprezentowane przez suwerenne Koło. Toteż składając z okazji 60-lecia GŁOSU LUDU wyraz szacunku i uznania żywny nadzieję, że tak jak dotąd, również i w przyszłości Wasza Gazeta wspierać będzie życie literackie na Zaolziu i promować własnych pisarzy tak, aby rodzime źródła zaolziańskiego piśmiennictwa były z ożywczą mocą i tak jak rzeka Olsa nie smieniały kierunku biegu.

GÓRNOŚLĄSKIE TOWARZYSTWO LITERACKIE
w KATOWICACH
Przewodniczący Zarządu
Tadeusz Khonka

Listy gratulacyjne, które nadeszły do redakcji „Głosu Ludu” z okazji 60-lecia naszej gazety.

Telewizja

WTOREK 4 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Smocze opowieści (s.) **9.10** Jedynećka **9.40** Super Rupert (dla dzieci) **10.05** Tucker (s.) **10.30** Tak, kochanie (film USA) **11.20** Tak jak w Unii (mag.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Bulionerzy (s.) **13.55** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **14.20** ZUS radzi **14.30** Piekło wulkanów (film ang.) **15.00** Wiadomości **15.10** Tele-Nowela program o książkach **15.15** Moda na sukces (s.) **15.55** Audycje komitetów wyborczych **17.00** Teleexpress **17.20** Prezydent dla Polski **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Siła rażenia (film kanad.) **22.00** Sprawa dla reportera **22.35** Wiadomości **22.45** Prosto w oczy **23.00** Białoruska narzeczona (film pol.) **23.55** Plus minus **0.25** Prawo i bezprawie (film USA) **1.50** Regeneracja (pr. dok.).

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) **6.15** 10 minut tylko dla siebie **6.30** W krainie władcy smoków (s.) **6.55** Od przedszkola do Opola (pr. muz.) **7.30** Teletubisie (s. anim.) **7.55** Czterdziestolatek (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.55** M jak miłość (s.) **10.45** Pytanie na śniadanie **11.40** Studio Konkursu Chopinowskiego **11.50** Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Bałtycki smak **12.20** Znaki czasu **13.15** Śpiewające fortepiany (pr. muz.) **14.10** Lokatorzy (s.) **14.40** Wydarzenia, wydarzenia **14.50** Audycje komitetów wyborczych **16.20** M jak miłość (s.) **17.05** Kulisy serialu "M jak miłość" **17.15** Allo, Allo (s.) **19.05** Jeden z dziesięciu **19.35** Ale jazda! (mag.) **20.00** Panorama flesz **20.10** M jak miłość (s.) **21.00**

SIŁA RAŻENIA

Film kanadyjski, 105 minut
TVP 1, wtorek 4. 10., godz. 20.15
Reżyseria: Brenton Spencer
Występują: Joanna Pacuła, Nick Mancuso, Noel Fisher, Ken Tremblett, Ellen Dubin, Byron Lawson.

Nad niewielkim miasteczkiem Bell's Point w stanie Oregon zbierają się burzowe chmury. Piorun trafia w słup wysokiego napięcia w pobliżu stacji benzynowej. Wśród snopów iskier i trzasku elektryczności wyładowanie dociera do rozlanej przez przerażonego kierowcę benzyny. Następuje potężna eksplozja zgromadzonego paliwa, płoną samochody. Na szczęście, ludzimi udaje się uciec z życiem. Wypadkowi przygląda się Valery Landis, naukowiec prowadząca badania nad wyładowaniami atmosferycznymi na pobliskiej uczelni. Dysponując specjalnym urządzeniem pozwalającym przewidzieć czas i miejsce uderzenia pioruna kobieta jest zaskoczona siłą błyskawicy, która zniszczyła stację. Zaniepokojona jedzie na uniwersytet, aby jeszcze raz bliżej przyjrzeć się wynikom badań. Tymczasem nad miasteczkiem nadal szaleje burza, uderzając kolejne pioruny, które wywołują pożary. Przypuszczenia Valery potwierdzają się, wyładowania są wyjątkowo silne i zdecydowanie różnią od tych towarzyszących zwyczajnym burzom. Zdaniem pani doktor Bell's Point jest zagrożone. Ale szef Valery nie chce jednak słyszeć o jej meteorologicznych teoriach, domaga się, aby kobieta zajęła się badaniami.

Kulisy serialu "M jak miłość" **21.05** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.40** Traffic (film USA) **1.15** SBB New Century.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **6.55** Kamera Kuriera **7.45** Aktualności flesz **7.50** 25 lat Rawy Blues **8.45** Gość dnia **9.00** Malowanie obrazów to proste **9.55** To jest temat **11.15** Gość dnia **11.45** Bądź zdrow (pr. med.) **12.10** Integracja **12.35** Niezwykłe historie - Automat do gry **13.45** Pogotowie twórczości, czyli jak twórczo rozwiązywać problemy (s. eduk.) **14.15** To jest temat **14.45** Regiony kultury **15.00** Świat magazyn międzynarodowy **15.45** Malowanie obrazów to proste **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Bliżej Europy **17.05** Służba zdrowiu **17.50** Relacje **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.37** Nasz reportaż **18.55** Magazyn **19.20** Eko generacja przyszłości **19.40** Made in Silesia **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności flesz **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat **23.05** Podróż do Nowego Świata (film kanad.) **23.50** Twarz - Sygnalizowanie (film dok.) **0.15** Podwodna Polska.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelił (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **10.30** Czułość i kłamstwa (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** TV market **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelił (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** V.I.P. (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Szpital Księcia Alfreda (s.) **20.45** Dom Glassów (film USA) **23.00** Strażnik Teksasu (s.) **23.55** Biznes Wydarzenia **0.25** Kuba Wojewódzki **1.20** Nocne randki **2.20** Cena honoru (film USA) **3.50** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **8.55** Śpiewanki **9.00** Teleranek (dla dzieci) **9.10** Klocki (dla dzieci) **9.20** Wizyta w zoo **9.30** Niesamowity świat rekordów i ciekawostek **10.00** Wiadomości **10.05** Dobra dzielnica (s.) **11.00** Latający Čestmír (s.) **11.50** Boże Ciało na Tahiti (dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **14.35** Oczarowanie (s.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Oliver Beene (s.) **17.00** Jak na ryby... (mag.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Bananowe rybki (talk show) **20.35** List do ciebie **21.30** Historie sław (s. dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.09** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** Punkty spojrzania **23.55** Pomarańcza (mag.) **0.25** Simpsonowie **0.50** Sprawa zazdrosnego męża **2.00** AZ-kwiz **2.25** Skarby świata **2.40** Wielki wóz - wydanie specjalne.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **8.40** Diagnoza (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy (s. dok.) **12.00** Euronews **12.35** Pomagajmy sobie (mag.) **13.00** Zestaw bajkowy Edka **14.50** Obiektów (mag.) **15.20** To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) **15.30** Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) **15.55** Euro do szkół! (s. dok.) **16.10** Rodzina a szkoła (mag.) **16.25** Popularis (mag.) **17.00** Blok publicystyki ekologicznej **18.00** Poprask (mag. muz.) **18.25** Tak,

panie premierze (s.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Świat motorów (mag.) **19.45** GEN (s. dok.) **20.00** Jak kupić igrzyska olimpijskie (dok.) **21.00** Na pływalni z Zdeńkiem Jeżkiem (talk show) **21.25** Sprawa dla ombudsmana (s. dok.) **21.45** Portrety. Jiří Pecha (dok.) **22.00** Odpoczywaj w pokoju (s.) **22.55** Wieczór kameralny z muzyką i poezją **23.35** Hyde Park (pr. dys.) **0.40** Polityczne morderstwa **1.30** Zaćmienie duszy (dok.) **1.50** Syndrom wypalenia (dok.) **2.10** Curlew (koncert) **2.35** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Kobieta prawa (s.) **11.35** Poradnik kulinarny Jamie Olivera (s.) **12.10** Strażnik Teksasu (s.) **13.10** Anastazja (s.) **14.05** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.00** Bez śladu (s.) **15.55** "Pálí vám to?" (teleturniej) **16.35** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** Big Brother (reality show) **18.10** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.10** Reakcja łańcuchowa (film USA) **23.20** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.55** Prawo i sprawiedliwość (s.) **0.50** Mów brzydko (film erot.) **2.20** Powrót do Edenu (s.) **3.45** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) **8.00** St. Tropez (s.) **9.05** Płomień wątpliwości (s.) **9.55** Prima jazda (mag.) **11.05** Lekarz ze wsi (s.) **12.00** Stary (s.) **13.10** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.15** Pomoc domowa (s.) **14.50** Beverly Hills 90210 (s.) **15.45** Czarodziejki (s.) **16.40** Julie Lescaut (s.) **18.35** VyVoleni (reality show) **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.45** VyVoleni - Porachunki (reality show) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.10** VyVoleni (reality show) **22.45** Wodospad T. Hanaka (pr. roz.) **23.30** VyVoleni - Nocny show (reality show) **23.55** Prawo Murphy'ego (film USA) **1.50** Szybka wygrana **3.30** Salon samochodowy.

ŚRODA 5 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Cedric (s.) **8.55** Andy Pandý - Tiffo i patyk (s.) **9.05** Domisie (s.) **9.35** Łątek

OCZY KLAMCY

Film USA, 1997, 100 minut
TVP 1, środa 5. 10., godz. 20.15
Reżyseria: Marina Sargenti
Występują: Cassidy Rae, Vincent Irizarry, Ashlee Levitch, Allison Smith, Sherry Hursey, Elizabeth Bradshaw.

Osiemnastoletnia Amy Miller mieszka razem z matką, Ruth, która pracuje w agencji nieruchomości i pochłonięta nawałem obowiązków stale przebywa poza domem. Ojciec dziewczyny porzucił rodzinę, gdy córka miała zaledwie kilka lat. Mimo że matka wychowuje ją samotnie, Amy nigdy nie sprawiała kłopotów wychowawczych. Jest zdolna, zdyscyplinowana, ma wielu przyjaciół. Należy do szkolnej grupy cheerleaderek, wyróżnia się urodą i talentem. Na meczu koszykówki skapo ubrane dziewczyny zagrzewają do walki swoją drużynę. Wśród równie gorąco kibicującej publiczności znajduje się 33-letni Derek Bradshaw, który wyraźnie nie może oderwać oczu od ślicznej Amy. Po zawodach, kiedy dziewczyna wraca do domu samochodem, dochodzi do niewielkiej kolizji drogowej. Okazuje się, że Derek celowo spowodował stłuczkę, wjeżdżając w tył jej auta, by w ten sposób nawiązać znajomość. Przepraszając Amy, mówi, że jest adwokatem, wręcza jej swoją wizytówkę i obiecuje, że pokryje wszelkie szkody. Pierwsze lody zostają więc przełamane i Derek wkrótce zaprasza oczarowaną nim dziewczynę na kolację. Roman rozwija się bardzo szybko...

(s.) **10.05** J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **11.20** Wpisani w krajobraz **11.35** To trzeba wiedzieć **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Sąsiedzi (s.) **13.55** Raj **14.20** Rzeczy i ludzie Kirgistan (s.) **15.00** Wiadomości **15.10** Tele-Nowela program o książkach **15.15** Moda na sukces (s.) **15.55** Audycje komitetów wyborczych **17.00** Teleexpress **17.20** Prezydent dla Polski **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Oczy kłamcy (film USA) **21.55** Prezydent dla Polski **22.35** Wiadomości **22.45** Prosto w oczy **23.00** Zawsze po 21 **23.35** Backbeat (film ang.) **1.15** Światowe dziedzictwo kultury Ryga (film dok.).

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) **6.15** 10 minut tylko dla siebie **6.30** W krainie władcy smoków (s.) **6.55** Od przedszkola do Opola (pr. muz.) **7.25** Teletubisie (s.) **7.55** Czterdziestolatek **9.00** Pytanie na śniadanie **9.55** M jak miłość (s.) **10.40** Pytanie na śniadanie **11.35** Studio Konkursu Chopinowskiego **11.45** Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Cztery pory smaku **12.15** Podziwiany i odrzucony **13.15** Na dobre i na złe (s.) **14.05** Lokatorzy (s.) **14.35** Wydarzenia **14.50** Audycje komitetów wyborczych **16.20** M jak miłość (s.) **17.05** Kulisy serialu "M jak miłość" **17.15** Allo, Allo (s.) **19.05** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.35** Sportowe fascynacje **20.00** Panorama flesz **20.05** Zakochani (s.) **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.40** Konfrontacja (mag.) **23.15** Twarde prawo (film USA) **0.50** Gaza - strefa śmierci.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **7.45** Aktualności flesz **7.50** Bliżej Europy **8.05** Służba zdrowiu **8.45** Gość dnia **9.00** Zagadkowe historie XX stulecia - Organizacja Odessa (film ang.) **9.45** Kurier gospodarczy **9.55** To jest temat **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia **11.45** Rozmówki wschodniograniczne **12.10** Książka miesiąca **12.35** Wokół Pacyfiku z Michaeliem Palinem (film dok.) **13.45** Pogotowie twórczości, czyli jak twórczo rozwiązywać problemy - Kawiarnia Moderato (s. eduk.) **14.15** To jest temat **14.45** Gwiazdy sportu **15.00** Podwodna Polska **15.45** Zagadkowe historie XX stulecia - Organizacja Odessa (film ang.) **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Eko generacja przyszłości **17.05** Trójka tam była **17.50** Kronika miejska Rybnik **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.37** Katowice święto miasta **19.00** Zbliżenia filmowe **19.20** Czy cnota się opłaci? **19.35** IV Eko Rajd Gliwice **21.00** Echa dnia **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności flesz **21.50** Aktualności **22.05** Wiadomości sportowe TV Katowice **22.15** To jest temat **22.45** Studio pogoda **22.50** Kurier sportowy **23.05** Młodzież kontra **23.50** Fatalna miłość (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelił (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **8.55** Strażnik Teksasu - Lazarus (s.) **9.50** Szpital Księcia Alfreda (s.) **10.30** Czułość i kłamstwa (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** TV market **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelił (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** Gra w ciemno (pr. rozryw.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Tango z aniołem - W gąszczu niejasności **21.00** Zielona karta (film austral.) **23.20** Nasze dzieci - Pokochaj dziecko z ADHD **0.20** Biznes Wydarzenia **0.45** Granice strachu **1.45** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Oliver Be-

ene (s.) **9.30** Zapomniane wyprawy (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Z dala od Nairobi (film USA) **11.40** Czy mnie zechcecie? (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Mieszkanie sztuką jest (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Poprask (mag. muz.) **14.35** Wędrująca kamera (s. dok.) **15.00** Chłopaki w akcji (pr. kul.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **15.50** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Meduza (lista przeb.) **17.05** Kinobox (mag. film.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Pod pokrywką (mag.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Dobra dzielnica (s.) **21.00** Światnie wyglądasz! (mag.) **21.25** Ally McBeal (s.) **22.10** Na tropie (mag. krym.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.07** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Sportki i Szansy **23.20** Poprask (mag. muz.) **23.50** Przyjaciele (s.) **0.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy **0.20** Talk show J. Krauza **1.10** Tak, panie premierze **1.40** Simpsonowie **2.05** Oczarowanie.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Na pływalni z Z. Jeżkiem (talk show) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.40** Wyścigi samochodowe **13.00** Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) **13.25** Blok publicystyki ekologicznej **14.50** Telewizyjna szkoła **15.00** Małe duże gry i zdarzenia (s.) **15.20** Game Page (mag.) **15.45** Europa dziś (mag.) **16.15** Cudowny świat (s. dok.) **16.35** Nieznane podziemia (dok.) **17.30** Kosmopolis (mag.) **18.00** Folklorika (mag. muz.) **18.35** Świat książek (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Sportowe minuty **19.45** Lapidarium (s. dok.) **20.00** Prawda o lądowaniu na Księżycu (dok.) **20.50** Film o filmie Pan i Pani Smith (dok.) **21.00** Europejski film: Andreas Hofer - Wolny jak orzeł (film austr.-niem.) **22.55** LeGa-To (mag.) **23.25** Hitler i holocaust (s. dok.) **0.15** City Folk: Monachium (s. dok.) **0.45** Babilon **1.05** Main Street Jazz **90** **2.05** Madeira **2.20** GEN **2.35** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Tata (film USA) **11.30** Poradnik kulinarny Jamie Olivera **12.00** Strażnik Teksasu (s.) **12.55** Anastazja (s.) **13.55** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.00** Bez śladu (s.) **15.50** "Pálí vám to?" (teleturniej) **16.30** Zaryzykuj (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** Big Brother (reality show) **18.10** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Big Brother - Nominacje (reality show) **21.20** Na własne oczy (pr. publ.) **22.20** Nowa podróżomania (mag.) **23.00** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.40** Mordercze wizje: Historia Daniela (film USA) **1.15** Martwa strefa (s.) **2.00** Rady ptaka Loskutaka **2.30** TeleTele **3.45** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) **8.00** St. Tropez (s.) **9.05** Płomień wątpliwości (s.) **10.00** Prima jazda (mag.) **11.05** Lekarz ze wsi (s.) **12.00** Stary (s.) **13.10** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.15** Pomoc domowa (s.) **14.50** Beverly Hills 90210 (s.) **15.45** Czarodziejki (s.) **16.45** Julie Lescaut (s.) **18.35** VyVoleni (reality show) **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) **19.50** VyVoleni (reality show) **20.55** Nie ma doskonałych (pr. roz.) **21.55** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **23.05** Pod włos **23.50** VyVoleni - Nocny show (reality show) **0.15** t-music **1.15** Szybka wygrana **2.55** Rodzina Soprano (s.) **3.45** Świat 2005.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

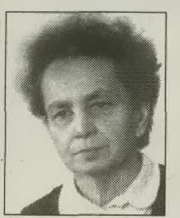
Czas szybko mija,
lecz pamięć w naszych sercach pozostaje.

Dnia 4. 10. 2005 przypominamy
sobie 1. rocznicę śmierci naszego
Drogiego Męża i Ojca

śp. JERZEGO KABOTA

z Czeskiego Cieszyna. Z szacunkiem i miłością wspominają żona i synowie z rodzinami. GL-522

W smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 1. 10. 2005 zmarła w wieku 85 lat nasza Kochana Mama, Babcia, Prababcia, Teściowa, Siostra, Ciocia, Szwagierka i Kuzynka

śp. HELENA KAJZAROWA

zamieszkała w Cz. Cieszynie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 6. 10. 2005 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego Na Niwach w Czeskim Cieszynie. W smutku pograżona rodzina. AD-143

Kronika Rodzinna

Nie płaczcie drodzy, że idę spać
tego spokoju mi życzenie
Tylko wieczne wspomnienie
w sercach zachowajcie.

W głębokim żalu pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 3. 10. 2005 opuściła nas za zawsze w wieku 67 lat nasza Ukochana Matka, Babcia, Teściowa, Szwagierka, Ciocia i Kuzynka

śp. JANKA DEMEL

z domu Guziur. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek dnia 6. 10. 2005 o godz. 15.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Suchej Górnej. Zamucona rodzina. GL-543

SZYN - Piaś:
Oliver Twist (4, 5, godz. 15.00, 17.30, 20.00).

chóry mieszane „Olbrachcice”, „Stonawa”, Michał Feber – gitara, teatryk „Drops”. O godz. 15.00 otwarcie wystawy o działalności MK PZKO.

▲ w środę 5. 10. o godz. 16.00 odbędzie się kolejne spotkanie Klubu Kobiet w Domu PZKO.

BYSTRZYCA – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 5. 10. o godz. 17.00 do Domu PZKO na prelekcję pana mgr. Józefa Szymeczka pt.: „Historia Śląska”.

NAWSIE – MK PZKO zaprasza na uroczystość z okazji 20-tej rocznicy nowego budynku Domu PZKO w Nawsiu 8. 10. o godz. 16.00 w Domu PZKO.

KARWINA NOWE MIASTO – MK PZKO zaprasza 8. 10. o godz. 16.00 do świetlicy na spotkanie klubowe połączone ze smażeniem placków ziemniaczanych. W programie występ dzieci przedszkola z Karwiny Frysztatu.

CZ. CIESZYN – MK PZKO Centrum zaprasza na wycieczkę autokarową 15. 10. do Teplic n/Bečwą (jaskinie), Náměsti na Hanej (zamek, powozy), Loštice („tvarůžky”). Zgłoszenia wraz z opłatą 100 Kč przyjmuje do 10. 10. Józef Štirba, Cz. Cieszyn, Karwińska 11, tel. 558 736 818 (po godz. 20.00).

▲ Biblioteka Miejska, filia przy ul. Havlíčka 6 zaprasza 5. 10. na spotkanie z cyklu „Podróże dalekie i bliskie”. W programie zwiedzanie Książnicy Cieszyńskiej oraz wystawy „Granice wytyczone słowami”. Zbiórka o godz. 14.00 przy Moście Przyjaźni koło drukarni. Bilet wstępu: 3 zł, ulgowy 1,50 zł.

▲ Biblioteka Miejska w Sibicy zaprasza 5. 10. o godz. 17.00 na wernisaż wystawy Ireny Egertowej i Ewy Vontorowej „Marzenia z jedwabiu”. Wystawa potrwa do 4. 11.

TOWARZYSTWO NAUCZYCIELI POLSKICH – zarząd zaprasza ogniskowych na zebranie informacyjne 5. 10. o godz. 13.00 w Centrum Pedagogicznym przy ul. Ostrawskiej 21.

PTTS „BŚ” – zaprasza 8. 10. na wycieczkę z Bukowca przez Jasnowice (Polska) na Stożek i do Nawsia. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna 7.27 – autobus z Nawsia 8.15 do Bukowca – szkoła. Inf: 721 580 753.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848–1947). Otwarte po–śr i pt: 8–18, so: 9–15.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa ludwisarni Marii Tomáškové – Dytrychowej „Dźwięki metali”. Otwarte po–pt: 9–15 po zgłoszeniu w portierni TD.

redakcyjnej Noczy

Europejski Dzień Języków

Niedawno przeczytaliśmy na łamach „GL” o tym, że nasi koledzy z Karwiny obchodzili w swej szkole Europejski Dzień Języków. Chcemy poinformować Czytelników Waszej gazety, że i w naszej szkole obchodziliśmy to święto. Udział w tej imprezie wzięli wszyscy uczniowie naszej podstawówki. O program zatroszczyła się nasza nowa pani nauczycielka, Ewa Hladik, która z uczniami klasy piątej przygotowała scenkę w języku angielskim. Scenka oparta była na tekście wiersza Juliana Tuwima pt. „Rzepka”.

Piętoklasiści zostali podzieleni na 2 grupy: czerwoną – Red i żółtą – Yellow. Publiczność, czyli my, otrzymała karteczki i na nich napisała, która grupa bardziej się podobala i który z aktorów spisał się najlepiej. Musimy przyznać, że obie grupy wywiązały się ze swego zadania bardzo dobrze, zwyciężyła jednak grupa żółta. Również najlepszy aktor znalazł się wśród żółtych, był

nim, odgrywający dziadka, Mariusz Czader.

Po scenkach było śpiewanie. Najpierw klasa siódma odśpiewała piosenkę „In a jungle”, a później wszyscy razem zaśpiewaliśmy polską piosenkę „Jak dobrze nam zdobywać góry”. Mieliśmy też możliwość ponownego wysłuchania naszych Superstar – Basi Łakoty i Ewy Farnej. Basia zaśpiewała słowacką piosenkę „Najkrajšia SMS-ka”, a Ewa czeską „Voda živa”.

Na zakończenie imprezy na specjalne życzenie zwycięskiej grupy oraz najlepszego aktora Basia i Ewa zaśpiewały jeszcze przebieg Maryli Rodowicz „Damy czadu”. Ciekawostką było, że śpiewając, dziewczyny korzystały z zmian w języku polskiego i czeskiego. Uważamy, że impreza się udała i cieszymy się na następne.

Dominika Kocur, Barbara Łakota
Klub Korespondentów,
PSP Wędrzyna

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

»Kto czyta, niech rozumie...«

(Ks. Piotr Skarga Pawelski, Kazania sejmowe)

Ten cytat najbardziej znanego w literaturze polskiej kaznodziei przypominał mi się w związku z wydarzeniami ostatnich godzin. Pisał też „O naprawie Rzeczypospolitej”. A jest co naprawiać nawet poza jej granicami...

Jest czwartkowy wieczór. Właśnie wróciłem z wieczornej mszy świętej we frysztańskim kościele. Nabożeństwo było odprawiane w języku polskim, a celebrantem był ks. dziekan Mgr. inż. Karel Houdek. Biorę do ręki gazetę i nie wierzę własnym oczom. Jestem zmęczony, więc czytam jeszcze dwa razy to samo. Nie dowierzam.

Nie ma wprawdzie rzeczy starszej od wczorajszej gazety, ale obawa by Głos Ludu nie stał się brukowcem szukającym sensacji za wszelką cenę gnębi mnie na tyle, że nie mogę pozostawić bez komentarza niektórych dezinformacji. Chodzi o artykuł p. J. Kuli („GL” z 29. 9. 2005 „Prawo obowiązuje wszystkich”).

A więc o rzekomych „wybrykach frysztańskich duchownych”.

Wybryk pierwszy – „nie wpuścić do kościoła chóru z polskimi koledami w Boże Narodzenie”.

Tak było w dwóch wypadkach – nie wiem, o który akurat chodzi.

Podczas Bożego Narodzenia liczba ludzi w kościele nagle wzrasta i po świętach znów maleje. Z doświadczenia wiem, że coroczni katolicy, jak i stali wierni nie chcą w święta słuchać chóru, ale pragną z potrzeby serca lub sentymentu zaśpiewać nasze polskie jakże piękne koledy. Ks. proboszcz wysłuchał tych prośb, co mnie osobliście bardzo cieszy. Nie czujmy się pokrzywdzeni, bo ta decyzja dotyczy także nabożeństw czeskich. Dodajmy, że propozycja proboszcza na urządzenie koncertu koled w godzinach popołudniowych została przez wiele chorów odrzucona.

Kościół kieruje się pewnymi przepisami, m.in. takimi, że nie śpiewa się koled w okresie adwentu – ani polskich, ani czeskich, ani angielskich, nawet chińskich.

Wybryk drugi – „zwolnienie z posady dziekana ks. P. Cernoty”.

Ta sprawa należy tylko i wyłącznie do biskupa danej diecezji, a nie do duchownych frysztańskiej parafii. O powodach przesunięcia byłego ks. dziekana należy informować się w kurii biskupiej w Ostrawie. Ale tak na dobrą sprawę, nie rozumiem, dlaczego akurat ta kwestia jest w

tym wypadku podsuwana. Dla spokoju własnego sumienia wolę do tej sprawy już nie wracać...

Wybryk trzeci – „wysłanie polskiego księdza do Ostrawy, by mieć pretekst do uczenia religii po czesku”.

O tym, kto decyduje piszę już w wybruku drugim, z czego logicznie wynika, że druga część zdania nie ma sensu.

W ogłoszeniach parafialnych było powiedziane, że lekcje religii będą przebiegały wspólnie – nie w czeskiej ani polskiej szkole, ale w domu katechetycznym przy kościele, a języka nauczania też nikt do tej pory nie sugerował. Prowadzącym zajęcia jest ks. diakon Mgr. Marek Zukowski pochodzący z Mostów koło Jablonkowa... Kochani ośmacy i dziewczątacy – bądźcie mocni sercem i duchem – odpowiadajcie w starej mowie dziadów! Będą Wam rozumieć...

Przy okazji dziękuję Wam księdze z Frysztatu za to, co dla nas robicie, by parafia rosła w wierze i miłości ku chwale Boga. Czasem musicie znosić pośmiewisko ludzi i wzgardę pospółstwa, ale proszę, nie dajcie się zniechęcić! Jestem Wam wdzięczny również za głoszenie Słowa Bożego w moim języku ojczystym.

Dołączam się do stanowiska p. Kuli, bo też nie chcę rozpętać bezsensownej polemiki. Wierzę, że dezinformacje pochodzą z niewiedzy, nie ze złych zamiarów.

Na koniec pokorna prośba. Nie szukajmy wrogów tam, gdzie ich nie ma, nie produkujmy ich sztucznie, raczej kochajmy się i szanujmy wzajemnie. Czyż polskość kończąca się u bramy wyjściowej polskiej szkoły ma sens?

Kto czytał, niech rozumie.

ANDRZEJ SZYJA, Karwina

85-lecie śpiewactwa

OLBRACHCICE (s) – MK PZKO obchodzić będzie w sobotę 8 bm. dwa jubileusze: 85-lecia zorganizowanego śpiewactwa w tej miejscowości i 10-lecie Domu PZKO. W uroczystym koncercie w Domu PZKO o godz. 17.00 wezmą udział chór mieszany „Olbrachcice”, chór mieszany „Stonawa”, gitarzysta Michał Feber i Teatryk Dziecięcy „Drops”. O godz. 15.00 otwarta zostanie wystawa o działalności MK i Domu PZKO.

Co w teatrze

SCENA POLSKA – HAWIERZÓW:
Inne rozkosze (4, godz. 19.00, grupa HAP);

▲ **KARWINA:** Inne rozkosze (5, godz. 12.30, studenci; godz. 19.00, grupa KAP).

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Motyle (5, godz. 10.00, studenci).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Czarownica (4, 5, godz. 20.00); Człowiek ringu (4, 5, godz. 17.30); **Reflex:** Można prosić (4, 5, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Gwiezdne Wojny: Zemsta Sithów (4, 5, godz. 17.30); Genesis (4, godz. 20.00); Trzy kolory: niebieski (5, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Genesis (4, 5, godz. 15.30); „Štěstí” (4, 5, godz. 17.45, 20.00); **CIE-**

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzinec 105,3 m, po–pt: 19–19.15, nie: 18.30–19.00.

Co w terenie

KANCELARIA KONGRESU POLAKÓW w RC – oznajmia, że III posiedzenie Rady Przedstawicieli odbędzie się 13. 10. o godz. 16.00 w siedzibie Kongresu Polaków, ul. Komenského 4, Cz. Cieszyn.

OLBRACHCICE – MK PZKO oraz Chór Mieszany „Olbrachcice” zapraszają 8. 10. o godz. 17.00 do Domu PZKO na obchody jubileuszy 85-lecia zorganizowanego śpiewactwa i 10-lecia Domu PZKO. W programie:

Prace nad projektami o charakterze handlowym i organizacyjnym z ukierunkowaniem na Polskę

(Zapewnianie wydawania polskiej mutacji czasopisma fachowego StomaTeam – kontakty z partnerami i ogłoszeniodawcami, pozyskiwanie wystawców na fachowe targi dentalne, tłumaczenia tekstów na język polski, korekty itp.)

Wymagana jest znajomość języka polskiego, doświadczenia w handlu, umiejętność obsługi komputera, odpowiedzialność, komunikatywność, prawo jazdy kat. B.

Dowolny czas pracy. Warunki płacowe: 8 000 Kč + prowizje (prowizje z pozyskanych ogłoszeń do czasopisma, wystawców na targi fachowe itp.)

Listy motywacyjne wraz z życiorysem w formie strukturalnej należy kierować pod info@stomateam.cz

Dubiel Vitrum to nowoczesny zakład obróbki szkła zlokalizowany w Polsce produkujący lustra łazienkowe oraz do szklono wyposażenia wnętrz. Dubiel Vitrum jest pięciokrotnym laureatem konkursu „Lider Rynku” w produkcji lusterek na rynek polski. W związku z wejściem na rynek czeski firma poszukuje:

Przedstawiciela Handlowego ds. sieci na terenie Czech

Zakres obowiązków: utrzymywanie stałych kontaktów z marketami, zatawarowanie nowych marketów, budowa ekspozycji lusterek, szkolenie personelu marketu z produktów, sporządzanie zamówień, realizacja planów sprzedaży.

Wymagania: obywatel RP lub Czech mieszkający w okolicach Ostrava-Olomouc-Brno lub Cieszyn znający język czeski oraz polski (lub angielski), preferowane wykształcenie wyższe, mile widziane doświadczenie w handlu, dobra obsługa komputera (Office, internet), dostęp do internetu, prawo jazdy, umiejętności techniczne, gotowość do otwarcia działalności gospodarczej, posiadanie własnego samochodu.

Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie CV wraz z listem motywacyjnym w języku polskim lub angielskim na adres: rekrutacja@dubielvitrum.pl z tematem wiadomości „PH Czechy”

W CV prosimy o zamieszczenie klauzuli o ochronie danych osobowych. Uprzejmie informujemy, że skontaktujemy się tylko z wybranymi kandydatami.

WTOREK 4 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 WIRTU-LENDIA 9.20 Złączeni w Ewangelii (rep.) 9.35 Wyprzedzić chorobę (mag.) 9.55 Pomysł na życie - Zadrzewienia Generała Chłapowskiego (s. dok.) 10.20 Kwadrans na kawę 10.35 30 ton - lista przebojów 11.05 W Kassel po polsku (rep.) 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Stacyjka (s.) 14.30 Muzyka poważna 15.30 Łupaszko (film dok.) 16.25 WIRTU-LENDIA 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Złączeni w Ewangelii (rep.) 18.05 Ela od Kutschery (rep.) 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Więści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 22.00 Jest takie miejsce 22.15 Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 23.05 Gałęzie pewnego drzewa (rep.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Plus minus 0.40 Sprawa dla reportera 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.50 Więści Polonijne 3.05 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 4.10 Ela od Kutschery (rep.) 4.35 Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 5.25 To wszystko Gałczyński 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 5 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Budzik 9.25 Wierzę, wątpię, szukam 9.50 Ostoja (s.) 10.15 Natura 2000 - Zalew Wiślny 10.35 Polskie miasta i miasteczka - Kolobrzeg 10.45 Spotkania z profesorem Zinem 11.05 Plus minus 11.30 Kochaj mnie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Więści Polonijne 13.20 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 14.20 Ela od Kutschery (rep.) 14.50 Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 15.40 To wszystko Gałczyński 16.00 Budzik 16.30 Kwadrans na kawę 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Wierzę, wątpię, szukam 18.15 Bliżej Europy 18.35 Świadkowie nieznanych historii 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Wyspa nadziei (rep.) 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.20 Serce za uśmiech - Ciechocinek 2005 23.00 Kochaj mnie (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Prezydent dla Polski 0.55 Chopin w Izraelu (rep.) 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Wyspa nadziei (rep.) 3.25 Egzamin z życia (s.) 4.35 Świadkowie nieznanych historii 5.20 Kochaj mnie (s.) 5.45 Wiadomości.

CZWARTEK 6 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Kolory 9.20 Znaki czasu (mag.) 9.40 Laboratorium (mag.) 10.00 Kuchnia z Okrasą - Włoskie makarony 10.20 Polskie miasta i miasteczka - Kutno 10.35 Co nam w duszy gra 11.25 Skarbiec (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Wyspa nadziei (rep.) 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 Świadkowie nieznanych historii 15.00 Polonusi w Europie 15.20 Prezydent dla Polski 16.00 Kolory 16.25 Animowany świat wyobraźni 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 TELEZAKUPY 17.50 Znaki czasu (mag.) 18.10 Raj (mag.) 18.35 Smak Europy 18.45 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Audycje Komitetów Wyborczych 21.30 Teatr TV - Urodziny 22.45 Łączy nas Polska (felieton) 23.00 Muzyczny Festiwal Łañcut 2005 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Prezydent dla Polski 0.55 Animowany świat wyobraźni 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Audycje Komitetów Wyborczych 3.20 Teatr TV - Urodziny 4.35 Łączy nas Polska (felieton) 4.50 Muzyczny Festiwal Łañcut 2005 5.15 Skarbiec (mag.) 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 7 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Domisie 9.20 Trzy dni, aby wygrać (s.) 9.45 Tęczowa bajeczka 9.55 Raj (mag.) 10.25 Smak Europy 10.35 Regionalia (mag.) 11.00 Szansa na sukces - Raz na ludowo 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Audycje Komitetów Wyborczych

13.30 Hity satelity 13.45 Teatr TV - Urodziny 15.05 Prezydent dla Polski 15.45 Domisie 16.10 Trzy dni, aby wygrać (s.) 16.35 Tęczowa bajeczka 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Ojczyzna polszczyzna 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Spotkania z profesorem Zinem 18.10 Święta wojna (s.) 18.35 Regionalia (mag.) 19.00 Więści polonijne 19.15 Przygody Myszk (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się... 21.20 Hity satelity 21.40 Na dobre i na złe (s.) 22.30 Prezydent dla Polski 23.20 Porozmawiajmy 0.05 Europejski Festiwal Muzyki Filmowej - Dzień Polski 0.50 Trzy dni, aby wygrać (s.) 1.15 Przygody Myszk (s. anim.) 1.30 Mulher Rendeira po mazowszańsku 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.45 Więści Polonijne 3.00 Mówi się 3.20 Hity satelity 3.35 Na dobre i na złe (s.) 4.25 Szansa na sukces (s.) 5.20 Święta wojna (s.) 5.45 Jest takie miejsce.

SOBOTA 8 PAŹDZIERNIKA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Ęcha tygodnia 8.35 Awantura o Basię (s.) 9.05 Od przedszkola do Opola 9.35 Więści Polonijne 9.50 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 10.20 Mówi się... 10.40 Klan (s.) 11.55 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak oliwy i wina 12.20 Opole na bis - recital zespołu Wilki 12.45 Książka miesiąca 13.00 Wiadomości 13.10 Zielone kasztany (film fab.) 14.30 Józef Wilkoń (film dok.) 14.45 Saszka Jopka portret śpiewem malowany (rep.) 15.30 Made in Poland (teleturniej) 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Camerata 18.00 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Premiery Polonii - Koniec wakacji (film pol.) 21.25 FAMA 2005 - koncert 40-lecia 22.15 Opowieści weekendowe. Ostatni krag (s.) 23.10 Józef Wilkoń (film dok.) 23.35 Śniadanie na podwieczorek 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Premiery Polonii - Koniec wakacji (film pol.) 3.15 Camerata 3.40 Saszka Jopka portret śpiewem malowany (rep.) 4.25 Tam gdzie jesteśmy - Specjaliści od trudnych misji (rep.) 4.55 Co nam w duszy gra - Duety miłosne.

NIEDZIELA 9 PAŹDZIERNIKA

5.55 FAMA 2005 - koncert 40-lecia 6.45 Benefis - Zbigniewa Buczkowskiego 7.35 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 8.00 Wiadomości 8.10 M jak miłość (s.) 8.55 Studio Konkursu Chopinowskiego 9.05 Słowo na niedzielę 9.10 Ziarno (mag.) 9.35 Marco i Gina (s.) 10.00 Książki z górnej półki 10.05 Ojczyzna polszczyzna 10.25 Złotopolscy (s.) 11.15 Camerata 11.40 Niedzielne muzykowanie 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.00 Wiadomości 14.05 Janosik (s.) 14.50 Godzina Myśli... (rep.) 15.10 Jest takie miejsce 15.30 WIO - Wywiad i opinie 15.55 Biografie - Muzy Bronisława Horowicza (film dok.) 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.25 Tam gdzie jesteśmy - Specjaliści od trudnych misji (rep.) 17.55 Salon kresowy - W służbie Eskulapa, Marsa i Temidy (s. dok.) 18.10 Zaproszenie 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Czołówka - Dobranocka 19.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 19.25 Czołówka - Dobranoc 19.30 Wiadomości 19.55 Program publicystyczny 22.00 Zaginiona (s.) 22.50 Tele PRLe 23.40 Regionalia (mag.) 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Czołówka - Dobranocka 1.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 1.25 Czołówka - Dobranoc 1.30 Panorama 1.50 Sport Telegram 2.00 Zaginiona (s.) 2.55 Zaproszenie 3.20 Janosik (s.) 4.05 Godzina Myśli... (rep.) 4.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak oliwy i wina 4.50 Salon kresowy - W służbie Eskulapa, Marsa i Temidy (s. dok.) 5.05 Biografie - Muzy Bronisława Horowicza (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 10 PAŹDZIERNIKA

6.00 KONSERWACJA NADAJNIKA 15.00 Salon kresowy - W służbie Eskulapa, Marsa i Temidy (s. dok.) 15.15 Reportaż 15.30 Ze sztuką na ty - Cafe kultura 16.00 Jedynecka 16.20 Wyprzedzić chorobę (mag.) 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 TELEZAKUPY 17.50 My Wy Oni (mag.) 18.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 18.40 Europa polskich ojczyzn (rep.) 19.00 Kościół i świat (rep.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.30 Stacyjka (s.) 22.25 Ze sztuką na ty - Cafe kultura 23.00 Komornicy - Rewir 6 (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Łupaszko (film dok.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Sportowy tydzień 3.25 Stacyjka (s.) 4.20 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 4.45 Europa polskich ojczyzn (mag.) 5.05 Książka miesiąca 5.15 Komornicy - Rewir 6 (s.) 5.45 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

»ZŁOTY RAJD« NA PASIECZKI UDAŁ SIĘ NA JEDYNKĘ Z PLUSEM

Udział: 231 uczestników

Już od kilku lat - pierwszą sobotę października - spotykają się turystyczne rodziny na stokach Kikuli, w malowniczo położonych koszarzyskich Pasieczkach. Na 6 tras wyruszyło (i do mety z mniejszymi perypetiami dotarło) 231 uczestników, w tym 36 kolarzy.

Skrócone - w stosunku do lat ubiegłych - trasy rowerowe okazały się zbyt łatwe, jak na klasę uczestników. Dotarli na Pasieczki znacznie przed piechurami. Nie było więc kolejek po przygotowane przez organizatorów kiełbaski, napoje i owoce. I był czas na konkurs grzybobrania (ładne koczki, sinol i prawdziwek - brawo Koszarzyska i Wędrynia), był czas, by zapoznać się ze zmianami byłego ośrodka PZKO. Idzie ku lepszemu! Regulaminowe konkursy przebiegły bardzo sprawnie, choć emocji nie brakowało. Grono widzów rozrosło się do ponad 300 osób - zdecydowanie, ale bardzo kulturalnie wspierających swoich faworytów.

Konkurs kulinarny - danie z grilla (smaczności!) - oceniało Jury pod przewodnictwem Ewy Janiczek oraz, w imieniu publiczności, sztab imprezy. Jury najwyżej oceniło pracę Gnojnika (Halina Zawadzka), publiczność - Czeskiego Cieszyna (Ewa Troszok). Konkurs artystyczny oceniany przez Jury pod przewodnictwem Małgorzaty Rakowskiej bawił i wzruszał. Dzieci śpiewały, recytowały, tworzyły kreacje ruchowe. Jury, zgodnie z

Konkurs sprawnościowy - przeciąganie liny.

wola publiczności najwyżej oceniło propozycje Wędryni (brawo klasa 8 i 7). Konkurs sprawnościowy - przeciąganie liny - budził inne emocje. Walczono na placu i poza nim. Dyskusje o centymetrach, wieku, płci były gorące - ale z przymrużeniem oka. Natomiast siłowanie się reprezentacyjnych piątek było bardzo serio. Żwir leciał spod butów, pot lał się z czoł! Wszystkie pojedynki wygrała ekipa Wędryni.

Szefowie wszystkich ekip wraz z kierownictwem rajdu uzgodnili, że w

kolejnych edycjach - począwszy od najbliższego Białego - stosować będzie trzeba przelicznik procentowy: ekipa/ ilość uczniów danej szkoły. Uzgodniono również, by korzystając nadal ze wspólnomysłnej pomocy Beskidu Śląskiego - tu pod wodzą Alojzego Klimasa, wydłużyć i utrudnić trasy kolarskie.

WYNIKI - szkoły małoklasowe: 1. Koszarzyska (176 pkt.); szkoły pełnoklasowe: 1. Cz. Cieszyn (464), 2. Wędrynia (297), 3. Gnojnik (221).

TADEUSZ WANTUŁA

Czarny weekend naszych hokejowych drużyn

TIPSPORT EHL

■ TRZYNIEC - SLAVIA 1:4 (0:0, 0:4, 1:0). Bramki: 60. Peterek - 22. i 31. Sup, 27. Bednář, 40. Novák. Sędziował Reiber. Kary 7:10, wykorz. 1:1. W. 3822. Stalownicy mogli jako pierwsi w tym sezonie przyhamować rozpędzoną Slavię (prażanie jeszcze nie przegrali meczu!), rywal był jednak poza ich zasięgiem. W barwach Trzynieca pojawił się po anginie kapitan Jan Peterek. Fatalnie zagrała zwłaszcza trzyniecka defensywa. Lokaty: 1. Slavia 24,... 5. Witkowiec 17, 10. Trzyniec 12 pkt. W piątek: Zlin - Trzyniec (17:00).

I LIGA

■ BEROUN - HAWIERZÓW 3:2 (2:2, 1:0, 0:0). Bramki: 20. Palič, 20. Pabiška, 36. Vlček - 10. Zientek, 14. Sprušil. Sędziował Pešina. Kary 4:6, wykorz. 2:0. Widzów 1100. Pantery

nie wywiązały się z roli faworyta, straciły też fotel lidera. Z atrakcyjnego prowadzenia gości 2:0 w przeciągu 20 sekund było 2:2 i gospodarze ożyli. Fantastycznie bronił bramkarz Valent.

Lokaty: 1. Jihlava 21, 2. Hawierzów 19, 3. S. Ostrawa 19 pkt. JUTRO: Hawierzów - J. Hradec (17.30).

II LIGA

■ W. MIEDZYRZECZE - ORŁOWA 4:2 (2:0, 1:2, 1:0). Bramki: 6. Novosad, 12. Vašut, 26. Tesařík, 59. Vlach - 36. Dvořák, 38. Jaško. Kary 8:12. Orłowanie zaliczają wloty i upadki. Tym razem polegli na lodzie przeciętnych Wałachów. W zespole gospodarzy prezentują się dwaj byli ekstraklasowcy - Jaškin i Vlach.

Lokaty: 1. Blansko 9,... 4. Orłowa 8 pkt. W niedzielę: Orłowa - Przerowa. (jb)

PIŁKARSKI WEEKEND: ZWYCIĘSTWO TRZYNIECA • REMIS NAD OLŻĄ I POD GIROWĄ

Karwina wiceliderem tabeli

MŚLF

■ LIPOWA - TRZYNIEC 1:2 (1:0). Bramki: 43. Jakus samob. - 59. Jakus, 67. Vyskočil. Sędziował Zelinka. W. 250. Trzynieczanie zaliczyli kolejny nerwowy mecz, o swoim zwycięstwie przesądził z rzutu karnego. Do przerwy podopieczni trenera Vaška przegrywali po samobójcu Jakusa 0:1, udało im się jednak przechrzlić szalę meczu na swoją korzyść. Jakus naprawił swój błąd, wyrównując z podania Maliřa. Co do „jedenastki” nie było żadnych wątpliwości, w polu karnym ewidentnie podcięty został Maceček.

Lokaty: 1. Jakubczowice 23, 2. Beneszów D. 16, 3. Trzyniec 16 pkt.

DYWIZJA E

■ CZ. CIESZYN - KONICE 2:2 (1:0). Bramki: 22. Hrazdík, 85. Zima - 55. Rus, 82. Chrák. W. 300. Mecz na szczycie nie wyłonił zwycięzcy, cieszynianie jednak po tym remisie spadli na 3. lokatę w tabeli, za Karwinę. Więcej z gry mieli przyjezdni, którzy po końcowym gwizdku czuli trochę niedosyt. Najważniejsze minuty: 22. Hrazdík z 20 m - 1:0; 55. Rus po błędzie obrony - 1:1; 82. Chrák pozostawiony bez opieki - 1:2; 85. Zima z karnego - 2:2.

■ KARWINA - FRENSZTAT 2:1 (1:0). Bramki: 9. i 57. Šuster - 73. Kovačik. Sędziował Picmaus. W. 200. Karwina pnie się w górę, Frensztat nie był trudnym rywalem do rozmontowania. Gospodarze grali nieco nonszalancko, z piłką chcieli często przedryblować całe boisko. Na oklaski zasłużył Šuster, który złapał świetną formę.

■ ORŁOWA - HORKA 3:0 (0:0). Bramki: 68. Třos, 85. Kopel, 90. Přistáš. W. 100. Obowiązkowa wygrana Slavii zrodziła się dopiero po przerwie. Goście stawili się na obronę i do 68. minuty dzielnie odpierali ataki Orłowej.

■ OLBRACHCICE - KR. NOWE SADY 3:1 (0:0). Bramki: 51. Příborský, 72. Goj, 86. Všolek - 88. Okleštěk. Sędziował Březáček. W. 160. To drugie z rzędu zwycięstwo Bani-

I połowie gospodarze grali trochę niedokładnie w defensywie, ale spokój w ich szeregach wniósł w 51. min. Příborský (głową po kornerze). Znakomity mecz zaliczył Piotr Szmek i bramkarz Hekera.

■ W. KARLOWICE - DZIECMOROWICE 3:2 (2:1). Bramki: 7. Ondřejka, 45. Davidek, 60. Haas - 45. Úlehla, 80. Špička. Dwie kontrowersyjne „jedenastki” podyktowane przeciwko gościom zaważyły na losach spotkania. Elektrycy wcale nie zaliczyli złego meczu, w końcówce zabrakło im większej koncentracji i szczęścia.

Lokaty: 1. Konice 22, 2. Karwina 19, 3. Cz. Cieszyn 19,... 9. Orłowa 13, 12. Olbrachcice 9, 14. Dziecmorowice 6 pkt.

MISTRZOSTWA OKRĘGU

■ MOSTY - BOGUMIN 1:1 (0:0). Bramki: Kufa - Tomek. Sędziował Kypus. W. 100. Mosteczanie wciąż czekają na pierwsze jesienne zwycięstwo. Obie drużyny radowały się z gola po stałym fragmencie gry. Na 1:0 trafił bezpośrednio z rzutu rożnego Kufa (z pomocą jednego z bogumińskich obrońców), na 1:1 wyrównał Tomek.

■ L. PIOTROWICE - KRNOW 2:1 (1:0). Bramki: 23. i 54. Novák - 88. Matějček. Sędziował Honek. W. 100. Goście paradoksalnie ocknęli się z letargu dopiero pod koniec I połowy, kiedy to prezentowali się już w osłabieniu (czk ujrzał Lhofan). Na 2:0 poprawił z podania Habrdu Novák, goście obniżyli zasługą Matějčicka - po centrze w pole karne.

Lokaty: 1. Opawa 27,... 7. Piotrowice 13, 13. Bogumin 8, 16. Mosty 2 pkt.

IA KLASA - GR. B

FK Hawierzów - Dobra 6:2, Przybor - Skrzeczko 1:3, Hodslawice - Bystrzyca 2:3, S. Rychwałd - Pietwałd na M. 1:0, Raszkowice - Stonawa 0:0. Lokaty: 1. Hawierzów 18, 2. Czeladna 17, 3. Skrzeczko 14,... 5. Stonawa 11, 7. Bystrzyca 10, 11. Rychwałd 7 pkt. Bliżej w czwartkowym numerze „GL”.

JANUSZ BITTMAR

DZIŚ W NUMERZE:

Kobiety pracujące **str. 3**

GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**

Peeling tak, ale... **str. 5**

Nie chcemy gwiazd z lamusa **str. 8**

CZWARTEK
6 PAŹDZIERNIKA 2005
NR 118
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Z okazji 35-lecia obecności Wszechnicy Śląskiej w Cieszynie gospodarze miasta ufundowali łańcuch dzikański dla nowo wybranego Dziekana Wydziału Etnologii i Nauk o Kulturze, prof. dr hab. Haliny Rusek. Pod jej nieobecność z rąk rektora UŚ, prof. dr hab. Janusza Janeczki, odebrał go prof. dr hab. Zygmunt Kłodnicki (drugi z lewej).

Lśni nowością

WĘDRYNIA (man) – Dobiegł końca remont kapitalny budynku polskiej szkoły, którego stulecie przypada w połowie listopada.

Prace wartości 10 mln Kč (6 mln dała Praga) ruszyły z początkiem wakacji. Zmieniono instalację elektryczną, drzwi i okna, pomalowano klasy i korytarze. Nauczyciele doczekali się nowego pokoju nauczycielskiego, uczniowie korzystają już z głównego

wejścia i przebiegają się w nowych szatniach.

Docieplono też i otynkowano mury zewnętrzne, osuszono i zaizolowano fundamenty. Pozostaje już tylko uporządkować teren.

– *Uczniowie i nauczyciele mają teraz o wiele lepsze warunki do pracy. Budynek wyładniał. Wnętrza są bardziej przestronne i schludne. Cieszymy się, że jubileusz 100-lecia szkoły odbędzie się w ten sposób odnowionej szkole* – powiedziała nam dyrektorka wędryńskiej podstawówki, **Elżbieta Wania**.

Bilans akcji »Y«

OSTRAWA (wak) – Do zakończonej w poniedziałek czterodniowej akcji „Y” włączyło się ponad 730 funkcjonariuszy policji. Policyjne patrole skoncentrowały się głównie na wyłapywaniu pijanych kierowców, sprawdzaniu stanu technicznego pojazdów oraz dotrzymywanie przez zmotoryzowanych użytkowników dróg obowiązującej prędkości. Poszukiwano także skradzionych samochodów oraz zaginionych osób.

Stwierdzono 1020 wykroczeń, których sprawców ukarano mandatami na łączną sumę 335 tys. koron. Zatrzymano 349 samochodów, które nie spełniały warunków technicznych, 118 kierowców, którzy byli w stanie nietrzeźwym, 31 jadących nieprzepisowo rowerzystów i 9 niesfornych przechodniów.

Pogoda

CZWARTEK – Rano pochmurno i mgły, później rozpogodzenia. Temperatura w dzień 17 – 21 st. C, (w wys. 1000 m ok. 15 st. C), nocą od 11 do 7 st. C. Wiatr wsch., pld. – wsch. 3 – 7 m na sek.

PIĄTEK – Temperatura i pogoda bez zmian. Wiatr wsch. 4 – 8 m na sek., w porywach do 15 m na sek.

Po Monachium – Wiedeń

MOSZNOW (mro) – Od końca października lotnisko w Mosznowie uruchomi bezpośrednie regularne połączenie lotnicze z Wiedniem. Będzie to druga, po otwartej przez Cirrus Airlines 23 maja do Monachium, linia zagraniczna.

Regularne kursy do stolicy Austrii zapewni towarzystwo lotnicze Central Conect Airlines w połączeniu z Austrian Airlines. Jak dowiedział się „Głos Ludu”, kursy miałyby się odbywać rano i wieczorem (tam i z powrotem) od poniedziałku do piątku. Póki co, trwają prace nad opracowaniem

FESTIWALOWE WYSTĘPY UDAŁY SIĘ

Sypią się zaproszenia

RECKLINGHAUSEN/SUCHA GORNA (sch) – Zaolzie, a tym samym cała RC, miało na V Europejskim Festiwalu Zespołów Polonijnych w niemieckim Recklinghausen swojego reprezentanta. Był nim górnosuski ZPiT „Suszanie” działający pod kierunkiem **Barbary Mračny**.

„Suszanie” na Festiwal mieli wyjechać już rok temu, wyjazdu jednak nie udało się wtedy zrealizować. Tym razem z zaproszenia organizatorów – stowarzyszenia polonijnego „Zgoda” z prezesem **Waldemarem Wachowskim** – skorzystali, a ich dwa półgodzinne występy w sali kongresowej zostały przyjęte nader przychylnie. – *Pokazaliśmy to, co*

mamy w repertuarze najlepsze – powiedziała nam szefowa zespołu, jednocześnie zdradzając, że pobyt na Festiwalu bez wątpienia zaowocuje w przyszłym roku kolejnymi zagranicznymi wojażami. W tym roku górnosuscy tancerze za rubieżę wyjeżdżali dwukrotnie – na festiwal do Rzeszowa oraz ostatnio właśnie do Niemiec. – *Mamy tyle zaproszeń, że czasami, niestety, musimy odmawiać...* – dodaje B. Mračna a propos występów krojących się w najbliższej przyszłości.

Odbывający się w miniony weekend V Europejski Festiwal Zespołów Polonijnych był zwieńczeniem obchodów Roku Polsko-Niemieckiego.

Ciąg dalszy na str. 2

Zwiad na polonistyce

OSTRAWA (mro) – Nowy rok akademicki rozpoczęło na ostrawskiej polonistyce na kierunku magisterskim 23 studentów. Na kierunku pedagogicznym dla stopnia podstawowego uczyć się będzie jeden student, a dla szkół średnich 7 studentów. – *Ogółem na polonistyce studiuje obecnie blisko setka młodych ludzi* – poinformowała nas szefowa slawistyki, doc. **Janina Raclavská**.

W tym roku ostrawska polonistka rozszerzy kontakty zagraniczne z uczelniami polskimi w ramach europejskiego projektu „Sokrates”. – *Nasi studenci i pedagodzy będą korzystać z wymiennych staży z Akademią Techniczno-Humanistyczną w Bielsku-Białej, z Uniwersytetem Wrocławskim oraz z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach* – powiedziała Raclavská.

Nie koniec na tym. W tym roku również zostanie wydelegowana misja akademicka, której celem będzie nawiązanie perspektywicznej współpracy polonistki ostrawskiej z Uniwersytetem Gdańskim oraz Warszawskim.

Ciąg dalszy na str. 2

III FESTIWAL CHÓRÓW KOŚCIELNYCH

Pod patronatem proboszcza, ks. **Mirosława Kazimierza**, w olbrachcickim kościele katolickim odbył się w ub. niedzielę zorganizowany przez **Władysława Steca** III Festiwal Chórów Kościelnych Śląska Cieszyńskiego.

Liczne audytorium wysłuchało blisko półtoragodzinnego koncertu śpiewaczo-muzycznego, którego wykonawcami były cztery młodzieżowe zespoły chóralne: **Chór Młodzieżowy przy Parafii w Gnojniku** (opiekun ks. B. Błaszką), **Młodzieżowy Chór przy kościele parafialnym św. Anny w Hawierzowie** (dyr. **Tomáš Durčák**), **Chór Młodzieżowy „Gaudeamus”** przy parafii Bożego Ciała w Jabłonkowie (dyr. siostra **Judyta – Maria Jochymek**), **Chór „Ad Dei Gloriam”** przy parafii Serca Jezusowego w Cz. Cieszynie (dyr. **Beata Brzóska**) oraz „Lutheran

Chorus” z Trzyńca (dyr. **Józef Podola**) i **Orkiestra Kościoła Braterskiego** w Suchej Górnej (dyr. **Tadeusz Danel**).

Program koncertu obejmował utwory sakral-

Chwała wykonawcom i organizatorom

ne, śpiewane unisono i wielogłosowo, z akompaniamentem instrumentalnym oraz a cappella, artystycznie też wyraźnie zróżnicowany. Chóry młodzieżowe z Gnojnika i Hawierzowa dały pierwszeństwo sakralnym rytmicznym piosenkom z akompaniamentem gitary i keyboardu. Ośmioosobowa orkiestra z Suchej Górnej (5 saksofonów, fortepian, kontrabas i perkusja) w utworach sakralnych o charakterze tanecznym, ciekawie zaaranżowanych, wprowadziła słuchaczy w szczególnie

nastrój. Trzyńcecki „Lutheran Chorus” wykazał, że jest dobrym i ambitnym chórem.

Muzyka sakralna w wykonaniu kameralnych zespołów chóralnych z Jabłonkowa i Cz. Cieszyna („Gaudeamus”, „Ad Dei Gloriam”) miała profesjonalny poziom. Ambitny i nowoczesny repertuar, doborowy materiał głosowy o młodzieżowym polocie, czysta intonacja, ciekawa interpretacja – oto walory, które dały koncertowi szczególny urok i wysoką rangę.

Pomysłodawcom Festiwalu Chórów Kościelnych w Olbrachcicach i jego sponsorom należą się wyrazy głębokiego uznania i podzięk. Ogromny wysiłek organizacyjny zwieńczony został sukcesem. Festiwal na pewno warto kontynuować.

JÓZEF WIERZGON

Znad Wisły

■ Kandydat Ligi Polskich Rodzin Maciej Giertych zrezygnował ze startu w wyborach prezydenckich. Nie powiedział, na kogo powinni oddać głos jego zwolennicy. M. Giertych zapelował do innych kandydatów na prezydenta, którzy – jak to określił – „nie mają szans w wyborach”, aby również zrezygnowali, umożliwiając rozstrzygnięcie tych wyborów już w I turze. Według ostatnich sondaży, M. Giertych mógłby liczyć na 1-2 proc. poparcia. Wcześniej R. Giertych przedstawił warunki, po spełnieniu których LPR mogłaby poprzeć rząd kandydata PiS na premiera Kazimierza Marcinkiewicza. List, który w tej sprawie wysłała do PiS Liga, R. Giertych nazwał „gestem dobrej woli” wobec PiS. Dodał, że decyzja jego ojca jest „również gestem dobrej woli”. Po wycofaniu się Macieja Giertycha pozostało 12 kandydatów na urząd prezydenta. Jednak na karcie do głosowania, którą każdy wyborca otrzymał w niedzielę 9 października, znalazł się 14 nazwisk kandydatów. Obok nazwisk osób kandydujących znajdzie się nazwisko Daniela Podrzyckiego, który zginął w wypadku samochodowym, oraz Macieja Giertycha. Ponieważ część kart do głosowania została już wydrukowana, jest za późno na dokonanie zmian. O zmianach będą wyborców informować obwieszczenia PKW.

■ Prezes PiS Jarosław Kaczyński zapowiedział Platformie Obywatelską, że Kazimierz Marcinkiewicz jest kandydatem PiS na premiera „w sposób całkowicie poważny” i „niezależnie od wyników wyborów prezydenckich będzie premierem”. Trwają rozmowy między PO i PiS na temat koalicji i przyszłego rządu. Poprawa sytuacji na rynku pracy, odbudowa zaufania do polityków poprzez ich lustrację, zapewnienie bezpieczeństwa państwa, ustawa o dożywianiu dzieci – to najważniejsze punkty programu Prawa i Sprawiedliwości, które prezes tej partii Jarosław Kaczyński przedstawił w Sejmie Platformie Obywatelskiej. Dodał, że program PiS opiera się na „rozwoju dla pracy i dla odbudowy wspólnoty”. „Ten rozwój może być rozpoczęty i kontynuowany tylko wtedy, jeśli dokonamy radykalnych zmian w funkcjonowaniu państwa” – podkreślił J. Kaczyński. Za priorytety uznał „oczyszczenie państwa z różnego rodzaju patologii” i podjęcie „nowej, solidarnej polityki gospodarczej”. Lider PiS zaznaczył, że jego partia proponuje PO zmianę konstytucji. Dodał, że rząd powinien jednak rozpocząć działania od „przedsięwzięć, które zwiększą jego wiarygodność”. Za ważne zadania dla nowego rządu uznał m.in. powołanie Urzędu Antykorupcyjnego oraz wprowadzenie ustawy ograniczającej ceny podręczników szkolnych.

■ 901,851 tys. zł zadośćuczynienia i 2 tys. comiesięcznej, wypłacanej dożywotnio renty przyznał w czwartek Sąd Okręgowy w Poznaniu postrzelonemu w kwietniu ubiegłego roku przez policjantów 20-letniemu Dawidowi Lisowi. W procesie cywilnym Lis domagał się od policji miliona złotych. W nocy 29 kwietnia 2004 r. policjanci z wydziału kryminalnego poznańskiej Komendy Wojewódzkiej Policji usiłowali zatrzymać w Poznaniu i wylegitymować kierowcę samochodu marki rover oraz pasażera. Podejrzewali, że pojazdem jadą groźni, poszukiwani przez policję przestępcy. Kiedy dwaj młodzi ludzie nie zatrzymali się, funkcjonariusze wystrzelili w kierunku ich auta ponad 20 pocisków. Kierowca zginął, a pasażer – Dawid Lis – został ciężko ranny. Jest w połowie sparaliżowany, jeździ na wózku inwalidzkim. Okazało się, że żaden z nich nie był przestępcą, którego chciała zatrzymać policja. Wyrok nie jest prawomocny.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. ROMAN BASELDES

Najbardziej widowiskową dyscypliną był pojedynek na kłodzie. Zawodnicy „lali” się dmuchanymi młotami, po czym brali kąpiel w chłodnej wodzie.

Smurfy umieją najlepiej

ŁOMNA DOLNA (man) – Sprawna drużyna „Smurfów” została zwycięzcą czesko-polskich „Gier bez granic”, które w minionym tygodniu odbyły się na terenie ośrodka wczasowego „Beskidka” w Łomnej Dolnej.

Impreza odbywała się w ramach czesko-polskiego projektu „Wędrujące oczy” dwa razy w roku – raz po polskiej, a raz po czeskiej stronie granicy. Partnerami projektu są trzyniecki instytut EuroSchola, Miejska Biblioteka Publiczna – Centrum Edukacji Europejskiej w Jastrzębiu-Zdroju oraz Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” w Cieszynie.

W zabawie na wesoło wzięło udział 24 uczestników (12 uczniów szkół średnich w Trzyńcu, 12 uczniów z Cieszyna i Jastrzębia-Zdroju). Zawodnicy w wieku 16-18 lat zostali rozdzieleni

na 6 czesko-polskich grup. Wykonując sześć zadań musieli wykazać się zrecznością i pomysłowością. Pierwszą konkurencją była sztafeta przemytników, drugą dyscypliną na linie, a trzecią pojedynek na kłodzie, który kończył się niedobrowolną kąpielą w basenie. Po południu młodzież, posługując się słomkami i szpilkami, wznosiła „gigantyczne” gmachy UE, grała w warcaby i rywalizowała w dyscyplinie nazwanej bungee-running. Zwyciężyły „Smurfy” (32 pkt.). Kolejność pozostałych drużyn: 2. „Zelená jelita” (28), 3. „Black Frogs” (27), 4. „Muminiki orange” (25), 5. „Czerwone diabły” (20), 6. „Five Roses” (15).

Przechytrzyć lisa

Dokończenie ze str. 1.

W czasie szczepień oraz przez dwa tygodnie po zakończeniu akcji nie wolno organizować polowań, płoszyć zwierzyny, zbierać runa leśnego. Nie należy też wypuszczać bez opieki psów lub kotów, a w czasie spacerów psy prowadzić wyłącznie na smyczy i z kagańcem na pysku. Bardzo ważne, by o przebiegających szczepieniach pouczone zostali dzieci.

– W razie kontaktu człowieka ze szczepionką należy o tym fakcie powiadomić najbliższego lekarza lub najbliższą stację sanitarno-epidemiologiczną, natomiast o kontakcie zwierzęcia domowego ze szczepionką koniecznie powinien dowiedzieć się weterynarz, który podda zwierzę obserwacji – informuje Jaromír Polásek, wojewódzki lekarz weterynarii.

Akcja szczepienia lisów prowadzona jest od roku 1993, na wiosnę lub jesienią. Na terenach województwa morawsko-śląskiego nie zanotowano ostatnio żadnego przypadku wścieklizny.

Ciekawostki

Kiedy Bóg nie obudzi...

„Byłem za bardzo pijany, żeby pojechać do pracy”, „Zapomniałem, że biorę tego dnia ślub” i „Bóg mnie nie obudził”, to tylko kilka przykładów usprawiedliwień, którymi Amerykanie tłumaczą swoją nieobecność w pracy. Liczba Amerykanów wynajdujących najbardziej fantastyczne wymówki, żeby nie pójść do pracy, rośnie – wynika z opublikowanego sondażu. Przeszkodą w przyjeździe do pracy bywa mokry cement, węże, duchy i siły wyższe. Z sondażu wynika, że najwięcej dziwnych wymówek trafia się w środy; szefowie przyznają jednak, że najbardziej podejrzliwie traktują pracowników, którzy „zapadają na zdrowiu” w piątki i w poniedziałki. Według firmy CareerBuilder.com, która w internecie prowadzi poradnictwo w zakresie pracy, w tym roku 43% amerykańskich pracowników nie poszło do pracy pod pretekstem choroby, podczas gdy w

rzeczywistości nic im nie dolegało; w zeszłym roku było to tylko 35%.

Tylko za zgodą rodziców

Parlament Meksyku przyjął ustawę zakazującą właścicielom salonów tatuażu i piercingu obsługiwanie klientów, którzy nie ukończyli 18. roku życia. Przyjęcie takiej ustawy parlamentarzysty tłumaczą tym, że młodociani często decydują się na tatuaż pod wpływem chwili, a potem żałują nieprzemyślanego kroku. Kolejnym argumentem przeciwko tatuażowi i piercingowi są, zdaniem parlamentarzystów Meksyku, względy zdrowotne. Przy tego rodzaju zabiegach, jeśli są przeprowadzane bez przestrzegania zasad higieny, istnieje możliwość zakażenia różnymi chorobami, w tym zapaleniem wątroby typu C i HIV. Tych, którzy nie podporządkują się ustawie, czeka kara grzywny. Deputowani uznali też, że młodociani

Sprawdź się, młody poeto!

II Liceum Ogólnokształcące im. Emilii Plater w Sosnowcu zaprasza młodzież z Zaolzia do udziału w XIII Ogólnopolskim Turnieju Jednego Wiersza O Laur Plateranki.

Konkurs adresowany jest do poetycko uzdolnionej młodzieży szkół średnich z Polski i środowisk polonijnych. Warunkiem uczestnictwa w Turnieju jest nadesłanie w terminie do 25 bm. trzech egzemplarzy opatrzonego godłem jednego, nigdzie dotąd nie publikowanego ani nie nagradzanego na innych konkursach wiersza. Maszynopisy lub wydruki komputerowe należy kierować pod

adresem II Liceum Ogólnokształcące im. Emilii Plater w Sosnowcu, ul. Parkowa 1, 41-200 Sosnowiec z dopiskiem na kopercie „XIII Laur Plateranki”. Finał i rozstrzygnięcie konkursu odbędzie się 18 listopada 2005 r. o godz. 17 w auli szkolnej. Autorzy wierszy zakwalifikowanych do finału zostaną powiadomieni listownie. Na zwycięzców czekają nagrody pieniężne ufundowane przez Wydział Kultury, Rekreacji i Sportu Urzędu Miasta w Sosnowcu. Więcej na ten temat na <http://platerlo.webpark.pl/>.

Jak podają organizatorzy, laureatami poprzednich edycji Turnieju była m.in. młodzież polonijna z Litwy, Ukrainy, Estonii i Białorusi. Może zatem warto, by dołączyli do niej również utalentowani młodzi Zaolziacy, i by ich wiersze znalazły się w zapowiadanych pokonkursowym tomiku... (sch)

Zrekonstruują »Centrum«

HAWIERZÓW (wak) – W planach inwestycyjnych na rok 2006 przewidziano rekonstrukcję jednego z najstarszych budynków w mieście – kina „Centrum”. Remont ma rozpocząć się wiosną przyszłego roku.

W obiekcie znajdą się dwie sale projekcyjne wyposażone w wygodne fotele, ekrany panoramiczne, klimatyzację i najwyższej klasy sprzęt nagłaśniający. Duża sala będzie miała 330 miejsc, mniejsza pomieści 80 osób. Budynek kina zaprojektowany został tak, aby bez trudu mogły się w nim poruszać osoby z ograniczoną możliwością poruszania się.

Prace budowlane pochłonią 43 mln koron.

Bez barier, bez granic

KARWINA (sch) – Czeskocieszyńskie stowarzyszenie obywatelskie „Trianon” szykuje na 6 – 7 bm. międzynarodową konferencję pn. „Bez barier, bez granic”. Podobne konferencje z udziałem zagranicznych gości z Polski, Słowacji i Niemiec „Trianon” organizuje w darkowskim Sanatorium Rehabilitacyjnym na Granicach od dwu lat.

Tematem przewodnim tegorocznego spotkania będzie problematyka integracji osób niepełnosprawnych w

procesie pracy oraz pozostałych dziedzinach życia. Do dyspozycji będą informacje urzędów oraz instytucji działających na rzecz osób upośledzonych odnośnie treści nowej ustawy o usługach socjalnych.

„Trianon” wspomagać od strony organizacyjnej darkowskie uzdrowsko, Instytut Opieki Socjalnej w Hrabyni oraz karwiński Wydział Handlu i Przedsiębiorczości, w którego lokalach przebiegać będzie drugi dzień konferencji.

Spotkanie seniorów HPC

STONAWA (S.P.) – W ub. tygodniu odbyło się jesienne spotkanie Kręgu Seniora „Zaolzie”. Seniorzy spotkali się w Domu PZKO w Stonawie. Ich gośćmi byli seniorzy ZHP z zaprzyjaźnionych Kręgów: „Korzenie” z Cieszyna oraz „Skaut” z Radlina.

Spotkaniem tym uczczono nadchodzącą 150. rocznicę śmierci wieszczka Adama Mickiewicza.

Inicjatorem imprezy był dh Władysław Kristen, który, omówiwszy w skrócie życie i twórczość poety, zacytował fragment Księgi XII „Pana Tadeusza” – „Koncert Jankeiela”.

Druhna, hm. Władysława Sikora (ZHP), podzieliła się

wspomnieniami z pobytu w obozie Ravensbrück, gdzie jedna z więźniarek otrzymywała paczki żywnościowe, w których poszczególne artykuły, każdy z osobna, zawinięte były w kartki z „Pana Tadeusza”. Lektura ta dodawała więźniarkom otuchy i pozwalała przeżyć koszmar obozowych dni.

Następnie seniorzy odśpiewali kilka zwrotek „Świtezianki”, a Stanisław Orszulik pokazał na wideo fragmenty filmu z wycieczki na Białoruś i Litwę „Śladami Adama Mickiewicza”. Po spotkaniu seniorzy z Cieszyna i Radlina złożyli bukiet kwiatów i zapalili znicze na mogile polskich żołnierzy w Stonawie.

Sypią się...

Dokończenie ze str. 1

Nic więc dziwnego, że poza zespołami polonijnymi (także z Litwy i Węgier) wzięły w nim udział: zespół mniejszości serbsko-łużyckiej, niemiecki zespół z Katowic oraz polskie zespoły folklorystyczne z Łowicza i Lublina. Patronat nad obydwoimi imprezami objęła wicemarszałek Senatu RP, Jolanta Danielak.

Amsterdam i Wenecja podzielił los mitycznej Atlantydy. Apokaliptyczne wizje potwierdzają badacze z Chin, Kanady, USA, Australii i Japonii.

Nie wolno podchodzić!

Rada miejska Seattle, w stanie Waszyngton wypowiedziała się stosunkiem głosów 5:4 za wprowadzeniem wymogu, aby bywalcy nocnych klubów pozostawali w odległości nie mniejszej niż 1,2 m od striptizerek i tancerek go-go. Jak poinformowali przedstawiciele władz miejskich, rada poleciła też jaśniejsze oświetlenie pomieszczeń nocnych klubów i zakazała tzw. prywatnych pokoi, w których artystki przyjmowały swoich wielbicieli. Równocześnie jednak zniesiono obowiązujący od 17 lat zakaz otwierania w mieście nowych przybytków podejrzanym rozrywek.

CHOĆ SĄ LEPSZE, ZARABIAJĄ MNIEJ I ZWALNIA SIĘ JE CZĘŚCIEJ NIŻ MĘŻCZYZN

Kobiety pracujące

Wiele danych sugeruje, że podobnie jak w innych krajach o rozwiniętej gospodarce rynkowej w Republice Czeskiej kobiety mają gorszą niż mężczyźni pozycję na rynku pracy. Tendencja ta jest widoczna, jeśli brać pod uwagę zarobki, liczbę kobiet na wyższych stanowiskach, a także ich szanse na uzyskanie zatrudnienia. Badania socjologiczne w naszym kraju dowodzą, że płęć jest zmienną silnie różnicującą poziom zarobków uzyskiwanych przez pracowników. Płace, jakie otrzymują kobiety, są niższe zarówno, jeśli rozpatrywać będziemy przeciętne zarobki kobiet i mężczyzn, jak i po wyeliminowaniu różnic wykształcenia i pozycji zawodowej. Oznacza to, że w hipotetycznej, „wypreparowanej” społeczności kobiet i mężczyzn, w której płęć nie różnicowałaby wykształcenia i pozycji zawodowej, kobiety zarabiałby prawie o jedną czwartą mniej niż mężczyźni. W rzeczywistości jednak mężczyźni częściej niż kobiety pracują w zawodach przynoszących lepsze zarobki, więcej też poświęcają czasu na pracę. Innym problemem, który po roku 1989 silnie wpłynął na pozycję kobiet, są trudności z uzyskaniem przez nie zatrudnienia. Mimo, że stopa bezrobocia spada, udział kobiet wśród bezrobotnych rośnie. W krajach Unii Europejskiej bez pracy jest obecnie co dziesiąta kobieta oraz 8,3 proc. mężczyzn.

Przeminęło z wiekiem

Albo za stara, albo za młoda – żałają kobiety, których nie przyjęto do pracy ze względu na wiek. Z pobieżnych sond przeprowadzonych wśród poważnych pracodawców wynika, że wiek jest kryterium, według którego ocenia się kandydata, a zwłaszcza kandydatkę na pracownika. – *Nie mogę zatrudnić pani tuż po studiach, bo to najgorszy wiek* – twierdzi szef dużej zagranicznej firmy. – *Zainwestuję w jej szkolenie, a ona za kilka miesięcy i tak odejdzie, bo będzie w ciąży*.

Inny dyrektor przedsiębiorstwa nie zatrudniłby u siebie kobiety po 45. roku życia, nawet jeśli miałaby duże doświadczenie. – *Młode są lepsze i szybciej się uczą* – mówi. – *Poza tym to głupio wydawać służbowe polecenia znacznie starszej od siebie sekretarce. Czuliśmy się, jakbyśmy rozmawiali z własną matką. Ani tu krzyknąć, ani*

podnieść głos. Taka sytuacja byłaby dla mnie zbyt uciążliwa.

Również limit 35-40 lat jest dla pań barierą nie do przeskokowania. Zdaniem fachowców od rynku pracy, to jednak totalny absurd. W tym wieku kobiety mają już bowiem ustabilizowaną sytuację rodzinną i spore doświadczenie zawodowe. Pracodawcy patrzą jednak na nie nadal przez pryzmat zwolnień lekarskich, nieobecności z powodów chorób dziecka, rodzinnych obowiązków, które je absorbują.

Nie dla kobiet praca

Wśród bezrobotnych więcej jest kobiet niż mężczyzn. Taka jest ogólna statystyka, mimo że bezrobotne kobiety są znacznie lepiej wykształcone i młodsze niż bezrobotni mężczyźni. Nawet na tak tradycyjnych stanowiskach pracy, „zarezerwowanych” dotąd dla kobiet, jak ekspedientka czy kasjerka, pracodawcy coraz częściej skłaniają się do zatrudnienia mężczyzn.

Grzechem numer jeden, według pracodawców reprezentujących firmy prywatne, jest „brak smykałki technicznej”, rozumianej jako bezradność wobec obsługi różnych urządzeń technicznych.

Wprawdzie aż 80 proc. pracodawców ceni kobiety za dokładność i solidność w pracy, ale aż trzy czwarte przypisuje im różne wady. Drugą, po braku obojętności z urządzeniami technicznymi wadą, obciążającą kobiety-pracownice jest brak czy też ograniczona dyspozycyjność z uwagi na obowiązki rodzinne. W rejestrze wad przypisywanych kobietom przez pracodawców wymienia się także mniejszą odporność psychiczną, mniejszą siłę fizyczną i... większą swarliwość.

Silna słaba płęć

Na świecie rodzi się i żyje więcej kobiet niż mężczyzn. Ta liczebna przewaga nie przekłada się na ilość stanowisk kierowniczych, które powierza się paniom. Najlepiej pod tym względem wypadają Amerykanki. W dużych firmach zajmują ponad 40 procent stanowisk menedżerów średniego szczebla. Ich koleżanki z Unii Europejskiej opanowały już tylko 18 procent takich posad, w RC tylko 12 procent pracujących kobiet zajmuje stanowiska menedżerskie. Bez wzglę-

du na kraj, im wyżej w zawodowej hierarchii, tym mniej przedstawicieli płci pięknej. Na 100 prezesów i dyrektorów dużych firm tylko 3 do 5 to kobiety.

Dlaczego tak się dzieje? Zdaniem socjologów przyczyny tego należy upatrywać w szeroko rozpowszechnionym poglądzie, że kobieta jest mniej kreatywna i predysponowana do zarządzania z powodu funkcji macierzyńskich, które musi spełniać. A przecież badania dowodzą, że biologia wyposażała panie w bardzo pożądane na wszelkich szczeblach zarządzania cechy. Potrafią kierować ludźmi, są elastyczne, umieją się zaadaptować do nowych warunków i lepiej od swoich kolegów znoszą porażki. Z ankiety przeprowadzonej przed dwoma laty przez Instytut Badania Opinii Publicznej wynika, iż mężczyźni, którzy pracowali w zespołach kierowanych przez kobietę, w większości deklarują, że nie jest dla nich ważne, czy mają w pracy szefa-kobietę czy szefa-mężczyznę. Wśród kobiet prefe-

Przeciętna miesięczna pensja w Kc (rok 2004)

Zawód:	Mężczyźni	Kobiety
Technik, nauczyciel, ochrona zdrowia	22 735	16 931
Pracownik administracyjny	17 681	13 945
Naukowiec	27 871	20 658
Pracownik w usługach i handlu	14 545	10 830
Robotnik w rolnictwie	12 314	10 928
Przeciętna pensja ogółem:	20 404	15 217

Źródło: CSÚ

rencje rozkładają się nieco inaczej. Te z nich, które pracowały pod kierunkiem kobiety, częściej niż mężczyźni wołałyby mieć w pracy szefową.

Czym zajmują się firmy prowadzone przez kobiety? Najwięcej pań na kierowniczych stanowiskach pracuje w usługach (doradztwo, konsulting, księgowość) – 34 proc., z kolei w przedsiębiorstwach produkcyjnych – 30 proc., usługach materialnych – 20 proc. oraz w handlu – 16 proc.

Kobieta na etacie

Poza wszelką wątpliwością jest to, że kobiety są lepiej wykształcone od mężczyzn, ale zarabiają średnio o 18,2 proc. mniej niż panowie na tych samych stanowiskach. Wynika to z raportu zatytułowanego „Wpływ przystąpienia do Unii Europejskiej na sytu-

Zawód kasjerki zdominowały kobiety.

ację kobiet na rynku pracy w krajach Europy Środkowej i Wschodniej”.

Największa dysproporcja między zarobkami kobiet i mężczyzn występuje wśród osób z wyższym wykształceniem – w tej grupie wynagrodzenie kobiet jest niższe o ok. 30 proc. *Kobiety z wyższym wykształceniem pra-*

proc. pensji mężczyzn w Niemczech, do 96 procent na Malcie.

Zawód bez płci

Jeśli jesteś kobietą, twój przyszły pracodawca na spotkaniu kwalifikacyjnym nie może już pytać cię o to, czy jesteś mężatką i czy masz dzieci. Nie może interesować się twoimi planami małżeńskimi ani macierzyńskimi. Tego rodzaju pytania należą do sfery intymnej, która nie ma wpływu na twoje umiejętności.

Kodeks pracy zakazuje wszelkiej dyskryminacji, a jednym z jej przejawów było właśnie zadawanie intymnych pytań kobietom – kandydatkom do pracy. Mężczyźni rzadko musieli się zwierzać, czy planują dzieci i ślub. Teraz zgodnie z przepisami pracodawca może pytać tylko o imię i nazwisko, imiona rodziców, datę urodzenia, miejsce zamieszkania, wykształcenie i przebieg dotychczasowych zatrudnień. W ten sposób zlikwidowano jedną z ostatnich barier, która utrudniała kobietom rywalizowanie z mężczyznami o pracę zawodową. Niestety, z badań Czeskiego Urzędu Statystycznego wynika, że kobiety nadal stanowią ponad połowę bezrobotnych, a te, które mają pracę, zarabiają mniej niż mężczyźni o tych samych kwalifikacjach i na tym samym stanowisku.

WANDA KULA

marionetki

„Babcu, stój!” wrzasnęła Wnuczka w drzwiach. Zatrzymała tym samym Marynkę wyrzucającą telewizor przez okno. Odłożyła Marynka ciężkie brzemie na stolik koło doniczek. Chwilę stały w ciszy. Marynka cały czas trzymała się telewizora, zastanawiając się, czy rzucić, czy też nie. Wnuczka zastanawiała się, czy jest bezpiecznym zbliżanie się do nieco zdziwiałej babci, która przecież może zwariowała i nie jest wcale pewnym, że skoro zwariowała, to przecież może i Wnucze krzywdę zrobić. No bo kto się rzuca na telewizor, to pewno psychicznie zdrowym nie jest. Tak się przynajmniej Wnucze wydawało.

„Na dyć to pieróństwo jeszcze dycki mogym przez łokno wywieźć. A przed takim walkom dobrze je się posilić”, pomyślała Marynka, opuściła telewizor, wstawiła wodę na herbatę i zabrała się za krojenie ciasta dla siebie i dla Wnuczki. „Jak tam było w szkole, a co nowego u was?” „Babcia nóm pumału wariuje”, pomyślała Wnuczka, głośno jednak odpowiedziała „Ganc nic, Babcu. Wszystko po starymu. A u was?”, miała nadzieję, że choć trochę wyraźni się dziwne zachowanie babci.

„A u nas też nic nowego. Starzik szeł pumóc Kawulokowi ze zabijackóm, także przidzie wieczór trochę zmynoczony. Wszak ty wysz, jak to je z chłopami. A inaczej ganc nic nowego”. Marynka postawiła przed Wnuczką placek ze śliwkami. „A babcu”, nieśmiało zaczęła Wnuczka, „o co idzie z tym telewizorym”, cofnęła się trochę na krzesło, przygotowana na wszystkie nieoczekiwane działania Marynki.

„A, o to idzie”, spokojnie odpowiedziała Marynka siorbiąc herbatę. „Bo už mnie denerwujóm. Człowiek sie chce

troche społecznie podkształcić, tóż ogłóndo programy społeczne. A teraz był taki o Radiu Maryja i telewizji Trwam”. Wnuczka pokiwała porozumiewawczo głową „Tyn, babcu, jak tam nadawali reporteróm od Żydów i Masonów”. Marynka ucieszyła się, że znalazła wreszcie pokrewną duszę „Ja. Dyć to ni ma możne. Jo sie už zwykła na to, że ci z wygolónymi głowami wrzeszczóm taki dziwne hasła. Óno sie dycki nóndóm w społecznistwie jacyś ekstremiści. Ale żeby stareczki na pielgrzymce do Czynstochowy wrzeszczały i obrażały insze religie? Ta Polska idzie w ja złóm stronę”. Wnuczka pokiwała głową: „Ale wysz co Babcu. Jo se myślím, że to też mó-gło być troche zmanipulowane przez te telewizje”. „Ja wnusiu, jo se to też myślała, ale dzisiaj

żech widziała komunikaty wyborcze na prezydentów. Dyć tam nikierzi ganc otwarcie głośóm antysyjónistyczne, a co gorsza nacjonalistyczne hasła! Boże, co sie to dzieje z tym narodem?” Marynka powoli zaczęła się zbliżać do telewizora. „A babcia widziała tego kandydata na pozał się Boże prezydenta z Zaolzia?”, siorbnęła Wnuczka tyk herbaty. „Wnusiu, pozwól, że tego komentowała nie bedym. Nerwy człowiek traci przez te kiśnie!”, wałnęła pięścią Marynka w telewizor. „Chybiymy Babcu?” Wnuczka podeszła do Marynki. „Chybiymy wnusiu, chybiymy!”, otworzyły okno na oścież, złapały telewizor a ty w drzwiach pojawił się Mąż Marynki. „Lokrystapana, czy wyście zgupły? A Zprávy?” „No prawie tymu!”, wrzasnęła Marynka i już prawie wyrzuciła skrzynkę z okna... „A seriale?” Mąż starał się ratować sytuację. „No, chybaże”. Spojrzały Marynka i Wnuczka na siebie i po chwili wahania odniosły telewizor na swoje miejsce.

Telewizor

FELIETON HALINY SIKORY

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

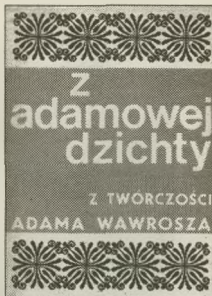
Adam Wawrosz znany jest na Zaolziu głównie jako humorysta i autor sztuk scenicznych. Jego twórczość wyrasta z kultury ludowej, dlatego nie dziwi fakt, że książki pisane są gwarą.

Pierwszy tomik prozy gwarowej Adama Wawrosza „Na śmiewku” został wydany w 1959 roku w Wydawnictwie SLA Czeski Cieszyn w nakładzie 1600 egzemplarzy. Ilustracjami opatrzył go Rudolf Żebrok.

Następna z książek Wawrosza „Z naszej nopley” została wydana w ostrawskim Profilu w 1969 roku. Wysokości nakładu nie podano. Autor podzielił książkę na trzy części: Ciyrpki wino, Při kurloku oraz W szurym zdrzedle. W pierwszej z nich, jak pisze we wstępie Daniel Kadhubiec, porusza m.in. sprawy moralne, np. stosunek dzieci do starych rodziców. W całkiem innym duchu napisana jest część druga Při kurloku. Dominują tu zdarzenia wesołe, pełne humoru. Rozdział trzeci poświęcony jest zdarzeniom i sytuacjom poważnym, które autor przeplata jednak scenkami humorystycznymi.

W 1977 w wydawnictwie Profil wydano pośmiertnie tom „Z Adamowej dzichty” z podtytułem Z twórczości Adama Wawrosza. Obejmuje on wiersze pisarza, publicystykę i przede wszystkim opowiadania gwarowe. Tomik graficznie zaprojektował Tadeusz Berger, wstęp, bibliografię, przypisy oraz słowniczek gwarowy opracował Daniel Kadhubiec. Nakładem 2800 egzemplarzy książka ukazała się po raz pierwszy w wydawnictwie Profil w 1977 roku. W 1989 roku planowane było drugie wydanie, lecz w wydawnictwie Profil nie doszło ono do skutku.

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniom czytelniczym córka autora, Urszula Wawrosz-Czudek, przygotowała kolejne wydanie „Z Adamowej dzichty” własnym nakładem. Tak samo, jak wydanie poprzednie zaopatrzone je w słowniczek wyrazów gwarowych i uwagami o transkrypcji tekstów autorstwa Daniela Kadhubca. W tym wydaniu zbiór został zilustrowany rysunkami Franciszka Świdra. Wysokości nakładu nie podano.

1. wydanie

2. wydanie

Latanie z babim latem

- I tak bym sobie leciał i leciał... - westchnął Głosik.

- A dokąd byś sobie leciał i leciał jeśli można zapytać?!? - rezolutny ton Ludmiłki wyrwał rozmarzonego Głosika z zamyślenia.

- No... w świat... Po prostu w świat!

- Jak w świat? Czym w świat? Samolotem? No i z kim? - coraz bardziej zaintrygowana Ludmiłka zasypała go kolejnymi pytaniami.

- Z nikim. Tak sobie, sam... Ale to tylko, kiedy byłbym bardzo malutki - poinformował Głosik.

- Przecież ty jesteś bardzo malutki, może nawet trochę mniejszy ode mnie - roześmiała się Ludmiłka.

- Ale i tak jestem dla niego za duży - powiedział Głosik z nutą rezygnacji i w smutnym geście machnął ręką w stronę powiewającej za oknem pajęczyny.

- Dla kogo za duży? Nic nie rozumiem! - Ludmiłka, jak zwykle, nie dawała za wygraną.

- Przecież mówię - Głosik jeszcze raz skinął ręką w stronę pajęczyny. - Dla niego! Dla babiego lata.

- Chciałbyś latać z babim latem? - zapatała z niedowierzaniem Ludmiłka.

- No pewnie. Wyobraź sobie, że taki malutki pajęczek może jesienią polecieć ze swoją pajęczynką - babim latem - bardzo daleko. Jest taki lekki, że spokojnie może sobie szybować z wiatrem - wyjaśniał chochlik siostrze. - Nie tak, jak my, co to musimy siedzieć w redakcji i męczyć się nad gazetą.

- Biedaku! Więc ty się męczysz! A ja zawsze myślałam, że tylko leniuchujesz - naśmiewała się z brata Ludmiłka.

- Od razu leniuchujesz! - oburzył się Głosik. - Przecież dopiero co skończyłem szukać w komputerze, co to jest babie lato. W końcu znalazłem. Tak nazywają się takie lekkie pajęczynki do podróżowania.

- Ale to chyba nie wszystko - stwierdziła Ludmiłka spoglądając na ekran.

„*Babie lato - okres pięknej pogody we wrześniu spowodowany wpływem wyżu kontynentalnego, który znajduje się nad Rosją. Okres ten może trwać nawet kilka tygodni. Podobną sytuację pogodową występującą w październiku nazywamy złotą jesienią.*”

Jesień

*Sumiał las, śpiewał las,
gubił złote liście,
świeciło się jasne słonko
chłodno a złociście...*

*Rano mgła w pole szła,
wiatr ją rwał i ziębił;
opadały ciężkie grona
kalin i jarzębin...*

*Każdy zmierzch moczył deszcz,
płakał, drżał na szybkach...
i tak ładnie mówił tatuś:
jesień gra na skrzypkach...*

- No tak, to taki okres, jaki mieliśmy niedawno - przytaknęła Ludmiłka i czytała dalej: „*W Ameryce Północnej ta pora roku nazywa się Indian Summer i przypada na październik lub wczesny listopad, w Szwecji mówi się o Birgitta-Sommer - tam przypada ona na październik. W Niemczech*

babie lato nazywa się Altweibersommer. We Włoszech babie lato to Estate di San Martino.”

- To chyba znaczy jesień świętego Marcina - zastanawiała się głośno Ludmiłka. - A imieniny Marcina są w listopadzie, kiedy u nas czasami bywa już pierwszy śnieg.

- Co ty powiesz? Naprawdę? Tego jeszcze nie zdążyłem przeczytać! - zainteresował się Głosik. - Kropka mówiła mi tylko, żebym poszukał czegoś o babim lecie, ale nic nie wspomniała o indiańskim...

- A ty tak się zmęczyłeś poszukiwaniami, że nie przeczytałeś do końca nawet takiego krótkiego artykułu - naśmiewała się z Głosika Ludmiłka.

- Nie zmęczyłem, tylko zamyśliłem. I przestań się już ze mnie śmiać, i daj mi w końcu spokój! - Głosik był rozgniewany. - A ty co robiłaś, kiedy ja szukałem informacji do gazety, no co?

- Ludmiłka też pracowała - postanowiłam przerwać sprzeczkę chochlików. - Pomagała mi przygotować artykuł o święcie zwierząt.

- Też mi praca. O zwierzętach to sam bym chętnie coś napisał - marmotał naburmuszony Głosik pod nosem, kiedy jednak podałam mu kawałek pachnącego placaka ze śliwkami, zapomniał, że jest obrażony.

- Nie jedz tak dużo, bo urośniesz i nie będziesz mógł latać z babim latem - zawołała do niego zadziornie Ludmiłka.

- Coś ty, ja już dawno nie rosnę, przecież mam już sześćdziesiąt lat! - odparł jej Głosik, polykając kolejny kawałek ciasta. - Mniemam, jak dobrze być chochlikiem... KROPKA

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(37)

Oldrzychowice Wieś

W 1871 r. mieszkańcy osad Wieś i Zagórze, które wchodziły w skład Oldrzychowic, zakupili od jednego z mieszkańców, Janeczki, dom i przebudowali go na szkołę. Wewnątrz znajdowała się duża sala lekcyjna i mieszkanie dla nauczyciela. Na szkole widniał napis: „Nr. 88, rok 1871 - 1872, II Szkoła Ludowa w Oldrzychowicach. Dopuszczam do mnie chodzić”. Pierwszym kierownikiem i nauczycielem został Bernard Mocek. Uczyl aż do nagłej śmierci 29 września 1874. Na początku XX wieku w jednej klasie, obliczonej na 50 uczniów, cisnęło się w porze zimowej aż 160 dzieci. Toteż w 1905 roku wzniesiono nowy budynek szkolny.

Zimą 1928 r. uderzyły dotkliwe mrozy. Temperatura spadła do minus 34 stopni. Podczas gdy w niektórych szkołach musiano z tego powodu przerwać naukę, to w Oldrzychowicach Wsi klasy były dobrze opalone i nauczanie przebiegało normalnie.

W czasach okupacji Niemcy zniszczyli inwentarz oraz pomoce szkolne. W Oldrzychowicach działała tylko szkoła niemiecka. Niektórych nauczycieli aresztowano.

Po wojnie naukę rozpoczęto 5 września 1945. Dnia 17 maja 1946 zmarł długoletni kierownik szkoły, Jan Kantor, który podczas pobytu w obozie koncentracyjnym w Gusen nabawił się ciężkiej choroby.

W roku szkolnym 1963-1964 budynek poddano remontowi kapitalnemu. Prawie każdego roku latem szkoła zmieniała się w ośrodek letniskowy dla dzieci polskich szkół z powiatu karwińskiego. Jednak ubytek uczniów nie ominął również szkoły we Wsi. Zamknięto ją w 1977 r., kiedy kierownikiem była Stanisława Rusnokowa. Do roku 1982 w budynku mieściło się również polskie przedszkole, natomiast obecnie rozlokowało się w nim czeskie przedszkole.

CZESŁAW GAMROT

W byłej polskiej szkole w Oldrzychowicach Wsi jest dziś czeskie przedszkole.

Fot. CZESŁAW GAMROT

Święty, co nawet dla wilka był dobry

We wtorek, 4 października, obchodzili swoje imieniny wszyscy Franciszkowie. Był to też dzień ich patrona, św. Franciszka z Asyżu, który od 25 lat jest oficjalnie uznawany za patrona ekologów i ekologii. W dniu św. Franciszka obchodzony jest również na całej Ziemi Świątowy Dzień Dobroci dla Zwierząt. Wicie, dlaczego tak jest?

Św. Franciszek, który żył w XIII wieku we Włoszech, znany był ze swej miłości do wszystkich stworzeń. Kochał nie tylko ludzi, ale całą przyrodę, zwierzęta, słońce czy kamień nazywał swymi braćmi. Jego towarzysze twierdzili, że głosił kazania rybom i ptakom, a te podobno słuchały go w skupieniu. Pewnego razu mieszkańcy Gubio skarżyli się przed nim

na groźnego wilka. Św. Franciszek spotkał się z drapieżnikiem i przekonał go, żeby więcej nie robił krzywdy mieszkańcom miasteczka. Obiecał mu też, że ludzie będą go karmić, aby nie musiał już nikogo uśmiercać. Na znak zgody wilk podał mu łapę. Zwierzę zostało w Gubio, ale nikomu już nie zagrażało, a zadowoleni mieszkańcy karmili go do końca jego wilczych dni.

Nic dziwnego, że Franciszek został patronem tych, którzy kochają wszystkie stworzenia. Również my możemy wiele się od niego nauczyć. Między innymi tego, że o nasze domowe zwierzęta musimy dbać regularnie, a nie tylko w Dniu Dobroci dla Zwierząt. Na pewno nam się za dobrą opiekę odwdzięczą. KROPKA

W rodzinnym mieście św. Franciszka, Asyżu, stol posąg świętego z turkawkami, które podobno uratował z rąk sprzedawcy i zbudował im gniazda.

Głosikowa Korespondencja

Już drugi list otrzymaliśmy z Świetlicy Szkolnej PSP w Bystrzycy. Serdecznie dziękujemy i zapraszamy wszystkich do przeczytania. Może zainspiruje on dzieci z innych świetlic do napisania do Głosika?

Jak spędzamy czas w świetlicy szkolnej

W słoneczne wtorkowe popołudnie w naszym ogródku szkolnym odbyło się „Indiańskie lato”. Pomalowane twarze dzieci, przygotowane opaski z kolorowymi piórami, cukierkowe talizmany zawieszane na skórzanych sznurkach i barwne tipi, które zamieniło nasz ogródek w indiańską wioskę - to wszystko zdradzało wszystkim, co będzie się działo. Między drzewami były zawieszane liny, na których próbowaliśmy indiańskiej odwagi. Taniec i okrzyki wokół ogniska rozbawiły wszystkich. Gry i zabawy przebiegały pod znakiem zwinności, zręczności i bystrości. Próbowaliśmy po klockach przejść rzekę pełną krokodyli. Chwytałyśmy „Białego Bizona”. Były także wyścigi konne i słodkie nagrody za dobrze wykonane zadania. Kolorowe pióra mieniły się w słońcu i każdy z nas, choć na chwilę, miał

wrażenie, że jest prawdziwym Indianinem. Popołudnie zakończyliśmy opiekaniem parówek. W ten sposób pożegnaliśmy astronomiczne lato.

Uczniowie z ŚSz PSP im. S. Hadyny

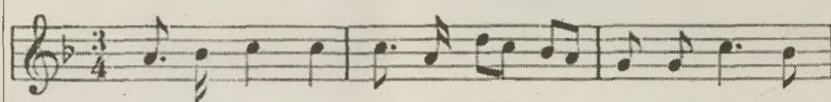
NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

150 pieśni

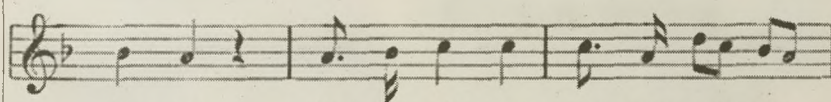
(39)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

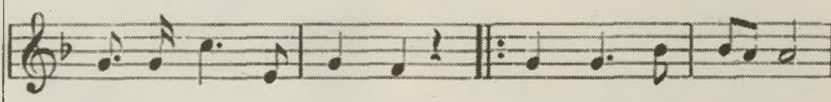
Jeszcze Polska nie zginęła

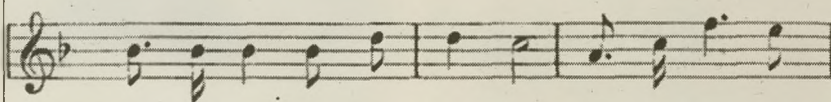
1. Je-szcze Pol-ska nie zgi-nę-ła, kie-dy my ży-

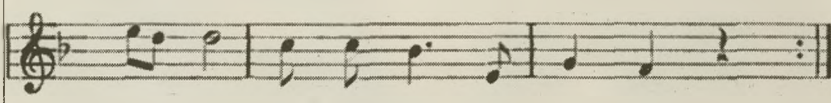
je-my, Co nam ob-ca prze-moc wzię-ła,

Sza-błą od-bie-rze-my. Marsz, marsz Dą-brow-ski,

Zzie-mi wło-skiej do Pol-ski, Za two-im prze-

wo-dem złą-czym się z na-ro-dem.

2. Przejdziem Wielę, przejdziem Wartę,
Będziem Polakami,

Dał nam przykład Bonaparte,
Jak zwyciężać mamy.
Marsz, marsz...

3. Jak Czarniecki do Poznania
Po szwedzkim zaborze,
Dla Ojczyzny ratowania
Popłynął przez morze.
Marsz, marsz...

4. Mówił ojciec do swej Basi,
Cały zapłakany;
Słuchaj, Basiu, pono nasi
Biją w tarabany.
Marsz, marsz...

Ze zbiorów Czesława Stebla

Plotka

▲ **Angelina Jolie** odwiedziła chorego chłopca, którego marzeniem było zobaczenie aktorki na własne oczy. W ub. miesiącu chłopca odwiedziła Nicole Kidman. Aktorka o chorobie chłopca dowiedziała się z gazety „New York Post” i postanowiła złożyć mu wizytę w jednym z nowojorskich szpitali. Sześciolatek chłopiec Dylan Hartung urodzony podobnie jak Kidman w Australii cierpi na bardzo rzadki rodzaj nowotworu. Chłopak powiedział Nicole, że ma dwa życzenia: wyzdrowieć i spotkać Angelinę Jolie. Aktorka obiecała przyprowadzić do niego gwiazdę filmu „Lara Croft: Tomb Raider”. W weekend życzenie chłopca zostało spełnione. Angelina Jolie spędziła z nim ponad godzinę i podarowała mu zabawki oraz plakaty „Tomb Raidera” z autografem. Jak podała matka chorego chłopca „Dylan w ogóle nie był stremowany i rozmawiał z Angeliną jakby znali się od bardzo dawna”.

◆ Czesko-amerykański reżyser filmowy **Miloš Forman** zamierza zainvestować 360 tys. dolarów w odnowienie fasady pałacu w Madrycie, aby kręcić tam swój najnowszy film – historyczny dramat z przełomu XVIII/XIX wieku – „Duchy Goyi”. Forman, którego film „Lot nad kukułczym gniazdem” z 1975 roku zgarnął pięć głównych Oscarów rozpoczął we wrześniu zdjęcia do nowego obrazu. „Duchy Goyi” opowiadają historię widzianą oczyma słynnego hiszpańskiego malarza, w którego w filmie wcieli się szwedzki aktor Stellan Skarsgård. Jako muza Goyi wystąpi izraelska aktorka Natalie Portman, a hiszpański aktor Javier Bardem wcieli się w rolę potężnego zakonnika, brata Lorenza. Akcja filmu dzieje się w czasach niepokoju i historycznych zmian, kiedy hiszpańska inkwizycja zbliżała się ku końcowi swojej działalności. Do zdjęć Forman wybrał XVIII-wieczny pałac Infanta don Luisa, położony na madryckim przedmieściu Boadilla del Monte. (mn)

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

PO ZABIEGU WARTO PRZYŁOŻYĆ MASECZKĘ NAWILŻAJĄCĄ LUB ODŻYWCZĄ

Peeling tak, ale...

Dermatolodzy radzą, by nie stosować peelingów bez umiarkowania. Zdarza się, że wldząc szybko i wyraźne efekty używamy ich za często i niezbyt ostrożnie. A ostrożność jest wskazana, ponieważ są to radykalne środki i ich nadmiar może wręcz zaszkodzić. Przy cerze zwłoczącej peeling może rozciągnąć skórę, przy trądzikowej, ze zmianami ropnymi, przenieść bakterie na całą twarz, a przy alergicznej wywołać podrażnienie.

JAKI? W domu możemy zastosować peeling: **ziarnisty** – cząsteczki trące znajdują się w kremie lub żelu. Odradza się stosować go przy rozszerzonych naczynekach, zmarszczkach oraz przy trądziku ze zmianami ropnymi. Drobnodziarnisty zalecany jest dla cery normalnej i tłustej, gruboziarnisty tylko do ciała. – **enzymatyczny** – krem z substancjami rozpuszczającymi martwe komórki naskórka zalecany jest w tych przypadkach, kiedy peeling ziarnisty jest odradzany: przy cerze wrażliwej, w starszym wieku, przy trądziku. – **peel-off** – maseczka

w postaci żelu, który po zastygnięciu na twarzy można ściągnąć jak folię. Nadaje się do każdej cery.

KIEDY? Peeling stosuj regularnie od 25. roku życia lub wcześniej, jeśli cierpisz na nadmierne rogowacenie skóry. Cera sucha, odwodniona, zwłocząła – raz na 2 tygodnie. Cera tłusta, mieszana i normalna – raz na tydzień.

JAK? Peeling drobnodziarnisty: niewielką ilość rozsmaruj na twarzy, pomijając okolice oczu i zostaw na kilka minut. Kolistymi ruchami palców pocieraj twarz i na koniec spłucz

preparat. Peeling enzymatyczny: nałóż na twarz cienką warstwę i po 10-15 minutach, gdy podeschnie, usuń go, lekko pocierając dłonią lub zmywając wodą. Obydwa preparaty usuwaj delikatnie, by nie uszkodzić powierzchni naskórka. Ponieważ oczyszczając dogłębnie skórę, ścigają one także jej warstwę ochronną, po zabiegu należy zastosować kosmetyk przywracający skórze równowagę biologiczną (naturalne pH np. tonik). Wykorzystując fakt, że z powierzchni skóry zniknęły pokrywające ją martwe komórki, możesz nałożyć na twarz maseczkę. Przy cerze mieszanej stosuj peeling enzymatyczny – tam, gdzie jest tłusta, ścieraj go energicznie, gdzie normalna lub sucha – tylko spłucz. Do tłustej z wypryskami wybierz maseczki glinkowe.

U SPECJALISTY. Bardziej radykalny efekt uzyskasz, stosując metody zhuszczania, działające na głębsze warstwy skóry. W trakcie zabiegów konieczna jest kontrola reakcji skóry, a potem twarz musi się goić, można więc je wykonać tylko w gabinetach

kosmetycznych lub lekarskich. Oferowane tam są różne rodzaje peelingów: **ziołowe** – nakładana na twarz mieszanka powoduje poparzenie naskórka, który wysychając łuszczy się; **owocowe** – na twarz działają kwasy owocowe; **dermabrazja** – mechaniczne zderzenie naskórka specjalnym przyrządem, kontrolującym grubość zdejmowanej warstwy; **laserbrazja** – za pomocą lasera erbowego lub erbowo-jagowego precyzyjnie odparowuje się naskórek. (Kiż)

TEJ JESIENI DOMINUJĄ ODCIENIE RÓŻU I FIOLETU

Ekspozowanie talii

Tegoroczna jesień będzie wielowarstwowa. Pojawi się temat „podróży”, „szyku lat 50.”, „wielobarwnych ogrodów” czy „szczypty męskości”.

Lato minęło. Minęła też moda na odkryte nogi, śmiałe dekolty, seksapil i prowokację. Tej jesieni będziemy bardziej wyrafinowane i zmysłowe. Projektanci podsuwają nam płaszcze z miękkiej wełny, którymi możemy się otulić, proste sukienki, zdobione delikatnym haftem lub ażurem, swetry z kaszmiru, bolerka i tweedy.

Yves Saint Laurent proponuje satynowe spodnice bombki w odcieniu delikatnego irysu, które zestawia z kaszmirowymi sweterkami. Prada

staje się minimalistyczna i skromna. Jej sukienki są dopasowane i idealnie komponują się z ażurowymi rajstopami. Christian Dior jest nieco przewrotny. Na błyszczący top zakłada drelichowe ogrodniczki, tworząc tym samym kontrastowe połączenie elegancji i luzu. Ralph Lauren stawia na żołnierskie płaszcze, a Chanel na szerokie, wełniane spodnice, wełniane getry.

Modne stanie się ekspozowanie talii, choćby przez owinięcie zwykłego swetra aksamitną szarfą. Spod rękawów marynarki powinny wystawać mankiety koszuli, a zamiast kołnierzyków wybieramy stójki i żaboty. W naszej szafie musi znaleźć się przynajmniej jedna rozkloszowana do kolan spodnica, nawiązująca stylem do lat 50., przylegająca do ciała miękki sweter, długie rękawiczki, etola i prosty żakiet podkreślający talię.

Tej jesieni dominować będą odcienie różu i fioletu pomieszczone z szarością i beżem. Tkaniny będą przede wszystkim miękkie i miłe w dotyku. Prawdziwym hitem sezonu stanie się tweed, dzianina, satyna i dżersej. Pojawi się też denim, żakard, sztuczne futra, koronki z motywami kwiatowymi i aksamitne opaski. Designerzy firmy Kenzo twierdzą, iż nadchodzący sezon oparty jest na mieszance stylu Williama Morrisa oraz wpływów z Indii i Anglii. Kolekcje czołowych projektantów skupią się na kobiecie zmysłowej, wiotkiej i delikatnej. Na materiałach pojawiają się wijące liany, splecione łodygi, motyle i ważki. Niewątpliwie tegoroczna jesień będzie wyjątkowo malownicza. (int)

Smacznego!

Ryba w plastrach bekonu

Delikatne mięso ryby z wyrazistym dymnym smakiem bekonu i małżami w tle oraz białym chłodnym winem to niezapomniane wrażenia dla smakosza.

Składniki: Ryba (filet z okonia nilowego lub dorsza moczonego dzień w mleku), kilka plasterków bekonu, 4-5 sztuk małży w muszlach (mogą być mrożone), 2 dojrzałe pomidory, pół szklanki białego wytrawnego wina, 2 łyżki śmietanki kremówki, łyżka masła, łyżka mąki krupczatki, oliwa, sól, biały pieprz, łyżka soku z cytryny, świeża kolendra, 2 marchewki, 2 małe ziemniaki.

Przygotowanie: Oddziel mięso małży od muszli i oczyść środek z czarnych żyłek. Muszle umyć. Zagotować pół szklanki białego wina, wrzucić mięso małży i ponownie zagotować. Wyjąć i gotować wino tak długo, aż pozostanie 1/3.

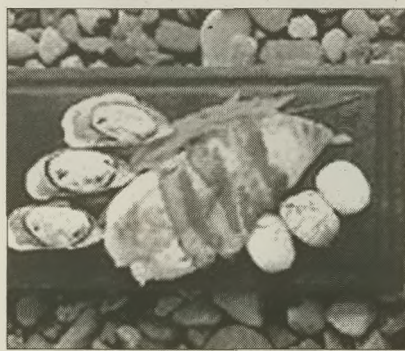
Obrane ze skórki i bez pestek pomidory pokroić w grubą kostkę, włożyć do pozostałego wina, dodać dwie łyżki kremówki i zagotować. Doprawić solą, białym pieprzem i posiekaną ko-

lendrą. Na umytych muszlach ułożyć sos, a na nim małże.

Filet z ryby oprószyć mąką i krótko podsmażyć na oliwie z masłem z obu stron (3 minuty z każdej strony). Owiniąć cienkimi plasterkami bekonu i włożyć do nagrzanego (200°C) piekarnika na 10 minut.

Marchewkę pokroić w słupki, wrzucić na 5 minut do wrzącej osolonej wody. Wyjąć, odcedzić, posypać łyżeczką cukru, szczyptą soli. Skropić sokiem z cytryny i odrobina oliwy.

Rybę podawać ułożoną na marchwi, z małżami i ziemniakami. (r)

WDYCHANIE PARY WODNEJ Z DODATKIEM KROPLI AROMATYCZNEGO OLEJKU UŁATWI ODKRZTUSZANIE

Babcie ratowały nas gorącym bullonem lub ciepłym mlekiem z miodem. Są to stare sposoby, ale zdaniem wielu fachowców nadal bardzo pomocne w leczeniu nie tylko przeziębienia, lecz i grypy.

Herbatki, syropy, ziołka

Syrup domowej roboty: Pokrój drobno 2 cebule, a do wyciśniętego z nich soku dodaj odrobinę miodu i sok z połówki cytryny. Syrop pij po jednej łyżce kilka razy dziennie. Wspomaga układ odpornościowy, dodaje siły, łagodzi przebieg choroby. **Zioła:** Herbatka z bzu czarnego, lipy lub rumianku skutecznie rozgrzeje i wzmocni organizm. Rumianek i lipa obniżają gorączkę. Czarna bez działa również przeciwbólowo. **Czosnek:** Szczególnie zalecany na grype ze względu na swoje wirusobójcze właściwości. Jedz cztery razy dziennie po dwa ząbki. Zawarte w nich lotne związki siarkowe przedostają się do płuc i działają odkażająco. Podobne, ale nie tak silne działanie mają fitoncydy obecne w spokrewnionej z czosnkiem cebuli.

Niezwykła moc witaminy C

Uszczelnia nabłonek, m.in. w drogach oddechowych, i łagodzi objawy stanu zapalnego. Wzmocnia także układ odpornościowy. Spore jej ilości znajdziesz w owocach cytrusowych, kiwi, czarnych i czerwonych porzeczkach, malinach oraz

Stare sposoby walki z grypą

jeżynach. Bogatym źródłem tej witaminy są też niektóre warzywa: papryka, sałata, kapusta i kalafior oraz natka pietruszki. Z owoców warto jeść pomarańcze i grejpfruty. W ich białej skórce znajduje się kompleks leczniczy – witamina C połączona z rutyną. Substancja ta przedłuża działanie witaminy C.

Po antybiotykach

Antybiotyki niszczą bakteryjną florę jelit oraz źle wpływają na pracę wątroby i żołądka. Dlatego też pij jogurt lub kefir, łykaj 3 razy dziennie po 2 tabletki witaminy B kompleks lub 2 razy

dziennie po 4 tabletki preparatu z drożdży.

Inhalacje

Wdychanie pary wodnej z dodatkiem kilku kropli aromatycznego olejku eukaliptusowego, tymiankowego, kamforowego lub z drzewa her-

Jak pozbyć się dokuczliwych objawów?

Masż chrype? Pokrojona cebula i 1 łyżkę nasion anyżu gotuj 10 minut w 1/2 l wody. Jeśli to możliwe, wy-

bacianego udrożnia nos i ułatwia odkrztuszanie. Najprostszy sposób: do pół szklanki wrzątku wpuść trzy kropelki olejku. Delikatnie wdychaj opary.

Masż katar? Sproszkuj 100 g korzenia żywokostu i zażywaj łyżeczkę z miodem akacjowym lub spadziovym rano i wieczorem. (INT)

Telewizja

CZWARTEK 6 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.10 Budzik (s.) 9.35 Piątka detektywów (s.) 10.05 J.A.G. Wojskowe Biuro (s.) 11.25 Europa bez miedzy 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Lokatorzy (s.) 13.50 My, wy, oni 14.20 Pamiętaj o sercu (pr. med.) 15.00 Wiadomości 15.10 Tele-Nowela - program o książkach 15.15 Moda na sukces (s.) 15.55 Audycje komitetów wyborczych 17.00 Teleexpress 17.20 Prezydent dla Polski 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda dla kierowców 20.20 Bella Mafia (film USA) 21.55 Prezydent dla Polski 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 23.00 Jeszcze Cię kocham (film pol.) 23.35 Wielki sen (film USA) 1.30 Gwiazda Dawida i półksiężyc (film franc.).

WIELKI SEN

film kryminalny, 1946, USA
TVP 1, czwartek 6. 10., godz. 23.35
Reżyseria: Howard Hawks.
Występują: Humphrey Bogart, Lauren Bacall, John Ridgely, Martha Vickers, Peggy Knudsen i inni.

Ekranizacja jednej z najgłośniejszych powieści Raymonda Chandlera. Detektyw Philip Marlowe został wynajęty przez bogatego generała, którego córka, Carmen, jest szantażowana. Ma odzyskać kompromitujące ją zdjęcia. Detektyw rozpoczyna śledztwo. W zbieraniu informacji pomaga mu starsza z sióstr, Vivian. Okazuje się, że Carmen związana jest z gangsterem o nazwisku Mars. Ponadto para zamieszana była w morderstwo narzeczonego Vivian. Mars zaczyna domyślać się, że Marlowe odkrył tajemnicę. Postanawia pozbyć się wścibskiego detektywa.

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.20 10 minut tylko dla siebie 6.35 W krainie władcy smoków (s.) 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Czwadziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.45 Pytanie na śniadanie 11.35 Studio Konkursu Chopinowskiego 11.45 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Alzacji 12.15 Zaklinaczka dzieci (s.) 13.15 Europa da się lubić 14.10 Lokatorzy (s.) 14.35 Wydarzenia, wydarzenia 14.50 Audycje komitetów wyborczych 16.20 Duże dzieci (pr. rozryw.) 17.00 Program rozrywkowy 17.15 Allo, Allo (s.) 19.00 Już w środę mecz Anglia - Polska 19.10 Burza mózgów (teleturniej) 20.05 Śmiertelne oszustwo (film USA) 21.40 Filmożercy 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Już w środę mecz Anglia - Polska 22.45 Officer (s.) 23.50 Etiopia kraj apokalipsy (film ang.) 0.45 W obronie prawa (film USA) 1.30 Mój tatuś kat (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.45 Aktualności flesz 7.50 Gramy dla was 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00

Więcej niż jedno (film ang.) 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Teleplotki 12.10 To jest temat 12.35 Superrośliny - Na tropie dinozaurów (film kanad.) 13.45 Pogotowie twórczości, czyli jak twórczo rozwiązywać problemy 14.15 To jest temat 14.45 Tatrzańskie opowieści (s.) 15.00 Było, nie minęło 15.45 Więcej niż jedno (film ang.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Odkrywanie przestrzeni 17.50 Czarno na białym 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Ludzie i sprawy 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 22.15 Niezła jazda (pr. sport.) 23.05 Patrol Trójki 23.35 Szalony wieczer (film ang.) 21.45 Aktualności flesz 22.05 Wiadomości sportowe.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.55 13. posterunek (s.) 10.35 Czułość i kłamstwa (s.) 11.05 Samo życie (s.) 11.50 TV market 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (film USA) 22.20 Co z tą Polską? 23.20 Zakręcone (film pol.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.20 Raport specjalny - Zalegalizować narkotyki? 0.50 Fala zbrodni (s.) 1.45 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Afryki czar (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Dobra dzielnica (s.) 11.00 List do ciebie 11.50 Genius loci (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 13.50 Nepal (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Frank Riva (s.) 21.45 Przyjaciele (s.) 22.15 Film o filmie: Nocna straż (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 U nas w Europie (mag.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.50 Kinobox (mag. film.) 0.15 Komisarz Montalbano (film wł.) 2.00 Simpsonowie 2.25 Zapraszamy na kolację 3.05 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Sprawa dla ombudsmana (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 12.40 LeGa-To (mag.) 13.10 Cudowny świat (s. dok.) 13.35 Czy mnie zechcecie? (mag.) 13.50 Bajkowe popołudnie 14.55 Meduza (lista przeb.) 15.25 Za bramami miasta (s. dok.) 15.45 GEO: Pszczoły-mordercy (s. dok.) 16.10 Rzeka (dok.) 16.30 Restauracja (dok.) 17.00 Dialog z drewnem (s. dok.) 17.20 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 17.30 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 18.00 Kultura.cz (mag.) 18.30 Tak, panie

premierze (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Jak się żyje koniom wyścigowym (dok.) 20.00 Oczekuje pani czworaczki (dok.) 21.00 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.45 Klub filmowy: Odkrycie Nieba (film hollen.) 23.55 Paszkwil (mag.) 0.20 Film o filmie: Constantine (dok.) 0.35 Powrót Zapomnianych patriotów 1.35 Magazyn religijny 1.55 Magazyn chrześcijański 2.10 Sportowe minuty 2.50 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Wybuchowa rodzinka (film kan.-USA) 11.30 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 12.05 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.55 Bez śladu (s.) 15.50 „Páli vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Oszukana (film USA) 23.20 Obywatelskie judo (pr. publ.) 0.00 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.40 Komisarz Rosa Roth - Porachunki (film niem.) 2.20 Trzeci patrol (s.) 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 11.55 Stary (s.) 13.05 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.10 Pomoc domowa (s.) 14.45 Beverly Hills 90210 (s.) 15.40 Czarodziejki (s.) 16.35 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 VyVoleni (reality show) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.10 VyVoleni (reality show) 22.30 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.35 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.05 Laleczka Chucky III (film USA) 1.40 Szybka wygrana 3.20 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 7 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Animowane bajki świata 9.05 Jedynecka (dla dzieci) 9.30 Mały rycerz El Cid (s.) 10.00 Don Matteo - Zmowa milczenia (film włoski) 11.25 Wielkie sprzątanie 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Przedwiośnie (s.) 14.20 Kiosk przy Wspólnej (mag.) 14.30 Glob 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Tele-Nowela program o książkach 15.15 Moda na sukces (s.) 15.40 Pociąg do kultury 15.55 Audycje komitetów wyborczych 17.00 Teleexpress 17.20 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 17.40 Co tu jest grane? (talk-show) 18.10 Festiwal Jedyńki w Sopocie na bis 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Prezydent dla Polski 21.15 Gliniarz z metropolii (film USA) 23.20 Wiadomości 23.25 WIO - Wywiad i opinie 0.05 Głina (film pol.) 1.00 Nadzór (film pol.) 2.50 Tak, kochanie (film USA).

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.15 10 minut tylko dla siebie 6.30 W krainie władcy smoków (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Czwadziestolatek 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.40 Pytanie na śniadanie 11.50 Studio - Konkursu Chopinowskiego 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Lotaryngii 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.15 Spotkanie z balladą (s.) 14.10 Złotopolscy (s.) 14.40 Wydarzenia, wydarzenia 14.50 Audycje komitetów

wyborczych 16.10 Złotopolscy (s.) 16.45 Polska - Islandia - Mecz towarzyski 19.00 Już w środę mecz Anglia - Polska 19.10 Biuro kryminalne 19.55 Panorama flesz 20.05 Załóż się (pr. rozryw.) 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Już w środę mecz Anglia - Polska 22.45 Wideoteka dorosłego człowieka 23.40 Matroszki (film belg.) 0.30 Zostawić normalność (film USA) 2.15 Piękna nieznajoma (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.45 Aktualności flesz 7.50 Uwaga weekend 8.45 Gość dnia 9.00 Rzeka Jangcy - Brama na zachód (film chiński) 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Muzyka łączy pokolenia - Lista przebojów 12.35 Żyjące morze (film dok.) 13.45 Pogotowie twórczości, czyli jak twórczo rozwiązać problemy 14.15 To jest temat 14.45 Zielonym do góry (mag.) 15.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.45 Rzeka Jangcy - Brama na zachód (pr. dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Speed 17.50 TV Katowice zaprasza 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Studio TV Katowice 19.10 Pod górę 19.35 Szlakiem zabytków techniki 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności flesz 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 22.45 Studio pogoda 23.05 Uwierz w dokument „Wszystko może się przytrafić” 23.55 Kronika wypadków miłosnych (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Zakręcone (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża 13.25 Szpital Księcia Alfreda (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Kabaret 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Mój przyjaciel Marsjanin (film USA) 21.15 Za wszelką cenę (s.) 22.20 Nieustraszeni (s.) 23.40 Biznes Wydarzenia 0.05 Chuck i Buck (film USA) 1.44 Aquaz Music Zone.

MÓJ PRZYJACIEL MARSJANIN

komedie, 1999, USA
Polsat, piątek 7. 10., godz. 19.30
Reżyseria: Donald Petrie.
Występują: Jeff Daniels, Christopher Lloyd, Elizabeth Hurley, Daryl Hannah, Wallace Shaw i inni.

W południowej Kalifornii dochodzi do katastrofy statku kosmicznego. Jeszcze tego samego dnia w domu Tima, sfrustrowanego producenta telewizyjnego, niespodziewanie pojawia się Marsjanin. Tim postanawia wykorzystać nadarzącą się okazję i sfilmować kosmitę, a następnie wyemitować sensacyjny materiał, zyskując dzięki temu sławę i aprobatę swojego szefa. Jednak między Ziemią a kosmitą zawiązuje się nić sympatii, a to komplikuje wszystko.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.20

Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Mosty miłości (film niem.-pol.) 11.35 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.35 Jak na ryby... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 16.30 My z końca świata (s.) 17.00 Śladami wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Gwiazdy dla New Orleans (koncert) 21.40 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Manchild (s.) 23.55 Dzieci Diuny 1/3 (film USA) 1.20 Tak, panie premierze (s.) 1.50 Simpsonowie 2.10 Pod pokrywką 2.35 Ogród to zabawa.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Śladami... (mag.) 8.50 Nepal (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.35 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.50 GEO: Pszczoły-mordercy (s. dok.) 13.15 Świat motorów (mag.) 14.00 Klocki (dla dzieci) 14.10 Bracia kruki (bajka) 15.30 Labirynt (teleturniej) 16.00 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.25 Kamera w podróży: Timbaktu (s. dok.) 17.10 City Folk: Helsinki (s. dok.) 17.40 Babilon (mag.) 18.00 Filmopolis (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Stop 19.35 Tego nie przegapię 19.40 Za bramami miasta (s. dok.) 20.00 Cudowna planeta: Superczłowiek (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Infiltracja (s. dok.) 21.50 Miles Davis: Electric Kind of Blue (koncert) 23.15 Gorączka piątkowej nocy 1.15 Miejsca pielgrzymek 1.35 Słowo świąteczne 1.40 Czarne owce 2.05 Manchild 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Sprawy profesora Capelari'ego (s.) 11.25 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 12.55 Anastazja (s.) 13.55 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Páli vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. roz.) 20.40 Angelika i sułtan (film franc.-wł.) 22.40 Prask! (mag.) 23.20 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.00 Zaginiony skarb (film USA) 1.35 Najlepszy seks (s. erot.) 2.00 Obywatelskie judo 2.30 Na własne oczy 3.35 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 10.50 Lekarz ze wsi (s.) 11.45 Stary (s.) 12.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 Czechy - Holandia (piłka nożna) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVoleni (reality show) 21.00 Copak je to za wojaka... (film czes.) 22.50 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.15 Losowanie loterii Euromiliony 23.25 Instynkt (film USA) 1.35 Szybka wygrana 3.15 Dementi 3.50 Pod włos.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dzisiaj obchodziłaby swe 83. urodziny nasza Kochana Mama

śp. EWA ZOLICH

z domu Sikora z Karwiny. O chwilę wspomnień prosi syn Jan i córka Zosia z rodziną. RK-194

W dniu 7 października 2005 obchodziłby 80. urodziny

śp. BRUNON NASTULCZYK

z Karwiny. Wspomnienie i pamięć o Nim na zawsze zostanie w naszych myślach i sercach. Żona Maria i synowie z rodzinami. RK-198

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Inne rozkosze (6, godz. 19.00, grupa CTB).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Autostopem przez galaktykę (6, 7, godz. 20.00); Polowanie na druhny (6, 7, godz. 17.45); **Reflex:** Genesis (6, 7, godz. 17.00); Czterej bracia (6, 7, godz. 20.00); **Ex:** Dom woskowych ciał (6, 7, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Człowiek pies (6, 7, godz. 17.30); Sin City - miasto grzechu (6, 7, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Roboty (6, 7, godz. 15.30); Fantastyczna czwórka (6, 7, godz. 17.45); Straż nocna (6, 7, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Wiosna, lato, jesień ... i wiosna (6, godz. 18.30); Tłumaczka (7, godz. 19.00); **CIESZYN - Piast:** Oliver Twist (6, godz. 15.00, 17.30; 7, godz. 15.00, 17.30, 20.00);

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

Co w terenie

KANCELARIA KONGRESU POLAKÓW w RC - oznajmia, że III posiedzenie Rady Przedstawicieli odbędzie się 13. 10. o godz. 16.00 w siedzibie Kongresu Polaków, ul. Komenského 4, Cz. Cieszyn. **OLBRACHCICE - MK PZKO** oraz Chór Mieszany „Olbrachcice” zapraszają 8. 10. o godz. 17.00 do Domu PZKO na obchody jubileuszy 85-lecia zorganizowanego śpiewactwa i 10-lecia Domu PZKO. W programie: chóry mieszane „Olbrachcice”, „Stonawa”, Michał Feber - gitara, teatrzyk „Drops”. O godz. 15.00 otwarcie wystawy o działalności MK PZKO. **HAWIERZÓW MIASTO** - Klub Emerytów zaprasza 6. 10. na spotkanie o godz. 15.00 przy ul. Matuška 2. **PTTS „BŚ”** - zaprasza na wycieczkę rowerową Karwina - Jastrzębie Zdrój 8. 10. Zbiórka przed dworcem kole-

jowym w Karwinie o godz. 9.00. Inf.: Z. Fierla 596 315 468.

▲ zaprasza 8. 10. na wycieczkę z Bukowca przez Jasnowice (Polska) na Stożek i do Nawsia. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna 7.27 - autobus z Nawsia 8.15 do Bukowca - szkoła. Inf: 721 580 753.

Oferty

FIRMA ZAJMUJĄCA SIĘ SPRZEDAŻĄ GALANTERII SKÓRZANEJ zatrudni osobę na stanowisko **Przedstawiciela Handlowego**. Wymagamy: samodzielności, elastyczności, znajomości języka polskiego lub angielskiego, komunikatywności, kreatywności. Oferujemy: samodzielną i odpowiedzialną pracę, motywujące wynagrodzenie. Proszę o przesłanie CV w języku polskim lub angielskim na adres e-mail: rboch-niarz@brothers.pl

GL 531

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa ludwisarni Marii Tomáškowej - Dytrychowej „Dźwięki metali”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

BIAŁA GALERIA: do 16. 10. wystawa Petra Borečka - „Cesta za světlem”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: 6. 10. o godz. 17.00 wernisaż „Karwińskiego saloniku” (obrazy, rysunki, grafiki, plastyki i ceramika). Wystawa czynna do 27. 10. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ do 23. 10. wystawa Zdeňka Hapala - lalkarza, plastyka i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 30. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOICIEKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Będowice:** wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 8-16, so, nie: 8-12.

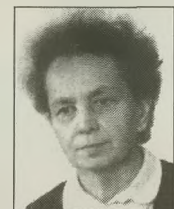
▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKO-**

Pogrążeni w żalobie zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, iż dnia 4 października zmarła po długiej chorobie w wieku 82 lat nasza Najukochańsza i Najdroższa Mamusia, Babcia, Prababcia, Teściowa, Siostra i Ciocia

śp. ELŻBIETA ONDEREK

z domu Kalisz, zamieszkała w Olbrachcicach. Ostatnie pożegnanie z Drogą Zmarłą odbędzie się w poniedziałek 10 października o godz. 15.00 w kościele rzymskokatolickim w Olbrachcicach. Zasmucona rodzina. GL-547

W smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 1. 10. 2005 zmarła w wieku 85 lat nasza Kochana Mama, Babcia, Prababcia, Teściowa, Siostra, Ciocia, Szwagierka i Kuzynka

śp. HELENA KAJZAROWA

zamieszkała w Cz. Cieszynie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 6. 10. 2005 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego Na Niwach w Czeskim Cieszynie. W smutku pogrążona rodzina. AD-143

WIE, rynek Mariański 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina Frysztat, rynek Masaryka 10:** do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

DOMY RODZINNE - SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Lesznej Górnej (2x2+1), garaż, podpiwniczony, utrzymywany ogród. Cena 1 490 tys. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyciecu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kc. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.

Chata wczasowa w Trzyciecu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 320 tys. Kc. 777 077 277.

GARAŻE - sprzedaż Garaż w Trzyciecu Borku. Cena do uzgodnienia 75 tys. Kc. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie - Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA - oferty Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polni, balkon, 1. p/7, ładne. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Mładeżnicka, przeróbki. Cena do negocjacji 400 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji (dla wymagających). Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje: Jan Czernek 558 711 842

CZERNEK

GL-009

Pobiegło 890 osób

ORŁOWA (wak) - W biegu Terry'ego Foxa, który odbył się w ub. tygodniu, uczestniczyło ponad 890 osób. Na trasach długości 1999, 9900 oraz 3990 metrów nie zabrakło tak małych, jak i dużych biegaczy oraz rowerzystów, a także osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich i mam wiozących w wózkach kilkumiesięczne maleństwa.

- Tu nie ma współzawodnictwa, nie liczy się, kto pierwszy dobiegnie do mety. Liczy się udział w biegu. Imprezę sportową poświęconą „maratończykowi nadziei” zorganizowano w Orłowej po raz siódmy. W tym roku zebrano 23 540 koron, ogółem zaś na konto Fundacji „Badań nad rakiem” wysłaliśmy już niespełna 170 tys. koron - powiedziała nam zastępczyni burmistrza, Marie Pustelnikowa.

Bądź dobry, człowieku!

Od wtorku przez siedem dni, na całym świecie obchodzony jest Tydzień Dobroci dla Zwierząt. Ustanowiony został pod koniec lat dwudziestych ub. wieku, a datę tę wybrano nieprzypadkowo. W dniu tym zmarł bowiem św. Franciszek z Asyżu, przez kościoły chrześcijańskie uznany za wielkiego przyjaciela i patrona zwierząt.

Gospodarze schronisk dla bezpańskich psów twierdzą, iż w tych dniach odwiedza ich więcej ludzi dopytujących się o warunki, na jakich można kupić psa. Podkreślają jednak zarazem, że taka jednorazowa akcja nie przyniesie w pełni oczekiwanych rezultatów. O zwierzęta trzeba dbać bowiem przez cały rok, jeden czy siedem dni niczego nie zmienią. Pomimo to uważają, że takie Dni są bardzo ważne i powinny mieć swoje miejsce w kalendarzu. W ten sposób zwraca się uwagę na istniejący problem często bestialskiego traktowania zwierząt. Może poprzez tego typu akcje uda się w końcu uczulić ludzi na krzywdę zwierząt, uwrażliwić na ich potrzeby. Choćby te najmniejsze, jak podanie wody do picia, czy zapewnienie odpowiedniej długości łańcucha czy smyczy.

Obecny stosunek społeczeństwa do zwierząt jest o wiele lepszy niż w czasach Franciszka z Asyżu. Także

w zakresie prawa, które przewiduje sankcje karne za znęcanie się nad zwierzętami czy ich nieuzasadnione zabijanie. Warto jednak pamiętać, że w naszej kulturze część zwierząt uważanych jest za lepsze od pozostałych, bardziej zasługujących na szacunek i opiekę. W trakcie Dni czy Tygodni poświęconych zwierzętom, zwykle pamięta się jedynie o tych „lepszych”, wzruszając się np. losem bezpańskich psów, głodnych kotów czy maltretowanych koni. A przecież obok nas żyją tysiące innych gatunków i często ich los jest równie tragiczny. Wzorem średniowiecznego patrona spróbujmy więc, chociaż w ciągu tych kilku dni okazać więcej serca nie tylko domowym pupilom, lecz także wszystkim żywym istotom żywym. Ulżenie losowi choć jednej istoty żyjącej włączy nas bowiem do łańcucha dobrej woli, tworzonego przez ludzi, którzy zrozumieli już, że nie są jedynymi godnymi ochrony istotami żywymi na tej planecie.

x x x

Schronisko w Karwinie Darkowie można odwiedzać codziennie (z weekendami włącznie) w godz. od 8 do 18, w Trzyciecu - od poniedziałku do piątku w godz. 15-16, w Orłowej w poniedziałki i czwartki w godz. 10-11 oraz 15-16, w Boguminie Szonychlu - codziennie w godz. od 15 do 17. (wak)

Redakcyjnej Moczy

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Cudze chwalicie, swego nie znacie...

Pod takim hasłem odbyła się w wrześniową sobotę i niedzielę wycieczka krajoznawcza MK PZKO w Markłowicach do malowniczej doliny rzeczki Łomianki - Górnej Łomnej. Chociaż pogoda jesienna bywa zmienna, to ani deszcz ani chłód nie popsuli nam przyjemnego nastroju. Przyczynił się do tego miły i sympatyczny personel pensjonatu „U Studánky”, jego wyśmienita kuchnia, a zwłaszcza spokój i swojska atmosfera Beskidów. Popo-

łudniowy spacer po okolicy, otaczające nas góry i lasy, cisza przerywana tylko śpiewem ptaków działały jak balsam. A wieczorem spotkanie towarzyskie pełne śmiechu, dowcipów, piosenek i opowiadania o tym „jakie życie było i jak się zmieniło”. Jednym zdaniem: wycieczka nam się bardzo podobała. Do udziału w następnej serdecznie zapraszamy pozostałych naszych członków i sympatyków.

WANDA KAWKA

Prace nad projektami o charakterze handlowym i organizacyjnym z ukierunkowaniem na Polskę

(Zapewnianie wydawania polskiej mutacji czasopisma fachowego StomaTeam - kontakty z partnerami i ogłoszeniodawcami, pozyskiwanie wystawców na fachowe targi dentalne, tłumaczenia tekstów na język polski, korekty itp.)

Wymagana jest znajomość języka polskiego, doświadczenia w handlu, umiejętność obsługi komputera, odpowiedzialność, komunikatywność, prawo jazdy kat. B.

Dowolny czas pracy. Warunki płacowe: 8 000 Kc + prowizje (prowizje z pozyskanych ogłoszeń do czasopisma, wystawców na targi fachowe itp.)

Listy motywacyjne wraz z życiorysem w formie sformatowanej należy kierować pod info@stomateam.cz

GL-542

»Andrusi« przed jubileuszem

Popularny zespół estradowo-kabaretowy „Andrusi” MK PZKO w Boguminie Skrzeczoniu istnieje od roku 1955. Pierwszy występ miał 11 września tego roku podczas wesela Marii i Alberta Grzebieniów. Wtedy to koledzy pary młodej z zespołu teatralnego „Świt” i chóru „Hasło” ubrani w stare ciuchy z piosenką na ustach wtargnęli między gości weselnych. Ktoś z nich zawołał: „Ludzie dziwajcie się, jacyś andrusi do nas przyszli!” – I tak powstała nazwa zespołu.

W latach 1955-60 zespół z wielkim powodzeniem występował w kołach PZKO od Szonychla po Nydek, zaliczając ponad 100 występów. W repertuarze około 30-osobowego zespołu były ludowe piosenki i tańce. Kierownictwo artystyczne objęli Józef Bugdol, Rudolf Wójcik i Szczepan Skrzyszewski.

Po przerwie zespół wznowił działalność w grudniu 1983 roku pod kierownictwem Konstantego Krzystka. W ciągu 10 lat dał w 69 miejscowościach na naszym terenie i w Polsce ponad 150 występów. W repertuarze miał 74 piosenki rozrywkowe oraz niezliczoną ilość anegdot.

Zgon członków zespołu, Bronisława Waluszczyka, Władysława Ożoga, Tadeusza Błanika i Konstantego

Krzystka, wymusił zmiany personalne. W roku 1996 pod kierownictwem artystycznym Czesława Bugdola „Andrusi” wznowili próby i występy. Obecnie zespół ma w repertuarze więzanki piosenek góralskich i żołnierskich, piosenki skrzeczniackie, koktajl piosenek „na razie niealkoholowych” oraz piosenki nastrojowe, anegdoty i monologi humorystyczne.

Zespół występuje w 8-osobowym składzie: Czesław Bugdol – kierownik artystyczny, skrzypce i śpiew, Irena Szeliga – fortepian, Albert Grzebień – śpiew, anegdoty, Alojzy Śląddecki – konferansjer, śpiew, Stanisław Górniok – rytmika („ozembuch”, czumbars), Bogusław Czapka – śpiew, monologi, Czesław Gałuszka – gitara oraz Marek Chorzempa – gitara.

Jubileusz 50-lecia „Andrusów” odbędzie się w sobotę 15 października o godz. 15.00 w sali Szkoły Muzycznej w Boguminie. W programie występy zespołu-jubilata i polskiej kapeli „Lwowska fala” ze Lwowa, znanej z występów na Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie, która gra i śpiewa piosenki lwowskie i biesiadne. MK PZKO w Skrzeczoniu serdecznie zaprasza sympatyków „Andrusów” na tę jubileuszową uroczystość. (D.G.)

„Andrusi” w pełnej krasie.

»Lira« przed jubileuszem

W niedzielę, 23 października 2005, o godz. 15.30 odbędzie się w darkowskim Domu Zdrojowym uroczysty koncert z okazji 95-lecia polskiego śpiewactwa w Darkowie. Historia polskiego ruchu śpiewaczego w tej dzielnicy Karwiny datuje się od roku 1910. Jego organizatorami były Towarzystwo Szkoły Ludowej oraz Macierz Szkolna. Pod egidą Macierzy Szkolnej a później Stowarzyszenia Młodzieży Robotniczej „Siła”, rozbrzmiewała w Darkowie chóralna pieśń polska.

We wrześniu 1939, z wybuchem II wojny światowej, zamilkło śpiewanie w Darkowie. Po wojnie darkowski chór wznowił działalność pod opieką Proletariackiej Kultury Fizycznej. Dyrygentami, wntenczas 120-osobowego chóru, byli Karol Gąsior, Henryk Suchanek, Franciszek Prymus i ponownie Karol Gąsior. W SMP chór istniał do zaniku tej organizacji. Po czym przeszedł pod patronat MK PZKO w Darkowie i od tamtej pory śpiewa pod nazwą „Lira”.

W styczniu 1958 prezesem Koła i kierownikiem organizacyjnym „Liry” został Wilhelm Sembol, który przyczynił się do odmłodzenia zespołu. Na konkursie w Cz. Cieszylinie w maju 1958 „Lira” zajmuje w III kategorii 1. miejsce i awansuje do kat. II. Po powrocie z wojska w r. 1958 kierownictwo zespołu obejmuje Józef Wierzyński. W latach 60. następuje okres świetnych koncertów chóru i małych zespołów wokalnych: m.in. tercetu żeńskiego pod kier. Klemensa Słowiozka. W roku 1961 dyrygentem chóru został Władysław Winkler, który piastował tę funkcję przeszło 25 lat. Pod jego kierownictwem „Lira” przeżywała największy rozkwit artystyczny. W październiku 1972 podczas okręgowych eliminacji w miejscowości Pírkazy koło Olomuńca zajmuje 1. miejsce ex-aequo z renomowanym zespołem „Ondráš” z N. Jiczyna. W czasie choroby dyrygentów radą i pomocą chórowi służyli: Bruno Rygiel, Lad. Ortal, Fr. Bury, Zbigniew

Niemczyk, Rudolf Godula i in. Akompaniatorami byli: Elżbieta Konieczna, Wanda Miecz, Anna Jursa, Władysław Bartulec. Solistką zaś Anna Sembol.

Lata 1987-96 były okresem dyrygentury prof. Alojzego Kopoczka. Pierwszy triumf pod jego batutą darkowianie odnoszą w marcu 1990 w konkursie chórów PZKO. W kat. chórów mieszanych „Lira” zajmuje 1. miejsce ex-aequo z młodzieżowym chórem „Collegium Canticorum”. Od roku 1996 do dnia dzisiejszego dyrygentką darkowskiej „Liry” jest Beata Piłśniak-Hojka z Zembrzydowic. Pod jej kierownictwem „Lira” zdobywa popularyzacja po obu stronach Olzy, czego dowodem są koncerty w ramach II Panorammy Sztuki Chrześcijańskiej „Musica Sacra”, udział w Górnośląskich Konfrontacjach Pieśni Patriotycznych w Katowicach, regularne koncerty w „Maju n/Olza” w Darkowie itp.

W okresie adwentu i Świąt Bożego Narodzenia śpiewa pieśni sakralne i koledy w kościołach u nas i w Polsce. W latach 1999-2002 „Lira” wydała dwie kasety magnetofonowe z nagraniami koled, utworów sakralnych i innych pieśni. Przed jubileuszem 95-lecia i bezpośrednio po nim zespół czeka na kolejne występy. W dniu 8. 10. chór zaśpiewa na spotkaniu jesiennym ZPCSP w świetlicy PZKO w Karwinie Frystacie, 12. 11. da koncert jesienny w Mostach koło Jabłonkowa, a 14. 1. 2006 koncert we frysztańskim kościele katolickim.

Podczas koncertu jubileuszowego na 95-lecie śpiewactwa w Darkowie oprócz „Liry” gościnnie wystąpią zespoły MK PZKO we Frystacie, chór męski „Hejnał-Echo” pod kierownictwem Andrzeja Szyi i chór żeński „Kalina” z dyrygentem Otokarem Winklerem. Zagra orkiestra uczniów i nauczycieli PSA w Karwinie. Serdecznie zapraszają organizatorzy, MK PZKO i chór „Lira” w Darkowie.

JÓZEF GÓRECKI

PAVEL LEKSOVSKÝ, TRENER HOKEISTÓW HC ORŁOWA:

Nie chcemy gwiazd z lamusa

Płec kolejek mają już za sobą hokeiści w II lidze (trzeciej najwyższej klasie). Jedyny reprezentant naszego terenu w grupie wschodniej II ligi, drużyna HC Orłowa, spisuje się całkiem przyzwoicie. Orły zajmują z bilansem ośmiu punktów szóstą lokatę w tabeli, tracąc do lidera ze Sztternberku zaledwie trzy punkty. W minioną niedzielę orłowianie wprawdzie przegrali na wyjeździe z drużyną Wałaskiego Międzyrzecza 2:4, ale na swoim koncie mają już skalp głównego faworyta rozgrywek – Techniki Brno.

„Głos Ludu” rozmawia z trenerem orłowskiej drużyny, Pavlem Leksovskim.

Orłowa dysponuje obecnie młodym zespołem, po pięciu kolejkach dostrzymujecie jednak kroku znacznie bogatszym i bardziej doświadczonym ekipom...

Spodziewałem się tego pytania, każdego bowiem zastanawia fakt, że w porównaniu do ubiegłego sezonu doszło do znacznego odmłodzenia kadry i ubytku doświadczonych zawodników, a pomimo to jak na razie walczymy w górnych strefach tabeli. Oczywiście nie można po pięciu kolejkach szeregować przesadnego optymizmu, ale chłopcy robią, co mogą. W zespole brakuje rutyniarzy, takich jak Grimm, brakuje też bramkostrzelnego Tatarčika, musimy grać bardziej zespołowo i nie liczyć tylko na pierwszą formację.

Co słychać?

■ **WITKOWICE ZADOWOLONE Z GRY DUDKA.** Nad Ostrawicą przecierają ręce z radości, wszystko wskazuje bowiem na to, że nowa akwizycja w drugoligowej drużynie piłkarskiej FC Witkowice – Dariusz Dudek (brat bramkarza Jerzego Dudka) będzie dużym wzmocnieniem dla klubu. Ofensywny pomocnik pojawił się już w piątkowym meczu z Kunowicami i należał do najlepszych piłkarzy w witkowskiej ekipie. Dariusz Dudek ostatnio występował w Legii Warszawa, miał też oferty z Odry Wodzisław.

W Witkowicach pozostanie jednak wyłącznie do końca rundy jesiennej. ■ **PIŁKA NOŻNA – MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO.** I. Piotrowice – Sn Orłowa 5:0, Dąbrowa – F. Orłowa 5:2, D. Domaśławice – L. Łąki 2:7, SKF Hawierzów – G. Będowice 2:3, S. Pietwałd – Sn Hawierzów 1:1, Zabłocie – B. Rychwałd 1:2, Cierlicko – V. Bogumin 0:2. Lokaty: 1. G. Będowice 25, 2. Pietwałd 22, 3. Sn Hawierzów 20 pkt. **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Piossek – Noszowice 5:1, Waclawowice – Bukowiec 1:1, Luczina – Oldrzychowice 3:1, Gnojnik – Ostrawica 1:1. Lokaty: 1. Hukwałdy 17, 2. Bukowiec 17, 3. Oldrzychowice 16 pkt. **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Milików – Czeladna B 1:1. Lokaty: 1. Palkowice 24, 2. Milików 10 pkt. (Jb)

Teraz jest dobrze, sport to jednak wloty i upadki. Czy nie boi się pan tego, że przyjdzie kryzys i wtedy brakować będzie właśnie tego doświadczenia w drużynie? Chciałby w fazie play off, do której Orłowa z pewnością chce awansować?

W II lidze tylko kilka klubów może pozwolić sobie na luksus pełnego profesjonalizmu. Tak jest w wypadku m.in. Techniki Brno, dla której awans do I ligi jest obecnie celem numer jeden. Pieniądze oczywiście wabią do tych klubów bardziej znanych zawodników, nie znaczy to jednak wcale, że wraz z doświadczeniem przychodzą też automatycznie dobre wyniki na lodzie. Wprawdzie w niedzielnym meczu własnie rutyniarze w barwach Wałaskiego Międzyrzecza – byli ekstraklasy – byli ekstraklasy – Wsescina Vlach i Jaśkin – w głównej mierze przesądzi o losach spotkania, ale tej sprawy nie można tak upraszczać. Znam i inne wypadki. Hokeista, który u schyłku kariery traci już motywację do gry i w zespole próbuje kombinować. Mam na myśli chociażby zabawę z totalizatorami sportowymi i ustawianiem wyników spotkań. Dowiedziałem się ostatnio, że już można nawet stawiać na wyniki spotkań w II lidze hokeja. Chciałbym uniknąć w Orłowej tej ewentualności. Poza tym niż-

sze klasy rozgrywek powinny być dla młodych talentów odskocznią do ekstraklasy, a nie wyłącznie cmentarzem emerytowanych i często zmanierowanych graczy z lamusa. Niewykluczone jednak, że jeżeli wpadnie mi w oko ktoś ze starszej generacji, o kim wiem, że to porządny gość, drzwi do Orłowej stoją dla niego otworem. Zgadza się z tym, że w przeciągu sezonu wartaloby jeszcze wzmocnić zespół.

W Orłowej zawsze mieliście szczęście do dobrych golkiperów. W przeszłości bronili tu Juchelka, teraz gwiazdą jest Michał Holeś. Jak przebiega współpraca pomiędzy Orłową a ekstraklasy Trzyńcem?

Na przykładzie Holeśa mogę powiedzieć, że bez zawirowań. Równie dobre stosunki utrzymujemy z pierwszoligową Sarezą Ostrawa czy Hawierzowem. Holeś należy do bardzo utalentowanych bramkarzy, ale w Trzyńcu jest dopiero numerem trzecim, za Bieglem i Vojtkiem. U nas może nabrać doświadczenia, dla niego to lepiej grać w seniorskich rozgrywkach i w Orłowej spisuje się znakomicie.

Przez cały bieżący tydzień przygotowuje pan zespół do niedzielnej gry z Przerowem. Z jaką taktyką ruszycie na rywala?

Przerów zajmuje piątą lokatę w tabeli, ma tylko lepszy od nas bilans bramkowy. Nie chcemy, by powtórzył się scenariusz z Wałaskiego Międzyrzecza, kiedy to hokej zaczęliśmy grać dopiero przy stanie 2:0 dla Wałachów. Musimy wyjść skoncentrowani od pierwszych minut, kluczowa będzie jak zawsze dobra gra w defensywie.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

Pytanie do:

NIKOLASA ENDALA, menedżera tenisistów stołowych Startu Sucha Górna. Wicemistrzowie RC sensacyjnie pokonali na wyjeździe w 2. kolejce Ligi Mistrzów 3:1 francuski Angers Vaillante.

To pierwsze zwycięstwo Startu w historii Ligi Mistrzów. Jaka jest atmosfera w drużynie przed kolejnym meczem, w poniedziałek na stołach faworyzowanego Niederösterreichu?

Wszyscy cieszymy się z premierowej wygranej w Champions League, ale z pewnością nie bujamy w obłokach. Przed nami kolejne trudne pojedynki, a poniedziałkowy mecz w Austrii może być kluczowy w kwestii awansu z grupy. Przegraliśmy do tej pory z Düsseldorfem i pokonaliśmy Vaillante, Niederösterreich należy

jednak do najsilniejszych zespołów Starego Kontynentu. Austriacki mistrz to jak Real Madryt w futbolu, drużyna złożona z samych gwiazd. Numerem jeden w drużynie rywala jest były mistrz świata, reprezentant Austrii Werner Schlager, ale uważać musimy i na pozostałych pingpongistów. Świetnie gra Koreańczyk Ryu Seung Min – ósma rakieta świata, znakomity jest też reprezentant Austrii Chen Wixing – dziesiąty w aktualnym rankingu ITTF. Austriacka drużyna przegrała w 2. kolejce z Borusią Düsseldorf 1:3 i będzie chciała przed własną publicznością zrehabilitować się w oczach kibiców. My możemy tylko sprawić kolejną niespodziankę. Zagramy w najsilniejszym składzie, a więc z trójką Čihák, Šerada, Košťál. (Jb)

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

Cztery gole Zollera

● **FK HAWIERZÓW – DOBRA 6:2 (3:1). Bramki: 1., 37., 45. i 51. Zoller, 75. Holzer, 85. Dobřícký – 39. i 82. Ďurina. Sędziował Malchárek. Widzów 620.** Wynik nie odzwierciedla w pełni przebiegu meczu. Gospodarze wygrali tylko zaskakującą bramkostrzelnością Zollera, na placu gry nie było aż tak rużowo. – Goście grali agresywnie i zwłaszcza w pierwszej połowie w naszym futbolu sporo było niedokładności – informuje sekretarz Hawierzowa Bronisław Schimke. – W sobotę zmierzmy się ze Stonawą, a to rywal z całkiem innej półki. Chłopcy muszą zagrać na maksimum.

● **PRZYBOR – RAPID SKRZECZÓŃ 1:3 (1:1). Bramki: 41. Štěpán – 10. i 80. Glaic, 62. Marx. Sędziował Křenek. Widzów 40.** Skrzeczoniacy utrzymują kontakt z czołówką tabeli, zwycięstwo z Przyborem było jak najbardziej zasłużone. Po raz pierwszy w barwach Rapidu wpisał się na listę strzelców Jaroslav Marx (były piłkarz m.in. Coringu Bogumin i Futbolu Trzyńca). Jego bramka należy do kategorii

majstersztyków. Marx ślicznie trafił z 20 m w samo okienko przyborskiej świątyni, piłkę idealnie wyekspedował mu Radek Motloch. Gospodarze w drugiej połowie opadli z sił, Rapid zwyciężył m.in. dzięki lepszej kondycji fizycznej. – Od 60. minuty rozkręciliśmy pokazówkę, gospodarze tylko się przyglądali – stwierdził trener Rapidu Marek Poštulka.

● **RASZKOWICE – STONAWA 0:0. Sędziował Takáč. Widzów 250.** Raszkowice należą do zespołów z kategorii nieobliczalnych. Potrafią zaliczyć świetny mecz – patrz zwycięstwo 7:0 nad Rapidem Skrzeczoni, ale częściej prezentują drewniany futbol, od którego aż oczy bolą. Drużyna Stonawy miała to szczęście, że trafiła na gorszą dyspozycję Raszkowic i szkoda, że nie była w stanie tego wykorzystać. Goście wypracowali sobie więcej klarownych sytuacji podbramkowych, znakomicie bronili jednak bramkarz Ditter. Najbliższe strzelenie gola były stonawianie w 71. min., ale Franc postemplował zaledwie słupek raszkowskiej bramki.

● **HODSLAWICE – BYSTRZYCA 2:3 (1:0). Bramki: 35. Kudělka, 85. Vyhřídál – 60. Faruga, 66. Szmek, 75. Noga. Sędziował Hrubý. Widzów 150.** Pierwszoplanową postacią meczu był Tomáš Faruga, który maczał palce we wszystkich golach do siatki Hodslawic. Na 1:1 wyrównał po akcji indywidualnej, później obsłużył Szmekę, a po osi Faruga-Szmek-Noga goście zdobyli też trzeciego gola. – Nie tylko Faruga zasłużył na oklaski, świetnie zagrał cały zespół – stwierdził dyrektor bystrzyckiego klubu Petr Šingel.

● **SJ RYCHWAŁD – PIETWAŁD n. M. 1:0 (1:0). Bramki: 18. Zdunek. Sędziował Sikora. Widzów 120.** Trzy punkty zapewnił gospodarzom obrońca Zdunek, który w 18. minucie w stosunkowo trudnej pozycji zdołał celnie trafić głową w piłkę i ulokować ją w siatce. Goście w drugiej połowie nie rezygnowali z uzyskania korzystnego rezultatu (ze Slavojem nigdy nie przegrali), na posterunku był jednak bramkarz Feik.

Lokaty: 1. Hawierzów 18, 2. Czeladna 17, 3. Skrzeczoni 14, 4. Stonawa 11, 5. Bystrzyca 10, 6. Rychwałd 7 pkt. (Jb)

Emilia Martynkova, jedna z dwu pracownic rydeckiej biblioteki, wyróżnionej przez ministra kultury RC Vítězslava Jandáka z jedną ze swych klientek.

U honorowaną dyplomem

PRAGA/NYDEK (man) – Kulminacją „Tygodnia bibliotek” było czwartkowe spotkanie ministra kultury RC Vítězslava Jandáka z przedstawicielami 12 bibliotek w praskim Klementinum – siedzibie Biblioteki Narodowej. Do Pragi wyjechali również przedstawiciele Gminnej Biblioteki z polskim oddziałem w Nydku – bibliotekarka **Helena Szymczek** oraz wójt **Jan Konečný**.

Specjalna komisja oceniająca działalność bibliotek wyłoniła 12 najlep-

szych placówek, którym przyznano wyróżnienia. W tym roku po raz pierwszy udzielił je minister kultury, V. Jandák. Podziękowawszy pracowników bibliotek za pracę, wręczył im dyplomy i różne publikacje. Specjalne wyróżnienie przyznane zostało bibliotece z miastą Havlíčkův Brod, usytuowanej w domu rodzinnym poety Karla Havlíčka Borovského.

Czym sobie zasłużyła na wyróżnienie biblioteka gminna w Nydku?

Ciąg dalszy na str. 2

5. Karwiński Salon

KARWINA (o) – Sciany Galerii im. Josefa Mánesa w Miejskim Domu Kultury wypełniły prace 24 artystów karwińskich i zaproszonych gości. W czwartek przy dużej frekwencji miłośników sztuki otwarto tu uroczyste V Karwiński Salon. Impreza ta, nawiązująca do organizowanych od wielu lat w mieście plenerów, przyjęła formę biennale, na którym artyści prezentują swoje najnowsze dzieła. Jubileuszowa wystawa wytyczyła sobie również za zadanie określenie i scharakteryzowanie sztuki regionalnej, która zaczyna odgrywać coraz to

bardziej znaczącą rolę w okresie europejskiej globalizacji.

Wśród prezentujących tu swoje prace autorów znaleźli się plastycy o polskich korzeniach oraz członkowie Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC: **Edgar Baran**, **Bronisław Firla**, **Zbigniew Kubeczka**, **Bronisław Liberda**, **Jolanta Lyskova-Petržilkova**, **Monika Milerska**, **Oskar Pawlas**, **Romana Taszkowa**, **Walter Taszek** i **Tadeusz Wratny**.

Ciąg dalszy na str. 2

OŚRODEK SZKOLENIOWY
AutoCont SIMPO
ZAPRASZA NA:
SOBOTNIE KURSY KOMPUTEROWE
dla początkujących w każdym wieku
Czas trwania kursu:
15. 10. - 03. 12. (8 sobót)
Koszt: 3.150 Kč
(w cenie obiady i napoje)
NOCNE MARATONY w grach komputerowych
Informacje i zgłoszenia
Cz. Cieszyn, ul. Główna 25
e-mail: edu@simpo.cz
tel.: 777 858 954

Pogoda

SOBOTA – Pogodnie, rano możliwe lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 16-20 st., nocą 11-7 st. C. Wiatr pld.-wsch. 5-10 m, w porywach do 15 m na sek.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami deszczu. Rano lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 15-19 st., nocą 9-5 st. C.

Wernisaż był okazją do rozmów artystów. Na zdjęciu od lewej: Józef Drong, Oskar Pawlas i Edgar Baran.

W ŚWIATOWY DZIEŃ NAUCZYCIELA

O statusie zawodu

OSTRAVA (mro) – CEZ Arenę w Ostrawie wypełniły w czwartek tłumy nauczycieli ze wszystkich kątów RC. Okazją do spotkania był po raz pierwszy obchodzony poza Pragą – Światowy Dzień Nauczycieli. Na spotkanie z nauczycielami przybył też ze stolicy premier RC **Jiří Paroubek**, przewodniczący poselskiej Komisji ds. Wiedzy, Nauki, Kultury, Młodzieży i Wychowania Fizycznego **Walter Bartoš**, zastępca ministra szkolnictwa **Václav Pícl**. W pierwszym rzędzie areny zamienionej w audytorium maksimum zasiadła także zastępczyni hetmana naszego województwa **Jaroslava Wenigera** oraz liczna delegacja ministerstwa szkolnictwa, reprezentacja Ostrawy oraz zrzeszeń zawodowych pracowników szkolnictwa, w tym szkół prywatnych.

W myśl hasła tegorocznych obchodów „Wyszkoleni nauczyciele dla nauki na najwyższym poziomie” z trybuny dyskutowano o problemach szkolnictwa w RC. Zdaniem premiera J. Paroubka, w czasie rozwiniętych technologii informacyjnych rola nauczyciela jest nie do zastąpienia. Ważna jest też konieczność ustawicznego kształcenia nauczycieli.

Ciąg dalszy na str. 2

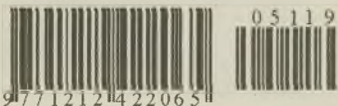
„Błędowanie” zaprezentowali w CEZ Arenie wiankę tańców cleszyńskich. Najmłodsi członkowie zespołu zatańczyli m.in. „Plekta placki” czy „Nie chcę cię”.

Niejsce Koło PZKO w BOGUMINIE SKRZECZONIU serdecznie zaprasza na

Jubileusz 50-lecia Zespołu Estradowo-Kabaretowego »ANDRUSI«

Koncert odbędzie się w sobotę 15. 10. 2005 o godz. 15.00 w sali Szkoły Muzycznej w Boguminie.

W programie występy ANDRUSÓW i polskiej kapeli LWOWSKA FALA ze Lwowa, znanej z występów na Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie.

U rodaków

■ Inauguracja nowego roku akademickiego w Uniwersytecie Śląskim odbyła się tym razem w Cieszynie. Od tego roku przestała funkcjonować cieszyńska Filia UŚ, a wydziały artystyczny oraz etnologii i nauk o edukacji zostały włączone w strukturę uniwersytetu.

■ W środę oddano uroczyste 7-kilometrowy fragment nowej trasy S1 z Cieszyna do Bielska-Białej. Na razie z czteropasmowej ekspresówki będzie można korzystać tylko na odcinku z Cieszyna do podskoczowskiego Międzywiesia. Drogę oddano z 9-miesięcznym opóźnieniem, a co gorsza, nie zanoszą się na szybkie uruchomienie kolejnego odcinka, jakim jest obwodnica Skoczowa, bowiem zbankrutował właśnie generalny wykonawca tej inwestycji, Holding PRInz S.A. i roboty wstrzymano.

■ W lipcu i sierpniu skoczowski „Pledan” zwolnił 24 pracowników i zaprzestął produkcji. Tym samym licząca 145 lat historia włókiennictwa w Skoczowie dobiegła końca.

■ W Zameczku na Zadnim Gronin w Wiśle obradowali prezydenci państw Grupy Wyszehradzkiej. Przed zakończeniem drugiej kadencji prezydenckiej Aleksander Kwaśniewski odwiedził Zameczek jeszcze raz – 17 października ma odebrać tytuł Honorowego Obywatela Wisły, który nadała mu na wrześniowej sesji Rada Miejska.

■ 4 października powrócił na historyczne miejsce pomnik śląskim legionistom poległym za Polskę w czasie I wojny światowej. Skomplikowana operacja trwała kilka godzin. Pomnik ma być odsłonięty uroczystością 28 października.

■ Alojzy Kaufmann należał do wybitniejszych burmistrzów Cieszyna. Pełnił tę funkcję bardzo długo, bo w latach 1814-1847. Pozostawił po sobie wiekopomne dzieło – napisaną w języku niemieckim „Kronikę miasta Cieszyna”. Tworzą tę pracę cztery opasłe tomy właściwej kroniki i dwa dodatkowe, zawierające opisy dokumentów historycznych. Jej znaczenie jest nie do przecenienia. Dość powiedzieć, że spośród 165 dokumentów, których odpisy zamieścił w swym opracowaniu Kaufmann, przetrwało w oryginale zaledwie 45. Pełna naukowa edycja „Kroniki” wyjdzie za dwa lata. Opublikuje ją Książnica Cieszyńska.

■ Zakończyła się kolejna edycja „Skarbów z cieszyńskiej tróły”. Przedsięwzięcie to, składające się z wielu imprez kulturalnych, organizowane przez Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości, trwało w tym roku wyjątkowo długo, bo prawie miesiąc.

■ Centrum Żywca to trochę zaniedbany rynek, labirynt wąskich uliczek, w których łatwo się pogubić, i zaparkowane gdzie popadnie samochody. Urzędnicy chcą to zmienić. Jeśli uda się zrealizować ich pomysł, to centrum miasta uzyska bardziej atrakcyjne oblicze. Zmodernizowana ma zostać płyta rynku, przebudowane i wyremontowane wszystkie otaczające ją ulice i chodniki. Pod rynkiem ma powstać podziemny parking, zgodził się już na to konserwator zabytków.

■ Dużym sukcesem zawodników Wisły Ustronianskiej zakończył się start w Ogólnopolskich Spotkaniach Uczniowskich Klubów Sportowych w skokach narciarskich i kombinacji norweskiej. Zawody, uznawane za nieoficjalne mistrzostwa Polski młodych narciarzy, rozegrano w ostatnim tygodniu września na igełowych skoczniach w Wiśle Centrum i na trasie Biegowej w Wiśle Czarnem. Podopieczni duetu trenerskiego Jan Szturc – Jan Kawulok zdobyli 18 medali na 24 możliwe i wręcz zdeklasowali rówieśników z innych klubów.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Uczestnicy IV Międzynarodowej Konferencji „Bez barier – bez granic” podczas konferencji prasowej.

Bez barier i bez granic

KARWINA (sch) – 10 proc. mieszkańców RC stanowią osoby niepełnosprawne. Niczego nie chcą za darmo, tylko czasami potrzebują naszej pomocy – zabrzmiało na trwającej od czwartku dwudniowej Międzynarodowej Konferencji „Bez barier – bez granic”, zorganizowanej przez stowarzyszenie obywatelskie „Trianon”. Jej trzecia edycja, podobnie jak dwie poprzednie, przebiegała w Sanatorium Rehabilitacyjnym Dąbrowskiego Uzdrowiska na Granicach przy udziale niepełnosprawnych m.in. z Hrabyni, Hawierzowa, Ostrowy, Brna i Pardubic.

– *Potrzeba nam odpowiedniego wykształcenia w sensie umiejętności pomóc samemu sobie* – uważa jeden z założycieli „Trianonu”, Jaroslav Dembiný, który od pięciu lat skazany jest na wózek inwalidzki. Jego zdaniem, właśnie brak informacji sprawia, że często ludzie wykształceni, z doświadczeniem zawodowym grzęzną w monotonię życia zakładów pomocy społecznej.

Również przygotowywana obecnie nowa Ustawa o usługach społecznych wychodzi z założenia, że osoby nie-

pełnosprawne mają prawo do swobodnego wyboru. – *Moim zadaniem było zwrócić uwagę na zmiany, jakie znajdują się w nowej ustawie, a także rozwiać mity, które wokół niej krążą* – powiedział podczas konferencji prasowej JUDr J. Hutař, reprezentujący Narodową Radę Osób Niepełnosprawnych RC. Na konferencję „Bez barier – bez granic” przyjechała z Polski Anna Klinik, dyrektor Powiatowego Domu Pomocy Społecznej „Feniks”, Warsztatu Terapii Zajęciowej w Skoczowie. Z „Trianonem” współpracuje od dwu lat, z czeskimi zakładami pomocy społecznej – od blisko dwudziestu. – *Współpraca z czeskimi ośrodkami pomocy przynosi ogromną satysfakcję naszym podopiecznym. Często pytają, „kiedy znowu przyjadą Czesi”* – podkreśla znaczenie transgranicznych spotkań A. Klinik.

W jakim kierunku powinny zatem zmierzać usługi społeczne, jak wspomóc integrację osób niepełnosprawnych do procesu pracy oraz jak postrzegają te problemy gospodarze poszczególnych miast i gmin, urzędy pracy oraz sami niepełnosprawni? Oto pytania, które organizatorzy oraz uczestnicy konferencji kierowali wczoraj nie tylko do ministra pracy i spraw społecznych Zdeňka Škromacha, ale również do całego społeczeństwa. Okazją, by znaleźć na nie odpowiedź, ma być przyszłoroczna, IV konferencja „Bez barier, bez granic”, która przebiegać będzie już nie w formie wykładów, ale w formie warsztatów.

Uhonorowana dyplomem

Dokończenie ze str. 1

– *Wyróżnienie otrzymaliśmy za stosunkowo dużą liczbę czytelników, za prowadzenie lekcji bibliotecznych i organizowanie spotkań dla dzieci i dorosłych, a także za dobry stosunek bibliotekarek do czytelników* – poinformowała nas bibliotekarka H. Szymeczek. Oprócz niej w rydeckiej placówce bibliotecznej pracuje również Emilia Martynek.

Zachęcamy naszych Czytelników do odwiedzenia biblioteki, której załoga została wyróżniona przez samego ministra kultury. Punkt ten czynny jest w czwartki i piątki w godzinach 12-17.

Ciekawostki

Filantropia na serio

Rozdawała w tym tygodniu na ulicach Liverpoolu pieniądze, i twierdzi, że w ten sposób po prostu chce sprawić trochę szczęścia innym. „Niespodziewanie trafiły mi się pieniądze, a tak naprawdę ich nie potrzebuję” – wyśmiała 79-letnia Ruby Dickens. – „To takie kapitalne uczucie: dać je ludziom i trochę rozjaśnić im życie. Przecież zawsze miło dostać za darmo trochę pieniędzy, nieprawdaż?”. Część obdarowywanych nie chciała jednak brać pięciofuntowych banknotów (7,40 euro), które pani Dickens rozdawała na ulicach. „Może sądzili, że to jakaś sztuczka, a może, że zamierzam ich uprowadzić?” – zastanawia się filantropka. Pani Dickens jest wdową, ma trzy córki i czworo wnucząt, i wszyscy zgodnie twierdzą, że jej motyw są jak najlepsze, i że rzeczywiście nie potrzebuje ona dodatkowych pieniędzy. „Nie wychodzę na kolacje w

restauracjach, nie prowadzę bujnego życia towarzyskiego. Nie mam tutaj wielu przyjaciół, większość z nich mieszka na południu kraju, a córki są zajęte swoimi rodzinami. Dopóki mogę opłacić swoje rachunki, prowadzić samochód i wyjechać na wakacje, nie potrzebuję nic więcej” – dodała.

Pozłacany... Kałasznikow

Całkowicie pokryty złotem karabin Kałasznikowa odnalazła w weekend brazylijska policja w Favela de Rocinha, jednym ze slumsów Rio de Janeiro. Jak informowała AFP, prawdopodobnie broń należała do bossa miejscowego gangu narkotykowego Erismara Rodriguesa Moreiry, zwanego Bem te vi. Policjanci przechwycili ją podczas poszukiwań tego przestępcy. Media w Rio podkreślały, że Bem te vi był znany z zamiłowania do drogocennych kruszców; zazwyczaj paradował po ulicach mając na

Znamy już dziesiątkę nominowanych do nagrody »Tacy jesteście 2005«!

TEATR CIESZYŃSKI, 19 LISTOPADA 2005

Na podstawie propozycji przedstawicieli środowisk twórczych, czytelników „Głosu Ludu” oraz dziennikarzy prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek dokonał wyboru dziesiątki nominowanych do nagrody „Tacy jesteście 2005”. Przez dwie kolejne soboty będziemy Państwu prezentować na łamach „Głosu Ludu” wyłonioną finałową dziesiątkę, natomiast od 23. 10. do 12. 11. br. będzie można głosować na jedną, wybraną przez siebie nominację.

Wieczór Galowy TACY JESTEŚMY 2005, który przyniesie przekrój zjawisk wychodzących ponad ramy przeciętności oraz wybitnych osiągnięć indywidualnych i zespołowych, odbędzie się w sobotę 19 listopada br. w Teatrze Cieszyńskim. Na nim przedstawi się Państwu dziesiątka nominowanych, która walczyła o Państwa głosy.

A oto ich lista:

Apatheia – zespół rockowy z Olbrachcie – za wzrastający poziom kapeli i zaistnienie na zaolziańskiej scenie muzyki rockowej.

„Błędowanie” (Dagmar Owczarzy i Marcin Pisula) – za wprowadzenie na scenę młodego ambitnego zespołu folklorystycznego, który swoim repertuarem podbił publiczność podczas Tygodnia Kultury Beskidzkiej w Wiśle.

Chór mieszany „Canticum Novum”: „Złota wstęga” i 3. miejsce na prestiżowych XVIII Praskich Dniach Śpiewu Chóralnego oraz 2. miejsce w Złotym Paśmie na XI Międzynarodowym Festiwalu Chórów Uniwersyteckich „Akademicka Bánská Bystrica”.

Adam Farana – w konkurencji pianistów z 10 krajów europejskich zdobył III lokatę w Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym w Koszycach i zajął 2. miejsce w prestiżowym konkursie „Prague Junior Note” w Pradze.

Ewa Farna z piosenką „Chcę do Bodzia” zdobyła główną nagrodę w kategorii kl. 4-6 oraz Nagrodę Publiczności podczas koncertu finałowego IX Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie.

Wędrzyński zespół gimnastyczny „Gimnaści” – za niecodzienny występ jubileuszowy 3 pokoleń gimnastyków pt. „Gimnaści wiecznie młodzi”.

„Oldrzychowice” – zespół regionalny za wydanie płyty CD pn. „Jaworowy, Ostry...”.

Karolina Langner z Cz. Cieszyna – za wicemistrzostwo RC w szachach w kat. dzieci 10-12 lat oraz udział w Mistrzostwach Świata we Francji.

Leszek Richter, prezes Sekcji Ludoznawczej ZG PZKO – za zorganizowanie pierwszego pokazowego „Miyszania łowiec” w Koszarzyskach.

Leszek Wronka – za widowisko muzyczno-teatralne „Olza”.

ROMAN KASZPER, Kancelaria Kongresu Polaków

O statusie zawodu

Dokończenie ze str. 1

W swoim wystąpieniu W. Bartoś podkreślił, że w parlamentarnej komisji stara się przeforsować m.in. następujące postulaty: standaryzacji służby publicznej a co za tym idzie, standaryzacji płac, konieczności stworzenia ponadpartyjowego składnika wynagrodzenia dla nauczycieli prowadzących zajęcia pozalekcyjne oraz ustanowienia zasady, by kompetencjom odpowiadała odpowiedzialność, np. dotyczy to postępowania Czeskiej In-

spekcji Szkolnej. – *Tak się składa, że zawód nauczyciela po pilotach samolotów cieszy się największym uznaniem społecznym. Niestety nie odpowiadają temu płace nauczycielskie. To awers i rewers naszej pracy* – podsumował szef poselskiej komisji.

Wzbogaceniem uroczystych obchodów były występy artystyczne 360 uczniów. Wśród nich zaprezentowała się grupa taneczna „Błędowanie” pod kierownictwem Dagmar Owczarzy i Marcina Pisuli. Jako jedyni przedstawiciele mieszkających w RC mniejszości narodowych Zaolziacy przedstawili pełne wigoru tańce cieszyńskie. Wzbudziła nieklamany zachwyt widowni klaszczącej im w takt (i poniekąd znudzonej nieustannymi prezentacjami „nowoczesnych układów tanecznych” czeskich szkół).

Na marginesie tej imprezy godzi się poinformować, że społeczność zaolziańskich, polskich pedagogów liczy blisko 300 osób.

sobie około pięciu kilogramów złotych naszyjników i bransolet. Policja podaje, że po raz pierwszy zdarzyło się jej znaleźć broń całkowicie pokrytą złotem.

Laptop zamiast podręcznika

Jedna ze szkół w Arizonie w Stanach Zjednoczonych zrezygnowała z tradycyjnych podręczników. Zamiast książek i zeszytów uczniowie używają laptopów. Każdy z 330 uczniów liceum w Vale w Arizonie otrzymał na początku roku szkolnego przenośny komputer. Dzięki temu młodzież uzyskała dostęp do szkolnych serwerów oraz bogatej bazy danych w Internecie. Zamiast czytać rozdział w podręczniku, uczniowie korzystają z portali edukacyjnych, gdzie mogą znaleźć dokumenty źródłowe, eseje, mapy oraz nagrania audio i video. W szkole nadal działa biblioteka, ale do nauki służą przede wszystkim komputery. Liceum w Vale nie zbankru-

owało kupując wszystkim uczniom laptopy. Przy hurtowym zakupie cena jednego urządzenia firmy Apple wyniosła 800 dolarów. Zestaw tradycyjnych podręczników i zeszytów do ćwiczeń kosztuje tymczasem 500 dolarów. Szkoła w Arizonie pozwala uczniom zabierać laptopy do domów. Nie ma zakazu używania ich do gier lub słuchania i gromadzenia muzyki. Nauczyciele podkreślają, że dzięki temu nastolatki bardziej dbają o wyposażone im komputery, gdyż stały się one ważną częścią ich życia.

Na ślub radiowozem

Pewna młoda para dojechała na własny ślub policyjnym radiowozem, ponieważ wynajęta na uroczystą okazję Rolls-Royce zepsuła się w drodze do kościoła. Funkcjonariusze z brytyjskiego miasteczka Sudbury zaprosili do swojego auta bezradnych naręczonych i z włączoną syreną dowieźli ich na ceremonię.

Wspomnienie o prof. Stanisławie Siostrzonku

23 lipca bieżącego roku, po nabożeństwie żałobnym w Kościele Jezusowym w Cieszynie rodzina, liczne grono przyjaciół, uczniów i znajomych odprowadziło zwłoki inż. arch. **Stanisława Siostrzonka** na miejsce wiecznego spoczynku w rodzinnej miejscowości Mistrzowice na Zaolziu.

Inżynier Stanisław Siostrzonek zmarł w wieku 85 lat 10 lipca br. w Sztokholmie po długiej i ciężkiej chorobie. Urodził się 8 maja 1920 r. w Mistrzowicach jako syn **Pawła Siostrzonka**, komisarza Polskiej Policji Państwowej, i matki **Ewy**, z domu **Burda**. W wieku 13 lat został wraz z bliźniaczą siostrą Zofią pełnym sierotą. Wychowaniem sierot zajął się brat matki, **Jan Burda**, kapitan W.P. W 1938 r. St. Siostrzonek uzyskał w Cieszynie świadectwo dojrzałości.

Po maturze został wcielony do Junackich Hufców Pracy w Zakopanem, gdzie przebywał w jednym namiocie z Karolem Wojtyłą, późniejszym Papieżem Janem Pawłem II. Spotkał się z Nim również w trakcie pielgrzymki ekumenicznej w Skoczowie 1995 r. Brał udział w wojnie obronnej Polski we wrześniu 1939 roku w ramach działań 21. Dywizji Piechoty Górskiej. Okres wojny spędził w Warszawie. W lipcu 1940 roku został zaprzysiężony jako żołnierz ZWZ, a następnie Armii Krajowej, pseudonim „Balina”. Działał jako wydawca do zadań specjalnych, w czym pomagała Jego biegła znajomość języków niemieckiego i czeskiego. W 1943 r. zabezpieczył i przewoził do organizowanego w Skolimowie pod Warszawą szpitala polowego AK sprzęt medyczny, lekarstwa i opatrunki z likwidowanego przez Niemców w czasie walk w Getcie Szpitala Ewangelickiego. Godzina „W” zastała Go w lesie Kabackim w jego plutonie, z którym dzielił los powstańców warszawskich.

Po wojnie ukończył studia uzyskując dyplom inżyniera architekta ze specjalizacją architektury i zieleni miejskiej.

W 1947 r. podjął pracę jako nauczyciel w Liceum Ogrodniczym w Prószkowie koło Opola. Był dobrym nauczycielem i przyjacielem młodzieży, związany z tą grupą do lat ostatnich. Świadczy o tym fakt obecności w uroczystościach pogrzebowych wychowanków z tego okresu, zamieszkałych obecnie w różnych rejonach Polski. W czasie pracy w Prószkowie zorganizował wyjazd na naukę do liceum kilkunastoosobowej grupy młodzieży z Zaolzia, załatwiając im stypendia od państwa polskiego.

W końcu lat pięćdziesiątych i na początku sześćdziesiątych przebywał w Cieszynie. Był nauczycielem w Technikum Mechaniczno-Elektrycznym, a w latach 1962-1968 zorganizował Zakład Zieleni Miejskiej w Cieszynie i był jego pierwszym dyrektorem. W tym okresie założono w mieście szereg nowych zieleńców. Zakład Zieleni prowadził prace w zakresie projektowania i urządzania terenów zielonych w innych miejscowościach. Według jego projektu przeprowadzono rekonstrukcję Parku Pokoju w Cieszynie.

W 1968 r. emigrował. Najpierw do Wiednia, później do Sztokholmu. Tam pracował w swoim zawodzie jako kierownik pracowni Zieleni Miejskiej jednej z dzielnic Sztokholmu.

Wierny zawsze sprawie Polski i Zaolzia. Na emigracji czynnie działał w Światowym Związku Żołnierzy Armii Krajowej. W imieniu Związku 6 września 1992 r. wręczał odznaczenia na żołniersko-kombatantkiej uroczystości w Cieszynie. Współpracował z paryską „Kulturą”, jej twórcą i redaktorem Jerzym Giedroyciem. Współpraca i bliskie więzi łączyły Go z wybitnym działaczem polonijno-zaolziańskim, doc. dr. med. Janem Pyszką, jednym z

obecnych kandydatów na prezydenta RP.

W Sztokholmie założył Polski Instytut Ewangelicki, którym kierował przez szereg lat. W ramach działalności instytutu stworzył dokumentację i wystawę dokumentów oraz fotografii znanych Polaków-Ewangelików z kraju i zagranicy. Wystawa była prezentowana w Bielsku-Białej, Cieszynie, Warszawie i Londynie. Wydawał przez szereg lat pod hasłem „Braterstwo-tolerancja-oświata” kwartalnik społeczno-kulturalny „Szkic i dialog”. Czynnie działał w nieformalnych organizacjach polonijnych, jak Forum Bazyłejskie i Forum Zaolziańskie. Był redaktorem ukazującego się sporadycznie Zaolziańskiego Biuletynu Publicystyczno-Informacyjnego. W 1999 r. ukazała się pod Jego redakcją książka „Zaolzie w świetle faktów i dokumentów oraz w oczach obcych 1918-1945 r.”.

Zawsze związany z Zaolziem. W latach 1992-2003 przebywał wielokrotnie, po kilka miesięcy, w Czeskim Cieszynie. Wg Jego projektu odnowiono w 1995 r. pomnik ku czci polskich żołnierzy poległych i zamordowanych w 1919 r. w Stonawie.

W ciężkich chwilach pomagał Polakom i Ojczyźnie.

Polski Instytut Ewangelicki z Jego inicjatywy i pod Jego kierownictwem zorganizował w latach 1989-1992 19 transportów pomocy humanitarnej i medycznej. Część z nich trafiła do Szpitala Śląskiego i Domu Pomocy Społecznej w Cieszynie. Odznaczony w 1990 r. przez Prezydenta RP Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Od 2001 r. złożony ciężką chorobą przebywał w Sztokholmie pod troskliwą opieką żony.

Zasłużył na pamięć i wdzięczność Polaków, a szczególnie z Ziemi Cieszyńskiej.

Grono Przyjaciół

Z OKAZII DNIA EDUKACJI NARODOWEJ

Krystyna Mruzek wśród wyróżnionych

KATOWICE (on) – Z okazji zbliżającego się Dnia Edukacji Narodowej w ub. środę odbyło się w historycznej sali Sejmu Śląskiego w Katowicach uroczyste posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Kultury Sejmiku Województwa Śląskiego.

Jak na wstępie zaznaczył radny i przewodniczący Komisji, **Stanisław Zapala**, na posiedzenie zaproszeni zostali nauczyciele, którzy zasłużyli się dla kultury muzycznej województwa śląskiego uczestnicząc aktywnie i systematycznie jako kierownicy i opiekunowie zespołów folklorystycznych w Przeglądzie Piosenki Dziecięcej „Śląskie Śpiewanie”, które od 1993 roku organizuje Związek Górnośląski w Katowicach. Wśród zaproszonych nauczycieli była również nauczycielka **Krystyna Mruzek** z Jabłonkowa, która nieprzerwanie od lat uczestniczy z prowadzonymi przez nią zespołami folklorystycznymi i solistami w „Śląskim Śpiewaniu”. Przypomnijmy, iż jabłonkowska „Nowina” uzyskała w r. 1999 nawet ocenę najwyższą – „Grand Prix”. Na posiedzenie zaproszeni zostali również długoletni członkowie jury „Śląskiego Śpiewania”, m.in. **Józef Wierzoń** z Zaolzia.

Przewodniczący Komisji S. Zapala powiedział m.in.: – *Naszym obowiązkiem jest dostrzegać i wspierać wszystkie cenne inicjatywy i przedsięwzięcia edukacyjne i kulturalne, szczególnie zaś zjawiska stanowiące inicjatywę społeczną, które idealnie*

wpisują się w strategiczne cele edukacji i kultury województwa. Do nich niewątpliwie należy Przegląd Piosenki Dziecięcej „Śląskie Śpiewanie”. Z okazji Dnia Edukacji Narodowej tym dzisiejszym uroczystym posiedzeniem pragniemy docenić ogromny trud całej rzeszy nauczycieli, biorących ze swymi dziećmi i młodzieżą udział w tej zasłużonej imprezie”.

Następnie wicemarszałek Województwa Śląskiego, **Sergiusz Karpiński**, wręczył 5 nauczycielom srebrne, 10 złote odznaki honorowe przyznawane przez Sejmik Województwa Śląskiego „Za zasługi dla Województwa Śląskiego”.

Jak zaznaczył **Alojzy Lysko**, radny Sejmiku i nowo wybrany poseł na Sejm, *odznaka złota wręczona zostanie nauczycielce Krystynie Mruzek wyjątkowo na Zaolziu* (jako pierwszy Zaolziak otrzymał ją w r. ub. Józef Wierzoń).

W imieniu Przewodniczącego Sejmiku, **Zbigniewa Wieczorka**, i Marszałka Województwa Śląskiego, **Michała Czarskiego**, życzenia wyróżnionym złożył wicemarszałek **Sergiusz Karpiński**. W uroczystym posiedzeniu udział wzięła również nowo wybrana senator **Maria Pańczyk-Poździej**. Serdecznymi okłaskami przyjęte zostało wystąpienie **Józefa Wierzon**, który mówił o śpiewaczo-muzycznej aktywności Zaolziaków i ich wytrwałym angażowaniu się w przeglądach, m.in. w „Śląskim Śpiewaniu”.

Dodatek specjalny »Techniki i Nauki«

• KORESPONDENCJA WŁASNA »GŁOSU LUDU« Z LONDynu •

Periodyk „Technika i Nauka” wydawany jest od roku 1958 przez Stowarzyszenie Techników Polskich w Wielkiej Brytanii, stanowiąc wspólny organ polskich stowarzyszeń technicznych na obczyźnie. „Po powołaniu zaś w dniu 23 kwietnia 2004 roku Europejskiej Federacji polonijnych Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych stał się wydawnictwem tej Federacji – czytamy we wstępie do ostatniego numeru periodyku, autorstwa prof. dr. inż. **Ryszarda Chmielowca**, redaktora naczelnego „Techniki i Nauki”.

„TiN” zwraca uwagę na fakt obecności Polski w Unii Europejskiej, co otwiera nowe wyzwania zarówno w kraju, jak i za granicą w tym – jak twierdzi prof. Chmielowiec – *uznanie polskich kwalifikacji i zatrudnienia inżynierów i techników w krajach unijnych, szczególnie zaś w Wielkiej Brytanii*.

Redakcja „TiN” wyszła w swoim numerze naprzeciw potrzebom młodej generacji specjalistów polskiego pochodzenia, słabiej znających język polski, wprowadzając do wielu artykułów streszczenie w języku angielskim. Periodyk poszerzył też swoją bazę danych, włączając w nią adresy ponad 36 polskich stowarzyszeń naukowo-technicznych zrzeszonych w Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT oraz kilkadziesiąt brytyjskich organizacji zawodowych.

W blisko 200-stronicowym numerze „TiN” znajduje się dodatek specjalny poświęcony niedawnemu jubileuszowi POSKu (Polski Ośrodek Społeczno-Kulturalny) oraz wiele innych ciekawych i wartościowych tekstów z

Ryszard Chmielowiec – redaktor naczelny „Techniki i Nauki”

zakresu ekonomii i rynku, polonistów. Są też prezentacje (nowy ambasador RP w GB i Wielkiej Brytanii w Polsce, polonijne stowarzyszenia naukowo-techniczne zrzeszone w europejskiej federacji, Stowarzyszenie Techników i Inżynierów Polskich w Pld. Afryce, Instytut i Muzeum im. Gen. W. Sikorskiego w Londynie, Polski Uniwersytet na Obczyźnie z siedzibą w Londynie), wspomnienia, recenzje książkowe i wiele, wiele innych naprawdę godnych przeczytania materiałów.

LESZEK WĄTRÓBSKI

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

W roku 1956 w wydawnictwie SLA w Czeskim Cieszynie ukazały się „**Godki Śląskie**”, o których sam autor, **Józef Ondrusz**, w przedmowie pisze, że: „mieszkają w prostych ludzkich sercach”. Nakład 1500 egzemplarzy okazał się niewystarczający i w roku 1973 ukazało się w Ostrawie wydanie następne pod tytułem „**Godki Śląskie – podania i baśnie ze Śląska Cieszyńskiego**” w nakładzie 2000 egzemplarzy. Tym razem tom podzielono na części tematyczne: O początkach miast, wiosek, kościołów i zamków, O szlachetnych rycerzach i mądrym ludziach, O Ondraszku i innych zbrojnikach, O zbrojnickich i diabelskich skarbach, O utopcach, O węgla i podziemnym świecie górniczym, O diabłach, nocnicach i innych zjawach, a ostatni rozdział nazwano Cudowny świat baśni. Na obwolucie znalazło się krótkie wprowadzenie Roberta Danela z informacją, że tom niniejszy wzbogacono o bajki magiczne. W 1977 roku książka ukazała się ponownie w ostrawskim wydawnictwie, tym razem nakład powiększono do 24 500 egzemplarzy. Wydanie zostało opatrzone, tak jak poprzednio posłowiem Roberta Danela, słowniczkiem mniej znanych wyrazów gwarowych oraz przypisami.

W 1984 roku temat godek został podjęty przez Ludową Spółdzielnię Wydawniczą w Warszawie, gdzie wówczas wydano „**Cudowny chleb**” z podtytułem „**Podania, baśnie i opowieści cieszyńskie**”. W porównaniu z wydaniem zaolziańskim zmieniono nazwy poszczególnych rozdziałów oraz poszerzono je o kilkadziesiąt podań i legend. Tym razem posłowie do książki napisała prof. **Dorota Simonides**, zamieszczono także źródła podań, baśni i opowieści

cieszyńskich. Nakład tego wydania wynosił 30 000 egzemplarzy, z których tylko niewielka część trafiła na nasz teren.

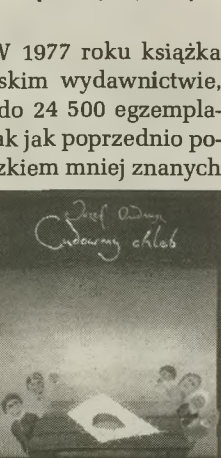
W 1996 Towarzystwo Nauczycieli Polskich w Republice Czeskiej podjęło decyzję o wznowieniu publikacji pod tytułem: „**Cudowny chleb i inne godki śląskie**”. Dodatkowym atutem tego wydania są ilustracje wykonane na życzenie autora przez dzieci Przedszkola i Szkoły w Karwinie Fryszacie. Niestety **Józef Ondrusz** nie mógł się cieszyć wspaniałą wydaną książką, zmarł na krótko przed jej wprowadzeniem na rynek. Nakład tego wydania wynosił 2500 egzemplarzy.

w wydawnictwie Pro-

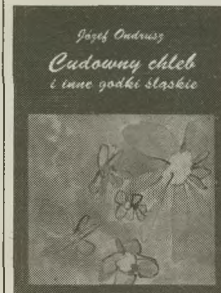
1. wydanie (SLA, 1956)

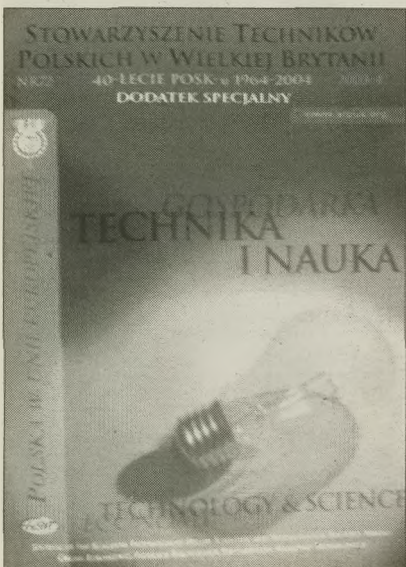
1. wydanie (LSW, 1984)

2. wydanie („Profil”, 1973)

2. wydanie (TNP, 1996)

Okładka „Techniki i Nauki”

WSPOMNIENIA, ROZGORYCZENIA, ROZWAŻANIA I PYTANIA, CZYLI: Jubileusz »Głosu Ludu« oczami redaktorów

Jubileusz 60-lecia „Głosu Ludu” wywołał wśród zebranych w sobotę w auli czeskojęzyckiego Polskiego Gimnazjum gości wiele wspomnień. Dyskutowano o tym, kto z kim i dlaczego, kto z kim nigdy więcej, i dlaczego, oraz jakby było, gdyby mogło być inaczej i co miało być.

Występujący w części naukowej obchodów Stanisław Zahradnik m.in. powiedział, że „GL” był zawsze w trudnej sytuacji. Przed wojną kto chciał i miał pieniądze, to wydawał pisma prezentujące określone, własne poglądy wydawcy, przeznaczone dla wąskiego kręgu czytelników. „Głos Ludu” od momentu powojennego ukazania się na rynku prasowym musiał zadowolić wszystkie generacje zaolziańskich Polaków, wyznawców różnych religii, grup zawodowych itd. Dziennik nie zmieniając winiety, zmieniał podtytuły, raz był pismem KPCz dla Śląska, raz był przeznaczony dla ludu pracującego Śląska, dla obywateli narodowości polskiej zamieszkających w Czechosłowacji, a przede wszystkim był tzw. organem Komitetu Wojewódzkiego KPCz. Dopiero po Aksamitnej Rewolucji – w wolnej Czechosłowacji – stał się gazetą Polaków.

Obecny na jubileuszu Andrej Sulitka, dyrektor sekretariatu Urzędu Rady Ministrów ds. mniejszości narodowych podkreślił w swej wypowiedzi dla naszej redakcji, że polska mniejszość narodowa w RC ma najbardziej rozwinięty system prasowy ze wszystkich mniejszości narodowych w RC, bowiem pokrywa całe spectrum od dziennika, przez dwutygodnik, po miesięcznik na „Kalendarzu Śląskim”, jako roczniku kończąc. Bułgarzy wydają przemiennie dwa miesięczniki, Niemcy dwa dwutygodniki, Węgrzy kwartalnik.

Urząd Rady Ministrów stara się uprościć i zmienić zasady dotacyjne dla czasopiśmiennictwa mniejszości narodowych – przyznał Sulitka. Niestety nie do przeskokowania są coroczne projekty budżetów pism, choć cały projekt wydawniczy oczywiście może być paroletni. Uproszczeniu mogłyby ulec przepisy związane z wyjazdami do Polski (teraz jest zakaz opłacania ich z dotacji) oraz rozważa się zmniejszenie udziału własnego redakcji w dotowanym budżecie (obniżenie 30 procentowego wkładu własnego).

Przed inauguracją części oficjalnej obchodów było gwarno. Spotykali się koledzy redakcyjni, a także drukarze, którzy wiele lat się nie widzieli. I tym razem, oko w oko, życie udowodniło, że istnieją dwie prawdy – niejako archiwalna i prawda pamięci – jak to pięknie ujął w swoim wystąpieniu Kazimierz Kaszper.

– Byłem naczelnym „Głosu Ludu” od maja 1970 roku do stycznia 1986 r. – powiedział nam Stanisław Kondziolka. – W dzisiejszych rozmowach oceniających tamte czasy są jakby dwa nurty. Jeden gloryfikujący, że było strasznie fajnie i drugi negujący, że było to nad wyraz trudne czasy, poniżej

nie jest dość upartyjnione życie redakcji. Wspominam drobną stosunkowo sprawę. Przyszedł nakaz, że w ramach walki z religią w nekrologach nie można używać skrótu śp. – świętej pamięci. Dzwonił telefon. I już siedłem na dywanik... Thumaczyłem, że to nie świętej tylko „światlanej” a towarzysze z KW nie znają tak dobrze polskiego. Może nie uwierzyli, ale dali spokój.

Mówi się, że w latach, w których był pan naczelnym, „GL” był obowiązkowo prenumerowany... Stąd dość wysoki nakład i sprzedaż.

Z okazji jubileuszu spotkali się i natychmiast podjęli dyskusję dawni koledzy po piórze, Łada Krumnikłowa i Józef Raszyk.

jące godność ludzką, niwelujące osobowość a liczące się jedynie z kolektywem i wdrażaniem w życie uchwały partii komunistycznej.

Na nasuwające się pytanie, po co my, Polacy, tam wtedy się angażowaliśmy, odpowiedział: – Właściwie nie byliśmy tam po to, by robić politykę partii, choć to tak wyglądało. Myśmy widzieli w „GL” przede wszystkim pismo dla Polaków, które miało siłę osłabiania asymilacyjnych tendencji w polityce społecznej partii. Oczywiście nie było możliwe wypowiadanie wojny ani reżimowi ani republice, państwu. Musieliśmy akceptować podstawowe normy obowiązujące w życiu społecznym.

Na nasze pytanie, czy bliskość Domu Prasy i Komitetu Wojewódzkiego KPCz w Ostrawie powodowała częste ingerencje w treść gazet? – Stanisław Kondziolka odpowiedział: – To było na porządku dziennym. W Komitecie czepiali się wszystkiego, nie tylko tego, co było na łamach, ale i tego, że

– W 1969 roku nakład wynosił około 6 tys. egzemplarzy, natomiast rekord został pobity przy 12 tysiącach i nie było to skutkiem obowiązkowej prenumeraty. „Głos Ludu” nie był na liście obowiązkowych dla członków KPCz gazet, na której figurowało np. „Rudé právo” czy „Nová svoboda”. „Głos” był popularny wśród Polaków i był kupowany, bo ludzie potrzebowali czegoś, co by ich było w stanie zintegrować. W tym „GL” miał, ma i będzie miał niezastąpioną rolę. To jest w zasadzie jedyna instytucja o bardzo szerokich możliwościach integracji społeczeństwa polskiego na Zaolziu.

Kazimierz Kaszper akurat w tamtym, totalitarnym, czasie rozpoczął pracę w redakcji i tak wspomina przedwójlinijny czas: – Danusia powiedziała teksty koledzy a potem w gabinecie szefa pod wizerunkiem Lenina śpiewaliśmy je wszyscy popijając ulubionego przez szefostwo „wiskacza”.

Henryk Kiedroń prowadził gazetę w przełomowym listopadzie 1989 ro-

ku. Jak wspomina tę pracę? – W zasadzie wspominam dobrze tamte czasy. Choć nie było łatwo, ale... można było wyżyć. Nie było łatwo trafić w gusty władz, czego z drugiej strony nie rozumiało wielu czytelników.

A czytelnicy interesowali się tym, co i jak się dzieje w redakcji? – pytamy.

– Bardzo interesowali się gazetą pezetkaowcy, zapraszano nas do Kół, nawet organizowano wycieczki do redakcji i drukarni w Ostrawie. Temu zainteresowaniu odpowiadała sprzedaż. Nakład oscylował wokół 10–11 tys. egzemplarzy.

A rok przełomowy? – Wtedy nie było nad nami żadnej „ręki opatrnościowej”. W tym trudnym czasie redakcja została mniej więcej na pół roku pozostawiona sama sobie, bez żadnego wsparcia. Dzięki paru wpływowym osobom udało się chociaż to załatwić, że znaleźliśmy pieniądze na druk. Sytuacja zmieniła się gdy PZKO stało się wydawcą, wtedy już finanse załatwiano po ich linii.

Marian Siedlaczek wspomina swoją pracę w „GL” na spokojnie. – Z zespołem współpracowało mi się całkiem nieźle. Ale nie można powiedzieć o wszystkich. Stałem się naczelnym, w chwili, gdy większość zespołu tworzyli ludzie długo pracujący w redakcji, ekipa z czasów Stanisława Kondziolki i Henryka Kiedronia. Powiedzmy otwarcie, że zmiany polityczne do głosu w „Głosie” doszły dość późno, bo aż w 1992 r. Z tą starszą ekipą nie bardzo mogłem znaleźć wspólny język. Traktowali mnie jak outsidera bez studiów dziennikarskich, byłem dla nich naczelnym z mianowaniem. To, że wygrałem konkurs, było dla nich tylko świadectwem tego, że ten konkurs był zmanipulowany. Na szczęście byli i młodzi, z polotem, nie mający we krwi pisanie z autocenzurą.

Drugą sprawą był konflikt powstały na linii szefostwo redakcji – wydawca. O dziwo! Bo przecież Rada Polaków uchodziła za organ polityczny, a nie ideologiczny. Jednak okazało się, że stare nawyki zaczęły brać górę i część Rady Polaków poczuła chęć do ręcznego sterowania dziennikiem. Zaczynało się od rozliczania dotacji. Wszystkie wnioski o dotacje musiałem podpisywać jako naczelnik. Jednak jeśli chodzi o rozdysonowanie tych pieniędzy, tam już niestety moja rola się kończyła. Tam decydowało de facto kilka osób z Rady Polaków. Zaczęło dochodzić do zgrzytów i konfliktów. Zwłaszcza wtedy, gdy na stanowisku szefa Wydawnictwa „Olza”, które

z ramienia Rady zaczęło zawiadywać „GL”, stanął Janusz Ciesielski. Sens jego wizji wyszedł na jaw ponieważ. Nie zgadzałem się z nim. Nie zgadzałem się np., by poważną część dotacji na „GL” przelewać na pensje pracowników „Olzy”.

Pewnego dnia pan Ciesielski, członek RP, wręczył mi wypowiedzenie z funkcji bez podania powodów.

A czy zmieniło się oblicze gazet? – Wtedy zaczęliśmy dźwigać tę gazetę. Postawiliśmy na młodych, na człowieka myślącego, inteligencję. Powstały nowe rubryki, jak „Luz” czy „Pure kulturalne”. Szło mniej „sieczki produkcyjnej” – tego, ile kanałów wybudowano, czy, jak się „powodzi” kombajnom podczas żniw.

Oprócz spraw dotacyjnych, czy wywierał jeszcze ktoś nacisk na redakcję? – Wtedy trwał konflikt na linii ZG PZKO – Rada Polaków, a mógłbym o nim opowiadać bez końca. Przejawiały się silne naciski za strony Zarządu Głównego PZKO, „Wspólnoty-Coexistentii” na mnie, na moją niezależność. Nie dawało się im mnie podporządkować, więc wymyślano, a to że nakład spada, a to, że nie drukujemy listów czytelników itd.

Jubileusz nie zamknął nurtu rozważań, co by było i jak by było, gdyby „Głos Ludu” nie istniał w powojennej Czechosłowacji...

Kazimierz Kaszper przypomniał słowa Andrzeja Kubisza, jednego z pierwszych redaktorów „GL”, który kiedyś przy nim stwierdził, że ta gazeta nie formowała się jako pismo komunistyczne, ale jako centrum życia zaolziańskiego, gdyż po wojnie nie było żadnego takiego łącznika i ma kolosalny wkład w zagospodarowanie pookupacyjnej białej plamy życia Zaolziaków i przeciwstawianiu się np. reakcji powojennych narodowych socjalistów.

Obchody jubileuszu wywołały także skonsternowanie.

– Dlaczego 60 – lecie? – pytano. – Przecież pierwszy „Głos Ludu” ukazał się 1 stycznia 1920 roku pod redakcją Karola Śliwki i to pismo przetrwało się w ogólnozalziańskie. To on starał się zintegrować Polaków po kataklizmie I wojny światowej. „Głos” zlikwidował dopiero rząd polski w 1938 roku, jak tu Polska przyszła. Ta gazeta mogła powstać po wojnie w 1945 tylko dlatego, że powołano się na kontynuację tamtego partyjnego pisma. Inaczej nie poszłoby jej wydawanie tak gładko. A może w ogóle by go nie było?

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

Fragment wystawy z tematyką „Głosu Ludu”, która czynna jest w galerii Ośrodka Dokumentacyjnego w siedzibie Kongresu Polaków.

Na wystawie przygotowanej przez Ośrodek Dokumentacji Kongresu Polaków zaprezentowano szaty graficzne powojennych „Głosów Ludu”.

Wysłucham, co nurtuje Zaolzie

Dokończenie ze str. 1

Ważnym elementem pracy Konsulatu jest polsko-czeska współpraca gospodarcza, która w ocenie konsula Piotra Czosnyki rozwija się dobrze i z roku na rok rośnie. Zadaniem, którym chciałbym się zająć, jest umożliwienie zarówno obywatelom czeskim, jak i polskim korzystania z przejść granicznych, które z różnych względów nie zostały otwarte i stanowią naturalną barierę w rozwoju małej przedsiębiorczości oraz w kontaktach obywateli terenów przygranicznych.

Konsulat polski został powołany w Ostrawie do ochrony polskiej mniejszości narodowej...

Mam wrażenie, że polska mniejszość chroni się sama poprzez swoją pracowitość, aktywność i zorganizowanie. Sytuacja polskiej mniejszości po zmianach, jakie zaszły w Europie i po wejściu Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej, wydaje się poprawiać. Mam wrażenie, iż stosunek zarówno władz, jak i zwykłych obywateli w porównaniu z latami ubiegłymi uległ poprawie. Cieszy również fakt, iż w sposób bardziej widoczny wypełniane są zobowiązania wynikające z unijnych dyrektyw.

Oczywiście są sprawy, które należałoby zmienić. O tym czy będzie postęp, zadecyduje postawa tutejszych Polaków i być może moja umiejętność porozumienia się z zaolziańskimi organizacjami oraz przedstawicielami władz wojewódzkich.

Np. w sprawie zwrotu majątków polskich organizacji?

Przyznaję, że stanowi to istotny problem w stosunkach polsko-czeskich. Ostatnie spotkanie Adama Daniela Rotfelda,

ANTONI SADOWSKI ma 55 lat, jest z wykształcenia inżynierem mechanikiem specjalizującym się w energetyce jądrowej. W Ministerstwie Spraw Zagranicznych w Warszawie pracuje od 7 lat. Konsulat Generalny RP w Ostrawie jest jego pierwszą placówką. Jak twierdzi, wyjazd nieplanowany. – Stwierdziłem, że to całkiem interesująca propozycja, tym bardziej, że prawie przez cztery lata pracowałem w Czechosłowacji na budowach wielkich zakładów energetycznych – powiedział „Głosowi Ludu”.

Antoni Sadowski, konsul generalny RP w Ostrawie.

ministra spraw zagranicznych RP, z czeskim ministrem Cyrylem Svobodą pokazało, iż ten temat dla władz czeskich jest trudny i niewygodny. Należy więc zrobić wszystko, aby wspólnymi kompromisami dojść do rozwiązania satysfakcjonującego obie strony.

W tej sprawie mogą być różne opcje. Jedną z nich, przykładowo, to wytypowanie przez zaolziańskie organizacje obiektów do zwrotu „z pewną wizją” ich zagospodarowania. Z pozostałych po prostu zrezygnować uzyskując środki finansowe potrzebne na zagospodarowanie pozyskanych nieruchomości. Decyzja zawsze leży w rękach polskich organizacji. One najlepiej wiedzą, co jest w interesie polskiej mniejszości. Natomiast Konsulat nieustannie będzie wspierał te działania. Organizacje polskie są całkowicie samorządne. My możemy pośredniczyć w rozmowach, lobbować, ale nic więcej. Dodam, że dopiero zdobywam informacje o różnych problemach, wchodzę w nie głębiej. Myślę, że Polacy zyskują w oczach Czechów a tendencja związana ze stereotypowym myśleniem, ustępuje.

Jak przedstawiają się Pańskie najbliższe plany pracy?

Planuję szereg spotkań zarówno z władzami miejscowymi, jak i organizacjami zaolziańskimi a więc na pewno będą to cykle spotkań. Ja będę się przedstawiał i... słuchał o problemach, które nurtują poszczególne środowiska.

Odbędą się również spotkania z konsulem honorowym RP w Brnie, Petrem Myrkyńką, i konsulem generalnym RC w Katowicach, Josefem Byrtusem.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

ROZMOWA Z TADEUSZEM MACIOŁEM, KONSULEM HONOROWYM RP W KŁAJPEDZIE NA LITWIE

Polacy na Żmudzi

Żmudź to północno-zachodnia Litwa...

Korzenie polskości na Żmudzi sięgają wielu wieków wstecz. Stamtąd swoje korzenie wywodzi wiele słynnych rodów polskich. Biskupem żmudzkiem był Antoni Dominik Tyszkiewicz. Także matka Józefa Piłsudskiego pochodziła ze starego żmudzkiego rodu Billewiczów, znanego i szanowanego na całej Litwie.

Większość Polaków zamieszkujących dziś na Żmudzi to przesiedleńcy z Syberii i innych terenów byłego Związku Sowieckiego. To ludzie o tragicznych przeżyciach, które wywarły ślad na ich psychice. Większość też z mieszkających tam rodaków nigdy nie odwiedziła swej dawnej Macierzy, choć nadal czują silne związki ze starą ojczyzną.

Tadeusz Macioł, konsul honorowy RP w Kłajpedzie.

Od dwóch lat pełni pan na Żmudzi funkcję konsula honorowego RP

Jestem konsulem honorowym RP w Kłajpedzie, największym mieście Żmudzi. Działalność polskich organizacji wznowiona tam została po odzyskaniu przez Litwę niepodległości, dopiero na przełomie lat 1995/1996 związane było z założeniem tam Klubu Polskiego i powołaniem do życia kłajpedzkiego oddziału Związku Polaków na Litwie i wreszcie otwarciem konsulatu honorowego RP w Kłajpedzie. Dziś możemy już mówić o około 1000-1200 Polakach mieszkających w regionie kłajpedzkim, z których ponad 130 należy do ZPL w Kłajpedzie, a 30 do oddziału ZPL w niedalekim Szilucie.

Jaką rolę w zbliżeniu obu narodów odgrywa dziś konsulat honorowy RP w Kłajpedzie, którym pan kieruje?

Otwarcie konsulatu honorowego RP w Kłajpedzie znacznie ułatwiło mieszkającym tu Polakom realizację wielu projektów i inicjatyw społeczno-kulturalnych, na które trzeba było ubiegać się o pomoc finansową z funduszy europejskich. Dziś możemy się już poszczycić kilkoma takimi zrealizowanymi pomysłami. Była nimi np. możliwość wymiany młodzieży pomiędzy Kłajpedą i kilkoma polskimi miastami. Urzeczywistnienie tych projektów miało ogromne znaczenie w umacnianiu przyjaźni narodu polskiego i litewskiego oraz posłużyło wzbogacaniu obu naszych kultur.

Nie wspominał pan o parafii polskiej w Kłajpedzie.

Prawdziwym sukcesem naszego konsulatu oraz ojców Franciszkanów, a także osobistych starań ojca Marka Dettlaffa i biskupa Jonasa Boruty jest możliwość uczestnictwa w polskich nabożeństwach. Dziś, po latach starań, w każdą niedzielę, w kościele św. Józefa Robotnika w Kłajpedzie możemy modlić się po polsku.

Nasi żmudscy Polacy są od lat izolowani. Polskie delegacje rządowe odwiedzając Litwę nie zaglądają prawie nigdy na Żmudź. Ich pobyty ograniczają się zazwyczaj do Wilna i Wileńszczyzny. Mamy jednak nadzieję, że to się także niebawem zmieni.

Dziękuję za rozmowę.

LESZEK WĄTRÓBSKI

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Przeżyjemy i to sprawozdanie...

Wracając do głosowskiego 60-lecia, o którym pisze w „GL” z 4. 10. br. pani inż. Beata Schönwald, obecna naczelna tego pisma, nie mogę się powstrzymać od kilku uwag. Miało to chyba być obiektywne przekazanie tego, co odbyło się w auli czeskokoczyńskiego polskiego gimnazjum: artykuł sprawozdawczy.

Pierwsza część jest sprawozdawcza, natomiast w drugiej części, na czarnej stronie numeru z 4. 10. br. pani naczelna nie informuje rzetelnie, ale dokonuje własnej oceny. Raczej negatywnie ocenia wystąpienia historyka, pana Stanisława Zahradnika, Kazimierza Kaszpera, dr. Krzysztofa Nowaka, również historyka z Uniwersytetu Śląskiego, oceniającego stosunek czeskich władz partyjnych do „GL”, które spisał na podstawie długotrwałego szperania i żmudnych poszukiwań w archiwach. To historia, to fakty!

Wreszcie Łada Krumnikl. Również nie zdała egzaminu z powodu bardzo niemiłych wspomnień dla wielu obecnych w auli gimnazjalnej. Nie zdała egzaminu, jak wyżej wymienieni panowie, ponieważ nie był to „luz” wg życzeń. Nie rozumiem użytego przez panią naczelną słowa „wysiadła” z fotela redaktora naczelnego. To slangowe słowo pasuje chyba do czegoś innego niż do sprawozdania z okazji jubileuszu „GL”. Żeby było jasno i prosto, bez dyplomacji: Nie ja „wysiadłam” kogoś, ale partia komunistyczna, a ja przez wiele miesięcy dążyłam do wyjawie-

nia prawdy, którą negowano! Ja tylko prawdzie pomogłam. Nie bohaterko, jak się próbuje sugerować w sprawozdaniu, ale już wtedy mógł młyn partyjny powtórnie mnie zniszczyć. Stało się to na „amen” po raz trzeci w 1969 roku. Ja i wyżej wymienieni panowie nie uwzględnialiśmy oczekiwań i nie było „luzu”, stąd wszyscy z powodu nas „stracili ochotę”, by podzielić się wspomnieniami. Pytam, czy sprawozdawca ma prawo wypowiadać tego typu opinie? Nie! Sprawozdawca ma opisywać to, co było. Z okazji 60-lecia „GL” twierdząc, że na „luzie” można było spędzić czas przy lampkach lub butelkach wina z winoteki sponsora, ale w żadnym wypadku przy historycznych faktach, twardej ówczesnej rzeczywistości. Jubileusz gazety to kawał niełatwej historii dziesiątków dziennikarzy, nie tylko żyjących, to również kawał historii naszego Zaolzia. „Mówię zawsze wprost, bez dyplomacji, to mój styl” i dlatego w moim stylu jest wydrukowanie niniejszych uwag w najbliższym numerze „GL”. Nie oznacza to, że zamilknę, i mam nadzieję, że również wyżej wymienieni panowie będą aktywni i będą pisać nawet filozoficzne, polityczne, historyczne itp. artykuły.

I znów „mój styl”: w redakcji „GL” przydałoby się kilka wykładów na tematy dziennikarstwa – co to sprawozdanie, felieton, wiadomość, komentarz, relacja, wywiad, polemika i co to etyka dziennikarska.

Gorąco poleca ŁADA KRUMNIKL

Nowości płytowe

Herbie Hancock – »Possibilities«

Fortepian ostatnio kojarzy mi się z narzędziem szatana. Z późnego urlopu wróciła bowiem moja sąsiadka, emerytowana nauczycielka muzyki. Jej korepetycje za cienką ścianą przyprowadzają mnie o palpitacje serca. I mam nadzieję, że ten chłopiec w okularach zlituje się nade mną i jak najszybciej przekona swoich rodziców, że w tenisie można zarobić większe pieniądze. Dobrze jednak się stało dla całego świata muzycznego, że kariery sportowca nie wybrał Herbie Hancock. Mógł zostać baseballistą, nasz bohater był zafascynowany jednak muzyką jazzową. Ten czarnoskóry pianista do współpracy nad najnowszym krążkiem „Possibilities” zaprosił artystów ze świata popu i rocka, takich jak Sting, Carlos Santana, Annie Lennox czy Christina Aguilera. I słucha się tego z najwyższą przyjemnością.

Hancock zawsze wzbudzał wiele kontrowersji, jego eklektyczny sposób na życie i muzykę nie wszystkim się podobał. Zwłaszcza menedżerowie wielkich wytwórni płytowych przyzwyczajeni bywają często do lalek, którymi można dowolnie poruszać, a Hancock od pięćdziesięciu lat robi swoje i wciąż swoją twórczością powala na kolana. Na „Possibilities” znajdują się przeróbki mniej lub bardziej znanych utworów z historii tzw. muzyki popularnej (sam nie lubię tego określenia). Ortodoksyjni fani jazzu chyba nie będą tą płytą zachwyceni, ba – nawet się nią nie zainteresują, ale to do nich skierowana jest ta muzyka. Uwaga, Hancock nie oszalał na starość i nie zamierza sprzedawać teraz swoich albumów w Tesco. Jazz w swoich początkach był muzyką młodzieżową, tak samo bulwersował stare zgredy, jak współczesny pop czy hip hop.

Dlaczego więc nie wrócić do korzeni?

Mnie osobiście irytuje obecność na płycie plastikowej „barbie” Aguilery, ale jeżeli wziąć pod uwagę fakt, że Hancock osobiście spotkał się z artystami w studiu nagrań, może i lubi taki typ blondynek? Ja wolę Stinga, który w „Sister Moon” znów jest niesamowicie uroczy (jak on to robi?), czy Paula Simon. Jazzowa przeróbka jego piosenki „I Do It for Your Love” w pomyśle Hancocka brzmi bardzo świeżo, podobnie jak znany powszechnie hicior Steviego Wondera „I Just Called to Say I Love You”, gdzie Wonder gra na harmonijce ustnej. Gościem na „Possibilities” jest też m.in. znakomity Irlandczyk Damien Rice, którego album „O” polecam wszystkim, bo to prawdziwe arcydzieło. We wszystkich coverach na pierwszy plan wysuwa się oczywiście fortepian Hancocka, jak przystało na pomysłodawcę projektu. Jak zawsze radośnie rozwichrzony, miejscami rozpedzony jak Pendolino, miejscami zanurzony w deszczowe dźwięki bossanovy.

JANUSZ BITTMAR

Telewizja

SOBOTA 8 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 W rajskim ogrodzie - Wilgotne lasy Amazonii (film dok.) 6.20 Lasy i ludzie 6.35 Dzień dobry w sobotę 6.40 Ekonomia dla Kazika 6.50 Dzień dobry w sobotę 7.00 Rok w ogrodzie (mag.) 7.25 Dzień dobry w sobotę 8.00 Wiadomości 8.25 Cybermysz (pr. komputer.) 8.55 Ziarno (dla dzieci) 9.25 5-10-15 (dla dzieci) 9.55 Scooby, gdzie jesteś? (s.) 10.20 Szkoła złamanych serc (s.) 11.05 Program dla młodzieży 11.35 SF symulator faktu 12.00 Filozofia futbolu 12.30 Program dla młodzieży 12.45 Parapet (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Dobry adres (film pol.) 14.50 Ogniem i mieczem (s.) 15.45 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 Wieczory Humoru i Satyry - Lidzbark 2005 18.25 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Aniołki Charliego (film USA) 22.00 Uniwersalny żołnierz (film USA) 23.45 Około północy (pr. muz.) 0.05 Upadłe anioły (film hongkong.) 1.40 Sprawy rodzinne (film USA) 2.25 Na starcie (s.).

■ TVP 2

5.40 Złotopolscy (s.) 6.05 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.35 Echa tygodnia 7.05 Spróbujmy razem 7.30 Smak Europy 7.40 M jak miłość (s.) 8.35 Mały człowiek (s.) 9.30 Na dobre i na złe (s.) 10.25 Anna Dymna - spotkajmy się 10.50 Camerata (mag.) 11.20 Kręciola (reportaż) 11.40 30 ton! lista, lista lista przebojów 12.10 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.00 Szansa na sukces (s.) 14.00 Familia (pr. rozryw.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.00 Święta wojna (s.) 16.30 Hity na czasie 17.20 Duże dzieci (pr. rozryw.) 18.55 Już w środę mecz Anglia - Polska 19.05 Talki z resztą - Lista Roszka (s.) 19.40 To nie jest koniec świata (pr. med.) 20.05 Panorama flesz 20.10 Wielkie emocje piłkarskiej Dwójki 20.30 Czechy - Holandia - Eliminacje MŚ 2006 22.35 Słowo na niedzielę 23.10 Sport-telegram 23.15 Już w środę mecz Anglia - Polska 23.30 Skok (film kanad.) 1.20 Studio Konkursu Chopinowskiego 1.35 Eliminacje mistrzostw świata 2006.

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Z plecakiem i walizką 7.45 Aktualności flesz 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce liżać 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.10 Eurinfo 10.45 Etre-tat (film franc.) 11.45 Z plecakiem i walizką (s.) 12.10 Panorama morza 12.45 Kowalski i Schmidt 13.10 Telenowyny 13.45 Muzyka łączy pokolenia 14.35 Fidel (film USA) 15.45 Gwiazdy sportu 16.00 Przegląd gospodarczy 16.48 Pocztówki z wdzikiem Teledyski z przeszłości 17.00 Spotkanie z folklorem 17.45 Regiony kultury 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Magazyn publicystyczny 20.00 Telekurier 20.45 Tomek W. (film pol.) 21.15 Galop 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.05 Granica (film USA) 0.45 W kręgu podejrzeń (film włoski).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Twój lekarz 8.00 Transformery (s. anim.) 8.30 Yu-gi-oh! (s.) 9.00 Hugo rodzinny 9.30 Bravo 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża (s.) 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Jezioro marzeń (film USA) 17.10 Granice strachu 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Moja macocha jest kosmitką (film USA) 21.50 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.15 Ślepa furia (film USA) 1.00 Magazyn sportowy 3.00 Reebok Hip Hop 4.35 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.45 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 My z końca świata (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.05 Senne miasteczko (film anim.) 8.55 Diskodrom 2005 9.30 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.15 Nasza wies (mag.) 10.35 Program dla miłośników muzyki dętej 11.10 Szczęście domowe (mag.) 11.40 GEN (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.45 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Pies, który czynił cuda (film USA) 14.35 Film o filmie (dok.) 14.50 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.20 Oczarowanie (s.)

16.15 Największa nadzieja kobiety (film fr.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Nie wahaj się i kręć! - wydanie spec. (pr. roz.) 21.05 Szyfry wojny (film USA) 23.20 Wiadomości 23.25 Bramki, punkty, sekundy 23.30 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 0.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.10 Lawina (film kan.-USA) 1.40 Zabójstwa przy Rue Morgue (film USA) 3.10 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjny klub nie słyszących (mag.) 9.00 Kamera w podróży: Timbuktu (s. dok.) 9.45 Maimiti, dziecko wysp (film fr.) 11.15 Paszkwil (mag.) 11.45 Game Page (mag.) 12.00 Pomarańczka (mag.) 12.30 Sting: Sacred Love (pr. muz.) 13.30 Poszukiwacze wraków (s. dok.) 14.20 Zapomniane wypawy (s. dok.) 14.40 Sportowcy świata (s. dok.) 15.35 Pardubicki Saint Léger (transmisja) 16.45 Buly (mag. hokejowy) 19.30 Euronews 20.00 Concentus Moraviae 2005 (koncert) 21.05 Třebońskie nocturna (dok.) 21.40 Obrazy, słowa, sumienie (dok.) 22.40 Noc z Andělem 0.10 Wielka muzyka nocna I 1.45 Seks w wielkim mieście 2.15 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.50 Groteski Ch. Chaplina 5.15 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.50 Kocur Cliff (s.) 6.45 Cudowny świat Walta Disneya 7.35 Dziką kartą (s.) 8.35 Nowa Podróżomania (mag.) 9.20 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 10.30 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.35 Anděl w górach (film czes.) 14.05 Sami w pustyni (film USA) 16.30 Dempsey i Makepeace (s.) 17.35 Zabójcza ciekawość (film niem.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Live (reality show) 20.20 Czechy - Holandia (piłka nożna) 22.30 Bad Boys (film USA) 0.55 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.30 Porywacze ciał (film USA) 3.00 Dzwonienie do TV Nova 3.25 Prásk! 4.20 Anděl w górach (film czes.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Julie Lescaut (s.) 11.15 t-music (pr. muz.) 12.20 VyVoleni (reality show) 13.05 Policja federalna (s.) 14.55 Bracia korsykańscy (film fr.-wł.) 17.00 Wartość miodu (film czes.) 18.30 VyVoleni (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni - Pojedynek (reality show) 22.00 Żołnierze kosmosu (film USA) 0.25 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.50 Prawo i sprawiedliwość (s.) 1.35 Szybka wygrana 3.15 Robocop: Prime Directives (film kan.).

NIEDZIELA 9 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.05 Tajemniczy świat ogrodów (film dok.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 8.00 Wiadomości 8.10 Domisie (s.) 8.40 Moja farma Dermont w Australii (film dok.) 9.00 Czas na zabawę (dla dzieci) 9.15 Teranerkan (mag.) 9.40 Songowanie na ekranie 10.05 Królestwo Maciusia (s.) 10.35 Szkoła złamanych serc (s.) 11.25 Polagra Farm 2005 11.55 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.40 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 14.00 Wiadomości 14.05 Szpiedzy i piraci (film włoski) 15.50 Droga do zjednoczonej Europy 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 18.25 Lokatorzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.55 Wieczór wyborczy 22.05 Boża podszewka II (film pol.) 23.05 Supplement dokumentalny do serialu „Boża podszewka” 23.15 El Mariachi (film USA) 0.40 Egzorcysta II - heretyk (film USA).

■ TVP 2

5.35 Złotopolscy (s.) 6.00 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.30 Słowo na niedzielę 6.35 Stacyjka (s.) 7.30 Smak Europy 7.45 M jak miłość (s.) 8.35 Księżna Diana i chłopcy (film ang.) 9.25 Selekcja 9.55 Ostoja (s.) 10.20 Żyjące smoki - przyszłość gadów (s.) 11.15 Studio Konkursu Chopinowskiego (s.) 11.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - W Narwiku

ze smakiem 12.00 Sophie - młodsza siostra Sissi (film niem.) 13.35 Tydzień Kultury Beskidzkiej - Nie zapomnę! 14.00 Familia-da (s.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Szansa na sukces (s.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju - Kabaretowy przegląd wydarzeń 17.30 Święta wojna (s.) 19.00 Już w środę mecz Anglia - Polska 19.05 Telepeerele (teleturniej) 20.00 Panorama flesz 20.05 Europa da się lubić 21.00 Egzamin z życia (s.) 22.20 Sport-telegram 22.25 Już w środę mecz Anglia - Polska 22.40 Warszawska Jesień (koncert) 23.35 Fanny i Elvis (film ang.) 1.20 Ogród sztuk (pr. art.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Eurinfo 6.40 Etre-tat (film franc.) 7.20 Książka dla malucha - Cała Polska czyta dzieciom 7.25 Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Gramy dla was 8.00 Koncert życzeń 8.45 Mokre stopy 2005 9.00 Teleplotki 9.45 Telemotorsport 10.10 Pamiętaj o sercu 10.45 Etniczne klimaty 11.45 Co przed nami ukrywano 12.10 Książka tygodnia (mag.) 12.45 Małe ojczyzny 13.45 Złota Tarka 2005 Old Jazz Meeting - Kevin Mahogany (koncert) 14.35 Puchar Polski kobiet 2. runda 16.45 Północ południe 17.00 Magazyn kulturalny 17.45 Regiony kultury 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Śląska lista przebojów 18.55 Lunochody II (reportaż) 19.30 Spotkania z tradycją 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.40 Studio pogoda 20.45 Teatr na polnej scenie 21.10 Galop 21.45 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka 22.15 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.45 Studio pogoda 23.05 Świat magazyn międzynarodowy (mag.) 23.30 Od niedzieli do niedzieli 0.00 Po burzy (film austral.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość 7.30 Jesteśmy (mag.) 8.00 Czarodziejki (s.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 SoundWave Backstage Pass (reality show) 10.00 Dura-cell - Eksploracje (pr. nauk.) 10.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 13.15 Ostatni smok (s.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.15 Za wszelką cenę (s.) 17.15 Kabaret 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.20 Pensjonat pod Różą (s.) 21.20 Fala zbrodni (s.) 22.25 Kuba Wojewódzki 23.25 Granice strachu (pr. rozryw.) 0.25 Magazyn sportowy 2.25 Bitwa o Ziemię (film USA) 4.20 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.35 Mamy 3 latka 6.40 Rok ma 12 miesięcy 7.05 Jaskiniowiec (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Lapidarium (s. dok.) 13.30 Wielka Pardubicka Steeplechase (wyścigi konne) 16.25 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.45 Adresat TVC (mag.) 17.05 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.45 Słowo świąteczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Latający Cestmír (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 3 plus 1 z Miroslavem Donutiem (pr. roz.) 21.25 Bez ogródek (pr. publ.) 21.55 Wiadomości 22.00 Bramki, punkty, sekundy 22.05 Losowanie Sportki i Szansy 22.10 Taggart (film br.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.00 Budzenie zmarłych (s.) 0.50 Adresat TVC (mag.) 1.05 Pytania V. Moravca 2.05 Sportowcy świata.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 W biegu 7.50 Panorama 8.30 Folklorika (mag.) 9.10 Świat książek (mag.) 9.30 Filmopolis (mag.) 10.30 Kultura.cz (mag.) 11.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 11.55 Magazyn religijny 12.15 Magazyn chrześcijański 12.30 Dyspozytor (s.) 13.40 Biedna muzyka (bajka) 14.40 Świat sztuki (s. dok.) 15.40 Policzek nr 111 (film TV) 16.30 Zdrówek Rotrekl (dok.) 17.10 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.30 Filmowe powroty: Księżycowi jubilerzy (film fr.-wł.) 19.00 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Po czesku 21.55 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag. sport.) 23.10 Nocny klub filmowy: Zew ciała (film fr.) 0.55 Fantastyczne obrazy - Podróż do świata widowisk (s. dok.) 1.55 Auto Moto Revue 2.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka.

■ NOVA

6.15 Kocur Cliff (s. anim.) 7.15 Cudowny świat Walta Disneya 8.10 Nu, pogodi! (s. anim.) 8.30 Przyprawy (mag.) 9.05 Week-

end (mag.) 9.50 Śmierć jest wybiórcza (film czes.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.50 Podziemia Planety Małp (film USA) 15.40 Stworzenie Mr. Beana (dok.) 16.40 Profesjonaści (s.) 17.45 Taxi, taxi (film fr.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.20 TeleTele (pr. sat.) 23.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.00 Nico (film USA) 1.50 Strefa mroku (s.) 2.35 Odlamki.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.05 Formule show 8.25 Wyścigi wozów formule I w Japonii 10.15 Prima strzał (teleturniej) 11.20 Świat 2005 (mag.) 11.55 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.55 Obwód Wolfa (s.) 14.55 Living Free (film br.) 16.50 Mroczny sekret 2/2 (film fr.) 18.45 VyVoleni (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.10 Córk i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.20 Dementi (pr. roz.) 23.00 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.40 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 1.00 Szybka wygrana 2.40 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 10 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s. anim.) 9.00 Budzik (s.) 9.30 Papirus (s.) 10.05 Tak, kochanie (film USA) 11.20 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.35 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 13.50 Co tu jest grane? (talk show) 14.10 Auto-Mix (pr. moto.) 14.30 Dziennik sudański Podróż 14.50 Grypa - historie prawdziwe 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką 15.15 Pod kłosem, czyli prognoza pogody (mag.) 15.30 Popołudnie z Jedyneką 15.35 Recepta Jedynek 15.40 Tele-Nowela program o książkach 15.45 Popołudnie z Jedyneką 15.55 Mieszkań w Europie 16.15 Popołudnie z Jedyneką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Casablanca (film USA) 22.10 Misja specjalna (s.) 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 23.05 Wtorek (film pol.) 0.35 Kinematograf (mag.) 0.55 Glob 2005 1.20 W poszukiwaniu Szekspira (s.).

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.20 10 minut tylko dla siebie 6.30 W krainie władcy smoków (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s.) 7.55 Czerdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Studio Konkursu Chopinowskiego 12.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Rejs dobrego smaku 13.10 Wilk - obywatel świata (film ang.) 14.05 Ojczyzna-polszczyzna 14.20 Historia - Memorandum 14.40 Kochaj mnie (s.) 15.00 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 15.50 Klub dobrych kierowców 16.05 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Leczenie raka piersi - nowe nadzieje (pr. muz.) 18.55 Już w środę mecz Anglia - Polska 19.05 Najlepszy z najlepszych 19.35 Młode rekiny (s.) 20.00 Panorama flesz 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.05 Kochaj mnie (s.) 21.30 997 Magazyn Kryminalny 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Już w środę mecz Anglia - Polska 22.45 Warto rozmawiać 0.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.50 Nowojorscy gliniarze (film USA) 1.35 Beethoven w Krakowie (koncert).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.45 Aktualności flesz 7.50 Speed 8.45 Gość dnia 9.00 Na drogach i bezdrożach Afryki (s.) 9.55 To jest temat 10.45 Teleplotki 11.15 Gość dnia 11.45 Tomek W. (s.) 12.15 To jest temat 12.35 Labirynty 13.45 Pogotowie twórczości, czyli jak twórczo rozwiązać problemy 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Na drogach i bezdrożach Afryki (s.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Między pasjami 17.05 Unia widziana ze Śląska - śląskie media w Brukseli 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Raport z akcji 19.00 NOSPR klasycznie i jazzowo 19.50 TV Katowice zaprasza 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności flesz 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.35 Czas siewu i czas żniw (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market

7.10 Interwencja (mag.) 7.30 SoundWave Backstage Pass (reality show) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (teleturniej) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 Ja się zastrzelę (film USA) 13.20 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Reportaż 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Wróg publiczny (film USA) 23.35 V.I.P. (s.) 0.35 Biznes Wydarzenia 1.00 Bumerang 1.30 Nocne randki 2.25 Śmiertelny kres (film austral.) 4.20 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.25 ABCD ekologii 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Dobra dzielnica (s.) 21.00 Afryki czar (s. dok.) 21.30 Reporterzy TVC (reportaż) 22.10 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.25 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.05 Oczarowanie (s.) 1.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.25 Simpsonowie 1.50 Nasza wieś 2.05 AZ-kwiz 2.30 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.15 Śladami wina (s. dok.) 7.45 Słowo świąteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.35 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 13.00 Kalendarium 13.15 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 14.10 Angielski dla najmłodszych 14.25 Senne miasteczko (film anim.) 15.15 Fitness Cup - Open 2005 (rep.) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.55 Nie mam pracy (mag.) 18.10 ABCD ekologii 18.20 Na moll (pr. muz.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Polityczne morderstwa (s. dok.) 20.50 Sposzczenia z zagranicy 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Klub filmowy: Wnętra (film USA) 23.00 Chick Corea & Gonzalo Rubalcaba (koncert) 23.50 Oczekuje pani czarownicy (dok.) 0.50 Punkty spojrzenia 1.15 Powietrze to nasze morze 1.30 Sportowe minuty 2.10 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Lady Boss 2/2 (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.55 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cie kochać (s.) 14.55 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Zamiana żon (reality show) 22.15 Zabójcza broń (film USA) 0.25 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.05 Czynniki kontroli (film USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wąpłowości (s.) 10.00 Prima jazda 11.15 Lekarz ze wsi (s.) 12.10 Stary (s.) 13.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.25 Pomoc domowa (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.45 Basen (s.) 22.55 Przeżyć (film USA) 1.15 Nikita (s.) 2.05 Szybka wygrana 3.45 Seks i kule (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 10. 10. obchodzi swój zany jubileusz zyciowy, 70. rocznicę urodzin

**inż. WIESŁAW
MAROSZCZYK, CSC**

z Trzyńca. Z tej okazji wiązankę najpiękniejszych zyczeń zdrowia, pogody ducha i wszystkiego najlepszego składają żona, syn z rodziną oraz siostra z rodziną.

GL-529

Idź pewnie w kierunku swych marzeń!

H. D. Thoreau

Dnia 7 października obchodził swój zany jubileusz nasz Drog i Kochany

pan inż. TADEUSZ SZYMONIK

Z tej okazji najserdeczniejsze zyczenia zdrowia, optymizmu, pogody ducha z serca zyczą i dziękują za wspólnie dotychczas przeżyte dni żona oraz córki z rodzinami.

AD-146

Wszystkim krewnym, przyjaciółom, znajomym i byłym wychowankom PSP w Lutyni Dolnej oraz Towarzystwu Nauczycieli Polskich, Urzędowi Gminnemu w Lutyni Dolnej, MK PZKO w Lutyni Dolnej składam serdeczne podziękowanie za złożone mi miłe zyczenia urodzinowe, za kwiaty i podarunki. **Cecylia Gil**

GL-545

Mej Drogiej Rodzinie, MK PZKO w Gutach, Związcowi Emerytów w Trzyńcu, Magistratowi miasta Trzyńca, Parafii Ewangelickiej w Gutach oraz wszystkim szanownym przyjaciołom i znajomym składam gorące podziękowania za miłe zyczenia urodzinowe i podarunki. **Paweł Rucki**

GL-550

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Motyle (8, godz. 17.30, grupa E-5); „Měsíční běs” (9, godz. 17.30, grupa A-2); **▲ HAWIERZÓW** - „Měsíční běs” (uwaga - zmiana - 10, godz. 19.00, grupa C-1).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Autostopem przez galaktykę (8, 9, godz. 15.30); Polowanie na drubny (8-10, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Czterej bracia (8, 9, godz. 17.00, 20.00); Sposób na teściową (10, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Kraina obfitości (8, 9, godz. 19.00); **TRZY-NIEC - Kosmos:** Człowiek pies (8, 9, godz. 17.30); Sin City - miasto grzechu (8, 9, godz. 20.00); Czarownica (10, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Roboty (8-10, godz. 15.30); Fantastyczna czwórka (8-10, godz. 17.45); Straż nocna (8-10, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Madagaskar (8, 9, godz. 17.00); 36. ulica (8, 9, godz. 19.00); **CIESZYN - Piast:** Oliver Twist (8-10, godz. 15.00, 17.30, 20.00); **BYSTRZYCA:** Upadek (8, godz. 18.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. **POLSKIE AUDYCE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

KANCELARIA KONGRESU POLAKÓW w RC - oznajmia, że III posiedzenie Rady Przedstawicieli odbędzie się 13. 10. o godz. 16.00 w siedzibie Kongresu Polaków, ul. Komenského 4, Cz. Cieszyn. **OLBRACHCICE** - MK PZKO oraz Chór Mieszany „Olbrachcice” zapraszają 8. 10. o godz. 17.00 do Domu PZKO na obchody jubileuszy 85-lecia zorganizowanego śpiewactwa i 10-lecia Domu PZKO. W programie: chór mieszany „Olbrachcice”, „Sto-

nawa”, Michał Feher - gitara, teatrzyk „Drops”. O godz. 15.00 otwarcie wystawy o działalności MK PZKO.

PTTS „BŚ” - zaprasza 8. 10. na wycieczkę rowerową Karwiną - Jastrzębie Zdrój. Zbiórka przed dworcem kolejowym w Karwinie o godz. 9.00. Inf.: Z. Fierla 596 315 468.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zaprasza na spotkanie 12. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CIERLICKO - Kluby Kobiet i Klub Seniora zapraszają serdecznie na spotkanie 13. 10. o godz. 17.00 do Domu Polskiego na Kościelcu.

KARWINA RAJ - Klub Seniora zaprasza członków na kolejne spotkanie 11. 10. o godz. 16.00.

PIOTROWICE - MK PZKO zaprasza 8. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO na „strykówkę” połączoną z wyświetlaniem filmu pt. „Zwiedzamy Nowy York”.

LESZNA DOLNA - zarząd MK PZKO serdecznie zaprasza członków i sympatyków na tradycyjną imprezę jesienną „Pieczenie placków” 15. 10. o godz. 15.00 w Domu PZKO. Zabawa przy akordeonie dra Józefa Wierzonog.

MISTRZOWICE - MK PZKO zaprasza na wystawę książek, ognisko oraz prezentację dokumentów z działalności koła w niedzielę 9. 10. o godz. 15.00 do ogrodu i budynku byłej polskiej szkoły.

Serdeczne podziękowania sponsorom i zespołowi „Jaworowy”, którzy przyznili się do udanej imprezy z okazji 700-lecia gminy Końska, składa zarząd Stowarzyszenia Obywatelskiego na rozwój Końskiej. **GL-540**

Koncerty

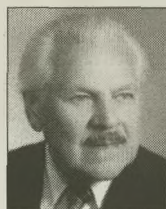
CZESKI CIESZYN - PSA im. Pawła Kalety serdecznie zaprasza na „Koncert bez granic” z udziałem młodych talentów 14. 10. o godz. 16.00 do ewangelickiego kościoła Na Rozwoju. **CIESZYN** - w ramach festiwalu „Muzyka Dawna w Cieszynie” 8. 10. o godz. 18.00 w sali koncertowej PSM na Zamku wystąpi zespół „Il Sospiro”.

Kronika Rodzinna

8. 10. mija 5. rocznica powołania do wieczności naszej Drogiej Żony, Matki, Cioci, Babci, Prababci **śp. ZOFII PAWLAS** z Hawierzowa Szumbarku. Z szacunkiem i miłością wspominają mąż i najbliżsi. **GL-549**

Wiązanka kwiatów na Twym grobie znaczy, że pamiętamy o Tobie.

Dnia 10. 10. 2005 mija 7. bolesna rocznica, kiedy odszedł od nas Kochający Mąż, Ojciec i Dziadek **śp. ANDRZEJ KUBISZ** z Gnojnika. O chwilę wspomnień prosi żona Lila i córki z rodzinami. **GL-546**

Ponieważ wielka jest łaska Twoja dla mnie: Wybawieś duszę moją z głębin krainy umarłych. Ps 86/13

W głębokim smutku pogrążeni wiadomiami krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 6. 10. 2005 zmarła w wieku 96 lat nasza Najdroższa Ciocia, Kuzynka, Krewna **śp. ANNA CIENCIAŁOWA** z Mostów koło Cz. Cieszyna, ostatnio zamieszkała w Domu Spokojnej Starości „Charita” w Cz. Cieszynie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się 13. 10. o godz. 15.00 w kościele ewangelickim Na Niwach w Cz. Cieszynie, skąd Zmarła zostanie przewieziona na cmentarz do Mostów k. Cz. Cieszyna. W smutku pogrążona rodzina. **GL-551**

Oferty

FIRMA ZAJMUJĄCA SIĘ SPRZEDAŻĄ GALANTERII SKÓRZANEJ zatrudni osobę na stanowisko Przedstawiciela Handlowego. Wymagamy: samodzielności, elastyczności, znajomości języka polskiego lub angielskiego, komunikatywności, kreatywności. Oferujemy: samodzielną i odpowiedzialną pracę, motywujące wynagrodzenie. Proszę o przesłanie CV w języku polskim lub angielskim na adres e-mail: rbochniarz@brothers.pl **GL-531**

KORZYSTAJ Z UROKÓW „BABIEGO LATY” - najładniej w Koszarzyskach - zapraszamy do OW Pasieczki i karczmy „U Jarząbka”. Możliwość rezerwacji terminów imprez rodzinnych i firmowych, tel.: 736 103 097, e-mail: info@slestour.cz **GL-552**

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 6. 11. wystawa „Poznań Art Now II”, prezentacja poznajskiego środowiska artystycznego. Otwarte wt-nie: 10-18.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

???

◆ Czy istnieje Bóg? Kim jest Chrystus? ◆
◆ Kim jest człowiek? ◆

Czy wiara jest w modzie? Czy kościół ma sens?

Oferujemy wspólne poszukiwanie odpowiedzi na te i podobne pytania, wstęp do chrześcijaństwa ogólnie.

Początek we wtorek 18 października 2005 o godzinie 19.00 w ośrodku dla dzieci i młodzieży KO-META, przy ul. Čajkovského 2216, Karviná-Mizerov (w tym samym budynku znajduje się także Czerwony Krzyż oraz przedszkole)

W imieniu parafii rzymskokatolickiej serdecznie zaprasza Ks. msgr. inż. Karel Houdek

???

Nadolziańskie »Korzenie«

CIESZYN (kor) - Jeszcze przez tydzień, do niedzieli 16. bm., można na zamku w Cieszynie zwiedzać wystawę pn. „Korzenie”, w ramach „Skarbów z cieszyńskiej tróły”. „Korze-

nie” to pierwsza od wielu lat wystawa prac artystów z polskiej części Śląska Cieszyńskiego: **Jana Wałacha, Ludwika Konarzewskiego i Karola Niedoby.** Obrazy olejne, rysunki, akwarele pochodzą ze zbiorów prywatnych i muzealnych. Wystawa czynna jest od wtorku do niedzieli (10.00-17.00). Warto na Zamek wpaść zwłaszcza w czwartek 13. bm., kiedy to o godz. 17.00 na wystawie odbędzie się koncert kapeli góralskiej „Wałasi”, promujący wydaną właśnie jej piątą płytę pn. „Wołanie”.

Wpadnij do górali

JABLONKÓW (kor) - W jabłonkowskim Domu PZKO odbędzie się jutro o godz. 16.00 drugie spotkanie Ogniska Oddziału Górali Śląskich. Mogą w nim wziąć udział wszyscy miłośnicy folkloru góralskiego i góralszczyny.

Dubiel Vitrum to nowoczesny zakład obróbki szkła zlokalizowany w Polsce produkujący lustra łazienkowe oraz do szkła do wyposażenia wnętrz. Dubiel Vitrum jest pięciokrotnym laureatem konkursu „Lider Rynku” w produkcji lusterek na rynek polski. W związku z wejściem na rynek czeski firma poszukuje:

Przedstawiciela Handlowego ds. sieci na terenie Czech

Zakres obowiązków: utrzymywanie stałych kontaktów z marketami, zatowarowanie nowych marketów, budowa ekspozycji lusterek, szkolenie personelu marketu z produktów, sporządzanie zamówień, realizacja planów sprzedaży.

Wymagania: obywatel RP lub Czech mieszkający w okolicach Ostrava-Olomouc-Brno lub Cieszyn znający język czeski oraz polski (lub angielski), preferowane wykształcenie wyższe, mile widziane doświadczenie w handlu, dobra obsługa komputera (Office, internet), dostęp do internetu, prawo jazdy, umiejętności techniczne, gotowość do otwarcia działalności gospodarczej, posiadanie własnego samochodu.

Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie CV wraz z listem motywacyjnym w języku polskim lub angielskim na adres: rekrutacja@dubielvitrum.pl z tematem wiadomości „PH Czechy”

W CV prosimy o zamieszczenie klauzuli o ochronie danych osobowych. Upewnijmy się, że skontaktujemy się tylko z wybranymi kandydatami.

Prace nad projektami o charakterze handlowym i organizacyjnym z ukierunkowaniem na Polskę

(Zapewnianie wydawania polskiej mutacji czasopisma fachowego StomaTeam - kontakty z partnerami i ogłoszeniodawcami, pozyskiwanie wystawców na fachowe targi dentalne, tłumaczenia tekstów na język polski, korekty itp.)

Wymagana jest znajomość języka polskiego, doświadczenia w handlu, umiejętność obsługi komputera, odpowiedzialność, komunikatywność, prawo jazdy kat. B.

Dowolny czas pracy. Warunki płacowe: 8 000 Kč + prowizje (prowizje z pozyskanych ogłoszeń do czasopisma, wystawców na targi fachowe itp.)

Listy motywacyjne wraz z życiorysem w formie strukturalizowanej należy kierować pod info@stomateam.cz

Staroměstská 583, Trzyńec
(naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čapková 10
Tel. 558 32 62 98

1 750 000,- Kč duża zniżka Ligotka Kameralna Willa 2x4+1. Możliwość kancelarii. Parcela 480 m. Tel.: 777 077 034	790 000,- Kč Cz. Cieszyn Stary dom rodzinny 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	1 850 000,- Kč Gródek IZNÍŽKA! Dom rodzinny 6+1+ garaż. Parcela 1 200 m. Tel.: 777 077 034
1 880 000,- Kč duża zniżka Trzyńec Kanada Dom rodzinny 2x2,5+1. Spokojna okolica. 818 m. Tel.: 777 077 034	1 650 000,- Kč duża zniżka Trzyńec Guty Nowy dom rodzinny 3+1. Właznie wyposażenia. Tel.: 777 077 034	2 300 000,- Kč Cz. Cieszyn Dom rodzinny 4+1+garaż. Po rekonstrukcji. 1 677 m. Tel.: 777 077 034
2 200 000,- Kč duża zniżka Cz. Cieszyn, IZNÍŽKA! Willa 6+1 z 30-tych lat. Po rekonstrukcji. Tel.: 777 077 034	1 450 000,- Kč duża zniżka Bystrzyca Dom rodzinny 5+1. Parcela 2 500 m. W dobrym stanie. Tel.: 777 077 034	1 880 000,- Kč Bystrzyca Stary dom rodzinny i dom komercyjny 5+1. Tel.: 777 077 034

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach www.flash-reality.cz

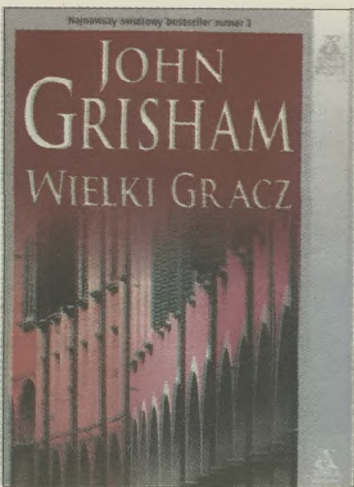
Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa ludwisarni Marii Tomáškové - Dytrychowej „Dźwięki metali”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

BIALA GALERIA: do 16. 10. wystawa Petra Borečka - „Cesta za světlem”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD. **SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina:** do 27. 10. wystawa „Karwiński salonik” (obrazy, rysunki, grafiki, plastyki i ceramika). Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

JOHN GRISHAM – »Wielki gracz«

Wyd. „Amber”. Najnowsza książka Grishama, mistrza thrillerów prawniczych, z których większość została sfilmowana. Książka ponownie z sensacyjną intrygą na miarę „Firmy” i „Raportu Pelikana”. Joel Backman mógł otworzyć każde drzwi w Waszyngtonie, załatwić wszystko na Kapitolu. Zanim został skazany na dwadzieścia lat więzienia... Był wszechpotężny, negocjował miliardowe umowy, pośredniczył w międzynarodowych kontraktach. Zanim wszedł w tę grę... Ale w więzieniu jest przynajmniej bezpieczny. Do dnia gdy po sześciu latach zostaje niespodziewanie uwolniony przez prezydenta...

MEG CABOT – »Włoskie szaleństwo«

Wyd. „Amber”. M. Cabot jest ulubioną pisarką nastolatków na całym świecie, a także znaną autorką powieści obyczajowych dla kobiet. Jej książki podbijają serca czytelników błyskotliwym poczuciem humoru i zaskakującą intrygą wplecioną w romantyczną fabułę. Podobnie jest w „Włoskim szaleństwie” – Włochy to zdaniem Marka i Holly najbardziej romantyczne miejsce na ślub. Wprost idealne – gdyby nie świadek, który uważa, że pan młody popełnia właśnie największy błąd w życiu, i zamierza mu wyperswadować małżeństwo. Katastrofie może zapobiec tylko Jane, drużna panny młodej. Zrobi wszystko, żeby romantyczna podróż zakończyła się ślubem. Nawet jeśli sama będzie musiała się zakochać...

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszyńskie.

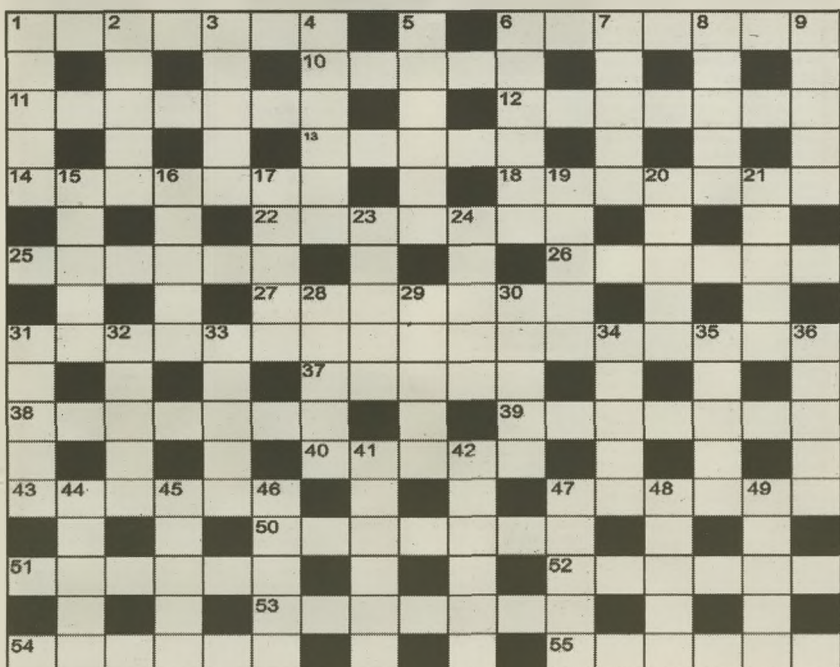
Krzyżówka

Poziamo: 1. pisarz 6. przysmak nie tylko dla królika 10. centralny plac w greckich miastach 11. stolica Ontario 12. finansom na uczelni szefuje 13. półwysep w Chorwacji. 14. meble produkuje 18. w Kanonie dziesięciu mówców figuruje 22. duży, kryty pojazd konny 25. „Ojciec Goriot” to jego dzieło 26. kuzynka karpia o srebrzystym połysku 27. łokieć i część ramienia ochraniał 31. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE (Powieść Henryka Sienkiewicza)** 37. mierzy i wskazuje czas 38. na polonezy się koncentrował 39. cecha wyróżniająca 40. nad kanałem Marna – Ren leży 43. czarny kontynent 47. do Dunajca wpada 50. do funkcji trygonometrycznych zaliczany 51. w Ulan Bator mieszka 52. dwusład z kanału 53. C₂H₅OH 54. tworzywo na komplety stołowe 55. miejsce pochówku.

Pionowo: 1. wodna bylina z rodziny

grzybieniaty 2. okres składania ikry 3. jedna z trzech na ringu 4. chińska filozofia 5. spodnie 6. 8462 m w Himalajach 7. przedmiot 8. licha szkap 9. niejedyn w zdaniu 15. obieżyświat 16. pochlebca 17. Marciano 19. w Japonii samochody produkuje 20. autobus z Dolnego Śląska 21. radziecki statek kosmiczny 23. na Pojezierzu Iławskim go znajdziesz 24. po udanym spektaklu 28. w północnej Francji leży 29. W Anglii leży 30. pędzel do graffiti 31. czasami bywa słomiana 32. w horrorach straszy 33. do porcjowania kurczaka 34. tropikalne zboże 35. drewniane wiaderko 36. port w Szwecji z promem do Świnoujścia 41. kupałnik górski 42. państwo w Europie Środkowej 44. ogół roślin na danym obszarze 45. palma z Kolumbii i Wenezueli 46. miękka, jedwabna tkanina 47. pieśń biblijna 48. statua 49. cherubin.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 1 października 2005:

Poziamo: 1. POBÓR 5. RABUŚ 9. JÓZEF 12. OHRZA 13. NUADU 14. LINCZ 15. DELHI 16. JUBEL 17. SABLE 18. AELLI 19. TEKST 20. TEATR 21. TORBA 22. APACZ 25. DUBAS 28. PIERWSZY KROK W CHMURACH 35. ZGRYZ 36. WYZAR 37. KIELCE 38. EWA 39. IMBRYK 40. NAGUS 41. ROLLS 42. KLOCKI 43. ZET 44. TIRANA 45. CIAŁO 46. ALINA 47. STRAWA 48. TYŁ 49. RESZKA.

Pionowo: 1. POLITYP 2. BINOKLE 3. ROZSTAW 4. DROBIAZG 5. RADETZKY 6. BALSAMO 7. ŚNIARDWY 8. WALLABHA 9. JUJITSU 10. ZABORCA 11. FELLACH 23. PSZENICA 24. CYROGRAF 26. UCZELNIA 27. AMRISTAR 29. IGIELIT 30. RELACJA 31. RZESZOT 32. KWARTAŁ 33. ROBERTS 34. CZYNNIK.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka Zuzanny Śliwa pt. „Tajemnice miejsc niezwykłych w Polsce”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 14. 10. 2005 o godz. 12.00. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 1. 10. otrzymuje Alina Motyka – Karwina. Nagroda do odebrania w redakcji.

LIGA MISTRZÓW PIŁKARZY RĘCZNYCH: BANIK JUTRO ZAGRA W PARYŻU

Karwiniacy optymistami

Jeszcze w środę szczyploności Banika Karwina zaliczyl grany awansem mecz

5. kolejki ekstraklasy, w którym pokonali na wyjeździe 35:19 Pilzno, ale wraz z syreną końcową myślami byli już przy jutrzejszym pojedynku Ligi Mistrzów. Banik w 2. kolejce Champion's League zaprezentuje się w niedzielę na parkiecie zespołu Handball Paryż (17.00). Francuzi w miniony weekend na inaugurację rozgrywek pokonali na wyjeździe 27:22 Iłtewski Granitas Kowno, karwiniacy poległ na własnych śmieciach 22:28 w spotkaniu z wicemistrzem Niemiec, ekipą Flensburgu Handewitt.

Aczkolwiek to dopiero początek rozgrywek, już teraz eksperci od piłki ręcznej zdecydowanie faworyzują elitarnie kluby z Francji i Niemiec jako zwycięzców rywalizacji w grupie H. Karwina ich zdaniem powinna powalczyć z Kownem o trzecią lokatę w grupie, premiowaną startem w Pucharze Zdobywców Pucharu. Prognozy ekspertów nie zawsze się jednak sprawdzają i nie mielibyśmy oczywiście nic przeciwko temu, by to Karwina po raz pierwszy w historii awansowała z grupy podstawowej Champion's League.

W pojedynku z Flensburgiem podopieczni trenera Jiřego Ketrta pokazali się w całkiem dobrym świetle. Z tym rywalem Banik zmierzył się już w zeszłej edycji LM i może dlatego karwiniacy nie przestraszyli się Flensburgu. Świetnie bronili słowacki bramkarz Miloř Putera, dobrze spisali się też

karwiniacy w linii obronnej. Szwankowała tylko ofensywa i jeśli Banik chce marzyć jutro w stolicy Francji o korzystnym wyniku, musi w fazie ofensywnej zagrać zdecydowanie skuteczniej. – Z Flensburgiem popełnialiśmy niepotrzebne błędy techniczne i w głupi sposób traciliśmy piłkę. To problem, z którym borykali się już w zeszłej edycji Ligi Mistrzów. Mamy młody zespół i w decydujących momentach chłopców gotuje po prostu trema – powiedział „GL” menedżer karwińskiego zespołu Miroslav Pelech.

Za sprawdzian generalny przed jutrzejszym meczem posłużył śródowny pojedynek z Pilzнем. Zawodnicy udowodnili trenerowi, że potrafią strzelać sporo bramek. 35 goli do siatki Pilzna to bardzo dobry wynik, nie zominajmy jednak, że Pilzno to prze-

ciwnik z całkiem innej półki, aniżeli wicemistrzowie Francji. – Zależenia przed meczem z Pilzнем były takie, że chłopcy potrenują różne warianty gry w ataku. Faktem jest, że rywal nie grał tak agresywnie w obronie, jak ma to miejsce w Lidze Mistrzów – uważa Pelech. W Paryżu Banik nie stoi jednak na straconej pozycji. Francuzi nie zaliczyli wcale łatwego meczu z Kownem i są pod dużą presją własnej publiczności. – Paryżanie może nie mają tylu gwiazd, co Flensburg, ale są bardzo silni zespołowo. Praktycznie nie posiadają słabego punktu, u siebie ponadto grają dosyć ofensywnie – informuje Pelech. To może być szansa dla Banika. Podopieczni trenera Jiřego Ketrta potrafią grać bowiem z kontry i przy dobrej dyspozycji bramkarza Putery oraz strzelców (w Pilznie świetnie spisali się zwłaszcza Zdráhala, Hórák i Sobol) szybkie wypady do odkrytej obrony mogą być kluczem do sukcesu Karwiny. – Pojedynek z Paryżem pokaże, na ile realnie możemy marzyć o awansie z grupy, przed nami jednak bardzo trudny rywal – dodał Pelech.

Do stolicy Francji karwiniacy odlecieli wczoraj z lotniska w Bratysławie. Trener Jiř Ketrť może liczyć na wszystkich zawodników, którzy pojawili się w meczu z Pilzнем. Nikt nie narzekał na kontuzje, zdaniem Pelecha w ekipie panuje optymizm, ale w granicach zdrowego rozsądku. – Możemy sprawić tylko niespodziankę, niech martwią się Francuzi.

JANUSZ BITTMAR

Co slychać?

● I LIGA HOKEJA NA LODZIE: Hawierzów – J. Hradec 4:2 (0:0, 4:0, 0:2). Bramki: 25. Zúrek, 25. Mikšan, 27. Seman, 40. Sprášíl – 41. Mrkvička, 60. Škoda. Sędziował Minář. Kary 4:6, wykorzystane 0:1. Widzów 1852. Pantery przesądziły o swej wygranej w drugiej odsłonie. WCZORA! po zamknięciu numeru Hawierzów podejmował u siebie Hradec Kralowey. (jb)

XXIX MISTRZOSTWA PZKO W BIEGU PRZELAJOWYM

Memoriał Wandy Delong

Piękna, słoneczna niedziela 2 października przywitała w Mistrzowcach, gdzie odbywały się już po raz 29. otwarte mistrzostwa PZKO w biegu na przełaj, 43 sportowców w wieku od 6 do prawie 70 lat. Najwięcej przyjechało ich z sąsiedniego Czeskiego Cieszyńa (15), prawie tyle samo z najodleglejszej Łomnej Dolnej (dzięki ofiarnemu trenerowi Józefowi Wacławskowi, który ze swoimi jest tu zawsze). Sprawny przebieg mistrzostw zapewniali już tradycyjnie sędziowie z Trzyńca na czele z p. Władysławem Żyłą, nad zdrowiem biegaczy czuwał zaś dr Tomasz Henner.

Wyniki: chłopcy (1470m). Kat. lat 6 – 9: 1. M. Kluz (Bystrzyca) 5:54,2. 2. H. Molin (Cz. Cieszyń) 6:07,8. 3. M. Folwarczny (Cz. Cieszyń) 6:08,1. **Kat. 10 – 12:** D. Hóta (Łomna D.) 5:20,6. 2. M. Łysek (Łomna D.) 5:29,2. 3. M. Cymorek (Cz. Cieszyń) 5:36,1. **Kat. 13-15:** 1. J. Kyrych (Łomna D.) 5:10,6. 2. St. Kantor (Bystrzyca) 5:18,6. **Mężczyźni (2930 m). Kat. 16-18:** J. Łysek (Łomna D.) 11:09,1. 2. R. Sikora (Łomna D.) 11:09,3. 3. D. Ryłko (Gimnazjum Cz. Cieszyń) 12:34,2. **Kat. 19-35:** 1. D. Wawreczka (Karwina) 12:39,5. 2. M. Wacławek (Łomna D.) 13:07,4. **Kat. 36-50:** 1. R. Słowioćzek (Jabłonków) 10:53,6 (najlepszy czas), 2. K. Gaura (Cz. Cieszyń) 13:45,8. 3. St. Folwarczny (Cz. Cieszyń) 15:22,8. **Kat. ponad 50 lat:** Józef Wacławek (Łomna D.) 17:05,1.

Puchar Przechodni, będący główną nagrodą Memoriału W. Delong, zdo-

była drużyna Łomnej Dolnej (która jedyna wystawiła kompletne drużyny mężczyzn i kobiet), gdyż gimnazjalistom, którzy sięgali po to trofeum w dwu ostatnich latach, zabrakło jednego zawodnika.

Organizatorzy już dziś zapraszają na jubileuszową, trzydziestą edycję tego bardzo sympatycznego spotkania wszystkich, którzy lubią ruch w przyrodzie. Będzie to w pierwszą niedzielę października 2006 roku.

Z OSTATNIEJ CHWILI. Poinformowano nas, że znaleziona została dziecięca kurtka. Zguba do odebrania jest u organizatorów. (k)

Nasza oferta

● **PIŁKA NOŻNA – MŚLF:** Trzynieć – Hranice (dziś, 10.15). **DYWIZJA E:** F-M – Cz. Cieszyń (dziś, 10.15), Dzieńmorowice – M. Albrechtice, Horka – Karwina (dziś, 15.30), Kr. Nowe Sady – Orłowa, Krawarze – Olbrachcice (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA OKRĘGU:** Bogumin – Wracimów (dziś, 10.15), Haj – Mosty (dziś, 15.30), Frydlant – L. Piotrowice (jutro, 15.30). **I A KLASA – gr. B:** Stonawa – FK Hawierzów, Sł. Rychwałd – Czeladna (dziś, 15.30), Bystrzyca – Liskowice, Skrzeczno – Stare Miasto (jutro, 15.30). **I B KLASA – gr. B:** Pietwałd – Classic Ostrawa (dziś, 15.30). **I B KLASA – gr. C:** Datynie D. – Orłowa B, Wędrynia – Karwina B, Żuków G. – Gródek, Sedliszcze – Sucha G. (dziś, 15.30),

Wierzniovice – Niebory, Śmiłowice – Nydek, Jabłonków – Lutynia D. (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** B. Rychwałd – Cierlicko, Sn Hawierzów – Zabłocie, L. Łąki – SKF Hawierzów, F. Orłowa – Domasławice, Sn Orłowa – Dąbrowa (dziś, 15.30), G. Błędowice – Sł. Pietwałd, Bogumin B – I. Piotrowice (jutro, 15.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Noszowice – Gnojnik, Oldrzychowice – Piosek (dziś, 15.30), Bukowiec – Chlebowice (jutro, 15.30).

● **HOKEJ NA LODZIE – ekstraklasy:** Trzynieć – K. Wary (jutro, 17.00). **II liga:** Orłowa – Przerów (jutro, 17.00). (jb)

Powtórka z Memoriału Alojzego Adamca

Młodzi piłkarze z Suchej Górnej (w pomarańczowych kamizelkach) i Jabłonkowska stoczył z sobą bardzo zaciekły pojedynek (zwyciężył Jabłonków 2:1).

Do dobrego poziomu turnieju PSP przyczynili się też ekipy Bystrzycy (czerwone koszulki) i Czeskiego Cieszyńa (3:0 dla Bystrzycy). Przypomnijmy, iż triumfem turnieju została w piątek 30. 9. drużyna Bystrzycy.

Spadkobierca i kontynuator 85-letniej tradycji śpiewactwa w Olbrachcicach, chór mieszany „Olbrachcice” z dyrygentem Brunonem Kaliną.

Dwa jubileusze

OLBRACHCICE (s) – Olbrachcickie Koło PZKO obchodziło w ub. sobotę dwa jubileusze: 85-lecie zorganizowanego śpiewactwa w Olbrachcicach oraz 10-lecie swej siedziby, Domu PZKO.

Pytanie do:

ZDENEY SAMKOWEJ, prezes organizacji Gmina Słowaków w Trzynie.

Jak ocenia Pani dwuletnią działalność trzynieckiej organizacji Gminy Słowaków?

Uważam, iż jest bardzo dobrze, że na naszym przygranicznym terenie, gdzie stykają się trzy środowiska kulturowe, powstała organizacja zrzeszająca Słowaków i ich sympatyków. Udało nam się utworzyć trzon zrzeszenia będącego ostoją nie tylko dla mieszkających na Zaolziu Słowaków, ale jednocześnie dla osób pielęgnujących kulturę słowacką, które posiadają przychylny stosunek do tego kraju. Nasza organizacja aktywnie włączyła się do prac Gminy Słowaków, która działa już od dziesięciu lat na terenie RC. Gmina posiada szeroko rozwiniętą strukturę organizacyjną, urządza regularnie ogólnokrajowe imprezy społeczno-kulturalne, jest wydawcą czasopisma, prowadzi działalność wydawniczą i interesuje się pozycją swoich członków w instytucjach RC. Pod jej ochronnymi skrzydłami mogliśmy z powodzeniem rozpocząć działalność. Działająca od dwóch lat w Trzynieckim Gmina Słowaków ma już silną i ważną pozycję. (man)

Nogoda

WTOREK – Zachmurzenie małe, pogodnie. Rano i wieczorem lokalne mgły. Temperatura w nocy od 7 do 3 st. C, w dzień od 15 do 19 st. C.

ŚRODA – Bez większych zmian. Temperatura w nocy od 7 do 3 st. C, w dzień od 14 do 18 st. C.

Na okolicznościową imprezę złożył się koncert spadkobiercy i kontynuatora tradycji śpiewaczych w tej miejscowości, chóru mieszanego „Olbrachcice” (dyr. Bruno Kalina), zaprzyjaźnionego chóru mieszanego ze Stonawy (dyr. Marta Orszulik), gitarzysty klasycznego Michała Febra (ucznia Konserwatorium w Ostrawie) oraz widowisko sceniczne w wykonaniu PZKO-wskiego Teatryku Dziecięcego „Drops” (kierownictwo Jadwiga Czap). Prezentem imprezy była Helena Legowicz.

Gospodarze dołożyli starań, aby impreza swoim poziomem odpowiadała randze jubileuszów.

Ciąg dalszy na str. 3

Dom Jury spod Grónia

NAWSIE (man) – Zwieńczeniem obchodów 20. rocznicy otwarcia nowego Domu PZKO była uroczystość połączona z odsłonięciem tablicy pamiątkowej ku czci Gorolskiego Hetmana, Władysława Niedoby – niezapomnianego Jury spod Grónia. Siedziba MK PZKO odtąd nosi nazwę Dom PZKO im. Jury spod Grónia.

Sobotnią imprezę otworzył koncert chóru „Melodia” pod kierownictwem Aleksandry Zeman (akompaniament na organach Daniela Worek), po czym o historii nawiejskiego Domu PZKO opowiedziała Halina Przeczek. Poetyckie refleksje na temat Nawsia przedstawił Jan Pyszko, obchodzący w tych dniach jubileusz 80. urodzin.

Później zrobiło się bardzo wesoło,

ponieważ na scenie pojawił się gwiazdarz Filip, czyli Tadeusz Filipczyk, który na swój sposób przedstawił historię Nawsia i PZKO. Następnie nawiejskie dzieci szkolne i przedszkolne pod okiem nauczycielek Grażyny Štirby i Aleksandry Nagy odegrały widowisko „Budujemy dom”...

Ciąg dalszy na str. 3

Kto chce zrobić zakupy w centrum Ostrawy, lepiej żeby z tym poczekał do 31 listopada. Wtedy właśnie, zgodnie z planem, zostanie oddany do użytku kolektor centrum, który już parę lat budowany jest w Morawskiej Ostrawie. Z budową podziemnego tunelu, który wypełnią kable i rury systemu energetyczno-łącznościowo-wodno-kanalizacyjnego młasta związana jest także przebudowa ulic. Otrzymają one nowe oświetlenie, na jezdniach kładzona jest kostka granitowa, na chodnikach pojawi się marmur. Łączne koszty z tym związane wyniosą 800 mln koron. Kolektor jest finansowany z trzech źródeł: funduszu europejskiego ISPA (88,4 mln), Państwowego Funduszu Ochrony Środowiska (11,2 mln) oraz z budżetu młasta (560 mln). Póki co, mieszkańcy i przyjezdni przedzierają się przez pryzmy kamieni, zaprawę cementowej i klucz między wózkami widłowymi. (mro)

MARIAŻ »MOKATE« I »DUKATU« DAJE EFEKTY, CZYLI Zagraj o herbatkę

Fuzja z polską spółką „Mokate” pozwala zlińskiemu producentowi herbat „Dukat Inc” rozłożyć skrzydła. Odkąd „Mokate” – jeden z największych polskich producentów cappuccina i herbat – stał się jedynym akcjonariuszem „Dukata”, czeski konsument może spodziewać się kolejnych herbacianych nowinek. Spośród nich na uwagę zasługuje chociażby „Słodka minutka” – sztucznie słodzona herbata ekspresowa w okrągłych woreczkach, szczególnie polecana cukrzykom oraz osobom

walczącym z nadwagą (na polski rynek została wprowadzona dwa miesiące temu) czy herbaty typu „Bionatural” produkowane z naturalnych ekologicznych składników ze specjalnymi herbatkami dla kobiet i mężczyzn włącznie. Dla naszego Czytelnika wspólna oferta „Mokate” i „Dukata” może być o tyle ciekawa, że już niebawem będzie mógł zagrać w naszym Jesiennym Konkursie „GL” o zestawy herbat będących wspólnym transgranicznym dziełem obydwu firm. (sch)

NA MARGINESIE ZABUDOWY OSTRAWSKIEJ »KAROLINY«

Odkąd prezydent Ostrawy postawił na swoim lekceważąc efekty konkursu architektonicznego na zagospodarowanie terenu po koksowni „Karolina”, ziemią tą zaczęli interesować się developerzy.

Z jednym z nich – Korporacją „Tri-Gránit” – spotkali się w poniedziałek przedstawiciele młasta oraz reprezentanci mediów. Developer – zajmujący czołową pozycję w Europie Środkowo-Wschodniej, którego udziałowcami są m.in. Nathaniel Rothschild, Peter Munk oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju – przedstawił swoją koncepcję zagospodarowania „Karoliny”.

Posiadający doświadczenia w budowie centrów handlowo-usługowo-mieszkalnych developer (przykłady jego pracy są w Budapeszcie, Bratysławie, czy powstającym obecnie Luxembourg Plaza w Pradze oraz Silesia City Center w Katowicach) widzi „Karolinę” jako zwartą dzielnicę bloków i

podwórzy z obszerną siecią kafejek, sklepów i restauracji, której centralną oś tworzyłby szeroki „bulwar” otoczony szeregiem drzew a prowadzący do tzw. dwuhali – obiektu zabytkowego, w którym

Twarz z implantem?

miałaby znaleźć miejsce galeria sztuki, bądź inna instytucja kultury. Dominantami bulwaru (określonego jako park) byłyby fontanny o wielkich taflach wodnych, a dzielnicy dwa drapacze chmur wylaniające się z 5- i 6-piętrowych domów. Całość centrum „Karoliny” miałaby być „podparkingowana” (mowa o kilku tysiącach miejsc parkingowych pod ziemią). Celami projektu, w myśl developerskich założeń, miałoby być m.in. przyłączenie „Karoliny” do centrum młasta i stworzenie „bezpiecznego miejsca spacerów i spotkań” oraz podłączenie do

tras rowerowych wiodących nad Ostrawicą. „Można by także usytuować tu nowy magistrat młasta” – zasugerowano na spotkaniu.

„Karolina”, jak podkreślali prezentujący projekt, stwarza niepowtarzalną okazję do wkomponowania starego młasta w obręb nowej dzielnicy.

No właśnie, nowoczesne bryły szklanych budynków, dominanty fontann nijak się mają do żelazo-ceglasto-górnico-hutniczej przeszłości grodu nad Ostrawicą. Koncepcja – wierzę, że całkowicie zgodna z najnowszymi tendencjami w europejskiej architekturze – mogłaby być zastosowana w Budapeszcie, Brukseli czy Londynie – każdym milionowym mieście. W ostrawskim centrum będzie dominować, wpływając na zmianę wizerunku młasta. A jak wiadomo nie tylko z życia – każde młasto ma swój niepowtarzalny charakter, własną twarz.

Po co jej implant? (mro)

TYDZIEŃ

3 - 9 X 2005

■ Ministrowie spraw zagranicznych Unii Europejskiej porozumieili się w Luksemburgu co do rozpoczęcia negocjacji z Turcją. Decyzja ta oznacza uchYLENIE drzwi dla członkostwa Turcji w Unii Europejskiej, ale nie przesądza jeszcze o jej przyjęciu.

■ Na jeziorze George'a w amerykańskim stanie Nowy Jork zatonał statek wycieczkowy. Zginęło 21 osób, w większości emerytów.

■ Rosyjski statek kosmiczny Sojuz, na którego pokładzie znajdują się astronauta rosyjski i amerykański oraz „turyista kosmiczny”, Amerykanin Gregory Olsen, przycumował bezpiecznie do Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Olsen zapłacił za udział w kosmicznej ekspedycji 20 milionów dolarów.

■ Według raportu organizacji Centre for Retail Research, Brytyjczycy kradną w sklepach częściej, aniżeli inni Europejczycy. Najbardziej wśród Europejczyków kradną w sklepach obywatele Szwajcarii. O tym, dlaczego w tym procederze prym wiodą akurat Brytyjczycy, raport milczy.

■ 60 dzieci w wieku 12 - 14 lat zostało porażonych prądem elektrycznym podczas treningu na basenie pływackim w Zaporozu na Ukrainie. Jeden z chłopców zmarł wskutek odniesionych obrażeń w szpitalu.

■ Niezadowoleni prywatni lekarze zorganizowali w Pradze, przed siedzibą Ministerstwa Zdrowia, demonstrację. Protestowali w ten sposób przeciwko opóźnionym płatnościom ubezpieczalni zdrowotnych i ogólnej, ich zdaniem wielce niezadowolającej, sytuacji w czeskiej służbie zdrowia. Większość lekarzy prywatnych w RC zamknęła w tym dniu swoje gabinety.

■ Deszcze i powódzie spowodowane przez burzę tropikalną Stan, która przeszła nad Ameryką Środkową oraz Meksykiem, spowodowały śmierć co najmniej 2 tys. osób. Znaczną część ofiar stanowią dzieci. Wskutek osunięć ziemi w Gwatemali zginęło prawie 1500 osób.

■ Biznesmen czeskiego pochodzenia, Viktor Kožený, został na wniosek amerykańskiej prokuratury aresztowany na Bahamach, gdzie od kilku lat mieszka. Dwóch jego współników policja amerykańska aresztowała w Nowym Jorku. Trzech biznesmenów miało odpowiadać m.in. za korupcję, której mieli dopuścić się w Azerbajdżanie.

■ W rumuńskiej Deltie Dunaju stwierdzono przypadki ptasiej grypy. Władze nakazały ubiór tysięcy sztuk drobiu, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się choroby.

■ Sąd Najwyższy Izraela zakazał armii używania cywilów palestyńskich w charakterze „tarczy ludzkiej” podczas operacji, których celem jest wygnanie radykałów z ich kryjówek.

■ Trzęsienie ziemi o sile 7,6 st. w skali Richtera, które nawiedziło Pakistan, Indie i Afganistan, spowodowało śmierć co najmniej 30 tys. ludzi i ogromne szkody materialne. Ambasada RC w Islamabadzie poinformowała, że w rejonie dotkniętym przez kataklizm znajdowała się grupa czeskich alpinistów, z którymi na razie nie udało się nawiązać kontaktu.

■ W Polsce odbyła się pierwsza tura wyborów prezydenckich. Według wstępnych nieoficjalnych informacji, do drugiej tury, która odbędzie się za dwa tygodnie, przeszli Donald Tusk (Platforma Obywatelska) i Lech Kaczyński (Prawo i Sprawiedliwość). Głosowało niespełna 50 proc. uprawnionych wyborców.

■ Sześć osób zginęło w katastrofie śmigłowca turystycznego koło miejscowości Como w północnych Włoszech. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Barbara Paják oraz państwo Stecowie z Lutyni Dolnej przed oddaniem swojego głosu w wyborach prezydenta RP sprawdzają swoje dane na spisie wyborców w Obwodowej Komisji Wyborczej w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie.

Prowadzi Donald Tusk

Dokończenie ze str. 1

Druga tura wyborów prezydenckich odbędzie się 23 października. Na terenie województwa morawsko-śląskiego będzie można głosować w tym samym miejscu, tj. w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie przy ulicy Sadowej.

Tam też należy zgłaszać się na listy wyborcze (o ile ktoś tego nie uczynił przy okazji I tury) oraz można wnioskować o przesłanie pocztą tzw. przeniesienia uprawniające do głosowania w Polsce. Wszelkich informacji udziela sekretariat konsulatu, tel. 596 118 074.

Będą pieniądze

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Gmina otrzyma z Funduszu Ochrony Środowiska na dokończenie budowy nowej sieci kanalizacyjnej w osadzie Góra dotację w wysokości 1,2 mln Kč, kolejne 600 tys. Kč w formie pożyczki. Poza tym władze Funduszu pośredniczyły w pertraktacjach w sprawie uzyskania dotacji ze środków UE, skąd do kasy gminnej wpłynęło ok. 9 mln Kč. Z własnego budżetu Ligotka wyłoży 1,2 mln Kč.

Kanalizacja musi być gotowa do końca listopada. Dotychczas wykopano 1 km kanałów z zaprojektowa-

nej długości 1,7 km. Zmodernizowana także zostanie oczyszczalnia ścieków.

Żłobków jak na lekarstwo

REGION (wak) – Jeszcze przed dziesięciu laty w każdym mieście województwa morawsko-śląskiego znajdował się przynajmniej jeden żłobek. Dziś jest ich zaledwie pięć. Po jednej placówce, przeznaczonej dla dzieci do lat trzech, mają Nowy Jiczyn, Opawa i Frvdek-Místek, dwie – Hawierzów.

W DNIACH 14-21 PAŹDZIERNIKA ODBĘDZIE SIĘ W OSTRAWIE

Festiwal Filmów Outdoorowych

OSTRAWA (wak) – III Międzynarodowy Festiwal Filmów Outdoorowych odbywać się będzie w dniach 14-21 października w ostrawskim klubie „Atlantik” oraz w „Minkawiar” przy ul. Cz. Legii. Organizatorami konkursu i przeglądu filmów o sportach ekstremalnych są Centrum Kultury i Kształcenia w Morawskiej Ostrawie oraz Biuro Turystyczne „Turystyka i góry”. Patronat nad imprezą objęło Ministerstwo Szkolnictwa, Młodzieży i Wychowania Fizycznego w RC.

Podczas Przeglądu, który otwarty zostanie uroczystością w Ostrawie 14 bm., a zakończony 4. 12. w Pradze, wyświetlonych zostanie 56 filmów konkursowych oraz osiem pozakonkursowych (zwycięskie filmy z lat poprzednich) z trzynastu krajów, m.in. z RC, Polski, Niemiec, Austrii, Szwajcarii, Francji, Stanów Zjednoczonych, Brazylii, Hiszpanii i Kenii. W województwie morawsko-śląskim filmy wyświetlane będą również w Opawie (25-26 bm., Klub „Klasik”), Olomuńcu (2.-3. 11. Teatr Muzyki) oraz Frydku-

-Mistku (24.-26. 11., Kino „Vlast”). Imprezami towarzyszącymi Festiwalowi będą spotkania ze znanymi osobistościami ze świata alpinizmu, narciarstwa wyczynowego, raftingu, jachtingu, paraglidingu, lotnictwa, a także sportów podwodnych. Ostrawa gościć będzie w Klubie „Atlantik” alpinistów – **Leopolda Sulovskiego** (18 bm., godz. 20.00) oraz Polaka **Krzysztofa Wielickiego** (21 bm., godz. 19.00). Wielicki zaliczany jest do grona najwybitniejszych himalaistów na świecie. Jako piąty stanął na wszystkich 14 ośmiotysięcznikach, a wraz z Leszkiem Cichym dokonał pierwszego wejścia zimowego na Mount Everest. Oprócz Himalajów i Karakorum ma także za sobą wspinaczki w takich masywach górskich, jak Alpy, Kaukaz, Pamiar czy Hindukusz.

Autorzy filmów, które obfitują w mało znane fakty dotyczące wypraw i ludzi tworzących historię światowego sportu ekstremalnego, ubiegają się o nagrody – najlepszy film, najlepszy realizator oraz nagroda publiczności.

Ciekawostki

Państwo miłorząbu?

Chińczycy uparli się, że muszą mieć swoje drzewo narodowe, tak jak np. Libańczycy mają cedr, który nawet figuruje w ich godle państwowym. Wygląda na to, że obywatele Państwa Środka stawiają na miłorząb, w Polsce znany głównie jako składnik leków wzmacniających pamięć. Na podobne preferencje wskazują opublikowane właśnie wyniki sondażu, przeprowadzonego za pośrednictwem Internetu. W komputerowym głosowaniu uczestniczyło milion 790 tysięcy osób. Bez mała wszyscy opowiedzieli się za miłorzębem, który rywalizował m.in. z dawidią, popularnie zwaną drzewem „gołębim” lub „chusteczkowym” oraz z metasekwóją, uważaną jeszcze parędziesiąt lat temu za wymarłą. Miłorząb jest powszechnie spotykany w Chinach. Zdobi m.in. aleje okalające stołeczny Plac Niebiańskiego Spokoju. Pierwsze pisane informacje o tym

okazie flory znaleźć można w pochodzącej z XVIII wieku chińskiej książce na tematy rolnicze. Na Ziemi miłorząb miał się pojawić już 270 milionów lat temu, i dlatego nierzadko mówi się o nim jako o żywej skamielinie.

Mózgowa sprawa

Za milion lat – jeśli nasz gatunek przetrwa – będzie miał mózg o innej budowie niż obecnie. Okazuje się, że nasz mózg ciągle ewoluuje. Wniosek ten wypływa z analizy dwóch genów odpowiedzialnych za rozmiary i złożoność mózgu. Naukowcy pod kierunkiem Bruce'a T. Lahna z Instytutu Medycznego Howarda Hughesa analizowali dwa geny, które mają wpływ na rozmiar mózgu. Był to gen mikrocefaliny i gen nazywany w skrócie ASPM. Jak wynika z wcześniejszych badań prowadzonych na ludziach i innych naczelnych, w toku ewolucji linii człowiekowatych w obu genach zachodziły wyraźne zmia-

NIEBEZPIECZNA DROGA W PIETWAŁDZIE

Światła na przejścia

KARWINA (wak) – Policjanci z drogówki od kilku miesięcy monitorują stan oświetlenia na przejściach dla pieszych. Okazuje się, że w kilkudziesięciu miejscach latarnie nie świecą lub miejsca są zaciemnione. Stosunkowo jasno jest w centrum miast i gmin oraz na prostych ciągach, gorzej na obrzeżach.

Na przejściach drogowych najczęściej dochodzi do wypadków – mówi **Zlatusze Viačková**, rzecznik prasowy komendy policji w Karwinie. – Złe i nieprawidłowo oświetlone przejścia znaleźć można w niemal każdej miejscowości w Karwińskim. W większo-

ści przypadków wystarczy wymienić żarówki na nowe lub o większej mocy.

Jedną z najniebezpieczniejszych pod tym względem dróg w województwie morawsko-śląskim jest trasa z Karwiny do Ostrawy oraz odcinek drogi przez Pietwałd. W tym drugim przypadku dojdzie do poprawy. Jeszcze przed zimą słabo widoczne dla kierowców przejścia zostaną tutaj odpowiednio oświetlone, w dodatku pięć z nich uzupełnią wysepki na jezdniach.

W przyszłym roku planuje się także poprawę oświetlenia kolejnych kilku przejść dla pieszych, m.in. przejścia przy ul. Armii Czerwonej w pobliżu akademika oraz na drodze do granicy w Piotrowicach.

Okna już gotowe

PIOSECZNA (kor) – Szybko udało się uwinąć pracownikom czeskokocieszyńskiej firmy „Szlauer” z najważniejszą jesienną inwestycją – wymianą okien w budynku szkoły i urzędu gminnego. Prace ruszyły w ostatnim tygodniu września, a zakończyły się w tym tygodniu.

Budowlani pracowali po lekcjach i w weekendy. Szkołę zamknięto tylko na dwa dni, tuż po święcie 28 września.

Wymieniono 47 okien, z których każde otrzymało żaluzje. Wartość inwestycji wyniosła 515 tys. Kč; ponad jedną trzecią pokryła dotacja z województwa.

Tańsze ciepło

GRÓDEK (kor) – Zakończył się remont budynku urzędu gminnego, podczas którego zgażyfikowano kotłownię oraz wymieniono okna na piętrze. Samorząd liczy na to, że dzięki tej inwestycji mniej kosztowne będzie opalanie budynku.

Z udziałem Polaków

Dokończenie ze str. 1

Stoisko reprezentowało także polską misję gospodarczą, w której uczestniczyło 15 czeskich i polskich firm. – *Najszerzej reprezentowana była branża stolarki okiennej* – powiedział nam **Piotr Czosnyka**, konsul handlowy Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie.

Na obecnym etapie rozwoju stosunków handlowych palącą sprawą staje się certyfikacja polskich wyrobów i pokonywanie związanych z nią czeskich przepisów prawnych.

Dbają o obiekty sakralne

STONAWA (sch) – Bez mała 150-letni miejscowy cmentarz ewangelicki zmienił swoje oblicze. Kosztem 1,5 mln Kč. Odnowiono chodniki oraz zieleń.

Rok temu nową nawierzchnię położono na chodnikach na cmentarzu katolickim. W ramach troski o miejscowe obiekty sakralne wcześniej kierownictwo gminy zakupiło dla kościoła katolickiego nowe dzwony oraz sterowany sygnałem radiowym zegar kościelny.

ny, które były faworyzowane przez ewolucję i podlegały silnej selekcji naturalnej. Oznacza to, że zmiany te musiały nadawać hominidom jakieś korzystne cechy, np. lepsze zdolności umysłowe. Odkrycie to oznacza, że ludzki mózg – najważniejszy organ odróżniający nas od innych naczelnnych – stale ewoluuje. Fakt, że proces ten wykryto w związku z dwoma genami, potwierdza, że nie jest to jedynie przypadek, zaznaczają badacze.

Egipcjanie to znali

Egipcjanie znali gumę do żucia chroniącą przed upałem, opium uśmierzające ból i środek działający jak dzisiejsza viagra. Ich medycyna sprzed czterech tysięcy lat zdumiewa osiągnięciami. Najlepszymi szkołami medycznymi były wówczas świątynie, ponieważ kapłani opracowujący metody konserwowania ciał zmarłych byli zmuszeni do zapoznawania się z ludzką anatomią.

Herodot pisał, iż w Egipcie „każdy lekarz zajmuje się tylko jedną chorobą, a nie kilkoma. Są specjaliści od chorób oczu, inni od głowy, inni od zębów. Inni są od brzucha, a jeszcze inni od chorób głębiej krytych”. Wiedzę z każdej specjalizacji spisywano, podając sposoby leczenia. Najważniejszy z papirusów, który przetrwał do naszych czasów, to tzw. papirus Edwina Smitha, po raz pierwszy został udostępniony szerokiej publiczności. Jest to pochodzący z ok. 1650-1550 r. p.n.e. podręcznik chirurgii. W ówczesnym Egipcie rozwinał się także „przemysł farmaceutyczny”. Kapłani przyrządzali mikstury oduzierające, przeciwbólowe i podniecające. Stosowali m.in. lulek, zawierający skopolaminę porażającą ośrodkowy układ nerwowy, białuń znieczulający oraz mak dający „napój zapomnienia”. Natomiast korzeń aminku większego, powszechnie używany jako „guma do żucia”, chronił przed słońcem.

Dom Jury spod Grónia

Na uroczystości nie zabrakło najbliższej rodziny Władysława Niedoby.

Dokończenie ze str. 1 PZKO, mieszkańcom Nawsia, przede wszystkim budowniczym Domu wszystkim zaś W. Niedobie, hołd

oddął chór „Gorol” z dyrygentem Bogusławem Stonawskim. Do muzycznych tradycji z lat 50. powrócił kwartet męski „Rewelersi”. Punktem kulminacyjnym uroczystości było odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci śp. Władysława Niedoby autorstwa Karola Pyski. – *Dziękujemy za tę tablicę. Za każdym razem, kiedy do tego Domu wejdziemy, będzie nam przypominała Jurę spod Grónia* – powiedział T. Filipczyk. Zaraz potem w Domu PZKO im. Jury spod Grónia zabrzmiała najbardziej ulubiona pieśń W. Niedoby, „Idzie baka gróniym”...

I przyszła kolej na podziękowania, chwile wzruszeń i kwiaty.

– *Znajomi często zadają mi pytanie: „Dla kogo to robisz, po co się trudzisz?” Gdyby dzisiaj byli tu obecni, wtedy powiedziałbym im: „Właśnie po to!”* – wyciągnął dłoń do obecnych na sali przewodniczący nawiejskiego Koła PZKO, Marian Waszut.

Na cokole pod skwerem św. Melchiora Grodzkiego pod Wzgórzem Zamkowym w Cieszynie stała w tych dniach postać Ślaczki z mieczem. W ten sposób powrócił nad Olzę przedwojenny pomnik „Legionistom Śląskimi Poległym za Polskę”, zwany też Pomnikiem Ślaczki (autorstwa pochodzącego z Ropcy rzeźbiarza Jana Raszki), zniszczony przez okupantów niemieckich 1 września 1939 r. Warto przypomnieć, że o przywrócenie pomnika zasłużyli się częściowo także Zaolziacy, wykupując cegiełki wydane w ub. roku przez Komitet Odbudowy Pomnika. (kor)

Ludoznawcy u sąsiadów

TROJWIEŚ/KOSZARZYSKA (kor) – Sekcja Ludoznawcza przy ZG PZKO zorganizowała dla swoich członków i sympatyków dwudniową wycieczkę krajoznawczą do sąsiadów za miedzą. W piątek i w sobotę ludoznawcy zwiedzili Trójwieś, po czym udali się do Domu PZKO w Koszarzyskach.

W pierwszym dniu wyprawy jej uczestnicy zdobyli szczyt Ochodžitej oraz zwiedzili Muzeum Koronki i galerię „Na Szańcach”. Z zainteresowa-

niem obejrżeli też Izbę Regionalną w szkole podstawowej w Koniakowie Rastocze. Sobota natomiast rozpoczęła się od odwiedzin w chacie „U Kawuloka” oraz w pochodzącym z 1794 r. kościele pw. Dobrego Pasterza w Istebnej. Wędrowkę po Trójwsi zwińczyła wizyta w Muzeum „Na Grapie” w Jaworzynce.

Wieczorem ludoznawcy dotarli do Koszarzysk, gdzie podczas dyskusji o planach Sekcji na najbliższe tygodnie zjedli barana z rożna.

Mionsz zabytkiem przyrody?

ŁOMNA DOLNA (man) – Gospodarze gminy zamierzają zabiegać o to, by udostępniona w tym roku turystom puszcza Mionsz została wpisana na listę światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego UNESCO.

Władze miejscowości niebawem wystosują list w tej sprawie do ministra środowiska naturalnego. Decyzja dotycząca nominacji tego unikatowego w skali kraju zabytku przyrody zapadnie dopiero po dokładnym przebadaniu puszczy przez ekspertów tego resortu. Każde państwo na listę UNESCO może nominować tylko jeden zabytek przyrody czy kultury w ciągu roku. O tym, czy pojawi się na liście dziedzictwa UNESCO, ostatecznie decydują władze tej organizacji. W ostatnim czasie o nominację ubiegał się bezskutecznie Czeski Raj

– piękny zakątek Czech, obfitujący w romantyczne formacje skalne, malownicze doliny i obiekty architektury ludowej.

W ciągu najbliższych dwu lat gospodarze Łomnej Dolnej muszą dowieść, że rozciągająca się na powierzchni 170 ha puszcza Mionsz – jeden z najbardziej znanych rezerwatów przyrody z pierwotnym jodłowo-bukowym drzewostanem lasu karpackiego i unikatowymi gatunkami flory i fauny – zasługuje na to, aby znalazła się na liście UNESCO.

– *Naszej miejscowości przyniosłoby to wiele korzyści, wzrosłby jej prestiż i atrakcyjność. Poprawie uległaby infrastruktura wioski, zdecydowanie łatwiej byłoby nam uzyskiwać dotacje* – uważa wójt Łomnej Dolnej, Renata Pavlinowa.

Dwa jubileusze

Michał Feber – gitarzysta klasyczny.

Dokończenie ze str. 1

Repertuar zaproponowany przez oba chóry publiczność przyjęła niezwykle serdecznie, a finałową pieśń z opery „Nabucco”, którą zespoły zaśpiewały wspólnie (dyr. M. Orszulik), wręcz owacyjnie, domagając się bisu. Żal, że bez powodzenia. Na marginesie: MK PZKO wydało publikację z okazji obu jubileuszy.

Dobrym pomysłem było zaangażowanie młodego muzyka Febra. Jego mini-recital, podczas którego artysta wykazał się wspaniałą techniką i dynamiką, uświadomił niejednemu słuchaczowi, że gitara może mieć również miłe dla ucha brzmienie. „Drops”, który urósł już do roli drugiego (po chórze) filara działalności olbrachcickiego Koła PZKO, potwierdził wcześniej zasygnalizowaną progresję. Niemal wszyscy mali aktorzy wyzbyli się już debiutanckiego skrępowania i z dużą swobodą hasają po scenie i mówią swoje kwestie. Wielka sprawa. Koło może być rade i dumne z tej grupki miłych i spontanicznych zapaleńców.

W gronie osób, które po koncercie składały gratulacje i życzenia na okoliczność jubileuszów na ręce prezesa MK PZKO, Iwony Guńkovej, i dyrygenta Brunona Kaliny, były delegacje pezetkaowskich chórów, w tym ChNP, prezes ZG PZKO, Zygmunt Stopa, prezeska miejscowej Macierzy Szkolnej, Mariola Nożycka, wójt gminy, Vladislav Šipula i inni. Na sali dostrzegliśmy też dużej klasy fachowca w zakresie śpiewu chóralnego, doc. Brunona Rygla.

Imprezą towarzyszącą jubileuszowemu koncertowi była urządzona w lokalach na piętrze Domu PZKO-jubilata wystawa eksponatów dotyczących działalności zespołów i sekcji olbrachcickiego Koła. Zwieńczeniem imprezy była wspólna biesiada wykonawców i publiczności.

Praszywa świętuje

LIGOTKA KAMERALNA (ga) – Uroczyste nabożeństwo z okazji 365. rocznicy poświęcenia kościoła na Praszywej odbędzie się w niedzielę 16 października. Okolicznościowa msza rozpoczyna się o godz. 11.

Kościółek pw. św. Antoniego zaczął zbudować w 1640 r. hrabia Oppersdorf, podobno jako wotum za cudowne ocalenie od śmierci podczas polowania. Jak głosi znane podanie ludowe, kiedy hrabia miał zranić jelenia o wspaniałych rozłożystych rogach, rozjuszony czworonóg ruszył na niego wściekłym galopem. Kiedy myśliwy szukał ratunku pod potężnym bukiem, jeleni całą siłą swego rozpędu wbił rogi w drzewo. Uwięził w ten sposób hrabiego nie wyrządzając mu krzywdy. Zanim nadeszła pomoc, szlachcic spędził w tym przymusowym więzieniu ponad dwa dni. Nie mógł się uwolnić od mocno wbitych w drzewo rogów, pomimo że rogacz w międzyczasie zdechł z upływu krwi. Czekał na pomoc hrabia złożył ślub, że jeżeli zostanie wyratowany,

na miejscu niefortunnego zdarzenia zbuduje kościół. Toteż kiedy go wreszcie odnalazła jego drużyna myśliwska i uwolniła od rogów martwego jelenia, właściciel tej ziemi nie omieszkiał spełnić przyrzeczenia. Tak więc na Praszywej

wkrótce stanął drewniany kościółek. Rokrocznie w połowie czerwca na Praszywej odbywają się odpusty. W sąsiedztwie kościoła znajduje się również schronisko, wzniesione w 1921 r. przez członków klubu turystów czechosłowackich.

Kościółek na Praszywej swe istnienie – jak legenda głosi – zawdzięcza jeleniowi.

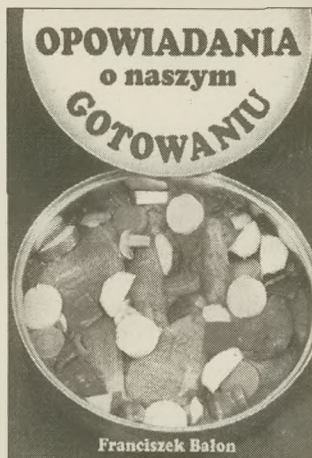
BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

W roku 2001 ukazała się książka kucharska autorstwa Franciszka Bałona pt. „Opowiadania o naszym gotowaniu”.

Wbrew tytułowi, książka nie jest zbiorem opowiadań, ale typową książką kucharską, w której autor prezentuje przepisy stosowane we własnej kuchni oparte mocno na tradycjach kulinarnych naszego terenu. Sam autor pisze, że nigdy nie zdobyłby się na napisanie książki, gdyby nie znalazł poparcia i zainteresowania przyjaciół i pań z klubów kobiet.

Książka opatrzona jest wstępem i wskazówkami technicznymi dotyczącymi zasad korzystania z publikacji. Główny zrab książki podzielono na dwanaście części tematycznych: Rosoły i zupy, Sosy, Mięsa, Gulasze,

mięsa w potrawce i z innymi dodatkami, Ryby i owoce morza, Potrawy na zimno, Potrawy warzywne, bezmięsne i z małym dodatkiem mięsa, Królestwo ziemniaka, Zapiekanki, Przygotowane w mig, Gotowanie na świeżym powietrzu, Surówki i sałatki. Na końcu książki podano kilka uwag i spostrzeżeń przydatnych w kuchni, z ilustracjami trudniejszych czynności. Dołączono także słowniczek narzędzi, surowców i nazw potraw gwarą, po polsku i po czesku. Książka jest bogato ilustrowana, a zdjęcia potraw wykonał sam autor. Franciszek Bałon wydał książkę przy współpracy z Miejscowym Kołem PZKO w Skrzeczynie w nakładzie 1500 egzemplarzy i można ją jeszcze nabyć za 150 Kc.

Prosz do Grosza

Po unijne pieniądze

Przystąpienie naszego kraju do Unii Europejskiej postawiło przed czeskimi przedsiębiorcami wiele nowych obowiązków, zarazem jednak dało im szansę ubiegania się o pieniądze z najróżniejszych funduszy. Ci, którzy próbowali już zaważyć o unijne dotacje lub kredyty, wiedzą, że nie jest to łatwe, ale na pewno możliwe do zrealizowania.

Czeskim przedsiębiorcom ma służyć program operacyjny pn. Przemysł i biznes, który jest finansowany wyłącznie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zainteresowani mogą ubiegać się o dotacje, kredyt na wyjątkowo korzystnych warunkach albo o środki stanowiące kombinację obu sposobów. Zarówno sam projekt, jak i podmiot gospodarczy występujący o unijne pieniądze, muszą spełniać jednak określone warunki. W wypadku, że chodzi o kredyt, prośbę rozpatruje Czesko-Morawski Bank Gwarancyjny i Rozwojowy – Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB).

Na początek

Jeżeli stawiasz pierwsze kroki w świecie biznesu lub wraz z przyjaciółmi utworzyłeś, dajmy na to, spółkę handlową (z wyjątkiem spółki akcyjnej), możesz wystąpić o kredyt w ramach programu Start. Kredyt jest przyznawany na realizację opracowanego i przedstawionego planu biznesowego. A warto podkreślić, że chodzi o kredyt bardzo korzystny, bo nieoprocentowany. Środki mogą być wykorzystane na przykład na zakup technologii, w ograniczonym stopniu można przeznaczyć je na zakup materiału, rekonstrukcję budynków, wyposażenie biura itp. Minimalna wysokość kredytu wynosi 100 tys. koron. Początkujący przedsiębiorca występujący jako osoba fizyczna może dostać najwyżej pół miliona koron, spółka handlowa będąca własnością kilku początkujących przedsiębiorców – milion koron. Kredyt należy spłacić do sześciu lat, przy czym pierwszą ratę można odłożyć o 12 miesięcy.

Na korzystnych warunkach

W wypadku, że firma zatrudnia do 50 pracowników i tym samym posiada status małej firmy, może wystąpić o kredyt na korzystnych warunkach z programu Kredit. Oprocentowanie wynosi – w zależności od wysokości zaciągniętego kredytu – od 3 do 4 proc. Program przeznaczony jest dla firm, które na rynku istnieją od krótkiego czasu (2–5 lat), zaś przyznawany kredyt powinien ułatwić i przyspieszyć rozwój działalności gospodarczej i doskonalenie projektów. Istnieje pewne podobieństwo do programu Start, z tym, że tu chodzi o firmy, które swoją działalność zdołały już rozkręcić, lecz brak im pieniędzy na inwestowanie w dalszy rozwój i wzrost konkurencyjności. Z uzyskanych środków kredytowych można np. sfinansować zakup nieruchomości, wymianę przestarzałych maszyn na nowe, rozruch nowego programu produkcyjnego, rekonstrukcję pomieszczeń, zakup licencji czy patentów. Wybierać można spośród trzech kategorii kredytów, ich wysokość wynosi od 200 tys. do 7 mln koron.

Małe i średnie firmy często z niemałym trudem szukają swojego miejsca na rynkach zagranicznych. Muszą w tym celu gromadzić masę najróżniejszych informacji, muszą organizować działania promocyjne, brać udział w prezentacjach, targach i wystawach. To wszystko oczywiście kosztuje. Czeski przedsiębiorca eksportujący towar lub usługi może ubiegać się o dotację z programu Marketing. Minimalna wysokość dotacji wynosi 100 tys. koron, maksymalna – milion koron. Łączna wysokość dotacji nie może jednak przekroczyć 46 proc. uzasadnionych kosztów całego projektu. Wnioski o dotację z programu Marketing można składać w regionalnych biurach CzechInvestu.

Komu dotacje?

O finansowe wsparcie, dotacje i kredyty z funduszy unijnych mogą występować zarówno osoby fizyczne, jak i podmioty prawne. Trzeba jednak spełniać kilka podstawowych warunków. Firma musi mieć swoją siedzibę na terenie Republiki Czeskiej, jeżeli wniosek o środki pieniężne składa osoba fizyczna, musi posiadać pobyt stały w naszym kraju. Klient występujący o wsparcie pieniężne, kredyt lub dotację musi mieć działalność gospodarczą zarejestrowaną w Republice Czeskiej (rejestr handlowy, urząd ds. działalności gospodarczej) oraz musi być zgłoszony jako płatnik podatku dochodowego. Nie może mieć nieuregulowanych zobowiązań wobec urzędu skarbowego, Czeskiego Urzędu Zabezpieczenia Socjalnego, ubezpieczalni zdrowotnej itp. Jeżeli jego firma została objęta konkursem lub jej działalność została zawieszona, prośba o dotację lub kredyt zostanie odrzucona. Ocenie będzie też poddana kondycja finansowa klienta. Nie ma co marzyć o pieniądzach bez opracowania dobrego, wykonalnego planu biznesowego. Musi on jednoznacznie określać przedmiot i cel działalności gospodarczej oraz drogi prowadzące do jego osiągnięcia. Musi zawierać informacje dotyczące kwestii technicznych, finansowych i personalnych. Szczegółowych informacji można zasięgnąć chociażby na stronach internetowych Ministerstwa Przemysłu i Handlu RC – www.mpo.cz czy agencji CzechInvest – www.czechinvest.cz. Można też tam znaleźć wszelkie nowinki dotyczące programów dotacyjnych.

Warto próbować!

Wnioski o dotację należy składać pisemnie w biurze regionalnym CzechInvestu. Można to robić przez cały rok, najpóźniej jednak do końca października przyszłego roku. O wstrzymaniu przyjmowania wniosków informują Ministerstwo Przemysłu i Handlu, CzechInvest, a także niektóre gazety. Prośby o kredyty z programu Start przyjmują filie ČMZRB, wnioski o małe kredyty z programu Kredit można składać wyłącznie za pośrednictwem Regionalnego Centrum Poradnictwa i Informacji lub Centrum Innowacji Biznesu (Regionalni poradenské a informační centrum, Podnikatelské inovační centrum).

Jeżeli początkujący przedsiębiorca ma gotowy ciekawy projekt, ale brak mu pieniędzy na jego realizację, warto spróbować sięgnąć po korzystny kredyt lub dotację właśnie z funduszy unijnych.

HENRYKA BITTMAR

LEKCJA W KLASIE INTEGRACYJNEJ

Dać dzieciom równe szanse

W ostatnim czasie temat integracji uczniów zdrowych z ich niepełnosprawnymi rówieśnikami poruszany jest coraz częściej. Z uwagi na to, że polskie szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne zostało już zreformowane, zaolziańscy nauczyciele podpatrują pracę swoich kolegów z drugiej strony granicy. Nowe metody, spostrzeżenia i doświadczenia zdobywają podczas warsztatów i lekcji pokazowych organizowanych przez Polskie Centrum Pedagogiczne w Cz. Cieszyne.

Pod koniec ubiegłego tygodnia kilka nauczycielek z zaolziańskich podstawówek odwiedziło Szkołę Podstawową nr 2 z oddziałami integracyjnymi w Cieszyne. Celem ich wizyty było podpatrywanie pracy nauczycieli w klasie integracyjnej.

Od kilku lat do szkoły podstawowej na osiedlu Liburnia w Cieszyne wspólnie ze zdrowymi dziećmi chodzą uczniowie niepełnosprawni. Zaszeregowani zostają do klas integracyjnych, czyli – jak sama nazwa wskazuje – takich, w których integrują się ze zdrowymi rówieśnikami. Ci z kolei uczą się szacunku do chorych kolegów, starają im się pomagać, rozumieć, traktować ich jako normalnych i zdrowych.

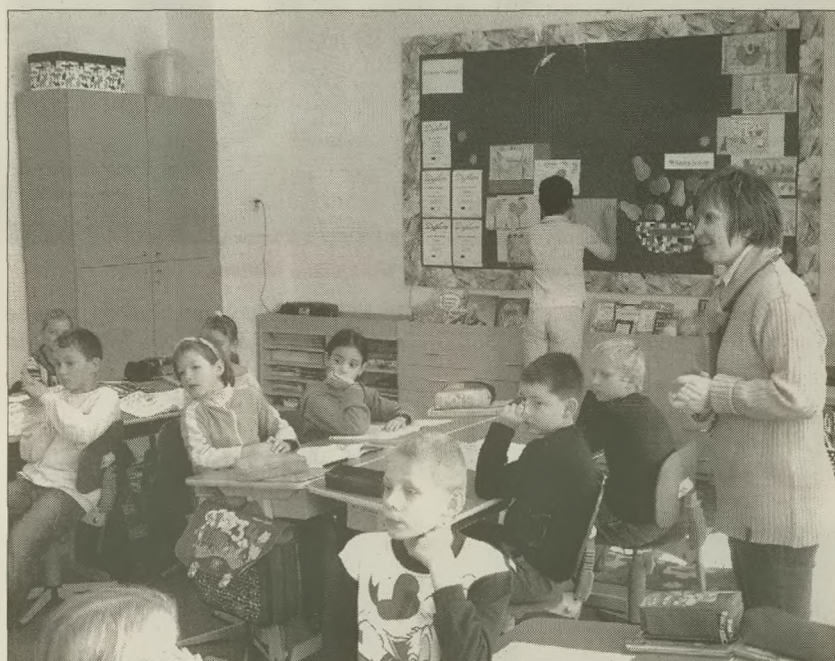
W cieszyńskiej szkole zaolziańskie nauczycielki spędzają cztery lekcje. W trakcie dwu pierwszych biorą udział w zajęciach, w pozostałych dwu dyskutują z dyrektorką szkoły, Haliną Bocheńską, i dwiema nauczycielkami prowadzącymi zajęcia, Jolantą Piekut i Iwoną Wałach. Panie dzielą się swoimi doświadczeniami, refleksjami i spostrzeżeniami, oglądają prezentację komputerową o nowych formach pracy.

Zaczniemy jednak od początku. Goście z Zaolzia wchodzą do klasy trzeciej – dużego i przestronnego pomieszczenia, różniącego się od pozostałych klas. Świeżo pomalowane ściany, na podłodze nowa wykładzina. Nowe szafki, ławki i krzesła obrotowe w bardzo dobrym stanie, w kącie na biurku komputer, na drugim końcu klasy stół z odtworzeniem. Na ścianach wiszą kolorowe gazetki, w oknach zasłony, na parapetach kwiaty i świeże owoce.

– Podczas wakacji poddaliśmy klasę remontowi, który w ogóle nie obciążał budżetu szkolnego. Część pieniędzy uzyskaliśmy od sponsorów, niektóre prace wykonali rodzice dzieci za darmo – powiedziała nauczycielka Piekut.

Jej podopieczni wstają i witają gości głośnym *Dzień dobry!*, po czym zabierają się do pracy. Do klasy trzeciej (zintegrowanej) uczęszcza 20 dzieci, 6 z nich stanowi grupkę „zintegrowanych”. Wychowawczyni dzieli je na pięć grup (w każdej jedno dziecko „zintegrowane”), z których każda prowadzona jest przez lidera. Tym razem

nie są nimi najzdolniejsi uczniowie, ale nauczycielki z Zaolzia, które dołączono do poszczególnych grup. – Lidera posiada każda grupa. Każdego

Nauczycielka Jolanta Piekut podczas zajęć w klasie integracyjnej.

dnia jest nim ktoś inny, dla uczniów jest to zobowiązujące i motywujące – wyjaśnia mi metodyk PCP, Helena Lach, bacznie obserwująca poczynania dzieci.

Tematem zajęć jest jesień. Dzieci dzielą się swoimi wrażeniami z wy-

Obie nauczycielki używają prostego i zrozumiałego języka. Panie mówią dobitnie, ale równocześnie powoli i z rozwagą. Ich podopieczni skupiają się na pracy, pracują bez stresu. Nie sposób sobie wyobrazić skutecznych „metod wychowawczych”, do niedawna pospolicie stosowanych przez niektórych nauczycieli. Krzyk, czasami obraźliwe słowa pod adresem uczniów, ustawianie w kącie, ciągnięcie za włosy albo uszy, klapsy, bicie po tyłku, grzbiecie rąk, „lanie” ucznia „w ukryciu” za drzwiami na korytarzu. Jeszcze w trzeciej klasie dzieci nie muszą się żalić nad złymi stopniami. Otrzymują jedynie oceny opisowe, które służą przede wszystkim ich rodzicom. Niektórym rodzicom niełatwo się w nich zorientować, oceny w postaci stopni są dla nich o wiele bardziej zrozumiałe. Dzieci mają pewne kłopoty, zanim zdołają się przyzwyczaić do tego, że są za pracę oceniane, mija trochę czasu. Chociaż nauka w klasie integracyjnej prowadzona jest w specyficzny sposób, nie oznacza to, że dzieci pracują tu gorzej, albo mniej efektywnie. Nauczycielki stosują bowiem sprawdzoną metodę projektów, które uczniowie muszą sami realizować. – Zajęcia grupowe uczą dzieci współpracy, by potrafiły wspólnie rozwiązywać pojawiające się problemy. Nie wszystkie lekcje odbywają się w grupach, sporo jest również zajęć indywidualnych. Swoich podopiecznych staramy się zmuszać do pracy w specyficzny sposób, niczego im nie narzucamy. Zabiegamy o to, by dzieci pracowały samodzielnie i potrafiły czerpać ze źródeł, by były pomysłowe i kreatywne – tłumaczy wychowawczyni trzeciej klasy.

Kulminacją zajęć związanych z jesienią jest kilkunastominutowy pobyt na dworze, gdzie dzieci bawią się kolorowym jesiennym spadochronem... Po powrocie do klasy rozdają gościom czerwone serduszka, zabierają tornistry i zmykają do domu. Potrafią pracować i bawić się razem, przebiegające w ich grupie relacje są partnerskie i życzliwe. – Chcąc dzieci nauczyć pracy w grupach, w pierwszej klasie rozdaliśmy je co miesiąc, a w drugiej od czterech do pięciu razy w ciągu jednego półrocza. Teraz w klasie trzeciej zmieniamy miejsca dwa, trzy razy na półrocze – mówi nauczycielka walcząca o szansę dla dzieci niepełnosprawnych. Szansę na normalne i pełnowartościowe życie.

ROMAN BASELIDES

Zabawa ze spadochronem na zakończenie lekcji.

Zdjęcia: ROMAN BASELIDES

Nie ma granicy
ustalonej raz
na zawsze. Są tylko
granice wyznaczone
przez ludzki rozsądek
i praktykę.

Michał Kleiber

Nie miota

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 7. 10. 2005

Minimum dozwolone poecie

O odejściach, powrotach i zafascynowaniu światem widzialnym opowiada Czesław Miłosz w rozmowie, która po raz pierwszy ukazała się w przekładzie na język polski w antologii II Polonijnych Spotkań Literacko-Artystycznych w Krośnie-Iwonicy Zdroju w 2004 r.

Tadeusz Witkowski: Kiedy zaczęły się Pańskie powroty?

Czesław Miłosz: Owe powroty to nic innego jak tylko powroty pamięcią. Znalazł się za granicą w wielkiej dezorientacji duchowej w pewnej chwili zorientowałem się, że przecież mam dziedzinę, do której mogę wracać. Pamięć stała się w moim przypadku swego rodzaju źródłem pisarskiego kapitału; niekoniecznie czymś, co wyzwala nostalgia emigranta. W rezultacie powstała między innymi powieść *Dolina Issy*.

Każdy korzysta ze swojego życiowego kapitału doświadczeń. U mnie łączyło się to z uporem, aby wprowadzić do literatury moją część świata, z jakichś powodów nie pisało bowiem wtedy o mojej dziedzinie geograficznej. W literaturze był to ciągle jeszcze obszar dziewiczy, taki jakim w atlasach geograficznych był w XIX wieku środek Afryki.

Słowa z Dziecięcia Europy: „Nie kochaj żadnego kraju: kraje łatwo glną. / Nie kochaj żadnego miasta: łatwo rozpada się w gruz” – to oczywiście ironia, głos w jakimś dialogu wewnętrznym...

– Tak, to gorzki wiersz. Mowa w nim o wszystkich zniszczonych miastach. Nie myślałem specjalnie o Wilnie. Dziś pewnie bym to zdanie trochę zmodyfikował. Trzeba kochać miasta i mam ogromny szacunek dla ludzi, którzy byli opętani miłością do swoich miast. Był człowiek, który nazywał się Jerzy Orda, potomek znanej arystokratycznej rodziny w Wielkim Księstwie Litewskim. Był zakochany w architekcie Wilna i znał na pamięć całą historię Wilna. Cała inteligencja polska wyjechała z Wilna, czemu się trudno dziwić, bo woleli jechać do Polski niż na białe niedźwiedzie, a on został. Drugi przykład to mój kolega z czasów wileńskich, Litwin, malarz, Drema, który wydał wspaniały album poświęcony Wilnu w dziełach sztuki. Nawiasem mówiąc, jest to jedyny człowiek z tamtych czasów, którego teraz, będąc w Wilnie, spotkałem. Te przykłady wielkiej miłości do miast są dla mnie czymś bardzo budującym.

**Czy wracając pamięcią do czasów litewskich myślił Pan przede wszystkim o Wilnie, czy o Sze-
tejniach, którym w ostatnim zbiorze poświęcił
Pan wiersz? Są to przecież dwa różne okresy w
Pańskim życiu i dwa różne doświadczenia.**

– Zupełnie różne. Kiedy wspominam dom, my-

ślę przede wszystkim o Sztejniach i o powiecie kiejdańskim.

O krajobrazie?

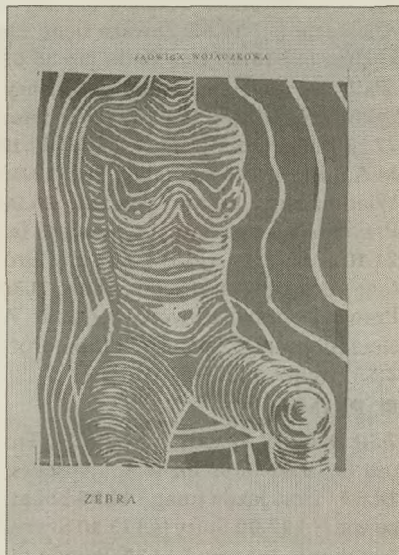
– Przede wszystkim o krajobrazie. Nie spodziewałem się, że krajobraz zapamiętany w dzieciństwie może pozostać po sobie tak głęboki ślad.

**Czy pisarz nie
ma prawa uple-
kszać?**

– Czasami skłaniają do upiększeń wymogi formy. W każdej twórczości jest bowiem element baśni. Ja nawet robię sobie czasami wyrzuty, że w *Dolinie Issy* pewne rzeczy przeniesione są w wymiar baśniowy.

**Na ile czuje się
Pan zaangażo-
wany w sprawy
polskie?**

– Interesuje mnie właściwie wszyst-ko, co dzieje się w Polsce, ale w sposób szczególny czuję się związa-ny ze śro-dowiskiem Uniwersytetu Jagiellońskiego. (Cdn.)

Jadwiga Wojaczkowa z Grodziszczka wydała nakładem własnym zbiór wierszy „Zebra”. Tomik zawiera 14 utworów, w tym 4 w języku czeskim. Okładkę projektował Leszek Wojaczek.

IRENA MASALSKA

(Ukraina)

List Jurka Bitschana

Kochani moi
piszę do Was list z krainy
w której nie ma dnia i nocy
łez i cierpienia
walki i krwi

stale opiekuję się swoją Mamą
do której pisałem o boju
jest już ze mną

złożyłem broń
raduję się w panu
wciąż widząc mój Lwów
o który już nikt nie walczy
w którym
szurając jesiennymi liśćmi
ludzie wciąż zanoszą modlitwy
o pojednanie

dopala się znicz
na mym grobie

nie dopala się pamięć
nie wypala się nadzieja
na wspólne lepsze jutro

(listopad 2004)

OLGA SERGIJENKO

(Ukraina)

Jeśli

Zatrzymaj się chwilo

Już

Czas minął

Wokół pustka

Myśl

Nie mogę

Nie teraz

Czy

W ogóle istnieje

Nie wiem

Chyba tak

Mój Boże

Już

Się znów

Coś dzieje

Poezja polska z zagranicy (2)

MAREK KUSIBA

(Kanada)

Rajskie

Annie Stali

Ojczyzna to trzy, cztery osoby.
Piszczeli garstka, łoskot wiatrołomów,
Spalone oczy kamiennego świątka,
Drutem jałowca zarośnięta droga,
Topielec w Sanie pod Otrytem.

Ojczyzna to trzy, cztery osoby.
Trzynastoletnia z siedmioletnim bratem;
Ratował im życie stary cmentarz, młoda
Trawa, rabarbar z łemkowskiego ogródka,
Ogórk. Długo nie mogła patrzeć na ogórki.

Ojczyzna to trzy, cztery osoby.
Banderowcy brodaci jak Chrystus z ikony
Powieźli ich rodziców drabiniastym wozem,
Ręce związali cierniową koroną,
Ponad głowami powiesili topór.

Ojczyzna to trzy, cztery osoby.
Stadko kardynałów sfrunęło na pieniek.
Została tylko ślubna fotografia,
„Odpis skrócony aktu zgonu”,
Babka Helena miała lat trzydzieści cztery.

Ojczyzna to trzy, cztery osoby.
Szczyt Tolstej z grzebieniem obłoków,
Literey saren na wiosennym śniegu,
Kartka z notosu przy łóżku Alicji:
„Żegnajcie, dłużej nie wytrzymam”.

II Konkurs Literacki im. Henryka Jasiczka

Koło Cieszyńsko-Zaolziańskie Górnośląskiego
Towarzystwa Literackiego ogłasza II Konkurs Literacki im. Henryka Jasiczka w kategoriach poezji, eseju i wspomnień. Konkurs jest adresowany do twórców zamieszkałych na obszarze historycznego Śląska Cieszyńskiego bądź wywodzących się z niego oraz działających w środowiskach polonijnych Europy Środkowowschodniej. Tematyka utworów jest dowolna.

Warunkiem udziału w konkursie jest nadesłanie:

1. w kategorii poezji zbioru wierszy liczącego co najmniej 20 utworów,
2. w kategorii eseju zbioru szkiców literackich, kulturo- i językoznawczych o objętości minimum 30 stron maszynopisu,
3. w kategorii wspomnień zbioru bądź jednego

utworu o objętości minimum 40 stron maszynopisu.

Prace konkursowe opatrzone godłem należy nadsyłać w trzech egzemplarzach pod adresem: Kongres Polaków w RC, Komenského 4, 737 01 Český Těšín, RC, z dopiskiem na kopercie: Konkurs GTL. Do przesyłki należy dołączyć zaklejoną kopertę opatrzoną godłem, zawierającą imię, nazwisko i dokładny adres autora. Termin nadsyłania prac upływa 25 lutego 2006 r.

Łączna pula nagród i wyróżnień w poszczególnych kategoriach wynosi:

1. poezja – 6 000 Kč
2. esej – 6 000 Kč
3. wspomnienia – 6 000 Kč

O wysokości nagród i wyróżnień w poszczególnych kategoriach zadecyduje jury.

Wyniki konkursu zostaną ogłoszone do 25 marca 2006 r.

Prośba o rozgrzeszenie

W ramach obchodów 60-lecia „Głosu Ludu” odbyła się konferencja naukowa, której ukryte, ale dobrze czytelne przesłanie poważnie zachwiało moim dobrym, jubileuszowym samopoczuciem. Słuchając referatów, zobaczyłem w całej jaskrawości swoją podłość i nikczemność, jako sługusa reżimu komunistycznego, sprzedawczyka i zdrajcy polskości, też i deprawatora szlachetnej zaolziańskiej tożsamości. Dlatego postanowiłem przyznać się do winy. Pokornie proszę o wysłuchanie mej spowiedzi.

Tak, wyznawałem czerwonego bożka komunizmu od maleńkości i ulegając jego podszeptom, postanowiłem w wieku młodzieńczym wyjechać na studia do Krakowa, znanego wszak siedliska antypolskiej, moskiewskiej zarazy. Perfidnie się maskując, wybrałem kierunek polonistyczny. To właśnie tam, słuchając znanych polakożerców, takich jak Kazimierz Wyka, Henryk Markiewicz czy Maria Dhuska, podjąłem myśl kontynuowania ich wrażliwego dzieła. Na początek wziąłem sobie na muszkę ludność Zaolzia, ciągle jeszcze tkwiącą w marazmie demokratyzacyjnym Praskiej Wiosny. Wiedząc, że bez wsparcia medialnego niewiele wskoram, uznałem za wskazane związać się z jedynymi wtedy, odważnymi głosicielami piekła na ziemi, redaktorami „Głosu Ludu”. Zostałem przyjęty pod śmiesznym warunkiem wstąpienia do partii. Śmiesznym dlatego, bo nie ulegało wątpliwości, że absolwentowi polonistyki czerwona legitymacja do niczego nie jest potrzebna, gdyż on sam, będąc zgrabną i sprawną widłą komunizmu, jest jej esencją.

W redakcji GL niezwłocznie przystąpiłem do zwalczania polskości i religijności, tradycyjnych wrogów komunizmu. Pierwszym manewrem – klasa krakowskiego przygotowania dywersyjnego oddawała mi nieocenione przysługi – było uruchomienie kolumny literacko-artystycznej, dzięki której, zręcznie manewrując narodowymi autorytetami i priorytetami, udało mi się uspić czujność zaolziańskich literatów i plastyków i niepostrzeżenie doprowadzić ich pod bramy komunistycznego piekła. Od sukcesu dzielił mnie już tylko krok. Zrobiłem go. Wkręciłem się do Sekcji Literacko-Artystycznej i zacząłem bez ograniczeń stosować wszystkie dostępne diabelskie sztuczki, w rodzaju konkursów jednego wiersza, wiosennych i jesiennych seminariów, wernisaży plakatów poetyckich, wieczorów autorskich, publikacji, prezentacji środowiska w Opolu, Toruniu, Katowicach, Krakowie, karczm artystów itp. Niestety, pokretnie te działania przyniosły efekt odwrotny od oczekiwanego. Zanim zdążyłem dostarczyć piekłu plik cyrografów, zostałem mianowany lucyferem „Zwrotu”. Klęska. Z zapaści psychicznej uratował mnie inny szatan, też pięknie cwany komuch i polakożerca Karol Raszyk, twierdząc, że w „Zwrocie” będę mógł zrobić więcej niż w „Głosie”.

Pomylił się. Nie mogąc dłużej czekać na wyniki, po kilku miesiącach czerwony reżim odebrał mi legitymację i uwolnił z destrukcyjnych obowiązków komunistycznego polakożercy. Rzucony na wolną od pracy dziennikarskiej i publicznego działania przestrzeń, mając zatrzasknięte drzwi do rodzimego piekła, powlokłem się w świat w poszukiwaniu najdrobniejszej choćby jego namiastki. Swej prawdziwej komuszej ojczyzny. Szczęście mi sprzyjało. Trafiałem od razu do czeladzi smoluchów w ziejącej ogniem, kurzem i piachem *úpravň licích desek* (przygotowalnia wagonowych płyt do odlewu stali?) i pewnie byłbym się tam na dobre rozgościł, gdyby nie dłoń innego polakobójcy, zażartego komunisty Roberta Danela. Dzięki niej otwarła się przede mną możliwość kontynuowania wrażliwej działalności, tym razem za pośrednictwem „Głosu Ziemi Cieszyńskiej”.

Korzystając z okazji przeprowadzania się do strajkującej Polski, cudem tylko nie obwidzionej na południowej granicy drutem kolczastym, podjąłem heroiczną próbę przypodobania się swoim piekielnym mocodawcom. Znalazłem drogę do ich tajnych służb w Ostrawie i Bielsku-Białej i grzecznie, acz stanowczo zażądałem wydania mi za pokwitowaniem zezwolenia na wyjazd do mieszkających już w Cieszynie żony i córki oraz na stały pobyt tamże. Przy trzecim podejściu żądanie moje zostało z niezrozumiałą rozpaczą przyjęte.

I znowu poczułem się w swoim żywiole. Prowadząc dawnym zwyczajem podstępna walkę z wszystkim, co polskie i święte, wiedziałem, że prędzej czy później będę się musiał zmierzyć także i z krzyżem. Tak oto, ofiarnie przemógłszy naturalne dla mej diabelnej natury obrzydzenie, zacząłem w 1984 roku pracować na rzecz komunizmu w jakże celnym przebraniu Judasza z „Misterium Męki Pańskiej”. Moja ofiara została sownie nagrodzona. Przedstawienie parafialnego zespołu teatralnego, którego udało mi się perfidnie zostać członkiem-założycielem, było od tej pory wystawiane rokrocznie, przy kompletach na widowni. Dysponując nieporównywalnie większą niż na Zaolziu publicznością, złożoną ze świeckich czytelników GZC i konfesyjnych jak najbardziej odbiorców „Męki...”, miałem nieograniczone możliwości szerzenia zła i skwapliwie z nich korzystałem.

Gnany jednak niepokromioną ambicją, powziąłem zamiar opętania komunistyczną ideą całego świata. Udałem się więc w 1988 i 1989 roku do Monachium, żeby rozpatrzyć szanse na ulokowanie się w Radiu Wolna Europa. Przeprowadziłem dwie istotne rozmowy, jedną przy piwie pod Wieżą Chińską w Parku Angielskim, z dwoma pracownikami sekcji czeskiej, drugą z jej dyrektorem Pecháčkem. Po raz trzeci przekroczyłem furtę w białym murze okalającym siedzibę RWE w celu podpisania umowy o współpracy i odebrania adresu kontaktowego. Niestety, niebawem wybuchła Solidarność i mój szlachetny plan uszczęśliwienia całej ludzkości komunizmem spalił na panewce.

Więcej grzechów nie pamiętam. Szczerze za nie żałując i obiecując poprawę, proszę o rozgrzeszenie.

KAZIMIERZ KASZPER
(Wędrzynia 2-3. 10. 2005)

MARIA BASZA

(Ukraina)

Naucz mnie być Twoim cieniem

naucz mnie Panie
być mostem
drogą
ławką w cieniu drzewa
szklanką zimnej wody w skwarne południe
szalikiem
lub rękawiczką
w mroźny poranek
latarnią po zapadnięciu zmroku
miękkim fotelem
pachnącym chlebem
bocianem zwiastującym wiosnę
jaskółką która czyni lato
słonecznikiem zapatrzonym w słońce
naucz mnie być Twoim cieniem

Telewizja

WTOREK 11 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smoczki opowieści (s.) 9.10 Zygzyki (mag.) 9.40 Super Rupert (s.) 10.05 Tucker (s.) 10.30 Tak, kochanie (s.) 11.25 Eko-Europa (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Bulionerzy (s.) 13.55 Przyjaciele (talk show) 14.15 ZUS radzi (mag.) 14.30 Ostatni lot Columbii (dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką (mag.) 15.15 Szansa na życie (s. dok.) 15.30 Popołudnie z Jedyńką (mag.) 15.55 Recepty Jedyńki (mag.) 16.10 Popołudnie z Jedyńką (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Program publicystyczny 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Pogoda 20.15 Portret zła (film USA) 21.55 Sprawa dla reportera (pr. publ.) 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy (pr. dys.) 23.00 Droga do zjednoczonej Europy (koncert) 0.05 Plus minus (mag.) 0.30 Prawo i bezprawie (s.) 1.55 Regeneracja (dok.).

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.20 10 minut tylko dla siebie (mag.) 6.30 W krainie władcy smoków (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola - Elektryczne Gitary (pr. muz.) 7.25 Teletubisie (s.) 7.55 Czterdziestolatek 20 lat później (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie (mag.) 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Studio Konkursu Chopinowskiego 12.15 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Wogezów (mag.) 13.00 Panorama 13.15 Śpiewające fortepiany (pr. roz.) 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Proboszcz 2005 15.00 Wydarzenia, wydarzenia 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.20 M jak miłość (s.) 17.10 Kulisy serialu "M jak miłość" 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Już w środę mecz Anglia - Polska 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Kocham kino 20.05 Panorama fiesz 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu "M jak miłość" 21.10 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Już w środę

PORTRET ZŁA

100 min, USA, 1996

TVP 1, wtorek 11. 10., godz. 20.15

Reżyseria: Rob Fresco
Występują: Sean Young, William R. Moses, Joe Gulzard, Brighton Hertford i inni.

Gwen McGarrell często gości w komisariacie. Na podstawie wywiadu przeprowadzanego z ofiarą kobieta potrafi sporządzić bardzo dokładny portret pamięciowy. Nowe zadanie Gwen okazuje się trudniejsze. W jej rodzinnych stronach, które opuściła dawno temu, ktoś wprowadził małą dziewczynkę, Brię. Kiedy Gwen przybywa do miasteczka, okazuje się, że porwana uciekła swojemu prześladowcy. Policyjne śledztwo koncentruje się teraz na schwytaniu kidnapera, zanim skrzywdzi kolejne dziecko. Tymczasem Bria dochodzi do siebie po ciężkich chwilach i Gwen rozpoczyna prace nad portretem pamięciowym sprawcy. Takie zadanie wymaga od kobiety przeprowadzenia dokładnego wywiadu z ofiarą, w którym ta musi możliwie najdokładniej przywrócić w pamięci bolesne chwile...

mecz Anglia - Polska 22.35 Pogoda 22.45 Wieczór filmowy. Kocham kino - wstęp 22.50 eXistenZ (film kan.-br.) 0.30 Intymność (film koprod.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 6.30 Kurier 7.45 Aktualności fiesz, pogoda 7.50 Eko generacja przyszłości 8.05 Mojslask. pl 8.45 Gość dnia (pr. publ.) 9.00 Malowanie obrazów to proste (s. dok.) 9.30 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia (pr. publ.) 11.45 Bądź zdrow (mag.) 12.10 Telenowyny (mag.) 12.35 Niezwykłe historie (mag.) 13.45 Pogotowie twórczości, czyli jak twórczo rozwiązywać problemy (s. dok.) 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury (mag.) 15.00 Świat - magazyn międzynarodowy 15.45 Malowanie obrazów to proste (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. publ.) 16.45 Aktualności, pogoda 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej Europy (mag.) 17.06 Służba zdrowiu 17.50 Relacje 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.40 Nasz reportaż 19.00 Okiem mistrza 19.10 Herkules i inni 19.35 Eko generacja przyszłości 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier (mag.) 21.00 Echa dnia (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności fiesz 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 23.05 Podróż do Nowego Świata (s.) 23.50 Tworz - Modelowanie (dok.) 0.20 Telemotorsport (mag.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzeliłem (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzeliłem (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 V.I.P. (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Szpital Księcia Alfreda (s.) 20.45 Dzieci swinga (film USA) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 23.20 Strażnik Teksasu (s.) 0.15 Biznes Wydarzenia 0.35 Pogoda 0.40 Kuba Wojewódzki (talk show) 1.35 Nocne randki 2.25 Odwieczna wojna (film kan.) 4.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewanki 9.00 Teleranek (dla dzieci) 9.10 Klocki (dla dzieci) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 10.00 Wiadomości 10.05 Dobra dzielnica (s.) 11.00 Latający Čestmír (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Oliver Beene (s.) 17.00 Z Jakubem na ryby (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 List do ciebie 21.30 Historie sław (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Punkty spojrzenia 23.50 Pomarańcza (mag.) 0.25 Poszukiwacze wraków (s. dok.) 1.15 Simpsonowie 1.35 Ally McBeal 2.20 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnosta (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy (s. dok.) 12.00 Euronews 12.45 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 13.00 Zestaw

bajkowy Edka 14.50 Obiektyw (mag.) 15.20 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 15.35 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 16.00 Euro do szkół! (s. dok.) 16.15 Rodzina a szkoła (mag.) 16.30 Popularis (mag.) 17.00 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Poprask (mag. muz.) 18.25 Tak, panie premierze (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów (mag.) 19.45 Genus (s. dok.) 20.00 Putinomania (dok.) 20.55 Na pływali z Vojtěchem Novotným (talk show) 21.20 Sprawa dla ombudsmana (s. dok.) 21.40 Portrety. Květa Legátová (dok.) 22.00 Odpoczywaj w pokoju (s.) 22.55 Dogrywka (mag.) 23.25 Hyde Park (pr. dys.) 0.30 Polityczne morderstwa 1.25 Regiony TVC24 1.50 Zapis posiedzenia parlamentu.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Kobieta prawa (s.) 11.35 Poradnik kulinarny Jamie Olivera (s.) 12.10 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przzychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.10 Kula (film USA) 23.55 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.30 Prawo i sprawiedliwość (s.) 1.25 W sieci intymnych związków (film erot.) 2.55 Powrót do Edenu (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.05 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Stary (s.) 13.10 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.15 Pomoc domowa (s.) 14.50 Beverly Hills 90210 (s.) 15.45 Czarodziejki (s.) 16.40 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení - Porachunki (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.05 VyVolení - Porachunki (reality show) 22.40 Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) 23.20 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.50 Czarny orzeł (film USA) 1.30 Szybka wygrana 3.10 Salon samochodowy.

ŚRODA 12 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

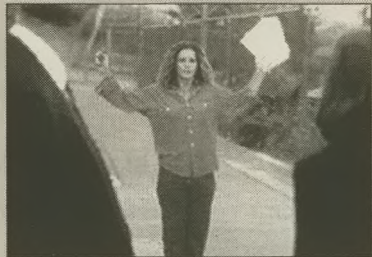
6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric (s.) 8.55 Andy Pandý (s.) 9.05 Domisie (s.) 9.35 Łatek (s.) 10.05 J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 11.20 Wpisani w krajobraz (mag.) 11.35 To trzeba wiedzieć (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka

WIEZIENNE TAJEMNICE

100 min, USA, 1997

TVP 1, środa 12. 10., godz. 20.15

Reżyseria: Fred Gerber
Występują: Stephanie Zimbalist, Finola Hughes, Gary Frank, Dan Lauria i inni.

Lynn Shafer wie, że szczęśliwe życie. Ma kochającego męża Larry'ego, sliczną córeczkę i dobrze płatną pracę. Jednak pewnego dnia spokój rodziny zostaje zburzony. Lynn zostaje oskarżona o malwersacje finansowe. Wydany po krótkim procesie wyrok jest dla niej szokiem. Lynn zostaje skazana na 10 lat więzienia i osadzona w zakładzie karnym dla kobiet. Pozostawiając wolność męża i córeczkę, Lynn trafia do zupełnie nowego, nieznanego jej miejsca. Wśród odsiadujących wyroki w zakładzie w Delory Beach kobiet są prostytutki i narkomanki...

to melodia? (teleturniej) 13.30 Sąsiedzi (s.) 13.55 Raj (dok.) 14.25 Rzeczy i ludzie (s. dok.) 14.50 Grypa - historie prawdziwe (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.15 Wielki świat małych odkrywców (mag.) 15.35 Popołudnie z Jedyńką 15.55 Zwierzowiec (s. dok.) 16.10 Popołudnie z Jedyńką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Program publicystyczny 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Pogoda 20.15 Więzienne tajemnice (film USA) 21.55 Program publicystyczny 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy (pr. publ.) 23.00 Anatomia 23.30 Magnat (s.) 1.05 Wokół wielkiej sceny (mag.) 1.45 Światowe dziedzictwo kultury - Katedra w Roskilde (dok.).

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.15 10 minut tylko dla siebie (mag.) 6.30 W krainie władcy smoków (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola - Ich Troje (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s.) 7.55 Czterdziestolatek 20 lat później (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Cesarski smak (mag.) 12.30 Studio Konkursu Chopinowskiego 13.00 Panorama 13.15 Jubileuszowe marzenia Marcina Dańca - 20. na bis (pr. roz.) 14.05 Panorama fiesz - Ogłoszenie wyników I etapu Konkursu Chopinowskiego 14.10 Lokatorzy (s.) 14.40 Po obu stronach Odry (mag.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.20 M jak miłość (s.) 17.10 Kulisy serialu "M jak miłość" 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Studio Konkursu Chopinowskiego - podsumowanie 1. etapu 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Sportowe fascynacje 20.00 Panorama fiesz 20.10 Eliminacje MŚ 2006: Anglia - Polska 23.00 Panorama 23.20 Biznes 23.45 Diamentowa zemsta (film USA) 1.15 Eliminacje mistrzostw świata 2006.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 6.30 Kurier 7.45 Aktualności fiesz, pogoda 7.50 Bliżej Europy (mag.) 8.05 Służba zdrowiu 8.45 Gość dnia (pr. publ.) 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia (s. dok.) 9.30 Kurier 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia (pr. publ.) 11.45 Kowalski i Schmidt (s.) 12.10 Książka tygodnia (mag.) 12.35 Wokół Pacyfiku z Michaelem Palinem (s. dok.) 13.45 Pogotowie twórczości, czyli jak twórczo rozwiązywać problemy (mag.) 14.15 To jest temat 14.45 Gwiazdy sportu (mag.) 15.00 Telemotorsport (mag.) 15.45 Zagadkowe historie XX stulecia (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. publ.) 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Okiem mistrza 17.00 Czarno na białym 17.05 Trójka tam była 17.50 Kronika miejska Katowice 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.40 Powiedz stop 19.00 Relacje 19.10 Szlaban w górę (mag.) 19.35 Sztuka wojny 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier (mag.) 21.00 Echa dnia (pr. publ.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności fiesz 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 23.05 Najpiękniejszy zawód świata (film fr.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzeliłem (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Strażnik Teksasu (s.) 9.55 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzeliłem (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (teleturniej) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Tango z aniołem (s.) 21.00 Wesele Betsy (film USA) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 23.15 Nasze dzieci (mag.) 0.15 Biznes

Wydarzenia 0.35 Pogoda 0.40 Granice strachu 1.35 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Oliver Beene (s.) 9.30 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Uciec jak najwyżej (film USA) 11.40 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Poprask (mag. muz.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.00 Chłopaki w akcji (pr. kul.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (lista przeb.) 17.05 Kinobox (mag. film.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Dobra dzielnica (s.) 21.00 Świetnie wyglądasz! (mag.) 21.25 Ally McBeal (s.) 22.10 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.07 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Poprask (mag. muz.) 23.50 Przyjaciele (s.) 0.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 0.20 Talk show J. Krauza 1.00 Tak, panie premierze 1.30 Simpsonowie 1.55 Oczarowanie 2.45 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na pływali z ... (talk show) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Czeskie głowy 12.00 Euronews 13.00 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 13.25 Blok publicystyki ekologicznej 14.50 Telewizyjna szkoła 15.00 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 15.25 Game Page (mag.) 15.45 Kwartet (mag.) 16.15 Cudowny świat (s. dok.) 16.35 Świat samolotów 1/2 (dok.) 17.30 Kosmopolis (mag.) 18.00 Notes (mag. muz.) 18.35 Świat książek (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Lapidarium (s. dok.) 20.00 Mój kraj Syjon (dok.) 21.00 Europejski film - 1492: Wyprawa do raju (film kop.) 23.30 Nadal tutaj jestem (dok.) 0.00 Hitler i holocaust (s. dok.) 0.50 City Folk: Helsinki (s. dok.) 1.15 Babilon 1.35 Regiony TVC24 2.00 Zapis posiedzenia parlamentu.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Album rodzinny 1/2 (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.55 Strażnik Teksasu (s.) 12.55 Anastazja (s.) 13.55 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.55 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Ulica (s.) 17.10 Właśnie teraz 17.20 Finlandia - Czechy (piłka nożna) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Nominacje (reality show) 21.20 Na własne oczy (pr. publ.) 22.20 Nowa podróżomania (mag.) 23.00 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.35 Więzy śmierci (film USA) 1.05 Martwa strefa (s.) 1.50 TeleTe 2.20 Rady ptaka Loskutka 3.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.10 Lekarz ze wsi (s.) 12.05 Stary (s.) 13.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.25 Pomoc domowa (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.50 VyVolení (reality show) 21.00 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.55 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 23.05 Pod włos 23.50 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.15 t-music 1.10 Szybka wygrana 2.50 Rodzina Soprano (s.) 3.50 Świat 2005.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Rodzinie, znajomym, MK PZKO, Urz.G. Stonawa, J.-Jedność, pastorem Kościoła ew. a.w., współobywatelom (zwłaszcza p. O. Szymik), personelowi DOS składam serdeczne podziękowania za życzenia, kwiaty, podarunki złożone mi z okazji urodzin.

A. Suchankowa, DPS Stonawa 1080
AD-147

*Boś była nam szczęściem i skarbem w rodzinie
Więc imię Twe, Matko, w nas nigdy nie zginie.*

A. Wawrosz

Dzisiaj mija 10. rocznica, kiedy na zawsze zamilkło serce naszej Najdroższej

śp. HELENY OREHEK

z Karwiny. Z szacunkiem i miłością wspominają najbliżsi.
RK-199

Dnia 10. 10. 2005 minęła 30. rocznica śmierci naszego Drogiego Dziadka

śp. RAFAŁA ŁAKOTY

z Suchej Górnej. 4. 9. 2005 obchodziłby 85. urodziny. O chwilę wspomnień prosi w imieniu rodziny wnuczka Ola.
GL-553

Ponieważ wielka jest łaska Twoja dla mnie: Wybawiłeś duszę moją z głębin krainy umarłych. Ps 86/13

W głębokim smutku pogrążeni wiadomymi krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 6. 10. 2005 zmarła w wieku 96 lat nasza Najdroższa Ciocia, Kuzynka, Krewna

śp. ANNA CIENCIAŁOWA

z Mostów koło Cz. Cieszyna, ostatnio zamieszkała w Domu Spokojnej Starości „Charita” w Cz. Cieszynie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się 13. 10. o godz. 15.00 w kościele ewangelickim Na Niwach w Cz. Cieszynie, skąd Zmarła zostanie przewieziona na cmentarz do Mostów k. Cz. Cieszyna. W smutku pogrążona rodzina
GL-551

Co w teatrze

SCENA CZESKA – TRZYNIEC: Motyle (12, godz. 19.00, grupa C-2).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Polowanie na druhny (11, 12, godz. 17.45, 20.00); Reflex: Sposób na teściową (11, 12, godz. 17.00, 20.00); TRZYNIEC – Kosmos: Kubuś i Hefalumpy (11, godz.14.00); Czarownica (11, 12, godz. 17.30, 20.00); HAWIERZÓW – Centrum: Roboty (11, 12, godz. 15.30); Fantastyczna czwórka (11, 12, godz. 17.45); Straż nocna (11, 12, godz. 20.00); CIESZYN – Piast: Oliver Twist (11, 12, godz. 15.00, 17.30, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30- 19.00.

Co w terenie

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet i Klub Seniora zaprasza na spotkanie 12. 10. o godz. 15.00 do Domu PZKO. CIERLICKO – Kluby Kobiet i Klub Seniora zapraszają serdecznie na spotkanie 13. 10. o godz. 17.00 do Domu Polskiego na Kościelcu. KARWINA RAJ – Klub Seniora zaprasza członków na kolejne spotkanie 11. 10. o godz. 16.00.

LESZNA DOLNA – zarząd MK PZKO serdecznie zaprasza członków i sympatyków na tradycyjną imprezę jesienną „Pieczenie placek” 15. 10. od godz. 15.00 w Domu PZKO. Zabawa przy akordeonie dra Józefa Wierzonina.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 13. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza na przedstawienie TL „Bajka” pt. „Skarb Pustekiego” do miejscowego Domu PZKO 15. 10. o godz. 15.30.

PTTS „BŚ” – zaprasza na wycieczkę krajoznawczą „Stonawa i meandry rzeki Stonawki” 15. 10. Zbiórka na dworcu kolej. w Olbrachcicach w godz. 8.45-9.15. Trasa wzdłuż Stonawki do Stonawy. Zwiedzenie najciekawszych miejsc w Stonawie. Zakończenie w restauracji

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Strělniční 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Dom PZKO w godz. 14-16. Przyjazd do Olbrachcic: pociąg z Mostów koło Jablonkowa 9.00, pociąg od Hawierzowa 8.59, autobus Kypus od Frýstatu 8.42. Inf.: tel. 596 425 917.

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 6. 11. wystawa „Poznań Art Now II”, prezentacja poznańskiego środowiska artystycznego. Otwarte wt-nie: 10-18. KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, ul. Zamkowa 3b, Cieszyn: do 16. 10. wystawa twórczości Jana Wałacha, Ludwika Konarzewskiego i Karola Niedoby. Otwarte wt-nie: 10-17.

▲ 13. 10. o godz. 17.00 koncert kapeli góralskiej „Wałasi” z Koniakowa.

Koncerty

CZESKI CIESZYN – PSA im. Pawła Kalety serdecznie zaprasza na „Koncert bez granic” z udziałem młodych talentów 14. 10. od godz. 16.00 do ewangelickiego kościoła Na Rozwoju.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru

Almanach »Alisy«

PIETWAŁD (tsa) – W tych dniach ukazał się almanach „Současná poezie 2005” wydawnictwa „Alisa” z Pietwałdu. Znalazły się w nim wiersze ponad siedemdziesięciu autorów z całej Republiki Czeskiej, dwóch z Polski i jednego z Francji. Oprócz tego zawiera kilka tłumaczeń na język polski, angielski oraz rosyjski.

Autorami wierszy w języku polskim są Zaołziacy, Władysław Strzondała z Karwiny oraz Marian Palowski z Cz. Cieszyna, oraz dwie poetki z Polski, Maria Piech z Zebrzydowic oraz Barbara Lech z Krakowa, żona pisarza Piotra Witolda Lecha.

Seniorzy w ławkach

HAWIERZÓW (wak) – W Instytucie Kształcenia Ustawicznego przy ul. Junackiej odbędzie się dzisiaj uroczysta inauguracja Akademii III Wieku. Podczas czterech semestrów, sześćdziesięciu seniorów i rencistów z Hawierzowa zgłębiać będzie wiedzę w takich zakresach

tematycznych, jak nauka i kultura, Unia Europejska, historia i politologia, geografia, kosmos i astronomia, religia – chrześcijaństwo, problematyka sekt i pozostałe religie.

Będą również wykłady na temat tzw. zdrowego trybu życia, poradnictwa finansowego i polityki społecznej, a także lektorat z języka angielskiego oraz zajęcia z obsługi komputera i Internetu.

Za jeden semestr studenci-seniorzy zapłacą 350 koron, miasto dotuje Akademię kwotą 100 tys. koron.

Uczniowie na UŚ

GNOJNIK/KATOWICE (mro) – Niezapomniane chwile spotkania z fizyką, obserwacji powstawania kryształu czy współzależności między ruchem a optyką przeżyli uczniowie gnojnickiej PSP, którzy niedawno uczestniczyli w warsztatach pn. „Osobliwości świata fizyki” zorganizowanych przez Uniwersytet Śląski w Katowicach.

– W warsztatach uczestniczyli uczniowie dwóch najstarszych klas oraz najlepsi fizycy z klasy szóstej i siódmej – powiedziała „GL” Danuta

Rytko, nauczycielka fizyki w gnojnickiej szkole. Była to już druga wizyta koordynowana przez metodyka fizyki bielskiego Kuratorium Oświaty i Wychowania, Stanisława Wykręta.

– Uczniowie byli mocno zaintrygowani trzygodzinnymi prezentacjami, wywarły one na młodzieży niezatarte wrażenie – podkreśliła Rytko. Uzupełnieniem wycieczki była wizyta w planetarium w Chorzowie. Współpraca gnojnickiej PSP z Uniwersytetem Śląskim będzie kontynuowana.

Benefis Jana Pyski

JABLONKÓW (kor) – Gospodarze jabłonkowskiej Kawiarenki „Pod Pegazem” uczczą 80. urodziny jednego z ojców i byłego gospodarza tego „lokalu”, Jana Pyski. W piątek, 14 października, w jabłonkowskim Domu PZKO o godz. 18.00 rozpocznie się „Benefis Jana z Potoków Pyski”.

Na program wieczoru, który poprowadzą Karol Suszka, Marek Mokrowiecki i Stanisław Gawlik, złożą się prezentacje teatryku Klubu Młodych PZKO w Łomnej Dolnej, „Towarzystwa Rodzinnego 5 Krzesel”, „Nowiny”, „Zaolzio” oraz ChNP. Przedstawiony zostanie najnowszy tomik poetycki Jubilata, „Kamiki światła”.

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Babie lato

Tak więc letni sezon ogórkowy minął, z lekka zakrapiany deszczem i powarkiwaniami starych wilków. Na dziś przyroda odrabia zaległości, rącząc nas wspaniałą babiolecią aurą, co dodaje otuchy niejednemu. Wrzesniowe słońce wywołało wszakże wzmożoną aktywność w lasach (grzyby), w sadach, gdzie dojrzewają różne owoce, a także w kniejach. Szczególnie obfitym w wydarzenia okazał się ostatni tydzień września. Dziwnym trafem dotyczyły one mieszkańców Karwiny i okolic.

Frysztaccy wierni obudzili się z letargu, by bronić swej polskości. Jak by rzekła Marynka: „Tej naszej Józekuli się zaś coś nie udało na wielebny i pożałowała się nóm do plotkorza”. Że wywoła to falę świętego oburzenia wśród znawców prawa kanonicznego, nie ulegało wątpliwości.

W ogóle sporo osób chwytła ostatnio za pióro, gdyż „nie mogę nie zareagować”, „zbulwersował mnie artykuł”, „nie chciałem się odezwać, ale muszę”, „po przeczytaniu w GL...” itp. I w ten sposób powstają tzw. pierwsze razy. Potem autor wylewa swe żale, z braku miejsca w sposób moc-

no uproszczony, często chaotyczny, nie zawsze zgodnie z prawdą. Cóż, każdy pierwszy raz jest trudny... W końcu po to są łamy naszego periodyka, by na nich przedstawiać SWOJE racje.

Optymistycznym tematem jesieni bywają relacje z różnych podróży, spotkań czy imprez klubowych. Do takich należy reportaż z wycieczki karwińskiego Klubu Seniora do Doliny Rajeckiej („GL” 29. 9.), bardzo fajnie napisany, z sensem. Zdecydowanie wolę czytać reportaże niż wylizanki odznaczeń, medali, orderów... A swoją drogą, panie Stanisławie, dobrze, że nie bierze pan udziału w wycieczkach turystycznych, jaką np. opisałem tamże, na stronie wyżej. Wśród naszych turystów, zwłaszcza z Karwiny, zrobiło się ostatnio poniekąd niebezpiecznie. O ile już człowiek na wycieczce zagranicznej nie umrze, to może chociaż popełnić harakiri przy pomocy kozika...

Pozostałmy jednak optymistami; na nudę tego lata narzekać nie można było. Co nam przyniesie zima?

MAREK GLAJCAR

marczyso@centrum.cz

le heca!

Krzysztof mówi do Witka:

– Tyś je kształcóny, powiydz mi, czymu Pan Bóg stworzył babe.
– Bo sie boł zgorszynio.
– Jakigo zgorszynio?
– Nó takigo, że jakby chłopą przypiliło, to by szeł na małupy.
– Ty dycki na ty baby! A co by było, jakby ich nie było?!...
– Mysłm, że człowiek by sie oswoił jakisi insze zwyrze.

Jura je srawdowity, ale aji bezczelny. Jedyn roz jechoł miejskim autobusym i uwidzioł, że wsiado jakisi łysy.
– I co, nie dała Bozia włosów, nie dała!
– rąbnął z fleka Jura.
– Powiedzioł, co wiedział – łysy na to.
– A teraz proszym bilet do kontroli...

Przychodzi Mojsze do Rabe, mówi:
– Rabe, chcym se ożynić z twojóm cęrom, dosz mi jóm?
Na to rabe:

– A bank mosz?
– Ni, banku ni móm.
– To isto mosz fabryke?
– Ni, fabryki ni móm.
– Na pewno jakisi wielki sklep?
– Ni, sklepu akurat też ni móm.
– Co w takim razie mosz? – spytał zniecierpliwiony Rabe.
– Mómm bardzo dobre widoki na przyszłość.
– W takim razie ty nie potrzebujesz mojej cery, ty potrzebujesz dobróm lornetke!

Spotkało sie dwóch kolegów. Jedyn, Ludwik mu było, prawi do drugiego, Gustawa:
– Wiyisz, co zech sie dowiedzioł!
– Nó, co?
– Żeś społ z mojóm babóm! Ale chybito ni ma prawda?
– Jasne, że ni. Możesz mi wierzyć, zech całóm noc ani oka nie zmróżył.

TV Polonia

WTOREK 11 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Talent za talent 9.20 Rocznicza Bractwa (rep.) 9.40 Romantyczne podróże do Polski (rep.) 10.00 Mieszkać z wyobraźnią 10.20 Ludzie wśród ludzi 10.35 30 ton - lista przebojów 11.05 Europa polskich ojczyzn (rep.) 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Sportowy tydzień 13.30 Stacyjka (s.) 14.25 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.50 Nie miałam marzeń (rep.) 15.00 Łupaszko (s. dok.) 15.40 Stilo (rep.) 16.00 Talent za talent 16.25 Mieszkać z wyobraźnią 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.45 Rocznicza Bractwa (rep.) 18.05 Polska przy Prince' s Gate (rep.) 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Syberyjska lekcja (film dok.) 22.00 Jest takie miejsce 22.15 Warto rozmawiać 23.30 Panorama Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Plus minus 0.40 Sprawa dla reportera 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.05 Syberyjska lekcja (film dok.) 4.05 Polska przy Prince' s Gate (rep.) 4.30 Warto rozmawiać 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 12 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie (mag.) 8.55 Budzik (s.) 9.25 Wierzę, wątpię, szukam 9.50 Lasy i ludzie 10.15 Natura 2000 10.35 Polskie miasta i miasteczka - Rawa Mazowiecka 10.45 Spotkania z profesorem Zinem 11.05 Plus minus 11.30 Kochaj mnie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Wieści Polonijne 13.20 Syberyjska lekcja (film dok.) 14.20 Polska przy Prince' s Gate (rep.) 14.45 Warto rozmawiać 16.00 Budzik (s.) 16.30 Natura 2000 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.45 Wierzę, wątpię, szukam 18.10 Studio Konkursu Chopinowskiego 18.25 Szlaban w górę - Zgorzelec - Gorlitz (rep.) 18.50 Biblia - księga Słowa Bożego (rep.) 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Jubileusz Sceny Plastycznej KUL (rep.) 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.20 Krystyna Prońko - Pop, Jazz i Olej 23.00 Kochaj mnie (s.) 23.30 Panorama 23.53 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Debaty 0.55 Blżej nieba (rep.) 1. 20 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.59 Studio Konkursu Chopinowskiego 2.05 Klan (s.) 2.30 Plebania (s.) 3.00 Jubileusz Sceny Plastycznej KUL (rep.) 3.30 Egzamin z życia (s.) 4.15 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 4.40 Lucik - malarz ludzików (rep.) 5.05 Polski dom pod biegunem (rep.) 5.20 Kochaj mnie (s.).

CZWARTEK 13 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Kolory 9.25 Proboszcz 2005 9.45 Laboratorium (mag.) 10.05 Kuchnia z Okrasą 10.25 Ludzie wśród ludzi (s.) 10.40 Co nam w duszy gra 11.30 Anna Dymna - spotkajmy się 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Studio Konkursu Chopinowskiego 12.45 Plebania (s.) 13.05 Jubileusz Sceny Plastycznej KUL (rep.) 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.25 Lucik - malarz ludzików (rep.) 14.45 Polski dom pod biegunem (rep.) 15.05 Dzień Konia na Podlasiu (rep.) 15.20 Debaty 16.00 Kolory 16.25 Kuchnia z Okrasą 16.40 Animowany świat wyobraźni 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.45 Proboszcz 2005 18.10 Raj (mag.) 18.35 Studio Konkursu Chopinowskiego 18.45 Anna Dymna - spotkajmy się 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Pogoda dla kierowców 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Polonia Rendezvous 2005 (rep.) 21.20 Teatr TV - Ciemno 22.20 Ludwig van Beethoven - V Symfonia c-moll, op. 67 22.55 Zaufa! naturze (rep.) 23.30 Panorama 24.00 Prosto w oczy 0.15 Program publicystyczny 1.00 Animowany świat wyobraźni 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Studio Konkursu Chopinowskiego 2.10 Złotopolscy (s.) 2.35 Plebania (s.) 3.00 Polonia Rendezvous 2005 (rep.) 3.20 Teatr TV - Ciemno 4.15 Ludwig van Beethoven - V Symfonia c-moll, op. 67 4.50 Zaufa! naturze (rep.) 5.20 Anna Dymna - spotkajmy się 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 14 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Domisie 9.20 Trzy dni, aby wygrać (s.) 9.45 Bajeczki Jedynecki 9.55 Raj (mag.) 10.25 Smak Europy 10.35 Bzik kulturalny 10.55 Muzyka łączy pokolenia 11.35 Stilo (rep.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Studio Konkursu Chopinowskiego 12.40 Plebania (s.) 13.05 Polonia Rendezvous 2005 (rep.)

13.25 Hity satelity 13.40 Teatr TV - Ciemno 14.40 Zaufa! naturze (rep.) 15.10 Program publicystyczny 15.55 Domisie 16.20 Trzy dni, aby wygrać (s.) 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.15 Ojczyzna polszczyzna - O wiadomościach 17.45 Spotkania z profesorem Zinem 18.10 Święta wojna (s.) 18.30 Studio Konkursu Chopinowskiego 18.35 Bzik kulturalny 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Przygody Myszk (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się ... 21.20 Hity satelity 21.35 Na dobre i na złe (s.) 22.35 Muzyka łączy pokolenia 23.20 Porozmawiajmy 0.05 Wideoteka dorosłego człowieka 0.50 Trzy dni, aby wygrać (s.) 1.15 Przygody Myszk (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Studio Konkursu Chopinowskiego 2.05 Złotopolscy (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.05 Mówi się 3.25 Hity satelity 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.35 Muzyka łączy pokolenia 5.20 Święta wojna (s.) 5.40 Jest takie miejsce - Góra Sieradowicka i okolice.

SOBOTA 15 PAŹDZIERNIKA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.35 Awantura o Basię (s.) 9.05 Od przedszkola do Opola 9.35 Wieści Polonijne 9.50 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 10.20 Mówi się 10.40 Klan (s.) 11.55 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Surfingowy smak 12.20 Podaruj trochę słońca 12.50 Studio Konkursu Chopinowskiego 13.00 Wiadomości 13.10 Sami dla siebie (film pol.) 14.35 Jubileusz Archidiecezji Wrocławskiej (rep.) 14.50 Hrabia Tunio (koncert) 15.30 Made in Poland (teleturniej) 16.00 Z daleka, a z bliska 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.25 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 17.50 Zaczęły gwiazdy 18.20 Studio Konkursu Chopinowskiego 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Pokolenie JP II (koncert) 21.00 Warszawa (film pol.) 22.50 Totusy 2005 23.40 Z daleka, a z bliska 0.35 M jak miłość (s.) 1.20 Miś Kudłatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Studio Konkursu Chopinowskiego 2.05 Pokolenie JP II (koncert) 3.05 Warszawa (film pol.) 4.50 Totusy 2005 5.45 Tam gdzie jesteśmy (rep.).

NIEDZIELA 16 PAŹDZIERNIKA

6.15 Wideoteka dorosłego człowieka 7.00 Benefis Z. Buczkowskiego 7.35 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 8.00 M jak miłość (s.) 8.45 Słowo na niedzielę 8.50 Ziarno (mag.) 9.15 Marco i Gina (s.) 9.45 Jubileusz Archidiecezji Wrocławskiej (rep.) 10.00 Ojczyzna polszczyzna 10.15 Złotopolscy (s.) 11.05 Studio Konkursu Chopinowskiego (s.) 11.10 Jan Paweł II 11.20 Muzyczny Festiwal Łańcut 2003 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 12.50 Jan Paweł II 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.20 Jan Paweł II 14.25 Janosik (s.) 15.05 Jan Paweł II 15.15 WIO - Wywiad i opinie 15.40 Jan Paweł II 15.50 Moje życie dla Niego (film dok.) 16.40 Jan Paweł II 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Jan Paweł II 17.25 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 17.55 Salon kresowy - Nemo (rep.) 18.10 Zaproszenie - Ułani w Borneo 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 „Jestem Mu wdzięczny...” 20.25 Koncert Dnia Papieskiego 22.10 Zaginiona (s.) 23.00 Linia Specjalna 23.50 Jan Paweł II 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 „Jestem Mu wdzięczny...” 2.05 Koncert Dnia Papieskiego 3.50 Zaginiona (s.) 4.35 Jan Paweł II 4.40 Janosik (s.) 5.25 Jan Paweł II 5.30 Jubileusz Archidiecezji Wrocławskiej (rep.) 5.45 Jan Paweł II.

PONIEDZIAŁEK 17 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 6.30 Wiadomości-skrót 6.45 Przegląd prasy 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Jedynecka 9.25 My Wy Oni (mag.) 9.50 Romantyczne podróże do Polski (rep.) 10.10 Z daleka, a z bliska 11.05 Moje życie dla Niego (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Polski Uniwersytet na Obczyźnie 13.25 M jak miłość (s.) 14.10 Salon kresowy - Nemo (rep.) 14.25 Gazda z Diablen (s.) 15.15 Bliżej Europy 15.30 Ze sztuką na ty - Warszawa Singera (rep.) 16.00 Jedynecka 16.30 Mieszkać z wyobraźnią 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.45 My Wy Oni (mag.) 18.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 18.40 Studio Konkursu Chopinowskiego 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.30 Stacyjka (s.) 22.30 Ze sztuką na ty - Warszawa Singera (rep.) 23.00 Komornicy (s.) 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Spektakl Rembertów (film dok.) 1.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sportowy tydzień 3.20 Stacyjka (s.) 4.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 4.40 Studio Konkursu Chopinowskiego 5.15 Komornicy (s.) 5.45 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: ZWYCIĘSTWO POD JAWOROWYM ● KARWINA NIE ZWALNIA TEMP

Trzyniec wiceliderem tabeli

MŚLF

● TRZYNIEC - HRANICE 2:0 (1:0). Bramki: 17. Maceček, 70. Drahn. Sędziował Kubiček. W. 420. Goście niewiele mieli do powiedzenia. Zdolali wypracować tylko dwie szanse - Navrátil wycelował nad, a strzał Maňáka wybił Pavlus z linii bramkowej. Trzyniczanie mieli wyraźną przewagę, której nie umieli jednak wykorzystać w odpowiedni sposób. W 26. min. Jakus główkował w słupek, w 29. min Martinčík z 25 m huknął w poprzeczkę. W 52. po slalomie Macečka z 5m fatalnie spudłował Sedlák, w 57. min. nie dał rady Jakus. Trzyniczanie wyszli na prowadzenie w 17. min. po dobitce Macečka. W 70. min w siatce Štěpána wylądowało nieudane... dośrodkowanie Drahn, po czym gospodarze nie wykorzystali trzech kolejnych szans.

(man)

Lokaty: 1. Jakubczowice 24, 2. Trzyniec 19, 3. Zlin B 17 pkt.

DYWIZJA E

● HORKA - MKF KARWINA 1:3 (0:1). Bramki: 87. Bezděk - 42. i 54. Šuster, 50. Gili. Sędziował Chabiča. W. 100. Horka jest jednym z outsiderów sezonu i również w pojedynku z Karwiną obyło się bez rewelacji. Goście nawet w piknikowym tempie sięgnęli po trzy punkty. Najważniejsze minuty: 42. Šuster po indywidualnej akcji - 0:1; 50. Gill po rzucie różnym - 0:2; 54. Šuster z podania Hojdysza - 0:3; 87. Bezděk z dobitki obniżył na 1:3.

● F-M - IRP CZ. CIESZYN 3:0 (1:0). Bramki: 3. Krpec, 54. Sklenička, 84. Chlebek. Sędziował Prosek. W. 450. Piłkarzom IRP (bez Hrazdílka w składzie) zabrakło tym razem dokładności i polotu w fazie ofensywnej. Defensywa pozostawiała też wiele do życzenia. Najważniejsze minuty: 3. po rzucie wolnym bez opieki pozostawiony Krpec (z Bani-ka Ostrawa) strzela na 1:0; 54. Skle-

LM piłkarzy ręcznych

■ HANDBALL PARYŻ - KARWINA 21:18 (12:10). Również w drugiej kolejce tegorocznej Ligi Mistrzów karwiniacy nie przynieśli wstydu swoim występem. Podobnie jednak jak w poprzednim meczu, u siebie z Flensburgiem, Banikowi zabrakło większej skuteczności pod bramką rywala. Podopieczni trenera Jiřego Kekrta nie wystrzegli się też błędów technicznych (aż 20). Kluczowy dla rozwoju wydarzeń na parkiecie był koniec I połowy i początek drugiej, kiedy to gospodarze popisali się serią ośmiu bramek pod rząd. W 3. kolejce (najbliższa niedziela) Karwina podejmuje u siebie litewskiego mistrza Granitasa Kowno, który poległ 22:39 w Flensburgu. Bramki dla HCB: Sobol 7/3, Kuzo 4, Horák, T. Heinz, Zdráhala 2, Kichner 1. Lokaty: 1. Flensburg 4, 2. Paryż 4, 3. Karwina 0, 4. Kowno 0 pkt. JUTRO o godz. 17.30 w ramach ekstraklasy: Karwina - Łowosice (17.30).

(fib. Ok)

Futbol w niższych klasach: Mosteczanie z kolejnym laniem ● Derby dla Hawierzowa

MISTRZOSTWA OKRĘGU

● BOGUMIN - WRACIMÓW 2:1 (1:1). Bramki: 21. O. Anastazovský, 78. Tomek - 14. Hudzieczek. Sędziował Orieščík. W. 155. „Faja” z meczu na mecz gra coraz lepiej, o czym przekonali się tym razem piłkarze Wracimowa. Goście w I połowie mieli więcej z gry, ale po zmianie stron zaznaczyła się przewaga podopiecznych trenera Václava Štverki. Najważniejsze minuty: 14. Hudzieczek z rzutu wolnego - 0:1; 21. rzut wolny wykonuje Tomek, a z dobitki wyrównuje Anastazovský - 1:1; 78. po osi Prokš-Nadhajský piłka trafia do Tomka - 2:1.

● FRYDLANT - L. PIOTROWICE 0:2 (0:0). Bramki: 56. i 65. Kłos. Sędziował Hrná. W. 350. Piotrowiczanie zwiększyli obroty dopiero w drugiej odsłonie i zasługą dwóch celnych trafień Kłosa powrócili znad Ostrawicy z kompletem punktów. Najważniejsze minuty: 56. Kłos po rajdzie z połowy boiska - 0:1; 65. Novák obsłużył Kłosa, a ten przełobował golkipera - 0:2.

● HAJ - MOSTY k. JABLONKOWA 6:1 (2:0). Bramki: Šamarek 3, Šubrt, Kostka, Dendys - T. Nieslaník. Wynik nie wymaga komentarza. Piłkarze Mostów również w tym

nička (zdaniem wszystkich na pozycji spalonej) - 2:0; 84. z „jedenastki” Chlebek - 3:0. Dobrych okazji po stronie gości nie spożytkowali Groš i Ganczarczyk.

● KR. NOWE SADY - S. ORŁOWA 1:2 (1:1). Bramki: 21. Dohnal - 28. Široký, 88. Směták. Sędziował Moňček. W. 100. Gospodarze ograniczali się tylko do długich piłek, ale orłowscy obrońcy z wysokimi centrami nie mieli większych kłopotów. Na prowadzenie wyszli wprawdzie z „jedenastki” gospodarze, ale później warunki na placu gry dyktowali tylko orłowianie. Na 1:1 wyrównał ślicznie z woleja Široký (po centrze Heráka) a 3 punkty dla Slavii załatwił w 88. minucie Směták (głową z podania Kroužka).

● KRAWARZE - B. OLBRACHCICE 1:0 (1:0). Bramka: 9. Staněk. Sędzio-

wał Kneisl. W. 405. Goście w 9. minucie nie upilnowali główkującego Stánka, który - jak się później okazało, był jedynym strzelcem meczu. Baník zepchnął w II połowie gospodarzy do defensywy, nie dala rady jednak trafić do siatki Všolek, Goj, Přiborský, Petley ani Dorozlo.

● DZIEČMOROWICE - M. ALBRECHTICE 0:1 (0:0). Bramka: 54. Hořinek. Sędziował Kaláb. W. 150. Sukces święciła w meczu totalna defensywa. Goście z jednego udanego kontrataku strzelili gola, Elektrycy od pierwszych minut przeważali, ale bez efektu (stuprocentowe okazje zmarnowali Šrámek i Ůlehla).

Lokaty: 1. Konice 25, 2. Karwina 22,... 5. Cz. Cieszyn 19, 7. Orłowa 16, 12. Olbrachcice 9, 14. Dziečmorowice 6 pkt. JANUSZ BITTMAR

HOKEJ NA LODZIE: DOGRYWKA DLA ORŁOWEJ

Dziś hutnicze derby

TIPSPORT EKSTRA LIGA

■ TRZYNIEC - K. WARY 4:5 (3:3, 0:1, 1:1). Bramki: 6. Pletka, 13. Martyněk, 19. Zbořil, 54. J. Kudrna - 7. J. Řezníček, 13. Kumstát, 19. i 45. M. Procházka, 40. Hurtaj. Sędziował Husička. Kary 5:5, wykorz. 1:0. W. 2732. Błędy w defensywie i słaba forma bramkarza Biegla (po trzecim straconym голу zmienił go Vojtek), to dwie główne przyczyny porażki Stalowników w niedzielnym meczu. Po ostrej wymianie ciosów w I tercji było 3:3, goście jednak znów wyszli na dwubramkowe prowadzenie. Na 3:4 trafili do dobitki Hurtaj (gdzie byli obrońcy?), na 3:5 poprawił Procházka z podania Pechy. W 54. minucie zdramatyzował mecz Kudrna (z dystansu strzelał Hunkes), na więcej ale gospodarzy nie było stać. W finale kiepskiego występu doszło jeszcze do rękoczynów. Nerwów na wodzy nie utrzymał bramkarz gości Čechmánek, który po syrenie końcowej spowodował lekką zadymę na lodzie. DZIŚ derby Witkowie - Trzyniec (17.00). Lokaty: 1. Slavia 28,... 8. Witkowie 17, 12. Trzyniec 12 pkt.

MEMORIAŁ WANDY DELONG

Wyniki dziewczyn

W ostatnim numerze „GL” podaliśmy wyniki XXIX otwartych mistrzostw PZKO w biegu przełajowym, które odbyły się 2 października w Mistrzowicach. Obecnie podajemy rezultaty dziewczyn, startujących na trasie długości 1470 m. Kat. lat 6-9: 1. K. Turoň (Bystrzyca) 6:27,9, 2. J. Jochymek (Łomna D.) 6:35,5, 3. K. Samiec (Łomna D.) 6:46,7.

Kat. 10-12: 1. D. Bieleš (Bystrzyca) 6:38,9, 2. J. Gaura (Cz. Cieszyn) 6:46,7, 3. A. Kadlubec (Cz. Cieszyn) 7:25,1. Kat. 13-15: 1. D. Adamík (Gimnazjum Cz. Cieszyn) 5:48,6.

Kat. 16-18: 1. M. Stonawska (Łomna D.) 5:48,6, 2. D. Kawulok (Gimnazjum Cz. Cieszyn) 5:50,6, 3. B. Kawulok (Gimnazjum Cz. Cieszyn) 5:59,6.

Mistrzowiccy PZKO-wcy zapraszają już teraz na jubileuszowe, XXX mistrzostwa - 1 października 2006 r. Organizatorzy poczuwają się też do miłego obowiązku podziękowania zacnym sponsorom. Od wielu lat bardzo ofiarnie wspiera tę imprezę dr Eugeniusz Delong, również ZG PZKO, w ostatnich latach także p. Józef Wybraniec. (k)

sezonie pełnią rolę chłopców do bicia. Podopieczni trenera Pavla Vavřača w dziesięciu kolejkach stracili już 41 bramek!

Lokaty: 1. Opawa 28,... 6. L. Piotrowice 16, 11. Bogumin 11, 16. Mosty 2 pkt.

I A KLASA - GR. B

Stonawa - FK Hawierzów 1:3 (Špinar - Zoller, Holzer, Antonczyk), Bystrzyca - Liskowice 0:0, Skrzeczno - St. Miasto 3:3, Sj Rychwałd - Czeladna 1:1. Lokaty: 1. Hawierzów 21, 2. Czeladna 18, 3. Skrzeczno 15,... 8. Stonawa 11, 9. Bystrzyca 11, 11. Rychwałd 8 pkt. Bliżej w czwartkowym numerze „GL”.

I B KLASA - GR. B

Pietwałd - C. Ostrawa 1:5. Lokaty: 1. Herzmanice 18,... 14. Pietwałd 1 pkt.

I B KLASA - GR. C

Datynie D. - Orłowa B 2:2, Wędrynia - Karwina B 3:0, Żuków G. - Gródek 0:1, Sedliszcze - Sucha G. 2:4, Wierzniovice - Niebory 5:1, Šmilovice - Nydek 5:2, Jablůnków - Lutynia D. 0:1. Lokaty: 1. Sucha G. 19, 2. Lutynia D. 18, 3. Wędrynia 16 pkt. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Jubileuszowe imprezy w Końskiej str. 3

GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4

Kontakt z rówieśnikiem str. 5

Derby dla Witkowic str. 8

CZWARTEK
13 PAŹDZIERNIKA 2005
NR 121
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Prezes i wiceprezes Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC, Jan Karczmarczyk i Józef Słowik (drugi i trzeci z lewej) podczas konferencji prasowej w Ostrawie.

POZYTYWNA OPINIA KONSULA A. SADOWSKIEGO
O KONGRESIE POLAKÓW W RC

Co jest realne a co nie?

CZ. CIESZYN (sch) – Czy Kongres Polaków w RC znajdzie wspólny język z nowym konsulem generalnym RP w Ostrawie Antonim Sadowskim? Obie strony żywią nadzieję, że tak. I taką też deklarują wolę. Po pierwszym spotkaniu Rady Kongresu Polaków z konsulem prezes Kongresu Józef Szymeczka powiedział jednak dla „Głosu Ludu”:

– Bardzo długą drogą dochodziliśmy do wspólnych stanowisk.

O wrażenia z poniedziałkowego posiedzenia Rady Kongresu Polaków zapytaliśmy również konsula Sadowskiego. – Wrażenia przywożę same pozytywne, choć poglądy były różne. Rozmawialiśmy o sprawach trudnych i muszę przyznać, że po tej rozmowie wiele spraw mi się naświetliło – powiedział w rozmowie telefonicznej dla naszej gazety. – Jestem zbudowany determinacją Kongresu Polaków – dodał, z przyjemnością stwierdzając, że Radę Kongresu tworzą ludzie młodzi, w wielu przypadkach po studiach w Polsce.

Jak dowiedzieliśmy się od prezesa Szymeczki, co później potwierdził również sam konsul, poniedziałkowe rozmowy toczyły się przede wszystkim nt. odzyskania byłych polskich

majątków skonfiskowanych jako mienie poniemieckie. – To jest bardzo trudna sprawa – uważa konsul a propos zwrotu majątków. – Trzeba się zastanowić, jak podejść do niej, przede wszystkim zaś skonkretyzować roszczenia. Oczywiście będę się starał pomóc, ale uważam, że zabiegi o odzyskanie danej nieruchomości powinny być oparte na konkretnym biznesplanie.

Uzyskanie rekompensaty finansowej – co zdaniem Kongresu byłoby najlepszym dla zaolziańskich Polaków rozwiązaniem – konsul Sadowski nie widzi bowiem zbyt realnie.

Toaleta
dla Azora

HAWIERZÓW (wak) – Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w mieście z roku 2004, właściciel psa, który wyprowadza go na spacer, powinien mieć przy sobie łopatkę i woreczek na odchody. Zawartość powinna wyładować w koszu. Rzeczywistość jednak wygląda zupełnie inaczej.

– Nie wiemy czy to efekt niskiej świadomości czy kultury osobistej, ale przestrzeganie tych przepisów wciąż pozostaje w sferze naszych marzeń – dowiedzieliśmy się w wydziale środowiska naturalnego przy UM.

– Wszyscy administratorzy domów dostali od nas informatory, a w nich szczegółowe informacje na temat wyznaczenia specjalnych miejsc dla pieszków. Chodzi o to, by nie sąsiadowały one z placami zabaw.

Ciąg dalszy na str. 2

Ciąg dalszy na str. 2

Emmerová odwołana

PRAGA/OSTRAWA (mro) – Premier Jiří Paroubek odwołał wczoraj ministra zdrowia Miladę Emmerová. Pełniącym tymczasowo obowiązki mini-

stra został dotychczasowy wiceminister ds. opieki medycznej i prewencji Jiří Koskuba. Premier podziękował M. Emmerovej za jej pracę, przy czym zaznaczył, że wydaje mu się, iż w ministerstwie potrzebne są zmiany. Kroplą, która przelała czarę, nazwał informację z wtorku, gdy to 6 wiceministrów Emmerovej podało się do dyspozycji, deklarując wolę ustąpienia z zajmowanych stanowisk. Dodajmy, że odwołanie minister Emmerovej nastąpiło w niepełny tydzień po proteście lekarzy rejonowych w sprawie zaległych przez kasy chorych opłat.

Nie był ostatni

Jan Pyszko – „kandydat Polonii świata” na prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – poniósł druzgocącą porażkę w I turze wyborów prezydenckich, które odbyły się 9 bm. Małą satysfakcją dla kandydata i jego fanów może być fakt, że z wynikiem 0,07 proc. uzyskanych głosów nie był ostatni na liście osób biorących udział w rywalizacji o miejsce w Pałacu Prezydenckim. Gorszy od Pyszki rezultat zanotował Adam Słomka, na którego zagłosowało 0,06 wyborców. Jan Pyszko, 75-letni lekarz emeryt, otrzymał w wyborach prezydenckich łącznie 10 371 głosów. Mieszkańcy miast oddali na niego 6133 głosy, ludność wiejska – 4179 głosów, pasażerowie statków – jeden głos, w zagranicy zaś na „kandydata Polonii” zagłosowało 58 Polaków. (s)

Szpital w drodze

PRAGA (mro) – Międzyresortowy sztab kryzysowy RC odpowiedział na apel pakistańskiego rządu i wczoraj w południe wysłał do dotkniętej kataklizmem części Pakistanu w pełni wyposażony szpital polowy. Wraz z nim udała się na tereny nawiedzone trzęsieniem ziemi grupa 14 lekarzy wzmocniona o logistyczną grupę strażaków. Czeski zespół będzie mógł pracować niezależnie od lokalnych sił i warunków przez 5 dni.

Dobry

CZWARTEK – Zachmurzenie małe. Rano i wieczorem mgły. W ciągu dnia możliwe opady. Temperatura w nocy od 7 do 3 st. C, w dzień od 12 do 16 st. C. PIĄTEK – Bez większych zmian. Rano i wieczorem mgły. Tem. w nocy od 7 do 3 st. C, w dzień od 13 do 17 st. C.

9 771212 422041

0 5 1 2 1

POLSKIE TOWARZYSTWO MEDYCZNE W RC

Przed jubileuszem

OSTRAWA (mro) – Trzydzieści lat działalności Polskiego Towarzystwa Medycznego w Republice Czeskiej było tematem konferencji prasowej kierownictwa tej organizacji, która odbyła się w poniedziałek w „Domu Polskim” w Ostrawie.

Prezes Jan Karczmarczyk oraz jego zastępca, Józef Słowik, podsumowali dorobek Towarzystwa, w tym m.in. 292 spotkania piątkowe organizacji, która zrzesza obecnie blisko 130 lekarzy i ludzi związanych z medycyną. Wspomniano o I Zjeździe Polskich Le-

terowej OrthoPilot, którą stosuje nasz szpital, umożliwia, że pacjent już po tygodniu może zostać wypisany ze szpitala. Stąd decyzja o zmniejszeniu liczby łóżek – powiedział nam MUDr Tomáš Knybel, ordynator orłowskiej ortopedii.

System nawigacji komputerowej OrthoPilot pozwala na bardziej precyzyjne osadzenie implantu i wydłużenie okresu funkcjonowania protezy stawu kolanowego. Stosowanie tego systemu rozszerza także możliwości archiwizacji danych o przeprowadzonych operacjach. Rocznie w orłowskim szpitalu operuje się tą metodą 250 osób.

Ortopedia po remoncie

ORŁOWA (wak) – Po miesięcznej przerwie spowodowanej remontem i modernizacją na I oddział ortopedii wrócili pacjenci. Koszt modernizacji pokojów, rekonstrukcji łaźni centralnej i założenia instalacji tlenowej w pokojach pacjentów wyniósł milion koron.

Oddział posiada 16 łóżek oraz jeden pokój ponadstandardowy. Podczas modernizacji stan łóżek zredukowano o cztery. – Nie oznacza to, że przyjmować będziemy mniej pacjentów. Na odwrót. Nowa metoda wykonywania zabiegów totalnej endoprotezoplastyki stawu kolanowego z wykorzystaniem systemu nawigacji kompu-

W konkretnym, udostępnionym nam przez Kancelarię Kongresu Polaków przypadku można mówić zatem o sukcesie. Pan Jan Nieciąg dysponujący czeskim aktem ślubu wydanym przez karwiński USC,

Niby coś drgnęło, ale...

w którym jego nazwisko wpisano poprawnie z „ą”, może się teraz domagać wpisania tegoż „ą” w nazwisku w dowodzie zezwalającym na pobyt (wcześniej jego nazwisko zapisano tam jako Nieciąg).

Mimo to nie przestaje zastanawiać zmianą linii argumentacji władz policyjnych. Kiedy bowiem w 1999 r. po raz pierwszy otwarto kwestię poprawnego zapisu nazwiska Nieciąg, niemożność wpisania polskiej nosówki Policja tłumaczyła brakiem odpowiedniego wyposażenia technicznego (specjalnego typu drukarki lub maszyny do pisania). Rok

temu okazało się, że nowy system informacyjny stosowany przez służby policji cudzoziemskiej potrafi już taki znak napisać, ale nie jest w stanie go wydrukować. Ostatnia zaś decyzja w tej sprawie techniczny aspekt zapisu zdaje się zupełnie pomijać. Odsyłając do art. 87m ust. 2 ustawy nr 326/1999 Dz. U. o pobycie cudzoziemców na terenie RC oraz o

zmianie niektórych ustaw, w późniejszym brzmieniu, oraz do art. 26 ust. 2 ustawy nr 301/2000 Dz. U., o metrykach, imieniu i nazwisku i o zmianie niektórych związanych z tym ustaw, w późniejszym brzmieniu, stawia natomiast nowe wymagania. Aby mieć polsko- (czy inaczej z cudzoziemską) brzmiące imię lub nazwisko zapisane w dowodzie zezwalającym na pobyt w oryginalnej transkrypcji, trzeba się wylegitymować czeskim dokumentem metrykalnym, w którym istnieje już taki właśnie (obcy) zapis.

Ciąg dalszy na str. 2

KONFERENCJA W JABŁONKOWSKIM RATUSZU

Tematem pogranicze

JABŁONKÓW (kor) – Ponadgraniczna współpraca na czesko-polskim i czesko-słowackim pograniczu była tematem jednodniowej konferencji, która odbyła się w poniedziałkowe popołudnie w jabłonkowskim ratuszu. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Euroregionu Śląsk Cieszyński oraz miejscowości zrzeszonych w Stowarzyszeniu Gmin Regionu Jabłonkowskiego. Gościem konferencji był prof. František Zich z Uniwersytetu Jana Evangelisty Purkyněgo w Ujściu nad Łabą.

To właśnie ta północnoczeska uczelnia opracowała projekt analizujący transgraniczną współpracę w regionach nadgranicznych całej RC i związane z tym problemy. – Jablonek jako miejsce spotkania został wybrany jako miasto leżące blisko granic RC z dwoma innymi nowymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej – powiedział nam współorganizator spotkania, zastępca burmistrza Jabłonkowa, Stanisław Jakus.

Ciąg dalszy na str. 2

KONIEC BATALII O POLSKIE NOSÓWKI W DOWODZIE ZEZWALAJĄCYM NA POBYT W RC?

Trwająca blisko 6 lat batalia Kongresu Polaków w RC o wpisywanie w dowodach zezwalających na pobyt ((Průkaz o povolení k pobytu) imienia lub nazwiska po polsku (m.in. z uwzględnieniem nosówek „ą”, „ę”) przynosi pierwsze owoce.

Ostatnia decyzja w tej sprawie wydana przez praską Dyrekcję Policji Cudzoziemskiej i Granicznej nie pozwala wprawdzie kierować się pisownią obcych aktów metrykalnych, uznaje jednak obcojęzyczną pisownię w tych wydanych w naszym kraju. W obowiązującej od tygodnia decyzji czytamy zatem: Imię lub nazwisko cudzoziemca zostanie odtąd w dowodzie zezwalającym na pobyt obywatela kraju członkowskiego Wspólnoty Europejskiej podane w innym języku niż czeskim tylko za okazaniem dokumentu metrykalnego RC, w którym imię lub nazwisko jest zapisane w innym języku niż czeskim.

Znad Wisły

■ W procesie „Łowców skór” były lekarz łódzkiego pogotowia, zeznający we wtorek, przyznał, że kilkadziesiąt razy przyjął pieniądze od zakładów pogrzebowych za informacje o zgonach pacjentów. W pogotowiu mówiono mi, że wszyscy biorą – zeznał. W procesie toczącym się przed Sądem Okręgowym w Łodzi na ławie oskarżonych zasiada dwóch byłych sanitariuszy i dwóch byłych lekarzy pogotowia ratunkowego. Świadek przyznał przed sądem, że w pogotowiu rządził dyspozytor Tomasz S. i jego brat sanitariusz Sławomir, a ówczesny dyrektor pogotowia wykonywał to, co chcieli bracia S. Opowiadał, że zawsze woził pacjentów w ciężkim stanie z domu do szpitala, a niektórzy członkowie załóg mieli do niego pretensje, że „nawet skóry wozi do szpitala”.

■ Telekomunikacja Polska ma się wstrzymać z podwyżką cen połączeń międzynarodowych z numerami zaczynającymi się od 0-708-1. Taką decyzję podjął Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Za pomocą tego numeru operatorzy alternatywni, jak Netia czy Energis, realizują między innymi połączenia międzysieciowe i międzynarodowe. Abonenci TP SA mogą, wybierając takie numery a później numery docelowe, prowadzić tańsze rozmowy międzynarodowe. TP SA, określając ceny połączeń z pierwszym numerem, praktycznie decyduje o opłacalności całego połączenia.

■ Zwiększa się przewaga Donalda Tuska nad Lechem Kaczyńskim w wyścigu o prezydenturę – wynika z sondażu PBS dla „Gazety Wyborczej”. Tusk prowadzi z poparciem 56 proc. badanych przed Lechem Kaczyńskim, który uzyskał 44 proc. Sondaż przebiegł w poniedziałek, kiedy były już znane wyniki I tury wyborów prezydenckich. Poseł Prawa i Sprawiedliwości Jacek Kurski został we wtorek usunięty ze sztabu kandydata na prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Ma to związek z jego wypowiedzią, w której sugerował, że dziadek Donalda Tuska na ochotnika zgłosił się do Wehrmachtu.

■ Główny Inspektor Sanitarny Andrzej Trybusz zapewnił, że niemal nie istnieje w Polsce zagrożenie szerzenia się wirusa ptasiej grypy wśród ludzi. Bardzo prawdopodobne jest natomiast wystąpienie tej choroby wśród ptaków. Według Trybusza rząd jest przygotowany i robi wszystko, by zapobiec wystąpieniu epidemii. Podjęto już decyzję o zakupie 2 mln szczepionek przeciwko grypie. Trybusz podkreślił, że nie stwierdzono dotychczas przypadków przenoszenia się ptasiej grypy z człowieka na człowieka.

■ 135 tys. Polaków rocznie zapada na choroby nowotworowe, ale tylko 42 proc. z nich przeżywa 5 lat. To najgorszy wynik w Europie – wynika z raportu o dostępności leczenia przeciwnowotworowego na kontynencie europejskim. W Polsce są problemy w dostępie do leków onkologicznych, brakuje pieniędzy na opiekę zdrowotną i przeciąga się rejestracja nowych leków.

■ Zmiana systemu finansowania budowy autostrady A2 spowoduje spory poślizg. Nie w 2008 roku, ale najwcześniej w 2011 roku warszawiacy będą mogli jeździć autostradą A2 na odcinku Konotopa – Strków pod Łodzią. To nieoficjalna informacja, którą zdobyło „Życie Warszawy”. Powodem jest fakt, iż ustępujący rząd Marka Belki zmienił zasady finansowania budowy wartego 500 mln euro podwarszawskiego odcinka autostrady A2 – z okolic Łodzi do zachodniej granicy stolicy.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Władysław Owińczarczyk

We fryszackiej Bibliotece Regionalnej w Rynku Masaryka od ub. tygodnia oglądać można prace pochodzące z Karwiny młodej plastyczki Dominiki Michalidisowej. Po uzyskaniu licencji na Uniwersytecie Technicznym w Libercu na wydziale tkanin i projektowania odzieży studiuje na wydziale sztuki użytkowej i designu w mieście Usti n. Labą. Wśród eksponatów na uwagę zasługują obrazy malowane na cienkich tkaninach, obiekty przestrzenne oraz fotografia artystyczna. Wystawę nazwaną „Hokus” zwiedzać można do 28 bm. w godzinach otwarcia biblioteki.

Połączy je benzen

OSTRAWA (mro) – Węgierskie zakłady chemiczne BorsodChem Rt. weszły w posiadanie 100 proc. udziałów spółki Ciech S.A. w Petrochemii Błachownia Śląska. Ten pierwszy zakup na polskim rynku umożliwił firmie BorsodChem rozszerzenie produkcji twardych i miękkich pian poliuretanowych.

Mający swoją fabrykę także w Ostrawie BorsodChem (byłe Moraw-

skie Zakłady Chemiczne) ekspanduje na rynki środkowoeuropejskie. W Błachowni Śląskiej produkuje się głównie benzen i toluen. Majątek polskiego zakładu oceniany jest na 25 mln zł, a jego roczne dochody osiągają kwotę 75 mln dolarów. W Błachowni zatrudnionych jest 200 pracowników. Ostrawski i polski zakład BorsodChem będą kooperować przy przeróbce benzenu.

Toaleta dla Azora

Dokończenie ze str. 1

W Hawierzowie miejsc takich jest dziewięć i zajmują powierzchnię 71 005 metrów kwadratowych. Najnowszy wybieg-toaletę otwarto przed kilku tygodniami. Jest nim nie wykorzystany dotąd ogrodzony teren (4700 m kw.) wokół byłego przedszkola przy ul. J. Seiferta w Hawierzowie Mieście.

Za nieprzestrzeganie zasad ustawy grozi kara grzywny.

Kontrolowaniem porządku zajmują się strażnicy miejscy, którzy właścicielowi psa za zanieczyszczenie chodnika czy skweru mogą nałożyć mandat. W większości jednak przypadków kończy się na upomnieniach.

MOIM ZDANIEM

Nie znam człowieka, który przynajmniej raz w tygodniu nie ponarzałby na pokrywające chodniki naszych miast psie odchody. Media wprawdzie przekonują właścicieli najwierniejszych przyjaciół człowieka, że warto na przechadzkę z psem (lub psikiem) zabrać do kieszeni woreczek plastikowy, by włożyć do niego później psi „produkt”, ale to wszystko jakby groch o ścianę... Nic więc dziwnego, że każdemu z nas zdarzyło się już, zwłaszcza po ciemku wdepnąć na ulicy lub chodniku w małe lub większe „co nieco”...

Z psami to jednak – przynajmniej jak tak uważam – jeszcze pestka. Gorzej jest, gdy życie swoim bliźnim umili w ten sposób sam człowiek, lubiący się nazywać panem wszelkiego stworzenia. Nie wierzycie, że i to może się zdarzyć? I ja tak myślałem – do wtorku, kiedy to naprawdę zwątpiłem.

Idąc w tym dniu po ul. Dworcowej w Cz. Cieszynie, postanowiłem wpaść do bankomatu, mieszczącego się w klatce jednej z kamienic. Od razu skrzywiłem nos; coś po prostu śmierdziało. Najpierw spojrzałem na buty – może w coś wdepnąłem? Ależ skąd! Kiedy odwróciłem głowę, widziałem TO w kącie. Ale TO nie było psie, bo wówczas musiałoby chodzić o ogromne bydlę, co najmniej doga, bernardyna lub Sienkiewiczowskiego Sabę, a takich psów raczej nie zauważyłem ostatnio na ulicach Cieszyna. TO było po prostu – przepraszam za określenie – zwykłą ludzką

Przed jubileuszem

Dokończenie ze str. 1

Mówiono o działalności samokształceniowej i wysyłaniu zaolziańskich lekarzy na staże do Warszawy, a także o przyjęciu stażystki z Ukrainy w szpitalu „Podlesie” w Trzynie. Podkreślano także działalność wystawienniczą Towarzystwa jako współorganizatora wystaw „Medica Moravia” w Ostrawie.

Przedstawiciele PTM podkreślali, że szczególnie w latach 80. Towarzystwo pełniło funkcję pomostu informacyjnego między światem a zamkniętą na nowości medycynę Czechosłowacji. Po Aksamitnej Rewolucji PTM-owi otworzyły się drzwi współpracy ze środowiskiem medycznym po drugiej stronie Olzy, zwłaszcza szpitalami w Rybniku i Cieszynie. Towarzystwo aktywnie działa na rzecz niepełnosprawnych, współpracując ze Stowarzyszeniem „Trianon”, przyczynia się do „debarieryzacji” życia społecznego, od lutego br. współpracuje z Regionalnym Towarzystwem Oświaty Zdrowotnej w Rybniku, którego przedstawiciele również uczestniczyli w konferencji prasowej.

Na konferencji przedstawiono także zarys Kongresu PTM, który odbędzie się w dniach 21-22 października w hotelu „Steel” w Trzynie. Organizatorzy spodziewają się udziału w nim 130 gości. Kongres otoczony został patronatem Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie oraz Czesko-Polskiej Izby Handlowej w Ostrawie, natomiast jego

gwarantem będzie Czeska Izba Lekarska w Karwinie. Fachowe wykłady i odczyty uzupełni zwiedzanie centrum Kardiologii Szpitala na Podlesiu, spektakl pedagogiczny pt. „Obok” przygotowany przez Studio Teatralne z Rybnika, który traktuje o ludziach z marginesu społecznego, oraz złożenie hołdu w miejscu katastrofy polskich lotników Żwirki i Wigury na Kościelcu. Wszelkie dane o Kongresie są dostępne w Internecie (ptm30.wz.cz).

Jeśli chodzi o przedstawienie teatralne „Obok” w wykonaniu zespołu z Rybnika, to – jak zapewniają organizatorzy – będzie ono dostępne (za darmo!) także dla szerokiej publiczności. Odbędzie się w sali teatralnej Domu Kultury „Trisia” w piątek o godz. 17.30.

Tematem pogranicze

Dokończenie ze str. 1

Dyskutowano przede wszystkim o tym, co się w regionach przygranicznych zmieniło po wejściu RC, Polski i Słowacji do UE. Zaolziańscy uczestnicy dyskusji podkreślili, że kontakty z sąsiadami jeszcze bardziej się ożywiły i granice praktycznie zanikają, ale współpraca ze słowackimi gminami jest mniej intensywna niż z miejscowościami i związkami komunalnymi z polskiej części Śląska Cieszyńskiego. Na zaolziańskim rynku można się coraz częściej spotkać z firmami zarówno polskimi, jak i słowackimi, z których usług chętnie korzystają mieszkańcy regionu. Dobrze układa się też współpraca na polu kultury czy między szkołami.

Projekt usteckiego uniwersytetu, w ramach którego odbyło się jabłonkowskie spotkanie, finansowany jest ze środków czeskiego MSZ i Unii Europejskiej.

Niby coś...

Dokończenie ze str. 1

Odpowiedniej czcionki już zatem nie brakuje, co potwierdził „GL” zastępca szefa wydziału ds. cudzoziemców praskiej Dyrekcji Policji Cudzoziemskiej i Granicznej, płk JUDR Jan Chudoba w kwestii ujednolicenia algorytmu stosowania obcojęzycznych liter przez odpowiednie organy służb policyjnych. Czegóż więc? (sch)

Kultura z trzewi rodem

kupą. I to ogromną. Nie rozumiem – mówiłem później koledze – tuż obok jest hotel z restauracją, obok dworzec z toaletą czynną przez całą dobę...

„A może to nie brak wychowania i kultury osobistej, ale wprost przeciwnie?” – zastanawiał się kumpel. „Sam przecież podsunąłeś mi książkę felietonów Stanisława Lema »Dylematy«. Lem w jednym z rozdziałów pisze o młodych twórcach, którzy potrafią w galerii – demonstrując swoją niezależność i pogląd na świat – wystawić nawet własne, no – powiedzmy – guano. A i ty wspominałeś o młodych czeskich plastykach, którzy podobnego wyczynu dokonali w jednej z praskich galerii. Może facet chciał w ten sposób, niczym grafciarz, przedstawić, co myśli o świecie?”

No tak, młodzi twórcy i krytycy. Lubię ich. Ale gdy ostatnio np. jeden z nich bronił w prasie programów „reality show”, mówiąc, że o czymś podobnym marzyli najwięksi twórcy awangardowi i że taki program to po prostu szczyt kultury, też zwątpiłem. Może zatem ktoś z nich po lekturze tego tekstu o przygodzie z bankomatem się obrazi, zaprotestuje przeciwko atakom na kulturę? – zapytałem kolegi. „Nie obawiaj się” – odpowiedział. „Na Zaolzie podobne wyczyny, na szczęście, jeszcze nie dotarły. A jeśli ktoś się odezwie, nie przostszego – zaproponujemy mu wtedy, że wpadniemy do jego mieszkania i zamienimy jeden z pokoiów w istną galerię...”

JACEK SIKORA

Ciekawostki

Internet górą!

Wydatki na ogłoszenia i reklamę internetową przekroczyły w 2005 roku w Wielkiej Brytanii 1 mld funtów. Oznacza to, iż reklamodawcy więcej wydadzą w Internecie niż w radiu czy tzw. reklamie outdoorowej. W I półroczu tego roku na reklamę internetową przeznaczono 490 mln funtów, czyli aż o 62 procent więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W tym samym okresie cała branża reklamowa w Wlk. Brytanii zanotowała tylko 3-procentowy wzrost. Udział rynku reklamy internetowej w całym rynku reklamowym wzrósł do 5,8 proc. Jest to już więcej niż wynoszący 5,1 proc. udział reklamy zewnętrznej (billboardy, ogłoszenia wolnostojące i przystankowe). Także mniejsze są udziały reklamy radiowej, wynoszące po I półroczu 3,6 proc. W I połowie 2005 roku na reklamę internetową zostanie wydane więcej niż w całym roku 2003, kiedy to wydatki na tę formę reklamy sięgnęły 407,8 mln funtów.

Grób czeka

Gubernator nadwołżańskiego obwodu uljanowskiego, Siergiej Morozow, zaproponował, by wodza bolszewickiej rewolucji Włodzimierza Lenina pochować w Uljanowsku, w mieście jego narodzin, oczywiście gdy zapadnie decyzja o pogrzebaniu zabal-samowanych zwłok. Morozow proponuje, żeby Lenina pochować na cmentarzu byłego męskiego Klasztoru Pokrowskiego, obok ojca – Ilji Nikołajewicza Uljanowa. Zabalsamowane ciało wodza bolszewickiej rewolucji spoczywa w mauzoleum na moskiewskim Placu Czerwonym od jego śmierci w 1924 roku. Co jakiś czas pojawiają się sugestie, by mumię pochować, lecz kwestia ta wywołuje zawsze kontrowersje. Dysku-

sja na ten temat ożywiła się ostatnio po sprowadzeniu do Rosji prochów jednego z przywódców kontrewolucji w 1917 roku, generała Antona Denikina. Prochy Denikina pochowano w Monasterze Dońskim w centrum Moskwy.

Ciąża nadal ryzykowna

Pół miliona kobiet umiera co roku na świecie z powodu komplikacji związanych z ciążą i porodem, a ponad 8 mln kobiet ma problemy zdrowotne wynikające z powikłań w czasie ciąży i porodu – wynika z tegorocznego raportu Funduszu Ludnościowego Narodów Zjednoczonych (UNFPA) „Sytuacja ludności świata 2005”. 95% zgonów kobiet z powodu komplikacji związanych z ciążą i porodem ma miejsce w Azji i Afryce. Tam ryzyko śmierci wynosi 1:16, a w najuboższych regionach nawet 1:6. Tymczasem w krajach rozwiniętych jest to 1:2800.

Spirytusowe »eldorado«

OSTRAWA (mro) – Tysiące litrów spirytusu ujawnili celnicy ostrawskiej Dyrekcji Celnej w Trzynie. Grupa kontrolerów celnych w trakcie przeszukiwania terenu jednej ze spółek handlowych w Trzynie natknęła się na kilka wielkich pojemników z przetrzeźniającą cieczą.

Po pobraniu próbek stwierdzono, iż jest to 95 proc. spirytus. Oprócz niego znaleziono również urządzenia filtracyjne i pełniące. Właściciele spółki potwierdzili celnikom, że tę część magazynów wynajmuje prywatny przedsiębiorca z Trzynie.

Jak przekazał nam Karel Moškoř, rzecznik prasowy Dyrekcji Celnej w Ostrawie, kontrolerzy zabezpieczyli 10 600 litrów alkoholu. Straty skarbu państwa z tytułu nie zapłaconego podatku akcyzowego oszacowano na 2,66 mln koron.

Jubileuszowe imprezy w Końskiej

W ramach siedemsetlecia pierwszej wzmianki o Końskiej ożyła w pewnym stopniu działalność społeczno-kulturalna w tej podzielonej części wielkiego Trzyna. Ludność jakby się ożywiła i zatroskała o swą przeszłość.

Najpierw pod koniec czerwca otwarto w Muzeum Huty Trzynieckiej i Miasta Trzyna wystawę nazwaną „Z życia gminy Końska”. Wystawa ta, chociaż była krótko czynna ze względu na remont muzeum, zainteresowała końszczan, o czym świadczą żywe dyskusje na jej temat.

Natomiast w sobotę 1 października z inicjatywy nowo powstałego Stowarzyszenia Obywatelskiego „O rozwój Końskiej” odbyła się uroczystość poświęcona 700-leciu tej miejscowości. Chodziło właściwie o festyn i zabawę towarzyszącą z bogatym programem kulturalnym.

Na wstępie wraz z orkiestrą „Jaworowy” zaśpiewano tradycyjne, w tym wypadku „Tysiąc lat, tysiąc lat niech żyje Końska nam”, po czym **Tadeusz Karzeł**, radny miasta Trzyna i przewodniczący nowego stowarzyszenia, w kilku słowach przedstawił zarys historii Końskiej i poinformował zebranych o założeniach nowego stowarzyszenia. Chodzi mianowicie o próby ożywienia życia społeczno-kulturalnego stagnującej pod tym względem miejscowości.

Jubileuszową imprezę poprzedził mecz piłkarski między Osówkami i Podlesiem, który zakończył się zwycięstwem Osówek 4:1 (pierwszą drużynę zorganizował **Jan Nieslanik**, drugą **Jan Gaura**).

Na program złożyły się występy dzieci i młodzieży z czeskiego przedszkola i szkoły podstawowej (polskich już w Końskiej nie ma), orkiestry i zespołu tanecznego „Jaworowy” z Trzyna, mażorettek; o atrakcje na imprezie zadbał strażacy z Kojkowic (końszczkańskich strażaków ze stuletnim stażem nie było na to widocznie stać).

Były naturalnie festynowe stoiska a wieczorem uczestnicy bawili się w sali gimnastycznej jedynej, też już zagrożonej, szkoły.

Impreza cieszyła się nadszpodziewanie dużym zainteresowaniem. Według organizatorów, zjawilo się około 500 osób. W ramach imprezy czynna była wystawa na temat

historii wsi (część eksponatów pochodziła z wystawy w trzynieckim muzeum), a jako że nazwa Końskiej od koni się wywodzi, właściciel konia, **Piotr Stec**, wozil na furce chętnych (głównie dzieci) po najbliższej okolicy. Z okazji jubileuszowego festynu sprzedawano też specjalne wypieki piernikowego konia.

Przypomnieć jeszcze wypada, iż w tych dniach ukazała się także szczupła publikacja **Oskara Lanca** pt. „Besedy s přáteli”. Chodzi w zasadzie o luźne rozważania autora i przypadkowe wspomnienia niektórych mieszkańców Końskiej, rozmowy z nimi o jej przeszłości, terażniejszości i temu podobnie.

Kolejną imprezą poświęconą tej rocznicy było spotkanie krajan, mieszkańców oraz sympatyków Końskiej w szkole zakładowej na Kanadzie w dniu 8 października. Inicjatorem tego spotkania był niezmordowany pod tym względem (bo takie spotkania organizuje już od 20 lat) **Emil Pytlík**. Tak więc w najmłodszej części Końskiej, Kanadzie, zebrało się ponad 180 przeważnie starszych mieszkańców, by przy dźwiękach orkiestry dętej „Vrcovjaci” bawić się i z przysłowiową leżką w oku wspominać czasy, gdy Końska była jeszcze całością. Organizatorami byli absolwenci dawnej czeskiej szkoły i Czesi tu przeważali, ale nie zabrakło także miejscowych Polaków. Słowo wstępne z krótkim zarysem historii wsi wygłosił E. Pytlík, bardzo ciepło i pięknie tamte czasy i lata szkolne wspomniała **Vlasta Kolomazníková** z domu **Kyjonka**. Bawiono się, tańczono, dyskutowano, pokazywano sobie zdjęcia, Końska na kilka godzin ożyła we wspomnieniach.

Jubileusz Końskiej w znacznie skromniejszych wymiarach przypomniał sobie niedawno także miejscowi pezetkaowcy podczas tradycyjnego pieczenia placków.

Natomiast Czeski Związek Działkowców na Podlesiu zorganizował w dniach 8-9 października w klubie MK PZKO na Podlesiu wystawę owoców, jarzyn i kwiatów, w ramach której pokazano także eksponaty z czerwcowej wystawy muzealnej. Wystawę obejrzało około 240 osób.

KAZIMIERZ JAWORSKI

Jubileuszowy festyn w Końskiej zgromadził około pięćset osób.

Festiwal tajemnic

HAWIERZÓW (wak) – W dniach 15 i 16 października w Domu Kultury L. Jannačka odbędzie się III Festiwal Ezoteryczny. Tematem przewodnim tej edycji będzie niezwykle istotny dla zdrowia fizycznego i psychicznego problem harmonii ducha, umysłu i ciała.

Organizatorzy festiwalu, Stowarzyszenie Obywatelskie „Angelis”, zaprosili do Hawierzowa szereg wybitnych postaci medycyny alternatywnej. O ziołach i ich leczniczym działaniu mówić będzie **Pavel Váňa**, astrolog **Antonin Baudyš** opowie o kosmicznej praenergii i o tym, co „mówią” o nas gwiazdy, **František Libica** zaś zaznajomi uczestników imprezy z energią piramidą. Z alternatywnymi metodami leczenia schorzeń oczu i kręgosłupa zapoznają zwiedzających lekarze **Miroslav Pekárek** oraz **David Pánek**. Jednym z zagranicznych gości będzie terapeuta **Jürgen Schilling** z Niemiec.

Udział w weekendowej imprezie zapowiedziały firmy produkujące zioła, miody, preparaty uzdrawiające i wzmacniające, naturalne kosmetyki, sprzęt radiestezyjny i magiczną biżuterię. Swoje usługi proponować będzie także wróżka (wrózenie z kart) oraz **Pjer la Szez**, znawca metody Feng Shui. Do dyspozycji będzie także literatura fachowa. Targi można zwiedzać w sobotę w godz. 9–22, w niedzielę w godz. 10–18.30. Wstęp 200 i 350 koron (na dwa dni), na poszczególne prelekcje – 90 koron.

Krajowy też atrakcyjny

Sezon letnich urlopów dobiegł końca. Jak wynika z danych Stowarzyszenia Czeskich Biur Podróży, chętniej niż w ubiegłych latach odwiedzaliśmy krajo-we kurorty i ośrodki wczasowe. Ogółem 40 proc. mieszkańców RC urlop spędziło na terenie republiki. Palmę pierwszeństwa dzierżą góry – Jizerskie i Orlickie, Karkonosze, Jesioniki i Beskidy. Z miast te o wyjątkowych walorach historyczno-turystycznych:

Praga, Kutna Góra, Czeski Krumlow, Tabor i Litomyśl oraz kurorty Mariańskie i Franciszkowe Łaźnie, Karlowe Wary, Podziebrady, Trzeboń, Jachimow, Luhacowice, Czeladna i Darków. Najbardziej popularne kierunki zagranicznych wyjazdów to Chorwacja, Tunezja, Włochy, Grecja, Hiszpania, Egipt, Bułgaria, Kreta, Turcja i Słowacja. Najkorzystniejsze były w tym roku wakacje w Egipcie. (wak)

W NASZYM WOJEWÓDZTWIE PONAD 96 TYS. LUDZI BEZ PRACY

Wrześniowa mapa bezrobocia

Po lipcu i sierpniu, kiedy w województwie morawsko-śląskim liczba bezrobotnych wzrosła, we wrześniu zanotowano spadek o 641 osób. – *Nie spodziewaliśmy się tego, zwłaszcza dlatego, że wrzesień to miesiąc, w którym grupowo zgłaszają się do urzędów absolwenci szkół* – powiedziała nam **Svatava Badurova**, rzecznik prasowy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Ostrawie. – *Nie zmienia to jednak faktu, że nadal w naszym regionie co piąta osoba w wieku produkcyjnym jest bez pracy.*

W miejscowościach Karwińskiego bezrobocie rozkłada się w sposób następujący: Sucha Górna (23,40 proc.), Karwina (22,10 proc.), Dąbrowa (21,90 proc.), Pietwałd (20,50 proc.) i Cz. Cieszyń (17,60 proc.). Olbrachcice (13,60 proc.), Rychwałd (12,80

proc.) oraz Cierlicko (11,50). Ogółem w byłym powiecie karwińskim jest obecnie 26 860 osób bez pracy, o 189 mniej niż w sierpniu.

Na Podbeskidziu najwyższą stopę bezrobocia ma mikroregion frydecko-mistecki (12,90 proc.), z kolei trzyniecki (12,50 proc.) oraz frydlański (12,30 proc.). Pod koniec września w rejestrze UP było 14 714 bezrobotnych, o 52 mniej niż przed miesiącem.

We wrześniu w województwie morawsko-śląskim było 96 310, a w całym kraju – 503 396 ludzi bez pracy.

Ciekawa jest analiza bezrobocia pod względem płci. W tej kategorii dominują kobiety. We wrześniu bez pracy pozostawało ich 56 proc. Trzy czwarte osób poszukujących pracy do niedawna pracowało. Niestety, na

tyle długo pobierają już zasiłki dla poszukujących pracy, że tylko 14 proc. z nich może korzystać z takiego zasiłku. Zjawisko to ściśle wiąże się z inną tendencją – stale powiększającą się liczbą osób trwale będących bez pracy.

– *Większość osób poszukujących pracy to ludzie z wykształceniem zawodowym i podstawowym* – twierdzi Badurova. – *Tylko niecałe 3 proc. spośród nich to absolwenci wyższych uczelni. Osobom bez wykształcenia będzie coraz trudniej. Dlatego jedyną szansą dla młodych mieszkańców regionu jest rzetelna edukacja.*

Na razie jednak perspektywy dla osób pozbawionych pracy nie są najlepsze. Na jedną ofertę pracy największe bezrobotnych przypada w Karwińskim (71 osób), z kolei w Moście (45) oraz w Bruntalu (40). (wak)

marionetki

Marynka wybrała się do miasta. „Jakisi nowe galaty by mi sie przidały, gumioki przeciycakajom aj mi, aj chłopowi. A troche tej miastowej elegancji nie zaszkodzi. Człowiek podycho tym luftym miejskim, przitruje sie troche smrodym z aut a zaroz jakosi wiesielszy sie wraco na dziedzine”. Ubrała się trochę odświętniej i wyruszyła.

Idzie sobie Marynka po ulicy, trochę się zamyśliła a tu z naprzeciwka jak nie wpadnie na nią jakaś dziwna mała maszyna. Mała maszyna dużymi widłami rwie chodnik z ziemi. Marynka chce, nauczona ze wsi, wskoczyć jak najszybciej do rowu. A tu, jak to w mieście, rowu żadnego. Po jednej stronie chodnika cegły, po drugiej olbrzymie stopy kostki brukowej. A do Marynki zbliża się co prawda mała maszyna, ale z wielkimi widłami. I nie uskokniesz, nie zejdziesz jej z drogi. Nie widać żadnego człowieka, co by maszynę obsługiwał. Nic Marynke nie pozostało, padła na kolana „Jezusiczku, ratuj mnie biydnom. Jo nie chcym umrzeć w mieście!” I stał się cud, maszyna zaczęła się cofać. Najpierw powoli, szczyrzyła się jeszcze z daleka widłami, jak zębskami wielkimi. Marynka wyczekała na kolanach, zanim maszyna nie zniknie za rogiem i nieco zdezorientowana ruszyła do przodu.

Ale to nie koniec wyprawy do miasta. Bowiem między obuwniczym a mięsnym, gdzie Marynka chciała kupić skrzydełka kurze mężowi, „na niech też mo trochę z tego miasta”, kopano rów dwoma koparkami. Więc wszyscy przechodnie posłusznie najpierw przypatrywali się kopającym maszynom, uczyli się rytmu ich pracy, a następnie

przebywali drogę pomiędzy nimi. A nie było to łatwe, bo trzeba było przechodzić akurat w momencie, kiedy jedna koparka wyciągała glinę z rowu a druga wysypywała. W innym wypadku można się było bardzo łatwo znaleźć na tyżce koparki.

Kupiła Marynka skrzydełka, zapłaciła i już zaczęła się martwić, jak też dojdzie do domu. Bo przerażenie ścisnęło gardło. Na razie jej się to udało tak z małą maszyną, jak z koparkami. Ale czy w drodze powrotnej będzie miała tyle szczęścia? W tym momencie spotkała swoją rodziną, od trzydziestu lat Miastową Siostre.

„Marynko, jak dobrze, że cie widzym! Mogymy w niedziele przejechać do was na obiad a aj wieczerym?” Marynka nieco się zdziwiła. Siostra wpadała na wieś rzadko, a jak już wpadła, to i wypadła za pół godziny ze strachu przed sadzeniem ziemniaków i innymi pracami fizycznymi. „Jasne, że możecie. Ale co sie stało?” zapytała zaniepokojona. „Ganc nic. Yny, fórt kopióm. Jak je nejwiynkszy ruch, tak przekopujóm cesty a chodniki, abyś sie ja kaj nie dostoi!” – narzekała Siostra Miastowa. „No, to w niedziele kopać nie bedóm” – logicznie zauważyła Marynka. „Kaj też tam. W niedziele zaczynaóm kopać miyndzy blokami. Tam ani auta, ani ludzie nie chodzą. Ale krawal z tych maszyn je taki, że mi słubny serwis ostatnio poproskoł. Marynko, ratuj!”

„Dejcie mi eszcze dwa kila tych skrzydełek. A jaksioń owiynzinke na gulasz, pyty” – z uśmiechem poprosiła sprzedawczynię. „Do sie na lód a na niedziele bedzie fajny obiad aji wieczera. A na prziszły roz idym kupować do Cieszyna. W tym Trzynie to je ja kowbojka”.

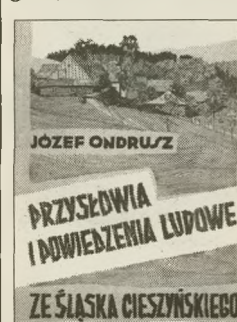
Miasto

FELIETON HALINY SIKORY

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

W 1954 roku w wydawnictwie SLA ukazały się „Przysłowia i powiedzenia ludowe ze Śląska Cieszyńskiego” **Józefa Ondrusza**. Już na karcie tytułowej autor

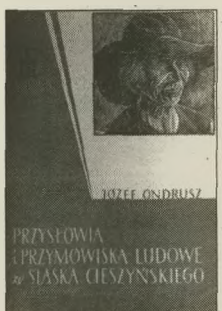

umieścił jedno z przysłów jako motto: *Gdo tóm ksióznke ukradnie, tymu rynku upadnie u samego ramiynia, urośnie mu z kamiynia.*

Opracowanie zawiera blisko 8000 dotąd opublikowanych i nie opublikowanych śląsko-cieszyńskich przysłów i powiedzeń ludowych ze zbiorów śląsko-cieszyńskich. W przedmowie autor dokładnie omawia wszystkie źródła, zarówno drukowane, jak i rękopiśmienne, z których korzystał przy zbieraniu materiału naukowego. Mimo to wydanie SLA-owskie jest publikacją popularną, w której przysłowia uszeregowano w porządku alfabetycznym wg początkowych

wyrazów, a zestawienie uzupełniono słowniczkiem wyrazów gwarowych. Książkę wydano w nakładzie 3000 egzemplarzy.

W przedmowie wydania z 1954 roku autor zapowiada kontynuację prac i przygotowanie opracowania naukowego zgromadzonego materiału. W 1960 roku Polskie Towarzystwo Ludoznawcze mające siedzibę we Wrocławiu w swym wydawnictwie ciągłym pt. „Prace i materiały etnograficzne” opublikowało pracę **Józefa Ondrusza** pod tytułem „Przysłowia i przymówiska ludowe ze Śląska Cieszyńskiego”. Wbrew zapowiedziom, materiał nie został zasadniczo poszerzony. Pracę uzupełniono indeksem wyrazów opracowanym przez L. Tumidajewicza. W zrebie głównym alfabetycznie ułożone przysłowia zostały opatrzone numerami (jest ich dokładnie 8566), do których indeks odsyła, dając czytelnikowi możliwość odszukania przysłów tematycznie, a nie tylko wg układu alfabetycznego. Nakład wydania wynosił 1200 egzemplarzy i mimo że na karcie tytułowej podano rok wydania 1960, w metryczce podano datą ukończenia druku: maj 1961.

W poprzednim omówieniu „Książki Zaolzia” podano omyłkowo cenę hurtową książki F. Bałona „Opowiadania o naszym gotowaniu”. Cena detaliczna wynosi 195 Kc. Przepraszamy.

Zimowe zapasy

– Ojej! Ojej! – do Ludmiłki zajętej szukaniem żołędzi doleciało wołanie brata.

– Głosiku! Co się dzieje? Głosiku!!! – przestraszona popędziła ile sił w nogach tam, skąd rozlegał się głos chochlika. Wspięła się zwinnie na gruby, wystający ponad ziemię korzeń kasztanowca i rozejrzała się dookoła. Jej brat leżał na pokrytej suchymi liśćmi ziemi i trzymał się za zaczerwieniony nosek.

– Co ci się stało? – zapytała ponownie Ludmiłka.

– Nieźle oberwałem! Pewnie będę miał guza... odparł Głosik.

– Oberwałeś? Od kogo? Gdzie on jest? Już ja mu pokażę! Bić małego chochlika! Przecież tak nie można! – rozgniewana Ludmiłka rozglądała się dookoła z zadziorną miną.

– Uspokój się. Nie trzeba nic nikomu pokazywać. Oberwałem kasztanem. Prosto w nos... – wyjaśniał Głosik. – O, popatrz, leży tu koło mnie na ziemi. Wyjątkowo duży, nie?

– Rzeczywiście. Ogromny – przyznała zaspana Ludmiłka, której w końcu udało się zejść z korzenia drzewa. – Nieźle mnie przestraszyłeś, wiesz? Myślałam, że się skaleczyłeś.

– Chyba się bardziej przestraszy-

łem, niż skaleczyłem – przyznał Głosik. – Rozglądałem się, rozglądałem, a tu naraz bęc! A swoją drogą, nie wiedziałem, że potrafisz się tak dobrze wspinać po korzeniach. Myk, myk, i już byłaś na tym najgrubszym.

Październik

Październik chodził drogą w wyrudziłym kaftanie, drzewom włosy malował jesiennymi farbami.

Dobierał im kolory odpowiednio twarzowe jaskrawo-żółte kłonom osikom – malinowe.

Wystroił je paradnie ale w tym cały kłopot, że im wkrótce rozkradnie wszystkie barwy listopad.

– No wiesz, przestraszyłeś mnie i jeszcze się naśmiewasz! Raczej chodź jeszcze zbierać – Ludmiłka podała Głosikowi rękę i pomogła mu wstać z ziemi. – Zaturłamy ten największy kasztan wspólnie.

Po chwili byli na miejscu, w którym już wcześniej zgromadzili zbierane żołędzie i kasztany. Ten, który trafił Głosika w nos, był rzeczywiście ogromny, więc nieźle się zmaczali.

– Mam już dosyć! – ciężko westchnął Głosik. – Odpoczywam – stwierdził i wy-

Dzieci wykorzystują ostatnie słoneczne dni do zabawy na świeżym powietrzu. Znakomicie można się bawić na przykład na Placu Pokoju w Trzynie, gdzie w ramach rekonstrukcji powstał kącik dla dzieci ze zjeżdżalnią, huśtawkami i innymi atrakcjami.

ciągnął się jak długi na liściowej pieczyźnie. – Myślisz, że one to wszystko zjedzą? Filipek uzbierał już z 50 kilogramów. Sam widziałem ten ogromny worek. A teraz jeszcze Kropka zbiera i dzieci w szkołach i przedszkolach też pewnie zbierają.

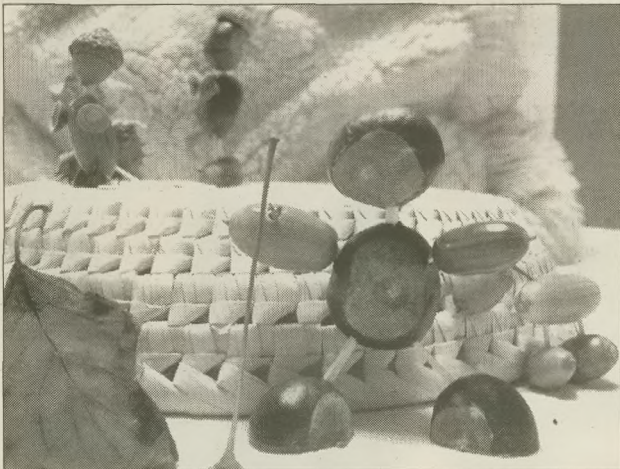
– Jak będzie mroźna zima, to pewnie zjedzą – odpowiedziała Ludmiłka. – Przecież wiesz, co mówił pan myśliwy: zapasy trzeba mieć przygotowane, bo nie wiadomo, jaka zima będzie. A tu i dziki, i sarny, i zające.

– I wiewiórki, i jeże – dodał Głosik.

– Co znowu wygadujesz! Przecież tych zwierzątek się nie dokarmia! – oburzyła się Ludmiłka. – No właśnie. A co one będą jady, kiedy my tu wszystko wybieramy, no co? – zapytał Głosik. – To jasne! Musimy dla nich coś zostawić. Biedne wiewióreczki! Z naszego powodu byłyby zimą głodne. Już nie zbieram!

– One przecież same robią zapasy! A poza tym Kropka mówiła, że jak będziemy pilnie zbierali, to potem pomoże nam zrobić z kasztanów i żołędzi ludziki. Nie chcesz ludzików? – zapytała Ludmiłka.

– No dobrze, niech będą ludziki – stwierdził Głosik wstając z ziemi i zabierając się za turlanie kolejnego kasztana. Ludmiłka usłyszała jeszcze jak mamrocze: – Ludziki są fajne. Można je ustawić na biurku. A gdyby tak jeszcze obok nich postawić miseczkę z konfiturami... Przecież to też zimowe zapasy. Mniem, mniem... **KROPKA**

O dziadku, babci i rzepce

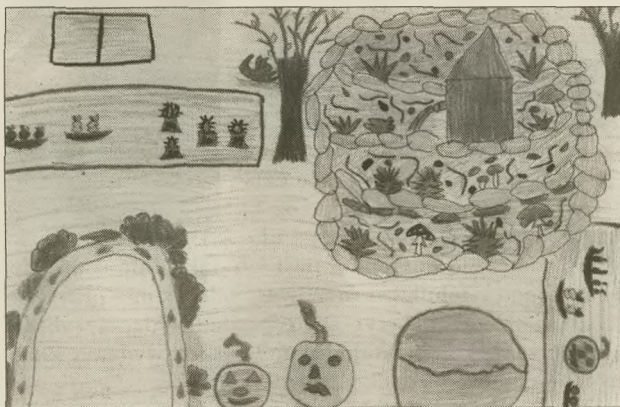
Jesienią zbieramy z sadów i ogrodów plony. Również dziadek z babcią ze znanej bajki i wierszyka chcieli sprzątnąć przed zimą swoją rzepkę. Była jednak tak duża, że sami nie potrafili jej wyciągnąć. Kto im pomoże, możecie zobaczyć na naszych obrazkach. Możecie też spróbować odnaleźć różnice między oboma obrazkami. Rozwiązania przesyłajcie jak zwykle pod adresem: Redakcja „Głosu Ludu”, ul. Komenského 4, Cz. Cieszyn. Wśród autorów poprawnych odpowiedzi rozlosujemy nagrody książkowe.

Đukujemy wszystkim dzieciom, które przysłały rozwiązanie wrześniowej zgadywan-ki. Nagrodę – książeczkę wylosowała **Judytk Hurta** z Bystrzycy. Może ją odebrać w Cz. Cies- szynie, w redakcji „Głosu Ludu”. **KROPKA**

Głosikowa Korespondencja

Pani listonoszka ucieszyła nas tym razem listem z Bukowca. W dużej kopercie pełno było rysunków z wystawy. A wiecie jakiej? Nie, nie była to wystawa obrazów, ani różnych zabytkowych przedmiotów. Dzieci z Bukowca były na wystawie ogrodniczej. To, co zobaczyły, narysowały

i opisały w liście, a w dodatku sam list ozdobiły rysunkami jarzyn i owoców. Serdecznie ădukujemy za miłą korespondencję i zachęcamy do czytania:

Kochany Głosiku!

W ostatni wrześniowy dzień cała nasza klasa wyjechała do Jabłonkowa na „Wystawę jarzyn i owoców”. Jej organizatorami byli przedstawiciele miejscowego Związku ădziałkowców, którym udało się zebrać wiele ciekawych i godnych podziwu egzemplarzy „darów jesieni”.

Na wystawie oglądaliśmy dziesiątki gatunków jabłek, gigantyczne jarzyny przeróżne przetwory z jarzyn i owoców, a nawet prawdziwki prosto z lasu.

Wzięliśmy także udział w konkursie, w którym trzeba było się wykazać wiedzą oraz znajomościami praktycznymi przy rozpoznawaniu jarzyn i owoców, a także w loterii, z której wielu z nas odniosło sobie „zielone upominki”.

Dzisiaj ten był pełen fajnych jesiennych przeżyć, a po- dobna wystawę chętnie przyjeździemy następnym razem.

Pozdrawia klasa 4. i 5. z Bukowca

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Ćeský Těšín. Piszć do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przesyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(38)

Śmiłowice I

Pierwszy budynek szkolny w Śmiłowicach wzniesiono już w roku 1780, a według innych źródeł w jedenaście lat później. Drewna na budowę dostarczyła Komora Cieszyńska. Za wcześniejszą datą przemawia fakt, iż na dachu szkoły, oprócz wieżyczki z dzwonem, widniała chorągiewka z wyciętym rokiem 1780. Obiekt był wspólnym dziełem mieszkańców Śmiłowic, Rzeki i Gutów. Później jednak doszło między nimi do nieporozumień, w następstwie czego Rzeki oraz Guty wycofały się z umowy i wybudowały własne szkoły. W latach 1803-1805 kierownikiem był niejaki **Kotschy**. Zanim zbudowano szkołę, śmiłowickie dzieci uczyły się w góralskich chałupach. Nauczycielami bywali wiejski kowal lub krawiec, którzy podczas pobytu w wojsku opanowali sztukę czytania i pisania.

Śmiłowicki budynek szkolny zbudowano z drewna na kamiennej podmurówce, lecz już w 1812 r. butwiejące ściany zastąpiono murowanymi.

W latach 1812-1831 funkcję kierownika szkoły piastował **Paweł Chudoba** z Grodziszcz.

W 1878 roku z inicjatywy zboru ewangelickiego w Ligotce Kameralnej oraz księdza **Jerzego Heczki** wybudowano w Śmiłowicach nowy budynek szkolny. Posiadał obszerną izbę lekcyjną i mieszkanie dla kierownika. Niestety w roku 1963 prawie stuletnią budowlę doszczętnie zniszczył pożar. W czasie rozbioru zglistzcz w kamieniu węgielnym znaleziono zawoskowany słoik, w którym znaleziono monety austriackie oraz zdjęcie kierownika **Jana Pszczółki**, który swój urząd wykonywał w latach 1865-1876. Oprócz tego znajdował się tutaj dokument, w którym Pszczółka streścił historię pierwszego budynku szkolnego w Śmiłowicach. W obiekcie w okresie międzywojennym znajdowało się m.in. polskie przedszkole, a po drugiej wojnie światowej przez kilka lat przedszkole czeskie.

Obecnie jest to zamieszkały dom rodzinny. **CZESŁAW GAMROT**

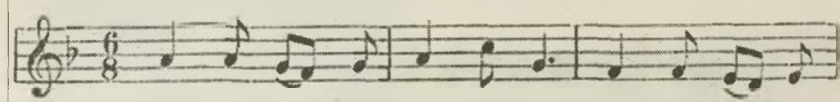
W tym budynku mieściła się pierwsza szkoła w Śmiłowicach.

150 pieśni

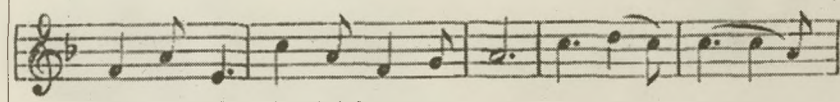
(41)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

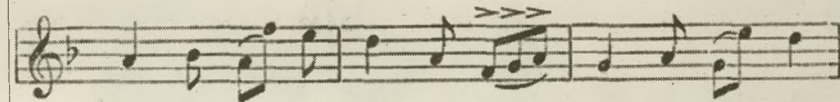
Jest w gajku ścięty pień

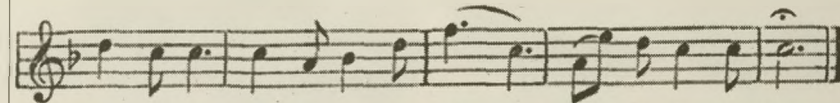
1. Jest w ga - i - kn ścię - ty pień, Gdzie w ma - jo - wy

pięk - ny dzień, Sie - dział ze mną on, ze mną on.

Mię - dzy krza - ki śpie - wał kos, O - pa - da - ły

kro - ple ros, Na zie - lo - ny klon, na zie - lo - ny klon.

2. Szepeć siedział przy mnie tuż,
Kiedym wila wianek z róż,
Ćmił się w oczach świat. —
A mój chłopiec trwożny mniej,
Pierwszy raz mi w chwili tej
Pocałunek skradł.

Tylko wianek z dzikich róż
Zarzucałam obok tuż
Na kwitnący krzak.

3. Blask mnie dzienny w oczy bił,
Bronić się nie miałam sił,
Lubo było tak; —

4. Pierwsza miłość krótko trwa,
Nie przeżyje wiosny dnia,
Tonąc w falach wód, —
Chłopiec dawno poszedł stąd,
A wianuszek chociaż zwiędł
Wisi tam gdzie wprzód.

Ze zbiorów Czesława Stebla

lotka

▲ Katie Holmes spodziewa się dziecka Toma Cruise'a. Informację o błogosławionym stanie aktorki potwierdził rzecznik Toma Cruise'a. Przypomnijmy, że Katie Holmes jakiś czas temu zapowiadała, że jako katoliczka chce pozostać dziewicą aż do ślubu. Tom Cruise spotyka się z Katie Holmes od kwietnia. W czerwcu aktor poprosił aktorkę o rękę. 43-letni aktor wcześniej był żonaty z Mimi Rogers i Nicole Kidman, z którą ma dwójkę adoptowanych dzieci Isabelle i Connora.

◆ Jodie Foster jest zmęczona pochłaniającą jej życie pracą w filmach. Gwiazda przyznaje, że brakuje jej energii na nieustanną pracę na planie, która sprawia, iż traci kontakt z normalnym życiem. – Nigdy nie czeka na mnie kolejny projekt. Niektórzy aktorzy wiecznie przeskakują z jednego planu na drugi. Ja też tak pracowałam, kiedy byłam młodsza, ale teraz już nie mogę. Film to bardzo zaborcza sztuka. Praca na planie, chociaż jest cudownym przeżyciem, całkowicie pochłania. Człowiek przestaje czytać gazety, nie zna najnowszej muzyki i jest zupełnie pochłonięty pracą. Właśnie dlatego potrzebuję długich przerw pomiędzy filmami – mówi aktorka w wywiadzie dla magazynu „Empire”.

◆ Młody odwróca postać Olivera Twist nie zjawił się na ważnej sesji zdjęciowej magazynu „Vogue”, ponieważ za karę musiał zostać po lekcjach. 12-letni Barney Clark, który wcielił się w postać tytułowego bohatera najnowszego filmu Romana Polańskiego, przyznaje, że w odróżnieniu od Olivera nie jest niewiniątkiem i często sprawia swoim nauczycielom problemy. – Rozrabiałem i nie skupiałem się na lekcji, więc za karę musiałem zostać po lekcjach. Normalnie zostaje się na 45 minut, ale niektórzy nauczyciele każą zostawać na półtorej godziny. Czasami zapisują też krzyżki przy naszych nazwiskach i po trzech krzyżykach wylatuje się ze szkoły. Przy moim nazwisku jest chyba bardzo długa lista takich krzyżyków.

(k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

UTRATA PRZYJACIELA TO WIELKIE PRZEŻYCIE, I NIE POWINNAŚ GO BAGATELIZOWAĆ

Kontakt z rówieśnikiem

Już w drugim roku życia dziecko powinno mieć kontakt z rówieśnikami. W czasie zabaw z nimi uczy się brania, dawania oraz funkcjonowania w grupie (nauka ta polega na naśladowaniu). Dwu-, trzylatek lubi się bawić wśród innych dzieci, ale często nie przywiązuje wagi do tego, kim jest jego towarzysz zabaw. Może się zdarzyć, że trzylatki zapalają do siebie wielką sympatią (zwykle chłopiec i dziewczynka) i staną się „parą”. Jednak zwykle maluchy ulubioną koleżankę lub kolegę znajdują dopiero po swoich czwartych urodzinach. Do „dorosłej” przyjaźni dojrzewają jako sześciolatki.

Kolega czy koleżanka

Przedszkolaki zawierają przyjaźnie raczej w obrębie swojej płci. Jest to uwarunkowane nieco odmiennym rozwojem chłopców i dziewczynek. Dziewczynki wolą zabawy oparte na współpracy (w sklep, zakład fryzjerski, dom), a chłopcy takie, w których łatwo ustalić hierarchię – policjanci i złodzieje, szef i jego banda itp. Ważna jest dla nich grupa, z którą można biegać, krzyczeć. Wyładowują w ten sposób nadmiar energii i rywalizują. Nie znaczy to, że niemożliwa jest przyjaźń między chłopcem i dziewczynką. Ale raczej we wcześniejszym wieku, gdy świadomość płci nie jest jeszcze silna. Taka przyjaźń może przetrwać lub odnowić się w późniejszym wieku, jeśli dzieci często się spotykają.

czynką. Ale raczej we wcześniejszym wieku, gdy świadomość płci nie jest jeszcze silna. Taka przyjaźń może przetrwać lub odnowić się w późniejszym wieku, jeśli dzieci często się spotykają.

Czy to dobry przyjaciel?

Kilkulatek na przyjaciela wybiera czasem kolegę, którego niekoniecznie widziałabyś w tej roli. Co wtedy robić? Na pewno nie zabraniać kontaktów! To jego pierwszy samodzielny i do tego bardzo ważny wybór. Przyjrzyj się mu i zastanów, dlaczego Twój syn chce się z nim przy-

jaźnić. Pomyśl też, dlaczego nie akceptujesz kolegi dziecka. Powody mogą być zaskakujące, np. boisz się, że na jego tle Twoje dziecko wypadnie gorzej.

Jeśli wybór rzeczywiście nie jest najlepszy, to nie ma rady – musisz powiedzieć dziecku, że nie budzi on Twojego zachwytu i uzasadnić. Cierpliwie jednak czekaj, aż dziecko samo zrezygnuje z tej wątpliwej przyjaźni – to dla niego ważna lekcja. Uczy się, że obdarzając kogoś swoim zaufaniem i zainteresowaniem, możemy popełnić błąd i mamy do tego prawo. O wiele ważniejsze jest to, żeby dziecko nie straciło do Ciebie zaufania, a także, gdy taka znajomość się skończy, z ufnością zwierzyło się z kolejnego wyboru, tym razem szczęśliwszego.

Kiedy przyjaźń się kończy

Dobrze, jeśli dzieje się tak za zgodą obojga dzieci. Po prostu któregoś dnia zauważają, że każde z nich woli już bawić się z kimś innym. Niestety zwykle jest inaczej. Jedno z dzieci znajduje sobie nowego towarzysza zabaw albo z przyczyn od siebie niezależnych (przeprowadz-

ka, zmiana przedszkola) znika z pola widzenia.

Utrata przyjaciela to wielkie przeżycie i nie powinnaś go bagatelizować. Najlepiej w takiej sytuacji: Pozwól dziecku na wyrażenie emocji – smutku, gniewu, żalu. Ma do nich prawo, poniosło bowiem stratę, być może pierwszą tak dużą w życiu. Ma prawo płakać, a nawet krzyczeć, ale nie bić czy wyzywać. – Okaż mu zrozumienie – opowiedz, jak sama się czułaś, gdy straciłaś pierwszą bliską koleżankę. – Daj nadzieję – ale mądrze. Powiedz prawdę, że nie jest łatwo mieć prawdziwego przyjaciela, czasami trzeba na taką osobę długo czekać. Okazując szacunek wyborom i uczuciom malucha, sprawisz, że w przyszłości będzie mądrze dobrać sobie przyjaciół i potrafił dbać o relacje z nimi. (INT)

PAŹDZIERNIK NA DZIAŁCE I W OGRODZIE

Porządkujemy ogród

Jeśli w październiku przekopimy grządki i zabezpieczymy wrażliwe rośliny (np. róże) przed mrozem, nasz ogródek będzie kolorowy i pachnący przez wiele miesięcy przyszłego roku.

Kalendarz najważniejszych prac: Koniecznie wnieś do domu kwiaty, które latem wystawiłaś na balkon lub do ogrodu. Uprzątnij balkon, usuń przekwitłe łodygi. Pelargonie, pokrzywki i inne rośliny, które nadają się do przechowania, przenieś do jasnych, ale chłodnych (10-15°C) pomieszczeń. Przytnij im pędy o połowę. Wrażliwe na mróz krzewy (róże, hortensje, powojniki) obsyp u nasady ziemią, aby ochronić je przed mrozem. Jeśli wcześniej tego nie zrobiłaś, wykop cebule i kłaczka roślin nie zimujących w ogrodzie (mieczyków, begonii, tygrysówki). Starsze drzewa i krzewy owocowe zasil nawozami fosforowymi i potasowymi. Zbierz późne odmiany gruszek i jabłek.

Jak przechowywać warzywa. Warzywa korzeniowe (marchew, pietruszkę, seler, ziemniaki) można aż do wiosny trzymać w piwnicy. Musi ona jednak spełniać pewne warunki: mieć stałą, dość niską temperaturę

oraz otwór wentylacyjny lub nieduże okienko, które na zimę uszczelniamy.

Kapustę i cebulę ułóż w skrzynkach, a inne korzeniowe w wydzielonym miejscu włożyć do czystego piasku. Zimowy czosnek spleść w warkocze i powiesić w suchym, przewiewnym miejscu. Kto ma ogrzewaną piwnicę, nie powinien robić warzywnych zapasów na zimę. Posiadacze działek lub ogródków znajdujących się blisko domu mogą pory i brukselkę pozostawić na zimę w ziemi. Zebrane w styczniu czy w lutym będą jeszcze smaczniejsze, bo niska temperatura pozbawi je goryczki. (int)

Smacznego!

Papajowo-limonkowe babeczki

Składniki: Na ciasto: 30 dag mąki; 20 dag masła lub margaryny; 10 dag cukru; 1 żółtko; szczypta soli. Do dekoracji: 300 ml śmietanki kremówki; 3 łyżki cukru pudru; 1 limonka; 1 papaja; listki melisy do dekoracji.

Przygotowanie: Zagnieść ciasto, schłodzić, rozwałkować, wylepić foremki na babeczki, piec na rumiano w 200°C. Schłodzoną śmietankę ubić z cukrem pudrem, limonkę wyszorować, sparzyć wrzątkiem, z połowy otrzeć skórkę, wymieszać ze śmietaną.

Papaje obrać, pokroić na kawałki, resztę limonki pokroić na cienkie plasterki, babeczki napelnić śmietaną, ozdobić owocami i melisą. (int)

OWINIĘTA W FOLIĘ KAPUSTA I PAPRYKA WYTRZYMA W LODÓWCE DZIESIĘĆ DNI

Sprawdź zanim kupisz

Nim wyruszysz na zakupy, przemyśl, co w najbliższych dniach będziesz chciała przyrządzić dla rodziny. Nie kupuj na zapas warzyw i owoców, bo szybko tracą świeżość.

Jeśli już zaplanowałaś menu na ten tydzień, weź koszyk i idź na targ.

Zacznij od warzyw. Ziemniaki powinny być jędrne, gładkie, bez zielonych czubków. Aby sprawdzić, czy cebula i rzodkiewki są twarde, ściśnij je w palcach. Miękką cebulę zwykle w środku jest zgniła, a rzodkiewka pusta. Ogórki powinny mieć błyszczącą skórę o żywej barwie. Jeśli są pomarszczone na końcach, zrezygnuj z ich kupowania. Pomidory. Mięiste i słodkie mają charakterystyczny, lekko spłaszczony kształt. Te kuliste i lekko przezroczyste, będą wodniste, z zielonymi nasionkami w środku. Brokuły. Zwartą główkę, bez żółtej barwy, mówi nam, że warzywo jest świeże i zdrowe. Papryka. Strąk powinien być gruby, bez plam, o suchej łodyżce. Bakłażany. Wybieraj te o gładkiej skórce, bez plam i o stosunkowo dużej wadze. Sałata. Wybierz tę, która ma kruche liście. Jeśli jej łodyżka jest zbrązowiała - na pewno leży na straganie kilka dni.

Teraz owoce. Jabłka powinny być dojrzałe, a ich skórka nie może się marszczyć. Dojrzałe gruszki mają żółtawą skórę, a śliwki lekko pomarszczoną i matową. Arbuz jest słodki, jeśli przy ostukiwaniu palcem wydaje dźwięk, jakby był pusty. Cytryny są soczyste, gdy mają dość grubą, jędrną skórkę.

Ile i jak przechowywać

Większość warzyw dłużej zachowuje świeżość, jeśli leżą w lodówce. Paprykę i owiniętą w folię kapustę możesz w niej trzymać 10 dni, seler i marchew w papierowej torbie tydzień, kalafior po usunięciu listków - 5 dni, sałatę i przeciętą, owiniętą folią dynię - 5 dni, brokuły - 2 dni. Jabłka w lodówce trzymaj do 2 tygodni, winogrona 5 dni. Banany w temperaturze pokojowej - 5 dni.

Kulinarne sztuczki

Sałata - jeśli jest lekko zwiędła, zdejmij wierzchnie liście i włóż ją na kilka minut do zimnej, lekko osłodzonej wody, a odzyska ładny wygląd. **Ogórki** - krótkie, które straciły jędrność, możesz zakisić, z długich przygotuj mizerię. **Bakłażany** - jeśli ich skórka nie jest już gładka i błyszcząca, obierz je, pokrój w kostkę lub na plasterki, zamarynuj w oliwie i czosnku, a potem uduś. **Awokado** - to o najsmaczniejszym, kremowym miększym poznasz po miękkiej końcówce wokół ogonka. Jeśli jednak kupisz zbyt twarde, pozostaw je na kilka dni w kuchni, aż dojrzeje. **Banany** - gdy ich skórka zaczyna się pokrywać brązowymi cętkami, zawiń je w papier i włóż do lodówki. W ten sposób przedłużysz ich żywot o 5 dni. **Gruszki i kiwi** - zbyt twarde pozostaw na kilka dni w temperaturze pokojowej, aż dojrzeją. **Cytryna** - jeśli ma wysuszoną skórkę, zanurz ją na pół minuty we wrzątku. Łatwiej wyciśniesz sok.

(INT)

Telewizja

CZWARTEK 13 PAŹDZIERNIKA

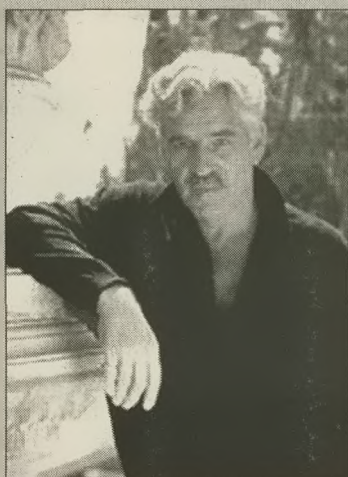
■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Budzik (s.) 9.40 Piątka detektywów (s.) 10.10 J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze 11.25 Europa bez miedzy 11.50 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Lokatorzy (s.) 13.55 My, wy, oni (mag.) 14.20 Pamiętają o sercu 14.45 Grypa historie prawdziwe (pr. med.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jędynką 15.15 Podróżnik Armagh (s.) 15.35 Popołudnie z Jędynką 15.40 Tele-Nowela program o książkach 15.45 Popołudnie z Jędynką 15.55 Recepty Jędynki 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Program publicystyczny 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Pogoda dla kierowców 20.20 Bella Mafia (film USA) 21.50 Wdowy (film USA) 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 23.00 Sens według Edwarda (film pol.) 23.30 Magnat (film pol.) 0.55 Izrael - demokracja czy teokracja (film franc.) 1.15 Pod skrzydłami motyla... w Pienińskim Parku Narodowym.

BELLA MAFIA

90 min, USA 1997

TVP 1, czwartek 13. 10. godz. 20.20
Reżyseria: David Greene
Występują: Vanessa Redgrave, Dennis Farina, Nastassja Kinski, Jennifer Tilly, Ileana Douglas, James Marsden, Gina Philips.

Kontynuacja i rozwiązanie historii sycylijskiej rodziny mafijnej.

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.35 Kamienna tajemnica (s.) 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Czterdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Wesela smak 12.30 Studio Konkursu Chopinowskiego 13.00 Panorama 13.15 Europa da się lubić 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Wydarzenia, wydarzenia 14.40 Zaklinaczka dzieci (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.20 Duże dzieci (pr. rozryw.) 17.00 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.15 Allo, Allo (s.) 19.05 Burza mózgów (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Dom na wzgórzu (film USA) 21.40 Filmowżery 22.45 Oficer Dowódca (film pol.) 23.45 Medycyna bez granic 0.40 W obronie prawa (film USA) 1.25 W poszukiwaniu utraconej ojczyzny 1.50 Wojna gangów (film ang.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 6.55 Kamera Kuriera 7.45 Aktualności flesz 7.50 Kroniki miejskie 7.55 Drobne sprawy 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Więcej niż jedno (s.) 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Teleplotki 12.10 Pamiętaj o sercu 12.35 Tulipanowe szaleństwo (film dok.) 13.45 Pogotowie twórczo-

ści, czyli jak twórczo rozwiązywać problemy 14.15 To jest temat 14.45 Panorama morza 15.00 Muzyka dla Daisy 15.45 Więcej niż jedno (s.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Odkrywanie przestrzeni 17.50 Czarono na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Ludzie i sprawy 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności flesz 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 Niezła jazda 23.05 Patrol Trójki 23.35 Uśmiech losu (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.55 13. posterunek (s.) 10.35 Czułość i kłamstwa (s.) 11.05 Samo życie (s.) 11.50 TV market 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (film USA) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (film USA) 22.20 Co z tą Polską? 23.20 Zakręcone (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Raport specjalny 0.45 Fala zbrodni (s.) 1.40 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarnodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Afryki czar (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Dobra dzielnica (s.) 11.00 List do ciebie 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 13.50 Nepal (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Frank Riva (s.) 21.45 Przyjaciele (s.) 22.10 Film o filmie: Doblba! (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 U nas w Europie (mag.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.50 Kinobox (mag. film.) 0.15 Komisarz Montalbano (film wł.) 2.00 Simpsonowie 2.25 Zapraszamy na kolację 3.05 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Sprawa dla ombudsmiana (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Cudowny świat (s. dok.) 12.20 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.35 Bajkowe popołudnie 13.40 Meduza (lista przeb.) 14.10 Za bramami miasta (s. dok.) 14.30 Interpelacje posłów 15.15 Skarby świata (s. dok.) 15.30 Świat na torach 15.50 GEO (s. dok.) 16.15 Tunezja 1/2 (dok.) 16.45 Kronika strachu (dok.) 17.00 Praga i osobistości (s. dok.) 17.20 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 17.25 Klucz (mag.) 18.00 Kultura.cz (mag.) 18.25 Tak, panie premierze (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Jak się żyje sokołniczym (dok.) 20.00 Václav Bělohradský: Nikt nie słucha (dok.) 21.00 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.40 Klub filmowy: Nocny gość (film czes.) 23.15 Paszkwil (mag.) 23.45 Filmopolis (mag.) 0.40 Magazyn religijny 1.00 Magazyn chrześcijański 1.15 Świat na torach 1.35 Re-

giony TVC24 2.00 Zapis posiedzenia parlamentu.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Loteria (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Mąż idealny (film USA) 23.15 Obywatelskie judo (pr. publ.) 23.50 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.30 Komisarz Rosa Roth - Za zamkniętymi drzwiami (film niem.) 2.15 Trzeci patrol (s.) 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciot Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Plomien wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.10 Lekarz ze wsi (s.) 12.05 Stary (s.) 13.15 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.20 Pomoc domowa (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Czarodziejki (s.) 16.45 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVoleni - Wyzwanie (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.05 VyVoleni (reality show) 22.25 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.30 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.55 Grom z jasnego nieba (film koprod.) 1.30 Szybka wygrana 3.10 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 14 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Animowane bajki świata (s.) 9.10 Jedynecka 9.35 Mały rycerz El Cid (s.) 10.05 Don Matteo Czarna owca (film włoski) 11.25 Kwadrans na kawę (s.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.30 Przedwiośnie (s.) 14.20 Kiosk przy Wspólnej (s.) 14.30 Glob 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jędynką 15.15 Pociąg do kultury 15.30 Popołudnie z Jędynką 15.40 Tele-Nowela program o książkach 15.45 Popołudnie z Jędynką 15.55 Kuchnia z Okrasą 16.15 Popołudnie z Jędynką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 17.40 Co tu jest grane? (talk-show) 18.05 Festiwal Jędynki w Sopocie na bis Blue Cafe 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 G.I. Jane (film USA) 22.25 Wiadomości 22.35 Głina (film pol.) 23.35 Po godzinach 0.30 Tele-Nowela program o książkach 0.40 Płatny morderca (film hongkong.) 2.20 Tak, kochanie (film USA).

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.20 10 minut tylko dla siebie 6.35 Kamienna tajemnica (film pol.) 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. rozryw.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Czterdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Rajd (pr. sport) 12.30 Studio Konkursu Chopinowskiego 13.00 Panorama 13.10 Spotkanie z balladą - Dożynki w Kopydłowie 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Wędrówki przyrodnicze z Davidem Attenborough Superstado (film ang.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.10 Złotopolscy (s.) 17.10 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.15 Allo, Allo (s.) 19.05 Biuro kryminalne 19.55 Panorama flesz 20.00 Załóż się 21.40 Załóż się twój wybór 22.45 Pokolenie Jana Pawła II (koncert) 23.50 Matrioski (film belgij.) 0.35 Klub porywaczy (film ang.) 2.10 Łuk Erosa (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.45 Aktualności flesz 7.50 Trzymaj formę 8.00 Sza-

ban w górę 8.45 Gość dnia 9.00 Rze-ka Jangcy - Junnan kraina mniejszości narodowych (film dok.) 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Muzyka łączy pokolenia 12.35 Żyjące morze - Kraina cieni (s. dok.) 13.45 Pogotowie twórczości, czyli jak twórczo rozwiązywać problemy (s.) 14.15 To jest temat 14.45 Prosto z lasu (felieton) 15.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.45 Rze-ka Jangcy - Junnan kraina mniejszości narodowych (film dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej natury 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.40 Studio TV Katowice 19.10 Magazyn sportowy 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności flesz 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 Żywy pomnik (reportaż) 23.05 Uwierz w dokument „Gadające głowy”, „Szczęściarz” (film dok.) 23.45 Cześć, Tereska! (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno 10.00 Zakręcone (film pol.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża 13.30 Szpital Księża Alfreda (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Kabareton 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Syn prezydenta (film USA) 21.45 Za wszelką cenę (s.) 22.45 Nieustraszeni (reality show) 23.45 Biznes Wydarzenia 0.10 Bohater na peryferiach (film ang.) 2.15 Aquaz Music Zone.

SYN PREZYDENTA

120 min, USA 1996

POLSAT, piątek 14.1 0., godz. 19.30
Reżyseria: David Mickey Evans.
Występują: Sindbad, Brock Pierce, Blake Boyd, Timothy Busfield, Art LaFleur, Robert Guillaume, Lisa Eichhorn.

Niektórzy twierdzą, że rola przywódcy narodu skazuje na straszliwą samotność. Co w takim razie mogą powiedzieć dzieci prezydentów? Otoczone przez agentów ochrony, pozbawione przyjemności, którymi cieszą się ich rówieśnicy, nieustannie podglądane i monitorowane. Jednym z takich dzieciaków jest trzynastoletni Luke (Brock Pierce), syn urzędującego prezydenta USA Davenporta, który przede wszystkim pragnie być taki, jak jego rówieśnicy. Zatrzuwa więc jak umie życie całej Secret Service. Przydzieleni mu do osobistej ochrony agenci jeden po drugim rezygnują z pracy. W końcu nowym ochroniarzem Luke'a zostaje ogromny Murzyn, Sam Simms (w tej roli wystąpił popularny komik, noszący pseudonim Sindbad). Simms szybko orientuje się w przyczynach frustracji chłopca i wcale nie ma za złe płatnych sobie psikusów.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarnodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie

dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 3 plus 1 z Miroslavem Donutem (pr. roz.) 11.30 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Z Jakubem na ryby (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.35 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Pomagajmy sobie (mag.) 16.35 My z końca świata (s.) 17.00 Śladami wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Četnické humoresky” (s.) 21.30 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Manchild (s.) 23.55 Dzieci Diuny 2/3 (film USA) 1.20 Tak, panie premierze (s.) 1.50 Simpsonowie 2.20 Pod pokrywką 2.45 Ogród to zabawa.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.) 8.45 Skarby świata (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Nadal tutaj jestem. J. A. Novotný (dok.) 12.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.40 GEO (s. dok.) 13.10 Świat motorów (mag.) 13.55 Klocki (dla dzieci) 14.05 Biedna muzyka (bajka) 15.10 Labirynt (teleturniej) 15.40 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.10 Kamera w podróży (s. dok.) 17.10 City Folk: Barcelona (s. dok.) 17.40 Babilon (mag.) 18.00 333 (mag. lit.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Stop 19.35 Tego nie przegapię 19.40 Za bramami miasta (s. dok.) 20.00 Cudowna planeta: Superczłowiek (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Infiltracja (s. dok.) 21.50 Wydarzenie sezonu (sezon teatralny 2004-2005) 22.50 Gorączka piątkowej nocy 0.50 Miejsca pielgrzymek 1.10 Słowo świąteczne 1.15 Manchild 1.45 Regiony TVC24 2.10 Zapis posiedzenia parlamentu.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Zbrodnie wg M. H. Clarke: Jesteś tylko moja (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. roz.) 20.40 Dr Dolittle II (film USA) 22.25 Prask! (mag.) 23.05 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.40 Vanilla Sky (film USA) 2.05 Obywatelskie judo 2.35 Na własne oczy 3.35 Derrick (serial).

■ PRIMA

7.50 Dzieciot Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Sofie i jej miłość (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.15 Lekarz ze wsi (s.) 12.10 Stary (s.) 13.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.25 Pomoc domowa (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVoleni (reality show) 21.00 Dywizja czołgowa (film czes.) 22.40 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.05 Losowanie loterii Euromiliony 23.15 Wielki napad na pociąg (film br.) 1.15 Szybka wygrana 2.55 Dementi 3.30 Pod włos.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 9. 10. 2005 minęła 10. rocznica śmierci

śp. FRANCISZKA GAWŁA

a dnia 23. 10. 2005 mija 10. rocznica śmierci

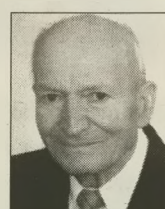
śp. HELENY LEŚNIAK

z domu Gawel. O ciche wspomnienie prosi siostra Janka z rodziną.
AD-139

13 października mija 10. rocznica zgonu

śp. ZOFII FIERLA

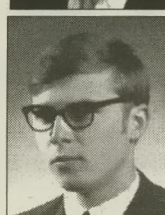
rodem z Łazów. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.
GL-556

Dziś mija 10. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża i Ojca

śp. mgr. JANA SAMLICKIEGO

zaś 21. 4. 2005 minęła 35. rocznica tragicznej śmierci Jego Syna

śp. CZESŁAWA SAMLICKIEGO

O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.
AD-145

W smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 10. 10. 2005 zmarła w wieku 83 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Szwagierka i Ciocia

śp. ANNA ONDRUCHOWA

z Karwiny Nowego Miasta. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się 14. 10. 2005 o godz. 14.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie Frysztać. Zmarła zostanie przewieziona na cmentarz w Karwinie II Kopalniach. Autobus zapewniony. W smutku pogrążona rodzina.
RK-205

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Magiczna karuzela (13, 14, godz. 15.30); „Štěstí” (13, 14, godz. 17.45, 20.00); Reflex: Fantastyczna czwórka (14, godz. 17.00, 20.00); Duma i uprzedzenie (13, 14, godz. 19.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: Szeregowiec Dolot (13, 14, godz. 17.30); Fantastyczna czwórka (13, 14, godz. 20.00); **HAWIERZÓW** – Centrum: Charlie i fabryka czekolady (13, 14, godz. 15.30); „Dobla” (13, 14, godz. 17.45, 20.00); **CZ. CIESZYN** – Central: Kronika wypadków miłosnych (13, godz. 18.30); Klucz do koszmara (14, godz. 19.00); **CIESZYN** – Piast: Oliver Twist (13, godz. 15.00, 17.30); Magiczna karuzela (14, godz. 15.00); Wyspa (14, godz. 16.30, 20.30); Pan od muzyki (14, godz. 18.45); Człowiek z żelaza (13, godz. 19.45).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

BOGUMIN SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza na jubileusz 50-lecia zespołu estradowo-kabaretowego „Andrusi”. Koncert 15. 10. o godz. 15.00 w sali Szkoły Muzycznej w Boguminie. Program: „Andrusi” i polska kapela „Lwowska fala”.
STONAWA – MK PZKO i Urząd Gminy zapraszają z okazji 100. rocznicy otwarcia pierwszego na Śl. Cieszyńskim Domu Robotniczego 16. 10. na uroczystość wspomnieniową. O godz. 15.30 odsłonięcie tablicy pamiątkowej na Domu Robotniczym i złożenie kwiatów na grobie Al. Bonczka. W Domu PZKO o godz. 16.30 spotkanie wspomnieniowe i wystawa materiałów dokumentalnych otwarta w godz. 14-19.
CZ. CIESZYN – są jeszcze wolne miejsca na wycieczkę autokarową MK Centrum. Cel: Jaskinie koło Hranic, Náměšť na Hané, Loštice. Odjazd 15. 10. o godz. 7.30 z dworca autobus. w Cz. Cieszynie. Zgłoszenia – bez względu na członkostwo w MK – przyjmuje Józef Štirba, Cz. Cieszyn, Karwinska 11. Tel. 558 736 818.
HAWIERZÓW MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 13. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.
RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza

na przedstawienie TL „Bajka” pt. „Skarb Pusteki” do miejscowego Domu PZKO 15. 10. o godz. 15.30.
KLUB 99 – informuje, że spotkanie odbędzie się 17. 10. o godz. 11.00 w Lesznej na Grodzisku.
KLUBY KOBIET – jesienne spotkanie członkiń odbędzie się w sobotę 22. 10. w Domu PZKO w Milikowie Centrum. Zgłoszenia można podać jeszcze do piątku 14. 10. do godz. 21. Odjazd autobusów z dworca kolejowego w Nawsiu o godz. 9.00. Potrzeby: wstążki, szpilki, nożyce, papier pakunkowy, taśmy papierowe do sklejania, polistyrenowe bombki, serca itp. Odjazd autobusów do Nawsia o godz. 14.30.
PITS „BŚ” – zaprasza na wycieczkę krajoznawczą „Stonawa i meandry rzeki Stonawki” 15. 10. Zbiórka na dworcu kolej. w Olbrachcicach w godz. 8.45-9.15. Trasa wzdłuż Stonawki do Stonawy. Zwiedzanie najciekawszych miejsc w Stonawie. Zakończenie w restauracji Dom PZKO w godz. 14-16. **Przyjazd do Olbrachcic**: pociąg od Hawierzowa 8.59, od Cz. Cieszyna 9.00, minibus Kypus od Frysztać 8.42. **UWAGA!** Pociąg wyjeżdżający z Mostów o godz. 7.58 w soboty nie kursuje. Trzeba skorzystać z pociągu pośp. do Cz. Cieszyna. Odjazd z Mostów 7.29, z Nawsia 7.38 i z Trzyna 7.49. Przyjazd do Cz. Cieszyna 7.56, odjazd do Olbrachcic 8.49. Inf. tel. 596 425 917.
▲ zaprasza na wtorkową wycieczkę 18. 10. na Ropiczkę. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna do Frydku o godz. 7.40. Inf. 596 311 685, 732 175 618.

Koncerty

CZ. CIESZYN – PSA im. Pawła Kaley zaprasza na „Koncert bez granic” z udziałem młodych talentów 14. 10. od godz. 16.00 do ewangelickiego kościoła Na Rozwoju.

Oferty

KORZYSTAJ Z UROKÓW „BABIEGO ŁATA” – najładniej w Koszarzykach – zapraszamy do OW Pasieczki i karczmy „U Jarząbka”. Możliwość rezerwacji terminów imprez rodzinnych i firmowych, tel.: 736 103 097, e-mail: info@slestour.cz GL-552

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZESIEBICZYSTOŚCI, ul. Zamkowa 3b, Cieszyn: do 16. 10. wystawa twór-

czości Jana Wałacha, Ludwika Konarskiego i Karola Niedoby. Otwarte wt-nie: 10-17.
▲ 13. 10. o godz. 17.00 koncert kapeli góralskiej „Wałasi” z Koniakowa.
GALERIA BIELSKA BWA, 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 6. 11. wystawa „Poznań Art Now II”, prezentacja po-

DOMY RODZINNE – SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Lesznej Górnej (2x2+1), garaż, podpiwniczony, utrzymywany ogród. Cena 1490 tys. Kc. 777 077 277.
Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1,3 mil. Kc. 777 077 277.
Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyniecu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kc. 777 074 552.
Chata ogrodowa w dobrym stanie w Trzyniecu Podlesiu, woda, el., kanalizacja, gaz, parcela 20a, ładne miejsce. Cena do negocjacji 790 tys. Kc. 777 074 552.
Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.
Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelska, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.
Chata wczasowa w Trzyniecu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 320 tys. Kc. 777 077 277.
GARAŻE – sprzedaż
Garaż w Trzyniecu Borku. Cena do uzgodnienia 75 tys. Kc. 777 074 552.
OBIEKTY KOMERCYJNE
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.
PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzyna (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40 a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.
MIESZKANIA – oferty
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polni, balkon, 1. p/7, ładny. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Młodeżnicka, przerebki. Cena do negocjacji 400 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji (dla wymagających). Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Seifertova, 1. piętro. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.
Potrzebuj państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

600-70

XVI MIĘDZYNARODOWA DEKADA MUZYKI POWAŻNEJ

Na obu brzegach Olzy

CZ. CIESZYN/CIESZYN (wak) – Koncert organisty **Matthiasa Steinmarchera** z Niemiec oraz Chóru Akademii Muzycznej w Katowicach pod dykcją **Aleksandry Paszek-Trefon** zainaugurował wczoraj w Kościele Najświętszego Serca Jezusowego w Cieszynie XVI Międzynarodową Dekadę Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej. Nadzwyczajny repertuar, międzynarodowa obsada artystyczna z Polski, Czech, Austrii i Finlandii stanowi o tym, że tegoroczna impreza jest przedsięwzięciem o wysokim poziomie artystycznym, które zapewne docenią melomani i najbardziej wymagający słuchacze.

Dziś 13 bm. o godz. 18.00 w czeskokieszyńskim kościele ewangelickim Na Rozwoju wystąpi organista **Petr Čech** z Pragi oraz skrzypaczka **Alena Čechová** z Opawy. Dzień później koncertować będą w kościele o.o. Bonifratrów w Cieszynie (godz. 19.00) organistka **Anna Pikulska** z Akademii Muzycznej w Katowicach i **Roman Sudlitz** z US w Cieszynie oraz zespół wokalny z Pragi „Gentlemen Singers”.

W sobotę 15. 10. (godz. 18.00) muzyka organowa w wykonaniu **Zygmunta Antonika** z Katowic oraz praskiego zespołu „Musica Bravissima” zabrzmie w kościele ewangelickim Na Niwach, natomiast w niedzielę (16 bm. o godz. 18.00) miłośnicy muzyki dawnej wysłuchać mogą w kościele Jezusowym po prawej stronie Olzy utworów w wykonaniu organisty **Andrzeja Ginke** z Austrii oraz zespołu wokalnego „Gaudeamus” z Brna.

W szóstym festiwalowym dniu (17.10., godz. 18.00) przedstawia się amatorom muzyki dawnej w kościele św. Krzyża w Cieszynie Urszula Jasiecka z Katowic (klawesyn, organy) oraz zespół muzyki dawnej „Parnassos” z Katowic. We wtorek 18 bm. (godz. 19.00) w Kościele Najświętszego Serca Jezusowego w Cz. Cieszynie wystąpi organista **Jaroslav Ciecierski** oraz flecistka **Anna Jundził** z Olsztyna, w środę 19. 10 o godz. 19.00 w kościele ewangelickim Na Niwach w Cz. Cieszynie koncertować będą organistka **Ewa Polska** z Bydgoszczy oraz zespół wiolonczel „Quatrocelto” z Bytomia, a w czwartek 20. 10. o godz. 19.00 w kościele św. Elżbiety w Cieszynie przedstawi się organista **Władysław Szymański** z Mikołowa oraz „Trio Espagnol” z Brna (mezzosopran, skrzypce, banjan).

XVI Międzynarodową Dekadę Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej zakończy 21. 10. o godz. 18.00 w Kościele Jezusowym w Cieszynie koncert organisty **Dana Lönqvista** z Finlandii, **Justyna Bachowskiej** (sopran) oraz Orkiestry Szkoły Muzycznej II Stopnia im. Karłowicza z Katowic pod dykcją **Wojciecha Sękola**.

Organizatorami imprezy są Ośrodek Kultury „Strzelnica” w Cz. Cieszynie oraz Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” w Cieszynie. Kierownictwo artystyczne nad całością objął **Zygmunt Antonik**, konferansjerkę prowadzą **Alena Hasáková** oraz **Grażyna Durlow**.

le heca!

Jednej babce sie, jak to powiadają, nie przelywało. A kieregosi dnia przyszła do roboty w futrze. Koleżanki jóm zaroz obskoczyły, każdo pytała, skąd to futro. Nó i ta zaczęła opowiadać.
– Sza! żech se roz przez miasto, dziwóm sie, stowo szumny mercedes. Elegancki pan, kiery siedziół w aucie, zaprosił mie do środka. Zawióz mie do swojij chałupy. A co to była

za chałupa! Z wraźnio żech niemal nie zymdłała. Pokojów tam było.... Nó, nie wyim wiela, strasznie moc. Zakludził mie do jednego, otworzył szafe, a tam same futra. Kozół se mi jedno wybrać. To wszystko.
– Jak to wszystko?! – wrzaśla jedna z koleżanek. – Przeca cosi musiałaś jeszcze zrobić!
– Prowda, zapomniałaś. Musiałaś skrócić rękawy.

znańskiego środowiska artystycznego. Otwarte wt-nie: 10-18.
KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa ludwisarni Marii Tomáskowej – Dytrychowej „Dźwięki metali”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.
BIŁA GALERIA: do 16. 10. wystawa Petra Borečka – „Cesta za světlem”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TC.
SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 27. 10. wystawa „Karwiński salonik” (obrazy, rysunki, grafiki, plastyki i ceramika). Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.
▲ do 23. 10. wystawa Zdeňka Hapala – lalkarza, plastyka i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUSAION**, Hawierzów, Dělnická 14: do 30. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCICKIEJ**, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA**, Hawierzów Będowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 8-16, so, nie: 8-12.
▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE**, rynek Mariański 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **INTERKLUB**, Karwina Frysztać, rynek Masaryka 10: do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUZEUM TECHNIKI** w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Międzynarodowy koncert finansowy
POSZUKUJE PRACOWNIKÓW
do obsługi klientów.
Zapewniamy bezpłatne szkolenie i rekwalifikacje.
Wymagane min. wykś. średnie i niekaralność.
Kontakt nr. tel. +420 777 348 714

GL-558

»Zgoda« w Polsce

W ubiegłą sobotę 1. 10., w dniu Międzynarodowego Dnia Muzyki, chór mieszany „Zgoda” Trzynieć, jak co roku jesienią, pojechał autokarem na „Jesienne Spotkanie z Piosenką” do zaprzyjaniowanego od 18 lat chóru „Lutnia” do Zabrza Pawłowa. Koncert pn. „Pożegnanie Lata” poprzedziła przedpołudniowa wycieczka krajoznawcza do bogatej wsi Bujaków. Słynie ona z zabytku architektonicznego, którym jest kościół parafialny zbudowany w 1500 roku w miejscu poprzedniego drewnianego pw. św. Mikołaja Biskupa w Mikołowie-Bujakowie. Fundatorem kościoła była szlachecka rodzina Bujakowskich. Obecna świątynia była kilkakrotnie rozbudowywana, aby w roku 1996, kiedy poświęcony został nowy ołtarz, wykonany na wzór dawnego barokowego, uzyskać obecny wygląd. Kościół jest zarazem Sanktuarium Matki Bożej Opiekunki Środowiska Naturalnego. Dnia 9 września 2000 r. podczas uroczystości 500-lecia kościoła i 700-lecia Bujakowa metropolita katowicki, abp Damian Zimoń koronował Matkę Bożą Bujakowską. Przy parafii powstał ogród botaniczny pełen egzotycznej roślinności. Jego urok polega również na tym, że panuje tam atmosfera wyciszenia, radości i zadumy nad pięknem stworzenia.

Pełna miłych wrażeń „Zgoda” udała się do Dzielnicy Ośrodka Kultury w Zabrzu Pawłowie, gdzie gospodarze zaprosili do zastawionych stołów. Po obfitym obiedzie i krótkiej próbie chórów w dużej sali, którą wypełnili sympatycy obu chórów oraz liczni dostojni goście, prezes „Lutni” Kazimiera Trombała zaprosiła na scenę chór mieszany „Zgoda” z Czech. Ośmiem pieśniami: „Padze drobny deszczyk” E. Firli, „Zbójnicka” P. Kality, „Hej tam w dolinie” St. Hadyny, „Słucham ja tobie” W. Sołtyśka, „Aká si mi krásna” E. Suchonia, „Modlitwa” W. A. Mozarta, „Kurdesz” F. Bohomolca, „Cyganeria” G. Mouzakisa przepięknie

połączyła prozę i poezję J. Kasprowicza, K. Wojtyły, K.C. Norwida, A. Chmielewskiego Michasia Raszka, dyrygowała Irena Małysz.

Nie tylko chór, lecz i duet Halina Cieślar i Roman Cichy, którzy wykonali „Kołysankę” F. Schuberta oraz pieśń sakralną „Nebeskou slávu” z akompaniamentem fortepianowym Ireny Małysz, zebrali gorące brawa i słowa uznania.

Część drugą koncertu wykonał miejscowy, liczący około 40 chórzystów chór „Lutnia” pod batutą Jana Cygana. Również on zaśpiewał ośmiem pieśniami, m.in. Świdra, Sadowskiego, Webera oraz nasz „Ojcowski dom” do słów J. Kubisa. Połączone chóry zakończyły koncert wspólnym wykonaniem pieśni „Ave verum corpus” W.A. Mozarta oraz „Oda do radości” L. van Beethowena.

Serdeczne podziękowania obu chórów złożyła akompaniatorka i kierowniczka zespołów śpiewaczych w Gliwicach, Krystyna Stryja (wdowa po zmarłym byłym prezie PZCHiO w Warszawie, Walterze Stryji). Resztę późnego popołudnia i wieczoru wypełniła wspólna biesiada. Na stołach przybranych w akcenty i kolory jesieni były wymyślne, smaczne ciasta, barszcz, krókiety... i tysiące z browarów księżycy. Sala wysłuchała wstawki muzycznej na saksofonie i akordeonie dwu „Lutnian”, poczym zjednoczyła się we wspólnym śpiewaniu pieśni towarzyskich, ludowych, biesiadnych i na parkiecie.

Szybko nadeszła chwila, kiedy trzeba było podziękować za gościnę i serdeczność, życzyć kolejnych, równie udanych, owocnych i ciekawych spotkań i zaprosić „Lutnię” do nas, do Domu PZKO w Nieborach, na kolejne „Wiosenne Spotkanie z Piosenką” w kwietniu 2006 roku... Śpiew towarzyszył nam również w drodze powrotnej do domu. Bo wyrazem radości i zadowolenia jest właśnie śpiew. I.M.

Na świętą Jadwigę...

Święta Jadwiga żyła w latach 1174-1243, pochodziła z Bawarii. Kiedy miała zaledwie 12 lat, rodzice wydali ją w roku 1186 za męża za Henryka – syna śląskiego wojewody z Wrocławia. Wychowała trzy córki i trzech synów. Razem z mężem założyła klasztor w Trzebnicy, na który przekazała całe swoje wiano. Jej najmłodszy syn Henryk poległ bohaterką śmiercią w bitwie z Tatarami pod Legnicą. Po śmierci swego męża w roku 1238 odeszła do klasztoru, żeby pomagać chorym i biednym ludziom. Za jej bogobojność, ofiarność, niesienie pomocy biednym i chorym została po śmierci wzniesiona na ołtarze w poczet wszystkich świętych.

W Mostach koło Jabłonkowa między drogą główną, zwaną Cesarską, prowadzącą ponad tunel przez słynne Szańce, gdzie można obejrzeć resztki średniowiecznych wałów obronnych i gdzie znajduje się dział wodny, stoi kościółek pod wezwaniem Świętej Jadwigi. W tym kościele corocznie 17 października w dniu imienin Świętej Jadwigi odbywa się odpust, na który wierni pątnicy z całej okolicy schodzą się, by pokłonić się przed ołtarzem Świętej Patronce i wyzaliczyć ze swych smutków i trosk. Żeby wyprosić za jej wstawiennictwem przez modlitwę podczas mszy świętej wszelkie

łaski boże. Żeby wspólnie z orkiestrą dechową zaśpiewać głośno „Te Deum laudamus – Ciebie Boże chwalimy”.

Natomiast na placu przed kościołem tłum i szum, gwizd i pisk kręcącej się karuzeli i głośno nawoływanie komediantów do rozkoszy odpustowych. Jest i stara wróżka z małą świnką morską sprzedająca na różowych i niebieskich kartkach swoje napisane wróżby. Mała „morka” zaś przez ugryzienie kawałka rogu kartki napisanej wróżby potwierdza kochankom długie wspólne przeżyte lata w zdrowiu, szczęściu i miłości. Jest pachnący turecki miód i na patyczku pod dużym parasolem puszysta białoróżowa wata cukrowa. Wysoko nad parasolem na cienkich nitkach fruwały leciutkie kolorowe baloniki. Obok pod straganem u góry na sznurku wiszą różańce, medalioniki, koraliki, piszczałkowe pięknie ufarbowane papierowe koguciki i różnego rodzaju pluszowe upominki. A na dole na dużym stole rozsiadły się serca odpustowe. Małe i duże, z napisem i bez, wszystkie pięknie kolorowym cukrowym lukrem wystrojone.

Przypomniało mi się jedno duże serce z piernika, które podarował mi chłopiec hen dawno, wiele lat temu z mosteckiego odpustu „Jadwigi”.

Maria Kluzowa

Urodzinowe refleksje

Było piękne sobotnie, jesienne popołudnie. Siedzieliśmy na ławeczce. Ja oraz dwukrotnie wspomniany w sobotnich numerach „Głosu Ludu” Jubilat, pan Paweł Bucki. Wzrok i myśli skierowaliśmy na Dom PZKO w Gutach. Upłynęło niemal 30 lat od rozpoczęcia jego budowy. Ileż to potrzeba było trudu, poświęcenia, siły i zapału, aby skończyć to wielkie dzieło, które dziś służy tutejszemu społeczeństwu. Garstka ludzi najaktywniejszych, którzy pracowali setki, a niektórzy tysiące godzin bez wynagrodzenia. Za dobre słowo: dziękujemy. Wiele z nich już dzisiaj nie ma wśród nas, a jednak trwały ślad po nich pozostał. Ci, którzy dzisiaj sterują PZKO-wskim Kołem, z całym szacunkiem i wdzięcznością patrzą na ten obiekt... Warto by, by ten zapał,

entuzjazm utrzymał się i wśród wszystkich członków PZKO również w czasach dzisiejszych. Żeby rozwijać dziedzictwo przodków.

W trakcie trwającej trzy lata budowy guckiego Domu PZKO, która wymagała od ludzi zapracowania niemal 20 tysięcy godzin, nie zanotowano ani jednego zagrażającego zdrowiu wypadku. Kiedy otwierano ten lokal, budowniczy nie mieli żadnego długu pieniężnego do spłacenia. Wspominając tamte czasy pan Rucki, ówczesny prezes Koła i jeden z głównych inicjatorów budowy, nie ukrywa zadowolenia i satysfakcji.

Warto, aby o tym pamiędiali się następne pokolenia miejscowych Polaków. A także pozamiejscowych...

Znamy Jubilata

TIPSPORT EHL: TRZYŃCZANIE WRACAJĄ DO »FORMY« Z UBIEGŁEGO SEZONU

Derby dla Witkowic

Hutnicze derby pomiędzy Witkowicami a Trzyńcem nie zwabliło do ČEZ Areny zbyt wielu kibiców (dokładnie 3864). Fanł hokeja wyraźnie przeczuwali, że wielkiego widowiska z tego nie będzie. Obie drużyny w ostatnich kolejkach nie zachwycają, zwłaszcza

Trzynieć gra słabo i w Ostrawie przegrał piątą mecz z rzędu w tym sezonie.

Znów potwierdziło się, że współczesnego hokeja nie można grać bez dobrze poukładanej defensywy. A w wypadku Stalowników Trzynieć o dokładnej i zgranej fazie obronnej można było sobie tylko pomarzyć. W meczu nie pojawił się też napastnik Václav Pletka, który doznał kontuzji w niedzielnym pojedynku z Karłowymi Warami. Witkowiczanie utrzymali się w elitarnym gronie ośmiu najlepszych zespołów tabeli, Trzynieć po dobrym wstępie zaczyna powoli przypominać ociężałego misia z ubiegłego, fatalnego wręcz sezonu.

● **HC WITKOWICE – STALOWNICY TRZYŃCIEC 3:1 (2:0, 0:0, 1:1).** Bramki: 15. Hudec, 15. Köhler, 60. Irgl – 54. Kudrna. Sędziował Blecha. Kary 5:5, wykorzystane 1:1. Widzów 3864. W bramce Stalowników pojawił się wbrew oczekiwaniom Radovan Biegl, aczkolwiek w pojedynku z Karłowymi Warami należał do najgorszych zawodników trzynieckiego zespołu. I tym razem rewelacji nie zgotował, często sporo problemów miał nawet z poskromieniem całkiem łatwych krązków. Przełomowa dla całego derby była 15. minuta. Gospodarze w przeciągu 39 sekund wyszli na dwu-

FOT. PETER KOTALA

Do parteru sprowadził trzynieckiego kapitana Jana Peterka (z lewej) Zbýnek Irgl.

Co słysząc?

■ **LIGA MISTRZÓW TENISISTÓW STOŁOWYCH: Niederösterreich (Austria) – Start Sucha Górna 3:2.** Zawodnicy wicemistrza RC, Startu Sucha Górna, byli o krok od zwycięstwa nad jednym z największych faworytów rozgrywek. W decydującym piątym meczu Radek Košťál przegrał jednak z Lengerowem 0:3. Skalp mistrza świata Wernera Schlagera zdobył Radek Čihák. Wyniki: Chen Wixing – Košťál 3:0, Lengerow – Šereda 2:3, Schlager – Čihák 1:3, Chen Wixing – Šereda 3:0, Lengerow – Košťál 3:0. Górnosuszenie w tegorocznej Champions League pokonali francuski Angers Vaillante i przegrali z Düsseldorfem oraz Niederösterreichem. 30 października Start zagra na stołach Borussia Düsseldorf.

■ **SZCZYT SHISHA PANGMA ZDOBYTY.** Członkowie wyprawy na himalajski ośmiotysięcznik Shisha Pangma (8027) Wiesław Chrząszcz, Milan Pěgrimek i Petr Oczo (TJ) Banik 1 Maja Karwina) po tragicznej śmierci swego kolegi Martina Oczi (zmarł na zawał serca na wysokości 6400 m)

zdecydowali się kontynuować wspinaczkę i 5 października o godz. 11.30 cała trójka stanęła na szczycie góry. Obecnie karwińscy alpinści są w drodze powrotnej do kraju.

■ **PIŁKA NOŻNA – MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** B. Rychwałd – Cierlicko 3:1 (Musil, Blejchař, Broda – Heczeko), Sn Hawierzów – Zabłocie 1:2 (Stach – Burián, Maciuga), G. Będowice – Sł Pietwałd 1:2 (Sobinovský – Molata, Juchelka), L. Łąki – SKF Hawierzów 4:1 (Pobuda 2, Brázdil, Hanusek – Skála), F. Orłowa – Domasławice 3:4 (Honajzer, Svoboda, Dembický – Sváda 2, Pleyer, Sobocik), Sn Orłowa – Dąbrowa 1:2 (G. Kallo – Witosz, Keppert), Bogumin B – I. Piotrowice 1:3 (Gábor – Bogocz 2, Škvaridlo). Lokaty: 1. G. Będowice 25, 2. Sł Pietwałd 25, 3. Sn Hawierzów 20. **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Bukowiec – Chlebowice 0:2, Noszowice – Gnojnik 3:4, Oldrzychowice – Piosek 4:2. Lokaty: 1. Hukwały 20, 2. Oldrzychowice 19, 3. Bukowiec 17, 4. Gnojnik 17, 5. Piosek 14 pkt. (jb)

Gra wprawdzie nabrała tempa, ale to wszystko. W stałych fragmentach gry (w przewagach liczebnych) goście byli bezradni. Dominowały defensywy, co oczywiście było na rękę gospodarzom. Na wstępie trzeciej tercji mogło być praktycznie po meczu, gdyby ostrawski Hubáček trafił do odkrytej bramki. Trzyńczanie wrócili z dalekiej podróży i w 47. minucie dał o sobie znać Fojtík. Po jego samodzielnej akcji bramkarz Pinc tylko z największym trudem wybił krążek swoim parkanem. Bardziej aktywna gra go-

ści w trzeciej tercji święciła sukces w 54. minucie. Podopieczni trenera Jana Neliby w końcu dobrze rozegrali stały fragment gry i w prowadze Kudrna (z podania Peterka) wykresał dla Trzyńca isierkę nadziei – 2:1. Kroupa a po nim w 57. minucie Tesařík nie znaleźli jednak szczeliny w bramce Pinca, ostatnią deską ratunku była więc gra bez bramkarza. W ostatniej minucie podczas desperackiej power play gości ryzykownie rozegrał krążek Kudrna, „gumę” przechwycił Šimíček, podał do Irgla i było 3:1.

– W końcówce zabrakło nam trochę szczęścia, ale ta kiepska passa trwa już zbyt długo – stwierdził po meczu trener Stalowników Trzynieć Jan Neliba. – Strzelamy mało bramek, w tej materii musi dojść do zdecydowanej poprawy. Trzyńczanie mogą poprawić sobie humory już jutro, pod Jaworowym zmierzają się z ósmym w tabeli Libercem.

Lokaty: 1. Slavia 31, 2. Znojmo 26, 3. Zlin 25, 4. Witkowice 20, 5. Trzynieć 12 pkt. **JUTRO:** Trzynieć – Liberec (poprzednio 2:5) i Witkowice – Pilzno (2:2 w dogr.).

JANUSZ BITTMAR

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

Indianie poskromili Stonawę

■ **STONAWA – FK HAWIERZÓW 1:3 (1:2).** Bramki: 18. Dluhoš – 22. Zoller, 36. Holzer, 87. Antonczyk. Sędziował Pasterčák. W. 400. Hawierzowanie potwierdziło rolę faworyta również na boisku Stonawy i zwłaszcza za dobrą grę w drugiej połowie zasłużyli na trzy punkty. Podopieczni trenera Jaroslava Vodáka rozpoczęli wprawdzie w wielkim stylu (już w 4. minucie w murowanej okazji znalazł się Wojtyna), ale inwencji starczyło gospodarzom tylko w pierwszych dwudziestu minutach meczu. Po ładnej bramce Dluhoša na 1:0 goście ocknęli się z letargu i w 22. minucie doprowadzili do wyrównania. Popłoch w defensywie Stonawy siał głównie aktywny Zoller, hawierzowanie zdominowali też środek boiska. Do przerwy Indianie zaaplikowali Stonawie jeszcze jednego gola (tu ewidentny błąd popełnił bramkarz Janovský). Druga odsłona przebiegała pod wyłączną dyktando podopiecznych trenera Zdeňka Menouška. Wynik meczu ustalił w 87. minucie Antonczyk. – W derby nie zawsze wygrywa faworyt, dlatego też cieszymy się z trzech punktów – stwierdził sekretarz hawierzowskiego klubu Bronislav Schimke.

■ **R. SKRZECZÓŃ – STARE MIASTO 3:3 (2:1).** Bramki: 12. i 87. Kubinský, 8. J. Kvičala – 27. Konečný, 54. Kaňok, 70. Fára: Sędziował Takáč. Widzów 300. Wiele wskazuje na to, że piłkarze Rapidu mają spore kłopoty z psychiką. To kolejny mecz, który skrzeczniacy niepotrzebnie sobie skomplikowali. W 12. minucie ekipa Marka Poštulki prowadziła już 2:0 i można powiedzieć, że Rapid zremisował na własne życzenie. – Kiedy prowadzimy różnicą dwóch

czy trzech bramek, zazwyczaj powtarza się ten sam scenariusz. Inicjatywę przejmuje rywal, my bowiem bujamy wtedy w obłokach – stwierdził trener Skrzeczonia Marek Poštulka.

■ **BYSTRZYCA – LISKOWIEC 0:0.** Sędziował Rusina. Widzów 300. Bystrzycanie zaliczyli bardzo pechowy pojedynek. W pierwszej połowie sędzia nie uznał gospodarzom gola (dopatrzył się faulu na bramkarzu), ale podopieczni trenera Morcinka nie rezygnowali. Fantastycznie bronili jednak bramkarz Smetana, stuprocentowych sytuacji nie wykorzystali m.in. Faruga (poprzeczka) i Štvrťňa. – Jeśli chcemy utrzymać kontakt z czołówką tabeli, w niedzielę musimy pokonać u siebie Brusperk – apeluje dyrektor bystrzyckiego klubu Petr Šingel.

■ **SJ RYCHWAŁD – CZELADNA 1:1 (1:0).** Bramki: 30. Severa – 48. Řehánek. Sędziował Moravec. Widzów 150. Gospodarze w meczu z wiceliderem tabeli wnieśli się na wyżyń. Slavoj zaskoczył rywala już w I połowie, kiedy to grał bardzo aktywnie, pozwalając gościom na niewiele. W 30. minucie błąd bramkarza wykorzystał Severa i gospodarze zasłużenie wyszli na prowadzenie. Czeladna zwiększyła obroty dopiero po zmianie stron, na 1:1 wyrównał po dużym zamieszaniu podbramkowym Řehánek. Wynik nie uległ już zmianie, dobrych okazji w barwach Rychwałdu nie spożytkowali m.in. Dzik i Macura.

Lokaty: 1. Hawierzów 21, 2. Czeladna 18, 3. Skrzeczów 15, 4. Stonawa 11, 5. Bystrzyca 11, 6. Rychwałd 8 pkt. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

ChNP śpiewa już 80 lat **str. 3**

»Tacy jesteśmy« – Nominowani... **str. 4**

PUDŁO – rubryka młodzieżowa **str. 5**

Czesi kontra Norwegia **str. 8**

SOBOTA
15 PAŹDZIERNIKA 2005
NR 122
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Z czwartkowych obrad Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków w RC.

POSIEDZENIE RADY PRZEDSTAWICIELI

O Karcie Języków

CZ. CIESZYN (kor) – Rada Przedstawicieli przyjęła w czwartek akces, który złożyło do Kongresu Polaków w RC Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne. Ta nowa organizacja skupiająca wszystkie polskie chóry, także wyznaniowe i szkolne, którą zarejestrowało czeskie MSW w lipcu hr., jest 27. organizacją członkowską Kongresu.

Otwierając posiedzenie prezes Rady, **Helena Legowicz**, poinformowała przedstawicieli organizacji i pełnomocników gminnych m.in. o tym, iż do 15 listopada należy składać w resorcie kultury projekty, które wystartują w konkursie o przyszłoroczne dotacje na działalność kulturalną mniejszości narodowych. Do 20 października natomiast można jeszcze w ministerstwie szkolnictwa składać projekty na działalność kulturalno-społeczną dla młodzieży szkolnej. – Resort ma jeszcze w tym roku do podziału ok. 6,5 mln Kč. Realizacja projektu musi się jednak rozpocząć jeszcze w roku bieżącym – wyjaśniła Legowicz.

Prezes przeczytała też list, jaki Kongres Polaków wystosował do hetmana woj. morawsko-śląskiego, **Evžena Tošenovskiego**. Kongres reaguje w nim na wydane przez Muzeum Ziemi Cieszyńskiej dwujęzyczne polsko-czeskie zeszyty robocze do nauki o historii regionu pt. „Okupacja i ruch oporu na Śląsku Cieszyńskim 1938-1945”. W liście zwraca się uwagę na niektóre nieścisłości i domaga się ich skorygowania.

Ciąg dalszy na str. 2

Są środki na podręczniki

CZ. CIESZYN/PRAGA (kor) – Resort szkolnictwa poinformował w tym tygodniu Towarzystwo Nauczycieli Polskich, że ministerstwo przyznało polskim szkołom na Zaolziu dotację na zakup podręczników w Polsce.

Jak poinformował nas wiceprezes TNP, **Stanisław Folwarczny**, chodzi o kwotę w wysokości ponad 2 mln Kč. TNP zakupi za nie podręczniki do języka polskiego, nauk społecznych i przyrodniczych dla klas 2-9 wszystkich polskich podstawówek.

W ramach tej dotacji przyznano też TNP środki na zorganizowanie spotkań metodycznych z oficynami zajmującymi się wydawaniem podręczników oraz ich autorami.

Wizyta profesorów

GNOJNIK (mro) – Pod wrażeniem kultywowania polskości w gnojnickiej PSP wyjechało we wtorek z Gnojnika do Frensztat pod Radgoszczem 25 pedagogów akademickich z całej Polski. Okazją do ich spotkania była zakończona w Wiśle konferencja naukowa pt. „Polityka społeczna i oświatowa a edukacja międzykulturowa”, w trakcie której postanowiono udać się na wypad do RC, by na miejscu sprawdzić praktyczną stronę tematu.

– Uczniowie przywitani gości chlebem i solą a potem zaśpiewali cieszyńskie pieśni – powiedziała „GL” **Małgorzata Rakowska**, dyrektorka gnojnickiej PSP. Polscy pedagodzy na czele z takimi sławami, jak profesorowie **Tadeusz Lewowicki** (z Uniwersytetu Śląskiego i Warszawskiego), **Zenon Jasiński** (Uniwersytet Opolski), dyskutowali z częścią grona pedagogicznego o polityce oświatowej RC wobec mniejszości narodowej i „zaolziańskości”.

– Przedstawiłam także działalność Towarzystwa Nauczycieli Polskich, Polskiego Centrum Pedagogicznego, Teatru Cieszyńskiego i innych naszych organizacji, a także rolę Jan Kubisza dla naszego społeczeństwa w Gnojniku – zaakcentowała Rakowska.

Fot. MAREK SANTARIUS

Od tygodnia na ulicach naszych zaolziańskich miast i wiosek można spotkać taki właśnie samochód. Jeżeli mknie po szosie, znaczy że właśnie spleszymy za ciekawym tematem. Jeżeli stoi przed Waszym Domem PZKO, szkołą, firmą lub boiskiem sportowym to znak, że Wasza impreza, inicjatywa lub przedsięwzięcie zostaną na naszych łamach zauważone. Jeżeli natomiast auta nie ma (jako że nasza redakcja posiada tylko jedno), nie traćcie nadziei, nasz wysłannik na pewno do Was zawita, ale... na plechotę.

Domy sprzedane

CZ. CIESZYN (kor) – Trzeci etap prywatyzacji mieszkań miejskich – tych w kamienicach z lokalami komercyjnymi – praktycznie się zakończył. Samorząd na czwartkowej sesji, w której wzięło udział wielu lokatorów, zdecydował o prywatyzacji wszystkich 58 obiektów. Lokatorzy (w wypadku mieszkań pozostała cena 1700 Kč za m kw.) i

nabywcy lokali komercyjnych muszą uiścić opłatę do 28 lutego 2006 r.

Jak poinformował nas członek samorządu, **Rudolf Moliński** (US-DEU), w posiedzeniu udział wzięło 20 samorządowców, którzy jednomyślnie poparli większość decyzji w sprawie prywatyzacji. – Raz czy dwa było tych głosów „za” 19 – stwierdził Moliński.

Dodał, że uśmiech wywołała na jego twarzy informacja radiowa, iż w Cz. Cieszynie sprzedano „lukratywne mieszkania”. – O lukratywnych można mówić w wypadku niewielu lokali.

Ciąg dalszy na str. 2

– A nasza gospodyni każdego roku choruje na grype!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

NA ŚWIECIE ŻYJE PONAD 5 MLN NIEWIDOMYCH LUB NIEDOWIDZĄCYCH

Obchody tego święta zainicjowała w Stanach Zjednoczonych w roku 1964 Krajowa Federacja Niewidomych, która po II wojnie światowej prowadziła wzmożoną działalność na rzecz rozwiązywania problemów ludzi z uszkodzonym wzrokiem. Jej efektem było przyjęcie przez amerykański Kongres uchwały proklamującej 15 października Dniem Białej Laski, która jest symbolem samodzielności, bezpieczeństwa i ochrony społecznej. Sześć lat później, w Colombo na Cejlonie, odbyło się posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego Międzynarodowej Federacji Niewidomych. Tam właśnie 15 października postanowiono uznać Międzynarodowym Dniem Białej Laski. Od tego czasu obchodzony jest w wielu krajach.

– Pomyśl jego świętowania w kraju przyjął także Czeski Związek Niewidomych, będący członkiem

Światowej Unii Osób Niewidomych i Niedowidzących, traktując go jako okazję do zwrócenia uwagi na warunki życia i problemy funkcjonowania niewidomych lub niedowidzących. Podejmowane działania integracyjne przyczyniają się do lepszego zrozumienia tych ludzi w życiu publicznym, towarzyskim i rodzinnym; spotykając się z życzliwością, potrafią więcej osiągnąć i więcej uczynić dla swego środowiska.

Z okazji obchodów Dnia Białej Laski w ponie-

Dzień Białej Laski

pokrzywdzonym przez los, osobom. – Dzień ten jest dziś powszechnie uznaną okazją do prezentacji potrzeb i popularyzacji talentów ludzi niewidzących lub niedowidzących. Podejmowane działania integracyjne przyczyniają się do lepszego zrozumienia tych ludzi w życiu publicznym, towarzyskim i rodzinnym; spotykając się z życzliwością, potrafią więcej osiągnąć i więcej uczynić dla swego środowiska.

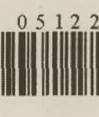
działek 17 października na terenie całej republiki, w tym także w Hawierzowie, Orłowej i w Ostrawie, przebiegać będzie kwesta pn. „Biała kredka”. Wolontariusze, którymi będą uczniowie szkół średnich, oferować będą przechodniom białe kredki – symbol nie tylko osób niewidomych, ale także solidarności z nimi i dobrej woli. Zbiórki organizowane są od roku 2000. W pierwszej uczestniczyło 85 miast, sprzedano 50 tys. kredek i zebrano 1 069 869 koron. W roku ub. akcję przeprowadzono w 245 miastach, sprzedano 370 tys. kredek i zebrano 5 844 112 koron. W tegorocznej kwiecie bierze udział 275 miast, a wolontariusze mają do zaoferowania 370 tys. białych kredek.

Warto wiedzieć, że na całym świecie żyje ponad 5 mln ludzi niewidomych lub niedowidzących, w samej zaś RC ponad 100 tysięcy.

Jubileusz
30-lecia
PTM
21. 10. 2005
godz. 9.00
Hotel »Steel« Trzyniec

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane. Rano i wieczór mgły lub zachmurzenie duże. Temperatura w nocy od 5 do 0 st. C. W dzień temperatura od 13 do 17 st. C. **NIEDZIELA** – Zachmurzenie umiarkowane z rozpozgodzeniami. Możliwe lokalne burze. Temperatura w nocy od 4 do 0 st. C. Temperatura w dzień od 9 do 13 st. C.

9 771212 422065

Miejscowe Koło PZKO w Stonawie oraz Chór Nauczycieli Polskich zapraszają na Uroczystość Jubileuszową
80-lecia Chóru Nauczycieli Polskich
22. 10. 2005 o godz. 15.30
w Domu PZKO w Stonawie

GL-554

U rodaków

■ Urokliwe miejsca Małopolski i Śląska połączył turystyczny Szlak Kolejowy przez Karpaty. Szlak ma swój początek w Krakowie, na jego drodze znalazło się Podbeskidzie – od okolic Bielska do wsi na Żywiecczyźnie. Żeby móc skorzystać z nowej atrakcji turystycznej, wystarczy kupić bilet i wsiąść do pociągu. Szlak liczy ok. 500 km i biegnie przez ponad 130 stacji kolejowych. Docelowo ma połączyć Polskę z Ukrainą.

■ Pod cieszyńskim zamkiem stoi już wielki pomnik Ślązaczk. Na tę chwilę mieszkańcy Cieszyna czekali od wielu lat. Historia pomnika jest długa, a jego losy burzliwe. Pierwsza Ślązaczka, zwana śląską Nike, pojawiła się w 1934 r. Pomnik zaprojektował słynny cieszyński artysta rzeźbiarz Jan Raszka, a zafundowali mieszkańcy. Był pamiątką patriotycznych zrywów, m.in. powstań śląskich i wymarszu cieszyńskich legionistów.

■ Od kilku tygodni grupa wyrostków terroryzuje Chybie. – *Wieczorami przesiadują w centrum, piją wino, bezczelnie zamawiają pizzę na przystanek PKS i kombinują, co by tu jeszcze rozp...ć* – skarżą się oburzeni mieszkańcy. Pijane małolaty sieją spustoszenie w centrum wsi od wakacji.

■ Do 2 lat mają zostać wycofane z użycia muł i flot, dość powszechnie używane do ogrzewania gospodarstw domowych na Śląsku Cieszyńskim. Muł jest odpadem, zawiera około 30 procent wody i 40 procent kamienia – *Jako producenci zmierzamy do wyeliminowania mułu i floty z obiegu. Takie działanie narzuca nam polityka ochrony środowiska* – mówi Stanisław Gajos, prezes Katowickiego Holdingu Węglowego. W podbeskidzkich wioskach propagowany jest coraz częściej ekologiczny węgiel.

■ Skoczów chciał zmienić organizację ruchu drogowego na części ul. Wałowej, która miała być wyłączona z ruchu. Włodarze gminy, pewni, że zmiany uda się przeprowadzić, posadzili na ulicy drzewko. Tymczasem zarówno Sekcja Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie, jak i Wydział Komunikacji Starostwa Powiatowego, powiedzieli „nie”.

■ Trójwies niebawem może zostać odcięta od reszty ziemi cieszyńskiej. Zagrożenie takie sygnalizują od dawna samorządy Istebnej, Wisły oraz naszego powiatu. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach przyznaje, iż rzeczywiście „istnieje realne niebezpieczeństwo przerwania drogi wojewódzkiej nr 941” z Wisły na Kubalonkę, do tej pory jednak nie kiwnął w tej sprawie palcem. A zima idzie.

■ Dziecięta Estrada Regionalna „Równica” świętowała swoje 10-lecie. Dziewczeta i chłopcy pracujący pod kierunkiem Renaty Ciszewskiej przygotowali wspaniały program jubileuszowy, który został wykonany w sobotni wieczór, 8 X, w uroczystej „Prażakówce”. Widzowie zajęli każdy wolny skrawek sali widowiskowej, „oblepili” balkony, stali na korytarzu. Koncert ten można śmiało określić mianem największego wydarzenia jubileuszowego roku 700-lecia Ustronia.

■ Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Cieszynie został przeniesiony na ul. Frysztaćką, do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2. W nowym miejscu młodzież tej szkoły rozpoczęła naukę we wrześniu. Przeprowadzce towarzyszyło wiele kontrowersji i niechęć wobec uczniów technikum.

■ W Istebnej odbędą się warsztaty dla absolwentów szkół średnich i wyższych. Mogą w nich brać udział mieszkańcy Trójwsi. Na zajęciach młodzi ludzie dowiedzą się, jak szukać pracy i przebrnąć przez rozmowę kwalifikacyjną. **Opr. (man)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

FOT. KAZIMIERZ SANTARIUS

Moda na hodowlę strusi zatacza coraz to szersze kręgi. Wystarczyło, że ktoś puścił plotkę – podobno naukowo udowodniono – że strusie mięso nie zawiera tłuszczu, tudzież straszaka pod postacią cholesterolu, i na zaolziańskim widnokręgu jak grzyby po deszczu zaczęły pojawiać się strusie fermy... Jedną odkryliśmy w podcieszynskich Stanisławicach, w gospodarstwie Alojzego Glaca. Póki co, farmer parę swoich dorodnych ptaków dobrze karmi!... pokazuje wędrowcom, którzy zahaczają o ten uroczy zakątek wioski, a także miejscowym i pozamiejscowym dzieciom, które zaprowadzą tu ich nauczycielki. A jak tylko osiągną wagę rzeźną, przeznaczają je na ubiór... Strusie pisklęta ponoć są już niedrogie i łatwo dostępne. Niebawem zajmą miejsce parki, którą prezentuje nam pan Alojzy.

(s)

OKD sprzedało fundusz

OSTRAWA (mro) – Górniczy Fundusz Emerytalny został sprzedany bankowi ČSOB. Przepisanie akcji Funduszu podlega jeszcze zgodzie Ministerstwa Finansów RC, które z mocy ustawy sprawuje pieczę nad funduszami emerytalnymi.

– *Staraliśmy się znaleźć partnera, dostatecznie stabilnego i mogącego zabezpieczyć pracownikom OKD najlepsze usługi w ubezpieczeniu emerytalnym* – powiedział **Petr Motloch**, wiceprezes zarządu spółki OKD. ČSOB jest największym bankiem w RC zarządzającym dwoma Funduszami o aktywach wartości 11 mld koron. – *Górniczy Fundusz to blisko kolejny miliard* – powiedziała „Głosowi Ludu” **Věra Brelowa**, rzeczniczka prasowa OKD. Z usług Górniczego Funduszu

Emerytalnego korzysta obecnie blisko 19 tys. klientów.

Jak twierdzi P. Motloch, zmiana dotyczy jedynie stosunków własnościowych Funduszu. Ubezpieczeni pracownicy OKD nie powinni odczuć żadnej różnicy. Grupa OKD deklaruje, iż nadal będzie swoim pracownikom, klientom Funduszu, wpłacać zakontraktowane kwoty na ubezpieczenie emerytalne.

Radni o odsnieżaniu

JABLONKÓW (kor) – Rada miejska na czwartkowym posiedzeniu zadecydowała, że począwszy od br. zimowe odsnieżanie dróg regulować będzie nie kierownictwo spółki Służby Techniczne, lecz wydział gospodarki miejskiej ratusza. Jego pracownicy będą trzymać całodobowe dyżury i na bieżąco reagować na kaprysy pogody i telefony mieszkańców miasta. – *Uważamy, że to znacznie usprawni pracę plugów* – wyjaśnił zastępca burmistrza **Stanisław Jakus**.

DEPESZA DO ZAOLZIAŃSKICH LEKARZY

VI Światowy Kongres Polonii Medycznej

Do redakcji wpłynął wczoraj e-mail dr. med. **Krzysztofa Muskalskiego**, MD, PhD z Częstochowy, szefa Biuro Komitetu Organizacyjnego VI Światowego Kongresu Polonii Medycznej (k.muskalski@hipokrates.org) z prośbą o rozprowadzenie w środowisku zaolziańskich lekarzy, członków Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC, przewidzianego w przyszłym roku VI Światowego Kongresu Polonii Medycznej. Z przyjemnością spełniamy jego życzenie.

Dr Krzysztof Muskalski napisał: Uprzejmie informujemy, iż w dniach 21-24 czerwca 2006 roku odbędzie się w Częstochowie VI ŚWIATOWY KONGRES POLONII MEDYCZNEJ. Po raz kolejny w Częstochowie spotkają się polscy lekarze i pracownicy medyczni zarówno z kraju, jak i z zagranicy. Kongres ten będzie miał nową formułę – obok profesjonalnego programu naukowego, bogaty program socjalno-integracyjny. Nad kongresem obejmują patronat przedstawiciele

najwyższych gremiów państwowych, naukowych i kościelnych.

W programie naukowym przewidywane są sesje oraz sympozja z wielu dziedzin medycyny z udziałem wybitnych naukowców z Polski i zagranicy, m.in. prof. Tadeusza Malińskiego z USA (kandydata do nagrody Nobla). Planowany też jest program socjalny w udziałem słynnych artystów scen polskich, m.in. Zespołu Pieśni i Tańca ŚLĄSK. Po raz pierwszy odbędą się sportowe Igrzyska Polonii Medycznej. Odbędą się również plenery i wystawy lekarzy-twórców. Zgłoszenia można przysyłać również za pośrednictwem Internetu: kongrespoloniimedycznej@wp.pl. Na stronach tych można znaleźć bieżące informacje.

Adres Biura Komitetu Organizacyjnego IV Światowego Kongresu Polonii Medycznej: **ul. Waszyngtona 42, 42-200 Częstochowa, Polska, tel.: +48 (34) 368 18 88, fax: +48 (34) 324 76 19, kongrespoloniimedycznej@wp.pl**. (s)

Wiekawostki

Smurfy a wojna

ONZ-owski Fundusz Pomocy Dzieciom – UNICEF – wyemitował kreskówkę, w której bombardowana jest wioska smerfów. 20-sekundowy film od niedawna wyświetlany jest w belgijskiej telewizji. Ma na celu zbiórke funduszy na rzecz dzieci w Afryce. Kreskówka zaczyna się od radośnie tańczących i śpiewających smerfów. Idylliczny nastrój przerywają nadlatujące samoloty. Wioska płonie. Ginie Smerfetka, a inne postacie próbują znaleźć schronienie. Na środku ekranu pozostaje płaczący mały smerf. Film kończy się napisem: „Nie pozwól, by wojna wpłynęła na życie naszych dzieci”. Rzecznik belgijskiego oddziału UNICEF-u Philippe Henon mówił, że podobne szokujące kampanie informacyjne organizacji sprawdziły się w przeszłości. Ponadto film emitowany jest tylko nocą, aby nie wystraszyć dzieci przed telewizorami. W większości reakcje na kampanię są pozy-

tywne, choć niektórym trzeba tłumaczyć, dlaczego się to robi.

Pierozki z kości

Bawarskie firmy przetwórcze deklarowały przeznaczone na paszę odpadki z uboju zwierząt jako produkty żywnościowe i eksportowały je za granicę, głównie do Włoch i Francji. Wykryto także ślad prowadzący na Litwę i do innych krajów bałtyckich. Niemieckie służby celne przeprowadziły w czwartek rewizję w 39 zakładach przetwórczych na terenie Bawarii. Nieprawidłowości stwierdzono w co najmniej 3 firmach znajdujących się w Deggendorf, Illertissen i Simbach am Inn. Zakład Deggendorfer Frost GmbH straci prawdopodobnie licencję i zostanie zamknięty. Jak pisał dziennik „Sueddeutsche Zeitung”, zakłady w Deggendorf i Illertissen przyjeły w minionych dwóch latach od 400 do 600 ton skór i kości wieprzowych, a następnie,

Nowa onkologia

KARWINA (s) – W Szpitalu Górniczym w Karwinie otwarto w ub. czwartek nowe ambulatorium onkologiczne, które zastąpi gabinet dotychczas funkcjonujący w karwińskiej poliklinice. Nowe ambulatorium czynne będzie codziennie. Jest placówką podległą nowoczesnemu Centrum Onkologicznemu im. J.G. Mendela w Nowym Jicynie, które zalicza się do ważnych ośrodków terapeutycznych w RC.

Pacjentów w nowo otwartym ga-

biniecie przyjmować będą na zmianę dwie doświadczone lekarki, **Marie Vaňková** i **Maryla Mendrek**, które są w stałym kontakcie z macierzystym Centrum w Nowym Jicynie. Pacjenci mają więc zapewnioną opiekę o najwyższym możliwym standardzie.

W kontekście danych statystycznych, mówiących o tym, że w RC rocznie na raka zachoruje 60 tys. ludzi, otwieranie kolejnych ośrodków leczenia chorób onkologicznych wydaje się sprawą bardzo ważną.

O Karcie Języków

Dokończenie ze str. 1

Chodzi m.in. o sam tytuł, który sugeruje, iż okres po zajęciu w 1938 r. części Zaolzia przez Polskę jest porównywalny do okresu pod niemiecką okupacją. – *Nie chodzi o to, by wzniecać waśnie. Chcemy zwrócić uwagę na błędy. Można by w tej sprawie np. zorganizować konferencję naukową* – powiedział prezes Kongresu, **Józef Szymeczek**.

Najwięcej czasu poświęcono omówieniu przygotowań do ratyfikacji przez czeski parlament Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych. Ten temat przedstawił **Bronisław Walicki**, który sprawą zajmuje się od ponad 5 lat, kiedy był wiceprezsem Kongresu. Walicki poinformował, że Kartę uchwalili już rząd, teraz jeszcze musi ją przyjąć parlament. – *Miejmy nadzieję, że stanie się tak jeszcze w tej kadencji* – stwierdził. Prezes Szymeczek zaś

dodał: – *Jeśli tak się stanie, będzie to swego rodzaju rewolucja*.

Jak powiedział B. Walicki, RC zamierza przyjąć – jeśli chodzi o stosowanie języka polskiego na Zaolziu – 42 punktów z 65 (państwo powinno ich przyjąć co najmniej 35). Dotyczą one m.in. oświaty, mediów, działalności kulturalnej, życia ekonomicznego i społecznego, a także stosowania języka polskiego w sądach czy kontaktach z władzami administracyjnymi. – *Jeśli Karta zostanie ratyfikowana, powinniśmy się do niej stosować i mówić po polsku np. w urzędach. No i musimy uświadomić wszystkim Polakom, że mają do tego prawo. To będzie zresztą nie tylko nasze prawo, ale wprost nasz obowiązek* – dodał Walicki.

Czeski dzień

KATOWICE (mro) – „Czeski Dzień w Katowicach” – pod taką nazwą odbyło się w środę spotkanie w Konsulacie Generalnym RC w Katowicach. Uczczono w ten sposób pierwszą rocznicę pracy biura kontaktowego Czesko-Polskiej Izby Handlowej w Katowicach.

Prezes CPIH **Jerzy Cienciala** mówił o rozwijającej się współpracy gospodarczej czesko-polskiej i roli Izby w tym procesie, po czym medalami honorowymi MSZ RC na wniosek Izby uhonorowano osoby, które przyczyniły się do pogłębiania czesko-polskiej współpracy. Spotkanie zakończył koncert czeskiej muzyki klasycznej.

Domy sprzedane

Dokończenie ze str. 1

Niektóre domy są w tak fatalnym stanie, że ich nowi właściciele będą musieli włożyć sporo pieniędzy i wysiłku, by dać wszystko do porządku. Jeśli zaś chodzi o samą trzecią falę prywatyzacji, jestem zadowolony, że mamy ją już za sobą. Będziemy się wreszcie mogli zająć innymi ważnymi sprawami – dodał Moliński.

»Niebezpieczny« towar

KOCOBĘDZ (mro) – „Lotna brygada” czeskich celników w czwartek podczas kontroli polskiej furgonetki w Kocobędzu zwróciła uwagę na fakt, iż nie spełnia ona norm uprawniających do przewozu niebezpiecznych towarów, choć takim piktogramem została oznakowana. Rozpoczęli więc bardziej wnikliwą kontrolę.

Z dokumentów wynikało, że w plastikowych kanistrach ma znajdować się rozpuszczalnik. Zamiast rozpuszczalnika patrol znalazł 94-proc. etanol. Kierowca twierdził, że załadowany w Polsce towar miał przewieźć na Węgry, z tym, że na terytorium republiki miał się kierować wskazówkami podawanymi mu przez telefon. Towar zarekwirowano.

Szacuje się, że straty skarbu państwa z tytułu nie zapłaconego podatku akcyzowego wyniosły w tym przypadku 750 tys. koron. Postępowanie jest w toku.

DOM PZKO STONAWA, 22 PAŹDZIERNIKA: KONCERT JUBILEUSZOWY ChNP śpiewa już 80 lat

Przed kilku dniami członkowie kierownictwa Chóru Nauczycieli Polskich – prezes **Gustaw Walek** oraz dyrygent i kierownik artystyczny zespołu **Alojzy Suchanek** – wyjechali do Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, by zaprosić nowego konsula generalnego, **Antoniego Sadowskiego**, do Stonawy. Tam odbędzie się w sobotę 22 października uroczysty koncert jubileuszowy nauczycielskiego zespołu. ChNP bowiem obchodzi w tym roku 80-lecie.

Zespół powstał pod koniec 1925 r. i nawiązał do chlubnych tradycji śpiewu chóralnego na Śląsku Cieszyńskim, którego historię przecież zawsze tworzyli właśnie nauczyciele. Chór był zespołem Towarzystwa Nauczycieli Polskich, a jego inicjatorem, założycielem i pierwszym dyrygentem był **Jan Kisza**.

Pierwsza oficjalna próba ChNP odbyła się 28 lutego 1926 r. w czesko-cieszyńskiej polskiej szkole wydziałowej. Nauczyciele spotykali się – tak jak i dzisiaj – raz w tygodniu, na próby zjeżdżali z całego Zaolzia i pracowali intensywnie nad przygotowaniem pierwszego koncertu. Ten odbył się w Karwinie 6 marca 1927 r. i został entuzjastycznie przyjęty zarówno przez słuchaczy, jak i przez ówczesną prasę.

Od początku swojej działalności ChNP nie mógł narzekać na brak zainteresowania ze strony słuchaczy. Do czerwca 1928 r. dał aż 25 koncertów na całym Zaolziu. Po 25. koncercie zespół musiał się jednak pożegnać z pierwszym dyrygentem, J. Kiszą, który przeprowadził się do Krakowa. To doprowadziło do kryzysu, który trwał blisko rok. Do chwili pozyskania nowego dyrygenta – **Ernesta Bergera**.

Ten prowadził chór tylko przez dwa lata. Ale to właśnie w tym czasie ChNP odniósł pierwszy poważny sukces. Stało się tak w maju 1929 r. na Wszechślōwiańskim Zjeździe Śpiewaczym w Poznaniu zorganizowanym z okazji Powszechnej Wystawy Krajowej. Tam po koncercie wysoko ocenili koncert zaolziańskich nauczycieli kompozytor **Feliks Nowowiejski**. Podobnie udane było w 1930 r. tournée chóru po Polsce. W 1930 r. dyrygentem zostaje **Karol Berger**, który prowadził zespół aż do wybuchu wojny w 1939 r.

W czasie okupacji ChNP poniósł ciężkie straty. Połowa członków ze-

społu została uwięziona, 11 nauczycieli-chórzystów zginęło, wielu chórzystów losy wojenne rozproszyły po całym świecie. Niemniej od razu po wyzwoleniu nauczyciele postanawiali wznowić swój chór.

Niewielka z początku grupa chórzystów skupia się wokół **Rudolfa Wojnara**. Koncertów było sporo, urozmaicano je m.in. wierszami Gustawa Przeczka, a słuchacze – spragnieni po latach okupacji polskiego słowa i polskiej pieśni – przyjmowali je bardzo gorąco. Niestety, ówczesne władze bardzo szybko zabroniły działalności polskich organizacji oraz zespołów śpiewaczych. Dopiero w 1947 r. powstał Polski Związek Kulturalno-Oświatowy. To właśnie przy nim reaktywowano Chór Nauczycieli Polskich. Dopiero jednak po prawie 10-letniej przerwie – w 1955 r.

Pierwszym dyrygentem po tej wy-

małe kameralne zespoły, które prowadzili **Edward Kaim** i **Władysław Winkler**. Konferansjerami byli m.in. **Józef Stebel**, **Józef Macura**, **Fryderyk Gogółka**, **Halina Kowalczyk**, akompaniorkami zaś **Wanda Miech** i **Marta Bury**, która współpracuje z chórem do dziś. Warto też przypomnieć, że to właśnie w czasie kierownictwa K. Heczki ChNP zaczął organizować koncerty wychowawcze dla młodzieży szkolnej – zarówno w polskich, jak i czeskich szkołach...

Trudno tu, oczywiście, przypominać całą historię chóru-jubilata. Wspomnimy zatem chociażby nazwiska dyrygentów, którzy prowadzili zespół po 1965 r., gdy pożegnał się z nim K. Heczko. Przez pewien czas – w latach 1965-1968 – chór miał nawet dwóch dyrygentów: **Emanuela Guziura** i **Eugeniusza Fierlę**. Tego ostatniego zastąpił w 1972 r. **Henryk Kotas**, po nim

Chór Nauczycieli Polskich podczas występu na przeglądzie chórów męskich w Ostrawie w październiku ub. roku. Pierwszy z prawej prezes chóru Gustaw Walek.

dysławem Ruskiem – po dziś dzień.

– Pan Rusek przyszedł do nas w 1997 r. wspólnie z kilku członkami orłowskiego „Hasła” – mówi prezes

– powiedzmy sobie szczerze – ciągle się starzeje. Wiele naszych kolegów odeszło. Od jubileuszu 75-lecia pożegnaliśmy aż 9 chórzystów.

Na szczęście, znaleźli się ich następcy. Dołączył do nas np. **Alojzy Kaleta**, który już wcześniej z nami współpracował dorywczo, a obecnie wzmocnił pierwsze tenory swoim mocnym głosem i doświadczeniem śpiewaczym. Jest też naszym solistą. Poza tym zaczęli śpiewać w chórze **Henryk Jankowski** z Cieszyna oraz **Władysław Kristen** z Cz. Cieszyńska. W chórze śpiewa w tej chwili 22 chórzystów. Do tego trzeba jeszcze doliczyć akompaniorkę **Martę Bury** oraz **Aleksandrę Opiol**, która jest konferansjerką podczas naszych koncertów. A jest ich sporo. Od jubileuszu 75-lecia daliśmy ich ponad 60, w tym blisko 20 koncertów wychowawczych w szkołach. Przez całe te 80 lat daliśmy aż 863 koncerty.

Czyli nie jest źle, co nie oznacza, że nie mogłoby być lepiej. Młodzi nauczyciele mają za dużo pracy, prowadzą własne zespoły, a więc raczej trudno od nich wymagać, by zaangażowali się jeszcze w ChNP. Ale pomimo to zachęcam wszystkich, którzy lubią śpiewać, by wpadli na naszą próbę. Może nasz koncert jubileuszowy zachęci kogoś niezdeterminowanego do wstąpienia w nasze szeregi? – dodał prezes Walek.

Chór-jubilat z dyrygentem Alojzym Suchankiem.

muszonej przerwie został **Karol Heczko** z Jabłonkowa, który prowadził zespół przez 10 lat. W tym okresie ChNP dał aż 90 koncertów, na których śpiewali z chórem soliści – **Jadwiga Kałużanka-Niemiec** i **Karol Poncza** – oraz

przez dwa lata (1980-1981) prowadził chór **Jan Gojniczek**.

W 1981 r. objął funkcję kierownika artystycznego i dyrygenta **Alojzy Suchanek**, który prowadzi zespół – wspólnie z drugim dyrygentem, **Wła-**

ChNP, **Gustaw Walek**. – W kwietniu tego roku odbył się koncert jubileuszowy tego bardzo zasłużonego orłowskiego chóru męskiego, w którym wziął udział także ChNP. Niestety, był to koncert ostatni. A że jego członkowie nie chcieli się pożegnać ze śpiewem chóralnym, a oba nasze zespoły od wielu lat się przyjaźniły, kilku członków „Hasła” zasiliło nasze szeregi. To odmłodziło znacznie nasz chór, który

Koncert jubileuszowy z okazji 80-lecia ChNP odbędzie się w sobotę 22 października o godz. 15.30 w Domu PZKO w Stonawie. Oprócz chóru-jubilata w koncercie wezmą udział chór mieszany „Stonawa”, laureaci Festiwalu Piosenki Dziecięcej – piątka solistów i jeden tercet dziewczęcy oraz pianistka **Wanda Miech**, długoletnia współpracowniczka ChNP.

JACEK SIKORA

ChNP przed budynkiem polskiej podstawówki w Łomnej Dolnej po czerwcowym koncercie wychowawczym.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

Wydawnictwo OLZA w roku 1997 opublikowało książkę **Wincentego Szeligi „Tam około Bogumina”** z podtytułem „Obrazy z życia autochtonicznej ludności północnego Zaolzia”. Współpracy przy przygotowaniu tekstów Szeligi do druku podjął się **Daniel Kadłubiec**, który jest także autorem przedmowy przedstawiającej osobę autora i historię powstania książki. W tekście tym **Daniel Kadłubiec** podkreśla walory dokumentacyjne pracy dla specjalistów, np. badaczy gwary, folklorystów i ludoznawców.

Treść książki stanowią opisy codziennych czynności, obchodów świąt, pracy na polu, zwyczajów żywieniowych. Duża uwaga została poświęcona grom i zabawom dzieci, ich wyliczankom, przezywankom i dialogom. Autor opisuje zwyczaje ludowe, np. szkubaczki, krzciny, zabijaczki. Na końcu zwraca się do czytelników z wyjaśnieniami, co skłoniło go do napisania opowiadań z czasów swojego dzieciństwa. Nakłania czytelników do robienia notatek z życia codziennego w języku gwarowym, aby ocalić go od zapomnienia. Miejsce w zbiorze opowiadań znalazł też słowniczek wyrazów gwarowych i zapożyczonych. Książkę uzupełniają fotografie ze zbiorów autora i **Rudolfa Ochmana**. Publikacja została wydana w nakładzie 500 egzemplarzy.

Nominowani do finału 19 listopada w Teatrze

Kto by pomyślał, że kiedy będąc jeszcze w podstawówce, zakładali własną kapelę, tylko jeden z nich miał zaliczonych raptem kilka lat szkoły muzycznej, pozostała dwójka zaś dopiero zaczynała się „za czymś rozglądać”. Dziś olbrachcicko-błędowicko-górnosuska „Apatheia” (Michał Feber, Sebastian Balon i Krystian Szynder) ma na Zaolziu wyrobioną niezłą renomę. Podobnie jest w Ostrawie, gdzie chłopaki często koncertują, a na pytanie o grono wiernych fanów Michał odpowiada. – *Czasami rzeczywiście zauważamy wśród słuchaczy powtarzające się twarze. Wniosek? Ludzie po prostu przychodzą na „Apatheię”.*

„Apatheia” nie jest kapelą weselną prezentującą stare szlagiery „do podrygu i wódki”. „Apathei” z lirycznymi angielskojęzycznymi tekstami opartymi na wrażeniach i uczuciach po prostu się słucha. Czemu nie ma niczego po polsku lub czesku? – *Bo do śpiewania najlepiej nadaje się angielski* – wyjaśnia krótko Michał Feber, który oprócz tego, że gra na gitarze elektrycznej, jest również wokalistą zespołu, autorem tekstów oraz kompozytorem. „Apatheia” stawia bowiem na własne oryginalne teksty. Czy zawsze tak było? – *Staraliśmy się tak robić od samego początku, ale wkrótce zrozumieliśmy, że nie jest to takie proste. Graliśmy więc również utwory*

»Apatheia«

przejęte. Teraz już tego nie robimy – mówi Michał. Repertuaru własnej produkcji wystarczy więc zarówno na pełny samodzielny koncert, jak i... nagranie płyty.

Własna płyta CD jest właśnie jedną ze spraw, która obecnie zaprzęta uwagę młodych muzyków (cała trójka zdała już maturę i rozpoczęła studia). Jakie utwory znajdują się na płycie, już ustalili, teraz prowadzą rozmowy ze sponsorami. Wiadomo, kto ma pieniądze, może nagrywać. – *Na razie dysponujemy tylko demo nagraniami kilku utworów. Wysyłamy je do programów muzycznych, na różne konkursy itp.* – kontynuuje Michał. Z jakim efektem? Ano z takim, że ich utwór „Flaccid Orchid” znalazł się w programie „Poplista” Polsatu, w ramach prezentacji rozpoczynających karierę muzyczną kapeli. Oraz z takim, że „Apatheia” po eliminacjach konkursu „Coca Cola Pop Star”, w ramach których grono 700 kapeli zredukowano do 150, a z nich wybrano 10, miała przyjemność zagrać właśnie w owym ścisłym finale i (choć nie zakwalifikowała się do pierwszej trójki) zdobyć nagrodę specjalną jury.

Dla zaolziańskiej publiczności i nie tylko Sebastian Balon (perkusja), Krystian Szynder (gitar basowa) oraz Michał Feber (gitar i śpiew) grali ostatnio na Zlocie 2005 w Bystrzycy. Swoją muzykę określają jako art rock.

Fot. ROMAN BASELIDES

Dagmar Owczarzy i Marcin Pisula założyli Zespół Taneczny „Błędowanie” z potrzeby serca. Kiedy dziś, po półtora roku prób i prawdziwego zaangażowania młodzieży widzą efekty swej pracy – 56 młodych,

tryskających zdrowiem i energią tancerzy w strojach ludowych zbierających na scenie brawa, po raz kolejny przekonują się, że włożony w zespół czas, pomysły i siły zostały dobrze za-inwestowane.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRIŠNIK

Starsza grupa „Błędowian” to 26 tancerzy w wieku 14 – 19 lat, uczniów i absolwentów błędowickiej PSP. Prowadzi ich Marcin Pisula i to jego zasługą jest wysoki poziom techniczny prezentowany przez „starszaków”. Młodsza grupa liczy 30 uczniów szkoły. Najmłodszy tancerz ma 8 lat, najstarszy 13. – *Prowadzenie młodszej grupy to moja praca, w organizacji której pomaga mi nauczycielka Henryka Łabudek* – mówi D. Owczarzy, jednocześnie podkreślając fakt, że zespół nie prezentowałby się tak okazale na scenie, gdyby nie godziny, dnie i tygodnie spędzone przy szyciu (Renata Staś, czyli jedna z mam) oraz żmudnej, aczkolwiek przynoszącej niespodziewane efekty rekonstrukcji starych strojów (inna mamusia, Jolanta Kożusznik), a także gdyby nie zastrzyk finansowy miasta, dzięki któremu m.in. udało się dla starszych tancerzy sprowadzić skórzane buty aż z Krakowa.

Sukcesy „Błędowian” są sukcesami całej błędowickiej polskiej społeczności. Tak odbierają to rodzice tańczących dzieci i młodzieży, tak traktuje to całe grono pedagogiczne. Ostatni zaś ponadprzeciętny popis w ostrawskiej ČEZ „Arenie” z okazji Światowego Dnia Nauczyciela sprawił, że oklaski dla „Błędowian” odbierali zebrani tam zaolziańscy pedagodzy jako brawa bite dla całego polskiego środowiska. – *Każdy taki występ to przed wejściem na scenę trema, obawa, ale i radość, szczęście, które widzę w*

oczach dzieci, kiedy tańczą i zbierają owoce. Przez przynależność do zespołu tworzy się między nimi więź. Poziom i obycie ze sceną starszych motywuje młodszych, by prezentować się również „profesjonalnie”, by im dorównać. Dla rodziców zaś to oprócz dodatkowych obowiązków również komfort posiadania tej świadomości, że dziecko wartościowo spędza wolny czas wśród swoich, poznając i kontynuując tradycje przodków – podsumowuje kierowniczka, a zarazem autorka scenariuszy Dagmar Owczarzy, która również ciepło wspomina entuzjastyczne przyjęcie „Błędowian” przez wiślańską publiczność na tegorocznym Tygodniu Kultury Beskidzkiej.

Obecnie D. Owczarzy, M. Pisula oraz Kamraci pracują nad scenariuszem nowym. Na 29 kwietnia 2006 r. „Błędowanie” przygotowują bowiem całowieczorowy koncert, na którym przedstawią śląskie tradycje i zwyczaje wiosenne. – *Nie będą tylko tańce, będzie trochę więcej pieśni (założyliśmy chórek gaździnek) i scenek rodzajowych. Jak zwykle zagra dla nas kapela „Kamraci” – zdradza autorka. Wcześniej zespół będzie można okłaskiwać na grudniowym Koncercie Świątecznym błędowickiej PSP.*

Poza folklorem zespół przygotowuje „program balowy” (tańce towarzyskie), który w zeszłym sezonie karnawałowym miał wielkie powodzenie.

»Błędowanie«

Chór Mieszany „Canticum Novum” powołało do życia sześć lat temu Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica”. Jego trzon tworzą absolwenci gimnazjalnego chóru „Collegium Iuvenum” oraz innych zespołów gimnazjalnych, dziś studenci wyższych uczelni. Jak twierdzi ich wspólny „ojciec”, czyli dyrygent i kierownik artystyczny w jednej osobie, Leszek Kalina, do „Canticum Novum” trafiają jednak również ludzie nie związani wcześniej ze śpiewem chóralnym i... idzie im dobrze.

Określenie „dobrze” nie pasuje jednak do chóru jako takiego. „Canticum Novum” ma bowiem z przeciętnością niewiele wspólnego: poczynawszy od możliwie jak najbardziej uniwersalnego repertuaru (motto chóru jest *nie zanudzić słuchaczy, a przy okazji ani siebie*, a więc repertuaru z muzyką renesansu, świecką i sakralną, ludową, głównie zaś poważną i na w pół rozrywkową), przez wybitny poziom, aż po dyrygenta, który zrezygnował już z niejednej kuszącej propozycji objęcia tego stanowiska w innych zaolziańskich zespołach.

– *To był chyba najwyższy poziom, jaki kiedykolwiek miałem „pod rękami”* – w ten sposób L. Kalina ocenia popisy chórzystów „Canticum Novum” na prestiżowym „Praga cantat” w październiku ub. roku, kiedy to jego zespół wyśpiewał 3. miejsce w mocnej konkurencji 8 chórow startujących w kategorii chórow „najwyższych lotów”, czyli z angielska: „excellent”, a niejako

„przy okazji” w kategorii folklor, otwartej dla wszystkich chórow, zdobył Złote Pasmo...

Nie lada wyzwaniem uwiecznionym nie lada sukcesem był też dla chóru udział w Międzynarodowym Festiwalu Chórow Uniwersyteckich „Akademická Banská Bystrica” w czerwcu br. „Canticum Novum” zaśpiewało wprawdzie w nieco uszczuplonym składzie (raptem 4 głowy dzieliły go od kategorii chórow kameralnych), za to „jak się patrzy”. – *Na festiwalach w Bańskiej Bystrzycy startują chóry akademickie, czyli w zasadzie*

»Canticum Novum«

najlepsze. Nasz chór nie działa wprawdzie przy żadnej uczelni, niemniej z uwagi na to, że gros zespołu tworzą studenci, pozwolono nam śpiewać – wyjaśnia dyrygent Kalina. Ślusznie zresztą, bo w kategorii dużych chórow mieszanych „Canticum” uplasowało się w Złotym Paśmie zaraz na 2. miejscu za śpiewakami z Prešova, którzy zdobyli absolutnie najwyższe noty spośród wszystkich startujących tam zespołów, a tym samym również „Grand Prix” Festiwalu. – *Tak doborowe towarzystwo w Złotym Paśmie po prostu nobilituje* – podsumowuje L. Kalina.

Sukcesów nigdy dość, a o perfekcję ciągle trzeba zabiegać. Próba więc goni próbę, konkurs goni konkurs. Najbliższy, międzynarodowy, na który szykuje się „Canticum Novum”, odbędzie się za dwa tygodnie w Rybniku. W lipcu zaś przymierzają się chórzycy do „pierzszoligowego” konkursu europejskiego w hiszpańskim Cantonigròs.

Fot. z archiwum zespołu

Cieszyńskim

Na pytania typu, ile czasu spędza dziennie przy fortepianie, nie lubi odpowiadać. – *To zależy od tylu okoliczności... Kiedy przygotowuję jakiś utwór, nie mogę przecież powiedzieć, że tyle i tyle czasu spędziłem nad nim, więc powinienem go dobrze znać.* Gram tak długo, aż czuję, że jest dobrze, że daną rzecz opanowałem. Czyli? – *Od zera do sześciu, a może nawet więcej godzin dziennie?* – zastanawia się.

Adam Farana, uczeń 1. roku konserwatorium w Pardubicach, potrafi wydobyć z białoczarnej klawiszu muzykę z wielkim M. Nieraz przekonali się o tym słuchacze na jego koncertach (takim znaczącym był jego samodzielny recital fortepianowy wiosną br. w karwińskiej PSA im. B. Smetany), nieraz też przekonali się o tym jurorzy krajowych i międzynarodowych konkursów, w których Adam startował.

Wybitne osiągnięcia A. Farany „Głos Ludu” monitorował na bieżąco. Przypomnijmy je w skrócie. Były to kolejne sukcesy na konkursach gry na cztery ręce w duecie z **Veroniką Foltynową**, czyli pierwsze lokaty na ogólnopolskich konkursach „Dvořákův Lipník” w Lipniku nad Bečzwą, „Per Quatro Mani” w Pradze oraz rok później 2. miejsce na konkursie o tej samej nazwie w Brnie. Jednak po laury na prestiżowych międzynarodowych konkursach Adam sięgał sam. Tak było w przypadku Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego

w Koszycach na Słowacji, gdzie w konkurencji pianistów z 11 krajów Europy zajął w kategorii do lat 15 znakomite 3. miejsce. Jego nauczycielka, **Halina Heinz**, powiedziała wtedy: – *Uczestnicy konkursu prezentowali bardzo wysoki poziom, sięgali po repertuar godny uczniów konserwatoriów i studentów akademii muzycznych. A Adaś zagrał po prostu świetnie.*

Kunszt gry Adama doceniło w dwa miesiące później również międzynarodowe jury prestiżowego konkursu dla młodych pianistów w stolicy „Prague Junior Note”, przynajmniej mu w najstarszej kategorii 2. miejsce. Dla młodego karwińskiego pianisty tak wysokie noty jurorów były miłym zaskoczeniem. – *Jestem tu po raz czwarty. Dwa razy udało mi się zdobyć akt uznania, ale na żaden większy sukces nie liczyłem* – taka była wtedy jego reakcja.

W czerwcu br. Adam Farana skończył naukę w polskiej podstawówce we Frysztacie. Chlubę swojej szkole przynosił jednak nie tylko jako dobrze zapowiadający się pianista, ale również jako śpiewak. Bywalczy finałowych koncertów na Festiwalach Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie dobrze pamiętają Adasia startującego najpierw jako kilkulatka, później zaś jako reprezentanta najstarszej kategorii. To fakt, że Adam umie śpiewać, jednak tym, czemu rzeczywiście chce się poświęcić, jest fortepian, ten wspinały instrument chopinowski.

Adam Farana

FOR. MAREK SANTARSKI

Ladna i sympatyczna – widać na pierwszy rzut oka. Bardzo fajna i nie zmanierowana, a także uczennica z samymi jedynkami – tak mówi o swojej podopiecznej obecna dyrektorka węgryńskiej PSP, a zarazem nauczycielka muzyki **Elżbieta Wania**. – *Dla mnie najważniejsza jest rodzina i miłość, potem przyjaciele. Nie lubię nienawiści, kłamstwa oraz wynoszenia się nad innych* – twierdzi siódmoklasistka **Ewa Farna**, która ani pieniędzy ani dostępu do najnowszego ubrania nie uważa za sprawę honoru. Podobnie jak nie uważa za sprawę honoru ubieranie się w ciuchy najnowszej mody. – *To raczej mamusia zawsze mi mówi, że tego lub tamtego nie powinnam ubierać, bo do szkoły takie coś już się nie nadaje* – uśmiecha się.

Kto słyszał „Bodzia” Maryli Rodowicz w wykonaniu Ewy Farnej, zdążył poznać również inną, bardziej przebojową twarz skromnej z natury dwunastolatki. Wystarczy wymienić koncert finałowy ostatniego Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie, gdzie Ewa zajęła 1. miejsce w kategorii klas 4-6 oraz nagrodę publiczności. Ewy „Bodzio” brzmiał po prostu autentycznie i przekonująco oraz uwypuklał jej żywy temperament. Spodobała się zresztą nie tylko publiczności i jurorom naszego załzanińskiego światka. Pierwsze miejsce (z „Bodziem”) wyśpiewała również w II Europejskim Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Sosnowcu, gdzie dyrektorem artystycznym był nie kto inny, jak sam **Jacek Cygan**. Polski „Bodzio” Ewy spodobał się też w finale konkursu „Talent 2004” we Frydku-Mistku, natomiast fakt, że zajęła 1. miejsce, sprawił, że poproszono ją, by w kolejnej edycji „Talentu” zasiadła w jury.

Ewa Farna

FOR. MAREK SANTARSKI

Wybór chyba był trafny. – *Trzej wykonawcy, których ja uznałam za najlepszych, rzeczywiście znaleźli się w pierwszej trójce* – przyznaje.

Ewy sukces śpiewaczy nie jest jednak sukcesem jednej piosenki. Na ostatnim Zlocie w Bystrzycy startowała bowiem z piosenką „Lepiej wierzyć” Alicji Janosz. I też okazała się najlepszą w swojej kategorii. Duże wrażenie wywarł na niej również ubiegłoroczny Złot w rodzinnej Wędrynie, gdzie miała okazję zaśpiewać z **Marylą Rodowicz**.

Ewa nie bierze lekcji śpiewu w szkole muzycznej (gra „tylko” na fortepianie). Piosenkę po prostu czuje. Śpiewa w szkolnym zespole wokalm „Uśmiech” prowadzonym przez E. Wanię oraz zbiera laury w licznych konkursach, w tym również ludowych (w ub. roku na Przeglądzie Cieszyńskiej Pieśni Ludowej im. St. Hadyny w Koszęcinie wygrała tygodniowy pobyt w siedzibie Śląska). Z doбором repertuaru „na miarę”, co okupione jest wielogodzinnym szperaniem w Internecie, pomagają jej mamusia i tatuś (kto zna kapelę „Kamraci”, zna również ojca Ewy), choć z drugiej strony Ewa *zasadniczo nie śpiewa przed rodzicami*.

Ewa Farna, choć dwunastoletnia, ma już za sobą pierwsze propozycje nagrań, które są efektem sukcesu w ubiegłorocznym „Talentu” oraz w tegorocznym Festiwalu Piosenki Dziecięcej. W listopadzie 2004 Ewa nagrała bowiem swoją pierwszą płytę, na której oprócz „Bodzia” znalazły się także przeboje, jak „Nie zadzieraj nosa”, „Rzeka marzeń”, „Nie bądź taki szybki Bill” oraz „Damy czadu”. Druga propozycja nagrania płyty wyszła od **Leszka Wronki**.

Kaczor czy Donald?

Polska przeżywa prawdziwy wyborczy superrok. Dwoje najważniejszych wyborów znalazło się w jednym miesiącu. Pojedynkę o skład sejmu zdecydowanie wygrała prawica. I jest już pewne, że w wyborach prezydenckich zwycięży również. Jednak pierwsza tura wyborów nawet nie podpowiedziała, kto konkretnie zamieszka w pałacu prezydenckim przez następne pięć lat. Niewielka przewaga Donalda Tuska z pewnością rozplynie się dzięki wyborcom lewicy, którzy prawdopodobnie w drugiej turze wyborów poprą bardziej pro-socjalnego Lecha Kaczyńskiego, a więc za tydzień możemy się spodziewać prawdziwego dramatu. Kampania się zaostrza. Sztaby straszą wyborców z jednej strony „kaczokracją”, z drugiej zaś strony „liberalnym eksperymentatorem”. W dodatku krążą już informacje, iż w pałacu prezydenckim w Wiśle budowany jest staw. Wiadomo, Kaczorowi czy Donaldowi przecież potrzebny jest do życia.

Zaolzie może się cieszyć, bo również miało swojego kandydata do objęcia najwyższej funkcji w Polsce. Dr Jan Pyszko został jedną z gwiazd telewizyjnych ostatnich tygodni. Z szotów można było wywnioskować, że to Zaolziak z krwi i kości. Poparcie uzyskane przez dr. Jana Pyszkę było nieduże, ale jednak 10 371 głosów, co w skali całej Polski wynosi 0.07 procenta, jest wynikiem nie najgorszym.

Narzuca się pytanie „Co z tą Polską?”. Podobnych zmian dawno już nie było i dużo można się po nich spodziewać. Z pewnością będą reformy, kryzysy przyszłej koalicji rządowej o ciekawej nazwie POPIS oraz dużo patriotyzmu, z czego mogą wynikać zgrzyty na arenie międzynarodowej, zwłaszcza z Rosją. Nowego prezydenta czeka niełatwa rola dorównania wielkiej klasie Aleksandra Kwaśniewskiego, wkrótce zobaczymy, jak mu się uda.

Gorąco namawiam wszystkich właścicieli polskich paszportów do głosowania za tydzień. Osobiście wierzę, że zwycięży energia i optymizm. **ToP**

Walka reality show

Pod koniec sierpnia ruszyły dwa największe chyba dotychczas projekty czeskiej telewizji. Chodź, oczywiście, o tzw. reality show i dwie konkurujące telewizje komercyjne – Nova i Prima. I trzeba powiedzieć, że „aktorzy” obu reality show szybko znaleźli sobie miejsce w życiu widzów i w mediach.

Od pierwszego dnia, kiedy tylko rozpoczęła się walka o iscie bajkową wygraną, ludzie w pracy, autobusie czy na stronach internetu gadają o tym szaleństwie. No też chodzi o coś nowego i twórcy obu programów w ten oto sposób usiłują „nakarmić” widzów spragnionych podglądać życie innych – ich smutki, radości, kłótnie, a także seks. Ale czy warto szaleć? Trudno powiedzieć, każdy powinien chyba spróbować zamknąć się w jednym budynku na 100 dni z totalnie obcymi ludźmi i walczyć o te parę milionów koron...

Tym, którzy nie oglądają Big Brothera (BB) czy „VyVolonych” (VV), spróbuję przynajmniej trochę przybliżyć, o co chodzi. W BB, który leci na Nowie, chodzi o zamknięcie 12 osób w domu Wielkiego Brata – pod nieustannym okiem kamer, które rozmieszczono po całym domu, nawet w... toalecie. „Aktorów”, którzy są – ich zdaniem – zdolni zaspokoić wymagania i oczekiwania widzów, wybrali wprost realizatorzy podczas castingów. Nie wiem, czy to był strzał w dziesiątkę, w każdym razie BB nie przyciągnął specjalnie widzów przed ekrany. Może to wina prowadzących? Główny prowadzący to Leoš Mareš, który podczas emisji na żywo plecie bzdury. Są też dwie kobiety – Lejla Abasová i Eva Aichmajerová.

Nova była zupełnie w szoku, że tak ogromny projekt okazał się nie być taką bombą, jak się wszyscy spodziewali. Po prostu – powiało nudą. Po pewnym czasie realizatorzy po-

stanowili poczynić pewne zmiany w celu uatrakcyjnienia programu. Wyrzucono dyrektora projektu, Lenkę Hornową, zmieniono czas emisji i wprowadzono do domu BB więcej atrakcji. Jego mieszkańcy mogli np. popробować sił na bungee-jumpingu czy w innych sportach adrenaliny. Wielki Brat sprzyja też zakochanym, a przede wszystkim zadaje mieszkańcom willi mnóstwo zadań. Kto ich nie spełni, jest karany. I nie jest to kara lekka, więc każdy stara się zadanie wykonać jak najlepiej.

Jedno trzeba przyznać – mieszkańcy domu BB to nie do końca dobra paczka. Wciąż się kłócą, każdy stara się być lepszym, niż inni.

Strzałem w dziesiątkę są natomiast „VyVoleni” na Primie. Także tu chodzi o dom pełen kamer. Jego mieszkańców (12) jednak wybierali sami widzowie śląc sms-y z numerem swojego faworyta. Później jednego swojego towarzysza wybrali sami „aktorzy”. Do willi VV dotarł też facet z Trzyńca Osówek – Jindřich Hovorka, którego widzowie wysłali do willi w połowie września. Jindra jest odłotowym człowiekiem, z nim zatem nie można się nudzić. Świetny był też wybór prowadzącej – Teresy Pergnerowej, która powróciła na ekran po długiej przerwie, ale nie straciła nic ze swego temperamentu. Bohaterzy VV pomogli też fundacji „Kapka naděje” i odwiedzili w szpitalu dzieci chore na leukemię. Ta paczka jest wspaniała. Wprawdzie są też kłótnie, ale na pewno łagodniejsze od tych z konkurencyjnej willi BB.

Można by o reality show pisać jeszcze długo, ale uważam, że każdy powinien sobie wyrobić na ten temat swoje własne zdanie. Jedni takie programy oglądają codziennie, inni je odrzucają. Pomimo to zapraszam wszystkich, by obejrzeeli przynajmniej jeden z odcinków. Dopiero wówczas będziecie mogli powiedzieć, czy warto reality show oglądać, czy też nie. **eb**

Ekspres Katowice

Za mną dopiero pierwszy tydzień zajęć. Niewątpliwie to sympatyczna cecha studiów w Polsce, że wakacje trwają do końca września, jednak komuś, kto za dwa tygodnie ma rozpocząć zajęcia i nie może załatwić kompletnie żadnych formalności, te polskie wakacje na full skutecznie spędzają sen z powiek. Środek września, pani w dziekanacie: – *Luzik! Teraz tak niczego pani nie załatwi, bo wszyscy są na urloпах. Proszę przyjść w październiku*. Koledzy, którzy studiują w Czechach, już w połowie wakacji mieli pozatłatwane akademiki, plany zajęć i inne zapewniające komfort psychiczny szczegóły. Ale cóż, jak każda, to przyjdzie po wakacjach.

I tak dokładnie 1 października, z samochodu załadowanego po brzegi wszystkim, co uznałam za absolutnie niezbędne do życia, patrzyłam na akademik – miejsce, w którym mam spędzić następny rok, miejsce, którego historię tworzyły generacje studentów, miejsce owiane kosmicznymi legendami, Mekkę i Medynę.

Po ponad dwóch godzinach stania w kolejce (co w Polsce, niestety, jest bardzo powszechnym zjawiskiem) nareszcie trzymałam w dłoni wymarzony klucz. Chrzęst klucza w zamku, chłodna kłamka w dłoni, uchylające się

powoli drzwi, okrzyk grozy dobiegający z krtani mamy. W pokoju, na progu którego stałam, były brudne ściany, tak samo brudne linoleum, łóżka, których nawet bym nie dotknęła, że o spaniu w nich nie wspomnę, szafki, których drzwiczki trzymały się reszty tylko dzięki bardzo silnej widocznie woli, i sowiecka lodówka, do której nawet po przeprowadzeniu przez specjalistów z sanepidu jej dezynfekcji nie włożyłabym jogurtu szczelnie owiniętego w trzy woreczki.

Na szczęście okazało się, że w akademiku są też inne, ładniejsze, a nawet znacznie ładniejsze pokoje.

Co zaś do samego życia w akademiku, powoli zaczynam rozumieć, że wcale nie kosmiczne są te legendy, które o nim krążą. Co noc imprezy, że ludzie z okien wiszą, za ścianą klub, że spać z powodu decybeli nie można (i nawet uczyć się pewnie też nie; nie wiem, na razie nie próbowałam:-), idąc po korytarzu, zawsze spotyka się kogoś znajomego. Cały tydzień spędzony w akademiku miałam wrażenie, jakbym była na koloniach. Tyle że nie ma miłych pań kucharek, które ugotowałyby znielawidzoną zupę mleczną czy chociażby ziemniaki z koperkiem.

Ale o tym innym razem.

hala

Telewizja

SOBOTA 15 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 W rajskim ogrodzie - Dolina Loary (s.) 6.20 Światowe dziedzictwo kultury - Ironbridge (s.) 6.35 Dzień dobry w sobotę 6.40 Ekonomia dla Kazika 6.50 Dzień dobry w sobotę 7.00 Rok w ogrodzie 7.25 Dzień dobry w sobotę 8.00 Wiadomości 8.15 Piosenkarnia (pr. muz.) 8.25 Wirtual@ndia 8.55 Ziarno (pr. religijny) 9.20 5-10-15 (dla dzieci) 9.55 Scooby, gdzie jesteś? (s.) 10.20 Szkoła złamanych serc (film austral.) 11.05 14. Gala Wręczania „Yachów 2005” 12.10 SF symulator faktu (s.) 12.45 Parapet (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Od czasu do czasu (s.) 14.50 Ogniem i mieczem (s.) 15.45 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (film pol.) 18.10 Wieczory 18.25 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Kariera Nikosia Dyzy (film pol.) 22.10 Pamięć absolutna (film USA) 0.10 Około północy (pr. muz.) 0.30 Nasz człowiek w Hawanie (film ang.) 2.15 Sprawy rodzinne (s.) 3.00 Na starcie (film USA).

■ TVP 2

5.40 Złotopolscy (s.) 6.05 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.30 Echa tygodnia 7.00 Spróbujmy razem (pr. public.) 7.25 Smak Europy (reportaż) 7.40 M jak miłość (s.) 8.30 Mały człowiek (s.) 9.25 Na dobre i na złe (s.) 10.25 Wielka gra (teleturniej) 11.20 Kręciola 11.40 30 ton! lista, lista 12.10 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 12.55 Szansa na sukces (s.) 13.50 Studio Konkursu Chopinowskiego 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.05 Śpiewające fortepiany (pr. muz.) 16.00 Święta wojna (s.) 16.30 Wideoteka dorosłego człowieka 17.20 Duże dzieci - Robert Makłowicz, Ilona Feliciańska (pr. rozryw.) 19.05 Totusy 2005 gala 20.05 Mój pierwszy raz (talk show) 21.00 Kraj się śmieje (pr. rozryw.) 21.45 Słowo na niedzielę 22.40 Gra w słowa (film USA) 0.30 Na rozdrożu (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Bractwo umiłowanemu ojcu (reportaż) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Gramy dla was 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce lizać 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.10 Eurinfo 10.45 Tygodnik Trójki 11.45 Bractwo umiłowanemu ojcu 12.10 Zielonym do góry (mag.) 12.45 Rozmówki wschodniograniczne 13.15 Żywy pomnik (reportaż) 13.45 Muzyka łączy pokolenia 14.35 Cudowny świat Louisa Armstronga (film ang.) 15.45 Gwiazdy sportu 16.00 Przegląd gospodarczy 16.45 Aktualności 16.47 Pocztywki z wdziękiem Teledyski z przeszłości 17.00 Śląsk jest piękny gawęda Marka Szołtyśka 17.45 Regiony kultury 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Magazyn publicystyczny 19.50 TV Katowice zaprasza 20.45 Tygodnik Trójki 21.45 Aktualności 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.05 Wszyscy wygrywają (film ang.) 0.40 W kregu podejrzeń (film włoski).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Twój lekarz 8.00 Transformery (s.) 8.25 Yu-gi-oh! (s.) 9.00 Hugo familijny 9.30 Bravo 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Jezioro marzeń (film USA) 17.10 Granice strachu (pr. rozryw.) 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Ewolucja (film USA) 21.45 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.10 Prześladowca (film USA) 1.15 Magazyn sportowy 3.15 Reebok Hip Hop.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.45 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.55 Wizyta w zoo 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 My z końca świata (s.) 7.55 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.10 ... i leć w stronę słońca! (film) 9.15 Film o filmie: Charlie i fabryka czekolady (dok.) 9.30 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.20 Nasza wieś (mag.) 10.40 Program dla miłośników muzyki dętej 11.20 W jaki sposób... (mag.) 11.45 Po czesku 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Doskonały mężczyzna, doskonała kobieta (film TV) 13.30 Powietrzny dramat (film USA) 15.00 Moda - Ekstrawagancja - Ma-

niera (mag.) 15.30 Oczarowanie (s.) 16.20 Siedem dni w raju (film niem.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Za kurtyną z Jiřiną (pr. roz.) 21.05 Smoking (film USA) 22.50 Wiadomości 22.55 Bramki, punkty, sekundy 23.00 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.55 Mądrość krokodyli (film br.) 1.35 Śmiertelny przypadek (film USA) 3.10 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Klucz (mag.) 9.05 Kamera w podróży (s. dok.) 10.00 Madame de... (film fr.) 11.30 Troje błaznów w jednym (film TV) 12.00 Paszkwil (mag.) 12.30 Game Page (mag.) 12.50 Pomarańcza (mag.) 13.20 Stomp: Out Loud (pr. muz.) 14.10 Taniec na Markezach 14.20 Poszukiwacze wraków (s. dok.) 15.20 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 15.45 Sportowcy świata (s. dok.) 16.45 Buły (mag. hokejowy) 19.30 Euronews 20.00 Zapraszamy do teatru: Lisiczka Bystroszka 21.55 Trzmiel - opera z getta (dok.) 22.55 Noc z Andělem 0.25 Wielka muzyka nocna I 1.35 Seks w wielkim mieście 2.25 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.40 Groteski Ch. Chaplina 5.10 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.50 Kocur Cliff (s.) 6.40 Cudowny świat Walta Disneya 7.35 Dzika karta (s.) 8.35 Nowa Podróżomania (mag.) 9.20 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 10.25 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Kłopoty rodzinne oficjela Tříski (film czes.) 14.15 FK Siad Most - SK Slavia Praha (piłka nożna) 16.40 JAG - wojskowe biuro śledcze (s.) 17.35 Pamięć czy morderstwo? (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Złota krata (pr. roz.) 21.55 Władza absolutna (film USA) 0.15 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.50 Złe towarzystwo (film USA) 2.30 Najlepszy seks (s. erot.) 2.55 Prask! 3.25 Dzwonienie do TV Nova 4.20 Kłopoty rodzinne oficjela Tříski (film czes.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Julie Lescaut (s.) 11.00 t-music (pr. muz.) 12.05 VyVolení (reality show) 12.50 Policja federalna (s.) 14.35 Askari (film br.) 16.25 Cztery morderstwa wystarczą, kochanie (film czes.) 18.30 VyVolení (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení - Pojedynki (reality show) 22.00 Predator (film USA) 0.00 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.25 Prawo i sprawiedliwość (s.) 1.10 Szybka wygrana 2.50 Robocop: Zmartwychwstanie (film kan.).

NIEDZIELA 16 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.10 Tajemniczy świat ogrodów (film dok.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Skąd przybywa Benedykt XVI? (film pol.) 7.25 Tu Es Petrus - Ty jesteś skała - Janowi Pawłowi II Pielgrzymowi Pokoju (koncert) 8.05 Domisie (s.) 8.35 Mój karmiciel (s.) 8.50 Raksa w Kambodży (film franc.) 9.05 Szkoła złamanych serc (s.) 9.55 Tu Es Petrus - Ty jesteś skała (koncert) 10.30 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 11.55 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.40 Papież Jan Paweł II (reportaż z planu filmowego) 13.00 Wiadomości 13.20 WIO - Wywiad i opinie 13.50 Śmiech warte (pr. rozryw.) 14.10 Szpiezy i piraci (film włoski) 16.10 Tu Es Petrus - Ty jesteś skała (koncert) 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.15 SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 18.25 Lokatorzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 „Jestem Mu wdzięczny...” wywiad z Jego Świątobliwością Benedyktem XVI 20.30 Koncert Dnia Papieskiego 22.25 Boża podszewka II (film pol.) 23.35 Wożąc panią Daisy (film USA) 1.15 Narzeczona lalczki Chucky (film USA).

■ TVP 2

5.50 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.15 Słowo na niedzielę 6.20 Stacyjka (s.) 7.15 Smak Europy (reportaż) 7.30 M jak miłość (s.) 8.20 Zaczęły gwiazdy - Katarzyna Skrzynecka 8.45

Niesforne aniołki (film ang.) 9.15 Młodzi Ojcu Świętemu - Spotkanie w Kolonii 9.45 Selekcja (pr. rozryw.) 10.15 Największe cuda przyrody 11.10 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Sopocki smak 11.40 Nevada Smith (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Bahtale - Roma Szczęśliwi Cyganie - IX Międzynarodowy Festiwal Kultury i Piosenki Romów 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.30 7 dni świat 19.05 Jan Paweł II do rodaków Wadowice 1999 20.00 Europa da się lubić 21.00 Egzamin z życia (film pol.) 22.35 Losowanie audiotele 22.45 Linia specjalna 23.30 Brat naszego Boga (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki 7.20 Książka dla malucha 7.25 Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Gramy dla was 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Zaolzie 9.00 Teleplotki 9.45 Podwodna Polska 10.10 Integracja (mag. dla osób niepełnosprawnych) 11.45 Jan Paweł II w Polskim Domu 12.10 Czytaj z Trójką 14.35 Prokom Trefl Sopot - Anwil - Włocławek Polska Liga Koszykówki 16.45 Północ południe 17.00 Magazyn kulturalny 17.45 Regiony kultury 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Niedziela w Bytkowie 19.30 Śląska lista przebojów 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.45 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka 22.15 Wiadomości sportowe 23.05 Świat magazyn międzynarodowy 23.30 Od niedzieli do niedzieli 0.00 Po burzy (film austral.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 8.00 Czarodziejki (s.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Sound-Wave Backstage Pass (reality show) 10.00 Duracell - Eksploracje (pr. nauk.) 10.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.30 Przyjaciół z gwiazd (film USA) 13.30 Glitter (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.15 Za wszelką cenę (s.) 17.15 Kabełton 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Rodzina zastępcza plus 20.20 Pensjonat pod Różą (s.) 21.20 Fala zbrodni (s.) 22.25 Kuba Wojewódzki 23.25 Granice strachu (pr. rozryw.) 0.30 Magazyn sportowy 2.30 Kongo (film USA) 4.15 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Śpiewanki 6.30 Miś Kuleczka w rodzinnym lesie (film anim.) 7.05 Jaskiniowiec (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Ty, ty, ty, Mone-ti! (bajka) 13.45 Magazyn religijny 14.05 Magazyn chrześcijański 14.25 Kamienny zakon (s.) 16.00 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.20 Adresat TVC (mag.) 16.40 Europa hit (koncert) 17.45 Słowo świąteczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Chomik w koszu-li nocnej (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Złote węgore (film czes.) 21.35 Bez ogródek (pr. publ.) 22.05 Wiadomości 22.10 Bramki, punkty, sekundy 22.15 Losowanie Sportki i Szansy 22.20 Taggart (film br.) 23.30 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.40 Budzenie zmarłych (s.) 0.30 Adresat TVC (mag.) 0.50 Pytania V. Moravca 1.50 Sportowcy świata 2.40 Za ścianą.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Na moll 7.50 Panorama 8.30 Notes (mag.) 9.10 Świat książek (mag.) 9.35 333 (mag.) 10.30 Kultura.cz (mag.) 11.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Dyspozytor (s.) 13.10 Świat sztuki (s. dok.) 14.10 Wyścigi samochodowe 14.30 Studio sport 16.35 Konie w Brnie 20.05 (dok.) 17.10 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.35 Filmowe powroty: Ulica Montmartre nr 125 (film fr.) 19.00 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Czeska opera 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag. sport.) 23.05 Nocny klub filmowy: Błogie istoty (film fr.) 0.40 Fantastyczne obrazy - Podróż do świata wideoklipów (s. dok.) 1.40 Auto Moto Revue 2.05 Europa hit.

■ NOVA

6.30 Kocur Cliff (s. anim.) 7.20 Cudowny świat Walta Disneya 8.15 Nu, pogodni! (s. anim.) 8.35 Przyprawy (mag.) 9.10 Week-

end (mag.) 10.00 Dym naci ziemniaczanej (film czes.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.50 Ucieczka z Planety Małp (film USA) 15.55 Profesjonaliści (s.) 17.20 Skrzydełko czy nóżka (film fr.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.20 TeleTele (pr. sat.) 23.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.00 Poszukiwany (film USA) 1.55 Strefa mroku (s.) 2.35 Odlamki.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.05 Formule show 8.25 Wyścigi wozów formule I w Chinach 10.15 Prima strzał (teleturniej) 11.20 Świat 2005 (mag.) 11.55 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.45 OP Prostějov (rewia mody) 14.10 Obwód Wolfa (s.) 15.00 Krwawa plaża (film USA) 17.00 Asteroida (film USA) 18.45 VyVolení (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení (reality show) 21.10 Córkę i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.25 Dementi (pr. roz.) 23.05 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.45 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 1.10 Szybka wygrana 2.50 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 17 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s.) 8.55 Bajeczki Jedynecki 9.05 Budzik (s.) 9.35 Papirus (s.) 10.05 Tak, kochanie (film USA) 11.25 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.40 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 13.45 Co tu jest grane? (talk show) 14.10 Auto-Mix 14.30 Dziennik sudański - Przed potopem 14.50 Grypa - historie prawdziwe (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.35 Recepta Jedyńki 15.40 TeleNowela program o książkach 15.55 Mieszkać w Europie 16.15 Popołudnie z Jedyńką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Program publicystyczny 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Antygonia (film pol.) 21.45 Program publicystyczny 22.05 Jan A.P. Kaczmarek, czyli Suita Gdańska (reportaż) 22.30 Wiadomości 22.40 Prosto w oczy 22.55 Listy miłosne (film pol.) 0.45 Kinematograf 1.10 Glob 2005 1.30 W poszukiwaniu Szekspira (s.).

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.15 10 minut tylko dla siebie (s.) 6.30 Kamienna tajemnica (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.25 Teletubisie (s.) 7.55 Czerdziestolatek (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Magazyn Ligi Mistrzów 12.30 Studio Konkursu Chopinowskiego 13.15 Afrykańska tajna siódemka (film ang.) 14.10 Ojczyzna-polszczyzna 14.25 Diecieja warszawska 14.45 Kochaj mnie (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.10 Na dobre i na złe 17.05 Nie zostaną striptizerką (pr. pol.) 17.30 Studio Konkursu Chopinowskiego 19.05 Najlepsi z najlepszych 19.35 Młode rekiny - Sukcesy i porażki (s.) 20.00 Panorama flesz 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu "M jak miłość" 21.05 Kochaj mnie 21.30 997 Magazyn Kryminalny 22.45 Warto rozmawiać 0.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (film USA) 0.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 1.35 Magia życia - Portret profesora Tadeusza Wróńskiego.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.45 Aktualności flesz 7.50 Bliżej natury 8.45 Gość dnia 9.00 Na drogach i bezdrożach Afryki (film dok.) 9.55 Czy musiało tak być? 10.45 Teleplotki 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra 12.35 Katedra Notre Dame - świadek historii (film USA) 13.45 Filmówka - Poszukiwanie miejsca 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.10 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Na drogach i bezdrożach Afryki (film dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 16.50 Żywy pomnik 17.05 Slaskwunii. pl 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Raport z akcji 19.00 Godzina z muzyką 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności flesz 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.35 Saga rodu Azeraków (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 SoundWave

Backstage Pass (reality show) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 11.50 Program 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 Ja się zastrzelę (s.) 13.20 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Reportaż 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Kongo (film USA) 23.10 V.I.P. (s.) 0.10 Biznes Wydarzenia 0.35 Bumerang 1.05 Nocne randki 2.00 Uwolnić szkołę (film USA) 3.25 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Dobra dzielnica (s.) 21.00 Afryki czar (s. dok.) 21.30 Reporterzy TVC (reportaż) 22.10 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.05 Oczarowanie (s.) 1.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.25 Simpsonowie 1.50 Nasza wieś 2.10 AZ-kwiz 2.30 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.15 Śladami wina (s. dok.) 7.45 Słowo świąteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.55 Kalendarium 13.10 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 14.10 Angielski dla najmłodszych 14.20 ... i leć w stronę słońca! (film czes.) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.50 Spostrzeżenia z zagranicy 17.55 Folkmotivy (mag.) 18.40 Nie mam pracy (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Polityczne morderstwa (s. dok.) 20.45 Film o filmie Szczęście (dok.) 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Klub filmowy: Manhattan (film USA) 23.10 Chick Corea i przyjaciele (koncert) 0.05 Václav Bělohradský: Nikt nie słucha (dok.) 1.05 Punkty spojrzenia 1.30 Powietrze to nasze morze 1.45 Sportowe minuty 2.25 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Cud na autostradzie 880 (film USA) 11.30 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.55 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.20 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Zamiana żon (reality show) 22.15 Zabójcza broń II (film USA) 0.30 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.05 Sabotaż (film koprod.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda 10.50 Lekarz ze wsi (s.) 11.45 Stary (s.) 12.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.30 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 FC Slovan Liberec - SK Sigma Olomouc (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení (reality show) 21.45 Basen (s.) 22.55 Blink (film USA) 0.50 Nikita (s.) 1.40 Szybka wygrana 3.20 Cena życia (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Panu JÓZKOWI GRENIOWI

z Olbrachcic (rodowitemu stonawianinowi z Krzywego Dołu), wspaniałomyślnemu, wypróbowanemu, niezawodnemu Przyjacielowi serdeczności urodzinowe na „sześćdziesiątkę” składają Mietek i Marysia oraz Kazek i Ania. GL-565

Wszystkim krewnym, szczególnie babci Stefanii Piszczyk, znajomym i przyjaciółom składamy serdeczne podziękowania za życzenia i dary z okazji naszego ślubu.

Mariola i Roman Mikulowie GL-561

Odeszłaś, ale w sercach naszych żyjesz nadal.

Dnia 18. 10. 2005 obchodziłaby swój jubileusz życiowy 85. urodzin

Szanowna Pani
MARTA GOGÓŁKA

zamieszkała w Czeskim Cieszynie. O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. GL-264

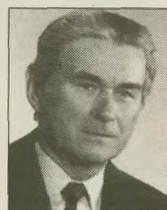
Kochamy wciąż za mało i stale za późno...

Dnia 16 października mija pierwsza bolesna rocznica śmierci Kochanej

śp. **DANIELI BŁANIK**

emerytowanej nauczycielki
polskich szkół podstawowych.

Wszystkich życzliwych Jej pamięci o chwilę wspomnień i modlitwę prosi rodzina. GL-557

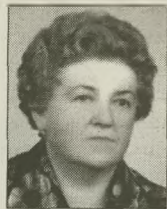
W sercach naszych żyjesz stale.

Dnia 17. 10. 2005 minie 1. rocznica, kiedy nas opuścił na zawsze nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Teść

śp. inż. **TEOFIL FRYDA**

emerytowany wicedyrektor Technikum Rolniczego. Z miłością i szacunkiem wspominają żona z rodziną. AD-148

Najpiękniejsza miłość na świecie gaśnie, gdy serce matki i żony na zawsze zaśnie.

Dnia 16. 10. 2005 przypada 10. rocznica zgonu

śp. **STEFANII MACUROWEJ**

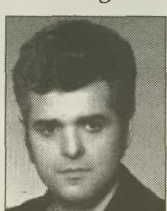
Z miłością i wdzięcznością wspominają mąż oraz córka z rodziną. GL-506

Dnia 16. 10. 2005 minie 6. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. **VÍTĚZSLAVA KIJONKI**

O chwilę wspomnień proszą siostry. RK-202

Przeminięły dnie, miesiące, lata
ale tragedia niezapomniana.

Dnia 16. 10. 2005 wspomnimy 20. rocznicę tragicznej śmierci

śp. **LAĐI ŠULÁKA**

z Grodziszca. Wszystkich tych, którzy Go znali, prosimy o chwilę wspomnień. Dziękują najbliżsi. AD-144

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Szatan z siódmej klasy (15, godz. 17.30, grupa CTD).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Magiczna karuzela (15, 16, godz. 15.30); „Štěstí” (15-17, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Fantastyczna czwórka (15, 16, godz. 17.00, 20.00); Wyspa (17, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Duma i uprzedzenie (15, 16, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Szeregowiec Dolot (15, godz. 16.00; 16, godz. 16.00, 17.30); Fantastyczna czwórka (15, 16, godz. 20.00); Krag 2 (17, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Charlie i fabryka czekolady (15-17, godz. 15.30); „Dobla” (15-17, godz. 17.45, 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Genesis (15, 16, godz. 17.00); Pan i Pani Smith (15, 16, godz. 19.00); **CIESZYN - Piast:** Magiczna karuzela (15-17, godz. 15.00); Wyspa (15-17, godz. 16.30, 20.30); Czas surferów (15-17, godz. 18.45); **BYSTRZYCA:** Ong - Bak (15, godz. 18.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

TRZYNIEC - Dyrekcja i Macierz Szkolna PSP przy ul. Dworcowej w Trzyńcu 1 zapraszają na kolejny Zjazd Absolwentów szkoły 12. 11. O godz. 16.00 spotykamy się w szkole, od godz. 18.00 w Sali Domu Robotniczego w Trzyńcu. W bieżącym roku zapraszamy absolwentów z lat 1949/50, 1954/55, 1964/65, 1969/70, 1974/75, 1979/80, 1984/85, 1989/90, 1994/95 oraz 1999/2000.

BOGUMIN SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza na jubileusz 50-lecia zespołu estradowo-kabaretowego „Andrusi”. Koncert 15. 10. o godz. 15.00 w

sali Szkoły Muzycznej w Boguminie. Program: „Andrusi” i polska kapela „Lwowska Fala”.

STONAWA - MK PZKO i Urząd Gminy zapraszają z okazji 100. rocznicy otwarcia pierwszego na Śl. Cieszyńskim Domu Robotniczego 16. 10. na uroczystość wspomnieniową. O godz. 15.30 odsłonięcie tablicy pamiątkowej na Domu Robotniczym i złożenie kwiatów na grobie Al. Bonczka. W Domu PZKO o godz. 16.30 spotkanie wspomnieniowe i wystawa materiałów dokumentalnych otwarta w godz. 14-19.

BŁĘDOWICE - MK PZKO organizuje w swoich lokalach Bal Sylwestrowy z występami zespołu „Błędowanie” oraz z akompaniamentem orkiestry „Notta Bene”. Zapraszamy, informacje w godzinach otwarcia biblioteki w poniedziałki i środy po południu.

▲ Klub Seniora MK PZKO przy współpracy z „Beskidem Śląskim” organizuje 5. 11. 1. turniej w tenisie stołowym dla dorosłych członków PZKO. Startowe 50 Kc (z posiłkiem). Zgłoszenia przyjmowane są pod nr. tel. 596 430 055 lub 596 433 958 w godz. 19-21 do 30. 10.

KLUB 99 - informuje, że spotkanie odbędzie się 17. 10. o godz. 11.00 w Lesznej na Grodzisku.

PTTS „BŚ” - zaprasza na wtorkową wycieczkę 18. 10. na Ropiczkę. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna do Frydka o godz. 7.40. Inf. 596 311 685, 732 175 618.

CIERLICKO - Śląski Kościół Ewangelicki organizuje kwestę humanitarną 22. 10. w godz. 8-12 przy miejscowym kościele ewangel. Prosimy dobrze zapakować. Finansowa pomoc mile widziana. Bliższe inf. pod nr. tel. 596 424 041.

Koncerty

XVI MIĘDZYNARODOWA DEKADA MUZYKI organowej, chóralnej i kameralnej: 15. 10. godz. 18.00 ewangel. kościół „Na Niwach”, Cz. Cieszyn. Z. Antonik - organy, Musica Bravissima - zespół. 16. 10. godz. 18.00 Kościół Jezusowy, Cieszyn. A. Ginko - organy, Gaudeamus - zespół wokalny. 17. 10.

godz. 18.00 Kościół św. Krzyża, Cieszyn. U. Jasiecka - klawesyny, organy, Parnassos - zespół muzyki dawnej.

Warty

WYNAJME MIESZKANIE NA 1. PIĘTRZE DOMU RODZINNEGO w Cz. Cieszynie w dzielnicy Rozvoj. 2+1, pow. 65 m², gazowe ogrzewanie centralne, drugi kocioł na drewno lub węgiel. Ogród i garaż do dyspozycji lokatora. Tel. 728 363 590. GL-562

SPRZEDAM MIESZKANIE SPÓŁDZIELCZE 4+1 w Cz. Cieszynie Sibicy, nowa łazienka i el., okna i pion instalacyjny (stoupačky) z PVC. Spokojna klatka schodowa. Wolny od zaraz. Tylko dla poważnie zainteresowanych. Cena 330 tys. Kc. Informacje 728 753 739. GL-563

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa ludwisarni Marii Tomáškové - Dytrychowej „Dźwięki metali”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

BIALA GALERIA: do 16. 10. wystawa Petra Borečka - „Cesta za světlem”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TC.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 27. 10. wystawa „Karwiński salonik” (obrazy, rysunki, grafiki, plastyki i ceramika). Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ do 23. 10. wystawa Zdeňka Hapala - lalkarza, plastyka i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Międzynarodowy koncert finansowy
POSZUKUJE PRACOWNIKÓW
do obsługi klientów.
Zapewniamy bezpłatne szkolenie i rekwalifikację.
Wymagane min. wyksz. średnie i niekaralność.
Kontakt nr. tel. +420 777 348 714

Kościół w Mostach

Historia kościoła katolickiego w Mostach koło Jablonkowa sięga czasów cesarza Józefa II. W roku 1785 w tej podgórskiej wiosce postanowiono zbudować szkołę, cmentarz, kościół i dom parafialny. Parcelę na ten cel uzyskano od Jerzego i Jakuba Szotkowskich. Uroczystość położenia kamienia węgielnego pod kościół św. Jadwigi, patronki Śląska, odbyła się 10 kwietnia 1785, natomiast 15 października 1787 budowlę poświęcono. Obrządek przeprowadził wikary cieszyński, Antoni Lohn.

Pierwotnie drewnianą konstrukcję sufitu w latach 1791 i 1819 poddano rekonstrukcji. Wieżę, pierwotnie również drewnianą, w r. 1837 na murywaną przebudował majster mularski **Londzin z Jablonkowa**. Obecne organy pochodzą z roku 1903. Trzy z czterech dzwonów w roku 1968 ulano w hucie trzynieckiej, czwarty, z roku 1891, został sprowadzony z Rosji. Rokrocznie w połowie paź-

Kościół katolicki św. Jadwigi w Mostach koło Jablonkowa.

dziernika, z okazji święta Jadwigi, w Mostach odbywają się odpusty, które są licznie odwiedzane.

CZESŁAW GAMROT

Staroměstská 583, Trzinec
(naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Filla: Cz. Cieszyn, ul. Čápkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cieszyn 775 077 924 1+1, ul. Tovární 490 000,- Kč 2+1, ul. Hrabínská 325 000,- Kč 2+1, ul. Slezská 420 000,- Kč 3+1, ul. Okružní 350 000,- Kč 3+1, ul. Mládežnická 355 000,- Kč 3+1, ul. Koperníkova 500 000,- Kč 3,5+1, centrum do uzgodnienia 4+1, ul. Časlavská 330 000,- Kč 4+1, ul. Polní 395 000,- Kč Mieszkania Trzinec 775 077 924 1+1, ul. Koperníkova 395 000,- Kč 1+1, ul. Dukelská 405 000,- Kč 2+1, ul. Koperníkova 495 000,- Kč 2+1, ul. Palackého 495 000,- Kč 2+1, ul. Beskydská 750 000,- Kč 3+1, ul. Soosová 570 000,- Kč 3+1, ul. Seifertova 575 000,- Kč 4+1, ul. Habrova 580 000,- Kč Domy rodzinne 777 077 034 Bystrzyca 1 450 000,- Kč Trzinec Kamionka 1 650 000,- Kč Nýdek 1 850 000,- Kč Kanada 1 880 000,- Kč Trzinec Kamionka 2 100 000,- Kč Rzeka 2 200 000,- Kč Wędrynia 2 200 000,- Kč Cz. Cieszyn 2 800 000,- Kč Domy Lichaty 777 077 031 Chata Cz. Cieszyn 45 000,- Kč Chata Pioszczna 320 000,- Kč Chata Nawie 380 000,- Kč Chata Miliów 395 000,- Kč Chata Rzeka 400 000,- Kč Chata Bystrzyca 475 000,- Kč Chata Koszarzyska 500 000,- Kč Chata Nýdek 850 000,- Kč RD Nawie 950 000,- Kč Omna Górna 1 290 000,- Kč	1 750 000,- Kč duża ziemia	790 000,- Kč Cz. Cieszyn Stary dom rodzinny 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	1 500 000,- Kč Trzinec - GUTY Dom rodzinny 4+1, 6 ha. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034
1 690 000,- Kč duża ziemia	1 650 000,- Kč duża ziemia	2 300 000,- Kč Trzinec Guty Nowy dom rodzinny 3+1. Po rekonstrukcji, 1 043 m ² . Tel.: 777 077 034	Cz. Cieszyn Dom rodzinny 4+1+garaż. Po rekonstrukcji, 1 677 m ² . Tel.: 777 077 034
2 200 000,- Kč	1 350 000,- Kč Bystrzyca Dom rodzinny 5+1. Parcela 2 500 m ² . W dobrym stanie. Tel.: 777 077 034	1 680 000,- Kč Bystrzyca Stary dom rodzinny i dom komercyjny 5+1. Tel.: 777 077 034	

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

Weekend na rynku

KARWINA FRYSZTAT (mro) - Miłośnicy rzeźby, ceramiki i tkaniny artystycznej będą mieli okazję do podziwiania prac artystów ze Słowacji, Polski oraz rodzimych twórców, którzy w ramach „Karwińskiej bryki” wystawiają swoje prace na frysztackim rynku.

Rewia mażorettek

HAWIERZÓW (wak) - Już po raz trzeci hawierzowski Dom Kultury gości dziś mażoretki i czirliedkerki, uczestniczki konkursu „O Nagrodę KT Andria”. Efektownie ubrane dziewczyny z RC, Polski i Słowacji rywalizować będą w dwóch kategoriach sportowych: pompom i tzw. baton. Nasz teren reprezentują m.in. grupa „Juventus” z Karwiny oraz „Babydixi”, „Minidixi” oraz „Dixi” z Hawierzowa. Początek imprezy o godz. 9.00.

Na weekendowej akcji wspieranej przez władze miejskie, będzie można także spróbować własnych sił w malowaniu na jedwabiu czy szkle. Przewidywany jest kiermasz ceramiki i wyrobów artystycznych. Zwiedzających zabawią będą spektakle teatru kukielkowego i muzyka cymbałowa. Nie zabraknie młodego wina. Sobotnią część „Karwińskiej bryki” zakończy parada lampionowa.

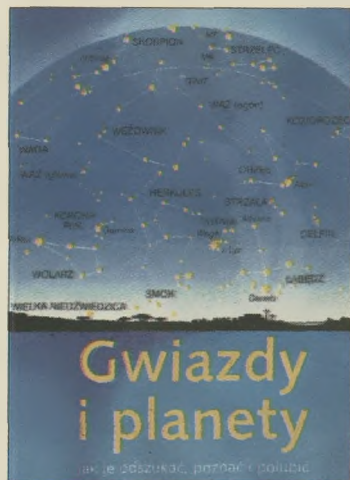
Wystawa kotów

OSTRAWA (wak) - Na ostrawskiej Czarnej Łące (w pawilonie A) odbędzie się dziś i jutro (w godz. 9-18) międzynarodowa wystawa kotów rasowych. Wystąpi 300 kotów wszystkich ras z kraju i zagranicy, które będą oceniane przez międzynarodowe jury.

Poezja w AVION-ie

CZ. CIESZYN (kor) - W sobotę 22 bm. o godz. 18.00 w Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego odbędzie się jesienne spotkanie w „Kawiarni AVION, której nie ma...”. W jego pierwszej części „Co napisaliśmy w pociągach” swoje wiersze czytać będą **Renata Putzla-cher**, **Petr Hruška** i **Jacek Sikora**, a **Yvetta Ellorová** zaprezentuje piosenki poetyckie.

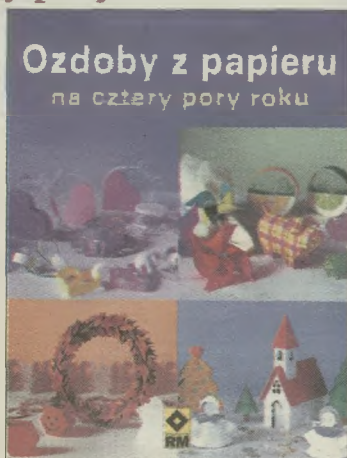
W drugiej części w Klubie Teatralnym odbędzie się chrzest debiutanczkiego tomiku **Hanny Rybickiej** „Obrazki - Oblázky”. Autorka zaśpiewa też z zespołem „Czwórka Okazjonalna”, a jej wiersze przeczyta **Lena Pešák**.

Wyd. MUZA SA. Jak się nazywają tamte gwiazdy, które świecą tak jasno? Jak w tej gmatwaninie światełek rozpoznać kontury gwiazdozbiorów? Co ciekawego dzieje się w tej chwili na niebie? A może zbliża się zaćmienie Słońca lub Księżyca? Jeśli czasami stawiacie sobie takie pytania – ta książka na pewno wam się przyda. Znajdziecie w niej przede wszystkim przewodnik po niebie gwiazdzistym z 77 mapkami nieba, przy których pomocy nawet początkujący miłośnik astronomii bez trudu rozpozna wszystkie gwiazdozbiory i odnajdzie wszystkie ciekawe obiekty astronomiczne. Jest sporo fotografii, tabel, a także kalendarz astronomiczny na lata 2005-2010 oraz króciutki kurs astronomii dla początkujących.

Wyd. RM. Na pewno pożyteczna książka amerykańskiej graficzki i autorki książek o sztuce użytkowej, projektującej kartki okolicznościowe dla znanych firm, m.in. Hallmark Cards i Museum of Modern Arts. Miniatury kapeluszy, bucików dla niemowlaka, czapki czarownicy lub wiejski kościółek mogą być wspaniałymi ozdobami lub prezentami na różne okazje. Książka zawiera: fantazyjne projekty papierowych ozdób, szczegółowe instrukcje wykonania, schematy poszczególnych etapów pracy, naturalnych rozmiarów szablonów.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszyne.

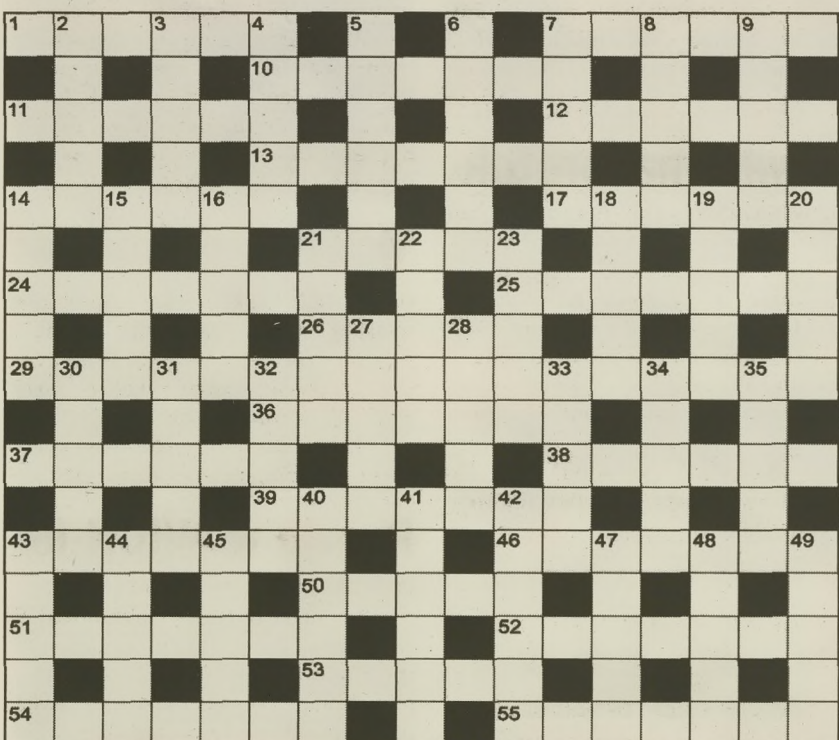

Krzyżówka

POZIOMO: 1. kombinacja nart i roweru 7. w raju muzułmanina kusi 10. najazd 11. Lenartowicz 12. świeci na głowie 13. szereg archipelagów na Pacyfiku 14. powolny walc o płynnej melodii 17. głodowy lub okupacyjny 21. francuski skrzypek i kompozytor 24. rój meteorów w gwiazdozbiorze Lwa 25. wigor 26. góralski świerk 29. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Inżynier Karwowski) 36. z Maszkowicz pochodził 37. rzucenie nasion roślin w glebę 38. góra Noego 39. zespół najbardziej sprzyjających warunków 43. chrześcijańskie wezwanie do Boga 46. spec od Bobika 50. piękności zaszkodzić może 51. zapora z drutu kolczastego 52. zawał 53. ubóstwo absolutne 54. promowanie towaru 55. ściekaniu wody po ścianie zapobiega.

PIONOWO: 2. życiowe motto 3. tam przekąskę ci sprzedadzą 4. do regulowania drobnych płatności służy 5. zalewana w silniku 6. możliwość sukcesu 7. nie skoordynowane głośnie dźwięki 8. amortyzator 9. góra Mojżesza 14. stworzeń 15. dla zdrowia uprawiany 16. nie trzebiony samiec konia domowego 18. karo nie bije 19. żargon 20. mniejszy od atomu 21. Popiela zjadły 22. wapniak 23. wyznaniowy odłam religii 27. młody, zniebieszczał człowiek 28. duński ser podpuszczkowy 30. Au 31. „nieliryka” 32. bije na wieży 33. widziadła 34. nie tylko w Belgii śpiewał 35. muza poezji miłosnej 40. numer strony 41. poemat Homera 42. największy morski jamochłon 43. żołnierz lekkiej jazdy 44. w Chorwacji leży 45. do Zatoki Fińskiej uchodzi 47. ostatnio coraz droższa 48. w W „Małżeństwie po włosku” zagrała 49. styl średniowieczny.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 8 października 2005:

Poziomo: 1. LITERAT 6. MARCHEW 10. AGORA 11. TORONTO 12. KWESTOR 13. ISTRA 14. STOLARZ 18. LIZJASZ 22. OMNIBUS 25. BALZAC 26. UKLEJA 27. KARWASZ 31. W PUSTYNI I W PUSZCZY 37. ZEGAR 38. OGIŃSKI 39. ATRYBUT 40. NANCY 43. AFRYKA 47. POPRAD 50. TANGENS 51. MONGOŁ 52. AUSTIN 53. ALKOHOL 54. FAJANS 55. MOGIŁA.

Pionowo: 1. LOTOS 2. TARŁO 3. RUNDA 4. TAOIZM 5. PORTKI 6. MAKALU 7. RZECZ 8. HETKA 9. WYRAZ 15. TRAMP 16. LIZUS 17. ROCKY 19. ISUZU 20. JELCZ 21. SOJUŻ 23. NARIE 24. BRAWA 28. ANZIN 29. WIGAN 30. SPRAY 31. WDOVA 32. UPIÓR 33. TASAK 34. SORGO 35. CEBER 36. YSTAD 41. ARNIKA 42. CZECHY 44. FLORA 45. YAGUA 46. ATŁAS 47. PSALM 48. POSĄG 49. ANIOŁ.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka Antoniego Kroha „O SZWEJKU I O NAS”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 21. 10. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje Janina Procházka – Karwina Mizerów.

Za nami 1/4 sezonu

I LIGA HOKEJA

● **KOMETA BRNO – HAWIERZÓW 0:2 (0:0, 0:1, 0:1). Bramki: 30. i 49. Zdráhal. Sędziował Hradil. Kary 2:6. Widzów 1900.** 13. kolejka I ligi wcale nie była pechowa dla hokeistów Hawierzowa, którzy po zwycięstwie w Brnie umocnili się na prowadzeniu w tabeli. Pantery zaprezentowały się w Brnie w osłabionym składzie. Zabrakło kontuzjowanego napastnika Sedláka, trener Jiří Režnar nie mógł też skorzystać z usług obrońcy Galvasa. Hawierzowianie, jak przystało na mecz wyjazdowy, bardziej skoncentrowali się na defensywie. Murem nie do przebicia był dla gospodarzy bramkarz Radek Masný. To jego pierwszy mecz z czystym kontem w tym sezonie. Masný, wspomagany przez bezbłędnie grających obrońców, przyprawiał kibiców Komety o mdłości. Goście konsekwentnie grali swoje, czekając na szybkie kontry do odkrytej defensywy. Pierwszy gol z kija Zdráhala zaliczyć można jednak do kategorii bramek szczęśliwych. Zdráhal zauważył bowiem, że bramkarz Brna ma utrudnione pole widzenia i bezpośrednio po wznowieniu gry udanie zaskoczył go z dystansu – 0:1. Również w trzeciej tercji obraz gry nie uległ większej zmianie. Gospodarze nadal grali bardzo ofensywnie i zarazem nieskutecznie. Żeby wybili sobie na Masnym kolejno Meluzin, Barus i Appel. Panterom wystarczył jeden szybki wypad do dziurawej defensywy Brna, by poprawić wynik meczu na 0:2. – *Liczyliśmy w Brnie na jeden punkt a mamy trzy, nie ukrywam więc, że po 1/4 sezonu w zespole panuje duży optymizm* – powiedział „GL” trener Hawierzowa Jiří Režnar.

– *Prowadzimy wprawdzie w tabeli I ligi, dla nas jednak najważniejsza będzie faza play off*

Lokaty po 13. kolejce: 1. Hawierzów 28, 2. Ujście n. Ł. 27, 3. Jihlava 26, 4. Sareza Ostrawa 22 pkt. **W środę 19. 10.** Kadaň – Hawierzów.

II LIGA HOKEJA

● **WIELKA BITESZ – HC ORŁOWA 3:3 (1:0, 1:2, 1:1 – 0:0). Bramki: 16. i 44. Kraus, 38. Sklenář - 31. Grygar, 33. Dvořák, 58. Tomášek.** Gospodarze po dwuletniej przerwie wrócili do rozgrywek w trzeciej najwyższej klasie hokeja i w meczu z Orłową udowodnili, że nie będą należeć do outsiderów tego sezonu. Orłowianie w pierwszej tercji zagrali zbyt bojaźliwie, niepotrzebnie oddali inicjatywę gospodarzom. Biteszanie szybciej rozgrywali krążek i w 16. minucie cieszyli się z zasłużonego prowadzenia. Aktywny Sklenář wywalczył przy bandzie krążek, dostrzegł wychodzącego na czystą pozycję Krausa, który oko w oko z bramkarzem Holešem zachował zimną krew – 1:0. W drugiej tercji na taflę pojawił się całkiem inny orłowski zespół. Podopieczni trenera Pavla Leksovskiego poprawili dokładność swoich podań. Losy meczu wzięli w swoje ręce najbardziej doświadczeni zawodnicy w ekipie Orłowej. W 31. minucie Grygar wykorzystał przewagę liczebną, a zaraz w dwie minuty później kapitan Dvořák przechrzył szalę meczu na stronę gości – 1:2. Gospodarze zaskoczeni takim obrotem sprawy nieco przygłusili w swoich ofensywnych zapędach, do przerwy zdążyli jednak jeszcze wyrównać. Wsędobylskiemu Sklenářowi podczas gry 4 na 4 orłowianie pozostawili zbyt wiele swobody – 2:2.

Nie do upilnowania był Sklenář również w ostatniej tercji. Po jego kolejnym świetnym zagranie do krążka doszedł Kraus i Holeš po raz trzeci wyławił „gumę” z siatki – 3:2. Hokej w trzeciej tercji trzymał w napięciu. Orłowianie nie rezygnowali i wyrównującą bramką wisiła w powietrzu. Na dwie minuty przed końcem regulaminowego czasu gry trener gości Pavel Leksovský zdecydował się na grę 6 na 5 z wycofaniem bramkarza. Orłowianie wywalczyli krążek po wznowieniu gry, a na wysokości zadania stanął Tomášek, który mocnym strzałem zapewnił gościom przynajmniej jeden punkt. W dogrywce oba zespoły zagrały zbyt asekuracyjnie, wynik nie uległ już zmianie. – *Wiedziałem, że nie będzie to wcale łatwy mecz i moje obawy potwierdziły się zwłaszcza w pierwszej tercji* – stwierdził trener Orłowej Pavel Leksovský. – *Dopiero od 20. minuty nasz hokej nabrał rumieńców i w zasadzie jestem zadowolony z gry zespołu. To młoda drużyna, która potrafi zaskoczyć faworyta, ale też i męczyć się ze stosunkową łatwym przeciwnikiem.*

Lokaty po 7. kolejce: 1. T. Brno 15, 2. Blansko 15, 3. Szternberk 14, 4. Orłowa 11 pkt. **JUTRO:** Orłowa – Szternberk (17.00). **JANUSZ BITTMAR**

Nasza oferta

■ **PIŁKA NOŻNA – MŚF:** Bystrzyca p. Hostynem – Trzinec (jutro, 15.00). **DYWIZJA E:** S. Orłowa – MKF Karwina (dziś, 10.30), Cz. Cieszyń – Frenštát (dziś, 15.00), B. Olbrachcice – Dzieńmorowice (jutro, 15.00). **MISTRZOSTWA OKRĘGU:** Mosty k. J. – Wracimów, L. Piotrowice – Bogumin (dziś, 15.00). **I A KLASA – gr. B:** Liskowice – Rychwałd, Przybór – Stonawa, Hodslawice – Skrzeczów (dziś, 15.00), FK Hawierzów – Pietwałd n. M. (jutro, 10.15), Bystrzyca – Brzuskperk (jutro, 15.00). **I B KLASA – gr. B:** Klimkowice – Pietwałd (dziś, 15.00). **I B KLASA – gr. C:** Orłowa B – Lutynia D., Sucha G. – Wierzniowice, Datynie D. – Wędrzyń (dziś, 15.00), Nydek – Jabłonków, Niebory – Śmiłowice, Gródek – Sedliszcze, Karwina B – Żuków G. (jutro, 15.00). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Dąbrowa – Bogumin B, Domasławice – Sn Orłowa, SKF Hawierzów – F. Orłowa, S. Pietwałd – L. Łąki, Zabłocie – G. Błędowice, Cierlicko – Sn Hawierzów, V. Bogumin – B. Rychwałd (dziś, 15.00). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Gnojnik – Oldrzychowice (dziś, 15.00), Piosek – Hukwałd, Bukowiec – Rzepiszcz (jutro, 15.00). **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Milików – Janowice B (jutro, 15.00).

■ **HOKEJ NA LODZIE – Tipsport Ekstraliga:** Trzinec – Cz. Budziejowice i Witkowice – Pardubice (jutro, 17.00). **II liga:** Orłowa – Szternberk (jutro, 17.00).

■ **RUGBY – KB Ekstraliga:** Slavia Hawierzów – Bystř (dziś, 14.00). **(jb)**

Czesi zagrają o awans z Norwegią

Czechy kontra Norwegia, Hiszpania kontra Słowacja oraz Szwajcaria kontra Turcja – takie pary spotkań barażowych eliminacji MŚ 2006 skojarzył wczoraj w Zurychu Franz Beckenbauer.

Pierwsze spotkania zaplanowano na 12 listopada, rewanże odbędą się 16 listopada. Reprezentacja RC pierwszy mecz rozegra na wyjeździe, co zawsze jest wygodą. Nie wiadomo tylko jeszcze, na którym stadionie zagrają podopieczni trenera Karla Brücknera (rozważana jest Letna w Pradze i stadion w Teplicach).

Przypomnijmy, że bezpośredni awans do mundialu z drugiego miejsca w grupie VI wywalczyli Polacy, którzy w ostatnim meczu eliminacyjnym przegrali w środę 1:2 z Anglią w Manchesterze. **(jb)**

Do największych gwiazd w ekipie Norwegii należy napastnik francuskiego Lyonu John Carew.

Banik walczy dziś w Kownie

Piłkarze ręczni Banika Karwina w 3. kolejce Ligi Mistrzów zmierzą się dziś o godz. 17.00 na wyjeździe z litewskim Granitasem Kowno. Będzie to zarazem i mecz o trzecią lokatę w tabeli grupy H, obie drużyny w dotychczasowych dwóch meczach nie zdobyły ani jednego punktu. Karwiniacy przegrali u siebie 22:28 z wicemistrzem Niemiec, Flensburgiem Handewitt oraz 18:21 na parkiecie drużyny Handball Paryż. Mistrzowie Litwy zaliczyli o wiele słabsze występy. Francuzom ulegli na własnych śmietniach 22:28, a w Niemczech Granitas przegrał różnicą klasy 22:39.

Banik w wypadku zwycięstwa z Kownem może zachować nawet szansę awansu z grupy, do dalszej fazy Champion's League przechodzą dwie najlepsze drużyny. Bardziej realny jest jednak awans z trzeciego miejsca do rozgrywek Pucharu Zdobywców Pucharu.

Sprawdzianem generalnym przed dzisiejszym meczem w Kownie był śródowny występ Karwiny w ekstraklidzie. Podopieczni trenera Jiřego Ketrta bez większego trudu pokonali u

siebie Lowosice 33:24 (16:7). Najwięcej bramek dla gospodarzy zdobył w meczu Sobol (10), do formy powraca też Zdráhal (6 bramek). **(jb)**

Serdecznie zapraszamy do sklepu

Twórczości kreatywnej

Chcesz podarować oryginalny prezent? Odwiedź nasz sklepik.

Oferujemy

- ★ farby na szkło, porcelanę, tekstylia, jedwab
- ★ jedwabne półfabrykaty
- ★ serwetki, obramowania, szkiełka...

Ręcznie wyprodukowane małe oraz duże prezenty okolicznościowe:

- ★ szkło malowane
- ★ tekstylia batikowane
- ★ ceramika, produkty glazurowane
- ★ patchwork
- ★ biżuteria
- ★ jedwabne szale oraz chusty

Prowadzenie warsztatów ręcznych

20. 10. od 16.30 Decoupage (Ubrusová technika) Miejska księgarnia Trzinec
23. 10. od 16.30 Decoupage (Ubrusová technika) Kass „Strzelnica” Czeski Cieszyń
26. 10. od 16.30 (Savové šílenství) Kass „Strzelnica” Czeski Cieszyń

Dla zainteresowanych podamy więcej informacji pod numerem: 603 140 651

Adres: Kreativní tvorba, Nádražní 2, Cz. Cieszyń

DZIŚ W NUMERZE:

Pierwszy Dom Robotniczy... **str. 3**

Na stopie naukowej i towarzyskiej **str. 4**

Artysta wspólnym dobrem... **str. 5**

Karwina nie składa broni **str. 8**

WTOREK
18 PAŹDZIERNIKA 2005
NR 123
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Zespół Kabaretowo-Estradowy „Andrusi” z popularną „Skrzeczoniąnką”.

DWA KONCERTY W JEDEN WIECZÓR

Andrusów »złote gody«

BOGUMIN (sch) – Zespół Kabaretowo-Estradowy „Andrusi” świętował w sobotę pięćdziesiątkę. Pół stulecia minęło bowiem od pierwszego nieformalnego występu paczki skrzeczoniśkich przyjaćłł na weselu Marli i Alberta Grzebleniów.

Podobnie jak na tamtym weselu sprzed 50 lat popisy „Andrusów” (tak ich wtenczas określili którzyś z gości weselnych) rozbawiły towarzystwo, również koncert jubileuszowy wywoływał na sali salwy śmiechu. Tu warto odnotować, że skrzeczoniśkie Koło, urządzając obchody swojego zespołu, nie mogło wybrać lepiej nadającej się do tego jubileuszu sali od tej w bogumińskiej szkole muzycznej.

Ukłonem w kierunku jubilata była też pełna widownia, pięknie prowadzona konferansjerka (Aleksandra Ślădeczek) oraz powtarzające się okłaski. „Andrusi” (kier. Czesław Bugdol), aczkolwiek w odmłodzonym nieco składzie, śpiewali utwory znane i lubiane.

Nic więc dziwnego, że publiczność

od razu dawała się porwać, przykładając w takt wykonywanych pieśni. Była więc popularna „Skrzeczoniąnka” (Albert Grzeblień), był monolog Żyda (Bogusław Czapek), były wreszcie dowcipy (Alojzy Ślădeczek). Wszystko to zaś, choć czasem odrobinię zbredne, w dobrym stylu i na weselo.

Ciąg dalszy na str. 4

Nagroda za most

KARWINA DARKÓW (mro) – Zrekonstruowany most w Darkowie uzyskał specjalną nagrodę spółki „Skanska” w ramach konkursu pn. „Obniżanie natężenia ruchu kołowego w miastach i gminach” ogłoszonego m.in. przez Fundację Partnerstwa i Fundację VIA „Transport dla 21 wieku”. W konkursie przyznano 6 nagród i dwie specjalne. Darkowski most wyróżniono za doskonałą jakość prac budowlanych, oryginalność i projekt.

Rekonstrukcja kosztowała Karwinę około 30 mln koron.

Nie wytrzymał konkurencji

LONDYN (pap/mro) – „Dziennikowi Polskiemu” – najstarszej polskiej gazecie w W. Brytanii i Europie Zachodniej, ukazującej się nieprzerwanie od 1940 roku (do 2003 pod nazwą „Dziennik Polski - Dziennik Żołnierza”) – grozi upadek z powodu trudności finansowych i spadku czytelnictwa.

Sytuacja ta niepokoi dwie czołowe organizacje polonijne: Zjednoczenie Polskie i Stowarzyszenie Polskich Kombatantów (SPK), których prezesi, Jan Mokrzycki i Mieczysław Jarkowski, wraz z prezesem Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego (POSK), Olgierdem Łalko, wystosowali dramatyczny apel. Ciąg dalszy na str. 2

Wskakuj do wody!

TRZYNIEC (man) – Amatorzy pływania nie muszą już odwiedzać pływalni w okolicznych miejscowościach. Od kilku dni czynna jest już wyremontowana kryta pływalia w trzynieckim kompleksie sportowym STaRS.

Podczas rekonstrukcji obiektu z 1974 roku wymieniono nieckę basenową. Nowy basen, który jest o 60 cm

plytszy, został wyłożony kafelkami i oświetlony. Unowocześniono też pompy i system filtrujący wodę.

Odnówione zostały szatnie i zaplecze, w którym zainstalowano system ogrzewania podłogowego. Z pływalni będą mogły korzystać osoby na wózku inwalidzkim. Remont pływalni, która odąd spełnia wymogi federacji pływackiej, kosztował około 16 mln Kč.

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, możliwy deszcz, albo deszcz ze śniegiem. Ranem mgły. Temperatura w dzień 8 – 12 st. C (w 1000 m ok. 3 st. C), nocą 1 – -3 st. C. Wiatr pñ.-wsch. 2 – 6 m na sek.

ŚRODA – Pogodnie, rano możliwe mgły. Temperatura w dzień 11 – 15 st. C., nocą 1 – -3 st. C.

Wypełnij zgłoszenie!

TRZYNIEC (man) – „Budynek roku „2005” – taką nazwę ma konkurs ogłaszany co roku przez Urząd Miejski w Trzyniecu.

Do konkursu mogą przystąpić właściciele nowo wybudowanych domów mieszkalnych oraz osoby, które poddały remontowi lub rozbudowie starsze budynki. Konkurs, który obejmuje tylko obiekty wykończone w terminie od 31 października 2004 do 31 października 2005 roku, przebiegnie, jak zwykle, w trzech kategoriach. W pierwszej sklasyfikowane zostaną domy mieszkalne, w drugiej obiekty komercyjne, a w trzeciej budynki z odnowioną elewacją. Zwycięzcy dwu pierwszych kategorii otrzymają po 40 tys. Kč, triumfator kategorii trzeciej 10 tys. Kč. Zgłoszenia można składać w Urzędzie Miasta do 31 października.

Rośnie w siłę

TRZYNIEC (man) – Spółka Huta Trzyniec-Moravia Steel została na początku października stuprocentowym właścicielem przedsiębiorstwa VVT (Vítkovice Válcovny trub). Tym samym trzyniecki zakład zostanie dostawcą nowego wyrobu – rur stalowych bez szwu.

Łączna roczna produkcja zakładu VVT wynosi bez mała 105 tys. ton. Rury znajdują szerokie zastosowanie, m. in. na rynku naftowym i gazowniczym, w dziedzinie produkcji urządzeń energetycznych oraz w sektorze przemysłu chemicznego, samochodowego, maszynowego i budowlanego.

W poszukiwaniu chochlika

CIESZYN (o) – Międzynarodowy konkurs przygotowany przez Muzeum Drukarstwa nabiera tempa. Wczoraj placówkę tę w Cieszynie polskim odwiedziło 14 dziewcząt i chłopców z 4. i 5. klasy PSP w Bukowcu. Najpierw o historii druku w Śląsku Cieszyńskim opowiedział im Karol Franek, prezentując niedawne jeszcze sposoby drukowania książek. Następnie każdy mógł sobie na specjalnej prasie odbić na pamiątkę odwiedzin znak Muzeum.

W drugiej części pobytu dzieci wzięły udział w warsztatach graficznych. Po całym Muzeum szukały chochlika drukarskiego, by go sobie na-

rysować, a następnie pod okiem Bartka Franka własnoręcznie wyryć w płytce linoleum i po nałożeniu farby – wydrukować. Ta niebawiała frajda bardzo się dzieciom podobała. Każde z dzieci mogło sobie wydrukować parę odbitek, by pokazać je w domu. Natomiast jedną, która weźmie udział w konkursie, zostawiło w Muzeum.

Przypominamy, że do połowy listopada możliwe jest jeszcze zwiedzanie i udział w warsztatach graficznych. Bliższych informacji można zasięgnąć w Muzeum Drukarstwa (w środy i piątki w godz. 9-12), ul. Głęboka 50, tel. 004833 851 16 30 lub e-mail: muzeumdrukarstwa@02.pl.

Karol Franek prezentuje dzieciom, jak działa jedna z wielu maszyn drukarskich.

NASZE MIASTA WYCHODZĄ NAPRZECIW LUDZIOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

REGION (wak) – Zdrowi nie zdają sobie sprawy, jakim problemem dla ludzi poruszających się na wózkach inwalidzkich lub o kulach może być kilka schodów, brak poręczy, a nawet wysoki próg. Niepełnosprawni nie mogą się dostać do sklepów, urzędów, banków, restauracji, przychodni, szkół, instytucji kultury. Nawet chcąc wyjść z domu, muszą prosić o pomoc w pokonaniu schodów.

O problemach tych dyskutowano na międzynarodowej konferencji pn. „Bez barier, bez granic”, która odbyła się niedawno w Karwinie. Zwracano m.in. uwagę na brak „bezbarierowych” budynków i mieszkań z prawdziwego zdarzenia, brak ofert pracy dla osób nie w pełni sprawnych, znikomą

liczbę autobusów niskokadłubowych przystosowanych do przewozu osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Brakuje miejsc parkingowych dla pojazdów wożących inwalidów.

»Łamanie barier«

Jeszcze gorzej w tej wyliczance wypadły ČD – czeskie koleje. W rozkładzie jazdy znajduje się tylko kilka pociągów wyposażonych w wagony osobowo-bagażowe z autonomicznymi urządzeniami dźwięgowymi lub wagonami osobowymi przystosowanymi do podnośników pionowych.

A jak wygląda „łamanie barier” w niektórych

miastach powiatu karwińskiego? Pierwszym miastem w powiecie karwińskim, w którym przed dziesięciu laty oddano do użytku kilkupiętrowy, „bezbarierowy” dom, był Hawierzów.

Od kilku lat w budynkach użyteczności publicznej instaluje się windy umożliwiające wjazd użytkownikom wózków inwalidzkich, a przed instytucjami budowane są pochylnie i platformy. Po mieście kursuje najwięcej w Karwinie autobusów niskokadłubowych.

Barriere architektoniczne likwidowane są także w Karwinie. Gospodarze miasta zdają sobie jednak sprawę z tego, że jest jeszcze sporo do zrobienia.

Ciąg dalszy na str. 2

TYDZIEŃ

10 - 16 X 2005

■ Przewodnicząca niemieckiej CDU, Angela Merkel, zostanie kanclerzem Niemiec. Przyszła szefowa rządu zadeklarowała wolę zakończenia rokowań koalicyjnych z SPD do 12 listopada. Gerhard Schroeder oznajmił, że nie zamierza ubiegać się o fotel ministra w nowym rządzie, nie chce jednak wycofywać się z polityki.

■ Przeprowadzone w Rumunii badania na ewentualną obecność wirusa ptasiej grypy wypadły pozytywnie. W zagrożonym regionie podjęto działania mające zapobiec szerzeniu się choroby wśród ptactwa i ludzi. Rozpoczęło się wybijanie drobiu. Unia Europejska wprowadziła zakaz eksportu drobiu z Rumunii.

■ Słowacja została wybrana przez Zgromadzenie Ogólne ONZ na niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ w latach 2006 i 2007.

■ Minister spraw wewnętrznych Syrii, generał Ghazi Kanaan, popełnił samobójstwo.

■ Chiny wystrzeliły na orbitę okołoziemską statek kosmiczny z dwoma astronautami na pokładzie. Mają oni krążyć wokół Ziemi przez 5 dni.

■ Grupa ponad stu czeczeńskich rebeliantów zaatakowała w kaukaskim mieście Nalczyk kilka obiektów rządowych. W walkach z wojskiem i policją zginęło co najmniej 120 osób, w tym 90 rebeliantów.

■ Komisja Europejska wezwała do przygotowań na wypadek pandemii ptasiej grypy. Zaapelowała o zgromadzenie zapasów leków przeciw-wirusowych i przygotowanie narodowych planów walki z możliwą epidemią.

■ Dwie pielęgniarki zatrudnione w klinice dziecięcej w Katowicach zostały zwolnione z pracy za to, że fotografowały się w czasie dyżuru z wcześniakiem, którego przedtem wyjęły z inkubatora. Incydent bada policja.

■ W Iraku odbyło się referendum na temat projektu nowej konstytucji. Według wstępnych wyników Irakijczycy opowiedzieli się za projektem.

■ Holenderska policja udaremniła w ostatniej chwili próbę islamskiego ataku terrorystycznego, którego celem miał być nieokreślony polityk holenderski w Hadze. Aresztowała sześciu mężczyzn i jedną kobietę, u których znaleziono broń i materiały wybuchowe.

■ W chorwackim Zagrzebiu odbył się XII szczyt prezydentów Europy środkowej, wschodniej i południowej. Głównym tematem obrad była integracja europejska.

■ Nieopodal Tallina został odsłonięty pomnik żołnierzy 20. Estońskiej Dywizji Grenadierów SS. Przedstawia on żołnierza w niemieckim mundurze i hełmie, z Krzyżem Żelaznym na piersi i literą „E” na rękawie. W dywizji służyło 20 tys. Estończyków.

■ W osiem dni po trzęsieniu ziemi w Pakistanie spod gruzów w pobliżu miasta Balakot wydobyto czworo żywych dzieci w wieku od kilku miesięcy do dziewięciu lat.

■ Przywódcy Hiszpanii, Portugalii i krajów latynoamerykańskich wezwali podczas summitu w Salamance do zakończenia blokady gospodarczej Kuby.

■ Papież Benedykt XVI udzielił dla TVP wywiadu z okazji obchodzonego w ub. niedzielę Dnia Papieskiego. Był to pierwszy wywiad telewizyjny papieża.

■ Dwóch Polaków znalazło się wśród dwunastu pianistów, którzy zakwalifikowali się do finału XV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. ALFRED LOTTER

Stefania Piszczyk opowiada o przeszłości i teraźniejszości polskiego szkolnictwa w Stonawie.

Nie wytrzymał konkurencji

Dokończenie ze str. 1

– Polska Fundacja Kulturalna, wydawca pisma, jest w przededniu bankructwa, wywołanego błędami w zarządzaniu i niegospodarnością. Błędy Prezesa-Dyrektora PFK, jak i całego Zarządu Powierniczego, a także niechęć do powiększenia podstawy społecznego wsparcia i kontroli nad majątkiem i pracą Fundacji, są głównymi powodami tak krytycznej sytuacji – czytamy m.in. w apelu.

Trudności finansowe „Dziennika” pogłębiły się po 1989 roku, gdy PFK po zniesieniu cenzury w Polsce przestała wytrzymywać konkurencję z wydawnictwami w kraju, a tym samym nie mogła subsydiować gazety ze sprzedaży książek. Poważny kryzys finansowy w „Dzienniku” i jego weekendowej mutacji, „Tygodniu Polskim”, powstał w latach 1995-98 i został chwilowo zażegnany sprzedażą siedziby redakcji, która przeniosła się do wydzierżawionych pomieszczeń. W 2002 roku PFK podjęła decyzję o sprzedaży własnej drukarni (Caldra House), co przyniosło jej netto 475 tys. funtów.

Działania te nie powstrzymały jednak spadku czytelnictwa, widocznego zwłaszcza po 2001 roku. Wierni czytelnicy „Dziennika” i „Tygodnia” wykuszali się, a imigranci z Polski poprzestawali na telewizji „Polonia” lub Internecie. Dzięki dostępności ty-

tułów prasy polskiej w Anglii pozostali przy nawykach czytelniczych wyniesionych z kraju, bądź też zakładali własne tytuły.

Sytuacja finansowa PFK pogorszyła się dramatycznie od początku roku, w który wydawnictwo weszło z sumą 256 tys. funtów na plusie, by po niespełna półroczu osiągnąć deficyt w wysokości 113 tys. funtów.

Powodem były wydatki na nową koncepcję i szatę graficzną „Tygodnia Polskiego”, który zamknięto w lipcu. Powierniczka PFK, Eugenia Maresch, widzi tylko dwie drogi do uratowania „Dziennika”: Albo odnaleźć tysiąc dodatkowych czytelników, albo zdobyć sto płatnych reklam tygodniowo.

Jesienny kłopot

HAWIERZÓW (wak) – Prawdziwą zimą jesieni były zawsze zwały suchych liści, zaścielające nie tylko parki, ale także pobocza dróg, chodniki, a nawet jezdnie, co podczas słotnych i mglistych dni jest bardzo niebezpieczne. Mokre liście mają do siebie, że mogą się stać przyczyną równie niebezpiecznego poślizgu, jak lód.

– Z liśćmi jest podobnie jak ze śniegiem. Muszą być na bieżąco usuwane z miejsc publicznych, wywożone do kompostowni czy też na wysypiska

Z biegiem Stonawki

STONAWA (sch) – Tak licznej grupy wycieczkowiczów Stonawa chyba już dawno nie pamięta. Z inicjatywy PTTS „Beskid Śląski” zjechało w sobotę nad Stonawkę blisko 60 osób z całego niemal Zaolzia. Stonawa stała się bowiem kolejną miejscowością, do której w ramach corocznych wycieczek krajoznawczych „beskidowcy” zawitali.

Spacer rozpoczęto od dworca kolejowego w Olbrachcicach. Trasa prowadziła wzdłuż prawego brzegu „Stonawki” z przystankiem na nowoczesnej fermie tuczników na Smółkowcu, przez legendarny Szwedzki Kopiec, Hołkowice, gdzie odwiedziono polską szkołę (o jej historii i współczesności opowiadała emerytowana nauczycielka, Stefania Piszczyk), aż po zapowiadane w nazwie wycieczki meandry rzeki Stonawki, nieopodal domu wielkiego znawcy Stonawy i lokalnego patrioty, Władysława Gałuszki.

Kolejnymi obiektami warty uwagi był 100-letni Dom Robotniczy oraz kościół katolicki pw. św. Marii Magdaleny. W drodze do Domu PZKO zatrzymano się przy grobie polskich

legionistów poległych w 1919 roku.

– Dobrze przygotowana wędrówka po Stonawie to zasługa naszych przewodników, stonawian Karola Recmanika i Władysława Gałuszki. Im należą się podziękowania, podobnie jak wójtowi Andrzejowi Febrowi oraz Tadeuszowi Kochowi z Fermy Stonawa za ufundowanie posiłku – powiedział jeden ze współorganizatorów wycieczki, notabene też urodzony w Stonawie, Alfred Lotter.

Już mogą grać

ŁOMNA GÓRNA (man) – Od początku października amatorzy sportu mogą korzystać z nowego boiska wielofunkcyjnego. Znajdujące się w miejscu byłej pływalni boisko ze sztuczną nawierzchnią o rozmiarach 44 na 24 m dostosowane zostało do uprawiania minifutbolu, siatkówki, piłki ręcznej i siatkowej oraz tenisa ziemnego. Dwumilionowy koszt pierwszego tego typu obiektu sportowego w dolinie Łomnej pokryła dotacja z ministerstwa rozwoju regionalnego.

Orkiestra tusz!

OSTRAWA (wak) – XII Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych OSTRAWA 2005, który odbędzie się w dniach od 21 do 23 października w Ostrawie, urosł do rangi najważniejszego „otwartego” turnieju orkiestr dętych w RC. Weźmie w nim udział 18 zespołów i 1500 muzyków z RC, Słowacji, Słowenii, Hiszpanii,

Holandii i Polski, którą reprezentują Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Wrzesni oraz Młodzieżowa Orkiestra Dęta „Grandioso” z Radomia. Oprócz występów w sali DK orkiestry dęte wystąpią przed megamarketem „Carrefour” (21. 10. godz. 17.00 oraz 22. 10. o godz. 11.00), w sobotę (21. 10., godz. 10.30 oraz 22. 10. o godz. 13.00) przed centrum handlowym Shopping Park Avion (tutaj przewidziano koncerty orkiestr z Hiszpanii oraz Polski).

Podczas Festiwalu można będzie kupić instrumenty muzyczne firmy „Amati”, a także skorzystać z usług bezpłatnego serwisu.

Łamanie barier

Dokończenie ze str. 1

Niepełnosprawni mieszkańcy narzekają m.in. na brak miejsc parkingowych oraz na wysokie krawężniki, które trudne są do pokonania osobie na wózku inwalidzkim.

Projekt pn. „Bezbarierowa trasa” przygotowuje Orlowa. W latach 2006-2007 w centrum i na obrzeżach miasta zlikwidowane zostaną bariery architektoniczne w instytucjach państwowych i publicznych. Dotyczy to m.in. Urzędu Miejskiego, Policji Miejskiej przy ul. Wyzwolenia, Domu Kultury i Młodzieży, Szkół Podstawowych, Domu Dzieci i Młodzieży, placówki służby zdrowia przy ul. Masaryka oraz domu opieki społecznej. W planie przewidziano również zakup niskokadłubowego autobusu.

Niebawem wrócą tu dzieci

BUKOWIEC (kor) – Zakończył się rozpoczęty w sierpniu br. remont kapitalny budynku polskiego przedszkola. W piątek, podczas wizji lokalnej, przedstawiciele władz gminy odkryli kilka drobnych usterek, które powinny zostać usunięte do końca tego tygodnia. Przedszkolaki, które na czas remontu korzystały z lokali zastępczych w budynku polskiej podstawówki, powrócą do siebie na początku listopada.

– Podczas remontu w pomieszczeniach położono nowe podłogi i tynki, to wszystko musi teraz porządnie wyschnąć. Poczekamy zatem do końca miesiąca – wyjaśnia zastępca

wójta, Petr Jalowiczor. Pochodzący z początku ub. wieku budynek został m.in. zabezpieczony przed wilgocią i docieplony, wzmocniono też jego fundamenty. Budowlani wymienili ponadto okna, dach, przeprowadzili remont instalacji elektrycznej i wodociągu, odnowili elewację. Przedszkole ma też nowe łazienki i ubikacje, wykonane zgodnie z przepisami obowiązującymi w całej Unii Europejskiej.

Na remont przedszkola, który zrealizowała jabłonkowska firma „Resa”, wieś otrzymała dotację z resortu finansów w wysokości 3,15 mln Kc.

Ciekawostki

Diabły dla Duńczyków

Australia zapowiedziała, że przekaże 2 diabły tasmańskie zoo w Kopenhagie, by uczcić narodziny pierwszego dziecka pochodzącej z Tasmanii księżnej Mary i jej męża, duńskiego następcy tronu Frederika. Poza tym przygotowano dwa inne prezenty – zabytkowy tramwaj i cenne wydanie książki. Diabły tasmańskie to ssaki z rzędu torbaczy przypominające wyglądem niedźwiadki, objęte są ochroną. Władze stanu Wiktorii, gdzie w swoim czasie obecna księżna Mary, a wówczas Mary Donaldson pracowała w firmie reklamowej, chcą przekazać w darze zabytkowy tramwaj. Ten prezent będzie wyeksponowany w Duńskim Muzeum Tramwajów. I jeszcze jeden prezent od rządu Australii: pierwsze wydanie australijskiej książki dla dzieci „Snugglepot and Cuddlepie” autorki May Gibbs (1887-1969).

Walczą relaksując

Poduszki grające relaksujące melodie wysłała duńska armia swoim żołnierzom stacjonującym w Iraku i Kosowie. Poduszki mają pomóc w walce ze stresem i napięciami. Mamy nadzieję, że przyniosą one żołnierzom chwilę wytchnienia w stresującym otoczeniu – powiedział szef wydziału dowodzenia i psychologii Królewskiego Kolegium Obrony w Kopenhagie, Henrik Lundstein. Nazwana „MusiCure” poduszka ma wbudowane głośniki, do których podłączony jest odtwarzacz plików muzycznych mp3. Nagrania na ogół skomponowane są z lekkich dźwięków, którym towarzyszy szmeranie wody i śpiew ptaków. Oprócz lekarzy i psychologów, wśród jej twórców był kompozytor oraz oboista Niels Eje. Wcześniej podobne poduszki znalazły się w duńskich szpitalach. Ich sukces zdecydował o zastosowaniu ich w armii.

W Iraku stacjonuje 540, a w Kosowie 340 duńskich żołnierzy.

Pójdą do kina

Ponad 20 lat od wprowadzenia w Arabii Saudyjskiej zakazu publicznych pokazów filmów ruszy w tym kraju pierwsze kino, ale wyświetlane w nim będą jedynie kreskówki. Pierwsza sala kinowa dla kobiet i dzieci otwarta zostanie w hotelu w Rijadzie w dniu święta Id al-Fitr, kończącego muzułmański miesiąc postu ramadan. W tym roku przypadnie ono 2 lub 3 listopada. Niedzielny dziennik arabski „Al-Hayat” doniósł, że sala będzie mogła pomieścić 1,4 tys. widzów. Każdego wieczoru będą się odbywały 3 godzinne seanse animowanych filmów zagranicznych z arabskim dubbingiem. W ciągu dwóch pierwszych tygodni pokazy mogą przyciągnąć ponad 50 tys. osób. „Al-Hayat” pisze, że projekt jest wstępem do powstania w

Arabii Saudyjskiej „prawdziwych” kin.

Planeta niewyspanych

Na zwalczanie bezsenności Amerykanie wydają więcej niż na wojnę w Iraku. Wedle danych Światowej Organizacji Zdrowia, na bezsenność cierpi prawie połowa mieszkańców globu. Bezsenność nie jest oczywiście przypadłością współczesnej cywilizacji, choć jej skala wciąż się zwiększa. Według badań dr. Meira H. Krygera, byłego szefa Amerykańskiej Akademii Medycyny Snu, odsetek osób dotkniętych bezsennością zwiększył się w ciągu ostatnich 40 lat o 10%. O bezsenności pisał Szekspir w „Makbecie” i „Henryku IV”. Cierpiał na nią m.in. pisarz Franz Kafka. Bezsenność ma już nawet męczenników-ikony, jak Marilyn Monroe. Na bezsenność ma też pomagać aromaterapia, specjalna dieta, kojące kolory we wnętrzach, muzyka oraz „nasenne” kosmetyki.

»CZERWONA LATARNIA« CZY PRZYBYTEK KULTURY?

Pierwszy Dom Robotniczy na Śląsku Cieszyńskim

STONAWA (sch) – Sto lat temu z wielką pompą otwierano w Stonawie pierwszy na Śląsku Cieszyńskim Dom Robotniczy. Niedzielną uroczystość odsłonięcia na jego froncie tablicy upamiętniającej owo wydarzenie odbyła się już w o wiele skromniejszym gronie, wszak miejscowy Dom Robotniczy dawno przestał być ośrodkiem gminnej kultury i oświaty, pozostając najwyżej pomnikiem tamtych niełatwych dla robotnika czasów.

Odsłonięcia ufundowanej przez gminę polsko-czeskiej tablicy dokonał wójt wioski, **Andrzej Feber**. Doniosłość chwili podkreślili swoją obecnością prezes ZG PZKO, **Zygmunt Stopa**, członkowie stonawskiego Koła Umundurowanych Górników, śpiewem zaś chór mieszański „Stonawa”.

Po raz drugi pieśń chóralna zabrzmiała nad grobem stonawskiego działacza robotniczego, **Alojzego Bonczka**, którego pamięć uczczono złożeniem kwiatów. Jego sylwetkę przedstawił **Bohdan Prymus**.

Ciąg dalszy spotkania w miejscowym Domu PZKO (o sprawny przebieg tej części imprezy zadbało stonawskie MK PZKO z prezes **Henryką Żabińską**) miał charakter dyskusji historyczno-wspomnieniowej. Historyk **Stanisław Zahradnik** przybliżył obecną sytuację, jaka panowała na Śląsku Cieszyńskim w czasach masowego zakładania Domów Robotniczych (po stonawskim Domu Robotniczym takich domów wybudowano jeszcze 23). Ich inicjatorami były zazwyczaj polskie środowiska robotnicze, toteż

16 Domów Robotniczych na tym terenie było polskich, dwa polsko-czeskie, a tylko 6 czeskich. Zakładane na bazie spółdzielczej, budowane niemalże z „niczego”, pełniły rolę nie tylko przybytków ówczesnej lewicy, ale też kultury i oświaty. Dziś różne są ich losy...

O historii budowy oraz całego wieku istnienia stonawskiego Domu Robotniczego (zwanego również Czerwoną Latarnią) opowiadał inicjator uroczystości stulecia, a zarazem autor wystawy poświęconej temu tematowi, **Władysław Gałuszka**. Rozpoczął od założenia w 1896 roku pierwszego Stowarzyszenia Spożywczego dla Robotników i Rolników w Stonawie, przez „wyścig” budowniczych Domu Robotniczego z budowniczymi kościoła katolickiego po drugiej stronie drogi, aż po lata świetności z żywą działalnością organizacji społecznych (przez długie lata mieli tu m.in. siedzibę esperantyści, co znalazło wyraz wśród prezentowanych na wystawie materiałów).

Obecne czasy zdają się nie sprzyjać Domom Robotniczym, choć w niektórych miejscowościach wracają one do dawnej świetności (np. w Olbrachcicach) lub nawet ją przewyższają (Sucha Górna). Pierwszy na Śląsku Cieszyńskim Dom Robotniczy nie ma na razie tyle szczęścia. W liczącej 1900 mieszkańców gminie, gdzie funkcję miejscowego ośrodka kultury pełni Dom PZKO (i chwała mu za to), zdaje się nie być zapotrzebowania na równie dobrze prosperujący Dom Robotniczy.

FOT. BEATA SCHÖNWALD

Stefania Piszczyk składa kwiaty na grobie przywódcy robotniczego, **Alojzego Bonczka**, pod płotem cmentarza, gdzie grzebano dawniej ludzi niewierzących lub samobójców.

Duże zainteresowanie wzbudziła wystawa przygotowana z okazji 100-lecia Domu Robotniczego w Stonawie.

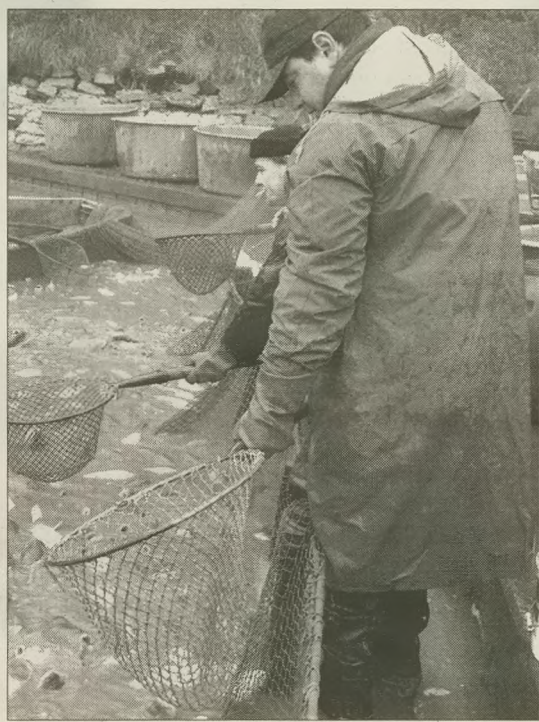
Rybne żniwa

RYCHWAŁD (wak) – Chociaż do świąt Bożego Narodzenia zostało jeszcze sporo czasu, dla pracowników zakładu rybnego w Rychwałdzie to najgorętszy okres w roku. Firma prowadzi właśnie wylów ryb, które trafiają na wigilijne stoły. Mają już za sobą wylów z kilku stawów, dwóch w Rychwałdzie oraz jednego w Karwinie. W październiku do sieci trafiają jeszcze karpie z bogumińskiego stawu Zabłocki, a w listopadzie z karwińskich – Olszowy i Lipowy. Ostatnie przed świętami odłowy odbędą się w połowie grudnia.

Pracownicy rychwałdzkiego przedsiębiorstwa niechętnie mówią o skali prowadzonego biznesu, nie chcą nawet zdradzić techniki zabezpieczenia

stawów. Boją się złodziei. Na facetów z pojedynczymi wędkami już nawet nie reagują. Groźni są ci, co przyjeżdżają z sieciami i innym, profesjonalnym sprzętem. Obawiają się też grudniowej pogody. Jeśli bowiem mróz zetnie stawy, ryby się poduszą.

Hodowla i handel rybami stałyby się nudne, gdyby ograniczano się do jednego gatunku. Dlatego systematycznie wprowadza się do hodowli coraz to nowe gatunki. Obecnie w 53 stawach zajmujących 400 ha powierzchni rychwałdzka firma ma prawie wszystkie co smaczniejsze gatunki. Rybne żniwo jest obfite. Na świątecznym stole ryb nie powinno więc zabraknąć.

FOT. FRANCISZEK BACON

oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Jan Raszka (24 V 1871-23 XI 1945) należał do tych Zaolzian, którymi chętnie się szczycimy. „Pamiętnik” zakonchany w tej ziemi utalentowanego rzeźbiarza i gorącego patriotę został wydany z rzeźbą „Ślązaczki” na obwolicie; umieszczona na cokole pod Wzgórzem Zamkowym w Cieszynie, przypomniawszy zniszczony przez hitlerowców pomnik „Legionistom Śląskiemu Poległym za Polskę”.

Rad jestem tej publikacji, gdyż nie pamiętam żadnej pracy źródłowej na temat Jana Raszki. Pisano o Rasce Józefie z Bystrzycy – fotografiku i malarzu-amatorze,

dopiero w roku Tysiąclecia Polski, kiedy szliśmy pod górę na cieszyński Rynek, zauważyłem przez zarośla po prawej stronie wzgórza nad ul. 3 Maja pomnik Mieszka I (1932), często wspominano też plaketę ze studni Trzech Braci, na morawskim Bouzowie zaś pozostała płaskorzeźba: „Cud różany św. Elżbiety”, poświęcony arcyksięciu Eugeniuszowi. Bo też już w Cieszynie, w trakcie studiów gimnazjalnych, pokumał się rzeźbiarz z Zamkiem i Komorą, wyżsi urzędnicy lubili bowiem uchodzić za znawców sztuki, stąd zapraszali Raszke do nadleśnictwa w Łomnej na wakacyjne pobytu. To one pozwoliły rzeźbiarzowi poznać także okolice Jabłonkowa aż po Trójwieś i Czadecę. Wspominajmy tu obraz „Swaty u Jacków w Jabłonkowie”.

Jan Raszka urodził się w Ropicy. Jego ojcem był Jan Raszka z Lyżbic (ur. 1844, zm. 1914 w Boguminie), mat-

ką Maria (ur. 1843 w Kocobędzu, zm. 1914 w Boguminie). Ród Raszków wywodził się z bystrzyckich wójtów. Ojciec, wspomnieliśmy, był kolejarem, stąd rodzina mieszkała w dzieciństwie rzeźbiarza w Porębie „u siedłoka Kani”, następnie w Rychwałdzie i Wierzbicy. Nauki podstawowe pobierał młody Jan w Pudłowie i Boguminie. Pierwszą rzeźbą artysty był kotek wycięty z przypadkowej trójkątnej deseczki. Naukę w szkole średniej podjął w polskim gimnazjum cieszyńskim. Natomiast studia artystyczne, malar- larskie, w wiedeń- skiej Akademii Sztuk Pięknych.

Przedtem poznał Kraków, z językiem włoskim półwysep Apeniński, następnie Paryż z Londynem. Pociągał go przemysł artystyczny – stosowany. W maju 1902 r. podjął prace dla Katedry na Wawelu. Później związał się z legionami (liczne plakiety i medale wyższych oficerów z Piłsudskim na czele) oraz z uruchamianiem krakowskiej Szkoły Przemysłu Artystycznego (został jej dyrektorem). Jeśli idzie o walory literackie „Pamiętnika”, frapuje jego Część I (1871-1918); Część II (1918-1939) była pisana w pośpiechu i czyni wrażenie fragmentaryczne. Do szczególnie cenionych prac Raszki należy Pomnik Czynu Legionowego w Kielcach. Prace nad pomnikiem cierlickim (z Czechem Juliuszem Pelikanem) przerwały ówczesne spory dotyczące proboszcza kościelniczego. Pozostał więc jedynie „Lotnik” Pelikana zdobycy dzisiaj Żwirkowisko.

Pierwsze przeprowadzki

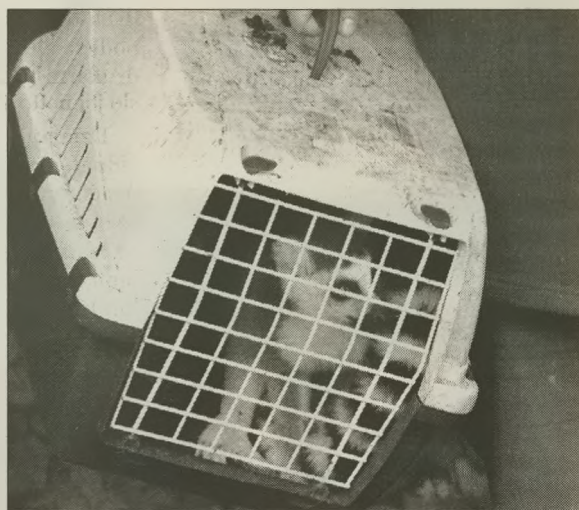
OSTRAWA (wak) – W ostrawskim zoo rozpoczęto przeprowadzkę zwierząt do ocieplanych pomieszczeń. W pierwszej kolejności z pobytem na świeżym powietrzu musiały pożegnać się wrażliwe na chłód lemury – katta, wari i czarne. Do klatek, w których były przemieszczane, wabiono je różnymi smakołykami, bo nie bardzo chciało im się opuszczać ulubioną przez nie egzotyczną wysepkę.

Lemury to ssaki żyjące dziko tylko i wyłącznie na Madagaskarze. Żywią się prawie wszystkim, no i są jedynymi ssakami poza człowiekiem, które mają niebieski kolor oczu. Lemurami nazywano w starożytnym Rzymie złośliwe duchy zmarłych. Podczas jedzenia siedzą wyprostowane, trzymając pokarm w dłoniach. Wydają bardzo charakterystyczny i bardzo głośny okrzyk, który bez żadnej przesady można porównać do przeraźliwego śmiechu szaleńca. Wywie- ra on naprawdę pio-

runujące wrażenie; kto bez przygotowania usłyszy taki okrzyk w ogrodzie zoologicznym, szuka zwykle osoby, która tak przeraźliwie i głośno się śmieje. Śmiech urywa się nagle, jak się rozpoczyna – pozornie bez żadnej przyczyny.

Zwierzęta te należą do jednego z gatunków, które są na wyginieciu. W europejskich ogrodach zoologicznych jest ich zaledwie setka.

Ostrawski ogród zoologiczny otwarty jest w październiku w godz. od 9 do 18.

Lemur z gatunku katta opuszcza letni wybieg. Zimą spędzi w ocieplonym pomieszczeniu.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

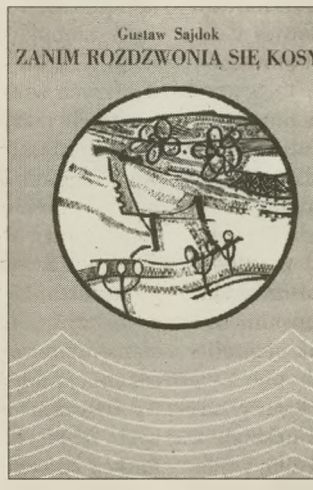
»Książka Zaolzia«

Zbiorek „Zanim rozdzwonią się kosy” Gustawa Sajdoka wydał ostrawski Profil w 1975 roku. Tomik poezji stanowi debiut pisarski autora i – jak napisano w króciutkim omówieniu zbioru – „krag problemów nurtujących poetę jest niewielki, ogranicza się przede wszystkim do spraw rzadko wychodzących poza stosunek do żony, dzieci oraz skrawka ziemi, przekazanej mu w spuściznie”. Tomik ukazał się w nakładzie 700 egzemplarzy.

Kolejna książka Sajdoka to wydany w wydawnictwie Profil „Zaczarowany młyn” tematycznie odbiegający od debiutanckiego zbioru i jest przeznaczony przede wszystkim dla dzieci. W pierwszej części poza tytułowym „Zaczarowanym młynem” zebrano proste wierszyki o zwierzątkach i przedmiotach świata dziecięcego, druga część to wiersze-zagadki, których bohaterami są zwierzęta. Jak przystało na książkę dla dzieci, jest bogato ilustrowana przez Evę Šedivą. Tomik ukazał się w roku 1987 i miał dwie wersje – polską w nakładzie 2000 egzemplarzy i czeską pod tytułem „Kouzelný mlýnek” w tłumaczeniu Karla Vůjtko w nakładzie 4500 egzemplarzy.

Uzupełnieniem działalności wydawniczej Gustawa Sajdoka są niewielkie tomiki wydane nakładem ZG PZKO – „Korzenie” (1980) i zbiorów aforyzmów „Świat do góry nogami”.

KONGRES ZAMKNIĘ 30-LECIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA MEDYCZNEGO

Na stopie naukowej i towarzyskiej

Na temat 30-lecia Polskiego Towarzystwa Medycznego w Republice Czeskiej i obchodów tego jubileuszu „Głos Ludu” rozmawia z prezesem PTM, dr. Janem Karczmarczykiem, dyrektorem ds. leczenia Mlejskiego Pogotowia Ratunkowego w Ostrawie.

30 lat to szmat czasu w historii organizacji społecznej. Co ten okres oznacza dla Polskiego Towarzystwa Medycznego?

Jesteśmy jedną z najstarszych tego typu organizacji polonijnych na świecie. Tak długim okresem działalności mogą się szczycić tylko towarzystwa lekarskie w Londynie i Chicago. Jesteśmy już zatem wiekowym tworem. Co warto podkreślić, nasza działalność w całym tym 30-leciu była regularna, nie była przerywana zmianami ustrojowymi i innymi, które zachodziły w tym czasie. Dziesięć razy w roku w pierwszy piątek miesiąca, prócz wakacji, członkowie Towarzystwa schodzą się na regularnych spotkaniach przy przeciętnej frekwencji dwudziestu osób. Zważywszy, że baza członkowska wynosi około 150 osób, schodzi się nas stosunkowo sporo.

Na czym polega nasza działalność? Po pierwsze, chodzi o to, aby ludzie spotykali się, a po drugie, żeby dowiedzieli od kolegów-specjalistów nowości z poszczególnych dziedzin medycyny. Choć nie tylko. Bo od kilku lat w naszym środowisku obowiązuje zasada, że nie wszystkie spotkania powinny być stricte naukowe, lecz mają też być poświęcone innym dziedzinom życia. Jesteśmy bowiem otwartym Towarzystwem, stąd naszymi członkami są nie tylko lekarze i inni pracownicy służby zdrowia, ale też weterynarze i osoby postronne, związane z całkiem innymi branżami. Wystarczy, że są sympatykami naszego środowiska medycznego. Z takiego

układu wywodzi się zatem zakres tematyczny naszych piątkowych spotkań. Są więc także spotkania w teatrze, wieczory z poezją, spotkania o charakterze sportowym i nieformalne z członkami rodzin.

Zwieńczeniem 30-lecia PTM ma być trzydniowy Kongres PTM. Przy jakiej frekwencji uczestników on się odbędzie? I kto ma prawo wziąć udział w tej imprezie?

Kongres odbędzie się 21 i 22 października w hotelu „Steel”. Zakładamy, że przyjdzie cała baza członkowska i zaproszeni goście. Zresztą prawo udziału mają też inne zainteresowane osoby, lecz muszą się liczyć z tym, że uczestnictwo, jak w każdym tego rodzaju Kongresie, obwarowane jest odpłatnością. Związane to jest z kosztami organizacyjnymi. Każdy z uczestników otrzyma też gratis publikację okolicznościową „30 lat PTM-PSZ”, która jest niejako ciągiem dalszym wydanej przed sześciu laty książki „Dr Olszak i jego następcy”. Opłata rejestracyjna wynosi 700 koron. Każdy sam oceni, czy warto mu za te pieniądze spotkać się z kolegami na stopie naukowo-towarzyskiej i z osobami publicznymi z różnych dziedzin życia, znanymi z pierwszych stron gazet i ekranu telewizyjnego... Ale co najważniejsze, Kongres ma program naukowy i jako taki odbywa się pod egidą Czeskiej Izby Lekarskiej. Dla lekarzy jest to ważne, gdyż udział w Kongresie będą mogli

zaliczyć jako uczestnictwo w dwudniowej konferencji naukowej.

Co więc znajdzie się w programie naukowym Kongresu?

Tematy są bardzo różnicowane. Na wstępie Krzysztof Brożek opowie o historii PTM, po czym odbędzie się sesja naukowa, podczas której referaty wygłoszą m.in.: prof. Zbigniew Domosławski z Wrocławia („Jan E. Purkyně – symbol więzi czeskiej i polskiej kultury medycznej”), prof. Jerzy Woy-Wojciechowski z Warszawy („Medycyna i muzyka, czyli sztuka i cierpienie”), dr Ewa Wojdyła-Osiatyńska z Rybnika („Nowoczesna profilaktyka uzależnień”), prof. Barbara Zahorska-Markiewicz z Katowic („Jak zapobiegać otyłości?”), prof. Rajko Doleček z Ostrawy („Reakcja organizmu bezpośrednio po urazie w traumatologii”), doc. Štefan Farský z Pragi („Profilaktyka chorób naczyniowo-wieńcowych”), prof. Krzysztof Bielecki z Warszawy („Powikłania po operacjach na jelicie grubym”), dr Stanisław Czudek z Nowego Jiczyna („Onkologia jelita grubego”), doc. Bogusław Chwajol („Aktualna sytuacja w służbie zdrowia”) i „Rak prącia”).

Nie jest to więc kongres monotematyczny. Nie może takim być z uwagi na fakt, że i nasze comiesięczne spotkania dotyczą różnych dziedzin.

A jak po Kongresie będzie wyglądać szara codzienność PTM-u?

Uważam, że zasadniczo nie będzie się ona różnić od dotychczasowej. Chociaż – kto wie – może Kongres podsunie nam jakieś nowe kierunki

Jan Karczmarczyk, prezes PTM: „Kongres ma program naukowy i jako taki odbywa się pod egidą Czeskiej Izby Lekarskiej...”

działania... Na pewno jednak jeszcze bardziej zaangażujemy się w rozwój współpracy transgranicznej, z Polską przede wszystkim. Pomożemy też Polskiej Izbie Lekarskiej w nawiązaniu kontaktów z partnerem w Czechach.

Dziękuję za rozmowę.

KAZIMIERZ SANTARIUS

Andrusów »złote gody«

Dokończenie ze str. 1

Do jubilatki ustawiła się długa kolejka. Na jej czele stanęli prezes MK PZKO Skrzeczów, **Tadeusz Guziur**, dziękując za *tysiące prób i setki występów*, oraz prezes ZG PZKO, **Zygmunt Sto-**

pa, ze srebrną Oznaką Związkową dla jubilatki, dalej przedstawiciele zaopieczonych polskiego Grodkowa, Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego, okolicznych Kół pezetkaowskich oraz miasta Bogumina z bardzo konkret-

nym prezentem – czekiem opiewającym na 5 tys. Kc. Jako ostatni do składających życzenia dołączył kierownik polskiego zespołu estradowego „Lwowska Fala”, **Edward Sosulski**. Prezent w postaci wspaniałego koncertu złożył jednak nie tylko obchodzącym pięćdziesiątkę „Andrusom”, ale całej widowni.

Bo rzeczywiście było na co popatrzeć i było czego posłuchać. Przede wszystkim zaś owej śpiewnej lwowskiej polskiej mowy – czy to już w pełnej sentymentu recytacji, czy w dowcipnej konferansjerce samego szefa Sosulskiego, absolutnie profesjonalnie wykonywanych pieśni (brawa dla solistek), a także utworów wykonywanych na kontrabasie, akordeonie oraz banjo. Jednym słowem do Bogumina zjechał w ów sobotni podwieczór autentyczny Lwów ze swoim niepowtarzalnym folklorem, patriotyczną nutą i niespożytą energią. Uczestnicy skrzeczno-bogumińskiej imprezy mogą zaś odczuwać podwójną satysfakcję – raz ze wspaniałego koncertu, a dwa z faktu, że to właśnie dla nich „Lwowska fala” po raz pierwszy zagrała poza granicami swojego kraju i Polską.

Kapela „Lwowska Fala” pokazała klasę.

PRZEGLĄD CIESZYŃSKIEJ PIEŚNI LUDOWEJ IM. STANISŁAWA HADYNY

Zaolziańscy śpiewacy zachwycili

WISŁA (mro) – Rozśpiewana młodzież zaolziańska zachwyciła jury XI Przeglądu Cieszyńskiej Pieśni Ludowej im. St. Hadyny, który odbył się w kinie „Marzenie” w Wiśle 14 października. Reprezentanci Zaolzia otrzymali najwięcej nagród w kategorii duety, a także zdominowali kategorię solistów (w której jednak nie przyznano głównych nagród).

Jury na czele z prof. **Danielem Kadłubcem** powołane przez organizatorów – Wiślańskie Centrum Kultury i Informacji, Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” oraz Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica” w kategorii duety przyznało pierwszą nagrodę **Barbarze Łakocie** i **Ewie Farnej** z PSP w Wędrzynie. Drugie miejsca zajęli reprezentanci Wiśły – **Justyna** i **Jonatan Samiec** ex aequo z **Magdą Hławiczką** i **Urszulą Jachnicką** z PSP Jabłonków. Na trzecim miejscu w kategorii duetów uplasowały się siostry **Anna** i **Natalia Drong** pochodzące z Jabłonkowa.

W kategorii solistów głównych nagród nie przyznano, natomiast wyróżnieni zostali **Jolanta Kowalczyk** z PSP Gnojnik, **Jolanta Szwed** z PSP Karwina, **Olek Vajda** z PSP Jabłonków, **Tomasz Wałach** z PSP Gnojnik, **Kata-**

ryna Mikesz z PSP Karwina, **Izabela Drong** z Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszylinie i **Radka Brzezna** z karwińskiej filii Polskiego Gimnazjum oraz **Natalia Drong** z PSP Jabłonków.

Występujące w kategorii zespołów „**Gizdy**” z PSP Karwina, „**Torka**” z PSP Jabłonków oraz „**Crescendo**” z PSP Bystrzycy wraz z pozostałymi dwoma zespołami z Kaczyc i Katowic otrzymały równorzędne II miejsce.

Nagrodami w konkursach były wydawnictwa albumowe o regionie śląskim, albumy i foldery ZPiT „Śląsk” oraz nagrody pieniężne.

Szef jury IX Przeglądu Daniel Kadłubiec powiedział: *Zaolzie zdominowało licznie przegląd. 80 procent jego uczestników pochodziło właśnie z Zaolzia. O czym to świadczy? O tym, że śpiew, muzyka ludowa jest ważnym elementem narodowotwórczym, a nasze szkoły doskonale rozumieją ten fakt i to, że śpiew jest składnikiem ogólnego wychowania estetycznego, ogólnohumanistycznego rozwoju, bogacenia osobowości. Zaolzie zdaje sobie sprawę z funkcji śpiewu i muzyki oraz tradycji ludowej, dzięki którym i My, Polacy na Zaolziu, ostaliśmy się.*

Nad urodzinowym tortem życzenia urodzinowe złożyli Janowi Pyski (z prawej) m.in. Karol Suszka, Kazimierz Kaszper i Jola Filipek-Czepiec.

KWIATY, MUZYKA I WIERSE DLA JANA PYSKI

Urodziny »Pod Pegazem«

JABŁONKOW (kor) – Chrząst najnowszy tomiku poetyckiego **Jana Pyski** „Kamyki światła” był punktem kulminacyjnym piątkowego wieczoru w jabłonkowskim Domu PZKO, którym przyjaciele z całego Zaolzia, a nawet z Ołomuńca, uczcili 80. urodziny nawiejskiego poety, nauczyciela i społecznika.

Jan „z Potoków” Pysko jest od samego początku jednym z gospodarzy Kawiarenki „Pod Pegazem”, stąd urodzinowe spotkanie odbywało się właśnie pod ogromnym obrazem uskrzydłonego konia, symbolem tej literackiej kawiarenki. Benefis poety prowadzili **Stanisław Gawlik**, **Karol Suszka** i **Kazimierz Kaszper**. A że Pysko zawsze się przyznawał do swoich góralskich korzeni, gospodarze wieczoru zaprosili na benefis poety aż dwie kapele góralskie, które często bywały gośćmi „pegazowskich” wieczorów. Jako pierwsza zagrała kapela zespołu „Zaolzi” pod kier. **Joli Filipek-Czepiec**, po nich zaś gości bawiła „Nowina” („prymista” **Piotr Byrtus**).

O tym, że bohater wieczoru od lat związany jest z amatorskim ruchem teatralnym, przypomniał gwarowy skecz „Randka na rymby”, który przedstawili młodzi aktorzy z dolnośląskiego Klubu Młodych. Natomiast do lat spędzonych przez Pyskę za katedrą nawiązał recital Chóru Nauczycieli Polskich pod batutą **Alojzego Suchanka** (nb. rówieśnika Jubilatki).

Chociaż debiut poetyki J. Pyski zaliczył dopiero w połowie lat 80, jest on poetą znanym również w Polsce i Czechach... O poezji Jubilatki mówił K. Kaszper, sporą porcję wierszy przedstawił zaś K. Suszka.

Zanim pokrojono urodzinowy tort i do Jubilatki podeszli przyjaciele z życzeniami, kwiatami i prezentami, odbyły się dwa chrzty. Jako pierwszy szampańskim skropiono najnowszy tomik Pyski (rodzicami chrzestnymi byli wójt Nawisia, **Lenka Husarowa**, i jej zastępczyni, **Ilona Klusowa**, oraz przyjaciel, emerytowany nauczyciel i dyrektor jabłonkowskiej PSP, **Jan Cieślak**). Później Suszka i Kaszper wręczyli Jubilatowi płytę kompaktową z jego wierszami – nagrałą w studiu Teatru Cieszyńskiego.

– Nie ma takich słów, którymi mógłbym podziękować wam, przyjaciele, za taki piękny wieczór. Jestem szczęśliwy, że mogłem dożyć tego wieczoru, tak wspaniałej uroczystości, która odbywała się w moim pięknym Jabłonkowie, pod tym moim ukochanym Pegazem – zakończył swój benefis J. Pysko.

Trzeba marzyć tak,
jakby się miało żyć
całą wieczność.
I żyć tak, jakby się
miało umrzeć jutro.
James Dean

Zaolziacy w Internecie

Wrześniowe wydania niektórych witryn internetowych prezentują m.in. twórczość zaolziańskich pisarzy.

Prestiżowa Panorama Kultur (www.pk.org.pl/ppk/00/ppk.asp), która śledzi zjawiska literacko-artystyczne i kulturalne w Europie Środkowo-Wschodniej i na Bałkanach, sporo miejsca poświęca twórczości Renaty Putzlacher. Obok kompletnego bodajże zestawu jej przekładów późnej poezji i piosenek Karla Kryla znajdują się tam również: informacje o płycie *Cafe Avion* i o *Cieszyńskim niebie* na CD oraz recenzje *Cieszyńskiego nieba* autorstwa Ewy Ciszewskiej i Sławka Wójcika.

W tym samym wydaniu Panoramy Kultur pomieszczono – wprowadzony już w lutym – bardzo obszerny wybór „felietonów” Agaty Szczuki z wydanej z okazji Kongresu Polaków w RC książki *Oczy zachodnie, oczy wschodnie, czyli U nich nie kak u nas*. Wybór opatrzone fragmentami wywiadu *Kawior i kaszanka*, jakiego autorka udzieliła „Głosowi Ludu” w ramach promocji książki.

Z kolei wrześniowe wydanie kwartalnika literacko-artystycznego *Pobocza* (<http://pobocza.pl>; witryna o podobnym do Panoramy Kultur zasięgu geograficznym, ale objętościowo znacznie skromniejsza) przynosi wiersze **Franciszka Nastulczyka**: *cisza, błąd, schronienie i x x x (leżą na ziemi)* oraz notę o autorze. Nastulczyk jest jednym z redaktorów *Poboczy*. (k)

Członkowie jury

Vera Gornostaeva (Rosja), Lidia Grychtołówna, Adam Harasiewicz, Krzysztof Jabłoński, Andrzej Jasiński (wszyscy Polska), Choong-Mo Kang (Korea), Vladimir Krainev (Rosja), Hiroko Nakamura (Japonia), John O'Connor (Irlandia), Janusz Olejniczak, Piotr Paleczny (Polska), John Perry (USA), Sergio Perticaroli (Włochy), Ewa Poblócka (Polska), Bernard Ringeissen (Francja), Regina Smendzianka, Józef Stempel (Polska), Dang Thai Son (Wietnam), Arie Vardi (Izrael), Fanny Waterman (Wielka Brytania).

emioła

Nr
198

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 13. 10. 2005

Koncertem inauguracyjnym rozpoczął się 2. 10. w Warszawie XV Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina. Po dwóch etapach wybrane grono dwunastu finalistów przystę-

puje dziś do rywalizacji finałowej, która zakończy się 21. 10. Publikujemy kilka wybranych opinii prof. Andrzeja Jasińskiego, przewodniczącego jury.

Artysta wspólnym dobrem ludzkości

Charakter do Chopina

Nasze konkursy są dla tych pianistów, którzy szczególnie rozumieją i czują muzykę Fryderyka Chopina. Wydaje mi się nawet, że najpiękniej mogą ją grać jedynie osoby o specyficznych cechach charakteru. Są często dalekie od przebojowości.

Trudno grać i niełatwo oceniać

Tak jak nie jest łatwe wykonanie utworów Chopina, niebędące przecież jedynie popisem pianistycznej wirtuozerii, trudne jest również ocenianie grających jego kompozycje. Łatwiej jest oceniać np. interpretacje utworów Prokofiewa czy Liszta. Podczas jednego z Konkursów Marguerite Long w Paryżu nagroda za najlepsze wykonanie utworu Chopina świetnie zagranego przez uczestnika w ogóle nie została przyznana. Nie było zgodności wśród oceniających. Również w USA, podczas Konkursu Van Cliburna zaobserwowałem, że uczestnik bardzo dobrze grający Chopina był czasem gorzej oceniany niż za wykonania utworów innych kompozytorów. Mimo że zagrał cały program równie dobrze. A więc Chopina jest trudno grać, ale i niełatwo oceniać.

Ekspansja Dalekiego Wschodu

Na największych konkursach świata nagrody zdobywają często pianiści chińscy albo japońscy czy koreańscy. Zwycięzcy reprezentujący inne państwa niejednokrotnie noszą azjatyckie nazwiska. Laureaci są też coraz młodszy. To dość powszechne zjawisko, świadczące o ekspansji młodzieży z krajów wschodu do Europy i Ameryki. Na Dalekim

Dworek Fryderyka Chopina w Żelazowej Woli.

Wschodzie ceni się kulturę, ludzie są szczególnie wrażliwi na piękno przyrody i poezji. Być może między innymi dlatego muzyka Chopina tak silnie oddziałuje na ich psychikę. Dodajmy, że są oni ludźmi niesłychanej pracowitości i determinacji w osiąganiu wytyczonych celów. Wydaje mi się nawet, że poprzez swoją pozytywną ekspansję na zachód ci młodzi artyści mogą dawać dobry przykład rówieśnikom na zachodzie.

Każdy ma swojego Chopina

Muzyka Fryderyka Chopina nie jest jedynie naszą własnością. Każdy wykonawca, niezależnie od kraju, z którego pochodzi, i koloru skóry, może ją nie tylko pokochać, ale i dogłębnie odczuwać. Każdy z grających i słuchających ma swojego Chopina i niech tak zostanie.

Opr. (kk)

Prof. Andrzej Jasiński po raz drugi kieruje pracami konkursowymi jury.

certów fortepianowych Chopina. Warunkiem zakwalifikowania do konkursu był udział w siedmiodniowych eliminacjach, podczas których należało wykonać dwie etudy oraz wylosowaną kompozycję (mógł to być polonez, pierwsza część sonaty, ballada, fantazja F-moll lub barkarola Fis-dur op. 60). W tym roku do eliminacji zgłosiło się 257 pianistów z 46 krajów. Pianiści grają na jednym z trzech wybranych przez siebie fortepianów. O fortepiany dbają w przerwach przesłuchań japońscy stroiciele.

Zwycięzcy

Konkurs wymyślił jeszcze w XIX w. profesor Jerzy Żurawlew. Chciał on promować muzykę Chopina oraz styl jej interpretacji wolny od estradowych udrzinek dodanych po śmierci kompozytora. Idea konkursu zaczęła się materializować w 2. połowie lat 20. XX w., kiedy akurat modny stał się neoklasycyzm ze **Strawińskim** i **Prokofiewem** na czele. Na jego tle Chopin jawił się jako kompozytor zbyt sentymentalny, salonowy twórca fortepianowych miniatur. Pierwsze 3 edycje konkursów chopinowskich upłynęły pod znakiem dominacji pianistów polskich i radzieckich. W ZSRR przeprowadzano krajowe eliminacje, organizowano specjalne obozy kondycyjne dla reprezentantów. Również po wojnie rywalizacja ta była kontynuowana. Najszczęśliwszy okres konkursu to lata 1955-75, kiedy nagradzano na nim bardzo wszechstronnych artystów. W 1980 zdominowała konkurs awantura o **Ivo Pogorelicia**, którego nie dopuszczono do finału. Później zabrakło porywających kreacji artystycznych – prawdopodobnie dlatego, że jury zostało zdominowane przez doświadczonych pedagogów. W latach 90. krytyczna ocena jury jako siedliska konserwatystów osiągnęła swe apogeum.

1927 – Lew Oborin, ZSRR
1932 – Alexander Uninski, Francja
1937 – Jakow Zak, ZSRR
1949 – Halina Czerny-Stefańska, Polska; Bella Dawidowicz, ZSRR (ex aequo)
1955 – Adam Harasiewicz, Polska
1960 – Maurizio Pollini, Włochy
1965 – Martha Argerich, Argentyna
1970 – Garrick Ohlsson, USA
1975 – Krystian Zimerman, Polska
1980 – Dang Thai Son, Wietnam
1985 – Stanisław Bunin, ZSRR
1990 – Kevin Kenner, USA
1995 – Alexei Sultanow, Rosja; Philippe Giusiano, Francja (ex aequo)
2000 – Yund Li, Chiny

W Teatrze Wielkim-Operze Narodowej w Warszawie czynna jest wystawa „Chopinowi – Duda-Gracz”. Na zdjęciu: Płock. Allegro de concert A-dur op. 46.

Minimum dozwolone poecie

O odejściach, powrotach i zafascynowaniu światem widzialnym opowiada Czesław Miłosz w rozmowie, która po raz pierwszy ukazała się w przekładzie na język polski w antologii II Półrocznych Spotkań Literacko-Artystycznych w Krośnie w 2004 r.

Bierze Pan udział w organizowanych w Polsce konferencjach i dyskusjach. Czy śledzi Pan również to, co dzieje się na rynku wydawniczym?

– Staram się śledzić wszystko, co dzieje się w kulturze i bardzo martwi mnie brak książek, które mogłyby konkurować z zalewem tłumaczeń z angielskiego. Mamy Kraszewskiego, Rodziewiczównę i różne wyrafinowane utwory, które chętnie nazwałbym „literaturą wypimpieszoną”, ale gdzie jest polska powieść? Pozostaje smutnym faktem, że polska obserwowana rzeczywistość nie istnieje w powieści. Może co najwyżej w opowiadaniach Huelle... Z tym większym zapałem czytam powieści pani Musierowicz, która pisze dla podlotków o problemach sercowych dziewcząt między piętnastym a osiemnastym rokiem życia. Są w tych powie-

ściach realia, dlatego jestem ich wielkim admiratorem.

Jak ocenia Pan zmiany w świadomości literackiej poetów polskich, jakie dokonały się w ciągu ostatnich dziesięcioleci; szczególnie te po roku 1989?

– Odpowiem krótko: Zupełne upolitycznienie w latach stanu wojennego i zupełny konformizm solidarnościowo-patriotyczny. Po 1989 całkowicie do tego odejście.

Jak Pan widzi przyszłość literatury polskiej w nowej postkomunistycznej rzeczywistości, skoro niektóre tematy się wyczerpały, inne zdewaluowały? Dziś przecież nie można wypłynąć tylko dlatego, że zajęcie się służną, bądź niesłużną postawą polityczną, czy też uderzyć w słuszny, patriotyczny ton...

– Może jestem złym prorokiem, ale wydaje mi się, że nastąpi powrót do postaw bohemy, Flauberta i im podobnych. Jeśli znajdują się prawdziwi pisarze, będą próbowali opisać rzeczywistość, tak jak Flaubert ją opisał w *L'Education sentimentale* czy w *Madame Bovary*. Powieść jako gatunek opiera się na obserwacji i opisie stosun-

ków pomiędzy jednostkami. Opisuje stosunki pomiędzy członkami rodziny, mężczyznami a kobietami; wszystko w powiązaniu ze sprawą zarobków, pieniędzy, pracy. Polska literatura natomiast od lat zajmowała się wielkimi problemami społecznymi i była zakorkowana w problematyce polityczno-historycznej. Nawet *Lalka* była w gruncie rzeczy powieścią o Polsce, nie o ludziach.

Czy w podobny sposób zdefiniowałby Pan swoje oczekiwania wobec literatury powstającej na emigracji? Czy w przyszłości będzie w ogóle można mówić o literaturze emigracyjnej? Czy może ona żyć się rzeczywistością emigracyjną? Jeśli tak, czy ma coś do ocalenia i jest w stanie wnieść do kultury coś nowego?

– Istnieje w Ameryce literatura poszczególnych grup etnicznych: japońskoamerykańska, chińskoamerykańska, powstaje ona jednak w języku angielskim. Inne języki jakoś do tej sfery nie przenikają. Muszę jednak wspomnieć o czymś, co zostało napisane w języku polskim i zrobiło na mnie swego czasu spore wrażenie. Dużo się

zastanawiałem nad losami kolejnych fal emigracji i czytałem wspomnienia emigrantów włączane do redagowanych przez Chałasińskiego *Pamiętników Polaków*. Niektóre opublikowane tam wypowiedzi były wstrząsające. Można by polecić tę lekturę wszystkim, którzy chcą przekazać jakieś świadectwo o rzeczywistości emigracyjnej. Jest to na pewno droga, którą warto próbować pójść.

Rozmawiał Tadeusz Witkowski (Październik 1993, skróty)

Autor wyjechał z Polski do USA w 1983 r. Na emigracji prowadził zajęcia z edytorstwa, komputerów, języka i literatury polskiej. Pełnił obowiązki z-cy red. naczelnego i redaktora literackiego *Studium Papers*. Obecnie redaguje periodyk *Periphery* i prowadzi zajęcia z języka angielskiego dla obcokrajowców, zajęcia z teorii literatury i z poetyki. Jest autorem setek esejów, artykułów o tematyce literackiej oraz wypowiedzi i recenzji. Wywiad z Cz. Miłoszem przeprowadził w czasie, kiedy był asystentem Noblisty na Uniwersytecie stanu Michigan w Ann Arbor w USA.

(2)

Telewizja

WTOREK 18 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

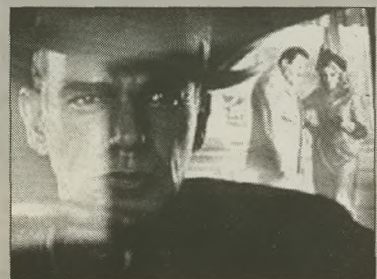
6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Zygzyki (s.) 9.40 Super Rupert (s.) 10.05 Tucker (film USA) 10.30 Tak, kochanie (s.) 11.25 Tak jak w Unii 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Bulionerzy (s.) 13.55 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.20 ZUS radzi 14.30 Ostatni lot Columbii (film ang.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jędynką 15.15 Tele-Nowela - program o książkach 15.20 Popołudnie z Jędynką 15.30 Recepty Jędynki 15.45 Zdrowie i uroda (mag.) 15.57 Audycje komitetów wyborczych 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prezydent dla Polski 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (s.) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Bo mój chłopak piłkę kopie (s.) 20.25 Bayern Monachium - Juventus Turyn - Liga Mistrzów 22.50 Wiadomości 22.55 Prosto w oczy 23.15 Trzy siostry (film franc.) 23.50 Plus minus (mag.) 0.20 XV Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 1.20 Prawo i bezprawie (film USA).

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.35 Kamienna tajemnica (film) 7.05 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s.) 8.00 Czerdziestolatek 9.00 Pytanie na śniadanie 10.55 Pejzaż z Europą w tle 11.00 Panorama 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Krynicki smak 12.30 Studio Konkursu Chopinowskiego 13.00 Panorama 13.15 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.40 Audycje komitetów wyborczych 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Pogotowie Ekspresu Reporterów 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 Ale jazda! (mag.) 20.00 Panorama - flesz 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.05 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 Wieczór filmowy - Człowiek, którego

CZŁOWIEK, KTÓREGO NIE BYŁO

Film USA, 120 min, 2001 r.
TVP 2, wtorek 18. 10. godz. 22.50
 Reżyseria: Joel Coen, Ethan Coen
 Występują: Billy Bob Thornton, Frances McDormand, Adam Alexi-Malle, Michael Badalucco i inni.

Niewielkie senne miasteczko Santa Rosa w Północnej Kalifornii. Jest rok 1949. Ed Crane, mężczyzna po czterdziestce, od lat pracuje w zakładzie fryzjerskim. Właścicielem niezbyt eleganckiego zakładu jest Frank, brat żony Eda, Doris, który odziedziczył biznes po zmarłym ojcu. W przeciwieństwie do małomównego, zamkniętego w sobie męża, Doris lubi błyszczeć w towarzystwie. Kobieta pracuje jako księgowa w domu handlowym. Nie liczy się ze zdaniem męża, właściwie go nie dostrzega. Pewnego razu u Crane'ów gości z wizytą szef Doris, Dave Brewster, któremu towarzyszy żona, wyglądająca na zdominowaną przez męża. I ich małżeństwo wyraźnie nie należy do udanych, ale przynajmniej pani Brewsterowa jest dziedziczką wielkiej fortuny i mogą żyć dostatnio, z czego mąż skwapliwie korzysta...

nie było 22.50 Człowiek, którego nie było (film USA) 0.50 Liga Mistrzów skróty.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 6.55 Kamera Kuriera 7.08 Kurier sportowy 7.45 Aktualności flesz 7.50 Eko-generacja przyszłości 8.05 Północ południe 8.45 Gość dnia 9.00 Malowanie obrazów - to proste 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Bądź zdrow (pr. med.) 12.10 Integracja (mag.) 12.35 Niezwykłe historie - Suknia ślubna (film franc.) 13.45 Filmówka - Początek (film pol.) 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Świat - magazyn międzynarodowy 15.45 Malowanie obrazów - to proste (pr. USA) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej Europy 17.05 Służba zdrowiu - Program o profilaktyce zdrowotnej 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Nasz reportaż 19.00 Drobne sprawy 19.10 Herkules i inni 19.35 Eko-generacja przyszłości 19.50 TV Katowice zaprasza - Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności flesz 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 22.50 Kurier sportowy 23.05 Podróż do Nowego Świata (film kanad.) 23.50 John F. Kennedy anatomia spisku (film franc.) 0.45 Podwodna Polska.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 10.00 Daleko od noży (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 V.I.P. (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Raport specjalny - Tajemnica śmierci ks. Jerzego 20.45 Co kryje prawda (film USA) 23.35 Strażnik Teksasu (s.) 0.35 Biznes Wydarzenia 1.00 Kuba Wojewódzki 1.55 Nocne randki 2.45 Siły szybkiego reagowania (film USA) 4.15 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Śpiewanki 9.05 Teleranek (dla dzieci) 9.10 Klocki (dla dzieci) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 10.00 Wiadomości 10.05 Dobra dzielnica (s.) 11.00 Chomik w koszuli nocnej (s.) 11.45 Nepal (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Oliver Beene (s.) 17.00 Jak na ryby... (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 List do ciebie 21.30 Historie sław (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Punkty spojrzenia 23.50 Pomarańcza (mag.) 0.25 Poszukiwacze wraków 1.15 Simpsonowie 1.35 Ally McBeal 2.05 AZ-kwiz 2.40 Skarby świata 2.55 Kosmopolis.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnoza (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy (s. dok.) 12.00 Euronews 12.35 Pomagajmy sobie (mag.) 13.00 Zestaw bajkowy Edka 14.45 Obiektyw (mag.) 15.20 To może

spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 15.30 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 15.55 Euro do szkół! (s. dok.) 16.10 Rodzina a szkoła (mag.) 16.30 Popularis (mag.) 17.00 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Poprask (mag. muz.) 18.30 Tak, panie premierze (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów (mag.) 19.45 GEN (s. dok.) 20.00 Na pływalni z Romanem Musilem (talk show) 20.25 AC Sparta Praha - Arsenal FC (piłka nożna) 23.45 Hyde Park (pr. dys.) 0.50 Polityczne morderstwa 1.35 Regiony TVC24 2.00 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Kobieta prawa (s.) 11.40 Poradnik kulinarny Jamie Olivera (s.) 12.10 Strażnik Teksasu (s.) 13.10 Anastazja (s.) 14.10 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Páli vám to?” (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.20 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.10 Niebezpieczne upadki (film USA) 23.10 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.50 Prawo i sprawiedliwość (s.) 0.45 Apartament 202 (film erot.) 2.20 Powrót do Edenu (s.) 3.05 Panoptikum Ivana Mládka 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Sofie i jej miłość (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.15 Lekarz ze wsi (s.) 12.10 Stary (s.) 13.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.20 Pomoc domowa (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Czarodziejki (s.) 16.45 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVoleni - Porachunki (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 VyVoleni (reality show) 22.45 Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) 23.25 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.55 Ostatni z najlepszych (film USA) 1.45 Szybka wygrana 3.25 Salon samochodowy.

ŚRODA 19 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric (s.) 8.55 Andy Pandy (s.) 9.05 Domisie (s.) 9.35 Łatek - Nie daję sobie rady (s.) 10.05 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze - Zabójca (s.) 10.50 V kadencja Sejmu RP - transmisja pierwszego

GORZKI SMAK WOŁNOŚCI

Film USA, 100 min, 1994 r.

TVP 1, środa 19. 10. godz. 20.15

Reżyseria: John Korty
 Występują: Rebecca De Mornay, Ellen Burstyn, Robert Knepper, Carol Mitchell-Leon, Richard Jenkins i inni.

Poruszająca opowieść o dziewczynie, która mimo młodego wieku przeszła już w życiu wiele. Koszmary z dzieciństwa odcisnęły trwałe piętno na jej psychice. Rozpaczliwie szuka ucieczki przed nękającymi ją okrutnymi wspomnieniami, łaknie miłości i rodzinnego ciepła, pragnie naprawić całe zło, zacząć wszystko od nowa. Życie szykuje jej tymczasem kolejne przykre niespodzianki. Bohaterkę filmu, Arlene, poznajemy w czasie, gdy jest w zaawansowanej ciąży. Nic nie wiadomo o jej życiu ani o ojcu dziecka. Dziewczyna biegnie przez gęstą las, jakby uciekała od przeszłości. Jest zależniona, zagubiona...

posiedzenia 13.00 Wiadomości 13.10 Klan (s.) 13.40 Plebania (s.) 14.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.30 Rzeczy i ludzie - Brazylia (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jędynką - Poznać siebie 15.15 Wielki świat małych odkrywców - Świat w ramionach 15.35 Poznać siebie 15.40 Recepta Jędynki - Hospicjum 15.45 Poznać siebie 15.57 Audycje komitetów wyborczych 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prezydent dla Polski 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Gorzki smak wolności (film USA) 21.55 Wdowy (film USA) 22.45 Wiadomości 22.55 Prosto w oczy 23.15 Wybór kobiety (film pol.) 23.40 Liga Mistrzów - Skróty 0.50 Ballada o Małym Jo (film USA).

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.35 Kamienna tajemnica (s.) 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.25 Teletubisie (s.) 7.55 Czerdziestolatek 20 lat później (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.55 Pejzaż z Europą w tle 11.00 Panorama 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Wileński smak 12.30 Studio Konkursu Chopinowskiego 13.00 Panorama 13.15 Z Grabowskim po kraju bis 14.10 Lokatorzy 14.40 Audycje komitetów wyborczych 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.20 M jak miłość (s.) 17.05 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 19.30 Sportowe fascynacje 19.50 Panorama flesz 20.00 Szkoła gadać (film niem.) 20.30 AC Milan - PSV Eindhoven - Liga Mistrzów 23.00 Panorama 23.20 Biznes 23.40 XV Międzynarodowy Konkurs Chopinowski 0.50 Podniebny pojedynek (film USA).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 6.55 Kamera Kuriera 7.45 Aktualności flesz 7.50 Bliżej Europy 8.05 Służba zdrowiu - Program o profilaktyce zdrowotnej 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia - Program Manhattan 15 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Rozmówki wschodniograniczne 12.10 Czytaj z Trójką 12.35 Wokół Pacyfiku z Michaeliem Palinem (film ang.) 13.45 Filmówka - We własnym kręgu (film pol.) 14.15 To jest temat 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 Podwodna Polska 15.45 Zagadkowe historie XX stulecia - Program Manhattan 15 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Drobne sprawy 17.00 Czarno na białym 17.05 Trójka tam była - 35-lecie Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach 17.50 Kronika miejska Rybnik 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Powiedz stop 19.00 Relacje 19.10 Szalaban w górę (mag.) 19.35 Zaolzie 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności flesz 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 23.05 Młodzież kontra 23.50 Dom na wydmach (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Strażnik Teksasu (s.) 9.55 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Tango z aniołem - Prawda czy fałsz (s.) 21.00 Szalona impreza (film USA) 23.20 Nasze dzieci 0.20 Biznes Wydarzenia 0.45 Granice strachu (reality show) 1.45 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewan-

ki 9.00 Safari (s.) 9.30 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Złota salamandra (film fr.-wł.) 11.45 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Poprask (mag. muz.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.00 Chłopaki w akcji (pr. kul.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Meduza (lista przeb.) 17.00 Kinobox (mag. film.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Dobra dzielnica (s.) 21.00 Świetnie wyglądaasz! (mag.) 21.25 Ally McBeal (s.) 22.05 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Poprask (mag. muz.) 23.50 Przyjaciele (s.) 0.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 0.20 Talk show J. Krauza 1.05 Tak, panie premierze 1.35 Simpsonowie 2.00 Oczarowanie.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na pływalni z R. Musilem (talk show) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.35 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 13.00 Blok publicystyki ekologicznej 14.25 Wizyta w zoo 14.35 Telewizyjna szkoła 14.45 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 15.05 Game Page (mag.) 15.30 Europa dziś (mag.) 16.00 Cudowny świat (s. dok.) 16.20 Świat samolotów 2/2 (dok.) 17.10 Polinezja: Raiatea, waniliowy raj (dok.) 17.30 Kosmopolis (mag.) 18.00 Terra musica (mag. muz.) 18.35 Świat książek (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Czechy - Białoruś (tenis stołowy) 19.45 Lapidarium (s. dok.) 20.00 Diagnoza (mag.) 20.20 Sposzrzenia z zagranicy 20.25 Rangers FC - FC Artmedia Bratislava (piłka nożna) 23.40 Hitler i holocaust (s. dok.) 0.30 Babilon 0.50 Kenny Barron Trio (koncert) 1.50 Regiony TVC24 2.15 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Album rodzinny 2/2 (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.55 Strażnik Teksasu (s.) 12.55 Anastazja (s.) 13.55 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Páli vám to?” (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.20 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Nominacje (reality show) 21.15 Na własne oczy (pr. publ.) 22.15 Nowa podróŜomania (mag.) 22.55 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.30 Śmiertelny strzał (film USA) 1.15 Martwa strefa (s.) 2.00 Najlepszy seks (s. erot.) 2.25 TeleTele 3.10 Rady ptaka Loskutaka 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Sofie i jej miłość (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.15 Lekarz ze wsi (s.) 12.15 Stary (s.) 13.25 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.25 Pomoc domowa (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Czarodziejki (s.) 16.45 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.50 VyVoleni (reality show) 20.50 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.55 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 22.55 Pod włos (pr. publ.) 23.40 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.05 t-music 1.00 Szybka wygrana 2.40 Rodzina Soprano (s.) 3.40 Świat 2005.

Televizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dziś obchodzi swoje 85. urodziny
pani EMILIA WOJNAROWA
z Nydku. Z tej okazji wiążankę najserdeczniejszych życzeń zdrowia, szczęścia i pomyślności do dalszych lat składają mąż i córki z rodzinami.
RK-192

Kto znał, niechaj wspomni
Dnia 18. 10. 2005 obchodziłaby 95. urodziny Najdroższa
śp. AMALIA KOZAK - MICHALSKA
z domu Pieczka ze Stonawy. Z miłością i szacunkiem o chwilę wspomnień prosi syn Karol z rodziną.
GL-559

Nie umiera ten, kto w pamięci żywych trwa...
Dziś, 18. 10. 2005 obchodziłby swe 80-te urodziny nasz Kochany
śp. JÓZEF PARZYK
z Cierlicka Górnego. Zaś 28 września minęło 6 miesięcy od Jego śmierci. Z miłością wspominają najbliżsi.
AD-151

*Po trudach życia pełnego znoju
śnij swój wieczny sen
i odpoczywaj w pokoju*
Dnia 15. 10. 2005 zmarł w wieku 81 lat
śp. LEON ONDRUCH
zamieszkały w Karwinie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę dnia 19. 10. 2005 o godz. 14.30 z rzym.-kat. kościoła Karwina Kopalnie. Zasmucona żona z rodziną. Autobus z kościoła na cmentarz w Karwinie Mizerowie zapewniony.
RK-207

Dnia 15. 10. 2005 zmarł po krótkiej chorobie w wieku niespełna 38 lat nasz Kochany Syn, Ojciec, Mąż i Brat
śp. WŁADYSŁAW STOLARZ
zamieszkały w Hawierzowie. Pogrzeb odbędzie się dnia 19. 10. 2005 o godz. 15.00 w sali obrzędów pogrzebowych w Suchej Górnej. W smutku pogrążona rodzina.
RK-208

Co w teatrze

SCENA CZESKA - KARWINA: „Měsíční běs” (19, godz. 19.00, gr. A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: „Štěstí” (18, 19, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Wyspa (18, 19, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Krag 2 (18, godz. 17.30, 20.00; 19, godz. 17.30); **HAWIERZÓW - Centrum:** Charlie i fabryka czekolady (18, 19, godz. 15.30); „Doblba” (18, 19, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN - Piast:** Magiczna karuzela (18, 19, godz. 15.00); Wyspa (18, 19, godz. 16.30, 20.30); Czas surfów (18, 19, godz. 18.45).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYJCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30- 19.00.

Co w terenie

TRZYNIEC - Dyrekcja i Macierz

Międzynarodowy koncern finansowy
POSZUKUJE PRACOWNIKÓW
do obsługi klientów.
Zapewniamy bezpłatne szkolenie i rekwalifikację.
Wymagane min. wyksz. średnie i niekaralność.
Kontakt nr. tel. +420 777 348 714

Kronika Rodzinna

*Błogosławieni są odtąd umarli, którzy w Panu umierają.
Zaprawdę, mówi Duch, odpoczną po pracach swoich;
uczynki ich bowiem idą za nimi.* obj XIV/13

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że w wieku 99 lat zmarł nasz Kochany Brat, Wujek, Kuzyn

śp. ks. senior ERYK CIMAŁA

emerytowany pastor parafii ewangelickiej w Cambridge, rodak z Szumbarku. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w sobotę, dnia 22. 10. 2005 o godz. 9.00 z kościoła Jezusowego Na Wyższej Bramie w Cieszynie. W smutku pogrążona rodzina.

GL-568

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 16. 10. 2005 zmarł w wieku 66 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Brat, Dziadek, Teść, Szwagier i Wujek

śp. inż. MARIAN FAJKUS

zamieszkały w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 20. 10. 2005 o godz. 15.00 z kaplicy cmentarnej w Czeskim Cieszynie. W smutku pogrążona rodzina.

GL-571

Dziękujemy wszystkim, którzy przybyli pożegnać się z naszą Kochaną Ciocią, Kuzynką, Krewną i Znajomą

śp. ANNA CIENCIAŁOWA

z Mostów koło Czeskiego Cieszyna. Dziękujemy za kwiaty, wieńce oraz wyrazy współczucia. Szczególne wyrazy podziękowania należą się personełowi Charytaty Spokojnej Starości w Cz. Cieszynie i MUDr. Rozmanitowi. Za serdeczne słowa pociechy i dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego składamy podziękowania ks. B. Kokotkowi, za piękne pieśni solowe ks. Kujawie i ładną grę na skrzypcach p. Paszowi. Również dziękujemy tym, którzy pomogli przy organizacji pogrzebu oraz za przybycie delegacji Związku Więźniów Politycznych. Zasmucona rodzina.

GL-567

Szkolna PSP przy ul. Dworcowej w Trzyńcu 1 zapraszają na kolejny Zjazd Absolwentów szkoły 12. 11. O godz. 16.00 spotykamy się w szkole, od godz. 18.00 w Sali Domu Robotniczego w Trzyńcu. W bieżącym roku zapraszamy absolwentów z lat 1949/50, 1954/55, 1964/65, 1969/70, 1974/75, 1979/80, 1984/85, 1989/90, 1994/95 oraz 1999/2000.
BŁĘDOWICE - Klub Seniora MK PZKO przy współpracy z „Beskidem Śląskim” organizuje 5. 11. 1. turniej w tenisie stołowym dla dorosłych członków PZKO. Startowe 50 Kc (z posiłkiem). Zgłoszenia przyjmowane są pod nr tel. 596 430 055 lub 596 433 958 w godz. 19-21 do 30. 10.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie 20. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.
CZ. CIESZYN - Uwaga! Rada MK PZKO obwodu czesko-cieszyńskiego, zebranie 19. 10. o godz. 16.00 w salce posiedzeń ZG PZKO. W programie: Zjazd PZKO i delegacji.
DĄBROWA - MK PZKO zaprasza 21. 10. o godz. 16.00 do Domu Narodowego na świetlicę jesienną z programem o Japonii. Po programie biesiada przy herbatce.
SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza do Domu PZKO na wystawę w ramach obchodów 700-lecia Skrzeczonia. Otwarte: 21. 10. w godz. 10-18.

firma NICROMET CZ s.r.o.

zatrudni

osobę do prowadzenia działalności handlowej wł. prowadzenia biura w RC.

Wymagania:

- ◆ wykształcenie średnie lub wyższe - branża metalurgiczna
- ◆ znajomość branży złomowej lub branży metali nieżelaznych
- ◆ b. dobra znajomość języka polskiego i czeskiego
- ◆ znajomość języka angielskiego lub niemieckiego
- ◆ umiejętność pracy z PC
- ◆ prawo jazdy gr. B
- ◆ doświadczenie handlowca mile widziane.

CV w języku polskim i czeskim prosimy przysłać na adres:

Adwokátní kancelář

Mgr. Magdaléna PONCZA, Poblalova 10, 702 00 Ostrava
lub email: magno@volny.cz

Nagroda i zachęta

BYSTRZYCA (man) - Na zaproszenie władz Krapkowic miniony weekend spędził w Polsce szkolny chór „Crescendo” z Bystrzycy.

34-osobowe „Crescendo” (dyrygent **Danuta Cymerys**, manager **Andrea Opluštíl**, korepetytor **Pavel Jekerle**) uświetniło spotkanie nauczycieli odznaczonych z okazji Dnia Edukacji Narodowej na zamku Kamień Śląski. Koncert, na który złożyło się siedem utworów, odebrany został bardzo serdecznie, młodych wykonawców nagrodzono gromkimi brawami.

- *Wyjazd do Polski był podziękowaniem chórzystom za ich wysiłek, a zarazem zachętą do pracy* - powiedziała nam dyrygentka.

Wyjazd do Polski młodzi artyści wykorzystali na zwiedzenie zabytków Opoła, zamku w Mosznie, Góry św. Anny. Obejrzeni też nowy film Romana Polańskiego, „Oliver Twist”.

22-23. 10. w godz. 10-17, 24-25. 10. w godz. 10-18.

STOWARZYSZENIE ELEKTRO-TECHNIKÓW POLSKICH - zaprasza na spotkanie towarzyskie członków i sympatyków 21. 10. o godz. 15.30 w Cz. Cieszynie, ul. Strzelniczna 28 (2. piętro - salka posiedzeń ZG PZKO).

PTTS „BŚ” - zaprasza 22. 10. na tradycyjne kładzenie wieńców na Kikuli i Małej Czantorii. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 8.20 do Trzyńca. Z Trzyńca autobus do Lesznej Górnej o godz. 9.15 z dworca autobus. Po przejściu granicy czeka autobus, który podwiezie uczestników rajdu do podnóża Małej Czantorii. Inf. 596 311 685, 732 175 618.

CIERLICKO - Śląski Kościół Ewangelicki organizuje kwestę humanitarną 22. 10. w godz. 8-12 przy miejscowym kościele ewangel. Prosimy dobrze zapakować. Finansowa pomoc mile widziana. Bliższe inf. pod nr tel. 596 424 041.

Koncerty

STONAWA - ChNP i MK PZKO zapraszają na Koncert Jubileuszowy 80-lecia ChNP 22. 10. o godz. 15.30 w Domu PZKO w Stonawie. W programie: Chór Mieszany Stonawa, ChNP, laureaci Festiwalu Piosenki Dziecięcej, Wanda Miech - solo fortepian. Można skorzystać ze specjalnego autobusu, który wyjedzie z Jabłonkowa o godz. 14.00 i pojedzie przez Nawsie - 14.05, Gródek 14.10, Bystrzyca 14.15, Wędrynia 14.20, Trzyniec Slovan - 14.25, Trzyniec dworzec autobus. - 14.30, Końska - 14.35, Cz. Cieszyn - 14.45. Następnie przez Stanisławice, Olbrachcice do Stonawy. Pojedzie i z powrotem po koncercie. Autobus będzie oznaczony ChNP.

KARWINA DARKÓW - Chór Mieszany „Lira” MK PZKO zaprasza na Koncert Jubileuszowy z okazji 95-lecia śpiewactwa w Darkowie 23. 10. o godz. 15.30 do Domu Zdrojowego. W programie: Chór „Lira”, chór żeński „Kalina” i męski „Hejnał-Echo” z Frysztatu oraz wystąpią uczniowie PSA im. B. Smetany w Karwinie.

XVI MIĘDZYNARODOWA DEKADA MUZYKI organowej, chóralnej i kameralnej: 18. 10. godz. 19.00 kościół

Największego serca Jezusowego, Cz. Cieszyn. J. Ciecierski - organy, A. Juździł - flet. 19. 10. godz. 19.00 ewangel. kościół „Na Rozwoju”, Cz. Cieszyn. E. Polska - organy, Quatrocelto - zespół wiolonceli.

Oferty

SPRZEDAM MIESZKANIE SPÓŁDZIELCZE 4+1 w Cz. Cieszynie Sibiicy, nowa łazienka oraz el., okna i pion instalacyjny (stoupačky) z PVC. Spokojna klatka schodowa. Wolny od zaraz. Tylko dla poważnie zainteresowanych. Cena 330 tys. Kc. Informacje 728 753 739. GL-563

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 6. 11. wystawa „Poznań Art Now II”, prezentacja poznańskiego środowiska artystycznego. Otwarte wt-nie: 10-18.
KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa ludwisarni Marii Tomáskowej - Dytrychowej „Dźwięki metali”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.
SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 27. 10. wystawa „Karwiński salonik” (obrazy, rysunki, grafiki, plastyki i ceramika). Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.
▲ do 23. 10. wystawa Zdeňka Hapala - lalkarza, plastyka i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 30. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Serdecznie zapraszamy do sklepiu

Twórczości kreatywnej

Chcesz podarować oryginalny prezent? Odwiedź nasz sklepik.

Oferujemy

- ★ farby na szkło, porcelanę, tekstylia, jedwab
- ★ jedwabne półfabrykaty
- ★ serwetki, obramowania, szkiełka...

Ręcznie wyprodukowane małe oraz duże prezenty okolicznościowe:

- ★ szkło malowane
- ★ tekstylia batikowane
- ★ ceramika, produkty glazurowane
- ★ patchwork
- ★ biżuteria
- ★ jedwabne szale oraz chusty

Prowadzenie warsztatów ręcznych

20. 10. od 16.30 Decoupage (Ubrusková technika) Miejska księgarnia Trzyniec
26. 10. od 16.30 (Savové šílenství) Kass „Strzelnica” Czeski Cieszyn
23. 11. od 16.30 Decoupage (Ubrusková technika) Kass „Strzelnica” Czeski Cieszyn
Dla zainteresowanych podamy więcej informacji pod numerem: 603 140 651
Adres: Kreativní tvorba, Nádražní 2, Cz. Cieszyn

TV Polonia

WTOREK 18 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 6.15 Przegląd prasy 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 WIRTUL@NDIA 9.15 Polskie krajo-brazy - Szlakiem Miast Dolnego Śląska 9.25 Historia Memorandum (rep.) 9.40 Jest takie miejsce - Góra Sieradowicka i okolice 9.55 Wyprzedzić chorobę (mag.) 10.10 Ludzie wśród ludzi 10.30 Ciotka Leoncia i inni (rep.) 11.00 Studio Konkursu Chopinowskiego 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Stacyjka (s.) 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.55 Łączy nas Polska (felieton) 15.10 Linia Specjalna 16.00 WIRTUL@NDIA 16.30 Wyprzedzić chorobę (mag.) 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Historia Memorandum (rep.) 18.00 Trzy spełnione marzenia (film dok.) 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Zbliżenia 21.30 Góry ludzi z charakterem (rep.) 22.00 Jest takie miejsce 22.15 Warto rozmawiać 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Plus minus 0.40 Sprawa dla reportera 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.05 Zbliżenia 3.35 Góry ludzi z charakterem (rep.) 4.05 Trzy spełnione marzenia (film dok.) 4.35 Warto rozmawiać 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 19 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 6.15 Przegląd prasy 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.35 TELEZAKUPY 8.55 Budzik 9.25 Wierzę, wątpię, szukam 9.50 Ostoja (s.) 10.20 Muzyka poważna 11.05 Plus minus 11.30 Kochaj mnie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.30 Audycje Komitetów Wyborczych 12.40 Plebania (s.) 13.05 Wieści Polonijne 13.20 Zbliżenia 13.50 Góry ludzi z charakterem (rep.) 14.15 Trzy spełnione marzenia (film dok.) 14.45 Warto rozmawiać 16.00 Budzik 16.30 Ludzie wśród ludzi - Praca wolnym nie czyni 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Wierzę, wątpię, szukam 18.10 Anna i Józef (rep.) 18.35 Świadkowie nieznanymi historiami - Gry operacyjne SB 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.30 Audycje Komitetów Wyborczych 20.40 Plebania (s.) 21.05 Polska Karta 21.35 Egzamin z życia (s.) 22.20 Hrabia Tunio (koncert) 23.00 Kochaj mnie (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Debata 0.55 Łączy nas Polska (felieton) 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.20 Audycje Komitetów Wyborczych 2.30 Plebania (s.) 2.55 Polska Karta 3.25 Egzamin z życia (s.) 4.10 Pamiętają o mnie (koncert życzeń) 4.35 Świadkowie nieznanymi historiami - Gry operacyjne SB 5.20 Kochaj mnie (s.) 5.45 Wiadomości.

CZWARTEK 20 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 6.15 Przegląd prasy 6.30 Wiadomości-skrót 6.45 Przegląd prasy Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 TELEZAKUPY 8.45 Zygzażki (dla dzieci) 9.10 Znaki czasu (mag.) 9.30 Specjagier Rembertów (film dok.) 10.25 XV Międzynarodowy Konkurs Chopinowski 11.25 Skarbiec (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Audycje Komitetów Wyborczych 12.45 Plebania (s.) 13.05 Polska Karta 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 Świadkowie nieznanymi historiami - Gry operacyjne SB 15.00 To jest temat 15.15 Debata 15.55 Zygzażki (dla dzieci) 16.20 30 ton - lista przebojów 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Znaki czasu (mag.) 18.10 Raj (mag.) 18.35 Smak Europy 18.45 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda dla kierowców 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Audycje Komitetów Wyborczych 20.45 Plebania (s.) 21.10 Polskie Recklinghausen 2005 (rep.) 21.25 Teatr TV - Jesienny wieczór 22.20 Reportaż 22.45 Mistrzowskie interpretacje Jana Krenza 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Program publicystyczny 1.00 Animowany świat wyobraźni 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Audycje Komitetów Wyborczych 2.35 Plebania (s.) 2.55 Polskie Recklinghausen 2005 (rep.) 3.10 Teatr TV - Jesienny wieczór 4.10 Reportaż 4.35 Muzyka poważna 5.15 Skarbiec (mag.) 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 21 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 6.15 Przegląd prasy 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Domisie - Dbajmy o przyrodę 9.20

Trzy dni, aby wygrać (s.) 9.50 Raj (mag.) 10.15 Muzyka poważna 10.55 Regionalia (mag.) 11.20 Duże dzieci (talk-show) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Polskie Recklinghausen 2005 (rep.) 13.20 Hity satelity 13.35 Teatr TV - Jesienny wieczór 14.35 Reportaż 15.00 Przeboje z filharmonii - A. Vivaldi - Koncert G RV 532 15.10 Program publicystyczny 15.55 Domisie 16.20 Trzy dni, aby wygrać (s.) 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Ojczyzna polszczyzna 17.35 TELEZAKUPY 17.50 Spotkania z profesorem Zinem 18.10 Święta wojna (s.) 18.35 Regionalia (mag.) 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Przygody Myszk (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.15 Program publicystyczny 21.30 Złotopolscy (s.) 21.55 Plebania (s.) 22.20 Hity satelity 22.35 Na dobre i na złe (s.) 23.25 Porozmawiajmy 0.10 Złoty Wolek - 50 lat Jana Wolka 0.55 Trzy dni, aby wygrać (s.) 1.25 Przygody Myszk (s. anim.) 1.35 Reportaż 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.05 Mówi się... 3.25 Hity satelity 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.30 Duże dzieci (talk-show) 5.05 Święta wojna (s.) 5.30 Jest takie miejsce.

SOBOTA 22 PAŹDZIERNIKA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.35 Awantura o Basie (s.) 9.05 Mówi się 9.25 Wieści Polonijne 9.40 Porozmawiajmy 10.30 Klan (s.) 11.55 XV Międzynarodowy Konkurs Chopinowski 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Od przedszkola do Opola 14.30 Made in Poland (teleturniej) 15.00 Szansa na sukces - Raz na ludowo 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Książki z górnej półki 17.30 Pamiętają o mnie (koncert życzeń) 18.00 M jak miłość (s.) 18.45 Ale Jazda! 19.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 19.55 XV Międzynarodowy Konkurs Chopinowski 22.45 W hołdzie Janowi Pawłowi II - Ciecchocinek 2005 23.35 Śniadanie na podwieczorek 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Tanie pieniądze (film pol.) 3.35 Złoty Wolek - 50 lat Jana Wolka 4.25 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 5.00 W hołdzie Janowi Pawłowi II - Ciecchocinek 2005.

NIEDZIELA 23 PAŹDZIERNIKA

6.00 Hrabia Tunio (koncert) 6.50 Bezludna wyspa 7.40 Pamiętają o mnie (koncert życzeń) 8.05 M jak miłość (s.) 8.50 Słowo na niedzielę 8.55 Ziarno (mag.) 9.20 Marco i Gina (s.) 9.50 Między ziemią a niebem 10.00 Uroczystości kanonizacyjne błogosławionych - abp. Józefa Bilczewskiego i ks. Zygmunta Gorazdowskiego 12.55 Złotopolscy (s.) 13.45 Muzyczny Festiwal Łańcut 2005 14.25 Janosik (s.) 15.10 Zaproszenie 15.30 Maryla Rodowicz na bis 16.05 Biografie - Pasterz z Kobani (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 18.00 Salon kresowy - Dawne, bardzo dawne lata... (rep.) 18.15 M jak miłość (s.) 19.00 SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 19.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 19.30 Wiadomości 19.55 Program publicystyczny 21.55 Zaginiona (s.) 22.45 STS (film dok.) 23.30 Regionalia (rep.) 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Zaginiona (s.) 2.50 Zaproszenie 3.10 Maryla Rodowicz na bis 3.40 Janosik (s.) 4.25 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Gdynia ze smakiem 4.50 Salon kresowy - Dawne, bardzo dawne lata... (rep.) 5.05 Pasterz z Kobani (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 24 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Jedynećka 9.25 My Wy Oni (mag.) 9.50 Romantyczne podróże do Polski - Podróż w Góry Świętokrzyskie (rep.) 10.10 Śniadanie na podwieczorek 11.00 Pasterz z Kobani (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Człowiek z sercem na dłoni (rep.) 13.25 M jak miłość (s.) 14.05 Salon kresowy - Dawne, bardzo dawne lata... (rep.) 14.20 Gazda z Diabelnej (s.) 15.20 Między Odrą a Renem 15.35 Ze sztuką na ty 16.00 Jedynećka 16.25 Mieszkać z wyobraźnią 16.40 Polskie miasta i miasteczka - Krynica 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program publicystyczny 17.30 TELEZAKUPY 17.50 My Wy Oni (mag.) 18.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 18.40 Człowiek z sercem na dłoni (rep.) 19.00 Kościół i świat (mag.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.30 Stacyjka (s.) 22.30 Ze sztuką na ty 23.00 Komornicy (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Magazyn kryminalny 997 1.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 1.20 Człowiek z sercem na dłoni 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sportowy tydzień 3.20 Stacyjka (s.) 4.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 4.40 Człowiek z sercem na dłoni (rep.) 5.00 Książki z górnej półki 5.15 Komornicy (s.) 5.45 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: TRZYNIEC ZAWIÓDŁ • W CZ. CIESZYNIE MECZ BEZ HISTORII

W derby zabrakło strzelców

I GAMBRINUS LIGA

● **FC SLOVACKO - OSTRAWA 0:0.** Sędziowała Damkowa. W. 6215. Ostrawianie są na bakier z kondycją fizyczną. Po wymęczonym zwycięstwie w Pucharze CMZF nad trzecioligowymi Jakubczowicami (1:0 w ubiegły wtorek) Banik nawiązał w sobotę ze Slovaczkim wyrównaną walkę tylko w pierwszej połowie. Bezbramkowy remis to zasługa świetnie broniącego Martina Raški. Ostrawa z bilansem 9 pkt. zajmuje 13. lokatę w tabeli. (jb)

MŚLF

● **BRNO-BYSTRIC/KNÍNIČKY - FUTBOL TRZYNIEC 4:2 (0:1).** Bramki: 53. Robotka, 55. Směja, 65. Veselovský, 90. Logara - 9. i 90. Jakus. Sędziował Teplý. W. 500. W pierwszej połowie wszystko układało się zgodnie z planem. Goście grali uważnie i w 9. min. z podania Svozila na 0:1 trafił Jakus. Po przerwie bliski zdobycia drugiego gola był Dražno, goście jednak wyprzedzili szybką kontę i Robotka wyrównał na 1:1. W dwie minuty później kolejną gafę trzyczan ukarał Směja - 2:1. W 65. min. na tablicy świetlnej widniał już wynik 3:1. Śpiących gości obudził ze snu Veselovský. Przyjezdni ruszyli do ataku, ale bez efektu. Dopiero w ostatniej minucie meczu Jakus obniżył z podania Cieślara. Kropkę nad i postawił słoweński zmiennik Logara po kolejnym błędzie trzynieckiej defensywy - 4:2. - *Zaliczyliśmy najłabszy mecz na obcych boiskach w rundzie jesiennej* - stwierdził menedżer Trzyna Zdeněk Dembinny. (man)

Lokaty: 1. Jakubczowice 27, 2. Beneszów D. 19, 3. Trzyniec 19 pkt.

DYWIZJA E

● **S. ORŁOWA - MKF KARWINA 0:0.** Sędziował Marek. W. 150. Orłowanie w ciągu całego meczu prak-

LM PIŁKARZY RĘCZNYCH

Karwina nie składa broni

Karwiniacy w swoim trzecim występie w tegorocznej Lidze Mistrzów wreszcie sięgnęli po zwycięstwo, zachowując realną szansę na awans z grupy H. W najbliższą niedzielę Banik podejmuje u siebie drugi w tabeli Handball Paryż, z którym to przegrał na wyjeździe 18:21. Francuzi polegli w weekend 24:37 na parkiecie lidera, Flensburgu Handewitt. ■ **GRANITAS KOWNO - BANIK KARWINA 28:35 (13:19).** Kluczem do zwycięstwa Banika była bezbłędna gra w defensywie i dobra dyspozycja łączników. Podopieczni trenera Jiřego Ketrta upilnowali też filara drużyny gospodarzy - obrotowego Nowickisa. Kolejny znakomity występ zaliczył bramkarz Miłoś Putera. **Bramki dla HCB:** Horák 10, Kuzo 8, Zdráhala 7, T. Heinz 5/2, Prachař, Sobol po 2, Kichner 1. Sędziowali Roskamp, Rothkrantz (Belgia). W. 300.

Lokaty: 1. Flensburg 6, 2. Paryż 4, 3. Karwina 2, 4. Kowno 0 pkt. (jb, Ok)

FUTBOL W NIŻSZYCH KLASACH: BOGUMIN PNIE SIĘ W GÓRĘ • PREMIEROWA WYGRANA MOSTÓW

MISTRZOSTWA WOJEWODZTWA

● **L. PIOTROWICE - BOGUMIN 0:2 (0:2).** Bramki: 4. Ciesarik, 27. Gábor. Sędziował Urban. W. 130. W derby trzy punkty powędrowały zastrzeżeniu do Bogumina. „Faja” po tym zwycięstwie awansowała na 10. pozycję w tabeli, po kryzysie w zespole nie ma już ani śladu. W barwach Piotrowiczów zabrakło reżysera gry, Rostislava Píkonskiego, do sobotniego meczu z Wracimowem były piłkarz Banika Ostrawa powinien się jednak wyleczyć. **Najważniejsze minuty:** 4. Ciesarik uciekł obrońcom i płaskim strzałem nie dał szans Polakowi - 0:1; 27. Gábor powtórzył wyczyn Ciesarika i z identycznej akcji poprawił na 0:2. (jb)

● **MOSTY K. J. - WRACIMÓW 2:1 (1:1).** Bramki: 30. Mucha, 80. I. Lysek - 52. Maskal. W. 100. Gospodarze z kompletu punktów mogli się cieszyć po przeszło dwudziestu kolejkach! Ich ofiarą stał się wysoko notowany zespół Wracimowa, który trenuje były szkoleniowiec Mostów Petr Bauman. Gospodarze wyszli na prowadzenie w 30. min. po dobitce Muchy, w 52. po serii główek wyrównał Maskal. W 80. min. M. Bauman sfalował szarżującego Bułę,

tycznie nie zagrozili bramce strzeżonej przez Gradka, w derby wywalczyli niemniej jednak cenny punkt. O defensywie Slavii nie można tym razem wypowiadać się w superlatywach. Podopieczni trenera Dušana Kohúta pozwalali gościom na zbyt wiele, na całe szczęście dla Slavii karwiniacy w polu karnym spisywali się fatalnie. Największą szansę zmarnowała w 70. minucie dwójka napastników Sourada - Šuster. Sourada z kilku kroków postemplował słupek, a z dobitki Šuster z kolei trafił w poprzeczkę.

● **CZ. CIESZYN - FRENSZTAT p. RADHOSZCZEM 0:0.** W. 250. Na pozycji prawego obrońcy po raz pierwszy zagrał Michał Sostrzonek pozyskany z Trzyna. Mecz bez historii był nieciekawym, obie drużyny w ciągu 90 minut stworzyły sobie tylko dwie groźne sytuacje. - *Zagraliśmy słabo, widowiskowy futbol wygląda zupełnie inaczej* - skomentował wydarzenia na boisku pomocnik Cz. Cieszyna Petr Hrazdilek.

● **B. OLBACHCICE - KS DZIEC-**

WEEKEND NA LODOWISKACH: STALOWNICY GRAJĄ CORAZ GORZEJ

Brawa dla Orłowej

TIPSPORT EHL

● **TRZYNIEC - CZ. BUDZIEJOWICE 1:4 (0:1, 0:2, 1:1).** Bramki: 42. Vítek - 9. i 59. Hübl, 22. Vak, 27. Kutlák. Sędziował Šindler. Kary 6:5, wykorz. 0:1. W. 2465. Trwa kryzys w zespole Stalowników Trzyniec. Podopieczni trenera Jana Neliby nie zasmakowali zwycięstwa już w siódmym meczu z rzędu i pora chyba na radykalniejszą zmianę w drużynie. Nie wszyscy hokeiści bowiem prezentują taką formę, by mogli sprostać wymogom ekstraklasy. Po raz kolejny fatalnie zagrali obrońcy. W 9. minucie po kiksie Kroupy goście wyszli na prowadzenie i do końca meczu dyktowali warunki na placu gry. Honorowego gola dla gospodarzy zdobył Vítek, który zachował zimną krew w sytuacji sam na sam z golkiperelem gości (asystę zaliczył Peterek). - *Przy stanie 0:3 było po meczu, od pierwszej minuty graliśmy zbyt nerwowo* - stwierdził trener Trzyna Jan Neliba.

Lokaty: 1. Slavia 34,... 5. Witkowiec 26,... 13. Trzyniec 13, 14. Wsecin 3 pkt. W piątek: Wsecin - Trzyniec.

II LIGA

● **HC ORŁOWA - HC SZTERNBERK 5:1 (2:0, 0:0, 3:1).** Bramki: 13. i 52. Tomášek, 19. Galgonek, 41. Dvořák, 48. Jaško - 52. Vrba. Sędziował Kusý. Widzów 750. Wynik na to może nie wskazuje, ale w niedzielę na orłowskim stadionie odbył się mecz pomiędzy czwartym a trzecim zespołem tabeli. Gospodarze potwierdzili opinię nieobliczalnego zespołu. Orłowanie wyraźnie lepiej prezentują się w pojedynkach z faworytami. Szternberk był już w tym sezonie w fotelu lidera, na lodzie Orłowej nie pokazał jednak wielkiego widowiska. Przy stanie 5:0 można było zwinąć żagle. Podopiecz-

MOROWICE 1:1 (0:1). Bramki: 90. Anioł - 14. Šrámek. Widzów 550. W wyrównanym spotkaniu Banik długo nie mógł znaleźć sposobu na pokonanie rewelacyjnie spisującego się bramkarza Jačka. Olbrachcizanie od 14. minuty przegrywali po dosyć kontrowersyjnym rzucie karnym i do przerwy grali w dużym dołku psychicznym. Dopiero po zmianie stron podopieczni trenera Michala Šlachty zwiększyli obroty, Elektrycy mieli jednak sporo szczęścia. Jaček dwukrotnie zwycięsko wyszedł z pojedynku z aktywnym Petley'em, zaś w 75. minucie po strzale Goja piłka odbiła się od poprzeczki, a po dobitce Čočka obrońcy wybijali futbolówkę z linii bramkowej. Na wyrównanie czekał gospodarze do 93. minuty. Do piłki po rzucie wolnym najwyżej wyskoczył Anioł i przelobował Jačka.

Lokaty: 1. Konice 26, 2. Fulnek 24, 3. Karwina 23, 5. Cz. Cieszyn 20, 6. Orłowa 17, 12. Olbrachcice 10, 14. Dzieńmorowice 7 pkt.

JANUSZ BITTMAR

ni trenera Pavla Leksovskiego ponownie mogli liczyć na dobrą dyspozycję bramkarza Holeša, ten jednak trochę nagimnastykował się tylko w drugiej tercji. Orłowanie tradycyjnie bowiem przy stanie 2:0 pofolgowali i z medytacji ocknęli się dopiero w trzeciej tercji. **Najważniejsze minuty:** 13. Tomášek z kilku kroków trafia na 1:0; 19. Jemelík dostrzegł Galgonka, a ten oko w oko z Pekařem podwyższa na 2:0; 41. Dvořák w przewadze 5 na 3 strzelał trzeciego gola; 48. Jaško z podania Bavlšika - 4:0; 52. Tomášek dołącza piątego gola; 52. orłowanie myślami są już w szatni, Vrba strzela honorową bramkę - 5:1. - *Drużyna zasługuje na oklaski, Szternberk nie będzie regularnie przegrywał różnicą czterech bramek. Przed własną publicznością gramy świetnie, gorzej jest na obcych lodowiskach* - powiedział „GL” trener Orłowej Pavel Leksovský.

Lokaty: 1. T. Brno 18, 2. Blansko 15, 3. Orłowa 14 pkt. JUTRO: Hodonin - Orłowa. (jb)

Sport polski

■ **SMOLAREK W JEDENASTCE KOLEJKI.** Euzebiusz Smolarek z Borussia Dortmund został wybrany do jedenastki kolejki przez magazyn piłkarski „Kicker”. Smolarek zdobył wszystkie trzy bramki dla Borussi w sobotnim meczu ligowym z FC Kaiserslautern (3:3). Polak otrzymał za to spotkanie najwyższą możliwą notę - 1 (dla gości Pulcer), Hodsławice - Skrzeczów 0:1, Bystrzyca - Brzusperk 2:4. Lokaty: 1. Hawierzów 24, 2. Czeladna 21, 3. Skrzeczów 18,... 7. Stonawa 14, 9. Bystrzyca 11, 11. Rychnwałd 8 pkt. *Blżej w czwartkowym numerze „GL”.*

■ **B KLASA - GR. B** Klimkowice - Pietwałd 5:0. Lokaty: 1. Herzmanice 19,... 14. Pietwałd 1 pkt.

I B KLASA - GR. C

Niebory - Śmiłowice 2:1, Sucha G. - Wierzniowice 4:1, Gródek - Sedliszcze 2:1, Karwina B - Żuków G. 1:1, Datynie D. - Wędrynia 0:3, Nydek - Jabłonków 1:1, Orłowa B - Lutynia D. 4:1. Lokaty: 1. Sucha G. 22, 2. Wędrynia 19, 3. Gródek 18 pkt. (Opr. jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Wystawowe i kochane **str. 3**

GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**

Z każdym dniem szczuplejsza **str. 5**

Jiří Juřík: Wyjdziemy z kryzysu **str. 8**

CZWARTEK
20 PAŹDZIERNIKA 2005
NR 124
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Dzieci z Suchej Górnjej, Lubomi i Syryni przed jedną z klatek w ostrawskim ogrodzie zoologicznym.

Szyny dla Polski

TRZYNIEC (man) – Od stycznia do sierpnia bieżącego roku Huta Trzynieć wyprodukowała 1 508 kiloton wyrobów walcowanych. 60 proc. produkcji trafiło do ponad 50 krajów świata. W ciągu pierwszych ośmiu miesięcy huta wyeksportowała 90 proc. szyn, 65 proc. drutu walcowanego, 55 proc. stali zbrojeniowej i 53 proc. prętów stalowych. Największymi odbiorcami zagranicznymi są

kraje UE (na ich rynki trafia połowa eksportu) oraz Kanada i USA.

Największym wzięciem cieszą się nadal produkowane w Trzyniecu szyny. Na początku października został zawarty kontrakt na dostawę 4,3 tys. ton szyn dla kolei chorwackich. 22 tys. ton szyn poszło do Brazylii. Pierwsza partia szyn, która trafiła na polski rynek, wykorzystana zostanie podczas modernizacji tras kolejowych Dąbrowa Górnicza – Katowice i Zabrze – Gliwice.

Pieniądze dla opiekuna

OSTRAWA (mro) – Stowarzyszenia, organizacje kościelne, użyteczności publicznej, a także osoby opiekujące się osobami starszymi oraz niepełnosprawnymi mogą do 30 listopada występować do urzędu wojewódzkiego o przyznanie dotacji na ten cel na rok 2006. Samorząd wojewódzki potwierdził bowiem wolę dalszego współfinansowania tych usług.

Jak przekazała „GL” Šárka Swiderowa, rzeczniczka biura hetmana morawsko-śląskiego, ubiegający się o dotację mogą dostać 50-70 proc. zwrotu kosztów związanych z opieką. Domy Emerytów mogą spodziewać się dotacji blisko 67 tys. koron na jednego seniora. Dotacje będą finansowane z budżetu województwa i Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych RC, a przydzielać je będzie morawsko-śląski samorząd wojewódzki.

Dodajmy, że w tym roku w ten sposób rozdzielono 114 mln koron.

Pogoda

CZWARTEK – Pogodnie, zachmurzenie małe, możliwe lokalne opady deszczu. Rano mgły. Temperatura w dzień 11 – 15 st. (w 1000 m ok. 12 st. C), nocą 4 – 0 st. C. Wiatr pld. 3 – 7 m na sek.

PIĄTEK – Pogoda bez zmian. Temperatura w dzień 12 – 16 st. C, nocą 7 – 3 st. C.

Górnicy idą na studia

OSTRAWA (mro) – Na Wydziale inżynierii górniczej VŠB-TU siedmioletnie studia rozpoczęło 14 pracowników kopalni OKD. Zasilili w ten sposób grupę 67 pracowników spółki OKD, którzy już studiują na tej uczelni.

Pracownicy OKD zdobywają wiedzę w zakresie inżynierii górniczej, budownictwa podziemnego i lądowego, geotechniki, maszynierii, inżynierii budowlanej, ekonomii zakładu pracy, zarządzania i teorii konstrukcji. Współpraca OKD z VŠB-TU trwa już 5 lat.

Wystawa prac artystów Śląska Cieszyńskiego

Jak dowiedzieliśmy się w informacji Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie, do 30 października przedłużono termin wystawy „Korzenie”. Ekspozycja prezentuje prace trzech znakomitych artystów Podbeskidzia, Jana Wałacha, Ludwika Konarzewskiego i Karola Niedoby.

Pomimo zetknięcia się w czasach młodości z artystyczną awangardą i nowymi trendami w sztuce 1. połowy XX wieku nie wpłynęły one w szczególny sposób na ich późniejszą twórczość. Pozostali przede wszystkim uważnymi obserwatorami świata, odzwierciedlającymi otaczającą ich

rzeczywistość z realistyczną precyzją i dokładnością. Ich twórczość to przede wszystkim zachwyt nad naturą, pięknem beskidzkiego i cieszyńskiego krajobrazu, fascynacja ludźmi i góralskim folklorem. Wystawę zwiedzać można od wtorku do niedzieli w godz. 10-17 (wejście przez bramę, dalej za szkołą muzyczną w kierunku biura informacyjnego).

Przy okazji obejrzyć można kolejne dwie ekspozycje – koronek z Ciesownicy oraz projektów pochodzących z Sibicy Niny Górniak – znanej przedwojennej modystki i projektantki tkactwa artystycznego.

(o)

Fragment wystawy z rysunkami Jana Wałacha.

LIST UCZESTNIKÓW OBCHODÓW 60-LECIA »GŁOSU LUDU«

Radość z wzięcia udziału w jubileuszu 60-lecia „Głosu Ludu” przyćmił fakt, który nas spotkał prawie na koniec naszego pobytu na Zaolziu. Po zakończeniu jubileuszowej konferencji w gościnnych progach Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie, a także po uroczystym raucie, postanowiliśmy kontynuować nasze spotkanie w mniejszym gronie. Była okazja, żeby wspominać dawne czasy oraz porozmawiać o przyszłości, o planach, o wspólnych przedsięwzięciach, a także zwykłych codziennych sprawach. W jednej z cieszyńskich gospod spotkała nas jednak niemiła niespodzianka. Kiedy siedzieliśmy przy jednym ze stolików, przy innym zaczęły się mało sympatyczne komentarze na temat Polaków. Jeden z naszych gospodarzy został rozpoznany przez biesiadujących Czechów i zaczęło się. Szkoda tylko, że nie mieli oni na tyle cywilnej odwagi,

żeby do nas podejść i normalnie porozmawiać, a jedynie mruczeć coś sobie pod nosem. Bardziej zrozumieli i odważni stali się, kiedy opuścza- li gospodę. Usłyszeliśmy: „Wy Polaki też już się zbierajcie”, a kiedy zamknęły się za nimi drzwi: „Poloki na hoki”. Czyżby dopiero za drzwiami po-

Przykry koniec jubileuszu

czuli się pewni siebie, czy się obawiali, że nas było więcej. Przykro o tym wszystkim pisać, ale też nie sposób przejść nad tym do porządku dziennego. Zróznicowanie etniczne Śląska Cieszyńskiego nie jest nam obce. Zdajemy sobie sprawę, że codzienna koegzystencja różnych narodów żyjących na tym samym terenie nie jest rzeczą prostą, ale czy to usprawiedliwia obrażanie Polaków przez Czechów. Czy muszą odczuwać, że nie są tu mile wi-

dziani, skoro na tym terenie mieszkają od stuleci. Są u siebie, a nie obcy i nieproszeni, jak chcą ich postrzegać niektórzy przedstawiciele większości czeskiej. Część z nich żyje w małżeństwach mieszanych polsko-czeskich, są lojalnymi obywatelami państwa czeskiego, co nie przeszkadza im czuć się Polakami. Żyjemy w XXI wieku, kiedy dużo mówi się o wielokulturowości, wzajemnym szacunku, tolerancji, otwarciu na inność, a w

praktyce spotykamy się z zgoda innymi postawami. Szkoda tylko, że Czesi którzy nas obrazili, nie pomyśleli, że przy naszym stole mogą siedzieć nie tylko Polacy-Zaolziacy, ale także Polacy z Polski, choć... czy to ma znaczenie. Ich postawa świadczy o braku elementarnych zasad kultury, szacunku dla innych osób, żeby nie użyć mocniejszych słów, po prostu o zwykłym chamstwie.

Ciąg dalszy na str. 3

9 771212 422041

Znad Wisły

■ Jerzy Pilarczyk, minister rolnictwa RP w audycji radiowej „Sygnały Dnia” ponowił apel o przestrzeganie rozporządzenia związanego z zagrożeniem ptasią grypą. Od poniedziałku obowiązuje rozporządzenie, które między innymi nakazuje trzymanie drobiu w pomieszczeniach. Minister wyjaśnił, że chodzi o wyeliminowanie kontaktów ptactwa hodowlanego z dzikim, gdyż to właśnie przelotne ptaki migrujące teraz do cieplejszych krajów mogą przynieść groźnego wirusa. Minister podkreślił, że niczym nie grozi jedzenie ugotowanego, upieczonego czy usmażonego mięsa drobiowego. Minister przypomniał, że wirus ptasiej grypy ginie w temperaturze około 70 stopni. Tak więc spadek popytu na drobiowe mięso i panika na rynku są bezzasadne.

■ Generał Wojciech Jaruzelski wyraził we wtorek ubolewanie i współczucie rodzinom ofiar z kopalni „Wujek” i samym poszkodowanym w tamtych wydarzeniach. Jaruzelski zeznaje przed Sądem Okręgowym w Katowicach jako świadek w procesie dotyczącym pacyfikacji śląskich kopalni na początku stanu wojennego. Zginęło wtedy dziewięciu górników z „Wujka”, a kilkadziesiąt robotników zostało rannych. ■ Przewaga Donalda Tuska nad Lechem Kaczyńskim nieco się zmniejszyła, ale wciąż jest duża, wynika z najnowszego sondażu TNS OBOP dla „Faktu”. Gdyby druga runda wyborów prezydenckich odbyła się w poniedziałek, na lidera Platformy Obywatelskiej głosowałoby 55% badanych, czyli o dwa punkty procentowe mniej niż w poprzednim, niedzielnym badaniu gazety. Z kolei Lech Kaczyński zyskał dwa punkty. Na kandydata Prawa i Sprawiedliwości chce obecnie głosować 45% ankietowanych.

■ Jan Rokita (PO) ocenił plan rządzenia Kazimierza Marcinkiewicza (PiS). Tydzień temu kandydat PiS na premiera K. Marcinkiewicz przedstawił strategię rządu „Solidarne państwo – solidarnych obywateli”. Kandydat PO na wicepremiera Jan Rokita odpowiedział wczoraj w liście „Solidarna Polska – wolnych obywateli”. Rokita wytknął koalicjantowi wiele „antysolidarnych” zamierzeń. Np. umożliwienie najbogatszym opłacania składek zdrowotnych w prywatnych systemach ubezpieczeniowych zamiast w NFZ. Dożywianie dzieci z rodzin ubogich? Rokita: „Jesteśmy za, ale nie wiemy, czym ta propozycja różni się od obecnego systemu dożywiania. Obawiamy się, że PiS chce uchwalenia propagandowej ustawy, która nie poprawi sytuacji ani jednego dziecka w Polsce”. Komisja Prawdy i Sprawiedliwości oraz urząd antykorupcyjny? „Chcielibyśmy zobaczyć projekty ustaw i zbadać, czy są to dobre projekty”. Trzy miliony mieszkań?

■ Roman Kluska, były prezes Optimusa, który domagał się od państwa 1,5 mln zł odszkodowania za niesłuszne aresztowanie i blokowanie wielomilionowej kaucji, dostał symboliczne 5 tys. zł. Kluskę, któremu zarzucono wyłudzenie podatku VAT, skuto na oczach rodziny i odstawiono do aresztu w czerwcu 2002 r. Wyszedł po dwóch dniach i wpłaceniu rekordu wysokiej kaucji 8 mln zł. NSA oczyścił go z zarzutów dopiero półtora roku później. Sąd przyznał wczoraj Klusce symboliczną rekompensatę za samo zatrzymanie. Odrzucił roszczenia dotyczące utraconych korzyści. – Ten wyrok pokazuje rażąco dysproporcję między godnością obywatela a jego obowiązkiem wobec urzędów państwowych – powiedział „Gazecie” b. szef Optimusa. Jego adwokaci zapowiedzieli już apelację.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Władysław Owczyński

Galeria Zamkowa „Chagall” w Karlinie Frysztaście po udanej wystawie sprzed trzech lat szkła artystycznego projektantów B.A.G. – Barovier & Toso obecnie proponuje prace jednego z czołowych artystów – szklarza, designera i rysownika oraz wykładowcy w USA, Rony Plesia. Absolwent Wyższej Szkoły Przemysłu Artystycznego w Pradze przedstawia we frysztaście galerii zrealizowane projekty przede wszystkim z dwuwarstwowego szkła oraz rysunki, które stały się w ostatnim okresie jedną z ważnych dziedzin jego twórczości. Prace czołowego czeskiego designera, który za swe projekty zdobył wiele nagród, oglądać można do 20 listopada od wtorku do niedziel w godz. od 9 do 18.

Nagroda za trud

ŁOMNA DOLNA/LEDNICE (man) – Jedną z ostatnich tegorocznych imprez MK PKZO w Łomnej Dolnej była dwudniowa wycieczka na pld. Morawy. W ubiegły weekend dolnołomniacy „pezetkaowcy” zwiedzili piwnice winne w Věstonicach Dolnych, gdzie po degustacji 11 gatunków win zapoznali się z produkcją tego napoju.

Kolejnym punktem wycieczki była uroczna miejscowość Lednice z malowniczym kompleksem zamkowym z XVII wieku, minaretem i ogrodem francuskim (park zamkowy znajduje się na liście Światowego Dziedzictwa Kultury i Przyrody UNESCO).

Kierownictwo Koła z prezesem Iwanem Kluzem podziękowało w ten sposób działaczom za pracę wykonaną przy dolnołomniackim stoisku na Święcie Gorolskim i za udział w przygotowaniu spektaklu teatralnego.

Rybny festyn

RYCHWAŁD (wak) – Rybnych potraw na różne sposoby będzie można skosztować podczas tradycyjnego rybnego festynu, który odbędzie się w sobotę 22 bm. od godz. 10.00 na przykościelnym placu. W programie artystycznym wystąpią m.in. kapele

»Beskid« uczci partyzantów

Członkowie i sympatycy PTTS „Beskid Śląski” spotkają się w sobotę 22 bm. przy pomniku poległych partyzantów pod Małą Czantorią w Goleiszowie, gdzie od godz. 11 odbędzie się uroczystość z okazji 60-lecia zakończenia II wojny światowej. Organizatorzy oczekują udziału ok. dwustu ludzi z samej tylko polskiej strony. Do wzięcia udziału proszeni są również członkowie i sympatycy „Beskidu”.

Członkowie „Beskidu” już od dwunastu lat zawsze jesienią organizują wymarsz do pomnika w celu uczczenia pamięci rozstrzelanych partyzantów. W ramach przygranicznej współpracy gmin Wędryni i Goleiszowa pomnik został w tym roku odnowiony.

Właśnie w tym miejscu 30 listopada 1943 hitlerowcy osaczyli grupę dziesięciu partyzantów. Czterem z nich udało się przebić przez pierścień obławy, pozostali, wraz z dowódcą oddziału, Klemensem Starzykiem, zginęli po krótkiej, zażartej walce. Ich prochy obecnie spoczywają na cmentarzu ewangelickim w Nydku. Polegli należeli do oddziału partyzanckiego „Czantorja”, który powstał wiosną 1941 r. W rok później został włączony do Armii Krajowej jako pluton „Ustron”. W połowie 1943 r. liczył 23 żołnierzy leśnych. Pod dowództwem Starzyka, używającego pseudonimu „Szpak”, działał głównie na terenie

pasma Czantorii i Stożka, oraz w okolicznych miejscowościach: Ustroniu, Cisownicy, Nydku, Wędryni i Trzyńcu.

Członkowie oddziału zajmowali się likwidacją konfidentów oraz rozbrajaniem niemieckich żołnierzy i policjantów, szerząc zarazem popłoch wśród osadników niemieckich. (ga)

Nauka...

Dokończenie ze str. 1

Po pobycie w zoo, gdzie spędzono całe przedpołudnie, goście z Polski odwiedzili Muzeum Górnictwa „Landek”.

– Wizyty te dają nam możliwość konfrontacji kultur i obyczajów, wymiany doświadczeń, a także nawiązania trwałych przyjaźni. Takie wyjazdy to również wypoczynek i rekreacja. Jesteśmy zachwyceni serdecznym przyjęciem i dobrą organizacją naszego pobytu – powiedziała Maria Gnajda, dyrektor SP w Syryni.

Droga do huty

TRZYNIEC (man) – Do obniżenia natężenia ruchu TIR-ów w mieście przyczyni się nowa droga, która połączy strefę przemysłową na Balinach w Końskiej z Hutą Trzyniec. Na jej budowę miasto otrzyma 60-mln dotację. TIR-y do tej pory przyjeżdżające ze Słowacji, Cz. Cieszyńska i Frydka-Mistku wjeżdżały do huty wyłącznie przez bramę główną. Po wybudowaniu nowej drogi huta będzie osiągalna tylko przez strefę przemysłową z istniejącego już skrzyżowania uzbrojonego w światła. W przyszłym roku nieopodal, kosztem 200 mln Kc, powstanie wiadukt nad torami kolejowymi.

PROSIMY NIE ODPOWIADAĆ

Przyszła ostatnio moda na przepraszenie. Kościół przeprasza za stare, acz niezapomniane mu grzechy, generał Jaruzelski przeprasza za wkroczenie wojsk polskich do Czechosłowacji, ja zaś postanowiłam przeprosić historyków (zawsze traktowałam ich z wyższością typową dla osób, które oprócz egzaminów „na wykucie” musiały zdawać również matną w najróżniejszych postaciach) za... nierzetelność dziennikarską sprzed równych stu lat. Przyznając, stuletni grzech wybrałam specjalnie. Raz, że setka zawsze dobrze się kojarzy, a dwa, że nikt nie będzie mnie posądzał, iż ów „niecny czyn” ja osobiście popełniłam.

A zapowiadało się tak sympatycznie...

Niedzielne popołudnie, gościnne progi stonawskiego Domu PKZO i jak zwykle bardzo ciepłe przyjęcie. Wszystko idzie gładko. Komplet słuchaczy, dr Zahradnik opowiada o Domach Robotniczych na Śląsku Cieszyńskim, aż tu nagle... zgrzyt. Zaszukany miejscowy działacz i człowiek godny podziwu, niczego nie przeczuwając, wyciąga na światło dzienne dowody naszej dziennikarskiej nierzetelności. Najpierw przytacza sprawozdanie z uroczystości otwarcia Domu Robotniczego, jakie ukazało się w „Robotniku Śląskim” z dnia 20 października 1905 r., następnie opis tegoż wydarzenia, jaki dzień później opublikowano w „Gwiazdce Cieszyńskiej”.

Kiedy czyta z „Robotnika”, że „(...) pomimo niepogody deszczu, dokuczliwego zimna i silnego wichru, tłumy Towarzystw i Towarzystek ze wszystkich stron kraju, deputacje od wszystkich organizacji robotniczych, pospieszyły do Stonawy, aby wziąć udział w tej pięknej i podniosłej uroczystości”, nie domyślam się niczego. Ani wtedy, gdy mowa o długim pochodzie z dworca kolejowego w Dąbrowie z orkiestrą na czele. Kiedy jednak przychodzi kolej na

„Gwiazdkę Cieszyńską”, uśmiech zamiera mi na twarzy. „Całe bowiem popołudnie lat deszcz” – pisze „Gwiazdka” (dobrze, że chociaż co do pogody autorzy owych artykułów są zgodni) – „który odstraszył niejednego od przybycia na uroczystość, tak, że zebrani w południe na dworcu w Dąbrowie komitowcy uroczystości wraz z muzyką z rozczarowaniem musieli witać małe garstki gości (...) a tak, że muzyka mająca hucznymi dźwiękami przywitać wysiadających z pociągów gości, milczeniem ich przywitała, kryjąc się od wstydu jako mysz nie do dziury, lecz do gospody p. Karola Cygonka”. Jak to tak? Pytam. Tłum

a garstka to chyba nie to samo? Czuję swój przyspieszony oddech.

I jak tu teraz doszukać się historycznej prawdy, gdy jedno źródło („Robotnik Śląski”) pisze o ochoczej zabawie tanecznej, która przeciągnęła się do późnej nocy, drugie zaś („Gwiazdka Cieszyńska”) o usposobieniu ludu, które mimo obficie sprowadzonego trunku, było przynębiające tak, że zamieszani uczestnicy z kwaśną miną i dzikimi okrzykami już o ¼ 4 odchodzili do domu? Na czym ma oprzeć się historyk, gdy jedno pisze o jednoaktówce odegranej ku ogólnemu zadowoleniu, drugie zaś wspomina chrapliwe i skrzypiące głosy śpiewaków, porywających się wraz ze swym chórmistrzem Ciompa z motyką na słońce?

Droży historycy, przyjmijcie oto moje przeprosiny za nasze dziennikarskie oceny i nastroje, „widzimisie” i wybiórcze przytaczanie faktów, za zabawę w słowa na niekorzyść treści. Przepraszam za moich poprzedników (czerwonych i czarnych) sprzed stu lat. Potomnym zaś wspaniałomyślnie pozostawiam własne dziennikarskie błędy. Niech się cieszą, wszak za cudze klawo się przeprasza.

BEATA SCHÖNWALD

Przepraszam za sto lat

Ciekawostki

Grobowce na placu budowy

Archeologowie odkryli w portowym mieście Ningbo we wschodnich Chinach kompleks grobowców sprzed 1700 lat. Jak informowała we wtorek chińska oficjalna agencja prasowa Xinhua, znalezisko zawiera brązowe zwierciadła, porcelanę i starożytne monety. Odkrycia dokonano przypadkiem podczas robót budowlanych. Według archeologa Ding Youfu, jest to jeden z najlepiej zachowanych tego typu obiektów w regionie. Odnalezione w grobowcu inskrypcje wskazują, że powstał on w 256 r. n. e. Na ścianach grobu widać figury przedstawiające ryby, zwierzęta, smoki, feniksy i monety – mówił Ding. – Są wyjątkowo subtelne i wyraźne. Teraz archeologowie zamierzają przebadć około 5 tys. metrów kwadratowych wokół głównego grobowca, gdzie – jak mówił inny miejscowy archeolog, Xie Guoqi

– prawdopodobnie znajduje się pięć kolejnych mogił.

Weteran I wojny światowej

William Evan Allan, ostatni Australijczyk, który brał bezpośredni udział w działaniach bojowych w okresie I wojny światowej, zmarł w wieku 106 lat. Allan zaciągnął się do służby w Królewskiej Australijskiej Marynarce Wojennej na początku wojny, kiedy miał zaledwie 14 lat. Służył jako marynarz na okręcie HMAS „Encounter” w latach 1915-1918. Brał również udział w II wojnie światowej jako członek załogi okrętów eskortujących konwoje z żołnierzami na Pacyfiku i Oceanie Indyjskim.

Nie chcą palić

W Japonii systematycznie spada liczba palaczy. Obecnie po papierosa sięga 29,2% Japończyków, mniej niż kiedykolwiek. Wśród mężczyzn odsetek palaczy spadł do 44,7% z 45,8%

przed rokiem. Natomiast przybyło palących Japonek (wzrost z 13,2% przed rokiem do 13,8%). W 1966 roku paliło w Japonii 49,4% kobiet i 83,7% mężczyzn. Statystyczny japoński palacz wypala 22,3 papierosa dziennie, a palaczka – 16 papierosów. W minionej dekadzie w japońskich restauracjach zaczęły się pojawiać sale dla niepalących. Przedziały dla niepalących wprowadzono w pociągach. Zakaz palenia zaczął obowiązywać na zatłoczonych stacjach metra, nie wolno też palić w szpitalach. Wciąż jednak w Japonii daleko jest jeszcze do rygorystycznych zakazów palenia, takich jak w USA i niektórych krajach Europy Zachodniej.

Rajd bez kierowcy

Autobus pozostawiony przez kierowcę na przystanku w Heidelbergu (Badenia-Wirtembergia) w pewnej chwili ruszył „z własnej inicjatywy”. Na szczęście skończyło się tylko na

stratach materialnych. 15-tonowy pojazd, w którym zapewne zawiódł hamulec ręczny, zjechał po nachylonej, na szczęście pustej ulicy, staranował znak drogowy i wkrótce zatrzymał się przy wysokim krawężniku.

Poród przed kamerą

Tanja – jedna z uczestniczek holenderskiej edycji Wielkiego Brata – urodziła przed kamerami córeczkę. Mama i dziecko, które na imię ma Joscelyn Savanna, czują się doskonale. Tanja ma nadzieję, że zdobędzie 400 tys. euro, które są nagrodą za najdłuższą gościnę u Wielkiego Brata. W telewizji poród pokazano osiem godzin później, zgodnie z ustaleniami między producentem programu a Ministerstwem Spraw Społecznych, dotyczącymi udziału noworodka w Wielkim Bracie. Kamery były skierowane przede wszystkim na twarz Tanji, ale zarejestrowały także czynności akuszerki, asystującej przy porodzie.

REWIA KOCICH PIĘKNOŚCI NA OSTRAWSKIEJ »CZARNEJ ŁĄCE« Wystawowe i do kochania

Najlepszą okazją do poznania kociego świata są międzynarodowe pokazy i wystawy. Na nich właśnie widać w całości urodę, której nie można odmówić tym czworonogom. Tak było właśnie w miniony weekend, kiedy na Czarną Łąkę zjechało 300 hodowców z całego kraju, a także z Polski, Niemiec, Słowacji, Ukrainy i Białorusi, prezentujących około 500 kotów 37 egzotycznych ras.

– Ostrawski Oddział Stowarzyszenia Kotów Rasowych organizuje dwa takie pokazy w roku. Jesienią odbywają się one już tradycyjnie w Ostrawie, na wiosnę w różnych miastach województwa, w Hawierzowie, Karwinie, Orłowej, Cz. Cieszynie – mówi **Milada Figalowa**, jedna z organizatorek wystawy. – Spotykają się na nich miłośnicy kotów i wymieniają doświadczenia. Wtedy również można kupić sobie kota z rodowodem. A taki rodowód kot może uzyskać jedynie na międzynarodowych wystawach, na których komisje sędziowskie porównują go do pewnego idealnego wzorca. Oceniany jest m.in. za kształt nosa, rozstawienie oczu i uszu, kolor i jak jest zadbany.

W Ostrawie najliczniej reprezento-

wane były długowłose, majestatyczne persy i tureckie angory. O tytuły walczyły również mało znane u nas devon-rexy, notabene najdroższe o krótkiej, miękkiej i falistej sierści koty na świecie, przypominające na pierwszy rzut oka skrzaty, wyhodowane prawie równocześnie w Anglii i w Niemczech w 1960 roku, a także koty syberyjskie, somalijskie, burmańskie. Na wystawie znalazł się też jedyny żyjący w RC i do tego w samej Ostrawie ocicat, kot, którego piękne futro przypomina z wyglądu ocelota. Nie zabrakło także kotów europejskich, syjamskich, orientalnych i domowych, czyli popularnych „dachowców”. Tym ostatnim zabrakło wprawdzie punktów za pochodzenie, ale urodą nie ustępowały szlachetnie urodzonym.

Leszka Szpiner z Żytnej koło Rybnika jest właścicielką hodowli leśnych kotów norweskich duszek lasu. – To jedna z najpiękniejszych kocich ras. Bar-

dzo stara, ale niedawno udomowiona. Rasa oficjalnie uznana została dopiero w 1977 roku, ale te koty o gęstym, puszystym futrze, dużych oczach i ogromnym wdzięku wywodzą się z czasów wikingów. Dzielne, znoszące silne mrozy zwierzęta towarzyszyły im podczas wypraw. To także jedyny kot na świecie, który schodzi z drzewa głową w dół. Widocznie jest to pamiątka z czasów, gdy żył dziko w lesie. Mają jednak łagodne charaktery, nie są agresywne, a właścicielowi są bardzo oddane – twierdzi pani Leszka.

Ewa Buczyńska z Rybnika przewiozła amerykańskie mainkuny. Jedne z największych tego gatunku zwierząt na świecie pochodzą ze stanu

Main w północno-wschodniej części USA. Rozciągnięte na dywanie przekraczają nawet 1,5 metra i ważą ponad 8 kilogramów.

– Utrzymanie pięciu persów kosztuje nas miesięcznie ponad dwa tysiące koron – mówi **Janka Melišková** z Bratysławy. – Specjalne warunki? Nie, mieszkamy w bloku, mamy dwójkę dzieci, które opiekując się nimi uczą się obowiązkowości i opiekuńczości. Kota można nauczyć utrzymywania porządku, jeździć z nimi na wakacje i nie ma problemów. Czy to czasy na takie hobby? Jak najbardziej, koty uspokajają, odrywają od szarżyzny codzienności. Warto przypomnieć, że w dobie rozwoju radiestezji i mody na naturalne metody leczenia chorób, właśnie koty mają różne dolegliwości, np. reumatyczne.

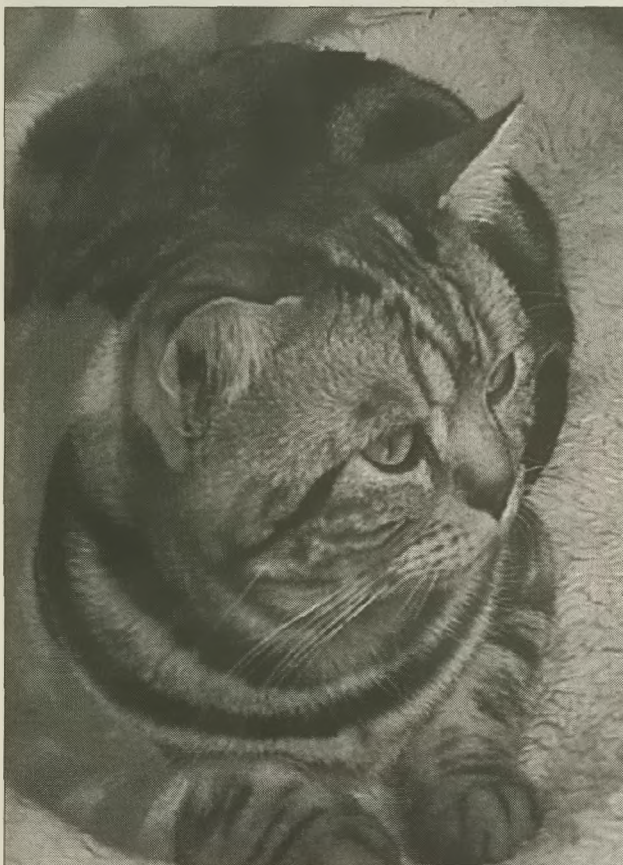
– Proszę nie dotykać! Koty na wystawie są osłabione i trzeba na nie dodatkowo uważać – przegoniła od swojej klatki kilka dzieciaków **Yadygina Alla** z Kijowa. Ze zwiedzającymi, którzy zachwycali się jej tonkimi kotami rozmawiała jednak bardzo serdecznie. – Z pielegnacją tych kotów nie ma żadnych problemów. Inaczej niż na przykład z kotami perskimi, którym codziennie trzeba poświęcać się przynajmniej godzinę na szczotkowanie futra. Za to uwielbiają spać w łóżku. Zapewne ma na to wpływ fakt, że ich ciała pokryte jest jedynie delikatnym i króciutkim futerkiem, więc szybko marzną.

Na wystawie pojawiły się także duże i mocne koty brytyjskie, przedstawiciele jednej z najbardziej oryginalnych ras kotów w Wielkiej Brytanii. Pregoanego (czarno-srebrnego) zwierzęcia o zielonych oczach i z charakterystycznym krótkim futrem, jedynego jak dotąd kota tej rasy na Morawach, prezentował **Radomil Škuta** z Ostrawy. Dotąd kot pana Radomila pochodzący z „rodu” Vénusz von Orchideenwald i wabiący się Sonny zdobył kilka międzynarodowych nagród w swojej kategorii, ostatnią na ostrawskiej wystawie.

Koty podzielone na cztery kategorie rywalizowały o osiem tytułów, m.in. o tytuł najpiękniejszej kotki i kocura, najdoskonalszego przedstawiciela swej rasy oraz najpiękniejszego, czyli „najlepszego z najlepszych”.

Wszystkie nagrody miały oczywiście charakter prestiżowy. Tytuły i medale czempionów zdobyte na Czarnej Łące będą się liczyły w innych konkursach. Te splendory mają też czysto finansowy wymiar. Zwierzę od razu zyskuje na wartości, stając się jednocześnie cennym reproduktorem. Małego „persa” bez utytułowanych przodków można dostać już za dwa lub trzy tysiące koron. Za kociaka, którego rodzice lub dziadkowie byli czempionami lub interczempionami, trzeba zapłacić nawet osiemdziesiąt razy więcej. Kotki są droższe.

WANDA KULA

Kot syberyjski, powyżej kot brytyjski, a obok z prawej perski.

Fot. WANDA KULA

Przykry koniec jubileuszu

Dokończenie ze str. 1

W dobie, kiedy w Europie otwierają się granice, kiedy Polska i Czechy weszły do Unii Europejskiej, kiedy po naszym kontynencie podróżuje coraz więcej turystów, kiedy odwiedzanie sąsiednich, i nie tylko, krajów zaczyna być codziennością, szczególnie w pasie przygranicznym, musimy walczyć z wybrakami chuligańskimi (bo chyba trudno inaczej określić to, co nas spotkało), żebyśmy wszyscy czuli się bezpiecznie i wzajemnie chętnie

się odwiedzali, a co najważniejsze żebyśmy żyjąc w tych samych granicach darzyli szacunkiem naszych odwiecznych sąsiadów.

I na koniec jeszcze jedna uwaga. Zetknęliśmy się też ze zgola inną postawą. Obsługująca nas kelnerka, niestety dopiero po wyjściu Czechów, usiłowała załagodzić całą sytuację i prosiła nas, żebyśmy się tym nie przejmowali, choć... nie jest to wcale takie proste.

Goście z Wrocławia

marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

»No witej!«, wydobyło się z ust Marynki. „Kury w Rumunku dostały chrzypkę. A w Turecku isto też? Albo to było yny w Turecku?”, zaczęła się zastanawiać, bo z wrażenia zapomniiała, gdzie centrum epidemii się znajduje. „Yny, aby to pieróństwo nie doszło do nas. Bo jak by to nasze ptactwo dostało, to jak tu takóm kure lyczyc. Óno starczy, że mój chłop mo chrzypkę a zaczyno sie kalwaryja. Bo jaktóż stynko, że człowiek pumału grómnice zaczyno chladać i farórza wołać, a jak sie mu choć troche polepszy, to pumału aj w papuciach a w piżamie do gospody za kolegami polec. Chłopa nie uwachujesz. A kurę?”

Poszła więc, dla świętego spokoju obejrzeć, jak też ma się ptactwo w zagrodzie. Ale kury jakoś się wiadomościami o możliwej epidemii a może nawet i pandemii nie przejmowały. Jak zawsze dreptały po placu, szukały coś do zjedzenia i narzekały na czym świat stoi. Nic nowego. Wszystkiego pilnował z wyższego miejsca kogut.

„Ty, chłopie”, zapytała męża zajądającego zupe, „a jak ta chrzypka przidzie aj do nas, to isto raczyj ty kury zabijemy, zanim jóm dostanóm. Dómy do mrażaka i na jaksy czas starczy, ni? A jak epidemia przyndzie, tak zaś kupimy nowe. Jo by raczyj ty biole. Pono majóm zdrowsze jajca”. Mąż spojrział znużonym wzrokiem na Marynkę i bez odpowiedzi na jej pytanie zajął się ponownie zajądaniem rosołu.

Za chwilę do drzwi domu Marynki zapukała przerażona Prezesowa. „Marynko, co my se pocznymy?!”, zaczęła w drzwiach, więc Mąż szybko wlał w siebie cały rosół i dla świętego spokoju poszedł doglądać gospodarki. „Marynko”, ciągnęła Prezesowa, „to už bedzie kóniec świata. Ja,

ja. Świat samo Sodoma i Gomora, to się ni ma co dziwić. Dyc to sie starczy podziwać do telewizze. Za to mogóm ty wszystkie bigbradery a wyzwolóni. To sie musiało tak skóńczyć. Pónbóczek sie ni móg na to dziwać, tóż na nas zesło te cholere, te chrzypke od ptoków”. Marynke zatkało. Jakoś za bardzo nie rozumiała, o czym Prezesowa mówi. „Dyc na razie to dostało w Europie yny pore kur. A to eszcze ani ni w Czechach. Óni straszóm tak, jak straszyli z tymi dziwokimi krowami”. Prezesową zbulwersował spokój Marynki. „Marynko, jak możesz tak mówić. Dyc cały świat už stanyl do góry nogami gwóli tego. W Polsce wszyscy ptoki muszóm być zawrzite, inaczyj dostaniesz pokute”. „A u nas ni?”, zaciekawiła się Marynka „No prawie, u nas ni. Tak samo było, jak był

Czernobyl, też w Polsce brali jakisi opatrzeni a u nas nic. Tym politykóm to je na rynke. Kupióm szczypiónki a lyki od tej chrzypki a wierz mi, że eszcze na tym zarobióm. A co se mómy pocznónć my, biydny naród? Puste aptyki!”, wyrzuciła z siebie całą teorię spisku Prezesowa. „Ale, Marynko, my mómy koleżanke w Ameryce, a óna nóm ty lyki może posłać. Tak jo się prziszła Marynko spytać, czy byś też nie chciała tych lyków dlo swoji rodziny”. Marynka się zastanowiła. „Kury bedóm w mrażaku, my bedymy zaszczypióni. Ni ma problemu”, więc zapytała Prezesową „a kiela by to stoło?” Prezesowa wymieniła cenę, Marynka zbladła. „Wybocz, jo sie muszym spytać chłopca. Jakby co, tak sie wieczór stawiy”, odprowadziła Prezesową za drzwi. „Na jo ni ma gupio! Pojmy czosku, miodu, cebuli a cytryny, zapijmy naszóm sliwowieczkóm, a ni ma możne, aby my se przed tóm choleroóm ptasióm nie obrónili”.

Kury

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

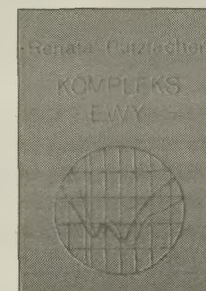
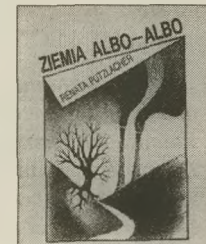
»Książka Zaolzia«

Renata Putzlacher zadebiutowała tomikiem wierszy „Próba identyfikacji” w 1990 roku. Młodzieńczy tomik zgodnie z tytułem był próbą samookreślenia się młodej poetki, wypowiedzeniem się na zasadnicze pytanie o sens egzystencji i poszukiwaniem wartości. Ilustracje do zbioru wykonała Darina Krygiel. Tomik młodzieńczej poezji wydany w nakładzie 500 egzemplarzy był ostatnim wydanym w Polskiej Edycji wydawnictwa Profil i tylko niewielka część nakładu trafiła do sprzedaży. W zamieszanu spowodowanym likwidacją wydawnictwa na początku lat 90. większość nakładu zaginęła, prawdopodobnie została skierowana na przemiał.

Kolejny tomik „Ziema albo-albo” Renata Putzlacher wydała w 1993 roku w wydawnictwie Olza. Tym razem podstawowym tematem wierszy jest ziemia, ziemia z której poetka się wywodzi i która jest dla niej zarówno ziemią fascynującą jak i ziemią pełną przeciwstawieństw. Tomik ilustrował Tadeusz Wrątny. Został wydany w nakładzie 800 egzemplarzy a jego wydanie wsparło finansowo Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

Kolejnym znaczącym zbiorem wierszy w dorobku Renaty Putzlacher jest tom „Małgorzata poszukuje mistrza” wydany w 1996 roku. Zbiór wierszy został wydany w wersji polsko-czeskiej a tłumaczenia poezji Renaty Putzlacher na język czeski podjęli się Vlasta Dvořáková i Erich Sojka. Ilustracje do wydania przygotował krakowski artysta Maciej Bieniasz. Publikacja została wydana przez Radę Polaków w RC przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC. Nakład wyniósł 800 egzemplarzy.

Renata Putzlacher wydała także kilka mniejszych tomików, np. „Kompleks Ewy” w wydawnictwie „Miniatura” w Krakowie (1992), bibliofilski tomik „Pomiedzy” wydany przez Bibliotekę Śląską w Katowicach czy tomik wierszy w tłumaczeniu na język czeski „Mezi řádky” (2003).

PISZEMY LISTY! PISZEMY LISTY DO ERNESTYNKII

Dlaczego cię kochamy, Babciu?

Kochani!

Całe dwa tygodnie w napięciu czekałam, czy wreszcie usłyszę kroki listonosza. A tu ciągle nic! Dopiero w ubiegłą środę rozległ się na korytarzu głośny tupot wielu par małych bucików. To dzieci przychodziły na popołudniowe spotkania w bibliotece. Ocierając ukradkiem łezki wyjrzałam ze swojej norki i serduszek zabiło mi z radości! Czy wście co zobaczyłam? Trzecioklasistów wrzucających swoje listki do mojej skrzynki pocztowej!

Ależ się ucieszyłam! Jak tylko wybiła szesnasta a panie bibliotekarki zamknęły bibliotekę, wśliznęłam się przez małą dziurkę wygrzyzioną w tekturowej skrzynce do środka. Słowo daję, nie mogłam już dłużej wytrzymać z ciekawości i zaraz przeczytałam wszystkie listki! Była to miła i ciekawa lektura. Dowiedziałam się między innymi, że Wasze babcie są ładne, miłe, grzeczne i zawsze uśmiechnięte (ciekawe, czy można to powiedzieć również o ich wnukach :o)))! Świetnie gotują i „robią również smaczne babki i placki”. Lubią się z Wami bawić, czytać Wam bajki i zabierać Was na spacer. Za to wszystko je bardzo kochacie! Myślę, że zrobimy Babciom radość, jeżeli przy okazji zadedykujemy im krótki wierszyk Marii Terlikowskiej:

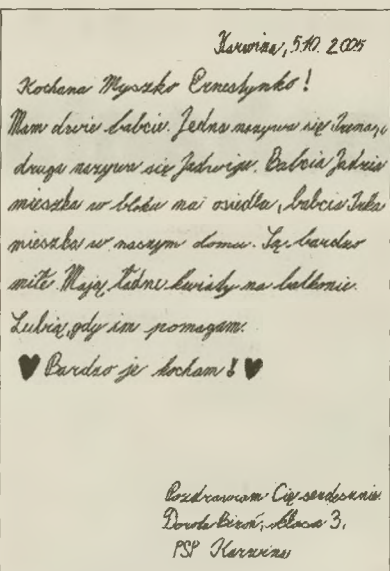
*Babcia jest jak dobra wróżka
co otwiera bajkom drzwi,
bo gdy kładzie nas do łóżka
mamy potem piękne sny.*

*Babcia wszystko robi dla nas
z jej pomocy każdy rad.
Babcia strasznie jest kochana
więc niech żyje nam sto lat!*

Teraz już pewnie jesteście ciekawi, kto z 19 uczestników naszej zabawy otrzyma nagrody książkowe. Otóż wylosowaliśmy trzech laureatów. Są nimi: **Magdalena Michnik, Filip Šafránek i Dominik Walach**. Nagrodę specjalną otrzymuje **Dorotka Bizoń**. Jej listek i rysunek tak bardzo mi się podobały, że publikujemy go dla Was!

Wszystkim trzecioklasistom z Karwiny dziękuję za ładne listki i cieszę się na dalszą korespondencję z Wami!

Zaś dla tych, którzy chcieliby do mnie napisać, mam nowy temat do zabawy! Otóż przypadkowo wyszperałam w jednym ciekawym czasopiśmie, że właśnie we wtorek **18. 10. 2005** minęła **101. rocznica urodzin Czesława Centkiewicza (1904-1996)** – wybitnego pisarza i podróżnika, który był z wykształcenia geofizykiem i inżynierem elektrykiem. Uczestniczył w wielu wyprawach polarnych, pisał prace naukowe z radiometeorologii i elektrotechniki oraz reportaże i książki na tematy polarne. W roku 1932 był kierownikiem pierwszej polskiej wyprawy na Wyspę Niedźwiedzi. Na pewno niektórzy z Was czytali jego „**Anaruka, chłopca z Grenlandii**” albo napisaną wspólnie z żoną Aliną książkę pt. „**Zaczarowana zagroda**” lub „**Tombo z przylądka dobrej nadziei**”. Kto z Was nie przeczytał jeszcze żadnej książki tego pisarza, to niech zaraz wyruszy do najbliższej biblioteki i zabiera się do lektury! Bo wiem książki Aliny i Czesława Centkiewiczów w ciekawy sposób przedstawiają podróże polarne i są pełne wiary w przyjaźń i braterstwo między ludźmi, a ponadto zachęca Was do sięgnięcia po książki popularnonaukowe

o przyrodzie i życiu ludzi w regionach polarnych!

A teraz uwaga, uwaga! Ja, Myszka Ernestynka, oznajmiam wszystkim czytelnikom Głosika, że kto do mnie napisze listek, w którym opowie o swych wrażeniach po przeczytaniu którejkolwiek książki Cz. Centkiewicza (lub A. i Cz. Centkiewiczów), ten weźmie udział w losowaniu ciekawych nagród. Nie chodzi mi o streszczenie (akcję) książki, ale o napisanie, co Wam się w książce najbardziej podobało i dlaczego polecilibyście ją do przeczytania kolegom. Dla tych z Was, którzy uważają to zadanie za trudne, mam drugą propozycję – narysujcie postacie z książek A. i Cz. Centkiewiczów na kartkach o formacie A5 lub A4 z dopiskiem, o którego bohatera chodzi. Jeszcze Was, Kochani, proszę o jedno. Nie zapomnijcie się podpisać! (niedawno otrzymałam 2 anonimy!)

Na Wasze listy tym razem będę czekać całe trzy tygodnie, tj. do **czwartku 10 listopada!!**

Gorące pozdrowienia śle
Wasza Ernestynka

Mój adres:
Biblioteka Regionalna Karwina
Oddział Literatury Polskiej
Masarykovo nám. 7/9

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(39)

Śmiłowice II

Pierwszy budynek szkolny w Śmiłowicach wybudowano pod koniec XVIII wieku. Drugi wzniesiono w 1878 r. Podczas gdy pierwszy obiekt zachował się do dnia dzisiejszego, chociaż już dawno służy jako prywatny dom mieszkalny, drugi spłonął w roku 1963. Śmiłowiczanie z narażeniem życia starali się uratować resztki inwentarza szkolnego. Jednak gabinety na strychu łącznie z pomocami naukowymi spłonęły doszczętnie. Po pożarze polskie dzieci uczyły się w zaadaptowanym pośpiesznie budynku gospodarczym spalonej szkoły. W czasie wakacji dobudowano werandę, którą zamieniono na szatnię, ocieplono sufit i wstawiono okno.

W 1965 r. przystąpiono do budowy nowej czesko-polskiej szkoły. Dnia 7 grudnia tego roku odbyła się uroczystość położenia kamienia węgielnego, w której oprócz władz i nauczycieli udział wzięli przed-

stawiciele organizacji społecznych. W kamieniu umieszczono kronikę starej szkoły wraz z opisem historii związanej z budową nowego budynku szkolnego. Uroczyste otwarcie nowego budynku szkolnego odbyło się 28 sierpnia 1966. Budynek okazał się jednak za mały. Brakowało również inwentarza. Polska szkoła była w tym roku jednoklasowa, natomiast czeska dwuklasowa. Ponieważ w budynku były tylko dwa lokale klasowe i taka sama liczba gabinetów, dzieci czeskie musiały uczęszczać do szkoły na zmianę. Uczono w niej osiem lat, po czym oddano ją do dyspozycji przedszkola, które borykało się z trudnymi warunkami lokalowymi. W 1972 r. przystąpiono do budowy kolejnego budynku szkolnego, który oddano do użytku w dwa lata później. W budynku z roku 1966 znajduje się obecnie czeskie przedszkole.

CZESŁAW GAMROT

W budynku tym przez osiem lat była m.in. polska szkoła w Śmiłowicach.

Fot. CZESŁAW GAMROT

Głosikowa Korespondencja

W naszej redakcji, jak zwykle pod wieczór, panował spokój i cisza. Ludmiłka czytała listy od czytelników a Głosik odpoczywał na stercie gazet, gdzie wymościł sobie wygodne legowisko. „Pakujemy się!” zawołała Ludmiłka znad listów leżących na biurku. Głosik się przestraszył, wyskoczył na równe nogi, poślizgnął się i wylądował w solniczce. „Ludmiłko, przecież ja zawału dostanę. Dlaczego mamy się pakować?” zapytał Głosik z ustami pełnymi soli. „Dzieci opisują tyle pięknych miejsc. A my tylko siedzimy w redakcji. Urządzimy sobie wyprawę! Na przykład do Wieliczki! Uczniowie z piątej klasy PSP w Czeskim Cieszynie zwiedzili Kraków i Wieliczkę a swoje spostrzeżenia opisali wierszem!” odpowiedziała Ludmiłka. „Słuchaj, poczytam ci:

*Krużganki, rzygacze są przecież
Na Jagiellońskim Uniwersytecie.
Wieczorem, do największej na świecie solniczki
Nie wiecie, przecież do Wieliczki!
Ściany są przez ciekawskich lizane,
Ale rzeźby Kopernika, Kingi zakazane!”*

„Ludmiłko, ja chyba już jestem w Wieliczce! Słono w tym naczynku. I to wcale nie jest przyjemne.” Głosik powoli gramolił się z solniczki. „Trzeba było wpaść do cukierniczki.” zaśmiała się Ludmiłka i czytała dalej:

*„Wawelu, Wawelu, Wawelu
ośniewasz turystów wielu.
Katedra Wawelska, grobowce królewskie
Dzwon Zygmunta z nowym sercem.
Z lajkonikiem, orkiestrą się żegnamy
Do domu szczęśliwi, pełni wrażeń wracamy.”*

Uczniowie klasy V PSP w Czeskim Cieszynie dzielą się wrażeniami z wycieczki do Wieliczki. Dziękujemy także Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska” za dofinansowanie naszego wyjazdu.

Głosikowi udało się wydostać z solniczki i razem z Ludmiłką pochylił się nad korespondencją. Z wypiekami na twarzy czytali list Adama Tomosza z PSP w Trzyńcu 1 o wyprawie do Bielska-Białej i Pszczyny.

Ekskursja do Polski

W piątek 7. 10. 2005 pojechaliśmy na ekskursję do Polski. Celem naszej wycieczki były miasta Bielsko-Biała i Pszczyna.

Koło godziny 9.00 autokar zatrzymał się na parkingu w Bielsku-Białej, skąd na piechotę, mijając Katedrę Św. Mikołaja i teatr lalek „Banioluka”, dotarliśmy do Studia Filmów Rysunkowych. Przewodnik opowiadał o procesie tworzenia filmów, animacji. Studio powstało przed 58 laty w Katowicach, następnie przeniosło się do Wisły, teraz siedzibą jest Bielsko-Biała. Powstało tu ponad 1000 filmów. Dowiedzieliśmy się, że rysunki są nadal malowane ręcznie, lecz wiele pracy wykonują w dzisiejszych czasach komputery. W jednym z pomieszczeń studia widzieliśmy jak wytwarzane są efekty dźwiękowe. W kinie zaś obejrzelśmy filmy ze znanymi postaciami Bolka i Lolka, Reksia i inne.

Dalsza trasa wycieczki prowadziła do Pszczyny. Tu zwiedziliśmy zamek, siedzibę rodu Hochbergów. Zamek był kilkakrotnie przebudowany do wielu stylów, ostatnia przebudowa była w stylu francuskim. W czasie 1. wojny światowej był siedzibą sztabu wojsk niemieckich. Zamek należy do muzeów, które zachowały historyczne, bogate wyposażenie. W Sali Lustranej zamku odbywają się koncerty.

Po obejrzeniu zamku poszliśmy na rynek, gdzie mogliśmy pospacerować, zakupić pamiątki lub odpocząć. O godzinie 15.30 udaliśmy się w drogę powrotną do domu.

Ekskursja była bardzo udana, wzbogaciła nas o nowe ciekawe informacje. Dziękujemy naszym wychowawcom za zorganizowanie ekskursji. Adam Tomoszek, kl. 6

Głosik z Ludmiłką doczytali list do końca, a że pora była już bardzo późna, obaj zasnęli. W snach podróżowali po pięknych zakątkach Polski i nie tylko w towarzystwie Reksia i Bolka i Lolka.

Uczniowie z trzynieckiej PSP w Bielsku-Białej.

150 pieśni

(42)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

47 Już się rozlega

1. Już się roz - le - ga mi - ły głos Dawo-
necz - ka z na - szej wie - ży, Więc śpiesz - my wraz, jak
ka - że los, Nad szymbiech każ - dy bie - ży, Ca-
łu - ska śpie - sznie lu - bej daj I śpiesz w pod - ziem - ny
guo - mów kraj, Nas cze - ka pra - ca tam, szczęść
nam, szczęść nam, Szczęść Bo - że nam!

2. Z wesołą myślą śpieszmy wraz
Stroną na dół drabiną,
Do pracy każdy dąży z nas,
Już w piecach kroki giną.
Już słychać miły strzałów huk,
I stokroć miłazy młotów stuk
Ozwie się tu i tam. Szczęść
nam!
Szczęść nam, szczęść Boże nam!

3. A jeśli kiedy przyjdzie czas
Podziemne żegnać góry,
I dzwonka głos ostatni raz
Odezwie się ponury
O luba, wtedy nie płacz, nie!
Z twarzyczki twojej otrzyj łzę:
Wszak się obaczym tam! Szczęść
nam!
Szczęść nam, szczęść Boże nam!

Ze zbiorów Czesława Stebła

lotka

▲ Jessica Biel zajęła pierwsze miejsce na liście najseksowniejszych kobiet magazynu Esquire. Gwiazda, której zdjęcie pojawi się na okładce listopadowego numeru magazynu, zwyciężyła m.in. z Angeliną Jolie i Jennifer Aniston. Czytelnicy „Esquire” wybrali również trzy najpiękniejsze kobiety ze starszych grup wiekowych: chińską aktorkę Gong Li (39 lat), Sharon Stone (47) i Rene Russo (51).

◆ Robbie Williams sprzedał historię swojego życia. A przynajmniej prawa autorskiej do niej. Nabywcą została wytwórnia filmowa Paramount Pictures. Jej szefowie będą mogli wybrać jeden z dwóch scenariuszy, które piosenkarz stworzył podczas kuracji odwykowej. „Zaczęłam je pisać w ramach terapii, gdy przebywałem w klinice w Los Angeles” – wspomina Williams. „Przyjaciel poradził mi, żebym wysłał do wytwórni. Ku mojemu zaskoczeniu, pomysły spodobały się”. Anglik uprzedził od razu, że nie zamierza wystąpić w obrazie w roli głównej.

◆ Nowy film o brytyjskim agencie 007 Jamesie Bondzie, zatytułowany Casino Royale, będzie kręcony w Czechach i RPA. Reżyser Martin Campbell zamierza rozpocząć zdjęcia w styczniu 2006 r. Wciąż nie wiadomo, kto tym razem wcieli się w rolę agenta w służbie Jej Królewskiej Mości. Podstawą literacką scenariusza jest „Casino Royale” Iana Fleminga z 1953 roku – to pierwsza z serii książek o agencie 007.

◆ Madonna zaczęła znów uprawiać jazdę konną. Tym razem pomaga jej były olimpijczyk, jeden z największych znawców koni i trenerów na Wyspach, William Fox-Pitt. Piosenkarka w sierpniu tego roku spadła z konia i złamała sobie kilka żeber oraz obojczyk. Mimo to od razu twierdziła, że nadal będzie uprawiać ten sport. Słowa dotrzymała i już kilka tygodni później zasiadła w siodle. (k)

W STOISKACH MIĘSNYCH WYBIERAJ DRÓB I CHUDE MIĘSO Z każdym dniem szczuplejsza

Nie musisz stosować drakońskiej diety, by pozbyć się zbędnych kilogramów.

Wystarczy, że zmienisz swoje przyzwyczajenia i będziesz lepiej o siebie dbać

– od rana do wieczora.

Dbaj o linę od samego rana

Koniec z porannym leniuchowaniem! Zamiast beczynn timer leżeć, zacznij ćwiczyć. Najpierw mięśnie brzucha: unieś wyprostowane nogi (im wyżej, tym lepiej) i wytrzymaj w tej pozycji 20 sekund. Potem klatka piersiowa i ramiona: połóż się na brzuchu, zrób kilka pompek. Wreszcie pupa: zostań w pozycji na brzuchu, unieś na przemian nogi.

Poranna toaleta z korzyścią dla formy i figury: wycierając plecy po wyjściu z wanny, napinaj mięśnie rąk. Podczas mycia zębów stawaj na palcach i napinaj pośladki.

Czas na lekkie śniadanie. Zjedz płatki zbożowe, najlepiej z dodatkiem chudego jogurtu, soku owo-

cowego i startych owoców. Znajdujące się na płatkach węglowodany złożone zapewnią ci długo uczucie sytości. Nie używaj gotowych mieszanek płatków – najczęściej zawierają dużo cukru.

Kanapki smaruj margaryną typu light. Jeżeli koniecznie chcesz używać masła, wyjmij je wieczorem z lodówki, aby zrobiło się miękkie. Dzięki temu do posmarowania kromki zużyjesz go mniej.

Jeśli masz ochotę na kanapkę z twarożkiem czy serkiem topionym (light!), nie smaruj chleba wcale. Dzięki temu zaoszczędzisz ok. 40 kcal.

Apetyt na jajko? Jedz gotowane, a nie smażone. W ten sposób zaosz-

zczędzisz 35 kcal i aż 8 g tłuszczu!

Gdy idziesz do blura

Nie stój beczynn timer na przystanku. Wykonuj ćwiczenia izometryczne: napinaj pośladki, uda i łydki, wciągaj brzuch. Nawet najmniejsza aktywność mięśni to dodatkowe spalane kalorie.

Podróżuj na stojąco. W ten sposób także zmusisz mięśnie do wysiłku.

Wysiadz 1-2 przystanki wcześniej. Resztę drogi pokonaj na piechotę. W ciągu 10-minutowego spaceru spalisz nawet 50 kcal!

Codziennie w drodze do pracy zjadasz cukierek lub batonik? Najwyższa pora zmienić przyzwyczajenia! Weź z domu jabłko lub chrupki ryżowe. Nie tylko zawierają wielokrotnie mniej kalorii, ale także poprawiają trawienie.

Stop! Nie wsiadaj do windy! Zanim usiądziesz za biurkiem, jeszcze raz zmusz mięśnie do intensywnego wysiłku. Niech wchodzenie po schodach stanie się twoim nawykiem.

Zatroszcz się o figurę w pracy

Zacznij dzień od filiżanki czarnej kawy. Mocny, aromatyczny napój nie tylko pobudzi cię do pracy, ale także poprawi trawienie i przyspieszy spalanie tłuszczu.

Smacznego!

Zapiekanka z jabłek

Składniki: 1 kg jabłek, najlepiej kwaśkowi, twardych, np. idared; cytryna; 5 dag rodzynek; 100 ml rumu lub brandy; 2 łyżki masła; 2 jajka; 200 ml gęstej śmietany; 1 opakowanie cukru waniliowego; 2 łyżki cukru pudru.

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

Schowaj głęboko w torbie chipsy i słodycze, które leżą w okolicy biurka. Inaczej będziesz je od niechcenia pogryzać. Pamiętaj: pół tabliczki czekolady to ok. 270 kcal, a mała paczka chipsów – ponad 300 kcal!

Cały dzień popijaj małymi łyżkami wodę z dodatkiem soku cytrynowego. Doskonale cię orzeźwi i sprawi, że będziesz miała mniejszy apetyt.

Jeśli jadasz w stołówce, wybieraj tylko niskokaloryczne danie. Żadnych frytek, sałatek z majonezem czy ciastek! Bez ograniczeń możesz jeść surówki.

Zamiast dzwonić do współpracowników, omów z nimi służbowe sprawy osobiście. Im dłuższa przechadzka po firmie, tym lepiej ci zrobi. Nie korzystaj z windy!

Trudne chwile w supermarkecie

Nigdy nie chodź po zakupy głodna! Inaczej w twoim koszyku wylądą ogromna sterta jedzenia.

Omijaj szerokim łukiem panie częstujące w sklepach nowymi rodzajami chipsów czy herbatników.

Jeśli spróbujesz, to najprawdopodobniej kupisz – choćby dlatego, by odwzajemnić się za poczęstunek.

Nie daj się zwieść wszechobecnym promocjom i nie kupuj na zapas. Zwykle obniżki są niewielkie. A co zrobisz np. z 10 kubeczkami śmietany. Przecież ich nie wyrzucisz!

(PD)

Warto Wiedzieć

MLEKO MATKI CHRONI PRZED CHOROBAМИ

Dziecko zdrowe i inteligentne

Kolejny argument na rzecz karmienia piersią. Jak odkryli naukowcy, mleko młodych matek zawiera duże ilości cennego białka, które zwiększa wielokrotnie aktywność układu obronnego noworodka.

– To jeszcze jeden dowód na to, że warto karmić dziecko piersią – mówi Michael Julius, profesor uniwersytetu w Toronto w Kanadzie. To on stał na czele grupy biochemików, którzy w ludzkim mleku wykryli proteinę o nazwie CD14. Substancja ta – jak wykazały kolejne obserwacje i eksperymenty kanadyjskich badaczy – pobudza szpik kostny noworodka do produkcji limfocytów B. Są to niezwykle ważne ciałka krwi, które uczestniczą w procesach obronnych organizmu. Ich główna zaleta polega na tym, że w razie zagrożenia wytwarzają one przeciwciała. Atakują one wirusy, bakterie chorobotwórcze i innych intruzów, którzy usiłują wnikać do wnętrza organizmu, by się jego kosztem rozmnażać.

– Okazuje się, że matczyne mleko nie tylko dostarcza dziecku cennych substancji odżywczych, nie tylko uruchamia jego prawidłowy rozwój i wzrost, ale również jest pełne związków zwiększających odporność na choroby zakaźne – zauważa prof. Julius. – Dzięki otrzymywanym od matki białkom, takim jak CD14, organizm małego dziecka błyskawicznie reaguje na niebezpieczeństwo: zarazek jest od razu rozpoznawany, uznawany za nieprzyjaciela i niszczony.

Dodajmy też, że niektórzy zwolennicy karmienia piersią twierdzą, iż matczyne mleko przyspiesza nie tylko rozwój fizyczny, ale również umysłowy dziecka. Ta druga teza jest jednak kontrowersyjna i jest negowana przez większość badaczy – jak dotąd bowiem żadne badania naukowe nie wykazały, aby noworodki karmione butelką były mniej inteligentne. Co raz mniej sporów budzi za to teza pierwsza: mleko matki faktycznie broni nas przed chorobami, a tym samym przyspiesza prawidłowy rozwój fizyczny dziecka. (SN)

KIEDY DROGA DO NASZEGO KONTA STAJE OTWOREM PRZED ZŁODZIEJAMI

Pewne jak w banku?

Kradzieże bankomatowe to jeden z rodzajów coraz popularniejszej przestępczości informatycznej. W tej niechlubnej dziedzinie staramy się nie odstawać od czołówki światowej. Posiadanie karty bankomatowej w latach 90-tych było synonimem wyższego statusu społecznego. W ostatnim czasie jednak taki kawałek plastiku może posiadać nawet nastolatek. Rozsiane w miastach sieci bankomatów dają złudne wrażenie, że pieniędzy z portfela nikt nam nie ukradnie, a w razie czego wypłacimy je w kilka minut. Taka pewność może zgubić. W bankomatach znajdują się bowiem informacje niezbędne do skopiowania naszej karty. Jeśli przestępcy dotrą do nich to... lepiej nie myśleć co wtedy.

Sposób na kasę. Jedną z metod kradzieży jest skimming bankomatowy. Polega na umieszczeniu na bankomacie małego urządzenia, które czyta zawartość pasków magnetycznych kart. Druga część operacji to zainstalowanie mikro-kamer, które rejestrują wprowadzany kod PIN. Mały skaner nakładany jest na miejsce, gdzie klient wprowadza kartę do bankomatu. Dane z kamery i czytnika są przekazywane najczęściej drogą radiową do znajdującego się w pobliżu

samochodu przestępców, a tam są zapisywane na przenośnym komputerze. Po wszystkich przestępcy umieszczają dane z paska magnetycznego na innej karcie. Droga do naszego konta staje przed nimi otworem.

Inna metoda kradzieży z bankomatów potocznie jest określana jako na blachę. Złodzieje wkładają kawałek blachy w otwór z którego odbiera się wypłacane pieniądze. Z zewnątrz nic może nie wzbudzać podejrzeń i przeprowadzimy operację. Wszystko będzie szło dobrze do momentu wypłaty. Wtedy może pojawić się komunikat o błędzie. Przekonani o jego słuszności możemy odejść od bankomatu. Maszyna wyłączy się z powodu umieszczonej w otworze blaszki, a dokładniej w chwili, gdy pieniądze są już wypłacone. Po chwili złodziej wybierze je bez przeszkód.

Broń się sam. Jak w każdym przypadku, tak i tutaj lepiej jest zapobiegać niż leczyć. Lepiej korzystać ze znajomych bankomatów. Wszelkie zmiany dostrzeżemy wtedy szybciej. Jeśli przy bankomacie jest podłączone jakieś urządzenie, od razu zgłoś to w siedzibie banku. Kod PIN wprowadzaj tak aby zasłaniać klawiaturę ręką. Dobrze jest się go nauczyć niemalże automatycznie, nie patrząc na klawiaturę. W umowie z bankiem zastrzeż sobie informowanie o stanie swojego konta i wszelkich przeprowadzanych na nim operacjach. Jeśli dostrzeżesz jakieś nieprawidłowości, od razu zgłoś się do swojego banku. (PAP)

kru waniliowego; 2 łyżki cukru pudru.

Przygotowanie: Rodzynki opłukać, osączyć, zalać rumem, odstawić na 30 minut, jabłka umyć, obrać, pokroić na plasterki, usunąć gniazda nasienne, skropić sokiem z cytryny.

Żaroodporne naczynie natłuścić masłem, ułożyć w nim na sztorc pół-plasterki jabłek, posypać osączonymi rodzynekami.

Żółtka zmiksować ze śmietaną, cukrem waniliowym i pudrem, połączyć z pianą z białek, zalać jabłka, zapiekać 30 min w 190°C.

Rada: Do masy jajecznej można dodać mały kieliszek awokada. Wtedy rodzynekki wystarczą namoczyć w ciepłej wodzie, a nie w rumie. (k)

Telewizja

CZWARTEK 20 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Smocze opowieści (s.) **9.10** Budzik - Zdrowe jedzenie (s.) **9.40** Piątka detektywów - Wzgórze Billycock (s.) **10.10** J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **11.25** Europa bez miedzy (mag.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Lokatorzy (s.) **13.55** My, wy, oni **14.20** Pamiętaj o sercu - Ratuj się sam, czyli profilaktyka chorób serca (pr. med.) **15.00** Wiadomości **15.10** Na kłopoty Jedyńka (mag.) **15.15** Podróżnik El Camino **15.35** Popołudnie z Jedyńką (mag.) **15.40** Tele-Nowela - program o książkach **15.45** Popołudnie z Jedyńką **15.57** Audycje komitetów wyborczych **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Prezydent dla Polski **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda dla kierowców **20.20** Wstrząsy wtórne (film USA) **21.50** Wdowy (film USA) **22.40** Wiadomości **22.55** Prosto w oczy **23.15** Filozofia według Hipolita **23.35** Zdobycy (pr. przygodowy) **0.15** Kwiat mego sekretu (film hiszpan.) **2.05** XV Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina **3.05** Magazyn Ligi Mistrzów.

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) **6.20** 10 minut tylko dla siebie **6.35** Kamienna tajemnica (film pol.) **7.00** Od przedszkola do Opola (pr. muz.) **7.25** Teletubisie (s. anim.) **7.55** Czterdziestolatek 20 lat później (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.55** Pejzaż z Europą w tle **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Montevideo ze smakiem **12.30** Studio Konkursu Chopinowskiego **13.15** Europa da się lubić - Figlarna Europa **14.10** Lokatorzy (s.) **14.40** Audycje komitetów wyborczych **15.05** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **16.00** Panorama **16.20** Duże dzieci (pr. rozryw.) **17.00** Program rozrywkowy **17.15** Allo, Allo (s.) **17.40** Pogotowie Ekspresu Reporterów **19.00** Burza mózgów (teleturniej) **19.50** Panorama flesz **19.55** Życie jest piękne (film włoski) **22.00** Panorama **22.20** Biznes **22.45** Oficer (s.) **23.50** Trucizna i polityka (film ang.) **0.40**

ŻYCIE JEST PIĘKNE

Film obyczajowy, Włochy 1997
TVP 2 czwartek 20. 10., godz. 19.55
Reżyseria: Roberto Benigni.
Występują: Roberto Benigni, Nicoletta Braschi, Giorgio Cantarini, Sergio Bini Buscic, Amerigo Fontani, Pietro De Silva, Francesco Guzzo.

Guido Orefice, z pochodzenia Żyd, zakochuje się we włoskiej piękności, Dorze i pokonując wszelkie trudności, zdobywa jej rękę. Wybuch wojny przerywa sielankowe życie w tokańskim miasteczku. Guido i jego syn zostają zesłani do obozu koncentracyjnego. Dora na własne życzenie podąża za nimi. Chcąc oszczędzić 5-letniemu Giosue stresów związanych z koszmarem obozowego życia, Guido wmawia mu, że to tylko gra, w której biorą udział więźniowie i strażnicy, a główną nagrodą ma być wymarzony przez chłopca czołg.

W obronie prawa (s.) **1.25** Przystanek Wrocław.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **7.45** Aktualności flesz **7.50** Kronika miejska Rybnik **7.55** Drobne sprawy **8.05** Trójka tam była **8.45** Gość dnia **9.00** Więcej niż jedno (s.) **9.55** To jest temat **11.00** Posiedzenie Senatu RP **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Odkrywanie przestępstwa (pr. architekt.) **17.50** Czarono na białym **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.40** Ludzie i sprawy **19.10** Trzymaj formę **19.20** Uwaga weekend - Informator kulturalny **19.50** TV Katowice zaprasza - Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia **21.50** Aktualności **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** Niezła jazda **23.05** Patrol Trójki **23.35** To, co najcenniejsze (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **8.55** Gra w ciemno (pr. rozryw.) **9.55** 13. posterunek (s.) **10.30** Czulość i kłamstwa (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** TV market **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Rodzina zastępcza plus (s.) **15.15** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Daleko od noszy (s.) **17.00** Gra w ciemno (pr. rozryw.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Pensjonat pod Różą (s.) **21.15** Gotowe na wszystko (film USA) **22.20** Co z tą Polską? **23.20** Zakręcone (s.) **23.50** Biznes Wydarzenia **0.15** Fala zbrodni (s.) **1.10** Weather Underground - rewolucja w Ameryce **2.10** Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.05** AZ-kwiz Junior (teleturniej) **9.30** Afryki czar (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Dobra dzielnica (s.) **11.05** List do ciebie **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Świetnie wyglądasz! (mag.) **13.50** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Pod pokrywką (mag.) **14.35** Oczarowanie (s.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Labirynt (dla dzieci) **17.00** Ogród to zabawa (mag.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Mieszkanie sztuką jest (mag.) **18.50** Stop (mag. dla kier.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Aneta dla „Světluški” (koncert) **21.45** Przyjaciele (s.) **22.15** Film o filmie Cztorej bracia (dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** U nas w Europie (mag.) **23.45** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.50** Kinobox (mag. film.) **0.15** Komisarz Montalbano (film wł.) **2.00** Simpsonowie **2.25** Zapraszamy na kolację **3.05** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Kim jest... František Řehák (dok.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.25** Cudowny świat (s. dok.) **12.50** Czy mnie zechcecie? (mag.) **13.05** Bajkowe popołudnie **14.10** Za bramami miasta (s. dok.) **14.30** Interpelacje posłów **15.15** Meduza (lista przeb.) **15.45** GEO (s. dok.) **16.10** Tunezja 2/2 (dok.) **16.40** Świątynia Salomona w znojemskej Louce? (dok.) **17.15** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **17.25** Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) **18.00** Kultura.cz (mag.) **18.25** Tak, panie premierze (s.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Sportowe minuty **20.00** Zabójcy z o.o. (dok.) **21.00** Serwis przedsiębiorcy (mag.)

21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **21.40** Klub filmowy: Zmęczeni słońcem (film ros.-fr.) **0.05** Paszkwil (mag.) **0.35** Magazyn religijny **0.55** Magazyn chrześcijański **1.10** Golf 2005 **1.25** Regiony TVC24 **1.50** Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Cudotwórca (film USA) **11.45** Poradnik kulinarny Gary Rhodesa **12.20** Strażnik Teksasu (s.) **13.15** Anastazja (s.) **14.15** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.05** Bez śladu (s.) **16.00** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.35** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.10** Właśnie teraz **17.20** Big Brother (reality show) **18.15** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przyszodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.10** Jak pies z kotem (film USA) **23.10** Obywatelskie judo (pr. publ.) **23.50** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **0.25** Komisarz Rosa Roth - Myśli są wolne (film niem.) **2.10** Trzeci patrol (s.) **2.55** Łowcy koszmaru (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) **8.00** St. Tropez (s.) **9.05** Sofie i jej miłość (s.) **10.00** Prima jazda (mag.) **11.10** Lekarz ze wsi (s.) **12.10** Stary (s.) **13.20** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.20** Roseanne (s.) **14.55** Beverly Hills 90210 (s.) **15.50** Czarodziejki (s.) **16.45** Julie Lescaut (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.45** VyVolení - Wyzwanie (reality show) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.10** VyVolení - Wyzwanie (reality show) **22.25** Peepshowbazar (pr. roz.) **23.30** VyVolení - Nocny show (reality show) **0.00** Północny świadek (film USA) **1.35** Szybka wygrana **3.15** Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 21 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Animowane bajki świata (dla dzieci) **8.55** Bajeczki Jedynecki - Odważna biedronka (dla dzieci) **9.10** Jedynecka - Liście i listeczki (dla dzieci) **9.40** Mały rycerz El Cid (s.) **10.10** Don Matteo - Antyczna róża (film włoski)

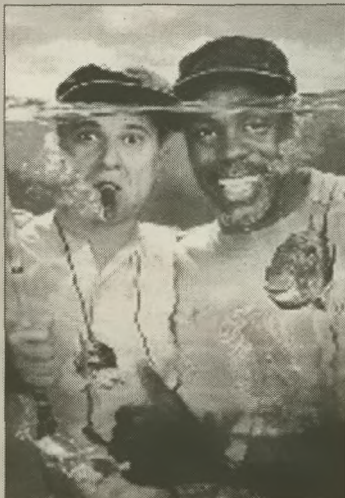
PRZYGODA NA RYBACH

Komedia, USA 1997

TVP 1, piątek 21. 10., godz. 21. 40

Reżyseria: Christopher Cain.

Występują: Joe Pesci, Danny Glover, Nick Brimble, Rosanna Arquette, Lynn Whitfield, Willie Nelson, Gary Grubbs.

Przyjaciele z dzieciństwa, Joe i Gus, mają niezwykle talent do powodowania wokół siebie chaosu. Pewnego dnia obaj dowiadują się, że wygrali konkurs, w którym główną nagrodą jest weekend na Florydzie, w raj dla wędkarzy. Obiecują żonom, że nie wpakują się w żadne kłopoty, i ruszają na południe. W przydrożnym barze poznają Dekkera Massey, który kradnie im samochód. Załamani postanawiają kontynuować podróż pieszo, jednak szczęście się do nich uśmiecha i po kilku perypetiach odzyskują auto oraz mapę z zaznaczoną drogą do skarbu.

11.25 Wielkie sprzątanie (pr. ekolog.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Pan Fasola (film ang.) **14.15** Kiosk przy Wspólnej **14.25** Glob 2005 **14.50** Tele-Nowela - program o książkach **15.00** Wiadomości **15.10** Popołudnie z Jedyńką (mag.) **15.15** Kuchnia z Okrasą **15.40** Popołudnie z Jedyńką **15.57** Audycje komitetów wyborczych **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Tak miało być (film pol.) **17.50** Śmiechu warte (pr. rozryw.) **18.10** Festiwal Jedyńki w Sopocie na bis - Monika Brodka **18.25** Bulionerzy (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Prezydent dla Polski - debata **21.40** Przygoda na rybach (film USA) **23.20** Wiadomości **23.25** WIO - Wywiad i opinie **0.00** Głina (film pol.) **1.05** Po godzinach **2.00** Legenda Czerwonego Smoka (film hongkong.) **3.20** Tak, kochanie (film USA).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) **6.25** 10 minut tylko dla siebie **6.40** Kamienna tajemnica (s.) **7.00** Od przedszkola do Opola (pr. muz.) **7.30** Teletubisie (s. anim.) **8.00** Czterdziestolatek 20 lat później (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.55** Pejzaż z Europą w tle **11.00** Panorama **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Piracki smak **12.30** Studio Konkursu Chopinowskiego **13.00** Panorama **13.10** Spotkanie z balladą - Jesień w Kopydłowie - nadzieja (s.) **14.10** Lokatorzy (s.) **14.40** Audycje komitetów wyborczych **15.05** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **16.00** Panorama **16.15** Złotopolscy (s.) **17.15** Allo, Allo (s.) **17.40** Z Dwójką bezpieczniej **19.05** Mazurska Noc Kabaretowa - K jak kabaret **19.50** Panorama flesz **20.00** Załóż się (pr. rozryw.) **22.00** Panorama **22.45** Biuro kryminalne **23.40** Matrioski (film belgij.) **0.25** XV Międzynarodowy Konkurs Chopinowski **1.30** Następny dzień w raju (film USA).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **7.45** Aktualności flesz **7.50** Trzymaj formę **8.00** Z życia Kościoła **8.45** Gość dnia **9.00** Rzeka Jangcy - Narodziny dopływu (film dok.) **9.55** To jest temat **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia **11.45** Muzyka łączy pokolenia - Lista przebojów **12.35** Żyjące morze - Szmaragdowe morza (s. dok.) **13.45** Filmówka - Trochę wolności (s.) **14.15** To jest temat **14.45** Zielonym do góry (mag.) **15.00** Wierzę, wątpię, szukam **15.45** Rzeka Jangcy - Narodziny dopływu (s. dok.) **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Speed **17.50** Gramy dla was **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.40** Studio TV Katowice **19.10** Magazyn sportowy **19.50** TV Katowice zaprasza **20.00** XV Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina **21.45** Aktualności flesz **21.50** Aktualności **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat **23.05** Uwierz w dokument - „Wznoszę pomnik”, „Ślady” **23.45** Con amore (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** Gra w ciemno (pr. rozryw.) **10.00** Zakręcone (s.) **10.30** Czulość i kłamstwa (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** TV market **12.00** Zbuntowany Anioł (s.) **13.00** Na ostrzu noża (s.) **13.30** Szpital Księcia Alfreda (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** I kto to mówi (film USA) **21.40** Za wszelką cenę **22.40** Nieustraszeni (film USA) **23.40** Biznes Wydarzenia **0.10** Książę Jutlandii (film niem.) **2.10** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Wszędzie

dobrze, w domu najlepiej (s.) **9.20** Gdzie się podziała ta stara piosenka **10.00** Wiadomości **10.05** Złote węgorze (film czes.) **11.30** W jaki sposób... (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Kolory życia (mag.) **13.30** Jak na ryby... (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Program dla miłośników muzyki dętej **14.40** Życie na zamku (s.) **15.35** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Śladami czeskich diabłów (s. dok.) **16.30** My z końca świata (s.) **17.00** Śladami wina (s. dok.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** „Četnické humoresky” (s.) **21.30** Talk show Jana Krausa **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.25** Manchild (s.) **23.55** Dzieci Diuny 3/3 (film USA) **1.25** Tak, panie premierze (s.) **1.55** Simpsonowie **2.20** Pod pokrywką **2.45** Ogród to zabawa.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Na tropie (mag. krym.) **8.45** Polinezja: Raiatea, waniliowy raj (dok.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.40** Miejsca pielgrzymek (s. dok.) **13.00** Słowo świąteczne **13.05** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **13.20** GEO (s. dok.) **13.50** Świat motorów (mag.) **14.30** Klocki (dla dzieci) **14.40** Ty, ty, ty, Moneti! (bajka) **15.20** Labirynt (teleturniej) **15.50** Przygody nauki i techniki (s. dok.) **16.20** Kamera w podróży (s. dok.) **17.10** City Folk: Oslo (s. dok.) **17.40** Babilon (mag.) **18.00** Teatr żyje! (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Magazyn Ligi Mistrzów **19.30** Stop **19.35** Tego nie przegapię **19.40** Za bramami miasta (s. dok.) **20.00** Cudowna planeta: Superczłowiek (s. dok.) **20.50** Piękne zguby (talk show) **21.20** Mężczyzna, który malował morze (dok.) **21.50** Freddie Mercury (dok.) **22.55** Gorączka piątkowej nocy **0.55** Manchild **1.25** Regiony TVC24 **1.50** Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

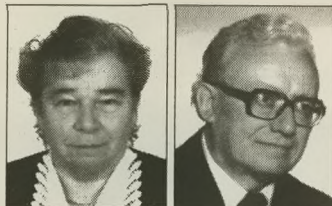
5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Zbrodnie wg M. H. Clark: Zatańcz z mordercą (film USA) **11.30** Poradnik kulinarny Gary Rhodesa **12.00** Strażnik Teksasu (s.) **13.05** Anastazja (s.) **14.05** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.00** Bez śladu (s.) **15.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.35** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.20** Big Brother (reality show) **18.15** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Nakręć to! (pr. roz.) **20.40** Dusza jak kawior (film czes.) **22.50** Prask! (mag.) **23.25** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **0.00** Napisz własną śmierć (film USA) **1.55** Obywatelskie judo **2.25** Do-Re-Mi (pr. roz.) **3.35** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) **8.00** St. Tropez (s.) **9.05** Sofie i jej miłość (s.) **10.00** Prima jazda (mag.) **11.15** Lekarz ze wsi (s.) **12.10** Stary (s.) **13.20** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.20** Roseanne (s.) **14.55** Beverly Hills 90210 (s.) **15.50** Czarodziejki (s.) **16.45** Julie Lescaut (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.50** Losowanie loterii Euromiliony **19.51** VyVolení (reality show) **21.00** Nie wierzyć bliźniaczkom (film USA) **23.30** VyVolení - Nocny show (reality show) **23.55** Losowanie loterii Euromiliony **0.00** Punkt zapalny (film koprod.) **1.40** Szybka wygrana **3.20** Dementi **3.55** Pod włos.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 22. 10. 1955 wstąpił na wspólną drogę życia nasi Kochani Rodzice

EMILIA i WŁODZIMIERZ SZOSTOKOWIE

Z okazji ich złotego wesela życzymy im wiele zdrowia i szczęścia do dalszych lat. Synowie Wiesław i Stanisław z rodzinami. RK-201

*Niech się spełni rychło każde Twe marzenie,
a smutek, cierpienie idą w zapomnienie.*

Dnia 20. 10. obchodzi swoje 80. urodziny

pani LUDMIŁA ZAJĄCOWA

Wszystkiego co najlepsze Drogiej Jubilatce życzą córki z rodzinami. RK-210

Z okazji 65. urodzin

p. EUGENIUSZA DROPCZYŃSKIEGO

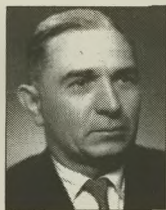
z Orłowej, wszystkiego najlepszego życzą wujkowi Ewa i Lidka z rodzinami oraz mały Damianek. AD-156

Dnia 21. 10. 2005 obchodziłby swe 80. urodziny

śp. RUDOLF LIPKA

z Karwiny. Z miłością i szacunkiem wspominają i proszą wszystkich, którzy Go znali o chwilę wspomnień – najbliżsi. RK-212

Dnia 20. 10. 2005 obchodziłby 100. rocznicę urodzin nasz Kochany Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek

śp. prof. JÓZEF ZUCZEK

emerytowany profesor polskiego Gimnazjum w Orłowej. Dnia 9. 5. 2005 minęła 28. rocznica Jego zgonu. Wszystkim, którzy razem z nami poświęcą Mu chwilę wspomnień dziękują córka Alina i synowa Margit z rodziną. RK-211

*Dziękujemy za to, czym dla nas byłeś
i za dzień każdy, który z nami żyłeś.*

Dnia 20 października mija 1. rocznica śmierci

śp. JÓZEFA MAZURA

z Milikowa. O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. GL-572

Co w teatrze

SCENA CZESKA – ORŁOWA: Motyle (20, godz. 19.00, grupa A).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Madagaskar (20, 21, godz. 15.30); „Dobla” (20, 21, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Eros (20, 21, godz. 20.00); Człowiek pies (20, 21, godz. 17.00); **Ex:** Kinsey (20, 21, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Garbi – Super bryka (20, 21, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Madagaskar (20, 21, godz. 15.30); Legendy z Dogtownu (20, 21, godz. 17.45, 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Amores perros (20, godz. 18.30); Wojna światów (21, godz. 19.00); **CIESZYN – Piast:** Magiczna karuzela (20, godz. 15.00); Wyspa (20, godz.

16.30, 20.30); Czas surferów (20, godz. 18.45); Charlie i fabryka czekolady (21, godz. 16.00); Broken Flowers (21, godz. 18.00); **BYSTRZYCA:** Wiosna, lato, jesień, zima... i wiosna (21, godz. 19.00).

Co w terenie

KARWINA STARE MIASTO – MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków na przedstawienie TL „Bajka” pt. „Skarb Pustecznego” w niedzielę 23. 10. o godz. 15.00 w naszym Domu PZKO.
KARWINA FRYSZTAT – Klub Propozycji MK PZKO zaprasza 25. 10. na prelekcję Danuty Ondruch pt. „Nazywam się milion, bo kocham i cierpię za miliony” z okazji 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza.
HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie 20. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.
DĄBROWA – MK PZKO zaprasza 21. 10. o godz. 16.00 do Domu Narodowego na świetlicę jesienną z programem o Japonii. Po programie biesiada przy herbatce.
SKRZECZÓŃ – MK PZKO zaprasza

do Domu PZKO na wystawę w ramach obchodów 700-lecia Skrzeczonia. Otwarte: 21. 10. w godz. 10-18, 22-23. 10. w godz. 10-17, 24-25. 10. w godz. 10-18.

PTTS „BŚ” – zaprasza 22. 10. na tradycyjne kładzenie wieńców na Kikuli i Małej Czantorii. Odjazd pociągami z Cz. Cieszyna o godz. 8.20 do Trzyńca. Z Trzyńca autobus do Lesznej Górnej o godz. 9.10 z dworca autobus. a 9.15 z dworca kolej. Po przejściu granicy czeka autobus, który podwiezie uczestników rajdu do podnóża Małej Czantorii. Inf. 596 311 685, 732 175 618.

KOMUNIKAT SEKCJI KOBIET ZG PZKO – dojazd do Milikowa w sobotę 22. 10. na Spotkanie Jesienne: odjazd z Bogumina 7.39, z Karwiny 7.54, z Cz. Cieszyna przesiadka do pociągu od Hawierzowa o 8.20, Trzyniec 8.30, Bystrzyca 8.39, Nawsie 8.47. Odjazd z Hawierzowa 7.45. Bezpośredni autobus z Trzyńca do Milikowa Centrum 7.45, Wędrynia Czarnowski 7.50, Bystrzyca dworzec 7.55. Dojazd z Nawsia do Milikowa zapewniony.

STOWARZYSZENIE ELEKTRO-TECHNIKÓW POLSKICH – zaprasza

21 października, w trzecią rocznicę śmierci naszego Drogiego

śp. PAWŁA MARTYNKA

z Milikowa „Dziedziny”, wspominają i nie zapomną: żona oraz córki z rodzinami. AD-150

Dnia 21. 10. 2005 minie 8. rocznica śmierci naszego Drogiego Męża, Ojca, Teścia i Dziadka

śp. EUGENIUSZA MUCHY

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-203

*Błogosławieni są odtąd umarli,
którzy w Panu umierają.
Zaprawdę, mówi Duch,
odpoczną po pracach swoich;
uczynki ich bowiem idą za nimi.* obj XIV/13

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że w wieku 99 lat zmarł nasz Kochany Brat, Wujek, Kuzyn

śp. ks. senior ERYK CIMAŁA

emerytowany pastor parafii ewangelickiej w Cambridge, rodak z Szumbarku. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w sobotę, dnia 22. 10. 2005 o godz. 9.00 z kościoła Jezusowego Na Wyższej Bramie w Cieszynie. W smutku pogrążona rodzina. GL-568

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 16. 10. 2005 zmarł w wieku 66 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Brat, Dziadek, Teść, Szwagier i Wujek

śp. inż. MARIAN FAJKUS

zamieszkały w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 20. 10. 2005 o godz. 15.00 z kaplicy cmentarnej w Czeskim Cieszynie. W smutku pogrążona rodzina. GL-571

*Największa miłość na świecie gaśnie,
gdy serce matki na zawsze zaśnie.*

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 17. 10. 2005 zmarła w wieku 92 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. MARIA HERNIK

z domu Suchanek, zamieszkała w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek, 21 października 2005 o godz. 13.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Czeskim Cieszynie na miejscowy cmentarz. W smutku pogrążone córki z rodzinami. AD-154

na spotkanie towarzyskie członków i sympatyków 21. 10. o godz. 15.30 w Cz. Cieszynie, ul. Strzelniczna 28 (2. piętro – salka posiedzeń ZG PZKO).

Koncerty

KARWINA DARKÓW – Chór Mieszany „Lira” MK PZKO zaprasza na Koncert Jubileuszowy z okazji 95-lecia śpiewactwa w Darkowie 23. 10. o godz. 15.30 do Domu Zdrojowego. W programie: Chór „Lira”, chór żeński „Kalina” i męski „Hejnał-Echo” z Frysztatu oraz wystąpią uczniowie PSA im. B. Smetany w Karwinie.
STONAWA – ChNP i MK PZKO zapraszają na Koncert Jubileuszowy 80-lecia ChNP 22. 10. o godz. 15.30 w Domu PZKO w Stonawie. W programie: Chór Mieszany Stonawa, ChNP, laureaci Festiwalu Piosenki Dziecię-

cej, Wanda Miech – solo fortepian. Można skorzystać ze specjalnego autobusu, który wyjedzie z Jabłonkowa o godz. 14.00 i pojedzie przez Nawsie 14.05, Gródek 14.10, Bystrzyca 14.15, Wędrynia 14.20, Trzyniec Slovan 14.25, Trzyniec dworzec autobus. 14.30, Końska 14.35, Cz. Cieszyn 14.45. Następnie przez Stanisławice, Olbrachcice do Stonawy. Pojedzie i z powrotem po koncercie. Autobus będzie oznaczony ChNP.
XVI MIĘDZYNARODOWA DEKADA MUZYKI organowej, chóralnej i kameralnej – 20. 10. o godz. 19.00, kościół Św. Elżbiety, Cieszyn. W. Szymański – organy, Trio Espagnol – mezzosopran, skrzypce, bąban. 21. 10. godz. 18.00 Kościół Jezusowy, Cieszyn. Koncert finałowy Dan Lönnqvist – organy, J. Bachowska – sopran, Orkiestra Szkoły Muz. II stopnia im. Karłowicza.

Oferty

SPRZEDAM MIESZKANIE SPÓŁDZIELCZE 4+1 w Cz. Cieszynie Sibicy, nowa łazienka oraz el., okna i pion instalacyjny (stoupačky) z PVC. Spokojna klatka schodowa. Wolny od zaraz. Tylko dla poważnie zainteresowanych. Cena 330 tys. Kc. Informacje 728 753 739. GL-563

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 6. 11. wystawa „Poznań Art Now II”, prezentacja poznańskiego środowiska artystycznego. Otwarte wt-nie: 10-18.
KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa ludwisarni Marii Tomáškové – Dytrychowej „Dźwięki metali”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.
SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 27. 10. wystawa „Karwiński salonik” (obrazy, rysunki, grafiki, plastyki i ceramika). Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.
▲ do 23. 10. wystawa Zdeňka Hapala – lalkarza, plastyka i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 30. 10. wystawa „Barok w Cieszyńsku”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIEKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 10. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

DOMY RODZINNE – SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Lesznej Górnej (2x2+1), garaż, podpiwniczony, utrzymywany ogród. Cena 1 490 tys. Kc. 777 077 277.
Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1,3 mil. Kc. 777 077 277.
Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyńcu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kc. 777 074 552.
Chata ogrodowa w dobrym stanie w Trzyńcu Podlesiu, woda, el., kanalizacja, gaz, parcela 20a, ładne miejsce. Cena do negocjacji 790 tys. Kc. 777 074 552.
Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.
Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.
Chata wczasowa w Trzyńcu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 320 tys. Kc. 777 077 277.

GARAŻE – sprzedaż

Garaż w Trzyńcu Borku. Cena do uzgodnienia 75 tys. Kc. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE

Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko – 40 a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty

Do wynajęcia mieszkanie 2/3+1, Cz. Cieszyn Centrum. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polni, balkon, 1. p/7, ładne. Cena do uzgodnienia. 340 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Mładeżnicka, przeróbki. Cena do negocjacji 400 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji (dla wymagających). Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.
Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:
Jan Czetnek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

CZERNEK

firma NICROMET CZ s.r.o.

zatrudni

**osobę do prowadzenia działalności handlowej
wł. prowadzenia biura w RC.**

Wymagania:

- ◆ wykształcenie średnie lub wyższe - branża metalurgiczna
- ◆ znajomość branży złomowej lub branży metali nieżelaznych
- ◆ b. dobra znajomość języka polskiego i czeskiego
- ◆ znajomość języka angielskiego lub niemieckiego
- ◆ umiejętność pracy z PC
- ◆ prawo jazdy gr. B
- ◆ doświadczenie handlowca mile widziane.

CV w języku polskim i czeskim prosimy przysyłać na adres:

Advokátní kancelář

Mgr. Magdaléna PONGZA, Poblalova 10, 702 00 Ostrava
lub email: magno@volny.cz.

Co będzie, kiedy zabraknie kasztanów?

Ostatnio, korzystając z pięknych dni babiego lata, zrobiłem sobie parę wycieczek w nasz teren. Myślą przewodnią tego przedsięwzięcia była chęć poznania, co nam, Polakom, zostało z tamtych lat. Wynik można ująć jednym słowem – niewiele.

Chciałbym się skupić na pewnym pamiętnym miejscu, dla wielu z nas

najważniejszym – miejscu, jakie zostało po Polskim Gimnazjum Realnym im. Juliusza Słowackiego na orłowskich Obrokach. Miejsce to, jak go znalazłem, wygląda bardzo przygnębiająco dla każdego byłego ucznia gimnazjum. Ten, chyba jeszcze polski teren, wyznaczają pomniki przyrody, za jakie można uważać stuletnie kasztany ro-

Południową granicę gimnazjalnego podwórza na Obrokach wyznacza aleja napadniętych przez szkodnika kasztanów.

To drzewo, rosnące kiedyś pod frontowymi oknami gimnazjum, było świadkiem naszej edukacji.

snące wzdłuż południowej granicy podwórza gimnazjum. Zachodnią granicę zaznaczają resztki chodnika, który prowadził na Obroki pod frontowymi oknami, wschodnią zaś – stok podwórza i koniec alei kasztanowej. Północna granica jest zarośnięta gęstymi krzakami i dziko rosnącymi drzewami. Tam stała sala gimnastyczna.

Tak jest obecnie, ale owe pomniki przyrody są napadnięte przez szkodnika i kasztany lata dzień umrą. Kiedy taka aleja suchych drzew zacznie szpecić okolice pięknych działek i ogrodów, jakie powstały tuż obok dawnego gimnazjum, w miejscu dyrektorskiej willi, domu profesora Fierli, inż. Russa i innych, może zostać wycięta... Zaginie ostatnia pamiątka po naszym Gimnazjum na Obrokach.

Może Kongres Polaków, pod wpływem tego tekstu, zadba o przywrócenie temu miejscu należnej rangi. Inaczej niż zrobiła to przyroda.

ROMAN BADURA, Rychwałd

Hyde Park

»Strykówka« z wystawą

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Miejscowe Koło PZKO w Piotrowicach koło Karwiny urządziło w sobotę 8 bm. tradycyjną „strykówkę”. W trakcie imprezy wyświetlono ciekawy film dokumentalny „Zwiedzanie Nowego Jorku”. Imprezie ponadto towarzyszyła wystawa fotografii „Adopcja na odległość”. Autor Pavel Zuchnický zaprezentował przede wszystkim portrety mieszkańców doliny rzeki Uszczorny na Zakarpacie Ukrainie. Cykl ten mógł zrealizować dzięki wsparciu „Caritas” diecezji ostrawsko-opawskiej.

W programie uczczono 30. rocznicę oddania do użytku Domu PZKO w Piotrowicach. Był on zbudowany w czynie społecznym przez członków Koła, co umożliwiło tej społeczności nieprzerwaną, ożywioną działalność kulturalno-oświatową. Dyskutowano też na temat zbliżającego się Zjazdu PZKO, na którym piotrowickie Koło będą reprezentować prezes Franciszek Żywczok i Barbara Karolczyk.

Franciszek Żywczok

le heca!

– Weeż mnie! – żona namiętnie łasi się do męża.
– Oszalałaś? Przecież ja nigdzie nie wychodzę.

★ ★ ★

Mąż do żony po kolacji:

– Kochanie, te grzybki były znakomite! Skąd wzięłaś na nie przepis?
– Z jakiejś powieści kryminalnej...

★ ★ ★

Kobieta budzi się rano po Sylwestrze, patrzy w lustro i szturcha w bok wymęczonego imprezą męża:

– Wiesz kochanie... jaka ja już jestem stara! Twarz mam całą pomarszczoną, biust obwisły, oczy sine i podkrążone, fałdy na brzuchu, grube nogi i tuste ramiona... Kochanie! Proszę cię, powiedz mi coś miłego, żebym się lepiej poczuła w nowym roku...

– Eee... no... za to wzrok masz jak najbardziej w porządku!

★ ★ ★

Mąż po powrocie z pracy chwali się żonie:

– Dostałem na budowie papierkową robotę, kochanie.
– Cudownie! Mów mi szybko, co teraz będziesz robił?!

– Trzepał worki po cementcie.

★ ★ ★

Żona wpada roztrzęsiona do domu:

– Wyobraź sobie – mówi do męża – na ulicy nagle wpadamy na siebie z Baśką...
– Nie obchodzą mnie wasze babskie sprawy – przerywa jej małżonek.
– Jak uważasz, ale według lakiernika auto będzie gotowe dopiero za tydzień.

Wydarzenia Sportowe

JIRÍ JUŘÍK, NOWY TRENER HOKEISTÓW STALOWNIKÓW TRZYNIEC:

Wyjdziemy z kryzysu

Słabe wyniki zespołu w ostatnich siedmiu kolejkach były powodem zwolnienia trenera Stalowników Trzynec Jana Nellby. Nowym szkolenowcem został mianowany Jirí Juřík, dotychczasowy kierownik młodzieżowego centrum Stalowników Trzynec. 40-letniego Jirígo Juříka łączy z Trzyncem nie tylko praca trenerska, w sezonie 1989–1992 bronił barw tego klubu jako napastnik, a karierę sportową zakończył w 1995 roku we Frydku-Místku. W ostatnich dziesięciu latach w pełni poświęcał się pracy z trzyniecką młodzieżą, wspólnie z Radomirem Kužílkem i Romanem Clencelą sięgnął w sezonie 2001/2002 po mistrzowski tytuł w ekstraklasy rozgrywkach juniorów.

Przed jutrzejszym arcyważnym meczem ze Wsecinem Jirí Juřík zgodził się udzielić wywiadu dla „GL”.

Pane trenerze, niewiele miał pan czasu, by dobrze zapoznać się z drużyną, ale proszę podzielić się z nami pierwszymi wrażeniami...

Rzeczywiście, zaliczyłem z zespołem dopiero dwa treningi, ale z pewnością to nie randka w ciemno. Przyznam się, że byłem tylko mocno zaskoczony decyzją władz klubu, że właśnie do mnie zwrócono się z propozycją przejęcia drużyny. Nie odczuwam jednak tremy. Dobrze znam cały zespół i wierzę, że chłopcy wyjdą – prędzej czy później – z kryzysu.

Właśnie, jaka jest atmosfera w klubie po ostatnich klepskich wynikach?

PŁYWACKIE ZAWODY W NOWYM JICZYNI

Puchar dla Ondřeja Brody

Młody reprezentant Republiki Czeskiej Ondřej Broda został absolutnym zwycięzcą międzynarodowych wyścigów pływackich, które odbyły się 15 i 16 października w Nowym Jiczyń. W konkurencji z olimpijczykami Danielem Málkem oraz Petřą Kłosową udało mu się uzyskać najwięcej punktów (777), Petřa Kłosowa uzyskała 765, Daniel Málek 751 punktów.

W sobotę 15 października Broda bez większych trudów zajął pierwsze miejsce w dyscyplinie 50 m stylem dowolnym z czasem 23,34 s, zdobywając Puchar Morawskiej Bramy z nagrodą finansową. Drugie miejsce zajął inny reprezentant RC Julius Botoš (24,83s), a trzeci został Radomír Polásek (24,97s). – Przy braku medalistów z ostatnich mistrzostw RC – Fleisschmanna i Harnola – wiedziałem, że będę walczył tylko z czasem. W porównaniu do startu w Puchowie, gdzie dwa tygodnie wcześniej zająłem również pierwsze miejsce, poprawiłem swój czas niemal o cztery dziesiąte sekundy. Największa konkurencja w Nowym Jiczyń była w niedzielnych wyścigach – powiedział „GL” tenoroczny mistrz RC Ondřej Broda.

goroczny mistrz RC Ondřej Broda.

W dodatkowej dyscyplinie 50 m st. motylkowym – na inaugurację niedzielnej imprezy, Ondřej Broda zajął drugie miejsce – z czasem 25,86 s, tuż za specjalistą Zdenkiem Oharkiem (25,65 s). Pływak z Suchej Górnej następnie wystartował w zawodach na 100 m stylem zmiennym i rywalom (Malkowi, Krestowi i Oharkowi) nie dał szans. Z czasem 58,38 poprawił w dodatku swój rekord osobisty. Szczegółem niedzielnych zawodów były wyścigi na 100 m stylem dowolnym. I również w tej dyscyplinie młody pływak sięgnął po złoto. – Z tego zwycięstwa byłbym o wiele bardziej zadowolony, aniżeli z triumfu na 50 m st. dow. Otrzymałem najwięcej punktów ze wszystkich pływaków biorących udział w tych zawodach, poprawiłem też swój czas niemal o pół sekundy. Oczywiście bardzo cieszę się również ze zwycięstwa w pozostałych zawodach. W stylu zmiennym wystartowałem po dwuletniej przerwie. Tym bardziej radowałem się z pokonania specjalistów z tej dyscypliny – Kresty i Oharka – powiedział zadowolony pływak. (J.Z.)

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

Bystrzyca poniżej oczekiwań

● **FK HAWIERZÓW – PIETWAŁD n. MORAWACH 3:0 (0:0). Bramki:** 48. i 87. Zoller, 86. samob. Husár. Sędziował Levinger. W. 550. „Indianie” przesadzili o losach meczu dopiero w drugiej odsłonie, zasługą bramkostrzelnego jak zawsze Zollera. Były napastnik FC Karwiny w 48. minucie celną główką po raz pierwszy pokonał pietwałdzkiego bramkarza, aktywnie grający Baník długo jednak nie mógł znaleźć sposobu na rozszyfrowanie defensywy gości. Pietwałdzanie stawili się na grę obronną, aktywny futbol z Hawierzowem byłby dla gości samobójstwem. W 86. minucie samobójca zaliczył Husár, w minutę później było już 3:0 dla gospodarzy. Zoller wykorzystał idealne dośrodkowanie Jurkovskiego.
● **HODSLAWICE – SKRZECZOŃ 0:1 (0:1). Bramka:** 45. Glaić. Sędziował Kuběna. W. 50. Skrzeczoniacy od pierwszych minut narzucili gospodarzom swój styl gry, na bramkę Rapid czekał ale do 45. minuty (wcześniej Neuwirth nie dał rady z „jedenastki”). Glaić przejął świetne podanie od Kvičaly i w sytuacji sam na sam z golkipierem zachował zimną krew (co zdarza mu się dosyć rzadko) – przelobował bramkarza, zapewniając gościom prowadzenie. W barwach Skrzeczonia pojawił się w obronie trener Marek Pošťalka, do defensywy przesunął się też inny doświadczony piłkarz – Jaroslav Marx. Rapid w drugiej połowie dyktował warunki na boisku, gospodarze byli łagodni jak baranki.
● **PRZYBOR – STONAWA 1:2 (1:0). Bramki:** 30. Strnka – 74. Franc. 77. Šurin. Sędziował Podracký. W. 100. Dwie zmarnowane „jedenastki” (w 25. minucie nie dał rady stonawski Šurin, w 75. przyborski Škopka) i dosyć niedokład-

na gra z obu stron, tak w skrócie można scharakteryzować ten mecz. Goście w ciągu trzech minut przechylili szalę spotkania na swoją stronę. W 74. minucie Franc wykiwał obrońców, wyrównując na 1:1 a złotego gola strzelił Šurin – po kolejnym kiksie obrony.
● **BYSTRZYCA – BRUSZPERK 2:4 (0:2). Bramki dla gospodarzy:** Kušnirák, Štvrtňá. Sędziował Oštránský. W. 250. Gospodarze zagrali naiwnie. Po raz kolejny nie spisała się linia defensywna, na pozycji stopera zabrakło kontuzjowanego Hadravy. Bystrzycanie rzucili się z impetem na rywala, ten jednak z kontrataków zadawał gospodarzom śmiertelne ciosy. Przy stanie 0:3 było po meczu. – To był nasz najgorszy występ w sezonie, wyciągniemy z tego konsekwencje – powiedział „GL” dyrektor KS Bystrzycy Petr Šingel.
● **LISKOWIEC – SJ RYCHWAŁD 3:1 (2:1). Bramki:** 1. i 5. Šišťák, 84. Šmíd – 9. Pulcer. Sędziował Žáčka. W. 150. Rychwałdzanie mają pretensje do sędziego Žáčka, który ich zdaniem prowadził zawody zbyt tendencyjnie, niemniej jednak w Liskowcu Slavoj znów zagrał kiepsko. Już w 1. minucie obrońcy pozostawili bez asykuracji Šišťáka, w 5. minucie popełnili ten sam błąd i gospodarze w łatwy sposób wyszli na dwubramkowe prowadzenie. Slavoj jeszcze w 9. minucie zasługą Pulcera obniżył, nadal jednak grał zbyt nonszalancko w defensywie. W 84. minucie skończyły się marzenia gości o remisie, strzałem głową rozwił je Šmíd.
Lokaty: 1. Hawierzów 24, 2. Czeladna 21, 3. Skrzeczoń 18,... 7. Stonawa 14, 9. Bystrzyca 11, 11. Rychwałd 8 pkt. (Jb)

niezadowolonia, tak jak miało to miejsce w ostatnich meczach, gra się rzeczywiście jak z ołowianą kulą u nogi.

Hokeiści skądinąd będą walczyć też o swoją przyszłość w klubie. Czy w najbliższym czasie można się spodziewać zmian w drużynie?

Mądrzejsi będziemy dopiero po niedzieli, kiedy to u siebie zagramy z Litwinowem. Nie chcę zbyt pochopnie wprowadzać radykalnych zmian do drużyny, zobaczymy dopiero, jak prezentują się chłopcy w najbliższych dwóch meczach. Jedno wiem na pewno, w piątek ze Wsecinem zagramy tylko na trzy formacje.

Nas bardzo interesuje pozycja polskiego napastnika Marcina Kulusza w drużynie. Kulusz zagrał do tej pory w jednym ekstraklasowym meczu, ale zaraz wpisał się na listę strzelców. Czy nie warto ściągnąć go z powrotem z farmy w Prościejowie?

Jak już mówiłem, szykują się zmiany, ale proszę poczekać do przyszłego tygodnia. Na bieżąco obserwujemy wszystkich naszych hokeistów, również tych prezentujących się w I lidze. I nie chodzi tylko o Kulusza, aczkolwiek w pełni rozumiem, że jesteście polskim piśmem i czytelników ciekawi kwestia dalszych losów tego zawodnika pod Jaworowem.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

Co słychać?

● **EKSTRAKLASA FUTSALU:** Nejzbach Vysoké Mýto – SKP Betas/Megas Trzynec 7:4 (3:2). Bramki dla Trzyńca: 13. J. Cieslar, 18. Topiarz, 27. Martinček, 39. Divina. Sędziowali Kolařík, Černý.

● **EKSTRAKLIGA RUGBY:** Slavia Hawierzów – Brno Bystrc 52:7. (Jb, man)

Tadeusz Hławiczka, Alojzy Bura i Józef Słowik – odznaczeni przez prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego, działacze Polskiego Towarzystwa Medycznego w Republice Czeskiej.

»Bajka« podbija Polskę

CZ. CIESZYN (sch) – Teatr Lalek „Bajka” odniósł ostatnio niebawomy sukces wśród polskich dzieci, ich rodziców i wychowawców. „Bajka” spodobała się za Olzą do tego stopnia, że od razu posypały się zaproszenia na kolejne gościnne spektakle.

Tak było w środę w Zespole Szkół w Zebrzydowicach, gdzie czeskie-szyński teatrzyk zagrał „Wyrwidęba

i Waligórę”, tak było w ub. niedzielę w Teatrze im. A. Mickiewicza w Częstochowie na przedstawieniu „Pinokio”. – Po spektaklu pewna nauczycielka stwierdziła, że tak potrafiłmy pozyskać sobie uwagę dzieci, że nawet dwulatki siedziały w skupieniu, z otwartą buzią – powiedziała „GL” kierowniczką zespołu **Pawelka Niedoba**. W rezultacie kolejny wyjazd do Częstochowy został już zaplanowany na 13 listopada, w dwa dni po wystawieniu „Wyrwidęba i Waligóry” na V Festiwalu Teatrów Moraw i Śląska w Cz. Cieszynie. **Ciąg dalszy na str. 2**

Konsul oczekuje inicjatyw

OSTRAWA (mro) – Sprawy programowe i perspektywy pracy Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w kontekście zbliżającego się zjazdu były przedmiotem czwartkowego spotkania delegacji ZG PZKO z konsulem generalnym RP w Ostrawie, **Antonim Sadowskim**.

Prezes ZG PZKO **Zygmunt Stopa** oraz wiceprezesi **Józef Wierzoń**, **Jerzy Stała** i **Władysław Niedoba** podjęli także temat współpracy z Polską. – Sądymy, że ta współpraca układa się dobrze, jednakże brakuje jej systematyzacji. Jesteśmy świadkami dynamicznego rozwoju czesko-polskiej współpracy na terenach przygranicznych, aktywnej działalności Euroregionu Śląsk Cieszyński, a więc sądymy, że należałoby systemowo potraktować także współpracę Związku z władzami polskimi oraz polskimi stowarzyszeniami kulturalno-oświatowymi – powiedział po spotkaniu **Zygmunt Stopa**.

Konsul generalny wyraził uznanie dla pracy i dorobku PZKO, organizacji, która w trudnym czasie minionego reżimu była ostoją polskiej tradycji i kultury nie tylko na Zaolziu. Zgodził się także z poglądem, iż nowe warunki wymagają nowego podejścia do zagadnień polsko-zaolziańskiej współpracy. – Deklarując pomoc i poparcie czekam na inicjatywy, które wysunie pezetkaowskie środowisko – oświadczył **Antoni Sadowski**.

Przyjazny dziecku

OSTRAWA (wak) – Szpital Uniwersytecki w Ostrawie Porubie jest kolejną placówką zdrowia w naszym województwie, której na początku tygodnia nadano tytuł Szpitala Przyjaznego Dziecku (Baby Friendly Hospital).

Szpitalu pretendującego do tego tytułu przechodzą około roczny proces przygotowawczy, związany z zmianą organizacji opieki okołoporodowej, eliminacją rutynowych praktyk niekorzystnych dla przebiegu laktacji, a nawet przebudową oddziału. Ponadto muszą spełniać warunki zawarte w dokumencie „Ochrona, propagowanie i wspieranie karmienia piersią”.

W województwie morawo-śląskim szpitali przyjaznych dziecku jest dziewięć. Tylko w samej Ostrawie są trzy. Kolejne znajdują się w Bruntalu,

Nauka może być zabawą

KARWINA (man) – Niecodzienne zajęcia odbyły się w czwartek w PSP im. dr. Olszaka w Karwinie. W zajęciach integracyjnych dla pierwszoklasistów wzięli udział również ich rodzice i dziadkowie.

Kilka minut przed godziną ósmą w uroczym wyglądającej i wyposażonej w rozmaite pomoce naukowe klasie panuje zupełna cisza. W tylnej części siedzą na krzesłach zniecierpliwieni rodzice, ławki dla uczniów są puste. „Podajmy sobie ręce” – brzmienie tej piosenki staje się coraz bardziej wyraźne. Razem z nauczycielką **Urszulą Sikora** do klasy wchodzi 18 trzymających się za ręce dzieci. „Mamo, tato,

POLSKA UHONOROWAŁA DZIAŁACZY PTM I CAŁE ZAOLZIAŃSKIE ŚRODOWISKO LEKARSKIE

Kongres na 30-lecie

TRZYNIEC (s) – W trzynieckim hotelu „Steel” rozpoczął się wczoraj rano dwudniowy Kongres Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC, którym środowisko to kończy 30-letni okres działalności.

W kongresie, który odbywa się pod hasłem „30 lat pracy Polskiego Towarzystwa Medycznego dla medycyny i społeczeństwa”, oprócz członków PTM udział bierze wielu zaproszonych działaczy Polskiego Towarzystwa Lekarskiego – wypróbowanych przyjaciół, jak ich nazwał prowadzący obrady, **Tadeusz Hławiczka**. Są to: **Jerzy Woy-Wojciechowski** z Warszawy, **Anna Klining** i **Olgiard Kosowski** z Bielska-Białej, **Zbigniew Domosławski** z Wrocławia, **Danuta Blahut-Zaleska** i **Adam Paluch** z Cieszyna i inni. Polskie Towarzystwo Medyczne w Mołdawii reprezentowała **Andżelika Bogucka**. Obecny był prezes honorowy PTM, **Bogusław Chwajol**.

Przemówienie inauguracyjne wy-

głosił prezes PTM w RC, **Jan Karczmarczyk**. Omawiając działalność środowiska zaolziańskich lekarzy zaznaczył, że przyczyną powstania Klubu Medyków, poprzednika PTM, była potrzeba ludzi, identyczna do tej, którą odczuwa dzisiejsze pokolenie lekarzy, utrzymywania bezpośredniego kontaktu. Kontakt, którego nawet w dzisiejszej skomputeryzowanej epoce nie zastąpi żaden „chat” internetowy czy wideokonferencja na jakimkolwiek szczeblu.

Zanim rozpoczęła się sesja naukowa Kongresu, konsul generalny RP w Ostrawie, **Antoni Sadowski**, w asyście konsula, **Grażyny Kostrusiak**, udekorował przyznanymi przez prezydenta RP, **Aleksandra Kwaśniewskiego**, polskimi odznaczeniami państwowymi trzech działaczy PTM. Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej otrzymali **Tadeusz Hławiczka** i **Józef Słowik**, Złoty Krzyż Zasługi otrzymał **Alojzy Bura**. Nieobecny z powodu choroby, **Witold Gawlas**, Złoty Krzyż Zasługi odbierze w innym terminie.

Następnie głos zabrał J. Woy-Wojciechowski, prezes władz naczelnych Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Zwracając się do prezesa Karczmarczyka i poprzednich prezesów, **Bogusława Chwajola** i **Romualda Gąsiora** oraz długoletniego wiceprezesa **Józefa Słowika**, odczytał następującą laurkę: *Powszechnie wiadomym czyni się, że Polskie Towarzystwo Medyczne w RC za ofiarą służbę zdrowiu i życiu ludzkiemu, za tworzenie nieprzemijających wartości dla dobra społeczeństwa oraz za wybitne zasługi dla Polskiego Towarzystwa Lekarskiego uhonorowano medalem „Bene meditus”. Medal odebrał obecny prezes PTM.* **Ciąg dalszy na str. 2**

– Nie szkodzi, że jesteś Czeszką! Możemy rozmawiać po angielsku!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Dziś

SOBOTA – zachmurzenie małe, później wzrastające. Temperatura w dzień 15 – 19 st. C (w wys. ok. 1000 m ok. 13 st. C), nocą 9 – 5 st. C.

NIEDZIELA – pochmurno, od zach. opady deszczu. Temperatura w dzień 14 – 18 st. C, nocą 11 – 7 st. C.

PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie duże z opadami deszczu. Temperatura w dzień 10 – 14 st. C., nocą 10 – 6 st. C.

DZIKIE WYSYPISKA WYRASTAJĄ W ODLUDNYCH CZĘŚCIACH MIAST

KARWINA (wak) – Dzikie wysypiska śmieci pojawiają się jak grzyby po deszczu. Urzędnicy szacują, że takich nielegalnych śmietników jest w każdym mieście czy gminie po kilkanaście, a nawet kilkadziesiąt. W ciągu roku nie udaje im się usunąć wszystkich, bo to kosztuje.

– Dzikie wysypiska powstają bardzo szybko. Zawsze ktoś jako pierwszy coś wyrzuci. Butelki, ubrania, stare torby. Z dnia na dzień śmieci przybywa – mówi **Jaroslav Nákladař**, rzecznik prasowy karwińskiego ratusza. – Borykamy się z dwoma zasadniczymi problemami. Po pierwsze, często zdarza się, że mieszkańcy prywatnych posesji nie usuwają śmieci na swój koszt i podrzucają wielkie worki ze śmieciami pod miejskie kosze lub do pobliskiego lasu czy rowu. Po drugie walczymy z właścicielami firm budowlanych, którzy odpady pobudowlane zwykle wyrzucają w ustronne miejsca. Najwięcej „czarnych” wysypisk powstaje w pobliżu garaży, m.in. przy ulicach Sportowej i Borovského. Można na nich znaleźć stare opony, oleje, puszkę po farbach. Na usunięcie dzikich śmietników miasto wydaje rocznie ponad ćwierć miliona koron.

Szyfowa praca

Około 70 dzikich wysypisk rocznie powstaje w Orłowej. Ostatni raz nielegalne wysypiska sprzątno tu wiosną. Wtedy większa ich część została wyrównana, śmieci posprzątane a dziury zasypane. Teraz znów leżą tu sterty śmieci. Worki ze szkłem, opony, stare lodówki i wersalki. – Czasem udaje się kogoś złapać i ukarać. Niekiedy też usiłujemy dochodzić do sprawcy po składzie jego śmieci. W większości wypadków jednak jesteśmy bezsilni – twierdzą miejscy strażnicy.

W Boguminie na likwidację dzikich wysypisk wydaje się rocznie 200-300 tys. koron, w Cz. Cieszynie jest podobnie. Tutaj „dzikie” śmietniki powstają systematycznie w lasu i na parkingu nad zaporą „Grabina”, koło garaży i ogródków działkowych.

Mimo kar finansowych również w Hawierzowie nie brakuje mieszkańców, którzy nielegalnie pozbywają się starych gratów. Z lasów miejskich, z okolic garaży i działek, z terenów po byłej kopalni „Dukla” oraz brzegów rzeki Lucyny wywożone są najczęściej przez pracowników Usług Technicznych śmieci wielkogabarytowe – stare lodówki, tapczany, wózki dziecięce, a nawet wraki samochodów.

Osoby, które w ten sposób zaśmiecają obrzeża miasta, można ukarać mandatem do wysokości 50 tys. koron. Najpierw jednak trzeba takich „śmieciarzy” przylapać na gorącym uczynku.

U rodaków

■ Prezydent Aleksander Kwaśniewski odebrał tytuł honorowego obywatela Wisły, przyznany mu jednogłośnie uchwałą Rady Miejskiej. Wisłanie wdzięczni są prezydentowi za przywrócenie do stanu dawnej świetności Zameczku na Zadnim Groniu, a także za mocne wsparcie idei budowy nowej skoczni narciarskiej w Malince.

■ Od wiosny płyną dobre wieści z Powiatowego Urzędu Pracy. Bezrobocie w cieszyńskim regionie powoli, ale systematycznie spada. We wrześniu liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 210 osób i osiągnęła 9201, w tym 5280 kobiet. Prawo do zasiłku miało jednak tylko 923 bezrobotnych.

■ Kłopoty finansowe, w jakie popadł Holding PRInz S.A. powodują, że oddala się termin oddania do ruchu obwodnicy Skoczowa. Wedle optymistycznych prognoz, ten odcinek ekspresowej trasy S1 może być gotowy najwcześniej za rok.

■ Na 24 października zaplanowano sesję Rady Powiatu Cieszyńskiego, na której wybrany zostanie nowy wicestarosta. Jak nieoficjalnie dowiedział się "Głos", kandydatem na to stanowisko jest Janusz Król z Markłowic Górnych. Od początku kadencji pełnił on funkcję wiceprzewodniczącego Rady Powiatu, a we wrześniowych wyborach parlamentarnych bezskutecznie startował do Sejmu z listy Prawa i Sprawiedliwości.

■ Mimo zapowiedzi, dopiero od 1 grudnia rozpocznie się wypłacanie dopłat obszarowych. Rolnicy są zawiedzeni, bo wypłacenie 50-procentowych zaliczek miało ruszyć znacznie wcześniej, już w połowie października. Na dodatek dopłaty będą mniejsze niż w roku ubiegłym, co jest wynikiem umocnienia się złotówki kosztem euro.

■ Galeria "Szara" w Cieszynie, wspólnie z zaprzyjaźnioną galerią "Magna" z Ostrowy, przygotowała projekt fotograficzny pn. "Dwa miasta - dwa uniwersytety na granicy". Przedsięwzięcie zostało wsparte finansowo przez Unię Europejską. Projekt umożliwił studentom z Opawy i Cieszyna pracę nad dokumentacją fotograficzną obu miast, a plonem tych starań jest wspólna wystawa.

■ Renesansowy Zamek Habsburgów w Żywcu - jeden z najcenniejszych zabytków na południu Polski - znowu wygląda tak, jak za czasów swojej świetności. Tydzień temu zakończyła się jego renowacja. O ostatecznym wyglądzie zabytku zdecydowała księżna Maria Krystyna Habsburg. Kilka lat temu wyremontowano zamkowe wnętrza. Podczas tegorocznej renowacji części zewnętrznych konserwatorzy odkryli stare, renesansowe tynki. Ich fragmenty można zresztą oglądać na elewacji, podobnie jak jeszcze starsze gotyckie detale, np. kamienne obramowania okien. Wypiął też unikatowy dziedziniec z malowniczymi krążgankami. Na Zamku odsłonięto tablicę upamiętniającą pobyt w zamku króla Jana Kazimierza. W zamku będzie teraz działać muzeum.

■ W niemieckim Halle walczone o medale Mistrzostw Świata Karate Shotokan. Startowali reprezentanci 44 krajów z różnych kontynentów. W 19-osobowej reprezentacji Polski byli zawodnicy z Cieszyna, Bielska-Białej, Skoczowa i Opola. Wrócili z 3 brązowymi medalami. Indywidually medal tej barwy wywalczył w kumite Jakub Weber, a osiągnięcie to powtórzył w drużynie z Maciejem Wilczkiem i Sebastianem Zawolińskim. Trzeci brąz w kumite zdobyła drużyna dziewcząt: Natalia Suchy, Karolina Karolak i Sara Heczko.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. ROMAN BASELIDES
Wychowawczyni Urszula Sikora pomaga swoim podopiecznym szukać wyrazów na „a”.

Nauka może być zabawą

Dokończenie ze str. 1

„Dziś przyszliśmy tu do szkoły”, a na zakończenie - oczywiście hymn: „Podajmy sobie ręce”.

Lekcję kończą oklaski zadowolonych rodziców, którzy razem z wychowawczynią U. Sikorą, dyrektorką szkoły **Jadwigą Palowską** i metodykiem Polskiego Centrum Pedagogicznego w Cz. Cieszyń **Heloną Lach** przechodzą do innego pomieszczenia, gdzie podsumowują zakończoną lekcję. Uśmiech, zadowolenie oraz

słowa uznania i podziękowania pod adresem pedagogów. I to nie tylko z powodu pokazowej lekcji integracyjnej. Rodzice cieszą się z tego, że ich współpraca ze szkołą zmierza we właściwym kierunku, że zawsze mogą liczyć na pomoc nauczycieli, że ich dzieci w szkole pracują bez destrukcyjnego stresu. I że jest zupełnie inaczej, że relacje uczeń - nauczyciel - rodzic różnią się diametralnie od tych sprzed 15 lat...

»Bajka«...

Dokończenie ze str. 1

Imielin, Jastrzębie, Cieszyń to kolejne polskie miasta, w których w przeciągu ostatnich kilku tygodni grała „Bajka”. Ponadto już teraz wiadomo, że w grudniu czeskokocieszyński Teatr Lalek wyjedzie do Polski co najmniej trzy razy. Oprócz tego na bieżąco rusza ze swoimi spektaklami do zaolziańskich szkół i przedszkoli (obecnie z „Księciem Portugalii”) oraz do Kół PZKO, gdzie polskie szkolnictwo jest już przeszłością. Dla aktorów to duża satysfakcja, ale też wielkie wyzwanie, gdyż przez cały czas trzeba pamiętać rolę aż do 5 różnych przedstawień.

Kongres na 30-lecie

Dokończenie ze str. 1

W sesji naukowej wystąpiło kilkunastu lekarzy. Z okazji jubileuszu PTM we współpracy Wydawnictwa SAK wydało okolicznościową publikację „30 lat PTM - PSZ” autorstwa J. Słowika, T. Hławiczki i K. Santariusza, która w nawiązaniu do treści poprzedniej książki traktującej o środowisku polskich lekarzy na Zaolziu, „Dr Olszak i jego następcy”, zawiera kolejnych 15 biogramów naszych lekarzy.

Szklanka zdrowia dla ucznia

REGION (wak) - Do wypicia tej szklanki w równym stopniu zachęcał dzieci smak czeko-mleko-lady (mleko z rozpuszczalnym kakao) i ulubiona postać z kreskówek - królik Bunny. Zainicjowana przed niespełna dziesięciu laty w kraju akcja miała na celu uświadomienie młodzieży o konieczności codziennego wypijania co najmniej dwóch szklanek mleka.

Do akcji włączyły się również prawie wszystkie polskie podstawówki na Zaolziu. Od czterech lat korzystają jednak z oferty frydecko-misteckiej „Ekomleczarni”.

- *Zawsze we wtorki i czwartki otrzymujemy dostawę świeżego mleka i jogurtów o smaku czekoladowym lub owocowym. Oba produkty zawierają niezbędne dla zdrowia mikroelementy, m.in. magnez, potas oraz witaminy A, B i D* - dowiedzieliśmy się w kilku szkołach podstawowych w powiecie karwińskim i frydecko-misteckim.

W małych placówkach, np. w Olbrachcicach i w Orlo-

wej Lutyni, kupnem produktów mlecznych zainteresowani są rodzice wszystkich uczniów. W czeskokocieszyńskiej, trzynieckiej i hawierzowskiej szkole z propozycji korzysta 70-80 proc. dziewcząt i chłopców. Zdaniem rodziców i nauczycieli, to bardzo korzystna oferta. Oba produkty są bowiem znacznie tańsze, od tych kupionych w sklepie; mleko w kartoniku (plus rogalik lub pączek) kosztuje bowiem 5,50, a jogurt 6,50 koron.

Pełni uznania dla pomysłodawców akcji „Szklanka zdrowia dla ucznia” są pediatrzy i dietetycy. Od wielu lat wskazują bowiem na systematyczny spadek spożycia mleka przez dzieci i młodzież, przestrzegając równocześnie przed niebezpieczeństwem wystąpienia trwałych niedoborów białka i wapnia w rozwijających się organizmach dziecięcych, co pociąga za sobą zakłócenia w rozwoju kośćca oraz wpływa ujemnie na stan uzębienia młodego pokolenia.

Ciekawostki

Trafi i tym razem?

Kilkuset Hindusów zgromadziło się w indyjskiej wiosce w stanie Madhya Pradesh, żeby przekonać się, czy astrolog, który przepowiedział własną śmierć, umrze zgodnie z przepowiednią. 75-letni Kunjilal Malviya, mieszkający w wiosce Sehara ok. 200 km od stolicy Bhopalu, pogrążył się w medytacji po tym, jak przepowiedział swoją śmierć. Rodzina astrologa obawia się, że przepowiednia może się ziścić. Boimy się, że przepowiednia się sprawdzi, ponieważ do tej pory sprawdzało się wszystko, co przepowiedział - powiedział syn astrologa, Anirudh. Ojciec 15 lat temu przepowiedział śmierć mego dziadka i stało się dokładnie tak, jak ojciec przepowiedział - dodał Anirudh. Telewizja indyjska pokazała krewnych i przyjaciół, którzy siedzą wokół pogrążonego w medytacji Malviyi. Śpiewane są pieśni religijne i czytane święte teksty hinduistyczne.

Ruszą tyłkiem?

Oficerom w kwaterze głównej izraelskiego resortu obrony w Tel Awiwie nie wolno będzie w przyszłym tygodniu korzystać z windy. *Będą musieli wchodzić i schodzić po schodach, aby zrzucić choć trochę nadwagi* - pisze dziennik „Jedijot Achronot”. *Korzystanie wyłącznie ze schodów będzie trwało tydzień i wprowadzono je w ramach tygodnia zdrowia* - dodaje gazeta. Pułkownik Awi Benita, który wymyślił tę metodę odchudzania, przyznaje, że inicjatywa może nie spotkać się ze zrozumieniem niektórych podwładnych. Przecież Bóg dał nam nogi po to, aby nam służyły - dodał. *Doszło jednak do tego, że widzę rzeczy, które doprowadzają mnie do szału, np. kiedy oficerowie korzystają z windy, aby zjechać na parking, gdzie w samochodzie czeka na nich szofer, aby zawieźć ich do sąsiedniego budynku*.

Można już głosować

W tym numerze (str. 4 - 5) prezentujemy drugą piątkę nominowanych do tegorocznej nagrody „Tacy jesteśmy 2005” (pierwszych pięciorgo przedstawiliśmy tydzień temu). Natomiast już od jutra do 12 listopada br. można głosować na swojego kandydata.

A jak można głosować? Pierwsza możliwość to głosowanie SMS-ami, które należy wysłać pod nr **605 287 078**. W SMS-ie należy podać kandydata oraz swoje imię i nazwisko (ważny będzie tylko jeden głos z danego numeru).

Drugi wariant to głos wysłany w liście lub na karcie pocztowej pod adresem: **Kancelaria Kongresu Polaków, ul. Komenského 4, 737 01 Czeski Cieszyń**.

Wreszcie ostatnia, najbardziej chyba atrakcyjna możliwość, to głosowanie na kuponie (lub naklejenie kuponu na liście lub karcie pocztowej), który pojawi się we wtorkowym numerze „Głosu Ludu”. Głosy z kuponami z „GL”, które też należy nadsyłać do **Kancelarii Kongresu**, wezmą udział w losowaniu o wartościowe nagrody.

Przypomnijmy, że Wieczór Galowy „Tacy jesteśmy 2005” odbędzie się w sobotę 19 listopada br. w Teatrze Cieszyńskim. Bilety można zamawiać już od poniedziałku w Kancelarii Kongresu osobiście lub telefonicznie pod nr. 558 711 453.

WALMARK®

Sponsorem generalnym koncertu galowego jest firma Walmark.

(kor)

Więcej tabletek i... miejsc pracy

TRZYNIEC (mro) - Nowy zakład „Walmarku” w Trzyńcu mieszczący m.in. halę produkcji tabletek powlekanych i laboratorium zostanie niebawem uruchomiony - poinformowała nas **Kateřina Ondřejkova**, rzeczniczka firmy.

W ramach wstępnego rozruchu zaplanowanego na listopad m.in. będą mierzone parametry nowej hali produkcyjnej, jak warunki oświetleniowe, natężenie huku oraz nastąpi synchronizacja procesów produkcyjnych w ramach norm SVP. Dyrektor produkcji i logistyki, **Miroslav Haretek**, spodziewa się, że po uruchomieniu trzynieckiej linii produkcja table-

tek powlekanych wzrośnie prawie o 50 proc. - *Docelowo liczymy na 100-procentowy wzrost produkcji w tym asortymencie. Powinno to nastąpić w 2007 r.* - powiedział Haretek. W tym samym czasie w trzynieckim systemie pracy przybędzie także 21 stanowisk pracowniczych. - *Nowe miejsca zostaną obsadzone przez pracowników, którzy już pracowali sezonowo dla „Walmarku” w oddziale farmacji lub pracowników byłego oddziału spożywczego, zredukowanymi z powodu przerostu zatrudnienia w bieżącym roku* - powiedziała dyrektorka ds. kadr, **Alena Zahradníková**.

Nie jest to ostatnia inwestycja budowlana wywodzącej się z Oldřichowic firmy. Jeszcze w tym roku „Walmark” rozpocznie budowę nowego centrum logistycznego zaopatrzonego całą Europę, tym samym w Trzyńcu kolejnych 20 osób znajdzie zatrudnienie w zaolziańskiej firmie.

II tura wyborów

OSTRAWA (mro) - Na terytorium kompetencji Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie w niedzielę, w dniu II tury wyborów prezydenta RP, ponownie otworzy swe podwoje Obwodowa Komisja Wyborcza nr 34 ulokowana w siedzibie polskiej placówki przy ul. Blahoslavovej 4. Obywatele polscy zapisani na listy wyborcze będą mogli oddać swoje głosy od godz. 6.00 do 20.00.

Pół miliona na pamiątki

Na 3 lata więzienia została skazana brytyjska urzędniczka, która w ciągu 10 lat ukradła zatrudniającą ją instytucję pół mln funtów szterlingów na zakup pamiątek po Elvisie Presleym. 46-letnia Julie Wall, odpowiedzialna za opróżnianie miejskich parkometrów w Sleaford w środkowej Anglii, przez prawie 10 lat systematycznie podkradła pieniądze wpłacane przez parkujących. W ciągu miesiąca potrafiła ukraść nawet 10 tys. funtów. Urzędniczka przeznaczała łup na zakup rzadkich pamiątek po Presleym, m.in. jego płyt. Podczas przesłuchania oskarżona przyznała się do kradzieży i wyraziła „głęboki wstyd” z powodu swoich postępków. Obrońca urzędniczki tłumaczył, że jego klientka, obsesyjnie wielbiąca Elvisa, nie mogła oprzeć się pokusie kupowania pamiątek po Królu.

Przedstawiamy Materiały Zjazdowe

Przygotowania do Zjazdu wstępują w końcową fazę. Niestety nie udało się rozwinąć w rubryce „Głosu Ludu” pn. „Sprawy PZKO” dyskusji na tematy w niej prezentowane w każdym z tegorocznych numerów. Zarząd Główny usiłuje jednak o to, by zasadnicze sprawy, o których powinien zadecydować XX Zjazd PZKO, były przedstawione bazie

członkowskiej z prośbą o ustosunkowanie się do nich. Komisja Statutowa przygotowała znowelizowany statut Związku, który publikujemy w niniejszej rubryce, by jego zmiany poddać dyskusji zjazdowej. Zakładamy, że zaznajomią się z nim prezesi Miejskowych Kół PZKO oraz delegaci na Zjazd. Prezesi będą mieli okazję do uwag na Konwencji

w dniu 27. 10. br., delegaci na konferencjach obwodowych, które odbywają się w okresie do 15. 11. br. Wnioski i uwagi dotyczące statutu będą jeszcze przyjmowane do 18. 11. br. Po tym terminie nie będzie już możliwe wnoszenie dalszych propozycji. Zapraszam do dyskusji oraz do udziału w powyższych spotkaniach przedzjazdowych.

Zygmunt Stopa prezes ZG PZKO

Wniosek Statutu Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w RC

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA WSTĘPNE

§ 1 Nazwa organizacji brzmi: Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w Republice Czeskiej (dalej RC), w czeskiej wersji: Polský kulturně-osvětový svaz v České republice. Wspólny skrótowiec: „PZKO”.

§ 2 PZKO działa na terenie całej Republiki Czeskiej. Siedzibą władz naczelnych PZKO jest Czeski Cieszyn, Střelná 28.

§ 3 PZKO posiada własne godło, chorągiew związkową i sztandar. Ich opis i zasady stosowania określa Regulamin Wewnętrzny.

§ 4 PZKO korzysta z okrągłych pieczęci z godłem PZKO i napisem w otoku: Polský kulturně-osvětový svaz v České republice – Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w Republice Czeskiej. Pieczęćka zawiera dwujęzyczną nazwę organu PZKO, do którego należy oraz dwujęzyczną nazwę miejscowości.

§ 5 PZKO jest stowarzyszeniem społecznym osób fizycznych i prawnych, działa zgodnie z Ustawą RC 83/1990.

§ 6 Polski Związek Kulturalno-Oświatowy posiada osobowość prawną, osobowość prawną posiadają również Miejskowe Koła.

CELE I FORMY DZIAŁANIA

§ 7 Podstawowym celem działania PZKO jest zachowanie tożsamości etnicznej polskiej mniejszości narodowej w RC, przez wszechstronny rozwój kultury i oświaty, nawiązując do tradycji naszej zaoziankiej kultury oraz wartości kultury polskiej i równocześnie aktywne uczestniczenie w wielokulturowym rozwoju RC i Europy.

§ 8 Swoją działalność PZKO opiera na zasadach Konstytucji Republiki Czeskiej oraz na normach międzynarodowych, przyjętych przez władze RC, określające prawa człowieka i ochronę praw mniejszości narodowych według Konwencji Ramowej Rady Europy.

§ 9 PZKO aktywnie uczestniczy w życiu społecznym RC oraz obok działalności kulturalnej, oświatowej i naukowej prowadzi również niezbędną działalność gospodarczą.

Współpracując z czeską większością oraz z innymi zorganizowanymi mniejszościami, PZKO jest ważnym ogniwem rozwoju kulturowego, społecznego i materialnego zwłaszcza naszego regionu.

ROZDZIAŁ II CZŁONKOSTWO, PRAWA I OBOWIĄZKI CZŁONKÓW

§ 10 Członkiem może się stać osoba fizyczna, która ukończyła 14. rok życia i z własnej woli podpisała deklarację członkowską, wyrażając tym zgodę na przestrzeganie Statutu PZKO i programu działania PZKO oraz wyrażając chęć współdziałania w przedsięwzięciach PZKO.

§ 11 Członka przyjmuje zebranie członkowskie Miejskowego Koła PZKO, w którym została złożona pisemna deklaracja. W wypadku odmowy przyjęcia przysługuje kandydatowi prawo odwołania się do Zarządu Głównego PZKO. Odwołanie musi być rozpatrzone do 30 dni.

§ 12 Każdy członek PZKO otrzymuje legitymację członkowską.

§ 13 Zgodnie z demokratycznymi zasadami pracy, wszystkich jednostek organizacyjnych PZKO, każdy członek ma prawo:

- * wybierać i być wybieranym do władz PZKO,
- * brać udział w życiu kulturalnym polskiej mniejszości narodowej w RC,
- * do przedstawiania wniosków, uwag lub zastrzeżeń, do wszystkich organów PZKO

§ 14 Obowiązkiem każdego członka PZKO jest:

- * dotrzymywać zasady statutowe PZKO,
- * aktywne uczestnictwo w działalności PZKO, odpowiedzialne wykonywanie wszystkich funkcji w organach PZKO, do których był wybrany oraz organach, do których był wybrany jako przedstawiciel PZKO,
- * dbać o zachowanie języka ojczystego i tradycji naszych przodków,
- * płacić regularnie składki członkowskie (w Miejskowym Kole),

§ 15 Zarząd Główny PZKO może przyznać członkostwo honorowe osobie, która w szczególny sposób przyczyniła się do rozwoju polskiego życia narodowego w RC. Członkowi honorowemu przysługują prawa:

- * brać udział w życiu kulturalnym polskiej mniejszości narodowej w RC,
- * do przedstawiania wniosków, uwag lub zastrzeżeń, do wszystkich organów PZKO.

§ 16 Członkostwo w PZKO zanika poprzez:

- a) złożenie pisemnego oświadczenia Zarządowi Miejskowego Koła o rezygnacji z członkostwa,
- b) zgon,
- c) skreślenie w wypadku zalegania z opłatą składek członkowskiej w okresie dłuższym niż jeden rok,
- d) skreślenie na podstawie uchwały zebrania członkowskiego.

ODZNACZENIA ZWIĄZKOWE

§ 17 PZKO przyznaje odznaczenia związkowe zgodnie z Regulaminem Wewnętrzny.

ROZDZIAŁ III ZJAZD DELEGATÓW PZKO

§ 18 Zjazd delegatów PZKO jest najwyższym organem PZKO, zwoływany co 4 lata przez Zarząd Główny PZKO.

§ 19 Na wniosek 2/3 liczby prezesów Miejskowych Kół i przewodniczących Rad Obwodowych obecnych na Konwencji Prezesów lub 1/3 liczby istniejących Miejskowych Kół, Zarząd Główny jest zobowiązany w terminie do 60 dni zwołać Nadzwyczajny Zjazd Delegatów PZKO. O ile Zarząd Główny tak nie uczyni, obowiązek ten ma Komisja Rewizyjna.

§ 20 W Zjeździe Delegatów oraz Nadzwyczajnym Zjeździe PZKO biorą udział delegaci wybrani na Walnych Zebraniach (Nadzwyczajnych Zebraniach) Miejskowych Kół, dotychczasowi członkowie Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej. Wszystkim wymienionym przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze.

Delegaci na Zjazd Delegatów PZKO są wybierani na Walnych Zebraniach (Nadzwyczajnych Zebraniach) Miejskowych Kół spośród członków Miejskowego Koła PZKO, według klucza przyjętego przez Zarząd Główny.

§ 21 Zjazdowi Delegatów PZKO ustępujący Zarząd Główny oraz Komisja Rewizyjna przedstawia sprawozdanie ze swojej działalności.

§ 22 Zjazd Delegatów PZKO:

- a) uchwała Statut PZKO i jego zmiany, Program Działania PZKO na następną kadencję oraz inne dokumenty zjazdowe,
- b) wybiera, w dwu samodzielnych turach 6 członków Zarządu Głównego. W pierwszej, imiennie, przewodniczącego Zarządu Głównego PZKO, w drugiej pozostałych 5 członków Zarządu Głównego,
- c) zatwierdza przedstawicieli 9 obwodów wybranych na Konferencjach Obwodowych PZKO, którzy również wchodzić w skład członków Zarządu Głównego,
- d) wybiera 5-osobową Komisję Rewizyjną PZKO.

§ 23 Na swoim pierwszym zebraniu, w trakcie obrad Zjazdu Delegatów PZKO:

członkowie Komisji Rewizyjnej wybierają swojego przewodniczącego.

§ 24 W razie potrzeby uzupełnienia, w okresie międzyzjazdowym, składu członków Zarządu Głównego lub Komisji Rewizyjnej wybranych na Zjeździe Delegatów PZKO o formie uzupełnienia decyduje samodzielnie Zarząd Główny lub Komisja Rewizyjna. O uzupełnieniu informuje Konwent Prezesów.

§ 25 Zjazd uchwała wysokość składek członkowskich na następną kadencję oraz podział składek między Miejskowe Koła i Zarząd Główny PZKO.

ZARZĄD GŁÓWNY PZKO

§ 26 Zarząd Główny (dalej ZG) jest organem statutowym PZKO. W imieniu ZG są uprawnieni występować i działać przewodniczący ZG lub w wypadku jego nieobecności wiceprzewodniczący.

§ 28 ZG kieruje działalnością PZKO w okresie między Zjazdami Delegatów PZKO. Określa zasadnicze kierunki działalności w oparciu o uchwały zjazdowe.

§ 29 Uchwała Regulamin Wewnętrzny.

§ 30 ZG jest władny przyjmować uchwały prostą większością głosów pod warunkiem, że w głosowaniu bierze udział więcej jak połowa jego członków.

§ 31 Uchwała budżet ZG oraz jego uzasadnione zmiany w trakcie roku. Jest odpowiedzialny za efektywne zarządzanie nieruchomościami ZG oraz uzyskaniem środkami finansowymi.

§ 32 Powołuje, według potrzeby, do realizacji zadań PZKO, Rady, Sekcje i zespoły artystyczne, uchwała strukturę organizacyjną Sekretariatu ZG, TL „Bajka”, miesięcznika „ZWROT”, Kostiumerii i wytycza ich kompetencje, zasady gospodarowania oraz zasady współdziałania w ramach PZKO.

PREZYDIUM ZG

§ 33 Alt I: Prezydium ZG tworzy przewodniczący ZG, wiceprzewodniczący ZG oraz przewodniczący

rady kultury, oświaty, ekonomicznej i organizacyjnej.

Alt. II: Prezydium ZG tworzy przewodniczący, 1. wiceprzewodniczący, wiceprzewodniczący ds. kultury i oświaty oraz wiceprzewodniczący ds. ekonomiczno-organizacyjnych.

§ 34 Prezydium ZG jest organem wykonawczym Zarządu Głównego.

§ 35 Zadania i kompetencje Prezydium ZG i jego poszczególnych członków są wyszczególnione w Regulaminie Wewnętrzny.

KOMISJA REWIZYJNA PZKO

§ 36 Komisja Rewizyjna (dalej KR PZKO) ma prawo i obowiązek kontroli działalności statutowej, gospodarczej i finansowej ZG. Może przeprowadzać kontrolę działalności statutowej i gospodarczej Miejskowych Kół w celu służenia im pomocą i doradztwem fachowym. Protokoły, wnioski i załączenia pokontrolne przedstawia kontrolowanym organom (ZG oraz Zarządowi Miejskowych Kół).

§ 37 KR PZKO kieruje się w swej pracy własnym regulaminem oraz własnym planem pracy.

§ 38 Członkowie KR PZKO są uprawnieni do uczestniczenia w obradach ZG, Prezydium ZG oraz Konwentu Prezesów.

KONWENT PREZESÓW

§ 39 Konwent Prezesów jest organem doradczym i opiniotwórczym ZG PZKO. W jego skład wchodzi prezesi Miejskowych Kół PZKO, lub upoważnieni przez nich zastępcy oraz członkowie ZG.

§ 40 Przewodniczący ZG zwołuje Konwent Prezesów, co najmniej 2 razy w ciągu roku kalendarzowego.

§ 41 Kompetencje Konwentu Prezesów określa Regulamin Wewnętrzny.

RADY OBWODOWE

§ 42 Dla lepszej koordynacji wspólnego działania i reprezentowania interesów Miejskowych Kół, działających w zbliżonym okręgu administracyjnym zawiązują się Rady Obwodowe.

§ 43 Rady Obwodowe są łącznikiem między ZG i Miejskowymi Kółami a zarazem łącznikami między samorządami i administracją lokalną.

§ 44 Przed Zjazdem PZKO delegaci danego obwodu, wybrani na Zjazd Delegatów PZKO w poszczególnych Miejskowych Kółach, biorą udział w Konferencji Obwodowej PZKO, żeby:

1. wybrać przedstawiciela obwodu do ZG,
2. uzgodnić wszystkie ważne sprawy, które delegaci powinni poruszyć na Zjeździe Delegatów,
3. wybrać przewodniczącego Rady Obwodowej i jego zastępcę, ewentualnie, według potrzeby, dalsze funkcje.

§ 45 Prawa i obowiązki, sposób powoływania i kompetencje Rad Obwodowych określa Regulamin Wewnętrzny.

MIEJSKOWE KOŁA

§ 46 Miejskowe Koła (dalej MK) są podstawowym ogniwem działalności PZKO. W swej działalności kierują się Statutem PZKO, Regulaminem Wewnętrzny, uchwałami ZG, oraz własnym Regulaminem MK uchwalonym Zebraniem Członkowskim.

§ 47 MK może powstać za zgodą ZG jeśli liczy co najmniej 10 członków.

Nazwa Miejskowego Koła brzmi: Miejskowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w (tu nazwa miejscowości po polsku), w czeskiej wersji Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu Skróć: MK PZKO (tu nazwa miejscowości), w czeskiej wersji MS PZKO (tu nazwa miejscowości po czesku). MK korzysta z okrągłych pieczęci z godłem PZKO i dwujęzyczną nazwą MK oraz dwujęzyczną nazwą miejscowości.

§ 48 Zarząd MK według potrzeby, dla podejmowania ważnych decyzji dotyczących działalności MK, zwołuje Zebranie Członkowskie.

Raz na dwa lata zwołuje Walne Zebranie Członkowskie, które wybiera Zarząd MK oraz Komisję Rewizyjną MK (dalej KR MK), ocenia dotychczasową działalność oraz przyjmuje plan pracy na następny okres. Raz na cztery lata Walne Zebranie Członkowskie wybiera również delegatów na Zjazd Delegatów PZKO.

§ 49 Zarząd MK oraz KR MK na swoich pierwszych zebraniach wybierają ze swego grona przewodniczących i według potrzeby zapewnienia sprawnego działania MK dalsze funkcje. O imiennym składzie Zarządu MK i KR MK oraz podziale funkcji Zarząd MK zawiadamia ZG.

§ 50 Zarząd MK jest organem statutowym. Przewodniczący lub inny uchwałą Zarządu MK upo-

ważniony członek Zarządu MK mają uprawnienia występować w imieniu MK wobec instytucji państwowych oraz społecznych i gospodarczych osób prawnych.

§ 51 Zarząd MK prowadzi ewidencję członków, zgłoszonych lub zarejestrowanych do Koła, dba aby regularnie uiszczali składki członkowskie oraz odpowiada za odprowadzenie ich części do kasy ZG. Zarząd MK sporządza dla ZG roczne sprawozdanie ze swej działalności.

§ 52 KR MK kontroluje całokształt działalności MK. O wynikach przeprowadzonej kontroli informuje Zarząd MK. Sprawozdanie ze swej pracy przedstawia również pisemnie na Zebraniu Członkowskim.

Członkowie Komisji Rewizyjnej mają prawo uczestnictwa w obradach Zarządu z głosem doradczym i przedstawiania wniosków, zaleceń czy uwag wynikających z zakresu działania.

ROZDZIAŁ IV

ZASADY ORGANIZACJI WEWNĄTRZ-ZWIĄZKOWEJ

§ 53 PZKO w swej pracy kieruje się zasadami demokratycznymi. Wszystkie organy są wybierane oddolnie przez członków lub delegatów.

§ 54 O formie głosowania, przy podejmowaniu uchwał we wszystkich organach, decydują ich członkowie. W sprawach personalnych uchwały są podejmowane z reguły w głosowaniu tajnym. O głosowaniu jawnym może zdecydować ponad połowa obecnych.

§ 55 Organy wybieralne mogą podejmować prawomocne uchwały pod warunkiem, że w głosowaniu bierze udział co najmniej 50 procent ich członków lub delegatów. Uchwała obowiązuje, jeżeli za jej przyjęciem głosowała zwykła większość obecnych.

§ 56 Uchwały Zebrania Członkowskiego są podejmowane zwykłą większością głosów obecnych członków. Wyjątek stanowi decyzja o wykluczeniu członka, dla której wymagane są 2/3 głosów członków obecnych na Zebraniu Członkowskim MK.

§ 57 ZG ma prawo unieważnić uchwałę organu niższego wyłącznie wtedy, gdy uchwała została podjęta niezgodnie ze Statutem PZKO i Regulaminem Wewnętrzny.

§ 58 ZG ma obowiązek rozpatrzyć wnioski, uwagi czy krytykę ze strony organów niższych lub poszczególnych członków, przedstawione w formie pisemnej, do 30 dni od ich podania.

§ 59 Wszystkie organy wybieralne mają prawo kooptacji nowych członków w miejsce tych, którzy odstąpili w czasie kadencji.

ROZDZIAŁ V

MAJĄTEK I ŚRODKI FINANSOWE

§ 60 Majątek PZKO, zarządzany przez ZG oraz majątek MK służy do realizacji celów statutowych PZKO.

§ 61 Majątek PZKO, zarządzany przez ZG, tworzą, z wyjątkiem majątków MK, nieruchomości, środki materialne, niematerialne i finansowe oraz papiery wartościowe. Źródłem tego majątku są granty, dotacje, dary, dochody z własnej działalności gospodarczej oraz części składek członkowskich. Majątkiem tym zarządza ZG zgodnie z uchwałami Zjazdu Delegatów PZKO. O wynikach zarządzania majątkiem ZG regularnie informuje Konwent Prezesów.

§ 62 Majątek MK tworzą nieruchomości, środki materialne, niematerialne i finansowe, uzyskane z dotacji, darów, części składek członkowskich oraz własnej działalności gospodarczej. Właścicielami tego majątku są Miejskowe Koła, które nim jednocześnie zarządzają i wykorzystują go, przede wszystkim do rozwijania swej statutowej działalności oraz do innych celów służących interesom polskiej mniejszości narodowej.

§ 63 O rozwiązaniu PZKO decyduje Zjazd Delegatów PZKO lub Nadzwyczajny Zjazd Delegatów PZKO większością 2/3 głosów wybranych delegatów.

§ 64 O sposobie likwidacji majątku rozwiązanego PZKO decyduje Zjazd Delegatów PZKO lub Nadzwyczajny Zjazd Delegatów PZKO.

§ 65 O rozwiązaniu MK, wynikającym z niemożności pełnienia obowiązków statutowych PZKO oraz o likwidacji majątku MK może tylko zdecydować Zebranie Członkowskie MK większością 2/3 głosów obecnych członków.

Uchwała Zebrania Członkowskiego w sprawie likwidacji MK jest prawomocna po wyrażeniu zgody ZG PZKO.

Opracowała Komisja Statutowa

Nominowani do finału 19 listopada w Teatrze

Prezes Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO, Izby Regionalnej im. Adama Sikory jabłonkowskiego MK PZKO, a ostatnio także jabłonkowskiego Ogniska Oddziału Górali Śląskich, **Leszek Richter**, cieszy się z nominacji za zorganizowanie w maju br. w Koszarzyskach „Miyszania owiec”. Jest jednak zarazem trochę zdziwiony, że za tę imprezę nominowano tylko jego. – Uważam, że nominacja należy się całemu szeregowi ludzi, z którymi współpracuję – mówi L. Richter. – Trzeba przede wszystkim wspomnieć całą Sekcję Ludoznawczą, która obchodzi właśnie 40-lecie i częścią koszarzyńskiej imprezy była także promocja naszego najnowszego, XV Zeszytu Ludoznawczego, poświęconego sąsiedztwu w Beskidach. Współorganizatorami były ponadto jabłonkowska Izba Regionalna oraz koszarzyńskie Koło PZKO.

A co to właściwie jest „miyszania owiec”? – Odbywało się na wiosnym w zależności od tego, jako tego roku rosła trawa. Jak już było na czym paść, to się wyganiało łowce na sąsiedztwo i tam się ich miyszało. Miyszani łowce to stary pastyrski zwyczaj, przy którym się łowce dają do kupy i powstanie tzw. kurdel (stado). Kurdel łowce się musi zapoznać ze swoim nowym sąsiedztwem – łowczorzym – wyjaśnia L. Richter gwarą. – Ale pójmy pięknie łód poczóntku. Rano, w dzień miyszania, się dojne łowce (dojki) łódstawia łód jagniónt i pięknie się jich umyło. Po tym się łow-

ce znacziły. Tak przigotowane łowce łód poszczególnych sąsiedztw się gnały na sąsiedztwo. Tam już czekał łowczorz i sąsiedztwo. Łowczorz łowce łóglóndół, czy sól zdrowe, porachował a sąsiedztwo to wszecko zapisał. Jak się poschodzą wszecki łowce, zaczęto się miyszani. Samotne miyszani

się dość różniło w zależności od tego, jak się łódywało. Prawie wszyndzi łó-

kurzowali łowce dymem, aby były zdrowe, kajsie gnali łowce przez łógiń. Łowczorz kludził łowce kole jedliczki, aby się kurdel dyrdzał kupy a nie potracił się. Kajsie sąsiedztwo klynkali na kolana, schylali głowy a przykrywali jich guniąmi, aby uchróńić łowce przed wilkami a urzeczynim. Czynno też wszece wspólnie rzykali. Wszecki ty łóbrzónki miały zapewnić dobry poczóntek tego, co się zaczynało – wspólnej gospodarce na sąsiedztwie. W tym dniu też na nikierych sąsiedztwach sąsiedztwo narychtowali drzewo łowczorowi, posprawowali kolybim i koszory. Syrym z piyrzszigo dojdno się podzieliłi wszece sąsiedztwie, a bywało też tak, że pozwali fojta, farorza a gojnego, aby to mieli dobre na wszecki stróny.

L. Richter zamierza powtórzyć „Miyszania owiec” także w przyszłym roku, ponownie w Koszarzyskach. A w ramach Ogniska Oddziału Górali Śląskich chciałby poszerzyć prezentację zwyczajów związanych z wypasem owiec o inne obrzędy związane z rokiem pasterskim. W Izbie Regionalnej w Jabłonkowie natomiast chce zorganizować w listopadzie br. dwudnio-

we warsztaty rękodziełnictwa i rzemiosła ludowego – chodziłoby o haft i koronki, zamierza też zaprosić druciarza i złotnika. – Sekcja Ludo-

znawcza wyda ponadto do końca roku pocztówki z wszystkimi strojami cieszyńskimi – dodał L. Richter.

Fot. Z archiwum Sekcji Ludoznawczej

-Do nagrody „Tacy jesteście 2005” zostaliśmy nominowani za nagranie płyty kom-

partmentowej „Jaworowy, Ostro...”, ubiega się o nią zatem nie cały nasz zespół, ale głównie nasza kapela – mówi jeden z szefów zespołu regional-

nego „Oldrzychowice”, **Marek Grycz**. – To właśnie kapela nagrywała tę płytę jesienią ub. roku w trzynieckim „Blue Studio”, samo nagranie zaś nasi sympatycy mogli zakupić po raz pierwszy w grudniu, podczas tradycyjnego Koncertu Świątecznego w Domu Kultury „Trisia” w Trzynie.

„Oldrzychowice”, które w ub. roku obchodziły jubileusz 25-lecia, od samego początku towarzyszyła kapela. Tę obecną, która gra od 3 lat, założyła **Renata Czader**. – Renia zaczęła z nami współ-

pracować w 1989, kiedy to wyjechaliśmy na Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie – wspomina M. Grycz. – Jako pierwsza skrzypaczka prowadziła kapelę długo, współ-

pracowała z nami nawet w czasach, gdy stała na czele kapeli mosteckich „Góroli”. Później powróciła, kiedy jednak przed trzema laty nauczyla grać swoich młodszych kolegów, ponownie się pożegnała.

Obecnie prymistą kapeli jest **Roman Jakubek**. Oprócz niego tworzą ją skrzypkowie **Radek Śmiłowski**, **Stanisław Witos** i **Irena Kluz**, na baseli zaś gra **Marian Marek**. Kapela towarzyszy zespołowi na wszystkich występach, czasami też występuje samodzielnie. Bywa też, że gra w poszerzonym składzie – z **Lenką Jakubek** na cymbałach i **Bolesławem Niedobą** na kontrabasie.

Jeśli chodzi o sam zespół, który tańczy już

26. rok, to wspólnie z M. Gryczem prowadzi go **Halka Szlaur**, a po ubiegłorocznym jubileuszu wspomaga ich także **Janina Kantor**. Do „Oldrzychowic” należy obecnie 35 członków, ale – jak mówi M. Grycz – zespół zaczyna się borykać z brakiem tancerzy. Ci starsi wyjeżdżają na studia, co trochę utrudnia pracę zespołu. Pomimo to na razie nie jest źle. Warto też wspomnieć, iż „oldrzychowiczanie” przygotowują sobie następ-

ców. „Narybek”

– 14 dzieci w wieku

5-10 lat – tańczy na

razie w zespole „Tyr-

ka”, którego kierowniczką jest **Janina Marek**.

„Oldrzychowice” wraz z kapelą odnoszą sukcesy na wielu imprezach, także w Polsce. Ostatnio np. zespół otrzymał na Festiwalu Folkloru Górali Polskich w Żywcu wyróżnienie za program „Ostatki”. Miał nawet wyjechać na nagrodę na festiwal do Zakopanego. Niestety, pojechał ktoś inny...

– Za rok jednak chcielibyśmy ponownie wystartować w żywieckim konkursie z zupełnie nowym programem. Może będziemy mieli więcej szczęścia i wyjedziemy do Zakopanego? Chcemy ponadto poszerzyć nasz program z regionu Kopanicy o nowe tańce. Mówiliśmy też już z muzykantami o kolejnej płycie, bardziej „międzynarodowej”, z piosenkami także morawskimi i słowackimi. Ale to dopiero w przyszłym roku i jeżeli uda nam się zdobyć pieniądze na nagranie – dodał M. Grycz.

Fot. Z archiwum zespołu

Wędrzyński zespół gimnastyczny „Gimnaści” zasłużył na nominację do nagrody „Tacy jesteście 2005” swoim programem jubileuszowym z okazji 100-lecia – pt. „Gimnaści wiecznie młodzi”, w którym w „Czytelni” zaprezentowały się trzy pokolenia gimnastyków. Kierownik artystyczny zespołu, **Bohdan Ondraszek**, dodaje zaś, że głównym hasłem jubileuszu było „Gimnastyka byleś, gimnastyka jesteś, gimnastyka będziesz”.

B. Ondraszek stał się członkiem „Gimnastów” w 1971 r., jako 10-latek. Jego kolega **Bogusław Raszka**, obecnie prezes wędrzyńskiego Koła, zaczął chodzić na treningi do „Czytelni” w dwa lata później, mając 14 lat. Obaj są dzisiaj – jak sami mówią – takimi gimnastycznymi „pyndzyjónistami”, nadal jednak ćwiczą. – Podczas występu na jubileuszu, kiedy później to podliczyłem, musiałem dźwigać na swoich barkach coś ponad 2 tony. To już solidny ciężar – mówi B. Ondraszek.

Zespół liczy obecnie 28 członków. Podczas jubileuszu przez scenę przewinęło się jednak aż 60 „gimnastów” kilku generacji, w tym także 10 tancerek współpracujących zespołu „To My”. Najstarszym był 79-letni **Henryk Raszka**. Seniorzy przedstawili 5 figur gimnastycznych, z tego jedną na 4-metrowych drabinkach. Były też skecze, a także parodia na starszych kolegów w wykonaniu gimnastycznego „narybku”... A przede wszystkim sławne nie tylko na Zaolziu piramidy – szeroki czteropiętrowy

„eiffel”, „supraki”, „leharo” i wiele innych, zapierających dech w piersiach widzów (i to bez żadnego zabezpieczenia, które w cyrkach stosuje się już przy 3-piętrowych układach). To wszystko zaś podmalowane nastrojową muzyką...

– Na uroczystości jubileuszowej występowała nas 60, ale tydzień czy dwa wcześniej, na urodzinowe spotkanie „Gimnastów” ze 130 byłych i aktywnych członków

zespołu przyszła ich setka – mówi prezes Raszka. – A trzeba wiedzieć, że praktycznie nie ma naszego Koła bez „Gimnastów” i zespołu teatralnego. To właśnie pracując w jednym czy drugim zespole, młody wędrzynianin uczy się chodzić do Domu PZKO, czyli do „Czytelni”, i pracować społecznie. Obecnie z 21 członków zarządu Koła połowa to byli gimnastycy lub aktorzy. A prezesem Klubu Młodych w całej jego historii zawsze był gimnastyk. To o czymś świadczy.

Obu gimnastycznych weteranów cieszy, że jubileusz dał zespołowi impuls do jeszcze aktywniejszej pracy. Od urodzinowej uroczystości dał sporo występów, nie tylko na Zaolziu (m.in. na Festiwalu PZKO czy Babiskim Festynie), ale i w Polsce (Jaworze) i Słowacji (Świerczynowiec). Obecnie przygotowuje się do wieczoru galowego „Tacy jesteście”.

– Scena Teatru Cieszyńskiego pozwala na przedstawienie najbardziej karkołomnych i najwyższych układów. Na pewno będzie zatem

4-piętrowy „Eiffel”. A naszych sympatyków na pewno ucieszy też i to, że podczas imprezy bę-

dzie można kupić w teatrze książkę wydaną z okazji jubileuszu – dodał B. Ondraszek.

Fot. MAREK SANTARIUS

Cieszyńskim

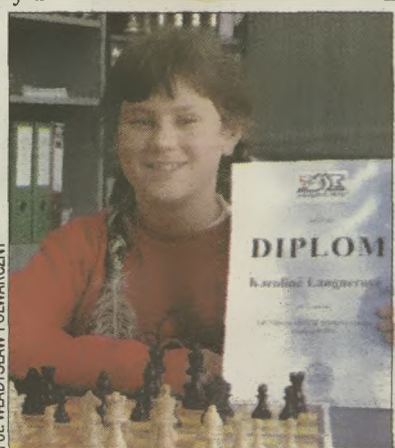
ZAOLZIAŃSKIE DZIECI NIE MAJĄ Z KIM RYWALIZOWAĆ...

Pokonkursowe refleksje

11-letnia Karolina Langner, uczennica klasy 6a czeskosłowackiej PSP, jest cichą i skromną dziewczyną. Kto by pomyślał, że ta nastolatka jest wicemistrzynią RC w szachach w kategorii dzieci 10-12-letnich, a już dwukrotnie reprezentowała nasze państwo na mistrzostwach świata w tej pięknej dyscyplinie sportu?

Karolina nauczyła się gry w szachy bardzo wcześnie. Po raz pierwszy zasiadła do szachownicy w przedszkolu, kiedy miała 5 lat. Tego, jak na białych i czarnych polach poruszają się pionki, wiecie czy króle, uczył ją ojciec, Ladislav. Znalazł w niej pojętną i utalentowaną uczennicę. Już

Karolina Langner

FOT. WŁADYSŁAW FOLWARCZYŃSKI

jako pierwszoklasistka Karolina po raz pierwszy zmierzyła się ze swoimi rówieśnikami podczas turnieju szachowego na poziomie województwa.

Potem przyszły sukcesy. W 2004 r. Karolina Langner po raz pierwszy zdobyła tytuł mistrzyni RC w kategorii dziewczyn do lat 10. W tym samym roku wyjechała na Mistrzostwa Świata na Kretę, gdzie wśród 84 szachistek ze wszystkich kontynentów uplasowała się na 54. miejscu. W tym roku natomiast podczas Mistrzostw RC – już w kategorii dziewczyn 10-12-letnich – zajęła 2. miejsce. Podczas Mistrzostw Świata we francuskim mieście Belfort, gdzie startowało 99 młodych szachistek, zajęła miejsce 43.

Trenerem młodej mistrzyni szachów jest Ernest Gibiec, do którego raz w tygodniu uczęszcza na trenin-

gi. Wraz z nią grywa brat Jakub oraz koledzy Magda i Karol Miturowie. Wspólnie z bratem Kubą zasiadają często do szachownicy, by zmierzyć siły z tatą. Poza tym Karolina jest członkiem drużyny szachowej w Hawierzowie, którą reprezentuje w roz-

grywkach wojewódzkich. – *Dłatego mam mało czasu. Prawie co niedziela wyjeżdżam na turnieje* – mówi Karolina. Nie skarży się jednak, bo szachy to jej pasja.

Ale nie jedyna. Młoda szachistka lubi jeździć na nartach i tańczyć – jest np. tancerką „Małej Olzy”, działającej przy ZPiT „Olza”. Nie zatańczyła jednak jeszcze z zespołem na scenie. – *To właśnie z powodu tych niedzielnych turniejów. Ale mam nadzieję, że wkrótce mi się uda*. Karolina interesuje się też muzyką, lubi czytać. – *Rodzice mówią, że wprost pożeram książki* – śmieje się. W dodatku jest dobrą, ba – świetną uczennicą. Na wszystkich jej świadectwach widnieją z góry na dół same stopnie celujące.

A jakie są najbliższe plany Karoliny Langner? – *Na pewno chciałabym wystartować w najbliższych Mistrzostwach RC. Gdyby udało mi się zająć pierwsze lub drugie miejsce, mogłabym ponownie reprezentować RC na Mistrzostwach Świata w Rosji lub Mistrzostwach Europy w Czarnej Górze. Gdybym była pierwsza, mogę sama wybrać, w którym turnieju wystartuję. Jeśli druga – musiałabym poczekać na decyzję mistrzyni RC. Miejmy nadzieję, że ponownie mi się uda* – dodała Karolina.

Już po raz szósty odbył się w ub. piątek w Wisle Międzynarodowy Konkurs Muzyki i Pieśni Ludowej im. Stanisława Hadyny, którego organizatorem jest Wiślańskie Centrum Kultury i Informacji oraz Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”. Pomoc organizacyjną po raz pierwszy zadeklarowało również zaolziańskie Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica”. Głównym celem konkursu jest prezentacja, ochrona i dokumentacja tradycji śpiewu ludowego i muzyki z uwzględnieniem autentycznego repertuaru i sposobów wykonania, zachęcenie dzieci i młodzieży do pielęgnowania tradycji, integracja środowisk animatorów folkloru oraz popularyzacja pieśni napisanych i opracowanych przez prof. Stanisława Hadynę. Konkurs polega na wykonaniu a cappella lub z akompaniamentem dwóch dowolnych pieśni ludowych, w tym co najmniej jednej opracowanej lub napisanej przez prof. Stanisława Hadynę.

Oceny wykonawców pieśni dokonało jury w składzie prof. Daniel Kadłubiec (przewodniczący), członkowie Jerzy Wójcik, Krzysztof Dziewiecki, Barbara Drozd (wszyscy z ZPiT „Śląsk”) oraz Józef Wierzoń.

W roku bieżącym po raz pierwszy – zgodnie z regulaminem – nie mogły brać udziału w konkursie dzieci z przedszkoli i niższych klas szkół podstawowych, dolna granica wieku była bowiem 10 lat. A wielka szkoda, bo dzieci z Zaolzia, które uczestniczą systematycznie w tym konkursie, wykazały w tegorocznym czeskosłowackim Przeglądzie Cieszyńskiej Pieśni Ludowej bardzo wysoki poziom wykonawczy.

Pomimo to, iż konkurs przeznaczony jest dla uczestników z terenu całej Polski, Czech i Słowacji (ze szczególnym uwzględnieniem terenów przygranicznych) i pomimo dobrego rozpropagowania konkursu w środkach masowego przekazu, szkołach i placówkach kultury, Wisłę zdominowali ponownie laureaci zaolziańskiego majowego Przeglądu Cieszyńskiej Pieśni Ludowej.

W 23 konkursowych pozycjach programowych zaprezentowały się dzieci zaolziańskie aż w 17 (!), w pozostałych 6 pozycjach wystąpiły tylko 2 duety z Wisły i Istebnej, 2 soliści z Kaczyc i Istebnej oraz 2 zespoły wokально-instrumentalne – „Kaczoki” z Kaczyc oraz Zespół Akordeonistów (ze śpiewakami) z Katowic.

Z Zaolzia przyjechały dzieci w wieku 10-15 lat ze szkół podstawowych w Jabłonkowie, Karwinie, Gnojniku, Wędryni, Bystrzycy i Mostach k. Jabłonkowa. W kategorii wiekowej 16-25 lat zaprezentowały się 2 solistki z czeskosłowackiego i karwińskiego gimnazjum.

Szczerze mówiąc, zaolziańskie dzieci nie miały w zasadzie z kim rywalizować. Jury doszło do przekonania, iż

ze względu na bardzo wyrównany poziom wykonawstwa nie będzie udzielało punktowanych miejsc, z wyjątkiem duetów, wśród których 1. miejsce zajął duet z PSP w Wędryni, następnie zaś dwa duety z Jabłonkowa. Wszyscy soliści – obok dyplomu – otrzymali równorzędne nagrody rzeczowe, zespoły wokально-instrumentalne (w tym 3 z Zaolzia) uhonorowane zostały równorzędnymi nagrodami pieniężnymi. Jak podsumował konkurs prof. D. Kadłubiec, wysoki poziom wykonawczy uczestników z Zaolzia świadczy o dobrym przygotowaniu dzieci przez ich nauczycieli i wychowawców. Dzieci przestrzegały logikę i ducha wykonawstwa pieśni ludowej uzupełniając to wszystko bezbłędnym strojem i poprawną gwarą. Na szczególne uznanie zasługują też wszystkie kapele, które towarzyszyły dzieciom z Zaolzia.

Pomimo wysokiego poziomu zasmuca jednak fakt, iż zainteresowanie konkursem – pomimo jego szóstej już edycji – ze strony polskiej z roku na rok słabnie. Z relacji pracowników Wiślańskiego Centrum Kultury i Informacji wynika, iż konkursem nie są zainteresowane same szkoły po polskiej stronie, natomiast liczne zespoły folklorystyczne działające przy różnych placówkach kulturalnych pozaszkolnych na terenie Śląska Cieszyńskiego wolą brać udział w innych folklorystycznych konkursach i przeglądach.

Międzynarodowy Konkurs Pieśni Ludowej im. S. Hadyny stał się – nie ukrywamy – imprezą zaolziańską. Dzieci z Zaolzia nie mają z kim rywalizować. Udział uczestników z Polski jest bardzo znikomy. Wiślańska impreza konkursowa wymaga na pewno wprowadzenia pewnych innowacji. Ponoć zaolziańskie Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica” pragnie w najbliższym czasie wiślańskim organizatorem konkursu zasugerować pewne nowe propozycje.

Obserwujemy niepokojące zjawiska. W konkursie biorą od lat udział dzieci niemal z tych samych pięciu, sześciu szkół zaolziańskich, piękne popisy młodych śpiewaków śledzi w pięknej sali kina „Marzenie” zaledwie kilku widzów... Podobnie było poprzedniego dnia na folklorystycznym seminarium popularno-naukowym pt. „Folklor sceniczny a folklor autentyczny”.

Odmiennym nastrojem powiało na zakończenie folklorystycznych imprez Hadynowskich, podczas galowego koncertu Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” w amfiteatrze wiślańskim. Pomimo chłodu, amfiteatr pękał w szwach. Półtoragodzinny program „Ze Śląskiem po Europie” publiczność nagrodziła długimi, entuzjastycznymi brawami na stojąco.

Szkoda, że nie widziały tego zaolziańskie dzieci...
JÓZEF WIERZOŃ

W dniach 25 - 27 maja br. mieszkańcy z obu brzegów Olzy mogli być świadkami wielkiego wydarzenia kulturalnego. Codziennie od godz. 20.30 prawie 1400 osób mogło z widowni na lewym brzegu rzeki przez dwie godziny oglądać odbywający się na potężnej scenie wzniesionej na brzegu polskim spektakl muzycz-

no-taneczny „Olza”, którego głównym inicjatorem i autorem był pochodzący z Zaolzia muzyk i kompozytor Leszek Wronka. Autora i jego formację „Lewron Orchestra” wspomogli przy realizacji międzynarodowego multimedialnego widowiska m.in. reżyser Laco Adamik, scenograf Milan

FOT. MAREK SAMBORSKI

David i choreograf Jarosław Staniek. No i ponad setka muzyków, tancerzy i śpiewaków z RC, Polski i Słowacji. W tym również członkowie zaolziańskich chórów „Collegium Canticorum” i „Dźwięk”.

– *Ten projekt rodził się bardzo długo, bo już od 2000 r.* – mówi L. Wronka. – *Wówczas przez cały czas pisałem piosenki dla czeskich artystów, np. Karla Gotta czy Helleny Vondráčkové, i postanowiłem stworzyć coś swojego, dla własnej satysfakcji, nie tylko na zamówienie.*

A przy okazji chciałem skorzystać ze swoich doświadczeń z pisaniem muzyki scenicznej, m.in. dla Teatru Cieszyńskiego lub Teatru Lalek „Bajka”, i zrealizować spektakl, który połączyłby muzykę, teatr, taniec... Zaczęłem szukać odpowiedniego tematu. I od-

Leszek Wronka

1 maja i miały go nadawać na żywo telewizje wszystkich trzech krajów. Niestety, z powodów technicznych okazało się to być nie do zrealizowania. Termin koncertu przesunięto i nagrała go polska telewizja. Transmisję mogli już dwa razy obejrzeć czescy widzowie, w Polsce i na Słowacji zostanie ona nadana w listopadzie br. Płyta zaś z piosenkami z projektu „Olza” ukazała się już w 2004 r.

Koncert „Olza” wystawiono też w tydzień po cieszyńskiej premierze na Rynku Staromiejskim w Żylinie. Wiosną przyszłego roku autorzy chcieliby zaprezentować spektakl w Pradze, Bratysławie i Warszawie, a jeśli będzie zainteresowanie, także w innych miastach.

Natomiast latem 2006 r. L. Wronka i jego „Lewron Orchestra” zamierzają powrócić nad Olzę z nowym projektem „Lewron 2”. – *Widownia nad Olzą jest gotowa, warto więc ją wykorzystać. Co roku latem mogłoby się tam odbywać najróżniejsze inicjatywy: koncerty, przedstawienia teatralne... Jeśli zaś chodzi o wspomniany projekt „Lewron 2”, to mogę zdradzić, że już zabiegamy o środki na jego realizację, m.in. z Unii Europejskiej. Mam nadzieję, że się uda* – powiedział „GL” L. Wronka. Opr. JACEK SIKORA

kryłem go w wydanym przez mojego kolegę, Bronka Onđraszka, albumie o rzece Olzie. Kiedy oglądałem te wspaniałe zdjęcia, czytając stare legendy, zrodził się projekt pn. „Olza”. A inny kolega, Roman Rozbrój, zaproponował, by ten ogromny koncert odbył się właśnie na scenie ustawionej w środku tej granicznej Olzy.

Wielkim koncertem nad Olzą, któremu patronowały senaty RC i RP, autorzy chcieli uczcić pierwszą rocznicę wejścia RC, Polski i Słowacji do Unii Europejskiej. Miał on się odbyć

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

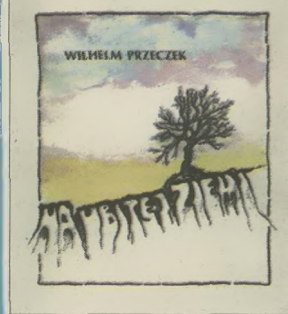
Wilhelm Przeczek, poeta i prozaik, pierwsze swe tomiki wierszy wydawał w Polsce. Zadebiutował w roku 1978 tomikiem „Czarna calizna” (ZLP Katowice) i do roku 1986 wydał kilka tomików poetyckich w różnych polskich wydawnictwach.

Dopiero w 1989 roku ukazała się pierwsza książka Przeczka na terenie Czechosłowacji. Był nią tomik wierszy „Przecucie kształtu”. Tomik wydany w Edycji Polskiej wydawnictwa Profil był kolejną z prezentacji poetyckich zaolziańskich twórców w tym wydawnictwie. Tomik zawiera przede wszystkim lirykę osobistą i rodzinną. Nie został opatrzonego wstępem, tylko na skrzydełku umieszczono krótki biogram autora. Zbiorek ilustrowali Bronisław Liberda, Józef Drong, Stanisław Kraus i Kaga (Kazimierz Gajdzica). Nakład wynosił 800 egzemplarzy.

W 1990 roku w wydawnictwie Olza Wilhelm Przeczek wydał zbiór opowiadań „Bluszczy”. Ciekawostką jest, że ten tom opowiadań został najpierw w roku 1992 wydany w wydawnictwie Gramma po czesku w tłumaczeniu Heleny Stachowej. Zbiór opowiadań jest poprzedzony krótkim wstępem Jana Pyskiego, recenzjami czeskiego wydania książki oraz bibliografią autora. Publikację wydano w nakładzie 660 egzemplarzy.

Kolejnym tomikiem wydanym na terenie Zaolzia jest tom poezji „Na ubitej ziemi”, na który złożyły się utwory nagrodzone w Ogólnopolskich Turniejach Poetyckich w latach 1975-1985. Tomik uzupełniony jest wypowiedziami Harrego Dudy, Alfreda Wolnego, Wojciecha Podgórnego, Jiřego Urbanca i Stanisława Srokowskiego na temat twórczości autora. Całość uzupełnia bogata bibliografia autora obejmująca całość twórczości. Kolorowe ilustracje wykonał Rafał Mrózek.

Sponsorem publikacji był Jan Pysko, tomik wydała Oficyna Literacka Kawiarenki pod Pegazem w nakładzie 1250 egzemplarzy.

Telewizja

SOBOTA 22 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 W rajskim ogrodzie (s.) 6.20 Lasy i ludzie 6.35 Dzień dobry w sobotę 6.40 Ekonomia dla Kazika 6.50 Dzień dobry w sobotę 7.00 Rok w ogrodzie 7.25 Dzień dobry w sobotę 8.00 Wiadomości 8.15 Piosenkarnia (pr. muz.) 8.25 Cybermysz (pr. komputer.) 8.55 Ziarno (dla dzieci) 9.25 5-10-15 (dla dzieci) 9.50 Scooby, gdzie jesteś? (s.) 10.15 Szkoła złamanych serc (s.) 11.05 Program dla młodzieży 11.35 SF symulator faktu 12.00 Zdobycy (s.) 12.30 Program dla młodzieży 12.40 Parapet (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Gra miłości i przypadku (film pol.) 14.50 Stara baśń - Kiedy słońce było bogiem (s.) 15.45 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 Wieczory Humor i Satyry Lidzbark 2005 18.25 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Wiedźmy (s.) 21.00 50 lat Konkursu Piosenki Eurowizji Kopenhaga 2005 23.35 26. Lidzbarskie Wieczory Humor i Satyry (koncert) 0.05 Około północy (pr. muz.) 0.25 Moja krew (film franc.) 2.10 Sprawy rodzinne (film USA) 2.55 Na starcie (film USA).

■ TVP 2

6.15 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.40 Echa tygodnia 7.10 Spróbujmy razem 7.35 Smak Europy 7.45 M jak miłość (s.) 8.40 Mały człowiek (s. dok.) 9.35 Na dobre i na złe (s.) 10.30 Wielka gra (teleturniej) 11.25 Kręciola (reportaż) 11.45 30 ton! lista, lista (pr. muz.) 12.15 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s. dok.) 13.05 Bulwar Gwiazd - Zakopane 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.05 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.00 Święta wojna (s.) 16.30 Cyrk Princess 2003 17.20 Duże dzieci (pr. rozryw.) 19.05 Talki z resztą (s.) 19.40 Bezlitośni zabójcy (film USA) 21.10 Panoramka flesz 21.20 XV Międzynarodowy Konkurs Chopinowski - koncert laureatów 22.45 Słowo na niedzielę 23.40 Komora (film USA) 1.35 Podróż w czasie (film USA).

■ TV KATOWICE

6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Europa w zagrodzie 7.50 Gramy dla was 8.00 Ewangelia na dachach 8.45 Palce lizać - Poradnik kulinarny 9.00 Świat magazyn międzynarodowy (mag.) 9.45 Przegląd gospodarczy 10.10 Eurinfo 10.45 Budapeszt wiecznie młody (film belg.) 11.45 Europa w zagrodzie 12.10 Panorama morza 12.45 Kowalski i Schmidt 13.10 Telenowyny 13.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 14.35 Dalajlama - narodziny Boga (film ang.) 15.45 W blasku złota 16.00 Przegląd gospodarczy 16.45 Aktualności 16.47 Pocztywki z wdziękiem - Teledyski z przeszłości 17.00 Spotkanie z folklorem 17.45 Regiony kultury 20.45 Orkiestra Teatru La Scala 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Telewizja regionów Katowice 19.50 Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy 21.55 Wiadomości sportowe 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.05 Proces lorda Lucana (film ang.) 0.30 W kręgu podejrzeń (film włoski).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Twój lekarz 8.00 Transformery (s.) 8.30 Yu-gi-oh! (s.) 9.00 Hugo familijny 9.30 Bravo 10.00 Pasjonaci (s.) 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża (mag.) 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Jezioro marzeń (s.) 17.10 Granice strachu (pr. rozryw.) 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 X-Men (film USA) 21.55 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.20 Formula (film USA) 1.00 Magazyn sportowy 3.00 Reebok Hip Hop 4.30 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 My z końca świata (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.05 Eldorado (film) 9.30 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.20 Nasza wieś (mag.) 10.45 Program dla miłośników muzyki dętej 11.25 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Polinezja: Bora Bora, raj na Ziemi (s. dok.) 13.20 Piękne kłamstwa (film niem.) 14.55 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.25 Oczarowanie (s.) 16.25 Amerykańska broń (film USA) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humo-

ru 18.40 Tego nie przegapię (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek - wyd. specjalne (pr. roz.) 21.05 Podwójny blef (film koprod.) 22.55 Wiadomości 23.00 Bramki, punkty, sekundy 23.05 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.55 Sekta (film USA) 1.40 Wschodząca gwiazda (film USA) 3.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 9.00 Kamera w podróży (s. dok.) 9.45 Polinezja: Rangiroa, czarna perła (s. dok.) 10.00 Spotkać białego psa (film USA) 11.40 Film o filmie Doblba! (dok.) 12.00 Paszkwil (mag.) 12.30 Game Page (mag.) 12.50 Pomarańcza (mag.) 13.20 Eric Clapton! (koncert) 14.25 Poszukiwacze wraków (s. dok.) 15.15 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 15.45 Sportowcy świata (s. dok.) 16.35 Tego nie przegapię (mag.) 16.45 Buly (mag. hokeyowy) 19.35 Miss i Mr Fitness 2005 (rep.) 20.00 Wizyta u Radovana Lukavskiego (dok.) 21.00 Drugi koncert na kortach (koncert) 22.40 Ring w Teatrze Narodowym (dok.) 23.10 Noc z Andielem 0.40 Wielka muzyka nocna I 1.45 Seks w wielkim mieście 2.30 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.55 Groteski Ch. Chaplina 5.20 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.50 Kocur Cliff (s.) 6.45 Cudowny świat Walta Disneya 7.40 Dzika karta (s.) 8.40 Nowa Podróżomania (mag.) 9.25 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 10.25 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.35 Faceci na spalonym (film czes.) 14.15 Panowie dbajcie o żony (film fr.) 16.00 Mr Bean (pr. roz.) 16.35 JAG - wojskowe biuro śledcze (s.) 17.35 Rozkoszna złodziejka (film niem.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Go-Go Show (pr. roz.) 21.55 Cień wątpliwości (film USA) 23.55 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.35 Straceni (film USA) 2.05 Prask! 2.35 Dzwonienie do TV Nova 3.00 Łowcy koszar (s.) 4.05 Faceci na spalonym (film czes.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Julie Lescaut (s.) 10.55 t-music (pr. muz.) 11.55 Dziennik natury (s. dok.) 12.20 VyVoleni (reality show) 13.05 Sprawy siostry Teresy (s.) 14.55 Kumpel (film USA) 16.35 Dobry wojak Szwejk (film czes.) 18.30 VyVoleni (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni - Pojedynek (reality show) 21.55 Predator II (film USA) 23.55 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.20 Prawo i sprawiedliwość (s.) 1.05 Szybka wygrana 2.45 Robocop: Prime Directives (film kan.).

NIEDZIELA 23 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.05 Tajemniczy świat ogrodów 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Wiadomości - wydanie specjalne 7.10 Domisie (s.) 7.40 Moja farma Khan w Wietnamie (film franc.) 7.55 Czas na zabawę (s.) 8.15 Teleranek (dla dzieci) 8.40 Songowanie na ekranie 9.10 Królestwo Maciusia 9.45 Między ziemią a niebem (pr. public.) 10.00 Uroczystości kanonizacyjne błogosławionych abp. J. Bilczewskiego i ks. Z. Gorazdowskiego 13.00 Wiadomości 13.10 Kochamy polskie komedie 13.40 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 14.00 Wiadomości - wydanie specjalne 14.05 Szpiedzy i piraci (film niem.) 15.50 Żyć w gromadzie (film ang.) 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 18.30 Okazja - Rolna 46 (film pol.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.55 Wieczór wyborczy 21.30 Nie mów nic (film USA) 23.10 Wiadomości - wydanie specjalne 23.30 Wieczór wyborczy 0.00 Pocatunek wampira (film USA).

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.15 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.45 Słowo na niedzielę 6.50 Stacyjka (s.) 7.40 Smak Europy 7.55 M jak miłość (s.) 8.45 Miłość bez granic (film ang.) 9.40 Selekcja (pr. rozryw.) 10.05 Animals (s. dok.) 10.30 Igrzyska zwierząt (s.) 11.25 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Tajski

smak 12.00 Dziwna para (film USA) 13.40 Podsumowanie XV Konkursu Chopinowskiego 14.00 Familiada (quiz) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.55 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.30 Święta wojna (s.) 19.05 Hity na czasie (pr. muz.) 20.00 Europa da się lubić 21.00 Egzamin z życia (s.) 22.45 25-lecie NZS 23.40 Skaza (film pol.) 0.50 Ogród sztuk - Cenzura (pr. art.) 1.15 Pollock (film USA).

■ TV KATOWICE

6.30 Eurinfo 6.40 Budapeszt wiecznie młody (film dok.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.25 Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) 7.50 Gramy dla was 8.00 Koncert życzeń 8.45 Schlesien Jurnal 9.45 Telemotorsport 10.10 Pamiętaj o sercu 10.45 Etniczne klimaty 11.45 Było, nie minęło 12.10 Czytaj z Trójką 12.45 Małe ojczyzny 13.45 Serce za uśmiech - Ciechocinek 2005 (koncert) 14.35 Muszynieka Muszyna - Nafta Gaz Piła - Liga Siatkówki Kobiet 16.45 Północ południe 17.00 Magazyn kulturalny 17.45 Regiony kultury 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Niedziela w Bytkowie 19.30 Śląska lista przebojów 19.50 Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.45 Misjonarz z kanadyjskich prerii (s.) 21.10 Bug - zeka nieznana 21.55 Piłkarska Trójka 23.05 Za 3 w Trójce 23.30 Świat (mag.) 23.55 Od niedzieli do niedzieli 0.25 Po burzy (film austral.).

■ POLSAT

6.45 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 8.00 Król Szamanów (film jap.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 SoundWave Backstage Pass (reality show) 10.00 Duracell - Eksploracje (pr. nauk.) 10.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.30 Uroczą dziewczyną (film USA) 13.15 Rycerz Artura (film USA) 15.05 Kabaret 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.10 Za wszelką cenę 17.10 Euroko ja to wiem 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.30 Pensjonat pod Różą (s.) 21.40 Fała zbrodni (s.) 22.40 Kuba Wojewódzki 23.40 Granice strachu 0.45 Magazyn sportowy 2.45 Agent Red (film kanad.) 4.15 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Śpiewanki 6.30 Miś Kuleczka bez mamusi (film anim.) 7.05 Jaskiniowiec (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Sprytna królowa (bajka) 14.20 Magazyn religijny 14.40 Magazyn chrześcijański 14.55 Kamienny zakon (s.) 16.30 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.50 Adresat TVC (mag.) 17.10 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.50 Słowo świąteczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Chomik w koszuli nocnej (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Kundle (film czes.) 21.25 Film o serialu Szpital na peryferiach po 20 latach (dok.) 21.50 Bez ogródek (pr. publ.) 22.20 Wiadomości 22.25 Bramki, punkty, sekundy 22.30 Losowanie Sportki i Szansy 22.35 Taggart (film br.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.50 Budzenie zmarłych (s.) 0.45 Adresat TVC (mag.) 1.05 Pytania V. Moravca 2.05 Sportowcy świata 3.00 Świetnie wyglądasz!

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Folkmotivy (mag.) 7.50 Panorama 8.30 Terra musica (mag.) 9.10 Świat książek (mag.) 9.35 Teatr żyje! (mag.) 10.35 Kultura.cz (mag.) 11.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Dyspozytor (s.) 12.50 Wampir (film TV) 13.30 Świat sztuki (s. dok.) 14.30 Studio sport 16.30 Rudolf Hrušínský (dok.) 17.10 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.35 Filmowe powroty: Gdzie się podziała siódma kompania? (film fr.) 19.05 HCB Karwina - Paris Handball (piłka ręczna) 20.00 Wieczór na temat... Morawski kras 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag. sport) 23.05 Nocny klub filmowy: Tancerz na poddaszu (film USA-hiszp.) 1.15 Fantastyczne obrazy - Podróż w świat wideoklipów (s. dok.) 2.15 Auto Moto Revue 2.40 Gdzie się podziała ta stara piosenka.

■ NOVA

6.15 Kocur Cliff (s. anim.) 7.10 Cudowny świat Walta Disneya 8.05 Nu, pogodi! (s. anim.) 8.25 Przyprawy (mag.) 9.00 Week-

end (mag.) 9.50 Jeden kot za drugim (film czes.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutáka (mag.) 13.50 Zdobycie Planety Małp (film USA) 15.30 Nova Author Cup 2005 (rep.) 15.55 Profesjonaliści (s.) 17.15 SK Slavia Praha - AC Sparta Praha (piłka nożna) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.25 TeleTele (pr. sat.) 23.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.00 Urwanie głowy (film USA) 1.45 Strefa mroku (s.) 2.35 Odlamki.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 Historie starożytnych Egipcjan (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Podziemia (film czes.) 11.05 Niedzielny Receptariusz (mag.) 12.00 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 14.10 Obwód Wolfa (s.) 15.10 Atak na żelazne wybrzeże (film br.) 17.00 Asteroidea 2/2 (film USA) 18.45 VyVoleni (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.10 Córkę i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.25 Dementi (pr. roz.) 23.05 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.45 Trzydziestu spraw majora Zemana (s.) 1.10 Szybka wygrana 2.40 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 24 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

5.50 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s. anim.) 9.00 Bajeczki Jedynecki 9.10 Budzik 9.40 Papirus (s.) 10.05 Tak, kochanie (film USA) 11.25 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.40 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Warto kochać (s.) 13.45 Auto-Mix 14.00 Program publicystyczny 14.30 Rewizja nadzwyczajna - Polskie wybory 15.00 Wiadomości 15.10 Moda i mody 15.15 Pod kloszem, czyli prognoza pogody (mag.) 15.30 Moda i mody 15.35 Recepta Jedyńki - Gimnastyka 15.45 Moda i mody 15.51 Mieszkaj w Europie - Design szwedzki 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prezydent dla Polski 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Prezydent dla Polski 20.55 Absolwent (film USA) 22.50 Wiadomości 23.00 Prosto w oczy 23.30 Nie ma zmiłuj (film pol.) 1.10 Kinetograf (mag.) 1.35 Glob 2005 2.05 W poszukiwaniu Szekspira (film ang.).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 Kamienna tajemnica (s.) 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Czterdziestolatek 20 lat później 9.00 Pytanie na śniadanie 10.55 Pejzaż z Europą w tle 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Niemiecki smak 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.15 Legendy pustyni Gobi (film dok.) 14.05 Ojczyzna-polszczyzna 14.25 Z dziejów braci czeskich w Zelowie (film dok.) 14.40 Kochaj mnie (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.10 Na dobre i na złe (s.) 17.05 Nasza córka nie chce jeść (film dok.) 19.05 Najlepszy z najlepszych 19.35 Młode rekin (s.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.10 Kochaj mnie (s. dok.) 21.30 997 - Magazyn Kryminalny 22.20 Biznes 22.45 Warto rozmawiać 0.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.45 Nowojorscy gliniarze (film USA) 1.30 Wieczór artystyczny - Nie ma ucieczki od bluesa 25-lecie Festiwalu Rawa Blues.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.50 Speed 8.45 Gość dnia 9.00 Na drogach i bezdrożach Afryki - Tithandizane (film dok.) 9.55 Czy musiało tak być? Stop! Czerwone! 10.45 Teleplotki 11.15 Gość dnia 11.45 Misjonarz z kanadyjskich prerii 12.10 Bug - rzeka nieznana (s.) 12.35 Na dachach Paryża 13.45 Filmówka (s.) 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Na drogach i bezdrożach Afryki - Tithandizane (film dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Energia przyszłości 17.05 Północ południe 17.50 Gramy dla was 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Raport z akcji (mag.) 19.00 Godzina z muzyką 19.50 TV Katowice zaprasza 21.00 Echa dnia 22.15 To jest temat 23.35 Saga rodu Azeraków (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV mar-

ket 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Sound-Wave Backstage Pass (reality show) 8.00 Zbuntowany Anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 Ja się zastrzelę (film USA) 13.20 13. posterunek 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Reportaż 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Znaki (film USA) 23.05 V.I.P. (film USA) 0.30 Bumerang 1.00 Nocne randki 1.50 Pustynny piorun (film USA) 3.20 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.25 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Dobra dzielnica (s.) 21.00 Afryki czar (s. dok.) 21.30 Reporterzy TVC (reportaż) 22.10 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.05 Oczarowanie (s.) 1.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.25 Simpsonowie 1.50 Nasza wieś 2.10 AZ-kwiz 2.30 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport) 7.15 Śladami wina (s. dok.) 7.40 Słowo świąteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.40 Kalendarium 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 13.50 Angielski dla najmłodszych 14.00 Eldorado (film anim.) 15.30 Time out (mag. sport) 17.55 Blues ze Staré Pekárny (pr. muz.) 18.40 Nie mam pracy (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Operacja Sunrise (dok.) 20.50 Sposzczenia z zagranicy 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Klub filmowy: Wspomnienia z gwiazdnego pyłu (film USA) 23.00 Chick Corea i przyjaciele (koncert) 23.55 Zabójcy z o.o. (dok.) 0.55 Punkty spojrzenia 1.20 Powietrze to nasze morze 1.35 Sportowe minuty 2.15 Zoo Liberec 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Serce rodziny (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny Gary Rhodesa 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Zamiana żon (reality show) 22.15 Zabójcza broń III (film USA) 0.35 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.15 Kobra (film USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Sofie i jej miłość (s.) 10.00 Prima jazda 10.55 Lekarz ze wsi (s.) 11.50 Stary (s.) 13.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 FK Teplice - FC Slovan Liberec (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.45 Basen (s.) 22.55 Za ciosem (film USA-HongKong) 0.40 Nikita (s.) 1.30 Szybka wygrana 3.10 Zdrada za zdradę (film niem.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Z okazji 65. urodzin

pana EUGENIUSZA DROPCZYŃSKIEGO
z Orłowej, wszystkiego najlepszego życzą wujkowi
Ewa i Lidka z rodzinami oraz mały Damianek.

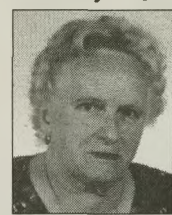
AD-156

Dnia 22. 10. obchodzi swoje 80. urodziny

pan KAROL CHLEBIK
z Suchej Górnej, zaś 1. 10. wraz z żoną Heleną ob-
chodzili złote wesele. Z tej okazji błogosławieństwa
Bożego, zdrowia, szczęścia życzy syn z wnukami.

AD-142

Na zawsze zostaniesz w sercu tych,
którzy Cię kochali

Dnia 23. 10. obchodziłaby 80. uro-
dziny

śp. MARIA WAŁOSZKOWA

z Karwiny Nowego Miasta. Z miło-
ścią i szacunkiem wspomina siostra
z rodziną.

GL-573

Dnia 24. 10. 2005 mija 15. rocznica śmierci

śp. JÓZEFA DONOCIKA

z Darkowa. O chwilę wspomnień proszą żona Emi-
lia i córka Łucja z rodziną.

RK-209

Czas mija, lecz tęsknota i smutek pozostaje...

Dnia 22. 10. 2005 mija piąta rocznica, kiedy na za-
wsze zamilkło serce naszej Najdroższej

śp. ANNY GŁOMBKOWEJ

z Olbrachcic. Z szacunkiem i smutkiem wspominają
najbliżsi.

AD-157

Nie umiera ten,
kto w sercach ludzi pozostawił trwały ślad.

25 października przypada 10. rocznica śmierci

śp. STANISŁAWA KOLASY

zarazem w lipcu minęła druga rocznica odejścia Je-
go Córki

śp. ALICJI KOLASA

O chwilę życzliwych wspomnień proszą najbliższa ro-
dzina.

AD-158

Nie umiera ten,
kto w pamięci żywych trwa...

Dnia 24. 10. mija 3. rocznica, kiedy
na zawsze uciłło szlachetne serce
naszej Kochanej

śp. DANIELI ONDRASZEK

Zaś 17. 7. minęło 26 lat, kiedy zmarł
nasz Kochany

śp. ROMAN ONDRASZEK

O modlitwę i o chwilę wspomnień
proszą najbliżsi.

AD-153

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN:
„Měsíční běs” (23. godz. 17.30, grupa
C).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Madagaskar
(22, 23, godz. 15.30); „Doblba” (22-24,
godz. 17.45, 20.00); Reflex: Człowiek
pies (22, 23, godz. 17.00, 20.00); Ex:
Klucz (22, 23, godz. 19.00); **TRZY-
NIEC** - Kosmos: Garbi - Super bry-
ka (22, 23, godz. 17.30, 20.00); Kraina
obfitości (24, godz. 17.30, 20.00); **HA-
WIERZÓW** - Centrum: Madagaskar
(22-24, godz. 15.30); Legendy z Do-
gownu (22-24, godz. 17.45, 20.00);
CZ. CIESZYN - Central: Głosy (22,
23, godz. 17.00); Sahara (22, 23, godz.
19.00); **CIESZYN** - Piast: Charlie i fa-
bryka czekolady (22, 23, godz. 14.00,
16.00; 24, godz. 16.00); Broken Flo-
wers (22-24, godz. 18.00); **BYSTRZY-
CA**: Sin City - miasto grzechu (22,
godz. 18.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1,
czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa
107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt:
19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

KARWINA STARE MIASTO - MK
PZKO zaprasza wszystkich członków
i sympatyków na przedstawienie TL
„Bajka” pt. „Skarb Pusteczki” w nie-
dziele 23. 10. o godz. 15.00 w naszym
Domu PZKO.
KARWINA FRYSZTAT - Klub Pro-
pozycji MK PZKO zaprasza 25. 10. na
prelekcję Danuty Ondruch pt. „Nazy-
wam się milion, bo kocham i cierpię
za miliony” z okazji 150. rocznicy
śmierci Adama Mickiewicza.
WĘDRYNIA - MK PZKO wraz z Ko-
mitetem d/s Narodowościowych za-
prasza na prelekcję Józefa Szymeczka

na temat „Historia Wędryni i okolicy”
w środę 26. 10. o godz. 17.00 w Czy-
telni.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza
28-30. 10. do Domu PZKO na wystawę
robót ręcznych „Cztery pory roku” i z
naszej przeszłości. Zwiedzać można
w godz. 9-16.

▲ Klub Kobiet i Klub Seniora za-
praszają na spotkanie 26. 10. o godz.
15.00 do Domu PZKO.
**CZESKOCIESZYŃSKI KLUB PRO-
POZYCJI** - zaprasza na spotkanie
poświęcone 25. rocznicy koła radio-
stezyjnego przy Domu Narodowym
w środę 26. 10. o godz. 16.00 do sal-
ki posiedzeń (ZG PZKO, Strzelnicza
28). W programie: Prelekcja „O pira-
midach” Czesława Stuchlika i koncert
na tybetańskich misach Danusi Szew-
czyk (PL).

PTTS „BŚ” - zaprasza 22. 10. na tra-
dycyjne kładzenie wieńców na Kikuli
i Małej Czantorii. Odjazd pociągiem z
Cz. Cieszyna o godz. 8.20 do Trzyńca.
Z Trzyńca autobus do Lesznej Gór-
nej o godz. 9.10 z dworca autobus.
a 9.15 z dworca kolej. Po przejściu
granicy czeka autobus, który pod-
wiezie uczestników rajdu do podnó-
ża Małej Czantorii. Inf. 596 311 685,
732 175 618.

CZ. CIESZYN - MK PZKO Mosty i
Osiedle zapraszają członków i sym-
patyków na smażenie placków ziem-
niaczanych 28. 10. o godz. 16.00 do
Domu PZKO Mosty.

BŁĘDOWICE - MK PZKO organizuje
w swoich lokalach Bal Sylwestrowy
z występami zespołu „Błędowanie”
oraz z akompaniamentem orkiestry
„Notta Bene”. Zapraszamy, informa-
cje w godzinach otwarcia biblioteki w
poniedziałki i środy po południu.
KARWINA RAJ - Klub Seniora zapra-
sza członków na kolejne spotkanie
25. 10. o godz. 16.00.

Koncerty

SUCHA GÓRNA - koncert Słowac-
kiej Orkiestry Kameralnej pod batutą
Ewalda Danela 22. 10. o godz. 15.00
w kościele rzymskokatolickim.

Oferty

PROPONUJĘ SPRZĄTANIE DOMÓW
bogatszym rodzinom. Tel.: 731 074

Wystawy

BIAŁA GALERIA, galeria Teatru Cie-
szyńskiego: 23. 10. o godz. 17.00 wer-
nisaż wystawy Jana Rusnoka - „Pejza-
że”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłosze-
niu w portierni TD.

WIELKA GALERIA, galeria Teatru
Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa
ludwisarni Marii Tomáškové - Dy-
trychowej „Dźwięki metali”. Otwarte
po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni
TD.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK
Karwina: do 27. 10. wystawa „Kar-
wiński salonik” (obrazy, rysunki,
grafiki, plastyki i ceramika). Otwarte
wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ
- sala wystaw Muzeum w Cz. Cie-
szynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała
„Obrazki z przeszłości Śląska Cie-
szyńskiego”.

▲ do 23. 10. wystawa Zdeňka Hapala
- lalkarza, plastyka i reżysera. Otwar-
te wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická**
14: do 30. 10. wystawa „Barok w Cie-
szyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so:
9-13, nie: 13-17.

AVION poetycki

CZ. CIESZYN (kor) - W Teatrze Cie-
szyńskim odbędzie się dzisiaj trzecia
już edycja „Avion Festu” organizo-
wana przez Spolek - Towarzystwo
AVION. Główną bohaterką wieczoru
jest tym razem młoda poetka **Hana**
Rybicka. O godz. 19.30 w Klubie
Teatralnym odbędzie się chrzest jej
debiutanckiego tomiku „Obrazki
- Oblázky”. Autorka zaśpiewa też z
zespołem „Czwórka Okazjonalna”,
a jej wiersze przeczyta aktorka **Lena**
Pešák.

Spotkanie z H. Rybicką poprzedzi
- o godz. 18.00 w Kawiarni Teatralnej
- wieczór poezji „pociągowej”. Swoje
wiersze czytać będą **Renata Putzla-**
cher, **Petr Hruška** i **Jacek Sikora**, a
spotkanie z poezją śpiewem urozma-
ci **Yveta Ellerová**.

Bilety można nabyć na miejscu.

Pierwszy »Cieszyński Flecik«

FOŁ EMILIA ŚWIDER

Na festiwalu zagrał zespół „Skowronki” z czeskokieszyńskiej PSP

CZ. CIESZYN (ar) - W czwartek odby-
ła się w Ośrodku Kultury „Strzelnica”
pierwsza edycja festiwalu pn. „Cie-
szyński Flecik”.

W imprezie, której organizatorem
była czeska SP z Parku Masaryka w
Cz. Cieszynie, brało udział przeszło
stu uczniów z ośmiu podstawówek
z Cz. Cieszyna i Cieszyna, Karwiny,
Frydku-Mistku, Hawierzowa i Orł-
owej Lutni oraz jednego przedszkola z
Karwiny. Wśród uczestników znalazł
się również istniejący od trzech lat
zespół „Skowronki” z czeskokieszyń-
skiej PSP przy ul. Havlíčka, prowa-
dzony przez naucz. **Renatę Dobner**.

A co było inspiracją do narodzin
nowej tradycji cieszyńskiego festi-
walu fletów? - Od siedmiu lat istniał

ogólnopanaństwo-
wy konkurs pod
nazwą „Gramy
dla zdrowia” i
ten niestety zo-
stał zlikwidowa-
ny. Chcieliśmy
jednak kontynu-
ować imprezę,
zatem wymy-
śliśmy swoją
własną - powie-
działa jej główna
organizatorka,
nauczycielka
muzyki **Irena**
Grochalowa.
Pierwotnym za-
miarem było ob-
jęcie festiwalem
całego Województwa Morawsko-Ślą-
skiego. W końcu jednak ograniczo-
no go tylko do kilku miast włącznie
partnerskiej szkoły nr 7 w Cieszynie.
- Chcemy, by fleciki nadal spotykały
się, poznawały nowy repertuar i żeby
dzieci wiedziały, że ten instrument jest
bardzo popularny wśród ich rówieśni-
ków - dodała I. Grochalowa.

Firma handlowa
poszukuje kandydata na stanowisko
PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY - ASYSTENT
● wykształcenie min. średnie
● zdolności organizacyjne
● doświadczenia jako przedstawiciel handlowy
● dobra znajomość obsługi PC
CV prosimy przesyłać na e-mail:
mgrzebien@servis.cpoj.cz

PROFITERM MORAVA s.r.o. i jej spółka-córka

PROFITERM POLAND sp. z o.o.

to prosperujące firmy w branży poczty pneumatycznej, pomiarów i regulacji
oraz systemów grzewczych, działające w RC, Polsce i na Słowacji.
Informacje: www.profiterm.com

W związku z rozszerzaniem działalności w branży poczty pneumatycznej
na teren Polski poszukujemy kandydatów na stanowisko:

przedstawiciel handlowy

- Wymagamy:**
- wykształcenie średnie lub wyższe, najlepiej techniczne
 - bardzo dobra znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
 - język czeski na poziomie komunikacyjnym
 - opanowany język angielski lub niemiecki plussem
 - komunikatywność oraz zdolności organizacyjne
 - dyspozycyjność do częstych wyjazdów służbowych
 - doświadczenie i praktyka mile widziane
 - obsługa komputera, prawo jazdy kat. B.
- Oferujemy:**
- zatrudnienie w stabilnej i prosperującej spółce
 - interesującą i perspektywiczną pracę
 - dobre warunki płacowe
 - system dodatków i premii
 - możliwość szkoleń firmowych oraz rozwoju osobistego
 - samochód służbowy, również do prywatnego wykorzystania
 - biuro w Ostrawie oraz bardzo dobre warunki pracy

Listy motywacyjne oraz życiorysy w j. czeskim należy wysłać e-mailem:
personal@profiterm.com lub pocztą: PROFITERM MORAVA s.r.o.,
Občanská 23, 710 00 Ostrava 10 do 15.11.2005.

realitní kancelář FLASH real, s.r.o.

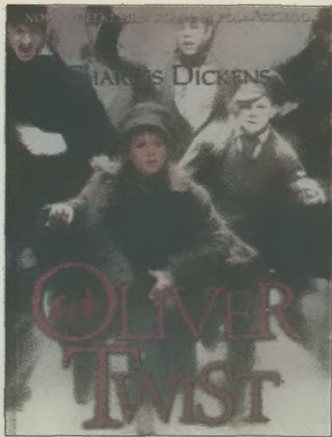
Staroměstská 583, Trzyniec
(naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Fila: Cz. Cieszyn, ul. Čápkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cieszyn 775 077 924 1+1, ul. Tovární 490 000,- Kč 3+1, ul. Okružní 350 000,- Kč 3+1, ul. Mládežnická 355 000,- Kč 3+1, ul. Kopernikova 500 000,- Kč 3,5+1, centrum do uzgodnienia 4+1, ul. Caslavská 330 000,- Kč 4+1, ul. Polní 395 000,- Kč	1 750 000,- Kč duża ziemia	790 000,- Kč	1 500 000,- Kč
Mieszkania Trzyniec 775 077 924 1+1, ul. Dukelská 375 000,- Kč 2+1, ul. Palackého 475 000,- Kč 2+1, ul. Kopernikova 495 000,- Kč 3+1, ul. Seifertova 575 000,- Kč 4+1, ul. Habrova 580 000,- Kč	LIGOTKA KAMERALNA Willa 2x 4+1. Możliwość kancelarii. Parcela 460 m. Tel.: 777 077 034	Cz. CIESZYN Starszy dom rodzinny 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	Trzyniec - GUTY Dom rodzinny 4+1+2 garaże. Parcela 7 ha. Tel.: 777 077 034
Bud. parcele - 775 077 034 Olbrachcice 3 700 m ² 95,- Kč/m ² Ligotka Kam. 950 m ² 130 000,- Kč Mosty k. Jabl. 5 422 m ² 320 000,- Kč Smilovice 6 290 m ² 85,- Kč/m ² Leszna Dolna 6000 m ² 110,- Kč/m ² Trzyniec Podlesie 800 m ² 130 000,- Kč Wędrynia 5 000 m ² 120,- Kč/m ²	1 880 000,- Kč	1 850 000,- Kč	1 800 000,- Kč + mieszkanie
Dom rodzinny 777 077 034 Gródek 590 000,- Kč Wielopole 1 570 000,- Kč Trzyniec 5+1 1 450 000,- Kč Niebory 2x 4+1 1 690 000,- Kč Trzyniec 2x 2,5+1 1 880 000,- Kč Trzyniec 4+1+garaż 2 350 000,- Kč	TRZYNIEC KANADA Dom rodzinny 2x 2,5+1. Spokojna okolica. 818 m ² . Tel.: 777 077 034	TRZYNIEC GUTY Nowy dom rodzinny 3+1. Włącznie z wyposażeniem. Tel.: 777 077 034	Cz. CIESZYN Dom rodzinny 4+1+garaż. Po rekonstrukcji. 1 677 m ² . Tel.: 777 077 034
Mieszkania 777 077 931 Chata Koszarzyska 500 000,- Kč Nawie 4+1+garaż 1 290 000,- Kč Łomna Górna 2x 2+1 1 290 000,- Kč Łomna Dolna 2x 3+1 1 780 000,- Kč 2+1+k. Mosty k. Jabl. 445 000,- Kč Parcela Plosek do uzgodnienia	2 200 000,- Kč	CZ. CIESZYN Willa 6+1 z 30-tych lat. Po rekonstrukcji. Tel.: 777 077 034	BYSTRZYCA duża ziemia Dom rodzinny 5+1. Parcela 2 500 m ² . W dobrym stanie. Tel.: 777 077 034
SPRZEDAMY PARCELE W CZESKIM CIESZYNIE. 775 077 924	1 350 000,- Kč	BYSTRZYCA Starszy dom rodzinny i dom komercyjny 5+1. Tel.: 777 077 034	1 680 000,- Kč

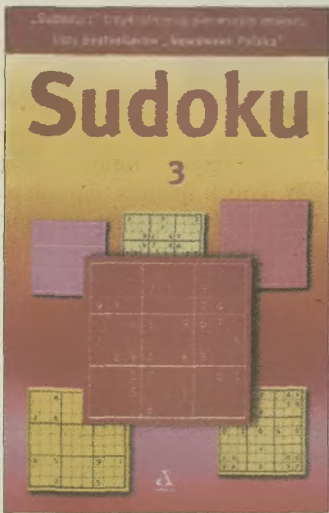
Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

CHARLES DICKENS - »Oliver Twist«

Wyd. „C&T”. Historia młodego Olivera Twi- sta, który z nędznego prowincjonalnego przytułku dla sierot trafia w ręce szefa szajki londyńskich złodziei. Przymuszany do prze- stępnych działań, wciągnięty w mroczny świat kryminalnego środowiska, podejmuje rozpaczliwe próby, aby się z niego wyzwolić, zachować godność, nie poddać się złu. Na szczęście nie jest sam. Oddani przyjaciele po- dejmują ryzykowną akcję, aby uwolnić go z opresji... Ta wydana po raz pierwszy w 1838 r. powieść jest znana i ciągle wznawiana na całym świecie. Filmowa adaptacja Romana Polańskiego wróży jej wielki powrót na półki z niezapomnianymi książkami dzieciństwa.

MICHAEL MEPHAM - »Sudoku 3«

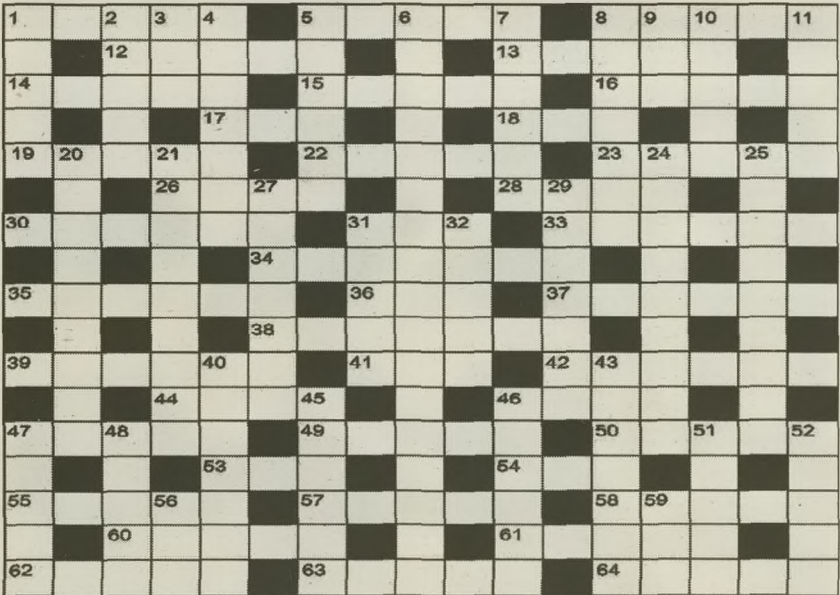
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Ćpacka 7 w Cz. Cieszylinie.

Krzyżówka

Poziomo: 1. 1/100 złotego 5. zimowe legowisko misia 8. kształt naczynia przybiera 12. komedia Mrożka 13. egzotyczne pnącze 14. kłótnia, spór czy zatarg 15. Harold na ekranie 16. kuglarz 17. 25,4 mm 18. magiczne w starym radioodbiorniku 19. część eskadry 22. w benzynowej liczbie 23. ptasi na kaszel 26. godło rodowe 28. JAWIE konkurowało 30. „rajdowe” księstwo 31. cienka w pasie 33. koszulkę zdobi 34. „fajkę” Jankowi Kosowi podarował 35. biskupi kolor 36. polityką francuską się zajmował 37. łoże armaty 38. ryzykanctwo 39. bogini przeznaczenia 41. z mleka otrzymywany 42. polska brandy 44. nietakt do popełnienia 46. wyspa na Małych wyspach Sundajskich 47. Salto..., najwyższy wodospad na Ziemi 49. zamiast ogniska w ogrodzie 50. na kawę zbożową 53. 0,4 ha 54. piwo z pubu 55. ręce umywał 57. Siwak w PZPR działający 58. siły przyrody i jej piękno uosabiała 60. Dodek Dymsha 61. drwina 62. polski tenor 63. udrzewiona droga 64. stałe napięcie

czynnościowe mięśni szkieletowych. **Pionowo:** 1. z pętelką do pary 2. port na Hokkaido 3. pełen grusz 4. z ząbkami na liście 5. na żużlu Polskę reprezentuje 6. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE (zbiór wierszy Janiny Porazińskiej)** 7. żona Kazimierza Wielkiego 8. neapolitańska mafia 9. prawy dopływ Dolnej Odry 10. orzeł Anglika 11. muzułmańska jałmużna 20. miasto ukraińskie zamieszkuje 21. przez Żwirkę i Wigurę w 1932 roku wygrane 24. 2+3 25. Badenii- Wirtembergii stolica 27. pieczeń z tylnej części wołu 29. terytorium przez inne państwo ze wszystkich stron otoczone 31. szpilka przy bicie 32. z rycerzami przy okrągłym stole zasiadał 40. ku czci Demeter noszony 43. czarno-brunatna ruda tytanu 45. zapinka ozdoba 46. mur średniowiecznej budowli wieńczyła 47. wódz Madziarów 48. „Archipelag” Solżenicyna 51. płytką zatoka odcięta mierzeją 52. do Kury uchodzi 56. Rusowicz 59. córka Kadmosa.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 15 października

Poziomo: 1. SKIBOB 7. HURYSY 10. INWAZJA 11. TEOFIL 12. ŁYSINA 13. OCEANIA 14. BOSTON 17. STRAJK 21. MAZAS 24. LEONIDY 25. ENERGIA 26. SMREK 29. CZTERDZIESTOLATEK 36. ZYNDRAM 37. POSIEW 38. ARARAT 39. OPTIMUM 43. HOSANNA 46. KYNOLOG 50. GNIEW 51. ZASIEKI 52. INFARKT 53. NĘDZA 54. REKLAMA 55. ŁZAWNIK. **Pionowo:** 2. KREDO 3. BUFET 4. BILON 5. ŚWIECA 6. SZANSA 7. HAŁAS 8. RESOR 9. SYNAY 14. BOLEC 15. SPORT 16. OGIER 18. TREFL 19. ARGOT 20. KWARK 21. MYSZY 22. ZGRED 23. SEKTA 27. MINET 28. ESROM 30. ZŁOTO 31. EPIKA 32. DZWON 33. OMAMY 34. ADAMO 35. ERATO 40. PAGINA 41. ILIADA 42. UKWIAŁ 43. HUZAR 44. SISAK 45. NIEWA 47. NAFTA 48. LOREN 49. GOTYK.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka **Pawła Czapczyka** pt. „**Zwierzęta chronione w Polsce**”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa wyjątkowo w **czwartek 27. 10. 2005** o godz. **15.30**. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 15. 10. otrzymuje **Andrzej Czader - Wądrynia**. Nagroda do odebrania w redakcji.

LIGA MISTRZÓW PIŁKARZY RĘCZNYCH: JUTRO W KARWINIE MECZ SEZONU

Stawką druga lokata w grupie

Emocje sięgają sufitu. Jutro w czwartej kolejce Ligi Mistrzów piłkarze ręczni Banika Karwina zmierzą się przed własną publicznością z francuskim klubem Handball Paryż I w razie zwycięstwa różnicą minimum czterech bramek powiększą swoje szanse na awans z grupy. Po trzech kolejkach podopieczni trenera Jiřego Kektřa z dorobkiem 2 punktów, za wyjazdowe zwycięstwo nad litewskim Granitasem Kowno (35:28 w ubiegłą sobotę), zajmują trzecią pozycję w grupie H. Wszystko wskazuje na to, że właśnie z Paryżem karwiniacy powalczą w pozostałych trzech kolejkach o drugą lokatę, premiowaną awansem do dalszej fazy rozgrywek w Champion's League. Dla Banika byłby to olbrzymi sukces. Karwiniakom w dotychczasowej historii startów w Lidze Mistrzów jeszcze nigdy nie udało się wyjść z grupy.

W ekipie Banika przed jutrzejszym „meczem sezonu” panuje optymistyczna atmosfera. Skąd bierze się ten optymizm? Karwiniacy dwa tygodnie temu przegrali na parkiecie wicemistrza Francji różnicą zaledwie trzech bramek 18:21 i by zniwelować straty z tego meczu wystarczy im w rewanżu pokonać Francuzów różnicą czterech bramek. Pozornie wszystko wygląda dosyć prosto, ale paryska drużyna potrafi również na wyjeździe zagrać rewelacyjnie. Na korzyść Paryża przemawia też szersza ławka rezerwowych i większe doświadczenie z aren międzynarodowych. Gra Banika z kolei oparta jest praktycznie na siódemce zawodników, co kosztuje zespół oczywiście sporo sił. W pojedynkach ze słabszymi drużynami może tego i nie widać, ale w konfrontacji z niemieckim Handewitem Flensburg i wspomnianym Paryżem karwiniacy z upływem czasu nie nadążali kondycyjnie. Wiele zależeć będzie od formy strzelców – Pavla Horáka, Jana Sobola czy Ondřeja Zdráhali, jak również od dyspo-

zycji słowackiego bramkarza Milořa Putery. Francuzi w pierwszym meczu mieli sposobność poznać atuty Banika, właśnie rewelacyjny Putera sprawiał gospodarzom największe kłopotów.

Karwiniacy tradycyjnie walczą na dwóch liniach frontu. W środę szczypiorniści Banika w meczu ekstraligi pokonali u siebie 31:21 Brno (patrz rubryka „Co slychać”) – bez większych kłopotów i co najważniejsze, nikt w zespole nie złapał kontuzji. W drugiej połowie środowego spotkania trener Kektř dał nawet pograć zawodnikom z ławki rezerwowych. Karwina potraktowała ten mecz po prostu jako dobry trening. – *Brno nie zmusiło nas do dużego wysiłku, Paryż będzie o wiele trudniejszym orzechem do zgryzienia* – stwierdził po środowym meczu Ondřej Zdráhala. – *Musimy zagrać uważnie w defensywie i strzelać bramki z kontrataków. W ataku pozycyjnym jesteśmy bowiem słabsi od rywala*. Niedzielną pojedynek Banika z Paryżem rozpoczyna się o godz. 10.30.

TABELA GRUPY H		
1. Flensburg	3	6
2. Paryż	3	4
3. Karwina	3	2
4. Kowno	3	0

JANUSZ BITTMAR

Co slychać?

■ **EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH - mecz awansem 8. kolejki: Karwina - Brno 31:21 (17:9).** W rozegranym awansem spotkaniu 8. kolejki karwiniacy mieli stosunkowo łatwą przeprawę z Brnem. Goście nawiązali z Banikiem w miarę wyrównaną walkę dopiero po przerwie, kiedy to karwiński trener Jiří Kektř wprowadził na parkiet rezerwowych zawodników. Dla ciekawostki – w barwach gości pojawił się wychowanek karwińskiego szczypiorniaka, obrotowy Kapuściak i warto podkreślić, że należał do najlepszych graczy w przegranym zespole. Ekipa Brna była jak na razie najsłabszym zespołem, jaki prezentował się w tym sezonie nad Olzą. **Bramki dla HCB:** Bruna 5, Prachař, Pořárek, Szymon po 4, Sobol 4/2, Kichner, Horák, Mrózek, Kubis po 1. Sędziowali Novotný, Nesvadba. (jb, Ok)

■ **LIČKA TRENEREM GROCLINU.** Wiele wskazuje na to, że czeski trener Werner Lička polubił polski futbol. Groclin Grodzisk Wielkopolski to bowiem już jego czwarty polski pracodawca. Były trener Banika Ostrawa prowadził już w Polsce zespoły Polonii Warszawa, Górnik Zabrze, a ostatnio Wisły Kraków. W barwach pierwszoligowego Groclinu prezentuje się też trójka czeskich piłkarzy – Šablík, Sedláček i Mynář. (jb)

Nasza oferta

■ **PIŁKA NOŻNA - MŚLF:** Trzynieć – Uniczów (dziś, 10.15). **DYWIZJA E:** Karwina – Zabrzeg (dziś, 10.15), Dzieřmorowice – Kral. Nowe Sady, Fulnek – B. Olbrachcice (dziś, 15.00), Krawarce – Orłowa (jutro, 15.00). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Bogumin – Koberzyce (dziś, 10.15), Wracimów – L. Piotrowice (dziś, 14.30), Bohusławice – Mosty k. J. (jutro, 14.30). **I A KLASA – gr. B:** Stonawa – Stare Miasto, Sj Rychwałd – Raszkowice (dziś, 14.30), Skrzeczów – Bystrzyca, FK Hawierzów – Czeladna (jutro, 14.30). **I B KLASA – gr. B:** Pietwałd – Darkowice (dziś, 14.30). **I B KLASA – gr. C:** Wędrzyna – Orłowa B, Żuków G. – Datynie D., Sedliszcze – Karwina B, Lutynia D. – Nydek (dziś, 14.30), Wierzniowice – Gródek, Śmiłowice – Sucha G., Jabłonków – Niebory (jutro,

14.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Sn Hawierzów – V. Bogumin, L. Łąki – Zabłocie, F. Orłowa – Sj Pietwałd, Sn Orłowa – SKF Hawierzów (dziś, 14.30), G. Błędowice – Cierlicko, Bogumin B – Domasławice, I. Piotrowice – Dąbrowa (jutro, 14.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Ostrawica – Bukowiec, Oldrzychowice – Stare Miasto B, Dobratice – Piosiek (dziś, 14.30), Hukwałdy – Gnojnik (jutro, 14.30). **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Raszkowice B – Miliów (jutro, 14.30).

■ **HOKEJ NA LODZIE - Tipsport Ekstraliga:** Trzynieć – Litwinów (jutro, 17.00). **I liga:** Hawierzów – Prościejów (dziś, 17.30). **II liga:** Orłowa – Kromierzż (jutro, 17.00).

■ **PIŁKA RĘCZNA - Liga Mistrzów:** Karwina – Paryż (jutro, 10.30). (jb)

HOKEJ NA LODZIE: NASZE DRUŻYNY ZE ZMIENNYM SZCZĘŚCIEM

Wyjazdowe zwycięstwo Orłowej

I LIGA

● **KADAŃ - HAWIERZÓW 5:1 (2:1, 0:0, 3:0).** Bramki: 8. Čuj, 20. Derfler, 47. Hlusička, 48. Vobořil, 51. Oliverius – 19. Mikšan. Sędziował Jebavý. Kary 3:4, wykorzystane 1:0. Widzów 550.

Hawierzowanie stracili fotel lidera, przegrywając w środę na lodzie ósmej w tabeli Kadani. W bramce Hawierzowa pojawił się po dłuższej przerwie Marek Novotný, trener Jiří Reřnar chce w rozgrywkach dać szansę obu golkiprom. Novotný jednak zawiódł, po czwartym straconym голу w bramce zmienił go Radek Masný. Jeśli w barwach gości zastąpił ktoś na absolutorium, to jedynie napastnik Jakub Hulva, który wzmocnił zespół z ekstraligowych HC Witkowic. Hulva występować będzie w Hawierzowie na zasadach wypożyczenia, podobnie jak obrońca Petr Prokop z Litwinowa, który wczoraj pojawił się na pierwszym treningu. Wracając zaś do środowego meczu, Pantery dobrze zagrały tylko w pierwszej tercji. Z miejscami drugzgoćącej przewagi w pierwszej odślonie niewiele ale było pożytku. Do siatki gospodarzy trafił tylko po solowym rajdzie Mikšan – paradoksalnie w osłabieniu. Gospodarzom ułatwiły zadanie niepewne interwencje bramkarza Novotnego i dziurawa hawierzowska obrona.

DZIŚ o godz. 17.30 Hawierzów podejmuje u siebie 11. w tabeli Prościejów. **Lokaty:** 1. Ujście n. Łabą 30, 2. Jihława 29, 3. Hawierzów 28 pkt.

II LIGA

● **HODONIN - ORŁOWA 2:3 (1:0, 1:0, 0:2 - 0:1).** Bramki: 9. Novák, 31. Čárský - 47. Grusmann, 48. Trubka, 62. Galgonek.

Hokeiści Orłowej na obcych lodowiskach grają w tym sezonie poniżej oczekiwań, tym razem jednak wnieśli się na wyżyny. Z twardo grającym Hodoninem ekipa Pavla Leksovskiego przegrywała już 0:2, orłowskim zawodnikom udało się ale wywalczyć dwa punkty, za zwycięstwo w dogrywce. Wyszkolenie techniczne było po stronie Orłowej i gospodarze doskonale zdawali sobie z tego sprawę. Roilo się od fauli i nieczystych zagrań, widać było, że ostra gra wyraźnie sprzyja hokeistom Hodonina. Gospodarze wyszli na prowadzenie w przewadze 5 na 3, na 2:0 podwyższył na wstępie drugiej tercji Čárský, który udanie zmienił kierunek lotu krążka po strzale Hozy. Orłowianie w trzeciej tercji postawili wszystko na jedną kartę. W 47. minucie obniżył Grusmann, a w minutę później z podania Dvořáka wyrównał Trubka. Bohaterem spotkania został w drugiej minucie dogrywki Galgonek, który przerzucił krążek ponad parkanami leżącego bramkarza, zapewniając Orłowej dwa punkty.

JUTRO o godz. 17.00 Orłowa zmierzy się przed własną widownią z Kromierzżem. **Lokaty:** 1. T. Brno 21, 2. Blansko 18, 3. Sternberk 17, 4. Orłowa 16 pkt. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Kolejnych wspomnień już... str. 3

Grosz do grosza str. 4

JEMIOŁA – Pegazy do broni! str. 5

Tylko remis Karwiny str. 8

WTOREK
25 PAŹDZIERNIKA 2005
NR 126
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Chór-jubilat z Natalką Bajger w stroju ludowym.

Z CHÓREM NAUCZYCIELI POLSKICH ŚPIEWAŁA CAŁA SALA

Koncert na 80 lat

STONAWA (sch) – Ukłonem w kierunku śpiewactwa chóralnego oraz nauczycielstwa polskiego na Zaołziu – dwóch środowisk, które od lat kształtują osobowość zaołziańskiego Polaka – był sobotni koncert z okazji 80-lecia czeskojęzyńskiego Chóru Nauczycieli Polskich.

O randze imprezy świadczył fakt, że do stonawskiego Domu PZKO uczcił ten jubileusz przyszedł czołowi przedstawiciele organizacji kulturalnych, śpiewaczych, nauczycielskich, szkolnych oraz kościelnych. Na widowni zasieli więc m.in. konsul generalny RP w Ostrawie **Antoni Sadowski** (zdradził nam, że na tego typu imprezie jest po raz pierwszy i pozostaje

pod wrażeniem), konsul **Grażyna Kostrusiak**, senator i wójt Stonawy **Andrzej Feber** (MK PZKO Stonawa było współorganizatorem imprezy), inspektor szkolny **Kazimierz Worek**, prezes TNP RC **Barbara David**, prezes Macierzy Szkolnej w RC **Józef Krygiel**, prezes ZG PZKO **Zygmunt Stopa**, prezes Zrzeszenia Śpiewaczko-Muzycznego **Leszek Kalina**, a także osoby związane osobiście z chórem nauczycielskim, jak były dyrygent **Henryk Kotas**.

Koncert otworzyła ubrana w stroju ludowym uczennica czeskojęzyńskiej PSP, **Natalka Bajger**, której mocny głos sprawił, że od razu wszystkie oczy zwróciły się na scenę – na stojących w dwóch rzędach starszych panów – członków chóru-jubilata. Po odśpiewaniu pierwszej pieśni chórzysci ustąpili miejsca gościom imprezy.

Ciąg dalszy na str. 4

Kasa dla kopalń

KARWIŃSKIE (sch) – Opiewający na 2,2 mld Kč zastrzyk pieniężny kieruje państwo do przemysłu górniczego. Gros pieniędzy ma trafić do kopalni w Karwińsku. Bez mała 1 mld Kč ma uzyskać Kopalnia „Darków”, a 702 mln Kč Kopalnia „Armia Czesosłowacka”. Uzyskane środki kopalnie powinny przeznaczyć na likwidację dawnych szkód górniczych oraz pokrycie zobowiązań socjalnych związanych z ograniczaniem wydobycia.

Wobec powyższej formy wspierania górnictwa przez państwo czeskie Komisja Europejska nie ma zastrzeżeń, uważa ją bowiem za spójną z zasadami funkcjonowania wspólnego rynku.

Dobry pogoda

WTOREK – Zachmurzenie duże przechodzące do umiarkowanego, lokalne opady deszczu. Temperatura w dzień od 13 do 17 st., nocą od 9 do 5 st. C.
ŚRODA – Bez zmian. Temperatura w dzień od 14 do 18 st., nocą od 12 do 8 st. C.

DZIĘKI »LIRZE« PIEŚŃ NAD OLŻĄ NIE ZAGINIE

Im bliżej setki, tym lepsza...

DARKÓW (sch) – Wspólnie odśpiewanym „Gaude Mater” rozpoczęli w niedzielę frysztaccy oraz darkowscy śpiewacy uroczystość 95-lecia działającego przy MK PZKO Darków Chóru Mieszanego „Lira”.

W pierwszej części jubileuszowego koncertu zaśpiewała żeńska „Kalina” z Frysztatu pod batutą **Otokara Winklera** oraz przy akompaniamencie **Heleny Pawlas**. Publiczność z przyjemnością wysłuchała wszystkich jej utworów, szczególnie zaś Sygietyńskiego „W kadziłańskim boru”, kiedy to akompaniatarce wspomogło dwóch młodych obiecujących skrzypków **Jakub Tomanek** i **Adam Sikora** oraz flecistka **Izabela Broda** (wszyscy uczniowie frysztańskiej PSP). Po paniach wyszli na estradę panowie, członkowie szykującego się za dwa

tygodnie do jubileuszu 85-lecia chóru „Hejnał-Echo”, składając hołd 95-letniej „Lirze” m.in. pieśnią „Jubilate” Beethovena. Dyrygował **Andrzej Szyja**, akompaniowała **Wanda Miech**. Frysztańskich wykonawców przedstawiła publiczności **Urszula Sikora**.

Ciąg dalszy na str. 4

W GALERII TEATRALNEJ

»Pejzaże«
Jana Rusnoka

CZ. CIESZYŃ (kor) – W Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego czynna jest wystawa **Jana Rusnoka**. Ekspozycja, którą w niedzielę otworzył dyrektor TC, **Karol Suszka**, nosi nazwę „Pejzaże/Krajiny”.

J. Rusnok urodził się w Cieszynie. Artysta jest absolwentem katowickiej filii krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Do lat 90. mieszkał w Cz. Cieszynie i aktywnie uczestniczył w działalności Sekcji Literacko-Artystycznej przy ZG PZKO. W 1990 r. przeprowadził się do Stargardu Szczecińskiego, gdzie rychło zaznaczył swoją obecność udziałem w licznych wystawach. Chociaż mieszka na Pomorzu, często bywa na Zaołziu...

Ciąg dalszy na str. 2

Chrzest w »Avionie«

CZ. CIESZYŃ (kor) – W skromniejszej od poprzednich oprawie, za to w iście rodzinnej atmosferze odbył się w sobotę w teatralnej kawiarni trzeci „Avion Fest”, organizowany przez Spolek-Towarzystwo AVION. Gospodarz wieczoru, **Renata Putzlacher**, zaprosiła kolegów po piórze, **Petra**

Hruškę z Ostrawy i **Jacka Sikorę** z Cz. Cieszyna, oraz przedstawicielkę najmłodszego pokolenia zaołziańskich twórców, **Hannę Rybicką**.

W pierwszej części trójka „średniaków”, w tym także R. Putzlacher, czytała swoje wiersze.

Ciąg dalszy na str. 2

W WĘDRYŃSKIEJ SZKOLNEJ DĄBROWIE

Sto dębów na 100-lecie

WĘDRYŃA (kor) – Dyrektor Instytutu Polskiego w Pradze **Miroslaw Jasiński** – w imieniu laureatki literackiej Nagrody Nobla, poetki **Wisławy Szymborskiej** – wysadził w sobotę przy budynku wędryńskiej PSP dąb „Piast”. Stało się tak podczas imprezy „Sto dębów na stulecie”, inaugurującej obchody jubileuszu 100-lecia szkoły. Inicjatorem tego przedsięwzięcia jest prezes Macierzy Szkolnej przy wędryńskiej szkole i wiceprezes Rady Kongresu Polaków, **Tadeusz Wantuła**.

Noblistka pierwotnie sama miała zasadzić przy szkole dąb, któremu patronuje. Niestety, stan zdrowia nie pozwolił jej na przyjazd na Zaołzie. Niemniej T. Wantuła, który odwiedził poetkę w Krakowie w sobotę rano, przywiózł jej pozdrowienia i list, w którym W. Szymborska zgadza się na objęcie patronatu nad małym dąbkim „Piastem”. – Za-

chwyciłam się tym pomysłem – napisała w liście poetka, która przed kilku laty osobiście odwiedziła wędryńską szkołę. – Uważam bowiem, że koty i dęby są najbardziej udanymi żywymi stworzeniami stworzonymi przez Pana Boga. Mam nadzieję, że będę jeszcze kiedyś mogła przyjechać do Wędryni i odwiedzić mego dąbka.

Noblistka zgodziła się na to, by dąb zasadził w jej imieniu M. Jasiński. Złożyła też podpis na świadectwie patronackim, na którym widnieją też podpisy wójta gminy, **Rudolfa Bilki**, dyrektorki szkoły, **Elżbiety Wani**, jej poprzedniczki, **Marty Roszki**, absolwenta szkoły, dyrektora generalnego Huty Trzynieć, **Jerzego Ciencialy**, prezesa Macierzy T. Wantuły oraz szefa samorządu uczniowskiego, **Adama Donocika**.

Ciąg dalszy na str. 4

Dąb „Piast” zasadzony. Na zdjęciu M. Jasiński i T. Wantuła.

Hyundai
nie mówi nie

OSTRAWA (mro) – Jeśli **Hyundai Motor Company** zdecyduje się inwestować w Republice Czeskiej, to pod uwagę brany będzie tylko nasz region – powiedział hetman województwa morawsko-śląskiego, **Evžen Tošenovský**, który wraz z prezydentem Ostrawy, **Alešem Zedníkiem**, zaprosił wczoraj dziennikarzy na konferencję prasową do hotelu „Imperial”. Tematem spotkania była wizyta obu polityków w Korei Południowej, którą w dniach 17-22 października złożyli na zaproszenie najwyższego szefa Koncernu Hyundai.

Gra się toczy o fabrykę samochodów, która zatrudniać będzie ok. 3 tys. pracowników, o fabrykę o wysokim stopniu automatyzacji (np. 300 robotów na linii karoserii), spełniającą wszelkie normy ekologiczne, którą co 53-56 sekund opuszczać będzie nowe auto. – Byłaby to najnowocześniejsza fabryka samochodów w Europie – stwierdzili zgodnie Tošenovský i Zedník.

Ciąg dalszy na str. 2

TYDZIEŃ

17 - 23 X 2005

■ Duńskie media poinformowały o groźnych zatruciach rzekomo polskimi malinami. Według nich, po spożyciu polskich mrożonek zmarło co najmniej pięć osób, a blisko tysiąc uległo zatruciu. Sprawę zaczęła badać duńska policja. Strona polska zaprzecza, jakoby do skażenia malin doszło z winy polskich producentów lub eksporterów.

■ Litwa zażąda od Rosji 30 tys. euro tytułem odszkodowania. Na taką kwotę litewska prokuratura wyceniła straty, spowodowane katastrofą rosyjskiego myśliwca, który we wrześniu br. rozbił się niedaleko Kowna.

■ Pomyłkowa diagnoza sprawiła, że Hindus Machal Lalung spędził w zakładzie dla umysłowo chorych ponad 54 lata. Dopiero niedawno odkryto, że mężczyzna cierpiał jedynie na epilepsję.

■ W Bagdadzie rozpoczął się proces sądowy z byłym prezydentem Iraku, dyktatorem Saddamem Husajnem. Saddam na początku rozprawy oświadczył, że decyzji sądu nie zamierza respektować, i przedstawił siebie jako prezydenta Iraku. Saddamowi zarzuca się popełnienie wielu zbrodni, za każdą z nich grozi mu kara śmierci.

■ Prezydent RC, Vaclav Klaus, nie zgodził się mianować na nowego ministra zdrowia Davida Ratha – pomimo wielu nalegań premiera Jiřego Paroubka. Prezydent utrzymuje, że mianowanie Ratha byłoby sprzeczne z konstytucją – kandydat na ministra jest bowiem zarazem prezesem Czeskiej Izby Lekarskiej. Decyzja V. Klause wywołała sprzeczne opinie na czeskiej scenie politycznej.

■ Deputowany do parlamentu Kirgizji, Tynyczebek Akmatbajew, został zabity przez więźniów niedaleko stolicy Biszkeku. Więźniowie wzięli go jako zakładnika podczas jego wizyty w zakładzie karnym.

■ Sąd Apelacyjny potwierdził, że byli premier Polski, Józef Oleksy, kłamał, twierdząc, że nie był nigdy współpracownikiem komunistycznych tajnych służb.

■ Trzęsienie ziemi o sile 5,9 st. w skali Richtera nawiedziło tureckie wybrzeże Morza Egejskiego, powodując śmierć co najmniej 3 osób. Ponad 100 osób odniosło rany. Katastrofa wywołała panikę w mieście Izmir i jego okolicy.

■ Badania potwierdziły, że opracowana na Węgrzech szczepionka przeciwko wirusowi ptasiej grypy jest skuteczna zarówno w wypadku zwierząt, jak i ludzi. Szczepionkę testowano na stu ochotnikach. Był wśród nich minister zdrowia Węgier.

■ Ponad 5 tysięcy osób protestowało przed kościołem koptyjskim w egipskiej Aleksandrii przeciwko wystawieniu sztuki teatralnej, która – według uczestników protestu – obraża islam. Podczas starć z policją zginęło pięć osób, a wiele zostało rannych.

■ Huragan Wilma, który zaatakował meksykański półwysep Yucatan, spowodował ogromne szkody materialne, woda zalała między innymi znany kurort Cancun.

■ Armia izraelska przeprowadziła operację przeciwko Palestyńczykom na Zachodnim Brzegu Jordanu. Żołnierze zabili dwóch Palestyńczyków, a 23 innych zatrzymali. Operacja była odwetem za serię ataków bojówek palestyńskich na izraelskie cele.

■ W wyniku gwałtownych burz, które nawiedziły południowe Włochy, śmierć poniosło 5 osób, a 2 zaginęły. Zawalił się pod nimi most, pod którymi przechodziły.

■ Nigeryjski samolot pasażerski ze 117 osobami na pokładzie rozbił się podczas katastrofy w nigeryjskim stanie Ogun. Na pokładzie znajdowało się kilku wysokich urzędników państwowych. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

FOT. ANNA SANTARIUS

Przy stołkach „Instruktor” panował ogromny tłok. Panie były żądne wiedzy...

Hyundai nie mówi nie

Dokończenie ze str. 1

– Do końca listopada zapadnie decyzja, czy Hyundai właśnie tu wybuduje swój zakład – powiedział hetman, zaznaczając, iż obydwie strony uzgodniły, że nie będą tolerowane odstępstwa od obowiązującej inwestorów zagranicznych w RC legislatury.

Jak przekazali hetman i prezydent Ostrawy, Koreańczycy preferują strefę przemysłową w Noszowicach, gdyż jest najbliższa słowackiej granicy i zakładom KIA (część koncernu Hyundai) w Żylinie. Wymagają jednak zbudowania czteropasmowej drogi na Słowację, która nawiązywałaby do drogi szybkiego ruchu R48 prowadzącej do Polski. Wiąże się z tym także budowa obwodnicy Jabłonkowa. Budowa tych dróg miałaby być zakończona, jak poinformował Petr Vaňek

z Urzędu Wojewódzkiego, do 2008 r.

Jako miejsce inwestycji mówi się także o strefach w Mosznowie i Lutyń Dolnej. W tej ostatniej niebagatelne znaczenie ma fakt, iż w związku z programem ochrony przyrody UE „Natura 2000” dyskusja o jej zagospodarowaniu będzie prowadzona z Brukselą.

– Decyzję podejmie strona koreańska – zawyrokowali Tošenovský i Zedník dodając, że władze lokalne nie faworyzują żadnej ze stref.

Wernisaż w »Spirali«

W hawierzowskiej galerii „Spirala” od dziś wystawia swoje prace Darina Krygiel. Przewodnicząca Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC przedstawi obrazy malowane farbami akrylowymi, przede wszystkim z ostatniego okresu. Ekspozycja „Poza przestrzeń i czas” czynna będzie do 20 listopada. Zwiedzać ją można od wtorku do piątku w godz. 10-18 oraz w soboty od godz. 9 do 12. Początek dzisiejszego wernisażu o godz. 18. (o)

Nowe przychodnie

HAWIERZÓW (wak) – W nowej Poliklinice na Szumbarku otwarto dwie specjalistyczne przychodnie – chirurgiczno-zabiegową z gabinetem radiologicznym oraz angiologiczną. Zarządza nimi prywatny szpital „Witkowice” i pracują w nich lekarze-specjaliści tej placówki.

Chrzest w »Avionie«

Dokończenie ze str. 1

Spotkanie było też okazją do wspomnień o przyjaźniach poetyckich, o wspólnie organizowanych polsko-czeskich imprezach poetyckich w Ostrawie, Brnie, Cieszynie, Hukwaldach i czesko-cieszyńskiej „Dziupli”. Następnie swoje utwory do wierszy P. Hruški i Zbyňka Hejdy zaśpiewała – akompaniując sobie na metalofonie – Yvetta Ellerová z Ostrawy.

H. Rybicka była bohaterką spotkania w Klubie Teatralnym, które było zarazem okazją do skroplenia szampanem debiutanckiego tomiku poetki,

polsko-czeskiego zbioru pt. „Obrazki – Oblázky”. Jest to czwarta książka wydana przez AVION. Ochrzcili ją R. Putzlacher i kolega Hanki z zespołu „Czwórka Okazjonalna”, Dawid Listos. To właśnie z tym zespołem H. Rybicka, grając na fortepianie, zaśpiewała kilka swoich piosenek. Rzęsistymi brawami nagrodzono zwłaszcza utwór „Cieszyn”, który zaśpiewała jednak nie jego autorka, lecz D. Listos, i to w stylu legendarnego barda Włodzimierza Wysockiego. Wiersze Rybickiej czytali Lena Pešák i Jacek Rybicki.

Ciekawostki

Wazon za 15 milionów

Na aukcji w Hongkongu zapłacono sumę 14,8 miliona dolarów za miniaturowy wazon z kolekcji chińskiego cesarza Qianlonga panującego w XVIII wieku. Bogato zdobiony porcelanowy wazon, mający wysokość ok. 20 cm, pochodzi z pieca cesarskiego dynastii mandżurskiej. Specjalnie dla cesarza zrobiono tylko cztery podobne wazony. Jeden z nich znajduje się w muzeum w Chinach, drugi został wywieziony z Chin na Zachód, trzeci zaginął. Cena wywoławcza wynosiła 11 mln dolarów.

Najdłuższy szal

Najdłuższy na świecie szal powstaje w hiszpańskiej miejscowości Medina de Rioseco koło Valladolidu w środkowej Hiszpanii. Ukończony szal będzie miał długość 32 km. Szal zostanie zgłoszony do Księgi Rekordów Guinnessa. Jego pomysłodawcy i wykonawcy planują objechać z nim Hiszpanię, Portugalię i Francję reklamując zalety wyrobów z naturalnej wełny. Szal powstaje w ramach międzynarodowego projektu Lanatural, propagującego m.in. wyrób produktów z owczej wełny. Nazwę projektu utworzono z dwóch hiszpańskich słów: lana (wełna) i natural (naturalna).

Rekordowa cena

Cztery znaczki pocztowe z samolotem w tle zostały sprzedane na aukcji w Nowym Jorku za 2,7 miliona dolarów. Jest to najwyższa cena, jaką kiedykolwiek osiągnęły znaczki pocztowe w Stanach Zjednoczonych. Kupił je anonimowy kolekcjoner. Znaczki przedstawiają samolot z okresu pierwszej wojny światowej Curtiss JN-4, popularnie zwany Jenny. Wyprodukowano 700 egzemplarzy takich znaczków, ale tylko 100 z nich zostało sprzedanych.

Jesienne spotkanie pań

MILIKÓW (as) – Od ostatniego, wiosennego, spotkania pań z Klubów Kobiet w Bukowcu jakże szybko ubiegło pół roku – stwierdziła przewodnicząca Sekcji Klubów Kobiet przy ZG PZKO, Henryka Żabińska, a już i jesienne spotkanie przeszło do historii. Odbyło się ono w ub. sobotę w Milikowie w dużym i zadbanym Domu PZKO, nieopodal miejscowej szkoły, z udziałem około półtora setki pań.

Gospodynie z milikowskiego Klu-

bu Kobiet przyjeły gości w najprzebieższym stylu. Pysznymi kołaczami, obiadem, kawą, herbatą, ciastkiem i... po polsku miodowym napojem wysokowym. O skakaniu jednak nie było mowy, bo po części oficjalnej, w której wystąpiły dzieci szkolne z nadzwyczaj miłym dla ucha i oka programem, uwagę wszystkich pań przykuły przedstawiane w różnych punktach sali i na scenie pomysłowe prace zręcznych rąk.

Przyjemne uczyły się więc zmysłowego pakowania prezentów, papieroplastyki, dekorowania wstążkami styropianowych półproduktów służących potem do wyczarowania bożonarodzeniowej atmosfery. Słoneczna jesień pogoda i wystrój sali spotęgowały wrażenia przeżytego dnia i panie z żalem żegnały się ze słowami podziękowań dla gospodarzy i organizatorów.

Do ponownego zobaczenia! Tym razem w Jabłonkowie... Pół roku, który, jeśli nie skosi nas ptasia grypa, znów szybko zleci – żartowały.

Krowa-zabójca

STANISŁAWICE (sch) – Przyczyną tragicznej śmierci 69-letniej kobiety stały się w piątek kopniaki spłoszonej krowy – podała wczoraj agencja ČTK. Krowa gnana pod wieczór z pastwiska przez kobietę i jej syna nagle przed oborą zawróciła. Kobieta na miejscu uległa skutkom krwawienia wewnętrznego do jamy brzusznej.

Z chrztu tomiku „Obrazki – Oblázky”: (od prawej) R. Putzlacher, H. Rybicka i D. Listos.

Będzie szaleć Sprostowanie

JABŁONKÓW (kor) – Mieszkańcy miasta narzekają na brak ustępów publicznych. Obecnie „za potrzebą” można wstąpić do toalety w którejś z restauracji lub na dworcu autobusowym. Tam jednak czynna ona jest tylko w godzinach otwarcia sąsiadującego z nią sklepu.

Jak poinformował nas zastępca burmistrza, Stanisław Jakus, szaleć ma zostać otwarty przed okresem świątecznym nieopodal kościoła parafialnego.

Do prezentacji Leszka Richtera, jednego z nominowanych do tegorocznej nagrody „Tacy jesteście 2005”, wkraść się nieścisłość. Zabrakło informacji o tym, że autorem gwarowego tekstu o „mieszaniu”, który został w artykule wykorzystany, jest członek Sekcji Ludoznawczej Jan Kufa z Mostów k. Jabłonkowa. Tekst ten pojawił się wcześniej w Zeszytach Ludoznawczym o sałasznictwie w Beskidzie Śląskim, wydanym przez Sekcję wiosną br. (kor)

»Tacy jesteście 2005«

Poniżej zamieszczamy po raz pierwszy kupon, na którym można głosować na swojego kandydata do tegorocznej nagrody „Tacy jesteście 2005”. Kupon należy nakleić na liście lub karcie pocztowej z głosem. Termin nadsyłania kuponów z głosami upływa 12 listopada br.

Jak głosujemy? Pierwsza możliwość to głosowanie SMS-ami, które należy wysłać pod nr 605 287 078. W SMS-ie należy podać swojego kandydata, swoje imię i nazwisko (ważny będzie tylko jeden głos z danego numeru). Drugi wariant to głos wysłany w liście lub na karcie pocztowej pod adresem: Kancelaria Kongresu Polaków, ul. Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn. Trzeci wariant to głosowanie z kuponem „GL”. UWAGA! Tylko głosy z kuponami z „GL”, które również należy nadsyłać do Kancelarii Kongresu, wezmą udział w losowaniu wartościowych nagród. (kor)

● KUPON ● KUPON ● KUPON ●

Tacy
jesteście
2005

● KUPON ●

TACY
JESTEŚMY
2005

W WIEKU NIESPEŁNA 104 LAT ZMARŁA STEFANIA MAJEWSKA-SZMEJOWA

Kolejnych wspomnień już nie będzie

Za dwa miesiące pani Stefania Majewska-Szmejowa z Cieszyńska świętowałaby swoje sto czwarte urodziny. Uroczystości rodzinnej, gratulacji ani tradycyjnej lampki szampana już jednak nie będzie. Pani Stefania, która była najstarszą mieszkanką Cieszyńska, zmarła w ubiegły wtorek.

Pochodziła z Rychwałdu, tam też spędziła szczęśliwe dzieciństwo i znaczną część dorosłego życia. Przyszła na świat jako drugie z pięciorga dzieci Jana, urzędnika na kolei, i Teresy, z domu Król. Chociaż kilkadziesiąt lat mieszkała w Cieszyńsku (tam oboje z mężem po wojnie podjęli pracę nauczycieli, a pani Stefania ponadto rozpoczęła studia zaoczne na Wydziale Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego), Polacy z Rychwałdu i szerokiej okolicy nigdy o niej nie zapomnieli. Często zresztą przyjeżdżała w rodzinne strony, utrzymując bliskie związki z rodziną i przyjaciółmi. Pani Stefania, podobnie zresztą jak jej mąż Leon – główny komendant ZHP w Czeskosłowacji, pozostawiła niezatarty ślad w historii polskiego szkolnictwa, a także zasłużyła się o rozwój harcerstwa i Macierzy Szkolnej. Warto przypomnieć, że w swoje 99. urodziny została uhonorowana Złotym Krzyżem Zasługi dla ZHP, wcześniej odznaczono ją Medalem Komisji Narodowej oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Nadano jej też godność Członka Honorowego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej.

Rodzice pani Stefani byli niezwykle światłymi ludźmi i chociaż w domu bynajmniej się nie przelewało, zadbał o to, aby dzieci otrzymały jak najstaranniejsze wykształcenie. Pani Stefania uczyła się w orłowskim Gimnazjum Realnym im. Juliusza Słowackiego. Była jedną z pierwszych dziewczyn, które pobierały nauki w tym zakładzie. Do końca życia wspominała tamten okres niezwykle ciepło i z dużym sentymentem. Jej barwnych i arcyciekawych opowieści o dawnych kolegach i nauczycielach słuchało się z zapartym tchem, pani Stefania bowiem miała nie tylko doskonałą pamięć do nazwisk i szczegó-

łów, ale także nieprzeciętne poczucie humoru. Przy różnych okazjach lubiła podkreślać, że matura zdana w orłowskim gimnazjum już w czasach jej młodości była traktowana jako przepustka na studia wyższe. Mawiała, że gdziekolwiek w świecie spotykają się absolwenci tego zakładu, zawsze czują się jak bracia. Nic dziwnego, że

wywała uczniów do konkursów recytatorskich. Zawsze pełna radości życia i życliwości, nawet w najtrudniejszych chwilach nie traciła pogody ducha i wiary w ludzi, chociaż cierpienia i smutki nie omijały przecież jej rodziny (często wspominała okres wojennej tułaczki, kiedy to z mężem i dwójką małych dzieci musiała uciekać przed Niemcami). Miała niezwykle rzadki dar zjednywania sobie przyjaciół.

Polacy z obu stron Olzy zapamiętają też panią Stefanię jako autorkę uroczej książki pt. „Wspomnienia z

Spotkanie rodzinne z udziałem Stefani Majewskiej-Szmejowej (druga z prawej).

nawet sędziwy wiek (miała wówczas 98 lat) nie przeszkodził jej w przybyciu do Orłowej, w towarzystwie córki i wnuczki, na obchody jubileuszowe ukończenia szkoły. Pojechała nawet na Obroki, aby być świadkiem odsłonięcia tablicy upamiętniającej 90. rocznicę gimnazjum.

Pani Stefania całe swoje zawodowe życie poświęciła dzieciom i młodzieży. Uczyła w wielu szkołach, m.in. w Rychwałdzie, Łazach, Lutyni, Cieszyńsku. Przez cały czas pracowała też społecznie. Kochała poezję i teatr amatorski, przez wiele lat przygoto-

wał lat odległych, która trafiła pod niejedną zaolziańską strzechę. Pani Stefania spisywała swoje wspomnienia przez całe życie. Mając sto lat, zabrała się ochoczo do sprawdzania gotowego już tekstu swojej książki. Dużą radość sprawiła jej szczere zainteresowanie i pochlebne opinie wielu wdzięcznych czytelników, którzy w książce odnajdywali nierzadko kawał własnego życia lub życia swoich przodków. Niestety, następnego rozdziału wspomnień autorstwa Stefani Majewskiej-Szmejowej już nie przeczytamy...

HENRYKA BITTMAR

Ile egzemplarzy z tych książek trafi do... prywatnych zbiorów czytelników?

BIBLIOTEKARZE MAJĄ SPOSÓB NA NIEZDYSCYPLINOWANYCH

Czytelnik – człowiek kulturalny?

Rosnące ceny książek powodują, że coraz więcej osób korzysta z bibliotek. Nie wszyscy jednak pamiętają o tym, że wypożyczony egzemplarz trzeba zwrócić, a w dodatku w wyznaczonym terminie. Zdarza się, że książki wysyłają po kilka upomnień, zanim książka wróci do zbiorów.

Bibliotekarki wymieniają się informacjami o niezdyscyplinowanych czytelnikach. W ten sposób w jednej z ostrawskich księgarni odkryły rekordzistę, który wymyślił sobie sposób pozwalający mu zdobyć większą liczbę tytułów. Zarejestrował się w kilku filiach, ale w żadnej nie kwapił się z ich zwrotem. Nie pomagały dostarczane przez pocztę pojedyncze upomnienia. Poskutkowało dopiero jednoczesne wysłanie ponaście przez wszystkie poszkodowane placówki.

Sposób na czytelników, którzy pomimo kilku upomnień nie kwapią się ze zwrotem książek, wymyśliła Biblioteka Regionalna w Karwinie. – Korzystamy z usług współpracującego z nami prawnika, który wpadł na pomysł skróconego procesu postępowania sądowego – mówi dyrektorka Halina Molin. – Wystraszającym elementem jest dostarczenie czytelnikowi powiadomienia o uruchomieniu procesu egzekucji. Nie chcąc płacić wydatków sądowych, woli załatwić sprawę z nami. Do sądu trafiają jednak czytelnicy, którzy nie zwrócili wartościowych i drogiej woluminów.

Za każde upomnienie czytelnik musi zapłacić, tak samo jak za prze-

trzymanie książki oraz jej zgubę. Tylko przez tydzień w roku można zwrócić książkę bez płaconia kary, a to podczas trwania amnestii, która przebiega w październiku w ramach Tygodnia Bibliotek.

Co roku biblioteki rozstać się muszą „na zawsze” z kilkudziesięcioma tytułami. Do takich przypadków dochodzi najczęściej wtedy, kiedy czytelnik przeprowadza się i nie zostawi nowego adresu. Bibliotekarki zaznaczają, że największy problem mają, gdy znika pozycja trudno dostępna na rynku lub tom dekompletujący całą serię.

Są biblioteki, które ubytek swoich zbiorów uzupełniają książkami przynoszonymi przez mieszkańców. – Darczyńcy przynoszą przede wszystkim beletrystykę oraz książki dla dzieci i młodzieży, choć zdarza się też, że są wśród nich prawdziwe rarytasy. W ub. roku wartość przyniesionych tytułów przekroczyła 50 tys. koron – powiedział nam w Miejskiej Bibliotece Publicznej przy ul. Śrámka w Hawierzowie.

Sytuacja poprawiła się jeśli chodzi o stan, w jakim wracają do bibliotek wypożyczone książki. Coraz rzadziej zdarza się, aby pożyczona książka wracała z powyrwanymi stronami, zagiętymi rogami kartek czy też pokreślona długopisem lub flamastrem. Zdaniem pracowników bibliotek zależy to od miejsca, w którym znajduje się dana filia, i charakteru czytelniczego środowiska.

WANDA KULA

WSPÓŁCZESNA SZTUKA POLSKA W OSTRAWIE

Pułapka znaku

Współczesna sztuka wzbudza, jak wiadomo, wiele kontrowersji wśród publiczności. Nie mniej kontrowersyjna, a więc i przez to zajmująca, jest ekspozycja właśnie w Galerii Sztuk Pięknych w Ostrawie wystawa pt. „Signal box – Nastawnia”, przygotowana we współpracy z Galerią Bielską BWA.

Po dłuższym czasie bowiem Galeria Sztuki w Ostrawie gości artystów polskich reprezentujących różne kierunki, jak happening, conceptualizm, performance i inne. Te „żywe” prezentowane są na zapisach filmowych.

Wilhelm Sasnal prowokuje uczniów szkoły podstawowej w Tarnowie Mościcach do utworzenia litery „A” i obserwuje anarchizujące siły jej rozpadu, artyści Łodzi Kaliskiej lokują w ulicznych automatach do Coca-Coli topless modelki i zachęcają przechodniów do sięgnięcia po nie, zaś Rafał Jakubowicz w swojej pracy „Arbeitsdisziplin” znajduje nieoczekiwane paralele w dobrowolnym poddaniu się wolnego człowieka dyktatowi pieniądza i koniecz-

ności utrzymania się w pracy.

Są na wystawie prace zaskakujące i krytyczne w swoim kontekście.

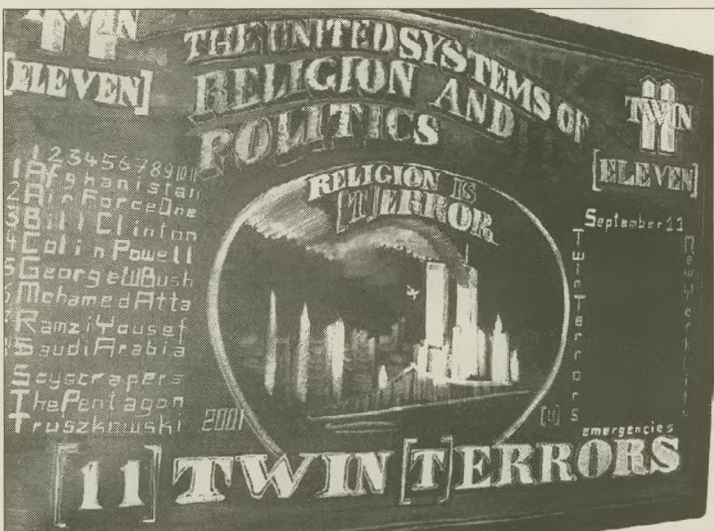
Niewątpliwie najbardziej przemawia do wyobraźni praca Ani Witkowskiej „Looper”. W formie znaku, piktogramu artystka udowadnia zwiadowczym absurdalność codziennej krzątania w świecie konsumpcji. Gorzką refleksję wywołującą skojarzenia dotyczące narodowego charakteru oferuje praca poskładana z ready-mades druków autorstwa Marka Glinkowskiego pt. „Polska grafika ze zbiorów szkoły nr 10 w Tarnowskich Górach”. To ciąg bezużytecznych obecnie reprodukcji godła Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej – włącznie z oryginalnymi ramami i tabliczkami informacyjnymi o cenie i nakładzie. Instalacja informuje o historii, o kulisy upadłego symbolu i wyczerpaniu się jego potencjału ideologicznego. Jej zwięźceniem jest orzeł w koronie.

Na wystawie można podziwiać prace Katarzyny Kozary, autorki nietuzinkowej, przedkładającej obraz ciała ludzkiego nad plastyczne efekty różnych szkół malar- skich. Są także prace Grzegorza Klamana, Tomasza Bierkowskiego, Jerzego Truszkowskiego (który inspirował się jednodolarowym banknotem tworzy swój obraz i swoje wytłumaczenie przyczyn tragedii World Trade Center), Roberta Maciejuka, Kamila Kuskowskiego czy Roberta Rumasa.

Całość ekspozycji daje asumpt do zamyślenia nad zmianą roli symboli, znaków w czasie. Tym, czym jest, a czy nie jest logo, i kiedy z roli informującej zaczyna przechodzić w sferę organizatora życia – podporządkowywać sobie widza, a nawet wymuszać na otoczeniu określone zachowania. To krytyczne spojrzenie polskich artystów na naszą współczesność.

O tych i innych aspektach ekspozycji będzie można porozmawiać z jej komisarzami, Krzysztofem Morcinkiem oraz Stanisławem Rukszą, którzy 15 listopada, czyli na trzy dni przed zamknięciem ekspozycji, po południu spotkają się z publicznością w ostrawskiej Galerii Sztuk Pięknych.

M. RADŁOWSKA-OBUSNIK

Wieża WTC na inspirowanym grafiką jednego dolara obrazie. Praca Jerzego Truszkowskiego.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

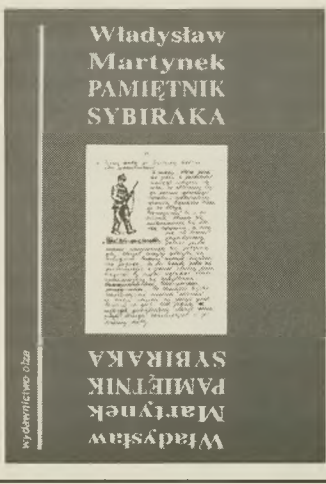
»Książka Zaolzia«

W wydawnictwie OLZA w 1997 roku ukazała się publikacja autorstwa Władysława Martynka pt. „Pamiętnik Sybiraka”. Książka przygotowana na podstawie pamiętnika autora, pisanego w czasie wojennej tułaczki.

Pamiętnik obejmuje lata od września 1939 roku do lipca roku 1942, w czasie których Władysław Martynek przemierzył drogę z Zaolzia na Sybir a stamtąd z wojskami Andersa do Persji.

Pamiętnik jest poprzedzony wstępem historycznym autorstwa Otylii Tobioli, przedstawiającym kulisy historyczne tułaczki wojennej autora i innych Zaolziaków. We wstępie napisano: „pamiętnik Martynka czyta się jak opis harcerskiej przygody, jak opowiadanie wychowanego na twardym hutniczym chlebie, w duchu harcerskich ideałów, a nieraz patriotycznej egzaltacji, człowieka, który potrafił siłą ducha, uporem i nie poddawaniem się przeciwnościom losu zwyciężyć nad samym sobą, nad smutną komunistyczną rzeczywistością”.

W zakończeniu autor w skrócie opisuje swe kolejne losy wojenne prowadzące wraz z Armią Andersa przez Bliski Wschód, Monte Cassino do Anglii, a w roku 1947 na Zaolzie. Podaje też informacje o losach osób wymienianych w pamiętniku. Całość uzupełnia wkładka fotograficzna. Tylną stronę książki zdobi reprodukcja okładki własnoręcznie zrobionej przez Władysława Martynka do swego pamiętnika. Wysokości nakładu nie podano.

Grosz do grosza

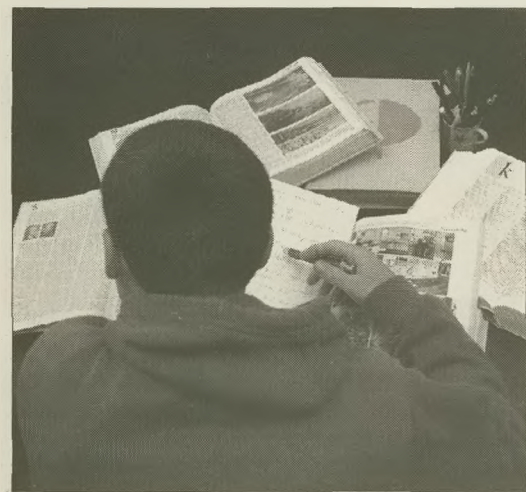
Studenckie życie

Teoretycznie nauka w szkołach i na uczelniach państwowych jest u nas nieodpłatna. Faktycznie jednak każde uczące się lub studiujące dziecko to dla rodziny spory wydatek. Może przedstawiać kilka, ale także kilkanaście tysięcy koron miesięcznie. Kilku młodych ludzi, którzy kształcą się na uczelniach wyższych w Ostrawie i Pradze, przyznało, że gdyby nie fakt, że równocześnie uczą się i dorywczo pracują, byłoby im bardzo ciężko. Przede wszystkim zaś ich rodzicom. Warto jednak wiedzieć, że finansową ulgę przyniesie nie tylko dorabianie w trakcie nauki, ale także mądre korzystanie z najróżniejszych zniżek i ulg zaadresowanych właśnie do uczniów i studentów. Po co jeść, bawić się, podróżować i kupować najróżniejsze rzeczy drogo, skoro można robić to zdecydowanie taniej?

Stosunkowo tanio

można na przykład jadać w studenckich stołówkach. Śniadanie kosztuje tu od 11 koron, obiad można zjeść za dwadzieścia koron, podobnie jak zimną kolację. W stołówce Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu gorące posiłki podaje się od godz. 10.30 do ósmej wieczorem, codziennie oferuje się tu ok. 10 dań. W centralnej stołówce jadać można także w weekendy. Studenci Wyższej Szkoły Górniczej-Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie za obiad lub kolację w stołówce zapłacą od 20 do 30 koron, studenci Uniwersytetu Karola w Pradze – ok. 28 koron.

Gorzej jest z zakwaterowaniem. Ceny za lokale w akademikach poszły mocno w górę. Jeżeli ktoś pojedzie się kształcić na Uniwersytet Zachodnioczeski do Chebu, zapłaci za jednoosobowy pokój już nie ok. 1500 koron, ale o ok. 800 koron więcej. Można co prawda znaleźć miejsce w akademiku

Fot. Marek Santarius

wencionowania studenckich lokali jest to, że otrzymane pieniądze można wykorzystać także na pokrycie kosztów prywatnego mieszkania.

Podczas gdy na zakwaterowaniu raczej trudno zaoszczędzić, w innych obszarach studenckiego życia ciekawych możliwości jest więcej. Wymieńmy chociażby tańsze przejazdy środkami komunikacji miejskiej, tańsze bilety kolejowe (tzw. Junior Pas), korzystne karty płatnicze oferowane uczniom i studentom przez wiele banków, specjalne taryfy telefonii komórkowej, tańsze bilety na najróżniejsze imprezy kulturalne czy sportowe itp. Student, który prowadzi własną działalność gospodarczą, nie jest zobowiązany do płacenia podatku z minimalnej podstawy opodatkowania, ale uiszcza podatek od faktycznych dochodów, niekoniecznie osiągających połowę minimalnej płacy.

ISIC, a może Euro 26?

Sporo uczniów i studentów decyduje się na wyrobienie którejś z międzynarodowych legitymacji. W naszym kraju najpopularniejsze są ISIC, Euro 26 i Alive. Ostatnia z nich przeznaczona jest nie tylko dla studentów, oferuje jednak mniej ulg, aniżeli pierwsze dwie wymienione. I tak na przykład międzynarodowa legitymacja dla uczniów i studentów ISIC jest honorowana w 116 krajach na całym świecie i jest raczej niezbędna, jeżeli młody człowiek chce podróżować do USA, Kanady czy Australii. W większości czeskich uczelni wyższych legitymacja spełnia rolę normalnej legitymacji studenckiej. Licencję ISIC należy raz w roku odnowić. Legitymację wydaje nieodpłatnie na rok każdemu, kto postanowi założyć rachunek studencki, „Živnobanka”, Czeska Kasa Oszczędności udziela posiadaczowi corocznie dotację w wysokości 200 koron. Legitymacja uprawnia do korzystania z tysięcy zniżek, z wielu specjalnych usług przeznaczonych wyłącznie dla jej posiadacza (zwiedzanie muzeów, korzystanie z usług lotniczych, odwiedzanie restauracji, kin itp.). Legitymacja Euro 26 oferuje podobne udogodnienia. Jej posiadaczem może być osoba, która nie skończyła 26. roku życia i jest uczniem albo studentem. Również ta karta umożliwia dostęp do wielu zniżek w kraju i ponad 100 tys. zniżek w krajach europejskich. Mniej wydając, można zwiedzać muzea, podróżować samolotem, autobusem czy promem, bawić się w kinach, teatrach, dyskotekach czy klubach młodzieżowych, a także uczęścić się za granicą, kupować m.in. w księgarniach, sklepach sportowych, odzieżowych, muzycznych, fotograficznych.

Młody człowiek uczący się lub studiujący powinien też sprawdzić, czy nie przysługuje mu zasiłek na dziecko. Nawet w rodzinach, które osiągają całkiem przyzwoite dochody, można o niego występować. Zasiłek na dzieci przysługuje bowiem wtedy, jeżeli dochód rodziny nie przekracza trzykrotności tzw. minimum na życie. I tak na przykład uczący się lub studiujący młody człowiek w wieku od lat 15 do 26 ma prawo do zasiłku w wysokości 797 koron, jeżeli dochody rodziny mieszczą się w granicach 1,1-krotności minimum na życie, jeżeli zaś dochody rodziny nie przekraczają 1,8-krotności minimum na życie, zasiłek wynosi 698 koron. Najmniej dostaną na syna lub córkę w wieku od 15 do 26 lat rodziny, których dochody mieszczą się w granicach od 1,8 do trzykrotności minimum na życie – mianowicie 349 koron. Młody człowiek, który skończył 18 lat, sam już występuje o zasiłek. Musi udokumentować swoje dochody, na przykład alimenty, stypendium, a także dochody pozostałych członków rodziny. Zasiłki oblicza się na podstawie dochodów osiągniętych w poprzednim roku kalendarzowym. Wysokość dochodów trzeba udokumentować do 30 października. Ten, kto występuje o zasiłek w tym roku, podaje dochody z roku 2004. **HENRYKA BITTMAR**

Im bliżej setki, tym lepsza

Dokończenie ze str. 1

Po przerwie przy mikrofonie zastąpiła ją **Bogdana Najder**, przybliżając historię śpiewactwa w Darkowie, recytując, a przede wszystkim zapowiadając kolejne punkty programu. Zanim bowiem stanęła przed publicznością „Lira” z dyr. **Beata Pilśniak-Hojka** (akomp. **Ana Jursa**), obecni mieli okazję wysłuchać mini koncertu uczniów Podstawowej Szkoły Artystycznej im. B. Smetany w Karwinie. Solo na akordeonie wykonała **Nikola Pawlasová**, na fortepianie zagrała **Beata Kořek**, a na skrzypcach tym razem już jako solista – A. Sikora. Potężne brawa wysłuchiło sobie również rzadko już spotykane dziś trio akordeonowe (N. Pawlasová, **Michaela Šmídová** i **Barbora Turečková**).

Jubilat pokazał natomiast, że im bliżej setki, tym większe ma ambicje i więcej zapału. „Lira” w niedzielę śpiewała po prostu wspaniale, w czym swój niekwestionowany udział mieli soliści **Krystyna Burek**, **Franciszek Konkolski**, **Jan Vrtal** i młodziutki **Denis Adryan**. Kiedy bowiem ten ostatni mocnym basem śpiewał „Dziadka” Hadyń, a niemalże trzykrotnie starsze od niego panie łagodnymi głosami powtarzały „Oj ty, dziadu, dziaduleńku”, trudno było powstrzymać uśmiech, a zarazem nie zauważyć, jak to rozśpiewane głosy darkowskich chórzystów oporne są na przemiany czasu.

Pracę kilkunastu dyrygentów (**Władysław Winkler**, **Brunon Rygiel** i **Józef Wierzoń** obecni byli na sali) oraz czterech pokoleń śpiewaków 95-letniej darkowskiej „Li-

Fot. Beata Schönwald

Chórem „Lira” od 1996 roku dyryguje Beata Pilśniak-Hojka.

ry” przyszedł w niedzielę uczcić wszyscy ci, którym nie jest obojętne chóralne śpiewanie. Z gratulacjami i wiązkami kwiatów pośpieszyli więc do jubilata przedstawiciele licznych zaolziańskich chórów, PSP w Karwinie Frysztacie i SP w Jastrzębiu, ZG PZKO i Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego, Unii českých pěveckých sborů oraz miasta Karwiny w osobie prezydenta **Antonína Petráša**. Na zakończenie były jeszcze dwie wspólnie przez wszystkich wykonawców odśpiewane pieśni, w tym „Plyniesz, Olzo” (wszak Darków leży nad tą rzeką) oraz „Sto lat” dla jubilata.

Koncert na 80 lat

Dokończenie ze str. 1

Znaleźli się wśród nich **Natalia Orszulik** z okolicznościowym wierszem o nauczycielu, rosnący w siłę Chór Mieszany „Stonawa” (dyr. **Marta Orszulik**, fortepian **Halina Pribula**) ze solistką **Joanną Rzeszut**, laureatką Festiwalu Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie **Jolanta Szwed**, ponownie N. Bajger oraz działający przy stonawskim MK PZKO tercet dziewczęcy w składzie **Andrea Poledník** oraz wspomniane już J. Szwed i N. Orszulik. Trafny dobór wykonawców sprawił, że na przerwę wychodzili słuchacze pod wrażeniem, które potęgowała przygotowana na tę okazję wystawa oraz... ciąg dalszy koncertu.

Za fortepianem zasiadła bowiem długoletnia akompaniorka ChNP, **Wanda Mlech**, w tym roku świętująca 60-lecie pracy artystycznej. Jak zauważyła konferansjerka, **Aleksandra Opiol**, nie ma chyba na *Zaolziu chóru, któremu by nie akompaniowała*, zaś jej krótki recital był prawdziwą ucztą dla ucha i oka. Po niej na scenę powrócił jubilat z dyrygentem (od 1991 r.) **Alojzjem Suchankiem** i **Władysławem Ruskiem**, akompaniorką **Martą Bury** oraz solistą **Alojzjem Kaletą**. Wkrótce, przepłatany wspomnieniami dawnych czasów chóru i

Fot. Beata Schönwald

Z recitalem fortepianowym wystąpiła była akompaniorka ChNP, **Wanda Mlech**.

jego dyrygentów, koncert zmienił się we wspólne śpiewanie wiązanek pieśni zaolziańskich czy żołnierskich. W rezultacie dyr. Suchanek raz po raz

stawał do swojego chóru tyłem, by dyrygować chórowi o wiele bardziej potężnemu, czyli widowni.

Pomysł chwycił, a konsul Sadowski składając chórowi gratulacje, stwierdził: *Nie zdarzyło mi się śpiewać już 30 lat. Oraz: Ten chór musi zawsze śpiewać!* Składających podziękowania za niezapomniany koncert oraz życzenia pomyślności w dalszej pracy było jednak o wiele więcej, ba, przesadą nie będzie stwierdzenie, iż w kolejce do jubilata ustawiła się bez mała połowa słuchaczy. Koncert zamknęły połączone chóry „Stonawa” i ChNP „Polonezem śląskim” pod batutą M. Orszulik i z akompaniamentem M. Bury.

W czasie przerwy była okazja, by zwiedzić wystawę z okazji 80-lecia ChNP

Sto dębów na 100-lecie

Dokończenie ze str. 1

Po wysadzeniu „Piasta” i krótkim programie artystycznym uczestnicy imprezy przeniesli się nad Olzę, gdzie na działce podarowanej Macierzy przez jednego z rodziców, **Romana Sikorę**, powstała Dąbrowa Stulecia. Tam zasadzili swoje drzewka – wraz z rodzicami – wszyscy obecni uczniowie szkoły-jubilatki. A tych dębów jest nie 100, jak można by się spodziewać po nazwie imprezy, ale aż 107, bo tylu uczniów ma obecnie wędryńska PSP.

Z dziennikarskiego obowiązku dodajemy, że oficjalne uroczystości z okazji 100-lecia szkoły odbędą się w dniach 12-13 listopada br. W budynku PSP zostanie otwarta wystawa o historii jubilatk, w „Czytelní” zaś odbędzie się akademie, na którą złożą się przedstawienie pt. „O Żaczku Szkołańcu i Sowidrzale” w wykonaniu młodszych uczniów oraz program „Szkoła lokomotywa” przygotowany przez klasy wyższego stopnia. Uroczystościom będą towarzyszyć spotkania absolwentów szkoły oraz byłych i obecnych nauczycieli.

Fot. Jacek Sikora

Śwój dąb w Dąbrowie Stulecia zasadziła też była dyrektor wędryńskiej PSP, **Marta Roszka**.

Język mądrze
mowny jest dar
od Boga nad
wszystkie dary.

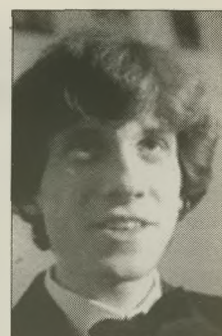
Stanisław
Orzechowski

emioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 20. 10. 2005

Polak laureatem

Zwycięzcą XV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina został Polak, 20-letni **Rafał Blechacz**. Oprócz złotego medalu i nagrody finansowej w wysokości 25 tys. dolarów zdobył wszystkie 3 nagrody specjalne: za najlepsze wykonanie poloneza, mazurków i koncertu. II nagrody nie przyznano, III wywalczyli Koreańczycy **Dong Hyek Lim** i **Dong Min Lim**, IV Japończycy **Shohei Sekimoto** i **Tokashi Yamamoto**, V nie przyznano, VI przypadła Chinie z Hong Kongu **Ka Ling Colleen Lee**. (o)

Pegazy do broni!

Przeglądam wydany na benefis **Jana Pyski** tomik *Kamyki światła*. Nawet zgrabna książeczka. Na okładce ładne zdjęcie górskiego, kamienistego, faktycznie prześwietlonego słońcem potoczka, na tylnej stronie okładki sympatyczna fotka uśmiechniętego, opartego o framugę drzwi autora. Ale na wewnętrznych stronach – zielone, całostronicowe zdjęcia lotnicze Nawis. Wrażenie, jakby się otwierało, już nawet nie folder turystyczny, ale atlas geograficzny. Na stronie trzeciej godło miejscowości i szkic historyczny *Nawisie*, autorstwa wojcyny **Lenki Husarowej**, powtórzony na str. 5 w języku czeskim.

Potem idą wiersze ułożone w trzy cykle: *Okolice serca*, *Kamyki światła* i *Kwiaty pożegnań*. Tytuły ładne, dobrze oddające intencje pisarskie Pyski, ale same teksty dość surowe, przegadane zwłaszcza w segmencie pointy – tym tak mocnym składniku jego wczesnej poezji. Wyraźnie zabrakło redaktorskiego okładu tej publikacji. Nie po raz pierwszy zresztą. Po tomach: *Pęknięta pieczęć*, *Potoki*, *Słowa jak kamienie*, po części też i *Żarna*, Pysko zanadto chyba uwierzył w swój słuch poetycki i przestał się kontaktować z redaktorami. Przestał rozmawiać z kimkolwiek o swoich wierszach.

Na koniec zamieszczono postłowie **Stanisława Gawlika**, działacza PZKO-wskiego, mocno angażującego się w Jabłonkowie w animację Kawiarenki. W sumie jest to nawet całkiem zręczna jubileuszowa laurka. W pewnym momencie jednak autor stwierdza bez zażenowania: *Nie od tego czasu zresz-*

ta wszędzie rozgłaszam, że naszych zaolziańskich poetów wykreował Karol Suszka. I wtedy każdemu, kto się choć otała o organizację życia literackiego i promocję dzieła, muszą wysiać hamulce.

Bo nie dość, że w tym sformułowaniu została zawarta dyskretna teza o niskiej wartości zaolziańskich poetów – tak niskiej, że ich utwory nie potrafią się bronić same, wydrukowane, jak każde inne dzieło literackie, na papierze (i dlatego wymagają pomocy aktora), to jeszcze został podważony kilkudziesięcioletni wysiłek organizatorów zaolziańskiego życia literackiego, na czele z założycielem Śląskiego Związku Literacko-Artystycznego, Sekcji Literacko-Artystycznej i miesięcznika „Zwrot”, **Pawła Kubisza**. Słowem, zanegowane zostały dokonania, których intencją bynajmniej nie było stworzenie samej bezdusznej struktury organizacyjnej życia literackiego, ale poprzez tę strukturę – warunków do upodmiotowienia się środowiska twórczego i wypromowania jego sztuki. Właśnie z uwagi na potrzebę wykreowania zaolziańskich poetów uruchamiane były te wszystkie seminaria i konkursy, kolumny literackie w „Głosie Ludu”, serie wydawnicze, wreszcie prezentacje twórczości na łamach pism polskich i czeskich. W ramach tak rozumianej promocji urządzano, i

owszem, także wieczory autorskie w Katowicach, Opolu, Krakowie, Toruniu, podczas których wiersze zaolziańskich poetów recytował, jak zawsze celnie i ze swadą, **Karol Suszka**, ale nadawanie jego sztuce interpretacyjnej waloru wyłączności w zakresie promocji (bo w takim sensie został przez Gawlika użyty termin „kreacja”) zaolziańskiej poezji jest co najmniej nadużyciem, poważnie zniekształcającym dzieje recepcji tej poezji w Polsce.

Za nieszczęsnym sformułowaniem Gawlika ukrywa się jeszcze jedno, niezwerbalizowane co prawda, ale znane skądinąd przeświadczenie, jakoby esencją zaolziańskiego życia literackiego była Kawiarenka „Pod Pegazem”, do której grona założycielskiego należą, oprócz Gawlika, właśnie Suszka, **Wilhelm Przeczek** i **Jan Pysko**. Jest to przekonanie fałszywe, niestety. Istotnie, w ciągu piętnastu lat działalności Kawiarenka odegrała niezastąpioną rolę w zakresie dążenia do podtrzymania rozpadających się więzi środowiskowych, nie była jednak w stanie skutecznie przeciwstawić się tej destrukcyjnej tendencji. Powodów porażki można by wymienić wiele, do najważniejszych zaliczyłbym fakt, że tak naprawdę integracja środowiska nigdy nie była jej celem pierwszoplanowym. Od samego początku Kawiarenka definiowała się bowiem jako instytucja upowszechnieniowa, chętniej realizująca wąską

opcję interesu jabłonkowskiego uczestnika życia kulturalnego i osobistego animatorskiego gremium, niż szerszą – interesu rozwojowego zaolziańskiej literatury i sztuki. Chyba nawet nie mogło być inaczej. Działając w warunkach Koła PZKO, musiała i musi przykrawać swe ambicje do jego możliwości finansowych, lokalowych, a też i personalnych. Zakrawa na cud, że pomimo tego udało jej się zorganizować kilka ważnych sesji popularnonaukowych, wydać miniantologię poezji ludowej, antologię twórczości swoich gości, zaprosić tak wielu literatów z Polski, Czech i Słowacji. Nie zmienia to jednak faktu, że zaolziańskie środowisko twórcze jako całość nigdy ani przez chwilę nie utożsamiało się z nią jako z własną „bazową” organizacją twórczą i nawet w sytuacji pograżania się w rozsypce nie oczekiwało od niej żadnej pomocy, choćby i w najsłabszej postaci aktorskiej promocji dzieła.

Dlaczego? Z powodu przewagi etosu społecznikowskiego nad artystycznym. Wbrew pozorom, literatura i sztuka rządzą się dość precyzyjną regułą, nieomal zakonną, której przekroczenie jest z nieubłaganą konsekwencją natychmiast karane. Do tej reguły należą takie m.in. paragrafy, jak: ani dnia bez kreski, wierność pryncypiom moralnym, odpowiedzialność przed Bogiem, Historią, Narodem, Ludzkością, rzetelność w dążeniu do formalnej, zgodnej z treścią, doskonałości, ujmowanie tematu w szerokiej perspektywie człowieczego doświadczenia, upór w odkrywaniu prawdy... Człowiek ma natomiast tendencję do użytkowego, interesownego traktowania literatury i sztuki, co w praktyce społecznikowskiej prowadziło nie tak dawno – i, okazuje się, może prowadzić nadal – do nadużycia w stosunku do tej artystycznej reguły. A w efekcie i do pomniejszenia wymiaru dzieła.

To jest przypadek, jaki przytrafił się Kawiarence w odniesieniu do zaolziańskiego środowiska twórczego. A żeby postawić kropkę nad „i” powiem i to, że obaj na też najnowszy tom Pyski. Koncepcja wydawnicza tej książeczki spycha bowiem jego wiersze – istotnie wystrastające z „ziemi” i tą „ziemią” karmiące się, ale w szczególny sposób ją uwznioślające – na margines doraźnej użyteczności.

Zamiast *Pegaz niech pola orze* – Pegazy do łopat i bron!

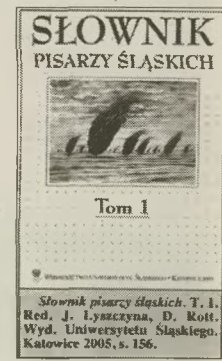
Szkoda mi tego tomu.

KAZIMIERZ KASZPER

Poczet pisarzy śląskich

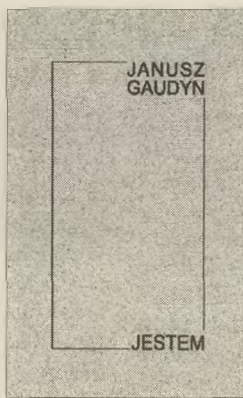
Zasługą **Jacka Lyszczyńskiego** i **Dariusza Rotta**, pracowników naukowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, opracowywany jest *Słownik pisarzy śląskich*. Pierwszy tom, który właśnie trafił do sprzedaży, zawiera 58 biogra-

mów osób, które współtworzyły literaturę na Śląsku od czasów najdawniejszych po pierwszą połowę XIX w. Słownik jest redagowany w układzie holenderskim (każdy tom będzie zawierał hasła od A do Z).

Wydawnicze cacko

Jestem Janusza Gaudyna to jedna z najpiękniejszych zaolziańskich książek. Wyczelowana graficznie przez **Zbigniewa Kubeczka**, wypieszczona redakcyjnie przez **Władysława Owczarzewskiego**, ukazała się na jubileusz 30-lecia Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC. Zawiera wybór 15 wierszy Gaudyna, 5 kolorowych, wklejonych grafik Kubeczki i postłowie **Kazimierza Kaszpera** *Legenda Zaolzia*. Łącznie wydano 200 numerowanych egzemplarzy.

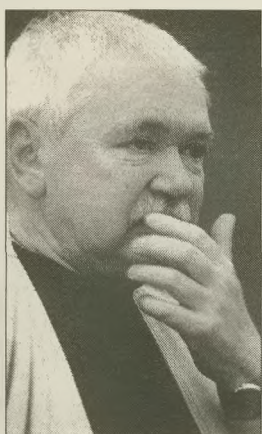
Jerzy Duda Gracz: Musimy się zacząć szanować

● Z wypowiedzi czołowego polskiego artysty malarza, udzielonej studiu telewizyjnemu *Persona* w Katowicach w 1995 r. Duda Gracz urodził się 20. 3. 1941, zmarł 5. 11. 2004. ●

Nasze pokolenie jest zatrute polityką. Także wedle kryteriów politycznych, ideowych ocenia się artystów i ich dzieła. Słowem: bolszewicka awangarda triumfuje od Europy, poprzez Nowy Jork aż do Azji.

Zanim umrę, a nieuchronnie zmierzam do tego momentu, nieustannie podnoszę swój prywatny, megalomański, nikomu niepotrzebny i bez społecznego znaczenia lament, pytając: przepraszam, a gdzie jest miejsce dla polskiej, narodowej, odrębnej sztuki, a więc takiej, która nam daje jaką taką wizytówkę do salonów sztuki na świecie, a nie tylko do ich przedpokoju. Nie ma sztuki świata i sztuki polskiej. Jest sztuka polska i sztuka innych narodów. A szerzej – naszą wizytówką do cywilizacji świata i Europy, do tego, o czym tak marzymy, musi być identyfikacja narodowa.

Nie mogę się zgodzić z polską obsesją wzajemnego oskarżania się o zdradę i kolaborację. Toż już Matejko był zdrajcą i kolaborantem,

Jerzy Duda Gracz

bo przyjmował samego Franciszka Józefa w Krakowie na Floriańskiej, Wojciech Kossak „wysługiwał się” dworom austriackiemu i pruskiemu, malując przecież na chwałę sztuki polskiej obrazy, które były rzekomo wyrazem zdrady, Siemiradzki, autor kurtyny krakowskiej, był stypendystą cara. Niewybaczalne! I tak dalej...

Chodzi mi o to, że jako Polak i człowiek wierzący mam dużo do zawdzięczenia śp. Janowi Dobraczyńskiemu, nie mogę więc pojąć, jak w tej cywilizowanej i bardzo religijnej Warszawie, ten wspaniały pisarz, półsłupy chodził na jakieś kuronowe zupki tylko dlatego, że

dał się wrobić Jaruzelskiemu w przewodniczenie „firmą” pod nazwą PRON. Przecież za kilka lat nikt nie będzie pamiętał, co to był PRON, WRON czy SRON, pozostaną natomiast książki Dobraczyńskiego. Dla mnie autor „Cieni ojca” pozostanie największym katolickim pisarzem, który mi dał więcej niż niejeden książd, bo w

pięknej literackiej formie poruszył mój betonowy łeb i odporną, bo ja jestem z Częstochowy, na cudowności duszyczkę.

Dalej Wojciech Żukrowski – szczery Polak, żołnierz Września i Armii Krajowej, ganiany przez bezpiekę od Katowic do Głucholaz. Odniesiono mu pod drzwi siedem jego książek. Siedem, bo tyle dzieci udało się zgonić do tego niecnego czynu. Jak widzę tych niedogolonych dżentelmenów, jak urządzają tego rodzaju kino, to rzygać mi się chce. Mimo to, że ci panowie reprezentują dziś słuszne i nośne idee, dzięki którym można zaistnieć publicznie, odnoszę wrażenie, że lata 50. się nie skończyły i jest to powtórka z PRL-u, tego najgorszego, stalinowskiego, bo ten późniejszy, pogomułkowski, już się trochę ucywilizował.

Musimy się zacząć szanować, zrozumieć jak ważny jest polski pisarz, czy w ogóle twórca. Dlaczego doszło do tego, że w swoim fan klubie w Liceum Marii Konopnickiej, mówię młodzieży po cichu, aby zainteresowany nie słyszał: „Zaprosiłem Żukrowskiego, żebyście zobaczyli jak wygląda pisarz, który za życia wyleciał z historii literatury ojczystej”.

Jerzy Duda Gracz: autoportret „Ora et labora”.

O tym obrazie artysta powiedział: *Namalowany w stanie wojennym autoportret „Ora et labora” traktuje o wierności samemu sobie. Obraz ten wypowiada myśl, którą mój przyjaciel Wojciech Młynarski znakomicie sformułował, mówiąc: „róbmy swoje”. A więc módl się i pracuj a ze względu na okoliczności, w jakich obraz powstał, nawet współpracuj, ale rób swoje. Oczywiście słono za to zapłacisz, bo włożą ci czapkę białeńską na głowę lub czapkę pogardy zrobioną z Trybuny Robotniczej, ale mój bystre oczko kolego, bo wypomnę ci odznaczenia i krzyże. Pamiętaj wszakże, że masz swój własny krzyżyk życiowy, a przede wszystkim ten, który ci matka zawiesiła na szyi, kiedy ciebie chrzczone. Namalowany trzynaście lat temu autoportret traktuje o wierności samemu sobie, wierności aż do granic naiwności i absurdu. Owa wierność jest fundamentem mojej postawy jako człowieka i artysty.*

Telewizja

WTOREK 25 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Zygzażki (dla dzieci) 9.40 Super Rupert (s.) 10.05 Tucker (film USA) 11.20 Eko-Europa (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Bulionerzy (s.) 13.50 Przyjaciele (talk-show) 14.15 ZUS radzi 14.25 Migracje - Wyrwani z korzeni (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Zdrowie i uroda (mag.) 15.15 Szansa na życie (s.) 15.30 Zdrowie i uroda (mag.) 15.54 Recepty Jedyńki 16.10 Zdrowie i uroda 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prezydent dla Polski 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 W palapce ognia (film USA) 22.00 Sprawa dla reportera 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 23.05 Zakazani milicjanci 0.00 Plus minus (mag.) 0.30 Prawo i bezprawie (s.) 1.55 Miec dwadzieścia lat w Europie - Tirana 2.25 Odkrywcy, cuda i medycyna - Przeszczepy (film dok.).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 10 minut tylko dla siebie 6.50 Kamienna tajemnica (s.) 7.15 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 Ocean Avenue (film USA) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Bosforu 12.30 Maraton poznański 13.15 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.35 Proboszcz 2005 15.00 Wydarzenia, wydarzenia 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.20 M jak miłość (s.) 17.10 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 Telewizyjne Wiadomości Literackie 20.05 Panorama flesz 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.10 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.20 Biznes 22.40 Million Dollar Hotel (film niem.) 0.45 Ogród rozkoszy ziemskich (film pol.).

MILLION DOLLAR HOTEL

Film obyczajowy, Niemcy/Wielka Brytania/USA 2000, 125 min
TVP 2, wtorek 25. 10., godz. 22.40
Reżyseria: Wim Wenders
Występują: Jeremy Davies, Milla Jovovich, Mel Gibson, Jimmy Smits, Peter Stormare, Amanda Plummer, Gloria Stuart.

Akcja „Million Dollar Hotel”, opowiadającego o alienacji człowieka, braku bliskich kontaktów między ludźmi, zgubnym wpływie rozwoju cywilizacji, rozgrywa się w 2001 r. w Los Angeles, w tytułowym hotelu, gdzie dochodzi do tragicznego zdarzenia. „Hotelowa” intryga oscyluje wokół śmierci jednego z bohaterów, odsłania mroczne tajemnice gości. W scenie otwierającej film z dachu hotelu, przy dźwiękach nastrojowej piosenki, skacze młody człowiek, Tom Tom. Spadając, przypomina sobie dramatyczne wydarzenia sprzed kilku tygodni, które poprzedziły jego decyzję o samobójstwie. Wspomina Izzy'ego Goldkissa, jak się okazuje, syna multimilionera, Stanleya Goldkissa. Nagła śmierć chłopaka zburzyła spokojny dotąd żywot hotelowej społeczności. W zamknięty świat mieszkańców hotelu brutalnie wkracza agent FBI, Skinner...

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.50 Eko-generacja przyszłości 8.05 Północ południe 8.45 Gość dnia 9.00 Malowanie obrazów - to proste (pr. USA) 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Bądź zdrow! 12.10 Telenowyny (mag.) 12.35 Niezwykłe historie - Nóż armii szwajcarskiej (film franc.) 13.45 Filmówka - Potem był '68 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Świat - magazyn międzynarodowy 15.45 Malowanie obrazów to proste (pr. USA) 16.10 Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej Europy 17.05 Służba zdrowiu - Program o profilaktyce zdrowotnej 17.50 Relacje 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Jorg 19.00 Drobne sprawy 19.10 Herkules i inni 19.35 Eko-generacja przyszłości 19.50 Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy 21.00 Echa dnia 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 22.45 Studio pogoda 23.05 Podróż do Nowego Świata (film kanad.) 23.50 Prawda o kobietach - Miłość i seks (film ang.) 0.40 Telemotorsport.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 10.00 Daleko od naszy (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (film USA) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 V.I.P. (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Raport specjalny - Głód 20.45 Bez przedawnienia (film USA) 23.20 Strażnik Teksasu (s.) 0.20 Biznes Wydarzenia 0.45 Kuba Wojewódzki 1.40 Nocne randki 2.30 Ostatni telefon (film chił.) 4.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewanki 9.05 Teleranek (dla dzieci) 9.10 Klocki (dla dzieci) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 10.00 Wiadomości 10.05 Dobra dzielnica (s.) 11.00 Chomik w koszuli nocnej (s.) 11.45 Nepal (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.30 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Safari (s.) 17.00 Z Jakubem na ryby (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 List do ciebie 21.30 Historie sław (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Punkty spojrzenia 23.50 Pomarańcza (mag.) 0.25 Poszukiwaczce wraków 1.15 Simpsonowie 1.35 Ally McBeal 2.20 AZ-kwiz 2.45 Skarby świata 3.00 Kosmopolis.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnoza (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy (s. dok.) 12.00 Euronews 12.40 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 13.00 Zestaw bajkowy Edka 14.45 Obiektyw (mag.) 15.20 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 15.30 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 15.55 Euro do szkół! (s. dok.) 16.10 Rodzina a szkoła (mag.) 16.25 Popularis (mag.) 17.00 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Poprask (mag. muz.) 18.30 Tak, panie premierze (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat

motorów (mag.) 19.45 GEN (s. dok.) 20.00 Organy na sprzedaż (dok.) 20.55 Na pływalni z Madeleine Albright (talk show) 21.20 Sprawa dla ombudsmiana (pr. publ.) 21.40 Portrety (dok.) 22.00 Odpoczywaj w pokoju (s.) 22.55 Dogrywka (mag.) 23.30 Hyde Park (pr. dys.) 0.35 Operacja Sunrise 1.30 Regiony TVC24 1.55 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Kobieta prawa (s.) 11.40 Poradnik kulinarny Gary Rhodessa (s.) 12.20 Strażnik Teksasu (s.) 13.15 Anastazja (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.35 Zarzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.20 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Gloria (film USA) 23.20 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.55 Prawo i bezprawie (s.) 0.50 Perwersyjna obsesja (film erot.) 2.20 Powrót do Edenu (s.) 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Sofie i jej miłość (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.05 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Stary (s.) 13.15 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.20 Roseanne (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Czarodziejki (s.) 16.45 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení - Porachunki (reality show) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.15 VyVolení - Porachunki (reality show) 22.50 Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) 23.30 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.00 Monsun (film USA) 1.45 Szybka wygrana 3.25 Salon samochodowy.

ŚRODA 26 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric - Porwanie (s.) 8.55 An-

URODZENI WCZORAJ

Komedia, USA 1993, 135 min
Polsat, środa 26. 10., godz. 21.00
Reżyseria: Luis Mandoki
Występują: Melanie Griffith, John Goodman, Don Johnson, Edward Herrmann, Max Perlich, Michael Ensign, Benjamin C. Bradlee.

Wpływy waszyngtoński lobbyista zakochał się w dziewczynie z nocnego klubu, nie podejrzewając, jak wiele drzemie w niej możliwości. Wynajmuje jej nauczyciela dobrych manier, który wkrótce również zdobywa jej serce. Harry Brock chce zostać wpływowym waszyngtońskim lobbyistą. Ma pieniądze, potrafi manipulować ludźmi, ale ma też pewien mały problem. O wejściu na salony marzy również jego nieokrzesana kochanka. Co gorsza, podczas oficjalnych spotkań w towarzystwie elity politycznej i biznesowej Billie Down z właściwą sobie bezpośredniością wypowiada się o najważniejszych sprawach w państwie, budząc zachwyt dziennikarzy. Nie widzi też nic złego w rozbrajająco szczerym wywiadzie radiowym, którego konsekwencje mogą być fatalne dla kariery Harry'ego. Ale dziewczyna wie zbyt wiele o nielegalnych interesach Brocka, by on mógł się z nią tak po prostu pozostać. Pozostaje mu jedynie znaleźć kogoś, kto nauczy Billie, jak być damą...

dy Pandy - Pozytywka (s.) 9.05 Domisie (s. anim.) 9.35 Łatek (s.) 10.05 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 11.20 Wpisani w krajobraz 11.35 To trzeba wiedzieć 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Sąsiedzi (s.) 13.55 Raj (pr. dok.) 14.20 Rzeczy i ludzie - Mali (film niem.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką - Poznać siebie 15.15 Wielki świat małych odkrywców - Dotykam cały świat 15.35 Recepta Jedyńki - Hospicjum 15.40 Popołudnie z Jedyńką - Poznać siebie 15.50 Zwierzowiec - Ty gadzie 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Prezydent dla Polski 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Okrutna sprawiedliwość (film USA) 21.50 Debata 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 23.05 Przystanek na pożądanie (pr. pol.) 23.30 Złoty kowboje (film USA) 1.25 Asteroida! Czy unikniemy zagłady? (film kanad.) 1.45 Falszerz (film pol.).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 10 minut tylko dla siebie 6.45 Kamienna tajemnica (s.) 7.10 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 Ocean Avenue (film USA) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.15 Kabaretowa liga Dwójki - Parodie i inspiracje 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Wydarzenia, wydarzenia 14.40 Wojownicy (teleturniej) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.05 Jeden z dziesięciu (pr. rozryw.) 19.45 Chopin - Pragnienie miłości (film pol.) 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.45 Konfrontacja (pr. public.) 23.30 Dla forsy (film niem.) 1.00 Antek puka do raj (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.50 Bliżej Europy 8.05 Służba zdrowiu - Program o profilaktyce zdrowotnej 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia - Potwór z Loch Ness 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Kowalski i Schmidt 12.10 Czytaj z Trójką 12.35 Wokół Pacyfiku z Michaeliem Palinem 13.45 Filmówka - W cieniu polityki 14.15 To jest temat 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 Telemotorsport 15.45 Zagadkowe historie XX stulecia - Potwór z Loch Ness 16.10 Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Okiem mistrza 17.00 Czarno na białym 17.05 Trójka tam była - Uniwersytet trzeciego wieku 17.50 Kronika miejska - Katowice 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Powiedz stop 19.00 Relacje 19.10 Turniej Ronin Cup 19.35 Schlesien Jurnal 19.50 Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy 21.00 Echa dnia 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.10 300 mil do nieba (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Strażnik Teksasu (s.) 9.50 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Tango z aniołem (s.) 21.00 Urodzeni wczoraj (film USA) 23.15 Nasze dzieci 0.15 Biznes Wydarzenia 0.45 Granice strachu 1.45 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewan-

ki 9.05 Safari (s.) 9.30 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Daj szansę miłości (film niem.) 11.40 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Poprask (mag. muz.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.00 Chłopaki w akcji (pr. kul.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (lista przeb.) 17.05 Kinobox (mag. film.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 21.05 Świetnie wyglądasz! (mag.) 21.25 Ally McBeal (s.) 22.10 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.07 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Poprask (mag. muz.) 23.45 Przyjaciele (s.) 0.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 0.20 Talk show J. Krauza 1.05 Tak, panie premierze 1.35 Simpsonowie 2.00 Oczarowanie.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na pływalni z M. Albright (talk show) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.45 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 13.10 Blok publicystyki ekologicznej 14.35 Telewizyjna szkoła 14.45 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 15.05 Game Page (mag.) 15.25 Kwartet (mag.) 15.55 Cudowny świat (s. dok.) 16.25 BK Gambirius Brno - MKB Euroleasing Soproń (koszykówka kobiet) 18.15 Danze, canti e lamenti Miłosa Štěrdronia (dok.) 18.35 Świat książek (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Lapidarium (s. dok.) 20.00 W poszukiwaniu Ester (dok.) 22.00 LeGaTo (mag.) 22.30 Elton John: W Operze Królewskiej (koncert) 23.30 Organy na sprzedaż (dok.) 0.25 City Folk: Oslo 0.55 Babilon 1.15 Regiony TVC24 1.40 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Palomino (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny Gary Rhodessa 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.35 Zarzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Nominacje (reality show) 21.20 Na własne oczy (pr. publ.) 22.20 Nowa podróżomania (mag.) 23.05 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.45 Pula śmierci (film USA) 1.20 Martwa strefa (s.) 2.00 TeleTele 2.30 Rady ptaka Loskutaka 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Sofie i jej miłość (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.10 Lekarz ze wsi (s.) 12.05 Stary (s.) 13.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.25 Roseanne (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.50 VyVolení (reality show) 20.55 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.55 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 23.00 Pod włos (pr. publ.) 23.45 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.10 t-music 1.10 Szybka wygrana 2.50 Policja federalna (s.) 4.25 Świat 2005.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Wyrazy szczerej podziękii za życzenia i dary urodzinowe, za wzruszający program jubileuszowej Kawiarenki pod Pegazem składa **Jan Pyszko**. GL-577

Dnia 26. 10. 2005 obchodzi Znacny Jubileusz życiowy p. **ANNA NOWOKOWA** z Ropicy. Z tej okazji dużo zdrowia do dalszych lat życzą synowie z rodzinami. AD-159

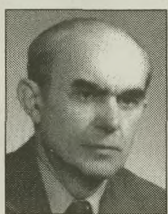
*Szybko upływa życie,
jak potok płynie w dal...*

Jeszcze wczoraj rozmawialiśmy, a dziś upływa już druga rocznica, kiedy to po krótkiej, podstępnej chorobie nieoczekiwanie odszedł od nas w wieku 62 lat, pełen ambitnych i szlachetnych planów na przyszłość, mój Młodszy, Nieodżałowany Brat

EDWARD DYRBUŚ

z Trzyńca. Proszę tych, którzy Go znali i szanowali o krótkie wspomnienie i modlitwę za Niego razem z nami. Dziękują brat Oton z rodziną. GL-580

*Kto znał, niechaj wspomni,
kto kochał, nie zapomni.*

Dziś mija 10. rocznica śmierci

śp. JERZEGO KANTORA

z Trzyńca. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-576

*Woda płynie, kwiat usycha,
lecz wspomnienie nie zanika.*

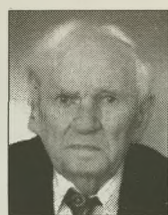

Dziś, 25. 10. 2005 przypominamy sobie 5. rocznicę śmierci

śp. GUSTAWA ZMĘTEGO

z Ligotki Kameralnej. O chwilę wspomnień prosi żona Emilia i synowie Zbysław, Karol i Gustaw z rodzinami oraz wnuczek Dawidek. GL-495

Dnia 26. 10. 2005 mija 10. bolesna rocznica, kiedy odszedł od nas Kochający Mąż, Ojciec i Dziadek
śp. WŁADYSŁAW RETKA
z Wędryni. O chwilę wspomnień prosi żona i córka z rodziną. GL-566

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich przyjaciół i znajomych, że dnia 21 października 2005 zmarł w wieku 85 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek i Wujek

śp. RUDOLF PYTLIK

zamieszkały w Karwinie Raju, byławy mieszkaniec Łąk. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę dnia 26. 10. 2005 o godz. 14.30 z nowej sali obrzędowej w Karwinie Raju. W smutku pogrążona rodzina. RK-217

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 21. 10. 2005 nagle zmarła w wieku 69 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia

śp. FRANCISZKA SZYMANIK

z domu Pawera, zamieszkała w Cz. Cieszynie Stanisławicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 27 października 2005 o godz. 11.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Cierlicku Kościelcu. W smutku pogrążeni synowie z rodzinami. GL-578

*A kiedy umrzeć musisz raz, myśląc, że nie uparcie,
Żale, złudzenia w trumnę weź, w testament wpisz:
żyć warto!*

H. Jasiczek

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 21. 10. 2005 zmarła w wieku 82 lat nasza Najdroższa Żona, Mama, Babcia, Ciocia i Krewna

śp. HELENA SZŰCSOWA

zamieszkała w Wędryni nr 7. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 27. 10. 2005 o godz. 13.00 w kościele katolickim w Wędryni. Zasmucona rodzina. GL-581

Materiałów przedjazdowych ciąg dalszy

Przedstawiamy ogółowi społeczeństwa oraz bazie członkowskiej PKZO wniosek „Programu Działania na kadencję 2006-2009”. Określa on cele działania Związku oraz sposoby ich osiągania przez odpowiedni podział zadań między jednostki organizacyjne. Hasłem działalności związkowej niechaj będzie: „Kultura i oświata fundamentem naszej tożsamości”. Głównymi kierunkami działania powinny być: wspieranie polskiej świadomości narodowej, zjednoczenie organizacji polskich dla osiągania wspólnych celów, włączenie ludności miejscowej do regionalnych tradycji Śląska Cieszyńskiego w obu jego częściach, zwiększenie zainteresowania młodzieży działalnością związkową. Proszę o rozważenie tych spraw oraz zapraszam do dyskusji na konwencie prezesów 27 bm. oraz na spotkaniach delegatów.

Zygmunt Stopa, prezes ZG

Wniosek Programu Działania PKZO 2006-2009

Miejscowe Koła

są podstawowym ogniwem terenowej działalności PKZO. Zadaniem Miejscowego Koła jest stosowanie sposobów pracy, które w obrębie terenu ich działania zapewnią zachowanie tożsamości, w tym rozpowszechniania przekonania o potrzebie używania języka polskiego na co dzień. Przedstawiciele PKZO powinni uczestniczyć w działaniach miejscowego samorządu oraz dbać o przestrzeganie praw etnicznej polskiej mniejszości narodowej w RC.

Rady Obwodowe

Zadaniem Rad Obwodowych jest organizowanie i koordynowanie działalności MK, reprezentowanie PKZO w danym obwodzie, zapewnienie przetrwania Koła w ZG PKZO;

Zarząd Główny

jest organem naczelnym Związku. Jego zadaniem jest kierowanie działalnością Związku zgodnie z wytycznymi przez Zjazd kierunkami działania oraz celem nadrzędnym. Zmiany w finansowaniu organizacji społecznych odzwierciedla wyraźne obniżenie składu osobowego tak ZG, jak jego sekretariatu. Jego rola ogranicza się do zarządzania majątkiem ZG, inspirowania oraz organizowania tylko najważniejszych imprez PKZO. Nowe warunki społeczno-ekonomiczne będą wymagać dużej autonomii Miejscowych Kół oraz Rad Obwodowych. Program działania określa się w sposób następujący:

Zarządzanie

Opracować nową wersję Regulaminu Wewnętrzny Związku z uwzględnieniem zmian uchwalonych w przyjętym statucie; T.: I kw./06.

Zapewnić systematyczne prowadzenie i archiwizację dokumentacji związkowej; T.: stale.

Uporządkować i zaktualizować kartotekę członków PKZO; T.: II kw./06.

Corocznie, pod koniec lutego, organizować szkolenie o zmianach ustaw i przepisów dotyczących działalności gospodarczej MK; T.: zadanie stałe.

Wprowadzenie komputerowych

systemów administracji oraz przepływu informacji; T.: II kw./06.

Współpraca

Nawiązanie dawnych, dobrych stosunków ze „Wspólnotą Polską”; T.: I kw./06.

Uściślić formy i kompetencje współpracy z Radą Kongresu Polaków przy rozwiązywaniu istotnych spraw dotyczących polskiej mniejszości; T.: I kw./06.

Nawiązać współpracę ze strukturami organizacyjnymi Euroregionu Śląsk Cieszyński; T.: zadanie stałe.

Kontynuować współpracę ze Sceną Polską TC starając się podnieść liczbę jej abonentów, z Biblioteką Powiatową w Karwinie przy organizowaniu konkursów dla dzieci i młodzieży, z dyrektorami szkół i Macierzą Szkolną przy rekrutacji absolwentów szkół podstawowych do PKZO; T.: zadanie stałe.

Umożliwić korzystanie z bazy materialnej PKZO. Dotyczy to zwłaszcza współpracy z Macierzą Szkolną, TNP, PCP, HPC, „Beskidem Śląskim”, SMP (Rady Obwodowe, Zarządy MK); T.: zadanie stałe.

Kultura i oświata

Inicjowanie opracowania spójnego programu rozwoju kulturalno-społecznego polskiej mniejszości; T.: II kw./06.

Włączyć się aktywnie w proces wdrażania dwujęzyczności w regionie, w ramach tego procesu przedyskutować z Radą Kongresu Polaków możliwość opracowania wspólnego wniosku na wprowadzenie do českich szkół nauczania języka polskiego i historii regionu; T.: II kw./06.

Określić rolę i formy działania TL „Bajka” oraz „Zwrotu”, formy ich popularyzacji oraz formy ich finansowania; T.: II kw./06.

Zmodyfikować i uaktualnić tematy prelekcji (np. kształcenie seniorów – uniwersytet trzeciego wieku). Wyposażyć prelegentów w nowoczesną technikę audio-wizualną; T.: zadanie stałe.

W celu popularyzacji działalności PKZO oraz kreowania naszych zespołów zorganizować dwa razy w roku konferencje prasowe z udziałem mediów polsko- i czeskojęzycznych; T.: zadanie stałe.

Młodzież

Ponownie powołać do życia przy ZG sekcję SAJ, ukierunkować działalność poszczególnych oddziałów SAJ w miastach uniwersyteckich na kształcenie przywódców organizacji polskich.

Organizować centralne imprezy młodzieżowe jak Festyn Górski, Bal Akademicki, imprezy sportowe.

Działalność gospodarcza

W swej działalności musi mieć na względzie możliwości finansowania podjętych przedsięwzięć i do nich dostosowywać program. Zapewnić obniżenie kosztów własnych, przez działalność marketingową zdobywać klientelę oferowanych usług oraz sponsorów wśród przedsiębiorców.

Imprezy

Rok 2007: 60. rocznica założenia PKZO, Festiwal PKZO.

Opracowała Komisja Programowa 20. 10. 2005

grafiki, plastyki i ceramika). Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

Co w teatrze

SCENA CZESKA – HAWIERZÓW: „Měsíční běs” (25, godz. 17.30, gr. A).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: „Dobla” (25, 26, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Sze-regowiec Dolot (25, 26, godz. 17.00, 20.00); **TRZYŃCIE – Kosmos:** Kraina obfitości (25, 26, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Madagaskar (25, 26, godz. 15.30); **Legendy z Dogtownu** (25, 26, godz. 17.45, 20.00);

CIESZYN – Piast: Charlie i fabryka czekolady (25, 26, godz. 14.00, 16.00); **Broken Flowers** (25, 26, godz. 18.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńc 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

CZ. CIESZYN – MK PKZO Mosty

PROFITERM MORAVA s.r.o. i jej spółka-córka PROFITERM POLAND sp. z o.o.

to prosperujące firmy w branży poczty pneumatycznej, pomiarów i regulacji oraz systemów grzewczych, działające w RC. Polsce i na Słowacji. Informacje: www.profiterm.com

W związku z rozszerzaniem działalności w branży poczty pneumatycznej na teren Polski poszukujemy kandydatów na stanowisko:

przedstawiciel handlowy

- Wymagamy:**
- wykształcenie średnie lub wyższe, najlepiej techniczne
 - bardzo dobra znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
 - język czeski na poziomie komunikacyjnym
 - opanowany język angielski lub niemiecki plussem
 - komunikatywność oraz zdolności organizacyjne
 - dyspozycyjność do częstych wyjazdów służbowych
 - doświadczenie i praktyka mile widziane
 - obsługa komputera, prawo jazdy kat. B.

- Oferujemy:**
- zatrudnienie w stabilnej i prosperującej spółce
 - interesującą i perspektywiczną pracę
 - dobre warunki płacowe
 - system dodatków i premii
 - możliwość szkoleń firmowych oraz rozwoju osobistego
 - samochód służbowy, również do prywatnego wykorzystania
 - biuro w Ostrawie oraz bardzo dobre warunki pracy

Listy motywacyjne oraz życiorysy w j. czeskim należy wysłać e-mailem: personal@profiterm.com lub pocztą: PROFITERM MORAVA s.r.o., Občanská 23, 710 00 Ostrava 10 do 15. 11. 2005.

i Osiedle zapraszają członków i sympatyków na smażenie placków ziemniaczanych 28. 10. o godz. 16.00 do Domu PKZO Mosty.

KARWINA RAJ – Klub Seniora zaprasza członków na kolejne spotkanie 25. 10. o godz. 16.00.

CZESKOCIESZYŃSKI KLUB PROPOZYCJI – zaprasza na spotkanie poświęcone 25. rocznicy koła radio-stacyjnego przy Domu Narodowym w środę 26. 10. o godz. 16.00 do salki posiedzeń (ZG PKZO, Strzelnicza 28). W programie: prelekcja „O piramidach” Czesława Stuchlika i koncert na tybetańskich misach Danusi Szewczyk.

BŁĘDOWICE – MK PKZO zaprasza 28-30. 10. do Domu PKZO na wystawę robót ręcznych „Cztery pory roku” i z naszej przeszłości. Zwiedzać można w godz. 9-16.

▲ Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 26. 10. o godz. 15.00 do Domu PKZO.

WĘDRYŃA – MK PKZO wraz z Komitetem d/s Narodowościowych zaprasza na prelekcję Józefa Szymeczka na temat „Historia Wędryni i okolicy” w środę 26. 10. o godz. 17.00 w Czyteln.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza 27. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

Wystawy

BIAŁA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 11. wystawa Jana Rusnoka – „Pejzaże”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa ludwini Marii Tomáškové – Dytrychowej „Dźwięki metali”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

TV Polonia

WTOREK 25 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.35 TELEZAKUPY 8.55 Talent za talent - z Jarosławem Kretem 9.25 Diecezja Warszawska (rep.) 9.40 Jest takie miejsce - Papieskie Wadowice 9.55 Wyprzedzić chorobę - W rytmie serca 10.15 Kwadrans na kawę 10.35 Tam gdzie jesteśmy - Muzyka, moje życie (rep.) 11.05 Zaproszenie - Skarby Wiślicy i okolicy 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Stacyjka (s.) 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.55 Zaolzie 15.10 STS (film dok.) 16.00 Talent za talent - z Jarosławem Kretem 16.30 Wyprzedzić chorobę - W rytmie serca 16.45 Polskie miasta i miasteczka - Olsztyn 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program publicystyczny 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Diecezja Warszawska (rep.) 18.05 Było nie minęło (mag.) 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Więści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Jesteśmy z PL (s.) 21.30 Zatopiony skarb (film dok.) 22.00 Jest takie miejsce - Busko Zdrój 22.15 Warto rozmawiać 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Plus minus 0.40 Sprawa dla reportera 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Więści Polonijne 3.05 Jesteśmy z PL 3.35 Zatopiony skarb (film dok.) 4.05 Było nie minęło (mag.) 4.30 Warto rozmawiać 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 26 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Budzik 9.25 Wierzę, wątpię, szukam 9.50 Lasy i ludzie 10.10 Polskie miasta i miasteczka - Olsztyn 10.15 Natura 2000 - Na Kaszubach 10.35 Polskie miasta i miasteczka - Busko-Zdrój 10.45 Spotkania z profesorem Zinem 11.05 Plus minus 11.30 Kochaj mnie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Więści Polonijne 13.20 Jesteśmy z PL 13.55 Zatopiony skarb (film dok.) 14.20 Było nie minęło (mag.) 14.50 Warto rozmawiać 16.00 Budzik 16.30 Kwadrans na kawę 16.45 Polskie miasta i miasteczka - Nowy Sącz 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program publicystyczny 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Wierzę, wątpię, szukam 18.10 Tu i teraz - Niezidentyfikowany obiekt latający (rep.) 18.35 Zamość Hetmana (rep.) 19.15 Rekisio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Długa droga (rep.) 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.20 Hrabia Tunio (koncert) 23.00 Kochaj mnie (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Debata 0.55 Zaolzie 1.15 Rekisio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Długa droga (rep.) 3.20 Egzamin z życia (s.) 4.05 Pamiętają o mnie (koncert życzeń) 4.35 Zamość Hetmana (rep.) 5.15 Kochaj mnie (s.) 5.45 Wiadomości.

CZWARTEK 27 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Jedynecka 9.25 Proboszcz 2005 9.45 Polscy Nobliści (film dok.) 10.40 Tele PRLe 11.25 Rody fabrykanckie - Oskar Kon i inni 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Długa droga (rep.) 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 Zamość Hetmana (rep.) 15.00 To jest temat - Galop 15.15 Debata 16.00 Jedynecka 16.25 30 ton - lista przebojów 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program publicystyczny 17.30 TELEZAKUPY 17.50 Proboszcz 2005 18.10 Raj (mag.) 18.35 Smak Europy 18.45 Rody fabrykanckie - Oskar Kon i inni 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Z Polski do kibucu (rep.) 21.15 Teatr TV - Tryptyk 22.10 Bachowskie kreacje (koncert) 22.40 Milena (widowisko) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Forum 1.00 Animowany świat wyobraźni 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Z Polski do kibucu (rep.) 3.05 Teatr TV - Tryptyk 3.55 Bachowskie kreacje (koncert) 4.30 Milena (widowisko) 5.15 Rody fabrykanckie - Oskar Kon i inni 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 28 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Domisie 9.20 Trzy dni, aby wygrać (s.) 9.50 Raj (mag.) 10.20 Kuchnia z Okrasą - Zielono mi (mag.) 10.40 Bzik kulturalny 11.05 Mieszkać z wyobraźnią 11.25 Duże dzieci (talk-show) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Z Polski do kibucu (rep.) 13.20 Hity satelity 13.35 Teatr TV - Tryptyk 14.25 Muzyka klasyczna 15.15 Fo-

rum 16.00 Domisie 16.25 Trzy dni, aby wygrać (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Ojczyzna polszczyzna 17.35 TELEZAKUPY 17.50 Spotkania z profesorem Zinem 18.10 Święta wojna (s.) 18.35 Bzik kulturalny 19.00 Więści Polonijne 19.15 Przygody Myszkki (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się... 21.20 Hity satelity 21.40 Na dobre i na złe (s.) 22.30 Duże dzieci (talk-show) 23.05 Porozmawiajmy 24.00 Wideoteka dorosłego człowieka 0.50 Trzy dni, aby wygrać (s.) 1.15 Przygody Myszkki (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Więści Polonijne 3.05 Mówi się... 3.25 Hity satelity 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.30 Duże dzieci (talk-show) 5.05 Święta wojna (s.) 5.30 Jest takie miejsce - Busko Zdrój 5.45 Wiadomości.

SOBOTA 29 PAŹDZIERNIKA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.35 Awantura o Basię (s.) 9.05 Mówi się... 9.25 Więści Polonijne 9.40 Porozmawiajmy 10.30 Klan (s.) 11.45 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - U Wikingów ze smakiem 12.10 Wideoteka dorosłego człowieka 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Od przedszkola do Opola 14.30 Made in Poland (teleturniej) 15.00 Wielka Gra (teleturniej) 16.00 Z daleka, a z bliska 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Książki z górnej półki 17.30 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 18.00 M jak miłość (s.) 18.45 Zaczise gwiazd - Justyna i Emilian Kamiński 19.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Premiery Polonii - Sukces (film pol.) 21.30 Tydzień Kultury Beskidzkiej 21.50 Mój pierwszy raz (pr. rozryw.) 22.40 Operetkowy Ciecuchinek 2005 23.35 Z daleka, a z bliska 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Premiery Polonii - Sukces (film pol.) 3.20 Wideoteka dorosłego człowieka 4.05 Polska śmierć (film pol.) 5.25 Smak Europy 5.35 Tam gdzie jesteśmy - Cegłowanie świata (rep.) 6.00 Mój pierwszy raz.

NIEDZIELA 30 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kazimierz Kowalski zaprasza 6.50 Benefis Przekroju 7.40 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 8.05 M jak miłość (s.) 8.55 Słowo na niedzielę 9.00 Ziarno (mag.) 9.25 Dwa światy (s.) 9.50 Książki z górnej półki 10.10 Ojczyzna polszczyzna 10.25 Złotopolscy (s.) 11.15 Muzyczny Festiwal Łańcut 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.25 Janosik (s.) 15.10 Zaproszenie 15.30 WIO - Wywiad i opinie 15.55 Biografie - Niezłomny (film dok.) 16.30 Tydzień Kultury Beskidzkiej 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Tam gdzie jesteśmy - Cegłowanie świata (rep.) 18.00 Salon kresowy 18.15 M jak miłość (s.) 19.00 SEJF-Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 19.15 Pampalini; łowca zwierząt (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Zaginiona (s.) 20.55 Benefis Przekroju 21.50 Tele PRLe 22.45 Linia Specjalna 23.35 Bzik kulturalny 0.05 M jak miłość 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Zaginiona (s.) 2.50 Zaproszenie 3.10 Tydzień Kultury Beskidzkiej 3.30 Janosik (s.) 4.20 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - U Wikingów ze smakiem 4.45 Salon kresowy 5.00 Biografie - Niezłomny (film dok.) 5.40 Mikołaj Rej z Żurawna.

PONIEDZIAŁEK 31 PAŹDZIERNIKA

6.00 Piosenki Zygmunta Koniecznego 7.05 Dary zwycięskiej miłości (film dok.) 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Śpiewaj z nami 8.55 Jedynecka 9.20 My Wy Oni (mag.) 9.45 Z daleka, a z bliska 10.40 Biografie - Niezłomny (film dok.) 11.15 Linia Specjalna 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Dom na wzgórzu (film dok.) 13.25 M jak miłość (s.) 14.10 Salon kresowy 14.25 Gaźdz z Diabelnej (s.) 15.20 Berliński express 15.30 Polskie cmentarze na Obczyźnie - Londyn 15.35 Ze sztuką na ty 16.00 Jedynecka 16.25 Romantyczne podróże do Polski - Finis Poloniae (rep.) 16.45 Polskie miasta i miasteczka - Busko-Zdrój 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program publicystyczny 17.30 Dzień Konia na Podlasiu (rep.) 17.45 My Wy Oni (mag.) 18.10 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 18.35 Dom na wzgórzu (film dok.) 19.00 Kościół i świat (mag.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Program publicystyczny 20.15 Klan (s.) 20.40 Plebania (s.) 21.10 Sportowy tydzień 21.40 Stacyjka (s.) 22.35 Ze sztuką na ty - Warszawa Singera (rep.) 23.00 Komornicy (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 To jest temat - Aukcja 0.15 AK - Armia Podziemna (film dok.) 1.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 1.59 Program publicystyczny 2.05 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sportowy tydzień 3.20 Stacyjka (s.) 4.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 4.40 Dom na wzgórzu (film dok.) 5.05 Książki z górnej półki 5.20 Komornicy (s.) 5.50 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: ZWYCIĘSTWO IRP • FERALNA 95. MINUTA DLA OLBRACHCIC

Pod Jaworowym bez rewelacji

I GAMBRINUS LIGA

● **OSTRAWA - JIHLAWA 1:0 (0:0). Bramka: 89. Papadopoulos. Sędziował Paták. W. 4280.** Ostrawianie nadal nie zachwycają. Trzy punkty zapewniła Banikowi dwójka Lukeš-Papadopoulos. Ostrawa z dorobkiem 12 pkt. zajmuje 10. lokatę. (jb)

MŚLF

● **FUTBOL TRZYNIEC - UNEX UNICZÓW 0:3 (0:2). Bramki: 1., 2. i 69. Hrdlovič. Sędziował Dvořáček. W. 430.** Trzyńczanie kompletnie zawiedli, na swoim stadionie ponieśli już trzecią porażkę. Defensorzy nie upilnowali rucliwego Hrdloviča. Napastnik Unexu aż sześciokrotnie wykiwał ich identyczną i prostą sztuczką - szybkim rajdem przez środek boiska. Bramkarz Bruk skapitulował już po 17 sekundach gry, a następnie w 2. minucie. W 61., 66. i 71. minucie miał więcej szczęścia - trzy rajdy bohatera meczu zdołał powstrzymać. Po raz trzeci wyławił piłkę z siatki w 69. minucie. W pierwszej części meczu trzyńczanie grali jeszcze w miarę dobrze. Wyrównać mogli Jakus i Maceček, ale ich uderzenia głową nie znalazły drogi do siatki. W 51. min. napastnik Jakus nie wykorzystał nawet rzutu karnego. - *Nazwiska się nie liczą. Zawodnicy powinni tworzyć zgrany kolektyw, a tego nam dziś brakowało* - powiedział trener Trzyńca **Lubomir Vašek**.

Lokaty: 1. Jakubczowice 30, 2. Beneszów D. 22, 3. Uniczów 20,... 5. Trzyniec 19 pkt. (man)

DYWIZJA E

● **MKF KARWINA - ZABRZEG n. M. 1:1 (0:1). Bramki: 80. Harwot - 35. Lakomý. Sędziował Pala. W. 210.** Remis z 9. w tabeli Zabrzegiem gospodarzy z pewnością nie zadowala. Piłkarzom MKF wyraźnie dał się we znaki brak napastnika Davida Sourady, w polu karnym gości spisywali się fatalnie. Przyjezdni objęli prowadzenie z „jedenastki” i w II połowie zabarykadowali się przed własną bramką. Punkt zapewnił Karwinie zmiennik Harwot, który naszym zdaniem powinien być znaleźć się w podstawowym składzie, należał bowiem do najlepszych piłkarzy w karwińskiej drużynie.

● **HORKA - IRP CZ. CIESZYN 1:2 (0:1). Bramki: 55.**

Hokej na lodzie: brawa dla naszych drużyn

TIPSPORT EKSTRALIGA

■ **TRZYNIEC - LITWINÓW 1:1 w dogr. (1:0, 0:0, 0:1 - 0:0). Bramki: 20. Hunkes - 46. Kubinčák. Sędziował Smeták. Kary 10:12, wykorz. 1:0. W. 4134.** Trzyńczanie pod wodzą nowego trenera Jiřego Juřika nie przegrali jeszcze meczu. W piątek Stalownicy pokonali na wyjeździe Wsecin, w niedzielę zaś zremisowali u siebie z innym sąsiadem w tabeli - trzynastym Litwinowem. W barwach gospodarzy zaliczył debiut słowacki napastnik Lubomír Pištěk, który pod Jaworowy przechodzi ze Zlina. Po dwóch spotkaniach za wcześniej nie było mówić o renesansie w trzynieckiej drużynie, ale widać pewne zmiany na lepsze. W pierwszym rzędzie Stalownicy grają bardziej agresywnie, nie boją się pojedynków przy bandzie, co widoczne było zwłaszcza w niedzielnym spotkaniu z Litwinowem. Klucze jednak o cały brak skuteczności pod bramką rywali.

Lokaty: 1. Slavia 41, 2. Witkowice 30, 3. Zlin 30,... 12. Trzyniec 17 pkt. **DZIŚ:** Trzyniec - Kladno (17.00).

I LIGA

■ **HAWIERZÓW - PROŚCIEJÓW 2:1 (1:0, 0:1, 1:0). Bramki: 10. Lipina, 43. Seman - 23. M. Čech. Sędziował Chláň. Kary 8:9, wykorz. 2:0. W. 800.** Rewanż za wrześniową porażkę 2:5 udał się Panterom z nawiązką. Trener Hawierzowa Jiří Režnar mógł już skorzystać z usług napastnika Sedláka, w barwach gospodarzy zagrał

też powracający z Litwinowa obrońca Prokop. Z kolei w zespole Prościejowa (który jest farmą ekstrakligowego Trzyńca) pojawił się polski napastnik Marcin Kolusz, bramki strzegł Lakosil. **Najważniejsze minuty:** 10. Lipina z dobitki (po strzale Zdráhalu) - 1:0; 23. z kontry Michal Čech wyrównuje na 1:1; 43. Seman z podania Žúrka ostrym strzałem trafia w lewy górny róg bramki Lakosila - 2:1.

Lokaty: 1. Ujście n. Ł. 33, 2. Hawierzów 31, 3. Jihlava 29 pkt. **JUTRO:** Trzebiecz - Hawierzów (poprzednio 1:3).

II LIGA

■ **ORŁOWA - KROMIERZYZ 6:1 (0:0, 4:0, 2:1). Bramki: 21. i 25. Mar-**

tiník, 22. Jaško, 25. Grygar, 47. Tomášek, 52. Tluszczyk - 51. Švajda. Sędziował Kočí. W. 800. Po bramce na 1:0 z kija Martiníka gra gości ruńęła niczym domek z kart. Hanacy w I tercji zabarykadowali się we własnej strefie obronnej, ale sił wystarczyło im tylko do 20. minuty. Orłownicy oddali w meczu na bramkę 45 strzałów, goście zaledwie dziewięć. - *Trzy punkty chcemy potwierdzić też jutro, kiedy to zmierzmy się na wyjeździe z Blanskem, ale czeka nas z pewnością całkiem inny pojedynek* - powiedział „GL” trener Orłowej **Pavel Leksovský**.

Lokaty: 1. T. Brno 21, 2. Sztternberk 20, 3. Orłowa 19 pkt. **JUTRO:** Blansko - Orłowa. (jb)

LIGA MISTRZÓW PIŁKARZY RĘCZNYCH

Tylko remis Karwiny

Piłkarze ręczni Banika Karwina nie wykorzystali atutu własnego boiska i w 4. kolejce zaledwie zremisowali 26:26 z francuskim zespołem Handball Paryż, tracąc tym samym szansę na awans z grupy H. Karwiniacy, by myśleć o wyjściu z grupy, musieli pokonać Francuzów różnicą minimum czterech bramek. W końcówce I połowy Banik prowadził 15:11 i 16:12, ale w drugiej połowie paryzanie zwiększyli obroty, a Karwina z wąską kadrą zawodników ewidentnie opadła z sił. - *Szkoda tego remisu, rywal był do pokonania* - stwierdził dla „GL” zdobywca sześciu goli **Jan Sobol**. - *Zabrakło nam trochę szczęścia i silniejszej ławki rezerwowych.*

■ **KARWINA - PARYŻ 26:26 (16:13). Bramki dla HCB: Horák 7, Sobol 6, Heinz 4/2, Kuzo, Zdráhalu po 3, Prachař, Kichner, Požárek po 1. Sędziowali Eriksen, Hansen (Norw.). W. 1200.**

Lokaty w gr. H: 1. Flensburg 8, 2. Paryż 5, 3. Karwina 3, 4. Kowno 0 pkt. **5 listopada:** Flensburg - Karwina.

Futbol w niższych klasach: Bogumin na fali • Mecz na szczycie dla Hawierzowa

MISTRZOSTWA WOJEWODZTWA

● **BOGUMIN - KOBERZYCE 4:1 (3:1). Bramki: 11. i 21. Kukuliač, 17. Gábor, 48. Anastazovský - 37. Hlavenka. Sędziował Hrňa. W. 150.** Naiwnie grający beniaminek z Koberzyc był nad Odrą bez szans, goście w dodatku od 18. minuty prezentowali się w dziesiątkę. **Najważniejsze minuty:** 11. Kukuliač technicznym uderzeniem trafia na 1:0; 17. Gábor z karnego - 2:0; 21. Kukuliač wykorzystuje kolejny błąd obrony - 3:0; 37. Hlavenka z rzutu wolnego - 3:1; 48. Anastazovský poprawia na 4:1. „Faja” w drugiej połowie grała na dużym luzie, kolejną „jedenastkę” zmarnował m.in. bramkarz Ryl.

● **WRACIMÓW - L. PIOTROWICE 1:1 (0:1). Bramki: 64. Matula - 27. Brzóska. Sędziował Kantor. W. 130.** Piotrowiczanie zasłużyli na komplet punktów, po raz kolejny jednak zwłgotniał im proch strzelniczy. Lokomotywa zagrała już z powracającym do zdrowia Pikońskim i w drugiej odsłonie zmarnowała trzy wysmienione okazje (dwukrotnie nie dał rady Kumpán, wprost w bramkarza trafił też Ślachetka). Na prowadzenie wyszli goście w 27. minucie (z

Špunda - 42. Martinček, 90. Myšínský. W. 50. Faworyzowani goście długo męczyli się z rywalem, który na własnym - fatalnym boisku dzielnie odpierał ich ataki. W 42. minucie wprawdzie Martinček z woleja zapewnił gościom prowadzenie, ale po zmianie stron z „jedenastki” wyrównał Špunda. Cieszyńcy grali bardzo nieskutecznie - w 80. min. Sostřonek z kilku kroków trafił wprost w bramkarza i dopiero Myšínský w 92. minucie po centrze Ganczarzyuka ukoronował miejscami drugoczącą przewagę IRP.

● **KRAWARZE - ORŁOWA 1:2 (1:1). Bramki: 13. Staněk - 20. Kopel, 83. Pristáš. W. 300.** W dosyć przeciętnym spotkaniu obie drużyny popełniały sporo błędów w środku pola, roilo się od niedokładności. **Najważniejsze minuty:** 4. Kopel w dobrej pozycji chciał przelobować golkipera, ale nie dał rady; 13. Staněk przy biernej asekuracji obrońców ostrym strzałem trafił na 1:0; 20. rzut wolny Slavii - Majer dostrzegł Smětáka, ten przedłużył piłkę do Kopla - 1:1; 83. lewą stroną uciekł Pristáš i czubem buta ułokował piłkę w siatce - 1:2.

● **FULNEK - B. OLBRACHCICE 1:0 (0:0). Bramka: 90. Čavera. Sędziował Sedlaček. Widzów 400.** Gospodarze są głównym faworytem rozgrywek i na ich terenie Banik mógł tylko sprawić niespodziankę. Olbrachciczanie do 95. minuty trzymali kibiców Fulneka w niepewności, defensywa ekipy Michała Ślachty pracowała bezbłędnie. Tego samego nie można niestety powiedzieć w stosunku do sędziego liniowego Piňosa, który w 95. minucie dopatrzył się ręki w polu karnym gości i Čavera z karnego pokonał Hekere. - *„Jedenastki” nie było, ręką zagraliśmy poza polem karnym i rację przyznali nam również kibice gospodarzy* - powiedział „GL” trener Banika **Michal Ślachta**.

● **DZIEĆMOROWICE - KRAL. NOWE SADY 1:0 (0:0). Bramka: 51. Z. Kadlčák. Sędziował Duda. W. 150.** Stawką tego pojedynku było praktycznie sześć punktów, obie drużyny od dłuższego czasu plasują się w strefie spadkowej grupy E. Więcej z gry mieli Elektrycy, goście nastawili się tylko na kontry.

Lokaty: 1. Fulnek 27, 2. Konice 27, 3. F-M 25, 4. Karwina 24, 5. Cz. Cieszyn 23, 6. Orłowa 20,... 12. Olbrachcice 10, 13. Dzieńmorowice 10 pkt. **JANUSZ BITTMAR**

W hall sportowej karwińskiego Klubu Sportowego Kovona odbył się wczoraj turniej w florbalu z udziałem polskich szkół podstawowych z całego naszego terenu. W tegorocznej, ósmej już z kolei imprezie, w kategorii klas szóstych i siódmych rywalizowało 9 reprezentacji szkolnych, w kategorii klas ósmych i dziewiątych 8 drużyn. Kolejność drużyn na miejscach medalowych w I kategorii: 1. Cz. Cieszyn, 2. Trzyniec Taras, 3. Trzyniec, ul. Dworcowa. II Kategoria: 1. Karwina, 2. Sucha Górna, 3. Trzyniec Taras. Na zdjęciu: fragment spotkania drużyn florbalistów młodszych pomiędzy Karwiną i Błędowicami, które wygrali wysoko, bo 8:0, ci pierwsi.

»Collegium Iuvenum« w złotej strefie

BIELSKO-BIAŁA (mro) – „Collegium Iuvenum”, chór Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie działający pod patronatem Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica”, wzięło udział w I Międzynarodowym Konkursie Chórów im. Kazimierza Fobera, który odbył się 23 października w Bielsku-Białej w ramach IX Festiwalu

Pieśni Chóralnej „Gaude Cantem”, gdzie uplasowało się w złotej strefie.

W konkursie startowało dziewięć zespołów, w tym polskie, czeskie i zaolziański. Oto, co nam powiedział dyrygent zespołu, **Leszek Kalina**:

– Choć były to zespoły „bez klucza”, a więc i amatorskie i półprofesjonalne, mieszane, żeńskie, dorosłe i młodzieżowe, to jednak ich poziom był bardzo wysoki. W doborowym gronie zdobywców Złotej Strefy znalazło się i »Collegium Iuvenum«, które także otrzymało nagrody specjalne, puchar prezesa bielskiego oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz eurodeputowanej, wywodzącej się z tego regionu **Małgorzaty Handzlik**.

Zaolziacy wykonali trzy utwory: Józefa Lasockiego, Wacława z Szamotuł oraz Andrzeja Koszewskiego.

Grand Prix Festiwalu został przyznany Bielskiemu Chórowi Kameralnemu. Na pierwszym miejscu uplasował się chór „Absolwent” ze Skoczowa.

Również w Złotej Strefie znalazły się dwa czeskie znakomite chóry żeńskie „Duha” z Ostrawy oraz Chór Śpiewaczy Śląskich Nauczycielek z Opawy, a także Chór Dziecięcy Szkoły Podstawowej w Strumieniu.

Huta dla ratowników

BESKIDY (wak) – Grupa Beskidzka Górskiego Pogotowia Ratunkowego wzbogaciła się o nowy defibrylator, urządzenie, które bardzo skutecznie przywraca normalną pracę serca osobie, która uległa jakiemuś wypadkowi i której serce przestało bić. Urządzenie w cenie 70 tys. Kč zakupiła dla górców Huta Trzyniecka.

– Defibrylator jest dla nas niezbędny. Wierzymy, że pomoże nam uratować niejedno życie – mówi **Milan Pavlica**, szef beskidzkiego GPR-u. – Obecnie przebiega szkolenie osób w zakresie obsługi urządzenia, w przyszłym tygodniu będzie już do dyspozycji ratowników.

W sezonie zimowym urządzenie znajdować się będzie na stacji Wielki Polom.

Dogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w dzień od 15 do 19 st., nocą od 9 do 5 st. C.

PIĄTEK – Bez zmian. Temperatura w dzień od 16 do 20 st., nocą od 10 do 6 st. C.

CX IV 47/2005

UNIA WSPARŁA KONTAKTY JABŁONKOWA Z GOGOLINEM

Konferencja partnerów

JABŁONKÓW (kor) – W ratuszu zakończy się dzisiaj 4-dniowa konferencja poświęcona współpracy dwu partnerskich miast – Jabłonkowi i Gogolinowi. Została ona zorganizowana w ramach projektu, mającego na celu pogłębienie i rozwój współpracy, na co oba miasta otrzymały dotację z UE w wysokości 5 tys. euro.

W poniedziałkowej inauguracji konferencji, którą otworzył burmistrz **Petr Sagitarius**, wziął udział m.in. wiceminister spraw wewnętrznych RC, **Ondřej Žežula**. Gogolin reprezentuje 11-osobowa delegacja z burmistrzem **Joachimem Wojtalą** i sekretarzem Urzędu Miasta **Bogusławem Leszkie-wiczem**.

Podczas konferencji dojdzie do wymiany doświadczeń między pracownikami wydziałów obu ratuszów – szkolnictwa, kultury, ochrony środowiska, turystyki, spraw socjalnych oraz finansów. – Każde z miast boryka się z różnymi problemami i warto się dowiedzieć, jak rozwiązują je partnerzy – mówi wiceburmistrz Jabłonkowi **Stanisław Jakus**. – Ta konferencja na pewno przyniesie sporo nowych, ciekawych pomysłów i inspiracji, któ-

rych wykorzystanie w praktyce może usprawnić pracę urzędów.

Pobyt na Zaozlu goście z Polski wykorzystają do zwiedzenia Jabłonkowi oraz najciekawszych miejsc w regionie.

Żniwo akcji »X«

OSTRAWA (wak) – Z udziałem ponad 400 policjantów odbyła się w poniedziałek na drogach województwa morawsko-śląskiego akcja „X”, w czasie której funkcjonariusze policji sprawdzali, jak kierowcy przestrzegają przepisy drogowe.

Jak wynika z informacji rzeczniczki wojewódzkiej Komendy Policji RC, **Soni Bradáčovej**, najczęstszym wykroczeniem kierowców było nieprzestrzeganie obowiązku ograniczenia szybkości ruchu, co stwierdzono w 496 przypadkach. Inne przewinienia użytkowników dróg to zły stan techniczny samochodów (258), kierowanie pojazdem bez prawa jazdy (39), niestosowanie pasów bezpieczeństwa (162), kierowanie pojazdem po spożyciu alkoholu (21).

W statystykach za lekceważenie przepisów obowiązujących użytkowników dróg pojawili się także rowerzyści (125) i piesi (5).

Ogółem patrol drogowe sprawdziły 8213 pojazdów i zanotowały 1304 wykroczeń. Wysokość wymierzonych mandatów osiągnęła ponad pół miliona koron.

PO CIESZYŃSKU, PO NASZYMU...

Zmierzą się z gwara

CZ. CIESZYN (kor) – Sekcja Ludoznawcza PZKO wspólnie z Górnośląskim Oddziałem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i wydziałem kultury starostwa powiatowego w Cieszynie organizują kolejny konkurs na znajomość gwary wśród najmłodszych mieszkańców Śląska Cieszyńskiego. W „Konkursie gwar cieszyńskich – po cieszyńsku, po naszymu – po obu stronach Olzy” mogą wziąć udział dzieci i młodzież z obu stron Olzy, zarówno z polskich, jak i czeskich szkół.

Uczestnicy konkursu zmierzą siły w czterech kategoriach. Pierwsza to przedszkolaki do lat 6, druga – uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów (w drugim wypadku chodzi o ponadpodstawowe placówki w Polsce), trzecia – szkół średnich. Ostatnia wreszcie kategoria to grupy przedstawiające skecze lub widowiska ludowe. Jak poinformowała nas **Lucja Tomek** z Sekcji Ludoznawczej, uczestnicy

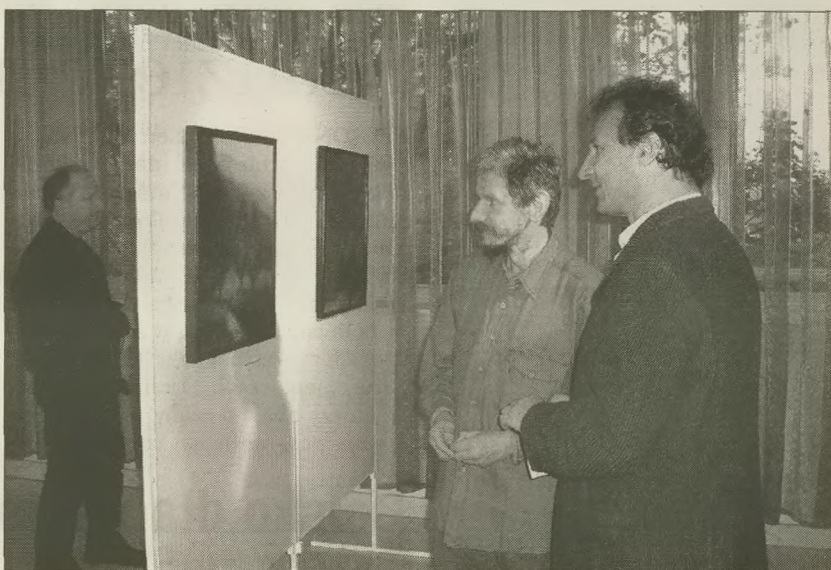
powinni sobie przygotować dowolny tekst prozą lub wierszem, występ może być przeplatany śpiewem. Występ nie powinien trwać dłużej niż 3 minuty (w wypadku młodszych uczestników) lub 5 min. (u „starszaków”).

Przesłuchania konkursowe odbędą się w dniach 14-16 listopada br. w auli Gimnazjum Polskiego w Cz. Cieszynie.

Gorąca linia

OSTRAWA (wak) – Specjalną „gorącą” linię telefoniczną, w której można się dowiedzieć wszystkiego nt. grypy, powołano w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Dzwonić można w godz. od 7.00 do 11.00 oraz od 12.00 do 15.00 pod numer tel. 595 138 117 lub przysyłać pytania na email: epidat@khs-va.cz. Na pytania odpowiada **MUDr Josef Matuška**.

W Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego odbył się w niedzielę wernisaż wystawy **Jana Rusnoka** (drugą z prawej), zaolziańskiego plastyka, mieszkającego od 1990 r. w Polsce, w Stargardzie Szczecińskim. Wystawa nazywa się „Pejzaże/Krajiny”. Jak można przeczytać w katalogu wystawy, **J. Rusnok** „maluje pejzaż bardzo osobisty i poetycki. Jakkolwiek u powstania każdego z jego obrazów jest na początku jakiś realny krajobraz, to jednak zostaje on przetworzony w wyobraźni artysty w byt samolotny. Nie są to więc pejzaże realistyczne, ale wewnętrzne wizje autora; nie są prostym efektem zachwytu malarza urodą krajobrazu i nie temu celowi – zachwycaniu się pięknem przyrody – mają służyć. Oto natura – piękna i potężna – przytłacza i wchłania człowieka, tak że ten staje się jej częścią”. Wystawa będzie czynna do 18 listopada br.

W WOJEWÓDZTWIE PRACUJE PONAD 10 TYSIĘCY OBCOKRAJOWCÓW

OSTRAWA (wak) – Według danych udostępnionych redakcji przez Wojewódzki Urząd Pracy, do końca września w regionie morawsko-śląskim pracowało ogółem 10 022 obcokrajowców, w tym 1016 kobiet. Najwięcej cudzoziemców zatrudnionych było w powiecie karwińskim (3890), ostrawskim (3028) oraz frydecko-misteckim (2080). Najmniej w bruntalskim (229), opawskim (287) oraz nowojiczyńskim (508).

Najbardziej zainteresowani legalną, stałą pracą są Słowacy i Polacy. Tych pierwszych pracuje tutaj 6 tysięcy, drugich – ponad 3 tysiące. Na kolejnych miejscach plasują się Ukraińcy, Wietnamczycy

oraz Rosjanie. W liczbie od 20 do 30 mieszczą się Niemcy, Austriacy, Francuzi i Amerykanie, a w liczbie od 5 do 10 – Irlandczycy i Holendrzy.

Obcokrajowcy, jak twierdzą pracownicy po-

Atrakcyjny rynek pracy

szczególnych urzędów pracy, zatrudniani są przede wszystkim w takich zawodach, w których rodzimi pracownicy pracować nie chcą albo podejmują pracę w miejsce tych, którzy wyjeżdżają za granicę. Drugą grupę stanowią wysokiej klasy specjaliści w wyszukanych branżach, jakich trud-

no znaleźć w kraju. Pracują na podstawie indywidualnych zezwoleń. Należą najczęściej do grona zachodnioeuropejskiej inteligencji technicznej. Zdecydowanie nie mają wpływu na wzrost krajowego bezrobocia.

Warto dodać, iż najwięcej cudzoziemców pracuje w woj. praskim – 47 185, środkowoczeskim – 22 676, południowomorawskim – 11 371 oraz pilźnieńskim – 10 444. Najmniej w woj. karłowarskim – 2975, olomunieckim – 3098 oraz pardubickim – 5341.

Liczyby mówią o legalnie zatrudnionych pracowników. Ile osób pracuje „na czarno”, nie wiadomo.

Znad Wisły

■ Decyzja o utworzeniu koalicji rządowej należy do PiS – powiedział we wtorek Bronisław Komorowski. Kandydat PO na marszałka Sejmu wyjaśnił, że PiS musi zdecydować, czy poprze jego i koalicję z PO, czy Józefa Zycha i koalicję z PSL, a może z Samoobroną. Dodał, że Platforma nie zgodzi się na wejście do koalicji, w której nie będzie równowagi, a po jakimś czasie dojdzie do konfliktu.

■ Andrzej Wajda rozpocznie w lutym zdjęcia do filmu o Katyniu, do którego przymierza się od wielu lat. Reżyser poinformował o tym w Centrum Prasowym PAP w Warszawie. Wajda nie chce jednak jeszcze zdradzić, na jakim scenariuszu oprie swój film. „Przymierzam się do zrobienia filmu o Katyniu od dłuższego czasu. Niestety, bardzo trudno jest znaleźć scenariusz, który dawałby szansę na udany film. Myślę, że teraz jestem na dobrej drodze” – powiedział Wajda.

■ Według raportu, Warszawa straciła w czasie II wojny światowej 54 mld dolarów. Straty są przedstawione w unikatowym albumie wydanym przez warszawski ratusz. Na 700 stronach zawarto raport dotyczący strat wojennych Warszawy w latach 1939-1945. Zilustrowano to kilkuset fotografiami. „Stolica straciła w czasie wojny mienie warte ponad 54 mld dolarów. A nie 40 mld, jak początkowo ustaliliśmy” – mówił prezydent miasta, Lech Kaczyński, w czasie prezentacji albumu w Muzeum Powstania Warszawskiego.

■ Sąd Najwyższy oddalił kasację od wyroku skazującego Lwa Rywina na dwa lata więzienia za pomoc w płatnej protekcji na szkodę Agory. Sprawa jest ostatecznie zamknięta. W lipcu 2002 r. Rywin, powołując się na „grupę trzymającą władzę”, złożył korupcyjną propozycję naczelnemu „Gazety Wyborczej”, Adamowi Michnikowi: zapisy w ustawie o rtv, które Agorze pozwolą kupić udziały w Polsce w zamian za 17,5 mln dolarów dla SLD i stanowisko prezesa Polsatu dla Rywina. Wcześniej w rozmowie z prezes Agory Rywin mówił, że przychodzi od premiera Leszka Millera. W grudniu 2004 r. sąd apelacyjny, który prawomocnie skazał za to Rywina, nie miał wątpliwości, że ludzie, którzy go wysłali, a sami chcieli „stać w cieniu”, wywodzą się z SLD. Podstawą wyroku było nagranie zrobione przez Adama Michnika z rozmowy z Rywinem. „Był to niebywale trudny, ciekawy proces. Zrobiliśmy w tej sprawie wszystko, żeby dobrze reprezentować prawa naszego klienta” – komentował po wyroku dla „Gazety” Marek Małecki, trzeci z obrońców Rywina. I zapowiedział, że po lekturze pisemnego uzasadnienia orzeczenia SN nie wyklucza odwołania do Trybunału Europejskiego w Strasburgu.

■ Zwycięzcą XV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina został 20-letni Rafał Blechacz. Rafałowi Blechaczowi przyznano także nagrody: Towarzystwa im. Fryderyka Chopina – za najlepsze wykonanie poloneza, Polskiego Radia – za najlepsze wykonanie mazurków, oraz Filharmonii Narodowej – za najlepsze wykonanie koncertu. Drugiej nagrody nie przyznano, dwie trzecie przypadły ex aequo braciom z Korei Południowej – Dong Hyek Limowi i Dong Min Limowi.

■ Niemowlę, którym prawdopodobnie bawiły się katowickie pielęgniarki, zmarło w poniedziałek. Jeśli prokuratura potwierdzi, że na fotografiach był rzeczywiście Mateusz Krawczyk, a jego śmierć będzie miała związek z ich wykonaniem, pielęgniarkom zostanie przedstawiony dodatkowy zarzut – nieumyślne spowodowanie śmierci.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Władysław Owczyński

Na zdjęciu Irena Adamczyk, autorka katalogu „Sztuka baroku” w Sali Rycerskiej Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Obraz „Męczeństwo św. Wawrzyńca” autorstwa Jana Józefa Heymana z 1783 r. pochodzi z nieleśnoleżącego już drewnianego kościoła pw. Podwyższenia Św. Krzyża w Bystrzycy.

Promocja w Muzeum

CIESZYN (o) – Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie w ub. czwartek urządziło dziennikarską prezentację swego nowego wydawnictwa. Książkę „Sztuka baroku” – Katalog zbiorów Muzeum Śląska Cieszyńskiego – malarstwo i rzeźba, zaprezentowała jej autorka Irena Adamczyk na wystawie przedstawiającej kilkadziesiąt barokowych obiektów zabytkowych, poddanych w ostatnim okresie konserwacji.

W publikacji na ponad 160 stronach znajdują się opracowania katalogowe każdego obiektu oraz jego barwna fotografia. Ogółem przedstawionych jest 186 obiektów malarskich i rzeźbiarskich, które zgromadzono w zbiorach

cieszyńskiego Muzeum w ciągu 200 lat.

Wypada podkreślić, że „Sztuka baroku” jest pierwszym tego rodzaju wydawnictwem, a jego opracowanie i wydanie drukiem, jak też i konserwacja możliwe były dzięki dofinansowaniu przez Unię Europejską w ramach projektów CBC Phare 2002/2003, Ministerstwo Kultury oraz Samorząd Województwa Śląskiego. Oficjalna prezentacja i promocja dla ogółu zainteresowanych odbędzie się w Muzeum w piątek 4 listopada o godz. 18.00. Uświetni ją koncert.

Fot. Alfred Lotter

Pożyczka na kanał

KARWINA (mro) – Karwina weźmie od Czeskiej Kasy Oszczędności kredyt w wysokości 138 mln koron, z którego będzie finansować inwestycje w mieście, przede wszystkim budowę nowej sieci kanalizacyjnej za 70 mln koron. Sieci, o którą miasto zabiega od ponad 10 lat. Reszta pożyczki będzie przeznaczona na rekonstrukcję domów z wielkiej płyty, stołówek

szkolnych oraz budowę nowego dworca autobusowego.

Miasto już w ub. roku dostało z UE nadzwyczajną dotację w wysokości 17,649 mln euro na budowę kanalizacji.

Nowy karwiński kanał ściekowy poprowadzony zostanie na głębokości 8 metrów. Wykona się go dwiema metodami – wiertniczą i odkrywkową.

Uwaga krwiodawcy!

TRZYNIEC (wak) – W związku z rekonstrukcją oddziału hematologii w Szpitalu Trzyniec dyrekcja placówki zwraca uwagę wszystkim krwiodawcom, iż krew można tu będzie oddawać tylko do wtorku 15 listopada. Bliższe informacje na ten temat pod nr. tel. 558 325 175.

GINĄ WIEŃCE, KWIATY, ZNICZE...

Kradzieże na cmentarzach

REGION (wak) – Dzień Wszystkich Świętych to nie tylko dzień zadumy dla tych, którzy przychodzą na cmentarze, by odwiedzić groby swoich bliskich. To także, niestety, żniwa dla złodziei. Ich łupem padają wieńce, kwiaty, stroiki, świeczki.

Policjanci nie mają w swoich statystykach specjalnej rubryki i kradzieże na cmentarzach. O ich skali wiedzą ci, którzy dbają o groby. – Nie ma na terenie naszych miast cmentarza, na

którym tak by się nie działo – twierdzą zarządcy cmentarzy komunalnych w Karwinie i Hawierzowie. – Co roku przychodzą do nas rodziny, których groby zostały ograbione. Najczęściej giną ozdobne krzewy i kwiaty, ale także figury, literki i krzyże, o których złodzieje sądzą, że są z mosiądzu.

– To istna plaga – skarży się Anna Siudowa, która na cmentarzu w Hawierzowie Szumbarku odwiedza grób ojca. – Położyłam na marmurowej pły-

cie dużą donicę z chryzantemami, w ciągu dwóch dni znikła. Wraz z kwiatami skradziono także znicze w pięknych, ozdobnych wazonikach. Od kilku lat na grób syna kładzie bukiet bratków lub innych jesiennych kwiatów Aniela Kohótowa. – Zrezygnowałam też ze zniczy, bo wszystko co droższe nawet dnia tutaj nie postoji.

Zdaniem zarządców, kradzieżom tym trudno zaradzić. Cmentarze są bowiem otwarte, a złodzieje dokładnie wiedzą, kiedy najlepiej „ogolocić” groby.

w dniu 30. 11. 1943 r. Za naszą i waszą wolność (podane są nazwiska poległych i miejsce ich ostatniego spoczynku).

„Marsz pamięci” PTTS do pomnika pod Małą Czantorią ma swoją kilkunastoletnią tradycję, do której począwszy od br. włączyła się również strona polska. Zainteresowanie Zaolziaków tym miejscem wynika zaś z faktu, że partyzanci należące pod skrzydła AK plutonu „Ustroń” (wcześniej funkcjonującego jako oddział „Czantoria”) działali również w okolicach Nydku, Wędryni czy Trzyńca. Ponadto prochy rozstrzelanych przed 62 laty partyzantów spoczywają na cmentarzu ewangelickim w Nydku... W tym samym dniu, zgodnie z długoletnią tradycją, delegacja „Beskidu Śląskiego” złożyła kwiaty również przy pomniku partyzantów pod Kikulą.

Uczestnicy sobotniego „Marszu pamięci” przy pomniku partyzantów na stokach Małej Czantorii.

Która najładniejsza?

KARWINA (wak) – Wzorem ubiegłych pięciu lat karwiński ratusz ogłosił konkurs o najpiękniejszą dekorację bożonarodzeniową w mieście. Konkurs, skierowany do przedsiębiorców oraz właścicieli restauracji i sklepów, przebiega pod patronatem prezydenta miasta.

Zgłoszenia uczestników konkursu przyjmowane są do 25 listopada w Wydziale prawno-majątkowym i rozwoju Urzędu Miasta. Dekoracje muszą być gotowe już 30 listopada. Oceniane będą w grudniu.

Most już gotów

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Zakończyła się wymiana starego mostu przez Stonawkę na nowy. Po obiekcie, który jest po kolaudacji, można już jeździć. Przy okazji zreperowano też drogi dojazdowe. Koszt, 1,5 mln Kč, pokryła w pełni dotacja z resortu finansów.

Ciekawostki

Miliony „komórek”

W Chinach liczba użytkowników telefonów komórkowych wynosiła pod koniec września ponad 377 mln osób. Oznacza to, że średnio na stu Chińczyków przypadało 29 tego typu telefonów. Ich użytkownicy w ciągu roku wysłali też 218,5 miliarda SMS-ów, o 40,2 proc. więcej niż rok wcześniej.

Złodziejka majtek

1500 par majtek damskich, 100 kompletów sztućców i 40 noży kuchennych zdążyła ukraść pewna Finka z domów towarowych, nim zatrzymała ją policja. 40-letnia kobieta skradziony towar wywoziła w wózku dziecięcym lub wynosiła w aktówkach. Sklepowe zdobycze sprzedawała za pośrednictwem znajomych. Wartość ukradzionego towaru oszacowano na 10 tys. euro.

Kobieta okradła sklepy w przynajmniej 5 różnych miastach.

Skazani za litery

Sąd w tureckim Diyarbakirze skazał 20 osób na kary grzywny za użycie liter „Q” i „W” na plakatach w języku Kurdów podczas obchodów kurdyjskiego Nowego Roku. Liter Q i W nie ma w tureckiej wersji alfabetu łacińskiego. Obowiązująca do dziś ustawa z 1928 r. o przejściu na zmodyfikowaną wersję alfabetu łacińskiego ze zmodyfikowanej wersji alfabetu arabskiego zabrania posługiwania się literami, których w oficjalnym alfabecie nie ma. Pod presją UE Turcja, ubiegająca się o członkostwo, poprawiła sytuację mniejszości kurdyjskiej w zakresie praw człowieka, ale gorzej bywa z realizacją postanowień; problem zakazanych liter świadczy też, że wciąż istnieją luki prawne.

● KUPON ● KUPON ● KUPON ●

Tacy
jesteśmy
2005

● KUPON ●

W POLSKICH KLASACH UCZY SIĘ OBECNIE 22 DZIECI

Sto lat ropickiej szkoły

Uczniowie ropickiej szkoły podstawowej – zarówno z jej polskich, jak i czeskich klas – przygotowują się do uroczystej akademii. W tym roku mija 100 lat od powstania budynku szkoły, dzieci wspólnie z nauczycielkami robią zatem wszystko, by ten jubileusz uczcić jak najdostojniej. Jak się dowiedzieliśmy, obchody 100-lecia szkoły rozpoczną się w czwartek 3 listopada, a potrwają do niedzieli.

Z kroniki szkolnej, którą prowadziła nieżyjąca już dyrektorka ropickiej PSP, **Helena Kukuczka**, można się dowiedzieć, iż szkoła istniała we wsi już w latach 80. XVII wieku. Działała ona przy kościele parafialnym, a jej nauczycielem był **Jakób Celiborski**. Szkoła, jak wynika z protokołu wizytacyjnego, była jednak w opłakanym stanie.

Kiedy hrabina **Marya Cselesta** wybudowała nowy mурowany kościół, wzniosła też naprzeciwko świątyni nowy budynek szkolny. Jego budowa rozpoczęła się w marcu 1809 r., a pierwszy dzwonek rozległ się w murach szkoły we wrześniu roku 1810. Szkoła była jednoklasowa, nauczycielem był organista. Z początku uczono w niej w języku morawskim. Dopiero w 1848 r. wystosowano prośbę do władz w Brnie o wprowadzenie jako

języka wykładowego języka polskiego. Ministerstwo Oświaty wyraziło na to zgodę i polski język wprowadzono do szkoły 2 września 1848 r.

Z biegiem lat liczba uczniów rosła – w 1900 r. zasiadało ich w ławach aż 300. Skromne lokale przy kościele okazały się za ciasne (dziś mieszczą się w budynku m.in. Urząd Gminny, biblioteka i lokal MK PZKO). Pomyślano zatem o wybudowaniu nowej szkoły, na tzw. Żydkowicach. Działkę pod budowę i ogród szkolny zakupiono od barona **Spens Bodena**, materiału budowlanego dostarczyli sami ropiczanie. Nad budową czuwał komitet składający się z wójta **Jerzego Grycza**, ks. **Józefa Waliczka**, **Pawła Wani** i kierownika szkoły **Józefa Brody**. Budowę rozpoczęto w 1904 r., trwała ona rok. Szkoła otworzyła swoje podwoje w 1905 r., a więc dokładnie przed 100 laty...

Szkoła była z początku trzy-, później czteroklasowa. Liczba uczniów znacznie się obniżyła w 1923 r., kiedy w Ropicy zbudowano czeską szkołę. Niemniej w 1925 r. uczęszczało do niej 124 dzieci. W tym czasie – aż do 1938 r. kierownikiem szkoły był **Paweł Biedrawa**, z którego inicjatywy założono we wsi także przedszkole.

Po II wojnie światowej dyrektora-

mi szkoły byli kolejno: **Edward Niebrój**, **Wilhelm Mandrysz**, **Józef Reichenbach**, **Jan Wojtek**, **Jan Kaszper** i **Helena Kukuczka**. Liczba uczniów spadała. W związku z tym w roku szkolnym 1978/1979 doszło do połączenia ropickiej podstawówki z sąsiednią nieborowską.

Ostatniej zmiany doczekała się ropicka polska małoklasówka przed trzema laty – 1 stycznia 2003 roku przestała ona być placówką samodzielną i obecnie działa pod czeską dyrekcją. Dyrektorem szkoły jest **Irena Byrtusová**. Nauczycielkami polskich klas są **Katarzyna Heczko**, **Lidia Rucka** i **Ewa Studnicka**. Polskich uczniów – zarówno z Ropicy, jak i Nieborów – jest 22, do polskiego przedszkola zaś uczęszcza 10 dzieci. Po ukończeniu 5. klasy ropiczanie zazwyczaj dojeżdżają do szkoły zbiorowej w Cz. Cieszyń, nieborowianie wybierają między Trzyncem lub Gnojnikiem.

– Obecnie żyjemy, oczywiście, przygotowaniami do jubileuszu – mówi nauczycielka K. Heczko. – Życie utrudnia nam jednak poniekąd przebiegający remont budynku. Rozpoczął się on w lipcu br. W trakcie prac powstała nowa przybudówka z dwiema nowymi klasami, w jedną klasę i gabinet

Szkoła-stulotka w Ropicy.

przekształcono także mieszczące się w szkole mieszkanie. Obecnie budowlani finiszują, miejmy więc nadzieję, że przed uroczystościami będzie już wszystko w porządku.

Jak wspominałem na początku, obchody jubileuszu szkoły rozpoczną się w czwartek 3 listopada. W tym dniu przy szkole zostanie zasadzone drzewo pamiątkowe, a przy nim umieszczony będzie kamień z tablicą upamiętniającą obchody 100-lecia. W piątek natomiast odbędzie się w sali restauracji „Centrum” uroczysta akademii. Przed południem obejrzą ją uczniowie zaprzyjaźnionych szkół, o 15.00 natomiast rodzice i zaproszeni goście. Dzieci z polskich i czeskich klas oraz przedszkola przygotowały na jubileusz program pt. „TV Ropiczanka” z takimi audycjami, jak „Wia-

domości z Ropicy”, „Śniadanie z Ropiczanką”, „Chwila z poezją” i wiele innych. Atrakcji zatem nie zabraknie.

Zaproszeni na jubileusz goście zwiedzą szkołę w piątek, rodzice, absolwenci i wszyscy zainteresowani będą mogli tak uczynić podczas weekendu. Warto przede wszystkim zajrzeć na jubileuszową wystawę, której wernisaż odbędzie się w piątek. Jak zapowiedziała K. Heczko, na wystawie będzie można obejrzeć m.in. wyposażenie dawnej klasy wypożyczone z muzeów regionalnych, materiały dotyczące historii jubilatki oraz zakupić jubileuszową publikację. Nie zabraknie też ekspozycji poświęconej historii Ropicy, która obchodziła w tym roku 700-lecie pojawienia się pierwszej pisemnej wzmianki o wsi.

JACEK SIKORA

W HAWIERZOWSKIM »MUSAIONIE« KOŃCZY SIĘ CIEKAWA WYSTAWA

Barok na Ziemi Cieszyńskiej

Barok – jeden z dawnych stylów sztuki, który w ostatnim okresie odkrywany jest na nowo. Narodził się we Włoszech pod koniec XVI wieku, by stąd rozszerzyć się prawie na całą Europę a z Hiszpanii i Portugalii trafić nawet do Ameryki Łacińskiej. Samo określenie „barok” powstało u jego schyłku jako szydercze określenie „uchybień” wobec klasycznej, ogólnie uznawanej w owych czasach estetyki renesansowej. Tłumaczone jest też w różnych językach różnie. Od „nonsensu” – jako wyraz logiki średniowiecznej, „coś dziwnego” (baroque) z francuskiego, w grece słowo „baros” określa „hojność wzoru” itp. W czeskim i polskim środowisku językowym oznaczany jest też „stylem perukowym” – w odniesieniu do epoki, w której modnym było noszenie peruk.

Na ziemiach czeskich barok rozpoczął swoją wędrówkę po 1620 roku i przetrwał do końca wieku XVIII. Na Śląsku Cieszyńskim barok rozszerzał się stopniowo, jako styl przejmowany z centralnych części monarchii austriackiej. Zadomowił się tu na przełomie XVII i XVIII wieku, by rozwinąć się i znaleźć uznanie wśród wielu lokalnych artystów, przyczyniając się do powstania wielu pracowni. Jego wpływ był na tyle mocny, iż z

Fot. IAN TRIVKA

Fragment wystawy w hawierzowskim „Musalonie”.

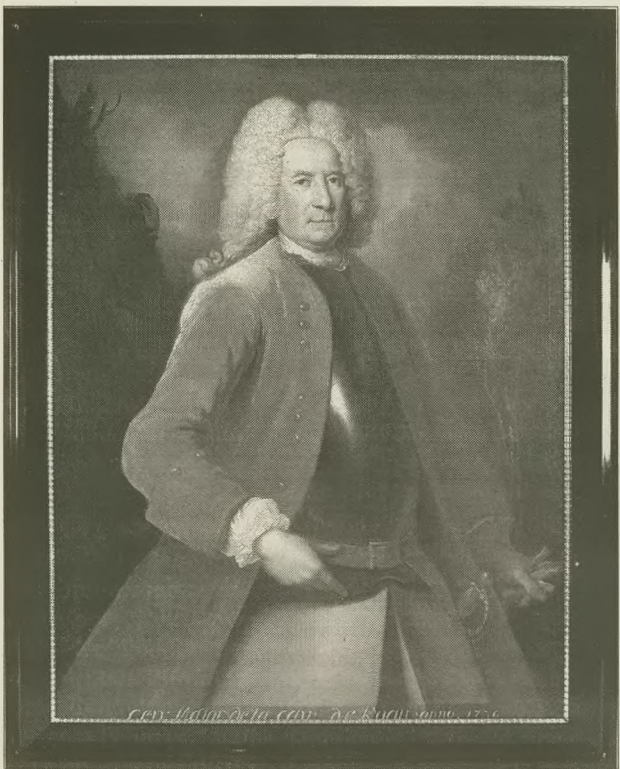
kręgów arystokratycznych trafił do środowisk mieszczańskich, a stamtąd do społeczności wiejskiej, gdzie jeszcze pod koniec XIX wieku przejawiał się zwłaszcza w sztuce ludowej.

Centrum kulturalnym był w owym okresie zwłaszcza Cieszyn, a obok niego już tylko Frydek i Frysztat. Z nowymi twarzami władzy świeckiej oraz kościelnej rodziły się impulsy i zamówienia, dzięki którym powstawały nowe dzieła – budynki sakralne z całym wyposażeniem. Zaliczyć tu też trzeba kapliczki i wolno stojące rzeźby wzdłuż szlaków komunikacyjnych.

Przebudowa nowych siedzib dworskich, zwłaszcza w Ropicy i Gnojniku to największa skarbnica obecnych zbiorów Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, które przygotowało w swej hawierzowskiej sali wystaw „Musaion” ciekawą wystawę poświęconą temu właśnie stylowi w naszym regionie.

Autorka scenariusza **Jirina Pavlíková** wybrała obok obrazów ze wspomnianych arystokratycznych galerii (Ropicy i Gnojnika) cały szereg przykładów ilustrujących zwłaszcza sztukę portretową. Uwagę przykuwają np. podobizna mężczyzny w dużej peruce od Marii Silvestre, dama w koronkowym czepcu czy też portrety rodziny Celestów z Ropicy i in. Znajduje się tu jednakże wiele ciekawych prac rzeźbiarskich, rzemiosła artystycznego – kielichy, ornaty, meble itp. Wybór ze względu na wielkość sali wystaw został ograniczony, a w ekspozycji znalazły się przykłady najlepszych prac, jak też wykonanych przez miejscowych malarzy. Po wystawie oprowadzają panie z obszernym komentarzem. Uzupełnieniem jest też katalog, który podobnie jak i wystawa współfinansowany jest przez Unię Europejską.

Wystawę zwiedzać można w Hawierzowie już tylko do 30 października. W dużo skromniejszej skali wystawa zaprezentowana jeszcze zostanie od 8 listopada do końca br. w sali wystaw Muzeum w Cz. Cieszyń. Opr. (ow)

Maria Silvestre – portret mężczyzny w dużej paruce, 1730 (olej na płótnie), Muzeum Ziemi Cieszyńskiej.

Kolej na widownię

TRZYNIEC (man) – Dobiega końca pierwszy etap remontu stadionu atletycznego przy ul. Leśnej. Rekonstrukcja niszczonego obiektu ruszyła podczas wakacji. Odnowiono bieżnię tartanową oraz płytę boiska piłkarskiego. Plac z nową nawierzchnią trawiastą wyposażony w system odwadniający i zraszający będzie spełniał wymogi Europejskiej Federacji Piłkarskiej UEFA. Pierwsze mecze na zmodernizowanym obiekcie zostaną rozegrane latem 2006 roku. W prze-

szłości łatwo dostępny obiekt sportowy bez przerwy niszczyli graficyarze i wandal. Wkrótce zostanie więc ogrodzony.

W przyszłym roku remontowi poddana zostanie zdewastowana widownia. Zadaszona trybuna oraz przeciwległy sektor wyposażone zostaną w nowe krzeselka. Zrekonstruowane zostaną również łuki za bramkami.

Gospodarze miasta noszą się też z zamiarem odnowienia wielofunkcyjnej hali sportowej „STaRS”.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

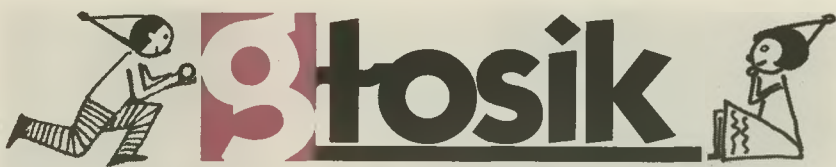
»Książka Zaolzia«

Już blisko dwa miesiące prezentujemy na łamach „Głosu Ludu” książki wydawane na przestrzeni lat na naszym terenie. Z listów, telefonów i bezpośrednich kontaktów wiemy, że prezentację książek cieszą się wśród czytelników popularnością i często są nam podsuwane kolejne tytuły do prezentacji. Niestety nie udało nam się zaprezentować wszystkich publikacji, które ukazały się na naszym terenie. Bogactwo wydawanych książek jest tak ogromne, że organizatorzy muszą decydować o selekcji materiału.

Zgodnie z obietnicą przygotowujemy na czwartek 3 listopada prezentację dotychczasowych wyników głosowania. Zwracamy się więc do państwa z prośbą o oddawanie swych głosów, bo dotychczas głosy oddała tylko garstka osób. Dziś publikujemy znów kartę go głosowania oraz przypominamy, że można głosować na stronach internetowych www.publikacja.rkka.cz

Tytuł
Nazwisko autora
Imię autora
Wśród głosujących, którzy podadzą swoje dane, zostaną rozlosowane nagrody książkowe.
Imię i nazwisko
Adres głosującego
Kupony można przysyłać pod adresem redakcji „Głos Ludu” lub Biblioteki Regionalnej, rynek Masaryka, 7/9, 733 01 Karwina Frysztat. Niepisaną zasadą jest, że każdy uczestnik głosuje tylko raz.

Lew jak żywy

- Ciekawostka zoologiczna... - mamrotał Głosik pod nosem. - Skąd też to się wzięło...

- Co się wzięło, co się wzięło??? - Ludmiłka nie potrafiła pohamować ciekawości.

- Ogon - króciutko odpowiedział jej brat-skrzat.

- Ojej!!! Głosiku! Wyjaśnij mi, o jaki znowu ogon ci chodzi! - nie dawała za wygraną Ludmiłka.

- O ten drugi - spokojnie odparł Głosik. - Bo ten pierwszy jest całkiem w porządku. Ale ten drugi... Nie rozumiem skąd się wziął.

- Który drugi ogon? Czyj ogon? Powiedz mi!!! - Ludmiłka aż się zarumieniła z ciekawości.

- Lwi ogon. Tego lwa z monety - wyjaśnił w końcu Głosik, podając Ludmiłce monetę dwudziestokoronową. - Stoi sobie taki fajny lew na tylnych łapach, szczyrzy kły, wyciąga pazury i w ogóle wygląda jak żywy. A tu z tyłu dwa ogony. Najpierw myślałem, że za nim ukrył się drugi lew, któremu tylko ogon wystaje, ale chyba nie...

- Pewnie, że nie! Och Głosiku, ty tego naprawdę nie wiedziałeś? - roześmiała się Ludmiłka.

- Czego znowu nie wiedziałeś? - tym razem Głosik musiał się dopytywać.

- To nie jest zwyczajny lew z Afryki, tylko herbowy czeski lew - stwierdziła z dumną miną Ludmiłka.

- Wcale nie myślałem, że jest z Afryki. Myślałem, że jest z ZOO - bronił się Głosik.

- Co za pomysły! Po co czeskie państwo miałoby umieszczać na swoich

monetach lwa z ZOO? To jest czeski herb państwowy - wyjaśniała Ludmiłka. - A zwierzęta na herbach wcale nie muszą wyglądać jak prawdziwe. Mogą mieć na przykład koronę, tak jak ten lew lub orzeł na polskim herbie. Czy widziałeś kiedyś lwa chodzącego w koronie na głowie?

- Tak, widziałem! W kreskówce w telewizji! - nie dawał za wygraną Głosik.

- To też nie był prawdziwy żywy zwierzę, tylko obrazek, który wymyślił rysownik - stwierdziła Ludmiłka. - Żywy lew, obojętnie, czy żyje na afrykańskiej sawannie, czy mieszka w ZOO albo w cyrku, nigdy nie nosi korony ani ubrań, ani niczego podobnego.

- A jak widzimy lwa z koroną to od razu wiemy, że jest narysowany - przekomarzył się Głosik - i że jest królem zwierząt!

- Wcale nie! - przerwała mu Ludmiłka. - Lew na czeskim herbie nie przedstawia króla zwierząt, tylko króla czeskich ziem.

- Ale w Czechach nie ma króla! Król jest w Szwecji lub w Hiszpanii, a w Anglii jest królowa, a w Czechach jest republika i jest prezydent! - wykrzyknął Głosik, ale kiedy zauważył zachmurzoną minę Ludmiłki, dodał. - No dobrze, wiem, że dawniej byli tu królowie, żartowałem tylko.

- Pierwszymi czeskimi królami byli Przemysłodzi - stwierdziła Ludmiłka.

- Ich herbem był czarny orzeł z płominkami, ale jak otrzymali godność królewską, dostali też herb z lwem. Takim w koronie i z podwójnym ogonem.

- Masz rację, Ludmiłko, - wtrącił

się do rozmowy chochlików. - Herb z dwuogoniastym lwem szykującym się do skoku był znakiem czeskich ziem i stał się też herbem państwowym Czechosłowacji, a później Republiki Czeskiej. Jutrzejšie święto państwowe przypomina właśnie rocznicę powstania w 1918 roku, po I wojnie światowej, samodzielnego państwa Czechosłowackiego. Była to republika, ale nawiązała m.in. do tradycji czeskiego królestwa i umieściła lwa w swoim herbie.

- A ogon? - Głosik stale nie chciał dać za wygraną.

- W średniowieczu, kiedy powstał ten wizerunek, rysownicy często przedstawiali zwierzęta, których nigdy nie widzieli - odpowiedziałam. - Znali je z lektury i opowiadań, kierowali się też własną wyobraźnią, więc niekiedy powstały zwierzęta całkiem niepodobne do prawdziwych. Na przykład dwuogoniasty lew.

- Wiesz co, a ja chciałbym zobaczyć prawdziwego żywego lwa - stwierdził Głosik. - Skoro jutro mamy święto, to może wybierzemy się do ZOO?

- Świetny pomysł - poparła brata Ludmiłka. - I dzieci niech się też wybiorą: do ZOO, na wycieczkę albo przynajmniej na jesienny spacer. A potem niech wszystko opiszą lub narysują i przysłać do nas!

KROPKA

W baśni i w sztuce

Z dawnych mitów, baśni i legend znane są nie tylko smoki, ale też inne wymyślone zwierzęta. Niekiedy powstawały one przez połączenie cech dwu zwierząt. Tak było z gryfem, który jest skrzydlatym lwem, oraz z pegazem, który jest skrzydlatym koniem. Gryfy są na wielu herbach rodzin szlacheckich oraz miast. W Polsce są nawet miejscowości, jak np. miasto Gryfów, które mają to baśniowie stworzenie w swojej nazwie. Inne znane skrzydlate lwy są symbolem włoskiej Wenecji. Gryf był uwa-

żany za symbol cnót rycerskich, miał bowiem łączyć odwagę i siłę lwa i orła.

Być może znacie też jednorożca: białego konia z jednym spiczastym rogiem. Występuje nie tylko w bajkach, ale też jako drugie zwierzę (obok lwa) podtrzymujące herb Wielkiej Brytanii.

Mitologicznego Pegaza w herbach nie spotykamy. Kojarzy się raczej z literaturą, malarstwem i rzeźbą. Jego rzeźbiona postać zdobi m.in. operę w Poznaniu.

KROPKA

Głosikowa Korespondencja

Tym razem otrzymaliśmy dużo listów. Aneta Zagóra z klasy 5. PSP w Gnojniku napisała:

Miły Głosiku!

Wtorkowy dzień różnił się od innych dni w naszej szkole. Zawitał do nas gość, pan Grzegorz Stanisławiak, aktor Teatru Własnego. Jego przedstawienie „Wierszobranie” było spotkaniem z pięknymi wierszami Juliana Tuwima i Jana Brzechwy.

Wesołe przedstawienie wiersza „Rzepka” rozpoczęło tak, że zaprosił uczniów do wspólnej inscenizacji. Założyli na głowy „głowinki”, które przedstawiały kota, pieszka, kurkę i inne postacie z wiersza.

Również wiersz „Pali się” był wspaniały. „Pali się, pali się!” krzyczały dzieci uczestniczące w przedstawieniu. Odkryliśmy, że świat poezji i teatru to fajna zabawa.

Tę samą imprezę opisała nam również Basia Polok z klasy 3. Dziękujemy dziewczynkom i życzymy im wielu fajnych zabaw z poezją.

Ze szkoły w Bukowcu napisali Ondra Pazdera i Martin Labaj z klasy 5:

W poniedziałek 17. 10. zwiedziliśmy z kolegami z klasy Muzeum Drukarnictwa w Cieszyńcu. Ciekawy wykład dyrektora Karola Franka i praktyczne prezentacje zabytkowych maszyn drukarskich nas zafascynowały. Każdy mógł maszyną dotknąć, odcisnąć i wydrukować parę literek.

rys. Kasia Wacławek, PSP Bukowlec, 5 klasa

W drugiej części naszego pobytu w drukarni przebiegły warsztaty graficzne. Najpierw szukaliśmy po całym muzeum chochlika drukarskiego. Nasze wyobrażenia o tym dziwnym stworzeniu skicowaliśmy na papierze. Później każdy z nas własnoręcznie wrył na płytce linoleum swojego chochlika. Następnie nałożyliśmy farbę i wydrukowali je. Niekiedy zrobili nawet więcej prac. Po jednym egzemplarzu zostawiliśmy w muzeum. Wezmą one udział w konkursie, który odbędzie się pod koniec listopada.

Pozdrawiamy wszystkich kolegów i koleżanki z Zaolzia i zachęcamy do udziału w takich warsztatach.

Opisana wycieczka szczególnie przypadła do gustu Głosikowi i Ludmiłce, też są przecież chochlikami drukarskimi.

Ostatni list nadesłały dzieci ze świetlicy szkolnej przy PSP im. St. Hadyny w Bystrzycy:

(...) Panie przygotowały dla nas ostatnio bogaty program. W Dniu Pieczonego Ziemniaka współzawodniczyliśmy w różnych dyscyplinach, a pod koniec zabaw zjedliśmy bardzo smaczny pieczony ziemniak. W następnych dniach wybraliśmy się na wycieczkę na Pasięki i na Dział. Podczas wycieczki spełniliśmy różne zadania, za które otrzymaliśmy słodką nagrodę. Puszczaliśmy też latawce, niektórym udało się wzbicić dosyć wysoko w górę. Już dziś cieszymy się na następne spotkania z jesienią.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(40)

Śmiłowice III

W Śmiłowicach w trakcie prawie 200-letniej historii zbudowano cztery budynki szkolne. Pierwsza szkoła w tej miejscowości stanęła pod koniec XVIII wieku, drugą z roku 1878 zniszczył pożar w 1963 r., trzecia natomiast z 1966 r. okazała się wkrótce za ciasna. Z tego powodu postanowiono wybudować nowy obiekt, w sąsiedztwie poprzedniego. W dniu 28 września 1972 rozpoczęto kopanie fundamentów pod nowy budynek szkolny. Do końca roku ukończono dach i wewnętrzne ściany. Uroczyste otwarcie odbyło się 31 sierpnia 1974. Ze względu na fakt, że niektóre grupy robotników jeszcze nie skończyły wszystkich wewnętrznych prac murarskich, naukę rozpo-

częto dopiero 18 listopada tego roku. Nowy i przestronny gmach spełniał już wszystkie potrzebne wymogi.

W październiku 1980 w Śmiłowicach odbyły się uroczyste obchody 200-lecia szkolnictwa polskiego w tej podgórskiej wiosce. Jednak polskich dzieci w Śmiłowicach ciągle ubywało. Rok 1981 był ostatnim w historii śmiłowickiej polskiej szkoły. Kierownikiem był wówczas Antoni Pieknik z Trzyciecia, który na stanowisku tym pracował od roku 1954. Był to więc już trzeci budynek szkolny, którym zarządzał.

Od 24 lat w obiekcie tym jest już tylko szkoła czeska.

CZESŁAW GAMROT

W budynku tym polska młodzież uczyła się do roku 1981.

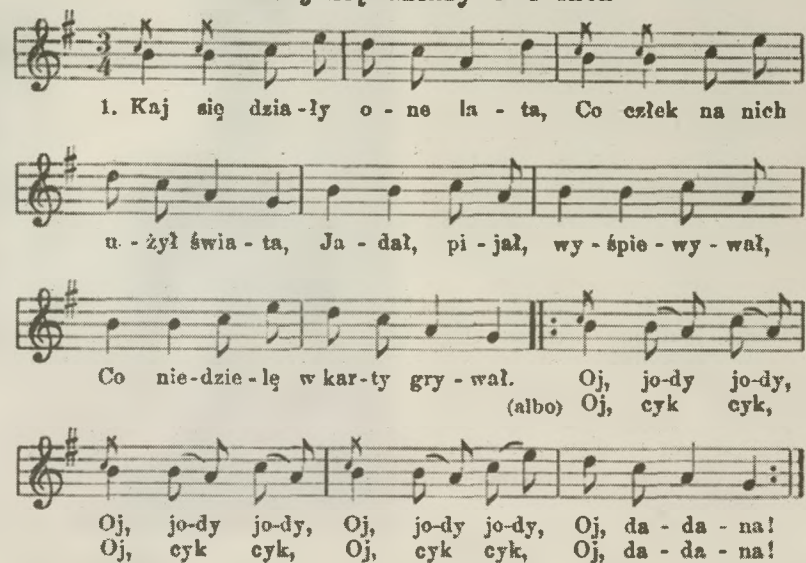
Fot. CZESŁAW GAMROT

150 pieśni

(43)

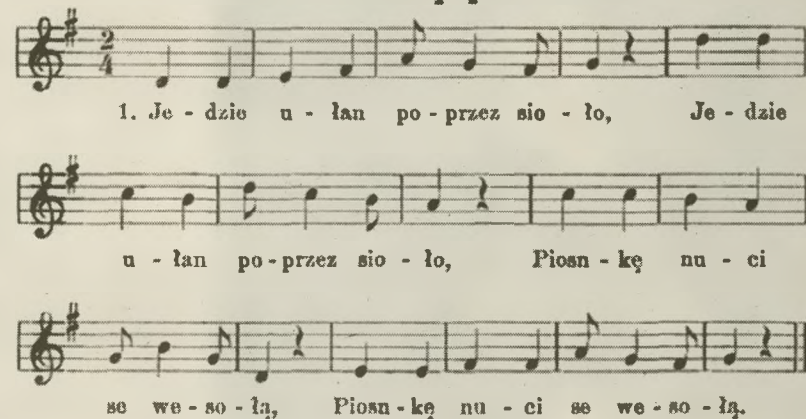
ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Kaj się działy one lata

- Krzeszał ogień podkówkami,
Machał pięścią nadle łbami,
Ze słoniną jagły jadł
I z ludziami się nagał.
- Kochałem się dwie niedzieli.
Ludzie o tem nie wiedzieli,
Jak się ludzie dowiedzieli,
Ojcu, matce powiedzieli.
- Pojechałem do Łowicza
I kupiłem sztukę biczu;
Tożem trząsał, tożem bukał,
Bom dziewuły ładnej szukał.
- Tak to było na mem wzroście,
Teras jakoś nawspak idzie.
Jeżeli się Bóg nie zlituje,
Żywy człek nie ujdzie biedzie.

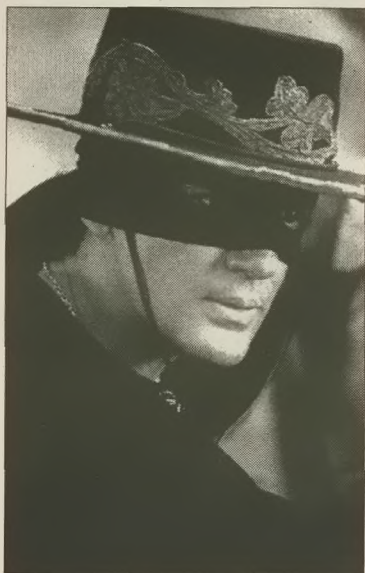
Jedzie ułan poprzez sioło

- Jedzie ułan urodziwy,
Parska pod nim konik siwy.
- Wąsik kręci, szablą dzwoni,
Od dziewczyny też nie stroni.
- Bo dziewczyna dla ulana,
To pociecha niezrównana.
- Panienczka otworzyła
I ulana przytuliła.
- Struku, puku w okieneczko,
Otwórz, otwórz panienczko.
- A raniutko, gdy kazali,
Znow pojechał ułan dalej.
- Panienczka popłakała
I o chłopcu zapomiała. Ze zbiorów Czesława Stebła

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Tešín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

lotka

▲ W połowie listopada na ekrany kin wejdzie najnowsza wersja przygód dzielnego Zorro, Legenda Zorro. W obsadzie znalazły się wymarzone do tych ról gwiazdy: Antonio Banderas o urodzie idealnej do roli posiadacza charakterystycznego „Z” oraz partnerująca mu Catherine Zeta-Jones. Aktorzy po skończonych zdjęciach rozpoczęli promocję filmu w Europie. Pierwszymi miastami, w których zawitali, był Berlin oraz romantyczny Paryż.

◆ Zespół The Beatles uznano za największą ikonę showbiznesu minionego stulecia. Biorąc pod uwagę tylko przedstawicieli świata filmu, najwyższe miejsce zajęła amerykańska aktorka Lucille Ball, plasując się na trzeciej pozycji listy – tuż za Louisem Armstrongiem. Zestawienie najważniejszych reprezentantów showbiznesu przygotował magazyn „Variety”, pragnąc w ten sposób uczcić 100 lat swojej obecności na rynku. Oto pierwsza dziesiątka listy ikon rozrywki: 1. The Beatles; 2. Louis Armstrong; 3. Lucille Ball; 4. Humphrey Bogart; 5. Marlon Brando; 6. Charlie Chaplin; 7. James Dean; 8. Marilyn Monroe; 9. Mickey Mouse; 10. Elvis Presley. ◆ Serwis „Moviehole.net” donosi, że gubernator Kalifornii zdecydował się na powrót przed kamery. Informację tę potwierdziła Eliza Dushku, która ma zagrać córkę Schwarzeneggera w filmie „Prawdziwe kłamstwa 2”. Arnold Schwarzenegger ma podobno pojawić się także w czwartej części „Terminatora”. Przypomnijmy, że ostatnią rolę gubernatora Kalifornii był epizod w obrazie „W 80 dni dookoła świata”. Od tego czasu Schwarzenegger zajmował się polityką i deklarował, że na razie nie myśli o powrocie przed kamerę. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

ANALIZA MIKROSKOPOWA OKREŚLA POZIOM WAPNIA, MAGNEZU, CYNKU, MIEDZI, ŻELAZA, OŁOWIA I KADMU

Włos pod lupą

Przetłuszczające się – sygnalizują zmiany hormonalne, suche – złą pracę gruczołów łojowych, a cienkie i słabo rosnące – niedobór żelaza i cynku. Każdy włos żyje cztery lata. Kiedy obumiera, w jego cebulce wyrasta nowy. Codziennie wypada z głowy ok. 50 włosów. Nie powinno cię to niepokoić.

Gdy masz 30 lat, a wypadaniu włosów towarzyszą zaburzenia miesiączkowania i łojotok, zwiększa się twoja waga – prawdopodobnie masz problemy z jajnikami lub nadnerczami. Jak najszybciej idź do ginekologa.

Gdy masz 40 lat, wyraźny meszek pod górną wargą i owłosienie piersi – jesteś typem androgennym, tzn. twój organizm wydziela za dużo męskich hormonów. Koniecznie wybierz się do ginekologa-endokrynologa. Po czterech miesiącach leczenia objawy ustają.

Gdy masz 50 lat, włosy stają się cienkie i matowe – bo twój organizm przestaje wytwarzać żeńskie hormony: estrogen i progesteron. W tym czasie mogą uaktywnić się też hormony męskie, np. testosteron, co dodatkowo przyczynia się do wypadania włosów. Leczenie hormonalne całkowicie hamuje ten proces.

Uważaj! Wstrząs psychiczny hamuje wzrost nowych włosów i przyspiesza obumieranie starych. Silny stres hamuje przyswajanie miedzi – twoje włosy tracą więc kolor i siwieją. Kiedy wzmocnisz nerwy, pomożesz włosom – kup np. Magne B6.

Żeby były gęste. Twoja dieta powinna zawierać trzy najważniejsze dla zdrowia włosów pierwiastki. Cynk – poprawia ukrwienie skóry głowy, włosy szybciej rosną. Jedz mięso, sery, orzechy, kiełki pszenicy. Miedź – bierze udział w tworzeniu melanimy, ciemnego pigmentu na skórze i we włosach. Jedz pełnoziarniste, pełne pieczywo, czosnek, pomidory i ziemniaki. Żelazo – pomaga odżywiać cebulki włosów. Jedz mięso, jajka, fasolę, rodzyunki.

Odmienny stan – naturalna kuracja. W czasie ciąży zwiększa się produkcja estrogeny, dzięki które-

mu skóra jest lepiej ukrwiona, a cebulki włosowe otrzymują więcej substancji odżywczych. Włosy stają się grubsze, bardziej błyszczące i szybciej rosną. Po czterech miesiącach od porodu poziom estrogeny wraca do normy i włosy zaczynają wypadać. Jeśli chcesz je wtedy wzmocnić, zażywaj preparaty z substancjami mineralnymi.

(PRZ)

● URODA ● URODA ● URODA ● URODA ● Magiczna moc korektora

Chcesz mieć nieskazitelną karnację? Zanim sięgniesz po podkład, użyj korektora. Ten czarodziej pomoże ci zatuszować wszelkie niedoskonałości cery.

Ukryj pryszcze. Do cery tłustej, skłonnej do wyprysków, stosuj antybakteryjny korektor w sztyfcie. Używaj go punktowo i nie nakładaj zbyt grubą warstwą.

Rozświetl oczy. Jeśli chcesz wyglądać na wypoczętą nawet po męczącym dniu lub nieprzespanej nocy, wykorzystaj jasny podkład w kremie. Cienką warstwą nałóż kosmetyk poniżej wewnętrznego kącika oka.

Zamaskuj zmarszczki. Chcesz odmłodzić swoją twarz? Ukryj zmarszczki mimiczne. Powstają najwcześniej i są najgłębsze. Zatuszujesz je jasnym korektorem. Na widoczne linie na-

nieś jego cienką warstwę i delikatnie rozsmaruj na skórze. Dopiero teraz nakładaj podkład. Na koniec oklepuj miejsca pokryte korektorem wilgotną gąbką.

Rozjaśnij cienie. Ciemne podkółki pod oczami ukryjesz, nanosząc korektor punktowo na dolną część powieki. Najwygodniejszy będzie kosmetyk w kremie. Nie rozcieraj go, tylko wklepaj delikatnie opuszkami palców.

Zatuszuj plamki. Pajęczki pięknych naczynek albo czerwone przebarwienia powstające z wiekiem najlepiej zamaskujesz korektorem o zielonkawym zabarwieniu.

Jaki wybrać korektor? Odcień korektora zależy od tego, co chcesz zamaskować. Do tuszowania czerwonych plamek wybierz zielony. Jaśniejszy od cery ukryje cienie i zmarszczki. Na pryszcze nakładaj korektor w odcieniu cery. Korektor nałożony pod podkład sprawi, że cera będzie idealnie gładka i jasna. (k)

Smacznego!

Jesienny quiche

Składniki: Gotowe mrożone ciasto francuskie; 45 dkg pieczarek; trzy średnie pory; szklanka śmietany 18-procentowej; jajko; 5 dkg tartego

ementalera; oliwa; masło; sól; pieprz.

Przygotowanie: Pieczarki pokroić w plasterki. Podsmażyć na oliwie z masłem, aż wyparuje woda. Posolić, dodać świeżo zmielonego pieprzu. Pory pokroić w krążki i przysmażyć na maśle z oliwą. Połączyć z pieczarkami. Śmietanę wymieszać z jajkiem, lekko posolić. Tortownicę (średnica 26 centymetrów) wyłożyć ciastem francuskim. Na cieście ułożyć pory z pieczarkami, zalać śmietaną z jajkiem i posypać tartym serem. Zapiekać w piekarniku rozgrzanym do temperatury 220-240°C około 30-35 minut, aż ciasto po brzegach pięknie się zarumieni.

Nadzienie można też zrobić – zamiast pieczarek – z tuńczykiem, szpinakiem lub wątróbką drobiową. (r)

Warto Wiedzieć

Tańcz, krzycz, śmiej się...

Współczesny człowiek tłumi swoje wrodzone odruchy. Wszedł dobrowolnie w klatkę konwenansów – „mężczyzna nigdy nie płacze”, „człowiek kulturalny nie uzewnętrznia przeżyć” itp. A czyż można dobrze czuć się w klatce? Wszyscy psychoterapeuci rozpoczynają swoją pracę z pacjentami od przekonywania, by zdjęli kagańce i nie tłumili odruchów ciała i duszy.

Śpiewaj, kiedy tylko możesz – w pracy (o ile nie przeszkadza to innym), na spacerze, przy zajęciach domowych. Jeśli nie możesz śpiewać, przynajmniej nuć coś pod nosem. Włosi, Francuzi i Grecy przez cały dzień podśpiewują, a wieczorem dają prawdziwe koncerty. U nas śpiew to niemal wyłącznie przywilej pijaków.

Podobnie traktuj taniec. Jeśli masz wolną chwilę w ciągu dnia, puść sobie ulubioną melodię i potańcz swobodnie i rytmicznie. Wiruj, kręć się, kołysz i przytupuj. By zrzucić z siebie wszelkie napięcia i zahamowania.

Śmiej się przy każdej okazji i bez okazji. Zaczynaj dzień od kilku minut śmiechu. Niech będzie wymuszony, ale będzie.

Wyrastając z dzieciennych lat oduczamy się śmiechu, a przecież powinniśmy postępować absolutnie odwrotnie – unikać ponuraków, sceptyków i ludzi wiecznie niezadowolonych. Czytać wesołe książki, oglądać wesołe filmy, Ignąć do ludzi z humorem. (dz)

ZERWIJ Z DRZEWEK OWOCOWYCH ZESCHNIĘTE I PORĄŻONE OWOCE

Nawet w listopadzie ogród może mienić się pięknymi barwami. Są krzewy, które wprawdzie zrzucają liście, ale dzięki temu można podziwiać ich piękne kolorowe łodygi. Należą do nich różne odmiany wierzb i dereni: dereń biały zachwyca koralowoczerwonymi pędami, dereń rozłogowy – żółtozielonymi, zaś wierzba biała – musztardowymi. Jeśli posadzisz po 2-3 krzewy w grupach, w szarym o tej porze ogródku powstaną ciekawe barwne plamy.

Kalendarz najważniejszych prac

Jeśli ziemia jeszcze nie zamarzła, możesz wysiać na uprzednio przygotowanych zagonach marchew, pietruszkę korzeniową oraz koper na wczesnowiosenne zbiory. Zerwij z drzewek owocowych zaschnięte i porażone owoce. Zrób sadzonki z jednorocznych pędów porzeczek. Zetnij 20-25 cm sadzonki i zadołuj w wilgotnym piasku w chłodnej piwnicy. Wczesną wiosną wysadzisz je do gruntu. Część działki, na której planujesz na wiosnę posadzić ogórki, porę, selerę i warzywa kapustne, nawieź obornikiem lub kompostem.

Roślina miesiaca – ogień szkarłatny

To wyjątkowo dekoracyjny krzew. Późną jesienią i zimą, zwłaszcza gdy ogródek przykryty jest śniegiem, jego piękne, czerwone owoce widać już z daleka. Ogień wyrasta na wysokość ok. 2 metrów, ma ostre, gęste ciernie i drobne ciemnozielone, błyszczące liście, które pod koniec zimy brązowieją

Listopad na działce

i zasychają. W maju lub czerwcu okrywa się drobnymi, niepozornymi, kremowo-białymi kwiatkami. Jesienią dojrzewają owoce, które długo utrzymują się na gałązkach. Są przysmakiem wielu ptaków. Jeśli krzew posadzony jest zbyt blisko dużego drzewa, którego korzenie wchłaniają całą wilgoć, owoce mogą w ogóle się nie zawiązać. Aby do tego nie dopuścić, krzew trzeba latem obficie podlewać.

Lubi żyzną, suchą, wapienną glebę i słoneczne, osłonięte przed wiatrem miejsce. Jest wytrzymały na suszę, świetnie znosi też zanieczyszczone miejskie powietrze. Wrażliwy tylko na niską temperaturę, więc lepiej go okryć nim przyjdą mrozy. Dobrze toleruje cięcie, więc można nadawać mu rozmaite kształty.

Koniecznie zapamiętaj – wyczyść rynnę!

Ci, którzy mają domki na działce, wiedzą, ile kłopotu może przysporzyć zapchana liśćmi rynna. Czyszczenie jej znacznie ułatwi specjalne urządzenie z twardą szczotką. Jest ono tak wyprofilowane, że bez trudu wygarnia z rynny liście, igły, kawałki kory. Przystosowane do pracy na wysokości 5 metrów, kosztuje 55 zł. Do kupienia w sklepach ze sprzętem ogrodniczym, np. OBI, Dom i ogród, Leroy. (pap)

Telewizja

CZWARTEK 27 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Smocze opowieści (s.) **9.10** Budzik Strachy (s.) **9.40** Piątka detektywów (s.) **10.10** J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **11.25** Europa bez miedzy (mag.) **11.50** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Okazja - Rolna 46 (s.) **13.55** My, wy, oni **14.20** Pamiętaj o sercu - Serce masz tylko jedno, czyli podsumowanie tematyki **14.45** Polska z bocznej drogi **15.00** Wiadomości **15.10** Na kłopoty Jedynka (mag.) **15.15** Podróżnik **15.35** Na kłopoty Jedynka (mag.) **15.40** Tele-Nowela - program o książkach **15.45** Na kłopoty Jedynka **15.55** Recepty Jedynki **16.10** Na kłopoty Jedynka (mag.) **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Prezydent dla Polski **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.10** Pogoda dla kierowców **20.20** Porzucona (film USA) **22.05** Forum **22.45** Wiadomości **23.00** Prosto w oczy **23.15** Wrona (film finland.) **23.50** Zdobywcy (pr. dok.) **0.25** Kochankowie Marii (film USA) **2.15** Miejsce zmarłych (film belg.)

PORZUCONA

Film USA, 105 min.

TVP 1, czwartek 27. 10., godz. 20.20

Reżyseria: Stephen Gaghan
Występują: Katie Holmes, Benjamin Bratt, Charlie Hunnam, Zooey Deschanel, Mark Feuerstein, Fred Ward, Melanie Lynskey.
Catherine Burke jest wzorową studentką. Piszze pracę dyplomową i ma duże szanse na angaż w świetnej firmie. Jej jedynym problemem jest samotność, ale zapracowana dziewczyna nie ma czasu na randki. Wtedy w jej życiu pojawia się przystojny detektyw Wade Handler, który prowadzi śledztwo w sprawie zaginięcia jej byłego chłopaka Embry'ego Langana. Zainteresowanie policji wzbudził fakt, że od dwóch lat z jego konta nie wypłacano żadnych pieniędzy. Embry był sierotą, ale odziedziczył po rodzicach fortunę. Chłopak prowadził co prawda dosyć niekonwencjonalny tryb życia: jeździł na wykopaliska do Kambodży, finansował wystawienie opery, pracował w fabryce. Od wielu lat brał też leki pobudzające i przeciwdepresyjne. Hipoteza o samobójstwie wydaje się jednak jego znajomym mało prawdopodobna - Embry za bardzo kochał życie. Według współlokatorki Catherine - Samantha Harper dziewczyna bardzo przeżyła nagłe zniknięcie Embry'ego. Sama Catherine nie chce wracać do przeszłości i niechętnie odpowiada na pytania detektywa. Nieoczekiwanie jednak między dwójgim samotników zaczyna się rodzić namiętność.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) **6.30** 10 minut tylko dla siebie - Adam Ogonowski **6.45** Kamienna tajemnica (s.) **7.10** Od przedszkola do Opola (pr. muz.) **7.40** Teletubisie (s. anim.) **8.10** Ocean Avenue (film USA) **9.00** Pytanie na śniadanie (s.) **11.00** Panorama **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Balatonu **12.30** 10 minut tylko dla siebie **13.00** Panorama **13.15** Europa da się lubić **14.10** Lokatorzy (s.) **14.35** Wędrowni przyrodnicy z Davidem Attenborough (film ang.) **15.10** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **16.20** Duże dzieci (pr. rozryw.) **17.00** Hity Virgin **17.15** Allo, Allo (s.) **17.40** Pogotowie Ekspresu Reporterów **19.05** Burza mózgów (teleturniej) **19.55** Pa-

norama flesz **20.00** Do siedmiu razy sztuka (film USA) **21.40** Filmżercy (s.) **22.25** Sport-telegram **22.45** Oficer - Maszeruj albo gin' (s.) **23.45** Irak - zakładnicy i biznesmeni (film USA) **0.30** W obronie prawa (film USA).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **7.50** Kronika miejska Katowice **7.55** Drobne sprawy **8.05** Trójka tam była **8.45** Gość dnia **9.00** Więcej niż jedno (s.) **9.55** To jest temat **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia **11.45** Teleplotki **12.10** Pamiętaj o sercu **12.35** Fantastyczna podróż (film USA) **13.45** Filmówka - Warsztat filmowy **14.15** To jest temat **14.45** Panorama morza **15.00** Było, nie minęło (mag.) **15.45** Więcej niż jedno (s.) **16.10** Rozmowa dnia **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Pocztkówki z wdziękiem - Teledyski sprzed lat **17.05** Ojciec Alberta **17.50** Czarno na białym **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.40** Ludzie i sprawy **19.10** Trzymaj formę **19.20** Uwaga weekend Informator kulturalny **19.50** Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności flesz **22.05** Wiadomości sportowe. **22.15** Niezła jazda **23.05** Patrol Trójki **23.35** Kraj dla twardzieli (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja **7.30** Ja się zastrzelę (film USA) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **8.55** Gra w ciemno **9.50** 13. posterunek (s.) **10.30** Czulość i kłamstwa (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** TV market **12.00** Zbuntowany Anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Rodzina zastępcza plus (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja **16.30** Daleko od noszy **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Pensjonat pod Różą (s.) **21.15** Gotowe na wszystko (film USA) **22.20** Co z tą Polską? **23.20** Zakręcone (film pol.) **23.50** Biznes Wydarzenia **0.15** Fala zbrodni (s.) **1.10** Porwane narzeczone **2.05** Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **8.55** Śpiewanki **9.05** AZ-kwiz Junior (teleturniej) **9.30** Afryki czar (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Szpital na peryferiach w 20 lat później (s.) **11.05** List do ciebie **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Świetnie wyglądasz! (mag.) **13.50** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Pod pokrywką (mag.) **14.35** Oczarowanie (s.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Labirynt (dla dzieci) **17.00** Ogród to zabawa (mag.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Mieszkanie sztuka jest (mag.) **18.50** Stop (mag. dla kier.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Niedźwiadek (film fr.) **21.45** Przyjaciele (s.) **22.15** Film o filmie - Kurier II (dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** U nas w Europie (mag.) **23.45** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.50** Kinobox (mag. film.) **0.15** Komisarz Montalbano (film wł.) **2.15** Simpsonowie **2.35** Zapraszamy na kolację **3.20** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Sprawa dla ombudsmna (pr. cykl.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.25** Szczęście domowe (mag.) **12.55** Cudowny świat (s. dok.) **13.20** Czy mnie zechcecie? (mag.) **13.35** LeGaTo (mag.) **14.05** Bajkowe popołudnie **15.05** Meduza (lista przeb.)

15.35 Za bramami miasta (s. dok.) **15.55** GEO: Himalaje (s. dok.) **16.20** Ogród zimowy w Lednicy (dok.) **16.45** Žďárské vrchy (dok.) **17.20** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **17.25** Klucz (mag.) **18.00** Kultura.cz (mag.) **18.30** Tak, panie premierze (s.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Sportowe minuty **19.45** Jak się żyje kreatorom mody (dok.) **20.00** Historyk Josef Pekař (dok.) **21.00** Serwis przedsiębiorcy (mag.) **21.30** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **21.45** Klub filmowy: Ziemia niczyja (film koprod.) **23.20** Paszkwil (mag.) **23.50** Teatr żyje! **0.50** Magazyn religijny **1.05** Magazyn chrześcijański **1.25** Regiony TVC24 **1.50** Relacja z posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.40** Wiercipięta (film USA) **11.15** Poradnik kulinarny Gary Rhodessa **11.55** Strażnik Teksasu (s.) **12.50** Anastazja (s.) **13.50** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.00** Bez śladu (s.) **15.55** "Pálí vám to?" (teleturniej) **16.30** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** Big Brother (reality show) **18.10** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.10** Zagubione serca (film USA) **23.45** Obywatelskie judo (pr. publ.) **0.25** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **1.00** Komisarz Rosa Roth - Jak skrzydła kolibra (film niem.) **2.45** Trzeci patrol (s.) **3.50** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) **8.00** St. Tropez (s.) **9.05** Sofie i jej miłość (s.) **10.00** Prima jazda (mag.) **11.05** Lekarz ze wsi (s.) **12.05** Stary (s.) **13.15** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.20** Roseanne (s.) **14.55** Beverly Hills 90210 (s.) **15.55** Czarodziejki (s.) **16.50** Big Ben (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.45** VyVolení - Wyzwanie (reality show) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.10** VyVolení - Wyzwanie (reality show) **22.30** Peepshowbazar (pr. roz.) **23.30** VyVolení - Nocny show (reality show) **0.00** Afera naszyjnikowa (film USA) **2.00** Szybka wygrana **3.45** Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 28 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Animowane bajki świata (dla dzieci) **8.55** Andy Pandy (dla dzieci) **9.05** Ubrania i stroje (dla dzieci) **9.35** Mały rycerz El Cid (s.) **10.00** Don Matteo (film włoski) **11.25** Kwadrans na kawę (mag.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.30** Wiedźmy (s.) **14.15** Kiosk przy Wspólnej **14.30** Glob 2005 **15.00** Wiadomości **15.10** Wspomnień czar (mag.) **15.15** Pociąg do kultury **15.30** Wspomnień czar **15.40** Tele-Nowela - program o książkach **15.45** Wspomnień czar **15.50** Kuchnia z Okrasą **16.15** Wspomnień czar **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Tak miało być (s.) **17.50** Śmiechu warte (pr. rozryw.) **18.10** Festiwal Jedynki w Sopocie **18.25** Bulionerzy (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Cyrk na kółkach (film USA) **21.55** Parszywa dwunastka III - Mordercza misja (film USA) **23.35** Wiadomości **23.45** Głina (film pol.) **0.45** Po godzinach **1.40** Tele-Nowela - program o książkach **1.55** Cena ryzyka (film hongkong.)

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) **6.30** 10 minut tylko dla siebie **6.40** Kamienna tajemnica (s.) **7.10** Od przedszkola do Opola **7.40** Teletubisie (s. anim.) **8.10** Ocean - Avenue (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.10** M jak miłość (s.)

PARSZYWA DWUNASTKA III

Film USA, 1987, 100 min.

TVP 1, piątek 28.10., godz. 21.55

Reżyseria: Lee H. Katzin

Występują: Telly Savalas, Ernest Borgnine, Hunt Block, Matthew Burton, Jeff Conaway, Alex Cord, Erik Estrada.

Druga wojna światowa. Grupa amerykańskich i europejskich naukowców wynalazła nowy rodzaj broni chemicznej, tak skutecznej, że mogłaby ona zawazyć na dalszych losach toczącej się wojny. Naukowcy ci dostali się do niemieckiej niewoli. Są przetrzymywani w jednym z francuskich klasztorów. Alianci decydują się ich odfić. Ponieważ to przedsięwzięcie należy do jednych z najbardziej niebezpiecznych, dowódcy sprzymierzonych wojsk postanawiają powierzyć je ludziom, którzy i tak nie mają już nic do stracenia. Dowódcą straceńczego oddziału mianowany zostaje major Wright. To on werbuje sobie pomocników spośród przestępców, szaleńców i maniakalnych morderców. Poddaje ich szkoleniu, narzuca im bezwzględna dyscyplinę i na koniec tworzy z nich ślepo mu posłuszne, bezwzględne komando, gotowe na bezpardonową walkę z wrogiem. Plan akcji jest następujący. Najpierw Wright i jego ludzie muszą dostać się do przemienionego w twierdzę francuskiego klasztoru, następnie mają zniszczyć zmagazynowane w nim zabójcze chemikalia, a na koniec bezpiecznie powrócić do bazy. Dzięki brauwrowej odwadze podopiecznych Wrighta, plan zostaje wykonany. Jego ludzie, byli kryminaliści, powracają do kraju w blasku chwały.

12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Segowii **12.30** 10 minut tylko dla siebie **13.10** Spotkanie z balladą (s.) **14.05** Lokatorzy (s.) **14.35** Wędrowni przyrodnicy z Davidem Attenborough (pr. dok.) **15.05** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **16.15** Złotopolscy (s.) **17.15** Allo, Allo (s.) **17.45** Z Dwójką bezpieczniej **19.10** Mazurska Noc Kabaretowa - K jak kabaret **20.00** Założ się **22.20** Biznes **22.40** Biuro kryminalne **23.35** Matroszki (film belg.) **0.30** Samobójczy pakt (film szwajcar.) **2.00** Olimpiada **40** (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **7.50** Trzymaj formę **8.00** Turniej Ronin Cup **8.45** Gość dnia **9.00** Rzeka Jangcy - Upadek dynastii (film dok.) **9.55** To jest temat **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia **11.45** Muzyka łączy pokolenia (pr. rozryw.) **12.35** Opowieść o dwóch pandach (film dok.) **13.45** Filmówka - Proklamujemy strajk (s.) **14.15** To jest temat **14.45** Prosto z lasu (felieton) **15.00** Wierzę, wątpię, szukam **15.45** Rzeka Jangcy - Upadek dynastii (s.) **16.10** Rozmowa dnia **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Bliżej natury **17.50** Gramy dla was **18.27** Wiadomości sportowe **18.40** Trójwymiar **19.10** Magazyn sportowy **19.50** Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy **21.00** Echa dnia **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat **23.05** Uwierz w dokument - „Album Fleischera”, „Jestem Niemką” (film dok.) **23.45** Baza ludzi umarłych (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany Anioł (s.) **9.00** Gra w ciemno **10.00** Zakręcone (s.) **10.30** Czulość i kłamstwa (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** TV market **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Na ostrzu noża (s.) **13.30** Szpital Księcia Alfreda (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Eureko ja to wiem **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Exclusive **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** I kto to mówi II (film USA) **21.05** Za wszelką cenę **22.05** Nieustraszeni

(s.) **23.05** Biznes Wydarzenia **23.30** Nieznośna lekkość bytu (film USA) **2.45** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.15 Program dla miłośników muzyki dętej **6.50** Z Jakubem na ryby (mag.) **7.20** Gdzie się podziała ta stara piosenka **8.00** Bajka **8.25** Czarodziejskie przedszkole **8.55** Klocki **9.05** Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) **9.20** Bajka **10.30** 20 tysięcy mil podmorskiej żeglugi (film TV) **12.00** Wiadomości **12.05** Uroczyste spotkanie z okazji 87. rocznicy powstania Czechosłowacji **12.45** Defilada 2005 (rep.) **13.40** Bajka o skrzypcach i aktówce **14.50** Życie na zamku (s.) **15.40** Zborov (film czes.) **17.25** Śladami wina (s. dok.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości **18.05** Zebranie (film TV) **18.30** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.58** Wręczenie nagród państwowych **20.50** „Četnické humoresky” (s.) **22.20** Wiadomości **22.25** Bramki, punkty, sekundy **22.30** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **22.40** Król tańczy (film fr.) **0.30** Manchild (s.) **1.00** Tak, panie premierze (s.) **1.25** Pod pokrywką **1.50** Ogród to zabawa **2.15** Na pływalni z Madeleine Albright.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Na tropie (mag. krym.) **8.50** AZ-kwiz (teleturniej) **9.10** Bfetslav a Jitka (film TV) **10.30** Program muzyczny **11.20** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **11.35** Czeskie głowy **11.40** GEO (s. dok.) **12.10** Mistrzostwa świata w tańcach (rep.) **13.05** Latający personel (dok.) **13.45** Jutro zaczynamy (teatr TV) **14.45** Usługi wałam Karłowi Čapkowi (dok.) **15.10** Jak przeczytaliśmy Čapka (film TV) **15.30** Mórawska poezja ludowa w pieśniach (pr. muz.) **16.20** Kamera w podróży: Andy (s. dok.) **17.10** City Folk: Stockholm (s. dok.) **17.40** Babilon (mag.) **18.00** Dokument o inscenizacjach mitu o księżnej Libuszy w Teatrze Narodowym **19.00** Magazyn Ligi Mistrzów **19.25** Stop **19.35** Spostrzeżenia z zagranicy **19.40** Za bramami miasta (s. dok.) **20.00** Cudowna planeta: Superczłowiek (s. dok.) **20.50** Piękne zguby (talk show) **21.20** Nagrody Ministerstwa Kultury 2005 (transmisja) **22.10** TVC na żywo: Vítkovo kvarteto (koncert) **23.10** Gorączka piątkowej nocy **1.10** Miejsca pielgrzymek **1.25** Słowo święteczne **1.30** Czarne owce **1.55** Manchild **2.25** Cudowna planeta.

■ NOVA

6.15 Książę i żebrak (film br.-węg.) **8.10** Dziewczyna na miotle (film czes.) **9.40** Delfin Flipper (film USA) **11.35** Psotnica (film czes.) **13.25** E.T. (film USA) **15.50** Miłość jak narkotyk (film USA) **17.50** Big Brother (reality show) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Nakręć to! (pr. roz.) **20.40** Harry Potter i Komnata Tajemnic (film USA-br.) **23.45** Prask! (mag.) **0.20** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **0.55** Czerwona linia (film kan.-hol.) **2.40** Najlepszy seks (s. erot.) **3.25** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) **8.00** Spadła z księżycy (film czes.) **9.35** Go Trabi Go! (film niem.) **11.30** Gniewny (film fr.-kan.) **13.25** Mrówki znaczą śmierć (film czes.) **15.10** W samo południe (film USA) **17.00** Wielkie wakacje (film fr.-wł.) **18.45** VyVolení (reality show) **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.50** Losowanie loterii Euromiliony **19.51** VyVolení (reality show) **21.00** Sympiając z wrogiem (film USA) **23.00** VyVolení - Nocny show (reality show) **23.25** Losowanie loterii Euromiliony **23.35** Niedyskrekcja (film USA) **1.20** Szybka wygrana **3.00** Dementi **3.35** Pod włos.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dziś, 27. 10. 2005 obchodzą Diamentowe Gody nasi Kochani Rodzice

MARIA i JÓZEF HANSLIKOWIE

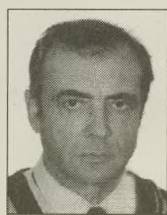
z Karwiny Raju. Z tej okazji wiązanek najserdeczniejszych życzeń zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego na dalsze lata składają córka i syn z rodzinami. RK-213

Dnia 28. 10. 2005 obchodzi swój jubileusz życiowy 70-lecia urodzin

pan JAROSŁAW KORNAS

z Orłowej Lutyni. Z tej okazji życzenia dużo zdrowia i energii oraz samych szczęśliwych dni składają żona, córki z mężami oraz wnuki Basia, Marian, Robert i Kubuś. RK-216

*Tęsknota, słowo zużyte
otwarło mi swoją dal...
Jak różne są rzeczy ukryte
w krótkim wyrazie: żal.*

Dnia 30 października minie pierwsza rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. LESZKA CIENCIAŁY

z Lesznej Dolnej. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą żona, syn i córka z rodziną. GL-579

W sercach naszych żyjesz nadal...

Dnia 29. 10. 2005 mija 5. rocznica zgonu

śp. KAZIMIERZA PUSZKIEWICZA

Z miłością i szacunkiem o chwilę wspomnień proszą żona i synowie. RK-220

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu Matki

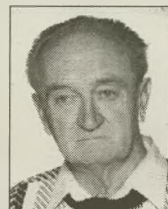
śp. FRANCISZKI SZYMANIK

naszemu koledze Jasiowi Szymanikowi składa TL „Bajka” oraz sekretariat ZG. GL-590

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 21. 10. 2005 zmarła w wieku 84 lat nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. JANINA ERRATHOWA

zamieszkała w Cz. Cieszynie, Štefánikova 36. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 31. 10. 2005 o godz. 14.00 w kościele rzymsko-katolickim w Cz. Cieszynie. Zasmucona rodzina. GL-582

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 25. 10. 2005 zmarł po długiej chorobie w wieku 83 lat nasz Najdroższy Mąż, Ojciec, Dziadek, Wujek, Szwagier, Kuzyn

śp. HENRYK TOMAN

z Piotrowic koło Karwiny, ostatnio zamieszkały w Zawadzie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 31. 10. o godz. 14.30 w Domu Ewangelickim w Karwinie Frysztacie. W smutku pogrążona rodzina. GL-587

Dziękujemy za opiekę w czasie choroby naszego Drogiego

śp. HENRYKA TOMANA

personelowi Domu Opieki Społecznej „Slezské humanity” w Czeskim Cieszynie Sibicy. Rodzina. GL-588

redakcyjnej Poczty

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Dziękuję...

Jest sobota wieczór, właśnie wróciłam ze Stonawy z koncertu jubileuszowego Chóru Nauczycieli Polskich. Dziękuję – po raz pierwszy – za wspaniały pomysł wynajęcia specjalnego autobusu, który przywiózł „goroli” i cieszyńskich wprost przed Dom PZKO, a po koncercie wyruszył w drogę powrotną, by pełni wrażeń słuchacze nie mieli kłopotu z powrotem do domu.

Dziękuję – po raz drugi – za świetny dobór wykonawców. Kiedy po wejściu na salę zerknęłam do programu, lekko się przestraszyłam. ChNP – recytacja – przemówienie – występ Chóru Mieszanego „Stonawa” – laureaci Festiwalu Piosenki Dziecięcej – Tercet dziewczęcy – Wanda Miech – Chór-jubilat... Chyba będzie trzeba wytrzymać do późnej nocy... Koncert się rozpoczął, program okazał się bardzo ciekawy i urozmaicony i ledwo się spostrzegłam, już było trzeba stawać do „tasiemcowej” kolejki gratulantów... Piosenka „Niech żyje bał” Seweryna Krajewskiego w wykonaniu Joli Szwed oraz „Jesienna dyskoteca” bravurowo zaśpiewana przez młodą Natalkę Bajger wyrażnie ożywiły publiczność. Zastużone brawa zebrała pani Wanda Miech za piękne solo fortepianowe.

Dziękuję – po raz trzeci – za wciągnięcie publiczności do wspólnego śpiewania razem z ChNP. Stworzyło to jesz-

cze bardziej ciepłą, rodzinną atmosferę.

Dziękuję – po raz czwarty – za wspomnienia. Kiedy panowie zaczęli śpiewać „Chór strzelców” Webera, przypomniała mi się moja edukacja kulturalna sprzed... lat (zostawmy matematykę w spokoju), gdy jako małą dziewczynkę mama zabierała mnie na koncerty, a ja nie mogłam się doczekać, kiedy chór zaśpiewa tę właśnie pieśń. To była moja ulubiona. Z tamtych dziecięcych lat utkwiał mi w pamięci jeszcze jeden utwór – „Alarm” J. Kołaczowskiego do słów A. Slonimskiego. Do dziś czuję dreszczyk emocji, który przeżywałam, słuchając go w wykonaniu licznych wówczas ChNP.

Dziękuję – po raz piąty – za to, że panowie nadal śpiewacie, popularyzujecie muzykę chóralną, uczycie patriotyzmu (dziękuję za „Poloneza śląskiego”), rozdajecie radość... I już cieszę się na kolejny Koncert Jubileuszowy ChNP. Mam nadzieję, że wówczas znajdzie się wśród słuchaczy choć jeden odważny męski głos, który na zakończenie zaintonuje tradycyjne „Sto lat”. Tego mi w Stonawie brakowało, choć nie brak było na sali chórzystów, a i rozśpiewani byliśmy już nieźle. Dlatego teraz – przy komputerze – śpiewam dla Was, panowie z ChNP: **STO LAT, STO LAT NIECH ŻYJĄ, ŻYJĄ NAM, NIECH ŻYJĄ NAM!!!**

EWA SIKORA

Z uśmiechem i łezką

W dniu 14 października br. spotkał się przy naszej Alma Mater – polskiej szkole wydziałowej w Suchej Górnej, którą opuściliśmy przed 55 laty. Stojąc sobie do dziś „złota wydziałówka” i czerwona „ludówka”, których mury opuściło 47 panienek i młodzianów w roku 1950 i rozeszło się w świat zdobyć dalszą wiedzę albo praktykę życiową. Na spotkanie nas przyszło 25. Nie wszyscy mogli albo chcieli przybyć. Dwunastu nieobecnych poświęciliśmy honorową minutę ciszy. A potem było serdeczne i miłe wspomnienie, jak to w tamtych czasach i szkołach było, jaka to ta młodzież była i jest dzisiaj. Minęło jednak więcej niż pół wieku, było i jest inaczej.

Ale jedno takie same zostało – śpiewanie. Wspominaliśmy nasz chór szkolny, któremu niewiele do setki brakowało i przy akompaniamentem kolegi O. Hrabca rozległo się śpiewanie, które przetrwało do późnych godzin wieczornych. Rozlegały się piękne nasze śpiewy

od porannych zórz aż do zachodzenia słońca, czy wieczorów na redzie. Przeszliśmy Okę, Olzę, Wisłę aż po Prut i Czeremosz. Wróciliśmy na chwilę młode lata, stare czasy i pogoda ducha. Było tak przyjemnie, iż chcemy się naszymi wrażeniami podzielić z naszym społeczeństwem. Zatem wspominajmy, że kiedy nasza miła i dobra klasa opuszczała mury szkolne, dyrektorem wydziałówki był Wincenty Potysz, a kierownikiem ludówki Józef Palowski. Było to miłe, serdeczne, radosne i sentymentalne spotkanie. Dziękujemy serdecznie Wandzi Stebel, a szczególnie Władkowi Fukale za jego zorganizowanie. Rozchodząc się niejednej 70-letniej babci czy dziadkowi potoczyła się łezka z oczu z żalu, że nasz powrót do młodości trwał tak krótko i życie tak bardzo szybko, szybko upływa. I pada pytanie – czy to spotkanie było ostatnim? **L.B.** (nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

Co w teatrze

SCENA CZESKA – MISTEK: „Měsíční běs” (27, godz. 17.30, gr. C).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Charlie i fabryka czekolady (27, 28, godz. 15.30, 17.45); Dark water (27, 28, godz. 20.00); **Reflex:** Polowanie na druhny (27, 28, godz. 17.00, 20.00); Legendy z Dogtownu (27, 28, godz. 17.45, 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** „Dobla-ba” (27, 28, godz. 17.30); Nie wracaj w te strony (27, 28, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Polarny Ekspres (27, 28, godz. 15.30); Wallace & Gromit: Kłątwa królika (27, 28, godz. 17.45); Tylko Bea (27, 28, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN:** Amarcord (27, godz. 18.30); Czarownice (28, godz. 17.00); Kung-fu szal (28, godz. 19.00); **CIESZYN – Piast:** Charlie i fabryka czekolady (27, godz. 16.00); Broken Flowers (27, godz. 18.00); Super size me (27, godz. 20.00); Polowanie na druhny (28, godz. 17.00, 21.15); Osaczony (28, godz. 19.15); Kubuś i Hefalumpy (28, godz. 15.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. **POLSKIE AUDYCE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30- 19.00.

Co w terenie

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza 27. 10. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2. **LESZNA DOLNA – Zarząd MK PZKO** zaprasza na tradycyjną „Leszniąską Zabijaczkę” do Domu PZKO 19. 11. o godz. 16.00. W programie: jak zwykle wspaniała zabawa, pyszne dania zabijackowe, loteria, atrakcje. Wystąpią: kapela ludowa „Olza”, ZR „Zaolzie” oraz kapela „Homeless”. Miejscówki w cenie 250 Kc sprzedają

wane będą w Domu PZKO w dniach 2.-4. 11. w godz. 17-19.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

KLUB PROPOZYCJI – zaprasza na spotkanie z mec. Andrzejem Georgem pt. „Krzyż na Cmentarzu znakiem pojednania” 28. 10. godz. 18.00 do ośrodka Cieszyńszanka przy ul. Hajduka 17.

Oferty

FIRMA ZAJMUJĄCA SIĘ SPRZEDAŻĄ GALANTERII skórzaną zatrudni osobę na stanowisko **Managera Sprzedaży, Przedstawiciela Handlowego** do pracy na terenie Czech. Wymagana: samodzielność, elastyczność, znajomość języka polskiego lub angielskiego, komunikatywność, kreatywność. Oferujemy: samodzielną i odpowiedzialną pracę, motywujące wynagrodzenie. Proszę o przesłanie CV w języku polskim lub angielskim na adres e-mail: rbochniarz@brothers.pl GL-591

Wystawy

BIAŁA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 11. wystawa Jana Rusnoka – pejzaże. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa ludwisarni Marii Tomáškové – Dytrychowej „Dźwięki metali”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

GALERIA SPIRALA, Hawierzów: do 20. 11. wystawa Dariny Krygiel „Poza przestrzeń i czas”. Otwarte wt-pt: 10-18, so: 9-12.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 27. 10. wystawa „Karwiński salonik” (obrazy, rysunki, grafiki, plastyki i ceramika). Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

DOMY RODZINNE – SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Lesznej Górnej (2x2+1), garaż, podpiwniczony, utrzymywany ogród. Cena 1 490 tys. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1,3 mil. Kc. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzynie Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kc. 777 074 552.

Chata ogrodowa w dobrym stanie w Trzynie Podlesiu, woda, el., kanalizacja, gaz, parcela 20 a, ładne miejsce. Cena do negocjacji 790 tys. Kc. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiedniej jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Chata wczasowa w Trzynie, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 320 tys. Kc. 777 077 277.

GARAŻE – sprzedaż Garaż w Trzynie Borku. Cena do uzgodnienia 75 tys. Kc. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE

Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty

Do wynajęcia mieszkanie 1/2/3+1, Cz. Cieszyn Centrum. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277. **Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polná, balkon, 1. p/7, ładny.** Cena do negocjacji 340 tys. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji (dla wymagających). Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.

Potrzebujecie parostwa sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

HY-031

List do ukochanej napisany w dniu egzekucji

Mysłowice 26. 10. 1943
Droga Lusieńko!

Po tylu, tylu długich dniach zabieram się nareszcie do napisania do Ciebie tych kilku słów. Wprawdzie nie mam absolutnej pewności, czy dojdą one na miejsce przeznaczenia, ale spodziewam się, że los będzie nam tym razem sprzyjać. Przede wszystkim muszę podziękować Ci za te tak liczne, miłe i serdeczne listy. Były one dla mnie naprawdę zawsze objawem bardzo radosnym. Co właściwie znaczą kilka szczyrych słów od kogoś Drogiego zrozumie dopiero ten, kto pozbawiony wszystkiego, bo wolności i godności ludzkiej, dorobek całego życia, znalazł się niespodziewanie w tak niezwykłych warunkach.

Sam nie wiem skąd tyle sił mi się wzięło do przetrzymania tego wszystkiego, ale dużo na to złożyło się czynników. Przede wszystkim sama chęć do życia zmusza mnie, by trzymać się na powierzchni. Nigdy tak życia nie ceniłem sobie jak tu, nigdy tak do niego nie tęskniłem jak obecnie. Chcę żyć i przeżyć, to obojętne czy parę tylko dni, czy też lata całe będzie trwało, ale chcę żyć, by dożyć ku wolności i wrócić do rodzinnych stron, do Matki, do Drogich. Tu właśnie miałem sposobność znowu się przekonać do jakiej ofiary zdolne jest serce Matki. Tak mało tego doceniałem w życiu a tu dopiero przekonuję się, ile właściwie mam własnej Matce do zawdzięczenia, która pomimo swej prostoty tyle okazała mi pomocy a stale znajduje sposoby, by w tym obecnie ciężkim położeniu skutecznie mi pomóc. Co do mnie, to w chwili obecnej czuję się zupełnie zdrow, chociaż trzeba sobie uświadomić, że każdy tydzień tu przeżyty to w normalnych warunkach może rok!

Największym dla nas ciosem było pozbawienie nas możliwości otrzymywania paczek żywnościowych (już przeszło od dwóch miesięcy), ale i z tym dajemy sobie jakoś radę, bo zawsze jakaś pomoc niespodziewana się znajdzie. Może, że mój pobyt tu w najbliższym czasie się skończy, że wyjadę w nieznane, ale sądzę, że nie będzie to nic strasznego, czuję się jeszcze na siłach, by przetrzymać to. Jestem przygotowany i zdecydowany na wszystko, ale wierzę, że jeszcze przecież będzie dobrze. Myślę często na te krótkie chwile, które spędziliśmy razem. Szkoda, że się skończyło. O, ile, ile to chwil, pięknych chwil zostaliśmy pozbawieni. Minęła śliczna wiosna, upłynęło słoneczne lato, nadeszła uroczą jesień a ja stale tu. Zapomniałem już, jak wygląda zieleń trawy, jak kwitną kwiaty. Do czego w ogóle złość ludzka jest zdolna? Gdyby przynajmniej dane nam było spędzić razem te najradośniejsze zawsze Święta Bożego Narodzenia! Ale myślę, że w tym roku będzie trzeba z tej radości zrezygnować. Ale trudno! Głową muru się nie przebiję. Byleby przeżyć!

Miałbym jeszcze, chociaż krótko zareagować na każdy Twój list, ale jest to niemożliwe. Nikt może nie rozumie tego, jak radosnym zjawiskiem jest tu każdorazowy list z wolności. Wnosi on przynajmniej trochę wesela w te mroczne mury, zapomina się przynajmniej na parę chwil o swoim nieszcześciu a ma się temat do całodziennych rozważań. Szkoda, że muszę kończyć, ale wierzę, że nadejdzie chwila, kiedy te słowa będę mógł ustnie uzupełnić. Może, że będzie to stąd naprawdę ostatnia ode mnie wiadomość i że długo nie będę mógł o sobie dać znać. Ale tym się nie trzeba zrażać! Życie przed nami!

Dowiaduję się niespodziewanie o moim wyjeździe tu stąd. Dokąd, nie wiem. Co mnie czeka, tak samo nie

wiem. Jestem jednak na wszystko przygotowany, niczym się nie przejmuję. Kreślę naprędce tych ostatnich parę słów. Proszę o tym również powiadomić jak najprędzej moich.

Nie mając absolutnej pewności co do swej przyszłości, nie wiem, co właściwie napisać. Może, że nie będę mógł wcale, lub przynajmniej przez dłuższy okres czasu, zawiadomić o swym nowym pobycie. Obecnie żegnam się jednak ze wszystkimi. Żegnam się przede wszystkim z Tobą, mając mocną nadzieję, że się jeszcze zobaczymy. Żegnam się z moją Mamą, Braćmi i Rodziną. Wszystkim przesyłam ostatnie tu stąd pozdrowienie.

Nic więcej konkretnego nie mogę napisać, gdyż jadę po prostu w nieznane i to całkiem niespodziewanie. Ze mną jedzie też Władek Opiola. Tych parę naprędce napisanych zdań dołączam do napisanych poprzednio, które miałem zamiar wysłać, a które obecnie stały się nieaktualne. Jak w ostatniej chwili się dowiaduję, to jedno jest pewne, że do Oświęcimia nie jedziemy. Dokąd nie wiem.

Dołączam serdeczne pozdrowienia.
Z Bogiem Karol Sosna

List pełen woli życia i nadziei na odzyskanie wolności, pisany przez śp. Karola Sosnę w dniu egzekucji, bezpośrednio przed wyjazdem z obozu w Mysłowicach do Mostów, otrzymała jego narzeczona już po tragedii. Karol Sosna z Lutyni, Władysław Opiola z Dzieńmorowic, MUDr Bronisław Wiechuła z Jabłonkowa zginęli wraz z siedmiu pozostałymi więźniami na szubienicy w Mostach koło Jabłonkowa dnia 26. 10. 1943 roku. Przed budynkiem Urzędu Gminnego w miejscu, gdzie stała szubienica, odsłonięto 26. 10. 1973 roku obelisk z tablicą pamiątkową.

Mosty koło Jabłonkowa w czasie okupacji hitlerowskiej były ważnym przejściem granicznym, tedy przejeżdżały pociągi pośpieszne z Berlina na Węgry, dlatego też kontrolę graniczną wykonywało gestapo. Wśród ich załogi znajdował się gestapowiec Moelke, który za zbrodniczą działalność prowadzoną w Guberni na polskiej ludności został skazany przez polski ruch oporu na karę śmierci. Po wysłaniu nowego miejsca służbowego gestapowiec Moelke został zastrzelony przez członków ruchu oporu niedaleko urzędu gestapa obok dworca kolejowego w Mostach koło Jabłonkowa. Zgodnie ze zbrodniczymi zasadami gestapa, że za każdego zastrzelonego Niemca musi zginąć 10 Polaków, przystąpiono od razu do budowania szubienicy. Na rozkaz SS w miejscowym tartaku nacięto drewno, robotnicy byli zmuszeni postawić szubienicę dla 10 skazańców przed Urzędem Gminnym. Na rozkaz gestapa spędzono w to miejsce wszystkich obywateli, którzy nie mieli Volkslisty. Musieli oni być świadkami i widzami tego strasznego widowiska. Następnie przywieziono 10 więźniów z obozu w Mysłowicach, których jedyną winą było to, że byli Polakami. Zanim przystąpiono do egzekucji, został przeczytany wyrok skazujący ich na karę śmierci.

Był pochmurny jesienny ludzkimi łzami zroszony dzień.

Maria Kluzowa, Jabłonków

P.S. Mysłowickie więzienie podczas II wojny światowej było znane z sądów doraźnych, gdzie po odczytaniu wyroku śmierci natychmiast egzekucję wykonywano na straszliwej gilotynie, pod którą padały do kosza ucięte głowy niewinnych ofiar hitlerowskich oprawców.

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W IA KLASIE - GRUPIE B

Indianie galopują w stronę awansu

BANIK HAWIERZÓW - FK CZELADNA 4:1 (1:0)

Bramki: 74. z karnego i 84. Zoller, 26. M. Bielan, 48. Onderek - 81. Matýšek Sędziował Sianý, W.1000

W szlagierze kolejkę pod każdym względem górowali gospodarze. Na prowadzenie wyszli w 26 min, kiedy po kornierze ładną główką popisał się M. Bielan W 48. min. na 2:0 uderzeniem z dystansu podwyższył Onderek. W 74. min. po faulu na Grofie z rzutu karnego Zoller podwyższył na 3:0. Przy tym stanie defensorzy Hawierzowa pozostawili zbyt dużo swobody Matýskowi, który po solowym rajdzie obniżył na 3:1. Ostatnie słowo należało jednak do Zollera, który

Pytanie do:

Zdeňka Dembinnego, menedżera trzeciogowego Futbolu Trzyniec.

Wzmocniona drużyna Trzyńca na razie nie spełnia oczekiwań. Czy piłkarze albo team realizacyjny zostaną objęci sankcjami?

Sankcji finansowych ani zmian personalnych na razie nie będzie. W sporcie nie można wszystkiego naplanować. Nasz zespół poskładany został z doświadczonych piłkarzy. Drużyna nie stanowi jednak zgranego kolektywu, który podąża w stronę jednego celu. Na pewno popełniliśmy błędy. Może nie wybraliśmy odpowiednich zawodników, a drużyna być może jeszcze nie jest przygotowana do tego, by potrafiła odgrywać przodującą rolę. Beniaminek z Jakubczowic ma już jedenastopunktową zaliczkę, niemniej jednak uważam, że nie wszystko jeszcze stracone. Istnieje szansa, że do drugiej ligi awansuje zespół z drugiego miejsca. Kibice są jednak zawiedzeni.

Różnych dziedzin

EKSTRAKLASA FLORBALU:

Torpedo Hawierzów - SK FbC Trzyniec 4:3 (1:1, 1:1, 2:1) Bramki: 12., 36 a 51. R. Michalík, 43. Kantor - 19. Šrámek (Petřík), 23. Danemark (Sedlák), 44. Danemark. FBC Liberec - SK FbC Trzyniec 14: 5 (3:1, 6:0, 5:4) Bramki: 1., 24., 25., 31. a 53. Uglanov, 26., 30 a 40. Sianý, 11. 50. a 58. Křenek, 12. Marhan, 48. Havrda, 50. Kostiha - 46. a 53. Němčík, 14. Danemark, 50.Wantula, 55. Holovka. Sędziowali: Sýkora, Dolanský. Widzów 102.

1 LIGA FUTSALU:

SKP Betas/Megas Trzyniec - FC Torf Pardubice 6:5 (1:2) Bramki: 29. a 39. Martinček 12. Franek, 23. Divina, 33. Kušnýrák, 39. M. Szuscik - 9., 26. a 30. Semerád, 6. a 36. Vitek Sędziowali: Glogar, Ertel.

Przebieg meczu przypominał huśtawkę. Goście pod wodzą nowego szkoleniowca nie ukrywali, że chcą w Trzyńcu wygrać. Ich najgroźniejszym zawodnikiem był rosły napastnik Se-

merád - zdobywca trzech goli, dwie bramki dołączył Vitek. Gospodarze szybko stracili dwa gole, po których trener Josef Cieslar dokonał zmian w składzie drużyny. Poskutkowało, ponieważ jeszcze przed przerwą zdołał obniżyć Franek. Jeszcze dwie minuty przed końcem spotkania wynik meczu przemawiał na korzyść Pardubic. Bohaterami ostatnich minut zostali Martinček (do siatki trafił po indywidualnym rajdzie) i Marek Szuscik (wykorzystał rzut z 10 m). **Lokaty:** 1. Brno 21, 2. Ostrawa 19, ...9. Trzyniec 9 pkt.

2. LIGA FUTSALU:

Wysokie Myto „B” - Hawierzów 2:2. **Lokaty:** 1. Tomson Brno 13, ...6. Hawierzów 7 pkt.

EKSTRALIGA RUGBY:

Hawierzów - Dragon Brno 13:6. **Lokaty:** 1. Wyszków 14,...5. Hawierzów 11 pkt.

1 LIGA SIATKÓWKI:

Hawierzów - Stare Miasto 3:0 **Lokaty:** 1. Kladno „B” 11...10. Hawierzów 8.

(man)

SLAWOJ RYCHWAŁD - PRAŽMO/RASZKOWICE 0:4 (0:0). Bramki: 46. i 66. Feike, 77. Meca, 89. Chlebek. Sędziował: Křenek. W. 120.

Gospodarze trzymali się jako tako tylko w pierwszej części meczu. Dzięki dobrej postawie obrońców utrzymali czyste konto, trzech okazji Rychwału nie wykorzystał Severa. Po zmianie stron gospodarze stracili pierwszego gola po akcji Feikego, po czym całkowicie się rozkleili. W 66. min. po błędzie obrony podwyższył Feike, trzeciego gola zdobył celną główką Meca, a ostatni gwóźdź do trumny wbił Chlebek. - *Atmosfera w naszej drużynie jest kiepska, nasza sytuacja zaczyna już być poważna* - westchnął trener Rychwału **Milan Vantuch.**

Lokaty: 1. Hawierzów 27, 2. Czelałna 21, 3. Skrzeczów 21, ...5. Stonawa 17, ...9. Bystrzyca 11, ...12. Rychwał 8 pkt. **ROMAN BASELIDES**

Co słychać?

IB KLASA - GRUPA C:

Wierzniewice - Gródek 3:1, Śmiłowice - Sucha Górna 1:0, Jabłonków - Niebory 5:1, Wędrzyna - Orłowa „B” 5:1, Żuków Górny - Datynie Dolne 0:0, Sedliszcze - Karwina „B” 0:1, Lutynia Dolna - Nydek 5:0. **Lokaty:** 1. Wędrzyna, 2. Sucha Górna po 22, 3. Lutynia Dolna 21, ...13. Żuków Górny 7, Sedliszcze 4.

MISTRZOSTWA POWIATU FM

Hukwały - Gnojnik 2:0, Ostrawica - Bukowiec 0:3, Oldrzychowice - Stare Miasto 11:1, Dobracice - Piosek 5:3. **Lokaty:** 1. Hukwały 24, 2. Oldrzychowice 23, 3. Bukowiec 23, ...6. Gnojnik 18, ...8. Piosek 15.

ROZGRYWKI POWIATU FM

Raszkowice „B” - Milików 0:1. **Lokaty:** 1. Palkowice 30, 2. Kozłowice „B” 26, ...5. Milików 19.

Sport polski

Prezydent Wisły Płock Krzysztof Dmoszyński zamierza pozyskać pomocnika reprezentacji RC Karla Poborskiego. 33-letni zawodnik występuje obecnie w Czeskich Budziejowicach. Kilka tygodni temu był kapitan praskiej Sparty krytykował pracę byłego trenera Sparty Jaroslava Hřebíka, za co został wykluczony z drużyny. - *Bardzo zależy mi na tym, aby najlepszy piłkarz ligi czeskiej występował w mojej drużynie* - powiedział dla „Sportu” szef Płocka. Karel Poborski zostałby dziesiątym czeskim piłkarzem, występującym w polskiej ekstraklasie. W Lubinie grają Kalousek, Čáp, Pokorný, Šimr, w Grodzisku L. Sedláček, Mynář, Šablík, w Szczecinie Divecký a w Zabrzu Marcel Lička. Jego ojciec Werner jest trenerem Grodziska, Bohumil Páník siedzi na ławce Szczecina.

Hokej na lodzie: Stalownicy kontynuują dobrą passę

STALOWNICY TRZYNIEC - RABAT KLADNO 4:2 (0:0, 2:0, 2:2)

Bramki: 22. J. Hašek, 25. J. Kudrna, 53. Peterek, 57. Martynek - 50. M. Procházka, 56. Huml. Sędziował: Polák. Kary 4:5. Widzów 3652.

Trzyniecki Jan Peterek podwyższa wynik meczu na 3:1.

Ani w trzecim spotkaniu podopieczni nowego szkoleniowca Jiřego Juřika nie zaznali goryczy porażki. Pierwsza odsłona przebiegała pod ich dyktando, jednak pod bramką rywala trzyńczanie nie mieli szczęścia - Skořepa, Martynek i Pletka swoich okazji nie wykorzystali. W drugiej części meczu gospodarze nareszcie znaleźli sposób na pokonanie Musila. W 22. min. po idealnym podaniu Kudrny zaskoczył go Hašek, który w trzy minuty później zrewanżował się swemu partnerowi identycznym sposobem - 2:0. Na 10 minut przed końcem meczu M. Procházka kuriozalnym sposobem obniżył na 2:1. Reakcja Stalowników była natychmiastowa, trzeciego gola zdobył po indywidualnej akcji Peterek. Waleczna drużyna Kladna nie poddawała się, po błędzie Bieglą obniżył Huml - 3:2. Trzyńczanie nie pozwolili odebrać sobie trzech punktów, ich zwycięstwo przypieczętował Martynek - 4:2. - *W pierwszej tercji nasza przewaga nie miała efektu. Ciągłe pogrążają nas infantylne błędy, całe szczęście że na gole rywala zdołaliśmy odpowiedzieć bramkami* - skomentował przebieg meczu trener Trzyńca Jiří Juřík. **Lokaty:** 1. Slawia 41, 2. Witkowice 33, ...11. Trzyniec 20 pkt.

Spotkanie elektryków

W ubiegły piątek odbyło się w Czeskim Cieszynie spotkanie członków Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich w RC. Prelekcję na temat „Radiostacje personalne” wygłosił inż. Stanisław Feber. W dyskusji podjęto temat młodzieży oraz problematykę zaangażowania uczniów średnich szkół elektrotechnicznych oraz studentów uczelni wyższych do działalności stowarzyszenia. Najważniejszym zadaniem jest sondaż w zakresie zainteresowań studentów. Wstępnie zaproponowano urządzenie wycieczki na Politechnikę Gliwicką, w której wzięliby udział uczniowie trzech klas szkół średnich. Inż. Andrzej Macura poinformował o planie przygotowań stron internetowych. Projekt zredagowanych stron www przekazał członkom stowarzyszenia. Projekt prezentacji SEP w Internecie został z drobnymi poprawkami przyjęty. Walne zebranie członkowskie SEP odbędzie się 13. 1. 2006 roku.

Inż. Tadeusz Toman, przewodniczący SEP

DZIŚ W NUMERZE:

Pracujemy wśród ludzi i dla ludzi **str. 3**»Hejnał-Echo« świętuje 85-lecie... **str. 4**PUDŁO – rubryka młodzieżowa **str. 5**Najlepszy Cz. Cieszyn i Karwina **str. 8**
SOBOTA
29 PAŹDZIERNIKA 2005
NR 128
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Fot. WANDA KULA

Sobota i niedziela (29. i 30. bm.) to ostatnie dni przed sezonem zimowym, podczas których będzie można w ostrawskim ogrodzie zoologicznym przyrządzić sobie ciepły łóżeczek. W dniu 30. października o godzinie 3.00 przesuwamy bowiem wskazówki zegarów na godzinę 2.00. W ten sposób po siedmiu miesiącach rezygnujemy z czasu letniego (wschodnioeuropejskiego). Czas zimowy będzie obowiązywał do 25. marca 2006 roku. Zawsze, kiedy w październiku przestawiamy zegarki, zastanawiamy się, kto wpadł na ten pomysł.

Jutro śpiemy dłużej

W niedzielny poranek będziemy mogli o godzinę dłużej poleżeć sobie w ciepłym łóżeczku. W dniu 30. października o godzinie 3.00 przesuwamy bowiem wskazówki zegarów na godzinę 2.00. W ten sposób po siedmiu miesiącach rezygnujemy z czasu letniego (wschodnioeuropejskiego). Czas zimowy będzie obowiązywał do 25. marca 2006 roku. Zawsze, kiedy w październiku przestawiamy zegarki, zastanawiamy się, kto wpadł na ten pomysł.

Encyklopedia Britannica podaje, że pierwszym, który wpadł na pomysł najefektywniejszego wykorzystania światła dziennego, był Benjamin Franklin, a było to w roku 1784. Kolejnym propagatorem tego pomysłu był żyjący ponad 120 lat później Anglik, William Willett. Nie doczekał jednak wprowadzenia go w życie, gdyż zmarł zanim parlament uchwalił stosowną ustawę.

Według brytyjskiego publicysty Tony Francis, pewien zdolny budowniczy z Chislehurst w hrabstwie Kent wybrał się raz na konną wycieczkę. Gdy przejeżdżał przez miasto Petts Wood, zauważył, że w wielu domach są jeszcze pozamykane okiennice. – Cóż to za marnotrawstwo światła dziennego – pomyślał zapewne. Po czym zaczął prowadzić intensywną kampanię na rzecz uchwalenia przez parlament brytyjski ustawy dotyczącej zmiany czasu. Według założenia Willeta, wystarczyłoby wiosną i latem przesunąć do przodu wszystkie zegarki cztery razy po 20 minut, w sumie 80 minut, a potem jesienią je cofnąć. Cały ten proces miał „przedłużyć” dzień, innymi słowy spr-

wić, by ludzie wieczorem mieli dłużej światło dzienne. Wielkim zwolennikiem przejścia na czas letni i zimowy był również król Edward VII.

W Czechach po raz pierwszy przedstawialiśmy zegarki na czas zimowy i letni w latach 1916-1918 oraz 1940-1949, ostateczną jednak decyzję o zastosowaniu tych zmian „w praktyce” podjęto dopiero w 1979 roku. **(wak)**

PROSIMY NIE ODPOWIADĄĆ

Co kraj, to inne święto

Co kraj, to obyczaj, mówimy, gdy w Mongolii należy po smacznym posiłku głosić „beknac”, a w Polsce na wieczór wigilijną przygotować dwanaście różnych dań.

Co kraj, to obyczaj, stwierdzam też od kilku lat, gdy idzie o święto Odwiedzin Grobów Bliskich Zmarłych. Nasz kraj wniósł bowiem na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia do europejskiej kultury chrześcijańskiej istne novum, które zdążyło się ugruntować, ba, przerodzić w tradycję. Ów czeski (zaolziański zresztą też) fenomen nie znalazł wprawdzie odzwierciedlenia w poczcie czeskich świąt narodowych, niemniej wśród narodu tradycja przedwczesnego październikowego odwiedzania grobów ugruntowała się do tego stopnia, że przez chwilę zastanawiałam się nawet, czy nie chodzi o masowy protest przeciw długoletniemu zwyczajowi obchodzenia rewolucji październikowej w listopadzie.

W rezultacie, kto „odkłada” przybranie miejsca ostatniego spoczynku bliskich w kwiaty, wieńce i wianuszki na Dzień Wszystkich Świętych lub, o zgrozo, na Dzień Zaduszny 2 listopada, uważany jest za ignoranta, takiego, co to o przodkach nie pamięta i nawet na cmentarz nie zdąży na czas... A tu – na przekór najnowszemu trendom – Kościół katolicki jakby nieczuły na zmiany nadal wzywa do modlitwy za dusze zmarłych dopiero przez całą pierwszą listopadową oktawę. Jak więc ma teraz wychowany w tradycji chrześcijańskiej biedny Zaolziak pogodzić wolny i z praktycznych względów jak najbardziej nadający się do odwiedzania grobów 28 października z polskim zwyczajem ogólnonarodowej wędrowki na cmentarze w dniu Wszystkich Świętych, skoro u nas 1 listopada jest zwykłym dniem roboczym?

Ciąg dalszy na str. 2

CO SĄDZĄ O WYNIKACH WYBORÓW PREZYDENCKICH OBYWATELE POLSCY ZAMIESZKALI NA ZAOLZIU?

Prezydentem Polski wybrany został **Lech Kaczyński**. Na kandydata Prawa i Sprawiedliwości zgłoszono 54 proc. wyborców, **Donald Tusk** z Platformy Obywatelskiej otrzymał ponad 45 proc. głosów.

Oto, co na temat wyników wyborów prezydenckich mówią obywatele polscy mieszkający lub pracujący na Zaolziu.

Halina Rusek – dziekan UŚ w Katowicach (dawniej prorektor filii UŚ w Cieszynie): Byłam zaskoczona, ponieważ wszystko wskazywało na to, że nowym prezydentem Polski zostanie Donald Tusk. Bardziej utożsamiam się z jego programem aniżeli z programem Lecha Kaczyńskiego. Z drugiej stro-

ny muszę jednak przyznać, że z niektórymi poglądami nowego polskiego prezydenta, np. na porządkowanie prawa, sprawy socjalne i rozwiązywanie niektórych kwestii związanych z przeszłością,

Opinie są podzielone

całkowicie się zgadzam. Nie popieram jednak jego sojuszu z Samoobroną czy Radiem Maryja, gdyż domyślam się, że nie powinien łączyć urzędu prezydenckiego ze światopoglądem religijnym. To mi przeszkadza. Nie do końca zgadzam się też z hasłem lansowanym przez Prawo i Sprawiedliwość,

że Polska Donalda Tuska jest liberalna, a Lecha Kaczyńskiego solidarna. Takiego podziału nie widzę i uważam, że jest to nieprawdziwe. Jestem przekonana, że Lech Kaczyński będzie lepszym prezydentem, niż byłby nim któryś z pozostałych kandydatów. Oprócz Donalda Tuska – rzecz jasna.

Edward Cokot – proboszcz parafii pw. Podwyższenia św. Krzyża w Łomnej Górnej: Ja osobiście byłem za Lechem Kaczyńskim. Jednak dopiero przyszłość pokaże, czy Polacy naprawdę wybrali dobrze. Śmieszne były przedwyborcze zagrywki, pierwsza tura wyborów była całkowicie bez sensu.

Ciąg dalszy na str. 3

Dziedzictwo w formie podań i legend

CIESZYN (man) – Zwieńczeniem projektu realizowanego od grudnia ub. roku przez Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji UŚ w Katowicach (Polska Czecha 2002) jest publikacja książkowa „Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego” oraz płyta CD o tej samej nazwie.

Dopiero co skończony projekt został podsumowany w trakcie czwartkowego spotkania dyskusyjnego pod nazwą „Edukacja regionalna – wyzwanie europejskie”, które odbyło się w Centrum Pedagogicznym UŚ w Cieszynie.

– Celem projektu było przybliżenie żyjącym po obu stronach Olzy mieszkańcom Śląska Cieszyńskiego wspólnego dziedzictwa kulturowego, jakimi są podania i legendy. Podstawowym zamierzeniem projektu było więc zbieranie zrośniętych w czasie i przestrzeni tekstów, które pojawiły się w książce i na płycie CD – powiedział nam koordynator projektu, **Lesław Werpachowski**.

W publikacji „Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego. Antologia” autorstwa **Jana Kajfosa** i **Zygmunta Kłodnickiego** czytelnicy znajdą zbiór podań i legend, które były do tej pory dostępne jedynie w drukach rozproszonych.

Płyta CD „Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego. Interpretacje”, której szczególnej wartości dodają ilustracje muzyczne **Józefa Brody**, zawiera słowno-muzyczne przedstawienie wybranych podań i legend w oryginalnej interpretacji mieszkańców Śląska Cieszyńskiego.

Nowych sposobów na popularyzację regionalnych podań i legend, na poznanie kultury ludowej i tożsamości, będzie można szukać na stronie internetowej www.filus.edu.pl/podania poświęconej tym właśnie gatunkom.

Ciąg dalszy na str. 2

107 mln na obwodnicę

JABŁONKÓW (kor) – Władze miasta otrzymały informację o tym, iż rząd RC wydzielił na przyszły rok 107 mln Kč na rozpoczęcie budowy obwodnicy Jablonkowa. Ostateczny werdykt w tej sprawie zapadnie pod koniec listopada, samorząd uważa jednak, że nie powinno już być żadnych niespodzianek.

Jak poinformował nas zastępca burmistrza, **Stanisław Jakus**, Dyrekcja Dróg i Autostrad ogłosiła już przetarg na realizatora przedsięwzięcia. Budowa powinna ruszyć najpóźniej w marcu przyszłego roku. Potrwa zaś co najmniej trzy lata.

– Sprzątamy mieszkanie po dziadkach.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Mogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w dzień od 15 do 19 st., nocą od 10 do 6 st. C. **NIEDZIELA** – Bez zmian. Temperatura w dzień od 16 do 20 st., nocą od 10 do 6 st. C. **PONIEDZIAŁEK** – Bez zmian. Temperatura w dzień od 15 do 19 st., nocą od 10 do 6 st. C.

U rodaków

■ Roman Gutek, pomysłodawca i organizator Festiwalu Filmowego „Era Nowe Horyzonty”, nieoczekiwanie, bez żadnego uprzedzenia podjął decyzję o przeniesieniu tej największej w cieszyńskim regionie imprezy kulturalnej do Wrocławia. W ubiegłym tygodniu na biurku burmistrza Cieszyna znalazło się 10-miesięczne wypowiedzenie. Władze nadolziańskiego miasta nie kryją rozczarowania taką decyzją R. Gutka.

■ Powiatowy lekarz weterynarii zamierza wydać zalecenie zakazujące karmienia gołębi na rynku w Cieszynie. Ma to związek z rosnącym w Europie zagrożeniem ptasią gripą. Zamiar lekarza weterynarii popiera szefowa cieszyńskiego Sanepidu.

■ W wyborczej dogrywce powiat cieszyński inaczej niż cały kraj opowiedział się za kandydatem Platformy Obywatelskiej Donaldem Tuskiem. Głosowało na niego tu 40 116 osób (56,46 proc.), podczas gdy na Lecha Kaczyńskiego głosy oddało 30 938 osób (43,54 proc.). Frekwencja wyborcza była nieco wyższa niż średnio w Polsce, wyniosła 53,02 proc. Donald Tusk największe poparcie uzyskał w Wiśle (83,43 proc.), a Lech Kaczyński w Istebnej.

■ Janusz Król, dotychczasowy wiceprzewodniczący Rady Powiatu Cieszyńskiego, zastąpi Tadeusza Kopcia na fotelu wicestarosty. Podczas poniedziałkowej sesji radni powiatowi powołali Króla na to stanowisko stosunkiem głosów 16 do 11. T. Kopecz zrzekł się z posady wicestarosty w związku z wyborem do Sejmu.

■ W tych dniach jubileusz 110-lecia obchodziła najstarsza polska szkoła średnia w Cieszyńskim, Liceum Ogólnokształcące im. Antoniego Osuchowskiego.

■ Mieszkańcy Cieszyna i okolicy szturmują w tych dniach czeskie apteki. Największym wzięciem cieszą się naturalnie szczepionki przeciw grypie. Jeżdżą nie tylko do Cz. Cieszyna, ale również Trzyńca, Karwiny, a nawet Frydku-Mistku i Ostrawy. Od kilku dni we wszystkich aptekach czeka ich zawrót. Farmaceuci bezradnie rozkładają ręce, tłumacząc, że ostatnie szczepionki sprzedali w minionym tygodniu. Nowe dostawy będą dopiero w listopadzie.

■ W Cieszynie trwa sezon pieczenia strudla jabłkowego, będącego wielopokoleniową tradycją. Dawniej strudel był przysmakiem ludzi biednych, do salonów trafił dopiero później. W Cafe Muzeum (kawiarni mieszczącej się w siedzibie muzeum) trwa Festiwal Strudla Jabłkowego. Można tu skosztować strudla na 4 sposoby, a także innych smakowitości z jabłek. W niedzielę o godz. 16 odbędzie się pokaz efektownego ciągnięcia ciasta na strudel. Każdy dostanie też spisana przez Makowskiego historię cieszyńskiego strudla na wesoło.

■ Bielski Teatr Lalek „Banialuka” dostał nominację do prestiżowej nagrody „Sztuka Młodym”. Wyróżnienie to przyznaje prezydent RP. Nagrodę za twórczość dla dzieci i młodzieży ustanowił Aleksander Kwaśniewski. Przyznana zostanie po raz czwarty. W zeszłorocznej edycji laureatką została znana pisarka Joanna Kulmowa, autorka bajek i wierszy dla dzieci, w poprzednich latach nagrodzono Wandę Chotomską i Adama Kiliana. Spośród setek zgłoszeń kapituła wybrała już dziesięć osób i instytucji nominowanych w tym roku do tego wyróżnienia. Uroczystość wręczenia nagrody odbędzie się na początku grudnia w Pałacu Prezydenckim.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Tak prezentować się ma Wojewódzka Biblioteka Naukowa w Ostrawie.

Powstanie nowa biblioteka

OSTRAWA (mro) – Województwo kupi za 5,2 mln koron grunt pod budowę nowej siedziby Morawsko-Sląskiej Biblioteki Naukowej w Ostrawie – taką decyzję powziął samorząd wojewódzki. Na książnicę zaadaptowany zostanie betonowy szkielet nie dokończonego gmachu, w którym w poprzedniej epoce miała powstać siedziba komitetu wojewódzkiego KPCz.

Decyzję tę uzasadniono w ten sposób, że teren naprzeciwko Domu Kultury Miasta Ostrawy (dawniej Witkowiec) stwarza optymalne warunki dojazdu do biblioteki, a także umożliwia budowę podziemnych parkingów i urządzenie zieleńców na terenie okalającym budowlę. Koszt budowy wojewódzkiej biblioteki naukowej szacuje się na 700 mln koron. Ponie-

waż kwota ta przerasta możliwości finansowe województwa, samorząd chce, by inwestycja ta została sfinansowana przez państwo. Póki co, na rozpoczęcie prac w przyszłym roku ma wystarczyć około 100 mln koron.

Co kraj, to inne święto

Dokończenie ze str. 1

Niby to retoryczne pytanie, jednak odpowiedź... znalazłam. Ciekawa jest geneza święta oddawania czci naszym zmarłym. Doczytałam się bowiem ostatnio, że od 610 r. święto to obchodzono 1 maja, a na 1 listopada przesunął je dopiero w 731 r. papież Grzegorz III. Słowo daję, tak radykalnego rozwiązania nie śmiałyby nawet sugerować, gdyby nie dopingujące mnie przykłady z najnowszej historii (zakończenia II wojny światowej nie świętujemy już 9, ale 8 maja, nie ma też pośród polskich świąt państwowych 22 lipca, jest natomiast 3 maja i 11 listopada). Czemu więc nie wrócić do tradycji z czasów poprzedników Grzegorza III? Wszak 1 maja nie idziemy ani do pracy, ani na pochód... A w Polsce też jest wolny dzień.

BEATA SCHÖNWALD

Henryk Toman nie żyje

We wtorek zmarł w wieku 83 lat Henryk Toman – działacz PZKO, żołnierz Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie i członek Koła Polskich Kombatantów w RC. W Zmarłym traci polska społeczność w Piotrowicach człowieka zaangażowanego dla sprawy polskiej.

Henryk Toman urodził się 5 lipca 1922 r. w Markłowicach Dolnych. Podczas II wojny światowej zesłany został na roboty przymusowe do Niemiec, a w 1943 r. – ponieważ Jego rodzice przyjęli tzw. „Volsklisę” – wcielony do armii niemieckiej. Udało mu się zbiec i wstąpił do II Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa. Od 10 II 1944 do 7 IV 1945 był żołnierzem 17. Kompanii Łączności 2. Warszawskiej Dywizji Pancerniej, brał udział w walkach w Afryce Północnej i we Włoszech – w Apeninach Północnych i na Nizinie Lombardzkiej, pod Monte Cassino i pod Ankoną. Ciężko ranny w bitwie o Bolonię trafił do szpitala w Londynie, a później do Szwajcarii, skąd powrócił do Piotrowic w roku 1946.

Podjął pracę jako elektryk, a od 1962 r. kierownik wydziału elektrycznego w Nowej Hucie, czyli dzisiejszym karwińskim „Jäku”. Nawet po przejściu na emeryturę (1982 r.) przez 10 lat pracował w przepompowni wody. Praca była bowiem jego hobby. Był członkiem Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

H. Toman wiele czasu – mając oparcie w rodzinie – poświęcał pracy społecznej. Od 1947 r. – czyli od samego początku – był członkiem MK PZKO w Piotrowicach,

gdzie był członkiem zarządu (pełnił funkcje prezesa, gospodarza i skarbnika), śpiewał w chórze i należał do zespołu teatralnego. Był też członkiem Rady Obwodowej PZKO w Karwinie. Dziełem Jego życia był piotrowicki Dom PZKO (otwarty w 1975 r.) – to On był koordynatorem prac budowlanych, a na budowie spędzał przez trzy lata każde wolne popołudnie. Za pracę w PZKO był odznaczony Złotą Odznaką PZKO – Zasłużony I Stopnia.

Śp. H. Toman zaangażował się też w życie społecznym gminy. Jako bezpartyjny był w latach 1952-1975 członkiem Miejscowej Rady Narodowej w Piotrowicach. Po 1989 r. działał w ramach Grupy Gminnej Ruchu Politycznego „Wspólnota”.

Był też aktywnym działaczem Koła Polskich Kombatantów. Za udział w walkach zbrojnych został odznaczony Krzyżem Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, Gwiazdą Italii, Gwiazdą Za Wojnę i Medalem Wojny.

Pogrzeb Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 31 października o godz. 14.30 w Domu Ewangelickim na rynku w Karwinie Fryszacie.

(kor)

Ciekawostki

Poszukuje Komnaty

Na polu w Dargobądzu w gminie Wolin mieszkaniec Świnoujścia rozpoczyna poszukiwania Bursztynowej Komnaty. Jan Goch twierdzi, że zna odpowiedź na jedną z najbardziej fascynujących zagadek XX wieku. Jego zdaniem, Niemcy po wywiezieniu Bursztynowej Komnaty z Królewca w 1945 roku ukryli ją właśnie na jednym z pól w Dargobądzu. Do przekopania jest około 100 metrów kwadratowych gruntu. Jan Goch przyznaje, że z pola trzeba najpierw wypompować wodę, która pojawiła się już na głębokości półtora metra. Skarb, jeśli rzeczywiście ukryty jest w Dargobądzu, ma nie tylko wielką wartość historyczną. W 1942 r. Bursztynowa Komnata była wyceniana na 50 mln dolarów w zlocie.

Nie myją rąk...

Włoscy lekarze zbyt rzadko myją ręce podczas pracy – średnio jeden raz

po zbadaniu pięciu pacjentów – takie rezultaty badań podała włoska prasa. „Lekarze niezbyt czysti, a co więcej – roznoszą choroby” – taki tytuł nosi artykuł w „Il Messaggero”. Gazeta przytacza rezultaty badania przeprowadzonego przez rzymski Istituto Lazaro Spallanzani w 40 włoskich szpitalach. Wykazało ono, że zazwyczaj lekarz myje ręce po odwiedzeniu średnio pięciu pacjentów. Podobnie włoski personel medyczny w porównaniu z innymi krajami europejskimi „mniej dba o zachowanie tej podstawowej normy higienicznej”. Również Włoskie Stowarzyszenie Chemoterapii sygnalizowało ostatnio, że „tylko co drugi lekarz myje ręce między jednym a drugim pacjentem i poświęca na to mniej niż 10 sekund”.

Nietypowy jubileusz

75-letni emerytowany nauczyciel matematyki, Kingo Onuki, obchodzi nietypowy jubileusz – 500. wejścia

KONCERTÓW W ŚWIĄTYNI CIĄG DALSZY

Jak dawniej, po łacinie

STONAWA (sch) – Nietradycyjnie, bo po łacinie, zostanie odśpiewana niedzielna msza św. 13 listopada br. o godz. 8.00 w miejscowym kościele pw. św. Marii Magdaleny. Stanie się tak dzięki udziałowi w nabożeństwie Chóru Nauczycieli Morawskich, którzy zatrzymają się w Stonawie w drodze na tournée po Polsce. Po mszy (ok. 9.30) można będzie wysłuchać kolejnych utworów w wykonaniu tego renomowanego zespołu. Zabrzmią pieśni czeskie, polskie i niemieckie.

Skazany ongiś na zagładę stonawski kościół zdążył się wslawić w ostatnich latach szeregiem znaczących koncertów. Tylko w tym roku koncertowali w nim soliści opery berlińskiej i wiedeńskiej czy chór dziecięcy z Korei Południowej. Ponadto odbywają się w nim koncerty z okazji lipcowego odpustu, koncerty świąteczne i okolicznościowe (ostatnio koncert ekumeniczny z okazji 100-lecia polskiego śpiewactwa we wsi). W stycz-

niu natomiast kolejna niespodzianka – koncert popularnej polskiej Golec uOrkiestry.

Znów produkuje

TRZYNIEC (man) – Po 85 dniach rekonstrukcji w Hucie Trzynieć ponownie zadmuchano wielki piec nr 4. Modernizacja, której koszt przekroczył kwotę 700 mln Kc, była jednym z największych w ostatnich latach przedsięwzięć trzynieckiego kombinatu.

Trwałość wielkiego pieca, który działa już od marca 1923 roku, przedłużona została o kolejnych 15 lat. W piecu, który w swej historii przechodził już dziesięć remontów kapitalnych (ostatni miał miejsce przed 15 laty), wytopiono ogółem 35,7 mln ton surówki żelaza.

W ubiegłym roku w obu trzynieckich wielkich piecach wyprodukowano około 2 mln ton surówki.

Dziedzictwo...

Dokończenie ze str. 1

Dokończony projekt nie był pierwszą próbą gromadzenia podań i legend Śląska Cieszyńskiego. Olbrzymi wkład w tę dziedzinę mają folklorysty Daniel Kadłubiec, Lucjan Malinowski, Józef Ondrusz, Antonin Satke i Jan Szymik.

Apele do młodzieży

OSTRAWA (wak) – *Dzieci i młodzi ludzie, ustąpcie miejsca starszym* – takie apele powtarzane są od czterech miesięcy w ostrawskich środkach komunikacji miejskiej. I podobno skutkują. A jak będzie za pół roku, kiedy przewoźnik ma zaniechać apeli, życie pokaże.

Kierowco, strzeż się!

Dokończenie ze str. 1

Trzeba było pobrać krew lub moc z analizy. Badania były drogie, a na wyniki trzeba było czekać kilka dni. Narkotestery też do najtańszych nie należą. Są dwa rodzaje – pierwszy rozpoznaje kokainę, ecstasy oraz marihuanę i kosztuje 300 koron, drugi – rozpoznaje pięć rodzajów środków odurzających i jest znacznie droższy. Z powodu kosztów sprawdzani będą więc tylko ci kierowcy, których stan ewidentnie budzić będzie wątpliwości.

Akcja „testowania”, w której uczestniczyli również policjanci z Ostrawy, potrwa do końca roku. Zainteresowani testerami są już również stróże prawa z Frydku-Mistku.

ludzi będzie czytała prasę w Internecie. Dodał, że aby dzienniki utrzymały przy sobie czytelników, powinny dbać o swoje podejście elektroniczne. Według niego, kluczowa dla dzienników powinna być jakość ich stron internetowych. Gates podkreślił, że sam korzysta z internetowych wydań „Wall Street Journal”, „New York Timesa” i „Economista”, a także czyta publikowane online wszystkie gazety informatyczne. W Internecie artykuły są aktualizowane, istnieją prezentacje, filmy wideo, odnośniki, itd. – tłumaczył Gates.

● KUPON ● KUPON ● KUPON ●

Tacy
jesteśmy
2005

● KUPON ●

Pracujemy wśród ludzi i dla ludzi

Jesteśmy rodziną lekarską (lekarzami oprócz mnie byli i są: ojciec, wujek, żona, syn i córka). Stąd też między innymi moja reminiscencja dotycząca losu lekarza – zawodu lekarza i losu chorych w RC. Pomimo ustroju, który panował po II wojnie światowej, lekarz wtedy był w ogólnym poszanowaniu całego społeczeństwa, ciesząc się dużym autorytetem. Ojciec i wujek ze względu na małą liczbę lekarzy pracowali po 16 godzin dziennie, lecz według zapotrzebowania wykonywali swój zawód również w nocy. Mówiąc krótko, byli w każdej chwili do dyspozycji chorych i potrzebujących pomocy lekarskiej. Były to czasy skromne i w latach powojennych nikomu nie śniło się, by uskarżać się na lekarza, bowiem każdy chory był świadom tego, iż bardzo często naprawdę bezinteresownie lekarz robił dla niego maksimum. Pięknie określił to mój przyjaciel, dr Olgierd Kosowski. Cytuje: *lekarz był dla pacjentów światłem nadziei w mroku cierpienia za mizerne, wręcz marne wynagrodzenie*. Ja zaś aktualnie, jako lekarz z 40-letnim stażem w dziedzinie urologii i chirurgii, z niepokojem i zdziwieniem patrzę na nasz zawód i stale w duchu pytam sam siebie: jak można było doprowadzić do „status quo” w służbie zdrowia i w zawodzie lekarza?

Doszło do zdecydowanego upadku prestiżu naszego zawodu i to nie tylko za sprawą ekip rządzących i naszego ministerstwa, ale również za sprawą niektórych z nas. Niestety, niektóre ugrupowania medyczne „drenują” szpitale i ośrodki zdrowia i to w sposób jawny i ewidentny. Ekipy rządzące zaś biernie przyglądają się temu zjawisku i nic ich to nie obchodzi. W moim przekonaniu zezwalają na to, bo nie wyrażają zdecydowanego sprzeciwu. Domyślać się zatem trzeba, że są niedoświadczeni lub niezdolni. A może skorumpowani pieniędzmi?

Nie mam nic przeciwko prywatyzacji, lecz ta musi mieć koncepcję, a nie, jak teraz, przebiegać żywiołowo. Sprywatyzowane szpitale i polikliniki robią często tylko lukratywne zabiegi, te, które suto honoruje kasa chorych, natomiast chorych z „nieatrakcyjnym” schorzeniem – bo dającym małą liczbę punktów – odsyłają do gabinetów i szpitali państwowych. Duże kwoty pieniężne „wyparowują” z globalnej puli przeznaczonej dla służby zdrowia z powodu badań podwójnych i badań niekoniecznie potrzebnych do postawienia ostatecznej diagnozy. Chcę jednak ciałę wierzyć, że zdecydowana większość to lekarze sumienni, którzy nie czynią uchybień kodeksowi etycznemu medyka. Niestety rośnie liczba lekarzy z wyłącznie „komercyjnym” zamiarem na chorego i za nich przychodzi nam się wstydić.

Nie rzadko zaś, spoglądając z drugiej strony, doświadczamy – pomimo usilnej troski o chorego – napastliwej postawy pacjenta, którego roszczeniowymi sprawami zajmują się rozmaite towarzystwa ubezpieczeniowo-prawnicze.

Ten wzór z zachodu nie jest godny naśladowania, wręcz przeciwnie! Nasz zawód lekarza to „powołanie” – bez tej idei trudno być dobrym lekarzem, bowiem pracujemy wśród ludzi i dla ludzi. Cała nasza działalność ukierunkowana być musi ku dobru człowieka.

Oczywiście za rzetelną pracę oczekujemy adekwatnego wynagrodzenia. Nie dochodziłoby wtedy do tego, że pracownicy służby zdrowia „dorabiają” sobie w sposób niegodny ich stanu, dopisując sobie punktów w wykazach pracy.

Trudno pojąć, że lekarz, który w rękę ma życie czło-

Doc. MUDr. BOGUSŁAW CHWAJOL, CSc – prezes honorowy Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC

wieka, za swoją pracę honorowany jest nieporównywalnie gorzej niż na przykład prawnik, którego ewentualny błąd można zawsze naprawić. Błąd w sztuce lekarskiej jest trudny do korekty i może kończyć się tragicznie. Tego aspektu nikt chyba nigdy nie uwzględnił, bo inaczej nie mogłyby być aż tak duże dysproporcje w wynagradzaniu absolwentów szkół wyższych.

To głęboki niesmak, który rezonuje w każdym z nas. Oprócz tego faktu lekarz, jak nikt inny z absolwentów wyższych uczelni, musi permanentnie uzupełniać swoje wiadomości na kursach, seminariach, zjazdach i kongresach, a to też przecież niemało kosztuje. Mam na myśli zarówno koszty finansowe, jak i czas i wysiłek osobisty każdego z nas. Studia podyplomowe, specjalizacje, zdobywanie stopni naukowych to wszystko odbywa się na koszt czasu, który inni spędzają z rodziną czy uprawiając swoje hobby lub relaksując i regenerując organizm. Kształcenie i dokształcanie, udział w życiu naukowym, zakup literatury fachowej to w ostatnich czasach wielki problem, a sytuacja finansowa środowiska lekarskiego poważnie ogranicza możliwości podnoszenia własnych kwalifikacji. W małym procencie ratują istniejącą sytuację bogate firmy farmaceutyczne ewentualnie inni przedsiębiorcy. Ale jak długo to trwać będzie?! Wszyscy powinni sobie uświadomić, iż obniżenie kwalifikacji zawodowych lekarzy pociąga za sobą negatywne konsekwencje tak dla każdej jednostki ludzkiej, jak dla całego społeczeństwa.

Każdy naród powinien być zdrowy i wykształcony. To nic nowego. To credo, które obowiązywało odąk światła. Ze zgrozą jednak konstatuje, iż w obu pionach ta odwieczna zasada jest odgórnie ignorowana. Dotyczy ten problem nie tylko lekarzy i pracowników służby zdrowia, lecz także pedagogów i pracowników naukowych wszystkich szczebli.

Od okresu powojennego wynagradzanie lekarzy zawsze miało dużo do życzenia, było nieproporcjonalne do wysiłku włożonego w studia, erudycji podyplomowej i trudnej, odpowiedzialnej pracy. Istniał jednak jakiś autorytet i szacunek dla tej ofiarnej pracy. Lecz ten „przemija z wiatrem” a dominujący kult pieniądza niszczy w społeczeństwie wszelkie okrucy emocjonalne.

Jest jeszcze cały szereg problemów, które w swoim czasie skomentował premier twierdzeniem, że gospodarka rynkowa będzie wyłącznie lekarstwem na problemy istniejące w służbie zdrowia. To oczywiście było szalonym błędem, albowiem służba zdrowia nie pracuje ze śrubkami, lecz z człowiekiem i z tym, co najdroższe. A to właśnie jest zdrowie ludzkie. Każdy z nas osobiście odpowiedzialny jest za swoje zdrowie i decyduje o nim. Jednak zdrowie społeczeństwa jako takie musi być sprawą państwa, które powinno stwarzać odpowiednie warunki, w jakich każdemu żyć wypada.

Oplakany jest stan naszego środowiska naturalnego, który w dużej mierze rzutuje na nasze zdrowie, tak samo jak rosnący stres psychospołeczny z powszechnego zagrożenia własnego bytu (np. strajk z powodu 3-miesięcznych zaległości płatniczej ubezpieczalni). Pomyślemy o tym wszystkim i wspólnym głosem starajmy się zmienić kierunek, w którym aktualnie posuwa się służba zdrowia oddalając się coraz szybciej od potrzeb tak ludzi chorych, jak i samych lekarzy.

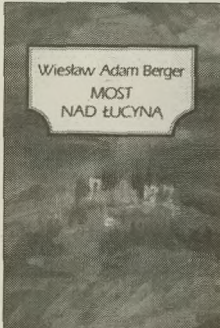
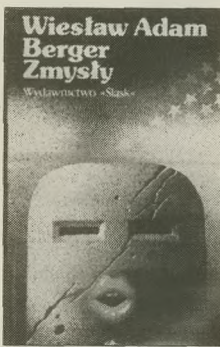
Doc. MUDr. BOGUSŁAW CHWAJOL, CSc

(Referat ten autor wygłosił podczas Kongresu 30-lecia Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC w Trzyńcu 21 bm.)

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

Wiesław Adam Berger podobnie jak Wilhelm Prze-

czek swe debiuty książkowe publikował w Polsce. Pierwszy ukazał się w Krakowie w Wydawnictwie Literackim tom opowiadań „Świerszcze w głowie”, potem kolejno „Zmysły” (Śląsk 1981) i „Idę Concorde” (Czytelnik 1984).

W Czechosłowacji w 1987 roku w wydawnictwie Profil ukazała się jego powieść „Most nad Lucyną”.

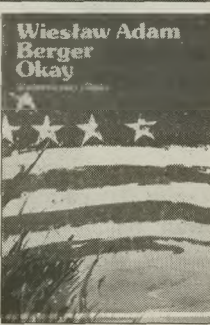
Według rekomendacji na skrzydełku: „Most nad Lucyną” jest kompozycją nietypowych opowiadań na temat wojny i pokoju, granic i braterstwa. Myśli przewodnie książki zdają się wyrażać zdania Autora z ostatniej prozy pt. „Budapeszt”. „Życie jest po to by budować mosty – To jednak wspaniała sprawa rozumieć bliźniego”.

Zgodnie z profilowską tradycją, książka posiada tylko krótką informację o autorze na skrzydełku obwoluty. Wydana została w twardej oprawie z jedną ilustracją autorstwa żony pisarza, Helgi Bergerowej, w nakładzie 1000 egzemplarzy.

Dorobku wydawniczego Adama Bergera dopełniają „Okay” – niewielka powieść wydana w wydawnictwie Śląsk w 1988 roku, „Marianbad” – opowiadanie wydane bez podania wydawcy w Ostrawie w roku 1995 oraz „Za późno” – opowiadania, które ukazywały się w Katowicach w 1996 roku z okazji 70. rocznicy urodzin autora.

opowiadań „Świerszcze w głowie”, potem kolejno „Zmysły” (Śląsk 1981) i „Idę Concorde” (Czytelnik 1984).

Opinie są podzielone

Dokończenie ze str. 1

Polacy znów sobie poszaleli, było wielu kandydatów, pierwsza tura wyborów prezydenckich została tym samym rozbita. Wśród kandydatów znalazło się kilku obcych ludzi, którzy za granicą dorobili się majątku, teraz nagle pojawiają się nie wiadomo skąd i chcą pomagać Polsce. To jest co najmniej śmieszne. W czasach, kiedy Polska miała kłopoty, siedzieli sobie cicho za granicą. Tak naprawdę nie chodziło im o służbę Polsce, ale o chęć bycia prezydentem. Urząd ten powinna piastować osoba doskonale orientująca się w polskich realiach, żyjąca w Polsce, a nie za granicą. Kandydatura niektórych osób była nieporozumieniem, ich kampania od razu skazana była na porażkę. Przykładem może być zaolziańsko-szwajcarski lekarz, Jan Pysko. Chociaż większość osób do urn podeszła, wyborców powinno być zdecydowanie więcej.

Alicja Berki – dyrektor PSP w Lutyni Dolnej, naczelnik Harcerstwa Polskiego w RC:

Moje uczucia są mieszane. Jako obywatelka Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzam jedną zasadniczą rzecz. Moim zdaniem wśród kandydatów nie było ani jednej osoby, która spełniałaby wszystkie warunki bycia dobrym prezydentem. Było ich wielu, ale nie było nikogo, kto mógłby zostać głową państwa, przywódcą z prawdziwego zdarzenia, odpowiednim kandydatem na urząd prezydencki. Uważam, że w Polsce jest mnóstwo mądrych i wykształconych polityków, którzy nie mieli jednak pieniędzy na kampanię wyborczą. Społeczeństwo polskie jest widocznie sfrustrowane i zawiedzione, dlatego wielu ludzi do wyborów nie poszło. To był błąd. Za swego lidera mieszkający i pracujący na Zaolziu, a także w innych rejonach RC, Polacy wybrali sobie Donalda Tuska, który miał lepszy program aniżeli Lech Kaczyński. Czas pokaże, jak nowy prezydent Polski poradzi sobie z polityką zagraniczną.

Renata Putzlacher – poetka, założycielka literackiej „Kawiarni AVION, której nie ma...”:

Należę do tej części elektoratu, którą najpierw zmęczyły wszelkie komisje, listy Wildsteina i palenie politycznych czarownic, a potem zdumiały obietnice wyborcze partii, która ma teraz władzę w swoich rękach. Moi rodacy wybrali prezydenta, który wykazał, że jest stuprocentowym Polakiem, z poprawnym imieniem i nazwiskiem tudzież nienagannymi życiorysami swoich dziadków, który obiecał im konserwatywne rządy silnej ręki, sprawiedliwość i sposób na polską biedę. Przy jego ognisku upiekli sobie swoje pieczenie tacy populiści, jak Andrzej Lepper i ojciec-redaktor Rydzyk. Z obliczeń powyborczych wynika, że mniejszość, która głosowała na liberała i politycznego romantyka Donalda Tuska, to przedstawiciele młodej i średniej generacji, przedsiębiorcy, mieszkańcy dużych miast i ludzie z dobrym wykształceniem. Nie wstydzę się tego, że statystycznie zaliczam się do takiej właśnie mniejszości.

Krzysztof Gąsiorowski – kierownik dolnośląskiej filii PSP im. Henryka Sienkiewicza w Jablonkowie:

Z wyborów prezydenckich jestem niezadowolony. Trzeba przyznać, że kandydaci nie byli rewelacyjni, nie było wśród nich ani jednego, który mógłby zostać moim faworytem. Uważam, że dobrym przywódcą byłby Cimoszewicz, którego zdyskredytowały batalie toczone się wokół jego osoby. Większe poparcie miał początkowo Donald Tusk, na którego oddały głos duże miasta i inteligencja. Lech Kaczyński otrzymał poparcie od Leppera i od o. Rydzyka z Radia Maryja, namawiającego do głosowania na Lecha Kaczyńskiego. To miało duży wpływ na wynik wyborów. A jako że słuchacze Radia Maryja są zdyscyplinowani i posłuchają swego guru, w końcu stało się tak, jak się stało.

ROMAN BASELIDES

Breakshow

Polska doczekała się nowego prezydenta. Większość zagranicznych mediów przyjęła ową informację co najmniej obojętnie, w wielu zaś przypadkach wręcz z lekkim niepokojem. I nie ma się czemu dziwić.

Pomińmy fakt, że prezydent Kaczyński jest równocześnie bratem szefa najmocniejszej polskiej partii, co nie tworzy – jak by na to nie spojrzeć – zbyt zdrowego klimatu politycznego. Jest tego jednak więcej. Otóż panu Lechowi nie brakuje nieprzyjaciół – ruszał z kopyta atakując nie tylko Unię Europejską i niemieckich sąsiadów, ale też mniejszości homoseksualne oraz różne inne ugrupowania umieszczone pod dosyć mglistą etykietką „zagrożenia moralnego”. Lista jego „współpracowników” też nie jest zbyt

krzepiąca. Dużą część głosów oddali na niego zwolennicy dyżurnego polskiego populisty, Andrzeja Leppera, a jednym z pierwszych ludzi, którzy złożyli gratulacje świeżo pieczonemu wodzowi, był szef rozgłośni Radia

Kwa!

Maryja, ojciec Rydzyk. Ciekawostką jest również fakt, że na Kaczyńskiego głosowali ludzie z małych wsi i miasteczek, głównie z wykształceniem podstawowym i zawodowym. A sam pan prezydent? Jego ważnym celem politycznym jest wprowadzenie na nowo do menu polskiego sądownictwa kary śmierci.

A świat to dostrzega, niestety. W ciągu kilkunastu godzin kurs złotego

FELIETON DARKA JEDZOKA

spadł o jeden procent, odzywają się głosy, że Polska zagłosowała na „krok wstecz”. Podczas gdy wcześniej zawsze istniał pewien hamulec w przeforsowaniu kontrowersyjnych ustaw, od dzisiaj bracia Kaczyńscy mają monopol na władzę. A ambicje mogą mieć duże – wszak jako małe brzdące grali w filmie nakręconym na podstawie książki Makuszyńskiego „O dwóch takich, co ukradli księżyc”.

Lektura programu pana K. utwierdza mnie jednak w przekonaniu, że chyba trudno byłoby o gorsze wyjście z sytuacji.

Aktualnie po prostu obawiam się, czy tych kaczek nie jest trochę za dużo. Był „Kwa”-śniewski, miał być Donald, są Kaczyńscy.

Oby Polski też nie postraszyła ptasia grypa.

»HEJNAŁ-ECHO« ŚWIĘTUJE 85-LECIE MĘSKIEGO ŚPIEWANIA W KARWINIE • KONCERT JUBILEUSZOWY

Tych panów łączy nie tylko śpiew

Dopiero co zakończyły się obchody jubileuszy darkowskiej „Liry” i Chóru Nauczycieli Polskich, a tu już krąży słuchy, że do koncertu jubileuszowego szykuje się kolejny zaolziański chór. Tym razem chodzi o jeden z czterech jeszcze działających na Zaolziu męskich zespołów śpiewających – chór „Hejnał-Echo”, który od fuzji frysztackiego „Hejnału” i karwińskiego „Echa” w 1964 r. działa przy MK PZKO w Karwinie Fryszta-cle. Uroczysty koncert odbędzie się 5 listopada w sali szkoły muzycznej w Karwinie Miżerowie.

Starszym z połączonych chórów jest „Echo”, które powstało w Karwinie w 1920 r. Wówczas to młodzi górnicy i studenci skupieni w Polskim Klubie Sportowym „Olza” i Polskim Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół” doszli do wniosku, że warto by poszerzyć zakres pracy społeczno-kulturalnej i zająć się także śpiewem.

Pierwszym dyrygentem „Echa” był Wilhelm Trzaskalik, po nim przejmowali batutę Rudolf Bura, Leon Molenda, Maksymilian Ramik, Karol Urbańczyk... Szczyt popularności chór osiągnął pod kierownictwem Rudolfa Wojnara. Zespół liczył wtedy prawie 80 śpiewaków, a największym sukcesem było wyśpiewanie 2. miejsca na Światowym Festiwalu Chórów Polonijnych w Warszawie.

Pracę przerwała II wojna światowa. Od razu jednak po wyzwoleniu chór wznowił działalność pod okupacją niemiecką – pod batutą Karola Wojnara, później zaś Tadeusza Gajgera, Franciszka Szybki, Alojzego Kunschkego... Niestety, kraj potrzebował węgla i dawna górnicza Karwina zaczęła znikać z powierzchni ziemi. Jej mieszkańcy zaczęli się wyprowadzać. Także chórzyści coraz częściej musieli na próby chóru dojeżdżać z okolicznych miejscowości. Było więc coraz trudniej. Groziło nawet, że chór zaniknie. Tak się jednak nie stało i koniec dawnej Karwiny nie oznaczał końca „Echa”. Ale o tym za chwilę.

Młodszy brat „Echa” – „Hejnał” – rozpoczął działalność w 1935 r. we Fryszta-cle, założony przez miłośników śpiewu skupionych w Drużynie

Harcerskiej im. Zawiszy Czarnego. Pierwszym dyrygentem był Franciszek Klus, po nim zaś Karol Kraina i ks. Józef Nowak. Także działalność „Hejnału” przerwała wojna. Po wyzwoleniu kierowali chórem Karol Gąsior, Franciszek Chowaniec; dorywczo współpracowali z „Hejnałem” Wanda Molinkówna i Józef Wierzoń.

Kiedy dyrygenturę objął Alojzy Kunschke, pomyślano o zmianach. Frysztański chór borykał się z podobnymi problemami co „Echo”, a więc głównie ze spadkiem liczby chórystów. A że oba zespoły łączyła osoba dyrygenta Kunschkego, pomyślano o fuzji. W 1964 r. powstaje zatem chór męski „Hejnał-Echo”.

Początki nie były łatwe, ale chórzyści szybko się zmobilizowali. W 1965 r. dyrygentem został Józef Poltyn, zaczęła wzrastać liczba chórystów, przyszły występ – najpierw w macierzystym, frysztańskim Kole, później w innych zaolziańskich miejscowościach, w Polsce... Do największych sukcesów członkowie chóru zaliczają udział w Światowym Festiwalu Chórów Polonijnych w Koszalinie, gdzie „Hejnał-Echo” wyjeżdżał w latach 1979 i 1985. Jeśli zaś chodzi o dyrygentów z ostatniego 40-lecia, to po J. Poltynie kierowali chórem kolejno: Zbyszek Niemczyk, Adam Szczygiel-ski, Halina Kraina, Jadwiga Karol-czyk, Wanda Miech... Przed rokiem zaś przejął od swoich poprzedników dyrygentką pałeczkę jeden z najmłodszych członków chóru, Andrzej Szyja, który prowadzi zespół do dziś.

Chór „Hejnał-Echo” podczas koncertu jubileuszowego darkowskiej „Liry”.

Na rozmowę z członkami chóru-jubilata wybrałem się do frysztańskiego Domu PZKO w ciepły październikowy dzień. Był to piątek, dzień, w który odbywają się tam próby „Hejnału-Echa”. Długoletni członek chóru, Stanisław Kondziolka (śpiewa w zespole od 55 lat), zaprasza swoich kolegów do salki chóru, na której ścianach wiszą liczne zdjęcia, dyplomy. Niektórych musi oderwać od... stołu bilardowego. Do salki wchodzi z kijami... Nic dziwnego, gdyż – jak mówi jeden z weteranów chóru, Józef Wałoszek – próby to nie tylko wspólne śpiewanie i szlifowanie repertuaru. Próba to też spotkanie przyjaciół, na które wszyscy się cieszą przez cały tydzień. – To okazja do porozmawiania o polityce, sporcie, o tym, co się dzieje w terenie. A najlepiej jest porozmawiać przy bilardzie – zapewnia pan Józef.

Sekretarz chóru Brunon Pieczka (funkcję tę pełni od 30 lat, od 50 śpie-

wa w chorze) opowiada, że po objęciu dyrygentury przez absolwenta cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego Andrzeja Szyję (wrzesień ub. roku) coraz bardziej starzejący się zespół poszerzył się o nowych chórystów, zwłaszcza średniej generacji. – Obecnie chór liczy 27 członków – mówi Pieczka. – Ale chociaż przychodzą i młodzi – np. najmłodszy chórzysta Ryszard Wojtek, który dołączył do nas w marcu 2004 r., ma dopiero 23 lata – średnia wieku jest wysoka, bo ok. 60 lat. Są i tacy, którzy skończyli już osiemdziesiątkę. Dyrygent Andrzej Szyja dodaje: – Wielu z nich już nie śpiewa, ale czasami przychodzą na próby, na występy, bo tu wśród nas czują się dobrze. Należą do nich m.in. Henryk Berbał, Erwin Pytlik... Co ciekawe, mamy w swoich szeregach nie tylko Polaków. Dołączyli do nas niedawno Słowak František Pířka i Czech Jan Vrtal.

Wanda Miech, w swoim czasie dyrygentka, a nadal akompaniatorka chóru, chwali swoich kolegów. – Chciałoby się na próbie nie było wszystko do końca w porządku, tak na 102, to na koncercie są zawsze wspaniali. Są zdyscyplinowani, umieją słuchać, doskonale czują muzykę i świetnie intonują. To są po prostu fajni, rozśpiewani chłopcy – śmieje się.

Inni opowiadają o tym, że „Hejnał-Echo” śpiewał zawsze nie tylko na imprezach PZKO-wskich, ale nawet w najtrudniejszych czasach dawał koncerty w kościołach. Bronisław Szyja – ojciec aktualnego dyrygenta, a jak zapewniają koledy: znakomity tenor – wspomina, że przed 1989 r. chór nie mógł tak czynić „pod firmą” PZKO. – Zawsze jakoś umówiliśmy się z proboszczem i zaśpiewaliśmy właściwie jako prywatne osoby. A śpiewaliśmy tradycyjnie np. na św. Szczepana, czyli były to głównie koledy. Z kolei

TWÓRCY POLONIJNI: Janina Batko z Aten

• Korespondencja własna „Głosu Ludu” z Grecji •

Pani Janina Batko wraz z mężem Adamem mieszkali przez lata w Meksyku, gdzie grali w tamtejszej orkiestrze narodowej. Potem znaleźli pracę w Grecji, najpierw w or-

też oboje żyją muzyką. W miłości do muzyki wychowali też swego syna, absolwenta greckiej szkoły muzycznej.

Malarstwo pani Janiny Batko, urodzonej i wychowanej w Warszawie, to świat tajemniczy, nie do końca odkryty. Jej bohaterowie z płócien kryją wzrok przed widzami. Otwarte, uśmiechnięte oczy mają natomiast jej domy. Podobnie drzewa oraz instrumenty smyczkowe, które dominują w jej twórczości. Może dlatego, że sama przez lata grała w orkiestrze, a może dlatego, że jej mąż i syn zakochani są w skrzypcach.

Poniższe zdjęcie pochodzi z ostatniej wystawy pani Janiny, która niedawno została otwarta w centrum Aten, w najstarszej dzielnicy Plaka, w „Galerii A+A”.

LESZEK WĄTRÓBSKI

Janina Batko – właścicielka galerii w Salonikach.

kiestrze w Salonikach, a potem w Atenach. Tu chcieli zamieszkać na stałe, bo do kraju było zdecydowanie bliżej niż z oceanu.

Dziś państwo Batko prowadzą w stolicy Grecji niewielką galerię. Pan Adam zajmuje się na co dzień konserwacją instrumentów muzycznych, a jego żona malowaniem. Nadal

Zdjęcia: LESZEK WĄTRÓBSKI

Kto wyjedzie do Hambach?

Polski Związek Katolicko-Społeczny niebawem będzie świętował 25-lecie swojego istnienia. Zgodnie z zapewnieniami prezesa Wiesława Gwiżdża, w pałacu inicjatyw PZKS-u znajduje się m.in. zacieśnienie kontaktów i współpracy z polskimi organizacjami pozarządowymi w RC – PZKO oraz Kongresem Polaków w RC.

Sezon jesienny PZKS zapowiada się bogato. W listopadzie odbędzie się sesja organizacyjna wielkiego spotkania młodzieży polskiej, niemieckiej i francuskiej na zamku Hambach (Hambacher Schloss) w Niemczech, w Palatynacie, które zaplanowane zostało na wiosnę przyszłego roku.

W 1832 r. odbył się tam potężny zlot rewolucjonistów z Niemiec i innych krajów, z udziałem grupy powstańców polskich, którzy po upadku powstania listopadowego musieli opuścić gnębną przez rozbiorników ojczyznę. Uciekinierzy zostali entuzjastycznie przyjęci na zamku Hambach przez 30-tysięczny tłum. Wydarzenie to, uważane za narodziny demokracji niemieckiej i rzadki w historii przypadek przyjaźni Niemców do Polaków, służy dzisiaj jako symbol i wzorzec dla nowych wzajemnych stosunków. Spotkanie, organizowane w ramach „Roku polsko-niemieckiej współpracy kulturalnej” ogłoszonego w 2005 r. przez prezydentów Polski i Niemiec, zorganizowane zostanie przez PZKS i stowarzyszenie „Patenschaft” e.v. w Karlsruhe z inicjatywy mec. prof. Rolfa Dietera Rupperta. Odbędzie się pod hasłem: „O przyjaźń młodzieży polskiej i niemieckiej w przyjaźnej Europie”. W spotkaniu weźmie nadto udział młodzież z Francji, a także z Ukrainy i Białorusi. Zaproszona została również młodzież zaolziańska.

ROMAN CHOWANIEC

Przedstawiciele PZKS z całej Polski z ks. bp. Tadeuszem Płkusem przed kościołem św. Aleksandra w Warszawie podczas uroczystości inauguracyjnych 25-lecia Związku.

Fot. ROMAN CHOWANIEC

ODBEDZIE SIĘ 5 XI NA MIZEROWIE

Jan Nieciag, długoletni członek zarządu chóru, mówi o wyjazdach do Polski i przyjaźni z tamtejszymi zespołami – m.in. z chórem kościelnym „Piaś” z Żyglina k. Tarnowskich Gór i „Cantates Domino” z Jastrzębia. Ich przedstawiciele powinni przyjechać na koncert jubileuszowy. Z zaolziańskich chórów frysztański chór męski najbliższe współpracuje z Chórem Nauczycieli Polskich, no i, oczywiście, z paniami z chóru „Kalina”, działającego przy tym samym MK PZKO we Frysztaście.

Chórzyści wspominają o występach, których jest nadal sporo. S. Kondziolka zaś dodaje: – Jeszcze niedawno zespół był – jak się to czasami mówi – na dnie, na próby przychodziło 12-14 chórzystów. Teraz zespół się zmobilizował, nawet starsi koledzy

zapalili się ponownie do pracy, a na próbach zawsze bywa ponad 20 osób. A co najważniejsze – pod kierownictwem młodego dyrygenta rośnie poziom chóru. Miejmy nadzieję, że na koncercie jubileuszowym przekonamy o tym wszystkich naszych przyjaciół i sympatyków.

Koncert jubileuszowy odbędzie się w sali koncertowej Podstawowej Szkoły Artystycznej w Karwinie Mizerowie w sobotę 5 listopada o godz. 15.30. Oprócz chóru-jubilata zaprezentują się także zespół „Amici Cantionis Antiquae” (dyr. Leszek Kalina), na fortepianie zagra Wanda Miech, zaśpiewa Grażyna Wilk-Biernot. Koncert poprowadzi Aleksandra Opiol.

JACEK SIKORA

Płatkowe próby to dla chórzystów także okazja do spotkania z przyjaciółmi i partykły bilarda.

Nowości Wytowe

JAMIROQUAI »Dynamite«

Jamiroquai już od początku lat 90. są regeneratorem i czołowymi przedstawicielami muzyki funkowej. Czeski guru Roman Holý (Monkey Business, Sexy Dancers) kopiuje raczej klasykę gatunku, podkradając od Jamesa Browna czy Georga Clintona i wypala się ostatnio, chociaż ciągle należy do czołówek krajowej sceny muzycznej. Gdzie mu jednak do olbrzymiej maszyny brytyjskich muzyków, którzy mimo czerpania z najszlachetniejszych pokładów stylu funky i wykorzystywania całej rzeszy archaicznych już dzisiaj dźwięków i instrumentów ciągle mają swój niepowtarzalny styl.

Nowy krążek „Dynamite” jest już szóstym w historii zespołu i – prawdę powiedziawszy – nie przynosi niczego nowego. Kapela, która od początku urzekała twórczym perfekcjonizmem połączonej z wirtuozerią wykonawczą, znowu wykonała kolejny krok w drodze do doskonałości. W skrócie można powiedzieć, że ten, kto nie lubi twórczości zespołu, z pewnością nie sięgnie po tę płytę. Fani zaś przełkną krążek bez mrugnienia oka.

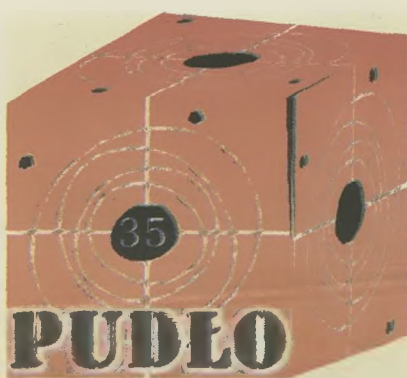
Samo nagranie jest bogate dźwiękowo i kompozycyjnie; oczywiście w ramach gatunku – wykorzystując jednak klisze z polotem, naginając leciutko standardy od czasu do czasu.

Pierwszy singiel „Feels Just Like It Should” nagrany na porządnym sprzęcie może niejednemu wyrwać maszynowymi basami rzeszę z powietrza (przywołuje dzięki temu starszy utwór „Deeper Underground”), tytułowy „Dynamite” jest skoczny, melodyjny, seryjnym produktem zespołu. Na albumie pojawiają się rozkoszne ballady („Seven Days In June”, „Tallulah”), rockowe kaski („Black Devil Car”) oraz klasyczne retro disco („Time Won't Wait”, „Starchild”).

W każdym razie energia pała z nagrania na kilometr; jeżeli nawet nie chodzi o żaden widoczny progres, można podziwiać kompozycje wyszlifowane do doskonałości, kapela jak zawsze chodzi sprawnie i dokładnie jak szwajcarski zegarek. Precyzyjna, tykająca bomba zegarowa.

Nie oczekujcie niczego poza świetną zabawą.

DAREK JEDZOK

WŁAŚNIE OBEJRZAŁAM:

»Taking Off«

Ten film z 1971 roku jest pierwszym filmem, który czeski reżyser Miloš Forman nakręcił w Stanach Zjednoczonych. „Taking Off” (w polskich kinach leciał pn. „Odłot”) to film ukazujący świat z przełomu lat 60. i 70. ubiegłego wieku, kiedy to całe USA opłótł hippis i chyba nie było młodego człowieka, który nie chciałby poprobować życia w ich stylu czy zapalić skręta z „trawką”.

Rodzice uważali, że doskonale znają swoje pociechy. Tym zaś wydawało się, że do końca znają swoich „starych”. Tak naprawdę jednak nikt nic nie wiedział.

W filmie „Taking Off” jego bohaterowie, mieszkający w Nowym Jorku Larry Tynn i jego żona Lynn, zaczynają tak właściwie uważać swoją córkę Jeannie dopiero wtedy, kiedy ona... zniknie z domu. Córka poznaje nowe zakamarki życia i – jak to już wtemczas bywało – zaczyna używać tak popularnych w tamtych czasach narkotyków.

Rodzice nie mają zielonego pojęcia, gdzie szukać Jeannie. Próbuje wszelkich możliwych sposobów, ale bezskutecznie. Pewnego dnia ojciec Larry spotyka kobietę, której córka też znikła i rodzice nie mają z nią kontaktu od kilku już miesięcy. Ba, nowa znajoma zaprasza Larry'ego do grona ludzi, których spotkał podobny los. Spotykają się oni regularnie i na tych spotkaniach dociekają powodów zniknięcia swoich dzieci...

Wtedy Larry i jego żona dochodzą do wniosku, że zniknięcie córki może ich życie wzbogacić, że dzięki temu mogą poznać nowych znajomych. Teraz dopiero mają czas na to, by odkryć sens swojego życia, by szukać „lepszego drogi do samych siebie”.

„Taking Off” jest świetnym obrazem epoki, który wspaniale oddaje atmosferę Nowego Jorku i Stanów Zjednoczonych z początku lat 70. Zachęcam was do jego obejrzenia. Naprawdę warto... eb

Mijając ludzi na ulicy możesz zgadywać, kim oni są, czym się zajmują, jak spędzają swój wolny czas. Natomiast spotykając osobnika o poniższych charakterystykach, możesz być w stu procentach pewien, że mijalesz studenta. Nie trudno nas wykryć. Łatwo odróżnić. Zwłaszcza tutaj w Brnie. Tworzymy „swój” świat i żyjemy w „swoim” świecie. Już teraz wiem, że nie będzie mi łatwo za kilka lat żegnać się z bracią studencką...

Plecak. Moja wizja – iż na uczelni wyższej odpadnie codzienne taszczenie się z torbą na plecach, bowiem na wykłady wystarczą mi tylko kartki i długopis mieszczące się w zgrabnej torebce – pozostała tylko wizją. Codziennie wyruszam z załadowanym plecakiem na maksa. Podręczniki, materiały, zeszyty ćwiczeń, przepisy prawne, jedzenie, picie... Wyjątek stanowią tylko studenci najstarszych roczników, którzy poruszający się po uczelni prawie wyłącznie w garniturach i kostiumach, z kuferkiem i komórką, niczym gotowi prawnicy lub analitycy stosunków międzynarodowych. W piątek i niedzielę, szczęśliwi z nas w czwartek i poniedziałek, wyciągamy swój największy plecak z plecaków i rozpoczyna się wielka studencka migracja. Rodzina, ciepłe żarcie oraz pralka wabią nas do domu, zaś koledzy i studenckie życie z powrotem do Brna.

Notebook. Część z nas posiada przenośne komputery, większość zwykły komputer zainstalowany w akademiku a nieliczna reszta stoi w kolejkach do „klasowni” komputerowych. Jednak bez komputera a przede wszystkim bez Internetu student nie dałby rady. Niektórzy wstępują na wykłady od razu do komputera, a jeśli zdarzy się, że wykładowca zapomni nazwisko lub datę, studenci od razu

TaeKwonDo

Świat zmienił się w ostatnim stuleciu. Na czołowym miejscu znajduje się obecnie technika, która wkracza codziennie we wszystkie sfery życia ludzkiego. Człowiek już nie jest obywatelem tylko jednego państwa czy też kontynentu, człowiek stał się dzieckiem całego świata. W ostatnich dziesięcioleciach doszło do przemierzania kultur różnych narodów. W szczególności sposób zauważamy ekspansję kultury azjatyckiej. Można by wprost powiedzieć, że jest ona transportowana na zachód.

Wzrosło zainteresowanie azjatyckimi stylami walki. Obecnie na pewno trudno by spotkać człowieka, który by nie słyszał o karate, aikido, judo czy taekwondo, a coraz więcej ludzi uprawia te sporty. Nawet Hollywood nie pozostał w tyle, przypomnijcie sobie chociażby filmy „Kill Bill”, „Aniołki Charliego” lub jakiegokolwiek inny film sensacyjny – na pewno znajdziecie w nim przynajmniej jedną scenę walki.

Wspominałam już o TAEKWONDO. Co to jest? To koreańska sztuka walki, jedna z najmłodszych dyscyplin sportowych, która rozwija się bardzo dynamicznie. Stała się oficjalną dyscypliną olimpijską, a na świecie uprawia ją już ponad 20 mln. ludzi.

Co to w ogóle znaczy taekwondo? Słowo to w dosłownym tłumaczeniu znaczy „sztuka walki przy użyciu nóg i rąk”. Wszystkie akcje taekwondo mają charakter obronny. Główną bronią są techniki nożne, a trenujący za pomocą swoich pięści, łokci, kolan i stóp tworzą niesamowicie skuteczną broń, umożliwiającą skuteczną obronę i atak. Techniki taekwondo zawie-

rają różnorodne „chwyt”, w skrócie są to pozycje, bloki, ciosy otwartą i zamkniętą dłonią, stopą a także pchnięcia i rzuty. Ciosy kierowane są w punkty vitalne ciała albo stanowią tzw. „kierowane zasłony”.

Taekwondo stara się też wychować duchowo swoich podopiecznych, kształtować ich charaktery. Uczy skromności, a jednocześnie zaufania we własne siły, bez nadużywania swych umiejętności i stosowania niebezpiecznych technik.

Jak we wszystkich sportach tego

typu, poziom umiejętności i praktyki uprawiającego taekwondo można poznać wg koloru pasa.

W Polsce i w Czechach także uprawia się taekwondo. Np. mieszkańcy Frydku-Mistku mogą się pochwalić, że w ich mieście mieszka nawet mistrz świata w tej dyscyplinie sportu. W sobotę 22 października odbyły się Mistrzostwa Moraw, a w listopadzie będą przebiegać Mistrzostwa Republiki Czeskiej. Kto wie, może nawet kto z Zaolzia zostanie mistrzem?

W każdym razie uważam, że obojętne jest, jaki sport uprawiacie, czy już chodzi o azjatycki sposób walki, czy też po prostu o piłkę nożną. Ważne jest, że trzymacie swoje ciało w dobrej kondycji, bo przecież – sport to zdrowie! bebe

Ekspres Brno

mogą służyć pomocą i wyszukać potrzebną informację w Internecie – oto jak studiuje się w 21. wieku.

Tesco. Z odrobiną ironii można powiedzieć, że studenci zużywają wyłącznie „markowe” rzeczy. Najbardziej popularną marką jest zdecydowanie „Tesco”. Głód można zaspokoić Tesco-chlebem i Tesco-kielbasą, pragnienie ugasić Tesco-herbatą lub Tesco-mlekiem, gary pozmywać Tesco-detergentem... Przyczyna jest oczywiście prosta – wydatków wiele, kieszeń studenta zazwyczaj pusta a Tesco-produkty zawsze tanie. Tak więc wieczorem wracamy do swoich akademików z triumfalnym zakupem w Tesco-reklamówce i sporządzamy skromną, taną, studencką kolację. Podśmuchać na pewnej imprezie: *Normalnie w „Tesco” mają piwo za 2,70 – no, nie kup to!...*

Pizza, hot-dog i spółka. Nie ma popularniejszego jedzenia wśród studentów. Tanie, ciepłe i gdziekolwiek w mieście zawsze do zdobycia. Wprawdzie odżywiać się wyłącznie fastfoodami można maksymalnie tydzień, dłużej żołądek nie daje rady. Jednak pomimo tego pizza, hot-dog i spółka pozostają miłym porannym śniadankiem lub orzeźwiającym posiłkiem po serii męczących wykładów.

Podkrążone oczy. Są dwie główne przyczyny albo było się na imprezie albo uczyło się do późnych godzin porannych. Obecnie przeważa wersja pierwsza – w końcu dopiero koniec października. Pubów, klubów i dyskotek jest w Brnie do koloru do wyboru i jeśli komuś bardzo by się chciało, imprezować może tutaj każdego wieczoru. W grudniu, styczniu rozpoczyna się jednak sesja i podkrążone oczy będą raczej znakiem nocnych edukacyjnych maratonów. To dopiero prawdziwe studenckie życie... :-)

hela

Telewizja

SOBOTA 29 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.00 W rajskim ogrodzie (s.) 6.20 Lasy i ludzie (pt. dok.) 6.35 Dzień dobry w sobotę 6.40 Ekonomia dla Kazika 6.50 Dzień dobry w sobotę 7.00 Rok w ogrodzie (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Piosenkarnia (pr. muz.) 8.25 Wirtul@ndia 8.55 Ziarno (dla dzieci) 9.20 5-10-15 (dla dzieci) 9.50 Scooby, gdzie jesteś? (s.) 10.20 Szkoła złamanych serc (film austral.) 11.05 Program edukacyjny 11.35 SF symulator faktu 12.00 Program dla młodzieży 12.10 Parapet (mag.) 12.25 Zdobywcy (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Igraszki z diabłem (film pol.) 14.50 Stara baśń (s.) 15.45 Od przedszkola do Opola 16.25 Moda na sukces (s.) 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 Program rozrywkowy 18.25 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Co z oczu, to z serca (film USA) 22.25 Ścigani (film USA) 0.05 Około północy (pr. muz.) 0.30 Moja krew (film franc.) 2.05 Sprawy rodzinne (film USA) 2.49 Zmiana czasu letniego na zimowy (z godziny 3.00 na 2.00) 2.55 Na starcie (film USA).

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.10 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.35 Echa tygodnia 7.05 Spróbujmy razem 7.30 Smak Europy (reportaż) 7.45 M jak miłość (s.) 8.35 Ja muszę (sport) 9.05 To nie jest koniec świata (pr. med.) 9.35 Na dobre i na złe (s.) 10.30 Wielka gra (teleturniej) 11.20 Kręciola (reportaż) 11.45 30 ton! lista, lista (pr. muz.) 12.15 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (film USA) 13.00 Bulwar Gwiazd - Krynica Górská 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Bałtałe Roma - Szczęśliwi Cyganie - IX Międzynarodowy Festiwal Kultury i Piosenki Romów 16.00 Święta wojna (s.) 16.30 Chiński cyrk Hunan 17.15 Duże dzieci (pr. rozryw.) 18.00 Program lokalny 19.05 Telepeerele (teleturniej) 20.00 Panorama flesz 20.05 Kraj się śmieje - Podróże i sentymenty 20.55 Mój pierwszy raz 21.45 Słowo na niedzielę 22.40 Faza czwarta (film USA) 0.25 Strefa uderzenia (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Z plecakiem i walizką 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce licząc - Poradnik kulinarny 9.00 Świat - magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.10 Eurinfo 10.45 Tygodnik Trójki 11.45 Z plecakiem i walizką 12.10 Zielonym do góry (mag.) 12.45 Rozmówki wschodniograniczne 13.10 To jest temat 13.45 Muzyka łączy pokolenia - Lista przebojów 14.35 Jean Paul Gaultier (moda) 15.45 W blasku złota 16.00 Przegląd gospodarczy 16.47 Poczłtówki z wdziękiem - Teledyski sprzed lat 17.00 Śląsk jest piękny - Gawęda Marka Szoltyska 17.45 Regiony kultury 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Katowice nowe miasto 19.05 Telewizja Regionów 19.50 Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy 20.00 Telekurier 20.45 Tygodnik Trójki 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.05 Śmierć przychodzi nocą (film USA) 0.35 Rzeka nadziei (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Twój lekarz 8.00 Eureko ja to wiem 9.00 Hugo familijny 9.30 Bravo 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża (s.) 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Jezioro marzeń (s.) 17.10 Granice strachu (pr. rozryw.) 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Wyścig Cannonball (film USA) 21.45 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.05 Nikita (film franc.) 1.10 Magazyn sportowy 3.10 Reebok Hip Hop.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.45 Śpiewanki 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.30 Sędzia i klejnot (bajka) 8.05 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.15 Ikingut (film) 9.45 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.15 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.30 Nasza wieś (mag.) 10.55 Program dla miłośników muzyki dętej 11.30 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Film o serialu Szpital na peryferiach w 20 lat później 13.25 Spy Kids: Mali agenci (film

USA) 15.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.25 Oczarowanie (s.) 16.25 Madame Sans Gene (film fr.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.45 Tego nie przegapię (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Elsa 2005 (wręczenie nagród) 22.00 Wiadomości 22.05 Bramki, punkty, sekundy 22.15 American Pie (film USA) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.55 Pełnia zła (film USA) 1.40 Młody Casanova 1/2 (film koprod.) 2.15 Amnesty International.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Jak przeczytaliśmy Ćpka 6.50 Nagrody Ministerstwa Kultury 2005 7.50 Panorama 8.30 Klucze (mag.) 9.00 Kamera w podróży: Andy (s. dok.) 9.50 GEN (s. dok.) 10.00 Pokonać Jezusa (film hr.) 11.40 Paszkwil (mag.) 12.10 Game Page (mag.) 12.30 Pomarańcza (mag.) 13.00 John Lennon: Come Together 1/2 (koncert) 13.55 Puchar Świata w cyclocrossie 15.10 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 15.40 Sportowcy świata (s. dok.) 16.45 Buly (mag. hokejowy) 19.30 Euronews 20.00 Zapraszamy do teatru: Pięć powodów, by zastosować voodoo 21.25 Teatr Semafor (dok.) 21.45 Poeta Jiří Suchý 22.35 Sprzedana naręczona w Sárce (dok.) 23.15 Noc z Andielem 0.45 Wielka muzyka nocna 4.00 Telewizyjne piosenki 4.35 Groteski Ch. Chaplina 5.05 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.40 Kocur Cliff (s.) 6.40 Cudowny świat Walta Disneya 7.35 Dzika karta (s.) 8.35 Nowa Podróżomania (mag.) 9.20 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 10.25 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Z czeskich młynów (film czes.) 14.15 Gambrinus liga (piłka nożna) 15.10 Penalta 16.40 JAG - wojskowe biuro śledcze (s.) 17.35 Kontrola lotów (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 XXL (pr. roz.) 21.55 Za linią wroga (film USA) 0.00 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.40 Ukryty wymiar (film br.-USA) 2.20 Prąsk! 2.50 Psotnica (film czes.) 3.55 Z czeskich młynów (film czes.) 5.10 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Łódź marzeń (film niem.) 10.55 t-music (pr. muz.) 11.55 Dziennik natury (s. dok.) 12.25 VyVolení (reality show) 13.10 Sprawy siostry Teresy (s.) 15.00 Ośmy grzech śmiertelny (film niem.) 16.50 Posłusznie melduję (film czes.) 18.30 VyVolení (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení - Pojedynek (reality show) 22.00 Ryzykanci (film USA) 23.40 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.05 Prawo i sprawiedliwość (s.) 0.50 Szybka wygrana 2.30 M.A.S.H. (film USA).

NIEDZIELA 30 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.05 Zwierzęta świata (pr. dok.) 6.25 W labiryncie (s.) 7.55 Roztańczona Angelina (s.) 8.10 Domisie (dla dzieci) 8.40 Dzieci świata - Moja (s.) 9.15 Teleranek (mag.) 9.45 Talent za talent - z Marysią Sadowską (dla młodzieży) 10.10 Królestwo Maciusia (s.) 10.40 Szkoła złamanych serc (s.) 11.30 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinie (pr. public.) 13.35 Kochamy polskie komedie (teleturniej) 14.10 Szpiedzy i piraci (film włoski) 15.50 Życ w gromadzie (film ang.) 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza (pr. rozryw.) 18.30 Okazja (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Wiedźmy (s.) 21.10 Wspaniały (film hongkong.) 23.05 Niezniszczalny (film USA) 0.55 Piątek trzynastego (film USA).

■ TVP 2

5.40 Złotopolscy (s.) 6.05 Prawdziwe przygody Profesora Thompsona (s.) 6.30 Słowo na niedzielę 6.35 Stacyjka (s.) 7.30 Smak Europy 7.45 M jak miłość (s.) 8.35 Zaczęło Bonnie Tyler 9.05 Niesforne aniołki (s. dok.) 9.35 Selekcja (reportaż) 10.00 Ostoja (s.) 10.35 Arlington - pole chwały (film dok.) 11.35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Syjamski smak 12.05 Shenandoah (film USA) 14.00 Familiada

14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Bezludna wyspa 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.30 7 dni świata 19.05 Wideoteka dorosłego człowieka (s.) 20.05 Europa da się lubić - Oszczędną (talk-show) 21.00 Egzamin z życia (s.) 22.50 Linia Specjalna 24.00 41. Studencki Festiwal Piosenki (koncert) 0.55 Schyłek lata (film franc.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki (pr. public.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.25 Lipy i Messy (j. ang. dla dzieci) 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Teplotki (pr. public.) 9.45 Podwodna Polska (reportaż) 10.10 Integracja 10.45 Etniczne klimaty 11.45 Było, nie minęło 12.10 Czytaj z Trójką (mag.) 12.45 Małe ojczyzny (film dok.) 13.45 Serce za uśmiech - Ciechocinek 2005 14.35 Prokom Trefi Sopot-Turów Zgorzelec (koszykówka) 16.45 Północ południe (pr. public.) 17.00 Magazyn kulturalny 17.45 Regiony kultury (mag.) 18.40 Niedziela w Bytkowie 19.30 Śląska lista przebojów (pr. muz.) 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.45 Młodzież kontra (pr. public.) 21.55 Piłkarska Trójka (sport) 23.05 Za 3 w Trójce (sport) 23.30 Świat - magazyn międzynarodowy (pr. public.) 23.55 Od niedzieli do niedzieli 0.25 Po burzy (s.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.10 Jesteśmy (mag. religijny) 7.35 Król szamanów (s. anim.) 8.00 Power Rangers (s.) 8.30 Hugo (dla dzieci) 9.00 SoundWave Backstage Pass (reality show) 9.30 Duracell - Eksploatacja (s. nauk.) 10.00 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.00 Bud, pies na medal 12.50 Silverado (film) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.10 Za wszelką cenę (reality show) 17.10 Eureko - ja to wiem (teleturniej) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.20 Pensjonat Pod Różą (s.) 21.20 Fała zbrodni (s.) 22.25 Kuba Wojewódzki (talk-show) 23.25 Granice strachu 0.25 Magazyn sportowy 2.25 Cuba Feliz - film muzyczny.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Śpiewanki 6.30 Miś Kuleczka i niedźwiedzi strach (film anim.) 7.05 Jaskiniowiec (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.05 Grzyby grzybowi nie równy (bajka) 14.15 Film o filmie: Wallace i Gromit (dok.) 14.35 Magazyn religijny 14.55 Magazyn chrześcijański 15.10 Kamienny zakon (s.) 16.25 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.45 Adresat TVC (mag.) 17.10 Gdzie się podziałła ta stara piosenka 17.50 Słowo świętaczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Chomik w koszuli nocnej (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Rana z miłości (film czes.) 21.20 Bez ogródek (pr. publ.) 21.50 Wiadomości 21.55 Bramki, punkty, sekundy 22.00 Losowanie Sportki i Szansy 22.05 Taggart (film br.) 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Budzenie zmarłych (s.) 0.15 Adresat TVC (mag.) 0.35 Pytania V. Moravca 1.35 Sportowcy świata 2.35 Za ścianą.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Blues ze Starej Pekarni 7.50 Panorama 8.30 Danze, canti e lamenti M. Štědrnia 8.45 Koncert fortepianowy Fazila Saya 9.10 Świat książek (mag.) 9.35 Dokument 10.35 Kultura.cz (mag.) 11.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Dyspozytor (s.) 12.55 Muzyczne przeboje 13.30 Świat sztuki (s. dok.) 14.30 Studio sport 16.35 Poszukiwaczce wraków (s. dok.) 17.25 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.50 Filmowe powroty: Odnaleźliśmy siódmą kompanię (film fr.) 19.15 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Spirituál kvintet 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag. sport.) 23.05 Nocny klub filmowy: Nowy rok (film br.) 0.45 W poszukiwaniu Ester (dok.) 2.45 Muzyczna wizytówka 3.20 Auto Moto Revue 3.40 Gdzie się podziałła ta stara piosenka.

■ NOVA

6.45 Ferda (s. anim.) 7.20 Cudowny świat Walta Disneya 8.15 Tom & Jerry (s. anim.) 8.45 Przyprawy (mag.) 9.25 Weekend (mag.) 10.15 Drogie ciocie i ja (film czes.)

11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.50 Bitwa o Planetę Małą (film USA) 15.30 Gwiazdozbiór Novy (pr. roz.) 16.15 Zawodowcy (s.) 17.20 Jak kochają czarownice (film fr.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.25 TeleTele (pr. sat.) 23.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.00 Zwierzak (film USA) 1.30 Strefa mroku (s.) 2.20 Odlamki.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 Historie starożytnych Egipcjan (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Ostatni mohikanin (film czes.) 11.15 Niedzielný Receptariusz (mag.) 12.00 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.50 Tylko dla orłów (film USA) 16.55 W krzywym zwierciadle: Wakacje (film USA) 18.45 VyVolení (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení (reality show) 21.10 Córk i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.15 Dementi (pr. roz.) 22.55 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.30 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 0.55 Szybka wygrana 2.35 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 31 PAŹDZIERNIKA

■ TVP 1

6.20 Cudowne dziecko (film pol.) 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat IV (s. anim.) 9.00 Bajeczki Jedynecki 10.05 Truskawkowe ciastko (film USA) 10.55 Tak, kochanie (film USA) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 13.50 Program rozrywkowy 14.05 Europejski Festiwal Muzyki Filmowej 15.00 Wiadomości 15.10 Moda i mody 15.35 Recepta Jedyńki 15.40 Tele-Nowela - program o książkach 15.45 Moda i mody 15.55 Mieszkać w Europie 16.15 Moda i mody 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Słowo prymasa - dzień Wszystkich Świętych 20.20 Pianista (film franc.) 22.55 Boża podszywka II (film pol.) 0.00 Wiadomości 0.10 Requiem (film pol.) 1.40 Śmierć w Afryce (film USA).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 Kamienna tajemnica (film pol.) 7.05 Od przedszkola do Opola 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.05 Ocean Avenue (film USA) 8.55 M jak miłość (s.) 9.45 Szkoła cudotwórców (film ang.) 11.20 Święto Reformacji - nabożeństwo 12.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Gdynia ze smakiem 13.15 W poszukiwaniu Matki Boskiej Kazańskiej 14.10 Zwierzęta w mieście 14.25 Ojczyzna-polszczyzna 14.45 Kochaj mnie (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.05 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Pięcioraczki (film USA) 19.05 Najlepsi z najlepszych 19.35 Młode rekiny (s.) 20.00 Panorama flesz 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.05 Kochaj mnie (s. dok.) 21.30 997 (mag.) 22.20 Biznes 22.40 Uwaga kierowcy! 22.45 Warto rozmawiać 0.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 1.35 Wieczór artystyczny - Teatr wobec zagrożenia.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.50 Bliżej natury 8.45 Gość dnia 9.00 Na drogach i bezdrożach Afryki 9.55 Kresowe nekropolie - „Na Rossie” matka i serce syna 10.45 Teplotki 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra 12.35 Sfinks - zagadki historii - Fenicjanie 13.45 Filmówka (s.) 14.15 Kresowe nekropolie - „Na Rossie” - wileński majestat 14.45 Regiony kultury 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Na drogach i bezdrożach Afryki 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza - Kalendarium wydarzeń sprzed lat 16.50 Energia przyszłości - Program o alternatywnych źródłach energii 17.05 Północ południe 17.50 Gramy dla was 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Raport z akcji (mag.) 19.00 Godzina z muzyką 19.50 Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy 21.00 Echa dnia 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.35 Saga rodu Azeraków (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 SoundWave Backstage Pass (reality show) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Grasz, czy nie

grasz (teleturniej) 11.50 Niezakazane reklamy 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 12.55 Ja się zastrzelę (s.) 13.20 13. posterunek 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Niezakazane reklamy 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.00 Wampirek (film niem.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Helikopter w ogniu (film USA) 23.45 V.I.P. (s.) 0.45 Biznes Wydarzenia 1.10 Bumerang 1.40 Sztuka latania (film ang.) 3.20 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielono (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Szpital na peryferiach w 20 lat później (s.) 21.05 Afryki czar (s. dok.) 21.35 Reporterzy TVC (reportaże) 22.15 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.10 Oczarowanie (s.) 1.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.30 Simpsonowie 1.55 Nasza wieś 2.15 AZ-kwiz 2.35 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.15 Śladami wina (s. dok.) 7.45 Słowo święteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 Usługiwalam K. Ćpawkowi 11.55 Czeskie głowy 12.00 Kalendarium 12.15 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 13.10 Film o filmie Charlie i fabryka czekolady 13.20 Angielski dla najmłodszych 13.35 Ikingut (film isl.) 15.00 Labirynt (dla dzieci) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.55 W biegu (pr. muz.) 18.40 Nie mam pracy (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Irański szach - ponizony władca (dok.) 20.55 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.30 Klub filmowy: Seks nocy letniej (film USA) 23.05 Bobby McFerrin i niespodzianka (koncert) 0.05 Historyk J. Pekař (dok.) 1.05 Punkty spojrzenia 1.35 Powietrze to nasze morze 1.50 Sportowe minuty 2.30 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Otlchanie strachu (film duń.-szwedz.) 11.30 Poradnik kulinarny Gary Rhodes 12.10 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.35 Zarzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Zamiana żon (reality show) 22.20 Zabójcza broń IV (film USA) 0.45 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.30 Hyper Sonic (film USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Sofie i jej miłość (s.) 10.00 Prima jazda 10.50 Stary (s.) 12.00 Rewir Wolfa (s.) 13.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 1. FC Brno - SK Slavia Praha (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení (reality show) 21.45 Basen (s.) 23.00 Rejs pod przymusem (film kan.-niem.) 0.45 Nikita (s.) 1.35 Szybka wygrana 3.15 Mężowie ze Stepford (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 29 października obchodzi swój jubileusz życiowy 75. urodziny nasza Droga Mamusia i Babcia

p. EMILIA BARONOWA

z Mostów koło Jabłonkowa. Życzenia zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego i jeszcze wiele pomysłowości i zadowolenia w gronie rodzinnym składają córki Hanka, Danko i Milka z rodzinami, synowie Karol, Józek, Jarek i Stanisław z rodzinami. Do życzeń dołącza się siedemnaście wnuków. GL-575

Dnia 2 listopada obchodzi piękny jubileusz życiowy 70-lecia urodzin nasza Kochana Żona, Mamusia i Babcia

pani MARIA SIWKOWA

z Hawierzowa Suchej. Z tej okazji samych szczęśliwych, zdrowych i pogodnych dni oraz błogosławieństwa Bożego życzą mąż, córka z mężem, syn z żoną oraz wnuki Halinka, Jola, Joasia i Tomek. RK-219

*Niech dobry los się kłania w pas.
Sto lat, sto lat jeszcze raz!*

Dziś, dnia 29. 10. 2005 obchodzą złote wesele nasi Kochani Rodzice

RUŻENA i ALFRED KOLORZOWIE

z Datyń Dolnych.

Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i pogody do dalszych lat życzą Irka, Staś, Ocik z rodzinami oraz siostra Marta. AD-160

Jutro, 30. 10. mija 100 lat od urodzin

ALFONSA BRZUSKI

pedagoga, muzyka, twórcy sztuk dla dzieci i młodzieży, założyciela chórów i orkiestr, członka i prezesa ChNP, zmarłego w 1969 r. O chwilę wspomnień proszą córka Halina i syn Zbigniew. GL-574

*Twoim życiem była praca, miłość i dobroć.
Przyszła niespodziewana choroba
i zerwała nić Twego życia.*

Dnia 31. 10. wspominamy 1. rocznicę śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Teścia, Dziadka, Pradziadka, Brata, Szwagra i Stryja

pana OTOKARA SOSNY

Gertruda Sosnowa GL-560

Dnia 29 października br. mija pierwsza rocznica, kiedy opuścił nas na zawsze nasz Kochany

śp. RUDOLF MACHEJ

z Hawierzowa. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina. GL-595

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Inne rozkosze (29, godz. 17.30, gr. CTO; 30, godz. 17.30, gr. JAP).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Charlie i fabryka czekolady (29, 30, godz. 15.30, 17.45); Dark Water (29, 30, godz. 20.00; 31, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Polowanie na druhny (29, 30, godz. 17.00, 20.00); Vinci (31, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Legendy z Dogtownu (29, godz. 19.00); Upadek (30, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** „Dobla” (29, 30, godz. 17.30); Nie wracaj w te strony (29, 30, godz. 20.00); Polowanie na druhny (31, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Polarny Ekspres (29-31, godz. 15.30); Wallace & Gromit: Kł-

two królka (29-31, godz. 17.45); Tylko Bea (29-31, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN:** Amityville horror (29, 30, godz. 17.00); Napola (29, 30, godz. 19.00); **CIESZYN - Piast:** Polowanie na druhny (29-31, godz. 17.00, 21.15); Osaczony (29-31, godz. 19.15); Kubuś i Hefalumpy (29-31, godz. 15.30); **BYSTRZYCA:** Pan i Pani Smith (29, godz. 18.00); Czarodziejska karuzela (30, godz. 16.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30- 19.00.

Co w terenie

ROPICA - Szkoła w Ropicy zaprasza

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 21. 10. 2005 zmarła w wieku 84 lat nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. JANINA ERRATHOWA

zamieszkała w Cz. Cieszynie, Štefánikova 36. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 31. 10. 2005 o godz. 14.00 w kościele katolickim w Cz. Cieszynie. Zasmucona rodzina. GL-582

*Prócz duszy i Boga
wszystko minie na ziemi:
szczęście i niedola.*

Adam Mickiewicz

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 26. 10. 2005 zmarła w wieku 82 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Szwagierka i Ciocia

śp. MARIA FOBEROWA

z Karwiny Nowego Miasta. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 31. 10. 2005 o godz. 15.00 z kościoła rzym.-kat. w Karwinie Frysztacie. Zasmucona rodzina. RK-222

Pani Dr Halinie Molin
wyrazy współczucia z powodu zgonu Matki

śp. MARII FOBEROWEJ

składają współpracownicy. RK-221

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 25. 10. 2005 zmarł po długiej chorobie w wieku 83 lat nasz Najdroższy Mąż, Ojciec, Dziadek, Wujek, Szwagier, Kuzyn

śp. HENRYK TOMAN

z Piotrowic koło Karwiny, ostatnio zamieszkały w Zawadzie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 31. 10. o godz. 14.30 w Domu Ewangelickim w Karwinie Frysztacie. W smutku pogrążona rodzina. GL-587

Wyrazy głębokiego współczucia rodzinie

śp. HENRYKA TOMANA

składają członkowie Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Piotrowicach, Klubu Kobiet PZKO, chórzyski chóru mieszanego Piotrowice-Marklowice, członkowie Klubu Kombatan-tów, Grupy Gminnej ruchu politycznego Wspólnota i Stowarzyszenia Elektryków Polskich. GL-589

Z głębokim żalem powiadamy, że dnia 18 października 2005 roku odeszła od nas w wieku 88 lat Uko-chana Ciocia

śp. EMILIA HECZKOWA

długoletnia pracownica Zarządu Głównego PZKO w Cz. Cieszynie. Wspomnienie pośmiertne odbędzie się na nabożeństwie w kościele ewangelickim Na Niwach w Cz. Cieszynie dnia 6. 11. br. o godz. 10.00 o czym zawiadamiają zasmuceni siostrzeńcy. GL-584

spotkanie przedstawicieli kół i delegatów na Zjazd PZKO odbędzie się 3. 11. o godz. 17.00 w Domu PZKO Orłowa Poręba.

HAWIERZÓW SUCHA - zarząd MK PZKO zaprasza na prelekcję Franciszka Szopy o Mickiewicu w środę 2. 11. o godz. 15.00 w świetlicy koła.

BŁĘDOWICE - MK PZKO oraz „BŚ” zawiadamia, że 1. turniej w tenisie stołowym o puchar MK PZKO rozpocznie się 5. 11. o godz. 11.00 w Domu PZKO. Zgłoszenia uczestników na miejscu z opłatą startowego 50 Kc (obiad, który organizowany jest dla członków PZKO).

LESZNA DOLNA - zarząd MK PZKO

Spółka z udziałem kapitału zagranicznego z siedzibą w Czeskim Cieszynie
zatrudni
pracownika do działu handlowego.

Wymagania:

- wykształcenie średnie
- bardzo dobra znajomość języka polskiego i angielskiego w słowie i piśmie
- znajomość pracy na PC (pakiet MS Office)
- prawo jazdy kategorii B
- zdolność do komunikacji z klientami
- samodzielność

Termin rozpoczęcia pracy: listopad 2005
Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie życiorysu i listu motywacyjnego do 9 listopada 2005

pod adres: j.heczkova@morava-chem.cz

lub: Janina Heczková
P.O.BOX 75
Leoše Janáčka 798/20
737 01 Český Tešín

zaprasza na tradycyjną „Lesznińską Zabijaczkę” do Domu PZKO 19. 11. o godz. 16.00. W programie: jak zwykle wspólna zabawa, pyszne dania zabijackowe, loteria, atrakcje. Wystąpią: kapela ludowa „Olza”, ZR „Zaolzie” oraz kapela „Homeless”. Miejscówki w cenie 250 Kc sprzedawane będą w Domu PZKO w dniach 2-4. 11. w godz. 17-19.

PTTS „BŚ” - zaprasza 3. 11. na ostatnią tegoroczną wycieczkę, która odbędzie się wyjątkowo w czwartek. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 7.27 do Gródka. Zakończenie w Domu PZKO w Bystrzycy.

Koncerty

KARWINA FRYSZTAT - Chór Męski „Hejnał-Echo” serdecznie zaprasza na swój koncert jubileuszowy w sobotę 5. 11. o godz. 15.30 do Sali Koncertowej Podstawowej Szkoły Artystycznej (ZUŠ) w Karwinie Mizerowie, ul. Čajkovského.

Konferty

FIRMA ZAJMUJĄCA SIĘ SPRZEDAŻĄ GALANTERII SKÓRZANEJ zatrudni osobę na stanowisko **Menagera Sprzedaży, Przedstawiciela Handlowego** do pracy na terenie Czech. Wymagana: samodzielność, elastyczność, znajomość języka polskiego lub angielskiego, komunikatywność, kreatywność. Oferujemy: samodzielną i odpowiedzialną pracę, motywujące wynagrodzenie. Proszę o przesłanie CV w języku polskim lub angielskim na adres e-mail: rbochniarz@brothers.pl GL-591

realitni kancelář FLASH
real, s.r.o.

Staroměstská 583, Trzinec
(napřeciklo restauraci „Stará záchytká”) Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cieszyn 775 077 924 1+1, ul. Tovární 490 000,- Kč 2+1, ul. Slezská 425 000,- Kč 3+1, ul. Okružní 350 000,- Kč 3+1, ul. Mládežnická 355 000,- Kč 3,5+1, centrum do uzgodnění 4+1, ul. Časlavská 330 000,- Kč 4+1, ul. Polní 385 000,- Kč	1 750 000,- Kč duża zniżka	790 000,- Kč	1 500 000,- Kč
Mieszkania Trzinec 777 077 031 1+1, ul. Dukelská 375 000,- Kč 1+1, ul. Kopemilova 380 000,- Kč 2+1, ul. Palackého 475 000,- Kč 3+1, ul. Sosařova 570 000,- Kč 4+1, ul. Habrova 580 000,- Kč	1 450 000,- Kč	duża zniżka !!!	1 650 000,- Kč
Budow. parcele 775 077 034 Ubrachice 3 700 m2 95,- Kč/m2 Ligotka Kam. 950m2 130 000,- Kč Mosty k. Jabl. 5 422 m2 320 000,- Kč Smilovice 6 290 m2 85,- Kč/m2 Dolna Leszna 6000 m2 110,- Kč/m2 Trzinec Podl. 800m2 130 000,- Kč Vedryna 5 000 m2 120,- Kč/m2 Dom rodinný 777 077 034 Bystrzyca 1 450 000,- Kč Trzinec 5+1 1 450 000,- Kč Nieboř 2x 4+1 1 690 000,- Kč Trzinec 2x 2,5+1 1 880 000,- Kč Trzinec 4+1+garaz 2 350 000,- Kč DR Ržeka 7+2 do uzgodnění	2 200 000,- Kč	duża zniżka	1 300 000,- Kč
Mieszkania 777 077 031 Chata Piosieczná 300 000,- Kč Chata Koszarzyška 450 000,- Kč DR Gródek 3+1 900 000,- Kč Navšev 4+1+garaz 1 290 000,- Kč Góna Lomná 2x 2+1 1 290 000,- Kč Parcela Piosiek do uzgodnění	CZ. CIESZYN Willi 6+1 z lat 30tych. Po rekonstrukci. Tel.: 777 077 034	BYSTRZYCA duża zniżka Dom rodinný 5+1. Parcela 2 500 m2. Utrzymany. Tel.: 777 077 034	BYSTRZYCA Stary dom rodinný 5+1. Po rekonstrukci. 1 677 m2. Tel.: 777 077 034

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach www.flash-reality.cz

PROFITERM MORAVA s.r.o. i jej spółka-córka

PROFITERM POLAND sp. z o.o.

to prosperujące firmy w branży poczty pneumatycznej, pomiarów i regulacji oraz systemów grzewczych, działające w RC, Polsce i na Słowacji.
Informacje: www.profiterm.com

W związku z rozszerzeniem działalności w branży poczty pneumatycznej na teren Polski poszukujemy kandydatów na stanowisko:

przedstawiciel handlowy

- Wymagamy:**
- wykształcenie średnie lub wyższe, najlepiej techniczne
 - bardzo dobra znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
 - język czeski na poziomie komunikacyjnym
 - opanowany język angielski lub niemiecki plussem
 - komunikatywność oraz zdolności organizacyjne
 - dyspozycyjność do częstych wyjazdów służbowych
 - doświadczenie i praktyka mile widziane
 - obsługa komputera, prawo jazdy kat. B.

- Oferujemy:**
- zatrudnienie w stabilnej i prosperującej spółce
 - interesującą i perspektywiczną pracę
 - dobre warunki placowe
 - system dodatków i premii
 - możliwość szkoleń firmowych oraz rozwoju osobistego
 - samochód służbowy, również do prywatnego wykorzystania
 - biuro w Ostrawie oraz bardzo dobre warunki pracy

Listy motywacyjne oraz życiorysy w j. czeskim należy wysłać e-mailem: personal@profiterm.com lub pocztą: PROFITERM MORAVA s.r.o., Občanská 23, 710 00 Ostrava 10 do 15.11.2005.

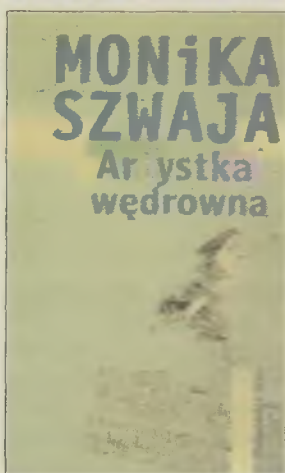
Księgarnia Wirtualna

KATARZYNA T. NOWAK - »Moja mama czarownica. Opowieść o Dorocie Terakowskiej«

Wyd. »Wydawnictwo Literackie«. Książka ta to portret pisarki wylaniający się z opowieści jej starszej córki, dziennikarki, Katarzyny T. Nowak. Jest fascynującym opisem osobowości niebanalnej, niezwykle silnej, twórczej, niepokornej. Przy okazji czytelnik poznaje wiele słynnych postaci życia kulturalnego, krakowskiej bohemy lat 50., 60., 70. – Piotra Skrzyneckiego, Wiesława Dymnego, Zygmunta Koniecznego, Bronisława Chromego, Andrzeja Bursę, Ludwika Jerzego Kerna, Leszka A. Moczulskiego. Wspomnienia rodziny i bliskich osób związanych z Dorotą Terakowską, fragmenty jej listów i książek czynią jej portret bardzo intymnym, ale też niejednostronnym.

MONIKA SZWAJA - »Artystka wędrowna«

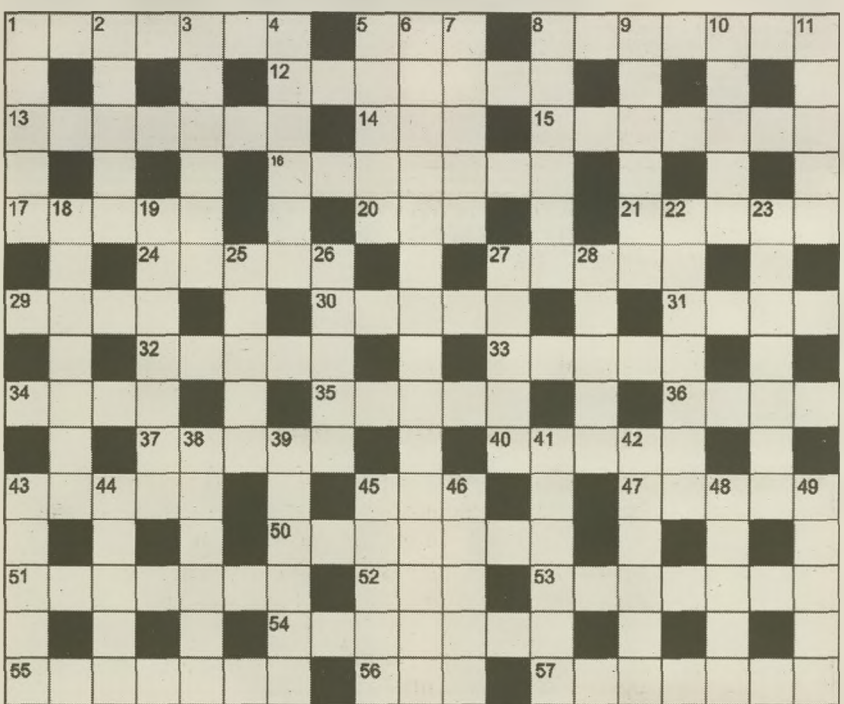

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszyń. (kor)

Krzyżówka

Pozio: 1. Rzeką Krokodyla 5. synonim czystości 8. zbrojownia 12. pismo dla niewidomych wymyślił 13. obuwie na niepogodę 14. zakuty lub z kielbami 15. uczucie wielkiego podziwu 16. krzywa utworzona ze środków krzywizny jakiejś krzywej 17. część Wysp Marshalla 20. pagórek polodowcowy 21. karma dla konia 24. okrycie wierzchnie 27. niefortunny interes Zabłockiego 29. naczynie nie dla bociana 30. Ostra w Wilnie 31. Robin z Sherwood 32. bicz skórzany 33. Gorbaczowa lub Smetana 34. kaczka z tundry 35. tkanina ścienna naśladowująca obraz 36. dowodu wymaga 37. ptak przy studni 40. jare na wiosnę siane 43. dawny kozak na Rusi 45. po japońsku pisał 47. wiecznościelony, niskopienny krzew 50. »poprawiny» w redakcji 51. żona i matka Edypa 52. o izbicę się rozbija 53. niezawodowi członkowie składu orzekającego 54. dwie litery jako jedna głoska 55. mniej

niż kolega 56. herbata po angielsku 57. z Berkeley graniczy. Pionowo: 1. mieszkaniac regionu Włoch 2. słoń, który się przeżył 3. na niewidzącym oku 4. niezidentyfikowany, ale lata 5. obwisła skóra na szyi żubra 6. ROZWIĄZANIE DODATKOWE (książka Melchiora Wańkowicza) 7. księga do poglądania 8. Baryka z »Przedwiośnia» 9. garnkowi przygania 10. w Radzastanie leży 11. po czesku domy projektował 18. prządka grecka 19. pensja króla 22. zdolny do wielkich czynów 23. nad Drzewiczką leży 25. »Wesoła wdówka» skomponował 26. symptom 27. grany nowożeńcom 28. rzecz niesłychana 38. jedna z agend ONZ 39. Fiedler 41. ścina się 42. czerwieniak do akwarium 43. radziecka rakietka 44. Żydom do rytuałów kąpieli służy 45. do Angary wpada 46. w Gabonie płynie 48. białko zawarte w ziarnach kukurydzy 49. wywieszka z napisem. Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 22 października

Pozio: 1. GROSZ 5. GAWRA 8. CIECZ 12. TANGO 13. LIANA 14. ZWADA 15. LLOYD 16. MAGIK 17. CAL 18. OKO 19. KLUCZ 22. OKTAN 23. RDEST 26. HERB 28. AERO 30. MONAKO 31. OSA 33. NADRUK 34. SYBIRAK 35. FIOLET 36. COT 37. LAWETA 38. BRAWURA 39. ANANKE 41. SER 42. WINIAK 44. GAFA 46. BALI 47. ANGEL 49. GRILL 50. MELTA 53. AKR 54. ALE 55. PIŁAT 57. ALBIN 58. NIMFA 60. ADOLF 61. KPINA 62. DYGAS 63. ALEJA 64. TONUS. Pionowo: 1. GUZIK 2. OTARU 3. SAD 4. ZNACZEK 5. GOLLOB 6. W WOJTUSIOWIE 12. B. ALDONA 8. CAMORRA 9. INA 10. EAGLE 11. ZAKAT 20. LWOWIANIN 21. CHALLENGE 24. DODAWANIE 25. STUTTGART 27. ROSTBEF 29. ENKLAWA 31. OBAS 32. ARTUR 40. KALATOS 43. ILMENIT 45. AGRAFA 46. BLANKA 47. ARPAD 48. GUŁAG 51. LIMAN 52. ARAKS 56. ADA 59. INO.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka Zuzanny Śliwa pt. »Miejscza niezwykłe«. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 4. 11. 2005 o godz. 12.00. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 22. 10. otrzymuje Alfred Lotter – Sucha Górna. Nagroda do odebrania w redakcji.

Wydarzenia Sportowe

VIII TURNIEJ POLSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W FLORBALU

Najlepszy Cz. Cieszyn i Karwina

W hall sportowej Kovony Karwina odbyła się w środę już 8. edycja turnieju polskich szkół podstawowych w florbalu. Głównymi organizatorami zawodów były PSP

w Czeskim Cieszyń i Karwinie Frysztales.

W turnieju przebiegającym wg zasad małego florbalu (bez bramkarza i z małymi bramkami) wzięło udział 9 szkół, a rywalizowano w dwóch kategoriach – klas VI-VII i VIII-IX. W grupach grano systemem każdy z każdym (2x7 minut, 3 na 3), do półfinału awansowały po dwie najlepsze ekipy. W kategorii VI-VII triumfowała PSP Czeski Cieszyn, która w finale pokonała 4:0 Trzynieć VI. O wiele bardziej zacięta była finałowa walka w kategorii najstarszych uczniów z klas VIII-IX. Ze zwycięstwa radowali się gospodarze z PSP w Karwinie, którzy dramatyczny pojedynek z Suchą Górą rozstrzygnęli na swoją korzyść dopiero w dogrywce. W regulaminowym czasie gry padł remis 5:5, decydującego gola zdobyli karwiniacy z rzutu karnego. Nad spraw-

nym przebiegiem imprezy czuwali sędziowie z klubu florbalowego w Piotrowicach, turniej zaś finansowo wsparło Stowarzyszenie Wspólnota Polska.

WYNIKI

■ KATEGORIA VI-VII – półfinały: Cz. Cieszyn – Sucha Górna 5:4 (w regulaminowym czasie gry 4:4), Trzynieć I – Trzynieć VI 5:9. Finał: Cz. Cieszyn – Trzynieć VI 4:0. O 3. miejsce: Trzynieć I – Sucha Górna 9:6. Ostateczna kolejność drużyn: 1. Cz. Cieszyn, 2. Trzynieć VI, 3. Trzynieć I, 4. Sucha Górna, 5. Wędrzyń, 6. Gnojnik, 7. Karwina, 8. Lutynia D., 9. Błędowice.

■ KATEGORIA VIII-IX – półfinały: Karwina – Trzynieć I 7:6, Trzynieć VI – Sucha Górna 3:7. Finał: Karwina – Sucha Górna 6:5 (w regulaminowym

czasie gry 5:5). O 3. miejsce: Trzynieć VI – Trzynieć I 10:5. Ostateczna kolejność drużyn: 1. Karwina, 2. Sucha Górna, 3. Trzynieć VI, 4. Trzynieć I, 5. Wędrzyń, 6. Czeski Cieszyn, 7. Lutynia Dolna, 8. Błędowice. (jb)

Co słysząc?

● OSTRAWA W ĆWIERĆFINALE PUCHARU CMZF. Piłkarze Banika Ostrawa pokonali w 4. rundzie Pucharu CMZF w środę na wyjeździe 2:1 Marilę Przybram, awansując do ćwierćfinału. Bramki dla obrońców trofeum zdobyli Slončík (4.) i Metelka (80.), dla gospodarzy trafił w 60. minucie Penner (były obrońca m.in. FC Karwiny).

● PETRAKOW PAKUJE WALIZKI. Rosyjski napastnik Andrej Petrakow miał być wzmocnieniem drużyny Stalowników Trzynieć, rzeczywistość jest jednak zgoła odmienna. Hokeista nie przekonał do siebie tak trenera Jana Nelibę, jak i nowego szkoleniowca drużyny Jiřego Juřka i po 18 kolejkach opuszcza klub spod Jaworowego.

● JAN NELIBA TRENEREM MŁADEJ BOLESŁAWI. Były szkoleniowiec Stalowników Trzynieć Jan Neliba został nowym trenerem pierwszoligowej Młodej Bolesławy. W fotelu szkoleniowca zmienił zdymisjonowanego Jaroslava Látała. (jb)

Nasza oferta

● PIŁKA NOŻNA – 1. liga: Ostrawa – Błszany (jutro, 17.00). MŚLF: Znojmo – Trzynieć (jutro, 10.15). DYWIZJA E: Orłowa – Zabrzeg (dziś, 10.30), Cz. Cieszyn – Karwina (dziś, 14.00), Olbrachcice – Konice, Krawarze – Dzieńmorowice (jutro, 14.00). MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA: Mosty k. J. – L. Piotrowice, W. Hosztice – Bogumin (dziś, 13.30). I A KLASA – gr. B: Hodslawice – Stonawa, Brzuszperk – Skrzeczno (dziś, 13.30), FK Hawierzów – Sł Rychwałd (jutro, 10.15), Bystrzyca – Dobra (jutro, 13.30). I B KLASA – gr. B: Darkowiczki – Pietwałd (jutro, 13.30). I B KLASA – gr. C: Orłowa B – Nydek, Sucha G. – Jabłonków, Datynie D. – Sedliszcze, Wędrzyń – Żuków G. (dziś, 13.30), Niebory – Lutynia D., Gródek – Śmiłowice, Karwina B – Wierzniovice (jutro, 13.30). MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO: Domslawice – I. Piotrowice, SKF Hawierzów – Bogumin B, Sł Pietwałd – Sn Orłowa, Zabłocie – F. Orłowa, Cierlicko – L. Łąki, V. Bogumin – G. Błędowice, B. Rychwałd – Sn Hawierzów (dziś, 13.30). MISTRZOSTWA POWIATU F-M: Gnojnik – Dobratice (dziś, 13.30), Piosek – Starzicz, Waclawowice – Oldrzychowice, Bukowiec – Noszowice (jutro, 13.30). ROZGRYWKI POWIATU F-M: Miliów – Fryczowice B (jutro, 13.30).

● HOKEJ NA LODZIE – Tipsport Ekstraliga: Trzynieć – Znojmo (jutro, 17.00). I liga: Hawierzów – Mł. Bolesław (dziś, 17.30).

● TENIS STOŁOWY – II liga mężczyzn: Mittal Ostrawa B – KLUBstern Karwina (jutro, 10.00). (jb)

ZIMOWE IGRZYSKA POLONIJNE »ŚLĄSK – BESKIDY 2006«

Już można się zgłaszać

Zbliżający się rok 2006 będzie stał pod znakiem Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Turynie, ale emocji z pewnością nie zabraknie również na arenach sportowych Podbeskidzia. Na przełom lutego i marca 2006 zaplanowano bowiem kolejne Światowe Igrzyska Polonijne »Śląsk – Beskidy«.

Igrzyska odbędą się w dniach 25. 2. – 3. 3. na trasach i obiektach sportowych w Szczyrku, Wiśle, Cieszyń, Tychach i Bielsku Białym, a rywalizacja obejmuje następujące dyscypliny: narciarstwo alpejskie, narciarstwo klasyczne, snowboard, carwing, łyżwiarstwo szybkie na krótkim torze, saneczkarstwo. Zawody odbędą się w pięciu kategoriach wiekowych – A (dzieci, rok urodzenia 1996 i młodszy), B (junior, rok ur. 1986-1995), C (seni-

or, rok ur. 1985-1967), D (master, rok ur. 1968-1953), E (old boy, rok ur. 1952 i starsi).

Termin zgłoszenia ilościowego upływa 20 grudnia 2005, a imiennie do poszczególnych dyscyplin sportowych do 20 stycznia 2006 roku. Zainteresowani startem w imprezie sportowcy z Zaolzia zgłaszać się mogą pod adresem PTTS Beskid Śląski, sekcja sportowa, Czeski Cieszyn (ul. Komenskigo 4), decydować będzie kolejność nadesłanych zgłoszeń. Koszty pobytu, utrzymania i wpisowego wynoszą 400 zł na osobę. – Zapiszamy Zaolziaków do wzięcia udziału w tej imprezie, tradycyjnie chcemy wystawić jak najsilniejszą reprezentację – powiedział »GL» Jan Cymorek z sekcji sportowej przy PTTS Beskid Śląski. Kontakt telefoniczny: Jan Cymorek 605281249. (jb)

HOKEJ NA LODZIE: MARCIN KOLUSZ W HAWIERZOWIE

Pantery znów pierwsze

I LIGA

● TRZEBICZ – HAWIERZÓW 2:3 (1:0, 1:2, 0:1). Bramki: 15. i 28. Sobotka – 22. Rozum, 38. Brynecký, 52. Lipina. Sędziował Fraňo. Kary 9:10, wykorzystane 2:2. W. 652. Różnica jedenastu miejsc w tabeli na lodowisku raczej nie była widoczna. Faworyzowani hawierzowianie długo nie mogli znaleźć recepty na rozszyfrowanie defensywy Trzebicz i w pierwszej tercji tylko szczęśliwym trafem i z powodu strzeleckiej nieudolności gospodarzy prze-grywali zaledwie różnicą jednego gola. Trener gości Jiří Režnar postawił w bramce na Masnego, który w meczach wyjazdowych spisuje się w tym sezonie rewelacyjnie. W barwach Hawierzowa zaliczył debiut Polak Marcin Kolusz, wypożyczony z ekstraklasowego Trzyńca. 20-letni napastnik trafił do czwartej formacji, obok Sikory i Heidera. Goście na cztery ataki grali jednak tylko do 30. minuty, Kolusz nie miał więc wiele okazji, by zademonstrować swoje umiejętności. Można nawet rzec, że wychowanek Podhala Nowy Targ zaliczył dosyć kiepski debiut, bo po jego faulu gospodarze w 14. minucie w przewadze liczebnej objęli prowadzenie. Na 1:1 wyrównał w 22. minucie po akcji indywidualnej Rozum. Gospodarze jednak nie przyhamowali, w dalszym ciągu grali bardzo aktywnie i ofensywnie. W 26. minucie drużyna Trzebicz wykorzystwała przewagę 5 na 3 i z kija Sobotki ponownie wysłała na prowadzenie. W tych fazach spotkania goście spisywali się po prostu źle, nad wodą trzymał ich Masný (brawurowo zlikwidował okazję Hanzala i Látała). Można jednak grać kieszko i zarazem strzelać gole. Pod koniec drugiej tercji ze sporadycznej akcji Hawierzowa Brynecký (z podania

Žůrka) trafił na 2:2. Rumieńców nabrała gra ekipy Jiřego Režnara dopiero w trzeciej tercji. Efektem zwiększonej aktywności Panter był gol Lipiny, który w 52. minucie wyko-rzystał świetne podanie Mikšana. Gospodarze nie zdążyli już zareagować, nie udało im się nawet w dwuminutowej »power play« z wycofaniem bramkarza. Obiektownie trzeba ale stwierdzić, że tym razem Pantery nie zasłużyły na komplet punktów.

Lokaty: 1. Hawierzów 34, 2. Ujście n. Ł. 33, 3. Jihława 29 pkt. DZIŚ: Hawierzów – Mł. Bolesław (17.30).

II LIGA

● BLANSKO – HC ORŁOWA 5:2 (0:0, 3:0, 2:2). Bramki: 33. i 50. Točík, 32. Látał, 37. Meixner, 48. Kučírek – 43. Martinek, 53. Mintel. Blansko należy do jednego z faworytów rozgrywek i dla Orłowej był to pojedynek z kategorii bardzo trudnych, tym bardziej, że gospodarze w poprzednich dwóch kolejkach przegrali i do pojedynku z Orłową przystępowali z dużą motywacją. Zadecydowała Orłowa od-słona, w której to orłowski golkipier Holeš aż trzykrotnie wylawiał krążek z siatki (zawsze po dużym błędzie obro-ny). Z powodu kontuzji do trzeciej tercji nie włączyli się już Jemelík i Jaško, niemniej jednak osłabiona Orłowa nie rezygnowała. Iskierka nadziei błysnęła w 43. minucie, po strzale Martiníka, ale na 4:1 poprawił w 48. Kučírek i było praktycznie po meczu. – Defensywa gospodarzy pracowała prawie bezbłędnie, my niestety w drugiej tercji graliśmy w obronie zbyt nonszalancko – powiedział trener Orłowej Pavel Leksovský.

Lokaty: 1. Brno 24, 2. Blansko 21, 3. Szternberk 20, 4. Orłowa 19 pkt. JUTRO: Szumperk – Orłowa. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Cmentarz na wileńskiej Rossie **str. 3**Jasnogórska królowa **str. 4**Minimum dozwolone pocie **str. 5**Futbol »na tak« nad Olzą **str. 8**

WTOREK

1 LISTOPADA 2005

NR 129

ROCZNIK LX

CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Dzień Wszystkich Świętych i Zaduszki to czas refleksji i zadumy. Płonące znicze to dowód, że nie zapomnieliśmy, że pamiętamy...

U NAS DZIEŃ ZADUMY,
ZA OCEANEM FESTIWAL PRZEBIERAŃCÓW

Odwiedzamy groby

Niewiele jest świąt, które na naszym skrawku ziemi obchodzimy niezależnie od przekonań religijnych i od panujących reżimów. Jednym z nich jest przypadający na dzisiaj dzień Wszystkich Świętych oraz nawiązujący doń Dzień Zaduszny. Jakkolwiek można kwestionować wagę Narodzin Jezusa jako Syna Bożego czy fakt Jego Zmartwychwstania, nikt z nas nie wątpi w odejście z tego świata naszych bliskich, przyjaciół czy dobrodziejów. To, że nie ma ich wśród nas od tygodnia czy kilkudziesięciu lat, jest po prostu faktem. A oddawanie im czci oraz poświęcanie im chwili zadumy tkwi w naszej ludzkiej naturze.

Dzień Wszystkich Świętych jako święto kościelne nie został jednak setki lat temu ustanowiony jako dzień bolesnego rozpamiętywania momentów związanych z odejściem naszych bliskich. Święto to wywodzi się bowiem z czci oddawanej męczennikom, którzy oddali życie dla Chrystusa. Dopiero w 837 roku papież Grzegorz IV rozporządził, aby 1 listopada był dniem poświęconym nie tylko ich pamięci, ale wszystkim świętym Kościoła katolickiego. Święto to zatem jak każde jest dniem radosnym (wszak nie ma zwyczaju fetowania smutku czy porażki), zaś nasza radość ma wynikać z pewności, że owi święci dzięki Chrystusowi zwyciężyli śmierć i dostąpili Chwały Wiecznej. Co innego Dzień Zaduszny (2 listopada), związany tradycyjnie z odwiedzinami cmentarza, przyniesieniem wianków, paleniem świec, modlitwą za zmarłych czy po prostu spędzaniem nad ich grobami chwil skupienia. Inaczej od nas listopadowe święta obchodzą mieszkańcy innych krajów, kontynentów oraz ludzie innych wyznań. I tak np. w Kościele prawosławnym dniem związanym ze wspomnianiem zmarłych jest Niedziela Wielkanocna, w krajach anglosaskich zaś odpowiednikiem dnia Wszystkich Świętych jest Halloween.

Ciąg dalszy na str. 2

I RYBNICKA JESIEŃ CHÓRALNA: LAURY DLA ZESPOŁU I DYRYGENTA

Najlepsze »Canticum Novum«

Milion do podziału

OSTRAWA (mro) – O pieniądzu na wspieranie inicjatyw mniejszości narodowych przez województwo morawsko-śląskie rozmawiano podczas ostatniego posiedzenia Komisji ds. Mniejszości Narodowych Samorządu Wojewódzkiego.

Jak przekazał „Głosowi Ludu” Władysław Niedoba, wiceprzewodniczący komisji, zdecydowano, że dotychczasowa kwota pomocy wzrośnie o 300 tysięcy do miliona koron. – Nie zaakceptowano sugestii, by obniżyć stawkę grantową, co umożliwiłoby

realizację większej liczby projektów zgłoszonych przez mniejszości. Zamiast tego ustalono dolną granicę na 50 tys. koron, a maksymalną na 100 tys. koron – dodał Niedoba.

Granty będzie można składać od połowy listopada do 21 grudnia br. Po nowym roku po zaopiniowaniu przez komisję i przyjęciu ich przez samorząd uchwalą je rada województwa.

RYBNIK (mro) – „Canticum Novum”, zaolziański Chór Mieszany działający pod patronatem Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica” podbił rybnicką publiczność i jury na I Rybnickiej Jesieni Chóralnej, która odbyła się w dniach 28-30 października, a którą patronatem otoczył polski kompozytor Henryk Mikołaj Górecki.

Do Rybnickiej Jesieni, mającej formę konkursu, zgłosiło się 15 chó-

rów kameralnych oraz wielkich-mieszanych. Z tego grona wyłoniono 8 najlepszych, spośród których jury w składzie: profesorowie Jan Wincenty Hawel i Czesław Freund (Akademia Muzyczna Katowice) oraz dr hab. Marek Gandecki (Akademia Muzyczna w Poznaniu), wybrało m.in. najlepszy chór wielki oraz najlepszego dyrygenta festiwalu. Laureatami obydwu pierwszych nagród zostali „Canticum Novum” oraz jego dyrygent, Leszek Kalina.

Publiczność festiwalowa była oczarowana zwłaszcza naszym wyko-

naniem „Ave Maryja” współczesnego kompozytora słowackiego Mirko Kračicego. Z uznaniem jury spotkały się nasze interpretacje pieśni Antonína Dvořáka, Eugeniusza Fierli, Stanisława Wiechowicza, Stanisława Moniuszki i Romualda Twardowskiego – powiedział nam po powrocie z Polski Kalina.

Rybnicką Jesień uświetniły koncerty Chóru Kameralnego Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego z Katowic oraz Chóru Kameralnego „Musica Viva” Akademii Ekonomicznej z Poznania.

Ubywa
wody

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Od ostatniego tygodnia wakacji nie było większego deszczu, stąd więc obawa mosteczka o stan wody w ujęciach, do których podłączony jest gminny wodociąg.

Na razie zapasy wody w zbiornikach zmalały o jedną czwartą. Ale jeśli susza potrwa jeszcze ze dwa, trzy tygodnie, mogą nastąpić problemy – powiedział nam zastępca wójta, Alojzy Martyniak.

Zdaniem Martynka, sytuacja powinna się poprawić za kilka lat, po podłączeniu mosteckiego wodociągu – poprzez ujęcie w Witaliszowie – do odwiertu w Łomnej Dolnej. Stamtąd woda popłynie do mosteckiego zbiornika „Kawulacki” i do gminnej sieci.

Pogoda

WTOREK – Pogodnie, rano możliwe lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 9-13 st., nocą od 2 do -2 st. C. Wiatr pld.-wsch. 3-7 m, w porywach do 15 m na sek.

ŚRODA – Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 11-15 st., nocą 7-3 st. C.

Ludoznawcy w Polsce

KRAKÓW (kor) – Członkowie i sympatycy Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO skorzystali z przedłużonego z powodu święta państwowego weekendu i wybrali się w ub. piątek na trzydniową wycieczkę poznawczą do Polski. Celem była Żywiec i Kraków.

W pierwszym dniu Zaolziacy zwiedzili na Żywiecczyźnie m.in. Izbę Regionalną „Stara Chałupa” w Milówce, Muzeum Miejskie w Żywcu i jego ekspozycję poświęconą strojowi góralskiemu i mieszczańskiemu, zabytkowe kościoły drewniane w Gilowicach i Łodygowicach. Odwiedzili Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygierzowie-Lipowcu. Sobotę natomiast poświęcono na zwiedzanie Krakowa i tamtejszego Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli.

Ważna była niedzielna wizyta w Instytucie Etnografii i Antropologii Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie ludoznawców przyjęli profesorowie Czesław Robotycki i Jan Święch. W tym dniu bowiem odbyła się inauguracja roku akademickiego studentów podyplomowego studium dla muzealników. Zaolziacy mogli nie tylko wysłuchać otwierającego rok wykładu J. Święcha o potrzebie muzealnictwa, ale też sami zaprezentować obchodzącą w tym roku 40-lecie Sekcję Ludoznawczą. Przedstawili ją studentom prezes Sekcji Leszek Richter oraz Jan Szymik. – Było to dla nas wielkie wyróżnienie – powiedział „Głosowi Ludu” L. Richter.

W niedzielę nasi ludoznawcy byli na Wawelu i Starym Mieście oraz w Rydlówce w Bronowicach, gdzie przed ponad 100 laty odbyło się wesele Lucjana Rydla z Jadwigą Mikołajczykówną, które stało się tematem sławnego dramatu Stanisława Wyspiańskiego.

DOGRZEWASZ MIESZKANIE? ZAOPATRZ SIĘ W GAŚNICĘ!

OSTRAWA/KARWINA (wak) – Samotnie mieszkająca 72-letnia kobieta zasnęła przy włączonym przenośnym piecyku elektrycznym. Niestety, urządzenie przewróciła hasającą po mieszkaniu kot, co spowodowało pożar. Wezwani na miejsce strażacy ugasili ogień, ale starsza pani po przewiezieniu do szpitala zmarła na skutek zacczadzenia. Zdarzenie to miało miejsce w ub. piątek w jednym z budynków w Ostrawie Porubie.

Na początku października strażacy wezwani zostali do pożaru mieszkania w Karwinie Nowym Mieście. Lokatorzy zostawili w kuchni włączony na noc piecyk elektryczny, od którego zajęła się szafka. Strażacy w porę zapalniali nad żywiołem, jednak jedna osoba jest ranna.

Do podobnych wypadków dochodzi każdej jesieni. Chłodne dni powodują bowiem, że wielu mieszkańców dogrzewa swoje domy elektrycznymi piecykami. Powodem pojawienia się płomieni

Ostrożnie z grzejnikami

może być także zły stan przewodów kominowych, które nie zostały sprawdzone przed rozpoczęciem sezonu grzewczego.

Ludzie nie zwracają uwagi, gdzie ustawiają piecyki. Zdarza się, i to dość często, że tuż przy nich składują makulaturę czy inne łatwopalne przedmioty. Materiały takie łatwo mogą się stać żarzewiem ognia. Niebezpieczne jest też stawianie elektrycznych grzejników w bezpośredniej blisko-

ści zasłon czy firan. W takich przypadkach trzeba zachować odległość co najmniej 50 centymetrów – mówi Renata Blahowska z Powiatowej Straży Pożarnej w Karwinie. – Jeśli chodzi o kominy, zagrożeniem jest nawet najmniejsza szczelina, pęknięcie, bądź brakujący fragment tynku.

Kolejnymi przyczynami pożaru mogą być też amatorskie przeróbki odbiorników grzewczych oraz tanie elektryczne piecyki kupowane na bazarach, które często nie posiadają atestu.

Lokatorzy, którzy korzystają z grzejników, powinni profilaktycznie zaopatrzyć się w odpowiedni sprzęt gaśniczy. Zdaniem strażaków wystarczy niewielka gaśnica proszkowa, żeby ugasić płomień w początkowym stadium.

„Canticum Novum” na estradzie i Rybnickiej Jesieni Chóralnej.

TYDZIEŃ

24 – 30 X 2005

■ W Sofii został zastrzelony przez nieznanych sprawców jeden z najbogatszych Bułgarów, 48-letni bankier Emil Kiulew. Było to ósme w ciągu dwóch miesięcy przeprowadzone na zlecenie zabójstwo w Bułgarii.

■ Marek Jurek (Prawo i Sprawiedliwość) został wybrany na marszałka polskiego Sejmu.

■ Liczba amerykańskich żołnierzy, którzy polegli w Iraku od rozpoczęcia operacji wojskowej w tym kraju, przekroczyła 2 tysiące.

■ Platforma Obywatelska przerwała rozmowy z Prawem i Sprawiedliwością na temat powołania nowego polskiego rządu. Liderzy PO oskarżyli PiS, że po zagarnięciu całej władzy w państwie nie chce stworzyć rządu z Platformą, ale zamierza powołać rząd mniejszościowy.

■ W samobójczym zamachu bombowym dokonanym w izraelskim nadmorskim mieście Hadera zginęło sześć osób. Do zamachu przyznał się Islamski Dżihad.

■ Ultrakonserwatywny prezydent Iranu, Mahmud Ahmadineżad, wezwał na konferencji Świat bez Syjonizmu w Teheranie otwarcie do działań mających na celu wymazanie Izraela z mapy świata.

■ Trzęsienie ziemi o sile 3,4 st. w skali Richtera nawiedziło okolice miasta Hronov we wschodnich Czechach. Ludzie obserwowali brzęczenie szyb w oknach i ruchy mebli. Szkody materialne są minimalne.

■ W pałacu Hampton Court koło Londynu odbyło się nieformalne spotkanie przywódców państw Unii Europejskiej. Rozmawiano na nim przede wszystkim o przyszłości Unii i o jej przyszłym modelu socjalnym.

■ Groźny pożar wybuchł w nocy w areszcie deportacyjnym na lotnisku w Amsterdamie. Zginęło jedenaście osób. Ofiary to oczekujący na deportację z Holandii.

■ Prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski, oświadczył, że w styczniu 2006 roku mogą odbyć się przedterminowe wybory parlamentarne. Jego wypowiedź była reakcją na nieskuteczne próby sformowania nowego gabinetu rządowego.

■ Seria niemal jednoczesnych eksplozji spowodowała na trzech zatłoczonych bazarach w centrum Delhi masakrę. Zginęło co najmniej 70 osób, a około 200 zostało rannych. Do zamachów przyznali się kaszmirscy islamisci.

■ W katastrofie pociągu w południowych Indiach zginęło co najmniej 110 osób. Pociąg wykołoił się na podmytym przez ulewne deszcze moście i runął do wezbranej rzeki.

■ Samochód, w którym jeździł papież Jan Paweł II, został sprzedany na aukcji w USA za 690 tysięcy dolarów. Nowym właścicielem auta został multimilioner z Houston w Teksasie.

■ Serię lekkich wstrząsów sejsmicznych odnotowano w rejonie wulkanu Etna na Sycylii. Nie wyrządziły one zniszczeń, ale wywołały panikę wśród ludności. Wstrząsy zanotowano również w okolicach Rzymu.

■ Dyrektorka Funduszu Dziecięcego ONZ (UNICEF) przestrzegła, że w regionach południowej Azji, które nawiedziło niedawno katastrofalne w skutkach trzęsienie ziemi, mogą umrzeć kolejne tysiące ludzi, jeżeli nie dotrze do nich w porę pomoc humanitarna. Wśród najbardziej zagrożonych osób połowę stanowią dzieci.

■ Na paryskim przedmieściu Clichy-Sous-Bois trwają od kilku dni zamieszki i starcia głównie młodzieży z policją. Przyczyną konfliktów jest śmierć dwóch nastolatków, którzy uciekając przed policją ukryli się w transformatorze, gdzie zostali porażeni prądem elektrycznym. (M.B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Po powrocie z Krosna nieborowska GAPA2 szykuje się do kolejnej premiery.

GAPA2 w Krośnie

NIEBORY (hs) – W zeszłym tygodniu dziecięcy teatrzyk GAPA2 brał udział w XXIII przeglądzie teatrów dziecięcych o Puchar Uśmiechu w Krośnie. Na scenie przedstawiło się 13 dziecięcych teatrów z Polski, Ukrainy i Zaozla. Nieborowska GAPA2 pokazała krośnieńskiej widowni „Kopciuszka” Jana Brzechwy.

Wyjazd do Krosna nie byłby możliwy, gdyby nie pomoc MK PZKO w Nieborach. Zaraz po powrocie zespół zabrał się do wzmożonej pracy nad następną pozycją repertuarową. Tym razem widzowie będą mogli podzi-

wiać na scenie „Malutką czarownicę”. Premiera zapowiadana jest na początek grudnia.

Energia z odchodów

REGION (kor) – Stowarzyszenie Gmin Mikroregionu Dorzecza Stonawki wystąpiło do Państwowego Funduszu Ochrony Środowiska o dotację na pokrycie kosztów budowy zakładu produkującego energię z biomasy. Wójtowie liczą też na wsparcie finansowe z

Unii Europejskiej. Zakład ma powstać w Toszonowicach Górnych na terenie gospodarstwa firmy „Tozos”, zajmującej się hodowlą świń. To właśnie odchody świń będą wykorzystane jako biomasa przy produkcji energii cieplnej i prądu.

Odwiedzamy groby

Dokończenie ze str. 1

Halloween wywodzi się z celtyckiego obyczaju All Hallow's Eve. W XIX w. przywędrował on do Stanów Zjednoczonych, gdzie do dziś jest hucznie obchodzony, podobnie zresztą jak w Anglii, Australii, Nowej Zelandii czy Szkocji. Zwłaszcza w USA w tym dniu panuje zwyczaj przebiegania się za duchy, wampiry czy czarownice. W ten sposób przebrane dzieci chodzą po domach, gdzie obdarowywane są słodyczkami. Znanym symbolem tego święta jest też wydrążona dynia z otworami przypominającymi twarz oraz z palącą się świecą w środku. Ogień jest bowiem w większości religii związany ze światem zmarłych, symbolizując pamięć, wdzięczność i modlitwę. W tradycji pogańskiej ma ponadto na celu oświetlanie drogi zmarłym, spalanie ich grzechów i odpędzanie demonów.

(sch)

Więcej światła

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – W tym tygodniu rozpocznie się w Mostach Dolnych z utęsknieniem oczekiwana modernizacja sieci oświetlenia publicznego. Obejmie ona wymianę starych latarni i budowę nowych w trzech osadach dzielnicy, gdzie oświetlenia publicznego jeszcze nie było. Roboty, które kosztować będą 250 tys. Kc, zakończą się w ostatnich dniach listopada.

Kurczak kicha, grypą straszy

REGION (wak) – Weterynarze w całym województwie zarzucani są codziennie zdechłym ptactwem – gołębiami, kawkami, a nawet kanarkami. Przynoszą je mieszkańcy regionu, poruszeni doniesieniami o zagrożeniu epidemią ptasiej grypy. Jak dotąd, nikt ze skrzydlastych nie padł jednak z powodu wirusa ptasiej grypy.

Pod koniec ub. tygodnia znaleziono martwego gołębia w centralnym parku w Hawierzowie, trzy martwe gołębie na rynku w Ostrawie Witkowicach, a na obrzeżach Ostrawy – martwego bażanta. Mieszkańcy Trzyna zwrócili zaś uwagę miejskim strażnikom na leżące w jednym z potoków dwa indyki. – *Pomimo to, że już z pierwszych ogłędzin było wiadomo, że chodzi o ptaki, które wrzucone zostały do wody już martwe przez któregoś z miejskich hodowców, wystaliśmy je do ekspertyzy* – mówi **Jaromír Polášek**, dyrektor Wojewódzkiej Stacji Weterynarii w Ostrawie.

Niektórzy weterynarze odsyłają nadwrażliwych. – *Przy-*

szedł do mnie gospodarz z indyczką. Wystarczył krótki wywiad, by zorientować się, że skoro okulała, jest chora na wątrobę, a nie na ptasią gripę – usłyszeliśmy w jednej z hawierzowskich przychodni weterynarii.

Ptasią gripę podejrzewają też hodowcy drobiu, którym zaczynają kichać kurczaki. Sygnały są alarmujące, ale okazuje się, że kichają, bo w pomieszczeniu jest za duże stężenie amoniaku i wystarczy tylko wyłączyć wentylatory...

Choć w RC nie zanotowano ptasiej grypy, epidemiolodzy apelują, by nie dotykać martwych zwierząt. Szczególnie rodzice powinni przed tym przestrzegać swe dzieci. Jeżeli zauważymy martwego lub chorego ptaka, dzwońmy pod numery straży miejskiej. Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Żywnościowego (EFSA) zaleciła konsumentom, by unikali jedzenia jaj i drobiu na surowo. Nie ma wprawdzie dotąd żadnych dowodów, że wirus może się przenosić przez żywność, ale również nie można tego wykluczyć.

Ciekawostki

Komputer na Halloween

Pracownicy Uniwersytetu Arkansas w Fayetteville, korzystając ze zbliżającego się Halloween, umieścili podspół komputerowe w dyni, tworząc w ten sposób ciekawie wyglądające, a przy tym działające peceta. Do skonstruowania tego urządzenia wykorzystano Cucurbita pepo, czyli dynię zwyczajną. Wewnątrz obudowy standardu PTX 1.0 (Pumpkin TX) umieszczono płytę główną notebooka Dell Latitude D410, 1,6-gigahercowy procesor Pentium M, 60-gigabajtowy dysk twardy, 512 MB pamięci DDR2 oraz napęd DVD-R/RW. W oczach dyni umieszczono wentylatory odpowiedzialne za odprowadzanie ciepła z urządzenia.

Jak wyglądał Szekspir?

Obraz nazywany „Grafton Portrait”, uważany powszechnie za wizerunek Williama Szekspira i wykorzystywa-

ny od wieków jako ilustracja do kolejnych wydań dramatów tego pisarza, nie przedstawia autora „Hamleta” – uznali badacze z brytyjskiej National Portrait Gallery. Po dziewięciu miesiącach badań połączonych z gruntowną renowacją obrazu specjaliści orzekli, że „nie ma żadnego dowodu, że mężczyzna na „Grafton Portrait” to Szekspir”. Ustalono, że portret nieznanego autorstwa powstał w 1588 r., kiedy dramaturg miał 24 lata. Zdaniem specjalistów, na tym etapie życia nie mógł on sobie pozwolić na zamówienie portretu, nie byłoby go też stać na bogaty strój, w jaki odziany jest mężczyzna na obrazie. W 1588 r. kłopoty materialne zmusiły Szekspira do przyłączenia się do wędrownego trupy teatralnej, trzy lata wcześniej został ojcem bliźniaków. „Grafton Portrait” przedstawia młodego mężczyznę z ciemnymi, kręconymi włosami i szarymi oczami, odzianego w kosztowne jedwabie i szkarłatny saty-

nowy płaszcz. W kwietniu tego roku Royal Shakespeare Company ogłosiło, że będący w ich posiadaniu inny obraz uważany za wizerunek Szekspira – „The Flower Portrait” – jest XIX-wiecznym falsyfikatem. Jedyną nadzieją tych, którzy chcą znać twarz autora „Hamleta”, pozostaje trzeci obraz uchodzący za wizerunek Szekspira, tzw. „Chandons portrait”. Badania jego autentyczności mają się rozpocząć w najbliższych miesiącach.

Alkohol w granulkach?

Kurita Water Industries zaprojektowała pierwszą na świecie metodę przenoszenia alkoholu metylowego w ciele stałym. Osiągnięcie japońskich naukowców może się przyczynić do jeszcze większego spopularyzowania ogniw paliwowych DMFC (Direct Methanol Fuel Cell). Metanol w postaci stałej nie paruje i nie jest niebezpieczny do środowiska (nie może wycieć),

Baliny wśród najlepszych

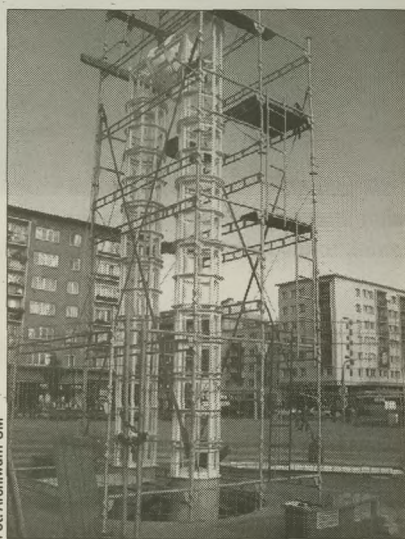
TRZYNIEC (man) – Organizatorzy konkursu „Strefa Przemysłowa 2004” przyznali drugą nagrodę strefie przemysłowej Trzyniec Baliny. W ub. tygodniu nagrodę odebrała w Pradze zastępca burmistrza Trzyna, **Věra Palkovská**.

Trzyniecka strefa przemysłowa znalazła się w kategorii „strefa przemysłowa przynosząca największe korzyści dla społeczeństwa”. Funkcjonujące w niej przedsiębiorstwa nie tylko obniżyły stopę bezrobocia w Trzynieckiem, ale także dadzą pracę osobom niepełnosprawnym (JAP Trading). – *Wyróżnienie należy się również Jerzemu Cienciale, dyrektorowi Huty Trzyniec, który kilka lat temu wspólnie z administracją miasta przyczynił się do budowy strefy. Bez udziału huty strefy po prostu by nie było* – podziękowała kierownictwu Huty Trzyniec Palkovská. Realizację strefy przemysłowej na Balinach rozpoczęto w 2000 roku. Pierwszym przedsięwzięciem, które podjęło w niej produkcję, było Vesu-

vius Solar Crucible, po czym wyrosła tam hala spółki Kern. Niebawem działalność na Balinach rozpoczną zakłady produkcyjne JAP Trading i Ergon. W przyszłości mają tam powstać kolejne dwa zakłady produkcyjne.

Kupuje »Bystrycę«

BYSTRZYCA (man) – Samorząd sprzedaje dzisiaj Telewizję Kablową „Bystrzyca”. Nabywca – trzyniecka telewizja kablowa „Silnet” – zapłaci 3,1 mln Kc. Programy bystrzyckiej Telewizji Kablowej emitowane są od 1994 roku. Kierownictwo wsi utrzymuje, że sprzedaż gminnej TV jest korzystna tak dla gminy, jak i dla mieszkańców. Nowy właściciel podpisując umowę zobowiązał się do spełnienia kilku warunków. Oprócz niezbędnej wymiany uszkodzonych i zużytych komponentów w ciągu najbliższych dziewięciu miesięcy musi podłączyć wszystkich użytkowników TV do sieci internetowej, a w ciągu roku wprowadzić usługi telefoniczne; w obrębie sieci TV rozmowy będą bezpłatne. Ostatnim warunkiem, który ma zostać zrealizowany do dwu lat, jest doprowadzenie kabla TV do Karpętnej.

Gotowy jest już 9-metrowy szkielet rzeźby, teraz kolej na montaż poszczególnych jej części.

Wahadło stanie

HAWIERZÓW (wak) – Po dwóch latach przerwy zabrano się wreszcie do montażu bramy z wahadłem, dzieła dwóch praskich artystów – **Karla Holuba i Stefana Milkova**. O tym, że właśnie ich projekt zrealizowany zostanie na placu Republiki, zdecydowali sami hawierzowianie w ogłoszonej przez miasto ankiecie. Cokół pod rzeźbę zainstalowano już w 2002 roku. I na tym się skończyło. Powodem tak długiej przerwy były kłopoty finansowe. Problem jednak rozwiązano i rzeźbę w pełnej krasie zobaczą mieszkańcy 30 listopada, w dzień centralnych obchodów z okazji 50-lecia Hawierzowa.

a granulki, które przenoszą alkohol, mogą być wielokrotnie wykorzystywane. Kurita opatentowała już kilka swoich pomysłów. Najnowszy produkt już niedługo otrzyma wymagane certyfikaty, które pozwolą na wykorzystanie go w mobilnych ogniwach paliwowych. Firma planuje skomercjalizowanie swojej metody stałego metanolu w 2007 roku. Obecnie na targach Intex, które odbywają się w Osace, koncern przedstawia mobilną ładowarkę akumulatorów do urządzeń mobilnych zasilanych alkoholem metylowym w ciele stałym.

● KUPON ● KUPON ● KUPON ●

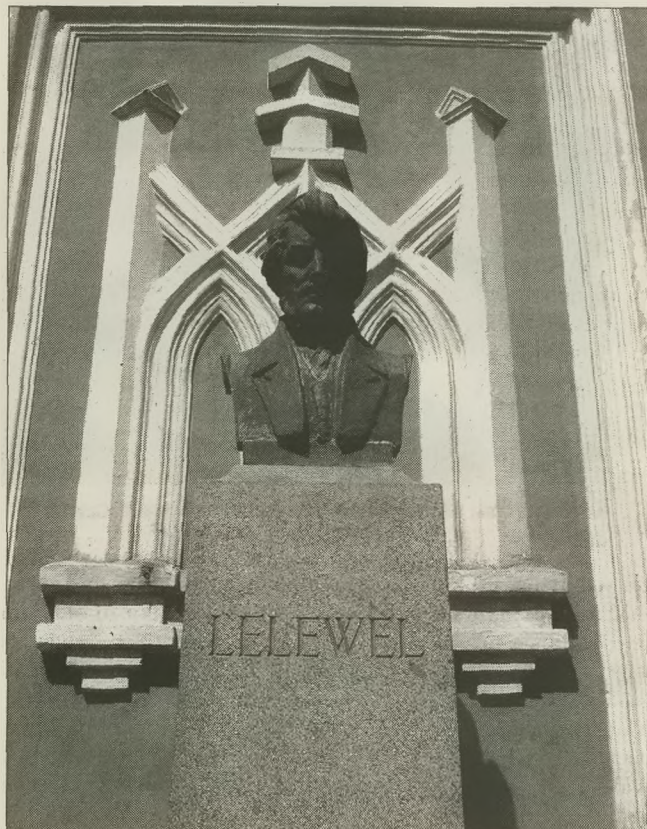
Tacy
jesteśmy
2005

● KUPON ●

TACY
JESTEŚMY

Cmentarz na wileńskiej Rossie

Wileński cmentarz na Rossie, jedna z najpiękniejszych nekropoli Europy, blisko sercom wszystkich Polaków, był w latach powojennych barbarzyńsko dewastowany. Wiele grobów zostało w tym okresie całkowicie zniszczonych, a na wielu pożyrowano i sprofanowano krzyże.

Nagrobek na mogile Joachima Lelewela.

Później, w latach osiemdziesiątych – jeszcze za czasów Litwy Sowieckiej, nad częścią nekropolii zawisła groźba zagłady. Litewscy administratorzy miasta chcieli przez jej teren przeprowadzić drogę szybkiego ruchu. Ten niesamowity pomysł spotkał się jednak z gwałtownym sprzeciwem. Protestowali Polacy na Litwie i w kraju. Ostro zaprotestowała też światła część opinii publicznej Litwy. Do realizacji tego poronionego pomysłu na szczęście nie doszło. Dziś cmentarz na Rossie poddawany jest nieustannej renowacji – m.in. z funduszy zbieranych w Polsce w dniu 1 listopada.

Wileński cmentarz na Rossie powstał w końcu XVIII wieku. Pocho-dzenie jego nazwy nie jest ciągle do końca znane. Może tak właśnie nazywali się właściciele gruntów, na których powstał. Zdaniem prof. J. Kłosa z Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie nazwa ta niewątpliwie starożytna, występuje w źródłach już w XVI wieku i oznacza pierwotnie teren znacznie szerszy, ciągnący się aż po Ostrą Bramę, za którą w pewnej odległości wznosiła się podówczas cerkiew św. Jerzego, „ruską” zwaną. Jeszcze innego zdania jest Samuel Orgelbrand w *Encyklopedii*

Powszechnej. Według jego opinii *Rossia* to miejsce w górnych okolicach Wilna położona, gdzie lud tameczny od czasów pogańskich zbiera się w wigilię św. Jana lub w sam dzień ten, albo o kilka dni później, jeżeli deszcze trwały, ażeby kwiat paproci szczęście dający otrzymać.

W opinii wielu współczesnych historyków Wilna już od dawna istniał na Rosie cmentarz zmarłych na zarazę, samo-

zostali żołnierze polscy polegli w latach 1919, 1920, 1939 i 1944. Są wśród nich legionści i żołnierze polegli w walkach o Wilno oraz członkowie Armii Krajowej, którzy polegli w lipcu 1944 roku podczas wileńskiej operacji *Ostra Brama*.

Tam też znajduje się grób marszałka Józefa Piłsudskiego. Obok matki Marii z Billewiczów Piłsudskiej (zmarłej w roku 1884) spoczywa serce naczelnika złożone tam – zgodnie z wolą zmarłego – w maju 1936 roku. Na Rossie leżą również inni członkowie rodziny marszałka: brat Adam Piłsudski (+1935) – senator RP i wiceprezydent Wilna, pierwsza żona – Maria Piłsudska z Koplewskich (+1921) oraz rodzeństwo Teonia i Piotr Piłsudscy (zmarli w niemowlęctwie), a także Ludwika Majewska z Piłsudskich (+1924) i Kasper Piłsudski (+1935).

Na starej Rossie – w alejce profesorów, w pobliżu cmentarzyka wojskowego, pochowani zostali wybitni uczeni Uniwersytetu im. Stefana Batorego – m.in.: rektor tej zamienionej uczelni – profesor matematyki Wiktor Staniewicz. Są też groby wielu wybitnych Polaków – polityków, pisarzy, artystów, działaczy społecznych – m.in.: Joachima Lelewela – historyka i polityka, członka Rządu Narodowego w 1831

Kwaterna, gdzie pochowani są polscy legionści.

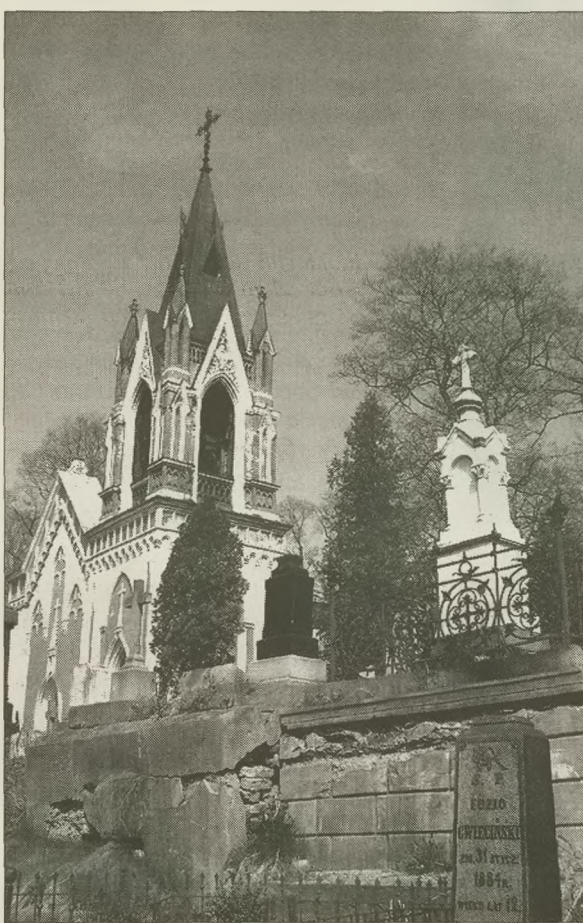
roku, zmarłego w Paryżu (+1861), Tomasza Słowackiego – profesora Uniwersytetu Stefana Batorego, ojca Juliusza Słowackiego, Augusta Becu – lekarza, profesora Uniwersytetu Stefana Batorego, ojczyma Juliusza Słowackiego, Ludwika Kondratowicza – poety, bardziej znanego pod pseudonimem Władysława Syrokomli oraz jego synów: Władysława i Kazimierza, Wawrzyńca Gucewicza – projektanta przebudowy katedry wileńskiej; Antoniego Wiwulskiego – twórcy pomnika grunwaldzkiego w Krakowie oraz słynnych wileńskich Trzech Krzyży.

Są wreszcie groby uczestników powstań narodowych z 1831 i 1863 roku – m.in. Aleksandra Oskierko – członka powstańczego Rządu Narodowego z roku 1863 czy filomata i przyjaciela Adama Mickiewicza – Onufrego Pietraszkiewicza oraz

wybitnych Litwinów – M. K. Ciurlionisa – malarza i kompozytora czy J. Basanaviciusa – ojca litewskiego odrodzenia narodowego.

Na wileńskiej Rossie pochowanych jest także wielu, wielu innych wspaniałych ludzi, o których napisać można odrębne dzieła.

Wspomnieć warto jeszcze o nowym cmentarzu, oddzielnym od Rossy dawną ul. Listopadową, na którym w roku 1921 stanął pomnik w kształcie antycznej kolumny z napisem *Wilno swoim wybawcom*. Obelisk ten wzniesiono na cześć żołnierzy polskich poległych w walkach o Wilno w latach 1919-1920. Ich groby położone są obok mogił uczestników Samoobrony Wileńskiej oraz w pobliżu grobów żołnierzy litewskich, którzy polegli w starciach z wojskami gen. Żeligowskiego. LESZEK WĄTRÓBSKI

Kaplica cmentarna na Rossie.

bójców i żołnierzy. W jego zaś pobliżu – jak opisuje w swoim przewodniku po wileńskiej nekropolii Jerzy Surwiło – w 1769 roku, z inicjatywy burmistrza Bazylego Millera założony został nowy cmentarz.

Pierwszego zmarłego pochowano jednak na Rossie dopiero po poświęceniu cmentarza w roku 1801. Okazało się wówczas, że teren cmentarza jest zbyt mały. Nabyto więc sąsiadujące z nim tereny obejmujące dolinkę i wzgórza – nazywane dziś Górką Literacką.

Wszyscy odwiedzający wileński cmentarz rozpoczynają jego zwiedzanie od cmentarzyka wojskowego, na którym pochowani

oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Zatem – „nowy”. Oto Polskie Towarzystwo Medyczne w Republice Czeskiej święci swoje 30-lecie. W związku z tym dwóch panów: Zbigniew Kubeczka z Władysławem Owczarzem zamiast plakiet przygotowało przy tej okazji tom poetycki Janusza Gaudyna (25 II 1935 – 22 VI 1984) „Jestem”. Głosowska „Jemiola” nazwała tom wydawniczym cackiem, tak pod względem graficznym, jak redakcyjnym. Znalazłem go w swej skrzynce pocztowej w środę 19 października z sygnałem Zbyszka: „Władku, udało mi się

taka dziwna sztuczka, o której przyjęcie proszę (18. 10. 2005)”. W dole na rynku czekali mnie kamraci z „trójkąta bermudzkiego”, Bronek z Kazkiem, i pomyślałem sobie, że czas jest naprawdę pojęciem względnym i wrzusa. Minęło a trwa... Czy to aby nie przywidzenie? Polskie Towarzystwo Medyczne w Republice Czeskiej dziękuje pani Karin Gaudyn za wyrażenie zgody na wydanie niniejszej publikacji... Wydano 200 egzemplarzy numerowanych z wklejonymi oryginalnymi grafikami Zbigniewa Kubeczki sygnowanymi przez autora. Zatem lato 2005 wnosi w nasze oczekiwania rodzaj nieoczekiwania. Janusz oto nadal tworzy, jeszcze chwilę postanawia się ostać. Chwa-

ła wspólnemu poezjowaniu pozostającemu w czasie. Jeszcze jeden to sposób na ustalanie wartości. W niedzielę 23 października uczestniczyliśmy w Białej Galerii teatralnej w wernisażu „Pejzaży” Janka Rusnoka z pomorskiego Stargardu Szczecińskiego. Przez tę chwilę byliśmy pewni, że ostatnie lata PZKO-wskiego SLA wyraźnie zaznaczyły nad Olzą zdecydowaną wolę twórczej generacji literackiej i plastycznej. „Wieczny niepokój / racz mi dać” – czytam w Januszowej „Modlitwie” (s. 7). „Nie pozwól / abym począł / póki stać mogę”. Był lekarzem, poetą, pisarzem, działaczem społecznym, organizatorem życia literackiego i towarzyskiego na Zaolziu. „Był człowiekiem z fantazją i niepokojem, aktywnym, upartym, konsekwentnym i kontrowersyjnym. Na pewno nie był nijaki. Dlatego JEST” – czytamy w zakończeniu książki. K. Kaszper zaś kończy swą „Legendę Zaolzia” podziwem dla liryka obejmującego „serdecznym uściskiem ziemię śląsko-zaolziańską”.

„Jestem” Polskiego Towarzystwa Medycznego w Republice Czeskiej i Przyjaciół Janusza Gaudyna zaznaczyło, iż naprawdę jesteśmy i nie zapominamy. Świadczy też o trwałości nadolziańskiej. Wypada za nią podziękować.

Gaudyn – zamiast

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

W roku 1999 pod egidą Polskiego Towarzystwa Medycznego w Republice Czeskiej ukazała się w Wydawnictwie SAK w Olbrachcicach książka pt. „Dr Olszak i jego następcy”. Autorzy Józef Słowik, Tadeusz Hławiczka i Kazimierz Santarius postanowili przypomnieć burzliwe losy zaolziańskich lekarzy w czasie II wojny światowej, którzy poświęcili życie ku chwale swej „małej ojczyzny”. Publikację poprzedza słowo od autorów i wstęp Bogusława Chwajola, w roku wydania książki prezesa PTM w RC.

Pierwszy rozdział publikacji opisuje martyrologię zaolziańskich lekarzy. Autorzy wykorzystali w tym celu referat dr Krzysztofa Brożka, kierownika katedry historii medycyny Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. Następnie przedstawione zostały ścieżki życia wybitnych lekarzy-działaczy społecznych, którzy swą wędrówkę przez życie ukończyli w czasie II wojny światowej.

Dalsze rozdziały omawiają pokrótce działalność organizacji międzywojennych Jedności, Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji i Ogniska Polskiego w Orłowej. Kolejna część publikacji poświęcona jest działalności Polskiego Towarzystwa Medycznego i jego poprzednika Klubu Medyków przy ZG PZKO. W układzie chronologicznym przedstawiono szczegółowe sprawozdanie ze spotkań i imprez organizowanych przez stowarzyszenie. Zamieszczono także spis członków PTM w RC w roku 1998.

Druga część książki to 15 z kilkudziesięciu wywiadów przeprowadzonych z zaolziańskimi lekarzami przez Kazimierza Santariusza, które ukazywały się w „Głosie Ludu” od 1996 do 1998 roku.

Całą publikację zamyka czterojęzyczne podsumowanie oraz reklamy sponsorów. Ilustruje ją również niewielki zbiór zdjęć. Książkę wydano drukiem w wydawnictwie SAK w nakładzie 2500 egzemplarzy.

x x x

W tych dniach PTM, ponownie we współpracy z Wydawnictwem SAK, wydało książkę „30 lat PTM-PSZ” autorstwa J. Słowika, T. Hławiczki i K. Santariusza. Publikacja ta nawiązuje do „Dr. Olszaka...” obejmuje kolejnych 15 biogramów zaolziańskich lekarzy. Na razie będzie do nabycia na comiesięcznych spotkaniach PTM – najbliższe odbędzie się w sobotę 12 bm. o godz. 18 w Domu PZKO w Karwinie Frysztaście.

Józef Słowik
Tadeusz Hławiczka
Kazimierz Santarius

Dr OLSZAK

i jego następcy

Polskie Towarzystwo Medyczne w Republice Czeskiej

OBRAZ, KTÓREMU MILIONY POLAKÓW ODDAJĄ HOŁD

Jasnogórska królowa

Jest z Polakami od wieków na dobre i złe. Jest w chorobie i śmierci, jest przy narodzinach i ślubach – Królowa Polski Matka Boska Częstochowska zwana Czarną Madonną.

Zaden inny ołtarz w Polsce nie ściąga ku sobie 5 milionów pielgrzymów rocznie, tylu srebrnych, złotych, bursztynowych votów, co Jej ołtarz w klasztorze paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie, ten, nad którym góruje biały orzeł.

Dzieje tego wyjątkowego dla Polaków wizerunku sięgają XIII wieku. Obecny portret *Matki Boskiej z Dzieciątkiem*, jak to piszą Franciszek Stolorz i Stefania Krzysztowicz-Kozakowska w „Dziejach Sztuki Polskiej” (wydawnictwo Kluszczyński) – namalowany jest farbami temperowymi na grubej lipowej (zbitej 28 srebrnymi gwoździami – red.) desce. Jest skomponowany według bizantyjskiego pierwowzoru, który w historii sztuki nazywany jest typem ikonograficznym. Wzór po grecku nazywany *Hodegetria Pammakistos* (Przewodniczka Przenajświętsza) był stosowany także w sztuce italo-bizantyjskiej.

Matka Boska jest przedstawiona w piersi z Dzieciątkiem trzymanym w lewym ręku. Jak twierdzi historycy sztuki, na prawym policzku Marii malarz wykonał w podłożu obrazu dwie skośne rysy wypełnione czerwoną farbą. Według legendy, miały być ślady zranienia mieczem oblicza Marii dokonane w 1430 r. przez czeskich husytów, którzy napadli na klasztor jasnogórski.

Ojciec Stanisław podtrzymuje ten przekaz mówiąc: *Było to w 1430 roku, gdy to banda rabusiów wpadła do klasztoru, rabując co się dało, a między innymi vota, mordując zakonników i kradnąc święty obraz. Według przekazywanego ustnie podania, obraz uprowadzono na Śląsk. Około kilometra od Jasnej Góry konie rozbójnickiego wozu stanęły dęba. Ani prośbą ani groźbą nie chciały ruszyć z miejsca. Wtedy to rabusie, widząc, że czeka ich piesza ucieczka pozdzielali z obrazu wszystkie dekoracje i pokaleczyli twarz Madonny ostrym narzędziem. Jak mówił, wszystko rozegrało się w miejscu dzisiejszego kościoła św. Barbary w Częstochowie.*

Prawda o okaleczeniu wizerunku najprawdopodobniej wygląda inaczej. W rzeczywistości malarskie rysy wypełnione farbą ilustrują legendę o bizantyjskim rodowodzie wiążącą się z czasami obrazoburstwa (VIII–IX w.) a mówiącą o obrazach zranionych i o krwawiących obliczach Marii – twierdzą historycy sztuki.

Oprawdajacy wycieczki po klasztorze mnisi wiele mówią o religijnej symbolice obrazu. Chodzi np. o układ postaci, w którym Maryja niejako wskazuje prawą ręką na syna – sugerując, że droga do Niego prowadzi przez nią. – *Sam Jezus jest wyobrażony nie jako niemowlę, lecz jako młodzieniec przedstawiony w całej majestacie, co sugerują gesty rąk, a zwłaszcza tzw. gest nauczycielski, wskazujący. W drugiej ręce syn Boży trzyma kodeks, stając się tym samym*

źródłem władzy. Takie ujęcie Jezusa jest typowe dla ikon Jezusa Pankreatora w kulturze wschodniej – objaśnia zwiadowca ojciec Stanisław.

Portret przepełniony jest symboliką, ot choćby lilie andegawieńskie pokrywające szaty Marii. Na obrazie Czarnej Madonny jest ich dokładnie tyle, ile wymienia się ich w „Pieśni nad pieśniami” we fragmencie, w którym oblubienica Boża przechadza się po ogrodzie pełnym kwiatów. Jednak, jak pisze F. Stolorz i S. Krzysztowicz-Kozakowska, lilie na szatach Marii nie widniały od początku istnienia portretu. Dodano je później, gdy obraz znalazł się w posiadaniu węgierskiej rodziny królewskiej z dynastii

wysadzonym szlacheckimi kamieniami. Królowa zapisała w spadku to dzieło synowej Elżbiecie Bośniaczce, a ta następnie ok. roku 1382 ofiarowała je swej córce Jadwidze, królowej Polski, żonie Władysława Jagiełły. Ta ostatnia z kolei mogła przekazać obraz za pośrednictwem księcia Władysława Opolczyka paulinom w Częstochowie. A przypomnijmy, że zakon paulinów sprowadzono właśnie z Budy, stolicy Węgier.

I dosłownie i w przenośni bogata jest historia obrazu. Wizerunek przybył na Jasną Górę w 1382 roku do Fundacji Klasztornej. Już wtedy był bogato przyozdobiony. Badania konserwatorskie wykazały, że u mankietów sukienki maryjnej kiedyś były przymocowane jakieś ozdoby. Do naszych czasów zostały z nich tylko uszkodzenia deski. Również uszkodzenia są w partii szyi – jedno i drugie nie są widoczne gołym okiem, gdyż konserwatorzy je umiejętnie zatarli.

– *Ten obraz jest zresztą słynny z powodu charakterystycznych uszkodzeń – akcentują przewodnicy po jasnogórskim klasztorze, po czym opowiadają swoją wersję pochodzenia i dziejów obrazu: to, że namalował go św. Łukasz ewangelista na desce od stołu, przy którym modliła się i spożywała pokarmy Najświętsza Rodzina. Cesarz Konstantyn przywiózł go do Konstantynopola i złożył w tamtejszej świątyni. Następnie portret oczarował księcia ruskiego Lwa, który wyprosił go od cesarza i przewiózł na Ruś. W czasie walk, które z Rusią prowadził król polski Kazimierz Wielki i Ludwik I, obraz był ukryty na zamku w Bełzie. Tam znalazł go książę Władysław Opol-*

czyk i wywiózł do Częstochowy. Tę historię spisano w rękopisie „Translatio tabulae” przechowywanej na Jasnej Górze. Mowa w niej także o innym uszkodzeniu konterfektu.

– *W dawnej Ukrainie Tatarzy oblegali zamek w Bełzie. W tym czasie święty obraz obnoszono po murach w procesji, by przyniósł siły obrońcom twierdzy. Wtedy strzała tatarska wbiła się w szyję Madonny. – Ten ślad, jak mówi ojciec Stanisław, ozdobiono dekoracją o charakterze wynagradzającym.*

Obraz narobił porządnego zamieszania w zakonie. Jak donoszą źródła, już w 1430 roku zdążyli do niego pielgrzymi. Peregrynujących pątników było tylu, że trzeba było zmienić reguły zakonu do tamtej pory przestrzegającego zasady milczenia, odosobnienia i kontemplacji. – *Taka była wola Boża – podsumował ojciec Stanisław.*

Kanonik Jan Długosz relacjonował ówczesnym: – *W kaplicy Matki Boskiej bracia zakonni okazują obraz błogosławionej dziewicy, królowej nieba i naszej – określając Czarłą Madonnę jako Królową. Po czym dopełnił: – Obraz wykonano dziwną i rzadką techniką, z którego miejsca byś nie patrzył w kaplicy, jakbyś żywą oglądał.*

Miano „Królowej” zastosowane przez J. Długosza potwierdził, na cześć zażegnania szwedzkiego niebezpieczeństwa, król Jan Kazimierz w Ślubach Lwowskich 1656, ogłaszając Matkę Boską Królową Polski. W wolnej Polsce w 1920 roku episkopat ponownie, w obliczu ataku bolsze-

wickiego, obrał Matkę Boską Częstochowską za Królową Polski. W 300-lecie ślubów Jana Kazimierza w 1956 roku kardynał Stefan Wyszyński odnowił Jasnogórskie Śluby Narodu – akt przyrzeczeń episkopatu i wiernych. Podczas swojej pierwszej pielgrzymki do Macierzy w czerwcu 1979 r. modlił się przed nią Jan Paweł II.

Sławę obrazu wzmacniały wizyty królów polskich.

Było zwyczajem, że w tydzień po koronacji władcy Polski szli pokłonić się Czarnej Madonnie. Działo się tak od świętej Jadwigi pielgrzymującej na Jasną Górę. Tak czynili wszyscy polscy monarchowie, nie uczynił tego ostatni Stanisław August Poniatowski – i może kiedyś żałował...

Nie tylko po koronacji, ale po odniesieniu zwycięstw wojennych przed nią wnoszono modły dziękczynne, przed nią zrzucano trofea zdobywcze, jak to uczynił Władysław IV po bitwie pod Chocimiem. Ten u Jej stóp złożył najwyższy polski order – Złotego Runa (dziś wszelkie dary można podziwiać w skarbcu klasztornym). Pod Jej okiem Jan Kazimierz przyjmował hołd Kozaków Zaporoskich, w Jej obecności król Michał Korybut Wiśniowiecki w 1670 roku zawierał ślub z Eleonorą Austriacką i wyprawiał w zakończonym na tę okazję refektarzu klasztornym takie wesele, o jakim się do tej pory mówi...

Obraz Czarnej Madonny otoczony jest miłością. W ciemnej kaplicy, którą rozjaśniają smugi światła elektrycznych reflektorów lśnią złocenia barokowego kruczo-hebanowego ołtarza, błyszczą złota róża – dar papieża Jana Pawła II z 1979 roku, połyskują vota, które niczym łuski zbroi husarskiej piętrzą się na ścianach ołtarza sięgając sufitu, pod którym girlandami zwisają sznurki koralu i bursztynów – tego, co najpiękniejsze z polskiej ziemi. A dodajmy, że każde voto jest wpisywane przez paulinów do księgi votywnej i ma swój numer inwentarza.

Matka Boska Częstochowska jest nieustannie otoczona wiernymi. Punktualnie o godz. 6.00, przy dobiegających z balkonu kaplicy dźwiękach bębnow i fanfar, tzw. intradzie królewskiej, unosi się srebrna kurtyna ufundowana przez rodzinę Działyńskich – powoli odsłaniając święty wizerunek.

Na ten moment już czekają wierni, którzy od brzasku z pieśniami na ustach przybywają ze wszystkich stron świata. Padają na kolana. Emocje nadziei i oczekiwania jednoczą myśli skupione na Jej oczach. W obliczu narodowej tradycji, pielgrzymo-

Gdy w 1382 roku obraz przybył do fundacji klasztornej, istniały już zręby klasztoru i drewniany kościółek pw. Najświętszej Marii Panny, któremu właśnie święty obraz został ofiarowany przez księcia Władysława Opolczyka. Dzięki darowiżnom i fundacji Władysława Jagiełły i jego żony Jadwigi w miejscu tym wzniesiono w 1393 roku klasztor. Zbudowane przez Władysława IV Wazę fortyfikacje w latach 1620–1644 uczyniły z klasztoru twierdzę nie do zdobycia. Sami Szwedzi w czasie Potopu Szwedzkiego podchodzili klasztor aż sześć razy, bez sukcesu. Fortyfikacje rozebrały dopiero wojska rosyjskie po kapitulacji Napoleona Bonaparte.

Królowa Polski Matka Boska Częstochowska zwana Czarną Madonną.

Zdjęcia: MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Wieża klasztoru widziana z jego dziedzińca. Jedną z najwyższych w Polsce ma 106 m i 30 cm. Na Jej szczyt prowadzi 519 stopni. Taras widokowy jest wspaniałym punktem do obserwacji całej panoramy Częstochowy. Na drugiej kondygnacji wieży umieszczony jest zegar kurtantowy, który na 36 dzwonkach wygrywa melodie Maryjne.

neapolitańskich Andegawenów. Lilie są herbem Andegawenów.

Najstarszy materialny przekaz o portrecie znajduje się prawdopodobnie w testamencie królowej Elżbiety (1305–1380), córki Władysława Łokietka i żony Karola Roberta, króla Węgier. Mowa jest w nim o obrazie

MATKA BOSKA CZĘSTOCHOWSKA W ŻYCIU POLAKÓW

Barbara M. J. Kukulska z RPA: Jest moją najukochańszą Matką i przewodniczką duchową, patronką mojej emigracji. Gdy wybieraliśmy się na emigrację oddaliśmy się pod jej opiekę. Od 24 lat codziennie czuję jej matczyną opiekę.

Anna Zymont-Stankiewicz ze Szwalcarli: Adorację Matki Boskiej Częstochowskiej przejęłam po mojej mamie. To należy do tradycji. Zawsze wożę ze sobą malutki wizerunek Czarnej Madonny.

Kucja Hobra z Francji: Z obrazem łączy się moje dzieciństwo. Kiedyś, gdy byłam mała, mama zawiozła mnie nocą na Jasną Górę. To było przeżycie. Matka Boska jest dla mnie ostoją. W pierwszych latach pobytu na emigracji w różnych kościołach modliłam się przed różnymi ołtarzami – dopóki nie zdałam sobie sprawy, że modlę się do Niej. Prosiłam, by w tamtych niewesołych dla mnie czasach otoczyła mnie swą opieką. Pomoc nadeszła. Francuzi nagle stali się życzliwi, a potem wychodziło na jaw, że gdzieś zawsze mieli na imię Maria...

wania i napięcia dokonuje się katharsis. Ktoś wzdycha, ktoś łka, ukradkiem ociera łzy. Nie ma mocnych – świat za furta nie istnieje. Wszyscy są dziećmi jednej Matki.

Wierni niemalże bez przerwy czuwają przy Niej. Mnisi mówią o 200 czuwaniach w roku. Każdego 11. dnia miesiąca czuwanie zamienia się w całonocne misterium wiary.

Modlący wpatrując się w wizerunek podziwiają sukienki wysadzone szlachetnymi kamieniami – brylantową, rubinową, koralową, najnowszą – bursztynową czy tę wierności małżeńskiej wykonaną z 274 obrączek. Ośmiem sukienek może zdobić portret. Podziwiają korony wieńczące skronie Czarnej Madonny.

Pierwszej koronacji Matki Boskiej Częstochowskiej dokonano 8 września 1717 roku na mocy specjalnej bulli Klemensa XI. W obrzędzie asystowało 200 tys. wiernych. Niestety, te stare korony zostały skradzione w 1909 roku.

Jak wiadomo, był to czas, gdy Polska nie istniała na mapie Europy, a klasztor i naród polski czuł jeszcze echo represji po Powstaniu Styczniowym 1863 roku i walczył z ruseizacją. Car Aleksander II zakazał pielgrzymek, zabronił studiów teologicznych, zlikwidował drukarnię klasztorną, skonfiskował jasnogórskie dobra. Zniósł też klauzurę, co umożliwiło agentom ruskim penetrowanie świątyni. W tych właśnie warunkach doszło do kradzieży koron oraz perłowej sukienki.

Nic dziwnego, że grozę wzbudziła wtedy deklaracja cara Mikołaja II, iż pragnie ofiarować nowe korony Czarnej Madonnie...

Polscy hierarchowie kościoła nie mogli dopuścić do takiego obrotu sprawy, by zaborca i ciemiężyciel nakładał na święty obraz Polaków ofiarowane przez siebie korony. Kardynałowie i biskupi polscy zawiadomili o gotowym nieszcześciu szambelana papieskiego kardynała Sapiechę, który był w Watykanie. Ten udał się do papieża Piusa X, by przedstawić mu złożoność sytuacji. W odpowiedzi papież sam podarował Czarnej Madonnie korony, które nałożono w rok potem. Do dziś można je podziwiać w skarbcu jasnogórskim. Dziś Matka Boska nosi korony pobłogosławione i ofiarowane jej przez Jana Pawła II w jego ostatnim dniu ziemskiej posługi. Koronacja nastąpiła 26 sierpnia br.

Na pytanie, w czym tkwi siła wizerunku Matki Boskiej, u ojca Stanisława jaśnieją oczy: – *Jej siła tkwi w jej orędownictwie i pośrednictwie. Znosi nasze błagania do Boga i jak matka wszystkich nas kocha po matczynemu. Jej orędownictwa doświadczamy na Jasnej Górze codziennie, spowiadając tysiące wiernych w konfesjonatach. Właśnie tu tylu ludzi przystępuje do spowiedzi. To symptomatyczne – zauważa mnich.*

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Twórczość artystyczna i realne życie to dwie konkurencyjne i od dawna poróżnione ze sobą sfery.

Włodzimierz Paźniewski

emioła

Nr 200
DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 28. 10. 2005

Ukazał się dziesiąty, ostatni tom *Dzienników politycznych Mieczysława Rakowskiego*, wieloletniego redaktora naczelnego „Polityki”, ostatniego premiera PRL i I sekretarza PZPR, od 15 lat redaktora miesięcznika „Dziś”. Łącznie na 5 tys. stron dzienniki obejmują lata 1958-90. Z okazji zakończenia edycji ukazał się w „Rzeczpospolitej” wywiad za utorem. Oto wybrane fragmenty.

O potrzebie prowadzenia dziennika

KRZYSZTOF MASŁON: Co sprawiło, że zaczął pan sporządzać te notatki, że względu na cenzurę nieprzeznaczone przecież do publikacji?

M. Rakowski: Narzekałem, że politycy, którym się przyglądałem w różnych ciekawych, często nieoficjalnych, sytuacjach, niczego nie zapisują. Postanowiłem ich wyręczyć, a odnotowywanie wydarzeń, w których uczestniczyłem, o których dowiadywałem się i dyskutowałem, szybko weszło mi w nawyk.

W dziennikach opisywał pan wydarzenia, o których w PRL nie wolno było wspominać. Nie obawiał się pan, że ujawnienie notatek może oznaczać szybki koniec pańskiej kariery?

– Oczywiście, najbardziej dramatyczne były lata 1967-1968. Zakopałem wtedy część dziennika koło mojego domu na Mazurach. Później nie mogłem znaleźć tego miejsca i spocony, cały w nerwach, przekopywałem działkę... Kolejną porcję notatek mój przyjaciel Peter Bender przewiózł do Berlina Zachodniego. Z powrotem przywiozłem je już za Gierka.

Który tom „Dzienników politycznych” sprzedawał się najlepiej?

– Ostatnie tomy, z lat 80.

Nakłady poszczególnych tomów nie są jednak imponujące, ledwie kilkutyśne. Gdzie te czasy, gdy np. w Chinach, co z satysfakcją pan odnotował, wydano pańską książkę w 118 tys. egz. A w Polsce „Od sierpnia do grudnia” zostawało książką roku, że tylko wspomnę o tym, jak generał Jaruzelski gratulował panu bestsellera, jakim stały się „Czasy nadziei i rozczarowań”.

– W Polsce moje książki kupowały zarówno osoby mi przychylnie, jak polityczni przeciwnicy. Książka „Jak to się stało” miała 150 tys. nakładu, ale to było w 1990 r. A w Chinach, zdaje się, takie książki jak moja sprzedawane były poza normalną dystrybucją – dla aktywu partyjnego.

Czy Kubańczy opublikowali pańską „Rzeczpospolitą na progu lat osiemdziesiątych”?

– Nie. Castro powiedział od razu: „Przetłumaczmy, choć myślę, że nie wydamy”. Z Fidelem moje drogi rozeszły się po tym, jak w latach 80. na Kubie wydano wyroki śmierci, i wykonano je, na – niemal bohaterze narodowym – generale Sanchezie i trzech oficerach – rzekomo za handel narkoty-

kami. A pamiętałem, jak wcześniej Diocles Torralbas – wice-premier, najmłodszy comandante, dostał potem 15 lat – powiedział mi, że oni wykończą Amerykę, właśnie za pomocą narkotyków. Na kolacji w Ambasadzie Kuby w Warszawie, już po 1989 r., po paru kieliszkach powiedziałem, że skazanie Sanchezza i oficerów uważam za zwykłe morderstwo. Z pewnością to zdanie szybko dotarło do Fidela.

Wcześniej uważał go pan za wybitnego przywódcę.

– Bo, niezależnie od tego, co się o nim myśli, jest fascynującym człowiekiem.

A Inny z pańskich znajomych: Saddam Husajn?

– Byłem w Iraku dwa razy: raz jako dziennikarz, raz jako premier, z oficjalną wizytą w 1989 r. Saddam Husajn sprawił na mnie wrażenie człowieka rozbitego, inteligentnego, jego wywody na temat sytuacji na Bliskim Wschodzie i polityki globalnej były logiczne. Na Irak patrzyłem jak na najbardziej świeckie państwo w tamtym regionie, ze znakomitą kadrą wykształconą poza granicami. No i, rzecz jasna, nie pokazywano mi tego, co negatywne.

Pańska żona nadal uważa, że niepotrzebnie wziął się pan za uprawianie polityki, zamiast za redagowanie jej?

– Tak, ale była też zawsze moim dobrym duchem. Uchroniła mnie przed paroma głupstwami, pomagała też podjąć ryzykowne, ale słuszne działania. Tak było, na przykład, gdy – jako urzędujący premier – pojawiłem się w Teatrze Powszechnym w Warszawie na premierze jednoaktówek Václava Havla, który wtedy siedział w więzieniu. Było to zachowanie demonstracyjne. Później złożyłem w Pradze wizytę Jakešowi; wiedziałem, że moja obecność w teatrze była szeroko komentowana, że władze CSRS były niezadowolone, ale nie powiedziano mi na ten temat ani słowa.

Z pańskiego dziennika dowiedziałem się też, że wieloletni I sekretarz KCPCZ Gustáv Husák w czasie wojny znalazł się w składzie niemieckiej komisji wysłanej do Katynia. To niesamowite.

– Powiedział mi o tym Chňoupek, czeskosłowacki minister spraw zagranicznych. Też byłem zaskoczony. No, to właśnie takie szczegóły decydują o tym, że warto prowadzić dzienniki, bo podobne sprawy ulatują z pamięci.

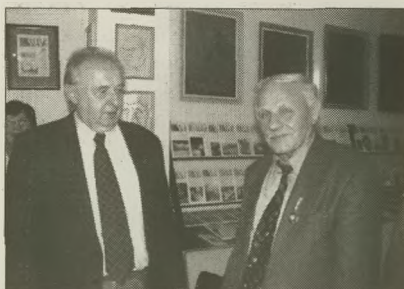
Pyszek doceniony

W siedzibie Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego w Katowicach odbyło się 26. 10. spotkanie poświęcone twórczości Jana Pyskiego.

Rozpoczął je akt dekoracji poety medalem „Zasłużony dla kultury narodowej”, przyznany mu przez ministra kultury RP Waldemara Dąbrowskiego. Podczas uroczystości Tadeusz Kijonka, prezes GTL, wyraził nadzieję, że obchodzący niedawno 80-lecie urodzin poeta i animator jabłonkowskiej Kawiarenki „Pod Pegazem” nie ustanie w pracy na rzecz upowszechniania słowa polskiego na Zaolziu.

O poezji Pyskiego i jej wyjątkowej pozycji w literaturze polskiej mówił Feliks Netz, czołowy polski pisarz związany ze środowiskiem katowickim, autor nominowanej do tegorocznej Nagrody Nike powieści *Dysharmonia caelestis*, tłumacz literatury węgierskiej. Natomiast regionalny kontekst historyczno-literacki twórczości Pyskiego referował Kazimierz Kaszper, przewodniczący Koła Cieszyńsko-Zaolziańskiego GTL. Na zakończenie laureat zaprezentował kilkanaście wierszy.

W spotkaniu brało udział kilkunastuosobowe grono działaczy GTL i przyjaciół artysty. Z Zaolzia obecny był także współzałożyciel Kawiarenki Stanisław Gawlik. (k)

Medalem „Zasłużony dla kultury narodowej” udekorował Jana Pyskiego prezes GTL Tadeusz Kijonka (pierwszy z lewej).

W rozmowie pod obrazem Jerzego Dudę Graży w Sali Portretowej GTL brali m.in. udział: Feliks Netz, Tadeusz Kijonka oraz Jan i Irena Pyskowie.

Skąd mógł, biedak, wiedzieć, iż tamten ostrzegany (żeby nie strzelał: bo to – swój, że żaden partyzant) nie słucha, że nie będzie za to karany, że tylko przetrząca go nieco dalej: „człot głaz nie mozolił”. I już się nie dowiedział nigdy, że widywać tamtego będą długo jeszcze na innym krańcu okolicy, z jeszcze jedną blaszką – odznaką na piersi, która go jednak nie uchroni od prawdziwych „leśnych”, za wszystkich w odwecie.

Było to wtedy, kiedy na wiejskich cmentarzach prawie się nie spotykało pośród tego lasu krzyży nagrobków kamiennych, kutych lub lanych z okruszyn marmuru, z cmentarną grafiką twarzy, ze zdjęciami na ceramicie. Było to wtedy, kiedy na naszych cmentarzach nie było jeszcze ani jednej gwiazdy pięcioramiennej.

Pojawiły się one później – dla lepszej widoczności i większej chwały na centralnych placach miasteczek i wsi. Nad piramidkami czerwonymi ze sklejki drewnianej lub szarego cementu, zamienianych później granitowymi obeliskami.

Przez kilka jeszcze lat przybywało ich coraz więcej, aż zaczęły przetykać innością kształtów nawet najbardziej odwieczne cmentarze.

Ach, Zaduszki, Zaduszki...

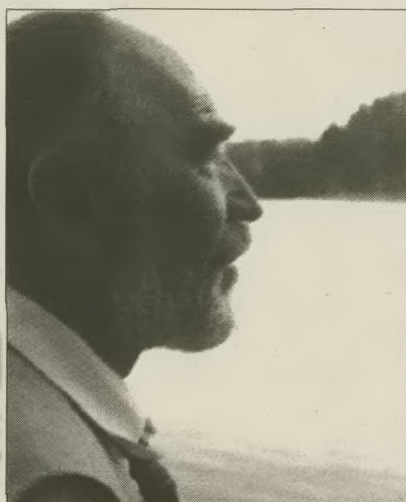
(Wojciech Piotrowicz urodził się w 1940 r. w zaścianku Obiejucie w powiecie święciańskim. Jako absolwent Instytutu Nauczycielskiego w Nowej Wilejce (obecnie dzielnica Wilna), podjął w 1964 studia na Uniwersytecie Wileńskim, a następnie pracował w branży informatycznej. Od 1981 uprawia dziennikarstwo. Wydał m.in. zbiory wierszy: *Nec mergitur* (1992), *Nad zgiełk* (1995), *Czasy i inkluzje / Laikai ir inkluzijos* (2004); prozy: *Igla i spowiedź* (1997), *Podzwonne sośnie* (1998). *Opowiadanie Zaduszki* pochodzi ze zbioru *W głąb i z bliska*, opublikowanego w 2005 r. przez Krośnieński Dom Kultury, dzięki prywatnej subwencji krośnieńskiego biznesmena Stanisława Materniaka.)

WOJCIECH PIOTROWICZ

Zaduszki

sprawie sąsiedzkiej drogę prostując, wynurzył się z lasu na połąć zaśniewioną pola.

Skąd mógł wiedzieć, że w zasadzkę trafia na rzekomo spodziewanych „leśnych”, że pierwszy lepszy „rad starać” kule w płuca wpakuje, że boso- go przez śnieg na posterunek z kilometrów dziesięć popędzą, że dokonana transfuzja pospiesznie pobranej z rodzonego brata i siostry krwi ostatecznie go dobi- je.

Wojciech Piotrowicz

WISŁAWA SZYMBORSKA

Niebo

Od tego trzeba było zacząć: niebo. Okno bez parapetu, bez futryn, bez szyb.

Otwórz i nic poza nim, ale otwarty szeroko.

Nie muszę czekać na pogodną noc, ani zadzierać głowy, żeby przyjrzeć się niebu. Niebo mam za plecami, pod ręką i na powiekach.

Niebo owija mnie szczególnie i unosi od spodu.

Nawet najwyższe góry nie są bliżej nieba niż najgłębsze doliny. Na żadnym miejscu nie ma go więcej

niż w innym. Obłok równie bezwzględnie przywalony jest niebem co grób. Kret równie wniebowzięty jak sowa chwiejąca skrzydłami. Rzecz, która spada w przepaść, spada z nieba w niebo.

Sypkie, płynne, skaliste, rozplamione i lotne połacie nieba, okruszyny nieba, podmuchy nieba i sterty. Niebo jest wszechobecne nawet w ciemnościach pod skórą.

Zjadam niebo, wydałam niebo. Jestem pułapką w pułapce, zamieszkiwanym mieszkańcem, obejmowanym objęciem, pytaniem w odpowiedzi na pytanie.

Podział na ziemię i niebo to nie jest właściwy sposób myślenia o tej całości. Pozwala tylko przeżyć pod dokładniejszym adresem, szybszym do znalezienia, jeśli bym była szukana. Moje znaki szczególnie to zachwyt i rozpacz.

(z tomu „Koniec i początek”, 1993)

Staraniem dyrektora Teatru Cieszyńskiego Karola Suszki ukazał się krążek CD z wyborem poezji Jana Pyskiego *Pegaz niech pola orze*. Znajdują się na nim utwory: *Do ziemi, Ziemio rzeko, Kościółek w Gutach, Miasto poety tkacza, Miasto, Góral to brzmi, Konie znowu rzą, Nad Olzą, Quo vadis homo, Tyle wiary, Kamyki światła, Gdziekolwiek, Wycinki z prasy J. Cortazara, Na ziemi ojców*. Recytacja K. Suszka, improwizacja muzyczna Bronisław Liberda, komentarz Kazimierz Kaszper. Nagrano w studiu Teatru Cieszyńskiego.

Telewizja

WTOREK 1 LISTOPADA

■ TVP 1

6.05 Smok z Oxy - rzecz o Mikołaju Reju **7.00** Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia **8.00** Wiadomości **8.15** Pocahontas II (film USA) **9.25** Bajeczki Jedynecki **9.35** Zygaki Zab (dla dzieci) **10.00** Dzwonki nadziei (film USA) **11.25** „Dziękuję za słońce” recital Antoniny Krzysztoń **11.50** Klan (s.) **12.15** Plebania (s.) **12.35** Papież Jan Paweł II - reportaż z planu filmowego **13.00** Wiadomości **13.20** „Jan Paweł II nauczycielem godnego umierania” **13.50** Olej Lorenza (film USA) **15.55** Czuły dotyk **16.30** Klan (s.) **17.00** Teleexpress **17.15** W poszukiwaniu gniazda (film USA) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Plebania (s.) **20.20** Artmedia Petrzalka Bratysława - Glasgow Rangers (Liga Mistrzów) **22.50** Wiadomości **22.55** Pocałunek przed śmiercią (film USA) **0.20** Nad Złotym Stawem (film USA).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) **6.30** Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) **6.55** Teletubisie (s. anim.) **7.20** Zapomniane królestwo - książę Harry w Lesotho (film austriacki) **8.05** M jak miłość (s.) **8.50** Kulisy serialu „M jak miłość” **8.55** Wędrowniki przyrodnicze z Davidem Attenborough **9.25** Legenda Titanica (film włoski) **10.55** Uwaga kierowcy! **10.57** Spętany anioł (film dok.) **11.45** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **12.15** Kumpel (film USA) **13.55** Uwaga kierowcy! **14.00** Familiada (teleturniej) **14.30** Złotopolscy (s.) **14.55** Szansa na sukces (s.) **15.50** Goryle we mgle (film USA) **18.25** Uwaga kierowcy! **18.30** Panorama **18.50** Szansa na szczęście (film USA) **20.20** Uwaga kierowcy! **20.21** Panorama flesz **20.23** M jak miłość (s.) **21.05** Kulisy serialu „M jak miłość” **21.10** Pejzaż bez ciebie -

EVITA

Film USA, 1996, 130 minut
TVP 2, wtorek 1. 11., godz. 22.25
Reżyseria: Alan Parker
Występują: Madonna, Antonio Banderas, Jonathan Pryce, Jimmy Nail, Victoria Sus, Julian Littman, Olga Merediz.

Buenos Aires, 1952 r. Seans w kinie zostaje przerwany, gdyż kierownik chce przekazać zgromadzonemu widzom bardzo ważną wiadomość: Eva Peron odeszła na zawsze. Zrozpaczeni ludzie szlochając opuszczają salę, by wkrótce wziąć masowo udział w uroczystym pogrzebie Evity zorganizowanym z wielkim przepychem i wszystkimi honorami. Jego bohaterka, nieślubne dziecko ubogiej kobiety z małego miasteczka, zapewne nie wyobrażała sobie w najśmielszych marzeniach, że zajdzie tak daleko. Jako 15-latką została kochanką wędrownego śpiewaka, Agustina Magaldiego, i z nim uciekła do Buenos Aires. Przez następnych kilka lat poniewierki i nieustannych prób wybicia się, przeszła jeszcze przez łóżka wielu mężczyzn, z których każdy następny stał o szczebel wyżej na społecznej drabinie od poprzedniego. Kolejno z fordanserki i młodocianej prostytutki została modelką, gwiazdą radiowych oper mydlanych, a wreszcie, już jako kochanka wysokiego oficera, aktorką filmową. W 1943 r. w Argentynie dochodzi do przewrotu wojskowego. Jednym z ważnych ludzi w państwie zostaje płk Juan Peron. Gdy na początku 1944 r. Eva Duarte spotyka go po raz pierwszy, wie, że trafiła na właściwego mężczyznę. Rozpalając w nim ambicje polityczne, realizując poprzez niego własne cele. To dzięki niej Peron zostaje zwolniony z więzienia, a wkrótce zostaje prezydentem kraju. Jego świeżo poślubiona żona staje się pierwszą damą Argentyny i boginią uwielbianą przez masy.

Krzysztof Klenczon **22.25** Evita (film USA) **0.35** Liga Mistrzów - skróty **1.35** Moje dziecko jest aniołem (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **7.45** Aktualności flesz **7.50** Polskie krzyże **8.00** Pod górę wydanie specjalne **8.45** Gaude Mater **9.00** Wiersz prosty (pr. poet.) **10.00** Malowanie obrazów - to proste (mag.) **10.45** Telekurier **11.15** Kresowe nekropolie - „Na Rossie” wileńskie tajemnice **11.45** Czy mnie jeszcze pamiętasz (koncert) **12.35** „Niech świat pamięta o nas” - tragedia Górnoślazaków **1945** **13.45** Odeszli... (film pol.) **14.15** Kresowe nekropolie - Cmentarz bernardyński **14.45** Regiony kultury **15.00** Świat magazyn międzynarodowy (mag.) **15.45** Malowanie obrazów - to proste (mag.) **16.10** Kresowe nekropolie - Wzgórze Antokołu **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza - Kalendarium wydarzeń sprzed lat **16.50** Polskie krzyże **17.00** Pod górę wydanie specjalne **17.40** Odeszli... **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.40** O, nie płacz nad swym synem **18.50** Herkules i inni **19.35** Pamięci Jerzego Kukuczki **20.00** Litania miast **21.00** Wiersz prosty (pr. poet.) **21.45** Aktualności flesz **22.05** Miejsca pamięci **23.00** Po śladach Chrystusa (film pol.) **23.55** Podróż do Nowego Świata (film kanad.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) **7.15** Na ostrzu noża (s.) **7.40** Wampirak (film niem.) **9.30** Sounder (film USA) **11.25** Jan Paweł II - Pasterz milionów (film franc.) **12.45** Oliver Twist (film USA) **14.40** Księga dżungli II (film USA) **16.15** La Bamba (film USA) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Interwencja Extra **20.45** Sztuka latania (film ang.) **23.00** Lot nad kukułczym gniazdem (film USA) **1.40** Tramwaj zwany pożądaniem (film USA) **3.40** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **8.55** Śpiewanki **9.00** Teleranek (dla dzieci) **9.05** Wizyta w zoo **9.15** Klocki (dla dzieci) **9.30** Niesamowity świat rekordów i ciekawostek **10.00** Wiadomości **10.05** Szpital na peryferiach w 20 lat później (s.) **11.05** Chomik w koszuli nocnej (s.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **14.30** Oczarowanie (s.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Safari (s.) **17.00** Jak na ryby... (mag.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Bananowe rybki (talk show) **20.35** List do ciebie **21.30** Historie sław (s. dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.10** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** Punkty spojrzenia **23.55** Pomarańcza (mag.) **0.25** Simpsonowie **0.50** Ally McBeal **1.35** AZ-kwiz **2.00** Skarby świata **2.15** Świat sztuki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **8.40** Diagnosta (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy (s. dok.) **12.00** Euronews **12.35** Zestaw bajkowy Edka **14.20** Obiektyw (mag.) **14.50** To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) **15.00** Za ścianą (mag.) **15.30** Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) **15.55** Wypadek to nie przypadek **16.05** Rodzina a szkoła (mag.) **16.20** Popularis (mag.) **17.00** Blok publicystyki ekologicznej **18.00** Poprask (mag. muz.) **18.25** Tak, panie premierze (s.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05**

Świat motorów (mag.) **19.45** GEN (s. dok.) **20.00** Wyznanie Pavla Nedvěda (dok.) **20.25** Liga mistrzów (piłka nożna) **23.40** Hyde Park (pr. dys.) **0.50** Irański szach - pokonany władca **1.40** Babilon **2.00** Magazyn religijny **2.20** Magazyn chrześcijański **2.35** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Kobieta prawa (s.) **11.35** Poradnik kulinarny Gary Rhodesa (s.) **12.10** Strażnik Teksasu (s.) **13.10** Anastazja (s.) **14.10** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.05** Bez śladu (s.) **15.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.35** Zarzykuj! (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** Big Brother (reality show) **18.15** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.15** Śnieżne psy (film kan.-USA) **23.10** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.50** Prawo i bezprawie (s.) **0.50** Skandal (s. erot.) **2.20** Powrót do Edenu (s.) **3.45** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) **8.00** St. Tropez (s.) **9.05** Sofie i jej miłość (s.) **10.00** Prima jazda (mag.) **11.05** Stary (s.) **12.15** Rewir Wolfa (s.) **13.15** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.15** Roseanne (s.) **14.50** Beverly Hills 90210 (s.) **15.45** Czarodziejki (s.) **16.45** Big Ben (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.45** VyVolení - Porachunki (reality show) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.10** VyVolení - Porachunki (reality show) **22.50** Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) **23.35** VyVolení - Nocny show (reality show) **0.00** Firefox (film USA) **2.20** Szybka wygrana **4.00** Salon samochodowy.

ŚRODA 2 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Cedric - Ciężka noc (s.) **8.55** Andy Pandi (dla dzieci) **9.05** Domisie (s.) **9.35** Łatek (s.) **10.05** J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **11.20** Wpisani w krajobraz **11.35** To trzeba wiedzieć (mag.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** „Dziękuję za słońce” - recital Antoniny Krzysztoń **13.25** Sąsiedzi (s.) **13.55** Raj (s.) **14.25** Rzeczy i ludzie - Gwatemala (film dok.) **15.00** Wiadomości **15.10** Popołudnie z Jedyką - Poznać siebie **15.15** Wielki świat małych odkrywców - Cięcie trudna sprawa **15.35** Poznać siebie **15.40** Recepta Jedyki - Uciec przed grypą (pr. med.) **15.55** Zwierzowiec - Królowa i robotnice **16.25** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Program publicystyczny **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Oskar (film pol.) **21.15** „...bo to życie to bal jest nad bale...” (koncert) **21.50** Debata (pr. public.) **22.40** Wiadomości **22.50** Prosto w oczy **23.05** Ballada o Mielleszkach **23.35** Liga Mistrzów (Skróty) **0.35** Serce to samotny myśliwy (film USA) **2.35** Asteroida! Czy unikniemy zagłady? (film kanad.).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) **6.30** 10 minut tylko dla siebie (s.) **6.45** Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) **7.10** Od przedszkola do Opola (s.) **7.40** Teletubisie (s. anim.) **8.10** Ocean Avenue (film USA) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **12.30** 10 minut tylko dla siebie **13.10** Czekać na cud (film USA) **14.35** Apel poległych **15.05** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **16.15** M jak miłość (s.) **17.05** Kulisy serialu „M jak miłość” **17.15** Sursum Corda w górę serca (film dok.) **19.00** Odwiedź mnie we śnie (film pol.) **20.15** Panorama flesz **20.20** OSC Lille - Manchester United (Liga Mistrzów) **23.45** Skok na kasyno (film USA) **1.25** Kurierzy, których nikt nie słuchał (film holend.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **7.45** Aktualności flesz **7.50** Herkules i inni **8.45** Gość dnia **9.00** Zagadkowe historie XX stulecia - Awaria w Czarnobylu **9.55** To jest temat **10.45** Odeszli... (pr. dok.) **11.15** Gość dnia **11.45** Rozmówki wschodniograniczne **12.10** Czytaj z Trójką **12.35** Wokół Pacyfiku z Michałem Palinem **13.45** Filmówka - Proklamujemy strajk **14.15** To jest temat **14.45** Gwiazdy sportu **15.00** Podwodna Polska **15.45** Zagadkowe historie XX stulecia - Awaria w Czarnobylu **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza - Kalendarium wydarzeń sprzed lat **16.50** Chciałem wstać **17.05** Trójka tam była **17.50** Gramy dla was **18.00** Aktualności **18.40** Powiedz stop **19.00** Język jest też ojczyzną - Henryk Bereska **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności flesz **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat **23.05** Młodzież kontra **23.50** Życie się zmienia (film włoski).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.45** TV market **7.00** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** V.I.P. (s.) **10.00** Czułość i kłamstwa (s.) **10.30** Samo życie (s.) **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Pierwsza miłość (s.) **13.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Koniec romansu (film USA) **22.35** Tango z aniołem (s.) **23.20** Nasze dzieci **0.20** Biznes Wydarzenia **0.45** Raport specjalny - Zaraza: narkotyki i HIV w polskich więzieniach **1.15** Granice strachu **2.10** Aquaz Music Zone.

KONIEC ROMANSU

Film USA/W. Bryt., 1999, 140 min
Polsat, środa 2. 11., godz. 20.15
Reżyseria: Neil Jordan
Występują: Ralph Fiennes, Stephen Rea, Julianne Moore, Heather-Jay Jones, James Bolam, Ian Hart, Sam Bould.

Londyn, rok 1944. Bomba trafia w dom, w którym mieszka pisarz Maurice Bendrix. Maurice nie może pojąć, dlaczego właśnie tego dnia, gdy niemal cudownie ocalał, niespodziewanie porzuca go jego kochanka, Sarah Miles, a zarazem żona jego najlepszego przyjaciela, Henry'ego, z którą łączył go sekretny romans od początku II wojny światowej. Bendrix gubi się w domysłach, przeżywa katusze zazdrości. Okazja wyjaśnienia zagadki pojawia się, gdy dwa lata później mąż Sarah, Henry, zwierza mu się, że niepokoi go dziwne zachowanie jego żony. Maurice podchwytuje pomysł Henry'ego, by zatrudnić prywatnego detektywa i wytropić kochankę Sary. Śledztwo przynosi zaskakujące rezultaty. Obsesyjne pragnący powrotu kochanki Maurice dociera do jej sekretnej dziennika, odkrywając, że przerwana, dręczona wyrzutami sumienia młoda kobieta przyrzekła Bogu wyrzec się zakazanej miłości, jeśli ten ocali mu życie? Film ten stanowi adaptację jednej z najlepszych powieści Grahama Greene'a, który przez dziesięciolecia był uznawany za najpoczytniejszego z pisarzy brytyjskich. Stworzył własny niepowtarzalny świat, w którym przedstawiał ludzi osaczonych, słabych, poddanych presjom moralnym ponad ich siły.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **8.55** Śpiewanki **9.00** Safari (s.) **9.30** Zapomniane wyprawy (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Miłość mojego życia (film niem.) **11.40** Czy mnie zechcecie? (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Mieszkanie sztuką jest (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Poprask (mag. muz.) **14.35** Wędrująca kamera (s. dok.) **15.00** Chłopaki w akcji (pr. kul.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **15.50** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Meduza (lista przeb.) **17.05** Kinobox (mag. film.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Pod pokrywką (mag.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Szpital na peryferiach w 20 lat później (s.) **21.05** Świetnie wyglądasz! (mag.) **21.25** Ally McBeal (s.) **22.15** Na tropie (mag. krym.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.00** Prognoza pogody **23.05** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Sportki i Szansy **23.20** Poprask (mag. muz.) **23.50** Przyjaciele (s.) **0.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy **0.20** Tak, panie premierze **0.50** Simpsonowie **1.15** Oczarowanie **2.10** AZ-kwiz **2.30** Reporterzy TVC.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Wyznanie P. Nedvěda **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Blok publicystyki ekologicznej **13.25** Telewizyjna szkoła **13.35** Małe duże gry i zdarzenia (s.) **13.50** Game Page (mag.) **14.10** Dogrywka (mag.) **14.45** Europa dziś (mag.) **15.15** Cudowny świat (s. dok.) **15.35** Nieznany świat lotniczego transportu towarowego (dok.) **16.30** Kosmopolis (mag.) **17.00** Msza święta **18.00** Folklorika (mag.) **18.35** Świat książek (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Transmisja koszykówki Euro Cup **20.00** Diagnosta (mag.) **20.20** Studio piłki nożnej: Arsenal Londyn - AC Sparta Praha **23.40** Dopiero 15 lat (dok.) **0.45** City Folk: Stockholm **1.15** Jamie Cullum! (koncert) **2.25** Spotkania **2.35** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.40** O północy (film kan.) **11.30** Poradnik kulinarny Gary Rhodesa **12.05** Strażnik Teksasu (s.) **13.05** Anastazja (s.) **14.05** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.00** Bez śladu (s.) **15.50** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.30** Zarzykuj! (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** Big Brother (reality show) **18.10** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Big Brother - Nomina-cje (reality show) **21.20** Na własne oczy (pr. publ.) **22.20** Nowa podróżomania (mag.) **23.00** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.40** Forteca II (film USA) **1.25** Martwa strefa (s.) **2.05** Na własne oczy **2.50** TeleTele **3.45** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) **8.00** Leśniczówka Falkenau (s.) **9.00** Sofie i jej miłość (s.) **9.55** Prima jazda (mag.) **11.05** Stary (s.) **12.15** Rewir Wolfa (s.) **13.15** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.15** Roseanne (s.) **14.50** Beverly Hills 90210 (s.) **15.50** Czarodziejki (s.) **16.45** Big Ben (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) **19.50** VyVolení (reality show) **20.55** Nie ma doskonałych (pr. roz.) **21.55** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **23.05** Pod włos (pr. publ.) **23.50** VyVolení - Nocny show (reality show) **0.15** t-music **1.10** Szybka wygrana **2.50** Policja federalna (s.) **4.30** Świat 2005.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Mateczko Kochana, nad wszystko na świecie.....
Dnia 1. 11. obchodziłaby 76 lat nasza Kochana Mama i Babcia

śp. ANNA MARTYNKOWA

z Jabłonkowa. Dnia 3. 1. 2006 minie 2. rocznica Jej zgonu. Z miłością i szacunkiem wspominają córka Irena i syn Oskar z rodzinami. GL-596

Co w teatrze

SCENA POLSKA - ORŁOWA: Inne rozkosze (2, godz. 18.00, gr. ORP).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Dark Water (1, 2, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Vinci (1, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Polowanie na druhny (1, godz. 17.30, 20.00; 2, godz. 17.30); **Dykta-tor** (2, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Wallace & Gromit: Kłątwa królika (1, 2, godz. 17.45); Tylko Bea (1, 2, godz. 20.00); **CIESZYN - Piast:** Polowanie na druhny (2, godz. 16.00, 20.15); Osaczony (2, godz. 18.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

KARWINA FRYSZTAT - zebranie zarządu MK PZKO odbędzie się wyjątkowo w środę 2. 11. i już o godz. 17.00.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie w czwartek 3. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

ROPICA - Szkoła w Ropicy zaprasza z okazji 100. rocznicy założenia nowego budynku na akademię szkolną 4. 11. o godz. 15.00 w restauracji Centrum w Ropicy, 5. 11. w godz. 9-17 i 6. 11. w godz. 9-13 otwarte dni szkoły oraz na wystawę historii szkoły. Szczególnie serdecznie zapraszamy byłych wychowanków szkoły.

ŁYŻBICE WIEŚ - zapraszamy wszyst-

kich członków na tradycyjne pieczenie placzków ziemniaczanych 5. 11. o godz. 11.00 w świetlicy PZKO.

OBWÓD ORŁOWA - przedjazdowe spotkanie przedstawicieli kół i delegatów na Zjazd PZKO odbędzie się 3. 11. o godz. 17.00 w Domu PZKO Orłowa Poręba.

BŁĘDOWICE - MK PZKO oraz „BS” zawiadamia, że 1. turniej w tenisie stołowym o puchar MK PZKO rozpocznie się 5. 11. o godz. 11.00 w Domu PZKO. Zgłoszenia uczestników na miejscu z opłatą startowego 50 Kč (obiad, który organizowany jest dla członków PZKO).

PITTS „BS” - zaprasza 3. 11. na ostatnią tegoroczną wycieczkę, która odbędzie się wyjątkowo w czwartek. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 7.27 do Gródka. Zakończenie w Domu PZKO w Bystrzycy.

Koncerty

KARWINA FRYSZTAT - Chór Męski „Hejnał-Echo” serdecznie zaprasza na swój koncert jubileuszowy w sobotę 5. 11. o godz. 15.30 do Sali Koncertowej Podstawowej Szkoły Artystycznej (ZUŠ) w Karwinie Mizerowie, ul. Čajkovského.

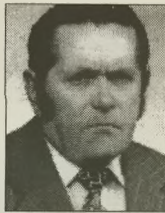
Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 6. 11. wystawa „Poznań Art Now II”, prezentacja poznajskiego środowiska artystycznego. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

BIALA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 11. wystawa Jana Rusnoka „Pejzaże”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

...I dotarłem do kresu wędrówki
gdzie czeka na mnie ziemia obiecana
świat na krawędzi wody i nieba...

śp. EMIL OŽÓG

ze Skrzeczonia. Zmarł w piątek 28. 10. 2005 po ciężkiej chorobie w wieku niespełna 74 lat. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 2. 11. 2005 o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Skrzeczoni. Zasmucona rodzina. RK-225

GALERIA SPIRALA, Hawierzów: do 20. 11. wystawa Dariny Krygiel „Poza przestrzeń i czas”. Otwarte wt-pt: 10-18, so: 9-12.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyń, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIEKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice:** wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 8-16, so, nie: 8-12.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariana 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwinia Frysztat, rynek Masaryka 10:** do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Oszuści w akcji

OSTRAWA (wak) - Kierownictwo spółki Północnomorawskie Wodociąg i Kanalizacje ostrzeża przed oszustami wydającymi się za ich pracowników. Sygnał o fałszywych inspektorach, którzy odwiedzają nieruchomości w celu sprawdzenia wodomierzy, wyszedł już od kilkunastu emerytów z Hawierzowa, Ostrawy i Opawy. Przedsiębiorstwo PWiK wyjaśnia, że w żadnym przypadku nie chodzi o pracowników firmy. Prawdziwi pracownicy odwiedzający lokatorów wyposażeni są w odpowiednie identyfikatory i legitymacje z imieniem i nazwiskiem oraz zdjęciem.

W razie jakiegokolwiek podejrzenia można dzwonić pod numer 840 111 123 lub 840 111 125.

Spółka z udziałem kapitału zagranicznego z siedzibą w Czeskim Cieszyń

zatrudni
pracownika do działu handlowego.

Wymagania:

- wykształcenie średnie
- bardzo dobra znajomość języka polskiego i angielskiego w słowie i piśmie
- znajomość pracy na PC (pakiet MS Office)
- prawo jazdy kategorii B
- zdolność do komunikacji z klientami
- samodzielność

Termin rozpoczęcia pracy: listopad 2005
Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie życiorysu i listu motywacyjnego do 9 listopada 2005
pod adres: j.heczkova@morava-chem.cz
lub: Janina Heczková
RQ.BOX 75
Leoše Janáčka 798/20
737 01 Český Tešín

Archeopark przed otwarciem

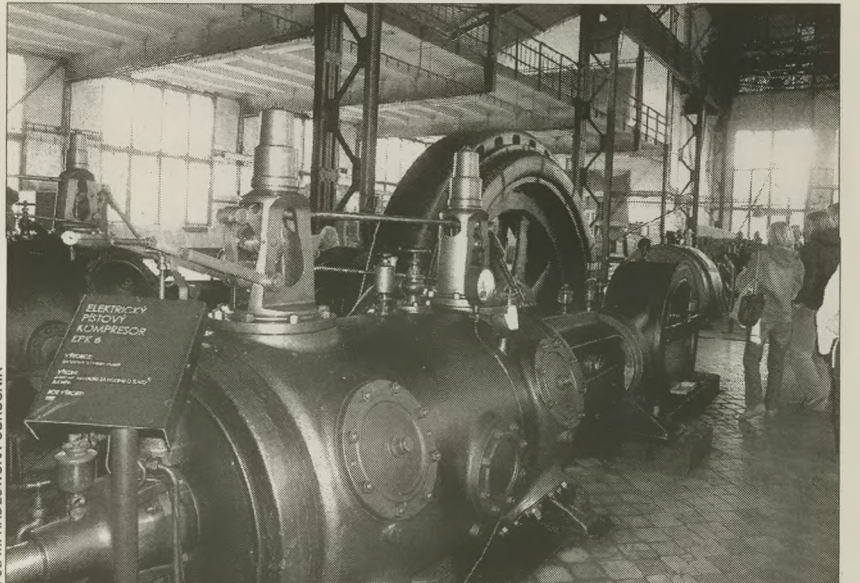
KOCOBĘDZ (mro) - „Stary Cieszyń”, jak niektórzy zwykli określać położone w Kocobędzu Podoborze grodzisko z czasów osadnictwa przedślawiańskiego, tzw. okresu halsztackiego, zostanie oficjalnie otwarty dla publiczności 16 listopada.

Warowne grodzisko staraniem wielu pokoleń archeologów (prace trwają tu od końca XIX w.) zyskało kształt Archeoparku - skansenu archeologicznego i stało się 12. filią Muzeum Cieszyńskiego w Cz. Cieszyń.

I choć ukończenie prac badawczo-rekonstrukcyjnych w Archeoparku nie dobiegło jeszcze końca, można już podziwiać owoc II etapu prac - repliki fortyfikacji oraz sie-

dzi by na tzw. Akropolii. W III etapie, przewidzianym na lata 2006-9, przebadane zostanie podgrodzie, gdzie zaplanowano budowę centrum informacyjnego i edukacyjnego. Zakończenie prac w Archeoparku jest przewidziane w 2010 roku.

Do tego czasu, wycieczki (przynajmniej 10-osobowe) mogą zwiedzać teren najstarszego osadnictwa na Śląsku Cieszyńskim po uprzednim umówieniu się z muzeum (muzeum@muzeumct.cz lub tel. 558 761 211). Archeopark będzie dostępny dla zwiedzających od 1 kwietnia do 31 października. Dyrekcja muzeum jednak zwraca uwagę, że w skansenie nie ma jeszcze stosownego zaplecza sanitarnego dla zwiedzających.

Ostrawa ma już doświadczenie z turystycznym wykorzystaniem zabytków techniki. Na zdjęciu kompresory kopalni „Michał”, tzw. muzeum ostatniego dnia - zachowywanego w niezmiennym stanie ostatnie chwile pracy zakładu.

»Techne Ostrawa 2005«

OSTRAWA (mro) - Po raz czwarty w Ostrawie odbędzie się 3 i 4 bm. Międzynarodowy Festiwal Filmów i Programów Telewizyjnych o Zabytkach Przemysłu i Techniki z nastawieniem na współpracę naukową i ruch turystyczny „Techne Ostrawa 2005”.

W trakcie dwu festiwalowych dni w Domu Kultury „Poklad” w Ostrawie Porubie oraz równolegle w Muzeum Górniczym w Rybniku przebiegnie prezentacja programów, których ideą przewodnią jest „Zadanie miast i gmin w ochronie tech-

nicznego i industrialnego dziedzictwa i jego wykorzystania w ruchu turystycznym”.

Na zwycięzców Festiwalu czekają trofea w postaci „Ostrawskiej Wenus”. Konkursowi filmowemu i w tym roku towarzyszyć będą pokazy ciekawych programów dokumentalnych oraz seminaria i kolokwia fachowe, np. na temat wykorzystania terenów poprzemysłowych, rewitalizacji zdegradowanych miast, zabytków górniczych na czesko-polskim pograniczu czy wolontariatu w służbie zabytków techniki.

redakcyjnej pocztę

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

»Bajka« zachwycała

Nasze koło PZKO polubiło „Bajkę”, po raz czwarty zagościła w naszym Domu w Karwinie Starym Mieście dnia 23. 10. 2005. W obecności 46 osób, w tym 12 dzieci, zaprezentowała w przepięknej scenerii znaną wśród górników opowieść o leniwym górniku Lojziku, który usłyszał od kamrata, że można zyskać skarb od ducha kopalni Pusteckiego, gdy się go znajdzie i poprosi. Stało się. Leniwy Lojzik otrzymał wór złota i przestroge: „Nie wolno ci nic robić, najwyżej dłuhać w nosie, leżeć i jeść, inaczej złoto zamieni się w węgiel”. Babeczka Milka nie posiadała się z radości, dogadzała leniwemu Lojzikowi, sama strojąc się jak wielka pani. Szczęście zdawało się ciągnąć bez końca. Niestety, nagle się urwało. Jak?

Każde Koło PZKO dowie się zapraszając TL „Bajka” do swego lokalu.

Kierownicza TL „Bajki”, Pawełka Niedoba, zabierając głos po przedstawieniu wspomniła o „czarnych chmurach” wiszących nad tym dojrzałym zespołem.

Za to przedstawienie dajemy „Bajce” następującą ocenę: za scenariusz w gwarze śląskiej l z plusem, scenografia l z plusem, podkład muzyczny l, reżyseria l, gra aktorów l z plusem.

Specjalne wyróżnienie: postać Pusteckiego, ziewający księżyc, domek w nocy i w dzień.

Całość zachwycająca.

W imieniu Koła PZKO Karwinia

Stare Miasto

J.J. (nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

PROFITERM MORAVA s.r.o. i jej spółka-córka PROFITERM POLAND sp. z o.o.

to prosperujące firmy w branży poczty pneumatycznej, pomiarów i regulacji oraz systemów grzewczych, działające w RC, Polsce i na Słowacji.
Informacje: www.profiterm.com

W związku z rozszerzaniem działalności w branży poczty pneumatycznej na teren Polski poszukujemy kandydatów na stanowisko:

przedstawiciel handlowy

Wymagamy:

- wykształcenie średnie lub wyższe, najlepiej techniczne
- bardzo dobra znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
- język czeski na poziomie komunikacyjnym
- opanowany język angielski lub niemiecki plusem
- komunikatywność oraz zdolności organizacyjne
- dyspozycyjność do częstych wyjazdów służbowych
- doświadczenie i praktyka mile widziane
- obsługa komputera, prawo jazdy kat. B.

Oferujemy:

- zatrudnienie w stabilnej i prosperującej spółce
- interesującą i perspektywiczną pracę
- dobre warunki placowe
- system dodatków i premii
- możliwość szkoleń firmowych oraz rozwoju osobistego
- samochód służbowy, również do prywatnego wykorzystania
- biuro w Ostrawie oraz bardzo dobre warunki pracy

Listy motywacyjne oraz życiorys w j. czeskim należy wysłać e-mailem: personal@profiterm.com lub pocztą: PROFITERM MORAVA s.r.o., Občanská 23, 710 00 Ostrava 10 do 15. 11. 2005.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyń; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

WTOREK 1 LISTOPADA

6.00 Muzyka poważna **7.30** Na planie filmu „Holocaust in memoriam” **7.55** Program publicystyczny **8.00** Wiadomości **8.15** Reportaż **8.50** Bajki polskie **9.20** Tam gdzie jesteśmy - Ceglowanie świata (rep.) **9.40** Zaproszenie **10.00** Znachor (film pol.) **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Wiadomości **13.10** Sportowy tydzień **13.40** Stacyjka (s.) **14.35** Muzyka poważna **16.05** Żuraw i Czapla (film pol.) **17.00** Teleexpress **17.15** Reportaż polonijny **17.30** Piosenki Zygmunta Koniecznego **18.35** Koncert umarłych poetów (film dok.) **19.15** Miś Uszatek (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.00** Klan (s.) **20.25** Plebania (s.) **20.50** Pontyfikat (film dok.) **21.55** Znachor (film pol.) **0.05** Warto rozmawiać **1.15** Miś Uszatek (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Klan (s.) **2.20** Plebania (s.) **2.45** Pontyfikat (film dok.) **3.50** Znachor (film pol.).

ŚRODA 2 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.40** TELEZAKUPY **8.55** Budzik **9.25** Wierzę, wątpię, szukam **9.50** Album Mazowsza - Jan Kochanowski (mag.) **10.15** Natura **2000** **10.35** Polskie miasta i miasteczka **10.45** Spotkania z profesorem Zinem **11.05** Plus minus **11.30** Kochaj mnie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Wieści Polonijne **13.20** Takie zwykłe sprawy (film dok.) **14.20** Góra Krzyży (rep.) **14.45** Warto rozmawiać **16.00** Żuraw i Czapla (film pol.) **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Program publicystyczny **17.30** TELEZAKUPY **17.45** Wierzę, wątpię, szukam **18.15** Tu i teraz (rep.) **18.35** Świadkowie nieznanych historii **19.15** Reksio (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Polska Karta **21.10** Egzamin z życia (s.) **22.15** Książki z górnej półki **22.30** Zaczę gwiazd - Justyna i Emilian Kamińscy **23.00** Kochaj mnie **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **24.00** Prosto w oczy **0.15** Debata **1.00** Łączy nas Polska (felieton) **1.15** Reksio (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Polska Karta **3.20** Egzamin z życia (s.) **4.05** Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) **4.35** Świadkowie nieznanych historii **5.15** Kochaj mnie **5.45** Wiadomości.

CZWARTEK 3 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.40** TELEZAKUPY **8.55** Zygzaki **9.20** Z dziejów Braci Czeskich w Zelowie (rep.) **9.35** AK - Armia Podziemna (film dok.) **10.35** Tele PRLe **11.25** Skarbiec (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Polska Karta **13.35** Egzamin z życia (s.) **14.20** Świadkowie nieznanych historii **15.00** Reportaż **15.15** Debata **16.00** Zygzaki **16.25** 30 ton - lista przebojów **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Program publicystyczny **17.30** TELEZAKUPY **17.50** Z dziejów Braci Czeskich w Zelowie (rep.) **18.10** Raj (mag.) **18.35** Smak Europy **18.45** Skarbiec (mag.) **19.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Pogoda dla kierowców **20.10** Złotopolscy (s.) **20.40** Plebania (s.) **21.05** ... gdzieś w Irlandii (rep.) **21.20** Teatr TV - Klucz **22.25** Muzyka klasyczna **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **24.00** Prosto w oczy **0.15** Forum **1.00** Animowany świat wyobraźni **1.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** ... gdzieś w Irlandii (rep.) **3.05** Teatr TV - Klucz **4.10** Muzyka klasyczna **5.10** Skarbiec (mag.) **5.45** Wiadomości.

PIĄTEK 4 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.40** TELEZAKUPY **8.55** Domisie **9.20** Trzy dni, aby wygrać (s.) **9.50** Raj (mag.) **10.15** Kuchnia z Okrasą **10.35** Regionalia (mag.) **11.00** Mieszkac z wyobraźnią **11.20** Duże dzieci (talk-show) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** ... gdzieś w Irlandii (rep.) **13.15** Hity satelity **13.30** Teatr TV - Klucz **14.35** Muzyka klasyczna **15.15** Forum **16.00** Domisie **16.25** Trzy dni, aby wygrać (s.) **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.15** Ojczyzna polszczyzna **17.30** TELEZAKUPY **17.45** Spotkania z profesorem Zinem **18.05** Święta wojna (s.) **18.35**

Regionalia (mag.) **19.00** Wieści polonijne **19.15** Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Mówi się ... **21.20** Hity satelity **21.40** Na dobre i na złe (s.) **22.30** Duże dzieci (talk-show) **23.10** Porozmawiajmy **24.00** Koncert galowy Studenckiego Festiwalu Piosenki **0.50** Trzy dni, aby wygrać (s.) **1.15** Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Mówi się ... **3.25** Hity satelity **3.40** Na dobre i na złe (s.) **4.30** Duże dzieci (talk-show) **5.05** Święta wojna (s.) **5.30** Jest takie miejsce - Gołuchów **5.50** Wiadomości.

SOBOTA 5 LISTOPADA

6.00 Plebania (s.) **8.00** Echa tygodnia **8.35** Awantura o Basię (s.) **9.05** Mówi się ... **9.25** Wieści Polonijne **9.40** Porozmawiajmy **10.30** Klan (s.) **11.45** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **12.10** Koncert galowy Studenckiego Festiwalu Piosenki **13.00** Wiadomości **13.10** Na dobre i na złe (s.) **14.00** Od przedszkola do Opola **14.30** Made in Poland (teleturniej) **15.00** Szansa na sukces **16.00** Śniadanie na podwieczorek **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Książki z górnej półki **17.30** Pamiętaj o mnie **18.00** M jak miłość (s.) **18.45** Zaczę gwiazd - Krzysztof Krawczyk **19.15** Miś Kudłatek (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Premiera Polonii - Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową (film pol.) **21.50** Mój pierwszy raz **22.45** Koncert Justyny Steczkowskiej **23.35** Śniadanie na podwieczorek **0.25** M jak miłość (s.) **1.15** Miś Kudłatek (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Premiera Polonii - Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową (film pol.) **4.25** Tam gdzie jesteśmy **4.55** Mój pierwszy raz (s.).

NIEDZIELA 6 LISTOPADA

6.00 Koncert Justyny Steczkowskiej **6.50** Bezludna wyspa **7.40** Pamiętaj o mnie **8.05** M jak miłość (s.) **8.55** Słowo na niedzielę **9.00** Ziarno (mag.) **9.25** Dwa światy (s.) **9.55** Książki z górnej półki **10.10** Ojczyzna polszczyzna **10.25** Złotopolscy (s.) **11.15** Niedzielne muzykowanie **11.55** Między ziemią a niebem (mag.) **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem (mag.) **13.00** Transmisja Mszy Świętej **14.10** Janosik (s.) **15.10** Zaproszenie **15.30** WIO - Wywiad i opinie **16.00** Biografie - Lider (film dok.) **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.30** Tam gdzie jesteśmy (rep.) **18.00** Salon kresowy **18.15** M jak miłość (s.) **19.00** SEJF-Subiektywny Express Jacka Fedorowicza **19.15** Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Zaginiona (s.) **21.00** Bezludna wyspa **21.50** Złota Tarka **2005** **22.35** Piwnica (film dok.) **23.35** Regionalia (mag.) **0.05** M jak miłość (s.) **0.50** Ziarno (mag.) **1.15** Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.50** Sport **2.00** Zaginiona (s.) **3.00** Zaproszenie **3.20** Janosik (s.) **4.20** Podróż kulinarne Roberta Makłowicza **4.45** Salon kresowy **5.00** Biografie - Lider (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 7 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.40** TELEZAKUPY **8.55** Jedynečka **9.25** My Wy Oni (mag.) **9.50** Romantyczne podróże do Polski - Po drodze do Szlaska (rep.) **10.10** Śniadanie na podwieczorek **11.00** Biografie - Lider (film dok.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Ita. W walce o odrodzenie (s.) **13.25** M jak miłość (s.) **14.10** Salon kresowy - Nazywali go polskim Valentino (s. dok.) **14.25** Gazda z Diabelnej (s.) **15.20** Blżej Europy **15.35** Ze sztuką na ty **16.00** Jedynečka **16.25** Romantyczne podróże do Polski - Po drodze do Szlaska (rep.) **16.45** Polskie miasta i miasteczka - Płock **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.30** TELEZAKUPY **17.50** My Wy Oni (mag.) **18.15** Polonusi w Europie **18.40** Ita. W walce o odrodzenie (rep.) **19.00** Kościół i świat (mag.) **19.15** Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Sportowy tydzień **21.30** Stacyjka (s.) **22.30** Ze sztuką na ty **23.00** Komornicy (r.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **24.00** Prosto w oczy **0.15** Zawsze wierni (film dok.) **1.15** Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Sportowy tydzień **3.20** Stacyjka (s.) **4.15** Polonusi w Europie **4.40** Komornicy (s.) **5.05** Ita. W walce o odrodzenie (rep.) **5.25** Książki z górnej półki **5.45** Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: TRZYŃCZANIE NIE BŁYSZCZĄ • PECHOWY MECZ DLA SLAVII

Futbol »na tak« w derby nad Olzą

I GAMBRINUS LIGA

● **OSTRAWA - BLSZANY 0:0.** Sędziował Jech. W. **4526.** Pierwszoplanową postacią meczu był blszański bramkarz Daněk, wypożyczony do tego klubu właśnie z Ostrawy. Banik zwiększył obroty dopiero po przerwie, ale bezskutecznie. Dańka pokonał tylko w 56. min. Lukeš, zdaniem sędziów był jednak na spalonym.

Lokaty: 1. Liberec 26,... 9. Ostrawa 13 pkt.

MŚLF

● **ZNOJMO - TRZYNIEC 1:0 (0:0).** Bramka: 75. Kováč. Sędziował Vidlák. W. **180.** Trzyńczanie w ostatnich kolejkach nie błyszczą i niżkłę formy zademonstrowali również na boisku przeciwnego Znojma. Trener gości Lubomír Vašek zdecydował się na grę z trzema obrońcami, w bramce pojawił się Vreštiak. Goście w miarę dobrze prezentowali się tylko w I połowie, w drugiej było już znacznie gorzej. W 75. minucie trzyńczanie stracili piłkę w środku pola i gospodarze z kontry zdobyli gola na wagę trzech punktów. Goście w ataku praktycznie nie istnieli, strzały Macečka i Cieslara bez problemów obronił bramkarz Bártík. Trzyńczanom nie można odmówić w meczu waleczności, ale to w dzisiejszym futbolu za mało. - Jesteśmy w lekkim kryzysie, daleko nam do formy

z początku sezonu - stwierdził napastnik Karel Maceček. - W dodatku przed nami dwa arcytrudne pojedynki - u siebie z Beneszowem Dolnym i na wyjeździe z Jakubczovicami.

Lokaty: 1. Jakubczovice 31, 2. Beneszów D. 23, 3. Uniczów 23,... 7. Trzynec 19 pkt.

DYWIZJA E

● **IRP CZ. CIESZYN - MKF KARWINA 1:1 (0:1).** Bramki: 63. Ganczarczyk - 38. Šuster. Radosny futbol „na tak” zaprezentowali kibicom piłkarze w sobotnim zaolziańskim derby. Tym razem obyło się bez rękoczynów i nerwówki, jaka towarzyszyła pojedynkowi obu drużyn w poprzednim sezonie. Karwiniacy wyszli na prowadzenie w 38. minucie, po akcji indywidualnej Šustera, na 1:1 wyrównał głową Ganczarczyk (po centrze Zimy). W końcówce bliżej strzelenia zwycięskiego gola byli gospodarze, zimnej krwi zabrakło ale Martinčekowi i Ganczarczykowi.

● **S. ORŁOWA - ZABRZEG 0:1 (0:1).** Bramka: 4. samob. Směták. Sędziował Picmaus. W. **100.** Na losach meczu zaważył samobójczy gol Smětáka z 4. minuty, goście nie mogli sobie wymarzyć lepszego początku. Slavia nie znalazła recepty na skonsolidowaną obronę, w ataku pozycyjnym podopieczni trenera Dušana Kohřta wyraźnie się męczą.

Hokej na lodzie: Stalownicy zremisowali ze Znojemem

TIPSPORT EKSTRALIGA

■ **TRZYNIEC - ZNOJMO 2:2** po dogr. (1:1, 1:0, 0:1 - 0:0). Bramki: 12. i 21. Pletka - 6. Pucher, 44. Plášek. Sędziował Bolina. Kary 4:3, wykorz. 1:1. W. 3124. Trzyńczanie pod wodzą nowego trenera jeszcze nie przegrali, dwa zwycięstwa i trzy remisy to całkiem niezła wizytówka dla trenera Jiřego Juříka. Znojemskie Orły z kolei nie zasmakowały zwycięstwa w ósmym meczu z rzędu. Gwiazdami spotkania byli bez dwóch zdań napastnicy Václav Pletka i Peter Pucher, którzy maczali palce we wszystkich czterech golach. Stalownicy najlepszy hokej zaprezentowali w drugiej tercji. Wtedy to goście niewiele mieli do powiedzenia i tylko szkoda, że opóć Pletki nie znalazł się w trzynieckiej ekipie również inny strzelec. Najważniejsze minuty: 6. Pucher po ładnej współpracy całej 1. formacji trafił na 0:1; 12. w osłabieniu Peterek dostrzegł Pletkę - 1:1; 21. trzyńczanie wykorzystali przewagę liczebną - Trvaj nie zgasił „gumy” po strzale Výtiska i Pletka dopełnił formalności - 2:1; 44. stały fragment gry udał się też gościom - Pucher podał do Pláška, a ten w zamieszaniu podbramkowym wpakował krążek za plecy Biegła - 2:2. Dogrywka nie przyniosła już rozstrzygnięcia.

Lokaty: 1. Slavia 45,... 4. Witkowiec 34,... 11. Trzynec 24 pkt. **DZIŚ:** Par-

dubice - Trzynec (18.00) i Witkowiec - Cz. Budziejowice (17.00).

I LIGA

■ **HAWIERZÓW - ML. BOLESŁAW 3:0 (0:0, 1:0, 2:0).** Bramki: 58. i 60. Zdráhal, 31. Brynecký. Sędziował Husička. Kary 6:7, wykorz. 1:0. W. 2065. Hawierzowianie na własnych śmieciach są nie do pokonania, rywal z Mładej Bolesławi był w dodatku łatwą przekąską dla dobrze grających Panter. WCZORAJ po zamknięciu numeru lider tabeli zaprezentował się w derby na lodzie Sarezy Ostrawa.

II LIGA

■ **SZUMPERK - ORŁOWA 2:4 (0:3, 0:0, 2:1).** Bramki: 44. Kukol, 60. Jurča - 3. Martiník, 9. Minťel, 13. Balčík, 49. Jaško. Orłowanie (bez Jemelíka i Dvořáka w składzie) wywiązali się z roli faworyta już w I tercji, w której spokojnie mogli prowadzić 8:0. Gospodarze grali niemrawo i w miarę wzięli się w garść dopiero w ostatniej odsłonie. Orłowanie przy stanie 0:3 przestali pełnić zalecenia taktyczne trenera i z letargu ocknęli się dopiero po bramce Kukola na 1:3. Wątpliwości o tym, kto jest panem na lodowisku, rozwiął w 49. minucie Jaško, który po samodzielnym rajdzie podwyższył na 1:4. Oblicze porażki złagodził dla gospodarzy w ostatniej minucie Jurča, wykorzystując moment nieuwagi bramkarza Holeša. - Nie wszystko w naszej grze związane było na ostatni guzik, ale liczy się zwycięstwo - powiedział „GL” trener HCO Pavel Leksovský.

Lokaty: 1. T. Brno 27,... 4. Orłowa 22 pkt. **JUTRO:** Uniczow - Orłowa (18.00).

FUTBOL W NIŻSZYCH KLASACH: TRWA ZWYCIĘSKA PASSA BOGUMINA • MOSTY ULEGŁY PIOTROWICOM

MISTRZOSTWA WOJEWODZTWA

● **W. HOSZTICE - BOGUMIN 1:2 (1:0).** Bramki: 35. Heger - 46. Kukuliač, 65. Anastazovský. Sędziował Kipus. W. **100.** „Faja” od 5. kolejki nie zaznała goryczy porażki. Boguminianie męczyli się z rywalem tylko w pierwszej odsłonie, kiedy to dwukrotnie Kukuliač postemlował poprzeczkę, a po sporadycznym błędzie obrony Heger przełobował Bilíka. Na 1:1 wyrównał zaraz po przerwie kresowym uderzeniem Kukuliač. „Faja” w II połowie prezentowała się już z dwoma napastnikami (Kukuliačem i Gáborem) i miała zdecydowaną przewagę. Trzy punkty zapewnił gościom strzałem głową Anastazovský, którego świetnie obsłużył z rzutu wolnego David Štverka.

● **MOSTY k. J. - Ł. PIOTROWICE 1:2 (0:0).** Bramki: 79. Kapsia - 68. Kumpán, 75. Ogon. Sędziował Seidler. W. **100.** Remis byłby sprawiedliwiejszym odzwierciedleniem wydarzeń na boisku, mosteczanie jednak znów nie wystrzegli się głupich błędów w obronie. Za pierwszą połowę gospodarze zastrzyżyli na absolutorium. Grali pomysłowo, ofensywnie i faworyzowani goście tylko przecierali oczy ze zdumienia. Zabrakło ale goli - największą okazję Mostów zmarnował Czeczotka - z 5 m trafił wprost w bramkarza Poláška. Po zmianie stron goście dodali gazu i przejęli lekką inicjatywę. Mosteczanie dwukrotnie zagapili się przy stałych fragmentach gry. W

68. minucie niepilnowany Kumpán strzelił głową na 0:1, a w 75. po kolejnym dobrym dośrodkowaniu Píkonskiego Ogon - również głową podwyższył na 0:2. W 79. min. wprawdzie Kapsia (po centrze Łyska) obniżył, na pięć minut przed końcem meczu z powodu czerwonej kartki boisko opuścił jednak autor asysty - Igor Łysek i goście w przewadze bez większych kłopotów dobrnęli do zwycięskiego dla siebie końca.

IA KLASA - GR. B

FK Hawierzów - Sj Rychwałd 6:1, Hodslawice - Stonawa 1:1, Bystrzyca - Dobra 1:0, Bruszperk - Skrzeczów 4:1. Lokaty: 1. Hawierzów 30,... 4. Skrzeczów 21, 5. Stonawa 18, 9. Bystrzyca 14, 12. Sj Rychwałd 8 pkt. *Blżej w czwartkowym numerze „GL”.*

IB KLASA - GR. B

Darkowiczki - Pietwałd 1:0. Lokaty: 1. Herzmanice 25,... 14. Pietwałd 2 pkt.

IB KLASA - GR. C

Niebory - Lutynia D. 0:5, Sucha G. - Jabłonków 1:0, Gródek - Śmiłowice 4:3, MKF Karwina B - Wierzniowice 1:3, Lutynia D. - Sedliszcze 0:1, Wędrynia - Żuków G 4:0, Orłowa B - Nydek 2:1. Lokaty: 1. Wędrynia 25, 2. Sucha G. 25, 3. Lutynia D. 24 pkt. (jb)

● **B. OLBRACHCICE - KONICE 1:0 (1:0).** Bramka: 6. Aniol. Sędziował Kotík. W. **130.** Gospodarze rzucili się z impetem na rywala, w euforii grający Baník już w 6. minucie zaskującą główkę Aniola (po rzucie wolnym Dorozly) cieszył się z prowadzenia. To było jednak ze strony gospodarzy wszystko - innych wyśmienitych okazji nie spożytkowali Příborský, Stachel i Goj. Konice w drugiej połowie wyczuły szansę, zdominowały środek pola, raz po raz zagrażając bramce strzeżonej przez Hekere. Baník nastawił się na defensywę i z odrobina szczęścia wygrał tę batalię.

● **KRAWARZE - DZIECMOROWICE 0:0.** Gospodarze z odmłodzonym zespołem nie są już takim postrachem dla rywali, słabo jednak spisują się w tym sezonie również Dziečmorowice. Obie drużyny nie wypracowały sobie w meczu zbyt wielu klarownych okazji. Po stronie gości najbliżej zdobycia gola był w 5. minucie Z. Kadlčák, ale w sytuacji sam na sam z golkiperem nie dał rady. Równie nieudolnie radzili sobie w polu karnym Ulehla i Kadeřábek.

Lokaty: 1. Fulnek 30,... 4. Karwina 25, 5. Cz. Cieszyn 24, 7. Orłowa 20, 12. Olbrachcice 13, 13. Dziečmorowice 11 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Po słysząc?

■ **LIGA MISTRZÓW TENISISTÓW STOŁOWYCH: START PRZEGRAL W DÜSSELDORFIE.** W rewanżowej rundzie spotkań w grupie D Champion's League tenisiści stołowi Startu Sucha Górna ulegli na wyjeździe 1:3 faworyzowanej Borussia Düsseldorf. Jedyny punkt dla wicemistrzów RC zdobył Radek Košťál. Wyniki: Maze - Čihák 3:1 (12:10, 11:8, 7:11, 11:4), Süß - Šereda 3:0 (11:6, 11:8, 11:9), Steger - Košťál 2:3 (3:11, 9:11, 11:6, 13:11, 7:11), Maze - Šereda 3:2 (7:11, 11:7, 11:6, 5:11, 11:8). Gwiazdą spotkania był brązowy medalista z tegorocznych MŚ - Duňczyk Michael Maze.

■ **KB EKSTRALIGA RUGBISTÓW: Praga - Hawierzów 45:36.** W 7. kolejce ekstrakligi rugbyści Hawierzowa polegli na boisku Pragi. W 10. min. gospodarze prowadzili już 17:0. Lokaty: 1. Wyszkow 17,... 6. Hawierzów 12 pkt. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Ostatni konwent prezesów **str. 3**

GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**

Jesienny konkurs z MOKATE **str. 5**

Trzyniec ze skalpem mistrza RC **str. 8**

CZWARTEK
3 LISTOPADA 2005
NR 130
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Znicze zapłonęły także na grobie księdza Franciszka Krzystka na stonawskim cmentarzu.

W DNIU WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH ŚLADAMI PAMIĘCI

Konsul pokłonił się Zaolziakom

REGION (mro) – Zgodnie z polską tradycją 1 listopada konsul Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, **Karol Biedeck**, złożył wieniec i wiązanek kwiatów, a także zapalił znicze na grobach Polaków, którzy swoje życie oddali ziemi zaolziańskiej. Konsul w towarzystwie **Alicji Berki**, na-

czelnik Harcerstwa Polskiego w RC, oraz dziennikarzy prasy, radia i TV odwiedził miejsca pamięci w Gnojniku, gdzie spoczywają prochy **Jana Kubisza**, autora uznanej za hymn zaolziański pieśni „Płyniesz Olzo” i nie mniej ważnego dla Polaków zamieszkałych nad Olzą „Pamiętnika starego nauczyciela”, oraz **Andrzeja Kubisza**, pierwszego redaktora naczelnego „Głosu Ludu”.

Uroczystości towarzyszyli uczniowie i grono pedagogiczne gnojnickiej PSP oraz **Dagmar Molinowa**, zastępca gnojnickiego wójta.

Przedstawiciel Polski oddał hołd 36 ofiarom zbrodni hitlerowskiej w Żywocicach, gdzie także zapoznał się ze stałą ekspozycją muzealną. Zapalił znicze na cmentarzu w Stonawie na grobie społecznika, pisarza i działacza związkowego **Alojzego Bączka**, tam też pokłonił się pamięci ks. **Franciszka Krzystka**, którego dziełem jest nie tylko wznoszący się nad wioską kościół Marii Magdaleny, lecz i dokumentacja pochówku legionistów polskich, na grobie któ-

rych również przedstawiciel Polski zapalił świeczkę. O zasługach obydwo dla Zaolziaków mówili specjalnie przybyli na cmentarz stonawianie – **Stefania Piszczek** oraz **Piotr Żabiński**.

Kwiaty złożono także na malowniczym cmentarzu w Olbrachcicach, gdzie uczestnicy wyprawy minutą ciszy uczcili pamięć tamtejszych polskich ofiar II wojny światowej, o których losach mówiła przewodnicząca MK PZKO, **Iwona Guńka**, oraz wójt wioski, **Vladislav Šipula**.

Pamięci Witosa

GRÓDEK (sch) – Delegacje Ruchu Politycznego „Wspólnota” oraz ZG PZKO złożyły we wtorek kwiaty pod pomnikiem Wincentego Witosa w Gródku. Okazją do przypomnienia sobie tego działacza ruchu ludowego oraz trzykrotnego premiera II Rzeczypospolitej w latach 20. minionego wieku była przypadająca na 30 października br. 60. rocznica jego śmierci.

KOMU MIESZKANIE?

Wkrótce licytacja

KARWINA (mro) – Kto ma ochotę zamieszkać w Karwinie, może skorzystać z oferty magistratu. Za tydzień, 10 hm. w małej sali Miejskiego Domu Kultury odbędzie się licytacja pięciu mieszkań komunalnych (dwa pokoje z kuchnią). Początek o godz. 10.00. Natomiast rejestrację zainteresowanych organizatorzy zapowiedzieli na godz. 8.30.

Magistrat ustanowił cenę wywoławczą na 80 tys. koron. Mieszkania są zlokalizowane w dzielnicach Karwina Raj, Nowe Miasto oraz Mizerów.

W RC PONAD 70 PROC. OBYWATELI MA NADWAGĘ

W związku z coraz częstszą otyłością dzieci w krajach Unii Europejskiej, władze unijne postanowiły zachęcać do aktywności fizycznej oraz zdrowego odżywiania. Na konferencji, która odbyła się niedawno w Brukseli, komisarz ds. zdrowia i ochrony konsumentów **Markos Kyprianu**, przedstawił Europejską Platformę Działania, która ma służyć walce z otyłością. W projekcie Platformy, który ma wejść w życie w 2006 roku, uczestniczyć będą organizacje konsumentów, specjaliści ds. zdrowia oraz eksperci przemysłu spożywczego.

W Unii Europejskiej obecnie aż 2 mln osób cier-

pi na otyłość. Dodatkowo każdego roku 400 tys. dzieci w wieku szkolnym zaczyna mieć problemy z tuszą.

Chce walczyć z otyłością

Otyłością częściej dotknięte są kobiety, problem z nią ma 38 proc. pań. W wypadku mężczyzn jest to od 10 do 27 proc.

Ekspertci dostrzegają niepokojącą tendencję do coraz częstszego występowania otyłości w krajach północnej Europy, które długo nie znały tego problemu. Z kolei na południu Europy śród-

ziemnomorska, wartościowa dieta wypierana jest przez produkty kaloryczne, pozbawione wartości odżywczych.

W unijnym budżecie na walkę z otyłością wydaje się od 2 do 8 proc. wszystkich środków przeznaczonych na

opiekę zdrowotną.

A jak ma się sprawa z otyłością w Republice Czeskiej? Ze statystyk Ministerstwa Zdrowia wynika, że na nadwagę w 10-milionowym kraju cierpi ponad 70 proc. osób, 30 proc. z nich to potrzebujący leczenia ludzie bardzo otyli.

Ciąg dalszy na str. 2

POMOGĄ W WYBORZE ZAWODU

Targi Edukacyjne

KARWINA (wak) – W dniach od 7 listopada do 15 listopada w czterech miastach byłego powiatu karwińskiego odbędą się XI Targi Edukacyjne pn. „Wybór zawodu 2005”.

– Targi są cykliczną imprezą adresowaną do uczniów szkół podstawowych, którzy nie są jeszcze zdecydowani, jaką wybrać w przyszłości szkołę. Celem imprezy jest zaprezentowanie pełnej oferty dydaktycznej, a także zasad naboru do prezentujących się, na każdej z nich, ok. 40 szkół średnich i zawodowych – mówi **Lida Filipowa** z karwińskiego Urzędu Pracy, organizatora giełdy.

Podczas targów uczniowie i rodzice mogą porozmawiać nie tylko z nauczycielami poszczególnych placówek szkolnych, ale również z dorad-

cami UP na temat rynku pracy. Mogą dowiedzieć się, na jakie zawody jest obecnie największe zapotrzebowanie, i jak poruszać się na rynku pracy. Do dyspozycji zwiedzających będą ulotki oraz broszury z adresami i krótkimi charakterystykami szkół średnich i zawodowych w całej RC.

W Orłowej „Targi Edukacyjne 2005” odbędą się 7 listopada w Miejskim Domu Kultury, w Hawierzowie 9 listopada w Miejskim Ośrodku Kultury „Reneta”, w Cz. Cieszyń 10 listopada na „Strzelnicy”, a w Karwinie 15 listopada w MDDiM „Juventus”.

ORŁOWA MA NOWĄ GALERIĘ SZTUKI

Wystawa członków PSAP

ORŁOWA (ow) – Wystawa twórczości członków Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC, którą urządzono w miejskim Domu Kultury w Orłowej, cieszyć się powinna sporym zainteresowaniem. Nie po raz pierwszy bowiem plastycy narodowości polskiej przyjmowani są tu bardzo serdecznie.

Sami artyści zresztą też chętnie wystawiają w tym mieście. Udział 17 malarzy, grafików i rzeźbiarzy, którzy wypełnili swoimi obrazami, grafikami, rysunkami i rzeźbami główną salę, jest tego dowodem. Cieszy też duża rozpiętość wieku wystawiających w Orłowej plastyków – od najstarszych po najmłodszych, którzy dopiero co stawiają pierwsze kroki na polu sztuki.

Oto nazwiska tych, którzy dostarczyli swoje prace: **Alicja Bartulcowa**, **Edgar Baran**, **Roman Chmiel**, **Władysław Chmiel**, **Józef Drong**, **Edward Kaim**, **Barbara Kowalczyk**, **Darina Krygiel**, **Zbigniew Kubeczka**, **Adam Lipowski**, **Monika Milerska**, **Oskar Pawlas**, **Blanka Szczuka**, **Romana Ta-**

szek, **Walter Taszek**, **Paweł Wałach** i **Tadeusz Wrątny**.

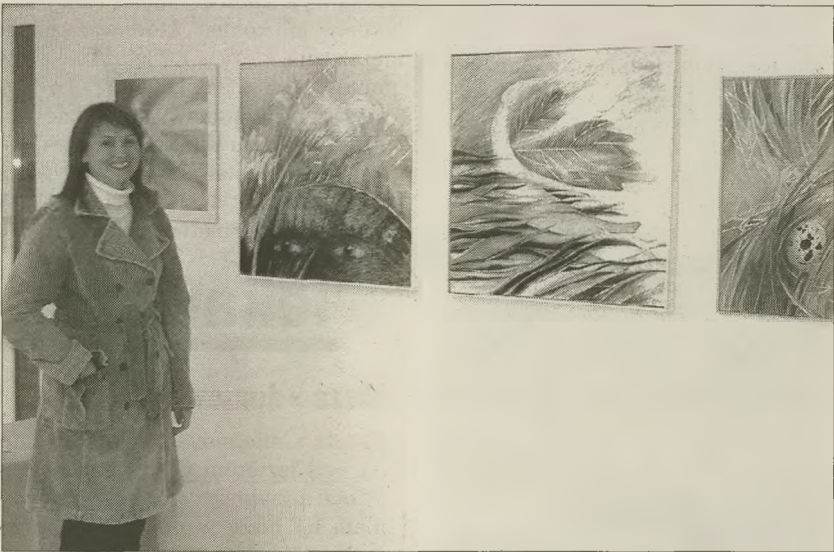
Dla uczczenia 20. rocznicy śmierci wybitnego grafika, orłowianina **Tadeusza Bergera**, w mniejszej, sąsiadującej z główną galerią, sali obejrzyć można prace tego artysty.

Poniedziałkowy wernisaż był niejako inauguracyjną imprezą w nowej sali wystawienniczej, która powstała w pomieszczeniu po byłej bibliotece. Natomiast dawna, nieduża sala wystawowa zamieniona została na szatnię.

Podobno planowane są kolejne ulepszenia. Niemniej już teraz nowa galeria sztuki wygląda imponująco i zmieścić może obszerne prezentacje twórczości.

Po programie muzycznym w wykonaniu nauczycieli Podstawowej Szkoły Artystycznej w Orłowej, **Alicji Pali** i **Aleša Biny** słowo wstępne wygłosił **Władysław Owczarzy**.

Wystawa twórczości Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC w orłowskim Domu Kultury czynna będzie do 25 bm.

Barbara Kowalczyk przed swoimi obrazami na orłowskiej wystawie.

Nogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane wzrastające do dużego, możliwe przelotne opady deszczu, rano lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 10-14 st., nocą 6-2 st. C. **PIĄTEK** – Pochmurno z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 11-15 st., nocą 7-3 st. C.

Znad Wisły

■ Na Wszystkich Świętych prymas Polski Kardynał Józef Glemp przewodniczył uroczystościom na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Prymas zwrócił się z apelem, aby Polacy kształtowali w sobie zmysł pomocy w służbie dla Boga, człowieka i ojczyzny.

■ W Akcji „Znicz” wzięło udział 15 tys. funkcjonariuszy policji. W ciągu przedłużonego weekendu w prawie 700 wypadkach zginęło blisko 100 osób, 735 zostało rannych. Policja zatrzymała 2 tys. nietrzeźwych kierowców, 28 tys. otrzymało mandaty, z czego 12 tys. z powodu przekroczenia szybkości.

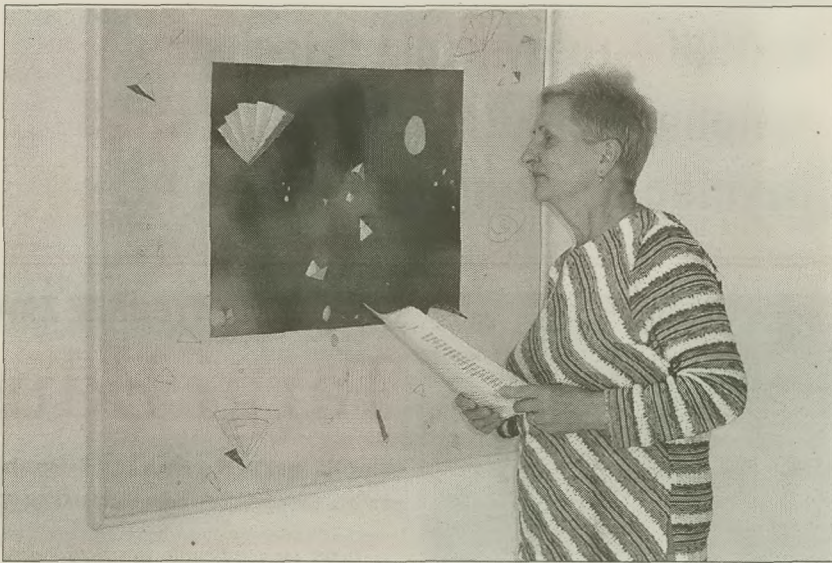
■ Na wielu polskich cmentarzach kwestowano. Ponad 200 aktorów, dziennikarzy i piosenkarzy zbierało pieniądze na renowację zabytkowych grobów na Powązkach. W tym roku ubierano 165 tys. zł. Dzięki zainicjowanej przez Jerzego Waldorffa zbiórce wyremontowano już tysiąc pomników starych Powązek.

■ Prezydent Aleksander Kwaśniewski powołał Kazimierza Marcinkiewicza (PiS) na prezesa Rady Ministrów oraz szefów resortów w jego rządzie. Gabinet Marcinkiewicza liczy 17 ministrów. Oprócz polityków Prawa i Sprawiedliwości znaleźli się w nim eksperci nie związani z tą partią. Rząd ma charakter mniejszościowy. W skład nowej Rady Ministrów wchodzi: szef MSWiA – Ludwik Dorn; sprawiedliwości – Zbigniew Ziobro; skarbu państwa – Andrzej Mikosz; transportu i budownictwa – Jerzy Polaczek; rolnictwa – Krzysztof Jurgiel; środowiska – Jan Szyszko; kultury i dziedzictwa narodowego – Kazimierz Michał Ujazdowski; pracy i polityki społecznej – Krzysztof Michałowicz; spraw zagranicznych i przewodniczący Komitetu Integracji Europejskiej – Stefan Meller; obrony narodowej – Radosław Sikorski; finansów – Teresa Lubinińska; gospodarki – Piotr Woźniak; rozwoju regionalnego – Grażyna Gęsicka; zdrowia – Zbigniew Religa; edukacji i nauki – Michał Seweryński; sportu – Tomasz Lipiec. Ministrem-członkiem Rady Ministrów został Zbigniew Wassermann. Ma on być koordynatorem ds. służb specjalnych.

■ Nowy premier zapowiedział tuż po zaprzysiężeniu, że jego gabinet będzie realizować program naprawy państwa. Jak zaznaczył, aby go zrealizować, „trzeba zorganizować nie tylko zespół wybitnych fachowców, świętych polityków, (...) ale też odpowiedzieć na nadzieje Polaków”. „Oni mają nadzieję, że rząd, który tworzymy, ten program zrealizuje” – dodał Marcinkiewicz. Podkreślił też, że aby program naprawy państwa zrealizować, „aby zdjąć niepotrzebne ciężary i zwrócić państwo obywatelom, potrzeba wielkiego wysiłku i trudu”. „Trzeba zacząć od siebie, trzeba władzy, rząd, ministrom przywrócić charakter służby publicznej, przywrócić honor, uczciwość, skromność i jawność postępowania. Tylko wtedy program naprawy będzie mógł być wykonany. Z bożą pomocą dokonamy tego” – oświadczył.

■ Na pierwszym posiedzeniu rządu Kazimierza Marcinkiewicza omawiano sprawy związane z działaniem rządu, przygotowaniem exposé i z wdrożeniem prezydenckiego kodeksu etycznego. Kodeks ten Marcinkiewicz otrzymał na początku października od Lecha Kaczyńskiego. Marcinkiewicz planuje wygłoszenie w Sejmie exposé 10 listopada. Pierwszym projektem ustawy, którym zajmie się rząd, będzie projekt dający środki finansowe na wyżywienie uczniów w polskich szkołach – zapowiedział Marcinkiewicz. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Władysław Owczarczyk

W Galerii „Zdrowe Miasto” na uniwersytecie w Karlinie zostanie w poniedziałek w południe podliczony dochód z wystawy hawierzowskiej plastyczki Dagmary Stefkowej. Przeznaczony on zostanie na wspieranie inicjatyw organizacji pożytku społecznego „Karwina 2000”. Nowoczesne obrazy budziły zainteresowanie głównie wśród młodej publiczności. Artystka, absolwentka Wyższej Szkoły Przemysłu Artystycznego w Pradze, zaskoczyła organizatorów zdejmując przed oficjalnym zakończeniem wystawy kilka prac, bardzo przez to zubożając prezentację.

Noc w górach

ŁOMNA GÓRNA (man) – 20-osobowa grupa młodych ludzi z podbeskidzkich miejscowości urządziła sobie ostatnio niecodzienną imprezę – rajd nocny.

O godz. 21 uzbrojeni w latarki i lampki górnicze wyruszyli z Boconowic na Kozubową, a stamtąd na Kamienity i Sławic. O północy w tamtejszym schronisku posilili się zupą i po krótkim wypoczynku ruszyli dalej. Wędrówka po górskich szczytach zakończyła się o wpół do czwartej nad ranem przed restauracją „Sałajka” w Łomnej Górnej. Stąd nocni turyści udali się w kierunku Łomnej Dolnej. Jednakże około godz. 5.00 na jednym

z przystanków bardzo zmęczeni wsiedli już do jadącego w stronę Jabłonkowa autobusu.

– Rajd nocny to pomysł Tadeusza Sikory z Klubu Młodych MK PZKO w Łomnej Dolnej – powiedział nam Tomasz Martyniek, jeden z uczestników imprezy. – Tadek obdzwonił znajomych; komu pomysł spodobał się, poszedł... Była to bardzo udana wycieczka. Za rok sobie ją powtórzymy.

Poznaj sąsiada!

FRYDEK-MISTEK (mro) – Multimedialne przedstawienie Frydka-Mistku jest zadaniem uczniów szkół czeskich, polskich i słowackich w projekcie, który uzyskał aprobatę czeskiego ministerstwa szkolnictwa, a który realizuje pomysłodawca – V szkoła podstawowa we Frydku-Mistku.

Do współpracy zaprosiła między innymi PSP w Gnojniku oraz szkoły polskie z Kaczyc, Skoczowa i Cieszyna (podstawówki nr I i III). Dużą zasługę w tym, że Polacy włączyli się do konkursu, ma Stanisław Wykret, metodyk fizyki i matematyki Woje-

JUBILEUSZ HAWIERZOWSKIEJ KSIĄŻNICY

Chętniej pożyczają

HAWIERZÓW (wak) – Miejska Biblioteka obchodzi w listopadzie swój jubileusz. Dokładnie przed 50 laty w jednym z pomieszczeń Technikum Górniczego, bo tam właśnie znajdowała się pierwsza siedziba hawierzowskiej księżnicy, wypożyczono pierwszą książkę. Zbiory liczyły wtedy 300 tytułów.

– Sytuacja poprawiła się w ciągu czterech lat. W r. 1959 dysponowaliśmy już 15 509 tytułami, a 3590 czytelników wypożyczyło w ciągu roku 68 874 książki – mówi dyrektorka Dagmar Ćuntowa. – Księgozbiór co roku rośnie i się o kilka tysięcy. Dziś biblioteka i jej jedenaście filii rozszaniach w centrum i na obrzeżach miasta posiada ponad 200 tys. tytułów. Najwięcej jest beletrystyki, z kolei książek dla dzieci i młodzieży oraz literatury fachowej. Dysponujemy 130 tytułami dzienników i czasopism. W rejestrze mamy 12 727 czytelników, którzy w ub. roku odwiedzili nas 157 671 razy.

Liczba pożyczających książki i zaglądających do księżnicy systematycznie rośnie. – Przyczyn jest wiele. Organizujemy w naszych filiach dużo różnych imprez, koncertów i spotkań z ciekawymi gośćmi. To przyciąga nowe czytelników. Poza tym systematycznie modernizujemy nasze placówki, co sprawia, że korzystanie z nich jest łatwiejsze – mówi D. Ćuntowa. – Dużym zainteresowaniem cieszy się stanowisko komputerowe, gdzie można korzystać z Internetu oraz programów multimedialnych. Posiadamy również zbiory specjalne, m.in. płyty CD z muzyką klasyczną, filmy na kasetach wideo oraz książki mówione na kasetach magnetofonowych, z których korzystają osoby niewidome i niedowidzące.

Bez komputera i Internetu nie mogliby się już obejść także pracownicy księżnicy. Za pomocą sieci komputerowej wyszukują bowiem interesujące czytelników unikatowe pozycje książkowe w innych placówkach bibliotecznych.

Ubiegły rok był dla biblioteki szczególnie pomyślny. Księgozbiór powiększył się bowiem o kolejnych 12 107 tytułów, z czego 3046 dostarczyli darczyńcy.

Unia dla studentów

BRUKSELA (mro) – Parlament Europejski proponuje podwojenie do roku 2013 wysokości stypendium dla uczestników programu wymiany studenckiej Erasmus. Obecnie studenci dostają 150 euro miesięcznie – kwotę

w ogólnej opinii eurodeputowanych uznaną za niewystarczającą zwłaszcza, że niezmienną od 1993 roku. Erasmus to najważniejszy program edukacyjny UE, w którym uczestniczyło do tej pory ponad milion studentów. Szacuje się, że do roku 2013 liczba uczestników ulegnie podwojeniu.

W programie Erasmus, który promuje wymianę studencką, posłowie proponują zwiększenie miesięcznej kwoty stypendium z 210 euro w roku 2007 do 300 euro w 2013.

Eurodeputowani proponują natomiast nieznaczne zmniejszenie finansowania programu Leonardo da Vinci, który przeznaczony jest na kształcenie zawodowe. Dotychczas miesięczne koszty przypadające na jednego beneficjenta w programie Leonardo to kwota 3644 euro, podczas gdy w programie Erasmus tylko 1775 euro.

Eurodeputowani głosowali za zwiększeniem partycypacji uczniów i nauczycieli w programie Comenius, skierowanym do szkół średnich oraz wnoszą o stworzenie nowego sub-programu Comenius-regio na promocję transgranicznej wymiany nauczycieli, szczególnie między sąsiadującymi regionami.

Pozostałe propozycje posłów Parlamentu Europejskiego zmierzają do uproszczenia procedury udzielania stypendiów, finansowania nauki języków używanych przez mieszkańców regionów, zwiększenia środków dla niepełnosprawnych studentów oraz wsparcia nauki języka migowego i alfabetu Braille'a.

Chce walczyć z otyłością

Dokończenie ze str. 1

Nie są wyjątkami ani mężczyźni ważący powyżej 150 kilogramów, ani kobiety, które ważą ponad 100 kg. Najgrubszy mężczyzna, który w RC leczył się z otyłości, ważył 330 kilogramów, a najcieńsza kobieta tylko o 50 kilogramów mniej.

Zdaniem Štěpána Svačiny, dziekana wydziału lekarskiego Uniwersytetu Karola w Pradze, sytuacja radykalnie się pogorszyła w ostatnich latach. Przed 30 laty było w RC zaledwie 8 proc. otyłych dzieci, a obecnie jest ich już 15 proc. Znacząco to, że na nadwagę cierpi co dziesiąte dziecko. Tylko

u niewielkiej części z nich otyłość jest efektem skłonności genetycznych lub zaburzeń hormonalnych. W większości przypadków nadwaga u dzieci jest skutkiem wysokokalorycznej diety i braku ruchu. Rozrywki najmłodszych związane są bowiem głównie z siedzącym trybem życia. Warto w tym miejscu również przypomnieć, iż osiem z dziesięciu osób, które były otyłe w dzieciństwie, cierpi na nadwagę także w wieku dorosłym. Zdaniem psychologów, z otyłością musi walczyć sam zainteresowany, a lek jest genialnie prosty: przyjmować mniej kalorii, niż się spala. (wak)

Ciekawostki

Msza »domowa«?

Ksiądz z miejscowości Pellio d'Intevi nad jeziorem Como na północy Włoch przyjmuje sms-y z zamówieniem na mszę w domu. Wystarczy podać termin, adres i liczbę uczestników. O 60-letnim kapłanie, który miał dosyć odprawiania mszy w pustym kościele i w ten sposób postanowił dotrzeć do wiernych, pisał włoski dziennik „Il Giornale”. Ksiądz Bruno Biotto doszedł do wniosku, że skoro parafianie unikają kościelnych ławek i ołtarza, to jego zadaniem jest dotarcie do nich i przekonanie do udziału w modlitwie. Rozwiesił ogłoszenia, podając swój numer telefonu komórkowego, na który można wysłać sms-y z „zamówieniem” na mszę w domu lub ogrodzie. „Wybrałem ten nowoczesny sposób kontaktowania się z wiernymi, by przede wszystkim nawiązać kontakt z najmłodszym pokoleniem, które tak właśnie się

porozumiewa” – powiedział ksiądz Biotto. Na razie nowoczesny kapłan otrzymał tylko jedno zamówienie na mszę, jak pisze gazeta, „z dostawą do domu”.

Nie chcieli pożyczyć...

80-letnia staruszka z nożem kuchennym w ręku próbowała napaść w poniedziałek na bank w Genui – poinformowała włoska agencja ANSA. Według pracowników banku, wcześniej kobieta zwróciła się z prośbą o pożyczkę w wysokości 2-3 tys. euro. Po konsultacjach z dyrektorem placówki uznano, że żądana kwota jest dla niej zbyt wysoka. „Nie chcicie mi nic pożyczyć?” – uniosła się 80-latką. – Tak więc dawajcie wszystko!” – po czym wyciągnęła z torebki noż kuchenny. Dyrektor banku uruchomił jednak alarm, a na miejsce przybyła policja, która staruszkę rozbroiła. Po przyjeździe na komisariat kobieta wyznała, że odłąk umarł jej mąż, nie

potrafił sobie poradzić z rosnącymi cenami i ciężko jej się utrzymać. Policja jednak wszczęła postępowanie, w związku z próbą napadu z bronią w ręku.

Ostrożnie z fokami

Foka odgryzła nos mieszkance Republiki Południowej Afryki. W sobotę 49-letnia Elsie van Tonder na plaży w okolicach George, około 400 km na wschód od Kapsztadu, próbowała pomóc zwierzęciu wrócić do morza, a ono ją ugryzło. Lokalne media podały, że w tym tygodniu kobieta ma przejść operację twarzy. Po wypadku biolog morski z południowoafrykańskiego wydziału ds. środowiska Herman Oosthuizen tłumaczył, że foka to zwierzęta drapieżne i ich ugryzienie może nawet zabić.

Komórka z... automatu

Na ulicach Manchesteru poja-

wiły się pierwsze w W. Brytanii automaty do sprzedaży... telefonów komórkowych. Ich właścicielem jest operator sieci komórkowej, firma Vodafone. W mieście stanęły dwie próbne maszyny, które ustawiono w dzielnicy uczęszczanej przez studentów. Jeśli okres próbny zakończy się sukcesem, Vodafone zapowiada, że ustawi automaty na lotniskach i stacjach kolejowych. W automatach można w tej chwili kupić karty SIM, których ceny rozpoczynają się od 5 funtów oraz telefony w cenie od 30 do 50 funtów.

● KUPON ● KUPON ● KUPON ●

Tacy
jesteśmy

2005

● KUPON ●

TACY
JESTEŚMY

Ostatni Konwent Prezesów ZG PZKO

W ub. czwartek obradował ostatni w tej kadencji Konwent Prezesów. Omawiano sprawy związane z przygotowaniem kolejnego Zjazdu PZKO (sobota 3. 12. br.). Na porządku dziennym Konwentu były poza sprawozdaniem prezesa z działalności ZG proponowane zmiany w statucie PZKO oraz program na następną kadencję.

Prezes Z. Stopa poruszył problematykę usamodzielnienia się Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego. Wyjaśnił, że członkostwo chóru PZKO w Zrzeszeniu nie zmienia jego pozycji w jednostce macierzystej. Jednostki nadal mają obowiązek wspierania chórów, a także prawo do podejmowania decyzji dotyczących ich działalności. Pytano, skąd biorą się niedobory w dochodach ośrodków gospodarczych „Bajka”, „Zwrot”, „Olza” oraz zyskach z pozostałych działań ZG, w tym także z Festiwalu PZKO. Otóż w wypadku „Bajki” i „Olzy” wynikają one z ograniczonych możliwości zarabkowania, w wypadku „Zwrotu” z ciągle malejącej liczby prenumeratorów. Pomimo to bilans gospodarowania w roku bieżącym jest dodatni. Szczegóły zostaną przedstawione na Zjeździe.

Dyskusja nad zmianami w Statucie dotyczyła spraw związanych z osobowością prawną Miejscowych Kół PZKO zyskaną na podstawie Statutu Związku. Dotyczyła zakresu ingerencji ZG w sprawy gospodarcze Miejscowych Kół, ich członkostwa w Związku jako osób prawnych, a szczególnie postępowania w wypadku ich likwidacji. Rozbieżność poglądów wymaga konsultacji z prawnikiem. Została przyjęta zasada wyboru przedstawiciela każdej z 9 Rad Obwodowych PZKO (Jabłonków, Bystrzyca, Trzynieć,

Gnojnik, Cz. Cieszyn, Karwina, Hawierzów, Orłowa, Bogumin) na konferencjach obwodowych z zatwierdzeniem przez Zjazd. Będzie brana pod uwagę możliwość istnienia dalszego Obwodu w okolicy Olbrachcice, Stonawa, Sucha Górna, względnie miejscowości przyległe.

Dyskutując o kierunkach działania w następnej kadencji podkreślono znaczenie korzystania na co dzień z uprawnień ustawy o językach regionalnych wobec urzędów, w sklepach i w organizacjach społecznych. Przypominając wspólnotę korzeni etnicznych całego Śląska Cieszyńskiego należy zainteresować historią regionu również i społeczeństwo większościowe, natomiast nie zalecono wprowadzenia do czeskich szkół języka polskiego jako przedmiotu nauczania.

Uchwała Konwentu Prezesów:

- zaakceptowano sprawozdanie prezesa z zaleceniem zainteresować Komisję Rewizyjną zaległościami w odprawianiu składek członkowskich;

- włączyć do materiałów zjazdowych uwagi dotyczące wniosków zmian w Statucie z podaniem zakresu ich wykorzystania, ew. powodów odrzucenia;

- włączyć historię regionu do już prowadzonej również w czeskich szkołach edukacji regionalnej, natomiast zastanowić się nad celowością i terminem wprowadzenia języka polskiego do czeskich szkół;

- przedstawić Zjazdowi możliwości zaangażowania fachowca do opracowania grantów z różnych źródeł oraz zapewnienia odpowiedniego funduszu plac.

ZYGMUNT STOPA, prezes ZG PZKO

Dom Robotniczy w Olbrachcicach.

Dom Robotniczy w Olbrachcicach

Od wybudowania Domu Robotniczego w Stonawie, który jest najstarszym tego rodzaju obiektem na Śląsku Cieszyńskim, upłynęło w tym roku sto lat. W sąsiednich Olbrachcicach Dom Robotniczy wzniesiono już w trzy lata później.

Olbrachcicki Zarząd Unii Górników obserwując pomyślnie rozwijające się życie polityczne i działalność Stowarzyszenia Spożywczego dla Robotników i Rolników w Stonawie, które zainicjowało budowę Domu Robotniczego w tej wiosce, wysłał do Stonawy 6-osobową delegację z prośbą o zgodę na wybudowanie i sfinansowanie podobnej budowli w Olbrachcicach. Stowarzyszenie ustosunkowało się do prośby olbrachcickich górników pozytywnie i wkrótce potem zakupiło parcelę budowlaną od Franciszka Grabowskiego.

Fundamenty wykopano w 1907 r., natomiast 13 kwietnia roku następującego rozpoczęto prace budowlane. Do roboty zabrano się z ogromnym zapałem. Niejeden z górników przychodził na plac budowy wprost z kopalni. Pomagały również kobiety. Cegłę na budowę wypalano na miejscu.

Projekt budowy opracował budowniczy Kabatek z Orłowej, który prowadził też nadzór prac. Uroczyste otwarcie nastąpiło 4 października 1908 r. Brał w nim udział poseł do parlamentu austriackiego Tadeusz Reger. W obiekcie znalazły swą siedzibę miejscowe organizacje robotnicze. Do budynku przeniesiono również sklep stonawskiego Stowarzyszenia, który był dotąd ulokowany w domu prywatnym. Dnia 12 kwietnia 1912 Miejsce Koło znanej wówczas oświatowo-gimnastycznej organizacji „Siła” wykupiło Dom Robotniczy od stonawskiego Stowarzyszenia.

W czasach drugiej wojny światowej Dom Robotniczy ulega konfiskacie na rzecz niemieckiego okupanta. Po wyzwoleniu do roku 1948 budynek był pod nadzorem zarządcy narodowego Adolfa Farnika. W następnych latach opiekę nad budowlą objęło Miejsce Koło PZKO, w 1957 r. Miejsce Rada Narodowa. Natomiast w roku 1965 przechodzi na własność Spółdzielni Spożywców „Jednota-Jedność” z siedzibą w Cz. Cieszynie. Obecnym właścicielem olbrachcickiego Domu Robotniczego jest gmina.

CZESŁAW GAMROT

CENTRUM OSTRAWY HARMONIĄ NIE ZACHWYCA

Co ulica, to inna lampa

OSTRAWA (mro) – Jak talerze odborników telewizji satelitarnej wyglądają lampy, które ostrawski ratusz umieścił przy odnowionych w tym roku ulicach w centrum miasta.

Projekt nowoczesnych lamp został zaaprobowany przez Wydział Głównego Architekta Miasta i Wydział Ochrony Zabudowy magistratu, lecz w żaden sposób nie harmonizuje z oświetlanymi przez nie budowlami pochodzącymi przeważnie z XIX i początku XX wieku.

Inaczej nieco ma się sprawa z oświetleniem wyremontowanych wcześniej ulic. Tam lampy wtapiają się w atmosferę, wydobywając piękno architektury miasta.

Chaos architektoniczno-elektryczny powstaje na styku ulicy Pocztowej z placem Masaryka.

Obok „misek” są tu lampy przypominające „gazowe” zainstalowane w centrum miasta w minionych latach. No cóż, co ulica, to inna lampa!!!

Stare i nowe lampy... Dysharmonia na niektórych ulicach centrum Ostrawy (z lewej). Zdobające ulicę Pocztową lampy są wyjątkowo dobrze dopasowane do piękna architektury (powyżej).

Fot. M. RADKOWSKA-OBRIŠNIK

marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

„**T**óż pójmy uż”. Mąż Marynki niecierpliwie przebiegał nogami w sieni. „Dyć uż to mosz dobre”. „Tak to ni. Podziw sie. Tu ty dwa kwiotka wubec ku sobie nie pasujóm. To muszym przerobić”. Marynka szybko zdjęła płaszcz i wzięła się do roboty. Mąż przewracał oczami, machnął rękami parę razy w powietrzu i niecierpliwie trzy razy chrząknął. „Baba”, zamruczał pod nosem. „Mosz jeszcze troche tego ciynkiego drótu?” – w drzwiach do sieni pojawiła się Marynka ze sztuczną chryzantemą w zębach. Mąż w pierwszym odruchu ryknął śmiechem, ale natychmiast przybrał grobową minę. Marynka trzymała w jednej ręce nożyce do krojenia drobiu, w drugiej zaś kleszcze. „Móm, ale musioł bych iść po niego do piwnicy”. „Tak tam skocz, a nie mamrej, bo w takim tempie nie zdónymy ani do wilije”. Marynka podreptała z powrotem do kuchni. Wólki, nie wólki Mąż leniwie przemieszczał się do piwnicy po drut a z piwnicy z drutem. „A toś ty wyince ni móglą kupić normalnie w supermarketce, jak to robi wyinkszość ludzi w tym kraju?” „Toch ni móglą”, obuła się do niego Marynka, „bo w supermarketach, abyś wiedziol, nie świyntujóm Świynto Zmarłych, óni tam majóm tyn Halo fin”. „Halo co?” – zapytał z niedowierzaniem Mąż. „Halo fin”, odpowiedziała Marynka, „taki amerycki świynto, jak z dyni wyrzebijóm postrzodek a dowajóm tam świyczke a przewleczone dziecka chodźóm po chałupach a dostowajóm bónbóny”. „A nie pomyliło ci sie to z Mikołajami?” zapytał niczego nie rozumiejący Mąż. „Ni, Mikołaja je aż za miesiōnc”. Odburknęła Marynka zajęta przypinaniem chryzantem do wieńca. „Dziwne majóm ty zwyki w Ameryce. A to óni dowajóm na groby dynie ze świyczkami, czy co?” kiwa głową ze zdziwienia Mąż. „A tego to jo nie wiy, trzeba sie dziecek, albo raczyj wnuków spytać, óni

Zaduszki

bedóm bardziyj zorientowani niż my starzicy. A co ty tak stoisz, idź wyciōgnni auto z garaży, aż mogymy jechać”, ponaglała go Marynka patrząc na swoje kwieciste dzieło.

Dotarli na cmentarz. W przodzie kroczyła Marynka w nowym płaszczu i kapeluszu na głowie, za nią olbrzymi wieńiec a gdzieś spod wieńca sterczały przebierające małymi acz szybkimi kroczkami nogi Męża. „Marynko, poczek, nie uciekej, tyn wyince je strasznie ciynżki a strasznie wielki”, stękał niewidoczny Mąż a jego nóżki coraz szybciej przesuwaly się drobnymi krokami do przodu. „Nie mamrej, za chwile tam bedymy”. Marynka najdystygowaniej jak tylko potrafiła przedzierała się między grobami. „No uż my tu sóm. Tak go możesz położyć”. Mąż z wielką chęcią pozbył się brzemienia. „Jak to dowosz, dyć tyn wyince wubec ni ma widać! Troche bardziyj na prawo! Tak ni! Na lewo!” Marynka jak generał dowodziła swoim Mężem, który posusznie przesuwiał wieńiec po płycie grobu. Po jakichś dwudziestu minutach Marynka nareszcie stanęła zadowolona. „No. A mómy nejwiynkszy. A nejpiekniejszy. Hancicka se sice dała zależeć, ale jo mówiy, że sztuczne kwiotka sóm piekne. A óna yny ty swoje suszone a pomalowane szyszki tam dowo. No musisz uznać, że sóm sztuczne kwiotka piekniejsze”. Spojrzała na Męża, który nie śmiał zaprzeczyć, więc ciągnęła dalej. „A ta moja miastowo siostra, to było wszystkim hned jasne, musiała tyn wyince kupić. Jakby go ni móglą sama zrobić”. „Dobre, że tu te dynie nie dała, co?” zaartował sobie Mąż. „Jo bych sie nie zdziwiła, jakby tu za rok te dynie położyła”, z pełną powagą kiwnęła głową Marynka. „Ale tyn nasz wyince je fakt nejpiekniejszy”. I tak stali nad grobem podziwiając wieńiec a z pomnika patrzyły na nich z politowaniem dwa rzeźbione aniołki.

Będzie nowa kolejka?

TRZYNIEC (man) – O budowie nowej kolejki linowej na Jaworowy mówi się już od trzech lat. Ostatnio jednak sprawa zaczyna nabierać realnych kształtów. Trasa nowej kolejki ma prowadzić na szczyt góry od strony stoków narciarskich. Na takie rozwiązanie godzi się Urząd Wojewódzki, „CHKO Beskidy” i „Lasy RC”.

Problem w tym, że kilku właścicieli gruntów leżących na zboczach Jaworowego ma odmienne zdanie na

temat realizacji tego pomysłu. Wynika ono z niedobrych doświadczeń, jakie mają z narciarzami i lotniarzami.

Jak się dowiadujemy, władze miasta chcą za wszelką cenę dojść do porozumienia z właścicielami gruntów, przez które ma prowadzić trasa nowej kolejki. W tym celu zamierzają zawrzeć z nimi nowe, bardziej dla nich korzystne, umowy. Po uruchomieniu nowej kolejki stara ma zostać zdemontowana, a teren po niej zalesiony.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

Zgodnie z zapowiedzią, prezentujemy dziś pierwsze podsumowanie wyników ankiety „Książka Zaolzia” z dnia 31. 10. 2005.

Przed wszystkim trzeba przyznać, że dotychczas oddano bardzo mało głosów, bo dopiero dwadzieścia dwa. Wynik ten nas jednak nie dziwi, ponieważ większość naszych czytelników deklaruje, że na razie czeka na kolejne omówienia ukazujące się na łamach „Głosu Ludu” i swą decyzję podejmie później.

Podajemy więc tylko ogólnie parę informacji o wynikach ankiety, ponieważ trudno dziś podawać tytuły książek wiodące prym w rankingu. Do dnia 31. 10. 2005 w rankingu wymieniono kilkanaście tytułów książek, w tym więcej niż dwa głosy uzyskały „Godki śląskie” Józefa Ondrusza, „Cudowny chleb” tego samego autora, „Kuchnia śląska” Emilii Kołder oraz „Lutyńskie tango” Otylii Toboły. Wśród wymienionych tytułów jest zarówno proza, jak i poezja, książki dla dzieci i książki popularno-naukowe.

Mamy nadzieję, że decydują się Państwo na głosowanie, a będzie po temu okazja także na wszystkich edycjach Wystawy Polskiej Książki.

W czasie trwania ankiety stwierdziliśmy, że wiele bibliotek publicznych i szkolnych na naszym terenie nie posiada regionalnych publikacji, a nasza ankieta wywołała zainteresowanie czytelników. Zwracamy się więc do Państwa z prośbą o ewentualne przekazanie niepotrzebnych publikacji regionalnych dla potrzeb bibliotek. Książki można przekazać do Miejskiej Biblioteki w Jabłonkowie, Biblioteki Miejskiej w Trzyniecu, Biblioteki Miejskiej w Cz. Cieszynie przy ul. Havlíčka oraz Oddziału Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie. Ofiarowane książki zostaną przekazane do placówek, które zgłoszą na nie zapotrzebowanie.

Po spacerze

– Ale zmarzłem, ale zmarzłem!!! – wołał Głosik tupiąc nogami i zacierając ręce.

– Zaraz rozgrzejesz się gorącą herbatą – pocieszałam go. – A gdzie Ludmiłka? Przecież przyszła z nami?

– Od razu pobiegła grzebać w makulaturze. Nie wiem, o co jej chodzi. Pewnie już jej nie wystarczają nowe gazety, więc będzie czytać stare... – zrzędził Głosik. W tym momencie usłyszeliśmy głośny szelest a zaraz potem przytłumiony jęk Ludmiłki:

– Niech mi ktoś pomoże! Ratunku!

– Co się stało?!! – zawołaliśmy z Głosikiem wybiegając niemal równocześnie w stronę schowka z makulaturą.

– Zasypało mnie – odezwała się Ludmiłka zduszonym obolałym głosem. Leżała pod wielką stertą rozsypanych gazet.

– Co ty narobiłaś! Wiesz jak długo trwało układanie gazet i związywanie ich w paczki – zrzędził Głosik. – Cała robota na marne! Kto to teraz posprząta!

– Daj spokój, najważniejsze by Ludmiłka była cała i zdrowa – stwierdziłam usuwając gazety. Na szczęście okazało się, że Ludmiłka jest tylko trochę potłuczona.

– Chciałam wziąć kilka starych ga-

zet na liście – wyjaśniała. – Nie mogłam ich wyciągnąć, bo paczka była mocno związana. Weszłam więc na nią, pociągnęłam za sznurek i wtedy wszystko spadło.

– Kropko, ty coś z tego rozumiesz? O jakich liściach ona mówi? – zapytał Głosik.

– Kiedy ty biegałeś po ogrodzie, ja zbierałam kolorowe liście. One są bardzo ładne, chciałam je wysuszyć w gazetach i zrobić z nich bukiet do redakcji – wyjaśniała Ludmiłka zglądając do swojej torby. – Ale co to? Gdzie one są?!!

– Ja myślałam, że to wiatr... – odezwał się cicho Głosik. – Szukałam, czy Kropka nie zabrała na spacer czekoladki, albo herbatnika. Zajrzałam do torby, a tam listki z drzew. Pomyślałam: może słodycze są pod nimi. Wyrzuciłam wszystkie, ale i tak znalazłam tylko klucz i chusteczkę do nosa, i takie małe świece, i zapaliki... O widzisz! A po co nosisz takie świece? – Głosik umiejętnie zmienił temat rozmowy.

– To są znicze – odpowiedziałam stawiając przed obu skrzatami gorącą herbatę z dzikiej róży. – Znicze zanoszą się na cmentarz i zapala na grobach bliskich.

Listopad

Wyszedł sobie do ogrodu stary, siwy pan listopad. Grube palto wdział od chłodu i kalosze ma na stopach.

Deszcz zacina, wiatr dokuca, pustka, smutek dziś w ogrodzie. Pan listopad cicho mruczy „Nic nie szkodzi, nic nie szkodzi”.

Po listowiu kroczy sypek na ławeczce sobie siada: „Chłód i zimno, mam dziś chrypkę. Trudna rada! Trudna rada!”

– Jasne! Wiem o tym! To są takie specjalne listopadowe chrześcijańskie święta: Wszystkich Świętych i Dzień Zaduszny – stwierdził Głosik. – Ludzie wtedy przypominają sobie swoich bliskich zmarłych i odwiedzają cmentarze.

– Zmarłych przypominano sobie również w czasach wcześniejszych – uzupełniała brata Ludmiłka. – Dawni Słowianie obchodzili na przykład święto Dziadów i przygotowywali dla zmarłych nawet poczęstunek: kaszę, jajka i miód.

– Widzisz, przygotowywali poczęstunek – zawtórował jej Głosik. – A tu tylko herbata na stole... Bez miodu, bez konfitur... – zrobił smutną minę w moją stronę, ale od razu się rozpromienił, kiedy zobaczył w moim ręku talerzyk z szarlotką. – Hura! Z jesiennych spacerów najlepsze są powroty do ciepłego domu i smacznego jedzonka!

KROPKA

Obrazki z przypraw

Ludmiłka nie mogła zrobić jesiennego bukietu, postanowiła więc przynajmniej wykonać jesienny obrazek. Był jej do tego potrzebny biały papier, ołówek, klej do papieru i zwykłe przyprawy kuchenne. Najpierw narysowała ołówekiem na białej kartce pejzaż widoczny z okna: pola i drzewa. Potem całą kartkę dokładnie posmarowała klejem do papieru, a następnie nasypała przygotowane wcześniej przyprawy w zaznaczone

ołówekiem miejsca. W ten sposób majeranek i pieprz stały się suchą trawą, cynamon i papryka udawały zaorane pole, a z kuleczek pieprzu i ziela angielskiego oraz listków laurowych wykonała drzewa i krzaki.

Głosik też wziął udział w zabawie z przyklejaniem. Najpierw narysował jabłko i posypał go przyprawą ziołową oraz papryką. Potem dokleił listek laurowy, a na koniec stwierdził, że jabłko wygląda smaczkowicie i dorobił

gąsienicę, która idzie je zjeść. Obegrzyjcie, jak chochlikom udały się ich obrazki, a może mamusi dają wam trochę przypraw i sami spróbujecie wykonać podobne dekoracje?

KROPKA

Głosikowa Korespondencja

Dostaliśmy od was kolejne listy o wycieczkach. Pierwszy przysłały uczennice klasy 7. PSP w Trzyczcu 1, **Lenka Rusz** i **Agata Bulawa**. Nazwały go:

Nasza wycieczka edukacyjna

Dnia 12 października 2005 roku klasy 7. i 8. Polskiej Szkoły Podstawowej w Trzyczcu – na ulicy Dworcowej pojechały na ekskursję do Krakowa. W Krakowie czekała na nas pani przewodnik **Ela Woźniak**, która oprowadzała nas po różnych zabytkach.

Najpierw przywitał nas **Smok Wawelski**, który zionie ogniem tuż pod **Wzgórzem Wawelskim**. Następnie wyruszyliśmy na samo **Wzgórze Wawelskie**. Tam najpierw zwiedziliśmy **Zamek Królewski**, w którym podziwialiśmy bardzo piękne **Komnaty Królewskie**, **Zbrojownię** i **Skarbiec**. W komnatach reprezentacyjnych zaciekawili nas sufity kasetonowe w jednej ze sal z 32 rzeźbionymi drewnianymi głowami. We wszystkich salach podziwialiśmy słynne wawelskie arras. Obok Zamku znajduje się **Katedra**, która też była bardzo ciekawa. Są w niej pogrzebani królowie polscy,

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Piszac do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

np. **Władysław Jagiełło**, jego żona **Jadwiga**, **Zygmunt Stary** Potem weszliśmy na wieżę, gdzie znajduje się słynny **Dzwon Zygmunta** ważący 11 ton. Pod „**Zygmuntem**” było bardzo tłoczno, gdyż wszyscy chcieli go dotknąć (ma to przynieść, jak legenda mówi, szczęście). Potem poszliśmy na **Rynek Główny**, który jest największy w całej Polsce, ma on 4 hektary. Zobaczyliśmy **Sukiennice**, które pani **Ela** nazwała „średniowiecznym supermarketem”. Wysłuchaliśmy **hejnału**, który jest już od średniowiecza grany z wieży kościoła na cztery strony świata. Zwiedziliśmy też słynny **Kościół Mariacki**, w którym znajduje się wspaniały ołtarz **Wita Stwosza**. No i, niestety, czasu było mało i musieliśmy wracać do domu. Ten dzień był bardzo udany i chociaż wróciliśmy zmęczeni, warto było do Krakowa pojechać.

Z zadowolonych i uśmiechniętych min trzynieckich uczniów na zdjęciu, które było dołączone do listu, możemy się domyślić, że wycieczka bardzo im się podobała.

Drugi list – o rodzinnej jesiennych wycieczce – przysłała nam **Dorota Bizon** z klasy 3. PSP w Karwinie:

Moje wakacje jesienne

Wakacje spędziłam z mamą, tatą, bratem, ciocią, wujkiem i kuzynem w **Jesionikach**. Mieszkaliśmy w **Ludwikowie**, w starej szkole. Mieliśmy bardzo ładne pokoje. Blisko naszego hotelu była restauracja „**U Jiřího**”. Chodziliśmy tam na obiad i kolację. Był tam bardzo ładny piesek, nazywał się **Skoti**. Mieliśmy bardzo udaną pogodę. W piątek poszliśmy na **Owczarnię**, a potem na szczyt **Praděd**. Podczas wycieczki na **Praděd** spotkaliśmy myszkę turystkę, która wędrowała w odwrotną stronę. **Praděd** ma 1491 m. n. p. m. W sobotę jechałam kolejką linową na szczyt **Šerák**. Kiedy schodziliśmy w dół, kolejką linową jechały ziemniaki, cebula i inne warzywa. Do domu wróciliśmy w niedzielę, ponieważ dziadek miał imieniny. Znalazłam dla niego w **Jesionikach** prezent. Był to kij, który przypominał ptaka. Dziadek bardzo się z niego ucieszył. Było bardzo fajnie!

Cieszymy się, że korzystacie z ładnych jesiennych dni. Czekamy na następne listy o wydarzeniach w waszych rodzinach, a także w przedszkolach i szkołach!

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(41)

Toszonowice Górne

W 1908 r. murarz **Jan Durczak** wybudował w **Toszonowicach Górnych** murowany domek rodzinny. W domu mieściły się dwie kuchnie, dwa pokoje oraz przebiegająca na wylot sieć. W rok później zaradny budowniczy wynajął część obiektu **Macierzy Szkolnej** **Księstwa Cieszyńskiego**, która w nim 5 października 1909 r. otworzyła polską szkołę. Z **XXIV Sprawozdania Macierzy** z r. 1910 wynika, iż w pierwszym roku uczyło się w niej 60 dzieci – po 30 z **Górnych** i **Dolnych Toszonowic**. Do szkoły uczęszczał również syn **Durczaka Jan**. Uczniowie siadywali czwórkami w długich ciężkich ławach. Umieszczenie klasy oprócz ławek stanowiły szafa, tablica wsparta na trzech nogach oraz stół i krzesło dla nauczyciela. Na ścianie obok tablicy wisiała trzcina na poskramianie nieposłusznym dzieci. Pierwszym kierownikiem był **Józef Bittner**, który jednak za jakiś czas ciężko zachorował i zmarł. Do grona nauczycielskiego należał również ks. **Rudolf Płoszek** z **Gnojnika**, późniejszy inicjator bu-

dowy kaplicy na **Kozubowej**. Szkoła w domu **Durczaka** była pierwotnie prowizorką na trzy lata. Po upływie tego czasu **Macierz** zamierzała postawić nowy budynek szkolny. Plany te jednak pokrzyżował wybuch I wojny światowej, a następnie podział **Śląska Cieszyńskiego**. Po wojnie urząd wójta gminy wykonywał **Rudolf Murań**, który przeprowadził się do **Toszonowic** z **głębi Czech**.

Murań był również właścicielem małego zakładu produkującego naczyńia gliniane. Zasłynął z wyjątkowo skutecznej polityki czechizacyjnej: zatrudniał tylko tych robotników, którzy swoje dzieci nie posyłał do polskiej szkoły. Efekt tego był taki, że polską szkołę w **Toszonowicach** zamknięto już w roku 1923. Jej kierownikiem był wówczas **Gustaw Przeczek**.

Budynek wkrótce potem przekształcono w dom rodzinny. Obecni jego właściciele obiekt poddali rekonstrukcji i rozbudowie, przez co zupełnie zatracił swój pierwotny wygląd.

CZESŁAW GAMROT

Budynek w Toszonowicach Górnych, w którym przed 23 laty mieściła się polska szkoła.

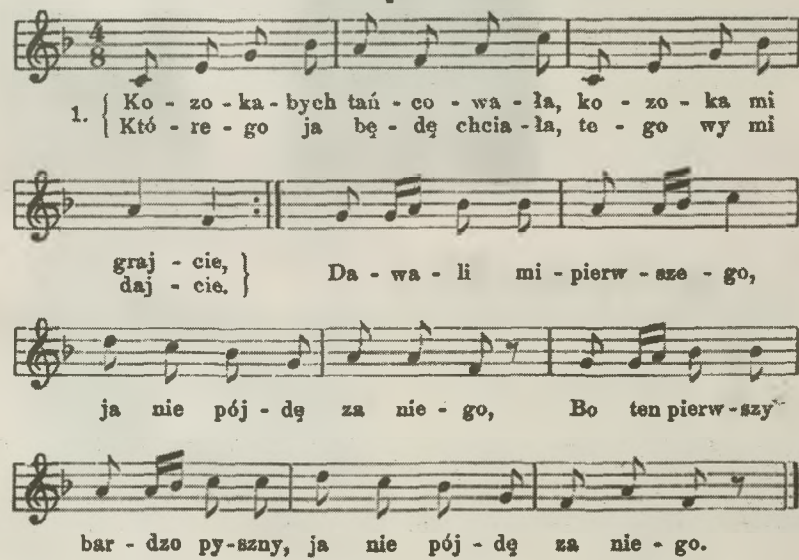
Fot. CZESŁAW GAMROT

150 pieśni

(44)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

51. Kozokabych tańcowała.

2. Kozokabych tańcowała, kozoka mi grajcie, Którego ja będę chciała, tego wy mi dajcie. Dawali mi drugiego, ja nie pójdę za niego, Bo ten drugi ma nos długi, ja nie pójdę za niego.

3. Kozokabych tańcowała, kozoka mi grajcie, Którego ja będę chciała, tego wy mi dajcie. Dawali mi trzeciego, ja nie pójdę za niego, Bo ten trzeci bije dzieci, ja nie pójdę za niego.

4. Kozokabych tańcowała, kozoka mi grajcie, Którego ja będę chciała, tego wy mi dajcie. Dawali mi czwartego, ja nie pójdę za niego, Bo ten czwarty pije z kwarty, ja nie pójdę za niego.

5. Kozokabych tańcowała, kozoka mi grajcie, Którego ja będę chciała, tego wy mi dajcie. Dawali mi piątego, ja nie pójdę za niego, Bo ten piąty patrzy w kąty, ja nie pójdę za niego.

6. Kozokabych tańcowała, kozoka mi grajcie, Którego ja będę chciała, tego wy mi dajcie. Dawali mi szóstego, ja nie pójdę za niego, Bo ten szósty bardzo tłusty, ja nie pójdę za niego.

7. Kozokabych tańcowała, kozoka mi grajcie, Którego ja będę chciała, tego wy mi dajcie. Dawali mi siódmego, mamuliczko, wezmę go, Bo ten siódmy bardzo azumny, mamuliczko, wezmę go.

Ze zbiorów Czesława Stebla

lotka

▲ **Celine Dion** zamierza zakończyć serię swoich koncertów w Las Vegas w 2007 r. Wokalistka coraz bardziej pragnie urodzić drugie dziecko. Kanadyjka występuje w hotelu i kasynie Caesars Palace od r. 2003. Jej show „A New Day” cieszy się nie słabnącą popularnością, jednak Dion nie chce ponownie negocjować przedłużenia kontraktu. Ważniejsze jest dla niej macierzyństwo.

◆ Z ubiegłotygodniowego zachowania graczy drużyny Real Madryt może wynikać, że **David i Victoria Beckham** spodziewają się czwartego dziecka. Koledzy piłkarza urządzili mu w klubie żartobliwą przepychankę, którą tradycyjnie fundują każdemu graczowi oczekującemu narodzin dziecka. Słynna brytyjska para ma już 3 synów: 6-letniego Brooklyna, 3-letniego Romea oraz 8-miesięcznego Cruza.

◆ **Britney Spears** jest załamana po tym, jak Madonna nie zgodziła się zostać matką chrzestną jej dziecka. Wybór 23-letniej piosenkarki wydawał się oczywisty ze względu na zażyłą znajomość oraz wspólne fascynacje religijne obu artystek. Madonna odmówiła jednak Britney, wymawiając się nadmiarem obowiązków. Wiadomość ta sprawiła Spears dużą przykrość, choć podobno miała powiedzieć Madonnie, że rozumie jej zachowanie.

◆ **Michael Jackson** nie zamierza wracać do Stanów Zjednoczonych? Wszystko na to wskazuje, gdyż artysta zmienił swój adres zameldowania. Poczta nie przychodzi już na rancho Neverland. Informację taką podał Gary Blair, rzecznik sądu w Santa Barbara, w którym toczyło się postępowanie w sprawie molestowania seksualnego nieletnich przez Jacksona. Przypomnijmy, że okres po wyroku uniewinniającym z zarzutów Jackson spędził w Bahrajnie na zaproszenie jednego z tamtejszych szejków. Obecnie przebywa w Londynie, gdzie przygotowuje singla charakteryzującego na rzecz ofiar huraganu Katrina. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

DORADZ PARTNEROWI, JAKI KOSMETYK POWINIEN WYBRAĆ Zmień jego nawyki

Nie tylko kobiety marzą o gładkiej skórze. Mężczyźni też. Ale wstydzą się zapytać, jak ją pielęgnować. Doradź partnerowi, jaki kosmetyk powinien wybrać i jak go stosować.

Oblicza splerchnięte usta

Dlaczego to szkodzi? Wysychająca na wargach ślina powoduje, że skóra traci naturalną wilgoć. Usta jeszcze bardziej wysychają i pękają.

Doradź mu: stosowanie bezbarwnego odżywczego sztyftu do ust,

który nie pozostawia na nich tłustej warstwy. Pielęgnuje skórę, zapobiega jej wysuszeniu i chroni przed promieniowaniem UV. **Polecamy:** Pomadkę ochronną Med Nivea Lip Care.

Goli się na sucho

Dlaczego to szkodzi? Po takim zabie-

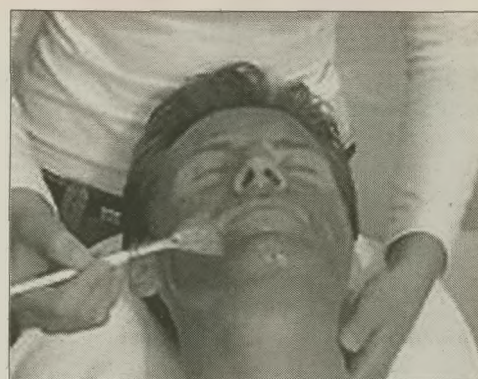
gu skóra może być wysuszona, zaczerwieniona. Mogą też pojawić się na niej drobne wypryski.

Doradź mu: golenie specjalną maszynką, z której można korzystać pod prysznicem albo podczas kąpieli. Para wodna rozmiękcza skórę i zarost. Włoski są łatwiejsze do usunięcia, a ostrze maszynki nie drapie skóry. **Polecamy:** golarki elektryczne Philipsave Cool Skin HQ 7760, Braun Free Glider Gillette Series, wyposażone są w pojemniczki na płyn pielęgnujący skórę, który uwalnia się podczas golenia. Dzięki temu zabieg jest mniej bolesny.

Myje twarz zwykłym mydłem

Dlaczego to szkodzi? Większość mydeł w kostce zawiera agresywne substancje myjące, które uszkadzają naturalną barierę ochronną skóry. Staje się ona sucha, napięta, podatna na szkodliwe działanie czynników zewnętrznych, takich jak słońce czy wiatr.

Doradź mu: używanie specjalnych kosmetyków do mycia twarzy. Nie zawierają mydła, lecz delikatne substancje myjące i łagodzące. Dokładnie oczyszczają skórę, ale nie powodują jej wysuszenia i wzrostu wrażliwości. **Polecamy:** emulsję do pielęgnacji twarzy Cetaphil Galderma, krem do zmywania twarzy Guinot, żel do my-

cia twarzy Nivea Men, żel do mycia twarzy Glacier Oriflame.

Wyciska krostki...

...na klatce piersiowej i twarzy. Dlaczego to szkodzi? W miejscu wyciśniętych krostek tworzą się małe rany. Jeśli dojdzie do zakażenia, rany powiększają się, dłużej goją i pozostawiają blizny.

Doradź mu: stosowanie żelu pod prysznic z kwasem salicylowym lub drobinami peelingującymi. Taki kosmetyk dokładnie oczyszcza skórę, zapobiega blokowaniu ujść gruczołów łojowych i powstawaniu wyprysków, przyspiesza leczenie krostek i wygładza skórę. **Polecamy:** żel do mycia obszarów trądzikowych ciała Dr Irena Eris; peeling-masaż myjący Aloe Active Hean; żel myjący Lysanel Gel Moussant SVR.

(MK)

MAŁA INFЕКCJA MOŻE SIĘ ZMIEŃĆ W POWAŻNĄ CHOROBE

Znowu katar!

Czasem trwa kilka dni i ustępuje bez śladu. Kiedy indziej jest przewlekły lub prowadzi do różnych powikłań.

Zakatarzony maluch jest niespokojny, rozdrażniony, nie ma apetytu, źle śpi.

Chcesz mu ulżyć w dolegliwościach, ale – jak?

Przebieg choroby zależy od przyczyny, która go wywołała (wirusy, bakterie czy alergeny?), wieku dziecka i jego indywidualnej podatności na infekcje, a także od tego, czy przed katarzem było zdrowe. Dziecięcego kataru nie można traktować tak, jak u dorosłych, bo w pierwszych latach życia błona śluzowa noska nie jest w pełni dojrzała. Przy niewłaściwym postępowaniu z niegroźnej pozornie infekcji może się rozwinąć poważna choroba. A im młodsze dziecko, tym słabsze mechanizmy obronne. Naucz się rozpoznawać katar i sprawdź, jak możesz lepiej i szybciej pomóc swojemu zakatarzonemu maluchowi.

Zatkany nos. W pierwszych miesiącach życia maluszka każda choroba wymaga kontroli pediatry. Także katar. Mała infekcja może się zmienić w poważną chorobę. Dlatego u najmniejszych dzieci wycieraj tylko tę wydzielinkę, która sama zbiera się pod nosem. Nie wolno odsysać jej

przy pomocy gruszki ani wyplukiwać wodą. Skórę pod nosem smaruj maścią ochronną.

Ostry wirusowy. To najczęstszy rodzaj kataru. Dzieci mają go kilka, a nawet kilkanaście razy w roku. Może rozpoczynać się skokiem gorączki (nawet do 40°C). Wydzielina jest początkowo wodnista, potem śluzowa (biała), a jeśli do wirusów dołączy bakterie (co zdarza się często) – nabiera charakteru śluzowo-ropnej (biało-żółta lub zielonkawa, brzydko pachnie). Często towarzyszy temu zapalenie spojówek i gardła.

Jak postępować. O katarze wirusowym mówi się, że leczony trwa tydzień, nieleczony – 7 dni. To prawda. Z reguły przez pierwsze trzy dni wystarczą ogólnie działające leki przeciwzapalne (np. paracetamol) oraz napar z kwiatu lipy i sok z malin. Łagodzą one dolegliwości. Nie stosuje się leków przeciwwirusowych, ponieważ dają objawy uboczne, dużo poważniejsze od samego kataru. Nie wolno też na własną rękę podawać małym dzieciom kropelek obkurczających śluzówkę noska.

Pamiętaj! Z zakatarzonym noworodkiem i niemowlęciem idź szybko do pediatry. W przypadku starszego dziecka wizyta u lekarza jest konieczna, gdy wirusowy katar zmieni się na ropny lub od początku przebiega z wysoką gorączką. (INT)

Warto Wiedzieć

Prawda o hamburgerach

Już wkrótce nabywcy hamburgerów Big Mac i innych hamburgerów McDonald'sa znajdą na opakowaniu informację, że zawiera on prawie połowę dopuszczalnej dziennej dawki tłuszczu.

Ponadto dowiedzą się ile zawiera on kalorii, protein, węglowodorów, sodu, konserwantów i innych składników – poinformował dyrektor wykonawczy McDonald'sa, **Jim Skinner**. Obecnie takie informacje dostępne są tylko w broszurach, które powinny być w każdej restauracji tej sieci oraz na jej stronie internetowej.

Skinner podkreślił, że umieszczenie informacji o składnikach hamburgerów na ich opakowaniu ułatwi konsumentom podejmowanie decyzji co do ich sposobu odżywiania.

McDonald's jest coraz ostrzej krytykowany, nie tylko w USA, za niezdrową żywność podawaną w jego restauracjach szybkiej obsługi. (mn)

● JESIENNY KONKURS »GL« ● JESIENNY KONKURS »GL« ● Czekolada – pij na zdrowie! MOKATE

Gorąca czekolada – nie ma nic lepszego w zimne, deszczowe dni Jesieni zwłaszcza dla dzieci,

które chcemy rozgrzać czymś smacznym, a jednocześnie zdrowym. Dziś pachnący czekoladą napój, lubiany także przez dorosłych, można przygotować w zaledwie minutę dzięki produktom firmy Mokate, która wprowadziła na rynek nową serię czekolad Mokate Delicious w dwóch smakach: czekolady mlecznej oraz klasycznej czekolady gorzkiej z dodatkami magnezu.

Magnez – dzięki swoim wszechstronnym właściwościom niezbędnym dla żywych organizmów – zaliczany jest do grupy najcenniejszych biopierwiastków. Niedobór magnezu zwiększa m.in. zachorowalność na choroby nowotworowe, choroby serca. Magnez ma wpływ na mineralizację kości, kurczenie się mięśni, funkcje układu nerwowego oraz gospodarkę enzymatyczną. Ponieważ lekarze ostrzegają, iż jedna trzecia ludzi cierpi na niedobór magnezu, warto sięgnąć po rozpuszczalną czekoladę Mokate. Będziesz delectował się smakiem, a jednocześnie zrobisz coś dla swojego zdrowia.

Ekskluzywny smak, gęstość, mocny aromat naturalnej czekolady to efekt intensywnych testów kompozycji w laboratoriach polskiego potentata na rynku napoi gorących Mokate oraz testów konsumenckich. Mokate zawsze dużą uwagę poświęca zaspokajaniu zmieniających się oczekiwań konsumentów.

Czekolada Mokate Delicious jest od niedawna jednym z nielicznych produktów z tej strony świata na półkach największej sieci handlowej w Wielkiej Brytanii Sainsbury's.

PYTANIE KONKURSOWE:

Jaki jest znak chemiczny ważnego biopierwiastka dodawanego do Mokate Delicious o smaku gorzkiej czekolady?

Trzy poprawne odpowiedzi zostaną nagrodzone zestawami wyrobów firmy Mokate o wartości 300 koron. Odpowiedzi prosimy przysyłać pod adres redakcji do 9 listopada br. do godz. 12.00. Za tydzień kolejne pytanie i okazja do wygrania kolejnych zestawów produktów Mokate.

Smacznego!

Ciasto jogurtowe

Składniki: 4 jajka; 150 g cukru; 3 łyżki gorącej wody; 150 g mąki pszennej; 1 łyżka mąki ziemniaczanej; 1 płaska łyżeczka proszku do pieczenia; 1 opakowanie Tortu jogurtowego np. dr. Oetkera; 2 jogurty gruszkowe po 150 g; 400 ml mleka; słoik dżemu z czerwonych porzeczek; listki melisy.

Przygotowanie: jajka zmiksować z cukrem i gorącą wodą na puch, do masy przesiać mąkę z proszkiem do pieczenia, wymieszać, ciasto nałożyć do blaszki o wymiarach ok. 30x35 cm wyłożonej papierem do pieczenia, piec ok. 25 min w temp. 180°C.

Tort jogurtowy przygotować według przepisu na opakowaniu, całość

nałożyć na wystudzone ciasto, równomiernie rozsmarować, schłodzić w lodówce, ciasto pokroić na kwadraty, na każdy kawałek nakładać trochę dżemu z porzeczek, udekorować listkami melisy. (k)

Telewizja

CZWARTEK 3 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Budzik (s.) 9.40 Piątka detektywów (s.) 10.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 11.25 Europa bez miedzy 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Okazja - Mafijne porachunki (film pol.) 13.55 My, wy, oni 14.20 Laboratorium (pr. nauk.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką 15.15 Podróżnik - Droga do Galway 15.35 Popołudnie z Jedyneką 15.40 Tele-Nowela - program o książkach 15.45 Popołudnie z Jedyneką 15.55 Recepty Jedynki 16.10 Popołudnie z Jedyneką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Tele-express 17.20 Klan (s.) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Zagubieni (film USA) 21.55 Forum 22.40 Wiadomości 22.50 Prosto w oczy 23.10 Jeszcze Cię kocham (film pol.) 23.40 Zdobywcy (s.) 0.15 Dobranoc, mamó (film USA) 1.50 Sztuka tworzona w mrokach Lascaux i wcześniej (film franc.) 2.45 Magazyn Ligi Mistrzów.

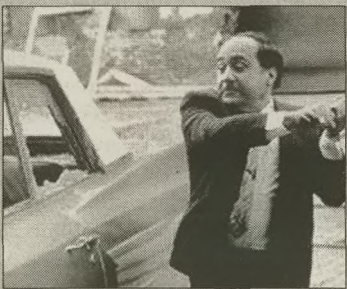
■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) 7.10 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 Ocean Avenue (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Peczu 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.00 Panorama 13.15 Europa da się lubić - Granice wolności 14.10 Lokatorzy (s.) 14.40 Oceaniczne oazy - Wyspa kokosowa - wyspa skarbów (film ang.) 15.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.20 Duże dzieci - Robert Makłowicz - Ilona Felicjańska (pr.

WET ZA WET

120 min, USA, 1987

TVP 2, czwartek 3. 11., godz.: 20.00
Reżyseria: Barry Levinson
Występują: Richard Dreyfuss, Danny DeVito, Barbara Hershey, John Mahoney, Jackie Gayle, Stanley Brock i inni.

Akcja filmu Barry'ego Levinsona rozgrywa się w Baltimore w 1963 r. Na tamtejszym rynku konkurują ze sobą dwie firmy sprzedające aluminiowy siding do pokrywania elewacji domów. W jednej z nich pracuje Ernest Tilley, w drugiej bryluje Bill Babowsky. Los styka ich pewnego ranka, kiedy Tilly udaje się cadillakiem do pracy. Bill wyjeżdża podobnym cadillakiem z salonu samochodowego, gdzie akurat kupił auto. Na ulicy dochodzi do stłuczki. Obaj mężczyźni oskarżają się wzajemnie o spowodowanie wypadku. Ich wzajemna agresja jeszcze rośnie, gdy okazuje się, że pracują w rywalizujących ze sobą firmach. Poprzysięgają sobie zemstę. Billy'emu jako pierwszemu trafia się możliwość odwetu. Niszczą Ernestowi reflektory. W odpowiedzi Tilley wybija mu wszystkie szyby w aucie. Babowsky, mający opinię kobieciarza, ucieka się w rewanżu do bardziej wyrafinowanej zemsty. Uwodzi Ernestowi żonę, Norę. Z satysfakcją zawiadamia o tym rywala, ale tu czeka go zawód: Tilley każe mu zatrzymać Norę, bo on ma jej już szczerze dosyć.

rozryw.) 17.00 Przeboje Dwójki - Mananam 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.05 Burza mózgów (teleturniej) 19.50 Panorama flesz 20.00 Wet za wet (film USA) 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Officer - Towarzysze broni (s.) 23.45 Podróż matki (film ang.) 0.35 W obronie prawa (film USA).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.45 Aktualności flesz 7.50 Gramy dla was 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Więcej niż jedno (film ang.) 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Teleplotki 12.10 To jest temat 12.35 Matka ziemia, ojciec Nil (film franc.) 13.45 Filmówka - Co daje szkoła filmowa (s.) 14.15 To jest temat 14.45 Tatrzańskie opowieści (s.) 15.00 Było, nie minęło 15.45 Więcej niż jedno (film ang.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Odkrywanie przestrzeni 17.50 Czarno na białym 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Ludzie i sprawy 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend - Informator kulturalny 19.50 Krótkie zaproszenia na imprezy lub programy 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 21.30 Kurier gospodarczy 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 Niezła jazda 23.05 Patrol Trójki 23.30 Lotos Gdynia - Gambrius Brno - Euroliga kobiet 0.15 Dziwne losy Jane Eyre (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.50 Gra w ciemno (teleturniej) 9.50 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Program rozrywkowy 17.00 Gra w ciemno (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (film USA) 22.20 Co z tą Polską? 23.20 Zakręcone (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Fala zbrodni - Promienie śmierci (s.) 1.15 Kastracja na życzenie (film włoski) 2.15 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Afryki czar (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Szpital na peryferiach w 20 lat później (s.) 11.05 List do ciebie 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 13.50 Nepal (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuka jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Doktor Żywago (film br.-USA) 22.05 Przyjaciele (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.10 Bramki, punkty, sekundy 23.15 U nas w Europie (mag.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.50 Kinobox (mag. film.) 0.15 Komisarz Montalbano (film wł.) 1.50 Simpsonowie 2.10 Zapraszamy na kolację 2.55 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Kim jest... Zdeněk Škardava (dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.20 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 12.45 Kronika czeska (dok.) 13.05 Skutki Białej

Góry (dok.) 13.25 Cudowny świat (s. dok.) 13.50 Czy mnie zechcecie? (mag.) 14.05 Bajkowe popołudnie 15.00 Meduza (lista przeb.) 15.30 Za bramami miasta (s. dok.) 15.50 GEO (s. dok.) 16.25 Volleyball.cz Kladno - Olimpiakos Pireus (siatkówka) 18.30 Tak, panie premierze (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.50 SK Slavia Praha - CSKA Sofia 21.55 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.10 Klub filmowy: On, ona i on (film wł.) 23.55 Paszkwil (mag.) 0.20 O operze Libuše (dok.) 1.20 Sportowe minuty 2.00 Klub przyjaciół muzyki dętej 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Wiedźmy (film br.) 11.25 Poradnik kulinarny Gary Rhodessa 12.05 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.50 „Páli vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.00 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.15 Erin Brockovich (film USA) 23.40 Obywatelskie judo (pr. publ.) 0.20 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.05 Komisarz Rosa Roth - W kręgu przyjaciół (film niem.) 2.45 Trzeci patrol (s.) 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 9.00 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 11.05 Stary (s.) 12.15 Rewir Wolfa (s.) 13.15 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.15 Roseanne (s.) 14.50 Beverly Hills 90210 (s.) 15.45 Czarodziejki (s.) 16.45 Big Ben (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení - Wyzwanie (reality show) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.10 VyVolení - Wyzwanie (reality show) 22.40 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.40 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.10 Szczęście na smyczy (film USA-kan.) 1.45 Szybka wygrana 3.25 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 4 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Mordziaki (dla dzieci) 9.10 Jedyneczka (dla dzieci) 9.40 Mały rycerz El Cid (s. anim.) 10.10 Don Matteo (s.) 11.25 Wielkie sprzątanie 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Klan - Na planie - reportaż 13.10 Plebania (s.) 13.30 Wiedźmy (s.) 14.20 Kiosk przy Wspólnej 14.35 Glob 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką 15.15 Pociąg do kultury (mag.) 15.30 Popołudnie z Jedyneką 15.40 Tele-Nowela - program o książkach 15.45 Popołudnie z Jedyneką 15.55 Kuchnia z Okrasą 16.15 Popołudnie z Jedyneką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Tak miało być (s.) 17.50 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.15 Festiwal Jedynki w Sopocie na bis (koncert) 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Miliony Brewstera (film USA) 22.05 Skrzyżowanie Cassandra (film włoski) 0.15 Wiadomości 0.25 Głina (s.) 1.30 Zaginięcie Sary (film USA).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 10 minut tylko dla siebie 6.45 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) 7.10 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.40 Teletubisie (s.) 8.10 Ocean Avenue (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 11.55 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza 12.25 Dieceja warszawska (reportaż) 13.00 Panorama 13.15 Spotkanie z balladą (pr. rozryw.) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.15 Złotopolscy (s.)

17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Z Dwójką bezpieczniej 18.30 Panorama 19.10 Kabaretowa scena Dwójki 20.00 Załóż się (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport-telegram 22.45 Biuro kryminalne (s. dok.) 23.35 Matrioski (s.) 0.25 Granica (film USA) 2.10 Trzeba zabić tę miłość (film pol.) 5.35 Złotopolscy (s.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was (mag. muz.) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Trzymaj formę 8.00 Szlaban w górę (pr. public.) 8.45 Gość dnia 9.00 Rzeka Jangcy (s. dok.) 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Bądź zdrow! (pr. med.) 12.10 Integracja 12.35 Życie na tropie tygrysów (film dok.) 13.45 Nie udawaj Greka (s.) 14.15 To jest temat 14.45 Zielonym do góry (mag.) 15.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.45 Rzeka Jangcy (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Speed 17.50 Gramy dla was (mag. muz.) 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 19.20 Magazyn sportowy 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia (pr. public.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności flesz 22.15 To jest temat 23.05 Uwierz w dokument (film dok.) 23.50 Szczur (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag. muz.) 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Zakręcone (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany Anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża (s.) 13.30 Szpital Księcia Alfreda (s. dok.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Euroke ja to wiem (pr. rozryw.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Mary Poppins (film USA) 22.45 Za wszelką cenę (reality show) 23.35 Nieustraszeni (reality show) 1.05 Biznes Wydarzenia 1.30 W służbie prawa (film USA) 3.05 Aquaz Music Zone.

MARY POPPINS

musical prod. USA, 1964

Polsat, piątek 4. 11., godz. 19.30

Reżyseria: Robert Stevenson
Występują: Julie Andrews, David Tomlinson, Dick Van Dyke, Ed Wynn, Glynis Johns, Hermione Baddeley i inni.

Najlepszy film zrealizowany pod osobistym nadzorem Walta Disneya. Anglia ery edwardiańskiej - Londyn, 1910. Dzieci bankiera George'a W. Banksa i jego żony, Winifred - sufrażystki mają prawo czuć się zaniedbywane, bo rodzice ciągle nie mają dla nich czasu. Wszystko się zmienia, kiedy w niezwykłych okolicznościach w ich domu pojawia się - a właściwie przylatuje na parasolce - młoda panienka, Mary Poppins. Ta idealna guwernantka nie tylko porządkuje chaos panujący w domu, nie tylko wprowadza dyscyplinę i dobre maniere, lecz także sprawia dzieciom, Jane i Michaelowi ogromną radość, zabierając je na atrakcyjne wyprawy. Pierwszą odbywają wspólnie z przyjacielem Mary, kominiarczykiem Bertem - artystycznym duchem, malującym kredą na chodniku fantastyczne obrazy. Mary, Bert i ich mali podopieczni wchodzą w jeden z jego obrazów, wkraczając w niezwykły świat prześmiesznych i przemitych zwierzątek...

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 „Rána z miłości” (film czes.) 11.15 Film o filmie Doblba! (dok.) 11.35 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Jak na ryby... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wizytówka (s. dok.) 16.30 My z końca świata (s.) 17.00 Śladami wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Četnické humoresky” (s.) 21.25 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.10 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.25 Z tego się nie umiera (film niem.) 0.50 Cold Feet (s.) 1.50 Pod pokrywką 2.15 Tak, panie premierze (s.) 2.45 Ogród to zabawa.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.) 8.45 Skarby świata (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.40 CEO (s. dok.) 13.10 Świat motorów (mag.) 13.50 Klocki (dla dzieci) 14.00 Grzyb grzybowi nie równy (bajka) 15.15 Labirynt (teleturniej) 15.45 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.15 Kamera w podróży: Dżungla (s. dok.) 17.10 City Folk: Lizbona (s. dok.) 17.40 Babilon (mag.) 18.00 Malowanie w ciemnościach (dok.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Stop 19.35 Tego nie przegapię 19.40 Za bramami miasta (s. dok.) 20.00 Cudowna planeta: Wielkie cuda natury (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Problemy rodzinne (mag.) 21.50 TVC Live: Tata Bojs (koncert) 22.55 Gorączka piątkowej nocy 0.55 Miejsca pielgrzymek 1.10 Słowo świąteczne 1.15 Cudowna planeta 2.10 Czarne owoce 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.40 Kłopoty Wandy (film czes.) 11.30 Poradnik kulinarny Gary Rhodessa 12.10 Strażnik Teksasu (s.) 13.10 Anastazja (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Páli vám to?” (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.20 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. roz.) 20.40 „Kameňák” (film czes.) 22.50 Prásk! (mag.) 23.25 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.10 Niebo w ogniu (film austral.) 2.00 Rady ptaka Loskutaka 2.35 Najlepszy seks (s. erot.) 3.30 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 9.00 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 11.10 Stary (s.) 12.20 Rewir Wolfa (s.) 13.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.25 Roseanne (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziejki (s.) 16.50 Big Ben (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVolení (reality show) 21.05 Diablica (film USA) 23.00 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.25 Losowanie loterii Euromiliony 23.35 Fałszywa ofiara (film USA) 1.35 Szybka wygrana 3.15 Dementi 3.50 Pod włos.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Wiwat nosiciele złotych kajdanków,

Państwo MARIA i OTTO HAROKOWIE

z Olbrachcic! Z okazji 50-lecia pożycia małżeńskiego życzenia wszystkiego co najlepsze składają Szanownym Jubilatam druzbowie Czesio i Ania z rodzinami.
GL-600

*Wiele lat – jak woda, jak wiatr.
Wiele dni – jak liści
A wy? Jesteście razem i nic was nie rozdzieli.
Nad wami szum skrzydeł anielich i miłość.*

Z okazji Szmaragdowego Wesela życzą

**BRONISŁAWIE i
KAROLOWI
SZEWCZYKOM**

wiele zdrowia i szczęścia do dalszych lat synowie i córka z rodzinami oraz osiem wnuków i czterech prawnuków.
GL-594

Nie umiera ten, kto w pamięci żywych trwa.

Dziś, 3. 11. 2005 minie druga rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. HENRYKA CHROBOCZKA

z Czeskiego Cieszyna. Z szacunkiem i miłością wspomina żona.
AD-164

Dnia 4. 11. 2005 mija 10. rocznica śmierci

śp. inż. STANISŁAWA GAŁUSZKI

z Cierlicka. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą żona i synowie z rodzinami.
AD-166

Dnia 3. 11. 2005 mija 15. rocznica śmierci

śp. ELŻBIETY JĘDRZEJCZYK

z Orłowej Lutyni. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.
RK-227

*Na zawsze zostaniesz w sercu tych,
którzy Cię kochali.*

Dnia 4. 11. 2005 mija pierwsza rocznica od chwili, kiedy na zawsze umilkło szlachetne serce naszej Kochanej Mamusi, Babci, Teściowej, Cioci i Szwagierki

śp. HELENY LAJCZYKOWEJ

z Łąk, ostatnio zamieszkałej w Karwinie Nowym Mieście. Z miłością i szacunkiem wspominają synowie Henio i Zbyszek z rodziną.
RK-223

Dnia 28 października 2005 minie trzecia rocznica śmierci

śp. HELENY ZAWADZKIEJ

z Ropicy. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.
AD-165

Co w teatrze

SCENA POLSKA – TRZYNIEC: Inne rozkosze (3, godz. 13.00, studenci, godz. 19.00, gr. TRP).

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Jedna noc na Karlštejnie (4, godz. 10.00, studenci, premiera godz. 19.00, grupa M).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Garbi – super bryka (3, 4, godz. 15.30); Gool (3, 4, godz. 17.45); Historia przemocy (3, 4, godz. 20.00); **Reflex:** Sin City – miasto grzechu (3, 4, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Batman – Początek (3, 4, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Napola (3, 4, godz. 17.30); „Štěstí” (3, 4, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Rybki z ferajny (3, 4, godz. 15.30); Imperium wilków (3, 4, godz. 17.45, 20.00); **CZESKI CIESZYN:** 3 – iron (3, godz. 18.30); Garbi – super bryka (4, godz. 17.00); **CIESZYN – Piast:** Gwiezdne wojny cz. III: Zemsta Sithów (3, godz. 17.30); Polowanie na druhny (3, godz. 15.30); Ruchomy zamek Hauru (4, godz. 16.00); Klucz do kosmaru (4, godz. 18.15); Komornik (4, godz. 20.15, 22.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19–19.15, nie: 18.30–19.00.

Co w terenie

JABŁONKÓW – MK PZKO zaprasza na uroczystości z okazji Święta Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej oraz zebranie członkowskie 6. 11. o godz. 15.30 do Domu PZKO. W programie występ uczniów jabłonkowskiej szkoły.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie w czwartek 3. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

BOGUMIN – Klub Kobiet przy MK PZKO zaprasza na kolejne spotkanie

8. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie przygotowanie spotkania chórystów.
CZ. CIESZYN – PTTS „BŚ” Klub 99 oraz SDS przy PSP w Cz. Cieszynie urządzają dla uczniów PSP w Republice Czeskiej turniej tenisa stołowego w sobotę 12. 11. w PSP Cz. Cieszyn. Prezentacja o godz. 8.00. Zgłoszenia do 8. 11. przyjmuje na e-mail adres: marek.grycz@zspol-cstesin.cz

ferty

FIRMA ZAJMUJĄCA SIĘ SPRZEDAŻĄ GALANTERII SKÓRZANEJ zatrudni osobę na stanowisko **Menagera Sprzedaży, Przedstawiciela Handlowego** do pracy na terenie Czech. Wymagana: samodzielność, elastyczność, znajomość języka polskiego lub angielskiego, komunikatywność, kreatywność. Oferujemy: samodzielną i odpowiedzialną pracę, motywujące wynagrodzenie. Proszę o przesłanie CV w języku polskim lub angielskim na adres e-mail: rbocniarz@brothers.pl
GL-591

Wystawy

BIALA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 11. wystawa Jana Rusnoka – „Pejzaże”. Otwarte po-pt: 9–15 po zgłoszeniu w portierni TD.
GALERIA SPIRALA, Hawierzów: do 20. 11. wystawa Dariny Krygiel „Poza przestrzeń i czas”. Otwarte wt-pt: 10–18, so: 9–12.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-CICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Bładowice:** wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 8–16, so, nie: 8–12.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariana 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i

okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **INTERKLUB, Karwina Frystat, rynek Masaryka 10:** do 20. 11.

DOMY RODZINNE – SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Lesnej Górnej (2x2+1), garaż, podpiwniczony, utrzymywany ogród. Cena 1 490 tys. Kč. 777 077 277.

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1,3 mil. Kč. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyncu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kč. 777 074 552.

Chata ogrodowa w dobrym stanie w Trzyncu Podlesiu, woda, el., kanalizacja, gaz, parcela 20 a, ładne miejsce. Cena do negocjacji 790 tys. Kč. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kč. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kč. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiedni jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Chata wczasowa w Trzyncu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 320 tys. Kč. 777 077 277.

GARAŻE – SPRZEDAŻ

Garaż w Trzyncu Borku. Cena do uzgodnienia 75 tys. Kč. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE

Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzyń (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40 a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA – OFERTY

Do wynajęcia mieszkanie 1/3+1, Cz. Cieszyn Centrum. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Hornická. Cena do negocjacji 320 tys. Kč. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní, balkon, 1. p/7, ładne. Cena do negocjacji 340 tys. Kč. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji (dla wymagających). Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Slezská, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.

Potrzebujemy państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje: Jan Czernek 558 711 842 606 757 577 777 077 277

CZERNEK

ARCHEOLODZY NA KRAKOWSKIM RYNKU

Co z tym podziemiem?

KRAKÓW (mro) – Turystyczna atrakcja Krakowa, Rynek Główny, jest rozkopana. Do wiosny przyszłego roku na 12 arach dookoła Sukiennic potrwają prace archeologiczne, których celem jest odkrycie i udostępnienie turystom tzw. Kramów Bogatych, pomieszczeń Małej i Wielkiej Wagi oraz zbiorników wodnych. Archeolodzy spodziewają się także znaleźć ślady materialne sprzed lokalizacji Krakowa oraz zabytki sprzed XIII wieku.

Władze miasta myślą o otwarciu dla turystów odkrytych podziemi w posta-

ci „rezerwatu archeologicznego”. Mówi się o urządzeniu w nim wykwiutnych sklepów jubilerskich, galerii czy restauracji. Prawdopodobnie jednak nie dojdzie do przeszklenia zagospodarowanych „odkrywek” ze względu na niebezpieczeństwa, które stwarzałyby szklana nawierzchnia płyty rynku.

Krakowianie wśród chętnych do inwestowania w to przedsięwzięcie wymieniają rodzinę Likusów, która zadeklarowała zagospodarowanie na własny koszt 4 tys. m kwadratowych „odkrywek”.

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRSNISK

Na rozkopanym rynku trwają prace archeologiczne i budowlane.

Muzeum bliżej szkół

ORŁOWA (wak) – Filii Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, która przez wiele lat miała swoją siedzibę w Orłowej Mieście, w ub. tygodniu przeniesiono do nowych pomieszczeń w Domu Dzieci i Młodzieży w Orłowej Lutyni.

– Odpowiedzieliśmy przede wszystkim na apel szkół, skracając w ten sposób czas dojazdu do muzeum. Dotychczas bowiem odwiedzający nas uczniowie musieli zrezygnować z dwóch trzech godzin nauczania, by obejrzeć nasze ekspozycje – twierdzi Zbyszek

Ondřeka, dyrektor MZC. – Mam nadzieję, że przeprowadzka muzeum do centrum miasta zachęci nie tylko nauczycieli i uczniów, ale także orłowian do częstych odwiedzin.

Stałą ekspozycją w nowo otwartych pomieszczeniach jest wystawa pn. „Dawna Orłowa”. Wśród eksponatów są m.in. stare stroje ludowe, z suknią ślubną włącznie, oraz zdjęcia historyczne. Muzeum przygotowywać będzie też wystawy cykliczne. Aktualna poświęcona jest archeologii.

Popołudnie z muzyką

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Stowarzyszenie Obywatelskie „Klucz” zamiast tradycyjnej wystawy świątecznej urządzi w sobotę 5 bm. o godz. 15.30 Popołudnie z Muzyką i Śpiewem. Impreza odbędzie się w miejscowym kościele ewangelickim. Oprócz uczniów czeskich i polskich szkół podstawowych w Ligotce i Gnojniku zaprezentują się zespoły działające przy parafiach ewangelickiej i katolickiej w obu wsiach. Na skrzypcach zagrają Ellen i Daniel Klodowie, na organach Marta Wierżgoń i Danuta Bilan. Gwoździem koncertu będzie występ solistki Opery Ostrawskiej, Aliny Farnej-Podskalskiej.

wystawa „Idziemy spać”. Otwarte: wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 6. 11. wystawa „Poznań Art Now II”, prezentacja poznańskiego środowiska artystycznego. Otwarte wt–nie: 10–18.

ZELMER BOHEMIA, s.r.o.
Zatrudni sekretarkę

zelmer
BOHEMIA

Wymagania: biegła znajomość PC/MS Office, min średnie wykształcenie, umiejętność organizacji pracy biurowej, dokładność i dbałość o szczegóły, znajomość języka polskiego jest pożądana – nie jest warunkiem.

Podsumowanie: Oferujemy pracę w młodym kolektywie stabilnej firmy, odpowiednie wynagrodzenie.

Zgłoszenia: (CV oraz fotografię) prosimy przysyłać najpóźniej do 17. 11. 2005 na e-mail: mzdova.uct@zelmer.cz lub adres: Personální oddělení, Zelmér Bohemia s.r.o., Horní Těrlicko 770, 735 42 TĚRLICKO

Nim wrzucisz monetę...

Na ulicach pojawiają się coraz częściej osoby proszące o wsparcie dla różnego rodzaju instytucji. Pukają do drzwi firm i mieszkań. Powinni mieć identyfikatory, stosowne zaświadczenia i pozwolenie na prowadzenie kwesty.

W zależności od obszaru, na jakim prowadzona jest kwesta, zgodę wydaje Urząd Miejski, hetman lub Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Wystarczy wypełnić wniosek, w którym należy napisać kto zbiera, na co i w jakiej formie. Z reguły o pozwolenie występują znane instytucje czy fundacje. Nie mogą tego robić osoby indywidualne. Sprawę kwest reguluje ustawa o zbiorach publicznych.

– Wydajemy identyfikatory i oznaczone, odpowiednio zabezpieczone puszki. Ponadto nasi wolontariusze ubrani są w żółte lub pomarańczowe koszulki z logiem organizacji. Przed wyjściem w teren spisujemy protokoły ich pobrania – mówi Milan Čančík ze Stowarzyszenia Obywatelskiego „Adra” we Frydku-Místku. – W każdej chwili, w razie wątpliwości, można do nas zadzwonić i sprawdzić personalia kwestującego.

Pozwolenie na zbiórki pieniędzy ma w tym roku w Hawierzowie dziewniak organizacji i stowarzyszeń ogólnokrajowych.

Kwesty zapoczątkowali w marcu

wolontariusze „Adry”. Zebrali 47 206 koron, które przeznaczone są dla ofiar katastrof żywiołowych oraz biednych tak w kraju, jak za granicą.

Fundacja „Křižovatka” zbiera pieniądze dla osób przewlekle chorych, Stowarzyszenie Obywatelskie SONS dla osób niewidomych i niedowidzących, a Stowarzyszenie Obywatelskie FON na budowę domów dla dzieci maltretowanych. Zbiórkę, formą wrzucania pieniędzy do skarbonek umieszczonych w hipermarketach Tesco, Kaufland i OBI organizował też hawierzowski szpital. Pieniądze przeznaczone są m.in. na zakup urządzeń specjalistycznych na oddział dziecięcy.

Sprzedający gadżety, z których część dochodu ma zostać przeznaczona na konkretny cel charytatywny, powinni mieć przy sobie pozwolenie na działalność gospodarczą. Zezwolenie nie jest potrzebne, jeśli zbiórka prowadzona jest w szkole. Decyzję podejmuje jej dyrektor.

– Warto zwrócić uwagę na puszki, do których są zbierane pieniądze – mówi M. Čančík. – Powinny być odpowiednio zabezpieczone i oznakowane.

Tymczasem na naszych ulicach datki trafiają często do pojemników, z których otwarciem bez zerwania plomb poradzi sobie nawet przedszkolak. Czasami pieniądze wrzucają wprost do czapki, albo pudełka z tekstury. (wak)

PTM w listopadzie

Listopadowe spotkanie Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC odbędzie się wyjątkowo nie w pierwszym piątku miesiąca, lecz w sobotę 12 bm. o godz. 18 w Domu PZKO w Karwinie Frýstacie. Tematem prelekcji dra Romana Janusza będzie „Tien-Szan – góry w niebiosach”. (s)

Myde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Postanawiam w ten sposób reagować na demagogie, które znalazły się w artykule „Opinie są podzielone”.

Dr hab. med. Jan Pyszko dorobił się swego majątku, o ile da się to tak nazwać, swoją uczciwą, kilkudziesięcioletnią pracą jako właściciela prywatnej kliniki chirurgicznej w Binningen. Nie emigrował dlatego, żeby zbić majątek, ale zupełnie z innych powodów. Nie pojawił się nagle nie wiadomo skąd, chcąc pomagać Polsce. Posiada polskie obywatelstwo i od 7 lat mieszka w Warszawie. Jest założycielem i prezesem Organizacji Narodu Polskiego, która obecnie nosi nazwę Polsko – Po-

lonijna Organizacja Narodu Polskiego Liga Polska. Na Zaolziu i nie tylko, jest znana jego działalność fundatorska, wydawnicza i publicystyczna. Oprócz tego współpracuje z ośrodkami polonistycznymi na różnych kontynentach.

Zdziwił mnie fakt, że osoba duchowna, która na co dzień uczy z ambony zasad moralności, postąpiła w stosunku do dr. Pyszki amoralnie bez znajomości realiów. Trzeba być naprawdę pewnym siebie albo być jasnowidzem, żeby wypowiedzieć się na temat kandydatów na prezydenta słowami „siedzieli cicho za granicą” albo „nie chodziło im o służbę Polsce”.

Karol Pyszko

He heca!

– Wiysz, że Jura doł swojemu synowi na miano Hamlet?
– Ja, wiym.
– A czemu mu doł taki dziwne miano też wiysz?
– Wiym. Bo jak sie tyn chłopiec urodził, Jura przez pore dni powtarzał: Mój, czy nie mój. Oto je pytani!

★ ★ ★

W jednym mieście mieli pómnik generała. A miyszkoł też w tym mieście jedyn migol, co robił rozmaite wynalazki. Roz sie mu udało wynalżyć takóm maść, że wystarczyło nimóm cosi pomazać i już to ożywało.

Tyn isty poszeł na miasto, żeby kaj te maść wypróbować. Uwidziół pómnik generała. Wyciągnył pudełko z maścióm, pomazoł mu noge. Dzio wo sie i widzi, że generał zaczyna sie ruszać. Wyprościł sie, zeszeł z tego cokołu, na kierym stoł, zeskokczył na zzym. Potym sięgnył do kabury, wyciągnył pistolet i złożył sie do strzału.

– Na miłość boską – wrzasnył wystrasżony wynalazca – co pan chce zrobić?

– Jak to co – odpowiedziół generał – wystrzyłać ty pierónski gołębie!

★ ★ ★

Do jednej redakcyjne przyszeł

chłop w żalobie, żeby dać nekrolog. Bo mu umrzyła baba.

– Wielą bydzie kosztwoł nejłaciejszy – spytoł.

– Jedno słowo kosztuje złotówkę, ale trzeba dać aspoń pięć słów.

– Nó, dobrze – powiadio chłop.

– Niech pani pisze: „Umrzyła Jewka Nowok”.

– Ale to sóm jyny trzy słowa. Niech pan jeszcze dwa dopisze, bo i tak pan zapłaci za pięć.

– Hm, co by tu... Aha, już wiym. Niech pani pisze: „Sprzedam malucha.”

★ ★ ★

Nauczycielka pyto Hipolitka: – Kim chciołbyś być, jak dorosniesz?

– Na poły ogrodnikiem, na poły nauczycielem.

– Cóż tak?

– Bo ogrodnik nic nie robi w zimie, a nauczyciel w lecie.

★ ★ ★

Blóndynka do chłopca: – Zapómniałach nómeru telefonú do Władka. Możne ty pamiętosh?

– Ni, nie pamiętóm.

– To może aspoń w przybliżyniu?... (s)

Wydarzenia Sportowe

HOKEJ NA LODZIE: EUFORIA POD JAWOROWYM, NIEDOSYT W HAWIERZOWIE

Stalownicy ze skalpem mistrza RC

TIPSPORT EKSTRALIGA

● **PARDUBICE – STALOWNICY TRZYNIEC** 1:2 (0:1, 1:0, 0:1). **Bramki:** 34. Kántor – 11. Pietka, 45. Martyněk. **Sędziował Husička. Kary** 5:9, **wykorzystane** 1:1. W. 7788. Zmiana trenera wyraźnie pomogła hokeistom Stalowników Trzyniec. Pod wodzą

Restislav Martyněk strzela zwycięskiego gola dla Trzyńca.

trenera Jiřego Juřka trzyńczanie w sześciu ostatnich meczach nie przegrali, we wtorek zdobyli nawet skalp mistrza RC. Inna sprawa, że Pardubice w tym sezonie nie grają rewelacyjnie. Trzyńczanom wystarczyło bronić dostępu do własnej bramki i atakować z kontry. Wirujący, agresywny hokej Stalowników w strefie środkowej lodowiska sprawiał gospodarzom sporo problemów, mistrz RC nie znalazł antidotum na destrukcyjną i skuteczną grę Trzyńca. Trener Juřik po raz pierwszy postawił na cztery formacje,

defensywny hokej kosztuje sporo sił. Gospodarze w pierwszej tercji grali źle i w 11. minucie przegrywali już 0:1. Mikeska fatalnie rozegrał krążek, ten przejął Huna, a kropkę nad i postawił Mikeska. Kupeł zimnej wody obudził gospodarzy z letargu i w drugiej tercji Pardubice wyraźnie dodały ga-

zu. Efektem zwiększonej aktywności gospodarzy był gol na 1:1 autorstwa Kántora, który w przewadze liczebnej strzałem z niebieskiej linii zaskoczył źle ustawionego Vojtkę. Również w trzeciej tercji gospodarze kontynuowali natarcie na bramkę Trzyńca, ale bez efektu. To podopieczni trenera Juřika z minimum wykorzystali maksimum. W 45. minucie w przewadze liczebnej obrońcy nie upilnowali Martynka, który z kilku kroków do prawie pustej bramki przechrzył szalę konfrontacji na stronę gości – 1:2. Z

Co słysząc?

■ **KLUBSTEN KARWINA LIDEREM II LIGI.** Tenisiści stołowi KLUBstenu Karwina nie obniżają lotów również w II lidze. Karwiniacy jako beniaminek tych rozgrywek spisują się wyśmienicie i po pięciu meczach z dorobkiem 15 pkt. przewodzą stawce drugoligowych drużyn. W miniony weekend KLUBsten zanotował dwa zwycięstwa: 10:1 z Mitałem Ostrawa B i 10:5 z Opawą. W barwach karwińskiego klubu prezentują się sami obcokrajowcy – dwójka Polaków Mirosław Piecowski i Robert Rogalski oraz Słowacy Ladislav Meluš i Oliver Škopec. – Jeszcze za wcześnie na prognozy, ale nie ukrywamy, że marzy nam się awans do 1. ligi – stwierdził dla „GL” menedżer karwińskiej ekipy **Restislav Horáček**. – Poważnym rywalem jest jednak **Avex Zlin C**, z pewnością nie należy my do największych faworytów tych rozgrywek. W najbliższych dwóch kolejkach karwiniacy zagrają przed własną publicznością – 12. 11. ze

Zdiarem nad Sazawą, 13. 11. z Teslą Pardubice.

■ **PIŁKA NOŻNA – MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Domaślawice – I. Piotrowice 5:4 (Hladík 2, Pauláth, Sobocik, Augusta – Volný, Martinčík, Přibyla, Kiedroň), SKF Hawierzów – Bogumín B 0:2 (Bystroň, Mikšík), Sij Pietwałd – Sn Orłowa 4:0 (Juchelka 2, Machala, Poloch), Zabłocie – F. Orłowa 2:0 (Jasaň, Plachetka), Cierlicko – L. Łąki 0:3 (Synek 2, Juřčík), V. Bogumín – G. Błędowice 1:2 (Jurczyk – Vrba 2), B. Rychwałd – Sn Hawierzów 2:2 (Adamczyk 2 – Balvar, Režňák). **Lokaty:** 1. Sij Pietwałd 34, 2. G. Błędowice 31, 3. Sn Hawierzów 27 pkt. **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Waclawowice – Oldrzychowice 0:2, Bukowiec – Noszowice 1:2, Gnojnik – Dobratice 1:0. **Lokaty:** 1. Oldrzychowice 26, 2. Hukwałdy 25, 3. Bukowiec 23, 4. Gnojnik 21,... 9. Piasek 15 pkt. **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Milików – Fryczowice B 4:1. Lokaty: 1. Palkowice 33,... 4. Milików 22 pkt. (jb)

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

Radek Šulák znów w Bystrzycy

● **FK HAWIERZÓW – SJ RYCHWAŁD** 6:1 (2:1). **Bramki:** 4. i 17. M. Bielan, 55. i 64. Zoller, 60. Antonczyk, 72. P. Čermák – 28. Severa. **Sędziował Fanc. W. 800.** Wynik może sugerować, że lider tabeli rozkręcił na swoim boisku kolejną pokazówkę, nie do końca to jednak prawda. Walczący w strefie spadkowej Slavoj do 60. minuty dotrzymywał kroku gospodarzom, zrezygnował dopiero po czwartym straconym gołu. Hawierzowianie wyraźnie zlekceważyli rywala, grali zbyt indywidualnie i egoistycznie. Z Rychwałdem mogli sobie jednak na to pozwolić. Derby obnażyły wszystkie mankamenty gry Slavoj – brak skuteczności pod bramką przeciwnika, luki w obronie. W linii pomocy Slavoj miejscami grał lepiej od Hawierzowa. Gorsze wyszkolenie techniczne goście nadrabiali walecznością, po stracie piłki zawsze jednak pachniało kolejnym golem. Przełomowa dla derby była trzecia bramka autorstwa Zolera, który w 55. minucie wykiwał dwóch obrońców i rykoszetem wpakował futbolówkę do siatki. – **Hawierzowianie dysponują zespołem, który powinien bez problemów wywalczyć awans do 5. ligi** – uważa kierownik Slavoj **Radomir Knybel**. – **Zwyciężyliśmy, ale rewelacji nie było. Chłopcy muszą walczyć 90 minut** – skomentował występ swej ekipy trener Hawierzowa **Zdeněk Menoušek**. ● **BRUSZPERK – R. SKRZECZOŃ** 4:1 (3:0). **Bramki:** 15. Polášek, 30. Semelka, 45. Špacír, 84. Kožušník – 89. Kubinský. **Sędziował Pobořil. W. 150.** Skrzeczoniacy powinni o tym meczu jak najszybciej zapomnieć. Podopieczni trenera Marka Pošťulki spisali się fatalnie, ustępując gospodarzom w każdym szczególe piłkarskiego rzemiosła.

Rapid w tym sezonie gra bardzo chimerycznie. Gospodarzom wystarczyła i połowa, by kompletnie rozmontować rywala. Honorowego gola strzelili goście z „jedenastki”, po faulu na szarżującego Pošťulkę.

● **HODSLAWICE – STONAWA** 1:1 (0:1). **Bramka:** 47. Hubeňák – 37. Fraйт. **Sędziował Selník. W. 150.** W Hodslawicach obie drużyny nie pokazały wielkiego widowiska. Lepiej wyszkoleni technicznie goście mieli częściej w posiadaniu piłkę, podopiecznym trenera Jaroslava Vodáka zabrakło ale pomysłu na rozszyfrowanie defensywy. Bramka Fraita z 37. minuty (po akcji indywidualnej) była tylko światłem w tunelu. Po błędzie obrony na 1:1 wyrównał Hubeňák i pomimo przewagi Stonawy wynik nie uległ już zmianie. Stuprocentową okazję zmarnował Franc, którego strzał „szczupakiem” bramkarz wybił za linię boczną boiska. – **Przed nami mecz z Bystrzycą i wszyscy liczymy na trzy punkty. Na własnym podwórku musimy wygrać** – powiedział „GL” trener Stonawy **Jaroslav Vodák**.

● **BYSTRZYCA – DOBRA** 1:0. **Bramka:** 70. Fóniok. **Sędziował Bednář. W. 150.** Gospodarze wciąż nie grają w najsilniejszym składzie. Brakuje m.in. Szturca i Štvrtni, po kontuzji przynajmniej drugą połowę zaliczył już David Strokosz i co ciekawe – do zespołu wrócił doświadczony Radek Šulák. Ostatni zespół tabeli dzielnie się bronił do 70. minuty. Delina dośrodkował w pole karne, Faruga trafił jeszcze w któregoś z obrońców, ale Fóniok już wiedział, co należy zrobić z piłką – 1:0.

Lokaty: 1. Hawierzów 30,... 4. Skrzeczoń 21, 5. Stonawa 18, 9. Bystrzyca 14, 12. Rychwałd 8 pkt. (jb)

tego ciosu gospodarze już się nie podnieśli.

JUTRO: Trzyniec – Pilzno (17.00). **Lokaty:** 1. Slavia 46, 2. Liberec 39, 3. Zlin 39, 4. Witkowice 37,... 11. Trzyniec 27 pkt.

I LIGA

● **SAREZA OSTRAWA – HC HAWIERZÓW** 6:4 (3:1, 1:2, 2:1). **Bramki:** 1. Janeček, 2. Polášek, 10. Holík, 33. Holuša, 52. Kolářek, 60. Čech J. – 14. i 29. Sedlák, 35. i 55. Lipina. **Sędziował Trombík. Kary** 6:3, **wykorzystane** 1:2. W. 1200. Jeżeli wziąć pod uwagę aktualną pozycję w tabeli, faworytami tego meczu byli hawierzowianie. Znów potwierdziło się jednak, że derby rządzą się własnymi regułami. Ten, kto spóźnił się do hali w Porubie, zaprzepaścił wnet dwa gole do siatki przyjezdnych. Ostrawianie po dwóch minutach prowadzili 2:0, a to sprawiło, że bramkarz Masny powędrował na ławkę rezerwowych. Zmiennik Novotný w bramce Hawierzowa też nie miał jednak łatwej przeprawy. Przy stanie 5:4 goście zagrali va banque, ale nieudolną „power play” zakończył samobójem Sedlák W barwach przegranej drużyny w trzeciej formacji, obok Sikory i Heidera, pojawił się Polak Marcin Kolusz.

WCZORAJ po zamknięciu numeru prowadzący w tabeli Hawierzów podejmował u siebie czwartą jihilawę.

JANUSZ BITTMAR

Sport polski

■ **EL. ME TENISISTÓW STOŁOWYCH: POLSKA ULEGŁA NIEMCOM.** W rozegranym w Gdańsku meczu eliminacji Mistrzostw Europy 2007 polscy tenisiści stołowi przegrali z ekipą Niemiec 1:3. Był to drugi mecz Polaków w eliminacjach, w pierwszym pokonali Węgry 3:1. Oslabiona brakiem chorego Lucjana Błaszczyka reprezentacja Polski nie była faworytem rywalizacji z Niemcami, w składzie których grał m.in. Timo Boll, zwycięzca niedawnego Pucharu Świata.

Lokaty: 1. Niemcy 4, 2. Polska i Rumunia po 2, 4. Węgry 0 pkt

■ **KASPERCZAK BLISKI POWROTU DO WISŁY.** Trener Henryk Kasperczak potwierdził, że rozmawiał z Wisłą Kraków na temat powrotu do klubu i ponownego objęcia funkcji trenera pierwszoligowego zespołu. Nad aneksem umowy Kasperczaka z Wisłą pracują prawnicy obu stron. Niewykluczone, że Henryk Kasperczak poprowadzi już dzisiejszy trening. Przypomnijmy, że w ubiegłym tygodniu posadę trenera Wisły stracił Jerzy Engel. (PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Wystawa polskiej książki... str. 3

Wózek Tespisa dyrektora Zajíca str. 4-5

Na sześćdziesięciolecie... str. 5

Mistrzostwa RC sztangistów str. 8

SOBOTA
5 LISTOPADA 2005
NR 131
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

POLSKA MNIEJSZOŚĆ W ŻYCIU REGIONU

Syntetyczne ujęcie

OSTRAWA (mro) – „Kulturo-historyczna encyklopedia Śląska i Północnych Moraw” to tytuł dwutomowej publikacji wydanej nakładem Instytutu Studiów Regionalnych Uniwersytetu Ostrawskiego, której promocja odbędzie się w poniedziałek o godz. 16.00 w Teatrze Kameralnym „Arena” w Ostrawie.

– To pierwsze de facto syntetyczne ujęcie historii naszego regionu i piętna, jakie w nim wyryły mniejszości narodowe, w tym także polska i niemiecka – powiedział nam prof. **Daniel Kadłubiec**, obok **Ireny Bogocz** z Uniwersytetu Ostrawskiego polski współautor publikacji. Laudację książki wygłosi prof. **Jaroslav Hubáček** a jej fragmenty zaprezentuje ostrawski reżyser **Radovan Lipus**.

Zdaniem prof. Kadłubca, książka jest wydana na wysokim poziomie poligraficznym, a jej atutem są załączone mapy, pozwalające lepiej zorientować się w prezentowanej tematyce. Wśród ponad 40 haseł encyklopedii dotyczących polskiej mniejszości znalazły się m.in. notki o **Adamie Waw-**

roszu, **Gustawie Firli**, **Pawle Kalecie**, **Władysławie Młynku** i **Władysławie Niedobie** czy naszych zespołach, jak „Bystrzyca” i ZPiT „Olza”.

Oddaj krew!

TRZYNIEC (wak) – W ramach akcji „Podziel się krwią z Czeskim Radiem” będzie można we wtorek 8 listopada po raz ostatni w tym roku oddać krew w stacji krwiodawstwa Szpitala Trzyniec. Wszyscy, którzy w tym dniu zjawiają się w trzynieckiej placówce, otrzymają praktyczny upominek. W poniedziałek 7 bm. powinni się jednak umówić ze stacją pod numerem tel. 558 325 175.

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZ

»Cieszyńskie niebo« w Brnie

Tegoroczne imprezy Klubu Polskiego Polonus w Brnie nie są pozbawione zaolziańskich akcentów. W czerwcu odbył się czwarty z planowanej serii wyjazdów w ramach wspieranego przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” w Warszawie projektu edukacyjnego „Poznajemy ojczyznę naszych rodziców”, który służy poznawaniu historii i współczesności Polski. Po wycieczkach do Krakowa i Wieliczki, Wrocławia i Ziemi Kłodzkiej, Zakopanego i okolic tym razem trasa wyjazdu prowadziła do Cieszyńska. Tu brneńscy Polacy przyglądali się uroczystemu rozpoczęciu „Święta

Trzech Braci”, a przez następne dwa dni niezmordowani organizatorzy tych wyjazdów, **Jolanta Rek** i **Jerzy Buchta**, zapoznawali ich z historią i zabytkami Śląska Cieszyńskiego.

Zaolziacy biorą również co roku udział w tradycyjnych brneńskich uroczystościach, których współorganizatorem jest Klub Polski Polonus. Oprócz aktorów Sceny Polskiej gościli już w stolicy Moraw: chór „Przełęcz” z Mostów koło Jabłonkowa, zespół „Skotnica” z Orłowej, a w tym roku mosteccy „Górole”. Zespół ten przedstawił się na przeglądzie dorobku mniejszości narodowościowych, której organizatorem jest Rada Mniejszości Narodowościowych Województwa

Południowomorawskiego. Imprezy te odbywają się dwa razy w roku: w zimie jest to zawsze uroczysty wieczór w Teatrze im. Bolka Polívky pt. „Żyjemy w jednym mieście”, natomiast w maju jest to całonocny festiwal multikulturalny pod gołym niebem pt. „Powrót do korzeni”.

Do kalendarza brneńskich imprez weszły również Czesko-Polskie Konfrontacje Artystyczne „Dvojhlás – Dwugłos”, które zainicjowali przed dwoma laty członkowie zarządu Klubu i wykładowcy brneńskiej polonistyki przy Uniwersytecie Masaryka, dr **Roman Madecki** (prezes Klubu) i **Renata Putzlacher** (sekretarz Klubu).

Ciąg dalszy na str. 2

Wyjątkowo dużo ludzi wzięło w czwartek udział w wernisżu wystawy Otakara Barana na 100-lecie urodzin tego artysty, którą urządziła Galeria J. Mánesa w Miejskim Domu Kultury w Karwinie Nowym Mleście. Wystawiane są prace wypożyczone ze zbiorów rodzinnych: akwarele, obrazy olejne, rysunki, których tematem są głównie Beskidy, Karwina i jej okolice, portrety rodzinne, strój cieszyński, kwiaty, motywy hutnicze i górnicze oraz obrazy z zagranicznych wypraw. Wystawa czynna jest do 2 grudnia br. od wtorku do piątku w godz. 9-12 i 12.30-17 oraz w soboty od 10 do 13 i od 13.30 do 18. W przygotowaniu jest publikacja o życiu i twórczości Otakara Barana. Jej promocja odbędzie się w grudniu w Galerii „Zdrowe Młasto” na karwińskim Uniwersytecie Śląskim przy okazji kolejnej wystawy. Na zdjęciu: portrety modelek w stroju cieszyńskim.

W 45 minut do Wiednia

MOSZNOW/WIEDEN (sch) – Z Ostrawy do Wiednia można lecieć samolotem. Mosznowska spółka Central Connect Airlines należąca do grupy CCG, czyli Central Connect Group skupiającej firmy działające w zakresie lotnictwa cywilnego w naszym regionie, zainaugurowała w czwartek połączenie lotnicze między

tymi dwoma miastami. Od wczoraj samoloty do naddunajskiej metropolii będą kursować w dni powszednie, a od przyszłego roku również w weekendy. Odloty z Ostrawy ustalono na godz. 5.45 i 15.10, z Wiednia – na godz. 11.15 i 20.30. Czas trwania lotu wynosi 45 min.

Ciąg dalszy na str. 2

Stulecie tuż, tuż

WĘDRYŃA (sch) – Wędryniakom w tym roku nie brakuje powodów do świętowania. Po obchodach 700-lecia wioski czy 100-lecia miejscowego zespołu gimnastycznego „Gimnaści” miejscowa polska społeczność żyje kolejnym znaczącym jubileuszem. Jest nim stulecie budynku polskiej szkoły.

Uroczystości przebiegać będą przez dwa dni – w sobotę i niedzielę 12 i 13 bm. zawsze od godz. 13. – Serdecznie zapraszamy szczególnie naszych absolwentów. Niech jubileusz 100-lecia stanie się okazją do odwiedzenia starej, a zarazem nowo wyremontowanej szkoły, niech te setki nazwisk uczniów, które widnieją na pożółkłych już kartkach dzienników szkolnych znów ożyją, by na spotkaniach w klasach przywołać dawne wspomnienia i odnowić nieraz zapomniane przyjaźnie. O godz. 15 proponujemy wspólne obejrzenie Akademii Jubileuszowej, a po niej kontynuację przyjacielskich rozmów na spotkaniu towarzyskim w Czytelnii – zachęca do udziału w pierwszym dniu obchodów dyrektor szkoły, **Elżbieta Wania**.

W niedzielę natomiast szkoła będzie gościć pedagogów, którzy dawniej tu uczyli, o godz. 15 zaś w miejscowej Czytelnii odbędzie się repрыз Akademii Jubileuszowej w wykonaniu uczniów szkoły-jubilatki.

Ciąg dalszy na str. 2

– Znowu walczyli o krzesła!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

XXI ZŁOT SZKÓŁ IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO

Tworzymy zgraną »rodzinę«

W dniach od 20 do 22 października odbył się tradycyjny międzynarodowy Złot Szkół Średnich im. Juliusza Słowackiego. Tym razem uroczystości zostały zorganizowane przez licea ogólnokształcące we Wrocławiu oraz niedalekiej Oleśnicy. Na Złot zjechały delegacje szkół z całej Polski (np. z Warszawy, Grodziska Wielkopolskiego, Elbląga, Łodzi, Przemyśla, Skarżyska...) i honorowy gość – dele-

gacja uczelni wyższej w Krzemieńcu. Nie mogło jednak brakować przedstawicieli naszego jedynego polskiego gimnazjum, a dokładnie jego filii w Karwinie, która kontynuuje tradycję orłowskiego „Słowaka”. Do przepięknego Wrocławia wyruszyła trzyosobowa ekipa z klasy III D w składzie: **Paweł Hok**, **Marian Kałuża** oraz **Leszek Waclawik**.

Program przebiegał w bardzo

oficjalnym nastroju. Po uroczystym otwarciu w auli historycznego budynku wrocławskiego „Słowaka” odbyła się krótka prezentacja wszystkich biorących udział szkół (umiejętnościami retorycznymi popisał się m.in. Leszek Waclawik), po czym złożono kwiaty pod posagiem wieszczka. Na zakończenie pierwszego dnia wieczorem słuchaliśmy wierszy Słowackiego i utworów fortepianowych.

Drugi dzień Złotu został przeznaczony na współzawodnictwo.

Ciąg dalszy na str. 2

Leszek Waclawik, Marian Kałuża i Paweł Hok na tle Pałacu Wystaw i Targów we Wrocławiu.

OŚRODEK SZKOLENIOWY
AutoCont SIMPO
 oferuje
ostatnich 5 wolnych miejsc na KURSACH OBSŁUGI PROGRAMÓW KOMPUTEROWYCH
MS WORD
 8 - 9 listopada
MS EXCEL
 15 - 16 listopada
 informacje i zgłoszenia:
 Cz. Cieszyn, ul. Główna 25
 e-mail: edu@simpo.cz
 tel.: 777 858 954

Pogoda

SOBOTA – Pochmurno, możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 8-12 st., nocą 8-4 st. C. Wiatr pld.-zach. 2-5 m na sek.
NIEDZIELA i **PONIEDZIAŁEK** – Zachmurzenie zmienne, rano możliwe lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 8-12 st., nocą 6-2 st.

HY-026

TEATR CIESZYŃSKI ZAPRASZA W DNIACH 8-12 LISTOPADA NA

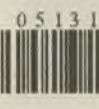
5. Festiwal Teatrów Moraw i Śląska

Bilety można zamawiać w biurze organizacji widowisk TD, tel. 558 746 022-23 (Program Festiwalu na str. 5)

Szczególnie serdecznie zapraszamy na spektakl
 Sceny Polskiej **ONDRASZEK – PAN LYSEJ GÓRY**
 (wtorek 8. 11. godz. 19.00)

oraz **ČIŽENK** Teatru Labuskiego z Zielonej Góry (czwartek 10. 11. godz. 19.00), w którym wystąpi **ANNA SENIUK**

GL 597

9 771212 422065

U rodaków

■ W Skoczowie odbędzie się jutro referendum w sprawie odwołania burmistrza i Rady Miasta. Zainteresowani robią wszystko, by przekonać do swych racji mieszkańców, prezentując w rozprowadzanych szczerze ulotkach argumenty za i przeciw odwołaniu władz miasta. Aby referendum było ważne, do urn musi pójść co najmniej 30 procent uprawnionych do głosowania.

■ Na cmentarzach w Cieszynie i Skoczowie, podobnie jak w innych regionach kraju, 1 listopada zbierano datki na renowację zabytkowych nagrobków. Na drogach było tego dnia jak zwykle tłoczno, ale policja nie zaobserwowała konfliktowych sytuacji. Nie obyło się jednak w świąteczny weekend bez wypadków, jedna osoba (29 października w Skoczowie na ul. Bielskiej) poniosła śmierć. Ofiarą wypadku był 58-letni rowerzysta, na którego najechał nietrzeźwy (0,8 prom.) kierowca renaulta megane z Brennej.

■ Rada Miejska w Cieszynie wyraziła zgodę na późniejsze niż pierwotnie zakładano odsłonięcie Pomnika Legionistów Śląskich, stojącego już u stóp Wzgórza Zamkowego. Powodena przesunięcia terminu są kłopoty finansowe, z jakimi boryka się Społeczny Komitet Odbudowy Pomnika. Termin odsłonięcia wyznaczono na 3 maja przyszłego roku – rocznicę uchwalenia pierwszej w Europie konstytucji oraz wyzwolenia Cieszyna.

■ W minionym tygodniu zmarł najstarszy mieszkaniec powiatu cieszyńskiego, Ludwik Bromnik z Pruchnej. Przeżył 108 lat i pięć miesięcy. Nie żyje również najstarsza mieszkanka Cieszyna, Stefania Majewska-Szmeja, która za dwa miesiące obchodziłaby 104 urodziny.

■ Pod koniec października rolnicy w Cieszyńskim rozpoczęli kukurydziane żniwa. Tegoroczne zbiory, z powodu zbyt wysokiej wilgotności ziarna, przebiegają z lekkim opóźnieniem, ale zapowiadają się jako dobre.

■ Rozpoczęła się Ustrońska Jesień Muzyczna. Premierowy wieczór, 26 X, wypełnił koncert zatytułowany „Na strunach harf”. W roli głównej wystąpiła znana harfistka Ewa Jaslar, która grała ze swoimi uczniami: Anną Trefon, Martą Sandurską i Klarą Wośkowiak. Początkującym artystom towarzyszyli w duetach Katarzyna Gluza – skrzypce i Marceli Foltyn – marimba i wibrafon.

■ Przedstawiciele PKO ustalili szeroki skład kadry olimpijskiej na zimowe igrzyska w Turynie. Udział w olimpiadzie mają zapewniony snowboardziści. Minima osiągnęli cieszyńskimi Mateusz i Paulina Ligoccy, do których mogą jeszcze dołączyć Michał Ligocki oraz ustrońska Dorota Żyła. Pewniakiem na olimpijski start jest Adam Małysz. O paszporty do Turynu walczą jego koledzy klubowi z KS Wisła Ustrońska Rafał Śliż i Piotr Żyła.

■ Na rynku w Bielsku archeolodzy odkryli pozostałości pierwszego średniowiecznego ratusza w mieście. Na środku rynku natrafili na pozostałości dużego, drewnianego zbiornika, który był częścią XVI-wiecznych wodociągów miejskich. W trakcie dalszych prac natrafili na charakterystyczne, kamienne mury łączone wapienną zaprawą. Tak budowano w średniowieczu. Okazało się, że jest to gotycki korytarz z pochylnią prowadzącą do piwnicy, w miejscu której powstał drewniany zbiornik. Nie wiadomo dokładnie, kiedy pierwszy ratusz powstał. Archeolodzy przypuszczają, że mógł to być XIV lub XV w. Pierwsza wzmianka o władzach miasta pochodzi z 1424 r. Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W Galerii „Maryčka” DK Petra Bezruča do 28 bm. czynna będzie wystawa przewodniczącego Klubu Filatelistów w Hawierzowie, Petra Mazocha, pn. „Ciekawostki z historii poczty w Hawierzowie”. Pokaz ten zorganizowany został z okazji 50-lecia miasta Hawierzowa i 50-lecia istnienia poczty Hawierzów I. Autor prezentuje też zebrane przez siebie płaćki poszczególnych urzędów pocztowych na terenie miasta oraz ich naklejki na listy polecane od dnia pierwszego dnia funkcjonowania po dzień dzisiejszy. Na zdjęciu: P. Mazoch podczas plątkowego wernisażu opowiada o swej pasji kolekcjonerskiej. (sam)

»Cieszyńskie niebo« ...

Dokończenie ze str. 1

W tym roku, dzięki wsparciu finansowemu Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Warszawie oraz południowomorawskiego Urzędu Wojewódzkiego, gościem konfrontacji będzie zespół Teatru Cieszyńskiego, który jutro przedstawi w przepięknym wnętrzu teatru Mahenovo divadlo spektakl „Cieszyńskie niebo”. Patronat nad uroczystym czesko-polskim wieczorem objął Antoni Sadowski, konsul generalny RP w Ostrawie, oraz wojewoda południowomorawski Stanislav Juránek. W Konfrontacjach weźmie udział również Marta Wier-

goń, która w niedzielę 13 listopada po tradycyjnej polskiej mszy w kościele Minorytów w Brnie przedstawi recital organowy. Towarzyszyć jej będzie sopranistka Zuzana Fišerová. (rpb)

W 45 minut do Wiednia

Dokończenie ze str. 1

Najtańszy bilet powrotny kosztuje 2900 Kč, najdroższy – 14 900 Kč. Linie obsługują spółka JobAir samolotem SAAB 340, który jednorazowo pomieści na pokładzie 33 pasażerów.

Zdaniem przedstawicieli naszego województwa, połączenie lotnicze Ostrawy z Wiedniem i – co za tym idzie – z kolejnymi 150 miastami Europy i świata jest szansą na otwarcie naszego regionu zarówno dla turystów, jak i inwestorów. Szkoda tylko, że ten światły moment poniekąd przyćmił fakt zawieszenia ledwo co otwartej linii do Monachium, pod czym podpisały się niekorzystne czasy i ceny.

Jak zabrzmiało na konferencji poprzedzającej inauguracyjny lot do Wiednia, kolejną stolicą europejską, którą łączyłaby stała linia lotnicza z Mosznowem, miałyby być Londyn.

WIECZÓR GALOWY ZE STANISŁAWEM SOYKĄ

Zagłosuj i... wyjedź na sylwestra!

Za dwa tygodnie (19 bm., godz. 18) koncert galowy „Tacy jesteście 2005” w Teatrze Cieszyńskim, natomiast już za tydzień (12 bm.) koniec głosowania na jednego spośród dziesięciu nominowanych do głównej nagrody „Tacy jesteście”.

Jak informują organizatorzy – Kongres Polaków w RC – kto jeszcze nie oddał głosu na swojego faworyta, powinien to jak najszybciej uczynić. Stawką jest bowiem nie tylko satysfakcja ze zwycięstwa „swojego” kandydata, ale również bardzo atrakcyjna nagroda dla głosującego w postaci **kilkudniowego pobytu sylwestrowego w Paryżu**. Zdobyć ją może każdy, kto oddał głos na jednego z nominowanych, dołączając specjalny **KUPON**, który od dwóch tygodni pojawia się w „Głosie Ludu”, a przez najbliższy tydzień nadal będzie publikowany. Pozostałe sposoby głosowania polegają na wysłaniu SMS-a pod nr **605 287 078**, w którym należy podać swojego kandydata oraz swoje imię i nazwisko (z jednego numeru można wysłać tylko jeden głos), lub na wysłaniu głosu pocztą pod adresem **Kancelaria Kongresu Polaków, ul. Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyń**. Pod tym samym adresem należy kierować również głosy opatrzone kuponem.

Wszystkie osoby biorące udział w głosowaniu (niezależnie, czy SMS-em, czy z kuponem lub bez) mają ponadto szansę zdobyć **3 podwójne bilety** na koncert galowy „Tacy jesteście 2005” z przeglądem dorobku nominowanych oraz recitalem **Stanisława Soyki**. Przeprowadza biletów prowadzi Kancelaria Kongresu Polaków, tel. 558 711 453.

Poniżej, dla przypomnienia, podajemy ułożoną w porządku alfabetycznym listę nominowanych: **Apatheia**, „**Błędowanie**”, **Chór Mieszany „Canticum Novum**”, **Adam Farana**, **Ewa Farna**, **Wędryński Zespół Gimnastyczny „Gimnaści”**, „**Oldrzychowice**”, **Karolina Langner**, **Leszek Richter**, **Leszek Wronka**.

Prezentacje nominowanych można znaleźć w sobotnich numerach „Głosu Ludu” z 15 i 22 października br. (sch)

Uczestnicy Inauguracyjnego lotu na linii Ostrawa – Wiedeń wsiadają do samolotu na lotnisku w Mosznowie.

Przemysłowa Szkubnia

BYSTRZYCA (man) – Na porządku ostatniej sesji samorządu gminnego była m.in. rozbudowa strefy przemysłowej na Szukubni. Poza rozmowami z inwestorami samorządowcy ustalają warunki odkupu gruntów od mieszkańców. Dotąd w strefie wyrósł zakład produkujący nierdzewne niecki basenowe, wkrótce wyrośnie tam centrum logistyczne. Gmina prowadzi pertrakcje z dwoma zagranicznymi producentami części zamiennych do samolotów i akcesoriów do komputerów. Znaleźć ma tam pracę około 100 osób.

Tworzymy zgraną »rodzinę«

Dokończenie ze str. 1

Po zwiedzeniu Oleśnicy i spotkaniu z miejscowymi władzami odbył się konkurs „W kręgu poezji Słowackiego” w dziedzinach recytacji, poezji śpiewanej i utworów scenicznych, gdzie reprezentował nas Paweł Hok. Po świetnych występach młodzieży przyszła kolej na zmagania mózgów. Nadeszła bowiem chwila konkursu wiedzy o życiu i dziełach wielkiego poety, w którym brał udział miłośnik Słowackiego, Marian Kałuża.

Ostatnie godziny spędzone we Wrocławiu przeznaczyliśmy na zwiedzanie tego przepięknego miasta. Jego zabytki mogliśmy podziwiać z historycznego tramwaju kursują-

cego po najciekawszych miejscach. Czas spotkania dobiegał końca, więc po uroczystym zakończeniu (i zapowiedzi następnego zlotu w Łodzi) pozostało nam tylko pożegnać się z nowymi kolegami i wyruszyć do domu.

Chwile spędzone na Zlocie to nie tylko oficjalne uroczystości, ale także nieformalne spotkania, nawiązywanie nowych kontaktów, znajomości, a nawet przyjaźni. Poznaliśmy naszych rówieśników z najodleglejszych krańców Polski i zdaliśmy sobie sprawę, że ci młodzi ludzie są zupełnie tacy sami, jak my. Mają podobne zainteresowania i problemy. Poczuliśmy się jak w domu, tworząc zgraną paczkę, »rodzinę«.

Uczestnicy Zlotu

Ciekawostki

Kup dom z... narzeczoną

Pewna Amerykanka sprzedaje za pośrednictwem internetu swój dom. Nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie fakt, że posiadłość trzeba kupić wraz z jej właścicielką. 48-latką zamieszkała na portalu eBay ogłoszenie, w którym za 600 tys. dolarów oferuje swój dom mężczyźnie skłonemu spędzić z nią resztę życia. Idealny kandydat powinien mieć od 40 do 60 roku życia. „Szukam bratniej duszy” – wyznała kobieta, która mieszka w parterowym domu z 1910 roku. Na jej ogłoszenie odpowiedziało około 60 zainteresowanych. Kto zamieszka razem z Amerykanką, okaże się w Walentynki w przyszłym roku.

Przeciw narkotynom

„Na krawędzi” – pod takim tytułem w Moskwie otwarto w czwartek wystawę figur woskowych, która ma propagować życie bez narkotyków. „Głównym

celem ekspozycji jest próba rozwiania mitu o tym, że jednorazowe wzięcie narkotyku czy też sporadyczne używanie nie szkodzi zdrowiu” – poinformowali organizatorzy wystawy. Zwiedzający zobaczą ponad 20 figur woskowych z mieszczącego się w Sankt Petersburgu muzeum tych figur. Na wystawie zaprezentowano całą drogę narkomana od pierwszej działki do ostatniego tchu – pisze agencja. Informuje, że wśród eksponatów są figury znanych muzyków i aktorów, którzy, jak pisze, zginęli przez narkotyki, a także tych, którzy uporali się z tym problemem. Do pierwszych zalicza Kurta Cobaina i Freddiego Mercury’ego, do drugich – Eltona Johna i Jeana Claude’a Van Damme’a.

To też praca...

Muzeum Pracy w Hamburgu utworzyło ekspozycję poświęconą najstarszemu zawodowi świata, na której znajdzie się ponad 400 eksponatów i

wyświetlane będą filmy na temat prostytucji. Wystawa ukazuje w salach wystawowych o powierzchni 700 m kw. przemiany, jakim ulegał przez ostatnie półtora wieku nierząd uprawiany zarobkowo. Wg ekspertów w samych tylko Niemczech prostytucja to biznes, którego obroty wynoszą rocznie 14 mld euro.

Nie to imię

Listę imion niewskazanych dla żydowskich dzieci ogłosiła grupa izraelskich rabinów. Jest na niej m.in. imię obecnego premiera Izraela Ariela Szarona i jego najstarszego syna, Omri. Zdaniem rabinów wołanie dziecka imieniem „Ariel” może wzbudzić gniew noszącego je anioła, gdy uzna on, że imię wypowiadane jest w innym celu niż przyzywanie go. Opisujący w Księgach Królewskich król Izraela Omri, choć rządził silnym państwem i założył Samarię – stolicę Północnego

Królestwa Izraela, wzbudził gniew Boga swoim bałwochwalstwem. Rabini zakazują nadawania dzieciom imion zawierających przedrostek lub przyrostek „el”, oznaczający w języku hebrajskim Boga. Niewskazane są również typowo męskie imiona nadawane dziewczynom, takie jak Roni czy Danielle. Można je przekształcać, by brzmiały bardziej hebrajsko. Jeśli nie jest to możliwe, imię trzeba zmienić. W religii żydowskiej imiona są bardzo ważne. Każda dusza ma imię jej przypisane; imię towarzyszy ludziom również po ich śmierci.

● KUPON ● KUPON ● KUPON ●

Tacy
jesteście
2005

● KUPON ●

W PIĄTEK W JABŁONKOWIE POLSKA KSIĄŻKA ROZPOCZYNA TOURNÉE PO ZAOLZIU Wystawa Polskiej Książki (nie)tradycyjnie

Przed nami kolejna edycja Wystawy Polskiej Książki, imprezy nawiązującej do tradycji Wystaw Polskich Wydawców z końca lat 90. ub. wieku. Co daje taka wystawa zaolziańskiemu czytelnikowi? Pytanie to kierujemy do **Heleny Legowicz**, szefowej Stowarzyszenia Przyjaciół Polskiej Książki w RC, które wspólnie z polską firmą Matras Katowice jest organizatorem tego przedsięwzięcia.

– Tradycyjna prezentacja najnowszej polskiej produkcji wydawniczej umożliwia polskiemu społeczeństwu i w ogóle wszystkim zainteresowanym bezpośredni kontakt z polską książką – mówi Legowicz, natomiast jako dowód na to, że chodzi o inicjatywę o wcale sporym zasięgu, podaje następujące liczby. – Co roku w wystawie bierze udział ok. 20 wydawnictw prezentując ponad 500 tytułów. Odwiedza ją ponad 4 tys. osób, a każdej edycji towarzyszy Kiermasz Książki – dodaje. No bo w końcu czymże byłoby oglądanie książki bez możliwości jej nabycia?

Zresztą dzięki Wystawie oraz Kiermaszowi co roku jesienią polska książka rzeczywiście trafia pod zaolziańskie „strzechy”. To zasługa organizatorów, którzy wystawę uczynili wędrowną, oraz tych, którzy udziela jej gościny. W rezultacie Wystawę Polskiej Książki można odwiedzać w Domach PZKO w Jabłonkowie i Karwinie Frysztacie, Galerii Teatru

Cieszyńskiego w Cz. Cieszynie czy Bibliotece Miejskiej w Trzyńcu.

Jak nas informuje Helena Legowicz, tegoroczne tournée polskiej książki po Zaolziu rozpoczyna się nietradycyjnie, bo w Jabłonkowie (dotąd wernisaż Wystawy odbywał się w Cz. Cieszynie). – Postanowiliśmy wykorzystać to, że w jabłonkowskim Domu PZKO niedawno została otwarta wyremontowana duża sala. Uważamy też, że Jabłonków jest odpowiednim miejscem, aby podkreślić regionalny charakter tegorocznej edycji Wystawy. Regionalny w tym znaczeniu, że na uroczystość otwarcia nie zapraszaliśmy autorów z Polski, ale naszych rodzimych.

Zresztą nic w tym dziwnego, skoro ostatnich kilka miesięcy obfitowało na Zaolziu w wartościowe wydawnictwa. Był nim mający swoją promocję na Gorolskim Świącie „Starczyn dukat” **Anny Wacławik**, są nimi dwie zupełnie nowe pozycje, które po raz pierwszy znajdują się w sprzedaży właśnie na jabłonkowskim wernisażu wystawy w piątek 11 bm. o godz. 16. Chodzi o „Pieszo i na skrzydłach” **Anieli Kupiec** oraz „Opowiadania o naszym pieczeniu” **Franciszka Bałona**. Ukłonem w kierunku naszego regionu będzie też występ jabłonkowskiego „Zaolzioczka”.

Mimo rodzimych akcentów tegoroczna Wystawa Polskiej Książki na Zaolziu pozostaje wystawą promującą

książkę z Polski rodem oraz ogólnie Polskę z jej kulturą i obyczajowością. Potwierdzeniem tego jest patronat honorowy Polskiej Izby Książki oraz Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie oraz imprezy towarzyszące od lat wystawie – spotkania autorskie, konkursy, wieczory literackie. W tym roku nie będzie inaczej. W dniach 22-24 bm. gościć będzie w naszych bibliotekach **Grzegorz Kasdepke**, popularny autor książek dla dzieci. Ponadto wraz z Wystawą od Jabłonkowa przez Trzynieć, Cz. Cieszyn aż do Karwiny będzie wędrować wystawa „Ilustratorzy wydawnictwa Literatura” będąca zbiorem ilustracji czołowych polskich ilustratorów książek dla dzieci wydanych w ostatnich latach przez wydawnictwo Literatura w Łodzi. Druga wystawa zaprezentowana zostanie w Bibliotece Regionalnej w Karwinie i przedstawi ilustracje do książek nominowanych do ubiegłorocznej nagrody książki roku przez IBBY. Rangę imprezy podkreśli też udział gościa honorowego wystawy, wydawnictwa „Wiedza Powszechna” w osobach dyrektora **Teresy Korsak** oraz jej zastępcy **Andrzeja Nagraby**. W tym miejscu warto przypomnieć, że właśnie „Wiedza Powszechna” była współorganizatorem wspominanych wcześniej Wystaw Polskich Wydawców.

Zatem kiedy i gdzie nasz Czytelnik może odwiedzić tegoroczną Wystawę

Ubiegloroczna wystawa polskiej książki w teatralnej Białej Galerii.

Polskiej Książki? W dniach 11-14 bm. będzie ona czynna w Domu PZKO w Jabłonkowie, 15-16 bm. w Bibliotece Miejskiej w Trzyńcu, 19-22 bm. w Galerii Teatru Cieszyńskiego w Cz. Cieszynie oraz 23-25 bm. w Domu PZKO w Karwinie Frysztacie.

Na miejscu, w ramach ankiety publikowanej w „Głosie Ludu”, można zgłosić swoją ulubioną publikację wydaną na Zaolziu lub traktującą o jego historii i kulturze.

BEATA SCHÖNWALD

Zaproszenie na wernisaż

Niezwykła aktywność wystawiennicza rozwija w bieżącym roku **Józef Drong**, członek Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC. Czwartą w tym roku indywidualną prezentację swej twórczości w najbliższą środę uroczyście otworzy w Bibliotece Miejskiej w Cz. Cieszynie Sibicy w minigalerii „Na płocie”. Wystawa nazywana „U nas” uświetni dom, ma nam po-

przez nasze członkostwo w Unii Europejskiej. Otwarcia wystawy rysunków, akwareli i obrazów olejnych, która będzie czynna do 9 grudnia, dokona **Edward Kaim**. (o)

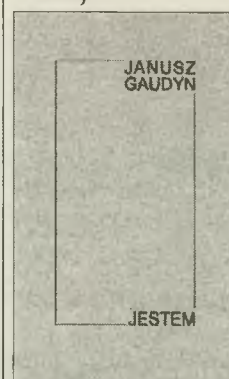

„Neostadt” – Jeden z rysunków piórkiem Józefa Dronga, który znajdzie się na wystawie w Sibicy.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

W ostatnich tygodniach ukazały się dwa tomiki wierszy, które łączy jedna ważna sprawa – zostały wydane z okazji.

Polskie Towarzystwo Merytoryczne w RC wydało dla uczczenia trzydziestolecia swego istnienia wybór wierszy **Janusza Gaudyna „Jestem”**. Niewielki tomik opatrzony jest posłowiem autorstwa **Kazimierza Kaszpera**. Jest to wydanie bibliofilskie. Ukazało się w nakładzie 200 egzemplarzy z grafikami **Zbigniewa Kubeczki** sygnowanymi przez autora.

Janusz Gaudyn zadebiutował w wydawnictwie Profil zbiorkiem „Fraszki i fraszeczki” wydanym w 1967 roku w nakładzie 1650 egzemplarzy. Fraszeki ilustrował **Bronisław Liberda**. W latach 70. i 80. Janusz Gaudyn wydał kilka niewielkich tomików wierszy, aforyzmów i fraszek pod egidą trzynieckiej Grupy Literackiej 63 i ZG PZKO.

Drugi tomik poezji to „Kamyki światła” **Jana Pyski** wydany w Nawsiu z okazji jubileuszu urodzin autora. Tomik zawiera wiersze z ostatniego dziesięciolecia twórczości poety, kilka opublikowano także w czeskich przekładach. Krótkie posłowie napisał **Stanisław Gawlik**, inicjator wydania tomiku. Publikacja jest poprzedzona dwujęzycznym tekstem o Nawsiu autorstwa wójta gminy **Lenki Husarowej**. Urząd Gminny w Nawsiu, rodzinnej wiosce Jana Pyski, finansowo wspierał wydanie publikacji. Tomik wydano w nakładzie 250 egzemplarzy.

Dorobek wydawniczy Jana Pyski to kilkanaście tomików wierszy, które ukazały się w Polsce, m.in. „Żarna” (1995), „Słowa jak kamienie” (1993). Na terenie Czech warto odnotować tom wierszy wydany w Olomunieckiej Votobii w 1998 roku „Pęknięta pieczęć pocałunku”, który jest wydaniem czesko-polskim. Jan Pysko jest także autorem monografii o działalności „Kawiarenki pod Pegazem 1989-2002” wydanej przez Oficynę literacką Kawiarenki pod Pegazem w roku 2003 w nakładzie 1100 egzemplarzy.

»ŻNIWO« TWÓRCÓW I KOLEKCJONERÓW EKSLIBRISU

Dwa triennale

Twórcy i kolekcjonerzy ekslibrisów w październiku i na początku listopada mogli poczuć się usatysfakcjonowani. Prawie równocześnie odbyły się bowiem dwie znaczące imprezy: 14 października otwarto w Hawierzowie IV Triennale Miłosnego i Erotycznego Ekslibrisu i Grafiki – światowego przeglądu tego rodzaju współczesnej twórczości graficznej, nazajutrz zaś w mieście Chrudim otwarto XI triennale czeskiego ekslibrisu.

Hawierzowska wystawa w sali wystaw im. Viléma Wünschego w Domu Kultury im. L. Janáčka odbyła się pod auspicjami prezydent miasta **Milady Halikowej** i Towarzystwa Kolekcjonerów i Przyjaciół Ekslibrisu w Pradze. W konkursie udział wzięło 311 plastyków z 42 krajów całego świata. Ogółem nadesłano 1100 eksponatów. W wernisażu i przekazywaniu nagród uczestniczyło wielu artystów. Główną nagrodę, Grand Prix Hawierzow 2005, 9-osobowe międzynarodowe jury wraz z nagrodą za najlepszą grafikę przyznało **Nozdrinowi Yuri** z Rosji. Bardzo dobrze oceniono też **Słowaków, Petera Kocaka i Katarinę Vavrovą**. Wśród wyróżnionych znalazły się dwie Polki, **Hanna Głowacka i Elżbieta Radzikowska**. Obie artystki w roku bieżącym zdobyły już nagrody na Biennale w Malborku i Ostrowie Wielkopolskim. Najliczniejszą grupą twórców byli Rosjanie (31), a następnie Czesi (29), Polacy (22),

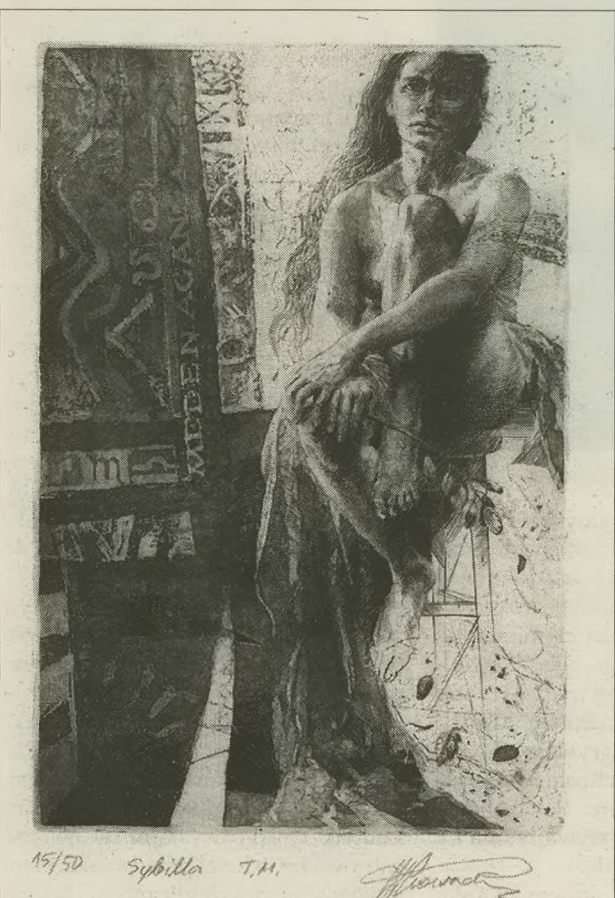

Reprodukcje nagrodzonych ekslibrisów **Hanny Głowackiej** (poniżej obok) i **Elżbiety Radzikowskiej** (powyżej).

Ukraińcy (18) oraz Serbowie i Czarnogórcy (18). Wystawie towarzyszy katalog, w którym znalazło się 500 reprodukcji prac wszystkich autorów zakwalifikowanych do konkursu i wystawy. Hawierzowska wystawa, która otwarta jest do 11 bm., cieszy się niezwykłym powodzeniem. W ciągu kolejnych trzech lat prezentowana będzie w galeriach kilku europejskich miast.

XI Triennale Ex libris Chrudim 2003-2005 to niejako sejsmograf rejestrujący na przestrzeni ponad 30 lat trendy rozwojowe ekslibrisu w Republice Czeskiej. Tu powstał też Gabinet Ekslibrisu, który w 1992 roku stał się częścią składową muzeum piśmiennictwa narodowego (Památník národního písemnictví), do którego trafiają prezentowane na pokonkursowej wystawie prace. Triennale w Chrudimiu jest w porównaniu z innymi tego rodzaju konkursami i przeglądami wyjątkowe, gdyż stworzono tu specjalną studencką kategorię, dając możliwość prezentacji młodym, początkującym twórcom. W br. przyznano dwie nagrody za życiowe dokonania na polu ekslibrisu malarzom i grafikom **Alenie Antonowej** i **Jiřímu Bondowi**. Grand Prix chrudimskiego triennale zdobył niekwestionowany obecnie lider czeskich grafików, **Jiří Brázda**. Na wystawę zakwalifikowano też prace **Zbigniewa Kubeczki**, którego twórczość – jak zauważyłem na spotkaniu kolekcjonerów – jest znana szerokiemu kręgowi twórców i kolekcjonerów. O randze ekslibrisu w naszym regionie świadczył też udział młodych autorów oraz członkostwo w jury **Jiřígo Neuwirta**, pedagoga z ostrawskiej Średniej Szkoły Artystycznej.

WŁADYSŁAW OWCZARZY

60 LAT TEATRU CIESZYŃSKIEGO I POCZĄTKI CZESKO-POLSKIEJ Wózek Tespisa dyrektora Zajíc

Na wzór antycznego poety i aktora oraz twórcy teatru wędrownego Tespisa, dyrektor Josef Zajíc pchał ten teatralny wózek przez 15 lat. Całe swoje życie poświęcił rozwojowi, stopniowym przeobrażeniom i podnoszeniu poziomu artystycznego teatrów objazdowych, czyli wędrownych.

Dyrektor Zajíc był jednym z pierwszych dyrektorów czeskich teatrów, który w 1949 roku nawiązał współpracę z teatrem polskim, mianowicie teatrem Polskim w Bielsku-Białej (tylko w 1950 roku teatr bielski odegrał na Zaozlu 40 przedstawień prawie na wszystkich istniejących tu scenach). Oba te teatry głosiły całkowitą otwartość na wzajemne propozycje, nie żywiły wobec siebie zawiści zawodowej, która w tym środowisku często prowadzi do zniszczenia konkurenta, ale chodziło im li tylko o uczciwą rywalizację: kto lepszy! Dzięki systematycznej współpracy tych teatrów mogłam, jako uczennica orłowskiego gimnazjum, oglądać takie tuzy przedwojennego teatru polskiego, jak: Maria Malicka, Adam Brodzisz, trzech Kazimierzów – Brodzikowskiego i Fabisiaka i Szuberta, przede wszystkim zaś 94-letniego mistrza Ludwika Solskiego!

W obecności Władysława Nledoby dyrektor Josef Zajíc podpisuje akt narodzin Sceny Polskiej (1951).

Dyrektor Zajíc wprowadził do repertuaru Sceny Czeskiej polski repertuar klasyczny i współczesny. Był obok Władysława Nledoby i dyrektora bielskiego teatru, Aleksandra Gąssowskiego, współtwórcą Sceny Polskiej.

Za pionierską działalność w ugrunтовaniu przyjaźni czechosłowacko-polskiej poprzez regularną wymianę teatralną między Teatrem Cieszyńskim a bielskim Teatrem Polskim, a przede wszystkim zaś za stworzenie warunków do powstania polskiego teatru zawodowego po boku czeskiego zespołu aktorskiego Teatru Cieszyńskiego dyrektor Zajíc otrzymał w 1951 roku znaczące polskie odznaczenie państwowe Polonia Restituta.

Zauroczona teatrem

Josef Zajíc urodził się 22. 11. 1911 we Frydku-Mistku. Wyrastał w trudnych i skromnych warunkach. Rozpoczął studia na wydziale medycznym, ale szybko zamienił je na teatrologię na Uniwersytecie J.E. Purkyniego w Brnie, gdzie wykładał słynny profesor Frank Wollman, teatrolog, krytyk literacki i sławista. Jakiś czas spędził w charakterze asystenta reżyserii u E.F. Buriana, jako reżyser debiutował w teatrze im. O. Stibora w Olomuńcu. W 1945 roku założył Teatr Hanacki w Przerowie i Kromierzyżu, w latach 1949-1960 był dyrektorem Teatru Cieszyńskiego, a od 1960-1969 kierował Północnomorawskim Teatrem w Szumperku. Był żonaty, miał dwóch synów.

Zginął w wypadku samochodowym na niechronionym przejeździe

kolejowym w Rudolticach koło Szumperka dnia 13. 9. 1969 roku. Na ołomuniecki cmentarz zjechały tłumy ludzi teatru z całej Republiki i Polski. Milan Pásek, aktor, reżyser i pedagog związany z Brnem, pożegnał Go znanymi słowami: „Odszedł ostatni czeski pryncypał teatralny”. Istotnie Jego odejście zamknęło jedną epokę w historii teatru czeskiego, w której porzuciła jeszcze echa przedwojennych obyczajów i stylu pracy koczowniczych trup teatralnych, ale równocześnie dawały się we znaki trudne lata upokarzających kompromisów przeplatanych z walką o utrzymanie godziwego poziomu artystycznego oraz niezależności i własnego oblicza teatru jako instytucji kulturalnej.

Zreformowany teatr dyrektora Zajíc

Przyjście dyrektora Zajíc do Teatru Cieszyńskiego oznaczało zasadniczą zmianę w pierwotnym programie teatru. Opierał on się na mocno już przebrzmiałych osiemnastowiecznych prądach oświeceniowych i budzeniu świadomości narodowej, co czasami mogło się kojarzyć z czeskim szowinizmem i tendencjami asymilacyjnymi.

Pełen werwy i inicjatywy dyrektor Zajíc dokonał z miejsca zasadniczych zmian w zespole. Sprowadził artystów z teatru opawskiego i ołomunieckiego, zwłaszcza zaś absolwentów brneńskiej szkoły teatralnej. Byli to: Libuše Billová, Helena Kružíková, Pavla Severinová, Oldřich Celerýn, Maximilián Hornýš, Milan Klásek, Josef Karlík, František Kordula, Lubomír Kostelka, Bořivoj Navrátil, Josef Somr, Bronislav Poloczek, Stanislav Waník oraz reżyserzy Pražáková, Josef Jančík i scenograf Władysław Cejnar, absolwent ASP w Krakowie.

Dyrektor Zajíc miał nosa do wyłapywania utalentowanych jednostek, wprowadził wszyscy oni po pewnym czasie odchodzili do teatrów praktycznych, brneńskich oraz słowackich i robili zawodową karierę. Ich biografie artystyczne potwierdzały tylko słusność wyboru i decyzji dyrektora. Współpracę z Teatrem Polskim w Bielsku próbował nawiązać już w 1946 roku Jan Macháček, dyrektor Teatru Cieszyńskiego. Teatr bielski przywiózł na Zaozlie „Balladynę” i doznał entuzjastycznego przyjęcia, a dyrektora Macháčka miejskie władze wezwały „na dywanik” i wyraziły dezaprobatę dla tego rodzaju poczyniń. Dyrektor Zajíc podjął od nowa próbę współpracy z Teatrem Polskim w Bielsku-Białej. Trafił na właściwego partnera w osobie dyrektora Aleksandra Gąssowskiego. Ścisłe kontakty obu teatrów, a także serdeczna przyjaźń obu dyrektorów dały w wyniku niezwykle owocną wymianę przedstawień. W pamięci tamtego pokolenia zaolziańskich widzów na pewno utkwiły takie przedstawienia, jak: „Pan Gelhab” Fredry (1949), „Maria Stuart” Słowackiego (1949), „Pan Jowialski” Fredry z Ludwikiem Solskim w roli tytułowej (1949), „Świętoszek” Moliera (1950), „Grzesznicy bez winy” Ostrowskiego (1950) i „Sprytna wdówka” Goldoniego z Marią Malicką w roli tytułowej (1951). Z kolei Teatr Cieszyński zagrał w Cieszynie, Żywcu i Bielsku „Polską krew” Nedbala (1946), „Szczęśliwą kobietę” Trigera (1949) oraz „Igraszki z diabłem” Drdy (1950).

Obaj dyrektorzy zdawali sobie sprawę z tego, że na Zaozliu znajdu-

je się potencjalny polski widz teatralny, który zasługuje na własny teatr posługujący się jego językiem ojczystym. Tę myśl przeistoczyli w czyn i powstał polski teatr zawodowy nazywany Sceną Polską.

Żeby utrzymać stałą frekwencję na przedstawieniach, dyrektor Zajíc wraz z Władysławem Wojnarem, dyrektorem administracyjnym, zaprowadzili abonament teatralny, który się sprawdził i funkcjonuje do dziś. Aktorzy i pracownicy teatru chodzili od domu do domu i oferowali mieszkańcom abonament. Była to syzyfowa praca, ponieważ mniej więcej co dwa sezony trzeba było zaczynać wszystko od nowa.

Dobrym duchem teatru była żona dyrektora Zajíc, pani Jeniczka, która pełniła rolę sekretarki. Cała strona organizacyjna teatru leżała na jej barkach. Kierowała pracą dyrektora na podstawie notatek w terminarzu, łagodziła spory reżyserów i aktorów z dyrektora, uzgadniała spotkania dyrektora z władzami, które były wtedy konieczne, ale de facto zbędne.

Dyrektor Zajíc wywalczył finanse na nowy budynek teatralny i wspólnie z architektem Zdeňkiem Vávrou przekonał władze miasta, żeby zrezygnowały z projektu wielofunkcyjnego domu kultury na rzecz samodzielnego budynku teatralnego. Nie doczekał już jego otwarcia. Jego kadencja skończyła się 14. 8. 1960 roku. Wyprowadzono go niemal tylnym wyjściem. Bez wielkich pożegnań. Bez podziękowań.

Dyrektor Zajíc pozostawił po sobie poważną instytucję artystyczną o profesjonalnym poziomie, team dobrych reżyserów i stabilny zespół aktorski.

Polski repertuar w Scenie Czeskiej TC w latach 1949-1960

Sprawa wprowadzenia dramaturgii polskiej do repertuaru Sceny Czeskiej była oczkiem w głowie dyrekto-

Josef Zajíc, dyrektor Teatru Cieszyńskiego w latach 1949-1960.

obyczajowości przedstawienie polskiej klasyki, oczywiście w kontekście tamtego czasu. Pracy realizatorzy – tłumaczka Mojmirá Janišová i reżyser Ota Ornest – przyjechali obejrzeć to przedstawienie i powiedzieli: „Cha peau bas! Tego u nas, niestety, nie było. My znamy wyłącznie mieszczańskie maniery!”

Kolejnymi pozycjami były „Sprawa rodzinna” Lutowskiego (1953), „Radcy pana” Bałuckiego (1954), wydarzeniem artystycznym stał się „Mazepa” Słowackiego (1956) w pięknym przekładzie debiutującego wówczas tłumacza Ericha Sojki, później „Maria Stuart” Słowackiego (1956) i „Ich czworo” Zapolskiej (1957). I wreszcie najbardziej kontrowersyjne przedstawienie „Pierwszego dnia wolności” Kruczkowskiego (1960), które stało się powodem nagonki partyjnej i części ostrawskiego środowiska artystycznego na ten spektakl. W utworze tym polscy oficerowie wracający z obozów prezentują różne punkty widzenia na wolność w sensie pojęcia filozoficznego. Do Czeskiego Cieszy-

dyskusji był Jerzy Kliszewski, dyrektor katowickiego teatru, były polski oficer z września 1939 roku i więzień obozów. Kiedy wysłuchaliśmy argumentów naszych przeciwników, wystąpił Jerzy Kaliszewski i opowiedział o psychicznej torturze, jaką może być bezczynność, co miało miejsce w obozie, oraz długoletnie przebywanie w gronie tej samej grupy ludzi. Zapanowała cisza. Jedynie dyrektor ostrawskiego teatru, Ladislav Hamšík, wstał i powiedział: „Nie wiedzieliśmy o tym. Dziękujemy i przepraszamy”. „Inkwizytorzy” odeszli z nosami spuszczone na kwintę. O definicji wolności nie padło już ani słowo. Upojeni zwycięstwem zadzwoniliśmy do p. Emila Mrózka, który dysponował pezetkaowskim aparatem projekcyjnym i jeszcze raz obejrzelśmy „Kanał” i „Eroicę”.

Taki, jakim go zapamiętałam

Dyrektor Zajíc był moim pierwszym dyrektorem. Pracę rozpoczęłam 2 stycznia 1955 roku. Siedzibą teatru była wtedy „Fasalówka” i wynajmowane sala i scena „Piasta”. Było po sylwestrze, na scenie walały się konfetti, papierowe girlandy, czapki i maseczki, więc aktorzy odmówili próbować w tym bałaganie. Sprzątaczką już odeszła i dyrektor Zajíc zwrócił się do mnie, czy mogłabym pozamiatać scenę. Zachnęłam się wewnętrznie: „To po to te parę lat studiowałam, żeby teraz zamiatać scenę?” Ale zrobiłam to, a tym samym zaskarbiłam sobie względy aktorów. Od razu zaserwowali mi lokalną anegdotę o dyrektora. Dyrektor Zajíc dzwonił do jakiegoś przedsiębiorstwa w sprawie podjęcia biletów: „Tu Zajíc”. Po drugiej stronie odzywa się: „Tu Králík”. „Wypraszam sobie głupie żarty” – irytuje się dyrektor Zajíc. Po drugiej stronie zaklopotany głos mówi: „Ale ja naprawdę nazywam się Králík”.

Dyrektor Zajíc zapoznał mnie z całą teatralną kuchnią: pracownikami, administracją, organizacją i sprawami finansowymi. Za to jestem mu dożywotnie wdzięczna, bo żadna szkoła by mnie tego nie nauczyła. A to zamiatanie – to była lekcja pokory.

Na jego próbach panował niewyobrażalny chaos, dyrektor w koszuli z zakasnymi rękawami przeistaczał się w prawdziwego stwórcę. Przesuwał meble, zmieniał aktorom sytuację, skreślał całe partie tekstu, usuwał – jego zdaniem – zbędne kulisy. Aktorzy byli zdezorientowani, klęli, scenograf szalał, a dyrektor robił swoje, w końcu osiągał niezły rezultat. Dopiero później zrozumiłam, że wszystko, co robił, robił dla aktora, żeby poczuł się on na scenie jak u siebie.

Do młodych aktorów zwracał się per „Franciszku”, aktorki zaś były „Marzenkami”. W czasie przerwy w próbie wysyłał któregoś z „Franciszków” po lampkę białego wina i małe co nieco. Stąd przylgnęło do niego przezwisko „Pepa děci”. Drugą jego namietnością był kontrabas. Często w „Piaście” byliśmy świadkami jego produkcji muzycznych. Co on wyprawiał z tym instrumentem! Pieścił go, tulił, głaskał, obtańcowywał... Jerzy Stuhr mógłby dużo u niego podpatrzeć do swojego monologu „Kontrabasista”.

Dyrektor Zajíc miał swoje zalety i ułomności. Tworzyły one mieszaninę wybuchową i wtedy parskał gejzerem przekleństw, z których najbardziej znane było jego „kurwasztelunk” (mam nadzieję, że Czytelnicy „GL” zniosą ciężar gatunkowy tego słowa). Użył go w roku 1949, kiedy mistrz Ludwik Solski wystąpił w teatrze ostrawskim i chciał przed spektaklem powiedzieć coś publiczności. Instru-

Twórcy Sceny Polskiej: Władysław Nledoba, Aleksander Gąssowski i Josef Zajíc.

ra Zajíc. Na pierwszy ogień poszli „Niemcy” Kruczkowskiego (1950). Czechosłowacka premiera, krytyka i widownia przychylnie. Za rok polska klasyka – komedia Fredry „Mąż i żona” (1951). Doborowa obsada, ale problem – aktorzy nie znali podstawowych zasad savoir-vivru z tamtej epoki. Znalazł się jednak ekspert. Był nim Władysław Cejnar, student z Krakowa, bywalec tamtejszych kawiarni, otrząskany w powojennym świecie bohemy krakowskiej. Powstało wręcz wzorcowe pod względem manier i

na zwołano sąd partyjny, który miał nam uświadomić, że takich obozów, jak oflag, nie było i że jedynie słuszną marksistowską definicją wolności brzmi: wolność to uświadomiona konieczność! Z Polskiego Ośrodka Kultury w Pradze mieliśmy wypożyczone filmy „Kanał” Wajdy i „Eroicę” Munka (jedna jego część rozgrywała się właśnie w obozie), w Czechosłowacji były one na cenzurowanym. Pokazaliśmy je czeskim kolegom i wywarły one na nich ogromne wrażenie.

Naszym głównym atutem w całej

WZAJEMNOŚCI

„Mazepa” Juliusza Słowackiego w Scenie Czeskiej (1955). Od lewej w roli Mazepy Jaroslav Pospíšil i Václav Roštlapil jako wojewoda.

ował go dyrektor Zajíc. No i mistrz w zapale wznosił okrzyk na cześć przyjaźni polsko-jugosłowiańskiej! A wiadomo, Tito był wtedy „krwawym psem” i przedstawiano go z toporem ociekającym krwią. Dyrektor Zajíc wystrzelił jak z procy z łoża honorowej i jego głośnie „kur.....ki” objęły się o mury tej świątyni sztuki. Gonił jak szalony i w kółko powtarzał: „Sto razy mu mówiłem, co i jak ma powiedzieć! Tego nie zamięt pod dywanik... Do pr...e! Jeniczko, proszę cię, idę do bufetu!”

Dyrektor Zajíc był znaną osobistością, zawdzięczał to łobuzerskiemu uśmiechowi oraz stylowi bycia, który jako żywo przypominał przedwojennego bon vivanta.

długą czarną, plisowaną spódnicę i białą bluzkę z żabotem. Opuściłam wtedy jeszcze gruby, długi warkocz. Jak mnie dyrektor zobaczył, zachnął się i burknął: „Wyglądasz jak pensjonarka. Gotowi cię tam nie wpuścić jako nieletnią. No dobra... będziesz moją córką”. Złapał mnie pod rękę i wprowadził do hotelowego baru. Jak za machnięciem czarodziejskiej różdżki orkiestra przestała grać, wszyscy muzycy wstali, ukłonili się głęboko i zaczęli grać „Niedaleko Bogumina, hej!” Tej sceny nigdy nie zapomnę.

O dyrektorze Zajícu można powiedzieć, że był on zatrudniony w charakterze lekarza-psychiatry w państwowej klinice pod nazwą Těšínské divadlo. Ten żart zrozumieją doskon-

»JUBILEUSZ JUBILEUSZEM, A PRACOWAĆ TRZEBA« – MÓWI DYREKTOR TC, K. SUSZKA

Na 60-lecie – Vrchlický

Teatrowi Cieszyńskiemu „stuknęła” w tym roku sześćdziesiątka. Powstał on tuż po wyzwoleniu, natomiast w 1951 r. do Sceny Czeskiej dołączyła Scena Polska. Teatr może się zatem pochwalić, że jest jedynym teatrem w świecie, który ma nie tylko czeski, ale także jedyny profesjonalny polski zespół teatralny poza granicami Polski. Uroczystości jubileuszowe odbędą się w teatrze w sobotę 12 listopada. Jak jubilat przygotowuje się do tego ważnego wydarzenia, zapytaliśmy dyrektora TC, Karola Suszkę.

Ma pan rację, chodzi naprawdę o ważne wydarzenie. Przede wszystkim z tego powodu, że w mieście, które nie jest nawet miastem powiatowym – ot takie małe przygraniczne miasteczko na kresach, w dodatku w niesamowicie uprzemysłowionym kraju – istnieje w zasadzie dwa teatry. I to jest ewenement na skalę światową i wszędzie to podkreślamy. Powszechnie wiadomo, że eksperyment pod nazwą Scena Polska był obliczony na pięć, góra dziesięć sezonów i wszyscy myśleli, że ten pomysł umrze śmiercią naturalną. Okazuje się, że te dwa teatry we wzajemnej symbiozie mogły, mogą i funkcjonują razem już 55 lat – bo tak długo gra Scena Polska. Dlatego dla nas ten jubileusz to sprawa bardzo ważna.

Traktujemy go jednak raczej ze spokojną głową. Bo wiadomo – jubileusz jubileuszem, a pracować trzeba. Trzeba patrzeć przed siebie. Staramy się pracować mądrze i odpowiedzialnie, żeby sala nie świeciła pustkami. O to nam chodzi. I jeżeli mam mówić o programie naszego teatru, to jedyny ideowy cel teatralny to pełna sala. Bez, oczywiście, prymitywnych rozwiązań artystycznych, na odpowiednim poziomie, żeby widzowie przychodzili do nas chętnie, z radością...

Scena Polska będzie obchodzić jubileusz w przyszłym sezonie, teraz świętować będziecie urodziny całego teatru. Jak będą wyglądać uroczystości?

Tak się złożyło, że rozpoczynający się we wtorek 8 listopada Festiwal Teatrów Moraw i Śląska, którego jesteśmy pomysłodawcami i głównymi organizatorami, też odbywa się już po raz piąty. Będzie on zatem w całości poświęcony 60-leciu Teatru Cieszyńskiego, wszystkie spektakle są jak gdyby dedykowane temu jubileuszowi.

Jeśli zaś chodzi o same uroczystości, to będzie przede wszystkim premiera sztuki, którą przygotowuje Scena Czeska. Jest to „Noc na Karlštejně” Jaroslava Vrchlickiego, czyli spektakl, który zainaugurował przed 60 laty działalność Teatru Cieszyńskiego. Ale to nie jest powtórka, tylko nowe dzieło – musicalowa wersja, do której muzykę napisał Zdeněk Barták. Autorem ciekawej choreografii jest natomiast kolega Jaroslav Moravčík z byłego zespołu „Šluk”.

Premiera miała się jednak odbyć już w piątek 4 listopada...

To jest tylko przedpremier, ponieważ w trakcie festiwalu nie będziemy mieli gdzie próbować. Oficjalna premiera odbędzie się zatem dopiero za tydzień, w sobotę 12 bm., w ramach festiwalu. Zobaczymy, czy się nam to uda.

Udział w jubileuszu zapowiedzieli minister kultury RC Vítězslav Jandák, przedstawiciele województwa z wicehetmanem Jiřim Carbolem, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie... No i oczywiście koledzy z całej RC i Polski, którzy współpracowali z jednym czy drugim zespołem...

Dyrektor TC Karol Suszka udzielił nam wywiadu w kostiumie jednej z postaci z „Nocy na Karlštejně”, wojewody bawarskiego Štěpána.

Słyszałem, że tym razem festiwalowi nie towarzyszy żadna konferencja naukowa, jak było w poprzednich edycjach?

Rzeczywiście, nie będzie konferencji. Doszliśmy do wniosku, że tego rodzaju konferencje powinny być organizowane przez instytucje naukowe, uniwersytety. Jeśli teatr robi taki festiwal, to w zasadzie powinniśmy raczej usiąść, wspominając przy kawie.

Będą zatem tylko przedstawienia, i to bardzo atrakcyjne. Udało nam się np. ściągnąć spektakl ogłoszony w RC za najlepsze przedstawienie ubiegłego roku – sztukę „Liška Bystrouška”

teatru z Uherskiego Hradiszcz. Będą koledzy z Martina, z Teatru Lubuskiego z Zielonej Góry. Przyjaciele z Polski przyjeżdżają z „Ożenkiem” Gogola, w którym gra m.in. Anna Seniuk, a reżyserował ten spektakl kierownik artystyczny Sceny Polskiej, Bogdan Kokotek. Przyjeżdżają też teatry ostrawskie, tradycyjnie zagra Teatr Lalek „Bajka”. Festiwal zapowiada się zatem całkiem sympatycznie.

Ale my nie robimy tego festiwalu „z okazji”, że to pięćdziesiątka. Uważam bowiem, że jest zawsze tak sympatycznie na tym festiwalu, że on jest dla nas za każdym razem jubileuszem, świętem teatru. I mówię to nie tylko ja, ale wszyscy koledzy ze sztabu organizacyjnego. I wszyscy autentycznie cieszymy się na ten festiwal.

Teatry podczas festiwalu ponownie będą się ubiegać o nagrody...

Oczywiście! Będzie jury i tu muszę od razu zdradzić, że członkowie jury – prof. Jan Hyvnar, Jirka Kříž czy Marie Boková – jako pierwsi pytali, kiedy będzie festiwal. I tu mam przyjemność poinformować, że pani Boková zaprosiła na festiwal jednego z największych czeskich krytyków i teoretyków teatru, prof. Jana Císařa, który jest szefem katedry teorii teatru na praskim DAMU. Bardzo żałuję, że nie będzie naszego sprawdzonego przyjaciela, prof. Emila Orzechowskiego z Krakowa. Telefonował, że na przyjazd do Cieszyna nie pozwalają mu sprawy zawodowe. Ale pozdrawia nas i obiecał, że w przyszłym roku na pewno będzie. Członkami jury będą za to ponownie nasi sprawdzeni przyjaciele: Zuzana Jindrová z Instytutu Teatralnego w Pradze czy reprezentujący nasz region Kazimierz Kaszper.

Kto otworzy we wtorek festiwal?

Oficjalnie uczyni to Scena Polska spektaklem „Ondraszek – Pan Łysej Góry”, a zakończy w sobotę Scena Czeska jubileuszową „Nocą na Karlštejně”. Ale tych pięć festiwalowych dni wypełnią najciekawsze spektakle innych zaprzyjaźnionych teatrów. Warto zatem wpaść w przyszłym tygodniu do teatru. A przede wszystkim na nasz jubileusz.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

JULIUSZ SŁOWACKI

MAZEPA

Tragedie v pěti dějstvích

Přeložil: Erich Sojka

Režisér: Josef Zajíc

Výprava: Władysław Cejnar

Scénická hudba: Josef Przebinda

Choreografie: Emerich Gabzdyl j. h.

Osoby:

Král Jan Kazimír	Miroslav Bezdiček
Mazepa, králův dvořan	Jaroslav Pospíšil
	Jan Valíhrach
Vojvoda	Václav Roštlapil
	Karel Vochoš
Amelie, vojvodova žena	Dana Richterová
Zbyhněv, vojvodův syn	Alenka Čermáková
	Jaroslav Černý
Kastelánová	Kateřina Koutná
	Dana Richterová
Chmara	Alenka Čermáková
Chrástka vojvodovi dvořané	Leopold Horešovský
	Svatopluk Mikeska

Inspicent: Ferdinand Staněk

Kostymy vypracoval: Josef Hemerka

Světí: Josef Fila - Paruky: Vladislav Fajerlik

Československá premiéra 20. září 1955

OST 24357 – T 40360

Kartka z obsadą z programu „Mazepy”.

Jechaliśmy w dwójkę służbowo do Pragi. Stałym miejscem służbowych pobytów dyrektora w Pradze był hotel „Esplanade”. Bez uprzednich telefonów i zamówień dla dyrektora Zajíca był zawsze wolny pokój. Tak było i tym razem. Mnie ulokowano w pokoju sprzątaczk. Dyrektor pożegnał się ze mną i powiedział: „Wieczorem zapraszam cię na kolację do baru. Tak se, Wando, ohákni!” Każdy z nas poszedł w swoją stronę. Wieczorem zastanawiałam się, w co się tu ubrać? Miałam

le wszyscy dyrektorzy teatralni, którzy muszą być najpierw właśnie psychiatrami, później dyplomatai, a na końcu kierownikami artystycznymi i dyrektorami. Spróbujcie kiedyś pracować z pięćdziesiątką artystów, z pięćdziesiątką znakomitości. W teatrze bowiem – jak wiadomo – nie ma innych aktorów. WANDA CEJNAR

Dziękuję Dyrekcji Teatru Cieszyńskiego za udostępnienie zdjęć archiwalnych.

V FESTIWAL TEATRÓW MORAW I ŚLĄSKA

8-12 listopada 2005

Festiwal odbywa się pod patronatem hetmana województwa morawsko-śląskiego Evřena Tošenovského.

Honorowy przewodniczący jury burmistrz Cz. Cieszyna Henryk Sznappa.

wtorek 8. 11.

10.00 – William Shakespeare – „Sen noci svatojánské” (Janáčkova konzervatoř Ostrava)

19.00 – Renata Putzlacher, Tomáš Kočko, Bogdan Kokotek – „Ondraszek – Pan Łysej Góry” (Scena Polska Teatru Cieszyńskiego)

środa 9. 11.

10.00 – William Shakespeare – „Sen noci svatojánské” (Komorní scéna Aréna Ostrava)

19.00 – Rudolf Těšňohlídek – „Liška Bystrouška” (Slovácké divadlo Uherské Hradiště)

czwartek 10. 11.

10.00 – Eugene O'Neill – „Smutek służy Elekcie” (Slezské divadlo Opava)

19.00 – Mikołaj Gogol – „Ożenek” (Lubuski Teatr Zielona Góra)

piątek 11. 11.

9.00 – Pavel Polák – „Perníková chaloupka”, „Červená karkulka” (Janáčkova konzervatoř Ostrava – sala prób C)

10.00 – Tomáš Pékny – „Malá čarodějnice” (Divadelní společnost P. Bezruč Ostrava)

16.00 – „Wyrwidąb i Waligóra” (TL „Bajka” – w sali „Bajki” w budynku ZG PZKO)

18.00 – Michail Bulgakov – „Pś srdce” (Slovenské komorné divadlo Martin)

sobota 12. 11.

10.00 – Irena Křehlíková – „Pinokio” (Divadlo loutek Ostrava)

17.30 – Petr Markov, Zdeněk Barták – „Jedna noc na Karlštejně” (Scena Czeska Teatru Cieszyńskiego)

Imprezy towarzyszące:

Biała Galeria – wystawa Jana Rusnoka „Pejzaże”

Duża Galeria – sobota 12. 11. o godz. 17.00 – wernisaż wystawy „60 lat Teatru Cieszyńskiego”

Bilety można zarezerwować w Blurze Organizacji Widowni TC:

nr tel.: 558 746 022, fax.: 558 713 372, e-mail: bbchodni@divadlo.cz, strony internetowe TC: www.tdivadlo.cz

Regionalne Centrum Informacyjne, ul. Hlavní 15, 737 01 Český Těšín, nr tel.: 558 711 866.

Telewizja

SOBOTA 5 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 W rajskim ogrodzie 6.20 Światowe dziedzictwo kultury (s. dok.) 6.35 Dzień dobry w sobotę 6.40 Ekonomia dla Kazi-ka 7.00 Rok w ogrodzie (mag.) 7.25 Dzień dobry w sobotę 8.00 Wiadomości 8.15 Piosenkarnia (dla dzieci) 8.25 Cybermysz (dla dzieci i młodzieży) 8.55 Ziarno (mag.) 9.25 5 - 10 - 15 (dla dzieci) 9.50 Scooby, gdzie jesteś? (s. anim.) 10.20 Szkoła złamanych serc (s.) 11.05 Reakcja (dla młodzieży) 11.35 SF symulator faktu 12.00 Deklaracja Fromborska (rep.) 12.25 Zdobywcy (pr. roz.) 13.00 Wiadomości 13.10 Teatr TV - Piękna pani Seidenman 15.00 Stara baśń (s.) 15.50 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.25 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Agent z przypadku (film HongKong) 21.50 Wyścig (film USA) 23.50 Około północy (pr. muz.) 0.15 Sanktuarium (film USA) 1.40 Sprawy rodzinne (s.).

■ TVP 2

6.00 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s. anim.) 6.50 Echa tygodnia 7.00 Spróbujmy razem 7.25 Smak Europy (rep.) 7.35 M jak miłość (s.) 8.25 Jesteś tym, co jesz (dok.) 8.55 To nie jest koniec świata (s. dok.) 9.25 Na dobre i na złe (s.) 10.20 Wielka gra (teleturniej) 11.20 Kręciola, czyli rozkręcamy Orkiestrę (dla młodzieży) 11.45 30 ton! - lista przebojów 12.15 Kochanie, zmniejszylem dzieciaki (s.) 13.00 Bulwar Gwiazd (pr. roz.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.00 Święta wojna (s.) 16.30 V Międzynarodowy Festiwal Sztuki Cyrkowej w Budapeszcie 17.15 Duże dzieci (talk show) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Pogoda 19.05 Telepeerele (pr. roz.) 20.00 Panorama flesz 20.05 Benefis Michała Fajbusiewicza 21.00 Mój pierwszy raz (pr. roz.) 21.45 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport-telegram 22.40 Benefis Michała Fajbusiewicza 23.15 Freejack (film USA) 1.10 Rok komety (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was (mag.) 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Jej portret (dok.) 7.30 Kurier 7.45 Aktualności flesz 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce licząc 9.00 Świat (mag.) 9.30 Kurier 9.45 Przegląd gospodarczy 10.10 Eurinfo 10.30 Kurier 10.45 Tygodnik Trójki (pr. publ.) 11.30 Kurier 11.45 Jej portret (dok.) 12.10 Panorama morza (cykl rep.) 12.30 Kurier 12.45 Kowalski i Schmidt (s.) 13.10 Telenowyny (mag.) 13.30 Kurier 13.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 14.30 Kurier 14.35 Skarby Ziemi (s. dok.) 15.30 Kurier 15.45 W blasku złota (mag.) 16.00 Przegląd gospodarczy 16.30 Kurier 16.45 Aktualności 16.48 Pocztywki z wdziękiem (pr. muz.) 17.00 Spotkanie z folklorem (pr. muz.) 17.30 Kurier 17.45 Regiony kultury (mag.) 18.00 Aktualności 18.30 Sport transmisje (mag.) 20.30 Kurier 20.45 Studio pogoda 20.55 Telekurier (cykl rep.) 21.30 Kurier 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.05 Sobotni magazyn sportowy 22.45 Studio pogoda 22.50 Kurier sportowy 23.10 Tygodnik Trójki (pr. public.) 23.55 Hakerzy (film USA) 0.50 Rzeka nadziei (s.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Twój lekarz (mag.) 8.00 Eureko ja to wiem (pr. rozryw.) 9.00 Hugo familijny (dla dzieci) 9.30 Bravo (rozrywka) 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Jezioro marzeń (s.) 17.10 Granice strachu (rozrywka) 18.15 Zakrecone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Dżyngis-chan (film Chiny) 21.30 Studio Lot-21 21.50 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.10 Daredevil (film USA) 1.25 Magazyn sportowy 2.25 Reebok Hip Hop.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 My z końca świata (s.) 7.55 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.10 Kirikou (film) 9.20 Film o filmie Szeregowiec Dolot (dok.) 9.30 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.20 Nasza wieś (mag.) 10.40 Program dla miłośników muzyki dętej 11.20 Szczęście domowe (mag.) 11.45 Informacje o programach TVC 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Spy Kids II: Wyspa marzeń (film USA) 14.45 Moda - Ekstrawagancja - Maniera

(mag.) 15.10 Oczarowanie (s.) 16.10 Hrabia Monte Christo 1/4 (film fr.) 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 20.00 Godzina prawdy (pr. roz.) 21.05 Anioł zemsty (film br.-kan.) 22.45 Wiadomości 22.50 Bramki, punkty, sekundy 23.00 Regulamin zabijania (film USA) 1.05 Młody Casanova 2/2 (film koprod.) 2.40 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 9.05 Kamera w podróży (s. dok.) 10.00 Abraham 1/2 (film USA-wł.) 11.30 Film o serialu Szpital na peryferiach po 20 latach (dok.) 12.00 Paszkwil (mag.) 12.30 Game Page (mag.) 12.50 Pomarańczka (mag.) 13.20 John Lennon: Come Together 2/2 (koncert) 14.00 Jan Zrzawy (dok.) 14.20 Poszukiwacze wraków (s. dok.) 15.10 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 15.30 Polinezja (s. dok.) 15.45 Sportowcy świata (s. dok.) 16.30 Dziecięce golfowe obozy 16.45 Buly (mag.) 19.30 Euronews 20.00 Msza h moll J. S. Bacha (koncert) 22.00 Blues o martwym wróble. Josef Kainar (dok.) 23.00 Noc z Andélem 0.30 Wielka muzyka nocna 4.00 Telewizyjne piosenki 4.35 Groteski Ch. Chaplina 4.55 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.40 Ferda (s.) 6.10 Cudowny świat Walta Disneya 7.10 Tom & Jerry (s. anim.) 7.40 Dzika karta (s.) 8.35 Nowa Podróżomania (mag.) 9.20 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 10.25 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 „Anton Špelec oostrostfelec” (film czes.) 14.15 FK Jablonec 97 - AC Sparta Praha (piłka noż.) 16.40 JAG - wojskowe biuro śledcze (s.) 17.40 Przecucie zbrodni (film USA) 19.30 Wiadomości 20.00 „Nefes, nepřepínej!” (pr. roz.) 22.00 Jak ugryźć 10 milionów II (film USA) 0.05 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.45 Nawiedzony dom (film USA) 3.30 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Dziennik natury (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Łódź marzeń (film niem.) 11.00 t-music (pr. muz.) 12.00 VyVolení (reality show) 12.45 Dziennik natury (s. dok.) 13.15 Sprawy siostry Teresy (s.) 15.05 Mój przyjaciel Skip (film USA) 17.00 Pod Borsuczą Skalą (film czes.) 18.30 VyVolení (reality show) 18.35 Prima TV 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení - Pojedynek (reality show) 22.00 Armageddon (film USA) 0.50 VyVolení - Nocny show (reality show) 1.15 Prawo i sprawiedliwość (s.) 2.00 Szybka wygrana 3.40 Sen o miłości (film USA).

NIEDZIELA 6 LISTOPADA

■ TVP 1

6.05 Zwierzęta świata (s. dok.) 6.25 W labiryncie (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Domisie (dla dzieci) 8.25 Dzieci świata (s. dok.) 8.55 Teleranek (dla młodzieży) 9.25 Songowanie na ekranie 9.50 Królestwo Maciusia (s. anim.) 10.20 Szkoła złamanych serc (s.) 11.10 Hospicjum to też życie (dyskusja) 11.20 Tydzień 11.45 Hospicjum to też życie (dyskusja) 11.50 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Hospicjum to też życie (dyskusja) 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinie (pr. public.) 13.40 Hospicjum to też życie (dyskusja) 13.55 Córka maharadzy (s.) 15.30 Hospicjum to też życie (dyskusja) 15.45 BBC w Jedyne (s. dok.) 16.40 Sportowy Express 16.50 Hospicjum to też życie (dyskusja) 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza (pr. roz.) 18.25 Okazja (s.) 18.50 Hospicjum to też życie (dyskusja) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Hospicjum to też życie (dyskusja) 20.15 Wiedźmy (s.) 21.10 Rushmore (film USA) 22.55 Hospicjum to też życie (koncert) 23.50 Mumford (film USA) 1.45 Piątek trzynastego II (film USA).

■ TVP 2

6.10 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s. anim.) 6.35 Słowo na niedzielę 6.45 Stacyjka (s.) 7.40 Smak Europy (rep.) 7.50 M jak miłość (s.) 8.40 Łowcy cudów (dok.) 9.35 Selekcja (rep.) 10.05 Animals 10.35 Hobby z wyspy Flores (dok.) 11.30 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza (mag. kul.) 12.00 Oscar (film fr.) 13.25 Pokaz mody Macieja Zienia 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces (pr. roz.) 16.05 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. estrad.)

17.30 7 dni świat (pr. public.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Hity na czasie (pr. muz.) 19.55 Panorama flesz 20.05 Europa da się lubić (talk show) 21.00 Egzamin z życia (s.) 22.00 Panorama 22.20 Sport-telegram 22.35 Dolina Kreatywna 22.45 Studio Teatralne Dwójki - Padnij 0.05 Anna Maria Jopek „Niebo” (koncert) 1.05 Ogród sztuk (pr. artyst.) 1.30 Podniebna krucjata (film niem.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (mag.) 6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki 7.25 Lippy i Messy (j. ang.) 7.30 Kurier 7.45 Aktualności flesz 7.50 Gramy dla was 8.00 Koncert życzeń 8.45 Schlesien Jurnal 9.00 Teleplotki (pr. public.) 9.30 Kurier 9.45 Miasto do rozbiórki (rep.) 10.10 Pamiętaj o sercu (mag.) 10.30 Kurier 10.45 Telewizja Regionów 11.30 Kurier 11.45 Szlakiem aksamitnych rewolucji XXI wieku (dok.) 12.10 Czytaj z Trójką (mag.) 12.30 Kurier 12.45 Telewizja Regionów 13.30 Kurier 14.35 Stal Bielsko-Biała - HCC/net Martinus Amstelveen (siatkówka) 16.30 Kuriér 16.45 Północ południe (pr. public.) 17.00 Magazyn kulturalny 17.45 Regiony kultury (mag.) 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.40 Niedziela w Bytkowie (pr. rozryw.) 19.30 Śląska lista przebojów 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.30 Kurier 20.40 Studio pogoda 20.45 Młodzież kontra (pr. public.) 21.30 Kurier 21.45 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka 22.15 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.45 Studio pogoda 22.50 Kurier sportowy 23.05 Za 3 w Trójkę (mag. koszykarski) 23.25 Świat (mag.) 23.55 Od niedzieli do niedzieli 0.20 Elisa z Rivombrosy (s.) 1.05 Wydział dochodzeniowy (s.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 8.00 Król Szamanów (s. anim.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 All About Animals (s. dok.) 10.00 Duracell - Eksploracje (pr. eduk.) 10.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.30 Śniadanie z Einsteinem (dla dzieci) 13.20 Kieszonkowe (film USA) 15.30 Fundacja Polsat (pr. public.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Za wszelką cenę (reality show) 17.10 Eureko ja to wiem (rozrywka) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.30 Pensjonat pod Różą 4 (s.) 21.30 Studio Lot-21 21.40 Fala zbrodni (s.) 22.40 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.40 Granice strachu (rozrywka) 0.45 Magazyn sportowy 2.45 Specjalni (film USA).

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Miś Kulczka (film anim.) 6.55 Już mamy 3 latka 7.05 Jaskiniowiec (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 O królownie ze złotym łukiem (bajka) 14.20 Magazyn religijny 14.35 Magazyn chrześcijański 14.55 Kamienny zakon (s.) 16.25 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.45 Adresat TVC (mag.) 17.05 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.45 Słowo świąteczne 18.00 Wiadomości 18.10 Chomik w koszuli nocnej (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Ruth uważa inaczej (film czes.) 21.40 Bez ogródek (pr. public.) 22.10 Wiadomości 22.15 Bramki, punkty, sekundy 22.25 Taggart (film br.) 23.35 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.40 Budzenie zmarłych (s.) 0.35 Adresat TVC (mag.) 0.55 Pytania V. Moravca 1.55 Sportowcy świata.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 W biegu 7.50 Panorama 8.30 Folklorika (mag.) 9.10 Świat książek (mag.) 9.35 Malowanie w ciemnościach (dok.) 10.35 Kim jest... Joseph von Eichendorff (dok.) 11.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Dyspozytor (s.) 12.55 Hana i Petr Ulrychowicz 13.30 Świat sztuki (s. dok.) 14.30 Studio sport 16.30 Mikołaj Kopernik (dok.) 17.15 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.40 Siódma kompania w świetle księżycy (film fr.) 19.00 Euronews 20.00 Złinska wytwórnia filmowa 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag.) 23.10 Crazy (film niem.) 0.45 Kawiarenka dla seniorów 1.35 „Ladí nelaide” 2.30 Auto Moto Revue 2.55 Gdzie się podziała ta stara piosenka.

■ NOVA

6.20 Ferda (s. anim.) 6.55 Cudowny świat Walta Disneya 7.50 Tom & Jerry (s. anim.) 8.20 Przyprawy (mag.) 9.00 Weekend (mag.) 9.50 Mój brat ma fajnego brata (film czes.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show)

12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutáka (mag.) 13.50 Miłość w Wenecji (film niem.) 15.35 Mr Bean (s. kom.) 16.10 Zawodowcy (s.) 17.15 Skarb w Srebrnym Jeziorze (film niem.-jugosl.) 19.30 Wiadomości 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.25 TeleTele (pr. sat.) 23.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.00 Atak pajaków (film USA) 1.50 Strefa mroku (s.) 2.35 Odlamki.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 Historie starożytnych Egipcjan (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Karol i ja (film czes.) 11.10 Niedzielny Receptariusz (mag.) 12.00 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.45 Człowiek z Rio (film fr.-wł.) 15.50 Noc wilka (film USA) 17.35 Miss Europe-sport 18.45 VyVolení (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení (reality show) 21.10 Córki i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.20 Dementi (pr. roz.) 23.00 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.35 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 1.00 Szybka wygrana 2.40 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 7 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s. anim.) 9.00 Budzik (dla dzieci) 9.30 Papi-rus (s. anim.) 10.05 Tak, kochanie (s.) 11.20 Rolnictwo na świecie 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 13.45 26. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry 14.20 Program publicystyczny 14.30 Reakcja (dla młodzieży) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką 15.25 Recepta Jedynki 15.30 Popołudnie z Jedyneką 15.45 Popołudnie z Jedyneką 15.55 Mieszkać w Europie (cykl rep.) 16.10 Popołudnie z Jedyneką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (quiz) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Pieniądże i przyjaciele 21.45 Boża podszewka (s.) 22.45 Wiadomości 22.55 Prosto w oczy (pr. public.) 23.15 Angelus (film pol.) 1.05 Kinetograf (mag.) 1.25 Glob 2005 1.50 Rewolucja rosyjska w kolorze (dok.).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) 7.10 Od przedszkola do Opola (rozryw.) 7.40 Teletubisie (s.) 8.10 Ocean Avenue (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.00 Panorama 13.15 Bliźniaczy eksperyment (dok.) 14.25 W diasporze (rep.) 14.45 Kochaj mnie (s. dok.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Dla niesłyszących. Panorama 16.15 Duże dzieci (talk show) 17.00 Najcenniejszy dar (dok.) 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Najlepszy z najlepszych - pierwszy półfinał (teleturniej) 19.35 Młode rekin-y 20.05 Panorama flesz 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.10 Kochaj mnie (s.) 21.35 997 (mag. krym.) 22.00 Panorama 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport-telegram 22.45 Warto rozmawiać (talk show) 0.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.50 Nowojorscy gliniarze (s.) 1.30 Gidon Kremer i Kremerata Musica (koncert) 2.30 Wieszcz nie wieszcz (dok.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (mag. muz.) 6.30 Kurier 6.40 Kamera Kuriera 7.45 Aktualności flesz, pogoda 7.50 Speed 8.30 Kurier 8.45 Gość dnia (rozmowa) 9.00 Magazyn majsterkowicza 9.30 9.55 Czy musiało tak być? 10.30 Kurier 10.45 Teleplotki (pr. public.) 11.15 Gość dnia (rozmowa) 11.30 Kurier 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.30 Kurier 12.35 Sfinks - zagadki historii (s. dok.) 13.30 Kurier 13.45 Nie udawaj Greka (cykl rep.) 14.15 Zwolnij w sieci 14.30 Kurier 14.45 Regiony kultury (mag.) 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.30 Kurier 15.45 Magazyn majsterkowicza 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.30 Kurier 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Energia przyszłości (rep.) 17.05 W dobrym stylu 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.40 Raport z akcji 19.00 Zdobywcy (teleturniej) 20.00 Telekurier (cykl rep.) 20.30 Kurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności flesz 21.47 Prognoza pogody 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat (cykl rep.) 22.30 Kurier 22.45 Studio pogoda 22.50 Kurier sportowy 23.05 Telekurier 23.35 Saga rodu Azeraków (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja (cykl rep.) 7.30 Bravo (rozrywka) 8.00 Zbuntowany Anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (rozrywka) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 11.50 Niezakazane reklamy (rozrywka) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 Ja się zastrzelę (s.) 13.20 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Niezakazane reklamy 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (cykl rep.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (rozrywka) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Karmazynowy przypływ (film USA) 21.30 Studio Lotto 23.20 V.I.P. (s.) 0.20 Biznes Wydarzenia 0.45 Bumerang (pr. publ.) 1.15 Nocne randki (rozrywka) 2.05 Lepiej niż w książce (film USA) 3.45 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Bez ogródek (pr. public.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.25 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulin.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 20.00 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 21.05 Afryki czar (s. dok.) 21.35 Reporterzy TVC (rep.) 22.15 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.10 Oczarowanie (s.) 1.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.30 Simpsonowie 1.55 Nasza wieś 2.15 AZ-kwiz 2.35 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.15 Śladami wina (s. dok.) 7.40 Słowo świąteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.55 Kalendarium 13.10 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 14.05 Angielski dla najmłodszych 14.15 Kirikou (film anim.) 15.30 Time out (mag.) 17.55 Na moll (pr. muz.) 18.40 Nie mam pracy (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Maggie, Pierwsza Dama 1/2 (dok.) 20.55 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.30 Zelig (film USA) 23.05 Richard Krocěk st. (dok.) 23.40 Cześć, Czerwony Zameczku! (dok.) 0.40 Punkty spojrzenia 1.10 Powietrze to nasze morze 1.25 Sportowe minuty 2.05 Kim jest... Fran Smēja 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

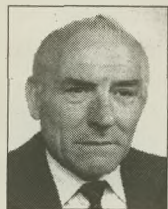
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Rodzina wbrew woli (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny Gary Rhodesa 11.55 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Zamiana żon (reality show) 22.15 I stanie się koniec (film USA) 0.40 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.20 Zjadacz węży (film kan.-USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.50 Prima jazda 10.40 Stary (s.) 11.50 Rewir Wolfa (s.) 12.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.55 Roseanne (s.) 14.30 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 FK Marila Příbram - FC Slovan Liberec (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení (reality show) 21.45 Basen (s.) 22.55 Pasażer (film USA) 0.35 Nikita (s.) 1.25 Szybka wygrana 3.05 Czerwony horyzont (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dzisiaj, 5 listopada obchodzi 75. urodziny nasz Ojciec

pan ADAM CIEŚLAR

Dnia 8 grudnia zaś 70. urodziny obchodzić będzie Jego Żona, nasza Mama

pani MARIA CIEŚLAROWA

W tym roku nasi Rodzice świętują też złote wesele. Z tej okazji życzenia zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego składają córki Danuta, Grażyna i Halina oraz syn Henryk z rodzinami. GL-599

Dnia 7. 11. 2005 obchodzi piękny jubileusz 65-lecia urodzin nasza Kochana Mamusia

pani HELENA HANZŁOWA

ze Stonawy, ostatnio zamieszkała w Karwinie Raju. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i pomyślności życzą syn i córka z rodzinami. RK-229

*Żyj nam długo i szczęśliwie
Bez zmartwień i trwóg,
Niech Ci zdrowie dopisuje
I prowadzi Bóg.*

Dnia 6. 11. obchodzi swoje 80. urodziny

pan LEON PILECKI

z Karwiny Raju. Wszystkiego najlepszego Drogiemu Jubilatowi życzą do dalszych lat żona, córka i syn z rodzinami. RK-218

Dnia 9 listopada 2005 obchodzi swój zany jubileusz 70-lecia urodzin

pan JAN TACINA

z Jabłonkowa. Życzenia zdrowia, szczęścia i wszelkiej pomyślności w życiu oraz wiele pogodnych dni w dalszych latach składają żona i dzieci z rodzinami. AD-149

HALI I ZBYSZKOWI

z Frankówki z okazji obchodów Stulecia kolejnych pomyślnych 100 lat w życiu kulturalnym i towarzyskim życzą Miłośnicy. AD-163

W sercach naszych żyjesz nadal...

Dnia 2 listopada 2005 minęła dziesiąta rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. JANA CZERNEKA

z Tyry. Z miłością i szacunkiem o chwilę wspomnień proszą żona i synowie z rodzinami. AD-167

*Pusty jest dom, smutno jest w nim
brakujesz kochana w nim.*

Dnia 3. 11. 2005 minęła pierwsza bolesna rocznica śmierci Kochanej

śp. WANDY DZIK

O pamięć i chwilę życzliwych wspomnień prosi mąż Edward. GL-583

*Policz ich między świętych Twoich
w wiekistej chwale.*

W dniu 8. 11. 2005 upłyną 4 lata od śmierci mej Ukochanej Żony

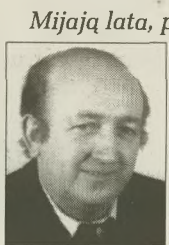
RÓŻY MOTLOCH

ze Stonawy. Stale wspomina i o modlitwę prosi mąż. RK-214

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyń; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Dnia 10. 11. 2005 mija 15. rocznica śmierci naszego Drogiego
śp. FRANCISZKA REICHENBACHA
z Olbrachcic. 12. 1. 2006 obchodziłby swe 71. urodziny.
O chwilę wspomnień prosi żona i synowie z rodzinami. RK-200

Mijają lata, pozostają żal i smutne wspomnienia.

Dnia 9. 11. 2005 mija 10. rocznica śmierci naszego Drogiego
śp. KAROLA SCHIMKE
z Hawierzowa. O chwilę wspomnień proszą żona i syn z rodziną. RK-204

Dnia 5 listopada br. mija pierwsza rocznica, kiedy opuścił nas na zawsze nasz Kochany

śp. WŁADYSŁAW SUCHANEK

ze Stonawy. O chwilę wspomnień prosi żona i najbliższa rodzina. RK-228

Dziękujemy wszystkim krewnym, znajomym i sąsiadom, którzy przyszli pożegnać się z naszą Kochaną Żoną, Matką, Babcią, Prababcią, Siostrą, Teściową i Krewną

śp. HELENĄ SZŮCSOWĄ

z Wędryni. Dziękujemy za kwiaty, wieńce oraz wyrazy współczucia. Dziękujemy za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego i za słowa pociechy ks. Arturowi Kimakowi, za słowa pożegnania prezesowi MK PZKO p. Bogusławowi Raszce i za piękne pieśni ich wykonawcom. Zasmucona rodzina. GL-607

Składamy serdeczne podziękowania krewnym, znajomym i sąsiadom za liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. LUDWIKA JAWORSKIEGO

z Końskiej Podlesia. Zasmucona żona oraz córka i syn z rodzinami. GL-604

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym i znajomym za kwiaty, wieńce, wyrazy współczucia i udział w pogrzebie naszej Drogiej

śp. MARII FOBEROWEJ

Ks. Stanisławowi Jochymkowi składamy podziękowania za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Zasmucona rodzina. RK-230

Wyrazy głębokiego współczucia rodzinie

śp. HELENY KRZYŻOWEJ

z domu Raszka, zmarłej 2. 11. 2005 w wieku 98 lat w Trzyńcu Sośnie, składa rodzina Przyhodowa. GL-605

... z pieśnią na ustach i słońcem w sercu.

W wieku 98 lat odeszła od nas na zawsze

śp. HELENA KRZYŻOWA

z domu Raszka. Z naszą Ukochaną Ciocią pożegnaliśmy się we wtorek 8. 11. 2005 o godz. 11.00 w kaplicy cmentarnej w Trzyńcu. Krzysia, Agusia, Ziułka i Andrzej. GL-606

Z głębokim żalem oznajmiamy, iż dnia 2 listopada 2005 r. w wieku 85 lat zmarła

śp. JANINA MARCINIAKOWA

Jej pogrzeb odbędzie się we wtorek 8 listopada 2005 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Stonawie na miejscowy cmentarz. Najbliżsi. RK-231

Dziękujemy krewnym, przyjaciółom, sąsiadom za udział w pogrzebie

śp. HENRYKA TOMANA

Szczególnie dziękujemy za odprawienie nabożeństwa żałobnego ks. pastorowi Cieślakowi, za przemówienia pożegnalne przedstawicielom Koła Polskich Kombatantów, Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego, Ruchu Politycznego Wspólnota i zakładu Jäkl. Członkom KPK za ostatni apel. Rodzina. GL-603

Co w teatrze

SCENA POLSKA - BRNO: Cieszyńskie nebe (6, godz. 15.00, 19.00).

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYŃ: Jedna noc na Karlštejnie (7, godz. 10.00, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Garbi - super bryka (5, 6, godz. 15.30); Gool (5, 6, godz. 17.45); Historia przemocy (5-7, godz. 20.00); **Reflex:** Sin City - miasto grzechu (5, 6, godz. 17.00, 20.00); Nie wracaj w te strony (7, godz. 20.00); Straż nocna (7, godz. 17.00); **Ex:** Constantine (5, 6, godz. 19.00); **TRZYŃCIEC - Kosmos:** Napola (5, 6, godz. 17.30); „Štěstí” (5-7, godz. 20.00, 7, godz. 17.30); **HAWIERZÓW - Centrum:** Rybki z ferajny (5-7, godz. 15.30); Imperium wilków (5-7, godz. 17.45, 20.00); **CZ. CIESZYŃ:** Fantastyczna czwórka (5, 6, godz. 17.00); Eros (5, 6, godz. 19.00); **CIESZYŃ - Piast:** Ruchomy zamek Hauru (5-7, godz. 16.00); Klucz do kosmaru (5-7, godz. 18.15); Komornik (5, 6, godz. 20.15, 22.15; 7, godz. 20.15); **BYSTRZYCA:** Dogora (5, godz. 18.00).

Co w terenie

JABŁONKÓW - MK PZKO zaprasza na uroczystości z okazji Święta Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej oraz zebranie członkowskie 6. 11. o godz. 15.30 do Domu PZKO. W programie występ uczniów jabłonkowskiej szkoły.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 9. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

BOGUMIN - Klub Kobiet przy MK PZKO zaprasza na kolejne spotkanie 8. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie przygotowanie spotkania chórzystów.

CZ. CIESZYŃ - PTTS „BŚ” Klub 99 oraz SDS przy PSP w Cz. Cieszynie urządzają dla uczniów PSP w Republice Czeskiej turniej tenisa stołowego w sobotę 12. 11. w PSP Cz. Cieszyń. Prezentacja o godz. 8.00. Zgłoszenia przyjmuje do 8. 11. e-mail: marek.grycz@zspol-cestesin.cz

▲ Biblioteka Miejska, filia w Sibicy zaprasza do Minigalerii „Na Płocie” na wystawę Józefa Dronga „U nas”. Wernisaż odbędzie się 9. 11. o godz. 17.00, wystawę zagai mgr Edward Kaim. Wystawa potrwa do 9. 12.

▲ filia Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlíčka 6 zaprasza serdecznie we wtorek 8. 11. o godz. 17.00 na spotkanie z cyklu „Podróże dalekie i bliskie”. Wrażeniami z podróży na Sri Lankę podzieli się inż. Jerzy Pindór.

WĘDRYŃA - Klub Seniora zaprasza na spotkanie 8. 11. o godz. 15.00 w Czytelní.

MOSTY K. JABŁONKOWA - chór Przełęcz zaprasza na „Koncert Jesien” 12. 11. o godz. 15.30 do miejscowego Domu PZKO. W programie: chór Lira z Darkowa, chór Przełęcz, soliści, dzieci szkolne.

OBWÓD BYSTRZYCKI - spotkanie delegatów na Zjazd PZKO i prezesów kół z Koszarzysk, Milikowa Pasiek, Centrum, Bystrzycy i Nydku odbędzie się 7. 11. o godz. 17.00 w Domu PZKO Bystrzyca. W programie dyskusja nad statutem, nominacja kandydata do ZG i inne.

BYSTRZYCA - Klub Seniora zaprasza 9. 11. o godz. 17.00 do Domu PZKO na pogadankę z p. Leszkiem Sajdokiem na temat „Telewizja - internet”.

OBWÓD TRZYŃCIEC - spotkanie delegatów obwodu na Zjazd PZKO odbędzie się 10. 11. o godz. 16.00 w Domu PZKO Oldrzychowice. Blższe informacje na temat programu - prezosi MK. Obecność obowiązkowa.

TRZYŃCIEC OSIEDLE - MK PZKO zaprasza serdecznie członków i sympatyków na tradycyjną „Zabijaczkę”. Impreza odbędzie się w sobotę 12. 11. w Domu PZKO im. A. Wawroza.

KARWINA RAJ - Klub Seniora zaprasza członków na kolejne spotkanie dnia 8. 11. o godz. 16.

KARWINA NOWE MIASTO - PTTS „BŚ” rejon Karwina zaprasza 11. 11. o godz. 16.00 do salki MK PZKO na 3. część pogadanki i prezentację wideo p. O. Santariusza z podróży do Wenezueli oraz na zakończenie sezonu turystycznego. Inf. tel.: 596 315 468.

CIERLICKO - Kluby Kobiet oraz Klub Seniora Cierlicko i Stanisławice zapraszają serdecznie na spotkanie do Domu Polskiego ZW na Kościelcu 10. 11. o godz. 17.00. Prosimy o liczne przybycie.

ferty

OFERUJĘ MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA 3+1, na parterze domu położonego 200 m od przejścia granicznego Kocobędz-Boguszowice, 600 m od Hypernovy w Cz. Cieszynie. Oddzielne wejście i liczniki zużycia gazu, prądu i wody. Czyszą wg umowy. Tel.: +420 602 529 501, e-mail: aszurban@volny.cz.

GL-601

FIRMA ZAJMUJĄCA SIĘ SPRZEDAZĄ GALANTERII SKÓRZANEJ zatrudni osobę na stanowisko **Menagera Sprzedaży, Przedstawiciela Handlowego** do pracy na terenie Czech. Wymagana: samodzielność, elastyczność, znajomość języka polskiego lub angielskiego, komunikatywność, kreatywność. Oferujemy: samodzielną i odpowiedzialną pracę, motywujące wynagrodzenie. Proszę o przesłanie CV w języku polskim lub angielskim na adres e-mail: rbochniarz@brothers.pl
GL-591

Staroměstská 583, Trzyńc
(naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Filia: Cz. Cieszyń, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cieszyń 775 077 924 1+1, ul. Tovární 490 000,- Kč 3+1, ul. Okružní 350 000,- Kč 3+1, ul. Mladějnická 355 000,- Kč 3+1, ul. Kopernikova 500 000,- Kč 3,5+1, centrum do uzgodnienia 4+1, ul. Časlavská 330 000,- Kč 4+1, ul. Polní 395 000,- Kč Mieszkania Trzyńc 775 077 924 1+1, ul. Dukelská 375 000,- Kč 2+1, ul. Palackého 475 000,- Kč 2+1, ul. Kopernik 495 000,- Kč 3+1, ul. Seifertova 575 000,- Kč 4+1, ul. Habrova 580 000,- Kč Bud. parcele - 775 077 034 Olbrachcice 3 700 m ² 95,- Kč/m ² Ligotka Kam. 950m ² 130 000,- Kč Mosty k. Jalt. 5 422 m ² 320 000,- Kč Smilovice 6 290 m ² 85,- Kč/m ² Leszna Dolna 6000 m ² 110,- Kč/m ² Trzyńc Podlesie 800m ² 130 000,- Kč Wędrynia 5 000 m ² 120,- Kč/m ² Dom rodzinny 777 077 034 Gródek 590 000,- Kč Wielopole 1 570 000,- Kč Nleboř 2x 4+1 1 690 000,- Kč Trzyńc 2x 2,5+1 1 880 000,- Kč Trzyńc 4+1+garaż 2 100 000,- Kč Wędrynia 4+2 2 200 000,- Kč Mieszkania 777 077 031 Chata Koszarzyska 500 000,- Kč Navešlá 4+1+garaż 1 280 000,- Kč RO Gródek 2+1 900 000,- Kč Lomna Górna 2x 2+1 1 290 000,- Kč Lomna Dolna 2x 3+1 1 760 000,- Kč Parcela Plošek do uzgodnienia SPRZEDAŃ PARCELE W CZESKIM CIESZYŃCIE 775 077 924	1 750 000,- Kč duża zniżka LIGOTKA KAMERALNA Willa 2x 4+1. Możliwość kancelarii. Parcela 460 m ² . Tel.: 777 077 034	780 000,- Kč CZ. CIESZYŃ Stary dom rodzinny 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	1 500 000,- Kč Trzyńc - GUTY Dom rodzinny 4+1+2 garaże. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034
1 880 000,- Kč Duża zniżka!! Trzyńc - KANADA Dom rodzinny 2x 2,5+1. Spokojna okolica. 818 m ² . Tel.: 777 077 034	1 650 000,- Kč Duża zniżka!! TRZYŃC GUTY Nowy dom rodzinny 3+1. Wąskie wyposażenie. Tel.: 777 077 034	1 800 000,- Kč + mieszkanie CZ. CIESZYŃ Dom rodzinny 4+1+garaż. Po rekonstrukcji. 1 677 m ² . Tel.: 777 077 034	1 450 000,- Kč TRZYŃC Dom rodzinny 5+1+garaż. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034
2 200 000,- Kč Duża zniżka CZ. CIESZYŃ Willa 6+1 z 30-tych lat. Po rekonstrukcji. Tel.: 777 077 034	1 680 000,- Kč BYSTRZYCA Stary dom rodzinny i dom komercyjny 5+. Tel.: 777 077 034		

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

AGNIESZKA BATOR -

»Moja pierwsza książeczka – część 1«

Wyd. „Aksjomat”. „Moja pierwsza książeczka” to seria czterech zeszytów edukacyjnych z naklejkami dla najmłodszych. Dzieci znajdą tu ciekawe zadania dostosowane do wieku i zgodne z ich zainteresowaniami. W każdym zeszycie znajduje się około pięćdziesięciu naklejek. Dla 2- i 3-latków jest to najatrakcyjniejsza forma zabawy, a jednocześnie sposób na rozwijanie zdolności manualnych. Dodatkowe naklejki – serduszką są formą nagrody za wykonanie ćwiczenia. Sympatyczni bohaterowie serii zachęcają dzieci do wykonywania codziennych zabiegów higienicznych oraz pomagają w uczeniu maluchów właściwego zachowania wobec rówieśników i budowania więzów rodzinnych.

CARLA BARNHILL - »Niesforne aniołki«

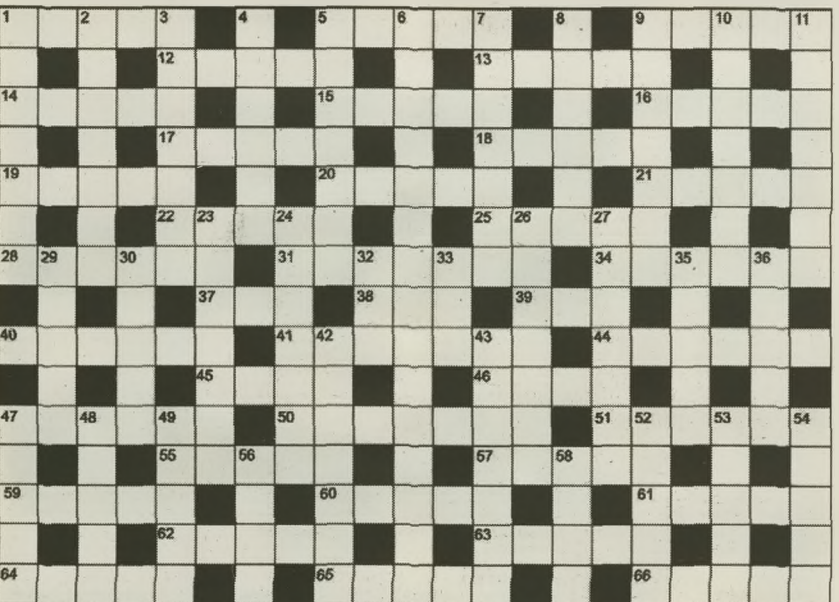
Wyd. „Vocatio”. Książka z podtytułem „Spacer przez Biblię dla przedszkolaków”. Niesforne aniołki to krótkie historyjki na każdy dzień roku, dostosowane do zdolności percepcyjnych małego dziecka, dodatkowo upiękzone barwnymi ilustracjami. To również niesamowita i fascynująca przygoda. Dzięki niej, twoje dziecko może odbyć prawdziwą podróż w głąb biblijnych tajemnic, poczynając od Księgi Rodzaju a na Apokalipsie kończąc. Będzie mogło samo odkrywać, kim jest wielki i niezgłębiony Bóg. Pozna Jego dobro i dowie się, co oznacza ono dla nas dzisiaj. Każda stronica książeczki zawiera opowiadanie oraz wesoły wierszyk, wyrażający w zabawny sposób najważniejszą myśl, np.: Bóg jest potężny, a ja malutki, Lecz On mnie kocha, zna moje smutki.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszylinie. (kor)

Krzyżówka

Poziomo: 1. Dunajem od Budy oddzielony 5. część sklepienia krzyżowego o powierzchni cylindrycznej 9. Dach Świata 12. francuskie żegnaj! 13. włókno z liści banana manilskiego 14. w Niemczech płynie 15. ma swoje mauzoleum 16. drażek dla artysty cyrkowego 17. na granicy Nowady i Kalifornii 18. grupa osób wzajemnie się popierających 19. nad Emą w Estonii leży 20. państwo słowiańskie na Morawach założył 21. przyprawa z różnych gatunków pieprzowców 22. obłuda 25. tępo zakończona część siekiery 28. niskorosły mieszkaniec dżungli 31. Ostatki 34. część Wielkiego Londynu 37. Gardner 38. dawna moneta srebrna 39. pogromca Maurów 40. złoty w Biblii 41. mchu odmiana 44. nie tylko fortepiany w Japonii produkuje 45. urok 46. metal z grupy pobocznej tytanowców 47. babci w kratkę do przepicia 50. Wasili, pisarz rosyjski 51. natręt 55. wyodrębniona część oceanu 57. matka Perseusza 59. do pokrzyżowania 60. w Tebach królowa 61. szeroki brzeg kapelusza

62. żywica z kanarecznika 63. z rzędu kuraków 64. wątek 65. ignorant 66. klamra u pasa. **Pionowo:** 1. fortele 2. jadalny pęd asparagusa 3. świętoszek Moliera 4. Żebrowski 5. trener polskiej młodzieżki piłkarskiej 6. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Autor: Cesare Pavese) 7. papierowy pieniądz 8. amerykański renifer 9. czapka futrzana mieszkańców Kaukazu 10. trunek dla Bonda 11. przed skokiem 23. miejsce urodzenia Napoleona 24. boginia parteonu kananejskiego 26. niedaleko Lublina nad Koszarzewką leży 27. tam w roku 972 Mieszko zwyciężył 29. Slucka, żywiarka figurowa 30. pół biały, pół murzyn 32. krewny szczypiorku 33. „okrągła” liczba 35. nie można go przekroczyć 36. ojciec Indiry Gandhi 42. w komedii dell’arte zagrał 43. wyrębany u Morcinka 47. drzewce na żagiel 48. „Finnegans Wake” to jego dzieło 49. zamożny gospodarz 52. mocznik wytwarza 53. plac targowy 54. stan bez konfliktów 56. masakra 58. splin. **Opr. JO**

Rozwiązanie krzyżówki z 29 października

Poziomo: 1. LIMPOPO 5. ŁZA 8. CEKHAUZ 12. BRAILLE 13. GUMIAKI 14. ŁEB 15. ZACHWYT 16. EWOLUTA 17. RATAK 20. KEM 21. OBROK 24. PALTO 27. MYDŁO 29. TACA 30. BRAMA 31. HOOD 32. NAHAJ 33. RAISA 34. UHLA 35. ARRAS 36. TEZA 37. ŻURAW 40. ZBOŻE 43. SEMEN 45. ITO 47. WRZOS 50. KOREKTA 51. JOKASTA 52. KRA 53. ŁAWNICY 54. DWUZNAC 55. ZNAJOMY 56. TEA 57. OAKLAND. **Pionowo:** 1. LIGUR 2. MAMUT 3. OPASKA 4. OBIEKT 5. ŁAŁOK 6. ZIELE NA KRATERZE 7. ALBUM 8. CEZARY 9. KOCIOŁ 10. ALWAR 11. ZITEK 18. ARACHNE 19. APANAŻE 22. BOHATER 23. OPOCZNO 25. LEHAR 26. OBJAW 27. MARSZ 28. DZIWO 38. UNESCO 39. ARKADY 41. BIAŁKO 42. ŻWAWIK 43. SOJUZ 44. MYKWA 45. IRKUT 46. OKANA 48. ZEINA 49. SZYLD.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka **Irka Grina** pt. „Ze złości”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w **piątek 11. 11. 2005** o godz. **12.00**. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 29. 10. otrzymuje **A. Kubla – Oldrychowice**. Nagroda do odebrania w redakcji.

HOKEIŚCI HAWIERZOWA WCIĄŻ NIEPOKONANI NA WŁASNYM PODWÓRKU

Orłowa wróciła na tarczę

I LIGA HOKEJA

Hokeiści Hawierzowa kontynuują passę dobrych występów na własnym stadionie. W tym sezonie jeszcze żadnemu zespołowi nie udało się pokonać Hawierzowa na jego własnym podwórku, nie udało się to też byłym ekstraklasowcom z Jihlawy. Kapitałny występ zaliczył hawierzowski bramkarz Marek Novotný, który przyprowadził jihlawskich zawodników o palpitację serca. Novotný grał z podwyższoną motywacją, w przeszłości bowiem bronił barw Jihlawy. To drugi mecz Novotného z czystym kontem w bieżącym sezonie i co najważniejsze, trener Jiří Režnar może spać spokojnie, dysponuje bowiem dwójką równych golkiperów. W hawierzowskiej bramce regularnie zmieniają się Marek Novotný i Radek Masný.

● **HAWIERZÓW - JIHLAWA 1:0 (1:0, 0:0, 0:0). Bramka: 10. Prokop. Sędziował Polák. Kary 3:4, wykorzystane 1:0. Widzów 2030.** Gospodarze zdawali sobie sprawę z tego, że Jihlawa nie sprzeda tanio skóry i w pierwszym rzędzie myśleli o defensywie. Pierwszą dobrą okazję w meczu wypracowali sobie goście, Novotný refleksyjnie łyżwą wybił krążek po strzale Hrbatego. Mocną bronią Hawierzowa są stałe fragmenty gry, o czym przekonali gospodarze kibiców w 10. minucie. W przewadze liczebnej Lipina po wznowieniu gry dostrzegł nieobstawionego Prokopa, a ten golfowym uderzeniem zapewnił Panterom prowadzenie w meczu. Bramka na 1:0 wytrąciła gości z rytmu i do końca I tercji byli bezradni. Hawierzowianie mogli wyjść na dwubramkowe prowadzenie, ale Žůrek w doskonałej pozycji zle zgasił krążek. Jihlawianie do drugiej tercji wyszli w bardzo ofensywnym nastroju, gospodarze miejscami czuli się jak na karuzeli, ale z upływem minut Pantery wyrównały grę. Novotný

zlikwidował solowy rajd Rytnauera, w polu karnym gości nie dał rady z kolei Lipina i Mikšan. Goście również w trzeciej tercji nie rezygnowali z uzyskania korzystnego rezultatu i warto podkreślić, że w końcówce mieli trochę pecha. W 43. minucie centymetrów zabrakło gościom po strzale Řihy, który wynurzył się zza bramki, w trudnej pozycji nie zdołał jednak trafić do siatki Hawierzowa. Jihlawianie próbowali też strzelać z dystansu, Novotný brawurowo sparałował uderzenia Šmardy i Dušátky. Na dwie minuty przed końcem goście wycofali swego bramkarza, ale w power play radzili sobie równie nieskutecznie.

Lokaty: 1. Ujście n. Łabą 42, 2. Hawierzów 40, 3. Sareza Ostrawa 33 pkt. **Na dziś** zaplanowano spotkania 20. kolejki. Hawierzów zaprezentuje się na lodzie piątego w tabeli Chomutowa. „GL” rozmawia z trenerem Hawierzowa Jiřim Režnarem.

Chomutów gra u siebie bardzo ofensywnie, czyli rozumiem, że pańska drużyna nie będzie ślepo pchała się do ataku...

Na wyjeździe zawsze gramy tak samo, stawiamy na defensywę i szybkie kontry. W pierwszym rzędzie nie chcemy powtórzyć scenariusza z poniedziałkowego derby z Sarezą Ostrawa, kiedy to po dwóch minutach przegrywalśmy 0:2.

Pan konsekwentnie stawia na obu golkiperów. Teraz kolej na Radka Masnego, zgadza się?

Z Chomutowem mecz rozpocznie Radek Masný, który zaliczył pechowy występ właśnie w Ostrawie. Tam jednak słabo zagrała defensywa i nie winię go za szybko stracone bramki. To zdarza się nawet bardziej utytułowanym golkiperom.

Jak zaaklimatyzować się w drużynie

KARWINA WALCZY NA DWÓCH FRONTACH

Mecz ostatniej szansy w Flensburgu

Ze względu na start w Lidze Mistrzów piłkarze ręczni Banika Karwina pojedynkę 8. kolejki ekstrakligi rozegrali awansem już w środę 2 listopada. Wszystko wskazuje na to, że podopieczni trenera Jiřego Kekrta oszczędzali siły na dzisiejszy mecz Champion's League z Handewitem Flensburg (w Niemczech o godz. 15.00), spotkanie z Trzebonią potraktowali bowiem z lekkim przymrużeniem oka. Na pochwały zasłużył bramkarz Putera, w polu dobrze zagrał Sobol i Horák.

Karwiniacy w dzisiejszej 4. kolejce Ligi Mistrzów powinni pojawić się w najsilniejszym składzie. Banik ma już tylko teoretyczną szansę na awans z grupy H, w której prowadzi właśnie Flensburg (8), przed Paryżem (5). Karwina z bilansem 3 pkt (za zwycięstwo nad Kownem i remis z Paryżem) z trzeciego miejsca w grupie może natomiast awansować do rozgrywek Pucharu EHF. Z litewskim Granitsem Kowno, który z bilansem 0 pkt. zamyka stawkę grupy H, karwiniacy zmierzają się na zakończenie grupowych rozgrywek.

■ **TRZEBON - KARWINA 20:21 (10:12). Bramki dla HCB: Sobol 7/1, Horák 6, Kuzo 4, Heinz 2, Prachař, Zdráhala po 1. Sędziowali Horáček, Morávek.**

Lokaty: 1. Karwina 15, 2. Zubrzy 12, 3. Hranice 12 pkt. **W środę 9. 11.** Banik zmierzy się na wyjeździe z Koprzywnicą. **(jb, Ok)**

DZIS MISTRZOSTWA RC SZTANGISTÓW

Siłacze w Hawierzowie

Dla sympatyków podnoszenia ciężarów szykuje się dziś w Hawierzowie nie lada gratka - w hali Banika Hawierzów rozpoczynają się o godz. 11.00 mistrzostwa RC. W zawodach, które dla kilku sztangistów posłużą zarazem i za sprawdzian generalny przed poniedziałkowymi mistrzostwami świata w Katarze, zaprezentuje się tylko czeska czołówka i to niestety nie w najsilniejszym składzie.

Zabraknie kontuzjowanego Tomasza Matykiewicza z Banika Hawierzów i Libora Wálzera z Olympu

polski napastnik Marcin Kolasz, wypożyczony z Trzyńca?

Marcin należy do dobrze wyszkolonych technicznie zawodników i znalazł miejsce w podstawowym składzie. Pierwsze skrzypce oczywiście grają u nas bardziej doświadczeni napastnicy, ale kiedy Marcin pojawi się na lodzie, daje z siebie wszystko. Kolasza zabraknie teraz w Chomutowie, bierze bowiem udział w zgrupowaniu polskiej reprezentacji.

II LIGA HOKEJA

● **HC UNICZOW - HC ORŁOWA 2:0 (1:0, 1:0, 0:0). Bramki: 7 i 39. Kolařík.** Nie tak wyobrażali sobie pojedynek z Uniczowem orłowski hokeiści, którzy ostrzelali bramkę gospodarzy od pierwszej do ostatniej minuty, ale krążek za żadne skarby świata nie chciał wpaść do siatki. Na przeszkodzie stanął bramkarz Roman Šlupina, bez dwóch zdań pierwszoplanowa postać meczu. Uniczowianie nie zaprezentowali wielkiego widowiska, trzy punkty wrzeczyli im goście niejako w prezencie. Poniżej oczekiwań zagrał tym razem bramkarz Michal Holeš. W pierwszej tercji naciskany przez jednego z uniczowskich napastników nie utrzymał krążka w rękawicy i było 1:0, zaś w 39. minucie niefortunnie podał do rywala, który poprawił na 2:0. - *Takie mecze też się zdarzają, to tylko sport. Faktem jest, że gospodarze z minimum wykorzystali maksimum* - powiedział „GL” trener Orłowej Pavel Leksovský. **Jutro** Orłowa podejmie u siebie Nowy Jiczyn. W zespole zabraknie kontuzjowanego Balajki, do gry powróci już jednak Jemelík. **Lokaty:** 1. T. Brno 30, 2. Sztternberk 25, 3. Blansko 23, 4. Orłowa 22 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Sport polski

■ **EUROLIGA KOSZYKARZY: PROKOM PRZEGRZAŁ W TEL AWIWIE.** Koszykarze Prokomu Trefla Sopot przegrali na wyjeździe z obrońcą trofeum Maccabi Tel Awiw 68:95 (21:23, 14:23, 21:26, 12:23) w inauguracyjnym meczu Euroligi (grupa B). Koszykarze Prokomu Trefla Sopot toczyli równą walkę z Maccabi tylko w pierwszej kwarcie.

■ **CSAPLAR TRENEREM WISŁY PŁOCK.** Polska ekstraklasa piłkarska zwała kolejnego czeskiego trenera. Nowym szkoleniowcem Wisły Plock został Jozef Csaplar, były trener m.in. Liberca i Slavii Praga. **(jb)**

Oferta

● **PIŁKA NOŻNA - MŚLF:** Trzynieć - Beneszów D. (dzis, 10.15). **DYWIZJA E:** F-M - B. Olbrachcice, Karwina - W. Losiny (dzis, 10.15). Dzieńmorowice - Orłowa (dzis, 13.30). Zabrze - Cz. Cieszyn (jutro, 13.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Bogumin - Opawa (dzis, 10.15), Bruntal - Mosty k. J., L. Piotrowice - Koberzyce (dzis, 13.30). **I A KLASA - gr. B:** Stonawa - Bystrzyca, S. Rychwałd - Przybor (dzis, 13.30), Skrzeczów - Liskowice, Raszkowice - FK Hawierzów (jutro, 13.30). **I B KLASA - gr. B:** Pietwałd - Polanka (dzis, 13.30). **I B KLASA - gr. C:** Żuków G. - Orłowa B, Sedliszcze - Wędrynia, Lutynia D. - Sucha G. (dzis, 13.30), Wierzniovice - Datynia D., Śmiłowice - Karwina B, Jabłonków - Gródek, Nydek - Niebory (jutro, 13.30).

MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO: L. Łąki - V. Bogumin, F. Orłowa - Cierlicko, Sn Orłowa - Zabłocie, Dąbrowa - Domasławice (dzis, 13.30), G. Bładowice - B. Rychwałd, Bogumin B - S. Pietwałd, I. Piotrowice - SKF Hawierzów (jutro, 13.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Oldrychowice - Bukowiec, Starzicz - Gnojnik, Luczina - Piosek (dzis, 13.30). **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Wojkowice - Milików (dzis, 13.30).

● **HOKEJ NA LODZIE - I liga:** Hawierzów - Ołomuniec (poniedziałek, 17.30). **II liga:** Orłowa - N. Jiczyn (jutro, 17.00).

● **MISTRZOSTWA RC W PODNOSZENIU CIĘŻARÓW** - dziś od godz. 11.00 w hali Banika Hawierzów. **(jb)**

DZIŚ W NUMERZE:

Jedna gwara i kultura **str. 3**Umilkły etiudy Chopina **str. 4**JEMIOŁA – Święty, którego znałem **str. 5**Remis uratował Maceček **str. 8**WTOREK
8 LISTOPADA 2005
NR 132
ROCZNIK LX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Karwiński Chór Męski „Hejnał-Echo” na sobotnim koncercie jubileuszowym.

ŚPIEWAJĄ RAZEM OD PONAD 40 LAT

Jubileuszowy koncert
»Hejnału-Echa«

KARWINA (kor) – Miłośnicy śpiewu chóralnego z Karwiny i całego Zaozla oraz z Polski wysłuchali w sobotę w sali koncertowej Podstawowej Szkoły Artystycznej w Karwinie Między koncertu jubileuszowego Jednego z czterech zaozlańskich chórów męskich – „Hejnału-Echo”, który działa przy MK PZKO we Frysztle.

Starszy z tych połączonych w latach 60. zespołów, „Echo”, obchodzi w tym roku 85-lecie, „Hejnał” natomiast śpiewa od 70 lat. Koncert jubileuszowy zaszczytliwi liczni honorowi goście, wśród nich m.in. prezydent Karwiny Antonin Petráš, prezes Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego (ZSM) Leszek Kalina, przedstawiciele karwińskich Kół PZKO, zaprzyjaźnionych chórów, w tym dwóch z Polski – „Cantates Domino” z Jastrzębia-Zdroju i „Piast” z Tarnowskich Gór – i koleżanki z frysztańskiego żeńskiego chóru „Kalina”.

Koncert rozpoczął chór-jubilat, śpiewający obecnie pod kier. **Andrzeja Szyi** (jak powiedziała prowadząca imprezę **Aleksandra Opiol**, jest on

najmłodszym dyrygentem chórów zrzeszonych w ZSM i przedstawicielem trzeciej już generacji chórzystów „Hejnału-Echa”). W jego wykonaniu zabrzmiały utwory W.A. Mozarta, L. Janáčka, J. Świdra, P. Kalety.

W drugiej części przedstawiły się w krótkich recitalach członkini chóru praskiej filharmonii **Grażyna Wilk-Biernot** (arie z oper Moniuszki, Mozarta i Pucciniego) oraz od lat współpracująca z „Hejnałem-Echem” – jako akompaniorka i dyrygent – **Wanda Miech**, która na fortepianie zagrała utwory Chopina i Beethovena.

Nie zawiódł też kolejny gość, czyli Kompania Osób Prywatnych „Amici Cantionis Antique” działająca w ramach Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica” pod kier. Leszka Kaliny. W ich wykonaniu publiczność wysłuchała 12 pieśni – od średniowiecznych i renesansowych po współczesne.

Zespół „Amici Cantionis Antique” zaśpiewał też wspólnie z jubilatami pieśń „O, ziemio ojców” S. Surzyńskiego. Ten kończący urodzinowy koncert utwór – ze słowami „Tutaj wytrwamy do kresu dni” – chórzysty zaśpiewali pod kier. długoletniego dyrygenta „Hejnału-Echa” **Józefa Foltyna**, a śpiewał też kolejny z seniorów, do dziś honorowy członek chóru **Henryk Berbałk**.

Kwiatów było sporo, tyleż życzeń i gratulantów. A chórzystom na pewno na długo utkwą w pamięci słowa jednego z nich: – *Oby na następnym jubileuszu średnia wieku chórzystów zbliżyła się jak najbardziej do wieku dyrygenta.*

Poród po europejsku

KARWINA (sch) – Karwińska porodówka ma od wczoraj nowoczesne łóżko porodowe, zaliczane do najwyższej klasy w Europie.

Według karwińskich położników, dla rodzącej takie łóżko to duży komfort, możliwość korzystania z niego wspólnie z partnerem oraz swobodny wybór pozycji rodzenia. – Przez ty-

Rywalizacja firm

KARWINA (mro) – Izba Gospodarcza w Karwinie wraz z władzami miasta ogłosiła po raz drugi konkurs o tytuł „Przedsiębiorca roku” w kategoriach „Spółka roku” i „Rzemieślnik roku”.

Jury konkursu, w skład którego wejdą członkowie zarządu Izby i przedstawiciele miasta, oceni jakość produkcji, usług i prezentację firmy, jej udział w życiu miasta (sferach społecznej, kulturalnej itp.) czy też tworzenia nowych miejsc pracy. Zgłoszenia do konkursu można podawać do 30 listopada w Izbie Handlowej w Karwinie (formularz zgłoszenia na www.hkok.cz). Rozstrzygnięcie konkursu 7 grudnia.

221 mln w asfalt

OSTRAWA (mro) – Województwo kończy pierwszy etap rekonstrukcji i modernizacji dróg II i III kategorii, który zamknie się kwotą 221 mln koron, z czego UE pokryje 137,4 mln koron. Modernizacją objęto 75 km dróg. Pod zarządem województwa znajduje się 2700 km dróg II i III kategorii, przy czym przynajmniej połowa z nich wymaga całkowitej modernizacji. Jej koszt szacowany jest na kwotę od 3 do 5 mld koron.

Nogoda

WTOREK – Zachmurzenie duże, dżdżysto. Rano i wieczorem wystąpią mgły. Temperatura w nocy od 7 do 3 st. C, w dzień od 8 do 12 st. C.

ŚRODA – Zachmurzenie duże do umiarkowanego, możliwe mgły. Temperatura w nocy od 5 do 1 st. C, w dzień od 6 do 10 st. C.

dzień testowaliśmy kilka typów łóżek porodowych. To, które wybraliśmy, okazało się najlepsze – wyjaśnia ordynator, MUDr. **Petr Fiala**.

Oprócz karwińskiego szpitala takim łóżkiem dysponuje w regionie już tylko jeden szpital. Na uwagę zasługuje również fakt, że chodzi o wyrób czeskiego producenta, firmę z Fryczowic, której łóżka porodowe sprawdziły się na rynkach europejskich.

Nowe łóżko porodowe to wydatek rzędu 300 tys. Kč. Sto tysięcy pochodzi z aukcji obrazów, którą zorganizowała miejscowa fundacja „Dziecko i środowisko”, drugie tyle dało Stowarzyszenie Obywatelskie „Życie dzieciom” Praga, resztę – pozostali sponsorzy.

Akredytacja »Podlesia«

TRZYNIEC (s) – Szpital „Podlesie” w Trzyncu po trzech latach obronił swoją wysoką pozycję wśród czeskich placówek służby zdrowia zdobywając po raz drugi certyfikat potwierdzający wysoką jakość świadczonych przez jego oddziały usług medycznych. Nowy certyfikat ma ważność do września 2008 roku.

W centrum zainteresowania sprawdzającej stan usług szpitala niezależnej komisji akredytacyjnej znalazły się, oprócz wyników leczenia, również takie zakresy, jak stan dokumentacji medycznej pacjentów i stosunek

DZIŚ »ONDRASZEK«, W CZWARTEK »OŻENEK«

Święto teatru nad Olzą

CZ. CIESZYN (kor) – W Teatrze Cieszyńskim rozpoczyna się dziś 5. Festiwal Teatrów Moraw i Śląska. Festiwal, który odbywa się pod patronatem hełmana woj. morawsko-śląskiego **Evžena Tošenovskiego**, potrwa do soboty. W tym dniu oprócz uroczystego zakończenia imprezy odbędą się obchody 60-lecia TC.

Pomimo że festiwalowa publiczność już rano może obejrzeć spektakl „Sen noci svatojánské” w wykonaniu uczniów ostrawskiego Konserwatorium Janáčka, oficjalne otwarcie pięciodniowego maratonu teatralnego nastąpi dopiero wieczorem o godz. 19.00. Scena Polska zagra jeden z hitów ub. sezonu, „Ondraszka – Pana

Łysej Góry” **Renaty Putzlacher** w reż. **Bogdana Kokotka**.

Jutro odbędzie się m.in. spektakl „Liška Bystrouška” w wykonaniu teatru „Slovácké divadlo” z miasta Uh. Hradiště (19.00), uznany za najlepsze w RC przedstawienie ub. sezonu. W czwartek natomiast o godz. 19.00 przedstawi się kolejny gość honorowy, Lubuski Teatr z Zielonej Góry, który wystawi „Ożenek” Mikołaja Gogola w reżyserii **Bogdana Kokotka**. W roli swatki Fiołki Iwanowny wystąpi gościnnie gwiazda polskiego teatru i filmu, **Anna Seniuk**.

Ciąg dalszy na str. 2

do chorych. Wysoko oceniła też fakt, że właściciel lecznicy wybudował nowy trakt przyjęć, nowoczesne sale operacyjne i stworzył przejrzysty i jasny system „nawigacyjny”, który ułatwia pacjentom i odwiedzającym ich osobom orientację na terenie gmachu. – Szpital sprawia bardzo dobre wrażenie. Każdy, kto go odwiedzi, musi mieć miłe i przyjemne odczucie. Na pierwszy rzut oka widać, że jest zarządzany przez dobrego gospodarza – powiedział podczas uroczystości przekazywania dyrektora certyfikatu, szef komisji akredytacyjnej, **Ivan Staněk**.

Gwiazdą festiwalu będzie Anna Seniuk. Wystąpi w czwartek w sztuce „Ożenek”.

NIEMCY POSZUKUJĄ NAUCZYCIELI, IRLANDIA OCHRONIARZY, ANGLIA DENTYSTÓW

Gorączka poszukiwania pracy za granicą ogarnia coraz to nowe grupy zawodowe. Ofert jest sporo i to dla specjalistów z różnych dziedzin. Nie wystarczy jednak być fachowcem. Trzeba jeszcze dobrze znać angielski, niemiecki albo francuski.

Pedagogów poszukują Niemcy i Szkoci. Wymagania są jednak bardzo wysokie. W Mannheim jest praca dla nauczycieli nauczania początkowego, którzy znają metody Montessori, Freinet i Jenaplan oraz świetnie opanowali niemiecki. W Szkocji poszukiwani są mówiący po angielsku nauczyciele plastyki, matematyki, geografii, chemii, fizyki, nauk ekonomicznych i socjologii. Austriakom brakuje inżynierów budowlanych, Francuzom handlowców, a Wielka Brytania tradycyjnie cierpi na brak psychoterapeutów. Niespełna czteromilionowa Irlandia będzie poszukiwała w ciągu najbliższych lat ponad 200 tys. nowych pracowników, a Szwajcaria

chętnie przyjmie informatyków. Włochy, Holandia i Szwecja poszukują odpowiedniego personelu medycznego. Chętnie zatrudnią pielęgniarki oraz lekarzy.

W Anglii pracę znajdą również kierowcy au-

Ofert jest sporo

tobusów, w Austrii panie opiekujące się osobami niepełnosprawnymi, pokojówki, murarze oraz rzeźnicy, na Cyprze mile widziani są kamieniarze, kucharze-specjaliści oraz pomoc domowa, a w Irlandii – ochroniarze.

Z danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy wynika, że z zagranicznych ofert skorzystało w tym roku ponad 400 osób, a największą popularnością cieszą się Anglia, Irlandia, Niemcy, Włochy, Holandia, Austria i Słowenia. Dane te dotyczą

bezrobotnych, którzy wyjechali za granicę za pośrednictwem UP. Jak podaje bowiem Czeski Urząd Statystyczny, np. w Anglii pracuje legalnie ponad 13 tys. obywateli RC, a w Irlandii i w Niemczech od 4 do 6 tys. osób.

Liczby te nadal wskazują na to, że nie sprawdzili się dotąd obawy państw piętnastki dotyczące zalewu unijnego rynku przez Czechów. Wynikają one z tego, że znaczna część osób nie chce pracować za granicą, pomimo wysokich zarobków, które proponują tamtejsi pracodawcy. Dla przykładu: dentysta w Anglii zarabia miesięcznie (w przeliczeniu) 110-220 tys. koron, anestesjolog w Słowenii – 64 800, pielęgniarka na Cyprze lub we Włoszech – 24 000/37 000, barman w Niemczech – 24 tys., pomoc domowa w Austrii – 41 tys., ochroniarz w Irlandii – 38 500, a murarz w Austrii – 51 tys. koron.

(wak)

TYDZIEŃ

31 X - 6 XI 2005

■ Prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski, zaprzysiął rząd Kazimierza Marcinkiewicza. W skład nowego gabinetu wchodzi siedemnastu ministrów.

■ Siły porządkowe stłumiły bunt w kilku więzieniach w Kirgistanie. Zginęło co najmniej 20 osób.

■ Rada Bezpieczeństwa ONZ przyjęła jednogłośnie rezolucję, zobowiązującą Syrię do ścisłej współpracy przy śledztwie w sprawie zabójstwa byłego premiera Libanu, Rafika Haririego. Na Syrii ciąży oskarżenie o udział w zamordowaniu Haririego.

■ W starciach policji z demonstrantami w stolicy Etiopii, Addis Abebie, zginęło ponad 30 osób. Demonstranci kwestionują wyniki wyborów powszechnych, które według opozycji zostały sfałszowane.

■ Szwajcarska prokuratura zamroziła dziesięć kont bankowych, które należą do premiera Włoch, Silvio Berlusconi, i jego rodziny. Powodem tej decyzji jest trwające śledztwo policji włoskiej w sprawie wielkiego oszustwa podatkowego.

■ Polscy naukowcy są przekonani, że odkryli w katedrze we Fromborku grób Mikołaja Kopernika. Potwierdzają to wszystkie przeprowadzone badania.

■ Rzecznik Komisji Europejskiej oznajmił, że Unia przebadła informacje opublikowane w prasie amerykańskiej, jakoby CIA posiadała tajne więzienia w niektórych krajach Europy środkowej i wschodniej, m.in. w Polsce. Przetrzymani mieli być islamscy terroryści.

■ Nasilały się zamieszki we Francji. Młodociane gangi zapalały samochody i budynki nie tylko na obrzeżach Paryża, ale także w centrum miasta oraz w kilkunastu innych miastach na terenie kraju. Policji na razie nie udało się opanować sytuacji.

■ Czeska policja zatrzymała pięciu pracowników banku tkań w Brnie, w tym dwóch lekarzy, za nielegalne sprzedawanie za granicę ludzkiej skóry do transplantacji. Aresztowani zdejmowali skórę z ciał zmarłych w Czechach i wysyłała ją do Holandii. Pieniądze wpływały na ich prywatne konta.

■ Amerykańska armia rozpoczęła nową operację wojskową w Iraku, na granicy z Syrią. Celem operacji, którą wspierają siły irackie, ma być przywrócenie spokoju wzdłuż granicy. Na granicy operuje siatka terrorystyczna al-Kaida.

■ Prezydent RC, Vaclav Klaus, mianował nowym ministrem zdrowia Davida Ratha. Nominacja na Zamku Praskim przebiegła w wyjątkowo chłodnej atmosferze, prezydent Klaus nie złożył nawet nowemu ministrowi tradycyjnych życzeń ani nie wypił z nim symbolicznej lampki szampana.

■ W argentyńskiej miejscowości letniskowej Mar del Plata odbył się summit Organizacji Państw Amerykańskich. Obradom towarzyszyły gwałtowne protesty antyglobalistów, skierowane głównie przeciwko obecności prezydenta Stanów Zjednoczonych, Georga W. Busha.

■ Przez obszar leżący na granicy pomiędzy amerykańskimi stanami Indiana i Kentucky przeszło tornado. Spowodowało śmierć co najmniej 20 osób. Ponad 200 osób odniosło rany. Najwięcej ofiar to goście campingu.

■ Archeolodzy izraelscy odkryli pozostałości jednego z najstarszych – a być może najstarszego – kościoła chrześcijańskiego w Ziemi Świętej. Odkrycia dokonano na terenie osławionego więzienia w Megiddo na północy Izraela, gdzie przetrzymywani są Palestyńczycy z Dżihadu i Hamasu.

(M.B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Konsul generalny Antoni Sadowski i konsul Grażyna Kostrusiak (z lewej) w rozmowie z kierowniczką ostrawskiej polonistyki, Janiną Raclavską.

NOWOROCZNE KONCERTY W JABŁONKOWIE I STONAWIE

Golcowie będą u nas

ZAOLZIE (sch) – Popularna kapela góralska „Golec uOrkiestra” da na Zaolziu dwa noworoczne koncerty. Pierwszy odbędzie się w czwartek 5 stycznia 2006 r. w Jabłonkowie, drugi w piątek, w Święto Trzech Króli, w Stonawie.

Jako że chodzi o koncerty świąteczne Golców (składają bardzo popularne na terenie niemalże całej Polski), odbędą się one w miejscowych

kościółach parafialnych. – W czerwcu br. podczas uroczystości 700-lecia Suchej Górnej bracia Golcowie zakosztowali fantastycznej atmosfery, jaką zgromadzała im tujejsza publiczność. Na tej podstawie zrodził się pomysł zorganizowania świątecznych koncertów dla mieszkańców Zaolzia – powiedział nam główny organizator dwudniowego świątecznego tournée Golców po Zaolziu, **Jan Zyder**. Na koncertach zabrzmia kolędy i pastorałki w niepowtarzalnym opracowaniu „Golec uOrkiestry”, wiele z nich pochodzących z nowej płyty braci-bliźniaków.

Koncerty odbędą się pod patronatem honorowym wójty Stonawy i senatora, **Andrzeja Febra**. Przedprzedaż biletów (200 Kc) rozpocznie się w drugiej połowie bm. Bliższe informacje można uzyskać pod nr. tel. J. Zydera 777 335 338.

Nowe latarnie

WĘDRYNIA (man) – Trwa budowa oświetlenia wzdłuż chodnika od stacji kolejowej w kierunku Krzyża. Koszt tej instalacji wyniesie ok 400 tys. Kc. Nowe latarnie staną też wzdłuż drogi do osady Rvborzowice.

Święto teatru nad Olzą

Dokończenie ze str. 1

Kolejnym polskim i zaolziańskim akcentem będzie przedstawienie „Wywidab i Waligóra” TL „Bajka”, które zespół zagra w piątek o godz. 16.00 w swojej sali na poddaszu siedziby ZG PZKO przy ul. Strzelniczej.

W ramach festiwalu wystawionych zostanie 12 przedstawień. Bilety można zamawiać w Biurze Organizacji Widowni TC (tel.: 558 746 022) lub w Regionalnym Centrum Informacyjnym przy ul. Głównej w Cz. Cieszyń (tel.: 558 711 866).

Lepiej zaszczepić się

OSTRAWA (wak) – Strach przed ptasią grypą spowodował, że chcemy się szczepić przeciwko tej chorobie, a zapominamy, że listopad to najodpowiedniejszy czas na przyjęcie szczepionki przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu. Pełna seria obejmuje trzy dawki. Drugą przyjmuje się po 1-3 miesiącach po pierwszej, trzecią – po 9-12 miesiącach. Po trzech latach od ostatniego szczepienia należy wziąć dawkę tzw. przypominającą.

Według statystyk Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrawie, na zapalenie opon mózgowych zachorowało w tym roku w województwie morawsko-śląskim ponad 30 osób. Warto jednak przypomnieć, że od

1994 do 2004 roku leczyło się na tę chorobę tylko w Szpitalu Uniwersyteckim w Ostrawie Porubie 260 pacjentów; z tej liczby pięć osób zmarło.

Z danych epidemiologicznych wynika, że wirusami Flaviviridae, wywołującymi zapalenie mózgu, zakażone są najczęściej kleszcze z powiatów bruntalskiego, jesionickiego oraz opawskiego.

Bliższych informacji dotyczących szczepień, a także sezonowych zniżek szczepionek, można się dowiedzieć u lekarzy pierwszego kontaktu, w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrawie lub na stronie internetowej www.khsowa.cz.

Perspektywy współpracy

OSTRAWA (mro) – O perspektywach współpracy między polonistyką wydziału filozoficznego Uniwersytetu Ostrawskiego a polskimi ośrodkami akademickimi oraz Konsulatem Generalnym RP w Ostrawie dyskutowano podczas wizyty, którą konsul generalny, **Antoni Sadowski**, wraz z konsulem **Grażyną Kostrusiak** złożyli wczoraj na uczelni.

Czeską stronę reprezentowała dziekan wydziału, **Eva Mrhačová**, kierowniczka katedry slawistyki, **Janina Raclavská**, oraz grono nauczycieli akademickich, m.in. prof. **Jan Malicki** dr **Dariusz Tkaczewski**.

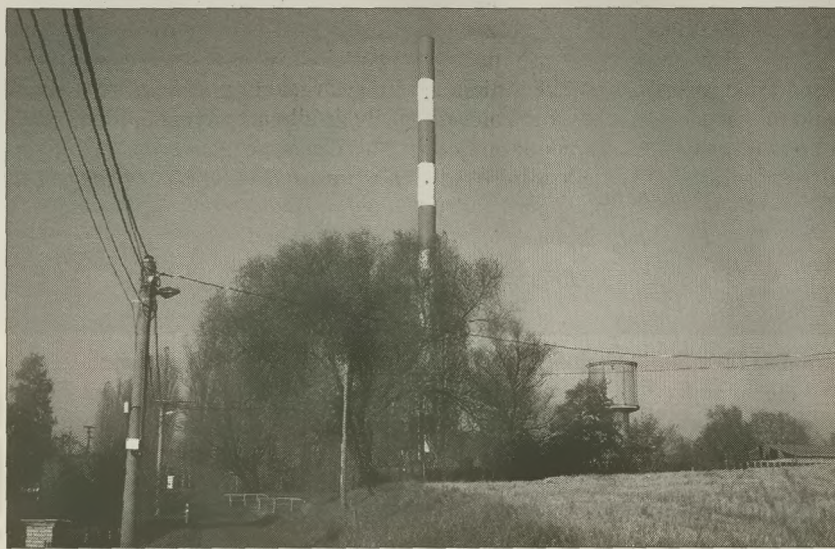
J. Raclavská przedstawiła skróto-wo plan pracy polonistyki, w tym planowane sesje naukowe – o **Adamie Mickiewiczu** (wraz z uniwersytetami w Poznaniu i Wilnie) oraz o **Henryku Sienkiewiczu**. Konsul Generalny zgodził się objąć tę ostatnią sesję swoim patronatem. Polskich gości poinformowano o działalności wydawniczej polonistyki („Studia Slavica” wydawane

wraz z Uniwersytetem Opolskim), która sprzyja zbliżaniu czeskich i polskich slawistów, oraz o planach publikacji opracowanych językowo i literacko najciekawszych zabytków piśmiennictwa Śląska Cieszyńskiego. Mówiono także o perspektywach usamodzielnienia się ostrawskiej polonistyki.

Z polskiej strony padła myśl włączenia się w przyszłym roku polonistyki w obchody Roku Giedroycia i pokazania w Ostrawie wystawy wydawnictw „Paryskiej Kultury” nt. czesko-polskich stosunków. Konsulat zadeklarował także wolę pomocy materialnej i szkoleniowej realizowanej we współpracy z Fundacją „Semper Polonia”.

Parking przed bramą

TRZYNIEC (man) – W tych dniach nieopodal południowej bramy wejściowej do huty powstał, zbudowany kosztem 12 mln koron, nowy parking na 100 stanowisk. W przyszłości w jego sąsiedztwie stanie stacja paliw.

Po wielu słowach krytyki i skarg na słaby sygnał telefonii komórkowej w Karwinie, a zwłaszcza jego przygranicznych dzielnicach, operatorzy postarali się rozwiązać problem budując nowe anteny ze wzmacniaczem. Na terenie byłego gospodarstwa PGR-u Karwinie w dzielnicy Raj w bardzo szybkim tempie wyrósł kilkudziesięciometrowy żelbetowy słup, na którym zamontowane zostaną anteny. Odtąd czeskich użytkowników komórek nie powinien już nękać na ekranach ich aoratorów sygnał operatora „Idea+”.

Warsztaty po »gorolsku«

JABŁONKÓW (kor) – Ognisko Oddziału Góralskiego Śląskich oraz Izba Regionalna im. Adama Sikory działające przy jabłonkowskim MK PZKO organizują w dniach 11 i 12 listopada warsztaty dla zainteresowanych rzemiosłem i rekodzielnictwem ludowym.

Przez dwa dni uczestnicy warsztatów będą mogli – pod okiem doświadczonych góralskich fachowców – nauczyć się haftowania, robienia koronek, szycia cieszyńskiego stroju lub robienia biżuterii. Będzie też można zapisać się na kolejne warsztaty dotyczące zdobnictwa i wyrobu strojów.

Warsztaty będą odbywać się w Izbie Regionalnej, na parterze przybudówki jabłonkowskiego Domu PZKO w piątek w godz. 8.00-18.00 i sobotę w godz. 9.00-18.00. Tam też można będzie kupić gotowe wyroby.

Ciekawostki

»Zamach« – bis

Scenę zamachu na Jana Pawła II kręci przed Bazyliką św. Piotra włoska ekipa filmowa pod wodzą reżysera Giacomo Battiatto, który przygotowuje drugą część filmu o polskim papieżu. Podobnie, jak w pierwszej części zatytułowanej „Karol – człowiek, który został papieżem”, rolę Jana Pawła II odtwarza Piotr Adamczyk. Ponieważ ekipie filmowej nie pozwolono kręcić ujęć na samym placu św. Piotra, zrobiono je po jego włoskiej stronie, która nosi nazwę plac Piusa XII. W kręceniu sceny uczestniczyli dziesiątki statystów grających rolę pielgrzymów, którzy byli świadkami zamachu podczas audycji generalnej 13 maja 1981 r. Ekipa filmowa musiała kilka godzin czekać na rozpoczęcie zdjęć, ponieważ cała kopia bazyliki watykańskiej spowita była w gęstej mgie. Kiedy ucharakteryzowany Piotr Adamczyk w białej sutannie

pojawił się na placu wywołał ogromne poruszenie wśród pielgrzymów i turystów zmierzających do bazyliki. Tureckiego zamachowca Alego Agcę gra włosko-grecki aktor Alkis Zanis. W rolę arcybiskupa Stanisława Dziwisza wcieli się uderzając do niego podobny Dariusz Kwaśnik. Zdjęcia do filmu opowiadającego o latach pontyfikatu Jana Pawła II potrwają w Rzymie jeszcze miesiąc. Zimą ekipa przeniesie się do Polski. Film, którego tytuł brzmieć będzie prawdopodobnie „Papież, który pozostał człowiekiem”, ma być gotowy na wiosnę. Jego telewizyjną premierę w komercyjnej włoskiej stacji, należącej do premiera Silvio Berlusconi, zapowiedziano na kwiecień 2006 r., gdy minie pierwsza rocznica śmierci Jana Pawła II.

Noblista wybrał golenie

Laureat Pokojowej Nagrody Nobla, południowoafrykański arcybiskup

anglikański Desmond Tutu wziął udział w próbie pobicia rekordu Guinnessa i w tym celu dał sobie ogolić głowę do skóry. Celem bicia rekordu było zgromadzenie pieniędzy – 8 mln randów (1 mln euro) na pomoc dla chorych na raka. Każdy z uczestniczących w tym przedsięwzięciu pod nazwą „Shaveton” (połączenie angielskich słów oznaczających golenie i maraton) mógł po wpłaceniu 50 randów (6,30 euro) wybrać między ogoleniem włosów do skóry a ufarbowaniem ich na szokujące kolory.

Występny makijaż

80-letni Irańczyk zabił swą 57-letnią żonę, uderzając żelaznym prętem, ponieważ uznał, że zbyt wyzywająco się umalowała i ubrała – podała w niedzielę prasa w Teheranie. „Żona ciągle doprowadzała mnie do furii, bo ubierała się zbyt frywolnie i mia-

ła przesadny makijaż” – oświadczył rozszokowany małżonek. „Wiele razy ją uprzedzałem, żeby nie chodziła tak po ulicy, ale ona nie słuchała. Chciałem ją ukarać i uderzyłem prętem” – wyjaśnił po aresztowaniu. Od rewolucji islamskiej w 1979 roku kobiety w Iranie mają obowiązek nosić czador – tradycyjny strój zakrywający włosy i ciało. Złe widziane przez konserwatystów jest też stosowanie makijażu. Wiele kobiet jednak maluje się, nosi też krótkie, wcięte płaszcze i lekkie apaszkę zsunięte na tył głowy.

• KUPON • KUPON • KUPON •

Tacy
jesteśmy
2005

• KUPON •

PUBLIKACJA, KTÓRA ZJEDNOCZYŁA ŚLĄZAKÓW

Jedna gwara i kultura

Zwieńczeniem projektu wydziału Etnologii i Nauk O Edukacji Uniwersytetu Śląskiego, realizowanego w ramach programu Współpracy Przygranicznej Phare CBC Polska Czechy Jest publikacja książkowa „Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego. Antologia” oraz płyta CD „Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego. Interpretacje”.

Celem projektu było przybliżenie żyjącym po obu stronach Olzy mieszkańcom Euroregionu Śląska Cieszyńskiego wspólnego dziedzictwa kultury w postaci regionalnych podań i legend niegdyś często opowiadanych, a dziś zazwyczaj już zapomnianych. Dzięki projektowi czytelnicy Śląska Cieszyńskiego otrzymali unikatową kolekcję lokalnych podań i legend.

Opowiadane na Śląsku Cieszyńskim podania i legendy były zbierane i udostępniane czytelnikom już znacznie wcześniej. Wiele w tej dziedzinie dokonał ludoznawca i badacz kultury ludowej, nauczyciel **Józef Ondrusz**. Jako entuzjasta kultury Śląska Cieszyńskiego ma ołbrzymie zasługi w upowszechnieniu podań i legend, które sam zbierał, chodząc od wsi do wsi. Śladami Ondrusza kroczyli **Lucjan Malinowski**, **Daniel Kadlubiec**, **Antonin Satke** i **Jan Szymik**. Uczestnicy projektu pod przewodnictwem autora książki **Zygmunta Kłodnickiego** nawiązali do pracy swoich poprzedników. Najpierw zinventaryzowali wszystko to, co ukazało się drukiem w regionalnych periodykach ukazujących się na Śląsku Cieszyńskim, a następnie zbiory upowszechnili w wydaniu książkowym.

– W książce chcieliśmy wyeksponować jedność dziedzictwa kulturowego po obydwu stronach granicy. Zawarte w niej gatunki traktowane są jako teksty Śląska Cieszyńskiego. Nie jest tak, że po drugiej stronie granicy jest odmienna gwara i inne

podania. Na Zaolziu dochodzi do błędnej konceptualizacji przestrzeni – że tam jest Zaolzie, a za granicą jest Polska, gdzie nie ma gwary. Jednak pod względem folkloru, kultury materialnej i duchowej obydwie tereny są jednolite – powiedział jeden z autorów książki, **Jan Kajfosz**.

„Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego. Antologia” są zbiorem 115 tekstów, zawierających podania, legendy oraz opowieści z życia codziennego. Ukazywały się w 10 różnych periodykach (polskich i czeskich) od lat 30 minionego wieku aż do czasów współczesnych.

Publikacja wzbogacona jest o ilustracje – prace artystów Instytutu Sztuki Uniwersytetu Śląskiego, dla których teksty tych utworów stanowiły źródło artystycznej inspiracji.

– Chcieliśmy przyczynić się do poznawania tego, co istnieje już od dawna. Jesteśmy wychowywani w tej samej kulturze, odkrywamy podobieństwa i usuwamy różnice, zastanawiając się nad tym, z czego wynikają. Być może są skutkiem jakichś sztucznych podziałów – np. granicy państwa. Abstrahując od wszystkich wydarzeń historycznych, jakie miały miejsce na Śląsku Cieszyńskim, wyszczególniamy sztuczne różnice między Czechami i Polakami. Trzeba do tego podchodzić nieco inaczej. Podobnie jak istnieją odmienności pomiędzy sąsiadującymi ze sobą Ustroniem i Wisłą, są też naturalne różnice pomiędzy Ustroniem i położonym po drugiej stronie Czanterii Nydkiem. Więcej jest jednak podo-

bieństw. Jeżeli tak porównać wierzenia, obrzędy, obyczaje i zwyczaje, to więcej wspólnych cech można się doszukać pomiędzy mieszkańcami Nydka i Ustronia, aniżeli Ustronia i Białegostoku – utrzymuje koordynator projektu **Lesław Werpachowski**.

Drugim sposobem, który ma przybliżyć śląskie podania i legendy mieszkańcom tego regionu, to wydana w ramach projektu płyta CD z 12 opowiedzianymi historiami. Nagrania słucha się bardzo ciekawie, szczególnej wartości płycie dodają ilustracje muzyczne artysty **Józefa Brody**. Kolejne zebrane podania i legendy umieszczane będą na stronie internetowej www.filus.edu.pl/podania.

– Niezależnie od tego, że żyjemy w XXI wieku, podania i legendy zawierają wiele prawd o życiu. Wartości, błędy, przechodzenie od młodości do starości jest w zasadzie takie same jak niegdyś. Chcemy, żeby potomni pamiętali o tym, że wywodzą się z jakiegoś regionu, który posiada swoją kulturę, specyficzną i odmienną, która ich wzbogaca – dodał L. Werpachowski.

ROMAN BASELIDES

Wycinki są niezbędne

HAWIERZÓW (wak) – Pod piłę najczęściej trafiają topole. Zastępowane są jaworami, lipami oraz jesionami. Rzadko wybierane są iglaki, gdyż często padają łupem złodziei. Większość wycinek przeprowadza się jesienią i zimą, gdy rośliny pozostają w uśpieniu. W centrum i na obrzeżach miasta pod piłę poszły w tym roku 184 drzewa. Usuwane są egzemplarze chore i spróchniałe, których pozostawienie mogłoby doprowadzić do tragedii, oraz te, których korzenie są przyczyną uszkodzeń chodnika, izolacji budynków, instalacji wodnych, kanalizacyjnych i elektrycznych. Wycinane są także drzewa wysokie i pokrzywione, które uszkadzają domy lub bronią dostępu światła do mieszkań, oraz drzewa iglaste. O tego rodzaju wycinki proszą sami lokatorzy. Najwięcej prośb magistrat otrzymuje z Szumbarku, gdzie przed 50-60 laty wysadzone były, głównie podczas czynów społecznych, topole.

Przed wydaniem decyzji o wycięciu drzewa każda sprawa rozpatrywana jest indywidualnie. Na miejsce przyjeżdża inspektor i sprawdza, czy wniosek jest uzasadniony. Czasem zdarza się bowiem, że ktoś zamierza się pozbyć drzew tylko dlatego, że nie chce mu się sprzątać liści. Wtedy nie wyraża się zgody na wycinkę.

Bombowe dowcipy

KARWINA/ORŁOWA (wak) – Przed miesiącem złapano w Karwinie 42-letniego mężczyznę, który wszczął fałszywy alarm o podłożeniu bomby w supermarkecie „Tesco”, a w ub. środę uczeń orłowskiego Gimnazjum powiadomił dyrekcję szkoły o podłożeniu bomby w budynku szkoły. Dotychczas policja nie podała motywów czynu. W obu przypadkach przeprowadzono ewakuację, a w akcji poszukiwania ładunku wybuchowego uczestniczyło co najmniej kilkudziesięciu policjantów oraz strażacy i pracownicy służb energetycznych i gazowniczych. Sprawcy dzwonił z budek telefonicznych. Na dowcipniśców czeka teraz nie tylko sprawa karna, lecz będą musieli pokryć koszty poszukiwania zmyślonych bomb. Policja zapowiada wystawienie rachunku na kilkadziesiąt tysięcy koron. Zastosowanie specjalistycznego sprzętu oraz ograniczenia w ruchu drogowym w zagrożonym terenie – to wszystko kosztuje.

80-lecie mostu

W sobotę przypadła 80. rocznica oddania do użytku dąbrowskiego mostu na Olzie. Niedawno informowaliśmy o nagrodzie, którą za doskonałą jakość wykonania ostatnich prac rekonstrukcyjnych przyznano Mostowi „Bohaterów Sokołowa”, jak po II wojnie obiekt ten oficjalnie jest nazywany. Nie znamy jednak odpowiedzi na podstawową zagadkę związaną z dąbrowskim mostem, jak popularnie nazywają go ludzie. Otóż na przełomie lat 1928 i 1929 nazywano go Mostem Masaryka, po II wojnie światowej zaś Mostem „Bohaterów Sokołowa”. Śladów tego, kiedy i na jakiej podstawie zmieniono jego przedwojenną nazwę, nie znaleźliśmy ani w Państwowym Archiwum Powiatowym w Karwinie. A może nasi Czytelnicy znają odpowiedź na to pytanie? (o)

Luhaczowice zabytkiem?

LUHACZOWICE (mro) – Na mocy decyzji Ministerstwa Kultury RC oraz czeskiej Komisji UNESCO trwają prace nad zapisaniem terenu uzdrowiska w Luhaczowicach na Światową Listę Dziedzictwa Kulturowego.

Aby sprostać wymogom stawianym przez UNESCO, kierownictwo uzdrowiska zwróciło się do ekspertów z Norwegii i Holandii, którzy wraz z Wyższą Szkołą Ogrodniczą im. Mendla w Lednicy na Morawach opracowują projekt rewitalizacji kurortu. Bierze się pod

uwagę jego nowe oświetlenie, zakreślenie i rekonstrukcję otaczającego go parku leśnego. Całość prac szacowana jest przez dyrektora uzdrowiska, **Josefa Krůžele**, na 100 mln koron.

– To inwestycja, która się opłaci. Jak bowiem informują źródła, po wpisaniu obiektu na listę UNESCO dane miejsca odwiedza po 10 razy więcej gości – powiedział dyrektor, dodając, że to jedyne czeskie uzdrowisko, które ma szansę znalezienia się na tej prestiżowej liście.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

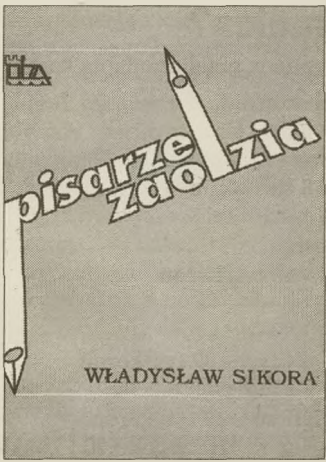
Władysław Sikora zadebiutował w roku 1961 w oławskim Wydawnictwie Okręgowym tomikiem wierszy „Próg”, który ukazał się w nakładzie 600 egzemplarzy. Zbiorek kilkudziesięciu wierszy uzupełniony został krótkim biogramem i omówieniem twórczości na skrzydełkach obwoluty. Drugi tomik „Lato” ukazał się w tym samym wydawnictwie, teraz noszącym już nazwę Profil, w roku 1966. Tomik obejmuje trzy poematy – tytułowy „Lato” oraz „Dom” i „Drzewa”. Tomik wydano w nakładzie 2500 egzemplarzy.

Po Praskiej Wiośnie Władysław Sikora, tak jak wielu jego kolegów, został objęty niepiśnianym zakazem publikacji w Czechosłowacji.

W Polsce w 1982 roku ukazał się w wydawnictwie „Śląsk” w Katowicach zbiór szkiców o kulturze Śląska Cieszyńskiego obejmujący kilka szkiców o ludziach tej ziemi oraz wielowarstwowe opracowanie o zbójnikach. Publikację wydano w nakładzie 3300 egzemplarzy. Bielskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne wydało w 1981 roku poemat „Henryk Nitra”.

Na rodzimym rynku wydawniczym Władysław Sikora powrócił dopiero w 1998 roku tomem prozy poetyckiej „Ojcowizna”. Publikacja została wydana przez Kongres Polaków w RC w wydawnictwie Snoza i był finansowo wspierany przez Ministerstwo Kultury RC. Nakład wyniósł 800 egzemplarzy.

Władysław Sikora jest także autorem materiałów pomocniczych dla szkół polskich w RC „Pisarze Zaolzia”, które zostały wydane przez wydawnictwo „Olza” w 1992 roku w nakładzie 5000 egzemplarzy.

»Telewizyjne« urodziny szkoły

ROPICA (kor) – Mieszkańcy Ropicy do ostatniego miejsca zapełnili w piątkowe popołudnie salę restauracji „Centrum”, dokąd uczniowie i nauczyciele miejscowej polsko-czeskiej małoklasówki zaprosili ich na uroczystość z okazji 100-lecia budynku szkoły. Jak powiedział obecny na akademii szkolnej wójt gminy, **Jan Bazgier**, urodziny podstawówki zakończyły przebiegające od kilku miesięcy obchody 700. rocznicy pojawienia się pierwszej pisemnej wzmianki o Ropicy.

Dzieci przygotowały prawie trzy-

godzinny program pn. „TV Ropiczan-ka”. Autorką scenariusza i reżyserem przedstawienia była nauczycielka polskich klas, **Katarzyna Heczko**, wspomogły ją wszystkie jej koleżanki. W programie wzięli udział wszyscy uczniowie, przedświadacy, a także kilku absolwentów. To właśnie orkiestra „Absolwenci” akompaniowała dzieciom w trakcie programu, konferansjerki podjęły się zaś **Ania** i **Tomasz Suszkwowice**.

Program „telewizyjny” był bogaty. Było „Śniadanie z Ropiczan-ka”, była „Lista przebojów”, „Wiadomości” czy „Spotkanie z poezją”. Uczniowie polskich klas zaprosili też publiczność na dwa „filmy” – w „Starym kinie” przedstawili scenkę „W dawnej szkole” opartą na fragmentach noweli „Antek” **Bolesława Prusa**, „Filmem na dobranoc” był natomiast skecz „Cyrkus w starej szkole” wg opowiadania **Adama**

Wawrosza. Ciekawym pomysłem był też autentyczny filmowy reportaż, w którym mali dziennikarze spowiadali rodziców, dziadków wspominających swoje szkolne czasy...

Po programie w wykonaniu uczniów wójt Bazgier i jego zastępczyni **Uršula Waniová** wręczyli jubileuszowe plakietki najbardziej zasłużonym mieszkańcom wsi. Na scenę poproszono m.in. byłych dyrektorów polskiej i czeskiej szkoły – **Jana Kaszpera** i **Helene Kropową**, „in memoriam” uhonorowano też zmarłą tragicznie byłą dyrektorkę PSP, **Helene Kukuczkę**.

Urodzinowy maraton zakończył krótki koncert chóru „Godulan-Ropica” pod kier. **Alojzego Kalety**. Na tym jednak obchody jubileuszu się nie zakończyły. Podczas weekendu rodzice, absolwenci i wszyscy sympatycy szkoły mogli zwiedzić budynek jubilatki, gdzie zainstalowano jubileuszową wystawę. Można tam było obejrzeć m.in. wyposażenie dawnej klasy wypożyczone z muzeów regionalnych, materiały dotyczące historii jubilatki oraz zakupić jubileuszową publikację. Część wystawy była poświęcona 700-leciu wsi.

W dawnej szkole, czyli „Antek” **Bolesława Prusa**.

Uzdrowskie plany

BUKOWIEC (kor) – Władze wsi mają już gotowy projekt budowy w osadzie Na Kypie, w miejscach zwanych popularnie Na celnicy, niedużego uzdrowiska połączonego z centrum relaksacyjnym. Opracowanie projektu gmina sfinansowała z dotacji z Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie.

Jak nas poinformował zastępca wójta, **Petr Jalowiczor**, po wykonaniu odwiertu okazało się, że na głębokości 22 m znajduje się obfite źródło wody. Wprawdzie nie jodobromowej, jak w sąsiednim Piosku, ale wysoko jakościowej. – I jest jej pod dostatkiem – mówi Jalowiczor. – Po konsultacjach ze specjalistami postanowiliśmy wodę wzo-

gacać w morską sól, co podobno może pomóc osobom ze schorzeniami skóry lub dróg oddechowych. Ponadto chcemy oprócz małego basenu wybudować w centrum saunę, solarium i inne atrakcje.

Centrum relaksacyjne nie będzie Na Kypie jedyną atrakcją. To właśnie tu ma powstać nowa nartostada, której budowa powinna się rozpocząć w przyszłym roku. Jeśli zaś chodzi o uzdrowisko, władze gminy zamierzają wystąpić o dotację na jego realizację do unijnego funduszu Interreg. – Jeśli otrzymamy wsparcie z Unii, przystąpimy do budowy najprawdopodobniej na początku 2007 r. – dodał Jalowiczor.

grosz do grosza

Niektórym na pewno się uda

Corocznie tysiące osób wyjeżdżają za granicę w poszukiwaniu pracy. Dla jednych to tylko kolejna przygoda, dla innych życiowa szansa i droga do kariery, dla wielu – ucieczka przed bezrobociem w kraju i niekończącymi się kłopotami materialnymi. Wszyscy zaś wyjeżdżają z określonymi oczekiwaniami i nadziejami, które – niestety – nie zawsze się spełniają. Wbrew zapewnieniom tych, którym już się udało, o pracę nie zawsze i nie wszędzie jest łatwo, a i z atrakcyjnością nowego zajęcia i z wynagrodzeniem bywa różnie. Co nie znaczy, że należy zrażać się już na samym początku. Wprost przeciwnie. Zawsze jednak warto spokojnie rozważyć wszelkie „za” i „przeciw”.

Tyle pieniędzy...

Czeski informatyk w Irlandii może zarobić, w przeliczeniu, nawet 300 tys. koron miesięcznie. Lekarz dentysta w Anglii – ok. 200 tys. koron. Unia Europejska oferuje jednak solidne wynagrodzenie tylko tym pracownikom, których naprawdę potrzebuje. Nęcące mogą jednak niemniej być także zarobki rzemieślników i osób zatrudnionych w sferze usług. Czesi najbardziej interesują się możliwościami pracy w Irlandii, Szwecji i Wielkiej Brytanii, a więc tam, gdzie nie jest wymagane pozwolenie na pracę. Aby zatrudnić się legalnie w Niemczech, Hiszpanii, Stanach Zjednoczonych czy Kanadzie, pozwolenie na pracę jest niezbędne. Spore szanse mają na jego uzyskanie na przykład kucharze, kelnerzy, rzeźnicy, elektrycy, stolarze, mechanicy, a także robotnicy leśni i rolni. Kierowca autobusu może w Anglii zarobić ok. 50 tys. koron miesięcznie, lekarz – ok. stu tysięcy. Zarobki, po przeliczeniu na korony, mogą faktycznie przyprawiać o zawrót głowy. Trzeba jednak pamiętać o kosztach utrzymania, o wydatkach związanych z poznawaniem nowych miejsc, o kosztach dojazdów itp. Nie zawsze też musi być łatwe znalezienie dobrej i dobrze płatnej pracy. W Anglii na przykład lekarze specjaliści muszą składać egzaminy, aby dowieść swoich kwalifikacji. Także czeskie pielęgniarki posiadające świadectwo ukończenia szkoły średniej powinny liczyć się z tym, że na miejscu sporo będą musiały się jeszcze uczyć, angielskie pielęgniarki w zasadzie mają bowiem wykształcenie licencjackie. Wiele osób zaczyna za granicą dosłownie od zera, zwłaszcza wtedy, gdy niezbyt dobrze mają opanowany język kraju zatrudnienia.

Agencja agencji nie równa

Niektórzy szukają pracy za granicą na własną rękę, inni korzystają z pomocy znajomych lub krewnych mieszkających w upatrzonym kraju, jeszcze inni decydują się na skorzystanie z usług agencji pośrednictwa. Agencji jest bez liku. Dobrych, lepszych, ale i takich, które, działając bezprawnie, są nastawione po prostu na okradanie potencjalnych klientów. Dlatego, wybierając pośrednika, warto zachować daleko idącą ostrożność. Nieuczciwe firmy pobierają wysokie opłaty, nie gwarantując przy tym zatrudnienia, ba, często dla klienta nie ruszają nawet palcem. Aby nie dać się oszukać, trzeba uważnie czytać oferty i umowy zawarte z pośrednikiem, sprawdzać warunki ewentualnego zatrudnienia, firmę pośredniczącą – i jeżeli to możliwe – także samego pracodawcę. Najlepiej zaś korzystać z usług takiej agencji, z którą już nasz dobry znajomy lub krewny ma dobre doświadczenia.

Pośrednictwem pracy mogą u nas zajmować się wyłącznie agencje posiadające licencję ministerialną. Listę takich agencji znajdziemy na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych. Agencjom zajmującym się pośrednictwem pracy nie wolno pobierać opłat z tytułu wyszukania i wskazania pracodawcy, a także żadnych kaucji ani przedpłat. Nie wszyscy klienci o tym wiedzą, w prasie można raz po raz przeczytać o ludziach, którzy, zapłaciwszy agencji horrendalne nierzadko sumy za jej rzekome usługi, w efekcie stracili zarówno pieniądze, jak i szansę wyjazdu za granicę.

Jeśli już na miejscu okaże się, że warunki pracy i płacy odbiegają od tych opisanych w umowie, wyjeżdżający do pracy ma prawo wystąpić z roszczeniami wobec agencji zatrudnienia lub wnieść sprawę do sądu.

Warto też wiedzieć, że:

- Żadna agencja w 100 proc. nie zagwarantuje ci pracy. Wiele zależy od ciebie, liczy się też przysłowiowy łut szczęścia.
- Czas pracy za granicą waha się od 37 do 42,5 godzin tygodniowo.
- W większości krajów po pięciu latach legalnej pracy uzyskujesz prawo do świadczeń emerytalnych.
- Pracując legalnie za granicą więcej niż 183 dni, nie musisz opłacać u nas składek ubezpieczenia zdrowotnego ani socjalnego.
- Umowę o pracę w RC (jeżeli posiadasz takową) wypowiedzisz wcześniej, niż w chwili, kiedy otrzymasz umowę o pracę za granicą. Lepiej wyjechać trochę później, niż poszerzyć szeregi bezrobotnych w RC.
- Wyjeżdżając, warto jak najstaranniej przygotować się do nowej roli i starać się przewidzieć ewentualne kłopoty lub obowiązki. Przyda się na przykład dobrze napisany życiorys oraz kilka zdjęć do legitymacji.

A ile możemy zarobić za granicą?

Poniżej – kilka przykładów (wynagrodzenie brutto w przeliczeniu na korony)

Przedstawiciel handlowy w RFN – 90 tys. koron
Anestezjolog w Słowenii – 64 tys. koron
Informatyk w Irlandii – nawet 300 tys. koron
Kierowca autobusu w Wielkiej Brytanii – 56 tys. koron
Murarz w Austrii – 50 tys. koron
Pracownik remontowy w Anglii – 45 tys. koron
Pracownik firmy ochroniarskiej w Irlandii – 38 tys. koron
Robotnik we Francji – 36 tys. koron
Kucharz na Cyprze – 38 tys. koron
Pielęgniarka na Cyprze lub we Włoszech – 24 tys. – 37 tys. koron
Barman w Niemczech – 24 tys. koron
Osoba zajmująca się sprzątaniem will na Cyprze – 22 tys. koron.

HENRYKA BITTMAR

ROZMOWA Z ANDRZEJEM JASIŃSKIM, PRZEWODNICZĄCYM JURY XV MIĘDZYNARODOWEGO KONKURSU IM. FRYDERYKA CHOPINA

Umilkły etiudy Chopina

Panie Profesorze, czym różni się ten jubileuszowy konkurs pianistyczny od organizowanych wcześniej?

Przed wszystkim różni się organizacją i tym, że wprowadzono eliminacje, w czasie których przesłuchaliśmy 257 kandydatów w dwóch grupach. Eliminacje wyłoniły 80 uczestników konkursu.

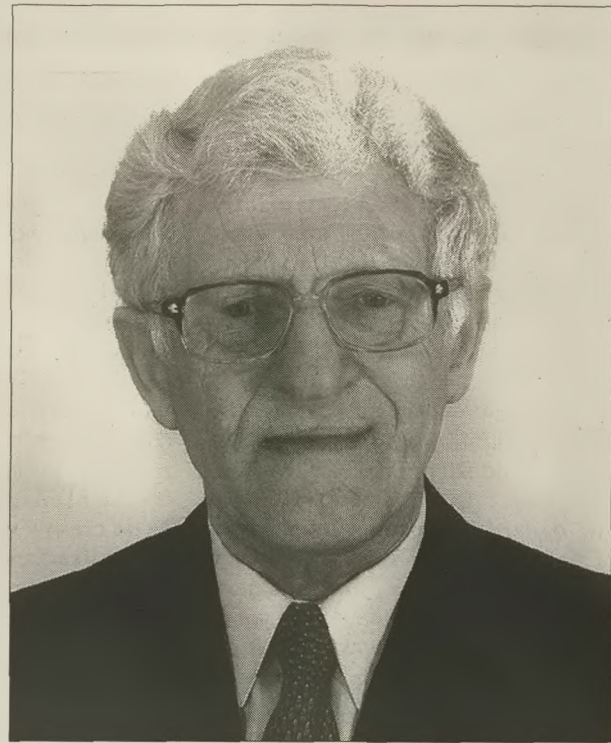
Dlaczego eliminacje?

Dlatego, że przyjmowanie kandydatów do konkursu na podstawie rekomendacji, życiorysów i przesłanych kaset z nagraniami nie potwierdzało się w praktyce. Bywało, że kandydaci legitymowali się zdobytymi nagrodami, co nie zawsze zgadzało się z prawdą. Najgorsze jednak było to, że przesłane do jury dobrze nagrane kasety nie potwierdzały umiejętności kandydata w czasie przesłuchania na estradzie. A więc zachodziło przekonanie, że pod te nagrania podstawiono innego pianistę. Ponadto warto zauważyć, że konkurs odbył się nie w czterech, a w trzech etapach. Czas wykonania utworu był dłuższy, co pozwalało lepiej ocenić kandydata. I jeszcze jedna sprawa. W finale występowało nie sześciu, a dwunastu pianistów. Wcześniej zdarzało się bowiem, że poza tą szóstką byli jeszcze pianiści, którzy grali bardzo dobrze. Teraz daje to szansę młodym, zdolnym, którzy w finale mogą potwierdzić swoje umiejętności. Oczywiście istnieje jeszcze lepszy sposób wyłaniania kandydatów, np. organizowanie przesłuchań w różnych częściach świata, ale łączy się to z bardzo dużymi kosztami, wymaga wynajmowania podobnych sal, z podobną akustyką, itp. Natomiast, gdyby przesłuchania miały odbywać się w Warszawie, wówczas jury powinno być międzynarodowe. Nad ty-

wpajane już małym dzieciom. Natomiast u nas zmaterializowanie wywołało niepożądane zwyczaje. Nasz świat zachodni poszedł w kierunku postępu i materializmu. I to właśnie odsuwa nas od tych wartości, którym hołdują Japończycy. Biorąc udział w konkursach pianistycznych w różnych krajach obserwuję, że coraz mniej pianistów z krajów zachodnich staje do konkursu. Natomiast jest coraz więcej młodych ludzi z Azji. Bywa tak, że np. nagrodę zdobywa Amerykanin, który jest pochodzenia azjatyckiego.

Przewagę Ilcebną w konkursie stanowili Japończycy. Byli też inni reprezentanci Azji. Mam wrażenie, że zdominują świat, ale chyba tylko pod względem muzyki?

Nie tylko. Sądzę, że wniosą inną kulturę, która na Zachodzie Europy odnowi potrzeby duchowości w sztuce i otrząśnie nas z tej pogoni za pieniędzmi. Od siedemnastu lat prowadzę grupy pianistów w austriackim Salzburgu, gdzie najwięcej jest Japończyków. W tym czasie zauważyłem olbrzymią zmianę na ich korzyść. Z początku ich zachowanie, jak i gra były bardzo powściągliwe. W tej chwili grają bardziej

Andrzej Jasinski

pianistom być pewnym, gdy zasiadają na estradzie, wiedząc że patrzy na nich cały kraj.

Czy w ostatnich latach zaobserwował Pan Profesor wzrost zainteresowania młodzieży w naszym kraju muzyką Fryderyka Chopina. Czy szkoły muzyczne sprzyjają tym prądom?

W odczuciu społecznym muzyka klasyczna została zepchnięta na dalszy plan. Ze szkół ogólnych została wyrugowana jako przedmiot nauczania. Dawniej szkoły miały swoje chóry, a nie rzadko orkiestry. W szkołach uczono nie tylko muzyki, ale i kultury. Dziś dyrekcje preferują zajęcia plastyczne, nie dbając o muzykę. Mówiąc inaczej, status muzyki, kultury muzycznej ma się dziś kiepsko.

A mecenat państwa nad muzyką?

Dziś nawet uczelnie muzyczne są w takiej sytuacji, że dostają 70 proc. środków na działalność dydaktyczną, a resztę muszą zdobywać same. Powstają uczelnie prywatne, ale młodzież nie ma środków na opłacanie studiów. To jest błędne koło. Tu muszę pochwalić ministra kultury Waldemara Dąbrowskiego, który dla muzyki zrobił tyle, ile przez wiele lat nie zrobili jego poprzednicy. I chwalił mu za to.

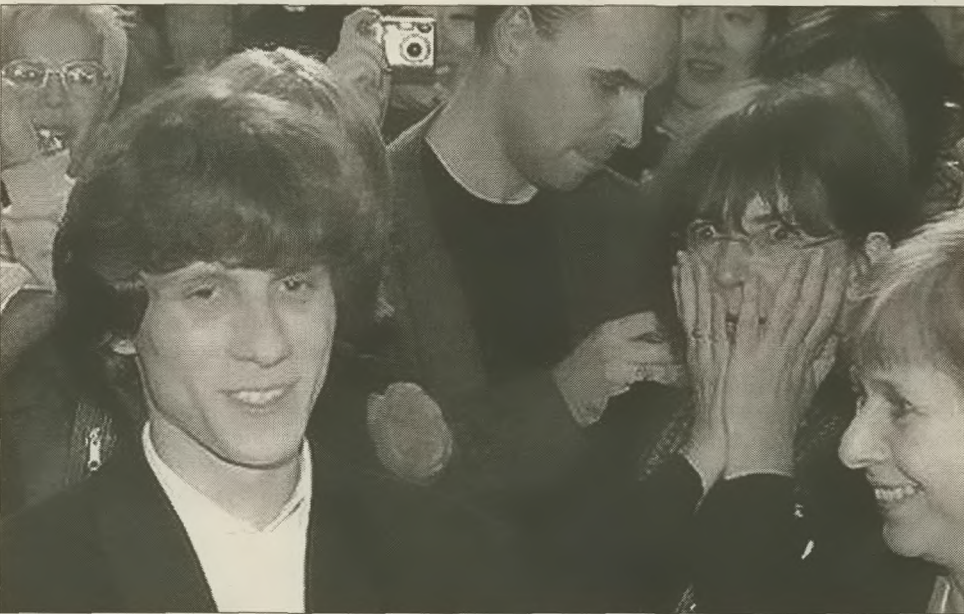
Dwóch Polaków znalazło się w finale. To dobrze czy źle?

To całkiem dobrze, biorąc pod uwagę, że z Azji zakwalifikowało się tylko czterech pianistów. To dobra proporcja. Jest rozczarowanie, że z Europy Zachodniej nie ma żadnego. A przecież we Francji Fryderyk Chopin jest bardzo popularny. Ale pianiści z tego kraju nie garną się do konkursu.

Panie Profesorze. Dlaczego nie ma drugiego Krystiana Zimermana, który dzięki Panu zrobił międzynarodową karierę?

Nie tylko Polska, ale i cały świat nie mają drugiego Zimermana. Dlaczego ja miałbym go mieć? Miałem szczęście z nim pracować. Ale po tylu latach widzę, że to był student, który urodził się z wybitnym talentem. A ja – skromnie mówiąc – pomogłem mu. Czekamy teraz na drugiego Zimermana. Dzieci zdolnych jest bardzo dużo, tylko, że nie zawsze odkrywa się ich talenty. Szkoda.

ANETA DĄBROWSKA

Rafał Blechacz, zwycięzca tegorocznego Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

mi wszystkimi zagadnieniami radzić będzie dyrekcja kolejnego konkursu chopinowskiego.

Co składa się na fakt, że muzyka Fryderyka Chopina jest tak popularna w Azji?

Byłem w Japonii kilkanaście razy, m.in. w roku 1976 z Krystianem Zimermanem. Konkursy muzyczne odbywają się w największych miastach Japonii i obejmują zarówno dzieci, jak i osoby dorosłe. Ale finały odbywają się tylko w Tokio. Co zauważyłem? Wszyscy cieszą się, że mają kontakt z muzyką klasyczną.

A skąd Chopin w Japonii?

Mam na ten temat swoją własną teorię. Cywilizacja japońska bardzo różni się od naszej zachodnioeuropejskiej. Tam wartości duchowej nadaje się nawet picie herbaty, nie mówiąc już o innych zwyczajach, jak zamiłowaniu do poezji czy przyrody. To wszystko czyni, że obcowanie ze sztuką jest

swobodnie, wyrażając w muzyce to, co powinno być w niej wyrażone. A więc u nich kolosalny postęp wyrażania uczuć poprzez muzykę.

Jak na tle pianistów z innych krajów ocenia Pan Profesor umiejętności Polaków?

To jest nasz problem narodowy. Nasi pianiści nie odstają talentem od innych, lecz na estradzie są skępowani, bo patrzą na nich cała Polska. Obserwuję, że za granicą polscy pianiści grają zupełnie dobrze i zdobywają uznanie publiczności. W kraju idzie im trochę gorzej. Sądzę jednak, że to się łączy z pewnymi warunkami. Wielu naszych pianistów do tej pory nie ma dobrego instrumentu. Przyczyną jest tam gdzieś, że nasz Stanisław Drzewicki dlatego startował w konkursie chopinowskim, aby móc sobie kupić profesjonalny fortepian. Jak można ćwiczyć piętnaście lat na instrumencie, który nie wydaje dobrego dźwięku? I to właśnie nie pozwala naszym

Gra między iluzją
a deziluzją stanowi
elementarną zasadę
„bycia w kulturze”.

Edward Balcerzan

emioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 3. 11. 2005

Redakcja *Tygodnika Powszechnego* zwróciła się do swoich przyjaciół i współpracowników z prośbą o wypowiedź na temat spotkanych w życiu „świętych”. – *Niekoniecznie tych kanonizowanych czy beatyfikowanych* – pisała. – *Niekoniecznie nawet ochrzczonych czy wierzących*. Po prostu takich, którzy stanęli na

drodze ich życia i którym coś istotnego zawdzięczają. Wśród pierwszych osób, które podzieliły się swymi refleksjami, znalazł się **Hatif Janabi**, Irakijczyk od wielu lat mieszkający w Warszawie. Ten znany poeta, pisarz i eseista był swego czasu gościem Jąbłonkowskiej Kawiarenki „Pod Pegazem”.

HATIF JANABI

Święty, którego znałem

Na przełomie lat 60. i 70. fascynowała mnie mistyka, mitologia oraz niezwykle postacie. Byłem częstym gościem kolegi ze studiów, mieszkającego w szykierkiej miejscowości Al-Kifl, wśród gajów palmowych, na skrzyżowaniu dróg do Karbali i Nadżafu. Poznałem tam starszego człowieka, który wydawał się inny: spokojny, mądry, bardziej zrównoważony niż pozostali. Nazywał się Abu Hasan (Ojciec Dobrego), ale nikt nie zwracał się do niego tym imieniem. Wszyscy wspominali go jako Malak (Anioł). Pytałem miejscowych, dlaczego akurat Malak? Odpowiedział: „To nie człowiek, to wysłaniec niebios, człowiek we wcieleniu anioła, ze względu na czyny i zachowanie. Bez niego zginęliby wszyscy, to on chodzi po domach, uspokajając wściekłych, nawołując do poszanowania żywych jak zmarłych, pomagając chorym, starszym i obłąkanym, organizując zbiórki dla biedniejszych rodzin i dzieci, mobilizując nas podczas powodzi, która dwa razy odizolowała gminę od reszty świata, dzieląc się posiłkami z potrzebującymi, i to on przyzwyczaił nas do kontemplacji, nigdy nie używając ostrych lub nieprzyjemnych wyrazów”.

Jego motto brzmiało: „Pracuj dla życia, jakbyś miał żyć wiecznie, i pracuj dla życia po życiu, jakbyś miał jutro umrzeć”. Okazało się potem, że autorem tej maksymy był Imam Ali. Ale to nie wszystko. Widziałem Anioła, jak czyścił tablice i nagrobki z napisami hebrajskimi i Gwiazdą Dawida, a gdy zapytałem: „Dlaczego?”, rzekł: „To są ślady ludzkie, które

trzeba szanować, dlatego trzeba pielęgnować ten cmentarz”. Cmentarz był skromny, ale zadbane jak Anioł. A kiedy zaprosił mnie do pobliskiego meczetu na wspólną modlitwę ku czci zmarłych, odpowiedziałem: „Przecież nie umiem się modlić”. Zaszepotał do mego ucha: „Nie szkodzi. Ważna jest intencja”. Zaczął powtarzać: „O czym będę mówić, Panie? Czyż nie o tym właśnie, że nie wiem, skąd tu

przybyłem, do tego życia, które ku śmierci biegnie?”. Dopiero po latach, w Polsce, trafiłem na te słowa w „Wyznaniach” św. Augustyna.

Zaprzyjaźniłem się z nim, wysyłałem mu leki z Polski, które prawdopodobnie do niego nie docierały. Po latach usłyszałem, że Anioł zmarł z powodu choroby i głodu, podczas embargo nałożonego na Irak po inwazji na Kuwejt.

A2 20-23 české, německé a italské squaty
3-4 události týdně v kultuře, Jandák a cultura 9 Jiří Peřín, Síta fragmentu 10 festivalu Theatre v Plzni

Polskie akcenty w »A2«...

Z praskich *Literárních novin* wydzielili się na początku października ogólnokrajowy tygodnik kulturalny *A2* (tytuł od adresu redakcji: Americká 2). Pierwszy numer zawierał sporo akcentów polskich. Na stronie tytułowej esej **Andrzeja Stasiuka** *Utracone dziedzictwo. Religia przyszłości będzie osamotniona i narkotyczna*, a wewnątrz wywiad z senatorem **Zbigniewem Romaszewskim**, omówienie obchodów jubileuszowych Solidarności w gdańskiej hali Oliwa, pisma **Petra Blažka**, analizę sytuacji przedwyborczej **Kultura Polski nie uruchamia** **Tomasza Grabińskiego** oraz wiersze **Karola Maliszewskiego**, **Mariusza**

Apela i Marcina Barana w przekładzie **Jiřígo Červenki**. Pismem kieruje **Libuše Bělunkowa**.

...i w „Dokořán”

We wrześniowym biuletynie Gminy Pisarzy *Dokořán*, który właśnie trafił do czytelników, na temat polskiej prasy na czeskim Śląsku Cieszyńskim i polskiej audycji w rozgłośni ostrawskiej Czeskiego Radia pisze **Libor Martinek**. Ekspozując głównie wątki literackie, autor odnotowuje niektóre z uruchomionych w *Głosie Ludu* dodatków literacko-artystycznych, udział zaolziańskich pisarzy w redagowaniu pisma, a także dyskusję o literaturze regionalnej w *Zwrocie* (1972). Podnosi również kulturotwórczą rangę zaolziańskich kalendarzy: *Głosu Ludu*, *Zwrotu*, *Śląskiego i Ewan-gelickiego*. Z podobnej perspektywy ujmuję profil programowy polskich audycji radiowych.

W tymże numerze publikowane są artykuły: *Literatura polska w cieniu prasy Krzysztofa Uniłowskiego*, redaktora katowickiego periodyku *FA-Art*, wykładowcy UŚ i *Kilka słów na temat krytyki literackiej w przestrzeni medialnej Wojciecha Rusinka*, współpracownika *FA-Artu*, doktoranta UŚ. Obdława przetłumaczył L. Martinek. (k)

Najlepsze w Czechach

Zdaniem **Františka Všetického**, najlepszych periodykami literackimi w Czechach są obecnie: brneński *Akord* i ostrawski *Alternativa plus*. Opinię taką wyraził na łamach biuletynu *Dokořán* (nr 35, wrzesień 2005).

Redagowany przez **Ivě Kotrlę** *Akord* jest pismem z definicji chrześcijańskim, ale wiele miejsca poświęca również literaturze europejskiej, teorii literatury i czeskiemu pamiętnikarstwu. Z kolei *Alternativa plus* (red. nac. **Drahomír Šajtar**) wyróżniają, zdaniem Všetického: szacunek do tradycji regionalnej (numery monograficzne, m.in. na temat baroku i Ostrawy), prezentacja literatury obcych, głównie polskiej oraz pielęgnowanie zapomnianego gatunku satyry literackiej. Niestety, *Alternativa plus* właśnie przestała wychodzić. (o)

MARTIN FAHRNER Niema barykada

Miasto, w którym dorastałem, leży bezpośrednio przy granicy, na górskiej przełęczy, ale w samym mieście jest płasko, więc wszyscy jeżdżą na rowerach.

Jednak zaczynać trzeba od trójkołowca. Kto był grzeczny i pilny, dostawał najpierw rower dziecięcy, potem Pioniera, czerwonego albo niebieskiego, bo tylko takie były produkowane, lecz jak ktoś chciał się wyróżnić, a miał ojca ze smykałką, mógł go sobie kazać przemalować, choć była to rozrzutność, ponieważ jakiś czas później i tak się przesiadał na młodzieżową Eskę; a tę produkowali w wielu kolorach i jeszcze z przerzutką!

Nic więc dziwnego, że kiedy nogi robiły się zbyt długie i należało się rozjeżdżać za Favoritem, mało kto rozstawał się z nią bez żalu. Favorit był szczytem możliwości. Fakt, w tamtych czasach nie dało się zdobyć nic lepszego, a ponadto przy odrobinie szczęścia człowiek miał go już na całe życie.

Mój tatko, choć dorosły, do tego piłkarz, cały czas jeździł wyłącznie na rowerze Ukraina; ani razu nie widziałem, żeby jechał na jakimś innym. Był w wielu miejscach obdrapany i pordzewiały, jednak ojciec nigdy go nie polakierował na nowo, twierdząc, że te obdrapania ma z barykady. A to żaden wstyd, dodawał zawsze z naciskiem.

Rower marki Ukraina rzeczywiście znalazł się na barykadzie i traf chciał, że wyładował tam też mój trójkołowiec.

To było latem. Panował straszny upał i z tego powodu musialem nosić upokarzającą dziecienną czapkę. Ni stąd, ni zowąd, na swoich czerwonych i niebieskich Pionierach oraz młodzieżowych Eskach przypędzili duzi chłopcy i z wybaluszonymi oczami nagadali, że za szlabanem na przejściu stoją najprawdziwsze czołgi. Zaraz przepadł gdzieś nasz sąsiad i po chwili słysząc było silnik jego ogromnej koparki.

Staliśmy na chodniku, patrząc, jak wyrывa bruk i sypie go na kupę, dokąd wystraszone mamusia nie zabrały nas do domów, ale mimo to patrzyliśmy dalej, chociaż już tylko z okien. Sterta rosła, a droga zmieniła się w jeden dół i głowę bym dał sobie uciąć, że na pewno źle by się tam jeździło na rowerze, nawet na Favoricie.

I w tym skwarze tatusiowie zaczęli wynosić z piwnic rozmaite stare szafy i stoły, upychali je na górze, na tej kupie bruku, i było im gorąco. Ktoś przywiózł na wózku skrzynkę piwa, każdy wziął butelkę, co jakiś czas z niej upijał, ale noszenie trwało nadal.

Tuż przed zmrokiem pod oknami stała wielka sterta, ojcowie stanęli przed nią z polskiej strony i popijając piwo, rozmawiali. W końcu przywieźli jeszcze własne rowery i starannie obłożyli nimi przód sterty. Ojciec też położył swoją Ukrainę.

Nie mieściło mi się to w głowie. Przecież mamusia mówiła mi, żeby nigdzie nie chodził, bo mogą strzelać – a on wyszedł i ułożył tam swój rower. Nic z tego nie rozumiałem. Ale przecież rowery wyglądają niemal tak samo, może ten był cudzy? Układkiem zająłem do piwnicy. Rower ojca przepadł, stał tam tylko mój trójkołowiec. Wyprowadziłem go i pojechałem, żeby zbadać tajemnicę z bliska.

Przed sterą zsiadłem i rzeczywiście – na kamiennych kostkach leżał rower ojca, który zresztą już za mną przybiegł, wziął mnie na ręce i krzyknął coś do pozostałych panów. Niewiele z tego pojmowałem, ale byli dla mnie bardzo mili, co mi się podobało, a tatuś powiedział, że jestem jego bohaterem.

Jednak potem ułożyli tam mój trójkołowiec i wtedy uderzyłem w bek. Przybiegła też mamusia. Wyszarpnęła mnie ojcu, nazwała go wariatem i z płaczem odniosła mnie do domu. Chwilę później zjawił się rozpromieniony ojciec, uspokajając nas, żebyśmy się nie bali. Z sekretarzystki i ze spiżarni wyjął wszystkie flaszki z wódką oraz winem i powiedział, że mamusia, że to na butelki zapalające, bo musi mieć jakąś broń, poszedł sobie.

Wkrótce znów wrócił, zabierając z szafy koszulkę z numerem siedem. Grał w niej każdą niedzielę, ale do pralni nie oddawał nigdy, więc dbała o nią mamusia. Mimo że grywał w różnych klubach, zawsze sobie załatwił, że na plecach i na rękawach będzie miał siódmkę. Wciągnął koszulkę przez głowę, a potem, stojąc przed lustrem, włożył na rękaw kapitańską opaskę. To mu wystarczyło. Nie interesowało go, kto będzie miał przewagę i w jakiej bronii. Prezentował się tak wspaniale, że mamusia nawet nie próbowała go zatrzymać.

Zmierzchało się, ojcowie siedzieli na barykadzie i chociaż stwierdzili, że żaden nie wie, jak zrobić butelkę zapalającą, nie poddawali się. Od czasu do czasu któryś wstawał, machając dużym sztandarem, który nazywali naszą flagą. Naraz rozległ się chrzęst i od strony Polski zajechały czołgi, które bardzo chciałem zobaczyć. Jednak nie widziałem ich zbyt dobrze, ponieważ rumor był tak wielki, że schowałem twarz w sukience mamusi. Sukienka pachniała, pachniała jak zawsze i to mnie uspokoiło. Nawet mi nie przeszkadzało, że mamusia płacze. Wdychałem ten zapach dopóty, dopóki chrzęst nie ustał. Czołgi zatrzymały się i znieruchomiały.

Długo tak stały bez ruchu tuż przed barykadą. Zapadła kompletna cisza, tylko mój tatuś w swojej zwycięskiej koszulce co jakiś czas wstawał i pomachawszy sztandarem w stronę czołgów, chował się szybko, żeby wzmocnić morale drużyny – to było jego powiedzonko – przy użyciu najbliższej butelki zapalającej. Ponieważ się bał, to jasne, że strasznie się bał i dlatego za każdym razem musiał z siebie wykrzesać całą odwagę, żeby z gołymi rękami stanąć na wprost lufy czołgu.

Zapadł zmierzch. Dzień przyniósł tyle wrażeń, zrobiłem się senny i więcej już nie pamiętam. Nocą ojcowie byli na barykadzie zupełnie sami, bo w końcu pospali się nawet ci, którzy udzielali im wsparcia spoza okien. Tylko wróg był czujny i za każdym razem, kiedy ciszę przerywało chrobotanie wewnątrz czołgu, ojcowie wzdrygli się i szybko pociągali z zapalających butelek. Wprawdzie tata jako kapitan zrywał się od czasu do czasu i wymachiwał groźnie sztandarem, w końcu jednak wszyscy tak się upili, że polali flagę winem, niemal pół litra czerwonego na nią pociekło, do tego na białe pole. Więc żeby się to nie wydało, tatusiowie przestali machać, ale nie mieli już nic do roboty, no i zaraz zasnęli.

Nocą do czołgów podkrađła się jakaś postać i zastukała w wieżę jednego z nich. Kłapa się podniosła i wychynęła z niej głowa, a wtedy postać łamanym rosyjskim zaczęła z nią rozmawiać. Potem ta postać wdrapała się na czołg, zahurkotało, z maszyn buchnął dym i kolumna zaczęła się wycofywać, ale za chwilę pierwszy czołg stanął i skreślił w przecznice, a za nim pozostałe.

Jednak ten huk nie zbudził mężczyzn na barykadzie. Nie zbudzili się nawet wtedy, gdy chwilę później czołgi wyjechały z przecznicy za ich plecami, znowu na główną ulicę, i nikt nie ruszył w ciemności, ruszyły na Hradec Kralove.

Dopiero nad ranem zbudził ich deszcz. Zdawało się, że całe miasto śpi jeszcze. Ojcowie wyjrżeli ostrożnie, ale w szarym przedświcie nie zobaczyli czołgów wroga. Wyszli chwiejnym krokiem przed barykadę, łazili tam wte i wewte, lecz po czołgach ani śladu. Wtedy tatusiowie zaczęli wiwatować, ten mój zrobił wysoki wyskok z podniesioną ręką, zupełnie jak po strzeleniu gola. A potem zdjęli z barykady flagę i wymachując nią i śpiewając hymn, paradowali po mieście.

Z tej radości nie zauważyli, że z niektórych domów zwisają czerwone rosyjskie flagi. I tak hałasując, dotarli na rynek w pobliżu piwiarni „Tunel”, którą właśnie otwierał pan kierownik Pryl. Otwierał jak zawsze o szóstej, żeby według jego słów „przypodobać się klasie robotniczej”.

(Cdn.)

POLECAMY

Stanisław Ignacy Witkiewicz: Listy do żony (tom 1, lata 1923-1927)

Małżeństwo idealne

Nie ma dla kobiety większego nie-szczęścia niż zostać żoną geniusza. I choć genialność Witkacego uznano późno, jego małżeństwo z **Jadwigą Unrug** okazało się jednym z bardziej kontrowersyjnych i dziwacznych związków ubiegłego wieku. Pamięć o nim przetrwała dzięki listom pisarza do żony pisanym od pierwszych dni narzeczeństwa (21. 3. 1923) po ostatnie chwile życia autora *Pożegnania jesieni* (24. 8. 1939). Listy Witkacego nie opowiadają historii małżeńskiej miłości; stanowią autoportret psychologiczny wybitnego człowieka, dziennik intymny pisarza i kalendarz zmagania geniusza z biedą. Z głębi wizerunku „wytresowanej” żony i zwichrzonego emocjonalnie męża, który nie cofa się przed niczym, by przekonać partnerkę do racji swoich romansów i jednocześnie wmówić jej, że nie ma ochoty drugi raz się żenić.

A ożenił się Witkacy jeden raz, 30 kwietnia 1923 r. w Zakopanem, w zupełnej tajemnicy przed przyjaciółmi, podsycając i tak sensacyjną atmosferę panującą wokół małżeństwa, w którym widziano hucpę, eksperyment i kolejne szaleństwo „wariata z Krupówek”. Pan młody miał wówczas 38 lat, panna młoda dobiegała trzydziestki. Oboje dobrze wiedzieli, że pobierają się z rozsądku i po trwającej blisko

dwa lata szarpaninie, łudząc się, że rozum ustąpi miłości, doszli do porozumienia, czyli przyjaźni na odległość. Witkacy zdawał sobie sprawę, że wciąga Jadwigę w świat ubóstwa, zakopiańskiej bohemy i własnej tyranii. Zapewniał, że nie wyrzeknie się prawdziwej sztuki dla pieniędzy. I choć czas pokazał, że raczej się mylił – wycofał się z malowania portretów „istotnych” na rzecz takich, które przyniosły mu renomę w środowisku i zarobek – idei intelektualisty w trzeciordernym pałacie pozostał wierny.

Od 1925 r. nie mieszkają razem: on pracuje w Zakopanem, ona pomaga mu w kontaktach z redakcjami, przesiadując w Warszawie. Spotykają się kilka razy w roku. Listy przynoszą obraz Witkacego, który swawoli, nazywa przyjaciół „bydłem”, „ścierwem” i „świniami”, pisuje na odwrocie adresowanych do niego kartek, zapożycza się, nieustannie zaczyna „Nowe Życie”, bezskutecznie zrywając z paleniem, rzetelnie wylicza, co i kiedy wypił i jak się głodził. Ale pokazują również obraz człowieka, który ponad miarę nie znosił życia na wzięzi. A mimo to małżeństwo „okrutnej świnutki”, jak nazywał Witkacy Jadwigę, z „dupą wołową” (w ten sposób zwykł się podpisywać) przetrwało dłużej niż niejeden namiętność. Marta Cuber

Telewizja

WTOREK 8 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Smocze opowieści (s. anim.) **9.10** Zyg-zaki (dla dzieci) **9.40** Super Rupert (s.) **10.05** Tucker (s.) **11.20** Tak jak w Unii **11.45** Agrobiznes **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (quiz muzyczny) **13.25** Bulionerzy (s.) **13.55** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... (pr. publ.) **14.15** ZUS radzi **14.30** DNA (s. dok.) **15.00** Wiadomości **15.10** Popołudnie z Jędynką **15.15** Szansa na życie (felieton) **15.30** Popołudnie z Jędynką **15.40** Tele-Nowela - program o książkach **15.41** Popołudnie z Jędynką **15.50** Pogoda **15.52** Recepty Jędynki (mag. med.) **16.05** Popołudnie z Jędynką **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? **18.25** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** W krainie dreszczowców: Podziemna pułapka (film USA) **22.00** Sprawa dla reportera **22.35** Wiadomości **22.45** Prosto w oczy (pr. publ.) **23.00** Widzieć i wiedzieć. Nieśmiertelny towarzysz (dok.) **23.50** Plus minus **0.15** Prawo i bezprawie (s.) **1.40** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... (pr. publ.) **2.05** Odkrywcy, cuda i medycyna (s. dok.).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) **6.25** 10 minut tylko dla siebie **6.40** Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) **7.10** Od przedszkola do Opola **7.40** Teletubisie (s.) **8.10** Ocean Avenue (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza (mag. kul.) **12.30** 10 minut tylko dla siebie **13.00** Panorama **13.10** Pogoda **13.15** Śpiewające fortepiany (teleturniej) **14.05** Lokatorzy (s.) **14.35** Proboszcz **2005** **15.00** Wydarzenia, wydarzenia **15.10** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **16.00** Dla niesłyszących. Panorama **16.15** Dla niesłyszących. M jak miłość (s.) **17.05** Dla niesłyszących. Kulisy serialu „M jak miłość” **17.15** Allo, Allo (s.) **17.40** Pogotowie Ekspresu Reporterów **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **18.55** Pogoda **19.05** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.35** Ale jazda! (mag. kul.) **20.05** Panorama flesz **20.10** M jak miłość (s.) **21.00** Kulisy serialu „M jak miłość” **21.05** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.00** Panorama **22.20** Biznes (pr. publ.) **22.25** Sport-telegram **22.30** Pogoda **22.40** Kocham kino: Księżniczka i wojownik (film niem.) **1.05** Kocham kino: Czas pijanych koni (film fr.-irac.) **2.20** Bohaterowie nie są zmecczeni... (rep.) **2.45** Nie tylko dla komandosów - czas przemian (rep.).

KSIĘŻNICZKA I WOJOWNIK

dramat miłosny, 2000, Niemcy
TVP 2, wtorek 8. 11., godz. 22.40
Reżyseria: Tom Tykwer
Występują: Franka Potente, Benno Fuermann, Joachim Król, Lars Rudolph, Melchior Beslon i inni.

Niespełna trzydziestoletni Bodo wyszedł z wojska i bezskutecznie szuka pracy. Sissi jest pielęgniarką szpitala psychiatrycznego i choć lubiana, nie jest szczęśliwa – wciąż czeka na coś, co odmieni jej spokojne, ale nudne życie. Pewnego dnia ulega wypadkowi, którego mimowolnym sprawcą jest Bodo. On też ratuje jej życie. Po wyjściu ze szpitala Sissi postanawia go odszukać. Bodo nie jest jednak zachwycony ich spotkaniem. Za szorstkością męzczyzny kryje się smutna tajemnica. Sissi jednak już wie, że to jest „ten jedyny” i nie daje za wygraną.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was **7.45** Aktualności flesz, pogoda **7.50** Energia przyszłości (rep.) **8.05** W dobrym stylu **8.45** Gość dnia - rozmowa **9.00** Malowanie obrazów - to proste (s. dok.) **9.55** To jest temat - cykl reportaży **11.15** Gość dnia - rozmowa **11.45** Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) **12.35** Niezwykle historie (s. dok.) **13.30** Kurier **13.45** Nie udawaj Greka (cykl rep.) **14.15** Zwolnij w sieci **14.45** Regiony kultury (mag.) **15.00** Świat - magazyn międzynarodowy **15.45** Malowanie obrazów to proste (s. dok.) **16.10** Rozmowa dnia (pr. publ.) **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Bliżej Europy **17.05** Służba zdrowiu (mag.) **17.50** Relacje **18.00** Aktualności, pogoda **18.27** Wiadomości sportowe TV Katowice **18.40** Nasz reportaż **19.00** Okiem mistrza (mag.) **19.10** Herkules i inni (cykl reportaży) **19.35** Nasze środowisko w Unii **19.50** TV Katowice zaprasza **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia (pr. publ.) **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności flesz **21.50** Aktualności **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat **23.05** Prawda o kobietach (s. dok.) **23.55** Podróż do Nowego Świata (s.) **0.45** Miasto do rozbiórki (rep.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **7.10** Interwencja **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** Gra w ciemno (pr. roz.) **10.00** V.I.P. (s.) **11.00** Samo życie (s.) **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.05** Pogoda **16.10** Interwencja **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** Gra w ciemno (pr. roz.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Raport specjalny **20.45** Ulubieńcy Ameryki (film USA) **21.30** Studio Lotto (w przerwie filmu) **23.05** Strażnik Teksasu (s.) **0.05** Biznes Wydarzenia **0.25** Pogoda **0.30** Kuba Wojewódzki (talk show) **1.25** Nocne randki (pr. roz.) **2.15** Twarda przeciwniczka (film USA) **3.45** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **8.55** Śpiewanki **9.00** Teleranek (dla dzieci) **9.10** Klocki (dla dzieci) **9.20** Wizyta w zoo **9.30** Niesamowity świat rekordów i ciekawostek **10.00** Wiadomości **10.05** Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) **11.05** Chomik w koszu nocnej (s.) **11.50** ABCD ekologii **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **14.30** Oczarowanie (s.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Safari (s.) **17.00** Z Jakubem na ryby (mag.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Bananowe rybki (talk show) **20.35** List do ciebie **21.30** Historie sław (s. dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.10** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** Punkty spojrzenia **23.55** Pomarańcza (mag.) **0.25** Poszukiwacze wraków **1.10** Simpsonowie **1.35** Ally McBeal **2.15** Minuta ze Stanem Hooperem **2.40** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **8.40** Diagnoza (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy (s. dok.) **12.00** Euronews **12.35** Wizytówka **13.15** Zestaw bajkowy Edka **14.55** Obiektyw (mag.) **15.25** To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) **15.35** Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) **16.00** Wypadek to nie przypadek **16.10** Rodzina a szkoła (mag.)

16.25 Popularis (mag.) **17.00** Blok publicystyki ekologicznej **18.00** Poprask (mag. muz.) **18.35** Minuta ze Stanem Hooperem (s.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Świat motorów (mag.) **19.45** GEN (s. dok.) **20.00** Juszczenko - nie wykonane morderstwo (dok.) **20.50** Na pływalni z Robertem Redfordem (talk show) **21.15** Sprawa dla ombudsmana (pr. publ.) **21.35** Portrety (s. dok.) **21.50** Film o filmie: Straż nocna (dok.) **22.00** Odpoczywaj w pokoju (s.) **22.55** Koncert z Senatu **23.35** Hyde Park (pr. dys.) **0.40** Maggie, Pierwsza Dama **1.35** Zapraszamy na kolację **2.15** Kim jest... **2.35** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.30** Kobieta prawa (s.) **11.20** Poradnik kulinarny Gary Rhodessa (s.) **11.55** Strażnik Teksasu (s.) **12.55** Anastazja (s.) **13.55** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.00** Bez śladu (s.) **15.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.35** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** Big Brother (reality show) **18.15** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.10** Wyścig (film USA) **23.25** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **0.05** Prawo i bezprawie (s.) **1.00** Skandal (s. erot.) **2.25** Powrót do Edenu (s.) **3.50** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) **8.00** Leśniczówka Falkenau (s.) **8.55** Sofie i jej miłość (s.) **9.50** Prima jazda (mag.) **10.50** Stary (s.) **12.00** Rewir Wolfa (s.) **13.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.00** Roseanne (s.) **14.40** Beverly Hills 90210 (s.) **15.35** Czarodziejki (s.) **16.35** Big Ben (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.45** VyVolení - Porachunki (reality show) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.15** VyVolení - Porachunki (reality show) **22.50** Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) **23.30** VyVolení - Nocny show (reality show) **0.00** Komora (film USA) **2.00** Szybka wygrana **3.40** Salon samochodowy.

ŚRODA 9 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.10** Pogoda **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Cedric (s. anim.) **8.55** Andy Pandy (s. anim.) **9.05** Domisie (dla dzieci) **9.35** Łatek (s. anim.) **10.05** J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **11.20** Wpisani w krajobraz **11.35** To trzeba wiedzieć **11.45** Agrobiznes **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (quiz muz.) **13.25** Sądzieli (s.) **13.55** Raj (dla młodzieży) **14.20** Rzeczy i ludzie (s. dok.) **15.00** Wiadomości **15.10** Popołudnie z Jędynką **15.15** Wielki świat małych odkrywców **15.35** Popołudnie z Jędynką **15.40** Recepta Jędynki **15.45** Popołudnie z Jędynką **15.50** Pogoda **15.55** Zwierzowiec **16.10** Popołudnie z Jędynką **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? **18.25** Plebania (s.) **19.00** Lippy and Messy (j. angielski) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Okruchy życia. Dom otwarty (film USA) **21.55** Debata (pr. publ.) **22.40** Wiadomości **22.50** Prosto w oczy (pr. publ.) **23.05** Zawsze po 21 **23.40** Igła (film br.) **1.30** Wybór należy do Ciebie (s. dok.) **2.00** Zastępy lzy (rep.) **2.20** Asteroidy! Czy unikniemy zagłady? (s. dok.).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) **6.30** 10 minut tylko dla siebie **6.40** Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) **7.10** Od przedszkola do Opola **7.40** Teletubisie (s.) **8.10** Ocean Avenue (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **12.30** 10 minut tylko dla siebie **13.00** Panorama **13.15** 7. Mazurska Noc Kabaretowa **14.05** Lokatorzy (s.) **14.30** Wydarzenia, wydarzenia **14.40** Spotkanie ze zwierzętami (rep.) **15.05** Doktor z alpejskiej wioski

(s.) **16.00** Panorama **16.15** Dla niesłyszących. M jak miłość (s.) **17.05** Dla niesłyszących. Kulisy serialu „M jak miłość” **17.15** Allo, Allo (s.) **17.40** Pogotowie Ekspresu Reporterów **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **18.55** Pogoda **19.05** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.35** Sportowe fascynacje **20.00** Panorama flesz **20.05** Kogel-mogel (film pol.) **22.00** Panorama **22.20** Biznes (pr. publ.) **22.25** Sport-telegram **22.30** Pogoda **22.40** Konfrontacja **23.15** Zbroja Boga (film Hongkong) **0.45** Pamela Anderson: Życie blondynki (dok.) **1.30** Poeta niezany (dok.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was **7.45** Aktualności flesz, pogoda **7.50** Bliżej Europy **8.05** Służba zdrowiu (mag. med.) **8.45** Gość dnia **9.00** Zagadkowe historie XX stulecia (s. dok.) **9.55** To jest temat **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia **11.45** Kowalski i Schmidt (s.) **12.10** Czytaj z Trójką (mag. kul.) **12.35** Wokół Pacyfiku z Michaeliem Palinem (s. dok.) **14.15** Nie udawaj Greka (cykl rep.) **14.15** Zwolnij w sieci **14.45** Gwiazdy sportu **15.00** Miasto do rozbiórki (rep.) **15.45** Zagadkowe historie XX stulecia (s. dok.) **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności, pogoda **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Okiem mistrza (mag. kul.) **17.05** Trójka tam była **17.50** Kronika miejska Katowice **18.00** Aktualności, pogoda **18.27** Wiadomości sportowe **18.40** Powiedz stop **19.00** Zdobywcy (teleturniej) **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności flesz **21.50** Aktualności **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat **22.50** Kurier sportowy **23.05** Młodzież kontra (pr. publ.) **23.50** Ziemia Ognista (film koprod.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **7.10** Interwencja **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** Gra w ciemno **10.00** Strażnik Teksasu (s.) **11.00** Samo życie (s.) **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.05** Pogoda **16.10** Interwencja (rep.) **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** Gra w ciemno (pr. roz.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Co za życie (film USA) **21.30** Studio Lotto (w przerwie filmu) **22.35** Tango z aniołem (s.) **23.20** Nasze dzieci (talk show) **0.20** Biznes Wydarzenia **0.40** Pogoda **0.45** Granice strachu (rozrywka) **1.45** Aquaz Music Zone.

CO ZA ŻYCIE

komedie romantyczna, USA, 2002
Polsat, środa 9. 11., godz. 20.15
Reżyseria: Stephen Herek
Występują: Angelina Jolie, Christian Kane, Edward Burns i inni.

Lanie Kerrigan, młoda, piękna i ambitna reporterka programu śniadaniowego w lokalnej telewizji jest zadowolona z pracy, pięknego mieszkania i idealnego chłopaka. Patrzy na świat przez różowe okulary. Jest perfekcjonistką w przeciwieństwie do otaczających ją ludzi, a zwłaszcza Pete'a - kamerzysty, z którym notorycznie popada w konflikt od czasu nieudanego romansu. Pewnego dnia doskonały świat Lani zaczyna się walić. Uliczny „prok”, Jack, mówi jej bez ogródek, że wiedzie bezsensowne życie i umrze w ciągu tygodnia. Ponieważ wszystkie poprzednie przepowiednie Jacka sprawdzają się, Lanie zaczyna się obawiać, że również ta, ostateczna może się spełnić. Mimowolnie zaczyna zastanawiać się nad sensem swojego życia.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Safari (s.) **9.30** Zapomniane wyprawy (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Światelko w tunelu (film USA) **11.35** ABCD ekologii **11.40** Czy mnie zechcecie? (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Mieszkanie sztuką jest (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Poprask (mag. muz.) **14.35** Wędrująca kamera (s. dok.) **15.00** Chłopaki w akcji (pr. kul.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **15.50** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Meduza (lista przeb.) **17.05** Kinobox (mag. film.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Pod pokrywką (mag.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) **21.05** Świetnie wyglądasz! (mag.) **21.25** Ally McBeal (s.) **22.15** Na tropie (mag. krym.) **22.30** Wydarzenia, komentarze, sport **23.15** Losowanie Sportki i Szansy **23.20** Poprask (mag. muz.) **23.50** Przyjaciele (s.) **0.15** Talk show J. Krauzia **1.05** Simpsonowie **1.40** Oczarowanie **2.35** AZ-kwiz **3.00** Reporterzy TVC.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Na pływalni z R. Redfordem **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.50** Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) **13.15** Blok publicystyki ekologicznej **14.40** Telewizyjna szkoła **14.50** Małe duże gry i zdarzenia (s.) **15.10** Game Page (mag.) **15.30** Europa dziś (mag.) **16.00** Cudowny świat (s. dok.) **16.25** ČEZ Basketbal Nymburk - Gmunden (koszykówka) **18.10** Nanotechnologie (dok.) **18.35** Świat książek (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Transmisja koszykówki Euro Cup **19.45** Lapidarium **20.00** Christopher Reeve - nadzieja trwa 1/2 (dok.) **20.50** Europejski film: Poślub mnie (film fr.) **22.15** LeGaTo **22.45** Sekunda, chwila (dok.) **23.25** Juszczenko - nie wykonane morderstwo (dok.) **0.15** City Folk: Lizbona **0.45** Babilon **1.05** Sheryl Crow: Live At Budokan (koncert) **1.30** Czarne owce **1.55** Złoci bracia **2.35** Regiony TVC24.

■ NOVA

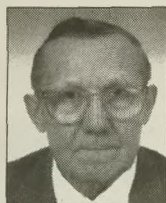
5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Pod białymi żaglami: W poszukiwaniu szczęścia (film niem.) **11.25** Poradnik kulinarny Gordona Ramsey'a **11.55** Strażnik Teksasu (s.) **13.00** Anastazja (s.) **13.55** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.00** Bez śladu (s.) **15.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.35** Zaryzykuj (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** Big Brother (reality show) **18.15** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Big Brother - Nominacje (reality show) **21.20** Na własne oczy (pr. publ.) **22.20** Nowa podróżomania (mag.) **23.00** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.35** Spaw (film USA) **1.25** Martwa strefa (s.) **2.05** Tele **2.55** Do-Re-Mi **3.50** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) **8.00** Leśniczówka Falkenau (s.) **8.55** Sofie i jej miłość (s.) **9.50** Prima jazda (mag.) **10.50** Stary (s.) **12.00** Rewir Wolfa (s.) **13.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.05** Roseanne (s.) **14.40** Beverly Hills 90210 (s.) **15.35** Czarodziejki (s.) **16.35** Big Ben (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) **19.50** VyVolení (reality show) **21.00** Nie ma doskonałych (pr. roz.)

Kronika Rodzinna

W sercach naszych żyjesz nadal...

Dnia 9. 11. 2005 mija 1. rocznica zgonu

śp. ERYKA DZIKA

rodaka z Orłowej Międzyzlasów. O chwilę cichych wspomnień proszą siostry Danka, Hilda i szwagier Mi-rek. RK-226

Kochała nas, była kochana i nigdy nie będzie zapomniana

Dnia 9 listopada mija 6. rocznica, gdy uchilo się szlachetne serce naszej Kochanej

śp. ANNY SIKOROWEJ

z Trzyńca Łyżbic. O chwilę wspomnień proszą mąż i córki z rodzinami. GL-609

Upływa sześć smutnych lat, kiedy odeszła nasza Ukochana, troskliwa Żona, wychowująca starannie trójkę naszych dzieci, lubiana Babcia czterech wnuków, zachwycająca się też prawnukami, miłująca nasz ogródek – poświęcająca się dla polskiego społeczeństwa przez liczne lata

śp. MARTECZKA FOLWARCZNA

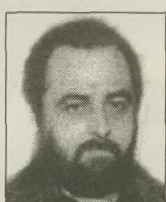
z domu Pawlas. Zasmucona rodzina. GL-610

W dniu 8. 11. 2005 mija pierwsza rocznica śmierci

śp. ELŻBIETY KONIECZNEJ

z Darkowa. Wszystkich, którzy ją znali i zachowali w życzliwej pamięci o chwilę wspomnień proszą synowie z rodzinami. GL-608

Dnia 8. 11. minęła druga bolesna rocznica od śmierci naszego Kochanego

śp. OSWALDA GLETY

O chwilę wspomnień prosi mama i siostra z rodziną. GL-611

Dzisiaj, 8. 11. 2005, przypada 1. rocznica śmierci

śp. WALDEMARA SEMBOLA

z Karwiny Granic, zaś 24. 11. 2005 wspomnimy Jego niedożyte 84. urodziny. O chwilę cichych wspomnień proszą żona i synowie z rodzinami. RK-234

Z głębokim żalem oznajmiamy, iż dnia 2 listopada 2005 r. w wieku 85 lat zmarła

śp. JANINA MARCINIĄKOWA

Jej pogrzeb odbędzie się we wtorek 8 listopada 2005 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego w Stonawie na miejscowy cmentarz. Najbliżsi. RK-231

Zebranie z prelekcją

JABŁONKOW (man) – Zebranie członkowskie MK PZKO, które odbyło się w niedzielę w Domu PZKO w Jabłonkowie, połączono z obchodami Święta Niepodległości Polski.

Uczestników spotkania, w tym przewodniczącego ZG PZKO **Zygmunta Stopę**, wierszami i piosenkami powitały uczennice miejscowej szkoły. Dyrektor szkoły, **Bogusław Słowiczek**, wygłosił okolicznościową prelekcję. Skupił się na wydarzeniach na Śląsku Cieszyńskim tuż przed podziałem tego terytorium w

1919 roku. Aktualne sprawy jabłonkowskiego Koła omówił prezes **Jan Rytko**. Podziękował członkom Koła za wkład w organizację 58. Gorolskiego Święta oraz m.in. poinformował, że po rozbudowaniu Domu PZKO majątek Koła wzrósł o 2 mln Kc.

Na Zjeździe PZKO, który odbędzie się 3 grudnia w Kocobędzu, jabłonkowskie Koło reprezentować będą delegaci **Jan Rytko, Stanisław Gawlik, Wanda Kufa, Marta Pilich i Kazimierz Byrtus**, w rezerwie pozostał **Władysław Byrtus**.

Pendolino zaprasza

OSTRAWA (mro) – Od poniedziałku można rezerwować bilety na przejazd najnowocześniejszym pociągiem RC na trasie Ostrawa-Praga. Od 11 grudnia na trasę południową (docelową w Wiedniu) i północną (w Ostrawie) wyruszy z praskiego dworca głównego najnowocześniejszy pociąg w RC – Pendolino 680.

Północna trasa Pendolina poprowadzi do Ostrawy przez Pragę Holešovice, Pardubice, Olomuniec, Ostrawę Świnów do ostrawskiego dworca głównego. Pociąg przyjmie nazwę SuperCity – SC Pendolino. Opłata za przejazd będzie pobierana w kategorii standard i zniżkowej. Opłata za przejazd standard na całej trasie w II kategorii wyniesie 500 koron (2 klasa) i 600 koron (1 klasa). Znaczące zniżki będą dotyczyć dzieci do 15 lat, emerytów, posiadaczy legitymacji dla niepełnosprawnych, uczniów do lat 15 oraz studentów do lat 26.

Czeskie Koleje ostrzegają, że do ceny biletu kupionego bezpośrednio w pociągu konduktorzy będą doli-

czać 200 koron. Do Pendolina będzie można zabrać ze sobą psa lub rower (oczywiście za odpowiednią dopłatą). Pociąg jednorazowo zabierze 333 pasażerów.

Film o mieście

HAWIERZÓW (wak) – „Zielone miasto” – taki tytuł roboczy nosi film, który w tych dniach powstaje w Hawierzowie, mieście, które w tym roku obchodzi swoje 50-lecie. W sfabularyzowanym filmie dokumentalnym wystąpią aktorzy Teatru Cieszyńskiego, a wypowiadać się w nim będą architekci, autorzy i twórcy (m.in. Bronisław Firla, Otto Ciencała) pierwszych planów terytorialnych tego najmłodszego, wówczas jeszcze bezimiennego, powojennego miasta. Nie zabraknie również w tym obrazie prezentacji osób związanych z historią Hawierzowa. Film wejdzie na ekrany hawierzowskich kin na początku przyszłego roku.

By łatwiej trafić

ŁOMNA DOLNA (man) – Od przyszłego roku odwiedzającym Łomną będzie łatwiej zorientować się na jej terenie. A to za sprawą czterech tablic informacyjnych. Pierwsza zainstalowana zostanie jeszcze w Jabłonkowie obok rozwidlenia na drodze I/11, druga w sąsiedztwie campingu, trzecia w centrum gminy, a czwarta w pobliżu wejścia na teren puszczy Mionsz. Na tablicach wyznaczone zostaną najważniejsze i najbardziej atrakcyjne miejsca we wsi – szkoły, restauracje, ośrodki czasowe, trasy narciarskie itd.

redakcyjnej Moczy

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

»Strykówka« o jabłkach

Takie skojarzenie placów ziemniaczanych i jabłek może komuś wydać się dziwne, ale tak naprawdę było. Gdzie? W świetlicy MK PZKO w Markłowicach w sobotę 22. 10. br. Na tradycyjnej „strykówce” lub „kopaczówce” spotkało się wielu członków i sympatyków PZKO. Gospodarze imprezy przygotowali musieli dużo smacznych, chrupiących, pachnących czosnkiem i majeranekiem stryków. Bo chociaż tych, którzy jeszcze dziś uprawiają na swych grządkach ziemniaki, jest coraz mniej, to ten dawno znany, a w naszych kuchniach stale ulubiony pokarm, ma swoje miejsce.

Zebranych przyciągały jednak nie tylko placiki ziemniaczane. W salce pachniało również jabłkami. Na spotkanie zaproszono pana Władysława Stolarza, który znany jest na naszym terenie z pielęgnacji drzew owocowych.

On też przygotował dla nas wystawkę swych jabłek i wygłosił interesującą prelekcję na temat sadzenia u nas drzewek owocowych i odmian jabłoni. Zapoznaliśmy się z 26 odmianami jabłek, a także gruszek. Wśród eksponatów znalazł się niejeden rarytas. Np. chiński owoc jabłko-gruszka czy gruszko-jabłko Nan Sal Gil. Wygląda jak jabłko a smakuje jak gruszka. Podczas prelekcji dowiedzieliśmy się dużo ciekawych rzeczy i uzyskaliśmy wiele potrzebnych rad, np. jak szczyścić drzewka i krzewy, jak je chronić przed szkodnikami i chorobami, jak nawozić i podlewać, zabezpieczać przed mrozem i szkodnikami, jak owoce przechowywać. Dowiedzieliśmy się o innych ciekawych i potrzebnych zabiegach pielęgnacyjnych w ogrodzie.

WANDA KAWKA

▲ KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Będowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 8-16, so, nie: 8-12.

▲ SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina Frysztat, rynek Masaryka 10: do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Co w teatrze

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYN: Ondraszek (8, godz. 19.00).

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Jedna noc na Karlštejnie (7, godz. 10.00, grupa A).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Historia przemocy (8, 9, godz. 20.00); **Reflex:** Nie wracaj w te strony (8, 9, godz. 20.00); **Straż nocna** (8, 9, godz. 17.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** „Štěstí” (8, 9, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Rybki z ferajny (8, 9, godz. 15.30); Imperium wilków (8, 9, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN – Piast:** Ruchomy zamek Hauru (8, 9, godz. 16.00); Klucz do koszmara (8, 9, godz. 18.15); Komornik (8, 9, godz. 20.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

HAWIERZÓW – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie w czwartek 10. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 9. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CIERLICKO – Kluby Kobiet oraz Klub Seniora Cierlicko i Stanisławice zapraszają na spotkanie do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu 10. 11. o godz. 17.00. Prosimy o liczne przybycie.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska, filia w Sibicy zaprasza do Minigalerii „Na Płocie” na wystawę Józefa Dronę „U nas”. Wernisaż odbędzie się 9.

11. o godz. 17.00, wystawę zagrai mgr Edward Kaim. Wystawa potrwa do 9. 12.

▲ filia Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlíčka 6 zaprasza we wtorek 8. 11. o godz. 17.00 na spotkanie z cyklu „Podróże dalekie i bliskie”. Wraz z nami z podróży na Sri Lankę podzieli się inż. Jerzy Pindór.

OBWÓD TRZYNIEC – spotkanie delegatów obwodu na Zjazd PZKO odbędzie się 10. 11. o godz. 16.00 w Domu PZKO Oldrzychowice. Bliższe informacje na temat programu – prezesa MK. Obecność obowiązkowa.

WĘDRYNIA – Klub Seniora zaprasza na spotkanie 8. 11. o godz. 15.00 w Czytelnii.

BYSTRZYCA – Klub Seniora zaprasza 9. 11. o godz. 17.00 do Domu PZKO na pogadankę z p. Leszkiem Sajdkiem na temat „Telewizja – internet”.

JABŁONKÓW – zapraszamy na wernisaż wystawy Polskiej Książki 11. 11. o godz. 16.00. W programie zespół „Zaolzie”. Pierniki świąteczne oferuje stoisko Klubu Kobiet. Wystawa otwarta: 11-13. 11. w godz. 8-16; 14. 11. w godz. 8-12.

▲ Izba Regionalna im. Adama Sikory, Ognisko Oddziału Górali Śląskich i MK PZKO zapraszają na Warsztaty Zdobnictwa – koronka, haft, biżuteria i wyrobu strojów cieszyńskich, w szczególności góralskich. Nowa siedziba Izby Regionalnej: 11. 11. w godz. 8-18, 12. 11. w godz. 9-18. Inf. e-mail: leselek.richter@pzs.ceskytesin.in-dos.cz, tel. 608 942 387. <http://www.jablunkov.cz/gorol/index.html>

KARWINA RAJ – Klub Seniora zaprasza członków na kolejne spotkanie dnia 8. 11. o godz. 16.00.

KARWINA FRYSZTAT – Klub Propozycji zaprasza 12. 11. o godz. 18.00 na spotkanie z czwórka młodych, odważnych „Goroli” pt. „Tien-Szan – góry w niebiosach”, gdzie dowiedzie się z relacji, przeczności i fotografii o niepowtarzalnym pięknie Kirgizji.

PITS „BS” rejon Karwina zaprasza

11. 11. o godz. 16.00 do salki MK PZKO na 3. część pogadanki i prezentację video p. O. Santariusza z podróży do Wenezueli oraz na zakończenie sezonu turystycznego. Inf. tel.: 596 315 468.

Koncerty

RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza 12. 11. o godz. 15.30 na Biesiadę śpiewającą z okazji 95-lecia śpiewactwa polskiego oraz 700-lecia Rychwału do miejskiego ośrodka kultury w Rychwałdzie.

MOSTY K. JABŁONKOWA – chór Przełęcz zaprasza na „Koncert Jesienny” 12. 11. o godz. 15.30 do miejscowego Domu PZKO. W programie: chór Lira z Darkowa, chór Przełęcz, soliści, dzieci szkolne.

Oferty

OFERUJĘ MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA 3+1, na parterze domu położonego 200 m od przejścia granicznego Kocobędz-Boguszowice, 600 m od Hypernovy w Cz. Cieszyńsku. Oddzielne wejście i liczniki zużycia gazu, prądu i wody. Czynsz wg umowy. Tel.: +420 602 529 501, e-mail: aszurman@volny.cz. GL-601

Wystawy

BIAŁA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 11. wystawa Jana Rusnoka – „Pejzaże”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

GALERIA SPIRALA, Hawierzów: do 20. 11. wystawa Dariny Krygiel „Poza przestrzeń i czas”. Otwarte wt-pt: 10-18, so: 9-12.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 2. 12. wystawa obrazów Otakara Barana. Otwarte wt-pt: 9-12, 12.30-17; so: 10-13, 13.30-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyńsku, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCIKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

WTOREK 8 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Wirtual@ndia 9.15 Polskie krajobrazy - Wisła i jej miasta 9.25 W diasporze (rep.) 9.40 Jest takie miejsce - Goluchów 10.00 Wyprzedzić chorobę - Zgaga (mag.) 10.20 Ludzie wśród ludzi (mag.) 10.35 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 11.05 Zaproszenie 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Stacyjka (s.) 14.30 Polonusi w Europie (rep.) 14.55 Zaolzie 15.10 Piwnica (film dok.) 16.05 Wirtual@ndia 16.30 Wyprzedzić chorobę - Zgaga (mag.) 16.50 Polskie miasta i miasteczka - Kołobrzeg 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 TELEZAKUPY 17.45 W diasporze (rep.) 18.05 Rewizja nadzwyczajna - Polskie wybory 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Więści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Historia Matematyka Polski (film dok.) 22.00 Jest takie miejsce - Powiat pruszkowski (s. dok.) 22.20 Warto rozmawiać 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Plus minus 0.40 Sprawa dla reportera 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Więści Polonijne 3.05 Historia Matematyka Polski (film dok.) 4.05 Rewizja nadzwyczajna - Polskie wybory 4.30 Warto rozmawiać 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 9 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Budzik 9.25 Wierzę, wątpię, szukam 9.50 Lasy i ludzie 10.10 Beata i śmieci (s. anim.) 10.35 Polskie miasta i miasteczka - Krynica 10.45 Spotkania z profesorem Zinem 11.05 Plus minus 11.30 Kochaj mnie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Więści Polonijne 13.20 Historia Matematyka Polski (film dok.) 14.20 Rewizja nadzwyczajna - Polskie wybory 14.50 Warto rozmawiać 16.00 Budzik 16.25 Dolina Dolnej Wisły (s. dok.) 16.45 Polskie miasta i miasteczka - Rawa Mazowiecka 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Wierzę, wątpię, szukam 18.15 Dzieci z zamkniętego świata 18.35 W Jednym - o przyjaźni, miłości i śmierci Janiny Garyckiej (film dok.) 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.05 Słowackie pielgrzymowanie (rep.) 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.15 Książki z górnej półki 22.30 Zaczise gwiazd - Krzysztof Krawczyk 23.00 Kochaj mnie (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Deбата 1.00 Zaolzie 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.55 Słowackie pielgrzymowanie (rep.) 3.20 Egzamin z życia (s.) 4.05 Pamiećtaj o mnie (koncert życzeń) 4.35 W Jednym - o przyjaźni, miłości i śmierci Janiny Garyckiej (film dok.) 5.15 Kochaj mnie (s.) 5.45 Wiadomości.

CZWARTEK 10 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Zygzyki - Noga 9.15 Polskie krajobrazy - Wędrówka od Babiej Góry do Zakopanego 9.25 Proboszcz 2005 9.45 Zawsze wierni (film dok.) 10.25 Hospicjum to też życie (koncert) 11.15 Telewizyjne Wiadomości Literackie 11.40 Człowiek, który chciał zatrzymać holocaust (rep.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Słowackie pielgrzymowanie (rep.) 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 W Jednym - o przyjaźni, miłości i śmierci Janiny Garyckiej (film dok.) 15.00 To jest temat 15.15 Deбата 16.00 Zygzyki - Noga 16.25 30 ton - lista przebojów 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.18 Pogotowie Ekspresu Reporterów 17.25 TELEZAKUPY 17.45 Proboszcz 2005 18.10 Raj (mag.) 18.35 Smak Europy 18.45 Telewizyjne Wiadomości Literackie 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.40 Plebania (s.) 21.00 Spotkanie po latach (rep.) 21.15 Teatr TV - Damy i Huzary 22.35 Chopinowskie kreacje Rafała Blechacza 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Forum 0.55 Polskie miasta i miasteczka - Kołobrzeg 1.00 Animowany świat wyobraźni - Deklinacja 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Spotkanie po latach (rep.) 3.05 Teatr TV - Damy i Huzary 4.25 Chopinowskie kreacje Rafała Blechacza 5.15 TV Wiadomości Literackie 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 11 LISTOPADA

6.00 Polskie hymny 7.05 Od Żułowa do Rosy (rep.) 7.35 Rozmowa z ... - z Wojciechem Kilarem 8.05 Kto ty jesteś ? 8.30 Trzy dni,

aby wygrać (s.) 9.00 Raj (mag.) 9.25 Wstań, Polsko moja! (film muz.) 9.55 Powrót do Polski (film pol.) 11.05 Mazurek Dąbrowskiego - historia hymnu naszego 11.40 Święto Niepodległości 13.10 Wiadomości 13.20 Złotopolscy (s.) 13.50 Plebania (s.) 14.15 Hity satelity 14.30 Rozmowa z... - z Wojciechem Kilem 14.55 Koncert Galowy „Marsz, marsz Polonia” 16.30 Xięcia testament wschodni (film dok.) 17.15 Weteran (rep.) 17.40 Droga do zjednoczonej Europy (koncert) 18.30 Kapelani wojskowi (film dok.) 19.15 Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Złotopolscy (s.) 20.30 Plebania (s.) 21.00 Hity satelity 21.15 Na dobre i na złe (s.) 22.10 Droga do zjednoczonej Europy (koncert) 23.00 Porozmawiajmy 23.55 Europejski Festiwal Muzyki Filmowej 0.45 Trzy dni, aby wygrać (s.) 1.15 Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Droga do zjednoczonej Europy (koncert) 3.40 Hity satelity 3.55 Na dobre i na złe (s.) 4.45 Droga do zjednoczonej Europy (koncert) 5.30 Rozmowa z ... - z Wojciechem Kilem.

SOBOTA 12 LISTOPADA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.35 Awantura o Basię (s.) 9.05 Stanisław Witkiewicz - malarz (pr. dok.) 9.25 Spotkanie po latach (rep.) 9.40 Porozmawiajmy 10.30 Klan (s.) 11.45 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Agroturystyczny smak 12.10 Koncert galowy Studenckiego Festiwalu Piosenki 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Od przedszkola do Opola 14.30 Made in Poland (teleturniej) 15.00 Wielka Gra (teleturniej) 16.00 Z daleka, a z bliska 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Książki z górnej półki 17.30 Pamiećtaj o mnie (koncert życzeń) 18.00 M jak miłość (s.) 18.45 Ale Jazda! 19.15 Miś Kudłatek (mag.) 19.30 Wiadomości 20.05 Pornografia (film pol.) 22.00 Mój pierwszy raz 22.50 Kobusz (film dok.) 23.35 Z daleka, a z bliska 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Pornografia (film pol.) 3.50 Koncert galowy Studenckiego Festiwalu Piosenki 4.40 Tam gdzie jesteśmy - Wyspa nadziei (rep.) 5.05 Mój pierwszy raz.

NIEDZIELA 13 LISTOPADA

6.00 Kobusz (film dok.) 6.50 Benefis Wandy Polańskiej 7.40 Pamiećtaj o mnie (koncert życzeń) 8.05 M jak miłość (s.) 8.55 Słowo na niedzielę 9.00 Ziarno (mag.) 9.25 Dwa światy (s.) 9.55 Książka dla Malucha 10.10 Ojczyzna polszczyzna 10.25 Złotopolscy (s.) 11.20 Niedzielne muzykowanie 11.55 Między Ziemią a Niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między niebem a ziemią 13.00 Transmisja Mszy Świętej z katedry św. Marcina i św. Mikołaja w Bydgoszczy 14.05 Janosik (s.) 14.50 Dziękuję za słońce - recital Antoniny Krzysztó 15.25 Zaproszenie 15.45 WIO - Wywiad i opinie 16.10 Labirynt Krystiana Lupy (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Tam gdzie jesteśmy - Wyspa nadziei (rep.) 18.00 (rep.) 18.15 M jak miłość (s.) 19.00 SEJF-Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 19.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Zaginiona (s.) 21.00 Benefis Wandy Polańskiej 21.50 Koncert Muzyki Filmowej 22.35 Dziękuję za słońce - recital Antoniny Krzysztó 23.10 Linia Specjalna 23.50 Stanisław Witkiewicz - malarz (pr. dok.) 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Zaginiona (s.) 2.50 Zaproszenie 3.15 Janosik (s.) 4.00 Dziękuję za słońce - recital Antoniny Krzysztó 4.35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Agroturystyczny smak 5.00 Salon kresowy (rep.) 5.15 Labirynt Krystiana Lupy (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 14 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Jedynečka 9.25 My Wy Oni (mag.) 9.50 Program edukacyjny 10.10 Z daleka, a z bliska 11.05 Labirynt Krystiana Lupy (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Ognisko Polskie (rep.) 13.25 M jak miłość (s.) 14.10 Salon kresowy - Zapiski z tamtego świata (rep.) 14.25 Gazda z Diabelnej (s.) 15.20 Berliński express 15.35 Przestrzeń bez ścian (s. dok.) 16.05 Jedynečka 16.30 Program edukacyjny 16.45 Polskie miasta i miasteczka 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program publicystyczny 17.30 TELEZAKUPY 17.50 My Wy Oni (mag.) 18.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 18.40 Ognisko Polskie (rep.) 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.30 Stacyjka (s.) 22.25 Przestrzeń bez ścian 23.00 Komornicy (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Byli żołnierzami Jodły (film dok.) 1.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sportowy tydzień 3.20 Stacyjka (s.) 4.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 4.40 Ognisko Polskie (rep.) 5.00 Książki z górnej półki 5.15 Komornicy (s.) 5.45 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: RUNĘŁA TWIERDZA W TEPLICACH ● DERBY BEZ BRAMEK

Remis uratował Maceček

I LIGA

● **TEPLICE – OSTRAWA 0:2 (0:1). Bramki: 10. Čížek, 79. Papadopoulos. Sędziował Šedivý. W. 5060.** Gospodarze przegrali w tym sezonie po raz pierwszy na własnych śmieciach. Ostrawa z bilansem 16 pkt. plasuje się na 9. pozycji w tabeli. Prowadzi Liberec, przed Teplicami i Olomuncem.

MŚLF

● **TRZYNIEC – BENESZÓW D. 1:1 (0:1). Bramki: 84. Maceček – 35. Březovský. Sędziował Vysloužil. W. 350.** Trzyńczanie w ostatnim meczu przed własną publicznością w jesiennym sezonie częściowo zrehabilitowali się w oczach swych kibiców za październikowe niewypały. Z wiceliderem tabeli gospodarze nie mieli łatwej przeprawy, ważne jednak, że po dłuższym czasie wystrzegli się głupich błędów w obronie. Przy odrobinie szczęścia podopieczni trenera Vaška mogli sięgnąć po komplet punktów, ale w polu karnym gości trzyńczanie radzili sobie nieskutecznie. W I połowie więcej z gry mieli gospodarze, ale przewaga była tylko platoniczna. W dodatku w 35. minucie ręką zagrał Pindor i Březovský z „jedenastki” zapewnił gościom prowadzenie. Trzyńczanie w II połowie nie rezygnowali. Murowaną okazję zmarnował jednak w 61. min. Sedlák, po drugiej stronie bramkarz Vreštiak kapitalnie obronił w 64. min. strzał Müllera. Mizerotą strzelecką powiało również w 74. minucie, Kořinek bowiem nawet z „jedenastki” nie zdołał pokonać beneszowskiego golkipera. Sztuka ta

udała się dopiero Macečkowi, który w 84. minucie tym razem już pewnie wykorzystał rzut karny – 1:1. Pecha mieli gospodarze w doliczonym czasie gry, po strzale Drahny od utraty bramki uratował gości słupek.

Lokaty: 1. Jakubczowice 34, 2. Beneszów D. 24, 3. Ostrawa B 24,... 7. Trzinec 20 pkt.

DYWIZJA E

● **KARWINA – W. LOSINY 1:0 (0:0). Bramka: 49. Hojdysz. Sędziował Slioukal. W. 200.** Obowiązkowa wygrana Karwiny rodziła się w dużych męczarniach. Gospodarze grali niemrawo, sennie, powinni chyba jak najprędzej uzupełnić niedobór witamin w organizmie. Gola na wagę trzech punktów zapewnił Karwinie Hojdysz - po błędzie golkipera gości, który nie zgasił piłki po strzale z dystansu Dittricha. Na pochwały w drużynie gospodarzy zasłużył tylko bramkarz Gradek.

● **ZABRZEG – IRP CZ. CIESZYN 2:0 (1:0). Bramki: 26. Duda, 47. Tabaček. W. 350.** Trener Cz. Cieszyna Dalibor Damek znów nie mógł wystawić do meczu najsilniejszego składu. Wszystko wskazuje na to, że niektórzy piłkarze końcówkę jesiennego sezonu traktują z przymrużeniem oka. Martineček i Groš preferują I ligę futsalu w barwach Trzyna, a Večeř nawet nie usprawiedliwił się trenerowi. W dodatku na boisku zabrakło borykającego się z przeziębieniem Myšínskigo. Goście w osłabionym składzie skazani byli na porażkę. – *To cud, że przegraliśmy tylko 0:2* – powiedział „GL”

Hokej: Slavia na kolanach ● Słaby występ Orłowej

TIPSPORT EKSTRALIGA

■ **SLAVIA PRAGA – TRZYNIEC 0:4 (0:1, 0:2, 0:1). Bramki: 9. Paroulek, 24. Hašek, 34. Kudrna, 45. Huna. Sędziował Schütz. Kary 10:9, wykorz. 0:3. W. 3610.** Trzyńczanie pod wodzą trenera Juřika nie przegrali jeszcze wyjazdowego spotkania, sukces na lodzie lidera tabeli można jednak uznać za sporą niespodziankę. Stalownicy w niedzielnym meczu konsekwentnie wypełniali zalecenia taktyczne, czego nie można powiedzieć w stosunku do gospodarzy, gdzie dominowała anarchia. Prażanie aż trzy gole stracili w osłabieniu, zawsze po dobrej, kombinacyjnej akcji całego trzyńskiego zespołu. Najefektowniejszą akcją meczu przeprowadzili goście w 34. minucie. Hašek dostrzegł Kudrnę, a ten z beckhendu obok leżącego Fraňka poprowadził na 0:3.

Lokaty: 1. Slavia 46, 2. Liberec 42, 3. Witkowiec 41,... 11. Trzinec 30 pkt. **W nast. kolejce (18. 11.):** Trzinec – Zlín.

I LIGA

■ **CHOMUTOW – HAWIERZÓW 9:2 (2:0, 3:1, 4:1). Bramki: 8. i 41. Kosto-**

urek, 49. i 59. Boušek, 18. Polanský, 35. Jira, 39. Stavenský, 40. Pražák, 42. Polodna – 29. Zdráhal, 52. Balčík. Sędziował Pešina. Kary 8:9, wykorz. 1:1. W. 2000.

Wynik nie wymaga komentarza. WCZORAJ po zamknięciu numeru drugi w tabeli Hawierzów zmierzył się u siebie z Olomuncem.

II LIGA

■ **ORŁOWA – N. JICZYN 1:4 (0:2, 1:2, 0:0). Bramki: 26. Jemelík – 5. Bama, 18. Bartoň, 28. Glabazňa, 32. Štěpjak.** W barwach gospodarzy zabrakło doświadczonych obrońców Balajki i Mintěla, orłowianie jednak zmieyli się o wiele bardziej w ofensywie. Goście grali ofiarnie, własnym ciałem zatrzymywali krążki po strzałach z dystansu, Orłowa była bezradna. Optyzizmem powiało tylko w 26. minucie, kiedy to z podania Galgonka Jemelík uderzeniem z niebieskiej linii obniżył na 1:2. – *Zabrakło mi w drużynie większej determinacji, to był słaby występ z naszej strony* – stwierdził dla „GL” trener HCO Pavel Leksovský.

Lokaty: 1. T. Brno 32,... 4. Orłowa 22 pkt. **JUTRO:** T. Brno – Orłowa (18.00).

(jb)

trener IRP Dalibor Damek. Goście tylko w I połowie grali w miarę dobrze, dogodnych okazji nie spożytkowali jednak Hrazdilek i Grygar.

● **DZIEČMOROWICE – S. ORŁOWA 0:0. Sędziował Kratochvíl. W. 200.** W derby punkty bardziej potrzebne były balansującym w strefie spadkowej piłkarzom Dziečmorowic. Remis zadowala więc raczej gości, którzy w dodatku od 68. minuty po szzerwonej kartce Smětáka spotkanie dogrywali w osłabieniu. Gospodarze w drugiej połowie zepchnęli Slavię do głębokiej defensywy, nie udało im się jednak pokonać w dobrej dyspozycji broniącego Szarowskiego. Fatalnie radzili sobie w polu karnym zwłaszcza Šrámek i Ligocký, a kiedy piłka po strzale Zdeňka Kadlčáka wpadła już do orłowskiej siatki, sędzia dopatrzył się spalonego.

● **F-M – B. OLBRACHCICE 2:1 (1:0). Bramki: 19. i 67. Sklenička – 76. Goj. Sędziował Bečica. W. 450.** Drużyna Frydku-Mistku wiosną 2005 r. wyraźnie poprawiła swoją kondycję finansową i to przekłada się również na wyniki piłkarzy w tym sezonie. Olbrachcizanie nawiązali z faworytem wyrównaną walkę, dwukrotnie nie upilnowali jednak główkującego Sklenički. Od 74. minuty na domiar złego goście dogrywali mecz w dziesiątkę (czerwoną kartkę otrzymał Neuman), a w 93. minucie pod prysznic powędrował też Stachel. Baník nawet w osłabieniu zdołał obniżyć na 2:1 (Goj po zamieszananiu w polu karnym). Wcześniej przy stanie 1:1 ten sam piłkarz dwukrotnie postemplował słupek frydecko-misteckiej bramki.

Lokaty: 1. Fulnek 33, 2. F-M 31, 3. Konice 30, 4. Karwina 28, 5. Cz. Cieszyn 24,... 8. Orłowa 21, 12. Olbrachcice 13, 13. Dziečmorowice 12 pkt.

JANUSZ BITTMAR

LM PIŁKARZY RĘCZNYCH

■ **FLENSBURG – KARWINA 35:28 (16:12). Bramki dla HCB: Zdráhala 7, Horák 6, Sobol 6/1, Heinz, Prachař po 3, Kuzo 1. Sędziowali Herczeg, Südi (Węgry). W. 6000.**

Karwiniacy zaliczyli chyba najlepszy występ w tegorocznej Lidze Mistrzów. Niemiecki faworyt był jednak znów poza zasięgiem drużyny Jiřego Kekrta, która straciła tym samym szansę na awans do 1/8 LM. W 24. minucie na domiar złego kontuzji nabiwił się bramkarz Putera, którego zmienił niedoświadczony Pour. Jeszcze w 51. minucie było 28:26, ale końcówka – również za sprawą błędów technicznych Banika - należała wyłącznie do gospodarzy.

Lokaty w gr. H: 1. Flensburg 10, 2. Paryž 7, 3. Karwina 3, 4. Kowno 0 pkt. **W niedzielę:** Karwina – Kowno (10.30).

(jb, Ok)

Futbol w niższych klasach: „Faję” zatrzymała Opawa ● Mosty przegrały z Bruntalem

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

● **HD BOGUMIN – SFC OPAWA 0:1 (0:0). Bramka: 86. Pejša. Sędziował Šrut. W. 500.** Dopiero lider z Opawy zatrzymał rozpędzoną „Faję”, która jednak również z bezapelacyjnym faworytem rozgrywek pokazała całkiem niezły futbol. Opawianie w pierwszej odsłonie nie mogli znaleźć pomysłu na aktywnie grających gospodarzy, w ich grze sporo było niedokładności. „Faja” nie przestraszyła się rywala, w barwach którego prezentuje się kilku piłkarzy z pierwszoligowym doświadczeniem i przy odrobinie szczęścia mogła do szatni schodzić z jednobramkową zaliczką. W 42. minucie Anastazovský huknął jednak zaledwie w poprzeczkę opawskiej bramki. Po zmianie stron goście zwiększyli obroty, a bogumianie przedstawili się na grze z kontry. W 51. minucie dosłownie z dwóch metrów spudłował opawski Žůrek, z kolei pod bramką Opawy sukcesem nie zakończył się solowy rajd Kukuličá (52.), jak również ostry strzał Gábora (68.). Opawianie od 80. minuty praktycznie nie schodzili spod pola karnego gospodarzy i przeciążona bogumińska defensywa nie wytrzymała. W 86. minucie po rzucie rożnym Pejša zapewnił gościom trzy punkty. – *Najgorsze dla piłkarza, to przegrać golem z ostatnich minut* – powiedział „GL” trener HDB Václav Šterka. – *Zawodnicy zasłużyli jednak na absolutorium, dali z siebie wszystko.*

● **L. PIOTROWICE – KOBERZYCE 1:1 (0:0). Bramki: 53. Klos – 56. Buchta. Sędziował Chlebovský. W. 150.** Piotrowiczanie liczyli na o wiele łatwiejszy mecz, goście nie

sprzedali ale tanio skóry. Worek z bramkami rozwiązał się w drugiej połowie, w przeciągu trzech minut obie ekipy strzeliły po jednym голу. W 53. minucie Novák obsłużył Klosa – 1:0, a w 56. minucie po rajdzie Bočki i centrze w pole karne na 1:1 wyrównał Buchta. Przyjezdni zaprezentowali w Piotrowicach o dziwo bardzo ofensywny futbol. W 35. minucie Čudek trafił głową w słupek, w 60. minucie oko w oko z bramkarzem Poląškiem nie dał rady Stuchlík.

● **BRUNTAL – MOSTY 5:0 (3:0). Bramki: Sovadina 3, Ševčík, Pánek.** Spotkanie dwóch outsiderów sezonu nie miało tak jednoznacznego scenariusza, jak może sugerować wynik. Mosteczanie (bez Igora Łyska w składzie) mieli przecież w posiadaniu piłkę, solą futbolu są jednak gole, a te strzelali wyłącznie gospodarze. Bruntal nastawił się na prosty styl gry, na szybkie akcje - często z pominięciem linii środkowej. Podopiecznym trenera Pavla Vavřáča nie było dane strzelić nawet honorowego gola, w 81. minucie rzut karny zmarnował bowiem Kapsia.

Lokaty: 1. Opawa 40, 2. Rymarzów 31, 3. P. Polom 28,... 6. L. Piotrowice 21, 7. Bogumin 20, 16. Mosty 5 pkt.

IA KLASA – GR. B

Skrzeczóň – Liskowiec 1:1, Stonawa – Bystrzyca 6:3, Sł Rychwałd – Przybor 2:3, Raszkowice – Hawierzów 2:0. **Lokaty:** 1. Hawierzów 30, 2. Czelađna 24, 3. Bruszperk 22, 4. Skrzeczóň 22, 5. Stonawa 21, 9. Bystrzyca 14, 12. Rychwałd 8 pkt. *Blíżej w czwartkowym numerze „GL”.*

(jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Wierni polskiej pieśni str. 3

GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4

Kto wygrał z MOKATE? str. 5

Lider z Hawierzowa na kolanach str. 8

CZWARTEK
10 LISTOPADA 2005
NR 133
ROCZNIK LX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

W chwilę po „chrzcie” toast za pomyślność publikacji wzniesli: prof. Jiří Svoboda, Jaroslav Hubáček, doc. Eva Mrháčová i Radovan Lipus.

Co z deszczówką?

KARWINA (mro) – Co zrobić z deszczówką, której nie jest w stanie odprowadzić kanalizacja miejska? Problem ten rozwiązuje projekt „Rain Drop”, który od tego roku realizowany jest w Karwinie w ramach jednego z programów UE.

W projekcie udział także bierze mikroregion Wsecin, słowacki Trenčyn, niemiecki Kupfersell i grecki Aharnai. Projekt przewiduje, że w ciągu dwóch lat we wzajemnej koordynacji magistraty będą poszukiwać najefektywniejszej metody wykorzystania wody deszczowej w gospodarce komunalnej i odciążenia sieci kanalizacyjnej. Program będzie finansowany ze środków unijnych.

Pytanie do:

ALENY SIKOROWEJ, rzeczniczki trzynieckiego ratusza:

Podczas gdy w minionym roku władze miasta zajmowały negatywne stanowisko w sprawie budowy stacji kolejowej koło Słowana, teraz budowę stacji popierają. Co skłoniło je do tej nagłej zmiany opinii?

Administracja miasta nie sprzeciwia się budowie stacji kolejowej, która została uwzględniona w planie zagospodarowania przestrzennego miasta. Nie zamierza tylko ponosić kosztów związanych z jej budową, które oszacowano na przeszło 70 mln Kč. Jeżeli stacja kolejowa koło Słowana miałaby powstać, jej finansowanie powinno być wyłącznie w gestii Czeskich Kolei, które z niej w przyszłości będą czerpać korzyści.

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie duże do umiarkowanego, mgły, miejscami opady mżawki lub słaby deszcz. Temperatura w nocy od 4 do 0 st. C, w dzień od 6 do 10 st. C.

PIĄTEK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego z lokalnymi rozproszonymi opadami. Temperatura w nocy od 5 do 1 st. C, w dzień od 6 do 10 st. C.

Święto Niepodległości

Jutro cała Polska obchodzi Narodowe Święto Niepodległości. Mimo że w tym dniu Polacy przypominają sobie wydarzenia sprzed 87 lat, oficjalnie i jawnie będą je świętować dopiero po raz... dwudziesty.

11 listopada 1918 r., w miejscowości Compiegne, na północny-wschód od Paryża, Niemcy podpisały rozejm, który oznaczał zakończenie I wojny światowej. W tym samym dniu Rada Regencyjna przekazała Komendantowi I Brygady Legionów Polskich, **Józefowi Piłsudskiemu**, pełnię władzy państwowej oraz zdecydowała o przekazaniu mu naczelnego dowództwa nad wojskiem.

Działania niepodległościowe Polaków rozpoczęły się jednak o wiele wcześniej. Już 5 listopada 1916 r. został wydany akt gwarantujący powstanie Królestwa Polskiego w bliżej nieokreślonych granicach, 14 stycznia 1917 r. rozpoczęła działalność Tymczasowa Rada Stanu, 12 listopada 1917 r. obowiązki głowy państwa przejęła Rada Regencyjna, 25 października 1918 r. powołano rząd **Józefa Świeżyńskiego**, a w kilka dni później doszło do rozpadu Monarchii Austro-Węgierskiej.

Do 1921 r. trwały walki o granice Rzeczypospolitej i dopiero w następnych latach pojawiły się pierwsze formy świętowania odzyskania niepodległości, przy czym koncentrowano się bardziej na przypominaniu sukcesów militarnych niż politycznych. Do 1936 r. 11 listopada był więc głównie świętem wojska. Dopiero na mocy ustawy z kwietnia 1937 r. zaczęto dzień ten obchodzić jako święto państwowe – Dzień Niepodległości. Świętowano tylko dwa razy, gdyż wraz z wybuchem II wojny światowej oficjalne lub jawne obchody Dnia Niepodległości przestały być możliwe. Po raz trzeci Polacy mogli ten dzień obchodzić 11 listopada 1945 r., natomiast od 1946 r. zastąpiło je święto 22 lipca (Narodowe Święto Odrodzenia Polski) upamiętniające podpisanie Manifestu PKWN. Narodowe Święto Niepodległości obchodzone 11 listopada przywrócono dopiero ustawą Sejmu w 1989 roku.

Jutrzejšie Narodowe Święto Niepodległości jest w Polsce dniem wolnym od pracy. W Warszawie i innych miastach odbędą się huczne obchody tego święta. O tym ważnym dla Polski dniu nie zapominają również Zaolziacy, czego dowodem są akademie okolicznościowe czy też otwierana właśnie na tę okazję w Domu PZKO w Jabłonkowie Wystawa Polskiej Książki. (sch)

ZEBRANIE RADY WYKONAWCZEJ RUCHU COEXISTENTIA-WSPÓLNOTA

PRAGA (tt) – W Węgierskim Ośrodku Kulturalno-Oświatowym w Pradze odbyło się w ub. sobotę zebranie Rady Wykonawczej Ruchu Politycznego „Coexistntia-Wspólnota”. W obradach wzięła udział 7-osobowa delegacja Polskiej Sekcji Narodowej: **Wiesław Sikora, Władysław Niedoba, Tadeusz Toman, Alfred Kolorz, Stanisław Gawlik, Józef Pietrus i Stanisław Przyhoda**. W sprawozdaniu, które przedstawił przewodniczący Ruchu, **László Attila Kocsis**, podkreślono, że najważniejszym zadaniem jest przygotowanie Wspólnoty do przyszłorocznych wyborów komunalnych. Polska Sekcja Narodowa zaczęła już

kompletować listy kandydackie w gminach na Zaolziu. Dyskutowano też o formie udziału Ruchu w wyborach parlamentarnych. Na najbliższe dni

wyborczych tej partii. Uchwalono, że Wspólnota będzie nadal domagać się likwidacji 5-procentowego progu wyborczego, zwłaszcza w wyborach do samorządów gminnych i regionalnych i powrotu do sposobu obliczania głosów z ordynacji wyborczej z 1990, 1994 i 1998 roku.

Sporo miejsca poświęcono dyskusji nad nowym programem Ruchu. Wniosek tekstu programu przygotowany przez Radę Wykonawczą będzie przekazany do akceptacji poszczególnym sekcjom narodowym – polskiej, węgierskiej i ukraińsko-rusińskiej.

ciąg dalszy na str. 2

Będzie nowy program

zaplanowano spotkanie członków Wspólnoty z przewodniczącym ruchu politycznego Stowarzyszenie Niezależnych (SNK), senatorem **Igorem Petrovem**, w sprawie ewentualnej współpracy w wyborach. Członek Wspólnoty weźmie udział na zaproszenie przewodniczącego Strany práce, **Radosława Štědroňa**, w spotkaniu w sprawie planów

Encyklopedia-unikat

OSTRAWA (mro) – „Tak ujęta encyklopedia regionu jest czymś wyjątkowym w Republice Czeskiej, a myślę, że nie ma swoich odpowiedników tak w Polsce, jak i w Niemczech” – powiedział przy okazji chrztu „Kulturo-histerycznej Encyklopedii Śląska i Moraw Północnych” prof. Jiří Svoboda, dyrektor Instytutu Studiów Regionalnych Uniwersytetu Ostrawskiego. Wspólnie z prof. Lumírem Dokoupilem oraz prof. Milanem Mýšką sprawował pleczę nad całością trwających blisko 5 lat prac nad tym dziełem.

W pracach nad encyklopedią wzięło udział 90 autorów, którzy opracowali 2600 haseł z 12 tematów. Wśród autorów mających nadzór merytoryczny nad publikacją znalazła się pokaźna grupa Polaków. Polską literaturę oraz zagadnienia lingwistyki opracowywała m.in. doc. **Irena Bogocz**, dział folkloru m.in. prof. **Daniel Kadłubiec**, a demografię m.in. doc. **Tadeusz Siwek**.

Choć prace redakcyjne nad encyklopedią trwały pięć lat, to jest ona, jak zapewnia J. Svoboda, owocem dziewięcioletniej pracy zespołu naukowców Uniwersytetu Ostrawskiego.

– W 1996 założony został Instytut Studiów Regionalnych UO, który skoncentrował się na badaniach kulturo-

wej tradycji Śląska i Moraw Północnych, a z czasem badania objęły literaturę czeską i polską oraz niemiecką, historię, historię sztuki, teatr, sztuki piękne, architekturę, etnografię, folklor, ludowe słownictwo, muzykę, demografię, szkolnictwo, ochronę zdrowia, a nawet... regionalną farmację – wylicza prof. Svoboda.

Na pytanie o grono współpracowników prof. Svoboda, odpowiada: – Pracowali członkowie Instytutu oraz pozostali pracownicy UO, jak i wielki sztab naukowców z innych szkół wyższych, np. Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Specyfika naszego regionu jest na tyle bogata, że nie może jej objąć mała grupka ludzi.

ciąg dalszy na str. 2

»WIEDZA POWSZECHNA« GOŚCIEM HONOROWYM WYSTAWY

W teren spod Beskidów

JABŁONKOW (kor) – Nie jak dotychczas – w Teatrze Cieszyńskim, gdzie odbywa się obecnie V Festiwal Teatrów Moraw i Śląska – ale w jabłonkowskim Domu PZKO rozpocznie się tegoroczny księgarski maraton, czyli tradycyjna listopadowa Wystawa Polskiej Książki. Wernisaż tej części wystawy odbędzie się w piątek 11 bm. o godz. 16.00, czyli tradycyjnie w Święto Niepodległości RP.

Organizatorami wystawy i kiermaszu książki są Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki i firma „Matras Katowice”. Patronat nad imprezą objęły Konsulat Generalny RP w Ostrawie i Polska Izba Książki. Gościem honorowym jest natomiast warszawskie wydawnictwo „Wiedza Powszechna”, które reprezentować będzie szef działu promocji, **Andrzej Nagraba**.

Swoje książki zaprezentują 22 oficyny wydawnicze z całej Polski: „Wiedza Powszechna”, „Albatros”, „Akapit Press”, „Oficyna Wydawnicza Atut”, „Biały Kruk”, „Czytelnik”, „Książnica”, „Wydawnictwo Literackie”, „Literatura”, „Muchomor”, „Nasza Księgarnia”, „Rebis”, „Rosikon Press”, „Zielona Sowa”, „Jacek Santorski & Co”, „Labirynt”, „Cyklady”, PWN, WAB oraz wydawnictwa Biblioteki Narodowej, Sejmowe i Uniwersytetu Warszawskiego. Dla miłośników dobrej książki przygotowano ponad 500 pozycji naukowych, popularnonaukowych,

dzieł literatury pięknej, książek dla dzieci czy wydawnictw albumowych.

W trakcie wystawy odbędzie się promocja najnowszych zaolziańskich książek: „Pieszo i na skrzydłach” **Anieli Kupiec** i „Opowiadania o naszym pieczeniu” **Franciszka Bałona** oraz wydanego w sierpniu „Starczynego dukata” **Anny Waclawik**.

Jabłonkowska część księgarskiego maratonu potrwa do 14 listopada, w dniach 15-16 bm. wystawa czynna będzie w Bibliotece Miejskiej w Trzynie, 19-22 bm. w teatrze w Cz. Cieszyń, 23-25 bm. w Domu PZKO w Karwinie Frysztacie.

Nowe perspektywy OKD

OSTRAWA (mro) – Grupa inwestycyjna **Zdeňka Bakali** – RPG, do której należy również OKD – sprzedała 19 proc. swoich udziałów w firmie amerykańskim spółkom First Reserve Corporation i American Metals and Coal International. Szacuje się, że inwestorzy za odkupienie akcji zapłacili kilka miliardów dolarów – jednak całość kwoty nie była podana do wiadomości publicznej – zauważyły „Hospodářské noviny” w opublikowanym w zeszły piątek artykule.

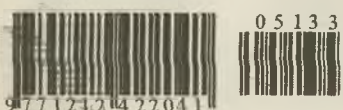
ciąg dalszy na str. 2

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki – Sieć Księgarska »Matras« – MK PZKO Jabłonków

Wystawa Polskiej Książki

DOM PZKO JABŁONKÓW • Wystawie towarzyszy kiermasz książek • Promocja książek: A. Kupcowa – „Pieszo i na skrzydłach”, A. Waclawik – „Starczyn duktat”, F. Bałon – „Opowiadania o naszym pieczeniu”

Uroczyste otwarcie w piątek 11 listopada o godz. 16.00
• sobota 12 listopada 2005 r. w godz. 8.00 – 16.00
• niedziela 13 listopada 2005 r. w godz. 8.00 – 16.00
• poniedziałek 14 listopada 2005 r. w godz. 8.00 – 12.00

Znad Wisły

■ Poseł Mariusz Kamiński potwierdził, że stanie na czele urzędu antykorupcyjnego, którego utworzenie zapowiadała w kampanii wyborczej jego partia „Prawo i Sprawiedliwość”. Dodał, że w przyszłym tygodniu na posiedzeniu rządu zostaną przedstawione założenia reformy administracji publicznej i program zwalczania korupcji.

■ Pion śledczy katowickiego IPN chce, aby prokuratura okręgowa w Toruniu rozważyła wznowienie śledztwa w sprawie zabójstwa ks. Jerzego Popiełuszki. Katowiccy śledczy przekazali do Torunia materiały zgromadzone przez IPN.

■ Pierwsze, tańsze nawet o 25 proc. popularne leki trafiły w poniedziałek do polskich hurtowni. Szykuje się rewolucja w aptekach, na której stracą jedynie koncerny farmaceutyczne. Do dzisiaj co czwarty pacjent rezygnował z realizacji recepty z powodu wysokiej ceny leków. W Polsce, jak podają analitycy IMS Health, leki są droższe średnio o 5 proc. niż w UE i nawet o 20 proc. niż w Czechach czy na Słowacji. Tymczasem zgodnie z prawem unijnym, leki można eksportować do innego państwa niezależnie od producenta. Zachodni aptekarze korzystają z tego już od 30 lat. Teraz zaczęli korzystać z „importu równoległego” – Polacy.

■ „Gazeta Wyborcza” opisuje „złoty interes”: Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe (SKOK) działające w komendzie głównej i kilkunastu komendach w Polsce za lokale placu policji grosze lub wcale. Kredyty nie są tanie, a policja to 100 tys. klientów. SKOK-i to jedna z największych instytucji finansowych w Polsce. Mają w Polsce ponad 1500 placówek i ok. 1,3 mln klientów. Choć wyrosły na idei sąsiedzkiej samopomocy, dziś konkurują z bankami. Tak jak banki oferują kredyty, lokaty, ubezpieczenia, fundusze inwestycyjne, prowadzą ROR-y, zarabiają na prowizjach. Jednocześnie jako instytucje, których celem nie miało być zarabianie pieniędzy, cieszą się przyznaniem przez Sejm przywilejów, np. nie placą podatku dochodowego od działalności statutowej. Według danych GUS, w ubiegłym roku SKOK-i osiągnęły zysk w wysokości 36,4 mln zł.

■ Pięciu związkowców z „Sierpnia 80” prowadzi w kopalni „Budryk” w Ornontowicach na Śląsku głódkę. Protest się zaostrza. „Solidarność”, „Sierpień 80” i „Kadra” są w sporze zbiorowym z zarządem kopalni. Związkowcy m.in. domagają się podwyżek płac i zarzucają zarządowi firmy łamanie prawa.

■ Uroczyste otwarcie pomocniczego procesu beatyfikacyjnego Jana Pawła II rozpoczęło się w Krakowie. W Katedrze na Wawelu odbywano uroczyste nieszpory, które poprzedziły pierwszą sesję trybunału powołanego do przesłuchania w Polsce świadków w procesie beatyfikacyjnym Jana Pawła II. Po nabożeństwie zostali zaprzysiężeni członkowie trybunału, pracami którego kieruje biskup Tadeusz Pieronek.

■ Koncert zatytułowany „Pamięci Jacka Kaczmarskiego” składający się z utworów zmarłego w zeszłym roku artysty zainaugurował w Sopocie działalność Fundacji Kaczmarskiego. Idea powstania Fundacji zrodziła się w gronie przyjaciół i najbliższych poety krótko po jego śmierci. Jej celem będzie propagowanie twórczości Kaczmarskiego, zwłaszcza wśród młodych ludzi.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Marek Santarius

Pozbywając się w ten sposób beczki pełnej zużytego oleju oraz sterty opon samochodowych założyciel tego dzikiego wysypiska w suskim lesie zapewne nie wychodził z podziwu nad swoim sprytem... My zaś mamy nadzieję, że miejscowi stróżę porządku dopadną sprytlarza i pouczą o obowiązku szanowania środowiska naturalnego.

Plebiscyt ziemniaczany

TRZYNIEC (man) – Dziesiąty plebiscyt czytelników tygodnika „Horizont” „Trzyński kobzol 2005” został rozstrzygnięty w miniony weekend podczas gali w Domu Kultury „Trisia”.

W kategorii najlepszych osiągnięć sportowych pierwsze miejsce przyznano juniorom drużyny hokejbalowej HBC Trzyniec za zdobycie tytułu mistrza RC.

W dziedzinie kultury zwyciężył Henryk Wawreczka za wydanie książki „Trzyniec i okolice – wczoraj i dziś”.

Za organizację „Wakacji w Trzyniecu 2005” w kategorii najbardziej pożytecznych czynów dla społeczeństwa pierwszą nagrodę odebrał Urząd Miejski w Trzyniecu.

W dziedzinie projektów biznesowych pierwsze miejsce uzyskała Telewizja Kablowa Trzyniec za uruchomienie telefonii internetowej.

Zgniły „ziemniak” za największy niewypał wręczono trzynieckiemu, ratuszowi za fatalnie przeprowadzony remont ulicy Lidickiej.

Pieczony ziemniak za „chłapnięcie” przypadł burmistrzowi Trzyna Igo-rowskiemu. – Wierzę tymu, że tam żodyn nie leży w krzakach a czako, że jedzie Bystrzicko, tak to cyknie – te oto słowa burmistrz Trzyna skierował do Anny Bystrzyckiej. Członkini samorządu zauważyła bowiem, że za każdym razem, kiedy nocą przejeżdża przez skrzyżowanie w Trzyniecu Balinach, zapala się czerwone światło.

wał do Anny Bystrzyckiej. Członkini samorządu zauważyła bowiem, że za każdym razem, kiedy nocą przejeżdża przez skrzyżowanie w Trzyniecu Balinach, zapala się czerwone światło.

Dotacja dla Koła PZKO

JABŁONKÓW (kor) – Kasę Miejsowego Koła PZKO wzmocni finansowy zastrzyk z Ostrawy. Po rozmowach z przedstawicielami władz Jabłonkowskiego Urzędu Wojewódzkiego przyznał pezetkowcom dotację w wysokości 100 tys. Kc. Koło wykorzysta te środki na pokrycie części kosztów związanych z tegorocznym 58. Gorolskim Świętem.

Wandale atakują

GRÓDEK (kor) – Od kilku tygodni władze Gródka starają się walczyć z wandalami. Niestety, bezskutecznie. Nie ma tygodnia, by mieszkańcy wsi nie informowali pracowników Urzędu Gminnego o skutkach ich grasowania.

Jak powiedział nam wójt Pavel Tomčala, ofiarą wandalów padają przede wszystkim pojemniki do śmieci, czasami wiaty na przystankach autobusowych, a przede wszystkim znaki

Ostatnie trzy dni

Już tylko do najbliższej soboty można głosować na kandydatów do głównej nagrody „Tacy jesteście 2005”. Jakkolwiek zainteresowanie głosowaniem przeszło najmielsze oczekiwania organizatorów, Kongres Polaków zachęca wszystkich tych, którzy nie oddali swojego głosu na żadnego z dziesięciu nominowanych, by jeszcze to uczynili. Przypominamy, że nazwisko faworyta można wysłać w formie SMS-a pod nr 605 287 078 lub do Kancelarii Kongresu Polaków, Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn na karcie z kuponem (co uprawnia do wzięcia udziału w losowaniu o atrakcyjny wyjazd sylwestrowy) lub bez niego.

Naszą zachętą do udziału w koncercie galowym „Tacy jesteście 2005” 19 bm. o godz. 18 w Teatrze Cieszyńskim niechaj zaś będzie artykuł, w którym przedstawimy gościa specjalnego imprezy, Stanisława Soykę. Zapraszamy zatem do lektury najbliższych numerów naszej gazety.

WALMARK®

TACY
JESTEŚMY

Dymy nad miastem

REGION(wak) – Bywają na Morawach i Śląsku dni, że powietrze dosłownie widać. Jesienią i zimą zdarzać się one będą coraz częściej. Wystarczy niekorzystny zbieg okoliczności, by pojawił się groźny dla zdrowia smog.

Tworzy go unieruchomiona na skutek bezwietrznej pogody, znacznego spadku temperatury i mgły, mieszanina zanieczyszczeń powietrza. Pochodzą one nie tylko z przemysłu, motoryzacji, ale w największych stężeniach ze spalania węgla. Pyły, dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenki węgla, węglowodory ściągają się blisko ziemi, a więc w powietrzu, którym oddychamy. Smog powoduje duszność, łzawienie, zaburzenie pracy układu krążenia oraz podrażnienia skóry.

Od poniedziałku na pyły przemys-

łowe najbardziej narażeni są mieszkańcy Hawierzowa, Orlowej, Ostrawy, Opawy, Bogumina i Wierzniciowa. Stacje pomiarowe zanotowały tam czterokrotne przekroczenie dopuszczalnego dobowego stężenia tego składnika (200 mg / na m sześciu). Na razie zagrożenie nie jest tak duże, aby podjęto decyzję o ogłoszeniu alertu smogowego. Tak ma być do najbliższej niedzieli, kiedy meteorolodzy zapowiadają nadejście chłodnego frontu atmosferycznego.

O aktualnym stanie koncentracji pyłów w powietrzu można się dowiedzieć m.in. pod nr. tel. 596 900 265.

Nowe perspektywy OKD

Dokończenie ze str. 1

Zdaniem Z. Bakali wejście nowych inwestorów do RPG przyniesie nowy know-how oraz umocni jej pozycję na rynku. Twierdzi on, że First Reserve i AMCI rozszerzą możliwości sprzedaży i otworzą nowe rynki zbytu węgla z OKD.

Dodajmy, że First Reserve Corporation powstał w roku 1980, a swoją działalność inwestycyjną koncentruje w przemyśle energetycznym. Majątek spółki szacowany jest na 4,7 mld dol. (120 mld koron). American Metals and Coal International jest prywatną spółką wydobywczą i marketingową działającą w przemyśle górniczym w USA i Australii. Gazeta sugeruje, że wejście nowych inwestorów jest związane z chęcią grupy RPG prywatyzowania niektórych kopalń polskich, zwłaszcza wydobywających węgiel koksujący.

Encyklopedia-unikat

Dokończenie ze str. 1

Tę staranność pracy zespołu badawczego widać zwłaszcza na opublikowanym materiale źródłowym zawierającym aż 196 pozycji, wśród nich m.in. „Zwrot”, „Głos Ludu”, „Kalendarz Śląski”, „Ka-

lendarz Cieszyński”, „Mały leksykon zaolziański” Z. Jasińskiego, „Głos Ziemi Cieszyńskiej”, „Słownik Biograficzny Ziemi Cieszyńskiej”. Sprzedaż encyklopedii prowadzi księgarnia uniwersytecka przy ul. Reální w Ostrawie.

Wiekawostki

Przypadkowa kariera

Jeden z najbardziej znanych francuskich aktorów filmowych Alain Delon skończył we wtorek 70 lat. Wystąpił w ponad 80 filmach m.in. w „Lamparcie” oraz „Rocco i jego bracia” Viscontiego, „Zaścieniu” Antonioniego. Przyszły aktor wychowywał się w rodzinie zastępczej (małżeństwo jego rodziców rozpadło się). Edukację zakończył w wieku 15 lat, a jako 17-latek zaciągnął się do wojska i przez sześć lat służył w marynarce, walcząc m.in. w Indochinach. Gdy w 1956 roku wyszedł do cywila, zamieszkał w Marsylii, podejmując się różnych zajęć, nie stroniąc od kontaktów z przestępczym półświatkiem. W tym czasie zaprzyjaźnił się z aktorem Jean-Claudem Brialy, który w 1957 roku namówił Alaina na wspólny wypad do Cannes w czasie festiwalu filmowego. Przystojna twarz i otaczająca go aura zawadiaki

sprawiła, że w Cannes potraktowano go jak początkującego aktora (mimo że nigdy wcześniej nie grał) i zaproponowano rolę w kilku filmach. Delon wybrał „Quand la femme s'en mele” Yvesa Allegreta. W tym filmie powstał ekranowy wizerunek Delona jako romantycznego awanturnika, który miał przetrwać całe lata. Kariera Delona nabierała rozpędu. W 1958 roku zagrał np. w „Bądź piękna i milcz”, gdzie poznał swojego przyjaciela i wieloletniego ekranowego partnera Jean-Paula Belmondo. Skandale towarzyszące życiu gwiazd nie ominęły i Delona. Jego życie prywatne trafiło na pierwsze strony brukowców, gdy aktor odmówił uznania dziecka niemieckiej modelki i piosenkarki Nico, z którą miał romans na początku lat 60. Dzieckiem ostatecznie zajęła się matka Delona, która swego czasu oddała własnego syna do rodziny zastępczej. W 1968 roku Delon i jego żona Nathalie Ca-

novas zostali zamieszczeni w śledztwo w sprawie morderstwa ich ochroniarza, które zarazem ujawniło powiązania ze światem przestępczym wielu prominentnych Francuzów. Delonowie zostali jednak oczyszczeni z wszystkich zarzutów. W 1987 roku Delon ożenił się z Rosalie van Breemen, z którą ma dwójkę dzieci. W sumie aktor zagrał w ponad 80 filmach. Pod koniec lat 90. zakończył karierę kinową, choć pojawia się niekiedy w produkcjach telewizyjnych. Obecnie aktor odcina kupony od swoich osiągnięć aktorskich firmując swoim nazwiskiem meble, ubrania, perfumy, a także papierosy

Łosie terroryści

Pijacka para terroryzowała mieszkańców domu opieki w Szwecji. Policja okazała się bezradna – nie byli to bowiem zwykli pijacy, ale para podchmielo-

nych łosi. Pensjonariusze domu w Sibbult w południowej Szwecji znaleźli się w oblężeniu – klępa z podrosniętym łozakiem zachowywała się agresywnie broniąc domu, a faktycznie sterty wyrzuconych z kuchni mocno sfermentowanych jabłek, w których zwierzęta wyjątkowo zasmakowały. Skutki łakomstwa okazały się zgubne. Policja wezwała w końcu na pomoc myśliwego z psami, które zagoniły dwa zataczające się łosie do lasu. Policjanci nakazali dyrekcji domu opieki natychmiastowe usunięcie pozostałych jabłek.

● KUPON ● KUPON ● KUPON ●

Tacy
jesteście
2005

● KUPON ●

TACY
JESTEŚMY

»RYCHWAŁDZIANIE« ŚWIĘTUJĄ 95-LECIE ŚPIEWACTWA W RYCHWAŁDZIE

Wierni polskiej pieśni

Zespół śpiewaczy Miejsowego Koła PZKO w Rychwałdzie w sobotę 12 bm. świętować będzie w miejscowym Domu Kultury szacowny jubileusz, swoje 95-lecie. „Rychwałdzianie”, bo taką nazwę od roku 1995 zespół nosi, przygotowuje się do jubileuszu niezwykle sumiennie.

– *Narodziny zorganizowanego polskiego ruchu śpiewaczego w Rychwałdzie przypadają na rok 1910, kiedy to przez nauczycieli Rudolfa Macurę, Rudolfa Siwkę i Jarosława Waleczko zostało założone 40-osobowe Polskie Kółko Śpiewacze. Pierwszym dyrygentem i duszą chóru był przez wiele lat Rudolf Siwek. Próby odbywały się w lokalu ochronki raz w tygodniu, w niedzielę – mówi długoletnia chórzystka, a zarazem sekretarz MK, Halina Gawlas. – Ważnym wydarzeniem było zorganizowanie w r. 1911 pierwszego balu, z którego zysk w wysokości 300 koron przeznaczono na zakup harmonium. „Kasia i Jas” to pierwsza czterogłosowa pieśń, którą chórzystki śpiewały na wszystkich organizowanych przez Kółko wieczorkach, festynach, przedstawieniach, dożynkach, imprezach rocznicowych, ślubach.*

Pierwsza wojna światowa osłabiła działalność zespołu, ale kółko śpiewaczego nie rozwiązano. Polska pieśń w Rychwałdzie krzepnie po zakończeniu wojny. Chór ma siedzibę w budynku

szkoły Macierzy Szkolnej. Dyrygentami w okresie międzywojennym byli kolejno **Rudolfowie – Siwek i Zaręba, Leon Szmeja**, a od roku 1932 ponownie Rudolf Siwek. W latach przed II wojną światową chór działał prężnie i z wielkim zapałem, czego rezultatem są wspaniałe wyniki. W r. 1934 na Zlocie Śpiewactwa Polskiego w Warszawie zdobywa Odznakę Honorową II stopnia oraz dyplom, a rok później na okręgowym konkursie w Orlowej, przy bardzo silnej konkurencji – trzecie miejsce.

II wojna światowa zniszczyła nie tylko dorobek chóru (dziwnym trafem ocalało tylko harmonium), ale także poważnie pomniejszyła szeregi śpiewaków. Ludzi wysyłano na roboty do Niemiec, do więzień i obozów koncentracyjnych, z których dla wielu nie było już powrotu. Po wyzwoleniu chórzystki pod kierownictwem Rudolfa Siwki, a później **Wiesława Maroszczyka**, 19-letniego wówczas studenta Akademii Górniczo-Hutniczej w Ostrawie, ponownie zabierają się do pracy. Zespół liczy wtedy 40 członków, odbywa regularne cotygodniowe próby i występuje na imprezach PZKO i miejskich.

Z nostalgią wspomina pani Halina dzień 20 listopada 1960 r., kiedy to MK PZKO wraz z chórem urządza Jubileuszową Akademię z okazji 50. rocznicy powstania chóru. – *Uroczy-*

stość odbyła się w sali DK na „Wacławie”. Chór przedstawił wtedy bardzo ambitny program z towarzyszeniem orkiestry. Wystąpił również chór męski „Hasło” z Orlowej oraz ZPiT „Olza”, szczególnym gościem zaś był solista Opery Koszyckiej, rychwałdzianin Brunon Chmiel.

W następnych latach liczba członków drastycznie maleje, w dodatku w roku 1962 chór zostaje bez dyrygenta. – *Nie znaczy to jednak, że umilkła pieśń polska w Rychwałdzie – mówi H. Gawlas. – Do 1973 roku, kiedy to dyrygenturę objął Władysław Rusek, na wieczorach świetlicowych występują tylko panie z akompaniamentem Barbary Badura-Sedlăfowej. Ta sama sytuacja powtórza się w roku 1984. Zespół przyjmuje wtedy nazwę „Rychwałdzianki” i występuje na imprezach organizowanych przez własne i okoliczne Koła PZKO oraz bierze udział w Przeglądzie Małych Zespołów Wokalnych w Trzyńcu Lesznej (rok 1990).*

Fot. archiwum zespołu

W skład zespołu wchodzi (od lewej): Helena Santarius, Maria Nadkanská, Halina Gawlas, Helena Hrnčíř i Anna Bouma oraz Władysław Rusek, Władysław Orszulik, Józef Bury i Witold Gawlas.

Nawiązanie współpracy rychwałdzkiego MK PZKO z zespołem „Familio” z polskiego Skrzyszowa, zmobilizowało do większej aktywności panów. W roku 1995 dołączają do śpiewających pań i powstaje zespół „Rychwałdzianie”. Dziś do chóru należy dziewięć członków (3 sopran, 2 alt, tenor, 3 basy). Kierownikiem artystycznym jest Władysław Rusek. Rocznie zespół daje dziesięć koncertów.

Cotygodniowe spotkania „Rychwałdzianie” odbywają u państwa **Haliny i Witolda Gawlasów**. Są więc te próby również przyjemnymi, kameeralnymi imprezami towarzyskimi. Panie przygotowują ciasteczka, kanapki... Śpiewanie przeplatają dysputy, wspomnienia, zwierzenia.

– *Mamy w swoim dorobku przede wszystkim repertuar, który był popularny w latach sześćdziesiątych, m.in. Lapaloma, Siwy włos, Białe róże czy Nie bójmy się jesieni. Nie stać nas bowiem na wykonanie pieśni, choćby ludowych, w trudnych wielogłosowych opracowaniach, ponieważ jest nas za mało – mówi pani Halina. – Poziom artystyczny i bogactwo repertuaru są ważne, ale nie mniej ważne jest to, że garstka ludzi o określonych zainteresowaniach wciąż pragnie się spotykać. Tworzy zespół ludzi, którzy lubią, potrafią śpiewać, a co najważniejsze, umiają swoim śpiewem czas innym.*

Mają też „Rychwałdzianie” w swo-

im repertuarze kolędy oraz pieśni czeskie. Te wykonują podczas uroczystości kościelnych oraz gminnych. W tym miejscu trzeba wspomnieć o dobrej współpracy Koła z miejskim ratuszem. Oprócz dotacji miasto bezpłatnie udostępnia pezetkaowcom salę na rocznicowe koncerty.

Czasy się zmieniają, prawie wszystkie chóry mają problemy z pozyskaniem młodych śpiewaków. Starzy opuszczają ich szeregi, większość młodych ma dziś inne wyobrażenia o tym, jak spędzać wolny czas. „Rychwałdzianie” co prawda specjalnej agitacji nie prowadzą, niemniej każdego śpiewaka przyjmą z otwartymi ramionami. Zdaniem pani Haliny, nikogo bowiem do śpiewania nie da się zmusić, przyciągnąć na siłę. Praca w zespole musi wyrastać z zasad dobrowolności. Dlatego cieszy się niezmiennie, że w rychwałdzkim, nie licznym Kole, znaleźli się tacy ludzie. Można tylko ubolewać, że nie ma ich więcej...

❖ ❖ ❖

Jubileuszowa „Biesiada Śpiewacza” rozpocznie się o godzinie 15.30. Oprócz zespołu-jubilata zaprezentują się w rychwałdzkim Domu Kultury pezetkaowskie chóry mieszane „Zaolzie” z Orlowej Lutyni, „Lutnia” z Lutyni Dolnej i „Sucha” z Suchej Górnej, Zespół Pieśni i Tańca „Suszanie” z Suchej Górnej oraz gość zza Olzy – zespół folklorystyczny „Familio” ze Skrzyszowa. **WANDA KULA**

FRANCISZKA BAŁONA OPOWIADAŃ KULINARNYCH CIĄG DALSZY

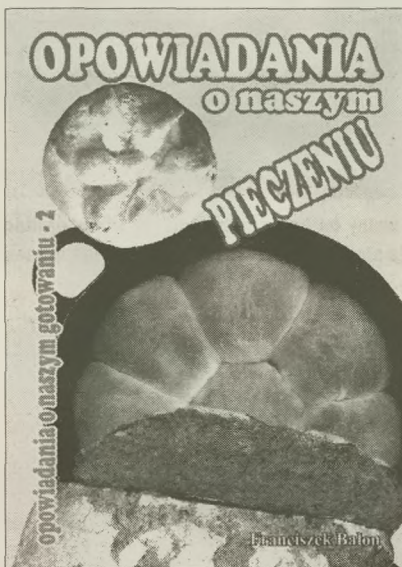
O naszym pieczeniu

Jak najbardziej na czasie, bo akurat na przeszło miesiąc przed Bożym Narodzeniem pojawia się na Zaołziu nowa książka kucharska. Są nią „Opowiadania o naszym pieczeniu” **Franciszka Bałona**, będące kontynuacją wydanych cztery lata temu „Opowiadań o naszym gotowaniu”.

Jak stwierdza autor zaraz na wstępie, *książka jest przeznaczona przede wszystkim dla tych, którzy z pieczeniem nie mają zbyt wielu doświadczeń – dla młodych gospodyń, jak również dla panów lubiących się krzątać w kuchni. Z myślą o nich podane są dokładne proporcje wszystkich składników (nie ma przepisów „na oko”) oraz szczegółowe opisy przygotowania każdego z ciast. Bałona „Opowiadania o naszym pieczeniu” nie są jednak bynajmniej suchym zbiorem przepisów typu „z czego i jak to zrobić”. Każdy przepis poprzedza właśnie owo awi-*

zowane w tytule książki „opowiadanie” o pochodzeniu danego wypieku, możliwościach jego przyrządzania czy o, krótka ciekawostka. Publikacja zawiera na 288 s. 170 przepisów i ponad sto kolorowych fotografii gotowych wypieków. Podzielono je na 12 rozdziałów, w których znajdziemy tzw. wypieki historyczne, chleby domowe, ciasta drożdżowe, smażone, ucierniane, kruche, półkruche i w proszku, biszkopty, torty, ciastka, pierniki i ciasteczka, serniki, suflety, ciasta słone do piwa i wina czy też ciasta i desery bez pieczenia. Jednym słowem – do wyboru, do koloru i do smaku.

Książka została wydana staraniem MK PZKO w Skrzeczoni i tam też można ją nabyć (tel. D. Guziur 596 033 004), podobnie jak w czesko-cieszyńskiej księgarni ALFA oraz w redakcji „Zwrotu”. Cena wynosi 180 Kc, przy odbiorze

większej liczby egzemplarzy – 160 Kc.

Promocja „Opowiadań o pieczeniu” odbędzie się jutro podczas otwarcia Wystawy Polskiej Książki w Domu PZKO w Jabłonkowie. (sch)

marionetki

Zaspana Marynka z garnkiem mleka dla kota i żarciem dla psa przemierzająca odcinek pomiędzy kuchnią a gankiem. Leniwie, jak to rano, sunęła nogami po podłodze. Aż tu nagle, jak się nie przewróci, jak nie walnie głową w kocią miskę, aż jej się przed oczami gwiazdki pojawiły. I wirowały te gwiazdki nad rozlanym mlekiem, kot z psem stoczyli walkę o resztki jedzenia walającego się po podłodze a Marynkę na zmianę to ży, to znowu wściekłość opanowywała. „Do jasnej cholery! Jako cały żywot nie przeklinam, tak dzisiaj bedym”, pomyślała w złości, po czym głośno rzuciła do kuchni „Czymu żeś ty śmieci ku popielnicy nie odniósł? To możesz pytać, błagać możesz, ale co se sama nie zrobisz, to ni mosz. Cały dzień ci o tym mówię, ale abyś ty co zrobił?”

Mąż nieśmiało wychylił głowę zza rogu „Nic ci sie stało?” „Czy mi sie nic nie stało? Nos mój rozbity, mlyko wylote, siniec bedym miała a ón sie mnie pyto, czy sie mi nic nie stało. Ty mi powiysz lepi, czymu żeś ty flaszki nie odniósł do popielnice!” – wystrzeliła na niego Marynka jak z armaty. „Bo popielnica je pełna a popielorze przijadom aż jutro” – bronił się Mąż. „A to jako nie szło dać tyn pytel z plastikim koło popielnicy, jak to w normalnych chałupach robiom?” Marynka nie dawała za wygraną. „Ni, bo

by nóm to w nocy porozesmykowali, jak ostatnio. A jo by zaś pół dnia zbijroł plastikowe flaszki po zogródzie” przypomniał sobie Mąż zdarzenie sprzed miesiąca. „Tak to lepi, abych se jo przizabiła, ja?” Marynka wygramoliła się z podłogi, spojrzała wilkiem na Męża i podreptała do kuchni. Do wieczora nie zamienili ze sobą ani słowa.

Dopiero przy kolacji języki im się rozwiązały. „To je dziwne. Pamiyntosz, eszcze dzie-siync roków tymu my zódnóm popielnice ni mieli.

Odpadków było miyni, wszystko sie dało spolić w piecu, albo użyć do czego inszego. A teraz?” – odezwał się znad talerza Mąż. „No. Co kupisz jakoś zódołwke, to wszystko w tych plastikach. Jo jak była mało, tak my chodzili do gospody z banieczkóm na piwo dlo taty a aj na czepowanóm zódołwke. A jako była dobro. A teraz kupujemy to świnstwo w plastikach” – zawtórowała Marynka. „A jak sie podziwosz, to tego plastiku je wszyndzi pełno, ludzie to wyciepujóm normalnie do przikopy. Kiedysi człowiek oddoł do sklepu flaszke po zódołwce, zalohe dostoł spatki. A teraz? Zalohi na plastik dać ni mogóm” – ciągnął Mąż. „A to czymu?” – zapytała Marynka. „Óni to w tej telewizie aj tłumaczyli czymu, ale jo zrozumioł yny tela, że sie im isto nie chce, że by to było moc problemów” – odpowiedział Mąż otwierając kolejną plastikową butelkę z wodą mineralną.

Problem z plastikiem

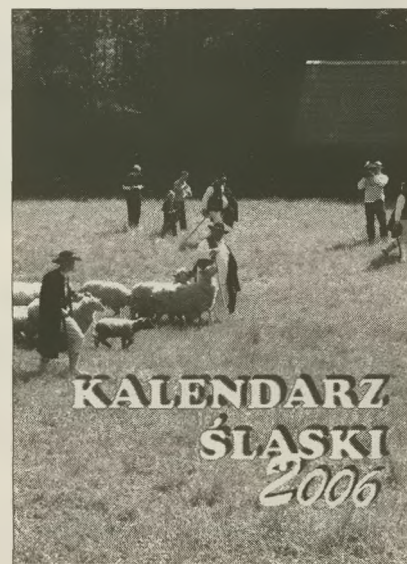
FELIETON HALINY SIKORY

Tradycja i współczesność

„Kalendarz Śląski 2006” już jest w sprzedaży. Zainteresowani mogą go nabyć w ZG PZKO, w księgarni ALFA w Cz. Cieszynie oraz na Wystawie Polskiej Książki w Jabłonkowie, Trzyńcu, Cz. Cieszynie i Karwinie. Cena wynosi 130 Kc.

Kalendarz na rok 2006 został wydany pod redakcją **Daniela Kadłubca**. Oto jego słowa: – *Ten kalendarz jest próbą powrotu do tradycji dawnych kalendarzy „Głosu Ludu”, potem „Zwrotu”, których kontynuatorem stał się Kalendarz Śląski. Powrót ten nie jest jednak powrotem do tradycyjnych form, ale do odpowiedniego rozłożenia akcentów między tradycją i współczesnością(...) Kalendarz Śląski jest od dziesiątków lat publikacją wydawaną przez PZKO, lecz przeznaczoną nie tylko dla jego członków i sympatyków, ale dla wszystkich, którym bliskie są sprawy Zaołzia czy Śląska Cieszyńskiego w szerszym lub węższym kontekście.*

„Kalendarz Śląski 2006” został wydany przez Zarząd Główny PZKO jako efekt wspólnego wysiłku szerokiego grona dziennikarzy, publicystów i nauczycieli. Otwiera go kalendarium ze znakiem zodiaku, przysłowiami, ekslibrisem oraz „naszym ziółkiem”. Po nim przychodzi kolej na przegląd wydarzeń z okresu od października 2004 do września 2005 r. O czym zaś można przeczytać w najnowszym Kalendarzu? M.in. o Zaołziakach-legendach, jak Stanisław Hady-na czy Paweł Kubisz, o Adamie Małyszku i jego rodzinnej Wiśle, o tragediach II wojny światowej, a także o współczesnej kondycji ZG PZKO czy Ruchu Politycznego Wspólnota-Coexistentia. Publikację zamykają teksty „po naszymu” oraz humor starych kalendarzy sprzed prawie 50 lat. (sch)

Nad historią Polski

– Pokaż Ludmiłko, co tam masz – powiedział Głosik.

Ludmiłka odsunęła książkę i zaczęła czytać, co wynotowała: – Dzień 11 listopada to Święto Odrodzenia Polski. Przypominamy sobie w tym dniu odrodzenie Polski po latach, kiedy jej nie było.

– Jak „nie było”? Przecież tyle rzek, pól, miast i gór nie zniknie ot tak sobie z powierzchni ziemi... – przerwał Głosik.

– Z powierzchni ziemi nic nie zniknęło, ale nie istniało państwo polskie – cierpliwie tłumaczyła Ludmiłka. – Jego tereny podzielili między siebie silniejsi sąsiedzi: Austria, Prusy i Rosja. To się nazywało rozbiór Polski. Takie rozbiory były trzy, a po tym ostatnim nie było państwa polskiego przez 123 lata. Przez cały XIX wiek i kawałek wieku XX.

– Rozumiem. Polski nie było na mapie, ale zostały miasta i wsie i Polacy dalej żyli u siebie – stwierdził Głosik.

– Oczywiście! Tyle, że nie mogli robić u siebie, co chcieli, tylko musieli słuchać obcej władzy – wtrąciła się do rozmowy chochlików. – Nic więc dziwnego, że chcieli odzyskać niepodległość i walczyli o nią w powstaniach.

– Jak walczyli, to pewnie byli bardzo dzielni... – zastanowiła się Ludmiłka.

– Tak, powstańcy byli dzielni i odważni, bo dobrze wiedzieli, że mogą zginąć w walce, a w razie niepowodzenia czekają ich ciężkie kary, więzienia i wygnanie – odpowiedziała.

– Nic więc dziwnego, że dla Polaków tak ważny jest 11 listopada – stwierdziła Ludmiłka. – W tym dniu oficjalnie zakończyła się I wojna światowa. Zaborcy zostali pokonani, a Polakom udało się wywalczyć z powrotem swoje państwo.

– Polski nie było, potem znowu powstała i dlatego święto odrodzenia – podsumował Głosik.

– A co ty znalazłeś? – zapytała Ludmiłka.

– Ja zajmowałem się tym wspianiem ptakiem!

– Nie ptakiem, tylko godłem – poprawił go. – Miałeś poszukać do gazety informacji o polskim herbie narodowym.

– Na jedno wychodzi! Godło czy herb to przecież tylko obrazek. A na obrazku ptak – stwierdził Głosik.

– Nieprawda, nieprawda! Na her-

bach mogą być różne rzeczy! – przerwała mu Ludmiłka. – Na przykład zamek.

– A może jeszcze królowa? – zaśmiał się Głosik. – Na polskim herbie jest ptak: biały orzeł. Ma rozpostarte skrzydła i złotą koronę na głowie. I jest na czerwonym tle.

– Zgadza się, Głosiku. I czego się dowiedziałeś o polskim godle? – zapytała.

– No... – Głosik spuścił wzrok. – przeczytałem, że to jest herb Piastów, pierwszych polskich królów. A potem już... Potem oglądałem obrazki orłów i innych żywych ptaków.

– Ale co to ma wspólnego ze świętem 11 listopada? – zapytała Ludmiłka.

– Hmm... Chyba niewiele – zastanowił się Głosik. Od razu jednak rozpromienił buzię: – Ale i tak myślę, że dzieci też mogą sobie różne zwierzęta pooglądać i narysować, i przysłać do nas rysunki. Świetny pomysł, nie? Sam na to wpadłem... KROPKA

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(42)

Trzycieź

Początki szkolnictwa w tej wiosce sięgają XVII wieku. Pierwszy drewniany budynek szkolny stał w sąsiedztwie kościoła katolickiego. Do szkoły tej uczęszczały również dzieci z okolicznych miejscowości. Prawo prezentacji nauczyciela przysługiwało Komorze Cieszyńskiej, nadzór nad szkołą władzom kościelnym. W 1866 otwarto nową szkołę. Murowaną. Kierownikiem został Andrzej Świb. W 1912 otwarto drugą klasę. W dziesięć lat później z braku miejsca przebudowano pokój kierownika na trzecią izbę lekcyjną.

W czasie 2. wojny światowej obiekt zarekwirowano na potrzeby niemieckiej organizacji młodzieżowej Hitlerjugend. Jej członkowie, prawdopodobnie z potrzeby zademonstrowania „wyższości” kultury niemieckiej, spalili bibliotekę szkolną, obrazy oraz zniszczyli

pomoc naukowe. Pomimo to nauczanie rozpoczęło w tej szkole już w roku 1945. Ówczesnemu kierownikowi, Hubertowi Tesarczykowi, z pomocą rodziców uczniów udało się w stosunkowo krótkim czasie szkołę odnowić i umeblować. Do roku 1952 w szkole w Trzycieżu uczyły się również dzieci z sąsiedniego Wielopola. W latach 1956-1957 szkołę poddano remontowi kapitalnemu. Po remoncie w porządkowaniu otoczenia budynku szkolnego wzięli udział również rodzice.

Niemniej uczniów ciągle ubywało. Do tego stopnia, że wreszcie w 1981 r. polską szkołę w Trzycieżu zamknięto. Ostatnim jej dyrektorem była Zofia Kozubek. Teraz budynek ten wykorzystuje pewna firma na magazyn, rzekomo... trumien.

CZESŁAW GAMROT

Budynek byłej polskiej szkoły w Trzycieżu.

Fot. CZESŁAW GAMROT

Święto Odrodzenia, 11 listopada, obchodzone jest w Polsce bardzo uroczystie. Jest to dzień wolny od pracy, odbywają się wtedy defilady wojskowe, spotkania i akademie. W całym kraju powiewają biało-czerwone flagi. Ludzie ubierają się odświętnie, a niektórzy wkładają nawet historyczne stroje szlacheckie.

Ciekawostki o ptakach

Ludzie zawsze zazdrościli ptakom latania. Ptaki mogą unieść się w powietrze, ponieważ mają lekkie, puste w środku kości. Silne mięśnie pozwalają im na machanie skrzydłami przez długie godziny. Muszą bardzo dużo jeść, aby mieć siłę do latania. Nie mają zębów, więc polykają piasek i kamyczki, które rozdrabniają i mieszają pokarm w żołądku. Nie wszystkie ptaki potrafią latać. Strusie, nietety kiwi oraz pingwiny dreptają wyłącznie po ziemi. Mają skrzydła, ale słabo rozwinięte. Ptaki mają doskonały wzrok. Ważne jest to dla ptaków drapieżnych, które z dużych wysokości potrafią dostrzec i upolować w trawie królika lub mysz.

Śmiesznie trochę wyglądają ptaki brodzące. Mają długie, cienkie nogi, na których stoją godzinami w płytkich błotach, wypatrując pożywienia. Bociany, czaple i flamingi mogą stać na jednej nodze i nie czują wcale zmęczenia.

Najmniejsze ptaszki to kolibry, które są małe jak motyl. Ruszają tak szybko skrzydłami, że widać tylko mgieł-

Koliber – najmniejszy ptak na świecie. Mówiąca papuga żako.

kę. Zawisają przy kielichach kwiatów, wypijają nektar i łapią małe owady, schowane w płatkach. Są kolorowe i polyskują jak prawdziwe, latające klejnoty.

Największym ptakiem jest struś afrykański, dorosły człowiek sięga mu do połowy szyi.

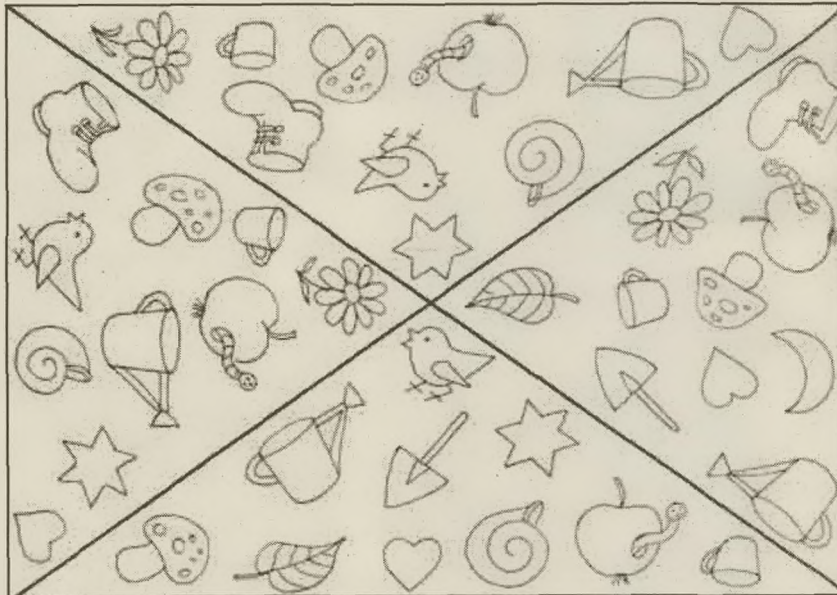
Najwięcej słów mogą się nauczyć papugi żako. Były takie, które znały nawet kilkadziesiąt wyrazów.

Opracowała KROPKA

Zadanie na listopad

W październiku otrzymaliśmy od Was rekordową ilość odpowiedzi na naszą zgadywanke. Przypominam, że waszym zadaniem było odnalezienie różnic między dwoma ilustracjami do bajki „O dziadku i rzepce”. Wszystkie dobre odpowiedzi wzięły udział w losowaniu i nagrodę – książeczkę – wygrało Przemysław w Jabłonkowie.

A teraz zadanie na listopad: na obrazku widzimy kartkę papieru podzieloną na cztery trójkąty. W każdym trójkącie są obrazki różnych przedmiotów. Znajdźcie, w których trójkątach rysownik umieścił te same przedmioty. Rozwiązania przysyłajcie pod adres: Redakcja Głosu Ludu, ul. Komenskiego 4, Cz. Cieszyń. Możecie też wysłać do nas e-mail: sekretariat@glosludu.cz.

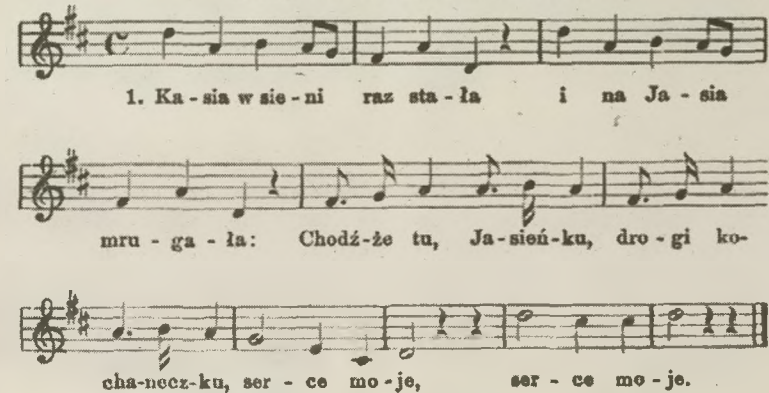
NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dołączyć Głosik.

150 pieśni

(45)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Kasia w sieni raz stała...

1. Ka-sia w sie-ni raz sta-la i na Ja-sia
mru-ga-la: Chodź-że tu, Ja-sień-ku, dro-gi ko-
cha-necz-ku, ser-ce mo-je, ser-ce mo-je.

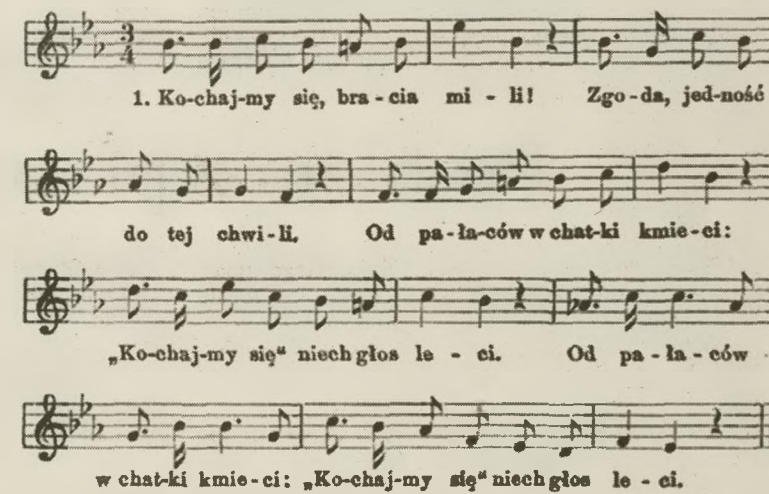
2. Jakże ja tam mam chodzić,
Jakże cię stale lubię!
Twój ojciec się gniewa,
A matka przezywa – Serce moje.

3. Taty niema w oborze,
A mama jest w komorze.
Chodźże tu, Jasieczku,
Drogi kochaneczku – Serce moje.

4. Mnie się przecież nie boisz,
Ze mną przecież obitoś.
Chodźże tu, Jasieczku,
Drogi kochaneczku – Serce moje.

5. Kiedy ja ci nie wierzę,
Wyznaję ci to szczerze.
Chodźże tu, Jasieczku,
Drogi kochaneczku – Serce moje.

Kochajmy się, bracia mili...

1. Ko-chaj-my się, bra-cia mi-li! Zgo-da, jed-ność
do tej chwi-li. Od pa-la-ców w chat-ki kmie-ci:
„Ko-chaj-my się” niech głos le-ci. Od pa-la-ców
w chat-ki kmie-ci: „Ko-chaj-my się” niech głos le-ci.

2. Któż to może nam przeszkodzić
Z bratem swoim się pogodzić,
Z nim się cieszyć lub weselić,
Z nim los, mienie, życie dzielić?

3. Kochajmy się tylko wzajem,
Każde miejsce będzie rajem:
Bo gdzie wejdzie miłość, zgoda,
Tam wnet wchodzi i swoboda.

4. Ach! gdy ujrzę nas słęzonych
Wiarą, miłością spojonych,
Śmiało w tej, ufajmy, porze,
Że i Bóg nam dopomoże.

Ze zbiorów Czesława Stębla

lotka

▲ **Jennifer Lopez** postanowiła za-inwestować w nieruchomości. Latynoska gwiazda jest już piosenkarką, aktorką, tancerką i kreatorką mody, a zapragnęła spróbować swoich sił także w branży nieruchomości. Jej pierwszym projektem będzie położony nad morzem budynek z ekskluzywnymi apartamentami w Miami. J.Lo chce mieć duży wpływ na inwestycję, szczególnie jeśli chodzi o dekorację wnętrza.

◆ **Laureat Oscara Jamie Foxx** planuje zaangażować się w działalność polityczną. Czarnoskóry aktor już od dłuższego czasu stara się działać społecznie. Ponieważ jednak jego działania odnoszą zbyt mały skutek, poważnie myśli o tym, by stać się politykiem. – *Staram się używać mojego statusu gwiazdy, by pomagać ludziom – tłumaczy Foxx. – Angażuję się w walkę z AIDS, biedą, rasizmem. Nigdy nie oglądałem się na innych uważając, że jeśli jest jakieś zło na świecie, to ja powinienem je naprawiać. Ale teraz widzę, że to, co robię, to ciągle za mało, więc chciałbym zrobić jeszcze więcej.* Już wkrótce aktora będzie można zobaczyć w nowej wersji „Politycantów z Miami”. W filmie zagrał także Colin Farrell oraz Li Gong i Naomie Harris. Natomiast 5 grudnia ukaże się druga płyta artysty – „Unpredictable”.

◆ **Elvis Presley** już po raz piąty z rzędu uplasował się na szczycie listy najlepiej zarabiających nieżyjących gwiazd. Magazyn „Forbes”, który przygotował listę, oszacował, że zmarły w 1977 piosenkarz z Memphis w ostatnim roku zarobił 45 mln dolarów dla swoich spadkobierców. Majątek drugiego na liście, Charlesa Schulza, rysownika komiksów „Fistaszki”, osiągnął 35 mln dolarów. Zaraz za nim znalazł się muzyk The Beatles, John Lennon z 22 mln i artysta Andy Warhol z 16 mln dolarów. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

NAJCZĘŚCIEJ ZACZYNA SIĘ OD NIEUZASADNIONEGO UCZUCIA SMUTKU

Jesienna depresja

Zwykle pojawia się w grudniu albo już w listopadzie. Odbiera chęć do aktywnego życia, spotkań z przyjaciółmi, czasem nawet nie pozwala normalnie spać.

Zauważyłaś, że odkąd dni są takie krótkie i szare, nic Cię nie cieszy? Często płaczesz, a to, czym się zajmujesz w pracy, wydaje Ci się pozbawione sensu. Tracisz nadzieję na lepszą przyszłość. Diagnoza? Najprawdopodobniej dopadła Cię depresja sezonowa. Jesień i zima szczególnie jej sprzyjają. Ten rodzaj depresji dopiero od niedawna jest leczony i traktowany jako poważne schorzenie. Od innych schorzeń depre-

syjnych różni się tym, że związane z nią objawy pojawiają się na przełomie jesieni i zimy, a mijają wraz z wiosennym słońcem. Aż 80 proc. cierpiących na depresję sezonową to kobiety.

Jak się objawia?

Na wiele sposobów. Najczęściej zaczyna się od dojmującego, niczym nieuzasadnionego uczucia smutku. Bywa, że towarzyszy mu niepokój, a

nawet lęk. Osoba cierpiąca na depresję unika ludzi, nie potrafi się skoncentrować, łatwo wpada w gniew. Mimo ośmiodziesiętnego snu budzi się zmęczona. Nic ją nie cieszy, wykonanie najprostszej czynności wydaje się jej prawie niemożliwe. Tym objawom często towarzyszy „wilczy” apetyt, zwykle zaspokajany słodyczami lub produktami bogatymi w węglowodany. To właśnie one pobudzają wytwarzanie serotoniny i nieco poprawiają nastrój. Konsekwencją takiego „pocieszenia się” jest tycie. Niestety, zdarza się również, że smutki topimy w alkoholu. Typowym objawem depresji sezonowej może być zmniejszenie ochoty na seks.

Homeopatycznie

Nie istnieje jeden uniwersalny preparat homeopatyczny, który zalecany byłby pacjentom cierpiącym na depresję sezonową. Podobnie jak w przypadku innych chorób lekarz homeopata nie leczy z depresji, ale zajmuje się leczeniem kompleksowym całego organizmu. Homeopaci przestrzegają przed korzystaniem z leków przepisanych komuś innemu. Najprawdopodobniej nie pomogą, a mogą nawet zaszkodzić.

Naturalnie

Cierpiącym na depresję sezonową medycyna naturalna zaleca aktywność fizyczną, najlepiej na świeżym powietrzu (długie spacer, wycieczki). Ruch najkorzystniej wpływa na poprawienie nastroju. Dieta powinna dostarczać jak najwięcej witamin i soli mineralnych. Warto sięgać po owoce, np. jabłka, i warzywa, np. kapustę kiszoną, ogórki.

Dziurawiec rozwesela

Dziurawiec zwyczajny nie jest zwyczajną rośliną. Zawiera bardzo wiele czynnych substancji o różnych właściwościach leczniczych, które ujawniają się w zależności od postaci leku. Wyciągi z dziurawca przygotowywane na bazie wody są stosowane w dolegliwościach układu pokarmowego. Natomiast te z alkoholem zawierają czynne substancje antydepresyjne (właściwości takie mają pastylki z dziurawca, dostępne bez recepty w aptekach).

Hanna Miłkowska, „Uroda”

RAZ W TYGODNIU DELIKATNY PEELING

Dłonie pod ochroną

Delikatna skóra rąk jest bardzo czuła na kaprysy jesiennego pogody. Łatwo ulega podrażnieniom, szybko się wysusza. Pielęgnuj ją starannie niż zwykle, a twoje dłonie na długo pozostaną piękne.

Dłonie są bardzo delikatne. Pokrywa je cienka i prawie pozbawiona naturalnej ochrony wrażliwa skóra (mało w niej gruczołów łojowych). Dlatego niszczą ją nie tylko detergenty podczas prania, zmywania czy sprzątania, ale nawet woda i mydło. Nasze ręce nie lubią ani gorącej, ani zimnej wody. Myj je więc pod letnim strumieniem, używając delikatnego żelu myjącego o obojętnym lub kwaśnym pH. Jeśli wolisz mydła w kostce, wybieraj bezzapachowe. Starannie wycieraj dłonie – wilgoć powoduje wysuszenie i pierzchnięcie skóry. Obowiązkowo po każdym myciu wycieraj w ręce krem. Najlepiej kup od razu 3 sztuki (w wyborze pomoże ci nasz test) i trzymaj po jednej tubce w łazience, w kuchni i w pracy. Zmywaj i sprzątaj w rękawiczkach. Jeśli jesteś uczulona na lateks, poszukaj w aptece rękawic hypoalergicjnych. Skóra na rękach potrzebuje także złuszczenia. Raz w tygodniu zrób dłoniom delikatny peeling drobnodziarnisty albo enzymatyczny. Po tym zabiegu naskórek będzie gładszy i lepiej wchłonie odżywcze składniki kremu. Bardzo wysuszone dłonie posmaruj grubą warstwą kremu i włóż na noc bawełniane rękawiczki.

Domowe terapie

Cytrynowa kuracja. Codziennie nacieraj dłonie świeżo wyciśniętym sokiem z cytryny. Złuszcza on zrogowaciałe, martwe komórki naskórka, wspaniale wygładza i wybiela. **Maseczka z ziemniaków.** 2 ziemniaki ugotuj w mundurkach, obierz i roznieł widelcem. Dodaj żółtko i 2 łyżki ciepłego mleka. Nałóż papkę na ręce, zmyj po kwadransie.

się. **Kompres z siemienia.** Pół szklanki siemienia lnianego zalej wrzątkiem i gotuj, aż zmieni się w kleistą masę. Nałóż ciepłą galaretkę na ręce, owiń je folią spożywczą i ręcznikiem. Zmyj po 25 minutach. **Kąpiel parafinowa.** Kostkę parafiny (z apteki) rozpuść w wodnej kąpiel. Gdy nieco przestygnie, zanurz w niej dłonie. Zaczekaj, aż zastygnie. Po kwadransie zdejmij powstałe „rękawiczki”. (INT)

Smacznego!

Skrzydełka z winogronami

Składniki: 1 kg skrzydełek kurczaka; włoszczyzna; 1 listek laurowy; 3 ziarenka pieprzu; sól; 2 łyżki oleju; 4 łyżki miodu; szczypta imbiru; 1 łyżka sosu sojowego; kieliszek wódki; kiść białych winogron.

Przygotowanie: Włoszczyznę oczyść, opłukaj, zalać zimną wodą, dodać listek laurowy, pieprz i sól, gotować 20 minut, do wywaru wrzucić oczyszczone i opłukane skrzydełka, gotować 10 minut.

Obgotowane skrzydełka wyjąć z

wywaru łyżką cedzakową, osączyć, ostudzić, ostrym nożem odkroić końcówkę z każdego skrzydełka.

Na patelni rozgrzać miód, dodać olej, imbir i sos sojowy, dokładnie wymieszać, winogrona oczyścić, odzielić gałązki, opłukać, osączyć na sicie.

Do sosu wrzucić skrzydełka, dusić 20 minut, pod koniec podlać wódką i rosołem, gotować 5 minut, wyjąć skrzydełka, do sosu wrzucić winogrona, dusić 5 minut. (k)

Warto Wiedzieć

CIĘKAWOSTKI KULINARNE – CIĘKAWOSTKI KULINARNE

Drogocenny ryż

Ryż to po pszenicy najpopularniejsze zboże na świecie. Poza wysokiej jakości białkiem (budulec tkanek) zawiera węglowodany złożone (dostarczają energii), witaminy z grupy B (poprawiają działanie systemu nerwowego) i minerały (wzmacniają kości).

Ma niewiele tłuszczu, jest łatwostrawny. 100 g białego ryżu to ok. 345 kcal, brązowego – ok. 325 kcal, dzikiego – ok. 245 kcal. Nie uczula, bo nie zawiera glutenu. Mogą go jeść dzieci już w 6. miesiącu życia. Idealny dla sportowców jako dobre źródło łatwo przyswajalnej energii, zwłaszcza przed dużym wysiłkiem.

◆ **Pieczone** z jabłkami pomagają obniżyć ciśnienie krwi. Gotowany brązowy doskonale powstrzymuje biegunkę.

By się nie sklejał. Ryż będzie sypki, jeśli uprzążysz go na patelni 5 minut z odrobiną oliwy. Potem zalej gorącą wodą, posól i ugotuj pod przykryciem.

Kolorowy i aromatyczny

Będzie **żółty** i pikantny, jeśli w czasie gotowania wlejesz do garnka 50 ml wody, w której wcześniej przez kilka minut namoczysz szczyptę szafranu.

◆ Będzie **zielony**, jeśli pod koniec gotowania dodasz do wody kilka posiekanych listków bazylii. Będzie **czerwony** i kwaskowy, jeśli podczas gotowania dodasz 2-3 łyżki koncentratu pomidorowego. Będzie **pachnący**, jeśli ugotujesz go z kostką rosołową, w wywarze z warzyw albo z suszonymi ziołami.

Dobierz gatunek do dania

Brązowy. Najmniej przetworzony, jedynie pozbawiony łupiny, ma najwięcej wartości odżywczych. Po ugotowaniu jest sypki, ma przyjemny, orzechowy smak. 1 porcję ryżu gotuje się w 3 porcjach wody ok. 30 min. Idealny do sałatek, faszerowania. **Parboiled.** Długo- lub średnioziarnisty. Zawiera 2 razy więcej witamin i minerałów niż biały. Ma żółtawy kolor, jaśnieje w czasie gotowania. 1 porcję ryżu gotuje się w 2,5 porcji wody ok. 20 min. Jest dość twardy, nie klei się. Dobry do risotta, sałatek. **Biały średnioziarnisty.** Oczyszczony i polerowany, przez co ma mniej witamin i minerałów niż naturalny. Delikatny w smaku, lekko lepki. Gotuje się go 15-20 min (1 objętość ryżu w 2,5 objętości wody). Do risotta, krokietów, zup, deserów. **Dziki.** Ma orzechowy smak, zawiera bardzo mało tłuszczu. 1 objętość ryżu gotuje się w 3 objętościach wody ok. 40 min. Najlepiej mieszać go z innym ryżem, używać jako nadzienie do drobiu, ryb, dodawać do zup, sałatek. Jest drogi. **Biały długoziarnisty.** Po ugotowaniu jest zawsze sypki i puszysty. 1 objętość ryżu gotuje się w 2,5 objętości wody 15-20 min. Najlepszy do pilaw, sałatek, przystawek, zup i drugich dań. Najszlachetniejsza odmiana to ryż **Basmati**. (R. N.)

● JESIENNY KONKURS »GL« ● JESIENNY KONKURS »GL« ●

Cappuccino – nie trzeba ubijać pianki

To właśnie MOKATE nauczyło w latach 90. uh. wieku Polaków pić cappuccino, a w pewnej mierze także Czechów i Słowaków, którzy udawali się na polską stronę granicy po ten popularny napój. W chwili obecnej cappuccino z Ustrońa dostępne jest w sieciach handlowych w całych Czechach, ale i tak często pytając, co przywieźć z Polski, słyszymy: – *Kupcie nam to dobre polskie cappuccino.*

Oferta MOKATE obejmuje kilkanaście podstawowych smaków, z których największą popularnością cieszą się: waniliowe, czekoladowe, śmietankowe i orzechowe. Cappuccino Vitale z żeńszemieniem, witaminami lub koenzymem Q wprowadziło MOKATE do grona producentów żywności wzbogaconej o ważne dla zdrowia składniki. Na rynku czeskim najlepiej sprzedaje się cappuccino Venezia o smaku migdałowym i orzechowym, do nowości należy przygotowywane według oryginalnej receptury cappuccino Milano, dostępne jest także luksusowe cappuccino w szaszetkach Gold.

Dziś, także dzięki MOKATE, które ze względu na doskonałą jakość swoich wyrobów stało się absolutnym liderem na rynku polskim w produkcji i sprzedaży cappuccino, przygotowanie tego smacznego napoju z charakterystyczną piramidką pachnącej pianki jest proste. Wystarczy zalać proszek. Nie trzeba się trudzić niczym włosej zakonniczki, którym przypisuje się stworzenie tego boskiego w smaku napoju. Kapucyni podobno pieczolowicie ubijali na piankę kozie mleko, dodając je do kawy. Z czasem mleko kozie zastąpiono krowim, cappuccino zaczęto posypywać wiórkami czekolady i cynamonem. Dziś ten wykwintny napój, zastrzeżony dawniej dla bogatych salonów, dostępny jest dla każdego, między innymi dzięki MOKATE.

PYTANIE KONKURSOWE:

Jak nazywa się seria cappuccino MOKATE, która najlepiej sprzedaje się na rynku czeskim?

Trzy poprawne odpowiedzi zostaną nagrodzone zestawem wyrobów firmy MOKATE o wartości 300 koron. Odpowiedzi prosimy przysłać pod adres redakcji do 16 listopada br. do godz. 12. Za dwa tygodnie (na 17. 11. przypada święto państwowe) kolejne pytania i okazja do wygrania kolejnych zestawów produktów MOKATE. Poprawna odpowiedź z poprzedniego numeru brzmi Mg. Nagrody wylosowali: **Beata Buława** z Karwiny, **Ryszard Niemczyk** z Trzyna i **M. Mitrenga** z Nawsia. Nagrody do odebrania w redakcji.

Telewizja

CZWARTEK 10 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smoczne opowieści (s. anim.) 9.10 Jedynećka (dla dzieci) 9.40 Piątka detektywów (s.) 10.10 J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 11.25 Europa bez miedzy 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Okazja (s.) 13.55 My, wy, oni 14.25 Laboratorium 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.15 Podróżnik 15.35 Popołudnie z Jedyńką 15.40 Tele-Nowela - program o książkach (mag.) 15.45 Popołudnie z Jedyńką 15.55 Recepty Jedyńki (mag. med.) 16.10 Popołudnie z Jedyńką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Pogoda dla kierowców 20.20 Zagubieni (s.) 21.55 Forum (pr. public.) 22.45 Wiadomości 22.55 Prosto w oczy (pr. public.) 23.15 U nas na Pekinie (s. dok.) 23.40 Zdobywcy (pr. rozryw.) 0.15 W stronę Marrakeszu (film ang.) 1.50 Sztuka tworzona w mrokach (s. dok.).

GRA

125 min, USA 1997 r.

TVP 2, piątek 11. 11. godz. 22.40 Reż. David Fincher.

Występują: Michael Douglas, Sean Penn, Deborah Kara Unger, James Rebhorn, Anna Katerina, Peter Onat, Carroll Baker.

W znakomitym dreszczowcu "Gra" Davida Finchera Michael Douglas wystąpił mając 53 lata. Był w świetnej formie, krytyka z aplauzem przyjęła jego kreację. „Odtwarzam człowieka, który wpada w diabelską pułapkę” – powiedział aktor o roli, która mocno go zafascynowała. Bohater „Gry”, dobiegający pięćdziesiątki Nicholas Van Orton, jest zamożnym biznesmenem z San Francisco. Wielkie bogactwo nie przyniosło mu jednak szczęścia. Sfrustrowany, znudzony życiem mężczyzna pędzi samotny żywot, nie ma dzieci, opuściła go żona. W zasadzie interesuje go tylko kariera zawodowa, której poświęca się z największą pasją. Ostatnio jednak Nicholas przechodzi silny kryzys psychiczny. Za kilka dni będzie obchodził 48. urodziny.

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) 7.10 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 Ocean Avenue (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.00 Panorama 13.10 Europa da się lubić (talk show) 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Oceaniczne oazy (film dok.) 15.05 Złotopolscy (s.) 16.00 Panorama 16.20 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Burza mózgów (te-

leturniej) 19.55 Panorama fiesz 20.00 Partner (film USA) 22.20 Biznes (pr. public.) 22.45 Oficer (s.) 23.45 Czy świat oszalał? – Czeczenia, ślepy zaulek (film dok.) 0.50 W obronie prawa (s.) 1.35 Rozdarcie, czyli Gombro w Berlinie (film dok.)

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (mag. muz.) 7.50 Nasze środowisko w Unii 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia - rozmowa 9.00 Więcej niż jedno (s. dok.) 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Teleplotki (pr. public.) 12.10 Pamiętaj o sercu (mag. med.) 12.35 Tajniki umysłu (film dok.) 13.45 Nie udawaj Greka 14.15 Zwolnij w sieci (s.) 14.45 Panorama morza 15.00 Szlakiem aksamiitnych rewolucji XXI wieku (film dok.) 15.45 Więcej niż jedno (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Publicystyka kulturalna 17.50 Czarno na białym (pr. dok.) 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Ludzie i sprawy 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend (mag.) 19.50 TV Katowice zaprasza 21.00 Echa dnia (pr. public.) 21.45 Aktualności fiesz 22.15 Niezła jazda 23.05 Patrol Trójki 23.35 Między cudem a życiem (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag. muz.) 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.50 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Program rozrywkowy 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (s.) 22.20 Co z tą Polską? (pr. public.) 23.20 Zakręcone (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Fala zbrodni (s.) 1.15 Dojrzała namiętność (film dok.) 2.15 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Afryki czar (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 11.05 List do ciebie 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 13.50 Nepal (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Doktor Żywago 2/2 (film br.-USA) 22.05 Przyjaciele (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 U nas w Europie (mag.) 23.55 Kino-box (mag. film.) 0.20 Przygoda na Maui (film USA) 1.45 Simpsonowie 2.10 Minuta ze Stanem Hooperem 2.30 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Sprawa dla ombudsmána 8.50 Południowy Pacyfik 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.40 LeGaTo (mag.) 13.10 Cudowny świat (s. dok.) 13.35 Czy mnie zechcecie? (mag.) 13.50 Bajkowe popołudnie 14.50 Meduza (lista przeb.) 15.20 Za bramami miasta (s. dok.) 15.35 Świat na torach 15.55 GEO: Na tureckim weselu

(s. dok.) 16.20 Antonín Randa (dok.) 16.55 Sztuczne zapłodnienie (dok.) 17.20 Co mogą zrobić dla siebie 17.30 Klucz (mag.) 18.00 Kultura.cz (mag.) 18.25 Minuta ze Stanem Hooperem (s.) 18.50 Wiadomości w języku migowym 18.55 Czechy - Szwecja (hokej na lodzie) 21.15 Za ścianą (mag.) 21.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.00 Klub filmowy: Zanim zapadnie noc (film USA) 0.10 Paszkwil (mag.) 0.40 Malowanie w ciemnościach (dok.) 1.35 Magazyn religijny 1.55 Magazyn chrześcijański 2.10 Reżyser z powołania, malarz z radości (dok.) 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Babka z zakalcem (film USA) 11.30 Poradnik kulinarny 12.10 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Dirty Dancing (film USA) 23.10 Obywatelskie judo (pr. publ.) 23.50 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.35 Komisarz Rosa Roth - Randka z diabłem (film niem.) 2.20 Trzeci patrol (s.) 3.05 Najlepszy seks (s. erot.) 3.50 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofia i jej miłość (s.) 9.50 Prima jazda (mag.) 10.50 Stary (s.) 12.00 Rewir Wolfa (s.) 13.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.35 Czarodziejki (s.) 16.35 Big Ben (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVoleni - Wyzwanie (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.15 VyVoleni - Wyzwanie (reality show) 22.40 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.45 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.10 Boski żigolo (film USA) 1.45 Szybka wygrana 3.25 Receptariusz prima pomysłów.

W STRONĘ MARAKESZU

95 min, WB/Francja 1998 r.

TVP 1, piątek 11. 11. godz. 0.15 Reż. Gillies MacKinnon.

Występują: Kate Winslet, Said Taghmaoui, Bella Riza, Carrie Mullán, Pierre Clémenti, Abigail Crutenden, Ahmed Boulane.

Przygoda życia w magicznym miejscu i czasie. Jest rok 1972. Dwudziestopięcioletnia Julia opuszcza szary Londyn i wyjeżdża do Maroka. Zabiera ze sobą swoje córki - sześciolletnią Lucy i ośmioletnią Beę. Znajdują pokój w tanim hotelu w Marakeszu. Julia stara się odnaleźć wewnętrzny spokój, wolność i szczęście w odmiennych realiach. Siebie i dziewczynki utrzymuje ze sprzedaży ręcznie szytych lalek, czekając na czeke z Londynu od ojca Lucy i Bei - poety, z którym nie układało jej się najlepiej. Julia zakochuje się w Bilalu, ulicznym akrobacie, który namawia ją na wspólną wyprawę w głąb kraju... Adaptacja wydanej w 1992 roku autobiografii Esther Freud (wnuczki Sigmunda Freuda), opowiadającej o przygodach hippisów w Północnej Afryce w 1972 roku, relacjonowanych przez pięcioletnią dziewczynkę.

PIĄTEK 11 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Woliński Park Narodowy (film dok.) 6.40 Klan (s.) 7.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 7.30 Plebania (s.) 8.00 Budzik (dla dzieci) 8.25 Bajki pana Bałagana (s. anim.) 8.50 Kasztaniaki (s. anim.) 9.00 Kasztaniaki (s. anim.) 9.10 Polowanie (dla dzieci) 9.30 Słoniątko (film dok.) 10.45 Wiedźmy (s.) 11.40 Święto Niepodległości - transmisja uroczystości przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie 13.35 Wiadomości 13.50 Pan Tadeusz (film pol.) 16.25 Co tu jest grane? (mag.muz.) 17.00 Teleexpress 17.20 Tak miało być (s.) 17.50 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Granice wytrzymałości (film USA) 22.20 Podwójne uderzenie (film USA) 0.15 Po godzinach (mag. kul.) 1.00 „Kronos Quartet” gra Góreckiego (koncert) 2.00 Sala oficerska (film franc.).

■ TVP 2

6.20 Teletubisie (s. anim.) 6.50 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa (s.) 7.15 Stacyjka (s.) 8.15 Być dla Polski, być dla Polaków (film dok.) 8.50 Perły australijskiej przyrody (film dok.) 9.20 Ratunku, jestem rybką (film anim.) 10.45 Skarb na czterech łapach (film dok.) 11.35 Uwaga kierowcy! 11.40 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza 12.10 Fantomas (film franc.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.25 Uwaga kierowcy! 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Rzeczpospolita Kabaretowa (pr. art.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.55 Europa da się lubić (talk show) 17.40 Jubileusz 90-lecia Niny Andrycz 18.25 Uwaga kierowcy! 18.30 Panorama 19.05 Honor jest Wasz Solidarni koncert z okazji 25. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność” (koncert) 20.00 Załóż się (pr. rozryw.) 22.40 Gra (film USA) 0.45 Wystarczy jeden strzał (film USA).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (mag. muz.) 7.50 Publicystyka kulturalna 8.45 Cienie przeszłości - reportaż 9.00 Białoczerwona (film dok.) 9.55 Rzeka Jangcy (s. dok.) 11.15 To jest temat 11.45 Na przekór Katrinie jazzmani dla Nowego Orleanu - koncert 12.35 Wyjście z cienia Tadeusz Pełczyński (film dok.) 13.45 Nie udawaj Greka 14.15 Szwadron - reportaż 14.45 Prosto z lasu (mag.) 15.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.45 Rzeka Jangcy (s. dok.) 16.10 To jest temat 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej natury 17.35 Nad nami orzeł biały (film dok.) 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Studio TV Katowice Święto Niepodległości 19.10 Magazyn sportowy 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Białoczerwona (film dok.) 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 Cienie przeszłości (reportaż) 23.00 Uwierzyć w dokument (film dok.) 23.50 W zawieszeniu (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Na ostrzu noża (s.) 8.00 Samo życie (s.) 8.45 Titanic legenda żyje (film włoski) 10.05 Doktor Dolittle (film USA) 13.05 Sztuki walk (film dok.) 15.10 Rzeczpospolita babska (film pol.) 17.15 Przygody Kubusia Puchatka (film anim.) 18.45 Wydarzenia 19.30 I kto to mówi III (film USA) 21.40 Za wszelką cenę (reality show) 22.40 Nieustraszeni 2 (39) (reality show) 23.40 Sydney (film USA) 1.50 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Wizyta w zoo 9.00 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.20 Gdzie się podziałła ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Ruth ma inny pogląd (film czes.) 11.30 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Ko-

lory życia (mag.) 13.30 Z Jakubem na ryby (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Pomagajmy sobie (mag.) 16.30 My z końca świata (s.) 17.00 Śladami wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Četnické humoresky” (s.) 21.25 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.10 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.25 Mathieu Corot (s.) 0.55 Cold Feet (s.) 1.45 Pod pokrywką 2.10 Ogród to zabawa 2.35 Simpsonowie 2.55 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.) 8.40 Skarby świata (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 13.00 GEO (s. dok.) 13.30 Świat motorów (mag.) 14.10 Klocki (dla dzieci) 14.20 O królewnie ze złotym łukiem (bajka) 15.25 Labirynt (teleturniej) 15.55 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.20 Kamera w podróży: Dżungla (s. dok.) 17.15 City Folk: Zagrzeb (s. dok.) 17.40 Babilon (mag.) 18.00 Filmopolis (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Stop 19.35 Tego nie przegapię 19.40 Naszą zamki (s. dok.) 20.00 Cudowna planeta: National Geographic - nowa strategia (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Problemy rodzinne (mag.) 21.50 TVC Live: Peter Lipa (koncert) 22.50 Gorączka piątkowej nocy 0.55 Miejsca pielgrzymek 1.10 Słowo świętaczne 1.20 Świat na torach 1.40 Cudowna planeta 2.25 Spotkania 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Jedenaste przykazanie (film dok.) 11.00 Poradnik kulinarny 11.40 Strażnik Teksasu (s.) 12.35 Anastazja (s.) 13.35 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.25 Gwiazdodzień Nowy (pr. roz.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 17.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.40 „Kameňák II” (film czes.) 22.30 Prásk! (mag.) 23.10 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.50 Eksplozja (film USA) 2.00 Rady ptaka Loskutaka 2.35 Najlepszy seks (s. erot.) 3.20 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofia i jej miłość (s.) 9.50 Prima jazda (mag.) 10.50 Stary (s.) 12.00 Rewir Wolfa (s.) 13.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.35 Czarodziejki (s.) 16.35 Big Ben (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulin.) 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVoleni (reality show) 21.05 Super tata (film USA) 22.55 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.20 Losowanie loterii Euromiliony 23.30 Ostatnia posługa (film USA) 1.20 Szybka wygrana 3.00 Dementi 3.35 Pod włos (pr. public.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 9 listopada 2005 roku swe 60-lecie obchodziła

pani IRENA HYRNIKOWA

z Gutów. Z okazji tej życzenia dobrego zdrowia, dużo energii, pogody ducha oraz uśmiechu na twarzy składa wnuczka Michasia z mężem Jankiem i wnuk Filip. GL-616

W tych dniach obchodzi swój piękny jubileusz życiowy 95-lecia nasza Kochana Ciocia

HELENA KREMIEC

z Karwiny. Z tej okazji dużo zdrowia i pogodnych dni na dalsze lata życzy rodzina Miechów. RK-238

Dnia 9. 11. 2005 minęła 10. rocznica śmierci

śp. ALOJZEGO TOMICZKA

z Łomnej Dolnej,

zaś 24. 1. 2006 minie 8. rocznica śmierci Jego Żony

śp. OLGII TOMICZEK

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-233

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 8. 11. 2005 zmarła po krótkiej i ciężkiej chorobie w wieku 89 lat nasza Droga Mamusia, Teściowa, Babcia i Prababcia

śp. ELEONORA DUDZIKOWA

z Karwiny Nowego Miasta. Z naszą Kochaną Zmarłą pożegnamy się w poniedziałek 14. 11. 2005 o godz. 14.00 w kościele rzymsko-katolickim w Karwinie Frysztacie. Córka Wanda z rodziną. RK-240

Co w teatrze

5. FESTIWAL TEATRÓW MORAW I ŚLĄSKA: 10. 11. godz. 10.00 Eugene O'Neill – „Smutek służy Elekcie” (Slezské divadlo Opava); godz. 19.00 Mikołaj Gogol – „Ożenek” (Lubuski Teatr Zielona Góra); 11. 11. godz. 9.00 Pavel Polák – „Perníková chaloupka”, „Červená karkulka” (Janáčkova konzervatoř Ostrava – sala prób C); godz. 10.00 Tomáš Pěkný – „Malá čarodějnice” (Divadelní společnost P. Bezruč Ostrava); godz. 16.00 „Wyrwidąb i Waligóra” (TL „Bajka” – w sali „Bajki” w budynku ZG PZKO); godz. 18.00 Michail Bulgakov – „Pś srdce” (Slovenské komorné divadlo Martin). SCENA CZESKA – MISTEK: „Měsíční běs” (11. godz. 19.00, grupa A).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: „Oliver Twist” (10, 11, godz. 15.30); Legenda Zorro (10, 11, godz. 17.45, 20.00); Reflex: „Dobla” (10, 11, godz. 17.00, 20.00); Ex: Marsz pingwinów (10, 11, godz. 19.00); TRZYNIEC – Kosmos: Marsz pingwinów (10, 11, godz. 17.30); Skarb narodów (10, 11, godz. 20.00); HAWIERZÓW – Centrum: Kurczak Mały (10, 11, godz. 15.30); „Oliver Twist” (10, 11, godz. 17.45); Dark water (10, 11, godz. 20.00); CZ. CIESZYN – Central: Apokalipsa (10, godz. 18.30); Człowiek pies (10, 11, godz. 19.00); CIESZYN – Piast: Kurczak Mały (10, 11, godz. 14.30, 16.15, 18.00; 11, godz. 19.45); Miasto gniewu (11, godz. 21.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

TL „BAJKA” – zaprasza wszystkich tych, którzy kochają Bajkę na przedstawienie „Wyrwidąb i Waligóra” 11. 11. o godz. 16.00 w Teatrze Lalek „Bajka” (budynek ZG PZKO, Cz. Cieszyn). HAWIERZÓW – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie w czwartek 10. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2. CZ. CIESZYN – zebranie Rady Obwodowej Czeskocieszyńskich Kół MK PZKO odbędzie się w piątek 11. 11. o godz. 16.00 w salce posiedzeń ZG PZKO. Uprasza się prezosów (zastępców) i posłów na Zjazd PZKO o obowiązkowy udział. MOSTY k. JABLONKOWA – Miejsceowa Biblioteka zaprasza 15. 11. o godz. 17.00 na spotkanie z poetką Anielą Kupiec. JABLONKÓW – zapraszamy na wernisaż wystawy Polskiej Książki 11. 11. o godz. 16.00. W programie zespół

„Zaolzie”. Pierniki świąteczne oferuje stoisko Klubu Kobiet. Wystawa otwarta: 12-13. 11. w godz. 8-16; 14. 11. w godz. 8-12.

▲ Izba Regionalna im. Adama Sikory, Ognisko Oddziału Górali Śląskich i MK PZKO zapraszają na Warsztaty Zdobnictwa – koronka, haft, biżuteria i wyrobu strojów cieszyńskich, w szczególności góralskich. Nowa siedziba Izby Regionalnej: 11. 11. w godz. 8-18, 12. 11. w godz. 9-18. Inf. e-mail: lesek.richter@pzs.ceskytesin.indos.cz, tel. 608 942 387. <http://www.jablunkov.cz/gorol/index.html> GRÓDEK – MK PZKO zaprasza na „Tłoczni kapusty” 12. 11. o godz. 18.00. Przygrywa zespół „Wega”. W programie: dzieci naszej szkoły, „Górole” z Mostów i kabarek „My”.

GUTY – zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na spotkanie kulturalne 13. 11. o godz. 15.00 w Domu PZKO. W programie: występ dziecięco-młodzieżowy, wystawa fotografii Jana Myrdacza „Portrety ludzi z naszej wioski”, prezentacja książek Henryka Wawreczki.

TRZYNIEC OSIEDLE – MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na tradycyjną „Zabijaczkę” 12. 11. do Domu PZKO im. A. Wawroza.

PTTS „BŚ” – rejon Karwina zaprasza 11. 11. o godz. 16.00 do salki MK PZKO Karwina Nowe Miasto na 3. część pogadanki i prezentację wideo p. O. Santariusza z podróży do Wenezueli oraz na zakończenie sezonu turystycznego. Inf. tel.: 596 315 468.

▲ zaprasza 15. 11. na wycieczkę nowym szlakiem rycerskim na Czantorie. Odjazd pociągów z Cz. Cieszyna 7.27 do Bystrzycy.

Koncerty

MOSTY K. JABLONKOWA – chór Przełęcz zaprasza na „Koncert Jesienny” 12. 11. o godz. 15.30 do miejscowego Domu PZKO. W programie: chór „Lira” z Darkowa, chór „Przełęcz”, soliści, dzieci szkolne.

STONAWA – Gmina Stonawa zaprasza w niedzielę 13. 11. na koncert Chóru Nauczycieli Morawskich do miejscowego kościoła pw. św. Marii Magdaleny. W programie: o godz. 8.00 msza św. śpiewana po łacinie, o 9.30 utwory polskie, czeskie i światowe.

RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza 12. 11. o godz. 15.30 na Biesiadę śpiewaczą z okazji 95-lecia śpiewactwa polskiego oraz 700-lecia Rychwałdu do miejskiego ośrodka kultury w Rychwałdzie.

Oferty

OFERUJĘ MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA 3+1, na parterze domu położonego 200 m od przejścia granicznego Kocobędz-Boguszowice, 600 m od Hypernowy w Cz. Cieszynie. Oddzielne wejście i liczniki zużycia gazu, prądu i wody. Czyszn wg umowy. Tel.: +420 602 529 501, e-mail: aszurman@volny.cz. GL-601

Wystawy

BIAŁA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 11. wystawa Jana Rusnoka – „Pejzaże”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

GALERIA SPIRALA, Hawierzów: do 20. 11. wystawa Dariny Krygiel „Poza przestrzeń i czas”. Otwarte wt-pt: 10-18, so: 9-12.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 2. 12. wystawa obrazów Otakara Barana. Otwarte wt-pt: 9-12, 12.30-17; so: 10-13, 13.30-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

DOMY RODZINNE – SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Lesznej Górnej (2x2+1), zabud. gospodarskie z garażem, podpiwniczony, utrzymywany ogród. Cena 1 490 tys. Kč. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzyncu Nieborach, zabud. gospodarskie z garażem, dobry dojazd. Cena 1,2 mil. Kč. 777 077 277.

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1,3 mil. Kč. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyncu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kč. 777 074 552.

Chata ogrodowa w dobrym stanie w Trzyncu Podlesiu, woda, el., kanalizacja, gaz, parcela 20 a, ładne miejsce. Cena do negocjacji 790 tys. Kč. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kč. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kč. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do negocjacji 2,2 mil. Kč. 777 074 552.

Chata wczasowa w Trzyncu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 270 tys. Kč. 777 077 277.

Dom rodzinny w Cierlicku Kościelec 5+1+strych, zabud. gospodarskie z garażem, podpiwniczony. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

GAZARZE – SPRZEDAŻ Garaż w Trzyncu Borku. Cena do uzgodnienia 75 tys. Kč. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czyszn do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40 a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA – OFERTY Do wynajęcia mieszkanie 1/3+1, Cz. Cieszyn Centrum. Czyszn do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Hornická. Cena do negocjacji 310 tys. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Svibická, balkon. Cena do negocjacji 300 tys. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní, balkon. Cena do negocjacji 340 tys. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie własnościowe 2+1, Trzyniec, ul. Erbeny, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Slezská, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Cz. Cieszyn, ul. Štefánikova, balkon. Cena do negocjacji 700 tys. 777 074 552.

Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Štefánikova. Cena do negocjacji 400 tys. 777 074 552.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania 0+1 w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

Potrzebujecie państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

CZERNEK

GL-602

NAD ODRĄ POWSTAŁ KLUB FILMOWY

Seans z Kieślowskim

BOGUMIN (jb) – Na kulturalnej mapie Bogumina pojawiła się kolejna ciekawa inicjatywa, tym razem zaadresowana do miłośników dobrego kina.

Boguminiacy chcą w tym celu nawiązać współpracę z fanami kina po drugiej stronie Odry. Jak powiedziała naszej gazecie jedna z inicjatorek projektu, Kamila Smigowa ze stowarzyszenia obywatelskiego „Maryška”, nadeszły już pierwsze pozytywne sygnały od Polaków. Zadeklarowali oni, że chętnie włączą się do urzędywistniania tego interesującego kulturalnego przedsięwzięcia. Jednym z magnesów dla wszystkich koneserów może być m.in. głośny film niezwykłego już polskiego reżysera Krzysztofa Kieślowskiego – „Amator” z 1979 roku. Ale na tym nie

skończy się zapewne lista polskich filmów, które będzie można obejrzeć w budynku kina K.A.R. – Po każdym seansie zapraszamy wszystkich do naszej kawiarni „Maryška” przy placu T.G. Masaryka, gdzie na luzie, w rodzinnej atmosferze powrócimy do właśnie obejrzanego obrazu. Dyskusję prowadzić będzie krytyk filmowy, Petr Vlček, skądinąd znawca i wielki miłośnik twórczości Krzysztofa Kieślowskiego – powiedziała nam Kamila Smigowa.

Listopadowe przedstawienie „Amatora” Kieślowskiego (24 bm.) to niewątpliwie nie lada gratka dla fanów dobrego kina. A także – jak się zdaje – załazek nowych kontaktów kulturalnych, co w tym nadgranicznym mieście nie jest bez znaczenia.

Co potrafią kobiety?

HAWIERZÓW (sch) – Hawierzowskie panie szykują na przyszły tydzień wystawę w bożonarodzeniowej oprawie. Chodzi o wspólną inicjatywę Klubów Kobiet obwodu hawierzowskiego PZKO, Powiatowej Rady Czeskiego Związku Kobiet oraz Miejskiego Ośrodka Kultury w Hawierzowie.

Wystawa pn. „Święta godwie się zbliżają” będzie czynna od wtorku do piątku w godz. 9 – 17, wernisaż przewidziano na poniedziałek, godz. 17. Uroczystości otwarcia, podobnie jak kolejnym dniom trwania wystawy, będzie towarzyszyć program kulturalny. Pierwszy dzień uświetnią swoimi występami „Hawierzowskie Babki”, Chór

Mieszany „Sucha” górnosuskiego MK PZKO oraz solistka Beata Czendlik. Na wtorek program przygotowała PSP w Błędowicach, na środę – Podstawowa Szkoła Artystyczna im. J. Vrchlickiego, na czwartek ponownie „Hawierzowskie Babki”.

– Sporą część eksponatów tworzą robotki ręczne naszego Koła. Ale nie tylko, bo oprócz prac naszych i hawierzowskich pań na wystawie zostaną pokazane eksponaty m.in. z Jastrzębka, Czadcy oraz z głębi Czech – powiedziała „GL” prezes MK PZKO Hawierzów Sucha, Olga Ordelt, akcentując fakt, że wystawie towarzyszyć będzie smaczne zaplecze kulinarne.

le heca!

Idzie Francek, a porządnie nim ciepie. Mamrze do siebie: – Liter na pięciu..., liter na pięciu..., liter na pięciu...

Podchodzą do niego policjant i pyta: – Jak to, żeście wypili liter w piątkę, kieście pijani jak cepelin? – A bo..., a bo... szyćrech nie przyszło.

Nauczycielka sie pyta, czymu Anatolek nie był wczoraj w szkole.

– Bo mama chodźła z brzuchym i wziyny jóm do szpitola.

– Isto ci tata kupił siostryczke abo braciszka.

– Skąd, mama musiała urodzić małego sama. Tata mi ani rowera nie chce kupić, tóż kaj by wydoł piniądzę na dziecko?

Dwo myśliwi widzóm w krzakach kuropatwe. Jedyn mówi:

– Założym sie, że tej kuropatwy nie zastrzelisz!

– Czymu tak myślisz?

– Bo twoja strzelba ni ma załadowno.

– I co z tego. Przeca óna o tym nie wiy!

Blondynka sprzedowo wilczura. Kupujący pyta:

– A drzewo rodowe ma?

– Ni, ale ón sie wysiko pod każdym drzewym.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCIKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ KOTULOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 8-16, so, nie: 8-12.

▲ SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariański 14: wystawa

stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina Frysztat, rynek Masaryka 10: do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

ZELMER BOHEMIA, s.r.o.
Zatrudni sekretarkę

**zelmerr®
BOHEMIA**

Wymagania: biegła znajomość PC/MS Office, min średnie wykształcenie, umiejętność organizacji pracy biurowej, dokładność i dbałość o szczegóły, znajomość języka polskiego jest pożądana – nie jest warunkiem.

Podsumowanie: Oferujemy pracę w młodym kolektywie stabilnej firmy, odpowiednie wynagrodzenie.

Zgłoszenia: (CV oraz fotografię) prosimy przysyłać najpóźniej do 17. 11. 2005 na e-mail: mzdova.uct@zelmerr.cz lub adres: Personální oddělení, Zelmerr Bohemia s.r.o., Horní Těrlíčko 770, 735 42 TĚRLÍČKO

Wojaze cieszyńniaków

Trzy czeskokieszyńskie koła PZKO urządziły ostatnio trzy wycieczki.

MK PZKO Cz. Cieszyn Osiedle w połowie września zabrało swych członków i przyjaciół na dwa dni do Zakopanego. Pech chciał, że akurat wtedy pogoda była pod psem. Zimno, padało całą drogę przez Słowację, w Zakopanem wręcz lało. Zwiedzili-

Schronisko na Hali Kondratowej.

śmy Sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej na Krzeptówkach, po czym zakwaterowaliśmy się w gościnnym domu pani Topór na Olczy. Zakopane, nawet widziane spod parasola, nie traci swego specyficznego uroku i atmosfery. Stary Cmentarz na Pękosowym Brzyzku, pierwszy cmentarz w Zakopanem, miejsce ostatniego spoczynku sławnych pisarzy, artystów oraz taterników, stylowe wille, tętniące turystycznym życiem i lekko jarmarczynym handlem Krupówki, wielkie, prawie jak cieszyńskie, targowisko pod stacją kolejki na Gubałówkę (tylko asortyment nieco ograniczony – oscypki, kozuchy, drewniane cacka, wełniane czapy, rękawice i kopyca i znowu oscypki, kozuchy...). Szkoła tylko, że mieliśmy wrażenie, iż to centrum polskiej turystyki leży na równinie – gór ani na lekarstwo... Po smacznej i obfitej kolacji podanej przez młodszą panią Topór-Orawiec, Misie (de domo Donocik z Cz.Cieszyna), urządziliśmy sobie wieczór towarzyski, wypelniony śpiewem, dowcipami i anegdotami. Niedzielną poranek przywitał nas wprawdzie niską temperaturą, ale bez deszczu. Ponieważ gór nadal nie było widać, postanowiliśmy sprawdzić z blizsza, czy są. Grupa najodważniejszych wyruszyła pod górę na Kalatówki, stamtąd na Halę Kondratową, gdzie znajduje się drewniane schronisko TPN, administrowane przez PTTK. Już w pierwszej połowie XIX w. przy szafasach na hali odpoczywali turyści, posilając się ówczesnym mlekiem. Przed rokiem 1910 powstał na hali schron narciarski zniesiony w 1911 roku przez lawinę i odbudowany w 1913 roku. W 1933 powstało tu „dzikie” schronisko. Obecne zostało stworzone przez PTTK w latach 1947–48. 26 kwietnia 1953 roku zawałiła się turniczka pod granią Długiego Giewontu. Lawina kamieni runęła w dół – dwa głazy zatrzymały się w narożnik jadalni... W mgłę majaczy kolejka linowa na Kasprowy, więcej nic nie widać. Tylko jedna osoba zdecydowała się na zdobycie Giewontu, choć po śniegu i oblodzonych łańcuchach nie szło się na bezpieczniej, a wierzchołek słynnego krzyża niknął w chmurach. Wracamy Drogą nad Reglami, już znowu w deszczu oglądamy skoczki na Wielkiej Krokwi, posilamy się pysznymi ciastkami w cukierni na Krupówkach – i żegnaj, Zakopane! W przyszłym roku znów cię odwiedzimy. Jak na złość – po 30 km jazdy wyszło słońce i towarzyszyło nam aż do Cieszyna. Ale właściwie nikt się nie złościł. W sumie wszyscy byli zadowoleni.

MK PZKO Cz. Cieszyn Park Sikory postawiło na zwiedzanie najbliższej, a mimo to stosunkowo mało znanej okolicy. Tym razem przy cudownej październikowej pogodzie, pod wodzą wspaniałego przewodnika, pana Witolda Pierńkowskiego, zwiedziliśmy najpierw Śląski Zamek Sztuki i

Przedsiębiorczości w Cieszynie, a w nim ekspozycję pod nazwą „Miłość, Moda i Wojna”, prezentującą prace Niny Górniak – projekty tkanin, kreacji wieczorowych, teatralnych i szat liturgicznych artystki pochodzącej z Sibicy, wystawę dzieł artystów Śląska Cieszyńskiego – Jana Wałacha, Ludwika Konarzewskiego i Karola Niedoby

„Korzenie”, a następnie wystawę koronek cisownickich. Potem przez Bazanowice (ciekawostka: masło z tamtejszej młeczarni było tak dobre, że wożono je aż na cesarski dwór do Wiednia) i Góleszów przyjechaliśmy do Cisownicy. Uroczą 700-letnia wieś, zakochani w niej mieszkańcy, utrzymujący jej piękno w czynie społecznym również w obecnych, niezbyt sprzyjających takim działaniom czasach, prężnie działające Stowarzyszenie Miłośników Cisownicy, ciekawa Izba Regionalna U Brzezinów, Mała Książnica Cisownicka, powstała przezwyciężenie z darów mieszkańców... Cisownica to wieś rodzinna Jury Gajdzicy, chłopca, bibliofila, pamiętnikarza, żyjącego w latach 1777–1840. Był on właścicielem gospodarstwa zagrodniczego, zarabiającym dodatkowo jako furman. Ze swoich wojaży przywoził do domu książki. Zgromadził spory księgozbiór, którego poszczególne pozycje oznaczał własnym ekslibrisem lub pieczęcią z własnym nazwiskiem. Jest autorem „zapisnika”, będącego pierwszym znanym pamiętnikiem chłopca polskiego... Cisownica to również, jak sama nazwa wskazuje, wioska cisów (Taxus baccata). Z 449 domów aż 400 ma w ogrodzie co najmniej jeden cis. W okolicy znajduje się rezerwat cisów, a na pobliskiej górze Tuł rezerwat storczyków. Resztę dnia mile spędziliśmy w Wiśle.

Z MK PZKO Cz. Cieszyn Centrum najpierw pojechaliśmy do Teplicy nad Beczwą, by zwiedzić Zbraszowskie Jaskinie Aragonitowe. Cudowne jesiennie kolory parku zdrowego i otaczających dolinę Beczwy lasów tłumila niestety gęsta mgła. Tutejszy hydrotermalny kras jaskiń jest unikatem na miarę europejską. W niżej położonych częściach jaskiń gromadzi się dwutlenek węgla, tworząc tzw. gazowe jeziora. Powódź w r. 1997 nie oszczędziła jaskiń, częściowo ją zatapiając. Kosztów 18 mln zł zrekonstruowano całą, liczącą 375 m i 126 schodów trasę, która została na nowo otwarta w czerwcu br.

Kolejnym punktem programu był zamek, a raczej pałac w Náměšti na Hané. Klasycystyczny gmach na planie kwadratu pochodzi z drugiej połowy XVIII wieku. Można tu zwiedzać stylowe wnętrza, obejrzeć bogatą kolekcję miśnieńskiej porcelany, wspaniałe powozy arcybiskupów i biskupów ołomunieckich (niektóre z nich „grały” w filmach, np. „Trzy orzeszki dla Kopciuszka” czy „Amadeusz”) oraz niezwykle ciekawą wystawę historycznych wózków dziecięcych od roku 1850.

Potem pojechaliśmy do Loštici, miasteczka znajdującego się niedaleko Ołomuńca, na południowym krańcu dawnego powiatu Szumperk. Znanie jest ono z tego, że od roku 1876 w tu-tejszej firmie A.W. produkowane są „prawdziwe serki ołomunieckie”, o czym bezbłędnie polszczyzną informuje nas reklamowy folder. Z historią i dniem dzisiejszym zapoznaliśmy się w firmowym muzeum, a w najrozszerzszsze formy tego smakołyku zaopatrzyliśmy się w zakładowym sklepie. Na sympatycznym rynku z pomnikiem w czci św. Wacława, w Restauracji U Co-ufalę kosztowaliśmy niezwykle danie z serków, m.in. na słodko – z dżemem borówkowym i bitą śmietaną lub z tymi samymi dodatkami, ale na ciepło, smażone w cieście. Niezwykła, ale smaczna kombinacja... Ewa Sikora

ZAWODY STRZELECKIE W STONAWIE – TRIUMF GOSPODARZY

Lider z Hawierzowa na kolanach

● RYCHWAŁD – PRZYBOR 2:3 (2:2). Bramki: Dzik, Čermák – Kuchař 2, Štěpán. Sędziował: Prasek.Widzów 100.

Spotkanie dwu drużyn walczących o uratowanie skóry było dla obu zespołów starcia wyszli przyjezdni. Gospodarze zaczęli w wielkim stylu, po kilku minutach gry dysponowali już dwubramkową zaliczką. W 4. min. Dzik głową przełobował bramkarza, w 10. po krosowym zagranu Sysali strzelił celnie obok bramkarza Čermák. Przyjezdni nie wykorzystali dwóch szans, ale po dwóch błędach w obronie gospodarzy, kiedy dwukrotnie bez asekuracji pozostał Kuchař, zdołał wyrównać. Po przerwie Pulcer trafił w słupek, bramkarz Chamráth sparował strzał Kloudy. W 59. min. technicznym uderzeniem z rzutu wolnego wynik meczu ustalił Štěpán – 2:3.

● STONAWA – BYSTRZYCA 6:3

(4:1). Bramki: Frait 3, Franc 2, Vodák – Delina, samob., Faruga. Sędziował: Levinger. Widzów 100.

Gospodarze urządzili sobie ostre strzelanie, skutecznie rozprawiając się z rywalami. Buty strzeleckie założyli obaj napastnicy, Frait popisał się hatrickiem, Franc trafił do siatki dwukrotnie. Pierwszą bramkę zdobył Vodák, później strzelali już jego partnerzy z ataku, którzy dosłownie stroili sobie żarty z bystrzyckich defensorów. Futboliści Stonawy cieszyli oko widza składną grą z akcjami oskrzydłającymi. Drugą część meczu rozegrano tylko dla formalności, po 45 min. gospodarze prowadzili trzema bramkami. Goście obniżyli na 3:1, po bramce samobójczej Koláčka na 5:2, ale to było z ich strony praktycznie wszystko.

● SKRZECZÓŃ – LISKOWIEC 1:1 (0:1). Bramki: Glaic – samob. Sędziował: Selnik. Widzów 200.

Co słyszać?

● PIŁKA NOŻNA: OLD BOY'S HAZLACH – ORŁY ZAOLZIA 3:5. Bramki dla Orłów: Wałoszek 2, Junga, Bizoň i Zořich. Orły Zaolzia zagrały w następującym składzie: Fořtyn – Zawada, Klus, Suszka, Zuczek, Bizoň, Barczok, Wałoszek, Fukała, Junga, Zořich, S. Brzóda.

● PIŁKA NOŻNA - I B KLASA – gr. B: Pietwałd – Polanka 1:2. Lokaty: 1. Hař 27,... 14. Pietwałd 2 pkt. I B KLASA – gr. C: Žuków G. – Orłowa B 2:4, Sedliszcz – Wędrzyń 3:5, Wierzniołowe – Datynie D. 0:1, Śmiłowice – Karwina B 7:2, Jabłonków – Gródek 3:0, Lutynia D. – Sucha G. 4:0, Nydek – Niebory 3:1. Lokaty: 1. Wędrzyń 28, 2. Lutynia D. 27, 3. Sucha G. 25 pkt. MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO: G. Będowice – B. Rychwałd 3:1, L. Łąki – V. Bogumina 4:0, F. Orłowa – Cierlicko 3:0, Sn Orłowa – Zabłocie 0:1, Bogumina B – S. Pietwałd 1:1, I. Piotrowice – SKF Hawierzów 3:1, Dąbrowa – Domasłowice 2:1. Lokaty: 1. S. Pietwałd 35, 2. G. Będowice 34, 3. Zabłocie 28 pkt. MISTRZOSTWA POWIATU F-M: Ol-drzychowice – Bukowiec 4:0, Starzec – Gnojnik 1:6, Luczina – Piosek 2:5. Lokaty: 1. Oldrzychowice 29, 2. Hukwaldy 28, 3. Gnojnik 24 pkt. ROZGRYWKI POWIATU F-M: Wojkowice – Milików 2:0. Lokaty: 1. Palkowice 36,... 4. Milików 22 pkt.

● WYNIKI MISTRZOSTW RC W PODNOSZENIU CIĘŻARÓW – kat. do 62 kg: 1. Stanislav (Rotava) 217 kg (97+120). Do 69 kg: 1. Dub (Hawierzów) 255 (110+145), 2. Mička (Hawierzów) 236 (106+130), 3. Slabý (Ostrawa) 233 (103+130). Do 77 kg: 1. Cichý (Hawierzów) 299 (142+157), 2. Kozel (Ostrawa) 280 (130+150). Do 85 kg: 1. Hrubý 317 (147+170), 2. Gospoř (Bogumina) 285 (130+155). Do 94 kg: 1. Mandát (Bogumina) 297 (130+167). Do 105 kg: 1. Orság (Karolinka) 311 (135+176), 2. Frait (Przybor) 311 (145+166). Ponad 105 kg: 1. Sobotka (Teplice) 400 (180+220), 2. Hejda (Praga) 365 (165+200), 3. J. Muřinský (Ostrawa) 292 (135+157). W imprezie zabrakło kontuzjowanego sztangisty B. Hawierzów Tomasza Matykievicza. (jb)

● EKSTRAKLASA FLORBALU FBC TRZYŃNIEC – FBS BOHEMIANS 5:5 po dogr. (1:2, 0:1, 4:2-0:0). Bramki: 43. a 45. Šrámek, 13. Holovka, 42. Kawulok, 53. Curney-30. a 54. Jakoubek, 7. Kadlec, 16. Richter, 58. Kořínek. W 8. kolejce Fortuna ekstraklasy florbali Trzyńczanie podejmowali w swej hali sąsiada w tabeli. Mimo iż marzyli o zdobyciu kompletu punktów, w końcu musieli się zadowolić zaledwie jednym. Zwycięzcy nie wyłoniła ani dogrywka. W pierwszych dwu tercjach lepszym zespołem byli przyjezdni. Swoją przewagę udokumentowali trafieniami Kadleca, Richtera i Jakoubka. Gospodarze, którzy zawsze pomagają sobie walecznością i kondycją fizyczną, w ostatniej odsłonie dodali gazu i dzięki strzałom Holovki, Šrámk (dwukrotnie) i Kawuloka wyszli na prowadzenie, które zrobiło się jeszcze bardziej wyraźne po bramce młodziana Courneya. Jeden punkt kangurom zapewnili Jakoubek i Kořínek. W tabeli Trzyńczanie zajmują 8. miejsce.

● EKSTRAKLASA FUTSALU: WIKTORIA ŽIŽKÓV – SKP BE-TAS/MEGAS TRZYŃNIEC 4:0 (1:0) Bramki: 18. a 33. Frič, 26. Dlouhý, 39. Němec. Trener Trzyńca Josef Cieslar musiał się obejść bez kilku kontuzjowanych zawodników podstawowego składu. Jego podopieczni grali tylko w siódemce, w drugiej części spotkania zaczęli już opadać z sił. Gra w strefie środkowej boiska była na ogół wyrównana, chociaż w niektórych fragmentach meczu gospodarze panowali nad zmęczonymi trzyńczanami. W polu bramkowym bardziej skuteczni byli zawodnicy z miasta stołecznego. Frič wykorzystał rajd jednego z partnerów, drugiego gola zdobył Dlouhý, którego rywale pozostawili bez asekuracji. Nieporozumienie Martinčeka i Cieslara wykorzystał Frič. Czwartego gola dołączył Němec. Trzyńczanie swoich największych szans nie wykorzystali, Szuscik trafił tylko w słupek. – Nie wykorzystaliśmy murowanych okazji. Na losach meczu zaważyła ostatecznie błąd Cieslara i Martinčeka – stwierdził menedżer Betasu Martin Sryja.

(man)

Skrzeczanie pragnęli zrehabilitować się za niewypał w Bruszperku i jednocześnie godnie pożegnać się ze swymi kibicami. Nie udało się, remis na własnych śmieciach zadowolił raczej przyjezdnych. Zespół z Bogumina grał w pierwszej połowie wręcz fatalnie. Po kolejnym nieporozumieniu Kvíčali i Pluty skierował futbolówkę do własnej siatki Benda – 0:1. Po faulu Kvíčali arbiter podyktował „jedenastkę”, z której Somr trafił w słupek. Gospodarze nie oddali ani jednego strzału w światło bramki. W drugiej części meczu gospodarze nareszcie się ocknęli. Grający trener Pořtůlka idealnie obsłużył Glaica, który wyrównał na 1:1. Gdyby Pořtůlka wykorzystał jedną z trzech szans, jego drużyna osiągnęłaby zwycięstwo.

● RASZKOWICE – HAWIERZÓW 2:0 (1:0). Bramki: Feike. Sędziował: Malý, Widzów 100.

Nierówne boisko z kiepską murawą uniemożliwiło gościom rozwinięcie kombinacyjną grę. Ich głównym atutem miała być determinacja i zaangażowanie. Tak się jednak nie stało. W pierwszej połowie lider przeważał, do szatni schodził jednak ze stratą jednego gola. Antończyk parł samotnie na bramkę, golkipier jednak jego strzał zdołał sparować. Na drugiej stronie Szybki Feike czmychnął obrońcom i przełobował bramkarza Chlebkę – 1:0. Po przerwie przewaga hawierzowian nie była już tak wyraźna. Zoller zmarnował jednak rzut karny – najpierw strzelił wprost w bramkarza, a z dobitki huknął na wiwat. W ostatnich fragmentach meczu ponownie uciekł Feike i przypieczetował cenne zwycięstwo swej drużyny.

ROMAN BASELIDES

port polski

■ 27-LETNINAPASTNIKREPREZENTACJI POLSKI Emanuel Olisadebe chce opuścić Panathinaikos, w którym stracił miejsce w składzie. Piłkarzem są zainteresowane angielskie kluby Everton i West Ham United. Trener Legii Dariusz Wdowczyk zaproponował Olisadebemu grę w swoim zespole. Reprezentantowi Polski bliżej jest jednak do któregoś z angielskich klubów.

■ PIŁKARZE ŁKS ŁÓCHÓW pokonali Promnik Łaskarzew 3:0 w meczu siedleckiej ligi okręgowej. Nie było w tym nic dziwnego, gdyby nie fakt, że czerwona kartkę w ekipie Promnika dostał bramkarz za uderzenie... obrońcy własnej drużyny. Do zdarzenia doszło w 69. minucie spotkania, przy stanie 2:0 dla Łochowa. Bramkarz zespołu z Łaskarzewa kilkakrotnie uderzył jednego ze swych obrońców, za co został ukarany czerwona kartką.

■ WYNIKI 13. KOLEJKI PIŁKARSKIEJ ORANGE EKSTRAKLASY:

Zagłębie Lubin – GKS Bełchatów 2:1, Wisła Płock – Groclin Grodzisk 2:0, Lech Poznań – Cracovia Kraków 1:0, Pogoń Szczecin – Arka Gdynia 0:0, Górnik Zabrze – Wisła Kraków 0:1, Amica Wronki – Legia Warszawa 0:2, Korona Kielce – Górnik Łęczna 1:1. Lokaty: 1. Wisła Kraków 25, 2. Legia Warszawa 25, 3. Lech Poznań 21.

(man)

Pantery pożarły ołomunieckie serki

● HAWIERZÓW PANTHERS – HC OŁOMUNIEC 7:3 (1:0, 2:1, 4:2)

Bramki: 34. a 43. Sedlák, 8. Zdráhal, 22. Mikšan, 41. Žůrek, 47. Divíšek, 55. Seman – 36. Hradecký, 46. Vlček, 60. Šimo. Sędziował: Husička, Kary 6 – 8. Wykorzystane 3:0. Widzów 1600.

Pantery pragnęły się zrehabilitować za lanie, które w ostatnim meczu spuścili im hokeiści Chomutowa. Pierwsze minuty spotkania były ostrożne, ale w podwójnej przewadze liczebnej zdobył pierwszego gola Zdráhal – 1:0. Drzwićki na ławce kar bez przerwy się otwierali, stąd też gra była poniekąd chaotyczna. W przewagach liczebnych o wiele lepiej radzili sobie hawierzowianie, którzy po celnych uderzeniach Mikšana (w 22. min.) i Sedláka (w 34. min.) dysponowali już trzybramkową zaliczką. Pierwszego gola gospodarze stracili w 36. min. z kija

Hradeckiego – na ławce kar siedział Rozum. Najbardziej widowiskowa była ostatnia tercja, w której gospodarze niepodzielnie panowali na taflę. Po bramkach Žůrka z 41. min. i Sedláka z 43. min goście obniżyli na 5:2 (w 46. min. trafił do siatki Vlček), ale to było z ich strony praktycznie wszystko. Gospodarze zafundowali kibicom miły podwieczór, urządzając sobie na lodowisku istną hokejową frajdę. Po strzałach obrońcy Divíška i napastnika Semana na tablicy świetlnej widniał już wynik 7:2. Bramka Šimy była już tylko przysłówkowym labędzim śpiewem. – O wyniku przesądziła gra w przewadze liczebnej. W poprzedniej kolejce Chomutów był wobec nas bezlitosny, dzisiaj znów my mieliśmy sobie poprawić stosunek bramkowy – stwierdził po meczu trener Panterów Jiří Režnar. Lokaty: 1. Ujście n. Ł. 44, 2. Hawierzów 43, ...6. Sar. Ostrawa 34.

(man)

DZIŚ W NUMERZE:

Oto nasz polski dom **str. 3**

Czekając na wezwanie **str. 4-5**

PUDŁO – rubryka młodzieżowa **str. 5**

Gdzie te chłopcy? **str. 8**

SOBOTA
12 LISTOPADA 2005
NR 134
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Aniela Kupiec przed swoją nydecką „drzewińkóm”.

»BLISKIE MI ZAWSZE BYŁO TO, CO ZWYKŁE« – MÓWI ANIELA KUPIEC

U poetki spod Połudnej

NYDEK (kor, sch) – Miłośnicy dobrej literatury mają od wczoraj okazję zakupić najnowszy tytuł poetki ludowej z Nydku, **Anieli Kupiec**. Książkę pn. „Po naszymu pieszo i na skrzydłach” wydał w tych dniach nakładem 1200 egzemplarzy Kongres Polaków w RC.

– Ta książka jest prezentem na moje 85. urodziny, które obchodziłam w kwietniu – powiedziała nam wczoraj

w swoim domu pod stokami Połudnej pani Aniela. – *Dzieci powiedziały: „Mamo, nie bedymy ci nic kupować, pozbiyrej materiały a my ci to wydomy”. No i jest.*

Po „Korzeniach” (wydanych wspólnie z nieżyjącymi już Ewą Milerką i Anną Filipek), „Malinowym świecie” i „Połotanym żywobyciu” to czwarta publikacja, w której spotykamy się ze światem poetki z Nydku. Jak sama

mówi, bliskie jej było zawsze to, co zwykłe, otaczająca ją przyroda, zwierzęta... – *Bo człowiek wyrósł między drzewami, potokami... Piszę to, co czuję. Jak coś mi się podoba – kropla rosy czy płynący potok – chcę o tym napisać, by ktoś inny poczuł to, co ja. Z drugiej strony czasami myślę, czy aby mam prawo do tego, by te swoje uczucia ludziom narzucać.*

Ciąg dalszy na str. 2

Posiedzenie »Wspólnoty«

CZ. CIESZYN (r) – Polską Sekcja Narodowa Ruchu Politycznego „Coexistencia-Wspólnota” rokrocznie urządza co najmniej 3 posiedzenia sekcji w terenie. Jak podaje sekretarz Rady Wykonawczej i rzecznik „Wspólnoty”, **Tadeusz Toman**, następna sesja wyjazdowa, połączona ze spotkaniem z członkami samorządów gminnych obwodu jabłonkowskiego, odbędzie się we wtorek 15 bm. w Nawsiu.

W obwodzie jabłonkowskim w poprzednich wyborach komunalnych w 2002 roku mandaty uzyskało z list Wspólnoty 23 kandydatów (Milików – 6, Bukowiec – 5, Nawsie – 3, Gródek – 3, Jabłonków – 2, Koszarzyska – 2, Łomna Dolna – 1, Piosek – 1).

Naczelnym punktem obrad będzie omówienie stanu przygotowań do wyborów komunalnych w 2006 roku. Oprócz tego przewodniczący sekcji, **Władysław Niedoba**, poinformuje o działaniach i uchwałach centralnych władz Ruchu. Przewidziano też dyskusję nad nowym programem Ruchu.

Nogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane z rozpozgodzeniami. Temperatura w nocy 4 – 0 st. C, w dzień 8 – 12 st. C.
NIEDZIELA I PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie umiarkowane z rozpozgodzeniami. Możliwe lokalny mgły. Temperatura w nocy od 4 do 0 st. C, w dzień od 4 do 8 st. C.

RADA WOJEWÓDZTWA O BUDŻECIE I DOTACJACH

Milion na wspieranie mniejszości narodowych

OSTRAWA (mro) – Przyjęciu wstępnej wersji budżetu wojewódzkiego oraz zaakceptowaniu programów dotacyjnych było poświęcone czwartkowe posiedzenie rady województwa morawsko-śląskiego.

Wstępny budżet województwa (jego ostateczna wersja będzie sformułowana w grudniu po przyjęciu przez samorząd województwa) zamyka się dochodami 14 mld koron (w tym z podatków 4 mld koron) oraz wydatkami szacowanymi na 5,2 mld koron. Po raz pierwszy województwo winno dostać pieniądze z funduszy strukturalnych UE za ukończone akcje – wynika z informacji udostępnionej nam przez rzeczniczkę prasową UW, **Sarkę Swiderową**.

Na stanie kasy wojewódzkiej, zdaniem hetmana **Evžena Tošenovskiego** nie powinna się odbić zaplanowana od stycznia obniżka podatków od osób fizycznych i prawnych, dlatego, że władze województwa liczą na większe wpływy z podatku VAT.

– *Niestety przygotowania budżetu na 2006 rok komplikuje nam planowane wyraźne zwiększenie cen energii i fakt, iż nie należy oczekiwać zerowej inflacji. Jednakże z tych powodów województwo nie zamierza przekładać żadnej znaczącej inwestycji. Pomoże nam w tym kredyt Europejskiego Banku Inwestycyjnego – stwierdził hetman. Województwo jednak nie będzie zdolne zrealizować dziesiątek mniejszych inwestycji, jak ocieplanie budynków, wymiana okien czy naprawa dachów w budynkach pozostających jego własnością. – Z podwyżką cen energii będą musiały sobie poradzić także instytucje przez nas dotowane, przede wszystkim szkoły – zakończył hetman.*

Ciąg dalszy na str. 2

Sesja o Macierzy

CIESZYN (man) – „W szacunku tym, co byli, w darze tym, co będą” – pod taką nazwą w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Cieszynie odbyła się w czwartek sesja popularno-naukowa z okazji 120-lecia Macierzy Ziemi Cieszyńskiej.

Imprezę otworzyła **Barbara Grabowska** z US w Katowicach referatem na temat tożsamości narodowej młodzieży na pograniczu cieszyńskim w sytuacji zmiany społecznej. Następnie **Mariusz Makowski**, prezes Zarządu Głównego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, przedstawił zarys historyczny tej organizacji.

Wydarzenia z listopada 1885 roku, kiedy w Cieszynie założona została Macierz Szkolna dla Księstwa Cieszyńskiego, w trakcie krótkiego programu artystycznego zaprezentowali uczniowie z Zespołu Szkół im. Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Kaczycach.

Z refleksjami pionierów turystyki Beskidu Śląskiego w referacie pt. „Szlakiem Macierzy Śląska Cieszyńskiego” podzielił się **Jan Żywiol**, przewodnik PTTK.

Macierz Szkolna dla Księstwa Cieszyńskiego powołana została do życia 11. 9. 1885 roku. Na jednym z zebrań jej status i zamierzenia przedstawił **Paweł Stalmach**, który został

wybrany jej pierwszym prezesem. Głównym celem szybko rozwijającej się i prężnie działającej organizacji była budowa oświaty i szkolnictwa w Cieszyńskim. W 1895 r. powstało w Cieszynie pierwsze gimnazjum na Śląsku Cieszyńskim, w 1900 r. otwarto pierwszą szkołę ludową, a w 1908 r. w podcieszyńskim Borku rozpoczęło swoją działalność Seminarium Nauczycielskie.

Ciąg dalszy na str. 2

D. Mañas dyrektorem

KARWINA (mro) – Ekonomista **David Mañas** został w czwartek mianowany przez Radę Województwa na dyrektora Administracji Majątku Służby Zdrowia województwa morawsko-śląskiego. Nowo powołana instytucja, którą poprowadzi D. Mañas, rozpocznie działalność z początkiem przyszłego roku w szpitalu w Karwinie-Raju. Dodajmy, że będzie ona zarządzać przede wszystkim majątkiem nieruchomościowym dziewięciu wojewódzkich szpitali i wynajmować je spółkom akcyjnym.

– Jak grali?
– 2:1!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

TADEUSZ SIWEK WYKŁADAŁ GOŚCINNIE NA PARYSKIEJ SORBONIE

W ramach programu wymiany pracowników dydaktycznych programu Erasmus doc. **Tadeusz Siwek** z wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Ostrawskiego w ubiegłym miesiącu został zaproszony na paryską Sorbonę z cyklem wykładów.

Jakie Pan przedstawiał zagadnienia?

Miałem wykłady ze studentami młodszy z studiów licencjackich i ze starszymi z studiów magisterskich o mniejszościach etnicznych i polityce mniejszościowej państwa czeskiego, o systemie politycznym Republiki Czeskiej oraz o mniejszości niemieckiej, a właściwie, skoro jest ona w stanie szczątkowym, o fantomie mniejszości niemieckiej.

Jak były przyjmowane te tematy, czy słuchacze byli zorientowani w nich, czy też miał Pan wrażenie, że słuchają o tych sprawach po raz pierwszy w życiu?

Widać było, że coś jednak wiedzą o naszym państwie. Gdy przedstawiałem sprawy narodowości,

Narodowość?

Sprawa mało istotna!

specjalnie nie eksponowałem kwestii Romów. Tylko wymieniałem podstawowe dane, a jednak pytano mnie najwięcej o nich. Studenci Sorbony wiedzieli, że w Republice Czeskiej istnieją konflikty socjalne, ekonomiczne związane z Romami i

chcieli wiedzieć więcej na temat tych konfliktów.

Czy Francuzi dobrze rozumieli nasze, środkowoeuropejskie pojęcie narodowości?

Pytanie nie jest niedorzeczne... We Francji pojęcie narodowości jest inne niż u nas. Stąd wiele aspektów poruszanych przeze mnie zagadnień było dla francuskich studentów nowych. Francuzi nie znają bowiem pojęcia narodowości w sensie etnicznym – dla nich narodowość jest tylko kwestią polityczną – to obywatelstwo. Oni są Francuzami z francuskimi paszportami bez względu na to, jakiego są pochodzenia. Przykładowo Murzyni w grupie, do której adresowany był mój wykład, na pewno uważają się za rodowitych Francuzów.

Ciąg dalszy na str. 4

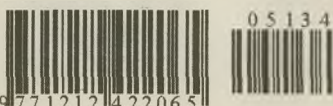
Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki – Sioła Księgarska »Matras«

Wystawa Polskiej Książki

• Biblioteka Miejska Trzmiel, ul. Lilińska •

• wtorek 15 listopada 2005 r. w godz. 8.00 – 16.00
• środa 16 listopada 2005 r. w godz. 8.00 – 14.00

• Wystawie towarzyszy kiermasz książek •

U rodaków

■ Inicjatorzy referendum w sprawie odwołania burmistrza oraz Rady Miasta Skoczowa nie osiągnęli swojego celu. W głosowaniu wzięło udział niespełna 19 proc. mieszkańców gminy; aby referendum miało moc wiążącą, do urn powinno udać się co najmniej 30 proc. osób. Wśród tych, którzy w referendum wzięli udział, zdecydowaną przewagę mieli zwolennicy odwołania Jerzego Malika z funkcji burmistrza. Było ich 3591, podczas gdy poparły szefa magistratu zaledwie 134 osoby. Odsunięcia radnych od władzy chciało 3563 mieszkańców, przeciwko było 160.

■ Macierz Ziemi Cieszyńskiej obchodzi swe 120-lecie. Na spotkaniu z tej okazji, z udziałem władz powiatu i miasta, wręczono również Medale Pawła Stalmacha, które otrzymali: Liceum Ogólnokształcące im. A. Osuchowskiego oraz dyrektor Banku Spółdzielczego Alina Rakowska, działacz kulturalny Józef Gil, wieloletni prezes ZG towarzystwa Leon Miękina i sekretarz ZG Józef Kłajsek. Długo niemilkącymi brawami przyjęto nadanie godności Członka Honorowego Macierzy Ziemi Cieszyńskiej działaczce harcerskiej Władysławie Sikorowej.

■ Mimo iż 18 sierpnia w Nacelnym Sądzie Administracyjnym w Warszawie zapadł wyrok, zgodnie z którym Janina Rymorz-Olszowska straciła mandat radnej, nadal bierze ona udział w pracach Rady Miejskiej w Skoczowie. Przewodniczący rady tłumaczy, że wyrok NSA uzna za wiążący w chwili, gdy otrzyma orzeczenie sądu na piśmie, wraz z uzasadnieniem. Zdaniem rzecznika NSA, jest to działanie bezprawne.

■ Chybie to drugi po Wiśle samorząd cieszyńskiego regionu, który zafunduje sobie monitoring w centrum gminy. Chybie uważane jest za jeden ze spokojniejszych zakątków regionu, ale mieszkańców zbulwersowały wydarzenia z września i października, kiedy to grupa wyrostków bezkarnie zakłócała spokój publiczny i dokonywała licznych aktów bezmyślnego wandalizmu w centrum wioski.

■ 30 eksponatów z epoki baroku wróciło do dawnej świetności. Zabiegi konserwatorskie trwały prawie rok, ale warto było czekać. Zabytkowe przedmioty po konserwacji wróciły do Muzeum Śląska Cieszyńskiego i uświetniła nadolziańska kolekcję. Projekt ratowania zabytków nazywa się „sztuka baroku”. Zyskał on finansowe wsparcie (12 tys. euro) z unijnego programu Phare.

■ Po raz 16. w Ustroniu odbył się Bieg Legionów. Rywalizacji towarzyszyła 5 listopada wymieniana pogoda. Trasa o długości 10 km tradycyjnie prowadziła wzdłuż brzegów Wisły do mostu w Nierodzimiu oraz leśnymi ścieżkami w Lipowcu. Po długim finiszu zwyciężył Jerzy Zawierucha. Górnik z kopalni „Borynia”, mistrz Polski w biegach górskich, uzyskał czas 33 min 13 sek. Drugi na stadionie KS Kuźnia finiszował niespodziewanie 19-letni Michał Kaczmarek z Czeldzi (33 min 22 sek.), a trzeci był ci-sowniczanin Piotr Łupieżowiec (33 min. 50 sek.).

■ Wczoraj po ponad 60 latach odsłonięto w Żywcu zniszczony przez Niemców pomnik upamiętniający Bitwę pod Grunwaldem. Ufundowała go prywatna firma w zamian za zgodę na budowę... hipermarketu. Pomnik odsłonięto 15 lipca 1910 r., patriotyczne manifestacje odbywały się przy nim aż do 1939 r. Na początku wojny Niemcy groźny dla nich symbol patriotyzmu mieszkańców Żywca zburzyli. Przed zniszczeniem ocalała jedynie tablica z pomnika.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

FOR. MAREK SANTARIUS

W galerii na korytarzu w siedzibie Kongresu Polaków w RC otwarto wystawę fotografii Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego. Uczestnicy październikowego pleneru w Gródku na Działach prezentują swój plon – pejzaże, widoki na okoliczną przyrodę w panoramie i w detalu. Plener i wystawa zostały częściowo sfinansowane z dotacji miasta Cz. Cieszyn i Kongresu Polaków. Ekspozycja czynna będzie do końca roku.

(sam)

Jak ciepłe bułeczki

BOGUMIN (mro) – Wzrost cen gazu o ponad 17 proc. znalazło nieoczekiwane odbicie w sprzedaży kotłów na paliwa stałe produkowane w bogumińskim zakładzie „Viadrus”. Utarg zakładu w ciągu dziewięciu miesięcy tego roku sięgnął rekordowej w historii fabryki kwoty – 913,2 mln koron.

Aby nadać za popytem, zakład już w lecie zatrudnił dodatkowo 210 pracowników. Jak nas poinformował

dyrektor Roman Boczek, viadrusy cieszą się ogromnym popytem nie tylko w RC, ale są coraz popularniejsze na Słowacji, w Słowenii i Chorwacji, Rumunii, Polsce, Bułgarii, na Węgrzech oraz Ukrainie. Sprzedawane są także z powodzeniem do Szwajcarii, Wielkiej Brytanii i Algierii.

Zaktualizują plan

JABŁONKÓW (kor) – Samorząd wybrał firmę, która opracuje nowy plan zagospodarowania przestrzennego Jabłonkowa. Stary plan z pierwszej połowy lat 90., którym władze miasta kierują się przy podejmowaniu ważnych decyzji, mocno się zdezaktualizował. W nowym planie powinno się znaleźć więcej terenów pod budowę domów rodzinnych, a także wydzielone miejsca dla stref przemysłowych.

Administracja przyjmować będzie wnioski mieszkańców, które mogą zostać uwzględnione w nowym planie.

Łąży pod rozbudowę

PIOSECZNA (kor) – Jest już gotowy projekt nowego transformatora w osadzie Łąży. Jego budowa rozpocznie się w przyszłym roku i powinna się zakończyć do 30 czerwca. Dzięki temu urządzeniu w Łazach będzie można zbudować do 25 nowych domów rodzinnych. W przyszłości zaś – po zwiększeniu mocy transformatora do 1000 kW – można by liczbę domów podwoić.

Koszty szacuje się na półtora mln koron, Północnomorawska Energetyka pokryje je w 40 procentach.

W WOJEWÓDZTWIE BYŁO BEZ PRACY 88 636 OSÓB

Bezrobocie w październiku

REGION (wak) – O ponad dwa tysiące bezrobotnych mniej znalazło się w październikowym rejestrze urzędów pracy województwa morawsko-śląskiego. Zdaniem urzędników UP, sytuacja ta nie potrwa jednak długo, w listopadzie prace sezonowe zakończy bowiem wiele firm budowlanych.

W Karwińskim najwięcej bezrobotnych było w Hawierzowie (7552), Karwinie (6933), Orlowej (3431), Cz. Cieszynie (2283) oraz Boguminie (1748). Najmniej w Kocobędzu (57), Stonawie (125), Dąbrowie (171) oraz Cierlicku (227). Ogółem w Karwińskim jest obecnie bez pracy 25 194 osoby.

W regionie podbeskidzkim najwięcej osób bez pracy jest w samym Frydku-Mistku (4336) i Trzyńcu (2374). Dalej kolejność jest następująca: Jabłonków (357), Bystrzyca (239), Mosty k. Jabłonkowa (223), Nawsie (218), Wędrynia

(197) i Nydek (98), Łomna Górna (38). Ogółem – 13 551 bezrobotnych. Najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lat. Podobnie jak w poprzednich miesiącach najwięcej bezrobotnych to ludzie z wykształceniem podstawowym lub zasadniczym zawodowym, po szkole średniej jest 22,1 proc. ogółu bezrobotnych, z dyplomem uczelni wyższej – 3,8 proc.

Najwięcej ofert pracy skierowanych było do robotników budowlanych – murarzy, ślusarzy i spawaczy oraz do kucharzy i kelnerów. Poszukiwano również lekarzy (zwłaszcza w Ostrawie), ekonomistów oraz księgowych.

W całym kraju bezrobocie spadło do 8,5 proc. – poziomu najniższego od ponad czterech lat. W ub. miesiącu w urzędach pracy zarejestrowanych było pół miliona osób. To o 0,3 proc. mniej niż we wrześniu. Bezrobocie w RC małe od początku roku; w styczniu wynosiło 9,8 procent.

Patrole w lasach

REGION (wak) – Pomimo że od Świąt Bożego Narodzenia dzieli nas jeszcze kilka tygodni, leśnicy z nadleśnictwa Szonów już od tygodnia penetrują swoje lasy i oblewają drzewka specjalną śmierdzącą substancją, by zniechęcić do ich podkradania przez potencjalnych złodziei.

Natomiast w lasach beskidzkich leśnicy oraz patrole strażników pojawiają się w przyszłym tygodniu. Jak nam powiedział Jan Rohan z firmy Lasy RC we Frydku-Mistku, tam leśnicy nie będą oblewać drzewek, lecz do-rodniejszym świerkom będą celowo oblamywać niektóre gałęzie, aby stra-

ciły urok. Zabieg ten nie ma wpływu na wartość użytkową i ekologiczną drzewa. Nadleśnictwa na terenie gór nie zamierzają ogłaszać w okresie przedświątecznym zakazu wstępu do lasu. W ostatnich latach nie zanotowano tam bowiem masowej wycinki. Przypominają jednak, że przyłapani na gorącym uczynku złodziej choinki, może zapłacić mandat w wysokości 500 koron. Choinek ma być w tym roku pod dostatkiem. Będzie je można kupić nie tylko na targowiskach, ale także w poszczególnych nadleśnictwach. Tam o wiele taniej. Za półtarametrowy świerk zapłacimy ok. 180 koron, za sosnę koron 300.

Milion na...

Dokończenie ze str. 1

Rada przeznaczyła milion koron na program wspierania inicjatyw mniejszości narodowych w 2006 r. (projekty należy przedkładać do 21 grudnia br.), program ochrony zabytków na 2006 r. (8,2 mln koron) oraz wspierania inicjatyw kulturalnych w przyszłym roku (4,5 mln koron). Rada zdecydowała, że jeszcze w tym roku województwo poprze opracowane projekty na naprawy lub budowy nowych oczyszczalni ścieków, stacje uzdatniania wody, rewitalizację rzek i zabezpieczeń przeciwpowodziowych, ewentualnie na poprawę środowiska naturalnego (wysypiska, recykleria odpadów, oszczędność energetyczna, ekologiczny transport, rolnictwo). Rada przeznacza na te cele ok. 36 mln koron.

Stojaki na rowery

HAWIERZÓW (wak) – W ramach projektu „Bezpieczne miasto” w centrum i na obrzeżach Hawierzowa zainstalowano 34 stojaki na rowery. Mają one utrudnić „zadanie” złodziejom, których łupem pada rocznie w tym mieście kilkadziesiąt jednośladów. W 53 proc. stojaki opłaciło miasto, resztę pieniędzy dało ministerstwo spraw wewnętrznych.

U poetki...

Dokończenie ze str. 1

„Po naszymu...” to jasne, chodzi o teksty gwarowe. „Pieszko” to proza życia, zaś „na skrzydłach” – poezja, wiersze zarówno już publikowane, jak i zupełnie nowe. Aniela Kupiec z przyjemnością bierze książkę do ręki. Trochę jej tylko żal, że w jednym z jej utworów słowo źródło zastąpiono nieszczęśliwie *zdrzódłem*. – *Tak się przecież u nas w górach nie mówi*. Poezja A. Kupiec musi mieć swoją melodię i rytm. Kiedy tego ostatniego zabraknie, poetka czuje zgrzyt. – *Na tym polega staroświeckość mojego pisania*.

Nauczycielski bowling

CZ. CIESZYN (kor) – Zarząd Towarzystwa Nauczycieli Polskich pragnął bardziej zainteresować swoimi inicjatywami młodych nauczycieli, którzy stali na uboczu, zorganizował w ub. czwartek turniej w bowlingu. W zawodach udział wzięło 16 trzyosobowych drużyn reprezentujących większość zaolziańskich szkół średnich i podstawowych. Zwyciężyła drużyna czesko-cieszyńskiego Gimnazjum Polskiego przed reprezentacją zarządu TNP i drugą ekipą gimnazjum. W klasyfikacji indywidualnej najlepszy okazał się Marian Mitrega z gimnazjum.

Sesja...

Dokończenie ze str. 1

Obecnie Macierz zrzesza 900 członków działających w 24 kołach terenowych. 11 działa w samym Cieszynie, 8 na terenie Śląska Cieszyńskiego a 5 w pozostałej części kraju. – *Macierz musi dalej nas karmić tą swoją wspaniałą treścią, jak robiła to przez 120 lat* – powiedział do uczestników sesji M. Makowski.

Sprostowanie

W ostatnim nr. „GL” błędnie podaliśmy nr tel. **Danuty Guziur** ze Skrzeczonia, u której można zamawiać publikację **Franciszka Bałona** „Opowiadania o naszym pieczeniu”. Poprawnie powinno być: **596 033 334**. Przepraszamy. (sch)

Ciekawostki

Druga strona mundialu

Kościół Ewangelicki Niemiec (EKD), największa wspólnota protestancka w kraju, przewiduje, że międzynarodowe organizacje mafijne sprowadzą do Niemiec na mistrzostwa świata w piłce nożnej 40 tys. prostytutek, pracujących dla nich pod przymusem. Chodzi o prostytutki, którym mafijni sutenerzy zatrzymują po przekroczeniu granicy paszporty, zmuszają je do uprawiania nierządu i odbierają większość zarobków. Pastor Helga Troesken z Frankfurtu oświadczyła na Synodzie EKD, który zakończył się w czwartek w Berlinie, że w rzeczywistości liczba prostytutek obsługujących mundial będzie znacznie większa, gdyż przyjadą również te pracujące legalnie i pod ochroną prawa. W Niemczech pracuje obecnie około 400 tys. prostytutek. Niemieckie ustawodawstwo zezwala prostytutkom na pracę kontraktową

w domach publicznych, co chroni je przed eksploatacją i pozwala wykonywać zawód niezależnie, tj. bez „opiekunów”. prostytutki płacą też podatki od zarobków, jak wszyscy obywatele.

Najmłodszy burmistrz USA

18-letni uczeń został wybrany na stanowisko burmistrza, stając się najmłodszym włodarzem miasta w USA. Michael Sessions z miasteczka Hillsdale w stanie Michigan ukończył we wrześniu 18 lat, co dało mu prawo do ubiegania się o wybieralne stanowisko – podała gazeta „USA Today”. Uczeń wydał na kampanię wyborczą 700 dolarów (594 euro), które zarobił w czasie wakacji. Po szkole chodził od domu do domu, zabiegając o poparcie mieszkańców. Ostatecznie zdobył 732 głosy wobec 668, które zyskał dotychczasowy burmistrz Doug Ingles, właściciel lodowiska. Ze stanowiskiem burmistrza

nie wiąza się specjalne przywileje: Sessions otrzyma wynagrodzenie w wysokości 250 dolarów (212 euro), ponieważ burmistrz nie ma swego biura, do tego celu nastolatek wykorzystywał własny pokój. Nowy burmistrz nie będzie mógł wznieść toastu za sukces: w USA alkohol dozwolony jest od 21. roku życia.

Hormony za kierownicą

Kobiety mają zadatki na lepszych kierowców, ponieważ żeńskie hormony płciowe zwiększają zakres uwagi oraz zdolność do uczenia się zasad. Naukowcy z uniwersytetu w Bradford twierdzą, że zadania wymagające większej elastyczności umysłowej znacznie lepiej wychodzą kobietom, ponieważ wyższy poziom estrogenu gwarantuje lepsze funkcjonowanie czołowych płatów mózgu. Badacze poprosili grupę 43 mężczyzn i kobiet o wykonanie serii

neuropsychologicznych testów badających takie funkcje, jak pamięć przestrzenna, nabywanie reguł, uwaga, planowanie oraz kontrola motoryczna. Kobiety okazały się znacznie lepsze w zadaniach wymagających przenoszenia uwagi pomiędzy bodźcami, co oznacza, że panie lepiej radzą sobie z takimi zadaniami, jak czytanie lub prowadzenie samochodu. W przeszłości, naukowcy sugerowali, że słabsze zdolności przestrzenne u niektórych kobiet mogą być wynikiem zbyt niskiego stężenia testosteronu.

● KUPON ● KUPON ● KUPON ●

Tacy
jesteśmy
2005

● KUPON ●

WSZYSTKO TO BYŁO MOŻLIWE DZIĘKI OFIARNOŚCI CZŁONKÓW

Oto nasz polski dom...

Nie ma chyba Polaka na zaolziańskich „dołach”, który choć raz w życiu nie zawitałby w gościnne progi Domu PZKO w Będowicach. Tu przecież pod koniec lat osiemdziesiątych odbywały się popularne bale młodzieżowe oraz bale orłowskiego gimnazjum, tu od lat organizowane są „Dożynki”, imprezy wokalne-muzyczne, wystawy, imprezy szkolne, ale też wesela, spotkania...

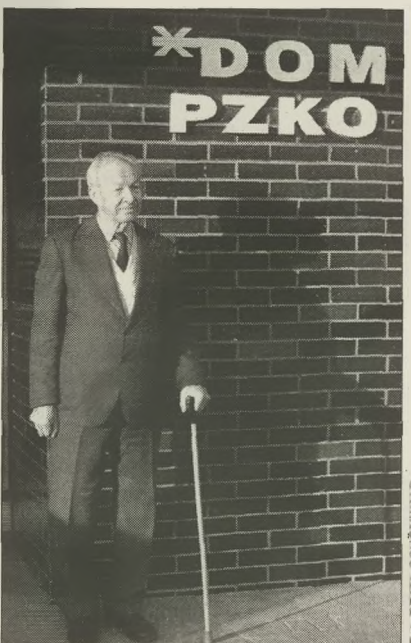
Powodów, żeby odwiedzić błędowicki Dom PZKO jest wiele. Ten mój jest szczególnie – mija 20 lat od jego otwarcia. W niedzielę (jutro o godz. 16) obchody jubileuszowe. Na spotkanie umówiłam się z **Tadeuszem Nierostkiem** – byłym długoletnim prezesem Koła, osobą w sposób szczególnie związaną z budową miejscowego Domu PZKO, człowiekiem, który nieraz się przekonał, że: – *Praca społeczna wymaga dyplomacji*. Siadam, zamieniam się w słuch, czasem wtrącam pytanie, notuję...

– Żeby mówić o dzisiejszym Domu PZKO, trzeba wrócić do 1963 roku, kiedy to zamknięto gospodę mieszczańską w dawnej „zborówce”. Mając za ledwie 33 lata, byłem wtedy prezesem błędowickiego Koła i chciałem urzeczywistnić to, o czym mówili moi poprzednicy – dać MK PZKO dach nad głową – rozpoczyna opowieść T. Nierostek, w trakcie której się dowiem, że zaraz po uzyskaniu zgody od miasta na zakup dawnej „zborówki”, miejscowi pezetkaowcy zabrali się za porządkowanie nabytych nieruchomości (dom okalały stare zabudowania gospodarskie, które nadawały się już jedynie do rozbiórki). – *Jeszcze w 1964 r. otworzyliśmy świetlicę PZKO, a za dwa tygodnie odbyło się tutaj pierwsze wesele* – dodaje pan Tadek.

Stara „zborówka” służyła błędowickim pezetkaowcom przez 20 lat. W tym czasie wybudowano salę, szatnię, sanitariaty, a na 25-lecie Związku

wzniesiono w ogrodzie podium z zapleczem. Pezetkaowskie włości ogrodzone oraz wybudowano parking na 20 aut. Mimo to na początku lat osiemdziesiątych ub. wieku błędowiczanie stanęli przed dylematem: zabrać się do koniecznego już wówczas remontu kapitalnego obiektu albo wybudować nowy dom. W ankiecie, którą objęto całą przeszło sześćsetną bazę członkowską, 70 proc. respondentów opowiedziało się za budową, deklarując od razu chęć wsparcia finansowego tego przedsięwzięcia i pracy na budowie.

Dobre układy błędowickich pezetkaowców z miastem, a konkretnie z

Prezes z okresu budowy Domu PZKO, Tadeusz Nierostek.

przewodniczącym samorządu **Františkem Vystavělem**, sprawiły, że budowa Domu PZKO została dodatkowo zaszerzegowana do budowy wznoszonych w 1984 r. w ramach tzw. „akcji

Dawna „zborówka”, w której na początku lat sześćdziesiątych ub. wieku mieściła się gospoda.

Z”. – *Proč by město něco neudělo pro Poláky?* – zauważył wówczas Vystavěl. I zrobiło. Z miejskich środków sfinansowało budowę, w rezultacie czego Koło mogło później przeznaczyć własne pieniądze na zakup wyposażenia.

7 kwietnia zorganizowano uroczyste „Pożegnanie zborówki” i przystąpiono do dzieła. Kierownikiem budowy został nieżyjący już **Henryk Poloczek**. – *Budowa trwała 17 miesięcy. Pracowało na niej ponad 320 osób. Pomagały hawierzowskie Koła, a na*

wet pracownicy ZG PZKO z panem Orsulikiem. W sumie przepracowano tu darmowo 22 tys. godzin. Uroczyste otwarcie odbyło się w niedzielę 15 września 1985 r. Za dwa tygodnie zorganizowano tu Dożynki – kończy swoją relację sprzed 20 lat ówczesny prezes Nierostek, podkreślając, że wszystko to było możliwe, dzięki ogromnej ofiarności członków.

Po dwudziestu latach błędowicki Dom PZKO nadal tętni życiem. Układ budynku pozwala zorganizować tu jednocześnie 3 niezależne od siebie

spotkania. Tylko w tym roku odbyło się więc tutaj 13 bali i wiele, wiele innych imprez. Ostatnią była wystawa robót rękocznych Klubu Kobiet pn. „Cztery poru roku”, która zgromadziła ponad 280 eksponatów. Panie zadbały nie tylko o ciekawą aranżację, ale też o zaplecze kulinarne. Ponad 500 zwiedzających obejrzało również drugą wystawę „Z naszej przeszłości” przygotowaną przez Klub Seniora. 11 kolorowych plansz, na których z okazji 50-lecia miasta przedstawiono życie PZKO w Hawierzowie, uzupełniono o kolejnych ponad 270 zdjęć i dokumentów byłych polskich organizacji, ruchu spółdzielczego, szkoły w Będowicach, dawnego sprzętu domowego itp.

Od 1990 r. na piętrze budynku mieści się polski oddział hawierzowskiej Biblioteki Miejskiej. – *Jak dotąd, z naszych dochodów jesteśmy w stanie pokryć utrzymanie Domu* – stwierdza Tadeusz Nierostek. Gdyby tak nie było, nie wymieniono by podłogi w kuchni ani nie odnowiono by w br. sanitariatów zgodnie z normami unijnymi.

BEATA SCHÖNWALD

ROZMAWIAMY Z GWIAZDĄ KONCERTU GALOWEGO »TACY JESTEŚMY 2005«

Stanisław Soyka

Gwiazdą koncertu galowego wieńczącego tegoroczną ankietę Kongresu Polaków w RC „Tacy jesteśmy”, który odbędzie się w sobotę 19 bm. w Teatrze Cieszyńskim, będzie znany polski śpiewak jazzowy, pianista, kompozytor i autor tekstów, **Stanisław Soyka**. Artysta, który pochodzi z Górnego Śląska (urodził się w Żorach, a muzyczną drogę rozpoczął jako... sopran w chórze katedralnym w Gliwicach), zgodził się przed przyjazdem na Zaolzie udzielić naszej gazecie krótkiego wywiadu.

Panie Stanisławie, czy to będzie pana pierwsza wizyta w naszym regionie?

Bywałem już na Śląsku Cieszyńskim, ale gościłem dotychczas wyłącznie po polskiej stronie. Na Zaolzie przyjadę po raz pierwszy. Ale znam ten region i jest mi on bardzo bliski. Fascynuje mnie przede wszystkim wielokulturowość tej ziemi, to przenikanie się różnych wpływów. Ten region to

ogromny tygiel, w którym przetapiają się wpływy polskie, czeskie, niemieckie czy żydowskie, kultura ludowa i wysoka. Tu ludzie łatwiej potrafią zrozumieć jeden drugiego. To wszystko potrafi wzbogacić człowieka. I to wszystko zawsze mnie fascynowało.

Stanisław Soyka przy fortepianie.

Czy zna pan może jakich miejscowych artystów? Na przykład Przemysława Brannego, który odnosi sukcesy w Polsce, w tym ostatnio na festiwalu w Sopocie?

Niestety, nie znam. Nie śledzę festiwalu, zwłaszcza sopockiego, ani wszelkich rankingów. Z artystów związanych z Cieszynem znam chyba tylko Jaroslava Nohavice. Bardzo lubię jego muzykę, teksty. To bardzo ciekawy człowiek. Ale nie znamy się osobiście. Może kiedy przyjadę nad Olzę następnym razem, to spróbuję zaśpiewać którąś z jego piosenek. A może nawet po czesku?

Na Zaolzie przyjeżdża pan sam czy z kapelą?

Sam. Zaśpiewam solo przygrywając sobie na fortepianie.

A czy usłyszemy któryś z utworów z „Tryptyku rzymskiego” Jana Pawła II, do którego napisał pan muzykę?

Na pewno, ale tylko małe fragmenty. No i kilka nowszych i starszych utworów, które, miejmy nadzieję, Zaolziacy znają. Może uda nam się zaśpiewać razem?

Śpiewa pan jazz, bluesa, często chodzi o piosenki napisane do wierszy znanych poetów...

Tak, bardzo lubię poezję. Często sięgam po wiersze Symborskiej, Staffa, Iwaskiewicza... Mam też na swoim koncie utwory napisane do sonetów Szekspira, w tłumaczeniu Macieja Ślōmczyńskiego i Stanisława Barańczaka. Jeśli zaś chodzi o jazz czy bluesa, to na pewno wychodzę z tych stylów. Do dziś bardzo lubię Raya Charlesa, Ellę Fitzgerald czy Arethę Franklin i na pewno ich muzyka miała na mnie wielki wpływ. Ale kocham też muzykę klasyczną czy muzykę ludową Śląska czy Beskidów. Te wszystkie wpływy mnie kształtowały, staram się je jednak przetwarzać w twórczy sposób i tworzyć własną muzykę, przemawiać do ludzi własnym językiem artystycznym. Wciąż eksperymentuję, szukam...

Mówiliśmy o jazzie i bluesie. To właśnie ze Śląska wywodzi się sporo wybitnych polskich czy czeskich muzyków grających w tych stylach, tu odbywają się ciekawe festiwale. Czy tak się dzieje z powodu specyficznego klimatu tej ziemi, o którym pan mówił?

Na pewno. Ludzie na Śląsku od zawsze fascynowali się muzyką, teatrem, słowem, obrazem. A do tego można mówić o specyficznym śląskim etosie pracy, tu ludzie ciężko pracowali w hutach, kopalniach, tu najszybciej rozwijał się – jeśli chodzi o polskie ziemie – ruch robotniczy i etos robotniczy. To wszystko na pewno miało wpływ na rodzący się śląski jazz i blues. I na mnie też. Ja do dziś z dumą przyznaję się do tego, że jestem z Górnego Śląska. Ale też czuję się bardzo dobrze na Warmii, gdzie mam dom i skąd właśnie z panem rozmawiam przez telefon. Czyli to wszystko kształtuje moją muzykę, moje teksty. Mam nadzieję, że moja muzyka spodoba się także Zaolziakom... Zapraszam zatem na swój koncert.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Tak prezentował się błędowicki Dom PZKO tuż przed jego otwarciem w 1985 roku.

Break Show

FELIETON DARKA JEDZOKA

Ale się nam trafiło. Od dłuższego czasu mężowie stanu krajów po obu brzegach Olzy dają takie popisy, jakby chcieli u nas wyrobić odruch wymiotny oraz ataki padaczki na sam dźwięk słowa „wybory”.

Po tych ostatnich jeszcze nie zeszła mi gęsia skórka, media polskie zaś ciągle przynosiły nowe ujęcia nagrane na imprezie Młodzieży Wszechpolskiej, ukazujące jej uczestników wykonujących dobrze znane nazistowskie gesty. Między innymi rozpoznano na owych zdjęciach Macieja Twarogę, krakowskiego radnego Ligi Polskich Rodzin, oraz Tomasza Poletkę, aktualną „prawą rękę” Romana Giertycha do spraw prawnych. Poseł LPR Sobczak daremnie starał się ratować sytuację wyjaśnieniem: „A może oni po prostu zamawiali piwo?”

Panu posłowi ktoś powinien dać dwa ujęcia archiwalne i zaprosić do zabawy pod nazwą „Znajdź dziesięć różnic między zdjęciami Oktoberfestu (2005) a Norymberskiego Parteitagu (1936)”.

W Czechach skrajnie prawicowe, faszystujące partie nie dorwały się do władzy, na razie na krzesła wspina się bractwo z drugiej połowy spektrum, za to tutejsi przywódcy

też tak popisują się gumowym kregostupem, aż się piła łańcuchowa w szopce włącza. Nowy minister zdrowia wcale nie ukrywa, że oprócz żony hoduje sobie na boku kochankę. W duchu powiedzenia „przyganiał kocioł garnkowi” największym wrogiem ministra jest Prezydent Profesor, który jakiś czas temu też oscylował między pierwszą damą a pewną studentką (także specjalnie się tym nie kryjąc).

Nie ma po co moralizować – niech każdy robi sobie co chce, życząc im powodzenia i rzeźczki, gdzie jednak szukać mitycznych, prawych mężów stanu, o których pisano traktaty?

W sumie nic nam do ich życia prywatnego, ale jak można ufać w szlachetne zamiary mężczyzny, który nie jest w stanie upilnować własnych hormonów? Jak mają wyglądać rządowe ustawy, skoro obmyślają je ludzie, którzy ewidentnie nie potrafią myśleć głową? W końcu – skąd możemy mieć pewność, że wódz pewnego pięknego dnia nie zrobi nam wszystkim tego, co zrobił swojej żonie?

Na razie pozostaje nam wszystkim zaciąć zęby i kontrolować własne popędy i odruchy – włącznie z tym wymiotnym. Oj, ciężko będzie.

Ble!

DR JAN KARCZMARCZYK PRZEDSTAWIA POGOTOWIE RATUNKOWE

Czekając na wezwanie

Za sprawą medków, które opublikowały nie jeden krytyczny materiał na temat lekarskiego pogotowia ratunkowego, potencjalny klient tych służb medycznych może poczuć się niepewnie. Jak jest naprawdę? Czyżby mieszkańiec naszego regionu nie mógł już liczyć na szybką i skuteczną interwencję lekarzy, kiedy stanie się bezsilny wobec choroby? Do kogo ma zwrócić się o pomoc rodzina chorego, który znalazł się w sytuacji zagrażającej utratą życia? Te i inne pytania zadaliśmy dr. Janowi Karczmarczykowi, kierownikowi do spraw leczenia Miejskiego Pogotowia Ratunkowego w Ostrawie, podczas jego dyżuru na bazie karwińskiej „erki” w obojętnej szpitala w Raju.

Dr Karczmarczyk jest specjalistą w zakresie anestezjologii i doświadczonym lekarzem pogotowia. Od roku jest też prezesem Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC.

Czekając na wezwanie do kolejnego pacjenta pan doktor czas wypełnił prezentacją swojego punktu widzenia na czeskie pogotowie ratunkowe. Rozpoczął od zaakcentowania faktu, że *przedszpitalna opieka zdrowotna w tym państwie zorganizowana jest na razie nie na bazie ustawowej, lecz w oparciu o rozporządzenie ustawowe*, co jego zdaniem jest poważnym mankamentem, gdyż ogranicza pole działania pogotowia jako ważnego ognia w służbie zdrowia.

- Pogotowie stomatologiczne w Karwinie i Hawierzowie czynne jest tylko w soboty i niedziele. Jedyną placówkę stomatologiczną, która przyjmuje przez cały tydzień, posiada miejskie pogotowie ratunkowe w Ostrawie (służba pierwszej pomocy). Dyżur tam trwa w dni powszednie od godz. 18 do rana, w soboty i niedziele przez całą dobę.

- Pogotowie ratunkowe w Ostrawie (SPP) oprócz gabinetów stomatologicznych posiada gabinety lekarzy ogólnych oraz pediatryczny. I jako jedyne w RC funkcjonuje przez całą dobę. Przyjmuje nie tylko mieszkańców Ostrawy, ale wszystkie osoby, których stan zdrowia wymaga doraźnej interwencji lekarskiej.

- Odpowiednikami ostrawskiej placówki są pogotowia w byłych miastach powiatowych, tyle że przyjmują od godz. 18 do 22. W soboty i niedziele od 7 do 20.

- Region karwiński obsługują trzy zespoły szybkiej pomocy lekarskiej („erki”), jeden samochód osobowy z lekarzem (bez możliwości przewozu chorego), jedna karetka bez lekarza, lecz z sanitariuszem, i cztery karetki do przewozu chorych bez personelu medycznego.

- Region karwiński ma jedną z najlepiej zorganizowanych sieci placówek pogotowia ratunkowego. Jego ambulanse są zdolne dotrzeć do każdego miejsca na mapie w obowiązującym czasie – do 15 minut.

- Karwińska „erka” mieści do 8 wezwań na dobę.

Telefon 155

Szybka lekarska pomoc doraźna w ramach pogotowia ratunkowego świadczona jest w wypadkach ostrego zagrożenia życia. Lapidarnie mówiąc, wtedy, kiedy osoba wzywająca pomocy korzysta z numeru telefonu 155. Numer ten, w czeskiej terminologii znany pod pojęciem „tísňová linka”, jest bezpłatny. Kiedy interweniuje załoga szybkiego ambulansu? Doktor Karczmarczyk: – *Jeżeli jestem świadkiem wypadku drogowego, nie zwlekam i dzwonię po pomoc pod ten numer. Pomimo że na pierwszy rzut oka nie ma ciężko rannych... Poza tym wszystkie stany utraty przytomności, stany drgawkowe, uporczywy ból... Wszystko to kwalifikuje się do wezwania pogotowia spod numeru 155.*

Z dalszego ciągu rozmowy wynika, że na razie pogotowie medyczne jest zorganizowane tak, że kiedy wykręcimy 155 z telefonu stacjonarnego, nasze wezwanie odbiera dyspozytornia na terenie któregoś z byłych powiatów. Inaczej jest, kiedy posługujemy się telefonem komórkowym. W takiej sytuacji nie dodzwonimy się do „swojej” dyspozytorni w Karwinie, Hawierzowie, Trzynie, lecz do dyspozytora w Ostrawie. Uwaga! Za jakieś trzy lata tak ma być z każdym wezwaniem, nawet z telefonu stacjonarnego.

Tak więc dzwoniąc z komórki pod 155 otrzymujemy połączenie z dyspozytorem w Ostrawie, który w zależności od tego, czy wezwanie idzie z regionu karwińskiego czy z frydeckiego, łączy się z odpowiednią dyspozytornią w regionie. Wcześniej jednak wypytuje osobę dzwoniącą o szczegóły wypadku.

Jeżeli dyspozytor w regionie uzna, że sprawa wymaga natychmiastowej interwencji medycznej, kieruje do chorego ekipę „erki”, czyli szybki ambulans (tzw. „rychła lékařská služba”). Kiedy jednak „erka” wyda mu się niepotrzebna, wysłała na miejsce kierowcę bez lekarza, który sam lub w asyście sanitariusza przywiezie chorego do szpitala, bądź też samego lekarza. Bywa, że dyspozytor o pomoc dla chorego poprosi jego doktora rejonowego, jeżeli zastanie go jeszcze w gabinecie.

Dr Karczmarczyk podkreśla: – *Panem sytuacji jest dyspozytor pod numerem 155. On decyduje o charakterze pomocy dla pacjenta. A że*

czas nagli, osoba wzywająca pomocy musi na pytania dyspozytora odpowiadać zwięźle, precyzyjnie i błyskawicznie.

Pierwsza pomoc

Pierwsza pomoc lekarska, czyli „lékařská služba první pomoci”, to służba, która zastępuje lekarza rejonowego w godzinach jego nieobecności. Tak to powinno działać, choć – ku memu zaskoczeniu – pan doktor uważa, że działa nieco inaczej. Zamieniam się w słuch. – *Większość lekarzy rejonowych, nie twierdzą, że wszyscy, ale na pewno większość pracuje od godz. 8 do 12, no, może do 14, choć powinni do godziny 15.30. Jest to brutalne, ale taka jest prawda. Po prostu nie są otwarci na potrzeby swoich pacjentów-klientów. Stąd też po godz. 14 dotrzeć do lekarza rejonowego jest niemal niemożliwe. Kiedyś to funkcjonowało tak – wiem coś o tym, jako że w pogotowiu pracuję kilka ładnych lat – że obowiązywał harmonogram, na podstawie którego w ośrodku zawsze był jeden dyżurny lekarz na popołudniowej zmianie. Dzisiaj już nikt nie zmusi nikogo do odbycia dyżuru na popołudniowej zmianie.*

Popołudniowe dyżury lekarzy rejonowych są więc przeszłością. Za to powołano wieczorne i nocne dyżury w placówkach pogotowia w większych miastach regionu. Z reguły czynne one są od godz. 18 do 22 w dni powszednie oraz od godz. 7 do 20.00 w soboty.

Co z tą luką pomiędzy godziną czternastą, kiedy gabinety zamykają lekarze rejonowi, a osiemnastą, odkąd dopiero działać zaczyna pogotowie? Wtedy ludzie zdani są na łaskę losu? – *Jeżeli dojdzie do zagrożenia życia – dowiaduję się – ludzie mają do dyspozycji telefon 155. Jeśli zaś nie ma zagrożenia życia, np. chodzi o stany gorączkowe czy objawy przeziębienia, to muszą poczekać do wieczora, kiedy pracę rozpocznie lekarz pogotowia, albo na jutro zgłosić się u swego lekarza. W wypadku, że w czasie tej luki ktoś dostanie kolki woreczka żółciowego lub nerkowej czy zachoruje na zawał, nie ma sprawy, może liczyć na „erkę”.*

Można też chorego do szpitala zawieźć własnym samochodem nie wzywając karetki. Nie ma już czegoś takiego, jak szpitale dyżurne. Każdy szpital musi się zająć chorym, który do niego zostanie dostarczony. Tak to jest zabezpieczone.

– *Ludzie sądzą, że jeśli służba zdrowia działa przez 24 godziny na dobę, to o każdej porze mogą ze swoim problemem nadożyć lekarza. Niby tak, ale muszą sobie uświadomić – przypomina dr Karczmarczyk – że po godzinach przyjęć lekarzy rejonowych i gabinetów specjalistycznych służba zdrowia funkcjonuje wyłącznie w systemie pogotowia... Tzn. liczba lekarzy, pie-*

MUDr Jan Karczmarczyk: „lekarz pogotowia jest od tego, by leczyć ostre przypadki chorobowe, a nie zaległe kontuzje”.

legniarek, służb pomocniczych jest ograniczona. Nie można więc oczekiwać, że jak nie zdążyłem przed południem odwiedzić swojego lekarza, czy specjalisty, to będę mógł wieczorem zająć na pogotowie, bo oni tam i tak siedzą, więc chętnie mnie przyjmą... Niejeden tak kombinuje... Przychodzi sobie człowiek o trzeciej nad ranem na pogotowie, bo go od dwóch tygodni boli palec u nogi. Wraca z knajpy, a że na pogotowiu pali się światło, czemu by nie wstąpił załatwić swój problem?

Jak lekarz reaguje na takiego intruza? Powinien mu opatrzyć ten obolały palec? Czy też odsyła go z kwitkiem?

– *Wszystko zależy od dobrej woli doktora... Powiem tak: lekarz pogotowia jest od tego, by leczyć ostre przypadki chorobowe, a nie zaległe kontuzje.*

Ciekawe, czy zmieniliby się stosunek lekarza do tego pacjenta, gdyby ten zechciał opłacić taką ekstra interwencję czy nieuzasadnioną pomoc medyczną? Przypuszczam, że obie strony byłyby zadowolone. Pacjent, bo ominął potworną kolejkę, która rano ustawi się do jego lekarza, a personel pogotowia, bo dorobił sobie do mizernej, jak się ciągle słyszy, wypłaty... Moja sugestia nie zaskoczyła doktora Karczmarczyka: – *Propozycje wprowadzenia pewnej odpłatności usług lekarskich były, są i będą. Nie ma jednak woli wprowadzenia ich w życie... Na Słowacji zaprowadzili odpłatność i efekt jest taki, że doszło do... spadku liczby pacjentów. Poza tym nie wiem, jak by to u nas zadziałało. Już widzę, jak wyłaniają się najróżniejsze grupy ludzi mało zarabiających, emerytów i rencistów, którzy zostaną zwolnieni z opłat. A kto najbardziej nadużywa usług medycznych? Właśnie osoby, które narzekają na brak pieniędzy.* **KAZIMIERZ SANTARIUS**

Narodowość? Sprawa mało istotna!

Dokończenie ze str. 1

To rozdwojenie jak u nas, na kwestię polityczną, czyli obywatelstwo danego kraju, i etniczną – narodowość tam nie występuje. Wprawdzie ogólnie znany jest fakt istnienia języka prowansalskiego czy bretońskiego czy tego, że w Alzacji używa się niemieckiego – ale to kładzie się na karb regionalnych różnic. I tyle. Z francu-

skiego punktu widzenia są to sprawy nieistotne.

Czy wykłady były zrozumiałe dla słuchaczy? W jakim języku Pan je prowadził?

Warunki Programu Erasmus dopuszczają prowadzenie wykładów po angielsku, z czego skorzystałem. Moja znajomość francuskiego jest niewiel-

ka. Pochodzi z lekcji prof. Mecha z Orłowej bardzo dawno temu, a to na prowadzenie wykładu za mało. Miałoby to jednak swój haczyk. Jak bowiem powiedział mi moi francuscy gospodarze, powszechna wśród Francuzów jest niechęć do angielskiego, który ich zdaniem zepchnął z forum międzynarodowego francuski. Przygotowywali mnie m.in. na to, że jeśli po wykładach będą padać pytania, to na pewno nie z ust rodowitych mieszkańców tej ziemi, ale od studentów zagranicznych. I rzeczywiście. Pierwsze pytanie na wykładzie dla starszych studentów postawiła Amerykanka. Nieco inaczej miały się sprawy na I roku. Gospodarz wykładu musiał tłumaczyć nawet niektóre pasáže wykładu. Pytania młodszy studenci stawiali po francusku i były tłumaczone na angielski. Moje angielskie odpowiedzi były z powrotem tłumaczone na francuski.

Jakie wrażenie zrobiła na Panu Sorbona, przeleż de facto jej nie ma?

Ale jest legenda wielkiej uczelni, jednego z najstarszych uniwersytetów europejskich obok Bolonii czy Oxfordu, która wyrosła ze szkoły kościelnej w ważny ośrodek akademicki. W 2. połowie XX wieku Sorbona rozrosła się nad granice swoich

Wykład na pierwszym roku.

możliwości. Stała się także centrum rewolty studenckiej w maju 1968 roku. Konsekwencją tych wydarzeń była reorganizacja uniwersytetu i podzielenie go na trzynaście części. Dziś Uniwersytet Paryski składa się z samodzielnych uczelni ponumerowanych od Paryż I do Paryż XIII, w tym zaliczone są nawet te uczelnie, które leżą poza granicami miasta. Jednakże w dzielnicy V, zwanej dzielnicą Łacińską, nadal przeżywa duch Sorbony, gdyż tam nadal mieści się większa część tych uczelni. Większość budynków Sorbony pochodzi z

XIX wieku. Nie należą więc do nowoczesnych. Powiedziałbym, że niektóre sale wykładowe u nas na Uniwersytecie Ostrawskim wyglądają lepiej niż tam. Są nowocześniejsze i lepiej wyposażone. Poza tym system organizacji wykładów tchnął biurokracją. Np. sprawdzanie obecności na zajęciach, skrupulatne odnotowywanie wywiązywania się z zadań studentów jest tam, jak widziałem, o wiele surowsze niż u nas.

Dziękuję za rozmowę.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

W centrum kompleksu budynków historycznej Sorbony stoi kaplica, w której mieści się grobowiec kardynała Richelleu, jednego z jej rektorów.

Jak odzyskać poczucie własnej wartości

Dużym zainteresowaniem cieszył się we wtorek Dzień Otwartych Drzwi w karwińskiej Szkole im. Kofoeda. Placówce, która pomaga młodym ludziom, bezrobotnym, kobietom na urlopiach wychowawczych, a także rencistom przetrwać trudny okres pozostawiania bez pracy i umożliwić im powrót do aktywnego życia jako pełnowartościowym obywatelom.

– *Działalności tej szkoły, która założona została w r. 1928 w Kopenhadze przez Hansa Christiana Kofoeda, przyswieca hasło „Pomoc do samopomocy” – mówi Lucie Zymová. – Zakładamy, że każdy człowiek posiada pozytywne i twórcze cechy, które mogą rozwinąć się w sprzyjających warunkach. Staramy się więc uaktywnić naszych uczniów, przedstawiając im różnorodną ofertę zajęć, które mają im pomóc w poszukiwaniu nowego sposobu na życie.*

Zajęcia charakteryzują się przede wszystkim interaktywnymi metodami nauczania, co pozwala uczestnikom przekonać się, że sami już dużo wiedzą na temat poszczególnych zagadnień, a przez to zwiększyć poczucie własnej wartości i przełamać

nieśmiałość, oraz praktycznymi informacjami, które pozwalają uczestnikom wykorzystać zdobytą wiedzę w rozwiązywaniu swych życiowych problemów (adresy różnych instytucji, wzory pism procesowych itp.).

– *Zajęcia w szkole przebiegają formą kursów, które w zależności od rodzaju przedmiotu, trwają od dwóch do sześciu miesięcy (dwie godziny raz lub dwa razy w tygodniu). Największym popytem cieszą się lekcje pracy z komputerem, kursy księgowości oraz języków obcych, zwłaszcza angielskiego. W programie edukacyjnym mamy również warsztaty pracy zajęciowej, w których można nauczyć się m.in. podstaw krawiectwa czy pracy z drewnem – informuje Zymová.*

Przez karwińską placówkę przy ul. W Alejach, którą otwarto w listopadzie 2003 roku, przewinęło się dotąd ponad 320 osób (m.in. z Karwiny, Orłowej, Hawierzowa i Cz. Cieszyna), zainteresowanych nauką jest jednak znacznie więcej. Pomoc świadczona przez Szkołę Kofoeda jest bezpłatna. Bliższych informacji nt. kursów można dowiedzieć się pod nr. tel. 596 325 810. **WANDA KULA**

Panie podziwiałły różne techniki robót ręcznych wykonanych przez uczniów szkoły.

22 LISTOPADA: W GIMNAZJUM DZIEŃ OTWARTY

Zapraszamy w odwiedzin

Spojrzenie na miniony rok szkolny

2004/2005 tylko potwierdza starą prawdę, że życie Gimnazjum toczy się jak zawsze – szybko i energicznie.

Początek roku skupił całą energię uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników szkoły na jubileuszach. Placówka w Czeskim Cieszynie obchodziła 55-lecie a karwińska Alma Mater 95 lat swego istnienia (ten ostatni jubileusz obchodzono trochę wcześniej). Imprezy te były wspaniałą okazją do spotkań po latach kilku, kilkunastu i nawet kilkudziesięciu. Sentymenty i wspomnienia. Pora wrócić do rzeczywistości. Teraz przyszła kolej na konkursy, olimpiady, wyjazdy edukacyjne, powtórki, klasówki, sprawdziany, wykłady, współzawodnictwa sportowe, abonament teatralny... Nie sposób wymienić wszystkiego. Przypomnijmy sukcesy naszych uczniów, drużyn oraz zespołów szkolnych, które wykraczają poza region, poza przeczność. Do takich wydarzeń ubiegłorocznych można śmiało zaliczyć sukcesy Ireny Dudy w okręgowych i ogólnopństwowych konkursach konwersacji angielskiej, 1. miejsce Moniki Josiek w okręgowych eliminacjach olimpiady fizycznej, całe pasmo „złotych” wyjazdów chóru szkolnego „Collegium luvenum” – do Bydgoszczy, Bańskiej Bystrzycy i Opawy, sukcesy młodych plastyków w konkursie „Z cieszyńianką w tle” – wyróżnienia, nagrody specjalne, pierwsze miejsca...

Aktywnie reprezentowali szkołę siatkarze, kapela „Zorómbek”, teatrzyk „Szkapa”. Swe owoce przyniosła również współpraca z Diakonią Śląską, Pigmaliem i innymi placówkami. Po przerwie udało się zorganizować udany wyjazd językowo-krajoznawczy do Berlina.

Imprez, które weszły na stałe do kalendarza akcji szkolnych – Kangur, Fox, Kresy itd. już nawet nie wspominać. (Tu jeszcze trzeba „przy okazji” załatwić egzaminy wstępne i uporać się z maturą).

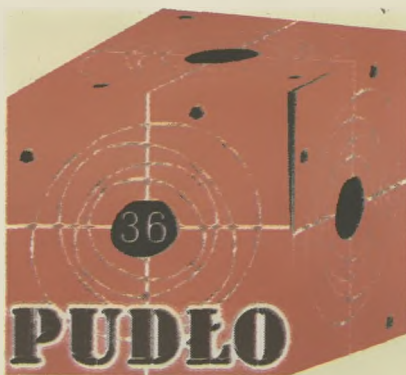
Zawitało też do nas w ubiegłym roku z wykładami i pogadankami sporo znanych gości. Wymienię za wszystkich tylko prof. Jana Miodka, prof. Daniela Kadłubca, Karola Suszkę, Jana Kryla – brata legendarnego barda i pieśniarza Karla Kryla.

Jak widać, pracowite było tych dziesięć miesięcy szkolnych. W tym roku też nie jest inaczej.

Jeżeli Państwo pragną obejrzeć przestrzeń, w której to wszystko się rodzi i realizuje, zapraszamy do nas dnia 22 listopada bieżącego roku na tradycyjny już Dzień Otwarty. Bramy szkoły zostaną dla Was otwarte o godzinie 11.00 w Czeskim Cieszynie i 8.30 w Karwinie. Zapraszamy w odwiedziny nauczycieli, opiekunów i wszystkich sympatyków. Szczególnie miło będzie nam gościć w naszych progach rodziców i uczniów, którzy pragną w przyszłym roku szkolnym zasilić szeregi braci gimnazjalnej.

Serdecznie zapraszamy.

Dyrekcja Gimnazjum

»Obrazki – Oblázky« Hanny Rybickiej

Pod koniec października światło dzienne ujrzał debiutancki tomik młodej zaolziańskiej poetki, **Hanny Rybickiej** – „Obrazki – Oblázky”. Nieduża książeczka z polskimi i czeskimi wierszami poetki studiującej obecnie na Uniwersytecie Śląskim w Cieszynie (malarstwo i muzyka) pojawiła się w edycji AVION.

I to właśnie w literackiej „Kawiarni AVION, której nie ma...” 22 października, w ramach trzeciej edycji „Avion Festu” odbył się wieczór promocyjny tomiku Rybickiej. Chrzta dokonali poetka **Renata Putzlacher** i kolega Hanka z zespołu „Czwórka Okazjonalna”, **Dawid Listos**. To właśnie z tym zespołem H. Rybicka, grając na fortepianie, zaśpiewała kilka swoich piosenek.

Fot. WIEK

A oto poetka proponująca Hance Rybickiej na długie jesienne wieczory...

Liście

*Pada.
Okna znów milczą uroczyscie.
Pani na płótnie też.
A liście jak dłonie,
tęż szczęścia łapiąc,
chórem drżą.
Ja z zimna,
one płaczu chmur
wiernie chcą, by przeżyć.
By namalować
wiosnę swą.*

Odkrywanie stolicy

My, studenci szkół średnich i podstawowych, zostaliśmy w tym roku wyjątkowo szczerze obdarowani przez władze RC. W ramach wakacji jesiennych, z okazji wielkiego święta państwowego, otrzymaliśmy pełne trzy dni wolna do dyspozycji. Co począć z takim kapitałem? Postanowiliśmy dobrze go zainwestować i wyruszyliśmy na podbój Pragi...

Zaraz pierwszego dnia wakacji wyruszyłem w drogę. Zabójskie sumy wykupiłem więc bilet z miejscówką i wygodnie rozsiadłem się w przedziałowym fotelu, ściskając na sercu torebkę z dokumentami, komórką i pieniędzmi, o których z gorzkich doświadczeń wiedziałem, że w naszych pociągach nigdy nie są bezpieczne. Z obawy przed grabieżą nie ośmieliłem się nawet zmruczyć oka, co nie przyszło mi łatwo, bo byłem akurat po imprezie urodzinowej. Na szczęście nic złego się nie stało i w całości dotarłem na praski dworzec kolejowy z niewielkim, bo zaledwie półgodziennym, spóźnieniem.

Praski dworzec kolejowy już nieco znam, jednak i tak zawsze czuję się tu zagubiony. Byłem szczęśliwy, kiedy wśród tłumu udało mi się wyłowić twarz drogiej kuzynki, która zaopiekowała się mną i umożliwiła mi nocleg w przytulnym pokoju na akademiku.

Trzeba przyznać, że stolica oferuje szeroką paletę możliwości spędzenia wolnego czasu. Pierwszego dnia oczywiście polecałem w stronę ogromnego domu towarowego w dzielnicy o wymownej nazwie „Aniol”. Nie lubię zbyt wielu zakupów, jednak praskich domów towarowych nie można ominąć. Przejrzałem kilkadziesiąt butików, wielokrotnie zaznałem przyjemności jazdy na ruchomych schodach i byłem pełen dwójakich uczuć. Moją fascynację ciekawym towarem skutecznie neutralizowały ceny. Szybko więc zrezygnowałem ze sklepowej turystyki i swą uwagę skierowałem w kierunku tutejszych multikin. Dla mojej osoby, która przyzwyczajona jest do cieszyńsko-trzynieckich sali filmowych, była to nie lada atrakcja. Wygodne fotele wprawdzie skłaniają do drzemki, ale ciekawość nie pozwala zasnąć. W trakcie mego pobytu

tu w Pradze obejrzałem dwa świetne filmy: „Šťastí Bohdana Slámy, oraz „Manderlay” Larsa von Triera. Obydwa filmy były nietypowe, a na ogromnym ekranie robiły wyjątkowe wrażenie.

Drugiego dnia, przeczytawszy dwie gazety, wypiliśmy espresso, odwiedziliśmy już wszystkie sklepy sportowe oraz bufet w kompleksie uczelni prawniczej, błąkałem się po Pradze i w moją głowę uderzyła niebezpieczna myśl: „odwiedź muzeum”. Jak pomyślałem, tak też zrobiłem. Metro zawiozło mnie aż do samych stóp świeżo wyciszzonego Wacława, skąd ruszyłem w kierunku ogromnego gmachu Muzeum Narodowego. Moja niezdrowa ambicja zmusiła mnie do oglądnięcia tysięcy kamieni, zwierzątek, kościotrupów i tym podobnych rzeczy i w końcu musiałem sobie poprawić smak w „Náprstkově muzeu amerických kultur”, gdzie widząc kilka indiańskich strojów i łuków spełniłem sobie część dziecinnych marzeń istniejących dzięki Karolowi Mayowi.

Tego wieczoru przeżyłem też ciekawe doświadczenie z miejscową policją. W podziemiach metra zapytałem dwóch policjantów, który przystanek metra jest najbliższy Teatru Narodowego. „Teatr Narodowy? To chyba gdzieś w centrum?” – wygościł policjant. I zaraz zaczął studiować kieszonkową mapę. W tym momencie zadzwonił mi telefon. Z rozmowy policjant prawdopodobnie wywnioskował miejsce mojego zamieszkania, bo zaraz poinformował mnie, że jest z Trzynieca. Niestety, rady nie uzyskałem, bo metro nadjechało prędzej, nim przedstawiciele władz zdążyli dojść do jakiegoś wniosku...

Pozostałe dwa dni spędziłem już na zwiedzaniu klasycznych zabytków, ogrodów, kościołów, uliczek itp. Widziałem też dziewczynę neonazistkę zapakowaną w czeską flagę, kilka gwiazd telewizyjnych oraz mnóstwo turystów z całego świata. Przez cały czas nie udało mi się spotkać mitycznego, zarozumiałego, wstrętnego prazanina, o którym u nas tak często się mówi. Nie wyleciałem też w powietrze, chociaż dużo jeździłem metrem, jednak bacznie obserwowałem wszystkie dziwne pakunki moich współpasażerów. Praga bardzo przypadła mi do serca. To naprawdę piękne miasto. **ToP**

Ekspres Katowice

Student jest **udokumentowany**. Taka przydawka wydaje mi się coraz bardziej trafna, ilekroć staram się domknąć swój portfel. Niestety, nie pęcznieje on od nadmiaru banknotów. To tylko z dnia na dzień jego liczne kieszenie i kieszonki zajmują coraz to nowe dokumenty, którymi na każdym kroku każą mi się legitymować.

Kiedy tylko z olbrzymich rozmiarów plecakiem, z połowy załadowanym książkami, z połowy jedzonkiem od mamusi, docieram na most graniczny w Cieszynie, już szczerzy do mnie zęby celniczyna, który własnym ciałem gotów byłby bronić Rzeczypospolitej, byle tylko nie przepuścić mnie bez **dowodu osobistego** lub **paszportu**. Po raz pierwszy muszę więc wydobyć swój wypchany dokumentami portfel.

„Studencki do Katowic poproszę”. „A mogę zobaczyć pani **legitymację studencką**?” – również kierowca w autobusie jest nieublagany. Pokazuje więc czarną legitymację, dzięki której przejazd będzie o prawie 4 złote tańszy – ach, jaka to kasa dla studenta! W drodze planuję, co sobie kupić za 8 złotych (z powrotem to przecież kolejne 4:-).

Na portierni w akademiku bez pytania pokazuje **kartę mieszkańca**. Bez niej nie dostałabym klucza do pokoju. No, nareszcie jestem u siebie! A może by tak wyskoczyć gdzieś na jakąś imprezkę na dobry początek tygodnia? Obowiązkowo z legitymacją, żeby znowu zaoszczędzić na wstępnym do klubu. A jak się skończą zapasy, to na kolację w „Pizza Hut” na pewno przyda się **karta ISIC**.

Poniedziałkowy poranek (auaaa, jak te dwa słowa rwa

uszy!), pękający autobus do centrum Katowic. **Bilet miesięczny** przygotowany na kontrolę, której i tak nikt nie robi, bo po prostu by się nie przepchał pomiędzy podróżnymi. Na wszelki wypadek wolę go jednak mieć.

Zaraz po wykładzie biegnę co tchu, zanim kolejka do biblioteki liczy metrów **naście**, a nie **dziesięć**, że o **dziesięć** nie wspomnę. Tak miło, jak tylko w kolejce może być, mijam przerwa, aż wreszcie to ja mogę podać pani w wypożyczalni swoją **kartę biblioteczną**. Jeżeli szczęście mi dopisze, z triumfalnym uśmiechem wyjdę stamtąd, niosąc dumnie pod pachą dwie książki. A że dzień wcześniej siedziałam przy katalogach ponad godzinę, żeby wypisać zamówienie na trzydzieści pozycji, o tym już nikt ze stojących w kolejce nie wie. Z zazdrością spoglądają na moją korzyść.

Karta kredytowa. Serce mi podskakuje z radości, ilekroć na nią patrzę. Na razie konto zionie pustką, ale kiedyś może znajdzie się jakiś sponsor (nie, skądże, ja niczego nie sugeruję:-).

Na sam koniec zostawiłam **legitymację ubezpieczalni zdrowotnej**, bo mam nadzieję, że nigdy nie będę jej potrzebowała. Po tym, jak chłopak z nie mytymi przez cały miesiąc kudłami do pasa skończył w autobusie rozmowę, wkładając komórkę do kieszeni obdartych spodni, i krzyknął do kolegi: „Będę kierowcą karetki! Stary załatwił mi robotę!”, tylko się modłę, żeby w Polsce nawet zatwardzenie mnie ominęło.

Udokumentowana, a jakże,

hala

Telewizja

SOBOTA 12 LISTOPADA

■ TVP 1

6.05 Nasza Ziemia (pr. eduk.) 6.15 Lasy i ludzie 6.35 Dzień dobry w sobotę 6.40 Ekonomia dla Kazika 6.50 Dzień dobry w sobotę 7.00 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku (mag.) 8.25 Wirtulandia (dla młodzieży) 8.55 Ziarno (dla młodzieży) 9.25 5-10-15 (dla dzieci) 9.55 Scooby, gdzie jesteś? (s. anim.) 10.25 Szkoła złamanych serc (s.) 11.10 Re.akcja (dla młodzieży) 11.40 SF symulator faktu 12.05 Parapet (mag.) 12.25 Zdobywcy (pr. rozryw.) 13.00 Wiadomości 13.10 Festiwal Dialogu Czterech Kultur - Kwiaty polskie (koncert) 14.10 „Mały Brat” - biografia Karola de Foucauld (film dok.) 14.35 Śmiechu warto (pr. rozryw.) 15.00 Quo vadis? (s.) 15.50 Od przedszkola do Opola (pr. rozryw.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.30 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Szyfry wojny (film USA) 22.35 Trzynaste piętro (film USA) 0.15 Około północy (pr. muz.) 0.40 Łowcy kłopotów (film włos.) 2.25 Sprawy rodzinne (s.).

■ TVP 2

6.10 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s. anim.) 6.35 Echa tygodnia 7.05 Spróbujmy razem 7.30 Smak Europy (reportaż) 7.45 M jak miłość (s.) 8.35 Jesteś tym, co jesz (film dok.) 9.00 To nie jest koniec świata (s.) 9.30 Na dobre i na złe (s.) 10.25 Niezłomny generał Mieczysław Boruta-Spiechowicz (film dok.) 10.50 Camerata (pr. muz.) 11.20 Kręciola (dla młodzieży) 11.40 30 ton! lista, lista, lista przebojów (pr. muz.) 12.10 Fantomas wraca (film franc.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Rzeczpospolita Kabaretowa (pr. art.) 15.40 Tata-mama (film USA) 17.15 Duże dzieci (talk show) 19.05 Benefis Romualda Lipki (benefis) 19.55 Panorama flesz 20.00 Rzeczpospolita Kabaretowa (pr. art.) 21.00 Mój pierwszy raz (pr. rozryw.) 21.45 Słowo na niedzielę 22.40 Strach (film USA) 0.20 Benefis Romualda Lipki (benefis) 1.05 Uratuj mnie (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was (pr. muz.) 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Jej portret (pr. dok.) 7.50 Trzymaj formę 8.00 Ewangelia na dachach 8.45 Palce lizać 9.00 Świat magazyn międzynarodowy (pr. public.) 9.45 Przegląd gospodarczy 10.10 Eurinfo 10.45 Tygodnik Trójki (pr. public.) 11.45 Jej portret (pr. dok.) 12.10 Zielonym do góry (mag.) 12.45 Rozmówki wschodniograniczne 13.10 To jest temat 13.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 14.35 Skarby Ziemi (s. dok.) 15.45 W blasku złota (sport) 16.00 Przegląd gospodarczy 16.48 Pocztówki z wdziękiem (pr. muz.) 17.00 Śląsk jest piękny - rozmowy i muzyka 17.45 Regiony kultury (mag.) 18.30 Sport transmisja 20.55 Tele (rep.) 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.05 Sobotni magazyn sportowy (mag.) 23.10 Tygodnik Trójki (pr. public.) 23.55 Na granicy cienia (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Twój lekarz (mag. med.) 8.00 Eureko ja to wiem (pr. rozryw.) 9.00 Hugo familijny (dla dzieci) 9.30 Bravo (pr. rozryw.) 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża (s.) 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Jezioro marzeń (s.) 17.10 Granice strachu (pr. rozryw.) 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Trójka uciekinierów (film USA) 21.40 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.00 Trzynaście duchów (film USA) 0.50 Magazyn sportowy 2.50 Reebok Hip Hop (pr. rozryw.) 4.20 Aquaz Music Zone (mag.).

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 My z końca świata (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.05 Jim z dworca (film) 9.35 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.05 Czy mnie zechcesz? (mag.) 10.25 Nasza wieś (mag.) 10.45 Program dla miłośników muzyki dętej 11.25 W jaki sposób... (mag.) 11.50 Informacje o programach TVC 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Skrząty kontra elfy 1/2 (film koprod.) 14.35 Moda

- Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.05 Oczarowanie (s.) 16.05 Hrabia Monte Christo 2/4 (film fr.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.50 Informacje o programach TVC 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Sławy sławom (pr. roz.) 21.20 Meksykanin (film USA) 23.30 Wiadomości 23.35 Bramki, punkty, sekundy 23.40 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.45 Moje królestwo (film hr.) 1.40 Ojciec rock'n'rolla: Historia Alana Freeda (film USA) 3.05 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Klucz (mag.) 9.00 GEN (s. dok.) 9.15 Kamera w podróży: Dżungla (s. dok.) 10.05 Historie biblijne: Abraham 2/2 (film USA-wł.) 11.40 Dokument 12.00 Paszkwil (mag.) 12.30 Game Page (mag.) 12.50 Pomarańcza (mag.) 13.20 Bon Jovi: This Left Feels Right (koncert) 14.20 Poszukiwacze wraków (s. dok.) 15.10 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 15.40 Sportowcy świata (s. dok.) 16.35 J. A. Komenski (dok.) 17.10 Film o filmie Polowanie na druhny (dok.) 17.25 Czechy - Finlandia (hokej na lodzie) 19.45 Lekarz z pięcioma kręgami (dok.) 20.00 Bob Dylan 1/2 (dok.) 21.55 Jan Kunovsky (dok.) 22.10 Wieczna kochanka (dok.) 23.05 Noc z Andielem 0.35 Wielka muzyka nocna 4.00 Telewizyjne piosenki 4.35 Groteski Ch. Chaplina 5.20 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.35 Ferda (s.) 6.05 Cudowny świat Walta Disneya 7.05 Tom & Jerry (s. anim.) 7.30 Dzika karta (s.) 8.30 Nowa Podróżomania (mag.) 9.10 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 10.25 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwoncie do TV Nova 12.30 „To neznáte Hadimršku” (film czes.) 14.25 Bez wyjścia (film USA) 16.45 Katastrofa samolotu nr 4938 (film niem.) 19.00 Wiadomości, sport, pogoda 19.20 Norwegia - Czechy (piłka nożna) 21.40 Czerwony smok (film USA-niem.) 0.05 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.40 Jason X (film USA) 2.25 Prąski 2.55 Dzwoncie do TV Nova.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Dziennik natury (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Łódź marzeń (s.) 10.55 t-music (pr. muz.) 11.55 VyVoleni (reality show) 12.35 Dziennik natury (s. dok.) 13.10 Sprawy siostry Teresy (s.) 14.55 Loch Ness (film USA) 17.00 Na szlaku kłusownika (film czes.) 18.30 VyVoleni (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni - wyd. specjalne (reality show) 22.00 Niebiańska plaża (film USA-br.) 0.15 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.40 Prawo i bezprawie (s.) 1.25 Szybka wygrana 3.05 Ślepa furia (film USA).

NIEDZIELA 13 LISTOPADA

■ TVP 1

6.05 Tajemniczy świat ogrodów (s. dok.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Roztańczona Angelina (s. anim.) 8.10 Domisie (dla dzieci) 8.40 Moja farma (s. dok.) 8.55 Czas na zabawę (s. dok.) 9.15 Teleranek (dla młodzieży) 9.40 Talent za talent (dla młodzieży) 10.10 Królestwo Maciusia (dla dzieci) 10.40 Szkoła złamanych serc (s.) 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinie (pr. public.) 13.35 Kochamy polskie komedie (teleturniej) 14.10 Córka maharadży (film włoski) 15.50 Ewolucja życia (s. dok.) 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 SEJF Subiektywny Express Jacka Fedorowicza (pr. rozryw.) 18.25 Okazja (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Wiedźma (s.) 21.10 Zakochana złośnica (film USA) 23.00 Przeboje i podboje (film ang.) 0.55 Piątek trzynastego III (film USA).

■ TVP 2

6.05 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s. anim.) 6.30 Słowo na niedzielę 6.35 Film dla niesłyszących - Stacyjka (s.) 7.30 Smak Europy (reportaż) 7.45 M jak miłość (s.) 8.35 Zacisze gwiazd (pr. rozryw.) 9.00 Niesforne anioł

ki (s. dok.) 9.35 Selekcja (reportaż) 10.00 Ostoja 10.25 Miesiąc z National Geographic (film dok.) 11.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.05 Fantomas kontra Scotland Yard (film franc.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.30 Polska - Ekwador (sport) 19.55 Panorama flesz 20.05 Europa da się lubić (talk show) 21.00 Egzamin z życia (s.) 22.20 Sport-telegam 22.35 Dolina Kreatywna (felieton) 22.45 Linia specjalna (pr. public.) 23.30 Żegnaj Judaszu (spektakl teatralny) 0.40 Zaginiony (film USA).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki (pr. public.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.25 Lipy i Messy (j. ang. dla dzieci) 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Teleplotki (pr. public.) 9.45 Podwodna Polska 10.10 Integracja 10.45 Etniczne klimaty 11.45 Władza (pr. dok.) 12.10 Czytaj z Trójką (mag.) 12.45 Małe ojczyzny (film dok.) 13.45 Rawa Blues Festiwal (koncert) 14.35 Jastrzębki Węgł - Piet Zoomers Apeldoorn (siatkówka) 16.45 Północ południe (pr. public.) 17.00 Magazyn kulturalny (mag.) 17.45 Regiony kultury (mag.) 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Niedziela w Bytkowie (pr. rozryw.) 19.30 Śląska lista przebojów (pr. muz.) 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.45 Młodzież kontra (pr. public.) 21.55 Piłkarska Trójka 23.05 Za 3 w Trójce (sport) 23.25 Świat (mag.) 23.55 Od niedzieli do niedzieli 0.20 Elisa z Rivombrosy (s.) 1.15 Wydział dochodzeniowy (s.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 8.00 Król Szamanów (s. anim.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Wszystko o zwierzętach (s.) 10.00 Duracell: Eksploracje (pr. naukowy) 10.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.30 Trzy światy Guliwera (film USA) 13.45 Leonard (s.) 15.30 Fundacja Polsat (pr. public.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Za wszelką cenę (reality show) 17.10 Eureko ja to wiem (pr. rozryw.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.30 Pensjonat pod Różą (s.) 21.40 Fala zbrodni (s.) 22.40 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.40 Granice strachu (pr. rozryw.) 0.45 Magazyn sportowy 2.45 Droga nr 9 (film USA) 4.30 Aquaz Music Zone (mag.).

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.35 Rok ma 12 miesięcy 7.00 Zagubieni w burzy (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektywy (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Pech (bajka) 14.05 Śpiewanki 14.15 Magazyn religijny 14.35 Magazyn chrześcijański 14.55 Kamienny zakon (s.) 16.20 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.40 Adresat TVC (mag.) 17.05 Gdzie się podziałła ta stara piosenka 17.45 Słowo świąteczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Chomik w koszu nocnej (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 „Psi kus” (film czes.) 21.30 Bez ogródek (pr. publ.) 22.05 Wiadomości 22.10 Bramki, punkty, sekundy 22.15 Losowanie Sportki i Szansy 22.20 Taggart (film br.) 23.30 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.40 Budzenie zmarłych (s.) 0.30 Adresat TVC (mag.) 0.50 Pytania V. Moravca 1.50 Sportowcy świata 2.40 Za ścianą.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Na moll 7.50 Panorama 8.30 Jaroslav Samson Lenk 9.10 Świat książek (mag.) 9.35 Filmopolis (mag.) 10.35 Kultura.cz (mag.) 11.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Dyspozytor (s.) 12.50 Świat sztuki (s. dok.) 13.55 Czechy - Rosja (hokej na lodzie) 16.20 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 16.45 Filmowe powroty: Kochana Karolina (film fr.) 19.00 HCB Karviná - Granitas Kaunas (piłka ręczna) 19.40 Film o filmie Szaleństwo (dok.) 20.00 Bob Dylan 2/2 (dok.) 21.30 Terry Gilliam (dok.) 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag. sport.) 22.55 Nocny klub filmowy: Wdowa świętego Piotra (film fr.-kan.) 0.50 „Ladzi neladi” 1.35 Auto Moto Revue 2.00 Gdzie się podziałła ta stara piosenka 2.35 Problemy rodzinne.

■ NOVA

6.30 Ferda (s. anim.) 7.05 Cudowny świat Walta Disneya 8.00 Tom & Jerry (s. anim.) 8.30 Przyprawy (mag.) 9.10 Weekend (mag.) 9.55 Brat na schwał (film czes.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.50 Specjalność zakładu (film niem.) 15.35 Mr. Bean (s. kom.) 16.10 Zawodowcy (s.) 17.25 Vinnetou (film niem.-jugosl.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.25 TeleTele (pr. sat.) 23.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.00 Pluto Nash (film USA) 1.45 Strefa mroku (s.) 2.25 Odlamki.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 Historie starożytnych Egipcjan (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 „Nebe a dudy” (film czes.) 11.15 Niedzielny Receptariusz (mag.) 11.55 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.40 Rewir Wolfa (s.) 14.35 Siedem lat w Tybecie (film USA) 17.10 „Práče” (film czes.) 18.45 VyVoleni (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.10 Córki i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.15 Dementi (pr. roz.) 22.55 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.35 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 0.55 Szybka wygrana 2.35 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 14 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.45 Listonosz Pat (s. anim.) 9.00 Budzik (dla dzieci) 9.35 Papius (s. anim.) 10.05 Zaginiony świat (s.) 11.20 Rolnictwo na świecie 11.35 Zielony biznes 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 13.50 Kochamy polskie komedie (teleturniej) 14.15 Program publicystyczny 14.25 Re.akcja (dla młodzieży) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.40 Tele-Nowela (pr. o książkach) 15.45 Popołudnie z Jedyńką 15.55 Mieszkać w Europie 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Most na rzecę Kwai (film USA) 21.55 Boża podszewka II (s.) 22.55 Wiadomości 23.05 Prosto w oczy (pr. public.) 23.25 Szamanka (film pol.-franc.) 1.20 Kinematograf (mag.) 1.45 Berlin - walka o pamięć (reportaż) 2.10 Rewolucja rosyjska w kolorze (film dok.).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 10 minut tylko dla siebie 6.45 Kacperek (s.) 7.10 Od przedszkola do Opola 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 Ocean Avenue (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.15 Przygoda z piraniami (film dok.) 14.10 Zatrzymane w kadrze (film dok.) 14.40 Kochaj mnie (s. dok.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.15 Duże dzieci (talk show) 17.00 Co ci dolega? Jak uciec przed chandrą? (film dok.) 19.05 Najlepsi z najlepszych (teleturniej) 19.35 Gorączka (talk show) 20.10 M jak miłość (s.) 21.10 Kochaj mnie (s.) 21.30 997 (mag.) 22.20 Biznes (pr. public.) 22.45 Warto rozmawiać (talk show) 0.00 Nowojorscy gliniarze (s.) 1.30 Wieczór artystyczny.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 7.50 Bliżej natury 8.45 Gość dnia - rozmowa 9.00 Magazyn majsterkowicza 9.55 Czy musiało tak być? 10.45 Teleplotki (pr. public.) 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Słunks - zagadki historii (s. dok.) 13.45 Nie udawaj Greka 14.15 Zwolnij w sieci (s.) 14.45 Regiony kultury (mag.) 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Magazyn majsterkowicza 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Energia przyszłości (reportaż) 17.05 W dobrym stylu 17.50 Gramy dla was (pr. muz.) 18.40 Raport z akcji 19.00 Drobne sprawy 19.10 Trafiony zatrudniony 20.00 Tele (reportaż) 21.00 Echa dnia (pr. public.) 22.15 To jest temat 23.40 Saga rodu Azeraków (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Bravo (pr. rozryw.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00

Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 11.50 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 12.55 Ja się zastrzelę (s.) 13.20 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość 14.45 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Mission. Impossible (film USA) 23.15 Pokaż swoją twarz (talk show) 0.15 Biznes Wydarzenia 0.40 Bumerang (pr. public.) 1.10 Nocne randki (pr. rozryw.) 2.00 Wybrzeże moskitów (film USA) 3.55 Aquaz Music Zone (mag.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.25 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.25 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 21.05 Afryki czar (s. dok.) 21.35 Reporterzy TVC (reportaże) 22.15 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.05 Oczarowanie (s.) 1.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.25 Simpsonowie 1.50 Nasza wieś 2.10 AZ-kwiz 2.30 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.10 Śladami wina (s. dok.) 7.40 Słowo świąteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Geografia świata 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.40 Kalendarium 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 13.50 Angielski dla najmłodszych 14.00 Jim z dworca (film br.) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.55 Folkmotivy (pr. muz.) 18.40 Nie mam pracy (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Maggie, Pierwsza Dama 2/2 (dok.) 20.55 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.30 Klub filmowy: Purpurowa róża z Kairu (film USA) 22.55 Avishai Cohen (koncert) 0.10 Punkty spojrzenia 0.40 Powietrze to nasze morze 0.55 Sportowe minuty 1.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Tropem Hecka (film kan.) 11.25 Poradnik kulinarny 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazia (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochał (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobry 11 (s.) 21.00 Zamiana żon (reality show) 22.20 As wywiadu (film kopr.) 0.00 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.40 Zjadacz węży II (film USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.50 Prima jazda 10.35 Stary (s.) 11.45 Rewir Wolfa (s.) 12.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.55 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.35 Czarodziejki (s.) 16.35 Big Ben (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.45 Basen (s.) 22.55 Łowca głów (film fr.) 0.45 Nikita (s.) 1.35 Szybka wygrana 3.20 Trzech facetów w Bretanii (film fr.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Twoje ręce pracowały i potomków wychowały
choć 80 lat mają
radość stale rozdają.*

Z okazji zwanego jubileuszu

pani EDMUNDY GAZUR

z Jabłonkowa, wiązanek najserdeczniejszych życzeń zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego na każdy dzień składają syn i córki z rodzinami, 13 wnuków i 7 prawnuków. GL-618

Dnia 14. 11. 2005 r. obchodziłby 60. rocznicę urodzin

sp. ppłk inż. OLDŘICH FOLWARCZNY

z Suchoj Górnej, absolwent Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Orlowej, zaś 15. 12. br. minie 18. rocznica Jego zgonu. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-613

Kto w sercach żyje, nie umiera.

Dnia 14. 11. 2005 obchodziłby 70 lat

sp. WŁADYSŁAW ŻAGAN

ze Stonawy. Zaś 1. 2. 2006 minie 15. rocznica Jego zgonu. O chwilę cichej zadumy prosi żona, córka z rodziną oraz synowie z rodzinami. AD-162

*Zmęczona, by odpocząć,
odeszła skąd nie ma powrotu.
Pamięć o Tobie, Kochana Mamo,
i miłość w naszych sercach
zapomnieć nam nigdy nie pozwolą.*

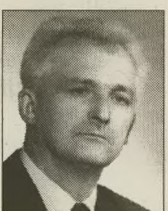

Dzisiaj mija 1. rocznica śmierci naszej Drogiej i Ukochanej Mamusi, Babci, Prababci i Siostry

sp. ANNY MONCZKOWEJ

z Karwiny. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. Msza święta za spójność Jej duszy zostanie odprawiona w sobotę, dnia 12. 11. 2005 o godz. 18.00 w kościele parafialnym w Karwinie Frysztacie. RK-232

Pusty jest dom - brakujesz kochany nam w nim.

Dnia 14. 11. 2005 mija druga rocznica zgonu naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka, Brata

sp. JANA KONDERLI

z Bystrzycy. O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. AD-168

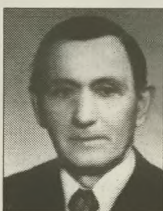
*Cieężko się z Tobą żegnało,
jeszcze trudniej bez Ciebie być.
Lecz miłość śmiercią się nie kończy,
w naszych sercach ciągle będziesz żyć.*

Dnia 8 listopada minęła druga bolesna rocznica, kiedy na zawsze uchichło szlachetne serce naszej Kochanej

sp. HELENY LIPKOWEJ

z Trzyńca Tarasu. Wszystkich, którzy poświęcą Jej chwilę zadumy, dziękujemy. Z miłością i szacunkiem wspominają mąż, córki z rodzinami i najbliższa rodzina. GL-617

Dnia 13 listopada 2005 mija 14. rocznica śmierci naszego Ojca i Teścia

sp. JÓZEFA KLUZA

z Mostów koło Jabłonkowa 225. O chwilę zadumy prosi syn Zdzisław wraz z żoną Renią. AD-170

Odszedłeś, ale w naszych sercach żyjesz.

Dnia 13. 11. 2005 przypominamy sobie pierwszą bolesną rocznicę zgonu naszego Męża, Ojca i Brata

sp. BRONISŁAWA JELENIA

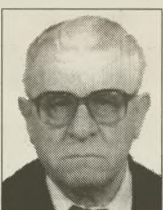
z Karwiny Łąk. Tym, którzy poświęcą Mu ciche wspomnienia dziękuję żona Helena, córka Sonia i syn Ryszard. RK-224

W głębokim smutku pogrążeni wiadomiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 7. 11. 2005 zmarła w wieku 70 lat nasza Ukochana Żona, Matka, Teściowa, Babcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

sp. HELENA MATLOCHOWA

z domu Kożusznik, zamieszkała w Czeskim Cieszynie. Zgodnie z wolą Zmarłej pogrzeb odbył się dnia 10. 11. 2005 w najbliższym kręgu rodziny. W smutku pogrążona rodzina. AD-169

W głębokim bólu pogrążeni wiadomiamy wszystkim przyjaciołom i znajomym, że dnia 8 listopada 2005 zmarł po krótkiej i ciężkiej chorobie w wieku 76 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwagier i Wujek

sp. BOLESŁAW PAŹDZIORA

zamieszkały w Karwinie Nowym Mieście. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek dnia 14 listopada 2005 o godz. 12.00 w sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Raju. W smutku pogrążona rodzina. RK-241

Żniwo czterech plenerów

„Dwa miasta - Dwa uniwersytety” to tytuł wystawy fotografii czynnej w Galerii Magna w Ostrawie, a także czesko-polskiego projektu współfinansowanego przez Unię Europejską, w którym uczestniczą Instytut Twórczej Fotografii Uniwersytetu Śląskiego w Opolu oraz Instytut Sztuki Uniwersytetu Śląskiego.

Na wystawie pokazano sto prac, czyli połowę z tych, które były efektem aż czterech plenerów studenckich, spotkań, w trakcie których słuchacze obydwu placówek zaznajamiali się z odmiennym stylem pracy pedagogów, ich podejściem do fotografii oraz jej interpretacji. Zapoznawali się także ze stylem życia, kulturą duchową i materialną Cieszyna i Opawy.

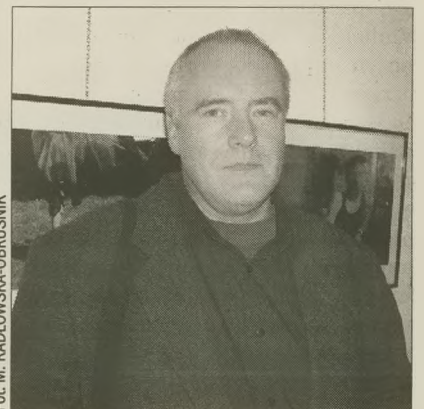
Wraz z grupą polskich fotografików na wernisaż wystawy przybył Witold Jacyków, nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia z fotografii w Instytucie Sztuki na Uniwersytecie Śląskim w Cieszynie. Zadaliśmy mu kilka pytań.

Czy i czym różni się postrzeganie rzeczywistości przez czeskich i polskich młodych fotografików uczestników programu „Dwa Miasta-Dwa Uniwersytety”?

Tym, że w Cieszynie studenci uczą się na wydziale artystycznym, głównie plastycznym, czyli ich widzenie świata jest w jakiś sposób modyfikowane przez doświadczenia plastyczne. W Opawie natomiast głównym obszarem działalności jest fotografia dokumentalna. Na tej wystawie te dwa kąty widzenia doskonale się połączyły, o czym świadczy także katalog, bowiem widzenie bardziej liryczne dopełnia spojrzenie dokumentalne, co daje nowe odczucie świata. Oczywiście, rzeczywistość jest taka sama, tylko właśnie odbierana na różnych płaszczyznach.

Wystawa ta została już zaprezentowana w Galerii „Szarej” w Cieszynie, jakie wywołała reakcje?

Wernisaż był oficjalny a jednocześnie bardzo spontaniczny. Było mnóstwo

Witold Jacyków na tle prac swoich podopiecznych.

ludzi. A efekt? Coraz więcej studentów chce fotografować. Mam w pracowni wielu chętnych do Koła Naukowego Fotografów. Czesko-polska współpraca jest bardzo aktywna i dynamiczna, sprzyja nawiązywaniu przyjaźni między studentami. Na początku projektu obserwowałem pewien dystans, testowanie, a teraz jest normalnie. Jeszcze trochę poczekamy i tej granicy też tu nie będzie...

Jakimi technikami posługują się twórcy tych fotografii?

Są to fotografie klasyczne, aczkolwiek wykonywane aparatem cyfrowym. Nie prezentujemy tu eksperymentów fotograficznych wykraczających poza znane techniki. Efekt wizualny jest taki sam, jak w przypadku fotografii analogowej, ale zapis cyfrowy daje możliwość szybkiej oceny tego, co się zrobiło. Co, rzecz jasna, nie przesądza o wartości artystycznej fotografii.

Jednym z uczestników projektu był Milan Bigoń, absolwent PSP Karwina-Frysztat, obecnie student Instytutu Twórczej Fotografii w Opawie. - Na plenerach chodziliśmy w małych grupkach i zawsze miejscowi oprowadzali gości po zakamarkach swojego miasta. I tak w Cieszynie Polacy zaprowadzili nas na blokowisko, gdzie fotografowali grupkę młodzieży, która nie wiedziała, co z sobą począć, a blisko miała do alkoholu - powiedział Milan.

Wystawa „Dwa miasta - Dwa uniwersytety” będzie czynna w galerii Magna w Ostrawie do 2 grudnia br. (mro)

Księgarnia nieczynna

CZ. CIESZYN (kor) - W związku z Wystawą Polskiej Książki (w Jabłonkowie, Trzyńcu, Cz. Cieszynie i Karwinie Frysztacie) przez najbliższe dwa tygodnie nieczynny będzie Klub Polskiej Prasy i Książki w Cz. Cieszynie. Księgarnia będzie otwarta tylko we wtorek 15. 11., środę 16. 11. i wtorek 22. 11. (jak zwykle, w godzinach 9.00-12.00 i 13.00-17.00). Od poniedziałku 28. 11. KPPK czynny już będzie normalnie.

tia-Wspólnota połączone ze spotkaniem z członkami przedstawicielstw gminnych obwodu jabłonkowskiego 15. 11. o godz. 16.00 w Domu PZKO w Nawsiu.
PTTS „BŚ” - zaprasza 15. 11. na wycieczkę nowym szlakiem rycerskim na Czantorię. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna 7.27 do Bystrzycy.

Koncerty

STONAWA - Gmina Stonawa zaprasza w niedzielę 13. 11. na koncert Chóru Nauczycieli Morawskich do miejscowego kościoła pw. św. Marii Magdaleny. W programie: o godz. 8.00 msza św. śpiewana po łacinie, o 9.30 utwory polskie, czeskie i światowe.

Oferty

WYNAJME MIESZKANIE W 1. PIĘTRZE DOMU RODZINNEGO w Cz. Cieszynie w dzielnicy Rozvoj. 2+1, pow. 65 m², gazowe ogrzewanie centralne, drugi kocioł na drewno lub węgiel. Ogród i garaż do dyspozycji lokatora. Tel. 728 363 590. GL-620

OFERUJE MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA 3+1, na parterze domu położonego 200 m od przejścia granicznego Kocobędz-Boguszowice, 600 m od Hypernovy w Cz. Cieszynie. Oddzielne wejście i liczniki zużycia gazu, prądu i wody. Czyszący wg umowy. Tel.: +420 602 529 501, e-mail: aszurman@volny.cz. GL-601

Wystawy

HAWIERZÓW - Powiatowa Rada ČSŽ, Klub Kobiet przy MK PZKO oraz MOK w Hawierzowie zapraszają na wystawę robót ręcznych pn. „Święta godowe się zbliżają...”. Wernisaż w sali wystaw V. Wünschego w DK L. Janáčka 14. 11. o godz. 17. Wystawa czynna do 19. 11. w godz. 9 - 17.
DUŻA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: 12. 11. o godz. 17.00 wernisaż wystawy „60 lat Teatru Cieszyńskiego”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.
▲ BIAŁA GALERIA: do 18. 11. wystawa Jana Rusnoka - „Pejzaże”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

Co w teatrze

5. FESTIWAL TEATRÓW MORAW I ŚLĄSKA: 12. 11. godz. 10.00 „Pinokio” (Divadlo loutek Ostrava); 17.30 „Jedna noc na Karlštejně” (Scena Czeska Teatru Cieszyńskiego).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: „Oliver Twist” (12, 13, godz. 15.30; 14, godz. 17.45); Legenda Zorro (12, 13, godz. 17.45, 20.00; 14, godz. 20.00); **Reflex**: „Dobla” (12, 13, godz. 17.00, 20.00; 14, godz. 17.00); **Brasileirinho** (14, godz. 20.00); **Ex**: Marsz pingwinów (12, 13, godz. 19.00); **TRZYNIEC** - **Kosmos**: Marsz pingwinów (12, 13, godz. 17.30); Skarb narodów (12, 13, godz. 20.00); Gooool! (14, godz. 17.30); **Eros** (14, godz. 20.00); **HAWIERZÓW** - **Centrum**: Kurczak Mały (12-14, godz. 15.30); „Oliver Twist” (12-14, godz. 17.45); **Dark Water** (12-14, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN** - **Central**: Bibi Blocksberg (12, 13, godz. 15.00); **Legendy z Dogtownu** (12, 13, godz. 17.15); „Štěstí” (12, 13,

godz. 19.15); **CIESZYN** - **Piast**: Kurczak Mały (12-13, godz. 14.30, 16.15, 18.00, 19.45); **Miasto gniewu** (12, 13, godz. 21.15). **BYSTRZYCA**: Człowiek pies (12, godz. 18.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńciec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

MOSTY K. JABŁONKOWA - Miejskowa Biblioteka zaprasza 15. 11. o godz. 17.00 na spotkanie z poetką Anielą Kupiec.
GRÓDEK - MK PZKO zaprasza na „Tłoczyni kapusty” 12. 11. o godz. 18.00. Przygrywa zespół „Vega”. W programie: dzieci miejscowej szkoły, „Górole” z Mostów i kabaret „My”.
GUTY - zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na spotkanie kulturalne 13. 11. o godz. 15.00 w Domu PZKO. W programie: występ

dziecięco-młodzieżowy, wystawa fotografii Jana Myrdacza „Portrety ludzi z naszej wioski”, prezentacja książek Henryka Wawreckiego.

WĘDRYŃIA - Dyrekcja, Grono Pedagogiczne i uczniowie PSP w Wędrzynie zapraszają na uroczystości 100-lecia budynku szkolnego, które przebiegają 12 i 13. 11. Wystawa w budynku szkoły czynna będzie w godz. 13-15; godz. 15.00 Akademia Jubileuszowa.

KARWINA FRYSZTAT - Klub Propozycji zaprasza 12. 11. o godz. 18.00 na spotkanie „Goroli” pt. „Tien-Szan-góry w niebiosach”, gdzie dowiecie się z relacji, przezroczy i fotografii o niepowtarzalnym pięknie Kirgizji.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza na uroczystość z okazji obchodów 20-lecia otwarcia nowego Domu PZKO 13. 11. o godz. 16.00. W programie występ uczniów błędowickiej szkoły i zespołu „Błędowanie”.

▲ Klub Kobiet i Klub Seniora zaprasza na spotkanie 16. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

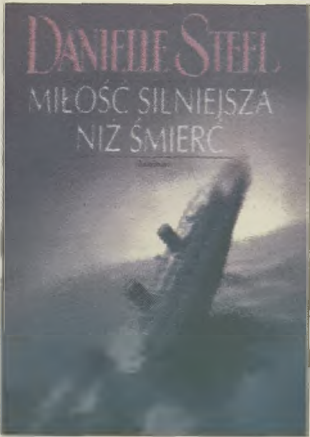
COEXISTENTIA-WSPÓLNOTA - zebranie zarządu Polskiej Sekcji Narodowej Ruchu Politycznego Coexistent-

Księgarnia Wirtualna

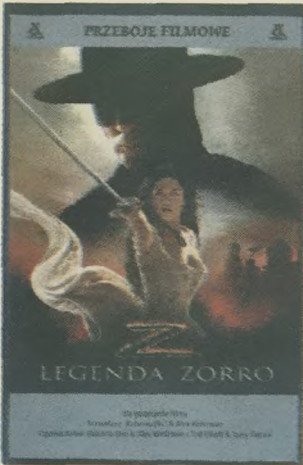
DANIELLE STEEL –

»Miłość silniejsza niż śmierć«

Wyd. „Książnica”. Titanic, luksusowy transatlantyk – gigant, wyrusza w dziewiczy rejs. Wśród jego pasażerów znajdują się Kate i Bertram Winfieldowie, którzy po ogłoszeniu w Anglii zaręczyn najstarszej córki, Edwiny, z Charlesem Fitzgeraldem wracają razem z nim do San Francisco, gdzie niebawem młodzi mają wziąć ślub. Jednakże radosny sen o szczęściu przemienia się w koszmar, gdy pierwszy rejs statku okazuje się ostatnim. Ponieważ dla mężczyzn nie ma miejsc w łodziach ratunkowych, Kate, wierna przysiędze małżeńskiej, pozostaje z mężem. Razem z bliskimi Edwiny umierają w morskiej toni jej marzenia, ona zaś, obarczona brzemieniem tragicznych wspomnień, musi żyć, by wypełnić obietnicę złożoną matce.

PRZEBJOJE FILMOWE – »Legenda Zorro«

Wyd. „Amber”. Zorro z maską na twarzy to nieustraszony obrońca sprawiedliwości, z niebywałą zręcznością władający szpadą i z pasją broniący uciśnionych. Zorro bez maski to Don Alejandro de la Vega, bogaty właściciel ziemski, rozdarty między ukochaną rodziną i swoim skrywanym powołaniem. Targany sprzecznymi uczuciami musi ocalić Kalifornię przed korupcją i przemocą, a swoje małżeństwo z piękną Elena przed rozpadem. Jak jednak zdławić krwawy spisek zagrażający przyszłości narodu, a zarazem nie dopuścić, by Elena poznała prawdę o Zorro i brutalnym świecie kłamstw i zbrodni? Czy Zorro będzie musiał okupić prawdę utratą wszystkiego, co najdroższe? A może legenda Zorro zwycięży...

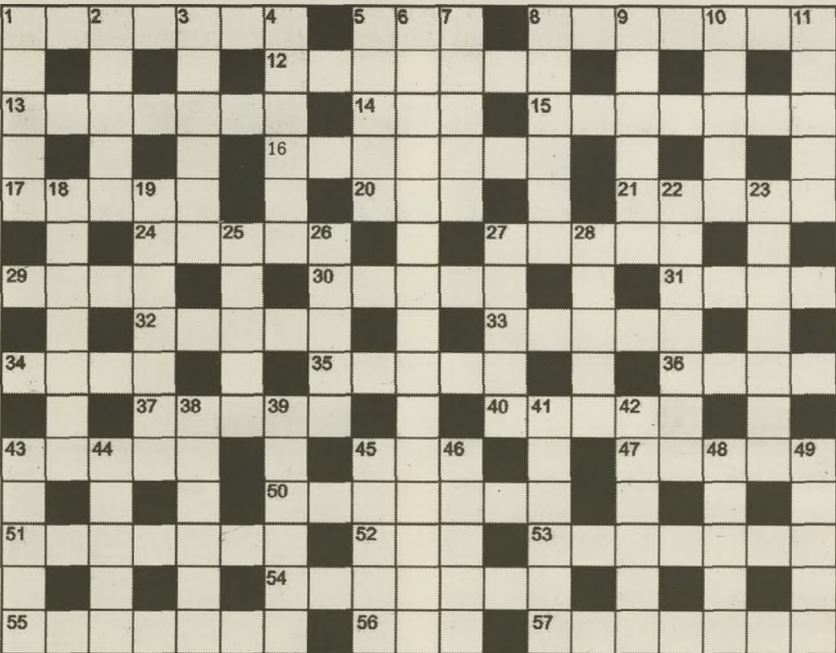
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Ćapka 7 w Cz. Cieszynie. (kor)

Krzyżówka

Poziomo: 1. fiński chordonofon szarpany 5. uosobienie zaślepienia prowadzącego do zbrodni 8. bezwładność 12. Dziesięcioro Przykazań 13. dramat Juliusza Słowackiego. 14. Buchwald 15. szczyt regłowy w Tatrach Zachodnich 16. wielogłosowy utwór wokalny 17. cyngiel 20. płas 21. na Litwie leży 24. kryte przejście ulicę łączące 27. kieszęń w męskim stroju 29. dawna płócienna koszula 30. mowy wygłasza 31. intensywne karmienie zwierząt 32. chłosta 33. legumina 34. najwyższe w Europie 35. w komisji konkursowej zasiada 36. dom Szymanowskiego 37. taniec rodem z Brazylii 40. poronienie 43. świst 45. Rusowicz 47. wolne bywają 50. mały ukwiał żyjący na muszlach ślimaków 51. mocna tkanina na ubrania robocze 52. w nim odcisk pieczęci 53. z wilkami „tańczył” 54. hołota 55. barwnika skóry mu brakuje 56. bogini obfitości 57. rym oparty na

współbrzmieniu tylko samogłosek. **Pionowo:** 1. Piotr Apostoł 2. struś amerykański 3. liczby określające fazy Księżyca w pierwszy dzień roku 4. ogłoszenie dzieła drukiem 5. motyw dekoracyjny 6. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Autor: Edgar Rice Burroughs) 7. John śpiewający 8. araukaria 9. wybryk 10. łódź indiańska 11. żywo w muzyce 18. z konta na konto 19. kłosom zboża zagraża 22. zagłada 23. mieszanina równocząsteczkowa 25. skarbiec Ali Baby 26. wąż z zygzakami 27. reprezentuje 28. siwe we włosach 38. w marcu świętuje 39. po niemiecku komponował 41. w hucie produkowana 42. ściernisko 43. gawęda ludowa 44. Yb 45. po fińsku domy projektował 46. naczynie przypominające bukłak o zwierzęcych kształtach 48. honorowa dla zwycięzcy 49. tam pierwszy raz użyto gazy bojowej.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 5 listopada

Poziomo: 1. PESZT 5. KOZUB 9. PAMIR 12. ADIEU 13. ABAKA 14. DEPER 15. LENIN 16. PERSZ 17. TAHOE 18. KLIKA 19. TARTU 20. SAMON 21. CHILI 22. FAŁSZ 25. OBUCH 28. PIGMEJ 31. ZAPUSTY 34. EALING 37. AVA 38. ORT 39. CYD 40. CIELEC 41. PARZOCZ 44. YAMAHA 45. CZAR 46. HAFN 47. MAJTKI 50. SLEPCOW 51. INTRUZ 55. MORZE 57. DANAE 59. SZYKI 60. KREON 61. RONDO 62. ELEMI 63. INDYK 64. TREŚĆ 65. NIEUK 66. ANKRA.

Pionowo: 1. PODSTĘP 2. SZPARAG 3. TARTUFE 4. MICHAŁ 5. KULESZA 6. ZANIM KUR ZAPIEJE 7. BANKNOT 8. KARIBU 9. PAPACHA 10. MARTINI 11: ROZBIEG 23. AJACCIO 24. SZAPASZ 26. BYCHAWA 27. CEDYNIA 29. IRINA 30. MULAT 32. POR 33. STO 35. LIMIT 36. NEHRU 42. ARLEKIN 43. CHODNIK 47. MASZT 48. JOYCE 49. KMIĘĆ 52. NERKA 53. RYNEK 54. ZGODA 56. RZEŻ 58. NUDA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka **Magdaleny Kruk** pt. „Geografia Polski”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w **piątek 18. 11. 2005** o godz. **12.00**. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 5. 11. otrzymuje **Inż. Jan Hławiczka – Trzyniec**. Nagroda do odebrania w redakcji.

Wydarzenia Sportowe

W MECZU NA SZCZYCIE I LIGI HOKEIŚCI HAWIERZOWA POLEGLI W UJŚCIU NAD ŁABĄ

Gdzie te chłopcy?

W ekstralidze hokeja na lodzie trwa przerwa związana ze startem reprezentacji RC w turnleju „Karjala Cup”, sportowych emocji w naszym regionie Jednak wciąż Jest pod dostatkiem. Chwili wytchnienia nie mają gracze pierwszoligowego Hawierzowa, którzy w bieżącym tygodniu zaliczyli dwie trudne batalie. W poniedziałek Pantery pokonały u siebie 7:3 Ołomuniec, w środę zaś w meczu na szczycie podopieczni trenera Jiřego Reřnara polegli 1:4 na lodzie prowadzącego w tabeli Ujścia nad Łabą.

Gospodarze po tym zwycięstwie umocnili się w fotelu lidera tabeli, zwiększając przewagę nad drugim Hawierzowem do 4 punktów. W II lidze lekki kryzys przechodzą hokeiści Orłowej. Podopieczni trenera Pavla Leksovskiego w ostatnich trzech meczach nie zdobyli ani jednego punktu, spadając na 7. pozycję w tabeli. Na lodzie lidera Techniki Brno orłowanie przegrali z kretesem 0:7.

I LIGA

● **UJŚCIE NAD ŁABĄ – HAWIERZÓW 4:1 (1:0, 1:0, 2:1).** Bramki: 12. Fink, 37. Vala, 46. Sliřek, 58. Sýkora – 56. Seman. Sędziował Vlček. Kary 4:5, wykorzystane 1:0. Widzów 3617. Hawierzowianie liczyli przynajmniej na punkt, lider rozgrywek pokazał się ale w bardzo korzystnym świetle. Goście nie mogli skorzystać z usług napastników Hulvy i Koehlera, ale do meczu podchodzili z dużym optymizmem. We wrześniu Pantery pokonały tego rywala na własnym lodzie 2:1. W spotkaniu dwóch wyrównanych zespołów o wyniku końcowym decydują często drobności, tym razem jednak zwycięstwo gospodarzy nie podlegało żadnej dyskusji. Lider od pierwszych minut dyktował warun-

ki na placu gry, w pierwszej tercji zawody przypominały zabawę kotka z myszką. W 12. minucie Fink strzałem z nadgarstka zapewnił gospodarzom prowadzenie, a dalszych dogodnych okazji nie spożytkowali Vala, Grof i Kysela. W przerwie trener Jiři Reřnar przemówił graczom do rozsądku i gra Hawierzowa w drugiej tercji nabrała rumieńców. Pozostało jednak przy dobrych chęciach, Pantery bowiem nie potrafiły wykorzystać nawet stuprocentowych sytuacji. Na domiar złego w przewadze liczebnej goście stracili krążek na niebieskiej linii i Vala z dystansu zaskoczył Novotnego – 2:0. Gospodarze grali aktywnie również w trzeciej tercji. Na 3:0 podwyższył w 46. minucie w przewadze liczebnej Sliřek i było praktycznie po meczu, chaotycznie prezentujący się Hawierzów nie był w stanie nawiązać równorzędnej walki. Bramka Semana z 56. minuty na 3:1 (z podania Zdráhala) była tylko łabędzim śpiewem gości. Kropkę nad i postawił w meczu Sýkora, ustalając wynik na 4:1.

Lokaty: Ujście n. Łabą 47, 2. Hawierzów 43, 3. Jihlava 38 pkt. W **poniedziałek:** Hawierzów – Beroun (17.30).

LIGA MISTRZÓW PIŁKARZY RĘCZNYCH

Na zakończenie Kowno

Piłkarze ręczni Banika Karwina w 9. kolejce ekstraligi pokonali w środę na wyjeździe 24:21 Koprzywnicę, myślami byli już jednak przy jutrzejszym pojedynku Ligi Mistrzów. Banik w 6. kolejce podejmuje u siebie litewski Granitas Kowno i będzie chciał przed własną publicznością godnie pożegnać się z rozgrywkami w Champion's League. Po pięciu spotkaniach w grupie H Karwina z bilansem 3 pkt zajmuje w tabeli przedostatnie miejsce, stawkę zamyka właśnie Kowno. Bez względu na wyniki weekendowych spotkań do dalszej fazy rozgrywek awansuje niemiecki Handewitt Flensburg i drugi w tabeli Handball Paryż. Karwiniacy z trzeciego miejsca w grupie trafią do grona szesnastu zespołów, które powalczą o trofeum Pucharu Zdobywców Pucharu.

Banik w grupie H ma na swoim koncie do tej pory tylko jedno zwycięstwo – na wyjeździe karwiniacy pokonali Kowno 35:28 i jeden remis – 26:26 u siebie w Paryżu. – *Wprawdzie mamy już zapewniony udział w 1/8 finału Pucharu Zdobywców Pucharu, ale do meczu z Kownem podchodzimy z dużą motywacją* – powiedział „GL” menedżer Banika Karwina **Miroslav Pelech**. – *Chcemy poprawić swoje notowania wśród europejskich zespołów, by w przyszłym roku nasz wskaźnik klubowy umożliwił nam awans bezpośredni do Ligi Mistrzów, bez zaliczania eliminacji. To oczywiście zależy też od tego, czy uda nam*

się zwyciężyć w rodzimych rozgrywkach – dodał Pelech.

W jutrzejszym meczu z Kownem (początek o godz. 10.30) karwiniacy powinni zagrać w najsilniejszym składzie. Na parkiecie zabraknie tylko kontuzjowanego od dłuższego czasu Bednařika.

TABELA GRUPY H

1. Flensburg	5	10
2. Paryż	5	7
3. Karwina	5	3
4. Kowno	5	0

(jb)

ZIMOWE IGRZYSKA POLONIJNE „ŚLĄSK – BESKIDY 2006”

Oferta dla Zaolziaków

Jak już informowaliśmy w jednym z październikowych numerów „GL”, już można się zgłaszać do zaplanowanych na przełom lutego i marca Światowych Igrzysk Polonijnych „Ślask – Beskidy 2006”. Termin zgłoszenia ilościowego upływa 20 grudnia 2005, a imiennie do poszczególnych dyscyplin sportowych do 20 stycznia 2006 roku.

Zainteresowani startem w imprezie sportowcy z Zaolzia zgłaszać się mogą pod **adresem** PTTS Beskid Śląski, sekcja sportowa, Czeski Cieszyń (ul. Komenskiego 4), decydować będzie kolejność nadesłanych zgłoszeń. Koszty pobytu, utrzymania i wpisowego wynoszą 400 zł na osobę.

II LIGA

● **TECHNIKA BRNO – HC ORŁOWA 7:0 (3:0, 2:0, 2:0).** Bramki: 2. Haluza, 4., 10. i 39. Jelinek, 27. i 46. Šebek, 51. Limberk. Orłowanie w ostatnich kolejkach obniżyli nieco loty. W niedzielę ekipa Pavla Leksovskiego przegrała po raz pierwszy w tym sezonie na własnych śmieciach (1:4 z Nowym Jicynem), a zniżkę formy potwierdzili orłowscy hokeiści również w spotkaniu z liderem tabeli. Przegrana z Techniką Brno to żaden wstyd, ale styl, w jakim polegli orłowanie w Brnie, daje sporo do myślenia. Goście w defensywie praktycznie nie istnieli. Obrońcy nie asekurowali brneńskich napastników, pozostawiając im pod bramką Holeša sporo swobody. Przy stanie 3:0 bramkarza Holeša zmienił Čučela, niestety w obronie do żadnych zmian na lepsze nie doszło. Na dużym luzie grająca Technika Brno zemściła się gościom z nawiązką za porażkę 0:3 w pierwszym meczu.

Lokaty: 1. T. Brno 35, 2. Szternberk 31, 3. Blansko 24,... 7. Orłowa 22 pkt. **JUTRO:** Orłowa – W. Międzyrzecze (17.00). **JANUSZ BITTMAR**

TENIS STOŁOWY W BŁĘDOWICACH

Triumfował Eugeniusz Krupa

W ubiegłą sobotę w Domu PZKO w Błędowicach odbył się turniej tenisa stołowego, którego organizatorem był Klub Seniora MK PZKO oraz Beskid Śląski. W imprezie wzięło udział 29 zawodników, rywalizowano w czterech kategoriach. Fundatorem nagrody głównej był Zarząd MK PZKO.

WYNIKI – kat. I (młodzież szkolna): 1. Zygmunt Grudziński, 2. Weronika Śmieszol, 3. Adam Wojnar (wszyscy PSP Błędowice); **kat. II (do 50 lat):** 1. Piotr Chroboczek (Błędowice), 2. Jerzy Bilan (Cierlicko), 3. Tadeusz Nowak jun. (Błędowice); **kat. III (50-70 lat):** 1. Eugeniusz Krupa (Olbrachcice), 2. Edward Zaleski (Olbrachcice), 3. Tadeusz Staniek (Cierlicko); **kat. IV (nad 70 lat):** 1. Bronisław Farny (Błędowice), 2. Józef Holesz (Orłowa), 3. Jan Nierostek (Błędowice). W finale o główną nagrodę spotkali się zwycięzcy kat. II-IV – Puchar Przechodni zdobył Eugeniusz Krupa, drugi był Bronisław Farny, a trzeci Piotr Chroboczek. (jb)

Oferta

■ **PIŁKA NOŻNA – MŚLF:** Jakubczowice – Trzyniec (dziś, 13.30). **DYWIZJA E:** Orłowa – Cz. Cieszyń (dziś, 10.30). W. Karłowice – Karwina, Dzieńmorowice – Fulnek (dziś, 13.30), Olbrachcice – Frenszat (jutro, 13.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Mosty k. J. – Koberzyce, W. Hosztyce – L. Piotrowice, Rymarzów – Bogumin (dziś, 13.30). **I A KLASA – gr. B:** Stare Miasto – Sł Rychwałd, Bruszerk – Stonawa (dziś, 13.30), Hawierzów – Liskowiec, Bystrzyca – Pietwałd n. M., Skrzeczów – Dobra (jutro, 13.30). **I B KLASA – gr. B:** Swinow – Pietwałd (dziś, 13.30). **I B KLASA – gr. C:** Sucha G. – Nydek, Datynie D. – Śmiłowice, Wędrynia – Wierzniewice, Żuków G. – Sedliszcze (dziś, 13.30),

Niebory – Orłowa B, Gródek – Lutynia D., Karwina B – Jabłonków (jutro, 13.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** SKF Hawierzów – Dąbrowa, Sł Pietwałd – I. Piotrowice, Zabłocie – Bogumin B, Cierlicko – Sn Orłowa, V. Bogumin – F. Orłowa, B. Rychwałd – Łąki, Sn Hawierzów – G. Błędowice (dziś, 13.30).

■ **HOKEJ NA LODZIE – I liga:** Hawierzów – Beroun (poniedziałek, 17.30). **II liga:** Orłowa – W. Międzyrzecze (jutro, 17.00).

■ **TENIS STOŁOWY – II liga mężczyzn:** KLUBsten Karwina – Żd’ár n. S. (dziś, 14.00), KLUBsten Karwina – Pardubice (jutro, 10.00). (jb)

Dyrektor Teatru-jubilata Karol Suszka (z prawej) podczas uroczystości ogłoszenia wyników Festiwalu.

Drogi na »trójstyku«

OSTRAWA (mro) – Dysputę nad tym, jak usprawnić połączenia komunikacyjne między województwem morawsko-śląskim, śląskim oraz żylińskim, prowadzić będzie 300-osobowe grono fachowców podczas Konferencji „Transport 2005” zorganizowanej przez Stowarzyszenie ds. Rozwoju Województwa Morawsko-śląskiego, która rozpocznie się dziś w ostrawskim hotelu „Atom”. Spotkanie przedstawicieli Słowacji, Austrii, Polski i Republiki Czeskiej objęła swoim patronatem Komisja Europejska oraz premier RC Jiří Paroubek i wicekanclerz Austrii Hubert Gorbach, a

5 mln w śnieg

KARWINA (mro) – Magistrat Karwiny jest już przygotowany na odparcie ataków zimy, zapewnia rzecznik prasowy władz miasta. Budżet miasta przewiduje wydatkowanie 5 mln koron na utrzymanie przejezdności 133 km dróg i odśnieżanie ponad 68 km chodników. Usuwanie śniegu odbywa się wg planu zimowego utrzymania i jest zadaniem Technicznych Usług Karwiny. Plan przewiduje użycie środków chemicznych oraz mechanicznych na chodnikach, przejściach dla pieszych i przystankach autobusowych.

Czwartek bez »Głosu Ludu«

Z uwagi na przypadające na 17 listopada Święto Państwowe, Dzień Walki o Wolność i Demokrację, w czwartek „Głos Ludu” się nie ukazuje. Najbliższy numer naszej gazety pojawi się w sobotę 19 listopada. Informujemy również, że w środę (18 bm.) sekretariat „GL” będzie czynny tylko do godz. 12. **Redakcja**

Pogoda

WTOREK – Pochmurno, mglisto, mżawka. W górach pogodnie. Temp. w dzień 3 – 7 st. C, nocą od 4 – 0 st. C.
ŚRODA – Zachmurzenie duże, opady deszczu, w górach śniegu. Temp. w dzień 4 – 8 st. C, nocą 4 – 1 st. C.

WYSTAWA POLSKIEJ KSIĄŻKI

Z Jabłonkowa do Trzyńca

JABŁONKÓW (kor) – W ub. piątek w jabłonkowskim Domu PZKO rozpoczęła się Wystawa Polskiej Książki zorganizowana przez Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki (SPPK) i „Matras” Katowice. Dzisiaj i jutro można wystawę zwiedzać w Bibliotece Miejskiej w Trzyńcu, od soboty zaś w galerii teatru w Cz. Cieszynie.

Wystawa, której towarzyszy kiermasz książki, odbywa się pod patronatem Polskiej Izby Książki i Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie i bierze w niej udział 22 wydawnictw z całej Polski. Gościem honorowym wystawy jest wydawnictwo „Wiedza Powszechna”, które na piątkowym wernisażu reprezentował zastępca dyrektora ds. handlu i promocji, Andrzej Nagraba. Przypomni on, że to właśnie „Wiedza Powszechna” była

w latach 90. jednym z organizatorów zaolziańskich wystaw, w 1997 r. zaś zaprezentowała wydane na Zaolziu książki na targach książki w Sztokholmie. **Ciąg dalszy na str. 2**

Zespół muzyczny „Floretti” z seminarium duchownego oo. Franciszkanów w Krakowie gościł na naszym terenie (w Jabłonkowie, Trzyńcu, Cz. Cieszynie i Karwinie) na początku lat 90. I od tego czasu ma na Zaolziu swych zagorzałych miłośników. Kolejnego koncertu tej formacji mieli możliwość wysłuchać wierni parafii jabłonkowskiej w miejscowym kościele pw. Bożego Ciała w ostatnią sobotę. Z biegiem czasu członkowie zespołu się zmieniają, kończą naukę i pobyt w seminarium, a na ich miejsce przychodzą nowi. Dzięki temu „Floretti” stale jest młode i „wypowiada się” językiem młodej generacji. Nie inaczej było w sobotę, gdy słuchacze poznali nowy repertuar zespołu i usłyszeli stare „hity” w nowych aranżacjach. Z Jabłonkowa „Braćia w akcji”, jak określili młodych franciszkanów miejscowy proboszcz, ks. Janusz Kiwak, udali się do Opawy. (db)

W RYCHWAŁDZIE OBCHODZONO 95-LECIE ŚPIEWACTWA

Święto nad świętami

RYCHWAŁD (wak) – „Rychwałd, me miasto rodzinne, leży wśród stawów i łąk. Dziś opiewamy Twe piękno, a serca biją jak dzwon” – piosenką tą o mieście rodzinnym, dedykowaną burmistrzowi Jiřimu Absolonowi, zespół „Rychwałdzianie” rozpoczął w ub. sobotę w miejskim Domu Kultury „Biesiadę śpiewaczą” urządzoną na

95-lecie śpiewactwa polskiego w tej gminie. Po wykonaniu sześciu pieśni, przeplatanych krótkimi wspomnieniami z historii miejscowego chóru, „Rychwałdzianom” złożyli życzenia i kwiaty zaproszeni goście: delegacja władz miasta z burmistrzem Jiřim Absolonem oraz prezesi okolicznych Kół PZKO. **Ciąg dalszy na str. 4**

AUTOSTRADA D-47 NABIERA REALNYCH KSZTAŁTÓW

OSTRAWA (mro) – Już za dwa lata, czyli o rok wcześniej niż zakładał to harmonogram prac, Dyrekcja Dróg i Autostrad RC przekaże do użytku 17-km ostrawski odcinek autostrady D-47 do Bogumina.

W ten sposób realne kształty przybierze całość liczącej 80 km D-47, która wg Jiřego Kubinka, wiceministra transportu RC, kosztować będzie podatników 57 mld koron. Wiceminister powiedział to na wczorajszej konferencji prasowej w urzędzie wojewódzkim. Po dobudowaniu całości D-47 zostanie podłączona do D-1 i stanie się najszybszym ciągiem komunikacyjnym

łączącym Pragę z Gdańskiem. Aby jednak tak stało, konieczne jest rozwiązanie kwestii ostatniego na terenie RC odcinka od Bogumina do granicy państwowej, na którym zlokalizowano rezerwat

Do Bogumina już w 2007 r.

ptaków „Natura 2000”, i na który wydana lokalizacja była już oprostowana.

– Obecnie mamy przygotowane wszelkie podkłady pod wydanie nowej decyzji o lokalizacji, łącznie z opinią rzeczoznawców, iż budowa i przebieg autostrady nie wpłyną na życie chronionych gatun-

ków żab i ptaków – powiedział wiceminister transportu.

Ponieważ prace na tym odcinku jeszcze się nie zaczęły, pod znakiem zapytania stoi oddanie go do użytku w 2008 roku.

Na budowę tego odcinka wpływa także zaawansowanie prac po polskiej stronie.

Wg czeskiego ministerstwa, Polacy w przyszłym roku ruszą z budową pierwszego odcinka od granicy. Do połączenia D-1 (w tym D-47) z polską A-1 miałoby dojść w 2010 roku. Zdaniem specjalistów dwupasmowa autostrada miałaby przez 20 lat sprostać rozwojowi motoryzacji.

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki – Sieć Księgarska »Matras« – Teatr Cieszyński w Czeskim Cieszynie

Wystawa Polskiej Książki

TEATR CIESZYŃSKI • Wystawie towarzyszy kiermasz książek • Promocja książek: A. Kupcowa – »Pieszo i na skrzydłach«, A. Waclawik – »Starczyn dukat«, F. Baton – »Opowiadania o naszym pieczeniu«

Wernisaż w sobotę 19 listopada o godz. 17.00

• niedziela 20 listopada 2005 r. w godz. 10.00 – 17.00

• poniedziałek 21 listopada 2005 r. w godz. 10.00 – 17.00

TYDZIEŃ

7 - 13 XI 2005

■ We Francji trwały zamieszki uliczne. Gangi młodocianych zapalały samochody i budynki nie tylko w Paryżu, ale także w wielu innych miastach na terenie całego kraju. W niektórych departamentach wprowadzono godzinę policyjną. Jest już ofiara śmiertelna incydentów. W Paryżu młodzi napastnicy śmiertelnie pobili starszego mężczyznę.

■ W stolicy Chile zatrzymano ukrywającego się od pięciu lat w Japonii byłego prezydenta Peru, Alberta Fujimoriego. Ciężar na nim zarzuty spowodowania śmierci ponad dwudziestu osób oraz zarzut korupcji.

■ Co najmniej pięciu robotników zginęło w południowej Hiszpanii na budowie autostrady. Zawaliła się z nimi część budowanego wiaduktu.

■ Z kosmodromu Bajkonur w Kazachstanie wystartowała w kierunku Wenus europejska sonda kosmiczna „Venus Express”. Sonda miałaby osiągnąć cel za pięć miesięcy.

■ Anonim groził ministrowi spraw zagranicznych RC, Cyrylowi Svobodzie, i jego rodzinie, że zostaną zastrzeleni, jeżeli minister nie zaniecha swojej twardej polityki wobec reżimu panującego na Kubie.

■ Gotowość strajkową ogłosiło 16 uczelni wyższych w Polsce. To reakcja środowiska akademickiego na wydarzenia, jakie zaszły na polskiej scenie politycznej po wyborach. Studenci czują się oszukani.

■ Dwójka więźniów skazanych za morderstwa uciekła z zakładu karnego w Pilźnie. Mężczyźni dali się zamknąć w drewnianych skrzyniach, które następnie samochód ciężarowy wywiózł poza bramy więzienia. Jednego z więźniów aresztowała niemiecka policja. Drugi więzień prawdopodobnie znajduje się na terenie Austrii.

■ Minister zdrowia RC, David Rath, wprowadził zarząd komisaryczny w Powszechnej Ubezpieczalni Zdrowotnej (VZP). Powodem tej decyzji są narastające długi ubezpieczalni oraz podejrzenia o marnotrawstwo środków pieniężnych.

■ Protesty uliczne przeniosły się z Francji do innych państw europejskich. Auta płonęły m.in. w niemieckich miastach Berlinie i Kolonii oraz w miastach belgijskich Brukseli, Gandawie i Antwerpii.

■ Polski Sejm wyraził wotum zaufania mniejszościowemu rządowi premiera Kazimierza Marcinkiewicza. Rząd poparły głosy posłów Prawa i Sprawiedliwości, Ligi Polskich Rodzin, Samoobrony i Polskiego Stronnictwa Ludowego. Przeciw były kluby Platformy Obywatelskiej i Sojuszu Lewicy Demokratycznej.

■ Brytyjska prasa napisała o 25-letnim mężczyźnie, który prawdopodobnie jako pierwszy człowiek na świecie pozbył się wirusa HIV. Obecność wirusa wykryto u niego w 2002 r. Testy wykonane ponad rok później wykazały, że w jego organizmie wirusa już nie ma, pomimo że mężczyzna nie przyjmował żadnych leków.

■ Indonezyjska policja zastrzeliła podczas obławy w mieście Bata jednego z najbardziej poszukiwanych terrorystów islamskich w Indonezji i prawdopodobnego autora krwawych zamachów na wyspie Bali, Azahariego bin Husina.

■ Wietnamscy uczeni poinformowali, że niebezpieczny wirus ptasiej grypy H5N1 zmutował do niebezpiecznej formy, która może łatwiej przenosić się pomiędzy ssakami. Obawiają się, że spowoduje to pandemię grypy.

■ Przedstawiciel Polski, która „miała już papieża”, nie ma prawa kandydować na stanowisko sekretarza generalnego ONZ – powiedział w rozmowie z dziennikarzami lider rosyjskich liberalnych demokratów Władimir Żyrinowski. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

FOT. WANDA KULA

Panie z MK PZKO Orłowa Poręba i Łazy zaprezentowały m.in. robótki ręczne.

PZKO było widoczne

ORŁOWA (wak) – Niespełna 50 organizacji społecznych działających na terenie miasta zaprezentowało się na dziesiątej wystawie, która odbyła się pod koniec ub. tygodnia w orłowskim Domu Kultury.

W gronie wystawców znalazły się także Koła PZKO z Orłowej Lutyni, Poręby, Orłowej Miasta i Łazów, a także zaprzyjaźnione z Orłową Rydułtów i Czechowice-Dziedzice.

Na ekspozycję orłowsko-lutyńskiego Koła złożyły się nagrody, dyplomy oraz zdjęcia z występów chóru mieszanego „Zaolzie”, zespołów folklorystycznych „Skotnica” i „Skotniczka” i z działalności sportowej. Wyróżniał się metrowej wysokości wieniec, który od gości z Rydułtów otrzymali gospodarze tegorocznych dożynek.

MK PZKO z Orłowej Miasta wystawiało zdjęcia z wycieczki do źródeł Olzy i, podobnie jak pezetkaowcy z Poręby i Łazów, wypieki oraz robótki ręczne pań z Klubu Kobiet. Niezwykle efektownie prezentowały się misternie wykonane szydełkiem obrusy, serwetki, makatki, ozdoby wielkanoc-

ne i bożonarodzeniowe. Podobały się również obrazy Marii Talik.

Goście z Rydułtów wystawiali m.in. kapelusze, w których występowali na poszczególnych obchodach Dnia Miasta, a Czechowice-Dziedzice dały pokaz ratownictwa medycznego, z błyskawicznym kursem pierwszej pomocy włącznie.

Razem raźniej

JABŁONKÓW (man) – O zacieśnieniu współpracy w trakcie ostatniego spotkania dyskutowali członkowie Klubów Młodych przy MK PZKO w Nawsiu i w Jabłonkowie.

Prowadzony przez Grzegorza Skupienia i Jakuba Mrózka Klub Młodych w Jabłonkowie kilka lat temu przerwał swoją działalność. Został jednak reaktywowany. Obecnie na jego czele stoi Adam Ryłko. – Powracamy do tradycji. W tym roku znów odbył się tradycyjny „Gorolski dym” – międzynarodowa młodzieżowa im-

W SOBOTĘ ZAMKNIĘTO GŁOSOWANIE, W CZERWIEC LOSOWANO ZWYCIĘZCÓW ANKIETY

Kto na koncert, kto do Paryża?

Warto było oddać swój głos na któregoś z dziesiątki nominowanych do głównej nagrody „TACY JESTEŚMY 2005”.

Spośród 1295 osób, które nadesłały swój głos do organizatora imprezy, Kongresu Polaków w RC, szczęście sprzyjało Janinie Kadłubiec, Józefowi Wałachowi i Petrowi Kominkowi. Te osoby otrzymują podwójne bilety darmowe na Koncert Galowy „Tacy jesteście 2005” w najbliższą sobotę o godz. 18 w Teatrze Cieszyńskim w Cz. Cieszynie. Tam zostaną ogłoszone wyniki tegorocznego „Tacy jesteście” oraz zostanie wylosowany zdobywca głównej nagrody, pobytu sylwestrowego w Paryżu. Przypominamy, że do losowania o główną nagrodę kwalifikowały się tylko głosy oddane na kuponie „GL”. Z tej formy głosowania skorzystało 365 osób.

Organizatorzy z przyjemnością kwitują rekordowy udział w gło-

waniu, a jednocześnie informując, że w sprawie nagród należy kontaktować się z Kancelarią Kongresu Polaków przy ul. Komenckiego 4 w Cz. Cieszynie. (sch)

Tłoczyli kapustę

GRÓDEK (man) – Członkowie i sympatycy MK PZKO w miniony weekend spotkali się na „Tłoczeniu kapusty” – nowej imprezie gródeckiego Koła, która rok temu zorganizowana została po raz pierwszy. Zabawę taneczną poprzedził występ uczniów gródeckiej szkoły z PSP w Gródku. Solowe utwory wykonała obiecująca wokalistka Karolina Bocek. Gwoździem programu był program w wykonaniu mosteckich „Górol” i gorolskiej kapeli „Nowina”, która zagrała m.in. utwory z nowej swej płyty „Nowina w gospodzie”.

Drogi na »trójstyku«

Dokończenie ze str. 1

Znaczenie odzyskują połączenia kolejowe. Unowocześnienie odcinka Dzieńmorowice – granica ze Słowacją zamknie się kwotą 13,5 mld koron.

Na konferencji zostanie też poruszona sprawa komunikacji lotniczej i pozyskiwania środków unijnych na rozbudowę Mosznowa, a także komunikacji rzecznej na Odrze, Olzie, Ostrawicy (np. zostaną przedstawione pomysły ich wykorzystania dla ruchu turystycznego).

W podzięce sponsorom

TRZYNIEC (wak) – Koncert Benefisowy dla pracowników i sponsorów Szpitala Trzciniec odbędzie się w środę 16 bm. o godz. 18.00 w Domu Kultury „Trisia”. W programie wystąpi Radek Pastrzyński z zespołem „Buty”, a konferansjerkę poprowadzi Roman Wróbel.

Trzyniecka placówka chce w ten sposób podziękować darczyńcom, dzięki którym udało się zebrać sumę 1,778 mln koron. Pieniądze przeznaczono na zakup nowoczesnego sprzętu medycznego na oddział dziecięcy oraz ARO.

Nie doczekał sześćdziesiątki

Jan Walczyński – polski działacz społeczny w Suchej Dolnej, Trzyńcu oraz członek-założyciel i sekretarz władz naczelnych Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej – w dniu 17 listopada obchodziłby 60. urodziny. Niestety, los nie pozwolił temu Zaczemu Człowiekowi – który był uosobieniem aktywności i ofiarności społecznej, typowej dla autentycznych zaolziańskich elit – doczekać tego jubileuszu. Zmarł cztery lata temu 14 listopada 2001 roku.

Śp. Jan Walczyński urodził się w Suchej Dolnej, szkołę podstawową i Gimnazjum Polskie ukończył w Orłowej Łazach (matura w 1963 r.).

Po studiach uniwersyteckich w Ołomuńcu pracował m.in. w trzynieckiej Tesli i w dziale kształcenia Huty Trzciniec. W roku 1997 przeszedł na rentę inwalidzką.

Od roku 1962 należał do PZKO (m.in. był członkiem zespołu tanecznego MK w Suchej Średniej), w roku 1994 wstąpił do „Beskidu Śląskiego”, przyjmując funkcję skarbnika oddziału trzynieckiego. Przez kilka lat swoje nietuzinkowe zdolności organizacyjne wykorzystywał w funkcji przewodniczącego SRPS i Koła Macierzy Szkolnej w

Trzyńcu I. Był również choryzstą „Hutnika”. Na arenie ogólnopolskiej 23-letni wówczas Janek Walczyński zaistniał po raz pierwszy w roku 1968, kiedy znalazł się w gronie założycieli Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. Do czasu rozwiązania tej organizacji był sekretarzem zarządu głównego. Zdążył zorganizować Zlot Młodzieży i Festyn Górski, które później przetrwały jako imprezy sztafety inne organizacje. Lista Jego zasług jest bardzo długa: był pomysłodawcą i organizatorem imprez sportowych dla dzieci i młodzieży w Tesli, szkole i „Beskidzie Śląskim”, wystawy prac malarskich Józefa Janczyka, opracował regulamin turnieju tenisa stołowego dla dzieci i dorosłych itd.

Kto choć raz zobaczył tego charyzmatycznego Człowieka w akcji pro publico bono, na zawsze zachowa Go w pamięci. Bo pamięć o ludziach takich, jak Jan Walczyński, jest wieczna. (s)

Ciekawostki

Łowca meteorytów

Steve Arnold, mieszkaniec Kingston, w stanie Arkansas, na głębokości ok. 1 m odkrył przy pomocy wykrywacza metali meteoryt o wadze 630 kg. Tego rzadkiego odkrycia dokonał w okolicy Kiowa, w pld. części stanu Kansas, w rejonie znanym z cennych i rzadko spotykanych formacji skalnych. Jest to meteoryt żelazowo-niklowy z domieszkami kryształów rzadko występujących na Ziemi innych pierwiastków. Dotychczas znaleziono tylko 2 większe meteoryty tego typu – wazący 1 395 kg meteoryt z Australii i 675 kg meteoryt, na który natrafiono w Argentynie. W tym samym rejonie stanu Kansas znaleziono już w 1949 r. 450 kg meteoryt, eksponowany obecnie w muzeum w Greensburgu. Arnold, który zajmuje się poszukiwaniem meteorytów na całym świecie, chce sprzedać znalezisko jakiemuś muzeum lub prywat-

nemu kolekcjonerowi. Zdaniem naukowców z nowojorskiego Muzeum Historii Naturalnej, znajdowane w Kansas meteoryty mogą być fragmentami jednego, dużego obiektu kosmicznego, który eksplodował w tym rejonie kilkadziesiąt lat temu.

Święto samotnych

W Chinach odbyły się obchody święta ludzi samotnych, którym nie udało się wejść w związki małżeńskie. W Pekinie zorganizowano je w rejonie Chaoyang, ale najwięcej osób, głównie niezamężnych kobiet w wieku ponad 20 lat, zebrało się w Chongqing na pld. zach., na brzegu rzeki Jangcy. Panny rzuciły w tłum kule z wólczy, próbując w ten sposób zwrócić na siebie uwagę kawalerów. Do romantycznego „pocisku” dołączony był nr telefonu. Mimo wesołej atmosfery większość uczestników poważnie potraktowała udział w tych „przedmałżeńskich” grach, mając nadzieję na znalezienie

stałej partnerki lub partnera. Część ankietowanych nie kryła przekonania, że mają trudności ze znalezieniem partnera, bo są „nieśmiali, niepewni siebie i swej urody” albo „nie mają doświadczenia”. Krytykowano agencje matrymonialne, oceniając, że nie zależy im na swataniu, tylko na zysku. W Chinach utrzymuje się spora nierównowaga płci: na 670 mln mężczyzn przypada 630 mln kobiet.

Internet bez reklam?

W Internecie coraz agresywniej atakują nas reklamy. Kolorowe okienka wyskakują od razu po otworzeniu strony. Jednak przed natrączywymi reklamami w globalnej sieci można się bronić. Szef Biura Informatyki i Telekomunikacji Polskiego Radia zapewnia, że wystarczy zainstalować nową przeglądarkę internetową, by pozbyć się irytujących okienek. Innym wyjściem jest zainstalowanie programu, automatycznie odrzuca-

jącego niechcianych gości. Niektóre programy są płatne, ale istnieją też darmowe. Wielu użytkowników komputerów nie ma jednak pojęcia, jak samodzielnie poradzić sobie z uciążliwą reklamą. Wtedy mogą skorzystać z pomocy serwisantów komputerowych.

Przejazd na gapę

Załoga irańskiego airbusa przez 2 godziny po lądowaniu poszukiwała kota, któremu na gapę – i to w dodatku u boku pilota – udało się w sobotę przelecieć z Teheranu do oddalonego o 1500 kilometrów na południowy wschód Zahedanu. Pilot dopiero, gdy dotarł do celu podróży powiadomił resztę załogi o obecności zwierzątka w swojej kabinie – mówił rzecznik lotnictwa cywilnego w Iranie, Malek Barzegar-Sedigh. Kiedy personel przybył, by pozbyć się intruza, kot zniknął. W końcu jednak załogę udało się schwycić gapowicza.

Europa zagrożona

Po latach deliberacji i jałowych debat, Europa budzi się do twardej rzeczywistości, do zagrożeń wywołanych przez niekontrolowaną imigrację. To, co dzieje się od przeszło tygodnia w całej Francji, przechodzi oczekiwania największych pesymistów.

Wystarczyła iskra, by wzniecić pożar, coraz trudniejszy do ugaszenia. Okazuje się, iż rabujące, rozzuchwalone tłumy na peryferiach większych i mniejszych miast, w całej Francji, są bardziej zorganizowane i uzbrojone, niż przedstawiciele ochrony porządku tego kraju są skłonni przyznać. Ze swą największą, liczącą przeszło 5 milionów mniejszością muzułmańską, Francja stała się z dnia na dzień ostrzegającym oknem wystawowym europejskiej nieudolności stawiania czoła wyzwaniom masowej imigracji, głównie z przybrzeżnych rejonów północnej Afryki.

Rozpętany dziś w Francji „dżihad” jest poniekąd inny od ataków terrorystycznych, ostatnio doświadczonych w Londynie, lecz ma podobne, chociaż szersze podłoże. Skala zagrożenia płynąca z ataków terrorystycznych i rozruchów społecznych jest dziś nieporównywalnie większa od sporadycznych ataków przeszło 20 lat temu. Dziś nie mamy do czynienia z rozproszonymi, izolowanymi grupkami terrorystów, lecz z dobrze zorganizowaną, indoktrynowaną, kierowaną poprzez sieć Internetu organizacją aktywistów, których liderzy gotowi są do frontalnej konfrontacji z Zachodem. W danym wypadku mamy do czynienia z najbardziej agresywną wersją radykalnego islamizmu, z jego utopijną wizją wskrzeszenia kalifatu na historycznych skrzyżowaniach południowo-zachodniej Eurazji, łącznie z całą Europą. „Wielka strategia” do takiego, ostatecznego celu, nie stroni od realizacji celów mniejszych, etapowych: zawiązanie Irakiem (znacznie ułatwione usunięciem Saddama), opanowanie Arabii Saudyjskiej (z jej złożami ropy) oraz Pakistanu (z jego bronią atomową). Z perspektywy bezpieczeństwa europejskiego, poważnym elementem jej strategicznego zagrożenia staje się dziś kombinacja wojującego islamu z logistycznym zapleczem wzrastającej, niekontrolowanej imigracji. Zaplecze to, coraz częściej wykorzystywane, ma podwójne ostrze. Po pierwsze, stanowi podatny grunt dla ideologicznej agitacji, a następnie rekrutacji zamachowców. Po drugie, niejako mechaniczne utożsamianie zamachowców z islamem pogłębia nieufność społeczeństw do imigracji muzułmańskiej, utrudnia

integrację w krajach ich osiedlenia, wzmacnia i zaostrza podziały.

Jak dotąd różne kraje Europy Zachodniej w różny sposób próbowały wchłonąć rosnącą falę takiej imigracji. Najbardziej otwarty, tolerancyjny model integracji jeszcze niedawno przedstawiała liberalna Holandia. Tak było do czasu zabójstwa filmowca Theo van Gogha rok temu, które pozostawiło dotychczasową politykę w stanie kryzysu.

Przez podobny kryzys integracji przechodzi od kilku lat Francja, od czasów wyborczego sukcesu w r.2002 partii Jean-Marie Le Pena, z jego ostrym, anty-imigracyjnym programem. Zadało to wówczas znaczny cios zwolennikom „multikulturalizmu” w Francji, wzmocniło pozycję autorów propozycji zdecydowanej asymilacji. Oznaczało to koniec traktowania napływów imigracyjnych jako odrębnych grup etnicznych, z fatalnymi dla integracji konsekwencjami. Zamiast asymilacji, rozmożyły się getta na peryferiach miast, na peryferiach biedy i marginesu społecznego. Zabrakło odpowiednich kanałów komunikacyjnych, rządowa polityka przymusowej sekularyzacji mniejszości muzułmańskiej sytuację jeszcze bardziej zaogniła. Żyjące na pograniczu skrajnej biedy getta stały się idealnym gruntem dla agitacji, podżegania do buntu, irredenty.

Trzecim „modelem” integracji, jeszcze do niedawna wydawałoby się najskuteczniejszym, był przykład Wlk. Brytanii, inspirowany doktryną „multikulturalizmu”. Polegał na wciąganiu przedstawicieli społeczności muzułmańskiej do udziału w życiu politycznym, w lokalnych samorządach, w parlamen-

cie. Nie można tej metodzie odmówić pewnych sukcesów, lecz daleko jej do osiągnięcia stanu zadowalającej integracji. Brytyjski „model” nie osiągnął wprawdzie stanu kryzysu na miarę Francji, lecz nie zapobiegł wzrostowi radykalizmu islamskiego. Nie tylko meczety i tradycyjne skupiska imigracji muzułmańskiej, lecz również uniwersytety brytyjskie stały się żyznym gruntem agitacji. O sukcesie dżihadystów świadczy najlepiej fala ataków w Londynie latem br.

Taktyczne zabiegi rządów europejskich w najbardziej zagrożonych krajach muszą coraz bardziej brać pod uwagę długofalowy czynnik demografii. Naturalny przyrost ludności muzułmańskiej w krajach Europy Zachodniej jest już dziś trzykrotnie większy od ludności nie-muzułmańskiej. Najbardziej umiarkowane prognozy przewidują, iż do r. 2050 odsetek ludności muzułmańskiej w Europie jako całości osiągnie 20%, a w najbardziej zagrożonych krajach osiągnie status większości. Tak widzi demograficzną przyszłość Europy niedawna analiza na łamach strategicznego kwartalnika „Survival”, londyńskiego instytutu strategicznego IISS.

Perspektywy takie otwierają nowe szanse polityczne dla stronnictw skrajnie prawicowych, dla polityków w stylu Le Pena we Francji, Fortuyna w Holandii, i innych. Problemy na rynku pracy, wzrastające bezrobocie i konflikty na tle rasowym będą nieuchronnymi katalizatorami wzrastających napięć i rozruchów społecznych, tak jak dziś we Francji. W połączeniu z celami wojującego islamu, staną się one realnym źródłem zagrożenia dla stabilności i bezpieczeństwa europejskiego. Być może nie jeszcze w stopniu, jakim było zagrożenie sowieckie, lecz w stopniu dostatecznie realnym, o ile fala wzrastającej imigracji afro-środiemnomorskiej nie zostanie skutecznie powstrzymana. Najbliższy czas wykaże, czy stanie się to nadrzędnym zadaniem na strategicznej agendzie Unii Europejskiej. Nie tylko w słowach, których przelano już na papier sporo, lecz i w czynkach.

JANUSZ MONDRY, Londyn

Fot. JACEK SIKORA

W Jabłonkowskim Domu PZKO odbyły się w ub. piątek i sobotę warsztaty Izby Regionalnej im. Adama Sikory i Ogniska Oddziału Górall Śląskich dla zainteresowanych rzemiosłem i rękodziełnictwem ludowym. Poświęcono je przede wszystkim zdobnictwu. Korzystając z pomocy doświadczonych fachowców, miejscowych i z Polski, uczestnicy warsztatów mogli nauczyć się haftu, robienia koronek, cieszynskich strojów ludowych lub biżuterii, a także zapoznać się ze sztuką wyrobu kyrpców i powroźów. Warsztaty będą kontynuowane. Sporo osób zgłosiło już udział w kolejnych edycjach, które będą już jednak poświęcone głównie jednej tylko dziedzinie rzemiosła, m.in. obróbce drewna i garncarstwu.

(kor)

SEKCJA HISTORII REGIONU OBCHODZI 40-LECIE

Seminarium naukowe

Sekcja Historii Regionu ZG PZKO z okazji 40-lecia swej działalności organizuje – we współpracy z Ośrodkiem Dokumentacyjnym Kongresu Polaków – uroczyste seminarium naukowe. Jego pierwotny program został znacząco wzbogacony przez zadeklarowany udział w nim i pomoc Instytutu Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego. Szczególną przychylnością obdarzył nas w tym kierunku prof. Zenon Jasiński, jak to już wielokrotnie miało miejsce w poprzednich latach.

Seminarium odbędzie się 19 bm. w auli Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszyźnie. Zapis uczestników odbędzie się od godz. 8.30, początek obrad o godz. 9.00. Referaty wygłoszą: prof. dr hab. Zenon Jasiński i prof. dr hab. Bogdan Cimała z Opola. Rola regionalizmu we współczesnym społeczeństwie, PhD. Stanisław Zahradnik, prezes SHR 40-lecie Sekcji Historii Regionu ZG PZKO, dr Małgorzata Michalska z Uniwersytetu Wrocławskiego. Badania Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Wrocławskiego na Zaolziu w latach 1992-2001.

Przewidywane są także wystąpienia gości, dyskusja, wspomnienia.

Czynna będzie okolicznościowa wystawa przygotowana przez Ośrodek Dokumentacyjny.

Nabyć będzie można wydaną przez SHR – przy finansowym wsparciu i merytorycznej pomocy Instytutu Nauk Pedagogicznych w Opolu – nową publikację pt. „Z myślą o potomnych”, a także pracę zbiorową pod redakcją Stanisława Zahradnika „Sport polski na Zaolziu”.

Uroczystość jubileuszowa 40-lecia SHR zapowiada się zatem interesująco. Organizatorzy mają nadzieję, że impreza zainteresuje zarówno miłośników historii i tematów z nią związanych, jak również pedagogów. Zaproszenie do udziału w uroczystym seminarium kierujemy do wszystkich byłych członków SHR, którzy w minionych latach w działalności Sekcji uczestniczyli, a obecnie z różnych powodów nie są jej członkami. Z pewnością będzie wiele tematów do rozmów o sprawach aktualnych i do wspomnień.

JERZY CZAP, Sekcja Historii Regionu

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

Szanowni Czytelnicy, dziś kończymy publikację serii książka Zaolzia. Jesteśmy świadomi, że nie wszystkie wydawnictwa, które ukazały się na naszym terenie, zostały zaprezentowane w naszej serii publikacji, mimo że każda z nich zasługuje na przypomnienie.

Zdecydowaliśmy jednak zakończyć publikację i poprosić Państwa o dokonanie ostatecznego wyboru i oddanie głosu na swą książkę Zaolzia. Oczywiście można głosować także na te książki, które nie były omawiane na łamach „Głosu Ludu”. Jedynym kryterium jest, by był to tytuł związany tematycznie lub przez osobę autora z Zaolziem.

W ostatnim odcinku prezentacji przypominamy jeszcze jedno wydawnictwo, które wprawdzie nie jest książką wg zasad bibliotecznych, ale my tym razem prezentujemy Kalendarz, który towarzyszy nam niezmiennie od roku 1946 po dzień dzisiejszy. W latach 1946 – 1956 nosił tytuł Kalendarz „Głosu Ludu” i ukazywał się nakładem tego pisma. Kalendarz na rok 1954 nosił już nazwę Kalendarz ZWROTU a jego wydawcą był Zarząd Główny PZKO. W roku 1960 rolę edytora przejęło Wydawnictwo Okręgowe Profil w Ostrawie, zmieniając nazwę na Kalendarz Śląski. Profil wydawał Kalendarz Śląski do roku 1991 a po jego rozwiązaniu kalendarz wrócił pod skrzydła PZKO. Kalendarz Śląski na rok 1992 ukazał się już pod egidą Zarządu Głównego PZKO, który jest wydawcą po dzień dzisiejszy i właśnie w tych dniach ukazał się jego kolejny rocznik na rok 2006.

Zapraszamy wszystkich do głosowania na książkę Zaolzia, przypominamy, że głosować można do 30 listopada br. na stronach internetowych www.publikacja.rkka.cz, w bibliotekach, a także na wszystkich edycjach Wystawy Polskiej Książki.

x x x

P.S. W Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie brak nam do kompletu Kalendarza z roku 1954 oraz 2002. Czytelników, którzy posiadają zbędny egzemplarz, prosimy o kontakt.

Przypominamy także o ewentualnych darach publikacji regionalnych dla potrzeb bibliotek. Można je przekazać do bibliotek w Jabłonkowie, Trzyńcu, Czeskim Cieszyńcu przy ul. Havlíčka i Karwinie.

oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

„Jadąc do Babadag” Andrzeja Stasiuka zyskała Nagrodę Literacką NIKE 2005.

Świat po 17 listopada 1989 ruszył nam z kopyta, niewiele albo nic po poprzednim nie ostawiając. Siedząc nad swą „Ojcowizną”, spotkałem Stasiuka bodaj w „Tygodniku Powszechnym” nad grupą Rumunów poszukujących w rozjazdach swej Europy i wzięło mnie. „Środek przemieszczał się wraz z nami” – próbuję parafrazować. „Wszystko zaczyna się od naszej obecności...” Dla A. Stasiuka zresztą nie ma przyszłości, pewna pozostaje dla niego tętniąca wszelkimi treściami teraźniejszość z przeszłością, choć jeśli o przeszłość idzie, nie z przeszłością tysiącleci, a z tą zawartą w śladach mulistych nabrzeży z dosłowną obecnością zwierzęcych odorów etc. Pozbawieni granicy czy granic rozglądamy się bezradnie, bez drętwej nakazowości i bez zobowiązań Zaolzia, z nadmierną przestrzenią nad głową nie umiemy się znaleźć. Rytmiczny tytuł: „Jadąc do Babadag” wciaga, odsyła do lat młodości. Podsuwają je także zdjęcia.

Henryk Bereza, przewodniczący jury Nagrody Literackiej NIKE, nazwał zresztą rzecz Stasiuka „metaforyczną powieścią drogi”, w której „przestrzeń zewnętrzna stała się tożsąca z przestrzenią wewnętrzną” autora („jestem drogą, doświadczam wieczności, sam ją dla siebie odkrywam, istnieję w bezczasie” jak minaret w Babadag w delcie Dunaju). A. Stasiuk dał się ponieść odkrywaniu siebie na obrzeżach wschodnio- i środkowoeuropejskich od Beskidu Niskiego poprzez Słowację i Węgry, Słowe-

nię, Albanie, Rumunię, Mołdawię i Ukrainę po Czechy i Niemcy. Swoją szczególną styl książki zaś wywodzi z pasji wędrowca idącego chociażby za tajemnicą dawnych zdjęć (tutaj np. zdjęcia André Kertésza z węgierskiego Abony z 1921 r., wizerunku niewidomego grajka prowadzonego przez kilkuletniego synka). Ktoś zresztą nazwał jego styl fotografiami w prozie.

„To jest normalna proza. Powieść, opowieść. Nie dokument, broń Boże. To kłamstwo od początku do końca. Próba stworzenia świata od nowa na swoje małe potrzeby” – sądzi Stasiuk. „W Babadag byłem dwa razy, po pięć minut. Tam jest postój autobusów, które jadą w Deltę. A czym jest teraz? Jest miejscem, w którym został odkryty pierwszy przypadek ptasiej grypy w Europie. Dokładnie w oddalonej 10 km Ceamurlia de Jos. Cała Delta zostanie zamknięta, a ptactwo pewnie wymordowane.

Autor dopatruje się w swej książce swego skrzywienia. „Jak Warszawa, to oczywiście Choszczówka, czyli trzydzieści lat temu jakieś pogranicze chłopsko-robotnicze, jak Polska, to Beskid Niski, jak Europa, to właśnie Albania. Jest piękna, przekłeta, fascynująca. Po to tam jeżdżę, aby znaleźć odpowiedź, dlaczego tam jeżdżę... Granica zawsze była dla mnie niezwykłym przeżyciem”.

Na rumuńskiej północy nie znaleźli mogiłki bat'ki Szeli, „ponieważ podczas podróży historia nieustannie zmienia się w legendę”. „Jadąc do Babadag” pozostanie nią na pewno. „Jest poszukiwaniem sensu w zglobalizowanym świecie...”

Powszednie dni Europy

JUBILEUSZ SZKOŁY ZAKOŃCZYŁ OBCHODY 700-LECIA WSI

Na 100-lecie – rozśpiewana akademія

WĘDRYNIA (kor) – Akademia szkolna – rozśpiewana i roztańczona, wernisaż wystawy o historii i czasach współczesnych szkoły, spotkania absolwentów i byłych nauczycieli były podczas weekendu zwieńczeniem obchodów 100-lecia budynku wędryńskiej polskiej podstawówki. Uroczystości, które rozpoczęły się przed 3 tygodniami od wysadzenia „Dąbrowy Stulecia”, zakończyły tegoroczne obchody 700-lecia pojawienia się pierwszej wzmianki pisemnej o Wędrynie.

Obie rocznice zostały w sobotę upamiętnione tablicami. Jedną z nich, którą odsłonił dyrektor szkoły-jubilatki **Elżbieta Wania** i wójt gminy **Rudolf Bilko**, znajduje się we wnętrzu szkoły, tuż przy głównym wejściu do gmachu.

Drugą umieszczono na głazie przed Urzędem Gminnym, a tę odsłonił z wójtęm dyrektor ds. personalnych Huty Trzyniec, **Bogusław Heczko**.

Sporo rodziców, absolwentów i sympatyków szkoły przyciągnęła jubileuszowa wystawa. Znalazły się na niej nie tylko liczne zdjęcia czy prace uczniów, ale także materiały historyczne czy wywiady uczniów z zasłużonymi absolwentami. Warto dodać, że młodzi wędrynianie starali się dotrzeć do najstarszych żyjących uczniów szkoły – szóstoklasistom udało się znaleźć panią **Albinę Krocze** (ur. 1919 r.), która naukę rozpoczęła w r. szkolnym 1924/1925.

Punktem kulminacyjnym uroczystości była jednak akademія w sali

Finał jubileuszowego przedstawienia „O Żaczku Szkolaczku i o Sowizdrzale...” w wykonaniu uczniów niższego stopnia wędryńskiej PSP.

„Czytelnia” (można ją było obejrzeć zarówno w sobotę, jak i w niedzielę). Sala pękała w szwach, a w sobotę zawitali do „Czytelnia” także liczni goście, m.in. konsul RP w Ostrawie **Michał Gierwatowski**, prezes Kongresu Polaków **Józef Szymeczek**, **Józef Wróbel** ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Warszawie i prezes Macierzy Szkolnej w RC **Józef Krygel**.

Podczas akademii uczniowie i nauczyciele udowodnili po raz kolejny, jak ogromnym potencjałem twórczym dysponuje szkoła-jubilatka. Jako pierwsi zaprezentowali się przedszkolacy, którzy złożyli życzenia swoim starszym kolegom. Po nich program pt. „Szkolna lokomotywa” (opracowanie i przygotowanie: **Ewa Hladík** i **E. Wania**) przedstawili uczniowie

wyższego stopnia. Na fortepianie grał **Filip Wawreczka**, a w rozśpiewanym programie zabrzmiały m.in. utwory „Perfectu”, **Marka Grechuty** czy melodia z telewizyjnego „Klanu” – oczywiście z nowymi, jak najbardziej aktualnymi tekstami.

Uczniowie klas 1-5. przygotowali baśń muzyczną, a właściwie prawdziwy musical pn. „O Żaczku Szkolaczku i o Sowizdrzale, co jeden kochał szkołę, a ten drugi wcale” autorstwa **Henryka Ładosza**. To prosta historyjka – szkolny skrzat **Żaczek Szkolaczek** (**Mariusz Czader**) i leśne lichy Sowizdrzał (**Natalia Czader**) udają się do Słonka, by się dowiedzieć, czy to przez cały rok dzieci mają siedzieć w szkole czy też raczej odpoczywać w lesie. Odpowiedź jest oczywista – potrzebna jest i nauka, i wakacje. A to wszystko roztańczone, rozśpiewane (opr. muzyczne **Andrzej Macoszek**) i z przezabawnymi tekstami i dialogami.

Oklaskom, jak i gratulacjom zdawało się nie być końca (kwiaty otrzymała także była dyrektor **Marta Roszka**, wspominano nieżyjącego już dyrektora **Zbigniewa Zuczka**). Finałową pieśń na melodię „Upływa szybko życie” – *Po latach się zjedziemy, by w szkole spotkać się* – śpiewała cała sala...

Dwudzieste Domu urodziny

BŁĘDOWICE (sch) – W przyjemnej kameralnej atmosferze obchodzili w niedzielę błędowiccy pezetkaowcy 20-lecie swojego Domu.

Na sali zasiadło przede wszystkim starsze pokolenie, by wysłuchać z ust byłego prezesa, **Tadeusza Nierostka**, referatu o budowie nowego Domu PZKO w miejscu dawnej „Zborówki”. T. Nierostek przypomniał najważniej-

PZKO Józef Pietrus. – *Głęboki ukłon należy się tym, którzy pracowali tu i nadal pracują. Niechaj nasz Dom PZKO służy polskiej sprawie(...) i niechaj stanie się prawdziwym ojcowiskim domem dla naszego polskiego społeczeństwa* – zakończył T. Nierostek.

O tym, że błędowicki Dom PZKO również w przyszłości będzie miał komu służyć, przekonali obecnych

Zespół „Błędowianie” jest nadzieją i chlubą MK PZKO oraz jego Domu.

sze momenty z okresu sprzed, w trakcie i po budowie Domu, że wzruszeniem przeczytał wiersz **Lidii Pawlas** na pożegnanie starej „Zborówki” oraz nazwiska tych, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do powstania nowego przybytku miejscowych Polaków. (Tu należy podkreślić, że największej godzin, bo aż 1537, przepracował na budowie obecny gospodarz Domu

tancerze zespołu „Błędowianie” (kier. **Marcin Pisula** i **Dagmar Owczarzy**), prezentując na parkiecie trzy układy taneczne. Prezes MK PZKO **Władysław Kotuła** nie wątpi w to, że „Błędowianie” ożywiają działalność Koła i przynoszą mu chlubę oraz ma nadzieję, że młodzież przyciągnie do Domu PZKO również swoich rodziców, średnie pokolenie.

Z Jabłonkowa do Trzyna

Dokończenie ze str. 1

– *Jeśli będziemy mieli takich przyjaciół, jak „Wiedza”, to polska książka na Zaozlu nadal będzie się miała dobrze* – powiedziała prezes SPPK, **Helena Legowicz**.

W wernisażu – oprócz miłośników książki z całego Zaozla i licznych gości, m.in. prezesów Kongresu Polaków, ZG PZKO i jabłonkowskiego Koła – wzięli udział **Aniela Kupiec**, **Anna Wacławik** oraz **Franciszek Bałon**, których książki miały na wystawie promocję. F. Bałon – autor książki „Opowiadania o naszym pieczeniu” – zaproponował uczestnikom wernisażu kilka rodzajów chleba, panie z jabłonkowskiego Klubu Kobiet zaś m.in. pierniki. Podczas wernisażu wystąpił zespół dziecięcy „Zaozlioczek”.

Wystawa Polskiej Książki wyruszyła na Zaozle tym razem z jabłonkowskiego Domu PZKO.

Święto nad świętami

Dokończenie ze str. 1

Burmistrz wręczył przedstawicielom wszystkich występujących w tym dniu zespołów po egzemplarzu albumu o mieście, którą wydano z okazji 700-lecia Rychwałdu.

W drugiej części wystąpiły chóry mieszane „Zaozlie” z MK PZKO Orłowa Lutynia, „Lutnia” z MK PZKO Lutynia Dolna, „Sucha” z MK PZKO Sucha Górna oraz zaprzyjaźniony z „Rychwałdzianami” zespół folklorystyczny „Familijo” ze Skrzyszowa. Tańce cieszyńskie oraz słowackie wykonał Zespół Pieśni i Tańca „Suszanie” z Suchoj Górnjej. Młodzi tancerze zaimponowali talentem, gracją i urodą.

Biesiada przeplatana była wspólnym śpiewem. W wykonaniu ponad 200 osób zabrzmiało więc w sali kilka najbardziej znanych na Zaozlu pieśni, m.in. „Płyniesz Olzo”, „Sza dziewczeczka”, „Czerwone jabłuszko”.

Niezerównane były ciotka **Marynka**, czyli **Maria Szwiertnia**, prezes MK PZKO w Lutyni Dolnej, i wtórująca jej paniczka **Halina Gawlas**, sekretarz MK PZKO w Rychwałdzie, które okazały się mistrzyniami opowieści m.in. o zdrowotnych przypadłościach czy marzeniach o zamążpójściu. Obie też były prezydentkami biesiady.

Imprezę zakończyli goście z Polski. Tym razem wyko-

nali piosenki (na playbacku) śpiewane przez popularnych światowych piosenkarzy. Panie – choć o innych gabarytach – ubrane w kostiumy noszone przez wokalistki m.in. zespołów „ABBA” i „Filipinki” czy **Mireille Mathieu**, do łez rozbawiły widownię.

„Biesiadę śpiewaczą” rozpoczął zespół-jubilat „Rychwałdzianie”.

Koncertowi, który dowiódł, że nawet mała grupka pezetkaowców-entuzjastów może zorganizować świetną zabawę, towarzyszyła wystawa fotografii ilustrująca dorobek rychwałdzkiego środowiska PZKO oraz zespołu-jubilata.

60 lat Melpomenie do usług

Dokończenie ze str. 1

Po jubileuszowym spektaklu (lekki humor, wspaniała choreografia i dobra muzyka), w którym w rolę wojewody bawarskiego wcielił się sam dyrektor **Karol Suszka**, przyszła kolej na ogłoszenie wyników V Festiwalu Teatrów Moraw i Śląska. Jury w składzie **Marie Boková**, **Zuzana Jindrová**, **Jan Hyvnar**, **Jiří P. Kříž** i **Kazimierz Kaszper** główną nagrodę Festiwalu przyznało Teatrowi Śląskiemu w Opawie za „Smutek służy Elekcie” (reż. **Ivan Krejčí**). Oprócz niego wyróżniono spektakle dla dzieci w wykonaniu słuchaczy Konserwatorium Janáčka w Ostrawie, „Małą czarownicę” damskiego zespołu Towarzystwa Teatralnego P. Bezruca w Ostrawie oraz **Jitkę Joskovą** z Teatru w Uherskim Hradišczu za główną rolę w „Liście Bystroušce”. Po raz pierwszy została też przyznana nagroda dyrektora Teatru Cieszyńskiego. „Talentem Festiwalu” został odtwórca roli błazna w jubileuszowym spektaklu, **Robert Urban**.

Tuż przed spektaklem jubileuszowym została otwarta wystawa dokumentująca 60 lat pracy Teatru.

Obchodom towarzyszyła wystawa pokazująca dzieje Teatru na przestrze-

ni 60 lat oraz spotkanie towarzyskie w Białej Galerii.

Kicz jest sztuką
szczęścia
i właściwie
najwyższą formą
oswajania
rzeczywistości.
Jacek Kolbuszewski

Jemioła

Nr 202
DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 3. 11. 2005

**CMENTARZ JEST PRZESTRZENIĄ KULTURY, TEKSTEM KULTURY,
Z KTÓREGO NIEWIARYGODNIE DUŻO MOŻNA ODCZYTAĆ**

Wiersze z cmentarza

(O EPIGRAFICE NAGROBNEJ MÓWI PROF. JACEK KOLBUSZEWSKI Z UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO)

Jaki był cel tworzenia wierszowanych epitafiów?

– To bardzo stara tradycja. Umieszczenie epitafium na grobie jest formą nobilitacji zmarłego, szczególnego uczczenia, oznakowania grobu. Od XVI w. zaczyna ono funkcjonować jako odrębny gatunek literacki, ewolucja postępuje w kierunku przeżywania romantycznego, ale już nie awangardowego. Współcześnie, oczywiście nie w stu procentach, ważniejszy od walorów estetycznych tych napisów jest sam fakt ich umieszczenia na nagrobkach.

Jaki jest społeczny i psychologiczny sens nagrobnych napisów?

– Jak napisał Jacek Łukasiewicz, wiersz jest sztuką przemawiania uroczystego. Jeżeli ktoś traci bliską osobę, wtedy chce na jej grobie umieścić coś, co wyglądałoby uroczysto – i szuka wiersza. Mamy do czynienia z trzema kategoriami napisów. Pierwsza, to bezpośrednie użycie cytatu, z podaniem lub bez podania autora. Druga – parafrazowanie nagrobnych inskrypcji, trzecia – twórczość stereotypowa, polegająca na przepisywaniu „z grobu na grób”. Od czasu do czasu trafiają się również próby indywidualnego wierszowania. Każdy wiersz jest tak samo funkcjonalny, dlatego że spełnia potrzeby emocjonalne inicjatora inskrypcji. A najbardziej istotną funkcją napisu jest jego funkcja komunikacyjna: napis nagrobny zwraca się do przechodnia i przekazuje jakieś myśli, na zasadzie *Przechodniu powiedz Sparcie*. On nas uczy, buduje system wartości. Tekst nagrobnej inskrypcji niejednokrotnie możemy określić mianem tekstu dydaktycznego i to jest jego społeczny sens.

Epitafium to gatunek poważny, dotyczący spraw ostatecznych, ale stawał się czasem literacką zabawą. Czy w rzeczywistości cmentarza zdarza się również spotkać żartobliwe, aforystyczne epitafia?

JANUSZ GAUDYN

Nagrobki

Toreadora
W niebiańskie prógi
byka wyniosły go rogi.

Łgarza
Kazał powiedzieć,
że tu właśnie leży.
Proszę szanownych:
Nie należy wierzyć.

Damy lekkiej
Po raz pierwszy leży
w odzieży.

Starej panny
Tu leży ta, której przez długie lata
Amor figla nie spłatał.

Kelnera
Już wokół gości nie będzie biegła.
On tu leży jednak, a nie kolega.

Przestępcy
Zmarł z radością, bo wiedział,
że w grobie nie będzie już siedział.

Poety współczesnego
Żył i umarł z nadzieją,
że go zrozumieją.

– Jest taki cmentarz, nazywają go *wesołym cmentarzem*, w miejscowości Sapinta w Rumunii, na którym miejscowy grabarz był jednocześnie ludowym rzeźbiarzem i wierszopisarzem. Tablice nagrobne i krzyże, które stawiał, wypełnił krzykliwymi bohaterami i swoimi wierszysłami, w których nigdy poważnie o zmarłych się nie wyrażał, operował komizmem, aczkolwiek bardzo uważając, żeby nieboszczyka nie zniesławiać.

W Polsce jeden z badaczy dawał się nabierać na napisy, które kronikarz Krakowa **Ambroży Grabowski** w swoich *Wspomnieniach* zapisywał jako prawdziwe, jak rzekoma inskrypcja z grobu krawca Guzika na Cmentarzu Rakowickim: *Tu leży Guzik między dwiema pętelkami* [bo obok spoczywały żona i córka] *racz się Panie Boże zmiłować nad nami*. Inny przykład: *Tu leży Katarzyna z cnych domu, która przez całe życie nie dała nikomu... Próż jezuitom ziemi...* A na cmentarzu w Lublinie miał się znajdować napis: *Tu Jan Kowalski spoczywa w grobie, / Co przeczytawszy, odejdziecie sobie, / Bo to, czym jestem, pokrywa trawa, / A to, kim byłem, nie wasza sprawa*. W duchu polskiej kul-

tury nie mieści się jednak żartobliwe traktowanie problematyki śmierci. Rzekomo autentyczne nagrobki w rzeczywistości okazują się fikcyjnymi nagrobkami literackimi.

Mickiewicz, Krasiński, Lenartowicz, a można przypuszczać, że i Norwid pisali na zamówienie nagrobne epitafia. Czy wobraża pan sobie, by współcześni poeci pisali na zamówienie?

– Sądzę, że estetyczne konwencje współczesnej poezji nie sprzyjałyby temu. Epigrafika nagrobna żywi się poezją do dwudziestolecia międzywojennego, ale konwencji awangardowych już w niej nie znajdziemy. W tysiącach nagrobnych wierszy raz tylko trafiłem na *Przybosia*, ani razu na *Peipera*. Obecni są **Galczyński, Broniewski, Maryla Wojska**. Wyobraża pan sobie futurystyczny wiersz nagrobny? Wątpię, czy ktoś by się na coś takiego zgodził.

Choć owszem, pewni współcześni poeci, jak nieżyjąca już **Anna Kamińska**, czy do znudzenia powtarzany ks. **Jan Twardowski**, padają ofiarą nagrobnego wykorzystania.

Rozmawiał **Jarosław Borowiec** (skrót)

Inskrypcje nagrobne na wileńskim cmentarzu na Rossie

❖ ❖ ❖
Spoczął ten, który przeszedł przez życie dobrze czyniąc.

❖ ❖ ❖
Cześć Waszej pamięci Kochani Rodzice.

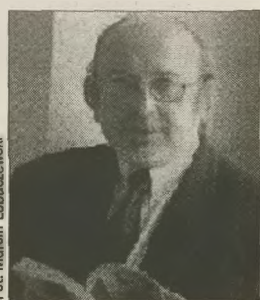
❖ ❖ ❖
Tu spoczywają zwłoki S.P. Thekli, zm. 3 Grud. 1893 r. w wieku lat 35.

❖ ❖ ❖
Pokój ceniom waszym, drogie mi istoty, mnie tęskno do Was.

Podczas wycieczki PZS „Hutnik” zebrał K. Kaszper

Pikowe Laury

Polska Izba Książki przyznała po raz pierwszy Pikowe Laury, nagrody za przedstawianie tematyki książkowej. W kategorii prasy zdobył ją dziennikarz „Rzeczpospolitej” **Krzysztof Masłoń**, w kat. mediów elektronicznych **Kazimiera Szczuka** z TVN 24 i TVN – obie wartości 10 tys. zł. K. Masłoń (ur. 1953) od 15 lat pisze o książkach i literaturze w „Rzeczpospolitej”, a od pewnego czasu również w „Magazynie Literackim Książki”. Jest autorem zbiorów rozmów z pisarzami: *Lekcja historii najnowszej* (2003), *Żydz, Sowiet i my* (2005) i *Miłość nie jest nam dana* (2005). W 2000 r. został laureatem Nagrody Ikara. Na jego opinie regularnie powołuje się redakcja „Jemioły”.

Krzysztof Masłoń

(o)

OPINIE

ZYGMUNT BAUMAN: Terroryzm – zjawisko z ery globalizacji

Każdy kij ma dwa końce. To, że może pan za pomocą Internetu porozumieć się z kolegą z Nowej Zelandii i omówić z nim szczegóły wspólnego przedsięwzięcia, ma także swoją ciemną stronę. Nie tylko terrorystyczne, ale w zasadzie wszelkie działania kryminalne mogą być koordynowane tą drogą. Okazuje się także, że monopol na stosowanie środków przemocy, w którym **Max Weber** upatrywał cechy konstytuujące państwo nowoczesne, już dawno przestał istnieć. Ten monopol, którego zachowania domagało się państwo narodowe, był skrojony na miarę sporów i wojen terytorialnych. Szło o zabór pewnego terenu, zainstalowanie tam garnizonów, podporządkowanie go własnej administracji i trzymanie na odległość innych o podobnych zamiarach. W minionym świecie wszelka władza i suwerenność były definiowane terytorialnie. Pań-

stwowe siły zbrojne są remanentem takich porządków. Zaś terroryzm jest zjawiskiem z ery globalizacji – eksterytorialnym – i takiej definicji się wymyka. Najpotężniejsza armia wszech czasów, dysponująca najbardziej wyafinowanym instrumentarium technicznym i największym budżetem w historii, nie może nic przeciwstawić osobnikom, którzy posługują się bronią ważącą pół kilo i noszoną w kieszeni. To takie osobliwe wojsko, które nie posiada kwatery głównej, garnizonów, koszar, baz wojskowych i taborów, jakie dałoby się zbombardować. „Wojsko”, które pojawia się znikąd i w nicości przepada. O „organizacji” mówić tu można tylko w cudzysłowie. Narzuca się natomiast metafora roju. Nie ma tu dowódcy ani rozkazów dziennych, nie ma sierżantów i kaprali, a jakimś cudem wielu odrębnych osobników zdąża tym samym

szlakiem i porusza się podobnie. W średniowieczu wyobrażano sobie wroga jako swoje zwierciadlane odbicie – Antychryst miał też swoich apostołów, tyle że trzynastu, i swoją hierarchię czartów – antyaniołów... Jeśli Al-Kaida naprawdę istnieje, to tylko w sensie pewnej rozlanej po planecie wybitnie manichejskiej koncepcji świata i mnóstwa uszu na nią podatnych. Manichejska wizja rozdwojonego świata, „tamtej” połowy, oddanej we władanie szatanowi, i „tej naszej”, w której szukają schronienia dobroć i prawda, nie jest wynalazkiem islamskiego fundamentalizmu.

(Polski socjolog i filozof, b. profesor Uniwersytetu Warszawskiego, który w 1968 r. wyemigrował z kraju i wykładał na uniwersytetach w Tel Awiwie, Hajfie i Leeds, w rozmowie dla „Rzeczpospolitej”).

MARTIN FAHRNER Niema barykada

Ciąg dalszy z poprzedniego nr. „Jemioły”

Pan kierownik wyszedł i bardzo smutnym, przejmującym głosem krzyknął do bohaterów:

– No i czego się tak, głupole, wydzieracie?

A kiedy patrioci jeden przez drugiego opisali mu, jak to gołymi rękami przepędzili rosyjskie czołgi, zaprowadził ich do bocznej ulicy z widocznymi śladami po gasienicach, a gdy wciąż nie chcieli uwierzyć, zaciągnął ich do piwiarni. Akurat była szósta, radio podawało wiadomości i jedna z nich mówiła, że czołgi dotarły do Hradca.

Patriotom opadły ręce. Zwinęli sztandar, postawili go w kącie i siedli, właściwie opadli na ławy, bo tak się pod nimi ugięły kolana, a pan Pryl bez słowa podał im najlepsze w powiecie flaczki, które kiedyś gotował w gospodzie „Pod Białą Różą”. Patrioci siedzieli ze wzrokiem utkwionym we flaczkach, nabierali je łyżką, pozwalając, żeby znów ściekały do talerzy, aż wreszcie pan Pryl krzyknął:

– Słuchajcie no, ja tu dla was odgrzałem flaki, a wy co? Macie mi to zjeść, raz-dwa!

Tak więc patrioci zabrali się do flaczek, ale gdy skończyli, znowu siedzieli w milczeniu, które przerwał pan Pryl:

– No, chłopcy, zróbcie mi miejsce.

Patrioci ścieśnili się trochę i kierownik się do nich dosiadł. Dalej siedzieli milcząc, a kiedy zegar zaczął bić siódmą i pan Pryl wstał i podszedł do radia, ktoś cicho powiedział:

– Nie włączaj tego.

Pan Pryl przemilczał, że ktoś go tyka, chociaż nikt z gości nie miał takiego prawa; ponieważ, jak mawiał, nie licowało to z etyką jego zawodu, a kiedy indziej: „Gdybym przeszedł z nimi na ty, zaczęłyby pić na kreskę, albo mi tu wszystko porozbijają, więc wolę ich trzymać na dystans. Porządek w interesie musi być”.

Jednak tym razem nie powiedział niczego, ale radia nie włączył, tylko poszedł do magazynu i wróciwszy z dużą butelką szkockiej whisky w ręce, zamknął drzwi do lokalu, postawił butlę na stole oraz przyniósł szklaneczki. No i doszło do tego, że pan Pryl bez jednego słowa upił wszystkich tatusiów, co podobno nie było trudne, skoro wcześniej tyle tego wypili, a przy tym tak mało jedli i spali... I gdy patrioci jak jeden mąż już chrapali z głowami na dębowym stole, powiedział ciepłym głosem:

– To nie byle bimber, po tym wam źle nie będzie.

Później otworzył drzwi i kolejno zaczął rozwozić bohaterów po domach, i ci, którzy wcześniej spoza zasłon oglądali przemarsz rozśpiewanych patriotów z flagą, teraz dla odmiany widzieli, jak pan Pryl odwozi ich żonom.

Na odgórne polecenie barykada zniknęła badzo prędko, jeszcze nim się zdążyli odespać, ale ktoś z obsługi koparki, która ją burzyła, zrobił zdjęcie. Czyli nie zniknęła tak całkiem i choć wiadomo było, u którego z robotników jest ta fotka, on miał ją nadal.

A nim koparka zaczęła pracę, robotnicy zdjęli wszystkie rowery i z szacunkiem odstawili na bok. Znalazł się też mój trójkołowiec, którego już zacząłem oplakiwać. I tylko nigdy nie wchodziło na jaw, kto tamtejszej nocy wskazał wolną drogę rosyjskim czołgom, chociaż stało się to na głównej ulicy.

Mój trójkołowiec z czasem dostał ktoś mniejszy, później komuś mniejszemu przypadł mój dziecięcy rower, a ja ni stąd, ni zowąd miałem Favorita. Mój ojciec nigdy nie miał roweru marki Favorit, ale mnie go kupił a sobie zostawił rower marki Ukraina.

Każdego lata jeździłem do babci, która zapalała lampy przy zwrotnicach na stacji w Lysej, rower był wysyłany pociągiem, z przymocowaną do kierownicy tabliczką. Kiedy byłem jeszcze mały i miałem rower Pioneer, tabliczkę wypełniała mamusia. Jak się przesiadłem na Eskę, umiałem już pisać, ale ona nadal wypełniała tabliczkę. Pierwszy raz spróbowałem tego jako właściciel Favorita. Było to dla mnie wydarzenie niezwykle, po prostu wspaniałe.

Po przejechaniu na stację dostałem tabliczkę. Z kieszonki przy siodełku wyjąłem ołówki i zacząłem oglądać kartkę. Obserwowała mnie pani z kasy bagażowej. Wypełniłem rubryki. Nadawca: Steiner M. Adres: Młyńska 7. Stacja: Kostelec Gł. Zawartość przesyłki: (teraz to najważniejsze!) ROWER FAVORIT. Wspaniałość, nigdy nie pisałem inaczej. Potem podał mi tabliczkę pani kasjerce, która przybiła mi tam pieczętkę, przymocowałem tabliczkę do kierownicy i przez sam środek wielkich drzwi wyszedłem, zupełnie tak samo jak tato, kiedy po wygranym meczu siedł do szatni.

Pierwszego maja wieczorem zbieraliśmy walające się chorągiewki, te czeskie. Czerwone rosyjskie zostawialiśmy. Czeskie zatykaliśmy za błotniki. Któregoś razu jechałem przez rynek. W drzwiach piwiarni stał pan Pryl, który sobie przypomniał, że wciąż przechowuje ten polany patriotyczny sztandar. Poszedł żeby go obejrzeć i wtedy zauważył, że ślad na białym płótnie z czasem znacznie wyblakł i bardziej przypomina nie brud, tylko plamę z krwi.

Przełożył Jan Stachowski

Martin Fahrner (ur. 1964) jest absolwentem praskiej Szkoły Teatralnej (DAMU), autorem dwóch dramatów oraz trzech tomów prozy. Píše również teksty piosenek oraz tłumaczy sztuki teatralne. Imał się różnych zajęć: był palacem, przewodnikiem po Wysokich Tatrach, nauczycielem, kierownikiem literackim kilku czeskich teatrów. Prozatorski debiut „Pohádky pro velké děti” sfilmowała w 1994 r. czeska TV. Zamieszczony powyżej fragment pochodzi z wydanej w 2002 r. książki „Steiner, czyli cośmy robili”.

Tegoroczny laureat Literackiej Nagrody Nobla, Harold Pinter.

Telewizja

WTOREK 15 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.15 Zygzyki (dla dzieci) 9.40 Super Rupert (s.) 10.10 Zaginiony świat (s.) 11.25 Eko-Europa 11.50 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Bulionerzy (s.) 13.55 Przyjaciele (talk show) 14.15 ZUS radzi 14.30 DNA (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Polska - Japonia (siatkówka) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Plac dziecka (film USA) 21.55 Sprawa dla reportera 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy (pr. public.) 23.00 Jeden dzień w PRL (film dok.) 0.00 Plus minus 0.25 Prawo i bezprawie (s.) 1.55 Herbertiada (reportaż) 2.40 Odkrywcy, cuda i medycyna (s. dok.).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 10 minut tylko dla siebie 6.45 Kacperek (s.) 7.05 Od przedszkola do Opola 7.40 Teletubisie (s.) 8.10 Ocean Avenue (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 13.15 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.40 Znaki czasu 15.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.15 M jak miłość (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Kocham kino (mag.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.05 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.20 Biznes (pr. public.) 22.50 Piano Bar (film ang.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.50 Energia przyszłości (reportaż) 8.05 W dobrym stylu 8.45 Gość dnia 9.00 Malowanie obrazów to proste (s. dok.) 9.55 To jest temat 10.45 Tele (reportaż) 11.15 Gość dnia 11.45 Muzyka łączy pokolenia 12.35 Niezwykłe historie (s. dok.) 13.45 Nie udawaj Greka 14.15 Zwolnij w sieci 14.45 Regiony kultury (mag.) 15.00 Świat - magazyn międzynarodowy (pr. public.) 15.45 Malowanie obrazów - to proste (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej Europy 17.05 Służba zdrowiu (mag.) 17.50 Relacje 18.40 Nasz reportaż (reportaż) 19.00 Okiem mistrza (mag.) 19.10 Herkules i inni (reportaż) 19.36 Nasze środowisko w Unii 21.00 Echa dnia (pr. public.) 22.15 To jest temat 23.05 Prawda o kobietach (s.) 23.55 Sława i chwała (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 V.I.P. (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 17.30 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Raport specjalny 20.45 Wyrzeże moskitów (film USA) 23.20 Strażnik Teksasu (s.) 00.45 Kuba Wojewódzki (talk show) 1.40 Nocne randki (pr. rozryw.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewanki 9.00 Teleranek (dla dzieci) 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 10.00 Wiadomości 10.05 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 11.05 Chomik w koszuli nocnej (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.30 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Safari (s.) 17.00 Jak na ryby... (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktual-

ności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 List do ciebie 21.30 Historie sław (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Punkty spojrzania 23.50 Pomarańcza (mag.) 0.20 Poszukiwacze wraków 1.10 Simpsonowie 1.30 Ally McBeal 2.15 Minuta ze Stanem Hooperem 2.40 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnoza (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy (s. dok.) 12.00 Film o filmie Wallace i Gromit (dok.) 12.10 Pomagajmy sobie 12.35 Zestaw bajkowy Edka 14.20 Obiektyw (mag.) 14.50 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 15.00 Za ścianą (mag.) 15.30 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 15.55 Wypadek to nie przypadek 16.05 Rodzina a szkoła (mag.) 16.20 Popularis (mag.) 16.55 ABCD ekologii 17.00 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Poprask (mag. muz.) 18.30 Minuta ze Stanem Hooperem (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów (mag.) 19.45 GEN (s. dok.) 20.00 Więzienie Bangkok - hotel all inclusive (dok.) 20.50 Na pływalni z Liv Ullmann (talk show) 21.15 Sprawa dla ombudsmána 21.35 Portrety (s. dok.) 21.50 Film o filmie: Szaletstwo 22.05 Odpoczywaj w pokoju (s.) 23.00 To najlepsze z klasyki (koncert) 23.40 Hyde Park (pr. dys.) 0.45 Maggie, Pierwsza Dama 1.50 Zapraszamy na kolację 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Kobieta prawa (s.) 11.20 Poradnik kulinarny 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 12.55 Anastazja (s.) 13.55 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.10 Niebiański staw (film USA) 23.05 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.45 Prawo i bezprawie (s.) 0.40 Skandal (s. erot.) 2.10 Powrót do Edenu (s.) 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.50 Prima jazda (mag.) 10.35 Stary (s.) 11.45 Rewir Wolfa (s.) 12.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.50 Roseanne (s.) 14.30 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.35 Big Ben (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení - Porachunki (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 VyVolení - Porachunki (reality show) 22.45 Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) 23.30 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.55 Śladami mordercy (film kan.) 1.35 Szybka wygrana 3.15 Salon samochodowy.

ŚRODA 16 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric (s. anim.) 8.55 Andy Pandy (s. anim.) 9.05 Domisie (dla dzieci) 9.35 Latek (s.) 10.05 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 11.20 Wpisani w krajobraz 11.35 To trzeba wiedzieć 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Sąsiedzi (s.) 13.55 Raj (dla młodzieży) 14.20 Rzeczy i ludzie (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Polska - Brazylia (siatkówka) 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Reporterzy non-stop 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Zamieniona tożsa-

mość (film USA) 21.50 Debata (pr. public.) 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy (pr. public.) 23.00 Dzień aniołów (reportaż) 23.25 Klute (film USA) 1.20 Wybór należy do Ciebie (film dok.) 1.50 My ród czy naród śląski? (reportaż) 2.10 Asteroida! Czy unikniemy zagłady? (s. dok.).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 Kacperek (s.) 7.05 Od przedszkola do Opola 7.40 Teletubisie (s.) 8.10 Ocean Avenue (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.15 7. Mazurska Noc Kabaretowa 14.05 Lokatorzy (s.) 14.40 Po obu stronach Odry 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.15 M jak miłość (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.40 Szkoda gadać (s.) 23.20 Biznes (pr. public.) 23.45 Operacja Kondor (film hongkong.) 1.30 Turyści antyterroryści (film dok.) 2.30 Nie tylko dla komandosów.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 7.50 Bliżej Europy 8.05 Służba zdrowiu (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia (s.) 9.55 To jest temat 10.45 Tele (reportaż) 11.15 Gość dnia 11.45 Rozmówki wschodniograniczne 12.10 Czytaj z Trójką (mag.) 12.35 Wokół Pacyfiku z Michaeliem Palinem (film dok.) 13.45 Nie udawaj Greka 14.15 Zwolnij w sieci 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 Podwodna Polska 15.45 Zagadkowe historie XX stulecia (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Okiem mistrza (mag.) 17.00 Czarno na białym (pr. dok.) 17.05 Trójka tam była (reportaż) 17.50 Kronika miejska Rybnik 18.40 Powiedz stop 19.00 Relacje 19.11 Zaolzie (mag.) 19.25 Zdobywcy (teleturniej) 20.00 Tele (reportaż) 21.00 Echa dnia 22.15 To jest temat 23.05 Młodzież kontra (pr. public.) 23.50 Lepiej późno niż wcale (film włoski).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Strażnik Teksasu (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Kto pierwszy, ten lepszy (film USA) 22.35 Tango z aniołem (s.) 23.20 Nasze dzieci (talk show) 0.20 Biznes Wydarzenia 0.45 Granice strachu (pr. rozryw.) 1.40 Aquaz Music Zone (mag.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewanki 9.00 Safari (s.) 9.30 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Letnia burza (film USA) 11.40 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Poprask (mag. muz.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.05 Chłopaki w akcji (pr. kul.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (lista przeb.) 17.05 Kinobox (mag. film.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 21.05 Świetnie wyglądasz! (mag.) 21.25 Ally McBeal (s.) 22.15 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Poprask (mag. muz.) 23.50 Przyjaciele (s.) 0.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 0.15 Talk show J. Krauza 1.00

Simpsonowie 1.35 Oczarowanie 2.30 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na pływalni z Liv Ullmann 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.20 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 12.45 Blok publicystyki ekologicznej 14.10 Telewizyjna szkoła 14.35 Game Page (mag.) 14.55 Błota 2005 (dok.) 15.25 Kwartet (mag.) 16.00 Cudowny świat (s. dok.) 16.25 Euro Cup - mecz koszykówki 18.10 Magazyn folklorystyczny 18.35 Świat książek (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Lapidarium (s. dok.) 20.00 Christopher Reeve - nadzieja trwa 2/2 (dok.) 20.55 Źródło (dok.) 22.10 Kochanek (film fr.-br.) 0.00 Nadal tutaj jestem 0.30 Więzienie Bangkok 1.20 City Folk: Zagrzeb 1.50 Babilon 2.05 Norah Jones: Feels Like Home 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Pod białymi żaglami: Kompas miłości (film niem.) 11.30 Poradnik kulinarny 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.05 Czechy - Norwegia 22.15 Big Brother - Nomina-cje (reality show) 23.35 Nowa podróżo-zmiana (mag.) 0.15 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.55 Rozkaz z góry (film USA) 2.30 Martwa strefa (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.40 Stary (s.) 11.50 Rewir Wolfa (s.) 12.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.35 Czarodziejki (s.) 16.35 Big Ben (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.50 VyVolení (reality show) 20.10 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.55 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 23.10 Pod włos (pr. publ.) 23.55 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.20 t-music 1.15 Szybka wygrana 2.55 Policja federalna (s.) 4.30 Świat 2005.

CZWARTEK 17 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Budzik (dla dzieci) 9.40 Piątka detektywów (s.) 10.10 J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 11.25 Europa bez między 11.50 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? 13.25 Okazja (s.) 13.55 My, wy, oni 14.25 Laboratorium - wydanie jubileuszowe 15.00 Wiadomości 15.15 Podróżnik 15.40 Tele-Nowela - program o książkach 15.55 Recepty Jedynki (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Reporterzy non-stop 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Zagubieni (s.) 21.55 Forum (pr. public.) 22.45 Wiadomości 22.55 Prosto w oczy (pr. public.) 23.10 U nas na Pekinie (s. dok.) 23.35 Zdobywcy (pr. rozryw.) 0.10 Próba miłości - historia Annie O'Farrell (film austral.) 1.45 Kardynał Bolesław Kominek - strażnik „Gorącego żelaza” (film dok.).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 10 minut tylko dla siebie 6.45 Kacperek (s.) 7.10 Od przedszkola do Opola 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 Ocean Avenue (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.15 Europa da się lubić (talk show) 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Zabójczy dymek (film dok.) 15.05 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów

19.10 Burza mózgów (teleturniej) 20.05 Cudowne ocalenie (film USA) 21.35 Filmożercy 22.20 Biznes (pr. public.) 22.45 Oficer (s.) 23.45 Łzy Czarnobyla (film dok.) 0.25 W obronie prawa (s.) 1.10 Sztuka kochania (pr. art.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 7.50 Nasze środowisko w Unii 8.05 Trójka tam była (reportaż) 8.45 Gość dnia 9.00 Więcej niż jedno (s.) 9.55 To jest temat 10.45 Tele (reportaż) 11.15 Gość dnia 11.45 Teleplotki (pr. public.) 12.10 To jest temat 12.35 Zielony skarb Ziemi (s. dok.) 13.45 Nie udawaj Greka 14.15 Zwolnij w sieci 14.45 Tatrzzańskie opowieści 15.00 Władza (pr. dok.) 15.45 Więcej niż jedno (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Odkrywanie przestrzeni 17.50 Czarno na białym (pr. dok.) 18.40 Ludzie i sprawy 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend (mag.) 20.00 Tele (reportaż) 21.00 Echa dnia (pr. public.) 22.15 Niezła jazda 23.05 Patrol Trójki 23.35 Ostatnia seksbomba (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 13. posterunek (s.) 10.35 Czułość i kłamstwa (s.) 11.05 Samo życie (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Program rozrywkowy 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (s.) 22.20 Co z tą Polską? 23.20 Zakręcone (s.).

■ TVC 1

6.00 Afryki czar 6.25 List do ciebie 7.15 Świetnie wyglądasz 7.50 Rok ma 12 miesięcy 8.20 Czarodziejskie przedszkole 8.50 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.15 Cudowna miłość (bajka) 10.30 Bracia Kipowie (film TV) 12.00 Wiadomości 12.10 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 13.15 Królowna Ducha (bajka) 14.25 Labirynt (dla dzieci) 14.55 Oczarowanie (s.) 15.55 Ogród to zabawa (mag.) 16.20 Oskarżony (film czes.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Karel Kryl (dok.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Srebrny zapach mrozu (film czes.) 21.45 Portret paralelny (dok.) 22.45 Wiadomości 22.50 Bramki, punkty, sekundy 23.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.05 Za granicą miłości (film niem.) 0.40 Kinobox (mag. film.) 1.05 Gratia Musa Tibi (dok.) 2.00 Minuta ze Stanem Hooperem.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Sprawa dla ombudsmána 8.55 Nóż elektryczny (film TV) 9.45 Piaskownia (film TV) 10.35 Jak nas widział świat (dok.) 11.30 Długie przedpołudnie (film TV) 12.30 Czeskie głowy 12.35 Cudowny świat (s. dok.) 13.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 13.15 Wtedy (dok.) 14.55 Zagubieni w burzy (s.) 15.25 Śpiewa Jaroslav Hutka 15.55 Gaudeamus igitur (dok.) 16.30 Harold Pinter (dok.) 17.25 Telewizyjny klub niestyszających (mag.) 18.00 Kultura.cz (mag.) 18.30 Minuta ze Stanem Hooperem (s.) 19.00 Sportowe minuty 19.40 Jak się żyje z symbolami narodowymi (dok.) 20.00 11 piętér ideału (dok.) 21.00 Mister Jazz (koncert) 22.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.15 Klub filmowy: Lantana (film austral.) 0.15 Filmopolis (mag.) 1.15 Magazyn religijny 1.35 Magazyn chrześcijański 1.50 Sportowe minuty.

■ NOVA

6.15 Tajemniczy skarb (film anim.) 7.00 Pinki i pies za milion (bajka) 8.50 „Nebojsa” (bajka) 10.25 „Hop a je tu lidoop” (film czes.) 12.00 Zeus i Roksana (film USA) 14.05 Miłość w kropkach deszczu (film czes.) 16.15 „Sławnosti sněženek” (film czes.) 17.45 Big Brother (reality show).
Ciąg dalszy na str. 7

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dziękuję, MUDr Tomanowi i MUDr Palowskiemu za leczenie stomatologiczne. M. P. GL-622

Czas mija, lecz smutek i tęsknota pozostaje...

Dnia 15. 11. 2005 mija 2. bolesna rocznica, kiedy opuścił nas na zawsze nasz Kochany mąż, Ojciec i Dziadek

śp. mgr LEON WRANKA

ze Stonawy. Z miłością i szacunkiem wspominają żona, syn i córka z rodzinami. GL-593

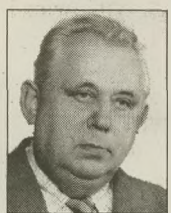

Dnia 16. 11. 2005 upłynie 1. rocznica od śmierci naszej Kochanej Matki, Teściowej, Babci, Prababci i Cioci

śp. OLGİ BUŁAWOWEJ

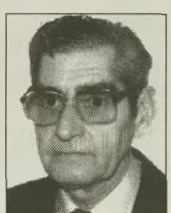
z domu Kohutowa z Karwiny Frysztatu. Z miłością i szacunkiem wspominają córka i synowie z rodzinami. GL-615

Kronika Rodzinna

Dzisiaj, 15 listopada minie trzecia rocznica śmierci

śp. ALOJZEGO SZYMANIKA ze Stanisławic. Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w życzliwej pamięci, proszą o chwilę wspomnień synowie z rodzinami. GL-619

Z głębokim żalem w sercach zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że nas na zawsze opuścił dnia 14. 11. 2005 w wieku 70 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Brat, Wujek, Szwagier, Teść i Dziadek

śp. WERNER FRÖHLICH

ze Stonawy. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 17. 11. 2005 o godz. 14.00 z kościoła rzym.-kat. w Stonawie. Zasmucona rodzina. RK-245

Co w teatrze

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: „Jedna noc na Karlštejně” (15, godz. 19.00, grupa C, A); **CZ. CIESZYN:** „Jedna noc na Karlštejně” (16, godz. 10.00, studenci).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: „Oliver Twist” (15, 16, godz. 17.45); **Legenda Zorro** (15, 16, godz. 20.00); **Wallace&Gromit: Kłątwa królika** (17, 18, godz. 15.30, 17.45); **Tylko Bea** (17, 18, godz. 20.00); **Reflex: „Dobla”** (15, godz. 17.00; 16, godz. 17.00, 20.00); **Brasileirinho** (15, godz. 20.00); **„Štěstí”** (17, 18, godz. 17.00, 20.00); **Ex: Czarownica** (17, 18, godz. 19.00); **TRZYNICIE - Kosmos: Goooll!** (15, 16, godz. 17.30); **Eros** (15, godz. 20.00); **Magiczny kamień** (15, godz. 14.00); **Śmiertelnie proste** (16, godz. 20.00); **„Anděl páne”** (17, godz. 10.00, 17.30; 18, godz. 17.30); **Imperium wilków** (17, 18, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** **Kurczak Mały** (15, 16, godz. 15.30); **„Oliver Twist”** (15, 16, godz. 17.45); **Dark Water** (15, 16, godz. 20.00); **Bibi Blocksberg** (17, 18, godz. 15.30); **„Hrubeš a Mareš”** (17, 18, godz. 17.45, 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** **Władca pierścieni - maraton** (17, w godz. 9-21.30); **Moja droga Wendy** (18, godz. 17.00); **CIESZYN - Piast:** **Kurczak Mały** (15-17, godz. 14.30, 16.15, 18.00; 15, 16, godz. 19.45); **Rejs: Jak to robię** (18, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** 10 minut później (18, godz. 19.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzciniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30- 19.00.

Co w terenie

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zaprasza na spotkanie 16. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
HAWIERZÓW - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie w czwartek 17. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.
SEKCJA HISTORII REGIONU ZG PZKO - zaprasza do wzięcia udziału w seminarium z okazji 40-lecia 19. 11. o godz. 8.30 w auli Gimnazjum z Pol. Językiem Nauczania w Cz. Cieszynie.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

KARWINA - zebranie Rady Obwodowej Karwińskich Kół PZKO 21. 11. o godz. 16.00 w Domu PZKO w Karwinie Raju. Prezesi lub zastępcy miejskich kół i delegaci na Zjazd PZKO - obowiązkowy udział.

ORŁOWA MIASTO i ŁAZY - zarząd MK PZKO zaprasza 20. 11. o godz. 15.30 do świetlicy w Zimnym Dole na spotkanie z Franciszkiem Bałonem - promocja książki „Opowiadania o naszym pieczeniu” oraz sprzedaż Kalendarza Śląskiego.

KOŃSKA PODLEŚIE - MK PZKO zaprasza na prelekcję Franciszka Szopy pt. „Nie wszyscy przeżyli” 17. 11. o godz. 16.00 w lokalu PZKO.

Koncerty

TOWARZYSTWO EWANGELICKIE W RC - zaprasza na tradycyjny koncert adwentowy połączony z 15-leciem nadawania audycji religijnych w radiu Ostrawa „Głos chrześcijan” w 1. niedzielę adwentu 27. 11. o godz. 17.00 w kościele ewangel. Na Niwach w Cz. Cieszynie. Koncert połączony jest z wystawą fotografii ks. Kazimierza Suchanka oraz prezentacją książki „Bliscy memu sercu” w sali konferencyjnej Rady Kościelnej. Bilety w przedsprzedaży w budynku Rady Kościelnej oraz kancelarii parafii ewangel. kościoła Na Niwach 7, Cz. Cieszyn, w godz. 9-13, po-pt.

Oferty

OFERUJĘ MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA 3+1, na parterze domu położonego 200 m od przejścia granicznego Kocobędz-Boguszowice, 600 m od Hypernovy w Cz. Cieszynie. Oddzielne wejście i liczniki zużycia gazu, prądu i wody. Czynsz wg umowy. Tel.: +420 602 529 501, e-mail: aszurman@volny.cz. GL-601

Koncert jesienno

MOSTY KOŁO JABŁONKOWA (man) - Melomani i miłośnicy śpiewu chóralnego zjechali w sobotę do Mostów, by w Domu PZKO wysłuchać Koncertu jesienno w wykonaniu chórów „Przełęcz” z Mostów i „Lira” z Darkowa.

W pierwszej części dwugodzinnego koncertu wystąpili gospodarze pod dyrekcją Haliny Niedoby i przy akompaniamencie pianistki Krystyny Pysz-

Wystawy

DUŻA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 11. wystawa „60 lat Teatru Cieszyńskiego”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

▲ BIAŁA GALERIA: do 18. 11. wystawa Jana Rusnoka - „Pejzaże”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

GALERIA SPIRALA, Hawierzów: do 20. 11. wystawa Dariny Krygiel „Poza przestrzeń i czas”. Otwarte wt-pt: 10-18, so: 9-12.

SALA WYSTAWOWA V. WÜNSCHEGO, DK L. Janáčka Hawierzów: do 19. 11. wystawa robót ręcznych pn. „Święta godowe się zbliżają...”. Otwarte w godz. 9 - 17.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 2. 12. wystawa obrazów Otakara Barana. Otwarte wt-pt: 9-12, 12.30-17; so: 10-13, 13.30-18.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-CICKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina Frysztat, rynek Masaryka 10: do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

ko. Przedstawili zróżnicowany repertuar - pieśni ludowe i ambitne kompozycje rodzimych i zagranicznych autorów, w tym do tekstów Adama Mickiewicza z okazji 150. rocznicy śmierci poety. Partie solowe śpiewał tenor Władysław Czepiec.

Drugą część koncertu wypełnił goś „Przełęcz”, darkowska „Lira” z dyrygentką Beatą Piłśniak Hojką i solistą Denisem Adrianem. Na zakończenie oba chóry wykonały wspólnie „Kwiaty Polskie” Z. Bittmara oraz „Ojczyzna ma droga”.

Konferansjerkę prowadziła nauczycielka Urszula Czudek, wiersze recytowali uczniowie mosteckiej podstawówki.

Dokończenie ze str. 6

18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.10 Sposób na blondynkę (film USA) 23.05 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.45 True Blue (film USA) 1.40 Trzeci patrol (s.) 2.20 Do-Re-Mi 3.50 Derrick (s.).

PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Alena (film czes.) 9.40 Hercule Poirot: Pięć małych świnek (film br.) 11.35 Pracująca dziewczyna (film USA) 13.55 Królewicz Bajaja (bajka) 15.35 Otcłhań (film USA) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení - Wyzwanie (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 VyVolení - Wyzwanie (reality show) 22.35 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.40 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.10 Mystic Pizza (film USA) 2.00 Szybka wygrana 3.40 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 18 LISTOPADA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric (s. anim.) 8.55 Kasztaniaki (s. anim.) 9.10 Jedynecka (dla dzieci) 9.35 Mały rycerz El Cid (s.) 10.05 Don Matteo (s.) 11.25 Kwadrans na kawę 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? 13.30 Wiedźmy (s.) 14.15 Kiosk przy Wspólnej 14.30 Glob 2005 15.00 Wiadomości 15.10 USA - Polska (siatkówka) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Tak miało być (s.) 17.50 Co tu jest grane? (pr. muz.) 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Tak daleko jak nogi poniosą (film niem.) 23.20 Wiadomości 23.30 Głina (s.) 0.30 Po godzinach (mag.).

TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 10 minut tylko dla siebie 6.50 Kacperek (s.) 7.10 Od przedszkola do Opola 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 Ocean Avenue (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.10 Spotkanie z balladą (pr. rozryw.) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.15 Złotopolscy (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Z Dwójką bezpieczniej 19.10 Spotkanie z balladą (pr. rozryw.) 20.00 Zażół się (pr. rozryw.) 22.20 Biznes (pr. public.) 22.45 Biuro kryminalne (s.) 23.35 Matroszki (s.) 0.30 W majestacie prawa (film USA) 2.15 Wilczyca (horror pol.).

TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościołów 8.45 Gość dnia 9.00 Skarby rosyjskiej przyrody (s.) 9.55 To jest temat 10.45 Tele (reportaż) 11.15 Gość dnia 11.45 Bądź zdrow! (mag. med.) 12.10 Integracja 12.35 Świat małp (s. dok.) 13.45 Włącz się 14.15 Zwołnij w sieci 14.45 Zielonym do góry 15.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.45 Skarby rosyjskiej przyrody (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Speed 17.50 Gramy dla was (pr. muz.) 20.00 Tele (reportaż) 21.00 Echa dnia (pr. public.) 22.15 To jest temat 23.05 Uwierz w dokument (film dok.) 0.05 Męskie sprawy (film pol.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Zakręcone (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża 13.30 Szpital Księcia Alfreda (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Eureko ja to wiem (pr. rozryw.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00

Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Wielka misja Maxa Keeble'a (film USA) 21.15 Za wszelką cenę (reality show) 22.20 Nieustraszeni (reality show) 23.50 Human Traffic (film ang.) 1.50 Aquaz Music Zone (mag.).

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Jasio i tęczyowy kapelus (bajka) 9.00 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 „Psi kus” (film czes.) 11.30 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Jak na ryby... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.35 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Z Jakubem na ryby (mag.) 16.30 My z końca świata (s.) 17.00 Śladami wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Četnické humoresky” (s.) 21.30 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.25 Mathieu Corot (s.) 1.00 Cold Feet (s.) 1.50 Pod pokrywką 2.10 Ogród to zabawa 2.35 Simpsonowie 2.55 AZ-kwiz.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Źródło 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.) 8.45 Skarby świata (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.45 Świat motorów (mag.) 13.25 Klocki (dla dzieci) 13.40 Pech (bajka) 14.40 Meduza (lista przeb.) 15.10 Labyrint (teleturniej) 15.40 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.10 Kamera w podróży: Dżungla (s. dok.) 17.00 Twarze Oceanii 17.10 City Folk: Haag (s. dok.) 17.40 Babilon (mag.) 18.00 333 (mag. lit.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Stop 19.40 Nasze zamki (s. dok.) 20.00 Cudowna planeta: Drapieżniki w domu (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Spostrzeżenia z zagranicy 21.30 Pytania V. Moravca - wyd. specjalne 23.30 Gorączka piątkowej nocy 1.35 Cudowna planeta.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.40 Kwoka (film czes.) 11.10 Poradnik kulinarny 11.50 Strażnik Teksasu (s.) 12.45 Anastazja (s.) 13.45 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. roz.) 20.40 Dwa tygodnie na miłość (film USA) 22.40 Prask! (mag.) 23.20 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.05 Kryjówka diabła (film USA) 2.35 Do-Re-Mi 3.30 Derrick (s.).

PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.40 Stary (s.) 11.50 Rewir Wolfa (s.) 12.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.35 Czarodziejki (s.) 16.40 Big Ben (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVolení (reality show) 21.05 Wsi moja sielska, anielska (film czes.) 22.50 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.15 Losowanie loterii Euromiliony 23.20 Słowo gliny. (film fr.) 1.10 Szybka wygrana 2.50 Dementi 3.25 Pod włós.

TV Polonia

WTOREK 15 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Talent za talent 9.25 Pałac (rep.) 9.40 Jest takie miejsce - Powiat Działdowski (s. dok.) 10.00 Wyprzedzić chorobę 10.20 Kwadrans na kawę 10.35 Tam gdzie jesteśmy - Wyspa nadziei (rep.) 11.05 Zaproszenie 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Stacyjka (s.) 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.55 Łączy nas Polska (felieton) 15.10 Linia Specjalna 16.00 Talent za talent 16.25 Wyprzedzić chorobę 16.45 Polskie miasta i miasteczka 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program publicystyczny 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Pałac (rep.) 18.00 Kapelan Bobola (rep.) 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Dokument 21.55 Jest takie miejsce - Powiat Działdowski (s. dok.) 22.15 Warto rozmawiać 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Plus minus 0.40 Sprawa dla reportera 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.05 Dokument 4.00 Kapelan Bobola (rep.) 4.30 Warto rozmawiać 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 16 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.35 TELEZAKUPY 8.55 Budzik 9.25 Wierzę, wątpię, szukam 9.50 Album Mazowsza (mag.) 10.10 Program edukacyjny 10.30 Polskie miasta i miasteczka 10.45 Spotkania z profesorem Zinem 11.05 Plus minus 11.30 Kochaj mnie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Wieści Polonijne 13.20 Dokument 14.15 Kapelan Bobola (rep.) 14.45 Warto rozmawiać 16.00 Budzik 16.25 Natura 2000 16.45 Polskie miasta i miasteczka 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program publicystyczny 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Wierzę, wątpię, szukam 18.15 Tu i teraz (rep.) 18.30 Świadcówkę nieznaną historii 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Polska Karta 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.20 Książki z górnej półki 22.30 Ale Jazda! 23.00 Kochaj mnie (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Debata 1.00 Łączy nas Polska (felieton) 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Polska Karta 3.20 Egzamin z życia (s.) 4.05 Pamiętają o mnie (koncert życzeń) 4.35 Świadcówkę nieznaną historii 5.15 Kochaj mnie (s.) 5.45 Wiadomości.

CZWARTEK 17 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Zygzyki - Kolor 9.25 Znaki czasu (mag.) 9.45 Byli żołnierzami Jodły (film dok.) 10.40 Jan A. P. Kaczmarek - Koncert Muzyki Filmowej 11.25 Skarbiec (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Polska Karta 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 Świadcówkę nieznaną historii 15.00 To jest temat - Egzorcysta 15.15 Debata 16.00 Zygzyki - Kolor 16.25 30 ton - lista przebojów 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program publicystyczny 17.30 TELEZAKUPY 17.50 Znaki czasu (mag.) 18.10 Raj (mag.) 18.35 Smak Europy - Rodzina z tradycją... 18.45 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sławik po hebrajsku (rep.) 21.15 Teatr TV - Kochany kłamca 22.15 Reportaż 22.40 Muzyka klasyczna 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Forum 1.00 Animowany świat wyobraźni 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sławik po hebrajsku (rep.) 3.05 Teatr TV - Kochany kłamca 4.05 Reportaż 4.30 Muzyka klasyczna 5.15 Skarbiec (mag.) 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 18 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 7.30 Wiadomości 7.30 Pogoda 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.35 TELEZAKUPY 8.55 Domisie 9.20 Trzy dni, aby wygrać (s.) 9.50 Raj (mag.) 10.20 Natura 2000 10.40 Regionalia (mag.) 11.05 Kwadrans na kawę 11.20 Duże dzieci (talk-show) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sławik po hebrajsku (rep.) 13.20 Hity satelity 13.35

Teatr TV - Kochany kłamca 15.00 Muzyka klasyczna 15.15 Forum 16.00 Domisie 16.25 Trzy dni, aby wygrać (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.15 Ojczyzna polszczyzna 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Spotkania z profesorem Zinem 18.10 Święta wojna (s.) 18.35 Regionalia (mag.) 19.00 Wieści polonijne 19.15 Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się... 21.20 Hity satelity 21.40 Na dobre i na złe (s.) 22.30 Duże dzieci (talk-show) 23.10 Porozmawiajmy 0.00 Wideoteka dorosłego człowieka 0.50 Trzy dni, aby wygrać (s.) 1.15 Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.05 Mówi się... 3.25 Hity satelity 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.30 Duże dzieci (talk-show) 5.05 Święta wojna (s.) 5.30 Jest takie miejsce - Powiat Działdowski (s. dok.) 5.50 Wiadomości.

SOBOTA 19 LISTOPADA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.35 Awantura o Basię (s.) 9.05 Mówi się... 9.25 Wieści Polonijne 9.40 Porozmawiajmy 10.30 Klan (s.) 11.45 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.10 Wideoteka dorosłego człowieka 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Od przedszkola do Opola 14.30 Made in Poland (teleturniej) 15.00 Szansa na sukces - Violetta - taka jestem 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Książka tygodnia 17.30 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 18.00 M jak miłość (s.) 18.45 Zaczysze gwiazd 19.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Tydzień z życia mężczyzny (film pol.) 21.40 Mój pierwszy raz 22.30 Reportaż 22.45 Shakin Dudi - śpiewak przebojów 23.35 Śniadanie na podwieczorek 0.25 M jak miłość (s.) 1.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Tydzień z życia mężczyzny (film pol.) 3.25 Reportaż 3.45 Wideoteka dorosłego człowieka 4.30 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 5.05 Mój pierwszy raz.

NIEDZIELA 20 LISTOPADA

6.00 Shakin Dudi - śpiewak przebojów 6.50 Bezludna wyspa 7.40 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 8.05 M jak miłość (s.) 8.55 Słowo na niedzielę 9.00 Ziarno (mag.) 9.25 Dwa światy (s.) 9.55 Książka dla Malucha 10.10 Ojczyzna polszczyzna 10.25 Złotopolscy (s.) 11.15 Niedzielne muzykowanie 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Transmisja Mszy Świętej - z archidiecezji św. Rodziny w Częstochowie 14.10 Janosik (s.) 14.55 Reportaż 15.15 Zaproszenie 15.35 Wywiad i opinie 16.05 Biografie (dok.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 18.00 Salon kresowy - Maestro z ulicy Sapiehy (rep.) 18.15 M jak miłość (s.) 19.00 SEJF-Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 19.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Zaginiona (s.) 21.00 Bezludna wyspa 21.50 Tele PRLe (pr. rozryw.) 22.45 Linia Specjalna 23.35 Regionalia (mag.) 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Zaginiona (s.) 2.55 Zaproszenie 3.15 Janosik (s.) 3.55 Reportaż 4.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 4.40 Salon kresowy - Maestro z ulicy Sapiehy (rep.) 5.05 Biografie (dok.).

PONIEDZIAŁEK 21 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 TELEZAKUPY 8.55 Jedynecka 9.20 My Wy Oni (mag.) 9.45 Romantyczne podróże do Polski 10.05 Śniadanie na podwieczorek 11.05 Biografie (dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Misja bez granic 13.25 M jak miłość (s.) 14.10 Salon kresowy - Maestro z ulicy Sapiehy (rep.) 14.25 W piątą stronę świata (s.) 15.15 Blżej Europy 15.35 Ze sztuką na ty - Przestrzeń bez ścian 16.05 Jedynecka 16.30 Romantyczne podróże do Polski 16.50 Polskie miasta i miasteczka 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program publicystyczny 17.30 TELEZAKUPY 17.50 My Wy Oni (mag.) 18.15 Anna Dymna - spotkajmy się 18.40 Misja bez granic 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.30 Stacyjka (s.) 22.25 Ze sztuką na ty - Przestrzeń bez ścian 23.00 Komornicy (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Kobiety i wojna (film dok.) 1.15 Mały pingwin Pik - Pok (s.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sportowy tydzień 3.20 Stacyjka (s.) 4.15 Anna Dymna - spotkajmy się 4.40 Misja bez granic 5.00 Książka tygodnia 5.15 Komornicy (s.) 5.45 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: W ROLI GŁÓWNEJ SĘDZIA KUBIČEK ● DERBY DLA IRP

Sezon na półmetku

MŚLF

● JAKUBCZOWICE - TRZYNIEC 3:1 (0:0). Bramki: 57. Doleżał, 68. Pindor samob., 76. Opic - 47. Maceček. Sędziował Kubiček. W. 385. Marzenia gości o dobrym wyniku rozwiązał sędzia Kubiček, który w 50. minucie przy stanie 0:1 wykluczył zbyt pochopnie Malifa, a pozostałe jego werdykty też dalekie były od obiektywności. - Nie zamierzam wypowiadać się na temat pracy sędziów, wie-dzieliśmy, że nie będzie to łatwy mecz - powiedział „GL” trener Trzyńca Lubomir Vašek. Najważniejsze minuty: 47. Maliř z rzutu różnego obsłużył Macečka - 0:1; 57. z rzutu wolnego J. Baránek dośrodkował na głowę Doleżała - 1:1; 68. Pindor nieszczęśliwie skierował piłkę do własnej siatki po kolejnym rzucie wolnym Baránka - 2:1; 76. Opic po samodzielnej akcji podwyższył na 3:1. (man)

TABELA MŚLF

1. Jakubczowice	15	37	27:9
2. Beneszów D.	15	27	28:17
3. Uniczów	15	25	16:13
4. Bystrc	15	24	20:17
5. Ostrawa B	15	24	20:17
6. Jihlava B	15	22	20:14
7. Zlin B	15	22	15:15
8. Trzynieć	15	20	22:25
9. Lipowa	15	19	19:20
10. Slovaczk B	15	19	17:18
11. Znojmo	15	18	23:21

LM PIŁKARZY RĘCZNYCH

Banik Karwina trzeci

W ostatnim meczu grupowym Ligi Mistrzów szczypiorniści Banika Karwina potwierdzili rolę faworyta, pokonując przed własną publicznością 31:26 litewski Granitas Kowno. Karwiniakom udało się w tegorocznych rozgrywkach Champion's League dwukrotnie rozmontować litewskiego mistrza, w październiku podopieczni trenera Jiřego Kekrta zwyciężyli na wyjeździe 35:28. Karwina z bilansem 5 punktów zajęła trzecie miejsce w grupie H i trafiła do 1/8 Pucharu Zdobywców Pucharu (losowanie odbędzie się dziś w Wiedniu). Do dalszej fazy rozgrywek w Lidze Mistrzów przechodzą wicemistrzowie Niemiec - Flensburg Handewitt oraz wicemistrzowie Francji - Handball Paryż. ■ KARWINA - KOWNO 31:26 (12:10). Bramki dla HCB: Sobol 8/2, Zdráhala 4, Kuzo, Prachař, T. Heinz, Kichner po 3, Brůna, Szymon, Požárek po 2, Kubis 1. Sędziowali Poladěnko, Černega (Rosja). W. 800.

12. Brzeclaw	15	17	16:25
13. Witkowice B	15	13	15:22
14. Kohoutowice	15	12	11:16
15. Hranice	15	12	9:15
16. Bystrzyca p. H.	15	11	11:25

DYWIZJA E

● W. KARLOWICE - KARWINA 2:1 (2:1). Bramki: 30. i 43. Davidek - 24. Šuster. Dla piłkarzy Karwiny dobrze się stało, że to już koniec jesiennej rundy, ekipa znad Olzy nie błyszczy bowiem rewelacyjną formą. Goście wypracowali sobie z tuzin dobrych okazji, karwiniacy jednak nadal borykają się z końcówką. Wszystkie gole padły po stałych fragmentach gry i to po strzałach głową. ■ S. ORŁOWA - IRP CZ. CIESZYN 1:2 (0:0). Bramki: 55. Pristáš - 57. Ganczarczyk, 59. Martinček. Sędziował Višćor. W. 200. W zaolziańskim derby wórek z bramkami rozwiązał się dopiero w drugiej połowie. Do przerwy więcej z gry mieli gospodarze, ale podopieczni trenera Dušana Kohúta fatalnie ustawili swoje celowniki. Zwłaszcza Třos przyprawiał orłowskiego trenera o palpitację serca. Po zmianie stron goście, widząc mizerię gospodarzy, wyraźnie dodali gazu. Defensywa IRP nie była jednak tak szczelna, co wykorzystał w 55. minucie Pristáš, który z ostrego kąta zaskoczył bramkarza Musálka - 1:0. Gościom wystarczyły ale czte-

TABELA KONCOWA GR. H

1. Flensburg	6	10	208:155
2. Paryż	6	9	163:157
3. Karwina	6	5	160:164
4. Kowno	6	0	147:202

(jb, Ok)

II liga hokeja

■ HC ORŁOWA - W. MIĘDZYRZECZE 7:4 (2:1, 3:1, 2:2). Bramki: 11. Bavlšić, 14. Nevrlý, 22. Kotala, 26. Tomášek, 34. Mintěl, 52. Kotásek, 59. Jaško - 10. Novosad, 29. Vlach, 42. Vitoslavský, 48. Vaněček. W bramce gospodarzy pojawił się w miejsce przebiegłego Michala Holeša Lukáš Čučela, trener Pavel Leksovský do gry wystawił też dwie nowe akwizycje z Hawierzowa - Balčíka i Zientka.

Lokaty: 1. T. Brno 35, 2. Szternberk 34, 3. Uniczów 27,... 7. Orłowa 25 pkt. W czwartek: Przerów - Orłowa (17.00). (jb)

Futbol w niższych klasach: Drugie zwycięstwo Mostów ● „Indianie” znów polegli

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

● RYMARZÓW - BOGUMIN 4:3 (2:1). Bramki: 20. Jurčík, 29. Jiřičný, 46. Doseděl, 87. Šulc - 43. i 89. Kukuliač, 50. Gábor. Sędziował Machovský. W. 150. „Faja” lepiej zaprezentowała się w ofensywie, gdzie kolejny dobry mecz zaliczył Kukuliač, gorzej było jednak we własnym polu karnym. Przy stanie 3:2 sędzia Machovský zbyt pochopnie pokazał czerwoną kartkę Bajnarowi, ułatwiając faworytowi końcówkę meczu. Najważniejsze minuty: 20. po błędzie Pláčka na 1:0 strzelił Jurčík; 29. środkiem boiska przebił się Jiřičný i w finale przelobował źle ustawionego Ryla - 2:0; 43. po samodzielnej akcji Kukuliač obniżył na 2:1; 46. bramkarz Ryl zlekceważył łatwą piłkę, Doseděl podwyższył na 3:1; 50. Gábor (podobnie jak Šmicer w meczu z Norwegią) strzałem głową po centrze Kukuliača - 3:2; 72. pod prysznic powędrował Bajnar (czk); 87. Šulc z kontry - 4:2; 89. Kukuliač w sytuacji sam na sam z bramkarzem - 4:3; 90. drugą czerwoną kartkę w zespole „Fai” ujrzał też Anastazovský.

● W. HOSZTICE - L. PIOTROWICE 2:1 (0:1). Bramki: 59. T. Vožník, 87. J. Vožník - 1. Ogon. Sędziował Honěk. W. 85. Aż cztery czerwone kartki pokazał w meczu sędzia Honěk, ale co istotne - trzy po stronie gości (!). Piotrowiczanie przegrali ten mecz na własne życzenie. Wprawdzie już w 1. minucie z podania Pikonskiego Ogon zapewnił gościom prowadzenie, w drugiej połowie jednak Lokomotywa zwolniła obroty, oddając inicjatywę gospodarzom. Na 1:1 wyrównał z rzutu wolnego T. Vožník, a w 87. minucie (wtedy obie drużyny grały już w dziesięćmek) zwycięskiego gola zdobył jego brat J. Vožník. W doliczonym zwycięście gry do Pikonskiego (ukaranego czk w 83. min.) dołączyli Ogon i Klos.

● MOSTY - KOBERZYCE 4:2 (0:1). Bramki: 72. i 91. T. Nieslanik, 56. V. Lysek, 80. Kufa - 12. Hlavenka, 81. Ču-

jek. Sędziował Tobola. W. 100. Mosteczanie fetowali dopiero drugie zwycięstwo w tym sezonie. Kluczem do sukcesu gospodarzy była dobra skuteczność pod bramką rywala. Świetny występ zaliczył najlepszy snajper Mostów Tomáš Nieslanik. Najważniejsze minuty: 12. Hlavenka po błędzie całej obrony - 0:1; 56. V. Lysek po centrze Buli - 1:1; 72. T. Nieslanik z rzutu wolnego bezpośredniego ostrym strzałem podwyższył na 2:1; 80. po rajdzie T. Nieslanika i głowce Kufy mosteczanie prowadzili już 3:1; 81. Čujek z dobitki - 3:2; 91. T. Nieslanik głową przelobował golkipera - 4:2.

W Mistrzostwach Województwa jesienią sezon zakończy zostanie dopiero w najbliższy weekend.

Lokaty: 1. Opawa 43, 2. Rymarzów 34, 3. P. Polom 31,... 7. L. Piotrowice 21, 8. Bogumin 20, 16. Mosty 8 pkt.

I A KLASA - GR. B

FK Hawierzów - Liskowice 1:2, Stare Miasto - Sł Rychwałd 3:1, Bystrzyca - Pietwałd n. M. 3:1, Bruszerperk - Stonawa 2:1, Skrzeczów - Dobra 2:0. Lokaty: 1. Hawierzów 30, 2. Bruszerperk 25, 3. Skrzeczów 25,... 7. Stonawa 21, 9. Bystrzyca 17, 12. Sł Rychwałd 8 pkt.

I B KLASA - GR. B

Swinów - Pietwałd 1:1. Lokaty: 1. Hař 30,... 14. Pietwałd 3 pkt.

I B KLASA - GR. C

Niebory - Orłowa B 3:1, Sucha G. - Nydek 2:0, Gródek - Lutynia D. 2:2, Karwina B - Jabłonków 1:1, Datynie D. - Śmiłowice 2:2, Wędrzyna - Wierzniońskie 6:0, Żuków G. - Sedliszcze 2:1. Lokaty: 1. Wędrzyna 31, 2. Lutynia D. 28, 3. Sucha G. 28,... 13. Żuków G. 10, 14. Sedliszcze 7 pkt.

Tabele rundy jesiennej w I A i I B klasie, jak również analizę sezonu i głosy trenerów, zamieścimy w sobotnim numerze „GL”.

(jb)

JANUSZ BITTMAR

DZIŚ W NUMERZE:

Piekło w parku rozrywki **str. 3**Młode wino św. Marcina **str. 4**»Wiedza powszechna« powraca... **str. 5**Rozczarowanie pod Jaworowym **str. 8**
SOBOTA
19 LISTOPADA 2005
NR 136
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

 tel.: 558 731 766
 faks: 558 740 044
 info@glosludu.cz

DO BIAŁEGOSTOKU WYJADĄ W. ONDRUCH I D. MOLEND

Poezja z serca płynąca

CZ. CIESZYN (sch) – Gimnazjalistki Weronika Ondruch (Karwina) i Dorota Molenda (Cz. Cieszyn) będą reprezentować Republikę Czeską w finale Konkursu Recytatorskiego „Kresy 2005” w grudniu br. w Białymstoku. Tak brzmi werdykt 4-osobowego jury z Magdą Kruszyńską-Sosnowską z białostockiego Towarzystwa Kultury Teatralnej na czele.

Weronika i Dorota zostały wczoraj laureatkami XI eliminacji centralnych zaolziańskich „Kresów”, uzyskując dwie równorzędne nagrody w kategorii powyżej 16 lat. Rezerwową na wyjazd do Białegostoku została ich koleżanka gimnazjalna Agata Hladík, nagrodzona w kategorii 12-16 lat ex aequo z młodszą Katarzyną Niedobą z PSP w Jabłonkowie. Wyróżnienia w tej kategorii uzyskali Maciej Cymorek z PSP w Cz. Cieszynie i Jakub Sikora z PSP w Karwinie. Jakub ponadto z dużą przewagą został laureatem nagrody publiczności ufundowanej przez PTA „Ars Musica”.

M. Kruszyńska-Sosnowska, dziękując recytatorom za dawkę poezji i emocji, a nauczycielom za przygotowanie

swoich podopiecznych, podkreślała potrzebę odpowiedniego doboru repertuaru, wypływającego z własnego wnętrza. – Bez względu na to, czy chodzi o klasykę, czy o utwór, przepraszam, grafomański, wiersz musi być wam bliski – mówiła. Zwracała też uwagę na potrzebę utrzymywania kontaktu z publicznością oraz wystrzegania się mówienia w przestrzeń. – Unikajcie grania na publiczność, fałszywych tonów, bo to słychać – doradzała.

Na tegorocznych zaolziańskich „Kresach” zabrakło najmłodszej kategorii ze względu na zbyt krótki okres dzielący je od konkursu recytatorskiego organizowanego dla polskich podstówek przez gnojnica PSP.

Ciąg dalszy na str. 2

Wśród zespołów uczestniczących w konkursie „Po cieszyńsku, po naszymu po obu stronach Olzy” najwyżej oceniono scenkę przedstawiającą „tłocznik kapusty” w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 w Wiśle.

Koncert w Święto Niepodległości

OSTRAWA (mro) – Po 123 latach niewoli 11 listopada 1918 roku Polska odzyskała niepodległość. Dla uczczenia tej rocznicy konsul generalny RP w Ostrawie, Antoni Sadowski, zaprosił w uh. poniedziałek do Konserwatorium im. Leoša Janáčka przedstawicieli świata polityki, kultury, sfery gospodarczych oraz reprezentantów polskiej mniejszości narodowej zamieszkałej na Zaolziu.

Obecni byli: nowo mianowany nadzwyczajny i pełnomocny ambasador RP w Pradze Andrzej Załucki, prezydent Ostrawy Aleš Zedník, konsul RC w Katowicach Josef Byrtus, wiceprezes Kongresu Polaków w RC Tadeusz Wantuła i inni.

Zabierając głos konsul generalny RP w Ostrawie przypomniał, iż bieżący rok został proklamowany rokiem Adama Mickiewicza, patrioty, które-

go umiłowanie wolności i twórczość stały się podstawą nie tylko nauki języka polskiego, ale także umożliwiły przekazywanie polskiej tradycji, historii między generacjami Polaków, umocniły polskiego ducha, którego nie udało się złamać zaborcom. Wspominał, że pomimo meandrów historii, trudnych chwil w polsko-czeskich stosunkach na przestrzeni dziejów, dziś, w pełni demokracji, należy oddać hołd bohaterom, którzy doprowadzili do przełomowych przemian w 1989 roku, a także Polakom zamieszkałym na Zaolziu, którzy przyczynili się do tego szczytnego dzieła. Zaznaczył, że o ile przed rokiem 1989 Polska i Czechosłowacja deklarowały wolę współ-

pracy, bo musiały, dziś czynią tak dlatego, że jej rzeczywistość pragną. – Życzę sobie, by tak było dalej – zakończył A. Sadowski.

Z kolei prezydent Ostrawy A. Zedník mówił o usuwaniu granic, i to nie tylko tych z drutu, ale i tych, które kiedyś były w sercach. Ciąg dalszy na str. 2

Ambasador RP w Pradze Andrzej Załucki

Gwarowy maraton

CZ. CIESZYN (kor) – Dużym zainteresowaniem wśród młodzieży z obu brzegów Olzy – zarówno z polskich, jak i czeskich szkół – cieszył się w tym roku konkurs gwary cieszyńskiej pn. „Po cieszyńsku, po naszymu po obu stronach Olzy” zorganizowany przez Sekcję Łudoznawczą przy ZG PZKO

i Oddział Górnośląski Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Przesłuchania jego młodych uczestników odbywały się od poniedziałku do środy w auli Gimnazjum Polskiego w Cz. Cieszynie.

W poniedziałek, kiedy to w konkursie mierzyli siły przedszkolacy i uczniowie niższego stopnia podstawówek, przed jurorami stanęło ponad 50 maluchów. Tyle samo było w środę przedstawicieli szkół średnich. Najwięcej pracy mieli jurorzy we wtorek, kiedy to musieli oceniać ok. 80 uczestników ze szkół podstawowych i polskich gimnazjów. W dodatku niektóre szkoły wysłały nie tylko „solistów”, ale i zespoły prezentujące krótkie scenki.

6-osobowe jury pod kier. doc. Jadwigi Wronicz z krakowskiego oddziału PAN oceniło poziom tegorocznych uczestników konkursu jako bardzo wysoki. Doceniono też to, że uczestnicy przyszli na przesłuchania w strojach ludowych swojego regionu, a w dodatku posługiwali się poprawną gwarą regionów lub subregionów, których stroje ubrali. – Dawniej bywało z tym różnie – wyjaśnia Ł. Tomek.

W kategorii przedszkolaków zwyciężyła Marta Żwak (Ogrodzona), wyróżniono przedszkolaków z Jabłonkowa. Wśród uczniów szkół podstawowych 1. miejsce zajęli ex aequo Ewelina Raszyk (Dębowiec) i Anna Michalik (Ogrodzona).

Ciąg dalszy na str. 2

Fot. URSZULA WANTUŁA

Patronka jubileuszowego dębu „Plast”, Wiesława Szymborska, przyjmuje z rąk uczestnicy wędryńskiej stulatki, Moniki Wantuły, Biuletyn Stulecia oraz pamiątkową cegłeczkę. Noblistka wysłuchała relacji z sadzenia Jej dębu i całej dąbrowy. Zadeklarowała wolę przyjazdu w terminie późniejszym.

– Tato! Dlaczego nie idziecie na imprezę „Tacy jesteśmy”?

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Uwaga! Ślisko!

OSTRAWA (wak) – Wraz z pierwszymi opadami śniegu, które ostatnio nawiedziły nasz region, zanotowano wzrost wypadków drogowych. Tylko w czwartek na drogach doszło do 59 stłuczek, w których dwie osoby odniosły ciężkie, a siedem lekkie obrażenia. Straty materialne szacuje się na ponad 2,5 mln koron. Przyczyną była nadmierna prędkość, nieprawidłowe wyprzedzanie oraz wymuszanie pierwszeństwa. Policjanci z karwińskiej drogówki zwracają uwagę na miejsca podwyższonego ryzyka, w których zimą najczęściej dochodzi do kolizji. Chodzi m.in. o drogi Pietwałd-Karwina, Hawierzów-Orłowa (w czwartek zderzył się tam samochód dostawczy z osobowym), skrzyżowanie pod byłą kolonią klasztorną w Orłowej oraz most koło Kopalni „ČSA”.

Nogoda

SOBOTA – Zachmurzenie zmienne, lokalne opady śniegu. Temperatura w dzień od –1 do 3 st. C. (w 1000 m ok. – 5 st. C.), nocą od –1 do –6 st. C. NIEDZIELA, PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie duże, opady śniegu. Temperatura w dzień od –1 do 3 st. C. (w 1000 m ok. – 5 st. C.), nocą od –1 do –6 st. C.

PRZEJŚCIE GRANICZNE DLA WSZYSTKICH?

Dobiegła końca budowa nowego mostu granicznego przez Odrę w Starym Boguminie – Chałupkach. Z mostu miałyby korzystać samochody osobowe i ciężarowe bez ograniczeń nośności.

Stanie się tak jednak prawdopodobnie nie wcześniej, jak po dokończeniu i otwarciu autostrady D-47 prowadzącej z Ostrawy do Bogumina, z której będą korzystać także samochody jadące do granicy z Polską. Bogumińscy radni są bowiem zdania, że z początku nowe przejście graniczne powinno służyć wyłącznie autom o nośności nie większej niż 15 ton. Nasilającego się, po otwarciu nowego przejścia, ruchu dużych ciężarówek mieszkańcy

Wierzbicy, Pudłowa i Starego Bogumina na pewno nie byłoby skłonni zaakceptować, nie jest do niego zresztą przystosowana stara, wijąca się pomiędzy domkami rodzinnymi szosa, która prowadzi obec-

Most jest już gotowy

nie z Ostrawy do granicy w Starym Boguminie. Tym bardziej, że już teraz ludzie muszą znosić sporo utrudnień związanych z budową autostrady i transportem materiału budowlanego. Ostateczna decyzja w tej sprawie leży w gestii ministerstwa spraw wewnętrznych.

Po otwarciu nowego mostu granicznego przejście na starym moście znajdującym się niedaleko centrum Starego Bogumina miało służyć wyłącznie pieszym i rowerzystom. W niedalekiej przyszłości miasto ma zamiar zabiegać jednak o to, aby na most mogły wjeżdżać także mniejsze samochody o wadze do 3,5 tony. Chce też w związku z tym

odbudować odcinek drogi prowadzący ze starego mostu wprost na rynek w Starym Boguminie. Będzie to dość kosztowne, Stary Bogumin może jednak dzięki nowemu odcinkowi drogi sporo zyskać. Skróci się też droga z Chałupek przez Stary Bogumin do Nowego Bogumina. Ciąg dalszy na str. 2

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki – Sieć Księgarska »Matras« – Teatr Cieszyński w Czeskim Cieszynie

Wystawa Polskiej Książki

• TEATR CIESZYŃSKI • Wystawie towarzyszy kiermasz książek • Promocja książek: A. Kupcowa – »Po naszymu«, A. Wacławik – »Starczyn dukat«, F. Bałon – »Opowiadania o naszym pieczeniu«

- Wernisaż w sobotę 19 listopada 2005 r. o godz. 17.00
- niedziela 20 listopada 2005 r. w godz. 10.00 – 17.00
- poniedziałek 21 listopada 2005 r. w godz. 10.00 – 17.00

9 771212 422065

U rodaków

■ Z okazji Dnia Niepodległości w Teatrze im. Adama Mickiewicza rozdano statuetki Srebrnej Cieszyńianki oraz Honorowej Złotej Cieszyńianki. Laureatem honorowego wyróżnienia został w tym roku Tadeusz Kubok, dyrektor Browaru Zamkowego w Cieszynie. Wśród osób wyróżnionych Srebrną Cieszyńianką jest dziennikarz „Głosu Ziemi Cieszyńskiej”, Robert Danel. Pozostali laureaci to: Jan Nowaczek (Brenna), Janina Czerwieńska (Chybie), Joanna Czendlik (Dębowiec), Edward Gruszczyk (Goleszów), Emilia Borowian (Hażlach), Paweł Gorzołka (Istebna), Jan Knieżyk (Jaworze), ks. Andrzej Czyż (Skoczów), Anastazja Żur (Strumień), Karol Grzybowski (Ustroń), Witold Szozda (Wisła) i Bogusław Walica (Zembrzydowice).

■ Jubileuszowy rok 50-lecia „Głosu Ziemi Cieszyńskiej” zwińczyło otrzymanie Złotej Odznaki Honorowej Za Zasługi dla Województwa Śląskiego. Wyróżnienie to zostało przyznane redakcji przez Kapitułę Odznaki, za wniesienie szczególnych wartości w rozwój regionu w minionym półwieczu. Odznakę odebrał podczas uroczystości w cieszyńskim teatrze, 11 XI, redaktor naczelny Paweł Czupryna, z rąk radnego wojewódzkiego Alfreda Brudnego.

■ Uroczystości kościelne i patriotyczne zdominowały obchody 87. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Odbływały się one we wszystkich gminach cieszyńskiego regionu.

■ Wyjątkowo sucha, bezdeszczowa jesień sprawiła, że obniżył się poziom wód gruntowych w wielu cieszyńskich miejscowościach. Z kolei rolnicy, którzy zasiali już zboża ozime, obawiają się, że mrozy w sytuacji, gdy ziemi nie będzie przykrywała warstwa śniegu, mogą spowodować niepowetowane szkody w uprawach.

■ Piąty raz z rzędu na deskach Teatru Cieszyńskiego, obchodzącego w tym roku jubileusz 60-lecia, spotkały się wszystkie teatry z Moraw i Śląska, by zaprezentować najlepsze spektakle wyprodukowane podczas ostatniego roku. Za najlepszy spektakl V Festiwalu Teatrów Śląska i Moraw jury uznało przedstawienie „Żaloba przystoi Elektrze” w wykonaniu Śląskiego Teatru z Opawy.

■ Po raz pierwszy na UŚ w Cieszynie przygotowano zajęcia, na których studenci uczą się, jak otworzyć własną firmę. Pieniądże na projekt „Startuję w biznesie”, dał Europejski Fundusz Społeczny. Zajęcia mają tak przygotować studenta, by po skończeniu nauki mógł otworzyć własną firmę, potrafił skorzystać z kredytu czy funduszy pomocowych. Warsztaty rozpoczną się 21. bm., trwać będą do końca roku akademickiego. Na razie zgłosiło się 21 osób z ostatnich roczników.

■ W Radziechowach na Żywiecźnie odbyły się pierwsze Zaduszki Narodowe. Kilku osobowa procesja z pochodniami weszła w sobotę pod Krzyż Jubileuszowy na Matysce. Ludzie odmawiali różaniec, śpiewali „Bogurodnicę” i „Rotę”, a przy dźwięku werbli przywoływali narodowych bohaterów. Na koniec rozpoczęli usypywanie symbolicznego kurhanu, mającego upamiętniać bohaterów narodowych.

■ 11 osób próbowało nielegalnie wjechać do Czech. TIR-chłodnia na litewskich tablicach rejestracyjnych wiozący sery z Estonii do Słowenii podjechał na przejście graniczne w czwartek tuż przed trzecią rano. Po otwarciu naczepy okazało się, że za skrzyniami leży 11 osób. Byli to legalnie przebywający w Polsce cudzoziemcy. Wśród czwórki Ukraińców, którzy chcieli dostać się do Włoch, było 3 dzieci. Kierowcy grozi do 5 lat więzienia za współorganizowanie przemytu ludzi. **Opr. (man)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W sali wystawowej Viléma Wünschego w Domu Kultury im. L. Janáčka w tym tygodniu czynna jest wystawa robót ręcznych z tematyką związaną z nadchodzącymi świętami, zorganizowana przez Powiatową Radę Czeskiego Związku Kobiet, Klub Kobiet MK PZKO oraz Miejski Ośrodek Kultury w Hawierzowie z okazji 50-lecia miasta. Gościennie w imprezie udział biorą środowiska kobiece z Polski, w tym również Liga Kobiet Polskich z Opola. Codziennie na tle eksponatów odbywały się koncerty. Wystąpiły m.in. PZKO-wski chór mieszany „Sucha”, górnosuska śpiewaczka Beata Czendlik oraz młodzież z polskiej podstawówki w Będowicach. Zakończenie wystawy nastąpi w dniu dzisiejszym. Na zdjęciu – fragment hawierzowskiej ekspozycji.

Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

Wszystko dla pań

HAWIERZÓW (wak) – Do 20 bm. trwać będą w Miejskiej Hali Sportowej „Slavia” targi pn. „Kobieta i inspiracje”. Jest to pierwsza tego typu impreza w Hawierzowie poświęcona wyłącznie paniom. Swoje usługi oferują tu znani wizażystki, fryzjerzy, stylistki, pedikiurzystki. Imprezie to-

warzyszą pokazy mody, program artystyczny oraz sprzedaż zdrowej żywności i kosmetyków.

Most jest...

Dokończenie ze str. 1

Nowy most graniczny nawiązuje w Chałupkach do nowej obwodnicy. Dwa pasy ruchu prowadzą do Polski, jeden z Polski do RC. Na jego budowę zużyto ponad tysiąc ton konstrukcji stalowych. Zespawane stalowe przęsła rozstawiono szeroko na terenie zalewowym Odry po obu stronach czeskiej i polskiej granicy. Nurtowe podpory montażowe wsparto na specjalnych platformach osadzonych na wbitych w nurcie rzeki stalowych rurach. Dzięki temu most wytrzyma napór nawet mocno wezbranej rzeki. Budowa mostu pochłonęła około 140 mln koron. **(h)**

Fot. BEATA SCHONWALD

»Spotkanie przy małej czarnej« w wielkim stylu

Nie chodzi tym razem o „Małą czarną” świetlicowego charakteru, jak byli przyzwyczajeni bywalcy tej imprezy, ale o zabawę w dużej sali Domu Robotniczego w Suchej Górnej, którą organizuje ZPiT „Suszanie” w sobotę 3 grudnia br. o godz. 17.00. A żeby naprawdę było w wielkim stylu, organizatorzy przygotowują atrakcyjny program z wyświetlaniem migawek z zagranicznych wyjazdów „Suszan”, przeglądem mody związanym z działalnością zespołu, aukcją upominków z wyjazdów i innymi niespodziankami.

Po programie będzie można zabawić się do woli w rytmie starych i nowych przebojów muzyki tanecznej. Dla wszystkich tych, którzy wykupią lub zamówią bilety, będzie zapewniona kolacja, kawa i ciastko. Zapraszamy więc serdecznie wszystkich byłych członków zespołu, ro-

dziców, dziadków itp., aktualnych członków oraz wszystkich sympatyków zespołu. Bilety można zamawiać w dniach 21-26 bm. u **Janka Mračny**, tel. 596 425 424 lub u **Grażyny Dostal**, tel. 596 425 373 w godzinach popołudniowych, bądź pod adresem suszanie@seznam.cz albo na próbie zespołu 25 bm. w godz. 18-20 w żółtym budynku PSP w Suchej Górnej.

Na marginesie należy dodać, że „Suszanie” nie tylko organizują wyżej wymienioną imprezę, lecz również pilnie przygotowują się do nadchodzącego sezonu balowego. Program balowy będzie zupełną nowością, przygotowaną w zgoła odmiennym stylu niż w latach ubiegłych. Zamówienia występów można składać pod nr. tel. 732 864 649 lub 596425424 lub pisemnie.

Kierownictwo ZPiT „Suszanie”

Magda Kruszyńska-Sosnowska wręcza nagrody laureatom II kategorii: Jakubowi Sikorze, Maciejowi Cymorkowi, Agacie Hladík i Katarzynie Niedobie.

Koncert...

Dokończenie ze str. 1

Głos zabrał także ambasador RP A. Załucki, który wysoko ocenił poziom czesko-polskich stosunków wzajemnych oraz potencjalne możliwości ich rozwoju. Podkreślił w tym kontekście znaczenie współpracy regionalnej. W koncercie prowadzonym przez **Halinę Pasekową** wystąpił zespół MK w Suchej Górnej „Suszanie”, „Komora Czech” – chór konserwatorium ostrawskiego oraz „Trio fortepianowe” z Katowic.

Ciekawostki

Polacy są pesymistami

Chińczycy są największymi optymistami, a najbardziej niezadowoleni są Polacy – pisze „Rzeczpospolita”. Z badań przeprowadzonych w kilkunastu krajach przez waszyngtońską fundację Pew wynika, że 3/4 Chińczyków jest przekonana, że przyszłość przyniesie im lepszą pozycję zawodową, zadowolenie z życia i poprawę warunków materialnych. Tak optymistycznie myśli mniej niż połowa Amerykanów. Na liście fundacji nie ma z kolei kraju, w którym byłoby więcej pesymistów niż w Polsce. 82% ankietowanych jest niezadowolonych z sytuacji, w jakiej znalazł się nasz kraj, a tylko 13% ocenia ją pozytywnie. Lepsze nastroje panują w o wiele biedniejszej Jordanii czy Pakistanie. Autor raportu Richard Wike tłumaczy, że jest on w pewnym sensie samosprawdzającą się prognozą. W rozmowie z gazetą podkreśla, że spojrzenie na świat przez różowe

okulary sprzyja rozwojowi gospodarczemu, bo skłania konsumentów do zakupów, zaciągania kredytów i inwestycji. Według niego na krótką metę pomaga też w utrzymaniu stabilności politycznej. Zaznacza jednak, że nie potrafi wytłumaczyć tak dużego pesymizmu Polaków.

Za karę do... lasu

Dość nietypową karę zastosował sędzia w amerykańskim stanie Ohio wobec kobiety, która wyrzuciła z domu koty – 25-letnia Michelle Murray ma spędzić noc w lesie, samotnie, bez jedzenia, picia i światła. Sędziego Michaela Cicconettiego nie poruszyły tłumaczenia, że 33 małe kotki pani Murray wywozła do lasu, ponieważ miała kłopoty z przeprowadzką i problemy osobiste. Uznał, że kobieta powinna doświadczyć na własnej skórze, co znaczy samotność w lesie. Nie jest to pierwszy niezwykły wyrok, wydany przez Cicconettiego. Pe-

nego mężczyźnię, który przeszkadzał sąsiadom rozkręcaniem radia na cały regulator, sędzia też wysłał do lasu, aby nauczył się tam doceniać zalety ciszy. Innemu mężczyźnie, który nazwał policjanta świnią, Cicconetti kazał stać na rogu ulicy w towarzystwie prawdziwej świni.

Walka z konikami

Belgijski minister gospodarki Marc Verwilghen wymyślił sposób na zwalczanie koników biletowych – osób spekulujących biletami wstępu na koncerty, premiery filmowe itp. Z inicjatywy ministra kasjerzy będą zobowiązani do stemplowania sprzedawanych biletów własnym nazwiskiem i nazwiskiem nabywcy oraz pieczęcią z ceną wstępu. Dzięki temu łatwiej będzie można wykrywać osoby odprzedające atrakcyjne bilety po wielokrotnie wyższych cenach na aukcji, w internecie bądź przed wejściem do kina, teatru czy sali koncertowej. Za-

rządzenie ministra gospodarki skraca również czas przedsprzedaży biletów. Będzie się zaczynała znacznie później, ponieważ koniki wykupują bilety na atrakcyjne imprezy z wielkim wyprzedzeniem. Nowy sposób sprzedaży biletów zostaje wprowadzony tytułem eksperymentu na dwa lata.

Bezcenna perła

Za 2,5 mln dolarów sprzedano na aukcji w Szwajcarii perłę „La Regente” (regentka) – 5. co do wielkości na świecie. Poinformował o tym dom aukcyjny Christie's. „La Regente” była pierwotnie ozdobą tiary, którą Napoleon podarował swej drugiej żonie. Brak informacji o sprzedawcy i nabywcy wspaniałej perły. Wiadomo natomiast, że na tej samej aukcji pewien Amerykanin zapłacił 6,1 mln dolarów za koronę wysadzaną diamentami o łącznej masie 1000 karatów. Bliższych informacji o samej koronie niestety nie opublikowano.

CZTERY MIESIĄCE STUDENTKI KATARZYNY WERNER W USA

Pieękło w parku rozrywki

Panna Katarzyna Werner wakacje po czwartym roku studiów na wydziale polonistyki i filmoznawstwa Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu postanowiła spędzić w sposób pożyteczny. Wybrała się do Stanów Zjednoczonych Ameryki, by tam trochę popracować, coś niecoś zwiedzić i przy okazji podciągnąć się w angielskim. Za oceanem spędziła niespełna cztery miesiące.

Co zaważyło na pani decyzji o wyjeździe do USA?

Zachęta koleżanki, która w ub. roku wakacje spędziła pracując w miejscowości Sandusky w stanie Ohio, i bardzo sobie to chwaliła. A że postanowiła tam wrócić, więc zabrałam się z nią. W wyjeździe pośredniczyła nam pewna studencka agencja w Ołomuńcu.

Co uprawnia do takiego wyjazdu?

Przede wszystkim trzeba mieć pieniądze na opłacenie związanych z tym kosztów...

Ile?

Około 40 tys. mniej to kosztowało... Skąd miałam? Zarobiłam na studiach. Jak? Jako tłumacz symultaniczny.

Czy pieniądze te zwróciły się pani?

Owszem. Zarobiłam około 4 tys. dolarów, z czego połowę przywiozłam. Reszta poszła na wydatki związane z podróżowaniem i na zakupy, głównie elektroniki i prezentów dla rodziny.

Ale po kolei. Jak się załatwia taki wyjazd na roboty do Ameryki?

Zaczyna się od złożenia w agencji dokumentów i płaci zaliczkę. Oni załatwili mi oficjalne pozwolenie na pracę, wizę i bilet lotniczy, a także umówili mnie w Pradze na spotkanie informacyjnym z amerykańskimi pracodawcami... Na lotnisku w Chicago już nie miałam żadnych problemów z urzędem imigracyjnym.

Gdzie otrzymała pani pracę?

W 20-tysięcznym miasteczku Sandusky w stanie Ohio. Niedaleko Clevelandu.

Czy, wyjeżdżając, wiedziała już pani, co tam będzie robić?

Wiedziałam. Już jadąc do Pragi na rozmowę z Amerykanami i ja, i koleżanka miałyśmy w tej sprawie pełną jasność. Z zamieszczzonej w Internecie oferty pracy wybrałyśmy sprzątanie parku rozrywki Cedar Point, podobno największego w Stanach.

Co konkretnie pani sprzątała?

Wszystkie brudy po Amerykanach. A trzeba wiedzieć, że brudzą niesamowicie. Oni są przyzwyczajeni do tego, że każdy ma swój serwis, wobec czego nie mają w zwyczaju sprzątać po sobie. Ani na stole, ani pod stołem. W restauracji nawet specjalnie naśmiecą, żebyśmy my mieli robotę.

Jak wyglądał pani dzień?

Przyjechałyśmy tam w szczycie sezonu. W lipcu i sierpniu pracuje się w parku po 70-80 godzin tygodniowo. Pobudkę miałam o godz. 6.30, by na 7.15 zdążyć do pracy. Dniówka trwała z reguły do północy. I tak przez cały tydzień. Poza piątkiem, który miałam wolny. Codziennie rano było spotkanie całej naszej załogi, podczas którego nasz menedżer powiedział nam, każdemu z osobna, co będziemy minuta po minucie robić. A potem kontrolował nas, czy się nie objamy, czy nie robimy sobie przerw poza wyznaczonym czasem... Podczas 16-godzinnej dniówki pracę przerywaliśmy co dwie godziny na piętnaście minut, a dwa razy na pół godziny. Zdarzały się też

jednak zmiany ośmiogodzinne, wtedy mieliśmy prawo na jedną przerwę 15-minutową i jedną półgodziną.

Czy nie uwłacza godności studentki patego roku sprzątać brudy po Amerykanach?

Liczy się doświadczenie. Gdybym tam nie pojechała, nadal bym żyła złudzeniami... Zarobek nie rekompensował tej harówki. Siedem i pół dolara na godzinę to nie jest dobry zarobek. Gdzie indziej da się więcej zarobić.

Gdzie na przykład?

Więcej zarabiają kelnerzy i kucharze. Ale na terenie parku w zawodach tych pracowali wyłącznie Amerykanie. Nikt z Europy tej pracy nie dostał... Wróć do mojej szarej codzienności. Codziennie o godz. 9 przerywało się pracę, wychodziło z pomieszczenia na zewnątrz i stając twarzą w kierunku głównej bramy, gdzie na maszcie wisiała amerykańska flaga, należało w pozycji na baczność wysłuchać amerykańskiego hymnu. Po tej ceremonii, w czasie której życie w parku całkowicie zamierało, wracało się do zajęć.

Czy ta niecodzienna demonstracja patriotyzmu, to zwyczaj ogólnamerykański?

Tego nie wiem. Przypuszczam, że w każdym stanie są różne przyzwyczajenia... Ale to nie wszystko. Regularnie o godzinie 22 odbywało się tzw. laser show, podczas którego puszczali patriotyczne piosenki mówiące o tym, jaki to ja jestem dumny, że jestem Amerykaninem, że nie chciałbym mieszkać nigdzie poza Ameryką, w związku z czym ochraniaj, Boże, Amerykę... I proszę sobie wyobrazić, że w niejednych oczach podczas tego pokazu można było dostrzec łzy.

O co tu chodzi? Czyby próba rozbudzenia wśród amerykańskiego społeczeństwa uczuć nacjonalistycznych? Bo przecież z patriotyzmem to niewiele ma wspólnego.

Trudno powiedzieć. W nas, Europejczykach, budziło to mieszane uczucia. Podejmowanie z Amerykaninem rozmowy na ten temat miało się z celem. Bo oni naprawdę są przekonani, że USA to pępek świata, oni zaś są tym najlepszym społeczeństwem na świecie.

Czy znajomość języka angielskiego była wymagana?

Poziom naszego angielskiego spraw-

dzono na miejscu. Trzeba było napisać test. Ale z tym nikt z nas nie miał problemu, bo to było niezwykle proste... Natomiast z potocznym angielskim na początku nie było u mnie za dobrze. Z czasem jednak opanowałam go i dziś prawie doskonale sobie z nim radzę. Amerykanie porozumiewają się niezwykle prostym językiem. Powinnam dodać, że kiedy pisaliśmy test językowy, trzeba było podpisać oświadczenie, że nie będziemy ze sobą rozmawiać w swoim języku, tylko po angielsku. Gdyby nas ktoś przyłapał, że odzywamy się do siebie po czesku, to się dostawało karne punkty, które później trzeba było odpracować. Jak się nazbierało 15 punktów, umowa o pracę została przez pracodawcę zerwana. Wymagano też od nas noszenia mundurków, przepisowo dopiętych. Chłopcy musieli być codziennie idealnie ogoleni. Okularów słonecznych nie można było zakładać, bo gość musi widzieć nam w oczy, ani też kolczyków i pierścionków.

Co ich obchodziło, jakim posługujecie się językiem?

Oni po prostu muszą rozumieć. My tam przyjechaliśmy po to, aby mówić po angielsku... Ten ich system zatrudniania w ogóle jest jakiś dziwny. Parę razy mi się zdarzyło zaspać i spóźnić się pół godziny do pracy. I proszę sobie wyobrazić, że za każdego dziesięć minut spóźnienia otrzymałam 1 punkt karny. A to oznaczało, jeśli chciałam go skasować, dwie godziny dodatkowej pracy za darmo. Dziwny rachunek. Półgodzinne opóźnienie równoważyło sześć nadgodzin przepracowanych bez prawa na wynagrodzenie. Oczywiście, nikt mnie do tego nie zmuszał, mogłam zostawić sobie te punkty... Jednak nigdy nie było wiadomo, kiedy przekroczy się 15-punktowy limit, a to groziło wyłączeniem z roboty. Zresztą w identyczny sposób trzeba było odpracować chorobę, albo po prostu nie chorować.

A jak, mimo wszystko, choroba takiego współczesnego „niewolnika” zwali z nóg?

Raz mi się to zdarzyło. Menedżer mnie wysłał do lekarza pogotowia, tzw. pierwszej pomocy, bo zaniemówiłam, bolało mnie gardło i niesamowicie kaszlałam. To tam mi dali cukierki eukaliptusowe i odesłali do domu... Kiedy im powiedziałam, że te cukierki sama sobie mogłam kupić, dostałam syrop. Całe szczęście, że za pierwszą pomoc się tam nie płaci.

Ile czasu poświęciła pani na podróż?

Bez ograniczeń pracowałam przez trzy miesiące. Natomiast w październiku,

Fragment parku rozrywki w miasteczku Sandusky. Z prawej wieża kolejki „dragster”, która przez 10 sek. porusza się szybkością 240 mł na godzinę.

niku, kiedy park czynny jest wyłącznie w weekendy, pracowało się tylko od piątku do niedzieli. Cztery dni w tygodniu mogłam więc spędzić na wozach.

W sezonie zatem niewiele miała pani czasu na rozrywki.

Po powrocie w nocy z pracy marzył mi się już jedynie prysznic i łóżko. Cztery godziny snu i powrót do pracy... W piątki z reguły odspiałam zaległości do samego południa, po czym udawałam się do miasta na cotygodniowe zakupy, a po powrocie robiłam pranie i tak dzień zleciał.

Jak się pani odżywiła?

Na obiady chodziło się do stołówki dla pracowników. Obiady w stylu frytki, smażone kurczaki, hamburgery, czasami jakaś makaronowa sałatka... Ale właściwie to ja tego w ogóle nie jadałam. Staralam się sama przed pójściem do pracy przyrządzić kanapki.

Ilu Czechów pracowało w parku?

Podobno sześćdziesiątka. Ja poznałam ich około dwudziestki.

Co pani zdążyła zwiedzić?

Byłam nad Niagarą, cztery dni w Chicago i trzy dni w Nowym Jorku.

Co dał pani pobyt w Stanach?

To było ważne doświadczenie życiowe. Myślę, że tam wyrosłam. Trochę mi się zmieniły priorytety. Na początku było strasznie trudno i żałowałam, że się zdecydowałam na coś takiego. To był stres nie do opisania. Wszyscy wkoło płakali, chcieli wracać do domu. Mnie się też ten nastrój udzielał. To była niesamowita szkoła życia. Nazwaliśmy to małym piekłem, przez które chyba każdy musi w życiu przejść. Całe szczęście, że już je mam za sobą. Niemniej jednak, patrząc na to z perspektywy czasu, nie żałuję. Dzięki temu poznałam wielu nowych kolegów, przyjaciół nawet – zarówno Amerykanów, jak i Europejczyków.

Czy jest coś w życiu Amerykanów, co warto by było przenieść na nasz teren?

Muszę się zastanowić... No, może to, że oni w ogóle niczym się nie przejmują. Oni żyją chwilą i nie zastanawiają się nad tym, co będzie jutro, tym mniej za miesiąc.

Proszę jeszcze powiedzieć o cechach, które nie budzą w pani sympatii.

Ten ich patriotyzm na pokaz, okropne obżarstwo, wygodnictwo. Denerwujący jest u nich brak podstawowej wiedzy o świecie. Z geografią są zupełnie na bakier. Gdzie leżą Czechy, nie mają zielonego pojęcia. Jeden chłopak ułokował nasze państwo w Jugosławii, inny entuzjastycznie mi oświadczył, że wie, że to dzielnica w Nowym Jorku, trzeci wiedział na pewno, choć miał mały dylemat, czy tego należy szukać na wschodzie czy na zachodzie Ameryki. Znają tylko dwa państwa europejskie: Niemcy i Francję. Jedną z mieszkankę naszego miasteczka, przed którą pochwaliłam uroki jeziora Erie, mocno się zdziwiła, że mieszka nad jeziorem, gdyż dotąd żyła w przekonaniu, że to, nad czym leży jej miasto, jest morzem, ponieważ nie dostrzega przeciwległego brzegu... Na temat ataku terrorystów w Londynie tamtejsze media ani mru, mru. Gdyby mi mama nie zadzwoniła, też bym nic o nim nie wiedziała. Wydaje mi się, że my w Europie jesteśmy starannie wykształceni i więcej wiemy o świecie.

Czy to oznacza, że powtórki z Ameryki nie będzie?

Nie wykluczam możliwości ponownego wyjazdu. Ale jeśli się zdecyduje, to na pewno w inne miejsce.

Gdzie nie będzie takiego rygoru?

Proszę sobie wyobrazić, że w tym „moim” parku właśnie warunki pracy i życia rzekomo były najlepsze.

Rozmawiał
KAZIMIERZ SANTARIUS

Panna Katarzyna w Ameryce: przed statua wolności w Nowym Jorku, na jeziorze Erie w motorówce przypadkowo poznanych czeskich imigrantów oraz ze Sławkiem z Koszallina, który w parku Cedar Point zatrudnił się w charakterze ratownika wodnego.

OŻYWIENIE TRADYCJI MORAWSKIEGO WINIARSTWA

Młode wino św. Marcina

Po dłuższej przerwie, dokładnie 11 listopada o godz. 11 odbyła się w Republice Czeskiej tradycja kosztowania młodego wina na św. Marcina, tradycyjnego terminu zakończenia zbiorów winnej latorośli. Jako pierwsi w tym roku degustowali go goście hotelu „Ambasador” w Pradze, „International” w Brnie oraz „Atom” w Ostrawie.

„Świętomarcińskie” to wspólna ogólnonarodowa marka młodych win przedstawiająca złotą sylwetkę jeźdźcy na koniu. Mogą ją używać winiarze, którzy zgłosili swoje wina do przebadania przez degustatorów powołanych przez Czeski Fundusz Winiarski – właściciela marki.

W tym roku do „świętomarcińskiego” tytułu zgłoszono 51 win z czeskich i morawskich winnic, z czego 45 winom zezwolono na przyjęcie marki św. Marcina. Marka obejmuje odmiany winorośli o tzw. krótkiej wegetacji. Mogą nią zostać z win białych odmiany Müller-Turgau oraz Veltlínskie, z win różowych – odmiany Niebieski Portugal i Świętowawrzyńskie oraz z czerwonych win – również odmiany Niebieski Portugal i Świętowawrzyńskie.

To, co charakteryzuje nową markę wczesnych win, to mniej syta barwa, świeżość i owocowy smak oraz taki sam aromat bukietu winnego.

O to, jakie będzie tegoroczne wino? Jaki był rok w winnicach? Te i inne pytania redakcja „Głosu Ludu” zadała Jarosławowi Opatofilowi, sommelierowi, za-cy dyrektora ds. handlowych spółki „Znojno - Znojmo” z siedzibą w Šatovie.

Jeszcze w lecie sezon wydawał się być pospolity. Lipiec i sierpień były

chłodniejsze, co przyczyniło się do uaromatycznienia winogron, lecz zawartość w nich cukru była bardzo mała. Natomiast wrzesień i październik przygotował winiarzom fantastyczną niespodziankę. Dużo słońca, chłodne noce, wilgoci sporo zostało z lata i w dodatku żadnych przymrozków! Ten, kto się nie pośpieszył i nie zebrał pło-nów wcześniej we wrześniu, wygrał! Teraz w winogronach jest doskonała zawartość cukru, aż 20 stopni!

Jakie jest tegoroczne młode wino?

Z iskrą, przyjemne, szczupłe, aromatyczne i pobudzające do zabawy...

I to wszystko wyczuwa sommelier... Jak nim zostać?

To zajęcie wygląda na lekkie i zachęcające, ale – wiem to z własnego doświadczenia – wiąże się z ogromem pracy. Przede wszystkim należy mieć iskrę bożą do tego zajęcia, i... zacząć smakować wina. Rozpocząć od gatunkowych, przez średnie, mieszane... Tylko smakować! Nie wypijać do dna i wyobrażać sobie dania, które by pasowały do tego wina.

Powiedział pan, że znajomskie świętowawrzyńskie marki św. Marcin ma posmak suszonych śliwek, a po przekłnięciu zostawia ślad smakowy karmelu. Czy to oznacza, że sommelierzy

w momencie degustacji otrzymują spłs różnych owoców i smaków i po prostu odnotowują, co w jakiej fazie smakowania trunku czują?

W naszej republice tak nie jest. Choć słyszałem, że we Francji jest już w użyciu rejestr nazw owoców, przypraw, towarów spożywczych i tonów odzwierzęcych, który używa się dla określenia wina. U nas w dalszym ciągu zależy to od fantazji sommeliera. Fantazja musi korelować z zapachem i smakiem wina.

Sommelier bierze wino i pierwsze co robi, to wprawia trunek w kieliszku w wir balansując pucharem. Dlaczego?

Chwytą za nóżkę kieliszek (ten miałby mieć minimalnie 3 razy większą objętość niż nalane do niego wino) i kręci tym kieliszkiem po to, by uwolnić bukiety zapachowe. Trzyma za nóżkę nie za często, by nie podgrzewać płynu dłońmi. Dlatego, że wino winno mieć swoją temperaturę przy serwowaniu; białe 12 st. C, czerwone około 16-18 stopni C, różowe 11-12 st. C, zaś lodo-we wina około 7-8 st. C.

To znaczy, że mamy do kieliszka wkładać termometr?

Są w użyciu sommelierskie termometry, bądź cyfrowe do nakładania na butelkę. Dobrze wyposażony sommelier ma termometr zawsze przy sobie.

Słynny komik francuski Louis de Funès, gdy grał degustatora, wpłjał się oczami w kieliszek wina, uwolnił jego bukiet, po czym wyrokował... to wino

FOT. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSUNIK

Graficznym symbolem nowej marki win jest św. Marcin na koniu.

nazywa się „tak” i jest z winnicy „tej” z południowego stoku góry „tamtej”. Czy to możliwe?

To poetyka filmu... Po wyglądzie nie pozna się nic. Zależy oczywiście od profesjonalizmu sommeliera. Trzeba koniecznie posmakować i tych, którzy poznają te szczegóły po smaku, też jest niewielu...

Lecz przecież ziemia w Znojnie, Mikulowie czy Valticach jest inna...

Rzeczywiście. I to jest to, co stanowi istotę winiarstwa. Ryzling reński ze Znojma jest inny niż znad Renu lub Valtic. To tzw. terroir – co oznacza wpływ na wino kilku czynników, a między innymi gleby, rodzaju winogron, warunków klimatycznych, nasłonecznienie zbocza, pracy winiarza i sposobu przerobu. To wszystko składa się na odmienność wina.

Zapomniał pan jeszcze o jednym czyn-

niku – humorze konsumenta. Jakle widzi pan perspektywę przed morawskimi winem?

Oczywiście byłoby przyjemne eksperymentować na rynki unijne. Ale to marzenie. Chodzi raczej o to, by mieszkańcy Moraw, Śląska i Czech utożsamiali markę „świętomarcińskiego” z silną marką młodego wina i nie odczuwali potrzeby pogoni za francuskim Beaujolais. W końcu nasza marka może być bliższa sercu i oparta na naszej tradycji – oprócz tego wino jest mniej kosztowne.

Poza tym Czeski Fundusz Winiarski po wielkich inwestycjach w rozszerzanie plantacji, w jakie zaangażował się przed wejściem RC do UE, teraz zaczyna koncentrować się na promocji morawskich win. Pierwszą jaskółkę – „świętomarcińskie wino” – już mamy.

Dziękuję.

MARTYNA
RADŁOWSKA-OBRSUNIK

O kościołach ewangelickich w Czeskim Cieszyńcu

Przed podziałem Śląska Cieszyńskiego i miasta Cieszyńca w roku 1920 miejscowi ewangelicy uczęszczali do kościoła na Wyższej Bramie, który obecnie znajduje się w polskiej części miasta nad Olzą. Natomiast ci z wiernych wyznania ewangelickiego, którym przyszło mieszkać w nowo powstałym państwie czechosłowackim, byli zmuszeni za-troszczyć się o własną świątynię. Na domiar wszystkiego, w mieście żyli ewangelicy aż trzech narodowości: polskiej, czeskiej i niemieckiej, którzy nie mogli dojść do porozumienia w sprawie budowy przyszłego kościoła. Problemy na tle narodowościowym doprowadziły w końcu do tego, że każda pojedyncza grupa wiernych postanowiła wznieść własną świątynię.

Jako pierwsi zabrali się do dzieła Czesi, którzy skupili się wokół pastora **Jana Geryka**. W roku 1925 zakupili parcelę przy ul. Frydeckiej i założyli komitet ds.

Kościół na Niwach (z lewej), kościół na ul. Frydeckiej i kościół w dzielnicy Rozwój (z prawej).

budowy świątyni. Prace budowlane wykonała według projektu znanego czechosłowackiego architekta **Edwarda Dawida** firma inż. **Żenatego** z Morawskiej Ostrawy. Dawid jest autorem m.in. projektu hotelu „Piast”, byłego schroniska na Kozubowej oraz innych obiektów w Cz. Cieszyńcu i okolicy. W roku 1929 obiekt wykończono, natomiast w czerwcu odprawiono pierwsze nabożeństwo. Budowla jest własnością zboru czechobraterskiego, który ją obecnie wynajmuje Kościołowi Braterskiemu i Kościołowi Adwenty-stów Dnia Siódmego.

Jako drudzy budowę własnej świątyni rozpo-

częli Niemcy w dzielnicy Rozwój. W czerwcu 1926 r. odbyła się uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego a już w listopadzie następującego roku obiekt zaczął służyć swemu celowi. Autorami projektu budowlanego byli architekci **Kozielecki** i **Schön** z Bielska. Kościół zbudowała miejscowa firma **Eugena Fuldy**, plebania w cztery lata później firma **Roberta Lewaka**. W 1982 r. przeprowadzono rekonstrukcję, w trakcie której zrobiono też nową elewację. Obecnie obiekt należy do Kościoła Czesko-Braterskiego.

Ewangelicy rekrutujący się ze środowiska polskiego ukończyli budowę swego kościoła w

roku 1932. Budowę rozpoczęto dwa lata wcześniej na byłym placu sportowym niemieckiego robotniczego klubu sportowego na rogu ul. Anny i Na Niwach. Dnia 10 października tegoż roku odbył się akt poświęcenia gotowej budowli. Budynek z elementami neogotyckimi zaprojektował architekt **Edward Dawid**. Główny ołtarz sporządził rzeźbiarz **Henryk Nitra** z Błędowic Dolnych. 11 listopada 1938 kościół odwiedził prezydent Polski **Ignacy Mościcki**. W okresie drugiej wojny światowej pierwszy pastor zboru **Józef Berger** został wywieziony do obozu koncentracyjnego. Na Niwach odbywały się w tym czasie nabożeństwa tylko w języku niemieckim. Księdzu Bergerowi udało się przeżyć pobyt w obozie i po wojnie wrócił do Cz. Cieszyńca. Po śmierci został pochowany na cmentarzu ewangelickim w Ropicy. Przed kilku laty przeprowadzono rekonstrukcję wieży kościelnej, dzwonów i organów.

CZESŁAW GAMROT

Zdjęcia: CZESŁAW GAMROT

Józef Szymeczek z narzeczoną w roli gospodarzy guckich dożynek 2005.

Prezes Szymeczek się żeni!

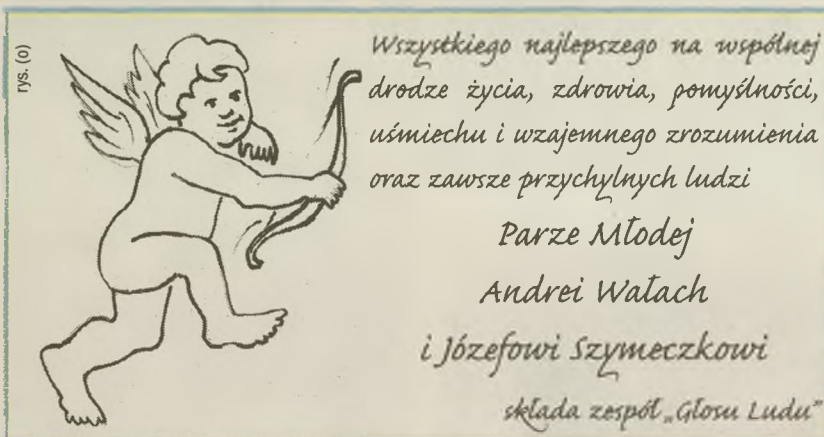
Prezes Kongresu Polaków w RC, jak dotąd kawaler, Józef Szymeczek z Nydku, stanie za tydzień, w sobotę 26 bm. na ślubnym kobiercu. Ceremonia ślubna odbędzie się o godz. 11 w kościele ewangelickim na Niwach w Cz. Cieszynie.

Prezes Szymeczek wstępuje w związek małżeński po dłuższej znajomości z **Andrzej Walach** z Trzyńca Końskiej. Początki miłości do swojej wybranki ubiera w poetyckie słowa: – Ta miłość zrodziła się w kolorach tęczy na niebie, w ciszy górskiego strumyka, w widoku na beskidzkie szczyty okryte w słońcu mgłą perłową, w powiewie letniego wiatru, w szumie drzew, w przegrodzie na szlaku harcerskim...

Fakt o „zalegalizowaniu” związku 31-letniego pana Józka z panną Andrzej nikogo ze znajomych nie dziwi specjalnie. Reakcje typu: *No wreszcie!* nie są wyjątkiem. Również prezes Szymeczek przyznaje, że nadszedł odpowiedni czas, by przystąpić do najważniejszej misji w swoim życiu,

założenia rodziny. – To najbardziej odpowiedzialne zadanie, przed jakim w swym życiu stanąłem – mówi. – Rodzina to największa wartość. Boga wielbię za taką możliwość i proszę Go w modlitwach usilnie, by błogosławił naszą wspólną bytność. Mam nadzieję, że z żoną będziemy patrzeć na siebie przez pryzmat miłości Bożej, a nie przez pryzmat własnej niedoskonałości, ludzkich usterek i chwilowych upadków i że będziemy się uzupełniać wzajemnie, szanować i respektować. Wszak stare przysłowie mądrze naucza, że dąb nie rośnie w cieniu świerka, a świerk nie rozwinie się w cieniu dęba.

Jaka będzie rola „pierwszego Polaka na Zaolziu” w gospodarstwie domowym, pan prezes nam nie zdradził. Prawdopodobnie sam czas pokaże... Zanim jednak wpadną państwo młodzi w rytm zwykłej codzienności, swoje zaślubiny hucznie obejdą na uczcie weselnej w restauracji „Grafiti” w Oldrzychowicach. Wszystkich (sch)

OD GŁÓSEK I CZĘŚCI MOWY DO... SAŁATKI Pomysłowa lekcja

Komenski może się cieszyć! Nauka poprzez zabawę, tak jak zaprezentowała to 11 listopada w ramach lekcji pokazowej w nawlejskiej szkole Grażyna Štirba, nie tylko wzbogaciła o nowe wiadomości uczniów klasy pierwszej i drugiej, ale też kilkunastu gości z Innych szkół wraz z Inspektorem Kazimierzem Worklem oraz metodykiem Centrum Pedagogicznego, organizatorem tych spotkań, Heleną Lach.

Mile przywitanie przez dyrektora **Halinę Wacławek** i wspólny krąg z wysłaniem iskierek pomyślności na zagajenie lekcji sprawiły, że rodzinna atmosfera niewielkiej, bo dwuklasowej, liczącej obecnie 21 dzieci szkoły, udzieliła się także przybyłym. Mali uczniowie bez cienia tremy, za to z dużym entuzjazmem zabrali się do pracy – o ile można tak określić pasmo gier i zabaw ruchowych, rozwiązywania krzyżówek, zgadywania przedmiotów przy pomocy dotyku i węchu, wyszukiwanie głosek i liter na kolorowym dywaniku. Lekcja na temat „Kosz pełen zdrowia” była niezwykle dynamiczna, nie polegała wyłącznie na czytaniu czy pisaniu, ale włączała wszystkie zmysły, co bez wątpienia niezwykle pomaga dzieciom przy zapamiętywaniu przerabianego materiału. Nawet nie wiadomo jak i kiedy uczniowie powtórzyli

alfabet, części mowy, rodzaje rzeczowników, poznali różne rodzaje warzyw i owoców, a także przeciwieństwa tłumaczenia czeskich i polskich wyrazów oraz wyszukiwanie odpowiedników wyrazów gwarowych. Doskonale radzili sobie nawet z takimi określeniami jak reguła – mątełka...

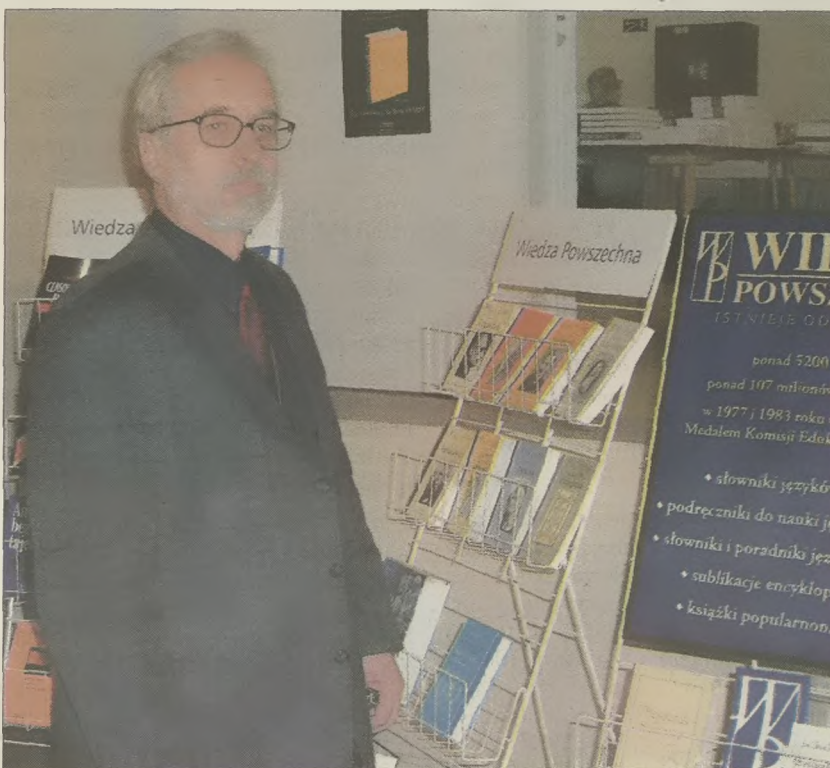
Pod koniec lekcji przystąpiono do zajęć praktycznych. Dzieci zaprosiły gości do pomocy i wspólnie z nauczycielkami przygotowały ze zgromadzonych wiktuałów smaczne sałatki jarzynowe. Degustację poprzedził pokaz wykorzystania dramy. Wesołe wierszyki związane były tematycznie z całością zajęć.

Przygotowanie barwnej lekcji wymagało od prowadzącej zgromadzenia dużej liczby pomocy, jednak zaglądając do zeszytów, można było przekonać się, że w tak urozmaicony sposób dzieci uczą się tutaj przez cały rok. Właściwie same, dzięki niezwyklej pomysłowości nauczycielki, tworzą sobie ciekawe podręczniki. Po dziwnie budziła też bezpośredniość i zaangażowa-

»MAM NADZIEJĘ, ŻE BĘDĘ PRZYJEŹDZAŁ CZĘŚCIEJ« – MÓWI ANDRZEJ NAGRABA

»Wiedza Powszechna« powraca na Zaolziu

Gościem honorowym tegorocznej edycji organizowanej przez Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki I „Matras” Katowice Wystawy Polskiej Książki jest polska oficyna wydawnicza „Wiedza Powszechna”. Na plątkowym wernisazu wystawy w Domu PZKO w Jabłonkowie wydawnictwo to prezentował Andrzej Nagraba – zastępca dyrektora ds. handlu i promocji.

Andrzej Nagraba - zastępca dyrektora wydawnictwa „Wiedza Powszechna” ds. handlu i promocji.

Panie Andrzej, to właśnie „Wiedza Powszechna” w pierwszej połowie lat 90. stała u powrotu na Zaolziu wystawy, zwanej wówczas Wystawą Książek Polskich Wydawców. Pan i pana koledzy przyjeżdżaliście wtedy zresztą nie tylko na wystawy, ale także na Gorolski Świątę, gdzie później powstała nawet popularna do dziś Kłoba Wydawców... Później – bodajże przed 7 laty – nastąpiła przerwa w waszych przyjazdach nad Olzę. Co było jej przyczyną?

Powróćmy może do tamtych wczesnych lat 90. Kiedy wiosną 1993 roku przyjechaliśmy po raz pierwszy do Cz. Cieszyna i Ostrawy, nie sądziłem, że zatrzymam się tutaj dłużej. Ale to właśnie wtedy powstała myśl, żeby zawitać z polską książką na Gorolski Świątę. Udało nam się – to znaczy mnie i właścicielowi firmy księgarskiej „Alfa”, Zenonowi Wirthowi – ściągnąć kilku wydawców, a także redaktorów tygodnika „Przekrój” i wtedy, w sierpniu 1993 roku po raz pierwszy sprzedawaliśmy książki na „Gorolu”. To także w Jabłonkowie padła z ust ówczesnego konsula generalnego RP w Ostrawie, Jerzego Kronholda, myśl, by w listopadzie, w okolicach Święta Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej zorganizować solidną wystawę i kiermasz książki polskiej w Cz. Cieszynie.

W listopadzie przyjeżdżaliśmy do Cz. Cieszyna, w sierp-

niu do Jabłonkowa na Gorolski Świątę i tak się to ciągnęło przez kilka lat. W pewnym momencie jednak przyszły złe czasy dla książki polskiej. A także olbrzymi natłok imprez. To było powodem, że przestawaliśmy dawać sobie rady. Był np. taki rok, że równolegle, w tym samym czasie, czyli koło 11 listopada, odbywały się imprezy księgarskie na Zaolziu, w Sztokholmie i Londynie. Trudno było poradzić nam sobie z tym wszystkim i to wtedy nastąpiła wspomniana przez pana przerwa.

W każdym razie bardzo się cieszę, że na progu trzeciego tysiąclecia wystawa na Zaolziu odżyła, jest kontynuowana i że przynosi efekty. No i cieszę się, że mogłem tu do was i ja sam powrócić.

Mówi pan o złych czasach dla polskiej książki. Teraz jest już lepiej?

Z jednej strony trzeba powiedzieć, że sprawy jak gdyby zaczęły się porządkować – chodzi o dystrybucję, pewne wydawnictwa umocniły się... Z drugiej już wiemy, że ten rok jest bardzo przedziwny. Okazało się, że miesiące jesienne, okres zawsze bardzo dobry dla książki, są dla nas – jak na razie – fatalne. W związku z tym nasze miny są minorowe. Nie potrafimy sobie tego wytłumaczyć. Bo powodem jest chyba nie tylko brak pieniędzy u ludzi, gdyż, jak wiadomo, centra handlowe pękają w szwach od klientów. Obawiamy się, że książka w hierarchii wartości przesunęła się na bardzo odległe miejsce... Ale także u progu lat 90. wieszczono, że w związku z rozwojem mediów elektronicznych książka straci rację bytu. Okazało się, że te przepowiednie się nie sprawdziły. Mijmy nadzieję, że sytuacja poprawi się i teraz.

„Wiedza Powszechna” powraca na Zaolziu. Można się zatem spodziewać, że i pan będzie do nas częściej przyjeżdżać, tak jak kiedyś?

Tu muszę od razu stwierdzić, że jeżeli chodzi o nasze książki, to przerwy nigdy nie było. Wyłącznie w przyjazdach... Ja mam nadzieję, że będę przyjeżdżał częściej. Zresztą nie tylko ja. Rozmawiałem kilka dni temu z prezesem „Matrasa”, który jest współorganizatorem tej zaolziańskiej wystawy i który też już zapowiedział, że przyjedzie na najbliższe Gorolski Świątę. Tak że spotkamy się tam nie tylko my, starzy bywalcy, ale przywieziemy chyba także kilka nowych, ciekawych osób.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Lekcja w 1. i 2. klasie nawlejskiej szkoły na temat „Kosz pełen zdrowia”, prowadzona przez nauczycielkę Grażynę Štirbą, była niezwykle dynamiczna. Nie polegała wyłącznie na czytaniu i pisanu, ale uaktywniała wszystkie zmysły.

nie dziewcząt i chłopców w pełnienie poszczególnych zadań.

Pod koniec wizyty w Nawsiu goście zaznajomili się z budynkiem szkolnym, który w chwili obecnej zyskuje właśnie nową twarz. Z zainteresowaniem nauczyciele obejrzeni Izbę Pamięci, wyposażenie klas oraz lokale mieszczące się pod wspólnym dachem przedszkola. W świetlicy, przy wspomnianych sałatkach, ciastku i kawie, dyskutowano na temat obejrzonej lekcji i zadań naszego szkolnictwa.

Goście otrzymali na pamiątkę publikację wydaną z okazji ubiegłorocznego jubileuszu 220-lecia szkolnictwa w Nawsiu i 75-lecia tamtejszego przedszkola. W jednym z wierszy Agnieszki Piegza-Łupińskiej, umieszczonym w biuletynie, można znaleźć słowa: „Nauczycielem zostać, zdaje się niewiele, nie błyskotliwa ponoć kariera. Ale to zawód, moi przyjaciele, który się nie rozumem, lecz sercem wybiera”. I w Nawsiu to widać!

BARBARA GLAC

Telewizja

SOBOTA 19 LISTOPADA

■ TVP 1

6.05 Nasza Ziemia - Skamieniałości (s. dok.) 6.20 Greenwich - Serce morskiej żegluga (film dok.) 6.35 Dzień dobry w sobotę (mag.) 6.40 Ekonomia dla Kazi 6.50 Dzień dobry w sobotę (mag.) 7.00 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.10 Piosenkarnia (dla dzieci) 8.25 Cybermysz (dla dzieci) 8.55 Ziarno 9.25 5 - 10 - 15 (dla dzieci) 9.55 Scooby, gdzie jesteś? (s. anim.) 10.25 Szkoła złamanych serc (s.) 11.10 Reakcja (dla młodzieży) 11.35 SF-Symulator faktu 12.00 Parapet (dla dzieci) 12.25 Zdobywcy (teleturniej) 13.00 Wiadomości 13.10 Fryzjer (teatr) 14.40 Quo vadis? (s.) 15.30 Od przedszkola do Opola 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Polska-Korea (siatkówka) 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 Gwiazdy polskich kabaretów 18.25 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Przyczajony tygrys, ukryty smok (film USA) 22.20 Forteca 2 (film USA) 23.55 Około północy (mag.) 0.20 Beau Geste (film USA) 2.00 Sprawy rodzinne (s.).

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.15 Prawdziwe przygody Profesora Thompsona (s.) 6.40 Echa tygodnia 7.10 Spróbujmy razem (mag.) 7.35 Smak Europy 7.50 M jak miłość (s.) 8.40 Jesteś tym, co jesz (s. dok.) 9.10 To nie jest koniec świata (s. dok.) 9.35 Na dobre i na złe (s.) 10.25 Wielka Gra (teleturniej) 11.20 Kręciola - czyli rozkręcamy Orkiestrę 11.40 30 ton - lista, lista, lista przebojów 12.15 Kochanie zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.00 To... niemożliwe! - świat iluzji Macieja Pola 14.00 Familiada (s.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.00 Święta wojna (s.) 16.30 Piąty Międzynarodowy Festiwal Sztuki Cyrkowej w Budapeszcie 17.15 Duże dzieci (talk-show) 19.05 Tele PRL (pr. rozryw.) 20.00 Formacja Chatelet na Kabaretowej Scenie Dwójki 20.55 Benefis - Goldy Tencer 21.45 Słowo na niedzielę 22.40 Spec (film USA) 0.20 Dzikusy (film USA) 1.55 Anatomia miłości (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Europa w zagrodzie 7.50 Gramy dla was (mag.) 8.00 Ewangelia na dachach 8.45 Palce licząc 9.00 Świat magazyn międzynarodowy (pr. public.) 9.45 Przegląd gospodarczy 10.10 Eurinfo 10.45 Tygodnik Trójki (pr. public.) 11.45 Europa w zagrodzie 12.10 Panorama morza 12.45 Kowalski i Schmidt 13.10 Teleturniej 13.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 14.35 Skarby Ziemi (s. dok.) 15.45 W blasku złota (mag. siatkarski) 16.00 Przegląd gospodarczy 16.45 Aktualności 16.47 Pocztyłki w wdzięku (pr. muz.) 17.00 Spotkanie z folklorem (pr. muz.) 17.45 Regiony kultury (mag.) 18.30 Nadzieja dzieciom (koncert) 20.45 Studio pogoda 20.55 Telekurier 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.10 Tygodnik Trójki (pr. public.) 23.55 Dzikie orchidee (film USA).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Twój lekarz (mag.) 8.00 Eureko ja to wiem (pr. rozryw.) 9.00 Hugo familijny (dla dzieci) 9.30 Bravo (pr. rozryw.) 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża (s.) 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Jeziorno marzeń (s.) 17.10 Granice strachu (pr. rozryw.) 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Diamentowa afera (film USA) 21.40 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.05 Straceni (film USA) 1.00 Magazyn sportowy 3.00 Reebok Hip Hop (pr. rozryw.).

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 My z końca świata (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.10 Bajka 9.35 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.20 Nasza wieś (mag.) 10.45 Program dla miłośników muzyki dętej 11.25 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Skrzaty kontra elfy 2/2 (film koprod.) 14.30 Film o filmie: Legenda Zorro (dok.) 14.45 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.10 Oczarowanie (s.) 16.10 Hrabia Monte Christo

(s.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.45 Informacje o programach TVC 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Atleta roku (pr. roz.) 21.25 Inni (film USA-hiszp.) 23.10 Wiadomości 23.15 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Przyjaciele (s.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.55 O (film USA) 1.30 Koniec zimy (film USA) 3.05 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 9.00 Kamera 'w podróży: Dżungla (s. dok.) 9.50 Papeete (dok.) 10.00 Rower Ghislaina Lamberta (film fr-bel.) 11.55 Dokument 12.30 Game Page (mag.) 12.50 Pomarańcza (mag.) 13.20 Van Morrison: Live in Basel 1/2 (koncert) 14.15 Poszukiwacze wraków (s. dok.) 15.00 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 15.30 Sportowcy świata (s. dok.) 16.45 Buly (mag.) 19.30 Euronews 20.00 Morawska Jesień 2005 (koncert) 21.25 Chińska wystawa F. Kupki (dok.) 21.55 Powrót z wygnania (dok.) 23.00 Noc z Andielem 0.30 Wielka muzyka nocna 4.00 Telewizyjne piosenki 4.25 Groteski Ch. Chaplina 4.45 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.40 Ferda (s.) 6.15 Cudowny świat Walta Disneya 7.05 Tom & Jerry (s. anim.) 7.35 Dziką kartą (s.) 8.35 Nowa Podróżomania (mag.) 9.20 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 10.25 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 „Ducháček to zařídí” (film czes.) 14.15 FC Slovan Liberec - SK Slavia Praha (piłka nożna) 16.40 JAG (s.) 17.40 Niebezpieczne kaskady (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Władca Pierścieni: Dwie wieże (film USA) 23.35 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.15 Jeździec bez głowy (film USA) 2.10 Prásk! 2.40 Dzwonienie do TV Nova.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Dziennik natury (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.20 Łódź marzeń (s.) 11.15 t-music (pr. muz.) 12.15 VyVolení (reality show) 13.05 Ojciec Brown (s.) 15.00 Obrońca (film USA) 17.00 Za krzakami cierniny (film czes.) 18.30 VyVolení (reality show) 18.40 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení - Pojedynek (reality show) 22.00 Co kryje prawda (film USA) 0.25 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.50 Prawo i bezprawie (s.) 1.35 Szybka wygrana 3.15 Noc uciekinierów (film USA).

NIEDZIELA 20 LISTOPADA

■ TVP 1

6.05 Tajemniczy świat ogrodów - Grzyby (s.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie - Łagiewnikach 7.55 Roztańczona Angelina (s.) 8.10 Domisie (dla dzieci) 8.40 Teleranek (mag.) 9.10 Songowanie na ekranie (dla dzieci) 9.35 Królestwo Maciusia (dla dzieci) 10.05 Szkoła złamanych serc (s.) 10.55 Złoty sen (reportaż) 11.30 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinie (pr. public.) 13.35 Kochamy polskie komedie (teleturniej) 14.10 Córka Maharadży (film niem.) 15.10 Ewolucja życia - Na podbój ładu (film dok.) 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 SEJF-Subiektywny Express Jacka Fedorowicza (pr. rozryw.) 18.25 Okazja (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Wiedźmy (s.) 21.10 Wspaniały Joe (film USA) 22.55 Kropla słońca (film austriac.) 1.55 Piątek trzynastego: Ostatni rozdział (horror USA).

■ TVP 2

6.20 Prawdziwe przygody Profesora Thompsona (s.) 6.45 Słowo na niedzielę 6.55 Stacyjka (s.) 7.45 Smak Europy 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Camilla wychodzi z cienia (film dok.) 9.45 Selekcja 10.10 Animals (s.) 10.40 Kosmici pod wodą (film dok.) 11.40 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Istrii 12.10 Apaloosa (film USA) 14.00 Familiada (s.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00

Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.30 7 dni świat 19.05 Hity na czasie (pr. muz.) 19.55 Panorama fiesz 20.05 Europa da się lubić 21.05 Egzamin z życia (s.) 22.40 Dolina Kreatywna - Co słychać? 22.45 Linia Specjalna 23.25 Lekcja angielskiego 0.35 Ogród sztuk 1.05 I raz, i dwa (film).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (mag.) 6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki (pr. public.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.25 Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) 8.00 Koncert życzeń 8.45 Schlesien Journal 9.00 Teplotki (pr. public.) 9.45 Telemotorsport 10.10 Pamiętają o sercu (mag. med.) 10.45 Telewizja Regionów 11.45 Było, nie minęło 12.10 Czytaj z Trójką (mag.) 12.45 Telewizja Regionów 13.45 Telewizja Regionów 14.35 Trefl Sopot - Polpak Świecie (koszykówka) 16.45 Północ południe (pr. public.) 17.00 Magazyn kulturalny (mag.) 17.45 Regiony kultury (mag.) 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Niedziela w Bytkowie (pr. rozryw.) 19.30 Śląska lista przebojów (pr. muz.) 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.40 Studio pogoda 20.45 Młodzież kontra (pr. public.) 21.45 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka (sport) 23.05 Polska - Chiny (siatkówka) 0.10 Świat magazyn międzynarodowy (pr. public.) 0.35 Od niedzieli do niedzieli 1.05 Elisa z Rivombrosy (s.) 2.00 Wydział dochodzeniowy.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy (s.) 8.00 Król Szamanów (s. anim.) 8.25 Power Rangers (s.) 8.55 Hugo (dla dzieci) 9.25 Wszystko o zwierzętach (s.) 9.55 Duracell: Eksploracje (pr. naukowy) 10.25 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.25 Uzbrojony i niebezpieczny (film USA) 13.10 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 14.30 Gwiazdy w akcji (pr. rozryw.) 15.30 Fundacja Polsat (pr. public.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Za wszelką cenę (reality show) 17.10 Eureko ja to wiem (pr. rozryw.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.30 Pensjonat pod Różą (s.) 21.40 Fala zbrodni (s.) 22.40 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.40 Granice strachu (pr. rozryw.) 0.45 Magazyn sportowy 2.45 Inny wymiar (horror USA) 4.10 Aquaz Music Zone (pr. muz.).

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.35 Miś Kuleczka w prawdziwym cyrku (bajka) 7.00 Zagubieni w burzy (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.05 Bajka 14.05 Śpiewanki 14.15 Magazyn religijny 14.35 Magazyn chrześcijański 14.55 Kamienny zakon (s.) 16.25 Przypomnienie koncertów adwentowych 2004 16.45 Adresat TVC (mag.) 17.10 Gdzie się podziałła ta stara piosenka 17.45 Słowo świąteczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Chomik w koszuli nocnej (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Niepodpisany guzik (film czes.) 21.40 Bez ogródek (pr. publ.) 22.10 Wiadomości 22.15 Bramki, punkty, sekundy 22.20 Losowanie Sportki i Szansy 22.25 Taggart (film br.) 23.35 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.40 Budzenie zmarłych (s.) 0.35 Adresat TVC (mag.) 0.55 Pytania V. Moravca 1.55 Sportowcy świata 3.05 Za ścianą.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Folkmotywy 7.50 Panorama 8.30 Kompozycja dla Jana Nováka 9.10 Świat książek (mag.) 9.35 333 (mag.) 10.35 Kultura.cz (mag.) 11.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Dyspozytor (s.) 12.50 Najpiękniejsze melodie (operetki) 13.30 Świat sztuki (s. dok.) 14.30 Studio sport 16.50 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.15 Filmowe powroty: Kaprysy kochanej Karoliny (film fr.) 19.00 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Wieczorynka 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag. sport.) 23.10 Nocny klub filmowy: Zrobione! (film USA) 0.40 „Ladí neladí” 1.30 Auto Moto Revue 1.55 Gdzie się podziałła ta stara piosenka 2.30 Problemy rodzinne.

■ NOVA

6.45 Ferda (s. anim.) 7.15 Cudowny świat Walta Disneya 8.15 Tom & Jerry (s. anim.)

8.45 Przyprawy (mag.) 9.25 Weekend (mag.) 10.10 Lucie, postrach ulicy (film czes.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.50 Głębia oceanu (film USA) 16.00 Mr. Bean (s. kom.) 16.35 Zawodowcy (s.) 17.40 Winnetou II (film niem.-jugosl.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.25 TeleTele (pr. sat.) 23.10 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.05 Przeróżacz (film USA-Nowa Zelandia) 2.05 Strefa mroku (s.) 2.50 Odlamki.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 W lot po świetle (mag.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.40 Jedenastka Kłapzuby (film czes.) 11.15 Niedzielny Receptariusz (mag.) 12.00 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.45 Teściowa (film czes.) 14.20 Policja kryminalna Kolonia (s.) 15.25 Most na rzece Kwai (film br.-USA) 18.45 VyVolení (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení (reality show) 21.10 Córk i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.15 Dementi (pr. roz.) 23.00 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.35 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 0.55 Szybka wygrana 2.35 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 21 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s. anim.) 9.05 Budzik 9.35 Papirus (s.) 10.05 Zaginiony świat (s.) 11.25 Rolnictwo na świecie 11.40 Zielony biznes 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 13.50 Kochamy polskie komedie (teleturniej) 14.15 AAAabsolutnie każda pracę (mag.) 14.25 Reakcja (dla młodzieży) 15.00 Wiadomości 15.10 Moda i mody (mag.) 15.15 Pociąg do kultury 15.25 Recepta Jedyńki - Uciec przed grypą 15.30 Popołudnie z Jedyńką - Moda i mody 15.40 Tele-nowela 15.45 Popołudnie z Jedyńką 15.55 Mieszkać w Europie 16.10 Popołudnie z Jedyńką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Most na rzece Kwai (film ang.) 21.40 Boża podszewka (s.) 22.40 Wiadomości 22.50 Prosto w oczy 23.10 Słodko gorzki 90' 0.45 Kinematograf (mag.) 1.10 Glob 2005 (mag.) 1.35 Brylanty na rewolucję światową (film ros.).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.35 Kacperek (s.) 7.00 Od przedszkola do Opola 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Stawka większa niż życie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Magazyn Ligi Mistrzów 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.15 Oko w oko z anakondą (film dok.) 14.10 Ojczyzna polszczyzna 14.25 Modlitwa i zabawa (reportaż) 14.45 Kochaj mnie (s.) 15.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.20 Duże dzieci (talk-show) 17.05 Co ci dolega? - Naznaczeni od urodzenia (film dok.) 19.05 Najlepszy z najlepszych (teleturniej) 19.35 Gorączka 20.10 M jak miłość (s.) 21.10 Kochaj mnie (s.) 21.35 Magazyn kryminalny 997 22.20 Biznes 22.45 Warto rozmawiać 24.00 Nowojorscy gliniarze (s.) 1.30 Wieczór melomana 1.55 Zaczarowany świat Kazimierza Wiśniaka.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (mag.) 7.50 Speed 8.45 Gość dnia - rozmowa 9.00 Magazyn majsterkowicza 9.55 Czy musiało tak być? 10.45 Teplotki (pr. public.) 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 12.35 Sflinks - zagadki historii (s. dok.) 13.45 Włącz się 14.15 Zwolnij w sieci 14.45 Regiony kultury (mag.) 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Magazyn majsterkowicza 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Energia przyszłości 17.05 W dobrym stylu 17.50 Nowa Europa 18.40 Raport z akcji 19.00 Drobne sprawy 19.10 Trafiony zatrudniony 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia (pr. public.) 21.45 Aktualności 22.15 To jest temat 23.05 Telekurier 23.40 Saga rodu Ażeraków (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja 7.30 Bravo (pr. rozryw.) 8.00 Zbunto-

wany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 11.50 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 12.55 Ja się zastrzelę (s.) 13.25 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Godzilla (film USA) 23.45 V.I.P. (s.) 0.45 Biznes Wydarzenia 1.10 Bumerang (pr. public.) 1.40 Nocne randki (pr. rozryw.) 2.35 Desperatki (film USA) 4.10 Aquaz Music Zone (mag.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.30 Przypomnienie Koncertów Adwentowych 2004 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 21.05 Afryki czar (s. dok.) 21.35 Reporterzy TVC (reportaże) 22.15 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.10 Oczarowanie (s.) 1.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.30 Simpsonowie 1.55 Nasza wieś 2.15 AZ-kwiz 2.35 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.10 Śladami wina (s. dok.) 7.40 Słowo świąteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Geografia świata 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.50 Kalendarium 13.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 14.00 Angielski dla najmłodszych 14.15 Bajka 15.30 Time out (mag. sport.) 17.55 Solo dla... Glena Hansarda (pr. muz.) 18.40 Nie mam pracy (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Dien Bien Phu (dok.) 21.00 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.30 Klub filmowy: Hannah i jej siostry (film USA) 23.20 Diana Krall: Live in Montreal (koncert) 0.20 11 piętér ideału 1.20 Punkty spojrzenia 1.50 Sportowe minuty 2.30 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Amerykańska dziewczyna (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Zamiana żon (reality show) 22.20 W piekle (film USA) 0.15 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.55 Zjadacz węży III (film USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.50 Prima jazda 10.35 Stary (s.) 11.45 Rewir Wolfa (s.) 12.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.50 Roseanne (s.) 14.25 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 FK Chmel Błhany - FK Teplice (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVolení (reality show) 21.40 Peacemaker (film USA) 0.05 Fatalna namiętność (film USA) 2.15 Szybka wygrana 3.55 Nikita (s.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

W dniu 24 listopada obchodzą diamentowe wesele – 60 lat wspólnego pożycia małżeńskiego nasi Kochani Rodzice, Teściowie, Dziadkowie i Pradziadkowie państwo **MARTA I ALOJZY SZKUCIKOWIE** z Dolnej Lesznej. Zaś w dniu 9 grudnia obchodzi 85-te urodziny

pan ALOJZY SZKUCIK

Z tej okazji zacnych jubileuszy serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego składają obojgu synowie Eugeniusz, Tadeusz i Kazimierz z rodzinami. GL-627

Szanownemu

panu KAROLOWI MICHAŁSKIEMU

z okazji 71. urodzin serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia i pomyślności w życiu osobistym oraz podziękowania za długoletnie kierowanie firmą KATIM składają pracownicy i udziałowcy. GL-625

Dnia 19. 11. 2005 obchodzi 83. urodziny

pan OSWALD BALWAR

z Karwiny Mizerowa. Z tej okazji dużo szczęścia, zdrowia i pomyślności do dalszych lat życzą żona Lidka i córka Wanda z rodziną. RK-235

W dniu 21 listopada obchodzi Jubileusz 80-lecia urodzin nasz Kochany

pan LEOPOLD BYSTRON

ze Stonawy. Z tej okazji dużo zdrowia, błogosławieństwa Bożego i jeszcze wiele radosnych chwil w kręgu rodziny składają najbliżsi. RK-239

Dnia 22 listopada 2005 obchodzi swój jubileusz życiowy nasz Kochany Mąż, Ojciec i Dziadek

pan JAN MRÓZEK

z Karwiny Raju. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pomyślności, samych szczęśliwych i pogodnych dni na dalsze lata spędzone w gronie najbliższych składają żona, córki Irena i Lidia z rodzinami. RK-237

Żył dla nas i kochał Was.

Dnia 17. 11. 2005 obchodziłby swe 60. urodziny nasz Kochany

śp. mgr JAN WALCZYSKO

z Trzyci. 14 listopada minęły 4 lata, kiedy na zawsze ucichło Jego szlachetne serce. Rodzinę, przyjaciół i znajomych prosimy o zachowanie Go w pamięci. Najbliżsi. GL-621

W dniu 19. 11. 2005 mija czwarta rocznica zgonu

śp. WŁADYSŁAWA BALWARA

W smutku wspominają rodzice i siostra Wanda z rodziną. Kto go znał, niech wspomni. RK-236

Dnia 20. 11. 2005 minie 1. bolesna rocznica zgonu naszej Kochanej Siostry i Cioci

śp. ANIELI CHOWAŃCOWEJ

z Frysztatu. Nigdy nie zapomnimy o Jej szlachetnym sercu. Brat Bogusław z żoną oraz Ewa i Marcel z rodzinami. RK-244

Odszedłeś, ale w naszych sercach żyjesz.

Dnia 17. 11. 2005 minęła trzydziesta rocznica zgonu naszego Kochanego Ojca i Dziadka

śp. KAROLA JANIKA

ze Suche. O chwilę wspomnień prosi syn z rodziną. GL-624

Dnia 19. 11. br. mija 15. rocznica śmierci naszego Drogiego Śpiącego

RUDOLFA LASZTUWKI

z Hawierzowa Będowic. 1. 2. 2006 obchodziłby swe 80. urodziny. O chwilę wspomnień proszą żona i córka z rodziną. GL-612

Dzieci nie umierają, dzieci tylko zasypiają, żeby się budzić każdego ranka we wspomnieniach i w sercach swych bliskich.

Jutro, 20. 11. 2005 mija druga bolesna rocznica, kiedy odeszła od nas na zawsze nasza Najukochańska Córka

DOROTKA MROWIEC

zamieszkała w Suche Górnej. Niechaj w sercach tych, którzy Ją znali i szanowali, pozostanie na zawsze. Z miłością wspominają rodzice, siostra z mężem oraz najbliższa rodzina. AD-155

Dnia 21. 11. 2005 mija 14. bolesna rocznica zgonu naszego Drogiego

śp. ERNESTA RUSKA

rodaka z Piotrowic. Wszystkim, którzy razem z nami poświadczy Mu chwilę wspomnień, dziękują najbliżsi. RK-243

W sercach naszych żyjesz nadal.

Dnia 18. 11. 2005 minęła 3. rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. MARII GLAC

z Żukowa Górnego. Z miłością i szacunkiem o chwilę wspomnień proszą mąż, syn i córka z rodzinami. GL-628

Smutny jest dzień, gdy odchodzi Matka...

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 15. 11. 2005 zmarła po długiej chorobie w wieku 87 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababica i Ciocia

śp. WALERIA KROCZKOWA

zamieszkała w Stonawie, nr 988. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek dnia 21 listopada 2005 o godz. 10.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Stonawie. W smutku pogrążona rodzina. RK-247

Panu Władysławowi Kroczkowi i Jego rodzinie najgłębsze wyrazy współczucia z powodu zgonu

MATKI

składa zarząd MK PZKO Stonawa. GL-626

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 16. 11. 2005 po długiej chorobie zmarła nasza Najdroższa

śp. HELENA BITTMAROWA

z domu Stalmach z Nowego Bogumina. Miała 82 lata. Pogrzeb odbędzie się w czwartek 24. 11. o godz. 14.30 w kościele katolickim w Nowym Boguminie. Najbliżsi. GL-629

17.45, 20.00); CZ. CIESZYN – Central: Gooool! (19, 20, w godz. 17.00); Wyspa (19, 20, godz. 19.00); CIESZYN – Piast: Kurczak Mały (19–21, godz. 14.30, 16.15, 18.00); Człowiek ringu (19–21, godz. 19.30); BYSTRZYCA: Sposób na teściową (19, godz. 18.00).

o na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19–19.15, nie: 18.30–19.00.

o w terenie

KARWINA FRYSZTAT – Dyrekcja PSP i przedszkola w Karwinie Frysztacie zaprasza z okazji 10-lecia działalności zespołu „Dziolchy i syny z kolonij” na Spotkanie Miłośników Pieśni Ludowej 19. 11. o godz. 15.30 w Domu PZKO w Stonawie. W programie oprócz jubilatów soliści, zespół „Gizdy” i przedszkolaki.

▲ MK PZKO wraz z Biblioteką Regionalną zapraszają 23. 11. o godz. 16.00 do frysztackiego Domu PZKO na uroczyste otwarcie Wystawy Polskiej Książki. W spotkaniu udział weźmie G. Kasdepke, autor książki dla dzieci. Fr. Bałon – „Opowiadania o naszym pieczeniu”, zapropnuje uczestnikom wystawy kilka rodzajów chleba.

SA„J” KRAKÓW – Bażantówka w stylu M.A.S.H. 24. 11. od godz. 19.00 w krakowskim pubie Vinyl Music Club, ul. Łobzowska 20. Wojskowy strój obowiązkowy!

CZ. CIESZYN – Zarząd ZŚM zaprasza przedstawicieli zrzeszonych chorów na zebranie Rady Chórów 24. 11. o godz. 16.00 w Sali posiedzeń Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie przy ul. Komenského 4. Szczegóły były podane w zaproszeniach wysłanych do chorów pocztą zwykłą lub internetową.

▲ Biblioteka Miejska przy ul. Ostrawskiej zaprasza na Akademię wolnego czasu 23. 11. o godz. 16.00. Wykłada mgr Zdeněk Samek pt. „Ogrody w stylu japońskim i chińskim”. KARWINA – zebranie Rady Obwodowej Karwińskich Kół PZKO 21. 11. o godz. 16.00 w Domu PZKO w Karwinie Raju. Prezesi lub zastępcy miejskich kół i delegaci na Zjazd PZKO – obowiązkowy udział.

ZESPÓŁ „PRZYJAŹŃ” – zawiadamia, iż poniedziałkowa próba (21. 11.) o godz. 17.45 odbędzie się wyjątkowo w Polskiej Szkole Podstawowej w Karwinie Frysztacie.

ORŁOWA MIASTO i ŁAZY – zarząd MK PZKO zaprasza 20. 11. o godz. 15.30 do świetlicy w Zimnym Dole na spotkanie z Fr. Bałonem – promocja książki „Opowiadania o naszym pieczeniu”; sprzedaż Kalendarza Śląskiego.

OLBRACHCICE – MK PZKO zaprasza 26. 11. o godz. 16.00 do Domu PZKO na jesienne spotkanie przy placach. W programie kiermasz i sprzedaż książek – F. Bałona „Opowiadania o pieczeniu” i Kalendarz Śląski.

KLUB 99 – spotykamy się w poniedziałek 21. 11. o godz. 11.00 w Domu PZKO w Nawsiu.

TNP – informuje, że odjazd autobusu dla zgłoszonych do Konsulatu w Ostrawie 24. 11. z Jabłonkowa dworzec. autobus. 15.20, Bystrzyca 15.30, Trzynieć dworzec autobus. 15.40, Cz. Cieszyn dworzec autobus. 15.50, Karwina – Prior 16.10, Orłowa – stacja benzynowa 16.20. Kontakt 596 434 093.

Koncerty

TOWARZYSTWO EWANGELICKIE W RC – zaprasza na tradycyjny koncert adwentowy połączony z 15-leciem nadawania audycji religijnych w radiu Ostrawa „Głos chrześcijan” w 1. niedzielę adwentu 27. 11. o godz. 17.00 w kościele Na Niwach w Cz. Cieszynie. Wystawa fotografii ks. Kazimierza

Suchanka oraz prezentacja książki „Bliscy memu sercu” w sali konferencyjnej Rady Kościelnej. Bilety w przedsprzedaży w budynku Rady Kościelnej oraz kancelarii parafii ewangel. kościoła Na Niwach 7, Cz. Cieszyn, w godz. 9–13, po-pt.

ferty

WYNAJMĘ MIESZKANIE W 1. PIĘTRZE DOMU RODZINNEGO w Cz. Cieszynie w dzielnicy Rozvoj. 2+1, pow. 65 m², gazowe ogrzewanie centralne, drugi kocioł na drewno lub węgiel. Ogród i garaż do dyspozycji lokatora. Tel. 728 363 590. GL-620

OFERUJĘ MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA 3+1, na parterze domu położonego 200 m od przejścia granicznego Kocobędz–Boguszowice, 600 m od Hypernovy w Cz. Cieszynie. Oddzielne wejście i liczniki zużycia gazu, prądu i wody. Czynsz wg umowy. Tel.: +420 602 529 501, e-mail: aszurman@volny.cz. GL-601

ODKUPIĘ RESTYTUCYJNE odszkodowania u PF RC. Pilne. kom. 602 727 788. AD-172

Wystawy

GIMNAZJUM POLSKIE W CZ. CIESZYNIE – 22. 11. o godz. 9.30 wernisaż wystawy z okazji 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza (4. piętro). Wystawa czynna do 22. 12.

DOMY RODZINNE – sprzedaż Dom rodzinny w Lesznej Górnej (2x2+1), zabud. gospodarskie z garażem, podpiwniczony, utrzymywany ogród. Cena 1 490 tys. Kč. 777 077 277. Dom rodzinny w Trzyci Nieborach, zabud. gospodarskie z garażem, dobry dojazd. Cena 1,2 mil. Kč. 777 077 277.

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1,2 mil. Kč. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyci Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kč. 777 074 552.

Chata ogrodowa w Trzyci Podlesiu, woda, el., kanalizacja, gaz, parcela 20a, ładne miejsce. Cena do negocjacji 790 tys. Kč. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 250 tys. Kč. 606 757 577.

Chata wczasowa w Tyrze, woda, el., szambo. Cena do uzgodnienia. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kč. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do negocjacji 2,2 mil. Kč. 777 074 552.

Chata wczasowa w Trzyci, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 270 tys. Kč. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzyci, zabud. gospodarskie z garażem, 6a, po częściowej rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dom rodzinny w Cierlicku Kościelec 5+1+strych, zabud. gospodarskie z garażem, podpiwniczony. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

GARAŻE – sprzedaż Garaż w Trzyci Borku. Cena do negocjacji 80 tys. Kč. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzyna (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzynieć Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Hornická. Cena do negocjacji 310 tys. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Svibická, balkon. Cena do negocjacji 300 tys. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie własnościowe 2+1, Trzynieć, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Trzynieć, ul. Slezská, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Cz. Cieszyn, ul. Štefánikova, balkon. Cena do negocjacji 700 tys. 777 074 552.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Štefánikova, balkon. Cena do negocjacji 650 tys. 777 074 552.

Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Štefánikova. Cena do negocjacji 400 tys. 777 074 552.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania 0+1 w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na ofertę.

Oferuje: Jan Czernek 558 711 842 606 757 577 777 077 277

CZERNEK

o w kinach

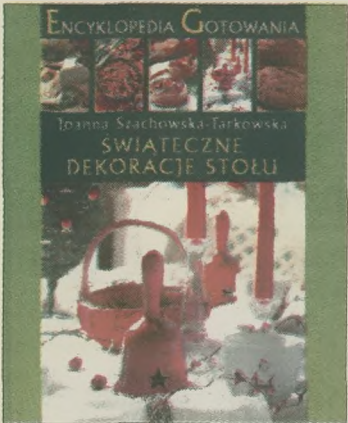
KARWINA – Centrum: Wallace & Gromit: Kłątwa królika (19, 20, godz. 15.30, 17.45; 21, godz. 20.00); Tylko Bea (19, 20, godz. 20.00; 21, godz. 17.45);

Reflex: „Štěstí” (19, 20, godz. 17.00, 20.00); Dzielnica (21, godz. 20.00); Amityville horror (21, godz. 17.00); Ex: Czarownica (19, 20, godz. 19.00); TRZYNIEC – Kosmos: „Anděl páně” (19–21, godz. 16.00); Imperium wilków (19, 20, godz. 20.00); Krecik (19, godz.

10.00); Dzielnica (19, 20, godz. 17.30); Tajemnica modrych sów (21, godz. 17.30); Historia przemocy (21, godz. 20.00); HAWIERZÓW – Centrum: Tajemnica modrych sów (19, 20, godz. 15.30); Garfield w filmie (21, godz. 15.30); „Hrubeš a Mareš” (19–21, godz.

JOANNA SZACHOWSKA-TARKOWSKA

»Świąteczne dekoracje stołu«

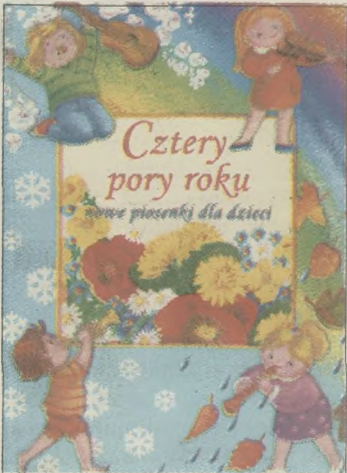
Wyd. „Prószyński i S-ka”. Uroczą książką (z serii „Encyklopedia gotowania”) dla tych wszystkich, którzy cenią sobie niepowtarzalną, zharmonizowaną z podawanymi potrawami aranżację wnętrza i stołu. Autorka proponuje trzydzieści pomysłów na świąteczne dekoracje, uwzględniając następujące po sobie pory roku, rodzaj świąt oraz różne uroczystości rodzinne. Píše, w jaki sposób przygotować stół i otoczenie, również w przypadku party w ogrodzie. Piękne ilustracje w pastelowej wyrafinowanej tonacji zainspirują organizatorów towarzyskich spotkań do poszukiwań własnych pomysłów dekoratorskich.

Cztery pory roku

»Nowe piosenki dla dzieci«

Wyd. „Zielona Sowa”. Książka „Cztery pory roku” jest kontynuacją zapoczątkowanej w 2003 roku serii „Książka z płytą”. Zawiera teksty kilkunastu piosenek autorstwa między innymi: Marii Konopnickiej, Artura Opmana i Małgorzaty Bednarskiej-Moskwy. Zarówno rodzice, jak i nauczyciele, oraz czytające już dzieci znajdą w książce piosenki na każdą okazję: święta, Dzień Matki, nadejście wiosny, lata czy jesieni. Muzykę do tekstów skomponował, znany z poprzedniej edycji, znakomity młody kompozytor Andrzej Bonarek, a na dołączonej płycie zaśpiewali: Dorota Segda, Sonia Bohosiewicz, Anna Radwan, Bogdan Brzyski i Michał Żebrowski. Autorką barwnych ilustracji do 16 piosenek jest Barbara Wierchowska.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie.

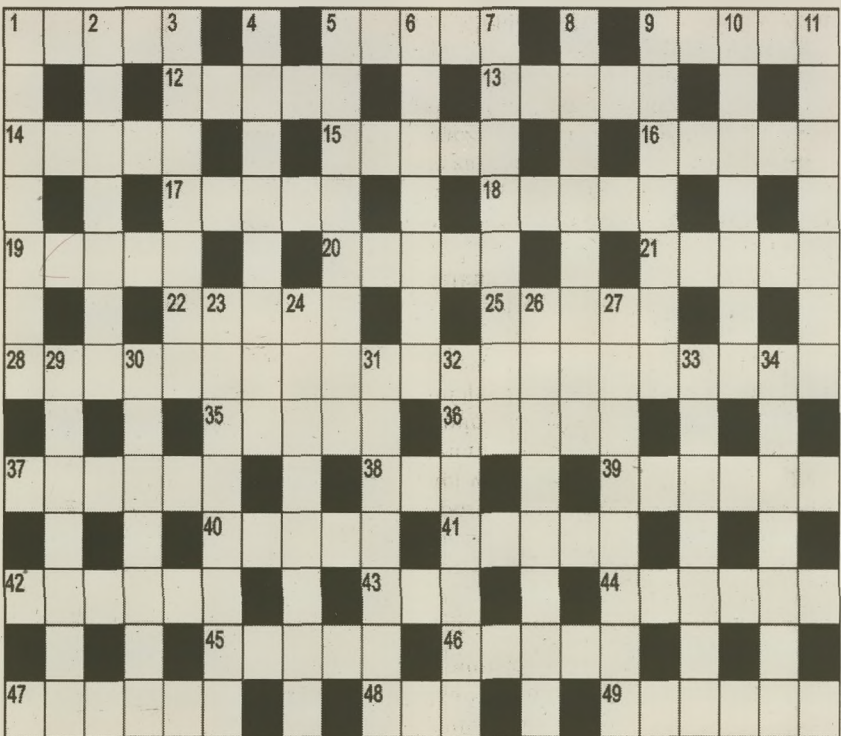
(kor)

Krzyżówka

Poziomo: 1. uczniowska łaba 5. list w języku naszych współobywateli 9. zasadnicza myśl dzieła 12. kraina w Słowacji i Polsce 13. rybałtowskie w Krakowie 14. martwe u Gogola 15. z agawy je pleciesz 16. kopytko bydłatka 17. rockowo nam zagrał 18. z Szarmachem sobie zakopał 19. konkretyzm 20. do sokołowatych go można zaliczyć 21. zwał śniegu nieprzyjemny 22. plakat 25. Krzysztof, aktor i dziennikarz polski 28. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Powieść Andrzeja Struga) 31. ONZ dla Czech 35. pięć razy dziennie przez muzułmanina odmawiany 36. w Waszyngtonie zęby ci naprawi 37. wcięty kaftanik bez rękawów 39. model forda 40. gwiazda Wielkiej Niedźwiedzicy 41. Grudziądz 42. Żywcem zalany 43. „cięte” owady 44. przez Wajdę sfilmowane 45. bywa cięty i ostry 46. zakrzywiony nóż nepalski 47. z kalendarza wyrywana 48. Ententa się tam spotykała 49. tam waluty wymienisz.

Pionowo: 1. po rusku drukował 2. Cyrulika sewilskiego skomponował 3. członek hitlerowskiego oddziału szturmowego 4. za cud świata uważana 5. barwna kuzynka wróbla 6. waszyngtońska Wisła 7. rezydencja 8. parch 9. lastryko 10. Odaliskę namalował 11. NRD-owska Syrenka 23. wyobrażenia twórcza 24. współzycie organizmów różnych gatunków 26. małe, domowe i z rogami 27. z Holsztynem do pary 29. nową wiarę przyjął 30. sprzedawanie za granicę 31. owada zabije 32. w marcu świętuje 33. Michael śpiewający 34. kuzyn skunksa.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 12. 11. 2005:

Poziomo: 1. KANTELE 5. ATE 8. INERCJA 12. DEKALOG 13. FANTAZY 14. ART 15. ŁY-SANKI 16. CANZONE 17. SPUST 20. TAN 21. EZERE 24. PASAŻ 27. KAPSA 29. GZŁO 30. MÓWCA 31. TUCZ 32. RÓZGI 33. DESER 34. ALPY 35. JUROR 36. ATMA 37. SAMBA 40. ABORT 43. GWIZD 45. ADA 47. ŻARTY 50. ADAMSJA 51. DRELICH 52. LAK 53. COSTNER 54. MOTŁOCH 55. ALBINOŚ 56. OPS 57. ASONANS.
Pionowo: 1. KEFAS 2. NANDU 3. EPAKTA 4. EDYCJA 5. AKANT 6. TARZAN WŚRÓD MAŁP 7. ELTON 8. IGLAWA 9. EKSCES 10. CANOE 11. AGILE 18. PRZELEW 19. SPO-RYSZ 22. ZATRATA 23. RACEMAT 25. SEZAM 26. ŻMIJA 27. KADRA 28. PASMO 38. ADRIAN 39. BRAHMS 41. BLACHA 42. RŻYSKO 43. GADKA 44. ITERB 45. AALTO 46. ASKOS 48. RUNDA 49. YPRES.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka **Stefana Żeromskiego „PRZEDWIOŚNIE”**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 25. 11. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Wanda Rudzińska** – Trzyniec.

NA MARGINESIE ZAKOŃCZONEGO SEZONU PIŁKARSKIEGO W MŚLF I DWIZJI

Rozczarowanie pod Jaworowym

FUTBOL TRZYNIEC

Pod Jaworowym rozgościli się raczej minorowe nastroje. Przed sezonem Futbol Trzyniec snuł ambitne plany – zająć miejsce w ścisłej czołówce MŚLF, ze stratą najwyżej 5 pkt. do lidera. Takie zadanie wzmocnionej drużynie wyznaczył menedżer Zdeněk Dembinny. Podopieczni szkoleniowca Lubomíra Vaška jednak nie wywiązali się z niego. Na półmetku trzyńcanie zajmują dopiero 8. lokatę w tabeli z dorobkiem 20 pkt., tracąc do lidera z Jakubczowic aż 17 pkt.! Gra drużyny, którą przed sezonem wzmocniło aż dziesięciu nowych piłkarzy, pozostawała wiele do życzenia. Trzyńcanie popełniali sporo błędów w defensywie, niepotrzebnie tracąc gole. – *Jako były obrońca mam inne wyobrażenie o grze defensywnej. Bramki traciliśmy głównie po stałych fragmentach gry – zauważył trener Lubomir Vašek.* Jego podopieczni kilkakrotnie wznieśli się na wyżyny, w wielu meczach sromotnie jednak zawiedli. – *Niektórzy zawodnicy w nieodpowiedzialny sposób podchodzili do swych obowiązków. Na boisku nie stworzyli zgranego kolektywu –* dodał trener. Po 7-letniej przerwie sponsorem klubu została Hu-ta Trzyniec. Jej kierownictwo z pewnością nie tak wyobrażało sobie jesienne występy Trzyńca. (man)

MKF KARWINA

Karwiniacy są na półmetku Dywizji naszym najlepszym klubem. Do lidera Fulneku tracą osiem punktów, które można odrobić, ale trenerzy czwartego zespołu tabeli podchodzą do tej sprawy dosyć sceptycznie. – *Fulnek dysponuje bardzo silnym zespołem, z szeregiem doświadczonych piłkarzy i moim zdaniem już na półmetku sprawa awansu do MŚLF jest praktycznie przesądzona –* uważa grający trener Karwiny **Petr Mašlej**. Bilans karwińskiej drużyny jest nienajlepszy. Ekipa znad Olzy przegrała tylko trzy spotkania, Petr Mašlej czuje jednak lekki niedosyt. – *Szkoda, że*

straciliśmy punkty z zespołami z naszego terenu, mam na myśli niepotrzebny remis z Orłową i Czeskim Cieszynem. W karwińskiej drużynie dojdzie zimą z pewnością do zmian kadrowych. Pod znakiem zapytania stoi dalszy start w barwach MKF napastnika Davida So-urady, który rozważa oferty z klubów drugiej i trzeciej ligi. – *Potrzebny nam w pierwszym rzędzie klasowy lewonożny zawodnik. Jesteśmy w trakcie pertrakcji z drugoligowym Hluczynem w sprawie pozyskania Dohnala –* uchylił rąbka tajemnicy Petr Mašlej.

IRR CZ. CIESZYN

Ze stratą jednego punktu do Karwiny na piątym miejscu przezimują piłkarze z Czeskiego Cieszyna, naszym zdaniem największe pozytywne zaskoczenie jesiennego sezonu. Zespół trenera Dalibora Damka prezentował dobry futbol nawet po odejściu kilku kluczowych zawodników. W ataku bramkostrzelnego Macečka godnie zastąpił Ganczarczyk, techniczny futbol w wykonaniu piłkarzy IRP mógł się podobać. – *Nie ukrywam, że jestem zadowolony z dotychczasowych wyników drużyny –* stwierdził trener **Dalibor Damek**. – *Nie wszystko w naszej grze poukładane było na ostatni guzik, zwłaszcza w ostatnich meczach, ale to tylko futbol.* Cieszynianie zaliczyli kapitalny początek sezonu, przez 4 kolejki nie schodzili z fotela lidera.

SLAVIA ORŁOWA

Orłowianie z dorobkiem 21 pkt. wywalczyli jesienią 9. pozycję w tabeli. – *Najważniejsze, że uniknęliśmy obsunięcia się do strefy spadkowej –* uważa trener **Dušan Kohút**. Orłowianie naszym zdaniem najbardziej męczyci się w ataku, gdzie brakowało dynamicznego Krečmera (według informacji „GL” Krečmer, występujący w regionalnej lidze austriackiej, wyraził chęć powrotu do Orłowej). Napastnicy Kopel i Třos prezentują prawie identyczny styl gry, w polu karnym w związku z tym często przeszkadzali sobie wzajemnie. Ofen-

sywę Slavii poprawił dopiero Pristáš, który swoją szybkością siał spory płoch w defensywie rywali.

BANIK OLBRACHCICE

Trzyńcacie punktów i co za tym idzie dopiero 12. miejsce w tabeli nie napawa kibiców Banika optymizmem. Podopieczni trenera Michala Šlachty w końcówce jesiennego sezonu wzięli się jednak w garść, w ich futbolu nie było już tyle przypadkowości. – *Start do sezonu był fatalny, z futbolem niewiele miało to wspólnego –* stwierdził trener **Michal Šlachta**. – *Jestem przekonany o tym, że wiosną nasza gra nabierze rumieńców. Tworzymy bardzo dobry kolektyw, pod względem mentalnym chłopcy są dobrze przygotowani do rozgrywek. W niektórych meczach zabrakło nam trochę szczęścia i doświadczenia.*

KS DZIECMOROWICE

Elektrycy spisali się jesienią najgorzej spośród naszych zespołów, na trzynastym miejscu w tabeli (12 pkt.) są o krok od strefy spadkowej. Dziećmoro-wiczanie kładli nacisk na techniczny futbol, popełniali jednak sporo błędów w obronie. – *Zespół budowałem praktycznie w trakcie sezonu, we znaki dawał się brak zgrania i doświadczenia –* sądzi trener **Jaroslav Netolička**.

JANUSZ BITTMAR

nasza oferta

- **PIŁKA NOŻNA – I liga:** Ostrawa – Jablonec (dziś, 17.00). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Bogumin – Haj (dziś, 10.15), L. Piotrowice – Rymarzow, Mosty k. J. – W. Hosztice (dziś, 13.30).
- **HOKEJ NA LODZIE – II liga:** Orłowa – W. Bitesz (jutro, 17.30).
- **UROCZyste OTWARCIE HALI TENISOWEJ W WĘDRYNIE:** w poniedziałek o godz. 10.00. W programie m.in. „pokazówka” **Jiří Novák** – **Tomáš Berdych** (10.15). (jb)

Tabele Piłkarskie

I A KLASA – gr. B

1. FK Hawierzów	13	30	41:14
2. Bruszperk	13	25	23:13
3. Skrzeczów	13	25	24:23
4. Czeladna	13	24	29:20
5. St. Miasto	13	24	23:16
6. Raszkowice	13	23	27:11
7. Stonawa	13	21	23:16
8. Liskowiec	13	19	18:13
9. Bystrzyca	13	17	19:27
10. Hodslawice	13	14	16:19
11. Przybor	13	13	22:36
12. Sł. Rychwałd	13	8	14:32
13. Pietwałd n. M.	13	5	7:24
14. Dobra	13	4	9:31

I B KLASA – gr. C

1. Wędrynia	13	31	43:11
2. Lutynia D.	13	28	33:12
3. Sucha G.	13	28	24:15
4. Gródek	13	22	29:24
5. Jabłonków	13	19	21:13
6. Wierzniowice	13	19	21:23
7. Nydek	13	19	21:30
8. Orłowa B	13	18	20:24
9. Datynie D.	13	16	13:16
10. Śmiłowice	13	14	26:27
11. Niebory	13	14	15:33
12. Karwina B	13	12	12:23
13. Żuków G.	13	10	11:20
14. Sedliszcze	13	7	16:34

Beskid Śląski z myślą o dzieciach

W ubiegłą sobotę PTTS Beskid Śląski zorganizował turniej tenisa stołowego dla młodzieży polskich szkół podstawowych. Zawody odbyły się w sali gimnastycznej PSP Cz. Cieszyn. W imprezie uczestniczyło 19 zawodników w trzech kategoriach. Zdecydowaną przewagę mieli w tym roku „dolanie”, ponieważ zabawę zignorowały polskie podstawówki od Trzyńca po Mosty. A szkoda, poziom gry był bowiem bardzo wysoki.

WYNIKI – CHŁOPCY, kl. 1-5: 1. K. Šafranek (Karwina), 2. Z. Grudziński (Błędowice), 3. M. Folwarczyn (Cz. Cieszyn), 4. F. Šafranek (Karwina), 5. A. Wojnar (Błędowice); **kat. chłopców kl. 6-9:** 1. K. Gałuszka (Lutynia D.), 2. R. Klus (Lutynia D.), 3. A. Šertler (Lutynia D.), 4. M. Pász (Cz. Cieszyn), 5. F. Herman (Gnojnik), 6. R. Smilovski (Gnojnik). **DZIEWCZYNy, kl. 6-9:** 1. M. Rylko (Gnojnik), 2. N. Hasan (Cz. Cieszyn), 3. T. Kaczmarczyk (Gnojnik), 4. I. Kaleta (Cz. Cieszyn). (jb)

Ekstraliga piłkarzy ręcznych

■ **KARWINA – JICIN 31:25 (19:13).** **Bramki dla gosp.:** Sobol 7/2, Horák 5, Kuzo 4, Prachař, Korňan po 3, Kichner, Heinz, Zdráhal, Kubis po 2. W śróde rozegrano komplet spotkań 10. kolejki ekstraligi piłkarzy ręcznych. Gospodarze w 49. minucie prowadzili 29:19, od tego momentu trener Jiří Kerkrt dał pograć również zawodnikom z ławki rezerwowych (w bramce pojawił się m.in. Marijanovič). Zmiennicy w ataku nie byli już tak skuteczni, do siatki rywala trafili zaledwie dwukrotnie. Dobry mecz zaliczyli Sobol i Horák. **Lokaty** po 10. kolejce: 1. Zubrzy

18, 2. Karwina 18, 3. Hranice 16 pkt. **JUTRO:** F-M – Karwina (17.00).

Karwiniacy wprawdzie odpadli z dalszej rywalizacji w Lidze Mistrzów, kontynuują jednak przygodę z europejskim szczypiorniakiem w **Pucharze Zdobywców Pucharu**. W 1/8 rozgrywek Baník zmierzy się z hiszpańskim Valladolidem. Pierwszy mecz odbędzie się na wyjeździe 3 grudnia, rewanż zaplanowano na 11 grudnia w Karwinie. Z tym rywalem Karwina w przeszłości miała już do czynienia (w 1999 r. było 34:24 dla Hiszpanów i 37:34 dla Karwiny). (jb, Ok)

1. liga hokeja: Pantery przegrały z outsiderem rozgrywek

● **JINDŘICHŮV HRADEC – HC HAWIERZÓW 5:2 (1:1, 1:1, 3:0).** **Bramki:** 9. i 47. Škoda, 32. Jindra, 43. Kupec, 59. Vašíček – 9. Sedlák, 22. Lipina. **Sędziował Dvořák.** **Kary 3:4, wykorzystane 2:0. Widzów 525.** Gospodarze zrewanżowali się Panterom za porażkę na ich własnym lodzie 2:4. W I tercji jeszcze nic nie wróżyło klęski Hawierzowa. Goście rozpoczęli z dużym impetem i w 9. minucie po strzale z bekhendu Sedláka (as. Lipina) prowadzili 1:0. Wprawdzie w kilkanaście sekund później po dużym błędzie obrony wyrównał Škoda, ale do końca tercji to goście częściej byli w ataku. Dobrych okazji nie wykorzystali jednak Žůrek i Zdráhal. Również drugą odsłonę z większym animuszem rozpoczęli przyjezdni. W 22. minucie pod bramką gospodarzy najlepiej zorientował się Lipina i z podania Prokopa podwyższył na 1:2. Gospodarze wyrów-

nali w prowadze liczebnej. Szczęśliwym strzelcem był Jindra, który z niebieskiej linii zaskoczył Masnego – 2:2. Od tego momentu coś w zespole Hawierzowa zgryźnęło, potwierdził to m.in. Zdráhal, który w końcówce drugiej tercji nie wykorzystał rzutu karnego. Zadyszka towarzyszyła gościom i w ostatniej odsłonie. Tu zdecydowanie dominował beniaminek rozgrywek. W 43. minucie Kupec trafił w okienko na 3:2, a w prowadze liczebnej na 4:2 poprawił Škoda. Panterom brakowało szybkości i dokładności, składnych akcji było jak na lekarstwo. Ostatni gwóźdź do hawierzowskiej trumny wbili w 59. minucie obrońca Vašíček.

Lokaty: 1. Ujście n. Ł. 51, 2. Hawierzów 46, 3. Chomutów 40, 4. S. Ostrawa 40 pkt. **DZIŚ:** Hradec Kr. – Hawierzów (17.00). (jb)

Szczęście i zadowolenie maluje się na twarzach członków zespołu »Błędowianie« - laureata nagrody »Tacy jesteście 2005«.

ROZDANO ZAOLZIAŃSKIE »OSKARY«

»Złoty jestem«
dla »Błędowian«

CZ. CIESZYN (kor) - Zespół »Błędowianie« z PSP i MK PZKO w Błędowicach został laureatem nagrody »Złoty jestem 2005«. Nagrodę i czek na 10 tys. koron na zakończenie sobotniego koncertu galowego w Teatrze Cieszyńskim z rąk prezesa Kongresu Polaków, Józefa Szymeczka, odebrali kierownicy zespołu, Dagmar Owczarzy i Marcin Pisula. Oprócz laureata głównej nagrody, na którego Zaolziacy oddali w plebiscycie najwięcej głosów (404 głosy z 1295), podczas koncertu zaprezentowało się 9 innych kandydatów do nagrody »Tacy jesteście 2005«. Nagrodę - zaproszenie na zabawę sylwestrową w Paryżu - wylosowała Weronika Zemene z Wędryni.

Koncert galowy prowadzili po raz trzeci Wiera Judaszewicz i Bogdan Kokotek. Program był atrakcyjny. Rozpoczął go chór »Canticum Novum« pod kierownictwem Leszka Kaliny dwoma utworami (»Ave Maria« - Mirko Krajčí i »Marsz« - Józef Świder). Publiczność nagrodziła go

niemilknącymi brawami. Widownia reagowała też żywo na tańce cieszyńskie »złoty« - jak się później okazało - »Błędowian«, kilka utworów młodej wędryniarki Ewy Farnej (jak przyznał konferansjer B. »Bodzio« Kokotek - do jej piosenki »Chcę do Bodzia« pałam szczególną sympatią) czy krótką prezentację »miyszanio owiec« w wykonaniu prezesa Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO Leszka Richtera i jego kolegów. A w owce zamienili się na chwilę członkowie kolejnego nominowanego, czyli kapeli zespołu »Oldrychowice« pod kier. Romana Jakubka. Zabrakło na scenie młodej szachistki, tegorocznej wicemistrzyni RC, Karoliny Langner. Wyjechała na kolejny turniej. Statuetkę »Tacy jesteście 2005« odebrała w jej imieniu babcia, Małgorzata Rakowska.

Fortepianista Adam Farana, obecnie uczeń pardubickiego konserwatorium, zagrał »Furiantów« Bedřicha Smetany, hawierzowska »Apatheia« jeden ze swoich utworów w stylu - jak sami deklarują - art rocka. Nie trzeba było nikomu przedstawiać wędryńskich »Gimnastów« - piramidy w ich wykonaniu ponownie zapierały dech w piersiach widzów.

Ciąg dalszy na str. 3

Ciąg dalszy na str. 4

SEKCJA HISTORII REGIONU MA 40 LAT

Z myślą o potomnych

CZ. CIESZYN (man) - Zwieńczeniem obchodów 40-lecia Sekcji Historii Regionu było sobotnie seminarium w auli Polskiego Gimnazjum. W spotkaniu, którego współorganizatorami były Instytut Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego oraz Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków, nie wziął udziału ani jeden z zaproszonych czeskich historyków.

Przedpołudniową część uroczystości zdominowały wykłady i prelekcje. Profesorzy z Instytutu Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Opolskiego, Zenon Jasiński i Bogdan Cimała mówili o niezwykle ważnej roli regionalizmów dla współczesnego społeczeństwa, zwłaszcza zaś dla młodzieży. Bogatą i owocną działalność SHR w referacie »40-lecie Sekcji

Historii Regionu ZG PZKO« przedstawił jej prezes, Stanisław Zahradnik. Głos zabrał również Tadeusz Kania, pracownik Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, recenzent jubileuszowej publikacji SHR (pod red. S. Zahradnika) pt. »Z myślą o potomnych«.

Wyniki badań przeprowadzonych w latach 1992-2000 w przeszło 80 miejscowościach zaolziańskich przez studentów i pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego podsumowała Małgorzata Michalska.

Ciąg dalszy na str. 3

»DZIOLCHÓM I SYNKÓM« Z KARWINY
Z FOLKLOREM JEST DO TWARZY

Byli wspaniali!

STONAWA (sch) - Kto spędził sobotę z »Dziolchami i Synkami z Kolonije«, przeżył ją w pięknym stylu, w swojskiej atmosferze i »po naszymu«. Świętujący 10-lecie działalności zespół karwińskiej PSP (założony przy PSP na Nowym Mieście) jest bowiem zespołem kultywującym folklor dolnośląski z »hawiyrski kolonije« i nie tylko.

Sobotni koncert w pękającej w szwach sali Domu PZKO w Stonawie był przeglądem 10-letniego dorobku zespołu. Na scenie pokazali się więc zarówno byli soliści »Dziolch i Synków« (m.in. rodzeństwo Joanna i Mi-

chał Rzeszutowie czy w swoim czasie popularny duet Helena Lugsch i Alicja Herman), jak i obecni (rewelacyjny był Łukasz Orszulik), cały zespół w najnowszym składzie oraz aż dwie kapale (pod kier. Józefa Lugscha i Otokara Winklera).

Ciąg dalszy na str. 3

Węgiel dla Kop. »ČSM«

CIERLICKO (mro) - Kopalnia »ČSM« w Stonawie dostała zielone światło na wydobycie do 2010 roku prawie dwóch milionów ton węgla zalegającego tuż przy czesko-polskiej granicy. Taką informację uzyskaliśmy od rzeczniczki prasowej OKD, Věry Brejovej.

Ustalono to podczas posiedzenia dwustronnej międzyrządowej komisji

ds. współpracy w zakresie eksploatacji łóżysk węgla kamiennego w rejonie czesko-polskiej granicy, które odbyło się w ub. tygodniu w Cierlicku. Decyzja w sprawie prowadzenia wydobycia węgla w tych rejonach podlega bowiem specjalnemu reżimowi ochronnemu tak ze strony organów państwowych, jak i samorządowych sąsiadujących ze sobą krajów.

Przed deptaniem kapusty trzeba umyć nogi.

Tylko z banderolą

OSTRAWA (mro) - Wraz z końcem roku upływie półroczny termin okresu przejściowego sprzedaży nieoznaczonych spirytualiów pochodzących ze zinwentaryzowanych zasobów. Od 1 stycznia 2006 roku będzie można wprowadzać w obrót i magazynować wyroby alkoholowe tylko oznaczone paskiem kontrolnym (akcyzą) - poinformował nas Roman Miarka, rzecznik prasowy Dyrekcji Celnej w Ostrawie.

Handlowcy, którzy nie zdążą sprzedać wysokoprocentowego towaru z magazynów, mogą go oznakować banderolą do 31 grudnia.

Ciąg dalszy na str. 2

Pogoda

WTOREK - Zachmurzenie umiarkowane do dużego, opady śniegu lub deszczu ze śniegiem. Temperatura w dzień od -2 do 2 st., nocą od -1 do -5 st. C.

ŚRODA - Bez zmian. Temperatura w dzień od -2 do 2 st., nocą od -2 do -6 st. C.

RATOWNICY WODNI BOGATSI O NOWĄ BAZĘ

CIERLICKO (wak) - Niektórzy sądzą, że zimą członkowie Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Czeskiego Czerwonego Krzyża w Cierlicku wypoczywają, ale to nie jest prawda - mówi szef ratowników, Jan Siuda. - Po zakończeniu sezonu mamy intensywne treningi. Wiosna musi nas zastać w dobrej formie. Kiedy zaczynają się ciepłe dni, nie ma już czasu na szlifowanie kondycji. Prowadzimy też kursy dla młodych ratowników oraz wyjeżdżamy na zawody.

Tej jesieni do »tradycyjnych« zajęć dołączył remont nowej bazy. - Udało nam się wykupić pustostan po Kopalni »Prezydent Gottwald«. W pierwotnym budynku nadal będzie nasza siedziba, w nowym będą magazyny do przechowywania sprzętu i łodzi ratunkowych. Nową bazę zdobyliśmy przede

wszystkim dzięki pomocy finansowej magistratów w Hawierzowie i Karwinie, które nam dały odpowiednio 250 i 100 tys. koron, Stowarzyszenia Miast i Gmin Powiatu Karwińskiego (50 tys. Kč) oraz dotacji cierlickiego ratusza.

Nie zapadają w zimowy sen

Drużyna czuwająca nad bezpieczeństwem wczasowiczów nad akwenem cierlickim powołana została w 1998 roku, w dwa lata później dziewczyny i chłopcy w pomarańczowych spodenkach i białych koszulkach można już było zobaczyć nad sztucznym jeziorem w Žermanicach. Członkowie WOPR, a jest ich ok. czterdziestu, bez problemu pokończyli kursy na ratowników wodnych, wszyscy

też są członkami Klubu Narciarstwa Wodnego.

W ub. sezonie ratownicy nie mogli narzekać na brak pracy. Wzywano ich najczęściej do drobnych skaleczeń - zdarza się, że dziecko nadepnie na odłamek szkła, ktoś za długo smaży się na słońcu, jeszcze inny wykręci ramię podczas gry w siatkówkę lub złapie kleszcza... Kilkakrotnie też wyciągali z wody tonących. 50-letniego mężczyznę, który wypłynął na nadmuchiwanym kajaku na sam środek zalewu, gdzie z nieznanych przyczyn kajak przewrócił się, nie dało się już jednak uratować. - Takie wypadki zdarzają się najczęściej wtedy, kiedy do łódki wsiadają osoby pod wpływem alkoholu, nie umiejące pływać i bez kamizelek. Czasem ludziom przydałoby się więcej pokory i wyobraźni - mówi J. Siuda.

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki - Sieć Księgarska »Matras« - MK PZKO Karwina Frysztat

Wystawa Polskiej Książki

Dom PZKO Karwina Frysztat • Wystawie towarzyszy klermasz książek • Na wernisażu gość wystawy, Grzegorz Kasdepke, podpisywał będzie swoje książki •

Wernisaż w środę 23 listopada o godz. 16.00

czwartek 24 listopada 2005 r. w godz. 8.00 - 17.00

piątek 25 listopada 2005 r. w godz. 8.00 - 17.00

9 771212 422027

TYDZIEŃ

14 - 20 XI 2005

■ Australijska policja oznajmiła, że aresztowani w ubiegłym tygodniu radykalnie muzułmańscy przygotowujący atak terrorystyczny na jedyny reaktor jądrowy znajdujący się w tym kraju.

■ Główny Urząd Statystyczny oznajmił, że w Republice Czeskiej żyje obecnie 354 stulatki. Stuletnich kobiet jest pięć razy więcej niż mężczyzn. Najstarszym obywatelem kraju jest kobieta licząca sobie 108 lat.

■ Poseł parlamentu izraelskiego oraz syn premiera tego kraju, Ariela Szarona, Omri, przyznał przed sądem, że przed sześciu laty sfinansował nielegalnie kampanię swojego ojca. Grozi mu za to do pięciu lat pozbawienia wolności.

■ Zespół psychiatrów sądowych w Santiago de Chile stwierdził, że były dyktator Chile, Augusto Pinochet, jest w pełni sił umysłowych i dlatego może stanąć przed sądem, aby odpowiedzieć za czyny, których dopuścił się w czasie swojej prezydentury.

■ W Monako został uroczystie wprowadzony na tron nowy władca, książę Albert II. Zastąpił on w tej zaszczytnej roli swego zmarłego ojca, Rainiera III.

■ Lech Wałęsa pogroził, że jeśli w Radiu Maryja nadal będą pojawiały się wypowiedzi sugerujące, że w przeszłości był agentem służb bezpieczeństwa, to pozwie za to dyrektora Tadeusza Rydzika do sądu za naruszenie dóbr osobistych.

■ Liderzy CDU, SPD i CSU podpisali umowę koalicyjną. Liczący blisko 190 stron dokument pt. „Wspólnie dla Niemiec, z odwagą i po ludzku” będzie podstawą działania nowego rządu RFN.

■ W południowokoreańskim mieście Pusan odbył się XIII szczyt forum Współpracy Gospodarczej Azji i Pacyfiku (APEC). Uczestniczyło w nim 21 szefów państw i rządów. Na ulicach Pusanu policja starła się z kilkoma tysiącami demonstrantów.

■ Przewodniczący Komisji Europejskiej, Jose Barroso, który bawił w Pradze, przedstawił tu nową strategię informacyjną Komisji Europejskiej, noszącą nazwę Planu D - Dialog, Demokracja, Debata. Republika Czeska była pierwszym krajem unijnym, w którym Barroso zaprezentował ów dokument.

■ Polska policja brutalnie rozpendziła w Poznaniu uczestników nielegalnego marszu homoseksualistów. Policja odcięła uczestników marszu od grup młodych, ultrakatolickich działaczy Młodzieży Wszechpolskiej, którzy rzucali w demonstrujących jajkami i końskimi ekskrementami, a także wznosili obraźliwe, wulgarne okrzyki. Policja aresztowała kilkudziesięciu demonstrantów i wszechpolsaków.

■ Znany słowacki aktor, Roman Labuda, na autostradzie prowadzącej do Pragi wpadł w poślizg i uderzając w barierkę rozdzielającą pasy autostrady, zabił dwie siedzące na barierce kobiety. Czekają one na pomoc, gdyż wcześniej ich samochód też uległ w tym miejscu wypadkowi.

■ Szczegółowe badania przeprowadzone na stadach dzikiego ptactwa wędrującego po rozległych obszarach Kanady nie wykazały śladu groźnej azjatyckiej odmiany wirusa ptasiej grypy, choć wykazały obecność innych szczepów - podały kanadyjskie władze.

■ Iran potwierdził, że rozpoczął przetwarzanie nowej partii uranu w zakładach w Isfahanie. Zachód zarzuca Iranowi chęć wzbogacania uranu w celu produkcji broni atomowej.

■ We wszystkich kościołach katolickich na terenie Polski odbyło się liczenie wiernych uczestniczących w mszach i przystępujących do komunii. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

FOT. WŁADYSŁAW ONCZARZ

Dzieci z 4. i 5. klasy PSP w Bukowcu pod okiem Bartka Franka z zapalem przenoszą swoje wyobrażenia o chochlikach na linoleum w Muzeum Drukarstwa w Cieszynie.

Chochlik odnaleziony

CIESZYN (BF) - W Muzeum Drukarstwa w Cieszynie zakończono konkurs graficzny „Gdzie jest chochlik?”. Do konkursu zgłoszono 447 grafik wykonanych przez uczniów czeskich i polskich szkół podstawowych i gimnazjalnych. Międzynarodowe jury konkursu wyłoniło 110 najciekawszych prac, a 21 twórców otrzyma nagrody i wyróżnienia.

Celem konkursu „Gdzie jest chochlik?” było rozwinięcie wyobraźni plastycznej dzieci, zainteresowanie ich historią i tradycjami drukarskimi, dawnymi metodami druku oraz przybliżenie 200-letniej tradycji i dorobku cieszyńskiego drukarstwa opartego na współistnieniu m.in. Polaków i Czechów na Śląsku Cieszyńskim. Uczestnicy „poszukiwali” chochlika drukarskiego w Muzeum Drukarstwa, a następnie wykonywali matrycę graficzną oraz tłoczyli z niej

odbitki na wiekowych prasach drukarskich.

Najciekawsze, wyróżnione i nagrodzone grafiki zostaną umieszczone na wystawie pokonkursowej, która trwać będzie od 2 do 30 grudnia 2005 roku w Muzeum Drukarstwa, ul. Głębocka 50.

Wernisaż i wręczenie nagród i wyróżnień odbędzie się 2 grudnia o godz. 16.00.

Pierwsze nagrody otrzymują: Marcin Dziadek z Pogwizdowa, Benjamin Henszel z Cieszyna i Werner Bernalik z ZUŠ Cz. Cieszyn. Równorzędne wyróżnienia otrzymują m.in.: Kasia (ZUŠ Cz. Cieszyn), Veronika Kolková (ZUŠ Cz. Cieszyn), Zuzana Vychodilová (ZUŠ Cz. Cieszyn), Filip Nowak (kl. IXb, PSP Cz. Cieszyn), Genio Jochymek (kl. V, PSP Bukowiec), Kuba Klimsza (kl. IXa, PSP Cz. Cieszyn), Anna Jursa (ZUŠ Cz. Cieszyn).

TADEK

Wiedziałam, że jest poważnie chory, ale nie spodziewałam się, że odejdzie tak nagle. Jak gdyby Go zdmuchnął ostatni powiew tej długiej, słonecznej jesieni. Nazajutrz spadł śnieg, ale On go już nie zobaczył...

Znaliśmy się z Tadeuszem Wrątnym od dawna. Z czasów, kiedy byliśmy jeszcze uczniami orłowskiego gimnazjum na Obrokach. W jego „męskiej” klasie, będącej przedmiotem naszych dziewczęcych westchnień, wszyscy obdarzeni byli jakimś wyjątkowym talentem. Tadek miał smykalkę do malowania i fotografowania, ale śpiewał też pięknym basem, co bardzo przydało się potem chórowi naszej akademickiej Jedności w Brnie.

Gdy każde z nas założyło rodzinę, widywaliśmy się rzadziej, ale nie umniejszało to naszej znajomości, której ważnym ogniwem była też jego kuzynka Wanda Ko-

Tadeusz Wrątny z żoną na wernisażu Karwińskiego Salonu w Galerii Mánesa w Karlinie Nowym Mieście.

riady na czas, bez upominania.

Chociaż był znanym malarzem i fotografikiem, nie miał w sobie nic z gwiazdorstwa. Przez całe życie był skromnym, życzliwym człowiekiem o przenikliwym, uważnym spojrzeniu, wielkim sercu i dowcipnych ripostach. I takim Go zapamiętam. JANINA KOWALSKA

Ciekawostki

Piszą krótko

Brytyjscy naukowcy zabrali się do czytania i analizowania wiadomości SMS. Okazało się, że te pisane przez mężczyzn są krótsze, bardziej sarkastyczne i bogatsze w przekleństwa, chyba że panowie piszą akurat... do kobiety. Mężczyźni, którzy muszą wytłumaczyć żonie lub dziewczynie, że zasiedzieli się z kolegami, nie ryzykują rozmowy przez telefon w ich obecności, ponieważ mogliby stracić twarz prowadząc konwersację w „innym”, zarezerwowanym dla płci pięknej stylu. Zamiast kompromitacji przed kolegami, wybierają zatem bezpiecznego SMS-a.

Rewolucja w bikini

Rewolucję w wyborach Miss France zapowiedziała na przyszły rok organizatorka tej imprezy Genevieve de Fontenay - po raz pierwszy kandydatkom wolno będzie wystąpić w ko-

stiumach bikini. Od pierwszego konkursu Miss France w 1997 r. organizatorka rygorystycznie przestrzegała zasady, że bikini jest tabu. Dopiero w 2004 r. dopuszczono jednoczęściowy kostium kąpielowy z głębokim dekoltem. Pani de Fontenay przyznała jednak, że w kwestii bikini zmieniła zdanie, choć - jak twierdzi - te dwuczęściowe kostiumy będą wprawdzie „atrakcyjne, ale nie sexy, bo tego bym nie zaakceptowała”.

Hamburgerożerca

W ciągu zaledwie ośmiu minut Japończyk Takeru Kobayashi pochłoniął 67 hamburgerów i obronił tym samym MŚ w tej dziedzinie. Zawody rozegrano w Chattanooga w amerykańskim stanie Tennessee - informują tamtejsze media. Kobayashi nie zdołał natomiast poprawić swego ubiegłorocznego rekordu, kiedy to udało mu się zjeść o dwa hamburgery więcej. Zwycięzca otrzymał 10 tys. dolarów

ATAK ZIMY ZASKOCZYŁ KIEROWCÓW

Drogowcy w akcji

OSTRAWA (mro) - Obfite opady śniegu w Karwińskim i Frydecko-Misteckim do wczorajszego południa nie spowodowały zamknięcia dróg publicznych, powiedział dyrektor zarządu dróg województwa morawoskaskiego, Tomáš Böhm. Wszystkie drogi są przejezdne przy zwiększonej ostrożności kierowców. Ostrożność należy zachować zwłaszcza na drogach przebiegających przez tereny leśne i góryste, na mostach, wiaduktach a także w rejonach zbiorników wodnych, gdzie nawierzchnia może być okresowo śliska.

W byłym powiecie frydecko-misteckim non-stop pracuje 20 piaskarek, w karwińskim 10 piaskarek i 22 traktorów z pługami.

- Przede wszystkim śnieg jest zbierany przez pługi, choć gdzie to możliwe stosujemy posypywanie chemiczne, a to przede wszystkim na drogach pierwszej kolejności odśnieżania. Jeśli chodzi o drogi II i III kategorii, zalega na nich ubita 3-4 cm warstwa śniegu, która jest posypywana materiałami mechanicznymi - powiedział nam dyrektor.

Zarząd dróg publicznych nie ogłosił stanu podwyższonej gotowości, gdyż nie ma takiej potrzeby. Wszystkie służby na bieżąco zapewniają przepustowość dróg. Zdaniem Böhma, zima tym razem nie zaskoczyła drogowców. To raczej kierowcy zostali przez nią zaskoczeni, gdyż zbyt długo zwlekali z wymianą opon na zimowe.

FRYDEK-MISTEK (kor) - Pracownicy frydecko-misteckiej filii wojewódzkiego zarządu dróg zapewnili nas, że we wszystkich 18 podlegających jej okręgach pługi od niedzieli jeżdżą

nieczna, obecnie Cejnar, moja przyjaciółka.

Życie Tadeusza nie rozpierzchło się. Zaczął chorować na serce, tracił wzrok, ale nigdy się nie poddawał. Malował nadal swoje piękne obrazy i prezentował je na wystawach mając do pomocy wspaniałą menedżerkę w osobie swojej ukochanej żony Jagienki. Miał zresztą zawsze mocne oparcie w rodzinie. Pamiętam go też z czasów, gdy publikował w młodzieżowym „Ogniwie” cykl artykułów o architekturze. Pisał ciekawie i przejrzyście, sam wszystko ilustrował, a co ważne dla redakcji, przysyłał mate-

na okragło. Drogowców wspomagały także firmy, z którymi wcześniej podpisano umowy.

- Większych problemów nie było, z wyjątkiem drogi między Nieborami a Toszonowicami - poinformował nas kierownik działu ruchu filii, Robert Kostka. - W poniedziałek rano TIR-y miały tam kłopoty z pokonaniem jednego z pagórków i na jakiś czas zablokowały drogę. Dzięki temu, że wielu kierowców po komunikatach radiowych zdecydowało się skorzystać z drogi prowadzącej z Trzyńca do Cz. Cieszyna przez Baliny, udało się stosunkowo szybko rozładować korek. W wielu miejscach na drogach zalega błoto pośniegowe, które również wymaga od kierowców dużej ostrożności.

Również wójtowie podbeskidzkich gmin powiedzieli nam, że większych problemów na prowadzących przez ich wsi drogach nie było. Oldřich Rathouský z Piosku stwierdził wprost: - Taki śnieg to dla nas pestka, wszystkie drogi oczyściliśmy w ciągu kilku godzin. Wolelibyśmy jednak raczej deszcz lub odwilż. Z powodu suszy odczuwamy niedobór wody.

W podobnym duchu mówili przedstawiciele władz Ligotki Kameralnej, Bukowca czy Jablonkowa. A zastępca wójta Mostów k. Jablonkowa, Alojzy Martynek, powiedział nam, że w jego wsi pługi wyjadą dopiero w nocy z poniedziałku na wtorek. Na razie wszystkie drogi były przejezdne.

HAWIERZÓW (wak) - W centrum i na obrzeżach miasta jest do odśnieżenia 152 km dróg oraz 80 km chodników. Czynnością tą zajmuje się około 50 pracowników. Drogi podzielono na trzy kategorie. W I znalazło się 40 km, w II i III - 112 km. Te pierwsze, do których zalicza się m.in. niebezpieczne zjazdy, skrzyżowania, a także przystanki autobusowe, będą odśnieżane i posypywane na całej długości i szerokości, a czas dopuszczalnego utrzymywania się na nich świeżego śniegu wynosi ok. 4 godzin. Trasy II kategorii odśnieżane będą do 12 godzin, III - do 48 godzin. Drogi posypywane będą drobnym żużlem, piaskiem, solanką oraz solą.

Tylko z banderolą

Dokończenie ze str. 1

Ta możliwość dotyczy jednak tylko tych, którzy zinwentaryzowali swój towar a jego spis oddali organom celnym do 31 lipca br. Sprawę (wniosek o rejestrację, zamówienie pasów kontrolnych) załatwia odpowiednia terytorialnie dyrekcja celna. Celnicy przypominają, że oznakowania może dokonać także importer lub producent spirytualiów.

wyszła z tych tarapatów cało, naukowcy uważają za cud.

Życie bez Internetu

1/5 młodych Chińczyków nie może wręcz wyobrazić sobie życia bez Internetu. Okazuje się jednak, że większość traktuje Internet jako rozrywkę, co różni ich od kolegów z Zachodu, dla których jest on nade wszystko źródłem informacji. Z badań wynika, że 62 proc. chińskich internautów bawi się w gry online, 56 proc. ściąga muzykę, 53 proc. poszukuje w sieci nowinek ze świata rozrywki. Jeden ze studentów przyznał, że gdy na uniwersytecie Internet „wysiadł”, to on mało nie zwariował. Lekarze potwierdzają, że pozbawienie takich ludzi Internetu może u nich powodować problemy psychologiczne. W połowie roku w liczących ponad 1 mld 300 mln ludności Chinach były już 103 mln internautów, z których 53 mln ma dostęp do łącza szerokopasmowego.

NIEZWYKŁY ZABYTEK NA KOPALNI »IGNACY-HOYM« W RYBNIKU

Jak za czasów »Titanica«

Jak za czasów „Titanica” może czuć się gość Zabytkowej Kopalni „Ignacy-Hoym” w Rybniku. W szybie „Głowacki” otóż po dziś dzień pracuje tu parowa maszyna wyciągowa tego samego typu, jak ta, która napędzała śruby okrętowe legendarnego statku transoceanicznego.

Wyprodukowana została w firmie Wilhelmshütte A.G. v Eulau i do rybnickiej kopalni sprowadzono ją w 1900 roku. Moc maszyny przy ciśnieniu pary 6 atmosfer w 70-centymetrowych cylindrach wynosi 520 koni mechanicznych. Zawieszoną na 36-milimetrowych linach wydobywczych klatkę szybową podnosi z podziemnego poziomu 600 metrów na powierzchnię z szybkością 6 metrów na sekundę (dawniej było to nawet 8 m na sek.) przy udźwigu 4 ton. Jeszcze większe wrażenie sprawia jednak na miłośnikach

Telewizyjnych nt. Dziedzictwa Przemysłowego „Techné”. Czesi, Słowacy, Niemcy i Polacy, którzy skorzystali z zaproszenia miasta Rybnika i Stowarzyszenia Zabytkowej Kopalni „Ignacy-Hoym”, nie szczędzili słów zachwytu. – *Jako inspektor górniczy zjeżdżałem w wielu kopalniach zarówno u nas, jak i za granicą – powiedział Miroslav Vítek, były wyróżniający się czeski specjalista w dziedzinie górnictwa, pracujący dziś jako główny menedżer firmy „Eurobeds” przy centrali Czeskiego Klubu Turystów w Pradze. – Z punktu widzenia człowieka, który organizuje ruch turystyczny, uważam, że te maszyny powinny być rzeczywiście bardziej reklamowane. Jest to ostatnia rzecz w Europie, która jest czynna na tak szeroką skalę i to w sposób autentyczny, tak, jak wyglądało to kiedyś także u nas. Mam wrażenie, że ludzie często nawet nie wiedzą, co kryje się za bramami starych zakładów pracy i dlatego się tym nie interesują. Tymczasem właśnie tam rozgrywały się dramaty pracy i myśli technicznej, z których rodzi się nasz współczesny dobrobyt.*

Kopalnia „Ignacy-Hoym” jest najstarszym zakładem wydobywczym w tej części Śląska. Została założona w 1792 roku z inicjatywy pruskiego ministra, hrabiego Hoyma, którego imię nosiła do 1936 roku, kiedy to przemianowano ją na cześć prezydenta RP Ignacego Mościckiego na Kopalnię „Ignacy”. Pod koniec lat 60. XX wieku wcielono ją do Kopalni „Rydułtowy” jako „Rydułtowy Ruch II”. Kiedy przed kilku laty kierownictwo spółki opublikowało zamiar likwidacji przestarzałego zakładu, mieszkańcy Rybnika powołali do życia stowarzyszenie obywatelskie, które postawiło sobie za cel ocalić od zniszczenia dożywającą kopalnię z jej unikatowymi obiektami i urządzeniami i zachować ją dla potomnych jako zakład, który dawałby świadectwo, czym było na Śląsku górnictwo, kultura i tradycja związana z tym przemysłem. Ostateczna decyzja urzędu konserwatora powinna zapaść przed końcem bieżącego roku. – *Wierzymy, że będzie przychylna – mówi przewodniczący Stowarzyszenia Zabytkowej Kopalni „Ignacy”, Alojzy Szwachula, górniczy emeryt, który był przed ukończeniem wydobycia ostatnim kierownikiem oddziału szybowego w „Ignacym”.*

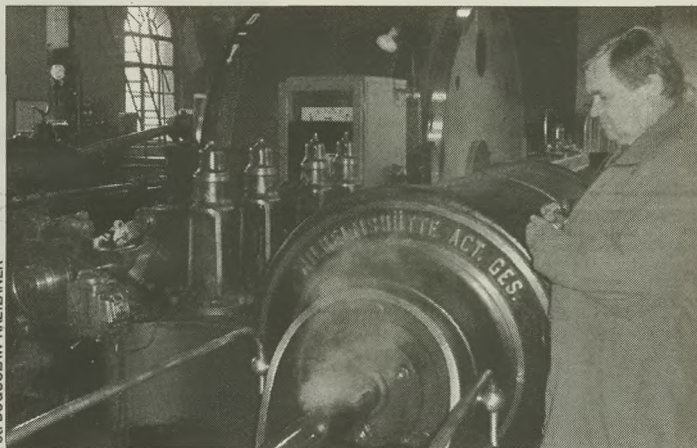
BOGUSŁAW KRZYŻANEK

Sylwetka Zabytkowej Kopalni „Ignacy-Hoym” w Rybniku. Na lewo – wieża szybową „Głowacki”, na prawo – „Kościszko”. Na pierwszym planie kopalniana wieża wodna, którą planuje się przebudować na wieżę widokową.

techniki jej „koleżanka”, pracująca w oddalonym o kilkadziesiąt metrów szybie „Kościszko”. Uzbrojona w cylindry o wysokości 1000 milimetrów osiąga przy ciśnieniu 10 atmosfer moc 1800 koni mechanicznych i uchodzi za największą czynną maszynę wyciągową parową na świecie. W czteropiętrowej klatce potrafi wywieźć jednorazowo na powierzchnię 15 ton urobku. Powstała w warsztatach fabryki Linke-Hoffmann Werke we Wrocławiu, pracę w rybnickiej kopalni rozpoczęła w 1920 roku.

Rybnickie cuda starej techniki obejrzały ostatnio przeszło trzy dziesiątki uczestników ostrawskiego Międzynarodowego Festiwalu Filmów i Programów

Podobna maszyna parowa pracowała w maszynowni legendarnego statku „Titanic”.

Z myślą o potomnych

Dokończenie ze str. 1

Podczas krótkiej przerwy goście, wśród których nie zabrakło przedstawicieli zaprzyjaźnionych z Sekcją instytucji i zrzeszeń działających po obu stronach granicy, obejrzeni wystawę przygotowaną przez Mariana Steffka z Ośrodka Dokumentacyjnego KP, po czym prowadzący seminarium prezes Kongresu Polaków i członek Sekcji, Józef Szymczek, zaprosił ich do wspólnej dyskusji.

Zanim goście podziękowali historykom a następnie złożyli życzenia pomysłności w kontynuacji owocnej pracy na niwie historii, S. Zahradnik uhonorował Srebrną Odznaką za Zasługi zasłużonych członków Sekcji – Jerzego Brannego, Józefa Raszyka, M. Steffka oraz Zygmunta Stopę, prezesa ZG PZKO.

– *Działalność SHR jest podstawą istnienia społeczeństwa polskiego na Zaolziu – powiedział Z. Stopa. – Musimy dbać o to wszystko, co odziedziczyliśmy po naszych przodkach.* Za długoletnią ofiarną działalność w SHR do Złotej Księgi Zasłużonych dla PZKO został wpisany S. Zahradnik.

W dyskusji byli członkowie Sekcji i goście wyrażali podziw i uznanie dla historyków-amatorów, którym przyszło pracować w trudnych warunkach.

Wiceprezes Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, Antoni Tomica, przekazał SHR akt erekcyjny odbudowy pomnika Legionów Polskich w Cieszynie.

W 40-letnim okresie do SHR należały 73 osoby, w ostatnim 10-leciu działało w niej 36 entuzjastów historii Ziemi Nadolziańskiej. Na dzień dzisiejszy Sekcja Historii Regionu PZKO posiada 18 członków.

Prezes SHR, Stanisław Zahradnik, wpisuje się do Złotej Księgi Zasłużonych dla PZKO.

PREZES ERWIN DRÓZD WŚRÓD ODZNACZONYCH

Osobistość kultury 2005

W ramach koncertu z okazji 50-lecia miasta, który odbył się w ub. sobotę w Domu Kultury im. L. Janáčka, nadane zostały tytuły „Osobistość Kultury 2005”. Wyróżnieni zostali ludzie, którzy poświęcili się działalności związanej z kulturą – teatrem, tańcem, muzyką oraz poezją. Swoją wiedzę i umiejętności przekazują innym.

W gronie tym znalazł się Erwin Drózd, prezes MK PZKO w Hawierzowie Szumbarku. W zarządzie pracuje od roku 1960, prezesem został w 12 lat później.

– *Po założeniu MK w r. 1947 mieliśmy siedzibę w restauracji „Pod Jeleniem”. Pracowały wtedy zespoły – śpiewaczy, taneczny, małych form scenicznych. Organizowano bale, odczyty, wycieczki, a nawet „Dożynki” – wspomina pan Erwin. – Praca, ze wzlotami i upadkami, trwała do r. 1969, kiedy to musieliśmy opuścić gościnne lokale restauracji.*

Przez następnych kilka lat szumbarscy pezetkaowcy spotykają się w wyremontowanych pomieszczeniach byłej gospody „U Fukaly”. Ponownie działa chór, małe zespoły śpiewacze, kółko żywego słowa. Klub Kobiet organizuje m.in. wystawy robót ręcznych oraz kursy szycia zakończone pokazem mody. W kalendarzu imprez znajdują się festyny, bale, dożynki, wycieczki do Warszawy i Pragi. Koło zaprasza do swojej siedziby zespoły z okolicznych gmin, a nawet z Polski.

– *Niestety wraz z rewitalizacją osiedla wielu naszych ofiarnych członków traci swe domy, nasza świetlica również ulega rozbiórce. Koło ponownie traci dach nad głową. Ostatnie dożynki organizujemy w r. 1986, ostatni bal w dwa lata później – mówi prezes Drozd. – Na podstawie uchwały ówczesnej Rady Narodowej przenosimy swoją działalność, razem z innymi organizacjami, do budynku starej szkoły, tzw. Ośrodka Agitacyjnego. Tutaj nasza praca nie układa się zbyt dobrze. Możemy się bowiem spotykać tylko sporadycznie. Szczególny kryzys nastąpił w latach 1991-1995, kiedy to nasza działalność ogranicza się do kilku zebrań zarządu organizowanych już w domach prywatnych, kilku spotkań Klubu Kobiet, wycieczek i prelekcji. Działalność kończy chór i zespoły małych form.*

Od roku 1996 pezetkaowcy z Szumbarku spotykają się w prywatnym domu Oswalda Molinka. Na poddaszu odbywają się spotkania towarzyskie z okazji różnych rocznic i świąt, odczyty, planuje się wycieczki. W sumie w tegorocznych imprezach Koła, liczącego zaledwie 73 członków, uczestniczyło ponad 260 osób.

– *Cieszę się niezmiennie z tego, że w ostatnich latach zostaliśmy zauważeni przez władze miasta i że nasza działalność wpływa na całokształt kultury na terenie Hawierzowa. Cieszę się, że ogromny dorobek naszego Koła, który nie sposób opisać w krótkich słowach, jak również i to, że istniejemy na tych kresach polskości już blisko 60 lat, jest po trosze i moją zasługą. To, że mogłem 33 lata stać na czele MK, a od r. 1969 pracować w Komitecie Miejskim PZKO, jest zasługą wszystkich naszych członków, w szczególności zaś żony Olgi i rodziny, która zawsze stała przy moim boku. Za to wszystko im dziękuję.*

WANDA KULA

Finał koncertu – na pierwszym planie „Gizdy”, za nimi były solista Michał Rzeszut i obecny Łukasz Orszulik oraz zespół „Dziolchy i Syny z Kolónije”. Z lewej strony stoją konferansjerzy Urszula Sikora i Milan Macura.

Byli wspaniali!

Dokończenie ze str. 1

Młodzi uczniowie karwińskiej podstawówki, tzw. „Gizdy” zaprezentowały wiązanek pieśni dolzańskich, natomiast przedszkolaki z Frysztatu wystawiły obrazek „deptanio kapusty”. Fakt, że zwłaszcza w występy młodszych wykonawców byli zaangażowani również dorośli (wspaniali konferansjerzy, nauczycielka Urszula Sikora i prezes Koła Macierzy Milan Macura, dyrektorka przedszkola Elżbieta Gałuszka oraz grający w kapeli ojcowie przedszkolaków), sprawił, że publiczności udzielała się panująca na scenie rodzinna atmosfera, dzieci zaś świetnie się bawiły i – jak to dzieciom – nie trudno im było o naturalność.

Program przygotowany przez kierownictwo „Dziolch i

Synków” – inicjatora założenia zespołu Bronisława Bednarza, dyrektor PSP Jadwigę Palowską oraz kierowniczkę „Gizdów” wspólnie z Bednarzem, U. Sikorą – zachwycił. – *Byliście wspaniali!* – powtarzali składający zespołowi życzenia przedstawiciele organizacji i instytucji działających na polu kultury i oświaty. – *Była to mozaika tego najpiękniejszego, co mamy na Śląsku Cieszyńskim(...)* – powiedział znawca folkloru, prof. Daniel Kadłubiec, dziękując karwińskiej szkole, że wychowuje przez piękno, oraz życząc sobie i całemu Zaolziu, by również inne szkoły szły tą drogą. Niekończące się brawa były więc nagrodą za niezwykle koncert, za setki godzin prób, za „zajęte” soboty i niedziele. Starszy widz wracał zaś do domu z miłym przeświadczeniem, że również młode i najmłodsze pokolenie w folklorze może czuć się dobrze i że z folklorem wyjątkowo mu do twarzy.

Prosz do Prosza

W listopadzie o świętach

Idą święta... Że to dopiero listopad, a więc pełnia Jesieni? Wystarczy odwiedzić któryś z hipermarketów, aby odnieść wrażenie, że Boże Narodzenie już jutro, najdalej pojutrze. Promocje, zachęty, zniżki, nowe świąteczne kolekcje, z głośników leją się melodie popularnych kolęd, regały są upstrzone choinkowymi ozdobami. Że to gruba przesada, w listopadzie (a niektóre duże sieci handlowe ruszyły z świątecznymi akcjami już na przełomie października i listopada) robić świąteczne sprawunki? Być może, a nawet na pewno. Z drugiej strony – reklama dźwignią handlu. Im wcześniej ktoś przyciągnie klienta, tym lepiej dla niego.

Tak czy owak, warto już teraz zastanowić się, ile chcemy i ile jesteśmy w stanie przeznaczyć na przedświąteczne zakupy. Wydatki będą mniej dotkliwe, jeżeli rozłożymy je w czasie. Nie wszyscy jednak kojarzą przygotowania do świąt Bożego Narodzenia z bieganiną po sklepach w poszukiwaniu „czegoś” pod choinkę. Coraz więcej zwolenników ma robienie sprawunków przez internet. Amatorzy takich zakupów twierdzą, że w ten sposób zaoszczędzą nie tylko czas, ale także nerwy i pieniądze. Za pośrednictwem internetu można dziś kupić co prawda nie wszystko, ale w każdym razie bardzo wiele. Sieć handlowa „Tesco” dla zwolenników internetowych sprawunków przygotowała specjalną przedświąteczną „podarunkową” akcję. Klient w domowym zaciszu lub nie opuszczając biura może wybrać i zamówić, co mu się spodoba i czym chciałby obdarować swoich najbliższych. „Tesco”, podobnie jak inne duże sieci handlowe, przedświąteczną kampanię prowadzi już oczywiście także w swoich hipermarketach. Zanim z ulotką reklamową w ręku popędzimy, aby nie zaprzepaścić „jedynej w swoim rodzaju okazji” i kupić coś wspaniałego „po najniższej i najatrakcyjniejszej cenie”, warto przez chwilę pomyśleć – i ochłodzić z emocji. Nie zawsze bowiem cena naprawdę jest tak atrakcyjna i tak niska, jak obiecuje reklama i ulotka. W innym, „zwykłym” sklepie ten sam towar można często nabyć taniej, choć bez nachalnej reklamy.

Możliwości nieograniczone

Kupując „w sieci”, możliwości mamy praktycznie nieograniczone. Musimy się tylko zdecydować, w jaki sposób zapłacimy za poczynione sprawunki. Sposobów jest kilka – możemy zapłacić po doręczeniu przesyłki drogą pocztową, co jest najbardziej bezpieczne, albo z góry – przelewem bankowym lub kartą płatniczą. Dla własnego dobra klient powinien płacić kartą tylko w takich sklepach internetowych, które cieszą się opinią solidnych i sprawdzonych i które wykorzystują systemy zabezpieczające transakcje. Warto w tym celu sprawdzić, czy wybrany przez nas sklep posiada certyfikat organizacji APEK. Spis bezpiecznych sklepów można znaleźć na stronach www.apek.cz.

Penetrując sklepy czy hipermarkety, na pewno nie unikniemy pokusy zaciągnięcia pożyczki na zakup upatrzonego towaru lub pomyślimy o możliwości kupna na raty. Pośpiech i pochopne decyzje są nie na miejscu. Pożyczki mają to do siebie, że trzeba je spłacić. Na przykład zaciągając w Pocztowej Kasie Oszczędności, w ramach kredytu „Czytliśtek”, pożyczkę 15 czy 20 tys. koron, nie musimy co prawda udokumentować wysokości dochodów, musimy jednak pogodzić się z tym, że oprocentowanie wynosi aż 27 proc. Podczas gdy w Pocztowej Kasie Oszczędności można pożyczyć już 15 tys. koron, „eBanka” lub „Živnobanka” udzieli nam kredytu w wysokości co najmniej 50 tys. koron. Czas płatności wynosi od 6 do 72 miesięcy.

Jeżeli dojdziemy do wniosku, że bez pożyczki w te święta ani rusz nie damy rady, kierujemy się przy jej zaciąganiu zdrowym rozsądkiem, a nie reklamami. Starannie sprawdzimy warunki oferowane przez banki i sklepy. Nie korzystamy z pierwszej nadarzającej się okazji, lecz dokładnie porównujemy kilka ofert i produktów. Pamiętajmy – niskie oprocentowanie lub brak opłat bankowych jeszcze nie musi oznaczać, że kredyt dla nas będzie korzystny. Im dłużej spłacamy kredyt, tym więcej w sumie wyłożymy pieniędzy.

Sztuczne czy z lasu?

Podczas gdy kupowanie podarunków ruszyło już pełną parą, drzewka bożonarodzeniowe mogą jeszcze trochę poczekać. Na razie warto tylko zastanowić się, czy chcemy mieć w domu drzewko sztuczne, bardziej lub mniej skutecznie udające prawdziwą choinkę, czy też marzymy o drzewku pachnącym lasem i żywicą. I jedno, i drugie to spory wydatek, z tym, że sztuczne drzewko po świętach można zapakować i postawić gdzieś do kąta, aby za rok sięgnąć po nie znowu. Drzewko naturalne to oczywiście wydatek jednorazowy. Podczas gdy przed kilkunastu laty można było u nas kupić prawie wyłącznie świerki pospolite lub sosnki, teraz oferta bywa o wiele bogatsza. Także w tym roku drzewek na przedświątecznym rynku powinno być pod dostatkiem. Coraz większą popularnością cieszą się świerki srebrne, które bardzo dobrze znoszą warunki panujące w naszych suchych i wygrzanych mieszkaniach. Nawet po kilku tygodniach nie zrzucają szpilek. Na rynku ma być też sporo jodełek, głównie jodły kaukaskiej. Będzie też sosna i świerk pospolity. Pierwsze drzewka bożonarodzeniowe znajdują się w sprzedaży już na początku grudnia. Ceny mają być poniekąd wyższe niż w roku ubiegłym, przy czym jak zawsze będą uzależnione od rodzaju, wielkości i jakości drzewka.

Karpie też droższe

Sprzedaż świątecznych karpie ruszy w poniedziałek 19 grudnia, można je będzie kupić jeszcze w wigilię Bożego Narodzenia. Także w tym wypadku trzeba będzie sięgnąć głębiej do kieszeni – zapłacimy bowiem za nie o ok. 5 proc. więcej, niż w ubiegłym roku. Należy też liczyć się z tym, że cena ryb o wadze ok. 2,5 kg będzie w tym roku wyższa o 8 do 10 koron od cen karpie mieszczących się w tzw. pierwszej kategorii wagowej, czyli mniejszych.

HENRYKA BITTMAR

»Złoty jestem« dla »Błędowian«

TACY
JESTEŚMY

Dokończenie ze str. 1

Szkoda tylko, że fotograficy nie połączyli się, że zwłaszcza w tzw. „czarno-białych układach” raczej nie należy posługiwać się fleszem. „Błyski” z widowni przeszkadzały gimnastykom i z tego powodu ustawianie niektórych piramid nie do końca było udane. Publiczności, która doskonale zna „Gimnastów”, to jednak nie przeszkadzało. Prawie 2-godzinny maraton zakończył dwoma utworami z projektu pn. „Olza” Leszek Wronka, który na scenie TC zaprezentował się w towarzystwie trzech blond-kociaków: dwu skrzypaczek i wokalistki. – Tu na tej scenie debiutowałem i dziękuję wam za to, że tu mogłem dzisiaj powrócić – powiedział Wronka.

Koncert zakończył krótki recital gwiazdy wieczoru, charyzmatycznego wokalisty jazzowego, pianisty i kompozytora Stanisława Soyki. Pochodzący z Żorów na Górnym Śląsku artysta zaśpiewał kilka utworów do tekstów Szekspira, Szyborskiej, Staffa, Iwaszkiewicza czy Jana Pawła II. Soyka zachęcił salę do wspólnego śpiewania, i to z powodzeniem. Bo też, jak sam powiedział: *Jesteśmy na Śląsku, czyli w takim miejscu, gdzie się jeszcze śpiewa. A wiadomo, śpiewanie jest dobre dla zdrowia i stosunków społecznych.* Dodał też – co publiczność przyjęła oklaskami – że *babcia mi zawsze mówiła „doczekaj”...*

Cieszy, że organizatorzy wyciągnęli nauczkę z ubiegłorocznych niedociągnięć i błędów. Tegoroczna gala mogła zadowolić największych nawet malkontentów. A jak będzie za rok? Pożyjemy, zobaczymy...

Adam Farana

Kapela zespołu „Ołdrzychowice”.

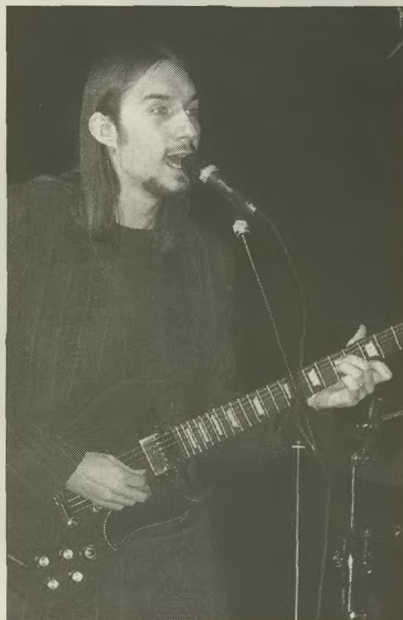
Leszek Richter

„Canticum Novum”

„Błędowianie”

Michał Feber z zespołu „Apatheia”.

Ewa Farna

„Gimnastycy”

Stanisław Soyka

Leszek Wronka z „blond-skrzypaczką”.

Nie ma samostanowienia jednostki bez solidarności społecznej.
Zygmunt Bauman

emioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 18. 11. 2005

17 listopada zmarł wybitny polski aktor Marek Perepeczko, m.in. twórca Janosika w serialu telewizyjnym i Komendanta w sitcomie „13 posterunek”. Widzowie Semy Polskiej mogli go ostatnio oglądać w styczniu br. w przedstawieniu „Dwie morgi utrapienia” M. Rębacza, natomiast

polscy miłośnicy jego talentu mieli możliwość porozmawiania z nim w ramach Internetowego czatu w czerwcu 2003, kiedy aktor zmuszony był opuścić stanowisko dyrektora w teatrze w Częstochowie. Przytaczamy obszernie fragmenty tej rozmowy.

OPINIE

GUY SORMAN:

Francuski antyamerykanizm

Antyamerykanizm stał się obecnie częścią francuskiej tożsamości narodowej. Przenika właściwie wszystkie warstwy społeczeństwa, dzisiaj jeśli nie jesteś antyamerykański, to musisz

się z tego usprawiedliwić. I to jest zaskakujące, dlatego że antyamerykanizm, to historycznie rzecz biorąc, wymysł garstki intelektualistów. Pierwszymi wrogami Ameryki we Francji, jeszcze w XIX w., byli intelektualiści katolicy. Niejako z zasady sprzeciwiali się społeczeństwu, które wyrosło na religii protestanckiej, umiłowaniu demokracji i odrzuceniu autorytetów. Pod koniec XIX w. dołączyli do nich socjaliści, którzy po prostu sprzeciwiali się kapitalizmowi i wolnemu rynkowi. Te dwie siły – katolicy intelektualiści i socjaliści – to są korzenie współczesnego antyamerykanizmu francuskiego na prawicy i lewicy.

(Francuski pisarz, wydawca, publicysta, na łamach „Rzeczpospolitej”).

Czat z Markiem Perepeczką

E2KR4SS1G9#: Co Pan sądzi o graniu aktorów w reklamówkach? Daniel Olbrychski mówił, że aktorowi nie przystoi, a jednak...

Aktorzy nie żyją tylko z teatru. magda#: Jak się Panu pracowało na planie „Trzynastego posterunku”?

Zwariowanie, szaleństwo, zdumiewająco i bardzo ciężko.

KryS#: Co Pan myśli o nowej ekranizacji historii Janosika?

Nic nie myślę, sam jestem ciekaw.

instruktor#: Jak podoba Ci się Kasia z „13 posterunku”?

Ogromnie.

Moderator: Skąd zainteresowania kulturalne w rodzinie Perepeczków? Pan jest aktorem, brat pisarzem.

Taka dziwna rodzina.

misiu#: Czy będzie „13 posterunek 3”?

Bardzo bym chciał, ale nie sądzę.

E2KR4SS1G9#: Co Pan sądzi o filmach takich jak „Matrix”?

Dlaczego mają nie być?

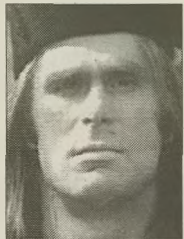
Marillion#: Jak się pracuje z seksownymi aktorkami w „13 posterunku”? Są niezłe.

Milusko.

misiu#: Czy podobał się Panu film „Frida”?

Filmografia M. Perepeczki

1965: „Sam pośród miasta” (jako Chuligan, nie wymieniony w napisach)
1965: „Popioły” (jako Zbój gwałcący Helenę, nie wymieniony w napisach)
1965: „Potem nastąpi cisza” (jako Porucznik Kolski)
1966: „Zejszcie do piekła” (Odyn)
1967: „Dziadek do orzechów”
1968: „Wilcze echa” (Aldek Piwko)
1969: „Polowanie na muchy” (Reklamujący rajstopy)
1969: „Przygody Pana Michała” (Adam Nowowiejski)
1969: „Pan Wołodyjowski” (Nowowiejski Adam)
1970: „Gniewko, syn rybaka” (Gniewko)
1970: „Kolumbowie” (Malutki)
1970: „Przygoda Stasia” (jako Kowal)
1970: „Brzezina” (Michał)
1970: „Góry o zmierzchu” (Jarek)
1971: „Motodrama” (Ciężarówiec Niu-niek)
1971: „Piłat i inni” (Centurion Marek Szczurza Śmierć)
1973: „Wesele” (Jasiek)
1973: „Janosik” (Janosik)
1974: „Awans” (Antek)
1978: „Życie na gorąco”
1996: „Bar Atlantic” (Jaś Habryka; w odcinku 12 harnaś w wizji Poznańskiego)
1997: „Sara” (Józef)
1997: „Przystań” (Rasputin)
1997: „Darmozjad polski” (Śpiewak)
1997-1998: „13 posterunek” (Komendant)
1999: „Pan Tadeusz” (Maciej Chrzyciel)
2000: „13 posterunek 2” (Komendant)
2004: „Atrakcyjny pozna pania”
2005: „Dublerzy” (Don Corazzi).

Największy rozgłos przyniosła Perepeczce rola Janosika w serialu telewizyjnym.

Bardzo.

dede#: Co było Pana największym sukcesem zawodowym?

Nie umiem powiedzieć.

Realista#: Jak bardzo rola w „Janosiku” pomogła Panu w karierze aktorskiej?

Ja tego nie wiem.

fila#: Ulubieni aktorzy? Wzory do naśladowania?

Tadeusz Łomnicki, Laurence Olivier.

fila#: Czy pracował Pan kiedykolwiek z Łomnickim? Podobno był genialnym aktorem i bardzo trudnym człowiekiem.

Tak, miałem ten zaszczyt. To prawda, był genialnym aktorem i bardzo trudnym człowiekiem.

misiu#: Czy boli Pana ręka po rozdawaniu autografów?

To przyjemne uczucie.

saka#: Jak się układa praca z Czarakiem Pazurą?

Układa.

yog#: Dlaczego Pan nie wygląda teraz jak Janosik?

Sam bym chciał to wiedzieć.

m61: Czy praca w sitcomie jest cięższa niż w normalnym filmie?

W sitcomie Macieja Ślesickiego na pewno jest ciężka.

magda#: Jakiej muzyki Pan słucha?

Klasyki i jazzu.

m61: Czy to prawda, że do roli Janosika trenował Pan kulturystykę?

Nie tylko do roli Janosika.

marian#: W jakim filmie chciałby Pan wystąpić najbardziej?

W dobrym.

fila#: Robił Pan teatr w Australii...

Jak Pan to wspomina?

Sympatycznie.

kros#: Jakich stacji radiowych Pan słucha?

Rozmaitych.

polish#: Lubi Pan łowić ryby?

Nie.

michał#: Czy oglądając swoje stare filmy, czuje Pan nostalgię?

Więcej niż nostalgii.

gniady4#: Czuje się Pan spełniony zawodowo?

Nie do końca.

gniady4#: Panie Marku, czy jest jakaś rola, której Pan nie zagrał i już nie zagra, np. ze względu na wiek?

Pewnie – Romeo.

polish#: Uprawia Pan jakieś sporty?

Chwilowo zawiesiłem.

wiecko#: Jak Pan wspomina udział w filmie „Awans”? Kreaacja wiejskiego osiłka-artysty zapadła mi w pamięć... Czy od tego czasu malował Pan drzewa na czerwono?

Nie tylko drzewa, udział wspominał sympatycznie.

m61: Co Pan sądzi o swojej roli w „Panu Tadeuszu”?

Każda rola u Wajdy jest znacząca, nawet jeżeli nie do końca jest udana.

fila#: Co Pan sądzi o ekranizacjach narodowych dzieł literatury?

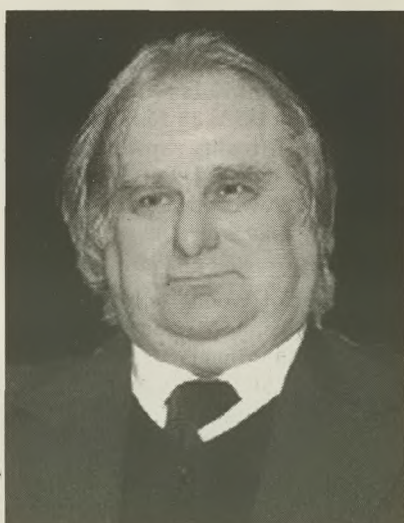
Jeżeli są udane tak jak „Ziemia Obiecana” Andrzeja Wajdy, to tylko brawo.

gniady4#: Ile Pan miał w bicepsie w swojej szczytowej formie?

Bardzo dobre pytanie – 44 cm.

remi#: Czy skakał Pan ze spadochronem? Jeśli nie, to czy zdecydowałby się Pan na taki skok?

Umarłbym ze strachu, ale bym się

Fot. Jerzy Gumowski / AG

Marek Perepeczko urodził się 3. 4. 1942 w Warszawie, zmarł w Częstochowie 17. 11. 2005.

zdecydował. Nie skakałem.

E2KR4SS1G9#: Ulubiona polska komedia?

Ostatnia komedia Jacka Bromskiego „U Pana Boga za piecem”, wszystkie „Vabanki” Juliusza Machulskiego.

fila#: Czy jest jakiś film, który nazwałby Pan kultowym – dla pana?

Nie umiem wymienić jednego, jest parę filmów Bergmana: „Siódma pieczęć” i „Fanny i Alexander”, z polskich kultowy jest „Popiół i diament”, „Ziemia Obiecana”, z amerykańskich „Pół żartem, pół serio”, „W samo południe”.

remi#: Jakże są pana stosunki z Pyzdrami, czyli Witoldem Pyrkoszem?

Bardzo serdeczne.

Kasia#: Czy oprócz zawodu aktora ma Pan jeszcze inny?

Ba, chciałbym.

E2KR4SS1G9#: Jak często korzysta Pan z internetu?

W ogóle nie korzystam.

MarekN#: Lubi Pan politykę?

Do pewnego stopnia. Ale kiedy polityka wkracza do teatru, to okropność.

sanna#: A filmy Kolskiego? Podobają się Panu? Myślę, że świetnie by Pan się mieścił w tej formule kina.

Tak, choć ciężko by mi się grało w tym kinie.

przemol54: Czy zamierza Pan zająć się reżyserią filmową?

Nie myślałem o tym nigdy.

remi#: Czy ma Pan dzieci?

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

wiecko#: Co obecnie robi aktorka grająca Marynę w „Janosiku”? Czy łączyło was uczucie także poza planem?

Nie łączyło nas uczucie poza planem, aktorka mieszka w Seulu – ma taką oprawę, jakiej potrzebuje piękna kobieta, i nadal jest piękną kobietą.

polish#: Pan jest za czy przeciw wejściu Polski do Unii?

Jestem za, dlatego że nie mamy innego wyjścia, natomiast jestem pełen obaw, czy podaliśmy zobowiązaniom.

13_postyerunek#: Błagam o odpowiedź, bo nurtuje mnie to od lat: gdzie się znajdowała ta wykonana z papier mache grot zbrojników?

W Pradze czeskiej, w słynnym studiu filmowym, które zbudowali Niemcy.

gniady4#: Jaki alkohol Pan preferuje, jeśli w ogóle preferuje?

Lubię dobre czerwone wino.

13_postyerunek#: Czy nie marzyła się Panu kiedyś kariera Schwarzeneggera? W końcu Pańska muskulatura niczym nie ustępowała jego, a Pański talent aktorski jest zdecydowanie większy.

Dziękuję za komplement aktorski, ale ja przy Schwarzeneggerze wyglądałbym jak mocno wykończony chorobą człowiek.

gniady4#: Pali Pan papierosy?

Nie. Palę od czasu do czasu cygaro hawajskie, np. jak mnie przyjmują albo wyrzucają z teatru.

fila#: Jakże tygodniki Pan czyta? Jaką książkę ostatnio Pan czytał?

Bardzo obszerne pytanie, ostatnio czytałem „Opowieść o Zbigniewie Herbercie” Joanny Siedleckiej, czytam wszystkie tygodniki.

włodzio#: Czy jest rola, na której Panu zależało, ale jej Pan nie dostał?

Tak, to była rola Kmicica w „Potopie”.

Tomek_29#: Szybko Pan jeździ swoją hondą?

Czasami tak.

Borric#: A czy na tylnym oknie ciągle leży ten kapeluszyk góralski?

Już nie, ale będzie leżał, jeżeli będzie taka potrzeba.

thedeude#: Co Pan sądzi o swoich kolegach-aktorach, którzy „rozmieniają się” na drobne, grając naraz w kilku serialach (np. „Kiepskich” itp.)?

Nie wiem.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nie.

Nobel dla »wojującego pacyfisty«

Opinie są zgodne. Decyzja szwedzkiego jury o przyznaniu literackiej Nagrody Nobla brytyjskiemu poecie i dramaturgowi Haroldowi Pinterowi była nadzwyczaj trafna. Po kontrowersyjnych werdyktach, kiedy do grona czołowych pisarzy świata awansowało ono np. Elfriedę Jelinek czy Daria Fo, tym razem uhonorowało pisarza, który nie tylko na Wyspach cieszy się ogromnym zaufaniem czytelników i krytyki.

Pinter urodził się w 1930 r. we wschodnim Londynie, w rodzinie żydowskiego krawca. Chodził do liceum w ubogiej imigranckiej dzielnicy Hackney, studiował aktorstwo na prestiżowej uczelni RADA (Royal Academy of Dramatic Art), w latach 50. publikował już wiersze i pierwsze sztuki. Rozgłos przyniosła mu sztuka Dozorca (premiera 1960). Do dziś napisał 29 utworów scenicznych, z których najbardziej znane są, oprócz Dozorcy: Powrót do domu i Urodziny Stanleya. Tomasz Kudliński pisał w 1973 r., że Pinter tworzy teatr przewrotny, burzący dotychczasowe pojęcia o życiu i obyczajowości. Akcja sztuk Pintera rozgrywa się w jednym pokoju, mającym oznaczać wyobcowanie człowieka ze społeczności. Bohaterami są postacie z marginesu życiowego, zagubione w rzeczywistości, żyjące urojenniami.

Pinter uchodzi za wojującego pacyfistę, i to nie tylko z powodu odmowy odbycia służby wojskowej w 1949 r. Ostro krytykuje Tony’ego Blaira za „bezkrytyczną służalczość” wobec Stanów Zjednoczonych. Przeciwwstawiał się zbrojnej interwencji w Kosowie i Afganistanie, a obecnie zwalcza politykę USA na Bliskim Wschodzie, zwłaszcza wobec Iraku. Dlatego jego mowa na uroczystości wręczenia Nagrody w sztokholmskim Ratuszu jest oczekiwana z zaskakującymi obawami. (o)

Harold Pinter

POLECAMY

MAGDALENA BAJER: Blizny po ukąszeniu

Magdalena Bajer, którą znamy z rozmów z uczniami i z przewodniczenia w Radzie Etyki Mediów, wydała pasjonującą książkę o „ukąszeniu” marksizmem w środowisku uczonych. Kto zna *Haribę domową* Jacka Trznadla – rozmowy na ten sam temat z polskimi pisarzami; pierwsze wydanie Paryż 1986 – powinien sięgnąć po *Blizny po ukąszeniu*. Tom rozmów Bajer z czołową polską nauki (od profesorów Władysława Markiewicza przez Jedlickiego, Holzera i Szackiego po Modzelewskiego, Pomiana, Trautmana i Grabską-Wallisową) jest poniekąd kontynuacją wysiłku podjętego przez Trznadla – zresztą jednego z rozmów-

ców Bajer – żeby opisać, zrozumieć i jakoś wytłumaczyć sobie i innym, dlaczego luminarze polskiej literatury uwierzyli w ewangelię rewolucji komunistycznej. Nie wszyscy rozmówcy Trznadla w nią uwierzyli, cała czternastka rozmówców Bajer – tak. Ale co to znaczyło: marksizm, rewolucja w ich rodzinach i środowiskach? I co znaczyło ukąszenie? Dzięki postawie Bajer, która w rozmowach nie występuje jako samozwańczy oskarżyciel przed trybunałem historii, lecz raczej jako świecki spowiednik, bohaterowie jej książki próbują odpowiedzieć na te pytania. Z komunizmu wyszli wszyscy i nie szukają dla siebie łatwych uspra-

wiedliwień. Dla partii najważniejsze było zduszenie indywidualnego sądu, zdolności do własnego myślenia i języka, a cóż dopiero do oporu – mówi prof. Jerzy Jedlicki – od kiedy to zrozumiałem, byłem wolny. Ale nie rzuciło ich też pod przeciwną ścianę; prawdy o komunizmie nie chcą rozmywać, ale chyba podpisałiby się pod słowami prof. Pomiana: *Nigdy nie przeszedłem od komunizmu do antykomunizmu. Nie sądzę, by zmiana barwy – z czerwonej na białą lub odwrotnie – była krokiem naprzód (...).* Tym, do czego siedłem od komunizmu, była socjaldemokracja rozumiana jako postawa wobec kwestii społecznych, a nie przynależność partyjna. Doskonała książka dla polskiego inteligenta. ADAM SZOSTKIEWICZ

Telewizja

WTOREK 22 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Zygzyki (dla dzieci) 9.40 Super Rupert (s.) 10.05 Zaginiony świat (s.) 11.25 Tak jak w Unii 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Bulionerzy (s.) 13.55 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.15 ZUS radzi 14.25 DNA (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką - Zdrowie i uroda 15.15 Szansa na życie 15.30 Popołudnie z Jedyneką 15.35 Zwierzowiec 15.40 Tele-nowela 15.45 Popołudnie z Jedyneką 15.55 Recepty Jedyńki - Rak szyjki macicy 16.10 Popołudnie z Jedyneką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Bo mój chłopak piłkę kopie (reportaż) 20.25 Liga Mistrzów - Manchester United-Villarreal 22.50 Wiadomości 23.00 Prosto w oczy 23.10 Widzieć i wiedzieć - Uniwersytet życia (film dok.) 23.45 Plus minus 0.10 Puls miasta (s.) 0.55 Tak, kochanie (s.) 1.35 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 1.55 Odkrywczy, cuda i medycyna - Choroby zakaźne (film dok.).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.35 Kacperek (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Stawka większa niż życie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Światowy Smak 12.30 Wydarzenia, wydarzenia 13.15 Śpiwające fortepiany (teleturniej) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.40 Proboszcz 2005 (mag.) 15.00 Wydarzenia, wydarzenia 15.10 Doktor z alpejskiej wioski

CHŁOPAKI MOJEGO ŻYCIA

Komediodramat, USA 2001, 2 godz. 50 min.

Polsat, wtorek 22. 11., godz. 20.45
Reżyseria: Penny Marshall
Występują: Beverly D'Onofrio, Raymond Hasek, Jason D'Onofrio, Fay Hope Forrester i inni.

Film ten jest opowieścią o 20 latach z życia pisarki Beverly D'Onofrio. Rok 1965, robotnicza dzielnica Connecticut na wsch. wybrzeżu USA. 15-letnia Beverly (Drew Barrymore) jest bystra, inteligentna, lecz niestety zupełnie zwirowana na punkcie chłopaków. Ta dziewczyna z typowej robotniczej rodziny ma w przysłowiowym małym palcu wszystkie sztuki Szekspira, ale też mnóstwo naiwnych romanсів. Pewnego dnia odkrywa, że jest w ciąży z chłopakiem, niewiele od siebie starszym - Ray'em (Steve Zahn), którego właściwie nie zna i raczej nie lubi. Choć oboje nie mieli czasu lepiej się poznać, biorą ślub, bo tak chce jej pocziwy ojciec (James Woods) i matka (Lorraine Bracco). Gdy wychodzi za mąż, musi też porzucić szkołę. Ale dzięki silnej woli, oryginalnemu poczuciu humoru i niezłomnej sile woli Beverly uparcie dąży do celu, jakim jest wyrwanie się z robotniczej dzielnicy Wallingford i wyjazd do Nowego Jorku, gdzie chce zostać pisarką.

(s.) 16.15 M jak miłość (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Ale Jazda! (mag.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.10 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.20 Biznes 22.25 Sport Telegram 22.45 Angol (film USA) 0.20 Liga Mistrzów - skróty 1.20 Śmierć Johna L. (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (mag.) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Energia przyszłości 8.05 W dobrym stylu 8.45 Gość dnia 9.00 Malowanie obrazów - to proste (s.) 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 12.35 Niezwykłe historie (s. dok.) 13.45 Włącz się (s.) 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury (mag.) 15.00 Świat magazyn międzynarodowy (pr. public.) 15.45 Malowanie obrazów - to proste (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej Europy (mag.) 17.00 Czararno na białym (pr. dok.) 17.05 Służba zdrowiu (mag.) 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Nasz reportaż 19.00 Okiem mistrza (mag.) 19.10 Herkules i inni 19.35 Nasze środowisko w Unii 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia (pr. public.) 21.45 Aktualności flesz 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Prawda o kobietach (s. dok.) 23.55 Sława i chwała (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 V.I.P. (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Raport specjalny 20.45 Chłopaki mojego życia (film USA) 23.35 Strażnik Teksasu (s.) 0.30 Biznes Wydarzenia 0.45 Kuba Wojewódzki (talk show) 1.40 Nocne randki (pr. rozryw.) 2.35 Gra dla dwojga (film USA) 4.05 Aquaz Music Zone (pr. muz.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.05 Teleranek (dla dzieci) 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 10.00 Wiadomości 10.05 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 11.05 Chomik w koszuli nocnej (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.30 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Safari (s.) 17.00 Z Jakubem na ryby (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 List do ciebie 21.30 Historie sław (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Punkty spojrzenia 23.50 Pomarańcza (mag.) 0.20 Poszukiwacze wraków 1.10 Simpsonowie 1.35 Ally McBeal 2.20 Minuta ze Stanem Hooperem 2.45 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnosta (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Czeskie głowy (s. dok.) 12.00 Euronews 12.45 Z Jakubem na ryby (mag.) 13.10 Zestaw bajkowy Edka 14.55 Obiektyw (mag.) 15.25 To może spotkać również Wasze dziecko

(pr. cykl.) 15.35 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 16.00 Wypadek to nie przypadek 16.10 Rodzina a szkoła (mag.) 16.25 Popularis (mag.) 17.00 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Poprask (mag. muz.) 18.30 Minuta ze Stanem Hooperem (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów (mag.) 19.45 GEN (s. dok.) 20.00 Na pływalni z Stefano Baldinim (talk show) 20.25 Ajax Amsterdam - AC Sparta Praha (piłka nożna) 23.40 Hyde Park (pr. dys.) 0.45 Dien Bien Phu 1.45 Regiony TVC24 2.10 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Kobieta prawa (s.) 11.15 Poradnik kulinarny 11.55 Strażnik Teksasu (s.) 12.50 Anastazja (s.) 13.50 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Páli vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.15 Skok na kasyno (film USA) 23.15 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.55 Prawo i bezprawie (s.) 0.40 Skandal (s. erot.) 2.05 Powrót do Edenu (s.) 2.55 Najlepszy seks (s. erot.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.40 Stary (s.) 11.50 Rewir Wolfa (s.) 12.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.55 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.35 Czarodziejki (s.) 16.40 Big Ben (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení - Porachunki (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 VyVolení - Porachunki (reality show) 22.45 Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) 23.30 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.55 Podwójne życie (film USA) 1.45 Szybka wygrana 3.25 Salon samochodowy.

ŚRODA 23 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric (s.) 8.55 Andy Pandy (s.) 9.05 Domisie (dla dzieci) 9.35 Latki (dla dzieci) 10.05 JAG (s.) 11.20 Wpisani w krajobraz (mag.) 11.35 To trzeba wiedzieć 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Sąsiedzi (s.) 13.55 Raj (mag.) 14.20 Rzeczy i ludzie (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką - Poznać siebie (mag.) 15.15 Wielki świat małych odkrywców - Dbam o zęby (mag.) 15.35 Popołudnie z Jedyneką 15.40 Recepta Jedyńki - Nowości 15.45 Popołudnie z Jedyneką 15.55 Zwierzowiec 16.10 Popołudnie z Jedyneką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Reporterzy Non - Stop 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 W mroku (film USA) 22.00 Debaty 22.40 Wiadomości 22.50 Prosto w oczy 23.05 Tu i teraz - Król Biebrzy (reportaż) 23.35 Liga Mistrzów 2.10 Centralny czyli królowie życia (reportaż) 2.35 Wyścig na Księżyc - Porażka nie wchodzi w grę (film dok.).

■ TVP 2

6.05 10 minut tylko dla siebie (mag.) 6.15 Stawiam na Tolka Banana (s.) 6.50 Od przedszkola do Opola 7.20 Teletubisie (s.) 7.50 Stawka większa niż życie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 10 minut tylko dla siebie (mag.) 13.10 Kraj się śmieje - Podróże i sentymenty 14.05 Lokatorzy (s.) 14.30 Wydarzenia, wydarzenia 14.40 Królestwo Ducha Gór (reportaż) 15.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.15 M jak miłość (s.) 17.15 Allo, Allo (s.)

17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Szkoda gadać (s.) 20.05 Panorama flesz 20.05 Liga Mistrzów - Liverpool - Betis Sevilla 23.20 Biznes 23.25 Sport Telegram 23.40 Miejski łowca (film hongkong.) 1.15 Kto zdradził Che Guevarę (film dok.) 2.15 W sokolim gnieździe (reportaż).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (mag.) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Bliżej Europy 8.05 Służba zdrowiu (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX wieku (s. dok.) 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Kowalski i Schmidt 12.10 Wokół Pacyfiku z Michałem Palinem 12.35 Czytaj z Trójką 13.45 Włącz się (s.) 14.15 To jest temat 14.45 Gwiazdy sportu (mag.) 15.00 Świat - magazyn międzynarodowy (pr. public.) 15.45 Zagadkowe historie XX wieku (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Okiem mistrza (mag.) 17.00 Czararno na białym (pr. dok.) 17.05 Trójka tam była (reportaż) 17.50 Kronika miejska Katowice 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Powiedz stop 19.00 Relacje 19.10 Program publicystyczny 19.25 Zdobywcy (teleturniej) 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia (pr. public.) 21.45 Aktualności flesz 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Młodzież kontra (pr. public.) 23.55 Amerykańska nauczycielka (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Strażnik Teksasu (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Gra dla dwojga (film USA) 22.10 Tango z aniołem (s.) 22.55 Nasze dzieci (talk show) 23.55 Biznes Wydarzenia 0.20 Granice strachu (pr. rozryw.) 1.15 Aquaz Music Zone (mag.).

MIEJSKI ŁOWCA

Komedia sensacyjna, Hongkong/USA/Japonia 1993, 1 godz. 35 min.

TVP 2, środa 23. 11., godz. 23.40
Reżyseria: Jing Wong
Występują: Jackie Chan, Richard Norton, Kumiko Goto i inni.

Miejski Łowca to pseudonim znakomitego prywatnego detektywa i niespełnionego kobieciarza. Jego partnerką jest Kyori Makimura, siostrzenica tragicznie zmarłego przyjaciela, którą Ryo obiecał się opiekować. Dorastająca dziewczyna zakochuje się w swoim opiekunie, co spowoduje na oboje wiele kłopotów. W trakcie poszukiwania zaginionej córki magnata prasowego Ryo oraz Kyori trafiają na luksusowy statek. Nie wiedząc, że znajdujący się na pokładzie milionerzy są celem zaokrętowanych bandytów. Szefem szajki jest były żołnierz amerykański, pozbawiony skrupułów pułkownik MacDonald, sekunduje mu zaś potężnie umięśniony kick bokser. Uzbrojeni po zęby terroryści opanowują statek i grożą śmiercią pasażerom, jeżeli ci nie oddadzą im swoich bogactw. Obecność Miejskiego Łowcy oraz Kyori psuje bandytom szczyty. W walce o życie z nieoczekiwaną pomocą Ryo przychodzą dwie piękne tajne agentki oraz poszukiwana przez detektywów córka milionera...

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.05 Safari (s.) 9.30 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Nieustraszeni pogromcy wampirów (film br.) 11.40 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Śląskie podróże Ilji Hurnika 14.00 Wiadomości 14.05 Poprask (mag. muz.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.00 Chłopaki w akcji (pr. kul.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (lista przeb.) 17.05 Kinobox (mag. film.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 21.05 Świetnie wyglądaś! (mag.) 21.25 Ally McBeal (s.) 22.15 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.07 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Poprask (mag. muz.) 23.50 Przyjaciele (s.) 0.20 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 0.25 Talk show J. Krauza 1.10 Simpsonowie 1.35 Skarby świata 1.45 Oczarowanie 2.40 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na pływalni z S. Baldinim 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Czeskie głowy 11.55 Portret paralelny 12.50 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 13.15 Blok publicystyki ekologicznej 14.15 Dogrywka (mag.) 14.40 Telewizyjna szkoła 15.05 Game Page (mag.) 15.20 Po czesku 15.30 Europa dziś (mag.) 16.05 Cudowny świat (s. dok.) 16.25 Niebiańska poczta (dok.) 17.30 Kosmopolis (mag.) 18.00 Panorama muzyki 20. wieku 18.35 Świat książek (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Lapidarium (s. dok.) 20.00 Ironman 2005 (dok.) 20.25 Liverpool FC - Betis Sevilla (piłka nożna) 23.40 Nadal tutaj jestem 0.10 City Folk: Haag 0.40 Babilon 1.00 Papa Roach: Live 2.05 Regiony TVC24 2.30 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Zawsze będę obok ciebie (film kan.) 11.30 Poradnik kulinarny 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Páli vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Nominacje (reality show) 21.20 Na własne oczy (pr. publ.) 22.20 Nowa podróżomania (mag.) 23.00 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.40 Drzewo Jozuego (film USA) 1.30 Martwa strefa (s.) 2.10 Poradnik domowy 2.45 Tele Tele.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.40 Stary (s.) 11.50 Rewir Wolfa (s.) 12.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.40 Czarodziejki (s.) 16.40 Big Ben (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.50 VyVolení (reality show) 21.00 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.55 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 23.10 Pod włos (pr. publ.) 0.00 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.20 t-music 1.15 Szybka wygrana 2.55 Trudne czasy (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 5. 4. 2005 obchodziły swe 100. urodziny

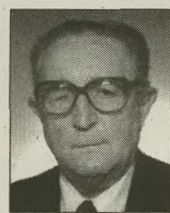
śp. JAN RZYMAN

z Suchej Górnej, zaś 26. 11. przypadnie 18. rocznica Jego zgonu. Natomiast 22. 11. mija 20. rocznica śmierci Jego Żony

śp. PAWEŁKI RZYMAN

Z miłością i wdzięcznością wspominają syn, synowa, wnuki i prawnuki.

AD-177

Dnia 23 listopada 2005 mija 5. rocznica śmierci

śp. KAROLA BILANA

z Cierlicka. O chwilę wspomnień i modlitwę prosi żona z najbliższą rodziną.

AD-161

Nie umiera Ten, kto pozostaje w sercach bliskich...

Dnia 22. 11. 2005 minie 10. rocznica zgonu naszej Kochanej

śp. GENOWEFY ONDEREK

O chwilę wspomnień prosi syn Henryk z rodziną.

GL-630

Wyrazy głębokiego współczucia panu Leopoldowi Morawcowi z powodu zgonu

ŻONY

wyrażają pracownicy ZG PZKO, Zwrotu, Bajki, Kościuszerii.

GL-634

Panu Leopoldowi Morawcowi najgłębsze wyrazy współczucia z powodu zgonu

ŻONY

składa zarząd MK PZKO Ligota.

GL-632

Co w teatrze

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: Jedna noc na Karlštejnie (23, godz. 19.00, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Wallace & Gromit: Kłątwa królika (22, 23, godz. 20.00); Tylko Bea (22, 23, godz. 17.45); **Reflex:** Dzielnica (22, 23, godz. 20.00); Amityville horror (22, 23, godz. 17.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** „Anděl páně” (22, 23, godz. 16.00); Tajemnica błękitnych sów (22, 23, godz. 17.30); Historia przemocy (22, godz. 20.00); „Starci na chmelu” (23, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Garfield w filmie (22, 23, godz. 15.30); „Hrubeš a Mareš” (22, 23, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN - Piast:** Kurczak Mały (22, 23, godz. 14.30, 16.15, 18.00); Człowiek ringu (22, 23, godz. 19.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30- 19.00.

Co w terenie

OLBRACHCICE - MK PZKO zaprasza 26. 11. o godz. 16.00 do Domu PZKO na jesienne spotkanie przy placach. W programie kiermasz i sprzedaż książek - Franciszka Bałona „Opowiadania o naszym pieczeniu” i Kalendarz Śląski. **KARWINA FRYSZTAT - MK PZKO** wraz z Biblioteką Regionalną zapraszają w środę 23. 11. o godz. 16.00 do frysztackiego Domu PZKO na uroczyste otwarcie Wystawy Polskiej Książki. W spotkaniu udział weźmie Grzegorz Kasdepke, autor książek dla dzieci. Franciszek Bałon, autor

książki „Opowiadania o naszym pieczeniu”, zaproponuje uczestnikom wystawy kilka rodzajów chleba.

HAWIERZÓW - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie w czwartek 24. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuska 2.

SKRZECZÓŃ - MK PZKO zaprasza na tradycyjne obchody Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy 26. 11. o godz. 15.30 w Domu PZKO. W programie: promocja książki Franciszka Bałona „Opowiadania o naszym pieczeniu” połączona z prelekcją autora.

CZ. CIESZYN - Zarząd ZŚM zaprasza przedstawicieli zrzeszonych chórów na zebranie Rady Chórów w czwartek 24. 11. o godz. 16.00 w Sali posiedzeń Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie przy ul. Komenského 4. Szczegóły były podane w zaproszeniach wysłanych do chórów pocztą zwykłą lub internetową.

▲ Biblioteka Miejska przy ul. Ostrawskiej zaprasza na Akademię wolnego czasu 23. 11. o godz. 16.00. Wykłada mgr Zdeněk Samek pt. „Ogrody w stylu japońskim i chińskim”.

▲ Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza na prelekcję grupy turystycznej Górole pod tytułem „Tien-szan-góry w niebiosach” 25. 11. o godz. 18.30 w salce koła w Parku A. Sikory.

SA, J” KRAKÓW - Bażantówka w stylu M.A.S.H. 24. 11. od godz. 19.00 w krakowskim pubie Vinyl Music Club, ul. Łobzowska 20. Wojskowy strój obowiązkowy! **TNP - informuje**, że odjazd autobusu dla zgłoszonych do Konsultatu w Ostrawie 24. 11. z Jabłonkowa dworzec autobus. 15.20, Bystrzyca 15.30, Trzyniec dworzec autobus. 15.40, Cz. Cieszyn dworzec autobus. 15.50, Karwina - Prior 16.10, Orłowa - stacja benzynowa 16.20. Kontakt 596 434 093.

PTTS „BŚ” - zaprasza członków 26. 11. od godz. 14.30 do Domu PZKO

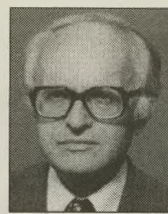
W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 17. 11. 2005 zmarła po krótkiej i ciężkiej chorobie w wieku 69 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. WANDA TOPIARZOWA

zamieszkała w Karwinie Raju. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę dnia 23 listopada 2005 o godz. 14.00 z kościoła rzym.-kat. w Karwinie Frysztać i będzie przewieziona na nowy cmentarz w Karwinie Raju. W smutku pogrążona rodzina. RK-248

*Na Śląsku umiera się cicho
bo tutaj ludziom odwagi i zasług
wystarcza na milczenie.*

Janusz Gaudyn

Z głębokim żalem w sercach zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że nas nagle opuścił 18. 11. 2005 w wieku 76 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Teść, Kuzyn, Wujek i Szwagier

śp. inż. arch. TADEUSZ WRATNY

rodak z Orłowej, zamieszkały w Karwinie Mizerowie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 24. 11. 2005 o godz. 13.00 w sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Raju. Trumna ze Zmarłym będzie przewieziona na cmentarz w Orłowej. W smutku pogrążona rodzina.

GL-631

Z powodu zgonu

TADEUSZA WRATNEGO

wyrazy głębokiego współczucia Żonie oraz synowi z rodziną składają członkowie Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC.

GL-633

w Gródku na tradycyjne zakończenie sezonu turystycznego.

Oferty

OFERUJĘ MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA 3+1, na parterze domu położonego 200 m od przejścia granicznego Kocobędz-Boguszowice, 600 m od Hypernovy w Cz. Cieszynie. Oddzielne wejście i liczniki zużycia gazu, prądu i wody. Czynsz wg umowy. Tel.: +420 602 529 501, e-mail: aszurman@volny.cz. GL-601

Wystawy

GIMNAZJUM POLSKIE W CZ. CIESZYNIE: do 22. 12. wystawa z okazji 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza (4. piętro).

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 2. 12. wystawa obrazów Otakara Barana. Otwarte wt-pt: 9-12, 12.30-17; so: 10-13, 13.30-18.

GALERIA „PŮDA”, KaSS Střelnice, Cz. Cieszyn: do 16. 12. wystawa Daniela Balabána „Pokoj Vám” i Ivo Sumca „Lepší než já”. Otwarte po-pt: 9-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwaldzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

To ciągle za mało!

TRZYNIEC (man) - Kierownictwo Huty Trzyniec coraz więcej uwagi poświęca ochronie środowiska naturalnego, głównie likwidacji odpadów oraz ochronie powietrza i wód. W ostatnich dziesięciu latach wsparło inwestycje z zakresu ekologii kwotę 4 mld Kč.

Mimo że huta poprawia gospodarkę wodno-ściekową, a jej linie produkcyjne stopniowo wyposażane są w instalacje chroniące środowisko naturalne, w dalszym ciągu przoduje w rankingu czeskich brudasów. Z rejestru Stowarzyszenia Ekologicznego „Arnika” wynika, że najwięcej toksycznych dioksyn emitują do atmosfery Huta Trzyniec (240 g), HD Bogumin (190 g) i Wielkie Piec Ostrawa (52 g). Huta Trzyniec przoduje również w

zatrutowaniu atmosfery policyklicznymi węglowodarami aromatycznymi. W ub. roku zakład „wzbogacił” powietrze 1575 kg tych substancji. Kolejne miejsca zajęły Kopalnia „Darków” (1054 kg) i Wielkie Piec Ostrawa (781 kg).

Adwent z muzyką

CZ. CIESZYN (kor) - W niedzielę 27 listopada rozpoczyna się Adwent. W dniu tym Towarzystwo Ewangelickie w RC - Ewangelická společnost v ČR organizuje w kościele św. Apostołów Piotra i Pawła Na Niwach XVI Koncert Adwentowy Muzyki i Słowa. Początek o godz. 17.00.

W tym roku koncert połączony jest z obchodami 15-lecia comiesięcznej audycji religijnej „Głos Chrześcijan”, nadawanej przez sekcję polską ostrawskiej rozgłośni radiowej. Koncertowi towarzyszyć będzie wystawa fotografii ks. seniora **Kazimierza Suchanka** w sali parafialnej oraz promocja niedawno wydanego albumu fotografii tego autora pt. „Bliscy memu sercu”.

Podczas koncertu wystąpią: chór parafii przy Kościele Jezusowym w Cieszynie i chór męski parafii Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. w Trzanowicach, harfistka **Ewa Jaślar-Walicka**, kwartet smyczkowy Filharmonii Bratysławskiej pod kier. **Ewolda Danela** oraz muzyk ludowy **Józef Broda** z córką. Wiersze recytować będą aktorzy Sceny Polskiej.

Przed sprzedaż biletów prowadzi parafia Na Niwach oraz Kancelaria Rady Kościelnej ŠKEAW. Bilety można też będzie kupić na miejscu przed koncertem.

Sprawdź, komu dajesz

Na ulicach jest coraz więcej osób proszących o wsparcie w imieniu różnego rodzaju instytucji. Pukają do drzwi firm i mieszkań. Przepisy nakazują, że muszą one mieć identyfikatory, stosowne zaświadczenia i pozwolenie na prowadzenie kwesty.

W zależności od obszaru, na którym kwesta jest prowadzona, zgodę wydaje Urząd Miejski, hetman lub Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Wystarczy wypełnić wniosek, w którym należy napisać, kto zbiera, na co i w jakiej formie. Z reguły o pozwolenie występują znane instytucje i fundacje. Nie mogą tego uczynić osoby prywatne. Sprawę kwest reguluje ustawa o kwestach publicznych.

- *Wydajemy identyfikatory i oznaczone, odpowiednio zabezpieczone puszki. Ponadto nasi wolontariusze ubrani są w żółte lub pomarańczowe koszulki z logiem organizacji. Przed wyjściem w teren spisujemy protokół ich pobrania - mówi Milan Čančík ze Stowarzyszenia Obywatelskiego „Adra” we Frydku-Mistku. - W każdej chwili, w razie wątpliwości, można do nas zadzwonić i potwierdzić personalia kwestującego.*

W Hawierzowie pozwolenie na prowadzenie zbiórki pieniędzy w tym roku ma dziewięć organizacji i stowarzyszeń ogólnokrajowych.

Wolontariusze „Adry” zebrali w

tym roku 47 206 korun, które przeznaczone są dla ofiar katastrof żywiołowych oraz nędzarzy tak w kraju, jak i za granicą.

Fundacja „Křižovatka” zbiera pieniądze dla osób przewlekłe chorych, Stowarzyszenie Obywatelskie SONS dla osób niewidomych i niedowidzących, a Stowarzyszenie Obywatelskie FON na budowę domów dla dzieci maltretowanych. Skarbonki w hipermarketach Tesco, Kaufland i OBI umieścił hawierzowski szpital. Pieniądże przeznaczone zostaną m.in. na zakup urządzeń specjalistycznych na oddział dziecięcy.

Sprzedający gadzety, z których część dochodu ma zostać przeznaczona na konkretny cel charytatywny, powinni mieć przy sobie pozwolenie na działalność gospodarczą. Zezwolenie nie jest potrzebne, jeśli zbiórka prowadzona jest w szkole. Decyzję podejmuje jej dyrektor.

- *Warto zwrócić uwagę na puszki, do których są zbierane pieniądze - mówi M. Čančík. - Powinny być odpowiednio zabezpieczone i oznakowane.*

Tymczasem na naszych ulicach datki trafiają często do pojemników, z których otwarciem bez zerwania plomb poradzi sobie nawet małe dziecko. Czasami pieniądze wrzucają się wprost do czapki, albo tekturowego pudełka.

(wak)

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztać (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

WTOREK 22 LISTOPADA

8.00 Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **8.35** Telezakupy **8.55** WIRTUL@NDIA **9.25** Diecezja Warszawska (rep.) **9.40** Jest takie miejsce – Goleniów (s. dok.) **10.00** Wyprzedzić chorobę (mag.) **10.20** Ludzie wśród ludzi **10.35** Tam gdzie jesteśmy (rep.) **11.05** Zaproszenie **11.25** Sprawa dla reportera **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Sportowy tydzień **13.35** Stacyjka (s.) **14.30** Anna Dymna - spotkajmy się **14.55** Zaolzie **15.10** Linia Specjalna **15.55** WIRTUL@NDIA **16.15** Śpiewaj z nami **16.30** Wyprzedzić chorobę (mag.) **16.50** Polskie miasta i miasteczka - Goldap **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.30** Telezakupy **17.45** Diecezja Warszawska (rep.) **18.00** Było, nie minęło (mag.) **18.30** Sprawa dla reportera **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Miś Uszatek (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Zbliżenia (pr. public.) **21.30** Zofia Morawska w Laskach **22.00** Jest takie miejsce – Goleniów (s. dok.) **22.15** Warto rozmawiać **23.30** Panorama **23.50** Biznes **0.00** Prosto w oczy **0.15** Plus minus **0.40** Sprawa dla reportera **1.15** Miś Uszatek (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Zbliżenia (pr. public.) **3.35** Zofia Morawska w Laskach **4.05** Było, nie minęło (mag.) **4.30** Warto rozmawiać **5.45** Wiadomości.

ŚRODA 23 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.35** TELEZAKUPY **8.55** Budzik **9.25** Wierzę, wątpię, szukam (mag.) **9.50** Lasy i ludzie **10.00** Tu i teraz - Dzień aniołów (rep.) **10.20** Beata i śmieci (s.) **10.40** Polskie miasta i miasteczka - Rymanów Zdrój **10.50** Spotkania z profesorem Zinem **11.05** Plus minus **11.35** Kochaj mnie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Wieści Polonijne **13.20** Zbliżenia (pr. public.) **13.50** Zofia Morawska w Laskach **14.20** Było, nie minęło (mag.) **14.45** Warto rozmawiać **16.00** Budzik **16.25** Pomysł na życie (s. dok.) **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.30** Telezakupy **17.45** Wierzę, wątpię, szukam (mag.) **18.10** Tu i teraz - Dzień aniołów (rep.) **18.35** Solistki (film dok.) **19.15** Rekseo (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Polacy w Żytomierzu (rep.) **21.30** Egzamin z życia (s.) **22.20** Książka tygodnia **22.30** Zaczise gwiazd **23.00** Kochaj mnie (s.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **0.00** Prosto w oczy **0.15** Debata **1.00** Zaolzie **1.15** Rekseo (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Polacy w Żytomierzu (rep.) **3.20** Egzamin z życia (s.) **4.05** Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) **4.30** Solistki (film dok.) **5.10** Galeria malarstwa polskiego **5.20** Kochaj mnie (s.) **5.45** Wiadomości.

CZWARTEK 24 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **8.40** Telezakupy **8.55** Zyzaki - Zab **9.15** Proboszcz 2005 (mag.) **9.35** Kobiety i wojna (film dok.) **10.35** Tele PRL (widow. rozryw.) **11.25** Rody fabrykanckie - Kindermannowie **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Polacy w Żytomierzu (rep.) **13.35** Egzamin z życia (s.) **14.20** Solistki (film dok.) **15.00** To jest temat **15.15** Debata **16.00** Zygzyki - Zab **16.25** 30 ton - lista przebojów **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.30** TELEZAKUPY **17.45** Proboszcz 2005 (mag.) **18.10** Raj (mag.) **18.35** Smak Europy **18.45** Rody fabrykanckie - Kindermannowie **19.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Pogoda dla kierowców **20.10** Złotopolscy (s.) **20.40** Plebania (s.) **21.05** Konsul z Jerozolimy (rep.) **21.20** Teatr TV - Pierwsza lepsza, czyli nauka zba-wienna **22.15** Krakowskie portrety muzyczne - Krzysztof Penderecki **22.40** Dzieła Krzysztofa Pendereckiego - II Koncert skrzypcowy **23.30** Panorama **23.50** Biznes **0.15** Forum (pr. public.) **1.00** Animowany świat wyobraźni - Szychta **1.05** Animowany świat wyobraźni - Esperalia **1.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Konsul z Jerozolimy (rep.) **3.05** Teatr TV - Pierwsza lepsza, czyli nauka zba-wienna **4.00** Krakowskie portrety muzyczne - Krzysztof Penderecki **4.30** Dzieła Krzysztofa Pendereckiego - II Koncert skrzypcowy **5.10** Rody fabrykanckie - Kindermannowie **5.45** Wiadomości.

PIĄTEK 25 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **8.35** Telezakupy **8.55** Domisie **9.20** Trzy dni, aby wygrać (s.) **9.50** Raj (mag.) **10.15** Pomysł na życie - Ciepłe schroniska (s. dok.) **10.40** Bzik kulturalny (mag.) **11.05** Ludzie wśród ludzi **11.20** Duże dzieci (talk-show) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Konsul

z Jerozolimy (rep.) **13.20** Hity satelity **13.35** Teatr TV - Pierwsza lepsza, czyli nauka zba-wienna **14.25** Dzieła Krzysztofa Pendereckiego - II Koncert skrzypcowy **15.10** Forum (pr. public.) **16.00** Domisie **16.25** Trzy dni, aby wygrać (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Ojczyzna polszczyzna **17.35** Telezakupy **17.50** Spotkania z profesorem Zinem **18.10** Święta wojna (s.) **18.35** Bzik kulturalny (mag.) **19.00** Wieści polonijne **19.15** Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Mówi się... **21.20** Hity satelity **21.40** Na dobre i na złe (s.) **22.30** Duże dzieci (talk-show) **23.10** Porozmawiajmy **0.00** Koncert Galowy Studenckiego Festiwalu Piosenki **0.50** Trzy dni, aby wygrać (s.) **1.15** Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Mówi się... **3.25** Hity satelity **3.40** Na dobre i na złe (s.) **4.30** Duże dzieci (talk-show) **5.05** Święta wojna (s.) **5.30** Jest takie miejsce – Goleniów (s. dok.) **5.50** Wiadomości.

SOBOTA 26 LISTOPADA

6.00 Plebania (s.) **8.00** Echa tygodnia **8.35** Awantura o Basię (s.) **9.05** Mówi się... **9.25** Wieści Polonijne **9.40** Porozmawiajmy **10.30** Klan (s.) **11.45** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Na Lofotach ze smakiem **12.10** Koncert Galowy Studenckiego Festiwalu Piosenki **13.00** Wiadomości **13.10** Na dobre i na złe (s.) **14.00** Od przedszkola do Opola **14.30** Made in Poland (teleturniej) **15.00** Wielka Gra (teleturniej) **16.00** Z daleka, a z bliska **17.00** Teleexpress **17.20** Książka tygodnia **17.30** Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) **18.00** M jak miłość (s.) **18.45** My z niego wszyscy (rep.) **19.15** Miś Kudłatek (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Feliksa Falka wizja Polski (film pol.) **21.50** Mój pierwszy raz (talk-show) **22.40** Andrzej Cierniewski Symfonicznie **23.35** Z daleka, a z bliska **0.30** M jak miłość (s.) **1.15** Miś Kudłatek (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.50** Sport **2.00** Feliksa Falka wizja Polski (film pol.) **3.40** Koncert Galowy Studenckiego Festiwalu Piosenki **4.30** My z niego wszyscy (rep.) **5.05** Mój pierwszy raz (talk-show).

NIEDZIELA 27 LISTOPADA

6.00 Andrzej Cierniewski Symfonicznie **6.50** Benefis Michała Fajbusiewicza **7.40** Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) **8.05** M jak miłość (s.) **8.50** Słowo na niedzielę **8.55** Ziarno (mag.) **9.20** Dwa światy (s.) **9.45** My z niego wszyscy (rep.) **10.20** Złotopolscy (s.) **11.10** Niedzielne muzykowanie **11.55** Między ziemią a niebem (mag.) **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem (mag.) **13.00** Transmisja Mszy Świętej z kościoła św. Wojciecha w Częstochowie **14.10** Janosik (s.) **14.55** Francis Goya gra polskie przeboje **15.15** Zaproszenie **15.35** Wywiad i opinie (pr. public.) **16.00** Stefana Żeromskiego dusza rozdarta (film dok.) **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.30** Tam gdzie jesteśmy - Łowca boskiej cząstki **18.00** Córka Króla Kurkowego (rep.) **18.15** M jak miłość (s.) **19.00** SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza **19.15** Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Małopole, czyli świat (s.) **21.00** Benefis Michała Fajbusiewicza **21.50** Tele PRL (pr. rozryw.) **22.35** Towarzystwo. Spojrzenie na Galerię Zachęta (film dok.) **23.45** Bzik kulturalny (mag.) **0.05** M jak miłość (s.) **0.50** Ziarno (mag.) **1.15** Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.50** Sport **2.00** Małopole, czyli świat (s.) **2.55** Zaproszenie **3.15** Janosik (s.) **4.00** Francis Goya gra polskie przeboje **4.20** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Na Lofotach ze smakiem **4.45** Córka Króla Kurkowego (rep.) **5.00** Stefana Żeromskiego dusza rozdarta (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 28 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.30** 10 minut tylko dla siebie (mag.) **8.40** TELEZAKUPY **8.55** Jedynećka **9.25** My Wy Oni (mag.) **9.50** Tajemnice lasu **10.10** Z daleka, a z bliska **11.05** Stefana Żeromskiego dusza rozdarta (film dok.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Jerzy Kołacz (rep.) **13.25** M jak miłość (s.) **14.10** Córka Króla Kurkowego (rep.) **14.25** W piątą stronę świata (s.) **15.15** Między Odrą a Renem **15.30** Ze sztuką na ty (s. dok.) **16.05** Jedynećka **16.30** Tajemnice lasu **16.45** Polskie miasta i miasteczka **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Program publicystyczny **17.30** Telezakupy **17.45** My Wy Oni (mag.) **18.15** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **18.45** Jerzy Kołacz (rep.) **19.05** Kościół i świat (mag.) **19.15** Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Sportowy tydzień **21.30** Stacyjka (s.) **22.25** Ze sztuką na ty (s. dok.) **23.00** Komornicy (s.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **0.00** Prosto w oczy **0.15** Magazyn kryminalny **997** **1.15** Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Sportowy tydzień **3.20** Stacyjka (s.) **4.15** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **4.40** Jerzy Kołacz (rep.) **5.00** Książka miesiaca **5.15** Komornicy (s.) **5.45** Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

WEEKEND NA LODOWISKACH: STALOWNICY NIE REZYGNUJĄ Z WALKI O PLAYOFFS

Dziś derby pod Jaworowym

Po przerwie, spowodowanej startem hokejowej reprezentacji RC w turnieju Karjala Cup, do głosu ponownie doszła Tipsport Ekstraliga. Passę dobrych wyników kontynuują hokeiści Stalowników Trzynieć, którzy w piątek pokonali u siebie 2:1 Zlin, a w niedzielę zremisowali 2:2 na lodzie Karlowych Warów. Zdaniem ekspertów, piątkowy mecz ze Zlinem był jednym z najlepszych występów Stalowników w tym sezonie. Cztery punkty po weekendzie poprawiły znacznie szansę Trzyńca na wejście do elitarniej ósemki ekstraligi i grę w fazie play off. Właśnie z Karłowymi Warami, ósmym zespołem tabeli, Stalownicy zrównali się punktowo. Emocji nie zabraknie również w dzisiejszej, 26. kolejce. Trzynieć przed własną publicznością zmierzy się w hutniczym derby z Witkowicami. Ostrawianie w bieżącym sezonie spisują się rewelacyjnie. W niedzielę trzecie w tabeli Witkowiec przegrały dopiero pierwszy mecz przed własną publicznością, ulegając 2:3 Sparcie Praga.

TIPSPORT EKSTRALIGA

● **KARLOWE WARY – TRZYNIEC** 2:2 po dogr. (1:1, 1:0, 0:1 – 0:0). **Bramki:** 14. Košťál, 37. Rezníček – 18. Hašek, 54. Výtisk. **Sędziował** Rejthar. **Kary** 3:10, bez wykorzystania. **Widzów** 3000. Z prowadzenia w meczu cieszyli się gospodarze, w 14. minucie do siatki Biegła w czystej pozycji trafił Košťál. Podopieczni trenera Jiřego Juřka zdążyli do pierwszej przerwy wyrównać. Hašek wykorzystał dobre podanie Chmelřa i z kilku kroków nie dał szans Mensatorowi – 1:1. Trzyńczanie rozkręcali się powoli, ale w drugiej tercji doszli już do pełnej dyspozycji i pod względem okazji strzeleckich przewyższali gospodarzy. Dobrych sytuacji nie wykorzystali jednak Peterek, Hašek i Tesařřik, gospodarze lepiej ustawili celowniki. W 37. minucie obrońcy pozostawili bez asekuracji Reznřřka i było 2:1 dla K. Warów. Bezpardonowy, szybki hokej zafundowały kibicom obie ekipy

również w trzeciej tercji. Stalownicy postawili wszystko na jedną kartę i od 50. minuty zepchnęli gospodarzy do defensywy. Bliski wyrównania był Skořępa, ale sztuka ta udała się w 54. minucie Vřtřskowi. Wychowanek witkowskiego hokeja z niebieskiej linii złożył się do strzału i „guma” po ostrym uderzeniu wpadła do siatki – 2:2. W dogrywce tempo spotkania nieco siadło, na co duży wpływ miało zmęczenie zawodników. Na dwie minuty przed końcem dogrywki gospodarze otrzymali w prezencie od sędziego Rejthara jubileuszową dziesiątą przewagę liczebną, wały obronne Trzyńca ale wytrzymały.

Lokaty po 25. kolejce: 1. Liberec 48, 2. Slavia 46, 3. Witkowiec 44,... 8. K. Wary 34, 9. Pardubice 34, 10. Trzynieć 34 pkt. **DZIŚ:** Trzynieć – Witkowiec (17.00).

I LIGA

● **HRADEC KRALOWEJ – HAWIERZÓW** 4:2 (1:0, 2:1, 1:1). **Bramki:** 29. i 60. Roubřk, 8. Volřáb, 40. J. ředa – 25. Seman, 45. Rozum. **Sędziował** Horák. **Kary** 2:4, bez wykorzystania. **Widzów** 1210. Hawierzowianom w pierwszych dziesięciu minutach zabrakło większej koncentracji, aktywnie grający Hradec już w 8. minucie zadał im pierwszy cios – bramkarz Masný tylko wybił przed siebie krążek po strzale Koudelki i Volřáb z dobitki miał ułatwione zadanie – 1:0. Pantery do drugiej tercji wyszły z zamiarem szybkiego odrobienia straty. W 25. minucie po raz kolejny w tym sezonie zaowocowała współpraca pomiędzy Zdráhalem a Semanem, ten ostatni strzałem z nadgarstka wyrównał na 1:1. Dla Filipa Semana była to już 14. bramka w tegorocznych rozgrywkach. Ostatnie słowo w drugiej tercji należało jednak do gospodarzy. Na 2:1 trafił kapitan Roubřk, a wynik drugiej odsłony ustalili z kontry ředa – 3:1. Pantery nie rezygnowały, w 45. minucie po zamieszanu podbramkowym na 3:2 obniżył Rozum, kropkę nad i postawili w meczu ale gospodarze. W „power play” goście stracili

krążek i Petr Prokop, chcąc zatrzymać kontrolę gospodarzy, pechowo skierował krążek do własnej siatki – 4:2.

Lokaty: 1. Ujřcie n. ř. ř. 54, 2. Hawierzów 46, 3. S. Ostrawa 43 pkt. **JUTRO:** Hawierzów – K. Brno (17.30).

II LIGA

● **HC ORŁOWA – WIELKA BITESZ** 3:5 (1:1, 2:0, 0:4). **Bramki:** 4. Tluszczyk, 28. D. Tomášek, 30. Dvořák – 17. Vorel, 44. Veselý, 47. Sklenář, 54. Prkna, 57. Drdla. Orłowianie z nie-wiadomych przyczyn przestali w trzeciej tercji pełnić zalecenia taktyczne trenera i nici były z prowadzenia 3:1. Goście zaliczyli kapitalną ostatnią odsłonę. Lepiej poruszali się na łyżwach, zwycięsko wychodzili prawie z każdego pojedynku. Na dziesięć minut przed końcem meczu doszło nawet do masowej bijatyki na lodzie, do której włączył się z ławki rezerwowych również orłowski bramkarz Michał Holeš. Wszystko wskazuje na to, że Holeša zabraknie w kilku najbliższych meczach, nie minie go również kara finansowa ze strony orłowskiego klubu. – *Holeš zachował się karygodnie i nieodpowiedzialnie* – powiedział „GL” trener Orłowej Pavel Leksovský. – *A co do samego przebiegu meczu, zagralřmy po prostu fatalnie* – dodał rozczarowany szkoleniowiec.

Lokaty: 1. T. Brno 38, 2. Szternberk 36, 3. Blansko 30,... 6. Orłowa 28 pkt. **JUTRO:** Szternberk – Orłowa (17.00).

JANUSZ BITTMAR

I Gambrinus Liga

■ **OSTRAWA – JABLONEC** 2:1 (1:1). **Bramki:** 44. řurek, 75. Papadopoulos – 19. Michálek. **Sędziował** Adámek. **W. 2590.** Ostrawianie nie przegrali już piątego meczu z rzędu i w tabeli pną się w górę. Podopiecznym trenera Pavla Hapala trzy punkty zapewnił Papadopoulos, który wykorzystał celne dośrodkowanie Lukeša.

Lokaty: 1. Liberec 28,... 6. Ostrawa 19 pkt. (jb)

Ekstraliga piłkarzy ręcznych

■ **FRYDEK-MISTEK – KARWINA** 23:30 (11:13). Karwiniacy mieli raczej łatwą przeprawę z Frydkiem-Mistkiem, który nie należy do faworytów rozgrywek. Przed sezonem doszło w tym klubie do sporych osłabień kadrowych, co przekłada się na wyniki drużyny. Z ubiegłorocznego składu pozostał we F-M tylko Petrovský, z 11 bramkami skądinąd najlepszy zawodnik w barwach gospodarzy w tym derby. Podopieczni trenera Jiřego Kerřta przesadzili o swym zwycięstwie w drugiej połowie. **Bramki** dla Karwiny strzelali: Sobol 10/2, Zdráhala 8, Kuzo, Heinz po 4, Prachař, Horák po 2.

Lokaty: 1. Karwina 20, 2. Zubrzy 18, 3. Dukla 17 pkt. **JUTRO:** Napajedla – Karwina (17.30). (jb, Ok)

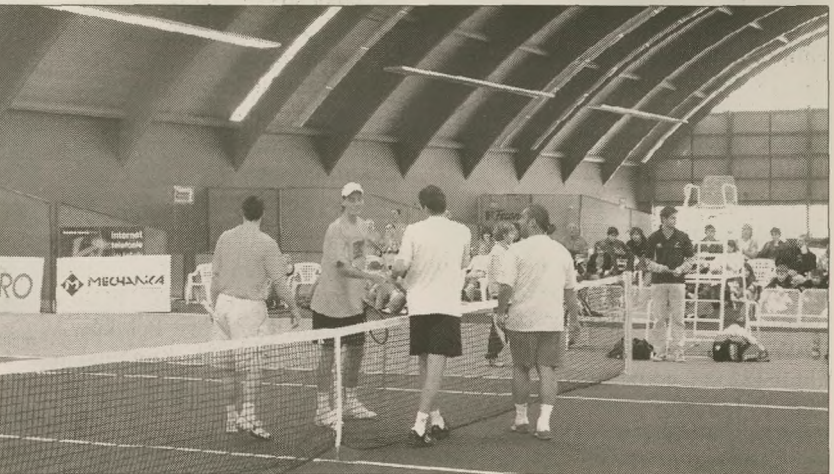
PIŁKARSKIE OSTATKI W NASZYM REGIONIE

Grano tylko w Mostach

Z powodu obfitych opadów śniegu nie rozegrano wszystkich zaplanowanych na weekend spotkań 16. kolejki Mistrzostw Województwa. Z naszych zespołów w 5. lidze zaprezentowały się po raz ostatni w tym roku tylko Mosty koło Jabłonkowa, nie doszły zaś do skutku mecze Bogumin – Haj, Lokomotywa Piotrowice – Rymarzów, Frydlant – Bohusławice i Petrzkowice – P. Polom.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

■ **MOSTY k. J. – W. HOSZTICE** 2:0 (0:0). **Bramki:** 51. T. Nieslanik, 66. Sobel. **Sędziował** Żelnik. **W. 100.** Futbol w zimowej aurze wyraźnie sprzyjał gospodarzom, którzy od początku ruszyli do natarcia. W I połowie mosteczanie grozili głównie ze stałych fragmentów gry, które dobrze wykonywał Tomáš Nieslanik. Zziębnięty rywal w pierwszej połowie niewiele miał do

Wczoraj w Wędrzynie otwarto nowoczesną halę tenisową. Z tej okazji rozegrany został mecz pokazowy, pomiędzy dwoma najlepszymi czeskiimi tenisistami – Tomášem Berdychem i Jiřím Novákem (zwyciężył Berdych 6:5). W pokazowym debiut Novák z prezesem rady nadzorczej Huty Trzynieć Tomášem Chrenkiem (na zdjęciu po prawej stronie kortu) pokonał Berdycha grającego w parze z rekordzistą olimpijskim – oszczepnikiem Janem řezněm. (man)

wiedzi trenerów naszych drużyn, zamieścimy w czwartkowym numerze „GL”.

TABELA NA PÓLMETKU

1. Opawa	16	46	56:6
2. Rymarzów	15	34	42:22
3. P. Polom	15	31	25:13
4. Lichnow	16	28	30:23
5. Wracimów	16	26	23:21
6. Bohusławice	15	21	36:33
7. L. Piotrowice	15	21	23:28
8. Bogumin	15	20	24:27
9. Krnow	16	19	24:26
10. Haj	15	18	24:23
11. Petrzkowice	15	18	23:25
12. W. Hosztice	16	16	24:28
13. Koberzyce	16	15	22:34
14. Frydlant	15	14	13:24
15. Mosty	16	11	21:57
16. Bruntal	16	9	22:42

(jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Uciążliwa dolegliwość – starość str. 3

GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4

Kto wygrał z MOKATE? str. 5

Trzyniec znokautował Witkowiec str. 8

**CZWARTEK
24 LISTOPADA 2005
NR 138
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ**

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Lukasz Dziedzic prezentuje profil „Galerii Szara” z ulicy Srebrnej w Cieszynie.

PIERWSZE SPOTKANIE WŁAŚCICIELI GALERII

Połączy nas sztuka?

HAWIERZÓW (mro) – Historycznie pierwsza prezentacja galerii sztuk pięknych regionu przygranicznego RC i RP rozpoczęła się we wtorek w hawierzowskiej sali wystaw Viléma Wünschego. Prezentację 21 komercyjnych i nie komercyjnych galerii sztuki przygotowała ostrawska Galeria „Magna” we współpracy z Instytutem Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie oraz Miejskim Ośrodkiem Sztuki w Hawierzowie.

– Celem naszej prezentacji jest stworzenie tradycji prezentowania współczesnej sztuki na czesko-polskim pograniczu, podkreślenie profesjonalizmu pracy galerii, przyczynienie się do ożywienia rynku sztuki a także udzielenie pomocy kolekcjonerom i zwiedzającym w orientacji we współczesnej czeskiej i polskiej sztuce – powiedziała nam organizatorka przeglądu, Pavla Čiklova.

Wśród galerii wystawiających w Hawierzowie znalazła się także „Galeria Szara” z Cieszyna. – Próbujemy pokazać profil naszego wystawiennictwa, tego jak my patrzymy na sztukę. Prezentujemy wybranych przez nas artystów, w większości absolwentów

Instytutu Sztuki w Cieszynie. – Tak mówi o tej placówce jej szef, **Lukasz Dziedzic**. Dodał, że spotkanie właścicieli galerii okazało się nad wyraz pozytywne. – Poznałem nowych ludzi, nawet nie wiedziałem jakie są galerie w regionie. Do tej pory granica była dla nas szczerbą. Z tym poglądem zgodziła się także **Lucyna Wylon**, kierownik Galerii „Fraktal” z Bielska-Białej. Jej zdaniem, prezentacja to jedyna w swoim rodzaju możliwość skonfrontowania się z innymi galeriami.

W odpowiedzi na pytanie, czy znają i prezentują twórczość artystów zaozianych, zapada milczenie... Przecząco kiwają głowami. Inaczej nieco ma się sprawa z „Beskidzką Galerią Sztuki” w Szczyrku, w której rej wodzi **Mirosław Bator**. – Mielimy wystawę **Oskara Pawlusa**, jedną z jego prac także chcemy eksponować na tej prezentacji – mówi.

Ciąg dalszy na str. 2

OKD: układ podpisany

OSTRAWA (mro) – Kierownictwo OKD oraz związkowcy podpisali układ zbiorowy pracy na rok 2006, który będzie obowiązywać do 2008 roku. W ten sposób, bijąc rekord szybkości, zakończono trwające dwa tygodnie negocjacje placowe.

Układ gwarantuje górnikom międzyroczny wzrost płac w wysokości 5 proc., co oznacza dla OKD zwiększenie funduszu wynagrodzeń o 250 mln koron. Zmiany dotyczą tariff wynagrodzeń, w których wzmocniono kategorię stałego składnika pensji dla

Liczy się pomysł

CZ. CIESZYN (kor) – Zarząd Główny Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej chce pomóc tym młodym ludziom, którzy mają pomysł na zorganizowanie ciekawej imprezy, ale nie mają pieniędzy na jego realizację. W tym celu ogłosił konkurs na projekty, którego główną nagrodą będzie „zastrzyk finansowy”.

Członek ZG SMP, **Michał Przywara**, wyjaśnił, że projekt może złożyć osoba w wieku 15-35 lat. Powinien on dotyczyć młodzieżowych imprez kulturalnych, sportowych i edukacyjnych. Zwycięzca konkursu nie otrzyma żadnej nagrody finansowej, ale SMP zobowiązuje się do pomocy przy realizacji projektu.

Wypełnione formularze pn. „Pomysł na imprezę” (można je ściągnąć ze stron internetowych SMP: www.smp.wz.cz; tam też są wszelkie bliższe informacje o konkursie) należy nadsyłać do 31 grudnia br. pod adresem: **Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej, ul. Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn** lub pocztą elektroniczną: smp@centrum.cz.

Nogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie duże, opady śniegu. Temperatura w dzień od -3 do 1 st., nocą od -3 do -7 st. C. **PIĄTEK** – Bez zmian. Temperatura w dzień od -2 do 2 st., nocą od -3 do -7 st. C.

»SKOTNICA« I »SKOTNICZKA« ŚWIĘTUJĄ

Podwójny jubileusz

Zespoły folklorystyczne działające pod auspicjami MK PZKO w Orłowej Lutyni, obchodzą swoje jubileusze. „Skotniczka” – 15-lecie, „Skotnica” – 10-lecie. Koncert jubileuszowy odbędzie się w sobotę w Szkole Muzycznej w Orłowej Porębie.

Dziesięcioletni zespół folklorystyczny „Skotniczka” został założony w r. 1990 jako następca poprzedniego zespołu tanecznego powstałego w r. 1948, zachowując w ten sposób tradycję ruchu tanecznego na naszym terenie. Występy cieszą się nie tylko uznaniem na scenach krajowych, ale także zagranicznych. Zespół koncertował m.in. w ramach Tygodnia Kultury Beskidzkiej w Wiśle, Makowie Podhalańskim, Oświęcimiu i Szczyrku oraz w Sosnowcu, Rydułtowach i Gogolinie. Uczestniczył dwukrotnie w warszta-

tach artystycznych w Bydgoszczy oraz koloniach artystycznych w Koszalinie. Dużym sukcesem było uczestnictwo w koncertach odbywających się w ramach Międzynarodowego Festiwalu Dziecięcego w Zielonej Górze. Dwukrotnie dzieci przedstawiły swój program na festiwalach folklorystycznych w Jarocinie. Kulturę ludową zaprezentował też zespół na prestiżowych festiwalach zagranicznych w Mirandeli (Portugalia), Ecsedzie (Węgry) oraz w Kežmaroku (Słowacja).

„Skotniczka” ma w swoim repertuarze obrazki ludowe z terenów od Bogumina po Cz. Cieszyn, tańce śląskie i pieśni ludowe oraz polskie, morawskie i czeskie piosenki ludowe.

Ciąg dalszy na str. 2

Ćwierćwiecze »Góroli«

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Członkowie mosteckiego zespołu regionalnego „Góroli” – zarówno tancerze z aktualnego składu, jak i ci, którzy się już z zespołem dawno rozstali – mają przed sobą kilka tygodni wyjątkowej pracy. Przygotowują koncert, którym uczczą swój jubileusz. W tym roku bowiem mija 25 lat od powstania zespołu.

Jak poinformował nas kierownik „Góroli”, **Alojzy Martynec**, koncert jubileuszowy odbędzie się w niedzielę 18 grudnia o godz. 15.00 w trzynieckiej „Trisii”. Będzie on miał dwie części. W pierwszej zaprezentuje się zespół-jubilat, którego tancerzy i muzykantów wspomogą także weterani. W drugiej natomiast zatańczą zaproszone przez „Góroli” zaprzyjaźnione zespoły.

Jutro „Góroli” spotkają się w mosteckim Domu PZKO na pierwszym „przedjubileuszowym” zgrupowaniu. – Takich zgrupowań będzie kilka, musimy porządnie doszlifyować program – mówi A. Martynec. – Jeśli zaś chodzi o informacje dotyczące biletów i innych spraw organizacyjnych, postaramy się je podać w „Głosie Ludu” najpóźniej w przyszłym tygodniu.

»DWUGŁOS« TEATRALNY I MUZYCZNY W MIEŚCIE POD PETROVEM

BRNO (rpb) – W tym miesiącu mija już 9 lat od momentu, gdy w ramach polskiej wystawy na zamku Szpilberg doszło do spotkania brneńskich Polaków. Następnie dnia 13. 1. 1997 roku – przy znaczącym poparciu Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie – Klub Polski POLONUS w Brnie został zarejestrowany w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Czeskiej Republiki. Od tego momentu datuje się działalność stowarzyszenia, które ma swoją siedzibę pod Petrovem, przy ulicy Anenskéj 10. Tu w każdy czwartek około godziny 18 można się spotkać w swojskim gronie, przeczytać polską prasę lub wypożyczyć polskie książki i filmy. Tu zazwyczaj kontynuowane są – po uprzednim złożeniu kwiatów pod tablicą więźniów polskich na niedalekim Szpilbergu – uroczystości z okazji Święta 3 Maja i Święta Niepodległości, tu przy suto zastawionym

stole brneńscy Polacy odbywają spotkania opłatkowe i wielkanocne. Dla dzieci ofiarni rodzice co roku przygotowują Dni Polskiego Dziecka oraz Mikołajówki i wtedy w rolę Mikołaja tradycyjnie wciela się prezes klubu, **Roman Madecki**.

POLONUS ma 9 lat

Klub Polski ma również na swoim koncie wiele imprez kulturalnych i wystaw, które mogły się odbyć dzięki wsparciu finansowemu władz miasta Brna i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Warszawie oraz przy pomocy instytucji polskich w RC. Stałe miejsce w brneńskim kalendarium imprez mają już jesienne Czesko-Polskie Konfrontacje Artystyczne „Dvojhlás – Dwugłos”. Po konfrontacjach literackich i muzycznych w tym roku odbyły się

trzecie spotkania, tym razem pod znakiem Mel-pomeny. Zespół Teatru Cieszyńskiego dwukrotnie przedstawił w Teatrze Mahe-na spektakl „Cie szynskie niebo”.

a patronat nad uroczystym czesko-polskim wieczorem objęli **Antoni Sadowski**, konsul generalny RP w Ostrawie oraz wojewoda południowomorawski **Stanislav Juránek**. Na uroczystym rauciu, który odbył się z udziałem oficjalnych gości, realizatorów spektaklu i aktorów, polscy i czescy mówcy zgodnie podkreślali pożyteczność wspólnych tego rodzaju przedsięwzięć.

Ciąg dalszy na str. 2

„Skotniczka” podczas tegorocznych dożynek w Orłowej Lutyni.

Znad Wisły

■ Danuta Waniek zostaje na stanowisku przewodniczącej KRRiT – zdecydowali we wtorek członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w głosowaniu. Zdaniem wnoszącego o odwołanie przewodniczącej Jaworskiego, Rada podejmując – na wniosek Waniek – uchwałę o wygaśnięciu mandatu członka Rady Nadzorczej TVP Marka Ostrowskiego (bo wcześniej podjął on pracę w TVP3, co spowodowało konflikt interesów) i zastępując go Krzysztofem Czeszejko-Sochackim, złamała prawo i przypisała sobie kompetencje władzy sądowniczej. Dwa tygodnie temu Sąd Okręgowy w Warszawie nie przyznał KRRiT racji i uznał, że Ostrowski, zatrudniając się rok temu w TVP3, nie naruszył prawa.

■ Rada Ministrów ma omówić przebieg prac nad autopoprawką do projektu ustawy budżetowej na 2006 rok. Autopoprawka ma być gotowa do końca miesiąca. Projekt ma uwzględniać „becikowe”, wydłużenie urlopów macierzyńskich i dożywianie dzieci w szkołach. Premier Marcinkiewicz zapowiedział, że 30 listopada rząd ujawni koszty wszystkich rozwiązań i formę ich realizacji.

■ W Sejmie otwarto wystawę „Życie i dzieci w Europie”, która wzbudziła kontrowersję podczas eksponowania w Parlamencie Europejskim. Wystawę zorganizowała Liga Polskich Rodzin. Prezentowane są na niej zdjęcia dzieci nienarodzonych opatrzone cytatami Jana Pawła II i Matki Teresy z Kalkuty. Od niedzieli wystawa ma być eksponowana w różnych miejscowościach Polski. Wg organizatorów trafi ona do szkół podstawowych, średnich, siedzib samorządów lokalnych oraz parafii.

■ Będzie śledztwo w sprawie grupy, która miała wysłać Lwa Rywina do Agory z korupcyjną propozycją. Zapowiedział to we wtorek w radiu RMF-FM minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro. Prokuratura Krajowa jest na etapie analizy całosci materiałów. Rzeczniczka Prokuratury Krajowej Julita Sobczyk powiedziała PAP, że możliwe są dwie wersje działań: albo rozszerzono by zakres śledztwa trwającego w Białymstoku co do nieprawidłowości przy procesie legislacyjnym ustawy o rtv, albo też prokuratura zwróciła się do sądu o akta procesu Rywina, by je wykorzystać do odrębnego postępowania. Ziobro był autorem przyjętej ostatecznie przez Sejm wersji raportu sejmowej komisji śledczej, że Rywina miała wysłać „grupa trzymająca władzę” w składzie Leszek Miller, Aleksandra Jakubowska, Lech Nikolski, Włodzimierz Czarzasty, Robert Kwiatkowski. Oni sami zaprzeczali tym oskarżeniom. Pod koniec 2004 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie skazał Rywina na 2 lata więzienia za pomocnictwo w płatnej protekcji wobec Agory ze strony nieustalonej grupy osób. Prokuratura nie podjęła jednak wtedy odrębnego śledztwa, by ustalić, w czym imieniu działał Rywin. W październiku bieżącego roku Sąd Najwyższy oddalił kasację w tej głośnej sprawie i utrzymał wyrok. SN podzielił ustalenia Sądu Apelacyjnego w Warszawie, który czyn Rywina zakwalifikował jako pomoc w płatnej protekcji osobom nie zdefiniowanych z imienia i nazwiska. Najważniejsza dla sądu jest pewność, iż osoby te istnieją – podkreślił SN.

■ Prezydent Aleksander Kwaśniewski powołał ministra spraw wewnętrznych i administracji Ludwika Dorna na wicepremiera w rządzie Kazimierza Marcinkiewicza. W uroczystości w Pałacu Prezydenckim wzięli udział m.in. premier, a także marszałek Sejmu Marek Jurek.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Członkowie brneńskiego POLONUSA przed bramą klasztoru Porta Coeli w miejscowości Předklášteří koło Brna.

POLONUS ma 9 lat

Dokończenie ze str. 1

Co miesiąc brneńscy Polacy spotykają się również w kościele św. Janów przy ulicy Minorockiej na polskich mszach świętych, odprawianych przez ojców franciszkanów (minoryci). Niektórzy z nich mają zaolziańskie korzenie, jak np. ojciec Józef

Dzień Tolerancji

ORŁOWA (wak) – W Średniej Szkole Zawodowej oraz w Gimnazjum obchodzono Dzień Tolerancji. Impreza odbyła się w ramach realizowanego przez szkoły międzynarodowego programu „Sokrates” (Comenius). Obie placówki współpracują bowiem ze szkołami w miastach Hamm (Niemcy), Cita di Castello (Włochy) oraz Wrocław i Częstochowa (Polska).

Program „Dnia” obfitował w liczne atrakcje. Uczniowie obejrżeli m.in. film dokumentalny o Nicolasie Wintonie, człowieku, który podczas II wojny światowej ocalił żydowskie dzieci przed śmiercią, spotkali się ze swoimi kolegami i koleżankami, ich rodzicami i krewnymi, mającymi swoje korzenie poza granicami kraju, oraz wzięli udział w warsztatach na temat tolerancji i poszanowania godności człowieka. Prace – plakaty, rysunki, komentarze – można będzie obejrzeć na wystawie w Miejskim Domu Kultury w dniach od 1 do 15 grudnia.

DZIESIĘCIOLECIE AZYLOWEGO DOMU ARMII ZBAWIENIA

Oaza dla matek

HAWIERZÓW (wak) – Wystawa oraz Dni Otwarte, które odbyły się w ub. tygodniu, przypomniły, iż hawierzowskie schronisko dla matek i dzieci obchodzi w tym roku swoje 10-lecie. Placówka przy ul. Dvořáka, którą zarządza Armia Zbawienia, przyjmuje wyłącznie matki wychowujące dzieci lub dziewczyny w ciąży, które doznały przemocy w rodzinie. Mogą w niej znaleźć dach nad głową, uzyskać pomoc psychologiczną i materialną w przypadku, gdy istnieje zagrożenie zdrowia i życia.

Część kobiet przychodzi do schroniska jedynie po poradę. Chcą się wyzalić, wyrzucić z siebie to, co leży im na

sercu, a potem wracają do domów i żyją tak jak wcześniej. Są jednak i takie, które zdecydowały się podjąć walkę z przemocą i zostają. One najczęściej podjęły już życiową decyzję, ale potrzebują wsparcia i potwierdzenia, że jest ona słuszna. Pobyt w hawierzowskim przytulisku jest ograniczony czasowo. Do każdego przypadku podchodzi się jednak indywidualnie i nikogo nie wyrzuca się na ulicę. Pracownicy azylowego domu pomagają kobietom załatwić sprawy rozwodowe, w poszukiwaniu pracy lub mieszkania. W tym roku dla podopiecznych schroniska zorganizowano kurs komputerowy. Ma on ułatwić paniom, które się usamodzielniają, łatwiej znaleźć pracę.

W ciągu dziesięciu lat przez hawierzowską placówkę przevinęło się ponad 200 kobiet i dwa razy tyle dzieci.

Ciekawostki

Słodkie desery...

Jedna z tokijskich kawiarni wyspecjalizowała się w niskokalorycznych deserach, wykorzystując właściwości pewnej afrykańskiej rośliny, która sprawia, że kwaśne potrawy smakują słodko jak miód. Owa roślina to synsepal słodki (*Synsepalum dulcificum*), krzew lub niewielkie drzewo z rodziny saccynicowatych (*Sapotaceae*) występujący w zachodniej Afryce. Jego owoce zawierają białek zwaną mirakuliną, która oddziałuje na kubki smakowe, sprawiając, że wszystko staje się słodkie.

Posąg Buddy

Do prowincji Bara w południowym Nepalu pielgrzymują tysiące ludzi, aby zobaczyć „nowego Buddę”. Pielgrzymi mówią tak o 15-letnim chłopcu Ram Bomjonie, który od sześciu miesięcy siedzi pod drzewem Bodhi, oddaje się medytacji, nic nie je i nie pije. Niektó-

Goryl, ojciec Bogdan Sikora i brat Bohdan Heczko. Ojcowie jak jeden mąż przyszli obejrzeć spektakl „Cieszyńskie niebo”, a także w minioną niedzielę wysłuchali wraz z publicznością zgrupowaną w kościele św. Janów godzinny recitalu organowego Marty Wierzoń z Piotrowic koło Karwiny, której towarzyszyła solistka Zuzana Fišerová z Datyń Dolnych.

Oprócz „Tabulatury” Jana z Lublina z XVI wieku w czasie koncertu zabrzmiały m.in. utwory Vivaldiego, Cacciniego, Händla, a także Janáčka, Kuchařa i współczesnego czeskiego kompozytora Petra Ebena.

Muzeum w szkole?

ŁOMNA DOLNA (man) – Jedna z najliczniej przez turystów odwiedzanych miejscowości ma im udostępnić kolejną atrakcję. Samorząd ma zamiar otworzyć muzeum w zaadaptowanym starym budynku gospodarczym w sąsiedztwie polskiej szkoły lub w pierwotnym budynku polskiej szkoły, który w 1974 roku przewieziony został do skansenu w Rożnowie. O tym, czy powróci do Łomnej, zadecydują konserwatorzy zabytków.

Na stałą ekspozycję ma złożyć się stary inwentarz kultury materialnej – przedmioty codziennego użytku, stroje ludowe, bryczki, kolasy, narzędzia rzemieślnicze. Gmina dysponuje archiwaliimi szkolnymi i gminnymi zebranymi przez historyka Jana Korzennego. Jest w nich szczegółowo opracowana historia osadnictwa na terenie gminy oraz początki szkolnictwa w dolinie Łomnej.

Przed muzeum ma powstać małe arboretum. Jest też pomysł na urządzenie stałego pokazu tradycyjnego wyrobu sera i masła, strzyżenia owiec. Do dyspozycji turystów będą bryczki, którymi można będzie odbyć przejażdżkę po najbardziej atrakcyjnych miejscach wsi.

Podwójny jubileusz

Dokończenie ze str. 1

Młodzieżowy zespół folklorystyczny „Skotnica”, który powstał w cztery lata później, tworzą byli członkowie „Skotniczek”. Nazwa obu zespołów wywodzi się od nazwy miedzy, po której dawniej w wiosce Lutynia Górna (dziś Orłowa Lutynia) pędzono bydło rogate. Zespół młodzieżowy, podobnie jak dziecięcy, ma za sobą szereg występów tak w kraju, jak i za granicą. Zaprezentował się m.in. w Polsce, Portugalii, na Węgrzech, na Słowacji oraz w Rumunii. Wielkim wyróżnieniem dla członków zespołu był w r. 2001 wyjazd na Festiwal Folklorystyczny do Strażnicy. Repertuar

Ukazał się »Metropolitan«

Dokończenie ze str. 1

W rubrykach „Rozmowa”, „Historia i współczesność”, „Styl życia” czy „Osobowość” będzie prezentowane nowe oblicze miasta, a także zamieszczane najważniejsze informacje półroczna. Pierwszy 15-tysięczny nakład „Metropolitana” trafi do zagranicznych placówek czeskich, na pokłady samolotów linii lotniczych, do pociągów międzynarodowych i hoteli. Będzie też rozdawany oficjalnym gościom miasta. Do podobnej prezentacji przystąpiły już Praga i Krnov. Ostrawski ratusz kosztowała ona prawie pół miliona koron.

tworzą czeskie, śląskie, morawskie, krakowskie, lubelskie i rzeszowskie tańce i pieśni ludowe. Obu zespołom towarzyszy kapela ludowa.

Impreza, w której gościami będzie zespół „Pod nutką” z Prywatnej Szkoły Muzycznej w Rydułtowach, rozpocznie się o godz. 16.00. (wak)

Połączy...

Dokończenie ze str. 1

„Galeria Beskidzka” pokazuje w Hawierzowie prace malarskie (w tym na szkłe inspirowane tradycją górali beskidzkich) oraz biżuterię ze szkła. – Mamy nadzieję, że nawiążemy tu szersze kontakty z twórcami zaolziańskimi – akcentuje pan Mirosław.

W pierwszej transgranicznej prezentacji biorą udział galerie z Bielsko-Białej, Bruntalu, Ostrowy, Hawierzowa, Szczyrku, Opawy, Cieszyńska, Frydka-Mistku i Żywca. Obejrząc eksponaty, a także je kupić można do soboty 26 listopada w godzinach od godz. 10 do 19.

Niebawem kolaudacja

JABLONKÓW (kor) – Jeszcze przed Świętami Bożego Narodzenia przebiegnie kolaudacja gmachu polskiej podstawówki przy ul. Szkolnej oraz nowego obiektu z salą gimnastyczną i pracowniami. Zimą i wiosną budowlani powinni usunąć ostatnie usterki. Po czym do nowego kompleksu szkolnego przeniesie się cała PSP im. H. Sienkiewicza, której klasy wyższego stopnia mieściły się dotychczas w budynku przy Olzie.

Jest już gotowy projekt zazielenienia otoczenia szkoły. Jego realizatora wyłoni przetarg, który ogłoszony zostanie w grudniu br.

Przenoszą stres

Matki, które nie są zadowolone ze swej pracy, bądź czują się wycieńczone nerwowo, przenoszą stres na swoje dzieci – wynika z badań opublikowanych w brytyjskiej prasie. Badania przeprowadzone na grupie 56 przedszkolaków w wieku od 3 do 4 lat pokazały, że dzieci matek niezadowolonych z pracy oraz wyczerpanych nerwowo rolę gospodyni domowej mają wyższy poziom hormonu stresu – kortyzolu – niż dzieci, których matki lubią swą pracę.

Piosenki o mafii

Włoska komisja parlamentarna do spraw walki z mafią zamierza wystąpić do ministra spraw wewnętrz-

nych Giuseppe Pisanu o rozważenie możliwości zablokowania sprzedaży trzeciej już płyty CD z piosenkami o mafii, która ukazała się w tych dniach. Piosenki opowiadają o gangsterach z kalabryjskiej Ndranghety. Na płycie „Piosenki szanowanego towarzystwa” (a taki jest włoski synonim mafii) znajdują się utwory o takich m.in. tytułach: „Pomszczenie hańby”, „Zabić generałów” i „Niewinny uwięziony”. Wszystkie teksty napisane są mafijnym slangiem i w miejscowym dialekcie.

»Cężki« mandat

Kierowca z okolic miasta Como na północy Włoch, ukarany mandatem wysokości 153 euro za jazdę z nadmierną prędkością, na znak protestu chciał uiścić opłatę monetami jednocentowymi. Ponieważ jednak w straży miejskiej nie przyjęto dwóch ciężkich skrzynek wypełnionych monetami, mężczyzna przeznaczył sumę na cele dobroczynne.

Uciążliwa dolegliwość – starość

Od czternastu lat ludziom w sędziwym wieku, schorowanym, w większości samotnym, pomaga Towarzystwo „Śląska Humanita” w Karwinie. Placówka zatrudnia obecnie 75 osób (pielegniarki oraz specjalnie przeszkolone opiekunki), w przyszłym roku będzie ich już ponad sto. Zapewnia usługi zarówno w mieszkaniach, jak i w długoterminowych ośrodkach pielęgnacyjno-opiekuńczych na wniosek osobistego lekarza konkretnej osoby.

– *Najbardziej rozpowszechniony jest system opieki domowej* – mówi dyrektorka **Gertruda Remešowa**. – *Ludzie kwalifikujący się do tego rodzaju opieki z reguły korzystają z pomocy opiekunów podczas higieny osobistej, a także zlecają im przywołanie obiadów lub robienie zakupów. Pielęgniarki spod znaku „Home Care” zapewniają podopiecznym fachową pomoc medyczną – podają leki, robią zastrzyki, zmieniają opatrunki, zakładają cewniki, podłączają kroplówki, robią pomiary ciśnienia, poziom*

cukru we krwi. Te specyficzne rodzaje pomocy, które w całości finansowane są przez kasy chorych, umożliwiają chorym szybsze wypisanie się ze szpitala i rekonwalescencję w domowych warunkach.

Nie mniej popularni wśród klientów są osobiści asystenci, którzy towarzyszą chorej i sędziwej osobie w codziennym życiu. W praktyce oznacza to spędzanie z nią czasu na rozmowach i czytaniu. Jeśli zaś klient sobie tego zażyty, asystent wychodzi z nim na spacer, imprezy i spotkania towarzyskie oraz odwiedza lekarza, urzędy itp. Praca asystenta ukierunkowana jest także na działania zmierzające do usamodzielnienia się klienta w miarę jego możliwości oraz promocję zdrowia w całej rodzinie.

Towarzystwo „Śląska Humanita” organizuje ponadto pobyty zdrowotne i kondycyjne, kursy szkoleniowe, m.in. dla pracowników rehabilitacji i opiekunów. Prowadzi poradnię – prawną, socjalną i zdrowotną, a także wypożyczalnię sprzętu rehabi-

litacyjnego, m.in. wózków inwalidzkich, chodzików, materacy przeciwodleżeniowych oraz łóżek, których konstrukcja przystosowana jest dla osób obłożnie chorych. Jest też w stałym kontakcie z lekarzami przychodni rejonowych.

Zarządza również karwińska „ŚH” trzema Długoterminowymi Ośrodkami Pielęgnacyjno-Opiekuńczymi w Cz. Cieszyń (30 łóżek), w Karwinie (30) i w Orłowej (60), w roku przyszłym tego typu placówka otwarta zostanie w byłym budynku przedszkola w Suchej Górnej. Przyjmie kolejnych 30 klientów. – *Nasze ośrodki przeznaczone są dla osób potrzebujących szeroko rozumianej całodobowej opieki medycznej, pielęgnacyjnej i rehabilitacji. Naszymi klientami są osoby samotne, które ze względu na wiek i stan zdrowia nie mogą już samodzielnie funkcjonować, ale także chorzy, którzy mają rodziny, ale niedołączni staruszkami nie ma się kto zajmować. To są wielkie dramaty* – mówi dyrektorka. – *Podopieczni to ludzie*

ze schorzeniami neurologicznymi, z chorobami ośrodkowymi, z chorobami ośrodkowymi, z chorobą Alzheimera, Parkinsona, z licznymi powikłaniami cukrzycowymi, po przebytym udarze mózgu z niedowładem lub porażeniem, po amputacji kończyn, zaburzeniami wynikającymi z procesu starzenia się z ograniczoną zdolnością samoopieki.

Wychodząc na przeciw rodzinom, które opiekują się chorymi rodzicami lub dziadkami, ale chcą np. wyjechać na urlop lub remontować dom, wszystkie trzy placówki oferują odpłatny

pobyt czasowy. Nie dłużej jednak jak na miesiąc.

Kierownictwo „Śląskiej Humanity” ma w tej chwili pełne ręce roboty. – *W przyszłym roku nasza centrala oraz karwiński ośrodek przenoszą się z ulicy Sokołowskiej w Karwinie Nowym Mieście do budynku przy ul. Tyrša w Karwinie Frysztacie. Do końca roku ma być gotowy projekt modernizacji, w marcu w nowej placówce czynna będzie już pralnia oraz kuchnia, gdzie gotować się będzie ponad 200 obiadów dziennie (szukamy w związku z tym pięciu kucharzy), a w lipcu – przeprowadzka. Nowa siedziba, jak i ośrodek, będą naprawdę komfortowe* – mówi G. Remešowa.

WANDA KULA

Dyrektorka Gertruda Remešowa

Pensjonariusze orłowskiego ośrodka.

marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

Usiadła Marynka na ławeczce przed domem. Mróz co prawda szczypał ją w siedzenie ile wiało, ale po chwili szczerne fałdziki tuszczu ogrzały miejsce, na którym siedziała i owo siedzenie stało się w miarę znośne. Nawet kot, przyciągnięty przez niespodziewane źródło ciepła, płatał się chwilę koło nóg Marynki, po czym usiadł pod ławką i wygrzewał się niby w słońcu, którego parę dni z rzędu nie widział. Za chwilę pod ławeczką pojawił się pies. Wymownie spojrzał na kota, ten przesunął się parę centymetrów i za chwilę obaj leżeli sobie wygodnie pod siedzeniem Marynki. A Marynka patrzyła tępo przed siebie i rozmyślała o przedziwnym układzie panującym na tym świecie.

„Sóm na świecie różne wiary. Jedyn se wierzi w takigo pónbóczka a inszy zaś w inszego pónbóczka. Kiedyś to wiem, że mi mówili, że yny my Chrześcijanie sie dostany-my do nieba. Ale potem człowiek troche pomyśloł, układ na świecie sie pomiynił, a logicznie wynkszość zrozumiała, że to je jedno, jakim twój pónbóczek mo gymbe, że ważniejsze je, czy żeś je dobry. Że w tym raju je miysce aji dlo Żydów, aji dlo Katolików, do Ewangelików też.

Nikierzi tymu wierzóm miyni, ale aji Arabi tam majóm swoje miysce. Co by yny żyć po bożymu. I tak było dobrze. Ale co sie to teraz porobiło? Jakoby my zaś spatki zaczęli wierzyć w to, że tyn raj je skónstruowany yny dlo nas. A jak se człowiek posłóchnie polskóm telewizie, to mo wraży, że w tym raju to bedóm yny Polocy. Ostatnio zech mówila z Frankcym, kolegóm zza Łolzy, a ón mi normalnie w oczy powiedział, że dyć to wszyscy wiedzóm, że te naszóm całóm ekonomike to dzierzóm Ży-dzi, a że je trzeba przeciwko tymu bojować, bo óni sóm wszyndzi a nie

dowajóm nóm Chrześcijanom normalnie żyć. No włosy mi na głowie stanyły. Potym zech w telewizie usłyszała okrešlyni kościół polsko-katolicki. Nie wiem, czy sie tyn reporter pomylił, czy też w tym kraju miast rzymisko a greko-katolickiego założyli nowy kościół. Dyć jak to tak dali pudzie, tak na granicy zamiast obczanki a pasu będzie musioł człowiek pokozac świadectwo chrztu, inaczej won! Panie Boże dej, coby sie ta gupota dali nie szczyrła. A zwłaszcza teraz, przed śwyntami. Coby my, jako tyn pies z kocurym pod moim siedzyniym, w spokoju i miłości se leżeli pod Twoim niebiczkym. Amyn”.

Niebiczek

POLSCY PAULINI W OSTRAWIE PRZYWOZIE

Posługa jest miłością

Niedawno gościł w Ostrawie ojciec generał zakonu Paulinów – **Izidor Matuszewski**. Redakcja „Głosu Ludu” zapytała najwyższego przełożonego zakonu Paulinów na świecie o cel jego przybycia nad Ostrawicę.

Konstytucje naszego zakonu zalecają, żeby generał zakonu przynajmniej raz na trzy lata zwizytował wszystkie placówki prowadzone przez zakon Paulinów, które znajdują się na świecie. I dlatego też przybyłem, by zapoznać się z ostrawską placówką, jedyną, jaką mamy w Republice Czeskiej, z jej życiem i problemami.

Paulini prowadzą parafię przywoską od 11 lat...

Na świecie istnieje 80 placówek prowadzonych przez Paulinów. Aktualnie w Polsce poza Jasną Górą, gdzie mieści się Kuria Generalna Zakonu, klasztory paulińskie znajdują się we Wrocławiu, w Krakowie na Skalce, Warszawie, Leśniewie, Leśnej Podlaskiej, Wieruszowie, Włodawie, Brdowie, Toruniu, Oporowie k/Kutna, Biecho- wie, Paulinach-Mochowie, Wielgomłynach, Łę- czeszycach, Błotnicy i na Bachledówce k/Zako- panego.

Poza Polską klasztory paulińskie znajdują się na Węgrzech, w Chorwacji, na Ukrainie i Białorusi, w Czechach, właśnie tu w Ostrawie, i na Słowacji, w Niemczech, Francji, we Włoszech, w Stanach Zjednoczonych, Australii, Kamerunie i Południowej Afryce. W około 80 klasztorach żyje około 500 paulińskich ojców i braci. Jak widać, jesteśmy na czterech kontynentach.

Jakie uczucia towarzyszyły ojcu w podróży do Ostrawy?

Niepokoju. Niektóre nasze placówki na Białoru-

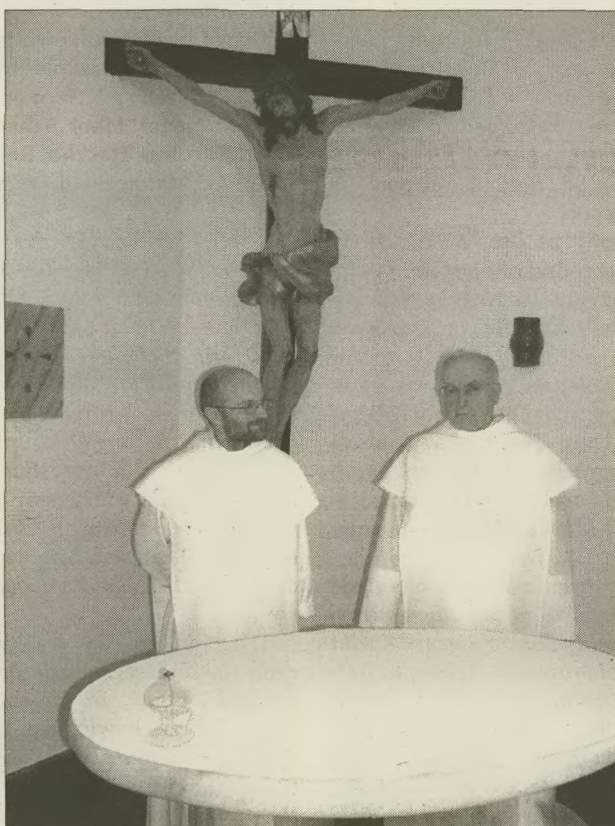
si czy Ukrainie są w miejscach wiejskich, gdzie jest mało katolików a dużo braci prawosławnych i moi doradcy są tego zdania, byśmy się więcej zbliżyli do miast, bo w miastach są większe szanse na duszpasterstwo. Ludzie potrzebują wiary, szczególnie w miejscach wielkiej laicyzacji, jak właśnie na doświadczonych systemem komunistycznym ziemiach czeskich.

Właśnie pod wpływem tego byłem niespokojny. Ucieszyłem się tym, co zastałem – młodych ludzi za klauzurą, jakąś grupę prowadzącą dyskusje religijne z ojcem Bogdanem. Zorientowałem się, że nasz kościół nie jest zamknięty, lecz otwarty, i że ludzie czegoś tu poszukują. Że nasi ojcowie sprawili, że ludzie zapragnęli Boga. Jan Paweł II często w swoich przesłaniach mówił o tym, że trzeba w dzisiejszym człowieku zapalić pragnienie Boga. I stąd on, który tyle podróżował po świecie, bo jak mówił *człowiek jest drogą kościoła* – szukał człowieka i do niego pielgrzymował. A w końcu w pamiętnych chwilach wyraził radość. – *Szukałem was, a wy przyszliście do mnie.*

W parafii przywoskiej kwitnie nie tylko praca między Roma- mi, ale i między bezdomnymi, którzy tu, na plebanii, otrzymują do- bre słowo i miłą gorącą zupę...

To miłosierdzie, miłość musi nie tylko wypływać z naszego serca, ale winna

dotykać człowieka. Jako kapłani, paulini, mamy różne charyzmaty, jak kult maryjny. Od Maryji uczymy się posługi. Ona nas uczy pochylania się nad człowiekiem i posługi. Szczególnie w dzisiejszym świecie przy naszych klasztorach gromadzą się ubodzy. Zwłaszcza na Jasnej Górze, gdzie co-

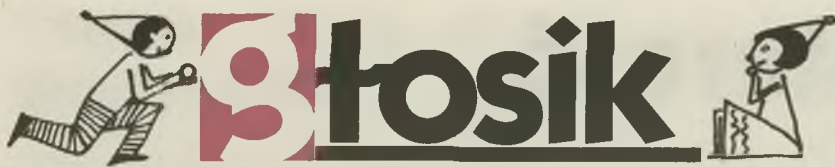
Od lewej ojciec Bogdan Stępień z ostrawskiej parafii Zakonu Paulinów i ojciec generał zakonu Izidor Matuszewski w kaplicy parafialnej w Przywozie.

Zakon Paulinów, czyli Zakon św. Pawła Pierwszego Pustelnika, dziś zakon kontemplacyjno-apostolski, powstał w XIII wieku na Węgrzech. Jego założycielem był błogosławiony Euzebiusz z Ostrzyhomia. Zakon został podporządkowany regule św. Augustyna, był zakonem pustelniczko-kontemplacyjnym. Paulini za swojego patrona wybrali św. Pawła z Teb, pustelnika, który uciekając przed prześladowaniami cesarza rzymskiego Decjusza schronił się na pustyni pędząc życie na modlitwie, umartwianiu się i pokucie. Wg św. Hieronima Paweł przeżył na pustyni 90 lat żywiąc się daktylami oraz chlebem, który mu przynosił codziennie kruk. Pod koniec jego życia odwiedził go św. Antoni Opat, który go także pogrzebał w grobie wykopanym przez dwa lwy. Dlatego Zakon Paulinów ma w herbie palmę daktylową, dwa lwy i kruka z chlebem w dziobie.

dziennie wydajemy pożywienie 500 ubogim. Tak samo dzieje się w naszych klasztorach w Warszawie i w innych klasztorach. Pochylamy się nad człowiekiem także w konfesjonale. Jan Paweł II mówił, że jesteśmy sługami ludzkiego dźwignia się. To dobrze, że i w Ostrawie drzwi plebanii nie zamykają się, że zawsze ktoś chce rozmawiać. Wskazujemy przybyzom Boże drogi.

A jak ojciec generał ocenia stan techniczny plebanii?

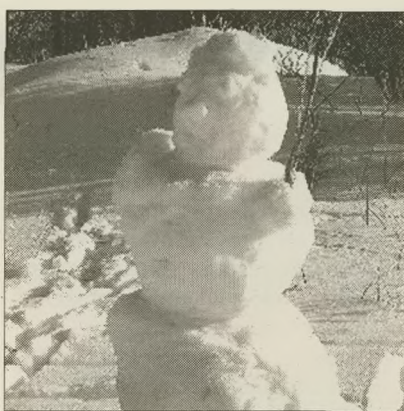
Trwają prace nad odwadnianiem kościoła, jego tynk czeka na naprawę. Przydałyby się na plebanii sale, aby ojcowie mogli się spotykać z grupami wierzących. Ojców by się tu jeszcze również przydało więcej. Widać, że teraz są bardzo zapracowani. (mro)

Pada śnieg

- Oj, będzie zabawa, będzie zabawa! - Głosik aż podskakiwał z ucieshy.
- Co cię tak cieszy? - zapytała Ludmiłka.
- Pada śnieg! Będzie zabawa! Ulepimy bałwana, pojeździmy na sankach... - Głosik był coraz bardziej wesoły.
- Zmarzną nam uszy i nosy, i ręce... - przekomarzała się Ludmiłka.
- Założymy czapki i szaliki! A jak

pobiegamy, to od razu się rozgrzejemy! - Nie dawał za wygraną Głosik.
- Ty tylko myślisz o zabawie. A co powiesz na to, że biedne zwierzęta będą zziębnięte i głodne? - Ludmiłka z zasady też nie dawała za wygraną.
- Coś ty! One są przyzwyczajone, zahartowane. Przecież cały rok mieszkają w lesie lub w polu. - stwierdził Głosik. - A poza tym zbieraliśmy dla nich kasztany i żółędzie, a na strychu mamy karmnik dla ptaków.

- Masz rację! Trzeba przygotować karmnik! Chodźmy zaraz to zrobić - postanowiła Ludmiłka.
- Dobrze. Idziemy, ale zaraz potem ulepimy bałwana, zgoda? - zapytał Głosik. - I Kropka zrobi mu zdjęcie i pokażemy go wszystkim dzieciom. Oj, będzie zabawa...

CO NOWEGO W KARWIŃSKIEJ BIBLIOTECIE U MYSZKI ERNESTYNKI

Konkurs o najciekawszą kartkę świąteczną

Kochani,

ostatnio stwierdziłam, że pisanie o lekturach nie należy do Waszych ulubionych zajęć... Okazało się, że raczej wolicie narysować ilustrację do przeczytanej książki, niż napisać o swych wrażeniach po jej przeczytaniu. Tym razem otrzymałam bardzo śliczne ilustracje od drugoklasistów z karwińskiej podstawówki. Wszystkie już są wystawione w kąciku dziecięcym naszej biblioteki. Zostały wykonane techniką kolażu i ciekawie przedstawiają lodową krainę pingwinów z „Zaczarowanej zagrody” A. i Cz. Centkiewiczów. Sami zobaczcie, jak ślicznie prezentuje się Elegancik narysowany przez Tomasza Hanzela, który wraz z Beatą Bilous i Adamem Zachatą otrzymuje od nas nagrodę niespodziankę za starannie wykonany rysunek.

Wszystkim ilustratorom bardzo dziękuję za ładne prace i zapraszam do dalszej współpracy!

A teraz coś nowego! Ponieważ powoli zbliża się okres przedświąteczny a wraz z nim nadchodzi pora tradycyjnego wysyłania kart z życzeniami świątecznymi i noworocznymi, zapraszam Was do wzięcia udziału w konkursie

Projektujemy karty świąteczne

Możecie na własnej skórze wypró-

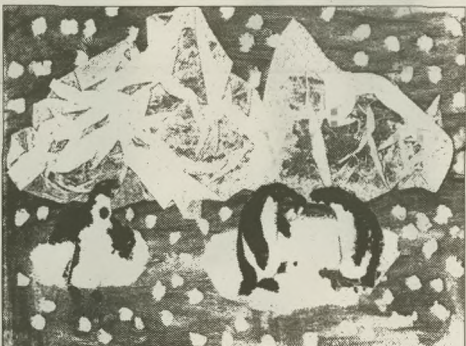

Pingwin Elegancik

rys. Tomasz Hanzel

cie sami. Nie zapomnijcie swoich prac podpisać, podając równocześnie wiek i adres!

Na Wasze prace będę czekać do 15 grudnia! Autorzy najciekawszych projektów otrzymają nagrody - niespodzianki, zaś wszystkie kartki świąteczne można będzie obejrzeć w naszej bibliotece.

Zagroda i 3 pingwiny

rys. Beata Bilous

bować, jak trudna jest praca projektanta, ilustratora... a może nawet poety? Kto z Was lubi bawić się rymami, może na swojej karcie napisać wymyślone przez siebie życzenia świąteczne! Chyba zgodzicie się ze mną, że najtrudniej jest „złapać pomysł” - potem już zawsze jakoś można sobie poradzić...

Wasze karty możecie wykonać dowolną techniką (kredkami, farbami, mazakami ..., kolaż, wyklejanka...), format również wybieracie sami.

Nie zapomnijcie swoich prac podpisać, podając równocześnie wiek i adres!

Na Wasze prace będę czekać do 15 grudnia! Autorzy najciekawszych projektów otrzymają nagrody - niespodzianki, zaś wszystkie kartki świąteczne można będzie obejrzeć w naszej bibliotece.

Pierwsze nadesłane przez Was prace wyślę do Ludmiły i Głosika, żeby pobawili się razem z nami! Ich rola będzie polegała na tym, że jako „jury” wybiorą najciekawsze z nich do opublikowania w „Głosiku”. A zatem bierzmy się do dzieła! Dużo ciekawych pomysłów i fantazji życzy Wam Myszka Ernestynka

Przypominam mój adres:
Biblioteka Regionalna Karwina,
Oddział Literatury Polskiej, Masarykovo nám. 7/9, 733 01 Karviná
Fryštát.

Głosikowa Korespondencja

Listopadowe święto państwowe i wolny dzień przedłużyły nam przerwę między dwoma wydaniami „Głosika” z jednego na dwa tygodnie. W związku z tym nabierało się trochę starszej korespondencji, która dotyczy jeszcze jesiennych imprez. Chociaż w międzyczasie przyszła zima i spadł śnieg, Głosikowi i Ludmiłce miło było czytać Wasze listy i wspominać o jesieni. Pierwszy list przysłała nam pani Zofia Włosok z przedszkola w Cierlicku:

Spotkanie przedszkolaków

Jak co roku i tym razem jesienią Kościeliec rozbrzmiewał dziecięcymi głosami. Zjechały tu dzieci z Błędowic, Suchej Górnej i Cierlicka, żeby wspólnie się zabawić.

Spotkania takie, których gospodarzem jest przedszkole z Cierlicka, przebiegają już od trzech lat. Dzieci wyruszają z Kościelca po wytyczonej znakami trasie, spełniają różne zadania i utrwalają w ten sposób zdobyte wiadomości. Wykonują również szeregi sprawności świetnie się przy tym bawiąc. Znaki prowadzą je na Żwirkowisko, gdzie dzieci składają kwiaty pod pomnikiem lotników i dowiadują się w przystępny sposób o tym pamiętnym miejscu. Spotkanie kończy się na pobliskiej łące, na wspólnym pikniku. Dzieci otrzymują na pamiątkę małe samolociki, a także drobne podarunki i słodycze. Jeszcze wspólne zdjęcia i zapewnienie, że spotkamy się znowu

za rok na Kościelcu. Nie jest to jednak jedyne tego rodzaju spotkanie. Nasi przedszkolacy bawią się razem również latem, tyle że dla odmiany w Suchej Górnej, na zaproszenie tamtejszego przedszkola. Tego rodzaju wspólne zabawy pomagają dzieciom poznać nowych kolegów i nowe miejsca oraz zdobyć nowe wiadomości.

Jesienią cierlickie przedszkolaki, korzystając z pięknej jesiennej pogody, zdążyły jeszcze zwiedzić farmę strusi, wziąć udział w kasztanobranii i wspólnie ze szkołą spędzić przyjemne popołudnie na konikach i puszczaniu latawców na „Rancho Newport” w Domašovicach.

Dziękujemy za list. Widać, że w cierlickim przedszkolu jest miło i ciekawie. Życzymy, by równie ciekawe imprezy udało Wam się zorganizować zimą!

A teraz kolej na listy ze szkoły w Oldrzychowicach. Oto, co o październikowym „Dniu Ziemniaka” napisali do nas Neomi Bocek, Roman Tomiczek, Paweł Farana, Basia Tacina, Jurek Turoń i Marek Morzół - uczniowie klasy 4.:

(...) Były dwie lekcje, a potem wyszliśmy na boisko, gdzie panie nauczycielki podzieliły nas do 3 grup. Każda grupa miała nazwę („Ziemniaki”, „Kartofle” i „Kobzole”) oraz kapitana i składała się z ośmiorga dzieci. Wykonywaliśmy różne zadania: poznawaliśmy drzewa szpilkowe i liściaste, a także strony świata, śpiewaliśmy

piosenki, musieliśmy też wykazać się znajomością zwierząt. Wszystko było punktowane, nawet to, jak prezentowała się grupa. Na koniec przebiegły zawody w skakaniu na jednej nodze i przenoszeniu kolegi na plecach. Po ich skończeniu zjedliśmy wspólnie ziemniaki, które piekły się od rana, a na koniec zostały rozdane nagrody. Było fantastycznie!

Drugą październikową imprezą w oldrzychowickiej szkole był „Dzień Dyni”. Opisał go Szymon Filipek, Dariusz Nogol, Libor Sabela, Rudolf Rusz, Karolina Heczko, Renata Rusz i Raphael Mohammad, wszyscy z klasy 5.:

(...) Był to niezwykle dzień! Chcieliśmy poznać zwyczaj robienia na dzień „Halloween” głów z dyni. Na początku pani nauczycielka opowiedziała nam o historii obchodów „Halloween”, a potem zabraliśmy się do pracy. Wycinaliśmy różne twarze i śpiewaliśmy przy tym po angielsku piosenki o „Halloween”. Gdy wszystkich 10 dyni było gotowych, włożyliśmy do środka świeczki i zapaliliśmy je. Zastłoniliśmy też okna. Atmosfera była wspaniała, a dynie jeszcze kilka dni ozdabiały nasz korytarz.

Dzieciom ze PSP w Oldrzychowicach również serdecznie dziękujemy za listy. Widać, że umiecie się nie tylko dobrze bawić, ale też ładnie opisać swoje przeżycia. Pozdrawiamy wszystkich i czekamy na następne listy. Głosik, Ludmiłka i Kropka

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(43)

Pioseczna

Zanim w Piosecznej zbudowano szkołę, dzieci bogatszych rodziców uczęszczały do Jabłonkowa, natomiast uboższe uczyły się w prywatnej chałupie. Do pisania służyły gwoździe oraz płaskie kamienie łupkowe. W 1848 władze Jabłonkowa, w którego granice wchodziła również Pioseczna, zakupiły chałupę góralską, którą przebudowano na szkołę. Ponieważ drewniany budynek okazał się wkrótce niewystarczający, w 1873 r. zbudowano murowany parterowy domek. Prowadzenie jednoklasowej szkoły zlecono nauczycielowi Jerzemu Bystusowi, którego bezpośrednim doradcą i przełożonym był jabłonkowski kierownik Jan Netter. W latach 1879-1915 na czele szkoły stanął Filip Jesch. M.in. nauczył uczniów szczepić drzewka w ogrodzie szkolnym. Wówczas szkoła otrzymała ul. z pszczelim rojem. W 1896 do budynku dobudowano piętro z drugą klasą. Prace budowlane przeprowadził budowniczy Józef Dostał. W dniu 2 grudnia 1898 w szkole uro-

czyście obchodzono 50-lecie panowania cesarza Franciszka Józefa I. Przy tej okazji w ogrodzie szkolnym zasadzono dąb pamiątkowy. Uczniowie wzięli udział w nabożeństwie jubileuszowym w jabłonkowskim kościele a przedtem otrzymali broszurę „Nasz Cesarz”.

W nocy 11 marca 1919 r. nieznany sprawca zdetonował przed szkołą granat. Wybuch zniszczył prawie wszystkie szyby w oknach. W okresie okupacji w szkole początkowo uczono po niemiecku, później ją zamknięto. Wszystko, co było w niej polskiego, zniszczono. Nauczanie wznowiono w 1945 roku. W latach 1956-1957 jedną klasę przebudowano na dwie mniejsze. Niestety, również ta szkoła borykała się z ubytkiem uczniów. W 1976 r. na skutek małej liczby uczniów została zamknięta. W budynku obecnie mieści się czeska szkoła oraz czesko-polskie przedszkole. Natomiast w przybudówce rozgościł się urząd gminy. CZESŁAW GAMROT

W tym budynku do roku 1976 uczyły się polskie dzieci z Piosecznej.

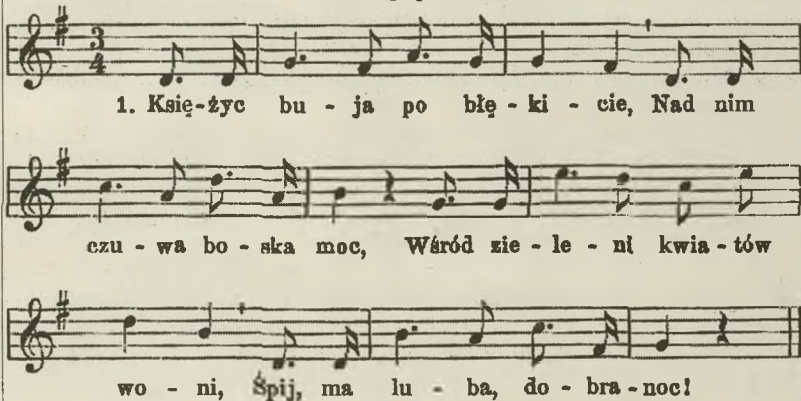
Tak wyglądał budynek polskiej szkoły w Toszonowicach Górnych, zanim w wyniku adaptacji zmienił swój wygląd. Zdjęcie udostępnił nam nasz Czytelnik, Karol Filipiec z Trzanowic. O szkole toszonowickiej pisaliśmy w 41. odcinku naszego cyklu („GL” nr 130 z 3 XI 2005).

150 pieśni

(46)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Księżyc buja

2. Gdybyś, luba, moją była,
Śpiewałbym ci całą noc.
Śpiewałbym ci do uśpienia,
Śpij, ma luba — dobranoc!

Ja cię kocham, kocham szczerze,
Więc ci życzę: dobranoc!

4. Gdybyś, luba, mnie zdradziła,
Poznałabym moją moc,
Kula by ci pierś przesyła,
Śpij na wieki — dobranoc.

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

lotka

▲ **Cameron Diaz** nie rozumie kobiet, które decydują się na operacje plastyczne i rezygnują z naturalności. Aktorka wierzy, że prawdziwie piękno pochodzi z wnętrza kobiety i nie można go osiągnąć przez lifting twarzy i korekcję nosa. – *Dla czego kobiety niszczą swój wyjątkowy charakter? Moim zdaniem, to po prostu chore. Mój nos był złamany cztery razy, ale nigdy w życiu nie przyszło mi do głowy, aby poddawać się operacji, ponieważ taki nos jest częścią mnie. Im szybciej uświadomimy sobie, że wszystkie będziemy się starzeć i umrzemy, tym bogatsze będzie nasze życie. Naciąganie skóry twarzy nie zmieni naszej przeszłości. Wolę mieć świadomość, że mogę swobodnie mrugać powiekami, bez obawy, że rozpadnie mi się twarz – podkreśla z przekonaniem gwiazda.*

◆ **Jennifer Lopez** w przerwach pomiędzy zdjęciami do nowego filmu udziela lekcji flamenco. Aby umilić czas sobie, a także ekipie pracującej na planie obrazu „Bordertown”, J.Lo pokazuje jak prawidłowo kręcić biodrami. Jak wynika z doniesień, wszyscy są zachwyceni darmowymi lekcjami. Każdy członek ekipy stawia się na każde zajęcie. W filmie Lopez zagra dziennikarkę badającą serię brutalnych morderstw. W „Bordertown” wystąpi także Antonio Banderas.

◆ **Madonna**, królowa muzyki pop stanęła w obronie **Toma Cruise’a**, gdy spotkała go krytyka za przynależność do Kościoła Scjentologicznego. Tom Cruise, będący od lat wyznawcą scjentologii, zaczął głośno propagować swoją religię i namówił także swoją ciężarną narzeczoną, **Katie Holmes**, do wstąpienia w szeregi wyznawców. Madonna, sama doświadczając krytyki za fascynację Kabałą, stanowczo twierdzi, że opinia publiczna oraz media powinny uszanować wybór Cruise’a. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

KOŁYSZ, POKAZUJ, ŚPIEWAJ, NAUCZ GO POZNAWAĆ ŚWIAT Cud w kołysce

Za każdym razem, gdy bierzesz na ręce swoje maleństwo, gdy je całujesz, karmisz, gdy doń przemawiasz, oddziałujesz na jego zmysły. Z miłością zajmując się dzieckiem, nie tylko pokazujesz mu, jak bardzo go kochasz, nie tylko obdarowujesz go poczuciem bezpieczeństwa, ale także stwarzasz mu najlepsze warunki, by mogło zdrowo się rozwijać, aby jego mózg prawidłowo się kształtował.

Pokarm dla umysłu. Pożywką niezbędną dla rozwijającego się mózgu nie są wcale plastikowe grzechotki czy piszczące kaczki z gumy, ani nawet wielofunkcyjne stoliczki, które migają i dzwonią – choć oczywiście mogą być one urozmaicheniem dla dziecka, angażującym uwagę i pobu-

dzałym ciekawość. Jednak ważniejsza od nich jest Twoja pełna oddania i miłości bliska obecność, nastawiona na mądre zaspokajanie potrzeby nowych doznań.

Rozwój mózgu w tym pierwszym okresie życia można porównać do rozrastania się młodego lasu, kiedy

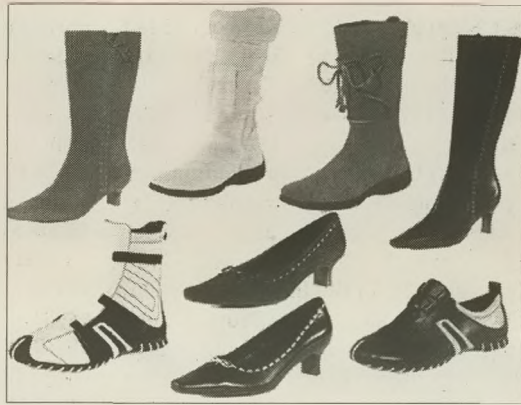
● MODA ● MODA ● MODA ● MODA ● MODA

Buty Scholla

Z myślą o amatorach jesienno-zimowych wycieczek – ale nie tylko – Scholl prezentuje nową kolekcję butów, która fasonem i stylizacją nawiązuje do najnowszych life style'owych i światowych trendów. W ofercie Ecco znalazły się trzy kolekcje: City Copenhagen, Winterglow oraz Casual Libra.

Każdy model obuwia z najnowszej jesienno-zimowej kolekcji Scholla charakteryzuje się unikatowym połączeniem technologii, komfortu i jakości materiałów. Scholl – specjalista od wygodnych butów – stworzył buty do miasta, pracy oraz do samochodu. Wykonane z mięciutkiej skóry są jednocześnie bardzo lekkie i wygodne. Ich atutem są specjalne wkładki, które reagują na każdy ruch stopy, co zapewnia niezwykle komfort i wygodę. Nowoczesna linia obuwia marki Scholl, jej różnorodność a zarazem oryginalny design sprawiają, że jest to propozycja dla osób dbających zarówno o swój modny wygląd, jak również o komfort i wygodę.

Modele z kolekcji City Copenhagen ECCO to przede wszystkim perfekcyjny styl. Wysoki, zmysłowy obcas w połączeniu z miękką i trwałą podeszwą oraz wyrafinowany nosek buta tworzą niepowtarzalną kompozycję. Elegancka linia cholewki z pewnością podkreśli wyjątkowy charakter kobiecej natury. ECCO Winterglow to przede wszystkim wyjątkowy design firmowany przez słynną modelkę Kate Moss. Cholewka wykonana z delikatnej skóry i weluru, zdobiona przy tym ciekawymi haftami i futrzanymi naszywkami, nadaje kolekcji folklorystyczny charakter. Linia ECCO Casual Libra, niosąc w sobie nowatorski design, futurystyczne detale oraz kolory w stylu vintage, uchodzi za jeden z oryginalniejszych wzorów kolekcji ECCO jesień-zima 2005. Technologia zastosowana przy produkcji tej linii sprawia, że nadaje się ona na szybkie, miejskie wędrówki. (int)

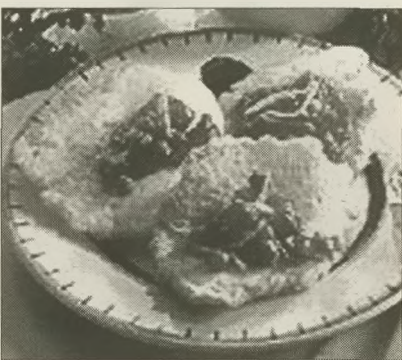
styczny charakter. Linia ECCO Casual Libra, niosąc w sobie nowatorski design, futurystyczne detale oraz kolory w stylu vintage, uchodzi za jeden z oryginalniejszych wzorów kolekcji ECCO jesień-zima 2005. Technologia zastosowana przy produkcji tej linii sprawia, że nadaje się ona na szybkie, miejskie wędrówki. (int)

Smacznego!

Dyniowe racuchy

Składniki:

kawałek dyni, około 50 dag; 10 dag maki; 1 jajko; pieprz i sól; 30 dag mrożonych borówek; cukier; olej do smażenia; wiórki ze skórki pomarańczy.

Przygotowanie: Dynię obrać, odzielić pestki, zetrzeć na tarce, wymieszać z mąką i jajkiem, dodać do smaku soli i pieprzu. Na patelni rozgrzać olej, łyżką kłaść niewielkie placuszki, smażyć z obu stron na złoty kolor. Borówki rozgotować, dosłodzić, wymieszać z wiórkami ze skórki pomarańczy, podawać do placuszków. (r)

Przygotowanie: Dynię obrać, odzielić pestki, zetrzeć na tarce, wymieszać z mąką i jajkiem, dodać do smaku soli i pieprzu. Na patelni rozgrzać olej, łyżką kłaść niewielkie placuszki, smażyć z obu stron na złoty kolor. Borówki rozgotować, dosłodzić, wymieszać z wiórkami ze skórki pomarańczy, podawać do placuszków. (r)

Cud w kołysce. W pierwszych miesiącach po narodzinach kształtowanie mózgu przebiega najintensywniej. W tym czasie synapsy powstają w zawrotnym tempie 1,8 mln/sek, a kora mózgowa, nim upłynie rok, potraja swą grubość! Te procesy zachodzą w mózgu każdego zdrowego dziecka, niezależnie od tego, jak bogate jest jego otoczenie. Ale nie przez przypadek maluchy pozbawione urozmaiconego środowiska i miłości w pierwszym okresie życia, wychowane w sterylnych pomieszczeniach domów dziecka, gdzie z rzadka tylko ktoś obdarza uwagę, rozwijają się słabiej. Już na starcie są w gorszej sytuacji, gdyż ich zmysłom brakuje pożywki, by rozwinąć pełnię możliwości.

Tego cudu, jakim jest rozwój mózgu u progu życia, nie da się później powtórzyć. Mózg już nigdy nie będzie tak elastyczny i podatny na kształtowanie, jak we wczesnym dzieciństwie. Straty trudno będzie nadrobić, za to korzyści płynące z czulej opieki i uwagi poświęcanej dziecku pozostaną z nim na zawsze.

A więc kołysz, pokazuj, śpiewaj, pozwól maleństwu poznawać świat wszystkimi zmysłami... (INT)

Narto Wiedzieć

Drzewka do pokoju

Zima zaczyna dawać się nam we znaki. Żeby choć trochę ocieplić nasze mieszkanie, możemy salon ozdobić dorodną rośliną rodem z Afryki lub Australii – palmą.

Palmy lubią miejsca dobrze oświetlone, najlepszym miejscem jest więc stanowisko przy oknie skierowanym na wschód lub zachód. Zimą, gdy rośliny mają mało światła, należy ustawić je w chłodnym miejscu i ograniczyć podlewanie. Uwaga! Dość powszechnym problemem dla hodowców palm jest brązowienie i zasychanie końcówek liści. Może to być spowodowane: zasoleniem ziemi w wyniku używania twardej wody; zbyt obfitym podlewaniem, szczególnie zimą; przesuszeniem bryły korzeniowej w okresie wypuszczania nowych pędów. Uwaga! Usuwając brązowe wierzchołki należy zostawić wąski pasek martwej tkanki. Jeżeli chcemy usunąć cały liść, musimy użyć ostrego noża, by miejsce cięcia było możliwie gładkie.

Draceny – ich liście w zależności od rodzaju są zielone lub wielobarwne. Kupując dracenę warto ustalić, czy roślina jest odpowiednio zahartowana, tzn. czy przyzwyczaiła się do suchego powietrza panującego w naszych mieszkaniach. Jeśli dracena jest hodowana w warunkach szklarniowych po przeniesieniu do salonu może zgubić większość liści. Lepiej jest roślinę kupować w kwaciarni. Draceny tak jak palmy lubią miejsca jasne, ale nie bezpośrednio nasłonecznione. Najlepiej będą się czuły przy oknie zachodnim. Są wyjątkowo mało wymagające, rzadko atakują je szkodniki. Dobrze znoszą warunki panujące zarówno w ciepłych mieszkaniach w blokach, jak i w zimnych, starych domach. Dracenom najbardziej szkodzi nadmiar wilgoci, która powoduje gnicie korzeni. Podleamy je oszczędnie, by ziemia była lekko wilgotna. Uwaga! Roślina nie toleruje nadmiaru wody nawet w podstawce pod doniczką. (Kiż)

● JESIENNY KONKURS »GL« ● JESIENNY KONKURS »GL« ●

Na jesień, i nie tylko, herbata owocowa MOKATE

Długie i szare miesiące jesieni i zimy warto rozjaśnić filiżanką dobrej herbaty owocowej. Jest kolorowa, smaczna i zdrowa. Dlatego firma MOKATE przygotowała popularną serię herbat Bionatural, w której prym wiodą właśnie herbatki owocowe. Także firma Dukat ze Złina, którą polski potentat na rynku herbat oraz kawy przejął na wiosnę, przygotowała na okres chłodnych miesięcy przedświątecznych specjalną serię „czeskich smaków”. Dukat już w polskich rękach wprowadził na rynek nową serię herbat *Lahoda*. Seria ta oferuje herbaty na dzień powszedni, jak i specjalne okazje. Zupełnie wyjątkowe na rynku są mieszanki z tzw. czeskiej serii – o niezwyklej zapachu gruszki bery Hruška máslovka, orzeźwiająca i bogata w błonnik Jablko jadernička oraz zdrowotnych Sedmero bylin – to najlepszy napar, który pomoże przygotować w domu atmosferę adwentu i świąt. – Nową kolekcję dostępną pod marką handlową LAHODA podzielił się na dwie części. Do drugiej serii zaliczamy najpopularniejsze smaki herbat owocowych, sprzedawanych pod nazwą *Lesní plody*, *Zahradní plody*, *Tropické plody* czy *Borůvka* – wyjaśnił **Petr Janda**, menedżer marketingu firmy DUKAT INC a.s.

Na przykład taka herbata malinowa firmy MOKATE z serii Bionatural o głębokim smaku i aromacie malin leśnych zadowoli każdego smakosza. Mało kto oprze się takiemu pachnącemu naparowi, który uważany jest za doskonały środek wspierający leczenie anginy, grypy i przeziębienia. Albo zupełnie wyjątkowa kompozycja Jablko z miętą i porzeczką. Herbata łączy w sobie lecznicze właściwości kwasów zawartych w jabłkach z rozkurczowymi i orzeźwiającymi właściwościami mięty oraz pełną witamin porzeczką. Cierpkie owoce aronii słyną z dobroczynnego wpływu przy infekcjach górnych dróg oddechowych, dlatego od lat są stosowane przez nasze babcie. Są ważnym elementem diety przeciwmiażdżycowej, obniżają ciśnienie. Aronia zawiera ogromne ilości witaminy P, antyutleniaczy i błonnika.

PYTANIE KONKURSOWE:

Jak nazywa się nowa seria herbat owocowych przygotowanych przez należącą do MOKATE firmę Dukat ze Złina oferujących zdrowe i smaczne kompozycje herbat owocowych i ziółowych?

Trzy poprawne odpowiedzi zostaną nagrodzone zestawami wyrobów firmy MOKATE o wartości 300 koron. Odpowiedzi prosimy przysyłać pod adres redakcji do 30 listopada br. do godz. 12. Za tydzień kolejne pytania i okazja do wygrania kolejnych zestawów produktów MOKATE. Poprawna odpowiedź z poprzedniego numeru brzmi **Cappucino Venezia**. Nagrody wylosowali: **Halina Wojnarowa** z Żukowa Dolnego, **Krystyna Siuda** z Gnojnika i **Stanisław Gryga** z Żukowa Dolnego. Nagrody do odebrania w redakcji.

Telewizja

CZWARTEK 24 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Budzik (dla dzieci) 9.40 Piątka detektywów (s.) 10.10 JAG - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 11.25 Europa bez miedzy 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Okazja (s.) 13.55 My Wy Oni (mag.) 14.25 Program edukacyjny 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką - Na kłopoty Jedynek (mag.) 15.15 Podróżnik 15.35 Popołudnie z Jedyneką 15.40 Tele-nowela 15.45 Popołudnie z Jedyneką 15.55 Recepty Jedynek (mag. med.) 16.10 Popołudnie z Jedyneką 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Reporterzy Non - Stop 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Zagubieni (s.) 21.55 Forum (pr. public.) 22.45 Wiadomości 22.55 Prosto w oczy 23.10 U nas na Pekinie (s. dok.) 23.35 Zdobywcy (teleturniej) 0.10 Dzwonki nadziei (film USA) 1.40 Tego nie da się zapomnieć (reportaż) 2.05 Magazyn Ligi Mistrzów.

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.10 10 minut tylko dla siebie (mag.) 6.20 Stawiam na Tolka Banana (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola 7.30 Teletubisie (s.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 10 minut tylko dla

OCZY ANIOŁA

Film USA, 2001 r., 105 min

TVP 2, czwartek 24. 11., godz. 20.00

Reżyseria: Luis Mandoki

Występują: Jennifer Lopez, James Caviezel, Jeremy Sisto i inni.

Akcja filmu rozgrywa się w ponurej, niebezpiecznej dzielnicy Chicago, rządzonej przez bandy młodocianych opryszków, złodziei, narkotykowych dilerów, groźnych mafiosów. Funkcjonariusze miejscowego posterunku czuwają nad porządkiem i ładem w mieście. Wśród nich wyróżnia się inteligentna, ambitna i odważna policjantka, Sharon Pogue, bezgranicznie oddana służbie. Intensywna praca staje się dla młodej, ładnej kobiety ucieczką od osobistych problemów, bolesnych wspomnień wyniesionych z rodzinnego domu. Sharon wychowała się w rodzinie, gdzie przemoc i awantury były chlebem powszednim. Nie zasnęła ciepła, miłości, szczęścia. Kiedy wybrała zawód policjantki, próbowała się przeciwstawić przemocy w rodzinie. Doprowadziła do skazania ojca za pobicie matki, co przypłaciła osobistym dramatem. Sharon jest samotna, nie udziela się towarzyszko. Mając złe doświadczenia stroni od mężczyzn, wszystkie znajomości kończą się praktycznie po pierwszej randce. W głębi serca marzy jednak o prawdziwym uczuciu. W scenie otwierającej film Sharon Pogue, wraz z innymi policjantami, bierze udział w trudnej akcji ratowniczej w strugach ulewnego deszczu. Na autostradzie doszło do karambolu, są zabici i ranni. Sharon udziela pierwszej pomocy jednemu z kierowców, który odniósł poważne obrażenia. Nie wiadomo, z jakim skutkiem. Akcja przenosi się rok później. Chicagowska policja wypowiada wojnę przestępcom. Podczas pościgu za uciekającym uzbrojonym bandytą, Sharon niemal traci życie. Na pomoc spiesz jej nieznajomy mężczyzna. Od tej pory tajemniczy człowiek w ciemnym długim płaszczu, nieogolony, trochę zaniedbany, często pojawia się na jej drodze, obserwuje ją.

siebie (mag.) 13.15 Europa da się lubić - Europa da się wróżyć (talk-show) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.40 Oceaniczne oazy (film dok.) 15.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.20 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.05 Burza mózgów (teleturniej) 19.55 Panorama flesz 20.00 Oczy anioła (film USA) 21.45 Filmożerzy (mag.) 22.45 Officer (s.) 23.45 Czy świat oszalał? (film dok.) 0.35 W obronie prawa (s.) 1.25 Sztuka Kochania - sceny dla dorosłych 2.20 Niewiarygodne, ale prawdziwe (reportaż).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.50 Nasze środowisko w Unii 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza - Kalendarium wydarzeń sprzed lat 16.50 Nadzieja dzieciom 17.15 Europieniądze Gliwice 17.50 Czarno na białym 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Ludzie i sprawy 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend - Informator kulturalny 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 Niezła jazda 23.05 Patrol Trójki 23.40 Lotos Gdynia - UMMC Jekaterinburg - Euroliga kobiet 0.20 Rodzina Perezów (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag. muz.) 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.55 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Program rozrywkowy (pr. rozryw.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (s.) 22.20 Co z tą Polską? (pr. public.) 23.20 Zakręcone (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Fala zbrodni (s.) 1.10 Nierząd pod osłoną czarzafu (film dok.) 2.05 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.35 Afryki czar (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 11.00 List do ciebie 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 13.50 Po czesku 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.30 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Miss Marple: Trup w bibliotece (film br.) 21.45 Wszystkoparty (poradnik) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.10 Bramki, punkty, sekundy 23.15 U nas w Europie (mag.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.50 Kinobox (mag. film.) 0.15 Dowcip (film USA) 1.50 Simpsonowie 2.15 Minuta ze Stanem Hooperem 2.40 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 ABCD ekologii 8.35 Z koniem w las 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.20 Cudowny świat (s. dok.) 12.40 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.55 Nadal tutaj jestem 13.25 Bajkowe popołudnie 14.30 Interpelacje posłów 15.15 Meduza (lista przeb.) 15.20 Za bramami miasta (s. dok.) 15.45 GEO (s. dok.) 16.10 Syndrom wypalenia (dok.) 16.30 Ży-

ciu na ratunek (dok.) 16.45 Sztuczne zapłodnienie (s. dok.) 17.10 Co mogę zrobić dla siebie 17.15 Życiu na ratunek (dok.) 17.35 Klucz (mag.) 18.00 Kultura.cz (mag.) 18.30 Minuta ze Stanem Hooperem (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn paraolimpijski 19.25 MaXtreme (mag.) 19.45 Jak się żyje fryzjerom (dok.) 20.00 Starty (filmy dok.) 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.45 Klub filmowy: Za drzwiami sypialni (film USA) 23.50 Paszkwil (mag.) 0.20 333 (mag.) 1.15 Magazyn religijny 1.35 Magazyn chrześcijański 1.50 Regiony TVC24 2.15 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Na łonie natury (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.50 „Páli vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.10 Kawaler (film USA) 23.15 Obywatelskie judo (pr. publ.) 23.55 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.30 Trup w rzece (film USA) 2.10 Trzeci patrol (s.) 2.50 Program rozrywkowy.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.40 Stary (s.) 11.50 Rewir Wolfa (s.) 12.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.35 Czarodziejki (s.) 16.40 Big Ben (s.) 18.35 VyVolení (reality show)

SZTORM

Film USA, 1996 r., 135 min

TVP 1, piątek 25. 11., godz. 20.15

Reżyseria: Ridley Scott

Występują: Jeff Bridges, Caroline Goodall, John Savage, Scott Wolf, Jeremy Sisto i inni.

Rok 1960. Chuck Gieg opuszcza rodzinny dom. Przybywa do portu St. George, skąd wypływa w rejs statek szkoleniowy "Albatros". Chuck dołącza do kilkunastu innych nastolatków, którzy mają spędzić cały rok na żaglowcu na pełnym morzu. Ich kapitanem jest twardy wilk morsk, wymagający od chłopców całkowitego poświęcenia i lojalności wobec kolegów. Podczas podróży załoga przeżywa wiele rozmaitych przygód, młodzi marynarze poznają co to trud i prawdziwa morską zaprawa. Poznają miejsca, o których dotychczas czytali jedynie w książkach podróżniczych. Nawiazuja się wielkie przyjaźnie, a dotychczasowi zagorzali rywale zamieniają się w sprzymierzeńców, gotowych do największych poświęceń. Uczestnicy rejsu „Albatrosa” przeżywają coś więcej, niż zwykłą podróż żaglowcem, dla nich to prawdziwa szkoła życia. Jeden z członków załogi, Frank, beśmyślnie strzela do delfina, raniąc go śmiertelnie. Za ten czyn kapitan Christopher Sheldon odsyła chłopaka do domu w najbliższym porcie. Nie pomagają prośby kolegów ani skrucha winowajcy, kapitan jest nieprzejednany. Choć żal im Franka, wszyscy zdają sobie sprawę, że Sheldon od początku gra z nimi uczciwie i postępuje według z góry ustalonych zasad. Wkrótce z powrotem wypływają w morze i przeżywają niebezpieczne spotkanie z kubańskim statkiem.

18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení - wyd. specjalne (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 VyVolení - wyd. spec. (reality show) 22.30 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.35 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.05 Wojna państwa Rose (film USA) 2.10 Szybka wygrana 3.50 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 25 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric - Gwiazda baletu (s.) 8.55 Kasztaniaki (s.) 9.10 Jedyneczka 9.35 Mały rycerz El Cid (s.) 10.00 Don Matteo (s.) 11.30 Wielkie sprzątanie 11.50 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.30 Wiedźmy (s.) 14.15 Kiosk przy Wspólnej - Poradnik dla ubezpieczonych 14.30 Glob 2005 (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką - Wspomnień czar (mag.) 15.15 Pociąg do kultury 15.30 Popołudnie z Jedyneką 15.40 Tele-nowela 15.42 Popołudnie z Jedyneką 15.50 Kuchnia z Okrasą 16.20 Moda na sukces (s.) 16.45 Teleexpress 17.05 Puchar Świata w skokach narciarskich - Kuusamo 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Sztorm (film USA) 22.30 Kto nie maszeruje, ten ginie (film ang.) 0.20 Wiadomości 0.30 Głina (s.) 1.30 Po godzinach 2.25 Tele-Nowela 2.40 Zaczni kowboje (film USA).

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.10 10 minut tylko dla siebie (mag.) 6.20 Stawiam na Tolka Banana (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola 7.25 Teletubisie (s.) 7.55 Stawka większa niż życie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Świat podróży według Ediego - Indie (film dok.) 12.30 10 minut tylko dla siebie (mag.) 13.15 Spotkanie z Balladą - Wielkie łowy 13.55 Hity Virgin (recital) 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Wędrówki przyrodnicze z Davidem Attenborough - Rewia gadzetów (s. dok.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.15 Złotopolscy (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Z Dwójką bezpiecznie 19.10 Spotkanie z Balladą - „Bigfisz i Ska” 20.00 Załóż się (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.45 Biuro kryminalne (s.) 23.35 Lekarz rodzinny (film USA) 1.05 Eskort (film USA) 2.45 Powrót wilczycy 90° (horror pol.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.50 Trzymaj formę 8.00 Szlaban w górę (pr. public.) 8:45 Gość dnia 9.00 Skarby rosyjskiej przyrody - Ostatnie stępy (film dok.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Bądź zdrow! 12.10 Telenowyny 12.35 Świat małych - Małpy spod znaku ognia (film franc.) 13.45 Włącz się - Przemoc psychiczna 14.15 To jest temat 14.45 Prosto z lasu (felieton) 15.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.45 Skarby rosyjskiej przyrody - Ostatnie stępy (film dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza - Kalendarium wydarzeń sprzed lat 16.50 Bliżej natury 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Trójwymiar 19.10 Magazyn sportowy 19.50 TV Katowice 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności flesz 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Uwierz w dokument (film dok.) 23.45 Kolory kochania (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag. muz.) 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Zakręcone (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża (s.) 13.30 Szpital Księcia Alfreda (s. dok.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Euroke ja to wiem (pr. rozryw.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30

Źródło młodości (film USA) 21.20 Za wszelką cenę (reality show) 22.20 Nieustraszeni (reality show) 23.20 Biznes Wydarzenia 23.50 Pogoń za milionami (film USA) 1.30 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Nie podpisywany guzik (film czes.) 11.30 Z Jakubem na ryby (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Szczęście domowe (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.35 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Pomagajmy sobie (mag.) 16.30 My z końca świata (s.) 17.00 Śladami wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Četnické humoresky” (s.) 21.25 Talk show Jana Krausa 22.15 Film o filmie Legenda Zorro (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.10 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.25 Mathieu Corot (s.) 1.00 Cold Feet (s.) 1.50 Pod pokrywką 2.10 Ogród to zabawa 2.35 Simpsonowie 3.00 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.) 8.45 Skarby świata (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.40 GEO (s. dok.) 13.10 Świat motorów (mag.) 13.55 Klocki (dla dzieci) 14.05 O mechanicznej królowi (bajka) 15.10 Labirynt (teleturniej) 15.40 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.10 Kamera w podróży (s. dok.) 17.05 City Folk: Istambu! (s. dok.) 17.35 Babilon (mag.) 18.00 Teatr żyje! (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Stop 19.40 Nasze zamki (s. dok.) 20.00 Cudowna planeta: Słoń (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Problemy rodzinne (mag.) 21.50 TVC Live: Traband (koncert) 22.50 Gorączka piątkowej nocy 0.55 Miejsca pielgrzymek 1.10 Słowo świąteczne 1.15 Cudowna planeta 2.05 Regiony TVC24 2.30 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Kariera matki Lizalki (film czes.) 11.25 Poradnik kulinarny 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Páli vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Big Brother (reality show) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. roz.) 20.40 Pamiętnik księżniczki (film USA) 22.55 Prask! (mag.) 23.35 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.15 Sublokator (film USA) 2.50 Do-Re-Mi.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.40 Stary (s.) 11.50 Rewir Wolfa (s.) 12.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.40 Czarodziejki (s.) 16.40 Big Ben (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVolení (reality show) 21.05 Uciekająca panna młoda (film USA) 23.25 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.50 Losowanie loterii Euromiliony 0.00 Lwie serce (film USA) 1.55 Szybka wygrana 3.35 Dementi.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Nie odrzuć mię w starości,
Nie odrzuć mię Boże.
Gdy pewna Twojej miłości,
Cóż szkodzić mi może?*

Dnia 25. 11. 2005 obchodzi swój zany jubileusz życiowy 80 lat

pani ANNA GORYCZKOWA

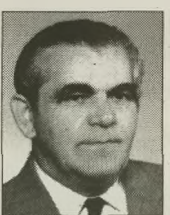
z Bystrzycy. Z tej okazji wiązanek najserdeczniejszych życzeń zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego na dalsze lata składają brat Jan, córka Hania z mężem, syn Jan z żoną oraz czwórka wnuków. Siedmiorgo zaś prawnuków przesyła prababci słodkiego buziaka.

AD-175

Za złożone mi gratulacje z okazji 80-urodzin dziękuję członkom zarządu, Klubowi Kobiet i chórzystom PZKO Piotrowice, znajomym i rodzinie.

Wanda Fusek

GL-640

*Gwiazdy Ci nie świecą,
słoneczko nie grzeje,
już do nas nie wrócisz,
już nie ma nadziei.*

Dnia 24. 11. ze łzami w oczach wspominają 1. rocznicę śmierci Męża, Ojca, Dziadka

JANA PARCHAŃSKIEGO

z Hawierzowa, żona, córki i syn z rodzinami. RK-242

Odszedłeś, ale w naszych sercach żyjesz.

Dnia 26. 11. 2005 obchodziłby 100. rocznicę urodzin

śp. FRANCISZEK GLADZISZ

ze Stonawy. Z miłością i szacunkiem wspominają syn, synowa, wnuk Marian i wnuczka Edyta z rodzinami.

RK-250

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, znajomym, sąsiadom za złożone kwiaty, wyrazy współczucia i liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. WERNERA FRÖHLICHA

ze Stonawy. Dziękujemy również za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego i za słowa pociechy księdzu Stanisławowi Jochymkowi, mówcy mgr. Piotrowi Żabińskiemu, chorowi kościelnemu i zakładowi pogrzebowemu CREDO. Słowa podziękowania kierujemy również do pani MUDr Heleny Bednářowej za opiekę lekarską.

Zasmucona rodzina.

RK-251

Dziękujemy wszystkim krewnym, znajomym, sąsiadom i współpracownikom, którzy przyszedli pożegnać się z naszym Kochanym Mężem, Synem, Zięciem, Ojcem, Teściem, Dziadkiem, Bratem, Szwagrem, Wujkiem i Kuzynem

śp. STANISŁAWEM CIENCIAŁA

z Wędrzyny. Dziękujemy za wieńce, kwiaty oraz wyrazy współczucia. Chcemy także podziękować za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego księdzu Arturowi Kimakowi, za słowa pożegnania prezesowi MK PZKO panu Bogusławowi Raszce.

Zasmucona rodzina.

GL-639

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Jedna noc na Karlštejnie (24, godz. 18.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Kurczak Mały (24, 25, godz. 15.30); „Hrubeš a Mareš” (24, 25, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Imperium wilków (25, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Moja droga Wendy (24, 25, godz. 19.00); **TRZYNIĘC - Kosmos:** Miss agent: Uzbrojona i uroczna (24, 25, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Zebra z klasą (24, 25, godz. 15.30); Człowiek ringu (24, 25, godz. 17.30, 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** „Spalovač mrtvol” (24, godz. 18.30); Dom ciał woskowych (25, godz. 17.00); **CIESZYN - Piast:** Kurczak Mały (24, godz. 14.30, 16.15, 18.00); Melinda i Melinda (24, godz. 20.00); Harry Potter i czara ognia (25, godz. 14.30, 17.15, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

HAWIERZÓW - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie w czwartek 24. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

KARWINA NOWE MIASTO - MK PZKO zaprasza 26. 11. o godz. 17.00 do świetlicy Koła na spotkanie klubowe przy lampce wina.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza na Bal Sylwestrowy do Domu PZKO. Bilety do nabycia w bibliotece w Domu PZKO w poniedziałki i środy w godz. 12-17. W cenie miejscówki (400 Kč) 2 kolacje, szampan, kawa i ciastko.

CZ. CIESZYN - Zarząd MK PZKO

Park Sikory zaprasza na prelekcję grupy turystycznej Górole pod tytułem „Tien-szan-góry w niebiosach” 25. 11. o godz. 18.30 w salce koła w Parku A. Sikory. **PTTS „BŚ”** - zaprasza członków 26. 11. od godz. 14.30 do Domu PZKO w Gródku na tradycyjne zakończenie sezonu turystycznego. Na spotkaniu rozdawane będą kalendarzyki na rok 2006 i programy wycieczek. Inf: 596 311 685, 732 175 618.

UWAGA SENIORZY HPC! - zebranie Kierownictwa Kręgu Seniora „Zalozie” odbędzie się w środę 30. 11. o godz. 10.00 w siedzibie RN HPC w Cz. Cieszynie. Obecność konieczna.

Koncerty

ORŁOWA LUTYNIA - MK PZKO zaprasza na koncert jubileuszowy zespołów folklorystycznych „Skotnica” i „Skotniczka” 26. 11. o godz. 16.00 do szkoły muzycznej w Orłowej Porębie.

Wystawy

GINNAZJUM POLSKIE W CZ. CIESZYNIE: do 22. 12. wystawa z okazji 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza (4. piętro).

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 2. 12. wystawa obrazów Otakara Barana. Otwarte wt-pt: 9-12, 12.30-17; so: 10-13, 13.30-18.

GALERIA „PŮDA”, KaSS Střelnice, Cz. Cieszyn: do 16. 12. wystawa Daniela Balabána „Pokoj Vám” i Ivo Sumca „Lepší než já”. Otwarte po-pt: 9-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Český Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Český Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

redakcyjnej Poczty

»Hasło« w Grodkowie

W ramach współpracy MK PZKO Skrzeczów z zaprzyjaźnionym Towarzystwem Miłośników Ziemi Grodkowskiej w dniach 12-13 bm. chór mieszany „Hasło” gościł w Grodkowie.

Pierwszy okolicznościowy występ „Hasło” zaliczyło w Domu Opieki Społecznej. Program spotkał się z bardzo życzliwym przyjęciem emerytów. Spotkanie zakończono wspólnym śpiewem znanych piosenek ludowych.

W Grodkowie skrzeczniacy zwiedzieli wiatrak typu holenderskiego, ratusz z XVI wieku oraz zabytkowe domy w rynku. W godzinach wieczornych w miejscowym kościele św. Michała Archanioła przebiegły uroczyste obchody Święta Niepodległości oraz jubileuszowych XX Dni Elsnerowskich. Znany i ceniony grodkowianin Józef Elsner (1763-1854) był muzykiem, kompozytorem, a także nauczycielem Fryderyka Chopina.

W koncercie jako pierwsze z 30-minutowym programem wystąpiło „Hasło” pod kierownictwem Ireny Szeligi, z solistą Markiem Chorzempką i konferansjerką Aleksandrą Ślądęczką. Z zespołem po raz kolejny wystąpiła gościnnie rychwałdzianka, sopranistka Ewa Hrnčíř. Następnie zaprezentował

się chór mieszany „Grodkovia”, który od 1987 roku kontynuuje tradycje śpiewu chóralnego, zapoczątkowane przez Józefa Elsnera.

Po koncercie w Domu Kultury odbyło się spotkanie członków obu zespołów z udziałem burmistrza miasta Grodkowa, Marka Antoniewicza, i długoletniego przewodniczącego Towarzystwa Miłośników Ziemi Grodkowskiej, Józefa Košli.

W niedzielne przedpołudnie gospodarze zorganizowali dla skrzeczniaków wycieczkę do miasta Brzeg, gdzie zwiedzili zabytkowy rynek a zwłaszcza renesansowy zamek, który swymi początkami sięga czasów księcia Henryka I Brodatego, tj. I połowy XIII wieku. Od 1945 roku z brzeskim zamkiem związane jest Muzeum Piastów Śląskich, które w odbudowanych wnętrzach „Śląskiego Wawelu” prezentuje stałe wystawy „Z przeszłości i tradycji Piastów Śląskich”, „Sztuka śląska XV-XVIII w.”, „Dzieje miasta Brzegu” oraz organizuje koncerty muzyczne, prezentacje teatralne i artystyczne oraz sesje naukowe z udziałem krajowych i zagranicznych artystów, ludzi sztuki, kultury i nauki. (D.G.)

»Dzięki za Polskę, którą nam przynieśliście«

Wieliczka... Ta nazwa kojarzy się członkom Chóru Mieszanego HARFA z Cz. Cieszyna z sympatycznymi koncertami, zwiedzaniem Krakowa i okolicy, z niezwykle smacznymi sernikami i innymi pysznościami. A to wszystko za sprawą Chóru im. Jana Pawła II z parafii Strumiany koło Wieliczki. Współpraca obu chórów trwa od roku 1999, a została nawiązana w sposób rodzinny - dyrygentami chórów są bracia Tomasz i Piotr Piwko.

Dzięki gościnności chóru ze Strumian Harfa miała w poprzednich latach możliwość zwiedzić kopalnię soli w Wieliczce i zaśpiewać w kaplicy św. Kingi, zwiedzić krakowskie Stare Miasto i wystąpić na mszy w Bazylice Mariackiej. Złożyła wizytę w warownym klasztorze benedyktynów w Tyńcu, sięgającym swą historią XI wieku, a znanym wszystkim z pierwszych kart „Krzyżaków” H. Sienkiewicza, wystąpiła na mszy w klasztorze norbertanek na Zwierzyńcu, dzielnicy najbogatszej w krakowskiej tradycji. Tu w drugi dzień świąt wielkanocnych odbywa się tradycyjny odpust zwany Emaus, stąd wyrusza do centrum miasta Łajkonik. Także krakowscy szopkarze pochodzą w większości ze Zwierzyńca. Tam znajduje się również kościół św. Salwatora, jeden z najstarszych zabytków krakowskiej architektury. Podczas badań odkryto tu znaczne partie murów budowli romańskiej z absydą, jednej w Polsce zbudowanej na planie greckiego krzyża i datowanej na połowę X wieku. Ten zabytek też zwiedziliśmy. Program krajoznawczy ubiegłorocznego wyjazdu „Harfy” do Strumian obejmował spacer Doliną Prądnika w Ojcowskim Parku Narodowym, który charakteryzuje się niezwykle atrakcyjną rzeźbą terenu: wąwozami, jarami, skalnymi iglicami, bramami i maczugami (słynna Maczuga Herkulesa) oraz licznymi grotami (m.in. Zbójeczką i Lokietką). Zwiedziliśmy też perłę polskiej architektury - malowniczy renesansowy zamek Pieskowa Skała. Wszystkie wyjazdy miały oczywiście w programie koncerty „Harfy” - w kościo-

„Harfa” przed kościołem św. Bartłomieja.

łach i domach kultury. Tegoroczny odbywał się z okazji Święta Niepodległości. Najpierw zaśpiewaliśmy na mszy w kościele św. Klemensa w Wieliczce, a po południu daliśmy koncert patriotyczny. Przedtem było oczywiście zwiedzanie - tym razem opactwa cystersów w Mogile, obejmującego Bazylikę Krzyża Św., zabudowania klasztorne oraz park i ogród. Zakon cystersów został sprowadzony do Polski w roku 1223 i zajął się nie tylko służbą bożą, lecz także zagospodarowaniem terenów: mnisi zakładali hodowlę, uprawiali rolę, budowali folusze i papiernie, z których papier wywożono aż do księstw ruskich. Niedaleko opactwa, ukryty wśród wysokich drzew, znajduje się mały drewniany kościółek parafialny św. Bartłomieja. Zbudowany w drugiej połowie XV wieku, był wielokrotnie remontowany i przebudowywany. Mimo to zachował w swym wnętrzu dwa piękne elementy: dębowy portal gotycki opatrzone datą 1466 oraz polichromię rokokową z 1766 r. Trzeci słynny obiekt w Mogile, osnuty legendami kopiec Wandy, pozostał ukryty w listopadowej mgie. Koncert odbywał się w Domu Ludowym w Małej Wsi. Sala nie ogrzewana, zimno „jak w psiarni”, więc tak słuchacze, jak i występujący - w płaszczach i kurtkach. Jednak już po pierwszych pieśniach i wierszach atmosfera zaczęła się rozgrzewać. Zwłaszcza nasze zaolziańskie utwory - P. Kalety „Byłeś, jesteś i będziesz” oraz „Ojcowski dom” i wiersze H. Jasiczka i R. Putzla - bardzo widocznie wzruszyły widzów. A po koncercie podeszła do mnie przejeżdżająca pani i powiedziała coś, co pamiętam do końca życia: „Dziękuję za Polskę, którą nam przynieśliście...”

Dla tego jednego zdania warto było przyjechać do Wieliczki. Ewa Sikora

CZERNEK
Ofertuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

»Wspólnota« przed wyborami

Z udziałem członków samorządów gminnych, Bronisława Haratyka z Jabłonkowa, Stanisława Lisztwana z Nawsia i Roberta Kuliga z Bukowca, 15 bm. odbyło się zebranie zarządu Polskiej Sekcji Narodowej Ruchu Politycznego „Coexistentia-Wspólnota”. Obrady prowadził przewodniczący sekcji, Władysław Niedoba. Poinformowano o spotkaniu działaczy Ruchu z nowym konsulem generalnym RP w Ostrawie, Antonim Sadowskim, a także omówiono stan realizacji uchwał centralnych organów Ruchu i przygotowanie do przyszłorocznych wyborów komunalnych w obwodzie jabłonkowskim.

Realizacja bieżących uchwał, w myśl znolizowanego statutu Ruchu, jest w kompetencji poszczególnych sekcji narodowych. Centralne organy – Rada Wykonawcza (która obraduje 6 razy w ciągu roku) i Rada Republikańska (spotyka się 2 razy na rok) koordynują działania polityczne sekcji narodowych, względnie realizują długofalowe zadania Ruchu. Ostatnie zebranie Rady Wykonawczej,

które odbyło się 5 bm. w Pradze, zobowiązało poszczególne sekcje narodowe do zaopiniowania znolizowanego programu Ruchu. Polska Sekcja Narodowa z małymi poprawkami zaakceptowała punkty dotyczące celów działania i związane z integracją europejską. Uzupełniona będzie ta część programu, która dotyczy udziału Ruchu w wyborach komunalnych i parlamentarnych. Sekcja polska wnioskuje potraktować w programie osobno sprawy dotyczące żądań zwrotu majątków organizacji społecznych i osób fizycznych, znacjonalizowanych na podstawie Dekretów Beneša i na podstawie ustaw komunistycznych po roku 1948. Zredagowany program Ruchu zostanie skonsultowany z prawnikami.

Samorządowcy poinformowali o problemach w swoich gminach. Zaakceptowano plan strategiczny przed wyborami komunalnymi w obwodzie jabłonkowskim. W większości gmin „Wspólnota” wystawi samodzielne listy kandydackie. Tadeusz Toman, Trzyniec Końska

Fot. archiwum „Wspólny”

Członkowie Rady Wykonawczej Ruchu Politycznego „Coexistentia-Wspólnota”. Od prawej Władysław Niedoba, Tadeusz Toman, Alfred Kolorz, László Attila Kocsis (przewodniczący), Wiesław Sikora (wiceprzewodniczący), Józef Pietrus, Stanisław Gawlik, István Dojcsan. Zdjęcie wykonano podczas zebrania Rady Wykonawczej w Pradze 5. 11. 2005).

Szara godzinka w świetlicy PZKO

Podgórska wiejska biblioteka pełna pięknych książek, na półkach widnieją i książki naszych śląskich autorów. Na stole leży jednodniówka wydana z okazji 40. rocznicy wyzwolenia obozu Mauthausen-Gusen w dniu 5. 5. 1945 roku. Na okładce w niebiesko-białe paski z czerwonym trójkątem u góry przypominające pasiak więzienny z napisem Gusen, obok brama obozowa, na czerwonej wstędze napis „Pamiętamy”. Na stronie 29. czytamy „W hołdzie zmarłym – żywym ku pamięci”. W spisie jest 276 nazwisk więźniów narodowości polskiej pochodzących z czeskiego Śląska Cieszyńskiego, aresztowanych w kwietniu 1940 roku. Czytamy imiona i nazwiska, daty urodzenia i daty aresztowania... Wtem otwierają się szeroko drzwi, wchodzi mały chłopiec z pięcioletnią miotłą na ramieniu, na której powieszony jest koszyk i mówi: staryk wórn zrobili koszyk na zimnioki i miotłę za to, że im taki piękne książki do czytania wybiorycie. Podziękowałam za piękny podarunek i poprosiłam, by starzynek Dzięgas przyszedł do świetlicy PZKO i pokazał naszym paniom, jak się takie piękne kosze i miotły robi.

Kiedy zaczęło się ściemniać i nastała szara godzinka, do świetlicy zaczęły się schodzić babeczki. Przyszły też i dziewczęta z chłopcami z klubu młodych robić wieniec adwentowy. Przyszli też i starzynek Dzięgas pokazać, jak się te pięcioletnie miotły robi. Stara Marynka z Browaru, że to sama w domu wydzierżać ni mogła, chociaż jóm nogi bolały, nabrała do koszyczka fazole i posłała se ich do świetlicy między babeczki wyłuskać. Hanka Zastodolanka z Mańkóm z Zapotoczka wysypała na stół wełnę i zaczęła jóm czichrać. Hanka od Grzegorza przyniosła z domu krymple i chyciła sie krymptowanie. A Terka z Nowiny zaszła do izby pamięci po kołowrotek i naciachranóm i pokrymptowanóm wełnę przynadła. Grzegorz że to złote ryncy do wszystkiego mo, wyciągnął z kapsy jeglice i z uprządnzonej przez mamę wełny robił kopyca z pięknymi kolorowymi bortkami jabłonkowskim i mosteckim gorolóm. Starzynek Dzięgas wysypała z dzichetki na podłogę

brzozowe prynci, siedli na mały stoleczek, kiero se sami w domu zrobili i zaczęli wokoło wygładzonego pięknie sztyla próntki układać i mocno drótnym do kija przykręcać. Dziewczęta posiadały koło czetyrny przyniesionej z lasa przez chłopców, żeby zrobić wieniec adwentowy. Ze starego gramofonu rozlegała się cichutko kolenda z kantyczek Adama Sikory, jabłonkowskiego pieśniarza żyjącego w latach 1819-1871, śpiewaną przez jabłonkowski chór Gorol: Pójdźcie chrześcijańskie narody do Betleem na gody, tam w stajence Marya, piękna jako lilja, Zbawiciela powiła. Helenka czytała głośno z Adamowej Dzichy różne wesołe historyjki. Wanda z Kahuze tak sie zaposłuchała w Smutny kóniec Kubusia, że aż zadrzynała i jeglice jej z rynki wypadły. Starzynek Dzięgas zrobili dwie miotły pryncianne, jednóm postawili w świetlicy a drugóm podarowali dziwyntóm, aby miały czym koło świetlicy zamiatać. Dziewczęta przystroili złotymi wstążkami i czerwonymi świeczkami adwentowy wieniec, który na odświeżenie nakryty stole położyły. Kobiety zrobiły w świetlicy porządek, kolęda z gramofonu ucichła, staro Marynka wysypała ze szkatółki do pyliczka nałuskane fazole i z wyłuskaną w koszu fazolónkóm, bo sie kózie na posłani do chływka przido, pómalutku do domu poszła. A w uszach jej kolęda grała i cichutko se do taktu śpiwała.

Jaka to wielka uciecha, każdy się w szopie uśmiecha, pasterze się zbiegają, Boskie dziecię witają, dary mu oddawają.

I ptaszęta się zlatują, bardzo pięknie wypiewują, rozlegały się głosy, gdy zaśpiewały koso, aż po same niebiosy.

Wszystkie ptaszęta śpiewały, Stwórca swego wychwalały, za wierszem dokonanym, stary jastrząb z bocianem zawsze powiedział Amen.

Ze starej miotły zostół jyny trzón, kiero sie teraz dźwyrze do starej szopy podpiyro, aby nimi wiatier nie ruszół. A z koszyczka wypadło dno i trzeba go było drótnym zadrótować, żeby jeszcze na chwilęk starej bibliotekarce posłóżył.

Lecz dawne wspomnienia stale piękne i żywe zostają.

Maria Kluzowa, Jabłonków

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE

Trzyniec znokautował Witkowice

Kto zaprzepaścił wtorkowe derby pomiędzy Trzyncem a Witkowicami, niech żałuje, obie drużyny bowiem zaprezentowały hokej najwyższych lotów. Derby zazwyczaj nie ma faworyta i potwierdziło się to również w tym wypadku. Przed meczem trzecie w tabeli Witkowice z pewnością liczyły na komplet punktów pod Jaworowym, gospodarze jednak byli innego zdania. Stalownicy pod wodzą trenera Jiřego Juřika definitywnie wyszli z kryzysu. Po zwycięstwie 3:2 nad Witkowicami trzynczanie awansowali już na 6. pozycję w tabeli, włączyli się tym samym do walki o playoffs i co najważniejsze, do drużyny powróciła pozytywna atmosfera. Widać to było nawet na treningu przed meczem. Hokeiści nie są już tak spięci, pozwalają sobie nawet na żarty, a w samym spotkaniu – na sporo sztuczek technicznych. W barwach Trzyncia udany debiut zaliczył słowacki napastnik Peter Fabuš, autor bardzo ważnego gola na 2:0.

● **STALOWNICY TRZYNIEC – HC WITKOWICE 3:2 (1:0, 1:0, 1:2). Bramki: 10. Bordowski, 25. Fabuš, 60. Pácal – 43. Jurečka, 48. J. Štefanka. Sędziował Hudek. Kary 8:11, wykorzystane 1:2. Widzów 3153.** Obie ekipy znalazły się na wyłot, trzynczanie w I tercji pomimo to zaskoczyli gości aktywnym hokejem, z minimum błędów w defensywie. Do niespodzianki doszło też w bramce gospodarzy, gdzie Biegła zastąpił Vojtek. Kibice na pierwszym golu czekali do 10. minuty. Przy prawej bandzie krążek wyłuskał Jurdič, jego ostry strzał Pinc tylko wybił przed siebie, a pozostawiony bez asekura-

cji Bordowski nie zmarnował dobrej okazji – 1:0. Ostrawianie do pierwszej przerwy niewiele mieli do powiedzenia, grali niedokładnie i dosyć nerwowo. Obraz gry nie uległ zmianie również w drugiej odsłonie. Drugiego gola ostrawianie stracili nawet we własnej przewadze liczebnej. W 25. minucie na listę strzelców wpisał się nowy nabytek trzynieckiej drużyny, Słowak Fabuš, który wykorzystał idealne podanie Skořepy. Niczym wyborowy strzelec podhalański trafił w lewy górny róg witkowskiej bramki – 2:0. Zimny prysznic zadziałał motywująco na ostrawski zespół. Z pojedynków z Procházką, Hubáčkem i Šimíčkem zwycięsko wyszedł jednak bramkarz Vojtek, który skapitulował dopiero na wstępie trzeciej tercji w trakcie przewagi liczebnej gości – po strzale Jurečki z niebieskiej linii. Stałe fragmenty gry w zasadzie ustawiły przebieg ostatniej tercji. Trzynczanie zbyt często grali w osłabieniu, w trakcie przewagi Witkowice 5 na 3 wyrównał J. Štefanka. Kiedy wydawało się już, że o losach meczu zadecyduje dogrywka, słowo zabrał kapitan Trzyncia Jan Peterek. W przewadze liczebnej (za faul na Martynka) Peterek krosowym podaniem obsłużył

Bordowski strzela gola na 1:0.

nieobstawionego przy lewym słupku Pácala, który na trzynaście sekund przed syreną końcową znokautował gości – 3:2.

– Wykorzystałem niezdeterminowanie witkowskich obrońców i najważniejsze, że Pácal zachował zimną krew i trafił do siatki. Goście z pewnością bliscy byli zawału – powiedział po meczu kapitan Stalowników Trzyniec Jan Peterek, który w poprzednim sezonie w fazie play off występował właśnie w barwach Witkowic.

Lokaty po 26. kolejce: 1. Liberec 51, 2. Slavia 49, 3. Zlin 47, 4. Witkowice 44, 5. Znojmo 40, 6. Trzyniec 37 pkt. **JUTRO:** Liberec – Trzyniec (18.30).

JANUSZ BITTMAR

Co słysząc?

■ **START SZYKUJE SIĘ DO SOBOTNIEGO MECZU Z ANGERS.** Tenisiści stółowi Startu Sucha Górna wciąż mają realną szansę na awans do ćwierćfinału Ligi Mistrzów. Kluczem do tego, by na poważnie myśleć o wyjściu z grupy, będzie zwycięstwo nad francuskim Vaillante Angers. Z tym rywalem Start zmierzy się w najbliższą sobotę na własnych stołach i można powiedzieć, że gospodarze są faworytami tej konfrontacji. Górnosuszenie w pierwszym wzajemnym spotkaniu pokonał Francuzów na wyjeździe 3:1, było to zarazem i premierowe zwycięstwo Startu w historii Ligi Mistrzów. – Zagramy w najsilniejszym składzie, czyli z trójką Šereda, Košťál, Čihák – powiedział „GL” menedżer Suchej Górnej Nikolas Endal. W barwach francuskiej drużyny prezentuje się m.in. 61. zawodnik aktualnego rankingu ITTF – Chińczyk Min Yang oraz reprezentant Tajwanu Yen-Shu Chang (88.). Pojedynek obu drużyn zaplanowano w hawierzowskiej hali na godz. 17.00. (jb)

JUTRO RUSZA PŚ W SKOKACH NARCIARSKICH

W Kuusamo piątka Polaków

Jutro w fińskim Kuusamo rozpoczyna się nowy sezon Pucharu Świata w skokach narciarskich. W polskiej ekipie wszyscy zawodnicy są w dobrej formie fizycznej, nikt nie ma problemów zdrowotnych. Polacy od wtorku nie mieli jednak możliwości przeprowadzenia treningu, z powodu silnego wiatru organizatorzy zamknęli bowiem skocznię. Wszystko wskazuje na to, że piątkowy konkurs będzie bardzo loteryjny, jak przystało na początek sezonu.

– Zawodnicy oddali w Kuusamo po 20-25 skoków, od wtorku niestety nie udało się oddać ani jednego skoku, mimo iż dwukrotnie mieliśmy wyznaczony

czas do skakania. Wiatr skutecznie przeszkodził nam w treningu na skoczni. Jedynym pocieszeniem jest to, że oddaliśmy możliwie najwięcej skoków, inne reprezentacje nie miały szczęścia i są zawodnicy, którzy są bez skoków na śniegu w tym sezonie – stwierdził drugi trener kadry Łukasz Kruczek. W dzisiejszych kwalifikacjach (o ile planów nie pokrzyżuje wiatr) wystartuje piątka Polaków – Adam Małysz, Robert Mateja, Kamil Stoch, Krystian Długopolski oraz Marcin Bachleda. Początek konkursu w Kuusamo w najbliższy piątek o godz. 17.20, bezpośrednią transmisję można będzie obejrzeć w programie I TVP. (jb, PAP)

ECHA RUNDY JESIEJNEJ W MISTRZOSTWACH WOJEWÓDZTWA

Zadowolenie w Piotrowicach i Boguminie

LOKOMOTYWA PIOTROWICE

Piotrowiczanie z dorobkiem 21 punktów przetrzymują na siódmej pozycji w tabeli, to najlepszy wynik spośród trójki naszych zespołów występujących w 5. lidze. Piłkarze Lokomotywy do snu zimowego ułożyli się o tydzień wcześniej, niż zakładano. Z powodu zalegającej warstwy śniegu na miejscowym boisku nie odbył się mecz 16. kolejki z Rymarzowem. Drużyna Piotrowic grała jesienią niczym na huśtawce. Dobre występy piotrowiczanie przekładali z nieco słabszymi. Zaraz w 1. kolejce Lokomotywa sromotnie poległa 1:7 na boisku Rymarzowa, jednego z faworytów rozgrywek. Kluczową postacią w piotrowickim zespole jest pomocnik Rostislav Pikonský, były piłkarz m.in. Banika Ostrawa. Kiedy tego zawodnika brakuje w składzie (a zdarzało się to jesienią ze względu na kontuzję często), cierpi z tego powodu cała drużyna. Złuszczając napastnicy, którzy nie otrzymują wtedy tylu dokładnych pulek. – Pikonský to nasz klejnot i bardzo ważna postać w zespole – potwierdził kierownik Piotrowic Bruno Kenčí. – Gramy ofensywną piłkę i potrzebny nam kreatywny piłkarz w środku pola. Nie wszystkie drużyny w tej klasie rozgrywek mogą poszczycić się silną linią pomocy. My z pewnością tak – uważa Kenčí. – Z siódmego miejsca w tabeli jesteśmy zadowoleni. W pierwszym rzędzie chodzi nam o widza, by nawet w 5. lidze mógł delectować się futbolem.

HD BOGUMIN

Oczko niżej, na ósmym miejscu w tabeli (20 pkt.) jesienią rundę zakończyli piłkarze Bogumina. Również tu nie doszedł do skutku pojedynek 16. kolejki z Hajem. Dla „Fai” i jej kibiców była to z pewnością nietuzinkowa jesień piłkarska. Sporo nerwów i siwych włosów kosztował futbol

w bogumińskim wydaniu zwłaszcza trenera Václava Štverky. Jego podopieczni w pierwszych kolejkach pokazali się z fatalnej strony i wszystko wskazywało na to, że Štverka straci posadę nad Odrą. Zespół jednak wziął się w garść i z meczu na mecz grał coraz lepiej. Szczytową formę osiągnęli boguminianie w końcówce sezonu. Chyba najbardziej dojrzały futbol zaprezentowała „Faja” w pojedynku 13. kolejki przeciwko liderowi z Opawy. Goście wprawdzie zwyciężyli 1:0, ale za determinację i dobrą grę pochwalił „Faję” również trener Opawy Žemlík. Jego zdaniem „Faja” była dla opawskich piłkarzy najtrudniejszym orzechem do zgryzienia w całym jesiennym sezonie. A jak ocenia sezon na półmetku szkoleniowiec HDB Václav Štverka? – Zespół potrzebował trochę więcej czasu, by nabrać pewności siebie i ogrania. Utrzymujemy dobre kontakty z Witkowicami, w korzystnym świetle pokazał się m.in. napastnik Kukulič.

SOKÓŁ MOSTY K. JABŁONKOWA

Przez większą część sezonu mosteczanie byli chłopcami do bicia. W ubiegłą sobotę drużyna spod Gірowej w 16. kolejce pokonała u siebie 2:0 Wielkie Hoszice i na Podbeskidziu powiało lekkim optymizmem. Podopieczni trenera Pavla Vavřača skompletowali tylko 11 pkt., co daje im przedostatnie, piętnaste miejsce w tabeli. Zaledwie trzy zwycięstwa, dwa remisy i aż jedenaście porażek mówi samo za siebie. – Chłopcy walczą na maksimum, na boisku dają z siebie wszystko, ale to w 5. lidze nie wystarcza – uważa trener Pavel Vavřáč. – Brakuje nam doświadczonych zawodników głównie w linii pomocy, zimą musi dojść do wzmocnienia drużyny. Rozglądamy się również po słowackiej stronie granicy – dodał Vavřáč. Mosteczanie w miarę składny futbol prezentowali tylko przed własną publicznością, na obcych boiskach było w tej materii znacznie gorzej. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

O jednym 10-letnim jubileuszu **str. 3**

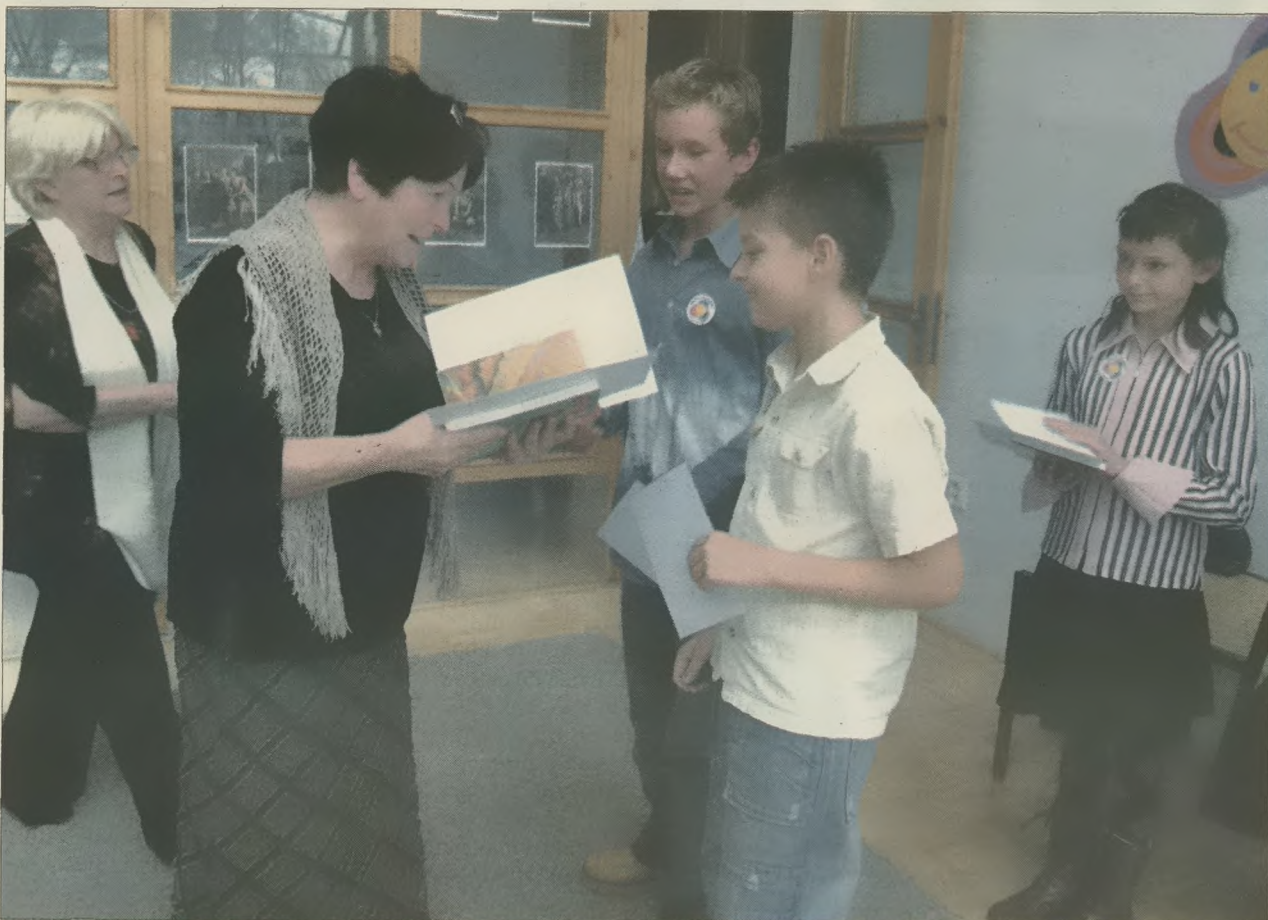
Ponad rozkłady zajęć **str. 4**

PUDŁO – rubryka młodzieżowa **str. 5**

Rapid czarnym koniem... **str. 8**

SOBOTA
26 LISTOPADA 2005
NR 139
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Dominik Drobisz (w środku) oraz Marek Moroni, najlepsi w kategorii IV, odbierają z rąk Haliny Pasekowej gratulacje i nagrody książkowe.

FINAŁ KONKURSU RECYTATORSKIEGO

Święto metafory

GNOJNIK (mro) – Świętem metafory nazwał wczoraj Karol Suszka, przewodniczący jednej z komisji oceniających 79 finalistów Konkursu Recytatorskiego, to wyjątkowe spotkanie najlepszych spośród 140 uczestniczących w eliminacjach obwodowych

deklamatorów polskiej poezji. Recytatorzy z klas I-IX podzieleni zostali na pięć kategorii wiekowych i przesłuchani przez fachowców – aktorów i ludzi związanych ze Sceną Polską Teatru Cieszyńskiego i Teatrem Lalek „Bajka”.
Ciąg dalszy na str. 2

Udane przedsięwzięcie

KARWINA (o) – Wystawa Polskiej Książki, zorganizowana przez Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki i Sieć Księgarską „Matras”, zakończyła wczoraj swoją wędrowkę po Zaolziu w Domu MK PZKO w Karwinie Frystacie. Zaprezentowały się 22 wydawnictwa z całej Polski na czele z „Wiedzą Powszechną”. Gościem honorowym karwińskiego wernisażu był Grzegorz Kasdepke, autor książek dla dzieci. Uczniowie V klasy polskiej podstawówki we Frystacie przygotowali dla niego i publiczności niespodziankę w postaci kilku scenek z jego książki „Co to znaczy”.
Ciąg dalszy na str. 2

CO HAMUJE POLSKO-CZESKI BIZNES?

Dobrze mieć partnera

KARWINA DARKÓW (sch) – Po dwu latach odbyło się wczoraj ponownie w Karwinie Czesko-Polskie Forum Ekonomiczne, impreza odbywająca się cyklicznie w 4 partnerskich miastach polsko-czeskiego pogranicza – Jastrzęblu, Wodzisławiu Śląskim, Hawlerzowie i Karwinie. Tematem spotkania był „Zakres i możliwości świadczenia usług transgranicznych”.

O korzyściach płynących ze spotkań przedstawiciele miast, izb gospodarczo-handlowych i biznesmenów gospodarz spotkania, prezydent Karwiny, **Antonín Petráš**, powiedział, zwracając się do obecnych: *Im więcej takich spotkań, tym lepiej dla was i dla nas*. Biorący po raz pierwszy w takim spotkaniu konsul generalny RP w Ostrawie, **Antoni Sadowski**, dodał: *Zadziwia mnie wasza aktywność gospodarcza, która dzieje się bez ingerencji Pragi i Warszawy*.

Forum tradycyjnie rozpoczęło od przekazania informacji nt. stanu polskiej gospodarki i wymiany handlowo-inwestycyjnej między Polską a RC (Ewa Borzęcka-Auch z Ambasady RP w Pradze) oraz polsko-czeskiej współpracy transgranicznej i stojącej jej w drodze przeszkód (**Piotr Czosnyka**, Konsulat RP w Ostrawie). Były też tematy nowe. Nd. prezentacja Między-

narodowych Forów Przedsiębiorców „Futurallia”, których XI edycja odbędzie się po raz pierwszy poza strefą francuskojęzyczną, w polskim Wrocławiu. – „Futurallia” jest imprezą otwartą, skierowaną na przedsiębiorstwa małe i średnie (do 250 pracowników), na której spotykają się szefowie i prezesi firm, czyli osoby mogące podejmować konkretne decyzje o współpracy – powiedziała „GL” **Agnieszka Jabłońska**, reprezentująca organizatora „Futurallii” we Wrocławiu na przełomie maja i czerwca 2006 r. Co zyskuje przedsiębiorca? – *Znajduje partnera do rzeczowej współpracy. Jeżeli nie na miejscu w ramach danego sektora, to poprzez roczny dostęp do bazy danych „Futurallii”* – wyjaśnia A. Jabłońska.

– Po półtora roku od wejścia naszych krajów do Unii Europejskiej stwierdziliśmy, że nadal istnieją jeszcze pewne bariery, które hamują współpracę przedsiębiorców w regionie śląskim.

Ciąg dalszy na str. 2

Jutro otworzą kościół

ORŁOWA (wak) – Po kilkumiesięcznym remoncie jutro, 27 bm. otwarty zostanie kościół ewangelicki w Orłowej. W nabożeństwie, które rozpocznie się o godz. 15.00, udział wezmą przedstawiciele życia politycznego i społecznego Orłowej, pastrowie z okolicznych zborów oraz goście z Rydułtów. W świątyni urządzić się będzie w przyszłości koncerty.

OŚRODEK SZKOLENIOWY
AutoCont SIMPO
oferuje
ostatnich 5
wolnych miejsc na
KURSACH OBSŁUGI PROGRAMÓW KOMPUTEROWYCH
MS WORD
8 - 9 grudnia 2005
MS EXCEL
15 - 16 grudnia 2005
informacje i zgłoszenia:
Cz. Cieszyń, ul. Główna 25
e-mail: edu@simpo.cz
tel.: 777 858 954

Wogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane, lokalne opady śniegu. Temperatura w dzień od -2 do 2 st., nocą od -3 do -7 st. C.

NIEDZIELA – Bez zmian. Temperatura w dzień od -1 do 3 st., nocą od 0 do -4 st. C.

PONIEDZIAŁEK – Bez zmian. Temperatura w dzień od -2 do 2 st., nocą od -3 do -7 st. C.

Gościowi wystawy, Grzegorzowi Kasdepke (czwarty z lewej), bardzo podobało się przedstawienie, na które złożyło się kilka scenek z jego książki „Co to znaczy” w wykonaniu uczniów V klasy frystackiej PSP.

W KARWIŃSKIM GIMNAZJUM W 150. ROCZNICĘ ŚMIERCI WIESZCZA

Kim był Mickiewicz?

Przed 150 laty, 26 listopada zmarł w Istambule wielki polski poeta **Adam Mickiewicz**. Przypadającą dokładnie na dziś rocznicę śmierci wieszczka przypominają sobie Polacy w kraju i na obczyźnie. W czwartek specjalną lekcję Mickiewiczowi poświęcili również karwińscy gimnazjaliści.

– *Jak na ironię, w auli, której nadano imię Słowackiego, będziemy mówić o Mickiewiczu* – zauważyła na wstępie dyrektor karwińskiej filii czeskokoczyńskiego Polskiego Gimnazjum, **Ewa Hrnčíř**, robiąc aluzję do legendarnej wręcz antypatii, jaką „darzyli” się obaj poeci. Prowadząca zaś wykład o Mickiewiczu emerytowana polonistka orłowskiego gimnazjum, **Danuta Ondruch**, opierając się na cytacie Jacka

Lukasiewicza z książki „Adam Mickiewicz”, powiedziała: – *W kulturze ważne są rzeczy pewne i trwałe. Taką trwałą rzeczą w polskiej kulturze jest właśnie Mickiewicz... O Mickiewiczu można mówić różnie: jako o rewolucjonście, filomacie, człowieku niezwykle religijnym, ale też heretyku czy po prostu jako o największym poecie polskim* – rozpoczęła wykład D. Ondruch, zapowiadając, że przygotowała raczej mniej znane ciekawostki z życia wieszczki, a od razu podważając ów oczywisty jeszcze przed kilkunastu laty fakt narodzin Adama w Zaosiu koło Nowogródka. Miejsce tym mógł być bowiem równie dobrze sam Nowogródek czy zajazd „Wygoda” gdzieś pomiędzy Zaosiem i Nowogródkiem. Ciąg dalszy na str. 2

– Mamy wystać na jazd trzech delegatów...

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Emerytowana polonistka gimnazjum orłowskiego, **Danuta Ondruch**, prowadzi wykład o Mickiewiczu w karwińskiej auli gimnazjalnej.

TOWARZYSTWO EWANGELICKIE W RC ZAPRASZA NA

TRADYCYJNY KONCERT ADWENTOWY

w niedzielę 27. 11. o godz. 17.00 w kościele Na Nivach, Cz. Cieszyń

połączony z 15-leciem nadawania audycji religijnych w radiu Ostrawa „Głos chrześcijan” i wystawą fotografii „Bliski swemu sercu” w sali parafialnej Na Nivach.

Bilety dla dorosłych 80 Kč, studenci 40 Kč.

U rodaków

■ Dramatycznie rozpoczęła się druga pętla Samochodowego Rajdu Cieszyńskiej Barbórki. Na 4. odcinku specjalnym w Siemoradzu rozjeżdżone auto wypadło na zakręcie z drogi, z całą mocą uderzyło w ogrodzenie i ścianę domu, a spadając na ziemię potrafiło dwóch mężczyzn. Mieli oni akredytację dziennikarską, ale na własne ryzyko stali poza wyznaczoną strefą bezpieczeństwa. Obaj trafili do szpitala.

■ Dobiegły końca oficjalne obchody 700-lecia Ustronia. Jubileuszowe akcenty pojawiały się w mieście od początku roku. Ich kulminacją nastąpiła w miniony weekend. Najpierw odbyła się uroczysta sesja Rady Miejskiej, a finał stanowił koncert charytatywny Adama Makowicza.

■ Liczba bezrobotnych w cieszyńskim regionie zbliża się do 9 tysięcy. W październiku liczba osób bez pracy stopniała o kolejnych 168 osób. W kartotekach Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie było ich w sumie 9033, w tym 5196 kobiet.

■ W Żywcu odrestaurowano zabytkowy cmentarz żydowski. Zniszczony przez faszystów kirkut (macewy wykorzystali do regulacji potoka) w ostatnich latach dewastowali wandale. Teren cmentarza został uporządkowany, rozebrano ruiny domu przedpogrzebowego. Nekropolia doczekała się wreszcie solidnego ogrodzenia z nową bramą, co zapobiegnie kolejnym wizytom wandalii. Konserwatorzy odrestaurowali też macewy z odkrytego niedawno grobu porucznika Waltera Munka, bohatera wojny z bolszewikami w 1920 r.

■ Uczniowie Gimnazjum nr 10 w Bielsku-Białej przygotowują się do akcji charytatywnej. Od kilku tygodni przygotowywali upominki: obrazki na szkle, kartki świąteczne, szopki bożonarodzeniowe, lampy adwentowe. Sprzedają je na kiermaszu, który odbędzie się w niedzielę w kościele pw. NMP Królowej Polski. Przed i po każdej mszy odbędzie się też loteria, w której każdy los wygrywa. Fanty to pluszaki, czapki, wazon, gry. Każdy zebrany przez młodzież grosz wspomaga budowę hospicjum dla chorych na raka.

■ W Muzeum Zofii Kossak-Szczuckiej w Górkach Wielkich można oglądać misternie zdobione porcelanowe filiżanki. Znana polska pisarka filiżanki uwielbiała. Najstarsze pokazywane eksponaty mają ponad 100 lat, najmłodsze pochodzą z początków XX w. Są misternie zdobione, różnią się kształtem, barwą, wzorami, wielkością. Wszystkie zostały wykonane z porcelany, w znanych fabrykach w Wiedniu, Berlinie, Miśni oraz w Czechach. Zbiory są własnością Muzeum Śląska Cieszyńskiego.

■ Imponujący szal wyheklowany przez Helenę Kamieniarz ma 2 metry długości, kilkadziesiąt cm szerokości, narzuca się go dla ozdoby na ramiona. To podarunek od koniakowskiej koronczarki dla brytyjskiej królowej Elżbiety II. Szal w kolorze beżowym jest już w polskiej ambasadzie w Londynie, przy pierwszej nadarzającej się okazji ma zostać wręczony królowej. Podobny wyheklowany przez panią Helenę szal nosi już królowa Holandii Beatrice. Dary dla brytyjskiej królowej powstawały w Koniakowie już wcześniej.

■ Narciarze i snowboardziści mogą już szykować sprzęt! W trakcie tego weekendu miłośnicy białego szaleństwa będą mogli po raz pierwszy stanąć na stokach. Wszystkie ośrodki kończą przygotowania do zimy i szykują dla gości niespodzianki.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

FOT. BEATA SCHÖNWALD

Uczestnicy Czesko-Polskiego Forum Ekonomicznego, zorganizowanego przez Izbę Gospodarczą w Karwinie. Na pierwszym planie prezydent Wodzisławia Adam Krzyżak (z lewej) i inicjator trwających od dwu lat spotkań partnerskich miast, Karol Michalski z Karwiny.

Dobrze...

Dokończenie ze str. 1

Są nimi zbyt mała liczba przejść granicznych dla wymiany handlowej, nazbyt skomplikowany system przelewów bankowych oraz słaba znajomość języka sąsiada – podsumował wyniki wczorajszego Forum inicjator spotkań partnerskich miast, Karol Michalski z Karwiny. Jego zdaniem, do rozwiązywania tych i podobnych problemów najlepiej przyczyniają się osobiste spotkania. Kolejną po temu okazją będzie Forum Ekonomiczne w Jastrzębiu w 2006 r.

Kim był Mickiewicz?

Dokończenie ze str. 1

Uczniowie gimnazjum wysłuchali porównawczej opowieści o Mickiewiczu czasach uniwersyteckich i Związku Filaretów, o pobycie w Kownie, gdzie z przymusu musiał uczyć „zakute żmudzkie lby”, a także o pobycie w Rosji, gdzie był bywalcem polskich salonów i gdzie zwano go słowiańskim Byronem. Była mowa o Maryli Weresz-

Święto metafory

Dokończenie ze str. 1

Uwagę oceniających w tym roku zwrócił bardzo wyrównany poziom oraz odpowiedzialne przygotowanie uczestników konkursu. Podkreślono zasługi rodziców i opiekunów, pedagogów, którzy w ten sposób uwrażliwili młodzież na polską poezję. Recytowano multum poetów od Adama Mickiewicza po Jerzego Ludwika Kerna. – Pojawili się także nowe nazwiska Doroty Gellnar czy dawno nie słyszane, jak Marii Konopnickiej – zauważyła Pawełka Niedoba.

– Większą część kosztów związanych z organizacją konkursu opłaciło Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, a to dzięki zaakceptowaniu przez nie grantu, o który wystąpiła szkoła – powiedziała nam Małgorzata Rakowska, dyrektor gnojnickiej szkoły.

– To bardzo potrzebna impreza, bo-

czakownie jako kobiecie „bez urody” i wreszcie o brzemiennych w skutki życiowych pomyłkach Adama – ożenku z Celiną Szymańską i pozostawianiu pod wpływem Andrzeja Towiańskiego.

D. Ondruch nie zapomniła podkreślić tego, co było najważniejszą siłą napędową w życiu i twórczości Mickiewicza: miłości do Ojczyzny, troski o Nią i tęsknoty do Niej. (sch)

W JABŁONKOWSKIEJ SZKOLE ŚREDNIEJ

Środa dniem otwartym

JABŁONKÓW (kor) – Jabłonkowski Zespół Szkół Przedsiębiorczości i Usług (ZSPU), jedyna w tym regionie szkoła średnia, organizuje w środę 30 listopada Dzień Otwarty. Swoją przyszłą szkołę będą mogli w tym dniu, w godz. 8.00-16.00, zwiedzić wszyscy zainteresowani, w tym potencjalni jej uczniowie.

Tego samego dnia dyrekcja placówki wspólnie z władzami miasta urządzają również o godz. 9.30 w sali kinowej ratusza konferencję nt. możliwości zatrudnienia absolwentów ZSPU w firmach i zakładach naszego regionu.

Jak powiedziała nam zastępczyni dyrektora, Barbara Grzegorzewska, udział w konferencji zapowiedzieli przed-

siębiory, a także przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie, frydecko-misteckiego Urzędu Pracy, władz okolicznych gmin, dyrektorowie szkół podstawowych i inni.

W szkole natomiast można będzie zajrzeć do wszystkich klas, pracowni i warsztatów. Młodzież przygotowała atrakcyjny program kulturalny, który wypełnią szkolne zespoły rockowy i taneczny oraz uczestnicy konkursu gwarowego, który przed tygodniem zorganizowała w Cz. Cieszyńskiej Sekcja Ludoznawcza przy ZG PZKO. W szkolnych warsztatach kierownicy będą mogli za darmo sprawdzić stan techniczny swojego samochodu.

OBRADOWAŁA RADA CHÓRÓW ZŚM

Przybywa członków

CZ. CIESZYN (kor) – W sali posiedzeń Kongresu Polaków odbyło się w czwartek pierwsze spotkanie Rady Chórów, którą powołał zarząd samodzielnego od kilku miesięcy Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego. Jak poinformowała nas sekretarz zarządu, Ewa Sikora, naczelnym zadaniem Rady będzie występowanie w roli łącznika między władzami ZŚM a poszczególnymi chórami i informowanie o aktualnej działalności organizacji.

Podczas czwartkowego spotkania

Rady prezes ZSM, Leszek Kalina, i członkowie zarządu poinformowali przedstawicieli chórów o zjazdach Polskiego Związku Chórów i Orkiestr oraz Czeskiej Unii Chórów, w których wzięły udział delegacje ZŚM. Organizacja jest członkiem obu związków, jej przedstawiciele są też członkami zarządów – w PZChO reprezentuje Zaolzie Barbara Karolczyk, w CUCH natomiast Alojzy Suchanek. Warto nadmienić, że na zjeździe PZChO w Łowiczu po raz pierwszy przyznano nowe odznaczenie, 6. stopnia – „złote z brylantami”. Jako jeden z pierwszych został nim wyróżniony członek ZŚM, Józef Wierzoń.

Zarządowi udało się już też zagościć lokal ZŚM w siedzibie Kongresu przy ul. Komenskiego, a także stworzyć strony internetowe (na stronach PTA „Ars Musica” – www.ars-musica.cz). Nowymi członkami ZŚM są działający przy czesko-cieszyńskiej parafii katolickiej chór „Ad Dei Gloria” oraz zespół „Trallala” PSP w Cz. Cieszyńskiej. – Jesteśmy też w trakcie negocjacji z innymi chórami. ZŚM bowiem to organizacja otwarta dla wszystkich polskich chórów w RC... – zapewnia E. Sikora. Zaolziańskie chóry mogą się już zgłaszać na przyszłoroczne festiwale – XII Światowy Festiwal Chórów Polonijnych w Koszalinie (20-30 lipca) i Trojok Śląski (Ostrawa 11 czerwca). Zgłoszenia należy nadsyłać do ZŚM do 30 listopada br. Zarząd ZŚM poinformował ponadto członków Rady o planach utworzenia mini-ośrodka dokumentacyjnego dotyczącego działalności chórów. Jego zadaniem będzie gromadzenie publikacji, folderów, płyt CD, kaset wydanych przez chóry w ostatnich latach.

Dar dla szpitala

HAWIERZÓW (wak) – Oddział ARO hawierzowskiego szpitala wzbogacił się o pompy infuzyjne oraz dozowniki liniowe. Dary wartości pół miliona koron przekazał dyrekcji przedstawiciele Fundacji „Tęczowa energia”.

Udane...

Dokończenie ze str. 1

Oprócz gości z Polski, którzy okazji pobytu odwiedzili kilka zaolziańskich szkół, swoje książki podpisywał również Franciszek Balon, który dla wernisażowych gości przygotował specjalny poczęstunek – kilka rodzajów chleba oraz twardych wg własnych receptur.

Dużym wzięciem cieszył się kiermasz. Prezes SPPK, Helena Legowicz, wystawę ocenia jako bardzo udaną. Wiele z zaprezentowanych książek wzbogaci zbiory polskich bibliotek Zaolzia.

Za rok – poddasze

HYRCZAWA (kor) – Dobiaża końca największa w tym roku gminna inwestycja – remont ratusza, w ramach którego obiekt został też docieplony. Na tym jednak nie koniec prac adaptacyjnych. W przyszłym roku na poddaszu powstaną dwa nieduże mieszkania gminne dla młodych rodzin.

Zostać urzędnikiem...

Większość Rosjan uważa, że obecnie w Rosji można się szybko wzbogacić. Najpewniejsze sposoby to: zostać urzędnikiem państwowym, bogato się ożenić lub wyjść za mąż albo otrzymać spadek. Niektórzy uważają, że jedynym sposobem jest złodziejstwo – wynika z danych sondażu internetowego, opublikowanych przez gazetę „Wiedomosti”.

Buty dla imigrantów

Specjalne buty zaopatrzone w busole, latarkę, schowek na zaskórniaki i mapę z siecią dróg pozwalających przekroczyć granicę meksykańsko-amerykańską – to projekt artystyczny zainicjowany przez InSite, organizację wspierającą podobne akcje po obu stronach granicy. Buty przeznaczone są dla Latynosów, którzy chcą nielegalnie przekroczyć granicę Stanów Zjednoczonych.

Piekawostki

Wygrał z Einsteinem

Izaak Newton, fizyk, matematyk i teolog z XVII wieku, ma większe znaczenie w dziejach ludzkości i nauki niż Albert Einstein, twórca teorii względności – wynika z opublikowanego w Londynie sondażu Królewskiego Towarzystwa Naukowego. W sondażu wzięło udział 345 naukowców – członków Royal Society i ponad 1300 zwykłych ludzi.

Chcą być piękniejsi

Coraz więcej mężczyzn we Włoszech poddaje się operacjom plastycznym. Jak się podkreśla, Włosi biorą przykład z premiera Silvio Berlusconiego. 15 proc. wszystkich operacji upiększających przeprowadzonych w ub. roku we Włoszech to zabiegi, którym poddali się mężczyźni. Według specjalistów w dziedzinie chirurgii plastycznej odsetek ten w 2005 r. będzie jeszcze wyższy. Panowie w wie-

ku 45-60 lat decydują się najczęściej na przeszczep włosów. Popularne są także: liposukcja czyli odsysanie tłuszczu, korekty nosa oraz lifting twarzy.

Zdradziła... papuga

Niewierny mąż został zdemaskowany, kiedy papuga żony zaczęła naśladować go wołającego po imieniu inną kobietę. 50-letni Niemiec został bez dachu nad głową po tym, jak papuga Hugo zaczęła naśladować jego podsłuchane rozmowy telefoniczne z inną kobietą.

Kawa na lekarstwo

Kawa pozwala nie tylko przetrwać długie noce na modlitwach i dodaje sił wojownikom podczas walk, ale ma również zbawienno wpływ na nasze ciało – przekonywał już w 1592 r. włoski botanik i lekarz, Prosper d'Alpino. Poznał on zalety kawy, towarzysząc weneckiemu

poselstwu do Egiptu. Na początku XVIII wieku podręczniki medyczne wymieniali kawę jako znakomity lek na schorzenia przewodu pokarmowego. Z najnowszych badań wynika, że picie kawy nie tylko nie powoduje nadciśnienia, ale wręcz zmniejsza ryzyko choroby niedokrwiennej serca.

Zakaz sprzedaży

Europejski Trybunał Sprawiedliwości w Luksemburgu rozstrzygnął, że Austrii wolno, ze względu na zdrowie publiczne, zabraniać sprzedaży nie pakowanej gumy do żucia. W uzasadnieniu werdyktu Trybunał zauważył, że nie zapakowane słodczyce w sprzedających je automatach mogą być – jak się okazało – nośnikami patogenów (wirusów i bakterii) i insektów. W Austrii przepisy z 1998 r. nakazują, aby słodczyce sprzedawane w automatach były zapakowane.

Na scenie „dziółchy” ubrane w piękne stroje laskie oraz solista Łukasz Orszulik w stroju „hawiyrskim”.

OD FRYSZTOTA CESTA DŁÓGO, CZYLI... O jednym 10-letnim jubileuszu

W sobotnie popołudnie 11 listopada stonawski Dom PZKO znowu wypełnił się do ostatniego miejsca. Tradycyjnie śpiewaczo-muzyczne liczą tu sobie cały wiek, toteż gdy tylko pojawi się jakaś atrakcyjna oferta, nikt nie siedzi w domu. A była ona taka: Karwiński zespół szkolny *Dziółchy i Syncy z Kolónije* postanowił tu uczcić swoje 10-lecie. Jego występy u nas i daleko poza nami zawsze przynosiły chlębę naszej ziemi, więc nikogo nie było trzeba przekonywać, że w Stonawie być warto. Wyprowadzając nieco wydarzenia, powiem, że potwierdziło się to z nadwyżką (swoją udział w tym mają i stonawscy PZKO-wcy, szczególnie panie, którzy zrobili piękną oprawę tej imprezie).

Karwińska szkoła (przedszkole też, jako naturalne jej podglebie) od lat należy do fundamentów naszego śpiewania, co jest tym bardziej godne podziwu, iż działa w warunkach osiedlowych, wymieszanych narodowościowo, ale, jak się okazuje, wszystko zależy od ludzi. Dla chcącego, nic trudnego. A chcących jest tu wielu, od dyr. szkoły, J. Palowskiej, i wielkiego miłośnika śpiewu, naucz. B. Bednarza, począwszy, a na nauczycielkach (U. Sikora, E. Gałuszka, E. Blanik i jeszcze innych) skończywszy. Dzięki nim wyrosli tu tak znakomici soliści, jak H. Lugsch, A. Herman (zmieniła już nazwisko), K. Kaczyńska, A. Farana, rodzeństwo Rzeszutowie i inni, a pojawiają się wciąż nowi, młodszy, nie pozwalający obniżyć karwińską poprzeczkę. Gdy śpiewali w Koszęci-

nie jako laureaci Międzynarodowego Konkursu Pieśni Ludowej im. St. Hadyny, wywołali, jak znam życie, artystyczną zazdrość Hadynowego Zespołu, gdyż jako amatorzy okazali się profesjonalistami w rozumieniu ludowego śpiewu. Nie inaczej było w Stonawie. Wielkie cieszyńskie przeboje znowu odkryły swoją krasę. *Kóńniczku siwy* (cudowna liryczna pieśń, wykonywana kiedyś przez nieodżałowanego prof. T. Błanika), *Na kraju w zielonym lesie, Czyżż to poleczko* ... pieśniczka leci za pieśniczką, robi się cicho jak w kościele, bo też to śpiewane piękno odrywa nas od codzienności i wynosi gdzieś ponad chmury. H. Lugsch i A. Herman intonują dawno zapomnianą pieśń weselną *Muszymy cie, cero* z takim pietyzmem, że trudno o coś bardziej przejmującego. Kiedy przed laty zaśpiewały ją w Zabrze, dwa tysiące ludzi w Domu Muzyki i Tańca zamarło w nabożnym skupieniu. Arcybiskup katowicki przyznał im specjalną nagrodę. Wróćmy jednak do Stonawy.

Po tamtych solistach, którzy już odeszli w świat na studia, do pracy, przyszła kolej na młodsze „Gizdy”, które zaśpiewały o tym, że od *Frysztota cesta długi*, że *frysztaccy pacholcy na szpacyr szli* i znowu oklaski dla bezbłędnych uczniów, kierowanych przez U. Sikorę, która, nawiasem mówiąc, znakomitą słowem wespół z M. Macurą przepłatała całość. Kiedy pokazały się przedszkolaki (uznanie dla naucz. E. Gałuszki), znowu brawa, nowa porcja wzruszeń, która jeszcze

potężniała, gdy zabrzmiały Hadynowe melodie roznoszone przez „Śląsk”. Rozlewają się pieśniczki o szumiącej dolinie, o Ondraszku, o starziku, Karliku, Karolinie, a twórca „Śląska” gdzieś w niebie kiwie z uznaniem głową, bowiem każdy z wykonawców mógłby śmiało zaśpiewać w Jego Zespole. Obok znanych nutek pojawiają się nowe, jak chociażby ta o panu sztajgrze, o Franciszce, na której *zagoreli nasz tatulek złoty*, wydobyte z głębin ludzkiej pamięci przez B. Bednarza, także akordeoniście kapel, które precyzyjnie i wielkim wyczuciem towarzyszyły koncertowemu śpiewaniu. To miało wielkie znaczenie dla wyrazu artystycznego całej imprezy, która była rewią najwyższego lotu wykonawstwa cieszyńskiej pieśni ludowej.

I co tu jeszcze dodać. To tylko, że karwińska szkoła nie tylko uczy, ale i wychowuje, uwarżliwiając na wartości rodem z naszej ziemi, a zatem najważniejsze, bowiem zazwyczaj jest tak, że cudze chwalimy ... W Karwinie jest odwrotnie, a raz wpojone we wrażliwe młode dusze cieszyńskie piękno pozostanie tam na zawsze. Ono też zapewne będzie współdecydowało o tym, jakie miejsce w życiu tych młodych zajmie polskość cieszyńskiej ojczyzny. Emocjonalne piękno jest bowiem w stanie wskazać kierunek życia.

DANIEL KADŁUBIEC

P.S. Warto pokazać ten program w innych cieszyńskich stronach. Sukces murowany

»GŁOS LUDU« ROZMAWIA Z AMBASADOREM POLSKI W PRADZE, ANDRZEJEM ZAŁUCKIM

Priorytety misji

Przy okazji niedawnej, pierwszej wizyty w Ostrawie ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Czeskiej, Andrzeja Załuckiego, „Głos Ludu” zapytał pana ambasadora o priorytety jego misji dyplomatycznej.

Trudno mówić o priorytetach, bo zawsze jest obawa, że czegoś się nie powie. Relacje polsko-czeskie są naprawdę dobre. Jakość kontaktów politycznych dotąd stała na wysokim poziomie, tak w relacjach parlamentarnych, rządowych, jak i regionalnych, lecz myślę, że można jeszcze wiele zrobić. Istotną kwestią jest wspólnota interesów z naszymi sojusznikami, członkami Grupy Wyszehadzkiej, Unii Europejskiej i państw NATO-wskich. Polsce bardzo zależy na koordynacji poczynań naszych państw w ramach tych ugrupowań, ale także na forum ONZ. Chodzi o wspólne stanowisko wobec globalnych wyzwań,

wspólną linię wobec partnerów wschodnich, stanowisko wobec bezpieczeństwa energetycznego. Istotne jest to, co dotyka relacji międzyludzkich w polityce regionalnej, współpracy transgranicznej, np. więcej dogodniejszych przejść granicznych.

Jest wiele rzeczy w RC, które Polska mogłaby przyszczepić na swój grunt, np. rozwiązania komunikacyjne. Z kolei na czeskim rynku można by wzbogacić polską ofertę handlową, po której, póki co, Czesi wybierają się do Polski...

Jest istotna kwestia polskiej mniejszości na czeskiej części Śląska i są obywatelami RC, a

Fot. BOGUSŁAW KRZYZANIEK

Cieszyńskiego. To, że Polacy tu mieszkają, pracują i pomimo to utożsamiają się z Polską, oddają serce i energię sprawie polskiej. Jest tu wiele rzeczy do zrobienia.

Wchodzi to w zakres tzw. dyplomacji historycznej. Chodzi o to, żeby to, co było w przeszłości, było transparentne i opierało się o prawdę historyczną. I tu też jest parę kwestii do rozstrzygnięcia. Tym powinni zająć się fachowcy, historycy, nie kto inny, kto mógłby te problemy potraktować instrumentalnie.

Kiedy zagości Pan dłużej na Zaolziu?

Kiedykolwiek mnie zaprosicie. Na razie mam wiele zajęć związanych z objęciem przeze mnie fotela ambasadora.

Co chciałby Pan przekazać czytelnikom „Głosu Ludu”?

Zbliżamy się do grudnia, a wraz z nim okresu świątecznego. A świętom Bożego Narodzenia Polacy nadają specjalne znaczenie, rodzinne, refleksyjne. A więc przekazuję najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pomyślności i obyśmy w Nowy Rok weszli z optymizmem i wiarą w realizację przyjętych zamierzeń. (mro)

Ciekawostka historyczna

Aleje Masaryka to najstarsza część czeskiej części Cieszyna. Powstała na początku XIX wieku jako Aleje arcyksięcia Albrechta. Wszystkie tutejsze budowle zostały wzniesione jeszcze w czasach Austro-Węgier. Jedną z nich to budynek, który w 1874 roku wybudowała dla swych urzędników Komora Cieszyńska. Potem był siedzibą Austriackiego Towarzystwa Górniczo-Hutniczego. W roku 1921 w prawej połowie domu umieszczono czeskie gimnazjum, które tutaj miało dwie klasy. Później dla potrzeb gimnazjum wynajęto również lewą część pomieszczeń na parterze. W następujących latach dzięki różnym adaptacjom i przebudowom we wnętrzu uzyskano kolejne pomieszczenia na lokale klasowe, salę rysunkową, po-

kój nauczycielski oraz gabinet pomocy naukowych. W 1935 r. gimnazjum czeskie przeniesiono do nowo wybudowanego gmachu przy ul. Frydeckiej.

Podczas okupacji niemieckiej w obiekcie miało swą siedzibę gestapo. W 1970 r. z inicjatywy ZBA i polskiego ZBoWiD-u na budynku umieszczono dwujęzyczną tablicę pamiątkową z okazji 25. rocznicy wyzwolenia. W okresie 1939-1945 oba miasta na mocy decyzji władz okupacyjnych stanowiły jedną całość.

W czasach komunistycznych w gmachu mieściły się biura Państwowego Gospodarstwa Rolnego. W latach dziewięćdziesiątych ub. wieku po rekonstrukcji zasiedlił go urząd finansowy. CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Czeskosłowiański urząd finansowy ma siedzibę w budynku o ciekawej przeszłości.

Breakshow

FELIETON DARKA JEDZOKA

Wziąłem w zeszłym tygodniu udział w maratonie filmowym „Władca Pierścieni”, dwunastogodzinnej projekcji adaptacji trylogii Tolkiena w wersji reżyserskiej. Spłaciłem w ten sposób dług memu siedzeniu, które nie zostało skatowane tegoroczną edycją CieLaF-u (TrzyLaF-u). Oczywiście w ten sposób również swe sumienie, któremu ciążył fakt, iż obejrzałem już wcześniej wszystkie trzy części na komputerze, czyli w wersji pirackiej, jak by nie było.

W czasie przerwy między poszczególnymi częściami dałem upust mojej drobnej perwersji obserwacyjnej. Z tłumu dziesiątów szkolnej i gimnazjalnej

wybijały się nie tylko postacie ubrane w kostiumy stworzone i bohaterów trylogii, ale również osoby całkowicie zwykłe, a raczej – fantastyczne w „zwykły” sposób. Dolną granicę przedziału wiekowego reprezentował drobny, upodlegzony chłopiec w okularach, którego nosił na rękach jego ojciec. Chłopak wygrał zresztą konkurs o najmłodszego uczestnika imprezy i odebrał nagrodę rzeczową.

Po przeciwnej stronie spektrum zauważyłem leciwego pana, chodzącego o lasce, który pojawił się na akcji bez towarzystwa, spędzał przerwy stojąc samotnie na uboczu i dotrwał aż do końca, kiedy to już o kilka dekad młodszy uczestnicy narzekali i wierzili się na swoich miejscach.

Aby jednak tego dnia nie wypełniły tylko uczucia podziwu i respektu, Bozia dostarczyła mi również emocji

zgoła nie pozytywnych. Byłbym w stanie udusić nitką dentystryczną każdego, kto rozmawia w trakcie projekcji, bądź wybiera z plecaka najlżejszą z pięciu paczek chipsów. Tym razem poza owymi atrakcjami na widowni znaleźli się komicy lokalnego formatu, którzy w chwilach ciszy bawili resztę publiczności pogwizdywaniem oraz wydawaniem różnego rodzaju stuków i puków. Fakt w sumie do przewidzenia w trakcie ataku wycieczek szkolnych na wymienionym wyżej CieLaF-ie, nie do końca jednak zrozumiał na akcji, na której wszyscy uczestnicy pojawili się z własnego

wyboru, co dawałoby podstawy przypuszczać, że interesują się przebiegiem akcji filmu chociaż

w minimalnym stopniu.

W końcu dzień obfitował w stwierdzenie, że wersja reżyserska niekoniecznie oznacza wersję nie komercyjną, artystyczną wizję, której nie obcinali producenci. Trylogia Petera Jacksona w pełnej wersji nieraz zaskoczyła zabawnym gagiem czy skrawkiem fabuły, często jednak zanudzała pustymi dialogami.

Niemniej jednak wychodziłem z kina spełniony. Wprawdzie nie łudzę się, że przegląd filmów Formana czy Polańskiego też ściągnąłby na salę taki tłum młodych ludzi, jednak i tak jakoś cieplej było przy sercu tego mroźnego wieczora.

I to niekoniecznie dzięki zabójczej porcji kofeiny i teiny.

Maraton pierścieni

STULETNI WĘDRYŃSKA SZKOŁA NIE ZASYPIA GRUSZEK W POPIELE

Ponad rozkłady zajęć

Stuletnia szkoła w Wędrynie jest szkołą wielką w tym pozytywnym słowa znaczeniu. Kiedy pytam bowiem dyrektora Elżbietę Wanę, czy dzieci słuchają, słyszę w odpowiedzi: – To szkoła na wsi. Tu nie ma dzieci z kluczem na szyi. Zachowanie naszych uczniów jest inne niż w mieście. W domu zazwyczaj czekają na nich dziadkowie, którzy zresztą z nami bardzo dobrze współpracują.

Owocna jest też współpraca rodziców ze szkołą. Dyrektor Wania docenia panujący w gminie społecznikowski klimat, dzięki któremu, liczącą raptem 107 uczniów szkoła potrafi zająć i w nauce, i w kulturze, i w sporcie... – Większość naszych uczniów to dzieci społeczników, które wychowywane są tak, by robić coś więcej, poza rozkładem obowiązkowych zajęć. Dzieci takie podejście wynoszą z domu. Polskie środowisko w Wędrynie żyje bowiem bardzo aktywnie. Kiedy więc gramy przedstawienie, to mamy tylu chętnych, że musimy przeprowadzać selekcję. Każdy chce mieć rolę – mówi E. Wania. Niejako naturalną sprawą jest więc dzia-

łalność w szkole kółka dramatycznego i zespołu śpiewaczego „Uśmiech”. – Dzieci są bardzo chętne – stwierdza dyrektorka, – Podziwiam maluchy, które przychodziły do szkoły na siódmą, żeby ćwiczyć przedstawienie na jubileusz szkoły.

Dla chcącego nic trudnego

Sama chęć dzieci i młodzieży oraz wyrozumiałość ich rodziców zdałaby się jednak na nic, gdyby nie chciało się nauczycielom. Ale w węgryńskiej szkole nauczycielom po prostu się chce, a praca poza godzinami jest tu niepisana normą. Korzystają oczywiście dzieci: z ciekawej oferty zajęć w świetlicy, kółek zainteresowań – dramy, śpiewu, ceramiki, angielskiego dla najmłodszych, gier sportowych... – Mamy bardzo zdolnych uczniów, średnia ocen jest bardzo wysoka, a poza tym prowadzeni są przez dobrych pedagogów. Staramy się, żeby nauczyciele uczyli „swoich” przedmiotów – to a propos wyników osiągniętych przez węgryńskich uczniów w konkursach z matematyki, fizyki, chemii, geografii czy angielskiego, a także śpiewu i recytacji.

Współzawodnictwa rowerowe i sport zimowy to osobny rozdział. Młodzi rowerzyści świetnie sobie radzą w najróżniejszych konkursach – zarówno gdy chodzi o znajomość zasad ruchu drogowego (w 2002 r. w ramach konkursu BESIP szkolna ekipa zakwalifikowała się do eliminacji ogólnopolskich), jak i konkursy sprawnościowe. Wiadomo, jeżeli ktoś na Zaozlu organizuje górskie wyścigi rowerowe, to najmocniejsza obsada pochodząca będzie z Wędryny. Narciarstwo też się dobrze wie dzie, nawet pomimo to, że nie

ma tu znanych narciarzy. Drugie miejsce w klasyfikacji ogólnej szkół na ostatnim Zjeździe Gwiazdzistym, którego węgryńska szkoła była w tym roku organizatorem, ma jednak swoją wymowę.

Kto brał udział w jakim konkursie i z jakim rezultatem, można przeczytać w wydawanym pod koniec każdego roku szkolnego „Biuletynie sukcesów i osiągnięć uczniów”. A lista konkursów i współzawodnictw pod niektórymi nazwiskami jest rzeczywiście imponująca! Ponadto co roku przyznawany jest tytuł najaktywniejszego ucznia szkoły i najwszechstronniejszego sportowca.

Ciasne, ale własne

Szkoła, wyremontowana na obchodzony niedawno jubileusz stulecia, prezentuje się okazale. Przez stare okna wiało okropnie. Nowe, drewniane, typu „euro”, są szczelne. Odnowiona elewacja sprawia, że budynek szkolny przypomina ten sprzed 100 lat, a równocześnie świeci nowością. – Gminie zależało na tym, żeby dać naszej szkole na stulecie specjalny prezent. Jest nim pięknie odnowiona szkoła – mówi pani dyrektor.

Remont nie rozwiązał jednak problemów lokalowych węgryńskiej podstawówki. Z początkowego zamiaru zagospodarować strych na potrzeby szkolnej biblioteki i nowej pracowni językowej, niestety, zrezygnowano. W rezultacie szkoła ma osiem lokali klasowych (od ub. roku jedna klasa jest łączona), pracownię komputerową i tylko dwa gabinety. O osobnych klasopracowniach, chociażby do fizyki, chemii, geografii czy języków obcych, na razie nie ma

Uczniowie klasy 5. na lekcji języka czeskiego.

Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

co marzyć. O nowych gabinetach też nie. – Nie mamy też sali gimnastycznej, a jedynym większym pomieszczeniem, gdzie cała szkoła może się spotkać, jest jadalnia – dodaje E. Wania. Na lekcje WF-u chodzą więc polscy uczniowie do sąsiedniej czeskiej szkoły. Niby nie ma problemu, ale zwłaszcza zimą trzeba się porządnie ubrać, żeby przejść do drugiego budynku, a po 45 minutach znowu wrócić. – Budować własnej sali gimnastycznej na pewno nie będziemy. Za to w sąsiedztwie obydwu szkół dzięki staraniom gminy powstanie nowoczesne boisko.

Kierunek Polska

Piękne przedstawienia, dobre lokaty w konkursach recytacji to efekt pracy z polskim słowem i umiłowania polskiej mowy. Szkoła chce uczniom „przekazać Polskę”. Albo przynajmniej jej kawałek. Poprzez kontakty z polską noblistką Władysławą Szymborską, poprzez obejmujące stopniowo wszystkie roczniki wyjazdy uczniów do Krakowa i Oświęcimia, poprzez kilkuletnią współpracę ze szkołą w Jaworzynie, obecnie zaś – w ramach współpracy urzędów gminnych – ze szkołą w Goleśzowie. – Cieszymy się, że nasza partnerska szkoła leży tak blisko. Dzięki temu spotkania możemy umawiać na bieżąco, a nasze kontakty są żywe – mówi dyrektor Elżbieta Wania.

BEATA SCHÖNWALD

Uczniowie lubią spędzać czas w pracowni komputerowej. Tu powstaje szkolne pismo „Kalejdoskop”.

»GŁOS CHRZEŚCIJAN« OBCHODZI 15-LECIE DZIAŁALNOŚCI Ekumenizm w mediach

Dopiero po Aksamitnej Rewolucji w warunkach demokratycznego państwa czechosłowackiego powstały warunki, w których mógł rozpocząć działalność „Głos Chrześcijan”, czyli kryjący się pod wspólnym tytułem cykl medialny przybliżający czytelnikom i słuchaczom naukę Kościołów chrześcijańskich na bazie ekumenicznej. Na jego temat rozmawiamy z ks. seniolem Bogusławem Kokotkiem ze Śląskiego Kościoła Ewangelickiego Augsburgskiego Wyznania.

Kiedy zrodził się pomysł powstania „Głosu Chrześcijan” i skąd wzięła się nazwa tego przedsięwzięcia?

Najpierw była rubryka w „Głosie Ludu”. Ówczesny redaktor naczelny Henryk Kiedroń zwrócił się do mnie z propozycją, by jedną szpalte dziennika poświęcić wiernym Kościołom na bazie wspólnoty ekumenicznej, zaznając, że świętami i uroczystościami roku liturgicznego. Skorzystaliśmy z oferty i tak powstał „Głos Chrześcijan”, jako że był publikowany w „Głosie Ludu”. Po czym zapożyczaliśmy nazwę szpalty „Głos Chrześcijan” do późniejszych audycji radiowych. Ta nazwa miała i tę siłę nośną, że zwiastowanie zawsze opierało się o głos Boży, który był w swej istocie „głosem dla ludu”.

Programy radiowe zaczęły się od opłatkowego spotkania organizowanego przez konsula generalnego RP w Ostrawie, Gerarda Grabowicza. A było to w tamtych czasach, przypomnę, ewenementem, by duchowieństwo zapraszać do polskiej placówki. Tam spotkałem Otylię Tobołą, która wówczas szefowała „Kwadransowi polskiemu” w ostrawskiej rozgłośni Czeskiego Radia i od razu dogadaliśmy możliwości współpracy. Początkowo „Głos Chrześcijan” był nadawany w ramach codziennych kwadransów. Podawaliśmy w nim informację o przebiegu roku liturgicznego. Potem skoncentrowaliśmy się na piątku – dniu śmierci Jezusa, dniu jednoczącym na płaszczyźnie ekumenicznej wszystkich chrześcijan. Początkowo emitowaliśmy audycje 10-minutowe, a teraz już półgodzinne.

Patronat nad „Głosem Chrześcijan” objęło Towarzystwo Ewangelickie, które reaktywowało swoją działalność natychmiast po zwy-

cięstwie aksamitnej rewolucji. Tak samo, jak Społeczność Chrześcijańska i Diakonia Śląska. Towarzystwo Ewangelickie zawsze miało na celu prowadzenie pracy kulturalno-oświatowej, szerzenie wiedzy o historii Kościoła, propagowanie etosu ewangelickiego życia, jako wzoru do naśladowania, w tym zwłaszcza życia wybitnych jednostek urodzonych przywódców życia narodowego czy duchowego na Śląsku Cieszyńskim. W nawiązaniu do tej spuścizny Towarzystwo Ewangelickie obejmując patronat nad medialnymi działaniami religijnymi zaktualizowało także pracę wydawniczą w nowych warunkach.

Tak było na początku lat 90. Jakie zmiany przyniosł czas?

Stopniowo, wraz z rozwojem demokracji, zaczęły pojawiać się nowe możliwości wydawnicze, zwłaszcza w czasopiśmie i gazetkach kościelnych i religijnych. Korzystaliśmy z nich szerzej. Stąd prezentacja „Głosu Chrześcijan” na łamach „GL” zaczęła tracić na systematyczności. Ostatnio tematy te pojawiają się na łamach, ale już w ujęciu tematycznym, a nie jako rubryka.

A w radiu?

W międzyczasie powstało „Studio Telerecording” w Trzanowicach, zorganizowano je za czasów mojej posługi duszpasterskiej w tamtejszym zborze. Obecnie nagrywane tam są wszystkie audycje „Głosu”, które kiedyś były przygotowywane w radiu ostrawskim. Tu trzeba wspomnieć o bardzo dobrze układającej się współpracy i poświęceniu diakona Emila Krocza, który sercem i duszą oddany jest pracy medialnej w naszym Kościele.

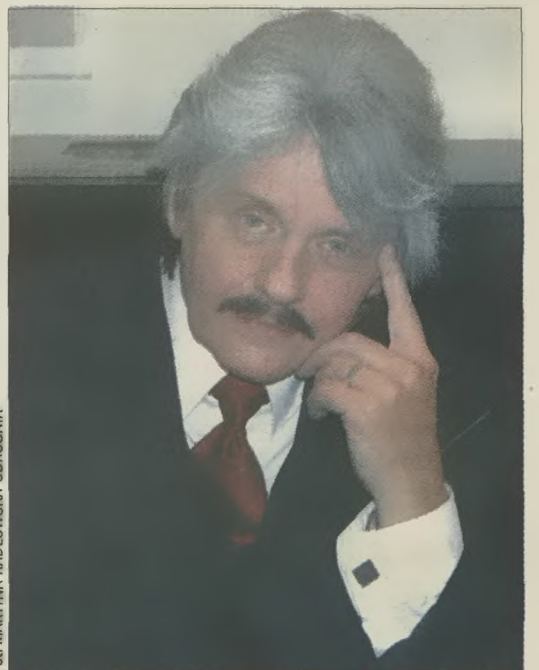
„Głos Chrześcijan” był także emitowany na czeskiej antenie radia ostrawskiego?

Tak, tam mieliśmy 3-minutowe wejścia w ramach porannej audycji emitowanej od poniedziałku do piątku „Dzień Dobry z Ostrawy”. Potem zorganizowano radio „Proglas”, które w sposób naturalny zaczęło przejmować tę problematykę od radia publicznego. Nadmieniam jednak, że na audycjach informacyjnych praca „Głosu” się nie kończyła. Za naszą sprawą wyemitowano kilka audycji literackich poświęconych osobowościom naszego Kościoła, np. z okazji 400-lecia urodzin ks. Jerzego Trzarnowskiego, Jana Husa, Marcina Lutra – to były programy półgodzinne.

Po „socjalistycznym poście” „Głos Chrześcijan” ukazał postsocjalistycznej generacji alternatywę życia intelektualnego i społecznego. Proszę ocenić, po tych 15 latach, czy wasz „Głos” odbił się echem w zaolziańskich duszach?

Nie tylko odbił, ale i rozchodzi się echem zarówno po Zaozlu, jak i po Europie. Dzięki „Głosowi Chrześcijan” Towarzystwo Ewangelickie, w ekumenicznej współpracy z ks. Piotrem Jerzym Badurą z Kościoła rzymskokatolickiego i przy nawiązaniu innych ekumenicznych kontaktów, dało sygnał, że tu jest i chce być platformą duszpasterstwa, chrześcijańską płaszczyzną współpracy społecznej, przede wszystkim dla społeczeństwa polskiego na Zaozlu. Ten sygnał został odebrany nie tylko tu na miejscu, ale i w Polsce, skąd przybyli do nas goście, których dawno nad Olzą nie było, jak prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Andrzej Stelmachowski, czy profesor Jerzy Buzek.

Sygnał odebrano w Kościele rzymskokatolickim w RC, dzięki staraniom prezesa Ekumenicznego Stowarzyszenia Chrześcijan ks. P.J. Badury zaznacza się w wydawnictwach i czasopiśmie religijnych. Tu należy wspomnieć zasługi bp. diecezji ostrawsko-opawskiej Františka Lobkowicza, jak i bp. Śląskiego Kościoła Ewangelic-

Ks. senior Bogusław Kokotek: „Dziękuję Głosowi Chrześcijan” Towarzystwo Ewangelickie dało sygnał, że tu jest i chce być platformą duszpasterstwa, chrześcijańską płaszczyzną współpracy społecznej...”

kiego Vladislava Volnego, zwłaszcza przy tworzeniu radiowego „Głosu Chrześcijan”.

Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia. Wkrótce pierwsza niedziela adwentu. O czym „Głos Chrześcijan”, zdaniem ks. koadjutora, mały nam teraz przypominać?

Zawsze w adwencie ten „Głos” jest głosem wołającego na pustyni proroka Jana Chrzciciela. W tym roku winien zabrznieć tak, jak brzmiał za jego czasów, kiedy był wezwaniem do pokuty. Świat, Europa i zaolziańskie społeczeństwo – właśnie tego wszyscy potrzebujemy. Pokuta bowiem jest krokiem ku doskonaleniu się. „Głos Chrześcijan” przypomina także, że Chrystus ciągle do nas przychodzi, jest ciągle bliżej i bliżej. Zwłaszcza w adwencie czujemy jego bliskość, miłość i nadzieję, którą się z nami dzieli, podarunkiem zbawienia, który nam ofiarowuje.

Dziękuję za rozmowę.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

»GLAZY« ZAGRAŁY Z ANGIELSKIMI KAPELAMI

Rock ponad granicami

Wierzniowski zespół rockowy „Glayzy” (laureat plebiscytu „Tacy jesteśmy 2004”) miał przed tygodniem okazję zagrać na koncercie z dwiema angielskimi kapelami. Doszło do tego w piątek 18 bm. w Bielsku-Białej w klubie rockowym „Rudeboy”.

Obie brytyjskie kapele przyjechały na Śląsk Cieszyński na zaproszenie Roberta Duffy’ego, z pochodzenia londyńczyka, od 5 lat mieszkającego w RC. Jak powiedziała nam jego żona Pavla, Robert chciał w ten sposób przedstawić mieszkańcom naszego regionu „żywą” angielską muzykę, a także umożliwić przyjacielom z Anglii nowe doświadczenie i nową publiczność.

Pierwszy z zespołów, tercet „No Connection”, pochodzi z Londynu. Jest to zespół trzydziestolatków, w którym grają Graham Young (gitara, wokale), Simon Whenlock (git. basowa, śpiew) i Jon Hil (perkusja). Drugi – „We Kindred” to kapela pochodząca z Liverpoolu, czyli miasta rodzinnego legendarnego zespołu „The Beatles”. W odróżnieniu od „No Connection”, prezentującego muzykę, którą można nazwać „muzyką dla wszystkich”, chodzą o kwartet nastolatków (średnia wieku muzyków: 17 lat), grający ostrzejszą odmianę rocka, pełną energii i umiejący rozgrzać publiczność do białości. Zespół tworzą: Mark Evans (gitara, śpiew), Carl Seary (gitara, śpiew), Sam Radford (perkusja) i Paul McLoughlin (git. basowa, śpiew i... wygłupy).

Goście z Anglii dali w naszym regionie dwa koncerty. Pierwszy odbył się w piątek w klubie „Rudeboy”, dru-

Zespół „No Connection”.

gi w karwińskim „Hard Café” (już bez kapeli „Glayzy”, która koncertowała tam przed miesiącem). Wprawdzie żaden z klubów nie pękał podczas koncertów w szwach, niemniej publiczność bawiła się wspaniale. Jak zapewniła nas P. Duffy, zadowoleni byli także muzycy, którym podobała się nie tylko atmosfera na koncertach, ale także krajobraz, śpiący z nieba śnieg oraz... nasze dziewczyny.

JACEK SIKORA

Rok szkolny w Akademii Handlowej

Nawet w czasie wakacji uczniowie Akademii Handlowej w Cz. Cieszyń nie próżnują. Reprezentują swoją szkołę i Republikę Czeską poza granicami państwa. Grupa uczniów z klasy IIIA wzięła udział w finale międzynarodowym Europejskiego Współzawodnictwa Ekonomicznego (EBG) w Rawennie we Włoszech. Grupa została nagrodzona za oryginalny pomysł projektu firmy. Šárka Bicanová z kolei reprezentowała nas na Mistrzostwach Świata w Wiedniu w dyscyplinach graficznych (pisanie i korekta na komputerze) i zajęła 6. miejsce. To przyjemność i duży zaszczyt mieć tak zdolnych uczniów.

W tym roku szkolnym w Akademii Handlowej w Cz. Cieszyń uczy się 421 uczniów, z tego 116 w polskich klasach. Polskie grono pedagogiczne liczy 9 nauczycieli.

Nowością jest otwarcie nowego kierunku: liceum ekonomiczne (tylko z czeskim językiem wykładowym). Już po raz trzeci dla pierwszoklasistów zorganizowano kurs adaptacyjny. Jest to cykl spotkań z psychologiem, nauczycielami oraz imprez sportowych (gry zespołowe, bowling, centrum sportowe w Ostrawie), celem którego jest wzajemne zaznajomienie się uczniów, przełamanie barier w nowym kolektywie i w nowym środowisku. Z doświadczeń wynika, że jest bardzo dobrze przez uczniów przyjmowany. I wspominany.

W planach na rok 2005/2006 mieszczą się tradycyjne już imprezy organizowane przez Akademię Handlową w Cz. Cieszyń od kilku lub kilkunastu lat. XI Regionalne Targi Firm Symulacyjnych należą do takich właśnie imprez. W zasadzie można by je nazwać „międzynarodowe”, biorąc w nich bowiem udział firmy nie tylko z Czech, ale też z Polski i ze Słowacji. W związku z EBG ponownie uczniowie w klasach III będą pracowali nad opracowywaniem ekonomicznego projektu firmy, z którym zmierzą się ze swoimi rówieśnikami z Republiki Czeskiej, a potem być może z Europy. Tradycyjnie też co roku od 3 lat

grupa młodych ludzi, zainteresowanych tematyką holocaustu, wyjeżdża na trzydniową ekskursję do Muzeum Żydowskiego w Pradze i do Muzeum Getta Terezin. Celem jest bliższe zapoznanie się z tematem w sposób mniej tradycyjny niż lekcja w klasie. W parze z poszerzaniem wiedzy uczniów idzie też kształcenie nauczycieli w tym zakresie – mowa tu o cyklu seminariów dla nauczycieli „Holocaust w procesie nauczania”, przy czym 5. etapem owych seminariów jest prawie dwutygodniowy pobyt edukacyjny w Yad Vaskem w Jerozolimie (31. 10. – 9. 11. 2005 udział naszej nauczycielki).

Przed uczniami stoją też nowe zadania. Uczniowie klas I-III mają opracować dowolnie wybrane zagadnienie, związane z historią, kulturą czy współczesnością naszego regionu. Oprócz celów poznawczych przy tej okazji realizowane są też inne – kształtowanie różnych umiejętności, uzyskiwanie informacji, ich wykorzystywanie, tworzenie tekstu, opracowywanie szaty graficznej, umiejętności, które przydadzą się w życiu nie tylko uczniom i studentom. Mamy nadzieję, że projekt się sprawdzi i że szkolna prezentacja najlepszych prac będzie satysfakcją dla wszystkich, uczniów i nauczycieli.

Staramy się – jak co roku – aktywnie uczestniczyć w życiu kulturalnym naszego regionu poprzez udział w konkursach dla polskich szkół średnich, w przedstawieniach Sceny Polskiej, seansach filmowych itp. To bardzo ważne dla podtrzymywania więzi z naszą kulturą.

To oczywiście nie wszystkie organizowane imprezy i podejmowane przez Akademię Handlową inicjatywy, ale wszystkich, którzy chcą dowiedzieć się czegoś więcej o naszej szkole, oraz uczniów zainteresowanych nauką w AH zapraszamy na dni otwarte Akademii Handlowej w Cz. Cieszyń w dniach 30. 11. 2005 oraz 10. 1. 2006 w godzinach od 8.00 do 16.00.

Do zobaczenia!

Dyrekcja szkoły

Herbata muza

Obracam opakowanie i czytam instrukcje: saszetkę zalać wrzątkiem i zaparzać 3-5 minut. Jakże to proste, nawet dziecko to potrafi! W każdym domu są pudełka zawierające paczuszki z herbatą. W sklepach opakowań z herbatą jest do wyboru, a nawet i koloru oraz, oczywiście, smaku. Każdy może kupić tę, którą jego kubki smakowe uznają za najlepszą: owocową, czarną, zieloną... No, i czary mary, policzć do pięciu, wrzucić do szklanki, zalać wodą i gotowe – napój stoi przed nami.

Ale nie wszędzie przygotowywanie tego trunku spotyka się z taką ignorancją. Chińczycy uważają przygotowywanie herbaty za obrzęd. Herbatę luguja, destylują i do każdej filiżanki wkładają część swego serca. Często jej wypijanie łączy z medytacją, a nie poczęstowanie się uważane jest za osobistą obrazę. Nasz sposób zaparzania uważają za barbarzyński, można by powiedzieć, że nawet za profanację.

Co kraj, to obyczaj i inna herbata! To zauważył nawet gitarzysta Štěpán Rak, który skomponował cały cykl utworów o herbatkach i zapachach. Słyszcząc jego utwór „Herbata jaśminowa” można poczuć zapach jaśminu i wyobrazić sobie parującego kubek na stole w kuchni. Kompozytor przenosi nas do dalekich krain – kiedy słuchamy „Herbaty Yogi” czy też „Darjeeling”, nasze myśli mogą błądzić ścieżkami Zakazanego Miasta, „Rize” pozwoliło nam zobaczyć obraz Pamukali czy też słyszeć fale bijące w księżycową noc letnią o molo.

Przyjemnie słuchało się tego koncertu, artysta połączył codzienność z muzyką klasyczną. A nam przypominał, że herbata to nie tylko napój, którym można szybko zaspokoić pragnienie, ale że nad kubkiem dobrej herbaty można spędzić miłe chwile, porozmawiać, czy też pośmiać się w kręgu przyjaciół lub rodziny.

PS: A może już jednak odkryliśmy czar tego magicznego napoju? W ostatnich latach wielce popularną instytucją stała się herbaciarnia. No to tyle, życzyć miłego filozofowania nad filiżanką – w objęciach muzyki.

bebe

Przesłuchanie Kazimierza Cieślara

Drozy Czytelnicy, po pewnej przerwie powracamy w „Pudle” do starych, dobrych przesłuchań, które pomogą nam dowiedzieć się czegoś ciekawego o ludziach, których znamy z gazet, telewizji czy ot tak, z ulicy. Dziś wzięliśmy „pod lupę” Kazimierza Cieślara, nauczyciela trzynieckiej 2. PSP, no i twórcę i kierownika nie istniejącego już zespołu wokalnego „Małe Ich Troje”.

FOT. ROMAN BASILEDES

KC 000009

wiek: 52

pleć: męska

miejsce zamieszkania: Guty
znaki szczególne: trochę większy nos i „wysadzony tyłek”

Z kim poszedłbyś na piwo...

...z Aleksandrem Kwaśniewskim.

Twój malutki nałóg...

...wędliny.

O szkole...

...kiedyś była większa dyscyplina, nauczyciela szanowano.

Miejsce, w którym nie chciałbyś się znaleźć...

...w Ameryce – konkretnie w USA.

Kiedy umrzesz...

...upływa szybko życie, jak potok płynący czas...

Zamierzasz...

...nie rozwodzić się – mam wspaniałą żonę i synów.

Muzyka to...

...coś niepowtarzalnego – uczy, bawi, lecz, mobilizuje, prowokuje...

Oszalesz z...

...z radości, gdy zatrzyma się niż demograficzny.

Za rok...

...nie wiem – byle zdrowko dopisywało.

Kojarzysz z kiczem...

...reality show – „VyVoleni” i „Big Brother”.

Zgubiłeś...

...jeden rok życia, będąc w wojsku.

Nigdy w życiu...

...nie będę popierał przemocy i wojen.

O sporcie...

...nie interesuje mnie – to tylko forsas, ogłupianie i okłamywanie kibiców.

Życiowe motto...

...skromność, uczciwość, szczerść.

Pozostanie w twojej pamięci...

...Czesław Niemen – artysta dwudziestego wieku.

Kilka słów dla czytelników...

...nie kłóćcie się na łamach „Głosu Ludu”, w zamian spróbujcie wymyślić coś sensownego.

Przesłuchanie przeprowadziła nadkomisarz Gizia znad Zielonej Rzeki =)

Ekspres Katowice

Komputer. Ręce przygotowane na klawiaturze. Zegarek. 16:58:45. Jeszcze czas. Sprawdzam, czy przeze mnie obrane dane się zgadzają. Wszystko w porządku. Zegarek. 16:59:14. Jeszcze czas. Po raz kolejny ćwiczę kolejność naciskania klawiszów. Zegarek. 17:00:00. Do dziełaaaaa!

Wbrew pozorom nie chodzi o scenę z filmu akcji, lecz o prozaiczny urywek z życia studenta – rejestrację egzaminów. Zapewniam was, że nawet Stallone i Schwarzenegger razem w jednym filmie nie dostarczyliby wam tyle adrenaliny, co proste zgłaszanie się do egzaminów na uczelni wyższej. Dlaczego to aż taki sport adrenalinowy? Rejestrować można się w trakcie całego miesiąca. Terminy są do wyboru do koloru. Egzamin z nauki o państwie można zdawać na początku grudnia lub pod koniec stycznia. Egzamin z historii prawa przed południem lub po południu. Egzamin z teorii prawa pisemnie lub ustnie. Do tej pory wszystko OK. Lecz na nauce o państwie spotkać się z panem J. F., który może z uwielbienia dla swojego inicjału, innej oceny niż „F” nie wręcza (skala ocen wygląda następująco – A, B, C, D, E = palec do góry, F = palec w dół). Na historii prawa można trafić na panią M. K., jej przezwisko „Krwawa Marta” jest bardzo trafną charakterystyką. A teorię prawa można zdawać także u pana R. P., który wprawdzie jest młody i sympatyczny, lecz wiadomości, których od studentów żąda, nie mają nawet niektórzy praktykujący prawnicy. A więc rejestracja to walka na śmierć i życie. Walka o egzaminatora! Doświadczenia starszych kolegów są bowiem dosyć odstraszające i niestety wynika z nich jedno: nie wiadomości, nie szczęśliwy numer pytania i nie zdolność wygadania się z kłopotów w każdej okoliczności decydują o ocenach w indeksie, lecz szybkość palców. Jak to w praktyce wygląda?

W trakcie całego semestru wyciągane są informacje od starszaków. Który egzaminator jest jaki, o co najczęściej

pyta, co lubi, czego nie lubi itp. Później zdobyte dane poddaje się weryfikacji w gronie studentów z własnego rocznika. Słyszałem to, dowiedziałem się tego, to nie prawda, zgadza się itp. Następnie na internecie zostaną ujawnione terminy egzaminów wraz z imionami osób egzaminujących. O nieprzyjacielu wiemy wszystko, niechaj bitwa się rozpocznie!

Dzień „D”, godzina „G” (zazwyczaj 17:00). Podstawowym warunkiem sprawnego rejestracji jest komputer, ponieważ rejestracja przebiega na Internecie. Dobranie się komputera w klasopracowni jest raczej marzeniem ściennej głowy, na ogół to niemożliwe, tym bardziej w czasie rejestracji. Ratują przenośne komputery z Wi-Fi, komputery stacjonarne w akademikach – niekoniecznie nasze, ewentualnie klasopracownie komputerowe na innych fakultetach. Na każdym fakultecie przebiega bowiem rejestracja w różnych tygodniach, nawet w ramach fakultetu każdy rocznik rejestruje się w różnych dniach, w innym wypadku groziłby kolaps sieci. Sieć niestety i tak jest bardzo obciążona i warto być na stronach już godzinę przed rozpoczęciem rejestracji, bowiem mogłoby się zdarzyć, że strona naładuje się po fakcie. Trzeba dokładnie przemyśleć strategię. Który egzamin rejestrujemy jako pierwszy, czy decydujemy się na średnio dobry wybór, czy stawiamy na najlepszą alternatywę (najbardziej pożądaną, co oczywiście obniża szansę na sukces) itp. Kolejnym niezastąpionym pomocnikiem to zegarek, dokładnie zregulowany z czasem sieci. Decyduje bowiem każda przegapiona sekunda. Według zeszłorocznych danych statystycznych najbardziej pożądane terminy były rozegrane w ciągu półtora sekundy od rozpoczęcia rejestracji! Warto także trochę poćwiczyć kolejność naciskania klawiszów. Wreszcie czas na mały sylwester: 16:59:58, 16:59:59, 17:00:00! Klik! Klap! Klip! Klaaaap! Rejestracja udała się, uff! Pierwsza bitwa wygrana. Rozstrzygająca walka jednak dopiero przed nami. Info za miesiąc :-).

hela

Telewizja

SOBOTA 26 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Nasza Ziemia 6.15 Lasy i ludzie 6.35 Dzień dobry w sobotę (mag.) 6.40 Ekonomia dla Kazika 6.45 Dzień dobry w sobotę (mag.) 7.00 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.10 Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku (mag.) 8.25 Wirtual@ndia 8.50 Ziaro (mag.) 9.20 5-10-15 (dla dzieci) 9.50 Scooby, gdzie jesteś? (s.) 10.25 Szkoła złamanych serc (s.) 11.10 Reakcja 11.40 SF-Symulator faktu 12.05 Parapet (dla dzieci) 12.25 Zdobywcy (teleturniej) 13.00 Wiadomości 13.10 Brat Elvis 56' (teatr) 14.15 Quo vadis? (s.) 15.05 Od przedszkola do Opola 15.45 Teleexpress 16.05 Puchar Świata w skokach narciarskich - Kuusamo (sport) 18.25 Sądzieli (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Dziewczyna z Alabamy (film USA) 22.15 Tajny wydział (film hongkong.) 23.45 Około północy (mag.) 0.05 Ballada o Małym Jo (film USA) 2.05 Sprawy rodzinne II (s.).

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.10 Prawdziwe przygody Profesora Thompsona (s.) 6.35 Echa tygodnia 7.05 Spróbujmy razem (mag.) 7.30 Smak Europy 7.45 M jak miłość (s.) 8.35 Jesteś tym, co jesz (s. dok.) 9.05 To nie jest koniec świata (s. dok.) 9.30 Na dobre i na złe (s.) 10.25 Anna Dymna - spotkajmy się 10.50 Camerata (mag.) 11.20 Kręciola 11.40 30 ton - lista, lista, lista przebojów 12.10 Kochanie zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.00 Szansa na Sukces - Poezja Mickiewicza 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.00 Święta wojna (s.) 16.30 Piąty Międzynarodowy Festiwal Sztuki Cyrkowej w Budapeszcie (s.) 17.15 Duże dzieci (talk-show) 19.05 Benefis - Goldy Tencer 20.00 Kabaret pod Wyrwigozsem na Kabaretowej Scenie Dwójki 20.55 Mój pierwszy raz (talk-show) 21.45 Słowo na niedzielę 22.40 3000 mil do Graceland (film USA) 0.40 Zrozumieć ciszę (film USA).

■ TV KATOWICE

6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Jej portret (s. dok.) 7.45 Aktualności flesz, pogoda 7.50 Gramy dla was 8.00 Z życia kościoła 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.50 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.45 Tygodnik Trójki 11.45 Jej portret 12.15 Zielonym do góry 12.45 Rozmówki wschodniograniczne 13.15 Van Gogh z Giszowca - Ewald Gawlik 13.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 14.35 Nieznane oblicza epoki rock and rolla (s.) 15.45 W blasku złota (sport) 16.00 Przegląd Poczłtówki z wdziękiem 17.00 Śląsk jest piękny 17.45 Regiony kultury 18.00 Aktualności 18.30 Transmisje sportowe 20.45 Studio pogoda 20.55 Telekurier 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.10 Tygodnik Trójki 23.55 Kto pierwszy, ten lepszy (film USA).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 8.00 Eureko ja to wiem (pr. rozryw.) 9.30 Bravo (pr. rozryw.) 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża (s.) 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Jezioro marzeń (s.) 17.10 Granice strachu (pr. rozryw.) 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Goście, goście (film franc.) 22.05 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.25 Arachnofobia (horror USA) 0.40 Magazyn sportowy 2.40 Reebok Hip Hop (pr. rozryw.) 4.10 Aquaz Music Zone (mag.).

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 My z końca świata (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.05 Air Bud - pies na gołe (film USA) 9.30 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.20 Nasza wieś (mag.) 10.45 Program dla młośników muzyki dętej 11.25 W jaki sposób... (mag.) 11.45 Informacje o programach TVC 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Angielka (film TV) 13.25 Hibernatus (film fr.) 14.50 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.15 Oczarowanie (s.) 16.15 Hrabia Monte Christo (s.) 17.55

Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.45 Informacje o programach TVC 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Maneż Bolka Polívki (pr. roz.) 21.20 Dotyk przeznaczenia (film USA) 23.15 Wiadomości 23.20 Bramki, punkty, sekundy 23.25 Przyjaciele (s.) 23.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.00 Rozmowy z zaświatami 1/2 (film USA) 1.30 Zdarzyło się w Hawanie (film koprod.) 3.10 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.45 ABCD ekologii 7.50 Panorama 8.30 Klucz (mag.) 9.00 Kamera w podróży (s. dok.) 10.00 Historie zimowe (film kan.) 11.45 Film o filmie Wallace i Gromit (dok.) 12.00 Paszkwil (mag.) 12.30 Game Page (mag.) 12.50 Pomarańcza (mag.) 13.20 Van Morrison: Live in Basel 2/2 (koncert) 14.15 Poszukiwacze wraków (s. dok.) 15.00 Zapomniane wypawy (s. dok.) 15.30 Wyścigi samochodowe 15.50 Sportowcy świata (s. dok.) 16.45 Buły (mag.) 19.30 Euronews 20.00 Smetanova Litomyśl 2005 (koncert) 21.35 Nagrody państwowe w dziedzinie literatury (rep.) 21.50 G. Fauré: Sicilienne op. 78 (koncert) 21.55 Bohuslav Martinů i Ameryka (dok.) 22.55 Noc z Andielem 0.25 Wielka muzyka nocna 4.00 Telewizyjne piosenki 4.40 Groteski Ch. Chaplina 4.55 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.40 Ferda (s.) 6.15 Cudowny świat Walta Disneya 7.10 Tom & Jerry (s. anim.) 7.35 Dzika karta (s.) 8.35 Nowa Podróżomania (mag.) 9.20 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 10.25 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Aduktant Jego Wysokości (film czes.) 14.15 FK Siad Most - FC Slovan Liberec (piłka nożna) 16.30 JAG (s.) 17.25 Robin Hood (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Top Celebrity 2005 (pr. roz.) 22.00 W pół do śmierci (film USA-niem.) 0.05 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.40 Masakra w liceum (film kan.) 2.20 „Praski” 2.50 Dzwonienie do TV Nova.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Dziennik natury (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Łódź marzeń (s.) 11.05 t-music (pr. muz.) 12.10 VyVoleni (reality show) 12.55 Ojciec Brown (s.) 14.40 Bibi Blocksberg - Mała czarownica (film niem.) 16.45 Na odludziu pod lasem (film czes.) 18.30 VyVoleni (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni - Pojedynek (reality show) 21.40 Obcy (film USA) 0.00 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.25 Prawo i bezprawie (s.) 1.10 Szybka wygrana 2.50 Carla (film br.).

NIEDZIELA 27 LISTOPADA

■ TVP 1

6.05 Zwierzęta świata (s. dok.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie - Łagiewnikach 7.55 Noddy (s. anim.) 8.10 Domisie (dla dzieci) 8.40 Dzieci świata (s. dok.) 9.15 Teleranek (dla dzieci) 9.40 Talent za talent 10.10 Królestwo Maciusia (dla dzieci) 10.40 Szkoła złamanych serc 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinie (pr. public.) 13.35 Kochamy polskie komedie (teleturniej) 14.05 Francuski pocałunek (film USA) 15.55 Ewolucja życia (s. dok.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 SE]F-Subiektywny Express Jacka Fedorowicza (pr. rozryw.) 18.25 Okazja (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Wiedźmy (s.) 21.10 Zakochana Jedyńka (film USA) 23.00 Blue Velvet (film USA) 1.00 Piątek trzynastego: Nowy początek (horror USA).

■ TVP 2

6.00 Prawdziwe przygody Profesora Thompsona (s. anim.) 6.30 Słowo na niedzielę 6.35 Stacyjka (s.) 7.30 Smak Europy 7.40 M jak miłość (s.) 8.30 Zaczisze gwiazd - Jacek Wójcicki 9.00 Dzika Afryka - Góry (s. dok.) 9.55 Ostoja (mag.) 10.25 Zabójcza szarańcza (film dok.) 11.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Soplicowa 11.55 Za-

wieszeni na drzewie (film franc.) 13.25 Edyta Geppert i Kroke w Teatrze STU 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Bezludna wyspa 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.30 7 dni świat 19.05 Wideoteka dorosłego człowieka 19.55 Panorama flesz 20.00 Europa da się lubić (talk-show) 21.00 Egzamin z życia 22.45 Dolina Kreatywna (konkurs) 23.15 Studio Teatralne Dwójki - Fotoplastikon 93' 0.50 Sławna jak Sarajewo 98' (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.25 Lipy i Messy (j. ang. dla dzieci) 7.50 Gramy dla was 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Schlesien Journal 9.00 Teleplotki 9.45 Podwodna Polska 10.15 Integracja 10.45 Etniczne klimaty 11.45 Władza (pr. public.) 12.15 Czytaj z Trójką 12.45 Małe ojczyzny 13.45 Rawa Blues Festival 14.35 BKS Stal Bielsko-Biała - Grzeski Kalisz (Liga Siatkówki kobiet) 16.45 Północ południe 17.00 Magazyn kulturalny 17.45 Regiony kultury 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Niedziela w Bytkowie 19.30 Śląska lista przebojów 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.45 Młodzież kontra 21.50 Piłkarska Trójka 22.05 Wiadomości sportowe 23.30 Świat magazyn międzynarodowy (mag.) 23.55 Od niedzieli do niedzieli 0.25 Elisa z Rivombrosy (film włoski).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 8.00 Król Szamanów (s. anim.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.30 Wszystko o zwierzętach (s.) 10.00 Duracell - Eksploracje (film nauk.) 10.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.30 Final Fantasy - wojna dusz (film anim.) 13.40 Desperados (film USA) 15.30 Fundacja Polsat (pr. public.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Za wszelką cenę (reality show) 17.10 Eureko ja to wiem (pr. rozryw.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.20 Pensjonat pod Różą (s.) 21.20 Fala zbrodni (s.) 22.25 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.25 Red Bull Air Race - sporty ekstremalne 0.45 Granice strachu (pr. rozryw.) 1.45 Magazyn sportowy 3.45 Żona sąsiada (film USA).

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.30 Miś Kuleczka w mieście (bajka) 7.05 Zagubieni w burzy (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Kto dostanie fistaszka (bajka) 14.10 Magazyn religijny 14.30 Magazyn chrześcijański 14.50 Bratnie dusze (film TV) 16.10 Film o filmie Polowanie na drubny (dok.) 16.20 W poszukiwaniu czasu utraconego 16.40 Adresat TVC (mag.) 17.05 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.40 Słowo świąteczne 17.50 Prognoza pogody 17.55 Wiadomości 18.00 Koncert adwentowy (transmisja) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Każdego dnia karnawał (film czes.) 21.40 Bez ogródek (pr. publ.) 22.10 Wiadomości 22.15 Bramki, punkty, sekundy 22.20 Losowanie Sportki i Szansy 22.25 Dziewięć królowych (film argen.) 0.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.25 Budzenie zmarłych (s.) 1.20 Adresat TVC (mag.) 1.40 Pytania V. Moravca 2.40 Sportowcy świata 3.30 Za ścianą.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Solo dla... Glena Hansarda 7.50 Panorama 8.30 Teatr żyje! (mag.) 9.30 Kultura.cz (mag.) 10.00 Msza adwentowa 11.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Dyspozytor (s.) 13.05 Rzym (dok.) 14.05 Świat książek (mag.) 14.30 Studio sport 16.30 Wielki (dok.) 17.00 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.25 Filmowe powroty: Syn kochanej Karoliny (film fr.) 19.15 Euronews 20.00 Wiewiór na temat... Bitwa pod Slavkovem 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag. sport.) 23.05 Nocny klub filmowy: Demonlover (film fr.) 1.05 Panorama muzyki 20. wieku 1.45 „Ladi neladí” 2.30 Białe miejsca.

■ NOVA

6.20 Ferda (s. anim.) 6.50 Laskówecka (s. anim.) 7.05 Cudowny świat Walta Disneya 8.00 Tom & Jerry (s. anim.) 8.30

Przyprawy (mag.) 9.10 Weekend (mag.) 10.00 ... i znów ta Lucie! (film czes.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.50 Dotyk miłości (film USA) 16.30 Zawodowcy (s.) 17.40 Winnetou III (film niem.-jugosl.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 22.10 Odlamki (mag.) 22.40 TeleTele (pr. sat.) 23.20 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.10 Nic do stracenia (film USA) 1.50 Strefa mroku (s.) 2.30 Odlamki.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 W lot po świecie (mag.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.40 Przyjaciółka pana ministra (film czes.) 11.15 Niedzielnny Receptariusz (mag.) 12.00 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielnna partia (pr. dys.) 13.50 Chato (film USA) 15.45 Król Szumawy (film czes.) 17.25 Basen (s.) 18.45 VyVoleni (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.10 Córk i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.25 Dementi (pr. roz.) 23.10 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.50 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 1.15 Szybka wygrana 2.55 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 28 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s. anim.) 9.05 Budzik 9.35 Papirus (s.) 10.05 Zaginiony świat (s.) 11.20 Rolnictwo na świecie 11.35 Zielony biznes 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 13.00 Zaginiony świat (s.) 13.45 Kochamy polskie komedie 14.10 AAAabsolutnie każdą pracę (mag.) 14.25 Rewizja nadzwyczajna - Centrum przeciwko wypędzeniom 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką - Moda i mody (mag.) 15.25 Recepta Jedyńki 15.30 Popołudnie z Jedyńką 15.40 Tele-nowela 15.55 Mieszkać w Europie 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Rewizor (spektakl teatralny) 22.05 Boża podszezwka (s.) 23.10 Wiadomości 23.20 Prosto w oczy 23.40 Pornografia (film franc.) 1.35 Kinematograf (mag.) 1.55 Glob 2005 (mag.) 2.20 Kto strzelał do Lenina? (film dok.).

■ TVP 2

6.10 10 minut tylko dla siebie 6.25 Stawiam na Tolka Banana (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola 7.30 Teletubisie (s.) 7.55 Stawka większa niż życie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 Przystanek praca 13.15 Nurkując z rekinami (film dok.) 14.10 Ojczyzna polszczyzna 14.25 Gdyby nie Pan... (reportaż) 14.45 Kochaj mnie (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.15 Duże dzieci (talk-show) 17.00 Co ci dolega? (film dok.) 19.00 Najlepszy z najlepszych 19.30 Gorączka 19.55 Panorama flesz 20.00 M jak miłość (s.) 21.00 Róże Gali 22.20 Biznes 22.45 Warto rozmawiać 24.00 Nowojorscy gliniarze (s.) 1.30 13. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Auto-rów Zdjęć Filmowych Camerimage 1.40 W pobliżu Mirona (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.40 Kamera Kuriera 7.10 Książki z górnej półki (mag.) 7.50 Bliżej natury 8.45 Gość dnia 9.00 Magazyn majsterkowi-cza 9.55 Czy musiał tak być? 10.45 Teleplotki 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra 12.35 Łowcy zaginionych skar-bów - Cesarski diament (film dok.) 13.45 Włącz się - Anoreksja i bulimia 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Magazyn majsterkowi-cza 16.15 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Energia przyszłości 17.05 W dobrym stylu 17.50 Nowa Europa 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Raport z akcji 19.00 Drobne sprawy 19.10 Trafiony zatrudniony 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.45 Saga rodu Aze-raków (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV markeł 7.10 Interwencja 7.30 Bravo (pr. rozryw.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Grasz, czy

nie grasz (teleturniej) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 Ja się zastrzelę (s.) 13.20 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Tylko jeden (film USA) 22.35 Pokaż swoją twarz (talk show) 23.35 Biznes Wydarzenia 0.05 Bumerang (pr. public.) 0.35 Nocne randki (pr. rozryw.) 1.30 Kocur (film USA) 3.00 Aquaz Music Zone (pr. muz.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 21.05 Afryki czar (s. dok.) 21.35 Reporterzy TVC (reportaże) 22.15 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.05 Oczarowanie (s.) 1.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.25 Simpsonowie 1.50 Nasza wieś 2.10 AZ-kwiz 2.30 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.15 Śladami wina (s. dok.) 7.45 Słowo świąteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Geografia świata 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.55 Kalendarium 13.10 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 14.05 Angielski dla najmłodszych 14.15 Mach i Šebestová do tablicy (film anim.) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.45 Spostrzeżenia z zagranicy 17.55 W biegu (pr. muz.) 18.40 Nie mam pracy (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Praski proces (dok.) 21.00 Serwis przedsięwzięcia (mag.) 21.30 Klub filmowy: Złote czasy radia (film USA) 22.55 Jacky Terrasson Trio (koncert) 0.05 Starty 1.10 Punkty spojrzenia 1.35 Powietrze to nasze morze 1.50 Sportowe minuty 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Dzika rzeka (film USA) 11.20 Poradnik kulinarny 11.55 Strażnik Teksasu (s.) 12.55 Anastazja (s.) 13.55 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 M.A.S.H. (s.) 17.50 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Zamiana żon (reality show) 22.20 Godzina zemsty (film USA) 0.20 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.00 Umysł doskonały (film USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda 10.40 Stary (s.) 11.50 Rewir Wolfa (s.) 12.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.55 Roseanne (s.) 14.30 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 FC Viktoria Plzeň - FC Baník Ostrava (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.45 Maksimum ryzyka (film USA) 23.40 Ofiara miłości (film USA) 1.20 Szybka wygrana 3.00 Nikita (s.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 30 listopada 2005 obchodził swój jubileusz życiowy, 80. urodziny

pan JAN GAZUR

z Nawsia Jasienia. Z tej okazji wszystkiego najlepszego, dużo zdrowia, pomyślności i sił do dalszych lat życia żona Emilia, córki i synowie z rodzinami.

RK-206

Mateczko kochana nad wszystko na świecie...

27 listopada 2005 obchodziłaby 80. urodziny nasza Najdroższa Żona, Matka, Babcia i Prababcia

śp. BRONISŁAWA RUCKA

z Gutów. O chwilę wspomnień za Jej szlachetne, obdarzone siłą wiary serce proszą kochający mąż Paweł oraz córka Halina i syn Jerzy z rodzinami.

...Dni moje są jak cień wydłużony, a ja usycham jak trawa, ale Ty, Panie, trwasz na wieki...

GL-641

Dnia 25. 11. obchodziłaby 70 lat nasza Kochana

śp. HELENA PASZ

z Orłowej Łazów. Zaś 30. 11. minie druga smutna rocznica Jej zgonu. O chwilę wspomnień i zadumę proszą najbliżsi.

GL-623

Dnia 25. 11. 2005 obchodziłby swe 100. urodziny

śp. EMANUEL WOŹNICA

z Lutyni Dolnej. Z miłością i wdzięcznością wspominają synowie Jaromir i Józef z rodzinami. Wszystkim, którzy razem z nami poświęcą Mu chwilę wspomnień, dziękują najbliżsi.

GL-638

Co w kinach

BYSTRZYCA: Czarownica (26, godz. 18.00); **KARWINA - Centrum:** Kurczak Mały (26, 27, godz. 15.30; 28, godz. 17.45); „Hrubeś a Mareś” (26, 27, godz. 17.45, 20.00); Transport 2 (28, godz. 20.00); **Reflex:** Imperium wilków (26, 27, godz. 17.00, 20.00; 28, godz. 17.00); „Hrubeś a Mareś” (28, godz. 20.00); **Ex:** Człowiek pies (26, 27, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Miss Agent 2: Uzbrowiona i uroczą (26, 27, godz. 20.00); **Lords of Dogtown** (28, godz. 17.30); **Cztery bracia** (28, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Zebra z klasą (26-28, godz. 15.30); Człowiek ringu (26-28, godz. 17.30, 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Charlie i fabryka czekolady (26, 27, godz. 17.00); **Dark Water** (26, 27, godz. 19.00); **CIESZYN - Harry Potter i Czara Ognia** (26-28, godz. 14.30, 17.15, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

CIERLICKO - STANISŁAWICE - Kluby Kobiet oraz Klub Seniora zawiadamiają o przesunięciu terminu spotkania świątecznego z dnia 8. 12. na czwartek 15. 12. na godzinę 17.00 z powodu imprezy w szkole. Prosimy poinformować znajomych.
KARWINA NOWE MIASTO - MK PZKO zaprasza 26. 11. o godz. 17.00 do świetlicy Koła na spotkanie klubowe przy lampce wina.

we przy lampce wina.

KARWINA STARE MIASTO - MK PZKO zaprasza 26. 11. o godz. 17.00 do miejscowego Domu PZKO na audio-wizualną projekcję grupy „Gorole” pt. „Tien-szan: Góry w niebiosach”.

KARWINA RAJ - Klub Seniora zaprasza członków na kolejne spotkanie 29. 11. o godz. 16.00.

BŁĘDOWICE - MK PZKO zaprasza na Bal Sylwestrowy do Domu PZKO. Bilety do nabycia w bibliotece w Domu PZKO w poniedziałki i środy w godz. 12-17. W cenie miejscówki (400 Kc): 2 kolacje, szampan, kawa i ciastko.

SKRZECZÓŃ - MK PZKO zaprasza na tradycyjne obchody Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy 26. 11. o godz. 15.30 w Domu PZKO. W programie: promocja książki Franciszka Bałona „Opowiadania o naszym pieczeniu” połączona z prelekcją autora.

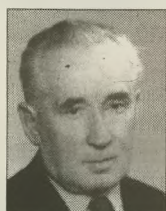
WĘDRYNIA - MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze 4. 12. o godz. 15.00 do Czytelni.

PITS „BŚ” - zaprasza członków 26. 11. o godz. 14.30 do Domu PZKO w Gródku na tradycyjne zakończenie sezonu turystycznego. Na spotkaniu rozdawane będą kalendarzyki na rok 2006 i programy wycieczek. Inf: 596 311 685, 732 175 618.

UWAGA SENIORZY HPC! - zebranie Kierownictwa Kręgu Seniora „Zaolzie” odbędzie się w środę 30. 11. o godz. 10.00 w siedzibie RN HPC w Cz. Cieszynie. Obecność konieczna.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW - zaprasza na Wigilijkę do restauracji „Na Brandysie” w Czeskim Cieszynie w czwartek 8. 12. o godz. 9.30. Można dojechać autobusem z dworca autob. w Cz. Cieszynie (fa Kula) o godz. 8.55

Nie umiera ten, kto pozostaje w sercach bliskich...

W sobotę 26. 11. 2005 mija 14. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. JÓZEFA BŁATONIA

z Piotrowic. Wszystkim, którzy razem z nami poświęcą mu chwilę wspomnień, dziękują najbliżsi.

RK-253

Dnia 30. 11. 2002 przestało bić serce Drogiego

śp. OSKARA GAŁUSZKI

zaś 29. 9. 2001 zmarł tragicznie Jego Syn

śp. MIECZYSLAW

Z niekończącym żalem o chwilę wspomnień prosi żona i matka z rodziną.

GL-569

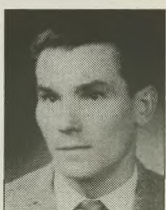

Dnia 25. 11. 2005 minęła 12. rocznica śmierci Naszego Kochanego

śp. WILHELMA NOWAKA

z Karwiny. Z miłością i szacunkiem wspominają: żona, synowie Stanisław, Bronisław i córka Janina z rodzinami.

RK-246

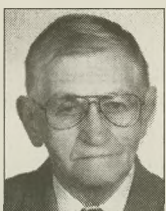
Dnia 1 grudnia minie 20. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. ANTONIEGO FRANKA

z Nieborów. Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

GL-643

Odszedłeś bez słowa, ale w naszych sercach zostaniesz.

W głębokim smutku pogrążeni podajemy wszystkim przyjaciółom i znajomym do wiadomości, że dnia 24. 11. 2005 zmarł w wieku 77 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Brat, Teść, Kuzyn, Szwagier i Wujek

śp. EWALD WITALA

z Hawierzowa Suchej. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 29. 11. 2005 o godz. 13.00 z sali obrzędowej w Suchej Górnej. W smutku pogrążona rodzina.

GL-646

Oferty

30-letni kawaler z wyższym wykształceniem szuka dziewczyny swoich marzeń. Zn. Brak okazji. Tel. 558 352 449. AD-178

UWAGA BRATYSŁAWIANIE! - Tradycyjna Mikołajówka absolwentów uczelni bratysławskich odbędzie się 9. 12. w Oldrychowicach „Na Fojstwiu”, na którą serdecznie zapraszają organizatorzy.

GL-636

Koncerty

ORŁOWA LUTYNIA - MK PZKO zaprasza na koncert jubileuszowy zespołów folklorystycznych „Skotnica” i „Skotniczka” 26. 11. o godz. 16.00 do szkoły muzycznej w Orłowej Porębie.
NAWSIE - Chór Żeński „Melodia” zaprasza na koncert jubileuszowy z okazji 50-lecia chóru 3. 12. o godz. 16.00 do miejscowego Domu PZKO. Po koncercie spotkanie towarzyskie.

Wystawy

GIMNAZJUM POLSKIE W CZ. CIESZYNIE: do 22. 12. wystawa z okazji 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza (4. piętro).
SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 2. 12. wystawa obrazów Otakara Barana. Otwarte wt-pt: 9-12, 12.30-17; so: 10-13, 13.30-18.

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Polskie znaczy złe?

W „Głosie Ludu” z dnia 12 bm. (PU-ŁŁO: „Ekspres do Katowic”) pojawiła się kolejna relacja „heli”. Hela jest prawdopodobnie studentką I roku Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i jak widać postanowiła na bieżąco informować czytelników o związanych z tym problemach. W pierwszej kolejności poskarżyła się na bałagan organizacyjny uczelni i brud w akademiku, teraz zaś na trudności, jakie ma w posługiwaniu się niezbędnymi dokumentami. No cóż, można przyjąć, że „hela” jest osobą mało samodzielną i niezadaczną, ale też oczekiwać, że środowisko akademickie pomoże jej wydrościć. Można - gdyby nie wyraźna sugestia autorki, że przyczyną jej kłopotów jest nie co innego, a fakt studiowania w Polsce.

Dla „heli” polskie - znaczy złe. W tej sytuacji poczuwam się do obowiązku zabrania głosu. Tak postępować nie wolno! Uchybień, które niewątpliwie występują powszechnie, nie można generalizować, a krytyka ma sens tylko wtedy, gdy skierujemy ją we właściwe miejsce. Relacje „heli” nie tylko przestraszą potencjalnych kandydatów na studia w Polsce, ale na domiar złego głoszą nieprawdę. Pragnę jej przypomnieć, że nie ma przymusu studiowa-

nia w Polsce. Przypominam również i to, że wielu studentów z Zaolzia otrzymuje znaczną materialną pomoc w postaci stypendium fundowanego przez polski urząd lub „Wspólnotę Polską”. Spodziewam się, że „hela” znalazła się w ich gronie. Szkoda tylko i wstyd, że czasem dobre obyczaje są naszą słabą stroną.

KRYSTYNA BIERNAT

wykładowca Uniwersytetu Śląskiego, Cz. Cieszyn

NOTARIUSZ

JUDr. Ivo KUCHARÍK

oznajmia, że Jego

BIURO NOTARIALNE
zagaiło działalność

w siedzibie:

Trzyniec Taras
nám. Svobody 528
budynek OD MOND

kontakt:

telefon i fax: 558 628 318
e-mail:
kucharik.notar@telecom.cz

SKORZYSTAJ Z LISEM Z WYGÓD OSZCZĘDZANIA BUDOWLANEGO!

- dotacja państwowa 15 % z zaoszczędzonej w ciągu roku sumy, maks. 3000 Kcz rocznie
- roczna efektywna stopa procentowa aż 6,94 %
- zwolnienie wpływów z oszczędzania budowlanego od podatku dochodowego
- kredyty pośrednie z odsetkami już od 3,9 % stawki proc.
- darmowe załatwienie kredytu z oszczędzania budowlanego

LIS OFERUJE JESZCZE COŚ WIĘCEJ!

Filmowy konkurs z atrakcyjnymi nagrodami (wycieczka do Hollywood, kino domowe, odtwarzacz DVD i filmy na DVD)

Młodzież do lat 18 włącznie może zyskać aż 1500 Kcz

UWAGA! LIS poszerzył też swe usługi o:
ubezpieczenia emerytalne z kompletnym serwisem
wygodne inwestowanie w funduszach udziałowych

Zwróć się do naszych doradców finansowych:

Anna CIAHOTNÁ
tel.: 558 322 978
kom.: 604 110 651
732 463 913

Jiří RASZKA
tel.: 558 356 681
kom.: 777 203 703

Zbyhnév ZIELINA
kom.: 777 669 399

Česká obchodní banka
stavění spořitelna
Na těchto zúčtovacích můžete stavět

realitní kancelář FLASH
real, s.r.o.

Staroměstská 583, Trzyniec
(napřeciwo restauraci „Stará záchytka”) Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čápkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cieszyn 775 077 924 2+1, ul. Hrabinská 325 000,- Kč 2+1, ul. Slezská 360 000,- Kč 3+1, ul. Okružní 350 000,- Kč 3+1, ul. Miládeznická 355 000,- Kč 3+1, ul. Slezská 440 000,- Kč 3+1, ul. Kopernikova 500 000,- Kč 4+1, ul. Časlavská 390 000,- Kč 4+1, ul. Polní 395 000,- Kč Mieszkania Trzyniec 775 077 923 1+1, ul. Kopernikova 380 000,- Kč 2+1, ul. Palackého 475 000,- Kč 3+1, ul. Sosnová 590 000,- Kč 3+1, ul. Slezská 850 000,- Kč 3+1, ul. Beskydská 725 000,- Kč 4+1, ul. Habrova 580 000,- Kč Bud. parcele - 775 077 034 Olbrachdce 3 700 m ² 95,- Kč/m ² Ligotka Kam. 950m ² 130 000,- Kč Moosy k. Jabl. 5 422 m ² 320 000,- Kč Smilowice 6 290 m ² 85,- Kč/m ² Leszna Dolna 6000 m ² 110,- Kč/m ² Trzyniec Podlesie 800m ² 130 000,- Kč Wędrzynia 5 000 m ² 120,- Kč/m ² Dom rodinný 777 077 034 Trzyniec 2x 2,5+1 1 880 000,- Kč Trzyniec 4+1+garaż 2 100 000,- Kč Wędrzynia 4+2 2 200 000,- Kč Mieszkania 777 077 931 Chata Koszarzyska 500 000,- Kč Nawisia 4+1+garaż 1 290 000,- Kč DR Gródek 2+1 900 000,- Kč Łonna Górna 2x 2+1 1 290 000,- Kč Łonna Dolna 2x 3+1 1 780 000,- Kč Parcela Plesk do uzgodnienia	Duża zniżka II 2 180 000,- Kč	Duża zniżka III 790 000,- Kč	Duża zniżka III 1 590 000,- Kč
RZEKA Nowy dom rodinný 7+2+ garaż. Parcela 1 100 m ² . Tel.: 777 077 034	Cz. CIESZYN Stary dom rodinný 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	Trzyniec - NIEBORÓV Dom rodinný 2x 4+1+garaż. Parcela 1 043 m ² . Tel.: 777 077 034	Trzyniec - NIEBORÓV 1 800 000,- Kč + mieszkanie
Duża zniżka III 2 100 000,- Kč	Duża zniżka III 1 650 000,- Kč	Trzyniec KAMIONKA Dom rodinný 4+1+garaż. Parcela 800 m ² . Tel.: 777 077 034	Cz. CIESZYN Nowy dom rodinný 3+1. Włącznie z wyposażeniem. Tel.: 777 077 034
Duża zniżka 2 200 000,- Kč	Duża zniżka 1 450 000,- Kč	Trzyniec Dom rodinný 5+1+ garaż. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	BYSTRZYCA Stary dom rodinný i dom komercyjny 5+1. Tel.: 777 077 034
SPRZEDAWY PARCELE W CZESKIM CIESZYNIE. 775 077 924	CZ. CIESZYN Willa 6+1 z 30-tych lat. Po rekonstrukcji. Tel.: 777 077 034		

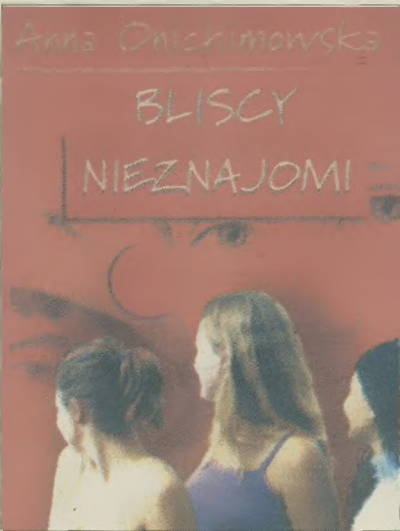
Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

JOHN GRAY

»Marsjanie i Wenusjanki w życiu codziennym«

Wyd. „Zysk i S-ka”. Zgodnie ze słowami Johna Graya, autora największego bestsellera ostatniego dziesięciolecia, „Mężczyźni są z Marsa, kobiety z Wenus”, wraz ze wzrostem tempa życia nastąpiło zwiększenie potencjału wprowadzania zmian w życiu każdego z nas. Wystarczy obudzić drzemiącą w nas moc czynienia cudów codzienności, by skuteczniej dostosować się do życiowych wyzwań i reagować na nie ze spokojem, szczęściem, wiarą, miłością. Należy w tym celu przestrzegać dziewięciu zasad, zaprezentowanych i omówionych w niniejszej książce.

ANNA ONICHIMOWSKA

»Bliscy nieznajomi«

Wyd. „Baobab”. Czwarta część cyklu książek autorki, skierowanego do młodzieży. Jak sama twierdzi, jej książki są o wyborach, które wpływają często na całe życie. Opowiadają także o miłości, rozstaniach i o naszych relacjach ze światem. Cykl książek o losach Maćka, Ewy, Grubego, Baśki i ich rodziców zawiera w sobie takie tytuły jak: „Samotne wyspy i storczyk”, „Żegnaj na zawsze” oraz „Trudne powroty”. Czytając je na pewno nie będziecie się nudzić.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie. (kor)

Krzyżówka

Poziomo: 1. lalusz mało warty 5. usta 9. list żelazny 12. szwajcarski chronometr 13. imię pochodzenia biblijnego 14. opieka nad kimś wyznaczona 15. wycieczka krótkotrwała 16. w Ameryce publikował 17. w porcie zarabia 18. w Australii leży 19. badmintonistom potrzebne 20. nicień w jelicie grubym pasożytnący 21. napędowe lub spożywcze 22. w dowód wpisany 25. w Ghanie płynie 28. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE (wspomnienia Stanisława Skalskiego)** 35. Komunistyczny 36. sklep samoobsługowy 38. dreszczowiec 39. jesienią siana 40. bez sprzeciwu polecenia wykonuje 41. Woli Batorskiej przysiółek 42. imperytent 43. kawalerii pododdział 44. układ wewnątrz połączonych drzwiami na jednej osi.

Pionowo: 1. tworzywo 2. ostatnia deska ratunku tonącego 3. z chamem do pary 4. Robinson 5. w dzichcie swoją twórczość zebrał 6. dodatkowa walka szermierzy 7. produkt rozkładu w przewodzie pokarmowym 8. Cohen śpiewający 9. Casanova 10. wydatek raczej drobny 11. powieść Zofii Dróždź-Satanowskiej 23. wojsko mu nie pachnie 24. nadpobudliwy płciowo 26. nierealnie myśli 27. apetyt pobudzi 29. zwykle chleb konsumuje 30. największa z grupy wysp Pod Wiatrem 31. pomiędzy tau i fi 32. leningradzkie Prado 33. Joachim historią się parający 34. w Nadrenii Płn.-Westfalii leży 37. amerykań. Opr. JO

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		12				13				
14				15				16		
		17				18				
19				20				21		
		22	23	24		25	26	27		
28	29	30			31	32			33	34
35					36	37		38		
				39						
40								41		
				42						
43								44		

Rozwiązanie krzyżówki z 19 listopada 2005:

Poziomo: 1. FERIE 5. DOPIS 9. TEMAT 12. SPISZ 13. IGRCE 14. DUSZE 15. ISTLE 16. RATKA 17. SLADE 18. DEYNA 19. REIZM 20. REMIZ 21. ZASPA 22. AFISZ 25. IBISZ 28. W NIENADYBACH BYCZO JEST 31. OSN 35. NAMAZ 36. EADAL 37. GORSET 39. ESCORT 40. ALIOT 41. RZĄDZ 42. PIWOSZ 43. OSY 44. WESELE 45. JĘZYK 46. KUKRI 47. KARTKA 48. SPA 49. KANTOR. **Pionowo:** 1. FEDOROW 2. ROSSINI 3. ESESMAN 4. PIRAMIDA 5. DZIERZBA 6. POTOMAC 7. SIEDZIBA 8. GRZYBICA 9. TERAZZO 10. MATISSE 11. TRABANT 23. FANTAZJA 24. SYMBIOZA 26. BYDLĄTKO 27. SZLEZWIK 29. NEOFITA 30. EKSPORT 31. AZOTOKS 32. HENRYKA 33. JACKSON 34. SURILO.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka **Stefana Żeromskiego „LUDZIE BEZDOMNI”**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 2. 12. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Leo Czader** - Wędrynia.

ECHA PIŁKARSKIEJ JESIENI W I A KLASIE – GRUPIE B

Rapid czarnym koniem rozgrywek?

FK HAWIERZÓW

„Indianie” zapowiadali przed tym sezonem, że liczy się dla nich tylko gra o awans do 5. ligi. Obietnice spełnili, od pierwszej kolejki nie schodzili z fotela lidera tabeli i z dorobkiem 30 punktów przewodzą stawce 6. ligi. Lekką zadyszkę złapali hawierzowianie tylko w ostatnich dwóch kolejkach, przegrywając niespodziewanie 0:2 w Raszkowicach i 1:2 u siebie z Liskowcem. W sumie „Indianie” zanotowali jesienią trzy porażki. Kryzys może spotkać każdego, w Hawierzowie nie byli jednak przyzwyczajeni do porażek i na półmetku sezonu posadę trenera stracił w tym klubie Zdeněk Menoušek – ongiś trener m.in. dywizyjnego Banika Olbrachcice. – Nowy szkoleniowiec nie został jeszcze wybrany. Na 29 listopada mamy zwołane zebranie członkowskie i dyrektor klubu Vladimír Lucký może uchylić już rąbka tajemnicy – powiedział „GL” sekretarz FK Hawierzów Bronisław Schimke. „Indianie” mają już tylko 5 punktów przewagi nad drugim Bruszperkiem i trzecim Skrzeczoniem, rewanżowa runda rozgrywek zapowiada się więc bardzo interesująco. Do pierwszoplanowych postaci w zespole należeli jesienią bracia Marek i René Bielano-wie oraz Josef Zoller, wszyscy trzej to byli piłkarze Karwiny. – Drużyna jest dobrze poukładana, brakuje mi jednak czasami większej solidarności na boisku. Hasło muszkieterów – „jeden za wszystkich, wszyscy za jednego” nie zawsze się w naszych warunkach sprawdza – zauważył Schimke.

RAPID SKRZECZÓŃ

Na trzecim miejscu w tabeli ze stratą pięciu punktów do lidera z Hawierzowa plasują się na półmetku rozgrywek piłkarze Skrzeczonia. Również w Boguminie trenerzy nie znają dnia ani godziny. Przed rozpoczęciem sezonu doświadczonego Milana Prochazkę zmienił Marek Poštulka, były napastnik Banika Ostrawa i reprezentacji

RC, mający jednak zerowe doświadczenie w pracy szkoleniowca. Działacze klubowi postawili na lokalny patriotyzm i chyba mieli szczęśliwą rękę. Pod wodzą Poštulki Rapid może z optymizmem wypatrywać wiosny. Drużyna prezentuje radosny futbol, brak doświadczenia Poštulki wcale nie przekładał się na wyniki drużyny. Rapid przegrał tylko dwa mecze, zaliczył jednak kilka niepotrzebnych remisów na własnym boisku. – Wiosną nie sprzedamy tanio swojej skóry, powalczymy o awans – zadeklarował menedżer klubu Aleš Kvičala. – Zimą chcemy wzmocnić zespół, ale o konkretnych nazwiskach jeszcze za wcześnie jest mówić. Skrzeczoniacy w styczniu wezmą udział w zimowym turnieju we Wracimowie, w ostatnim tygodniu stycznia zaliczą też tradycyjne zgrupowanie w Wałaskiej Bystrzycy.

KS STONAWA

Lekki niedosyt zapanował przed przerwą zimową w zespole Stonawy. Ekipa Jaroslava Vodáka liczyła z pewnością na więcej, niż tylko 7. lokatę w tabeli. Do trzeciego Skrzeczonia stonawianie tracą ale tylko cztery punkty. – Zdajemy sobie sprawę z tego, że straty są do odrobienia, musimy jednak wiosną strzelać gole. To była nasza największa bolączka – stwierdził trener Jaroslav Vodák. Rzeczywiście, snajper Frajt ocknął się z letargu dopiero w ostatnich kolejkach, a przypomnijmy, że w ubiegłym sezonie piłkarz ten zdobył aż 15 bramek. Treningi wznowią piłkarze 5 stycznia, w planach jest m.in. udział w turnieju na sztucznej nawierzchni w Olbrachcicach.

KS BYSTRZYCA

Powody do zadowolenia nie panują też w Bystrzycy, gdzie zakładano przed sezonem, że przy odrobinie szczęścia można pokusić się o awans do wyższej klasy. Na półmetku rozgrywek bystrzyczanie z 9. miejsca tra-

cą ale do lidera 13 punktów. Jedno jest pewne, trener Radek Morcinek nie stracił zaufania działaczy klubowych. – Sam tylko trener nie ponosi winy za przeciętne wyniki drużyny w rundzie jesiennej. Potrzebna jest głębsza analiza – uważa dyrektor klubu Petr Šingel. Formę szlifować będą piłkarze na zimowym turnieju w Trzyńcu.

SJ RYCHWAŁD

Nasz najłabszy zespół w rundzie jesiennej (12. miejsce, 8 pkt.) skazany będzie chyba na grę o utrzymanie szóstoligowej przynależności. Do tej roli Slavoj przyzwyczaił już jednak swoich kibiców. – Daleko nam do opty-mizmu, ale chyba nie zasłużyliśmy na lepsze miejsce – stwierdził sekretarz klubu Radomir Knybel. Z drugiej jednak strony, Slavoj miał trochę pecha, przez większą część jesiennego sezonu trener Milan Vantuch nie mógł wystawić z powodu licznych kontuzji najsilniejszego składu. W listopadzie po kontuzji kolana treningi wznowił Blejchář, którego bardzo brakowało w linii pomocy. Naszym zdaniem prace ratunkowe w Rychwałdzie powinny się udać, konkurenci – Pietwałd na Morawach i Dobra – prezentują się z jeszcze gorszej strony.

JANUSZ BITTMAR

nasza oferta

■ **TENIS STOŁOWY – LIGA MISTRZÓW:** Start Sucha Górna – Angers Vaillante (dzisiaj, 17.00 w hawierzowskiej hali sportowej).
■ **HOKEJ NA ŁODZIE – II liga:** Orłowa – Hodonin (jutro, 17.00). (jb)

port polski

■ **W KUUSAMO ROZPOCZĄŁ SIĘ PŚ W SKOKACH NARCIARSKICH.** Zdaniem trenera reprezentacji Norwegii Miki Kojonkoskiego faworytem numer jeden tegorocznego sezonu jest ponownie Fin Jann Ahonen. – Rok temu nabrał takiej pewności siebie, że jeszcze długo jej nie straci – stwierdził na łamach „Super Expressu” trener Norwegii. – Ahonena może zatrzymać Czech Jakub Janda, no i Adam. Małysz zyskał wielką rzecz: wsparcie kolegów – powiedział Fin. W Kuusamo startuje piątka Polaków – Małysz, Bachleda, Mateja, Długopolski i Stoch. Wczorajsze zawody zakończyły się po zamknięciu tego numeru. Na dzisiaj zaplanowano drugi konkurs skoków, początek o godz. 16.00. (jb, PAP)

Ekstraliga piłkarzy ręcznych

■ **KARWINA – NAPAJEDLA 38:15 (16:7). Bramki dla HCB:** Sobol 8/3, Horák, Kubis, Kuzo po 5, Heinz 4, Požárek 3, Prachař, Brůna, Korňan po 2, Zdráhala, Mrózek po 1.

Ostatni zespół tabeli nie zmusił gospodarzy do większego wysiłku. Trener Jiří Kekrt sięgnął w drugiej połowie również po rezerwowych zawodników. O wiele trudniejszy rywal czeka na Karwinę w najbliższy poniedziałek, kiedy to Banik zaprezentuje się na parkiecie Dukli Praga. Poniedziałkowy mecz posłuży zarazem i za sprawdzian generalny przed pojedynkiem w 1/8 Pucharu Zdobywców Pucharu. 3 grudnia Banik zmierzy się na wyjeździe z hiszpańskim Valladolidem, rewanż zaplanowano na 11 grudnia w Karwinie.

Lokaty: 1. Karwina 22, 2. Zubrzy 18, 3. Dukla 17 pkt.

(jb, Ok)

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA ŁODZIE

Runęła twierdza w Hawierzowie

I LIGA

● **HC HAWIERZÓW – KOMETA BRNO 3:5 (0:1, 2:2, 1:2). Bramki:** 23. Burián, 26. Zdráhál, 44. Prokop – 22. i 53. Staněk, 3. Brančík, 37. Barus, 49. Hájek. Dla Hawierzowa była to zarazem i trzecia porażka pod rząd, w sumie Pantery straciły w trzech ostatnich meczach 14 bramek. To daje do myślenia, zwłaszcza obrońcom, którzy również w pojedynku z Kometa nie spisali się najlepiej. Hokeiści Brna bardzo często wyszachowali gospodarzy już w środkowej strefie lodowiska, szybkimi akcjami z pierwszego krążka łatwo dostawali się pod bramkę Novotnego. W I tercji padł tylko jeden gol, ale do siatki Hawierzowa. Zaraz w 3. minucie błąd Semana wykorzystał Brančík – 0:1. Początek II tercji też należał do gości. W 22. minucie obrońcy nie zdążyli wybić krążka w bezpieczne miejsce po strzale Appela i Staněk do pustej bramki podwyższył na 0:2. Na kontaktowego gola jednak długo nie czekano, wnet w 23. minucie Burián sam nie wiedział, co zrobić z krążkiem, więc zdecydował się na strzał z dystansu i „guma” ku zaskoczeniu wszystkich wpadła do siatki – 1:2. Chwilowy chaos w grze gości wykorzystał doświadczony Zdráhál, wyrównując w 26. minucie po ładnej akcji całej 1. formacji na 2:2. Ostatnie słowo w II tercji należało znów do gości. We własnym osłabieniu na solowy rajd zdecydował się Barus i przy biernej asekuracji hawierzowskich graczy po raz trzeci pokonał bramkarza Novotnego – 2:3. Na wstępie III tercji wprawdzie rzutu karnego nie wykorzystał Lipina, ale Pantery pomimo to nie straciły wiary i w 44. minucie z kija Prokopa w przewadze liczebnej doprowadziły do wyrównania – 3:3. To było jednak ze strony chaotycznie grającego Hawierzowa wszystko. W 49. minucie Hájek najlepiej zorien-

tował się pod bramką Novotnego – 3:4, a w 53. minucie po dwójkowym rajdzie Appela i Stařka było 3:5. Kometa bez dwóch zdań zasłużyła na zwycięstwo, tak źle grającego Hawierzowa w defensywie już długo nie oglądaliśmy. – Rewelacji z naszej strony nie było, zwłaszcza jeśli chodzi o poczynania w defensywie. Nie chciałbym jednak mówić o kryzysie, każdy zespół ma prawo do chwili słabości – stwierdził trener Hawierzowa Jiří Režnar.

Lokaty: 1. Ujście n. Łabą 57, 2. Hawierzów 46, 3. Chomutov 45. 30. 11.: Hawierzów – Kadaň.

II LIGA

● **HC SZTERNBERK – HC ORŁOWA 6:3 (3:2, 2:0, 1:1). Bramki:** 12. i 60. M. Šimek, 4. Jurák, 20. Vich, 21. Zima, 27. F. Dvořák – 5. Jaško, 7. Martiník, 56. Kotásek. W pierwszych dwunastu minutach obie drużyny urządziły sobie istne zawody strzeleckie. W 13. minucie przy stanie 2:2 sędzia nie uznał gościom regulaminowego gola, co negatywnie wpłynęło na postawę Orłowej. Fatalnie spisali się goście zwłaszcza w drugiej tercji, gdzie kompletnie oddali inicjatywę na kije gospodarzy. Poskutkowało dopiero meška rozmowa trenera Pavla Leksovského w przerwie przed trzecią tercją. – W ostatniej odsłonie zagrailiśmy już w miarę dobrze. Chłopcy chcieli odmienić losy meczu, rywal był ale tym razem poza naszym zasięgiem – skomentował mecz trener Orłowej Pavel Leksovský. W spotkaniu zabrakło bramkarza Holeša (pauzuje z powodu bójk w meczu z Wielką Biteszą). Do stanu 4:2 bronił Čučela, później zmienił go młodziutki Volf. Na pochwałę w orłowskim zespole zasłużyła tylko trzecia formacja – Kotásek w 56. minucie zlagodził przynajmniej oblicze porażki.

Lokaty: 1. T. Brno 39, 2. Sztternberk 39, 3. W. Bitesz 32,... 5. Orłowa 28 pkt. **JUTRO:** Orłowa – Hodonin (17.00). (jb)

W widowisku „Zabijaczka” zagrało dziesięciu aktorów. Na zdjęciu z lewej Grzegorz Skupień, Otmar Kantor, Antoni Niedoba i Roman Rusz.

„ZABIJACZKA” NA NOWEJ SCENIE

Ożywno pamięć o Katolickiej Czytelni

JABLONKOW (man) – Góralskie akcenty, które w piątek i sobotę rozbrzmiewały w jabłonkowskim Domu PZKO, były zwieńczeniem wysiłku członków Miejsowego Koła, którzy rozbudowali swój Dom. Jako pierwszy na nowej scenie zaprezentował się chór „Gorol”, który nawiązał do tradycji, wystawiając „Zabijaczkę”, sztukę Władysława Niedoby.

Na program imprezy złożył się koncert w wykonaniu kilku zespołów oraz spektakl teatralny pt. „Zabijaczka”. W piątek, kiedy na sali zasiadli sympatycy „Gorola”, zespół pod kierownictwem Katarzyny Siwiec sięgnął do swego skarbcza, wykonując tradycyjne utwory góralskie. Zaprezentowały się również kapele góralskie „Lipka” i „Nowina” oraz duet Otmar Kantor (gajdy) i Jola Filipek-Czepiec z zespołu „Zaolzi” (skrzypce).

Sobotni program (zamiast „Lipki” na scenie stanęła „Torka” – najmłodszy artyści prowadzeni przez kierownic-

kę obu zespołów, Krystynę Mruzek) obejrzeli również zaproszeni goście: konsulowie RP w Ostrawie, Karol Biedecki i Piotr Czosnyka, dyrektor Huty Trzyniec, Jerzy Cieniela, prezes ZG PZKO, Zygmunt Stopa, prezes Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO Leszek Richter, Helena Niedoba, żona legendarnego „Jury spod Grónia”, delegacja starostwa istebniańskiego, przedstawiciele urzędów miejskich z Wisły, Skoczowa oraz gospodarze Jabłonkowa. Przygotowano dla nich tradycyjne dania „zabijackowe”.

Ciąg dalszy na str. 3

Wójtowie o obwodnicy

CZ. CIESZYN (kor) – W sekretariacie Euroregionu „Śląsk Cieszyński” na czeskokocieszyńskim Moście Przyjaźni odbyło się w piątek listopadowe posiedzenie wójtów – członków Stowarzyszenia Gmin Regionu Jabłonkowskiego (SGRJ).

Na porządku dziennym były m.in. kolejne etapy budowy drogi szybkiego ruchu I/11 między Mostami k. Jabłonkowa a Toszonowicami. Na początku przyszłego roku ma ruszyć budowa odcinka łączącego Jabłonków z Gródkiem. Sekretarz czeskiej części Euroregionu, Václav Laštůvka, poinformował

TRUDNE CZASY DLA BEZDOMNYCH

Przepełnione schroniska

Wraz z nadchodzącą zimą nastały ciężkie czasy dla bezdomnych. Już po pierwszych dniach z temperaturą poniżej zera schroniska zapełniły się całkowicie.

– Obecnie nocuje u nas kilkanaście osób ponad stan – dowiedzieliśmy się w jednym z największych tzw. domów azylowych w województwie morawsko-śląskim w Ostrawie Mariańskich Górach. – Jeżeli mrozy będą tęsze i potrwają dłużej, będziemy musieli dostawić kilka łóżek w korytarzach.

Schroniska dla ludzi bez adresu znajdują się również w Karwinie, Orłowej, Hawierzowie, Cz. Cieszynie i Trzynie. Te jednak są do dyspozycji mężczyzn, którzy za opłatą godzą się w nich zamieszkać przez kilka miesięcy. Noclegownię z prawdziwego zdarzenia dla tych, którzy chcą w ciepłym

ŚWIĘTO TAŃCA I PIEŚNI W ORŁOWEJ

Brawa dla »Skotniczki« i »Skotnicy«

ORŁOWA (wak) – Prawdziwą uczcą dla miłośników tańca były sobotnie występy zespołów folklorystycznych „Skotniczki”, która w tym roku obchodziła swoje 15-lecie, oraz o pięć lat młodziej „Skotnicy”. Oba zespoły działają przy MK PZKO w Orłowej Lutni.

Po brzegi wypełniona sala Szkoły Muzycznej w Orłowej Porębie podziwiała i brawami nagradzała popularne nie tylko na naszym terenie, ale także za granicą, z perfekcją wykonane tańce śląskie i pieśni ludowe prezentowane przez „Skotniczkę”, czeskie, śląskie, morawskie, krakowskie, lubelskie i rzeszowskie tańce i pieśni ludowe w wykonaniu „Skotnicy” oraz muzykę towarzyszącą obu zespołom kapeli ludowej. Koncert dowiódł, że oba zespoły zrobiły ogromne postępy.

Zyczenia i dary jubilatów złożyli m.in.: Grażyna Kostrusiak, konsul Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, która przekazała zespołom dwa komplety mikrofonów bezprzewodowych, zastępcy burmistrzów Orłowej

i Rydułtów, Radosław Mołżiś i Henryk Nieszporek, Jadwiga Palowska i Bronisław Bednarz, kierownictwo karwińskiego zespołu „Dziolchy i syny z kolonije”, oraz przedstawiciele okolicznych kół PZKO.

W drugiej części programu wystąpił gościnnie zespół „Pod nutką” ze Szkoły Muzycznej w Rydułtówach.

Spotkanie jubileuszowe zakończyło spotkanie zespołów z gośćmi w pezetkaowskiej świetlicy, gdzie delectowano się m.in. tortem, na którym wcześniej zapalono 15 świeczek, przygotowanym przez panie z Klubu Kobiet, Wandę Wziętek i Dorotę Blachowską.

Ach, co to był za ślub!

W sobotę w kościele ewangelickim Na Niwach miłość, szacunek i wierność małżeńską ślubowali sobie Andrea Wałach i prezes Kongresu Polaków w RC Józef Szymczek. Obrzęd zaślubin prowadził ks. sen. Bogusław Kokotek, życząc Nowożeńcom obfitości łask podobną do tej w Kanie Galilejskiej... Najlepsze życzenia składali Młodej Parze goście weselni, krewni, przyjaciele, znajomi i współpracownicy. Specjalnie na tę okazję przyjechał do Cz. Cieszyna również konsul generalny RP w Ostrawie, Antoni Sadowski. Na zdjęciu: państwo młodzi w chwili po zawarciu małżeństwa. (sch)

Fot. Marek Santarius

Uwaga, stypendia!

Konsulat Generalny RP w Ostrawie informuje, że wypłata stypendiów z Fundacji Semper Polonia odbywać się będzie w dniach od 1 do 7 grudnia w godz. 14.00-15.00 w budynku Konsulatu.

Wogoda

WTOREK – Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami śniegu. Temperatura w dzień od -1 do 3 st., nocą od -2 do -6 st. C.

ŚRODA – Zachmurzenie zmienne z opadami śniegu. Temperatura w dzień od -2 do 2 st., nocą od -3 do -7 st. C.

PIĘTNAŚCIE LAT RADIOWEGO »GŁOSU CHRZEŚCIJAN«

CZ. CIESZYN (kor) – Przedstawiciele czterech Kościołów zapalili w niedzielę w czeskokocieszyńskim kościele ewangelickim pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła Na Niwach świecę na wieńcu adwentowym symbolizujące pokój, wiarę, nadzieję i miłość.

Podczas XVI Koncertu Adwentowego Muzyki i Słowa organizowanego przez Towarzystwo Ewangelickie w RC prezes tej organizacji i pastor miejscowego zboru, ks. senior Bogusław Kokotek, zaprosił przed ołtarz biskupa Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W., ks. Vladislava Volnego, biskupa seniora Luteranckiego Ewangelickiego Kościoła A.W. ks. Wilhelma Stonawskiego, pastora zboru ewangelickiego Na Rozwoju, Stanisława Kaczmarczyka, oraz duszpasterza z katolickiego kościoła

pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, ks. Piotra Jerzego Badurę SJ.

Tegoroczny Koncert Adwentowy był połączony z obchodami 15-lecia nadawania co miesiąc przez polską redakcję Radia Ostrawskiego audycji religij-

Koncert niczym audycja

nej „Głos Chrześcijan”. Nic więc dziwnego, że autor scenariusza i reżyser koncertu, ks. Kokotek, zaangażował do współpracy dziennikarki radiowe. Koncert poprowadził wspólnie z red. Wierą Judaszewicz. Jego program zaś przypominał audycję radiową.

W adwentową atmosferę wprowadzili publiczność aktor i reżyser Sceny Polskiej Rudolf Moliński (wierszem Romana Brandstaettera „A stało się to w

noc”) oraz znany twórca ludowy Józef Broda z córką Katarzyną (grą na trombicie, okarynie i fujarce). O 15-leciu „Głosu Chrześcijan” mówili zarówno konferansjerzy, jak i krótki film oraz wyświetlane na telebimie filmowe życzenia. Złożyli je autorom audycji m.in. konsul generalny RP w Ostrawie, Antoni Sadowski, i dyrektor Rozgłośni Ostrawskiej, Igor Horváth.

Jako pierwszy zaśpiewał chór mieszanym parafii wyższobramskiej przy Kościele Jezusowym w Cieszynie. Po nim chór męski zboru ŚKEAW w Trzanowicach. Goście z miejscowości związanej z ks. Jerzym Trzanowskim wykonawszy jedną z „Pieśni Biblijnych” A. Dvořáka, zaskoczyli słuchaczy jednym z murzyńskich spirituali oraz pieśnią afrykańską zaśpiewaną w oryginale z towarzyszeniem bębnow i grzechotek... Ciąg dalszy na str. 3

TYDZIEŃ

21 - 27 XI 2005

■ W Polsce weszła w życie ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Dzięki niej łatwiej można będzie doprowadzić do eksmisji sprawcy domowej przemocy oraz zakazać mu kontaktów i zbliżania się do ofiar.

■ Premier Izraela, Ariel Szaron, opuścił szeregi swojej partii Likud i wystąpił do prezydenta o rozwiązanie Parlamentu. W nowych wyborach zamierza kandydować już z ramienia nowej partii - Odpowiedzialność Narodowa.

■ Napastnicy w mundurach armii irackiej zastrzelili w Bagdadzie ważnego przywódcę sunnickiego, Kazima Sarhida Alego al-Hemaima oraz jego trzech synów i zięcia. Przedstawiciel armii irackiej zaprzeczył, aby napad był dziełem irackich żołnierzy, i powiedział, że musieli to być przebrani w ich mundury terroryści.

■ W Niemczech został zaprzysiężony nowy rząd. Gabinet liczy 16 ministrów. Na jego czele stoi kanclerz Angela Merkel - pierwsza kobieta na tym stanowisku w historii Republiki Federalnej.

■ W zamachu przed szpitalem w irackim mieście Mahmudia zginęło 30 osób, a ponad 50 zostało rannych. Terrorysta - samobójca zdetonował bombę w samochodzie. Wśród zabitych są głównie kobiety i dzieci.

■ Minister obrony narodowej Polski podpisał decyzję o odtajnieniu akt byłego Układu Warszawskiego. Z archiwów wynika między innymi, że w przypadku konfliktu między Układem Warszawskim i NATO dowództwo Układu przewidywało 2 mln ofiar wśród obywateli Polski.

■ Ponad 60 osób utonęło, kiedy dwa przepełnione autobusy zostały porwane przez powódź w indyjskim stanie Tamilnad.

■ Dyrektorka Powszechnej Ubezpieczalni Zdrowotnej (VZP) Jiřina Musilková ogłosiła, że w dniu 1 stycznia 2006 zrezygnuje ze swojego stanowiska. Jak powiedziała, powodem tej decyzji są wywierane na nią naciski oraz pogrozki, także pod adresem członków jej rodziny. Jej zdaniem, sprawa VZP jest „celowo spolityzowana i skryminalizowana”.

■ W Polsce blisko 3 miliony dzieci żyją w biedzie - ocenia rzecznik praw dziecka, Paweł Jaros. Według rzecznika liczba dzieci żyjących w biedzie, ujawniona w badaniach naukowych, jest w kraju „celowo przemilczana”.

■ Gottland - taką nazwę będzie nosić muzeum sławnego piosenkarza Karla Gotta. Muzeum powstanie w Jevanach koło Pragi, w willi będącej kiedyś jego własnością. Willę kupił od piosenkarza jeden z jego fanów.

■ Ponad 30 tysięcy związkowców demonstrowało w Pradze, domagając się przyjęcia nowego kodeksu pracy, którego projekt znajduje się obecnie w Parlamencie RC.

■ Japońskiej sondzie Hajabusa udało się, jako pierwszej na świecie, pobrać próbki z powierzchni asteroida, na którym wylądowała.

■ W Warszawie, Katowicach, Łodzi, Rzeszowie, Gdańsku i Krakowie pod hasłem „Reanimacja demokracji - Marsz Równości idzie dalej” odbyły się manifestacje solidarności z uczestnikami zeszytgodniowego Marszu Równości w Poznaniu. Wiece odbyły się bez większych zakłóceń.

■ Przywódcy 53 krajów członkowskich dawnej brytyjskiej Wspólnoty Narodów - Commonwealthu - zebrali w stolicy Malty, La Valetcie, ostro skrytykowali substytia dla rolnictwa w krajach bogatych, argumentując, że sprawiają one, iż produkty z krajów rozwijających się przegrywają w konkurencji cenowej.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Konsul generalny RP w Ostrawie Antoni Sadowski przekazuje na ręce prezes TNP, Barbary David, zestaw płyt i książek dla polskiego przedszkola w Clerlicku podczas czwartkowego spotkania w polskiej placówce.

Bardzo śliski problem

REGION (wak) - Od kilku dni mieszkańcy wielu miast i gmin mają problemy z poruszaniem się po chodnikach i ulicach. Wprawdzie nie musimy się już przedzierać przez grube warstwy śniegu, ale jest bardzo ślisko. Zwłaszcza wczesnym rankiem i wieczorem.

Gołeńdz zalega na drogach Podbeskidzia. W większości górskich miejscowości utrzymuje się jezdnie „na biało”. Miejscowi kierowcy są przyzwyczajeni do takich warunków. Gorzej z przyjezdnymi.

Pełne ręce roboty od tygodnia mają lekarze pogotowia ratunkowego w Ostrawie, Trzynie, Orlowej, Hawierzowie. Codziennie przyjmują o 10-15 proc. osób więcej. W większości przypadków chodzi o złamania i potłuczenia w wyniku upadku na śliskim chodniku. Właściciele prywatnych domów i administratorzy kamienic powinni pamiętać o tym, iż są zobowiązani do posypywania zlodowaciałej i zaśnieżonej nawierzchni chodników przed swoimi posesjami.

Właściciel domu ponosi pełną od-

powiedzialność za stan chodnika. Oznacza to, że pieszy, który złamie rękę lub nogę na śliskim trotuarze, może domagać się w sądzie rekompensaty finansowej.

Użytkownik nieruchomości może ponadto zostać ukarany grzywną za nieuprzątnięcie terenu.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NA UNIwersytecie OSTRAWSKIM

Mickiewicz a Słowianie

OSTRAWA (mro) - „Mickiewicz a Słowianie” - to tytuł dwudniowej międzynarodowej konferencji naukowej, która dziś rozpoczyna się na Katedrze Sławistyki Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Ostrawskiego przy ul. Ćs. Legii 9.

Spotkanie filologów, literaturoznawców oraz językoznawców z Republiki Czeskiej, Polski i Litwy zostało przygotowane przez Uniwersytety Poznański im. A. Mickiewicza,

PRZEDSZKOLANKI W KONSULACIE GENERALNYM RP Podstawa szkolnictwa

OSTRAWA (mro) - O trudnej, odpowiedzialnej i ofiarnej pracy nauczyciela przedszkolnego, jego posłannictwie, mówił konsul generalny RP w Ostrawie, Antoni Sadowski, w ub. czwartek do swoich gości, głównie pań. Podczas przedświątecznego spotkania podejmował 50 członków Towarzystwa Nauczycieli Polskich, odpowiedzialnych za wychowanie na stopniu przedszkolnym.

- *Póki będą polskie przedszkola, będą i szkoły* - zaakcentowała prezes TNP, Barbara David, dziękując za przyjęcie i w odpowiedzi na zapewnienia konsula generalnego o tym, że kierowany przez niego urząd będzie wspierał szkolnictwo zaolziańskie, a przede wszystkim przedszkola. Uczestnicy spotkania złożyli sobie

życzenia udanych świąt Bożego Narodzenia. Reprezentacje przedszkoli przekazały na ręce przedstawiciela Polski kartki z życzeniami oraz wieńce adwentowe wykonane przez zaolziańskich przedszkolaków. Niejako w rewanżu otrzymały zestawy płyt i książek polskich.

- *Nasze przedszkola nie są ani zagrożone, ani nie borykamy się z żadnymi problemami* - powiedziała nam B. David. Obecnie na Zaolziu czynnych jest 36 przedszkoli z językiem polskim, samodzielne są jedynie przedszkola w Wędrynie i Jablonkowie. Reszta jest zintegrowana ze szkołami.

W programie kulturalnym spotkania wystąpili Jakub Tomanek i Adam Sikora (duet skrzypcowy) oraz Joanna Wierżgoń i Jan Tomanek - śpiew.

Przepełnione schroniska

Dokończenie ze str. 1

Nie wszystkie osoby chcą jednak korzystać z możliwości, jakie oferują im te ośrodki, ponieważ wiąże się to z koniecznością przestrzegania określonego regulaminu i dostosowania się do zasad funkcjonowania wspólnoty. Część woli więc żyć na własną rękę. Mieszkają w kanałach, na dworcach,

na działkach. Dopiero choroba zmusza je do zwrócenia się o pomoc. Tak było np. w ub. tygodniu, kiedy do domów azylowych w Karwinie i Ostrawie zgłosiło się dwóch mężczyzn, którzy opuścili szpital, gdzie leczyli się z odmrożeń stóp.

Nikt tak naprawdę nie wie, ilu jest w województwie ludzi bez adresu. Przed dwoma laty pracownicy ostrawskiego magistratu próbowali zliczyć bezdomnych w mieście. Wyszukali i rozmawiali z ok. 500 osobami. Jednak ich zdaniem ludzi bez dachu nad głową, którzy nie są zarejestrowani w urzędach pracy i nie korzystają z żadnych świadczeń socjalnych, w samej Ostrawie jest znacznie więcej. (wak)

Zostań przedsiębiorcą roku!

OSTRAWA (mro) - Wielu przedsiębiorców nie lubi chwalić się swoimi osiągnięciami, jednak wzywamy ich lub ich przyjaciół, by zgłosili do konkursu tych najlepszych, którzy prowadzą firmę co najmniej od dwóch lat - powiedział Kirk Kroonen ze spółki Ernst&Young RC, organizującej konkurs o najlepszego przedsiębiorcę województwa morawsko-śląskiego.

Zgłoszenia przyjmowane są do środy włącznie. W skład jury wejdą przedsiębiorcy i naukowcy, którzy ocenią sukces ekonomiczny firmy, orientację strategiczną i globalne oddziaływanie zakładu. Ocenie podlegać będzie także duch przedsiębiorczości, uczciwość, stosunek do innowacji i zagospodarowania aktywność (wsparcie regionu, praca charytatywna itp.). Nazwiska zwycięzców znane będą w styczniu. Czeski laureat nagrody zostanie uczestnikiem finału światowego w Monte Carlo. Szczegółowe informacje pod www.podnikatelroku.cz.

HAWIERZÓW ŚWIĘTUJE 50-LECIE

Bogaty program uroczystości

HAWIERZÓW (wak) - Od najbliższego czwartku Hawierzów świętować będzie swoje 50. urodziny. W pierwszym dniu grudnia w magistracie przyjęte zostaną delegacje z zaprzyjaźnionych z nim miast - Jastrzębia Zdroju, Harlow (Anglia), Collegna (Włochy), Omiszu (Chorwacja), Mažeikiau (Litwa) oraz Paide (Estonia).

W piątek podpisana zostanie umowa o współpracy i przyjaźni z estońskim miastem Paide, po czym zagraniczni goście wezmą udział w wernisażu wystawy o udziale czechosłowackich lotników w II wojnie światowej.

Maraton imprez kulturalnych rozpocznie się o godz. 16.30 w Miejskiej Hali Sportowej. W bloku programowym zaprezentują się tancerze, piosenkarze, gimnastycy.

W sobotę o godz. 10.00 odbędzie się w kościele św. Anny nabożeństwo ekumeniczne z udziałem biskupów Vladislava Volnego i Františka Lobkowicza. Oficjalne uroczystości, podczas których lekkoatletce Šárce-Kašpárkovej, rodowitej hawierzowiance, nadany zostanie tytuł „Honorowej mieszkanki miasta”, rozpoczyna się o godz. 15.00 w Domu Kultury. Uroczysty koncert odbędzie się o godz. 18.00 na Stadionie Zimowym. Wystąpią m.in. Karel Gott, Lucie Bílá, Richard Krajčo oraz Věra Špinarová.

Jubileuszowe uroczystości zakończą w niedzielę na placu Republiki ognie sztuczne.

Imprezie towarzyszy wystawa miejscowych i zagranicznych plastyków w DK L. Janáčka.

Ciekawostki

Maślaki w ogrodzie?

Nadleśnictwo Jarocin (woj. wielkopolskie) poinformowało, że wspólnie z okolicznymi gminami wystąpi o środki unijne na sfinansowanie budowy specjalnej szkółki z sadzonkami drzew z grzybniami. Leśnicy twierdzą, że po realizacji projektu każdy będzie mógł kupić od nich drzewa z grzybniami maślaków czy rydzów. Jarocińscy leśnicy współpracują od siedmiu lat z francuską szkółką Robin Pepinieres w departamencie Alpy Wyższe, gdzie od lat hoduje się mikoryzowane sadzonki drzew (mikoryza to współżycie grzybów z korzeniami roślin wyższych, np. sosna tworzy mikoryzę z maślakiem). Wielkim osiągnięciem jest tam produkcja sadzonek mikoryzowanych ceną trufli, należąca do przysmaków francuskiej kuchni. „O trufli, na którą trzeba czekać 7 lat, nie ma co myśleć, nasze zasadowe gleby i

klimat nie sprzyjają temu grzybowi. Maślaki i rydze znajdują w Polsce dobre warunki rozwoju” - mówi nadleśniczy Krzysztof Szwartz. Według niego, w kraju prowadzi się wprawdzie mikoryzę grzybów, ale „Jarocin będzie pionierem w produkcji grzybów jadalnych” - zaznaczył.

Toaletowa afera

Białoruski emeryt wykrył oszustwa firmy produkującej papier toaletowy. Zadał sobie trud i zmierzył długość rolki. Okazało się, że była krótsza od podanej na opakowaniu. Tematem zainteresowała się jedna z białoruskich gazet. W każdej z rolek papieru toaletowego kupionego przez dziennikarkę gazety brakowało od kilku centymetrów do kilku metrów papieru. Toaletowym problemem postanowił się zająć państwowy Urząd Standaryzacji. Firma, której papier kupił emeryt, już została ukarana

grzywną, a kolejni producenci są kontrolowani.

Mandatowy rekordzista

Kierowcę-rekordzistę, który w ciągu dwóch lat otrzymał 450 mandatów i nie zapłacił żadnego z nich, zatrzymali w sobotę w Mediolanie strażnicy miejscy. Aresztowany został na gorącym uczynku, gdy po raz kolejny łamał przepisy drogowe. Mediolaniecy strażnicy długo śledzili 27-letniego mężczyznę, aby ustalić trasę jego przejazdu oraz miejsca, gdzie zazwyczaj łamie przepisy. Kierowca najczęściej otrzymywał mandaty za parkowanie auta w niedozwolonym miejscu i jazdę pasem zarezerwowanym dla autobusów i karettek.

Tytuł ważniejszy

90 proc. Niemców ceni sobie tytuły bardziej, niż majątek, miłość, czy rodzinę. Na niemieckich wizytówkach

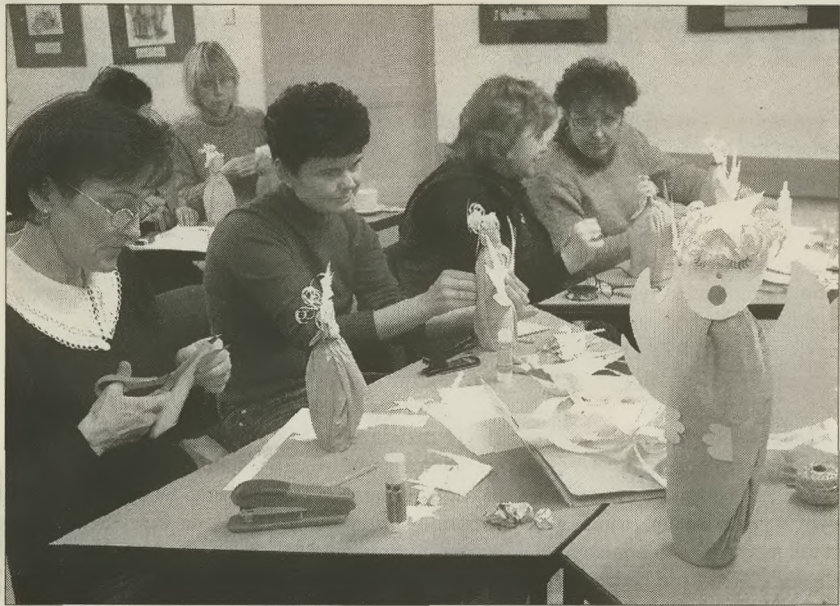
i skrzynkach pocztowych coraz częściej pojawiają się literki oznaczające tytuły naukowe, nawet jeżeli dotyczą one mało istotnych kwalifikacji. Z badań firmy ubezpieczeniowej Allianz wynika, że znalezienie miłości jest najważniejsze w życiu dla 80 proc. Niemców, zaś bezpieczeństwo finansowe jest ważne dla jeszcze mniejszej grupy badanych.

DNA... Dziadka Mroza?

Znany brytyjski ekspert w dziedzinie genetyki chce odnaleźć prawdziwego Dziadka Mroza. Profesor Brian Sykes z uniwersytetu w Oxfordzie zwrócił się z apelem do wszystkich mężczyzn noszących nazwisko Christmas, aby zgodzili się udostępnić mu swój materiał genetyczny. Porównując DNA ochotników badacz spróbuje odnaleźć ich wspólnego przodka, w którym będzie można dopatrywać się legendarnego Dziadka Mroza (Father Christmas).

Jak zadbać o wystroj i atmosferę

Pierwsza świąteczna gwiazdka zabłysła w tym roku w klasopracowni Centrum Pedagogicznego 23 listopada podczas warsztatów na temat bożona-

Fot. BARBARA GLAC

Uczestniczki warsztatów stwierdziły zgodnie, że wlosną pragną powtórzyć spotkanie z Beatą Duczmińską i jej światem papierowych cudów i dziwów.

»ZABIJACZKA« NA NOWEJ SCENIE

Ożywiono pamięć o Czytelniku

Dokończenie ze str. 1

Obu swoich towarzyszy, Władysława Niedobę i Władysława Młynka, wspominał w swej gawędzie Filip, czyli Tadeusz Filipczyk.

– Uzurpowaliśmy sobie prawo do uroczystego otwarcia sceny, chcąc ożywić stare tradycje z Czytelnika Katolickiej. To, co nazywa się przecięciem wstęgi, miało miejsce podczas Gorolskiego Święta, jednak bez produkcji artystycznej na scenie – powiedział

naszej redakcji Józef Jachnicki, który opracował scenariusz i scenografię spektaklu autorstwa W. Niedoby.

„Zabijaczka” miała premierę w 1971 roku na deskach jabłonkowskiej Czytelnicy. Później obejrzel ją sympatycy teatru w wielu zaolziańskich miejscowościach. Pieniądze uzyskane ze sprzedaży biletów „Gorol” przekazał wtedy na konto odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie. – „Zabijaczka” obejrzała wówczas przebywa-

rodzeniowego wystroju wnętrz. Zajęcia, prowadzone przez znaną już na naszym terenie z chwytliwych pomysłów prelegentkę, Beatę Duczmińską, z Bielska Białej, cieszyły się znacznym zainteresowaniem. Z nauki skorzystało 28 nauczycielek z 16 szkół. Zdobyte umiejętności pomogą im tworzyć ciekawy i odmienny od poprzednich scenariusz radosnych dni oczekiwania na upragnionego przez dzieci Mikołaja czy „wigilijkę”.

Niewielkim kosztem, przy użyciu kolorowych kartoników, wykorzystując zdobyte podczas zajęć szablony, przybrać można szkolne korytarze i klasy w świąteczne szaty niezależnie od kaprysów rynku czy braku pieniędzy. Piękne aniołki i anioły, gwiazdki, śnieżynki, choinki wykonane techniką origami oraz zabawne Mikołajki wkrótce, jak zwykle z zapalem, tworzyć będą także uczniowie. Na najmłodszych czekała wspaniała kolorowanka.

Uznanie otoczenia i własne zadowolenie – mурowane! (bag)

jące na Zaolziu wybitne postaci czeskiego teatru z Pragi, które uznały ją za prawdziwe wydarzenie. Zachował się oryginalny egzemplarz tej sztuki, więc postanowiliśmy ją odtworzyć – stwierdził Jachnicki.

Szklane cacka

W jedynej w naszym województwie wytwórni ozdób choinkowych, opawskiej spółce „Slezská tvorba”, zakończono tegoroczny sezon. W grudniu ruszy praca nad nowymi wzorami, które znajdą się na rynku w przyszłym roku.

Od 54 lat zakład produkuje świąteczne świecidełka, pozostając wierny tradycji i oryginalnej technologii. W przeciwieństwie do masowej produkcji każda ozdoba wykonana jest ręcznie. Cały proces zaczyna się w tzw. dmuchalni, gdzie nadaje się kawałkom szkła odpowiedni kształt, a kończy w dziale dekoracyjnym. W ofercie opawskiej firmy znajduje się szeroka gama szklanych ozdób choinkowych, poczynając od tradycyjnych kul, po różnego rodzaju kształty tematycznie związane ze świętami Bożego Narodzenia. Projektanci i dekoratorzy są w stanie zrealizować właściwie każde zamówienie. Nie robi się tutaj jednak bombek w ciemno. Każda sztuka ma swojego odbiorcę. (wak)

Fot. ROMAN BISELDES

Po Andrzej Mozgale pateczkę dyrygenta chóru „Gorol” przejęła Katarzyna Siwiec.

oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Wpadła mi do ręki antologia: „Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego” w wyborze i opracowaniu Anny Drożdż, Jana Kajfosa i Agnieszki Pieńczak (wyd. Uniwersytet Śląski Filia w Cieszynie, 2005), przedmowa Zygmunt Kłodnicki, wstęp Jan Kajfosz. Antologię ozdobiły prace plastyczne: Jagody Adamus, K. Bąka, A. Czecha, K. Dudaka, E. Deleky, J. Hołarda, W. Jacyków, T. Kipki, Ł. Klisia, J. Knopka, S. Kubicy, E. Kuraja, Małgorzaty Łuszczak, G. Majchrowskiego, Anety Mrzygłód, J. Pustelnika, J. Skutnika, G. Stuglika, P. Synowca, T. Tobolewskiego, L. Zbijewskiego. Publikacja powstała w Zakładzie Edukacji Regionalnej i Dziedzictwa Kulturowego Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji USF. Wyszło w Drukarni Matysz w Górkach Wielkich. Idzie o rzecz powstałą w sytuacji politycznego przewrótka dwudziestowiecznych podziałów na Śląsku Cieszyńskim, o nawiązanie do kultury cieszyńskiej sprzed podziałów. Stąd jej przygotowanie tak dla czytelnika polskiego, jak czeskiego.

Siegam tutaj do programu powojennych głosowskich „Szyndziółów”. Będziemy starali się wydobyć z zapomnienia dotychczasowy dorobek ludu śląskiego, zwłaszcza wszelkie baśnie ludowe, które jeszcze żyją po naszych wioskach, lecz umierają razem ze starszym pokoleniem.(...)

Niech więc odżywiają wiecznie żywe »bojki i piosenki« naszych przodków, które przechowujemy w sercach naszych jak najdroższe relikwie. Tamten program regionalistyczny bowiem nadal żyje po wsiach i miasteczkach po obydwu stronach granicy oraz w obydwu językowych środowiskach. Autorzy antologii sięgnęli po teksty ludowe w kalendarzach, pismach regionalistycznych i w dorobku kilku literatów gwarowych. Znajdziemy zatem w publikacji teksty m.in. autorów zaolziańskich: K. Zadrozno-

(K. Piegzy), D. Kadłubca, J. Ondrusza, H. Jasiczka, Anny Filipki, Władysława Młynka, Anieli Kupiec, Bronisława Procniera, Wincentego Szeligi, Teofila Stolarza, ale także Olgi Kufowej, Antoniego Satkego, Gabrieli Sokolowej, Anny Dřevjaney, Josefa Malého, B. Fišera, L. Šiguta.

Uzyskujemy w ten sposób przegląd tekstów, że tak powiem, pradiadkowskich, niwelujących efekty tendencyjnych zabiegów z minionych okresów. Łączy się to ze szczególnie przeżywanymi powracania, odsłaniania, odżywiania.

Książkę dopełnia zgrabna płyta „Interpretacja” w wykonaniu Józefa Brody, Danuty Koenig, Małgorzaty Kieres, Barbary Kaczmarczyk, Teresy Waszut, Magdaleny Kołoczek i Adama Nawrockiego. Zatem odnajdźmy rzecz na półkach czeskokocieszyńskiej księgarni.

Na Koncercie Adwentowym w czeskokocieszyńskim kościele „Na Niwach” zaśpiewał też chór parafii ŠKEAW w Trzanowicach.

Koncert niczym audycja

Dokończenie ze str. 1

Ze Słowacji przyjechał kwartet smyczkowy Filharmonii Bratysławskiej, którego występ nie był jednak pozbawiony zaolziańskich akcentów. Kwartet prowadzi bowiem górnoszanin z pochodzenia, Ewald Danel. Obok utworu A. Dvořáka zabrzmiał utwór kolejnego Zaolziaka, Romana Bergera, nb. syna pierwszego pastora parafii Na Niwach, ks. Józefa Bergera. W trudnym utworze pn. „Piosenki z Zaolzia” doskonale dało się rozpoznać pieśń „Już się mi ławeczka” czy „Płyniesz Olzo”.

Koncert zakończył utwór „Szeherazada” M. Rimskiego-Korsakowa w wykonaniu harfistki Ewy Jaślar-Walickiej oraz organowe improwizacje Michała Šupáka nt. kolędy „Wśród nocnej ciszy”. Potem już zapłonęły świece na wieńcu adwentowym, zabrzmiała kolęda, którą śpiewał cały kościół...

Tegorocznemu koncertowi towarzyszyła wystawa fotografii ks. seniora Kazimierza Suchanka pn. „Bliscy memu sercu” połączona z prezentacją niedawno wydanej książki zdjęć pod tym samym tytułem.

Kwartet smyczkowy Filharmonii Bratysławskiej pod kier. Ewalda Danela.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

Przypominamy wszystkim miłośnikom regionalnych publikacji, że już tylko kilka dni można głosować w ankiecie „Książka Zaolzia”. Głosować można na stronach internetowych www.publikacja.rkka.cz, na kartach ankietowych we wszystkich bibliotekach w regionie. Kartę opublikowaną w „Głosie Ludu” należy przesłać pod adresem Biblioteka Regionalna, rynek Masaryka 7/9, 733 01 Karwina Frýstát. Ostateczny termin głosowania upływa 2 grudnia 2005.

Tytuł:

Nazwisko autora:

Imię autora:

Wśród głosujących, którzy podadzą swoje dane zostaną rozlosowane nagrody książkowe.

Imię i nazwisko:

Adres głosującego:

Niepisana zasada jest, że każdy uczestnik głosuje tylko raz.

Sprawy PZKO w »Głosie Ludu«

W sobotę XX Zjazd Delegatów PZKO

Na rozpoczęcie obrad, podczas wykonania hymnu „Gaude, Mater Polonia” przez ChNP, na salę wprowadzony zostanie sztandar Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Sztandar, symbol ofiarnej pracy i bezinteresowności setek ofiarnych działaczy, którzy w niespełna 60-letniej historii Związku usiłowali i usiłują o zachowanie tożsamości etnicznej polskiej mniejszości narodowej na Zaolziu.

Naszym fenomenem stale jeszcze pozostaje niesamowita aktywność niektórych MK PZKO. Podkreślam „stale jeszcze”, bo niestety nasza baza członkowska się starzeje, a młodszej i średniej generacji w coraz większym stopniu brakuje motywacji do pracy w PZKO (oczywiście nie można tego generalizować). Brakuje mi u wielu z nich, pomimo że cieszą się dużym prestiżem społecznym, jakiegokolwiek społecznikowskiego zacięcia i osobistej odpowiedzialności za rozwój polskiej mniejszości. Zjazd jest takim miejscem, gdzie mielibyśmy podsumować co w mijającej kadencji było udane, a co powinniśmy się starać poprawić. Ustupający ZG PZKO proponuje niektóre zmiany w Statucie PZKO.

Na Zjeździe nie jest przewidziana dyskusja na temat Statutu, gdyż ta miała miejsce podczas Konwentu Prezesów, na Konferencjach Obwodowych. Była też okazja do składania luźnych uwag w Sekretariacie ZG PZKO. Niektóre zostały uwzględnione w ostatecznej wersji Statutu, który otrzymają delegaci z resztą materiałów zjazdowych. Te najbardziej radykalne zmiany w Statucie dotyczą rozdziału IV (Władze Naczelne PZKO). Tutaj proszę zwrócić uwagę na:

§ 21, punkt b) „wybiera, w dwu samodzielnych turach, 6 członków Zarządu Głównego. W pierwszej, imiennie, przewodniczącego Zarządu Głównego PZKO, w drugiej pozostałych 5 członków Zarządu Głównego”.

Punkt c) „przedstawicieli obwodów wybranych na Konferencjach Obwodowych PZKO, którzy również wchodzi w skład członków Zarządu Głównego”.

§ 32 „Prezydium ZG tworzy przewodniczący ZG, wiceprzewodniczący ZG oraz przewodniczący 4 Rad ZG. Prezydium ZG jest organem wykonawczym Zarządu Głównego”.

Dla przypomnienia: dotychczas, już kilka kadencji wstecz, było tak, że Zjazd wybierał, ostatnio 15 członków ZG PZKO, a ci ze swego grona wybierali przewodniczącego ZG PZKO z tym, że organem wykonawczym PZKO był ZG PZKO.

A więc celem zmniejszenia liczby członków ZG PZKO wybieranych przez Zjazd do 6 osób, jest dużo większa możliwość wybrania ludzi naprawdę kompetentnych w sferze kultury, oświaty, pracy z młodzieżą i zarządzania środkami materialnymi. Wybierania przewodniczącego ZG PZKO przez wszystkich delegatów Zjazdu ma na celu podniesienie prestiżu tej funkcji, a tym samym większej odpowiedzialności za jej wykonywanie.

Dalej. W obecnym Statucie jest zapis, iż „organem wykonawczym” jest ZG PZKO. Praktyka pokazała, że jest to zbyt duże grono, jak by nie było, działaczy społecznych, żeby tą funkcję wykonywać

odpowiedzialnie. Dlatego znowu zostaje powołane „Prezydium ZG PZKO”.

Nowe, w proponowanym Statucie, jest również to, że członkami ZG PZKO będą przedstawiciele obwodów wybrani na Konferencjach Obwodowych. Celem tej zmiany jest poprawienie przepływu informacji w obu kierunkach, z góry w dół i z dołu do góry. Oczekuje się od tej zmiany, że zwiększy się nacisk na to, żeby ZG PZKO zajął się rzeczywistymi problemami PZKO i całej polskiej mniejszości.

W tym miejscu pozwalam sobie na osobistą refleksję. Zamiar podniesienia prestiżu, kompetencji, usprawnienie zarządzania są sprawami ważnymi dla Związku. W żadnym wypadku nam jednak nie pomogą w rozwiązywaniu naszych problemów, jeśli we „Władzach Naczelnych PZKO” nie będą ludzie kompetentni. Ostatnie tygodnie i dni mnie niestety przekonują o tym, o czym piszę i na początku, że wprawdzie ludzie kompetentnych, z dużym prestiżem społecznym mamy, ale chętnych do pracy społecznej nie ma. Smutne, ale prawdziwe. Chciałbym być optymistą i wierzyć, że w tym ostatnim tygodniu przed Zjazdem jednak coś się złamie.

Wracam jednak do zmian w Statucie. Skreślony w Statucie został „Sąd Rozjemczy”. Praktyka pokazała, że w naszej działalności jest to organ, który nie ma potrzeby dalszego bytu.

Bardziej konkretnie niż w obecnym Statucie są potraktowane „Rady Obwodowe PZKO”. Wprawdzie nie posiadają żadnych kompetencji w zakre-

sie zarządzania i decydowania o działalności MK PZKO, ale powinny stać się platformą jednoczącą i koordynującą działalność MK PZKO.

Duża dyskusja na Konwencie Prezesów, na Konferencjach Obwodowych i w poszczególnych MK PZKO była na temat majątków, zwłaszcza jeśli chodzi o ich obwarowanie, by nie mogło dojść do nadużyć. Nie jestem kompetentny na ten temat autorytatywnie wypowiadać się, ale prezentuję stanowisko prawników, iż zwłaszcza § 64 jest takim dostatecznym obwarowaniem. Brzmi on:

„O rozwiązaniu MK, wynikającym z niemożności pełnienia obowiązków statutowych PZKO oraz o likwidacji majątku MK może zadecydować jedynie Zebranie Członkowskie MK, na którym obecnych będzie minimalnie 2/3 głosów obecnych na zebraniu. Uchwała Zebrania Członkowskiego w sprawie likwidacji MK jest prawomocna po wyrażeniu zgody ZG PZKO”.

Nad tą poprawką komisja dosyć długo dyskutowała, zwłaszcza, że trudność może następcą zwołanie 50 % „zarejestrowanych” członków. W końcu jednak zgodzono się co do tego, że łatwiej pokonać taką „trudność” niż dużą niefrasobliwość.

ROMAN SUCHANEK
członek Komisji Statutowej

ZYGMUNT STOPA, PREZES ZARZĄDU GŁÓWNEGO PZKO:

Likwidacji PZKO historia by nam nie przebaczyła

W grudniu minie sześć lat, odkąd Zygmunt Stopa jest prezesem Zarządu Głównego PZKO. Funkcję tę objął w połowie czteroletniej kadencji przypadającej na lata 1997-2001.

Na kilka dni przed XX Zjazdem Delegatów Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego pan prezes udzielił „Głosowi Ludu” wywiadu.

Panie prezesie, proszę przypomnieć naszym Czytelnikom, jakie postawił Pan przed sobą cele obejmując funkcję prezesa ZG PZKO. Pamiętamy, że było to w okresie, kiedy Związkowi groziło bankructwo.

Celem mojej działalności było przywrócić Zarządowi Głównemu, jako organowi kierownicemu, wiarygodność. Chciałem to uczynić poprzez zhamowanie tendencji prowadzących

do upadku w zakresie gospodarowania Biura ZG, a także przez podjęcie działań prawnych, prowadzących do odzyskania hotelu „Piast”. Postanowiłem też osobiście zaangażować się w realizację aktualnych zadań jednostek organizacyjnych Związku.

Na ile udało się Panu cele te osiągnąć?

Sądzę, że udało się w znacznej mierze poprawić ogólny wizerunek ZG. Udało się nadrobić sporą część odziedziczonych zaległości płatniczych z czasów przeszłych, całkowicie wyrownać zadłużenia, które groziły upadłością Związku. Pomimo zmniejszonego o połowę składu Zarządu podtrzymaliśmy tradycję uczestniczenia jego członków na imprezach w terenie. Udało się urzeczywistnić tradycyjne imprezy ogólnozwiązkowe, jak Festiwale PZKO Trzciniec 2000, Karwina 2002 i Trzciniec 2005, zorganizować szereg uroczystości rocznicowych o ponadregionalnym zasięgu, w tym obchody 70. rocznicy tragedii Żwirki i Wigury w roku 2002, wprowadzić niektóre nowe imprezy obwodowe integrujące mieszkańców obu brzegów Olzy, jak spotkania u źródeł Olzy, wspólne śpiewanie na moście w Cieszynie czy konkurs gwarowy. Niestety, nie udało się jeszcze odzyskać „Piasta”.

Jeżeli polega na prawdzie to, co Pan powiedział, że PZKO spłaciło wszystkie długi, to proszę zdradzić, w jaki sposób było to możliwe.

Środki finansowe na spłatę długów uzyskaliśmy dzięki radykalnej redukcji kosztów własnych. Skreśliśmy trzy etaty w biurze, ograniczyliśmy tzw. drogowe, czyli koszty delegacji, płatnych usług itp. Poza tym mieliśmy dochody z trzech festiwali, za wynajmem Klubu PZKO przy ulicy Bożka, „Formanki”, „Dziupli”, pomieszczeń w budynku ZG, ze sprzedaży mienia PZKO – Domu PZKO w Puławie, ośrodka w Koszarzyskach, garażu przy ulicy Strzelniczej.

Sprawa „Piasta” nie schodzi z ust zaolziańskich Polaków. Proszę powiedzieć, czy istnieje choć cień szansy na jego odzyskanie?

Sprawa „Piasta”, według dotychczasowych orzeczeń i wyroków sądowych raczej jest przegrana. Usiłujemy jeszcze o zmniejszenie kosztów związanych z jego utratą. Niemniej jednak nadzieja umiera ostatnia. Cuda się zdarzają. Wierzę w sprawiedliwość Boską i dziejową.

Mówi się, że Pan ani korony nie włączył z kasy ZG PZKO na opłacenie swolch wyjazdów zarówno do kół PZKO, jak i poza PZKO-wski teren.

Bez komentarza.

Czy to prawda, że Pan nie zamierza więcej kandydować na prezesa ZG PZKO?

Pierwotnie nie zamierzałem kandydować. Uważałem za stosowne przekazać pałeczkę przedstawicielowi młodszego pokolenia. Po rozmowach z potencjalnymi kandydatami oraz w komisji personalnej zmieniłem jednak zdanie – będę kandydował. Niech delegaci Zjazdu zadecydują, jakiego chcą mieć prezesa. Vox populi, vox dei.

Czy poza sobą widzi Pan kogoś, kto Pana zdaniem mógłby lub powinien w następnej kadencji pokierować Polskim Związkiem Kulturalno-Oświatowym?

Z przedstawicieli młodszej generacji to pan Jan Ryko, prezes MK PZKO w Jabłonkowie, oraz Józef Szymczek, prezes Rady Kongresu Polaków w RC. Nie wyobrażam sobie, że delegaci mieliby na Zjeździe stanąć przed pro-

blemem braku wartościowych kandydatów na prezesa Zarządu Głównego. Taka sytuacja nie powinna mieć miejsca, gdyż likwidacji PZKO historia by nam nie przebaczyła.

Zdania w środowisku PZKO-wskim co do przyszłej struktury organizacyjnej PZKO są podzielone. Proszę ujawnić swój na ten temat pogląd.

Jestem za tym, aby Zarząd Główny i jemu bezpośrednio podporządkowane jednostki organizacyjne (rady, sekcje) oddzielono od dotychczasowych

ośrodków gospodarczych, zdolnych do prowadzenia działalności zarobkowej. Uważam, że ośrodki świadczące usługi dla ZG (gospodarka lokalowa, kostiumeria, wydawnictwa, zespoły reprezentacyjne, Teatr Lalek „Bajka”) powinny się usamodzielniać w oparciu o zasady przedsiębiorczości w ramach Zespołu Ośrodków Usług ZG. To oczywiście wymaga poszerzenia zakresu uprawnień i odpowiedzialności ich kierowników.

Dziękuję za rozmowę.
KAZIMIERZ SANTARIUS

Prezes ZG PZKO, Zygmunt Stopa: „Po rozmowach z potencjalnymi kandydatami oraz w komisji personalnej zmieniłem zdanie – będę kandydował”.

Informacje dla delegatów XX Zjazdu PZKO

Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

Ośrodek Kultury i Sportu w Kocobędzu.

- ❖ XX Zjazdu PZKO odbędzie się w sobotę 3 grudnia 2005 roku w Kocobędzu w Ośrodku Kultury i Sportu.
- ❖ Dojazd na miejsce jest zapewniony specjalnym autobusem, który odjeżdża z dworca autobusowego w Czeskim Cieszynie o godzinie 8.15.
- ❖ Opłata uczestnictwa wynosi 150 Kc. Należy ją uiścić w sekretariacie ZG do 2. 12. br.
- ❖ Materiały Zjazdowe są do odebrania w sekretariacie od wtorku 29. 11.
- ❖ Wszyscy członkowie Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej PZKO oraz Sądu Rozjemczego kończącej się kadencji uczestniczą w Zjeździe na prawach delegatów.
- ❖ Przypominamy o obowiązku uczestnictwa.

Sekretariat ZG

Są trzy prawdy:
święto prawda,
tys prawda i g...
prawda.

Ks. Józef Tischner

KRÓTKO

● Laureatem Srebrnej Cieszyńianki, najwyższego regionalnego odznaczenia na Śląsku Cieszyńskim, przyznanego przez Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej, został m.in. **Robert Danel**, zasłużony dziennikarz, wieloletni sekretarz i redaktor naczelny „Głosu Ziemi Cieszyńskiej”, twórca i redaktor Kalendarza Cieszyńskiego, znawca folkloru i historii ziemi cieszyńskiej. Jego kontrkandydatami do lauru byli w Cieszynie: działaczka społeczna **Halina Massalska-Mielnik**, fotografik **Tadeusz Szafarczyk** i artysta-plastyk **Jerzy Herma**.

● Nagrodę Nike otrzymał **Andrzej Stasiuk** za *Jadąc do Babadag*. Czytelnicy nagrodzili natomiast *Podróż z Herodotem Ryszarda Kapuścińskiego*. Stasiuk odebrał też niemiecką Nagrodę im. Adalberta Stiftera, przyznaną po raz pierwszy pisarzowi z Europy Środkowej, a Kapuściński włoską Nagrodę im. Elsy Morante za *ogromny wkład w światową kulturę, szczególnie za Podróż z Herodotem*.

● **Eustachy Ryłski**, autor m.in. opowiadań *Powrót*, *Stankiewicz*, *Tylko chłód*, wydał powieść *Warunek*. *Warunek Eustachego Ryłskiego potwierdza, że to, co najwspanialsze w prozie polskiej, pochodzi z kresów. Nie mam najmniejszych wątpliwości: Warunek jest najpiękniej napisaną polską prozą po 1989 roku. Już po zeszłorocznym Człowieku w cieniu, tego samego autorstwa, stwierdziłem, że Eustachy Ryłski wobec innych niezszczęśliwie uzdolnionych współczesnych krajowych literatów jawi się jako niezrównany korepetytor. Dziś nie sądzę, by zechciał komukolwiek udzielać lekcji. Po Warunku nie ma ceny, jaką ktokolwiek w Polsce mógłby mu zaoferować w wirtualnej szkole pisania. Ta powieść to arcydzieło.*

● W polskich sieciach księgarskich Empik i Matras najlepiej sprzedawały się we wrześniu i październiku książki: *Jadąc do Babadag* **Andrzeja Stasiuka**, *Widma w mieście Breslau* **Marka Krajewskiego**, *Artystka wędrowna* **Moniki Szwai**, *Ciało obce* **Rafała A. Ziemkiewicza** i *48 tygodni* **Małgorzaty Kordel** – literatura polska, *Wielki gracz* **Johna Grishama**, *Małe zbrodnie małżeńskie* **Erica-Emmanuela Schmita**, *Kod Leonarda da Vinci* **Dana Browna**, *Zahir* **Paulo Coelho** i *Cień wiatru* **Carlosa Ruiza Zafóna** – lit. obca.

Zapomniana artystka

W Starej Baszcie Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie czynna była w październiku wystawa projektów tkanin, kreacji wieczorowych i teatralnych oraz szat liturgicznych Niny Górniak, niezwykle utalentowanej i zupełnie zapomnianej artystki z Sibicy, wnuczki właściciela cegielni Franciszka Górniaka, który bezpłatnie ofiarował cegłę na budowę cieszyńskiego Domu Narodowego.

Nina Górniak urodziła się w 1915 r. Była absolwentką Kunstgewerbe Schule w Wiedniu i Państwowej Szkoły Zdobniczej w Krakowie. Specjalizowała się w projektowaniu tkanin i kostiumów, w wieku kilkunastu lat współpracowała już z takimi sławami w branży, jak Chanel czy Rodier. Zwiedziła cały świat. W 1930 r. brała udział w wystawie „targów mody” w Warszawie. „Kurier Polski” w artykule zatytułowanym *Dzielną Zaolziańką* pisał m.in.: *Panna Janina Górniakówna sama pilnuje swoich interesów nie bojąc się konkurencji sąsiedniego „Żyradowa” i „Milanówka”*. Artystycznie udrapowane tkaniny przyciągały oczy gamą cudownie dobranych barw. Panna Janina w Paryżu mogłaby sobie siedzieć u takiego Rodiera, czy w innej fabryce jak

emioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 25. 11. 2005

Pytał o sens życia

18 listopada odszedł twórca niekonwencjonalny – jak zwykli pisać autorzy poświęconych jego sztuce artykułów. Jeszcze 23 października obchodził swe 76. urodziny, pełen optymizmu, planów i pomysłów. Niestety, nieubłagana śmierć zakończyła podczas wieczornego spaceru jego pełne aktywności życie.

Tadeusz Wrątny urodził się 23. 10. 1926 w Orłowej, tu spędził dzieciństwo i młodość, tutaj doświadczył rodzinnej tragedii (w czasie II wojny światowej jego ojciec został zamordowany w obozie koncentracyjnym w Mauthausen Gusen). Po zdaniu matury w orłowskim Gimnazjum Polskim im. J. Słowackiego, podjął studia na wydziale architektury Politechniki w Bnie.

Już we wczesnym dzieciństwie zaczął objawiać talenty plastyczne, które w wieku młodzieńczym próbował spożytkować za pośrednictwem sztuki fotograficznej. Malarstwem i rysunkiem zainteresował się dopiero jako członek Sekcji Literacko-Artystycznej PZKO. Początkowo malował świat realistycznie, pozwalając się inspirować jego „zewnątrzną” urodą, dopiero w połowie lat osiemdziesiątych XX wieku nastąpiła w jego twórczości ogromna zmiana. Tematycznie nadal tkwił w pejzażu Śląska Cieszyńskiego, ale deformacji uległa bryła przedstawianych obiektów i kolorystyka obrazów. Rewolucyjna fantazja artysty doprowadziła głównie w obrazach – chociaż także i w rysunkach piórkiem – do zburzenia dotych-

czasowego ładu i porządku, przede wszystkim zachwiała harmonią barw. Owe szokujące widza, niepodważalne dotychczas kanony stały się nową jakością, która awansowała Tadeusza Wrątnego do czołówki zaolziańskich plastyków.

Niestety, w szczytowym okresie twórczości choroba poważnie ograniczyła – a na początku wręcz uniemożliwiła – jego pracę. Tracił wzrok. Ponieważ jednak malowanie było rzeczywistą pasją jego życia, dzięki pomocy rodziny, a zwłaszcza małżonki, udało mu się powrócić na łono sztuki. Wówczas też nastąpiła kolejna zmiana w jego postrzeganiu świata. Chociaż tematycznie pozostał wierny pejzażowi, to jednak na kolejnych obrazach zaczął dominować motyw odradzających się w procesie umierania drzew. Powstała seria dzieł zainspirowanych widokiem Karwiny, pejzażem dotkniętym działalnością górniczą. Artysta poszukuje w niej odpowiedzi na pytania dotyczące sensu życia człowieka i jego stosunku do otaczającej go przyrody.

Po pewnym czasie Tadeusz Wrątny powrócił do motywów krajobrazowych Śląska Cieszyńskiego, tym razem jednak z pozycji optymistycznej romantyka. Obrazy z tego okresu są nasycone subtelną poetycznością i chociaż nadal bazują na zdeformowanej bryle, to jednak są bardziej kolorowe. Tchnie z nich aura fascynacji zaolziańskim pejzażem. Pomimo iż zostały zainspirowane konkretnym spojrzeniem na Beskidy, Karwinę,

Droga do kopalni, olej

u Pana Boga za piecem, ale woli na Zaolziu uczyć dziewczyny wiejskie sztuki, którą zna na wylot. Istotnie, swoją pracownię zlokalizowała w Sibicy. Mieszkająca w Gumnach pod Cieszynom jej krewna, **Anna Świątek-Górniak**, która udostępniła Zamkowi ekspozycję, zapamiętała z opowiadań ojca, że *Ciocia tworzyła tylko z angielskich wełen doskonałego gatunku. Tkaniny miały geometryczne wzory i żywą kolorystykę. Damy z bogatych domów otrzymywały próbki z materiałami, kiedy już się zdecydowały na wzór. Nina Górniak tkala je na specjalne indywidualne zlecenie.*

Była kobietą niezwykle elegancką i piękną. Miała wielu adoratorów. Kochali się w niej Polacy, Włosi, Francuzi.

Dnia 6.9.1939 w Świlczy pod Rzeszowem Luftwaffe zaatakowało pociąg, którym Nina Górniak z narzeczoną **Romanem Wagnerem** uciekała przed hitlerowcami na wschód. W wyniku odniesionych podczas bombardowania ran zmarła w szpitalu w Rzeszowie. Przed zgonem zdążyła jeszcze zawrzeć ślub. Jej symboliczny grób znajduje się na cmentarzu ewangelickim w Cieszynie.

Cieszyńska wystawa została opatrzona tytułem: *Miłość, moda i wojna.* (k)

OPINIE

SMECZ: Szansa dla „pisemek narodowych”?

Przypadkiem znalazłem się w miejscu, gdzie wbrew swej woli podsłuchałem grupkę ludzi współpracujących z pisemkami narodowymi, z tym całym faszyzującym kurnikiem zamkniętym na amen nawet bez ptasiej grypy. Narzekają na swój los: nie ma gdzie pi-

sać, jak żyć – szpecą – może teraz, po wyborach, otworzą się nowe szanse? Otworzą się? Też jestem ciekaw.

(Stały felietonista „Rzeczpospolitej”, na łamach tego pisma.)

PIERWSZY FILM POLSKO-CZESOSŁOWACKI

Dwanaście krzeseł

W październiku 1933 r. wszedł na ekrany w RP i CSR film pt. *Dwanaście krzeseł*. Była to pierwsza wspólna polsko-czechosłowacka produkcja filmowa, którą firmowały: warszawski Rex-Film i brneński Terra-Film.

Scenariusz w oparciu o powieść **Ilji Ilfa i Jewgienija Pietrowa**, znakomitych rosyjsko-radzieckich satyryków, napisał **Karel Lamač** – scenarzysta, producent, reżyser, aktor, który nakręcił 265 filmów! Reżyserami dwu różniących się jednak narodowych wersji *Dwunastu krzeseł* byli: **Michał Waszyński** (polski rekordzista, jeśli idzie o ilość zrealizowanych filmów) i **Martin Frič** (prawie 100 filmów na swoim koncie). W głównych rolach warszawskiego antykwariusza i praskiego fryzjera grali: **Adolf Dymśa** i **Vlasta Burian**.

Polska kopia filmu zachowała się, ciekawe, czy można dotrzeć również i do czeskiej. (o)

PORADNIK JĘZYKOWY

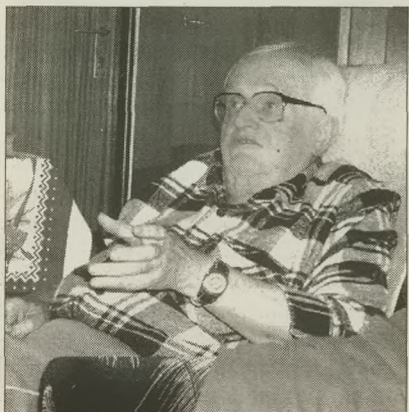
»Nie« z rzeczownikami piszemy łącznie

Zasada jest prosta: *nie* z czasownikami trzeba, oczywiście, pisać rozdzielnie: *nie uprawiać, nie prowadzić, nie narażać się, z rzeczownikami natomiast – łącznie: nieuprawianie, nieprowadzenie, nienarażanie się* (tak jak *nieczłowiek, niezwierzę, nierosiłina, niestudent* itp.).

Należy sobie koniecznie uświadomić, że wszystkie twory typu *uprawianie, prowadzenie, narażanie się, palenie, wykorzystanie, spełnienie, wywiązanie się* to RZECZOWNIKI. Odczasownikowe, ale RZECZOWNIKI – raz jeszcze to podkreślę. Bez tej samowiedzy gramatycznej nie osiągnie się stanu ortograficznej poprawności.

By zaś temat wyczerpać, dopowiem, że kiedy rzeczownikiem jest nazwa własna, partykulę przeczącą oddziela od niego kreska: *nie-Polak, nie-Ślązak, nie-Europejczyk, nie-Norweg* itp.

JAN MIODEK

Tadeusz Wrątny lubił też dyskusje.

Orłowę i okolice, zawierają w sobie łatwo czytelny pierwiastek cudownej bajeczności.

Z biegiem czasu autor zaczął poświęcać więcej uwagi rysunkowi piórkiem. Tworzył w tej technice dzieła, które na własny użytek nazywał „kropkorysami”. W ostatnim okresie, kiedy z powodu choroby musiał poważnie ograniczyć malowanie, poświęcił się prawie wyłącznie rysunkowi. Dzięki wsparciu małżonki udało mu się jeszcze namalować dwa obrazy i rozpocząć pracę nad trzecim. Niestety, pozostanie on niedokończony, podobnie jak kilka rysunków.

„Rewolucyjna” twórczość Tadeusza Wrątnego została doceniona w 1977 roku, kiedy Konsul Generalny RP przyznał mu „Srebrne spinki”. Nagrodę tę artysta bardzo sobie cenił.

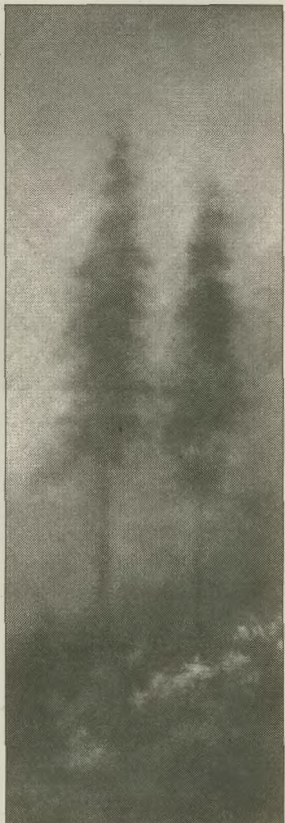
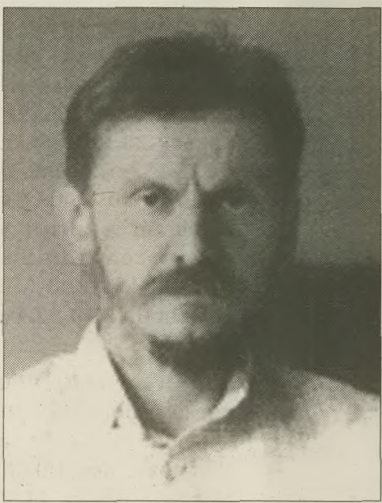
Tadeusz Wrątny był malarzem niezwykle popularnym i cenionym. Jego obrazy i rysunki fascynują oglądających i budzą szacunek krytyków. Rozeszły się po całym świecie. Wiele trafiło do galerii i kolekcji prywatnych w Polsce, niektóre zawędrowały nawet do Kanady i USA. Wystawy jego twórczości były zawsze wielkim świętem dla koneserów zaolziańskiej plastyki, a na wernisażach spotykało się wielu wielbicieli jego sztuki. Wierzę, że pozostawił po sobie wyraźny i znaczący ślad, który będzie doceniany również i w przyszłości.

WŁADYSŁAW OWCZARZY

Jan Rusnok: Pejzaż (1981)

Jan Rusnok jr urodził się w 1956 r. w Cieszynie, studiował w katowickiej filii krakowskiej ASR. Należał do aktywnych członków płonu plastycznego Sekcji Literacko-Artystycznej. Z zaolziańskim środowiskiem twórczym utrzymywał stały kontakt, pomimo iż w 1990 r. przeprowadził się do Stargardu na Pomorzu. Od 23. 10. do 18. 11. wystawiał cykl swych olejnych pejzaży w Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego. Dzięki dotacji Huty Trzynieckiej kierownictwo TC ponownie zadbało o wydanie z tej okazji 4-stronicowego katalogu w formacie A4.

Jan Rusnok: Pejzaż (2002)

Telewizja

WTOREK 29 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s. anim.) 9.10 Zygzyki (pr. cykl.) 9.40 Super Rupert (s.) 10.05 Zaginiony świat (s.) 11.25 Eko-Europa (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Pan Fasola (s.) 13.50 Przyjaciele (talk show) 14.15 ZUS radzi (pr. cykl.) 14.25 DNA 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.20 Szansa na życie (mag.) 15.35 Popołudnie z Jedyńką 15.40 Pogoda 15.45 Recepta Jedyńki 15.49 Popołudnie z Jedyńką 16.05 Recepty Jedyńki 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi (cykl rep.) 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.55 Sport 20.00 Pogoda 20.15 Umrzeć przed świtem (film USA) 22.00 Sprawa dla reportera (cykl rep.) 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 23.00 Świadek 23.40 Plus minus 0.05 Puls miasta (s.) 0.50 Tak, Kochanie (s.) 1.30 ReportEur 2.05 Odkrywczy, cuda i medycyna.

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.15 10 minut tylko dla siebie 6.25 Stawiam na Tolka Banana (s.) 7.05 Od przedszkola do Opola 7.30 Teletubisie (s.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Wybierz Miss Świata 2005 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza (mag. kulin.) 12.50 Wydarzenia, wydarzenia 13.00 Panorama 13.10 Pogoda 13.15 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.35 Znaki czasu 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.20 M jak miłość (s.) 17.10 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.25 Wybierz Miss Świata 2005 18.30 Panorama 18.55 Pogoda 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Telewizyjne Wiadomości Literackie 20.00 Panorama flesz 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.10 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.35 Pogoda 22.40 13. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage 2005 22.50 Dziewczyna na urodziny (film br.-USA) 0.20 13. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Au-

UMRZEĆ PRZED ŚWITEM

Film USA, 1993, 105 min.
TVP 1, wtorek 29. 11., godz. 20.15
Reżyseria: Charles Correll
Występują: Cheryl Ladd, Jameson Parker, Andrew Gilchrist, Kimberly Horner, Matt Clark, Kim Coates.

Film opowiada o prawdziwych wydarzeniach, jakie miały miejsce w Dallas. Dramat rozegrał się w zamkniętej rodzinie, której z pozoru nic nie brakuje do szczęścia. Dobrze ustawiony zawodowo Robert Edelman zapewnia pięknej żonie i dzieciom luksusowe życie. Mieszkają w komfortowym domu położonym w malowniczej okolicy, gdzie kilkulatnia córka Kathleen i nieco starszy Steven korzystają z uroków beztrudnego dzieciństwa. Wśród znajomych i przyjaciół małżonkowie uchodzą za idealną parę...

torów Zdjęć Filmowych Camerimage 2005 0.30 W moim magicznym domu - Hanna Banaszak (koncert) 1.15 Dyrygent Tadeusz Strugała.

■ TV KATOWICE

7.10 Książki z górnej półki - prezentacje 7.45 Aktualności flesz, pogoda 7.50 Energia przyszłości 8.05 W dobrym stylu 8.45 Gość dnia 9.00 Malowanie obrazów - to proste (mag.) 9.55 J.A.M., czyli Kabaret Szalony 11.15 Gość dnia 11.45 Muzyka łączy pokolenia - Lista przebojów 12.35 Niezwykłe historie - Baskijski beret 13.45 Włącz się - Przemoc psychiczna 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Świat - magazyn międzynarodowy 15.45 Malowanie obrazów - to proste 16.15 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 16.50 Blżej Europy 17.05 Służba zdrowiu - program o profilaktyce zdrowotnej 17.50 Relacje 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.40 Jorg 19.00 Okiem mistrza 19.10 Herkules i inni 19.35 Rawa Blues Festival 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności flesz 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 22.55 Kurier sportowy 23.05 Dzieci za kratami (dok.) 0.00 Sława i chwała (s.) 1.00 Podwodna Polska.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja (cykl rep.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 V.I.P. (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Interwencja (cykl rep.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Raport specjalny (cykl rep.) 20.45 Włóczęga z Beverly Hills (film USA) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 23.05 Strażnik Teksasu (s.) 0.05 Biznes Wydarzenia 0.25 Pogoda 0.30 Kuba Wojewódzki (talk show) 1.25 Nocne randki (pr. rozryw.) 2.20 Niebezpieczny związek (film USA) 3.55 Aquaz Music Zone - magazyn muzyczny.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Teleranek (dla dzieci) 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 10.00 Wiadomości 10.05 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 11.05 Koncert Adwentowy 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.30 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Safari (s.) 17.00 Jak na ryby... (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 List do ciebie 21.30 Historie sław (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.10 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Punkty spojrzenia 23.50 Pomarańcza (mag.) 0.20 Poszukiwacze wraków 1.10 Simpsonowie 1.30 Ally McBeal 2.15 Minuta ze Stanem Hooperem 2.40 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnoza (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy (s. dok.) 12.00 Euronews 12.40 Pomagajmy sobie (mag.) 13.05 Zestaw bajkowy Edka 14.50 Obiektyw (mag.) 15.20 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 15.35 Królestwo dzikiej natu-

ry: Młode (s. dok.) 16.00 Wypadek to nie przypadek 16.05 Rodzina a szkoła (mag.) 16.25 Popularis (mag.) 17.00 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Poprask (mag. muz.) 18.30 Minuta ze Stanem Hooperem (s.) 18.50 Party w Polinezji 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów (mag.) 19.45 Genus (s. dok.) 20.00 Papierosy zabijają (dok.) 20.55 Na pływalni z V. Jasnym (talk show) 21.20 Sprawa dla ombudsmana (pr. publ.) 21.40 Portrety (s. dok.) 21.55 Film o filmie Czwerej bracia (dok.) 22.05 Odpoczywaj w pokoju (s.) 23.00 Wieczór kameralny z muzyką i poezją 23.45 Hyde Park (pr. dys.) 0.50 Praski proces 1.50 Regiony TVC24 2.15 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Kobieta prawa (s.) 11.20 Poradnik kulinarny 11.55 Strażnik Teksasu (s.) 12.55 Anastazja (s.) 13.55 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.55 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 M.A.S.H. (s.) 17.50 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.15 Nigdy więcej (film USA) 23.30 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.15 Prawo i bezprawie (s.) 1.00 Skandal (s. erot.) 2.30 Powrót do Eden (s.) 3.15 Najlepszy seks (s. erot.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.45 Stary (s.) 12.00 Rewir Wolfa (s.) 13.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.05 Roseanne (s.) 14.40 Beverly Hills 90210 (s.) 15.40 Czarodziejki (s.) 16.40 Big Ben (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVoleni (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 VyVoleni (reality show) 22.35 Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) 23.15 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.45 Trujący bluszcz (film USA) 1.25 Szybka wygrana 3.05 Salon samochodowy.

ŚRODA 30 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Moda na sukces (s.) 8.45 Cedric (s.) 8.55 Andy Pandy (s.) 9.05 Domisie (s.) 9.35 Łatek (s. anim.) 10.05 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 11.20 Wpisani w krajobraz 11.35 To trzeba wiedzieć (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? (tele-

ŻYWA TARCZA

Film USA, 1992, 90 min.
TVP 2, środa 30. 11., godz. 23.15
Reżyseria: Ted Post
Występują: Michael Dudikoff, Steve Inwood, Tommy Hinkley i inni.

Północny Irak, rok 1985. Agent oddziałów specjalnych CIA przy ambasadzie amerykańskiej, kapitan Douglas Matthews, jest świadkiem masakry mieszkańców jednej z irackich wiosek, dokonanej na rozkaz generała Ali Dallala. Akcja przenosi się pięć lat później, po inwazji Iraku na Kuwejt. W sierpniu 1990 roku na lotnisku w Bagdadzie pierwsza grupa cudzoziemców ewakuowanych z Kuwejtu może wrócić do domów. Podczas odprawy paszportowej zostaje zatrzymany Amerykanin Ben Matthews. Jego żona i córka wracają bezpiecznie do Stanów Zjednoczonych na międzynarodowe lotnisko Dulles w Waszyngtonie...

turniej) 13.25 Sąsiedzi (s.) 13.50 Raj 14.15 Zaszczep zdrowie 14.25 Rzeczy i ludzie 14.50 Zaszczep zdrowie (mag.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.20 Tele-Nowela - program o książkach 15.25 Popołudnie z Jedyńką 15.45 Mieszkać w Europie (cykl rep.) 15.55 Popołudnie z Jedyńką 16.00 Wielki świat małych odkrywców (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Reporterzy non-stop 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.55 Sport 20.00 Pogoda 20.15 Big Spender (film USA) 21.55 Debaty (pr. publ.) 22.40 Wiadomości 22.50 Prosto w oczy 23.05 Przystanek wolność 23.40 Wielki sen (film USA) 1.35 Wokół wielkiej sceny - Placido Domingo 2.15 Gdzieś w Chinach (dok.) 2.40 Wyścig na Księżyc (s. dok.).

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.20 10 minut tylko dla siebie 6.30 Stawiam na Tolka Banana (s.) 7.00 Od przedszkola do Opola - Zespół Brathanki 7.30 Teletubisie (s.) 7.55 Stawka większa niż życie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Znaki czasu 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.00 Panorama 13.10 Pogoda 13.15 Róże Gali - wręczenie nagród 14.10 Lokatorzy (s.) 14.35 Wojownicy (kwiz) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 15.55 Wybierz Miss Świata 2005 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.25 Wybierz Miss Świata 2005 18.30 Panorama 18.55 Pogoda 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Szkoła gadać 20.00 Panorama flesz 20.10 Galimatias, czyli kogel-mogel II (film pol.) 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.35 Pogoda 22.40 Konfrontacja (mag.) 23.15 Żywa tarcza (film USA) 0.45 Bóg jest z nami mężczyźni (dok.) 1.35 W sokolim gnieździe.

■ TV KATOWICE

7.12 Książki z górnej półki - prezentacje 7.45 Aktualności flesz, pogoda 7.50 Blżej Europy 8.05 Służba zdrowiu 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia 10.00 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Rozmówki wschodniograniczne (mag.) 12.15 Czytaj z Trójką (mag.) 12.35 Wokół Pacyfiku z Michael Palinem (s. dok.) 13.45 Włącz się (mag.) 14.15 To jest temat 14.45 Gwiazdy sportu - Małgorzata Glinka 15.00 Spotkanie mistrzów 15.45 Zagadkowe historie XX stulecia 16.15 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 16.50 Okiem mistrza 17.00 Czarono na białym 17.05 Trójka tam była 17.50 Kronika miejska Rybnik 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.40 Powiedz stop 19.00 Relacje 19.10 Zaolzie 19.25 Zdobywcy 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności flesz 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 23.05 Młodzież kontra (pr. dys.) 23.50 Lepiej późno niż wcale (film wł.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie - magazyn muzyczny 7.10 Interwencja (cykl rep.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Strażnik Teksasu (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Interwencja (cykl rep.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Wszystko o Adamie (film koprod.) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 22.30 Tango z aniołem (s.) 23.15 Nasze dzieci (talk show) 0.15 Biznes Wydarzenia 0.35 Pogoda 0.40 Granice strachu (pr. rozryw.) 1.30 Aquaz Music Zone - magazyn muzyczny.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Safari (s.) 9.30 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Twarzą w twarz (film USA) 11.40 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Poprask (mag. muz.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.00 Chłopaki w akcji (pr. kul.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (lista przeb.) 17.05 Kinobox (mag. film.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 21.05 Świetnie wyglądasz! (mag.) 21.25 Ally McBeal (s.) 22.15 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Poprask (mag. muz.) 23.50 Przyjaciele (s.) 0.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 0.20 Talk show J. Krauza 1.05 Simpsonowie 1.30 Skarby świata 1.40 Oczarowanie 2.40 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na pływalni z V. Jasnym 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.50 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 13.20 Blok publicystyki ekologicznej 14.15 Gra o zielone 14.40 Telewizyjna szkoła 15.05 Game Page (mag.) 15.30 Europa dziś (mag.) 16.00 Cudowny świat (s. dok.) 16.20 1905 - gwiazdny rok Alberta Einsteina (dok.) 17.15 Nepal (s. dok.) 17.30 Kosmopolis (mag.) 18.00 Folklorika (mag.) 18.35 Świat książek (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Lapidarium (s. dok.) 20.00 Diagnoza (mag.) 20.20 Wyścigi samochodowe 20.35 SK Slavia Praha - AS Monako 22.40 Nadal tutaj jestem 23.10 Handlarze z „cooltura” (dok.) 0.05 Babilon 0.25 Bon Jovi: This Left Feels Right 1.25 Regiony TVC24 1.50 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Złapać spadającą gwiazdę (film kan.-USA) 11.25 Poradnik kulinarny 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.55 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 M.A.S.H. (s.) 17.50 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother (reality show) 21.20 Na własne oczy (pr. publ.) 22.20 Nowa podróżomania (mag.) 23.00 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.45 Ostatni sprawiedliwy (film USA) 1.30 Martwa strefa (s.) 2.15 Poradnik domowy 2.50 Tele Tele.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.45 Stary (s.) 11.55 Rewir Wolfa (s.) 13.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.05 Roseanne (s.) 14.40 Beverly Hills 90210 (s.) 15.40 Czarodziejki (s.) 16.40 Big Ben (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.00 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.55 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 23.10 Pod włos (pr. publ.) 23.55 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.20 t-music 1.15 Szybka wygrana 2.55 Sekcja zwłok (film niem.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Z okazji zawarcia związku małżeńskiego wszystkim bliskim, znajomym, kolegom, studentom i współpracownikom za okazaną miłość w postaci modlitw, życzeń, licznych darów, bonu lokalowego i pomocy przy organizacji obrządku i uczyty weselnej, ślemy z głębi serca płynące: **DZIĘKUJEMY.**

Aja i Józef Szymeczkiowie

GL-651

MARIAN PALOWSKI

II nagroda na V Ogólnopolskim Konkursie Sztuki Nieprofesjonalnej im. Emilii Michalskiej w kategorii „Poezja”. Gratulujemy.

GL-649

*Nasza Babcia ukochana
bardzo pyszne robi dania.
Od rosółu aż po ciasta,
zawsze pyszne są i basta!*

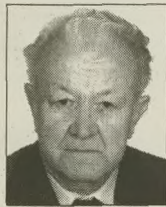
Dziś obchodzi swój piękny jubileusz 80-lecia urodzin

pani **EUGENIA SZTABLA**

z Cz. Cieszyna. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i radości oraz błogosławieństwa Bożego składają kochający mąż, córka Lucyna z mężem, syn Marian z żoną, wnuki Kajetan z żoną oraz Przemysław, Newroz, Jakub, Marcin, Natalia i prawnuk Max.

GL-635

Nie umiera ten, kto w pamięci żywych trwa...

Dziś, 29. 11. 2005 obchodziliby swe 80-te urodziny nasz Kochany

śp. **WŁADYSŁAW KUCHARCZYK** z Hawierzowa Szumbarku. Zaś 4 listopada minęło 6 miesięcy od Jego śmierci. Z miłością wspominają najbliżsi.

AD-171

*Człowiek szlachetny, odchodząc do wieczności
nie umiera, ale żyje w naszej pamięci.*

Dnia 30 listopada mija 30. rocznica śmierci naszego Męża, Ojca, Dziadka

śp. **KAROLA JAWORKA**

z Trzanowic. Kto znał Jego szlachetne serce niechaj wspólnie z nami wspomni w cichej modlitwie. O chwilę wspomnień prosi żona, córka z rodziną, syn, bratowa i najbliższa rodzina.

GL-585

Co w teatrze

SCENA CZESKA – TRZYNIEC: Jedna noc na Karlštejnie (30, godz. 19.00).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Kurczak Mały (29, 30, godz. 17.45); Transport 2 (29, 30, godz. 20.00); **Reflex:** Imperium wilków (29, 30, godz. 17.00); „Hrubeš a Mareš” (29, 30, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Lords of Dogtown (29, 30, godz. 17.30); Cztery bracia (29, 30, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Zebra z klasą (29, 30, godz. 15.30); Człowiek ringu (29, 30, godz. 17.30, 20.00); **CIESZYN – Piast:** Harry Potter i Czara Ognia (29, 30, godz. 14.30, 17.15, 20.00).

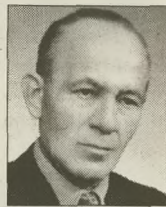
Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

SUCHA GÓRNA – zapraszamy 3. 12. o godz. 17.00 na akcję ZPiT „Suzanie” „Mała czarna z potańcówką” do sali Domu Robotniczego. Bilety można zamawiać do środy 30. 11.

Dzisiaj, 29 listopada mija dwudziesta rocznica śmierci

śp. **ALOJZEGO MITRĘGI** z Mostów k. Jabłonkowa. Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w życzliwej pamięci, prosi o chwilę wspomnień żona i córki z rodziną.

AD-174

Dziś, 29. 11. 2005 mija już siedem lat od chwili tragicznej śmierci naszego Najdroższego

inż. **ANDRZEJA BULAWY**

O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi.

GL-642

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, znajomym, sąsiadom, pani konsul G. Kostrusiak i prezydentowi miasta Karwiny A. Petrašowi za wyrazy współczucia, wieńce i kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. inż. arch. **TADEUSZA WRATNEGO**

Szczególne podziękowania kierujemy do ks. Leona Kasprzaka za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, ChNP i solistów za pieśni. Dziękujemy lekarzom szpitala w Trzyńcu Podlesiu, a szczególnie MUDr. M. Wierzgoniowi, za leczenie. MUDr. Z. Ondruchowi i MUDr. J. Gałuszkowej dziękujemy zaś za długoletnią opiekę. Państwu M. i A. Szyjom składamy specjalne podziękowania za ogromny trud podczas ratowania. Zasmucona rodzina.

GL-647

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 26. 11. 2005 opuściła nas na zawsze w wieku niespełna 80 lat nasza Ukochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Ciocia, Kuzynka i Koleżanka

śp. **MAŁGORZATA DUDOWA**

z Olbrachcic. Ostatnie pożegnanie ze Zmarłą odbędzie się w czwartek 1. 12. 2005 o godz. 14.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Olbrachcicach. W smutku pogrążona rodzina.

GL-650

(z kolacją w cenie 100 Kc) lub do piątku 2. 12. (bez kolacji w

-Biata, 3 Maja 11: 37. Biennale Malarstwa „Bielska Jesień 2005”; wystawa fotografii Zhu Hao „Silent Shanghai”. Otwarte: wt-nie: 10-18.

Wystawy

GINNAZJUM POLSKIE W CZ. CIESZYŃSKIEJ: do 22. 12. wystawa z okazji 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza (4. piętro).

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 2. 12. wystawa obrazów Otakara Barana. Otwarte wt-pt: 9-12, 12.30-17; so: 10-13, 13.30-18.

GALERIA „PUDA”, KaSS Střelnice, Cz. Cieszyn: do 16. 12. wystawa Daniela Balabána „Pokoj Vám” i Ivo Sumca „Lepší než já”. Otwarte po-pt: 9-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyńsku, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 2. 4. 2006 historyczna wystawa „Hawierzów – powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCICIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognia do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Marjański 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Koncerty

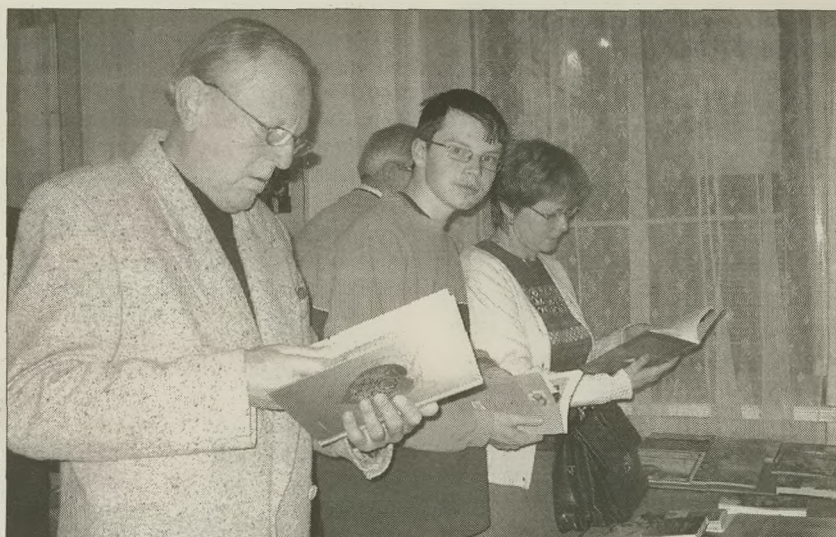
NAWSIE – Chór Żeński „Melodia” zaprasza na koncert jubileuszowy z okazji 50-lecia chóru 3. 12. o godz. 16.00 do miejscowego Domu PZKO. Po koncercie spotkanie towarzyskie.

ferty

PILNIE POSZUKUJE OSOBY do całodzienniej opieki nad fizycznie niepełnosprawnym pacjentem zamieszkałym w Stonawie. Od 6.00 do 16.00, tylko w dni robocze, godziwa zapłata. Telefon kontaktowy: 731 560 127. GL-648

Co za Olzą

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO – Galeria Wystaw Czasowych, Regera 6: wystawa „Tadeusz Kubisz – legenda cieszyńskiej fotografii”. **GALERIA BIELSKA BWA, Bielsko-**

FOT. TADEUSZ GUZUR

Sobotnie obchody Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy w skrzeczonińskim Domu PZKO zdominowała promocja książki Franciszka Bałona „Opowiadania o naszym pieczeniu”, której podjął się sam autor. Uczestnicy imprezy mieli możliwość skosztować chlebow domowych – krupicznika i chleba żółtego upieczonych przez autora oraz kołacza z kapustą, a także „zeby” – ciasta przygotowanego przez członkinie Klubu Kiblet, Halinę Słostzonkę i Irenę Czapkę. Następnie kierowniczka pezetkaowskiej biblioteki, Danuta Guzlur, powiadomiła czytelników o nowej kolekcji książek, które Kołu ofiarował prezes zaprzyjaźnionego ze skrzeczonińskim Kołem Towarzystwa Miłośników Ziemi Grodkowskiej, Józef Kośla. Po części oficjalnej odbyło się spotkanie towarzyskie członków skrzeczonińskiego Koła.

(tg)

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Ekspres do Warszawy

W sobotnim wydaniu „Głosu Ludu” pojawiają się ostatnio relacje „heli” z serii „Ekspres do Katowic”. Z treści można się domyślić, że „hela” jest studentką prawa na Uniwersytecie Śląskim, która odczuwa potrzebę regularnego opisywania swoich wątpliwych „problemów” wynikających z faktu studiowania w Katowicach.

Idąc śladem pani Krystyny Biernat („GL” z dnia 26 bm.) pragnę zapewnić „hele”, że studiowanie w Polsce nie jest przymusowe i jeżeli wrażenia „heli” są rzeczywiście tak negatywne, jak pisze, to naprawdę szkoda się męczyć. Tematy, jakie podejmuje „hela”, świadczą jednak w moim odczuciu raczej o braku samodzielności i dziwnych uprzedzeniach autorki niż jej rzeczywistych problemach.

Jeżeli „hela” odczuwa potrzebę regularnego uzewnętrzniania swoich „cierpień” i krytykowania wszystkiego, co ją w Polsce spotyka, to oczywiście ma do tego prawo. Warto jednak taką krytykę skierować do władz uczelni czy innych właściwych instytucji, które powodują

„problemy” „heli” a nie rozpisywać się „za granicą” i to w dodatku pod pseudonimem. Takie podejście uważam za zwykły brak dobrego smaku i odwagi. Co więcej, przedstawianie studiów w Polsce w taki sposób zniechęca innych i przedstawia Polskę w bardzo jednostronnym i nieprawdziwym świetle.

Przyznam szczerze, że żał mi trochę autorki „Ekspresu do Katowic”, gdyż sam studiowałem w Polsce i uważam, że był to bardzo piękny i pożyteczny spędzony okres mojego życia. W żadnym wypadku nie podzielał poglądów „heli” i chciałbym zwrócić jej uwagę na fakt, że w Polsce studiuję dziś na uczelniach wyższych ponad 40% młodzieży. Co najmniej połowa czyni to odpłatnie na studiach zaocznych, wieczorowych czy po prostu na uczelniach prywatnych. Jeżeli „hela” jest więc beneficjentem stypendium Rządu RP, to tym bardziej powinna się zastanowić, czy jej krytyka jest tak naprawdę uzasadniona.

ANDRZEJ PRZECZEK, Sucha Górna,
z ekspresu Ostrawa – Warszawa

redakcyjnej Noczy

O naszym pieczeniu...

„Opowiadania o naszym pieczeniu” Franciszka Bałona w niedzielę 20. 11. zgromadziły w świetlicy MK PZKO Orłowa Miasto i Łązy okazałą liczbę członków.

Na stole znalazł się chleb, pięć jego rodzajów: żytni, z płatkami owsianymi, ziemniaczany i dwa słodkie – miodowy i orzechowy. Następnie placki z kapustą z różnymi posypkami, miseczki z trzema rodzajami past o różnym smaku i kolorze, smalec domowy i masełko. Autor „Opowiadań...”, pan Franciszek Bałon, rozpoczął gawędę na temat chleba wczoraj i dziś i rozwinął ją tak, że – po skosztowaniu – wszyscy w duchu postanowili wrócić do pieczenia domowego krupicznika lub przynajmniej grahama. Prawdziwy graham musi być odpowiednio kruchy! Ale skąd tu wziąć piec kaflowy z piekarszczokiem? Czy naprawdę można go zastąpić piekarnikiem z termoobiegiem? Następny problem: gdzie te Babcie, które uczyły swe córki, potem wnuczki, opanowania istotnych zasad powstawania dobrych ciast? Czy

starczy sił w ramionach, aby ręcznie zrobić ciasto? Ciasto chlebowe jest w stanie wyczuć, czy pracuje z nim ciepła ręka człowieka lub zimne łopaty robotów. Tchnęło zdrową żywnością. Pani Anna Kasprzak wykonała w własnej kuchni domowej i przedstawiła na żywo w swym rodzinnym mieszkaniu, Orłowej, to, co na zdjęciach w publikacji umieszczono.

Dzięki za jej wydanie MK PZKO w Skrzeczoni! Pisząca te słowa (i inne panie) po degustacji i przeczytaniu rozdziału „Chleby domowe” noszą się z zamiarem upieczenia dla swoich bliskich przynajmniej podplomyków. A kto wie, czy w przyszłości nie podejmą się przyrządzenia któregoś ze skomplikowanych suflatów? Jeśli Wanda Spinak, była gwiazda Sceny Polskiej, może piec, jak ujawniła Wanda Cejnar, bardzo smaczne krupiczniki, to my przecież nie gorsze.

Porozmawiamy o tym na następnej imprezie 8 stycznia. Z.K.
(nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

WTOREK 29 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **7.35** Pogoda **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.40** TELEZAKUPY **8.55** Talent za talent z Marysią Sadowską **9.25** Modlitwa i zabawa (rep.) **9.40** Jest takie miejsce - Sieraków **10.00** Wyprzedzić chorobę (mag.) **10.20** Kwadrans na kawę **10.35** Tam gdzie jesteśmy - Łowca boskiej cząstki **11.05** Zaproszenie **11.25** Sprawa dla reportera **12.00** Wiadomości **12.10** Klan **12.40** Plebania (s.) **13.05** Sportowy tydzień **13.35** Stacyjka (s.) **14.30** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **14.55** Łączy nas Polska (felieton) **15.05** Towarzystwo - Spojrzenie na Galerię Zachęta (film dok.) **16.00** Talent za talent z Marysią Sadowską **16.25** Wyprzedzić chorobę (mag.) **16.45** Polskie miasta i miasteczka - Przemysł **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Program publicystyczny **17.30** TELEZAKUPY **17.45** Modlitwa i zabawa (mag.) **18.05** Rewizja nadzwyczajna **18.30** Sprawa dla reportera **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Miś Uszatek (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Jesteśmy z PL (mag.) **21.30** Łyczeczka życia (film dok.) **21.55** Jest takie miejsce - Sieraków **22.15** Warto rozmawiać **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **0.00** Prosto w oczy **0.15** Plus minus **0.40** Sprawa dla reportera **1.15** Miś Uszatek (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Jesteśmy z PL **3.35** Łyczeczka życia (film dok.) **4.05** Rewizja nadzwyczajna - Wymiana pieniędzy **4.30** Warto rozmawiać **5.45** Wiadomości.

ŚRODA 30 LISTOPADA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.40** TELEZAKUPY **8.55** Budzik - Robimy badania **9.25** Wierzę, wątpię, szukam **9.50** Album Mazowsza - Muzeum wsi radomskiej (mag.) **10.15** Beata i śmieci (s.) **10.40** Polskie miasta i miasteczka - Karpacz **10.45** Spotkania z profesorem Zinem **11.30** Kochaj mnie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Wieści Polonijne **13.20** Jesteśmy z PL **13.50** Łyczeczka życia (film dok.) **14.20** Rewizja nadzwyczajna - Wymiana pieniędzy **14.50** Warto rozmawiać **16.00** Budzik - Robimy badania **16.25** Pomysł na życie - Na początku był Balbin (s. dok.) **16.45** Polskie miasta i miasteczka - Suraz **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Program publicystyczny **17.30** TELEZAKUPY **17.45** Wierzę, wątpię, szukam **18.15** Tu i teraz (rep.) **18.35** Świadkowie nieznanych historii (pr. public.) **19.15** Reksio (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Polska Karta **21.30** Egzamin z życia (s.) **22.20** Książka tygodnia **22.35** Ale Jazda! **23.00** Kochaj mnie (s.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **0.00** Prosto w oczy **0.15** Debata **1.00** Łączy nas Polska (felieton) **1.15** Reksio (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Polska Karta **3.20** Egzamin z życia (s.) **4.05** Pamiętają o mnie.

CZWARTEK 1 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.35** TELEZAKUPY **8.55** Zygzyki - Czas **9.25** Znaki czasu (mag.) **9.45** Głosy z daleka (film dok.) **10.30** Tele PRLe (pr. rozryw.) **11.25** Telewizyjne Wiadomości Literackie **11.25** Skarbiec (mag.) **11.25** Rody fabrykanckie **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Polska Karta **13.35** Egzamin z życia (s.) **14.20** Świadkowie nieznanych historii (pr. public.) **15.00** Reportaż **15.15** Debata **16.00** Zygzyki - Czas **16.25** 30 ton - lista przebojów **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Program publicystyczny **17.30** TELEZAKUPY **17.45** Znaki czasu (mag.) **18.10** Raj (mag.) **18.35** Smak Europy **18.45** Rody fabrykanckie **18.45** Telewizyjne Wiadomości Literackie **18.45** Skarbiec (mag.) **19.15** Przeglody Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Reportaż polonijny **21.15** Teatr TV - Teatr **22.30** Muzyka klasyczna **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **0.00** Prosto w oczy **0.15** Forum (pr. public.) **1.00** Animowany świat wyobraźni - Historijka **1.05** Animowany świat wyobraźni - Weekend **1.15** Przeglody Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Reportaż polonijny **3.05** Teatr TV - Teatr **4.20** Muzyka klasyczna **5.15** Skarbiec (mag.) **5.15** Telewizyjne Wiadomości Literackie **5.15** Rody fabrykanckie **5.45** Wiadomości.

PIĄTEK 2 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.55** Domisie - Chory Bazyli **9.20** Trzy dni, aby wygrać (s.) **9.50** Raj (mag.) **10.20** Laboratorium (mag.) **10.40** Regionalia (mag.) **11.05** Kwadrans na kawę **11.20** Duże dzieci

(talk-show) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Reportaż polonijny **13.35** Teatr TV - Teatr **14.45** Muzyka poważna **15.10** Forum (pr. public.) **16.00** Domisie - Chory Bazyli **16.25** Trzy dni, aby wygrać (s.) **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.15** Ojczyzna polszczyzna **17.45** Spotkania z profesorem Zinem **18.10** Święta wojna (s.) **18.35** Regionalia (mag.) **19.00** Wieści polonijne **19.15** Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **19.55** Sport **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Mówi się... **21.35** Na dobre i na złe (s.) **22.30** Duże dzieci (talk-show) **23.10** Porozmawiajmy **0.00** Wideoteka dorosłego człowieka **0.45** Trzy dni, aby wygrać (s.) **1.15** Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Mówi się... **3.40** Na dobre i na złe (s.) **4.30** Duże dzieci (talk-show) **5.05** Święta wojna (s.) **5.30** Jest takie miejsce - Sieraków **5.50** Wiadomości.

SOBOTA 3 GRUDNIA

6.00 Plebania (s.) **8.00** Echa tygodnia **8.35** Awantura o Basię (s.) **9.05** Mówi się **9.25** Wieści Polonijne **9.40** Porozmawiajmy **10.30** Klan (s.) **11.45** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **12.10** Wideoteka dorosłego człowieka **13.00** Wiadomości **13.10** Na dobre i na złe (s.) **14.00** Od przedszkola do Opola **14.30** Made in Poland (teleturniej) **15.00** Wielka Gra (teleturniej) **16.00** Śniadanie na podwieczorek **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Książka tygodnia **17.20** Książka miesiąca **17.30** Pamiętają o mnie **18.00** M jak miłość (s.) **18.45** Zaczęły gwiazd **18.45** Ale Jazda! **19.15** Miś Kudłatek (s. anim.) **19.20** Czołówka - Dobranoc **19.30** Wiadomości **20.05** Feliksa Falka wizja Polski - Wodziraj (film pol.) **21.50** Mój pierwszy raz **22.45** Program rozrywkowy **23.35** Śniadanie na podwieczorek **0.30** M jak miłość (s.) **1.15** Miś Kudłatek (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.50** Sport **2.00** Feliksa Falka wizja Polski - Wodziraj (film pol.) **3.45** Wideoteka dorosłego człowieka **4.30** Tam gdzie jesteśmy - Polacy nad świętym morzem (rep.) **5.00** Mój pierwszy raz.

NIEDZIELA 4 GRUDNIA

6.00 Program rozrywkowy **6.50** Benefis - Michała Fajbusiewicza **7.40** Pamiętają o mnie **8.05** M jak miłość (s.) **8.55** Słowo na niedzielę **9.00** Ziarno (mag.) **9.25** Dwa światy (s.) **9.55** Książka dla malucha **10.10** Ojczyzna polszczyzna **10.25** Złotopolscy (s.) **11.15** Niedzielne muzykowanie **11.55** Między Ziemią a Niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między niebem a ziemią **13.00** Transmisja Mszy Świętej - z kościoła św. Barbary w Częstochowie **14.15** Czarne chmury (s.) **15.05** Zaproszenie **15.30** WIO - Wywiad i opinie **16.00** Biografie - Cygański ogień (rep.) **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.30** Tam gdzie jesteśmy - Polacy nad świętym morzem (rep.) **18.00** Salon kresowy - Całe życie z muzyką (rep.) **18.15** M jak miłość (s.) **19.00** SEJF-Subiektywny Express Jacka Fedorowicza **19.15** Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Małopole, czyli świat (s.) **21.00** Widowisko **21.40** Tele PRLe **22.30** Historia Normana Daviesa (film dok.) **23.35** Regionalia (mag.) **0.05** M jak miłość (s.) **0.50** Ziarno (mag.) **1.15** Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.50** Sport **2.00** Małopole, czyli świat (s.) **3.00** Zaproszenie **3.20** Czarne chmury (s.) **4.20** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **4.45** Salon kresowy - Całe życie z muzyką (rep.) **5.00** Biografie - Cygański ogień (rep.).

PONIEDZIAŁEK 5 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.35** TELEZAKUPY **8.50** Jedynecka - Bułeczki drożdżowe **9.25** My Wy Oni (mag.) **9.50** Romantyczne podróże do Polski **10.10** Śniadanie na podwieczorek **11.05** Biografie - Artysta i niepokój wieku. Henryk Sienkiewicz **1846 - 1916** (film dok.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Reportaż polonijny **13.25** M jak miłość (s.) **14.10** Salon kresowy - Całe życie z muzyką (rep.) **14.25** W piątą stronę świata (s.) **15.15** Bliżej Europy **15.30** Ze sztuką na ty - Orfeusz w piekle XX wieku **16.00** Jedynecka - Bułeczki drożdżowe **16.30** Romantyczne podróże do Polski **16.50** Polskie miasta i miasteczka **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Program publicystyczny **17.30** TELEZAKUPY **17.45** My Wy Oni (mag.) **18.15** Polonusi w Europie **18.40** Reportaż polonijny **19.00** Kościół i świat (mag.) **19.15** Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Sportowy tydzień **21.30** Przeprowadzki (s.) **22.25** Ze sztuką na ty - Orfeusz w piekle XX wieku - Józef Wittlin **23.00** Komornicy (s.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **0.00** Prosto w oczy **0.15** Goralenvolk **1.15** Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Sportowy tydzień **3.20** Przeprowadzki (s.) **4.15** Polonusi w Europie **4.40** Reportaż polonijny **5.00** Książka tygodnia **5.15** Komornicy (s.) **5.45** Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

WEEKEND NA ŁODOWISKACH: TRZYNIEC PRZEGRĄŁ • ORŁOWA POKONAŁA OUTSIDERA

Stalownicy znów poza ósemką

Hokeiści Stalowników Trzyniec tylko krótko przebywali w elitarniej ósemce najlepszych zespołów tego sezonu. Po dwóch wyjazdowych porażkach – w piątek na lodzie Liberca (1:3) i w niedzielę z Czeskimi Budziejowcami (2:4) podopieczni trenera Jiřego Juřika spadli na 10. pozycję w tabeli ekstraklgi. Stalownicy humor mogą sobie poprawić w najbliższy piątek, kiedy to przed własną publicznością zagrają z ostatnim w tabeli Wsecinmem. Z letargu ocknął się hokeiści drugoligowej Orłowej, zaliczając obowiązkową wygraną nad przedostatnim w tabeli Hodoninem.

TIPSPORT EKSTRALIGA

Trzyńczanie również za trzecim podejściem w tym sezonie nie pokonali drużyny Czeskich Budziejowic. Stalownicy w niedzielnym spotkaniu tylko miejscami prezentowali w miarę ciekawy hokej, przez zdecydowaną większość meczu to jednak gospodarze dyktowali warunki na lodowisku. Gościom zabrakło większej koncentracji, zostali skarceni za nonszalanci hokej z końcówki drugiej tercji. Wtedy to budziejowiczanie w przeciągu czterech minut zaaplikowali Stalownikom trzy gole, schodząc do szatni z komfortowym prowadzeniem 4:1. „GL” rozmawia z trenerem Trzyńcza Jiřim Juřikiem.

Panie trenerze, czy mocno krzyczał pan na swolch podopiecznych w drodze powrotnej?

Zaliczyliśmy bardzo kiepski występ. Najgorszy w mojej funkcji trenera, ale

to tylko sport. Nie wyładowuję sobie złości na hokeistach. Fatalnie było w defensywie, w końcówce drugiej tercji zagraliśmy wręcz naiwnie. Bramkarz Biegl nie mógł liczyć na wsparcie swoich kolegów, w obronie panował jeden wielki chaos. Gospodarze udzielili nam srogiej lekcji.

W piątek zagracie ze Wsecinem, ostatnim zespołem tabeli. Czy nie obawia się pan tego, że hokeiści zlekceważą rywala?

Dwie porażki z rzędu całkowicie chyba wystarczą. Musimy wrócić do hokeja, z którym święciliśmy sukces. Do aktywnej gry już w środkowej strefie lodowiska, rywal nie może narzucić nam swojego stylu gry. Wierzę, że przed własną publicznością sięgniemy po trzy punkty.

Jak pan ocenia dotychczasowe występy słowackiego napastnika Petera Fabuša?

Fabuš jest typowym snajperem i cieszę się z tego, że w naszych barwach przełamał kryzys strzelecki. Zdobył jak na razie dwie bramki, co ważne, jest świetnie wyszkolony technicznie. **• CZ. BUDZIEJOWICE – STALOWNICY TRZYNIEC 4:2 (1:0, 3:1, 0:1). Bramki: 3. Hřebejk, 36. Kutlák, 40. Posmyk, 40. Sailer – 26. Skořepa, 47. Hašek. Sędziował Jebavý. Kary 6:7, wykorzystane 1:0. Widzów 3089.** Gospodarze nie czuli zbyt dużego respektu do Trzyńcza i już w 3. minucie Hřebejk wykorzystał galimatias pod bramką Bieglą, zapewniając swej drużynie prowadzenie 1:0. Trzyńczanie nie pchali się ślepo do ataku, zamiarem trenera Jiřego Juřika było grać z kontrą. Asekuracyjny hokej w wykonaniu obu drużyn w I tercji z pewnością nie

LIGA MISTRZÓW TENISISTÓW STOŁOWYCH

Start nie awansuje

Tenisisci stołowi Startu Sucha Górna pokonali w 5. kolejce Ligi Mistrzów 3:1 francuski Angers Vaillante, w grupie D stracili już jednak szansę na awans do dalszej fazy rozgrywek. Przepustkę do ćwierćfinału wywalczyły ekipy Düsseldorfu i Niederröstereichu, ostatnia kolejka będzie już tylko formalnością. Przypomnijmy, że z zespołem Angers Vaillante Start wygrał w październiku również na jego własnym podwórku.

- *Trzecie miejsce w rozgrywkach grupowych Ligi Mistrzów to też niezłe osiągnięcie, aczkolwiek liczyliśmy na więcej* – stwierdził menedżer Startu **Nikolas Endal**. Górnosuszanie zdążyli rozszyfrować francuskiego rywala już w pierwszej wzajemnej konfrontacji, kiedy to we Francji zwyciężyli 3:1. Rewanż w Hawierzowie był w związku z

PUCHAR ŚWIATA W SKOKACH NARCIARSKICH

Małysz zadowolony z weekendu

Pogoda była największym wrogiem skoczków narciarskich w rozpoczętym w weekend w fińskim Kuusamo Pucharze Świata. Z powodu fatalnych warunków atmosferycznych musiano przenieść z piątku na sobotę pierwszy konkurs skoków, w związku z czym zawodnicy w sobotę zaliczyli w jeden dzień aż trzy serie konkursowe.

Najpierw odbyły się późnione „piątkowe” zawody, w rozegranej tylko jednej serii triumfował Czech Jakub Janda. Skoczek z Frensztatu pod Radhoszczem wyprzedził zdobywcę Pucharu Świata z dwóch poprzednich sezonów Fina Janne Ahonena i Słowenka Roberta Kranjca. Adam Małysz zajął siódme miejsce, nieźle spał się także Kamil Stoch, który był 26. W sobotę aura była bardziej łaskawa dla zawodników i nic nie stało na przeszkodzie, by późnym popołudniem rozpocząć też drugi konkurs skoków. W kwalifikacjach

tym o wiele łatwiejszą sprawą. Jedyny punkt dla gości zdobył Chińczyk Yang Min, pokonując w inauguracyjnym pojedynku 3:2 Petera Šeredę. Najbardziej widowiskowy pojedynek zafundowali kibicom Čihák i Cabestany. Ofensywny tenis stołowy musiał się wszystkim podobać, sporo było długich wymian i niekonwencjonalnych zagrań. - *Obaj preferujemy podobny styl gry, wiedzieliśmy też, jakie antidotum obrać na grę rywala. Kluczem do sukcesu było rozszyfrowanie jego zagrywki* – powiedział po meczu zadowolony Čihák.

Wyniki: Šereda – Yang Min 2:3 (11:9, 5:11, 8:11, 11:9, 4:11), Čihák – Cabestany 3:1 (11:6, 7:11, 11:9, 11:7), Košťál – Sonnet 3:1 (11:5, 7:11, 11:5, 11:4), Šereda – Cabestany 3:0 (11:7, 11:7, 11:5).

(jb)

podnosił kibiców z krzesełek. Optymizmem w ekipie gości powiało w 26. minucie. Stalownicy we własnym osłabieniu po akcji Skořepy wyrównali na 1:1 i widocznie poczuł się mistrzami świata. W defensywie gości aż roilo się od błędów, co budziejowiczanie skrzętnie wykorzystali. Zabójcza dla gości była końcówka drugiej tercji. W 36. minucie w przewadze liczebnej Kutlák z niebieskiej linii złożył się do strzału, Biegl miał utrudnione pole widzenia i krążek zauważył dopiero we własnej siatce – 2:1. Z dystansu pokonał Bieglą w 40. minucie również Posmyk, a wynik fatalnej dla Trzyńcza drugiej tercji ustalił Sailer – 4:1. Do trzeciej tercji Bieglą w bramce przyjezdnych zmienił Vojtek, który już nie miał tyle pracy, co jego klubowy kolega. Gospodarze kontrolowali przebieg spotkania. Ekipa Jiřego Juřika w 47. minucie wprawdzie obniżyła na 4:2 – z podania Kudrny trafił Hašek, dramatycznego finiszu jednak nie było.

Lokaty: 1. Liberec 57, 2. Slavia 55, 3. Zlin 53, 4. Witkowice 50,... 10. Trzynieć 37 pkt. **W piątek:** Trzynieć – Wsecin (17:00).

II LIGA

• HC ORŁOWA – SHK HODONIN 4:1 (1:0, 0:1, 3:0). Bramki: 5. Grygar, 45. J. Suchý, 48. Kotásek, 55. Nevrlý – 36. Pokorný. Orłowianie w ostatnich meczach grają w lekkim dołku psychicznym i męczyli się również z przedostatnim zespołem tabeli. Gospodarze trzymali swoich kibiców w dużym napięciu, przesądając o wygranej dopiero w ostatniej tercji. - *Sam nie wiem, dlaczego gramy bez polotu i nawet zwycięstwo z outsiderem kosztuje nas sporo sił* – powiedział trener Orłowej **Pavel Leksovský**. - *Wszystko układało się po naszej myśli, prowadziliśmy od 5. minuty 1:0, pomimo to sporo było na lodzie nerwówki.* Orłowianie w drugiej tercji dwukrotnie trafili w słupek, brakowało elementu zaskoczenia. Hokej w wykonaniu gospodarzy był bardzo schematyczny. **Najważniejsze minuty:** 5. Grygar z dobiteki strzelił na 1:0; 36. Pokorný wykorzystał błąd obrony i celnym uderzeniem pokonał Holeša – 1:1; 45. kolejny gol Orłowej w kanadyjskim stylu – Suchý w zamieszaniu podbramkowym podwyższył na 2:1; 48. Kotásek trafił w prawy górny róg bramki Hodonina – 3:1; 55. najazd dwójki Nevrlý-Grygar zakończył się dla gości utratą czwartego gola, Nevrlý chciał podać do Grygara – krążek jednak zblokował obrońca do własnej siatki – 4:1.

Lokaty: 1. Technika Brno 42, 2. Šternberk 42, 3. Blansko 34, 4. W. Bitesz 32, 5. Orłowa 31 pkt. **JUTRO:** Kromierzyż – Orłowa (17:30).

JANUSZ BITTMAR

najlepiej skakał Adam Małysz, w samych zawodach zajął zaś 5. miejsce. Sobotni konkurs rozstrzygnął na swoją korzyść Słoweniec Robert Kranjec, dziewiąte miejsce zajął triumfator pierwszego sobotniego konkursu Jakub Janda. Do finałowej „30” nie udało się zakwalifikować drugiemu z Polaków, który wziął udział w konkursie głównym. W pierwszej serii Kamil Stoch zepsuł swój skok osiągając zaledwie 88.5 m i został sklasyfikowany na 43. miejscu. Robert Mateja, Marcin Bachleda i Krystian Długopolski nie zakwalifikowali się do konkursu.

A jak ocenia swój występ najlepszy z polskich skoczków, Adam Małysz? - *W pierwszym konkursie miałem trochę pecha. Na buli był „przeciąg”, trener trzymał mnie na belce do ostatniej sekundy zielonego światła, ale warunki się zmieniły* – powiedział polskim dziennikarzom **Adam Małysz**. - *W*

drugich zawodach warunki też nie były w stu procentach równe, ale takie rzeczy to normalka. „Obiektywnych” konkursów już w zasadzie nie ma, nie wszystko zależy niestety od umiejętności. Nie będę jednak narzekał, bo z początku sezonu jestem bardzo zadowolony. Następne zawody PŚ odbędą się 3 i 4 grudnia w norweskim Trondheim.

Wyniki – sobotni 1. konkurs: 1. Janda (RC) 155,4 pkt. (140,5 m), 2. Ahonen (Fin.) 149,8 (138,5), 3. Kranjec (Słowenia) 148,5 (137,5),... 7. Małysz 138 (132,5), 26. Stoch 111,9 (120,5). **Sobotni 2. konkurs:** 1. Kranjec 305,6 pkt. (144,5 i 135 m), 2. Ahonen 299,7 (140,5 i 136), 3. Uhrmann (Niem.) 294,3 (136,5 i 137),... 5. Małysz 288,5 (137 i 135,5), 7. Janda 283,7 (131 i 138). **Klasyfikacja generalna:** 1. Kranjec 160 pkt., 2. Ahonen 160, 3. Janda 136, 4. Uhrmann 110, 5. Małysz 81 pkt. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Zniknął nagrobek Celestyna Racka **str. 3**GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**Kto wygrał z MOKATE? **str. 5**Valladolid można pokonać **str. 8**CZWARTEK
1 GRUDNIA 2005
NR 141
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@gloslodu.cz

W ramach obchodów 50-lecia Hawlerzowa w Galerii Viléma Wünschego w Domu Kultury Im. Leoša Janáčka otwarto we wtorek wystawę „Hawlerzowscy artyści plastycy”, której patronuje prezydent miasta Milada Halíková. Wśród 42 artystów wszystkich generacji znaleźli się m.in. Bronisław Firla i Oskar Pawlas. Ekspozycja, która czynna będzie do końca roku, obejmuje obrazy, rzeźby, grafiki, fotografie, ceramikę artystyczną, rysunki itp. – ogółem 150 prac. Na zdjęciu fragment wystawy z obrazami olejnymi Oskara Pawlasa.

Będzie więcej gabinetów?

KARWINA (s) – Szpital z Polikliniką w Karwinie Raju oraz podlegający mu szpital w Orłowej dysponują łącznie 34 gabinetami lekarzy specjalistów. Kierownictwo obu placówek jest zdeklarowane również w roku 2006 zachować wszystkie te ambulatoria i otworzyć nowe. Karwina ma zamiar

urządzić gabinet lekarza endokrynologa i rozbudować poradnię diabetologa, natomiast orłowski szpital wykorzysta fakt, że zatrudnił się w nim wysokiej klasy urolog, doc. **Bogusław Chwajol**, i poszerzy zakres i podniesie poziom usług ambulatorium urologicznego.

Rozmowy w sprawie wprowadzenia w życie tego projektu prowadził wczoraj w Urzędzie Wojewódzkim dyrektor rajskiej placówki szpitalnej, **Kazimierz Kawka**. Efekty tych rozmów nie są jeszcze znane.

Trwa skup ziemi pod Hyundaia

OSTRAWA (mro) – Województwo morawsko-śląskie kończy skup gruntów pod specjalną strefę ekonomiczną w Noszowicach, gdzie powstać ma fabryka Hyundaia. Umowy, bądź ich wstępne formy, są już zawarte z 95 proc. właścicieli ziemi na ogólną kwotę 300 mln koron.

Wypłacane kwoty oscylują między 300 tys. i 11,7 mln koron. Domy są wykupywane za cenę od 1,5 do 7 mln koron. W pierwszym etapie wykupu wydatkowanych zostanie 211,4 mln koron, z tego 5 mln z budżetu wojewódzkiego, reszta z kasy państwa. Ziemia jest odkupowana po cenie 150 koron za metr kwadratowy, domy za 3900 do 6000 za metr sześcienny zabudowanej przestrzeni.

Do uregulowania pozostaje umowa ze spółdzielnią rolniczą, właścicielem 0,32 ha i gospodarującej na 260 ha, która za przeprowadzkę zażądała... 147 mln koron, co wg województwa jest zbyt wygórowaną ceną.

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie zmieniające z przelotnymi opadami śniegu. Temperatura w dzień od -2 do 2 st., nocą od -3 do -7 st. C. Wiatr pld.-wsch. 3-7 m na sek.

PIĄTEK – Pogodnie, możliwe przelotne opady śniegu. Temperatura w dzień od -3 do 1 st., nocą od -3 do -7 st. C.

Dziesięć lat »Śląska«

KATOWICE (kor) – Dziesięciolecie miesięcznika społeczno-kulturalnego „Śląsk” obchodzili we wtorek w Muzeum Śląskim w Katowicach redaktorzy, współpracownicy i sympatycy tego pisma. Pierwszy numer pisma, powołanego do życia przez Górnośląskie Towarzystwo Literackie, którego redaktorem naczelnym jest **Tadeusz Kijonka**, pojawił się w listopadzie 1995 r.

Od tego czasu ukazało się 121 numerów, w których nigdy nie zabrakło także akcentów zaślaniańskich. W „Śląsku” od samego początku drukowane są wiersze lub artykuły m.in. **Renaty Putzlacher**, **Kazimierza Kaszpera**, **Wilhelma Przeczka**, **Władysława i Jacka Sikorów**. Co miesiąc znaleźć w nim można „Kronikę Zaślaniańską”, która zamieszcza najważniejsze wy-

darzenia kulturalne i społeczne w naszym regionie.

Jubileusz redakcja upamiętniła m.in. wręczeniem dziesięciu nagród indywidualnych za wybitne dokonania twórcze ostatnich 10 lat i związki laureatów z regionem. Wśród wyróżnionych statuetką „Śląskiego Orła 2005” znaleźli się m.in. kompozytorzy **Henryk Mikołaj Górecki** i **Wojciech Kilar**, reżyserzy **Kazimierz Kutz**, **Lech Majewski** i **Magdalena Piekorz** oraz pośmiertnie **Jerzy Duda-Grac**.

W 150 LAT OD ŚMIERCI WIESZCZA

Mickiewiczowska wystawa

CZ. CIESZYN (kor) – Prezes czeskokieszyńskiego Klubu Propozycji i członek Chóru Nauczycieli Polskich, **Władysław Kristen**, we wtorek zaprosił swoich kolegów z ChNP na czwarte piętro gmachu Gimnazjum Polskiego. To tam właśnie Klub – wspólnie z dyrekcją szkoły i Ośrodkiem Dokumentacyjnym Kongresu Polaków – urządził wystawę z okazji 150. rocznicy śmierci **Adama Mickiewicza**.

Ciąg dalszy na str. 2

Jeden z organizatorów Mickiewiczowskiej wystawy w czeskokieszyńskim Gimnazjum Polskim, **Władysław Kristen** (pierwszy z prawej), i jego koledzy z ChNP na tle eksponatów.

Wycieczki do Polski

CZ. CIESZYN (kor) – Zarząd Towarzystwa Nauczycieli Polskich podsumował tegoroczną serię wyjazdów edukacyjnych młodzieży i nauczycieli do Polski. Chodzi o trzy projekty, które TNP organizuje przy wsparciu finansowym Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Pierwszy projekt to wycieczki młodzieży do Oświęcimia i Pszczyzny, Bielska-Białej i Chorzowa oraz do Krakowa. Jak poinformował nas wiceprezes TNP, **Stanisław Polwarczyn**, była to już ósma edycja tego projektu. W 14 wycieczkach wzięło udział 439 uczniów i 39 nauczycieli.

Tradycja stała się też jesienne wycieczki do Warszawy, organizowane dla najlepszych absolwentów polskich podstawówek. W tym roku do

stolicy Polski wyjechało 37 absolwentów. Zakwaterowani zostali w Domu Polonii w Pułtusk. Zwiedzili zaś najciekawsze miejsca w Warszawie, obejrzeli dwa filmy oraz przedstawienie w Teatrze Komedii oraz spotkali się z kierownictwem „Wspólnoty Polskiej”.

Trzeci projekt to wakacyjne wyjazdy edukacyjne dla nauczycieli. W tym roku 38 pedagogów wyruszyło w ostatnim tygodniu sierpnia na wyprawę „Śladami Piastów Śląskich i najstarszych zabytków piśmiennictwa polskiego”.

Obecnie w przygotowaniu jest następna seria projektów. Uczniowie udadzą się w tradycyjne trzy trasy, natomiast dla nauczycieli opracowano wyprawę „Jagiellońskim szlakiem dwóch mieczy”.

GDY ZAPADA ZMROK, NIE WYCHODŹ NA SPACER!

Informacje o napadach, pobiciach i kradzieżach powodują, że ludzie zaczynają odczuwać lęk przed wieczornym wyjściem na ulicę. Największe obawy budzą grupy blokersów przesiadujących obok wieżowców. Chuligani gotowi pobić przechodnia „dla żartu”, bądź pewni swej bezkarności złodzieje kieszonkowi.

Jak wynika z rejestru karwińskiej Komendy Policji RC, są w kilku miastach byłego powiatu dzielnice, w których mieszkańcy nie czują się bezpiecznie. W Karwinie Nowym Mieście do takich miejsc należą zwłaszcza okolice nocnych barów, m.in. przy ulicy Hawierzowskiej, Wyzwolenia, Fućka i Gustawa Morcinka, a w Karwinie parkingi

koło sauny „Oaza” oraz Letniego Kina. Agresywne grupki wyrostków kręcą się także przy ul. Słowackiej. W Boguminie na niebezpieczeństwo można się natknąć w okolicach barów przy ul. 9 Maja i E.

Zaułki strachu

Beneša, w Cz. Cieszynie w pobliżu przejść granicznych, a w Hawierzowie – w starym Szumbarku. W Orłowej zagrożeni czują się mieszkańcy dzielnicy Kopaniny, a ostatnio lokatorzy osiedla Poręba. Tutaj bowiem zaczęli się sprowadzać wysiedleńcy ze zburzonej niedawno Kolonii Klasztornej oraz ho-

telu w Boguminie. Wszyscy wprawdzie otrzymali mieszkania zastępcze, ale z nich nie skorzystali.

Mieszkańcy Poręby niechętnie opowiadają o swoich kontaktach z przybyszami. Na pytanie, czy słyszeli o bójkach, zwykle przeczą kręcąc głowami. Tylko nieliczni mówią bez ogródek, że do incydentów dochodzi teraz znacznie częściej. Jedna z mieszkanki powiedziała nam, że ostatnio w okolicy zwiększyła się liczba Romów. – *To oni nas zaczepiają, urządzają libacje. Do trzeciej nad ranem nie można spać. Jak tu rano iść do pracy, kiedy całą noc słyszy się hałasy* – mówi kobieta, która chce zachować anonimowość, aby jej szybko nie powybijali. (wak)

Znad Wisły

■ Rząd zdecydował o wycofaniu ustawy o emeryturach górniczych z Trybunału Konstytucyjnego. W opinii premiera koszty tej ustawy wynoszą kilkanaście mld zł, a nie 70 mld zł, jak to wcześniej podawano. „Nie będzie takiej kwoty (70 mld zł), takich obliczeń można wykonywać wiele. Bez kozery można powiedzieć 500. Ta ustawa przynosi koszty liczone na kilkanaście mld zł w ciągu najbliższych lat. Nie będzie ich w 2006 r., dopiero od 2007 r. około 1 mld zł, niespełna 3 mld zł w roku 2008” – powiedział premier Marcinkiewicz. Dodał, że rząd podjął decyzję o przyspieszeniu prac nad ustawą o emeryturach pomostowych. Według wyliczeń Ministerstwa Polityki Społecznej specjalne emerytury dla górników będą kosztowały podatników około 70 mld zł do 2020 roku. Podpisana przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego ustawa przedłuża prawa górników do przechodzenia na wcześniejszą emeryturę – po przepracowaniu 25 lat pod ziemią, bez względu na wiek.

■ Premier Marcinkiewicz zapowiedział, że od 1 stycznia wzrośnie z 500 do 1000 zł zasiłek z tytułu urodzenia dziecka, tzw. becikowe, i wydłużone zostaną z 16 do 18 tygodni urlopy macierzyńskie. Środki na wypłatę becikowego i wydłużenie urlopów zostały zagwarantowane w autopotrawce do budżetu na 2006 r., którą przyjął rząd we wtorek. Wyższy zasiłek ma być wypłacany tym kobietom, w rodzinach których dochód na osobę nie przekracza 504 zł, z dzieckiem niepełnosprawnym zaś 583 zł. Dotyczy to ok. 256 tys. osób.

■ „Prawie wszystkie” akta Układu Warszawskiego zostaną odtajnione – poinformował minister obrony, Radosław Sikorski. Przekazanie IPN archiwów Układu Warszawskiego zapowiedział 10 listopada premier Kazimierz Marcinkiewicz w exposé w Sejmie. Sikorski powoła specjalny zespół do oceny, jakie ze spraw Układu Warszawskiego, które nadal mogą mieć znaczenie dla obronności kraju, nie będą mogły być odtajnione. Akta liczą ok. 1700 jednostek archiwalnych. Są tam m.in. tajny statut UW, protokoły ze spotkań jego kierownictwa oraz dokumentacja inwazji na Czechosłowację w 1968 r.

■ Polscy lekarze pracują przeciętnie ponad 70 godzin tygodniowo – wykazały to najnowsze badania portalu internetowego „Medycyna Praktyczna” nad zarobkami lekarzy. Ujawniły też, że doktorzy zarabiają dobrze tylko wtedy, gdy pracują na kilku etatach. Prawie tysiąc lekarzy ujawniło, że zwykle pracują ponad 70 godzin tygodniowo, czyli 18 godzin na dobę. To wbrew polskiemu kodeksowi pracy i europejskim dyrektywom. Tylko 40 na 963 uczestników badania ujawniło, że zarabia powyżej czterech tys. zł miesięcznie. Ponad połowa deklaruje, że ich podstawowe zarobki wynoszą poniżej 1,2 tys. zł netto, a pensje większości nie przekraczają 1,5 tys. zł. Za godzinę pracy w państwowym szpitalu lekarze otrzymują zaledwie osiem zł. Z innych źródeł – dyżury, drugi etat, prywatna praktyka oparta o kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia – wyciągają średnio po dwa tys. zł. To znaczy, że lekarze przyznają się do zarobków na poziomie 3,2 tys. zł. Zbieżne dane podaje Główny Urząd Statystyczny, który zarobki lekarzy określa na 3,1 tys. zł. Te zestawienia nie obejmują dochodów z pracy w prywatnych gabinetach, które pracują bez umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia. W Polsce jest czynnych zawodowo 85 tys. lekarzy, z tego aż 63 tys. to medycy z tytułami specjalistów. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. WŁADYSŁAW OWICZARZ

W Galerii Wystaw Czasowych Muzeum Śląska Cieszyńskiego, w dawnym pałacu Larischów, prezentowana jest sylwetka jednego z ciekawszych fotografików związanych nie tylko z Cieszynem, ale całym regionem – Tadeusza Kubisza. Prezentacja części zbiorów Muzeum uzupełniona eksponatami z kolekcji Karola Franka pokazuje obszerny zakres pracy legendy cieszyńskiej fotografii, od tradycyjnych zdjęć portretowych, przez fotografię krajozobową po dokumentującą wydarzenia historyczne, czy też eksponaty Muzeum i nie tylko. Na zdjęciu fragment wystawy z ekspozycją aparatów, jakimi posługiwał się Tadeusz Kubisz.

Kanalizacja na półmetku

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Pracownicy firmy „Skanska” kończą budowę głównego kolektora nowej sieci kanalizacyjnej. Sieć pokryje prawie 30 proc. terenu Mostów – od tunelu aż po osadę Oczkowiec.

Budowa sieci kanalizacyjnej jest obecnie najważniejszą gminną inwestycją i pochłonie ok. 80 mln Kc. W ramach tego etapu zimą i wiosną przyszłego roku do głównego kolektora podłączone zostaną domy rodzinne, szkoły i siedziby firm. Latem zaś cała sieć (w sumie ok. 20 km rur) podłączona zostanie do nowej oczyszczalni ścieków.

Jak poinformował nas zastępca wójta, **Alojzy Martynek**, jest już też gotowy projekt pokrycia siecią kanałów ściekowych Mostów Dolnych. Obecnie poszukuje się źródeł sfinansowania tego przedsięwzięcia. – *Ponieważ jednak ten etap będzie częścią euroregionalnego projektu rewitalizacji Olzy, będzie nam na pewno łatwiej*

znaleźć pomoc niż w wypadku pierwszego etapu. Liczymy zwłaszcza na pomoc z funduszy Unii Europejskiej – stwierdził Martynek.

Stulecie szkoły

BOGUMIN (jb) – Mija 100 lat od założenia w Boguminie pierwszej szkoły zawodowej. W 1905 r. powstała tu niemiecka trójklasowa szkoła, w której uczyli się przyszli kupcy, krawcy i fryzjerzy. Wśród uczniów byli nie tylko Niemcy, ale także Polacy i Czesi, innej tego rodzaju szkoły w mieście ani w jego okolicy wtedy nie było.

Dziś tamte tradycje kontynuuje Średnia Szkoła Zawodowa. W bieżącym roku szkolnym uczy się tu niespełna 1200 dziewcząt i chłopców. Opiekuje się nimi 120 pedagogów. Nauczanie teoretyczne przebiega w czterech obiektach, nauka poszczególnych zawodów – w warsztatach szkolnych mieszczących się na terenie bogumińskiej huty i druciarni, w lokalach byłego internatu, w kawiarni na rynku T.G. Masaryka i w wielu innych placówkach produkcyjnych i usługowych.

Jak podkreśla wicedyrektorka szkoły, **Halina Stiborowa**, placówka współpracuje w ramach projektu „Sokrates” z młodzieżą i pedagogami z Polski, Hiszpanii i Bułgarii. O Boguminie i bogumińskiej szkole dzięki temu wiedzą sporo mieszkańcy polskiego Rybnika, hiszpańskiej Cartageny i bułgarskiej Sofii. Przypomnijmy, że wśród uczniów szkoły-jubilatki nie brak absolwentów polskich podstawówek, którzy właśnie tu postanowili nauczyć się zawodu.

KOLEJKA DO DOMÓW OPIEKI SPOŁECZNEJ WYDŁUŻA SIĘ

Miejsc ciągle za mało

HAWIERZÓW (wak) – Coraz więcej mieszkańców Hawierzowa stara się o przyjęcie do domów pomocy społecznej, pensjonatów czy innych placówek zarządzanych przez organizacje charytatywne. Na wolne miejsce trzeba w nich jednak czekać nawet trzy, cztery lata.

Zdaniem pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, ludzie po prostu uciekają przed nędzą. Wbrew wielu wyobrażeniom i powiedzeniu, że starych drzew się nie przesadza, osobom sędziwym, zwłaszcza chorym i samotnym, w domach opieki żyje się łatwiej niż we własnym środowisku. W placówkach tych mają bowiem zapewnioną całodobową opiekę, wyżywienie, są wśród swoich rówieśników.

Wiadomo jednak, że zapotrzebowanie społeczne (wszak

jesteśmy społeczeństwem coraz bardziej starzejącym się) przewyższa znacznie możliwości kilku tego typu placówek z terenu miasta. Chodzi przede wszystkim o największy kompleks dla seniorów w Hawierzowie Szumbarku, gdzie na miejsce czeka 469 osób, oraz pensjonat w Hawierzowie Mieście, do którego ustawiła się 1176-osobowa kolejka emerytów i rencistów. Ogółem o miejsce w Domach Opieki Społecznej, do których zalicza się również placówki administrowane przez organizacje pozarządowe, stara się ponad 1640 osób. Warto dodać, iż w Hawierzowie żyje obecnie ponad 17 tys. osób w wieku emerytalnym.

Gospodarze miasta wiedzą o tym problemie od lat. To też do największych przyszłorocznych inwestycji należy budowa komfortowego Domu Emeryta w Hawierzowie Mieście.

Ciekawostki

Mało śpisz? Utyjesz!

Osoby, które za mało śpią, łatwiej tyją – taką diagnozę postawili obradujący w Rzymie włoscy specjaliści od spraw snu. Według naukowców, gdy dochodzi do zakłócenia naturalnego rytmu dnia i nocy, mogą nastąpić poważne zmiany hormonalne, które pobudzają apetyt. Na potwierdzenie tej opinii, która obala dotychczasowe przekonania na ten temat, eksperci przedstawili dane statystyczne. Wynika z nich, że przeciętna waga dorosłego Włocha wzrosła w ciągu ostatnich dziesięciu lat o półtora procenta, w tym samym czasie zaś skróceniu uległ średni czas snu – z 8 do 7 godzin. „Stałe niedosypianie zakłóca metabolizm” – powiedziała profesor neuropsychopatii Maria Grazia Marciari z rzymskiego Uniwersytetu Tor Vergata podczas kongresu, zorganizowanego przez Włoskie Stowarzyszenie Medycyny Snu. Dodała, że

krótkie drzemki w ciągu dnia nie zastępują długiego nocnego snu. Z kolei według prezesa Stowarzyszenia Luigiego Ferini Strambi przerywany, niespokojny sen przyczynia się także do rozwoju cukrzycy. Z badań wynika, że jedna trzecia Włochów skarży się na przytrafiającą się od czasu do czasu bezsenność, podczas gdy u 15 proc. populacji, a więc u 9 mln ludzi, dolegliwość ta ma charakter chroniczny.

Owad czy duch?

Mieszkańcy Pińska na południu Białorusi unikają alkoholu, bo boją się trafić do izby wytrzeźwień. Wszystko za sprawą ducha, który rzekomo się tam zadowił. Kamera monitorująca izbę wytrzeźwień zarejestrowała cień, który pojawił się niespodzianie. Cień miał położyć się na pijanego, który następnie spadł z łóżka i źle się poczuł. Bywalcy przypomnieli, że w izbie wcześniej bez powodu

Czy będzie rekordowy?

KARWINA (db) – Za tydzień, w piątek 9 grudnia, odbędzie się w ramach Targów Przedświątecznych w Parku B. Němcovej w Karwinie próba bicia rekordu w tworzeniu najdłuższego papierowego łańcucha świątecznego. Organizatorami przedsięwzięcia są Miasto Karwina i Biblioteka Regionalna. Natomiast nad jego przebiegiem czuwać będą przedstawiciele agencji „Dobry den” z miasta Pelhřimov, która patronuje rekordom i ciekawostkom w Republice Czeskiej i prowadzi odpowiednią bazę danych.

Aby ustanowić nowy rekord, trzeba stworzyć papierowy łańcuch o długości przekraczającej **10 646 m**.

Kwesta Trzech Króli

OSTRAWA (mro) – Do siedziby „Caritas” diecezji ostrawsko-opawskiej dotarła już przesyłka 670 tys. opakowań cukru – upominków, które w zamian za wsparcie kwesty Trzech Króli będą rozdawać darczyńcom kwestujący młodzi ludzie w pierwszych dniach stycznia. Do czeskojęzyńskiego „Caritasu” trafi 120 tys., do Jabłonkowa 20 tys., a do Trzyna 12 tys. opakowań cukru Trzech Króli. Każde z kwestujących dzieci dostanie nagrodę – słodki wafelek z fabryki hostii „Unita” w Białej Wodzie. Zamówiono ich 8 tysięcy.

W jego wykonanie włączyć się mogą wszyscy. Łańcuchy można lepić w domu lub w bibliotece w rynku Masaryka w godzinach otwarcia. W tym celu można wykorzystać kolorowe plakaty i ulotki reklamowe, a długość paska, który utworzy jedno ogniwo łańcucha, powinna wynosić ok. 12 cm. Wykonane łańcuchy można też oddać w bibliotece, skąd zostaną dostarczone na miejsce zbiórki.

Ewidencja przygotowanych łańcuchów będzie przebiegała w dniu bicia rekordu w punkcie zbiorczym przy kinie letnim w karwińskim Parku B. Němcovej w godzinach 9.30-12.00. Następnie o 13.00 odbędzie się oficjalny pomiar łańcucha świątecznego stworzonego wspólnie przez wszystkich sympatyków tej imprezy.

Wspiera i motywuje

OSTRAWA (mro) – Stowarzyszenie „Święta Barbara” od pół roku wspierające finansowo dzieci, których ojcowie zginęli w pracy na kopalni, organizuje 4 grudnia spotkanie w kompresornii Muzeum Górniczego OKD w Ostrawie Petrkowicach. Oczekiwany jest przyjazd rodzin z RC oraz z Polski, które korzystają z pomocy Stowarzyszenia. Będą też młodzi ludzie – mistrzowie sportu, zwycięzcy konkursów międzynarodowych i laureaci międzynarodowych nagród. – *Stowarzyszenie chce nie tylko wspierać finansowo dzieci osierocone przez górników, ale także je inspirować i motywować na ich drodze życia* – powiedziała nam **Věra Breiová**, wiceprezes Stowarzyszenia.

Mickiewiczowska wystawa

Dokończenie ze str. 1

– *Pomyśleliśmy o zorganizowaniu wystawy w gimnazjum, gdyż szkoła powinna nie tylko uczyć, ale i wychowywać. A na Mickiewicza wychowało się już tyle generacji Zaołziaków* – mówi W. Kristen.

„On był dla ludzi mego pokolenia i miodem, i mlekiem, i żółcią, i krwią duchową, my z niego wszyscy” – ten cytat z listu Zygmunta Krasieńskiego do przyjaciela potwierdza słowa W. Kristena. Warto wpaść do gimnazjum, gdzie na 7 planszach i w 5 gablotach zebrano – jak mówi prezes Klubu – *wszystko, co dotyczy Wieszcza, od kołyski do grobu*. I nie tylko, bo są też znaczki, koperty i stemple z Mickiewiczem, jest plansza z tematem „Mickiewicz a Zaołzie”, fragmenty przekładów wierszy bohatera wystawy na język czeski i wiele innych ciekawostek.

Wystawa potrwa do 22 grudnia. Można ją zwiedzać po wcześniejszym uzgodnieniu z dyrektorką gimnazjum – najlepiej w niedużych grupach.

pękały szyby w oknach. Pińska izba wytrzeźwień została wybudowana w miejscu, gdzie wcześniej znajdował się cmentarz. Po sąsiedztwie znajduje się krematorium. Wszystkie te fakty nadały zdarzeniu dodatkowej tajemniczości. Kierownictwo izby zaprosiło kryminologa, aby sprawdził, czy rzeczywistie zachodzi występowanie jakichś sił nadprzyrodzonych. Specjalista stwierdził, że cień zarejestrowany przez kamerę wideo pochodzi od przelatującego owada. Pracownicy izby wytrzeźwień uwierzyli w to, ale liczba pacjentów znacznie spadła.

Pizama przytuli...

Naukowcy z Singapuru szukają sposobu na przekazywanie dotyku „na odległość” – najlepiej przez internet. Według nich, rodzice już niedługo będą mogli wirtualnie przytulić swoje dziecko przed snem, jeśli tylko założą ono specjalnie zaprojektowaną piżamę. Pierwszym krokiem było stwo-

wienie kamizelki dla zwierząt, która wyręcza właściciela w ich głaskaniu. Bezprzewodowym kubraczkiem, zakładanym domowym zwierzątkom, można sterować za pomocą komputera. Wibracje sprawiają, że zwierzę czuje się dotykane i głaskane przez swego pana – twierdzą naukowcy z Nanyang Technological University. Ta koncepcja ma być w przyszłości wykorzystana do przekazywania uścisków przez internet. Idealne rozwiązanie dla zapracowanych rodziców, którzy dużo czasu spędzają w pracy i na służbowych wyjazdach – przekonują badacze. Chcieliby więc stworzyć specjalną piżamę dla dzieci, która stymulowałaby uczucie bycia przytulonym. Zmiany w naciśku i temperaturze w piżamie wprowadzane byłyby drogą internetową. Co więcej, dowodzą singapurscy badacze, dzieci mogłyby odwzajemnić uścisk – jeśli rodzice założąliby podobny kombinezon.

LUDZIE, RATUJCIE POMNIKI NASZEJ PRZESZŁOŚCI! Zniknął nagrobek Celestyna Racka

Z cmentarza w Karwinie Kopalniach zniknął piaskowcowy posąg z grobu asystenta górniczego Celestyna Racka. Racek zginął w podziemiach kopalni „Jan Karol” w 1894 roku, gdy na czele ekipy ratowniczej spieszył z pomocą uwięzionym tam górnikom w czasie największej w karwińskim zagłębiu katastrofy górniczej. Śmierć poniosło wówczas 235 osób. Staraniem sióstr Racka, kawalera rodem z Wieliczki, oraz karwińskich górników jego mogiła została ozdobiona rzeźbą płaczącej panny. O bohaterskiej i bezinteresownej postawie ratownika Racka pisze w „Czarnej Julce” Gustaw Morcinek.

Kradzież liczącego ponad 110 lat zabytku zbulwersowała przede wszystkim starych, rodowitych karwiniaków, którzy na grobie Racka często zapalali znicze i składali kwiaty. Józef Moroń tydzień przed Świętem Zmarłych poszedł na cmentarz uporządkować grób ojców i w drodze powrotnej idąc koło tych tragicznych grobów zauważył, że na grobie Racka nie ma posagu. Został tylko cokolwiek śladami po odciosanej figurze. W pobliżu grobu pracowali robotnicy cmentarni, więc Moroń zapytał jednego z nich, co stało się z posagiem na grobie Racka. Robotnik odpowiedział, że zabrali go do rekonstrukcji. To Moronia uspokoiło i poszedł do domu. Krótko potem o kradzieży dowiedział się od karwiniaków również fotodokumentalista, Józef Chmiel z Darkowa. Pan Sanak dzwonił do niego rano, bo na grób przed Wszystkimi Świętymi przyprowadził wnuki i razem chcieli położyć tam kwiaty. Wieczorem podobny szok przeżył Melchior Sikora. Chmiel dopytywał się więc w dyrekcji karwińskich cmentarzy. Tam nic nie wiadano. Zadzwoń do konsula Piotra Czosnyki, jako że kilka lat temu konsulat RP w Ostrawie nosił się z zamiarem partycypowania w kosztach renowacji pomnika z nazwiskami

235 górników poległych w tej katastrofie. Wówczas jednak dyrekcja Kopalni „Armia Czesłowacka” w Karwinie – spadkobierca i obecny właściciel grobów – postawiła konsulatowi trudne do spełnienia warunki i sprawa ucichła. Chmiel skontaktował się też z karwińskim biznesmenem Karolem Michalskim, który powiedział ratusz.

Wiceprezydent Ondřej Brdičko rzeczywiście 11 listopada potwierdził redakcji polskiej Czeskiego Radia w Ostrawie, iż na policji złożono doniesienie o kradzieży. Ale, jak się okazało, jeszcze 18 listopada policja nie miała żadnego doniesienia. Pracownicza magistratu w tym dniu przyznała, iż zgłoszenie poszło dopiero wczoraj.

Nagrobek Celestyna Racka na cmentarzu w starej Karwinie, dawniej i dziś.

O zniknięciu pomnika dyrektor karwińskich cmentarzy Ivan Ječmínek dowiedział się od Polaków i, jak poinformował telefonicznie redakcję polską Czeskiego Radia w Ostrawie, był tą wiadomością zaskoczony. Odrzuca wersję, jakoby ktoś z jego pracowników mógł sugerować odwiedzającym cmentarz, iż pomnik oddano do renowacji. Jak jednak wytłumaczyć, iż pomnik ważący około 200 kg mógł przez nikogo nie zauważony zniknąć z cmentarza i to w biały dzień, ponieważ na noc cmentarz jest zamykany. Dyrektor snuł nawet przypuszczenia, iż złodzieje musieliby wjechać na cmentarz (pomimo zakazu) samochodem, a może nawet pomnik przenieść na samochód za pomocą małego dźwigu.

Redakcja starała się ustalić, kiedy do kradzieży doszło. Moroń widział pomnik Racka na cmentarzu jeszcze na przełomie lipca i sierpnia, wtedy gdy na grobie rodziców sadił fiołki i, wracając, wszedł do kwatery nr 1, gdzie spoczywają ofiary katastrof górniczych, bo hawiryra ciągnie do hawiryry, powiedział redakcji. Tego szczęścia nie miał już inny mieszkaniec Karwiny, Bronisław

Fot. JÓZEF CHMIEL

»ZŁOTE PASMO« DLA COLLEGIUM CANTICORUM

Do Pragi z kołędą

W prawdziwie świątecznej atmosferze przebiegał w ubiegły weekend w Pradze XV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Adwentowej i Bożonarodzeniowej. 25 i 26 listopada br. w stolicy Czech rozbrzmiewały kołedy i pieśni bożonarodzeniowe kilkunastu narodów europejskich.

Na praskim Rynku Staromiejskim zaśpiewali również Zaołziacy – chórzysci Polskiego Chóru Mieszanego Collegium Canticorum. Pod batutą Haliny Goniewicz-Urbaś oraz Danuty Zoń-Ciuk wykonali kilka tradycyjnych, a także współczesnych kołed polskich.

Czeskocieszyński zespół wziął udział również w festiwalowym konkursie, prezentując program złożony z utworów P. Ebena, P. Łukaszewskiego, F. Rylinga, S. Niewiadomskiego, J. Pasierba-Orlanda i S. Hadyny. Międzynarodowe jury po wysłuchaniu 54 chórów z 13 krajów Europy i Singapuru wyróżniło najlepsze zespoły, szeregując je do brązowego, srebrnego lub złotego pasma.

Wśród sześciu najlepszych dużych zespołów nagrodzonych złotem znalazło się również Collegium Canticorum. Jurorzy zgodnie docenili wybór programu, ciekawą interpretację

Chórzysci pod praskim orlojem.

pieśni i technikę śpiewania naszych chórzystów. Gratuluję i dziękuję za to świąteczne śpiewanie i towarzyszące mu wzruszenia! – napisał członek jury prof. Czesław Freund, chwalać również chór Haliny Goniewicz-Urbaś za ambitną różnorodność partytur, dużą dbałość w dopracowaniu szczegółów interpretacyjnych i szeroką skalę dynamiki, a także satysfakcjonującą kulturę brzmienia, zestrojenie zespołu i bardzo dobre przygotowanie wokalne chórzystów.

Nagrodzone walory Collegium Canticorum mogli ocenić również mieszkający w Pradze Polacy, wysłuchawszy krótkiego koncertu, który odbył się w niedzielę 27 listopada w staromiejskim kościele św. Idziego.

(B.N.)

ŚWIAT I POLITYKA

Kilka dni temu, na oczach zdumionego świata, premier Izraela A. Sharon zrezygnował z partii, którą 30 lat temu sam zakładał. Zapowiedział również stworzenie nowej partii pod wymowną nazwą „narodowej odpowiedzialności” oraz rozpisanie nowych wyborów. Powodem takiego ostentacyjnego posunięcia ma być usunięcie przeszkody w terytorialnych przetasowaniach na rzecz Palestyny, w kierunku pokoju. Jest to krok politycznie tak radykalny i odważny, jak i ryzykowny, pozornie trudny do zrozumienia. A jednak, skłoniwszy się uważnie nad dzisiejszą, złożoną sytuacją geopolityczną tego kraju, odważny gambit Sharona może być jedynym, realistycznym wyjściem ze „ślepego zaułka” Izraela. Może być również nową szansą dla pokoju.

Przeszło pół wieku od jego powstania militarna przewaga Izraela nad światem arabskim jest dziś niekwestionowana. Co więcej, państwo to otrzymuje militarne, gospodarcze i polityczne wsparcie Ameryki w skali, o jakiej żaden inny kraj nie mógłby marzyć. A jednak, pomimo takich atrybutów bezpieczeństwa, mieszkańcy Izraela czują się niepewni, zagrożeni jak nigdy w historii konfliktu. Nie tylko z powodu irredenty i terroru w domu, lecz również kielującego zagrożenia nuklearnego ze strony Iranu. Pomimo najwyższego stopnia rozwoju strategii obronnej odczuwalny stopień zagrożenia moż-

na by porównać do sytuacji w r. 1948, w czasie jego powstania.

Od samych początków konfliktu w latach pięćdziesiątych ub. wieku strategia bezpieczeństwa narodowego Izraela opierała się na trzech głównych filarach. Pierwszy dotyczył koncepcji „odstraszania”, utrzymywania zadowalającego Izrael status quo drogą groźby użycia siły. W parze z nią szła koncepcja reperkusji, „karania” agresorów drogą dotkliwych strat. łącznie z tery-

historia tych konfliktów wskazuje, iż bardziej od militarnych uczynne są środki polityczne. Może to być tym bardziej pożądane w sytuacji, gdy klasyczne zagrożenie konwencjonalnej „wojny” zostało zastąpione zagrożeniami dużo trudniejszymi do przeciwdziałania. Pierwszym jest sytuacja trwałego konfliktu, ruchu oporu i terroru ze strony różnych ugrupowań irredenty anty-izraelskiej. Drugim jest potencjalne zagrożenie nuklearne ze strony Iranu. Osiażnięcie

Nowa szansa dla pokoju?

torialnymi. Trzecim filarem była skryta groźba odwetu nuklearnego. Jaki jest dziś bilans, zapytują analitycy, takiej strategii w odniesieniu do zamierzonych skutków, w powstrzymywaniu aktów agresji, zapewnienia pokoju?

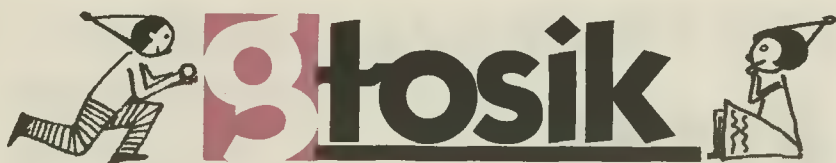
Otóż analiza historii konfliktów i wojen izraelsko-arabskich wykazuje, iż nawet największy wizerunek militarnej siły Izraela nie „odstraszal” Arabów w sytuacjach, gdy zaistniał status quo było dla nich nie do przyjęcia. Tak było np. w latach 1967-1973, gdy Izrael odrzucił wszelkie próby negocjacji w sprawie zwrotu okupowanych terytoriów. Płynące stąd konkluzje każą sądzić, iż militarne opcje strategii bezpieczeństwa nie zdają egzaminu. Dotychczasowa

zdecydowanego zwycięstwa w tego rodzaju konfliktach, jak nas uczą przykłady Francji w Algierii, USA w Wietnamie, ZSSR w Afganistanie, a ostatnio USA w Iraku, jest dużo trudniejsze niż w wojnie konwencjonalnej, wręcz niemożliwe. Przeszło 50-letnia strategia bezpieczeństwa Izraela znalazła się dziś w sytuacji strategicznego impasu, bez wyjścia. Izrael nie ma dziś, dzięki swej miazdzącej przewadze militarnej, wrogów „konwencjonalnych”. Stoi natomiast w obliczu zagrożenia, wobec których przewaga taka jest nieprzydatna. Jest to swoisty paradoks dzisiejszej, względnej siły Izraela. To, co miało mu zapewnić trwałe bezpieczeństwo, sprowadziło na jego mieszkańców poczucie bezmocy i strachu.

Korzenie tego paradoksu sięgają początków lat 50. ub. wieku, gdy ważyły się w tym kraju dwie szkoły myślenia odnośnie bezpieczeństwa narodowego: strategia „militarna” spod znaku Ben Guriona, Moshe Dayana i innych, oraz strategia „polityczna” Moshe Sharetta. Przez absolutną większość trwającego ze światem arabskim konfliktu przeważała, jak wiadomo, opcja militarna, z wiadomymi wynikami. Tylko za ostatnie kilka lat pokłosie tej strategii jest przerażające, tak w liczbach ofiar, jak w rosnącym poczuciu bezsilności i kryzysu społeczeństwa. Pomimo olbrzymich inwestycji do siły militarnej, bezpieczeństwo mieszkańców Izraela znalazło się w pozornej sytuacji bez wyjścia. Lecz tylko pozornie. Wyjście jest, lecz tylko za cenę porzucenia dotychczasowej opcji militarnej, a wejścia na drogę opcji politycznej. Najwidoczniej zrozumiałą prostą rzeczywistość dzisiejszego, ślepego zaułka strategicznego premier Izraela A. Sharon, decydując się na radykalny zwrot w dotychczasowej polityce. Najbliższe tygodnie i miesiące wykażą, czy uda mu się pozyskać dostateczne wsparcie dla takiej polityki, wśród elit politycznych i u wyborców. Czas wykaże, czy zwrot taki doprowadzi do rozwiązania kwestii palestyńskiej, do trwałego pokoju.

JANUSZ MONDRY

(autor jest publicystą „Dziennika Polskiego” w Londynie)

Andrzejki i Mikołaj

– Nie wiesz, gdzie są moje rękawiczki? – zapytał Głosik swojej siostry Ludmilki.

– Suszą się na kaloryferze. Nie pamiętasz już, że jak wróciłeś do redakcji, to miałeś je zupełnie przemoczone – odparła Ludmilka.

– Kto by nie miał przemoczonych rękawiczek po ulepieniu takiego dużego bałwana – mamrotał do siebie Głosik stukając rondelkami w redakcyjnej kuchence.

– Ej, a po co ci teraz potrzebne rękawiczki? Przecież nigdzie nie wychodzimy? – Ludmilka spojrzała na brata badawczo.

– Nie chcę sobie poparzyć ręki – wyjaśnił Głosik.

– Jak to? Znowu coś knujesz i nie chcesz mi zdradzić! – Ludmilka nie dawała za wygraną.

– Nie chcę poparzyć ręki jak będę lał wosk. Nie słyszałaś, jak Kropka mówiła o wróżbach i o laniu wosku? – Głosik tym razem nie dał się zbyt długo prosić o zdradzenie swoich planów.

– Ale to było opowiadanie o wróżbach andrzejkowych. A andrzejkowy wieczór był wczoraj, 30 listopada...

– Wiem... Wczoraj jakoś sobie o tym nie przypomniałem, więc będę

wróżył dzisiaj – odparł Głosik zdecydowanym tonem.

– Przecież na Andrzejki wróżą sobie panny. Leją roztopiony wosk do wody, żeby odgadnąć przyszłość – Ludmilka nadal nie była przekonana do Głosikowego pomysłu.

– Właśnie! I ja też chcę poznać przyszłość i będę lał wosk – stwierdził rezolutnie chochlik.

– Chcesz się ożenić? – Ludmilka wlepiła w brata oczy. – Wróżby mają pokazać za kogo panna wyjdzie za mąż i z kim się kawaler ożeni...

– Ależ skąd! Przecież chochliki się nie żenią – Głosika wyraźnie zaskoczyło pytanie. – Ja chciałbym sobie wywróżyć co innego. Na przykład...

– Ależ skąd! Przecież chochliki się nie żenią – Głosika wyraźnie zaskoczyło pytanie. – Ja chciałbym sobie wywróżyć co innego. Na przykład...

– Ależ skąd! Przecież chochliki się nie żenią – Głosika wyraźnie zaskoczyło pytanie. – Ja chciałbym sobie wywróżyć co innego. Na przykład...

– Myszka Ernestynka opowiadała mi, że dzieci piszą. Najwięcej listów wysyłanych jest z Anglii, Japonii i Polski. Podała nawet adres Mikołaja w Finlandii, krainie reniferów.

– Hmmm. Wiesz co, to może podamy ten adres dzieciom, żeby też napisały – uradował się Głosik. – Ale co jeśli nie dostaną prezentu, o który

Jedzie zima

Przypłynęła chmura sina.
Od północy wiatr zacina.
Kot wyjść z domu nie ma chęci.
Coś się tam na dworze święci!

Kraczą wrony na parkanie:
– Jedzie zima, groźna pani!

I już lecą z nieba śnieżki,
zасыpują drogę, ścieżki,
pola, miedzę i podwórka,
dach, stodoły, budę Burka.

Kraczą wrony na jabłoni:
– Jedzie zima parą koni!

Mróz ściął lodem brzeg strumyka.
Zając z pola w las pomyka.
Krasnalowi zmarzły uszy,
już spod pieca się nie ruszy!

Kraczą wrony na brzezinie:
– Oj, nieprędko zima minie!

Cz. Janczarski

poproszą?

– Myślę, że coś na pewno dostaną: owoce, albo słodycze, albo jakieś inne upominki. Przecież prezenty nie muszą być duże ani drogie – zamyśliła się Ludmilka. – Najważniejsze, że ktoś o nas pamięta, prawda?

– I co jeszcze powiedziała Ci Ernestynka? – wypyttywał Głosik.

– Powiedziała, że chociaż Mikołaj dostaje blisko milion listów, to na wszystkie odpowiada.

– O, to dopiero byłoby fajne, dostać list od Mikołaja. Co tam wróżby! Chodź, idziemy pisać! KROPKA

Św. Mikołaj i Santa Claus

reklamy i filmy w telewizji. Był on biskupem, nosił więc szatę biskupią, wysokie nakrycie głowy nazywane mitrą oraz berło biskupie w kształcie długiej laski. Nie znamy wielu szczegółów z życia prawdziwego biskupa Mikołaja, wiemy, że żył we Włoszech i był bardzo dobry. Po dziś dzień opowiada się, że rozdawał jedzenie głodnym dzieciom, pukał do drzwi ubogich domostw i zostawiał na progu zboże oraz owoce. Nic dziwnego, że ten dobry święty kojarzy się w ludowej tradycji z roznoszeniem upominków dla dzieci. Na naszym terenie chodzą tradycyjnie Mikołaje ze swymi orszakami 6 grudnia i obdarowują grzeczne dzieci.

Mikołaj, raczej Santa Claus, znany z telewizji, jeździ sankami ciągniętymi przez renifery i jest postacią bajkową. Wiele dzieci, znających także „Śantę” z bajek i filmów, pisało do niego listy. A ponieważ trafiały one do Finlandii – kraju reniferów – postanowiono urządzić tam biuro Santa Clausa. Mieści się ono na dalekiej północy w Laponii, we wiosce Rovaniemi. Podobno, że urzędujący tutaj bajkowy Santa Claus rzeczywiście odpisuje na listy dzieci – składa dzieciom życzenia. Kto chce się o tym przekonać, może wysłać list pod adres: JOULUPUKKI, SANTA CLAUS POST OFFICE, 96-930 ROVANIEMI, FINLANDIA. KROPKA

Święty Mikołaj wcale nie wyglądał jak duży krasnal w czapce z pomponem, jakiego pokazują

Głosikowa korespondencja

Dzisiaj mamy tylko jeden list – z Bystrzycy. Opisuje spotkanie tutaj dzieci z pisarzem Grzegorzem Kasdepke, który niedawno gościł na Zaolziu.

Miły Głosiku!

W środę zawitał do naszej szkoły niezwykły gość – pan Grzegorz Kasdepke. Ten młody miły pan napisał już wiele opowiadań i bajek dla dzieci. Można je było przeczytać w „Świerszyczku”, „Ciuchci” czy „Komiksowie”. Oprócz tego pisał również napisał scenariusze do paru seriali telewizyjnych, między innymi do „Klanu”.

Kiedy w mroźne przedpołudnie do nas przyjechał, w klasopracowni wychowania muzycznego trwała wystawa polskich książek. Bardzo nam się podobały, niektóre kupiliśmy w prezencie pod choinkę dla naszych bliskich, ale także dla siebie. Pani wybrała też książki do biblioteki, które można wypożyczyć w szkole, a wśród nich trzy pozycje właśnie autorstwa Grzegorza Kasdepke: „Bon czy Ton”, „Co to znaczy...”, „Powrót Bartusia”.

Fajne są te książki, ciekawe i zabawne. Taki sam był pan Grzegorz, który opowiadał nam w dowcipny sposób, jak zachowywać się kulturalnie. Pokazał nam, w jaki sposób zachowywać się w restauracji, przy stole, na wystawie, na randce... Naszą koleżankę Dominikę zaprosił pisarz osobiście na randkę. Nawet przyniósł dla niej kwiatek, była wielką frajdą. No, oczywiście, że to było tak „na niby”.

Przeczytał nam też parę swych opowiadań, m.in. o dektynie, który zamiast broni używał kaktusa. Bardzo nam się podobały przepisy z książki kulinarnej, szczególnie przepis na mordoklejkę.

Pan Kasdepke wythumaczył nam i pokazał, jak będzie zachowywał się nasz kolega, który dostanie małego rozumu, czy co będzie robić pani, kiedy będzie miała białą gorączkę. Też już wiemy, co znaczy zapuszczać żurawia,

Wspólne pamiątkowe zdjęcie pisarza Grzegorza Kasdepke z bystrzyckimi dziećmi.

wpasć komuś w oko, wyłożyć kawę na ławę, wziąć się w garść, zmalować coś, upaść na głowę, wtrącać swoje trzy grosze, wyprowadzić kogoś w pole, zrobić kogoś na szaro itp. Jeżeli ktoś z Was tego nie wie, to polecamy właśnie książki pana Kasdepke. W zabawny sposób zrozumiecie znaczenie niektórych powiedzeń.

Czas szybko mijał. Pod koniec spotkania odbyła się prawdziwa konferencja prasowa, na której pisarz odpowiadał nam na pytania. Tak więc już wiemy, że pan Grzegorz nie lubi chodzić do dentysty, nie bardzo lubił matematykę, ale świetny był zawsze z polskiego. Najbardziej jednak lubił wójkę oraz przerwy. Jego syn zakazuje mu głośno śpiewać w samochodzie. Zdobył już parę nagród literackich.

Na pożegnanie wszystkim wpisał autogramy i chętnie stanął z nami do wspólnego zdjęcia.

Pozdrawiamy Cię Głosiku.

Piątorklasiści z SP im. S. Hadyny w Bystrzycy

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisz do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(44)

Piotrowice

Pierwszy budynek szkolny w Piotrowicach, wtedy jeszcze drewniany, spłonął w XIX wieku wraz z drewnianym kościołem i plebanią. Nowa szkoła była już murowana. Jednopiętrowy budynek z dwiema izbami lekcyjnymi i mieszkaniem dla nauczyciela oddano do użytku w latach siedemdziesiątych XIX w. Kierownikiem został Jan Szuszcik. W r. 1874 z nauczania korzystało już 279 dzieci, toteż obiekt okazał się za ciasny. W latach 1895-1897 w jego sąsiedztwie wybudowano nowy. Posiadał pięć klas, kancelarię oraz dwa gabinety. Kierownikiem nowej szkoły został Franciszek Strandela. Starszy budynek szkolny, który nie zachował się do czasów obecnych, zamieniono na dom mieszkalny.

Kiedy w r. 1921 otwarto w Piotrowicach szkołę czeską, na okres przejściowy umieszczono ją w polskim budynku szkolnym. Czesi doczekali

się własnego obiektu w cztery lata później. Podczas II wojny światowej obie szkoły były zamknięte. Otwarto je natychmiast po wyzwoleniu. Polską klasę początkowo ulokowano w suterenie szkoły czeskiej. Ponury i wilgotny lokal nie nadawał się do prowadzenia w nim zajęć z dziećmi. W rok później klasę tę przeniesiono do budynku z roku 1897. W pozostałych czterech klasach rozgościli się mali Czesi. Prowadzenie nauki utrudniał brak podręczników oraz pomocy szkolnych. Na lekcjach czytania korzystano z pisemka „Nasza Szkoła”. Chociaż problemy te z biegiem czasu rozwiązano, ciągłego spadku liczby uczniów nie udało się zatrzymać.

Kiedy w 1975 r. do szkoły zapisało się tylko sześćdziesięć dzieci, polską szkołę w Piotrowicach zamknięto. Jej kierowniczką była wtedy Wanda Kondziolka. W budynku tym jest obecnie hotel „Dakol”. CZESŁAW GAMROT

Budynek byłej polskiej szkoły w Piotrowicach stoi przy samej granicy państwa.

Fot. CZESŁAW GAMROT

150 pieśni

(47)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

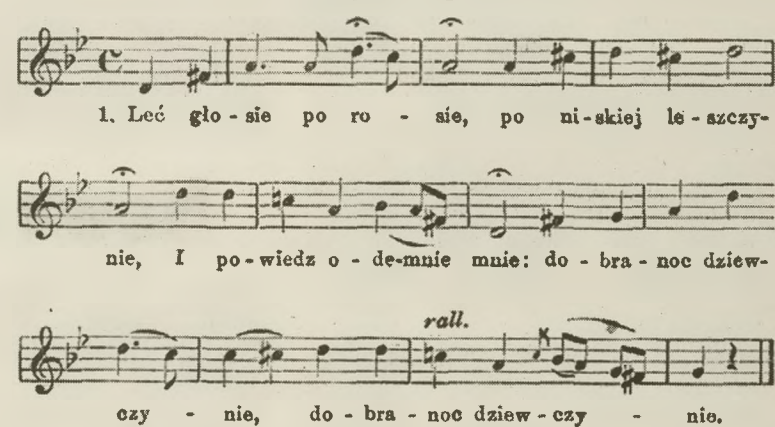
Kuma sobie siedziała

1. Ku - ma so - bie sie - dzia - ła, Mo - tek ni - ci zwi -
ja - ła, Kum dzi - wo - wał się ku - mie, Kum dzi -
wo - wał się ku - mie, Kum dzi - wo - wał się Ku - mie,
Że tak do - brze wić u - mie.

A po szumnej biesiadzie,
Kiedy do dom ją wiedzie,
Kum dziwował się kumie,
Że coś chodźć nie umie.

Leć głosie po rosie

1. Leć gło - sie po ro - sie, po ni - skiej le - szczy -
nie, I po - wiedz o - de - mnie muie: do - bra - noc dziew -
czy - nie, do - bra - noc dziew - czy - nie.

2. Dobra nocka, dobra, moja najmilejsza,
Pono już do ciebie droga ostatniejsza!
3. Ach, nie ostatniejsza, brzońce tego, Panie,
Kto się w kim pokochał, ma ciężkie rozstanie!
4. Rozstańże się, rozstań, kalino, z jaworem,
Jak ja mam się rozstać z kochaneckim moim!
5. Kalina z jaworem rozstać się nie może,
Tak i ja a kochankiem, brzońce Panie Boże!

Ze zbiorów Czesława Stobla

lotka

▲ Jedna z najpopularniejszych par showbiznesu rozstaje się. **Jessica Simpson** i jej mąż **Nick Lachey** podjęli decyzję o separacji. O rozłamie w związku artystów poinformowali ich rzecznicy, Meredith O'Sullivan i Rob Shooter: „Po trzech latach małżeństwa i wielu wspólnych przemieniach, postanowiliśmy, że nasze drogi muszą się rozejść” – czytamy w oświadczeniu. Jest to obopólna decyzja dwojga ludzi, którzy mają dla siebie wiele szacunku i uczucia. Para poprosiła jednocześnie o uszanowanie ich prywatności. Małżeńskie życie Jessiki i Nicka można było śledzić w programie „Nowożeńcy” emitowanym przez stację MTV. Simpson i Lachey pobrali się 26 października 2002 roku.

◆ **Britney Spears** przymierza się do wydania kasety wideo z ćwiczeniami. Piosenkarka, która we wrześniu urodziła syna, zdołała w kilka miesięcy powrócić do formy. Teraz artystka chce pomóc innym kobietom świeżo po ciąży zrzucić zbędne kilogramy. Gwiazda planuje zaprosić do udziału w projekcie inne sławne mamy.

◆ **Paul McCartney** sprawdza samego siebie. Jedni uznają to za przejaw skrajnej megalomanii, inni za chęć sprawdzenia samego siebie, w tym przypadku, nawet doślawnie. Paul McCartney wziął udział w konkursie dotyczącym własnej osoby. Były członek The Beatles zaskoczył słuchaczy radia, KL.SX-FM, kiedy zadzwonił do kalifornijskiej rozgłośni, aby spróbować sił w quizie na swój temat. McCartney chciał odpowiedzieć na pytanie dotyczące okładki jego najnowszej płyty „Chaos And Creation In The Backyard”. Początkowo pracownicy stacji byli przekonani, że mają do czynienia z oszustem, szybko okazało się jednak, że to sam Paul. Muzyk nie tylko poprawnie odpowiedział na pytanie, lecz również udzielił krótkiego wywiadu na antenie. Longplay „Chaos And Creation In The Backyard” ukazał się 12 września. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

JEDZ DUŻO POTRAW BOGATYCH W BŁONNIK, PIJ WODĘ GAZOWANĄ Chudnij z głową

Oto proste triki, dzięki którym twój żołądek szybciej poczuje się pełny, a ty specjalnie się nie odchudzając stracisz przez miesiąc 3 kilogramy.

Czy wiecie, że... Odchudzanie się z koleżanką przynosi lepsze efekty, ale pomaga też towarzystwo psa. W USA opracowano nawet program odchudzania dla posiadaczy psów.

– Naukowcy ze Szwajcarii stworzy-

li szczepionkę, która pomoże zrzucić zbędne kilogramy. Pobudza ona układ odpornościowy do produkcji przeciwciał, które wychwytyją hormon podnoszący apetyt.

Szklanka wody przed posiłkiem.

WIELKIE AMBICJE SPRZYJAJĄ PRACOHOLIZMOWI

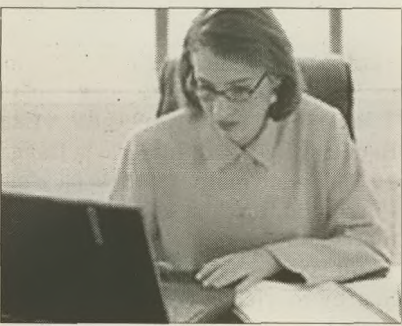
Pracowitość nie popłaca

Masz bardzo ciekawą pracę, daje ci ona wiele satysfakcji oraz – co jest równie ważne – dobrze zarabiasz. Pracujesz zatem dużo, obowiązkom zawodowym poświęcasz coraz więcej czasu. A na inne rzeczy pozostaje ci go coraz mniej. Koledzy złośliwie nazywają cię pracoholikiem. A może nie jest to tylko ironia...

Niebezpieczne uzależnienie. Zdaniem psychologów pracoholizm jest takim samym uzależnieniem, jak np. alkoholizm. Podobnie jak on wyniszcza organizm, choć w inny sposób. Przepracowanie, ustawiczny stres, niezdrowy tryb życia, jaki prowadzą pracoholicy, zaburza funkcjonowanie ważnych układów organizmu – centralnego układu nerwowego, systemu trawienno i krwionośnego. Wielu pracoholików przechodzi zawał serca przed 40. rokiem życia.

Jak ominąć pułapki pracoholizmu? Chorobliwe uzależnienie od pracy grozi szczególnie pracownikom umysłowym. Najczęściej są to ludzie młodzi, zaczynający karierę zawodową. Czasem nadmierna skrupulatność, ukryte kompleksy i wielkie ambicje sprzyjają pracoholizmowi. Nie namawiamy nikogo do migania się od obowiązków, ale chyba warto spojrzeć krytycznym okiem na swój stosunek do pracy. Może nie jest on najzdrowszy?

A może to depresja? Choroba ta kojarzy się nam przede wszystkim ze stanem zubożenia, wściekłości, niającego smutku, głębokiej apatii.

To prawda. Większość chorych na depresję, zwłaszcza kobiet, tak właśnie się czuje. W przypadku mężczyzn nie zawsze się to sprawdza. U nich objawem depresji bywa czasem... pracoholizm.

Test prawdy: O popadnięciu w pracoholizm może świadczyć: zaniebywanie rodziny, spraw domowych; ograniczanie do minimum nocnego wypoczynku; ciągle wrażenie straty czasu; nieumiejętność wypoczywania i relaksowania się. (EB)

macznego!

Dyniowate

Dynię i jej krewniaków można przyrządzać na tysiąc sposobów. Dobrze smakuje na ostro i na słodko. Można ją dusić, piec, faszerować, Włosi nadziewają nią nawet pierogi!

Zupa-krem

Składniki: ok. 1 kg mięszu z dyni; łyżka masła; 2 łyżki koncentratu pomidorowego; sól; mielona papryka; listki bazylii.

Przygotowanie: Miąższ z dyni pokroić w kostkę, zalać ok. 1,5 l zimnej wody, dodać masło, ugotować. Całość zmiksować, dodać koncentrat pomidorowy, zagotować. Przyprawić do smaku solą i papryką. Przed podaniem posypać posiekаныmi listkami bazylii.

Kruchy placek

Składniki: 20 dag maki; 10 dag masła; 7 dag cukru pudru; żółtko; sól; 75 dag dyni; 5 dag cukru; 2 łyżki miodu; cynamon.

Przygotowanie: Z maki, masła, cukru pudru, żółtka i szczypty soli zagnieść kruche ciasto. Schłodzić, rozwałkować, wyłożyć nim formę, piec 15 min w 190°C. Cukier zrumienić z miodem i cynamonem. Dodać pokro-

Może być przegotowana, letnia lub niegazowana mineralna o temperaturze pokojowej. Jeśli 15 min przed każdym posiłkiem wypijesz szklankę wody, zjesz mniej, a i tak będziesz czuła się syta. Dodatkowo woda ułatwia usuwanie z organizmu zbędnych substancji, co także przyspiesza chudnięcie.

Napuszone dania. Składniki surówki pokrój w zapałkę lub zetrzyj na tarce z dużymi oczkami. Będzie wyglądała na większą. Jeśli nie chcesz rezygnować z deserów, wybieraj te ubite na piankę. Wtłoczone w nie powietrze sprawi, że żołądek rozciągnie się jak w stanie najedzenia. Z przegryzek sięgaj po dmuchane chrupki kukurydziane i wafle ryżowe – nie przytyjesz nawet po zjedzeniu paczki.

Woda gazowana. Niekiedy jej picie jest o wiele korzystniejsze niż wody pozbawionej bąbelków. Zawarty w niej gaz sprawia, że po wypiciu szklanki tego napoju czujesz się jak po zjedzeniu małego posiłku. Wybieraj jednak wodę niskosodową.

Mała porcja na małym talerzu.

Staraj się ograniczać porcje jedzenia. By jednak oszukać swoje zmysły, a tym samym mózg, w którym znajduje się ośrodek głodu i sytości, nakładaj je na proporcjonalnie mniejsze talerze.

Niebieskie naczynia. Wg naukowców, niebieski jest kolorem, który nie dość, że w najmniejszym stopniu pobudza apetyt, to dodatkowo zmniejsza łaknienie. Jest więc szansa, że z niebieskiego talerza zjesz mniej niż z białego.

Dużo błonnika. Jedz dużo potraw bogatych w błonnik, np. chrupkie pieczywo, otręby, świeże warzywa i owoce. Po pierwsze – przyspieszysz oczyszczanie organizmu. Po drugie – w przewodzie pokarmowym błonnik chłonie wodę i rozciąga ściany żołądka, a przez to wywołuje uczucie sytości.

Wodniste owoce i warzywa. Wybieraj soczyste, ale nie słodkie, np. ogórki, cukinię, sałatę, pomidory, melony. Zawierają głównie wodę, a w związku z tym dostarczają niewiele kalorii. Unikaj jednak winogron i arbuza.

Bez mięty. Jeśli lubisz żuć gumę, zdecydowanie wybieraj owocową, a nie miętową. Mięta pobudza bowiem żołądek do wytwarzania soków trawiennych, a zatem sprzyja wywołaniu uczucia głodu. Na cenzurowanym są też miętusy i tik-taki. (R.R.)

POWIEŚ BUDKI I KARMNIKI DLA PTAKÓW

Grudzień – czas odpoczynku

Jeśli dobrze zabezpieczyłaś rośliny na zimę, nie masz się o co martwić, na pewno uda im się przetrzymać mrozy. Wystarczy, że co kilka dni przespacerujesz się po ogrodzie i sprawdzisz, czy wszystko w porządku.

Kalendarz prac ogrodniczych: Kwiaty doniczkowe, stojące w pobliżu grzejników, podlewaj nieco obficie. Sprawdź, czy krzewy i róże pienne są dobrze okryte. W razie potrzeby uzupełnij okrycie. Powieś budki i karmniki dla ptaków, zapewnij im pożywienie. Pobel pnie i grube konary drzew wapnem. Jeśli nie spadł jeszcze śnieg, usuń resztki opadłych liści z trawnika.

Wyczyść i zakonserwuj sprzęt ogrodniczy. Przejrzyj bulwy i rośliny przechowywane w chłodnych pomieszczeniach, usuń spleśniałe. Zaplanuj, jakimi gatunkami obsadzisz na wiosnę rabatę.

Uwaga! Ważne. Najwyższy czas obwiązać sznurkiem kolumnowe odmiany iglaków, żeby śnieg zbierający się na gałęziach nie rozłamał rośliny. Co jakiś czas powinnaś jednak sprawdzać, czy nie napadało zbyt dużo śniegu i w razie potrzeby strząsać go.

Roślina miesiąca

Gwiazda betlejemka. Szczególnie chętnie dekorujemy nią mieszkania w czasie świąt Bożego Narodzenia. Została odkryta w XIX w. w Meksyku, ale jej prawdziwa kariera zaczęła się w latach 50., gdy wyhodowano odmianę tolerującą warunki ogrzewanych mieszkań.

W czasie kwitnienia potrzebuje sporo światła, temperatury około 18-21°C i miejsca nie narażonego na przeciągi. Lubi zraszanie wodą. Łatwo ją pielęgnować przez kilka miesięcy, trudniej zachować do następnego Bożego Narodzenia. Jeśli chcemy, aby za rok wyglądała równie pięknie, to na wiosnę, po przekwitnięciu, powinniśmy przyciąć wierzchołki pędów na wysokość 15 centymetrów. Do maja musi przejść okres spoczynku.

W czerwcu roślinę przesadzamy, zasilamy co tydzień nawozem i obficie podlewamy. Aby gwiazda betlejemka zakwitła, przez 2 miesiące musi 14 godzin na dobę stać w ciemności. Dopiero wówczas wytworzy pąki kwiatowe. Jeśli przedłużymy jej dzień sztucznym światłem, pozostanie zielona. (int)

● JESIENNY KONKURS »GL« ● JESIENNY KONKURS »GL« ●

Po prostu wysp, zalej i ciesz się smakiem MOKATE

Kawa z cukrem i śmietanką. Raz damy za dużo, raz za mało. Dla osób, które wybierają wygodę oraz dobrze skomponowany smak, i chcą uwolnić się od wiecznego eksperymentowania, opracowano gotowe mieszanki, tzw. miksy. Dostępne są w wersji 2 w 1 (kawa z cukrem) lub 3 w 1 (kawa z cukrem i śmietanką). Do najpopularniejszych mikсів należy produkt polskiego MOKATE, który na półkach sklepowych znajdziemy pod nazwą NYCoffee.

NYCoffee to młodzieżowa kawa o wyszukany smaku i aromacie, która jest dziełem bardzo udanego połączenia specjalnie wyselekcjonowanej kawy z dodatkiem śmietanki i cukru. Połączenie to doceni każdy, kto ceni sobie smak dobrej kawy oraz szybkość i wygodę przygotowania. Po prostu wysp, zalej i ciesz się smakiem.

Mieszanki te dostępne są zarówno w pojedynczych saszetkach zawierających jedną porcję jak i w torebkach zamykanych za pomocą struny. To nowoczesne opakowanie pozwala zachować smak, konsystencję oraz zapach kawy nawet długo po otwarciu.

NYCoffee firmy MOKATE to poza tym bardzo korzystna cena. Kiedy znana ustońska spółka weszła na rynek z miksamami, odebrała światowemu potentatowi ponad dwanaście procent rynku i w chwili obecnej utrzymuje się na trzecim miejscu za największymi koncernami nadnarodowymi. „Jesteśmy przekonani, że wyrób odniesie identyczny sukces na czeskim rynku. W stosunku do zagranicznych producentów mikсів jesteśmy w stanie być konkurencyjni pod względem jakości, poza tym oferujemy o wiele korzystniejszą cenę,” precyzuje szef handlowców na rynku czeskim Petr Janda. Janda jest przekonany, iż w Czechach obowiązuje reguła, zgodnie z którą klient pozostaje wierny marce, do której przekonał się na początku.

PYTANIE KONKURSOWE:

Z jakim mlastem kojarzy się nazwa najpopularniejszej serii mikсів MOKATE?

Trzy poprawne odpowiedzi zostaną nagrodzone zestawem wyrobów firmy MOKATE o wartości 300 koron. Odpowiedzi prosimy przesyłać pod adres redakcji do 8 grudnia br. do godz. 12. Za tydzień kolejne pytania i okazja do wygrania kolejnych zestawów produktów MOKATE. Poprawna odpowiedź z poprzedniego numeru brzmi „Lahoda”. Nagrody wylosowali: **Roman Ruśniok** z Cz.Cieszyna, **Jadwiga Lotter** z Suchej Górnej i **Zofia Niemczyk** z Trzyńca. Nagrody do odebrania w redakcji.

Telewizja

CZWARTEK 1 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 6.30 Był taki dzień 1 grudnia 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Budzik (dla dzieci) 9.40 Piątka detektywów (s.) 10.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze 11.25 Europa bez miedzy (mag.) 11.50 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.30 Okazja (s.) 13.55 My, wy, oni (s.) 14.25 Świat według Einsteina - Co zobaczył Einstein? 14.50 Zaszczep zdrowie (pr. eduk.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką - Na kłopoty Jedynka 15.20 Tele-Nowela - program o książkach 15.25 Popołudnie z Jedyneką 16.00 Zwierzowiec - Dzikie, małe koty (s.) 16.15 Był taki dzień 1 grudnia 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Reporterzy non-stop 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Zagubieni (film USA) 21.55 Forum (pr. public.) 22.45 Wiadomości 22.55 Prosto w oczy 23.15 U nas na Pekinie (s.) 23.40 Zdobywcy (teleturniej) 0.10 Był taki dzień 1 grudnia 0.15 Czas Greenwich (film ang.) 2.05 Sztuka tworzona w mrokach - Grota Lascaux (film dok.).

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.10 10 minut tylko dla siebie 6.20 Stawiam na Tolkę Banana (s.) 7.05 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie - Poszukiwany Gruppenführer Wolf (film pol.) 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Kastylijski smak 12.30 10 minut tylko dla siebie (mag.) 13.00 Panorama 13.10 I Ty możesz zostać świętym Mikołajem 13.15 Europa da się lubić - Tolerancja 14.10 Lokatorzy (s.) 14.35 Oceaniczne oazy - Aldabra rajska wyspa (film ang.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 15.55 Wybierz Miss Świata 2005 16.15 Na dobre i na złe (s.) 17.10 List do świętego Mikołaja 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.05 Bur-

JEDYNA PRAWDZIWA MIŁOŚĆ komedia romantyczna, 2000, USA
TVP 2, czwartek 1. 12., godz. 20.00
Reżyseria: Lorraine Senna.
Występują: David Hasselhoff, Terry Farrell, Paget Brewster, Cameron Finley, Karl Pruner i inni.

Dana Boyer miała poważny wypadek samochodowy. Mike Grant, strażak, wydobył ją z płonącego auta. Oboje czują, że właśnie spotkali bratnią duszę. Niestety, nie mają czasu, by wymienić adresy. Są zaangażowani w związki z innymi partnerami. Mike jest zaręczony z Tiną, a Dana ma poślubić Phila. Mike, niepokojony uczuciem do uratowanej kobiety, próbuje odnaleźć ją w kartotekach szpitalnych. W tym czasie Dana, również niepewna swoich uczuć do Phila, szuka Mike'a. O ich tęsknocie za prawdziwym uczuciem dowiaduje się pewien rezolutny kilkulatek.

za mózgów (s.) 20.00 Jedyna prawdziwa miłość (film USA) 21.35 Małęczuk śpiewa songi Brechta 21.50 Wybierz Miss Świata 2005 22.40 Pogoda dla narciarzy 22.45 Oficer (s.) 23.45 Afrykańskie sieroty (film ang.) 0.35 W obronie prawa (film USA) 1.20 Mistrzostwa Świata w Lotach Bellonowych - 20. rocznica śmierci Wojciecha Bellona.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.13 Książki z górnej półki (mag.) 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Więcej niż jedno (film ang.) 10.00 To jest temat 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Teleplotki 12.15 To jest temat 12.35 Zielony skarb Ziemi - Współczesne wyzwania (mag. med.) 13.45 Włącz się - Przemoc psychiczna (mag. med.) 14.15 To jest temat 14.45 Tatrzańskie opowieści (s.) 15.00 Pióra i polityka 15.45 Więcej niż jedno (film ang.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza - Kalendarium wydarzeń sprzed lat 16.50 Odkrywanie przestrzeni 17.15 Czarno na białym 17.50 Narciański weekend 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Ludzie i sprawy 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 22.15 Ślizg 23.05 Patrol Trójki 23.35 Jeźdźcy (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.55 13. posterunek (s.) 10.35 Czułość i kłamstwa (s.) 11.05 Samo życie (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Bar - Europa na gorąco 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (film USA) 22.20 Co z tą Polską? (pr. public.) 23.20 Zakrecone (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Fała zbrodni - Bankier (s.) 1.10 Seks w sieci (film kanad.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Afryki czar (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 11.05 List do ciebie 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 14.00 Wiadomości 14.10 Pod pokrywką (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Miss Marple: Morderstwo na plebanii (film br.) 21.45 Wszystkoparty (poradnik) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.10 Bramki, punkty, sekundy 23.15 U nas w Europie (mag.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.50 Kinobox (mag. film.) 0.15 Prosto w serce (film USA) 1.45 Simpsonowie 2.05 Minuta ze Stanem Hooperem 2.30 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Sprawa dla ombudsmiana 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Austria: Wiedeń, miasto muzyki 12.10 Cudowny świat (s. dok.) 12.35 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.50 Nadal tutaj jestem (s. dok.) 13.20 Bajkowe popołudnie 14.30

Interpelacje posłów 15.15 Genus (s. dok.) 15.30 Meduza (lista przeb.) 16.00 GEO (s. dok.) 16.30 Czeski Raj (dok.) 16.55 Sztuczne zapłodnienie (s. dok.) 17.20 Co mogę zrobić dla siebie 17.25 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 18.00 Kultura.cz (mag.) 18.30 Minuta ze Stanem Hooperem (s.) 18.50 Nepal (s. dok.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Jak się żyje nauczycielom tańca (dok.) 20.00 (Nie)znośna lekkość Stodoln (dok.) 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Czesosłowacki Tygodnik Filmowy 21.45 Klub filmowy: Włoski dla początkujących (film duń.) 23.35 Paszkwil (mag.) 0.05 Magazyn religijny 0.25 Magazyn chrześcijański 0.40 Sportowe minuty 1.20 Regiony TVC24 1.45 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Malowany dom (film USA) 11.30 Poradnik kulinarny 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 M.A.S.H. (s.) 17.50 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszłonia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 „Zitro to roztočime, drahoušku...” (film czes.) 23.05 Obywatelskie judo (pr. publ.) 23.45 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.25 Miłość, napad i oszustwo (film USA) 2.05 Trzeci patrol (s.) 2.45 Program rozrywkowy.

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 9.00 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 11.00 Stary (s.) 12.10 Rewir Wolfa (s.) 13.10 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.15 Roseanne (s.) 14.50 Beverly Hills 90210 (s.) 15.45 Czarodziejki (s.) 16.45 Big Ben (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení - wyd. specjalne (reality show) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.10 VyVolení - wyd. spec. (reality show) 22.45 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.50 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.15 Pyton (film USA) 2.00 Szybka wygrana.

PIĄTEK 2 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 6.30 Był taki dzień 2 grudnia 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric - Kłótnie przez cały dzień (s.) 9.00

ORZEŁ WYLĄDOWAŁ

film wojenny, 1976, WB

TVP 1, piątek 2. 12., godz. 22.20

Reżyseria: John Sturges.

Występują: Michael Caine, Donald Sutherland, Robert Duvall, Jenny Agutter, Donald Pleasence i inni.

Listopad 1943 r. Na osobiste polecenie Adolfa Hitlera na Wyspach Brytyjskich lądje doskonale wyszkolona grupa niemieckich spadochroniarzy dowodzona przez pułkownika Kurta Steinera (Michael Caine). Celem misji noszącej kryptonim „Orzeł” jest porwanie Winstona Churchilla z wiejskiej rezydencji w Norfolk. Steinerowi i jego komandosom, przebranych za polskich żołnierzy, pomaga irlandzki bojownik Liam Devlin (Donald Sutherland) i dwójka angielskich zdrajców. Wydaje się, że nic nie może im przeszkodzić w realizacji zuchwałego zadania.

Kaszaniaki (s.) 9.10 Jedynećzka (dla dzieci) 9.35 Mały rycerz El Cid (s.) 10.05 Don Matteo (film włoski) 11.25 Kwadrans na kawę (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Wiedźmy (s.) 14.15 Kiosk przy Wspólnej - Poradnik dla ubezpieczonych 14.25 Glob 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką 15.20 Tele-Nowela - program o książkach 15.25 Popołudnie z Jedyneką 15.40 Pociąg do kultury (mag.) 15.55 Kuchnia z Okrasą - Mazurskie smaki 16.15 Był taki dzień 2 grudnia 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Tak miało być (film pol.) 17.55 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 18.10 Gwiazdy opolskich kabaretów 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Zasadzka (film USA) 22.20 Orzeł wylądował (film bryt.) 0.40 Wiadomości 0.45 Był taki dzień 2 grudnia 0.55 Głina (film pol.) 1.50 Po godzinach 2.45 Tele-Nowela - program o książkach 2.55 Burza stulecia (film USA).

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy 6.20 10 minut tylko dla siebie 6.30 Do przerwy 0.1 - Piłka 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Zmiennicy (s.) 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Świat podróży według Ediego Boliwia (pr. dok.) 12.30 10 minut tylko dla siebie (s.) 13.15 Spotkanie z balladą - Wielkie łowy 14.05 Lokatorzy (s.) 14.30 I Ty możesz zostać świętym Mikołajem 14.35 Wędrówki przyrodnicze z Davidem Attenborough (film dok.) 15.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 15.55 Wybierz Miss Świata 2005 16.15 Złotopolscy (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Z Dwójką bezpieczniej 18.25 Wybierz Miss Świata 2005 19.00 List do świętego Mikołaja 19.05 Marzenia Marcina Dańca 20.00 Załóż się - Zespół Smokie 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Biuro kryminalne (s.) 23.40 Nieznajomy w mroku (film USA) 1.15 Scorpion - Spring, gniazdo skorpionów (film USA).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki 7.50 Trzymaj formę 8.00 Szlaban w górę 8.45 Gość dnia 9.00 Skarby rosyjskiej przyrody - Jezioro Bajkał 10.00 To jest temat 10.45 Telekurier 11.10 Gość dnia 11.45 Bądź zdrow! 12.10 Integracja (mag.) 12.35 Świat małp 13.45 Włącz się - Przemoc fizyczna 14.15 To jest temat 14.45 Zielonym do góry (mag.) 15.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.45 Skarby rosyjskiej przyrody - Jezioro Bajkał 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza - Kalendarium wydarzeń sprzed lat 16.50 Speed 17.15 Gramy dla was 17.50 Narciański weekend 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Czwarta władza 19.10 Z archiwum "S" 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności 21.50 Aktualności 22.15 To jest temat 23.05 Uwierz w dokument 23.45 Ostatni prom (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Zakrecone (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża 13.30 Szpital Księcia Alfreda (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Euroko ja to wiem 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Dziecko na pokładzie (film USA) 21.20 Za wszelką cenę 22.20 Nieustraszeni (s.) 23.20 Biznes Wydarzenia 23.50 Dziecko Rosemary (film USA) 2.20 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Każdego dnia karnawał (film czes.) 11.30 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Jak na ryby... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.35 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Z Jakubem na ryby (mag.) 16.30 My z końca świata (s.) 17.00 Śladami wi-na (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Četnické humoresky” (s.) 21.25 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.25 Mathieu Corot (s.) 0.55 Cold Feet (s.) 1.45 Pod pokrywką 2.10 Ogród to zabawa 2.30 Simpsonowie 2.55 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na tropie (mag. krym.) 8.45 Skarby świata (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.35 Czesosłowacki Tygodnik Filmowy 12.50 GEO (s. dok.) 13.15 Świat motorów (mag.) 14.00 Klocki (dla dzieci) 14.15 Kto dostanie fistaszka (bajka) 15.10 Labirynt (teleturniej) 15.40 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.10 Kamera w podróży (s. dok.) 17.10 City Folk: Lublana (s. dok.) 17.40 Babilon (mag.) 18.00 Filmopolis (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Stop 19.40 Nasze zamki (s. dok.) 20.00 Cudowna planeta: Grizzly (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Problemy rodzinne (mag.) 21.50 TVC Live: Jabłkoń (koncert) 22.55 Gorączka piątkowej nocy 0.55 Miejsca pielgrzymek 1.15 Słowo świąteczne 1.20 Cudowna planeta 2.10 Regiony TVC24 2.35 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Pokusa pani Antonii (film czes.) 11.25 Poradnik kulinarny 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 13.00 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.55 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 M.A.S.H. (s.) 17.50 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. roz.) 20.40 Z piekła szczęście (film czes.) 23.00 Prask! (mag.) 23.35 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.15 Amerykański trop (film fr.) 2.10 Najlepszy seks (s. erot.).

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 9.00 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.55 Stary (s.) 12.10 Rewir Wolfa (s.) 13.10 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.15 Roseanne (s.) 14.50 Beverly Hills 90210 (s.) 15.45 Czarodziejki (s.) 16.45 Big Ben (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVolení (reality show) 21.05 I kto to mówi (film USA) 22.55 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.20 Losowanie loterii Euromiliony 23.30 Włóczęga (film USA) 1.10 Szybka wygrana 2.50 Dementi.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Upływa szybko życie
jak potok płynie czas...*

Właśnie dziś, w dniu 1 grudnia 2005 obchodzi swój zany życiowy jubileusz 85-lecia urodzin nasza Kochana Mama, Teściowa, Siostra, Babcia i Prababcia

pani ANNA KRZYWONIOWA

z Czeskiego Cieszyna, obecnie zamieszkała w Wielopolu. Z tej okazji dużo, dużo zdrowia, szczęścia, powodzenia, błogosławieństwa Bożego oraz życia najdłuższego życzą syn Piotr oraz córki Ewa i Rysia z rodzinami. GL-656

*Cieężko się z Tobą żegnało,
jeszcze trudniej bez Ciebie być.
Lecz miłość śmiercią się nie kończy,
w naszych sercach ciągle będziesz żyć.*

Dnia 1. 12. 2005 mija pierwsza rocznica śmierci naszej Drogiej i Ukochanej Żony, Mamusi, Córki, Siostry i Cioci

śp. ZOFII SZOTKOWSKIEJ

z Gródka. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą córki, mama, siostry z rodzinami. AD-176

W sercach naszych żyjesz nadal.

Dnia 30. 11. 2005 mija 10. rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. ALOJZJI TAŃCULOWEJ

z Rychwałdu. Z miłością i szacunkiem o chwilę wspomnień proszą córki Alżbieta i Dagmar z rodzinami. GL-637

*Prócz duszy i Boga
wszystko minie na ziemi:
szczęście i niedola.*

Adam Mickiewicz

Pogrążeni w głębokim smutku zawiadamiamy, że dnia 28 listopada 2005 zmarła w wieku 93 lat nasza Ukochana Mamusia, Teściowa i Babcia

śp. OLGA PRUSKA

z Karwiny Nowego Miasta. Uroczystości pogrzebowe wraz z Mszą św. odbędą się w piątek 2. 12. 2005 o godz. 13.00 w kościele rzymskokatolickim w Karwinie Frystacie. Córka, zięć i wnukowie. RK-256

*Nie płaczcie drodzy, że idę spać,
tego spokoju mi życząc.
Tylko wieczne wspomnienie
w sercach zachowajcie.*

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 27. 11. 2005 zmarła w wieku 85 lat nasza Kochana Mamusia, Babcia, Teściowa, Szwagierka, Ciocia i Kuzynka

śp. EMILIA TOMANOWA

zamieszkała w Hawierzowie Błędowicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 2. 12. 2005 o godz. 13.30 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Błędowicach. W smutku pogrążona rodzina. GL-653

Badania przy pomocy nowego wideogastroskopu przeprowadza MUDr Věra Raškova, ordynator Centrum Gastroenterologii Szpitala Trzinec.

Nowy wideogastroskop

TRZYNIEC (wak) – Prawie 600 tys. koron kosztował wideogastroskop, o który w poniedziałek wzbogacił się Szpital Trzinec. Sprzęt medyczny najnowszej

generacji przekazali szpitalowi przedstawiciele firmy CMC Trading.

Wideoastroskop, urządzenie do badania górnego odcinka przewodu pokarmowego, obok wykrywania zapaleń, wrzodów, nowotworów i przyczyn krwawienia, umożliwia m.in. usunięcie polipa z przewodu pokarmowego oraz zatrzymanie krwawienia. Centrum Gastroenterologii trzynieckiej placówki przeprowadza rocznie ok. 1400 gastroskopii.

Optimalni w »Gambicie«

Gościem dzisiejszego, comiesięcznego, spotkania zwolenników żywienia optymalnego wg dra J. Kwaśniewskiego, które odbędzie się w cieszyńskim hotelu „Gambit” o godz. 16.00, będzie dr Ewa Bednarczyk-Witoszek, autorka książki „Dieta optymalna. Co należy jeść, czego należy unikać”. Szczegóły na stronie www.optimalni.net. (s)

Grudzień w PTM

Tematem przewodnim grudniowego spotkania Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC, które odbędzie się w piątek 2 bm, o godz. 19.00 w siedzibie Rady Polaków w Cz. Cieszynie, będzie problematyka ptasiej grypy. Odczyt poświęcony tej chorobie wygłosi dr Irena Martinek. (s)

Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCIEC-KIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariana 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Premierowy Harry Potter

TRZYNIEC (sch) – Od jutra miłośnicy filmów o Harrym Potterze mają okazję obejrzeć premierę kolejnego odcinka tej popularnej serii pn. „Harry Potter i Czara Ognia”. Kinem, na którego ekran wchodzi „Czara Ognia” równolegle z krajową premierą tego filmu, jest trzyniecki „Kosmos”. Film będzie wyświetlany tu codziennie do 7 grudnia o godz. 14.30 i 17.00. Krótko mówiąc, nadarza się wspaniała okazja, by atrakcyjnie spędzić okres „mikołajek”.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17.

Co za Olzą

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO – Galeria Wystaw Czasowych, Regera 6: wystawa „Tadeusz Kubisz – legenda cieszyńskiej fotografii”.

Co w teatrze

SCENA CZESKA – MISTEK: Motyle (1, godz. 19.00, grupa C); ▲ CZ. CIESZYN: „Limonádový Joe” (2, godz. 19.00, grupa M).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Valiant (1, 2, godz. 15.30, 17.45); 40-letni prawnik (1, 2, godz. 20.00); Reflex: Zabić prezydenta (1, 2, godz. 20.00); Człowiek ringu (1, 2, godz. 17.00); Ex: Gool (1, 2, godz. 19.00); TRZYNIEC – Kosmos: Harry Potter i Czara Ognia (1, 2, godz. 14.30, 17.00); Klucz (1, 2, godz. 20.00); HAWIERZÓW – Centrum: Zebra z klasą (1, 2, godz. 15.30); Jaskinia (1, 2, godz. 17.45); Błady strach (1, 2, godz. 20.00); CIESZYN – Piast: Harry Potter i Czara Ognia (1, 2, godz. 14.30, 17.15); Tulipany (1, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzinec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

BOGUMIN – Klub Kobiet zaprasza na „Spotkanie przy kawie” we wtorek 6. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO. UWAGA ZMIANA! – Spotkanie Mikołajkowe Klubu Kobiet w Bystrzycy odbędzie się 5. 12. w poniedziałek o godz. 16.00 w Domu PZKO. KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW – zaprasza na Wigilię do restauracji „Na Brandysie” w Cz. Cieszynie w czwartek 8. 12. o godz. 9.30. Można dojechać autobusem z dworca autobus. w Cz. Cieszynie (fa Kula) o godz. 8.55

„Suszenie” „Mała czarna z potańcówką” do sali Domu Robotniczego. Bilety można zamawiać do środy 30. 11. (z kolacją w cenie 100 Kc) lub do piątku 2. 12. (bez kolacji w cenie 50 Kc). Kontakt tel. J. Mrańca 596 425 424 i G. Dostał 596 425 373. WĘDRYNIA – MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze 4. 12. o godz. 15 do Czytelni. W programie występ dzieci z przedszkola i uczniów szkoły oraz Mikołaj.

Koncerty

NAWSIE – Chór Żeński „Melodia” zaprasza na koncert jubileuszowy z okazji 50-lecia chóru 3. 12. o godz. 16.00 do miejscowego Domu PZKO. Po koncercie spotkanie towarzyskie.

Oferty

PILNIE POSZUKUJĘ OSOBY do całodzienniej opieki nad fizycznie niepełnosprawnym pacjentem zamieszkałym w Stonawie. Od 6.00 do 16.00, tylko w dni robocze, godziwa zapłata. Telefon kontaktowy: 731 560 127. GL-648

Wystawy

GINNAZJUM POLSKIE W CZ. CIESZYNIE: do 22. 12. wystawa z okazji 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza (4. piętro). SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 2. 12. wystawa obrazów Otakara Barana. Otwarte wt-pt: 9-12, 12.30-17, so: 10-13, 13.30-18. GALERIA „PUDA”, KaSS Strzelnica, Cz. Cieszyn: do 16. 12. wystawa Daniela Balabána „Pokoj Vám” i Ivo Sumca „Lepší než já”. Otwarte po-pt: 9-17.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cie-

DOMY RODZINNE – SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Lesznej Górnej (2x2+1), zabud. gospodarskie z garażem, podpiwniczony, utrzymany ogród. Cena 1 490 tys. Kc. 777 077 277. Dom rodzinny w Trzyniecu Nieborach, zabud. gospodarskie z garażem, dobry dojazd. Cena 1,2 mil. Kc. 777 077 277. Dom rodzinny w Olbrachcicach, 5+1, podpiwniczony, woda, el.; gaz, kanalizacja, garaż. Cena 1,3 mil. Kc. 777 077 277. Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyniecu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kc. 777 074 552. Chata ogrodowa w Trzyniecu Podlesiu, woda, el., kanalizacja, gaz, parcela 20 a, ładne miejsce. Cena do negocjacji 790 tys. Kc. 777 074 552. Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 250 tys. Kc. 606 757 577. Chata wczasowa w Tyrze, woda, el., szambo. Cena do uzgodnienia. 606 757 577. Dom rodzinny w Wielopolu, 4+1, 2+strych, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 450 tys. Kc. 777 074 552. Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelska, 6+1, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do negocjacji 2,2 mil. Kc. 777 074 552. Chata wczasowa w Trzyniecu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 270 tys. Kc. 777 077 277. Dom rodzinny w Trzyniecu, garaż (3 auta), obok lasu, po częściowej rekonstrukcji, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 077 277. Dom rodzinny w Cierlicku Kościelcu, 5+1+strych, zabud. gospodarskie z garażem, podpiwniczony. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

GARAŻE – sprzedaż

Garaż w Trzyniecu Borku. Cena do negocjacji 80 tys. Kc. 777 074 552. OBIEKTY KOMERCYJNE Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzyna (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko – 40 a (sieć inżynierska), Trzinec Podlesie. 606 757 577. MIESZKANIA – oferty Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Hornická. Cena do uzgodnienia. 777 077 277. Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277. Mieszkanie własnościowe 2+1, Trzinec, ul. Erbena, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277. Mieszkanie 3+1+2 balkony, Trzinec, ul. Slezská, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277. Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Štefánikova, balkon. Cena do uzgodnienia. 777 074 552. Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania 0+1 w Cz. Cieszynie. 777 077 277. Potrzebujemy państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

CZERNEK

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Rozumiem Amerykanów

Po prawie ośmiu miesiącach spędzonych w Stanach Zjednoczonych, zaczynam powoli przyzwyczajać się do naszego bałaganu, panującego nie tylko w polityce, ale i wokół nas. Dobrze, że posypało śniegiem, bo przynajmniej nie widać tego brudu i dzikich wysypisk śmieci, które speczka obreza naszych osiedli, a także podmiejskie laski i zagajniki. Tu nie ma tego kto sprzątać. Chyba znowu na wiosnę podejmą się tego dzieci szkolne.

Inaczej jest w Stanach Zjednoczonych. Mogli się o tym przekonać czytelnicy w wypowiedziach panny Katarzyny Werner w wywiadzie pt: „Pieńko w parku rozrywki”. Ja nie mam takich smutnych doświadczeń, bo nie pojechałem do Stanów pracować. Po przeczytaniu wypowiedzi panny Katarzyny nie mogłem uwierzyć, że studentka piątego roku wyższej uczelni pozwoliła tak sobą poniewierać. Jak wynika z wypowiedzi, ma dostatecznie opanowany język, mogła więc w każdej chwili rzucić taką poniżającą harówkę i zatrudnić się na własną rękę w jakiejś innej instytucji. Miała przecież zezwolenie na pracę i pobyt na sześć miesięcy. Jeśli chodzi o dryl, jaki tam panował, to nawet bardzo dobrze, że poznała panna Katarzyna, jak trzeba pracować na taką stopę życiową, jaka jest w Stanach Zjednoczonych. Chociażby godzinowa płaca, która wynosi siedem i pół dolara. Tam jest to płaca minimalna. A u nas, w przeliczeniu na korony, nie zarabia takiej sumy nawet niejeden lekarz. Jeśli chodzi o wypowiedzi, że wszyscy musieli między sobą rozmawiać po angielsku, to mnie wcale to nie dziwi. Przyjechali tam przecież ci młodzi ludzie również, a może przede

wszystkim, po to, by podciągnąć się w angielskim. To po pierwsze. Po drugie dziś Stany Zjednoczone są zupełnie inne niż te, które odwiedziłem przed atakami na World Trade Center. Muszą zatem Amerykanie, czy nam to się podoba czy nie, pilnować swoich interesów a zwłaszcza tam, gdzie są wielkie skupiska obcych, nie zawsze im sprzyjających osobników. Lepiej dmuchać na zimne, jak mówi przysłowie. Jeśli chodzi o patriotyzm na pokaz, też spotkałem się z tym, że przed wieloma domami stoją maszty a na nich łopoczą amerykańskie flagi. (W Danii też spotkałem się z podobnym zwyczajem). Nam również przydałoby się przynajmniej trochę tego ich patriotyzmu. Może wtedy zwolniłby się ubytek dzieci w naszych szkołach. Ja rozumiem Amerykanów. Mogą być dumni ze swoich osiągnięć. Mają polityków, którzy stwarzają im warunki do godziwej pracy i godziwych zarobków. U nas jest odwrotnie. Do polityki idą ludzie, którzy na polityce się dorabiają a wyborcy są im potrzebni tylko po to, żeby ich wybierali. W odpowiedzi na pytanie: „Czy jest coś w życiu Amerykanów, co warto by było przenieść na nasz teren?” z odpowiedzi wynika, że oni w ogóle niczym się nie przejmują. Oni żyją chwilą i nie zastanawiają się nad tym, co będzie jutro, tym mniej za miesiąc. To także o czymś świadczy. Amerykanie nie muszą troszczyć się o lepsze jutro i je budować, jak my budowaliśmy lepsze jutro dla naszych dzieci i wnuków – a one dziś, po ukończeniu szkół, nie zawsze mogą znaleźć godziwą pracę i dlatego wyjeżdżają sprzątać brudy po Amerykanach, Anglikach, Irlandczykach...

Melchior Sikora
Karwina Nowe Miasto

O czym można, a o czym nie wolno pisać?

W ostatnią sobotę 26 oraz we wtorek 29 listopada w Hyde Parku pojawiły się reakcje, których nie sposób nie skomentować.

Po pierwsze chciałbym sprostować pewien fakt. Otóż Hela jest osobą „napadaną” przez pomyłkę. Hela w Katowicach nie studiuje i swe artykuły przysyła z Brna. „Ekspres z Katowic” pisany jest przez Halę (to tylko tak dla porządku, by ktoś przypadkiem nie pomylił osób). Przyczyną zamiany jest, jak sądzę, choćliki drukarski.

Co do dyskusji w Hyde Parku, to muszę się przyznać, że jestem mocno zdziwiony z formy, jaką przebiega. Zbulwersowani czytelnicy stają w obronie ojczyzny i zarzucają Hali atakowanie i oczernianie polskich uniwersytetów. Hala jest oburzona epitetami typu: niesamodzielna, źle wychowana, nie ma dobrego smaku i odwagi. Jakim prawem pani Biernat i pan Przeczek wypowiadają sądy nad człowiekiem, którego, jak sądzę, w ogóle nie znają, bo w przeciwnym wypadku tych nieprawdziwych rzeczy by nie pisali.

Moim zdaniem, oburzeni rzecznicy dobrego wychowania artykułów Hali po prostu nie zrozumieli. Przeczytawszy je kilkakrotnie, nie znalazłem ataków na Polskę, ani jej system nauczania. Autorka „Ekspresu” tylko z przymrużeniem oka informuje o problemach związanych ze studiami, które są w ogromnej ilości wypadków uniwersalnymi i jestem pewien, że gdyby studiowała w Czechach, pisałaby podobnie. Wyszukiwanie w nich rzeczy oczerniających Polskę jest, z całym szacunkiem, sztuczne i przesadne.

Poza tym, jak sądzę, żyjemy w demokracji i wolno nam wypowiadać swoje zdanie. Argument, iż kto bierze stypendium, ten powinien

siedzieć cicho, uważam za niedorzeczny. Przypomina mi to filozofię reżimu, który na szczęście znam tylko z opowiadań, gdy to w zamian za opiekę „niebiańskiego” komunizmu trzeba było milczeć. Nie można przecież wracać do czasów cenzury i wyrzucać tekstów, które nie są zgodne z normami moralnymi naszej zaolziańskiej polskości i w oczach niektórych osób rzucają złe światło na przecież „idealną” ojczyznę. Osobiście uważam się za patriotę, a przecież nie obrażają mnie felietony, które z lekką ironią opisują studenckie problemy. Nie róbnym z Polski tematu tabu. Jak wszystkie kraje, ma swoje wady i zalety. Jeśli ktoś ma chęć uzewnętrzniać swój entuzjazm ze studiów w Polsce lub Czechach, czy też z jakiegokolwiek innego kraju, to w imieniu „Pudła” serdecznie zapraszam do współpracy.

Na pewno ciekawie byłoby przeczytać artykuły pani Biernat i pana Przeczka prezentujące inne zdanie i argumenty. Ale u nas trudno dyskutować. Ktokolwiek wyrazi inne zdanie (zwłaszcza z młodej generacji), od razu jest napadnięty i oburzony różnego rodzaju epitetami. Nie jestem przeciwnikiem dyskusji, ale, z całym szacunkiem, publiczne obrażanie młodych redaktorów jest dziwną manierą dobrego wychowania. Na koniec chciałbym zaznaczyć, że jeśli nadal będzie istniała podobna atmosfera, jaka obecnie – bez jakiegokolwiek merytorycznej dyskusji, za to pełną obraźliwych i poniżających ataków (niedawno w podobnym stylu atakowany był Darek Jedzok), to być może ta garstka młodych ludzi, która ma jeszcze ochotę coś napisać, zrezygnuje, a jedyną przyszłością zaolziańskiej prasy będzie „mumifikacja”.

Tomasz Pustówka
współredaktor „Pudła”

KARWINIACY GŁODNI SUKCESU NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ

Valladolid można pokonać

Chwili wytchnienia nie mają szczytni Karwiniacy Banika Karwina. Lider tabeli ekstraklasy w poniedziałek powiększył do czterech punktów swoją przewagę nad drugim Zubrzy, pokonując w szlagierze dogrywki 12. kolejki na wyjeździe 27:26 Duklę Praga (patrz rubryka „Co słyszać”). Karwiniacy pakują już jednak swoje bagaże i jutro z ostrawskiego lotniska w Mosznowie odlatają do Hiszpanii, gdzie w najbliższą sobotę w 1/8 finału Pucharu Zdobywców Pucharu zmierzą się z tamtejszym Valladolidem. Rewanż zaplanowano na 11 grudnia w Karwinie. W Pucharze Zdobywców Pucharu Banik zagra niejako na otarcie łez, po tym, jak karwiniakom nie udało się wyjść z grupy H o wiele lukratywniejszej Ligi Mistrzów. Podobny scenariusz spotkał Banik również w poprzednim sezonie. Wtedy to podopieczni trenera Jiřego Ketrta też trafili na hiszpański zespół – Ademar Leon, w dwumeczu lepsi okazali się piłkarze ręczni z Półwyspu Iberyjskiego.

– W związku z tym, że w rozgrywkach ekstraklasy idzie nam całkiem nieźle, chcemy też powalczyć godnie na arenie międzynarodowej – powiedział „GL” menedżer Karwiny Miroslav Pelech. – W ubiegłym roku Puchar Zdobywców Pucharu potraktowaliśmy z lekkim przymrużeniem oka, po odpadnięciu z Ligi Mistrzów priorytetem była czesko-słowacka interliga. Teraz sytuacja jest trochę inna, jesteśmy wprawdzie liderami w ekstraklidzie,

FOT. ALF. KRECL

Karwiniacy są optymistami przed sobotnim meczem. Wiele zależeć będzie od formy snajperów. Na zdjęciu (z płk) kluczowa postać karwińskiego ataku – Pavel Horák.

ale zespół jest też spragniony sukcesu międzynarodowego.

Karwiniakom także w tym roku nie udało się awansować do dalszej fazy Ligi Mistrzów. W grupie H Banik uplasował się za niemieckim Flensburgiem i francuskim Paryżem, pokonać zdołał tylko litewskiego mistrza Granitas Kowno. W konfrontacji z hiszpańskim Valladolidem karwiniacy nie stoją na straconej pozycji. Hiszpański przeciwnik w lidze nie spisuje się najlepiej, od początku sezonu oscyluje w

Co słyszać?

● **EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH: Dukla Praga – Banik Karwina 26:27 (13:14).** W dogrywce 12. kolejki ekstraklasy Karwina z dużym trudem sięgnęła po zwycięstwo w Lounach, pokonując minimalną różnicą Duklę Praga. Poniedziałkowe spotkanie było zarazem i sprawdzianem generalnym przed sobotnim meczem z Valladolidem w Pucharze Zdobywców Pucharu. Z Hiszpanami karwiniacy muszą zagrać jednak o wiele lepiej w defensywie, w tym elemencie gry Banik zaliczył z Duklą najwięcej wpadek. Najlepszym strzelcem w barwach gości był Sobol, w końcówce spotkania niepotrzebnie jednak osłabił swój zespół, z powodu czerwonej kartki musiał opuścić boisko. **Bramki dla Karwiny** zdobyli: Sobol 10/1, Kuzo 7, Horák 5, Prachař, Heinz, Zdráhala, Mrózek, Korňan po 1. Następny mecz w ekstraklidzie Karwina rozegra w środę 7 grudnia na parkiecie Hranic. **Lokaty:** 1. Karwina 24, 2. Zubrzy 20, 3. Hranice 18 pkt.

● **ANTYFUTBOL BANIKA OSTRAWA, PAPADOPULOS KOLEGĄ KRZYŃÓWKĄ.** Tylko piłkarski desperata mógł delektować się tym spotkaniem. W poniedziałkowej dogrywce I ligi Pilzno bezbramkowo zremisowało z Ostrawą, obie drużyny zaprezentowały futbol z kategorii kiepskich. Ciut lepiej zagrali gospodarze, którzy trzykrotnie trafili w słupki. Ostrawa z defensywnym antyfutbolem święciła sukces, podopieczni trenera Pavla Hapala nie przegrali już szóstego meczu z rzędu. Banik w tabeli zajmuje 8. pozycję (20 pkt.). Wszystko wskazuje na to, że dla napastnika Michala Papadopoulosa był to ostatni występ w barwach Ostrawy. Według kuluarowych informacji w sobotę Papadopoulos podpisał umowę z niemieckim Bayerem Leverkusen, gdzie występuje m.in. reprezentant Polski Jacek Krzynówek.

● **FORTUNA EKSTRALIGA FLORBALISTÓW: TRZYNIEC NA DNIE TABELI.** Po jedenastu kolejkach ekstraklasy florbaliści Trzyńca zajmują ostatnie miejsce w tabeli. Poniżej oczekiwań prezentuje się w tym sezonie także Hawierzów. **Wyniki:** Trzyńec – Ml. Bolesław 4:8, Bulldogs – Hawierzów 5:4 w dogrywce. **Lokaty:** 1. Future 27, 2. Ml. Bolesław 24, 3. Strzeszowice 22,... 7. Hawierzów 11,... 12. Trzyńec 9 pkt. **W następnej kolejce m.in.:** Ml. Bolesław – Hawierzów (20.00) i Trzyńec – Bulldogs (18.00). (Jb)

RADOMÍR KLODA, TRENER RUGBISTÓW SLAVII HAWIERZÓW:

Chłopcy zasłużyli na sukces

Rugbiści ekstraklasy Hawierzowa w ubiegły weekend zdobyli Puchar RC, pokonując w finale rozegranym w Przeloucu 27:12 Tatę Smichow. Po brązowym medalu w ekstraklidzie w sezonie 2004/2005 to kolejny duży sukces dla Slavii Hawierzów, która na półmetku sezonu KB Ekstraligi plasuje się na 5. miejscu, ze stratą dwóch punktów do lidera tabeli. „GL” rozmawia z trenerem Hawierzowa Radomírem Kłodą.

Mówi się „do trzech razy sztuka”, ale pańskiej drużynie udało się już za drugim podejściem (w ubiegłym roku w finale pucharowych rozgrywek Slavia przegrała z Rżiczanami – przyp. JB). Co było kluczem do zwycięstwa z Tatą Smichow?

Wprawdzie nie zagraliśmy w najsilniejszym składzie, m.in. dwójka naszych zawodników nie zdążyła na pociąg, ale zespół pokazał dużą determinację i wolę walki. Wydaje mi się, że bardziej byliśmy głodni zwycięstwa, aniżeli nasz rywal. Tatrze też brakowało kilku graczy z podstawowego składu, szansę otrzymali młodzi rug-

biści. W ubiegłym roku w finałowym spotkaniu tak Slavia, jak i Rżiczany wystawiły swoich najlepszych zawodników, tym m.in. różniły się oba ostatnie finały. Cieszymy się z tego, że puchar jest w rękach Slavii, chłopcy zasłużyli na ten sukces.

Jak przebiega współpraca z Juventą Kraków, słódmym zespołem na półmetku rozgrywek 1. ligi?

W Polsce rugby ma spore tradycje, co przekłada się też na niezły poziom tamtejszych rozgrywek. W Czechach brakuje szerszej bazy członkowskiej, dlatego też w tym roku zdecydowaliśmy się nawiązać bliższą współpracę z

środku tabeli. Z tym rywalem Karwina w przeszłości stoczyła już batalię. W 1999 roku Banik w ćwierćfinale Pucharu EHF oba mecze rozegrał na parkiecie Valladolidu, zaliczając zwycięstwo 37:34 i porażkę 24:34, co dało awans do półfinału Hiszpanom. Bezpośrednio po wyniku losowania PZP w Wiedniu spekulowano o tym, że ze względów finansowych również tym razem oba spotkania odbędą się w Valladolidzie. Działacze Banika Karwina w końcu jednak zdecydowali się rozegrać rewanż u siebie, głównie ze względu na wiernych kibiców. W kosmopolitarnej kadrze Valladolidu nie brakuje reprezentantów różnych krajów, m.in. Hiszpanii, Portugalii i Argentyny. Na drodze do 1/8 finału Hiszpanie pokonali m.in. polskie Zagłębie Lubin. Banik nie pozostawia nic przypadkowi i rzetelnie przygotowuje się do meczu. Informacji na temat hiszpańskiego rywala dostarczył Karwinie także jej były zawodnik, Tomáš Laclavík, występujący obecnie w hiszpańskim Logrones. (Jb)

Port polski

● **POLACY POZNALI RYWALI W SIATKARSKICH MŚ.** W przyszłorocznych mistrzostwach świata w siatkówce, które odbędą się w Japonii, reprezentacja Polski kobiet zagra w grupie A z Kenią, Koreą Południową, Kostaryką, Tajwanem i Japonią. Mężczyźni również znaleźli się w grupie A z Chinami, Argentyną, Egiptem, Portoryko i Japonią. Zarówno szkoleniowiec kobiecej kadry Andrzej Niemczyk, jak i drugi trener męskiej reprezentacji Alojzy Świderek z zadowoleniem przyjęli wyniki losowania. Ten drugi powiedział wręcz, że „w grupie nie ma z kim przegrać”.

● **DUDEK ZAKŁADNIKIEM BENITEZA.** Trener Liverpoolu Rafael Benitez nie chce słyszeć o odejściu Jerzego Dudka i zapewnia, że w najbliższym czasie dostanie szansę gry - poinformował menedżer polskiego bramkarza Jan de Zeeuw. W tym sezonie Dudek nie wystąpił w żadnym oficjalnym meczu Liverpoolu, a jedynie dwukrotnie w rezerwach. Ostatnio pojawiły się informacje, że jego poszukiwaniem zainteresowana jest Benfica Lizbona. Argumenty Dudka, że musi regularnie grać, by znaleźć się w polskiej kadrze na mistrzostwa świata, nie zrobiły na szkoleniowcu „The Reds” żadnego wrażenia. - Benitez uważa, że Jurek jest bramkarzem tej klasy, że polski selekcjoner musi brać go pod uwagę, niezależnie od tego czy regularnie występuje w klubie czy nie - stwierdził de Zeeuw, który wierzy, że wkrótce Dudek wystąpi w bramce angielskiej drużyny. (Jb, PAP)

krakowską drużyną. O ile jest to możliwe, w ekstraklasy meczach wspiera nas trójka rugbyistów Juventi – Grzegorz Flak, Rafał Budka i Maciej Pączka. W jesiennym sezonie Polacy pokazali się w bardzo korzystnym świetle.

Na półmetku KB ekstraklasy Slavii plasuje się na 5. pozycji, czy czuć w zespole lekką niedosyt?

Raczej nie, do lidera Sparty tracimy z piątego miejsca zaledwie dwa punkty. W wiosennej rundzie zamierzamy powalczyć o najwyższe trofeum, najważniejsze jednak, to awansować do fazy play off. Ekstraliga jest w tym roku bardzo wyrównana i wszystko może się zdarzyć. Brązowy medal Slavii w ubiegłym sezonie zaskoczył chyba niejednego eksperta od rugby. Również i tym razem chcemy utrudnić życie faworytom, do których zalicza się Spartę, Wyszokow i Rżiczany.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

DZIŚ W NUMERZE:

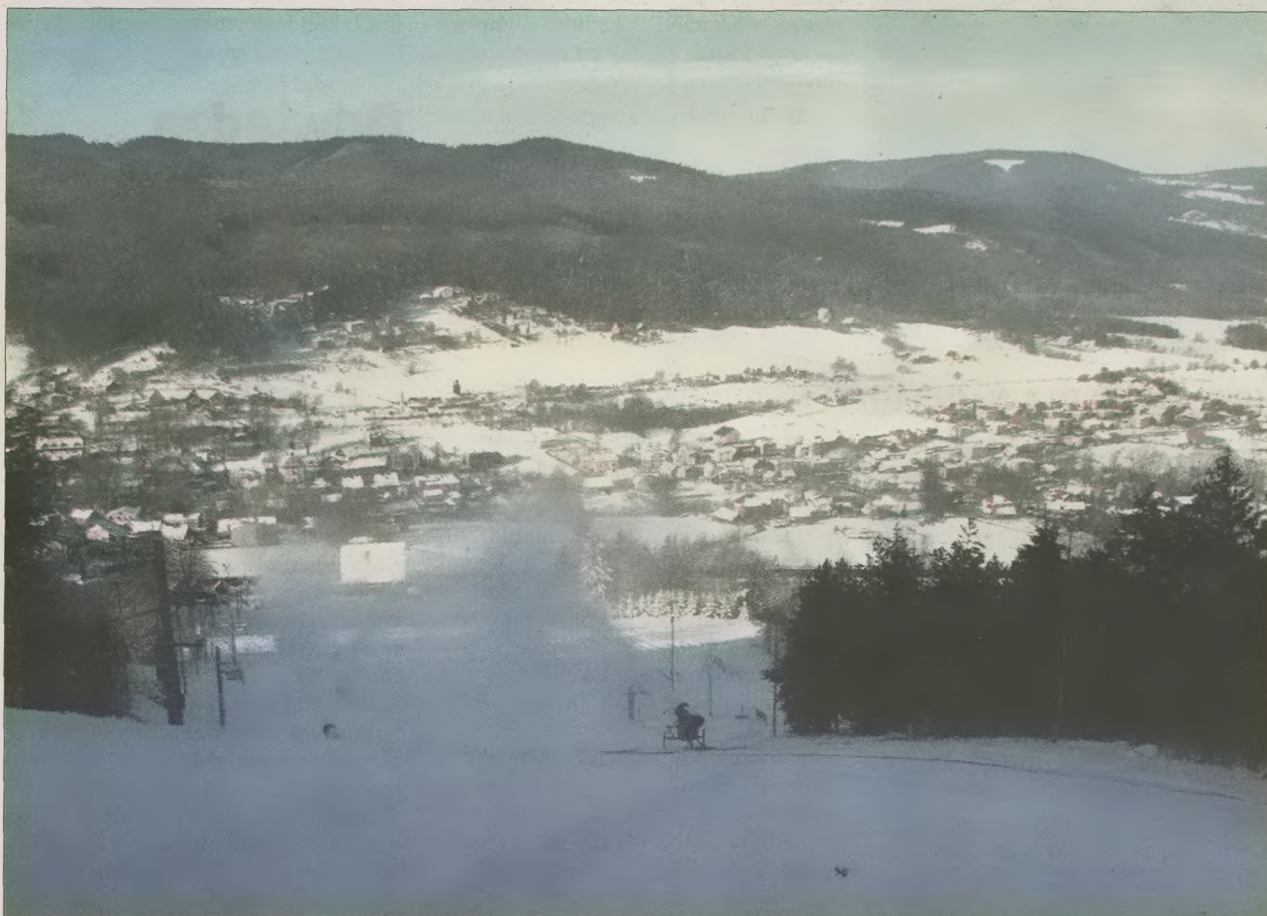
Bać się czy nie? str. 3

Jest w nich jakaś siła str. 4

Kim był Fryderyk Kretschmann str. 5

Kolusz wraca do Podhala str. 8

SOBOTA
3 GRUDNIA 2005
NR 142
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

 tel.: 558 731 766
 faks: 558 740 044
 info@glosludu.cz

Fot. TAŃIA LASKOVA

Właśnie tu, na mosteckiej nartostradzie oraz przyległych trasach biegowych odbędzie się w styczniu XXXV Zjazd Gwiaździsty. Już teraz, dzięki sztucznemu zaśnieżaniu, stok pokrywa półmetrowa warstwa śniegu. Można więc trenować!

»OPTY« I „MIESZKAŃCY ZIEŁONEGO LASU” W KONSULACIE

Wigilijne świecowisko

OSTRAWA (mro) – W przedświątecznej atmosferze, przy choince, przebiegło w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie środowisko świecowisko drużyny wodniaków „Opty” z Czeskiego Cieszyńska oraz gromady zuchowej „Mieszkańcy zielonego lasu” z Cierlicka oraz reprezentacji harcerzy polskich w RC. W harcerskim kregu zasiedli także konsul generalny RP w

Ostrawie, Antoni Sadowski, konsul ds. Polonii, Grażyna Kostrusiak, oraz konsulowie, Karol Biedecki i Michał Gierwatowski.

Zanim jednak zadźwięczały gitary i popłynęła gawęda o bezinteresownej przyjaźni, Krzysztof Mitura, naczelnik HPC, przekazał na ręce A. Sadowskiego marmurowy blok z krzyżem harcerskim – symbolem HPC. Sam gospodarz zaś wspominał swoje lata w ZHP, czasy, gdy zdobywał sprawności i nauczył się „bardzo dużo przydatnych rzeczy”.

Medale J. Agrykoli

OSTRAWA (mro) – Z okazji Barbórki pracownikom spółki OKD przyznano medale Jerzego Agrykoli, najwyższe odznaczenie branżowe, w ślad za którym idą nagrody pieniężne. Te wczoraj w Muzeum Górniczym w Ostrawie Petrzkowicach wręczyli wyróżnionym prezes zarządu OKD, Josef Gol, oraz wiceprezes Petr Motloch.

Medalami J. Agrykoli, ustanowionymi przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu RC oraz Czeski Urząd Górniczy, zostali odznaczeni: Jan Březina (prezes zarządu VOKD), Georges Tackla (dyrektor ds. geologii i bezpieczeństwa kopalni „P. Bezruč”), Zbigniew Janowski (wicedyrektor ds. produkcji kopalni „Pasków”), Petr Oborný (kierownik wydziału BHP i technik ds. zapylania na kopalni „ČSM”), Jiří Chlebiš (kierownik wydziału transportu produkcji podziemnej), Stanislav Kuba (kierownik wydziału BHP kopalni „ČSA”) oraz Stanislav Volf (kierownik wydziału projektów górniczych).

Dobry

SOBOTA – Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami śniegu lub deszczu ze śniegiem. Temperatura w dzień od -1 do 3 st., nocą od -3 do -7 st. C. NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 1-5 st., nocą od 2 do -2 st. C.

SZKOŁA IM. ST. HADYNY SZYKUJE XXXV ZJAZD GWIAZDZISTY

Czas na trening

BYSTRZYCA (sch) – Pierwszy śnieg i polskie szkoły na Zaozlu zaczynają żyć przygotowaniem do Zjazdu Gwiaździstego. Atmosfera przedzjazdowa udziela się szczególnie Polskiej Szkole Podstawowej im. St. Hadyny w Bystrzycy, która jest organizatorką jubileuszowej 35. edycji tej największej na Zaozlu imprezy narciarskiej.

Do Zjazdu Gwiaździstego, który ma odbyć się 21 stycznia 2006 r., sztab organizacyjny szykuje się od wiosny. Teraz przygotowania nabierają na sile. O szczegóły pytamy dyrektora szkoły, Wandę Tomčala. – Zawody są przygotowywane standardowo, a odbędą się tradycyjnie w Mostach k. Jablonkowa. W tym roku chcemy wprowadzić kilka innowacji. Chyba największą nowością będzie sztafeta biegaczy poszczególnych szkół o Memoriał Jasia Konderli, której wynik nie będzie jednak zaliczany do klasyfikacji generalnej. Zresztą cały ten Zjazd pragniemy poświęcić pamięci naszego niezapomnianego trenera – informuje W. Tomčala.

Jej zdaniem, opracowanie wyników sędziowskich formą on-line pomoże skrócić czas oczekiwania i przyspieszyć pracę sędziów. Ponadto szkoła zamierza według wzoru wędryńskiej

podstawówki, która była organizatorem ostatniego Zjazdu, przygotować dla każdego uczestnika atrakcyjny upominek za udział.

Życie w bystrzyckiej szkole – jak wielu mogłoby się tego spodziewać – nie kręci się jednak tylko wokół nart. – Oczywiście, Zjazd Gwiaździsty jest dla nas priorytetem, niemniej nie możemy pozwolić, aby fakt ten odbił się negatywnie na procesie nauczania. Nasza szkoła to bowiem nie tylko sport. Np. obecnie przygotowujemy uczniów pierwszego stopnia do udziału w Międzypaństwowym Konkursie Szkół Stanisława Hadyny, który odbędzie się 21 bm. w polskiej szkole Frydek k. Miedźnej. Natomiast uczniowie klas 7-8. właśnie zaangażowali się w kilkumiesięczny projekt pn. „Pisarze Zaozla”, który zainaugurowało spotkanie z poetką Anielą Kupiec połączone z promocją jej nowej książki. Dla dziewczątaków najważniejszą sprawą są oczywiście egzaminy wstępne – relacjonuje dyrektor Tomčala.

Z 34 Zjazdów Gwiaździstych 29 zakończyło się zwycięstwem bystrzyckiej PSP. Jeżeli również w tym roku uda się jej sięgnąć po najwyższe laury, będzie to zwycięstwo iście jubileuszowe... Nie wyprzedzając jednak faktów, możemy zdradzić, że w ramach treningów bystrzyccy biegacze trenują na trasach koło szkoły, natomiast slalomści wyjadą na kurs narciarski w Góry Orlickie.

Delegatom

XX Zjazdu PZKO, który odbywa się dziś w Ośrodku Kultury i Sportu w Kocobędzu, życzymy owocnych obiad. Zespół „Głosu Ludu”

Fuzja OKD z ČMD

PRAGA/OSTRAWA (mro) – Wpisem do rejestru handlowego w Sądzie Wojewódzkim w Ostrawie zakończono

Kto zapyta biskupa?

OSTRAWA (mro) – Dom Książki „Librex” zaprasza chętnych do zadania pytania biskupowi diecezji ostrawsko-opawskiej, Franciszkowi Wacławowi Lobkowiczowi, podczas dyskusji, która przebiegnie w środę 7 grudnia na parterze księgarni w „Café Becher” w Ostrawie. Początek spotkania o godzinie 16.00. Wstęp wolny.

proces łączenia kilku spółek grupy RPG. Spółki ČMD, KOP, OKD oraz Podnikatelská zostały wcielone do OKD. Zapis nabył mocy prawnej 1 grudnia.

– Połączenie tych spółek z OKD jest logicznym krokiem w procesie reorganizacji grupy RPG rozpoczętego latem tego roku. Fuzja ta usprawni kluczowe działania gospodarcze w ramach grupy – skomentował ten krok wiceprezes zarządu OKD, Petr Motloch.

Wraz z zanikiem połączonych spółek spółka OKD przejmie wszystkie zobowiązania i prawa po nieistniejących już spółkach.

ŚREDNIA SZKOŁA PRZY UL. FRYDECKIEJ ZAPRASZA

Wtorek dniem otwartym

CZ. CIESZYN (kor) – Także czeskokieszyński Zespół Szkół Przedsiębiorczości i Handlu przy ul. Frydeckiej zaprasza w grudniu zastanawiających się nad swoim dalszym losem uczniów i rodziców na dzień otwarty. Odbędzie się on we wtorek 6 grudnia w godz. 10.00-16.00.

Tradycyjnie dzień ten poprzedzi w poniedziałek o godz. 14.30 na czeskokieszyńskim rynku program rozrywkowy w wykonaniu uczniów, w tym m.in. szkolnej grupy mažoret. Natomiast we wtorek uczniowie i ich rodzice będą mogli zwiedzić szkołę, a także wziąć udział w trzech imprezach towarzyszących.

Pierwsza z nich to Międzynarodowe Targi Firm Fikcyjnych („różowy budynek”, godz. 11.00-15.30), druga – tradycyjny turniej młodych barmanów o nagrodę burmistrza Cz. Cieszyńska (szkolny bar w głównym gmachu, godz. 10.30-15.30). Trzecią jest musical, który uczniowie ZSPH wystawią w sali gimnastycznej w „różowym budynku” o godz. 11.00 i 13.00.

ZAINTERESOWANIE JEST DUŻE – TAKŻE Z POLSKIEJ STRONY

BOGUMIN (h) – Obiekty dawnego czeskosłowackiego systemu fortyfikacji pochodzące z drugiej połowy lat trzydziestych ubiegłego wieku i stanowiące szczególnie element bogumińskiego pejzażu mają szansę stać się w niedługim czasie jedną z ważniejszych atrakcji tego przygranicznego regionu.

Niektóre z nich już wkrótce zmienią właściciela. Na razie są jeszcze majątkiem czeskiej armii, bogumińscy radni jednak czynią starania, aby dwa z nich przeszły na własność miasta. Popierają ich w tym gorąco członkowie miejscowego Klubu Historii Wojskowej, którzy od sześciu lat stare bunkry w pocie czoła i na własny koszt porządkują, odnawiają, remontują i stopniowo udostępniają zwiedzającym. Bunkry, o które miasto obecnie zabiega, to które chce za symboliczną cenę wynająć klubowi, są dziś w bardzo dobrym stanie.

Chodzi o ciężkie obiekty fortyfikacyjne połączone biegnącym pod torami kolejowymi podziemnym korytarzem. Niedawno zostały wpisane na listę zabytków. Jak powiedział nam prezes Klubu Historii

Bunkry do zwiedzania

Wojskowej, Pavel Bílek, zainteresowanie starymi bunkrami – ich historią i teraźniejszością – jest coraz większe. Nie tylko zresztą wśród bogumianin. Jego zdaniem, warto robić wszystko, aby ocalić je od ruiny i zapomnienia, są wszak niepodzielna częścią historii tego zakątka. Liczy w związku z tym także na pieniądze z Unii Europejskiej, przede wszystkim zaś na bezinteresowną pomoc takich jak on zapaleńców. Członkowie klubu szukają teraz oryginalnych eksponatów, które można by po-

kazywać zwiedzającym. Coś niecoś w bunkrach już zainstalowano, na razie można tu między innymi obejrzeć dwa lekkie karabiny maszynowe, wkrótce przybędzie do nich makieta ciężkiego karabinu oraz makieta dzwonu pancernego. Jest też w bunkrach interesująca dokumentacja historyczna, a nawet mapka dla niewidomych. Obiekt

można zwiedzić także na wózku inwalidzkim. Jak twierdzi prezes Klubu Historii Wojskowej, bunkry cieszą się coraz większym zainteresowaniem Polaków zza Odry. – Są dni, w których to właśnie oni stanowią większość zwiedzających. Niektórzy przyjeżdżają specjalnie po to, aby obejrzeć odbudowane obiekty fortyfikacyjne i dowiedzieć się czegoś o naszej pracy, inni zahaczają o nas przypadkowo. Zainteresowanie sąsiadów o nas nam w każdym razie dużą satysfakcję – powiedział.

U rodaków

■ Skoczowscy radni są mocno oburzeni postawą inicjatorów nieudanego referendum w sprawie odwołania Rady Miejskiej i burmistrza miasta. Na ostatniej sesji postanowili wezwać ich do sprostowania rozpowszechnianych w czasie kampanii referendalnej, nieprawdziwych – zdaniem rajców – informacji, a także zawrzeć umowę z adwokatem o prowadzenie ewentualnych spraw sądowych. Zapłacić ma za to budżet gminy.

■ W Cieszynie, podobnie jak w wielu innych polskich miastach, 25 listopada obchodzone jako „Dzień bez Futra”. Celem akcji jest dążenie do zdelegalizowania hodowli i zabijania zwierząt dla futer.

■ W Wiśle, Skoczowie i Rudzicy pochowano uroczyscie górników, którzy 22 listopada zginęli wskutek katastrofy w jastrzębskiej kopalni „Zofiówka”.

■ Najnowsza oferta wystawienicza Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie nosi wielce obiecujący tytuł „Young British Art”. Trzej młodzi brytyjscy artyści, Ben Cove, Hetain Patel i Tabita Kyoko Moses prezentują nad Olzą zaledwie po kilka swoich prac, które jednak świetnie opisują charakter ich twórczości. Propozycje plastyków zaskakują prostotą i świeżością oraz podkreślają odrębność każdego z nich.

■ W Istebnej, Koniakowie i Jaworzynie dramatycznie brakuje wody. Zdesperowani górale, od tygodni pozbawieni wody, teraz zimą zabrali się masowo za kopanie studni. Władze gmin nie pamiętają, by kiedykolwiek w przeszłości były tak duże problemy z wodą. Winne są długotrwała susza – ulewne deszcze w tej okolicy nie spadły od dożynek – oraz zeszłoroczne wichury, które powaliły wiele drzew w lesie, co zaburzyło gospodarkę wodną.

■ Każdego roku Szpital Wojewódzki w Bielsku notuje 200-300 przypadków poronień przed 22. tygodniem ciąży. Zgodnie z przepisami płody są niszczone. W Szpitalu Wojewódzkim poddawane są kremacji w szpitalnej spalarni. Z kolei Szpital Ogólny podpisał umowę z krematorium w Rudzie Śląskiej. Jest szansa, że dzieci te będą chowane we wspólnej mogile na cmentarzu. Po zorganizowanym w Warszawie zbiorowym pogrzebie nienarodzonych dzieci, władze Bielska opracowują procedury umożliwiające grzebanie płodów na koszt miasta na cmentarzu komunalnym.

■ Ratownicy Beskidzkiej Grupy GOPR w sobotę świętowali. W towarzystwie policjantów, strażaków, Straży Granicznej odznaczeni zostali najlepsi z nich. W szeregi GOPR-u wstąpiło pięciu nowych ochotników. W uroczystości wzięli udział również 79 – letni Jerzy Janiszewski – legenda ratownictwa górskiego, ale też jeden z najsurowszych egzaminatorów. Liczba interwencji GOPR-u wzrasta. W minionym sezonie ratownicy nieśli pomoc ponad 1,6 tys. razy – najwięcej w ciągu ostatnich 10 lat. Prowadzili 218 akcji poszukiwawczych i 11 razy używali śmigłowca. Od tego sezonu wszyscy ratownicy górscy będą obowiązko-wo jeździli w kaskach.

■ W Przybędzy na Żywiecczyźnie w minioną sobotę odbył się konkurs regionalnych potraw. W konkursie wystartowało 15 kół ze wszystkich gmin żywieckich. Te najambitniejsze (jak koło gospodyń z Biernej) zrobiły aż kilkanaście potraw. Dania muszą być jednocześnie tradycyjne i zachwycić niepowtarzalnością. Honorowo beskidzkiej gospodyni jest przepis na warzonkę, miódulę czy nalewkę.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Władysław Onczarczy

Unikatowy album

– Ten album to rezultat dwudziestu lat pracy. Mozolnego badania źródeł, sprawdzania setek nieistotnych pozornie szczegółów, wizytowania obiektów, wreszcie pisanie i organizowania materiałów ikonograficznych. Tak skomentował swe najnowsze dzieło, przepięknie wydany, dwujęzyczny album „Ślacheckie siedziby na Śląsku Cieszyńskim” **Mariusz Makowski**, podczas uroczystej promocji, która odbyła się wczoraj w Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie. Dodał jednocześnie, że ta licząca 350 stron formatu B4 publikacja powstała również dzięki zapobiegliwości **Ireny Cichej**, właścicielki wydawnictwa „Regio” w Cz. Cieszynie, które całe przedsięwzięcie firmowało.

Unikatowy album, graficznie opracowany przez artystę grafika **Jerzego Pawłowicza**, będzie można nabyć w sieci księgarskiej po obu stronach Olzy.

(k)

Mariusz Makowski – autor albumu „Ślacheckie siedziby na Śląsku Cieszyńskim” prezentuje swoją ostatnią pracę.

JEST ŚNIEG DLA NARCIARZY!

Wyciągi poszły w ruch

BESKIDY (sch) – Pojedyncze beskidzkie ośrodki białego szaleństwa rozpoczynają sezon zimowy. Zapaleni narciarze mają już w ten weekend okazję skorzystać z ich oferty.

Otwarcie sezonu z usługami wyciągów narciarskich gratis zapowiedział na dziś ośrodek na Wisalajach, gdzie leży już ponad półmetrowa warstwa śniegu, ponadto już drugi weekend funkcjonują nartostrady w Malenowicach oraz na Gruniu i Złatniku.

Również w cieszyńskiej części Beskidów poszły wyciągi w ruch. W Mostach koło Jabłonkowa od przeszło tygodnia można korzystać z mniejszego wyciągu narciarskiego (300 m) notabene z 20-proc. upustem z ceny

Udają inwalidów

HAWIERZOW (wak) – Na miejscach parkingowe dla osób niepełnosprawnych można się natknąć przed każdym obiektem użyteczności publicznej. Okazuje się jednak, że – choć ich oznakowanie nie pozostawia wątpliwości – nagminnie są zajmowane przez właścicieli pojazdów nieuprzywilejowanych, którzy po prostu udają inwalidów.

Do korzystania ze specjalnie oznakowanych miejsc parkingowych uprawnienia nie tyle etykieta na szybie auta, którą można sfalszować, ale stosowna legitymacja. Dokument ten wydaje wydział ds. spraw socjalnych przy hawierzowskim magistracie. Aby go uzyskać, trzeba posiadać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności

oraz zaświadczenie lekarza o stanie zdrowia petenta. Nie musi on być kaleką, legitymację mogą bowiem otrzymać również astmatycy lub osoby głuche. Warto wiedzieć, że kwit ten daje również prawo do korzystania z parkingu przed domem. W posiadaniu takiej legitymacji jest ponad dwa tysiące mieszkańców Hawierzowa.

Odwiedzą nasz region

REGION (kor) – Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Bielsku-Białej organizuje w dniach 12-16 grudnia seminarium dla specjalistów litewskiego Ministerstwa Oświaty i Nauki oraz kuratorów i kierowników polskich pałcówek na Litwie. Chociaż bazą dla 35 gości zza wschodniej granicy będzie Bielsko-Biała, organizatorzy pokażą im także Zaolzie.

Uczestnicy 5-dniowego seminarium wpadną na Zaolzie w czwartek 15 grudnia. Przed południem odwiedzą czesko-polski kompleks szkolny w Bystrzycy, skąd w południe udadzą się do Trzyńca. W tamtejszym Domu Dzieci i Młodzieży obejrzą program kulturalny w wykonaniu młodych zaolziańskich gwiazd, m.in. finalistów Festiwalu Piosenki Dziecięcej.

Pobyt na Zaolziu zakończy krótka konferencja metodyczna oraz spotkanie z Zarządem Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC.

Biznes w konsulacie

OSTRAWA (mro) – „Przyjazne środowisko do współpracy transgranicznej” – pod takim hasłem Wydział Ekonomiczno-Handlowy Konsulatu Polskiego w Ostrawie urządził spotkanie przedstawicieli środowisk administracyjno-handlowych z jednej i drugiej strony granicy. O tym, co może ułatwić, a co utrudnia współpracę, dyskutowali reprezentanci wydziałów działalności gospodarczej z polskiej i wydziałów przedsiębiorczości z czeskiej strony, celnicy, specjaliści z urzędów pracy, inspekcji pracy,

izb skarbowych i wydziałów finansowych, przedstawiciele ubezpieczalni zdrowotnych i Narodowego Funduszu Zdrowia, a także sędziowie praktykujący prawo handlowe.

– *Do drugiego rodzaju spotkanie* – powiedział konsul handlowy, **Piotr Czosnyka**. – *Ma na celu pogłębienie czesko-polskiej współpracy administracyjno-handlowej oraz kreowanie przyjaznego urzędu dla współpracy gospodarczej*. Zebrani oprócz wymiany spostrzeżeń zajęli się i konkretnymi tematami, jak ubezpieczenia członków rodziny, usługi transgraniczne czy uznawanie kwalifikacji zawodowych.

Market dla Poręby

ORŁOWA (wak) – Na finiszu są prace na budowie supermarketu Pennymarket w dzielnicy Poręba. Pierwszego zakupu można tu będzie dokonać już przed świętami Bożego Narodzenia. Większość oferowanych tam towarów ma być pochodzenia krajowego.

W tej samej dzielnicy niebawem otwarta ma zostać wyremontowana restauracja „Orlica”. W budynku, oprócz restauracji, znajdzie się sklep z artykułami spożywczymi.

Szpital dla dzieci

TRZYNIEC (wak) – Personel medyczny Szpitala Trzyniec, chcąc uprzyjemnić dzieciom stresujący pobyt w szpitalu, przez cały rok organizuje dla małych pacjentów imprezy, które pomagają zapomnieć o bólu i strachu. Maraton grudniowych niespodzianek rozpoczął w czwartek występ młodych aktorów z klubu teatralnego „Wesoły uśmiech”. W jego wykonaniu maluchy obejrzały przedstawienie z serii bajek z mchu i paproci. We wtorek 6 hm. oddział dziecięcy odwiedzi św. Mikołaj, który obdaruje dzieci słodyczkami i zabawkami, środę zaś wracająca do zdrowia dzieciarnia spędzi na śpiewaniu i zabawie z wesołym klaunem. Impreza ta jest częścią składową długofalowego projektu Fundacji Eurotel pn. „Telefon do domu”, dzięki któremu chore dzieci mogą za darmo dzwonić ze szpitala do rodziców.

Zaolzie na Dolnym Śląsku

WROCLAW (sch) – Korzystając z zaproszenia pracownika naukowego Instytutu Studiów Międzynarodowych Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego, **Elżbiety Palki**, prezes Kongresu Polaków w RC, **Józef Szymeczek**, oraz szef Kancelarii Kongresu, **Roman Kaszper**, gościli na początku tygodnia w dolnośląskiej metropolii.

Pobyt na wrocławskim gruncie akademickim przedstawiciele Kongresu, notabene z wykształcenia historycy, rozpoczęli od spotkania ze słuchaczami polonistyki. – *Przedstawiliśmy historię polskiej mniejszości na Zaolziu oraz zakres działalności Kongresu Polaków w RC. Pytano nas o formy finansowania Kongresu, ale też i o to, dlaczego my, ludzie młodzi, „zamiast spakować manele i przeprowadzić*

się te kilka kilometrów do Polski, bawimy się w polskość na Zaolziu” – powiedział nam po powrocie R. Kaszper.

J. Szymeczek wystąpił ponadto w Instytucie Studiów Międzynarodowych Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z iście – jak sam to określił – rewolucyjnym wykładem nt. kondycji polskiej mniejszości na Zaolziu. Gości z Zaolzia przyjął sam dyrektor Instytutu, prof. **Marian S. Wolański**, który wyraził chęć współpracy z czeskimi ośrodkami akademickimi.

W czasie pobytu we Wrocławiu J. Szymeczek i R. Kaszper wzięli udział w spotkaniu z Zarządem Oddziału Dolnośląskiego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” we Wrocławiu na czele z jego prezesem **Zdzisławem Winnickim**.

Fiekawostki

Medale niczym pączki

W Turynie zaprezentowano medale, jakie będą wręczane sportowcom podczas zimowych igrzysk olimpijskich w 2006 r. Okrągłe medale mają pośrodku wyciętą dziurę i z wyglądu przypominają... popularne amerykańskie pączki. Pusta przestrzeń ma symbolizować piazę (po włosku – plac), jako centrum wydarzeń związanych z igrzyskami olimpijskimi. „To wspaniałe medale. W doskonały sposób podkreślają włoską pomysłowość, a tego właśnie oczekiwaliśmy” – przyznał podczas prezentacji przewodniczący komisji koordynacyjnej Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego Jean-Claude Killy. Wzornictwo medalu jest bardzo skromne – po jednej stronie znajduje się logo igrzysk, natomiast na rewersie można obserwować symbole różnych dyscyplin sportowych. „Okrągły jak koła olimpijskie i jednocześnie symbolizuje koło zwycięstwa. Kiedy medal

zawisnie na piersi sportowca, pusta przestrzeń wskaże miejsce, gdzie znajduje się jego serce” – opisują medal organizatorzy olimpiady. Na igrzyska przygotowanych będzie 1 026 medalu. Dodatkowych 648 krążków przewidziano na paraolimpiadę.

Skradli gwiazdę Pecka

Nieznani sprawcy wycieli ze słynnego hollywoodzkiego trotuaru sławy i ukradli gwiazdę znanego aktora **Gregory’ego Pecka**. Jak podano we wtorek w Los Angeles, na miejscu gwiazdy na chodniku widnieje dziura. Zdaniem policji gwiazdę, zainstalowaną przed ponad 40 laty, wycięto przy pomocy specjalnej piły prawdopodobnie pomiędzy 17 a 22 listopada. Policja nie jest w stanie powiedzieć, czy był to przypadek zwykłego wandalizmu czy sprawcą mógł być kolekcjoner pamiątek po aktorze, zmarłym w 2003 roku w wieku 87 lat. Gwiazda Pecka jest już kolejną gwiazdą, która zniknęła z

Chodnika Sławy – przed laty w podobny sposób wymontowano stąd gwiazdy m.in. **Jimmy’ego Stewarta** i **Kirka Douglasa**. Każdy z emblematów kosztuje około dwa tysiące dolarów. Gwiazda Pecka – znanego m.in. z takich filmów jak „Dziela Nawarony” czy „Rzymskie wakacje” – została zainstalowana na hollywoodzkim chodniku w 1960 r.

»Moskitem« w natrętów

Pewien walijski wynalazca opracował metodę przepędzania uciążliwych nastolatków z miejsc, w których przeszkadzają innym. Urządzenie **Howarda Stapletona** emituje wysokie dźwięki, które doskonale słyszane są przez dzieci i młodzież, a nie usłyszy ich prawie nikt powyżej 30. roku życia. Jak zapewnia wynalazca, zostało już przetestowane przed kilkoma walijskimi sklepami, które upodobały sobie gangi nastolatków zaczepiające klientów. Dźwięki, które wydaje „moskit” były na tyle przykre, że młodzież

przestała przesiadywać w okolicach sklepów. Jak informują brytyjskie media, dzięki swojemu wynalazkowi **Howard Stapleton** stał się gwiazdą telewizyjnych show, w których prezentuje swoje urządzenie.

Raper w areszcie

Amerykański raper **DMX** został skazany na siedem dni więzienia po tym, jak przyznał się, że prowadził samochód mimo odebrania prawa jazdy. Raper, którego prawdziwe nazwisko brzmi **Earl Simmons**, stracił prawo jazdy w kwietniu tego roku – spowodował wówczas stłuczkę, w wyniku której został uszkodzony policyjny radiowóz. Simmons wielokrotnie łamał prawo – w 2004 roku wjechał swoim sportowym samochodem w bramę na nowojorskim lotnisku **Kennedy’ego**. Wiosną tego roku raper wdał się w bójkę, za co nałożono na niego grzywnę w wysokości 500 dolarów.

EPIDEMIOLOG WITOLD GAWLAS DZIELI SIĘ SWĄ WIEDZĄ NA TEMAT PTASIEJ GRYPY

Wirus ptasiej grypy stał się straszakiem współczesnego człowieka. Mieszkańców naszego państwa wręcz opętało szaleństwo wykupywania w aptekach wszelkich anty-grypin i szczepionek rzekomo mających zdolność, jeśli już nie zapobiec chorobie, to przynajmniej złagodzić jej przebieg i wyeliminować groźbę pandemii.

A jak jest naprawdę? Czy tych kilkadziesiąt ofiar ptasiej grypy na południowym wschodzie Azji to powód do niepokoju?

Z tymi i innymi pytaniami zwróciłem się do znanego na naszym terenie epidemiologa, dra Witolda Gawlasa. Otrzymałem wyczerpujące materiały źródłowe.

Co to takiego ta ptasia grypa?

Jest to choroba zakaźna zwierząt, którą powodują wirusy zazwyczaj zakażające ptaki, czasami też świnie. Zdarza się, że przekroczą barierę gatunkową i zarażą ludzi. U drobiu przebieg choroby jest uzależniony od stopnia chorobotwórczości konkretnego szczepu wirusa. Istnieją dwie formy. Mało chorobotwórcze szczepy wywołują zazwyczaj tylko lekkie zachorowania, które manifestują się nastroszonymi piórami i obniżoną nośnością jaj, co może być nawet niezauważalne. Bardzo chorobotwórcze szczepy wirusa powodują poważniejsze szkody, prowadzą do uszkodzeń wewnętrznych organów i mogą doprowadzić do wyginięcia całego stada w ciągu 48 godzin.

Które wirusy prowadzą do najcięższych zachorowań?

Wirusy grypy dzielimy na trzy typy

A, B, C. Typy A i B powodują również zachorowania u ludzi, lecz tylko typ A może spowodować pandemię. Typ A ma dotychczas rozpoznanych 16 H podtypów oraz 9 N podtypów. Podtypy H z epidemiologicznego punktu widzenia są bardzo ważne, pozwalają bowiem wirusom doczepić się do atakowanej komórki, wdrzeć się do

Bać się czy nie?

jej środka i tam się powielić. Podtypy N umożliwiają uwolnienie się nowo powstałych cząstek z zaatakowanej komórki. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń, wirusy A (H5N7), zawleczone do hodowli drobiu, są z początku mało chorobotwórcze, ale zazwyczaj po kilku miesiącach „krążenia” po stadzie dochodzi do ich mutacji i powstaje wysoko chorobotwórczy szczep. Ten szczegół skłania do obaw.

Czy ptaki przelotne mogą być szerzycielami wysoko chorobotwórczych szczepów ptasiej grypy?

Dzikie ptactwo wodne jest uważane za naturalny rezeruar wszystkich typów grypy A. Te ptaki są prawdopodobnie nosicielami wirusów grypy od stuleci. Na pewno wiadomo, że są nosicielami wirusa podtypu H5N7, ale zazwyczaj mało chorobotwórczych szczepów. Istnieją pośrednie dowody, że dochodzi do przeniesienia wirusa do hodowli drobiu a szczepy te z czasem stały się bardzo zjadliwymi. Współczesna forma bardzo chorobotwórczej ptasiej grypy wzięła początek w Azji Południowo-

-Wschodniej w połowie roku 2003 i jest najpoważniejszą z dotychczas poznanych. Nigdy dotychczas nie występowała w tyłu państwach i nie spowodowała takiego dużego wyginienia ptaków. Zginęło lub zlikwidowano ponad 150 mln sztuk drobiu. Pomimo to w Indonezji i Wietnamie, a także w niektórych częściach Kam-

bodży, Chin, Tajlandii i Laosu można oczekiwać, że zagrożenie trwać będzie latami.

Jak bardzo ptasia grypa jest niebezpieczna dla człowieka?

Człowiek może zakażać się bezpośrednio od drobiu. Wirus ptasiej grypy H5N1, który pokonał gatunkową barierę i zaatakował ludzi, spowodował najwięcej ciężkich przypadków oraz zgonów. W odróżnieniu od zwykłej grypy sezonowej, która u większości ludzi powoduje tylko niegroźne objawy, zachorowania ludzi wirusem H5N1 są bardzo groźne, szybko prowadzą do utraty życiowych funkcji i zgonu. Zmarło więcej niż połowa zakażonych chorych, w większości dzieci i młodych ludzi. Jeszcze większe zagrożenie stanowi okoliczność, że w sytuacji znacznego rozprzestrzenienia się odzwierzęcej formy ptasiej grypy może dojść do adaptacji wirusa na ludzi, co grozi dużą epidemią, czyli pandemią.

Jak dochodzi do zakażenia ludzi?

Główną drogą infekcji jest bezpośredni kontakt z zakażonym drobiem lub zainfekowanymi przedmiotami. Dotychczas pojawiały się zachorowania ludzi z wiejskich lub podmiejskich regionów, gdzie duża część ludności zajmuje się hodowlą drobiu, często na otwartej przestrzeni. Drób wydala z kałem wielkie ilości wirusów, stąd to duże zagrożenie. Duża część hodowców drób z objawami choroby zabija i sprzedaje lub sama zjada. Co nie znaczy, że po kuchennej obróbce drób ten jest niebezpieczny dla zdrowia. Niebezpieczna jest manipulacja z nim w surowym stanie, zabijanie, skubanie pierza. Nie są znane wypadki zakażenia się jaskami.

Czy często dochodzi do zakażeń ludzi od ptactwa?

Nie. W porównaniu z olbrzymią liczbą zakażonego ptactwa zachorowało niewiele ludzi, nieco powyżej setki.

Czy zagraża nam więc pandemia ptasiej grypy?

Aby pandemia ptasiej grypy stała się realną groźbą, musi pojawić się nowy podtyp wirusa, wirusa chorobotwórczego dla ludzi i takiego, który łatwo przenosi się z człowieka na człowieka i długo utrzymuje się wśród ludzi. Wirus H5N1 spełnia dwa z tych warunków. Dla ludzi jest nowym wirusem. W populacji ludzkiej wirus ten nigdy nie występował i nie rozprzestrzenił się. Z powyżej setki osób, które zachorowały, ponad połowa zmarła. Jeżeli by doszło do rozprzestrzenienia tej choroby, nikt nie byłby odporny. Natomiast na razie nie stwierdzono u tego wirusa zdolności łatwego i trwałego szerzenia się z człowieka na człowieka. Niebezpieczeństwo, że wirus uzyska tę cechę, trwało będzie dopóty, dopóki będzie się on utrzymywał i rozprzestrzenił w populacji ptaków. Takim okresem będzie kilka następnych lat.

W jakim stadium są badania nad szczepionką?

Dotychczas nie mamy skutecznej szczepionki zwalczającej pandemicznego wirusa. Każdego roku są produkowane szczepionki przeciw grypie z

aktualnie krążących szczepów wirusa, te jednak nie dają żadnej ochrony przed pandemią. W niektórych państwach podejmowane są próby produkcji szczepionki na wirusa H5N1, ale żadna z nich nie osiągnęła poziomu produkcji komercyjnej. Wygląda na to, że jeszcze kilka miesięcy po wybuchu pandemii szczepionka nie będzie osiągalna.

Z jakich lekarstw można korzystać w leczeniu ptasiej grypy?

Dwa środki z grupy inhibitorów neuraminidazy, OSELTAMIVIR (lekarstwo pod oznaczeniem Tamiflu) oraz ZANAMIVIR (lekarstwo Relenza) łagodzą przebieg grypy sezonowej. Skuteczność inhibitorów neuraminidazy jest zależna od wczesnego podania lekarstwa, najlepiej w pierwszych 48 godzinach choroby. W wypadku zachorowania człowieka na grypę H5N1 mogą te lekarstwa pod warunkiem ich wczesnego zastosowania powiększyć prawdopodobieństwo przeżycia, ale dotychczasowe doświadczenia z ich zastosowania nie są duże.

Czy pandemii można zapobiec?

Tego nikt nie wie. Najlepszym rozwiązaniem by było wyeliminowanie wirusa z ptasiej populacji. Ale wątpię, że jest to możliwe w bliskiej perspektywie.

Opr. (s)

Z UDZIAŁEM ZAGRANICZNYCH GOŚCI

Wystawa na jubileusz

HAWIERZÓW (wak) – W foyer Domu Kultury im. P. Bezruca otwarto w czwartek wystawę fotografii na 50-lecie miasta. Ekspozycja obejmująca 54 prace jest plonem międzynarodowego pleneru, który odbył się w Hawierzowie w dniach od 22 do 26 czerwca. Jego uczestnikami byli fotograficy z Polski, Włoch, Chorwacji, Słowacji oraz W. Brytanii.

– *Właśnie w tym czasie w Hawierzowie przebiegały Mistrzostwa Europy Mażoretek, więc na wielu zdjęciach znajdują się piękne dziewczyny w kusych spódniczkach* – powiedział **Josef Talaš**, znany hawierzowski grafik, a zarazem jeden z organizatorów wystawy. – *Gros stanowią jednak zdjęcia reportażowe, przedstawiające historię i dzień dzisiejszy miasta. Jest też kilka prac, m.in. Magdaleny Smolińskiej z Płocka, skupiających się na detalach architektonicznych.*

Wystawa czynna jest do 31 grudnia.

Ukraińcy coraz aktywniejsi

W ramach Dni Kultury Ukraińskiej w uh. sobotę odbyła się w Ostrawie prelekcja nt. współczesnej demokratycznej Ukrainy. Imprezę połączono z wystawą ukraińskich książek, czasopism i gazet wydawanych w Czechach i na Słowacji. Organizatorem imprezy było Stowarzyszenie Ukraińców i Sympatyków Ukrainy w RC na czele z przewodniczącym ostrawskiego koła tej organizacji, **Vasilem Vanikiem**. Obecna była przewodnicząca zarządu głównego SUPU, **Olga Mandowa**.

Ukraińska i rusińska mniejszość narodowa są zorganizowane w ramach dwóch stowarzyszeń obywatelskich. Oprócz Stowarzyszenia Ukraińców i Sympatyków Ukrainy, organizacji o przeszło 80-letniej tradycji, działa Ukraińska Inicjatywa w RC, stowarzyszenie założone w 1994 roku. Zarejestrowanych jest też kilka ukraińskich stowarzyszeń branżowych, które jednak nie wykazują szerzej działalności.

Działalność SUPU była dotąd dostrzegalna głównie w Pradze, gdzie działa 25-osobowy ukraiński chór mieszany. Dopiero po 1992 roku, kiedy powstało samodzielne państwo ukraińskie, założono organizację terenową SUPU w Ostrawie, Ujściu nad Łabą i Brnie. Ostrawskie SUPU organizuje kwartalne spotkania członkowskie, na które zaprasza również Pola-

ków i inne mniejszości narodowe. W języku ukraińskim ukazuje się dziś w Republice Czeskiej kilka czasopism, m.in. ilustrowany kwartalnik „Porohy”, grecko-katolicki miesięcznik wyznaniowy „Jedynym sercem” i ostrawski kwartalnik „Ostrawska Proswita”. Działa też Stowarzyszenie Czechów z Wołynia i Ich Przyjaciół, które wydało książkę „Ukrajinci v Čechách a na Moravě”. Autor publikacji, Boh-

dan Zilynskij, przedstawia w skrócie historię mniejszości ukraińskiej na ziemiach czeskich; najwięcej miejsca poświęca okresowi 1914-1948, kiedy życie kulturalno-oświatowe mniejszości ukraińskiej był najbogatsze.

Ukraińsko-Rusińska Sekcja Narodowa działa w ramach ruchu politycznego mniejszości narodowych w RC „Coexistentia”.

TADEUSZ TOMAN

Vasil Vanik (z prawej), przewodniczący Ukraińsko-Rusińskiej Sekcji Narodowej Ruchu Politycznego „Coexistentia” i przewodniczący ostrawskiej organizacji Stowarzyszenia Ukraińców i Sympatyków Ukrainy, oraz **Tadeusz Toman**, sekretarz Rady Wykonawczej Ruchu Politycznego „Coexistentia” podczas obrad Rady Wykonawczej Ruchu.

O kaplicy w Ropicy

Kaplica na cmentarzu ewangelickim w Ropicy należy do zboru Śląskiego Kościoła Ewangelickiego Na Niwach w Cz. Cieszyźnie. Akt erekcyjny miał miejsce w roku 1929, natomiast 16 czerwca 1930 odbyła się uroczystość poświęcenia kaplicy. Przeprowadził ją pastor trzyniecki **Oskar Michejda**. Inicjatorem budowy był pierwszy pastor cieszcieszyńskiego zboru **Józef Berger**, który po śmierci spoczął wspólnie ze swą rodziną na ropickim cmentarzu. Miejsce ostatniego spoczynku założono zanim zapadła decyzja o budowie kaplicy. Teren pod cmentarz ofiarowali rolnicy. Po śmierci darczyńcy pogrzebani zostali w swej ziemi. W wieży znajdują się trzy dzwony opatrzone cytatami biblijnymi. (cg)

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I «GŁOS LUDU» ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

Ze względu na awarię serwera głosowanie w ankiecie Książka Zaolzia na stronach internetowych www.publikacja.rkka.cz zostaje przedłużone do 7 grudnia br. Za problemy techniczne przepraszamy.

NA BARBÓRKĘ Z ORKIESTRĄ DĘTĄ „MÁJOVÁK“

Jest w nich jakaś siła!

Choć niewiele jest już wśród nich pracowników kopalni, występują w mundurach. Potrafią zagrać niemal wszystko. Koncertują tradycyjnie na uroczystościach górniczych w mieście i okolicy, w czasie zabaw organizowanych przez miasto, a także Miejski Komitet PZKO. Co roku uświetniają „Maj nad Olzą”. Od wielu lat zajmują czołowe lokaty w przeglądach orkiestr dętych tak w kraju, jak i za granicą. Pomimo wzniołych i upadków w niemal stuletniej historii działalności orkiestra na trwałe wrosła w pejzaż kulturalny naszego regionu.

„Májovák” należy do najstarszych orkiestr dętych w republice. Początki orkiestry sięgają 1908 roku. Wtedy to bowiem przy kopalni „Gabriel” skrzyknęło się 13-16 osób muzykujących na różnych uroczystościach górniczych, ślubach, pogrzebach, świętach kościelnych. Rozmachu nabiera orkiestra na początku lat czterdziestych, kiedy to kapelmistrzostwo obejmuje **Viktor Bystroň** oraz w latach sześćdziesiątych, kiedy pałeczkę dyrygenta przejmuje jego syn **Milan**. Im zawdzięczają muzycy pierwsze wyjazdy za granicę, udział w festiwalach oraz nagraniach dla radia, a także uzupełnienie składu orkiestry o nowe instrumenty – saksofon, obój i fagot.

W roku 1982 pałeczkę kapelmistrza przejmuje **Karol Bria**, utalentowany muzyk zawodowy. Wraz z nim rośnie prestiż oraz poziom orkiestry. Do sukcesów, jak podkreślają zgodnie muzycy, przyczynił się także ówczesny dyrektor kopalni „1 Maja” (później „Darków”) **Jan Raszka**, wielki entuzjasta orkiestry, ale także największy jej sponsor. Z nostalgią wspomina dyrektora pan **Milan**. – *Nie mieliśmy wtedy żadnych problemów finansowych. Wspierał on nie tylko nasze wyjazdy, ale także za jego „dyrektowania” nie mieliśmy kłopotów z zakupem garniturów czy instrumentów. Pamiętam nawet, że to właśnie on zdobył dla nas w Polsce przepiękne pióropusze na górnicze czapki. Tak było do roku 1990, kiedy kopalnia przestała finansować orkiestrę.*

Zmiana warunków ekonomicznych w 1990 roku w niebywałej mierze dotknęła „Májovák”. Z orkiestry odchodzi wielu jej członków. Z 70 osób zostaje ich tylko 30. Dopiero w dwa lata później Rada Nadzorcza przekazuje **Milana Bystroňa**, by ponownie objął stanowisko kapelmistrza. „Nowy” rozdział historii orkiestry datuje się od kwietnia 1993 roku.

Obecnie orkiestra dęta działa pod auspicjami Stowarzyszenia Obywatelskiego. Liczy ponownie 70 członków. Pałeczkę dyrygenta trzyma do tej po-

ry wnuk Viktora i syn Milana – **Jiří Bystroň**.

– *W ciągu roku przygotowujemy kilka utworów, w tym także utwory symfoniczne w transkrypcji na orkiestrę dętą. Przede wszystkim jednak gramy kompozycje czeskich autorów – mówi M. Bystroň. – Spotykamy się na pró-*

dził zespół muzyczny w Pietwałdzie. Gra na klawecie i saksofonie. – Zawsze lubiłem orkiestry dęte, więc nie musiano mnie zbytnio namawiać, by zostać jej członkiem. Będę grać, dopóki mi siła i „oddech” starczy. Próby i występy są dla mnie relaksem, a coraz młodszy zespół dodaje mi siły i radości z życia.

18-letnia **Katarzyna Mazačová** jest studentką ostatniego roku na Konserwatorium im. L. Janáčka w Ostrawie. – *W „Májováku” gram od kilku lat. Być w takim zespole, to dla mnie przede wszystkim duże doświadczenie i praktyka. A kiedy w dodatku jest się wśród przyjaznych ludzi, to o czym tu więcej marzyć...*

„Májovák” podczas koncertu we wrześniu w Trenczynie. Muzykom towarzyszyły karwińskie mażoretki z zespołu „Świetliki”.

bach raz lub dwa razy w tygodniu. Nie mamy ulubionych utworów, choć potrafimy wykonać prawie wszystko. Gramy muzykę marszową, klasyczną, rozrywkową, filmową, sakralną. Jeszcze tylko disco polo nie graliśmy. Ale jakby była taka potrzeba... W repertuarze mamy kompozycje W.A. Mozarta, A. Chaczaturiana, G. Gershwin, J. Brahmsa, B. Smetany, J. Ježka, a także tradycyjne pieśni górnicze.

Na stałe orkiestra współpracuje z wybitnymi wokalistami, m.in. **Věrou Šabacką, Romaną Schwarzką, Evženem Drobkiem**. Śpiewała też z orkiestrą **Halina Kubeczka**, długoletnia solistka Operetki Teatru Państwowego w Ostrawie.

Przekrój wiekowy muzyków jest duży, od 16 do 79 lat. W „Májováku” wyrosło już kilka pokoleń z rodzin pochodzących np. z Orłowej, Karwiny, Hawierzowa, Pietwałdu, Sucheja.

Jednym z najstarszych muzyków jest 79-letni **Jaroslav Janas**. Zanim w roku 1972 trafił do orkiestry, prowa-

Orkiestra utrzymuje się z własnych składek oraz darów sponsorskich. Mimo trudności finansowych związanych z koniecznym zakupem nowych instrumentów i akcesoriów czy mundurów, muzycy nie zaprzestali społecznej działalności artystycznej. Zasluga to również karwińskiego ratusza. Za symboliczną koronę miasto wydzierżawiło orkiestrze były budynek ośrodka kultury w Karwinie Darkowie. Dotuje również niektóre imprezy, które znalazły się w planach orkiestry na konkretny rok. – *Nie mogliśmy zostawić ich na lodzie. Od lat przecież „Májovák” przynosi nam chlubę reprezentując Karwinę w innych miastach kraju oraz za granicą – mówi wiceprezydent miasta, Gabriela Mrózek. – Orkiestra maksymalnie wychodzi nam także na rękę występując podczas różnych miejskich uroczystości.*

Przez lata wyteżonej pracy orkiestra odnotowała szereg znaczących sukcesów artystycznych. Do najważniejszych należą m.in.: 1. miejsce w Światowym Konkursie Orkiestr Dętych w Kerkrade (Holandia, r. 1989), szereg wyróżnień, pucharów i medali zdobytych na festiwalach w Polsce, m.in. w Gdańsku, Tyńcach i Rybniku oraz w Niemczech, Belgii, Słowenii i na Słowacji. Orkiestra występuje w radiu, w telewizji, nagrała także kilka kaset i płyt CD; na ostatnią, która ukaże się jeszcze w tym roku, złożyły się utwory, które grane są tak podczas oficjalnych akademii, jak i najbardziej ulubione kawałki. W ciągu roku „Májovák” daje 14-16 koncertów. W grudniu np. występować będzie na Barbórce w Rybniku, a rok 2006 rozpocznie noworocznym koncertem w karwińskim Domu Kultury.

Karwińska orkiestra dęta przygotowuje się do barbórkowego koncertu, który da w Rybniku.

WANDA KULA

Kantor w Księgarni Piastowskiej

W Galerii nad Księgarnią Piastowską w Cieszynie trwa wystawa fotografii **Zdeňka Kantora**, członka Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego.

Autor, urodzony w 1952 r. w Cz. Cieszynie, fotografią interesuje się od wczesnej młodości. W ostatnich latach z coraz większą pasją. Od 2004 r. jest członkiem Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego. Jego działalność w Towarzystwie jest bardzo widoczna, bierze udział w wystawach zbiorowych ZTF, w plenerach, uczestniczy w spotkaniach z zaprzyjaźnionym Cieszyńskim Towarzystwem Fotograficznym.

Na wystawie przedstawia około

50 zdjęć pochodzących z ostatnich dwu lat twórczości. Dominującym tematem jest pejzaż. Kantor prezentuje widzowi swoje spojrzenie na krajobraz Beskidu Cieszyńskiego i Słowackiego. Na tych w większości kolorowych, bardzo precyzyjnie opracowanych technicznie zdjęciach, uwiadamia się zdolność fotografika uchwycić otaczającą nas rzeczywistość, przyrodę. Wystawa ta to efekt poszukiwań twórczych, poszukiwań bardzo udanych. Prace Zdeňka Kantora (na zdjęciu) w Galerii nad Księgarnią Piastowską oglądać można do końca roku.

ADAM SZOP

Nowości Wytłowe

Skalpel »Konfusion« (2005)

Chłopcy ze Skalpela na pewno nie lubią leżakować. Nie tak dawno pisałem o ich pierwszej płycie, która została wydana w angielskiej wytwórni Ninja Tunes i od razu zyskała miano przeboju na scenie pogranicza jazzu i elektroniki. W tym roku światło świata ujrzały od razu dwa krążki – druga płyta kapeli „Konfusion” oraz dołączony do niej zbiór remiksów „1958 Bre-aks”.

Remiksy utworów z pierwszej płyty bardzo się udały – co wcale nie jest sprawą oczywistą. Płyta jest o wiele bardziej żywa i taneczna niż pierwowzór, zanoszą odłamki oryginalnych kompozycji na rubieżę nowoczesnej muzyki, rytmów latynoskich, muzyki house czy nawet aranżacji na miarę ścieżki filmowej.

zycyjne i aranżacyjne z najgłębszych pokładów historii polskiego jazzu. Wyjątkowe nagranie, którego wypada słuchać w skupieniu – na monotonicznych falach perkusji i kontrabasu przeslizgują się linie melodyczne łkającej trąbki (zawodzącej w tytułowym utworze płyty w prawie orientalnej konwencji), przewija się klasyczny skład instrumentów akustycznych i elektrofonicznych, lekko tylko podkolorowany elektronicznymi dźwiękami.

Nie muszę chyba dodawać, że formacja Skalpel dawno już wyszła daleko za nasze skromne progi i osiadła bezpiecznie na wysokości czołowych kapel gatunku. Jednak cuda się zdarzają. Pozostaje tylko czekać, aż chłopcy podjadą trochę na południe a potem gnać na złamanie karku na ich koncert. Pod sceną spotkają się przyszłe wyrostki ze słuchawkami discmana na szyi ze stadkiem siwających jazzmanów starej daty. Ta muzyka pokonuje granice.

DAREK JEDZOK

Nie oznacza to wcale, iż twórczość zespołu miałaby być w surowej formie nudna czy nieżywcowa. Pano wie ze Skalpela po prostu pozostają wierni korzeniom, czego nowa płyta jest wymiennym dowodem. W porównaniu z pierwszym krążkiem autorzy wykazali się nawet jeszcze większą dawką puryzmu jazzowego – pomimo bardzo nowoczesnych „zagrań” przez cały czas oglądają się wstecz, wyławiają perełki kompozycyjne i aranżacyjne z najgłębszych pokładów historii polskiego jazzu.

Wyjątkowe nagranie, którego wypada słuchać w skupieniu – na monotonicznych falach perkusji i kontrabasu przeslizgują się linie melodyczne łkającej trąbki (zawodzącej w tytułowym utworze płyty w prawie orientalnej konwencji), przewija się klasyczny skład instrumentów akustycznych i elektrofonicznych, lekko tylko podkolorowany elektronicznymi dźwiękami.

W DOMU WYCHOWYWAŁ SIĘ PO NIEMIECKU, SERCEM I CZYNEM BYŁ WIELKIM POLAKIEM

Kim był Fryderyk Kretschmann?

Jesienią, tuż przed Świętym Zmarłych staraniem Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w RC oraz jej Kół terenowych działających przy polskich szkołach w Cz. Cieszynie, Jabłonkowie i Mostach k. Jabłonkowa, a także dalszych krewnych zmarłego został odnowiony grób Fryderyka Kretschmanna, wybitnego krzewiciela polskości na Śląsku Cieszyńskim, zasługującego na pamięć nauczyciela oraz działacza Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji.

Kim był Fryderyk Kretschmann, że kiedy zmarł w 1937 roku, nowo wybudowany wówczas Hotel „Polonia” (dziś „Piast”) w Cz. Cieszynie przez kilka dni okryty był kirem, a jego pogrzeb na cmentarzu komunalny w Cieszynie, gdzie spoczywała już jego żona, był wielki i pamiętny? Co sprawiło, że jeszcze dwa miesiące temu na jego nagrobku można było odczytać najwyżej: „s.p. / ...DERYK KRETSCHMANN, / ...ktor szkoły wydzielowej w Č. Těšíně / ...nor. Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji”? I czy może gdyby był pochowany na Zaolziu, lepiej by o nim pamiętano?

Fryderyk Kretschmann urodził się w 1859 r. w Orłowej w niemieckiej rodzinie, która sprowadziła się na Śląsk z Małopolski. Do szkoły realnej uczęszczał w Jarosławiu i we Lwowie, później do niemieckiego seminarium nauczycielskiego w Cieszynie. Pracę nauczycielską podjął najpierw w Jabłonkowie, a potem na krótko w Mostach koło Jabłonkowa.

Największą część swego życia, bo bez mała 40 lat (1882 – 1920) F. Kretschmann związał z Dąbrową w powiecie frysztaćkim. Dąbrowa należała do tych miejscowości, gdzie od szeregu lat toczyła się walka z naporem czeskim o rządy w gminie, o szkoły, o język nabożeństw w kościołach, o polskich inżynierów i dozorców na kopalniach. Kolejne szkoły dąbrowskiej były dla tych stosunków bardzo charakterystyczne, a Fryderyk Kretschmann trafił w sam środek tych tarć narodowościowych.

Szkoła dąbrowska była małoklasowa i utrakwistyczna. Utrzymywano w niej język morawski z niemieckim. Źródła czeskie wskazują na nauczyciela Bedřicha Kretschmanna, który w 1883 roku przekonał rodziców do zmiany profilu szkoły na polsko-niemiecki, co nie mogło być łatwe, gdyż wiązało się z wymianą „ślabikarzy” na podręczniki polskie. W 1884 roku szkoła otrzymała własny budynek koło kościoła, a w 1890 r. Fryderyk Kretschmann został jej dyrektorem.

Jednocześnie wprowadzono do niej język czeski. W 1916 r. statystyka austriacka odnotowuje w Dąbrowie 3 szkoły podstawowe, a w nich 6 klas czeskich i 10 polskich. Warto dodać, że ok. 1900 r. w prawie 6-tys. Dąbrowie proporcje ludnościowe były takie, że na 1 Niemca przypadało 14 Czechów i 21 Polaków.

Przez prawie wszystkie te lata Fryderyk Kretschmann był w Dąbrowie pierwszą osobistością. Był nie tylko kierownikiem szkoły ludowej i organistą, lecz także sekretarzem gminy i zastępcą burmistrza, odpowiedzialnym za politykę gminną. Wielki wpływ na rozwój Dąbrowy wywierał zwłaszcza poprzez swoje osobiste wpływy w rządzie krajowym w Opawie. Z jego imieniem związane jest wybudowanie w Dąbrowie szkół ludowych polskiej i czeskiej, kościoła, okazałego budynku szkoły wydzielowej oraz remizy strażackiej. Fryderyk Kretschmann cieszył się tutaj wielką popularnością, jednocześnie uchodząc za wzór przełożonego. Kiedy w 1907 r. utworzono prywatną i pierwszą w Zagłębiu polską Szkołę Górniczą (Czesi mieli swoją już od 1874 r. w Morawskiej Ostrawie), jego zasługą została ona ulokowana w Dąbrowie, w budynku dotychczasowej gospody gminnej, a następnie w wybudowanym w 1910 r. budynku szkoły wydzielowej. Był też w 1911 r. współzałożycielem (obok inż. Kiedronia, również z Dąbrowy, późniejszego ministra przemysłu w niepodległej Polsce) „Ogniska Polskiego” w Orłowej, organizacji skupiającej głównie polskich inżynierów i techników. W tym samym czasie – na co pozwoliły mu właśnie zdobyte w Krakowie kwalifikacje – założył polską uzupełniającą szkołę przemysłową w Dąbrowie. Była to do kształcąca szkoła wieczorowa dla młodzieży rzemieślniczej i kupieckiej. Kretschmann otrzymał też nominację na inspektora szkół o takim profilu.

Wydaje się nieprawdopodobne, że ktoś o niemieckim pochodzeniu mógł tak angażować się w polskiej sprawie na tym terenie. Była to zapewne

kwestia jego osobistej uczciwości. Wszak podobno i przez wrogów był szanowany jako szlachetny przeciwnik. Jan Żebrok (późniejszy prezes Macierzy Szkolnej – jej „polskiej” gałęzi) w swych wspomnieniach z czasu, kiedy był podwładnym Kretschmanna w Dąbrowie, pisze, że dyrektor, choć prowadził swój dom raczej po niemiecku, stopniowo się „polonizował”, do czego przyczyniło się w wielkiej mierze grono nauczycielskie.

Dzięki swym niepospolitym zdolnościom stanął na czele ludności polskiej w Dąbrowie: jego zasługą jest kilkakrotne przeprowadzenie wyborów gminnych z korzyścią dla stronnictwa polskiego, poprzez poufne zebrania wyborców, uświadamianie niezdecydowanych, wysłuchiwanie życzeń i zażaleń, układanie list najważniejszych kandydatów itp. W swych wspomnieniach z Dąbrowy pisze J. Żebrok, że po jednym z polskich zwycięstw wyborczych w 1910 r. jakiś czeski szowinista postrzelił Kretschmanna w nogę, na szczęście niegroźnie.

Okres plebiscytowy nie oszczędził Fryderyka Kretschmanna, honorowego obywatela Dąbrowy i honorowego członka dąbrowskiej straży pożarnej. Ledwo zdołał ująć z życiem przed czeskimi bojówkarzami. Musiał zamieszkać w Cieszynie najpierw tylko na jakiś czas, a potem na stałe. Jako polski nauczyciel, musiał wówczas dokonać jeszcze jednego wyboru: przenieść się do Polski czy pozostać na Zaolziu?

Miał już wówczas 61 lat. Ostatnie 14 lat, które przeżył w Czeskim Cieszynie, związał z kontynuacją działalności Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego, Macierzą Szkolną w Czechosłowacji, od tamtej najważniejszą polską organizacją na Zaolziu. Objął kierownictwo biura Macierzy i w tym charakterze służył jej przede wszystkim jako najlepszy znawca ustaw. Kiedy dzieciom, uczęszczającym do szkół w Cieszynie polskim, stawiano zbyt wiele przeszkód, przed Macierzą stanęło zadanie stworzenia i wybudowania dla nich własnej szkoły w Czeskim Cieszynie. Kretschmannowi powierzono jej kierownictwo. Obie szkoły, ludowa i wydzielowa, po wielu zabiegach i dzięki ofiarności całego polskiego społeczeństwa otrzymały w 1925 roku wspólny, nowoczesny budynek. Oboma Kretschmann kierował do 1929 r.

Fryderyk Kretschmann

Godzi się wspomnieć o jeszcze jednym polu aktywności Fryderyka Kretschmanna, uprawianym ze szczególnym zamiłowaniem i na Zaolziu mającym zawsze ogromne znaczenie – polu śpiewactwa. Już w Jabłonkowie założył chór męski, którym dyrygował; podobnie było przez wszystkie lata dąbrowskie, kiedy to założył i prowadził rozmaite miejscowe chóry – mieszany „Ognisko”, kościelny katolicki oraz szkolne. Również w Czeskim Cieszynie założył w 1924 r. chór mieszany przy Kole Macierzy Szkolnej, a także katolicki chór kościelny, w którym pracował do końca życia. Do końca życia był też śpiewakiem w chorze Towarzystwa Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji, którego był prezesem. W uznaniu zasług otrzymał najwyższą odznakę honorową Zjednoczenia Chórów Polskich w Warszawie. Z chwilą powstania Związku Polskich Chórów w Czechosłowacji uzyskał również jego odznakę honorową, przyznawaną tylko najbardziej zasłużonym działaczom śpiewaczym.

Także Macierz Szkolna nagrodziła jego działalność członkostwem honorowym w 1934 r., uznając, że wart jest stanąć w jednym szeregu z osobistościami tak zasłużonymi, jak ks. Ignacy Świeży, Antoni Osuchowski, Henryk Sienkiewicz, ks. Józef Londzin czy dr Wacław Olszak. Z nagrobka zresztą widać, które ze swych tytułów Fryderyk Kretschmann cenił najwyżej.

JAN BRANNY,
BEATA SCHÖNWALD

NA KONCERCIE JUBILEUSZOWYM NIE ZABRAKNIŁE KOŁĘDOWANIA

»Górole« świętują ćwierćwiecze

Zespół Regionalny „Górole” tańczy, śpiewa i doskonale bawi – nie tylko Zaolziaków – już 25 lat. Koncert jubileuszowy z tej okazji odbędzie się w niedzielę 18 grudnia o godz. 15.00 w trzynieckim Domu Kultury „Trisia”. Zespół-jubilat zaprosi w tym dniu na scenę nie tylko swych byłych członków, ale także zaprzyjaźnione zespoły. A że koncert odbywa się tuż przed Świętami Bożego Narodzenia, w ostatnią niedzielę Adwentu, na pewno nie zabraknie też kołędowania.

– Tancerzy, muzyków, śpiewaków przewinęło się przez nasz zespół za te 25 lat sporo, myślę, że około 200 osób – mówi kierownik „Górol”, Alojzy Martynek. – Oczywiście, nie wszyscy zatańczą na koncercie jubileuszowym, to byłoby niemożliwe. Na pewno jednak wielu starszych kolegów nas wspomogą.

Wszystko zaczęło się w 1980 r. Trzeba jednak od razu powiedzieć, że „Górole” nie zaczynały od zera. Na początku był liczący kilka par zespół taneczny działający przy jabłonkowskim chorze męskim „Gorol”. To właśnie z nim tancerze wyjechali w lipcu 1980 na Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych do Rzeszowa. Tam zrodził się pomysł usamodzielnienia się i powołania do życia zespołu regionalnego z prawdziwego zdarzenia, starającego się prezentować folklor jak najbardziej autentyczny. Czyli „Górol”.

– Przyznam się, że mnie przy tym jeszcze wówczas nie było. Byłem w wojsku, skąd wróciłem dopiero jesienią 1981 r. Ale że znałem prawie wszystkich członków „Górol”, szybko udało im się mnie wciągnąć do zespołu – wspomina Martynek. – A na przełomie lat 80. i 90. stałem się nawet jego kierownikiem, którym jestem do dziś. Chociaż z powodu braku czasu coraz częściej wspomaga mnie młodszy koleś.

Zespół działał przy mosteckim MK PZKO, jego tancerzami byli przede wszystkim członkowie bardzo aktywnego wówczas miejscowego Klubu

Młodych. Wkrótce dołączyli także zakochani w folklorze młodzi ludzie z innych podgórskich miejscowości, i nie tylko.

Pierwszym kierownikiem zespołu został Andrzej Niedoba, który – chociaż w swoim czasie pożegnał się z „Górolami” – do dziś działa na folklorystycznej scenie. Z początku był także choreografem, a następnie dołączył do zespołu „Suszanie”. Adam zaś współpracował z nimi do drugiej połowy lat 90. Później się z nimi pożegnał z powodu problemów zdrowotnych.

„Górole” szybko zdobyły popularność nie tylko na Zaolziu. Często wyjeżdżali do Polski, m.in. na rzeszowskie festiwale. O tym, że zespół od początku reprezentował wysoki poziom, świadczy chociażby to, iż już w 1982 r. ze swoim programem „Na pasionku” znalazł się wśród 10 najlepszych zespołów amatorskich z całej ówczesnej Czechosłowacji w finale Przeglądu Zespołów Folklorystycznych. W połowie lat 80. „Górole” nagrali też półgodzinny program dla ostrawskiej telewizji. Wyjazdy do Rzeszowa natomiast zawodziły nawiązaniem trwającej do

dziś przyjaźni z zespołem „Arcadanse” z francuskiego miasta Saint-Marcel. Za 17 lat współpracy z Francuzami „Górole” wyjeżdżali trzy razy do Francji, trzykrotnie przyjeżdżał do nas „Arcadanse”. Francuscy przyjaciele często też goszczą na Balach Gorolskich, których mosteckie zespoły jest współorganizatorem. Tak samo mosteczanie – chociaż dziś już w mniejszych grupkach – wyjeżdżają do Francji na jubileusze przyjaciół czy ot tak, z przyjacielską wizytą.

Tak było do końca lat 80. W tym czasie pożegnał się jednak z zespołem Andrzej Niedoba, a z nim wielu „weteranów”, i zespół znalazł się w kryzysowej sytuacji. Ale tylko na krótki czas. Kierownictwo zespołu objął A. Martynek, który postanowił poszukać młodych tancerzy i muzyków. – Znalazłem ich w jabłonkowskim zespole dziecięcym „Nowina” – wspomina A. Martynek. – Po ukończeniu szkoły podstawowej „nowiniarze” zaczęli przyjeżdżać na nasze próby. I to oni tworzyli trzon zespołu przez całe lata 90.

Także lata 90. były dla „Górol” okresem pełnym sukcesów. Powstają atrakcyjne programy – wymieńmy chociażby przygotowane na 15-lecie widowisko „Jak była Haniczka Janiczekowi przisondżono”, „Cugym z Kónski do Mostów” czy „Miyszani owiec”. Zespół nagrywał też rozchwytywane przez miłośników kasety i płyty kompaktowe (m.in. z kantyczkami Adama Sikory), a także kasety wideo pn. „Gorolski rok w Beskidach Cieszyńskich”. Sukcesami kończą się też występy na organizowanych w ramach Tygodnia Kultury Beskidzkiej Festiwalach Folkloru Górali Polskich w Żywcu. Tam zespół zdobywał w latach 1994 i 1998 srebrne i brązowe „Żywieckie Serca”. „Górole” biorą też udział – i to z powodzeniem,

Fot. JACEK SIKORA

„Górole” na Gorolskim Świątku w sierpniu 2004 r. Tym „żywym bucharem” przekuwają się „synka w chłopca”.

zdobywając złote i srebrne „zbyrkadła” i ciupagi – na Międzynarodowym Festiwalu Ziem Górskich w Zakopanem (ostatnio stało się tak w 2002 r.).

Po koncercie jubileuszowym z okazji 20-lecia (2000 r.), na którym zespół m.in. przedstawił swoją... próbę, dochodzi do kolejnego kryzysu. Powodem jest ponownie ubytek tancerzy.

– Nie jest znowu aż tak źle, spotykamy się na próbach, przygotowujemy ciekawe – nie tylko moim zdaniem – programy, chociażby „Tłoczyni kapusty”. Nie możemy też narzekać na brak występów zarówno na Zaolziu, jak i w Polsce czy na Morawach – mówi A. Martynek. – Ale jest jednak gorzej niż dawniej. Tancerzy jest mniej – można z nich stworzyć najwyżej 8-9 par. A z tylu ludźmi trudno zrobić większy program. Miejmy jednak nadzieję, że będzie lepiej...

Szefem kapeli zespołu jest obecnie Radek Matuszyn. Natomiast Alojzego Martynka, który objął przed trzema laty stanowisko zastępcy wójta Mostów i ma mniej czasu na zajmowanie się zespołem, od kilku lat wspomaga Marian Sikora. To on jest też choreografem „Górol” i przygotował scenariusz pro-

gramu na koncert jubileuszowy. Będzie to widowisko pn. „Urodziny”, oparte na ostatnim programie zespołu – „W gospodzie”. Jak już wspominałem, „Górole” zaproszą na scenę także swoich starszych kolegów, którzy, podobno, przypomną nam m.in., jak się to kiedyś w karczmie przez stół skakało...

– W drugiej części, bardziej świątecznej i wypełnionej kołędowaniem, poprosimy na scenę zaprzyjaźnione zespoły: „Olzę”, „Oldrzychowice”, „Suszan” oraz kapele „Nowina”, „Polynica”, „Wałasi” z Istebnej oraz „Polana” z Brna. Więcej ich być na scenie nie może, bo pogram trwałby do białego rana... – stwierdził Martynek. Zdradził też, że podczas przerwy będzie można zajrzeć w foyer „Trisii” na tradycyjny świąteczny jarmark przygotowany przez wszystkie biorące udział w koncercie zespoły.

A co z biletami? Będą one kosztować 60 Kc, a można je od dziś zamawiać u aktualnych i byłych członków „Górol” oraz członków innych wymienionych zespołów i kapel. Będą też do nabycia w przedsprzedaży w „Trisii” oraz Bibliotece Gminnej w Mostach.

JACEK SIKORA

Telewizja

SOBOTA 3 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Nasza Ziemia (pr. dok.) 6.15 Światowe dziedzictwo kultury - Piza (pr. dok.) 6.35 Dzień dobry w sobotę 6.40 Ekonomia dla Kazika 6.50 Dzień dobry w sobotę 7.00 Rok w ogrodzie (mag.) 7.25 Dzień dobry w sobotę 7.50 Był taki dzień 3 grudnia 8.00 Wiadomości 8.15 Piosenkarnia (pr. muz.) 8.25 Cybermysz (pr. komputer.) 8.50 Ziarno (dla dzieci) 9.25 5-10-15 (dla dzieci) 9.55 Scooby, gdzie jesteście? (s. anim.) 10.20 Szkoła złamanych serc (s.) 11.05 Re: akcja (s.) 11.35 SF symulator faktu (pr. nauk.) 12.05 Parapet (mag.) 12.20 Zdobywcy (s.) 12.55 Był taki dzień 3 grudnia 13.00 Wiadomości 13.10 Zazdrość (film pol.) 14.30 Quo vadis? (s.) 15.30 Teleexpress 15.50 Puchar Świata w Lillehammer 18.00 Sąsiedzi (s.) 18.25 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Góra Dantego (film USA) 22.10 Zagłada z głębin (film USA) 23.45 Około północy (pr. muz.) 0.05 Przodem do tyłu (film USA) 1.35 Sprawy rodzinne (film USA) 3.00 Był taki dzień 3 grudnia.

■ TVP 2

6.10 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.35 Echa tygodnia 7.05 Spróbujmy razem (pr. public.) 7.30 Smak Europy (s.) 7.45 M jak miłość (s.) 8.35 Jesteś tym, co jesz (film dok.) 9.05 To nie jest koniec świata (s.) 9.25 List do świętego Mikołaja 9.30 Na dobre i na złe (s.) 10.20 List do świętego Mikołaja 10.25 Wielka gra (teleturniej) 11.20 Kręciola, czyli rozkręcamy Orkiestrę 11.40 30 ton! - lista przebojów 12.15 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (film USA) 12.55 List do świętego Mikołaja 13.00 Na graniach granie... o graniu bajanie 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Wybierz Miss Świata 2005 15.05 Mistrzostwa Świata Formacji Standardowych Elbląg 2005 16.05 Pełną parą - Fatum 16.30 List do świętego Mikołaja 16.35 Pełną parą - Kryształowy jeleni 17.05 I Ty możesz zostać świętym Mikołajem - Reportaż z domu dziecka 17.15 Duże dzieci (pr. rozryw.) 18.25 Wybierz Miss Świata 2005 19.00 Robbie Williams - koncert w Berlinie 19.55 Panorama flesz 20.00 Kraj się śmieje (pr. rozryw.) 20.55 Mój pierwszy raz 21.45 Słowo na niedzielę 22.40 Czas zabijania (film USA) 1.10 Opowieści z krypty - uczta wampirów (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Woldenberczycy (film dok.) 8.00 Ewangelia na dachach 8.45 Palce lizać - Poradnik kulinarny 9.00 Świat (mag.) 9.45 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.45 Tygodnik Trójki 11.45 Wilcze dziecko (film niem.) 12.10 Panorama morza 12.45 Kowalski i Schmidt 13.10 Telenowiny 13.45 Muzyka łączy pokolenia - lista przebojów 14.35 Nieznane oblicza epoki rock and rolla (s.) 15.45 W blasku złota (sport) 16.00 Przegląd gospodarczy 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 17.00 Spotkanie z folklorem 17.45 Regiony kultury 18.30 Sport transmisje 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.05 Tygodnik Trójki 23.50 Pamiętnik zabójcy (film USA).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 8.00 Eureko ja to wiem 9.00 Hugo familijny 9.30 Bravo 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Jezioro strachu (s.) 17.10 Granice strachu (pr. rozryw.) 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Nie jesteśmy aniołami (film USA) 21.50 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.15 Porachunki (s.) 1.25 Magazyn sportowy 3.25 Reebok Hip Hop.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Jaskiniowiec (s.) 7.25 My z końca świata (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.05 Jack wraca (film) 9.30 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.20 Nasza wieś (mag.) 10.40 Program dla miłośników muzyki dętej 11.20 Szczęście domowe (mag.) 11.45 Informacje o programach TVC 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.05 Człowiek orkiestra (film fr.) 14.30 Moda - Ekstrawagancja

- Maniera (mag.) 15.00 Oczarowanie (s.) 16.00 Historia Fanny Kemble (film USA) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.40 Informacje o programach TVC 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Wieczorynka ma urodziny (pr. roz.) 21.25 Chicago (film USA) 23.20 Wiadomości 23.25 Bramki, punkty, sekundy 23.30 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.40 Przyjaciele (s.) 0.05 Rozmowy z zaświatami 2/2 (film USA) 1.30 Piękne kłamstwa (film niem.) 3.00 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 9.00 Kamera w podróży (s. dok.) 10.00 A orkiestra grała dalej (film USA) 12.15 Paszkwił (mag.) 12.45 Game play (mag.) 13.05 Pomarańcza (mag.) 13.35 Norah Jones: Feels Like Home (koncert) 14.05 Adolf Loose (dok.) 14.30 Poszukiwacze wraków (s. dok.) 15.20 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 15.50 Sportowcy świata (s. dok.) 16.45 Buły (mag.) 19.30 Euronews 20.00 Zapraszamy do teatru: Stawrogin to diabeł 22.15 Koniec sezonu w teatrze Krása (dok.) 23.15 Noc z Andëlem 0.45 Wielka muzyka nocna 4.00 Telewizyjne piosenki 4.40 Groteski Ch. Chaplina 5.00 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.50 Ferda (s.) 6.15 Cudowny świat Walta Disneya 7.10 Tom & Jerry (s. anim.) 7.40 Dzika karta (s.) 8.35 Nowa Podróżomania (mag.) 9.20 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 10.25 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Podróż posłubna (film czes.) 14.15 FC Baník Ostrava - SK Slavia Praha (piłka nożna) 16.35 JAG (s.) 17.30 Kapitan Ron (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 „Politické harašení” (pr. roz.) 21.20 Planeta małp (film USA) 23.40 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.20 Mary Reilly (film USA) 2.10 Dzwonienie do TV Nova 3.20 Podróż posłubna (film czes.).

■ PRIMA

8.00 Dziennik natury (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Łódź marzeń (s.) 11.00 t-music (pr. muz.) 12.00 VyVoleni (reality show) 12.35 Ojciec Brown (s.) 14.25 Karate Kid (film USA) 16.50 Teść (film czes.) 18.30 VyVoleni (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni - Pojedynek (reality show) 22.00 Obcy - decydujące starcie (film USA) 0.30 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.55 Prawo i bezprawie (s.) 1.40 Szybka wygrana 3.20 Corrina, Corrina (film USA).

NIEDZIELA 4 GRUDNIA

■ TVP 1

6.05 Tajemniczy świat ogrodów 6.25 W labiryncie 6.55 Był taki dzień 4 grudnia 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Kucyki z Gwiazdnego Wzgórza (film ang.) 8.10 Domisie (s.) 8.30 Bajeczki Jedynecki 8.40 Moja farma Gilbert w Peru 8.55 Czas na zabawę (film franc.) 9.10 Teleranek (mag.) 9.40 Songowanie na ekranie (j. ang.) 10.10 Królestwo Maciusia 10.40 Szkoła złamanych serc (s.) 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.50 Był taki dzień 4 grudnia 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinie 13.35 Puchar Świata w Lillehammer 15.50 Ewolucja życia - Partnerzy i rywale 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 18.25 Okazja Safari (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Barbórka (film pol.) 21.35 Podejrzeni (film USA) 23.20 Zabójcze tajemnice (film USA) 1.00 Piątek trzynastego VI - Jason żyje (film USA) 2.20 Był taki dzień 4 grudnia.

■ TVP 2

5.35 Złotopolscy 6.00 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.25 Słowo na niedzielę 6.30 Stacyjka (s.) 7.25 Smak Europy 7.40 M jak miłość (s.) 8.30 Niesforne aniołki (film ang.) 9.00 Dzika Afryka - Sawanna (film ang.) 9.50 I Ty możesz zostać świętym Mikołajem 9.55 Animals (pr. dok.) 10.15 Wybierz Miss Świata 2005 10.20 Oko w oko z potworami (film ang.) 11.15 I Ty możesz zostać świętym Mikołajem 11.25 Podróż kulinarne Roberta Ma-

kłowicza - Chorwacki smak 12.00 Końwój (film USA) 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.30 Złotopolscy (s.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju - Kabaretowy przegląd wydarzeń 18.25 Wybierz Miss Świata 2005 20.05 Europa da się lubić (s.) 21.05 Egzamin z życia (film pol.) 22.40 Dolina Kreatywna - Co słychać? 22.45 Wschody i Zachody miasta 0.35 13. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage 0.45 Yugonostalgia 1.15 Ogród sztuk - Egzorcysta (pr. art.) 1.40 Zbrodnia w raju (film franc.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki 7.20 Książka dla malucha 7.25 Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) 7.50 Narciarski weekend 8.00 Koncert życzeń 8.45 Schlesien Journal 9.45 Telemotor-sport 10.10 Pamiętaj o sercu - Śródbłonek a zawał 11.45 Było, nie minęło 12.10 Czytaj z Trójką 14.35 Prokom Trefl Sopot - Polonia Warszawa - Polska Liga Koszykówki 16.45 Północ południe 17.00 Magazyn kulturalny 17.45 Regiony kultury 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Barbórka lista przebojów 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.45 Młodzież kontra 21.55 Piłkarska Trójka 22.15 Wiadomości sportowe 23.05 Za trzy w Trójce 23.30 Świat (mag.) 0.00 Od niedzieli do niedzieli 0.25 Elisa z Rivombrosy (film włoski) 1.10 Wydział dochodzeniowy 2.00 Świat (mag.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość 7.30 Bravo 7.45 Król Szamanów (film jap.) 8.10 Power Rangers (film USA) 8.35 Hugo (dla dzieci) 9.05 Wszystko o zwierzętach 9.35 Duracell - Eksploracje 10.05 Rodzina zastępcza plus 11.05 Nowe przygody Elsy z afrykańskiego buszu (film USA) 13.10 Nowa zasadzka (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Za wszelką cenę 17.10 Eureko ja to wiem 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.30 Pensjonat pod Różą (s.) 21.40 Fala zbrodni (s.) 22.40 Kuba Wojewódzki 23.40 Granice strachu (pr. rozryw.) 0.45 Magazyn sportowy 2.45 Leon zawodowiec (film franc.) 4.50 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.30 Rok ma 12 miesięcy 7.00 Zagubieni w burzy (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Wędrowka po Wyspach Błogosławie (bajka) 14.30 Magazyn religijny 14.50 Magazyn chrześcijański 15.05 Kryształowa noc (teatr TV) 16.15 W poszukiwaniu czasu utraconego 16.35 Adresat TVC (mag.) 17.00 Gdzie się podziałła stara piosenka 17.40 Słowo świąteczne 17.50 Prognoza pogody 17.55 Wiadomości 18.00 Koncert adwentowy (transmisja) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Jak wyrwać wielorobowi zęb trzonowy (film czes.) 21.35 Bez ogródek (pr. publ.) 22.05 Wiadomości 22.10 Bramki, punkty, sekundy 22.15 Losowanie Sportki i Szansy 22.20 Zeznanie Ewy (film norw.) 0.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.05 Budzenie zmarłych (s.) 1.00 Adresat TVC (mag.) 1.20 Pytania V. Moravca 2.20 Sportowcy świata 3.10 Za ścianą.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 W biegu 7.50 Panorama 8.30 Folklorika (mag.) 9.05 Świat książek (mag.) 9.30 Filmopolis (mag.) 10.30 50 lat z ostrawskim studio, czyli Teleautomat 10.45 Dla dzieci i młodzieży 12.00 W najstarszych warstwach archiwum 13.00 Kiedy Związek Radziecki był najlepszym przyjacielem 14.00 O pracy 15.00 O kobietach 16.00 Jak mieszkano 17.00 Kamera w regionach 18.00 Pierestrojka 18.30 Inscenizacje wiecznie młode 20.00 Gwiazdy w ostrawskim studio 21.30 Ahoj, Ostravo - koncert J. Nohavicy 22.30 Dogrywka (mag. sport.) 23.15 Nocny klub filmowy: Wyspa (film koreański) 0.45 Film o filmie Szaleństwo 1.00 Wręczenie nagród państwowych 1.20 „Ladi neladi” 2.10 Auto Moto Revue 2.35 Gdzie się podziałła ta stara piosenka.

■ NOVA

6.20 Ferda (s. anim.) 6.45 Laskówecka (s. anim.) 7.00 Liga Szpaków (s. anim.) 7.30 Cudowny świat Walta Disneya 8.00 Tom &

Jerry (s. anim.) 8.30 Przyprawy (mag.) 9.10 Weekend (mag.) 10.00 Był sobie policjant (film czes.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Poradnik domowy 13.50 Most do serca (film niem.) 15.35 Zawodowcy (s.) 16.40 Miss World 17.10 Old Shatterhand (film niem.-jugośl.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.25 TeleTele (pr. sat.) 23.10 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.00 Rocky (film USA) 2.00 Strefa mroku (s.) 2.45 Najlepszy seks (s. erot.).

■ PRIMA

8.00 W lot po świecie (mag.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Uroczy człowiek (film czes.) 11.10 Niedzielny Receptariusz (mag.) 12.00 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.50 Moja dziewczyna (film USA) 15.50 Powódź: Szaleństwo (film USA) 17.40 Basen (s.) 18.45 VyVoleni (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.10 „Věšte - nevěšte” 22.15 Dementi (pr. roz.) 22.55 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.35 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 0.50 Szybka wygrana 2.30 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 5 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s. anim.) 8.55 Bajeczki Jedynecki 9.05 Budzik (dla dzieci) 9.35 Papirus (s.) 10.05 Zaginiony świat (film kanad.) 11.20 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.35 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 13.00 41. Studencki Festiwal Piosenki 13.45 Tędy przeszła historia - Odbudowa Wrocławia 14.15 AAAabsolutnie każda praca 14.30 Reakcja 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.20 Tele-Nowela - program o książkach 15.24 Popołudnie z Jedyńką 15.28 Zwierzowiec (s.) 15.45 Mieszkać w Europie 16.00 Kuchnia z Okrasą 16.15 Był taki dzień 5 grudnia 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Muza (film USA) 22.00 Boża podszewka II (film pol.) 23.00 Wiadomości 23.15 Prosto w oczy 23.30 Król koki (film USA) 1.05 Był taki dzień 5 grudnia 1.10 Kinetograf (pr. rozryw.) 1.35 Rozmowy nie zawsze dyplomatyczne 2.00 Płaskie jak deska (film kanad.).

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.35 Kto nas pokocha (festiwal) 7.25 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Zmiennicy (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 11.55 Wybierz Miss Świata 2005 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smaki źródeł Wisły 12.30 Przystanek praca 13.15 Królewska podróż po Nowej Zelandii (film USA) 14.00 Ojczyzna-polszczyzna 14.15 Organy są blisko Boga 14.35 Dobrą książkę wczoraj czytałem 15.00 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.15 Miss Świata 2005 16.50 Alergia na życie (mag.) 18.25 Wybierz Miss Świata 2005 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 Gorączka 20.00 Panorama flesz 20.10 M jak miłość (s.) 21.10 Kochaj mnie (s.) 21.30 997 (mag.) 22.20 Biznes 22.45 Warto rozmawiać 0.05 Nowojorscy gliniarze (s.) 1.35 Wieczór artystyczny - Muzyka 1.55 Cały Gdańsk jest sceną 2.40 Potępieni (pr. dok.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki 7.50 Speed 8.45 Gość dnia 9.00 Magazyn majsterkowicza 9.55 Czy musiał tak być? - Promile śmierci 10.10 Telezakupy 10.45 Teleplotki 11.10 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra 12.35 Uwierz w dokument (film dok.) 13.45 Włącz się - Przemoc seksualna 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Magazyn majsterkowicza 16.15 Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Energia przyszłości 17.05 W dobrym stylu 17.50 Nowa Europa 18.40 Raport z akcji 19.00 Drobne sprawy 19.10 Godzina z muzyką 19.35 Teatr entuzjastyczny 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 20.55 Echa dnia 22.15 To jest temat 23.05 Wilcze dziecko 23.30 Saga rodu Azeraków (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Bravo 8.00

Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 11.50 Niezakazane reklamy 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Niezakazane reklamy 14.55 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Leon zawodowiec (film franc.) 23.10 V.I.P. (s.) 0.10 Biznes Wydarzenia 0.35 Bumerang 1.05 Nocne randki 2.00 Film fabularny 3.50 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.25 ABCD ekologii 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) 21.10 Afryki czar (s. dok.) 21.35 Reporterzy TVC (reportaże) 22.15 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.05 Oczarowanie (s.) 1.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.25 Simpsonowie 1.50 Nasza wieś 2.10 AZ-kwiz 2.30 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.15 Śladami wina (s. dok.) 7.45 Słowo świąteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.45 Geografia świata 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.35 Kalendarium 12.50 Czysta Husaka (dok.) 14.15 Angielski dla najmłodszych 14.30 Zostawcie nam królewne (bajka) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.45 Film o filmie Wallace i Gromit (dok.) 17.55 Na moll (pr. muz.) 18.40 Nie mam pracy (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Historia ze smakiem (s. dok.) 20.00 Generał Charles de Gaulle (dok.) 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.30 Klub filmowy: Zbrodnie i wykroczenia (film USA) 23.10 Take 6 (koncert) 0.00 (Nie)znośna lekkość Stodolni 1.00 Punkty spojrzenia 1.30 Historia ze smakiem 1.45 Sportowe minuty 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Noc wilka (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 12.55 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 13.55 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 „Páli vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 M.A.S.H. (s.) 17.50 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Zamiana żon (reality show) 22.15 Dziewczyny, dziewczyny (film niem.) 0.00 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.35 Operacja Noah (film niem.).

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.50 Prima jazda 10.45 Stary (s.) 11.55 Rewir Wolfa (s.) 12.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 FK Teplice - SK Sigma Olomouc (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni - wyd. specjalne (reality show) 21.45 Pirania (film USA) 23.35 Mocne uderzenie (film USA) 1.20 Szybka wygrana 3.05 Nikita (s.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

»Cicha noc. Kolędy w układzie na fortepian«

Wyd. „Grupa A5”. Zbiór kolęd (z tekstami) w nowym interesującym opracowaniu na fortepian. Strony ozdobione są czarno-białymi reprodukcjami fragmentów malowideł dawnych mistrzów. Niektóre teksty podane są również w wersji obcojęzycznej (łacińskiej i angielskiej), a tytułowa „Cicha noc” – aż w ośmiu językach (polskim, angielskim, włoskim, łacińskim, szwedzkim, hiszpańskim, francuskim i rosyjskim). Kolędy można grać różnie – zależnie od nastroju, wymogów czasu, charakteru miejsca, a nawet okresu życia, który właśnie przechodzimy. Podobnie bogaty i wielowymiarowy jest sens samych świąt Bożego Narodzenia. Autor pisze, iż przygotowując fortepianowy układ kilkunastu najbardziej popularnych kolęd, pragnął „uchwycić tę wielość nastrojów, a przede wszystkim odkryć tkwiącą w tych modlitewnych melodiach nutę tajemniczy”.

»Dekoracje na święta Bożego Narodzenia«

Wyd. „Jedność dla dzieci”. Świąteczne dekoracje z papieru, piękne i zarazem łatwe w wykonaniu również dla dzieci, przyjemność wspólnej pracy dla całej rodziny. Śnieżki zatańczą w oknach, piękne gwiazdy ozdobią świąteczny stół, św. Mikołaj i niedźwiadek upiększą opakowania na prezenty, na choince zawisną dzwoneczki, a uzupełnią to kartki i zawieszki na prezenty. Takimi cudami z kolorowego papieru będą oczarowane wszystkie maluchy. Książka zawiera także arkusze ze wzorami do kopiowania.

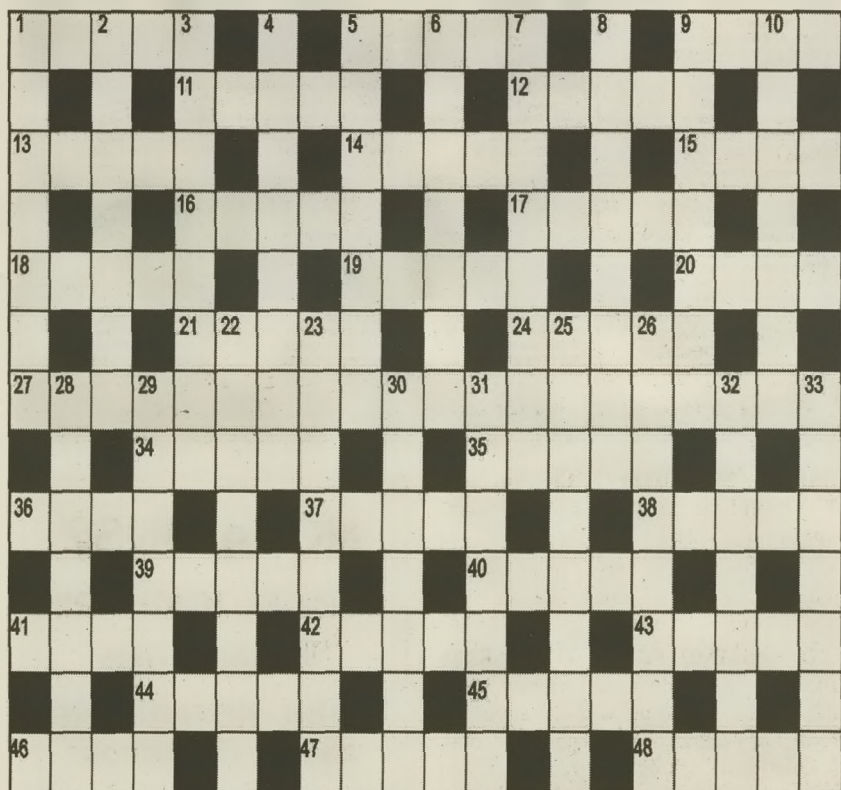
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie. (kor)

Krzyżówka

Poziomo: 1. kwiat muszkatołowy 5. wstawność przesadna 9. 24 godziny 11. ważne dla oskarżonego 12. ... vita – film Felliniego 13. groźba dana królowi 14. dostojnik muzułmański 15. Bambino na patyku 16. „żegnaj” po włosku 17. rodzaj zamszu 18. góry w Azji Środkowej 19. Niemca nie chciała 20. ocena w indeksie 21. prowansalska pieśń taneczna 24. to pod tekstem 27. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (książka Hanny Ożogowskiej) 34. postacie sceniczne tworzy 35. zametek błyskawiczny 36. ciekły metal 37. Stefan, pisarz austriacki 38. Allan Poe 39. na piwku 40. starożytna nazwa żyznej równiny Beocij 41. wilk syty, a ona cała 42. po bułgarsku wiersze pisał 43. drugie po pierwszym 44. nauka

mu nie pachnie 45. obszar do wypasu bydła wokół osiedli w Ameryce Łacińskiej. 46. czerwone na Monte Cassino 47. El...y 48. używany dawniej strug ciesielski.

Pionowo: 1. zdziaczały koń z prerii 2. beza lub ptyś 3. kołczan 4. wyspa w Archipelagu Filipińskim 5. warzy jasne pełne 6. antresola 7. chorwacki Bałtyk 8. we wschodniej Hiszpanii leży 9. Indianin Ameryki Północnej 10. pobudzenie receptorów wywoła 22. węglowodór aromatyczny 23. kiewnek wskaże 25. wyspa z Reykjavíkiem 26. z bykami walczy 28. wiśni odmiana 29. acani 30. Białogród nad Dniestrem 31. naręczny chronometr 32. w Kabulu mieszka 33. z lilijką na czapce. Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 26 listopada

Poziomo: 1. BUBEK 5. WARGI 9. GLEJT 12. OMEGA 13. NOEMI 14. DOZÓR 15. WYPAD 16. ALSOP 17. DOKER 18. YANAC 19. LOTKI 20. OWSIK 21. OLEJE 22. ADRES 25. AFRAM 28. CZARNE KRZYŻE NAD POLSKĄ 35. MANIFEST 36. SAM 38. THRILLER 39. OZIMINA 40. FAKTOTUM 41. SITOWIEC 42. AROGANT 43. SZWADRON 44. AMFILADA.

Pionowo: 1. BUDULEC 2. BRZYTWA 3. KORDIAN 4. SELKIRK 5. WAWROSZ 6. REPASAZ 7. INDIKAN 8. LEONARD 9. GIACOMO 10. EKSPENS 11. TOPIELĄ 23. DEZERTER 24. EROTOMAN 26. FANTASTA 27. APERITIF 29. ZJADACZ 30. RAIATEA 31. YPSILON 32. ERMITAŻ 33. LELEWEL 34. KREFELD 37. AM.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka **J. Knaflowskiej i M. Sienionowicza pt. „Przyroda polska”**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek **9. 12. 2005** o godz. **12.00**. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 26. 11. otrzymuje **Wanda Żmija – Stonawa**. Nagroda do odebrania w redakcji.

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE: NASZE ZESPOŁY NIE BŁYSZCZĄ

Kolusz wraca do Podhala

I LIGA

Po tygodniowej przerwie wznowiła rozgrywki I liga hokeja na lodzie, której sezon dobiegł do połowy. Po raz trzeci w tym sezonie doszło więc do pojedynku Hawierzowa z Kadaną, lepsze okazały się tym razem Pantery. Przed własną publicznością podopieczni trenera Jiřego Režnara pokonali Kadań 3:1, rewanżując się za ostatnią porażkę 1:5. Drużyna Hawierzowa wprowadzie w ostatnich kolejkach nie prezentuje olśniewającego hokeja, liczy się ale zwycięstwo, dzięki któremu Pantery obroniły drugą lokatę w tabeli. Z zespołem Hawierzowa pożegnał się polski napastnik Marcin Kolusz, wypożyczony do tego klubu z ekstraklasowego Trzyńca. Jak dowiedzieliśmy się wczoraj, Kolusz wraca do Polski, do macierzystego klubu Podhale Nowy Targ. Działacze Trzyńca zgodzili się, by Kolusz do końca sezonu grał w Podhalu. Potem musi wrócić do Trzyńca. - *Czeska ekstraklasa, a także pierwsza liga, są bardzo silne i trudno złapać się do podstawowego składu* – stwierdził dla PAP Marcin Kolusz. - *Byłem słabiej przygotowany do sezonu od Czechów, bo nie przygotowywałem się z nimi do sezonu w okresie letnim. Postanowiłem więc powrócić do Podhala, bo tu mam szansę grać w każdym meczu. Nie żałuję jednak wyjazdu do Czech, bo sporo się tu nauczyłem. Po zakończeniu sezonu wracam do Trzyńca i powalczę o miejsce w podstawowym składzie.*

„GL” rozmawia z trenerem Hawierzowa Jiřim Režnarem, którego zespół dziś zaprezentuje się na lodzie Prościejowa.

W spotkanu z Kadaną zabrakło w barwach Hawierzowa polskiego napastnika Marcina Koluza. Rozumlem, że ten młody chłopak nie przekonał pana o swoich umiejętnościach?

Liczyłem z jego strony na więcej. Kolusz był jednym z wielu, a w Hawierzowie chcemy dać szansę gry głównie naszym wychowankom. Marcin potrzebuje czasu, by przyzwyczaił się do wymogów czeskiego hokeja. Teraz o jego dalszych losach zadecyduje ekstraklasowy Trzyńiec, z którym Kolusz podpisał w październiku dwuletni kontrakt.

Czy przed spotkaniem w Prościejowie ma pan do dyspozycji komplet zawodników?

Zagramy w prawie identycznym składzie, co przeciwko Kadan. Zabraknie tylko Zdráhala, który pojawi się w barwach ekstraklasowego Wsescina. Wałasi jednak wyjdą nam naprzeciw i do meczu z Prościejowem wypoży-

czą nam Radima Hruškę. Chcemy zagrać ofensywnie, tylko na trzy formacje.

● **HAWIERZÓW – KADAŃ 3:1 (1:0, 1:0, 1:1). Bramki: 2. Divišek, 34. Lipina, 48. Zdráhal – 51. Zíka. Sędziował Šir. Kary 7:7, wykorzystane 1:0. Widzów 1000.** Gospodarze nie mogli sobie wymarzyć lepszego początku. W 2. minucie Seman wyprowadził krążek do tercji obronnej gości, idealnie dograł do Diviška, a ten golfowym uderzeniem po raz pierwszy pokonał Hübla w bramce gości – 1:0. Gol Diviška ustawił w zasadzie przebieg I tercji, w której Pantery, grające tylko na trzy formacje, były zdecydowanie aktywniejszym i lepszym zespołem. Dobrych okazji na podwyższenie rezultatu nie spożytkowali jednak Lipina i Mikšan, a po strzale z dystansu Zdeňka gospodarzom zabrakło zaledwie centymetrów, by do szatni schodzić z dwubramkową zaliczką. Ten, kto również w II tercji liczył na jednostronne widowisko, musiał przecierać oczy ze zdumienia. Hawierzowianie z niewiadomych przyczyn kompletnie pofolgowali, inicjatywę przejęli goście i tylko zasługą golkipera Novotnego milczało czerwone światełko za hawierzowską bramką. Goście nie wykorzystali nawet prawie minutowej przewagi liczebnej 5 na 3, to Pantery przy stałym fragmencie gry lepiej ustawiły celowniki. Na 2:0 podwyższył w 34. minucie w prowadze liczebnej Lipina, który zmienił kierunek lotu krążka po strzale Mikšana z niebieskiej linii. Strzelec drugiego gola w ostatnich sekundach II tercji mógł poprawić na 3:0, ale oko w oko z Hüblem nie dał rady. Gościom sił wystarczyło tylko na czterdzieści minut. W ostatniej odsłonie warunki na placu gry ponownie dyktowali hawierzowianie, z wykańczaniem swoich akcji Pantery były jednak na baki. W ekipie gospodarzy brylował zwłaszcza Lipina, który spokojnie mógł zaliczyć w meczu hattrick, w decydujących chwilach ręce miał ale jak z galarety. Rezultat ponownie zmienił się w 48. minucie. Podczas gry 4 na 4 po osi Burián-Žůrek -Zdráhal gospodarze zdobyli trzecie-

go gola – wobec ostrego strzału z kija Zdráhala bramkarz Hübl był bez szans. W 51. minucie doczekali się też goście. Honorowego gola zdobył Zíka, który przy bandzie wykiwał Mikšana i strzałem od niechcenia zaskoczył Novotnego – 3:1.

Lokaty: 1. Ujście n. Łabą 60, 2. Hawierzów 49, 3. Chomutów 48 pkt. **DZIŚ:** Prościejów – Hawierzów (17.00).

II LIGA

W II lidze zmęczenie sezonem daje się we znaki drużynie HC Orłowej. Ekipa Pavla Leksovskiego zaskakująco poległa w Kromierzyżu, który zamyka stawkę II ligi. Warto jednak podkreślić, że kadra Kromierzyża w ostatnich kolejkach doznała znacznych wzmocnień.

● **KROMIERZYŻ – ORŁOWA 6:4 (4:2, 1:1, 1:1). Bramki: 1. i 14. M. Marušík, 4. i 22. Zacha, 9. P. Marek, 60. Ohnutek – 11. Tluzczik, 18. Jaško, 35. Galgonek, 49. Stránský.** Orłowianie w pierwszej tercji kompletnie zlekceważyli rywala, z obłoków wrócili na ziemię dopiero przy stanie 3:0. W przerwie przed drugą tercją trenerzy Leksovský i Grimm przemówili graczom do rozsądku i Orłowa od drugiej odsłony ożyła. Minusem spotkania byli jednak niedokładni sędziowie, którzy zbyt pochopnie przerywali ofensywne akcje gości, a liczne przerwy w grze ewidentnie sprzyjały gospodarzom. W 49. minucie druzgocącą przewagą Orłowej w kontaktowego gola na 5:4 zamienił Stránský, gospodarze w tych fazach meczu byli kompletnie beznadzi. Orłowianie postawili wszystko na jedną kartę, trenerzy zdecydowali się na grę z wycofaniem bramkarza. W „power play” szczęście odwróciło się jednak od gości. Do pustej orłowskiej bramki trafił Ohnutek, ustalając wynik meczu na 6:4. - *Przegraliśmy na własne życzenie, grając nonszalancko w pierwszej odsłonie. Na temat pracy sędziów nie będę się wypowiadał – skomentował mecz trener Orłowej Pavel Leksovský.*

Lokaty: 1. T. Brno 45, 2. Szternberk 45, 3. Blansko 34,... 6. Orłowa 31 pkt. **JUTRO:** Orłowa – Blansko (17.00).

JANUSZ BITTMAR

ZIMOWE IGRZYSKA POŁONIJNE „ŚLĄSK - BESKIDY 2006”

Wciąż można się zgłaszać

Na prośbę działaczy z sekcji sportowej Beskidu Śląskiego przypominamy na naszych łamach o możliwości zgłaszania się do Zimowych Igrzysk Polonijnych – „Śląsk-Beskidy 2006”. Impreza zaplanowana jest na przełom lutego i marca 2006 (25. 2. – 3. 3.), a odbędzie się na trasach i obiektach sportowych w Szczyrku, Wiśle, Cieszynie, Tychach i Bielsku Białej. Termin zgłoszenia ilościowego upływa **20 grudnia 2005**, imiennie do poszczególnych dyscyplin można się zgłaszać do **20 stycznia 2006** roku. Patronat nad zaolziańską reprezentacją sportowców objął PTTS Beskid Śląski.

Zainteresowani startem w imprezie zawodnicy z Zaolzia **zgłaszać** się mogą pod adresem: PTTS Beskid Śląski, sekcja sportowa, Czeski Cieszyń, ul. Komenskigo 4, kontakt telefoniczny

– Jan Cymorek 605281249. Decydować będzie kolejność nadesłanych zgłoszeń. Koszty pobytu, utrzymania i wpisowego wynoszą 400 zł na osobę.

- *Rywalizacja obejmuje narciarstwo klasyczne (biegi), narciarstwo alpejskie, snowboard, carwing, łyżwiarstwo wielobój, łyżwiarstwo szybkie na krótkim torze oraz saneczkarstwo* – informuje **Jan Cymorek** z sekcji sportowej PTTS Beskid Śląski. - *Chcemy tradycyjnie wystawić jak najsilniejszą reprezentację, na Zaolziu nie brakuje zapaleńców zimowych sportów* – stwierdził Cymorek.

Zawody odbędą się w pięciu kategoriach wiekowych – A (dzieci, rok urodzenia 1996 i młodszy), B (junior, rok ur. 1986-1995), C (senior, rok ur. 1985-1967), D (master, rok ur. 1968-1953), E (old boy, rok ur. 1952 i starsi). (jb)

Sport Polski

■ **ŚWIDERSKI GWIAZDĄ WE WŁOSZECH.** Zespół Sebastiana Świdierskiego RPA Caffè Maxim Perugia pokonał na wyjeździe Benacquista Assirazioni Latina 3:0 (26:24, 25:23, 25:22) w meczu dziesiątej kolejki włoskiej Serie A siatkarzy. Polak zdobył piętnaście punktów i został uznany najlepszym zawodnikiem spotkania. RPA Caffè Maxim Perugia zajmuje w tabeli szóste miejsce z piętnastoma punktami.

■ **EKSTRAKLASA PIŁKARSKA INAUGURUJE WIOSNĘ.** Konfrontacja Cracovii z Kolporterem Koroną Kielce zapowiada się najciekawiej spośród spotkań 16. kolejki piłkarskiej Orange Ekstraklasy. W ten weekend zespo-

ły zainaugurują rundę rewanżową, której dwie pierwsze serie, ze względu na udział polskiej reprezentacji w MŚ 2006, zostały przesunięte na grudzień tego roku. Na półmetku sezonu w tabeli prowadzi Wisła Kraków, przed Legią Warszawa (po 29 pkt.), trzecia jest Cracovia (24), czwarte Kielce (23). Dla obrońcy Wisły Kraków, **Marcina Baszczyńskiego**, dzisiejszy mecz z Górnikiem Łęczna będzie najprawdopodobniej ostatnim w barwach „Białej Gwiazdy”. Pozyskaniem obrońcy reprezentacji Polski zainteresowane jest m.in. hiszpańskie Elche, w którym od sierpnia występuje były napastnik Wisły Tomasz Frankowski. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Odkrywanie wieszcz str. 3

Kredyt? Tak, ale... str. 4

Nagroda Orła Śląskiego str. 5

Złoto dla Banlka, brąz dla HDB str. 8

WTOREK
6 GRUDNIA 2005
NR 143
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

XX ZJAZD DELEGATÓW PZKO ODBYŁ SIĘ POD HASŁEM:
»KULTURA FUNDAMENTEM NASZEJ TOŻSAMOŚCI«

Zygmunt Stopa prezesem ZG PZKO

KOCOBĘDZ (s) – XX Zjazd Delegatów PZKO, który odbył się w sobotę 3 bm. w Ośrodku Kultury i Sportu w Kocobędzu pod hasłem „Kultura fundamentem naszej tożsamości”, zatwierdził nowy statut PZKO, wybrał nowy Zarząd Główny z jego przewodniczącym, Prezydium tego gremium, Komisję Rewizyjną oraz określił kierunki działania Związku w następnej kadencji. W Zjeździe uczestniczyło 179 z liczby 180 delegatów wybranych przez walne zebrania członkowskie w kołach miejscowych.

Delegaci liczbą 166 głosów zdecydowali, że przewodniczącym ZG PZKO ponownie wybrany został Zygmunt Stopa. Pięcioosobowe Prezydium ZG pracować będzie w składzie: Rudolf Moliński (151 głosów), Józef Szymczek (150), Andrzej Suchanek (148), Danuta Chwajol (136) i Andrzej Wygrys (108). W skład pięcioosobowej Komisji Rewizyjnej weszli: Jadwiga Karolczyk (154 głosy), Paweł Łaboj (139), Roman Suchanek (128), Paweł Pieter (127) i Tadeusz Kędziera (121). Delegaci zatwierdzili również przedstawicieli obwodów w ZG PZKO. Są nimi: Jan Ryłko (Jabłonków), Władysław Drong (Bystrzyca), Karol Macura (Trzyniec), Karol Fojcik (Gnojnik), Władysław Tomanek (Cz. Cieszyn), Eugeniusz Matuszyński (Karwina), Urszula Puskiewicz (Hawierzów), Marian Jędrzejczyk (Orłowa), Franciszek Bałon (Bogumin) i Dorota Mrózek (Olbrachcice).

Zjazd otworzył Chór Nauczycieli Polskich z dyrygentem Alojzym Suchankiem pieśnią „Gaude Mater Polonia”. Przy jej dźwiękach poczet sztandarowy wniósł na scenę sztandar Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Mowę inauguracyjną wygłosił jeden z dotychczasowych wiceprzewodniczących ZG, Józef Wierzoń. Obfitowała ona w fakty

mówiące o bogatym dorobku PZKO i ważnej roli, jaką miał i ma ten Związek do odegrania w środowisku zaolziańskich Polaków. – Dzięki PZKO, jego miejscowym kołom, setkom ofiarnych działaczy, dzięki zespołom śpiewaczym, tanecznym, teatralnym, sportowym, dzięki ofiarnym klubom kobiet, sekcjom ZG, domom PZKO Śląsk Zaolziański zachował swój język i świadomość narodową. PZKO jest i był ważną ostoją polskości na Zolziu – powiedział m.in. Wierzoń.

Ciąg dalszy na str. 4

Prezydium XX Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego (od lewej): Jerzy Stała, Tadeusz Siwek, Józef Wierzoń i Zygmunt Stopa.

Mieszkanie na gwiazdkę

STONAWA (sch) – Dziewięć młodych rodzin może spędzić tegoroczne Boże Narodzenie w nowych mieszkaniach gminnych. Wczoraj w dzielnicy Bąków oddano do użytku nowy dom mieszkalny z trzypokojowymi mieszkaniami małometrażowymi o powierzchni 55 m kw.

Jedną ze szczęśliwych lokatorek jest Urszula Wojkowska, która zamierza założyć tu rodzinę. Piękne trzy pokoje z wnątką kuchenną zapewnią jej godziwy start w nowe życie. – Zależy nam na tym, by w naszej wiosce zatrzymać młodych ludzi. Jeżeli pozwolimy im zdobyć mieszkanie, chętnie tu zostaną – uważa wójt Andrzej Feber.

podkreślając fakt, że Stonawa dysponuje obecnie solidnym zapleczem kulturalno-sportowym. Nowy dom na Bąkowie kosztował gminę 12 mln Kc, z czego 2,5 mln Kc pokryła dotacja państwowa.

Dzień otwarty na UŚ

KARWINA (wak) – Wzorem poprzednich lat fakultet handlu i biznesu Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie urządził w środę 7 grudnia dzień otwarty. Odwiedzający uczelnię mogą tego dnia uzyskać wszelkie informacje o poszczególnych kierunkach i formach studiów, a także informacje o warunkach dotyczących zdobycia miejsca w dwóch karwińskich akademikach. W foyer będą również do dyspozycji ulotki i druki informacyjne.

Spotkanie kierownictwa fakultetu z gośćmi odbędzie się w tzw. małej salce w godzinach 9.00-13.00.

50-letnia »Melodia« zachwyciła

NAWSIE (db) – Pełna ciepła świąteczna atmosfera zapanowała w sobotę w nawiejskim Domu PZKO w trakcie koncertu, podczas którego miejscowy Chór Żeński „Melodia” obchodził 50-lecie swojej działalności. Oprócz zespołu-jubilata publiczność, która szczelnie wypełniła salę, miała okazję wysłuchać gości: miejscowego chóru szkolnego „Melodyjka” oraz Chóru Kameralnego Domu Narodowego w Cieszynie.

Klamrą łączącą program koncertu była tematyka Świąt Bożego Narodzenia. W scenie „Spotkanie przy choince” nawiejskie dzieci, przygotowane przez nauczycielki Elżbietę Samiec i Grażynę Śtirba, zaprezentowały związane z tą niezwykłą porą roku

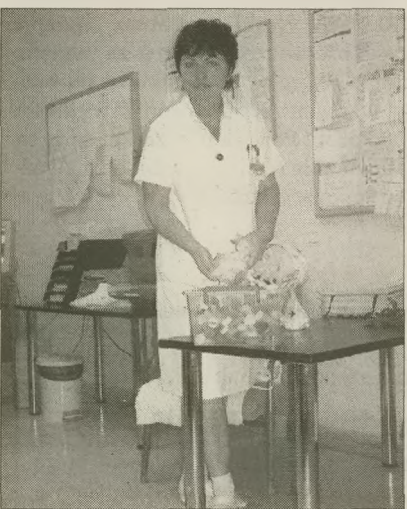
piosenki. Następnie na scenie pojawił się sam gospodarz imprezy, „Melodia” z dyrygent Aleksandrą Zeman. Siedem utworów, które zespół wykonał, stanowiło swego rodzaju przekrój jego bogatego repertuaru. Poszczególne utwory zadedykowane dawnym dyrygentom, członkiniom chóru, a także ich rodzinom i słuchaczom.

Była dyrygent „Melodii”, profesor Akademii Muzycznej w Katowicach, Aleksandra Paszek-Trefon, przedstawiła w Nawsiu początkujący zespół kameralny z Cieszyna. Goście zakończyli swój występ uroczymi śpiewanymi życzeniami dla gospodarzy.

Ciąg dalszy na str. 3

Łóžeczko za nakrętki

KARWINA (sch) – Kto by pomyślał, że plastikowe nakrętki po butelkach mogą pomóc szpitalowi. A rzeczywistość tak się dzieje. Od roku zbiera je perso-

Siostra przełożona oddziału ginekologiczno-położniczego Pavla Kovalčíková przygotowuje nakrętki do skupu.

nel szpitala w Raju, całe ich rodziny, a także pacjenci. Efekt? Nowa kolorowa pościel, którą z uzyskanych pieniędzy zakupiono dla niektórych oddziałów miejscowej lecznicy, oraz plany na przyszłość.

Z pomysłem zbierania nakrętek po plastikowych butelkach przyszedł rok temu koordynator głośnej karwińskiej fundacji „Zdrowe Miasto”, Josef Adámek, który z pewną firmą w mieście Uherské Hradiště zawarł umowę o skup nakrętek. Do akcji włączyły się również karwińskie szkoły. W efekcie w ub. roku udało się zebrać 3 tony nakrętek (po odliczeniu kosztów transportu uzyskano 18 tys. Kc). – Obecnie chcemy zebrać 10 ton, a dochód przeznaczyć na zakup ogrzewanego łóžeczka dla wcześniaków – mówi Adámek.

PRZEWODNICZĄCA TOWARZYSTWA NAUCZYCIELI POLSKICH, BARBARA DAVID:

W ostatnich 15 latach doszło do szkolnictwie do poważnych zmian. Do największych zaliczamy zmianę naszych placówek na podmioty prawne, w związku z czym doszło w niektórych wypadkach do połączenia w jedną całość polskiej szkoły i przedszkola, polskiego i czeskiego przedszkola w gminie, wszystkich placówek w gminie albo też do połączenia przedszkoli i szkół w sąsiednich gminach.

Podczas gdy w roku 1990 było na naszym terenie 30 szkół, do których uczęszczało 3383 uczniów i 40 samodzielnych przedszkoli, w których kształciło się 1048 dzieci, w roku 2005 istnieje już tylko 19 samodzielnych szkół, do których uczęszcza niespełna 2000 uczniów, i zostały 2 samodzielne

przedszkola. Ogółem we wszystkich przedszkolach jest 755 dzieci.

Stwierdzamy, niestety, spadek liczby uczniów. W dużym uproszczeniu możemy powiedzieć, iż głównym powodem malejącej liczby dzieci i uczniów w

osiągnąć względnie gęstszą sieć polskich przedszkoli i szkół;

– jakością poziomu nauczania i prestiżem szkoły; wymaga to dużego wysiłku ze strony nauczycieli;

– chodzi o dbałość o ciągłe podnoszenie własnych kwalifikacji, duże zaangażowanie się w pracach pozalekcyjnych; – świadomością, iż inwestycja włożona do ukończenia przez dziecko polskiej szkoły zwróci się w ten sposób, że znajomość języka polskiego będzie wyższą kwalifikacją uprawniającą do wykonywania niektórych zawodów na naszym terenie; dla uczniów polskich szkół średnich otwiera się szersza możliwość studiów wyższych w Polsce i z kolei możliwość zatrudnienia w RC.

Ciąg dalszy na str. 3

Filarem niech jest współpraca

polskich przedszkolach i szkołach jest asymilacja spowodowana wielorakimi przyczynami.

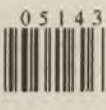
Rodzice, decydując się na zapisanie dziecka do polskiej szkoły, prawdopodobnie kierują się:

– dostępnością przedszkola czy szkoły; dlatego słuszne jest działanie naszych przedstawicieli zabiegających o zmniejszenie limitów dzieci w przedszkolach i szkołach; w ten sposób możemy

Mogoda

WTOREK – Zachmurzenie duże, opady deszczu, w górach śniegu. Temperatura w nocy od 2 do -2 st. C, w dzień od 0 do 4 st. C.

ŚRODA – Zachmurzenie umiarkowane, lokalne opady, w większości śniegu. Temperatura w nocy od 0 do -4 st. C, w dzień od -1 do 3 st. C.

9 771212 422027

TYDZIEŃ

28 XI – 4 XII 2005

■ Watykan wydał zakaz wyświecania homoseksualistów na księży w Kościele katolickim. Dokument został zaaprobowany przez papieża Benedykta VI.

■ Na skutek wybuchu metanu w kopalni węgla w południowo-wschodnich Chinach zginęło 160 górników.

■ Premierzy Polski, Republiki Czeskiej, Republiki Słowackiej i Węgier zaapelowali w liście otwartym do szefa rządu Wielkiej Brytanii, Tony Blaira, aby pamiętał o obietnicach pomocy regionalnej dla biedniejszych krajów członkowskich Unii Europejskiej podczas negocjacji w sprawie unijnego budżetu na lata 2007-2013.

■ W Iraku zostali porwani dwaj obywatele Kanady, Anglik, Amerykanin i obywatelka Niemiec. Porywacze grożą im śmiercią, jeżeli nie zostaną zwolnieni wszyscy więźniowie znajdujący się w irackich więzieniach. Zainteresowane kraje przystąpiły do intensywnych negocjacji z porywaczami.

■ Izba Poselska Parlamentu RC uchwaliła nowy kodeks karny. Wśród wielu znaczących zmian przewiduje on m.in. obniżenie granicy odpowiedzialności karnej do lat 14, zaostrzenie kar m.in. za morderstwa, a także zniesienie dolnej granicy kary za eutanazję.

■ Burza tropikalna Delta, która przeszła nad Wyspami Kanaryjskimi, spowodowała śmierć 9 osób.

■ Premier Polski, Kazimierz Marcinkiewicz, zagroził po spotkaniu szefów rządów państw Grupy Wyszehradzkiej z brytyjskim premierem Tony Blairem w Budapeszcie, że polski rząd będzie twarde negocjował w sprawie budżetu unijnego na lata 2007-2013.

■ Podczas pożaru w schronisku dla bezdomnych w niemieckim mieście Halberstadt zginęło dziewięć osób.

■ Premier Ukrainy, Wiktor Juszczenko, wprowadził stan wyjątkowy w tych miejscowościach na Półwyspie Krymskim, w których wykryto przypadki ptasiej grypy u drobiu. Władze sanitarne rozpoczęły wybijanie i likwidację ptaków domowych i dzikich.

■ Parlament RC uchwalił budżet państwa na rok 2006. Planowany deficyt budżetowy wynosi 74,4 mld koron.

■ W ciągu jednego dnia zginęło w Polsce wskutek dwu pożarów dziewięć osób, z tego w Stargardzie Szczecińskim – sześć.

■ W południowo-morawskim Slavkovie (dawniej Austerlitz) odbyła się wielka rekonstrukcja bitwy Trzech Cesarzy. Dokładnie przed dwustu laty armia Napoleona stoczyła tam zwycięską bitwę z wojskami koalicji rosyjsko-austriackiej. W pokazowej bitwie walczyło teraz 4 tys. żołnierzy z ponad dwudziestu państw całego świata, a „żołnierzy” oglądało ponad 30 tys. widzów.

■ Co najmniej 11 osób zginęło, a kolejnych kilkanaście zostało rannych w miejscowości Czusowoj na Uralu, gdzie zawalił się dach krytej pływalni. Wśród ofiar są również dzieci.

■ Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Dariusz Szmyczcha poinformował, że w ciągu najbliższych kilku dni prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski, ułaskawi Sławomira Sikorę skazanego na 25 lat więzienia za zabójstwo dwóch gangsterów. Sikora w więzieniu spędził dziesięć lat.

■ Dwudziestolatnia Athina Rousel Onassis, jedna z najbogatszych kobiet świata, poślubiła starszego od niej o 12 lat brazylijskiego jeźdźcę – olimpijczyka. Athina, jedyna wnuczka i spadkobierczyni greckiego magnata okrętowego Aristotelesa Onassisa, dysponuje majątkiem szacowanym na co najmniej miliard dolarów.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Młodzi graficy i ich opiekunowie czuli się jak na werniszu poważnej wystawy. Były napoje (soki owocowe) i stodycze.

Nagrody na wystawie

CIESZYN (o) – Dyplomy i drobne upominki oraz symboliczne dłuoto odebrali w ubiegły piątek z rąk dyrektora Muzeum Drukarstwa, Karola Franka, oraz przewodniczącej jury, Jadwigi Smykowskiej, uczniowie wyróżnieni w międzynarodowym konkursie „Gdzie jest chochlik?”. Część Muzeum Drukarstwa zamieniona została do końca roku w salę wystawową. Wszyscy nagrodzeni oraz wielu

gości – w tym przedstawiciele starostwa powiatowego, zaprzyjaźnionego Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Książnicy Cieszyńskiej i in. – uczestniczyli w werniszu wystawy, która obejmuje 21 nagrodzonych prac oraz 110 zakwalifikowanych do pokazania grafik i 9 pozakonkursowych odbitek przedszkolaków. Wystawę oglądać można do końca roku w dni otwarcia Muzeum (środy i piątki lub po uzgodnieniu z kierownictwem) przy ul. Głębokiej 50.

Hala gotowa

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – W środę po dwóch latach zakończono budowę wielofunkcyjnej hali. Jej uroczyste otwarcie nastąpi w piątek 9 bm. Budowa pochłonięła ok. 23 mln Kc. 70 proc. tej kwoty pokryła dotacja z resortu rozwoju regionalnego.

Zakłada się, że hala będzie dodatkową atrakcją, która przyciągnie turystów. Na jej piętrze znajdują się boiska do siatkówki i koszykówki, na parterze zaś lokale dla amatorów ping-ponga oraz mała siłownia dla pań. Jest też kręgielnia, w przyszłości w hali wyróżnie ścianka dla alpinistów. O wielofunkcyjności obiektu świadczy fakt, że organizowane w nim będą również imprezy kulturalno-rozrywkowe.

Kościół zaprasza na koncerty

ORŁOWA (wak) – Jak informowaliśmy w jednym z poprzednich numerów „GL”, w ub. sobotę otwarto kościół ewangelicki augsburskiego wyznania w Orłowej Mieście. Rekonstrukcję jednego z najcenniejszych zabytków sakralnych na naszym terenie przeprowadzono w rekordowym tempie. W ciągu sześciu miesięcy założono ochronną siatkę metalową wokół całego kościoła, która ma zabezpieczyć budynek przed szkodami górniczymi, naprawiono dach, wymieniono rynny, pomalowano wnętrze oraz upo-

Dwa domy serca

OLDRZYCHOWICE (mro) – Stowarzyszenie „Filadelfia-Port Oldrzychowice”, działająca od 2003 roku organizacja pożytku społecznego, otwiera 10 grudnia o godz. 16.00 w Beskidach pod stacją kolejki linowej na Jaworowy dwa domy dla rodzin zastępczych.

– Dwie pełne rodziny przyjmą pod swoją opiekę od 5 do 8 osieroconych dzieci zapewniając im harmonijny rozwój fizyczny, psychiczny, socjalny i moralny w atmosferze wartości chrześcijańskich – powiedział koordynator projektu, Bruno Heider. Dodał, że pomocą w wychowaniu podopiecznych będzie służył Kościół Apostolski w Oldrzychowicach.

Domy, których budowę rozpoczęto na jesieni 2004 roku, zostały zbudowane m.in. przy wsparciu firm SEN-

ZA z Wałaskiego Międzyrzecza oraz „Morcinek” z Trzyńca, a ich koszt zamyla się kwotą blisko 5,5 mln koron (w tym jest także grant ministerstwa pracy i spraw socjalnych). Domy zostaną udostępnione dwóm rodzinom na zasadzie umowy najmu ze Stowarzyszeniem. Na myśl o przeprowadzce cieszy się już rodzina Penkalów z Ostrowy wychowująca dwoje własnych i dwójkę dzieci opuszczonych. Drugiej rodziny jeszcze nie wybrano.

Wiceprzewodniczącym Stowarzyszenia, a także prezesem organizacji Royal Rangers, która będzie pomagać w wychowaniu młodzieży, jest Piotr Wałach. Autorem projektu i kierownikiem budowy dwóch domów jest Vladislav Kaleta.

Wymienili dzwon

WĘDRYŃIA (man) – Z wieży kościoła parafialnego pw. św. Katarzyny od niedzieli rozlega się dźwięk nowego dzwonu. Podczas nabożeństwa w ostatnią niedzielę października Dzwon Panny Maryi poświęcił bp František Lobkowicz.

Stary dzwon, który jest jednym z najstarszych na naszym terenie, złożono przed ołtarzem. Pochodzi on z lat 1440-1460, kiedy odlany został przez ludwisarza Johana Freudenthala w Krakowie. Kilkakrotnie był już reperowany. Dzwonnik Henryk Rasz-

ka wspomina, że ostatni zabieg renowacyjny miał miejsce 40 lat temu.

Nowy dzwon wykonano z brązu. Parafianie czynią starania, by uruchomić również dwa mniejsze dzwony odlane w Hucie Trzynieć w 1969 roku.

Warto dodać, że w 1305 roku, kiedy pojawiła się pierwsza wzmianka o Wędrynie, kościół parafialny pw. św. Katarzyny już istniał. Do 1654 roku odbywały się w nim nabożeństwa protestanckie.

Fot. Urząd Miejski Orłowa

Nowo otwarty kościół ewangelicki augsburskiego wyznania w Orłowej Mieście po przeprowadzonym przez spółkę OKD remoncie.

Śmieci drożeją

ORŁOWA (wak) – Ratusz zmienił wysokość rocznej opłaty za wywóz śmieci. W roku 2006 stawka od osoby wzrośnie o 50 koron i wyniesie 500 koron. Powodem wzrostu ceny są ustawicznie rosnące wydatki za zwózkę i separację śmieci.

Ciekawostki

Lawina... rowerów

Jak ciepłe bułeczki sprzedawane są w Pekinie składane rowery. W królestwie rowerów robią one błyskawiczną karierę, gdyż ułatwiają i przyspieszają dojazd do pracy. Dzięki składakom życie stało się znacznie prostsze, głównie dla tych ludzi, którzy mieszkają daleko. Teraz, zanim dotrą do miejsca pracy, nie muszą już korzystać z paru różnych środków lokomocji miejskiej. Unikają w ten sposób porannej i wieczornej mordęgi w wypchanych po brzegi autobusach i trolejbusach, posuwających się w zółwym tempie po zakorkowanych ulicach. W metrze widać coraz więcej osób, w tym parujących w garniturach urzędników, dźwigających pod pachą różnego typu składaki. Ważą one od 6 do 10 kilogramów. Na stacjach kolejki podziemnej pojawiły się nawet napisy, apelujące już nie tylko o to, by nie wносить do środka „niebezpiecznych przedmio-

tów”, ale i o to, by rower złożyć tak jak trzeba. Właściciele sklepów cieszą się z popularności składaków. Sprzedaż jednośladow rośnie lawinowo. W porównaniu z ubiegłym rokiem zwiększyła się już czterokrotnie, ale to – jak przewidują – nie koniec, gdyż „moda jest zaraźliwa”.

Czym się zagrzeją?

Mieszkańcy Moskwy i ich goście, którzy zechcą spędzić noworoczną noc na Placu Czerwonym, nie będą mogli wypić nawet szampana, gdy kremłowskie kuranty obwieszczą północ. Jak podała agencja RIA-Nowosti, w sylwestrową noc będzie obowiązywał zakaz wnoszenia na Plac Czerwony napojów alkoholowych, a także napojów bezalkoholowych w szklanych naczyniach. Władze centrum rosyjskiej stolicy tłumaczą zakaz chęcią zapobieżenia uszkodzeniom ciała – pisze RIA-Nowosti. Uczestnicy zabawy sylwestrowej na Placu Czer-

wonym będą musieli przejść przez bramki do wykrywania metali. Zabawy sylwestrowe pod gołym niebem w Moskwie mają się odbyć także na Placu Twerskim i na Placu Łubiańskim.

Równość płci w Emiratach

W Zjednoczonych Emiratach Arabskich (ZEA) dziewczęta stanowią 70% uczących się na wyższych uczelniach, co – jak podają arabskie media – jest najwyższym wskaźnikiem na świecie. Dane te podano na międzynarodowej konferencji młodych arabskich polityków w Dubaju. Podkreślono, że o wiele więcej studentek niż studentów jest także w Kuwejcie, Bahrajnie i Katarze. Dla porównania w Jemenie kobiety stanowią jedynie 13 proc. studiujących w uniwersytetach. W roku 2004 wiceprezydent i premier ZEA, szejk Maktum ibn Raszyd, zasugerował zmiany w rządzie. Po raz pierwszy w historii Emiratów funkcję ministerialną objęła kobieta

– ministrem gospodarki i handlu została szejkini Lubna al-Kasimi.

Zazdrosny Mikołaj?

Ogromna słomiana figura kozła, którą kupcy ze szwedzkiego miasta Gävle od prawie 40 lat stawiają na otwarcie sezonu świątecznego, znów spłonęła – już po raz 22. Policja podejrzewa, że podpalaczem był mężczyzna przebrany za Świętego Mikołaja. Policjanci i mieszkańcy Gävle, położonego ok. 150 km na północ od Sztokholmu, nie są specjalnie zaskoczeni i mówią, że podpalanie gwiazdkowego kozła to już niemal tradycja. Kozioł stanął w płomieniach wieczorem w sobotę i zaledwie po kilku minutach został z niego sam szkielet. Podpalacze jak niemal co roku nie udało się złapać. Wiadomo, że jeden z podejrzanych mężczyzn widzianych w pobliżu figury miał na sobie strój Świętego Mikołaja. 13-metrowy słomiany kozioł z Gävle tylko 10 razy dotrwał do świąt.

PLON KONFERENCJI »ADAM MICKIEWICZ A SŁOWIANIE« Odkrywanie wieszcz

W środę zakończyła się dwudniowa międzynarodowa konferencja przygotowana przez Katedrę Sławistyki Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Ostrawskiego we współpracy z Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetem Pedagogicznym w Wilnie.

– Uczestnicy są zadowoleni, są dyskusje – ocenia szefowa ostrawskiej Sławistyki, doc. **Janina Raclavska**. – Konferencja jest cenna pod względem merytorycznym, ponieważ przełamuje stereotyp postrzegania Mickiewicza jako przede wszystkim twórcy epopei narodowej – „Pana Tadeusza” a dostrzega go jako badacza zajmującego się literaturami słowiańskimi.

Referaty są bardzo ciekawe – sędzi prof. **Krystyna Kardyni-Pelikánová** z Uniwersytetu im. T.G. Masaryka w Brnie. – Napisane są przepięknym, żywym dynamicznym językiem, co ma niebagatelne znaczenie dla studentów. Merytorycznie stoją na wysokim poziomie. Bardzo wiele tematów nawiązuje do prelekcji paryskich. To temat badany od stosunkowo niedawna. Na ogół obowiązywały w nim ujęcia stereotypowe, postrzegające Mickiewicza w jego przejściu do mistycyzmu i wysuwania błędnych sformułowań. Ta tematyka, tym bardziej dla Czechów, jest mało znana. Interesujące są tematy językoznawcze, zwłaszcza te dotyczące recepcji dzieł wieszcz

na Litwie, czy Śląsku Cieszyńskim. To są zagadnienia pasjonujące dla polonistów. Sądzę, że uczestnicy wyniosą z konferencji spore korzyści.

Doc. Irena Masojć z Uniwersytetu Pedagogicznego w Wilnie: – Można powiedzieć, że prawdziwa recepcja Mickiewicza na Litwie dopiero się zaczęła. Dopiero teraz bowiem nastąpił czas wszechstronnych badań i ujęć syntetycznych, postrzegania wieszca jako pewnego fenomenu i poety pogranicza, którego poglądy ukształtowały się na bazie różnych kultur. Wcześniejsza recepcja Mickiewicza miała bardziej charakter emocjonalny. Do połowy XX wieku trwały spory o to, kim był Mickiewicz, Polakiem, Litwinem czy Białorusinem. Żale polityczne i historyczne przesłaniały aspekt literacki... Toteż pierwsze tłumaczenia „Pana Tadeusza” z 1924 roku nie oddają treści tego utworu, usuwano z nich aspekty ideologiczne, wyrazy „polski”, „Polska”, na siłę „poprawiano” Mickiewicza. Dopiero tłumaczenie, którego dokonano po II wojnie światowej odzwierciedlało zmianę stosunku do

Mickiewicza. Szukano w nim walorów artystycznych twórczości.

Na pytanie, czy w Wilnie jest żywa tradycja mickiewiczowska, pani docent odpowiedziała: – W Wilnie mamy dom, w którym mieszkał Mickiewicz z tablicą „Mickievicus” – nazwiskiem dostosowanym do zasad gramatyki litewskiej. Ale już ostatnio zaczęto unikać dodawania tej końcówki -as, -us. Mówi się już Adam Mickiewicz, Czesław Miłosz. W Wilnie jest też muzeum Mickiewicza w domu, w którym przez pewien czas mieszkał wieszcz. Choć nie jest bogate w eksponaty, to często odbywają się w nim ciekawe imprezy łączące – jak sama postać poety – Polaków i Litwinów. Mickiewicz stał się symbolem poety pogranicza, a więc Europejczykiem regionów na miarę nam współczesną.

– Konferencja ma niezwykły walor poznawczy – zauważył prof. **Jan Malicki** z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. – Poziom wykładów jest wyjątkowo wysoki. Pomimo, że twórczość A. Mickiewicza jest znana i teoretycznie winna być znana, wciąż pojawiają się w niej nowe wątki dotyczące nie tylko recepcji Mickiewicza np. w Wilnie, ale również innego spojrzenia na przekład „Pana Tadeusza” i odmienne od naszego dotychczasowego stanu wiedzy spojrzenie na li-

Pomnik Adama Mickiewicza w centrum Warszawy.

teraturę i recepcję Adama Mickiewicza w kulturze i literaturze czeskiej. Śląsk Cieszyński zajmuje miejsce wyjątkowe, jeśli chodzi o recepcję dzieł A. Mickiewicza. Począwszy od Pawła Stalmacha, który przeciw w przeddzień Wiosny Ludów przepisał ręcznie jedno z ważniejszych dzieł A. Mickiewicza, „Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego”, co było pierwszym etapem spotkania z mickiewiczowską twórczością. Potem był „Tygodnik Cieszyński”, a głównie „Gwiazdka cieszyńska”, w których publikowano nie tylko teksty, uwagi znawców, ale i bogatą literaturę o tej twórczości. Były tu przecież towarzysztwa, które propagowały wśród młodzieży gimnazjalnej, szkolnej idee mickiewiczowskie. Dla Śląska Cieszyńskiego jest symptomatyczne właśnie to spojrzenie intelektualne. W innych regionach Śląska brano Mickiewicza bardziej dosłownie. Wykłady

paryskie należą do tych zagadnień, które były najrzadziej analizowane i podejmowane z różnych względów. Nie było tego, co się nazywa kluczem do ich zrozumienia. Wykłady łamały bowiem ówczesne konwencje, ujmując literaturę w układzie bibliograficzno-tekstologicznym w ryzach interpretacji antropologicznej. Mickiewicz w wykładach paryskich wprowadził zupełnie nowe kryteria, które były nie do wychwycenia przez innych badaczy. Ujął charakter człowieka na tle dzieł, dzieł widzianych poprzez czyn sprawczy ludzi i to zmieniło zupełnie sposób jego patrzenia na literaturę, na kulturę, na to, co wiąże się z tradycją polską. Mickiewicz inaczej mówił o początkach kultury, zwłaszcza tej przedchrześcijańskiej, niż to czyniono do jego czasów, zwraca uwagę na tradycje praojczyzny Słowian dzisiejszych terenów Dalmacji.

Opr. (mro)

50-letnia »Melodia« zachwyciła

Dokończenie ze str. 1

Kulminacyjnym punktem koncertu był drugi występ „Melodii”. Chór z dyrygent A. Zeman i akompaniator-

ką **Magdałeną Szwanda** przedstawił sześć kolęd, wśród których znalazły się zarówno te najpopularniejsze, jak i mniej znane, piękne utwory wyda-

nego w tym miesiącu CD zespołu pt. „Bóg się rodzi”.

Wielkie uznanie dla poziomu, jaki zaprezentowała „Melodia” na jubileuszowym koncercie, wyraziło nie tylko liczne grono składających życzenia gości, ale cała widownia największego Domu PZKO, która jak jeden mąż gromko odśpiewała chórowi „Sto lat!” Wójt Nawsia **Lenka Husarowa**, prezes tutejszego MK PZKO **Marian Waszut** czy liczne delegacje zaprzyjaźnionych z chórem zespołów, wszyscy podkreślali olbrzymi wkład pracy chórzystek i ich dyrygentów. Szczególnie miłe były dla chóru-jubilatów pisemne życzenia nieobecnych z powodu stanu zdrowia **Władysława Winklera**, pod którego batutą zespół śpiewał przez 25 lat. Uznanie słuchaczy najlepiej chyba wyraził prezes Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego **Leszek Kalina** mówiąc, że w wypadku „Melodii” zaszło niezbyt częste na naszym terenie zjawisko, kiedy średnia wieku zespołu maleje a poziom rośnie.

Nawlejski chór „Melodia” podczas jubileuszowego koncertu.

Fot. DANUTA BRANNA

Było to już przed szwarnie rokami. Bliżył się czas mikołaja a młodzi chacharzi w dziedzinie rozmyślali, jakoby starej Raszki postraszyć dzieuch, kierych miała w chałpie trzi, a to akurat na wydoj. A że Raszka miała strasznie wyszczekane pyszczysko a chłopcy czytali go aj za uszami, inno data w roku sie do straszynio i tak nienadawała.

Palo se spomniół, że im na górze wiszóm skury z czornych owiec, kiere kiejsi mieli w chlywie a z kierych wełne żodyn niechcioł. Jura zaś przysmyczył z kiyłsi całe główko z capa, aji z rogami. A chwościsko zegnali po znóności z cieszyński szlachty.

Kupili pół litra i zaczyni skłodać diobła. Szyl i pili tak długi, aż straszdyło było gotowe.

Teraz trza było diobła wypróbować. Jura nazdziół na siebie te łachy i szel sie podziwać ku gospodzie. Prawie akurt pijówka Kluzek sie szkroboł ze schodów.

Naroz chłop straszliwie zawył, otoczył sie w miejscu a ze dwa razy jeszcze chlasnył niż sie dostał do szynku. A diablo pydlił ku chałpie. Straszdyło było fajne.

No i prziszel tyn sławny wieczór.

Po dziedzinie było słyszeć zwónki a małe dziecka, aji ci, co już mógli pić gorzółke gonili z mikołajym w papirowych strojach, polepionych watóm. Palo z kabotym od prastarzika, gymbóm zmazanóm od sady a diobłym na

łańcuchu maszyrowali na kóniec dziedziny pod las. Pod Sikorowom chałpóm potkali aj ty mikołaje. Starczyło, aby sie diablo na nich jyny obezdrził a już dziecka wrzeszczały od strachu.

Prziszli ku chałpie starego komunisty i pięknie zadzwonili na dzwonek. Staro Raszka z dudranim odewrzila dzwiryze...jyny hekła i zjechała po ścianie na zzym.

Baba chciała cosi powiedzieć, ale z dokorzon odewrzi-

tej gymby ji ani głosek niewy-
lóz, za to pod
nióm na ziym

się mało kałuż zrobiła. To już diablo podłe planu babe przeskoczył i zaczoł gónić po całej chałpie z jizby do jizby i dzieucha naganiać. Wrzeszczoł jak tarzan, pociógnął ich za nogi, capkoł po zadkach, chyboł im zmazany miech na głowy... a dziolchy strasznie wrzeszczały!

Całe to trwało możne ze dwie minuty. Na kóniec Jura diablo pognoł do pola. Jedyne szczyńści, że tyn wieczór nie było starego Raszki dóma, bo tyn pierón miół dóma flinte a gdo wiý, jako by to dopadło.

Od tego czasu staro Raszka z dzieuchami zaczęły chodzić aji do kościoła, tak sie diobłów poboty. A Palo z Juróm? Paweł se jednóm z tych dzieuch zebroł a Jura, kiery jich miół wszyscy „w rynkach”, se naszel dzieuche w sómiedni dziedzinie. A kożuch z diobła kajsi na górze mole zeżrały...
Fusaty

Z diobłym na mikołaja

Filarem niech jest współpraca

Dokończenie ze str. 1

Za jeden z filarów istnienia oraz rozwoju naszego społeczeństwa TNP uważa efektywną współpracę wszystkich organizacji na Zaolziu. Tradycyjnie dobrze układa się współpraca placówek szkolnych z MK PZKO na poziomie gminy. Współpraca ta jest bardzo indywidualna i różnicowana.

Współpraca TNP z ZG PZKO polega na współorganizowaniu imprez dla młodzieży, organizowaniu i nawiązywaniu współpracy z Polską. Muszę niestety stwierdzić, że ZG wycofał się z udziału w organizacji takich znaczących dla naszych szkół imprez, jak Konkurs Recytatorski czy Festiwal Piosenki Dziecięcej...

Chcę poruszyć jeszcze jedną sprawę. Od czasu do czasu dochodzą do nas zarzuty, że nauczyciele mało angażują się w pracy PZKO. Muszę stanąć w obronie nauczycieli, których reprezentuję. Podczas gdy dzieci ubywa, imprez dla rodziców, występów kulturalnych dla organizacji społecznych i gminnych, zawodów sportowych, różnych konkursów i olimpiad przybywa. Nasi uczniowie biorą udział nie tylko w imprezach organizowanych przez

nasze szkoły, ale również uczestniczą w konkursach organizowanych przez szkoły czeskie i szkoły z Polski. Oczywiście, nauczyciel musi uczniów solidnie przygotować. W szkołach działają kółka zainteresowań, zespoły, chóry, które również prowadzą nauczyciele. Trudno więc zarzucać nauczycielom małe zaangażowanie.

Jeszcze jeden zarzut: rzekomo mało absolwentów szkół staje się członkami PZKO. Znowu chcę bronić nauczycieli. Dopóki MK PZKO nie będą miały nic atrakcyjnego do zaproponowania młodemu pokoleniu, młodzież na pewno nie będzie garnęła się do pracy. Młodzi są zrzeszani w harcerstwie, w zespołach, klubach sportowych. Nie można więc im zarzucać, że „nie są zaangażowani”.

Warto zastanowić się (teraz mówię to jako członek zarządu MK PZKO), jak dostosować program działalności MK do potrzeb młodzieży, by zachęcić ją do pracy czy do udziału w imprezach PZKO-wskich. Na zakończenie chciałabym zapewnić nowo wybrany Zarząd Główny PZKO, że TNP jest otwarte na efektywną współpracę, która przyniesie korzyści naszemu społeczeństwu.

grosz do grosza

Kredyt? Tak, ale...

Tygodnie poprzedzające święta Bożego Narodzenia są okresem wzmózonych wydatków. Błaganie po sklepach i wertowanie katalogów oferujących różne cuda zajmujące sporo czasu i pochłania z roku na rok stale więcej pieniędzy. Pieniądże te zaś coraz częściej pochodzą z kredytu. Czas przedświątecznych zakupów może być bardzo przyjemny, jeżeli tylko zdołamy zachować umiar i wstrzemięźliwość. Dla sklepów to okres prosperity, podobnie jak dla banków, które jeszcze przez długi czas czerpać będą z przedświątecznego szalu zakupów nienależne profity. Kupujących jest teraz dwa razy więcej, przed bankomatami też ustawiają się długie kolejki.

Zkart płatniczych korzysta coraz więcej Czechów. Samych tylko kart kredytowych wydano w tym roku o 70 proc. więcej, aniżeli w roku minionym. Karty kredytowe umożliwiają skorzystanie z nieoprocentowanego kredytu dziennego, który trzeba spłacić jednak w określonym czasie. Na przykład w Citibanku wynosi on 55 dni. Kredyt jest więc bezpłatny pod warunkiem, że w ustalonym czasie spłacimy całość zadłużenia. Jeżeli nie uda nam się tego zrobić, już od momentu transakcji bank policzy nam stosunkowo wysokie odsetki. Banki nie zarabiają na posiadaczach kart, którzy regularnie spłacają zadłużenie, lecz bardzo dobrze profitują z tych, którzy skorzystali z kredytu i nie są w stanie od razu oddać wszystkich pieniędzy.

A czym różnią się od siebie karty bankowe?

Karta debetowa pozwala korzystać z własnych pieniędzy znajdujących się na rachunku. W razie kontokorentu możemy pobierać pieniądze do określonego limitu, przy czym oprocentowanie wynosi od 12 do 16 proc. w skali rocznej.

Karta kredytowa umożliwia korzystać z pieniędzy banku. Jeżeli klient spłaci zadłużenie w określonym okresie, kredyt jest bezpłatny. W przeciwnym wypadku oprocentowanie wynosi od 18 do 30 proc. w skali rocznej.

Karta rabatowa pozwala na zaciągnięcie pożyczki, która jest spłacana według wcześniej ustalonego klucza. Oprocentowanie wynosi ok. 30 proc. w skali rocznej.

Co-brandowa karta to karta kredytowa, którą wystawiają swoim klientom handlowcy wspólnie z bankiem.

Klientom, którzy z góry wiedzą, że nie są z różnych przyczyn w stanie utrzymać dyscypliny finansowej, trzeba poradzić, aby zrezygnowali z karty kredytowej i płatności dokonywali przy użyciu karty debetowej do wysokości środków znajdujących się na rachunku. Można też skorzystać ze świątecznej oferty Home Credit, Triangu, Ge Money Multiservis czy Cetelem. W Home Credit można spłaty odłożyć na okres trzech miesięcy. Towar w katalogu Triangu w ramach akcji przedświątecznej oferowany jest bez opłat i bez akontacji (warto to jednak przed poczynieniem zakupu dokładnie sprawdzić). GE Money Multiservis przy zakupach dokonywanych do końca roku oferuje trzymiesięczną prolongatę spłat oraz akontację w wysokości 10 proc. ceny towaru, bez opłat za zaciągnięcie kredytu i prowadzenie rachunku. Cetelem proponuje 6 rat miesięcznych. Przykład: towar w cenie 10 tys. koron można spłacić w sześciu miesięcznych ratach w wysokości 600 koron z dopłatą 6400 koron. Bez dodatkowych opłat. A co zrobić, aby nie wpaść w pułapkę zadłużenia?

1. Rozważ, czy naprawdę pożyczka jest ci niezbędna. Czy naprawdę to, na co chcesz zaciągnąć kredyt lub wziąć pożyczkę, jest ci potrzebne? Czy nie działasz pod wpływem impulsu lub reklamy?
2. Jeżeli już zdecydujesz się na skorzystanie z karty płatniczej, wybierz tę najodpowiedniejszą dla siebie (w tym celu zbierz jak najwięcej informacji i rad).
3. Zapoznaj się dokładnie z umową i regulaminem swojej karty. Jeżeli zaś rozważasz zaciągnięcie kredytu bankowego, odwiedź bank, w którym masz rachunek bieżący. Pożyczkę otrzymasz łatwiej, ponadto możesz uzyskać lepsze warunki spłat, aniżeli przypadkowy klient „z ulicy”.
4. Sprawdzaj na bieżąco swoje dochody i wydatki i kontroluj zaistniały deficyt.
5. Zbieraj informacje dotyczące ewentualnych opłat związanych z pożyczką czy wysokością oprocentowania.
6. Ubezpiecz się na wypadek tzw. niezdolności do spłacania kredytu. Banki oferują takie ubezpieczenia. Jeżeli nie będziesz w stanie spłacić długu z powodu choroby czy utraty zatrudnienia, ubezpieczalnia pomoże ci pokryć zaległości.
7. Jeżeli tylko jest to możliwe, nie spóźniaj się ze spłatą rat kredytu.
8. O trudnościach ze spłacaniem zaległości poinformuj od razu wierzyciela i uzgodnij sposób dalszego postępowania.

Wszyscy chcemy przeżyć święta Bożego Narodzenia przy suto zastawionym stole. Wszyscy chcemy kogoś obdarować i sami zostać obdarowani. Nie oznacza to jednak, że trzeba przy tej okazji popaść w nierozsądne długi. Konkurencja w dziedzinie udzielania pożyczek jest ogromna i stale rośnie. Potencjalnego klienta wabią coraz to nowe „niepowtarzalne okazje”. Liczba tych, którzy decydują się na kredyty, z roku na rok rośnie. Jednak wraz z przybywaniem ludzi zaciągających długi rosną zastępy niewypłacalnych dłużników. Nawet ogarnięci szaleńcami przedświątecznych zakupów nie powinniśmy brać kolejnych kredytów, nie spłaciwszy pożyczek zaciągniętych wcześniej. Rachunek kontokorentowy, kredyty konsumpcyjne, karty kredytowe, karty rabatowe, pożyczki błyskawiczne... Trudno się oprzeć, kiedy zabraknie gotówki. Przestrzec trzeba jednak szczególnie przed tym ostatnim sposobem zdobycia pieniędzy. Pożyczka błyskawiczna to pieniądze podane dosłownie na tacy. Od razu, bez zabezpieczenia, na rękę. Jednakże oprocentowanie w skali rocznej może sięgnąć nawet setek procent. Zanim skorzystamy z takiej kuszącej oferty, warto zadać sobie pytanie: Czy naprawdę muszę mieć to czy tamto? Za wszelką cenę?

HENRYKA BITTMAR

Zdjęcia: KAZIMIERZ SANTARIUS

Dwoje długoletnich członków PKZO, Aniela Kupiec z Nydku i Jan Szymik z Cz. Cieszyńska, zostało w obliczu 179 delegatów XX Zjazdu uhonorowanych. Pani Aniela Kupiec odebrała Złoty Medal przyznany przez prezesa „Wspólnoty Polskiej” w Warszawie, Andrzeja Stelmachowskiego, pan Jan Szymik wpisał się do Złotej Księgi ZG PKZO.

Zygmunt Stopa prezesem ZG PKZO

Dokończenie ze str. 1

– Są też oczywiście i tacy, którzy nie chcą dostrzec blisko 60-letniego, bogatego dorobku Związku, chcą, by w niepamięć poszły jego znamienne osiągnięcia. A tymczasem – zadał retoryczne pytanie – która z zaolziańskich organizacji społecznych może się poszczycić taką liczbą zespołów artystycznych, taką liczbą imprez kulturalnych organizowanych w własnych przybytkach kultury i to własnymi siłami i z wykorzystaniem własnych zespołów? (...) Polski Związek Kulturalno-Oświatowy jest nadal widoczny i żywotny. Kultura i oświata pozostaną fundamentem naszej działalności i w latach następnych.

Sprawozdanie z działalności ZG PKZO przedstawił przewodniczący **Zygmunt Stopa**. Omówił m.in. dorobek tzw. ośrodków gospodarczych ZG, czyli Teatru Lalek „Bajka”, miesięcznika „Zwrot”, Kostiumerii. Przedstawił stan posiadania Związku. Jego baza osobowa wynosi 13 tys. członków wykupujących znaczki członkowskie, którzy zrzeszeni są w 83 kołach miejscowych oraz w ośrodkach akademickich w RC i Polsce, gdzie skupiają się w Stowarzyszeniach Akademickich „Jedność”. Pod egidą PKZO w terenie działa 15 zespołów ludowych oraz jeden reprezentacyjny przy ZG, 8 amatorskich grup teatralnych, 19 chóarów (14 mieszanych, 3 męskie, w tym jeden przy ZG, 2 chóry żeńskie i 1 młodzieżowy), 5 kapel ludowych, w tym 2 młodzieżowe. Lista dokonań i inicjatyw sekcji działających przy ZG PKZO (Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne, Stowarzyszenie Artystów Plastyków, Sekcja Ruchu Tanecznego, Sekcja Teatru Amatorskiego i Żywego Słowa, Zespół Reprezentacyjny „Olza”, Sekcja Ludoznawcza, Sekcja Historii Regionu, Sekcja Kobiet, Sekcja Wydawnicza i Internetu) jest wyjątkowo długa. Nie sposób ją w tym sprawozdaniu prasowym zmieścić. Materiałami pisemnymi na ten temat dysponują wszyscy delegaci. Osoby zainteresowane mogą więc do nich zwrócić się o szczegóły.

Nastąpił miły przerwany w obradach. Poetka ludowa, **Aniela Kupiec**, uhonorowana została przez przedstawicieli „Wspólnoty Polskiej” w War-

szawie Złotym Medalem nadanym przez prezesa „Wspólnoty”, Andrzeja Stelmachowskiego, natomiast działacz Sekcji Ludoznawczej, **Jan Szymik**, miał honor wpisać się na oczach delegatów do Złotej Księgi PKZO.

Po tej części z kurtuazyjnymi przemówieniami wystąpili przysłuchujący się przedpołudniowej turze obrad zaproszeni goście: konsul generalny RP w Ostrawie **Antoni Sadowski** (tekst jego wystąpienia drukujemy poniżej), wysłannik „Wspólnoty Polskiej” z Warszawy **Kazimierz Jurczak**, starosta powiatu cieszyńskiego **Witold Dzierżawski**, przewodnicząca Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC **Barbara David** (skrót jej przemówienia drukujemy na str. 1. i 3.), przewodniczący Zrzeszenia Śpiewaczego **Leszek Kalina** (który po raz kolejny publicznie wy tłumaczył sens i celowość przystąpienia przez PKZO-wskie chóry do Zrzeszenia), wójt Kocobędza **Martin Pinkas** oraz **Józef Szymeczek** z pozycji prezesa Rady Kongresu Polaków w RC (który wygłosił laurkę pod adresem prezesa Stopy: *chylę nisko czoło przed tym, czego PKZO dokonało pod kierownictwem pana Stopy, a przede wszystkim przed panem Stopą, który miał cywilną odwagę pokierować Związkiem i wyprowadzić go z kryzysu; słowa te delegaci nagrodzili burzą oklasków*).

Po obiedzie odbyła się dyskusja. Mylił się ten, kto spodziewał się wystąpień konfrontacyjnych lub prób sprowokowania waśni. Na sali dało się odczuć ulgę, że PKZO odbiło się od dna i zmierza ku świetlanej przyszłości. Z głosów w dyskusji, a także z rozmów kulturalnych wynikało, że teraz należy uwagę poświęcić intensyfikacji działań na rzecz realizacji spójnego programu rozwoju kulturalno-społecznego polskiej mniejszości.

Głos kolejno zabierali: **Bogusław Raszka** z Wędryni (przypomniał o 100-letnich jubileuszach dwóch wędryńskich zespołów), **Iwona Guńka** z Olbrachcic (opowiedziała jak wykorzystywany jest tamtejszy Dom PKZO ku pożytkowi całego miejscowego środowiska polskiego, a także o imprezach Sekcji Kobiet), **Marian Jędrzejczyk** z Orłowej Lutyni (zaak-

centował rolę zespołów „Skotnica” i „Skotniczka” w prezentowaniu PKZO tak na naszym terenie, jak i poza nim), **Jan Ryłko** z Jabłonkowa (wyraził niezadowolnienie z faktu, że w trakcie obrad popołudniowych zabrakło na sali przedstawicieli „Wspólnoty Polskiej” i Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, gdyż m.in. chce zwrócić uwagę na fakt, że pewnemu bardzo aktywnemu w PKZO młodemu człowiekowi nie przyznano stypendium „Semper Polonia”; zastanawiał się też głośno nad sensem akcesu PKZO do Kongresu Polaków: *poza prestiżem nic innego nie przychodzi mi do głowy, ale chyba nie o to nam chodziło; pomimo wszystko MK PKZO stanęły na wysokości zadania i pomogły w wielu przypadkach uniknąć wstydu i kompromitacji z żenująco niskiej frekwencji na Sejmikach gminnych; sprawa „Piasta”: pozostanie rozczarowanie, że nie ma na świecie sprawiedliwości, która zmusiłaby właściwych sprawców do zwrotu zagrabionych pieniędzy i poniesienia zasłużonej kary itp.*).

Uchwała XX Zjazdu Delegatów PKZO została przyjęta przy 22 głosach wstrzymujących się. Do kontrowersji doszło podczas omawiania punktu dotyczącego podniesienia składki członkowskiej do 100 koron (przy zakładanym podziale 60 koron dla ZG i 40 dla koła miejscowego). Kilku delegatów zgłosiło sprzeciw przedstawiając argument, że gros bazy członkowskiej to emeryci, którzy w niejednym wypadku wykupują znaczki członkowskie za dzieci i wnuki. Efekt tej podwyżki może się więc okazać odwrotny. Kontrargument przedstawiciela ZG, Rudolfa Molińskiego – który został zaakceptowany przez zdecydowaną większość delegatów – był taki, że wyższa składka jest niezbędna przy ubieganiu się o granty tak w Polsce, jak u czeskich dotacjodawców, jako że od tego, kto prosi o pomoc, oczekuje się, że on sam też ma ochotę sobie pomóc. Delegaci niektórych kół terenowych, chcąc ulżyć swym członkom, zadeklarowali nawet rezygnację z puli pieniędzy dla koła. Uważają, że ten 40-koronowy niedobór można wyrównać urządzając dodatkową imprezę dochodową.

KONSUL GENERALNY RP W OSTRAWIE, ANTONI SADOWSKI:

Pragnę wyrazić podziw

Pragnę wyrazić głęboki szacunek i podziw dla wszystkich działaczy PKZO, którzy – pomimo że działali często w niesprzyjających warunkach – mają ogromne osiągnięcia w zakresie kultywowania języka polskiego, kultury, obyczajów, utrzymywania szkolnictwa mniejszościowego na Zaolziu. Ich działania są ogromne i godne podziwu.

Zdaję sobie sprawę, że dzisiejszy walny zjazd PKZO rozpoczyna swoje obrady w sytuacji lekkiego kryzysu tej organizacji. Ale chciałbym powiedzieć jedno, że kryzys ma jedną cechę – w końcu mija. Wierzę, że szanowni zebrani wypracują takie kierunki działania, przyjmą takie formy organizacyjne oraz wybiorą takich ludzi, którzy znajdą wyjście z tego kryzysu.

Szanowni Państwo, po roku 1990 i po zmianach, jakie zaszły w wielu krajach europejskich, społeczeństwa, które długo czekały na swoją niezależność, zachłyśnięte się wolnością i przyjęły nie zawsze najlepsze wzorce spo-

łeczne. Mam na myśli nastawienie się na konsumpcję, utratę wartości moralnych i kulturowych. Mamy jednak przykłady, że nasza młodzież, która podejmuje studia w Pradze, Brnie, Polsce lub innych ośrodkach uniwersyteckich, na Zaolziu wraca i podejmuje pracę zarówno zarobkową, jak i społeczną.

Podkreślanie takich pozytywnych postaw, które mogą służyć za przykład dla kolegów, jest moim zdaniem obowiązkiem środków masowego przekazu, do których dośięp mają środowiska Polaków na Zaolziu. Kształtowanie pozytywnych postaw młodego pokolenia jest bezwzględnie obowiązkiem dziennikarzy i działaczy.

Dziękując Państwu za dotychczasowe starania o zachowanie w tak bogatym kulturowo zakątku Europy polskiej świadomości narodowej, kultury i tradycji, chciałbym zapewnić wszystkich, że Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej zawsze pozostanie państwa partnerem w tych działaniach.

Serce pełne
wiary pozwala
ziścić marzenia.

Chińskie

Nemioła

Nr 205
DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 1. 12. 2005

Od 1977 r. rząd Kraju Związkowego Dolnej Saksonii w Niemczech przyznaje szczególnie zasłużonym, a pochodzącym ze Śląska, artystom, naukowcom Nagrodę Kulturalną Śląska. Od 1991 r., kiedy objął ją również twórców mieszkających w Polsce, jej laureatami zostali m.in. Tadeusz Różewicz, Henryk Mikołaj

Górecki, Urszula Kozioł i Olga Tokarczuk. Tegoroczna nagroda przypadła badaczce topografii Śląska Angelice Marsch z Berlina oraz pisarzowi i organizatorowi życia kulturalnego na Śląsku, Tadeuszowi Kijonce. Świadkiem uroczystości, które przebiegły na zamku w Celle, była Grażyna Barbara SzeWCzyk. Oto skrót jej relacji.

3 września w Celle

Położona nad rzeką Aller, w bliskości wielkiego rezerwatu przyrody Lüneburger Heide dolnosaksońska miejscowość Celle, przyciąga dzisiaj tłumy turystów. W przeciwieństwie do Hannoveru i innych sąsiadujących z nią miast nie została zniszczona przez działania drugiej wojny światowej. Niemal wszystkie domy starego miasta wybudowane w 16. i 17. w. (jest ich prawie pięćset), a właściwie dekoracyjne fasady budynków, ponieważ ich wnętrza zostały zmodernizowane, zwracają uwagę swoim kształtem architektonicznym (mur pruski) i tworzą zwartą zabudowę. W 18. w., kiedy miasto przestało być rezydencją księcia i utworzono tutaj siedzibę sądu apelacyjnego, który jest najwyższą instancją sądową w księstwie hannoverskim, zmienił się charakter Celle. Dzisiaj liczy ponad 70 tys. mieszkańców i jest prężnym, rozwijającym się centrum turystycznym i handlowym.

W dniu 3 września 2005 r. na uroczystość wręczenia Nagrody Kulturalnej Śląska przybyło do miasta wiele dostojnych gości, wśród nich obecni byli przedstawiciele rządu Dolnej Saksonii i województwa dolnośląskiego, ludzie polityki i sztuki, miłośnicy polskiej literatury w Niemczech, członkowie Towarzystw Polsko-Niemieckich w Dolnej Saksonii. Tegoroczna nagroda przyznana została dwóm wybitnym twórcom, niestrudzonej badaczce *widoków topograficznych*, w tym *śląskiej ikonosfery*, Angelice Marsch z Berlina oraz wybitnie zasłużonemu dla rozwoju swojego regionu poecie i publicyście Tadeuszowi Kijonce z Katowic. Nagroda Specjalna przypadła w tym roku Herbertowi Hupce. Uhonorowano w ten sposób: *dziennikarskie i pisarskie dzieło jego życia*, w Polsce prawie nieznanego, dokumentującego drogi politycznego życia i pracy kulturalnej byłego posła do niemieckiego parlamentu i obrońcy praw wypędzonych.

Osiągnięcia A. Marsch w dziedzinie badania widoków miast Śląska znane są tylko wąskiemu kręgu mi-

łośników topografii. Przybliżając jej warsztat badawczy, wrocławski historyk sztuki prof. Jan Harasimowicz podkreślił w laudacji, że wykształcenie laureatki w zakresie metalurgii w połączeniu z ogromną wiedzą z historii i historycznej ikonografii, pozwoliło jej dokonać niezwykłych i cennych dla potomności odkryć. Zalicza do nich m.in. *odnaleziony w głębi magazynów Biblioteki Uniwersyteckiej w Würzburgu album widoków dawnych miast z podróży palatyna Ottheinricha z Neuburga nad Dunajem do Krakowa* na początku 16. w., zawierający także widoki Górnej i Dolnej Śląska; *nieznaną panoramę Wrocławia z 1668 r. autorstwa Daniela Datschitzkyego i Davida Tscherninga*, a ostatnio szkice i rysunki do miedziorytów miast, które wyszły spod ręki Ślązaka żyjącego w 18. w. Fredricha Bernharda Wernera. – *Angelika Marsch jest niekwestionowanym autorytetem w skali europejskiej – stwierdzono w laudacji. – Jest nie tylko wielką uczoną, rzecznikiem polsko-niemieckiego pojednania (...), jest także wspaniałym człowiekiem, wzorem dla młodego pokolenia.*

Wręczenie Nagrody Kulturalnej Śląska T. Kijonce w dowód uznania dla jego twórczości poetyckiej oraz zaangażowania w rozwój życia kulturalnego regionu poszerza galerię laureatów o znakomitego przedstawiciela polskiej i górnośląskiej sceny literackiej. Tadeusz Kijonka jest autorem nie tylko wielu zbiorów wierszy, ale także, co zaakcentowane zostało w laudacji Andreasa Lawatego, twórcą tekstów do oratoriów i widowisk muzycznych, librett do oper i musicali, reportaży, felietonów i artykułów publicystycznych. Ilość przyznanych mu nagród literackich, np. nagrody im. Stanisława Bursy (1967), im. Stanisława Piętaka (1975), nagrody i medalu im. Zygmunta Glogera (2002) i wiele innych prestiżowych wyróżnień jest wyrazem uznania dla jego poetyckiego talentu i indywidualnego stylu, bogatego w oryginalne metafory i obrazy. Krytycy i recenzenci wskazują na modlitewny i dialogiczny ton jego utwo-

rów, ich wieloaspektowy i polifoniczny charakter, na historyzoficzny poziom przesłania. Przypisany K. Dedeciusowi poemat T. Kijonki pt. *Wizyta*, napisany w 1984 r. po wizycie poety u niemieckiego tłumacza w Darmstadzie cytował A. Lawaty: *Czarny i biały to kolory jego poezji (...). Ale jego poezja nie jest bynajmniej czarno-biała. Żyje ona konfrontacją światów mitu i doświadczenia, żyje konfliktem romantycznego ducha martyrologii narodowej i bezsensowności ofiary „straconych pokoleń”.*

Tadeusz Kijonka, znany jest także w Niemczech, w gronie polonofilów, jako autor zbioru wierszy powstałych podczas stanu wojennego w Polsce, zatytułowanego *Czas umarły*. Jest poetą związanym od pokoleń ze Śląskiem i służącym rodzinnej ziemi piórem i zaangażowaniem społecznym. W laudacji znalazła się obszerna refleksja dotycząca górnośląskich korzeni laureata, jego stosunku do skomplikowanej historii regionu, do jego teraźniejszości i związanej z nią sprawy tożsamości Górnoślązaków.

U honorowanie niemieckiej badaczki i polskiego poety Nagrodą Kulturalną Śląska za rok 2005, uznać można za znak wzajemnego zrozumienia w rozwijających się i umacniających niemiecko-polskich stosunkach kulturalnych.

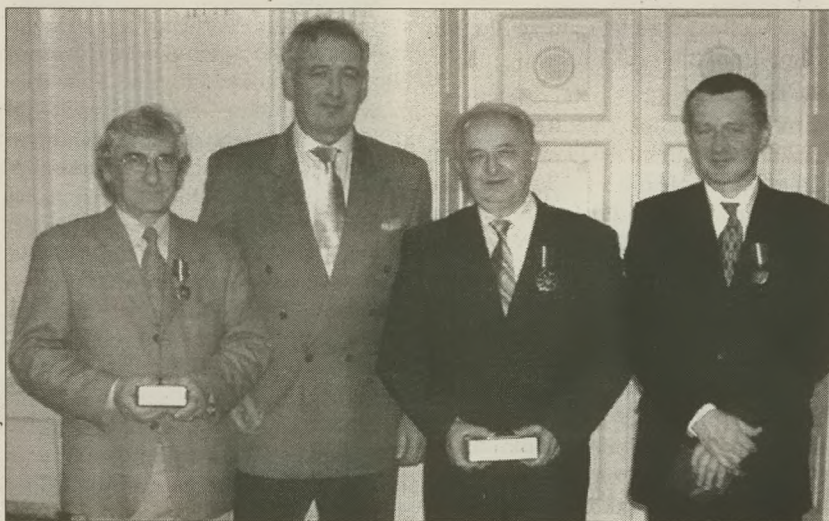
GRAŻYNA BARBARA SZEWCZYK

Obrady GTL

Dnia 29. 11. odbyło się w Katowicach zgromadzenie nadzwyczajne Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego.

Referat sprawozdawczy wygłosił prezes Tadeusz Kijonka, informując m.in., że w ostatnich czterech latach towarzystwo wzbogaciło się o 19 osób i liczy obecnie 136 członków. Dużą aktywnością legitymuje się Koło Katowickie GTL, które w omawianym okresie urządziło 180 imprez, w tym 64 tzw. czwartki literackie. Sztandarową imprezą Koła są Katowickie Dni Literatury. Niezadowolający jest poziom działalności pozostałych trzech kół: Bielskiego, Opolskiego i Cieszyńskiego-Zaolziańskiego. To ostatnie po zamknięciu polsko-czeskiego konkursu poetyckiego O Nagrodę Skrzydła Ikara ogłasza jeszcze regionalny konkurs literacki im. Henryka Jasiczka, pozostałe nie uruchomiły żadnego stałego projektu literackiego. W trakcie dyskusji postulowano m.in. przeniesienie części imprez z Katowic do innych ośrodków miejskich.

Ustalono, że walne zebranie towarzystwa zostanie zwołane wczesną wiosną 2006. (k)

Po dekoracji medalami Gloria Artis. Od lewej: F. Netz, minister W. Dąbrowski, T. Kijonka, M. Kisiel.

OPINIE

MAREK S. SZCZEPAŃSKI:

Parametry pogranicza

Czym jest pogranicze kulturowe Śląska, rozumianego szeroko, od Goerlitz do Opawy? Na pewno – w skali europejskiej – niczym wyjątkowym, bo można wskazać wiele obszarów, które cechują podobne parametry. Nie należy więc tworzyć mitu, że jest to region unikatowy. O jakich parametrach mowa? Wszystkie te regiony, np. Śląsk, Alzacja czy Istria, zmieniały w ciągu stuleci przynależność polityczną. Po drugie: na pograniczu krzyżowały się różne kultury (na Śląsku: Niemcy, Po-

lacy, Czesi i Morawianie, także Żydzi). Po trzecie: człowiek pogranicza często nie będzie deklarował przynależności narodowej, mówiąc o sobie: „Jestem Ślązakiem. Jestem Istrianką”. Po czwarte: regiony pogranicza charakteryzuje labilność narodowa bądź konwersja lojalności obywatelskiej. I jeszcze jedno: na pograniczach ludzie często skłonni są dzielić się na „swoich” i „obcych”, „tutejszych” i „przyjezdnych”.

(Socjolog, profesor UŚ, podczas dyskusji w redakcji „Śląska”)

HENRYK BERESKA

1 września 1939

Ten piękny letni dzień krył w sobie kilka niespodzianek.

Bomba spadła na fabrykę porcelany pod Katowicami.

Schowaliśmy się w piwnicy, starzy się modlili,

a my, dzieciaki, na złość im śpiewaliśmy

wesoły przebrój z ostatniego już

przedwojennego polskiego filmu:

„Ach, jak przyjemnie kołysać się wśród fal,

gdy szumi, szumi woda i płynie sobie w dal”.

Tymczasem owa dal wcale nie była tak daleka:

tuż za rogiem powstała Generalna Gubernia.

Wstęp surowo wzbroniony.

Niemieckie działa ciągnięte przez potężne konie

toczyły się drogą do Mysłowic.

Weseli wojacy cieszyli się z kwiatów,

jakie im rzucał lud, w oknach wywieszone

flagi ze swastyką – skąd one się wzięły?

Jakiś roześmiany Niemiec podarował mi kartkę

z dwoma słowami wydrukowanymi gotykiem, którego nie znałem:

Heil Hitler. Którego jeszcze także nie znałem.

Wprowadzono Volkslistę, cztery grupy wedle

przydatności dla Niemiec. Tuż za rogiem powstała

Generalna Gubernia. Wstęp surowo wzbroniony.

A więc skończyło się zabawne targowanie się

z żydowskimi kupcami w Sosnowcu.

Mówienie po polsku zabronione. Chleb teraz nazywał się Brot,

skąpo przydzielany na kartki żywnościowe.

Harczerze nazywali się teraz Hitlerjugend.

Rozbrzmiewały krzykliwe komendy. Skonfiskowano radioodbiorniki.

A więc żadnych wrogich radiostacji, i tylko gazety bez ograniczeń

rozmiękczały mózgi komunikatami o zwycięstwach.

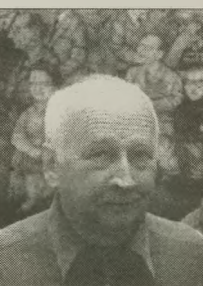
Byliśmy po stronie zwycięzców.

I Opatrzności.

I moi rodzice po raz trzeci zmienili obywatelstwo

(dostali trzecią grupę: warunkowo zdolni do bycia Niemcami)

nie zmieniając miejsca zamieszkania.

Henryk Bereska na tle malowidła Jerzego Dudy Gracza w Sali Portretowej GTL w Katowicach.

Kolberg 1 IX 2003

Z niemieckiego przełożył Feliks Netz

HENRYK BERESKA urodził się 17. 5. 1926 w Szopienicach, w 1946 uciekł przez Austrię do Niemiec i podjął studia na Wydziale Germanistyki i Sławistyki Uniwersytetu Humboldta w Berlinie. W wierszu *Oderfahrt* (tłum. Ewa Maria Ślaska) napisze potem: *Urodziłem się / na górnośląskim styku trzech krajów / – Rosja, Prusy, Austria – / 8 lat po pierwszej / i 13 lat przed drugą wojną / z Marii i Józefa, / moich rodziców. / I rzuciło mnie w berliński / styk czterech krajów. Sektory: / amerykański, angielski, francuski, / sowiecki. / Rzuciło mnie / w sowiecki.* Mieszkał na 4. piętrze w kamienicy sąsiadującej z Murem, z okien mógł obserwować życie na Zachodzie (Sporzenia z Scharnhorststrasse, tłum. Leszek Szaruga). W 1953 r. zadebiutował jako tłumacz

literatury polskiej (O krytykach i recenzentach warszawskich A. Mickiewicza), w 1955 porzucił pracę w wydawnictwie Aufbau-Verlag, obierając drogę wolnego tłumacza. Tłumaczył wszystkich najważniejszych polskich pisarzy, w jego dorobku znajdują się dziesiątki tomów poezji i powieści, wybory i antologie opowiadań, dramaty. Za przekład doskonały uchodzi jego translatorska wersja Wesela S. Wyspiańskiego. W sumie przełożył ponad 100 pozycji, których łączny nakład wyniósł ponad 2 mln egzemplarzy.

Był wielokrotnie odznaczany, m.in. nagrodą polskiego PEN-Clubu i Śląską Nagrodą Dolnej Saksonii. Zmarł w Berlinie 11. 9. 2005. Heinrich Olschowsky, jego młodszy kolega po fachu, współautor antologii *Polska liryka pięciu dziesięcioleci*, opowie na łamach berlińskiego „Stowa”: (...) *był towarzyski, pełen górnośląskiego ciepła i ciekawości innych losów. Był to gawędziarz z erotyczną barwą głosu, która już nawet przez telefon przyprawiała niektórych rozmówców (i rozmówczynie) o gęsią skórę. Błyskotliwy, tolerancyjny, ze skłonnością do ironii w partnerskiej rozmowie, był też świetnym kumplem bywalców jego ulubionego baru, o czym zresztą świadczą pogodnie acz dziwaczne wiersze. Kiedy praca była już na ukończeniu, ruszyliśmy „w Berlin”, a zakrapiany wieczór zakończył się w piwnicy Czerwonego Ratusza, tzn. dla mnie, bo Henryk wrócił jeszcze „do siebie” na umówioną partię szachów.* (k)

Nagroda Orła Śląskiego

W listopadzie minęło 10 lat od ukazania się pierwszego numeru miesięcznika społeczno-kulturalnego „Śląsk”. Obchody jubileuszu z udziałem czołowych przedstawicieli władz miejskich i wojewódzkich oraz liczne grono twórców kultury odbyły się 29. 11. w Muzeum Śląskim w Katowicach.

Podczas uroczystości kilkadziesiąt osób zostało uhonorowanych tytułami Przyjacieli „Śląska” i medalami Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego, a redaktor naczelny miesięcznika Tadeusz Kijonka wręczył dziesięciu wybitnym artystom nagrody Orła Śląskiego. Otrzymali je: malarz Jerzy Duda Gracz (pośmiertnie), kompozytor Henryk Mikołaj Górecki, reżyser, pisarz, scenarzysta Lech Majewski, kompozytor Wojciech Kilar, pisarz Wojciech Kuczek, reżyser Kazimierz Kutz, architekt Stanisław Niemczyk, reżyser Magdalena Piekorz, dramaturg Ingmar Villqist (Jarosław Świercz) oraz malarz i eseista Henryk Waniek.

Wykonana w brązie statua Orła Śląskiego jest wzorowana na sylwetce orla ze zwornika Kaplicy Piastowskiej w kościele franciszkanów w Opolu. Zaprojektował ją katowicki rzeźbiarz Zygmunt Brachmański.

Wcześniej, 7. 10. odbyła się w Warszawie uroczystość wręczenia medali Zasłużony Kulturze – Gloria Artis. Z rąk ministra kultury Waldemara Dąbrowskiego medal srebrny odebrał T. Kijonka, a brązowe: Feliks Netz i Marian Kisiel.

Wydawcą miesięcznika jest Górnośląskie Towarzystwo Literackie. (o)

Statua Orła Śląskiego wg projektu Z. Brachmańskiego.

Fot. Paweł Majerski

Telewizja

WTOREK 6 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Smocze opowieści (s.) **9.15** Zygzyki (dla dzieci) **9.40** Super Rupert (s.) **10.05** Zaginiony świat - Godzina czarów (s.) **11.25** Tak jak w Unii (mag.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Bulionerzy (s.) **13.55** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **14.15** ZUS radzi **14.25** Wymarzone muzeum Führera (film ros.) **15.00** Wiadomości **15.10** Popołudnie z Jedyneką - Zdrowie i uroda **15.15** Szansa na życie - Dom Pomocy Społecznej w Częstochowie **15.30** Popołudnie z Jedyneką - Zdrowie i uroda **15.43** Recepta Jedynek - Astma **15.44** Popołudnie z Jedyneką **15.50** Popołudniowy ogródek **15.53** Recepta Jedynek - Nadpobudliwość u dzieci **15.55** Popołudnie z Jedyneką - Zdrowie i uroda **16.00** Recepty Jedynek - Tarczyca w uśpieniu **16.15** Był taki dzień 6 grudnia **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Polska z bocznej drogi **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.10** Bo mój chłopak piłkę kopie (s. dok.) **20.25** Liga Mistrzów **20.45** AC Milan - Schalke 04 (Liga Mistrzów) **22.50** Prosto w oczy **23.10** Wiadomości **23.20** Credo (film pol.) **23.50** Plus minus **0.20** Był taki dzień 6 grudnia **0.25** Puls miasta (s.) **1.05** Tak, kochanie (film USA) **1.50** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **2.10** Program publicystyki kulturalnej **2.55** Odkrywcy, cuda i medycyna - Mózg (film USA) **3.15** Był taki dzień.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) **6.30** 10 minut tylko dla siebie **6.40** Kto nas pokocha - Lubsko 2005 **7.30** Teletubisie (s. anim.) **8.00** Zmiennicy (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Wykwintny smak **12.30** Wydarzenia, wydarzenia **13.15** Śpiewające fortepiany (teleturniej) **14.10** Lokatorzy (s.) **14.35** Znaki czasu **14.55** Wydarzenia, wydarzenia **15.05** I Ty możesz zostać świętym Mikołajem **16.20** M jak miłość (s.) **17.10** Kulisy serialu „M jak miłość” **17.15** Allo, Allo (s.) **17.40** SOS, czyli sami o sobie **18.25** Wybierz Miss Świata 2005 **19.05** Jeden z dziesięciu **19.30** 13. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage **20.10** M jak miłość (s.) **21.00** Kulisy serialu „M jak miłość”

VIDOCQ

dramat kryminalny, 2001, Francja
TVP 2, wtorek 6. 12., godz. 22.50
Reżyseria: Pitof
Występują: Gérard Depardieu, Guillaume Canet, Inés Sastre, André Dussollier i inni.

Paryż, 1830. W mieście wrze, bo paryżanie buntują się przeciwko rządowi Karola X. W tym czasie największy francuski detektyw Vidocq poluje na nieuchwytnego mordercę, Alchemika. Tym razem jednak przestępca okazuje się sprytniejszy – Vidocq ginie. Zagadkę śmierci detektysty postanawia wyjaśnić jego młody biograf, Etienne Boisset. Wraz z nim tropem mordercy ruszają współpracownicy Vidocq'a i szef policji. Komuś jednak bardzo zależy, by prawda nie wyszła na jaw.

21.05 Wybierz Miss Świata 2005 **21.10** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.20** Biznes **22.50** Vidocq (film franc.) **0.30** Liga Mistrzów - skróty **1.30** Pisklak.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki **7.50** Energia przyszłości **8.05** W dobrym stylu **8.45** Gość dnia **9.00** Malowanie obrazów to proste (s.) **9.55** To jest temat **11.10** Gość dnia **11.45** Muzyka łączą pokolenia - Lista przebojów **12.35** Niezwykłe historie - Niezwykła historia tramwaju **13.45** Włącz się - Uzależnienie od komputera **14.15** To jest temat **14.45** Regiony kultury **15.00** Świat magazynu międzynarodowy **15.45** Malowanie obrazów to proste (s.) **16.10** Rozmowa dnia **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Bliżej Europy **17.05** Służba zdrowiu **17.50** Relacje **18.00** Aktualności **18.40** Nasz reportaż **19.00** Okiem mistrza **19.10** Herkules i inni **19.35** Ewangelia na dachach **19.50** TV Katowice zaprasza **21.00** Echa dnia **21.50** Aktualności **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat **23.05** Siostra Helen (film USA) **0.10** Sława i chwała Warszawa (film dok.) **1.10** Telemotorsport.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** Gra w ciemno (teleturniej) **10.00** V.I.P. (s.) **11.00** Samo życie (s.) **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** Gra w ciemno (teleturniej) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Raport specjalny - Nowy feminizm **20.45** Miss Polski 2005 - Wielki finał **23.25** Strażnik Teksasu (s.) **0.25** Biznes Wydarzenia **0.50** Kuba Wojewódzki **1.40** Nocne randki **2.30** Tora! Tora! Tora! (film USA) **4.45** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Tele-ranek (dla dzieci) **9.15** Klocki (dla dzieci) **9.30** Niesamowity świat rekordów i ciekawostek **10.00** Wiadomości **10.05** Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) **11.05** Koncert Adwentowy **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **14.00** Wiadomości **14.10** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **14.35** Oczarowanie (s.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Safari (s.) **17.00** Z Jakubem na ryby (mag.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Bananowe rybki (talk show) **20.35** List do ciebie **21.30** Historie sław (s. dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.09** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** Punkty spojrzenia **23.50** Pomarańcza (mag.) **0.25** Poszukiwacze wraków **1.10** Simpsonowie **1.35** Ally McBeal **2.20** Minuta ze Stanem Hooperem **2.40** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **8.40** Diagnosta (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy (s. dok.) **12.00** Euronews **12.40** Z Jakubem na ryby (mag.) **13.05** Zestaw bajkowy Edka **14.50** Obiektowy (mag.) **15.20** To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) **15.35** Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) **16.00** Wypadek to nie przypadek (pr. cykl.) **16.05** Rodzina a szkoła (mag.) **16.25** Popularis (mag.) **17.00** Blok publi-

cystyki ekologicznej **18.00** Poprask (mag. muz.) **18.30** Minuta ze Stanem Hooperem (s.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Świat motorów (mag.) **19.45** GEN (s. dok.) **20.00** Na pływalni z Ruggierim Riccim (talk show) **20.25** Studio piłki nożnej: Artmedia Bratislava - FC Porto **23.40** Kanał La Manche (dok.) **23.50** Hyde Park (pr. dys.) **0.55** Generał Charles de Gaulle **1.50** Białe miejsca **2.30** Regiony TVC24 **2.55** Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.30** Kobieta prawa (s.) **11.25** Poradnik kulinarny **12.00** Strażnik Teksasu (s.) **12.55** Sue Thomas: Agent FBI (s.) **13.55** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.05** Bez śladu (s.) **15.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.35** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.10** Właśnie teraz **17.20** M.A.S.H. (s.) **17.50** Big Brother (reality show) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.10** Dziewczyny, dziewczyny II (film niem.) **22.50** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.30** Prawo i bezprawie (s.) **0.15** Skandal (s. erot.) **1.50** Powrót do Eden (s.).

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) **8.55** Sofie i jej miłość (s.) **9.55** Prima jazda (mag.) **10.40** OP Prostějov (rewia mody) **11.05** Stary (s.) **12.15** Rewir Wolfa (s.) **13.15** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.20** Roseanne (s.) **14.55** Beverly Hills 90210 (s.) **15.50** Czarodziejki (s.) **16.45** Big Ben (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.45** VyVolení - Ostatnie porachunki (reality show) **19.55** Wieży rodzinne (s.) **21.10** VyVolení - Ostatnie porachunki (reality show) **22.40** Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) **23.20** VyVolení - Nocny show (reality show) **23.50** Trujący bluszcz II: Lily (film USA) **1.40** Szybka wygrana **3.20** Salon samochodowy.

ŚRODA 7 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Cedric - Jak to powiedzieć? (s.) **8.55** Andy Pandy - Zabawa ze słomkami (dla dzieci) **9.05** Domisie (s. anim.) **9.35** Łatek (s.) **10.05** Zaginiony świat (s.) **11.20** Wpisani w krajobraz (s. dok.) **11.35** To trzeba wiedzieć **11.45**

TORA! TORA! TORA!

Film USA/Japonia, 1970, 190 min
Polsat, środa 7. 12., godz. 20.15
Reżyseria: Richard O. Fleischer
Występują: Martin Balsam, Joseph Cotten, Wesley Addey, So Yamamura, Takahiro Tamura i inni.

Monumentalne widowisko historyczne, przedstawiające przygotowania floty japońskiej i sam nalot na amerykańską bazę marynarki wojennej w Pearl Harbor na Hawajach w niedzielny poranek 7 grudnia 1941 roku, który to atak spowodował niewyobrażalnie wielkie straty w ludziach i sprzęcie, a zarazem doprowadził do przystąpienia Stanów Zjednoczonych Ameryki do wojny z państwami Osi po stronie państw alianckich. Wśród filmów wojennych tego okresu widowisko to wyróżnia się dużymi walorami dokumentalnymi, szczególnie jeśli chodzi o ostre oceny, jakie otrzymali w tym obrazie filmowym ówczesni dowódcy amerykańscy, bezpośrednio odpowiedzialni za klęskę amerykańskiej floty.

Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Sąsiedzi (s.) **13.55** Raj (mag.) **14.20** Zamki kresowe Rzeczypospolitej - Buczacz **14.50** Zaszczep zdrowie (pr. eduk.) **15.00** Wiadomości **15.10** Popołudnie z Jedyneką - Poznać siebie **15.15** Zrób to **15.20** Tele-Nowela program o książkach **15.25** Popołudnie z Jedyneką **15.30** Zrób to **15.38** Popołudnie z Jedyneką **15.40** Mieszkać w Europie - W starym młynie **15.50** Popołudnie z Jedyneką **15.54** Zrób to **15.58** Wielki świat małych odkrywców - Fantazja **16.15** Był taki dzień **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Reporterzy non-stop **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Oddajcie mi dziecko (film USA) **22.05** Debata (pr. public.) **22.50** Prosto w oczy **23.05** Wiadomości **23.15** Zawsze po 21 **23.45** Był taki dzień **23.55** Liga Mistrzów **0.55** Polisz kicz projekt (s.) **2.05** Czas Szanghaju (pr. dok.) **2.30** Wyścig na Księżyc - Porażka nie wchodzi w grę (film USA) **2.55** Był taki dzień.

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) **6.10** 10 minut tylko dla siebie **6.25** Do przerwy 0.1 - Ratuj, Paragon! (s.) **6.55** Od przedszkola do Opola (dla dzieci) **7.25** Teletubisie (s.) **7.55** Zmiennicy (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.00** Panorama **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Kolejowy smak **12.30** 10 minut tylko dla siebie **13.15** Kraj się śmieje - Podróż i sentymenty **14.05** Lokatorzy (s.) **14.40** Wojownicy (dla młodzieży) **15.05** Janosik - Pierwsze nauki (s.) **16.15** M jak miłość (s.) **17.05** Kulisy serialu „M jak miłość” **17.15** Allo, Allo (s.) **17.40** Pogotowie Ekspresu Reporterów **18.25** Wybierz Miss Świata 2005 **19.05** Jeden z dziesięciu (pr. rozryw.) **19.35** Święta wojna (s.) **20.05** Wybierz Miss Świata 2005 **20.15** Benfica Lizbona - Manchester United Liga Mistrzów **23.20** Biznes **23.45** Meta (film USA) **1.20** Eres z Ałtaju (film pol.) **2.10** Łukaszowcy N.Y. '39 **3.00** Ukraina hej, sokoly (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki **7.45** Aktualności **7.50** Bliżej Europy **8.05** Służba zdrowiu **8.45** Gość dnia **9.00** Film dokumentalny **9.55** To jest temat **11.10** Gość dnia **11.45** Kowalski i Schmidt **12.10** Czytaj z Trójką **12.35** Film dokumentalny **13.45** Serial dokumentalny **14.15** To jest temat **14.45** Gwiazdy sportu **15.00** Festiwal Dialogu Czterech Kultur **15.45** Film dokumentalny **16.10** Rozmowa dnia **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Slaskwunii.pl **17.00** Czarno na białym **17.05** Trójka tam była **17.50** Kronika miejska Katowice **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.40** Powiedz stop **19.00** Chłop i baba **19.25** Zdobywcy **19.50** TV Katowice zaprasza **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia **22.15** To jest temat **23.05** Młodzież kontra.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **7.10** Interwencja **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **8.50** Miss Polski 2005 **11.00** Samo życie (s.) **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** Gra w ciemno (pr. rozryw.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Tora! Tora! Tora! (film USA) **23.25** Tango z aniołem - Wernisaż (s.) **0.10** Nasze dzieci **1.05** Biznes Wydarzenia **1.30** Granice strachu (pr. rozryw.) **2.15** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Safari (s.)

9.30 Zapomniane wyprawy (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Kłopoty w raj (film austral.-USA) **11.40** Czy mnie zechcecie? (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Mieszkanie sztuka jest (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Poprask (mag. muz.) **14.35** Wędrująca kamera (s. dok.) **15.00** Chłopaki w akcji (pr. kul.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **15.50** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Meduza (lista przeb.) **17.05** Kinobox (mag. film.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Pod pokrywką (mag.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) **21.05** Świętne wyglądasz! (mag.) **21.25** Ally McBeal (s.) **22.15** Na tropie (mag. krym.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Sportki i Szansy **23.20** Poprask (mag. muz.) **23.50** Przyjaciele (s.) **0.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy **0.20** Talk show J. Krauza **1.05** Simpsonowie **1.30** Skarby świata **1.40** Oczarowanie **2.35** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Na pływalni z R. Riccim **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.50** Tahitańskie blues **11.55** Czeskie głowy **12.00** Gotujemy po czesku (pr. kulin.) **12.20** Dogrywka (mag.) **12.50** Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) **13.20** Blok publicystyki ekologicznej **14.15** Gra o zielone **14.40** Telewizyjna szkoła **15.10** Game Page (mag.) **15.30** Europa dziś (mag.) **16.00** Cudowny świat (s. dok.) **16.25** Koszykówka kobiet: BK Gambrinus Brno - Lotos Gdynia (transmisja) **18.10** Notes (mag.) **18.45** Świat książek (mag.) **19.10** Wiadomości w języku migowym **19.15** Sportowe minuty **19.45** Lapidarium (s. dok.) **20.00** Diagnosta (mag.) **20.25** Studio piłki nożnej: AC Sparta Praha - FC Thun **23.40** Miesto martwych (dok.) **0.50** City Folk Lublana **1.20** Babilon **1.40** Regiony TVC24 **2.05** Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Dziwna para II (film USA) **11.25** Poradnik kulinarny **12.00** Strażnik Teksasu (s.) **13.00** Sue Thomas: Agent FBI (s.) **14.00** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.05** Bez śladu (s.) **15.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.35** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.20** M.A.S.H. (s.) **17.50** Big Brother (reality show) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Big Brother (reality show) **21.20** Na własne oczy (pr. publ.) **22.15** Nowa podróżomania (mag.) **22.55** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.35** Playgirls (film czes.) **0.55** Martwa strefa (s.) **1.40** Tele Tele **2.05** Poradnik domowy.

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) **8.55** Sofie i jej miłość (s.) **9.50** Prima jazda (mag.) **10.55** Stary (s.) **12.05** Rewir Wolfa (s.) **13.50** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.50** Beverly Hills 90210 (s.) **15.45** Czarodziejki (s.) **16.45** Big Ben (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) **19.50** VyVolení (reality show) **21.00** Nie ma doskonałych (pr. roz.) **21.55** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **23.10** Pod włos (pr. publ.) **0.00** VyVolení - Nocny show (reality show) **0.25** t-music **1.20** Szybka wygrana **3.00** Kuba (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Upływa szybko życie
jak potok płynie czas...*

Dnia 7. 12. 2005 minie 1. rocznica śmierci

śp. LEOPOLDA LISZOKA

z Karwiny Raju. O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi.

RK-258

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZESKI CIESZYN: Inne rozkosze (6, godz. 10.00).
SCENA CZESKA - KARWINA: Jedna noc na Karlštejnie (7, godz. 19.00, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: 40-letni pracownik (6, 7, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Krag (6, godz. 20.00); Amityville Horror (6, godz. 17.00); Constantine (7, godz. 17.00); Krag 2 (7, godz. 20.00); **TRZYNIC - Kosmos:** Harry Potter i Czara Ognia (6, 7, godz. 14.30, 17.00); „Śleni” (6, godz. 20.00); Ojciec w podróży służbowej (7, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Zebra z klasą (6, 7, godz. 15.30); Jaskinia (6, 7, godz. 17.45); Blady strach (6, 7, godz. 20.00); **CIESZYN - Piast:** Harry Potter i Czara Ognia (6, 7, godz. 14.30, 17.15, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzciniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 21. 1. 2006 wystawa „Cieszyńska Macierz - dziedzictwo dla przyszłości (1885-2005). 120 lat Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”. Otwarte po-śr, pt: 8-18, so: 9-15.
MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO - Galeria Wystaw Czasowych, Regera 6: wystawa „Tadeusz Kubisz - legenda cieszyńskiej fotografii”.
GALERIA BIELSKA BWA, Bielsko-Biala, 3 Maja 11: 37. Biennale Malarstwa „Bielska Jesień 2005”; wystawa fotografii Zhu Hao „Silent Shanghai”. Otwarte: wt-nie: 10-18.

Co w terenie

OLBRACHCICE - zarząd MK PZKO oraz Klub Kobiet urządzają dla dzieci w środę 7. 12. o godz. 16.00 w Domu PZKO „Spotkanie z Mikołajem”.
▲ Klub Kobiet urządza „Mikołajowe spotkanie” w czwartek 8. 12. o godz. 15.00 w Domu PZKO. Należy przynieść mikołajowy prezencik wartości 40-50 Kc.
CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka 6 zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” 6. 12. o godz. 17.00. O pobytku w Tajlandii opowie inż. Jerzy Pindór.
WĘDRYNIA - Klub Seniora zaprasza na spotkanie 6. 12. o godz. 15.00 do Czytelni.
CIERLICKO - dzieci przedszkola i szkoły zapraszają na występ pt. „Zimo, baw się razem z nami” 8. 12. o godz. 16.00 w szkole. W programie występ dzieci, sprzedaż polskiej książki, bufet domowy i sprzedaż prezentów

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; **w godz. 8.00-16.00** w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn; **w godz. otwarcia** w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku); **e-mail:** ogloszenia@glosludu.cz

*Odszedłeś od nas,
lecz ślady Twej miłości i pracy
pozostaną w naszych sercach.*

Oldrzychowicach na miejscowy cmentarz. Córka i najbliżsi.

śp. IAN SZMEK

z Oldrzychowic nr 233. Pogrzeb odbędzie się w czwartek 8. 12. 2005 o godz. 13.00 z kościoła ewangel. w

GL-665

świętecznych.
BYSTRZYCA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza 7. 12. o godz. 16.00 na „Mikołajówkę” do Domu PZKO.
NIEBORY - MK PZKO zaprasza na Spotkanie Przedświąteczne w sobotę 10. 12. od godz. 15.00. W programie premiera „Malutkiej Czarownicy” w wykonaniu Teatryku GAPA 2 oraz koncert kolęd chóru mieszanego „Zgoda”.
BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zaprasza na spotkanie 7. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
ZW. PRZYJAŹNI CZESKO-SŁOWACKO-POLSKIEJ w Karwinie: zaprasza na „Spotkanie Świąteczne” w sobotę 10. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO. Z kolędami wystąpi chór „Kalina”.

Wystawy

GINNAZJUM POLSKIE W CZ. CIESZYNIE: do 22. 12. wystawa z okazji 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza (4. piętro).
GALERIA „PŮDA”, KaSS Střelní-

ca, Cz. Cieszyn: do 16. 12. wystawa Daniela Balabána „Pokoj Vám” i Ivo Sumca „Lepší než já”. Otwarte po-pt: 9-17.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 2. 4. 2006 historyczna wystawa „Hawierzów - powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Polska firma handlowa

ZATRUDNI

w nowo tworzonej biurze handlowej w Czeskim Cieszynie
pracownika na stanowisko
HANDLOWCA

Wymagania:

- ❖ znajomość języka angielskiego
- ❖ doświadczenie zawodowe na stanowisku handlowca
- ❖ prawo jazdy kat. B
- ❖ obsługa komputera i biurowych środków łączności
- ❖ wykształcenie średnie
- ❖ mile widziana znajomość branży zbożowo-młynarskiej (sprzedaż mąki)

Zadania:

- ❖ pozyskiwanie klientów na przetwory zbożowe (mąkę)
- ❖ kontakt z klientem w terenie
- ❖ analizy cenowe
- ❖ wystawianie dokumentów handlowych
- ❖ sporządzanie raportów handlowych

Oferujemy:

- ❖ zatrudnienie w spółce handlowej prawa czeskiego
- ❖ samochód służbowy
- ❖ telefon komórkowy
- ❖ wynagrodzenie uzależnione od wyników sprzedaży

Oferty pisemne w języku polskim prosimy przysyłać na adres:
Przedsiębiorstwo Zbożowe „GOPOL” sp. z o.o.
ul. Fabryczna 26
44 240 Żory
Polska Republika
lub e-mail: sekretariat@gopol.net

KOFOLA Sp. z o.o. POLSKA

w związku z dynamicznym rozwojem swoich struktur w Polsce

poszukuje kandydatów na stanowisko:

DYREKTOR FINANSOWY

Miejsce pracy: Kutno (woj. łódzkie), nr ref.: 16/DF/05

OCZEKIWANIA:

- ✓ Wykształcenie wyższe kierunkowe
- ✓ Doświadczenie na podobnym stanowisku, najlepiej w firmie produkcyjnej
- ✓ Znajomość zagadnień finansowych i księgowych
- ✓ Doświadczenie w budżetowaniu (przygotowanie, analiza)
- ✓ Doświadczenie w planowaniu finansowym, raportowaniu wyników (bilansy, cash flow, przygotowanie planów budżetowych, deklaracji rozliczeniowych, analizowanie okresowych raportów o sytuacji finansowej firmy)
- ✓ Bardzo dobre umiejętności interpersonalne
- ✓ Umiejętności planistyczne i analityczne, wysoki poziom odpowiedzialności
- ✓ Dobra znajomość oprogramowania finansowo-księgowego
- ✓ Znajomość j. polskiego
- ✓ Znajomość języka angielskiego

Aplikacje CV + list motywacyjny + zdjęcie (wraz z nr. ref.: 16/DF/05)
prosimy przysyłać na adres: m.luszczynska@kofola.cz

bądź: Kofola Sp. z o.o., ul. Wschodnia 5, 99-300 Kutno, www.kofola.pl

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Dlaczego tak, a nie inaczej?

W ostatnich kilku numerach „GL” zwracała się lawina reakcji na cykl moich artykułów pt. „Ekspres Katowice”. Z przykrością stwierdzam, że były to głosy zwłaszcza takich osób, które nawet nie doczytały tych artykułów do podpisu i już je krytykowały. Mam jednak możliwość przedstawienia swojego zdania i chciałabym tę możliwość wykorzystać.

W pierwszej kolejności pani Biernat oskarża mnie o negatywne nastawienie do „wszystkiego co polskie”. W swoim pierwszym artykule, rzeczywiście, krytykuję organizację na uczelni i ogólnie cały przebieg rekrutacji na studia do Polski oraz stan akademika. Niczego jednak nie zmyślam, niczego nie wyolbrzymiam, piszę wyłącznie prawdę. Z fragmentu artykułu pani Biernat – „Uchybień, które niewątpliwie występują powszechnie, (...)” – wnioskuję, że pani wie o tym, iż tak jest w rzeczywistości, i to nie tylko w Katowicach. Z kolei podczas pisania drugiego artykułu moim zamiarem było napisanie tekstu całkowicie neutralnego, nie chciałam już niczego krytykować. Artykuł o dokumentach miał być artykułem dowcipnym, czego próbowałam osiągnąć, stosując pewne formy stylistyczne i określenia, które najwyraźniej sprawiły wrażenie, że znowu skarżę się na „wszystko co polskie”. Tak nie było i przykro mi, że ktoś tak to zinterpretował. Czego natomiast zupełnie nie rozumiem, to to, z którego konkretnie fragmentu tego artykułu pani Biernat wywnioskowała, że nie radzę sobie z posługiwaniem się dokumentami? W dodatku stwierdzenie to – pomijając fakt, że niesłuszne – nie daje pani prawa, żeby oceniać mnie jako osobę „mało samodzielną i niezaradną”. To, czy jestem zaradna i samodzielna, i do jakiego stopnia, okaże się po pierwszym roku studiów.

Pani Biernat sugeruje również, że moje artykuły mogłyby zniechęcić kogoś do podjęcia studiów w Polsce. Nie taki mam zamiar, poza tym nie podejrzewam, że by osoba decydująca się na podjęcie studiów, kierowała się w swoim wyborze dwoma artykułami. Moim zdaniem, to bardzo poważna decyzja i informacje o poszczególnych uczelniach i kierunkach każdy zainteresowany sprawdzi w co najmniej kilku źródłach, a najlepiej osobiście informuje się wprost na uczelni.

Z kolei zdaniem pana Przeczka, ukrywam się za pseudonimem. Proszę przewertować kilka stron „GL” i wskazać artykuł podpisany z imienia i nazwiska. Oczywiście są takie, ale to albo korespondencja, albo dłuższy materiał. Zazwyczaj redaktorzy podpisują artykuły używając skrótów, najczęściej inicjałów lub na przykład jednej sylaby imienia lub nazwiska. Wydaje mi się, że używanie pseudonimu „hala” od imienia Halina to jeszcze nie ukrywanie się za czymś.

Zarówno pani Biernat, jak i pan Przeczka zarzucają mi brak dobrych obyczajów, który to brak wynika z faktu, iż, otrzymując stypendium rządowe, mam cześć krytykować cokolwiek, z czym mam do czynienia na studiach w BP. Trochę to obraźliwe stwierdzenie, gdyż – jak sądzę – stypendium to nie łapówka za milczenie. Żeby mi je przyznano, musiałam zdać egzamin, który wcale nie zaliczam do łatwych. Co zaś do moich artykułów, sądzę, że mam prawo do pisania cokolwiek, co nie przekracza granic etyki dziennikarskiej, czyli granic prawdy. Tak dotychczas robiłam i tak robić zamierzam.

HALINA DUDA

studentka I roku psychologii UŚ w Katowicach i redaktor „Pudła”

Niech się Pani nie przejmuję!

Niech się pani nie przejmuję, profesor Krystyna Biernat! Cóż pani przeszkadza jakoś smarkula? Przecież nie ona pierwsza zauważyła ten brud i bałagan w akademiku. Z czasem otrząsa się dziewczyna, przyzwyczai, wyrośnięta, to i przestanie pisać głupoty... A pani profesor ma w swoim biurze czysto i porządek, więc o co chodzi? Z wizytacją do akademika pani przecież nie pójdzie. Że biurokracja utrudnia życie studentom na każdym kroku? Urzędnik też człowiek, nie gorszy przecież od studenta, więc też ma prawo do wakacji, no nie? Ja bym się tym jej pisanem nie przejmował. Nawet jakby tę krytykę skierowała we właściwe miejsca, to już odpowiednio czynniki odfiltrują, co trzeba, i nie będą pani (czy też władz akademickich) niepotrzebnie niepokoić... Zresztą, zawsze można pod jakimś pretekstem wywalić krytyka ze studiów czy ewentualnie cofnąć stypendium, ku przestrodze niepokornym, a przekornym. Tak, zza biurka wiele można zdziałać, mając odpowiednie kompetencje i zero informacji!

Na przykład to nie o helę tu chodzi, lecz o halę, gdyż ta pierwsza studiuje akurat w Brnie. Dla pani profesor (i nie tylko) to wszak nieistotny szczegół, wsjo rawno. Poza tym nie zauważyłam, by hala skarżyła się na stosunki panujące w społeczeństwie akademickim UŚ-u. Opisuje po prostu i dowcipnie relacjonuje swe przeżycia w swoistym środowisku, w którym znalazła się po raz pierwszy. Że zetknęła się tam również ze zjawiskami negatywnymi, było do przewidzenia. Jej przeżycia znam z własnego doświadczenia. Pozytywnym jest, że jak dotychczas nie zraziło jej to do kontynuacji studiów. Hala potrafi jednak patrzeć z dystansu na problemy, zdolności czego zdaje

się być pani profesor pozbawiona (podobnie jak pan Andrzej Przeczka). Niektóre pani zdania-nonsensy typu „uchybień występujących powszechnie nie można generalizować” (sic!) są wymowne. Dobrze, że chociaż pan Przeczka przyznaje hali prawo do publicznej wypowiedzi. Zaś za brak dobrego smaku należy raczej uważać, panie Andrzeju, paną prawie dosłownie i bezkrytycznie przytakiwanie pani profesor; zwłaszcza w kwestii uzasadnienia krytyki przez studenta-stypendystę. Przypominając dobitnie hali o znacznej pomocy materialnej dla studentów ze strony rządu RP, mówicie państwo jednym głosem mniej więcej tak: bierziesz (polską) kasę, więc zamknij dziób i zrównaj krok! Jeżeli pan, panie Andrzeju, tak uważa, to niczego pan (ani podczas studiów w Polsce) nie zrozumiał. Natomiast pani Biernat chciałabym zapytać, czy poczuwałaby się do obowiązku zabierania głosu, gdyby hala studiowała w innym niż Polska kraju? (...)

Pora odpowiedzieć pani Biernat na postawione przez nią pytanie, czy polskie znaczy źle? Otóż nigdy tak nie uważałam; co polskie, z pewnością nie jest gorsze (ani też lepsze) od np. czeskiego tylko dlatego, że POLSKIE. Tu i tam są pluse i minusy i nie można wybiórczo patrzeć tylko na jedno, chcąc przy tym pozostać obiektywnym. Niemniej, po przeczytaniu pani wypowiedzi, pełnej „sprawiedliwego” oburzenia, jak też po ostatnich wyborach w Polsce, zaczynam jednak poważnie doceniać fakt posiadania w kieszeni czeskiego paszportu...

A może jednak naprawdę nie warto się przejmować?

MAREK GLAJCAR

marczyisko@centrum.cz

TV Polonia

WTOREK 6 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 *Prosto w oczy* 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Wirtual@ndia 9.15 Z dziecięcej polki 9.25 Gdyby nie Pan... (rep.) 9.40 Jest takie miejsce – Puławy (cykl dok.) 10.00 Wyprzedzić chorobę 10.20 Ludzie wśród ludzi (mag.) 10.35 Tam gdzie jesteśmy - Greckie ślady Zygmunta Mineyki (rep.) 11.05 Zaproszenie 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Przeprowadzki (s.) 14.30 Polonusi w Europie 14.55 Zaolzie 15.10 Historia Normana Daviesa (film dok.) 16.05 Wirtual@ndia 16.30 Wyprzedzić chorobę 16.50 Polskie miasta i miasteczka 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Cysterski szlak 17.50 Gdyby nie Pan... (rep.) 18.05 Kilka kromek chleba (film dok.) 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Więsci Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Tyle dobra dookoła (film dok.) 21.50 Jest takie miejsce – Puławy (cykl dok.) 22.10 Warto rozmawiać 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Plus minus 0.40 Sprawa dla reportera 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Więsci Polonijne 3.05 Tyle dobra dookoła (film dok.) 3.50 Joanna Słowińska z zespołem 4.05 Kilka kromek chleba (film dok.) 4.30 Warto rozmawiać 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 7 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 7.00 Wiadomości 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Budzik 9.25 Wierzę, wątpię, szukam 9.50 Lasy i ludzie 10.10 Pomysł na życie (film dok.) 10.35 Polskie miasta i miasteczka 10.45 Spotkania z profesorem Zinem 11.05 Plus minus 11.30 Kochaj mnie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Więsci Polonijne 13.20 Tyle dobra dookoła (film dok.) 14.00 Eurofolk Sanok 2001 14.20 Kilka kromek chleba (film dok.) 14.50 Warto rozmawiać 16.00 Budzik 16.25 Pomysł na życie (film dok.) 16.50 Polskie miasta i miasteczka 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Reporterzy non - stop 17.45 Wierzę, wątpię, szukam 18.15 Tu i teraz - Przystanek wolność (rep.) 18.40 Nasz dom Europa (rep.) 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Język modlitwy (rep.) 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.20 Książki z górnej polki 22.35 Ale Jazda! (mag.) 23.00 Kochaj mnie (s.) 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Debata 1.00 Zaolzie 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Język modlitwy (rep.) 3.20 Egzamin z życia (s.) 4.05 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 4.30 Nasz dom Europa (rep.) 5.00 Eurofolk Sanok 2001 5.20 Kochaj mnie (s.) 5.45 Wiadomości.

CZWARTEK 8 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Zygzaki 9.20 Kolorowe nutki 9.25 Znaki czasu (mag.) 9.50 Jedna z żołnierskich dróg (film dok.) 10.35 Tele PRLe 11.25 TV Wiadomości Literackie 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Język modlitwy (rep.) 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 Nasz dom Europa (rep.) 14.50 To jest temat 15.05 Debata 15.45 Joanna Słowińska z zespołem 16.00 Zygzaki 16.25 30 ton - lista przebojów 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Program publicystyczny 17.50 Znaki czasu (mag.) 18.10 Raj (mag.) 18.35 Smak Europy 18.45 TV Wiadomości Literackie 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda dla kierowców 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Uczymy języka polskiego (rep.) 21.20 Teatr TV - Człowiek, który wiedział jak to się robi 22.45 Casus Otto Schimek (film dok.) 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 24.00 Pogoda dla narciarzy 0.00 Prosto w oczy 0.15 Forum (pr. public.) 1.00 Animowany świat wyobraźni - Niezwykła kariera 1.10 Animowany świat wyobraźni - Na równej drodze 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Uczymy języka polskiego (rep.) 3.05 Teatr TV - Człowiek, który wiedział jak to się robi 4.30 Casus Otto Schimek (film dok.) 5.15 TV Wiadomości Literackie 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 9 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Domisie - Ładne-brzydkie 9.20 Trzy dni, aby wygrać (s.) 9.50 Raj (mag.) 10.20 Laboratorium (mag.) 10.40 Bzik kulturalny (mag.) 11.05 Ludzie wśród ludzi 11.20 Duże dzieci (talk-show) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Uczymy języka polskiego (rep.) 13.20 Hity satelity 13.35 Teatr TV - Człowiek, któ-

ry wiedział jak to się robi 14.55 Odkrywanie przestrzeni (felieton) 15.15 Forum (pr. public.) 16.00 Domisie - Ładne-brzydkie 16.25 Trzy dni, aby wygrać (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Ojczyzna polszczyzna 17.50 Spotkania z profesorem Zinem 18.10 Święta wojna (s.) 18.35 Bzik kulturalny (mag.) 19.00 Więsci polonijne 19.15 Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się... 21.20 Hity satelity 21.35 Na dobre i na złe (s.) 22.30 Duże dzieci (talk-show) 23.10 Porozmawiajmy 23.55 City Boy - Koncert Staśka Wielanka 0.45 Trzy dni, aby wygrać (s.) 1.15 Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Więsci Polonijne 3.05 Mówi się... 3.25 Hity satelity 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.30 Duże dzieci (talk-show) 5.05 Święta wojna (s.) 5.30 Jest takie miejsce – Puławy (cykl dok.) 5.50 Wiadomości.

SOBOTA 10 GRUDNIA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.35 Panna z mokrą głową (s.) 9.05 Mówi się... 9.25 Więsci Polonijne 9.40 Porozmawiajmy 10.30 Klan (s.) 11.40 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.05 City Boy - Koncert Staśka Wielanka 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Od przedszkola do Opola 14.30 Made in Poland (teleturniej) 14.55 Polskie ślady na Słowacji (rep.) 15.05 Wielka Gra (teleturniej) 16.00 Z daleka, a z bliska 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 18.00 M jak miłość (s.) 18.45 Cimerimage 2005 19.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Feliksa Falka wizja Polski - Bohater roku (film pol.) 21.55 Mój pierwszy raz (talk-show) 22.45 Od arii do piosenki 23.35 Z daleka, a z bliska 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Feliksa Falka wizja Polski - Bohater roku (film pol.) 3.50 City Boy - Koncert Staśka Wielanka 4.40 Tam gdzie jesteśmy – Łatanie (rep.) 5.10 Mój pierwszy raz (talk-show).

NIEDZIELA 11 GRUDNIA

6.00 Od arii do piosenki 6.45 Benefis Wojciecha Kilara 7.40 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 8.05 M jak miłość (s.) 8.55 Słowo na niedzielę 9.00 Ziarno (mag.) 9.25 Dwa światy (s.) 9.55 Śpiewaj z nami 10.05 Ojczyzna polszczyzna 10.25 Złotopolscy (s.) 11.15 Niedzielne muzykowanie 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Transmisja Mszy Świętej z bazyliki archikatedralnej św. Stanisława Kostki w Łodzi 14.10 Czarne chmury (s.) 15.00 Zaproszenie 15.20 Wywiad i opinie 15.45 Reportaż 16.00 Na podobieństwo Jacka (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Tam gdzie jesteśmy – Łatanie (rep.) 18.00 Salon kresowy - Moje powroty do Wilna (rep.) 18.15 M jak miłość (s.) 19.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Małopole, czyli świat (s.) 21.05 Jeremi Przybora 22.25 Gwiazdy z Kabaretu Starszych Panów 23.00 Linia Specjalna 23.40 Bzik kulturalny (mag.) 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Małopole, czyli świat (s.) 2.55 Zaproszenie 3.15 Czarne chmury (s.) 4.05 Reportaż 4.20 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 4.45 Salon kresowy - Moje powroty do Wilna (rep.) 5.00 Na podobieństwo Jacka (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 12 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Jedynecka 9.25 My Wy Oni (mag.) 9.50 Tajemnice lasu (rep.) 10.10 Z daleka, a z bliska 11.05 Na podobieństwo Jacka (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Zbyszek – banita (rep.) 13.25 M jak miłość (s.) 14.10 Salon kresowy - Moje powroty do Wilna (rep.) 14.25 W piątą stronę świata (s.) 15.25 Berliński express 15.30 Ze sztuka na ty - Na Harendzie Jana Kasprowicza 16.05 Jedynecka 16.30 Tajemnice lasu (rep.) 16.50 Polskie miasta i miasteczka 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Bo mój chłopak piłkę kopie (rep.) 17.45 My Wy Oni (mag.) 18.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 18.45 Zbyszek – banita (rep.) 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.30 Przeprowadzki (s.) 22.25 Ze sztuką na ty - Na Harendzie Jana Kasprowicza 23.00 Komornicy (s.) 23.30 Panorama 23.53 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy; program Moniki Olejnik 0.10 Kronika przerwane go Kongresu (film dok.) 0.35 A mury runą... (recital Jacka Kaczmarskiego) 1.15 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sportowy tydzień 3.20 Przeprowadzki (s.) 4.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 4.40 Zbyszek – banita (rep.) 5.00 Książki z górnej polki 5.15 Komornicy - Rewir 15 (s.) 5.45 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

WEEKEND NA ŁODOWISKACH: PUNKT DLA TRZYŃCA I HAWIERZOWA, ZWYCIĘSTWO ORŁOWEJ

Ach, te dogrywki...

TIPSPORT EHL

Po piątkowym zwycięstwie 2:1 ze Wsecinem hokeiści Trzyńca wyruszyli na turne po obcych lodowiskach. W niedzielę Stalownicy wywalczyli punkt w Litwinowie - za remis w regulaminowym czasie gry. W dogrywce szczęście uśmiechnęło się do gospodarzy, którzy w 3. minucie doliczonego czasu z kija Proroka sięgnęli po zwycięstwo. Dziś Stalownicy zaprezentują się w Kladnie, które w tabeli plasuje się oczko niżej za Trzyńcem.

● **LITWINÓW – TRZYNIEC 3:2 w dogr.** (1:1, 1:0, 0:1 – 1:0). **Bramki:** 19. Kubinčák, 28. Benda, 63. Prorok – 12. Pácal, 47. Skořepa. **Sędziował Homola. Kary** 9:11, **wykorzystane** 1:2. **Widzów** 3115. W ubiegłym tygodniu trzyniecki zespół zaatakowała wiroza, nie wszyscy hokeiści mogli więc do meczu z Litwinowem naleźć się przygotować. W bramce gości pojawił się Martin Vojtek, trener Jiří Juřík do gry wystawił tylko trzy formacje (ale to skądinąd jego dewiza). Obie drużyny rozkręcały się powoli. Po raz pierwszy uderzyli jednak

Sport polski

■ **PŚ W SKOKACH NARCIARSKICH: REWELACYJNY JANDA, MAŁYSZ ZNÓW POZA PODIUM.** Rewelacyjnie skacze w tym sezonie Czech Jakub Janda. Zawodnik klubu Frensztat pod Radhoszczem po weekendowych zawodach w Lillehammer objął prowadzenie w klasyfikacji generalnej PŚ. Poniżej oczekiwań spisał się w weekend Polak Adam Małysz. Skoczek z Wisły w sobotę był dziesiąty, a w niedzielę piąty. W najbliższy weekend Puchar Świata odbędzie się w Harrachowie. **Wyniki – sobota:** 1. Küttel (Szwajc.) 296,2 pkt. (135 i 139), 2. Janda (RC) 296,1 (137 i 137,5), 3. Bystoel (Norw) 291,7 (137,5 i 134),... 10. Małysz 277,4 (132,5 i 133); **niedziela:** 1. Janda 285,6 (135,5 i 131,5), 2. Bystoel 269,1 (130,5 i 129), 3. Küttel 267,2 (129,5 i 129,5),... 5. Małysz 260,6 (130 i 127). **Klas. gen.:** 1. Janda 316 pkt., 2. Ahonen (Fin.) 245, 3. Küttel 225 pkt. (jb, PAP)

PZP PIŁKARZY RĘCZNYCH

Wstyd, panowie!

Szczypiorniści Banika Karwina lubią przed ważnymi meczami podkreślać atmosferę i wysyłać do mediów optymistyczne sygnały, ale tym boleśniejczy jest późniejszy kontakt z rzeczywistością. Piłkarze ręczni Banika Karwina w 1/8 finału Pucharu Zdobywców Pucharu przegrali z kretesem 25:44 na parkiecie hiszpańskiego Valladolidu i niedzielny rewanż w Karwinie zaliczą obie ekipy już tylko z obowiązku. Karwiniacy dotrzymali kroku Hiszpanom tylko do 10. minuty, kiedy na tablicy świetlnej widniał rezultat 7:7. Od tego momentu gospodarze rozkręcili pokazówkę, a Putera wyjymował piłkę z siatki z częstotliwością rybaka, wylawiającego święteczne karpie. W bramce Banika nieporadnie radził sobie również drugi z golkiperów – młodziutki Pour, ale słabo zagrała cała drużyna.

SUKCES SZTANGISTÓW HAWIERZOWA I BOGUMINA

Złoto dla Banika Hawierzów

Sztangiści Banika Hawierzów potwierdzili klasę, zdobywając po raz szósty z rzędu tytuł mistrza RC. W ostatniej kolejce drużynowej ligi RC hawierzowanie niczego nie pozostawili przypadkowi i w składzie z najlepszym czeskim sztangistą Petrem Sobotką obronili pierwsze miejsce w tabeli. Oprócz Sobotki w barwach zwycięskiej drużyny wystąpili: Miroslav Cichý, Radomír Veselík, Zbyněk Dub oraz dwaj reprezentanci Słowacji – Rudolf Lukáč i Viktor Guman. – *Szkoda, że kontuzja pleców uniemożliwiła start Tomasowi Matykiewiczowi – powiedział „GL” trener Hawierzowa Pavel Khek. – Z tego też powodu sięgnęliśmy po Viktora Gumana, który spisał się bardzo dobrze. Wszyscy w Hawierzowie jesteśmy pod wrażeniem udanego sezonu, obrona mistrzowskiego tytułu to zawsze ciężka sprawa.*

goście, na 0:1 trafił obrońca Pácal w prowadze liczebnej 5 na 3. W 19. minucie trzyńczanie myślami byli już chyba w szatni, swoją kolejną przewagę liczebną rozegrali bowiem wręcz żałośnie. Krażek po niedokładnym podaniu przejął Branda, dograł jeszcze do lepiej ustawionego Kubinčáka i było 1:1. W drugiej odsłonie oprócz lekkiej zadymy na lodzie, która nie wyloniła zwycięzcy (za potyczkę karę do końca meczu otrzymali Bombic i Výtisk), przewagę utrzymywali gospodarze. W 28. minucie Benda z dobitki przechylił szalę meczu na korzyść Litwinowa – 2:1. W ofensywny spektakl nie zamieniła się również trzecia tercja. Stalownicy cierpliwie czekali na swoją okazję w meczu. W 47. minucie Tesařík dostrzegł wychodzącego na czystą pozycję Skořepę, który elegancko zgasił sobie „gumę” na niebieskiej linii i po samodzielnym rajdzie bez większych kłopotów pokonał Jarinę w bramce Litwinowa – 2:2. Losy pojedynku rozstrzygnęły się w dogrywce. W 62. minucie na trzynieckiej ławce kar zasiadł Fabuš i goście w osłabieniu skapitulowali. Gola na wagę dwóch punktów zdobył Prorok, który zwodem wykiwał Vojtkę, rozstrzygając mecz na korzyść Litwinowa – 3:2.

Lokaty: 1. Slavia 61, 2. Liberec 60, 3. Zlin 56, 4. Witkowice 50,... 9. Trzyniec 41 pkt. **DZIŚ:** Kladno – Trzyniec (17.30) i Witkowice – K. Wary (17.00).

I LIGA

● **PROŚCIEJÓW – HAWIERZÓW 6:5 w dogr.** (1:2, 1:3, 3:0 – 1:0). **Bramki:** 32., 42. i 62. Fojtík, 17. Sedlák, 46. Dibelka, 58. Piecha – 18. Lipina, 19. Hruška, 25. Galvas, 34. Zdráhal, 37. Míkšan. **Sędziował Smeták. Kary** 7:14, **wykorzystane** 1:4. **Widzów** 2000. Obie drużyny znają się na wylot. Prościejów służy bowiem za farmę ekstraklasowego Trzyńca i w barwach Hanaków prezentuje się sporo zawodników z naszego terenu. Gospodarze nie byli wcale faworytami tej konfrontacji, w tabeli obie drużyny dzieli różnica 20 punktów. W trakcie pierwszych dwóch tercji wszystko

układało się zgodnie z przewidywaniami. Hawierzowanie dyktowali warunki na placu gry i chyba nikt nie przypuszczał, że w Prościejowie może jeszcze dojść do dramatu. Sygnał do ataku dał w 42. minucie Fojtík, który obniżył na 3:5. Gospodarze wyczuli szansę. W cztery minuty później aktywny Fojtík obsłużył Dibelkę i Masný po raz czwarty wylawiał krażek z siatki – 4:5. Hawierzowanie zaskoczeni takim obrotem sprawy kompletnie się pogubili. Trema ugotowała w mурowych okazjach Hruškę i Zdráhala, zaś w euforii grający Prościejów w 58. minucie zasługą Piechy doprowadził do wyrównania – 5:5. Dzieła zniszczenia dokonał w dogrywce swoim trzecim golem Fojtík, bramkarz Novotný (w dogrywce zmienił Masnego) miał duże pretensje do obrońców.

Lokaty: 1. Ujście n. Łabą 63, 2. Hawierzów 50, 3. Chomutów 48 pkt. **JUTRO:** Hawierzów – Trzebiczk (17.30).

II LIGA

Orłowanie pokonali w weekend na własnych śmieciach Blansko i po 22. kolejce zajmują w tabeli 5. miejsce. W najbliższą niedzielę Orłowa zmierzy się ze Szumperkiem.

● **HC ORŁOWA – HC APOS BLANSKO 2:1 (0:0, 2:1, 0:0).** **Bramki:** 26. Balajka, 28. Martiník – 35. Horák. W pojedynku sąsiadów tabeli trzy punkty wywalczyli orłowanie, w grze podopiecznych trenera Pavla Leksovskiego jednak wciąż nie wszystko zapapinane jest na ostatni guzik. – *W chwili, kiedy zespół zdobył dwubramkową zaliczkę, przestaje grać* – stwierdził dla „GL” trener Orłowej Pavel Leksovský. – *Z letargu ocknęliśmy się dopiero po kontaktowym голу z kija Horáka.* Orłowanie wciąż bez kontuzjowanego Kotali na pierwszego gola czekali do drugiej tercji. W 26. minucie Tomásek przy lewej bandzie uwolnił się spod opieki obrońców, idealnie dograł do Balajki, a orłowski obrońca ostrym strzałem zapewnił gospodarzom prowadzenie – 1:0. W dwie minuty później było już 2:0 dla Orłowej. Dwořák wykiwał trzech graczy Blanska, wstecznym podaniem obsłużył Martiníka, który nie miał problemów z trafieniem do siatki. Goście obniżyli z kija Horáka, po tym, jak zagapiła się cała orłowska defensywa. W ostatniej odsłonie ekipa Pavla Leksovskiego nastawiła się na defensywę, golem pod bramką Blanska pachniało zwłaszcza po szybkich kontratakach. Wynik nie uległ już jednak zmianie.

Lokaty: 1. Szternberk 46, 2. T. Brno 44, 3. W. Bitesz 36, 4. Blansko 34, 5. Orłowa 34 pkt. **JANUSZ BITTMAR**

I Gambrinus Liga

■ **OSTRAWA – SLAVIA 1:3 (1:1).** **Bramki:** 41. Metelka – 1. Piták, 61. Holeňák, 74. L. Jarolím. **Sędziował Šedivý.** W. 3737. Ostrawianie zagapili się w 23. sekundzie meczu i po strzale z woleja Pitáka przegrywali 0:1. Na 1:1 wyrównał z podania Papadopulośa Metelka, ale słabo grający Banik nie zasłużył nawet na remis. W II połowie goście po stałych fragmentach gry przechylili szalę meczu na swoją stronę.

Lokaty: 1. Liberec 34,... 8. Ostrawa 20 pkt. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Powinni zostać przywódcami **str. 3**GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**Kto wygrał z MOKATE? **str. 5**Trzyniec pnie się w górę **str. 8**CZWARTEK
8 GRUDNIA 2005
NR 144
ROCZNIK LX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Przedsiębiorcy też mają prezent dla Mikołaja – piękny występ.

PREZYDENCI MIAST PRZYNIEŚLI PREZENTY

Przyszedł Mikołaj

KARWINA (sch) – Od kilku lat do polskiego przedszkola we Frysztle Św. Mikołaj przychodził w asyście prezydentów trzech partnerskich miast – Wodzisławia, Jastrzębia i, oczywiście, Karwiny. Tym razem dołączyła do nich również konsul RP w Ostrawie, Grażyna Kostruslak.

Prezydent Wodzisławia Adam Krzyżak, jego jastrzębski kolega „po funkcji” Marian Janecki oraz szef wydziału szkolnictwa karwińskiego ratusza Tomáš Osližlok czują się we frysztańskim przedszkolu jak u siebie w domu. Nie skarżą się na zbyt małe krzeselka, raczej z przyjemnością wchłaniają mikołajkową atmosferę. Tak samo konsul Kostruslak, która przypomina sobie swój występ z przedszkola w roli Czerwonego Kapturka. Nie bez powodu zresztą. Przedszkole w Karwinie nazywa się bowiem „Bajlandia”, toteż dzieci, przedstawiając swoje przedszkole Świątemu Mikołajowi, wcielają się w kolejne baśniowe postacie – w Czerwonego Kapturka, krasnoludki i królową Śnieżkę, Jasia i Małgosię, Calineczkę, rybaka ze złotą rybką czy ko-

ta w butach. Mikołajowi podobają się popisy przedszkolaków. Gościom też. Dyrektor Jadwiga Palowska korzysta z okazji i przedstawia zebranym chlubę frysztańskiej szkoły – laureatów konkursów recytatorskich i śpiewających.

Mikołajkowe prezenty dla przedszkolaków zostały rozdane. Czas na ten najważniejszy – telewizor i radio-magnetofon, które ufundował Konsulat Generalny RP w Ostrawie polskiej szkole w Karwinie. – *Cieszymy się, że Konsulat o nas pamięta. Nowy sprzęt RTV wykorzystamy do nauki języków* – mówi dyrektor Palowska.

Świąteczny wystrój

HAWIERZÓW (wak) – Miasto powoli przybiera świąteczny wygląd. 12-metrowe dorodne świerki stoją już przed centrum handlowym „Elan” oraz przy ul. Morawskiej na Szumbarku. Przywieziono je ze Starych Hamrów. Za jedno drzewo miasto zapłaciło 20 tys. koron. Na Szumbarku staną dwie choinki, kolejne w Suchoj Średniej, w centrum oraz na Podlesiu. Girlandy oraz świąteczne ozdoby zawieszono zostaną również na największym, 24-metrowym drzewie nieopodal skrzyżowania pod „Permonem”.

Zaolzie w zadymce

REGION (man, mro) – Potężna śniegowa nawałnica, która we wtorek w godzinach popołudniowych nawiedziła nasz region, niemal całkowicie sparaliżowała życie.

Z chmury śniegowej sywały się bez przerwy ogromne ilości białego puchu – w ciągu kilku godzin spadło go ponad 20 cm. Śnieg doprowadził do paraliżu ruchu kołowego. Na wyżej położonych odcinkach dróg utworzyły się korki (np. na wznieśieniu w Nieborach), zaczęło dochodzić do kolizji.

Intensywna nawałnica utrudniła życie zwłaszcza mieszkańcom Jabłonkowa i okolicy. Śnieg swoim ciężarem przyniósł drzewa – spadające konary zrywały napowietrzne linie energetyczne i trakcje kolejowe. Na odcinku linii kolejowej pomiędzy Jabłonkowem i Mostami koło Jabłonkowa ruch zamarł całkowicie. Kursujące na trasie Bogumin – Czadca pociągi jeździły

trasą okrężną przez Horni Lidecz. We wtorek późnym wieczorem i w środę we wczesnych godzinach rannych na trasie między Jabłonkowem i Cz. Cieszynem pociągi kursowały wahadłowo, niektóre niemalże z dwugodzinnym opóźnieniem.

Spora warstwa śniegu uszkodziła również transformatory, więc prawie połowa Zaolzia nocą z wtorku na środę pograżyła się w ciemnościach. Najdłużej byli bez prądu mieszkańcy podgórskich miejscowości, Jabłonkowa, Nawisia i Gródka.

Mieszkańcy województwa morawsko-śląskiego brnęli wczoraj do pracy w białym i szarym śniegowym „bloku”. Chodniki miast i miasteczek pokryte grubą warstwą rozpryskującego się śniegu, bryzgi ochlapujące idących poboczami to był powszechny widok. Aby temu zaradzić od środy, czyli od początku opadów, w systemie awaryjnym pracowały wszystkie siły i środki dyrekcji dróg województwa – 200 osób uzbrojonych w technikę walczyło z zimą.

Ciąg dalszy na str. 2

Zmierzyli się z testem

CZ. CIESZYN (kor) – Dziewiątoklasiści z naszego regionu, w tym także uczniowie najwyższych klas wielu polskich zaolziańskich podstawówek musieli się w poniedziałek zmierzyć z testem, którego celem było sprawdzenie ich wiedzy z zakresu języka czeskiego, matematyki i ogólnych predyspozycji edukacyjnych.

– Nowa ustawa szkolna oraz rozporządzenie nr 15/2005 zobowiązuje szkoły do przeprowadzania oceny wyników nauczania – mówi dyrektor czeskokocieszyńskiej PSP, Stanisław Folwarczny. – Dlatego Urząd Wojewódzki w Ostrawie w ramach projektu „Kvalita”, czyli „Jakość”, zakupił testy u firmy SCIO, która nb. przygotowuje też testy egzaminów wstępnych do szkół średnich. Ich pakiet obejmuje testy dla klas 6-9 m.in. z języka czeskiego, angielskiego, matematyki oraz tzw. test ogólny. Do tego dochodzą formularze z ankietami dla uczniów, rodziców i nauczycieli. W październiku takie testy wypełniali szóstoklasiści, teraz przyszła kolej na „dziewiątoków”.

Zdaniem S. Folwarcznego, testy

pomogą uczniom. M.in. dlatego, że mniej będą się oni obawiać egzaminów wstępnych, które też przeprowadzane są formą testów. A nauczyciele mogą w ten sposób sprawdzić, na ile udało im się „nalać wiedzę” do głów młodych ludzi.

Ciąg dalszy na str. 2

Szkola w Gnojniku bez prądu

W miejscowościach podgórskich z powodu śnieżycy nastąpiły przerwy w dostawach energii elektrycznej.

– Od godz. 21.30 we wtorek aż do godz. 10.30 w środę w Gnojniku nie było elektryczności – powiedziała nam Małgorzata Rakowska, dyrektorka PSP. Mało tego, z powodu złej pogody do szkoły nie dojechała część grona nauczycielskiego, a uczniów na lekcje przyszła tylko dwudziestka. – W klasach było zimno, zaledwie 13 st. C. W takich warunkach nie można było prowadzić zajęć – dodała M. Rakowska.

(mro)

Sukces młodej anglistki

CZ. CIESZYN (kor) – Urszula Fukala, uczennica trzeciej klasy czeskokocieszyńskiego Gimnazjum Polskiego, zwyciężyła w organizowanym przez Centrum Nauczania Języków Obcych i Przedmiotów Fachowych „Pygmalion” konkursie w języku angielskim „Gate”. Trzecia edycja konkursu odbyła się w siedzibie „Pygmaliona” we wtorek 6 grudnia.

W finale konkursu zmierzyły siły

10 młodych anglistów z trzecich klas czeskokocieszyńskich szkół średnich, wyłonionych podczas eliminacji szkolnych. W tym roku uczestnicy konkursu musieli się wykazać znajomością książki „Rok 1984” George’a Orwella, przeczytanej w oryginale.

Na drugim miejscu uplasował się Michał Paciorek z czeskiego gimnazjum, na trzecim zaś kolejny uczeń z Gimnazjum Polskiego, Jiří Rozbroj.

Biblioteka mrzonką?

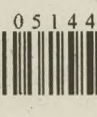
OSTRAWA (mro) – Województwo w 2006 r. nie dostanie 65 mln koron na rozpoczęcie budowy Wojewódzkiej Biblioteki Naukowej. – Pomimo zobowiązania się regionalnych posłów do wspierania tego przedsięwzięcia, jedynie posłowie ODS, KŠČM oraz US-DEU i tylko 3 posłów z ław socjaldemokratów spełniło swoją obietnicę i głosowało za projektem. Z KDU-ČSL ani jeden – powiedział na poniedziałkowej konferencji prasowej hetman Evžen Tošenovský.

W efekcie projekt nie uzyskał wymaganego poparcia izby. Koszt budowy biblioteki szacuje się na 650-700 mln koron, jednak do tej pory nie ma zabezpieczonych źródeł finansowania. Jest już jednak gotowy projekt, wybrany z międzynarodowego konkursu architektonicznego ogłoszonego 30. 6. 2004 r. Jest też pałaca potrzeba przeprowadzenia biblioteki z jej tymczasowych pomieszczeń w Nowym Ratuszu, które zasiedliła w 1951 roku.

Dobry

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane. Przelotne opady deszczu ze śniegiem, w górach śnieg. Temperatura w nocy od 2 do -2 st. C, w dzień od 1 do 5 st. C.

PIĄTEK – Zachmurzenie umiarkowane, przelotne opady śniegu. Temperatura w nocy od -1 do -5 st. C, w dzień od -2 do 2 st. C.

9771212422041

W SOBOTĘ SCENA POLSKA ZAPRASZA NA PREMIERĘ

Kolejna premiera Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego odbędzie się w sobotę 10 grudnia o godz. 17.30. Tym razem zapraszamy serdecznie na angielską komedię *Kiedy kota nie ma...*, w reżyserii Rudolfa Molińskiego, której autorami są Johnnie Mortimer i Brian Cooke.

Kiedy kota nie ma... to typowa małżeńska komedia omyłek. Akcja sztuki dotyczy małżeńskich perypetii dwóch niefortunnie dobranych par. Mildred to osoba energiczna i namiętna, natomiast jej mąż George jest flegmatykiem i niezguła, nie umiejącym zapewnić żonie wymarzonego komfortu i statusu. A Humphrey, pełen temperamentu zamożny biznesmen, speł-

nia wszystkie zachcianki swej egzaltowanej żony Ethel, ale... zdradza ją. Rozżalone kobiety, będące zresztą siostrami, niezadowolone ze swych mężów, postanawiają same wyjechać na wakacje. Po-

»Kiedy kota nie ma...«

nadto w intrygę matrymonialną włączają się dwie sekretarki.

Komedia ta z powodzeniem wystawiana jest w Polsce, między innymi w warszawskim Teatrze Kwadrat i łódzkim Teatrze Powszechnym.

Autorką projektów scenografii i kostiumów jest

Izabela Dzidowska, absolwentka ASP w Krakowie. Pani Iza była asystentką scenografa (Małgorzata Komorowska) w sztuce Szalone nożyczki, której premiera odbyła się w Scenie Polskiej w styczniu 2005 roku.

W sztuce udział biorą: Anna Przyca, Ewa Kus, Katarzyna Wojczyk, Janusz Kaczmarski, Klaudiusz Szymczek oraz – gościnnie w roli Jennifer – Anna Monczka, którą Sceną Polską zainteresował jej ojciec, Jan Monczka. Anna Monczka jest tegoroczną absolwentką krakowskiego studium aktorskiego LART Studio.

Ciąg dalszy na str. 2

Znad Wisły

■ Lider LPR Roman Giertych, oświadczył, że „liga wstrzymuje poparcie dla działań gospodarczych rządu” i domaga się odwołania ministra skarbu Andrzeja Mikosza w związku z decyzją o prywatyzacji Zespołu Elektrowni Dolna Odra (ZEDO). Ministerstwo potwierdziło informację o parafoowaniu z hiszpańską Endessa Europa wstępnej umowy o sprzedaży pakietu akcji ZEDO. Premier Kazimierz Marcinkiewicz zamierza wpłynąć na LPR, by zmieniło swoją decyzję.

■ Zapowiadana na 2006 rok pielgrzymka papieża Benedykta XVI do Polski odbędzie się przed 10-11 czerwca, a być może nawet w maju – powiadomił dziennikarzy polskich metropolita krakowski abp Stanisław Dziwisz. Przypomnijmy, że 9 czerwca rozpoczyna się w Niemczech piłkarskie mistrzostwa świata.

■ Do Instytutu Pamięci Narodowej złożono już 400 wniosków o dostęp do teczek służb specjalnych PRL na nowych zasadach, określonych przez Trybunał Konstytucyjny. TK orzekł 26 października, że każdy, także agent i oficer SB może zobaczyć akta na swój temat, każdy też do akt tych może dołączyć swój komentarz – sprostowanie. W listopadzie TK sprecyzował, że byli agenci i oficerowie tajnych służb PRL mogą zobaczyć tylko te akta, w których sami są obiektem działań służb.

■ Sekretarz stanu w kancelarii prezydenta Dariusz Szymczycha powiedział dziennikarzom, że prezydent Aleksander Kwaśniewski podpisał już ułaskawienie Sławomira Sikory – pierwowzoru bohatera filmu „Dług”. Sikora został skazany na 25 lat więzienia za zabójstwo dwóch gangsterów.

■ Co siódma stacja sprzedająca LPG w Polsce nie ma na to pozwolenia, w co piątej gaz jest przechowywany w sposób grożący wybuchem lub pożarem – wynika z kontroli Państwowej Inspekcji Pracy. W Polsce jest ok. 6 tys. stacji z LPG, więcej niż w USA czy Australii. Po drogach jeździ ponad dwa mln aut z instalacją gazową, dzięki czemu Polska zrównała się ze światowym liderem – Koreą Południową. Rynek autogazu w Polsce przeżywa największy w swej historii rozwój. W tym roku Inspekcja Pracy skontrolowała 810 stacji z autogazem. Wyniki były szokujące. Inspektorzy odkryli 120 stacji bez pozwoleń na działalność. W 47 znaleziono zbiorniki bez dopuszczenia Urzędu Dozoru Technicznego. Wiele nie spełniało wymagań dotyczących bezpieczeństwa, często związanych z magazynowaniem gazu. Na co czwartej pracowały osoby bez wymaganego przez prawo przeszkolenia. Łącznie takich pracowników było ponad 750. Zły stan zabezpieczeń potwierdza straż pożarna. Ta skontrolowała w tym roku ponad 5 tys. stacji i na prawie 400 paliwa były złe magazynowane. Inspekcja Pracy nałożyła 59 decyzji wstrzymania pracy na stacji, prawie 300 mandatów na łączną kwotę ponad 145 tys. zł, a w skrajnie groźnych przypadkach wysłała sześć wniosków o ukaranie do sądów.

■ Biura poselskie w centrach handlowych. W gdańskim Manhattanie jest już LPR, teraz PO otwiera wspólny punkt dla 12 posłów. W Gdyni na ten sam pomysł wpadł PiS. Politycy na Manhattanie będą dyżurowali siedem dni w tygodniu do godz. 21. Na mieszkańców zawsze czekać będzie choćby jeden poseł, miejski radny albo prawnik udzielający darmowych porad. Sprawną obsługę ma zapewnić trzysobowy personel i wolontariusze. Na miejscu są toalety, dostęp do Internetu, dwie sale konferencyjne. Za każdy ze 160 metrów powierzchni w tak eleganckim miejscu PO zapłaci 10 euro miesięcznie – z pieniędzy, które jej posłowie dostają na utrzymanie biur. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Stanisław FOLWARCZYŃSKI

Czeskocieszyńscy dwięcioklasiści podczas poniedziałkowego testu.

Zmierzyli się z testem

Dokończenie ze str. 1

– *Dzięki testom możemy sprawdzić, gdzie dzieci radzą sobie dobrze, a gdzie mamy jeszcze braki* – mówi Fol-

Wczasy nad morzem

HAWIERZÓW (wak) – Podobnie jak w latach minionych, również w 2006 roku hawierzowski magistrat organizuje dla dzieci dziesięcio- lub czternastodniowe wczasy lecznicze nad Adriatykiem. W przyszłym roku do Chorwacji wyjedzie 160-240 młodych hawierzowian w wieku od 7 do 15 lat.

W ub. roku na wczasy krajowe i zagraniczne dla dzieci miasto przeznaczyło 2 mln koron.

Przebudowa porodówki

HAWIERZÓW (wak) – Od stycznia rozpocznie się przebudowa oddziału położniczo-noworodkowego w miejskim szpitalu. Nie zakłóci to jednak normalnej pracy oddziału. W czasie robót adaptacyjnych nie będą jednak pobierane opłaty za obecność ojca przy porodzie. Kontynuowane będą również bezpłatne kursy pływania i ćwiczenia dla ciężarnych pań oraz doradztwo położnych. Zakończenie prac nastąpi w październiku 2006 roku.

»Kiedy kota nie ma...«

Dokończenie ze str. 1

Reżyser Rudolf Moliniski powiedział o komedii *Kiedy kota nie ma...* – *W tej sztuce zainteresowała mnie przede wszystkim sama warstwa fabularna, znakomicie napisane role. Współczesne komedie i farsy, głównie angielskie, wymagają odpowiedniego zespołu aktorskiego. Taki zespół od kilku lat, dzięki Bogu, mamy. W tej komedii dla mnie ważne było to, że w sposób dowcipny penetruje kolejne obszary naszego życia. Tym razem nie chodzi o wielką politykę („Okno na parlament”), erotyczną dwulicowość („Mayday”) ani o wątek kryminalny rozwiązywany razem*

z widownią („Szalone nożyczki”). Tym razem mamy do czynienia z »pokerem małżeńskim«, w którym o satysfakcji nie decyduje przypadek... A może jednak? Wobec tego zapraszam w imieniu koleżanek i kolegów grających w naszej komedii do spędzenia z nami wieczoru, który ze względu na fabułę przedstawienia nie będzie czasem straconym.

Następna premiera w Scenie Polskiej już w następną sobotę, 17 grudnia. Tym razem proponujemy naszym widzom sztukę **Agnieszki Osieckiej** *Apetyt na czereśnię*.

Scena Polska

iekawostki

Potów na Tycjana

„Portret damy z córką” Tycjana – ostatni raz widziany 400 lat temu – został wystawiony na sprzedaż przez znany dom aukcyjny Christie's. Pieczołowicie restaurowany obraz będzie sprzedany w ramach aukcji „Dawnych Mistrzów” w najbliższy czwartek. Christie's spodziewa się, że dzieło zostanie sprzedane za co najmniej 5 mln funtów (prawie 7,5 mln euro). Artysta nie skończył pracy nad portretem przed śmiercią w 1576 roku. Dzieło ukończył jeden z jego uczniów pod koniec XVI lub na początku XVII wieku, przypisując damie skrzydła, tak by przypominała archanioła Rafaela. Jej córce namalował męską fryzurę, aby kojarzono ją z Tobiaszem. Końcowy produkt – czyli obraz „Tobiasz i Anioł” – trafił do znanej weneckiej kolekcji Barbarigo, następnie nabył go handlarz dzieł sztuki Rene

Gimpel. Wstępując do francuskiego ruchu oporu w czasie II wojny światowej, Gimpel wystawił swoje płótno do kryjówek w Londynie. Zginął w obozie pracy w 1944 roku. Spadkobiercom Gimpla udało się zlokalizować obrazy w 1946 roku w londyńskim garażu. Zlecono ich prześwietlenie i restaurację. Prace nad konserwacją dzieł trwały do 2001 roku, kiedy to odsłonięto, po raz pierwszy od 400 lat, oryginalne portrety namalowane ręką Tycjana. Według ekspertów, portret wystawiony na sprzedaż w Christie's przedstawia najprawdopodobniej córkę artysty Emilię i jedną z jego wnuczek.

Pulchna brunetka lepsza

Ponad połowa, bo 53% Francuzów preferuje pulchne brunetki, spośród których na najatrakcyjniejszą uważa się powszechnie włoską aktorkę

PROSIMY NIE ODPOWIADAĆ

Wolno czy szybko – jeden grzech

Prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie. A dżentelmenów za kierownicą. O panującym na drogach seksizmie i dyskryminacji blondynek (z rozjaśniania włosów zrezygnowałam w momencie, gdy przesiadłam się z miejsca pasażera za kierownicę) przekonuję się na każdym niemalże kilometrze. Zwłaszcza, gdy w tym samym co ja kierunku zmierza jeszcze inny samochód, prowadzony, no cóż, przez... mężczyznę.

Przykłady, kiedy kobieta „okropnie prowadzi” (na włączaniu kierunkowskazów na każdym większym wirażu przylapałam już nawet facetów), są generalnie dwa. Kiedy kobieta jedzie za wolno – to pierwszy, oraz kiedy kobieta jedzie za szybko – drugi. Oba przypadki miałam przyjemność zaliczyć. Po każdym obiecywałam sobie solennie, że tego samego błędu już nie powtórzę. Nie będę opuszczać prawego pasa pod byle powodem. Do lewego wjadę tylko z konieczności, np. gdy będę skręcać w lewo.

Okazuje się bowiem, że kiedy kobieta wjeżdża do lewego pasa, zawsze robi źle. Ostatnio było źle, kiedy jadąc po drodze czteropasmowej w terenie zabudowanym pozwoliłam sobie jechać „tylko osiemdziesiątką” i nie zjechać do prawego pasa, kiedy niecierpliwy kierowca w ogromnym BMW nacierał na mój bagażnik. Na owoce swojej lekkomyślności nie musiałam długo czekać. Za swoją „bezczelność” zostałam zaskakująco szybko ukarana. Dżentelmenowi w dużym wozie wyraźnie było nie w smak, że musiał mnie wyprzedzić z prawej strony (choć, o ile dobrze pamiętam, w terenie zabudowanym nie ma podziału na „szybki” i „wolny” pas), po czym zapłacił mi pięknym za nadobne. Wjechał przed mój samochód i niespodziewanie, mocno nacisnął na hamulec. Kiedy uznał, że przyhamowanie mojego auta do 30 km na godz. na zaledwie kilku metrach będzie wystarczającą nauczką, ruszył z kopyta. I tyle go widziałam. Mea culpa. Jechałam za wolno...

Kiedy podenerwowana opowiadałam swoją przygodę koleżance, usłyszałam tylko: – *To normalka. A nie zauważyłaś, że kiedy facet zorientuje się, że wyprzedza go kobieta, to zaraz naciska pedał gazu?* Nie odpowiedziałam. No bo niby co miałam powiedzieć? Że po co głupia pcha się na lewy pas, skoro zaraz się okaże, że popełnia drugi z zasadniczych błędów, że po prostu jedzie za szybko?

BEATA SCHÖNWALD

Krótsza i prostsza

TRZYNIEC (man) – Od roku szkolnego 2006-2007 nową nazwę otrzyma zespół szkół średnich w Trzyniecu Kanadzie. Dotychczasowa długa i skomplikowana nazwa zostanie przekształcona na „Średnia Szkoła w Trzyniecu Kanadzie – organizacja zarządzająca”. W tych dniach dyrekcja szkoły ogłosiła konkurs na nowe logo placówki. Składające się najwyżej z trzech kolorów logo powinno być estetyczne, przyciągać uwagę, zawierać nazwę szkoły, w należyty sposób ją reprezentować.

Konkurs przeznaczony jest dla sześcioklasisty, jego zwycięzca otrzyma 3 tys. Kc. Propozycje można przesyłać do środy 6 stycznia 2006 pod adresem szkoły.

Zaolzie w zadymce

Dokończenie ze str. 1

Wczoraj rano do usuwania blisko 20-cm warstwy świeżego, topniejącego śniegu zorganizowano dodatkowe maszyny. Po terenie byłego powiatu frydecko-misteckiego nieustannie kursuje 23 samochodów uzbrojonych w pługi i 8 traktorów zbierających z powierzchni jezdni śnieg.

– *W miejscowości Biłá, podobnie jak i na innych trasach prowadzących przez lasy, dochodziło do podłamywania drzew i łamania gałęzi, które torowały drogi* – powiedział nam **Tomáš Böhm**, szef dyrekcji morawsko-śląskich dróg. Dodał, że w wielu miejscach Beskidów przy usuwaniu złamanych drzew służby drogowe koordynowały swoje wysiłki ze Strażą Pożarną.

– *Drogi I kategorii zimowego utrzymania są przejezdne, śnieg usuwany jest z nich mechanicznie i chemicznie, nieco gorzej przedstawia się sprawa dróg II i III kolejności odśnieżania. Na tych, które leżą na wysokości powyżej 400 m, utrzymuje się ujeżdżona warstwa śniegu, na niższych położonych zalega błoto pośniegowe* – dodał **T. Böhm**.

Według prognoz meteorologicznych, opady mokrego śniegu powinny dziś ustawać.

Monicę Belucci – wynika z sondażu. Zaledwie 28% Francuzów twierdzi, że woli blondynki, a 6% kobiety o rudych włosach. 43% mężczyzn woli kobiety zaokrąglone, a 39% szczupłe.

Sejsmiczny wieżowiec

Od czasu, gdy w stolicy Tajwanu, Tajpej, stanął najwyższy budynek świata – wieżowiec Tajpej 101, wzrosła także aktywność sejsmiczna w tym mieście – twierdzi tajwański geolog. Geolog z najbardziej prestiżowej na Tajwanie uczelni Academia Sinica, Lin Cheng-hong powiedział agencji Reutersa, że od roku 1997, w którym zaczęto budowę mierzącej 508 metrów konstrukcji, miasto nawiedza więcej niż przeciętnie mikro-wstrząsów, zwykle o sile 2-2,5 st. w skali Richtera. Jak podkreślił, z zapisów historycznych wynika, że aktywność sejsmiczna w rejonie Tajpej była stosunkowo niska w porównaniu z resztą wyspy. Zda-

niem naukowca, istnieje możliwość, że przyczyną częstszych wstrząsów jest nowopowstały wieżowiec – najwyższy drapacz chmur na świecie, ważący 700 tys. ton. Zaprzeczają temu właściciele budynku, którego konstrukcja, jak podkreślają, uzyskała aprobatę geologów i ekologów.

Zamiast kanapki?

Dwuletni chłopiec pojawił się w żłobku w Filadelfii z kilkoma paczkami kokainy – poinformowała w ub. sobotę policja w USA. W piątek chłopiec przekazał swojej opiekunce w żłobku dwie paczki narkotyków, a gdy ta go przeszukała, okazało się, że ma przy sobie kolejnych dziewięć opakowań – tłumaczyła policja. Według policji, dziecko ściągnęło paczki ze stołu w domu. Matkę dziecka zabrano na przesłuchanie. Może zostać oskarżona o stwarzanie zagrożenia dla dobra dziecka.

ZYGMUNT STOPA O ROLI MŁODZIEŻY W PZKO: Powinni zostać przywódcami

W kilka chwil po wyborze na przewodniczącego Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego podczas sobotniego XX Zjazdu Delegatów PZKO Zygmunt Stopa odpowiedział „Głosowi Ludu” na kilka pytań.

Jakie tematy znajdują się na porządku dziennym pierwszego posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego nowej kadencji?

Przede wszystkim zajmiemy się podziałem funkcji i wyznaczmy

członków Prezydium do kierowania poszczególnymi radami. Od tego w dużym stopniu uzależniony będzie wynik naszej działalności.

A jeśli chodzi o Pana priorytety?

Z problemami gospodarczymi jako tako udało nam się uporać, teraz więc większą uwagę powinniśmy poświęcić sprawom kultury i oświaty, a także młodzieży. Uważam, że instrumentem motywacyjnym, który powinien zaktywizować młodzież w środowisku PZKO, mogą stać się stypendia „Semper Polonia”. W wyższych uczelniach widzę kuźnię przy-

szłych naszych przywódców... My im nie możemy zwracać głowy takimi pracami, jak smażenie placzków czy przygotowanie imprez w Kole. My musimy ich przygotować do tego, aby mogli zostać naszymi następcami.

Na sali było ich niewiele.

Studentów może akurat nie było, ale młodych twarzy było dość sporo. Błędem było, że przez lata najmniej uwagi poświęcaliśmy wychowaniu przyszłych kadr kierowniczych. W rezultacie powstała przepastna luka pokoleniowa. Teraz musimy coś zrobić, ażeby młodzi ludzie dali się

wciągnąć nie tylko do działalności społecznej, ale zaczęli przyjmować rolę przywódców w naszym społeczeństwie.

Jakimi metodami Pan to chce osiągnąć?

Jedną z metod jest przyznawanie najaktywniejszym studentom stypendiów „Semper Polonia”. Jeżeli chcesz uzyskać to stypendium, to powinieneś coś dla społeczeństwa zrobić. Co konkretnie? Przyjmując rolę przywódcy.

Czy kończąc studia młodzi Zaolziacy wracają do swolch środowisk, by spłacić dług wdzięczności?

To jest sprawa indywidualna. Z tym bywa różnie... Uważam, że należy korzystać z przedwojennych doświadczeń. Przedwojenna inteligencja prze-

wodziła społeczeństwu. Jakoś znajdowała czas, by się włączyć do pracy społecznej i coś pożytecznego zrobić. Dzisiaj człowiek żyje pod wpływem czasów niedawno minionych. Chce, aby wszystko przychodziło mu łatwo, aby swój wkład mógł zminimalizować, a korzyści z tego miał jak największe. To trzeba zmieniać. (s)

ZYGMUNT STOPA: „Dzisiaj człowiek żyje pod wpływem czasów niedawno minionych...”

Chórzysta

Dnia 30 listopada zmarł Józef Zuber, najstarszy członek Polskiego Zespołu Śpiewaczego „Hutnik”, który śpiewał w tenorach od roku założenia zespołu aż do ostatnich swoich dni.

Niedawno wspominał, że na listę członków „Hutnika” wpisał go Andrzej Niemczyk z Końskiej. – Prowadzone głównie przez Karola Wronkę prace organizacyjne trwały trzy miesiące – opowiadał. – Pierwsza próba chóru męskiego odbyła się w październiku 1954. Do sali w Domu Robotniczym przybyło około sto osób, sami aktywiści polskiego ruchu narodowego w Trzyńcu i okolicy. Wybrano zarząd, pierwszym prezesem został Mieczysław Piechaczek. Próby odbywały się we wtorki, początkowo w Domu Robotniczym, później w Domu Ludowym, lokalach Jedynolitego Ośrodka Kulturalnego, w tzw. lodowni obok Domu Robotniczego lub na podwórku DR, budząc sensację wśród przechodniów.

Pomimo zaawansowanego wieku – urodził się 25. 12. 1927 w Lesznej Dolnej – stale dysponował doskonałą pamięcią i jasnym, czysto brzmiącym głosem. – To mi zostało z dzieciństwa – śmiał się. – Mama mi zawsze mówiła, że jak wrzeszczałem przy narodzeniu, tak wrzeszczę do dziś. Nie umiał się chwalić, ani wynosić nad innych. Cho-

ciaż wiedział, że należy do filarów sekcji tenorów, na próbach zajmował pokornie miejsce z boku, czekając na znak pani dyrygent.

Z zaolziańskim ruchem śpiewaczym związał się zaraz po wyzwoleniu, wstępując w 1945 r. do prowadzonego przez organistę Edwarda Chlebika katolickiego chóru kościelnego w Trzyńcu. Przez pewien czas pełnił tu funkcję zastępcy prezesa. Śpiewał też w dolnolesniańskim zespole Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej. Najwięcej satysfakcji dostarczała mu jednak praca w „Hutniku”. Chętnie wracał we wspomnieniach do wielkich wojaży zagranicznych zespołu, niezapomnianych przeżyć dostarczyło mu wielokrotne uczestnictwo w Światowym Festiwalu Chórów Polonijnych w Koszalinie oraz koncerty w Szczecinie i Międzyzdrojach. – Bardzo szybko mi ten czas upłynął – potrafił się rozmarzyć. – Praktycznie ciągle na próbach i koncertach, jednego dnia z „Hutnikiem”, drugiego z chórem kościelnym. Tak mijał tydzień za tygodniem. Ale nie żałuję, warto było.

Posiadał złotą odznakę „Za zasługi” ZG PZKO oraz złotą i srebrną odznakę honorową Polskiego Związku Chórów i Orkiestr. Z zawodu był kierowcą w Hucie Trzyńskiej. (k)

POWSTANIE ZINTEGROWANE CENTRUM GOSPODARKI ŚMIECIAMI

Spieniężyć odpady

Decyzją władz wojewódzkich na terytorium regionu morawsko-śląskiego powstanie zintegrowane centrum gospodarki śmieciami.

Wybudowane zostanie w latach 2009-2011. Kosztować ma 3 mld koron, przy czym 75 proc. z tej sumy ma pokryć fundusz UE. Zakłada się, iż maksymalna zdolność przetwórcza centrum wyniesie 160 tys. ton śmieci rocznie. Nie jest jeszcze określona technologia, która zostanie w centrum zastosowana, lecz przypuszczalnie nie ograniczy się ona tylko do spalania odpadów, a obejmować

będzie także recykling. Śmieci będą przetwarzane na energię elektryczną oraz surowce dla budownictwa, do rekultywacji terenów pokopalnianych itp.

Budowę wymusiły warunki. Dzisiaj na jednego mieszkańca naszego województwa przypada 300 kg odpadów komunalnych rocznie, które kończą na wysypiskach śmieci. Żywotność wysypisk jest ograniczona. Poza tym koszty składowania śmieci bardzo szybko rosną. Zaś przedstawicielstwa miast i gmin odmawiają przerzucania całkowitych kosztów likwidacji śmie-

ci na mieszkańców. – 500 koron to naszym zdaniem najwyższa cena, którą mieszkaniec może zapłacić za likwidację śmieci – powiedział prezydent Karwiny, Antonín Petráš. Alternatywą wzrostu kosztów za składowanie jest właśnie spalanie. Totalna recykleria odpadu zdaje się być zbyt droga.

Gdzie centrum powstanie, tego jeszcze nie wiadomo. Być może w Ostrawie, gdzie już są wytypowane dogodne miejsca (np. Kończych lub na terenie byłej koksowni „Šverma” w Mariańskich Górach), być może w byłym powiecie karwińskim (np. na terenie byłej kopalni „Barbara”).

Nie przewiduje się spalania w centrum odpadów z innych państw UE. (mro)

marionetki

Marynka człapała we wszechogarniającym bloku po mieście. Jak wychodziła, to nawet się ucieszyła, że stopniał śnieg i lód i nie będzie musiała uważać na każdym kroku, żeby koziołka nie wywinąć. Ale w związku z tym, że miasto zamieniło się w jeden wielki plac budowy, wcześniejszy śnieg i lód zamienił się w jeszcze bardziej śliskie i zdradliwe błoto. Więc Marynka, zachowując wszelkie środki bezpieczeństwa, powoli przesuwiała się w stronę sklepu z zabawkami. Wszak to Mikołaj się zbliża. Małe wnuczki liczą na palcach, ile razy udało im się w tym roku zachować nie tak, jak sobie dorośli tego życzą. Chowają po cichu nadzieję na to, że może Mikołaj zapomni na jakieś małe grzeszki i nie zauważył tego wszystkiego, co udało się ukryć przed światem dorosłych. No i jednogłośnie twierdzą, że nie boją się Mikołaja z diabłami i aniołami, że będą dzielne i „jak przędzie tyn Mikołaj, to jo mu pokozym!”, a w głębi duszy czują, że przyjdzie Mikołaja znowu przeżyć zza maminej spódnicy.

Nad tym wszystkim zastanawiała się Marynka, ściskając w ręce reklamówkę z watą na brodzie dla Męża udającego Mikołaja i kawałkiem czerwonego materiału na latę na kostiumie. W szesłym roku Mąż postanowił postraszyć jeszcze dzieci kolegi z pracy. Najpierw postraszył dzieci,

potem najprawdopodobniej barmankę w pobliskiej knajpie, a ostatecznie nieco osłabionego Mikołaja przestraszył psy z naprzeciwka.

Weszła Marynka do sklepu z zabawkami, a tam przywitał ją Mikołaj rozdający cukierki. „To je dziwne, dyć dzio sie dziepro czwortege, czy sie mi to zdo?” dla pewności spojrzęła w maleńki kalendarzyk. „No fakt. Czwortege. Jo tego nie rozumiym”. Ale przestała się nad tym zastanawiać, bo musiała wykombinować, jak tu kupić prezenty dla wszystkich wnuków i nie zostać bankrutem.

„Eszcze yny cosi na obiad a mogymy iść do domu”, pomyślała Marynka skracając za róg. Spojrzęła na buty obklejone błotem i uderzyła głową w coś miękkiego. Brzuch Mikołaja. „To snad ni ma możne, jo móm zeszlroczyzny kalindorz, czy co? Sie na mnie ty Mikołaje uwziyły. To jo uż raczyj pudym prosto do masorza”. Otworzyła drzwi sklepu mięsnego i mało co nie zwariowała. W sklepie mięsnym za ladą stał Mikołaj. „Jo idym do domu. Uwarzym zymnioków z kapustóm a kóniec. Żodne mikołaje mnie straszyc nie bedóm. Dyć oni tym dzieckóm uż nie dowajóm ani szanse na to, aby uwierzyły w Mikołaja. Kiedysi to szło Mikołajem postraszyć a na jaksii czas był w chałupie spokój. A jako magia sie przed dzieckami otwierała. A teraz? Boroki dziecka”.

Mikołaje

FELIETON HALINY SIKORY

PUBLIKACJA O LATACH ŚWIETNOŚCI KULTURY FIZYCZNEJ

Sport polski na Zaolziu

W latach 1920-2000 życie sportowe na lewym brzegu Olzy odgrywało ważną rolę w życiu społeczno-narodowym ludności zaolziańskiej. Na 1999 rok przypadały dwie znaczące rocznice. Obchodzono 80-lecie początków polskiego sportu zorganizowanego na Zaolziu oraz 50-lecie założenia Polskiej Rady „Sokoła”. Z uwagi na to, że problematyce działalności sportowej polskiego społeczeństwa na Zaolziu nie poświęcano należytej uwagi, działająca przy ZG PZKO Sekcja Historii Regionu postanowiła to zmienić. Przy współudziale Klubu 99, Sekcji Sportu i Turystyki przy ZG PZKO, Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków, PTTS „Beskid Śląski”, redakcji „Głosu Ludu” i „Zwrotu” godnie uczciła obie rocznice poprzez wydanie publikacji jubileuszowej pt. „Sport polski na Zaolziu”.

Autorzy pracy zbiorowej pod redakcją Stanisława Zahradnika zapoznali w ten sposób polską społeczność zaolziańską z osiągnięciami sportowymi jej poprzedników, przekazując jej dokumentację. Wydanie publikacji jubileuszowej od początku napotykało na duże trudności. Jej większą część stanowią artykuły, które już wcześniej ukazały się w prasie i czasopiśmie. W przedrukach dotrzymano pierwotną pisownię.

– Książka rodziła się przez 5 lat. Mnie oraz moim współautorom chodziło o zachowanie jakiegoś dokumentu dla potomnych. Największe kłopoty sprawiało nam dotarcie do materiałów źródłowych. Zawirowania historyczne, które w przeszłości miały miejsce na naszym terenie, spowodowały, że materiały o niektórych klubach i działalności sportowej na naszym terenie zginęły – tłumaczy S. Zahradnik.

Publikacja nie zawiera informacji o wszystkich czołowych działaczach i najwybitniejszych sportowcach zaolziańskich na przestrzeni minionych

80 lat. Lista sylwetek sportowych uwarunkowana była brakiem możliwości dotarcia do właściwej bazy źródłowej, z góry określoną objętością książki oraz brakiem większej liczby osób chętnych do uczestnictwa w zespole autorskim.

– Kwestia jak najbardziej dokładnego przedstawienia historii poszczególnych klubów sportowych z uwagi na brak ludzkiego potencjału była zatem sprawą mniej istotną. Szukaliśmy osób, które byłyby zdolne podjąć się tych tematów – wyjaśnia S. Zahradnik. Czy w przyszłości ukaże się drugie wydanie uzupełnione? – Byłoby to możliwe, gdyby podjęła się tego zadania jakaś instytucja posiadająca odpowiednią liczbę wykształconych pracowników oraz potrzebne warunki finansowe i materialne.

Treść i forma artykułów, opracowanych przez historyków z zamiłowaniem, jest pod względem merytorycznym zróżnicowana. Istniejące materiały źródłowe i literatura umożliwiły bardziej szczegółowe przedstawienie życia sportowego w okresie międzywojennym i pierwszych latach powojennych.

W pięciu rozdziałach czytelnik ma okazję zapoznać się z całokształtem zagadnień związanych z działalnością sportową – opracowaniami ogólnymi, klubami i zrzeszeniami sportowymi istniejącymi do 1952 roku, organizacjami sportowymi, które kontynuowały swoją działalność po 1952 roku, wspomnieniami i relacjami z imprez sportowych i wreszcie sylwetkami zasłużonych działaczy i wybitnych postaci sportowych.

– Ja osobiście korzystałem z własnych zbiorów. Są wystarczająco bogate, ponieważ gromadzę je od blisko pięćdziesięciu lat. Sport Polski na Zaolziu nie jest jednak doskonałym odzwierciedleniem obrazu działalności sportowej, ponieważ tworzący ją historycy-amatorzy, którzy pracowali społecznie, nie byli w stanie dotrzeć do wszystkich istniejących po dziś dzień źródeł. Czytelników prosimy zatem o wyrozumiałość wobec niektórych nieścisłości, wynikających z rozbieżnych danych. ROMAN BASELIDES

Jak to jest z wróżbami?

– Jeszcze nic. Nawet śladu. Ciekawe, czy się uda – Ludmiłka przyglądała się gałązce czereśni w wazonie.

– Cha, cha! – krzyknął Głosik. – Ze mnie się śmiała, że chciałem w wieczór andrzejkowy wróżyć sobie z wosku, a sama wpatruje się w gałązkę jak urzeczona. Ludmiłko! Pewnie chcesz wyjść za mąż! Tylko nie wiem, kto by chciał za żonę chochlika, może krasnoludek?

– To całkiem co innego! – broniła się Ludmiłka.

– Wcale nie – nie dawał za wygraną Głosik. – Lanie wosku na andrzejki i gałązki czereśni stawiane w wazonie na świętą Katarzynę, to wszystko są wróżby. Tak panny chciały poznać, czy wyjdą za mąż. Czytałem o tym

w internecie. Pani etnolog, która dobrze zna stare zwyczaje, napisała tam: *Święta Katarzyna jest patronką wzorowych żon i kawalerów, pragnących się ożenić. Najpopularniejszą wróżbą było wkładanie do wody gałązki wiśni lub czereśni. Jeśli gałązka zakwitła w wigilię Bożego Narodzenia, chłopiec mógł liczyć na to, że wybrana obdarzy go wzajemnością.*

– No właśnie! To chłopiec zrywał gałązkę – rozradowała się Ludmiłka. – A ja jestem dziewczynką i w dodatku chochlikiem.

– Przeczytałem też, że w innych regionach zrywały gałązkę dziewczęta. Niekiedy nie na Katarzynę, tylko w dniu świętej Barbary, 4 grudnia – upierał się Głosik.

– Takie wróżby to tylko zabawa. A ja patrzę, czy gałązka zakwitnie, bo chciałabym, żebyśmy mieli ładnie na biurku! – Ludmiłka odwróciła się obrażona. – Za to ty pewnie nie chcesz, bo nigdy nie sprzątasz za sobą...

Głosik spojrzał na biurko, na którym leżały rozrzucone kredki i pogniecione papierki. Pomyślał przez chwilę, ale nie znalazł odpowiedzi na słowa siostry. Westchnął cicho i zabrał się za układanie kredek w pudełku.

– Myślałem, że się ucieszysz... To był taki fajny pomysł... I moglibyśmy dzieciom o nim opowiedzieć – mam-

Gałązka czereśni

rotął zniechęconym głosem.

Ludmiłka chwilę jeszcze udawała obrażoną i milczała, ale kiedy Głosik znowu zaczął mamrotać „taki fajny pomysł” nie wytrzymała.

– A jaki? Powiedz mi, co wymyśliłeś! Proszę, Głosiku!

– Kalendarz – stwierdził krótko Chochlik.

– Aha... – zamyśliła się Ludmiłka. – Ale przecież kalendarze są już od dawna znane?

– To będzie kalendarz pogody – Głosikowi udało się wpełznąć do pudełka ostatnią kredkę i dopiero wtedy Ludmiłka zauważyła na stole dwanaście pokolorowanych karteczek. Na każdej z nich była nazwa jednego miesiąca. – Przeczytałem, że są też wróżby pogodowe. Trzeba obserwować, jaka jest pogoda od świętej Łucji do Wigilii.

– Wiem! – przerwała mu Ludmiłka. – Każdy dzień, to jakby jeden miesiąc! Kiedy w pierwszym dniu, 13 grudnia, świeci słońko, to i styczeń będzie słoneczny.

– Właśnie. I my to razem zrobimy, i zapiszemy na karteczkach, jaka była pogoda, a karteczki potem przykleimy do nowego kalendarza – dodał Głosik. – I wreszcie przekonamy się, jak to jest z tymi wróżbami.

KROPKA

oto rzeźbiona stajenka bożonarodzeniowa, którą można było obejrzeć na Jarmarku Mikołajowym w Trzyńcu. Może być dla was inspiracją przy przygotowaniu kartek dla myszki Ernestynki. Przypominamy, że ogłosiła konkurs na najładniejszą kartkę. Możecie je wykonać dowolną techniką i wysłać do Ernestynki do 15 grudnia. Przypominamy adres: Biblioteka Regionalna Karwina, Oddział Literatury Polskiej, Masarykovo nám. 7/9, 733 01 Karviná Fryštát.

stra miodu, puszczałyśmy łódeczki ze skorupki orzecha włoskiego. Z ołowiu ułat mi się piesek i mumia.

W trzecim liście Dorota Bizoń wyjaśniła m.in., że: *zajęcia prowadziła pani, która przyjechała aż z Ostrawy. Nazywała się Petra. Robiliśmy wróżby, świeczki z plastra miodu, laliśmy ołów. Zaśpiewaliśmy pani polską kolędę. Było bardzo fajnie!*

Drogi Dzieci, życzymy Wam kolejnych udanych zajęć i cieszymy się na Wasze następne listy.

Pani nauczycielka Mariola Mikula przysłała nam wiersze dzieci z klasy 3. PSP w Karwinie o świętym Mikołaju. Wszystkie dzieci napisały tzw. białe wiersze – a więc takie, w których nie ma rymów. Bardzo nam się podobały, a Głosik z Ludmiłką postanowili wybrać jeden do opublikowania. Tak oto napisał o św. Mikołaju Filip Šafránek:

Święty Mikołaj
dobry, miły
rozdaje
sprawiedliwie
Święty Mikołaj przychodzi do nas 6 grudnia.
biskup

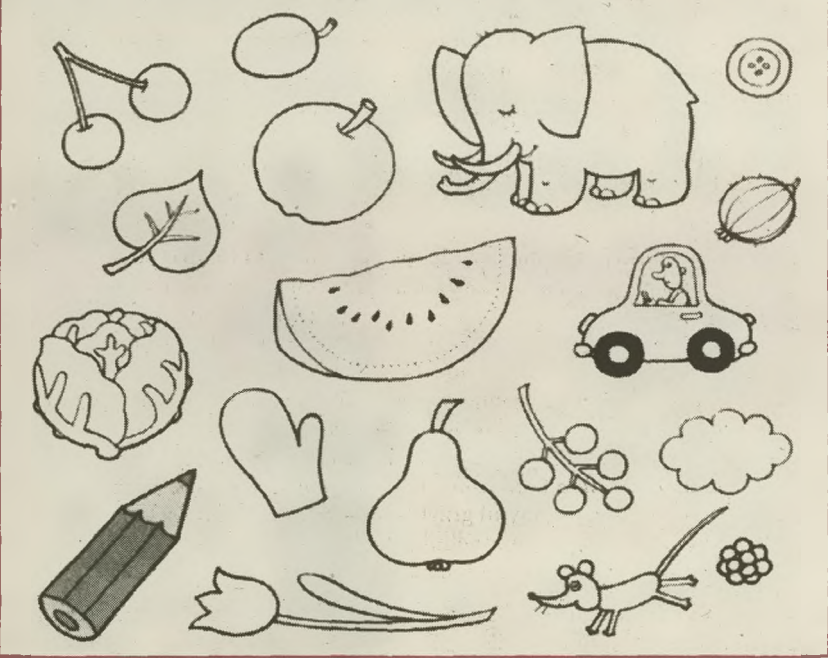

Kwiat wiśni

Zagadka na grudzień

Pamiętacie o konkursie z listopada? Mieliście znaleźć dwa trójkąty, w których były narysowane jednakowe przedmioty. Otrzymałmi 16 poprawnych odpowiedzi, a nagrodę – książeczkę wylosowała wspólna odpowiedź dzieci z przedszkola w Gnojniku. Gratulujemy wygranej i zapraszamy do redakcji Głosu Ludu w Cz. Cieszyne po nagrodę.

A teraz już zadanie na grudzień. Na obrazku widzicie różne przedmioty. Spróbujcie rozpoznać, które z nich są czerwone. Możecie je pokolorować a potem wysłać obrazek do redakcji Głosu Ludu, ul. Komenského 4, Cz. Cieszyn. Możecie też napisać rozwiązanie i wysłać pocztą elektroniczną na adres sekretariat@glosludu.cz.

Głosikowa Korespondencja

Pamiętacie, jak w zeszłym tygodniu Głosik chciał na świętego Andrzeja wróżyć sobie z wosku? W końcu z tego pomysłu zrezygnował, ale za to andrzejkowe wróżby, a także cały szereg innych zwyczajów ludowych miały okazję poznać dzieci z klasy 3. PSP w Karwinie Frysztać. Dostaliśmy od nich na ten temat aż trzy listy, za które pięknie dziękujemy! Wszystkie listy są ciekawe i miłe, a Głosik specjalnie podkreśla, że zaczynają się bardzo ładnie:

Kochany Głosiku!

W środę 30 listopada mieliśmy ciekawe zajęcia. Dowiedziałam się np., jak się robi świeczka z plastra miodu albo jak leje się ołów. Puszczałyśmy także łódki ze skorupki orzechów. Już wiem, że w Czechach są trochę inne zwyczaje niż u nas.

Tak napisała Magdalena Michnik, a z drugiego listu, którego autorką jest Jolanta Siwek, dowiedzieliśmy się, że zajęcia nazywały się „Od adventu do vánoc” i że:

Pani opowiadała nam o czeskich zwyczajach, czyli Marcinie na białym koniu, o św. Katarzynie, o św. Andrzeju, o Barbórze, Wigilii. Laliśmy ołów, robiliśmy świeczki z pla-

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Tešín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(45)

Markłowice Dolne

Początki szkolnictwa w Markłowicach Dolnych, które obecnie stanowią dzielnicę Piotrowic, sięgają 1616 r. To jezuici założyli w wiosce pierwszą szkołę. Aż do rozpadu Austro-Węgier wieś stanowiła jedną całość z Markłowicami Górnymi, które teraz należą do Polski. Jeszcze w roku 1837 budynek szkolny był drewniany z jedną izbą lekcyjną. W 1874 obiekt posiadał dwie klasy, natomiast w osiem lat później wzniesiono nowy, również z drewna. Od 1890 r. w Markłowicach uczono po polsku, przedtem nauczanie przebiegało w polsko-niemieckim duchu. W roku 1900 w Markłowicach stanął murowany budynek szkolny. Po wytyczeniu linii granicznej w dwadzieścia lat później szkoła przypadła Polsce. Dzieci z czeskiej strony, pomimo zakazu, codziennie przekraczały nielegalnie granicę, uczęszczając nadal do budynku szkolnego z roku 1900. Wreszcie w 1925 otwarto jedną klasę w domu prywatnym rolnika

Henryka Pawlity. W 1929 r. zbudowano nowy budynek polskiej szkoły, najpierw jako ekspozyturę szkoły w Piotrowicach, która w rok później usamodzielniała się. W latach 1927-1931 kierownikiem był Franciszek Ryba. W roku 1938, wówczas już szkołę dwuklasową, przeniesiono do budynku w Markłowicach Górnych. W okresie II wojny światowej polska szkoła była nieczynna.

Po wyzwoleniu otwarto jedną klasę polskiej szkoły, drugi lokal klasowy zaadaptowano na potrzeby szkoły czeskiej. Polskich dzieci jednak ciągle ubywało, toteż w 1975 doszło do połączenia ze szkołą w Piotrowicach (choćby nauczanie nadal odbywało się w Markłowicach Dolnych). W końcu jednak, w trzy lata później, polską szkołę w tej miejscowości zlikwidowano. Kierownikiem był wówczas Kazimierz Gajdzica. Obecnie w budynku jest remiza strażacka.

CZESŁAW GAMROT

Na byłym budynku szkolnym w Markłowicach Dolnych po dziś dzień daje się dostrzec słabo widoczny napis Polska Szkoła Ludowa.

150 pieśni

(48)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Moja Kasiu, daj mi gęby

1. Mo - ja Ka - siu, daj mi gę - by, Bo mi się tak

chce. Da - na! Cóż ty, Mać - ku, głąp - stwa ga - dasz?

Lu - dzie pa - trzą się. Da - na! Lu - dzie pa - trzą się.

{ W sto - do - leś się nie wsty - da - ła, } Gdym przy -
{ Sa - maś gę - by nad - sta - wia - ła. }

ła - pał cię. Da - na! { W sto - do - lem się nie wsty - da - ła, }
{ Sa - mam gę - by nad - sta - wia - ła, }

Lecz tu pa - trzą się. Da - na! Tu z nas śmie - ją się.

2. Co ci się to, Kasko, stało?

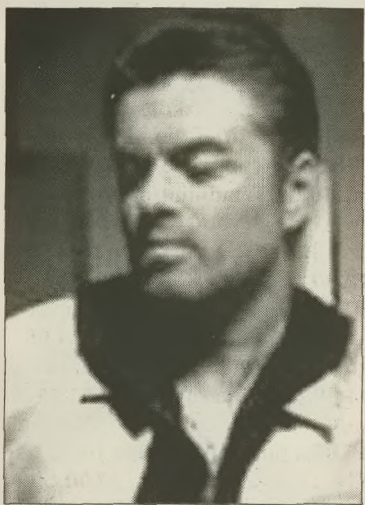
Pójdź, uściskaj mnie, dana!
Kiedy mi tak jakoś wstydno,
Żeby choć nie było widno
Bo z nas śmieją się, dana!
Bo z nas śmieją się.
Co ci się to, Kasko, dzieje,
Ze się ciarach z ciebie śmieje?
Cóż to znaczy, co?! dana!
Nie chcę, Maćku, nie chcę, miły,
Radabym choć z całej siły –
Ale wstydam się, dana!
Ale wstydam się!

3. Cóż ci się to, Kasiu, stało?

Pójdź, uściskaj mnie, dana!
Kiej się śmieje to panisko,
Co tu przy nas siedzi blisko –
A ja wstydam się, dana!
A ja wstydam się!
Ten pan – chociaż grzeczny, miły,
Ale ma za mało siły,
By uściskać cię, dana!
To też zamiast się całować
Chodźmy lepiej potańcować
Obertasa, oj dana,
Ślarczystego dana!...

Ze zbiorów Czesława Stehla

Plotka

▲ **George Michael** nie może uwolnić się od nalogu palenia marihuany. Przyznał, że nie pali papierosów, ale nie może porzucić palenia „skretów”. „Zacząłem palić w wieku 30 lat. To było głupie. Zacząłem po śmierci Anselmo i była to najgorsza rzecz, jaką zrobiłem. To największa porażka mego życia” – samokrytycznie ocenił swoje postępowanie artysta. Wspomniany przyjaciel to Anselmo Feleppa, który zmarł na AIDS. To wydarzenie oraz śmierć matki artysty wpędziły go w depresję.

◆ **Jamie Foxx** był pod takim wrażeniem występu karaoke **Whitney Houston**, która na jednym z przyjęć wykonała swój własny utwór „I Will Always Love You”, że kaseta z nagraniem występu zabezpieczył w sejfie. Foxx prowadził imprezę w jednej z hollywoodzkich restauracji, na której gościli także Whitney Houston i Bobby Brown. „Nie robię tego dla każdego” – stwierdziła piosenkarka rozpoczynając występ. „Za zaśpiewanie tej piosenki płacę mi miliony dolarów”. Foxx ocenił, że wykonanie utworu było lepsze niż kiedykolwiek w ciągu ostatnich 10 lat. Obecni na przyjęciu ludzie dzwonili do swoich bliskich i znajomych, aby i oni mogli posłuchać. Podczas imprezy zaśpiewał również mąż piosenkarki, Bobby Brown. Podobnie jak ona, muzyk wystąpił z własnym repertuarem, lecz niestety miał problemy z przypomnieniem sobie słów piosenki. (k)

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

MAKIAŻ POWINIEN PASOWAĆ DO KOLORYTU CERY, OCZU, WŁOSÓW Twój portret

Makijaż to dzieło sztuki poprawiające dzieło natury. Mistrzowski podkreśla nasze zalety, koryguje wady.

Słowiańska piękność. Do delikatnej blondynki o włosach popielato-blond, cerze jasnej, wręcz białej, o różowym lub niebieskawym odcieniu

pasują zimne barwy. Taka blondynka wybiera kolory jasne lub nieco intensywniejsze, ale złamane, jakby „przypudrowane”. Do jej ulubionych

barw należą wszystkie odcienie niebieskiego, a także szarości, chłodne zielenie, róże w odcieniu cyklamenu, lila lub fuksji, czerwienie bordowe lub malinowe, a fioleto wrzosowe i lawendowe.

Barwy makijażu wybieramy z tej samej palety barw co ubrania. Podkład jest pastelowy lub cyklamenowy. Na powiekach pojawiają się błękity, ale również róże, jasne fioleto. Do wyboru jest także szarzysta zieleń lub kakaowy brąz. Szminki są różowoliliowe, landrynkowe, malinowe. **Uwaga!** Przy delikatnej karnacji ostre barwy wyglądają zbyt wyzywająco.

Jak z obrazu Tycjana. Pani o płomiennych włosach łatwo dobierze pasującą do siebie kolorystykę. Świetnie wygląda w paletach barw jesiennych, czyli zgnitych zieleniach, oliwkach, brązach, rudej czerwieni i złocie. Błękity powinna wybierać z domieszką fioleto lub turkus, a róże łososiowe lub brzoskwiniowe. Unikać musi barw jaskrawych i bardzo jasnych.

Ekologiczna paleta zastosowana w cieniach do powiek podkreśla ide-

alnie kolor oczu. Karnacja u kobiet rudowłosych jest delikatna, w kolorze kości słoniowej lub rumiana. Często „urozmaicają” ją złociste pieg. Podkład powinien być zawsze w cieplej tonacji: kości słoniowej lub złocistego beżu, a róż brzoskwiniowy, łososiowy lub lekko ceglasty. Szminki w odcieniach pomarańczu, rudych czerwieni, brązów, złocistych beżów lub beżowych różów. **Uwaga!** Do rudych włosów nie pasują czarne brwi: do ich kolorowania, jak i malowania rzęs, lepsze są niezbyt ciemne, ciepłe brzozy, nawet w odcieniu cynamonu.

W typie śródziemnomorskim. Brunetka wyróżnia się zdecydowanymi barwami – włosy ma ciemne, czasami aż czarne, ciemne oczy, a cerę albo bardzo bladą, albo wręcz oliwkową. Takimi intensywnymi kolorami powinna się też otaczać. Ciemnowłosa ubrania powinna nosić w barwach czystych i zdecydowanych, ostrych. Nieatrakcyjnie wygląda w barwach jesiennych liści, ciepłych i zgaszonych. Barwy makijażu powinny być takie same. Brunetka może sobie pozwolić na wiele. Może, na przykład, mieć ciemne, wręcz czarne brwi i rzęsy, które u blondynki i rudowłosej wyglądają nienaturalnie. Na powiekach królują uniwersalne szarości i biele, a także szafiry, błękity, turkusy, fioleto biskupie.

Równie wyraźne mogą być usta: szminki mają barwę ciemnego cyklamenu, wiśni lub czystej czerwieni. **Uwaga!** Taki mocny makijaż dobrze wygląda, jeśli jego podstawę stanowią pastelowy podkład (beż piaskowy lub różowy) z odrobiną różu w kolorze cyklamenu lub śliwki. (KIŻ)

● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ●

Ryby

◆ Ryby (tak samo jak podroby) należą do najbardziej nietrwałych artykułów spożywczych. Jeśli nie mamy warunków do ich zamrożenia, trzeba je koniecznie przygotować do spożycia w ciągu 24 godzin od kupienia.

◆ Po sprawieniu, umyciu i osuszeniu ryb np. ściereczką, można je natrzeć sokiem cytrynowym. Mięso ryb będzie wówczas białe i jędrne. Przekrojoną połówką nacieramy płaty, ale jeszcze lepiej wcisnąć sok do naczynia i przy użyciu łyżeczki natrzeć ryby.

◆ Ryby morskie, ale także karpie, dobrze jest zamoczyć na kilka godzin przed przyrządzeniem w mleku z dodatkiem mielonego pieprzu. Stracą niemiły zapach, staną się kruche i wykwintne.

◆ Przed panierowaniem można dać do bułki tartej, do roztrzępanego jajka, albo do biszkoptu, w którym obtaczamy ryby, nieco aromatycznych przypraw, a jeśli ktoś lubi, również trochę startego (najlepiej na tarce z drobnymi oczkami) żółtego sera. Najlepiej nadaje się do tego ser nieco wysuszony lub lekko zamrożony.

◆ Jeśli chcemy szybko rozmrozić ryby (całe, bo filety smażymy, dusimy lub gotujemy w stanie zamrożonym) wkładamy je do woreczka z folii i umiesz-

czamy pod strumieniem bieżącej wody. Oszczędni umieszczają woreczek z rybą w garnku z wodą. Ryba nie straci cennych składników mineralnych i witamin, które się wypłukują lub rozpuszczają w wodzie. (k)

Narto Wiedzieć

Wigilia bez poświęceń

Kup półprodukty. Wystarczy, że je podgrzejesz, a otrzymasz prawdziwą wigilią potrawę.

Uszka. Nadziewane samymi grzybami lub grzybami i kiszoną kapustą. Możesz kupić mrożone, gotuje się je ok. 5 minut, lub suszone, jak makaron, gotują się 10-15 minut.

Kapusta z grzybami. Kiszona kapusta ugotowana z suszonymi grzybami, z dodatkiem podsmażanej cebulki. Wystarczy ją podgrzać, by otrzymać wigilią potrawę. Po zmienienu i wymieszaniu z podsmażonymi pieczarkami można jej użyć jako farszu do pierogów, uszek czy pasztecików.

Mrożone ciasto francuskie. Nadaje się nie tylko do słodkich wypieków, ale i do pasztecików. Proponujemy rozmrożony płat ciasta pokroić na długie paski o szerokości 10 cm, położyć farsz pieczarkowy, boki zlepć, pokroić nożem na małe paszteciki, posmarować roztrzępanym żółtkiem, upiec.

Farsz pieczarkowy. To drobno pokrojone pieczarki, podsmażone na oleju razem z cebulką, przyprawione do smaku. Doskonale jako farsz do uszek czy pasztecików.

Do słodkich wypieków
Biszkoptowe spody. Możesz kupić blat jednowarstwowy, albo trzywarstwowy jasny lub kakaowy. Wystarczy przełożyć je np. bitą śmietaną lub kremem czekoladowym i ozdobić.

Masa makowa. Gotowe nadzienie ze zmieszonego maku, miodu, bakalii, z dodatkiem aromatu migdałowego. Masę można nadziewać struclę, makowce. Jest też doskonała do łazanek, wystarczy ją wymieszać z pszenicą i bakaliami, by otrzymać kutię.

DŁUGIE „RODAKÓW” ROZMOWY

Dziecko przy telefonie

Twój nastolatek ciągle rozmawia przez telefon, a ciebie przerażają wysokie rachunki? Jest na to sposób!

Po pierwsze, poinformuj dziecko, że telefon służy do tego, by się umówić lub załatwić sprawę, a nie do plotkowania. Wyraźnie powiedz, że nie zgadzasz się na długie rozmowy. Wprowadź też jasne zasady korzystania z telefonu.

■ Zamów wyciąg telefoniczny z wykazem numerów i sprawdź, kto z waszej rodziny dzwoni najczęściej.

■ Ustal, jaki powinien być dług ciębie rachunek za telefon. Sumę powyżej ustalonej kwoty potrącaj z kieszonekowego dziecka!

■ Zaproponuj dziecku, by zapisywało sobie, jakie sprawy musi załatwić przez telefon – dzięki temu nie będzie dzwoniło po kilka razy do tej samej osoby.

■ Ustaw przy telefonie zegar, by każdy mógł wiedzieć, ile czasu rozmawia. (k)

● JESIENNY KONKURS »GL« ● JESIENNY KONKURS »GL« ●

Kawa ze śmietanką? Tylko Carmen MOKATE

Śmietanka do kawy i herbaty Carmen to jeden z pierwszych i sztandarowych produktów firmy MOKATE. Produkowana jest z mleka pochodzącego z hodowli na Podbeskidziu, jakość surowca jest regularnie badana.

Klienci bardzo szybko przyzwyczaili się do picia kawy ze śmietanką w proszku. Raz, że taki jest trend ostatnich lat mówiący, iż picie czarnej jest mniej zdrowe, a dwa, że Carmen jest bardzo praktyczna w użyciu. Nie trzeba jej przechowywać w lodówce, każdy może sobie wyciągnąć do filiżanki dowolną ilość. Poza tym dostępna jest w jednorazowych porcjach, słoiczkach i torebkach ze struną.

Carmen to klasyczny zabielać do kaw i herbat o doskonałych walorach smakowych. Od wielu lat znajduje się w ofercie firmy, sprawdzony przez konsumentów, którzy już wybrali połączenie smaku i niezmienną jakość.

Firma MOKATE dba o klientów i dlatego wprowadziła na rynek odmianę Carmen light dla dbających o linię oraz wersję bez cholesterolu, którą może używać każdy bez obawy o swoje zdrowie.

Carmen stała się szybko szlagierem eksportowym. Dwunastopiętrowe wieże, w których jest ona wytwarzana na użytek krajowy i zagraniczny, są najbardziej rozpoznawalnym akcentem architektury obydwu kombinatów Mokate w Ustroniu i Żorach. Śmietankę ochrzczono trochę nietypowo jak dla polskiego produktu, imieniem przywołującym wspomnienia gorącej Hiszpanii, Cyganów tańczących flamenco oraz operę G. Bizeta. Był to pomysł trafny, ponieważ klienci bardzo łatwo zapamiętali tak przyjemnie kojarzącą się nazwę. Dziś wielu przy wymówieniu tego imienia odruchowo przypomni sobie śmietankę, a nie operę.

PYTANIE KONKURSOWE:

Jak nazywa się opera, której bohaterka nosi takie samo imię, co seria śmietanek do kawy firmy MOKATE?

Trzy poprawne odpowiedzi zostaną nagrodzone zestawami wyrobów firmy MOKATE o wartości 300 koron. Odpowiedzi prosimy przysyłać pod adres redakcji do **14 grudnia br. do godz. 12.** Za tydzień kolejne pytanie. Poprawna odpowiedź z poprzedniego numeru brzmi **Ustroń**. Nagrody wylosowali: **Renata Utkal** z Cz. Cieszyńska, **Lucyna Śibra** z Gnojnika i **Stanisław Kukuczka** z Trzyńca 1. Nagrody do odebrania w redakcji.

Telewizja

CZWARTEK 8 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Smocze opowieści (s.) **9.10** Budzik (dla dzieci) **9.40** Piątka detektywów (s.) **10.10** J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **11.25** Europa bez miedzy **11.45** Agrobiznes **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Okazja (s.) **13.55** My, wy, oni **14.25** Świat według Einsteina **14.50** Zaszczep zdrowie (pr. eduk.) **15.00** Wiadomości **15.10** Popołudnie z Jedyńką **15.20** Tele-Nowela program o książkach **15.22** Popołudnie z Jedyńką - Na kłopoty Jedyńka **15.30** Świat według Einsteina **15.34** Popołudnie z Jedyńką **15.45** Świat według Einsteina **15.59** Zrób to **16.03** Zwierzowiec (s.) **16.15** Był taki dzień **8** grudnia **16.25** Moda na sukces (s.) **16.45** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.25** Klan (s.) **17.55** Plebania (s.) **18.20** Mistrzostwa Europy w Trieście **19.00** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Zagubieni (film USA) **21.55** Forum **22.45** Prosto w oczy **23.00** Wiadomości **23.15** U nas na Pekinie (s.) **23.45** Zdobywcy (pr. rozryw.) **0.15** Był taki dzień **8** grudnia **0.20** Dziwak z Central Parku (film USA) **2.30** Rok temu płakał Mardrót (film dok.) **3.05** Magazyn Ligi Mistrzów **3.30** Był taki dzień **8** grudnia.

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) **6.15** 10 minut tylko dla siebie **6.25** Do przerwy 0:1 **6.55** Od przedszkola do Opola **7.25** Teletubisie (s. anim.) **7.55** Zmiennicy (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.00** Panorama **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **12.30** 10 minut tylko dla siebie **13.15** Europa da się lubić (talk-show) **14.10** Lokatorzy (s.) **14.35** Oceaniczne

MINUTA PRZED KATASTROFĄ

Film USA. 2002 r.

TVP 2, czwartek 8. 12. godz. 20.05

Reżyseria: Bill Corcoran

Występują: Sharon Lawrence, Mark-Paul Gosselaar, Jonathan Blick, Daniel Costello, Carl Lewis, Charmaine Guest, George Henare. Chwila przed pojawieniem się huraganu. W domu są tylko matka z synkiem. Kobieta organizuje ucieczkę. Rozpoczyna się szaleńcza wyścig z wicherem zmiatającą wszystko, co spotka na swojej drodze. „Biegnij do kombajnu” – rozpaczliwie krzyczy kobieta. W ostatniej chwili chłopcu udaje się schować pod maszynę. Matka zdołała jedynie złapać się ręką za jakąś wystającą część. Na próżno syn próbuje ją zatrzymać. To tylko jedna z opowieści, jakimi karmi 12-letniego Campbella młody policjant, Jake Hannah. Campbell jest tą historią, a szczególnie jej „dramatycznym zakończeniem”, zachwycony, jego matka Corinne - raczej oburzona. Wymusza na Jake'u zaniechanie takich opowieści w przyszłości. Corinne Maguire stosunkowo niedawno przyjechała do hrabstwa Bassett w Tennessee. Jest kierownikiem zmiany w miejscowej elektrowni atomowej, samotnie wychowuje 12-letniego syna. Nie jest jej łatwo, szczególnie w pracy spotykają ją afrodyty ze strony starszego wiekiem kolegi, który liczył na jej stanowisko. Nikt jednak nie przypuszczał, jak samo życie zweryfikuje postawy i poglądy wszystkich bohaterów. Do Tennessee zbliża się huragan. Prawie niezauważony atakuje w najmniej spodziewanym momencie. Elektrownia ma znaleźć się w oku cyklonu. Telefony nie działają, a wskutek uszkodzenia anten zewnętrznych zrywa się także łączność satelitarna. Elektrownia zostaje odcięta od świata. Jest sobota, na zmianie pracują tylko 4 osoby, ich szefem jest właśnie Corinne.

oazy - Fernando de Noronha wyspa delfinów (film ang.) **15.05** Janosik - Zbójnickie prawo (s.) **16.00** Panorama **16.15** Na dobre i na złe (s.) **17.15** Allo, Allo (s.) **17.40** Pogotowie Ekspresu Reporterów **18.25** Wybierz Miss Świata 2005 **19.05** Burza mózgów (teleturniej) **19.55** Panorama flesz **20.05** Minuta przed katastrofą (film USA) **21.35** Filmożercy **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.40** Pogoda dla narciarzy **22.45** Oficer - Sto rąk (s.) **23.45** 997 wydanie specjalne **0.35** W obrobie prawa (s.) **1.20** Festiwal Piosenki Studenckiej - Jesienna zaduma.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki **7.45** Aktualności **7.50** Chłop i baba **8.45** Gość dnia **9.00** Transmisja z posiedzenia Sejmu RP **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza - Kalendarium wydarzeń sprzed lat **16.50** Slaskwunii.pl **17.15** Czarono na białym **17.50** Narciarski weekend **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.40** Ludzie i sprawy **19.10** Trzymaj formę **19.20** Uwaga weekend - Informator kulturalny **19.50** TV Katowice zaprasza **20.00** Telekurier **20.50** Studio pogoda **20.55** Echa dnia **21.50** Aktualności **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** Ślizg **23.05** Patrol Trójki **23.35** Jeźdźcy (film ang.)

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** Gra w ciemno **10.00** 13. posterunek (s.) **10.30** Czułość i kłamstwa (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** TV market **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Rodzina zastępcza plus (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Bar - Europa na gorąco **17.00** Gra w ciemno (pr. rozryw.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Pensjonat pod Różą (s.) **21.15** Gotowe na wszystko (film USA) **22.20** Co z tą Polską? **23.20** Zakręcone (s.) **23.50** Biznes Wydarzenia **0.15** Fala zbrodni - Chemik (s.) **1.10** Kochają i zdradzają (film USA) **2.05** Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** AZ-kwiz Junior (teleturniej) **9.30** Afryki czar (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Szpital na peryferiach po 20 latach (s.) **11.05** List do ciebie **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Świetnie wyglądasz! (mag.) **14.00** Wiadomości **14.10** Pod pokrywką (mag.) **14.35** Oczarowanie (s.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Labirynt (dla dzieci) **17.00** Ogród to zabawa (mag.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Mieszkaniec sztuka jest (mag.) **18.50** Stop (mag. dla kier.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Miss Marple: Pociąg z Paddington (film br.) **21.45** Wszystko-party (poradnik) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.10** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.20** U nas w Europie (mag.) **23.55** Kinobox (mag. film.) **0.15** Biały jak śnieg (film szwedz.) **1.35** Simpsonowie **1.55** Minuta ze Stanem Hooperem **2.20** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Pavel Dobeš (dok.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Gotujemy po czesku (pr. kul.) **12.20** Cudowny świat (s. dok.) **12.40** Czy mnie zechcecie? (mag.) **12.55** Bajkowe popołudnie **14.00** Meduza (lista przeb.) **14.30** Interpelacje posłów **15.15** W poszukiwaniu śniegu dziecięcego (dok.) **15.25** Świat na torach (mag.) **15.45** GEO: Klinika szamanów (s. dok.) **16.10** Wędrowki stary-

mi ścieżkami (dok.) **16.40** Sztuczne zapłodnienie (s. dok.) **17.05** Co mogę zrobić dla siebie **17.10** Życiu na ratunek **17.30** Klucz (mag.) **18.00** Kultura. cz (mag.) **18.30** Minuta ze Stanem Hooperem (s.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Sportowe minuty **19.45** Jak się żyje w gorzelniach (dok.) **20.00** Betlejem (dok.) **21.00** Za ścianą (mag.) **21.30** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **21.45** Klub filmowy: Krzyk (film czes.) **23.05** Paszkwil (mag.) **23.35** Filmopolis (mag.) **0.30** Magazyn religijny **0.50** Magazyn chrześcijański **1.00** Sportowe minuty **1.45** Regiony TVC24 **2.10** Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Wszystkie były zimy (film USA) **11.25** Poradnik kulinarny **12.00** Strażnik Teksasu (s.) **13.00** Sue Thomas: Agent FBI (s.) **13.55** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.00** Bez śladu (s.) **15.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.35** Zarzykuj! (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** M.A.S.H. (s.) **17.50** Big Brother (reality show) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.10** „Co jest w domu, to się liczy, panowie...” (film czes.) **22.55** Obywatelskie judo (pr. publ.) **23.35** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **0.10** Leż i czekaj (film USA) **1.40** Trzeci patrol (s.) **2.25** Najlepszy seks (s. erot.) **2.50** Na własne oczy.

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) **8.55** Sofie i jej miłość (s.) **9.50** Prima jazda (mag.) **11.00** Stary (s.) **12.10** Rewir Wolfa (s.) **13.10** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.15** Roseanne (s.) **14.50** Beverly Hills 90210 (s.) **15.45** Czarodziejki (s.) **16.45** Big Ben (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.45** VyVolení (reality show) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.10** VyVolení (reality show) **22.30** Peepshowbazar (pr. roz.) **23.30** VyVolení - Nocny show (reality show) **0.00** Nurkowie (film USA) **1.35** Szybka wygrana **3.15** Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 9 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Cedric - Mama idzie do pracy (s.) **8.55** Dynastia Miziołków - Rocznicą ślubu dziadków (s.) **9.10** Jedynecka (dla dzieci) **9.35** Mały rycerz El Cid (s.) **10.05** Don Matteo - Strategia skorpiona (film włoski) **11.25** Wielkie sprzątanie (pr. eko.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Święty Mikołaj pilnie poszukiwany (film pol.) **13.35** Monidło (film pol.) **14.15** Kiosk przy Wspólnej (pr. poradnik.) **14.30** Glob 2005 **15.00** Wiadomości **15.10** Popołudnie z Jedyńką - Wspomnień czar **15.20** Tele-Nowela program o książkach **15.25** Popołudnie z Jedyńką **15.40** Pociąg do kultury **15.50** Popołudnie z Jedyńką **15.55** Kuchnia z Okrasą - Mango, melon, ananas nie tylko na deser **16.15** Był taki dzień **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Dobrana para **17.50** Bulionerzy (s.) **18.20** Mistrzostwa Europy w Trieście **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Ojciec panny młodej (film USA) **22.10** Tai-Pan (film USA) **0.20** Wiadomości **0.25** Był taki dzień **0.30** Głina (film pol.) **1.30** Po godzinach **2.25** Tele-Nowela program o książkach **2.35** Burza stulecia (film USA) **4.05** Był taki dzień

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) **6.20** 10 minut tylko dla siebie **6.30** Do przerwy 0:1 **7.00** Od przedszkola do Opola **7.30** Teletubisie (s.) **7.55** Zmiennicy (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie - prawa konsumencie **11.08** Wybierz Miss Świata 2005 **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Świat podróży według Ediego Izrael (film dok.) **12.25** 10 minut tylko dla siebie **12.35** Wybierz Miss Świata 2005 **13.15** Spo-

tkanie z balladą **14.05** Lokatorzy (s.) **14.35** Wędrowki przyrodnicze z Davidem Attenborough (film dok.) **15.10** Janosik - W obcej skórze (s.) **16.00** Panorama **16.15** Złotopolscy (s.) **17.15** Allo, Allo (s.) **17.45** Z Dwójką bezpiecznie **19.10** O jak OTTO na dobre i na złe **20.00** Załóż się (pr. rozryw.) **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.45** Biuro kryminalne **23.40** Adwokat zbrodni (film USA) **1.25** Przejazdka z diabłem (film USA).

ADWOKAT ZBRODNI

film sensacyjny, USA 1992 r.

TVP 2, piątek 9. 12., godz. 23.40

Reżyseria: Sidney Lumet.

Występują: Rebecca De Mornay, Don Johnson, Stephen Lang, Jack Warden, Dana Ivey, Ron White, Norma Dell'Agnese.

Dramat sensacyjny o tematyce sądowej Sidneya Lumeta, mistrza gatunku, który 10 lat wcześniej zrealizował pełen napięcia „Werydykt”, uhonorowany aż pięcioma nominacjami do Oscara, m.in. za reżyserię. Bohaterką filmu jest piękna i ambitna pani adwokat, która musi bronić swego klienta, choć jest przekonana o jego winie. Rozpoczyna się ryzykowna gra, w której, wydaje się, mogą zwyciężyć jedynie cynizm, spryt i przebiegłość. Atrakcyjna i przebojowa prawniczka Jennifer Haines (Rebecca De Mornay) pnie się po szczeblach kariery zawodowej. Uchodzi w środowisku za jedną z najlepszych obrończyni sądowych. Pewnego dnia w biurze Haines zjawia się przystojny i pewny siebie David Greenhill (Don Johnson), który jest podejrzany o zamordowanie żony. Utrzymując, że jest niewinny, poszukuje błyskotliwego obrońcy, który pomoże oczyścić się ze stawianych mu zarzutów. Jennifer Haines zgadza się reprezentować w sądzie interesy Greenhilla, widząc w tej sprawie wielkie wyzwanie zawodowe i szansę na dalszą karierę. Niemal natychmiast pani adwokat uświadamia sobie, że popełniła fatalną pomyłkę, dając się wciągnąć w przebiegłą intrygę.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki **7.45** Aktualności flesz **7.50** Trzymaj formę **8.00** Szlaban w górę **8.45** Gość dnia **9.00** Film dokumentalny **9.55** To jest temat **11.10** Gość dnia **11.45** Bądź zdrow! **12.10** Telenowyny **12.35** Wąż (film dok.) **13.45** Serial dokumentalny **14.15** To jest temat **14.45** Prosto z lasu (felieton) **15.00** Wierze, wątpię, szukam **15.45** Film dokumentalny **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Bliżej natury **17.15** Gramy dla was **17.50** Narciarski weekend **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.40** Czwarta władza **19.10** Z archiwum „S” **19.50** TV Katowice zaprasza **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat **23.05** Uwierz w dokument **23.45** Znachor (film pol.)

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelę (film USA) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** Gra w ciemno **10.00** Zakręcone **10.30** Czułość i kłamstwa (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** TV market **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Na ostrzu noża **13.30** Szpital Księża Alfreda (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Eureko ja to wiem **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja **16.30** Exclusive **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wy-

darzenia **19.30** Klub Baby-Sitter (film USA) **21.40** Za wszelką cenę **22.40** Nieustraszeni (s.) **23.40** Biznes Wydarzenia **0.10** Człowiek zagadka (film ang.) **1.55** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) **9.20** Gdzie się podziała ta stara piosenka **10.00** Wiadomości **10.05** Jak wywrwać wielorybowi ząb trzonowy (film czes.) **11.30** Szczęście domowe (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Kolory życia (mag.) **13.30** Z Jakubem na ryby (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Program dla miłośników muzyki dętej **14.40** Życie na zamku (s.) **15.35** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Pomagajmy sobie (mag.) **16.30** My z końca świata (s.) **17.00** Śladami wina (s. dok.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** „Četnické humoresky” (s.) **21.30** Talk show Jana Krausa **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.10** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.25** Braterstwo zabójców (film USA) **0.55** Cold Feet (s.) **1.45** Pod pokrywką **2.10** Ogród to zabawa **2.35** Simpsonowie **2.55** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Na tropie (mag. krym.) **8.45** Skarby świata (s. dok.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Film o filmie Polowanie na druhny (dok.) **12.10** Świat na torach (mag.) **12.30** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **12.40** GEO (s. dok.) **13.10** Świat motorów (mag.) **13.55** Klocki (dla dzieci) **14.05** Wędrowka po Wyspach Błogości (hajka) **15.15** Labirynt (teleturniej) **15.45** Przygody nauki i techniki (s. dok.) **16.10** Kamera w podróży (s. dok.) **17.10** City Folk: Koszyce (s. dok.) **17.40** Babilon (mag.) **18.00** 333 (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Magazyn Ligi Mistrzów **19.30** Stop **19.40** Nasze zamki (s. dok.) **20.00** Piękne zguby (talk show) **20.30** Losowanie MŚ w piłce nożnej **2006** **22.00** Patrz (dok.) **22.30** TVC Live: Greenhorns (koncert) **23.35** Gorączka piątkowej nocy **1.35** Regiony TVC24 **2.00** Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Biały kruś (film czes.) **11.30** Poradnik kulinarny **12.05** Strażnik Teksasu (s.) **13.00** Sue Thomas: Agent FBI (s.) **14.00** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.05** Bez śladu (s.) **16.00** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.40** Zarzykuj! (teleturniej) **17.10** Właśnie teraz **17.20** M.A.S.H. (s.) **17.50** Big Brother (reality show) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Z piekła szczęście II (film czes.) **22.10** Nakręć to! (pr. roz.) **22.50** Prask! (mag.) **23.25** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **0.05** Niewygodny świadek (film USA) **1.45** Najlepszy seks (s. erot.) **2.40** Do-Re-Mi.

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) **8.55** Sofie i jej miłość (s.) **9.55** Prima jazda (mag.) **11.05** Stary (s.) **12.15** Rewir Wolfa (s.) **13.15** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.15** Roseanne (s.) **14.50** Beverly Hills 90210 (s.) **15.50** Czarodziejki (s.) **16.45** Big Ben (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.50** Losowanie loterii Euromiliony **19.51** VyVolení (reality show) **22.00** I kto to mówi II (film USA) **23.40** VyVolení - Nocny show (reality show) **0.05** Losowanie loterii Euromiliony **0.15** Gatunek (film USA) **2.10** Szybka wygrana **3.50** Dementi.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dziś 8. 12. 2005 mija dziesiąta rocznica zgonu naszego Najdroższego

śp. ALOJZEGO MIKULI

z Cierlicka Kościelca, zaś 4. 10. 2005 minęła ósma rocznica śmierci Jego Żony

śp. MAŁGORZATY MIKULI

O chwilę wspomnień proszą syn z żoną, córki i wnuki z rodzinami.

AD-184

Dziś 8. 12. mija 15. rocznica, kiedy na zawsze uci-
chło szlachetne serce

śp. LUDWIKA STARZYKA

z Gródka. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-669

Kronika Rodzinna

*Odszedł od nas,
lecz ślady Twojej miłości i pracy
pozostaną w naszych sercach.*

śp. JAN SZMEK

z Oldrzychowic nr 233. Pogrzeb odbędzie się w czwartek 8. 12. 2005 o godz. 13.00 z kościoła ewangel. w Oldrzychowicach na miejscowy cmentarz. Córka i najbliżsi.

GL-665

o w kinach

KARWINA - Centrum: Doom (8, 9, godz. 20.00); Nieustraszeni bracia Grimm (8, 9, godz. 17.45); **Reflex:** Obłąd (8, godz. 17.00); Hallween: Zmarły chwytanie (8, godz. 20.00); Przeklęta (9, godz. 17.00); Egzorcysta (9, godz. 20.00); **Ex:** Polowanie na druhny (8, 9, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Tylko Bea (8, 9, godz. 17.30); „Hrubeš a Mareš” (8, 9, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN:** Sposób na teściową (9, godz. 17.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Czarnodziejska karuzela (8, 9, godz. 15.30); Transporter 2 (8, 9, godz. 17.45); Lato miłości (8, 9, godz. 20.00); **CIESZYN - Piast:** Harry Potter i Czarna Ognia (8, godz. 14.30, 17.15); (9, godz. 15.00, 17.45); Niewinność (8, godz. 20.00).

o na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzciniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

o w terenie

KARWINA SOWINIEC - MK PZKO zaprasza na wigilię połączoną z zebraniem sprawozdawczym 11. 12. o godz. 15.00 do świetlicy Koła. W programie: teatrzyk Drops z przedstawieniem „O wróbelku Elemelku”.
LESZNA DOLNA - MK PZKO zaprasza członków na zebranie sprawozdawcze 11. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie występ dzieci przedszkola. W sprzedaży Kalendarz Śląski 2006 (130Kc).
CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska w Sibicy zaprasza na wystawę „Obrazy i witraże” J. i V. Bażanowskich. Wernisaż 12. 12. o godz. 17.00. Otwarte do 20. 1. 2006.
HAWIERZÓW MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 8. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.
NIEBORY - MK PZKO zaprasza na Spotkanie Przedświąteczne 10. 12. o godz. 15.00. W programie premiera „Malutkiej Czarownicy” w wykonaniu Teatrzyku GAPA 2 oraz koncert kolęd chóru mieszanego „Zgoda”.
ZW. PRZYJAŹNI CZESKO-SŁOWACKO-POLSKIEJ w Karwinie - zaprasza

**»PO NASZYMU PIESZO
I NA SKRZIDŁACH«**

**zbiór opowiadań i wierszy
Anieli Kupiec**
można zakupić w domu autorki
w Nydku nr 79. Przy odbiorze
ponad 10 sztuk - Koła PZKO,
szkoły lub grupy prywatne
- darmowa dostawa
na umówione miejsce.
Zamówienia 605 780 982 komórka

GL-662

**Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz**

na „Spotkanie Świąteczne” 10. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO. Z kolędami wystąpi chór „Kalina”.

MILIKÓW PASIEKI - MK PZKO zaprasza swych członków i sympatyków na tradycyjną „Mikołajówkę” do Domu PZKO 10. 12. o godz. 16.00. W programie wykład o kinezjologii Marii Grzegorz, prezentacja nowych zaolziańskich książek i Kalendarza Śląskiego 2006.

UWAGA SENIORZY HPC! - Wigilijkowe spotkanie wszystkich Seniorów HPC 14. 12. o godz. 12.00 w salce Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie, ul. Komenského 4. Serdecznie zapraszamy. Na spotkaniu wpłacamy składki członkowskie oraz będzie można nabyć książkę Anieli Kupiec „Po naszymu pieszo i na skrzydłach” z autografem w cenie 150,- Kc. Zgłoszenia do 12. 12. 2005, tel. 596 422 222.

Koncerty

KARWINA - zapraszamy 16. 12. na koncert pt. „Gospel Advent” o godz. 7.00 do kościoła ewangelickiego na rynku Masaryka w Karwinie Frystacie. W programie: polska formacja CME gospel chór z Dzięgielowa, ostrawski rock-gospel Revelatio. Bilety do nabycia za 50 Kc w sklepie Agape lub za 70 Kc na miejscu.

HAWIERZÓW BŁĘDOWICE - PSP w Błędowicach, MSz oraz MK PZKO zapraszają 10. 12. o godz. 16.00 do szkoły artystycznej (koło hotelu Merkur) na Koncert Świąteczny „Hej, kolęda, kolęda”. W programie miejscowe zespoły oraz gościnnie B. Jonszta, A. Farana. Bilety do nabycia w szkole.

COLLEGIUM CANTICORUM - Polski Chór Mieszany zaprasza na Koncert Świąteczny 11. 12. o godz. 16.00 do odnowionego kościoła ewangel. w Orłowej.

BYSTRZYCA - Zbór Luterński Kościoła Ewangel. zaprasza 11. 12. o godz. 16.00 na „Wieczór Kolęd” do miejscowego kościoła ewang. Wystąpią chóry luterzańskie Zaolzia.

TRZYNIEC - Parafia Kościoła Ewangel. A.W. zaprasza 11. 12. o godz. 16.00 do kościoła ewangel. na „Wieczór Kolęd”.

oferty

GARAŻ - SPRZEDAM Cz. Cieszyn, Nová Tovární. Inf. tel.: 558 736 513.

GL-660

RADIAN s.r.o.
**OFERUJEMY PRACĘ
W AGENCJI REKLAMOWEJ
więcej na www.radian.cz**

GL-659

Wystawy

GINNAZJUM POLSKIE W CZ. CIESZYNIE: do 22. 12. wystawa z okazji 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza (4. piętro).

GALERIA „PŮDA”, KaSS Střelnice, Cz. Cieszyn: do 16. 12. wystawa Daniela Balabána „Pokoj Vám” i Ivo Sumca „Lepší než já”. Otwarte po-pt: 9-17.

SALA MÁNESA, Karwinia: 8. 12. o godz. 17.00 wernisaż wystawy Františka Gajdy - autorska wystawa rzeźb. Wystawa czynna do 6. 1. 2006. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-13.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała. „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

DOMY RODZINNE - SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Lesnej Górnej (2x2+1), zabud. gospodarskie z garażem, podpiwniczony, utrzymany ogród. Cena 1 490 tys. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzyciu Nieborach, zabud. gospodarskie z garażem, dobry dojazd. Cena 1,2 mil. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Olbrachcicach, 5+1, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, garaż. Cena 1,3 mil. Kc. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyciu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kc. 777 074 552.

Chata ogrodowa w Trzyciu Podlesiu, woda, el., kanalizacja, gaz, parcela 20 a, ładne miejsce. Cena do negocjacji 790 tys. Kc. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 250 tys. Kc. 606 757 577.

Chata wczasowa w Tyrze, woda, el., szambo. Cena do uzgodnienia. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, 4+1, 2+strych, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 450 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 6+1, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do negocjacji 2,2 mil. Kc. 777 074 552.

Chata wczasowa w Trzyciu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 270 tys. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzyciu, garaż (3 auta), obok lasu, po częściowej rekonstrukcji, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dom rodzinny w Cierlicku Kościelec 5+1+strych, zabud. gospodarskie z garażem, podpiwniczony. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

GARAŻE - SPRZEDAŻ
Garaż w Trzyciu Borku. Cena do negocjacji 80 tys. Kc. 777 074 552.

Garaż w Cz. Cieszynie, ul. Mlékárny. Cena 105 tys. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie - Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynnosc do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40 a (sieć inżynierska), Trzciniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA - OFERTY
Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Hornická. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie własność. 2+1, Trzciniec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1+2, Trzciniec, ul. Slezská, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania 0+1 w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

Potrzebujemy państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

CZERNEK

For. WADYSŁAW OWCZARZY

W sali wystaw „Interklub” Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Karwinie Frystacie otwarto we wtorek ekspozycję „Lalki Klubu Lalek RC”. Lalka była kiedyś dziedziczoną z pokolenia na pokolenie, będąc niejako członkiem rodziny. Nie jest ona jednak tylko zabawką. Jest też swego rodzaju dokumentem tradycji i sposobu życia. Wystawę przygotował założony w Pradze w 1999 roku Klub Lalek RC, który skupia zarówno kolekcjonerów dawnych lalek i plu-szowych misiów, jak i miłośników najnowszej produkcji, a także twórców lalek w strojach ludowych i portretowych. Frystacka wystawa to przekrój produkcji lalek od roku 1900 do współczesności. Jej część stanowią też akcesoria z lalkami związane, jak pokoiki, wózek, ubranka itp. Zwiedzać ją można do 2 kwietnia 2006 (wtorki - piątki w godz. 9-17, soboty 9-13 oraz niedziele w godz. 13-17. Na zdjęciu - członkini Klubu Lalek RC Marie Žylová wystawia lalki w strojach ludowych swego autorstwa.

Ilustracje Dariny Krygiel

Przewodnicząca Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC (SAP), **Darina Krygiel**, ma kolejną wystawę. Tym razem w Szkole Podstawowej przy ul. Frydeckiej w Hawierzowie Błędowicach prezentuje głównie ilustracje dla dziecięcych i młodzieżowych pisemek

oraz książek. Po raz pierwszy zebrała w jednym miejscu 60 kolorowych ilustracji (akwareli), 20 rysunków oraz projekty znaków firmowych itp. Wystawa czynna jest w dni powszednie już tylko do 20 grudnia w godz. 8-16. (o)

Premiera GAPA2

NIEBORY (hs) - Na nadzwyczajnej próbie spotykają się dzisiaj członkowie teatrzyku GAPA2. Od rana będą szlifować najnowszy spektakl pt. „Malutka Czarownica”. Przygody Malutkiej Czarownicy na motywach utworu O. Preusslera, które mogli widzowie oglądać m.in. w Dobranocach, przygotowują młodzi aktorzy w nowej dla siebie formie - w formie musicalu.

W głównych rolach wystąpią **Sabina Franek** oraz **Agnieszka Rychla**. Muzykę specjalnie dla nieborowskie-

go zespołu skomponował **Bogdan Szczepański**, kompozytor m.in. „Toporlandu” w wykonaniu zespołu Unia Teatr Niemożliwy. Scenografię zaprojektowała i zrealizowała **Anna Siwek**. Aktorzy wykorzystują na scenie m.in. lalki. To dla większości z nich również nowe doświadczenie. Widzowie będą mogli obejrzyć perypetie Malutkiej Czarownicy w najbliższą sobotę o godz. 15.00 w Domu PZKO w Nieborach. Po premierze odbędzie się koncert kolęd w wykonaniu chóru mieszanego „Zgoda”.

Polska firma handlowa

ZATRUDNI

w nowo tworzonej biurze handlowej w Czeskim Cieszynie
pracownika na stanowisko
HANDLOWCA

Wymagania:

- ❖ znajomość języka angielskiego
- ❖ doświadczenie zawodowe na stanowisku handlowca
- ❖ prawo jazdy kat. B
- ❖ obsługa komputera i biurowych środków łączności
- ❖ wykształcenie średnie
- ❖ mile widziana znajomość branży zbożowo-młynarskiej (sprzedaż mąki)

Zadania:

- ❖ pozyskiwanie klientów na przetwory zbożowe (mąkę)
- ❖ kontakt z klientem w terenie
- ❖ analizy cenowe
- ❖ wystawianie dokumentów handlowych
- ❖ sporządzanie raportów handlowych

Oferujemy:

- ❖ zatrudnienie w spółce handlowej prawa czeskiego
- ❖ samochód służbowy
- ❖ telefon komórkowy
- ❖ wynagrodzenie uzależnione od wyników sprzedaży

Oferty pisemne w języku polskim prosimy przysyłać na adres:
Przedsiębiorstwo Zbożowe „GOPOL” sp. z o.o.
ul. Fabryczna 26
44 240 Żory
Polska Republika
lub e-mailem: sekretariat@gopol.net

GL-630

Domostwo w Trzecie, w którym przyszła na świat Ida Münzberg.

O malarce Idzie Münzberg

Przed 50 laty zmarła znana niemiecka malarka, Ida Münzberg. Artystka przyszła na świat 18 lutego 1876 w Trzecie. Pierwsze umiejętności w rysowaniu i malowaniu nabyła u profesora Funka. W latach 1903-1911 kontynuowała naukę w Szkole Artystycznej dla pań i dziewczyn oraz Akademii Artystycznej w Wiedniu. Po studiach sześć lat uczyła rysunku w Liceum Dziewczym w Cieszynie. Po podziale miasta w roku 1920 szkoła ta przestała istnieć. Odtąd artystka zarabiała na życie sprzedając swoich obrazów. Malowała głównie portrety, ale na życzenie klientów tworzyła też martwą naturę. Jako pierwsza uwieczniła na płótnie roślinę znaną pod nazwą cieszyńianka. Malowała również liczne zakątki Cieszyna i organizowała dużo wystaw na całym Śląsku Cieszyńskim. Na jej twórczość tylko nieznaczny wpływ miały różne kierunki oraz style architektoniczne XX wieku. Odrzucała eksperymenty z kolorami i deformacje kształtów.

W maju roku 1924 próbki jej twórczości można było podziwiać w polskim Cieszynie, natomiast w grudniu

1933 r. na czeskokoszyńskim ratuszu, gdzie zaprezentowała 80 swoich prac. Podczas II wojny światowej obrazy Münzberg w ramach wystaw wędrownych zjeżdżały cały Śląsk, a także niektóre miasta w Niemczech.

Ida Münzberg zmarła 5 czerwca 1955. W miesiąc po jej zgonie w Cz. Cieszynie otwarto uroczyste wystawę „Těšínsko – Śląsk Cieszyński”, na której nie zabrakło jej obrazów. Muzeum Ziemi Cieszyńskiej upamiętniło twórczość artystki. W roku 1996 wystawiało jej obrazy w swej filii w Karwinie, a na przełomie lat 2001/2002 w Orłowej. Dom w Cz. Cieszynie, w którym mieszkała przez długie lata Ida Münzberg, wznosił na początku XX wieku znany budowniczy cieszyński Ludwig Kametz. Znajduje się on na rogu ulic Moskiewskiej i Praskiej, które w czasach Monarchii Austro-Węgierskiej nazywały się Iljicha i Hoheneggera. Na domu w roku 1997 umieszczono tablicę pamiątkową, którą na podstawie własnego projektu wykonał malarz akademicki H. Kis

CZESŁAW GAMROT

Dom w Cz. Cieszynie, w którym Ida Münzberg mieszkała.

redakcyjnej Wocztę

Dlaczego zapomniano?

W „Głosie Ludu” z dnia 29. 11. 2005 dowiedzieliśmy się, że gośćmi na koncercie z okazji jubileuszu „Skotniczki” i „Skotnicy” byli Grażyna Kostrusiak z Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, zastępcy burmistrzów Orłowej i Rydułtów, Jadwiga Palowska, Bronisław Bednarz, kierownik twórczy zespołu „Dziółchy i Syncy z Kolónie” oraz przedstawiciele okolicznych kół PZKO. Były też nazwiska pań, które częstowały gości tortem, na którym wcześniej zapalono 15 świeczek. Były gratulacje, kwiaty i dary na cześć sukcesów obu zespołów

z Orłowej Lutyni. Na pewno było miło i uroczyste. Szkoda, że zapomniano podać do wiadomości nieorientowanej publiczności i czytelnikom, chociaż z grzeczności, parę zdań o tym, że założycielką i choreografem zespołów od samego początku była szanowana pani Odonia Charvátowa.

Tę drogą przesyłam pani Odonii piękne pozdrowienia i życzę z całego serca szybkiego powrotu do zdrowia.

Widz, który pamięta
(nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Precz z nietolerancją!

W „Głosie Ludu” z czwartku 24 listopada ukazał się felieton Haliny Sikory pod tytułem „Niebiczo”. Nie wiem, w jakim kontekście autorka zażyła określenie Kościół polsko-katolicki. Bardzo możliwe, że chodziło o istniejący oficjalnie Kościół Polsko-katolicki (inna nazwa Polski Narodowy Kościół Katolicki), który powstał w 1885 w Stanach Zjednoczonych wśród polskich imigrantów. Jego powstanie było reakcją

na spory polskich parafii z hierarchią katolicką w USA. Zgadza się z ogólnym wyrażeniem felietonu. Też mi się nie podoba nietolerancja niektórych kół katolickich w Polsce. Czy też, przykładowo, stosunek Kościoła kat. do małżeństw mieszanych (np. katolicko-ewangelickich).

Z poważaniem

Witold Stonawski
Praga 5

Wydarzenia Sportowe

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE: JUTRO TRZYNIEC – SPARTA

Stalownicy pną się w górę

Hokeiści Stalowników Trzyniec pod wodzą trenera Jiřego Juřika nie tylko prezentują atrakcyjny hokej, ale co najważniejsze, już nie są chłopcami do bicia. Trzyniec po wyjazdowym zwycięstwie z Kladnem wrócił do grona ośmiu najlepszych zespołów tego sezonu. Dla ciekawostki, Stalownicy pokonali Kladno na jego własnym podwórku po długich pięciu latach. Przed jutrzejszą 32. kolejką Stalownicy wygrzewają się na 5. miejscu w tabeli, to najlepszy wynik Trzyniec w bieżącym sezonie. Dobrą grę Trzyniec docenił też trener reprezentacji RC Alols Hadamczik. W nominacji do turnieju „Rosno Cup” w Moskwie znajduje się też trzyniecki napastnik Jaroslav Kudrna.

Jutro podopieczni trenerów Jiřego Juřika i Jana Danečka zmierzą się przed własną publicznością ze Spartą Praga, która w tym sezonie prezentuje się poniżej oczekiwań. W dwóch wzajemnych pojedynkach górą byli hokeiści Trzyniec (u siebie 5:4, na wyjeździe 3:2). Stalownicy nie ukrywają, że marzą im się kolejne trzy punkty. Wszystko wskazuje na to, że w bramce Trzyniec znów pojawi się Martin Vojtek, skutki przeziębienia bowiem ciągle odczuwa numer jeden wśród trzynieckich golkeeperów – Radovan Biegl. TipSport Ekstraliga również dziś nie zamierza pauzować. W rozegranym awansem pojedynku 32. kolejki prowadząca w tabeli Slavia Praga zmierzy się z czwartymi Witkowicami.

● HC RABAT KLADNO – STALOWNICY TRZYNIEC 1:4 (0:0, 0:1, 1:3). Bramki: 56. Frolík – 25. Martyněk, 45. Tomas, 57. Kudrna, 60. Skořepa. Sędziował Smeták. Kary 6:9. Widzów 2205.

Trzynieczanie w pierwszej tercji stawiali się na defensywie i czekali, co wymyśli rywal. – *Drużynie zaleciłbym bardziej defensywny hokej, nie chciałem głupio stracić bramek, jak miało to miejsce w niedzielnej spotkaniu w Litwinowie* – stwierdził asystent trenera Trzyniec Jan Daneček. Kladno nie było jednak w stanie wykorzystać dosyć biernej postawy gości, gospodarze sami grali bez ikry. Do drugiej odsłony Stalownicy wyszli w o wiele ofensywniejszych nastrojach. W 25. minucie na solowy rajd zdecydował się Peterek, hokeistów Kladna zanieśli w słupki solne, a świetną akcją trzynieckiego kapitana zakończył Martyněk strzałem do pustej bramki – 0:1. Gospodarze w II tercji też dodali gazu, źle jednak ustawili celowniki. Bombę Čecha obronił Vojtek, Kladno niewiele wskórało również w prowadzone 5 na 3. Gospodarze w celu odrobienia jednogolowej straty zmuszeni byli w trzeciej tercji zaryzykować, ale trzynie-

czanie tylko na to czekali. W 45. minucie z kontry Tomas podwyższył na 0:2. Dwubramkowa zaliczka w hokeju niewiele znaczy i Kladno do ostatniej sekundy meczu nie rezygnowało z uzyskania korzystnego rezultatu. Końcowych pięć minut spotkania trzymało kibiców w napięciu, Kladno nie schodziło ze strefy obronnej Trzyniec. W 56. minucie Frolík wykorzystał moment nieuwagi Vojtka, obniżając na 1:2 i zaczęła się nerwówka. Na całe szczęście dla gości po 45 sekundach na 1:3 podwyższył Kudrna, trzynieczanie pomimo to wciąż nie byli pewni wygranej. Kladno w ostatnich minutach zdecydowało się na grę z wycofaniem bramkarza, „power play” z ich strony nie była jednak udana. Gwóźdź do kładenskiej trumny wbił Skořepa, który celując do pustej bramki miał bardzo komfortowe zadanie – 1:4.

Lokaty: 1. Slavia 64, 2. Liberec 63, 3. Zlin 56, 4. Witkovice 53, 5. Trzyniec 44 pkt. JUTRO: Trzyniec – Sparta Praga (poprzednio 5:4 i 3:2). (jb)

Papadopoulos graczem Leverkusenu

Piłkarze Banika Ostrawa stracili wczoraj swojego najlepszego strzelca. Trzy i pół letni kontrakt z niemieckim Bayerem Leverkusen podpisze bowiem w poniedziałek napastnik Michal Papadopoulos. W drużynie Leverkusenu występuje m.in. reprezentant Polski Jacek Krzynówek. (jb)

Sport polski

■ JUTRO LOSOWANIE MŚ: POLSKA I CZECHY Z TRZECIEGO KOSZYKA. Emocje związane z losowaniem finałów piłkarskich mistrzostw świata są bliskie zenitu. Ceremonia odbędzie się co prawda jutro, ale już we wtorek poznaliśmy podział na koszyki. Polacy i Czesi znaleźli się w koszyku numer trzy, wraz z innymi europejskimi zespołami. Białoczerwoni mogą więc teoretycznie znów trafić na Anglię, która znalazła się w najsilniejszym koszyku numer jeden, obok Brazylii, Argentyny, Włoch, Hiszpanii, Niemiec, Meksyku i Francji.

■ OTYLIA CHCE WRÓCIĆ. W Warszawie odbyła się konferencja prasowa pływackiej reprezentacji Polski przed rozpoczynającymi się dziś ME. W spotkaniu z dziennikarzami wzięła udział Otylia Jędrzejczak, która pojawiła się po raz pierwszy publicznie od tragicznego wypadku samochodowego, w którym zginął jej brat Szymon. Mistrzyni wygłosiła oświadczenie, w którym podziękowała wszystkim, którzy wspierali ją w trudnych momentach. Otylia stwierdziła również, że zamierza wrócić do sportu i wspólnie trenować z kadrowicami. (jb, PAP)

JAROSLAV THER, TRENER SZTANGISTÓW BONATRANS BOGUMIN:

Pracujemy w skromnych warunkach

Duże zadowolenie panuje w Boguminie, po tym, jak miejscowi sztangiści klubu Bonatrans Bogumin sięgnęli po brązowy medal drużynowych mistrzostw RC. Podnoszenie ciężarów ma w naszym regionie spore tradycje, o czym świadczy m.in. sześćdziesięcioletnie panowanie na tronie drużyny Banika Hawierzów. „GL” rozmawia z trenerem Bogumina Jaroslavem Thorem.

W porównaniu do mistrzowskiego Banika Hawierzów jesteście stricte amatorskim klubem. Trzecie miejsce w drużynowych mistrzostwach RC można więc uznać za spore osiągnięcie...

Zgadza się, to tylko świadczy o tym, że w dzisiejszych czasach można zdobywać laury sportowe, pracując w skromnych warunkach. Bogumin dysponuje obecnie bardzo dobrym zespołem seniorów, ale w korzystnym świetle prezentuje się też nasza kadra juniorów. W nowym sezonie, który startuje w marcu przyszłego roku, w barwach seniorów występować już będzie utalentowany Jan Gospoś. W listopadowych indywidualnych mistrzostwach RC ten 19-letni sztangista zdobył w kategorii wagowej 85 kg srebrny medal. Do zespołu powrócił w tym roku również Jiří Mandát, najlepszy w tym sezonie czeski sztangista w kategorii 94 kg.

Bogumin słynie z dobrej pracy z młodzieżą. Co przyciąga

tych młodych chłopców właśnie do podnoszenia ciężarów?

Wiem, że na topie są dziś całkiem inne sporty, ale my nie możemy narzekać na brak zainteresowania ze strony młodzieży. W Boguminie często jest tak, że zamiłowanie do tego sportu ojciec przekazuje swojemu synowi, tak jak chociażby w wypadku Karola Prohla. Jego syn z powodzeniem broni barw aktualnej seniorskiej drużyny. Z drugiej jednak strony ciężko jest zatrzymać w Boguminie na dłużej najbardziej utalentowanych zawodników, kiedy konkurencyjny Banik Hawierzów oferuje o wiele atrakcyjniejsze warunki. Sztangiści naszego klubu trenują dopiero po przyjeździe z pracy, staramy się jednak zapewnić im jak najlepsze warunki do uprawiania tego sportu.

Jakie są plany na przyszłość?

Sezon rusza w marcu i oczywiście chcemy jak najlepiej przygotować się do rozgrywek. Mam nadzieję, że drużyna w składzie Ondrej Kutlík, Oldřich Tchuř, Jiří Mandát, Josef Gasior, Karel Prohl mł. i Jan Gospoś nawiąże do tegorocznych sukcesów. I nie chciałbym zapeszyć, ale wszystko wskazuje na to, że wreszcie będę mógł poświęcić się wyłącznie pracy trenerskiej. W tegorocznych drużynowych mistrzostwach RC mocowałem się jeszcze ze sztangą, ale chciałbym już przekazać pałeczkę młodszej generacji.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

DZIŚ W NUMERZE:

Po maku i grochu preparaty... **str. 3**

Polskie duszpasterstwo... **str. 4**

PUDŁO – rubryka młodzieżowa **str. 5**

W derby górą Pepino **str. 8**

SOBOTA
10 GRUDNIA 2005
NR 145
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Konsul Generalny RP Antoni Sadowski Złotym Krzyżem Zasługi dekoruje dyrektorkę polskiej szkoły w Wędrzynie, Elżbietę Wania.

KONSUL GENERALNY PRZYJĄŁ POLSKICH DZIAŁACZY

Medale i odznaczenia dla zasłużonych

OSTRAWA (mro) – Działacze polskiej mniejszości narodowej przyjął w ub. środę konsul generalny RP w Ostrawie, Antoni Sadowski. Najbardziej zasłużonym wręczył medale i odznaczenia przyznane przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego oraz Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Złoty Krzyż Zasługi otrzymali Jan Goryl, Elżbieta Wania i Józef Krygel, Srebrny Krzyż Zasługi Bogdan Ondraszek oraz Bogusław Raszka. Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi przyznano Rudolfowi Szűcsowi (ten jednak z uwagi na stan zdrowia nie uczestniczył w ceremonii).

Medalami Komisji Edukacji Narodowej udekorowano: Annę Baron, Marię Berkową, Zbigniewa Bocka, Karola Tobołą, Jadwigę Sikorową. Andrzej Bizoń, który miał również otrzymać ten medal, z uwagi na pracę poza Zaolziem, nie uczestniczył w spotkaniu.

A. Sadowski podkreślił wolę polskiej placówki rozwijania współpracy

ze środowiskiem zaolziańskim z pozytywnym dla tutejszego społeczeństwa. Złożył też gratulacje Zygmuntovi Stopie, w związku z jego ponownym wyborem na prezesa ZG PZKO. Korzystając z przedświątecznej atmosfery spotkania przy choince złożył obecnym najserdeczniejsze życzenia spokojnych i rodzinnych świąt oraz lepszego 2006 roku.

W imieniu zebranych i odznaczonych głos zabrał Józef Krygel: Z odnawianiem mamy wielką radość. Czujemy się nimi zaszczytzeni. Jesteśmy dumni z faktu, że nasze działania na rzecz zaolziańskiego, polskiego społeczeństwa zostały zauważone i docenione. Traktujemy je jako ukoronowanie pracy całej Macierzy, wszystkich jej członków, działaczy i sympatyków. Odnaczenia zawsze zobowiązują. Teraz i my przyrzekamy, że nasze społecznikowskie działanie nadal będziemy kontynuować i ulepszać. Czynimy to dla naszych potomków, z myślą o przyszłości...

Podziękowania wyraził także Zygmunt Stopa, który podkreślił, że PZKO będzie się starało, by współpraca z Konsulatem Polskim była jak najlepsza. W imieniu zespołu wędrzyńskich „Gimnastów” za przyjęcie podziękowań i wydawnictwa książkowe gospodarzom przekazał Bogusław Raszka.

Gwiazdka emerytów

CZ. CIESZYN (kor) – Członkowie Klubu Nauczycieli Emerytów zjechali w czwartek do czeskokieszyńskiej restauracji „Na Brandysie”, by przed

Pytanie do:

ALOJZEGO MARTYNKA, klerownika zespołu „Górole” z Mostów k. Jabłonkowa:

Czy usatysfakcjonowała Pana kwota 100 tys. Kč, którą w ramach konkursu „Wybór obywateli” zespół „Górole” otrzymał na realizację „Balu Górolskiego”, czyli Międzynarodowego Przeglądu Zespołów i Kapel Folklorystycznych?

Cieszę się z tego, że po trzech latach do tego konkursu organizowanego przez Pilzneński Prazdrój zostały wreszcie zaszeregowane projekty z Trzínicy i okolicy. Nasz projekt awansował z pierwszej rundy do drugiej i w końcu uzyskaliśmy kwotę, z której jesteśmy zadowoleni. 100 tys. Kč pomoże nam pokryć wydatki na organizację naszej imprezy. Pieniądze przeznaczone zostaną na transport, wyżywienie dla kapel i zespołów; do Mostów zjedzie się bowiem blisko 200 artystów. Mogę zdradzić, że honoraria dla zespołu „Šarišan” z wschodnich rubieży Słowacji, który zasłużył na miano jednego z najlepszych zespołów amatorskich na Słowacji, wynoszą 30 tys. Kč. Pragnę podziękować wszystkim, którzy wsparli nasze przedsięwzięcie. (man)

świętami spotkać się przy choince i koledzie.

Koledy zaśpiewali nie tylko nauczyciele, ale także goście, soliści Aleksandra Morcinek i Władysław Czepiec, którym na klawiszach akompaniował pastor Roman Raszka.

Zabrzmiły też wiersze świąteczne Ewy Milerskiej i Anieli Kupiec. Życzenia świąteczne nauczycielom-seniorom złożyli m.in. przedstawiciele oddziałów Związku Nauczycielstwa Polskiego z Olzy, oraz prezesi Towarzystwa Nauczycieli Polskich (w jego skład wchodzi KNE) Barbara David i ZG PZKO Zygmunt Stopa.

Scena Polska zaprasza dzisiaj o godz. 17.30 do Teatru Cieszyńskiego na premierę angielskiej komedii „Kiedy kota nie ma...” autorstwa Johnnie Mortimera i Briana Cooke’a w reżyserii Rudolfa Mollińskiego. Na scenie zaprezentują się m.in. (od lewej): Klaudiusz Szymiczek, Anna Monczka, Katarzyna Wojczyk i Janusz Kaczmarski.

CIESZYŃSKI ODDZIAŁ PTH MA 50 LAT

Sesja historyków

CIESZYN (man) – Z okazji jubileuszu 50-lecia istnienia oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego (PTH) w Cieszynie w sali konferencyjnej Książnicy Cieszyńskiej odbyła się uroczysta sesja z udziałem sympatyków, współpracowników oraz byłych i obecnych członków stowarzyszenia.

Program otworzył prezes Oddziału cieszyńskiego Mariusz Makowski, który w referacie pt. „50 lat Oddziału PTH w Cieszynie” przedstawił obecną sytuację PTH, jego zamierzenia oraz sposoby ubiegania się o wsparcie finansowe w postaci grantów. Po nim zabrał głos prezes Zarządu Głównego PTH Krzysztof Mikulski, który wygło-

sił ciekawy referat pt. „Nowe spojrzenie na dzieje miast polskich w XVII-XVIII wieku”. Zebrani, wśród których byli m.in. prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa, prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek i szef Kancelarii Kongresu Polaków Roman Kaszper, zapoznali się z głównymi przyczynami upadku polskich miast, jaki miał miejsce w pierwszej połowie lat trzydziestych XVII wieku. Ciąg dalszy na str. 2

Prenumerata w prezencie

Nie wiesz, jaki prezent wybrać swoim bliskim pod choinkę? Ojciec najchętniej siedzi w fotelu i czyta gazetę, młodym trudno dogodzić, bo mają swój gust, Ciebie zaś denerwuje, że kiedy wnuczek jest na zdjęciu w „Głosie Ludu”, musisz pożyczać gazetę od sąsiadki... Rozwiązanie jest proste: Zamów dla ojca (mamy), syna (córkę) i samego (samej) siebie prenumeratę „Głosu Ludu”. Zadzwoń do nas pod nr 558 731 766 lub odwiedź nas w Redakcji „GL” przy ul. Komenskigo 4 w Cz. Cieszynie. Zapraszamy!

– Z pańską emeryturą nie wyleczymy tej choroby.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Wogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane, rano i wieczorem mgły. Temperatura w nocy od -4 do -8 st. C, w dzień od -3 do 1 st. C. **NIEDZIELA** – Zachmurzenie duże do umiarkowanego. Opady deszczu ze śniegiem. Temperatura w nocy od -3 do -7 st. C, w dzień od 0 do 4 st. C. **PONIEDZIAŁEK** – Zachmurzenie umiarkowane, opady przelotne deszczu, w górach śniegu. Temperatura w nocy od 3 do -1 st. C, w dzień od 2 do 6 st. C.

LIKWIDACJA SZPITALA? TO ABSURD – TWIERDZI JEGO DYREKTOR

BOGUMIN (h) – Szpital Miejski w Starym Boguminie przeszedł w ostatnich latach gruntowną restrukturyzację i dziś ma się bardzo dobrze. Jego wyłącznym właścicielem jest miasto. W ostatnich dniach wielu boguminiaków (i nie tylko ich) zaniepokoiła jednak informacja zasłyszana w pewnej telewizyjnej dyskusji, jakoby kilkadziesiąt szpitali w całym kraju miało niebawem czekać likwidacja. W gronie owych placówek rzekomo „bez przyszłości” znalazło się wiele szpitali w regionie morawsko-śląskim, m.in. właśnie szpital bogumiński.

Dyrektor Bogumińskiego Szpitala Miejskiego, Vojtěch Balcárek, uważa tego typu rewelacje za całkowicie bezpodstawne. Chodzi jego zdaniem o celowe sianie paniki wśród społeczeństwa. O ni-

czym takim nie może być mowy. Cała ta lista szpitali rzekomo zmierzających do likwidacji to jakiś absurd lub czysta złośliwość. Nasz szpital jest w znakomitej kondycji finansowej. Mamy solidnego

Nie ma powodu do obaw

właściciela, mamy umowy z ubezpieczalnią, mamy porządne wyposażenie, które zresztą nieustannie uzupełniamy i modernizujemy. Klienci nam ufają. Pod każdym względem wiedzie nam się dobrze.

Bardzo trafną decyzją okazała się niedawna likwidacja oddziałów dziecięcego i porodówki oraz utworzenie w bogumińskim szpitalu oddziału geriatrycznego, który w krótkim czasie zyskał znakomitą opinię wśród seniorów w Boguminie

i szerokiej okolicy. W tych dniach szpital uruchamia nowe, ultranowoczesne szpitalne centrum gastronomiczne, w którym – jak poinformował nas dyrektor Balcárek – będą gotowane i przyrządzane posiłki dla ponad 400 osób. Przebudowa kuchni i zaplecza kosztowała bez mała 27 milionów koron. Znaczną część tej sumy wyłożyło miasto. Nie jest wykluczone, że szpitalne centrum gastronomiczne będzie gotować posiłki także dla innych odbiorców, np. domów opieki społecznej lub domów emeryta. W planach jest ponadto przebudowa szpitalnego gabinetu chirurgicznego oraz dalsza modernizacja sal chorych. Coraz więcej pacjentów chce bowiem leczyć się w pokojach o ponadstandardowym wyposażeniu.

Ciąg dalszy na str. 2

97712124220651

U rodaków

■ W związku z bankructwem holdingu PRINŻ, generalnego wykonawcy obwodnicy Skoczowa, budowa tego odcinka trasy ekspresowej z Cieszyna do Bielska-Białej opóźni się co najmniej o pół roku.

■ Jerzy Kronhold, cieszyński poeta i działacz „Solidarności”, pełniący obecnie funkcję dyrektora Instytutu Polskiego w Bratysławie, został rekomendowany przez PiS na stanowisko wojewody śląskiego. Decyzję w sprawie nominacji nowego wojewody podejmie minister spraw wewnętrznych i administracji Ludwik Dorn.

■ Od poniedziałkowego przedpołudnia cieszyńscy strażacy neutralizują 13 ton Shellsolu T – przemysłowego rozpuszczalnika na bazie benzyny ciężkiej, który wylał się z cysterny kolejowej stojącej na terenie Polifarbu w Cieszyńcu Markłowicach. Poprzez grunt i wąski rów ciecz przedostała się do Olzy. Służby ochrony środowiska zapewniają, że jak dotąd nie ujawniło się poważniejsze zagrożenie ekologiczne. Po polskiej stronie woda w Olzie jest czysta – wynika z badań przeprowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Strażacy nadal walczą z wyciekami, pracę utrudnia im pogoda.

■ Franciszek H., sekretarz Urzędu Gminy w Brennej, został w ubiegłym tygodniu zatrzymany przez policję, gdy prowadził samochód pod wpływem alkoholu – miał 1,8 prom. we krwi. To drugi prominentny samorządowiec cieszyńskiego regionu przyłapany na jeździe po pijanemu.

■ 10 do 30 centymetrów śniegu spadło w nocy z wtorku na środek w powiecie cieszyńskim. Nagły i niespodziewany atak zimy spowodował liczne utrudnienia na drogach, torach, a także czasowe wyłączenia prądu w wielu miejscowościach.

■ Cieszyn po raz pierwszy w swej historii był miejscem ogólnokrajowego konkursu muzycznego. I Ogólnopolski Konkurs Duetów z Harfą zorganizowali w dniach 18 i 19 listopada miłośnicy muzyki harfowej, którzy w kwietniu 2003 roku utworzyli w Cieszyńcu stowarzyszenie z myślą o rozwoju i promocji kultury oraz edukacji muzycznej na harfie.

■ Jedyna w regionie poradnia diabetologiczna w Bielskim Szpitalu Pediatricznym dla dzieci chorych na cukrzycę przestała przyjmować pacjentów, bo wyczerpała limity NFZ. Mali pacjenci będą mogli tam wrócić dopiero w styczniu. Rodzice chorych dzieci są zrozpaczeni. Dzieci zostały zupełnie pozbawione pomocy, bowiem najbliższa tego typu poradnia jest w Katowicach Ligocie.

■ Cieszyn chce zdobyć 8 mln zł na ratowanie unikatowych, gromadzonych od stuleci archiwaliów i zbiorów bibliotecznych. Większość znajduje się w Książnicy Cieszyńskiej i Archiwum Państwowym, przy parafii ewangelicko-augsburskiej, gdzie jest Biblioteka im. Tschammera oraz w archiwum kościoła Jezusowego, które obrazuje historię protestantyzmu na Śląsku Cieszyńskim. W klasztorze Zgromadzenia Braci Miłosiernych znajduje się biblioteka ojców bonifratrów, duży księgozbiór ma też Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Instytucje połączyły siły i stworzyły wspólny projekt „Ochrona i konserwacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmieniczego”. Pieniądze na jego realizację chcą zdobyć od Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu. Wniosek został już pozytywnie opiniowany przez Bibliotekę Narodową i czeka na akceptację w Ministerstwie Kultury. **Opr. (man)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Kasa dla szpitala

TRZYNIEC (wak) – Ponad dwa miliony koron zdobył w tym roku od darczyńców Szpital Trzyniec. Pieniądze przeznaczone były przede wszystkim na zakup najnowocześniejszego sprzętu medycznego, którym wyposażono oddział dziecięcy oraz ARO. Wśród najbardziej hojnych sponsorów znaleźli się m.in. CMC Trading, Huta Trzyniecka, Moravia Steel, Fundacja Banku Komercyjnego „Jistota” oraz spółki Magat i Enviform.

Dzięki partnerskim firmom lekarze w Centrum Gastroenterologii mogą też od kilku dni korzystać z nowego wideogastroskopu, urządzenia do badania górnego odcinka przewodu pokarmowego.

Łukasz (z lewej) i Paweł (z prawej) Golcowie z organizatorem noworocznych koncertów na Zaolziu, Janem Zyderem, oraz nową płytą.

Prezent pod choinkę

TRZYNIEC (man) – Miłego prezentu gwiazdkowego mogą się spodziewać pracownicy Huty Trzyniec. W zamian za wykonanie tegorocznych zadań dyrekcja przedsiębiorstwa rozdzieli wśród załogi 20 mln Kc. Oprócz wypłaty za listopad przyznane im zostaną dodatkowe premie – w niektórych wypadkach w wysokości połowy miesięcznej pensji. Przeciętą pensją w trzynieckim przedsiębiorstwie przekracza 23 tys. Kc.

Szybciej i wygodniej

TRZYNIEC (man) – Od 11 bm. znacznie obowiązywać nowy rozkład jazdy Czeskich Kolei. Ze zmian na pewno ucieszą się podróżni korzystający z dworca w Trzyńcu, ponieważ będzie się tutaj zatrzymywać więcej pociągów IC. Ceny biletów podstawowych, powrotnych, i grupowych pozostają takie same, zmiany dotyczą jedynie niektórych rodzajów zniżek.

Aczkolwiek niektóre połączenia przewoźnik zlikwidował, od drugiego tygodnia grudnia podróżni będą mogli korzystać z kilku nowych połączeń. Bardziej komfortowe stanie się również podróżowanie do Pragi. Nie licząc pociągów SC Pendolino, na trasie między Pragą i Ostrawą kursować będzie 16 pociągów klasy IC, EC i pociągów szybkich.

Tłok sprzymierzeńcem złodziei

OSTRAWA (wak) – „Bezpieczna kieszeń” – pod takim kryptonimem straż miejska i policja w Ostrawie prowadzi akcję prewencyjną, która ma zapewnić klientom hipermarketów bezpieczne zakupy. Umundurowani funkcjonariusze są też widoczni na targowiskach oraz parkingach, a także w środkach komunikacji miejskiej. Jednym słowem – wszędzie tam, gdzie tłok sprzyja złodziejom kieszonkowym.

– Wzmógł się ruch, związany ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia to okazja dla kieszonkowców. Ludzie robiący zakupy często zapominają o zachowaniu należytej ostrożności, a złodziej tylko na to czeka. Temu właśnie chcemy zapobiec. Od stycznia do października br. w województwie zanotowano 2083 kradzieże kieszonkowych, w tym w samej tylko Ostrawie 1174 – twierdzi Milan Klézl, rzecznik prasowy Straży Miejskiej.

Ofiarami złodziei padają też właściciele samochodów

oraz ich pasażerowie. Zdarza się, że zostawiają w autach na widocznym miejscu telefony komórkowe, torby i torebki. To wszystko kusi. Mundurowi biorący udział w akcji mają do dyspozycji ulotki, z których można się dowiedzieć, w jaki sposób działać, jak rozpoznać kieszonkowców oraz jak się przed nimi ustrzec.

Oto kilka rad: unikaj noszenia torebki na pasku z tyłu; torebkę odwracaj zamkiem „do siebie”, a nie na zewnątrz; portmonetka powinna zawsze znajdować się na dnie torebki; nie demonstruj zawartości portfela, gdy widzą to przypadkowe osoby; nie noś przy sobie więcej gotówki, niż wynika to z potrzeby zakupów w tym dniu; pieniądze trzymaj przy sobie w dwóch miejscach – pozwoli to zmniejszyć straty; torby i pakunki trzymaj przed sobą; zwróć uwagę na osoby, które tworzą sztuczny tłok; obserwowane zrzędną z kradzieży.

Ciekawostki

Urzędowy zakaz

Rada Miejska Biritiba Mirim pod Sao Paulo w Brazylii przyjęła na posiedzeniu uchwałę o wydaniu miarostwa odcinania „zakazu umierania aż do odwołania”. Zakaz, który rozplakatowano na ulicach miasta i na bramie miejscowego cmentarza, brzmi: „Pod groźbą stosownej kary mieszkańcom Biritiba Mirim zabrania się umierać aż do odwołania”. „Obywatelstwo naszego miasta powinno dbać o zdrowie, aby nie schodzić z tego świata, aż do czasu zbudowania nowego cmentarza, ponieważ na tym zabrakło już miejsc” – głosi uchwała Rady Miejskiej. Jest to oczywiście krzyk rozpaczliwych władz miejskich i protest przeciwko opieszłości władz stanu Sao Paulo, które miały częściowo sfinansować założenie nowej nekropolii. Uchwała wyjaśnia, że jeszcze bardziej absurdalna niż zakaz umierania jest decy-

zja Krajowej Rady Ochrony Środowiska: zabroniła ona założenia nowego lub poszerzenia istniejącego w Biritiba Mirim cmentarza.

Darwin a islam

Piątkę nauczycieli ze szkoły podstawowej w mieście Mersin w południowej Turcji skazano na karę grzywny za nauczanie teorii ewolucji Charlesa Darwina i, jak to określono, „depantanie religijnych uczuć uczniów”. Wpływowy dziennik „Cumhuriyet” napisał, że skargę na nauczycieli skierował do Ministerstwa Edukacji Narodowej imam miejscowego meczetu. To pierwszy od wielu lat przypadek ukarania tureckich nauczycieli na wniosek osób duchownych – zwraca uwagę dziennik. Ukazanie nauczycieli z miasta Mersin oceniono w tureckiej konfederacji związków zawodowych nauczycieli jako jeden z przejawów polityki islamizacji prowadzonej przez rządzą-

BRACIA GOLCOWIE DAJĄ KAWAŁEK GÓRALSZCZYZNY

Świąteczne koncerty dla czterech pokoleń

SUCHA GORNA (sch) – W czwartek światło dzienne ujrzała nowa płyta polskiego zespołu z podbeskidzkiej Milówki rodem, „Golec uOrkiestra”.

Wczoraj bliźniacy Paweł i Łukasz Golec przywieźli płytę na Zaolzie. Nie bez powodu. Kolędy i pastorałki, które znalazły się na krążku pn. *Nieziemskie granie dla ciebie Panie* stanowią będą trzon koncertów noworocznych, jakie zespół da w kościołach katolickich w Jabłonkowie (5 I 2006, godz. 19.30) i Stonawie (6 I 2006, godz. 18). To, że płytę zaprezentowano dziennikarzom regionalnych mediów akurat w Suchej Górnej, też nie jest przypadkiem. Z wioską nad Suszanką braci Golców łączy, jak sami przyznają, pewien sentyment: – *Mamy tu sporo przyjaciół, lubimy wracać do tych okolic*. W czerwcu br. zespół grał tu na 700-lecie gminy, z Suchej Górnej pochodzi też organizator zaolziańskich koncertów noworocznych „Golec uOrkiestra”, Jan Zyder.

– *Nasze koncerty noworoczne są popularne w całej Polsce. Pierwszy raz będziemy dawać taki koncert za granicą. Z kolędami i pastorałkami nie wy-*

»Blissten« w finale

CZ. CIESZYN/OSTRAWA (kor) – Zespół rockowy „Blissten”, którego liderem jest gitarzysta Darek Jedzok, zakwalifikował się do ścisłego finału konkursu „Boomcup”, organizowanego przez ostrawski klub rockowy „Bumerang” z ulicy Stodolnej. Przed trzema laty w finale konkursu zwyciężyła inna zaolziańska formacja, „Głazy”.

Finał odbędzie się we wtorek, 13 grudnia. „Blissten” zmierzy się w „Bumerangu” z ostrawską kapelą „Fiha”. Obie kapela mają w nagrodę zapewnioną sesję nagraniową – zwycięzca w studiu Radia Ostrawskiego, „wice-mistrz” w prywatnym studiu w Hawierzowie. Zwycięzca ponadto zagra podczas festiwalu „Colours of Ostrava”, który odbędzie się latem 2006 r.

jeźdzaliśmy jeszcze poza Polskę. A jest to koncert dla czterech pokoleń. Tak jak całe rodziny zasiadają przy wigilijnym stole, tak samo przychodzą na nasze koncerty do katedr i kościołów – mówi Paweł Golec.

Dlaczego tak się dzieje? – *Polakom, nieważne, czy z południa Polski, czy z Wybrzeża, święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok kojarzą się z górami, ze śniegiem i nartami. A my im dajemy właśnie kawałek tej góralszczyzny.*

Sesja...

Dokończenie ze str. 1

„Dorobek historiograficzny członków Oddziału PTH w Cieszyńcu” to temat ostatniego referatu, który wygłosił Krzysztof Nowak.

– *Naszym skarbem są ludzie, zarówno zasłużeni działacze, jak również młodzi aktywni członkowie. Swoim starszym kolegom pragnę podziękować za tworzenie tradycji, młodym wilkom zaś życzyć powodzenia i zapału* – te oto słowa skierował do obecnych Idzi Panic, członek zarządu cieszyńskiego Oddziału PTH, wykładowca UŚ.

Założycielem i jednocześnie pierwszym prezesem Oddziału cieszyńskiego (powstał w 1955 roku) był Józef Chlebowczyk – historyk wywodzący się z Karwiny. Funkcję prezesa piastował przez 30 lat.

Zajmujące się dziejami Śląska Cieszyńskiego stowarzyszenie, które współpracuje m.in. z ZG PZKO i SHR, wydaje od 1961 roku „Pamiętnik Cieszyński”; dotychczas ukazało się 20 tomów. Liczący obecnie 30 członków cieszyński Oddział PTH (w pierwszych latach działalności było ich 50) przygotowuje się do wydania dwóch publikacji pt. „Dzieje Śląska Cieszyńskiego” oraz „Dzieje Cieszyńca”.

Nie ma powodu do obaw

Dokończenie ze str. 1

Po niedawnej restrukturyzacji usług medycznych liczba pracowników szpitala obniżyła się prawie o 300 osób. Jak mówi dyrektor, innych zmian się nie przewiduje. Obecnie szpital posiada oddział chorób wewnętrznych, chirurgiczny, ginekologiczny oraz centrum leczenia seniorów. Są też laboratoria, rentgen, pracownia klinicznej biochemii oraz różne ambulatoria – m.in. dla cukrzyków, osób cierpiących na alergię lub choroby płuc. Pomyślnie rozwija się współpraca ze szpitalem Trzyniec-Podlesie, ostatnio boguminiacy nawiązali też ścisłe kontakty ze Szpitalem Witkowskim.

bezpieczeństwo. Hescy urzędnicy zachowają decydujące słowo we wszystkich sytuacjach wymagających interwencji wobec więźniów. Prywatni pracownicy zatrudnieni są przede wszystkim jako psychologowie i pracownicy socjalni oraz w więziennej kuchni. Zakład karny jest wyposażony w nowoczesny sprzęt pozwalający na wykrycie osób korzystających z telefonu komórkowego bez konieczności przeprowadzenia rewizji we wszystkich celach. Naszym celem nie jest zapewnienie więźniom przyjemnego spędzenia czasu – zastrzegł Koch. Pierwszemu więźniowi wprowadzają się do cel już w styczniu. Do końca lutego zakład ma przyjąć przewidzianą liczbę 502 skazanych. Władze więzienia chcą zapewnić skazanym możliwość pracy. Firma Serco stworzy 370 miejsc pracy, dodatkowo powstanie 20 miejsc do nauki zawodu.

»UCZYLIŚMY SIĘ NA WŁASNYCH BŁĘDACH« – MÓWI JEDEN Z WŁAŚCICIELI WALMARKU, WALDEMAR WAŁACH

Po maku i grochu preparaty i witaminy

Walmart? Prosperująca rodzinna firma braci Wałachów produkująca soki, lemo-nady, a także witaminy. Większość z nas wie o niej tylko tyle. Walmart (Wałach Marketing) nie od razu był znakomicie prosperującą firmą produkującą i dystrybuującą soki i napoje oraz preparaty witaminowe. Budujący swoje Imperium trzech bracia: Mariusz, Waldemar i Adam nie mieli łatwej przeprawy. Zanim je stworzyli, musieli nieźle się naharować. Ich rodzinny biznes przypomina prawdziwą bajkę...

– Ukończyłem kierunek matematyka teoretyczna na wydziale matematyki i fizyki UK w Pradze. Mogłem tam podjąć pracę w instytucie badawczym za 1400 Kc. Byłem żonaty, miałem już dziecko, więc wróciłem do Trzynieca, podjąłem pracę w jabłonkowskiej spółdzielni rolniczej, gdzie dostałem posadę technika komputerowego. Zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej uzyskałem już przed rewolucją, mogłem opracowywać programy komputerowe. Brat Adam był akurat w wojsku, miał pójść do huty. Starszy brat Mariusz pracował w dziale inwestycji w trzynieckiej Tesli. Praca nie dawała nam satysfakcji, postanowiliśmy więc rozkręcić własny biznes. Nie mieliśmy konkretnej wyobraźni, ale ponieważ byliśmy komputerowcami, rozpoczęliśmy od sprowadzania komputerów. Pierwsza firma nazywała się Komputex – wspomina prezes zarządu **Waldemar Wałach**.

Walmart powstał 30 lipca 1990 roku. Dzięki rodzinie mieszkającej w Polsce (ich najstarszy brat Janusz studiował tam medycynę), Wałachowie badali sytuację na rynkach polskim i czeskim. Czesi są dostawcami wysokogatunkowego maku, dlatego rozpoczęli jego dystrybucję do Polski. Kolejnym towarem trafiającym na polski rynek były specjalne folie, wykorzystywane przy produkcji książek i zeszytów.

– Z początku musieliśmy robić wszystko – wystawiać faktury, załatwiać TIR-y. Nie mieliśmy sekretarki ani księgowego, byliśmy zdani sami na siebie. Uczyliśmy się na własnych błędach, z upływem czasu było jednak coraz lepiej. W 1991 roku handlowaliśmy już nie tylko makiem i celastikiem, ale również piwem, papierem toaletowym, czyli produktami, których brakowało bądź na rynku czeskim, albo w Polsce. Pierwsza kancelaria firmy Walmart mieściła się w domu rodzinnym w Bystrzycy. U babci na strychu był wolny pokój, w którym odbywaliśmy pierwsze narady – uśmiecha się pan Waldemar.

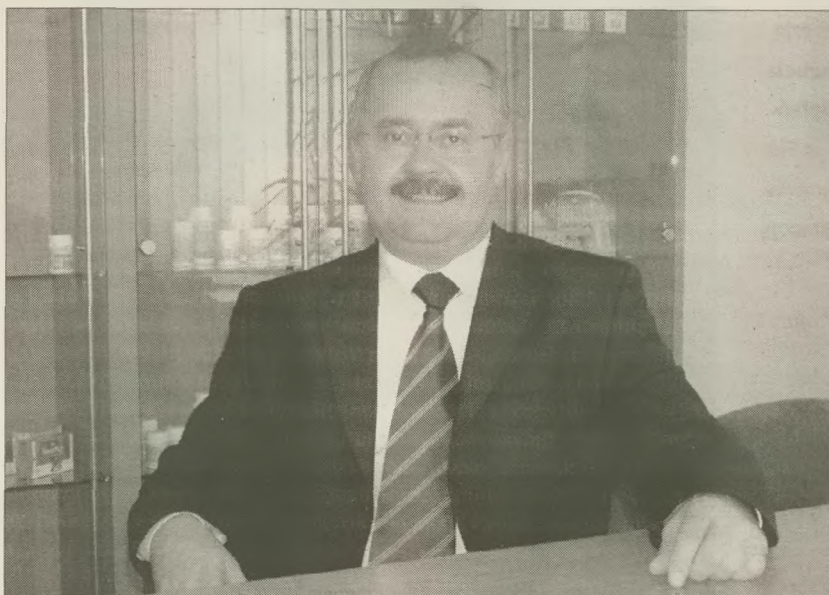
Handel w Polsce rozwijał się o wiele prężniej niż w Czechach, toteż od swoich sąsiadów mogli się początkujący biznesmeni wiele nauczyć. Podpatrywali wszystkie nowości, po czym stosowali je w praktyce. Adres holenderskiego producenta napojów w butelkach PET pomógł im zdobyć brat Janusz, który akurat znał spedytora dowożącego napoje do Polski z Holandii. Napoje w butelkach PET, które dotąd były w Czechach zupełnie nieznane, pojawiły się wkrótce na rynku krajowym. – Podjęliśmy spore ryzyko, jednak zdawaliśmy sobie sprawę, że w trudnych chwilach możemy na siebie liczyć i to było naszym wielkim atutem – uważa pan Waldemar.

Pod koniec 1990 roku Wałachowie stwierdzili, że kancelaria u babci już im nie wystarcza, więc wynajęli drugi lokal w Domu PZKO w Trzyniecu, a później trzeci w „Trisii” w Trzyniecu. Zatrudnili pierwszych pracowników: ekonomistkę i dwóch pracowników ds. handlu. – Wszyscy trzej byli naszymi znajomymi, absolwentami polskiego gimnazjum w Cz. Cieszynie. Utworzyliśmy zgrany sześciuosobowy zespół, wiedząc, że możemy na siebie polegać. Postanowiliśmy rozwijać handel w najbardziej perspektywicznych i opłacalnych dziedzinach, w takich, które byłyby nadzieją do przyszłości.

W firmie Walmart powstały trzy działy produkcyjne. Pierwszym był dział produkcji napojów w butelkach PET. Na czeskim rynku nadal brakowało producenta napojów w butelkach PET, będących wówczas zupełną nowością. Pomyśl wypalił. Cieszyli się ogromnym wzięciem, dlatego Walmart sprowadzał z Holandii aż 50 TIR-ów tygodniowo. Drugim działem była dywizja parafarmacji. Z Niemiec Walmart rozpoczął import specjalnych preparatów witaminowych – nieznanych w Czechach tabletek musujących.

Trzecim działem był dział rolniczy z siedzibą w Podiebradach. Tu znajdowały się ogromne magazyny z chłodniami o powierzchni 4 tys. metrów kwadratowych, w których można było przechowywać towar nawet dwa lata. Z początku Walmart eksportował tylko czeski mak – jeden z najlepszych w świecie. Najpierw trafił na rynek polski, później – poza Azją – wywożony był do reszty świata. Innymi eksportowanymi towarami były specjalne produkty rolne, jak np. len, ziarno gorczyczne, imbir, groch i inne. Firma sprowadzała do Czech produkty rolne, których u nas nie można było uprawiać, jak np. orzechy, migdały czy kokos.

– Handel z produktami rolnymi jest specyficzny. Towar kupuje się, kiedy ceny są niskie, a sprzedaje, kiedy idą w

Waldemar Wałach

górze. Na bieżąco musieliśmy znać aktualne ceny, zdobywać informacje dotyczące pogody, urodzaju i zbiorów. W tym dziale pracowało kilku świetnych handlowców. Chociaż biznes z produktami rolnymi był bardzo ryzykowny, można było na nim nieźle zarobić. Kilka razy nam się nie udało. Raz było tak, że sprowadziliśmy do Czech 3 tys. ton maku, tracąc w ten sposób blisko 15 mln Kc – zdradza pan Waldemar.

Transport jednej dużej butelki PET z Holandii kosztował 5 Kc, dlatego w 1992 roku bracia Wałachowie doszli do wniosku, że import tych napojów jest nieopłacalny. Postanowili zbudować własny zakład produkcyjny i zostać jednym z pierwszych producentów tych napojów w butelkach PET w Czechach. Tak więc 1 lipca 1993 roku w Cz. Cieszynie powstała pierwsza linia produkcyjna oraz rozlewnia. Do tej pory Walmart zajmował się wyłącznie handlem, teraz został jednym z pierwszych producentów. Zakład prężnie się rozwijał. W 1994 roku uruchomiono następną linię produkcyjną. Zakład nieustannie się rozrastał, aż w końcu miał 7 linii produkcyjnych – 5 do produkcji soków owocowych marki Relax, których produkcja rozpoczęła się w 1996 roku, i 2 do produkcji lemoniady w butelkach PET. Ponieważ przewóz soków i lemoniady na Słowację okazał się nieopłacalny, w 2001 roku Walmart uruchomił fabrykę w Priewidzy z sześcioma liniami produkcyjnymi. W 2003 roku kupił kolejną fabrykę lemoniady w miejscowości Veselí nad Lužnicí w pld. Czechach z 4 liniami produkcyjnymi napojów w butelkach PET. W 2004 roku działały trzy zakłady produkcyjne. W Cz. Cieszynie pracowało 200 osób, w Priewidzy ponad 120, a w Veselí 40.

Oddział rolniczy z siedzibą w Podie-

bradach nie opierał się wyłącznie na kupnie i sprzedaży. Walmart zabiegał o wartość dodaną, czyli przyrost wartości dóbr w wyniku określonego procesu produkcji. Spółdzielnie rolnicze albo prywatni przedsiębiorcy hodujący mak otrzymywali pieniądze na ziarno siewne, preparaty do zwalczania szkodników. Dostawcom maku spółka gwarantowała cenę nawet w wypadku nieurodzaju, co było dla nich pod każdym względem bardzo opłacalne. Walmart rozpoczął częściową produkcję produktów rolnych, kupując maszyny do czyszczenia, suszenia, pakowania maku oraz innych produktów rolnych. W ten sposób firma miała zapewnioną cenę i mogła skuteczniej wpływać na prowadzenie tego interesu.

W latach 90. Walmart zaczął przywozić witaminy z Niemiec, później jednak podjął współpracę z największym dostawcą witamin – USA, a konkretnie z największym producentem witamin i suplementów żywieniowych w świecie – firmą Natures Bounty, zyskując w ten sposób wyłączność w handlu jej produktami w Czechach, na Słowacji, w Rumunii i Rosji. Witaminy z USA zaczęto sprowadzać w 1993 roku. Produkcja soków rozwijała się bardzo pomyślnie, dlatego w 1994 roku firma rozpoczęła produkcję własnych witamin. Zakupiona została pierwsza linia do pakowania witamin do saszetek, które przywożono do RC z USA w specjalnych pojemnikach. W tym samym roku na rynku krajowym pojawiła się pierwsza marka witamin Walmart. Wielki i nowoczesny zakład produkcyjny w Trzyniecu (nieopodal Urzędu Miejskiego) jest jednym z najbardziej nowoczesnych na terenie Czech. Obecnie znajduje się w nim 15 linii produkcyjnych, niebawem – kosztem 170 mln Kc – uruchomione zostaną kolejne cztery. Walmart nie skupia się już tylko na produkcji witamin, minerałów i suplementów żywieniowych. Z uwagi na to, że przyznano mu certyfikat GMP zezwalający na produkcję leków (uzyskać go mogą jedynie fabryki farmaceutyczne), od 2004 roku produkuje również klasyczne leki. Obecnie Walmart dostarcza na rynek przeszło 150 rodzajów witamin i jeden preparat leczniczy.

Na kilka dni przed podziałem Czechosłowacji (27. 12. 1992 roku) została założona pierwsza filia Walmartu w Żylinie. Kierownictwo spółki doszło do przekonania, że jeżeli chce utrzymać swoją pozycję, koniecznie musi wejść na rynki innych krajów. Produkty Walmartu były eksportowane nie tylko na Słowację i do Polski, ale także do krajów Europy środkowo-wschodniej. Z biegiem czasu powstawały kolejne filie – m.in. w Polsce, Rumunii, na Słowacji, Węgrzech i Ukrainie, w tym roku powołano do życia filię na Litwie. W przyszłym roku powstanie kolejna w Bułgarii. W dniu dzisiejszym Walmart posiada 7 filii zagranicznych, eksportując swe produkty do dalszych 15 państw, w tym również do krajów Europy zachodniej. Ostatnio cieszą się one du-

Obrót Walmartu (w mln Kcs/Kc):

1990 – 3, 1991 – 55, 1992 – 278, 1993 – 170, 1997 – 1346, 1999 – 2243, 2001 – 2731, 2002 – 2581, 2004 – 3400.

żym powodzeniem np. w Portugalii oraz we Francji.

W 2001 roku został sprzedany oddział rolniczy w Podiebradach. – Nieustannie musieliśmy mieć w zapasach produkty rolne za ok. 100-150 mil. Kc, by móc prężnie reagować na zapotrzebowanie rynku. Były to w zasadzie zamrożone pieniądze. Owych 100-150 mln Kc w zapasach postanowiliśmy więc przeznaczyć na rozwój farmacji – wyjaśnia pan Waldemar. Ofertę odkupu przedstawiła Walmartowi konkurencyjna firma z Pragi.

Od 1997 roku najlepiej sprzedającą się marką w RC były soki i napoje „Relax”. Dla dużych koncernów produkujących soki i napoje zakład soków i napojów był łakomym kąskiem, dlatego coraz częściej przedstawiały Walmartowi propozycje kupna. Swoją rozlewnię bracia Wałachowie sprzedali w grudniu 2004 roku polskiej firmie Mapex, będącej największym producentem soków i napojów na terenie Europy środkowej. – Doszliśmy do przekonania, że nie możemy mierzyć w dwu kierunkach. Nie chcieliśmy podejmować walki z gigantami działającymi w branży napojowej, dlatego skupiliśmy się tylko na rozwoju oddziału farmaceutycznego, do którego zainwestowaliśmy wszystkie pieniądze uzyskane ze sprzedaży dywizji napojowej – tłumaczy W. Wałach. W 2004 roku trzynieckie przedsiębiorstwo kupiło wiodącą markę na czeskim rynku w dziedzinie preparatów pomocnych przy leczeniu zwyrodnienia stawów, Proenzi, oraz firmę Vitaland, jedyną w swoim rodzaju sieć 65 sklepów z witaminami i preparatami leczniczymi w RC. Vitaland nie będzie stanowił zagrożenia dla aptek, ponieważ w jego sklepach znajdują się tylko takie preparaty, których w aptekach kupić nie można. Sieć sklepów Vitaland dyrekcja Walmartu zamierza rozbudować również w krajach sąsiednich. Była rozlewnia soków i napojów w Cz. Cieszynie poddawana jest teraz rekonstrukcji i modernizacji. Kosztom 80 mln Kc powstanie tu zmodernizowane centrum logistyczne z magazynami dla całej Europy. Oddane zostanie z początkiem marca 2006 roku, pracę w nim znajdzie 30 osób.

Strategię Walmartu można przedstawić w trzech punktach. – Po pierwsze chcemy zostać największym producentem witamin, minerałów i suplementów diety oraz roślinnych preparatów leczniczych w Europie środkowo-wschodniej, po drugie chcemy rozwijać produkcję leków, by stanowiły przynajmniej 25 procent dochodów firmy, a po trzecie chcemy szukać nowych możliwości przedsiębiorczych w dziedzinie zdrowego stylu życia – przedstawia plany na przyszłość W. Wałach.

Walmart ponadto zamierza rozpocząć produkcję kosmetyków leczniczych i specjalnych preparatów dla sportowców. W tym roku jego kierownictwo zamierza kupić jedną z czterech firm produkujących preparaty dla sportowców. Spółka stoi przed podpisaniem umowy z jedną z trzech czeskich firm produkujących kosmetyki lecznicze. Cały dział produkcyjny powinien się składać z linii produkcji suplementów diety i witamin, linii klasycznych leków, kosmetyki leczniczej i produktów dla sportowców.

– Z roku na rok konkurencja staje się coraz bardziej ostra. Walkę z producentami rangi światowej możemy stoczyć skupiając się wyłącznie na jednej dziedzinie produkcji. Ciągłe musimy iść do przodu, nie możemy stanąć w miejscu. To jest jedyna droga przeżycia na bezlitosnym rynku – utrzymuje pan Waldemar.

ROMAN BASELIDES

Break how

FELIETON DARKA JEDZOKA

No i znowu przetoczyła się na łamach naszej prasy fala dyskusji – tym razem na temat, który tak niewinnie nadgrzyża w swych tekstach jedna z autorek rubryki „Pudło”. Wnikliwy obserwator wcześniejszych walk na pióra łatwo mógł przewidzieć przebieg tej najnowszej. Nieważne, czy kontrowersyjny tekst dotyczy problematyki tożsamości, jakości środków transportu czy też migracji kaczek krzyżówek – bardzo szybko tematyka zgrabbnie i powabnie przeskakuje na oskarżenia o brak patriotyzmu, by na koniec, niczym ostatni fajerwerk w pokazie sztucznych ogni, rozbłysnąć odnowionym w całej okazałości konfliktem generacyjnym.

Ciekawą rzeczą jest to, że my, żyjący na pograniczu, stale nie jesteśmy w stanie obiektywnie ocenić obu kultur, które dzieli Olza. Na wielu ludzi – jak już pisałem jakiś czas temu – jakakolwiek krytyka polskości działa jak płachta na byka.

Czy jestem mniej wartościowym członkiem naszej społeczności, kiedy na podstawie własnych wielokrotnych doświadczeń stwierdzę, że polskie pociągi naprawdę wloką się strasznie a autobusy bywają w opłakanym stanie? O ile stwierdzę, że polskie filmy ostatnich kilkunastu lat w większości wypadków raczej słabo wychodzą w porównaniu z czeskimi? Kiedy orzeknę, że ani polska jedynka, ani dwójka nie umywa się do drugiego programu czeskiej tele-

wizji państwowej? Gdy powiem, że o ile czeska biurokracja jest czystym, to tę polską można określić po prostu jako inferno?

Wyważę to z kolei twierdzeniami, iż według mojego skromnego zdania polska muzyka rozrywkowa jest co najmniej o jedną klasę wyżej nad szarą rzeczywistością czeskiego „szolbiznesu”, radiowa Trójka absolutnie nie ma konkurencji w południowym eterze a nad czeską propagacją nowości książkowych można by się i płakać.

Co złego w powiedzeniu, że Czesi mają lepsze piwo a Polacy smaczniejsze wędliny?

Oczywiście najładniej byłoby, gdyby młodzi redaktorzy opisywali z entuzjazmem, jak to radosna zorza poranka wita ich każdego szkolnego dnia. Myślę jednak, że gdyby zamiast referowania o – powiedzmy – złe utrzymanie ubikacji na uczelni zaczęli pisać o tym, jak to w ubiegły wtorek znowu stwierdzili z zachwytem, że w ich pokoju działa prysznic, moglibyśmy z niepokojem podejrzewać naszą młodzież o wzmożone używanie środków halucynogennych.

Tak po prostu nie jest – żurnalistyka powinna wskazywać problem, stawiać pytania. Optymizm i euforię zostawmy sobie na Gorolskie Święto i Festiwal PZKO.

O ile znowu nie będzie lało, jak zawsze.

Do cholewy z taką pogodą.

Do boju!

Polskie duszpasterstwo na Białorusi

Dziś na Białorusi istnieje jedna metropolia katolicka – młńsko-mohylewska, do której należą 4 diecezje: archidiecezja młńsko-mohylewska, diecezja płńska, witebska i grodzieńska. Są też 2 seminaria duchowne przygotowujące kandydatów do kapłaństwa – w Grodnie dla diecezji grodzieńskiej i w Płńsku dla wszystkich pozostałych. W duszpasterstwie na Białorusi oprócz miejscowych kapłanów pracują także księża z Polski.

– Do niedawna Polacy na Białorusi byli kojarzeni prawie zawsze wyłącznie z kościołem katolickim – opowiadał mi ks. Jan Puzyna, proboszcz parafii katolickiej z Oszmiany na Grodzieńszczyźnie. – Polak i katolik miał znak równości. I chociaż dzisiaj niektórzy mówią, że to było wielkie uproszczenie, to jednak uważam, że ono odzwierciedlało ówczesną rzeczywistość. Ja sam nie przypuszczałem, jeszcze w roku 1989, kiedy wstępowałem do seminarium, że może być inaczej i że w krótkim czasie sytuacja ta może się zupełnie odmienić. Od czasu, kiedy, jak mówimy, „kościół na wschodzie zaczął się odradzać”, można obserwować jego nasilającą się białorusyzację. I nie chodzi tylko o coraz to większe używanie języka białoruskiego w samym kościele, bo to byłoby w jakiś sposób zrozumiałe. Dochodzą jednak coraz częściej nowe niepokojące fakty mówiące o eliminowaniu tego wszystkiego, co jest polskie. Białoruskość w kościele zaczęto uważać za coś postępowego. Należy tu dodać, że moja grodzieńska diecezja różni się w tym względzie od pozostałych, ale i tu tendencje są podobne. Już dzisiaj w niektórych parafiach jest niemożliwością uczestniczenie we mszy św. odprawianej w całości po polsku. Chociaż, co prawda, jedna msza św. niedzielną w większości parafii jest sprawowana nadal w języku ojczystym, to jednak kazania są na niej głoszone na ogół w innym języku, podobnie śpiewy, komentarze i ogłoszenia. Jest na to oczywiście wytłumaczenie. Ludzie nie zawsze wszystko rozumieją po polsku. Problem ten dotyczy jednak także i języka białoruskiego, którego też wszyscy nie rozumieją. A

Ks. Jan Puzyna z Oszmiany.

cóż dopiero, kiedy rozmawiamy o katechizacji w języku polskim? Tam uczy się dzieci na nowo pacierza. Wyuczony w domu przez rodziców czy babcię pacierz po polsku staje się już zupełnie niepotrzebny. Pytają wtedy rodzice czy dziadkowie: jak teraz mamy wspólnie modlić się z dziećmi w domu? Część księży, niezależnie od tego czy miejscowi, czy z Polski, niestety forsuje ideę kościoła białoruskiego, w którym trudno zrozumieć miejsce dla Polaków. Nie raz też można odnieść wrażenie, że lepiej byłoby, aby nie było nas wcale. Niektórzy księża znający język polski, do zwracających się do nich po polsku parafian, odpowiadają po białorusku czy rosyjsku, pouczając przy tym często, że tu nie jest Polska. Niejeden zaś z tych ludzi bronił w latach minionych wiary

i polskości narażając swoje życie. A dzisiaj czuje się on, mówiąc delikatnie, „nieswojo” w kościele, jeśli nawet nie „prześladowany”.

Są na Białorusi katolickie czasopisma. Abstrahując od tego, że wśród nich, z wyjątkiem grodzieńskiego „Słowa życia”, nie ma polskojęzycznych pozycji, to w pozostałych można spotkać wiele artykułów o treści antypolskiej. Na ich łamach podtrzymywane są stereotypy o rzekomej polonizacji kościoła katolickiego. Kreuje się obraz wiernych, przynajmniej się do swych polskich korzeni, jako już coś zupełnie anachronicznego. Przekręca się i ignoruje historię, a nawet poniekąd neguje się fakt istnienia społeczności polskiej na Białorusi. Wyjątkiem jest tylko gazeta „Słowo życia”, wydawana w dwóch wersjach językowych, polskiej i białorusko-rosyjskiej, życzliwa Polakom.

Z wypowiedzi ks. Jana Puzyny wynika, że kościół na Białorusi nie będzie w przyszłości wspólnotą mniejszości polskiej, lecz kościołem modlącym się po białorusku lub rosyjsku, zależnie od sytuacji politycznej kraju. Zniknie także powoli przeświadczenie, że Polak na Białorusi to katolik i odwrotnie.

Dlaczego tak się właśnie dzieje i co się stało z Polakami? Czyżby tak wiele nowych narodowości przyszło nagle do kościoła? Odpowiedzi na te pytania są złożone. Zdaniem ks. Jana Puzyny, na taką sytuację składa się wiele czynników: mieszane małżeństwa, z których pokaźna część przy okazji ślubu przyjmuje wiarę katolicką, czy nowo nawróceni, którzy nie mają żadnych korzeni polskich.

Ale akurat nie ci wierni są powodem zaistniałej sytuacji. Co więc jest prawdziwą przyczyną, że przez ostatnich 15 lat Polaków jakoby w kościele ubyło? Niewątpliwie jedną z tych przyczyn jest wymieranie starszego pokolenia, które

było bardzo przywiązane do polskości, urodziło się jeszcze w Polsce, znało i posługiwało się językiem polskim. Natomiast średnie i młode pokolenia niestety nie mogą sobie poradzić ze swoją tożsamością. One czują często bardzo słaby związek z Polską. Powodem tego nie są tylko wyłącznie lata powojenne, kiedy polskość była likwidowana programowo, czasy kiedy kościół był miejscem pielęgnowania i ostoją polskości. Także ostatnie kilkanaście lat nie było przez nas należycie wykorzystane. Z jednej bowiem strony słaba i niejednokrotnie nie do końca jasna praca organizacji polskich, a z drugiej strony kościoła, który już nie był tym miejscem, gdzie polskość była podtrzymywana i bronią.

Dla wielu naszych rodaków mieszkających na Białorusi rysuje się bardzo nieciekawa perspektywa. Ludzie nie zawsze dostatecznie dobrze wiedzą, jak mają odnaleźć się dziś w kościele katolickim na Białorusi.

Dziś aby duszpasterstwo Polaków na wschodzie miało przyszłość, nie można go – zdaniem ks. Puzyny – ograniczać wyłącznie do języka polskiego na mszy św., lecz, podobnie do duszpasterstwa polonijnego w innych krajach Europy, zdecydowanie go rozbudować. Co to znaczy? Moim zdaniem, obok prowadzenia duszpasterstwa należałoby przy kościele organizować także życie kulturalne Polaków. Może to być nauczanie języka, poznawanie historii, obchodzenie świąt narodowych itp. Takie duszpasterstwo opiekowałoby się polskimi cmentarzami i wszystkim tym, co przypomina o Polsce. Jeśliby doszło do powstania takiego duszpasterstwa, które otrzymałoby aprobatę władzy kościelnej, to pozwoliłoby ono bardziej zintegrować Polaków w poszczególnych parafiach i diecezjach, zintegrować starsze pokolenie Polaków, ale także średnie i młode.

Uważam, że tu ważną rolę odegrać może i powinien kościół w Polsce, który opiekuje się przecież Polonią na świecie. My też byśmy bardzo chcieli, aby i nami na wschodzie tak się interesowano. Komuż, jak nie Polsce, ma zależeć na tym, aby polskość została zachowana na wschodzie i aby Polacy mogli ją pielęgnować również w kościele. Miejscowi Polacy winni odczuć to zainteresowanie i otrzymać potrzebne wsparcie ze strony Macierzy. Wtedy i tylko wtedy coś może ruszyć w tym względzie do przodu. Czas niestety pracuje na naszą nie korzyść.

Rozmawiał LESZEK WĄTRÓBSKI

UZDROWIĆ SAMEGO SIEBIE NAJLEPIEJ W... UZDROWISKU

»Odlot« na zszarpane nerwy

Ten trend jest widoczny gołym okiem. Ludzie zaczynają dbać o swoje zdrowie nie z nakazu lekarzy, lecz własnej potrzeby – wynika z danych przedstawionych przez Josefa Krůželę, dyrektora najpiękniejszego z morawskich uzdrowisk – Luhačovice.

Od początku tego roku z usług tu oferowanych skorzystało ponad 22 tys. gości, w tym ponad 15 tysięcy osób, które uważały za uzasadnione zafundowanie sobie całonocnego pobytu. Większości z nich nie tworzyli goście zagraniczni (tych było 2,5 tys.) lecz zmęczeni trudami życia mieszkańcy RC. Przy czym wielu z nich wpadało tu na tydzień lub na przedłużony weekend. W końcu to bliżej, zdrowiej i taniej niż eskapada lotnicza na Baleary.

Tym bardziej, że i oferta bardziej różnorodna, niż „smażenie na pieku”. W Luhačovicach można mieć „Tydzień dla zdrowia”, zrehabilitować plecy i stawy, drogi oddechowe, jest „Tydzień dla seniorów”, „Pobyt relaksacyjny”, „Wellness tydzień”, „Pobyt dla kobiet”, „Pobyt antystresowy”, „Przedłużony weekend” a nawet, „Uzdrowskie minimum” na... dwa dni. I choć lekarze twierdzą, że porządne uzdrawianie musi być co najmniej trzytygodniowe, to każdy zapracowany wie, że nawet weekendowy wypad w inne środowisko, w którym – biegają dookoła człowieka, a nie człowiek dookoła nich – daje natychmiastowy efekt „odlotu”.

Światowym trendem w profilaktyce zdrowia jest „Wellness” – styl życia nacechowany równowagą strony fizycznej i duchowej. Czyli, uzdrawianie to nie tylko zabiegi medyczne m.in. balneoterapii, elektroterapii, hydroterapii, oxygenoterapii, ale i coś dla duszy, np. aromaterapia, która również jest stosowana w Luhačovi-

Uzdrowisko Luhačovice

spółka akcyjna

Raj zdrowia & Wellness

Urokliwe piękno uzdrowiska w Luhačovicach i lecznicze kuracje mają wpływ na ciało i duszę. Obok klasycznych pobytów leczniczych Uzdrowisko Luhačovice oferuje pobyty regeneracyjne i relaksujące wellness.

Kompletną ofertę pobytów znajdzie Państwo w katalogu „Zdrowotny Wypoczynek & Wellness 2006”.

O wygody gości uzdrowiska zadbają hotele:

Hotel PALACE ****

Hotel Palace leży w centrum miasta. Oferuje eleganckie, komfortowo urządzone pokoje. Zabiegi lecznicze i relaksacyjne oraz lekarские są tu prowadzone z wykorzystaniem najnowocześniejszych urządzeń terapeutycznych. Tradycja, komfort i kompleksowe usługi pod jednym dachem, to właśnie hotel „Palace”.

Hotel JURKOVIČŮV DŮM ****

Najładniej położony, bo w samym centrum kurortu hotel. W nim usługi lecznicze, relaksacyjne – w ogrzewanym basenie, saunie, whirlpoolu. Przez swoje wyposażenie „Jurkovičův dům” jest nie tylko luksusowym hotelem ale i centrum wellness.

Hotel DŮM B. SMETANY ****

Luksusowy secesyjny hotel, położony w centrum parku w przyjemnej atmosferze oferuje wysoki standard zakwaterowania i całodziennego wyżywienia – idealne miejsce do doskonałej relaksacji.

HOTEL Garni JESTŘÁBÍ ****

Położony na skraju parku. Zakwaterowanie w wygodnych pokojach z wszelkim komfortem. Hotel jest oazą spokoju, dobrego i bezstresowego wypoczynku.

Cieszymy się na Państwa wizytę w Uzdrowisku w Luhačovicach!

Lázne Luhačovice, a.s.
Lázeňské nám. 436
763 26 Luhačovice
tel. 577 682 111
fax: 577 132 526
E-mail: info@lazneluhacovice.cz

www.lazneluhacovice.cz

cach, a dodajmy, iż na światowym poziomie. W końcu uzdrowisko posiada serię międzynarodowych certyfikatów jakości.

Wielkim wzięciem cieszy się między klientelą w tym roku regeneracja pleców i stawów – program jakby stworzony dla pracujących w pozycji siedzącej zwłaszcza przy komputerach. Pobyt obejmuje analizę kinizjologiczną kuracjusza, a następnie zabiegi uwalniające od bólu kręgosłupa, mięśni, stawów jak kąpiele, ćwiczenia, masaże czy kompresy. Chętni mogą popływać w basenie w nowoczesnym Hotelu Palace (w stylu Art Deco) lub w stylu Juraja Jurkoviča w najpiękniejszym obiekcie Luhačovic Domu Jurkoviča.

Kto lubi kąpiele niech korzysta w pobytu relaksacyjnego, w którym obok masaży jest pływanie się w lawendowej, rozmarynowej czy kąpiele o zapachu świerkowego lasu. Te także można mieć w czasie „Pobytu dla kobiet” a w dodatku poćwiczyć kalanię i jogę. O saunie (stosowanej w zależności od indywidualnej kondycji) i basenie nie wspominając.

Oczywiście głównym zadaniem uzdrowiska w Luhačovicach nie jest wyeliminowanie konkurencji biur

podróży oferujących wypoczynek i blegie „nicnierobienie” pod równikowym Słońcem, lecz rekonwalescencja kuracjuszy po przebytych chorobach układu oddechowego, systemu trawiennego, układu ruchu, krążenia, schorzeniach onkologicznych a także wdrażanie cukrzyków w nowe koleje życia napiętnowane chorobą. Przy czym pacjenci skierowani do Luhačovic przez ubezpieczalnie zdrowotne nie muszą absolwować swoich zmagani z ułomnością swych ciał sami. Mogą przebywać w towarzystwie rodziny, która wybierze sobie swój program pobytu, np. wellness czy relaksujący.

Aktywna polityka cenowa uzdrowiska sprzyja takim decyzjom. 20 proc. upustu z ceny można zyskać za „wczesne zamówienie”, czyli do 15 grudnia na tygodniowe pobyty poza sezonem, 10 proc. upustu na pobyt w Domu Jurkoviča poza sezonem a także 15 proc. upustu na czas noworocznego pobytu. Można także w ramach 14-dniowego pobytu mieć 2 dni gratis, lub 3 dni za darmo w ramach kuracji 21-dniowej. Poza tym są i inne wygody, o których szczegółowiej na www.lazneluhacovice.cz.

Tekst sponsorowany

WE FRYSZTACKIEJ GALERII ZAMKOWEJ

Obrazy Kristiana Kodeta

Szef Centrum Plastycznego „Chagall” Petr Pavliňák (pierwszy z lewej) przybliżył wernisażowym gościom życie i twórczość Kristiana Kodeta (drugi z lewej).

Galeria Zamkowa „Chagall” w Karwinie Frysztacie kończy tegoroczny sezon wystawą twórczości Kristiana Kodeta. Pełna sala wernisażowych gości i liczni zwiedzający wystawę świadczą o popularności malarza, który dużą część życia spędził poza RC. Pochodzi z rodziny artystycznej. Jego dziadek Emanuel oraz ojciec Jan byli znanymi rzeźbiarzami. Krisian Kodet rozpoczął swą artystyczną drogę od projektowania scenografii w Pradze, by następnie wyjechać na studia do Brukseli. Po studiach od 1968 roku przez dwa lata żył i pracował w Szwajcarii, gdzie m.in. realizował duży fresk. Wrócił do kraju, by w 1979 roku na stałe wyemigrować do USA, gdzie poświęcił się malarstwu i grafi-

ce. Na jego obrazy i grafikę największy wpływ i za oceanem miała czeska sztuka imaginatywna oraz poetyzm, które w jego twórczości wzbogacone są o nowe środki wyrazu. Po powrocie do kraju w 1990 roku z powodzeniem włączył się w nurt życia artystycznego kraju, wzbogacając zarazem ofertę galerii, zakładając prywatne Muzeum Kodet w Taborze, gdzie pokazywana jest twórczość trzech generacji rodziny Kodetów. Wystawa jest już w Galerii Zamkowej drugim pokazem twórczości Kristiana Kodeta i jak powiedział artysta podczas wernisażu, jest wystawą, której poświęcił dwa lata przygotowań, bo tu czuje się bardzo dobrze i bardzo podoba mu się sama galeria. (o)

Nowości płytowe

Maria Peszek – Miasto Mania

Oj, na niezłe cudencko wpadłem – a raczej to ono wypadło na mnie z głośników podczas audycji radiowej gdzieś o trzeciej w nocy. Od razu wiedziałem, że to może być okazja do poznania czegoś nietuzinkowego. No i rzeczywiście.

Maria Peszek jest aktorką i wokalistką znaną do tej pory raczej z dubbingu i ról teatralnych. W tym roku pokazała jednak światu multimedialne przedstawienie pod tytułem „Miasto Mania”, które jest ponoć czymś między teledyskiem, teatrem a płytą.

Ścieżka dźwiękowa powstała dzięki pomocy rodziny Waglewskich: taty, lidera grupy Voo Voo, oraz dwóch jego synów, czołowych polskich muzyków reprezentujących scenę elektroniczną – Fisa i Emade. Już tylko ta obsada powoduje, że niejednemu słuchaczowi ambitnej muzyki zafalują brwi. Dzieciństwo naiwny a jednak wzruszająco załamujący się głos wokalistki kombinuje się tu z zespołem rockowym, ówdzie z akustycznym jazzem, tam z kolei z industrialnym gąszczem niby-dźwięków. Płytę zamyka minimalistycznie zagrana perleka „Miły mój” – tylko lekko podbarwiona gitara elektryczna i wokal. Czegoż trzeba więcej?

Wszystkie teksty opowiadają o mieście (dokładniej o Warszawie), co sprawia, że chodzi właściwie o album koncepcyjny. Sam od siebie muszę jednak dodać, że właśnie teksty, chociaż często bardzo oryginalne i bogate w pomysły, we neologizmy, zaskrzypiają od czasu do czasu prymitywnym trochę rymem lub zbyt oczywistym obrazem.

Z kolei jednym ze świetnych momentów jest na przykład tekst „Pieprzę cię, miasto”. Podkład reggae, wokalistka nucąca tym najdelikatniejszym głosem tytułowy slogan, w tle ospale pełznący kwartet smyczkowy – ekstaza, utwór prowokujący w ten najpiękniejszy sposób a jednak stworzony z klasą i połotem.

Poza kilkoma wspomnianymi zgrzytami w warstwie tekstowej płyta jest całkowicie bez zarzutu, produkt najwyższej klasy, jedyny w swoim rodzaju – o ile nawet nie stanie się przebojem, na pewno zajmie honorowe miejsce na półkach muzycznych koneserów. **Miodzio**

Niech żyją święta!

Tak się składa, iż zaczyna „gradować” przedświąteczna atmosfera. Dowodem na to jest kilka ciekawych zjawisk, które w każdej innej normalnej porze roku raczej nie występują.

Po pierwsze odwiedził nas Mikołaj. Bardzo dobrze zorganizował sobie sprawę, ponieważ akurat w dniu jego przybycia śnieg padał gęsto i wyżej wymieniony nie musiał chodzić pieszo, ale mógł spokojnie przejechać na swych saniach ciągniętych przez renifery. Trudno mu się dziwić, z pewnością sam nie ułożyłby ogromnego worka pełnego prezentów. Tylko że śniegiem nieco przesadził, spuszczając kataklizm, dzięki któremu wieczór spędziłem przy świeczce. Jakże były tegoroczne dary świętego Mikołaja? Bardzo oryginalne. Na przykład czeskojęzyńskie gimnazjum otrzymało spektakl Sceny Polskiej „Inne rozkosze”, uczniowie z tego prezentu byli zachwyceni, ale diabeł też dał się nieco we znaki, nakazując zaraz po skończeniu sztuki wracać do klas. PZKO już z wyprzedzeniem zostało obdarowane staro-nowym prezesem oraz całym Zarządem Głównym, zaś rubryka „Hyde Park” otrzymuje ogromną ilość materiałów pisemnych. Każdemu według jego zasług.

Kolejną oznaką nadchodzących świąt jest dekoracja miasta i sklepów, która ma na celu zrobienie z Cz. Cieszyńska jednej wielkiej choinki. Zastanawiam się tylko, czy ogromna ilość świecących żarówek nie wpłynie niekorzystnie na złoża węgla na naszym terenie. Ale świątelek i „gustownych” czerwonych czapeczek nigdy nie jest za wiele, bo przynajmniej bardziej pstro.

Bezsprzecznie najbardziej charakterystyczną cechą czasu przedświątecznego są zapchane sklepy i supermarkety. Niektórzy właściciele aplikowali swe wymyślne dekoracje już na początku listopada i z premedytacją długo przygotowywali się do największych płonów. Tłumy łowców podarunków przebiegają przez sklepy, całkowicie pustosząc półki. W większości domów królują sprzątanie, gotowanie, pieczenie i tym podobne miłe zajęcia. Trzeba przecież się przygotować do świętowania. Niekiedy tylko zastanawiam się, gdzie się podział ten Adwent... **ToP**

Media, media...

Media w naszym państwie, i nie tylko w naszym, odgrywają ogromną rolę. Prawie każdy z nas codziennie ma do czynienia ze środkami masowego przekazu. Czy już są to wiadomości w telewizji, radiu, w internecie, gazecie czy nawet w komórce, mają na nas i naszą psychikę i życie duży wpływ. Zwłaszcza starsi ludzie wierzą we wszystko, co im media wbijają do głowy. Nie raz zdarzało mi się, że starsza osoba mówi mi, że nie mam racji, że w telewizji mówili inaczej i że tak jest poprawnie.

Ale czy tak naprawdę jest w porządku to, że media „zalewają” nas z każdej strony? Sądzę, że nie. Przecież jak łatwo i bez jakichkolwiek problemów żyje sobie człowiek, który nie zajmuje się mediami. Nie ogląda telewizji. Niczym się nie musi przejmować – żyje sobie własnym życiem. Często bowiem bywa tak, że kiedy widz słyszy o jakimś wypadku czy morderstwie, zaczyna się przejmować i bać się o swe życie. Tak, dobrze jest wyciągnąć z jakiegoś wypadku nauczkę, że mamy jeździć ostrożnie, ale czy warto „chwalić” się w mediach swoim nieszczęściem? Ooo, doskonale sobie uświadamiam, że mnóstwo ludzi marzy o „łatwo zarobionych pieniądzech”. A fakt to ogólnie znany, że w mediach za informację można często otrzymać solidną sumkę.

Media często wykorzystują naszą naiwność i wbijają nam do głowy informacje, które niekoniecznie muszą być prawdziwe. Wspaniałym przykładem są reklamy. Reklamy dążą do tego, by widzowi wbić do głowy, że tylko ich produkt jest najlepszy. Oczywiście firma, która chce „nakreślić” jakąś reklamę, zatrudnia przy jej realizacji mnóstwo ludzi. Przede wszystkim psychologów – przecież to właśnie oni wiedzą, jak zadziałać na widza. Każdemu się przynajmniej raz w życiu zdarzyło, że oglądał film, nagle wpadła reklama, a w niej między innymi promocja czegoś smacznego. I człowiek od razu mówi sobie, że jutro taki produkt koniecz-

nie musi kupić. I co z tego, że taki produkt nie jest ani smaczny, ani nie jest zdrowy, ale w telewizji wyglądał wspaniale, trzeba więc spróbować. Rano idzie do sklepu i kupuje – może po raz ostatni, może będzie kupował regularnie. I gdyby tak każdy widział sobie jedną sztukę, firma ma z tego niezły zysk.

Ale takim przykładem oglupiania ludzi są reklamy nie tylko w telewizji, ale również w radiu, czasopiśmie, na billboardach itp. Firma z ciuchami zapłaci ogromne pieniądze jakiejś „top modelce”, by w jej strojach zrobiła sesję zdjęciową, później robi ogromną reklamę z napisem „I Ty możesz tak wyglądać”. A marzeniem prawie że każdej kobiety jest wyglądać jak modelka na billboardzie. I reklama wbija młodym dziewczynom do głowy, że piękna przyszłość czeka je tylko wtedy, kiedy będą szczupłe i piękne.

Mogłabym pisać jeszcze długo. Bo media to z jednej strony solidna porcja dobrych informacji, ale bywa też, że chodzi o jedno wielkie kłamstwo. A chociażby takie telewizyjne stacje komercyjne karmią nas prawie wyłącznie pokazywaniem ludzkiego cierpienia. I kto może powiedzieć: to dobrze – widz dowie się, co się dzieje w świecie i w bliskiej okolicy i niech się przejmie. Inny uważa, że pewne informacje należałoby zamknąć na klucz i nie powinny one dotrzeć do szarego obywatela... A jakie jest wasze zdanie? **eb**

Uwaga, »pudłowcy«!

W najbliższą środę o godz. 15.00 w redakcji „GL” przy ul. Komenskigo 4 w Cz. Cieszynie odbędzie się spotkanie redaktorów i sympatyków naszej rubryki młodzieżowej. Temat – numer sylwestrowy „Pudła” oraz plany na rok przyszły. Obecność wszystkich konieczna. Usprawiedliwiamy wyłącznie studentów. A jeśli znacie kogoś, kto chciałby się z nami zabawić w redaktora „Pudła”, zaproszcie go na spotkanie!

Ekspres Katowice

Tym razem mój ekspres zahaczył po drodze z Katowic o Kraków. W czwartkowy wieczór wjechał w ogarnięte mrokiem miasto, które większości kojarzy się z Wawelem i zionącym ogniem smokiem, Sułkiewiczami i Lajkonikiem. Celem mojej wizyty nie było jednak zwiedzanie.

W akademiku „Żaczek”, który niezbyt dobrze zasłynął dzięki „misjom na Mars” i „nocy sztyletowej”, z którego za to jest przepiękny widok na Kopiec Kościuszki, zebrała się paczka zeszłorocznych maturzystów z czeskojęzyńskiego gimnazjum. Wszyscy w bojówkach, wszyscy w dobrym humorze, a jednak trochę spięci. Wyruszamy na miasto.

Na ulicach, mimo wieczorowej pory, a może zwłaszcza z jej powodu, mnóstwo młodych ludzi. Wszędzie pełno tajemniczych zakamarków. To miasto ma niepowtarzalną atmosferę. Proszę studiującą tu koleżankę, żeby w razie

czego zwracała nam uwagę na zabytki. Jej reakcja: „Po przeciwnej stronie klub X, teraz mijamy klub Y, za zakrętem klub Z...” Oto jak wartości historyczne ulegają dewaluacji na rzecz życia studenckiego... Z prawdziwie krakowskim kebabem lub ewentualnie zapiekanką w ręku docieramy wreszcie do celu. Grupa młodzieży odzianej w różne odcienie zieleni stoi przed wejściem do klubu „Winył”. Napięcie rośnie.

„Aaa, dalsi bażanci!” – wita nas okrzyk za drzwiami. Klub w centrum Krakowa całkowicie opanowany przez zaolziańską młodzież studiującą w Polsce. Na każdym kroku żołnierze, trochę mniej pielęgniarzy i... ksiądz. Chyba pora wyjaśnić, że motywem przewodnim bażantówki, na której się znaleźliśmy, a na której bądź co bądź jesteśmy bohaterami tytułowymi, jest serial MASH. Jak na razie nic się nie dzieje. Czyżby cisza przed burzą?

Naraz piątacy się ożywiają. Plotą coś o powrocie do żon i dzieci, o zasłużonym odpoczynku. Machają do jakiegoś helikoptera. Co się dzieje? On spada? Cisza na planie! Wchodźcie! Akcja! Chłopaki w strojach pielęgniarzy porywają na ręce pierwszego z brzegu bażanta i od razu z nim na salę operacyjną. Zza zasłony dolatują sztuczne wyrostki robaczkowe, nerki, jelita, wygląda to raczej nieciekawie. Ale udało się! Wszyscy bażanci, nowa zmiana, ocaleni z rozbitego helikoptera. Nie trzeba się już bać o przyszłość MASH-a (a raczej SAJ-u -)! Uff, i po wszystkim. Odetchnęliśmy z ulgą, że poddano nas tylko upadkowi w helikopterze. Niektórzy młodzi szeregowcy do rana rozbudzali się z narkozy, niektórzy sztucznie się w niej podtrzymywali. Dopiero nad ranem opuściliśmy bazę w „Winyłu” i przez krakowską magłę podążyli na swoje gościnne prycze w „Żaczku”. **hala**

Telewizja

SOBOTA 10 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Lasy i ludzie (mag.) 6.10 Dzień dobry w sobotę 6.20 Ekonomia dla Kazi-ka 6.25 Dzień dobry w sobotę 6.40 Rok w ogrodzie 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.25 Białoruś (s.) 7.50 Był taki dzień 10 grudnia 8.00 Wiadomości 8.15 Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku 8.25 Wirtualandia 8.50 Ziarno 9.20 5-10-15 (dla dzieci) 9.50 Scooby, gdzie jesteś? (s.) 10.15 Szkoła złamanych serc (s.) 11.05 Reakcja (dla młodzieży) 11.35 SF symulator faktu 12.05 Parapet (mag.) 12.20 Zdobywcy (s. dok.) 12.50 Był taki dzień 10 grudnia 13.00 Wiadomości 13.10 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 13.35 Puchar Świata w Harrachovie 15.45 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 Mistrzostwa Europy w Trieście 18.45 Sąsiedzi (s.) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Zagadnik, kim jestem (film hongkong.) 22.15 Uciec, ale dokąd? (film USA) 23.50 Około północy (pr. muz.) 0.15 Showgirls (film USA) 2.20 Sprawy rodzinne (film USA).

■ TVP 2

5.40 Złotopolscy (s.) 6.05 Teletubisie (s. anim.) 6.30 Echa tygodnia 7.00 Spróbujmy razem (pr. public.) 7.25 Smak Europy 7.40 M jak miłość (s.) 8.30 Jesteś tym, co jesz (pr. dok.) 9.00 Sprzedawcy 9.25 Na dobre i na złe (s.) 10.20 Anna Dymna spotkajmy się 10.45 Camerata (pr. muz.) 11.10 Kręciola, czyli rozkręcamy Orkiestrę 11.35 30 ton! lista, lista, lista przebojów 12.05 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 12.55 Familiada (teleturniej) 13.25 Złotopolscy (s.) 14.00 Wybory Miss Świata 2005 16.05 Pełna para (s.) 17.15 Duże dzieci (pr. rozryw.) 18.00 Program lokalny 19.05 Telepeerele (teleturniej) 19.55 Panorama flesz 20.00 Kabaretowa Scena Dwójki - Najmłodszy 2005 20.55 Mój pierwszy raz 21.45 Słowo na niedzielę 22.40 Dwanaście małp (film USA) 0.50 W okowach szaleństwa (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Jej portret - Anna Dodziuk 7.50 Narciarski weekend 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Zaolzie (mag.) 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.45 Tygodnik Trójki 11.45 Jej portret 12.10 Zielonym do góry 12.41 Rozmówki wschodniograniczne 13.10 To jest temat 13.45 Muzyka łączy pokolenia 14.35 Nieznane oblicza epoki rock and rolla 15.45 W blasku złota (sport) 16.00 Przegląd gospodarczy 16.45 Aktualności 16.47 Pocztówki z wdziękiem - Teledyski sprzed lat 17.00 Spotkanie z folklorem 17.45 Regiony kultury 18.30 Sport transmisja 20.55 Telekurier 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.05 Tygodnik Trójki 23.50 Dzień róż (film austral.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Twój lekarz 8.00 Eureko ja to wiem 9.00 Hugo familijny 9.30 Bravo 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Jezioro marzeń (film USA) 17.10 Granice strachu 18.15 Zakręcone 18.45 Wydarzenia 19.30 Reagge na lodzie (film USA) 21.40 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.05 Rok bronii (film USA) 1.20 Magazyn sportowy 3.20 Reebok Hip Hop.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.45 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Jaskiniowiec (s.) 7.20 My z końca świata (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.05 Słodka Buźka (film) 9.05 Zapomniane zabawki 9.30 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.20 Nasza wieś (mag.) 10.45 Program dla miłośników muzyki dętej 11.25 W jaki sposób... (mag.) 11.50 Informacje o programach TVC 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Jak kręcono „Było nas pięciu” (dok.) 13.25 Le Grand Restaurant (film fr.) 14.55 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.25 Oczarowanie (s.) 16.20 W imię miłości i obowiązku 1/2 (film niem.)

17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.45 Informacje o programach TVC 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Godzina prawdy (pr. roz.) 21.05 Epidemia (film USA) 23.20 Wiadomości, sport 23.30 Przyjaciele (s.) 23.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.00 Nikita (film fr.) 1.50 Śniadanie mistrzów (film USA) 3.35 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Klucz (mag.) 9.00 Kamera w podróży (s. dok.) 10.00 W pustyni i w puszczy (film pol.) 11.50 Film o filmie Legenda Zorro (dok.) 12.00 Paszkwil (mag.) 12.30 Game Page (mag.) 12.50 Pomarańcza (mag.) 13.20 Ekspedycja Karakoram 2005 (s. dok.) 13.35 Skoki na nartach Harrachov (transmisja) 15.55 Sportowcy świata (s. dok.) 16.50 Buly (mag.) i transmisja hokeja na lodzie 19.35 Euronews 20.00 Zapraszamy do teatru: Adam Šangala 23.00 Noc z Andělem 0.30 Wielka muzyka nocna 4.00 Telewizyjne piosenki 4.40 Groteski Ch. Chaplina 5.00 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.25 Ferda (s.) 5.50 Liga Szpaków (s. anim.) 6.20 Tom & Jerry (s. anim.) 6.45 Kasia i strachy (s.) 7.25 Dziką kartą (s.) 8.20 Siostrzyczka i książę z marzeń 1/2 (film wł.-niem.) 10.30 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Dwa tygodnie szczęścia (film czes.) 14.15 SK Slavia Praha - FK Teplice (piłka nożna) 16.40 JAG (s.) 17.35 Miss World 2005 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Czeski słownik 2005 (pr. roz.) 22.10 Azyl (film USA) 0.20 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.00 Śmiertelna gorączka (film USA) 2.35 Dzwonienie do TV Nova 3.30 Dwa tygodnie szczęścia (film czes.).

■ PRIMA

8.00 Obrońcy afrykańskiej przyrody (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Łódź marzeń (s.) 11.00 t-music (pr. muz.) 12.00 VyVoleni (reality show) 12.30 Ojciec Brown (s.) 14.20 Karate Kid II (film USA) 16.30 Dziewczyny z porcelany (film czes.) 18.30 VyVoleni (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.00 Wróc do mnie (film USA) 23.15 Obcy III (film USA) 1.30 Prawo i bezprawie (s.) 2.15 Szybka wygrana 3.55 Czego pragną kobiety (film USA).

NIEDZIELA 11 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 W labiryncie (s.) 6.55 Był taki dzień 11 grudnia 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Domisie (s.) 8.25 Moja farma (s.) 8.40 Czas na zabawę - Alice we Francji 8.55 Teleranek (mag.) 9.25 Talent za talent (dla młodzieży) 9.55 Królestwo Maciusia 10.25 Szkoła złamanych serc (s.) 11.10 Był taki dzień 11 grudnia 11.20 Puchar Świata w Harrachovie 13.30 Anioł Pański 13.45 Wiadomości 14.00 Wywiad i opinie 14.25 Kochamy polskie komedie 14.55 Ewolucja życia - Człowiek 15.50 Quo vadis? (film pol.) 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzostwa Europy w Trieście 18.25 Okazja No! spik englisz (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Wiedźmy - Niebezpieczne związki (s.) 21.10 Cała ona (film USA) 23.00 Ciemna strona miasta (film USA) 1.00 Piątek trzynastego VII - Nowa krew (film USA) 2.25 Był taki dzień 11 grudnia.

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.10 Teletubisie (s. anim.) 6.40 Słowo na niedzielę 6.45 Stacyjka - Czy Mickiewicz był Polakiem? 7.40 Smak Europy 7.55 M jak miłość (s.) 8.45 Zaczysze gwiazd - Halinka Mlynkova i Łukasz Nowicki 9.10 Dziką Afryka - Pustynie 10.05 Ostoja (pr. przyrod.) 10.35 Oko w oko z potworami (film USA) 11.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Zagrzebia 12.00 Hibernatus (film franc.) 13.20 NZS - tak się zaczęło (film dok.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces (s.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.35 7 dni świat 19.05 Hity na czasie 20.05 Europa

da się lubić 21.05 Egzamin z życia (s.) 22.35 Losowanie audiotele 22.40 Dolina Kreatywna (felieton) 22.45 Linia specjalna 23.30 Febe, wróć 0.30 Pieśń dla Rebeci (film pol.) 1.15 Julia wraca do domu (film niem.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki 7.20 Książka dla malucha 7.25 Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) 7.50 Narciarski weekend 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Schlesien Journal 9.00 Teleplotki 9.45 Podwodna Polska 10.15 Integracja 10.45 Etniczne klimaty 11.45 Władza (film dok.) 12.10 Czytaj z Trójką 12.45 Małe ojczyzny 13.45 Dziękuję wszystkim Szopenem (koncert) 14.35 Nafta Gaz - Piła BKS Bielesko-Biała 16.45 Północ południe 17.00 Magazyn kulturalny 17.45 Regiony kultury 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Niedziela w Bytkowie 19.35 Śląska lista przebojów 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.45 Młodzież kontra 21.55 Piłkarska Trójka 22.15 Wiadomości sportowe 23.05 Za trzy w Trójce 23.30 Świat magazyn międzynarodowy 0.00 Od niedzieli do niedzieli 0.25 Elisa z Rivombrosy (film włoski) 1.20 Wydział dochodzeniowy (magazyn).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.15 Jesteśmy 7.45 Król Szamanów (s.) 8.10 Power Rangers (s.) 8.40 Hugo (dla dzieci) 9.10 Wszystko o zwierzętach (film ang.) 9.40 Duracell - Eksploracje 10.10 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.10 Gra o wysoką stawkę (film USA) 13.25 Wibracje (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.15 Za wszelką cenę (pr. rozryw.) 17.15 Eureko ja to wiem 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.30 Pensjonat pod Różą (s.) 21.40 Fala zbrodni (s.) 22.40 Kuba Wojewódzki 23.40 Granice strachu 0.45 Magazyn sportowy 2.45 Lord Mountbatten - ostatni wicekról Indii (film ang.) 4.35 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.35 Miś Kulczka w ogrodzie zoologicznym (bajka) 7.00 Zagubieni w burzy (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Szwagier diabła (bajka) 14.20 Magazyn religijny 14.40 Magazyn chrześcijański 14.55 Córka podpalacza (teatr TV) 16.20 W poszukiwaniu czasu utraconego 16.40 Adresat TVC (mag.) 17.00 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.40 Słowo świąteczne 17.50 Prognoza pogody 17.55 Wiadomości 18.00 Koncert adwentowy (transmisja) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Jak umieścić tatusia w domu poprawczym (film czes.) 21.40 Jak kręcono Było nas pięciu (dok.) 22.10 Bez ogródek (pr. publ.) 22.40 Wiadomości, sport 22.50 Losowanie Sportki i Szansy 22.55 Komendantka 1/2 (film br.) 0.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.15 Budzenie zmarłych (s.) 1.10 Adresat TVC (mag.) 1.30 Pytania V. Moravca 2.30 Sportowcy świata.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Na moll 7.50 Panorama 8.30 Notes (mag.) 9.10 Świat książek (mag.) 9.35 333 (mag.) 10.35 Kultura.cz (mag.) 11.05 František Nebojsa (film anim.) 11.20 Skoki na nartach Harrachov (transmisja) 13.40 Trzy spory 1/3 (film TV) 14.40 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 15.35 Zapomniane wyprawy 16.00 Delfy (dok.) 17.00 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.15 Filmowe powroty: Prawo (film fr.-wł.) 19.15 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Sztuka bez granic 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag. sport.) 23.05 Nocny klub filmowy: Miłość na grillu (film niem.) 0.55 „Ladzi nedał” 1.40 Auto Moto Revue 2.05 Gdzie się podziała ta stara piosenka.

■ NOVA

6.30 Ferda (s. anim.) 6.55 Laskówecka (s. anim.) 7.10 Liga Szpaków (s. anim.) 7.40 Tom & Jerry (s. anim.) 8.10 Kasia i strachy (s.) 8.50 Przyprawy (mag.) 9.25 Weekend (mag.) 10.15 Był sobie pilotant II: Major Maisner znów w akcji!

(film czes.) 11.45 Big Brother (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.50 Mamuśka (film USA) 16.35 Zawodowcy (s.) 17.40 Winnetou i Apanaczi (film niem.-jugosl.-wł.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Złota krata (pr. roz.) 21.45 Odlamki (mag.) 22.15 Big Brother (reality show) 23.40 TeleTele (pr. sat.) 0.20 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.10 Rocky II (film USA) 3.10 Strefa mroku (serial).

■ PRIMA

8.00 W lot po świecie (mag.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.40 Gdybym został ojcem (film czes.) 11.10 Niedzielny Receptariusz (mag.) 12.00 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.50 Moja dziewczyna II (film USA) 15.55 Les Charlots jadą do Hiszpanii (film fr.-hiszp.) 17.45 Basen (s.) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.50 VyVoleni - finał! (reality show) 22.55 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 0.30 Szybka wygrana 2.10 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 12 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s. anim.) 9.05 Budzik (dla dzieci) 9.35 Papirus (s.) 10.05 Zaginiony świat (s.) 11.20 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.35 Ekonomia dla Kazika 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 13.00 Na moście w Avignon (pr. muz.) 13.50 Ludzie wśród ludzi (s.) 14.10 AAAabsolutnie każda pracę 14.20 Reakcja (dla młodzieży) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyką 15.20 Tele-Nowela - program o książkach 15.25 Popołudnie z Jedyką 15.34 Zrób to 15.35 Popołudnie z Jedyką 15.45 Mieszkać w Europie (s.) 15.58 Kuchnia z Okrasą 16.15 Był taki dzień 12 grudnia 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Król Edy (film pol.) 21.55 Boża podszewka II (s.) 23.00 Prosto w oczy 23.15 Wiadomości 23.25 Przebudzenie (film dok.) 23.50 Król koki (film USA) 1.20 Był taki dzień 12 grudnia 1.22 Cuda Rebege (koncert) 1.40 Kine-matograf 2.00 Sekret Jaruzelskiego (film dok.) 2.55 Odkrywanie Ameryki.

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.20 10 minut tylko dla siebie 6.30 Do przerwy 0.1 (s.) 7.00 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Zmieni-cy (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Leśny smak 12.30 Przystanek praca 13.10 Ognisty smok pod Kilimandżaro (film pol.) 14.10 Ojczyzna-polszczyzna 14.25 Jak przyjdzie żyć następnym pokoleniom 14.45 Kochaj mnie (s.) 15.10 Wybory Miss Świata 2005 16.15 Duże dzieci (pr. rozryw.) 17.00 Wybory Miss Świata 2005 19.05 Komitet na Piwnę opowieści (film pol.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” (s.) 21.10 Kochaj mnie (s.) 21.30 997 (mag.) 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegam 22.45 Warto rozmawiać 0.00 Nowojorscy gliniarze (film USA) 1.30 Ósmy Dzień Teatru.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki - prezentacje 7.50 Bliżej natury 8.45 Gość dnia 9.00 Magazyn majsterkowicza 9.55 Czy musiał tak być? (mag.) 10.45 Teleplotki 11.10 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra 12.35 Uwierzyć w dokument 13.45 Wielka historia małych miast - Chęciny 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Blisko życia 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Slaskwunii.pl 17.05 W dobrym stylu 17.50 Nowa Europa 18.40 Raport z akcji (mag.) 19.00 Drobne sprawy 19.10 Godzina z muzyką 19.50 TV Katowice zaprasza 21.00 Echa dnia 22.15 To jest temat 23.40 Saga rodu Aze-raków (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Bravo 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (teleturniej) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 11.50 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.)

12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Duracell - Eksploracje 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Niezakazane reklamy 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Replikant (film USA) 23.10 V.I.P. (s.) 0.10 Biznes Wydarzenia 0.35 Bumerang 1.05 Nocne randki 1.55 Szarada śmierci (film USA) 3.30 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Snowboardziści 1/3 (film czes.) 21.05 Afryki czar (s. dok.) 21.35 Reporterzy TVC (reportaże) 22.15 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody, sport 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.10 Oczarowanie (s.) 1.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.25 Simpsonowie 1.50 Nasza wieś 2.10 AZ-kwiz 2.30 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.10 Śladami wina (s. dok.) 7.40 Słowo świąteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Geografia świata 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.25 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.40 Kalendarium 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 13.50 Angielski dla najmłodszych 14.00 Słodka Buźka (bajka) 15.00 Ironman 2005 (dok.) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.50 Spostrzeżenia z zagranicy 17.55 Folkmotywy (pr. muz.) 18.40 Nie mam pracy (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Historia ze smakiem (s. dok.) 20.00 Własow, przeklepty generał (dok.) 21.00 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.30 Klub filmowy: Alice (film USA) 23.15 Morawa (koncert) 0.05 Betlejem 1.05 Punkty spojrzenia 1.35 Historia ze smakiem 1.50 Sportowe minuty 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Wojskowy bliźniak (film czes.) 11.10 Poradnik kulinarny 11.45 „Pálí vám to?” (teleturniej) 12.20 Strażnik Tek-sasu (s.) 13.15 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.15 Bez śladu (s.) 16.10 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 M.A.S.H. (s.) 18.00 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Zamiana żon (reality show) 22.15 Mrowisko w gaciach (film niem.) 23.50 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.30 Ucieczka z Absolon (film USA).

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda 10.55 Stary (s.) 12.05 Rewir Wolfa (s.) 13.05 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.05 Roseanne (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 FK SIAD Most - AC Sparta Praha (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVoleni (reality show) 19.55 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.00 Słońce, siano, Helena (pr. roz.) 22.05 Marynarka (film USA) 0.15 Banita (film USA) 1.50 Szybka wygrana 3.30 Nikita (s.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

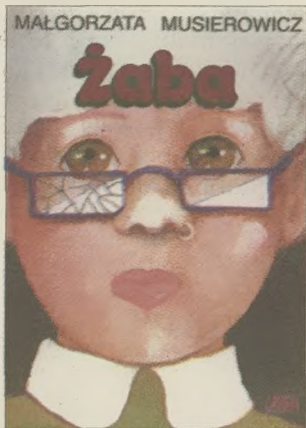
BEATA OSTROWICKA –

»Opowieści ze starego strychu«

Wyd. „Literatura”. Książka wydana jest w serii Poduszkowce. Jest to ciepła opowieść o życiu przyjaciół Kreska i Kreski zamieszkujących tajemniczy i magiczny strych starego domu oraz ich sąsiadów – gołąbka Gienka, Pani Sowy oraz Mysiej rodzinki. Dni upływają im wśród zwykłych czynności, jednak mamy wrażenie jakby stale spotykały ich niezwykle przygody. Magia i czary przeplatają się tu z codziennymi troskami bohaterów a wszystko w czarodziejskiej scenerii starego strychu. B. Ostrowicka za swoją twórczość dla dzieci otrzymała nagrodę sezonu księgarskiego IKAR 1995, a jej książka „Świat do góry nogami” została wpisana na Listę Honorową im. Andersena.

MAŁGORZATA MUSIEROWICZ – »Żaba«

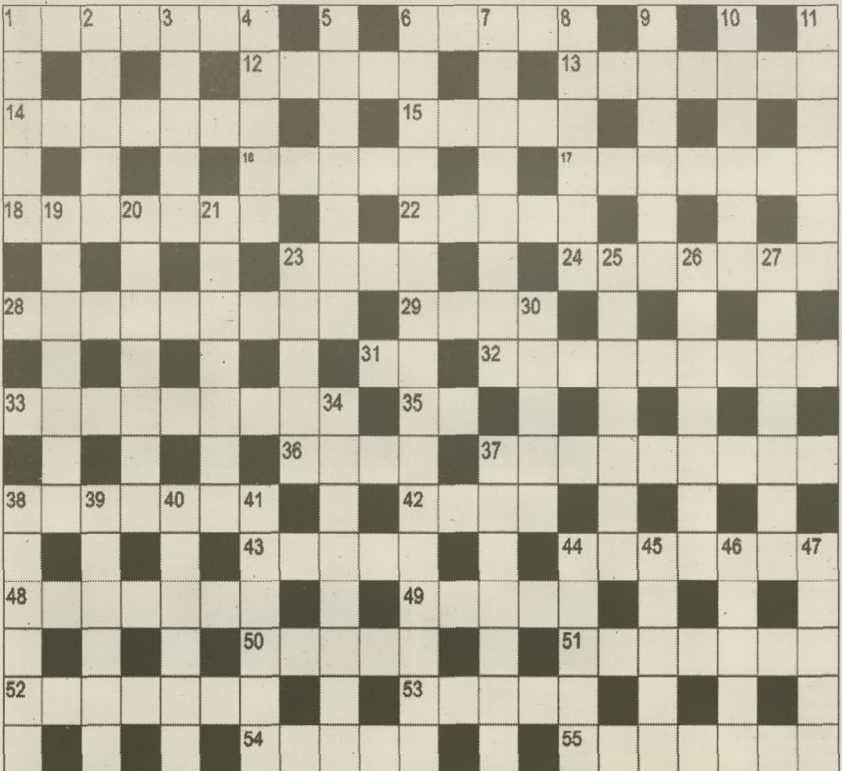
Wyd. „Akapit Press”. 1 maja 2004 roku, w dniu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej „Żaba Schoppe”, siostra Fryderyka i Wolfiego, obchodziła swoje 15. urodziny. Wypadki tego dnia spowodowały, że zawsze super zorganizowana Żaba, spojrzała na świat przez swe okulary i zobaczyła go nie tylko z punktu widzenia swojej żabiej osoby, ale też przejęła się życiem innych, zwłaszcza Róży, Fryderyka i... Kolejna książka z popularnej serii „Jeżycjada”. Książki M. Musierowicz, pełne humoru, zdobyły wiele prestiżowych nagród w Polsce i za granicą. „Kwiat kalafiora” np. wpisany został na Listę Honorową im. Andersena.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie.

Krzyżówka

Poziomo: 1. obraz na kliszy 6. widełki do opierania wiosła 12. mocne ścięcie piłki tenisowej 13. kapa 14. największe w świecie skupisko Polonii 15. komenda dla Azora 16. kobieta dla Anglika 17. jama w czaszce poniżej części czołowej 18. drzewo z Ameryki północnej 22. Prost z F1 23. przyjaciel Nel 24. góra lodowa 28. stamtąd gazety wychodzą 29. libańska sosna 31. 22 / 7 32. brak żywszych uczuć 33. sztuczne ognie 35. kosmita Spielberga 36. zwój papierów 37. kraina we Francji 38. getry 42. dobra zawsze w cenie 43. szpicruta na konia 44. rzecz niezwykle rzadka 48. Inków podbił 49. jeden z etapów dziejowych 50. na uwagi 51. dziesięciościan 52. buty wędrowniczk 53. włókno poliestrowe 54. z bajki wypływa 55. spiszek zbrojny.

Pionowo: 1. nietoperz z rodziny mroczków 2. jasny i spiralny 3. czeski

Rozwiązanie krzyżówki z 3 grudnia

Poziomo: 1. MACIS 5. POMPA 9. DOBA 11. ALIBI 12. DOLCE 13. SZACH 14. WEZYR 15. LODY 16. ADDIO 17. IRCHA 18. AETAJ 19. WANDA 20. WPIS 21. DANSA 24. TINTA 27. GŁOWA NA TRANZYSTORACH 34. AKTOR 35. EKLER 36. RTEĆ 37. ZWEIG 38. EDGAR 39. PIANA 40. AONIA 41. OWCA 42. ŁAMAR 43. DANIE 44. NIEUK 45. EJIDO 46. MAKI 47. ASNYK 48. RWACZ.

Pionowo: 1. MUSTANG 2. CIASTKO 3. SAHAJDAK 4. MINDANAO 5. PIWOWAR 6. MEZANIN 7. ADRIATYK 8. ALICANTE 9. DELAWAR 10. BODZIEC 22. ANTRACEN 23. STRZAŁKA 25. ISLANDIA 26. TOREADOR 28. ŁUTÓWKA 29. WAĆPANI 30. AKERMAN 31. ZEGAREK 32. AFGANKA 33. HARCERZ.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka Jarosława Klejnockiego pt. „Jak nie zostałem menelem”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 16. 12. 2005 o godz. 12.00. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 13. 12. otrzymuje **Danuta Hurta–Bystrzyca**. Nagroda do odebrania w redakcji.

I LIGA HOKEJA NA ŁODZIE: HAWIERZÓW ROZMONTOWAŁ TRZEBICZ

Pantery obroniły drugą lokatę

Hawlerzowanie po sobotniej przegranej

w Prościelejewie 9:11 zrehabilitowali się

w oczach swolch kibiców, pokonując 4:2

Trzebicz. Pantery grały pod dużą presją psychiczną, ostatnie niezbyt

przekonywujące wyniki zbulwersowały

bowiem fanów Hawierzowa, którzy

narzucili swoim pupilom, że mecz

z Prościelejewem był ustawiony.

Spekulacje te wywołał fakt, że

w zakładach sportowych w ostatniej

chwili wycofano ten mecz z oferty.

Na dziś zaplanowano spotkania 30. kolejki. Hawierzów zaprezentuje się na lodzie Mładej Bolesławi. W tym sezonie Pantery już dwukrotnie zmierzyły się z tym rywalem, zaliczając remis 3:3 i zwycięstwo 3:0. - *W pojedynku z Mładą Bolesławią będziemy zmuszeni trochę improwizować w defensywie, gdzie zabraknie kontuzjowanego obrońcy Vavruży – stwierdził trener Hawierzowa Jiří Režnar. – Mam jednak nadzieję, że nawiążemy do dobrej formy z meczu z Trzebiczem i po dłuższym czasie również na wyjeździe zaliczymy udane spotkanie.* Wszystkie wskazuje na to, że hawierzowanie zagrają dziś na cztery formacje, czyli również z atakiem juniorów – Sikorą, Heiderem i Sprášilem. W spotkaniu z Trzebiczem cała trójka pokazała się w bardzo korzystnym świetle.

● **HAWIERZÓW – TRZEBICZ 4:2 (0:0, 4:2, 0:0). Bramki:** 23. Žůrek, 27. Zdráhal, 36. Sedlák, 38. Heider – 25. Lučka, 25. Květoň. Sędziował Hradil. Kary 7:9, wykorzystane 2:1. Widzów 1167. W pierwszej tercji więcej z gry mieli gospodarze, ale nie udało im się pokonać czujnego bramkarza Šindelářa. W dobrych okazjach źle ustawili celowniki Zdráhal, Zdeněk i Galvas, a w 17. minucie Hruška pe-

Sport polski

■ **PLYWACKIE MISTRZOSTWA EUROPY NA KRÓTKIM BASENIE: BRAWA DLA POLAKÓW.** Świetnie spisują się jak na razie Polacy w rozpoczętych w czwartek pływackich ME na krótkim basenie w Trieście. Złoty medal na dystansie 200 m stylem zmiennym wywalczyła Katarzyna Baranowska, srebrny medal zdobyła Aleksandra Urbańczyk. Zgodnie z oczekiwaniami popłynął też Paweł Korzeniowski. Polak zajął drugie miejsce na dystansie 400 m stylem dowolnym i przegrał jedynie z Rosjaninem Jurijem Priłukowem, który ustanowił rekord Europy czasem 3:37.81. Na 50 m stylem klasycznym srebrny medal wywalczyła Beata Kamińska - czas 30,71 to zarazem nowy rekord Polski.

■ **PETRESCU TRENEREM WISŁY.** W czwartek w krakowskim hotelu Holiday pełniący obowiązki prezesa Wisły Kraków Andrzej Baś podpisał kontrakt z rumuńskim trenerem Danem Petrescu, który od pierwszego stycznia rozpocznie pracę szkoleniową z drużyną mistrza Polski. Jest to już czwarty trener piłkarzy Wisły w tym sezonie. (jb, PAP)

EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Wyjazdowe zwycięstwo Banika

Szczypiorniści Banika Karwina po drużogocącej pucharowej porażce w Valladolidzie poprawili sobie humory przynajmniej w rodzimych rozgrywkach, pokonując na wyjeździe 30:24 Hranice. Obyło się jednak bez rewelacji, karwiniacy w Hranicach zaliczyli aż 23 błędów technicznych. Gospodarze długo stawiali opór, w 47. minucie drugiej połowy było nawet 21:21, ale końcówka meczu należała do bardziej doświadczonego karwińskiego zespołu. Do najlepszych zawodników w barwach zwycięskiej drużyny należeli Kuzo i Horák. Karwiniacy zrewanżowali się Hranicom za porażkę 19:22 w pierwszym wzajemnym meczu.

Jutro o godz. 10.30 Karwina w rewanżowym meczu 1/8 Pucharu Zdobywców Pucharu podejmuje na własnych śmieciach hiszpański Valladolid. Szkoda tylko, że w jutrzejszym spotkaniu w zasadzie to nie będzie się

chowo trafił tylko w słupek. Wtedy to Pantery grały już bez obrońcy Vavruży, który w 15. minucie nabawił się kontuzji kolana i zabraknie go również w dzisiejszym meczu. Kibice na pierwszego gola czekali do 23. minuty. Gospodarzom udało się strzelić gola we własnym osłabieniu, po tym, jak Zdráhal wywalczył krążek za bramką Šindelářa. Goście w końcu jednak wykorzystali swoją przewagę liczebną, zaraz w 25. minucie na 1:1 wyrównał uderzeniem z niebieskiej linii Lučka. Pantery straciły na moment koncentrację i gościom wystarczyło 50 sekund, by przechylić szalę meczu na swoją stronę. Po błędzie Zientka krążek wyluskał Květoň i w sytuacji sam na sam z bramkarzem Novotným trafił na 1:2. W tych fazach spotkania akcje przelewały się z jednej strony na drugą. Gospodarze wyrównali w 27. minucie w prowadze liczebnej. Palce w wyrównującym голу maczała dwójka Hruška-Zdráhal. Stałe fragmenty skądinąd przesądziły o losach tego spotkania. W kolejnej prowadze liczebnej Lipina dograł do Sedláka, a ten przerzucił krążek ponad parkanami Šindelářa, zdobywając w 36. minucie trzeciego gola dla Hawierzowa. Pantery poszły za ciosem i w dwie minuty później po szybkiej akcji czwartej formacji było już 4:2. Siko-

ra w dobrej pozycji nie zachował się egoistycznie, podał do jeszcze lepiej ustawionego partnera z ataku, Heider strzałem z pierwszego krążka nie dał szans Šindelářowi. Dla młodzieńczego Heidera była to dopiero druga bramka w tegorocznych rozgrywkach. Goście w ostatniej tercji nie dawali za wygraną, ale murem nie do przebicia był bramkarz Novotný.

Lokaty: 1. Ujście n. Łabą 66, 2. Hawierzów 53, 3. Chomutów 51 pkt. **DZIŚ:** Młada Bolesław – Hawierzów (17.00). W poniedziałek: Hawierzów – S. Ostrawa. **JANUSZ BITTMAR**

Strzelcy o „Wielką Nagrodę Policji”

Strzelecki klub Policji w Ostrawie był organizatorem tradycyjnych zawodów o „Wielką Nagrodę Policji”. Zawody odbyły się w ubiegłą sobotę na strzelniczy w Ostrawie-Trzebowicach z udziałem trzydziestu najlepszych strzelców RC i regionu, a strzelano w dyscyplinie pistolet pneumatyczny, 60 strzałów na odległość 10 m. **Oto wyniki:** 1. Tenk (SSK Pilzno) 584 pkt., 2. Hubáč (Kovona Karwina) 575, 3. Červenka (SSK Zlín) 574 pkt., 4. Hrabalik (SSK Poruba), 5. Walica (SSK Trzyniec), 6. Malusek (SSK Policzna), 7. Przyhoda (SSK Trzyniec). (S. M.)

FORTUNA EKSTRALIGA FLORBALISTÓW

W derby górą Pepino

■ **PEGRES HAWIERZÓW – PEPINO OSTRAWA 2:6 (1:2, 0:2, 1:2). Bramki:** 12. Krečmer, 49. Jurčík – 18. i 37. Daniš, 15. Holenka, 21. Maleček, 55. Konafík, 60. Skácel. W rozegranym awansem meczu 13. kolejki ekstrakligi florbalistów hawierzowanie przegrał przed własną publicznością z drużyną Pepino Ostrawa. W derby lepsze wrażenie sprawiali ostrawianie, którzy grali z większą determinacją i skuteczniej w ataku pozycyjnym. Hawierzowanie liczyli na kontrataki, w pierwszej tercji zbyt często stracali jednak piłeczkę. Na prowadzenie wyszli gospodarze po strzale Krečmera, goście ale w drugiej

odslonie wypracowali sobie trzygółową zaliczkę i nie dali sobie wyrzec zwycięstwa. Pegres prezentował się zbyt pasywnie, hawierzowanie w odróżnieniu od gości bardzo trudno dochodzili w ostatniej tercji do sytuacji podbramkowych. Hawierzów nie zaliczył tak udanego meczu, jak w sobotę na parkiecie wtedy drugiej w tabeli Mładej Bolesławi (wygrywając 11:9).

Lokaty: 1. Tatran Strzeszowice 29, 2. Future Praga 29, 3. Młada Bolesław 27,... 7. Hawierzów 14, 9. Trzyniec 12 pkt. **DZIŚ:** Hawierzów – Liberec (17.00). Florbaliści Trzyńca w ten weekend pauzują. (jb)

Petr Skácel (z prawej) strzela szóstego gola do siatki Hawlerzowa. W roll „widzów” hawlerzowanie Tomáš Kantor i bramkarz Štěpán Laja.

czym emocjonować. Przed tygodniem Banik przegrał w Hiszpanii z kretesem 25:44 i chyba tylko naiwny optymistą daje jeszcze przed niedzielnym rewanżem szansę na awans Karwinie. Valladolid należy wprowadzić do całkiem przeciętnych hiszpańskich zespołów (zajmuje obecnie 5. pozycję w tabeli tamtejszej ligi), widać ale, jaka przepaść dzieli czeską i hiszpańską ekstrakligę. W jutrzejszym meczu w barwach gospodarzy zabraknie Sobola, który boryka się z kontuzją.

■ **HRANICE – KARWINA 24:30 (12:16). Bramki dla Karwiny:** Kuzo 8, Horák 7, Zdráhal 5, Heinz 4, Brůna, Požárek, Kubis, Prachař, Kichner, Korňan po 1.

Lokaty po 14. kolejce: 1. Karwina 26, 2. Zubrzy 24, 3. Hranice 20 pkt. **W najbliższą środę:** Zubrzy – Karwina (18.00).

DZIŚ W NUMERZE:

Bezrobocie w listopadzie **str. 3**Przebojowa »Malutka Czarownica« **str. 4**JEMIOŁA – Gra w patriotyzm **str. 5**Oklaski dla Orłowej **str. 8**
WTOREK
13 GRUDNIA 2005
NR 146
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

 tel.: 558 731 766
 faks: 558 740 044
 info@glosludu.cz

SZKOLNY ZESPÓŁ »BŁĘDOWIANIE« TRZONEM WYKONAWCÓW KONCERTU ŚWIĄTECZNEGO Hej, kołęda, kołęda!

HAWIERZÓW (s) – Polska Szkoła Podstawowa w Błędowicach zasilila elitarny „klub” szkół zaolziańskich posiadających stały reprezentacyjny zespół artystyczny. Zespół, który może spełniać rolę trzonu wykonawców corocznych koncertów świadczących o tym, że organizująca go szkoła poza wypełnianiem obowiązków edukacyjnych ma też ambicję realizować skuteczny nadobowiązkowy program wychowania patriotycznego i rozwijania talentów muzycznych, wokalnych, recytatorskich i tanecznych swoich wychowanków.

Szkoła błędowicka postawiła na grupę utalentowanych tancerzy ludowych, która przybrała nazwę „Błędowianie”, i zrobiła bardzo dobrze. W ciągu kilku lat ci młodzi ludzie osiągnęli poziom, który wyniósł ich do absolutnej czołówki polskich zespołów folklorystycznych na czeskim Śląsku Cieszyńskim. „Błędowianie” wyróżnia atrakcyjna choreografia, porywający temperament, dyscyplina i precyzja wykonania. Cechy te nie spadają z nieba. Tancerzom może je wpoić tylko wykształcony, długoletni tancerz i doświadczony choreograf-kierownik artystyczny. „Błędowianie” mają szczęście mieć takiego dużej klasy fachowca. Jest nim nauczycielka Dagmar Owczarzy, która szlify tancerza-choreografa zdobywała w „Olzie” pod okiem Janiny Ferfeckiej. Jej asystentem jest Marcin Pisula, który z kolei staż artystyczny przechodził w zespołach ukształtowanych przez Adama Palowskiego – „Górnika” i „Błędowicach”.

Jest jeszcze coś, co decyduje o wysokiej klasie błędowickiego zespołu.

Tym czymś jest wspaniała kapela „Kamraci”, której muzycy są jak gdyby jego integralną częścią.

Koncert nazwany „Hej, kołęda, kołęda!”, który odbył się w ub. sobotę w hawierzowskiej Szkole Artystycznej dzięki (co zaakcentowały w słowie wiążącym autorstwa Lidii Kosiec konferansjerki i recytatorki Beata Bystron i Sabina Gałuszka) życzliwości jej dyrektora, Bronisława Jonszty, był już drugą tego typu imprezą. Zarówno ta pierwsza sprzed roku, jak i sobotnia zostały odebrane przez pełną widownię niezwykle serdecznie. Wygląda na to, że byliśmy świadkami narodzin nowej tradycji.

Ciąg dalszy na str. 2

Rośnie narybek „Błędowian”. Na zdjęciu rytmika szkolna oraz „Mali Błędowianie”.

Celnicy są czujni

OSTRAWA (mro) – Wraz z końcem roku kończy się możliwość sprzedaży wyrobów alkoholowych bez banderoli świadczących o legalnym i opodatkowanym wprowadzeniu butelek z „okowita” na rynek. Toteż nie

tylko handlowcy, ale i przemysłnicy związają się jak w ukropie, by jeszcze przed wigilią zbżyć zapasy alkoholu.

W Bartultowicach celnicy w kontrolowanym magazynie znaleźli 2506 litrów wyrobów spirytusowych różnych marek. Właściciel nie był w stanie dowieść legalnego ich pochodzenia. W Cieszyńskim podczas podobnej kontroli zabezpieczono 388 litrów alkoholu. Natomiast patrol celny zatrzymał 27-letniego Polaka, który wioził bez odpowiednich dokumentów 12 tys. litrów 93-proc. spirytusu. Gdyby alkohol ten znalazł się na rynku, strata państwa wyniosłaby 3,5 mln koron z tytułu niezapłaconego podatku akcyzowego.

Ostatnie w tym roku

CZ. CIESZYN (sch) – Teatr Lalek „Bajka” wystawi w piątek ostatnie przedstawienie w tym roku kalendarzowym. Jest nim „Książę Portugalii” Joachima Knauta. – Wreszcie możemy odpocząć – stwierdza z ulgą kierowniczka Pawełka Niedoba po pracownictwie ostatnich kilku miesiącach, obfitujących w wyjazdy zarówno w nasz zaolziański teren, jak i do Polski.

„Książę Portugalii” można będzie obejrzeć w Teatryku „Bajki” przy ul. Strzelniczej 28 w Cz. Cieszynie 16 bm. o godz. 17.

SENATOR ANDRZEJ FEBER O SŁUŻBIE ZDROWIA

Pacjenci zakładnikami?

BOGUMIN/OSTRAWA (mro) – Politycy lewicy nie mogą wyrównywać starych rachunków z prawicą niszcząc służbę zdrowia – powiedział wczoraj senator Andrzej Feber, reagując na liczne telefony zaniepokojonych pracowników i pacjentów szpitali, które nie zostały uwzględnione w wykazie opublikowanym w piątek przez ministerstwo zdrowia.

– Nie bierzcie pacjentów na zakładników. Ich zdrowie jest ważniejsze niż wasze polityczne interesy. Pozwólcie hetmanom na dokończenie transformacji szpitali w spółki akcyjne – apeluje senator do lewicowych polityków.

Senator jako nierealne określa plany likwidacji czterech szpitali w Karwińsku i pozostawienie tylko dwóch. Przypomina, że nie raz udzielał poparcia hetmanom w ich dążeniu do restrukturyzacji szpitali. – Jeśli państwo prześle prawa własności szpitali na województwa i w ten sposób uczyniło je odpowiedzialnymi za gospodarkę tych jednostek, to również nie ma możliwości pozbawiać województw prawa do decydowania o przyszłym losie szpitali. Nie można im powiedzieć: finansujcie szpitale, ale odpowiedzialne decyzje zostawcie nam – mówi Feber.

Za bardzo nieszczęśliwą sprawę uważa senator nagonkę na sieć pry-

watnych szpitali „Euromednet” w województwie morawsko-śląskim. – Bez budzących zaufanie dowodów twierdzenie pana ministra Ratha nie brzmi wiarygodnie. Jeśli jego resort odkrył rzeczywiście nielegalne praktyki, to ma sprawę oddać do zbadania odpowiednim organom.

Prezenty, które ułatwią życie

TRZYNIEC (man) – W minionym tygodniu św. Mikołaj odwiedził młodzież i dzieci niepełnosprawne. Podczas spotkania ze św. Mikołajem, które zorganizowane zostało w trzynieckim ośrodku „Radosť”, kierownictwo placówki otrzymało 110 tys. Kč od przedstawicieli Huty Trzynec, Vesuviusa i Walmarku – partnera generalnego koncertu „Serce Europy” na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Pieniądze przeznaczone na zakup urządzenia do magnetoterapii, wzmacniającej pracę kończyn górnych i dolnych. Kwotę 50 tys. Kč od Walmarku i Trzynieckiego Engineeringu otrzymał Ośrodek Dziennego Pobytu przy ul. Machowej. Pieniądze wykorzystane zostały na zakup łóżka oraz czterech krzesełek dla dzieci niepełnosprawnych.

PO NARKOTYKI SIĘGA 30 TYS. OSÓB

Niechlubne statystyki

Jak wynika z raportu Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Uzależnień od Narkotyków (EMCDDA), najczęściej w Europie z marihuany i ekstazy eksperymentują obywatele Republiki Czeskiej (wyprzedzają nawet Amerykanów).

Szacuje się, że w ub. roku regularnie po narkotyk sięgało ok. 30 tys. osób; najwięcej w wieku od 15 do 34 lat. Zużyto 11,5 ton marihuany, 3,7 tony perwityny, 2,2 heroiny oraz 1,2 mln tabletek ecstasy. Według opinii fachowców, tak częste sięganie po „miękkie narkotyki” spowodowane

jest głównie ich łatwą dostępnością oraz dość liberalnym podejściem do sprawy w społeczeństwie.

Zmniejsza się natomiast liczba uzależnionych od „twardych” narkotyków – heroiny, kokainy, LSD.

Zdaniem Viktora Mravčika, szefa Narodowego Centrum Monitorowania Narkotyków i Uzależnień od Narkotyków, Republika Czeska jest pod tym względem znacznie poniżej średniej europejskiej. Zmniejsza się również liczba narkomanów zażywających środki odurzające dożylnie, co z kolei spowodowało spadek liczby osób zakażonych wirusem HIV.

Mimo ogólnie pozytywnych trendów, w ub. roku wzrosła liczba osób sięgających po perwitynę. W ostatnich latach czeski narkotyk, którego receptura opracowana została przez miejscowych narkomanów w latach 80., staje się przebojem eksportowym na zachodzie Europy, zwłaszcza w Niemczech. (wak)

Rewitalizacja Szumbarku II

HAWIERZÓW (wak) – Rewitalizacja Szumbarku II kontynuowana będzie również w przyszłym roku. Tym razem przyjdzie kolej na osiedle Zadki. Zmodernizuje się budynki komunalne, m.in. przy ulicach – Za Teslą, Emy Destinowej, Heleny Malifowej i Lidickiej oraz otoczenie pensjonatu dla emerytów. Rewitalizacja dzielnicy trwa już kilka lat. Przeznaczono na nią 400 mln koron.

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie małe z przejaśnieniami, możliwe lokalne opady śniegu. Temperatura w dzień od 0 do 4 st. C, nocą od 1 do -3 st. C. Wiatr pñ.-zach. 1 – 4 m na sek.

ŚRODA – Bez większych zmian. Temperatura w dzień od 0 do 4 st. C, nocą od -2 do -6 st. C.

EURODEPUTOWANY JOSEF ZIELENIEC ODWIEDZIŁ OSTRAWĘ

Jak korzystać z pieniędzy z Unii Europejskiej – zastanawiano się w Ostrawie podczas jednego z 14 spotkań, które zorganizował Instytut Demokracji Samorządnej wraz z Fundacjami Konrada Adenauera i Tomasza Bati.

O tym, jakie istnieją i jak mało wykorzystywane są przez RC możliwości korzystania z pieniędzy unijnych mówili eurodeputowani Josef Zieleniec i Tomáš Zatloukal.

– Wejściu Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej towarzyszyło wiele symboli, ale mało konkretnych informacji i mało przygotowań praktycznych! – powiedział Josef Zieleniec. Ten stan przekłada się na do dziś istniejącą lukę informacyjną o tym, w jaki sposób zdobywać środki unijne, które można z pożytkiem wykorzystać na rzecz obywateli RC. – Należy korzystać z tych pieniędzy, gdyż są to i cze-

skie środki, które płacimy do UE – dodał. – Zdając sobie sprawę z tego, że Unia mocno wspiera małe i średnie miasta oraz gminy, wójtowie i burmistrzowie mniejszych miast widzą, jak dotacje unijne fruwają im nad głowami między wielkimi miastami a

Budżety do restrukturyzacji

województwami. Nie potrafią jednak włączyć się do tej finansowej rozgrywki. I w tym trzeba im pomóc.

Instytut Demokracji Samorządowej (www.isd.cz) stara się im właśnie wskazać drogi dotarcia do dotacji. I nie chodzi tylko o tak popularne ostatnio budowanie oczyszczalni ścieków, co może oczywiście być kwestią odniesienia lokalnego sukcesu politycznego, uznania wśród mieszkańców okolicznych gmin. Pieniądże nie muszą iść w cegły czy beton na tzw. „twarde” projekty, tym bardziej,

że one właśnie wymagają koofinansowania rządu 30-50 proc. Raczej chodzi o niewykorzystywane projekty „miękkie”, nieraz dotowane prawie w stu procentach. Takie, jak rozwój zasobów ludzkich, czy polepszenie środowiska naturalnego, wzmocnienie przedsiębiorczości, czy rozwoju przemysłu.

W przypadku „twardych” projektów, z większym koofinansowaniem, jest wielki problem ze znalezieniem źródeł finansowania ich rozpoczęcia. W budżecie państwa bowiem nie ma na to środków. Ta sprawa może być rozwiązana tylko na drodze zasadniczej zmiany struktury budżetu RC. Chodzi o to, że ponad 80 proc. wydatków państwa czeskiego, to są wydatki obligatoryjne, do których państwo jest zobowiązane z mocy ustaw. Rząd i parlament de facto dysponuje tylko 20 proc. budżetu. Ciąg dalszy na str. 4

TYDZIEŃ

5 - 11 XII 2005

■ W zamachu samobójczym w centrum handlowym w izraelskim mieście Netanja zginęło co najmniej dziewięć osób, a 35 zostało rannych. Do zamachu przyznali się islamscy ekstremiści.

■ Premier Polski, Kazimierz Marcinkiewicz, oświadczył, że propozycja brytyjska w sprawie budżetu Unii Europejskiej jest dla Polski nie do przyjęcia.

■ Irański wojskowy samolot transportowy rozbił się zaraz po starcie, uderzając w dziesięciopiętrowy blok mieszkalny w Teheranie. Zginęły wszystkie 94 osoby znajdujące się na pokładzie, a także co najmniej 45 mieszkańców zburzonego domu.

■ Izba Poselska Parlamentu RC powołała do życia komisję śledczą, której zadaniem będzie zbadanie gospodarowania Powszechnej Ubezpieczalni Zdrowotnej (VZP).

■ Najbardziej poszukiwany chorwacki zbrodniarz wojenny, Ante Gotovina, został aresztowany w Hiszpanii – poinformowała główny prokurator Międzynarodowego Trybunału ds. Zbrodni Wojennych w byłej Jugosławii, Carla del Ponte. Gotovina został przewieziony do Hagi, gdzie stanie przed Trybunałem.

■ Sześciolatek chłopczyk zginął, kiedy w czasie śnieżycy samolot amerykańskich linii Southwest Airlines zjechał na lotnisku w Chicago z pasa startowego, przebił ogrodzenie i zatrzymał się na biegnącej w pobliżu drodze. Samolot staranował samochód, w którym jechała rodzina dziecka.

■ Czerwony, piętrowy autobus, który przez blisko 50 lat był symbolem Londynu, odbył ostatni kurs na zwykłej trasie, tłumnie żegnany przez mieszkańców miasta. Odtąd czerwone autobusy będą jeździć wyłącznie jako atrakcja turystyczna.

■ Na Haiti został porwany czeski misjonarz, Roman Musil. Porywacze zażądali za niego okupu w wysokości 50 tys. dolarów. Po negocjacjach przedstawiciele Kościoła katolickiego na wyspie za porywaczami Musil został zwolniony po zapłaceniu o wiele niższego okupu.

■ Uczestnicy konferencji ekologicznej ONZ w Montrealu ustalili, że podejmowane będą kolejne ogólnoświatowe rozmowy na temat globalnego ocieplenia. Porozumienie zaakceptowali też Amerykanie, którzy dotąd zajmowali w tej kwestii negatywne stanowisko.

■ 21-letnia Islandka, Unnur Vilhjalmsdottir, została obwołana najpiękniejszą kobietą świata na konkursie Miss World 2005, który odbył się w chińskiej miejscowości Sanya.

■ Obfite opady śniegu spowodowały w środkowo-wschodnich regionach Moraw i Śląska poważne trudności w zaopatrzeniu w energię elektryczną. Wiele tysięcy ludzi przez kilka dni było pozbawionych prądu i ciepła.

■ Premier Kazimierz Marcinkiewicz zapowiedział, że zleci odpowiednim służbom przeprowadzenie kontroli mającej wykazać ponad wszelką wątpliwość, czy w Polsce były tajne więzienia CIA dla terrorystów. Szef rządu stwierdził, że „trzeba wreszcie sprawę zamknąć, bo może ona być niebezpieczna dla Polski”.

■ 43 osoby odniosły obrażenia w wyniku eksplozji, które wstrząsnęły składem paliw koło Londynu. Strażacy mówią o największym tego rodzaju incydencie w Europie w czasie pokoju. Eksplozje, pomimo olbrzymiej siły, nie spowodowały ofiar śmiertelnych. Policja wykluczyła atak terrorystów.

■ Tybetański dalajlama ma swoją stronę internetową – www.dalailama.com. Otwarto ją z okazji Światowego Dnia Praw Człowieka. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. MAREK SANTARIUS

Mają własny dzwon

HRCZAWA (man) – Od nowego roku z wieży miejscowego kościoła katolickiego będzie się rozlegał głos nowego dzwonu. Podczas sobotniego nabożeństwa poświęcił go biskup diecezji ostrawsko-opawskiej, Franciszek Lobjkiewicz.

Z początku drewniany kościół pw. Cyryla i Metodego na Hyczawie nie posiadał własnego dzwonu. Przez lata korzystano więc z wypożyczonego dzwonu z przedszkola w sąsiednim Bukowcu. Niebawem jego miejsce zajęmie 50 kilogramowy dzwon, misternie wykonany z brązu. Nadano mu nawet nazwę: Dzwon Cyryla i Metodego.

Kierownictwo Kopalni „Darków” w piątkowe popołudnie zorganizowało w stonawskim Domu PZKO X „Skok przez skórę”, czyli odpowiednik polskiej „Karczmy piwnej”. Zwieńczeniem tej tradycyjnej zabawy górniczej jest pasowanie wybranych adeptów na członków cechu górniczego. Na zdjęciu – fragment tej ceremonii. (mas)

Hej, koleda, koleda!

Dokończenie ze str. 1

W widowisku, które osadzone było w klimacie przedświątecznym i w scenarii bożonarodzeniowej, wzięli udział prawie wszyscy uczniowie szkoły – zarówno występując indywidualnie, jak i w zespołach: rytmika szkolna, „Błędowanie” i „Mali Błędowanie”. Część muzyczną wypełnili

Seminarium z okazji 15-lecia »Wspólnoty«

W Węgierskim Ośrodku Kulturalnym w Pradze odbędzie się w sobotę 17 bm. seminarium międzynarodowe z okazji 15-lecia Ruchu Politycznego Coexistentia-Wspólnota pn. „Ochrona mniejszości w Unii Europejskiej – 15 lat w polityce w obronie mniejszości narodowych w Republice Czeskiej”. Organizatorami imprezy są Organizacja Wyższej Użyteczności Publicznej Koegzystencja i Stowarzyszenie Artura Görgeygo. W imprezie udział wezmą posłowie Parlamentu Europejskiego z Czech, Polski i Słowacji oraz politycy i politolodzy zajmujący się problematyką obrony praw mniejszości narodowych. Referaty wygłoszą przedstawiciele poszczególnych mniejszości narodowych, działających w strukturach Ruchu Politycznego Coexistentia – polskiej, węgierskiej i ukraińskiej. Seminarium przebiega

pod patronatem **Árpáda Duka-Zólm**, posła frakcji ELS-ED Parlamentu Europejskiego.

TADEUSZ TOMAN, rzecznik „Wspólnoty”

Powrót kaplicy

SKRZECZOŃ (jb) – Przez wiele lat skrzeczona kaplica nie spełniała swojej roli. Służyła jako magazyn narzędzi i przeróżnych nikomu niepotrzebnych przedmiotów. Fakt ten spotykał się z krytyką wielu skrzeczoniaków. Długo jednak nic się nie działo.

Obecnie znów mogą odbywać się tu kościelne uroczystości. Dzięki wsparciu Urzędu Miejskiego w Boguminie oraz ofiarności samych skrzeczoniaków kaplica tej jesieni została w krótkim czasie gruntownie odnowiona. Zreperowano też ołtarz, naprawiono drzwi i okna, wyposażono wnętrze w krzesła, odpowiednie obrazy, świeczniki i inne niezbędne elementy. W uroczystości otwarcia kaplicy wzięło udział ok. 150 osób.

Kolejne nabożeństwa zaplanowano tu w czasie świąt Bożego Narodzenia i w Nowy Rok. Remont kaplicy był jedną z wielu inicjatyw mieszkańców na 700-lecie gminy.

Order dla R. Szücsa

WĘDRYNIA (mro) – Konsul generalny RP w Ostrawie, **Antoni Sadowski**, i konsul ds. Polonii, **Grażyna Kostrusiak**, odwiedzili wczoraj nestora wędryńskich „Gimnastów” – **Rudolfa Szücsa** wręczając mu przyznany przez prezydenta RP **Aleksandra Kwaśniewskiego** Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi. Założony w 1905 roku zespół gimnastyczny z chwilą przejścia pod MK PZKO w 1947 roku prowadził m.in. Rudolf Szücs. Delegacja konsularna złożyła także kurtuazyjną wizytę u wójta Wędryny, **Rudolfa Bilki**.

Zaproszenie na wernisaż

W Galerii „Zdrowe Miasto” w UŚ w Karwinie otwarta zostanie w czwartek 15 bm. o godz. 17 wystawa **Otakara Barana**. To już druga w krótkim okresie prezentacja twórczości tego znakomitego akwarelisty z Karwiny, który 30 grudnia obchodziłby 100-lecie urodzin. Na wystawie pojawiają się inne prace niż na listopadowej wystawie w Galerii Mánesa. W trakcie wernisażu odbędzie się też chrzest albumu poświęconego życiu i twórczości artysty. Jest to już trzeci z kolei album traktujący o karwińskim plastyku, związanym z polską społecznością na Zaolziu (poprzednie dwa poświęcono **Franciszkowi Świdrowi** i **Rudolfowi Żebrowi**). (o)

»Jasełka« z »Zaolzioczkiem«

JABŁONKÓW (kor) – Członkowie działających przy jabłonkowskim MK PZKO zespołów „Zaolzi” i dziecięcego „Zaolzioczka” często spotykają się ostatnio na próbach. Zespoły przygotowują bowiem „Jasełka”. Ich premiera odbędzie się w sobotę 17 grudnia o godz. 17.00 w miejscowym Domu PZKO.

– W programie przedstawią się przede wszystkim dzieci z „Zaolzioczka”, a zabrzmią w nim m.in. kantyczki *jabłonkowskiego poetętkacza, Adama Sikory* – powiedział nam kierownik organizacyjny „Zaolzia”, **Marcin Filipczyk** (kier. organizacyjnym jest **Łucja Tomek**, kapeli – **Jola Filipek-Cze-**

piec, „Zaolzioczka” **Beata Kraina**). – Po „Jasełkach” spotkamy się wszyscy na wigilię, na którą zapraszamy nie tylko byłych i aktualnych tancerzy i muzyków, ale też wszystkich naszych sympatyków.

„Przypomnijmy, że zespół „Zaolzi” powstał w 2001 r., jego młodszy braciśzek „Zaolzioczek” w dwa lata później. W tym roku zespoły przygotowały już dwa nowe tańce do wiązanki pn. „Jak ja se zaśpiwom” – „szóstkę” i „świniorza”. Publiczność mogła je zobaczyć m.in. podczas Gorolskiego Świąta, Tygodnia Kultury Beskidzkiej oraz na wrześniowym koncercie „Gorole miastu Hawierzów”.

Potrzebni wolontariusze

HAWIERZÓW (wak) – Czeskocieszyński Caritas zwraca się o pomoc do wolontariuszy z Hawierzowa, którzy chcieliby wziąć udział w kweście Trzech Króli. Zbiórka przebiegnie w dniach od 2 do 8 stycznia 2006 roku. Zainteresowani mogą dzwonić pod numer tel. 596 818 488 lub 604 253 904.

W ubiegłorocznej ogólnokrajowej kweście uczestniczyło 12,5 tys. osób. Zebrano 62 417 367 koron. Ze środków tych sfinansowano m.in. rekonstrukcję Długoterminowe-

go Ośrodka Pielęgnacyjno-Opiekuńczego w Orłowej Łazach zarządzanego przez Stowarzyszenie Humanita Śląska, działalność domu spokojnej starości św. Franciszka w Boguminie oraz budowę hospicjum w Ostrawie.

Pieniądze z kwesty dzielone są według klucza Caritasu. 65 proc. pozostaje w miejscu zbiórki, 15 proc. idzie na realizację projektów diecezjalnych Caritas, 10 proc. na pomoc humanitarną dla zagranicy, a pozostałe 10 proc. pozostaje do dyspozycji samego Stowarzyszenia.

Wiekawostki

Jeden dla ponad trzystu

O „cudzie w Neapolu” pisze „Il Giornale”. Włoski prawniczy dziennik informuje, że w rządzonej przez lewicę regionie Kampania, w którym leży to miasto, jeden polityk przypada na 330 mieszkańców. 17 tys. lokalnych polityków i wybranych działaczy administracji państwowej to prawdziwy rekord w porównaniu z innymi krajami. Ich utrzymanie kosztuje rocznie 182 mln euro. Dziennik zwraca uwagę na to, że w Paryżu jeden polityk przypada na 16 700 obywateli. Mimo tej bardzo wysokiej liczby polityków, z całą pewnością nie można powiedzieć, by Kampania wyróżniała się skutecznością oraz jakością służby na rzecz obywateli; region ten bowiem zajmuje ostatnie miejsce pod tym względem – pisze „Il Giornale”. Podaje także ogólnokrajową statystykę: we Włoszech jest dokładnie 253 925 polityków i dzia-

łaczy, wybranych do rządzenia regionami, gminami i obwodami.

Królowa z Islandii

Miss Islandii, 21-letnia Unnur Birna Vilhjalmsdottir została uznana za najpiękniejszą kobietę świata – Miss World 2005 – podczas konkursu w chińskiej miejscowości Sanya. Zwycięstwo Islandki w rywalizacji nie było dla obserwatorów szczególnym zaskoczeniem. Od dłuższego czasu Unnur wymieniana była w gronie najpoważniejszych kandydatek do tytułu najpiękniejszej kobiety planety. Pierwszą wicemiss została 23-letnia Meksykanka Dafne Molina Lona, druga – 22-letnia Ingrid Marie Rivera Santos z Portoryko. Finał imprezy, w którym uczestniczyły 102 dziewczyny z całego świata, odbył się w hali Sanya Beauty Crown, w chińskiej miejscowości Sanya na tropikalnej wyspie Hajnan. Galę prowadził Bry-

tytyczek Tim Vincent, znany również z programów i seriali telewizyjnych w USA oraz Angela Chow, chińska piosenkarka, aktorka i modelka.

Zmarł najstarszy Anglik z...

W domu spokojnej starości na pln. -zach. Anglii zmarł w wieku 111 lat najstarszy mieszkaniec Wielkiej Brytanii, były pułkownik wojska polskiego Jerzy Pajęczkowski-Dydyński. Zmarły pozostawał w Wielkiej Brytanii od 1940 r., kiedy to przedostał się z Polski okupowanej przez hitlerowców do Szkocji. Jerzy Pajęczkowski-Dydyński, znany także pod imieniem George, urodził się 19 lipca 1894 r. we Lwowie, który wówczas stanowił część cesarstwa austro-węgierskiego. Po zakończeniu Uniwersytetu Wiedeńskiego wstąpił do tworzącego się w początkach 1. wojny światowej wojska polskiego. Zmarły do końca prowadził bardzo czynne życie, pra-

cując m.in. jako ogrodnik. W domu spokojnej starości znalazł się dopiero na 2 lata przed śmiercią, zachowując do ostatnich chwil poczucie humoru i dobre samopoczucie.

Zegarek Bonda do wzięcia

Brytyjski dom aukcyjny Christie's wystawił na licytację rekwizyty i kostiumy z najpopularniejszych filmów. Aukcja, na której będzie można kupić między innymi zegarek Jamesa Bonda i hełm jednego z bohaterów „Gwiezdnych Wojen”, odbędzie się za 3 dni. Zegarek Omega, który James Bond nosił w filmie „Śmierć nadejdzie jutro”, wyceniono na 8 tysięcy funtów, a strój ucznia szkoły czarodziejów z filmu „Harry Potter i kamień filozoficzny” na 1200 funtów. Na aukcji będzie też można kupić oburęczny miecz z filmu „Waleczne serce”, którego cenę wywoławczą ustalono na 4 i pół tysiąca funtów.

KARWIŃSKIE: 65 BEZROBOTNYCH NA JEDNĄ OFERTĘ PRACY

Bezrobocie w listopadzie

REGION (wak) – Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy województwa morawsko-śląskiego w końcu listopada br. stanowili 13,7 proc. ludności aktywnej zawodowo. Znacząco, że w tym miesiącu bez pracy pozostawało 94 430 osób. Spadek liczby bezrobotnych zanotowano w powiatach karwińskim, frydecko-misteckim, nowojickim oraz ostrawskim, natomiast wzrost – w powiatach bruntalskim i opawskim.

Wśród zarejestrowanych największą grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym i zawodowym. Z kolei brak pracy właściwie nie dotyczy mieszkańców z wykształceniem wyższym.

Na liście bezrobotnych dominują

absolwenci, którzy nie potrafią znaleźć pierwszej pracy, kobiety po 45. roku życia oraz ludzie niepełnosprawni. Znacznie mniej w porównaniu z poprzednimi miesiącami było ofert pracy. Najgorsza sytuacja panuje nadal w Karwińsku, gdzie

na jedną ofertę przypada 65 bezrobotnych.

Oferty skierowane są najczęściej do mężczyzn z przygotowaniem technicznym, np. wykwalifikowanych mechaników i elektryków. Najmniej ofert dotyczyło urzędniczek. Pracodawcy chcą, by zatrudnione przez nich osoby miały jak najwyższe kwalifikacje. Urzędniczka powinna umieć obsługiwać sprzęt biurowy i znać przynajmniej jeden język. Księgowa powinna mieć doświadczenie i znać wszystkie zawisłości zawodu.

W listopadzie stopa bezrobocia w całym kraju wynosiła 8,4 proc. (490 779 bezrobotnych).

GUS podaje również stopę bezrobocia w pozostałych krajach Unii Europejskiej. Najwięcej osób bez pracy jest w Polsce (17,1 proc.), na Słowacji (15,8 proc.), we Francji (9,5 proc.), w Niemczech (8,6 proc.), Hiszpanii (8,3 proc.), najmniej – w Irlandii (4,2 proc.), Norwegii (4,6 proc.) oraz W. Brytanii (4,9 proc.).

W BIBLIOTECE REGIONALNEJ WE FRYSZTACIE

Ilustracje dla dzieci

W ramach wystawy i kiermaszu polskiej książki na Zaozlu Biblioteka Regionalna przygotowała wystawę ilustracji nagrodzonych i nominowanych do tegorocznego konkursu Polskiej Sekcji IBBY – Stowarzyszenia Przyjaciół Książki dla Młodych. Wystawa, która przyjechała na Zaozle z Bratysławy, prezentuje prace 19 autorów. W Bratysławie wystawa wpisana była w poczet imprez inaugurujących XX Biennale BIB 2005.

We frysztańskiej bibliotece w rynku Masaryka zapoznać się można z najróżniejszymi technikami od ilustracji czarno-białej po kolorową, od prostych form po pełne finisze obrazki. Ilustracja w książkach dla

dzieci odgrywa niekiedy pierwszoplanową rolę i często decyduje o tym, czy młody czytelnik książkę poświęci uwagę. Na wystawie znalazły się m.in. prace Bohdana Butenki, gościa zaozlańskiej wystawy w 2001 roku, Krystyny Lipki – gościa ubiegłorocznej edycji, czy też ilustracje Adama Kiliana, Janusza Stanny i in., w tym minionych laureatów konkursu.

Wystawa w Bibliotece Regionalnej czynna będzie do końca roku w godzinach otwarcia biblioteki. Przy okazji informujemy, że frysztańska biblioteka otwarta będzie również w okresie między świętami i sylwestrem. (o)

Chrzest publikacji

CZESKI CIESZYN (E.S.) – W sibickiej filii czeskokieszyńskiej biblioteki odbył się chrzest dwóch publikacji wydanych przez Biblioteki Miejskie w Cz. Cieszynie i Cieszynie. Po czeskiej stronie ukazał się „Průvodce veřejnými knihovnami Euroregionu Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński” pod redakcją dyrektorki Jany Galášovej, po polskiej zaś – „Informator” o cieszyńskich bibliotekach po obu stronach Olzy opracowany przez dyrektorki zaprzyjaźnionych placówek Janę Galášową i Alinę Szele-Klajsture.

Pierwsza publikacja jest wydana w języku czeskim (analogiczny polskojęzyczny „Przewodnik po bibliotekach publicznych Śląska Cieszyńskiego” wydała BM w Cieszynie) w roku 2003, a jego autorkami są Izabela Kula i Helena Legowicz, druga jest dwujęzyczna. Obie zostały dofinansowane przez Euroregion Śląsk Cieszyński-Těšínské Slezsko oraz Unię Europejską w ramach programu PHARE, czeska dodatkowo przez Miasto Cz. Cieszyn. Przewodniki szczegółowo informują o wszystkich placówkach bibliotecznych naszego Euroregionu. Zainteresowany czytelnik dowie się np. o godzinach otwarcia, wielkości zbiorów, liczbie stanowisk internetowych, działalności kulturalno-oświatowej itp. „Informator” zawiera dodatkowo ciekawy rozdział – „Z kart historii – kalendarium” – przegląd najważniejszych wydarzeń od założenia bibliotek aż po dzień dzisiejszy oraz informacje o działalności wydawniczej.

oldboya

Ziewanie należy do tych zachowań ludzkich, o których niewiele wiemy. Nie sprawdzilo się przekonanie, jakoby powodowało je niedostatek tlenu we krwi, lub jakoby wynikało ono ze znużenia. Natrafiliśmy na pytanie: „Po co nam ziewanie?” w czeskim piśmie ezoterycznym „Fantastická fakta” (4/1997, s. 20, Jiří Pavlíček). I nadal nie potrafie się zorientować, skąd owo ziewanie?

Sięgam po popularny „Podręczny słownik języka polskiego” Arcta z r. 1939: ziać – dok. zionąć, to wypuścić dech, tchnąć, można też zionąć czymś lub coś wzywać, przenosić – być rozdziawionym. Ziając zaś – otworzywszy usta, pysk, ciężko dyszeć, chwytać z trudem powietrze.

Ziewać – przy szeroko otwartych ustach długo i powoli oddychać, a potem powoli wydychać, czemu towarzyszy przeciąganie się mięśni szczęki...

Ziewanie jest zaraźliwe. Wystarczy o nim posłyszeć lub ledwie o nim pomyśleć. Ziewanie należy do niezwykłych, a zaskakująco mało poznanych zjawisk. W kwestii jego zaraźliwości nie decydują przy tym otwarte usta ziewającej osoby, w trakcie dokładnych obserwacji decydujące znaczenie miał tutaj wyraz twarzy, zwłaszcza zaś oczy ziewającej osoby. A ziewają także, stwierdzono, zwierzęta, ziewają też płody w ciele matek. Czyżby się nudziły lub

były ospałe? Obserwacje przekonują, że ziewanie przygotowuje je do zmiany zachowania. U psów na przykład może zapowiadać agresję. W ogóle niektóre zachowania zwierząt można odczytać jako wyraz groźby, względnie jako prezentowanie, chociażby u małych samców, groźnych siekaczy.

Wyobraźmy sobie, że ziewanie ma za zadanie przygotowanie mózgu do zmiany czynności. To jest do przestawienia się. Poranne ziewanie zatem oznaczałoby przejście mózgu ze stanu snu do stanu czuwania. Dotyczyłoby to również ziewania wieczornego: przejścia od stanu czuwania do stanu snu. Ziewanie powodowane nudą zaś można by tłumaczyć

jako wyraz niezadowolenia z aktualnej działalności i jako chęć przejścia systemu nerwowego do czynności innej. A ludzki płód? Nie pozostaje on beczynny w łonie matki, przygotowuje się na okres po urodzeniu.

„Teorie naukowe wszakże można uważać za właściwe wtedy, gdy żadne z obserwowanych faktów im nie przeczą... Na przekór przekonaniu jednakże, że ziewanie jest ściśle związane z mózgiem, zaobserwowano je również u tych noworodków, które w wyniku ciężkiego defektu urodziły się bez mózgu!” Zatem tajemnica ziewania, przestawiania się, trwa.

Ziewanie

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Kto wyjedzie do Koszalina?

Do Zarządu Zrzeszenia Spiewaczko-Muzycznego wpłynął list z koszańskiego oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” z informacją dotyczącą XII Światowego Festiwalu Chórów Polonijnych, który odbędzie się w dniach 20-30 lipca 2006 w Koszalinie i będzie imprezą kończącą uroczystości 15-lecia istnienia i działalności Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Przedstawiciele naszych zespołów zostali o tym poinformowani na zebraniu Rady Chórów, jednak w wyznaczonym terminie (do końca listopada) ani jeden chór nie przejawiał zainteresowania wyjazdem.

Dlatego ponawiamy propozycję, bo co najmniej dwa chóry z Zaozla mogą wziąć udział w Festiwalu na bardzo dogodnych warunkach. Koszty zakwaterowania, wyżywienia oraz odbiór chórów z granicy i dowiezenie do granicy pokrywa Stowarzyszenie. Program zapowiada się niezwykle atrakcyjnie. Organizatorzy przewidują udział zespołów w koncercie dyrygentów Studium, Przegląd zespołów chórów w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym, występy w ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej, spotkania ze społeczeństwem, koncerty w miastach

i gminach (w tym w kościołach) województwa zachodniopomorskiego, plażowanie nad Bałtykiem, występ w Koncercie Galowym z wszystkimi chórami w Koszalińskim Amfiteatrze im. Ignacego Jana Paderewskiego, a na zakończenie udział w ognisku polonijnym w Rosnowie k/Koszalinu.

Jak wiadomo, Koszalin ma wielkie tradycje w kontaktach z Polonią i Polakami z zagranicy. W ciągu 35 lat przebywało tam ok. 20 000 Rodaków z całego świata. Oprócz festiwalu i warsztatów chórów organizowane są Polonijne Warsztaty Edukacyjno-Artystyczne dla Dzieci, 5-letnie Studia Dyrygentów Chórów Polonijnych, kursy dyrygenckie dla Polaków z Ukrainy, Litwy i Białorusi, wymiana dzieci szkolnych ze szkołami polskimi na Wschodzie i wiele innych.

Dlatego jeszcze raz gorąco zachęcamy zaozlańskie chóry, by zastanowiły się nad tą propozycją, a jeśli wynik będzie pozytywny, jak najprędzej skontaktowały się z prezesem ZŚM Leszkiem Kaliną. Oficjalne zgłoszenia ze zdjęciami i informacją o działalności i historii chóru muszą bowiem dotrzeć do Koszalina do 31 grudnia 2005.

EWA SIKORA, sekretarz ZŚM

Szopki z naszego regionu

HAWIERZÓW (wak) – Drzewo, karton, papier glansowany, pergamin i ciasto. Z takich m.in. materiałów mistrzowie szopkarstwa potrafią wyzaczarować prawdziwe cuda. Tradycyjna szopka bożonarodzeniowa składa się z miejsca, gdzie leży dzieciątko, ludzi, zwierząt i tła. Wszystko inne jest już kwestią smaku, pomysowości i talentu wykonawcy. Takie dzieła sztuki można podziwiać na wystawie

pn. „Szopki z naszego regionu”, którą otwarto w sali „Maryczka” w Domu Kultury P. Bezruca.

Ekspozycję tworzą 22 stajenki. Niewątpliwie atrakcją hawierzowskiej wystawy jest jedna z największych i najbardziej kolorowych szopek, której autorem jest Jan Baćak z Frenszlatu pod Radhoszczem oraz szopka z suchych liści kukurydzy Marty Halfarowej z Hawierzowa, członkini Czeskie-

go Towarzystwa Przyjaciół Szopek oraz organizatorki tegorocznej wystawy. Żłobki wystawiają tutaj również Paweł Kufo (duże figury z drewna) z Mostów k. Jabłonkowa oraz Stanislav Górny z Frydku-Mistku.

Wystawę można zwiedzać do 6 stycznia 2006 roku; w dni powszednie w godz. 10-17, w soboty i niedziele 14-17.

Uczą się samodzielności

HAWIERZÓW (wak) – Ostatnio trzy klientki hawierzowskiego Ośrodka Opieki Socjalnej w wieku od 25 do 35 lat przeprowadziły się do wspólnego trzypokojowego mieszkania.

– Własne lokum ma przede wszystkim ułatwić mieszkankom, cierpiącym na zaburzenia psychiczne, powrót do normalnego funkcjonowania i samodzielnego życia – mówi dyrektorka ośrodka, Alena Petrášová. – Przeprowadzka do nowego mieszkania jest najwyższą formą wyróżnienia. Mogli je otrzymać tylko najbardziej aktywni i samodzielni podopieczni. Panie, które zamieszkały w budynku przy ul. Nerudy, każdego dnia będą wychodziły do pracy w warsztatach pracy chronionej. Pierwsze tygodnie będą trudne i dla nas, i dla

nich. Muszą wyrobić w sobie nawyk spokojnego zasypiania ze świadomością, że w pierwszym rzędzie muszą polegać na sobie i własnej zaradności. Będziemy z nimi mieli stały kontakt. Zaczną żyć pełniej niż dotychczas.

Jak dowiedzieliśmy się w hawierzowskim magistracie, do zrealizowania projektu przymierzano się od kilku lat. Udało się dopiero teraz dzięki kierownictwu OKD, które miastu przekazało mieszkanie.

SZESNAŚCIE DNI DZIAŁAŃ PRZECIWKO PRZEMOCY

Prawo na godne życie

W sobotę 10 grudnia zakończyła się, zapoczątkowana 25 listopada, kampania pod nazwą „16 dni działań przeciwko przemocy ze względu na płeć”. W jej ramach organizacje na całym świecie, w tym także w Republice Czeskiej, zorganizowały szereg imprez dotyczących tego problemu. Symbolem kampanii była biała wstążeczka.

Z badań WHO (Światowej Organizacji Zdrowia) wynika, że co szósta kobieta na świecie cierpi z powodu przemocy w rodzinie. W niektórych krajach przeciętnie ponad dwie na trzy kobiety zostały skrzywdzone przez swojego męża, partnera, czy chłopaka. 4-12 proc. kobiet było bitych podczas ciąży, przy czym 90 proc. przez ojców nienarodzonego dziecka. Według danych Komisji Europejskiej, w krajach starej Unii co roku w wyniku przemocy w rodzinie umiera 700-900 kobiet. KE przyznaje jednocześnie, że liczby te są z pewnością zaniżone.

Wydalenie z domu na co najmniej 10 dni grozić może sprawcy przemocy domowej. Karę taką przewiduje projekt ustawy, który przygotowała grupa posłów z różnych partii parlamentarnych i który poparł rząd RC. Jeżeli takie rozwiązanie przyjmie Izba Poselska, ustawa wejdzie w życie 1 stycznia 2007 roku.

Projekt ustawy przewiduje, że sprawca przemocy w rodzinie nie będzie mógł wrócić do domu przez co najmniej 10 dni. Uniemożliwi mu to policja, której będzie musiał oddać wszystkie klucze od mieszkania. Skazany na wydalenie będzie mógł zabrać ze sobą jedynie kilka rzeczy osobistych i dokumenty.

Policjanci, którzy mają otrzymać uprawnienia do podejmowania decyzji o wydaleniu domowego tyra, będą musieli spisać w tej sprawie specjalny protokół, który trafi do sądu. Sądy będą mogły uchylić prawo używania wspólnego mieszkania przez osoby, które będą winne przemocy domowej.

Mimo że już od połowy bieżącego roku, po nowelizacji kodeksu karnego, obowiązują zaostrzone sankcje za stosowanie przemocy w rodzinie (sprawcy grozi kara nawet do 8 lat pozbawienia wolności), liczba tego typu przypadków nie maleje. Jak wynika z danych pozarządowych organizacji zajmujących się problematyką domowej tyranii, tego rodzaju prześladowań doznała co najmniej 1/3 kobiet. Bardzo często świadkami znęcania się, głównie męża nad żoną, są dzieci.

(wak)

O PRZEDŚWIĄTECZNY NASTRÓJ ZADBAŁ CHÓR »ZGODA«

Przebojowa »Malutka Czarownica«

NIEBORY (sch) – Tradycyjne przedświąteczne spotkanie z kolędą i programem kulturalnym odbyło się w sobotę w Domu PZKO w Nieborach. Działający przy MK PZKO teatrzyk „Capa2” wystawił premierę kolejnej sztuki – opowieść o Malutkiej Czarownicy w reżyserii i wg scenariusza Haliny Szczotki do muzyki Bogdana Szczepańskiego.

– Scenariusz tworzyliśmy wspólnie z dziećmi. W spektaklu są więc również ich pomysły – powiedziała nam po nagrodzonej hucznymi brawami premierze H. Szczotka. Rzeczywiście. Dobrych pomysłów i dowcipnych skojarzeń w sztuce nie brakuje. Wartki bieg akcji, piosenki (nigdy za długie) przeplatane się z tekstami, wieczny ruch na scenie – to wszystko sprawia, że widz się koncentruje, żeby czego przypadkiem nie przeoczyć. Tym bardziej, że w sztuce H. Szczotki mały niekoniecznie jest również małym na scenie, a duży dużym. Malutka Czarownica (**Sabina Franek**) góruje więc wzrostem nad staruchami, a deszcz jest deszczem nie dlatego, że „siecze”, ale dlatego, że przed i po swojej se-

Targowisko z prawdziwego zdarzenia, czyli aktorzy „Gapy 2” w akcji. Można kupić krowę, jajka, marchewki...

kwencji kłania się nisko i przedstawia się: „Deszcz”. W rezultacie świetnie bawi się zarówno aktor, jak i widz. Ale sama zabawa i pozytywne wrażenia nie wystarczą. Na końcu musi być

morał. I jest: żeby coś osiągnąć, należy posiadać wiedzę i czynić dobro.

Na podziw zasługuje również scenografia. Autorstwa uczennicy kl. 4 polskiego Gimnazjum w Karwinie, **Anny Siwek**, wygląda nader profesjonalnie i świetnie licuje z całością. Lalki, z którymi dzieci występują, są również jej dziełem.

Druga część spotkania to koncert kolęd w wykonaniu miejscowego chóru „Zgoda” (dyrygent **Irena Małysz**), który prezentuje kolędy przede wszystkim polskie, ale też czeskie. O historii kolęd opowiada **Michaela Raszka**. Co jest sympatyczne, to fakt, że chór zasilają swoimi głosami również nastoletnie aktorki „Gapy2” wraz z kierowniczką organizacyjną teatrzyku **Barbarą Sikorą**.

Organizatorzy nie pozostawiają uczestników przedświątecznego spotkania „o głodzie”. Podają ciastka i gorącą szynkę z ogórkiem. Do nabycia są polskie książki – na przykład na prezent gwiazdkowy.

Chór mieszany „Zgoda” z Nieborów śpiewa pod kierownictwem Ireny Małysz.

Budżety do restrukturyzacji

Dokończenie ze str. 1

Jeśli nie restrukturyzuje się czeskiego budżetu, to państwo straci większość środków unijnych na lata 2007–2014.

Nie jest rozwiązaniem branie pożyczek z różnych banków na koofinansowanie projektów. Pożyczki są bowiem zaliczane do długu publicznego i oznaczają także podwyższenie wydatków na obsługę zadłużenia, na opłacenie procentów. RC płaci obecnie 36 mld koron za procenta od zaciągniętych pożyczek. Zadłużenie RC to obecnie bilion koron.

★ ★ ★

Ile w tym roku spłynę dotacji unijnych i z ilu skorzystamy? – Pytanie to J. Zieleniowski zadał „Głos Ludu”.

Na lata 2004–2006 nie ma wyznaczonych limitów rocznych. Ogółem Republice Czeskiej na te lata przyznano 80 mld koron dotacji unijnych, które mogą być przesuwane z roku na rok. Do tej pory szacunkowo wykorzystaliśmy je w 34 procentach.

Ile mamy dostać na lata 2007–2014?

Mówi się o 150 mld koron. Jednak w tym przypadku będą limity roczne. Zadajmy sobie pytanie, jeśli już teraz mamy problemy z wykorzystaniem środków unijnych, gdy średnio rocznie mamy ich do dyspozycji mniej niż 27 mld., to co będzie w przypadku pięciokrotnie wyższej kwoty?

Gminy mają niewielu pracowników i ciężko im przygotować projekty unijne. Mogą oczywiście wynająć jakąś wyspecjalizowaną firmę, pytanie tylko, jak ją znaleźć i opłacić jej usługi, a także w jaki sposób uzasadnić to przed mieszkańcami. Po czym zapada niepewność – czy projekt zostanie zakwalifikowany do realizacji, czy nie. Przecież to nie jest pewne.

Pociechą niech nam będzie przykład Austrii, która do półtora roku po przyjęciu do UE miała jeszcze problemy z zagospodarowaniem unijnych środków. Może nawet większe, niż my mamy teraz. A obecnie Austriacy zyskali taką biegłość w korzystaniu z europejskich pieniędzy, że można ich podziwiać...

Jaką polską mniejszość narodowa w RC może mieć szansę uzyskania środków z funduszy europejskich?

Polska mniejszość narodowa może korzystać z różnych tytułów do zyskania dotacji, np. z projektów rozwoju regionalnego, mniejszość bowiem zamieszkuje zwarte terytorium. Myślę, że bardziej dostępne dla Polaków w RC będą „miękkie” projekty, związane z rozwojem zasobów

ludzkich, kształceniem, rekwalifikacją. Nie chodzi o projekty konkretnego typu, ale o projekty umożliwiające większą elastyczność siły roboczej czy rozwijanie szkolnictwa. Można też robić duże projekty współpracy transgranicznej, bardzo popieranej przez UE, która stara się, by granice przestały być murami, a przepustowość granicy – w każdym aspekcie – leży przecież w interesie polskiej mniejszości narodowej.

W tym tygodniu unijni politycy znowu zajmą się budżetem na lata 2007–14. Jaka jest pańska opinia w tej sprawie?

To jest bardzo skomplikowany problem, gdyż nie jest związany tylko z pieniędzmi, ale z przestarzałą europejską polityką rolną, na którą właściwie idzie blisko 50 proc. budżetu, który jest w dyspozycji UE. Dlatego konflikt między premierem Tonym Blairem o brytyjski rabat, powiązanie tej sprawy z pieniędzmi z funduszy europejskich, szczególnie dla nowych państw członkowskich, to tylko część problemu. Według mnie w interesie wszystkich nowych państw członkowskich leży domaganie się generalnej reformy wydatków unii, zwłaszcza na politykę rolną. Nie można dziś dyskutować tylko o tych pieniądzach, które mamy dostać, czy które nam się chce obciążyć. 40–50 proc. bowiem całego unijnego budżetu trafia do 5 proc. mieszkańców Europy i topionych jest w polityce rolnej, która nie ma sensu i która wywołuje konflikty między Europą a Trzecim Światem i deformuje cały rynek światowej żywności. Dlatego życzyłbym sobie, by przedstawiciele nowych państw członkowskich przy okazji rozpoczynającej się w tym tygodniu dyskusji określili jasno swoje stanowisko.

Możemy nieskończenie dyskutować o tym, co komu i ile, ale taką dyskusją nie dotkniemy problemu, czyli struktury budżetu UE, i ten sam problem, i może w gorszej postaci, będzie do nas wracał jak bumerang. Uważam, że tę prawie połowę budżetu, która teraz idzie na rolnictwo, w większej części mielibyśmy dać na rozwój technologii oraz kształcenie Europejczyków, żeby rzeczywiście Europa była dynamicznie rozwijającym się związkiem i konkurencją dla Chin, Indii i USA.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Wasza Recenzja

Miało być śmiesznie... i było śmiesznie

Kiedy kota nie ma to zabawna komedia autorstwa duetu **Brian Coko – Johnnie Mortimer**. Jest ona pierwszą z ich wspólnie napisanych sztuk, które odniosły i odnoszą nadal wielkie sukcesy w wielu krajach. Wystarczy prześledzić repertuar teatralny polskich scen, a na kliknięcie „Kiedy kota nie ma” wyskakuje co najmniej kilka pozycji, które obecnie znajdują się w repertuarze polskich teatrów. Także na Scenie Polskiej 10 grudnia mogliśmy oglądać spektakl premierowy. Nic jednak dziwnego, że sztuka ta tak chętnie jest grywana i oglądana. Nie wymaga od widza niczego, poza dobrym nastawieniem i poczuciem humoru. A kto nie lubi się pośmiać, jeśli jest z czego? A tu jest.

Typowa małżeńska komedia omyłek. George – fajtapa i niezdara, stroniący od wszelkich uciech, bynajmniej nie z powodów moralnych, a ze zwykłego lenistwa i flegmatyzmu. Całkowicie podporządkowany Mildred, swojej żonie, kobiecie stanowczej, energicznej i namiętnej, której potrzeb jednak w żaden sposób nie zaspokaja. I druga para, równie niedobrana, to Humphrey i Ethel. On – bogaty, pewny siebie i pełen temperamentu biznesmen i jego żona – egzaltowana, infantylna i zmanierowana. Zaspokojona pod każdym względem, ale... zdradzana. Obydwie kobiety, które są siostrami, choć nie pałają do siebie nadmierną miłością, postanawiają wybrać się razem w romantyczną podróż do Paryża. Co z tego wyniknie, można się domyślać. Kłopoty. Zważywszy jeszcze, że do akcji wkraczają dwie młode kobiety, sekretarka Humphreya i jej koleżanka – nie może być dobrze.

od pierwszej do ostatniej minuty przedstawienia, nawet za zamkniętymi drzwiami utrzymując temperament i charakter postaci. Nie było to łatwe zadanie, bo tak energiczny i niespokojny bohater stwarza aktorowi pokusy, które mogą skończyć się przerysowaniem postaci. Wydaje się jednak, że Szymiczek doskonale czuje granicę i ma świadomość komizmu. Widać to zresztą w tych detalach, o których pisałam wcześniej – gestach, mimice, drobnych przyruchach. W prowadzeniu postaci widać również zasługę reżysera, jak zresztą w całej sztuce, o czym za chwilę. Warto bowiem wspomnieć również Janusza Karczmarskiego, którego Georg także wzbudzał salwy śmiechu. I rzeczywiście, kiedy patrzyło się na bohatera, którego stworzył, można było tylko odechnąć z ulgą, że ktoś wreszcie pozwolił mu zdjąć z siebie ciężar „twardziela” i „prawdziwego mężczyzny” i całą tą sztywność i sztuczność, które temu towarzyszyły. Nareszcie dobrze się na niego patrzy i słucha. Jest pocieszny, ciapowaty i naprawdę zabawny. No i główne postaci kobiece. Dobrze zagrane, choć lekko przerysowane (zwłaszcza postać Ethel – Ewa Kus), ale to nie razi. Ponieważ obie role damskie pomyślane zostały tak, że nawet jako bohaterki farsy nadal grają – wobec siebie. Ethel wielką panią, która nie może żyć bez dostatku i bogactwa, a Mildred ukrywa wobec siostry swoje kompleksy udając szczęśliwszą i dostatniejszą, niż jest w rzeczywistości. Wszelką przesadę kłaść więc można na karb takiej koncepcji postaci. Postać Mildred wysuwa się nieco przed Ethel, ale taki też jest zamysł autorów sztuki.

Fot. KATERINA CZERNIA

Klaudiusz Szymiczek i Anna Paprzyca w „Kiedy kota nie ma...”.

Komizm sytuacyjny nie wybrzmiałby jednak w pełni, gdyby nie świetny tekst. Kapitalne dialogi (nawiasem mówiąc – znacznie lepsze partie męskie, niż damskie), znakomite riposty, humor w każdym słowie. Niewątpliwie jest to tekst, który „niesie”, który bawi nie tylko widza, ale i samych aktorów. Praca nad nim musi być przyjemnością i było to czuć w przedstawieniu.

Aktorzy osiągnęli lekkość, z jaką farsy należy wykonywać. Nie było widać wysiłku, niepewności (mimo lekkich, początkowych zwłaszcza „zacięć” w tekście). Im dalej, tym było lepiej. Śmieszniej, ciekawiej. Na uwagę zasługuje zwłaszcza Klaudiusz Szymiczek (Humphrey), którego talent komediowy widzowie mieli okazję poznać choćby w „Szalonych nożyczkach”. Stworzył prawdziwą, pełną postać, przeżywaną w każdym detalu. Grał

Nie jesteśmy zaskoczeni widząc w tej roli Annę Paprzycę. Staje się powoli normą, że obsadzana jest w rolach silnych, zdecydowanych kobiet, żeby nie powiedzieć heter, jak na przykład w „Innych rozkoszach” wg Pilcha. Trochę szkoda, że nie mamy okazji obserwować innej Anny Paprzycy, inaczej się poruszającej, mówiącej innym głosem. Ciekawe, jaka by była?

W całym przedstawieniu widać przemyślaną pracę reżyserską. Rudolf Moliński świetnie wyczuł to, co należy wyeksponować. Pewnie, że tekst sam w sobie daje olbrzymie możliwości, ale cóż znaczyłby sam tekst bez reżysera. Jego pomysły są lekkie, zabawne, powodujące, że humor oparty na słowie i sytuacji świetnie się tu sprawdza. I widać to po reakcjach widzów. Farsa ma być śmieszna i jest śmieszna. Wszystko gra. I o to właśnie chodzi.

K. SŁUPCZYŃSKA

Każdy totalitaryzm zakłada monokulturę, monopartię, monokonfesję, monopolitykę.

Ewa Chojecka

emioła

Nr 206
DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 9. 12. 2005

Nagroda dla Jana Pyski

W restauracji Salomon w Opolu odbyła się 4 bm. uroczystość wręczenia dorocznych nagród Marszałka Województwa Opolskiego dla animatorów i twórców kultury. Jednym z laureatów został Jan Pysko z Nawsia, członek opolskiego oddziału Związku Literatów Polskich.

Uroczystość miała charakter śląsko-kresowy, stąd w programie artystycznym brały udział kapela ludowa z Opolszczyzny i Litwy. O roli kultury na Śląsku, zwłaszcza w mocno zróżnicowanym po wojnie, składającym się z autochtonów i repatriantów środowisku opolskim, mówił dyrektor wydziału kultury Urzędu Marszałkowskiego w Opolu Janusz Wójcik. Nagrody wręczała wicemarszałek Dorota Rurynkiewicz.

Łącznie wręczono 10 nagród, jedną specjalną oraz 30 wyróżnień. (k)

Gra w patriotyzm

(Na marginesie hydeparkowej dyskusji o poglądach Hali, autorki „Ekspresu Katowice” w dodatku GL „Pudło”)

Jednym z pierwszoplanowych patriotycznych zadań wojska polskiego, zajmującego dnia 2 października 1938 roku zaolziańską część Śląska Cieszyńskiego, było ustalenie miejsca pobytu i aresztowanie Karola Śliwki, komunistycznego posła do parlamentu CSR. Zadanie zostało wykonane na medal. Razem ze Śliwką, choć w innym mieszkaniu, aresztowano i osadzono w więzieniu w Warszawie Fryderyka Krausa, też wielce zasłużonego dla polskości Zaolzia działacza komunistycznego.

Ich los był przesądzony. Jako działacze zakazanej w Polsce organizacji politycznej i zwolennicy wrogiej opcji światopoglądowej nie mogli liczyć na pobłażliwość sędziów. Tymczasem zdarzył się cud. Cud rzetelnego patriotyzmu Cieszyńsiaków zza Olzy. Na skutek akcji protestacyjnej trzy-

nieckich hutników i karwińskich górników, władze Rzeczypospolitej zmuszone zostały do uwolnienia obu „zdrajców”.

W sierpniu 1968, wkrótce po wkroczeniu wojsk Układu Warszawskiego do Czechosłowacji, Henryk Jasieczek potępił w czeskim radiu interwencję, dodając, że jako Polak z Zaolzia wstydzi się za swoich rodaków, którzy poprzez udział w napaści sprzeniewierzyli się własnej tradycji walk „o wolność naszą i waszą”. A końcem lutego 1969 ogłosił w praskich Listach (kontynuacja Literackich listów) znamienny tekst pt. *Hořká příchuť těšínských jablíček*, w którym m.in. wyrażał wolę wyposażenia zaolziańskiego (i nie tylko) patriotyzmu w składniki ponadnarodowego, uniwersalistycznego solidaryzmu. W rezultacie został przez polskie władze (później też i

czeskie normalizacyjne) pozbawiony możliwości przekraczania granicy (za Olzą w Cieszynie mieszkała jego matka), a jego nazwisko trafiło na indeks zakazanych (np. w 1971 r. skreślono mi w Życiu Literackim obszerny, dotyczący Jasieczki fragment tekstu *Zaolzie literackie*).

Tym razem na żaden cud nie można już było liczyć. Lewobrzeżni mieszkańcy Śląska Cieszyńskiego dawno zamienili swój polski patriotyzm w zaolziańską miarę, który pod groźbą utraty dobrego imienia i w ogóle wiarygodności nakazywał im niewstawianie się za Jasieczkiem. Miarą tego nowego, służebnego Polsce, zaolziańskiego patriotyzmu było milczące przy-

OPINIE

HENRYK WANIEK:

Piękno to zachód

Zachód jest kierunkiem, w jakim zazwyczaj wędruje się, marzy lub odkrywa, o czym dobrze wie każdy antropolog. Zamiłowanie do zachodniego ho-

ryzontu jest archetypową inklinacją całego rodzaju ludzkiego. Patrząc więc w tamtą stronę różny wiatrów usławił sobie – choć nie od razu – że jeśli gdziekolwiek, to właśnie tam musi znajdować się piękno. A ono jest tym co ratuje świat przed upadkiem.

(Pochodzący z Katowic malarz i eseista, na łamach miesięcznika „Śląsk”.)

Gustaw Flerla: Orłowa Obroki. Włdok na dom p. Łukoszy w zmlie. Akwarela 1944.

glądanie się publicznemu umieraniu Jasieczki, jego obśuwaniu się w niema samotność.

Wbrerw pozorom, osoby atakujące Halę-Helę (jako Hela była podpisana w GL nr 139) za nie dość stronniczo polski ogląd akademickiej rzeczywistości w Katowicach nie reprezentują prawdziwie polskiego patriotyzmu ludu znad Olzy, lecz uległy, bezmyślny, niemy i małpi patriotyzm zaolziański. Przed wojną Cieszyńsiacy rościli sobie prawo do umierania za Polskę, ale też i do spierania się z nią. Czyżby dzisiaj jedyne patriotyczne roszczenie Zaolzia wobec Polski miało się sprowadzać do pokornego odbioru stypendium?

KAZIMIERZ KASZPER

ADAM ZAGAJEWSKI

Zawieja

Słuchaliśmy długo muzyki – trochę Bacha, trochę smutnego Schuberta. Przez moment słuchaliśmy milczenia.

Na ulicy szalała zawieja, wiatr przyciskał do murów swoją siną twarz. Umarli ścigali się na sankach i rzucali śnieżkami w nasze okna.

W krakowskim wydawnictwie a5 ukazał się nowy tom poezji Adama Zagajewskiego pt. *Anteny*. Recenzje, omówienia, noty opublikowały wszystkie liczące się gazety i periodyki, Zagajewski, b. członek krakowskiej grupy Teraz, który po dobrowolnej emigracji we Francji i USA, powrócił w ub. roku do kraju, uchodzi od kilku lat za najpoważniejszego polskiego kandydata do literackiej nagrody Nobla.

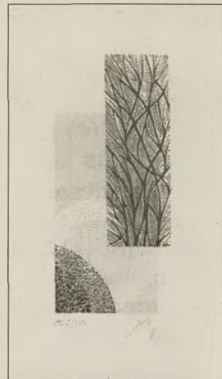
Zachwyt nad Jestem

Zbigniew Kubiczka, autor koncepcji graficznej bibliofilskiego tomu poetyckiego Janusza Gaudyna *Jestem*, otrzymał pierwsze opinie od kolegów artystów z Polski.

Roman Nowoszewski z Błoni, polonista i b. redaktor naczelny „Rozrywki”, pisze m.in.: *Książka wydana bardzo starannie, czysto i po bibliofilsku wzbogacona oryginalnymi odbitkami – rzadkość dziś w praktyce wydawniczej. (...) Szczegółowy wydawca, którego wspiera tak doświadczony grafik, jak Pan. Szkoda, że Autor nie mógł się tą książeczką cieszyć, pięknie, że koledzy, przyjaciele pamiętają o nim i o jego dorobku poetyckim.*

Wojciech Jakubowski, artysta grafik z Gdyni, komisarz malborskich bienale exlibrisu, uderza w podobne tony: *Książeczka (...) zrobiona smacznie i Twoje linoryty podparte kolorem są lekkie i delikatne. Nawet parę wierszy już przeczytałem – też z przyjemnością. Pamiętam z moich pobytów w Czechach – jakie piękne bibliofilskie książeczki robili Czesi – kiedy u nas nie działa się nic. Są więc piękne tradycje, do których nawiązywać warto.*

Obok Z. Kubiczki tom redagował Władysław Owczarzy. Został wydany we wrześniu 2005, na jubileusz 30-lecia Polskiego Towarzystwa Medycznego w RC. (k)

Jedna z ilustracji Zbigniewa Kubiczki

KRÓTKO

● Roger Waters, eksmuzyk grupy Pink Floyd, skomponował operę *Ça ira* poświęconą rewolucji francuskiej. Tęcza się negocjacje, by jej premiera odbyła się w Poznaniu, na deskach Teatru Wielkiego.

● Na polski rynek trafiła jedna z najdziwniejszych książek włoskiego kultowego pisarza Umberto Eco: wypełniona mnóstwem cytatów i ilustracji powieść *Tajemniczy płomień królowej Loany*. Recenzent „Corriere della Sera” pisał o niej, że jest czymś w rodzaju powieści totalnej, w której słowom towarzyszą obrazy, a wszystko to razem, strona po stronie, staje się kinem, teatrem, rewią, musicalem, graffiti, komiksem czy w końcu ekranem komputera, otwartego na nieskończone zasoby współczesnej informatyki. Powieść przetłumaczył Krzysztof Żaboklicki.

● Specjalizujący się w pisaniu tekstów do piosenek Jacek Cygan wydał tom poezji *Ambulanza – wiersze śródziemnomorskie*.

● W 25. rocznicę śmierci Jarosława Iwaszkiewicza ZLP ustanowił nagrodę jego imienia. Pierwszymi laureatami zostali: pisarz Julian Kawalec i kierownik Klubu Księgarza w Warszawie Julian Rzożdeń.

PRZEDSTAWIAMY

Sándor Márai – przez całe lata wyklęty, uważany jest dzisiaj za jednego z największych pisarzy węgierskich. Pośmiertnie odznaczono go Nagrodą im. Kossutha, najpoważniejszą nagrodą państwową na Węgrzech. Jest tłumaczony na wiele języków świata.

Pochodził z Sasów osiadłych przed wiekami na Górnych Węgrzech, urodził się w 1900 r. w Koszycach (węgierska nazwa miasta: Kassa), a jego nazwisko rodowe brzmiało Grosschmid. W 1919 r. po raz pierwszy udał się na emigrację, do Niemiec i Francji. W Berlinie ożenił się z Iłoną (Lolą) Matzner z zamożnej żydowskiej rodziny z Koszyc (jej ojciec został zamordowany w czasie wojny na Oświęcimiu). Przeżyli razem 63 lata. Straszliwą traumą była dla obojga śmierć ich jedyne syna.

Po dziesięciu latach Márai wrócił z żoną na Węgry, zamieszkał w Budapeszcie. Stał się wziętym pisarzem – kiedy w 1948 r. ponownie udawał się na emigrację, był już autorem 46 książek, głównie prozatorskich.

Komunistyczne Węgry opuścił, jak pisze tłumacz i znawca jego twórczości Feliks Netz, po miażdżącej krytyce Gyorgya Lukácsa, który odrzucił cały dorobek pisarza, już zapowiedziana powieść Sándora Máraiego trafia na przemiał (drukarze ocalili kilka egzemplarzy). Wszystkie umowy z pisarzem

zostają zerwane. Wraz z żoną i adoptowanym siedmioletnim synkiem Jánosem opuszcza Węgry, jak się okazało, na zawsze. Do 1952 mieszka we Włoszech, następnie w USA, w Nowym Jorku, gdzie pracuje w Radiu Wolna Europa. Dla władz węgierskich jest wrogiem numer jeden.

Sándor Márai

Kolejne etapy emigracyjnego życia to Salerno we Włoszech i San Diego w Kalifornii. Tam w lutym 1989 r. odbiera sobie życie strzałem z pistoletu, wcześniej dotkliwie przeżył śmierć niewidomej pod koniec życia i chorej na raka żony oraz nagłą śmierć Jánosa (mówiono o samobójstwie).

Na emigracji opublikował 17 książek. U progu przemian nie zgodził się na wydanie w ojczyźnie swoich dzieł zebranych.

W olbrzymim dorobku Máraiego szczególne miejsce zajmuje jego *Dziennik*, prowadzony od 1943 r. niemal do ostatniej chwili życia. Tom, który wyszedł pośmiertnie, zawiera wstrząsające opisy starości, choroby i cierpienia, jest zarazem świadectwem wielkiej miłości pisarza do umierającej żony.

W Polsce ukazało się dotychczas pięć jego książek, wszystkie w Czytelniku: *Zar* (2000), *Księga ziół* (2003) i *Występ gościnny w Bolzano* (2005) w przekładzie F. Netza oraz *Wyznania patrycjusza* (2002) i *Dziennik* (2004) w przekładzie Teresy Worowskiej. (ES)

Telewizja

WTOREK 13 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Smocze opowieści (s.) **9.10** Zygzyki (dla dzieci) **9.40** Super Rupert (s.) **10.05** Zaginiony świat (s.) **11.20** Eko-Europa (mag.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Bulionerzy (s.) **13.55** Przyjaciele (talk-show) **16.15** ZUS radzi **14.30** Wymarzone muzeum Führera (film ros.) **15.00** Wiadomości **15.10** Popołudnie z Jedyneką - Zdrowie i uroda **15.15** Szansa na życie - Uniwersytet Trzeciego Wieku **15.30** Popołudnie z Jedyneką **15.40** Recepta Jedynek - Osteoporoza **15.45** Popołudnie z Jedyneką **15.50** Popołudniowy ogródek **15.54** Recepta Jedynek - Pierwsza pomoc **15.55** Popołudnie z Jedyneką **16.00** Recepty Jedynek - Co kobieta wiedzieć powinna **16.15** Był taki dzień 13 grudnia **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Polska z bocznej drogi **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Porwanie (film USA) **21.50** Sprawa dla reportera **22.30** Prosto w oczy **22.45** Wiadomości **22.55** Konfrontacja **0.25** Był taki dzień 13 grudnia **0.30** Puls miasta (film USA) **1.10** Tak, kochanie (film USA) **1.35** Wdzięczni za trzeźwość Kobieta z kieliszkiem **1.55** Połoniny, Polska i świat **2.45** Odkrywczy, cuda i medycyna - Serce (mag.) **3.10** Był taki dzień 13 grudnia.

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) **6.15** 10 minut tylko dla siebie **6.25** Do przerwy 0.1 (sport) **6.55** Od przedszkola do Opoła (dla dzieci) **7.25** Teletubisie (s. anim.) **7.55** Zmiennicy (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Myśliwski smak **12.30** Wydarzenia, wydarzenia **13.15** Śpiewające fortepiany **14.15** Lokatorzy (s.) **14.40** Proboszcz 2005 **15.05** Janosik - Porwanie (s.) **15.50** Stan zawieszenia **16.20** M jak miłość (s.) **17.10** Kulisy serialu „M jak miłość” **17.15** Allo, Allo (s.) **17.45** SOS, czyli sami o sobie **19.05** Jeden z dziesięciu **19.30** Stan zawieszenia **19.35** Ale jazda! (mag.) **20.00** Panorama flesz **20.10** M jak miłość (s.) **21.00** Kulisy serialu „M jak miłość” **21.10** Magazyn Ekspresu Reporterów **21.50** Stan zawieszenia **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram

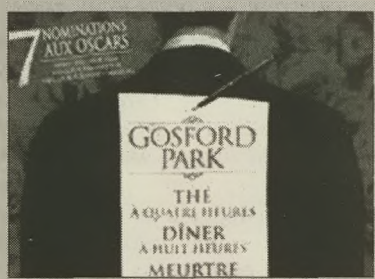
GOSFORD PARK

Film Wielka Brytania, 2001 r.

TVP 2, wtorek 13. 12., godz. 22.40

Reżyseria: Robert Altman

Występują: Maggie Smith, Michael Gambon i inni.

Listopad 1932 r. Do wiejskiej posiadłości Sir Williama McCordle i jego znacznie młodszej żony Sylvii zjeżdżają na polowanie arystokratyczni gości w asyście służących. Pokojówki i lokaje pod wodzą pryncypialnej gospodyni, pani Wilson, uwijają się przy rozpakowywaniu bagaży, szykowaniu eleganckich toalet, pucowaniu butów, ubieraniu i rozbieraniu swych rozkapryszonych chlebobodawców. Sztab kucharek przyrządza wyszukane dania, mając niewiele czasu na wspólne zjedzenie posiłków czy odpoczynek. W tym środowisku uwagę zwraca młodzianka pokojówka hrabiny Trentham, Mary, oraz przystojny służący lorda Stockbridge'a, Robert Parks, wychowany w sierocińcu.

22.40 Gosford Park (film ang.) **1.00** Stan zawieszenia **1.05** Praca domowa (film dok.) **1.30** Sublokator (s.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki **7.50** Slaskwunii.pl **8.05** W dobrym stylu **8.45** Gość dnia **9.00** Malowanie obrazów - to proste **9.55** To jest temat **11.10** Gość dnia **11.45** Muzyka łączy pokolenia - Lista przebojów **12.35** Niezwykłe historie - Najbrzydsze auto świata (film franc.) **13.45** SexEmisja - Przemoc seksualna **14.15** To jest temat **14.45** Regiony kultury **15.00** Świat - magazyn międzynarodowy **15.45** Malowanie obrazów - to proste **16.00** Studio senackie **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Bliżej Europy **17.05** Służba zdrowiu - Program o profilaktyce zdrowotnej **17.50** Relacje **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.40** Nasz reportaż **19.00** Okiem mistrza **19.10** Herkules i inni **19.35** Z życia Kościoła **19.50** TV Katowice zaprasza **20.50** Studio pogoda **21.00** Echa dnia **21.50** Aktualności **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat - Desperacja **23.05** Panie/ panowie po przejściach **0.10** Sława i chwała - Gospodarstwa i ogrody (film pol.) **1.10** Podwodna Polska.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** Gra w ciemno **10.00** V.I.P. (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** TV market **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** Gra w ciemno (teleturniej) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Raport specjalny - Generał **20.45** Krawiec z Panamy (film USA) **23.10** Strażnik Teksasu (s.) **0.10** Biznes Wydarzenia **0.35** Kuba Wojewódzki **1.25** Nocne randki **2.15** Zabawa w zabijanego (film USA) **3.50** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.05** Teleranek (dla dzieci) **9.15** Klocki (dla dzieci) **9.30** Niesamowity świat rekordów i ciekawostek **10.00** Wiadomości **10.05** Snowboardziści (s.) **11.00** Koncert Adwentowy **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **14.30** Oczarowanie (s.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Safari (s.) **17.00** Jak na ryby... (mag.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Bananowe rybki (talk show) **20.35** List do ciebie **21.30** Historie sław (s. dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody, sport **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** Punkty spojrzenia **23.50** Pomarańcza (mag.) **0.20** Simpsonowie **0.45** Ally McBeal **1.30** Minuta ze Stanem Hooperem **1.55** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **8.40** Diagnosta (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy (s. dok.) **12.00** Pomagajmy sobie **12.30** Zestaw bajkowy Edka **14.15** Obiektów (mag.) **14.45** To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) **15.00** Niebo dla Grippena (dok.) **15.30** Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) **15.55** Wypadek to nie przypadek (pr. cykl.) **16.00** Rodzina a szkoła (mag.) **16.20** Popularis (mag.) **16.50** Blok publicystyki ekologicznej **18.00** Poprask (mag. muz.) **18.30** Minuta ze Stanem

Hooperem (s.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Świat motorów (mag.) **19.45** GEN (s. dok.) **20.00** Atak na Londyn (dok.) **21.10** Na pływalni z M. Vitoušem (talk show) **21.35** Sprawa dla ombudsmána **21.55** Portrety **22.10** Odpoczywaj w pokoju (s.) **23.05** Ci Najlepsi z klasyki (koncert) **23.50** Hyde Park (pr. dys.) **0.55** Własow **1.55** Białe miejsca **2.35** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.30** Kobieta prawa (s.) **11.20** Poradnik kulinarny **11.50** „Páli vám to?” (teleturniej) **12.25** Strażnik Teksasu (s.) **13.20** Sue Thomas: Agent FBI (s.) **14.20** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.15** Bez śladu (s.) **16.10** „Páli vám to?” (teleturniej) **16.45** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.15** Właśnie teraz **17.30** M.A.S.H. (s.) **18.00** Big Brother (reality show) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.10** Aniołki Charliego (film USA) **23.10** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.45** Prawo i bezprawie (s.) **0.30** Skandal (s. erot.) **2.00** Powrót do Edenu (s.).

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) **8.55** Sofie i jej miłość (s.) **9.55** Prima jazda (mag.) **10.55** Stary (s.) **12.00** Rewir Wolfa (s.) **13.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.00** Roseanne (s.) **15.00** Beverly Hills 90210 (s.) **15.55** Czarodziejki (s.) **16.50** Big Ben (s.) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.45** VyVolení **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.05** Frankie i Johnny (film USA) **23.20** Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) **0.00** Skorpion (film USA) **2.00** Szybka wygrana **3.40** Salon samochodowy.

ŚRODA 14 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Cedric (s.) **8.55** Andy Pandey - Czekoladowe jajka (s.) **9.05** Domisie (s. anim.) **9.35** Latek Buttons i Cyrkowiec właścicielami farmy Tolosa (film hiszpan.) **10.05** Zaginiony świat

ZŁE TOWARZYSTWO

Film USA, 1994 r.

TVP 2, środa 14. 12., godz. 23.20

Reżyseria: Victor Salva
Występują: Eric Roberts, Lance Henriksen, Brion James, Frank Novak, Lila Garrett, Earl Therox.

Jack, komiwojażer w średnim wieku, podróżuje samotnie przez rozległe, skaliste pustkowia w środkowych stanach Ameryki. Z radia w samochodzie dobiegają na przemian komunikaty o zuchwałej kradzieży ponad miliona dolarów z kasyna w Las Vegas oraz o wyjątkowo groźnym seryjnym mordercy, który dokonał niedawno dwóch kolejnych zabójstw. Tajemniczemu bandycie media nadały przydomek „Rzeźnik”, gdyż ewidentnie swe ofiary. Policja zaleca samotnie podróżującym osobom nie zatrzymywać się w odludnych miejscach i nie zabierać przygodnych pasażerów. A taki właśnie pojawia się na drodze, którą jedzie Jack. Mężczyzna ma kilkudniowy zarost, wymięty prochowiec, a na ramieniu spory plecak. Chociaż macha do przejeżdżającego Jacka, ten mija go, nawet nie zwalniając. A jednak wkrótce obaj znów się spotykają w przydrożnym barze. Adrian, bo tak nazywa się nieznanym, przysiadł się do Jacka i prosi o podwiezienie. Jack nie ma na to wielkiej ochoty, ale Adrian jest dość stanowczy w swej prośbie...

(s.) **11.25** Wpisani w krajobraz **11.40** To trzeba wiedzieć **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Sąsiedzi (s.) **13.55** Raj (pr. dok.) **14.20** Kiedy błyszczą oczy dzieci (film niem.) **15.00** Wiadomości **15.10** Popołudnie z Jedyneką - Poznać siebie **15.20** Tele-Nowela - program o książkach **15.22** Popołudnie z Jedyneką **15.40** Mieszkań w Europie **15.50** Popołudnie z Jedyneką **15.53** Zrób to **15.55** Wielki świat małych odkrywców **16.15** Był taki dzień 14 grudnia **16.25** Moda na sukces (s.) **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Reporterzy non-stop **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Oddajcie mi dziecko (film USA) **22.05** Debaty **22.50** Prosto w oczy **23.05** Wiadomości **23.15** Zwrotnica **23.40** Był taki dzień 14 grudnia **23.45** Weryfikacja (film pol.) **1.20** Europejski Festiwal Muzyki Filmowej **2.10** Walencja w ogniu (film pol.) **2.35** Wyścig na Księżyc - Porażka nie wchodzi w grę (film USA).

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) **6.10** 10 minut tylko dla siebie **6.20** Do przerwy 0:1 **6.50** Od przedszkola do Opoła (dla dzieci) **7.20** Teletubisie (s. anim.) **7.50** Zmiennicy - Podróż sentymentalna (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.10** M jak miłość (s.) **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Cygański smak **12.30** 10 minut tylko dla siebie **13.00** Panorama **13.15** To... niemożliwe! Świat iluzji Macieja Pola **14.05** Lokatorzy (s.) **14.35** Wydarzenia, wydarzenia **14.40** Wojownicy (teleturniej) **15.10** Janosik - Tańcowali zbójnicy (s.) **16.00** Panorama **16.15** M jak miłość (s.) **17.05** Kulisy serialu „M jak miłość” **17.15** Allo, Allo (s.) **17.40** SOS, czyli sami o sobie **19.05** Jeden z dziesięciu **19.35** Święta wojna (s.) **20.00** Panorama flesz **20.05** Operacja „Kozak” (film pol.) **21.40** Pasażer **22.00** Panorama **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.40** Konfrontacja (mag.) **23.20** Zie towarzystwo (film USA) **0.50** Dyktatorzy - Wesele w Kolchozie „Komunizm” (film pol.) **1.35** Żech Prawda Naga (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki - prezentacja **7.50** Bliżej Europy **8.05** Służba zdrowiu - Program o profilaktyce zdrowotnej **8.45** Gość dnia **9.00** Zagadkowe historie XX stulecia - Apollo **13** **9.55** To jest temat **10.45** Telekurier **11.10** Gość dnia **11.45** Rozmówki wschodniograniczne **12.10** Czytaj z Trójką **12.35** Światy niezwykle - Japonia **13.45** Wielka historia małych miast - Nieborów **14.15** To jest temat **14.45** Gwiazdy sportu - Marcin Nowak **15.00** Noc żeglarzy **15.45** Apollo **13** (film ang.) **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Slaskwunii.pl **17.05** Trójka tam była **17.20** TV Katowice zaprasza **17.50** Kronika miejska Rybnik **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.40** Powiedz stop **19.00** Chłop i baba - Obiecanki, czyli cacanki **19.25** Zdobywcy **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności flesz **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat **23.05** Wisła Kraków - Valenciennes (Euroliga kobiet) **23.50** Dziewczyny z Placu Hiszpańskiego (film włoski).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** Gra w ciemno (teleturniej) **10.00** Strażnik Teksasu (s.) **11.00** Samo życie (s.) **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Bezsensowność w Seattle (film USA) **22.35** Tango z aniołem (s.) **23.20** Nasze dzieci **0.20** Biznes Wydarzenia **0.45** Granice strachu **1.35** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Safari (s.) **9.30** Zapomniane wyprawy (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Zakochana Lily (film USA-węg.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Mieszkanie sztuką jest (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Poprask (mag. muz.) **14.35** Wędrująca kamera (s. dok.) **15.00** Chłopak i akcji (pr. kul.) **15.30** Simpsonowie (s. anim.) **15.50** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Meduza (lista przeb.) **17.05** Kinobox (mag. film.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Pod pokrywką (mag.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Było nas pięciu (s.) **21.05** Świetnie wyglądasz! (mag.) **21.30** Ally McBeal (s.) **22.15** Na tropie (mag. krym.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody, sport **23.15** Losowanie Sportki i Szansy **23.20** Poprask (mag. muz.) **23.50** Przyjaciele (s.) **0.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy **0.20** Talk show J. Krauza **1.05** Simpsonowie **1.30** Skarby świata **1.40** Oczarowanie **2.40** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Na pływalni z ... **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.50** Tahitańskie blues **11.55** Czeskie głowy **12.00** Gotujemy po czesku (pr. kulin.) **12.20** Południowy Pacyfik **12.30** Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) **13.00** Blok publicystyki ekologicznej **14.00** Gra o zielone **14.25** Telewizyjna szkoła **14.55** Game Page (mag.) **15.15** Portrety (s. dok.) **15.30** Kwartet (mag.) **16.00** Cudowny świat (s. dok.) **16.20** Z historii francuskiego przemysłu samochodowego (s. dok.) **17.15** Bogowie Polinezji **17.30** Kosmopolis - wyd. specjalne **18.00** Terra musica (mag.) **18.35** Świat książek (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Sportowe minuty **19.45** Lapidarium (s. dok.) **20.00** Duchy Titanica (dok.) **20.50** Kopenhaga (teatr TV) **22.20** LeGaTo (mag.) **22.50** Czechy - Finlandia (hokej na lodzie) **0.30** Atak na Londyn **1.40** City Folk Koszycy **2.10** Babilon **2.35** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Księżniczka i marynarz (film USA) **11.20** Poradnik kulinarny **11.50** „Páli vám to?” (teleturniej) **12.25** Strażnik Teksasu (s.) **13.20** Sue Thomas: Agent FBI (s.) **14.20** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.15** Bez śladu (s.) **16.10** „Páli vám to?” (teleturniej) **16.50** Zaryzykuj (teleturniej) **17.20** Właśnie teraz **17.30** M.A.S.H. (s.) **18.00** Big Brother (reality show) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Big Brother (reality show) **21.20** Na własne oczy (pr. publ.) **22.15** Nowa podróżomania (mag.) **22.55** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.30** Playgirls II (film czes.) **0.50** Martwa strefa (s.) **1.30** Najlepszy seks (s. erot.) **2.00** Tele Tele.

■ PRIMA

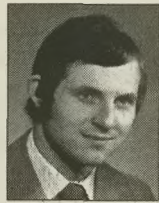
8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) **8.55** Sofie i jej miłość (s.) **9.55** Prima jazda (mag.) **10.55** Stary (s.) **12.05** Rewir Wolfa (s.) **13.00** Szansa bez granic (pr. roz.) **14.00** Roseanne (s.) **15.00** Beverly Hills 90210 (s.) **15.55** Czarodziejki (s.) **16.50** Big Ben (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) **19.45** VyVolení **19.55** „Věřte - nevěřte” **20.50** Nie ma doskonałych (pr. roz.) **21.55** Receptariusz prima pomyśłów (mag.)

Dnia 12. 12. 2005 minęła pierwsza bolesna rocznica zgonu

śp. OTTO FUKAŁY

z Bogumina. Za poświęconą chwilę wspomnień dziękują najbliżsi. RK-260

*Byłeś dla nas wszystkim
– nadzieją, osłoną, radością
W naszych sercach żyjesz nadal,
wspominamy Cię z miłością.*

Dnia 13 grudnia br. mija 15. rocznica tragicznej śmierci naszego Drogiego

śp. JANUSZA ŁABAJA

ze Śmiłowic. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina. GL-671

Wyrazy głębokiego współczucia naszej koleżance Halinie Štěrba z powodu zgonu

OJCA

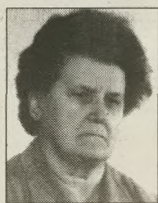
składają pracownicy Szkoły i Przedszkola w Orłowej Lutyni. GL-677

Kronika Rodzinna

Dziękuję wszystkim krewnym, znajomym, kolegom i sąsiadom za wyrazy współczucia, kwiaty i udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. JANA SZMEKA

z Oldrzychowic. Chcę także podziękować za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego ks. seniorowi Bogdanowi Tasce. Szczególne podziękowania za piękne słowa pożegnalne prezesowi Koła Polskich Kombatantów w RC p. Firli oraz przedstawicielowi PZKO p. Zmelttemu. Dziękuję również członkom KPC za wartę honorową jak i czeskim legionistom oraz solistom za piękne pieśni. W smutku pogrążona córka Danka. GL-672

W głębokim żalu oznajmiamy, że dnia 9. 12. 2005 zmarła nasza Ukochana Mamusia

śp. ANNA MICHALIKOWA

z Trzycieży nr 61 w wieku 83 lat. Pogrzeb odbędzie się dnia 14. 12. 2005 o godz. 14.00 z ewangel. kaplicy w Trzycieży. GL-674

redakcyjnej Noczy

Serdecznie dziękuję

Artykuł podsumowujący IV Konkurs Recytatorski szkół podstawowych z polskim językiem nauczania klas 1-9 pojawił się już w „Głosie Ludu”, jednakże w imieniu szkoły-organizatorki pragnę dołączyć jeszcze kilka słów.

Chciałabym serdecznie podziękować dyrekcjom i nauczycielom szkół, które przyczyniły się do sprawnego przebiegu eliminacji obwodowych – PSP Bystrzyca, PSP Karwina, PSP Trzynieć 1, PSP Czeski Cieszyn. Podziękowania kieruję również do nauczycieli zasiadających w obwodowych komisjach oceniających oraz aktorów Sceny Polskiej TC i TL „Bajka”, którzy poświęcili nam i dzieciom swój drogi cenny czas.

Szczególnie gorące podziękowania kierujemy do „Wspólnoty Pol-

skiej”, która pokryła koszty związane z organizacją konkursu.

Podziękowania należą się również panu Karolowi Suszce, dyrektorowi Teatru Cieszyńskiego, za wsparcie naszej imprezy. Dziękujemy również Macierzy Szkolnej naszej szkoły za wsparcie finansowe.

Mam nadzieję, że współpraca z Dyrekcją, aktorami Sceny Polskiej i „Bajki” będzie się nadal świetnie układała również podczas następnych edycji konkursu recytatorskiego, który przyczynia się do rozwoju kultury słowa i umiłowania poezji. Na zakończenie dziękuję wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do realizacji IV Konkursu Recytatorskiego.

RENATA B. ŁAWA,

PSP Gnojnik – organizator konkursu

Co w teatrze

SCENA POLSKA – TRZYNIEC: Kiedy kota nie ma (13, godz. 19.00, grupa TRP).

▲ KARWINA: Kiedy kota nie ma (14, godz. 18.00, grupa KAP).

SCENA CZESKA – HAWIERZÓW: Motyle (13, godz. 19.00, grupa C).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Nieustraszeni bracia Grimm (13, 14, godz. 17.45, 20.00); Reflex: Straż nocna (13, godz. 17.00, 20.00); Dark Water (14, godz. 17.00); Klucz (14, godz. 20.00); TRZYNIEC – Kosmos: Człowiek ringu (13, 14, godz. 17.30); „Hrubeš a Mareš” (13, 14, godz. 20.00); Ekspres polarny (13, godz. 14.00); CZ. CIESZYN – Central: Daddy and papa (13, godz. 18.30); Goldfish memory (14, godz. 18.30); HAWIERZÓW – Centrum: Czarodziejska karuzela (13, 14, godz. 15.30); Transporter 2 (13, 14, godz. 17.45); Lato miłości (13, 14, godz. 20.00); CIESZYN – Piast: Harry Potter i Czarna Ognia (13, 14, godz. 15.00, 17.45); Gnijąca panna młoda (13, 14, godz. 20.30).

Koncerty

TRZYNIEC – Luterański Kościół Ewang. A.W. zaprasza na tradycyjny „Wieczór Kolęd” 18. 12. o godz. 16.00 w tutejszym kościele. W programie żeński chór „Melodia” dyrygowany przez Aleksandra Zeman oraz mieszcowski chór „Lutheran Chorus” wraz z

orkiestrą kameralną pod batutą Józefa Podoli.

Co w terenie

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 13. 12. o godz. 16.00.

KARWINA NOWE MIASTO – MK PZKO zaprasza na spotkanie świąteczne 17. 12. o godz. 15.00 do świetlicy Koła. W programie zespół Amici Cantionis Antiquae.

KARWINA FRYSZTAT – MK PZKO zaprasza swoich członków 15. 12. o godz. 17 do frysztackiego Domu PZKO na „Wigilię”. W programie Chór żeński „Kalina”, Chór Męski „Hejnał-Echo”, poezja świąteczna, wspólne śpiewanie kolęd.

LUTYNIA DOLNA – szczerp dolnolutyński zaprasza na obyczaje. Noc. Wigilijnej 16. 12. o godz. 16.00 do Domu Kultury w Lutyni Dolnej. Serdecznie zapraszamy te harcerki i tych harcerzy, którzy przed 15-tu laty wystawili pierwsze Jasełka na Śląsku Cieszyńskim.

JABŁONKÓW – zarząd MK PZKO zaprasza na Jasełka w wykonaniu zespołów „Zaolzi” i „Zaolzioczek” 17. 12. o godz. 17.00 do salki Domu PZKO.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie w czwartek 15. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa

107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30- 19.00.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 21. 1. 2006 wystawa „Cieszyńska Macierz – dziedzictwo dla przyszłości (1885-2005). 120 lat Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”. Otwarte po-śr, pt: 8-18, so: 9-15.

Wybierz zawód

TRZYNIEC (sch) – Jutro Zespół Szkół Zawodowych w Trzycieży Kanadzie urządzi Dzień otwarty.

Odwiedzający szkołę mogą w tym dniu w godz. 8 – 16 uzyskać wszelkie informacje nt. poszczególnych kierunków kształcenia, w tym również liceum technicznego, które jest tu nowością, zwiedzić klasopracownie, warsztaty oraz wystawę eksponatów i prac uczniów poszczególnych zawodów. W stołówce szkolnej będzie można obejrzeć mały pokaz mody, występy młodych barmanów, do nabycia będą pierniczki i chatki świąteczne.

Szkoła serdecznie zaprasza dziecięcioklasistów, zastanawiających się nad swoim dalszym losem, ich rodziców i nauczycieli.

Dodajmy, że w tym samym dniu w lokalach zawodówki na Kanadzie kierownictwo działu personalnego Huty Trzynieckiej zaprasza na spotkanie dyrektorów szkół podstawowych naszego regionu i pracowników frydecko-misteckiego Urzędu Pracy, ekspozytura Trzynieć.

Kto nie był, niech żałuje....

W trzecią niedzielę adwentową odbył się w kościele ewangelickim w Orłowej przepiękny koncert chóru Collegium Cantorum pod batutą Haliny Goniewicz – Urbaś. Nowo wyremontowany kościół, świeżo odmalowany i z perfekcyjną akustyką był wspaniałym tłem dla pieśni sakralnych i kolęd. Zachwycali młode, czyste i wspaniale zharmonizowane głosy chórzystów, urzały partie solowe i poezja świąteczna z kunsztem

recytowana przez członków chóru. Wionęto prawdziwie świąteczną atmosferą pogody ducha i wzajemnego zrozumienia.

Nie byłem sam, kto po koncercie w gronie orłowan – dzisiejszych i tych sprzed lat – oceniał koncert jako niezapomniane przeżycie. Miałem wrażenie, że wszyscy odchodzili podobnie zauróczeni jak ja.

RUDOLF FIERLA, Karwina

Rewia strojów »Suszan«

Oryginalny program, przygotowany z polotem i fantazją przez ZPPT „Suszanie” pod kierownictwem Barbary i Janka Mračného obejrzeni w sobotę 3 grudnia uczestnicy „Spotkania przy małej czarnej”, którzy licznie zapełnili salę górnosuskiego Domu Robotniczego. Obecni byli zarówno tancerze sprzed kilku, kilkunastu i kilkudziesięciu lat, jak i krewni tancerzy, znajomi oraz wszyscy sympatycy tego popularnego zespołu.

Uczestnicy spotkania najpierw obejrzeni na ekranie reportaży z tego rocznego pobytu „Suszan” na Światowym Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie. Potem konferansjerka Marcela Bura zaprosiła ich na przegląd strojów z zespołowej szatni i to przeważnie takich, w których tancerze już nie występują, w tym wiele prawdziwych rarytasów. Pary tancerzy w takt odpowiedniej melodii ludowej prezentowały poszczególne stroje, a długoletnia kierowniczka Janina Rzyman, pełniąc obecnie rolę szatniarki, uzupełniała ten pokaz komentarzem. I tak można się było dowiedzieć, kiedy i w jaki sposób dany egzemplarz czy komplet znalazł się w posiadaniu zespołu, ile sztuk znajduje się w szatni, jakie stroje postanowiono jeszcze pozyskać itp. Przeważały stroje z różnych regionów Słowacji, m.in. dwa komplety z okolic Gelnicy, ofiarowane zespołowi przez małżonkę górnosuskiego wójta, panią Lipnerową. Był też np. strój do czeskiej polki, z którego dochowało się kilka dziewczęcych kompletów, ale chłopięcy tylko je-

den, bo pozostałe, zjadły mole, odkupione od ostrawskiego teatru uszyte z lekkiego materiału strój łowicki, a także jedyny w posiadaniu zespołu strój krakowski. Zespołowe modelki pokazały też to, co znajduje się pod powszechnie znaną suknią od stroju cieszyńskiego – koszule, majtki i „spódnice”... Przy okazji pani Janka zwróciła się do zebranych z prośbą o dostarczanie zespołowi odziedziczonych po przodkach poszczególnych elementów strojów ludowych, czy nawet całych dawnych ubiorów.

Po przerwie wypełnionej tańcami dyskotekowymi obejrzano migawki z jesiennego wyjazdu na Europejski Festiwal Zespołów Polonijnych w niemieckim Recklinghausen.

W drugiej części pokazano modele, w których zespół występował w programach balowych. (...) Zadowolona publiczność nagrodziła autorów i wykonawców tego wspaniałego widowiska gorącymi oklaskami. Pomysł tego retrospektywnego przeglądu zrodził się podczas „inwentaryzacji” zespołowych ubiorów na wiosnę b.r., kiedy doszło do przeprowadzki szatni z nieodpowiedniego pomieszczenia na strychu Domu PZKO do lokalu w czerwonym budynku PSP, który udostępniła dyrekcja szkoły.

Powszechną wesołość wzbudziło przybycie Mikołaja z aniołem i diabłem. Była to swoista próba generalna dla trzech członków „Suszan”, którzy wcieli w te postacie w mikołajkowym okresie odwiedzają dzieci w PZKO-wskich rodzinach. A.G. (nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

EQUUS spol. s r. o.

Smetanova 13
Český Tešín 737 01
firma produkcyjno-handlowa

zatrudni

magazyniera

miejsce pracy – Piotrowice koło Karwiny

Wymagania:

- ★ średnie lub wyższe wykształcenie kierunku ekonomicznego
- ★ znajomość gospodarki magazynowej mile widziana
- ★ bardzo dobra znajomość pracy z PC
- ★ dobra znajomość j. polskiego mile widziana
- ★ prawo jazdy kat. B
- ★ osobowość wysoko motywowana, odpowiedzialna, dążąca do celu

Oferujemy:

- ★ interesującą i motywującą pracę
- ★ korzystne warunki płacy
- ★ możliwość samorealizacji

Pisemne zgłoszenia prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem lub e-mailem pod adres gajgerova@equus.cz w terminie do 10. 1. 2006

Velikobchod s bytovým textiliem

Firma z długoletnią tradycją
zatrudni pracownika

na stanowisko HANDLOWCA

- Zadania:** ► bezpośrednia sprzedaż towarów na terenie RC
- Oferujemy:** ► samochód Mercedes Sprinter, telefon komórkowy
- Wymagania:** ► prawo jazdy kat. B
► doświadczenie zawodowe na stanowisku handlowca
► obsługa komputera i biurowych środków łączności
► bardzo dobra komunikatywność

Oferaty pisemne wraz z życiorysem prosimy przesyłać do 16. 12. 2005 na adres:

Autobusové nádraží 534
739 61 TRINEC
tel.: 558 335 855
e-mail: forbytb@forbytb.cz

WTOREK 13 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy; program Moniki Olejnik; Dla małoletnich od lat 12 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Talent za talent z Dariuszem Lewandowskim 9.25 Organy są blisko Boga (rep.) 9.40 Jest takie miejsce - Bielsko-Biała 10.00 Wyprzedzić chorobę 10.20 Kwadrans na kawę 10.35 Tam gdzie jesteśmy - Latanie (rep.) 11.05 Zaproszenie 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Przeprowadzki (s.) 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.55 Łączy nas Polska (felieton) 15.10 Linia Specjalna 15.55 Talent za talent - z Dariuszem Lewandowskim 16.20 Polskie krajobrazy - Mazowsze (felieton) 16.30 Wyprzedzić chorobę 16.50 Polskie miasta i miasteczka 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Bo mój chłopak piłkę kopie (rep.) 17.45 Organy są blisko Boga (rep.) 18.05 Rewizja nadzwyczajna 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.10 Lekcja historii - rzecz o stanie wojennym (rep.) 21.45 Antonio Vivaldi - Pory Roku. Zima 21.55 Jest takie miejsce - Bielsko-Biała 22.15 Warto rozmawiać 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Camerimage Kocha Kino (Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage 2005) 0.40 Sprawa dla reportera 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.15 Lekcja historii - rzecz o stanie wojennym (rep.) 3.50 Antonio Vivaldi - Pory Roku. Zima 4.00 Rewizja nadzwyczajna 4.30 Warto rozmawiać 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 14 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Budzik 9.20 Wierzę, wątpię, szukam 9.45 Album Mazowsza - Muzeum Etnograficzne w Warszawie (mag.) 10.00 Pomysł na życie (film dok.) 10.30 Konfrontacja (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Wieści Polonijne 13.30 Lekcja historii - rzecz o stanie wojennym (rep.) 14.05 Antonio Vivaldi - Pory Roku. Zima 14.20 Rewizja nadzwyczajna 4.45 Warto rozmawiać 16.00 Budzik 16.25 Pomysł na życie (film dok.) 16.50 Polskie miasta i miasteczka 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Reporterzy non - stop 17.45 Wierzę, wątpię, szukam 18.15 Tu i teraz - Anna i Józef (rep.) 18.35 Świadkowie nieznanych historii - Historia i teczki 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Klan (s.) 20.30 Plebania (s.) 20.55 Polska Karta 21.20 Egzamin z życia (s.) 22.10 Konfrontacja (film dok.) 23.40 Panorama 0.00 Biznes 0.10 Prosto w oczy 0.20 Debata 1.00 Łączy nas Polska (felieton) 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 1.55 Klan (s.) 2.20 Plebania (s.) 2.45 Polska Karta 3.10 Egzamin z życia (s.) 3.55 Pamiętają o mnie (koncert życzeń) 4.20 Konfrontacja (film dok.) 5.50 Wiadomości.

CZWARTEK 15 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Zygzyki - Serce 9.20 Proboszcz 2005 9.40 Kronika przerwanych Kongresu (film dok.) 10.10 Jeremi Przybora 11.25 Skarbiec (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Polska Karta 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 Świadkowie nieznanych historii 15.00 To jest temat - Z poezją nie tylko o poezji 15.15 Debata 16.00 Zygzyki - Serce 16.25 30 ton - lista przebojów 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Reporterzy non - stop 17.45 Proboszcz 2005 18.10 Raj (mag.) 18.35 Smak Europy - Cały świat przed nami... 18.45 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda dla kierowców 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Być sobą (rep.) 21.15 Teatr TV - Notatki Stanu Wojennego 22.10 Polski Festiwal Filmowy - Ann Arbor 2005 (rep.) 22.40 Muzyczny Festiwal Łańcut 2005 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 23.59 Pogoda dla narciarzy 0.00 Prosto w oczy 0.15 Forum (pr. public.) 1.00 Animowany świat wyobraźni - Silny charakter 1.05 Animowany świat wyobraźni - Obrabiarka 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Być sobą (rep.) 3.05 Teatr TV - Notatki Stanu Wojennego 3.55 Polski Festiwal Filmowy - Ann Arbor 2005 (rep.) 4.25 Muzyka klasyczna 5.10 Skarbiec (mag.) 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 16 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Domisie - Szanujemy rzeczy 9.20 Trzy dni, aby wygrać (s.) 9.45 Raj (mag.)

10.15 Laboratorium (mag.) 10.35 Regionalia (mag.) 11.00 Kwadrans na kawę 11.15 Duże dzieci (talk-show) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Być sobą (mag.) 13.20 Hity satelity 13.35 Fortuna (dramat obycz.) 14.30 Muzyka klasyczna 15.15 Forum (pr. public.) 16.00 Domisie - Szanujemy rzeczy 16.20 Polskie krajobrazy - Szlakiem Puszczy Kozienickiej 16.30 Trzy dni, aby wygrać (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Ojczyzna polszczyzna - W lesie 17.50 Spotkania z profesorem Zinem 18.10 Święta wojna (s.) 18.35 Regionalia (mag.) 19.00 Wieści polonijne 19.15 Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się... 21.20 Hity satelity 21.35 Na dobre i na złe (s.) 22.25 Duże dzieci (talk-show) 23.10 Porozmawiajmy 0.00 Mandarynki i pomarańcze, czyli wiersze i piosenki J. Tuwima 0.45 Trzy dni, aby wygrać (s.) 1.15 Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.05 Mówi się... 3.25 Hity satelity 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.25 Duże dzieci (talk-show) 5.05 Święta wojna (s.) 5.30 Jest takie miejsce - Bielsko-Biała 5.50 Wiadomości.

SOBOTA 17 GRUDNIA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.35 Pańna z mokrą głową (s.) 9.05 Mówi się... 9.25 Wieści Polonijne 9.40 Porozmawiajmy 10.30 Klan (s.) 11.45 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.10 Mandarynki i pomarańcze, czyli wiersze i piosenki J. Tuwima 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Od przedszkola do Opola 14.30 Made in Poland (teleturniej) 14.55 Nigdy nie przestanę tęsknić za Polską - Jacek Zganiacz (film) 15.10 Wielka Gra (teleturniej) 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.35 Pamiętają o mnie (koncert życzeń) 18.00 M jak miłość (s.) 18.45 Ale Jazda! (mag.) 19.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Anatomia miłości (film pol.) 21.40 Mój pierwszy raz 22.30 Od arii do piosenki - Kazimierz Kowalski zaprasza 23.20 Nigdy nie przestanę tęsknić za Polską - Jacek Zganiacz (film) 23.35 Śniadanie na podwieczorek 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Anatomia miłości (film pol.) 4.20 Tam gdzie jesteśmy - Powrót do Buczacza (rep.) 4.50 Mój pierwszy raz 5.40 Nigdy nie przestanę tęsknić za Polską - Jacek Zganiacz (film).

NIEDZIELA 18 GRUDNIA

6.00 Od arii do piosenki 6.50 Bezludna wyspa 7.40 Pamiętają o mnie (koncert życzeń) 8.05 M jak miłość (s.) 8.55 Słowo na niedzielę 9.00 Ziarno (mag.) 9.25 Dwa światy (s.) 9.50 Książki z górnej półki 9.55 Polskie krajobrazy 10.10 Ojczyzna polszczyzna - W lesie 10.25 Złotopolscy (s.) 11.15 Niedzielne muzykowanie 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Transmisja Mszy Świętej z kościoła św. Kazimierza - Sanktuarium św. Faustyny w Świnicach Warckich 14.05 Czarne chmury (s.) 14.55 Reportaż 15.15 Zaproszenie 15.35 Wywiad i opinie 15.55 Kariera i sumienie (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Tam gdzie jesteśmy - Powrót do Buczacza; reportaż (rep.) 18.00 Salon kresowy (rep.) 18.15 M jak miłość (s.) 19.00 SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 19.15 Baśnie i bajki polskie (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Taranthriller (film pol.) 21.00 Bezludna wyspa 21.50 Reportaż 22.10 Kabaret Starszych Panów 23.00 Memento grudniowe (film dok.) 23.40 Regionalia (mag.) 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Baśnie i bajki polskie (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 1.55 Taranthriller (film pol.) 2.45 Reportaż 3.05 Zaproszenie 3.25 Czarne chmury (s.) 4.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 4.40 Salon kresowy (rep.) 4.55 Biografie - Kariera i sumienie (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 19 GRUDNIA

6.00 KONSERWACJA NADAJNIKA 15.00 Salon kresowy (rep.) 15.15 Bliżej Europy 15.30 Ze sztuką na ty - Skamandryci 16.00 Jedynecka - Lustro 16.25 Program dla dzieci 16.30 Program edukacyjny 16.50 Polskie miasta i miasteczka 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Bo mój chłopak piłkę kopie (rep.) 17.45 My Wy Oni (mag.) 18.15 Anna Dymna - spotkajmy się 18.45 Reportaż polonijny 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.30 Przeprowadzki (s.) 22.30 Ze sztuką na ty - Skamandryci 23.00 Komornicy (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Magazyn kryminalny 997 1.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sportowy tydzień 3.20 Przeprowadzki (s.) 4.15 Anna Dymna - spotkajmy się 4.40 Reportaż polonijny 5.00 Książka tygodnia 5.15 Komornicy (s.) 5.45 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

WEEKEND NA LODOWISKACH: TRZYNIEC POKONAŁ SPARTĘ I PRZEGRZAŁ ZE ZNOJMEM

Oklaski dla Orłowej

TIPSORT EKSTRAIGA HOKEJA

Dopiero 20 grudnia kibice ekstraklasowego hokeja zobaczą znów swoich pupili na lodzie. W związku ze startem reprezentacji RC w turnieju z cyklu „Euro Hockey Tour” przez tydzień zamknięte zostaną bramy ekstraklasowych stadionów. Coraz lepiej grają ostatnio hokeiści Stalowników Trzynieć i pomimo niedzielnej porażki 1:2 na lodzie Znojma panuje pod Jaworowym duże zadowolenie. Zwłaszcza, że podopieczni trenera Jiřego Juřika w piątek przed własną publicznością w wielkim stylu (6:1) rozbili Spartę Praga i przed reprezentacyjną przzerwą obronili piątą lokatę w tabeli. Trzynieccy kibice z pewnością będą teraz trzymać kciuki za napastnika Jaroslava Kudrnę, który jako jedyny z trzynieckiego zespołu wystąpi w barwach RC w moskiewskim turnieju „Rosno Cup”. Kudrna był skądinąd pierwszoplanową postacią piątkowego meczu ze Spartą Praga.

Sporo sił kosztowało trzynieckich hokeistów piątkowe zwycięstwo ze Spartą Praga i w meczu ze Znojem Stalownicy zagrali poniżej swoich możliwości. – *To nie był mecz na miarę moich oczekiwań, liczyłem przynajmniej na jeden punkt* – powiedział „GL” trener Trzyńca Jiří Juřík. – *W pierwszych dwóch tercjach zagraliśmy zbyt asekuracyjnie, w końcówce meczu zaś zabrakło nam troszeczkę szczęścia*. Przy zwycięskim trafieniu Puchera na 2:1 goście reklamowali zagranie wysokim kijem, ich zdaniem słowacki napastnik wywiłajł swoim kijem niezgodnie z przepisami. – *Sędzia jest panem na boisku, gol Puchera był niemniej jednak dosyć kontrowersyjny – uważa trener Jiří Juřík. – Takie sytuacje zawsze wywołują sporo kontrowersji i z pewnością nie chcemy podważać decyzji sędziego Boliny. Kiedy zdobywa się tylko jednego gola, nie można marzyć o zwycięstwie*. Przerwę w rozgrywkach ekstraklasy trzynieczanie wykorzystają do zregenerowania sił. – *W meczu z Pardubicami powinniśmy już skorzystać z usług Haška i Martynka* – informuje Juřík. Z trzynieckim zespołem pożegnał się już napastnik Václav Pletka, który

podpisał kontrakt z rosyjskim klubem Dynamo Moskwa.

● **ZNOJMO – TRZYNIEC 2:1 (1:0, 0:0, 1:1). Bramki: 7. Němeček, 53. Pucher – 52. Polanský. Sędziował Bolina. Kary 3:6, wykorzystane 2:0. Widzów 3800.** Trzynieczanie nawiązali z rywalem równorzędną walkę tylko w pierwszej tercji, później scenariusz meczu układali już gospodarze. Znojmo spokojnie mogło wygrać dużo wyżej, „Orły” postanowiły jednak, że będą grać na nerwach swoim kibicom. W 7. minucie w prowadze liczebnej Němeček rykoszetem zapewnił gospodarzom wprawdzie prowadzenie, na długo było to ale wszystko ze strony Znojma. Trzynieczanie w meczach wyjazdowych, co zrozumiałe, preferują bardziej defensywny hokej. Na lodzie Znojma przesadnie ale skoncentrowali się wyłącznie na defensywie. W drugiej tercji Znojmo bezskutecznie ostrzeliwało bramkę gości. Bićanek w doskonałej pozycji huknął w słupki, w dobrej pozycji nie dał też rady doświadczony Dopita, a strzał Ludvíka bramkarz Biegl zgasił w swojej rękawicy. Trzynieczanie konsekwentnie grali swoje i uderzyli na osiem minut przed końcem spotkania. Polanský nie znalazł się wprawdzie w idealnej pozycji, zdołał ale wpakować krążek za plecy Trvaja – 1:1. To był szok dla gospodarzy, z którego jednak szybko się podnieśli. W 53. minucie w prowadze liczebnej Pucher po dużym zamieszaniu podbramkowym niczym gracz baseballu uderzył krążek z woleja, zapewniając „Orłom” trzy punkty.

We wtorek 20 grudnia Trzynieć zmierzy się przed własną publicznością z Pardubicami.

I LIGA

● **ML. BOLESŁAW – HAWIERZÓW 5:3 (1:0, 2:3, 2:0). Bramki: 30. i 40. Hradecký, 7. Kadlec, 53. Vyhřídál, 53. Šrěk – 26. i 31. Rozum, 34. Žůrek. Sędziował Würtherle. Kary 7:11, wykorzystane 3:2. Widzów 1600.** Gospodarze rozstrzygnęli mecz na swoją korzyść w trzeciej tercji. Na 4:3 trafił obrońca Vyhřídál, wynik dnia ustalił ostrym strzałem z niebieskiej linii Šrěk. Wczoraj po zamknięciu nume-

ru Hawierzów podejmował u siebie w derby Sarezę Ostrawa. Dla Panter była to szansa, by wrócić na drugie miejsce w tabeli.

II LIGA

● **W. MIĘDZYRZECZE – HC ORŁOWA 4:5 (0:2, 2:2, 2:1). Bramki: 26. Vlach, 27. P. Dvořák, 42. D. Tesařík, 46. Vitoslavský – 6. Grygar, 7. Jaško, 39. M. Dvořák, 40. Nevrlý, 59. Mintěl.** Druga liga hokeja na lodzie w miniony weekend wkroczyła w fazę, w której zespoły grać będą systemem „parzyści – nieparzyści”. Orłowianie z ambitnym Wałaskim Międzyrzeczem nie mieli łatwej przeprawy, w barwach gospodarzy zaprezentowało się bowiem kilku hokeistów z ekstraklasowym doświadczeniem (Vlach, Jaškin, Sedlák). Goście zaliczyli jednak kapitalne spotkanie, we wszystkich elementach hokejowego rzemiosła orłowianie zasłużyli na piątkę z plusem. – *Bez przesady, to był nasz najlepszy mecz na obcym lodowisku w tym sezonie* – powiedział „GL” trener Orłowej Pavel Leksovský. – *W ostatniej tercji miałem do dyspozycji tylko czterech obrońców, nie wszystko przemawiało w meczu na naszą korzyść, ale dobrnęliśmy do zwycięskiego końca*. Po raz kolejny nerwów na wodzy nie utrzymał orłowski bramkarz Michal Holeš, który włączył się w końcówce meczu do bijatyki i powędrował pod prysznic. Bohaterem spotkania został zmiennik Čučela – w 57. minucie bramkarz ten zatrzymał solowy rajd Tesaříka, przy ewentualnym prowadzeniu gospodarzy 5:4 byłoby chyba już po meczu. **Najważniejsze minuty:** 6. Tomášek podał do Grygara – 0:1; 7. zaraz po wznowieniu gry Galgonek dograł do Jaški – 0:2; 26. Vlach w zamieszaniu podbramkowym obniżył na 1:2; 27. Holeša pokonał P. Dvořák – 2:2; 39. Tomášek kolejnym dobrym podaniem obsłużył Michala Dvořáka – 2:3; 40. Kotásek dostrzegł Nevrlého – 2:4; 42. Tesařík po samodzielnym rajdzie obniżył na 3:4; 46. Vitoslavský trochę oszczędliwie wyrównał na 4:4 – krążek oddał się od jego żywego linie bramkową; 59. Mintěl strzałem pod poprzeczkę zapewnił Orłowej trzy punkty, asystę zaliczył Grygar.

Lokaty: 1. T. Brno 47, 2. Sztternberk 46, 3. Orłowa 37 pkt. **W niedzielę:** Orłowa – Nowy Jiczyn (17.00).

JANUSZ BITTMAR

I Gambrinus Liga

● **ZLIN – OSTRAVA 1:0 (0:0). Bramka: 67. Bača. Sędziował Jílek. Widzów 3164.** Piłkarze Banika Ostrawa w ostatnim tegorocznym meczu stracili wszystkie punkty za sprawą kiks bramkarza Petra Vaška. Zmiennik Martina Raški w 67. minucie dograł piłkę wprost pod nogi Bačy, a ten strzałem do pustej bramki przesądził o losach meczu.

Ostrawianie z bilansem 20 pkt. przetrzymują na 10. miejscu w tabeli. Liderem na półmetku rozgrywek jest Liberec (35), przed Teplicami (30) i Slavią (27 pkt.).

(jb)

Karwina z podniesionym czołem

W rewanżowym spotkaniu 1/8 Pucharu Zdobywców Pucharu piłkarze ręczni Banika Karwina przegrali u siebie 32:33 z hiszpańskim Valladolidem. Karwiniacy przed tygodniem polegli w Hiszpanii 25:44 i zgodnie z oczekiwaniami odpadli z pucharowych rozgrywek. Na całe szczęście dla Banika rewanż nie był już jednostronnym widowiskiem. Karwina przed własną publicznością dopuściła się na wyżyny i przy odrobinie szczęścia mogła zaliczyć zwycięstwo. Gospodarze w 45. minucie prowadzili 25:23, w końcówce meczu dopuścili się jednak tradycyjnych błędów technicznych i doświadczony Valladolid skrzętnie to wykorzystał. W zespole Karwiny dosyć boleśnie dawał się we

znaki brak Sobola, najlepszego ostatnio strzelca Banika. Sobola zabraknie również w jutrzejszym meczu ekstraklasy, w którym Karwina zmierzy się na wyjeździe z Zubrzy (18.00).

– *W grze zespołu już nie było tyle przypadkowości i moim zdaniem nawiązaliśmy z rywalem równorzędną walkę* – powiedział „GL” trener Karwiny Jiří Kektř. – *Valladolid dysponuje o wiele szerszą kadrą zawodników, my walczyliśmy praktycznie z podstawową siódmką graczy*.

■ **KARWINA – VALLADOLID 32:33 (16:15). Bramki dla HCB: Horák 11, Zdráhala 8/3, Kuzo 4, Heinz, Kubis 3, Prachař, Brůna, Požárek po 1. Dla gości – Muratovic 8, Gull 7 itp.**

(jb, Ok)

Sport Polski

■ **PLYWACKIE ME NA KRÓTKIM BASENIE: GRAD MEDALI POLAKÓW.** – *Polscy pływacy i trenerzy nauczyli się skutecznie trafiać z formą na najważniejsze imprezy* – uważa prezes Polskiego Związku Pływackiego Krzysztof Uściński po mistrzostwach Europy w Trieście na krótkim basenie, gdzie reprezentacja zdobyła jedenaście medali w tym pięć złotych. **Polskie medale podczas ME w Trieście – złote:** Katarzyna Baranowska (200 m st. zm. i 400 m st. zm.), Beata Kamińska (100 m st. klas.), Paweł Korzeniowski (200 m st. mot.), Sławomir Kuczko (200 m st. klas.); **srebrne:** Katarzyna Dulian (200 m st. klas.), Beata Kamińska (50 m st. klas.), Aleksandra Urbańczyk (200 m st. zm.), Paweł Korzeniowski (400 m st. dow.); **brązowe:** Paulina Barzycka (200 m st. dow.), Mateusz Sawrymowicz (1500 m st. dow.).

■ **SKOKI NARCIARSKIE: MAŁYSZ WCIĄŻ NIE ZACHWYCA.** W rozegranych w weekend zawodach Pucharu Świata w skokach narciarskich w Harrachovie Polacy znów nie mieli swojego reprezentanta na podium. Adam

Małysz w sobotę był ósmy, w niedzielę siódmy. Niedziela należała do czeskiego skoczka Jakuba Jandy, który zwyciężył po raz trzeci w tym sezonie, umacniając się na prowadzeniu w klasyfikacji generalnej imprezy. **Wyniki – sobota:** 1. Küttel (Szwajc.) 289,5 pkt. (136,5 i 143,5 m), 2. Uhrmann (Niemcy) 274,9 (138 i 137,5), 3. Ahonen (Fin.) 264,2 (129 i 140),... 8. Małysz 255,6 (135,5 i 129). **Niedziela:** 1. Janda 287,1 (138,5 i 141), 2. Ahonen 281,7 (137,5 i 139), 3. Küttel 268,6 (132 i 137,5),... 7. Małysz 257,6 (135 i 129,5). **Klas. generalna po 6 zawodach:** 1. Janda 452 pkt., 2. – 3. Ahonen i Küttel po 385 pkt.,... 6. Małysz 220.

■ **ECHA LOSOWANIA PIŁKARSKICH MISTRZOSTW ŚWIATA „NIEMCY 2006”: POLACY ZADOWOLENI** – *Mamy rewelacyjną grupę, mogło być dużo gorzej* – ocenił wyniki losowania grup turnieju finałowego piłkarskich mistrzostw świata w Niemczech były reprezentant Polski Grzegorz Lato. W grupie A przyszłorocznych mistrzostw świata polscy piłkarze zagrają z Niemcami, Ekwadorem i Kostaryką.

(jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Sukces młodych chórów **str. 3**GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**Kto wygrał z MOKATE? **str. 5**Chłopcy uwierzyli we własne siły **str. 8**CZWARTEK
15 GRUDNIA 2005
NR 147
ROCZNIK LX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Goście z Litwy w pracowni fizycznej bystrzyckiego kompleksu szkolnego.

GOŚCIE BYLI ZACHWYCENI BYSTRZYCKĄ SZKOŁĄ

Z Litwy w Cieszyńskie

BYSTRZYCA/TRZYNIEC (kor) – Z krótką wizytą zawitali wczoraj na Zaolzie goście z Litwy – dyrektorzy polskich szkół I przedszkoli, przedstawiciele resortów edukacji i kultury oraz Uniwersytetu Wileńskiego – goszczący od poniedziałku w Bielsku-Białej. Tamtejszy Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” zorganizował dla nich płodniowe seminarium metodyczne.

– Na pewno nie jest to ostatnia taka inicjatywa dla naszych przyjaciół z Litwy, bo przecież przyjechali do nas tym razem przedstawiciele zaledwie 26 polskich placówek edukacyjnych. A na Litwie jest ich ponad 100 – powiedział nam prezes bielskiego oddziału „Wspólnoty Polskiej”, Wojciech Dębowski. – Podczas tego 5-dniowego pobytu chcemy naszym gościom przedstawić główne zagadnienia oświatowe i metody nauczania w Polsce, omówić najnowsze trendy oświatowe w krajach Unii Europejskiej, a także pokazać im wysoki poziom naszych szkół. Mamy ponadto nadzieję, że ta wizyta zaowocuje też nawiązaniem kontaktów między szkołami w kraju i na Litwie. No i zaolziańskimi. Bo przecież

kiedy już są oni w Bielsku-Białej, to grzechem byłoby nie zawieźć ich na drugą stronę Beskidów, gdzie też żyją Polacy.

Z próbą o przygotowanie zaolziańskiej części pobytu W. Dębowski zwrócił się do Romana Wróbla, dyrektora trzynieckiej 2. PSP, oraz zarządu Towarzystwa Nauczycieli Polskich. Mieszkający jednak w Bystrzycy R. Wróbel postanowił zaprezentować gościom z Litwy tamtejszy nowoczesny polsko-czeski kompleks szkolny, którego budowa zakończyła się w 1999 r. Czterdziestka litewskich Polaków w towarzystwie dyrektorki bystrzyckiej PSP im. S. Hadyny, Wandy Tomčali, i wójta gminy, Anny Konderłowej, zwiedziła zatem nowoczesne pracownie, sale gimnastyczne, szkolną siłownię i pływalnię.

– Każdy dzień oglądamy coś nowego, coś wspaniałego. A ta szkoła po prostu nas zachwyciła. To jest już naprawdę europejski standard. To jednak nas podnosi, wiemy, do czego musimy dążyć u nas, w polskich szkołach na Litwie – powiedziała nam Barbara Kosinskienė, która w litewskim Ministerstwie Oświaty zajmuje się sprawami polskiego szkolnictwa.

Ciąg dalszy na str. 2

Budżet przyjęty

HAWIERZOW (wak) – Samorząd przyjął w poniedziałek budżet na rok 2006. Planowane dochody, łącznie z dotacjami i subwencjami, zamkną się łączną

Pytanie do:

URSZULI NIEDOBY-SZCZEPANIAK – kierowniczkę organizacyjnej Zespołu Pieśni i Tańca „Olza”

Wielu miłośników folkloru z całego Zaolzia pyta ostatnio, dlaczego w tym roku nie odbywa się organizowany od kilku lat przez wasz zespół Koncert Świąteczny, w którym dla swoich sympatyków kołędowały wszystkie zaolziańskie zespoły folklorystyczne. Co jest tego powodem?

Odpowiedź jest prosta: z prośbą o odroczenie terminu, w którym miał się odbyć Koncert Świąteczny, czyli 18 grudnia, zwróciło się do nas kierownictwo mosteckiego zespołu „Górole”, który obchodzi w tym roku 25-lecie. Zespół chciał urządzić swój koncert jubileuszowy tuż przed świętami, a wiadomo – trzyniecki Dom Kultury „Trisia” jest „rozchwytywany”. W tym roku wszystkie przedświąteczne terminy były zajęte już przed wakacjami, stąd postanowiliśmy pójść „Górolom” na rękę. Zresztą w ich koncercie jubileuszowym, w drugiej części, znajdzie się czas i na kołędowanie. Wystąpi też kilka zaprzyjaźnionych z jubilatami zespołów, w tym także „Olza”.

Wszystkich wiernych widzów koncertów świątecznych pragnę zaś już teraz zapewnić, że w przyszłym roku ta tradycyjna i popularna impreza na pewno się odbędzie. Mam już nawet zamówiony termin. Wszystkie zaolziańskie zespoły i ich sympatyków zapraszamy do „Trisii” 16 grudnia 2006 r.

(kor)

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie średnie do dużego, opady śniegu, w niższych rejonach deszczu ze śniegiem. Temperatura w dzień od 1 do 5 st. C. (w 1000 m ok. – 1 st. C.), nocą od 1 do – 3 st. C. PIĄTEK – Pogoda bez zmian. Temperatura w dzień od 0 do 4 st. C., nocą od 2 do – 2 st. C.

kwotą w wysokości 942,612 mln Kč. Wydatki mają wynieść 1,054 mld Kč. Niedobór pokryty ma zostać m.in. z nadwyżki budżetowej ub. roku.

W przyszłym roku kontynuowana będzie m.in. regeneracja osiedla Szumbark II. Sporo pieniędzy pochłonie rekonstrukcja kin „Radość” i „Centrum”, budowa domu seniora, przebudowa skrzyżowania przy ulicy Orłowskiej i Cieszyńskiej oraz budowa ronda na Błędowickim Kopcu, rekonstrukcja rynku koło Severki oraz parku za Lucyną. Na liście inwestycji znalazły się też rekonstrukcja remizy strażackiej w Żywocicach, budowa basenu dla dzieci, schroniska dla bezpańskich psów, pierwszych ścieżek rowerowych oraz reperacje chodników i dróg.

ODBYŁA SIĘ PROMOCJA »SPORTU POLSKIEGO NA ZAOLZIU«
Książka już w sprzedaży

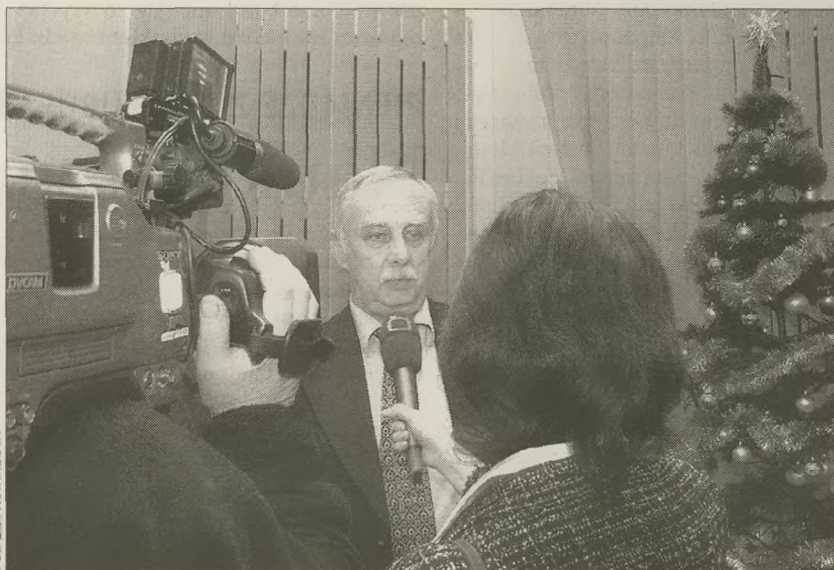
CZ. CIESZYN (s) – Jak już podawaliśmy, z inicjatywy Sekcji Historii Regionu ZG PZKO przy współudziale Klubu 99, Sekcji Sportu i Turystyki ZG PZKO, Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków, Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski” i redakcji niektórych pism zaolziańskich, ukazała się książka „Sport polski na Zaolziu”. Ta 182-stronicowa publikacja jest pracą zbiorową trzyosobowego zespołu redakcyjnego w składzie Stanisław Zahradnik (redaktor odpowiedzialny), Marian Steffek i Jerzy Czap. Autorem opracowania graficznego i pomysłu okładki jest Franciszek Bałon.

Podczas uroczystej promocji „Sportu

polskiego na Zaolziu”, która odbyła się w ub. wtorek w sali konferencyjnej Kongresu Polaków z udziałem zespołu redakcyjnego oraz kilku autorów zamieszczonych w książce opracowań i artykułów prasowych, prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek, bardzo pochlebnie wypowiadał się na temat książki, która w zwarty sposób przedstawia historię zorganizowanego sportu polskiego w czeskiej części Śląska Cieszyńskiego, i ludzi, którzy tę historię tworzyli. Podkreślił ogromne zaangażowanie osobiste Stanisława Zahradnika, który wbrew piętrzącym się trudnościom nie załamał się i doprowadził do wydania tej ze wszech miar pożytecznej książki.

Ciąg dalszy na str. 2

Wskazał też na bariery współpracy, jak niedostosowane do przewozów towarowych przejścia graniczne, zbyt wysokie koszty operacji bankowych oraz niedrożność kolejowych połączeń pasażerskich (czyli, brak bezpośrednich pociągów w relacjach przygranicznych). Spotkanie było okazją dla wielu dziennikarzy do przeprowadzenia wywiadów z konsułami.

Podczas przyjęcia świątecznego w Konsulacie najbardziej obleganą przez dziennikarzy osobą był konsul generalny, Antoni Sadowski.

Prenumerata w prezencie

Nie wiesz, jaki prezent wybrać swoim bliskim pod choinkę? Ojciec najchętniej siedzi w fotelu i czyta gazetę, młodym trudno dogodzić, bo mają swój gust, Ciebie zaś denerwuje, że kiedy wnuczek jest na zdjęciu w „Głosie Ludu”, musisz pożyczać gazetę od sąsiadki... Rozwiązanie jest proste: Zamów dla ojca (mamy), syna (córkę) i samego (samej) siebie prenumeratę „Głosu Ludu”. Zadzwoń do nas pod nr 558 731 766 lub odwiedź nas w Redakcji „GL” przy ul. Komenskigo 4 w Cz. Cieszyńskie. Zapraszamy!

W SOBOTĘ SCENA POLSKA ZAPRASZA NA PREMIERĘ

Scena Polska ma przyjemność zaprosić Państwa na kolejną grudniową premierę. W sobotę 17 grudnia o godz. 17.30 odbędzie się premiera sztuki Agnieszki Osieckiej *Apetyt na czereśnię* z muzyką Macieja Maleckiego, w reżyserii Bogdana Kokotki. W rolach głównych wystąpią Małgorzata Pikus i Dariusz Waraksa.

Agnieszka Osiecka była pisarką, poetką, a przede wszystkim autorką niezapomnianych tekstów piosenek, których napisała około dwóch tysięcy. Najbardziej znane spośród nich to: *Małgośka* (wyk. M. Rodowicz), *Niech żyje bal* (M. Rodowicz), *Grajmy Panu* (A. Szafarak), *Nie żałuje*

(E. Geppert) i *Okularnicy* (S. Przybylska).

Tworzyła także dla teatru, estrady, radia i TV oraz dla dzieci. Jest laureatką wielu nagród i wyróżnień Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu oraz Międzynarodowego Festiwalu Piosenki w Sopocie. Ostatnie dni życia spędziła na Wybrzeżu, tworząc songi oraz przenosząc prozę na deski Teatru Atelier w Sopocie. Zmarła 7 marca 1997 roku w Warszawie.

Dla swojego pokolenia była Muzą, która wyrwała ludzi z siermiężnej, smutnej, cenzurowanej

rzeczywistości, by mogli marzyć o prawdzie i wolności, o odrobinie szaleństwa i poezji. Muzyczna sztuka liryczna *Apetyt na czereśnię* dzieje się w przedziale pociągu, gdzie spotyka się Kobieta i Mężczyzna. Początkowo grzecznościowa rozmowa zmienia się w dyskusję o trudnych ludzkich sprawach. Brawurowo napisane dialogi i wspaniałe piosenki.

Przed premierą o godz. 17.00 odbędzie się wernisaż wystawy malarstwa Moniki Milerskiej i rzeźb Urszuli Hermi.

Serdecznie zaprasza Scena Polska

Znad Wisły

■ 248,64 mln euro – tyle dostanie Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji na oczyszczanie ścieków w Warszawie z UE. W przeliczeniu na złotówki to aż miliard. Przypomnijmy, że na przebudowę Al. Jerozolimskich przyznano stolicy 46,1 mln zł, a na rondo Starzyńskiego – 75,4 mln zł. Decyzję o rekordowo wysokiej dotacji dla stolicy w imieniu Komisji Europejskiej podpisała komisarz ds. regionalnych Danuta Huebner.

■ Minęła 24. rocznica ogłoszenia stanu wojennego. Aż 54 proc. Polaków nie wie, że wojskowy pucz komunistycznej władzy, który położył kres największemu zrywowi wolnościowemu w PRL, miał miejsce 13 grudnia 1981. Z tego 16 proc. Polaków potrafi podać rok, kiedy to było, a 36 proc. nie pamięta nawet tego. 2 proc. badanych twierdzi, że nigdy nie słyszało o wprowadzeniu stanu wojennego. Pamięta datę 46 proc. W dalszym ciągu większość Polaków uważa, że stan wojenny był uzasadniony – 51 proc. Niespełna jedna trzecia (30 proc.) uważa przeciwnie, a 19 proc. nie ma na ten temat zdania. 46 proc. Polaków uznaje, że ówczesny pierwszy sekretarz partii komunistycznej generał Wojciech Jaruzelski chciał ocalić kraj przed interwencją sowiecką, a 9 proc. – że po to, by uchronić państwo przed rozpadem. 16 proc. sądzi, że stan wojenny służył utrzymaniu się u władzy komunistów, a 9 proc. że likwidacji „Solidarności”. Aż 16 proc. w ogóle nie wie, po co to było.

■ Narodowy Fundusz Zdrowia chce zmusić szpitale do oszczędności, każąc im płacić za nie zużyte do końca lekarstwa. Niech rząd zmusi firmy farmaceutyczne do produkcji mniejszych opakowań albo niech Fundusz wycofa się ze swego pomysłu – apelują do Ministerstwa Zdrowia dyrektorzy szpitali. Problem dotyczy drogich programów lekowych stosowanych m.in. w urologii, transplantologii i chemioterapii. Największy kłopot od przyszłego roku będą miały oddziały dziecięce, gdzie małym pacjentom trzeba podać mniejszą dawkę, niż zawiera ampułka. Jeśli lek nie jest całkiem wykorzystany, nie można zostawić otwartej ampułki „do następnego razu”, ponieważ nie będą zachowane warunki jałowości.

■ Objęcie urzędu prezydenta przez Lecha Kaczyńskiego zapowiada się jak powrót do tradycji II Rzeczypospolitej, a nawet monarchii. Lech Kaczyński przed południem 23 grudnia zjawi się w Sejmie. Tam w obecności członków Zgromadzenia Narodowego – czyli posłów i senatorów – złoży przysięgę, którą zakończy słowami „Tak mi dopomóż Bóg”. Już jako urzędujący prezydent RP Lech Kaczyński pojedzie do warszawskiej katedry św. Jana na uroczystą mszę. W intencji nowego prezydenta odprawi ją prymas Józef Glemp. Msza ma nawiązywać do starych tradycji – gdy przed wiekami koronowano polskich królów, uroczystość miała zawsze wymiar religijny i króla koronował prymas. Lech Kaczyński złoży też w podziemiach katedry hołd tradycji II Rzeczypospolitej. „Pan prezydent zjeździe na chwilę do grobu pierwszego prezydenta Gabriela Narutowicza” – mówi poseł PiS, Paweł Kowal, koordynator zespołu, który przygotowuje inaugurację. Po mszy, za przykładem królów, prezydent Kaczyński uda się na Zamek Królewski. Tam odbierze insygnia Orderu Orła Białego ustanowione przez króla Augusta II. To błękitna na szarfa zakończona krzyżem z białym orłem i gwiazda orderowa. Później Traktem, również Królewskim, państwo Kaczyńscy pojadą do Pałacu Prezydenckiego. Na pięć lat stanie się ich domem. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Wśród czterdziestki gości z Litwy była też pracownica resortu oświaty Barbara Kosinskię (pierwsza z prawej).

Z Litwy w Cieszyńskie

Dokończenie ze str. 1

Z Bystrzycy litewski autobus wyjechał do Trzyńca, gdzie goście – wspólnie z uczniami trzynieckiej polskiej „dwójki” – mogli obejrzeć krótki program w wykonaniu młodych zaolziańskich gwiazd, m.in. finalistów Festiwalu Piosenki Dziecięcej.

Wizytę na Zaolziu zakończyło spotkanie z zarządem TNP, na którym podzielono się doświadczeniami m.in. w

zakresie sytuacji w polskim szkolnictwie, finansowania szkół, problemów z podręcznikami czy współpracy szkół z władzami gminnymi.

A że tylko kilka dni pozostaje do świąt, nie zabrakło opłatka.

– Ten cały nasz pobyt w Polsce i u was, na Zaolziu, to jest dla nas najwspanialszy świąteczny prezent – dodała B. Kosinskię.

Z bólem zęba w taksówkę

ORŁOWA (sch) – Wraz z nadejściem nowego roku pogotowie stomatologiczne w orłowskim szpitalu przestaje istnieć. Od stycznia pacjenci z bólem zęba będą musieli w weekendy i święta szukać pomocy dentysty w szpitalu w Karwinie Raju, gdzie pogotowie stomatologiczne jest czynne w godz. 8-15.

Likwidację pogotowia kierownictwo szpitala (orłowska placówka podlega karwińskiej) tłumaczy brakiem porozumienia z prywatnymi stomatologami, którzy w orłowskim szpitalu wynajmują gabinety, w kwestii utrzymania pogotowia po nowym roku. Ma również nadzieję, że dla pacjenta dojeżdżającego z Orłowej do Karwiny lub do szpitala na ostrawskich Fifejdach, gdzie dentyści dyżurują również po południu i nocą, pokonanie kilku kilometrów nie będzie specjalnym obciążeniem.

Jak stwierdziliśmy, w rzeczywistości w jednym i drugim kierunku chodzi o kilometrów kilkanaście. Dla starszych osób bez samochodu, które w takich przypadkach będą musiały skorzystać z taksówki, taka „wyprawa” z bolącym zębem zamknie się wydatkiem rzędu kilkuset koron.

PIENIĄDZE Z UNII EUROPEJSKIEJ NA NAUKĘ JĘZYKA POLSKIEGO

Nauka przez Internet

Technikum Przemysłowemu w Karwinie udało się uzyskać pieniądze z Europejskich Funduszy Strukturalnych na rozwój nauki języka polskiego.

Technikum boryka się z małą liczbą uczniów z polskich szkół podstawowych. Już przez kilka lat nie została otwarta samodzielna polska klasa. W klasach mieszanych obowiązuje cześć język wykładowy, dlatego staramy się wprowadzić do nauki języka polskiego nowoczesne metody, które by pomogły uczniom w doskonaleniu mowy ojczystej. Ponieważ podobna sytuacja zaistniała również w liceum medycznym, obie szkoły rozpoczęły współpracę nad projektem nazwanym „Wykorzystanie technologii informacyjnych w nauce języka polskiego”. W ramach projektu technikum zakupi e-learningowy serwer Barborka opracowany w Wyższej Szkole Górniczej w Ostrawie.

E-learning to nowoczesna metoda nauczania z wykorzystaniem Internetu. Podstawą tego systemu jest szczegółowe opracowanie specjalnych materiałów nauczania. Ponieważ nauczyciele naszych szkół nie mają doświadczenia z taką formą nauki, zwróciliśmy się z prośbą o pomoc do Wyższej Szkoły Górniczej oraz do katedry języka polskiego na Wydziale Sławiści Uniwersytetu Ostrawskiego. Do prac nad nowymi materiałami chcemy zaangażować również uczniów, którzy pomogą w tworzeniu multimedialnych elementów nauczania (fotografie, wideo, animacje, ...). Ponieważ materiały nauczania będą dostępne w Internecie, z wyników projektu będą mogli korzystać wszyscy absolwenci polskich szkół podstawowych, nawet jeżeli zdecydują się na kontynuację nauki w czeskich szkołach średnich.

inż. OLEG PASZ, nauczyciel

Ciekawostki

Najstarsza na świecie

Mieszkanka ekwadorskiego miasta Guayaquil, Maria Esther Heredia Capovilla, ma 116 lat i w zeszłym tygodniu została wpisana do Księgi Rekordów Guinnessa, jako najstarsza na świecie kobieta. Maria Heredia twierdzi, że osiągnięcie tego wieku zawdzięcza picciu w młodości oślego mleka, oraz – od czasów pierwszego małżeństwa – umiarkowanemu picciu wina. Nadal pozwala sobie na kieliszek wina. W zeszłym tygodniu, gdy trafiła do Księgi Rekordów Guinnessa, znalazła się w centrum zainteresowania. Odwiedzili ją krewni, m.in. dwie córki, 11 wnucząt i 20 prawnuków oraz dziennikarze. Maria Esther Heredia urodziła się w Guayaquil 14 września 1889 r. Mieszka razem z drugim mężem w eleganckiej dzielnicy Guayaquil. Mimo sędziwego wieku, nie używa laski ani okularów i uwielbia oglądać telewizję. Nadal cieszy się wyśmienitym zdro-

wiem. Przypisuje zachowanie go do tak późnych lat prostocie zwyczajów i temu, że w młodości piła ośle mleko oraz wino, które do jej codziennej diety wprowadził pierwszy mąż, Austriak Antonio Capovilla Oliva.

Kiedy zachoruje miś

Jak zwalczać lęk dzieci przed szpitalem? Sposób znaleźli studenci medycyny. W jednej z warszawskich szkół powstał „Szpital Pluszowego Misia”. Jest tu sala operacyjna, gabinety lekarskie i dentystryczne. Można wykonać badania EKG, USG i prześwietlenia. W Szpitalu Pluszowego Misia pacjentem jest zabawka, a jego rodzicem przedszkolak. Dzieci przynoszą swoje misie do lekarza. Ubrani w białe fartuchy studenci wykonują pluszacom badania i przekazują, że to „nie boli”. Koordynator akcji Monika Nowakowska zapewnia, że poprzez zabawę dzieci przełamują lęk przed chorobą, szpitalem i „osobami w białych far-

Kuś ponownie obwiniony

CZ. CIESZYN (man) – W tych dniach Policja RC ponownie obwinia Mariannę Kusia, byłego zastępcę burmistrza Cz. Cieszyna. Tym razem przedstawiono mu zarzut działania na szkodę Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Będący w przeszłości współpracownikiem tajnych służb bezpieczeństwa STB Kuś rzekomo miał posłużyć się sfałszowanym oświadczeniem lustracyjnym, na którym podrobił podpis

ministra spraw wewnętrznych. Fałszywy dokument przedstawił przed ubiegłorocznymi wyborami do samorządu wojewódzkiego.

Oskarżony był członkiem kierownictwa partii ČSSD, które we wrześniu skłoniło go do rezygnacji. Przed rewolucją aksamitną należał do najbardziej aktywnych współpracowników tajnych służb bezpieczeństwa, które zamierzały wysłać go do Watykanu.

W sierpniu M. Kusiowi zarzucono działania na szkodę partii ČSSD. Grozi mu kara do dwu lat pozbawienia wolności. We wtorek M. Kuś nie odbierał telefonu komórkowego, wczoraj miał telefon wyłączony.

Sprawa byłego zastępcy burmistrza Cz. Cieszyna zaskoczyła m.in. Wiesława Sikorę, wiceprezesa „Wspólnoty-Coexistentii”, która popierała Kusia w ubiegłorocznych wyborach wojewódzkich. – W momencie, kiedy popieraliśmy Mariana Kusia, nie przyszło nam do głowy, że mógłby posługiwać się sfałszowanym oświadczeniem lustracyjnym. Wcześniej zawiadł nas poseł Marian Bieleś – inna osoba wywołująca się z naszego terenu. Afera związana z M. Kusiem jest dla nas uderzeniem poniżej pasa. Nie chcemy już popełnić takiego błędu, tudzież w sprawie poparcia dla kandydatów w przyszłorocznych wyborach zamierzamy rozmawiać z posłem Igiem Petrowem i eurodeputowanym Josefem Zieľencem.

Najpiękniejsze domy

TRZYNIEC (man) – Tegoroczny konkurs Urzędu Miejskiego „Budynek roku” został rozstrzygnięty. Zwycięzcy otrzymali nagrody pieniężne.

W konkursie biorą udział prywatne domy mieszkalne, obiekty o charakterze komercyjnym i budynki z odnowioną elewacją. Dwa najpiękniejsze domy rodzinne stanęły w tym roku w Łyżbicach. Pierwszą nagrodę przyznano domowi Karola Nierostka, drugą państwu Gajdzicom. Trzecie miejsce zajęły ex aequo domy Karin Kubickowej z Nieborów i państwa Špoków z Oldrzychowic.

Najlepszy obiekt komercyjny to Squash Centrum w Trzyńcu Tarasie; najpiękniejszą elewację ma dom mieszkalny nr 255 na Sośnie.

Książka już w sprzedaży

Dokończenie ze str. 1

Zauważył, że praca „Sport polski na Zaolziu” została już życzliwie przyjęta w Polsce.

Z kolei Zahradnik podziękował kierownictwu Kongresu Polaków za podjęcie się organizacji końcowego procesu wydawania publikacji. Opowiedział także o trudnościach związanych ze zdobywaniem pieniędzy na realizację pomysłu wydania „Sportu polskiego na Zaolziu”, który to pomysł

zrodził się przed sześciu laty przy okazji zorganizowanych przez SHR obchodów 50-lecia sportu polskiego na Zaolziu i 50-lecia Polskiej Rady Sokoła. Poinformował, że ukryty pod pseudonimem Al. Suski – autor jednego z materiałów źródłowych o polskim piłkarstwie w okresie międzywojennym – to rzekomo Gustaw Szurman. Nam jednak udało się stwierdzić, że rzeczywistym autorem tych tekstów jest brat Gustawa, Adolf Szurman. Pan Adolf Szurman, którego Zaolzie poznało przede wszystkim jako wytrawnego harcerza, był również ofiarnym działaczem karwińskiej Polonii. Potwierdził nam to syn pana Adolfa, Aleksander.

Szef zespołu redakcyjnego ma również pomysł na pogłębienie problematyki zaolziańskiego sportu i opracowanie drugiej zwrętej publikacji na ten temat. Ma ona dotyczyć ruchu sportowego w ramach PZKO. Uważa, że warto się tym zająć, gdyż sport stanowi ważny czynnik w życiu polskiej społeczności na Zaolziu.

Póki co – na czytelnika czeka już książka „Sport polski na Zaolziu”. Zainteresowani mogą ją nabyć w cenie 100 Kc w sekretariacie ZG PZKO. Należy się śpieszyć, jako że nakład był nieduży. Zaledwie 300 egzemplarzy.

tuchach”. Natomiast przyszli lekarze uczą się, jak rozmawiać z małymi pacjentami. Aby „pluszowi rodzice” widzieli, że po wizycie u lekarza sama choroba nie mija, trzeba zabawką opatrzyć rany i wypisać recepty. Ważne w powrocie do zdrowia jest na przykład to, by miś był przez 3 dni codziennie przed snem przytulany.

Każdemu w nim do twarzy

Szalik, który pasuje do wszystkiego. Potrafi bowiem, jak kameleon, zmienić swój kolor, dopasowując się do reszty ubioru. Stworzyli go naukowcy z zespołu Akiry Wakity z Uniwersytetu Keio w Tokio; umiejętnie wpleli w materiał szalu diody elektroluminescencyjne (LED), emitujące czerwone, niebieskie i zielone światło. Poprzez odpowiednie kierowanie jasnością poszczególnych typów diod można więc zmienić ogólny kolor szalika. W szalu umieszczono także mały czujnik, który identyfikuje kolor

najbliższej znajdującej się części stroju. Informację tę następnie przetwarza mikrokomputer, który wybiera odpowiedni odcień, jaki ma przybrać szalik, i przekazuje polecenie diodom. Jak podkreślają naukowcy, komputer będzie kierował się własnym wyczuciem „smaku”. Jeśli np. właściciel szalika ubierze się na granatowo, szalik przybierze na nim delikatny odcień niebieskiego, doskonale pasujący do ciemnego granatu. Badacze zapewniają, że naszpikowany elektroniką szal poradzi sobie także z odważniejszymi zestawami kolorystycznymi. Potrafi bowiem dobrać odcień pasujący do kilku kolorów jednocześnie. Teoretycznie szalik może przybrać jeden z aż 4 tys. kolorów. Jednak oko ludzkie nie jest w stanie wychwytać różnic między większością z nich – dodał Wakita. Szalik zademonstrowano na sympozjum poświęconym nowoczesnym technologiom. Niestety nikt nie zamierza go masowo produkować.

Sukces młodych chórów

CZ. CIESZYN/PRAGA (kor) – Dwa czeskokocieszyńskie chóry – „Trallala” z PSP przy ul. Havlíčka oraz młodzieżowy zespół „Ad Dei Gloriam” działający przy kościele pw. Najświętszego Serca Jezusowego (kierowniczką obu jest **Beata Brzóska**) – wzięły udział w VI Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Adventowej i Bożonarodzeniowej „Praskie Boże Narodzenie” („Pražské vánoce”). Odbывał się on w dniach 9-11 bm. w stolicy RC.

W piątek 9 grudnia oba chóry zaśpiewały w kościele ewangelickim U Salvatora oraz na Rynku Staromiejskim dla zgromadzonej tam licznej publiczności. W sobotę natomiast w Domu Narodowym na Winohradach w Sali Majakowskiego odbyły się przesłuchania konkursowe chórów, które na festiwal przyjechały z terenu całej RC, a także z zagranicy.

Dla obu zaolziańskich zespołów udział w festiwa-

lowym konkursie zakończył się sukcesem. Szkolny chór „Trallala” zdobył Srebrną Wstęgę. Ich starsi koledzy z „Ad Dei Gloriam” natomiast wyśpie-

wali w kategorii zespołów dorosłych Złotą Wstęgę. O praskim sukcesie „Trallala” i „Ad Dei Gloriam” piszemy też na stronie ósmej.

FOT. MACIEJ BRZÓSKA

Chór „Trallala” z czeskokocieszyńskiej PSP pod szopką na Rynku Staromiejskim.

O ratuszu w Cz. Cieszynie

Przed prawie osiemdziesięciu laty zbudowano w lewobrzeżnej części miasta nad Olzą budynek ratusza. Ażeby – po podziale Śląska Cieszyńskiego w roku 1920 – nowo powstałe miasto Cz. Cieszyn mogło sprawnie funkcjonować, musiało najpierw zaspokoić najbardziej naglące potrzeby, m.in. wybudować nowe mieszkania, szkoły oraz rozwiązać problem z niewystarczająco rozwiniętą infrastrukturą komunalną.

Niezbędne środki finansowe czer-

pano z kredytu inwestycyjnego w wysokości 15 mln. koron, które na ten cel w roku 1922 przeznaczyły władze czeskosłowackie. Za te pieniądze w mieście wzniesiono budynek szkolny, wybudowano rzeźnię oraz cmentarz komunalny. Resztę pieniędzy przeznaczono na dofinansowanie budowy ratusza.

Działkę budowlaną ofiarowała wdowa po **Johannie Tetlu**, który w roku 1900 wybudował na obecnej ul. Głównej dom narożny. Dzięki temu

mogła powstać ulica, którą wówczas nazywano Mervilla, a obecnie Ruchu Oporu. Do rodziny Tetlów należał również domek, pochodzący prawdopodobnie z roku 1830 i znajdujący się w pobliżu miejsca, gdzie miał powstać przyszyły ratusz. Dom zburzono w roku 1932. Jesienią następnego roku wybrukowano cały rynek i ogłoszono przetarg na projekt architektoniczny i wykonawcę robót budowlanych. Jednakże z 18 nadesłanych ofert nie wybrano ani jednej. Powód? Nie spełniały jednego z warunków, jakim był limit finansowy inwestycji.

Inwestor zredukował więc pierwotne wymagania dotyczące rozmiarów gmachu. W następnym przetargu zwyciężył projekt architekta z Morawskiej Ostrawy, **Wilhelma Richtera**. Prace budowlane rozpoczęto 2 kwietnia 1928, zakończono zaś 5 grudnia tegoż roku. Ratusz wybudowała firma **Eugena Fuldya**. Prace wykończeniowe wewnątrz trwały do połowy marca 1929 r. Pomimo to już dnia 1 lutego 1929 (według innych źródeł czternaście dni później) nastąpiło uroczyste otwarcie gmachu ratusza.

Na początek odbyły się w nim obrady samorządu miejskiego, a w samo południe udostępniono go publiczności do zwiedzenia.

Na początku lat dziewięćdziesiątych ub. wieku obiekt przeszedł gruntowny remont. **CZESŁAW GAMROT**

FOT. CZESŁAW GAMROT

Ratusz w Czeskim Cieszynie w zimowej szacie.

marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

Marynka obudziła się wcześniej rano. Za oknem panowała zimowa ciemność, ludzie leniwie sunęli po drodze do pracy, od czasu do czasu podnosząc się ze zlodowaciałej nawierzchni drogi. Gdzieś niegdzie prześwitywały wysepki śniegu. „Ja ja, dalszy dzień”. Marynka zaczęła się zastanawiać, co by tu dzisiaj zrobić. Wtem jej wzrok spoczął na kalendarzu. „Do jasnej cholery, dyć už je połówka miesińca! Za pore dni świynta! Nie zdónzym!” Włosy stanęły Marynce dęba w tym samym tempie, w jakim Marynka wyskoczyła z łóżka. Przed oczami Marynki ukazał się olbrzymi spis obowiązków, rozciągający się pomiędzy niebem i ziemią. Długi i szeroki. „Cosi trzeba wymyśleć. Nejprzód podzielić robote. Co robym jo, a co moja połówka”. Marynka wpadła na genialny pomysł wprzagnięcia Męża do obowiązków. I zaczęła przeglądać spis, czerwonym długopisem zaznaczając swoje obowiązki a zielonym obowiązki Męża. Za godzinę spis został kolorowo podzielony. Czerwień listy dzieliły trzy zielone kreski – „Tepichi, ryby a strómeek. No nareszcie nie będzie wszystko na moi głowie!” Ucieszyła się Marynka. „A potym, nejlepi niech idzie na jakimś wiliówce, aspoń nie będzie zawadzać”. Zakasała rękawy i zabrała się do roboty. Jak na prawdziwą kobietę przystało,

już za chwilę robiła cztery rzeczy równocześnie.

Po południu Mąż, wróciwszy z pracy, zastał na furcie zablokowanej stertę dywanów kartkę z instrukcją „wytrzep tepichi, potym dostaniesz wieczere”. „Uż zaś sie zaczyna. Co by už było po pasterce” – wymamrotał pod nosem pobożne życzenie i ruszył w stronę miejscowej gospody oczekiwać w spokojnej atmosferze świąt.

Marynka wieczorem w biegu zauważyła brak Męża i stos dywanów przed furtką. Westchnęła tylko „ach jo” i dla świętego spokoju zabrała się do trzepania dywanów. Jak tylko powiesiła pierwszy dywan na trzepaku, cały świat się zatrzymał, nawet drobny śnieżek zawisł w powietrzu zamiast opadać na ziemię. Marynka zamarła w zamachu i stała tak ze wzniesioną ręką. Mąż, który akurat teraz dotarł do furki, też się zatrzymał w ruchu. A z góry odezwał się gromki głos: „Jak chcecie, to se zróbcie świynta porzóndu a wygłancowanej chałupy! Ale czemu ich musicie robić w moje urodziny!? Boże Narodziny to sóm świynta miłości i spokoju. Jasne?!”. Marynka z Mężem potulnie kiwnęli głowami: „jasne!” Ale rano już znowu zapomnieli o wieczornej obietnicy i z powrotem dali się zaprzagnąć do wozu pt. „Przygotowania Świąteczne”.

Nie zdónżym

KONFERENCJA NA OSTRAWSKIEJ SLAWISTYCE

Henryk Sienkiewicz w 100-lecie Nobla

OSTRAWA (mro) – „Henryk Sienkiewicz – tradycja – czasy współczesne – recepcja” to tytuł trzeciej z kolei międzynarodowej dwudniowej konferencji naukowej, rozpoczętej we wtorek a zorganizowanej przez katedrę Sławistyki Uniwersytetu Ostrawskiego, z cyklu upamiętniającego polskich kaudeatów nagrody Nobla.

Po otwarciu konferencji przez dziekan Wydziału Filozoficznego doc. Evę Mrhačową oraz polską konsul ds. Polonii w Ostrawie **Grażynę Kostrusiak** rozpoczęto debatę nad dorobkiem **Henryka Sienkiewicza**. Mówiono o nieznanym bliżej dokumencie („Odezwa do narodu polskiego w rocznicę Konstytucji 3 Maja” – wystąpienie prof. Jana Malickiego z Katowic), o mało znanych a zaangażowanych politycznie powieściach (prof. Teresa Świętosławska z Łodzi), o zaangażowaniu społecznym pisarza czy też o jego epigonach (dr Wiesław Ratajczak z Poznania). Zastanawiano się nad nazewnictwem, nad pojęciem „sarmatyzmu” oraz hamletyzmem i weryzmem utworów Sienkiewicza. Poruszano też wątki biograficzne.

– Na sesji już pojawiły się istotne elementy uzupełniające recepcję Sienkiewicza i dotyczące jego roli w naszym świecie – powiedział prof. **Tadeusz Bujnicki** z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. – Zresztą tego należy oczekiwać w 100-lecie przyznania mu Nobla. Tu przedstawiono cymes – odezwę Sienkiewicza do Polaków na 3 maja – mało znany dokument. To sygnał, że Sienkiewicza stale się odkrywa. Na sesji zainteresowało mnie przejście od historyczno-literackiego aspektu twórczości polskiego noblisty do problematyki niemalże futurystycznej. Oto myśl sienkiewiczowska żyje własnym życiem. To niezmiernie ważny wątek dyskusji, na ile Sienkiewicz potrafi wpływać nie tylko na czytelnika, ale i pewne nurty twórczości współczesnej. To do końca nie jest pisarz rozpoznany. Z jednej strony to sprawa odczytania go w zgodzie z jego epoką, a z drugiej wieloznaczność twórczości. Chyba zbyt szybko zaszukadkowanej. Bowiem jest to pisarz nie jednego światopoglądu, ale korzystający z wielu różnych inspiracji, znający doskonale literaturę, środowisko, w którym się obracał. Czyli, jeżeli ktoś zna tylko „Trylogię”, to nie zna Sienkiewicza – podkreślił T. Bujnicki.

Konferencję, w której przedstawiali swoje poglądy poloniści z Katowic, Łodzi, Krakowa, Poznania, Opola, Olsztyna, Lublina, Gdańska, Nysy, Wrocławia, a także z Heidelbergu, objął patronatem uczestniczący w obradach konsul generalny RP w Ostrawie, **Antoni Sadowski**.

»WSPÓLNOTA POLSKA«: Remontujcie!

CZ. CIESZYN (sch) – Osoby odwiedzające siedzibę Kongresu Polaków lub redakcję „Głosu Ludu” i „Naszej Gazetki” od kilku tygodni narażone są na niedogodności związane z przebiegającym tu remontem wejścia do budynku i klatki schodowej. Według szefa Kancelarii Kongresu, **Romana Kaszpera**, należy jeszcze uzbroić się w cierpliwość, gdyż na parterze budynku w najbliższych dniach zostanie przeprowadzony montaż ogrze-

wania etażowego dla obu redakcji.

To, że Kongres Polaków mógł przystąpić do realizacji remontu zakrojonego na taką skalę, jest zasługą Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, które finansuje całość. – Nas nie byłoby na to stać. Starcza nam najwyżej na drobne naprawy – podkreśla R. Kaszper.

Dodajmy, że również dzięki wsparciu „Wspólnoty Polskiej” dwa lata temu zostało pięknie wyremontowane piętro z siedzibą Kongresu Polaków.

UŻYWANIE JĘZYKA MNIEJSZOŚCIOWEGO NIE MOŻE BYĆ OGRANICZANE

Prawa a praktyka

Nie na żarty zdenerwowała się **Małgorzata Rakowska**, dyrektor PSP w Gnojniku, gdy 29 listopada zadzwoniła do miejscowego urzędu Poczty Czeskiej prosząc po polsku o podanie jej informacji dotyczących wysyłania paczek. – Pracownica poczty odpowiedziała mi, że mnie nie rozumie a dodatkowo byłam w sposób arogancki pouczaona, że mieszkamy na terenie Republiki Czeskiej i dlatego powinniśmy mówić poprawnie, bo, jak dodała, nie „rozumiem Pani” – pisze w skardze na postępowanie urzędnicze do generalnego dyrektora Czeskiej Poczty **JUDr. Karla Kratiny**, dyrektorka PSP. Zawiadamia go, że ostatecznie informację, o której jej chodziło, otrzymała od innej pracowniczki, lecz przy okazji powiedziano jej, że: – Nikt, kto by Panią rozumiał, nie ma teraz czasu.

– Sposób postępowania urzędniczek bardzo mnie uraził, cechowała go głęboka nietolerancja w stosunku do obywateli innej narodowości – pisze w skardze M. Rakowska. Zwraca przy tym uwagę na rzęsz turystów z Polski odwiedzających tereny przygraniczne oraz fakt, że Gnojnik jest miejscowością mieszaną pod względem narodowości, a polscy autochtoni niedawno obchodzili 150-lecie założenia tu polskiej szkoły.

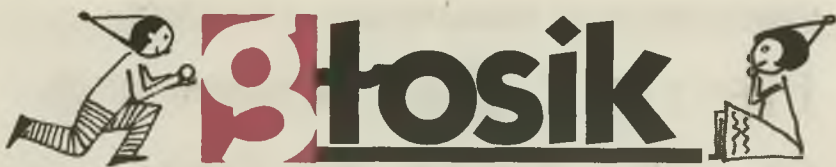
W końcowym akapicie wnioskuje, by Czeska Poczta tak pokierowała sprawami, by u okienek pocztowych w jej oddziałach na terenach zamieszkałych przez mniejszości narodowe urzędowali pracownicy, którzy respektują ustawy RC i którzy nie będą obrażać i przejawiać nietolerancji wobec innych narodowości. Żąda także podania do jej wiadomości kroków podjętych przez Poczcie Czeską w tej konkretnej sprawie.

List skierowany do Komisji ds. Narodowych w Gnojniku oraz przy samorządzie województwa morawsko-śląskiego, do Rady ds. mniejszości narodowych przy rządzie RC oraz Kongresu Polaków zyskał rozgłos, tym większy, że sprawa otarła się również o stację Radiojournal.

– Nie godzi się ferować wyroków w tej sprawie, zanim nie przebiegnie postępowanie Czeskiej Poczty – powiedział „Głosowi Ludu” **Andrej Sulitka** z sekretariatu Rady Rządu ds. Mniejszości Narodowych. – Przedstawiciel mniejszości narodowej miałby się spotkać z tolerancją i ochotą, a to wszystko jedno gdzie, czy na dworcu czy na poczcie – podkreślił. Zaakcentował też, iż w żadnej sytuacji życia publicznego używanie języka mniejszościowego przez przedstawiciela mniejszości nie może być ograniczane.

– Jednak trzeba rozróżnić używanie języków mniejszościowych w zakresie usług publicznych (co ma miejsce w danym przypadku), a w postępowaniu administracyjnym, na który wnioskodawczyni w końcu nie powołuje się. Od 1 stycznia 2006 roku wejdzie w życie nowa ustawa nr 500/2004 Sb. o postępowaniu administracyjnym, która może być podstawą do składania wniosku do dyrektora Czeskiej Poczty.

Jak poinformowała nas **Małgorzata Rakowska**, na piątek zapowiedział swoje przybycie w celu zbadania sprawy na miejscu przedstawiciel Czeskiej Poczty. (mro)

O prezentach

– A tu „Encyklopedia Dinozaurów”, a tu kalkulator, a tu puzzle... – odczytywał Głosik z ekranu redakcyjnego komputera.

– Jakie puzzle? Pokaż mi! – ciekawska Ludmiłka starała się zajrzeć przez głosikowe ramie. – To przecież żadne puzzle, tylko spis.

UWAGA!

KONKURS TRWA DO ŚRODY

Pamiętacie o naszym konkursie na najładniejszą kartkę świąteczną? Myszka Ernestynka z karwińskiej Biblioteki Regionalnej pokazała nam już trzy z kartek, które otrzymała. Jako pierwsza oddała w bibliotece swoją kartkę Małgosia Sikora z klasy 1. PSP w Karwinie.

Przypominamy, że kartki możecie wykonać dowolną techniką, a więc narysować ołówkiem, mazakami lub kredkami, namalować farbami, nakleić itp. Możecie też na swoją kartkę sami napisać wierszyk lub życzenia świąteczne. Konkurs potrwa jeszcze do środy 21 grudnia, a jego wyniki ogłosimy 29 grudnia. Kartki należy dostarczyć do Biblioteki Regionalnej w Karwinie.

Adres: **Biblioteka Regionalna Karwina, Oddział Literatury Polskiej, Masarykovo nám. 7/9, 733 01 Karviná Fryštát.**

Cieszymy się na Wasze prace!

– No właśnie. To spis prezentów, jakie trzeba kupić dzieciom – stwierdził Głosik.

– Ej, Głosiku! To przecież jest spis sklepów internetowych, które reklamują swoje towary. Jak ty to znalazłeś? – zapytała Ludmiłka.

– Normalnie! Kropka chciała, żebyśmy napisali coś o prezentach. Więc ja napisałem w komputerze słowo prezent i komputer sam mi wyszukał spis.

– No tak. Komputer poszukał słowa prezent i znalazł same reklamy. Każdy sklep chce coś sprzedać, więc reklamuje swoje towary. Ale rodzice wcale nie muszą się reklamą kierować – powiedziała Ludmiłka.

– Dlaczego? Przecież tu wyraźnie pisze: *najlepszy prezent dla dziecka od lat 6 do lat 9* – Głosik nie dawał za wygraną. – A tu znowu napisali: *Prezent z naszego sklepu uszczęśliwi Twoje dziecko!* A w następnej linijce przeczytałem: *tę zabawkę chce mieć każde dziecko!* A jeszcze dalej...

– Głosiku, uspokój się! – Ludmiłka przerwała okrzyki chochlika. – Oni tylko zachwalają towary ze swoich sklepów. To właśnie jest reklama. Ale przecież tak naprawdę dzieci nie mogą mieć wszystkich rzeczy ze sklepów. Rodzice wiedzą najlepiej, jaki prezent nadaje się dla ich dziecka.

– Hmm... – Głosik zastanawiał się tak intensywnie, że aż zacisnął po-

Zimowa piosenka

Lubię śnieżek,
Lubię śnieg,
Chociaż w oczy
Prószę.

Lubię mrozić,
Lubię mróz,
Chociaż marzną
Uszy.

Lubię wicher,
Lubię wiatr,
Chociaż mnie
Przewiewa.

Lubię zimą,
Idę w świat
I wesolo
Śpiewam.

I. Suchorzewska

wieki i zmrasczył nos. – Chyba masz rację. Wszystkie prezenty ze sklepów nawet by się dzieciom w domu nie zmieściły, prawda? A poza tym, kiedy pytam Kropkę o prezenty, zawsze mi powtarza, że najpierw muszę być grzeczny i zasłużyć sobie... A ja znowu wczoraj nie posprzątałem swoich rzeczy i nie słuchałem, kiedy Kropka do mnie mówiła, i... Ojej, Ludmiłko, im dłużej myślę, tym bardziej się martwię! Ja chyba nie jestem za bardzo grzeczny! Co to będzie? Ty na pewno jesteś grzeczniejsza! Chociaż jesteś strasznie ciekawska i czasami kłócisz się ze mną...

– Ja się kłócę? To ty się kłócisz!!! I naśmiewasz się ze mnie!!! – krzyknęła Ludmiłka i złapała się za buzię. – Przepraszam... – powiedziała cichutko.

– Już wiem – stwierdził nagle Głosik. – Musimy coś zrobić. Do Wigilii jeszcze mamy trochę czasu. Idę sprzątać naszą szufladę! Na pewno się uda!

KROPKA

Karolina Kijonka, PSP Karwina, kl. 5

Małgosia Sikora, PSP Karwina, kl. 1

Michał Wierzoń, PSP Karwina, kl. 5

Głosikowa korespondencja

Uczniowie klasy 9. B Polskiej Szkoły Podstawowej w Trzyńcu 1 zorganizowali 7 grudnia tradycyjnego Mikołaja. Opisuje to wydarzenie Adam Mohammad. A jest co opisywać! Zresztą przekonajcie się sami:

W tym roku postanowiliśmy zorganizować tę imprezę troszeczkę inaczej niż nasi poprzednicy. Pokazaliśmy jak to wyglądało, kiedy przyszedł święty Mikołaj do śląskiego domu przed 100 laty. W naszym przedstawieniu uczniowie zobaczyli prądkę, które przyszyły pomóc gospodyni i gospodarzowi; dzieci; diabła, którego trzymał policjant na smyczy; Żyda, który chciał sprzedać gospodyni skradziony garnek; Cygóna z Cygónką, którzy chcieli zdobyć mleko dla swego małego synka; fryzjera, który miał zamiar ogolić Żyda, a ten z kolei nie chciał o tym słyszeć; oraz kominarza. Oczywiście nie zabrakło Mikołaja, a także Anioła, który na koniec obdarzył wszystkich dzieci pysznymi cukierkami.

Myślę, że we wszystkich klasach uczniowie byli zaskoczeni tym niezwykle Mikołajem. Nie oczekiwali, że zobaczą, jak to święto obchodzono przed 100 laty. Uważam, że warto było zorganizować takiego Mikołaja, bo sami dowiedzieliśmy się o przeszłości tego święta.

Mikołaj odwiedził też Ekoludki, czyli przedszkolaków w Gródku. Wizyta miała miejsce w sali zabaw przedszkola, a oprócz dzieci uczestniczyły w niej też mamy i babcie, a nawet kilku tatusiów. Długi list o tej wizycie napisała do nas pani Lidia Kluz. Oto fragmenty:

(...) Rozległ się wreszcie dzwonek i po chwili wszedł do sali święty Mikołaj. Dzieci nie wiedziały, na co patrzeć najpierw – na Mikołaja, czy też na towarzyszące świętej osobie dwa groźnie wyglądające diabły...

Nie dały się jednak nasze ecoludki przestraszyć i przywitały gości jak należy. Mikołaja ucieszyły słowa wiersza: „Witamy cię, Drogi Mikołaju, co przychodzisz do nas z raju”, a piosenka „Prawda jest, że ten nasz Mikołaj dobry jest” też mu się spodobała.

Po powitaniach Mikołaj wyjął „Księgę grzechów”. Miał w niej zanotowane, kto grymasi przy jedzeniu, kto jeszcze nie zaprzyjaźnił się przy jedzeniu ze sztuczkami, lub kto za nic nie chce zjadać surówek... Wiedział też Mikołaj, kto w przedszkolu nie chce sypiać, kto się czasami zachowuje zbyt głośno, czy też nie chce bawić się z kolegami, a komu czasami do przedszkola po prostu nie chce się iść. Dzieci uważnie wszystkiego wysłuchały i przyrzekały poprawę, a większość z nich jeszcze znalazła odwagę, by Mikołajowi i jego świcie powiedzieć wierszyk lub zaśpiewać. Rogate i pobrzękujące łańcuchami diabły straszyły widelcami i dużym worem, ale Mikołaj nie tylko napominał dzieci, ale także chwalił te, które na to zasłużyły. I wszystkie ecoludki dostały od Mikołaja prezenty – garnuszki z obrazkiem Miśka napełnione czekoladkami. A diabły okazały się groźne tylko z wyglądu, bo one też obdarowały dzieci – pluszowymi diabłkami. (...)

Dziewięcioklasisci z trzynieckiej PSP przy ul. Dworcowej pewnie długo będą wspominali jak to przygotowali dla swych młodszych kolegów tradycyjnego śląskiego Mikołaja.

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(46)

Kocobędz

Pierwsza szkoła w Kocobędzu powstała już w roku 1785. Za zgodą baronowej Schreptowej ze znanego szlacheckiego rodu Beesów gmina wynajęła izbę w domu prywatnym. Pierwszym nauczycielem został miejscowy rzemieślnik Andrzej Parnek. Ekonom kocobędzkiego dworu Jan Tyc najpierw go przeegzaminował a potem, po sześciotygodniowym przygotowaniu w Cieszynie, Parnek otrzymał potrzebną atestację. W 1787 nauczyciel zbudował sobie drewniany dom, w którym jedno pomieszczenie przeznaczył na izbę lekcyjną. W 1853 r. w pobliżu cmentarza wybudowano nową, tym razem już murowaną szkołę. Uczęszczali do niej dzieci wyznania ewangelickiego, natomiast katolickie chodziły do sąsiednich Mostów przy Cieszynie. Po roku 1870 rozpoczęto nauczanie w języku polskim. Z powodu dużej liczby uczniów w r. 1898 przystą-

piono do budowy nowego budynku szkolnego, który oddano do użytku 6 listopada tegoż roku. Budowlę z roku 1853 kupił niejaki Karol Jonny, który przebudował ją na dom mieszkalny. Polska szkoła funkcjonowała aż do roku 1939, natomiast w latach 1940-1945 w obiekcie nauczano po niemiecku. Po wojnie w budynku wspólnie działały małoklasówki czeska i polska (edukację polskich dzieci wznowiono dopiero we wrześniu 1945). W 1979 r. polski oddział zamknięto. Odtąd dzieci polskie uczęszczają do szkoły do Cz. Cieszyna. Szkoła czeska funkcjonowała tam do czerwca 2005. We wrześniu br. przeniesiono ją do nowo zrekonstruowanego budynku przy ul. Ku Stawom.

Budynek byłej polskiej szkoły jest obecnie pusty. Gmina nosi się z zamiarem przebudować go na dom opieki społecznej.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

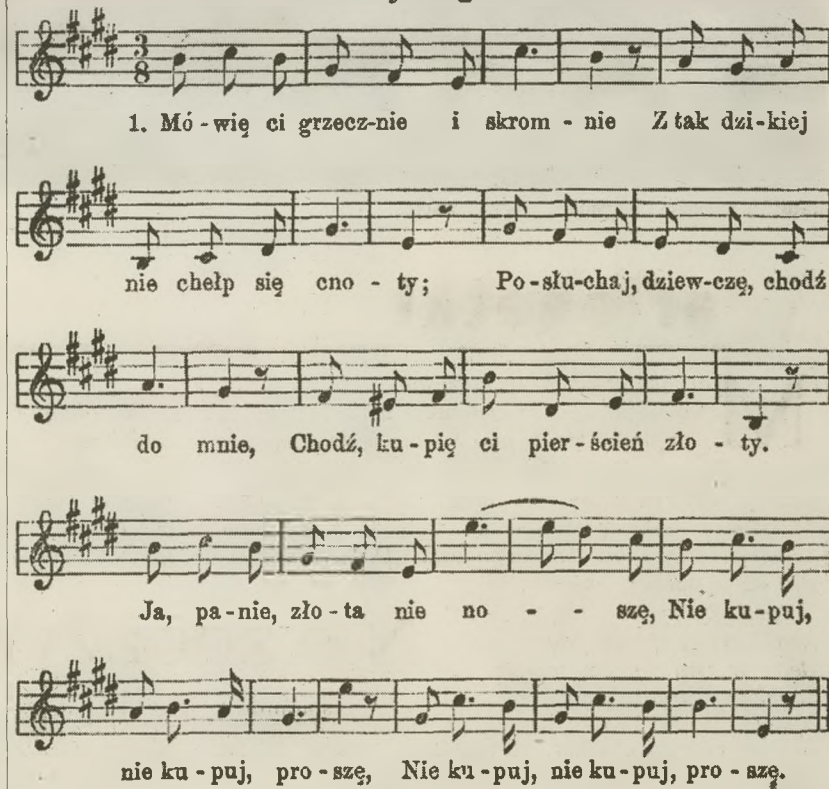
Była polska szkoła w Kocobędzu ma zostać przebudowana na dom opieki społecznej.

150 pieśni

(49)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Mówię ci grzecznie

2. Ach, twe oczka nad złoto,
Ja tylko dla ciebie żyję!
Pozwól mi, proszę cię o to,
Kupię ci pereł na szyję!
Ja, panie, pereł nie noszę;
Nie kupuj, nie kupuj, proszę.

3. Moje ty szczęście jedyne!
Czemuż me serce zasmucasz?
Powiedz mi, powiedz przyczynę,
Dla której dary odrzucasz.
— Nie miłe są twoje dary,
Boś panie brzydkie i stary.

Ze zbiorów Czesława Stebla

lotka

Aktorzy o prezentach

▲ **Maciej Damiński:** Pamiętam prezent, który kiedyś dostałem; ponieważ jestem wariatem na punkcie zbierania grzybów, otrzymałem w prezencie GPS – to takie urządzenie, aby później bez problemów znaleźć swój samochód. Niestety, jestem kiepski z elektroniki, źle ustawiłem urządzenie i szukałem w lesie auta do trzeciej nad ranem. Uważam, że najpiękniejsze prezenty to te, które ktoś sam dla nas zrobił.

◆ **Bartosz Obuchowicz:** Jako dziecko dostałem na gwiazdkę sterowany samochód-zabawkę. To był jeden z najmielszych prezentów. Bardzo lubiłem auta, więc moi bliscy doskonale trafili w mój gust. Zazwyczaj nie jest to trudne, ponieważ często wśród rodziny i znajomych mówię, co mi się podoba.

◆ **Cezary Żak:** Każdy prezent, który otrzymałem, był dla mnie niespodzianką. Przecież już w samej nazwie „prezent” musi się kryć tajemnica. Nawet gdy z żoną w jakiś sposób umawiamy się co do подарków, to i tak zawsze jest to jakaś niespodzianka. Bardzo cieszy mnie fakt dostawania prezentów, ponieważ czuję się wtedy kochany. Lubię także sam moment dawania, natomiast nie znoszę chodzenia po sklepach i zastanawiania się co kupić.

◆ **Bronisław Cieślak:** Kiedy byłem dzieckiem – w biednych domach na krakowskim Kazimierzu, takich jak mój, raczej się specjalnych prezentów nie dostawało. Ale ... Po wojnie dwóch moich wujków wyjechało za granicę. Tradycyjnie na początku zimy przychodziła do nas paczka. Mama zawsze ją skrzętnie chowała, a ja już wiedziałem, że zbliżają się Święta. Sam, muszę się przyznać, nie cierpię robić prezentów. (r)

BIAŁA ZIMOWA CZY CZERWONA PEŁNA PRZEPYCHU? Nowe szaty dla choinki

Ozdobami choinkowymi, jak fryzurami i ubraniami, rządzi moda. Wydawało się, że w ub. roku mieliśmy pięknie i oryginalnie ustrojoną choinkę, a teraz oglądając wystawy i nowe propozycje ozdób – chcielibyśmy ją ustroić zupełnie inaczej.

Wciąż modne są połączenia bordo ze złotem, niezmiennie królują aniołki i mikołajki, ale pojawiły się też nowe ozdoby inspirowane urodą zimy i przepychem eleganckich kabaretów.

W nowej szacie. Najmodniejszą choinkę w tym roku ubiera... zima. To z takiego pejzażu czerpiemy w tym sezonie pomysły na dekorowanie choinki i świątecznego stołu. Po prostu podglądamy naturę i dorzucamy garść własnych pomysłów. Jeśli chcemy bazować na zwyczajnej, sztucznej choince lub kupujemy żywe drzewko – gałązki możemy pokryć śniegiem z spray'u. Ta-

ki śnieg można również wykorzystać do dekoracji okien, na których za pomocą szablonów wyczarowujemy bałwanki czy gwiazdki. Oprószymy nim też świeczniki, bombki lub kieliszki do wina.

Bombki i zawieszki. Strojna zimą choinka to również duże białe bombki, zawieszki w kształcie gwiazdek, śnieżnych kul czy płatków śniegu, ptaszki, strojne anioły, wreszcie – absolutny przebój – anielskie skrzydła z piór. Od kilku lat dekoratorzy proponują, by dekorację drzewka uzupełnić o kokardy i łańcuchy z wstęg. Te ostatnie „wy-

pełniają” choinkę, dzięki nim staje się strojna, bogata.

Żywe kwiaty. Całość bogatej dekoracji uzupełniają też kwiaty. Mogą to być np. sztuczne róże, ale choinkę mogą również zdobić żywe kwiaty. Aby przedłużyć ich żywotność należy końcówkę łodygi sparzyć we wrzątku lub zamoczyć w wosku, a następnie zamknąć w próbnicy z wodą. Dekorację choinki wieńczy światło. W tym sezonie najpopularniejsze są jednokolorowe, drobne lampki. Ich zadaniem jest dyskretnie zdobić i podkreślać urodę innych ozdób.

Biała lub czerwona. Zatem jaka choinka? Biała zimowa czy czerwona, pełna przepychu? A może właściwie będzie pytanie, czy warto i czy stać nas na uleganie modom. Często ktoś widząc pięknie, ale odważnie zaaranżowaną choinkę mówi: musiałbym wyrzucić ozdoby, które mam i kupować wszystko od nowa. Tymczasem wystarczy wybrać spośród nich jakiś motyw kolorystyczny, np. czerwień i złoto lub dekoracyjny, np. gwiazdy, dokupić parę rzeczy, chociażby kokardy lub anioły, by sprawić naszej choince nowe, piękne szaty. (dz)

Fot. Marek Santarius

Smaczno!

Choinka czekoladowa

Składniki: 25 dag masła lub margaryny; 25 dag cukru; 5 łyżek kakao; 35 dag maki; 4 jajka; 2 płaskie łyżeczki proszku do pieczenia; 200 ml mleka; 5 dag posiekanych orzechów laskowych; 5 dag startej czekolady; cukier puder.

Przygotowanie: Masło rozpuścić z cukrem, kakao i 2 łyżkami wody, ostudzić, zmiksować z mąką, żółtkami, proszkiem do pieczenia i mlekiem, wymieszać z orzechami, czekoladą i pianą z białek, ciasto przełożyć do płaskiej blachy, piec godzinę w 180°C, ostudzić, wyciąć z niego 5 gwiazdek różnej wielkości, ułożyć z nich choinkę, posypać cukrem pudrem. (r)

ISTNE DZIEŁA SZTUKI

Jak zapakować?

Moda na prostotę przywróciła do łask zwykły szary papier pakowy. Oczywiście trzeba go nieco przyozdobić, żeby nie wyglądał jak paczka z wysyłkowego sex-shopu. Nadadzą się do tego sznurki (też najlepiej utrzymane w stylu ekologicznym – papierowe, konopne – żadnego plastiku!), suszki, materiałowe kokardy, ciasteczka i wszystko, co będzie przywodziło na myśl stary wiejski dom.

Może być szary, może być różnokolorowy.

Oczywiście całość powinna być dopasowana kolorystycznie do okazji. Uwaga dotyczy również innego rodzaju opakowań – torebek. Dawniej, przy trudnościach w zaopatrzeniu, szczytem elegancji była torba foliowa z kolorowym nadrukiem, jednak dzisiaj to raczej kiepski wybór. Torby papierowe – jak papier w arkuszach – występują w takiej obfitości form, że każdemu uda się dobrać coś do okazji. Torba może służyć wielu pokoleniom, papier jest raczej efemerydą. Z jednej strony każdy lubi czasem rozszarpać coś na strzępy – do tego papier jest niezastąpiony; z drugiej – niektórzy cenią walory ekologiczne opakowania – tutaj najlepszym rozwiązaniem jest niezniszczalna torba.

Rozwiązaniem podpatrzonym w butikach są sakiewki z płacht folii czy (w wydaniu bardziej luksusowym) z materiału. Mają tą przewagę nad papierem, że pozwalają opakować niefornne przedmioty bez użycia pudełek, a przy tym wyglądają bar-

dzo efektownie. Prezent stawia się na płachcie, ściąga jej rogi do góry i przewiązuje wstążką lub sznurkiem. Taka sakiewka może być oczywiście dwuwarstwowa – na folię kładziemy papier, a dopiero później prezent. Z kolei podkładając pod prezent kawałek tektury możemy uzyskać paczkę w kształcie grubej koperty. (int)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ●

Iglaki na różne okazje

Cyprysy, tuje, jałowce, a także małe świerczki, sosenki lub jodły – wszystkie nieduże, w zgrabnych doniczkach i funkcjonalne, robią zawrotną karierę, po wypełnieniu dekoracyjnej roli w Boże Narodzenie, znajdują swoje miejsce w ogrodzie lub na tarasie. Czy jednak uśpione teraz iglaki nie ulegną degeneracji i nie zrzuca szpilek – najpierw wniesione do ciepłego mieszkania, a po świętach „obudzone” i wystawione za próg, jak nieproszony gość?

Iglaki cierpliwie znoszą upiększanie i wieszanie ozdób niedużych i lekkich, bo inaczej delikatne gałązki szybko się złamią. Najlepiej oprószyć je brokatem lub sztucznym śniegiem, udekorować kolorowymi kokardkami lub niedużymi bombkami. Można je ustawić nawet w ciemnym miej-

scu, ale po świątecznej służbie lepiej przenieść je w pobliże okna. Iglaczki trzeba regularnie podlewać i nie dopuścić do przesuszenia podłoża. Jeśli się to zdarzy, woda przestanie wsiąkać albo „uciekną” z doniczki wszelkimi możliwymi szczelinami, albo wyparuje na powierzchnię. Korzenie wtedy zamierają i iglak niepotrzebnie ginie. Po świętach najlepiej przesadzić iglak do nowej, żyznej ziemi. (jj)

WARTO NA NIE CZEKAĆ PRZEZ CAŁY ROK

Prezenty gwiazdkowe

Święta Bożego Narodzenia kojarzą nam się najszybciej z dwoma symbolami: choinką i świętym Mikołajem. Oba te symbole są nadużywane przez handlowców i to nie bez powodu. Jeżeli zauważyć, że połowa rocznych obrotów w sklepach przypada na sezon świąteczny, to widać wyraźnie, że większość ludzi nie wyobraża sobie Świąt bez prezentów. Jakle powinny być świąteczne prezenty?

Wyjątkowe. Na Święta postaramy się zapomnieć o prozie życia i poświęcić trochę czasu na wybranie (zrobienie) prezentu niepowtarzalnego. Nie musi być praktyczny, tutaj liczy się serce. Na pewno niepraktyczne prezenty odchodzą powoli do lamusa, ale czy słusznie? W dzisiejszym zaganianym świecie warto jednak poszukać czegoś, co pozwoli nieco zwolnić. Pani domu na pewno przyda się siedmio-biegowy mikser do kuchni, a dzieciom nowe skarpetki, ale czy Święta tym właśnie mają być, spełnianiem podstawowych potrzeb? Kolacja wigilijna, świąteczne obiady w rodzinnym gronie też nie są normalnymi posiłkami. Nie chodzi o to, żeby się najeść, ale o to, żeby chociaż raz do roku pobyć razem. Skarpetki? No dobrze, ale nie pierwsze lepsze z hipermarketu tylko fikuśne, albo przeciw-

nie – najwytworniejsze. Sweterek? Niech będzie, ale nie z wyprzedaży, tylko z snobistycznego lumpeksu albo wydziergany na drutach. Typowo świąteczną odmianą prezentu były kiedyś – teraz wracające do łask za sprawą sieci handlowych – paczki żywnościowe. Rzecz jasna nie jest w dobrym tonie kupowanie kilograma kiełbasy zwyczajnej, ale ciastka, czekolady, ba, nawet szynka w puszcze jakoś do Świąt pasują.

Podpisane. Prezenty leżące pod choinką to obrazek, na który warto czekać cały rok. Nie dajemy ich osobie, dlatego ważne jest, żeby były dobrze podpisane (albo oznaczone). Krzyki rodziny, podpowiadającej zza stołu co komu psują niespodziankę i – co tu dużo mówić – psują atmosferę. Podpisać można paczkę bezpośrednio albo przyklepić karteczkę z imieniem. To oczywiście nie wyczerpuje tematu – zamiast podpisów mogą być rysunki, zamiast karteczek ciasteczka z imieniem wypisanym cukierniczym pisakiem.

Obligatoryjne. Tak jak na Wigilię Bożego Narodzenia pozostawiamy przy stole wolne miejsce dla spóźnionego gościa, co ma symbolizować pamięć o tych, których z nami nie ma, tak w przypadku prezentów wypada pamiętać o wszystkich. Każdy musi dostać choćby najskromniejszy prezent. (r)

● JESIENNY KONKURS »GL« ● JESIENNY KONKURS »GL« ●

Zacznij dzień z Mokafe

MOKATE

Mokafe. Doskonała poranna kawa zbożowa na dobry początek dnia. Nowoczesna technologia wytwarzania granulowanej kawy gwarantuje doskonałą jakość i unikalny smak za umiarkowaną cenę. To jeden z produktów polskiej firmy MOKATE, który podbija czeski rynek.

Kawa zbożowa wraca znów do łask. Sięgają po nią gospodynie domowe, ale także managerowie. W końcu ile czarnych kaw dziennie można wypić? Zalecą kawy zbożowej jest to, iż nie zawiera kofeiny, można ją pić więc bez ograniczenia, dawać także dzieciom. Bardzo dobra jest z dodatkiem mleka lub śmietanki. Polecana jest także przez dietetyków dla osób próbujących zrzucić parę zbędnych kilogramów, w tym wypadku jednak z chudym mlekiem. Można pić ją w różnej postaci, bez ograniczenia. Zalecą zbożówki jest też o wiele krótszy czas palenia ziaren w porównaniu z kawą naturalną. Kawa zbożowa zalecana jest też matkom, które chcą dostatecznie długo karmić piersią, jako napój wzmacniający laktację.

Mokafe firmy MOKATE to kawa o wyjątkowo bogatym, pełnym smaku i niesłychanym aromacie. Produkowana ze starannie wybranych ziaren polskich zbóż, które w unikalnym procesie palenia nabierają niezwyklej mocy i smaku. Łatwa w przygotowaniu – wystarczy zalać przegotowaną wodą. Teraz możesz się cieszyć jeszcze intensywniejszym smakiem i niepowtarzalnym aromatem kawy zbożowej, kiedy tylko zechcesz. Granulowaną kawę zbożową można także wykorzystać do przygotowania różnych ciast lub kremów.

Kto jednak chce wybrać złoty środek między kawą naturalną a zbożową, może sięgnąć po kawę Rebecca. To mieszanka zbożówki z kawą naturalną (30 procent), która zawiera kofeinę, jednak w mniejszej ilości.

PYTANIE KONKURSOWE:

Dlaczego kawę zbożową Mokafe firmy MOKATE można pić bez ograniczeń?

Trzy poprawne odpowiedzi zostaną nagrodzone zestawami wyrobów firmy MOKATE o wartości 300 koron. Odpowiedzi prosimy przysyłać pod adres redakcji do 21 grudnia br. do godz. 12. Za tydzień kolejne pytanie. Poprawna odpowiedź z poprzedniego numeru brzmi **Carmen**. Nagrody wylosowali: **Danuta Fiedorowa** z Trzyńca 6, **Barbara Matysz** z Mistrzowic i **Gizela Kubickowa** z Hawierzowa. Nagrody do odebrania w redakcji.

Telewizja

CZWARTEK 15 GRUDNIA

■ TVP 1

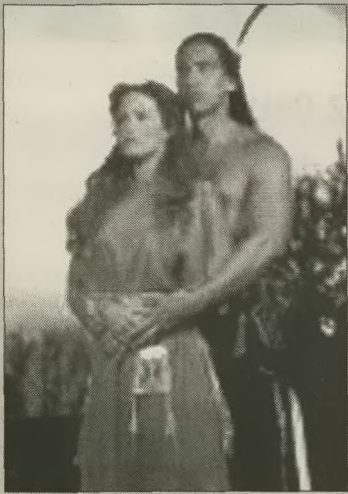
6.00 Kawa czy herbata 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s. anim.) 9.10 Budzik (dla dzieci) 9.40 Piątka detektywów (s.) 10.10 Zaginiony świat (s.) 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.25 Okazja (s.) 14.25 Świat według Einsteina 15.10 Popołudnie z Jądką 15.23 Podróżnik 15.55 Zrób to (pr. eduk.) 16.00 Zwierzowiec 16.25 Moda na sukces (s.) 17.20 Reporterzy non-stop 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 20.20 Zagubieni (s.) 22.45 Prosto w oczy 23.00 Wiadomości 23.40 U nas na Pekinie (s. dok.) 0.05 Zdobywcy (pr. rozryw.) 0.10 Był taki dzień (film dok.) 0.40 Życie jest cudowne (film USA) 2.25 Sztuka tworzona w mrokach (s. dok.) 3.20 Był taki dzień (film dok.).

■ TVP 2

6.20 10 minut tylko dla siebie 6.30 Gruby (dla młodzieży) 7.00 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Zmiennicy (s.) 11.10 M jak miłość (s.) 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.15 Europa da się lubić (talk show) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.40 Oceaniczne oazy (film dok.) 15.10 Janosik (s.) 16.00 Panorama 16.15 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 SOS, czyli sami o sobie (pr. public.) 19.05 Świąteczna aukcja Caritas 20.00 Panorama flesz 20.05 Biała squaw (film USA) 22.00 Panorama 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport-telegram 22.40 Pogoda dla narciarzy 22.45 Pitbull (s.) 23.35 Czy świat oszalał? - Tsunami anato-

BIAŁA SQUAW

Western, USA 1997, 115 min
TVP 2, czwartek 15. 12., godz. 20.05
Reżyseria: Jerry London.
Występują: Janine Turner, Jean Louisa Kelly, Patrick Bergin, William Shockley, Michael Greyeyes, Rodney A. Grant, Chief Luta i inni.

Dziki Zachód. Rok 1868. Generał George Custer równa z ziemią wioskę Cheyennów nad rzeką Washita. Plemiona indiańskie szukają odwetu na białych osadnikach. Dochodzi do krwawych aktów zemsty. Indianie napadają na tabor przemierzający równiny. Dwie zdesperowane młode kobiety ratują się ucieczką. Kiedy wojownik Tokalah dopada wreszcie powóz, mierzy do uciekinierki z karabinu. Jedną z nich, Annę Brewster, trzyma w rękę Biblię. Ten widok wyraźnie przypomina coś Indianinowi. Niespodziewanie kobiety zostają puszczane wolno i bezpiecznie docierają do celu podróży. W forcie Hays w stanie Teksas Annę wita jej brat, wieloletni Brewster, nie kryjąc radości ze szczęśliwego ocalenia siostry. Wielebny, który pragnie wydać Annę za mąż, ma dla niej odpowiedniego kandydata, statecznego i szanowanego pastora Daniela Morgana, a ona jest posłuszna jego woli.

mia kłeski (film dok.) 0.40 W obronie prawa (s.) 1.25 Zula z Czeczenii (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki prezentacje - Tajemniczy płomień królowej Loany 7.45 Aktualności 7.50 Chłop i baba (s.) 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Odkrywanie przestrzeni 17.15 Czarno na białym - program dokumentalny 17.50 Narciarski weekend 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.40 Ludzie i sprawy 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 22.15 Ślizg 23.05 Patrol Trójki 23.35 Matki (film włoski) 21.10 Egzotyczna Polska - Polesia czar 21.45 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Duracell - Eksploracje 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (s.) 22.20 Co z tą Polską? (pr. public.) 23.20 Zakręcone (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Fala zbrodni (s.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Afryki czar (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Było nas pięciu (s.) 11.05 List do ciebie 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.35 Świetnie wyglądasz! (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.30 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Miss Marple: Zapowiedź morderstwa (film br.) 21.45 Wszystkoparty (poradnik) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody, sport 23.15 U nas w Europie (mag.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.50 Kinobox (mag. film.) 0.15 Biał jak śnieg 2/2 (film szwedz.) 1.35 Simpsonowie 2.00 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Sprawa dla ombudsmiana 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Gotujemy po czesku (pr. kul.) 12.20 LeGaTo (mag.) 12.50 Cudowny świat (s. dok.) 13.10 Czy mnie zechcecie? (mag.) 13.30 Bajkowe popołudnie 14.30 Meduza (lista przeb.) 15.00 Nasze zamki (s. dok.) 15.15 GEO: Ferma motyli (s. dok.) 15.40 Co mogę zrobić dla siebie 15.50 Telewizyjny klub nie słyszących (mag.) 16.20 Kultura. cz (mag.) 16.55 Czechy - Finlandia (hokej na lodzie) 18.25 Sportowe minuty 20.30 W erze przemysłu... (dok.) 21.30 Za ścianą (mag.) 22.00

Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.15 Klub filmowy: 15 Amore (film austral.) 23.45 Paszkwil (mag.) 0.15 333 (mag.) 1.10 Magazyn religijny 1.30 Magazyn chrześcijański 1.45 „Ladzi neladi” 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Piękny (film USA) 11.20 Poradnik kulinarny 11.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 12.25 Strażnik Teksasu (s.) 13.20 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.15 Bez śladu (s.) 16.05 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.30 M.A.S.H. (s.) 18.00 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszłość w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Obietnica (film USA) 23.30 Obywatelskie judo (pr. publ.) 0.15 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.50 Blackwods (film kan.-niem.) 2.30 Trzeci patrol (s.).

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.50 Stary (s.) 12.00 Rewir Wolfa (s.) 13.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziejki (s.) 16.50 Big Ben (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.05 Ucieczka z Alcatraz (film USA) 23.20 Peepshowbazar (pr. roz.) 0.20 Na własne ryzyko (film USA) 2.00 Szybka wygrana 3.40 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 16 GRUDNIA

■ TVP 1

8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric (s.) 8.55 Kasztaniaki (s. anim.) 9.10 Jedyneczka (dla dzieci) 9.40 Mały rycerz El Cid (s. anim.) 10.05 Don Matteo (s.) 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Dobrane pary (talk show) 13.30 Wiedźmy (s.) 14.15 Kiosk przy Wspólnej 14.30 Glob 2005 15.10 Popołudnie z Jądką 15.35 Czas na spacer (pr. eduk.) 15.40 Pociąg do kultury (mag.) 15.45 Popołudnie z Jądką 15.50 Zrób to (pr. eduk.) 15.55 Kuchnia z Okrasą 16.25 Moda na sukces (s.) 17.20 Kochamy polskie komedie (teleturniej) 17.55 Tak miało być (s.) 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 20.15 Lowca krokodyli (film austral.) 21.50 „Cała jesteś w skowronkach” - jubileusz zespołu Skaldowie 22.20 Ucieczka na Atenę (film ang.) 0.20 Wiadomości 0.25 Po godzinach (mag.) 0.30 Był taki dzień (film dok.) 1.30 Tele-Nowela - program o książkach 1.30 Burza stulecia (s.) 3.10 Puchar Świata w karate tradycyjnym 3.30 Był taki dzień (film dok.).

■ TVP 2

6.15 10 minut tylko dla siebie 6.30 Gruby (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola 7.25 Teletubisie (s.) 7.55 Zmiennicy (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Świat podróży według Ediego (s. dok.) 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.00 Panorama 13.10 Spotkanie z balladą (pr. rozryw.) 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Wędrowni przyrodnicze z Davidem Attenborough (s. dok.) 15.05 Janosik (s.) 16.00 Panorama 16.10 Złotopolscy (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Z Dwójką bezpiecznie 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Z Grabowskim po kraju bis (pr. rozryw.) 20.00 Załóż się 22.00 Panorama 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport-telegram 22.40 Załóż się twój wybór (pr. rozryw.) 23.05 U2 - Vertigo (koncert w Chicago) 0.15 Ktoś nad tobą czuwa (film USA) 1.50 Niewiarygodna prawda (film USA).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki 7.45 Aktualności 7.50 Narciarski weekend 8.00 Szlaban w górę 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Speed 17.15 Kronika miejska Zabrze 17.50 Narciarski weekend 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Czarta władza 19.10 Z archiwum „S” 19.50 TV Katowice zaprasza 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności flesz 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Uwierz w dokument 23.45 Skarga (film pol.) 2.05 Nieznane katastrofy - Maria Kopnicka.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Zakręcone (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża (s.) 13.30 Szpital Księcia Alfreda (s. dok.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Eureko ja to wiem (pr. rozryw.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Kevin sam w domu (film USA) 19.50 21.45 Za wszelką cenę (reality show) 22.45 Nieustraszeni (reality show) 23.45 Biznes Wydarzenia 0.10 Plan Susan (film USA) 1.55 Aquaz Music Zone (mag. muz.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.)

UCIECZKA NA ATENĘ

Film wojenny, WB 1979, 120 min.
TVP 1, piątek 16. 12., godz. 22.20
Reżyseria: George Pan Cosmatos
Występują: Roger Moore, Telly Savalas, David Niven, Claudia Cardinale, Stefanie Powers, Richard Roundtree, Sonny Bono i inni.

Akcja filmu rozgrywa się w 1944 roku. Miejscem wydarzeń jest wyspa grecka (zdjęcia kręcono w malowniczych plenerach Rodos), gdzie Niemcy założyli obóz jeniecki. Więźniowie prowadzą prace wykopalskowe. Wśród nich są znany archeolog profesor Blake (David Niven) i Amerykanie Nat Judson (Richard Roundtree) i Bruno Rotelli (Sonny Bono). Komendantem obozu jest major Otto Hecht (Roger Moore), wielki koneser dzieł sztuki i były marszand. Do obozu trafiają nowi Amerykanie z zestrzelonego samolotu, pływaczka Dottie del Mar (Stefanie Powers), próbująca swych sił jako aktorka i komik kabaretowy Charlie Dane (Elliott Gould). Nawiązują bliskie kontakty z Hechtem, który marzy o zdobyciu bezcennej kolekcji starych, złotych talerzy ukrytych wysoko w górach w niedostępnym klasztorze. Tymczasem Niemcy wzmagają czujność, zorientowawszy się, że w miasteczku działa konspiracyjna radiostacja przekazująca tajne informacje aliantom. Aparatura obsługiwana przez Greka Zeno (Telly Savalas) i jego piękną przyjaciółkę Eleanę (Claudia Cardinale) znajduje się w domu publicznym, często odwiedzianym przez niemieckich żołnierzy.

9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Jak umieścić tatuaż w domu poprawczym (film czes.) 11.35 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Jak na ryby... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.35 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wizytówka (mag.) 16.30 My z końca świata (s.) 17.00 Śladami wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Četnické humoresky” (s.) 21.55 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody, sport 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.25 Groźba (film br.) 1.15 Film o filmie Szaletstwo 1.30 Pod pokrywką 1.50 Ogród to zabawa 2.15 Simpsonowie 2.40 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.) 8.45 Skarby świata (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.40 GEO (s. dok.) 13.10 Świat motorów (mag.) 13.55 Klocki (dla dzieci) 14.05 Szewagier diabła (bajka) 15.15 Labirynt (teleturniej) 15.40 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.15 Kamera w podróży (s. dok.) 17.10 City Folk: Kopenhaga (s. dok.) 17.40 Babilon (mag.) 18.00 Dokument 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.35 Stop 19.40 Nasze zamki (s. dok.) 20.00 Cudowna planeta: Rekin (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Dokument 21.50 TVC Live: Katapult (koncert) 22.55 Gorączka piątkowej nocy 0.55 Miejsca pielgrzymek 1.10 Słowo święte 1.20 Cudowna planeta 2.10 Czarne owce 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Panna mamska (film czes.) 11.20 Poradnik kulinarny 11.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 12.30 Strażnik Teksasu (s.) 13.25 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.15 Bez śladu (s.) 16.10 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 M.A.S.H. (s.) 18.00 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 O odważnym kowalu (film czes.) 21.25 Nakręć to! (pr. roz.) 22.05 Prąsk! (mag.) 22.45 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.25 8 mm (film USA-niem.) 1.30 Dziecko doskonałe (film niem.).

■ PRIMA

8.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 8.55 Sofie i jej miłość (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.55 Stary (s.) 12.00 Rewir Wolfa (s.) 13.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Roseanne (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziejki (s.) 16.50 Big Ben (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.55 I kto to mówi III (film USA) 21.45 Miss AntiEthanol 07 (pr. roz.) 22.45 Losowanie loterii Euromiliony 22.55 Niepewny (film fr.) 0.55 Szybka wygrana 2.35 Pod włos.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Upływa szybko życie
Jak potok płynie czas...*

Właśnie dziś, w dniu 15 grudnia 2005 obchodzi swój znaczny życiowy jubileusz 85-lecia urodzin nasz Kochany Mąż

pan WŁADYSŁAW MARTYNEK

z Trzyńca. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego oraz życia najdłuższego życzą żona Milada oraz syn Władysław i córka Halina z rodzinami.

GL-666

Co w teatrze

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: Czarodziejska lampa Alladyna (15, godz. 8.30, 10.45).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Harry Potter i Czara Ognia (15, 16, godz. 15.00, 17.45); Nocny lot (15, 16, godz. 20.30); **Reflex:** Pan i Pani Smith (15, 16, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Mój Nikifor (15, 16, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Transporter 2 (15, 16, godz. 17.30); Człowiek pies (15, godz. 20.00); Mój Nikifor (16, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Gendernauti (15, godz. 18.30); **HAWIERZÓW - Centrum:** Harry Potter i Czara Ognia (15, 16, godz. 15.00, 17.45); 40-letni prawniczek (15, 16, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** 10 minut później: Trąbka (16, godz. 19.00); **CIESZYN - Piast:** Harry Potter i Czara Ognia (15, godz. 15.00); Wallace i Gromit: Kłątwa królika (16, godz. 16.00); 40-letni prawniczek (16, godz. 17.45); Plan lotu (16, godz. 19.45, 21.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30- 19.00.

Co w terenie

TL BAJKA - zaprasza na przedstawienie pt. „Książę Portugalii” 16. 12. o godz. 17.00 do teatryku przy ul. Strzelniczej 28, Cz. Cieszyn. **JABŁONKÓW** - zarząd MK PZKO zaprasza na Jasełka w wykonaniu zespołów „Zaolzi” i „Zaolzioczek” 17. 12. o godz. 17.00 do salki Domu PZKO. **HAWIERZÓW MIASTO** - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie w czwartek 15. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2. **KARWINA STARE MIASTO** - MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze połączone z Wigilią 18. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

Koncerty

TRZYNIEC - Luterański Kościół Ewang. A.W. zaprasza na tradycyjny „Wieczór Kolęd” 18. 12. o godz. 16.00 w tutejszym kościele. W programie żeński chór „Melodia” dyrygowana

● ● **OKAZJA** ● ●
- obniżka 20-40%.
◆ na wyroby z wystaw ◆
(odkurzacze, miksery, krajalnice...)
plątek 16 i poniedziałek 19. 12. 2005
w godz. 9 - 18
w siedzibie Firmy ZELMER BOHEMIA
Horní Třílčko 770. Tel.: 59 642 37 10

ny przez Aleksandrę Zeman oraz miejscowy chór „Lutheran Chorus” wraz z orkiestrą kameeralną pod batutą Józefa Podoli. **KARWINA** - zapraszamy 16. 12. na koncert pt. „Gospel Advent” o godz. 19.00 w kościele ewangelickim na rynku Masaryka w Karwinie Frystacie. W programie: polska formacja CME gospel chór z Dziegielowa, ostrawski rock-gospel Revelation. Bilety do nabycia za 50 Kc w sklepie Agape lub za 70 Kc na miejscu. Bliższe informacje na www.dokoran.info

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: 17. 12. wernisaż wystawy Moniki Milerskiej - Malarstwo i Urszuli Górnickiej-Herma - Rzeźba. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

GIMNAZJUM POLSKIE W CZ. CIESZYNIE: do 22. 12. wystawa z okazji 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza (4. piętro).

GALERIA „PÚDA”, KaSS Střelnice, Cz. Cieszyn: do 16. 12. wystawa Daniela Balabána „Pokoj Vám” i Ivo Sumca „Lepší než já”. Otwarte po-pt: 9-17.

SALA MÁNESA, Karwina: do 6. 1. autorska wystawa rzeźb Františka Gajdy. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-13.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 2. 4. 2006 historyczna wystawa „Hawierzów - powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCIEKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariánský 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 21. 1.

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, sąsiadom, znajomym, członkom chóru kościelnego za wieńce, kwiaty, wyrazy współczucia oraz liczny udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. JÓZEFA ZUBRA

z Lesznej Dolnej. Dziękujemy również kś. Fr. Vrúblowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Inż. Wiesławowi Staszko, prezesowi MK PZKO w Lesznej, za wzruszające słowa pożegnania. Chórowi PZŚ Hutnik z dyr. Aleksandrą Zeman na czele oraz solistce Irenie Zawadowej za wzbogacenie liturgii mszy św. pięknym śpiewem. Żona z rodziną.

GL-678

*Największa miłość na świecie gaśnie,
gdy serce Matki na zawsze zaśnie.*

W głębokim smutku pogrążeni wiadomiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 13 grudnia 2005 r. zmarła w wieku 45 lat nasza Najukochańsza Córka, Żona, Mamusia, Siostra i Ciocia

śp. ALICJA LEWANDOWSKA

z domu Kawulok, zamieszkała w Tarnowie. Pogrzeb Zmarłej odbędzie się w sobotę 17 grudnia 2005 z kościoła katolickiego w Tarnowie. W głębokim smutku pogrążona rodzina. GL-684

2006 wystawa „Cieszyńska Macierz - dzieidictwo dla przyszłości (1885-2005). 120 lat Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”. Otwarte po-sr, pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA BIELSKA BWA, Bielsko-Biala, 3 Maja 11: 37. Biennale Malarstwa „Bielska Jesień 2005”; wystawa fotografii Zhu Hao „Silent Shanghai”. Otwarte wt-nie: 10-18.

DOMY RODZINNE - SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Lesznej Górnej (2x2+1), zabud. gospodarskie z garażem, podpiwniczony, utrzymywany ogród. Cena 1 350 tys. Kc. 777 077 277. Dom rodzinny w Trzyciu Nieborach, zabud. gospodarskie z garażem, dobry dojazd. Cena 1,2 mil. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Olbrachcicach, 5+1, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, garaż. Cena 1,3 mil. Kc. 777 077 277. Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyciu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kc. 777 074 552.

Chata ogrodowa w Trzyciu Podlesiu, woda, el., kanalizacja, gaz, parcela 20 a, ładne miejsce. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 250 tys. Kc. 606 757 577.

Chata wczasowa w Tyrze, woda, el., szambo. Cena do uzgodnienia. 606 757 577. Dom rodzinny w Wielopolu, 4+1, 2+strych, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 450 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 6+1, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, odpowiednio jako siedziba firmy. Cena do negocjacji 2,2 mil. Kc. 777 074 552.

Chata wczasowa w Trzyciu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 270 tys. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzyciu, garaż (3 auta), obok lasu, po częściowej rekonstrukcji, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dom rodzinny w Cierlicku Kościelcu 5+1+strych, zabud. gospodarskie z garażem, podpiwniczony. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

GARAŻE - SPRZEDAŻ Garaż w Trzyciu Borku. Cena do negocjacji 80 tys. Kc. 777 074 552.

Garaż w Cz. Cieszynie, ul. U Mlékárny. Cena 105 tys. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie - Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Wielopole, Kocobędz, Dobracice, Wędrynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA - OFERTY Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Hornická. Cena do negocjacji 290 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie własność. 2+1, Trzyniec, ul. Erbena, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1+2 balkony. Trzyniec, ul. Slezská, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania 0+1 w Cz. Cieszynie. 777 077 277.

Potrzebujemy państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

CZERNEK
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

STATYSTYKI PRZESTRZEGAJĄ

Ciągle niebezpiecznie

OSTRAWA (wak) - Jak wynika ze statystyk udostępnionych redakcji „Głosu Ludu” przez **Sonię Bradačową**, rzeczniczkę prasową Komendy Miejskiej Policji RC w Ostrawie, od stycznia do listopada br. na drogach województwa morawsko-śląskiego zanotowano 28 322 wypadki drogowe. Zginęły w nich 153 osoby, 638 doznało ciężkich a 4082 lekkich obrażeń ciała. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku liczba kolizji wzrosła o 132, zmniejszyła się natomiast liczba ofiar śmiertelnych (o 29), osób ciężko rannych (o 54) oraz lekko rannych (o 219). Najtragicznijszym dniem jest piątek (4970), najmniej kolizji było w niedzielę (2406). Najwięcej wypadków spowodowali kierowcy samocho-

dów (26 039), znacznie mniej piesi (263) oraz rowerzyści (646).

Głównymi przyczynami wypadków były: niezgodny z przepisami sposób jazdy (17 187), wymuszanie pierwszeństwa przejazdu (4154), nadmierna prędkość (4072). Pijani kierowcy spowodowali 1346 kolizji, w których zginęły 4 osoby, 53 zostały ciężko, a 444 lekko ranne.

Niebezpieczne były przejścia dla pieszych. W okresie jedenastu miesięcy właśnie na pasach zanotowano 201 wypadków, w których zginęło 9 osób. Przyczynami kolizji i stłuczek były również zderzenia ze zwierzętami (991); zanotowano też sporą liczbę kolizji pojazdów z samochodami zaparkowanymi (4852).

Dyskusja o seniorach

BOGUMIN (jb) - Ostatnia w tym roku dyskusja przy okrągłym stole, której organizatorem jest miejscowy telewizyjny kanał informacyjny TIK, odbyła się we wtorek 13 bm. Dotyczyła życia i problemów najstarszych mieszkańców Bogumina. W dyskusji wzięli udział przedstawiciele Urzędu Miejskiego oraz placówek opiekujących się seniorami.

W Boguminie jest obecnie sześć domów opieki społecznej (najnowszy otwarto w ub. roku w Wierzbicy) oraz dwa domy emeryta. W domach opieki społecznej znajduje się ogółem 89 mieszkań. Przeciętny wiek ich lokatorów wynosi 79 lat. W domach emerytów jest łącznie 148 łóżek. Seniorzy mogą także korzystać z usług opiekunek społecznych bezpośrednio w swoich domach i mieszkaniach. Opiekunki zajmują się dowożeniem i przygotowywaniem posiłków, sprzątaniem, robieniem zakupów, podają lekarstwa itp. Jak wynikało z dyskusji, zainteresowanie tymi usługami jest coraz większe. Większość uczestników okrągłego stołu wyrażała pogląd, że w przyszłości właśnie taka forma pomocy i opieki może okazać się najważniejsza. Osoby stare, niepełnosprawne i chore, pomimo wszystko, jeżeli tylko jest to możliwe, wolą przecież spędzać ostatnie lata swojego życia we własnym mieszkaniu.

Czas oczekiwania na miejsce w domu opieki społecznej lub domu emeryta waha się w Boguminie od pół roku do kilku lat. Bywa jednak i tak, że jest wolne miejsce, a nie ma akurat nikogo chętnego.

Czosnek zamiast szczepionki

REGION (wak) - Nowe dostawy szczepionek przeciwko grypie miały pojawić się na początku, potem w połowie grudnia. Jak jednak dowiedzieliśmy się w kilku aptekach - w Boguminie, Hawierzowie, Karwinie i Ostrawie, szczepionek nadal nie ma i w tym roku już nie będzie.

Według danych głównego higienika, **Michaela Vita**, dystrybutorzy zagraniczni dostarczyli w tym roku do Republiki Czeskiej ogółem 765 970 dawek szczepionki, o 52 200 więcej niż w roku 2004. Pierwsze dostawy, 645 970 dawek, znikły z aptek w pierwszej połowie października. W listopadzie przywieziono kolejne 120 tysięcy; apteki na terenie całego kraju otrzymały 110 000 dawek (w przeliczeniu ok. 20 dawek na aptekę), dziesięć tysięcy dysponowało ministerstwo zdrowia - zaaplikowano je weterynarzom oraz pracownikom przemysłu drobiarskiego.

Ministerstwo Zdrowia podejrzewa, że brak szczepionki spowodowali w znacznej mierze sami lekarze. Poda-

wali ją bowiem pacjentom, którzy bali się ptasiej grypy, by ich uspokoić, a nie by zapewnić ochronę. Szczepionki przeciw zwykłej, sezonowej grypie nie chronią przed wirusem ptasiej grypy.

Ci więc, którzy nie zdążyli zaszczepić się przeciwko grypie, powinni o swoje zdrowie zadbać w sposób klasyczny - odpowiednio się odżywiać i ubierać. W przypadku, że złapiemy wirusa, powinniśmy zażyć ogólnodostępne leki przeciwgrypowe i na przykład czosnek, który znakomicie zwalcza objawy infekcji grypowej.

Jak wynika z danych statystycznych Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Ostrawie, w tygodniu od 5 do 9 grudnia br. na choroby grypopodobne chorowało w regionie 13 799 osób; z liczby tej najwięcej stanowiły dzieci w wieku od 0 do 5 lat (6427), od 6 do 14 lat (3261) oraz od 15 do 24 lat (2498). Najmniej chorowały osoby w wieku od 25 do 59 lat (923) oraz powyżej 60 lat (690).

Orłowski jarmark

ORŁOWA (wak) - Zwyczaj i obrzędy świąt bożonarodzeniowych przybliży zwiedzającym w piątek i sobotę (16 i 17 bm.) na placu 28 października w Orłowej Lutyni - Świąteczny Jarmark.

Ludzie będą mogli przypomnieć sobie jak drzewiej świętowano Boże Narodzenie, zobaczyć artystów w historycznych strojach, z herodem włącznie. Będzie też tradycyjna szopka. Sami też będą mogli włączyć się w wir tradycji - krojenie jabłek, puszczenie łądek z łupin orzecha, lanie olowiu itd. Dzieci będą pisać życzenia

do Jezuska. W programie artystycznym w piątek wystąpią: o godz. 17.00 zespół „Tensing Orłowa”, w sobotę zaś gimnazjaliści z partnerskiego miasta Rydułtowy przedstawia „Jasełka” (9.30), zaprezentują się orłowskie chóry dziecięce (10.30) oraz zespoły folklorystyczne „Olšina” i „Olšinka” (13.30).

Wśród handlowców oferujących wyroby głównie związane z tematyką świąteczną, nie zabraknie w tym roku sprzedawców z Rydułtów. Będą również tamtejsi mistrzowie kowale.

Kiedy słyszę słowo „hospicjum”, zawsze ogarnia mnie dziwne, trudne do określenia uczucie. Bo instytucja ta łączy się z jednej strony z nieuchronnie nadchodzącą śmiercią, z drugiej zaś z ogromną dobrocią, poświęceniem, dosłowną „miłością bliźniego”. Według słownika, hospicjum – dawniej schronisko dla podróżujących pielgrzymów – to obecnie „ośrodek opieki medycznej nad chorymi nieuleczalnie zorganizowany wg założeń medycyny paliatywnej, stawiającej sobie za cel nie tyle przedłużenie życia za wszelką cenę, co podniesienie jego jakości w ostatnim okresie”.

W miejscowości Malejowice w środkowej nadszawskiej nizinie, z inicjatywy państwa Královcov powstało pierwsze i jak dotąd jedyne (oby następne nie były potrzebne) hospicjum dla dzieci. Patronat nad nim objęły biblioteki. Kwesta na rzecz hospicjum trwa już rok, a podczas wielkiego Bibliotekarskiego Happeningu, który odbył się na przełomie września i paź-

dziernika w Cz. Cieszylinie, przekazano państwu Královcom symboliczny czek na 118 000 Kč, zebranych w bibliotekach na terenie całej republiki. Akcja zbierania pieniędzy trwa nadal i stąd mój apel, przede wszystkim do cieszyńiaków, ale oczywiście nie tylko: bardzo proszę, nie kupujcie w tym roku kartek świątecznych w sklepach papierniczych czy innych „marketach”, przyjdźcie do którejkolwiek czeskokieszyńskiej biblioteki i wybierzcie kartki, które narysowały dzieci. Każda jest oryginałem, niepowtarzalna, jedyna. Cały dochód ze sprzedanych kart świątecznych i drobnych bożonarodzeniowych upominków prześlemy na konto hospicjum. Nie wiem, czy podobną akcję organizują inne biblioteki na naszym terenie... Wstąpcie, zapytajcie... Przecież Adwent i święta Bożego Narodzenia to czas wyjątkowy, czas, kiedy powinniśmy być jeszcze bardziej uczuleni na potrzeby innych, bardziej otwarci i chętni pomóc potrzebującym.

Ewa Sikora

Hospicjum

Podczas czeskokieszyńskiego bibliotekarskiego happeningu państwo Královcovie (stoją w środku) otrzymali symboliczny czek na określoną kwotę. Zebrane przez bibliotekarki pieniądze posłużą im na poprawienie stanu finansowego prowadzonego przez siebie hospicjum dla dzieci. Z prawej dyrektorka biblioteki w Cz. Cieszylinie, Jana Galášová.

Radość ze śpiewania

Konia z rzędem temu, kto wie, co to jest Trallala...

W czeskokieszyńskiej PSP wychowania muzycznego uczy pani Beata Brzóška, pasjonat, a równocześnie świetny fachowiec w zakresie chóralistyki. W jesieni 2004 założyła szkolny chór. Początkowo mała grupka chętnych szybko zaczęła się rozrastać, aż doszła prawie do 60 osób. Już ubiegłoroczny koncert świąteczny sprawił mi wielką radość – wszystko zaczęło wskazywać na to, że po wielu latach szkoła znów będzie miała chór z prawdziwego zdarzenia (pamiętam świetny zespół działający w latach 70., prowadzony przez naucz. Henryka Kotasa).

Gdzieś w połowie października moja córka przyszła po próbie do domu z zaskakującą wiadomością: w grudniu jedziemy do Pragi na konkurs! Pani Beata zdecydowała, że trzeba dzieciom zaaplikować doping w postaci takiego atrakcyjnego wyjazdu i zgłosiła udział chóru spontanicznie nazwanego „Trallala” w VI Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Adwentowej i Bożonarodzeniowej „Pražské vánoce 9-11. 12. 2005”. Zaczęły się intensywne próby, zgrupowanie w gościnnej PSP w Gnojniku... Wraz z „Trallala” jechał do Pragi również drugi chór pani Beaty – świetny zespół „Ad Dei Gloriam” działający przy parafii katolickiej w Cz. Cieszylinie. Konkurs odbywał się bowiem w trzech kategoriach – chórów dziecięcych, młodzieżowych i dorosłych. Już w pierwszym dniu oba chóry dały udany koncert w ewangelickim kościele U Salwatora. Obok nich wystąpiły chóry z Cypru i Bosji (w kościele św. Mikołaja śpiewały w tym czasie chóry z Kazachstanu, RPA i Norwegii). Wielkim przeżyciem był dla naszych dzieciaków występ na Rynku Starego Miasta w przepięknej świątecznej scenarii. Kolejną atrakcją był uroczysty koncert adwentowy, który odbywał się w Wielkiej Sali na Żofinie. Tam wystąpił drugi chór z RPA oraz zespół z Niemiec. Pełne wrażeń

dzieci poszły spać w sali gimnastycznej kościelnej szkoły podstawowej w najlepszym z możliwych punktów Pragi – tuż obok Teatru Narodowego.

Pobudka o godz. 5.30 (!) była dość drastyczna, ale trudno – trzeba zjeść śniadanie – co tam mamusia zapakowała do plecaka, rozśpiewać się – i jazda na Vinohrady do Domu Narodowego, gdzie już o 8.00 trzeba było stanąć oko w oko z szacownym jury i zaprezentować program konkursowy. „Kiedy tylko dzieciaki zaczęły śpiewać, czułam, że nie będzie źle” – zwierzyła się później p. Beata. Ale swym podopiecznym nic nie powiedziała. Członkowie „Trallala” wysłuchali występów innych chórów – i czuli się niepewnie. „Może nie będziemy ostatni, oby przynajmniej wejść do brązowej strefy”... – westchnęła przez telefon córka. Podanie wyników miało nastąpić o godz. 16.15. Jak ja to przeżywałam! Nie mogłam się doczekać kolejnej wiadomości. Dopiero około godz. 19.30 odzywa się komórka. „Mamo! Hura! Zdobyliśmy srebrną wstęgę!!! Do złotej zabrakło nam tylko 2 punktów!!! A „Ad Dei Gloriam” jest PIERWSZE!!! Teraz zwiędzamy wieczorną Pragę, byliśmy na Hradczanach, w tej chwili jesteśmy na Moście Karola!” – i rozłączyła się. Podobno dzieciaki nie mogły wprost uwierzyć w swój sukces. Nie przypuszczałam, że i mnie ta wiadomość sprawi aż tak ogromną radość.

Niedzielne przedpołudnie „Trallala” spędziło już na luzie. Radość ze śpiewania i odniesionego sukcesu nadal ich rozsadzała. Sporą część drogi prześpiewali, a konduktor siedział w rogu i słuchał – ponoć ze łzami w oczach.

A kiedy młodzi śpiewacy wysypali się z wagonu na cieszyńskim dworcu, wyściskali rodziców i przyjęli gratulacje. W tunelu pod torami rozlegała się piękna wielogłosowa kolęda. I było tak, jak powiedziała p. Beata: „Śpiewanie w chórze daje dużo radości wielu ludziom”.

Ewa Sikora, mama

JIRÍ JUŘÍK, TRENER HC STALOWNIKÓW TRZYNIEC:

Chłopcy uwierzyli we własne siły

Przed niespełna dwoma miesiącami drużynę Stalowników Trzyniec przejął trener Jiří Juřík. 40-letni szkolenowiec zmienił w połowie października na stanowisku Jana Nelibę. Zespół z trzynastego miejsca w tabeli przebił się na aktualną piątą pozycję, pod wodzą Jiřígo Juříka trzynicianie w siedemnastu spotkaniach zanotowali dziewięć zwycięstw, trzy remisy i pięć porażek. Stalownicy najbardziej cenią sobie wygrane 6:1 ze Spartą Praga (w tym sezonie Trzyniec aż trzykrotnie pokonał Spartę), wyjazdowego zwycięstwa 4:0 ze Slavią, jak również zwycięstwa 3:2 w derby z Witkowicami. W tym tygodniu hokeiści spod Jaworowego mogą nieco złuzować, rozgrywki Tipsport Ekstraligi z powodu udziału reprezentacji RC w moskiewskim turnieju Rosno Cup ponownie ruszą dopiero w najbliższy wtorek 20 grudnia. Przerwę w ekstralidze wykorzystaliśmy do tego, by porozmawiać z trenerem Trzyńca Jiřím Juřikem.

Plan minimum został spełniony. Trzyniec odbił się od strefy barażowej, awansując nawet do grona ośmiu najlepszych klubów. Co takiego zmieniło się w tej drużynie w ostatnich dwóch miesiącach?

Każda zmiana trenera niesie z sobą pewne ryzyko – dla mnie i dla samych zawodników była to w zasadzie terapia szokowa. Ważne, że zaraz w pierwszym meczu udało nam się pokonać Wsecin, wtedy bezpośredniego sąsiada w strefie barażowej rozgrywek. Chłopcy uwierzyli we własne siły i z meczu na mecz było już coraz lepiej. W hokeju najwięcej mają do powiedzenia sami gracze. Trener może tylko obrać odpowiednią taktykę, przygotować zespół pod względem psychicznym, ale gole strzelają hokeiści na lodzie. Nie sądzę, by mój

poprzednik popełnił jakiś duży błąd. Na słaby start Trzyńca do tego sezonu wpłynęło wiele czynników, stopniowo udaje nam się eliminować złe elementy w naszej grze.

W ostatniej kolejce drużyna poległa 1:2 w Znojnie. W pierwszych dwóch tercjach graliście zbyt pasywnie, zbyt defensywnie. Czy to był pana zamlar, czy raczej hokeiści nie złapali właściwego rytmu?

Zgadza się z tym, że początek spotkania nie był z naszej strony najlepszy. We znaki dało nam się zmęczenie po podróży autokarem, ale to rzeczywiście słaba wymówka. Gospodarze grali po prostu z większym polotem i zepchnęli nas do defensywy. W każdym bądź razie w meczach wyjazdowych preferuję bardziej ostrożny hokej, z naciskiem na defensywę. Niestety to my straciliśmy pierwszego gola i wtedy już pora na zmianę taktyki. Na ofensywny hokej przestawiliśmy się jednak dopiero w ostatniej tercji, gdzie zabrakło nam trochę szczęścia. Remis byłby chyba sprawiedliwiejszym odzwierciedleniem wydarzeń na lodowisku, aczkolwiek gospodarze wypracowali sobie więcej klarownych sytuacji.

Sporo ostrych reakcji trzynieckich fanów wywołał zwycięski gol z kija Puchera. Pan chyba również miał wątpliwość co do tego, czy bramka zdobyta została zgodnie z przepisami?

Oczywiście w pierwszym momencie wszystko wskazywało na to, że Pucher zbyt wysoko szermował swoim kijem. Sędzia Bolina uznał jednak bramkę i my pogodziliśmy się z jego werdyktem. To wy, dziennikarze, powinniście wyłapywać tego typu niuanse. Kodeks trenerski uniemożliwia krytykę pracy sędziego, zresztą to

Jiří Juřík

większością tylko negatywnie odbija się na całym zespole. W Trzyńcu chcemy myśleć pozytywnie.

Czyli rozumiem, że przed świętami pod Jaworowym panuje dobra atmosfera...

Nie mamy powodów do narzekania. Teraz chcemy jak najlepiej przygotować się do wtorkowego spotkania z Pardubicami. Przed świętami czekają nas dwa bardzo trudne pojedynki. We wtorek u siebie właśnie z Pardubicami, które pasowane były w tym sezonie do roli jednego z faworytów rozgrywek i z aktualnego ósmego miejsca w tabeli panuje w tym klubie duże rozczarowanie, a w czwartek 24 grudnia zaprezentujemy się na lodzie siódmego Pilzna. Do gry powinni już być przygotowani Jiří Hašek i Rostislav Martyněk. JANUSZ BITTMAR

I liga hokeja na lodzie

■ HC HAWIERZÓW – SAREZA OSTRAVA 3:1 (1:1, 2:0, 0:0). Bramki: 12. Lipina, 29. Zdráhal, 39. Sedláček – 10. Bokroš. Sędziował Husička. Kary 9:9, wykorzystane 3:1. Widzów 1220. W regionalnym derby wszystkie gole padły po stałych fragmentach gry. Na prowadzenie wyszli ostawianie, w przewadze liczebnej bramkarz Novotný nie zgasił krążka po strzale Chatrniha i Bokroš z dobitki miał bardzo ułatwione zadanie – 0:1. Z prowadzenia goście nie radowali się długo. W 12. minucie Lipina narzucił krążek w kierunku bramki Čecha, ostrawski golkeeper miał utrudnione pole widzenia i zareagował zbyt późno – 1:1. W 29. minucie gospodarze przeprowadzili najładniejszą akcję meczu. Seman długim podaniem uruchomił na niebieskiej linii Zdráhalę, który po samodzielnym rajdzie i udanej kierce podwyższył na 2:1. Na minutę przed końcem drugiej tercji było już 3:1 dla Panter, które wykorzystała kolejną przewagę liczebną. Mikšan poadał do Sedláka, a ten z kilku kroków poprawił na 3:1. W ostatniej odsłonie w bramce Hawierzowa brylował Novotný, głównie jego zasługą wynik nie uległ już zmianie.

WCZORAJ po zamknięciu numeru drugi w tabeli Hawierzów prezentował się na lodzie siódmej Jihlavy. (jb)

FORTUNA EKSTRALIGA FLORBALISTÓW

Pechowa ostatnia minuta

● TORPEDO HAWIERZÓW – FBC LIBEREC 4:5 (1:1, 2:0, 1:4). Bramki: 3. Plášek, 26. Krečmer, 32. Michalík, 55. Gajdoš – 19. i 59. Kostiha, 46. i 59. Motejlík, 52. Uglanow.

Hawierzowianie zaliczyli wręcz pechowy mecz. Goście gola na wagę zwycięstwa zdobyli na cztery sekundy przed końcem spotkania. W pierwszych dwóch tercjach akcje przelewały się z jednej strony na drugą. Torpedo nastawiło się na ofensywny florbal, jak przystało na spotkanie rozgrywane przed własną publicznością. Hawierzowianie wypracowali sobie dwugolową zaliczkę i w trzeciej tercji po prostu spoczęli na laurach. Drużyna Liberca z assekuracji przestawiła się na agresywnie krycie rywala w głębi pola gry i to sprawiło gospodarzom w trzeciej tercji wiele problemów. W 59. minucie goście postawili wszystko na jedną kartę. Wycofali swego golkipera, wyrównując w „power play” na 4:4. Piłeczkę w narożniku boiska wywalczył Motejlík, dostrzegł niepilnowanego Kostiha, a ten strzelał do pustej bramki zdramatyzował mecz. Goście wyczuli szansę rozstrzygnięcia spotkania na swoją korzyść i poszli za ciosem. Na jedenaście sekund przed końcem meczu na ławkę kar powędrował hawierzowski Roman Kantor i Liberec w przewadze liczebnej przechrzył szalę spotkania na swoją stronę. W 59. minucie i 56. sekundzie do piłki doszedł Motejlík, miał sporo swobody, by dobrze wycelować i płaskim uderzeniem z dystansu zapewnić gościom zwycięstwo.

Lokaty po 12. kolejce: 1. T. Strzeszowice 35, 2. Future 29, 3. Ml. Bolesław 28, 9. Hawierzów 14, 11. Trzyniec 12 pkt. W niedzielę: Bohemians – Hawierzów (18.00), Trzyniec – Chodów (12.00).

Sport Polski

● SKOKI NARCIARSKIE: W ENGELBERGU RÓWNIEŻ MATEJA I BACHLEDA. Adam Małysz (KS Wisła Ustronianska), Kamil Stoch (LKS Poroniec), Robert Mateja i Wojciech Skupień (obaj TS Wisła Zakopane) oraz Marcin Bachleđa (AZS AWF Katowice) wystąpią w konkursach Pucharu Świata w skokach w szwajcarskim Engelbergu. Skład reprezentacji został ustalony po wtorkowych treningach na zakopiańskim Średniej Krokwi. Mateja i Bachleđa powracają do kadry. W ostatnich zawodach w Harrachovie zastąpili ich Krystian Długopolski i Rafał Sliż. Na Średniej Krokwi w Zakopanem nie trenował lekko przeziębiony Małysz, któremu trenerzy dali kilka dni odpoczynku. Zawodnicy dziś odlatują do Szwajcarii. Konkursy odbędą się w sobotę i niedzielę.

● KOLEJNY POLAK W LIDZE TURECKIEJ? Radosław Majdanem, bramkarzem Wisły Kraków, interesuje się Samsunspor, ostatni zespół ligi tureckiej. Drużyna straciła jesienią najwięcej bramek w lidze (37) i to jest zdecydowanie największy minus tego klubu, w ofensywie bowiem Samsunspor spisuje się rewelacyjnie. 27 strzelonych goli to nawet więcej niż zdobył Besiktas czy Trabzonspor. W lidze tureckiej z powodzeniem występu-

je pomocnik reprezentacji Polski Mirosław Szymkowiak. ● BIAŁO-CZERWONY AKCENT NA SYBERII. W gronie 12 zawodników, którzy 18 grudnia walczyć będą w Chanty-Mansijsku na Syberii w zawodach Pucharu Świata siłaczy Strong Man jest jeden Polak – Mariusz Pudziałowski. Dwa miesiące temu 28-letni mieszkaniec Białej Rawskiej zdobył w chińskiej miejscowości Changdu po raz trzeci złoty medal mistrzostw świata. Poprzednio stawał na najwyższym stopniu podium w 2002 i 2003 roku. W Chanty-Mansijsku rywalami Pudziałowskiego będą m.in. triumfatorzy Pucharu Świata w 2003 roku Ukraińiec Michaił Starow i w 2004 Łotysz Raivis Vidzis. ● KOSZYKARZE ŚLĄSKA PRZEGRALI W BELGII. Koszykarze Ery Śląska Wrocław od wyjazdowej porażki z belgijską Dexią Mons Hainaut 66:84 rozpoczęli udział w drugiej fazie rozgrywek Pucharu FIBA Europy. W drugim spotkaniu grupy K rosyjski zespół Lokomotiw Rostów wygrał z KK Zadar 76:61. Za tydzień Śląsk we własnej hali zagra z Lokomotiwem. Wrocławianie walczyli słabo w defensywie, ale największy kłopot sprawiali im pojedynki pod koszem. W tym elemencie Śląsk przegrał aż 31:47. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Dawne siedziby szlacheckie... str. 3

Miała być zieloną szkołą str. 4

ZG PZKO w nowej kadencji str. 5

W przyszłym sezonie będzie lepiej str. 8

SOBOTA
17 GRUDNIA 2005
NR 148
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

W Teatrze Cieszyńskim odbędzie się dziś o godz. 17.30 druga w grudniu premiera Sceny Polskiej. Tym razem aktorzy Małgorzata Pikus i Dariusz Waraksa (na zdjęciu) oraz reżyser i kierownik artystyczny zespołu Bogdan Kokotek zapraszają na liryczną sztukę muzyczną „Apetyt na czereśnie” autorstwa niezapomnianej poetki i autorki licznych tekstów piosenek, Agnieszki Osieckiej. Przed premierą odbędzie się wernisaż wystawy Moniki Milerskiej i Urszuli Hermi.

W ekumenicznym duchu

OSTRAWA (mro) – W świątecznej atmosferze przy opłatku i kołędzie upłynęło spotkanie duchowieństwa z Polski i Zaolzia, które odbyło się w czwartek w siedzibie Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie.

Konsul generalny, Antoni Sadowski, złożył przybyłym życzenia świąteczne oraz zapewnił o woli współpracy konsulatu z polskimi księżmi. W imieniu zgromadzonych wystąpił ks. bp. Śląskiego Kościoła Ewangelic-

kiego A.W. Vladislav Volný, dziękując za gościnę i życząc obecnym pomyślności w pełnieniu ich misji. Modlitwę wstępną poprowadził wikariusz generalny diecezji ostrawsko-opawskiej Kościoła Rzymskokatolickiego ks. Marcel Tesarčík.

Księża od Jawornika po Bystrzycę podkreślali, że to jedyna w swoim rodzaju okazja do spotkania i wymiany poglądów polskiego kleru pracującego w RC. Ksiądz Kościoła Luterskiego, Wiesław Szpak z Bystrzycy, wraz z ks. seniorem SKE A.W., Bogusławem Kokotkiem, zwrócili uwagę na ekumeniczny charakter spotkania.

– Cieszymy się zawsze na to mające już 15-letnią tradycję zgromadzenie – powiedział nam ten ostatni.

ciąg dalszy na str. 2

Uwaga, wichura!

REGION (man) – Synoptycy ostrzegają przed niezwykle silnym wiatrem, który wczoraj dotarł do Czech, a który osiągnie siłę wichury, w porywach nawet orkanu (ponad 118 km na godz.). Może on spowodować poważne straty.

W piątek jego siła jeszcze wzrosła – wiał z prędkością od 15 do 25 m na sek., w porywach nawet od 25 do 35 m na sek. (90-125 km na godz.). Ludzie powinni zachować maksymalną ostrożność. Nie należy przebywać w pobliżu wysokich drzew, ponieważ wicher może je przewrócić albo połamać konary. Kierowcy powinni zmniejszyć prędkość, gdyż na skutek gwałtownego uderzenia wiatru mogliby stracić panowanie nad pojazdem; wichura może samochód przewrócić albo zmieść na pobocze. Należy też odpowiednio zabezpieczyć okna, szklarnie oraz przedmioty na otwartej przestrzeni.

PRZYSŁUGA ZA PRZYSŁUGĘ

Choinka z Łomnej

STONAWA (sch) – Mieszkańcy Stonawy otrzymali z podbeskidzkiej Łomnej Dolnej nie byle jaki prezent. Jest nim blisko 13-metrowy świerk, który

przed miejscowym Urzędem Gminnym będzie symbolem tegorocznych Świąt Bożego Narodzenia.

Podczas wczorajszego oficjalnego przekazania drzewa stonawskiej gminie wójt Łomnej Dolnej, Renata Pavlinowa, powiedziała:

– Staramy się wzajemnie sobie pomagać w ramach różnych stowarzyszeń gminnych. Wójt Feber też nas wspierał jako senator, kiedy chodziło o ożywienie puszczy Mionsz.

W odpowiedzi na prognozy meteorologów odnośnie nadchodzących porywistych wiatrów stonawski wójt Andrzej Feber uspokaja, iż choinka została osadzona na solidnej podstawie, z którą nie poradzi sobie nawet silny wiatr.

Za co się wezmą?

KARWINA (sch) – Uchwalony budżet miasta na rok 2006 zakłada realizację m.in. budowy kolektora kanalizacyjnego, regenerację domów z wielkiej płyty, budowę nowego dworca autobusowego oraz remont budynków magistratu.

W I kwartale zostaną sfinalizowane również niektóre inwestycje na peryferiach: zatoki autobusowe w Łakach, naprawa mostka na ul. Svornosti w Darkowie i in.

Prenumerata w prezencie

Nie wiesz, jaki prezent wybrać swojemu bliskim pod choinkę? Ojciec najchętniej siedzi w fotelu i czyta gazetę, młodemu trudno dogodzić, bo mają swój gust, Ciebie zaś denerwuje, że kiedy wnuczek jest na zdjęciu w „Głosie Ludu”, musisz pożyczać gazetę od sąsiadki... Rozwiązanie jest proste: Zamów dla ojca (mamy), syna (córkę) i samego (samej) siebie prenumeratę „Głosu Ludu”. Zadzwoń do nas pod nr 558 731 766 lub odwiedź nas w Redakcji „GL” przy ul. Komenského 4 w Cz. Cieszynie. Zapraszamy!

– Nie wiedziałam, że już macie wnuka!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

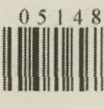

Wczoraj strażacy z Kopalni „Łazy” zawiesili na choince świąteczne ozdoby. W śróde przedstawiciele obydwu miejscowych Kościołów zapalą na niej lampki.

Dyrekcja
Podstawowej Szkoły
Artystycznej w Trzyczynie wraz
z uczniami i SRPSz zaprasza
na międzynarodowy adwentowy
KONCERT ŚWIĄTECZNY
20. 12. 2005 o godz. 16.00
w kościele ewangelickim w Trzyczynie.
W koncercie wezmą udział uczniowie
trzyńskiej PSA wraz ze swymi na-
uczycielami, następnie dziecięcy zespół
fletów prostych z Bratysławy i kwintet
puzonistów z Jastrzębia-Zdroju. W pro-
gramie zabrzmią utwory z okresu ba-
roka, klasycyzmu, romantyzmu i kom-
pozytorów współczesnych. Wiązankę
międzynarodowych koled oprawiła
trzyńska rodzaczka Mgr. Irena Szur-
manowa, którą pod jej kierownictwem
wykona orkiestra szkolna wraz z chó-
rem uczniów uczęszczających do lek-
cji teorii muzyki.
Serdecznie zapraszamy
sympatyków muzyki świątecznej.

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie duże z opadami śniegu. Możliwe burze. Temp. w dzień od -2 do 2 st. C, nocą od 0 do -4 st. C. Wiatr płn.-zach. 10-15 m na sek., w porywach 20-25 m na sek. **NIEDZIELA** – Zachmurzenie małe, możliwe opady śniegu. Temp. w dzień od -3 do 1 st. C, nocą od -2 do -6 st. C. **PONIEDZIAŁEK** – Opady śniegu. Temp. w dzień od -4 do 0, nocą od -3 do -7 st. C.

Do Nowego Roku z Golec uOrkiestrą

Koncert Noworoczny Golec uOrkiestry

w Jabłonkowie, 5 stycznia 2006, godzina 19.30

Bilety do wyczerpania Centrum Informacyjne w Jabłonkowie,
Kongres Polaków w RC oraz ZG PZKO w Czeskim Cieszynie
lub tel. 777 335 338

Cena biletu 200,- Kcz
Nową płytę braci Golec z koledami i pastorałkami można zamówić
również pod ww. numerem

Serdeczne życzenia
www.esołych Świąt
i **httpPF**
w nowym roku **2006**
składa
SIMPO

U rodaków

■ Pod koniec minionego tygodnia strażacy zakończyli akcję ratowniczą na terenie „Polifarbu” w Cieszynie Markłowicach. Przez kilka dni na rzece Olzie usuwali skutki wycieku rozpuszczalnika z cysterny stojącej od kilku lat na bocznicie kolejowej w tym zakładzie. Zebrali cztery beczki chemikaliów, które wsiąkły do sorbentu oraz kolejnych 10 beczek ze słomą nasączoną rozpuszczalnikami.

■ Prezes Narodowego Banku Polskiego Leszek Balcerowicz oficjalnie zaprezentował w cieszyńskim ratuszu monetę dwuzłotową z wizerunkiem średniowiecznej rotundy. Cieszyń znalazł się wśród 32 miast, które zostały wyróżnione wydaniem własnej monety w kolekcjonerskiej serii „Historyczne miasta w Polsce”.

■ Długotrwała susza, jaka nawiedziła jesienią nasz region, nadal jest odczuwalna. Po ostatnich opadach deszczu i śniegu lustro wody zalewu w Wiśle Czarnem podniosło się wprawdzie o 70 centymetrów, ale poziom piętrzenia zbiornika nadal pozostaje niższy od normalnego o 4 metry.

■ Bezrobocie w Cieszyńskim ciągle spada. W listopadzie liczba osób bez pracy zeszła poniżej granicy 9 tysięcy. Stopa bezrobocia w powiecie spadła do 14,2 proc., przy 15,4 proc. w województwie śląskim oraz 17,3 proc. na terenie kraju.

■ Wiadomość o sprzedaży kompleksu pałacowego w Kończycach Wielkich zelektryzowała mieszkańców wsi. Nie wiadomo bowiem, czy spadkobiercy hrabiny Thun, ostatniej właścicielki Kończy, nie upomną się o swój majątek.

■ W związku z bankructwem holdingu PRINŻ, generalnego wykonawcy obwodnicy Skoczowa, budowa tego odcinka trasy ekspresowej z Cieszyna do Bielska-Białej opóźni się co najmniej o pół roku.

■ Jerzy Kronhold, cieszyński poeta i działacz „Solidarności”, pełniący obecnie funkcję dyrektora Instytutu Polskiego w Bratysławie, został rekomendowany przez PiS na stanowisko wojewody śląskiego. Decyzję w sprawie nominacji nowego wojewody podejmie minister spraw wewnętrznych i administracji Ludwik Dorn.

■ Ślasy pogranicznicy zatrzymali Rosjanina, który przemycił ludzi przez granicę. 33-letni Rosjanin przyjechał do Polski, bo chciał tu uzyskać status uchodźcy. Zajął się przemyceniem ludzi przez granicę, głównie obywateli Czech. Od jednej osoby, której organizował przerzut, inkasował około 500 euro.

■ „Gwiazda Mikołaja” to najnowszy film bielskiego Studia Filmów Rysunkowych, w którym narodziły się postacie Bolka i Lolka czy Reksia. Bohaterem 90-min filmu jest Mikołaj Kopernik. Pomysłodawcami filmu są Zdzisław Kudła (dyrektor SFR-u, reżyser m.in. „Porwania w Tiuturlistanie”) i Andrzej Orzechowski (scenarzysta m.in. „Bolka i Lolka na Dzikim Zachodzie”). Bielskie studio niedawno ukończyło prace nad pilotem filmu. Przed kilkoma dniami razem z opisem filmu trafił do Urzędu Miasta w Toruniu. Jego władze uważają, że Film o Koperniku będzie świetną promocją dla miasta.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Na wystawie podziwiano portrety, pejzaże i martwe natury.

Prezent dla dawców krwi

HAWIERZÓW (wak) – Samorząd miejski podjął decyzję, że każdy mieszkający w Hawierzowie honorowy krwiodawca, który jest laureatem Złotej Plakiet Janskiego oraz Złotego Krzyża I, II i III stopnia, otrzyma kartę elektroniczną, która umożliwi mu bezpłatne korzystanie z autobusów komunikacji miejskiej ČSAD Hawierzów. Z karty może korzystać również najbliższa rodzina (mąż, żona, dzieci). Decyzja ta dotyczy 114 osób, które od stycznia mogą jeździć miejskimi autobusami w nieograniczonym zakresie przez cały rok 2006. Miasto wydało na ten cel 28 500 koron.

WŁADZE RP PRZYZNAŁY STOPNIE OFICERSKIE

Uznanie dla weteranów

OSTRAWA (mro) – Z rąk konsula generalnego RP w Ostrawie, **Antoniego Sadowskiego**, polscy weterani II wojny światowej otrzymali w czwartek nominacje oficerskie. Decyzją prezydenta RP, **Aleksandra Kwaśniewskiego**, na pierwszy stopień oficerski – podporucznika mianowany został **Alojzy Przeczek**, obecnie zamieszkały we Frenstacie pod Radhoszczem. A. Przeczek podczas II wojny światowej służył w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie. Na stopień podporucznika został mianowany także **Fryderyk Wenglorz** z Karwiny Łąk (ze względu na zły stan zdrowia był nieobecny). Decyzją ministra Obrony Narodowej **Jerzego Szmajdzińskiego** z marca br. stopień porucznika otrzymał **Teodor Pawlas** z Hawierzowa Miasta, były żołnierz I Armii Wojska Polskiego.

Boją się pogłębionego koryta Łomnej

JABŁONKÓW (kor) – O projekcie pogłębienia koryta rzeki Łomnej rozmawiali w czwartek w jabłonkowskim ratuszu z przedstawicielami władz miasta goście z Ostrawy: szef wydziału ochrony środowiska Urzędu Wojewódzkiego **Hynek Orság** oraz dyrektor ds. technicznych Dorzecza Odry **Petr Březina**.

To właśnie Dorzecze Odry, w ramach inicjatyw związanych z ograniczaniem ryzyka powodzi, postanowiło pogłębić koryto Łomnej na odcinku między jabłonkowskim sanatorium chorób płucnych a mostem przy remizie strażackiej. Zaprotestowała jednak część mieszkańców miasta. Obawiają się bowiem, że pogłębienie koryta rze-

JUTRO KONCERT »GÓROLI«

Bilety jeszcze są

TRZYNIEC (kor) – W Domu Kultury „Trisia” odbędzie się jutro o godz. 15.00 koncert jubileuszowy z okazji 25-lecia mosteckiego zespołu regionalnego „Górole”. Jak się dowiadujemy, pomimo przedsprzedaży, bilety będzie można jeszcze kupić na miejscu.

Koncert ma dwie części: „Urodziny” i „Po kolyndzie”. W tej drugiej z „Górolami” kolędować będą ich przyjaciele: „Olza”, „Oldrzychowice”, „Suszanie” oraz kapele „Nowina”, „Polonica”, „Wałasi” z Istebnej i „Polana” z Brna.

NA 100-LECIE URODZIN OTAKARA BARANA

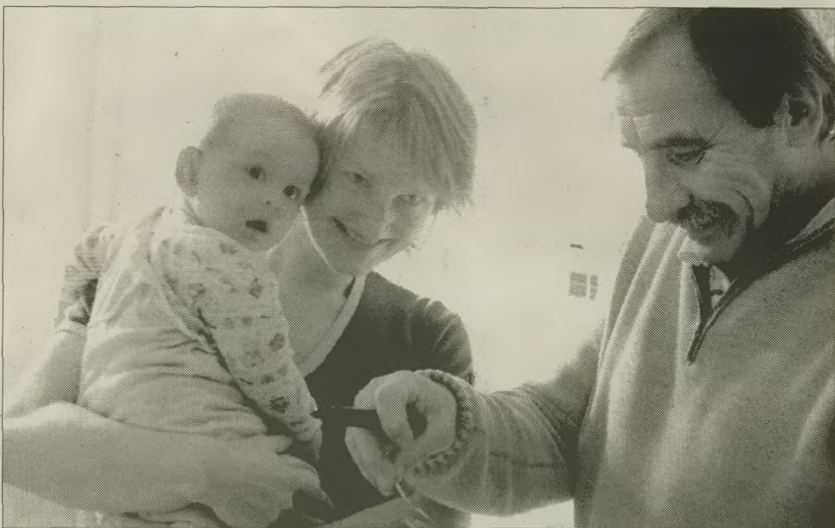
Wernisaż i album

KARWINA (o) – W Galerii „Zdrowe Miasto” w Uniwersytecie Śląskim w Karwinie uroczyste otwarto wystawę **Otakara Barana**, z okazji setnych urodzin artysty. Wernisaż poprzedziła promocja-chrząst albumu, poświęconego temu malarzowi, absolwentowi krakowskiej Szkoły Przemysłu Artystycznego. „Chrzta” dokonali **Antonín Petráš**, **Halina Molin** i **Vlasta Raszyková**. Ceremonię prowadzili członkowie byłej fundacji, która obecnie jest Spółką Pożytku Publicznego PRO – **Renata Filipová** (po czesku) i **Maria Godula** (po polsku). Jak podkreślano, największą zasługę w wydaniu albumu ma trzeci członek Spółki,

najstarszy syn artysty, **Edgar**, wraz z całym klanem Baranów.

Trzeci z kolei album przedstawiający karwińskiego artystę, jest zarazem trzecim albumem przedstawiającym artystę przynależącego się do polskich korzeni.

Wystawa obejmuje szereg nieznanych prac Otakara Barana – portretów rodzinnych i innych, pejzaży Karwiny i okolic, Beskidów, a także pokłosie zagranicznych wojaży do Paryża, Polski, Bułgarii oraz martwych natur i kwiatów. Wystawa dostępna jest dla publiczności od poniedziałku do piątku w godz. 10-16, w czwartki do godz. 17 do 12 lutego 2006 roku włącznie.

Oddział dziecięcy Szpitala Trzinec odwiedzili w czwartek przedstawiciele Stowarzyszenia „Kiwaniś”. Małi pacjenci, oprócz kosza smakołyków, otrzymali kolorowe garnuszki oraz zabawki-przytulanki, które wręczył im osobiście aktor **Pavel Zedníček** (na zdjęciu). Prezydent Stowarzyszenia **Eva Pastušková** przekazała oddziałowi magnetowid, kasety wideo z bajkami oraz duże pexeso, które specjalnie dla małych trzineczan uszyli wleźniowie z ostrawskiego zakładu karnego. W wieloletnich warsztatach terapii zajęciowej szyje się również szmaciane lalki dla chorych dzieci.

(wak)

W ekumenicznym duchu

Dokończenie ze str. 1

Stwierdził, że właśnie na takich spotkaniach zawiązało się wiele ciekawych inicjatyw, które zaowocowały na terenie kościołów pracą na polu ekumenicznym w duchu zbratania i zjednoczenia w wysiłkach ku chwale Boga i korzyści społeczności lokalnych.

Są środki na przedszkole

HAWIERZÓW BŁĘDOWICE (mro) – Środki na przebudowę pomieszczeń błędowickiej PSP na przedszkole zostały zatwierdzone na poniedziałkowym posiedzeniu samorządu miasta – powiedział nam **Franciszek Jasiok**, pełnomocnik Kongresu Polaków w Hawierzowie.

Decyzja ta stanie się podstawą do ogłoszenia przetargu na prace budowlane. Zakończenie realizacji ponad milionowej inwestycji zakładane jest w 2006 roku.

Ciekawostki

5 tys. euro za egzorcyzm

Mieszkanka Northeim w środkowych Niemczech wydała ponad 5 tysięcy euro na egzorcyzm. Jak informowała niemiecka policja, wcześniej wróżbita przekonał 44-letnią Niemkę, że opętała ją złe moce; jako remedium zalecił kosztowny obrzęd. Wstrząśnięta kobieta zgodziła się, że egzorcyzm, za który zapłaciła gotówką i w kosztownościach ponad 5 tysięcy euro, zostanie odprawiony następnego dnia u niej w domu. Po rzekomym wygnaniu diabelskich mocy egzorcysta zakomunikował kobiecie złą wiadomość: trzeba wypędzić więcej duchów. Policja sprecyzowała, iż właśnie wtedy „ofiara nabrała złych przeczuć”, po czym udała się na komisariat.

Noc pastorałek

Główny plac w stolicy Meksyku zaludnił się w nocy z środy na czwartek tłumami aniołów, pasterzy, Marii i Józefów, a także diabłów. Tradycyjnie obchodzone „Pastorelas” – noc pastorałek. Odbijający się w Meksyku od lat festiwal gromadzi najlepsze zespoły pastorałkowe z całego kraju. W tym roku w przeglądzie uczestniczyło ponad 500 wykonawców. Na wielu scenach, umieszczonych w różnych miejscach placu, jednocześnie grano fragment komicznej opowieści, jak diabeł usiłował zawrócić z drogi pasterzy, biegnących ku Betlejem. Diabeł, którego knowania kończą się niepowodzeniem, pozostaje w meksykańskich pastorałkach najbardziej komiczną, kolorową postacią.

Masz pracować, a nie palić! Hiszpański parlament ma zaaprobować nową ustawę zabraniającą palenia tytoniu w miejscach pracy. Oczekuje się, że ustawa zostanie przyjęta jednogłośnie, ponieważ popierają ją wszystkie partie. Zakaz palenia tytoniu dotyczy m.in. budynków biurowych, centrów handlowych, ośrodków kulturalnych i transportu publicznego oraz pomieszczeń, w których przygotowuje się i sprzedaje żywność. Ustawa ma wejść w życie 1 stycznia. Zakazuje ona również sprzedaży tytoniu młodzieży do lat 18 i rozszerza zakaz reklamowania papierosów na media oraz tablice wielkoformatowe – billboardy; zakaz dotyczy także promocji produktów. Palenie tytoniu będzie dopuszczalne w małych barach i restauracjach, jeśli ich właściciele tak postanowią, ale lokale takie muszą być wyraźnie oznakowane jako miejsca dla palaczy.

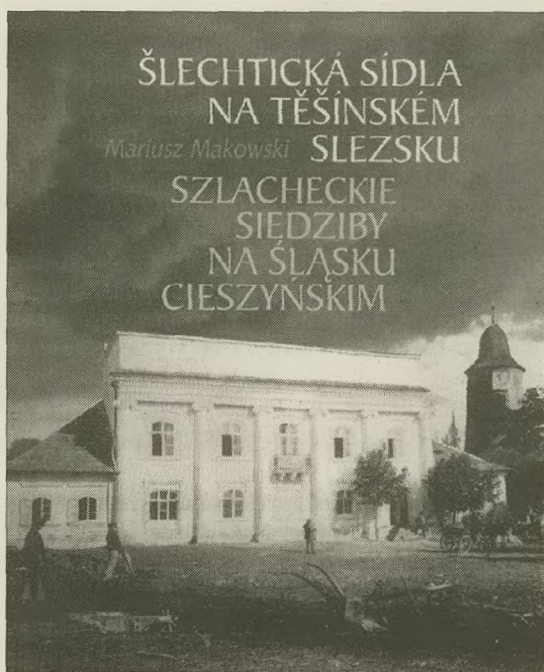
Jak zarobić przez pomyłkę Ponad 560 mln jenów, czyli ok. 5 milionów amerykańskich dolarów, zarobił pewien japoński inwestor dzięki niesamowitej pomyłce brokera, który zaofertował akcje po śmiesznie niskiej cenie. 24-letni Tetsuya Ichimura za-inwestował 2,81 mld. jenów w akcje

pewnej firmy. Broker Mizuho Securities wystawił je na sprzedaż po 1 jenie za sztukę, zamiast po 610 tys. jenów, oczywiście przez pomyłkę. Kiedy pomyłka wyszła na jaw, broker porozumiał się z inwestorem i odkupił od niego akcje za 3,38 mld. jenów, zgodnie z wytycznymi nadzoru giełdy tokijskiej. Na wpadce brokera skorzystali też inni, np. szwajcarski bank inwestycyjny UBS, który zarobił aż 100 mln. dolarów. Zysk Ichimury jest natomiast największy wśród inwestorów indywidualnych. Wszystko wskazuje, że pod presją nadzoru giełdowego inwestorzy instytucjonalni zwrócą pieniądze, zarobione na pomyłce brokera. Trudno jednak znaleźć przepisy, które zmusiłyby do tego inwestorów indywidualnych. Wielki japoński dziennik gospodarczy „Nihon Keizai Shimbun” sugeruje, żeby Ichimura i jemu podobni przekazali zyski z tej transakcji giełdowej na jakiś szlachetny cel.

Czy wiesz, jak wyglądał dwór Mattencloitów w Dąbrowie czy też w Zebrzydowicach? Dawne siedziby szlacheckie na Śląsku Cieszyńskim

Zainteresowanie historią własnego kraju, regionu, miasta, czy gminy stało się w ostatnim okresie wyznacznikiem nie tylko poszukiwania własnych korzeni, ale też poznawania skąd, dłaczego i gdzie zmierzamy. Właśnie nasz region, Śląsk Cieszyński, pod względem badania historii regionalnej bardzo zaniedbywany, ostatnio notuje coraz to nowsze opracowania. Wśród wielu okazjonalnych publikacji, jakie wydawane są przez muzea, miasta i gminy, szczególną pozycję zajmuje album **Mariusza Makowskiego** „Šlechtická sídla na Těšínském Slezsku – Szlacheckie siedziby na Śląsku Cieszyńskim”. Jest to zarazem kolejny projekt realizowany po obu stronach Olzy. Album powstał dzięki współpracy najstarszego Muzeum w Europie Środkowej – Muzeum Śląska Cieszyńskiego oraz czesko-cieszyńskiego wydawnictwa „Regio” **Ireny Cichej**.

Śląsk Cieszyński, obecnie podzielony pomiędzy dwa państwa, charakteryzuje się nie tylko bardzo ciekawą historią, ale też bardzo zawiłą i – jak napisał we wstępie dyrektor Muzeum Śląska Cieszyńskiego, **Marian Dembiniok** – również „trudną”. Jest to bowiem region, gdzie wyznawano trzy religie – katolicką, ewangelicką oraz żydowską. Właścicielami byli ludzie

Okładka albumu ze zdjęciem zamku i wieży w Kocobędzu z 1865 r.

przychodzący tu z całej Europy – z Polski, Czech, Niemiec, Austro-Węgier czy też np. z Anglii, Irlandii i.in.

Autor, **Mariusz Makowski**, przedstawił w albumie twórców, właścicieli i budowniczych 47 obiektów.

W przystępnej formie przekazuje wiedzę nie tylko o samych obiektach architektonicznych – zarówno dużych, jak i tych niepozornych, a także takich, które już nie istnieją, gdyż zostały dawno zburzone, lub niszczone, pozostawione swojemu losowi.

Na 1500 ilustracjach pokazano ich historyczny wygląd, stan obecny, pokazano rodziny szlacheckie i arystokratyczne, które w nich żyły, lub ludzi, dzięki którym zostały odrestaurowane i nadal istnieją i żyją. 150-stronicowy album jest wynikiem 20 lat poszukiwań, zbierania materiałów nie tylko przez macierzyste Muzeum, ale również przez inne instytucje, wśród rodzin dawnych właścicieli, prywatnych kolekcjonerów po obu stronach Olzy. Wśród nich znaleźli się m.in. **Henryk Wawreczka** z Niebórow, **Tadeusz Schulhauser** z Trzyńca, **Jan Grabowski** z Ligotki Kameralnej, **Antoni Heger** z Toszonowic Górnych

i **Władysław Owczarzy** z Karwiny.

Szlacheckie siedziby na Śląsku Cieszyńskim to album na wiele wieczorów, nie tylko na jedno przejście. Wciąż można w nim odnajdywać wiele ciekawych informacji. Stać się może inspiracją do wypraw w teren i poszukiwania przedstawionych obiektów i zaznajamiania się z historią „na żywo”. Na mapce można się zorientować o położeniu dawnych siedzib szlacheckich od Czechowicz-Dziedzic i Bielska-Białej na wschodnich rubieżach Śląska Cieszyńskiego po Frydek-Mistek i dalej

przez Karwinę, Bogumim po Ostrawę. O trafieniu

w dziesiątkę świadczy zainteresowanie, jakim album cieszy się od chwili pojawienia się w księgarniach. Jednak nakład 9 tys. egzemplarzy to w naszych warunkach liczba imponująca. Na pewno pozwoli w spokoju nabyć go wszystkim zainteresowanym. (o)

Kiedy w 1746 roku Franciszek Ludwik baron von Mattencloitz z Nadrenii kupował od Gaschinów Dąbrowę, nie przypuszczał, że na przeszło 200 lat zwiąże los swoich potomków ze Śląskiem Cieszyńskim. Tak prezentuje się ziemiański dwór w Dąbrowie obecnie.

Koncert jasełkowy dla rodziców

JABŁONKÓW (k) – Uczniowie klas I stopnia Szkoły Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Jabłonkowie urządzają rokrocznie Spotkanie przy Choince – imprezę dedykowaną rodzicom na Święta Bożego Narodzenia. Tym razem odbyła się ona w ub. czwartek w Domu PZKO i miała wyjątkowo uroczystą oprawę. Po raz ostatni bowiem młodzież i nauczyciele wyruszyli do siedziby PZKO ze starego budynku szkolnego. We wrześniu 2006 nauczanie będzie się już odbywać w wyremontowanym i rozbudowanym obiekcie dawnej „wydziałówki”.

W sali Domu PZKO została zainstalowana wystawa wypieków i ozdób choinkowych, wykonanych na zajęciach kółka ceramicznego. Kilkaś set gustownych eksponatów powstało pod okiem naucz. **Michaeli Puczk**. Prawdziwą rewelacją okazał się jednak koncert jasełkowy, opracowany przez naucz. **Monikę Łysek**. Autorka tego słowno-muzyczno-tanecznego montażu z ogromnym taktem i artystycznym wyczuciem połączyła różne motywy muzyczne i tradycje

kulturowe w sympatyczną całość z czytelnym, bożonarodzeniowym przesłaniem. Wykonawcy, w tym spora grupa pierwszoklasistów oraz członkowie chóru szkolnego, doskonale odczytali jej intencje, dając żywy, barwny, utrzymany w dobrym tempie

spektakl. Życzenia tłumnie przybyłym rodzicom, dziadkom i babciom złożył dyrektor **Bogusław Słowiczek**. Wybrani wykonawcy koncertu otrzymają darmowe bilety wstępu na „Jasełka tradycyjne” w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie.

Koncert jasełkowy uczniów jasełkowej szkoły poprowadziła nauczycielka Urszula Łysek.

Nowości płytowe

Hey - Echosystem

Kapela Hey już dawno osiągnęła pozycję klasyka polskiego rocka. Muzycy nie dali się jednak uspić, co nader często zdarza się zespołom, które grają już od dłuższego czasu i nie pozwalają sobie na eksperymenty, by nie rozczarować swoich fanów.

Każda płyta Heya jest trochę inna, chociaż wokali i teksty Kasi Nosowskiej są zawsze nitkami zszywającymi wszystko razem. Płyta „Fire” mocno oczadzona stylem grunge, przebojowy, melancholijny „Pytajnik”, psychodeliczna „Karma”, nu-rockowy „Znak”. Najnowszy krążek „Echosystem” jest powrotem do korzeni – i to nie tylko dlatego, że Nosowska, która przez długie lata była łysa jak kolano, znowu zapuściła długą blond czuprynę, ani to, że jest w życiowej formie.

W odróżnieniu od wspomnianego wyżej „Znaku” dźwięk gitar jest brudny i charczący. Krokiem w stronę nowych trendów muzycznych, jakie produkują zespoły nowej, garażowej fali rocka po obu stronach Atlantyku, jest z kolei wykorzystanie starych syntezatorów zamiast pompacyjnego woalu samplów. Właśnie wykorzystanie zbyt tanich samplów zabolowało mnie trochę we

wprowadzeniach do piosenek „Mimo wszystko” i „Byłabym”.

Płyta od początku rwie do przodu na wysokich obrotach – pierwsze trzy utwory są mocnymi, rockowymi uderzeniami, zwłaszcza „Luli laj” i „Leżę tu, leżę chcę” od razu wpadają w ucho dzięki ciekawym pomysłom kompozycyjnym i aranżacyjnym. Pierwsza kombinuje riff w zwrotkach w stylu kapeli Pearl Jam z infantylnym sloganem w refrenie. Druga odwrotnie – kombinuje prawie jazzową gitarę z mocnym refrenem. Każdego fana zespołu zaskoczy utwór „Na wieczność”, w którym zamiast Kasi Nosowskiej usłyszy męski wokal.

Ogólnie większość piosenek na płycie jest utrzymanych w szybszym tempie, chociaż znajdzie się też kilka ballad (czarujący utwór „Ty, ty, ty” czy też wspomniany „Byłabym”), przy czym potencjał utworów jest na tyle mocny, że naprawdę trudno mi się domyślić, które zostaną wybrane do emisji w radio. Najzabawniejszym pomysłem byłoby wypuszczenie w eter rozbrzaskanego utworu „Całą noc”, pokolorowanego na lata 60. organami Hammond’a oraz klimatycznymi gitarami.

Co by tu jeszcze... O tekstach było, o Nosowskiej też, dźwięki były... Aha – czy mówiłem Wam już, że „Echosystem” to na prawdę świetna, odlotowa płyta? **DAREK JEDZOK**

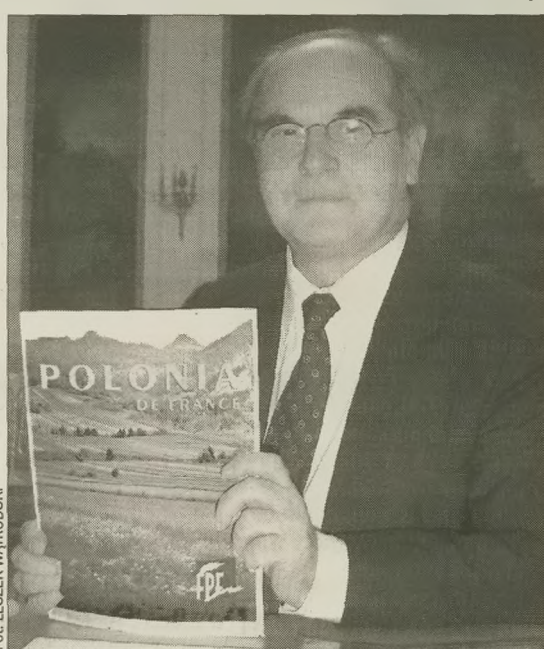

Nowe pismo Polonii francuskiej

W Paryżu wydawane będzie już niedługo nowe pismo polonijne „Polonia de France”. Jego wydawcą jest Federacja Polonii Francuskiej, powstała w roku 2004. Pismo, skierowane do nowej i starej Polonii, ukazywać się będzie po polsku i francusku.

We Francji ukazuje się też „Głos Katolicki” – tygodnik wydawany przez Polską Misję Katolicką w Paryżu, „Echo de la Polonia” – kolorowy biuletyn informacyjny Domu Polonii ukazujący się w Henin-Beaumont, w departamencie Pas de Calais (Francja północna) oraz dwumiesięcznik „Dzień Dobry” – tzw. łącznik polsko-francuski.

LESZEK WĄTRÓBSKI

Jan Konieczny – sekretarz generalny i rzecznik Federacji Polonii Francuskiej z makietą pisma „Polonia de France”.

»ŚWIĘTA BARBARA« DLA SWOICH PODOPIECZNYCH Serce dla sierot

OSTRAWA (wak) – Ponad 700 tysięcy koron wydało w tym roku na swoich podopiecznych – sieroty i wdowy po tragicznie zmarłych w kopalniach górnikach – Stowarzyszenie Obywatelskie „Święta Barbara”. Najwięcej, bo ponad 320 tys. koron, przeznaczono na pomoce szkolne oraz spotkanie barbórkowe. Sporą sumę, ponad 160 tys. koron, pochłonęły wczasy zdrowotne w krajowych ośrodkach rekreacyjnych oraz nad Adriatykiem, a 130 tys. poszło na czesne, zielone szkoły, kółka zainteresowań oraz kursy narciarskie i językowe.

– Za niespełna dwa lata pomogliśmy 91 dzieciom z 50 rodzin z Czech, Polski i Słowacji, których ojcowie ponieśli śmierć w podziemiach naszych kopalni w terminie po 1 stycznia 1999, tzn. od chwili powstania spółki **KARBON INVEST** – powiedziała nam **Věra Breiowa**, wiceprzewodnicząca Sto-

warzyszenia oraz rzecznik prasowy Kopalni ZOK. – Główną formą świadczonej przez nas pomocy są stypendia dla sierot. Wspieramy zarówno sieroty najmłodsze, w podstawówkach, jak również starsze dzieci, które marzą o studiach.

Pomoc Stowarzyszenia to nie tylko wsparcie finansowe. – Dla osieroconych rodzin organizujemy w trakcie roku szereg imprez, m.in. z okazji Dnia Dziecka czy obchodów barbórkowych. Ważne jest, by te rodziny spotykały się, nawiązywały przyjaźnie, wspólnie spędzały wakacje. Dla wielu z nich to niejednokrotnie przygoda życia – uważa V. Breiowa.

Niedawno konto Fundacji wzbogaciło się o 75 tys. koron. Pieniądze pochodzą ze zbiórki górników z pięciu kopalni, którzy chociaż w ten sposób chcą pomóc rodzinom swoich zmarłych tragicznie kolegów po fachu.

W imprezach „Świętej Barbary” bierze udział po kilkadziesiąt dzieci z Czech i Polski.

»GŁOS LUDU« ROZMAWIA Z PREZESEM MACIERZY SZKOLNEJ, JÓZEFEM KRYGLEM

Miała być zieloną szkołą

Od kiedy Macierz Szkolna jest w posiadaniu szkoły na Bagińcu?

Tu należy się małe sprostowanie. Macierz Szkolna jest tylko współwłaścicielem szkoły, 20% wartości szkoły należy do Jana Pyski ze Szwejcarii – darczyńcy na podstawie umowy o darto-

wiznie z dnia 14 kwietnia 1995 roku. Częścią składową tej umowy jest umowa o dzierżawie z dnia 24 maja 1993, ważna na okres 30 lat. Po za tym istnieje umowa, na mocy której Zarząd Główny Macierzy Szkolnej jest wyłącznym użytkownikiem wszelkich nieruchomości, tj. budynku i gruntów.

W jakim stanie jest ten budynek?

Szkola ma grubo ponad 100 lat. Budynek jest mocno nadwerżony wiekiem. Pęka i osuwa się cokół. Jak wynika z ekspertyzy inż. Václava Juri-gi, drewno zaatakowały grzyby i owad-szkodnik kołatek. Sanacja jest możliwa przez impregnację. Ale zabieg ten jest pracochłonny i niezwykle kosztowny. Najlepszym wyjściem zdaje się być wyburzenie starego budynku i wybudowanie nowego – całkowicie podpiwniczonego, z nowoczesną instalacją wodną i elektryczną, wydajnym ogrzewaniem. Chodzi o to, aby to wszystko było w zgodzie z przepisami bezpieczeństwa przeciwpożarowego i z wymogami urzędu ds. ochrony zabytków.

Czy nie byłoby lepiej nie mleć tych kłopotów „bogactwa”? Odkąd macie bagińlecką szkołę, spadł na was obowiązek ratowania tego zabytku architektury góralskiej od degradacji, co musi znacznie zakłócać normalną działalność statutową Macierzy i nadwerżać jej budżet.

Generalnie rzecz biorąc – zakłóca. Wiele pracy już tam włożono, o pieniądzech ani nie wspomnę. Założono nową instalację elektryczną. Całkowicie wymieniono ogrzewanie centralne, wykonano nowe schody. A pomimo to obiektu w dalszym ciągu nie można w pełni eksploatować. Kuchnia nie odpowiada wymogom sanitarnym, chociaż posiada wodę bieżącą i bojler na ciepłą wodę i podłączona jest, jak i cały budynek, do nowoczesnej ekologicznej oczyszczalni ścieków. Gros kosztów tych zabiegów ponosi Macierz Szkolna, wiele robót w czynie społecznym wykonują członkowie Macierzy i jej sympatycy.

Do czego może służyć ten budynek w aktualnym stanie?

Budynek szkoły na Bagińcu nie nadaje się na pensjonat dla młodzieży i dzieci. Może być wykorzystywany tylko jako baza gospodarska, np. podczas Festynu Bagińckiego. Pomimo to dbamy o to, aby regularnie był sprzątny, wietrzony i były w nim sprawdzane i konserwowane wszystkie urządzenia. Troszczymy się również o to, by elegancko wyglądało jego otoczenie...

Tak więc jeden z deklarowanych celów, jakim miało być urządzenie w starej szkole na Bagińcu zielonej szkoły, zimowiska i kolonii letnich, jest niemożliwy do zrealizowania...

Taka, niestety, jest prawda. Sytuacja zdaje się być bez wyjścia. Brak finansów nie pozwala nam na radykalne rozwiązanie. Próbowaliśmy szukać pomocy. Rozważana jest możliwość przekształcenie tej naszej spółki w spółkę akcyjną. Nosiliśmy się też z myślą o sprzedaży szkoły, lecz tu potrzebna jest zgoda współwłaściciela i darczyńcy. A z tym byłby kłopot, bo pan Pysko jest z tym budynkiem, jako spadkiem po rodzicach, związany emocjonalnie.

Tak więc robimy wszystko, by istniejący stan zachować. Póki co, wspiera nas w tym Koło Sympatyków Bagińca, Młodzież z Mostów – słowem zapaleni społecznicy.

★ ★ ★

Spójrzmy w przyszłość... Ciekawe, jak długo Macierz Szkolna będzie się jeszcze godzić na zarządzanie tym prywatnym zabytkiem, który poza stratą finansową niczego innego jej nie przynosi? Taki dar zwykliśmy nazywać danąskim. Zamiast ułatwiać życie i napędzać kasę Macierzy Szkolnej, jest jej kulą u nogi.

KAZIMIERZ SANTARIUS

Stuletni zabytek architektury góralskiej – stara szkoła polska na Bagińcu. Jak długo jeszcze będzie kulą u nogi Macierzy Szkolnej?

FOT. ROMAN BASELIDES

»SYTUACJA NA LITWIE JEST W TEJ CHWILI DOBRA« – MÓWI B. KOSINSKIENÉ

Główny problem to podręczniki

W ub. środę odwiedzili Zaolzie goście z Litwy – dyrektorzy polskich szkół i przedszkoli, przedstawiciele resortów edukacji i kultury oraz Uniwersytetu Wileńskiego, którzy w dniach 12-16 grudnia uczestniczyli w seminarium metodycznym, zorganizowanym przez „Wspólnotę Polską” w Bielsku-Białej. W grupie tej znalazła się również Barbara Kosinskiéné, która w litewskim Ministerstwie Oświaty zajmuje się sprawami polskiego szkolnictwa.

Jak wygląda obecnie sytuacja w polskim szkolnictwie na Litwie – ile jest szkół, ilu uczniów?

Polskich szkół jest na Litwie dużo – w tej chwili mamy ich sto dwie. Z tego w 60 wszystkie przedmioty wykładane są tylko w języku polskim, reszta to szkoły mieszane – polsko-rosyjskie, polsko-litewskie, a nawet bywają szkoły trójjęzyczne. W tych placówkach uczy się 18 tys. uczniów. Nauczanie od pierwszej do dwunastej klasy przebiega w języku polskim, co nas bardzo cieszy. Bo w państwach wokół nas – na Łotwie, w Estonii, gdzie szkół polskich jest dużo mniej – po polsku wykładane są tylko język polski, historia i wychowanie muzyczne. A zatem sytuacja na Litwie jest w tej chwili naprawdę dobra.

Z jakimi problemami borykają się polskie szkoły?

Problem dotyczy przede wszystkim polskich podręczników. Ponieważ pojawiają się w mniejszym niż litewskie nakładzie, są droższe. Dlatego takie podręczniki do biologii czy historii dla starszych klas są mniej tłumaczone. Ale, na szczęście, pomaga nam Polska, wspiera nas przede wszystkim Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. No i dzięki temu możemy te podręczniki tłumaczyć.

„Wspólnota Polska” zorganizowała i sfinansowała wasz pobyt w Polsce. Jaki jest cel tego seminarium i ile szkół skorzystało z tej inicjatywy?

Celem tej wizyty jest przede wszystkim poznanie systemu nauczania w Polsce, wymiana doświadczeń... A są tu właściwie przedstawiciele placówek szkolnych i przedszkolnych wszystkich regionów, w których są jeszcze polskie szkoły. Tych regionów jest sześć, np. trocki, święciański, solecznicki, wileński...

Jeden dzień spędziście na Zaolziu. Jak się państwu u nas podoba?

Jesteśmy zachwyceni, no i zaskoczeni, bo nie spodziewaliśmy się, że uda nam się zwiedzić ten piękny skrawek Republiki Czeskiej, z cudownymi górami. Dla nas to u was pierwsza wizyta, a także pierwsza w polskiej części Śląska Cieszyńskiego. Bo wcześniej, oczywiście, bywaliśmy już w Polsce, ale bliżej Litwy: w Warszawie, Gdańsku, w Koninie.

FOT. JACEK SIKORA

Barbara Kosinskiéné

Za możliwość przyjazdu do waszego regionu chciałabym podziękować prezesowi bielskiego oddziału „Wspólnoty Polskiej”, Wojciechowi Dębowskiemu, który zorganizował nam ten wyjazd i obdarzył nas w ten sposób pięknym świątecznym prezentem. Jesteśmy strasznie zachwyceni pobylem w tych stronach. Codziennie oglądamy coś nowego, wspaniałego. A przed chwilą widzieliśmy piękną, nowoczesną polsko-czeską szkołę w Bystrzycy. To jest już naprawdę europejski standard. To jednak nas podnosi, wiemy, do czego musimy dążyć u nas, w polskich szkołach na Litwie.

Czy można liczyć na to, że dzięki waszemu przyjazdowi zostaną nawiązane kontakty szkół litewskich ze szkołami zaolziańskimi?

Na pewno. Już w Bystrzycy dyrektorzy wymienili się adresami, mamy się też spotkać po południu z członkami zarządu Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC. Mam zatem nadzieję, że te kontakty z zaolziańskimi szkołami zostaną naprawdę nawiązane i że będziemy w przyszłości coraz bardziej ze sobą współpracować.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

ROTUNDA ŚW. MIKOŁAJA W CIESZYNIE

Na monecie 2-złotowej

Już kilka serii najróżniejszych tematów na monetach 2-złotowych wydał Narodowy Bank Polski. Znalazły się na nich portrety królów, papieża, wybitnych Polaków, odnotowano rocznice znamienitych wydarzeń, a po serii herbów miast wojewódzkich NBP postanowił wydać serię polskich miast historycznych.

Niedawno odbyła się na Moście Przyjaźni promocja czwartej z serii 32 monet. Egzemplarz ten przedstawia romańską rotundę św. Mikołaja na wzgórzu zamkowym nieopodal Wieży Piastowskiej w Cieszynie.

Sam prezes NBP, Leszek Balcerowicz, w obecności burmistrza Cieszyna, Bogdana Ficka, przedstawił monetę, której do obiegu ma trafić 1,1 mln sztuk. W trakcie promocji można było uzyskać specjalny druczek wydany przez Muzeum Drukarstwa, na którym podczas promocji odbijano specjalną pieczęć. Dodatkowym kolekcjonerskim rarytasem był autograf prezesa NBP.

Jak poinformowano, monetę można nabyć w Cieszynie (i nie tylko) na pocztę oraz w powiatowych filiach NBP.

FOT. MAREK SANTARIUS

Rewers monety 2-złotowej.

Awers monety 2-złotowej.

Tak więc po Gnieźnie, Kołobrzegu, Włocławku, na monety trafił Cieszyn. Jest to już drugi „występ” rotundy w Cieszynie, gdyż po raz pierwszy pojawiła się na banknocie 20-złotowym. Numizmatycy w Polsce mają nie lada gratkę, gdyż zebranie całej serii wszystkich monet wymaga wiele zachodu. Po pewnym czasie 2-złotowa moneta nabiera wartości rynkowej i trzeba za nią zapłacić znacznie więcej.

(o)

SPRAWY PZKO W »GŁOSIE LUDU« ZG PZKO w nowej kadencji

Zarząd Główny PZKO rozpoczyna po XX Zjeździe kolejną czteroletnią kadencję w historii Związku.

Nowo wybrany jego skład kierować się będzie w swej działalności znowelizowanym statutem PZKO

oraz uchwałami XX Zjazdu. Nowy statut odmiennie od poprzedniego określa strukturę Zarządu

Głównego i jego powiązanie z bazą terenową. Proponowane zmiany usprawniają jego oddziaływanie na jednostki organizacyjne

ZG oraz na działalność statutową miejscowych kół. Podstawowym celem PZKO pozostaje nadal troska o zachowanie tożsamości ludności autochtonicznej. Temu celowi powinny służyć różnorodne działania związkowe.

W przeszłości aparat ZG był instytucją w pełni opłacaną przez państwo. Jako organ wykonawczy podzielony był na trzy piony: polityczno-organizacyjny, kulturalno-oświatowy i ekonomiczny. Zatrudniał 31 pracowników etatowych (rok 1983), w tym 7 instruktorów specjalistów. Poza tym byli jeszcze etaty pracownicze w „Bajce” (7 pracowników), Kostiumerii (2 pracownicy) i „Zwrocie” (4 pracowników). W takim składzie ZG potrafił – wspólnie z 31 społecznikami w jego prezydium i w plenum – zapewnić wszystkim jednostkom związkowym wszelką pomoc organizacyjną i fachową oraz reprezentować Związek przed społeczeństwem i władzą. W tym okresie istniały też przy ZG, poza wyżej wymienionymi profesjonalnymi organami wykonawczymi, tzw. „społeczne organy pomocnicze ZG” w postaci 5 komisji kierujących 22 sekcjami ZG, 2 chórmi (ChNP, „Hasło”) oraz 3 zespołami tanecznymi („Olza”, „Górniki”, Rytmika).

Po radykalnym obcięciu dotacji państwowej na działalność związkową, w roku 1994 musiała nastąpić znaczna redukcja etatów pracowniczych. Po uszczupleniu kadr pozostało Biuro ZG, na czele z dyrektorem o uprawnieniach prezesa ZG, jako organ wykonawczy. Starano się ono utrzymać poprzedni zakres i sposób działalności. Niestety, niewydolność finansowa Biura oraz problemowa eksploatacja „Piasta” doprowadziły do powstania zadłużenia wobec dostawców i państwa. Sytuacja wymagała radykalnych rozwiązań. Należało więc ograniczyć administrację oraz wprowadzić bardziej oszczędne

sposoby kierowania. Obecne ograniczenia w usługach ZG oraz jego sekretariatu dla działalności związkowej nie zadowala wszystkich. Niektórzy oczekują, że poprzez dojsię do funduszy wspierających kulturę i oświatę byłoby możliwe przywrócić pierwotnie świadczone przez ZG usługi.

Stowarzyszenia społeczne, jak PZKO, są obecnie podporządkowane kodeksowi handlowemu. W tych warunkach ZG posiada jako tzw. „organ statutowy” uprawnienia i obowiązki zarządu „nie przynoszącej zysk spółki użyteczności publicznej”. W nowej kadencji będzie on 16-osobowym zespołem społeczników, kierujących Związkiem nieodpłatnie przy wsparciu administracyjnym płatnego, ale ograniczonego do 3 osób sekretariatu, na czele z jego kierownikiem. Stan personalny ośrodków gospodarczych („Bajka”, „Zwrot”, Kostiumeria) pozostanie bez zmian (łącznie 12 osób). Kierowanie sprawadza się do wydawania decyzji w postaci uchwał, które obowiązują wszystkie jednostki organizacyjne PZKO oraz wszystkich jej członków. Nad decyzjami obraduje cały Zarząd i uchwała je większością głosów obecnych. Uchwały ZG dotyczą zazwyczaj: gospodarowania wraz z budżetowymi założeniami jego przebiegu; programu działania Związku uściślanego na bieżąco poprzez aktualne zadania; koordynacji imprez oraz innej działalności organizacyjnej jednostek terenowych; oceny działalności jednostek organizacyjnych poprzez uczestnictwo członków ZG w zebraniach i imprezach; opracowania wniosków na wsparcie

finansowe uchwalonych programów ZG, Rad Obwodowych oraz Miejscowych Kół.

Organem wykonawczym uchwał jest 6-osobowe prezydium ZG. Zadania do realizacji kierowane są do czterech Rad ZG. Są to:

Rada Kultury (sekcja teatru i żywego słowa, Chór Nauczycieli Polskich, Zespół „Olza”).

Rada Oświaty (sekcje: Historii Regionu, Ludoznawcza, Kobiet, Śródków Przekazu i Internetu), Rada Młodzieży, Rada Ekonomiczna.

Zadania organizacyjne należą do wiceprzewodniczącego, którym został **Rudolf Moliński**. Kieruje on działalnością przedstawicieli 10 Rad Obwodowych (Jabłonków, Bystrzyca, Trzciniec, Gnojnik, Cz. Cieszyń, Karwina, Hawierzów, Orłowa, Bogumin, Olbrachcice-Sucha Górna-Stonawa).

Przedstawiciele obwodów wnoszą pod obrady ZG aktualne problemy obwodu lub kół. Lokalnym zadaniem każdego przedstawiciela jest koordynacja imprez oraz działań Miejscowych Kół w Radzie Obwodowej, dba o współpracę z innymi polskimi organizacjami, szczególnie z odnośną polską szkołą zbiorczą, zapewniając również przyjmowanie jej absolwentów na członków PZKO.

Na pierwszym posiedzeniu Prezydium ZG wybrano kierowników Rad. Radą Kultury pokieruje **Józef Szymczek**, Oświaty – **Danuta Chwajol**, Młodzieży – **Andrzej Suchanek**, Ekonomii – **Andrzej Wygrys**.

Życzymy im powodzenia i wszelkiej pomyślności w ich ofiarnej pracy!

ZYGMUNT STOPA
przewodniczący
(dawniej: prezes) ZG PZKO

Moje pozjazdowe refleksje

Pomimo moich obaw, Zjazd organizacyjnie był opanowany bardzo dobrze i tu trzeba podziękować Sekretariatowi ZG, komisjom roboczym Zjazdu i zarządowi MK Kocobędz.

Krytycznie oceniam nieobecność oficjalnych gości na Zjeździe PZKO. Nie wiem, jeśli taka negatywna, publiczna ocena jest dyplomatyczna. Dla mnie jednak taka nieobecność jest wyrazem lekceważenia liczebnej organizacji polskiej w RC. Bardzo sympatyczny był za to udział naszych twórców seniorów, pani Anieli Kupiec i pana Janka Szymika.

Zjazd przyjął ambitny Program Działania na następną kadencję. Szkoda, że na temat jego poszczególnych pozycji nie było niemal żadnej dyskusji. Ja uważam za bardzo ważne następujące pozycje programu:

inicjować nawiązanie dobrych stosunków ze „Wspólnotą Polską”; nie potrafię sobie wyobrazić, żeby po tylu latach miały nas ciągle dzielić, wprawdzie niezamierzone, ale przez naszych działaczy popełnione błędy związane z utratą „Piasta”. Obowiązek wyciągnięcia ręki do dalszej współpracy jest po naszej stronie;

uściślić formy i kompetencje współpracy z Radą Kongresu Polaków przy rozwiązywaniu istotnych spraw dotyczących naszej polskiej mniejszości; połączyłbym ten problem z następnym punktem programu:

inicjować opracowanie spójnego programu rozwoju kulturalno-społecznego polskiej mniejszości; zastanawiam się nad tym, jakich słów użyć, żeby nie być posądzany o to, że ingeruję w kompetencje innych organizacji. Chodzi mi o to, żeby się wspólnie, przy jednym stole zastanowić, jak powołać i jaką dać formę np. takim subiektem, jak wydawnictwa, poradnictwo prawne i ekonomiczne (granty), które służyłyby wszystkim naszym organizacjom. Jak zbudować przejrzystą strukturę naszych organizacji, która byłaby zrozumiała i akceptowana przez całą naszą grupę narodową. Niby wszystko jasne, ale często spotykam się np. z pytaniem, po co ZG PZKO i Rada Kongresu Polaków, ostatnio rozgorzała się dyskusja, dlaczego usamodzielniało się ZSM itd.

Wart zastanowienia jest również nasz stosunek do czeskiej większości. W tym miejscu pozwalam sobie na własne zdanie, że w sprawie wdrażania dwujęzyczności nie mamy żadnej koncepcji. Ja wiem, że przygotowuje się ustawa, która ma te sprawy uregulować. Chodzi mi jednak o to, jak my Polacy jesteśmy przygotowani do tego, jak język polski używać np. w urzędach? Kto ma siedzieć po drugiej stronie biurka, żeby z nami mógł komunikować. Ktoś może powiedzieć – to nie nasz problem. Uważam jednak, że jak najbardziej jest to i nasz problem.

Jeśli nie było dyskusji na tematy programowe PZKO, to długa i czasami bardzo emocjonalna dyskusja rozgorzała się na temat propozycji podniesienia składki członkowskiej z 50 na 100 Kc. Zdaniem wielu delegatów podniesienie składki członkowskiej przekracza możliwości budżetowe, zwłaszcza emerytów i dlatego spowoduje to gwałtowny spadek liczebności bazy członkowskiej. Były przytaczane przykłady, że tych 100 Kc nawet nie jest dużo, ale niektórzy rodzice płacą za swoje dzieci i nawet wnuki, a wtedy są to już sumy o wiele poważniejsze. Mnie ta dyskusja nie zaskoczyła, ale zastanawiam się nad jej przyczynami. Jeden argument to mnie przemawia; „płacą za swoje dzieci i wnuki”. Ja również taką sytuację mam w swoim obwodzie. My się chwalimy wielkością swojej bazy członkowskiej, która się waha w granicach gdzieś 10-12 tys. członków, ale czy jest nam to potrzebne, jeśli wielu z nich nie uczestniczy w imprezach PZKO-wskich, czy nawet w imprezach innych organizacji polskich. Nie mam oczywiście na myśli ludzi starszych, czy takich, którym np. zdrowie na to nie pozwala. Proponuję, żeby dla takich osób znaleźć lukę w Statucie PZKO i przyznać im dożywotnie członkostwo bez obowiązku jakichkolwiek opłat z członkostwem związanych. A pozostałe „martwe dusze” skreślić z PZKO. (...)

Mamy za sobą dwie ważne imprezy – Festiwal oraz Zjazd PZKO. Myślę, że pomimo różnorakich problemów im towarzyszących, były one udaną wizytówką polskiej mniejszości narodowej na Zaolziu.

ROMAN SUCHANEK
przewodniczący KR PZKO

Zgłoszone, ale nie zrealizowane wystąpienie zjazdu

Uważam, że należy wyrazić uznanie ustępującemu Zarządowi Głównemu na czele z jego prezesem, inż. Z. Stopą, z racji wykonanej pracy, i to w trudnych i niesprzyjających warunkach, odziedziczonych po latach poprzednich. Wiele ciepłych słów trzeba też skierować do terenowych działaczy i miejscowych Kół. Ich działalność w dzisiejszym świecie, w którym liczy się tylko – ZA ILE – jest fenomenem i wielką naszą siłą. Gdy zaczniemy wszystko przeliczać na pieniądze, będzie to początek końca.

Mając to wszystko na uwadze, zdajemy sobie również sprawę z tego, że coraz częściej pada pytanie: Dlaczego warto być na Zaolziu Polakiem? Dlaczego warto być członkiem PZKO?

Można by na to nie reagować emocjonalnie i tłumaczyć przywiązaniem do takich czy innych wartości, lecz coraz intensywniej szuka się argumentacji racjonalnej, czyli satysfakcji płynącej z uczestniczenia w polskim życiu społecznym, w tym głównie PZKO-wskim. A więc jaka jest atrakcyjność tego życia, czego w nim mogą szukać szczególnie generacje młodsze i średnie? W odpowiedzi na to pytanie znajdziemy także wytłumaczenie faktu, iż przedstawiciele tych generacji w naszym życiu jest bardzo mało. W związku z tym chciałoby się zapytać: Gdzie są dawne przeglądy zespołów regionalnych, tanecznych, najróżniejszych form artystycznych, ciekawe spotkania, konkursy, ruszające tere-nem, pobudzające, aktywizujące. Wystarczy przejrzeć monografię PZKO, by stwierdzić, jak znakomite formy stosowaliśmy w naszej pracy, jakim powodzeniem się cieszyły, a których już dawno nie ma. I wcale to nie zależy od liczebności pracowników etatowych czy zasobności kasy, ale od wizji, chęci, determinacji i sprawności organizacyjnej. Gdy PZKO będzie nadal uszczuplało swoją ofertę, wyzbywało się tego, co samo kiedyś wypracowało, stanie się obdarty-m, nikomu niepotrzebnym szczątkiem. Przykład ostatni: Chóry PZKO-wskie weszły w skład nowej organizacji m. in. dlatego, by łatwiej z-

yskać pieniądze na działalność. Ale trzeba zapłacić składki członkowskie tej nowej organizacji. Nagle pojawia się na zjeździe prośba, sugestia, by to zrobili, w ramach możliwości, koła PZKO, do których chóry nadal należą, ale na zewnątrz reprezentują kogoś innego. Jest to co najmniej dziwne. I tak będziemy się dzielić, dzielić, dzielić (a ludzi coraz mniej), aż w końcu zostanie coś, czego nawet gołym okiem nie będzie można dostrzec. Co zatem robić?

Najpierw należałoby uzyskać obraz stanu

Co robić, żeby było lepiej?

naszej społeczności od Mostów po Bogumin, następnie potrzeb zróżnicowanej generacyjnie bazy członkowskiej ze szczególnym uwzględnieniem młodszych kategorii wiekowych, a dalej umieć te diagnozy zmaterializować. Rzecz trudna i ambitna, ale bez jej urzeczywistnienia będziemy działać intuicyjnie, mało pragmatycznie, mało skutecznie, stereotypowo i na pewno nie na poziomie potrzeb początku XXI wieku.

Rzecz oczywista, że te propozycje odnoszą się do wszystkich polskich organizacji, do szkół polskich, gdyż ich zintegrowane działanie jest tutaj bardziej niż konieczne, z czego wynika, że inicjatywa Kongresu Polaków staje się w tym miejscu oczywistością w postaci np. wyłonienia grupy ludzi, którzy zajęliby się sformułowaniem zasad takiego właśnie działania.

Jest kwestią oczywistą, że zrzeszanie się, a zatem bycie razem, jest warunkiem działalności narodowotwórczej. Społeczność w rozsypce nie jest zdolna do przeżycia, nie mówiąc już o sprostaniu wymaganiom, jakie stawia przed nami współczesność, chociażby z racji bycia w UE. PZKO jest najliczniejszą polską organizacją w RC i jedną z najliczniejszych organizacji kulturalno-oświatowych w kraju, z osiągnięciami niezwykłymi, gdy chodzi o działalność społeczną, więc los polskości w dużym stopniu

zależy od jej kondycji, sprawności i systemu działania, toteż wszystkim bez wyjątku powinno zależeć na uiefektywnieniu tej pracy. Jakiekolwiek podważanie czy lekceważenie sensu istnienia PZKO czy w nim członkostwa, np. wśród 9-klasistów, czy w postaci niedorzecznych (mówiąc ogólnie) tekstów, artykułów, jest przejawem głupoty. Jeżeli nie nauczymy się mądrze, konsekwentnie i wspólnie działać, efekty naszych partykularnych usiłowań będą coraz mizerniejsze.

Wynika z tego postulat wypracowania strate-

gicznych kierunków działania, co jest zadaniem nie cierpiącym zwłoki.

Kształtowanie świadomości narodowej przez język i kulturę, historię i współczesność jest podstawą tego strategicznego działania. Jego model musimy wypracować sami, natomiast miejsce w nim kontaktów z Polską jest nad wyraz ważne, wręcz kluczowe. Istotą tych kontaktów jest pokazywanie nie polskich targowisk, ale wartości, dzięki którym Polska jest ceniona w świecie. Tymczasem brak związków z żywą polską kulturą, nauką, oświatą, brak na Zaolziu takiej Polski, która by jednoznacznie odpowiadała na pytanie, dlaczego warto tu być Polakiem, a społeczeństwu większościowemu uświadamiałyby, że w Polsce oplaci się nie tylko kupować. Koordynacja działań z praskim Instytutem Polskim, z Teatrem Mickiewicza w Cieszynie, z uczelniami nadgranicznymi i innymi jeszcze instytucjami jest obecnie bardzo niewystarczająca. Zupełnie inna powinna też być ze Wspólnotą Polską, która czuje do nas słuszny żal z powodu „Piasta”. Zresztą wszyscy mamy z tego powodu dyskomfort (obecny ZG zrobił wiele, żeby kwestię załatwić po naszej myśli, ale na razie jest tak, jak jest), natomiast trzeba też wiedzieć, że brak poprawnych relacji między Wspólnotą Polską a ZG PZKO nie

sprzyja całej sprawie polskiej, nie tylko PZKO-wskiej. Wymiar sprawy „Piasta” (powtarzam, dla nas bardzo bolesny i to, co powiem, nie jest tego usprawiedliwieniem) w porównaniu z pomocą, jaką polski rząd i Wspólnota Polska udziela Polakom od Litwy po Kazachstan, jest nieporównywalny. Rozumiem tę dysproporcję w wymiarze historycznym, emocjonalnym i współczesnym, ale ciągle wypominanie nam tego nieszczyścia niczemuto dobru nie służy. A zatem należy definitywnie uregulować te sprawy, jak również nawiązać zobowiązujące kontakty z polskimi instytucjami, by stworzyć nowe wartości oscylujące wokół kształtowania tożsamości narodowej, by spotkania ludzi były ważniejsze od kultury naciskanego guzika.

I jeszcze mały dodatek: Począwszy od Pragi, a skończywszy na Ostrawie słyszymy, jak ważna jest nasza praca, jak jesteśmy za nią cenienni, lecz to wszystko jest w sferze frazeologii. Gdy przyjdzie to potwierdzić choćby w sposób najprostsz, przez udział, raptem okazuje się, że do policzenia przedstawicieli urzędów i instytucji nawet palców jednej ręki jest za dużo. A co gorsza, po krótkim czasie stół dla gości jest czysty jak lza. Nie ma już nikogo. Płynie z tego odwieczna prawda, iż musimy sobie radzić sami, lecz za każdą pomoc będziemy wdzięczni.

Nasuwać się w końcu takie oto wnioski:

➤ Stworzyć jak najbogatszy model działania, odpowiadający zróżnicowanej bazie członkowskiej i reagujący na współczesny świat, na którym powinniśmy nie tracić, ale zyskiwać.

➤ Zintegrować działania wszystkich polskich organizacji z uwzględnieniem ich specyfiki, w co powinien się znacząco włączyć Kongres Polaków.

➤ Ożywić i na nowo zdefiniować kontakty z Polską i konsekwentnie je realizować.

Gdy to zrobimy, bycie Polakiem na Zaolziu stanie się jeszcze większą wartością, a nasza siła przyciągania, zwłaszcza młodych, niewspółmiernie wzrośnie.

DANIEL KADŁUBIEC

Telewizja

SOBOTA 17 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Nasza Ziemia (s. dok.) 6.15 Dzień dobry w sobotę 6.25 Ekonomia dla Kazika 6.40 Rok w ogrodzie 7.25 Białorus 7.50 Był taki dzień 8.00 Wiadomości 8.15 Piosenkarnia (dla dzieci) 8.25 Cybermysz (dla dzieci) 8.50 Ziarno 9.20 5-10-15 (dla dzieci) 9.50 Scooby, gdzie jesteś? (s. anim.) 10.15 Szkoła złamanych serc (s.) 11.05 Reakcja (dla młodzieży) 11.30 Parapet (pr. kultur.) 11.50 Wydarzenia Grudniowe 1970 Szczecin 12.30 Zdobywcy (pr. rozryw.) 12.00 Wiadomości 13.10 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 13.30 Puchar Świata w Engelbergu (skoki narciarskie) 15.45 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 16.20 Moda na sukces (s.) 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Sąsiedzi (s.) 17.50 Show Express 18.05 Transmisja uroczystości pod Pomnikiem Ofiar Grudnia w Gdyni 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Twister (film USA) 22.15 Rzeka śmierci (film USA) 23.55 Około północy (pr. muz.) 0.20 Dopóki śmierć nas nie rozłączy (film niem.) 1.50 Sprawy rodzinne (s.) 3.20 Był taki dzień.

■ TVP 2

6.15 Teletubisie (s. anim.) 6.40 Echa tygodnia 7.10 Spróbujmy razem 7.35 Smak Europy 7.45 M jak miłość (s.) 8.35 Jesteś tym, co jesz (film dok.) 9.00 Requiem Polskie - Krzysztof Penderecki (koncert) 9.35 Na dobre i na złe (s.) 10.30 Wielka gra (teleturniej) 11.20 Kręciola, czyli rozkręcamy Orkiestrę (dla młodzieży) 11.45 30 ton! lista, lista, lista przebojów (pr. muz.) 12.15 Kochanie, zmniejszylem dzieciaki (s.) 12.55 Serce za serce (koncert) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.00 Pełna para (s.) 17.10 Duże dzieci (talk show) 19.05 Jak się urwać z choinki, czyli Kabaret Moralnego Niepokoju prezentuje 20.00 Kraj się śmieje 20.55 Mój pierwszy raz (pr. rozryw.) 21.45 Słowo na niedzielę 22.40 Johnny Mnemonic (film USA) 0.15 Zawsze strzelaj dwa razy (film USA) 1.50 Egoiści (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was (pr. muz.) 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Europa w zagrodzie 7.50 Narciarski weekend 8.00 Ewangelia na dachach 8.45 Palce lizać 9.00 Świat (mag.) 9.45 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.45 Tygodnik Trójki 11.45 Europa w zagrodzie 12.10 Panorama morza 12.45 Kowalski i Schmidt 13.10 Telenowyny 13.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 14.35 Maszyny za milion dolarów (s. dok.) 15.45 W blasku złota (sport) 16.00 Przegląd gospodarczy 16.45 Puchar Polski - siatkówka 17.45 Regiony kultury. Nowości (pr. kultur.) 20.45 Studio pogoda 20.50 Tele 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.05 Sobotni magazyn sportowy 23.05 Tygodnik Trójki 23.50 Dzień róż (film austral.) 2.25 Tele 2.50 Nieznane katastrofy (s. dok.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Twój lekarz (pr. med.) 8.00 Eureko, ja to wiem (pr. rozryw.) 9.00 Hugo familijny (dla dzieci) 9.30 Bravo (pr. rozryw.) 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża (s.) 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Jezioro marzeń (s.) 17.10 Granice strachu (pr. rozryw.) 18.15 Zakrecone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 D'Artagnan (film ang.) 21.50 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 23.15 Plan B (film USA) 1.20 Magazyn sportowy 3.20 Reebok Hip Hop.

■ TVC 1

6.25 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Jaskiniowiec (s.) 7.25 My z końca świata (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.05 Miś polarny (film) 9.05 Zapomniane zabawki 9.30 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.20 Nasza wieś (mag.) 10.45 Program dla miłośników muzyki dętej 11.20 Szczescie domowe (mag.) 11.50 Informacje o programach TVC 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Mania wielkości (film fr.) 14.45 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.10 Oczarowanie (s.) 16.10 W imię miłości i obowiązku 2/2 (film niem.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru

18.45 Informacje o programach TVC 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Alfabet gwiazd (pr. roz.) 21.05 The Bodyguard (film USA) 23.15 Wiadomości, sport 23.25 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.30 Przyjaciele (s.) 23.55 Bez przebaczenia (film USA) 2.05 Za granicą miłości (film niem.) 3.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 9.00 Kamera w podróży (s. dok.) 10.00 Paszkwil (mag.) 10.25 Jaroslav Heyrovský (dok.) 10.55 Czechy - Szwecja (hokej na lodzie) 13.15 Game Page (mag.) 13.35 Pomarańcza (mag.) 14.05 Poszukiwacz wraków (s. dok.) 14.55 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 15.25 Sportowcy świata (s. dok.) 16.15 W blasku pięciu kręgów (s. dok.) 16.40 Indochiny (film fr.) 19.15 Euronews 20.00 Concerto Bohemia 2005 (koncert) 21.45 Teatry regionalne (dok.) 22.45 Noc z Andělem 0.15 Wielka muzyka nocna 4.00 Telewizyjne piosenki 4.35 Groteski Ch. Chaplina 5.00 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.35 Ferda (s.) 6.00 Liga Szpaków (s. anim.) 6.30 Tom & Jerry (s. anim.) 7.00 Kasia i strachy (s.) 7.35 Dzika karta (s.) 8.35 Siostrzyczka i książkę z marzeń 2/2 (film wł.-niem.) 10.30 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonice do TV Nova 12.30 Hotel Błękitna Gwiazda (film czes.) 14.05 Tam, gdzie serce (film austr.) 16.00 JAG (s.) 17.00 Greystoke: Legenda Tarzana, władcy małp (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Sportowiec 2005 (pr. roz.) 22.05 Naznaczony śmiercią (film USA) 23.50 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.30 Trzynaście duchów (film USA-kan.) 2.00 „Prąsk!” 3.15 Panna mausia (film czes.).

■ PRIMA

8.00 Obrońcy afrykańskiej przyrody (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Łódź marzeń (s.) 10.55 t-music (pr. muz.) 11.55 Prima zabawa (pr. roz.) 12.30 Żegnaj, przyjacielu (film fr.-wł.) 14.40 Karate Kid III (film USA) 16.50 „Rozpuštěný a vypuštěný” (film czes.) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení 21.25 Polubić czy posłubić (film USA) 23.30 Blues tajemników (film USA) 1.00 Szybka wygrana 2.40 Życ, nie umierać (film USA).

NIEDZIELA 18 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 W labiryncie (s.) 6.55 Był taki dzień 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Kucyki z Gwiezdnego Wzgórza (s. anim.) 8.10 Domisie (dla dzieci) 8.35 Moja farma (s. dok.) 8.50 Czas na zabawę (s. dok.) 9.05 Teleranek (dla młodzieży) 9.35 Songowanie na ekranie 10.00 Królestwo Maciusia (dla dzieci) 10.30 Szkoła złamanych serc (s.) 11.15 Wigilia na rynku w Krakowie 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.50 Był taki dzień 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinie (pr. public.) 13.35 Puchar Świata w Engelbergu (skoki narciarskie) 15.50 Quo vadis? (s.) 16.40 Wigilia na rynku w Krakowie 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać (s.) 18.10 SEJF Subiektywny Express Jacka Fedorowicza (pr. rozryw.) 18.25 Okazja (s.) 18.50 Zapowiedź następnego odcinka 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Wiedźmy (s.) 21.10 Gdzie serce twoje (film USA) 23.15 Szukając siebie (film USA) 1.30 Jason zdobywa Manhattan (horror USA) 3.05 Był taki dzień.

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 Teletubisie (s. anim.) 6.45 Słowo na niedzielę 6.50 Rodzinka (s.) 7.45 Smak Europy 7.55 M jak miłość (s.) 8.45 Niesforne aniołki (s. dok.) 9.15 Dzika Afryka (film dok.) 10.05 Animals 10.35 Prawda o Herodzie (film dok.) 11.35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.05 Cincinnatti Kid (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.05 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.30 7 dni świat (pr. public.) 19.05 Gala Wolontariatu 2005 20.05 Europa da się

lubić (talk show) 21.05 Egzamin z życia (s.) 21.50 Zapowiedź serialu „Egzamin z życia” 22.40 Dolina Kreatywna 23.10 Made in Poland (teatr) 1.15 Ogród sztuk (pr. art.) 1.40 Pieśń bociana (film wietnam.).

■ TV KATOWICE

6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki 7.20 Książka dla malucha (pr. kultur.) 7.25 Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) 9.00 Teleplotki 9.45 Telemotorsport 10.10 To jest temat 10.45 Telewizja Regionów 11.45 Było, nie minęło 12.10 Czytaj z Trójką (pr. kultur.) 14.35 Finał Pucharu Polski mężczyzn - siatkówka 17.45 Regiony kultury (pr. kultur.) 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.45 Młodzież kontra 23.05 Za trzy w Trójce (koszykówka) 23.35 Świat (mag.) 0.00 Od niedzieli do niedzieli 0.30 Elisa z Rivombrosy (s.) 1.55 Świat (mag.) 2.15 Bitwy II wojny światowej (s. dok.) 6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Narciarski weekend 8.00 Koncert życzeń 8.45 Schlesien Journal 16.45 Północ południe 17.00 Magazyn kulturalny (pr. kultur.) 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Gwiazdy Polskiej Ligi Koszykówki - koszykówka 21.45 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka (sport) 22.15 Wiadomości sportowe.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.10 Jesteśmy 7.25 Król Szamanów (s. anim.) 7.50 Power Rangers (s.) 8.15 Hugo (dla dzieci) 8.45 Wszystko o zwierzętach (s.) 9.15 Duracell: Eksploracje (film nauk.) 9.45 Rodzina zastępcza plus (s.) (s.) 10.45 Bibi Blocksberg - mała czarodziejka (film niem.) 13.00 Johnny Wykałacza (film włoski) 15.30 Fundacja Polsat (pr. public.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Za wszelką cenę (reality show) 17.15 Eureko ja to wiem 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.30 Pensjonat pod Różą (s.) 21.40 Fala zbrodni (s.) 22.40 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.40 Granice strachu (pr. rozryw.) 0.45 Magazyn sportowy 2.45 Rambo III (film USA) 4.25 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Bajkowy poranek 7.05 Zagubieni w burzy (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.15 O szewcu Andrzeju i hrabiance Julii (bajka) 14.10 Film o filmie Harry Potter i Czara Ognia 14.25 Magazyn religijny 14.45 Magazyn chrześcijański 15.05 Obrażenie (film TV) 16.15 W poszukiwaniu czasu utraconego 16.35 Adresat TVC (mag.) 17.00 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.40 Słowo świąteczne 17.50 Prognoza pogody 17.55 Wiadomości 18.00 Koncert adwentowy (transmisja) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Babie lato (film czes.) 21.50 Bez ogródek (pr. publ.) 22.20 Wiadomości, sport 22.30 Losowanie Sportki i Szansy 22.35 Komendantka 2/2 (film br.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.55 Budzenie zmarłych (s.) 0.50 Adresat TVC (mag.) 1.10 Pytania V. Moravca 2.15 Sportowcy świata.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Folkmotywy 7.50 Panorama 8.30 Terra musica (mag.) 9.10 Świat książek (mag.) 9.35 Dokument 10.35 Kultura.cz (mag.) 11.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Trzy spory 2/3 (film TV) 13.15 Pergamon (dok.) 14.15 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 14.35 Film o filmie Babie lato 14.55 Czechy - Rosja (hokej na lodzie) 17.20 Filmowe powroty: Przygody Arsena Lupina (film fr.-wł.) 19.00 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Zapomniane miejsca 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Nocny klub filmowy: A.B.C.D.T.O.P.O.L. (film czes.) 23.40 „Ladzi neladzi” 0.30 Auto Moto Revue 0.55 Gdzie się podziała ta stara piosenka.

■ NOVA

6.15 Ferda (s. anim.) 6.45 Laskówecka (s. anim.) 6.55 Liga Szpaków (s. anim.) 7.30 Tom & Jerry (s. anim.) 8.00 Kasia i strachy (s.) 8.35 Przypawy (mag.) 9.15 Weekend (mag.) 10.00 Był sobie policjant III: Major Maisner i tańczący smok (film czes.) 11.45 Big Brother (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.05 Poradnik domowy 13.50 Szczęśliwy los (film niem.)

15.40 Zawodowcy (s.) 16.40 Mordercza fala (dok.) 17.40 Winnetou i Old Shatterhand w Dolinie Śmierci (film niem.-jugośl.-wł.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - finał (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.30 TeleTele (pr. sat.) 23.10 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.05 Rocky III (film USA) 1.45 Strefa mroku (s.) 2.25 Odlamki.

■ PRIMA

8.00 W lot po świecie (mag.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Najlepszy człowiek (film czes.) 11.20 Niedzielnny. Receptariusz (mag.) 12.00 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielnna partia (pr. dys.) 13.45 Ostry dyżur (film USA) 15.20 Czułe słówka (film USA) 17.50 Basen (s.) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení 19.55 W przepaści (film niem.) 21.45 Dementi 22.30 Milczenie owiec (film USA) 0.35 Szybka wygrana 2.15 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 19 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s. anim.) 9.10 Budzik (dla dzieci) 9.35 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.45 Papiirus (s. anim.) 10.10 Zaginiony świat (s.) 11.25 Rolnictwo na świecie 11.40 Ekonomia dla Kazika 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 12.55 Pan Fasola (s. anim.) 13.20 Co tu jest grane? (mag. muz.) 13.40 Zapiski znalezione w trawie (film dok.) 14.15 AAAabsolutnie każda pracę 14.25 Rewizja nadzwyczajna 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.20 Tele-Nowela - program o książkach 15.25 Popołudnie z Jedyńką 15.30 Czas na spacer (pr. eduk.) 15.45 Mieszkac w Europie 15.55 Kuchnia z Okrasą 16.15 Był taki dzień 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku (pr. public.) 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Prosto w oczy wydanie specjalne 21.00 Żywtó Józefa (teatr) 22.40 Boża podszełka (s.) 23.45 Wiadomości 23.55 Król koki (s.) 1.20 Był taki dzień - felieton 1.25 Kinematograf (mag.) 1.45 Nie ma innej drogi (film dok.) 2.25 Więziarka z Rangunu - Aung San Suu Kyi (film dok.) 3.05 Był taki dzień.

■ TVP 2

6.20 10 minut tylko dla siebie 6.30 Gruby (s.) 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. rozryw.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Zmienienny (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 Przyszanek praca 13.10 Za murami Watykanu (film dok.) 14.05 Ojczyzna-polszczyzna (pr. eduk.) 14.20 Pasterz bez owczarni (film dok.) 14.45 Kochaj mnie (s. dok.) 15.10 Janosik (s.) 16.15 Duże dzieci (talk show) 17.00 Co ci dolega? - Zdążyć przed pandemią (film dok.) 19.05 Jeden z dziecięciu (teleturniej) 19.35 Gorączka (talk show) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.10 Kochaj mnie (s. dok.) 21.35 997 (mag.) 22.20 Biznes - program publicystyczny 22.45 Warto rozmawiać (talk show) 0.00 Nowojorscy gliniarze (s.) 1.30 Requiem Polskie - Krzysztof Penderecki (koncert).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 7.12 Książki z górnej półki prezentacje (pr. kultur.) 7.50 Listy niewysłane (film dok.) 8.45 Gość dnia 9.00 Magazyn majsterkowicza 9.55 Czy musiało tak być? 10.45 Teleplotki 11.10 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra 12.35 Uwierz w dokument (film dok.) 13.45 Wielka historia małych miast 14.10 Pogromczyńie mitów 14.45 Nowości (pr. kultur.) 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.40 Magazyn majsterkowicza 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Slaskwunii. pl 17.05 W dobrym stylu 17.50 Nowa Europa 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Raport z akcji 19.00 Drobne sprawy 19.10 Godzina z muzyką (pr. muz.) 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Tele 21.00 Echa dnia 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Tele 23.40 Wagary (horror USA) 1.35 Tele 2.00 Wielkie napy PRL (pr. dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja 7.30 Bravo (pr. rozryw.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 11.50

Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Duracell. Eksploracje (film nauk.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Rambo III (film USA) 22.55 V.I.P. (s.) 23.55 Biznes Wydarzenia 0.25 Bumerang (pr. public.) 0.55 Nocne randki (pr. rozryw.) 1.45 Kółko i krzyżyk (film USA) 3.10 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Snowboardziści 2/3 (film czes.) 21.00 Afryki czar (s. dok.) 21.30 Reportery TVC (reportaż) 22.05 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl) 22.15 Film o filmie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody, sport 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.05 Oczarowanie (s.) 1.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.25 Simpsonowie 1.50 Nasza wieś 2.10 AZ-kwiz 2.30 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 W drzewach A. G. 7.15 Śladami wina (s. dok.) 7.45 Słowo świąteczne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.30 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.45 Kalendarium 13.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 13.55 Angielski dla najmłodszych 14.05 Miś polarny (bajka) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.45 Sportstrzeżenia z zagranicy 17.55 Blues ze Staré Pekárny (pr. muz.) 18.40 Nie mam pracy (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Historia ze smakiem (s. dok.) 20.00 Seksszpiegostwo (dok.) 20.50 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.20 Klub filmowy: Drobne cwaniaczki (film USA) 22.55 Blues Alive 2005 23.45 W czasie trwania przemysłowej ery 0.40 Punkty spojrzenia 1.10 Historia ze smakiem 1.25 Sportowe minuty 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefania (s.) 9.30 Świąteczna historia (film USA) 11.20 Poradnik kulinarny 11.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 12.25 Strażnik Teksasu (s.) 13.20 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.10 Bez śladu (s.) 16.00 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.40 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.10 Właśnie teraz 17.20 M.A.S.H. (s.) 17.50 Kopalnie króla Salomona (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.05 Dom Glassów (film USA) 23.05 Słoneczna Ibiza (film niem.) 0.40 W pułapce ognia (film USA).

■ PRIMA

8.00 Królestwo zabawek (film anim.) 9.20 Jeden strzał zabija (film USA) 11.00 Najmilsze więzy (pr. roz.) 11.50 Wyspa, na której zatrzymał się czas (film fr.) 13.30 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.30 Beverly Hills 90210 (s.) 15.25 Ho! (film fr.) 17.20 Polowanie na kota (film czes.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení 19.55 Mister Swing w Operze (pr. roz.) 21.05 Benefis Heleny Růžickowej (pr. roz.) 22.15 Na linii wroga (film USA) 23.55 Podwójne życie mojego ojca (film niem.) 1.30 Szybka wygrana 3.10 Niewinny seks (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Wiek nie jest to, w czym poznaje się starość
Kiedy oczy młodością świecą, a serce umie się śmiać
to wtedy ani wiek nie jest znać.*

Pani HELENIE KAPUSTKA

z okazji 80-tych urodzin życzenia
wszystkiego najlepszego, pewnego
zdrowia, pogody ducha oraz błogo-
sławieństwa Bożego życzą mąż, cór-
ki z rodzinami i prawnuczka Kyria-
na.

GL-681

Jutro, 18 grudnia obchodzi zany jubileusz życiowy

pani HELENA KAPUSTKOWA

z Lesznej Górnej. Z tej okazji życzenia wszystkiego
najlepszego, zdrowia, szczęścia i nie gasnącego opty-
mizmu życiowego wraz z podziękowaniem za dłu-
goletnią ofiarną pracę społeczną składa zarząd MK
PZKO w Lesznej Dolnej.

GL-680

W tych dniach mija dziesiąta rocznica śmierci

śp. ANIELI CIMAŁA

oraz Jej Matki

śp. PAWEŁKI KUBICZEK

W styczniu minie pierwsza rocznica śmierci

śp. TADEUSZA CIMAŁY

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-682

*Mijają lata, miną marzenia,
pozostaje żal i wspomnienia.*

Dnia 18 grudnia upłyne pierwsza
rocznica zgonu naszej Drogiej Żony,
Mamusi, Babci, Prababci i Siostry

śp. ANNY STONAWSKIEJ

z Bystrzycy

a dnia 22 grudnia dziesiąta roczni-
ca zgonu Jej Matki

śp. MARII CIEŚLAROWEJ

O chwilę wspomnień proszą naj-
bliżsi.

GL-685

*Kto kochał – nie zapomni,
kto znał – niechaj wspomni.*

Dnia 19. 12. 2005 mija 15. rocznica śmierci naszej
Kochanej Mamusi i Babci

śp. ZOFII SZEROKIEJ

Z Orłowej Lutyni. Z szacunkiem i miłością wspomi-
nają córki i wnuki z rodzinami.

GL-690

Koleżde **Pawłowi Kawulokowi**
wyraży serdecznego współczucia z powodu śmierci

CÓRKI

składają członkowie chóru Harfa.

GL-691

Wyrazy głębokiego współczucia rodzinie

śp. TADEUSZA KUBOKA

dyrektora Browaru Brackiego w Cieszynie składa
ZG Macierzy Szkolnej w RC.

GL-688

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN:
Apetyt na czereśnie – premiera (17,
godz. 17.30, grupa CTD), Apetyt na
czereśnie (18, godz. 17.30, grupa
CTJAP).

**SCENA CZESKA - OSTRAVA ZA-
BRZEG:** „Ferda mravenec” (19, godz.
8.30, 10.45).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Harry Potter
i Czara Ognia (17, 18, godz. 15.00,
17.45); Nocny lot (17, 18, godz. 20.30);
„Anděl Páně” (19, godz. 15.30, 17.45);
Historia przemocy (19, godz. 20.00);
Reflex: Pan i Pani Smith (17, 18, godz.
17.00, 20.00); „Šilení” (19, godz. 17.00,
20.00); Ex: Imperium wilków (17, 18,
godz. 19.00); Bajki (18, godz. 15.00);
TRZYNIEC - Kosmos: Transporter
2 (18, godz. 17.30); Ogród (17, godz.
10.00); Mój Nikifor (17, 18, godz.
20.00); Jaskinia (19, godz. 17.30, 20.00)
CZ. CIESZYN - Central: Oliver Twist
(17, 18, godz. 17.00); Tylko Bea (17,
18, godz. 19.15); **HAWIERZÓW - Cen-
trum:** Harry Potter i Czara Ognia
(17-19, godz. 15.00, 17.45); 40-letni
prawiczek (17-19, godz. 20.00); **BY-
STRZYCA:** „Doblba” (17, godz. 18.00);
CIESZYN - Piast: Wallace i Gromit:
Kłątwa królika (17, 18, godz. 14.00,
16.00, 19, godz. 16.00); 40-letni prawi-
czek (17-19, godz. 17.45); Plan lotu (17,
18, godz. 19.45, 21.30).

Co na antenie

ANDRUSI-RETRO – to tytuł niedziel-
nej audycji polskiej CRO. W tym roku
zespół Andrusi ze Skrzeczonia ob-
chodził 50-lecie. UKF Ostrava 107,3 m
Trzinec 105,3 m.

Co w terenie

UWAGA KOMBATANCI! – zarząd
KPK w RC zaprasza członków i pod-
opiecznych na Walne Zebranie z

opłatkiem 20. 12.
o godz. 10.30 do
Domu Robotniczego w Suchej Gór-
nej. Od 9.00 zapewniamy transport
od przystanku kolejowego Sucha Gór-
na. O godz. 10.00 zapalamy znicze na
cmentarzu przy symbolicznym grobie
zamordowanego w Katyniu górno-
szanina mjr-a Henryka Niemca. Pocią-
gi powrotne w stronę Ostrawy 14.33,
w stronę Cz. Cieszyna (bez przesiadki
do Mostów) 14.47.
CIERLICKO GRODZISZCZ – MK
PZKO zaprasza na Zebranie Sprawoz-
dawcze połączone z Wigilią 29. 12.
o godz. 17.00 do sali Remizy Strażac-
kiej. W programie m.in. wymiana po-
darunków, możliwość zakupu płyty
CD z kolędami chóru Melodia.
KARWINA STARE MIASTO – MK
PZKO zaprasza na zebranie sprawo-
zdawcze połączone z Wigilią 18. 12.
o godz. 15.00 do Domu PZKO.

Koncerty

CZ. CIESZYN – Gimnazjum Polskie
w Cz. Cieszynie zaprasza na Koncert
Świąteczny 22. 12. o godz. 10.00 do
kościół ewangelickiego Na Niwach.

Oferty

SPRZEDAM ZBIÓRKĘ OBRAZÓW
zaolziańskich artystów. Kontakt od
godz. 18.00, tel: 605 139 288. RK-265
UWAGA KALENDARZE! Znakomity
prezent pod choinkę – kalendarz DE-
TALE Czeski Cieszyn – Cieszyn na
rok 2006. Cena tylko 160 Kc minus
świąteczny rabat 10 %!!! Prosimy nie
zwlekać, bo zostało już niewiele eg-
zemplarzy! Zapraszamy – AD servis,
Cz. Cieszyn, Střelnická 18, tel. 558 711
027. AD-191

OFERTA PRACY w biurze podró-
ży w Cieszynie od stycznia 2006.
Warunki: jęz. polski, czeski i ang.,
wyksz. średnie, praca na PC. Pro-
simy przesłać CV na info@ckplana.net. GL-692

Wystawy

**GIMNAZJUM POLSKIE W CZ. CIE-
SZYNIE:** do 22. 12. wystawa z okazji
150. rocznicy śmierci Adama Mickie-
wicza (4. piętro).

**GALERIA „PŮDA”, KaSS Střelni-
ca, Cz. Cieszyn:** do 16. 12. wystawa
Daniela Balabána „Pokoj Vám” i Ivo
Sumca „Lepší než já”. Otwarte po-pt:
9–17.

SALA MÁNESA, Karwina: do 6. 1.
autorska wystawa rzeźb Františka
Gajdy. Otwarte wt-pt: 9–17, so: 10–
13.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ
– sala wystaw Muzeum w Cz. Cie-
szynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała
„Obrazki z przeszłości Śląska Cie-
szyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9–17, so:
9–13, nie: 13–17.

**▲ MUSAION, Hawierzów, Dělnická
14:** do 2. 4. 2006 historyczna wysta-
wa „Hawierzów – powstanie miasta”.
Otwarte wt-pt: 9–17, so: 9–13, nie:
13–17.

**▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCIC-
KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31.
12. wystawa „Od ognika do żarówky”.
Otwarte wt-pt: 9–17, so: 9–13, nie:
13–17.

**▲ SALA WYSTAW W JABŁONKO-
WIE, rynek Mariański 14:** wystawa
stała „Z przeszłości Jabłonkowa i oko-
licy”. Otwarte wt-pt: 9–17, so: 9–13,
nie: 13–17.

**▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-
dzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski
świat tramwajów”. Do 31. 12. wysta-
wa „Pietwałd w zmianach stuleci”.
Otwarte wt-pt: 9–17, so:

Co za Olzą

**KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Men-
nicza 46, Cieszyn:** do 21. 1. 2006 wy-
stawa „Cieszyńska Macierz – dzie-
dzictwo dla przyszłości (1885–2005).
120 lat Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”.
Otwarte po-śr, pt: 8–18, so: 9–15.

**GALERIA BIELSKA BWA, Bielsko-
Biała, 3 Maja 11:** 37. Biennale Malar-
stwa „Bielska Jesień 2005”; wystawa
fotografii Zhu Hao „Silent Shanghai”.
Otwarte wt-nie: 10–18.

Kofola Sp.z.o.o., działająca w branży FMCG, będąca częścią międzynarodowego
koncernu z kapitałem czeskim, producenta napojów owocowych JUPIK, JUPI,
w związku z dynamicznym rozwojem struktur handlowych poszukuje kandydatów
na stanowisko:

AREA SALES MANAGER

Polska południowa (woj. śląskie, małopolskie)

Nr ref. 22/ASM Połudn/05

Do głównych obowiązków wybranej osoby należeć będzie realizacja planów sprze-
daży na podległym terenie poprzez zarządzanie pracą przedstawicieli handlowych,
rozwój relacji handlowych z klientami i negocjowanie warunków handlowych.

WYMAGANIA:

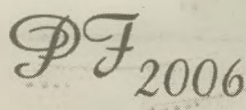
- 3-letnie doświadczenie handlowe na podobnym stanowisku w branży FMCG
- doświadczenie w zarządzaniu zespołem pracowników
- bardzo dobra znajomość lokalnego rynku soków i napojów
- umiejętność nawiązywania długotrwałych relacji handlowych z klientami
- samodzielność w działaniu i podejmowaniu decyzji
- wysokie umiejętności organizacyjne, komunikacyjne i negocjacyjne
- silna motywacja do osiągnięcia celów
- umiejętność obsługi komputera (MS Office)
- dobra znajomość j. angielskiego
- czynne prawo jazdy kat. B

OFERUJEMY:

- stabilne stanowisko pracy w międzynarodowej firmie
- konkurencyjne warunki zatrudnienia, pakiet narzędzi pracy (samochód, telefon, laptop)
- możliwość rozwoju zawodowego

Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie dokumentów cv, listu
motywacyjnego i zdjęcia z nr. referencyjnym: 18/ASM PÓŁN/05 w tytule maila
na adres: m.luszczynska@kofola.pl
lub pocztowy: Kofola Sp. z o.o., Ul. Wschodnia 5, 99-300 Kutno

GL-100

Wiele sukcesów w życiu osobistym
i zawodowym w Nowym Roku 2006
życzy wszystkim swoim partnerom
handlowym, klientom i znajomym

firma **realitni kancelář FLASH®**
real, s.r.o.

GL-100

ale heca!

Da wagónu wchodzi kónduktor.
– Pani mo bilet do Bielska, a tyn po-
ciąg jedzie do Zebrzydowic – mówi
do blondynki.
– O, cholera – blondynka na to – a czy
maszynista wiy, że jedzie źle?
★ ★ ★
Spotkały sie dwie baby. Jedna mówi do
drugiej:
– Wiysz, mój chłop usłyszoł piyrwszy roz
marsza na naszym ślubie. A twój?
– Na swoim pogrzebie.
★ ★ ★

Dymijan pyto kelnera:
– Co tyn chrobok robi w moji zupie?
– Jak to co, chce sie z ni wydostać!
★ ★ ★

– Strasznie mie nogi bolóm od dłógi-
go chodzynio – lutuje sie blondynka
koleżance.
– Tóž czymuś se nie spoczą?
– Jak zech miała spocznýć, kie mie za-
kludzili do okragłego pokoju i kozali
se siednýt w rogu?!

★ ★ ★
Czerwóny Kapturek idzie przez las.
Naroz wyskakuje zza krzoków wilk i
wrzeszczy:
– Stój, gupio!

– Czemu na mie mówisz „gupio”?
Przeca jo je Czerwóny Kapturek i nie-
sym swoji stareczke koszyczek.
– A kaj mosz koszyczek?
– Alech je gupio. Zapomniałach
wziąć koszyczek.
★ ★ ★

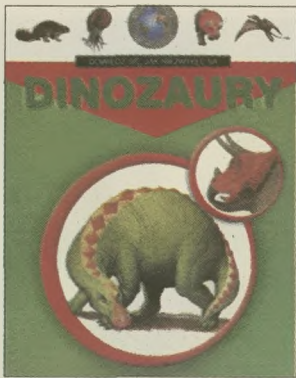
To byto przed Wielkanocóm. Do dyrek-
tora cyrku przyszeł taki jedyn, mówi:
– Czy móglým dostać u pana robo-
te?
– A co pan umiy?– pyto go dyrektor.
– Naśladować zwiryżęta.
– To sie dobrze skłodo. Kure pan też
umiy naśladować?
– Jasne, że umiym.
– To niech mi pan znie sie na Wielka-
noc kapke wajec.

● ● OKAZJA ● ●
obniżka 20-40%
◆ na wyroby z wystaw ◆
(odkurzacze, miksery, krajalnice...)
plątek 16 i poniedziałek 19. 12. 2005
w godz. 9-18
w siedzibie Firmy ZELMER BOHEMIA
Horní Těrlicko 770. Tel.: 59 642 37 10

GL-683

»MOJA PIERWSZA ENCYKLOPEDIA - Dinozaury«

Wyd. „Larousse”. Odkryj świat dinozaurów. Zobacz, jak wyglądały prehistoryczne gady. Poznaj ich obyczaje. Dowiedz się, jak ewoluowały i jak wyginęły. Seria „Moja pierwsza encyklopedia” to cały świat zamknięty w małych książeczkach napisanych przez specjalistów i bogato ilustrowanych. To radość odkrywania. Te książki w mądry i prosty sposób odpowiadają na trudne i ważne pytania, rozwijając zainteresowania i rozbudzając ciekawość najmłodszych otaczającym ich światem. Zachęcają do stawiania pytań i szukania odpowiedzi na nie, pokazując, że książki są źródłem wiedzy. Wiele pasjonujących wiadomości, piękne ilustracje. W serii ukazały się dotychczas: „Dinozaury”, „Wszechświat”, „Zwierzęta”.

IAN BRZECZWA - »Wesołe wierszyki«

Wyd. „Siedmioróg”. Poczytajcie o niezwykłych i zabawnych przygodach bohaterów wierszy Jana Brzechwy. W tej pięknie wydanej książce znajdziecie 27 najpiękniejszych i najbardziej znanych wierszy, m. in. „Kaczkę dziwaczkę”, „Kłamczuchę”, „Skarżypytę”, „Samochwałę”, „Lenia”, „Ptasie plotki”, „Tańcowała igła z nitką”... Bogate, kolorowe ilustracje pomogą Wam przenieść się w zaczarowany świat poezji, w którym

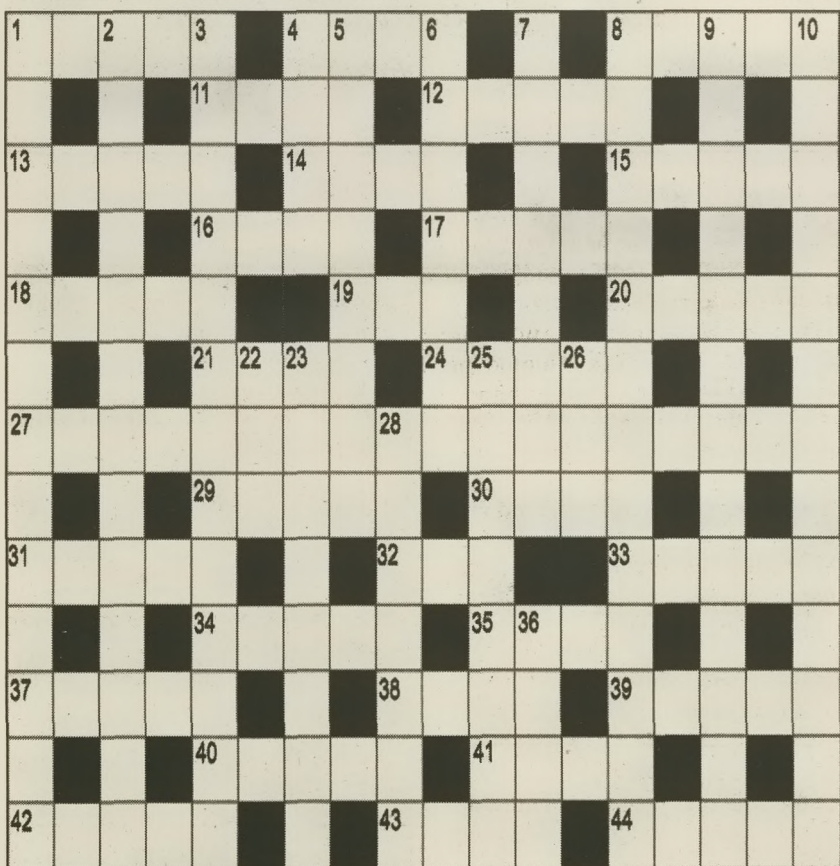
tyło się dzieje... Wystarczy włożyć do odtwarzacza płytę CD dołączoną do książki, aby posłuchać wierszy w interpretacji najwybitniejszych, polskich aktorów (Irena Kwiakowska, Magdalena Zawadzka, Mieczysław Czechowicz...), w ilustracji muzycznej Włodzimierza Nahornego.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszyńie. (kor)

Krzyżówka

Poziomo: 1. egoista 4. Talpa europea pod ziemią ryjąca 8. „Burlaków na Wóldze” namalował 11. do Baryczy w Wielkopolsce wpływa 12. rodzina drukarzy gdańskich 13. Samuel Langhorne Clemens 14. po hindusku pisał 15. senne bywają 16. uwodniony siarczan wapnia 17. ogół jednostek pływających państwa 18. polski muzykolog i historyk sztuki 19. ONZ dla Czecha 20. na Filipinach leży 21. atmosferyczny z nieba 24. w Angoli leży 27. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (książka Janusza Korczaka) 29. pierwszy wśród komputerów 30. między „o” a „Julkiem” 31. w Jugosławii partyjnie działał 32. w grupie Orkadów ją znajduje 33. buduje 34. zasłużonych na Powązkach 35. błysk spod podkowy

37. indyjski chordon smyczkowy 38. część twierdzenia 39. płatek ziemniaka na tłuszczu usmażony 40. Tuwim dla znajomych 41. szkic literacki 42. w Kolumbii nad Magdaleną leży 43. łajba Noego 44. papier wartościowy. **Pionowo:** 1. Głosowow z „Tajemniczej wyprawy Tomka” 2. brata zabiła 3. konglomeratu tworzenie 4. odgłos uderzenie naśladowany 5. błękitny utwór Gershwin 6. zawodowy wesołek 7. pomieszczenie na karety 8. podwyższenie kursu waluty 9. fabrykant 10. z byle powodu się obraża 22. pasterkami się opiekował 23. u podnóża Etny leży 25. zbier 26. podstawowa jednostka dziedziczenia 28. ssak z rzędu płetwonogich 36. pancerna w ścianie. **Opr. JO**

Rozwiązanie krzyżówki z 10 grudnia

Poziomo: 1. NEGATYW 6. DULKA 12. DRAJW 13. NARZUTA 14. CHICAGO 15. APORT 16. WOMAN 17. OCZODÓŁ 18. KATALPA 22. ALAIN 23. STAŚ 24. ICEBERG 28. DRUKARNIA 29. CEDR 31. PI 32. OZIEBŁOŚĆ 33. FAJERWERK 35. ET 36. PLIK 37. AKWIATANIA 38. KAMASZE 42. RADA 43. PEJCZ 44. RARYTAS 48. PIZZARO 49. EPOKA 50. NOTES 51. DEKAEDR 52. TRAMPKI 53. ELANA 54. MORAŁ 55. REWOLTA. **Pionowo:** 1. NOCEK 2. GWINT 3. TRAPL 4. WDOWA 5. PALMETA 6. DWANAŚCIE KRZESEL 7. LEONARDO 8. ANTONI 9. CRUZOE 10. DUNDEE 11. BARŁÓG 19. ADRIANA 20. ANKIETA 21. PAROWÓZ 23. SIERP 25. CIĘCIWA 26. BEŁDANY 27. ROŚLINA 30. RZKA 34. KLAJSTER 37. ADWOKAT 38. KAPOTA 39. MAZGAJ 40. SKARPA 41. EPONIM 44. RADAR 45. RYKÓW 46. TREPL 47. SARNA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka pt. „Pisarze i poeci” z serii „Stawni Polacy”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w **piątek 23. 12. 2005** o godz. **12.00**. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 10. 12. otrzymuje **Erwin Jędrysek - Karwina N. Miasto**. Nagroda do odebrania w redakcji.

NAPASTNIK TRZYŃCA PETR PŁOSZEK O WYSTĘPACH W SKOCZOWIE

Zdobyłem cenne doświadczenia

Latem napastnik Futbolu Trzyniec Petr Płoszek został wypożyczony do czwartoligowego Beskidu Skoczów. Z początku technicznie świetnie wyszkolonemu napastnikowi i jego nowej drużynie powodziło się bardzo dobrze, po kilku kolejkach coś się popsuło. Działacze klubu nie ukrywali niezadowolenia z występów drużyny; Petr Płoszek powrócił na Zaolzie. Głowski Ludu udzielił krótkiego wywiadu.

W jaki sposób trafiłeś do Skoczowa?

W Trzyncu zanosilo się na poważne zmiany. Czułem, że należę do grona zawodników, którzy zostaną wypożyczeni do innego klubu. Próbowałem sam coś znaleźć, w końcu trafiłem do Skoczowa.

Kierownictwo klubu i trenerzy oczekiwali od ciebie strzelania bramek. Jak wywiązałeś się z tego zadania?

Przyszedłem tydzień przed wspólnym zgrupowaniem. Byłem przygotowany bardzo dobrze, z początku wszyst-

ko szło gładko. W pięciu sparingach zdobyłem tyle samo goli. Z początku odnosiliśmy zwycięstwa, po kilku kolejkach coś się jednak popsuło. Przeszło się nam powodzić, zaczęliśmy przegrywać, co rzecz jasna przełożyło się również na moją grę. Odegrałem 11 spotkań, w których zdobyłem zaledwie 2 gole.

Dlaczego Skoczów niespodziewanie obniżył loty?

Jeden z filarów drużyny przyjął ofertę pierwszoligowego Bełchatowa, inni zawodnicy nabawili się kontuzji. Doszło do niemal identycznej sytuacji jak w Trzyncu. W drugiej części jesieni naszej mocnej drużynie po prostu przestało się powodzić.

Co możesz o Beskldzie Skoczów powiedzieć?

Poziom drużyny jest solidny, zespół prezentuje się waleczną i szybką grą. W jego składzie nie ma już byłego piłkarza Trzyncy Michała Kurzei, który przeniósł się do Cieszyńa. Podobał

Postawi wiosną trener Futbolu Trzyniec Lubomír Vašek (z lewej) na Petra Płoszka?

Sport Polski

■ PIĘCIU SKOCZKÓW: ADAM MAŁYSZ (KS WISŁA USTRONIANKA), Kamil Stoch (LKS Poroniec), Robert Mateja, Wojciech Skupień (obaj TS Wisła Zakopane) i Marcin Bachle da (AZS AWF Katowice), weźmie udział w weekendowych konkursach w szwajcarskim Engelbergu. Do kadry powracają Mateja i Bachle da. W ostatnich zawodach w Harrachovie zastąpili ich Krystian Długopolski i Rafał Śliż. Rekord skocznicy w Engelbergu należy od 18 grudnia 2004 roku do Fina Janne Ahonena, który w zawodach PŚ skoczył na odległość 141 metrów. Dziś o 12.45 seria próbna, o 13.45 początek konkursu. Jutro 12.15 - kwalifikacje, 13.45 - początek konkursu.

■ JERZY DUDEK, BRAMKARZ POLSKIEJ REPREZENTACJI PIŁKARSKIEJ w styczniu najprawdopodobniej opuści klub triumfatorów Ligi Mistrzów - FC Liverpool. W ubiegłym roku był pierwszym bramkarzem, w tym sezonie wysiaduje na ławce rezerwowych. Polak powiedział dziennikarzom, że w styczniu chciałby zostać wypożyczony na pół roku, by dobrze przygotować się do mundialu. W Premier League bramkarza potrze-

buje Sunderland. W grę wchodziłoby także Wigan i być może Portsmouth. Sunderland zajmuje ostatnie miejsce, stracił najwięcej goli w Premier League - 35. Jest bardzo prawdopodobne, że polski golkipier zostanie wypożyczony za granicę. (man)

Święta w fotelu lidera

ZUBRZI - HCB KARWINA 33:35 (16:20)
Bramki dla Karwiny: Kuzo 11, Horák 8, Zdráhala 6, Kubis 4, T. Heinz 2, K. Hracha, Korňan, Požárek i Prachař po 1. **Sędziowali:** Pešek, Pavlát. **Kary 2 - 2, siódemki: 2/2 - 6/5. Widzów 1100.**

Mimo iż karwiniacy musieli się obejść bez kontuzjowanego Sobola, w szlagierze kolejki zdołali się uporać z wiceliderem tabeli. Grający z dużym animuszem gospodarze objęli prowadzenie (2:0), jednak pomiędzy 17. i 20. minutą gry goście strzelili cztery bramki pod rząd i wyszli na prowadzenie (10:13). Trzy bramkową zaliczką karwiniacy dysponowali niemal w trakcie całej drugiej połowy.

mi się stosunek kibiców do piłkarzy. Zawsze był młyn, który mocno nas dopingował. Propagacja futbolu stoi na o wiele wyższym poziomie. Faniowie są życzliwi, żywo interesują się wynikami swojego klubu i jego piłkarzami. Powinienem też coś wspomnieć o zadymie, jaka miała miejsce po zakończeniu jednego ze spotkań na naszym boisku. Sędzia, który stał się obiektem gniewu kibiców, musiał czekać pół godziny, zanim mógł wejść do swej szatni.

Zamierzasz wrócić do Trzyncy, albo szukasz nowego klubu?

W tej chwili nie wiem, gdzie rozpoczną przygotowania do rundy wiosennej. W Trzyncu, albo być może w jakiejś innej drużynie. Występów w Skoczowie w każdym bądź razie nie żałuję. Do Polski bym chętnie kiedyś powrócił. **ROMAN BASELIDES**

I Liga hokeja na lodzie

● HC JIHLAWA - HC HAWIERZÓW 4:3 (2:1, 0:1, 2:1). Bramki: 6. Staněk, 17. i 52. Bakus, 42. Rytnauer - 8. Sedlák, 32. i 58. Hruška. **Sędziował Volf. Kary 6:7, wykorzystane 1:1. Widzów 1120.** Pantery zaliczyły słaby mecz. W ich barwach znów wystąpił wseciński napastnik Hruška, defensywę wzmocnił brneński Burián. Gra obronna Hawierzowa pozostawiała wiele do życzenia. Przy stanie 4:2 bramkarza Masnego zmienił Novotný. Gościom udało się jednak tylko skorygować na 4:3. **Najważniejsze minuty:** 6. podczas gry 4 na 3 Staněk z dystansu pokonał Masnego - 1:0, 8. po strzale Mikšana i dobitce Sedláka goście wyrównali na 1:1; 17. Bakus w przewadze liczebnej - 2:1; 32. Hruška w przewadze liczebnej najlepiej zorientował się w zamieszaniu podbramkowym - 2:2; 42. Rytnauer podwyższył na 3:2; 52. Bakus trafił w samo okienko - 4:2; 58. Hruška po błędzie obrońcy Pospíšla w sytuacji sam na sam z bramkarzem Suchanem obniżył na 4:3.

Lokaty: 1. Ujście n. Łabą 73, 2. Chomutów 57, 3. Hawierzów 56 pkt. **DZIŚ:** Hawierzów - Chomutów (17.00). (jb)

SZTANGIŚCI TRZYŃCA ZAJĘLI W EKSTRAKLASIE 5. LOKATĘ

W przyszłym sezonie będzie lepiej!

Sztangiści KS Huta Trzyniec zajęli w tym sezonie 5. miejsce wśród sześciu drużyn w ekstraklasie. Poza Brnem i Sokołowem pozostałymi uczestnikami pierwszej ligi są zespoły z Zaolzia: zdobywca tytułu mistrzowskiego Hawierzów, Bogumin, Ostrawa i Trzyniec. Zespół spod Jaworowego nie dorównał swoim rywalom, wyprzedzając tylko ostatnie Brno. Nie oznacza to jednak, że w Trzyncu zapomniał niesmak czy rozgoryczenie. - *Liczyliśmy na prawdę na czwartą lokatę, niemniej jednak nie mamy powodów do zmartwień* - powiedział trener i menedżer Trzyncy **Jan Cymorek**. - Naszych zawodników nękały liczne kontuzje. Na paradoks zakrawa fakt, że niektórzy zawodnicy nabawili się ich podczas innych dyscyplin sportowych. We wszystkich trzech kolejkach (za każdym razem trzyńczanie upla-

sowali się na 5. miejscu) ze sztangą zmagali się jedynie młody reprezentant Słowacji Richard Tkáč, Milan Švec, Marek Biľko i Luděk Wollner. Tylko w dwóch kolejkach zaprezentował się Radovan Klabal, zaledwie w jednej René Kalina, Josef Krbaňa i Josef Kvapil. - *Kontuzjowani zawodnicy powoli powracają do zdrowia. Mam nadzieję, że w nowym sezonie wypadniemy lepiej. Chcemy dołożyć wszelkich starań, by skutecznie powalczyć o trzecie miejsce. Szukamy nowych sztangiściów, chcemy wzmocnić naszą kadrę* - poinformował J. Cymorek. „B” drużynie Trzyncy po rocznej przerwie udało się wrócić z powrotem z trzeciej do drugiej ligi. Juniorzy Trzyncy, dla których był obecny sezon pierwszym, uplasowali się w drugiej lidze na 6. pozycji. (man)

DZIŚ W NUMERZE:

Wystawa na 50-lecie str. 3

Hola, pasterze, hola... str. 4

Festiwal Teatrów Moraw i Śląska str. 5

Banik spełnił plan minimum str. 8

WTOREK
20 GRUDNIA 2005
NR 149
ROCZNIK LX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

»KRÓLOWA STAL« DLA ALOJZEGO MARTYNKA

Ćwierćwiecze »Górol«

TRZYNIEC (man) – Z początku byli zespołem tanecznym Chóru „Gorol”. Postanowili stanąć na własne nogi. Mimo że występują tylko 25 lat, szybko zajęli pozycję w gronie najznakomitszych zespołów folklorystycznych na Zaozniu. W niedzielne popołudnie sala teatralna Domu Kultury „Trisla” w Trzynie rozbrzmiewała pieśnią góralską i koledą, albowiem jubileusz 25-lecia obchodzili w niej „Górole” z Mostów koło Jabłonkowa.

W pierwszej części programu pt. „Urodziny” zaprezentowali się nie tylko obecni „Górole”. Na odbywającej się w gospodzie imprezie urodzinową specjalnym pociągami przyjechali również ich poprzednicy, którzy w zespole tańczyli w latach 80. i 90. Przy dźwiękach zespołowej kapeli artyści zaprezentowali wybrane tańce.

Nie mniej ciekawa była druga część imprezy. Cztery kolednicy Łojza, Stacho, Marian i Michał wyruszyli po koledzie, odwiedzając gospodarzy zaprzyjaźnionych z „Górolami” zespołów. Najpierw wstąpili do Oldrzychowic, później na Istebnym odwiedzili kapelę „Walaśi” Zbyszka Wałacha. Stamtąd powędrowali do Cieszyna, gdzie spotkali się z „gaździną” ZPiT „Olza”, Urszulą Niedobą-Szczepaniak, oraz jej podopiecznymi. Kolejne kroki koledników zmierzały do Brna. Tu odwiedzili zaprzyjaźnioną kapelę

„Polana”. W drodze powrotnej zatrzymali się w Suchej Górnej, gdzie byli gośćmi „gazdów” zespołu „Suszanie” Janka i Barbary Mraćnow.

Na scenie pojawiły się również kapela „Nowina”, „Polynica” i „Lipka”, która zespołowi-jubilatom złożyła specjalne życzenia. Razem z obecnymi i dawnymi członkami „Górol” (na scenie stało prawie 100 osób) muzycanci zaśpiewali pieśń „Gróńczku, gróńczku...”

– Po 15 latach pałeczkę kierownika przekazuję Marianowi Sikorze, reżyserowi pierwszej części dzisiejszego programu. Nadal będę udzielał się w zespole, ale odtąd jego nowym szefem jest Marian Sikora – powiedział kierownik „Górol”, Alojzy Martynek, przekazując swemu następcy swoją gunię. – Jestem kompletnie zaskoczony, nie wiem, co mam mówić.

Ciąg dalszy na str. 4

Byli kierownik „Górol”, Alojzy Martynek, tańczy z żoną Wandą, a z nimi weterani z lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku.

CZESKA POCZTA:

URZĘDNICZKA POSTĄPIŁA NIEPROFESJONALNIE!

Na poczcie po polsku

GNOJNIK (mro) – Urzędnicy Czeskiej Poczty w myśl ustawy 273/2001 Sb. o prawach mniejszości narodowych nie mają obowiązku posługiwania się językiem mniejszości narodowej. Pomimo to na każdej poczcie na terytorium, na którym mieszkają mniejszości narodowe, są pracownicy poczty, z którymi można dogadać się po polsku – napisano w oficjalnym, pokontrolnym stanowisku Czeskiej Poczty podpisanym m.in. przez JUDr. Ivanę Vykoukalovą – kierowniczkę wydziału prawnego poczty i Jana Liškę, kontrolera tej instytucji.

W wyniku kontroli przeprowadzonej przez morawsko-śląski oddział Czeskiej Poczty na zlecenie jej generalnego dyrektora JUDr. Karla Kratiny a wywołanej przez Małgorzatę Rakowską, dyrektora gnojnickiej PSP („Głos Ludu” – „Prawa i praktyka” z

15 bm.) zalecono urzędnicze poczty w Gnojniku profesjonalne traktowanie klientów wykluczające urażanie uczuć narodowych. Problemy, na które wskazywała w skardze M. Rakowska, w wyniku wizji lokalnej zostały wyjaśnione.

Bystrzyccy piątoklasiści z własnoręcznie wykonanymi życzeniami świątecznymi przy choince w swojej klasie.

Dzieci dzieciom

BYSTRZYCA (kor) – Już blisko 3 tys. Kc wybrali piątoklasiści z bystrzyckiej PSP im. Stanisława Hadyny na rzecz dzieci chorych na raka. Ich kwesta świąteczna zakończy się jutro i dzieci spodziewają się, że uda im się zgromadzić jeszcze więcej pieniędzy.

Jak powiedziała nam wychowawczyni klasy, Andrea Opluštil, w po-

przednich latach jej uczniowie przygotowywali na czas przedświąteczny jasełka. W tym roku wpadli na inny pomysł. Postanowili sporządzić całą masę kartek z życzeniami świątecznymi i te sprzedawać rodzicom i dziadkom, a także innym mieszkańcom Bystrzycy i innych wsi, z których dojeżdżają do bystrzyckiej szkoły zbiorczej. Odwiedzili też w tym celu Urząd Gminny oraz Dom Seniora.

– Jesteśmy w kontakcie z fundacją „Dzieci dzieciom”. Za jej pośrednictwem wysłamy całą zebraną kwotę jeszcze przed świętami na konto oddziału hematologicznego i onkologicznego jednego z praskich szpitali – dowiedzieliśmy się od nauczycielki Opluštil.

Dobry

WTOREK – Zachmurzenie duże, lokalne opady śniegu. Temperatura w dzień od -1 do 3 st., nocą od -1 do -5 st. C.

ŚRODA – Bez zmian. Temperatura w dzień od -1 do 3 st., nocą od 0 do -4 st. C.

OCENA WSPÓŁPRACY
WĘDRYNIA – GOLESZÓWWe dwoje
rażniej

WĘDRYNIA (man) – Gospodarze gminy w ubiegłym tygodniu podejmowali 10-osobową radę gminy Goleśzów. Celem spotkania było podsumowanie dwuletniej współpracy obu miejscowości.

– Wspólnie z naszymi partnerami doszliśmy do przekonania, że współpraca w różnych dziedzinach życia dawała obu miejscowościom korzyści – powiedział naszej redakcji wójt Wędrzyny, Rudolf Bilko. – Aczkolwiek nasze oficjalne partnerstwo, tj. od zawarcia umowy, trwa zaledwie dwa lata, już wcześniej ze sobą współpracowaliśmy.

Wędrzyna i Goleśzów współpracują w dziedzinie gospodarki, oświaty, kultury i sportu. Opracowują m.in. wspólne projekty, w oparciu o które występują o dotacje z funduszy unijnych. W tym roku wędryńscy „Gimnastyści” i Zespół Teatralny uświetnili niektóre imprezy w Goleśzowie. Z kolei tamtejszy zespół „Czantorja” zaprezentował się na „Letnim karnawale” w Wędrzynie.

Pytanie do:

JANY KOHUTOWEJ,
wójta Koszarzysk:

Czy to prawda, że domki letniskowe w Koszarzyskach padają ofiarą włamywaczy?

Niestety tak. Po sezonie letnim odnotowaliśmy już cztery przypadki włamań. Za każdym razem chodziło o prywatne domki letniskowe. Poszkodowani letnicy zwracają się z tym na policję, wobec czego nie musimy znać dokładnej liczby włamań. W poprzednich latach wypadków kradzieży w domkach letniskowych było mniej. Wiele z tych obiektów stoi na uboczu, a ponadto są nieodpowiednio zabezpieczone. Jedną z osad letniskowych wyposażyliśmy w latarnię uliczną. Nic więcej nie możemy zrobić, na niewiele by się też zdała instalacja urządzeń alarmujących. Doradzamy więc letnikom, by nie pozostawiali w chatkach cennych przedmiotów.

(man)

FACHOWA POMOC BEZ ZBĘDNYCH FORMALNOŚCI

Telefony zaufania cieszą się coraz większą popularnością. Przybywa bowiem ludzi, którzy nie radzą sobie z codziennymi kłopotami, a obok siebie nie mają nikogo, kto by ich wysłuchał, doradził. Do rozmów z anonimowym specjalistą od „ludzkiej duszy” – psychologiem, terapeutą lub pracownikiem socjalnym, popycha ludzi bezradność lub wstyd w okazywaniu uczuć i wyjawieniu swoich problemów.

– Najwięcej telefonów odbieramy właśnie w tych dniach. Święta i Nowy Rok to najtrudniejszy okres dla osób starych, schorowanych i samotnych. – Ci, którzy mają rodziny, czują się zbyt zmęczeni, bo choroba nie pozwala im pomóc córce czy synowej

w porządkach domowych lub w pieczeniu ciasta, ci którzy jej nie mają, boją się samotności. Jeszcze gorzej ma się sprawa ze starszami, którzy wprawdzie mają dzieci, ale te zapominają o nich nawet w dniu, w którym nie powinno ich zabraknąć przy

Anonimowy przyjaciel

wspólnym stole. To sprawy bardzo osobiste, bolesne – powiedziano nam pod numerem karwińskiego telefonu zaufania.

– Są dni, kiedy telefon milczy, a są dni, gdy odbieramy po kilkanaście rozmów. Czasem trwa ona kilka minut, bo ludzie dzwonią tylko po krótką informację, ale zdarzają się ponad godzinne. Ważne jest to, że

nie ograniczamy długości rozmów. Czasem wystarczy jedno trafne zdanie, które pomaga rozmówcy przezwyciężyć kłopoty. Te rozmowy są czasem ratunkiem dla osób krzyczących z rozpacz w samotności. Ludzie żyją obok siebie, ale nie potrafią rozmawiać, nie rozumieją słów, które słyszą – mówi dyżurujący przy ostrawskim TZ, Svaťopluk Antoš.

Czasami czyjaś sytuacja przerasta możliwości udzielenia pomocy dyżurujących przy telefonie fachowców. Starają się wtedy skontaktować daną osobę z właściwymi specjalistami. Okazuje się bowiem, że bardzo wielu ludzi czuje bezradność, ponieważ nie wiedzą, dokąd powinni się udać. Brakuje im nie odwagi, ale informacji. (wak)

POLSKA SZKOŁA PODSTAWOWA W CZESKIM CIESZYNIE ZAPRASZA NA

Koncert Świąteczny

22 grudnia 2005 o godz. 8.15 – koncert przedpołudniowy
i 16.30 – koncert popołudniowy w kościele Na Niwach

9771212422027

TYDZIEŃ

12 - 18 XII 2005

■ Czeska policja aresztowała w Pradze obywatela Szwecji pochodzenia libańskiego, podejrzanego o terroryzm. USA zarzucają temu mężczyźnie przynależność do siatki Osamy bin Ladena.

■ Grupa chińskich intelektualistów – z kraju i zagranicy – wystąpiła za pośrednictwem sieci internetowej z listem otwartym do władz Chin, protestując przeciwko użyciu broni wobec demonstrujących chłopów oraz domagając się od władz opublikowania listy zabitych.

■ W Iraku odbyły się pierwsze wolne wybory parlamentarne. Frekwencja wynosiła ok. 70 proc. Głosowanie przebiegło w spokojnej atmosferze, obeszło się bez poważniejszych incydentów.

■ Europę środkową nawiedziły wichury i orkany, powodując ogromne straty materialne. Wiatr zerwał wiele sieci energetycznych. W Czechach zginęły dwie osoby.

■ Izba Poselska Parlamentu RC uchwaliła ustawę o tzw. związkach partnerskich. Ustawa przewiduje, że partnerzy tej samej płci będą korzystać z takich samych praw, jak zwykłe małżeństwa, z wyjątkiem prawa do adopcji dzieci.

■ Co najmniej 45 osób zginęło w pożarze szpitala w północnych Chinach. Wiele ludzi zginęło, wyskakując w panice z okien.

■ Hetman morawsko-śląski, Evžen Tošenovský, oznajmił, że wszyscy właściciele działek w Noszowicach, na których ma stanąć fabryka samochodów firmy Hyundai, zgodzili się sprzedać je państwu. W ten sposób został spełniony główny warunek ewentualnego inwestora.

■ Izba Reprezentantów Kongresu Stanów Zjednoczonych uchwaliła ustawę, na mocy której na granicy pomiędzy USA i Meksykiem zostanie wybudowany mur o długości ponad tysiąca kilometrów. Mur ma utrudnić nielegalną imigrację przez południową granicę USA.

■ Podczas obrad Światowej Organizacji Handlu (WTO) w Hongkongu doszło do gwałtownych starć antyglobalistów z policją. Rannych zostało co najmniej 50 osób. Policja zatrzymała 900 demonstrantów.

■ Po dwóch dniach trudnych negocjacji przywódcy państw Unii Europejskiej doszli w Brukseli do porozumienia, na mocy którego wydatki Unii w latach 2007-2013 będą wynosić 862,363 mld euro. Droge do porozumienia otworzyła propozycja niemieckiej kanclerz Angeli Merkel, aby zwiększyć budżet do 1,045 proc. dochodu narodowego brutto Unii.

■ Co najmniej 50 osób poniosło śmierć po wybuchu paniki w ośrodku pomocy dla ofiar klęsk żywiołowych w indyjskim mieście Madras. Większość ofiar została stracona przez ogarnięty paniką tłum.

■ Były premier i przewodniczący czeskiej socjaldemokracji, Miloš Zeman, oznajmił, że zamierza włączyć się do kampanii przedwyborczej socjaldemokratów, z tym, że poparciem obdarzy tylko te osoby, których działalność – jego zdaniem – przynosi partii korzyści.

■ Około 40 pijanych Santa Clausów przetoczyło się ulicami miasta Auckland w Nowej Zelandii. Mężczyźni rabowali sklepy, rozbijali butelki, a także zaatakowali próbujących interweniować policjantów. Kilkunastu awanturników policja zatrzymała.

■ Były sekretarz stanu USA, Colin Powell, zarzucił państwu europejskim hipokryzję, gdy krytykują USA za przekazywanie więźniów, podejrzanych o terroryzm do innych krajów. Powell powiedział, że praktyka przekazywania przez USA więźniów za granicę nie była „ani nowa, ani nieznana” krajom europejskim. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W ostatnim dniu bieżącego roku zostanie uroczystie otwarty amfiteatr w miejskim parku Im. R. Bezruča. W tych dniach odbywa się kolaudacja nowego obiektu, który powstał w wyniku gruntownej rekonstrukcji i modernizacji starego kina letniego. W amfiteatrze będą się odbywać nie tylko spektakle filmowe pod gołym niebem, ale także najróżniejsze imprezy kulturalne. Widownia pomieści ok. 700 osób. Zainstalowano tu nowy ekran, wybudowano podium, na którym mogą występować zespoły artystyczne, powstało także nowe zaplecze z szatniami. Obiekt ogrodzony jest nowym parkanem. Rekonstrukcja amfiteatru trwała zaledwie kilka miesięcy i kosztowała ponad 13,5 mln koron; 7,7 mln koron na ten cel dało Ministerstwo ds. Rozwoju Regionalnego. Nowy amfiteatr chce w przyszłości wykorzystywać również MK PZKO. Obiekt nadaje się doskonale np. na imprezy obwodowe z programem artystycznym. (jb)

Drożeją bilety

OSTRAWA (wak) – Użytkownicy środków komunikacji miejskiej w Ostrawie z dniem 1 stycznia 2006 r. za bilety zapłacą drożej. O koronę wzrośnie cena biletów jednorazowych, natomiast okresowych przeciętnie o 8 proc. Odtąd bilet jednorazowy 15-minutowy, dostępny w kioskach, kosztować będzie 9, 45-minutowy – 13 a 60-minutowy – 18 koron. O 25

proc. podrożeją bilety 24-godzinowe.

O osiem proc. wzrosną również ceny biletów w środkach komunikacji włączonych do integrowanego systemu województwa morawsko-śląskiego (ODIS). Pasażerowie, którzy kupili jednorazowe bilety na zapas, mogą je wymienić we wszystkich punktach sprzedaży MHD na terenie całej Ostrawy do 31 stycznia 2006 r.

Kajakiem po Olzie

LUTYNIA DOLNA/WIERZNIOWICE (mro) – „Wenecja Śląska – Łódka lub pontonem po Olzie” to nowy projekt finansowany z funduszy PHARE CBC 2002/2003, którego menedżerem jest Józef Toboła, członek rady gminy Lutyńia Dolna. Przedstawienie projektu miało miejsce w czwartek w siedzibie Koła PZKO w Wierzniowicach.

W swoim pierwszym etapie projekt dotyczy uszlachetnienia dla celów turystycznych 7-km odcinka Olzy od Piotrowic Zawady po Wierzniowice.

Organizator spotkania, gmina Lutyńia Dolna, przedstawiła delegacjom zainteresowanych gmin leżących nad tym odcinkiem Olzy po polskiej i czeskiej stronie, a także przedstawicielom placówek konsularnych w Katowicach i Ostrawie, studium wykonalności projektu. Symboliczne otwarcie żeglugi przewidziane jest 24 czerwca 2006 roku. Jako pierwszy wypłynie na wodę obóz wodniacki wychowanków miejscowego Domu Opieki Społecznej.

INTERNETOWA DOMENA .EU JEST JUŻ REJESTROWANA

Od kwietnia dostępna dla wszystkich

Od 7 grudnia na podstawie decyzji Komisji Europejskiej zakłady przemysłowe, administracja państwowa oraz obywateli mogą korzystać z internetowej domeny .eu. Domena .eu nie zastępuje dotychczasowych nazw krajów, jak .pl czy .cz, ale je uzupełnia, jak pisze się w oficjalnych materiałach Unii. Wniosek o domenę .eu można składać w ciągu najbliższych czterech miesięcy pod warunkiem, że firma lub osoba ma siedzibę w państwach UE.

– *Oczekuję, że domena .eu osiągnie taką popularność jak domena .com* – powiedziała komisarz UE ds. społeczeństwa informacyjnego i mediów Viviana Redingowa. – *Zakładom produkcyjnym domena .eu umożliwi rozszerzenie rynku i ochronę przed cybersquattingiem, stanie się wyjątkową okazją do nowoczesnego transgranicznego on-line marketingu.*

Domenę .eu administruje prywatny rejestr EURid tworzony przez trzy podrejstry DNS-BE z Belgii, IIT CNR z Włoch oraz NIC ze Szwecji. O rejestrację należy wnioskować za pośrednictwem autoryzowanych rejestratorów, spis wszystkich wraz z językami, w których oferowana jest rejestracja, jest do dyspozycji na stronie internetowej <http://list.eurid.eu/registrars/>.

W pierwszej kolejności, tj. od 7 grudnia do 6 lutego, o rejestrację mogą wnioskować właściciele zastrzeżonych marek i organy administracji publicznej. Od 7 lutego do 6 kwietnia będą mogły się rejestrować firmy i stowarzyszenia, a na koniec, tj. od 7 kwietnia, rejestr zostanie otwarty dla wszystkich chętnych. Strona główna głównego rejestru to www.eurid.eu/en. (mro)

Wiekawostki

Sylwester w kwiatkach

Setki tysięcy kwiatów, w tym 15 tys. goździków – ulubionych kwiatów cesarzowej Sissi – zostanie sprowadzonych do hofburskiego pałacu na tegoroczny sylwestrowy Kaiserball w Wiedniu. Ma on nawiązywać do czasów cesarstwa, dlatego panie założą suknie z okresu Sissi, a uczestnikami imprezy będą m.in. urodzeni jeszcze w czasach monarchii austro-węgierskiej arystokraci.

Można żebrać

Parlament Norwegii podjął decyzję o zniesieniu stuletniej ustawy zakazującej włóczęgostwa i żebrania na ulicach. W uzasadnieniu uznano żebractwo za stosunkowo niewielki problem i stwierdzono, że ustawa rzadko miała zastosowanie. Norwegia jest trzecim światowym eksporterem ropy naftowej i jednym z najbogatszych państw świata. Państwo nie ma większych

problemów z włóczęgami, a nieliczni żebracy to zazwyczaj narkomani.

Muszą schudnąć

Indyjski przewoźnik międzynarodowy Air India nakazał swemu personelowi latającemu odchudzanie i zagroził pozostawieniem na ziemi członków załóg samolotów, którzy nie zgubią niepotrzebnych kilogramów. Na zrzucenie wagi personel latający, który liczy 1600 osób, dostał dwa miesiące i jeśli komuś się to nie uda, zostanie skierowany do obsługi naziemnej – podały władze Air India.

Odsysanie tłuszczu

Już 50 tys. kobiet zgłosiło się do nowego reality show Polsatu „Chcę być piękna”. Te, które przebrną przez sito eliminacji, poddane zostaną m.in. operacji plastycznej, korekcji uzębieńia i odsysaniu tłuszczu. Wszystko na oczach widzów. Program powstaje na holenderskiej licencji. Jego emisję pla-

Czekając na Hyundai'a

OSTRAWA (mro) – Właściciele gruntów przeznaczonych pod noszowicką strefę przemysłową zapewne jeszcze do światła otrzymają po 150 koron za metr kwadratowy swojej ziemi, a wszystkie tamtejsze gospodarstwa domowe po 100 tys. jako rekompensatę za pogorszenie warunków życia w okresie budowy. Spółdzielnia rolnicza w 10-letnim okresie otrzyma 130 mln koron (bez wymiany gruntów). Tak oto zakończył się burzliwy etap przygotowań województwa morawsko-śląskiego do komasowania i wykupywania gruntów pod tereny przemysłowe dla pierwszego w Europie koreańskiego zakładu samochodowego „Hyundai Motor Company”.

Hetman Evžen Tošenovský podpisał w niedzielę z przedstawicielami agencji CzechInvest i ministerstwem przemysłu umowy, które umożliwiają

od poniedziałku czerpanie z 202 mln koron budżetu państwa przeznaczonych na przygotowanie strefy pod budowę. Kwota jest przeznaczona na wykupienie pierwszych 105 ha ziemi i jedenastu domów. W drugim etapie, w styczniu, na wykupienie 200 ha przeznaczono 335 mln koron. W obydwu etapach województwo wykupi 330 ha ziemi od 170 właścicieli.

Z zakładem Hyundai'a ma przybyć w województwie 3 tys. miejsc pracy bezpośrednio i 9 tys. pośrednio u poddostawców. Decyzja południowokoreańskiego inwestora miałaby zapasać na przełomie roku. Noszowicka fabryka samochodów będzie kosztować około 40 mld koron, docelowo zaś ma rocznie produkować 300 tys. aut. Spółka „Hyundai” może od RC uzyskać ulgi inwestycyjne (wraz z wakacjami podatkowymi) w wysokości 3,5 mld koron.

Dary dla ofiar kataklizmów

KARWINA (wak) – Co jednym niepotrzebne, drugim może się przydać. W myśl tego powiedzenia karwińska Fundacja „Zdrowe Miasto” od kilku lat, zawsze w grudniu, prowadzi zbiórki odzieży dla ofiar kataklizmów. Tak było również w grudniu bieżącego roku.

Podczas trzech tygodni mieszkańcy Karwiny, Hawierzowa, Orłowej, Ostrawy i Opawy przynosili odzież, artykuły gospodarstwa domowego, środki czystości. – *Ciesz się, że wraz z dziadkami lub rodzicami przychodzą dzieci. Ofiarowały swoim rówieśnikom zabawki, wśród których często znajdowały się ich ulubione przytulanki. Uczą się w ten sposób solidarności z biednymi, nie otrzymując za to nic w zamian* – mówi szef zbiórki, Josef Adámek.

W tym roku do praskiego magazynu europejskiej pomocy humanitarnej karwiniacy przestali donać tysiacy worków z darami.

Szopki i pierniki

BOGUMIN (h) – W miejscowym kinie można zwiedzać tradycyjną już przedświąteczną wystawę pierników i szopek bożonarodzeniowych. Zorganizowała ją w tym roku, już po raz siódmy, Agencja Kulturalna „Radość”.

Można tu podziwiać misternie wykonane figurki i świąteczne ozdoby z piernika, ogromnym zainteresowaniem zwiedzających cieszą się również szopki bożonarodzeniowe, które organizatorzy wystawy wypożyczyli ze zbiorów muzealnych oraz

z przybytków sakralnych. Na uwagę zasługują przede wszystkim dwie historyczne szopki bogumińskie. Pierwsza, tzw. starobogumińska, to raptem sześć wyrzeźbionych ręcznie figurek. Szopka jest niekompletna, powstała po pożarze kościoła w Starym Boguminie w 1850 r. Miało ją tworzyć tyle figurek, ilu mieszkańców żył w tym czasie. Druga historyczna szopka pochodzi z Bogumina Kopytowa. Jej autorem miał być pewien mieszkaniec Starego Bogumina, który podobno za namalowanie egzotycznego obrazu tworzącego tło szopki zażądał dla siebie jedyne... pół litra wódki. Obie szopki są na przedświątecznej wystawie prezentowane po raz pierwszy. Podobają się także zwiedzającym jasełka frydlańskie oraz beskidzkie.

Wystawę, na której znalazły się ponadto przepiękne robótki ręczne wykonane przez uczniów bogumińskich szkół podstawowych i średnich, można zwiedzać codziennie po południu do godz. 18. W wigilię Bożego Narodzenia wystawa będzie otwarta aż do godz. 23. Zgodnie z miejscową tradycją wielu boguminiaków spotyka się po wigilijnej wieczery na rynku Masaryka, a stąd na wystawę to już zaledwie kilka kroków.

apolitańskich dzielnic, gdzie akcja ta została szczególnie nagłośniona, jest opanowana przez Camorrę Scampia, która stale jest widownią krwawych mafijnych porachunków i wszelkiego rodzaju przestępczej działalności. Zarówno tam, jak i na innych peryferiach nawet bardzo małe dzieci, przyzwyczajone niejednokrotnie do widoku prawdziwej broni, bawią się niemal wyłącznie plastikowymi imitacjami rewolwerów i strzelb.

Miliardy do wygrania

Ogromne emocje wzbudza w Hiszpanii loteria bożonarodzeniowa. W czasie losowania głównej nagrody – „el Gordo”, czyli „grubasa” – zamiera niemal cały kraj. W tym roku emocje będą jeszcze większe, do wygrania są bowiem dwa miliardy euro, a pojedyncza wygrana jest o połowę większa od ubiegłorocznej. Zwyczaj organizowania bożonarodzeniowej loterii w Hiszpanii sięga roku 1812.

NAZWĘ HAWIERZÓW WYMYŚLIŁ ROPICZANIN ALOIS KUFA

Wystawa na 50-lecie

Historia Hawierzowa, najmłodszego, zbudowanego po wojnie, miasta w Republice Czeskiej, nie zaczęła się wcale w drugiej połowie XX wieku. Źródła historyczne, dotyczące terytorium dzisiejszej miejscowości, podają bowiem, iż już w 1305 roku istniał Szonów (Šonov, Schonhof, Šenov) oraz Sucha Górna i Dolna. Pierwsza wiarygodna wzmianka o istnieniu Będowic pochodzi z r. 1335 r., a w 1438 r. po raz pierwszy odnotowano istnienie Szumbarku. W połowie XVI wieku o Szumbarku pisze się jako o mieście, jednak nie zostało udokumentowane, czy Szumbark posiadał już wtedy prawa miejskie.

W grudniu mija 50 lat, odkąd na rozpisany konkurs publiczny na nazwę dla powstającego na terenie Szonowa-Szumbarku miasta, napłynęło ponad 2300 propozycji. Nazwa miała być: czeska, łatwa do przetłumaczenia, jednowyrazowa. Z nadesłanych, w wielu przypadkach niewiarygodnych, a nawet karkołomnych propozycji, wiało socjalistycznym duchem. Miasto miało nosić m.in. nazwę: „Stalin”, „Stachanov”, „Bezručov”, „Čurđov”, „Čestprácov”, „Proletarsk”. Droga losowania wybrano nazwę – Hawierzów. Jej autorem był Alois Kufa z Ropicy.

Rozbudowa Hawierzowa była efektem planów stworzenia „sympialni” dla górników okolicznych kopalń. Miasto, które miało się stać pierwszą i największą miejscowością w systemie satelitów aglomeracji śląskiej, rozwijało się bardzo dynamicznie stając się czymś więcej niż bazą noclegową: 4 grudnia 1955 roku otrzymało status samodzielnego ośrodka miejskiego. Hawierzów liczył wtedy 12 tys. mieszkańców. W sześć lat później liczba ta wzrosła do 53 tys. Dziś, w ośmiu dzielnicach (Miasto, Żywocice, Będowice, Podlesie, Szumbark, Sucha Dolna i

Srednia oraz Datynie Dolne) mieszka przeszło 85 tys. ludzi.

W „Mieście Kwiatów”, bo tak przez wiele lat mówiono o miejscowości nad Lucyną, wiele zmieniło się przez pół wieku. Hawierzów znalazł się wśród miast posiadających korzystne zaplecze wypoczynkowe (akweny – Cierlicki i Żermanicki), sportowe (park wodny, hala sportowa, stadion) i kulturalne (trzy domy kultury, dwa kina). W mieście, w którym żyją obok siebie Czesi, Polacy i Słowacy, działa kilkadziesiąt organizacji społeczno-kulturalnych, w tym PKZO.

O pięćdziesięcioletniej historii „najmłodszego miasta republiki” traktuje otwarta w Sali Wystaw „Musiaon” ekspozycja pn. „Hawierzów: narodziny miasta”. Składają się na nią zdjęcia oraz materiały archiwalne, medale oraz pieczęcie, a także stroje ludowe, artykuły gospodarstwa domowego, stare książki kucharskie, garnki i dzbanki wyprodukowane w warsztatach garncarskich w Datyniach Dolnych i Będowicach Dolnych, których historia sięga lat 1632-1638 (na uwagę zasługuje dzbanek z napisem „Jan i Zuzanna Kokotek na pamiątkę”), oraz pokój gościnny wyposażony w modne w tym czasie meble. Jedną z gablotek poświęconą jest pamięci 108 górników, którzy 7 lipca 1961 roku zginęli podczas pożaru w podziemiach Kopalni „Dukla”.

Wystawa czynna będzie do 2 kwietnia 2006 r. (wak)

Wystawa obfituje w dokumenty epoki – fotografie, plakaty, odezwy, odznaczenia i wspomnienia.

O kaplicy w Żukowie

Pod koniec grudnia 1884 r. odbyło się uroczyste poświęcenie kaplicy cmentarnej w Żukowie Dolnym. Aktu poświęcenia, w którym uczestniczyły liczne rzesze wiernych z bliższej i dalszej okolicy, dokonał pastor ewangelicki, Jan Pindór z Cieszyna. Budowa trwała niecałe pięć miesięcy, bo uroczystość położenia kamienia węgielnego odbyła się 12 sierpnia tegoż roku. Same prace budowlane przeprowadzili rzemieślnicy Kupka i Josiek z Ropicy.

Koszty związane z odlaniem pierwszego dzwonu w ilości pokryła wdowa Ewa Matuszkowa. W kilka lat później nabyto drugi dzwon. Jednak w okresie pierwszej wojny światowej dzwony zarekwirowano na złom. Nowe nabyto w 1920 r., jednak w dwadzieścia dwa lata później spotkał je podobny los, co poprzednie. W 1949 w Hucie Witkowice odlano dwa nowe dzwony, które poświęcono i zawieszono w wieży 13 sierpnia tego samego roku. W uroczystości

wzięło udział około tysiąca ludzi. Poświęcenia dokonał pierwszy pastor czeskokocieszyńskiego zboru ewangelickiego Na Niwach, ks. Józef Berger. Okolicznościowo kazanie w języku czeskim wygłosił pastor Jan Geryk.

Dolnożukowski cmentarz ewangelicki założono w roku 1880. Jego poświęcenie odbyło się w zielonoświątkowy poniedziałek. Przedtem miej-

scowi ewangelicy grzebali zmarłych na cmentarzu w Cieszynie, katolicy zaś w Ropicy.

Jednak w roku 1879 prezbiterstwo cieszyńskiego zboru ewangelickiego postanowiło, z powodu braku miejsca, odłączyć od swego miejsca ostatniego spoczynku wszystkie gminy pozamiejskie. Z tego powodu mieszkańcy Żukowa Dolnego zmuszeni byli do założenia własnego cmentarza. W tym celu najpierw powołano Ewangelicką Gminę Cmentarną. Ówczesny właściciel gospody „Pod Zieloną”, Paweł Morcinek, ofiarował działkę. Majster ciesielski, Ignacy Hausotter, wykonał ogrodzenie, poczym zakupiono i w środku cmentarza postawiono krzyż. Pierwszym grabarzem został Jerzy Gajcar z sąsiedniego Żukowa Górnego. Dnia 28 lutego 1881 r. odbył się pierwszy pogrzeb. Pochowano półtorarocznego syna miejscowego „kumornika”, Pawła Ruśnioka.

Z okresu monarchii austro-węgierskiej zachowało się do dnia dzisiejszego kilka nagrobków. Najstarszy wznosi się nad mogiłą Pawła i Jerzego Zielinów. Jest już jednak w złym stanie.

CZESŁAW GAMROT

Pomnik upamiętniający 15 dolnożukowskich ewangelików poległych w I wojnie światowej.

Kaplica cmentarna w Żukowie Dolnym.

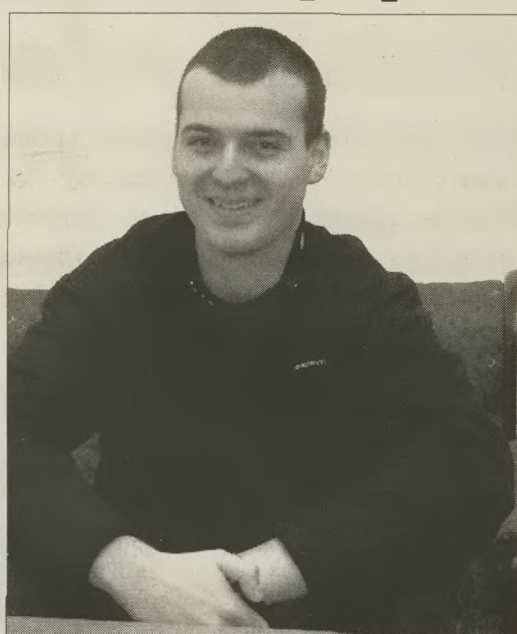
WNUK HENRYKA JASICZKA PISZE WIERSZE

W słotną pogodę sięga po pióro

Na ślad 22-letniego studenta medycyny, Mariana Palowskiego, trafiłam zupełnie przypadkiem. Niepełna miesiąc temu jego ojciec, również Marian, przyszedł do redakcji z prośbą o opublikowanie gratulacji dla syna w związku z odniesionym przezeń sukcesem w konkursie poezji. Chodziło o V Ogólnopolski Konkurs Sztuki Nieprofesjonalnej im. Emilii Michalskiej w Strumieniu, w ramach którego po raz pierwszy wspólnie z wydawnictwem „Alisa” w Piętnadzie zorganizowano edycję czeską. Zapytałam wtedy Mariana Palowskiego seniora, czy to może dać o sobie znać talent odziedziczony po dziadku, Henryku Jasiczku. – Być może, ale drugi dziadek, Józef Palowski z Suchej Górnjej, też pisał wiersze – usłyszałam w odpowiedzi.

Z Marianem Palowskim juniorem spotkałam się w dwa tygodnie później. Dowiedziałam się, że wiersze pisze od dziesięciu lat, po polsku i po czesku, niekoniecznie tylko do szuflady. Jak dotąd, publikował je w almanachach poezji piętnadzkiej „Alisy”: Současna poezie 2004, 2005, Básníci 3. tisíciletí czy Vycházející hvězdy.

– Poruszam tematy egzystencjalne. Inspiracją jest dla mnie brzydka pogoda, jesienno-zimowa szaruga. Wtedy zastanawiam się nad sensem życia, sięgam po pióro... – zdradził mi pan Marian. A propos inspiracji poezją

Marian Palowski junior niewiele mówi o swojej poezji. To raczej wiersze przemawiają za niego.

dziadka Henryka, mówi tak: – Dziadka nie znałem osobiście. Kiedy byłem starszy, przeczytałem wszystkie jego tomiki, które były w domu. Tematyka beskidzkich krajobrazów niespecjalnie mnie porywała. Bardziej przemawiały do mnie te wiersze, w których znajdowałem egzystencjalną nutę... Chociaż najbardziej to lubię jego humoreski beskidzkie.

Marian Palowski pisze wiersze niezależnie od tego, czy nazwisko jego dziadka jest tu, na Zaolziu, pojęciem, czy też nie. Czemuż więc? – Bo to lubię. Wypowiadać swoje myśli, składać słowa, kombinować je na różne sposoby i patrzeć, co z tego wyniknie – mówi. (sch)

RUCH POLITYCZNY WSPÓLNOTA OBCHODZIŁ JUBILEUSZ

Piętnaście lat w polityce

W Ośrodku Kultury Węgierskiej w Pradze odbyło się w ub. sobotę międzynarodowe seminarium z okazji

15-lecia Ruchu Politycznego Coexistencia-Wspólnota nt. „Ochrona praw mniejszości – 15 lat w polityce o wdrażanie praw mniejszości narodowych w Republice Czeskiej”. Jego organizatorem było Stowarzyszenie Wyższego Pożytku Publicznego Coexistencia, głównym patronem medialnym poseł frakcji LSD-ED Parlamentu Europejskiego, Árpád Duka-Zólyoimi. Naczelnym tematem seminarium była ochrona prawna mniejszości narodowych i działalność ruchu politycznego mniejszości narodowych w Republice Czeskiej.

Obrady prowadził były przewodniczący Ruchu, Stanisław Gawlik. Referat wprowadzający „15 lat istnienia Ruchu Politycznego Coexistencia” wygłosił przewodniczący Ruchu, László Attila Kocsis. Oceniając dorobek Ruchu podkreślił sukcesy w wyborach komunalnych. Znaczną część referatu poświęcił problematyce związanej z powojennymi Dekretami Beneša i powoływaniu się w nich na winę kolektywną. Coexistencia doceniła gest polityczny premiera Paroubka wobec niemieckich antyfaszystów i oczekuje tego samego wobec mniejszości węgierskiej. Referaty w trakcie obrad wygłosili dziennikarz Petr Uhl („Wdrażanie praw mniejszości narodowych do porządku prawnego Republiki Czeskiej”), Árpád Duka-Zólyoimi, poseł parlamentu Europejskiego („Aspekty realizacji Europejskiego Kodeksu Praw Mniejszości Narodowych omawianych w Parlamencie Europejskim”) oraz historyk i publicysta Emanuel Mandler („Aspekt historyczny Dekretów Beneša i ich wpływ na życie mniejszości narodowych w Czechosłowacji po II wojnie światowej”).

Poszczególne sekcje narodowe Ruchu – węgierska, ukraińsko-rusińska i polska, przygotowały krótkie referaty.

Stosunek Ruchu Politycznego wobec problematyki Dekretów Beneša

przedstawił László Morivics, działacz Węgierskiej Sekcji Narodowej, temat opieki nad miejscami pamięci narodowej i rehabilitacji Jánosa Esterházy omówił Ferenc Monuš, członek Rady Wykonawczej. Z referatem na temat problemów w działalności oświatowej mniejszości ukraińskiej wystąpiła Olga Mandowa, działaczka Ukraińsko-Rusińskiej Sekcji Narodowej, Polska Sekcja Narodowa przygotowała dwa referaty: „Działalność przedstawicielstw gminnych” wygłosił Józef Tobola, członek zarządu gminy Lutynia Dolna, i „Korespondencja Ruchu Politycznego Wspólnota z urzędami państwowymi i samorządowymi”, który przedstawił Tadeusz Toman, sekretarz Rady Wykonawczej.

Największym zainteresowaniem Ruchu cieszą się: wdrażanie dwujęzyczności, problematyka ustaw wyborczych, działalność komitetów ds. mniejszości narodowych, szkolnictwo narodowościowe, zapewnienie środków finansowych na działalność kulturalno-oświatową mniejszości narodowych.

W seminarium udział wzięli Stanisław Lukasiewicz, I sekretarz Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Pradze, ambasadorzy Republiki Węgierskiej, Republiki Słowackiej i Republiki Ukraińskiej. Obrady zakończył Miklosz Duray, poseł do parlamentu słowackiego z ramienia Koalicji Węgierskiej, współzałożyciel i pierwszy prezes Wspólnoty jeszcze z okresu federacji czechosłowackiej.

Po spotkaniu uczestnicy imprezy wzięli udział w uroczystym obiedzie w Restauracji Węgierskiej w Pradze na Małej Stranie, gdzie z krótkim przemówieniem okolicznościowym związanym ze świętami Bożego Narodzenia wystąpił Alfred Kolorz. W seminarium brała udział 19-osobowa delegacja Polaków z Zaolzia, TADEUSZ TOMAN

grosz do grosza

Podatki po nowemu

W tych dniach w Dzienniku Ustaw ogłaszane są znowelizowane całkiem niedawno ustawy podatkowe. Nowelizacja owa spowoduje – jak twierdzą eksperci – istną rewolucję w sposobie naliczania podatku dochodowego u osób fizycznych. Zmienia się bowiem sposób odliczeń, zmienia się też rozpiętość stref podatkowych, czekają nas też nowe stawki w dwu najniższych strefach podatkowych.

Nie wszystkich podatników znowelizowana ustawa wprawia w zachwyt. Na ogół mogą być zadowoleni ci mniej zarabiający. Faktem jednak pozostaje, że wchodzące właśnie w życie zmiany dotyczyć będą znacznej części obywateli naszego kraju. Niektóre regulacje prawne można będzie zastosować już podczas rozliczeń podatkowych za rok 2005, inne dotyczyć będą przychodów osiąganych w roku 2006.

Poza wcześniej już uchwalonym wspólnym opodatkowaniem małżonków oraz zmianą w zakresie ulg podatkowych z tytułu posiadania i wychowywania dzieci, najważniejszą zmianą, która dotyczy już dochodów osiąganych przez podatnika w roku bieżącym, jest podniesienie tzw. ryczałtów podatkowych. Już teraz pozwalają one podatnikowi na odliczenie od łącznych przychodów pewnej określonej kwoty zamiast poniesionych faktycznie kosztów (na przykład za materiał potrzebny do prowadzenia działalności gospodarczej, telefon, benzynę itp.). Nowe zasady pozwolą na ograniczenie i uproszczenie „papierkowania” (według wchodzących w życie przepisów należy jedynie podsumować osiągnięte przychody i odliczyć składki ubezpieczeniowe), odpada także ryzyko, że niektóre wydatki nie spotkają się z akceptacją urzędu skarbowego. Ryczałt podatkowy zastępuje wszystkie wydatki poniesione w celach prowadzenia działalności gospodarczej, oprócz opłat związanych z ubezpieczeniem socjalnym i zdrowotnym.

Podczas gdy obecnie maksymalny ryczałt osiągał 50 proc. przychodów, obecnie może wynieść nawet 80 proc. Najniższy, 40 proc. ryczałt, dotyczy np. dochodów osiąganych przez osoby wykonujące tzw. wolne zawody, biegłych sądowych, tłumaczy, syndyków masy upadłościowej i wielu innych podatników.

A oto konkretny przykład rzemieślnika prowadzącego własną działalność gospodarczą. Założmy, że w 2005 roku osiągnął przychody w wysokości 500 tys. koron; jego wydatki (za materiał, benzynę, potrzeby biurowe itp.) wyniosły 180 tys. koron. Rzemieślnik zapłacił ponadto 50 tys. koron z tytułu ubezpieczenia socjalnego i zdrowotnego. Kiedy będzie na początku przyszłego roku rozliczał się z fiskusem, korzystniejsze w jego wypadku dzięki znowelizowanej ustawie podatkowej okaże się – zamiast odliczania rzeczywistych poniesionych wydatków (tutaj 180 tys. koron) – skorzystanie z ryczałtu podatkowego w wysokości 60 proc. przychodów – co w tym wypadku przedstawia 300 tys. koron (taki ryczałt obowiązuje rzemieślników prowadzących własną działalność gospodarczą). Jeszcze przed rokiem, przeciwnie, opłacałoby mu się odliczenie rzeczywistych kosztów, ryczałt podatkowy wynosił bowiem wtedy tylko 25 proc.

W roku przyszłym wchodzi w życie dalsza istotna zmiana. Chodzi o obniżenie dwu najniższych stawek podatkowych, o poszerzenie najniższej strefy podatkowej oraz zniesienie niepodlegających opodatkowaniu kwot dotyczących osoby podatnika oraz zastąpienie ich ulgami podatkowymi. W wyniku tych zmian na najwyraźniejsze oszczędności będą mogli liczyć podatnicy osiągający niskie dochody. Żaden podatnik w wyniku zmiany stawek podatkowych nie zapłaci na podatkach więcej, aniżeli dotąd (najmniejsza oszczędność, którą uzyskają najbogatsi, to symbolicznych 216 koron rocznie).

Dotychczas podatek dochodowy u osób fizycznych obliczano tak, że od przychodów obniżonych o wydatki odliczano kwoty nie podlegające opodatkowaniu, do których wykorzystania miał podatnik prawo, zaś z otrzymanej w ten sposób sumy obliczano wysokość podatku. Od przyszłego roku dochodzi do zasadniczej zmiany. Od podstawy opodatkowania nie będzie się odliczać żadnych kwot, podatek zostanie obliczony bezpośrednio, a dopiero potem podatnik będzie mógł korzystać z różnych ulg podatkowych.

Aż do 2001 roku kwoty nie podlegające opodatkowaniu były co jakiś czas podwyższane. Od 2001 roku utrzymują się na tej samej wysokości. Podatnik, którego płaca rośnie tylko o wysokość inflacji i którego realne wynagrodzenie nie ulega w ten sposób zmianie, płacił zatem z roku na rok coraz wyższy podatek z takiego samego realnego dochodu.

Oto jak przedstawia się naliczanie podatku dochodowego w 2005 roku:

Podstawa opodatkowania Od Kc – do Kc	Podatek	Z podstawy wyższej niż (w Kc)
0 - 109 200 Kc	15 proc.	
109 200 – 218 400	16 380 Kc + 20 proc.	109 200
218 400 – 331 200	38 220 Kc + 25 proc.	218 400
331 200 – i więcej	66 420 Kc + 32 proc.	331 200

Poniżej zaś widać, jak nowy podatek dochodowy wpłynie na rodzinne budżety. Z tabelki wynika wyraźnie, że najbardziej znaczące korzyści odniosą dzięki znowelizowanej ustawie rodziny z najniższymi dochodami.

Podstawa opodatkowania Od Kc – do Kc	Podatek	Z podstawy wyższej niż (w Kc)
0 - 121 200	12 proc.	
121 200 – 218 400	14 544 Kc + 19 proc.	121 200
218 400 – 331 200	33 012 Kc + 25 proc.	218 400
331 200 – i więcej	61 212 Kc + 32 proc.	331 200

Warto też dodać, że nie podlegająca opodatkowaniu część podstawy, którą mógł wykorzystać podatnik mający na utrzymaniu męża lub żonę, zostaje zgodnie z nowymi przepisami przekształcona w ulgę podatkową w wysokości 4200 koron.

HENRYKA BITTMAR

»ZAOLZI« I »ZAOLZIOCZEK« ZAPROSIŁY NA JASEŁKA

Hola, pasterze, hola...

JABŁONKÓW (kor) – Warto było jabłonkowskim pezetkaowcom powalczyć te kilka lat o przybudówkę ich siedziby ze sceną. Dzięki temu można tu teraz oglądać takie wspaniałe programy, jak chociażby wystawiony w sobotę przez działające przy MK PZKO zespoły „Zaolzi” i „Zaolzioczek” program świąteczny.

– *Urodził się malutki, ale wielki je jak świat cały* – te słowa oraz kantyczka jabłonkowskiego tkacza-poety **Adama Sikory** zabrzmiały, gdy mali tancerze z dziecięcego „Zaolzioczka” wieszali dzwoneczki na świątecznej choince. Później już ruszyli w tan weterani z zespołu „Zaolzi”, którzy łowiynziokym rozpoczęli swoją wiązaną tańców pn. „Jak jo se zaśpiywóm”.

Tancerze i kapelę nagrodzono burzliwymi oklaskami. Jednakże najwięcej braw zebrał „Zaolzioczek”, który przygotował na czas przedświ-

Jasełka w wykonaniu dzieci z „Zaolzioczka”.

„Jak jo se zaśpiywóm” – czyli tańczy i śpiewa zespół „Zaolzi”.

GUTY (indi) – Sekcja Ludoznawcza PZKO zebrała się 17 bm. w Gutach na wigilię będącej jednocześnie zebraniem podsumowującym miniony rok działalności. Najżywiej dyskutowano m.in. o konkursie znajomości gwar cieszyńskich pt. „Po Cieszyńsku po obu stronach Olzy”, na który zgłosiło się dużo więcej uczestników aniżeli w ubiegłych latach. Zgodnie stwierdzono,

że należy się zastanowić nad podziałem na poszczególne kategorie, tak wiekowe jak i tematyczne. Występują bowiem w konkursie wielkie zespoły, nawet 20-, 30-osobowe, a takie prezentacje nie powinny być zaliczane do konkursu gwary, a do odrębnej kategorii – scenki rodzajowe. Ponadto zarzucano tymże zespołom, że prezentowane scenki wyciągnęły z przedstawień, które wiele razy już grali, a takie przedstawienie ma przecież swojego autora, scenariusz, o czym nie wspominali.

Optymistycznym spostrzeżeniem prowadzącego warsztaty dla dzieci i młodzieży **Leszka Richtera** było przekonanie, że dzieci są już znudzone tym wszystkim, co nowoczesne i

czego wokół siebie mają wiele, że komputer, Internet nie jest dla nich już taką atrakcją, a autentyczną radość dzieci miały podczas warsztatów, kiedy mogły np. same ukreślić sobie powróż czy spróbować innych prezentowanych w Izbie Twórczej rzemiosł.

Podsumowali rok

kim zrobić coś, aby ci nieliczni, którzy jeszcze potrafią wykonywać stare rzemiosła, mogli przekazać swe umiejętności młodszemu. W tym celu wspaniałe byłoby powołać instytucję, która promowałaby dawne rzemiosła naszego regionu, dawałaby możliwość rzemieślnikom utrzymywania się ze swego rzemiosła i była miejscem, gdzie uczyliby się ich następcy. Byśmy nie musieli jeździć na Słowację czy na Podhalę szyc naszych, śląskich strojów.

Sekcja Ludoznawcza zorganizowała w mijającym roku 10 dużych przedsięwzięć, których nie sposób tu wymienić i opisywać, a zainteresowanych jej działalnością zapraszamy na stronę internetową www.pzko.cz/sekcjaluoznawcza.

Inna sprawa, że umiejętności rzemieślnicze zanikają i należy przede wszyst-

Ćwierćwiecze »Góroli«

Dokończenie ze str. 1

Zrobię jednak wszystko, byśmy za pięć lat ponownie się tu spotkali – obiecał M. Sikora.

Kwiaty oraz butelki „czegoś mocniejszego” przedstawiciele zespołów zaolziańskich i sympatycy „Góroli” wręczali A. Martynkowi. Za jego zasługi Dyrektor Huty Trzyniec, **Jerzy Cienciąła**, uhonorował go statuetką „Królowa stal” – najwyższym odznaczeniem, jakie każdego roku przyznawane jest najlepszym pracownikom tego przedsiębiorstwa. Burzliwe owacje zachwyconej widowni przerwała pieśń „Szumi jawor” śpiewana na życzenie J. Cienciąły. Na stojąco publiczność zaśpiewała również „Sto lat!”

Oficjalna data założenia zespołu „Góroli” przypada na rok 1980. Jego trzon tworzyli członkowie prężnie działającego Klubu Młodych przy MK PZKO w Mostach, a przede wszystkim **Andrzej Niedoba** – pomysłodawca i inicjator założenia zespołu oraz **Adam Palowski** z Karwiny – pierwszy choreograf.

„Góroli” w pierwszej części programu pt. „Urodziny”.

Trzeba czasu
na zabicie
uprzedzeń.

Adam Mickiewicz

emioła

Nr 207

DODATEK KULTURALNO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 14. 12. 2005

OPINIE

S. DR HAB. BARBARA CHYROWICZ:

Kochać mimo wszystko

Jak bardzo trzeba kochać, żeby zno-
sić fanaberie ludzi! Kochać za nic, a
raczej mimo wszystko, kochać nie
będąc kochanym i czekać nie będąc

oczekiwanym. Tęsknić bez wzajem-
ności, wyglądać bez cienia zaintere-
sowania...

(Filozof i etyk, profesor Katolickie-
go Uniwersytetu Lubelskiego, na ła-
mach „Tygodnika Powszechnego”).

Festiwal Teatrów Moraw i Śląska

SPOJRZENIE WSTECZ

Teatr Cieszyński, Scena Czeska: R Markowa, Z. Bartáka „Jedna noc na Karlsztejnle” (scena zbiorowa).

Lubuski Teatr Zielona Góra: M. Gogola „Ożenek” z Anną Senluk (po prawej) – gościnnie.

Teatr Śląski Opawa: E. O'Neill „Żaloba przystoi Elektrze” z Lucją Żółkowską.

Teatr Słowacki: R. Těsnohlídka „Lisek chytře” z Jitką Joskovą.

W dniach 8-12. 11. przebiegła w Teatrze Cieszyńskim w Cz. Cieszynie 5. edycja Festiwalu Teatrów Moraw i Śląska. Na sukces imprezy złożyła się nie tylko sprawna organizacja widowni, jest on wypadkową wielu czynników, z których pierwszy plan wybijają się kondycja artystyczna działających w regionie teatrów. Każdy, który się tu dotychczas prezentował, uprawia daleki od klasycznego, często ilustrowanego, model teatru „totalnego”, w którym wszystkie składniki przedstawienia są podporządkowane oryginalnej formule inscenizacyjnej. To rozstrzyga o wyjątkowości czeskiego teatru, a w ostatecznym rachunku także o wyjątkowości festiwalu.

Fot. KATEŘINA ČERNÁ

POLECAMY ALFABET NYCZKA

Ukazało się drugie, poszerzone wydanie „Alfabetu teatru dla analfabetów i zaawansowanych” Tadeusza Nyczka. Zamiast omówienia proponujemy kilka haseł.

Bulwarówka

Swojsko spolszczona nazwa komedii bulwarowej. O całe wieki młodsza kuzynka farsy. Rodzaj niewymyślnej komedii obyczajowej ku rozrywce pospólstwa. Pojawiała się w Europie w wieku XIX, a ochrzczono ją we Francji – od nadsekwanskich bulwarów Paryża, gdzie mieszcili się onego czasu liczne teatryki o dosyć niewybrednym repertuarze. W małym poważaniu u twórców z wyższej półki duchowej.

Dramatis personae

Z łaciny: osoby, także role dramatyczne. Najkrócej mówiąc – personalna zawartość danej sztuki, najczęściej przedstawiana w formie spisu postaci na początku utworu. Termin niegdyś popularny, kiedy wszyscy jako tako wykształceni Europejczycy znali łacinę, dziś nieużywany z przyczyny zaniku tej umiejętności.

Elżbietański teatr

Oznacza zarówno pewien typ teatru, jak i konkretną historyczną epokę teatralną. Nazwa pochodzi od imienia Elżbiety I, królowej Anglii (1533-1603), najznakomitszej monarchini tego wyspiarskiego państwa, które właśnie pod jej rządami zyskało potęgę przedtem ani potem niespotykaną. Zaczyna ta królowa przede wszystkim zjednoczyć Anglię rozdzieraną rozlicznymi woj-

Ilustracja do „Alfabetu teatru...” T. Nyczka.

nami, w następstwie czego problem władzy dobrej i złej, skutecznej i nieskutecznej, stał się jednym z centralnych tematów ówczesnej myśli politycznej i artystycznej. Najwybitniejsze dramaty tej świetnej epoki – Edward II i Tamerlan Wielki **Christophera Marlowe'a**, Hamlet, Makbet, Juliusz Cezar, Król Lear i cała seria „dramatów królewskich z Ryszardem III na czele” **William Szekspira** – dotyczą właśnie wojen lub walk o władzę. Sama epoka elżbietańska była szczęśliwie okresem względnego spokoju i umożliwiła nadzwyczajny rozkwit sztuk, w tym teatru. Pojawiły się stałe sceny publiczne (The Theatre, The Globe, The Swan i in.), a wystawiana na szczycie ich budynków chorągiew biała (informująca, że dziś będzie grana komedia) bądź czarna (oznaczająca tragedię) ścigała tłumy tak pospólstwa, jak arystokrację łącznie z dworem królewskim. Antreprenerzy i aktorzy, do niedawna pogardzani, cieszyli się wielkim mirem, a najwięksi zarabiali nieźle majątki. Dla nas najważniejsze, że była to przede wszystkim epoka genialnej dramaturgii. Wspomniani arcy mistrzowie Marlowe i Szekspir, a obok nich **Thomas Dekker**, **Ben Jonson**, **Thomas Middleton**, **John Webster**, to cała wielka szkoła renesansowego dramatopisarstwa, w centrum zainteresowania którego stał niepospolity bohater pełen wewnętrznego szaleństwa, rzucający wyzwanie światu okrutnemu, głupiemu bądź zakłamanemu. Co nie oznacza bynajmniej, że autorzy nie umieli się śmiać. Komedia elżbietańska, przede wszystkim szekspirowskie (Sen nocy letniej, Wieczór Trzech Króli, Poskromienie złośnicy i wiele innych) to absolutne arcydzieła wszech czasów.

Woody Allen o sobie

KOCHAM PISANIE. Wtedy tworzę arcydzieło. Potem staję za kamerą i rzeczywistość powoli zabija moje „arcydzieło”. Pod koniec zdjęć jestem zrozpaczony. Filmu nie kręci się po kolei, w materiałach ogląda się 15 sekund z końca, 10 sekund ze środka, 20 z początku. Kiedy w montażowni skleja się te kawałki razem, ogarnia człowieka przerażenie: Jezus, co ja zrobiłem?

W ŻYCIU NAJŁATWIEJ O SAMOZADOWOLENIE. A najtrudniej o obiektywizm. Widziałem zbyt wiele filmów Kurosawy, Renoira, Bunuela, Truffaut, Bergmana czy Felliniego, żeby popaść w zachwyt nad własną twórczością. Kilka lat temu proponowano mi udział w telewizyjnej debacie o kinie. Jednym z jej uczestników miał być Ingmar Bergman. Odmówiłem. No, jak ja mogłem usiąść obok takiego mistrza i przy nim wymądrzać

się na temat sztuki? Nie mam kompleksów, ale uważam, że swoje miejsce w szeregu trzeba znać.

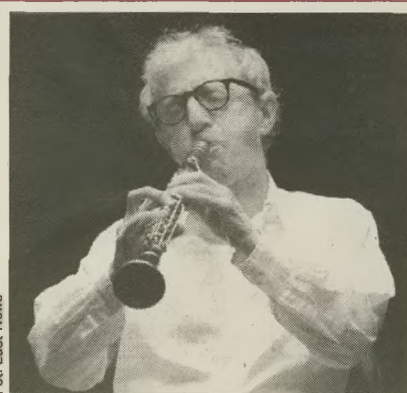
UWIELBIAM NOWY JORK. Jego rytm, styl. Nowy Jork funkcjonuje na granicy obłędu, jako pierwszy przeżywa wszelkie plagi, które dotyczą Amerykę: narkotyki, bezdomność, terroryzm. Ale miłość zawsze jest irracjonalna. Kobieta może być alkoholiką i zdradzać cię na prawo i lewo, a ty ją ciągle kochasz. Z Nowym Jorkiem jest podobnie.

AKTORZY DOSTAJĄ U MNIE 5 TYSIĘCY DOLARÓW TYGODNIOWO. Niezależnie od tego, jakie mają nazwiska. **Leonardo DiCaprio** przez 10 tygodni pracy może zarobić zaledwie 50 tysięcy. A jednak zgadza się. Podobnie jak **Demi Moore** czy tyle innych sław. Bo oni nie potrzebują pieniędzy, a czasem chcą coś zrobić dla własnego samopoczucia.

Woody Allen, „najbardziej europejski z amerykańskich reżyserów filmowych”, skończył 1 grudnia 70 lat. Ma opinię intelektualisty, jego filmy są adresowane do raczej obcej masowej kulturze amerykańskiej grupy widzów. Nie stają się tam hitami, za to wpisują się znakomicie w model elitarniej kultury europejskiej.

Bohaterem obrazów Allena jest najczęściej znerwicowany intelektualista właśnie. Narodził on się w 1976 r. w filmie *Annie Hall* (Oscar) i wracał w kolejnych: *Manhattanie*, *Zeligo*, *Hannah i jej siostrach*, *Mężach i żonach*, *Jej wysokości Afrodycie*, *Przejrzenie Harry'ego*.

Hobby Allena to muzyka jazzowa, sam gra na klawirze. Podobno jako jazzman ma wystąpić 31 grudnia w warszawskiej Fabryce Trzciny. (o)

Fot. East News

Dwukropek Szymborskiej

Wisława Szymborska ogłosiła drugi po otrzymaniu w 1996 r. Nagrody Nobla tom wierszy: Dwukropek. Zawiera on 18 utworów, jakie powstały od czasu wydania zbioru *Chwila* (2002). Utworów znakomitych, choć kontynuujących i rozwijających znane w jej twórczości motywy egzystencjalne, krążące wokół zagadki ziemskiego bytu człowieka, takie jak: możliwe, choć niezrealizowane wersje wydarzeń, relacje między wyposażonym we wrażliwość moralną człowiekiem a amoralną przyrodą oraz chwilowość, impresyjność ludzkich doznań i doświadczeń.

Zdaniem **Jarosława Klejnockiego** z „Polityki”, do najbardziej przejmujących należą te, które oparte są na niedomówieniu, w których zawarty jest ogłód świata jakby z wysokości: Gdzie ludzie sportretowani są na moment przed jakimś granicznym, ważnym zdarzeniem, ale jeszcze nie zdają sobie sprawy z własnej sytuacji. **Elżbieta Sawicka** zwraca natomiast uwagę w „Rzeczpospolitej” na utwory, w których poetka wykorzystuje formy znane z innych dziedzin „piśmiennictwa” – z tekstu reklamowego, przemówienia, instrukcji militarnej, dialogu.

Dwukropek ukazał się w krakowskim wydawnictwie a5.

(k)

Telewizja

WTOREK 20 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s. anim.) 9.10 Zyg-zaki (dla dzieci) 9.30 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.45 Super Rupert (s.) 10.10 Zaginiony świat (s.) 10.50 Świat według Einsteina 11.25 Tak jak w Unii 11.50 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? 13.20 Bulionerzy (s.) 13.50 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.15 Światowe dziedzictwo kultury (film dok.) 14.30 Wymarzone muzeum Führera (s. dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.15 Szansa na życie 15.44 Recepta Jedyńki 16.15 Był taki dzień - felieton 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku (pr. public.) 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Zabójcze korepetycje (film USA) 22.00 Sprawa dla reportera 22.30 Był taki dzień 22.35 Prosto w oczy (pr. public.) 22.50 Wiadomości 23.05 Koloseum - Rzymska arena śmierci (film dok.) 23.55 Plus minus 0.25 Puls miasta (s.) 1.50 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 2.10 Odkrywczy, cuda i medycyna (s. dok.).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.35 Gruby (s.) 7.05 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 7.35 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Zmiennicy (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 Wydarzenia, wydarzenia 13.15 Jak się urwać z choinki, czyli Kabaret Moralnego Niepokoju prezentuje 14.10 Lokatorzy (s.) 14.35 Znaki czasu 15.00 Wydarzenia, wydarzenia 15.10 Janosik (s.) 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Book-macher (pr. public.) 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Telewizyjne Wiadomości Literackie 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.05 Linia specjalna 22.20 Biznes 22.40 Opiekun (film czeski) 0.30 Człowiek, który płakał (film ang.) 2.05 W hołdzie Mahalii Jackson (koncert).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 7.12 Książki z górnej półki - prezentacje (pr. kultur.) 7.50 Slaskwunii.pl 8.05 W dobrym stylu 8.45 Gość dnia 9.00 Malowanie obrazów - to proste (s. dok.) 9.55 Pogromczynie mitów 10.45

FILADELFA

Dramat kryminalny, USA 1993, 165 min

Polsat, wtorek 20. 12., godz. 20.45
Reżyseria: Jonathan Demme
Występują: Tom Hanks, Denzel Washington, Jason Robards i inni.

Andrew Beckett jest zdolnym prawnikiem zatrudnionym w prestiżowej kancelarii adwokackiej. Wszystkie znaki na niebie i ziemi wskazują, że czeka go wspaniała kariera ale tylko do momentu, w którym okazuje się, że jest nosicielem wirusa HIV. Beckett zostaje wyrzucony z pracy za rzekomą niekompetencję. Dobrze wie, że prawdziwym powodem jest choroba, więc postanawia pozwać do sądu byłych pracodawców. W Filadelfii żaden prawnik nie chce jednak zadzierać z wpływową kancelarią. Sprawy podejmuje się w końcu czarnoskóry adwokat Joe Miller.

Tele 11.10 Gość dnia 11.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 12.35 Wąż (film dok.) 13.45 Wielka historia małych miast 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Świat - magazyn międzynarodowy 15.45 Malowanie obrazów - to proste (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej Europy 17.05 Służba zdrowiu (mag.) 17.50 Relacje 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Nasz reportaż 19.00 Okiem mistrza (pr. kultur.) 19.10 Herkules i inni 19.35 Ewangelia na dachach 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Tele 21.00 Echa dnia 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Panie/ panowie po przejściach (s. dok.) 0.10 Sława i chwala (s.) 1.15 Telemotorsport 2.05 Tele 2.30 Wielkie napady PRL.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 V.I.P. (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Raport specjalny 20.45 Filadelfia (film USA) 23.30 Strażnik Teksasu (s.) 0.30 Biznes Wydarzenia 0.55 Kuba Wojewódzki (talk show) 1.50 Nocne randki (pr. rozryw.) 2.40 Szczęśliwy dzień (film USA) 4.25 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Teleranek (dla dzieci) 9.10 Wizyta w zoo 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 10.00 Wiadomości 10.05 Snowboardziści (s.) 11.00 Koncert Adwentowy 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.30 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Safari (s.) 17.00 Z Jakubem na ryby (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 List do ciebie 21.25 Historie sław (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody, sport 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Punkty spojrzenia 23.55 Pomarańcza (mag.) 0.25 Poszukiwacze wraków 1.15 Simpsonowie 1.35 Ally McBeal 2.20 Minuta ze Stanem Hooperem 2.45 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnoza (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy (s. dok.) 12.00 Euronews 12.35 Wizytówka 13.00 Zestaw bajkowy Edka 14.50 Obiektyw (mag.) 15.20 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 15.35 Dhaulagiri (s. dok.) 16.00 Wypadek to nie przypadek 16.05 Rodzina a szkoła (mag.) 16.25 Popularis (mag.) 17.00 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Poprask (mag. muz.) 18.30 Minuta ze Stanem Hooperem (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów (mag.) 19.45 GEN (s. dok.) 20.00 Putin - niesamowita droga do władzy (dok.) 20.55 Na pływalni z A. Mayslesem (talk show) 21.15 Sprawa dla ombudsmna 21.35 Portrety (s. dok.) 21.50 Sprzedane (dok.) 22.15 Odpoczywaj w pokoju (s.) 23.15 Bożonarodzeniowy koncert z Senatu 23.55 ČEZ Basketbal Nym-

burk - Dynamo Piotrogród (koszykówka) 0.55 Seks szpiegostwo 1.45 Białe miejsca 2.15 Kronika strachu 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Kobieta prawa (s.) 11.20 Poradnik kulinarny 11.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 12.25 Strażnik Teksasu (s.) 13.20 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Bez śladu (s.) 16.00 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.40 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.10 Właśnie teraz 17.20 M.A.S.H. (s.) 17.50 Kopalnie króla Salomona (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Jumpin' Jack Flash (film USA) 23.15 Prawo i bezprawie (s.) 0.05 Intymne igraszki (film erot.) 1.35 Powrót do Edenu (s.) 2.20 Życie złodzieja (film fr.) 4.40 Matlock (s.).

■ PRIMA

8.00 Cud w królestwie zabawek (film anim.) 9.00 Niebezpieczna miłość (film USA) 10.35 TV Bomba (pr. roz.) 11.20 Porzucone serca (film USA-kan.) 13.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.00 Beverly Hills 90210 (s.) 14.55 Potyczka o skarb z Yankee Zephyr (film koprod.) 16.50 Valentine (film fr.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.00 Zawodowiec (film fr.) 23.00 Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) 23.40 Henryk VIII (film br.) 1.25 Szybka wygrana 3.05 Salon samochodowy.

ŚRODA 21 GRUDNIA

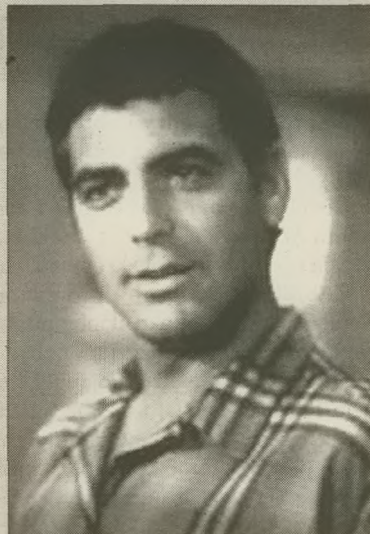
■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.35 Cedric (s. anim.) 8.50 Andy Pandy (s. anim.) 8.55 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.10 Domisie (dla dzieci) 9.40 Łatek (s. anim.) 10.10 Zaginiony świat (s.) 11.25 Wpisani w krajobraz 11.40 To trzeba wiedzieć 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? 13.20 Sąsiedzi (s.) 13.50 Raj (dla młodzieży) 14.15 Światowe dziedzictwo kultury (film dok.)

SZCZĘŚLIWY DZIEŃ

Komedia romantyczna, USA 1996, 145 min

Polsat, środa 21. 12., godz. 20.15
Reżyseria: Michael Hoffman
Występują: Michelle Pfeiffer, George Clooney, Mae Whitman i inni.

Rozwiedziony dziennikarz, Jack Taylor, musi nieoczekiwanie zaopiekować się córeczką, Maggie. Jej mama wyszła ponownie za mąż i postanowiła wyjechać w podróż poślubną. W sąsiedztwie Jacka mieszka projektantka wnętrz, atrakcyjna i niezależna Melanie Parker, która od czasu rozvodu samotnie wychowuje synka, Sammy'ego. Oboje z trudem godzą obowiązki zawodowe z potrzebami dzieci. Maggie i Sammy chodzą do tego samego przedszkola. Pewnego dnia pary spóźniają się na wycieczkę. Przedszkole jest zamknięte, więc dzieci muszą pozostać pod opieką rodziców.

14.30 Historia świątecznej choinki (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 15.20 Tele-Nowela - program o książkach 15.23 Popołudnie z Jedyńką 15.25 Zwierzowiec 15.29 Popołudnie z Jedyńką 15.45 Mieszkać w Europie 15.55 Popołudnie z Jedyńką 16.00 Wielki świat małych odkrywców 16.20 Był taki dzień 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Reporterzy non-stop 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Dom dla mojej córki (film USA) 22.00 Debata (pr. public.) 22.40 Był taki dzień 22.50 Prosto w oczy 23.05 Wiadomości 23.15 Nowy Jork według Głowackiego 23.45 Polska Wigilia w Brukseli 0.05 Moje dobre serce (film USA) 1.55 „The Time” - trio Moździer-Danielsson-Fresco (koncert) 2.35 Przewrót magnetyczny (film dok.) 3.00 Był taki dzień.

■ TVP 2

6.20 10 minut tylko dla siebie 6.30 Gruby (s.) 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. rozryw.) 7.25 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Zmiennicy (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.15 Łowcy śmiechu (kabaret) 14.00 Program rozrywkowy 14.15 Lokatorzy (s.) 14.40 Wojownicy (teleturniej) 15.10 Janosik (s.) 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 SOS, czyli sami o sobie 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Grand Prix Jazz Melomani 2004 20.10 Dejavu (film pol.) 22.20 Biznes 22.40 Pitbull (s.) 23.35 Żołnierze zagłady (film USA) 1.15 Jak Arnold zdobywał Zachód (film dok.) 2.15 Przeżycie.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 7.12 Książki z górnej półki - prezentacje 7.50 Bliżej Europy 8.05 Służba zdrowiu (pr. med.) 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia (s. dok.) 9.55 To jest temat 10.45 Tele 11.10 Gość dnia 11.45 Kowalski i Schmidt 12.10 Czytaj z Trójką (pr. kultur.) 12.35 Światy niezwykle (s. dok.) 13.45 Wielka historia małych miast 14.15 To jest temat 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 Lwowskie spacerki na polanickim deptaku 15.45 Zagadkowe historie XX stulecia (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Okiem mistrza (pr. kultur.) 17.00 Drobne sprawy 17.05 Trójka tam była 17.20 TV Katowice zaprasza 17.50 Kronika miejska Katowice 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Powiedz stop 19.00 Chłop i baba (s.) 19.25 Zdobywcy (teleturniej) 20.00 Tele 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności flesz 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 22.45 Studio pogoda 23.05 PZU AZS Olsztyn - Portol Son Amar Palma (siatkówka) 0.05 Młodzież kontra 0.50 Dziewczyny z Placu Hiszpańskiego (s.) 2.55 Tele 3.20 Egzotyczna Polska.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (mag.) 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Strażnik Teksasu (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Szczęśliwy dzień (film USA) 22.40 Tango z aniołem (s.) 23.30 Nasze dzieci (talk show) 0.30 Biznes Wydarzenia 0.55 Granice strachu (pr. rozryw.) 1.45 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Sfa-

ri (s.) 9.30 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Gwiazdkowy deser (film fr.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Poprask (mag. muz.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.00 Chłopaki w akcji (pr. kul.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (lista przeb.) 17.05 Kinobox (mag. film.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Było nas pięciu (s.) 21.05 Świetnie wyglądasz! (mag.) 21.30 Ally McBeal (s.) 22.15 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody, sport 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Poprask (mag. muz.) 23.50 Przyjaciele (s.) 0.20 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 0.30 Talk show J. Krauza 1.00 Simpsonowie 1.20 Skarby świata 1.35 Oczarowanie 2.30 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na pływalni z ... 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 9.20 Puchar Świata w narciarstwie 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Czeskie głowy 11.55 Dhaulagiri (s. dok.) 12.20 Puchar Świata w narciarstwie 13.30 Dogrywka (mag.) 14.00 Portrety (s. dok.) 14.15 Gra o zielone 14.45 Telewizyjna szkoła 14.55 Religie świata (s. dok.) 15.15 Game Page (mag.) 15.35 Europa dziś (mag.) 16.05 Cudowny świat (s. dok.) 16.30 Z historii francuskiego przemysłu samochodowego (s. dok.) 17.30 Kosmopolis (mag.) 18.00 Panorama muzyki XX wieku (pr. cykl.) 18.35 Świat książek (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Lapidarium (s. dok.) 20.00 Titanic: Odkrywanie tajemnic (dok.) 21.30 Niebo (film br.) 23.05 Starty (dokumenty) 0.00 Nadal tutaj jestem 0.30 Putin 1.25 City Folk Kopenhaga 1.50 Babilon 2.10 Czarne owce 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Tata dla Klette (film niem.) 11.20 Poradnik kulinarny 11.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 12.25 Strażnik Teksasu (s.) 13.20 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Bez śladu (s.) 16.00 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.40 Zaryzykuj (teleturniej) 17.10 Właśnie teraz 17.20 M.A.S.H. (s.) 17.50 Kopalnie króla Salomona (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 VIP w podróży (pr. roz.) 21.05 Na własne oczy (pr. publ.) 22.00 Nowa podróżomania (mag.) 22.40 „Pasti, pasti, pastičky” (film czes.) 0.50 Martwa strefa (s.) 1.35 Powrót do Edenu (s.) 2.25 Tele 2.50 Poradnik domowy.

■ PRIMA

8.00 Wszystkie psy idą do nieba (film anim.) 9.35 Romantyczna komedia (film USA) 11.25 Prima z otwartymi ramionami 11.40 Dzieci mojej narzeczonej (film niem.) 13.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Śnieżna akademia (film USA) 16.55 Dwóch mędźczyzn zgłasza przyjęcie (film czes.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.45 VyVolení 19.55 Asterix i Obelix kontra Cezar (film koprod.) 22.00 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 23.00 Pod włos (pr. publ.) 23.45 Henryk VIII (film br.) 1.25 t-music 2.20 Szybka wygrana.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Mijają lata, nikną marzenia
pozostaje żal i smutne wspomnienia.*

Jutro, 21. 12. mija 13. smutna rocznica, kiedy na zawsze umilkło serce naszego Jedyne Syna

śp. ANDRZEJA BRECHERA

Z nieustającym smutkiem i miłością wspominają i o cichą modlitwę proszą rodzice.

AD-186

Dnia 20. 12. 2005 mija 20. rocznica śmierci

śp. PAWŁA KOŻUSZNIKA

z Suchej Górnej. O chwilę wspomnień proszą córki z rodzinami.

GL-679

Dnia 20 grudnia mija 20. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy, Babci i Prababci

śp. AMALII LISZOK

z Karwiny. O chwilę wspomnień i modlitwę prosi syn z rodziną.

RK-264

Dnia 20 grudnia mija 4. rocznica śmierci

śp. inż. WŁADYSŁAWA STEBLA

z Trzyńca. O chwilę wspomnień prosi żona Maria oraz synowie Leszek i Tadeusz z rodzinami.

AD-190

Co w teatrze

SCENA POLSKA - HAWIERZÓW:

Apetyt na czereśnie (20, godz. 18.00, grupa HAP).

▲ **CZ. CIESZYN:** Cieszyńskie nebe (21, godz. 18.00).

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Jedna noc na Karlštejnie (20, godz. 10.00, studenci).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: „Anděl Páně” (20, 21, godz. 15.30, 17.45); Historia przemocy (20, 21, godz. 20.00); Reflex: „Sílení” (20, 21, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Jaskinia (20, godz. 17.30, 20.00, 21, godz. 17.30); Popiół i diament (21, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Harry Potter i Czara Ognia (20, 21, godz. 15.00, 17.45); 40-letni prawnik (20, 21, godz. 20.00); **CIESZYN - Piast:** Wallace i Gromit: Kłątwa królika (20, 21, godz. 16.00); 40-letni prawnik (20, 21, godz. 17.45); Plan lotu (20, 21, godz. 19.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

CIERLICKO GRODZISZCZ - MK PZKO zaprasza na Zebranie Sprawozdawcze połączone z Wigilią 29. 12. o godz. 17.00 do Sali Remizy Strażackiej. W programie m.in. wymiana podarunków, możliwość zakupu płyty CD z kolędami chóru „Melodia”.

BOGUMIN - Klub Kobiet i zarząd MK PZKO zapraszają na tradycyjne spotkanie pod choinką 29. 12. o godz. 14.30 do Domu PZKO. Kolędy śpiewać będzie zespół „Rychwałdzianie”.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Eme-

rytów zaprasza na spotkanie w czwartek 22. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

KARWINA FRYSZTAT - Parafia Śląskiego Kościoła Ewangelickiego a.w. zaprasza 22. 12. o godz. 18.00 na spotkanie z gościem, tym razem z ks. Kazimierzem Suchanikiem, które połączone będzie z wystawą jego prac fotograficznych oraz przedstawieniem książki prezentującej jego dzieło twórcze.

Koncerty

KARWINA FRYSZTAT - Polska Szkoła Podstawowa i przedszkole zaprasza na Koncert Świąteczny 27. 12. o godz. 15.30 do kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie Frysztacie. W programie: kolędy w wykonaniu chóru szkolnego, zespołu „Gizdy” oraz solistów.

Wystawy

GIMNAZJUM POLSKIE W CZ. CIESZYNIE: do 22. 12. wystawa z okazji 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza (4. piętro).

SALA MÁNESA, Karwina: do 6. 1. Františka Gajdy - autorska wystawa rzeźb. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-13.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAJÓN, Hawierzów, Dělnická 14:** do 2. 4. 2006 historyczna wystawa „Hawierzów - powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-CICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABLONKO-**

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 17 grudnia nagle zmarł w wieku 52 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Syn, Brat, Szwagier i Wujek

śp. inż. HENRYK KUBICZEK

zamieszkały w Trzyńcu Końskiej 315. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się 22. 12. 2005 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Oldrzychowicach. Zasmucona rodzina.

GL-696

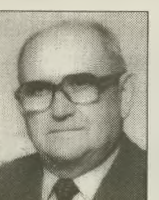

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 15 grudnia 2005 zmarł w wieku 75 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Brat, Dziadek, Pradziadek, Teść, Wujek i Szwagier

śp. ANDRZEJ WOJNAR

zamieszkały w Trzyńcu Końskiej nr 229. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 21. 12. 2005 o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego w Trzyńcu - kremacja. W smutku pogrążona rodzina.

GL-694

*W tej ziemi wyrosłem,
ta ziemia mnie karmiła,
tej ziemi służyłem,
w tej ziemi odpocznę.*

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 17 grudnia 2005 zmarł w wieku 82 lat nasz Najdroższy

śp. OTON TOMAN

z Orłowej, zamieszkały w Karwinie Nowym Mieście. Pożegnanie z Drogim Zmarłym odbędzie się w środę 21. 12. 2005 o godz. 15.00 w nowej sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Raju. Zasmucona rodzina.

RK-267

WIE, rynek Mariański 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 21. 1. 2006 wystawa „Cieszyńska Macierz - dziedzictwo dla przyszłości (1885-2005). 120 lat Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”. Otwarte po-śr, pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA BIELSKA BWA, Bielsko-Biała, 3 Maja 11: 37. Biennale Malarstwa „Bielska Jesień 2005”; wystawa fotografii Zhu Hao „Silent Shanghai”. Otwarte wt-nie: 10-18.

OFERTA PRACY w biurze podróży w Cieszynie od stycznia 2006. Warunki: jęz. polski, czeski i ang., wyksz. średnie, praca na PC. Prosimy przesłać CV na info@ckplana.cz

GL-692

SPROSTOWANIE

We wstępie publikacji poświęconej dwudziestolecu nowego Domu PZKO w Nawsiu została zamieszczona błędna informacja. W owym czasie Kołu PZKO Nawsie prezesował dyr. szkoły Antoni Worek. Stanisław Łupiński pełnił funkcję sekretarza. Obu panów autor wstępu za niedopatrzenie przeprosza.

JAN PYSZKO

GL-695

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Szanowny Panie Melchiorze!

Po przeczytaniu Pana artykułu (GL, 1. 12. 2005) zdziwił mnie fakt, że Pan w ogóle wrócił do tego kraju „brudu i wysypisk śmieci (...)” i nie został w Stanach, które są tak przyjazne dla wszystkich nacji, gdzie wszyscy mają „godziwą pracę i godziwe zarobki”. Chciałabym jednak zaznaczyć, że pana kalkulacje matematyczne mijają się z prawdą. Na podstawie przeliczenia kursu walutowego nie można przecież porównywać wysokości płac w Stanach z zarobkami w Czechach. Nie wiem, czy pan wie, ale 7 i pół dolara to dla Amerykanki mniej więcej tak samo, co dla Czechy minimalne wynagrodzenie. Dla przypomnienia, za 7 i pół dolara na godzinę przez cztery miesiące musiałam przecież gdzieś mieszkać i jakoś się utrzymać.

Również pan pisze, że mając zezwolenie na pracę i pobyt mogłam kiedykolwiek zrezygnować z tak „poniżającej harówki i zatrudnić się na własną rękę w jakiejś innej instytucji”. Nie może pan też uwierzyć, że „studentka piątego roku wyższej uczelni pozwoliła sobie tak poniewierać”.

Po kolei. Po pierwsze nie należę do osób, które boją się jakiegokolwiek pracy, może dlatego, że rodzice zawsze mówili mi, że żadna praca nie hańbi, nawet ta najbardziej poniżająca. Nie zgadzam się więc z Panem, że studentka wyższej uczelni nie powinna właśnie tak zarabiać.

Po drugie - trzeba sobie uświadomić, że wyjeżdżając do Stanów podpisałam umowę na konkretną pracę, w konkretnym miejscu. Rezygnując z niej, zezwolenie na oficjalne zatrudnienie straciłoby ważność. W tym wypadku oczywiście mogłabym pracować gdzie indziej i może zarabiać więcej, ale w nieustannym zagrożeniu deportacją za pracę „na czarno”.

O ile chodzi o sposób porozumiewania się w kontaktach nieoficjalnych z innymi rodakami, to interesowałoby mnie, czy Pan również rozmawiał z nimi po angielsku, skoro to Pana wcale nie dziwi. Wiadomo przecież, że rozmawiając o zwykłych sprawach, z Polakiem będę mówił po polsku, z Czechem po czesku a z Amerykaninem po angielsku. I nie uważam, że nakaz rozmawiania po angielsku z wszystkimi jest dobrym sposobem obrony przed „wielkim skupiskiem obcych nie zawsze im (Amerykanom) sprzyjających osobników”.

Ostatnia sprawa, którą chciałabym sprostować, to ten ich patriotyzm na pokaz. Absolutnie nie zgadzam się z Panem, że „nam również przydałoby się przynajmniej trochę tego ich patriotyzmu”. Jeżeli Pan uważa, że patriotą jest ten, który na swoim domu wywiesi flagę narodową i codziennie śpiewa patriotyczne pieśni, grubo się Pan myli. Uważam się za patriotkę, ale to przecież nie oznacza, że będę postępować tak samo jak oni.

Dla mnie patriotyzm to nie łopocząca flaga, ale to, kim jestem, że jestem świadoma swoich korzeni i swojego pochodzenia, do jakiej szkoły będą chodzić moje dzieci. Nigdy w życiu nie zostawiłabym rodziny, dzieci i nie wyjechałabym do Stanów na stałe, np. z powodów finansowych. Tak samo jak ja, na pewno i Pan zna osoby, które właśnie tak postąpiły. Czy nazwałby ich pan patriotami z prawdziwego zdarzenia, czy tylko patriotami na pokaz...?

Z poważaniem

KATARZYNA WERNER

studentka V roku Uniwersytetu Palackiego

Kofola Sp.z o.o., działająca w branży FMCG, będąca częścią międzynarodowego koncernu z kapitałem czeskim, producenta napojów owocowych JUPIK, JUPI, w związku z dynamicznym rozwojem struktur handlowych poszukuje kandydatów na stanowisko:

AREA SALES MANAGER

Polska południowa (woj. śląskie, małopolskie)

Nr ref. 22/ASM Połudn/05

Do głównych obowiązków wybranej osoby należeć będzie realizacja planów sprzedaży na podległym terenie poprzez zarządzanie pracą przedstawicieli handlowych, rozwój relacji handlowych z klientami i negocjowanie warunków handlowych.

WYMAGANIA:

- 3-letnie doświadczenie handlowe na podobnym stanowisku w branży FMCG
- doświadczenie w zarządzaniu zespołem pracowników
- bardzo dobra znajomość lokalnego rynku soków i napojów
- umiejętność nawiązywania długotrwałych relacji handlowych z klientami
- samodzielność w działaniu i podejmowaniu decyzji
- wysokie umiejętności organizacyjne, komunikacyjne i negocjacyjne
- silna motywacja do osiągania celów
- umiejętność obsługi komputera (MS Office)
- dobra znajomość j. angielskiego
- czynne prawo jazdy kat. B

OFERUJEMY:

- stabilne stanowisko pracy w międzynarodowej firmie
- konkurencyjne warunki zatrudnienia, pakiet narzędzi pracy (samochód, telefon, laptop)
- możliwość rozwoju zawodowego

Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie dokumentów cv, listu motywacyjnego i zdjęcia z nr. referencyjnym: 18/ASM PÓŁN/05 w tytule maila

na adres: m.luszczynska@kofola.pl

lub pocztowy: Kofola Sp. z o.o., Ul. Wschodnia 5, 99-300 Kutno

WTOREK 20 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości
8.15 Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.55** Wirtual@ndia - Smocza choroba **9.15** Polskie krajobrazy - Zwiedzamy Przemysł (felieton) **9.25** Jak przyjdzie żyć następnym pokoleniom (rep.) **9.40** Jest takie miejsce - Lubraniec (s. dok.) **10.00** Wyprzedzić chorobę - „Nadciśnienie tętnicze” (mag.) **10.20** Ludzie wśród ludzi **10.35** Tam gdzie jesteśmy - Powrót do Buczacza (rep.) **11.05** Zaproszenie **11.25** Sprawa dla reportera **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Sportowy tydzień **13.35** Przeprowadzki (s.) **14.30** Anna Dymna - spotkajmy się **14.55** Zaolzie **15.15** Memento grudniowe (film dok.) **16.00** Wirtual@ndia - Smocza choroba **16.20** Polskie krajobrazy - Zwiedzamy Przemysł (felieton) **16.30** Wyprzedzić chorobę - „Nadciśnienie tętnicze” (mag.) **16.50** Polskie miasta i miasteczka **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Bo mój chłopak piłkę kopie (rep.) **17.30** Telezakupy **17.45** Jak przyjdzie żyć następnym pokoleniom (rep.) **18.05** Było nie minęło **18.30** Sprawa dla reportera **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Miś Uszatek (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Zbliżenia **21.30** Sport **22.15** Warto rozmawiać **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **0.00** Prosto w oczy; program Moniki Olejnik **0.15** Plus minus **0.40** Sprawa dla reportera **1.15** Miś Uszatek (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Klan (s.) **2.20** Plebania (s.) **2.45** Wieści Polonijne **3.00** Zbliżenia **3.30** Sport **4.10** Było nie minęło **4.35** Warto rozmawiać **5.45** Wiadomości.

ŚRODA 21 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości
8.15 Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.55** Budzik **9.25** Wierzę, wątpię, szukam **9.50** Lasy i ludzie - Miłość i pasja **10.15** Pomysł na życie - Uhryń - gdzie to jest (s. dok.) **10.40** Polskie miasta i miasteczka **10.45** Spotkania z profesorem Zinem **11.05** Plus minus **11.35** Kochaj mnie **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.00** Wieści Polonijne **13.15** Zbliżenia **13.45** Sport **14.25** Było nie minęło **14.50** Warto rozmawiać **16.00** Budzik **16.25** Pomysł na życie - Uhryń - gdzie to jest (s. dok.) **16.50** Polskie miasta i miasteczka **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Reporterzy non - stop **17.45** Wierzę, wątpię, szukam **18.15** Na wileńskiej scenie (rep.) **18.35** Tadeusz Boy-Żeleński (film dok.) **19.15** Rekisio (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Polacy nad świętym morzem (rep.) **21.30** Egzamin z życia (s.) **22.20** Książka tygodnia **22.35** Ale Jazda! (mag.) **23.00** Kochaj mnie (s.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **0.00** Prosto w oczy; program Moniki Olejnik **0.15** Debata **1.00** Zaolzie **1.15** Rekisio (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Polacy nad świętym morzem (rep.) **3.20** Egzamin z życia (s.) **4.05** Pamiętają o mnie (koncert zwycięz) **4.30** Tadeusz Boy-Żeleński (film dok.) **5.15** Kochaj mnie (s.) **5.45** Wiadomości.

CZWARTEK 22 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości
8.15 Prosto w oczy; program Moniki Olejnik **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.55** Zygzyki **9.15** Polskie krajobrazy - Beskid Śląski (felieton) **9.25** Znaki czasu (mag.) **9.45** Życiorys z celi śmierci (film dok.) **10.35** Kabaret Starszych Panów **11.25** Telewizyjne Wiadomości Literackie **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Polacy nad świętym morzem (rep.) **13.35** Egzamin z życia (s.) **14.20** Tadeusz Boy-Żeleński (film dok.) **15.00** To jest temat - Karety hrabięgo Waldsteina **15.15** Debata **16.00** Zygzyki **16.25** 30 ton - lista przebojów **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Reporterzy non - stop **17.45** Znaki czasu (mag.) **18.10** Raj (mag.) **18.35** Smak Europy - Tajemnica ryb... **18.45** Telewizyjne Wiadomości Literackie **19.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Wystąpienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego **20.10** Pogoda dla kierowców **20.15** Złotopolscy (s.) **20.40** Plebania (s.) **21.05** Nasze domy (rep.) **21.30** Teatr TV - Freuda teoria snów **22.35** Reportaż **23.00** Muzyka klasyczna **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **0.00** Pogoda dla narciarzy **0.02** Prosto w oczy; program Moniki Olejnik **0.15** Forum (pr. public.) **1.00** Animowany świat wyobraźni - Koncert **1.10** Animowany świat wyobraźni - Ocena **1.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **1.59** Wystąpienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego **2.05** Złotopolscy (s.) **2.30** Plebania (s.) **2.50** Nasze domy (rep.) **3.15** Teatr TV - Freuda teoria snów **4.25** Reportaż **4.50** Muzyka klasyczna **5.15** Telewizyjne Wiadomości Literackie **5.45** Wiadomości.

PIĄTEK 23 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości
8.15 Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.35** Telezakupy **8.55** Domisie - Nieprzespana noc **9.20** Trzy dni, aby wygrać (s.) **9.50** Raj (mag.) **10.20** Laboratorium (mag.) **10.40** Bzik kulturalny (mag.) **11.00** Ludzie wśród ludzi **11.15** Duże dzieci (talk-show) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Nasze domy (rep.) **13.30** Hity satelity **13.45** Teatr TV - Freuda teoria snów **14.50** Reportaż **15.15** Forum (pr. public.) **16.00** Domisie - Nieprzespana noc **16.25** Trzy dni, aby wygrać (s.) **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Ojczyzna polszczyzna **17.50** Spotkania z profesorem Zinem **18.10** Święta wojna (s.) **18.35** Bzik kulturalny (mag.) **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Mówi się ... **21.20** Hity satelity **21.35** Na dobre i na złe (s.) **22.30** Duże dzieci (talk-show) **23.10** Porozmawiajmy **0.00** Złota Tarka 2005 - Old Jazz Meeting **0.45** Trzy dni, aby wygrać (s.) **1.15** Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Mówi się ... **3.25** Hity satelity **3.40** Na dobre i na złe (s.) **4.30** Duże dzieci (talk-show) **5.10** Święta wojna (s.) **5.35** Jest takie miejsce - Lubraniec (s. dok.) **5.50** Wiadomości.

SOBOTA 24 GRUDNIA

6.00 Plebania (s.) **8.00** Echa tygodnia **8.30** Leśna Wigilia **8.50** Odwrócona góra (film pol.) **10.10** Mówi się **10.30** Wieści Polonijne **10.45** Porozmawiajmy **11.40** Dzieciaki z dzielnic wzajemnego szacunku (rep.) **12.00** Między ziemią a niebem (mag.) **12.45** Muzyka klasyczna **13.00** Wiadomości **13.15** Na dobre i na złe (s.) **14.05** Od przedszkola do Opola - Boże Narodzenie po kaszubsku **14.35** Etiuda na pełne żagle (rep.) **15.00** Szansa na sukces - Arka Noego **16.00** Z daleka, a z bliska **17.00** Teleexpress **17.15** Z daleka, a z bliska **17.30** Co nam w duszy gra - Wigilia **18.30** M jak miłość (s.) **19.15** Przygody Kota Filemona (s. anim.) **19.30** Wiadomości **19.50** Sport **20.00** Homilia Prymasa Polski **20.10** Muzyka klasyczna **21.10** Premiery Polonii - Quo vadis? (film pol.) **22.35** Program rozrywkowy **22.50** Program publicystyczny **23.00** Program rozrywkowy **23.55** Transmisja Pasterki z Bazyliki Świętego Piotra **1.40** Przygody Kota Filemona (s. anim.) **1.50** Wiadomości **2.10** Sport **2.15** Homilia Prymasa Polski **2.20** Z daleka, a z bliska **3.15** Z daleka, a z bliska **3.30** Premiery Polonii - Quo Vadis? (film pol.) **4.55** Program publicystyczny **5.05** Muzyka klasyczna **6.00** M jak miłość (s.).

NIEDZIELA 25 GRUDNIA

6.50 Co nam w duszy gra - Wigilia **7.50** Szansa na Sukces - Arka Noego **8.45** Słowo na niedzielę **8.50** Homilia Prymasa Polski **8.55** Domisie - Czas podarunków **9.20** Z daleka, a z bliska **10.15** Premiery Polonii - Quo vadis? (film pol.) **11.50** „Urbi et Orbi” - transmisja z Watykanu **12.40** Program rozrywkowy **13.00** Transmisja Mszy Świętej - z kościoła św. Jana Kantego w Legionowie **14.30** Muzyka klasyczna **15.25** Kolędy - Kazimierz Kowalski zaprasza **16.10** Biografie - Sapieha, książę buszu (film dok.) **17.00** Teleexpress **17.20** Święta, święta **18.05** M jak miłość (s.) **18.50** Wywiad i opinie (wydanie świąteczne) **19.15** Baśnie i bajki polskie (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Hej w dzień Narodzenia - wieczór koled Krzysztofa Krawczyka **20.45** Premiery Polonii - Quo vadis? (film pol.) **22.15** Bezludna wyspa **23.00** Raduj się świecie - Kolędy w wykonaniu laureatów „Szansy na sukces” **23.55** M jak miłość (s.) **0.45** Domisie - Czas podarunków **1.10** Baśnie i bajki polskie (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.50** Sport **1.55** Święta, święta **2.35** Premiery Polonii - Quo vadis? (film pol.) **4.10** Kolędy - Kazimierz Kowalski zaprasza **5.05** Biografie - Sapieha, książę buszu (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 26 GRUDNIA

6.00 Święta noc - koncert koled **6.40** Zaczise gwiazd - Jacek Zieliński **7.15** Raduj się świecie **8.10** Bajeczki Jedyneckie - „Ptasia kolęda” **8.20** Hej w dzień Narodzenia - wieczór koled Krzysztofa Krawczyka **9.05** Biografie - Sapieha, książę buszu (film dok.) **9.55** M jak miłość (s.) **10.45** Premiery Polonii - Quo vadis? (film pol.) **12.10** Święta noc - koncert koled **12.35** Cwał (film pol.) **14.20** Pamiętają o mnie **14.50** Nieznana opowieść wigilijna (film pol.) **15.55** Biografie - Pasażer na gapę (film dok.) **17.00** Teleexpress **17.15** Święta, święta **18.00** M jak miłość (s.) **18.45** Zaczise gwiazd - Jacek Zieliński **19.15** Baśnie i bajki polskie (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.05** Cwał (film pol.) **21.55** Sport TV - Pastorałka **23.05** Kobiety - koncert Justyny Steczkowskiej **0.00** M jak miłość (s.) **0.45** Święta noc - koncert koled **1.10** Baśnie i bajki polskie (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.50** Sport **2.00** Cwał (film pol.) **3.50** Teatr TV - Pastorałka **5.00** Kobiety - koncert Justyny Steczkowskiej.

Wydarzenia Sportowe

EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH: KARWINIACY SPEŁNILI PLAN MINIMUM

Banik umocnił się w fotelu lidera

Piłkarze ręczni Banika Karwina mogą z czystym sumieniem podsumować kończący się rok 2005. Karwinlakom nie udało się wprawdzie wywalczyć historycznego awansu do fazy play off Ligi Mistrzów, ale plan minimum został spełniony. Banik po 16 kolejkach przewodził rodzimym rozgrywkom ekstraklasy, z dorobkiem 30 punktów karwiniacy wyprzedzają w tabeli drugie Zubrzy (25) i trzeci Jiczyn (21). W niedzielę podopieczni trenera Jiřego Kekrta w ostatnim tegorocznym pojedynku pokonali u siebie 35:24 Pilzno.

Ekstraliga szczypiornistów ponownie rusza w lutym 2006 roku, ale już na 2 stycznia zaplanowano w Karwinie pierwszy ostry trening. - *Chłopcy nie mają chwili wytchnienia, nawet w okresie świątecznym trenerzy zalecili im minimum po dwie godziny wysiłku fizycznego dziennie* - powiedział „GL” sekretarz karwińskiego klubu Radim Hansel. - *Największą popularnością cieszy się w naszym klubie futbol i tenis, większość chłopców spędza też sporo czasu w siłowni*. Stycyniowy okres przygotowawczy wypełnią m.in. mecze towarzyskie z Zagłębiem Lubin (4-6. 1.), aktualnie czwartym klubem

polskiej ekstraklasy. W połowie stycznia karwiniacy powinni zaś zaliczyć turniej w Chorwacji. - *Co do wyjazdu do Chorwacji jestem jak na razie umiarkowanym optymistą. Ostatnio mieliśmy bowiem dosyć przykre doświadczenie z Metkovicem, który w ostatniej chwili zrezygnował z zaplanowanych z nami sparingów* - stwierdził Hansel. Terminarz ekstraklasy na rok 2006 nie ujrzał jeszcze światła dziennego, ale jedno jest pewne - pierwszy mecz przed własną publicznością Banik zaliczy 15 lutego, rywalem będzie Trzeboń. ● **BANIK KARWINA - LOKOMOTYWA PILZNO 35:24 (22:10). Bramki dla**

HCB: Zdráhala, T. Heinz po 7, Kichner 6, Brúna 4, Hracha 3, Prachař, Mrózek, Korňan po 2, Horák, Kuzo po 1. Trener gospodarzy Jiří Kekrt dał pograć wszystkim zawodnikom, na parkiecie pojawili się więc również zawodnicy z ławki rezerwowych. W 10. minucie było 8:3 dla Banika, który od początku dyktował warunki na placu gry. Gościom nie można odmówić waleczności, ale wyszkolenie techniczne i dojrzałość taktyczna była po stronie Karwiny. W 26. minucie Banik prowadził różnicą dziesięciu bramek 18:8, do przerwy przewaga wzrosła do dwunastu goli - 22:10. Po dłuższym czasie dobry mecz w barwach Karwiny zaliczył Tomáš Heinz, w niedzielę należał on do najlepszych zawodników w barwach zwycięskiej drużyny. Powodziło się też Kichnerowi, nikogo chyba nie zaskoczyła zaś tradycyjna dobra dyspozycja Zdráhali. Druga odsłona nie była już ze strony gospodarzy tak bramkostrzelna. Karwiniacy wyraźnie zwolnili obroty, goście spotkanie dogrywali z przymusu.

TABELA EKSTRALIGI 2005

1. Karwina	16	30	482:361
2. Zubrzy	16	25	487:380
3. Jiczyn	15	21	367:295
4. Dukla	16	21	439:393
5. Hranice	16	21	470:432
6. Lowosice	15	18	435:399
7. Trzeboń	16	18	389:390
8. Koprzyw.	16	12	416:412
9. F-M	16	10	374:458
10. Pilzno	16	8	381:452
11. Brno	16	3	370:487
12. Napaj.	16	3	355:506

JANUSZ BITTMAR

Nasza oferta

● **TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE: Stalownicy Trzynieć - HC Moeller Pardubice (dziś, 17.00).**

TOP 12: Triumf Polaków

W tradycyjnym turnieju pokazowym ciężarowców TOP 12 triumfowali w Hawierzowie polscy bracia Marcin i Robert Dołęgowie, którzy zajęli kolejno pierwsze i drugie miejsce. Polacy zdominowali hawierzowski TOP 12 także w poprzednim roku, wtedy ze zwycięstwa cieszył się również Marcin Dołęga, a jego brat Robert był trzeci. Na początku grudnia dobrą formę potwierdził Robert Dołęga w Gdańsku, gdzie zwyciężył w 10. Memoriale Waldemara Malaka.

W Hawierzowie zabrakło w tym roku, co szkoda, najlepszych czeskich sztangistów. Z powodu kontuzji pleców w imprezie nie wystartował zawodnik Banika Hawierzów Tomáš Matykievicz, usprawiedliwił się też inny sztangista mistrza RC - Petr Sobotka. Stosunkowo słabą ekipę wystawili Węgrzy, którzy we własnym kraju borykają się z aferą dopingową.

WYNIKI: 1. M. Dołęga 246 pkt. Sinclaira (230 kg), 2. R. Dołęga 233 (215), 3. Kutlík (Słow.) 225 (190), 4. Hejda (RC) 214 (205), 5. Cser (Węgry) 207 (172,5), 6. Dub (RC - Hawierzów) 200 (147). (jb)

ZAWODY W SKOKU WZWYŻ

»O świąteczną bombkę«

Osiemdziesiątka uczniów z siedmiu polskich podstawówek na Zaolziu rywalizowała wczoraj w sali gimnastycznej Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie w zawodach w skoku wzwyż „O świąteczną bombkę”. Organizatorem imprezy były PSP w Czeskim Cieszynie i Karwinie.

Wyniki - dziewczyny, kat. 6-7: 1. Z. Konderla (Bystrzyca), 2. B. Kaleta (Bystrzyca), 3. P. Nowak (Hawierzów-Błędowice); **kat. 8-9:** 1. F. Garcian'dua (Karwina), 2. N. Sikora (Trzynieć 6), 3. A. Suszka (Cz. Cieszyn). **Chłopcy - 6-7:** 1. A. Bubik (Cz. Cieszyn), 2. L. Kubina (Hawierzów-Błędowice), 3. M. Vybraněc (Cz. Cieszyn); **kat. 8-9:** J. Klimsza (Cz. Cieszyn), 2. J. Vacovský (Jablónków), 3. A. Pařík (Sucha Górna). **Klasyfikacja szkół:** 1. Cz. Cieszyn, 2. Bystrzyca, 3. Hawierzów-Błędowice. (jb)

WEEKEND NA LODOWISKACH

Nasze drużyny na 102

I LIGA HOKEJA

■ **HC HAWIERZÓW - CHOMUTOW 6:0 (2:0, 2:0, 2:0). Bramki:** 3. Seman, 10. Sedlák, 29. Hulva, 37., 42. i 58. **Hruška. Sędziów Smeták. Kary 6:7, wykorzystane 4:0. Widzów 1603.** W meczu, którego stawka była druga lokata w tabeli, goście niewiele mieli do powiedzenia. Już w 3. minucie Seman z podania Zdráhala zapewnił Panterom prowadzenie, a efektem miejscami druzgocącej przewagi Hawierzowa był drugi gol z kija Sedláka. Klasycznym hat trickiem popisał się w meczu napastnik Hruška, prezentując się w Hawierzowie na zasadach wypożyczenia z ekstrakligowego Wsecina. Goście do trzeciej tercji wystawili nowego golkipera - Horčíčkę zmienił Podolka, w defensywie nadal popełniali jednak fatalne błędy. W 58. minucie gości wyraźnie poniosło, we własnej przewadze liczebnej kompletnie zapomnieli o defensywie. Krążek przejął Hruška i po samodzielnym rajdzie wbił szósty gwóźdź do chomutowskiej trumny.

WCZORA po zamknięciu numeru Hawierzów (który wrócił na 2. pozycję w tabeli) prezentował się na lodzie czwartego Ołomuńca.

II LIGA

■ **HC ORŁOWA - TJ GEDOS NOWY**

Sport Polski

■ **PŚ W SKOKACH NARCIARSKICH: NAJGORSZY WYSTĘP MAŁYSZA W TYM SEZONIE.** Słabo spał się w szwajcarskim Engelbergu polski skoczek Adam Małysz, który w niedzielnym konkursie zajął dopiero 13. lokatę. W Engelbergu z powodu złych warunków atmosferycznych przeprowadzono w weekend tylko jeden konkurs, a ten zdominował Czech Jakub Janda. Skoczek z Frenszlatu pod Radhoszczem zwyciężył w tym sezonie już po raz czwarty i jest bezapelacyjnym liderem klasyfikacji generalnej PŚ. Pierwsze punkty w tym sezonie wywalczył Robert Mateja. Polak był w niedzielę 27. Emocji nie zabraknie też w czasie świąt, kiedy to zaplanowano tradycyjny Turniej Czterech Skoczn. Polacy do jutra pozostają jeszcze w Szwajcarii, w piątek wyjeżdżają na TSC. Pierwsze zawody odbędą się 29 grudnia w niemieckim Oberstdorfe. **Wyniki z Engelbergu:** 1. Janda 252,2 pkt.

(129 i 130 m), 2. Uhrmann (Niem.) 246,1 (128,5 i 128,5), 3. Kofler (Austria) 242,6 (128 i 126,5),... 13. Małysz 214,2 (120,5 i 121), 27. Mateja 196,2 (119 i 115).

■ **EBI PIŁKARZEM ROKU.** Grający w Borussia Dortmund Euzebiusz Smolarek został wybrany najlepszym polskim piłkarzem w 33. plebiscycie tygodnika „Piłka Nożna”. Trenerem 2005 roku został selekcjoner reprezentacji Paweł Janas.

■ **AWANS POLSKI W RANKINGU FIFA.** Reprezentacja Polski awansowała o jedno miejsce w najnowszym rankingu Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA). Rok 2005 podopieczni Pawła Janasa kończą na 22. miejscu. Na czele najnowszego zestawienia jest Brazylia, która czwarty raz z rzędu jest najlepszą drużyną FIFA/Coca-Cola World Ranking. Drugie miejsce zajmują Czesi, a trzecie Holandia. (jb, PAP)

Najserdeczniejsze życzenia świąteczne, aby miłość, jedność i wszelkie dobro obecne przy wigilijnym stole pozostały w ludzkich sercach jak najdłużej, składa Szanownym Czytelnikom i Współpracownikom redakcja „Głosu Ludu”

PO NOWYM ROKU OKD ZOSTANIE PODZIELONE

Jak wygrać z konkurencją?

OSTRAWA (mro) – Zarząd spółki OKD w poniedziałek zdecydował o zamiarze podziału spółki. Do czerwca 2006 dojdzie do wyłonienia z niej firm siostrzanych rokujących nadzieję na pełnię samodzielnego rozwoju. Będą to OKD-wydobycie, OKD-transport (także logistyka), Metalimex (handel także towarami nie pochodzącymi z OKD), DPB-Pasków (czyli sprawy związane z eksploatacją gazu) oraz nieruchomości (podzielone na rezydencje oraz obiekty handlowe). To posunięcie przygotowuje spółkę do walki konkurencyjnej na rynku, na którym, jak podczas poniedziałkowej konferencji prasowej powiedział Zdeněk Bakala, współwłaściciel OKD, środkowoeuropejskie kompanie wydobywcze cieszą się nieustannym zainteresowaniem globalnych inwestorów.

W przyszłym roku polityka zatrudnienia OKD nie ulegnie zmianie. – Nie zamierzamy obniżyć stanu zatrudnienia w inny niż naturalny sposób, np. przez odejście pracowników na emeryturę – podkreślał Bakala. – Nasza strategia wiedzie raczej do podnoszenia zatrudnienia w tych

usamodzielniających się spółkach siostrzanych. Jednak decydująca dla nas jest efektywność produkcji. W ciągu najbliższego roku liczymy się z możliwością odejścia około 500 osób z OKD. Obecnie tylko w OKD zatrudniamy blisko 22 tys. pracowników.

W przyszłym roku nie ulegnie również zmianie polityka mieszkaniowa. Jak załączono na konferencji, obecnie na zlecenie zarządu spółki, jest ona analizowana m.in. przy współpracy Czeskiej Kasy Oszczędności.

Ciąg dalszy na str. 2

Srebro dla »Crescenda«

BYSTRZYCA (r) – Szkolny chór „Crescendo” sprawił sobie piękny prezent gwiazdkowy.

We wtorek 20 bm. występował sobie drugie miejsce w festiwalowym konkursie „Festiwal Dziecięcych Zespołów Śpiewaczych we Frydku-Mistku”.

W doborowym towarzystwie chórów i zespołów szkolnych z całego powiatu frydecko-misteckiego „Crescendo” zaprezentowało pięć zróżnicowanych utworów, w tym „Mury” Jacka Kaczmarskiego, „Szumi jawor” w 3-głosowym opracowaniu S. Hady, trzygłosową kolędę „W żłobie leży” oraz spiritual „I’m gonna ride” w opracowaniu P. Gruchela.

Świąt wypełnionych radością i miłością,
 niosących spokój i odpoczynek.
 Nowego Roku spełniającego wszelkie
 marzenia, pełnego optymizmu, wiary,
 szczęścia i powodzenia życzy
 Kongres Polaków w RC

W TYM DNIU NIKT NIE POWINIEN BYĆ SAM

Poza domem u siebie

Tradycja nakazuje, aby w Wigilię Bożego Narodzenia nikt nie był głodny i samotny. Toteż ośrodki pomocy społecznej i domy dziecka, a także organizacje charytatywne starają się zadośćuczynić temu wymogowi, organizując dla swoich podopiecznych uroczyste wieczerze przy wspólnym stole.

W Domu Pomocy Społecznej w Trzynie Sośnie święta trwają już od ub. wtorku. Placówkę odwiedzili w tym dniu przedstawiciele miasta oraz miejscowa agencja małych form scenicznych „Wesoły uśmiech”. W piątek odbędzie się uroczyste spotkanie wszystkich 185 mieszkańców połączone z występami uczniów z trzynieckiej Szkoły Artystycznej oraz chóru „Sosna”. – Dla tych, którzy święta spędzą w swoim „drugim” domu przygotowano wspólną wieczerzę. Na świątecznym stole znajdzie się tradycyjny zestaw potraw przygotowany w kilku wariantach uwzględniających możliwości zdrowotne starszych ludzi. Będzie karp, sałatka, ciasto, owoce. Przed wieczerzą zarezerwowano czas na życzenia i tradycyjne łamanie się opłatkami – mówi dyrektor Tadeusz Hlawiczka. – Chcemy, żeby wszystko odbywało się jak w normalnym domu.

To nie tylko kwestia urozmaiconego jadłospisu, siana pod obrusem czy pustego miejsca dla spóźnionego gościa. Obok tego liczy się bowiem familijna atmosfera, którą chcemy zapewnić naszym podopiecznym.

Zdrowia, wiary w lepsze jutro i zrozumienia innych będą życzyć sobie podopieczni azylowych domów w Hawierzowie, Karwinie i w Trzynie. – Część mieszkańców odwiedza w tym dniu rodziny, a ci, którzy nie mają do kogo pojechać, starają się stworzyć właśnie tutaj namiastkę rodzinnej atmosfery. Wspólnie przygotowują świąteczne potrawy i wspólnie spędzają Wigilię w świetlicy – dowiedzieliśmy się w karwińskiej placówce.

Wigilię, a także Sylwestra i Nowy Rok, spędzi w hawierzowskim Domu Dziecka „Słoneczko” 12 z 30 wychowanków.

Ciąg dalszy na str. 2

Dary z Polski

REGION (mro) – Magnetowid i radiomagnetofony, telewizor, namiot oraz paczki z maskotkami i słodyczkami to dary, które w świątecznej atmosferze przekazuje zaolziańskim dzieciom i młodzieży Konsulat Generalny RP w Ostrawie. – Radiomagnetofony, paczki ze słodyczkami i drobnymi upominkami już przekazałam do przedszkoli w Gródku i Mostach – powiedziała konsul Grażyna Kostrusiak, dodając, że w styczniu do tych placówek trafią jeszcze odtwarzacze wideo. Natomiast konsul generalny, Antoni Sadowski, podczas piątkowej wigilijki w Lutyni Dolnej przekazał dyrektorze tamtejszej szkoły, Alicji Berki,

radiomagnetofon dla przedszkola.

Niedługo pod zaolziańskie „strzechy” trafią kolejne dary z Polski: telewizor dla szkoły w Bystrzycy i 10-osobowy namiot na biwaki dla Harcerstwa Polskiego w RC.

»GL« po świętach

Dziś oddajemy w ręce Szanownego Czytelnika świąteczne 16-stronicowe wydanie naszej gazety. Kolejny numer „Głosu Ludu” ukaże się we wtorek 27 grudnia br., na 8 stronach. Informujemy też, że zamiast piątku sekretariat „GL” będzie czynny w poniedziałek 26 bm.

Redakcja

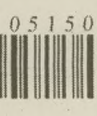
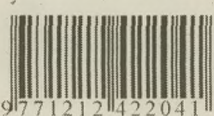

– Udało mi się ją zdobyć w mieście!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Nogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie duże, przelotne opady śniegu. Temperatura w dzień od -1 do 3 st., nocą od -2 do -6 st. C. **PIĄTEK** – Bez zmian. Temperatura w dzień od -1 do 3 st., nocą od 1 do -3 st. **SOBOTA** – Bez zmian. Temperatura w dzień od -1 do 3 st., nocą od 0 do -4 st. C. **NIEDZIELA** – Bez zmian. Temperatura w dzień od -2 do 2 st., nocą od -1 do -5 st. C.

9 771212 422041

ONGIŚ ŁAMALI SIĘ KAWĄLKIEM SUCHEGO CHLEBA, DZIŚ OPLĄTKIEM

SUCHA GÓRNA (sch) – W podniosłym nastroju, przy płonących na stole świecach i opłatku przeżyli we wtorek swoją „małą” Wigilię członkowie Koła Polskich Kombatantów w RC wraz z zaproszonymi gośćmi.

Uroczystość rozpoczęli od odwiedzenia miejscowego cmentarza oraz wspólnej modlitwy. Przy grobie Henryka Niemca, majora Wojska Polskiego, który w 1940 r. zginął w Katyniu, prowadził ją ks. senior Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. Janusz Kożusz-nik. Dalsza część miała miejsce w przybranej odświętnie sali górnosuskiego Domu Robotniczego, gdzie z kolędą graną na instrumentach dętych i chóralnie śpiewaną wystąpiła błędowicka i górnosuska młodzież. Przyjemną dla obecnych niespodzianką był fakt, że wspólnie ze swoimi wy-

chowankami koncertował wicedyrektor hawierzowskiej szkoły muzycznej Bronisław Jonszta, syn nieżyjącego już kombatanta Eryka Jonszty. Przynależność do kombatanckiej rodziny zaak-

centował również zastępca wójta Suchoj Górnej, Josef Žerdik: Czuję z wami osobistą więź. W najbliższej rodzinie miałem kombatanta, zmarłego rok temu teścia, Henryka Mackowskiego. Znam historie wielu z was i dziękuję wam za to, czego dokonaliście. Jak w rodzinie czuli się też wśród zaolziańskich kombatantów ich towarzysze wojennej niedoli z Cieszyna (Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej) i Hawierzowa (Československá obec legionářská).

Przy kombatanckiej choince

Niezwykle pięknie opowiadali o Wigilii i towarzyszących jej uczuciach obecni na spotkaniu duchowni. Kiedy trzymam opłatek wigilijny w dłoni, dłoń mi drży – mówił dziekan ewangelicki Wojska Polskiego ks. ppłk Zbigniew Kowalczyk, a niejednemu na sali drżały usta, a łezka kręciła się w oku, gdy opowiadał o bieli opłatka i o tym, jak to w czasach wojennej tułaczki zamiast opłatkami łamano się kawałkiem suchego chleba, a w uszach brzmiały kolędy z rodzinnego domu.

Za oknami tańczyły płatki śniegu, kiedy ks. Kowalczyk kończył przemowę: Bóg dał nam prezent Bożego Syna i wolności. Podziękowania składamy tym, którzy spoczywają w mogiłach na obcej ziemi...

Ciąg dalszy na str. 2

Znad Wisły

■ Lech Wałęsa powiedział po przejeździe w gdańskim Instytucie Pamięci Narodowej części materiałów zgromadzonych na jego temat, że jest zdegustowany tym, że był inwigilowany jeszcze na początku 1990 roku. Nie zadeklarował jednoznacznie, czy upubliczni wszystkie dokumenty. Były prezydent mniej więcej po godzinie przeglądania materiałów powiedział, że dostał „oczopląsu”, bo zobaczył wiele ciekawych rzeczy. Według niego dokumentów jest tak dużo, że nie wiadomo, od czego zacząć przeglądanie. Dodał, że w jego imieniu będzie robiła to córka. „Jest trochę śmiesznych rzeczy, jest trochę dziwnych i takich, które trzeba by wyjaśnić, które mnie zastanawiają, jest trochę śmieci” – ocenił. Dokumenty przeglądał w specjalnie do tego przygotowanym pokoju. Zgromadzone tam dla niego ponad 70 teczek akt i setki stron na mikrofilmach. 16 listopada Wałęsa otrzymał od IPN status pokrzywdzonego przez służby specjalne PRL, umożliwiający mu dostęp do teczek.

■ Cenna pamiątka po Janie Pawle II trafiła do Świątyni Opatrzności Bożej w Wilanowie. Zaraz po śmierci papieża przywiózł ją do Polski prymas Glemp. Chustę, którą lekarze i księża opiekujący się papieżem ocierali mu twarz już w czasie agonii 2 kwietnia, złożono w symbolicznym grobie w Świątyni Opatrzności Bożej. Choć wilanowski kościół jeszcze długo nie będzie gotowy, to jego dolna część jest już w stanie surowym. Właśnie tam w papieskiej krypcie ustawiono niedawno replikę nagrobka J.P. II wzorowaną na tej w Watykanie.

■ Premier Kazimierz Marcinkiewicz jest w grudniu politykiem cieszącym się największym zaufaniem społecznym; wskazało na niego 63 proc. ankietowanych w sondażu CBOS. Na drugim miejscu jest prezydent-elekt Lech Kaczyński, który cieszy się zaufaniem 61 proc. badanych. Według sondażu, który ma być opublikowany we wtorek, na dalszych miejscach znaleźli się: ustępujący prezydent Aleksander Kwaśniewski (58 proc.), Szefer PO Donald Tusk (57 proc.) oraz Lider PiS Jarosław Kaczyński (56 proc.).

■ Uczelnia ojca Rydzyka będzie szkolić samorządowców, jak zdobywać pieniądze z Unii Europejskiej. „Organizujemy to przy wsparciu finansowym Totalizatora Sportowego” – oznajmił na antenie Radia Maryja dyrektor rozgłośni. Totalizator nie zaprzecza. „Zasady wykorzystywania funduszy unijnych” – tak według planów o. Rydzyka, który jest rektorem toruńskiej Wyższej Szkoły Kultury Społecznej i Medialnej, ma się nazywać nowy kierunek studiów podyplomowych na uczelni. Pierwsze zajęcia zaczną się już w połowie lutego. Będą zorganizowane przy współpracy Zrzeszenia Prawników Polskich i przy wsparciu finansowym Totalizatora Sportowego.

■ Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową wraca do tradycji przygotowywania corocznych zestawień atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski. Przeanalizowano tak atrakcyjność 35 podregionów Polski dla inwestycji przemysłowych, usługowych i w wysokie technologie. Dla każdego z typów działalności inaczej dobrano kryteria, np. dla usług wyjątkowo ważna była chłonność rynku zbytu i bezpieczeństwo, a w przypadku technologii nieistotne były koszty pracy. Generalnie południowa Polska jest najbardziej atrakcyjna dla inwestycji przemysłowych. Najlepsze noty zdobył region centralny śląski oraz rybnicko-jastrzębski. W usługach i technologiach do gry wchodzi głównie duże miasta, w tym najczęściej omijane przez przemysł Trójmiasto, Warszawa czy Częstochowa.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSIŃSKA

Przy wigilijnym stole o bieli opłatka opowiada ks. ppłk Zbigniew Kowalczyk (z prawej), obok siedzą ks. senior Janusz Kożusznik i prezes KPK Bronisław Firle.

Pasterka na rynku

ORŁOWA (wak) – Od kilku lat na rynku w Orłowej Lutyni odprowadzania jest Pasterka pod gołym niebem. W tym roku nabożeństwo ekumeniczne po raz pierwszy prowadzić będą księża trzech kościołów – ewangelickiego, katolickiego i Adwentystów Dnia Siódmego. Wierni, którzy uczestniczyć będą w pasterce w kościele katolickim w Orłowej Mieście, mogą skorzystać ze specjalnych autobusów, które kursować będą na linii Lutynia – Miasto.

Kolędowanie z »Przyjaźnią«

Wiślańskie Centrum Kultury i Informacji w Wiśle organizuje w dniach 27-30 bm. w kościele ewangelicko-anglikańskim w Wiśle koncerty kolęd pt. „Wiślańskie kolędowanie na granicy” z udziałem różnych zespołów muzycznych i śpiewaczy.

W piątek 30 bm. o godz. 16 wystą-

**Pogodnych Świąt
oraz szczęśliwego
Nowego Roku
wszystkim sympatykom
i klientom**

życzy Klub Polskiej Książki
i Prasy D. i Z. Wirth

Sprostowanie

Autorem nazwy Hawierzów jest **Alois Macura**, a nie jak podałam w „GI” dnia 20 bm. w artykule „Wystawa na 50-lecie”, Alois Kufa. Jak poinformowałam mnie Ivan Trnka, rzecznik prasowy hawierzowskiego magistratu, pan Macura zgłaszając się do konkursu był mieszkańcem Ropicy, później przeprowadził się do Hawierzowa. Dziś jest podopiecznym Domu Pomocy Społecznej w Mariańskich Łaźniach. Przepraszam. (wak)

JAKI ŚLAD POZOSTAWIŁA NAD OLZĄ?

Kult twórczości Mickiewicza nad Olzą zawsze był ogromny, gdyż oprócz walorów artystycznych wydobywano z niej dla nas szczególnie ważny patriotyzm, przywiązanie do Ojczyzny. W dawnym Gimnazjum orłowskim nie było istotniejszego narodowo i estetycznie tematu, co doskonale rozumiał tamtejszy polonista, prof. Józef Niemcewicz. Nasze szkoły i organizacje urządzały, szczególnie w grudniu, w miesiącu narodzin genialnego poety, rocznicowe akademie, a Jan Kubisz pisał wzruszające wiersze, wynoszące pod niebo największego wieszczą, będącego uosobieniem narodowego ducha.

Czasy się zmieniły, ludzie patrzą inaczej na świat, mają inne potrzeby, dostrzegają inne wartości, zazwyczaj takie, które jutro, za miesiąc czy za rok mijają. Najważniejsze zarobić, mieć. A tu mija 150. rocznica śmierci wielkiego Adama, a my nic, cisza. I zapewne nikt by sobie o niej nie przypomniał, gdyby nie Władysław Kristen, Władysław Kubień i Marian Steffek. Pierwszy jest emerytem

i ruchliwym społecznikiem, drugi pedagogiem w naszym cieszyńskim Gimnazjum, trzeci zaś pracownikiem Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków.

Spotkali się, pomyśleli, zainstalowali siedem paneli, pięć gablot i zgromadzili mnóstwo nie tylko ciekawych, ale wręcz unikatowych materiałów, do-

Dziś koniec wystawy

tykających życia wieszca od początku do samego końca. Mamy więc historię rodu i rodów Mickiewiczów, rodzinny dworek i salon poety, Marylin dwór w Tuhanowicach (widzimy tu jak na dłoni, że mistrz słowa polskiego nie tylko był w niej zakochany po uszy, ale również interesował się wielkością jej posagu; poeta też człowiek, z czegoś musi żyć), są obecni wielcy profesorowie wileńscy, którzy na zawsze uformowali duszę i umysł swojego niezwykle ucznia, jest też Celina Szymanowska,

pianistka i żona Adama, są ich dzieci, dom w Konstantynopolu, gdzie wszystko się skończyło.

Autorzy wystawy wydobyli spod ziemi ostatni wiersz Mickiewicza, dotarli do nieco wcześniejszego wydarzenia, kiedy to 10 września 1855 roku w Paryżu, w obecności syna Władysława pali swoje rękopisy. Co za tragedia! Oglądamy też znaczki pocztowe emitowane z okazji rocznic poety, przemierzamy szlaki, po których błądzili Cieszyńscy, by dotknąć ziemi białorusko-litewskiej z obecnym tam ciągle duchem tego, kto najpiękniej wyraził miłość do swojej prywatnej Ojczyzny. Litwo, ojczyzno moja...!

Nie wiem, jaka była frekwencja na tej niecodziennej, pięknej, mądrej i ważnej ekspozycji na najwyższym piętrze cieszyńskiego Gimnazjum. Dziś jest jej koniec. Przechodzi do historii. Tylko jaki ślad pozostawiła nad Olzą, gdzie „Ballady i romanse” oraz „Ostatni zajazd na Litwie” były dawniej źródłem naszej siły? **DANIEL KADŁUBIEC**

Przy kombatanckiej...

Dokończenie ze str. 1

O prawdziwości słów obecnego przy kombatanckim wigilijnym stole konsula RP w Ostrawie, **Karola Biedeckiego**, który powiedział *jestem wzruszony tą waszą piękną tradycją; macie tragiczne wspomnienia, ale też i szczęście, że jesteście wśród bliskich*, zebrani prze-

Jak wygrać...

Dokończenie ze str. 1

– Średnia płaca w OKD to 24 600 koron, co jest ponad średnią krajową. Uważamy, że praca górnika jest warta takiego ponadprzeciętnego wynagrodzenia i chcemy tę linię kontynuować – powiedział Bakala. W tym roku płaca realna w OKD wzrosła o 6 proc. W przyszłym roku układ ten przewiduje 5-procentowy wzrost. Kopalnie spółki OKD w roku 2005 wydobyły 13 mln ton węgla, co przedstawia nadwyżkę 178 tys. ton ponad plan.

szczodrzy dla dzieci byli sponsorzy oraz gospodarze miasta, którzy osobście przekazali im prezenty. (wak)

Zmarł wójt J. Ćmiel

BUKOWIEC (kor) – W ten przedświąteczny czas dotarła do nas smutna wiadomość. We wtorek zmarł w wieku 45 lat wójt Bukowca, **Józef Ćmiel**. Wójt zasnął nagle na jednej z gminnych imprez sportowych, odbywającej się w wybudowanej przed półtora rokiem nowej sali gimnastycznej przy czeskiej szkole.

Śp. Józef Ćmiel objął funkcję wójta po wyborach samorządowych przed trzema laty. W poprzednich kadencjach był zastępcą wójta, a przez całe lata 90. także członkiem samorządu. Obowiązki wójta obecnie pełni dotychczasowy zastępca, **Petr Jalowiczor**.

Czy aniołki są na świecie? Czy są białe i mają faktycznie skrzydełka? Tak! A ponadto potrafią śpiewać i tańczyć. Trochę nieskoordynowanie, ale pomimo to wywołując uśmiech na twarzach i radość w sercach. Każdy, kto wziął udział we wtorkowym bożonarodzeniowym przedstawieniu w przedszkolu przy ul. Moskiewskiej w Cz. Cieszynie, mógł się o tym przekonać. Panie nauczycielki sięgnęły po wypróbowaną część repertuaru muzycznego „Cieszyńki”, dodały wiersze i życzenia i w małej salce przedszkola zrobiło się naprawdę świątecznie. Zławsza, że w wykuszu pod oknem stała kolebka, a na niej w sianku Dzieciątko. (kot)

Fot. DOROTA HAWLIK

nali się niebawem. Gdy nadszedł moment łamania się opłatkiem, składaniu świątecznych życzeń nie było końca, a więź łącząca kombatantów i ich rodziny stała się niemalże namacalna. Opłatkowe spotkanie Koła Polskich Kombatantów w RC miało również charakter zebrania sprawozdawczego, podczas którego prezes **Bronisław Firle** przypomniał uroczystości z okazji 60-lecia zakończenia II wojny światowej w kraju i zagranicą, w których zaolziańscy kombatanci wzięli udział, oraz zwrócił uwagę na fakt przypadającej na przyszły rok 15. rocznicy KPK.

Z opłatkiem i prezentami

JABŁONKÓW (kor) – Stało się już tradycją, że mieszkańcy miasta w czas świąteczny odwiedzają seniorów, którzy jesień życia spędzają w Domu św. Elżbiety przy klasztorze sióstr elżbietanek. Tuż przed świętami wstąpiły tam z opłatkiem i koledą dzieci szkolne oraz członkowie polskiego chóru kościelnego przy parafii pw. Bożego Ciała. Przed sylwestrem wizytę seniorom złoży delegacja samorządu. Oprócz opłatka przyniesie koszyk z prezentami i owocami.

Sonda

O czym marzą...

Wieczór wigilijny już za dwa dni. Po wieczery pojeżdżymy do choinki, aby poszukać pod nią prezentów. A z tym różnie bywa. Nie zawsze dostajemy to, co sobie wymarzyliśmy.

Jaki prezent chciał(a)by pan/pani znaleźć pod choinką?

IRENA STONAWSKA – była redaktorka „Głosu Ludu” i „Naszej Gazetki”: Od lat proszę bliskich i znajomych, aby obdarowali mnie karmnikiem dla ptaszków. Do dziś dnia się go nie doczekałam. Wygląda na to, że pod choinką znów znajdę kaptcie, szalik albo rękawiczki.

ANNA ZIENTEK – ergoterapeuta: Pod choinką chciałabym znaleźć jakąś wartościową książkę, najlepiej z dziedziny botaniki, jako że w przyszłości chciałabym mieć duży dom z ogrodem. Marzę o publikacji o ogródkach. Przydałaby mi się również jakaś książka o grzybach, bym w okresie przyszłorocznego grzybobrania nie zatruła swej rodziny.

ADAM RUCKI – ksiądz: Najcenniejszą rzeczą jest dar serca, który jest oczywiście najlepszym prezentem. Każdy człowiek, który potrafi w ten sposób obdarowywać inne osoby, przeżywa Boże Narodzenie właściwie przez cały rok.

EDWARD PAWLICA – redaktor techniczny: Nie potrzebuje żadnych prezentów, natomiast święta chciałbym spędzić na luzie. Zadowolę się butelką piwa „Staropramen” przy nodze tapczanu i pilotem od telewizora w ręce.

ZYGMUNT STOPA – prezes ZG PKZO: Co chciałbym znaleźć pod choinką? No chyba jakąś wartościową książkę historyczną. (man)

WIGILIE OCZAMI LIDII PAWLAS Święty obowiązek

W tym roku Lidia Pawlas z Hawierzowa Suchoj Średniej zapowiedziała całej rodzinie. – Na święta Bożego Narodzenia nie piekę! No może te szulki... – tak dobrze zapamiętane z dziecięcych lat, gdy to po jednej kupowała u kościelnego błędowskiego zboru, pana Taraby. – To specyficzne ciasto, z miodem, jajkiem, cynamonem, i wymaga odpowiednich narzędzi, by waflowe rurki były pięknie zrumienione i zwinięte.

Kiedyś pani Lidia była naczelną „piecząca” w rodzinie. – Pieklam jedenaście rodzajów ciasteczek, i te składane z marmoladą, z masą orzeszkową, i orzeszki składane, i wianki czekoladowe, i waniliowe rogaliki, i... tyle tego, że każdy z rodziny coś dostał, a i siostra z Cieszyna była zaopatrzona na święta, choć sama wybornie piecze, lecz widać receptury Emilii Koldero-

wej, na której kursy chodziłam, smakują bardziej! – dodaje z uśmiechem.

Przygotowania do Wigilii trwały przez cały Adwent. Ich kulminacją nastąpiła jednak 24 grudnia. – Ten dzień musiał przebiec spokojnie, bo jaka Wigilia, taki cały rok. Nie mogło być żadnego harmideru, a wszyscy wszystkich pilnowali. Każdy z domowników uczestniczył w przygotowaniu wieczery. Synek zajmował się karpem i wszystkim, co z tym związane, pani Lidia robiła sałatkę ziemniaczaną na majonezie. – Trochę wystawniejszą, z zielonym groszkiem, marchewką, selem, ogóreczkami kwaszonymi i jabłuszkiem z ogrodu. Bo dawniej mieszkaliśmy w starym domu w Suchoj Dolnej. Ogórki, jabłuszka, marchewka czy ziemniaki były te najlepsze, bo z własnej grządki – podkreśla pani domu.

– Wspominam, gdy byłam ma-

łą dziewczynką, sąsiadka Kiszkuła tuż przed świętami wołała na mnie: „Lilinko! Tak przyjdź na Wilię, ale wczas”. Bo wierzyło się, że jak młody złoży pierwszy życzenia w Wigilię, to czeka gospodarza pomyślny rok, gdy zaś stary... szkoda gadać. A tuż obok mieszkała starsza sąsiadka – a ta rada jak najwcześniej składała życzenia...

Kiedy już było się na swoim i jedzenie było gotowe – grochówka ugotowana, sałatka przygotowana, dzwonka karpia wysmażona, to jeszcze przed wieczszą szło się podzielić opłatkiem z bydlęm do obory. Potem każdy miał chwilę dla siebie, by czyścić i w czystym usiadł do wieczery. – Stół ustawiano w kuchni a wszelkie potrawy rozstawiano to na kredens, to na ławy, tak by nie przestępować progu w trakcie spożywania wieczery. Mamuśka wołała nas do stołu. Każdy domownik miał swoje miejsce, a i jedno dla zbląkanego wędrowca było wolne.

Na białym obrusie pojawiała się świąteczna zastawa. (Pod każdym nakryciem był schowany pieniążek. Banknotów takie gizdy nie miały). Na stole skromnie – w środku Biblia, kancjonał, świeca, chleb żytni, opłatki, orzechy, jabłuszka i kolejne misy z potrawami.

– Wszyscy zbierali się przy stole. Rozpoczynaliśmy staropolską pieśnią „Ty sam Panie dawasz z nieba ludziom pokarm, gdy go trzeba, a na rozkazanie twoje z suchej skały płyną źródła”. Potem tata – pan domu – prowadził modlitwę. Jak wnuki odrosły, to one przejęły pałeczkę.

Polewkę nalewała pani domu. Potem ryba i kompot z suszu, kołacz drożdżowy z makiem lub serem. Ciasteczka.

Kulminacją wieczery są wróż-

Lidia Pawlas z mężem Oskarem.

by. Po podzieleniu się ze wszystkimi opłatkiem i złożeniu życzeń ojciec rozdaje cztery orzechy, jak cztery pory roku, i jedno jabłko. Jabłko każdy kroi w poprzek. Gdy pojawia się gwiazdka w gnieździe nasiennym – zwiastuje pomyślny rok, gdy orzeszki są pełne – znaczy, że zdrowie dopisze. Wszyscy skupieni głową przy głowie nad stołem łuskają orzechy i prognozują przyszłość.

– Wieczersze kończy modlitwa i pieśń „Śława Tobie, miły, że nam pożywienie dał, że wzmocnione nasze siły, by w pilności każdy trwał. Chlebem słowa twego syć nas codziennie i daj być gośćmi Twymi we wieczności i używać szczęśliwości” oraz „Ojciec nasz” – opisuje pani Lidia.

Zanim odejdą od stołu, to jeszcze wszyscy po kolei zdmuchują świecę – jeśli jej dym idzie prosto ku górze, to będzie dobry rok.

Potem kolejno podchodzą do okna. – Widzimy Cię, widzimy, ale Cię nie puścimy! – wołają wszyscy w ciszę nocy, pukając w szybę. – Taki to w domu zwyczaj – mówi skromnie pani Lidia.

Potem wróżb ciąg dalszy – idzie się ku drzwiom i za siebie rzuca papuciem, jak czubki pantofli obrócić się ku drzwiom, osoba rzucająca „wyfru-

nie” z domu. Można też wyjść na pole i potrząsnąć plotem, a skąd pies się odezwie – stąd kawaler przyjdzie.

Potem prezenty. Te przez cały czas „wiliji” spoczywają pod choinką. – Tata mi twierdził, że choinkę przynoszą aniołki – wspomina pani Lidia. – Tylko skąd na choince wzięły się keksiki z dziurką robione przez mamę?

Dziś takie „numery” nie przejdą. Dorotka z Elżunią, najmłodsze wnuczki Pawlasów, podają prezenty członkom rodziny. Każdy rozpakowuje, cieszy się i komentuje „coż to takiego” dostał.

– Potem siadamy do kołęd. Dorotka zagra na fortepianie i jest ciepło i rodzinnie i... przychodzą wspomnienia z lat dzieciństwa i młodości. Wspomnienia tradycji, którą kultywuje się przez całe życie, tak jak to czyniły poprzednie generacje. To trwanie w kulturze, mam wrażenie, przechodzi i na nasze wnuczka. Ogromnie się z tego cieszę, że oni też podchodzą do świąt na poważnie. Nie spędzają ich w górach czy na zabawie. Święta to nie są dni wolne, które można poświęcić na hulankę i swawolę. Niosą bowiem ze sobą obowiązek – obowiązek ich kultywowania.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Dom rodzinny pani Lidii w Suchoj Dolnej.

marionetki

1.

Olbrzymie płaty śniegu opadały leniwie na zamrznięty staw. Gałęzie starych wierzb, obciążone białą masą, tworzyły pierścień wodospadów dookoła zasypanej szklanej tafli. Pośrodku owej niczym nie zmąconej bieli, jak jeden wielki stos nieszczęścia, tkwiła Marynka. Tylina, przez naszą kulturę uznana za nieprzyzwoitą, część ciała powoli upodabiała się do zajmowanej powierzchni. „Jo móm tego dość! Na wilię aj na świnynta tu zostanym! A bedym tu siedzieć do wiosny. Łód staje a jo sie normalnie utopijm”. Gdyby zmaterializować ogrom smutku Marynki, pod ciężarem, który by osiągnął, z pewnością zawaliłaby się gruba powłoka lodu i w ten sposób przyspieszyła planowaną akcję samobójczą. „A na isto by na to przyszli aż za tysiąc roków, jak by robili ty wykopaliska archeologiczne. Bo rychli by mnie żodyn i tak nie chładoł. Bo sie człowiek natropi, staro sie, aby wszystkim dogodził, pod nos podstawio wszystko a i tak sie nie zawdziynczysz. Jakby cie nie było, to byś aspół wszystkim nie lyz na nerwy. A wtedy by wszyscy byli nejszczynśliwsi”.

2.

Jeszcze niedawno krzątała się Marynka w kuchni. Wsypywała mąkę, gniołła ciasto, wałkiem robiła z niego placek, wykrawała serduszka i inne kształty, piekła, kleiła, i tak w kółko. Podśpiewywała przy tym wesoło koledy, modulując głos na najładniejszy jaki tylko mogła wydobyć z krtani. Nie wiadomo, czy śpiew, czy też świąteczne zapachy przywabiły do kuchni kota. W każdym bądź razie, śpiew przypominał wyczyni śpiewaka operowego w trakcie rekonwalescencji w sanatorium dla gruźlików. Ale Marynka się starała. Zawsze marzyła o tym, żeby zaśpiewać przy kolacji wigilijnej razem z Mężem wiązankę najpopularniejszych kołęd romantycznie

patrzac w lampki na choince. Teraz, z powodu upodobań Męża, a zwłaszcza wnuków, lampki na choince przypominają neony Las Vegas, pod zręczną dłoń najmłodszej pociechy ozdobione drzewko fałszywie przygrywa jakiś amerykański song o świętach. Ale w duszy Marynki cały czas pojawia się marzenie wspólnego rodzinnego koledowania. Niestety nie spełnione. „Bo jo gupio sie wstydzym. A gdybych aj sie przestała wstydzic a zaczęła to śpiwani, to dyć by mój chłop isto uciyk aj sprzed wigilijnego stołu. Bo dlo niego tradycja to je ziymiaczanny salot a ryba w brezlach obzolano. No a ciastka. Ale kolyndy a cało ta poezja świont, to už je zbyteczne. Eszcze jak se to puści w telewizie, tak to ja. Ciekawe, czy sie mi go podarzi wyciognność na Golców do

Jablónkowa. Dyć jo go ledwo do kościoła dosmyczym. Óno ci nasi zaolziańscy chłopci sóm jacysi tacy bardziyż prozaiczni. Óno całe to nasze zaolziański żywobyci je taki bardziyż prozaiczne”. Smarując lepkiem dżemem ciastka, Marynka zastanawiała się nad prozaicznością rzeczywistości. Od czasu do czasu łknęła z butelki rumu, którego spora część zdążyła cudem wyparować jeszcze przed świętami. Nie zauważyła nawet, że z brym kotem, łaszczącym się o jej nogi, coś się dzieje.

3.

„Mogę prosić do tańca?” przystojny Dżentelmen wyciągnął do niej rękę. Zanim zdążyła w jakikolwiek sposób ogarnąć zaistniałą sytuację, Dżentelmen zawiadackim mrugnięciem oka włączył muzykę i Marynka w rytm walca wirowała po kuchni. Każdy obrót przenosił ją głębiej w nieznana rzeczywistość. Szara kuch-

nia z lat siedemdziesiątych powoli zamieniała się w przybytek wycięty z najnowszych żurnali. Zapachy, światło wirowały w rytm walca powoli zamieniając się w nową nadzwyczajną rzeczywistość. Muzyka na chwilę przycichła, Dżentelmen uśmiechnął się do Marynki, szepnął „Przepraszam na chwilę” i zniknął. „Jezusicku, co sie to dzieje. Isto żech trochę moc tego rumu popiła. Jaki ón je piękny. Jak sie pięknie do mnie uśmichoł. To gdyby był mój chłop, to by mi go wszystkie baby w dziedzinie zawidziały. Prezesowo by zakochała z gańby prezesowi z chałupy wylazować. Bo óna se fót myśli, że mo nejpiekniejszego chłopca na świecie. A jakbych z nim tak do nas do pezetkało poszła na bał, to by dziepro było. To by my naisto zamiast klu-

KOLEDOWANIE

bu młodych wystómpili na poczóntku, a ón by mnie potym aj tak dżwignył, jak to dżwigajóm w balecie. A jo by taki piękne szaty miała, jak móm teraz. A ón by mi kwiotka prziniósł, ale ni ty goździki, co ich co roku Szkaendera zamówio w kwiaciarni koło kierchowa, ale taki piękne, aj piękniejsze niż w Polsce sprzedujóm”. Marynka nie zdążyła dalej rozwijać swoich wyobrażeń, ponieważ w tym właśnie momencie pojawił się przed nią Dżentelmen z olbrzymim bukietem kwiatów, dokładnie takim, jaki sobie Marynka wyobraziła. Ukłękł przed nią i zaśpiewał. Ale jak zaśpiewał! „Jakby w Ślónsku anioły śpiywały, a Golcowie to przy nim hadra”. Marynka nie wiadomo skąd znalazła w sobie tę śmiałość i też zaśpiewała, razem z nim. I tak dobrze jej było na duszy. Śpiewali i śpiewali. „A przez to śpiywani, jakby my sie od zawsze znali. Taki ci mi był bliski tyn gibczok”.

Marynkę rozpierała radość. Dżentelmen na chwilę przestał śpiewać, stanął, spojrzął jej głęboko w oczy i pocałował, tak namiętnie, jak jesz-

cze nigdy nikt Marynki nie całował. Oddał mu więc Marynka całusa równie namiętnie.

4.

Mąż wszedł właśnie do kuchni i zobaczył Marynkę, jak obejmuje ich burego kota, śpiewa koledy a kot, niezbyt zadowolony z zaistniałej sytuacji, również drze się w niebogłose. Widok to był tak pocieszny, że choć z trudem, jednak powstrzymał się od śmiechu. Natomiast Marynki całując się z kotem nie wytrzymał. Ryknął donośnym śmiechem. Marynka przebudziła się z dziwnego snu, zauważyła co się dzieje i uciekła, ze wstydu. Mąż jakiś czas chodził ni to rozbawiony, ni to przerażony po pokoju. I nagle, jak to w Wigilię, brykot przemówił do niego łobkim głosem: „Zamiast chodzić tam aj spatki, raczyj byś poszedł za swojóm połówkóm. Óna cie mo strasznie rada, ale tyś je symtam tako troche, nie obraż sie, trómba. Jo wiem, że ty sie moc nie zmynisz, ale aspóń na ty świnynta byś sie przemóg, kolynde jakóm zaśpiywól, troche wyincyj poezji do tego szarego żywota doł. A zaś będzie lepi, uwidzisz”.

5.

„Marynko, pój do domu, wszak sóm świnynta. Kolyndy nóm trzeba społym śpiywać. Jo už ty kancynoly narychtowól. No nie wygupiej sie. Pój zy mnóm. Jo cie móm fakt rod”.

„A to fakt bedziesz zy mnóm śpiywać? Ty chcesz?”

„Jo dycki chcioł. Yny sie tak troche... żech gańbił, wiysz. Ale w tym roku by my to mógli wyprubować, ni?”

Olbrzymie płaty śniegu opadały leniwie na zamrznięty staw. Gałęzie starych wierzb, obciążone białą masą tworzyły pierścień wodospadów dookoła zasypanej szklanej tafli. A w domu Marynki cały wieczór śpiewano koledy i patrzo no w blask świec. A brykot pod ławą udawał, że tak naprawdę, to nic się nie stało.

PAWEŁ I ŁUKASZ GOLEC: »PO KOŁĘDOWANIU KUPOWALIŚMY PREZENTY DLA NAJBLIŻSZYCH«

Idziemy do was z kołędą

W Miłowie, wsi rodzinnej bliźniaków Pawła i Łukasza Golców stanowiących trzon popularnej „Golec uOrkiestry”, mało znany już dziś, zwłaszcza na zaolziańskich dołach, zwyczaj kołędowania czy – jak kto woli – chodzenia po kołędzie, jest nadal pielęgnowany. Sławnych w całej Polsce kołędników – braci Golców – pytamy o tradycje kołędowania, czyli powinnowań świątecznych w ich domu rodzinnym.

Paweł: Nasza mama uczyła nas kołędowania od pierwszej klasy szkoły podstawowej. Najpierw kołędowaliśmy tylko w domu, przy wigilijnym stole. Aby wyjść z kołędą do ludzi – sąsiadów, krewnych – trzeba było najpierw zdać przed mamą swoisty egzamin. Opanować tekst powinnowań, odpowiednio się prezentować, zaśpiewać na dwa głosy... Co tu ukrywać, ubrani za pastuszków, jednakowi jak to bliźniaki, robiliśmy wrażenie. W rezultacie, kiedy nadchodził wigilijny poranek, ludzie czekali, kiedy to już przyjdą te Golce.

Łukasz: Po kołędzie chodziliśmy od szóstej rano do wczesnego popołudnia. Ile chałup zaliczaliśmy, trudno powiedzieć. Po zakończeniu wigilijnego kołędowania (no bo trzeba wiedzieć, że inne powinnowań są na Wigilię, inne na Boże Narodzenie, inne na Szczepana, inne na Stary i Nowy Rok, a jeszcze inne na Trzech Króli) za „zarobione” pieniądze robiliśmy błyskawiczne zakupy prezentów pod choinkę.

Paweł: Kołędowanie to w pewnym sensie działalność zarobkowa, za którą otrzymuje się pieniądze albo słodycze. Po kołędowaniu, na kilka godzin przed zamknięciem sklepów w Mi-

Łukasz i Paweł Golcowie przy choince w górnosuskim Domu Robotniczym podczas przedświątecznej promocji płyty „Nieziemskie granie dla ciebie Panie”.

łowie, kupowaliśmy więc prezenty dla najbliższych, zazwyczaj były to zestawy klasyczne, czyli woda po goleniu i skarpetki dla taty, chusteczki do nosa dla babci...

Na jakich kołędach zostaliście w domu wychowani?

Paweł: W domu wigilię rozpoczynamy generalnie ok. godz. 19-20 i do pasterki, którą odprawia się o północy, śpiewaliśmy wszystkie kołеды i pastorałki ze starej kantycki. Jedną po drugiej, ze wszystkimi 30 zwrotkami. Dziadek, Józef Jasek, który był słynnym we wsi śpiewakiem, umiał je wszystkie na pamięć. Ja bardziej gustowałem w pastorałkach opisujących, nieraz w bardzo dowcipny sposób, historyjki pasterzy. Takich na przykład, jak *Dnia jednego o północy*. W czwartej klasie szkoły

podstawowej zaczęliśmy grywać na pasterce. I odtąd co roku trąbimy w kościele...

Czy bardzo różnią się tradycyjne polskie kołеды, znane nam w wykonaniu Jerzego Połomskiego czy Ireny Santor, od tych, które znalazły się na Waszej, zupełnie jeszcze świeżej, płycie kołęd?

Paweł: Starałiśmy się zachować dogmat kołęd, tradycyjną melodię, nie udziwniać. Do tego dodaliśmy trochę tej naszej goleczyzny, elementów góralskich. Wśród 18 utworów kołędowo-pastorałkowych trzy są zupełnie nowe, naszego autorstwa. Chodzi o *Łokarynki, fujarecki, Przysiadło słonko i Idymy z muzykiem do Maluśkiego*.

Golec uOrkiestry przygotowuje się obecnie na tournée po Polsce z koncertami noworocznymi i nową płytą. Jak uważacie, dlaczego to Wasze kołędowanie w kościołach, które tym razem obejmuje również Zaolzie, cieszy się tak dużym powodzeniem?

Łukasz: Święta kojarzą się Polakom właśnie z górami, śniegiem i nartami. A my przynosimy im kawałek tej właśnie kojarzonej z Bożym Narodzeniem góralszczyzny. A jak wygląda taki koncert? Najpierw wprowadzamy słuchaczy w świąteczny nastrój. Rozpoczynamy od krótkiej etiudy teatralnej, a potem już gramy i śpiewamy.

Jest więc świątecznie, poważnie...

A może przypominają sobie panowie jakąś wesołą historyjkę z noworocznych tras koncertowych?

Paweł: O tak, tylko pomysłu... Przypomina mi się sytuacja, było to bodajże w Zabrze, kiedy to w kościele dla żartu przywiązano kołędę do choinki gajdy. Ten zaczyna grać, a tu choinka się przewraca. Kolega nie wie, czy grać dalej, czy łapać choinkę, która w każdej chwili runie... Było wtedy sporo śmiechu, kiedy ludzie zorientowali się, co się dzieje. Ot, typowy humor sytuacyjny.

Jakie życzenia przekazać naszym czytelnikom od braci Golców?

Paweł: Oczywiście wesołych świąt, żeby duch świąteczny panował w waszych domach przez cały rok, żeby umieć sobie przebaczać nie tylko przy wigilijnym stole...

Łukasz: ...no i też zdrowia i kupę pieniędzy! **BEATA SCHÖNWALD**

Co to znaczy, gdy ktoś powie...

Nogi mu chodzą po kołędzie.

– Nogi mu się płaczą po pijanemu.

Nosi kogoś po kołędzie. – Ma kogoś stale na języku, plotkuje o kimś.

Odnioś kołędę kijową. – Dostał lanie.

Biega z tym jak z wilczą skórą po kołędzie. – Nie pokazuje prawdziwej twarzy, stwarza pozory.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(47)

Bystrzyca Pasieki

Na bystrzyckich Pasiekach już przed rokiem 1875 odbywało się nauczanie dzieci. Odbywało się po domach prywatnych. Prowadzili je miejscowi co światlejsi górale. Już w 1901 r. oraz w dziewięć lat później zamierzano wybudować budynek szkolny. Planów tych jednak nie udało się zrealizować.

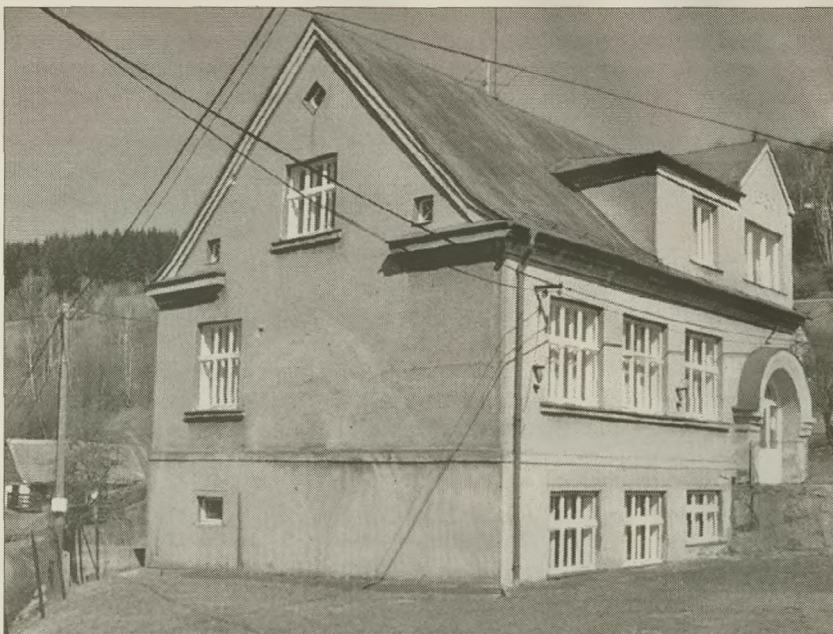
W roku 1919 szkołę umieszczono w domu **Pawła Troszoka**, gdzie uczono dzieci aż do roku 1931, kiedy to wreszcie na Pasiekach stanął budynek szkolny. Już w pierwszym roku do szkoły zapisało się 68 dzieci. Stanowisko kierownika objął **Paweł Siostrzonek**.

W czasach okupacji niemieckiej budynek został przekształcony w magazyn słomy. Jego ponowne otwarcie nastąpiło 8 października 1945. Do ławek szkolnych zasiadło 42 uczniów.

W 1966 r. kierownikiem został **Antoni Worek**. Na stanowisku tym pozostał dziesięć lat. Czekano go trudne zadanie, albowiem budynek szkolny wymagał remontu kapitalnego. Z uzyskanych pieniędzy sfinansował wymianę podłóg i modernizację sanitariatów, budowę ogrodzenia, naprawę elewacji oraz dachu. Większość prac w czynnie społecznym wykonali rodzice uczniów.

W 1975 r., z okazji stulecia szkolnictwa w Bystrzycy Pasiekach, odbył się uroczysty festyn szkolny, w którym udział wzięły setki ludzi. Jednak w rok później szkołę, z powodu małej liczby dzieci, zamknięto. Budynek następnie zaadaptowano na polskie i czeskie przedszkole. Od niedawna jest w nim pensjonat.

CZESŁAW GAMROT

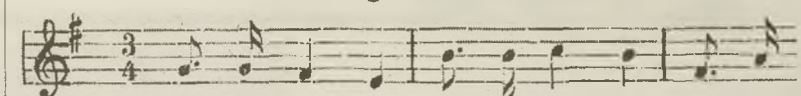
Bystrzyca Pasieki: dawniej polska szkoła – dziś pensjonat.

150 pieśni

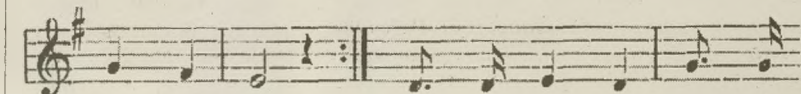
(50)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

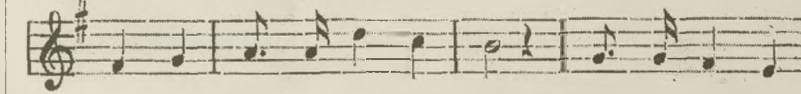
76. O gwiazdeczko.

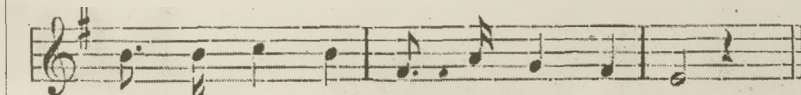
1. { O gwia-zdec - ko, coś bł-y-szeza - ła, Gdym ja
Cze - muż to tak, gwiazd-ko ma - ła, Twój pro-

uj - rzał świat; } Cze - muż mi już tak nie
my - czek zbladł? }

pło - niesz, jak w dzie-cin - nych dniach, Gdym na mat - ki

i - grał ło - nie w ma - lo - wa - nych snach.

2. Prędkość, prędko żeglowała

Po niebieskim tle,

O gwiazdeczko moja mała,

Wiodłaś ty mnie źle.

Wartko biegła wśród niebiosów,

Jam też chyżo żył

I z żywota złotych kłosew

Weześniem wieniec zwił.

3. Zwikły różę, zwidły wieniec,

Pożółkł życia maj,

I zapaly i rumieńce,

I tych złudzeń kraj.

Wszystko mi tu nad okółem

Łza pomroku émi;

Ach, bo błada nad mem czołem

Ma gwiazdeczka łni.

4. O gwiazdeczko, dawne życie

W tym promyczku wznieć,

I jak dawniej na błekie

Jeszcze dla mnie świeć.

Niech me serce jeszcze zazna

Doli młodych lat,

Nim mnie ręka pchnie żelazna

Za słoneczny świat.

Ze zbiorów Czesława Stebla

ŚWIĄTECZNA SONDA »GŁOSU«

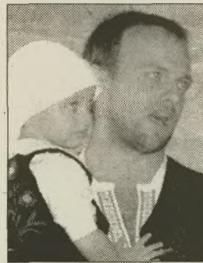
Czy w Pana(i) domu rodzinnym znany był zwyczaj chodzenia po kołędzie i czy przetrwał on do dziś?

JÓZEF WIERZGOŃ, kierownik artystyczny ZSM „Przyjaźń”: W Karwinie raczej nie spotkałem się z takim zwyczajem. Nawet jako dziecko nie pamiętam, żeby kiedykolwiek przychodzili do nas kołędnicy. Jest natomiast do dnia dzisiejszego pielęgnowany w naszych Kołach PZKO zwyczaj organizowania spotkań wigilijowych z występem chóru oraz wspólnym śpiewaniem kołęd, a także urządzania koncertów kołęd w kościołach.

KAROL SUSZKA, dyrektor Teatru Cieszyńskiego: Oj, to nie istniało, żeby kołędnicy nie przyszli! O tym się nie dyskutowało! Wstawano się wcześniej rano, koło godziny piątej, kiedy to rolnicy wstawali do bydlatek, i szło się po kołędzie. Razem z o trzy lata starszym bratem i domownikami, którzy byli w naszym wieku, odwiedzaliśmy sześciu najbliższych sąsiadów. Bo wiadomo, z sąsiadami trzeba było żyć w jak najlepszej zgodzie. Sąsiad na wsi był czymś więcej niż rodziną! Takie kołędowanie było bardzo wzruszające i nie miało dla nas znaczenia, czy coś dostaniemy w zamian, czy nie. Rozpoczynaliśmy poważnie od „szczęścia, zdrowia...”, a potem dodawało się różne dowcipne rymowanki, śpiewało się... A dziś? Święta Bożego Narodzenia nadal spędzamy w rodzinnym Nawsiu. W Wigilię, przed południem, przychodzi do nas po kołędzie dzieci bratanka. Ich mamusia uczy ich pięknych powinnowań. Dzięki za to, że tradycja się dochowała...

ANIELA KUPIEC, poetka z Nydku: Nie, po kołędzie nie chodziliśmy. Ale jako dzieci chodziliśmy po winzsu, a to jest coś innego. Bo po winzsu chodzi się nie w Wigilię, ale rano w Nowy Rok. Winzuje się sąsiadom, ale nie tylko, bo przyjąć można do kogokolwiek. Kiedy przychodziło się więc z noworocznym winszem, najpierw trzeba było zapytać: „Mogymy tu winzować?” Jeżeli gospodarze się zgodzili, to mówiliśmy taki specjalny winisz. Mam go jeszcze cały, a oto przynajmniej jego zakończenie: ... *Mijcie do statek wszyckigo dobrego a nejwinyncyj błogostawieństwa Bożego i co byście sie mieli jak w niebie anieli. Amen.* Teraz już mało kiedy przychodzi kto winzować. Przed dwoma laty byli u nas, ale w zeszłym roku nie, choć tam, po kopcach, podobno chodzili. Jak kto przyjdzie w Nowy Rok powinnować, to zostaje za to obdarowany: pieniędzmi, owocami, czekoladą...

MAREK GRYZ, wicedyrektor PSP w Cz. Cieszyńskie: Z tradycją kołędowania w znaczeniu chodzenia od domu do domu osobiście raczej się nie spotkałem, choć przypominam sobie, że kiedy jeszcze mieszkaliśmy u rodziców w Trzyńcu, czasami w dzień Wigilii przychodzili do nas dzieci z biedniejszych rodzin, żeby im coś dać. Może nawet powiedziały jakiś wierszyk, ale trudno to było nazwać klasycznym kołędowaniem. Odkąd wyprowadziliśmy się z rodzeństwem z domu rodzinnego, wracamy tam zawsze na Boże Narodzenie lub na Szczepana, żeby złożyć sobie

życzenia świąteczne przy choince, połamać się opłatkiem i wspólnie zaśpiewać kołędzy przy skrzypcach lub gitarze. I oczywiście rozpakować podarunki świąteczne, co jest zawsze największą frajdą dla dzieci. **(sch)**

OKRES BOŻEGO NARODZENIA OCZYMA KAPŁANÓW Z POLSKI

Czas radości i gorliwej pracy

Boże Narodzenie obchodzimy jako święta rodzinne, które zazwyczaj spędzamy w gronie naszych najbliższych. Przeżywamy w sercach szczerą radość z nowo narodzonej Bożej Dziewicy, oddychamy rodzinną atmosferą, która przepełniona jest miłością, pokojem i pojednaniem. Święta upiększają nam nasz duszpasterstwo, którzy okres bożonarodzeniowy przeżywają na roboczo.

Jednym z nich jest Filip Kahlert OFM. Do zakonu Braci Mniejszych św. Franciszka w prowincji Wniebowzięcia NMP w Katowicach Panewnikach wstąpił zaraz po maturze w wieku 19 lat. To było dwadzieścia lat temu. Po rok trwającym nowicjacie rozpoczął sześcioladne studia kapłańskie. Po wyświęceniu przez dwa lata był wikarym i katechetą w Rybniku Zamysłowie. Potem został przełożony na Zaolzie – najpierw pracował cztery lata w Jabłonkowie, a potem przez trzy lata był proboszczem parafii przy kościele pw. Matki Bożej w Starym Boguminie. Stamtąd powrócił na trzy lata do Polski. W Jabłonkowie przeżyje już szóste Boże Narodzenie.

– Mieszkający w klasztorze bracia spędzają Boże Narodzenie we wspólnocie zakonnej. Kilka lat temu, kiedy w Łonnej Górnej byli jeszcze Karmelici, święta spędzaliśmy razem z nimi. Wieczere wigilijną przygotowaliśmy na zmianę – raz my w Jabłonkowie, w kolejnym roku oni na Sałajce. Odkąd karmelici wrócili do Polski, wieczór wigilijny spędzamy w naszej wspólnocie – wyjaśnia o. Filip. Przebiega w zasadzie tak samo jak w każdym domu. Łamanie się opłatkiem i składanie sobie życzeń, kolacja, a po niej śpiewanie kolęd. – Od naszego przełożonego prowincjalnego co roku otrzymujemy życzenia, które czytamy, zanim jeszcze zasiądziemy do stołu – dodaje o. Filip. Na stole wigilijnym w jabłonkowskim klasztorze franciszkanów pojawiają się zazwyczaj potrawy rozpowszechnione na naszym terenie. W polskich klasztorach jest inaczej. Z uwagi na to, że każdy region Polski posiada inne zwyczaje, w wigilię zakonnicy spotykają się z wielką różnorodnością. – Powróciwszy z Bogumina do Polski byłem przez trzy lata magistrem nowicjatu; przygotowywałem kandydatów do złożenia ślubów. Ponieważ pochodzili z różnych krańców Polski, a nawet z Ukrainy, staraliśmy się uszanować zwyczaje wszystkich regionów. Jeden z braci był kucharzem, więc na stole pojawiały się rozmaite potrawy – wspomina o. Filip. W domu rodzinnym państwa Kahlertów w Tychach jadano śląską zupę „siemieniok” z grzankami, albo zupę z głów rybich, ziemniaki z kapustą i karpia. Były też makówki, kompot ze śliwek i „moczka” – piernik z bakaliami maczany w mleku i piwie. – Chcąc uszanować wymiar daru, jaki przeżywamy dzięki przychodzą na świat Dzieciątka Jezus, wręczamy sobie podarunki. Bóg obdarował nas

swoim Synem, dlatego my również staramy się wysilić, obdarowując swoich najbliższych drobnymi upominkami. Nie spodziewam się prezentu w postaci nowego samochodu, pod drzewkiem chciałbym znaleźć obfitość Błogosławieństwa Bożego. Liczę na to, że ci, którzy będą chcieli wręczyć mi jakiś prezent, obdarują mnie duchowo – wyjawia swoje życzenie o. Filip. Jego zdaniem święta Bożego Narodzenia są w Jabłonkowie bardzo widoczne. Długie kolejki przed konfesjonalami, kościoły wypełnione do ostatniego miejsca, uroczyste pasterki i jutrznie. – Ludzie niepraktykujący przeżywają ten okres wyłącznie jako dni wolne od pracy, wierzący natomiast jako święta religijne. Dla tych osób są spotkaniem w pełni rodzinnym, mającym rodzinną uszanować i podkreślić jej wartość. Niech Boże Narodzenie będzie dla nas naśladowaniem św. Rodziny – Józefa, Maryi i Dzieciątka Jezus! – życzy wszystkim o. Filip.

Nowy proboszcz parafii Jabłonkowskiej, ks. Janusz Kiwak, urodził się w Kolbuszowej, oddalonej o 30 km od Rzeszowa. Studiował seminarium w Tarnowie, święcenia kapłańskie przyjął 12 czerwca 1988 roku. Przez 9 lat pracował w trzech parafiach w Polsce. Później przeniósł się na Zaolzie, gdzie spędził już 9 lat. Pierwszego pół roku był wikarym u ks. Mirosława Klisza w Olbrachcicach, a następnie rok u ks. dziekana Josefa Mańaka w Mistku. Przez ostatnich niespełna siedem lat kierował parafią w Metyłowicach. Był sam, a poza tym musiał odprawiać msze św. w Lhotce, Rychalticach, Starzyczu, Ostrawicy, Bilej i Starych Hamrach. Pracy miał aż nad głowę – uczył religii w szkołach, każdego dnia pracował w innym kościele. – W Polsce Boże Narodzenie przeżywałem o wiele bardziej rodzinnie. Na plebani nigdy nie byłem sam. W pierwszej parafii oprócz mnie był proboszcz, jego siostra i kucharka, w drugiej oprócz proboszcza i kucharki jeszcze emerytowany ksiądz. Czasami wieczere wigilijną spożywałem razem z samotnymi znajomymi. W tej ostatniej parafii w Polsce były również siostry zakonne, do stołu zasiadało siedem, osiem osób. Panowała taka rodzinna atmosfera, wieczór wigilijny był prawie taki sam jak w domu. Przygotowanie potraw, wspólna modlitwa, składanie sobie życzeń i łamanie się opłatkiem, kolacja zakończona śpiewem kolęd. Ponieważ w tych parafiach nie było tyle kościołów filialnych, pasterkę zwykle odprawiali wszyscy księża razem. Święta zaczęliśmy razem przy stole i podczas wspólnej mszy z wiernymi – wspomina jabłonkowski proboszcz. Zdziwiło go bardzo, że w okolicy Frydku-Mistku wierni nie znali zwyczaju łamania się opłatkiem. – Oplatki świąteczne można było kupić w sklepie, ale nikt nie wiedział, co z nimi należy zrobić. Właściwie to ja sam je wykupywałem, poświecałem i na ostatnich roratach rozdawałem wiernym. Był to taki prezent, żeby o mnie pamiętali – dodaje ks. Janusz.

W Metyłowicach obchodził święta samotnie i na roboczo. Kilka razy na wieczere wigilijną zaprosili go wierni, bywało też, że do stołu zasiadał samotnie. Nie miał kucharki, wszystko robił sam. W dzień wigilii jeszcze przed południem słuchał spowiedzi i przygotowywał kościoły, do domu wracał dopiero po południu. Pierwszą pasterkę odprawiał już o godz. 20 w Rychalticach, drugą o 22 w Lhotce, a trzecią o północy w Metyłowicach. Wracał do domu i kładł się spać. W Boże Narodzenie przed południem odprawiał cztery nabożeństwa, w drugi dzień świąt tak samo. – W moim domu rodzinnym wieczór wigilijny przeżywałem głębiej. Ociec kładł na stole siano, po czym wszyscy klękali i zaczęli odmawiać pacierz. Łamiąc się opłatkiem, składaliśmy sobie życzenia, które na-

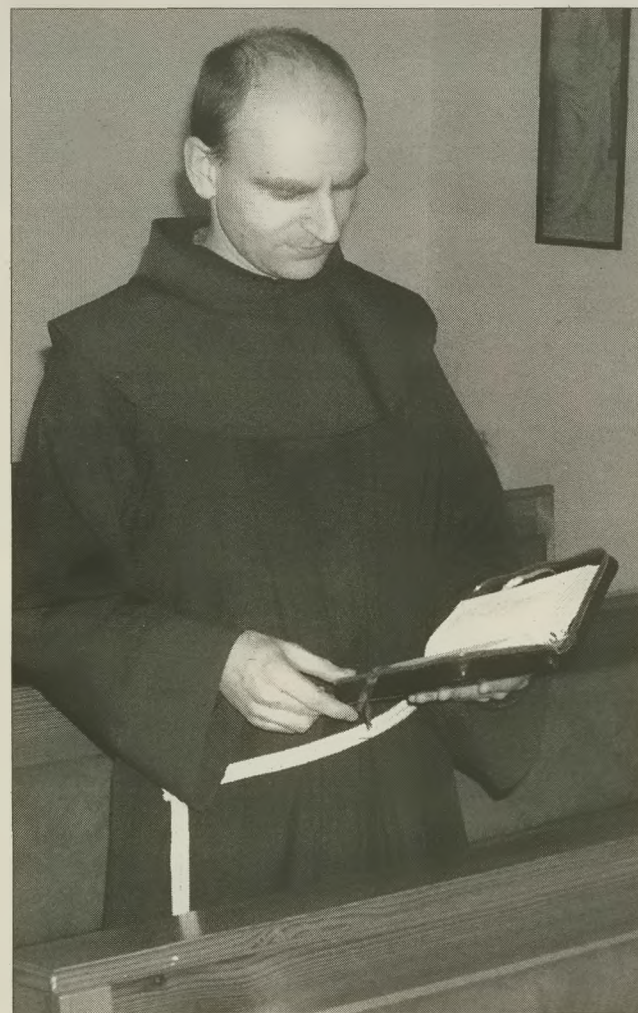
Ksiądz Mirosław Kazimierz

prawdę płynęły z serca. Dwunastu dań nie było, ale barszcz nabieraliśmy ze wspólnego talerza – dzieli się przeżyciami z młodości ks. Janusz. Z przykrością stwierdza, że w Czechach wierni nie przeżywają świąt tak głęboko jak w Polsce. Boże Narodzenie jego zdaniem przebiega tu pod znakiem gonitwy za kosztownymi podarunkami. – U nas w domu nigdy nie kupowaliśmy sobie prezentów. Nikomu ich nie brakowało, każdy cieszył się na święta z innych powodów. Prezentów nie było ani w tych trzech parafiach w Polsce. W Metyłowicach natomiast zawsze od znajomych coś otrzymywałem, za co oczywiście starałem się im zrewanżować. Najpiękniejszym prezentem byłoby dla mnie to, gdyby wierni dobrze przygotowali się do świąt i głęboko je przeżyli. Chciałbym mieć pełny kościół ludzi złączonych z Chrystusem – życzy sobie ks. Janusz. Jednak dla całej masy mieszkańców RC pasterka i szopka urosły do rangi symbolu, jakiejś atrakcji. Przychodzą do kościoła, patrzą i wracają do domu. – W Polsce jest większość ludzi wierzących. Ale nawet ci, którzy rzadko kiedy chodzą do kościoła, Boże Narodzenie naprawdę przeżywają. Są przygotowani i uświadamiają sobie, po co właściwie tu przyszli. Modlą się, przyjmują eucharystię. Świątynie rozbrzmiewają kolędami, pierwszą zazwyczaj bywa „Bóg się rodzi”... Nie wątpię, że w Jabłonkowie święta przeżyjemy bardziej głęboko. Panuje tutaj bardziej polska atmosfera, mimo że mieszkający tutaj Polacy niekiedy tracą swoje korzenie – utrzymuje ks. Janusz.

Innym kapłanem regularnie spędzającym okres Bożego Narodzenia na Zaolziu jest Mirosław Kazimierz, który w kończącym się roku obchodził jubileusz 10-lecia posługi kapłańskiej. Cały ten okres spędził na Zaolziu. Przez pierwsze trzy lata był wikarym w Trzyńcu, od 1998 roku jest proboszczem w Olbrachcicach. – Pochodzę z miejscowości Bąków koło Kluczborka w byłym województwie opolskim. Kiedy byłem na drugim roku teologii, nasze seminarium w Nysie odwiedził arcybiskup ołmuniecki, Vaňák. Spotkawszy się z nami, klerykami, przedstawił panującą w Czechach sytuację i poprosił, by ktoś z nas przeniósł się do Czech. Zgłosiło się wtedy 12 kleryków, ja byłem jednym z nich. W seminarium ołmunieckim byłem trzy lata, rok w

ramach praktyki diakońskiej spędziłem w Wiczowicach, aż w końcu trafiłem na Zaolzie – opowiada o swojej misji ks. Mirosław. Na temat różnic w przeżywaniu okresu bożonarodzeniowego trudno mu się wypowiadać. Jako kapłan wszystkie święta przeżył bowiem na Zaolziu. – Jest to okres wyjątkowej pracy. Zdobienie kościołów, słuchanie spowiedzi, odprawianie nabożeństw. Przeżywam go z radością w sercu, ale cieszę się, kiedy już się kończy. Trzeba przygotować takie kazania, które dotarłyby nawet do ludzi, którzy w ciągu roku do kościoła nie chodzą. By i oni mogli świętować, bo również dla nich są te święta. Wiara nie jest czymś, do czego można kogoś zmuszać. Powinna wypłynąć z przekonania, które buduje się poprzez głoszenie Słowa Bożego. Ludzie nie wierzą, bo im o Panu Bogu nikt nie powiedział, takich osób jest mało. Do tego dzieła ewangelizacyjnego powinni włączyć się wszyscy wierni, by również osoby niepraktykujące zrozumiały, w czym tkwi sens tych świąt – zaprasza wszystkich do wspólnego działania ks. Mirosław. Również on z przykrością stwierdza, że istoty przyjscia Chrystusa na świat w ludzkiej naturze ludzkie przestają pojmować. – Prawdziwy sens Bożego Narodzenia wśród społeczeństwa tak jakos zszedł na drugi plan. W czasie świąt jest wiele zabawy, człowiek zje, wypije, wszędzie są kole-dy i to byłoby na tyle. Głównym sensem świąt jest Jezus. Dlatego bardzo ważny jest adwent, czas oczekiwania, który jest istotny. Księża pracują, ale wiedzą dlaczego. Moment Bożego Narodzenia jest taką kulminacją – uważa ks. Mirosław. W jego domu rodzinnym wigilia obchodzona była tradycyjnie. Dwanaście apostołów albo 12 miesięcy symbolizowało 12 potraw. Na talerzu siano, a na nim opłatek. Życzenia połączone były z wzajemnymi przeprosinami. Wspólna modlitwa, ewangelia o narodzeniu Pana Jezusa. – Wigilię spędzam każdego roku w Trzyńcu razem z tamtejszym proboszczem Franciszkiem Wrublem i ks. wikarym. Po kolacji wracam do Olbrachcic, bo o godz. 21 jest pierwsza pasterka w Suchej Górnej, a o godz. 24 w Olbrachcicach. Tylko jeden z 11 wieczorów wigilijnych spędziłem na gościnie u innego księdza – opisuje przeżywanie 24 grudnia ks. Mirosław. Również jemu radosny okres Bożego Narodzenia zawsze zleci bardzo szybko. Kilka dni przed jego rozpoczęciem udziela rozgrzeszenia penitentom nie tylko w Olbrachcicach i Suchej Górnej, ale także w Trzyńcu, Hawierzowie i Karwinie. – Czuję się wtedy potrzebnym. Ludzie przychodzą nie tylko ze swoimi grzechami, ale również ze swoimi problemami, bo nie bardzo wiedzą, co z nimi począć. Czasami wystarczy, że znajdą kogoś, kto ich wysłucha, komu mogą się zwierzyć. Wiedzą, że nie powiem nikomu, że ich sprawy wpadają w studnię zapomnienia. Wszyscy penitenci przychodzą z wiarą, że sakrament pojednania uzdrowia serce człowieka. Do konfesjonatu wchodzić niczym do poradni psychologicznej. Niejednokrotnie są wśród nich nawet ewangelicy, którzy wiedzą, że nie mogą otrzymać rozgrzeszenia – opisuje moc sakramentu pokuty ks. Mirosław.

ROMAN BASELIDES

Filip Kahlert OFM

Ksiądz Janusz Kiwak

»WYZNANIA CHRZEŚCJAŃSKIE DZIELĄ PRZEDĘ WSZYSTKIM NAROSŁE PRZEZ WIEKI UPREDZENIA« – MÓWI JEZUITA, KS. P. J. BADURA

Ad maiorem Dei gloriam!

Często ich oskarżano o szerzenie spisków, szerzenie ciemnoty, a nawet o wyniszczenie Indian. Dziś wiadomo, że w większości wypadków chodzi wyłącznie o mity. Pomimo to nadal budzą kontrowersje. O kogo chodzi? O członków Towarzystwa Jezusowego, czyli jezuitów. W 2006 r. przypada 450. rocznica śmierci założyciela zakonu, św. Ignacego z Loyoli (+31. 07. 1556 r.) oraz 500. rocznica urodzin jego towarzyszy, św. Franciszka Ksawerego (7 kwietnia 1556 r.) i bł. Piotra Favra (15 kwietnia 1556 r.), a także przybycia jezuitów do Pragi (21 kwietnia 1556 r.). Stąd najbliższy rok ogłoszony został rokiem jubileuszowym jezuitów. O kontrowersyjnym zakonie, jego historii, a także działalności jezuitów na Śląsku Cieszyńskim rozmawiamy z członkiem Towarzystwa Jezusowego, ks. **Piotrem Jerzym Badurą SI**, duszpasterzem czesko-cieszyńskiego kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, a także prezesem Ekumenicznego Stowarzyszenia Chrześcijań.

Księżę przesle, jakie cele przyświecały Ignacemu z Loyoli, kiedy zakładał zakon? Chodziło o XVI wiek, czas reformacji, jego zadaniem była więc walka z innowiercami...

Grupa „przyjaciół w Panu” – jak o sobie mówili, postanowiła oddać się w całkowitą i bezwarunkową służbę Panu Bogu. Przewodził im baskijski szlachcic Ignacy z Loyoli (1491-1556). Swoją wizję urzeczywistnili, zakładając nowy zakon, który w wielu ważnych kwestiach odbiegał od istniejących dotychczas, co już wtedy powodowało kontrowersje. Towarzystwo Jezusowe powstało w 1534 roku, a oficjalnie zostało zatwierdzone sześć lat później przez papieża Pawła III. W początkowych latach podejmowało prace apostołskie wynikające z aktualnych potrzeb i swoich możliwości. Jego dewizą stało się hasło: Ad maiorem Dei gloriam (Na większą chwałę Boga)! Jezuita zdawali sobie sprawę, że jest ich niewielu, a potrzeby duchowe wszystkich warstw społecznych są wielkie. Uznali więc, aby objąć swoim działaniem jak największą rzeszę ludzi, że powinni zastosować najlepsze i najskuteczniejsze środki. W celu zapewnienia realizacji swych zamierzeń szczególną wagę przywiązywano do właściwego wykształcenia i uformowania swych członków. Po kilkunastu latach zbierania doświadczeń stało się oczywiste, że priorytetami ich działania będą: praca dydaktyczno-naukowa, kaznodziejstwo, rekolekcje, misje. Powstanie Towarzystwa Jezusowego nie ma bezpośredniego związku ze wzmagającymi się w pierwszej połowie XVI wieku ruchami protestanckimi. Św. Ignacy w swoich pismach prawie nigdy nie wspomina Lutra ani innych reformatorów, choć dobrze zdawał sobie sprawę z problemów, jakie niosą ówczesne spory i tarcia na tle religijnym.

Jeden z młotów o jezuitach głosi, że byli oni

Św. Ignacy z Loyoli

Ks. Piotr Jerzy Badura (pierwszy z lewej) na jednym ze spotkań Stowarzyszenia Intelligencji Chrześcijańskiej. Obok siedzą ks. bp Vladislav Volný (SKEAW), konsul RP w Ostrawie Grażyna Kostrusiak i kompozytor Roman Berger.

„nosicielami” ciemnoty, przeciwnikami renesansowego oświecenia. A przecież to właśnie oni zakładali, m.in. także w Polsce czy na Śląsku Cieszyńskim, szkoły cieszące się dużym powodzeniem.

O jezuitach zawsze wiele się pisało i dyskutowało. Sukcesy zakonu inspirowały do dyskusji o jego roli w politycznych, kulturalnych, a także i gospodarczych dziejach Europy ostatnich stuleci. W tym czasie powstała bogata literatura antyjezuicka. Ostatnie lata przyniosły wiele cennych rozpraw naukowych i publikacji, które ukazują nowy obraz zakonu o różnorodnych odcieniach i barwach. Dowiadujemy się z nich o doniosłej roli, jaką odegrały uniwersytety i kolegia (gimnazja) w dziejach oświaty i nauki. Profesorowie należący do Towarzystwa Jezusowego zakładali lub też współkształtowali uniwersytety m.in. w Wilnie, Pradze, Wrocławiu, Wiedniu. Zapewne nie wszyscy wiedzą o dokonaniach jezuitów w dziedzinie nauk ścisłych, szczególnie w astronomii. Przykładem może być choćby wprowadzenie w 1582 r. używanego do dnia dzisiejszego kalendarza gregoriańskiego... Można o tym długo mówić. A sławny jezuicki teatr działający w niemal każdej szkole należnej do zakonu... I w Cieszynie zakon prowadził gimnazjum aż do 1773 roku.

Drugi młt – wyniszczenie Indian przez nawracających ich ogniem i mleczem zakonników. Młt ten obalają filmy, chociażby głośna „Misja”.

Film „Misja”, w reżyserii Rolanda Joffe, z Robertem De Niro w roli głównej, jest dobrym odzwierciedleniem klimatu pracy misyjnej wśród podbitych plemion Indian i ogromnego poświęcenia zakonników. Towarzystwo Jezusowe, by chronić niemiłosiernie wykorzystywaną przez kolonizatorów ludność tubylczą, założyło autonomiczne państwo o nazwie Republika Guaranów, w którym Indianie sprawowali wszystkie funkcje administracyjne. Wydajność pracy w Republice Guaranów wielokrotnie przewyższała farmy kolonizatorów. W państwie tym nie było kary śmierci. Najsurowszą karą, jaka była tam wymierzana, było wydalenie poza granice autonomii. Lęk przed dostaniem się w ręce konkwistadorów był tak wielki, że wymierzano ją niezwykle rzadko.

Porozmawiajmy teraz o jezuitach na Śląsku Cieszyńskim. Temu tematowi była przed rokiem poświęcona konferencja naukowa na Uniwersytecie

Śląskim w Cieszynie, której współorganizatorem było Ekumeniczne Stowarzyszenie Chrześcijań (dawniej Stowarzyszenie Intelligencji Chrześcijańskiej).

Materiały całonocnej konferencji, o której pan redaktor wspomina, są już opublikowane w pracy zbiorowej pt. „Towarzystwo Jezusowe na Śląsku Cieszyńskim. Studium ekumeniczne” (Wydawnictwo WAM, Kraków 2005). Ponad dwudziestu historyków, pedagogów, archiwistów, teologów, zarówno protestanckich, jak i katolickich, dzieliło się wiedzą i refleksją nad działalnością jezuitów na Śląsku Cieszyńskim i jej skutkami. Liczny udział przedstawicieli różnych środowisk, a także i ludzi młodych, świadczył o zainteresowaniu tematem. Konferencja oraz materiały zawarte w książce inspirują do dalszych badań i dyskusji.

Z Cz. Cieszyńska Jezuita musiał odejść po II wojnie światowej. Do swojego kościoła i domu rekolekcyjnego w Alejach Masaryka powrócił dopiero w 1990 r. Jak wygląda w skrócie najnowsza historia Towarzystwa Jezusowego w Cieszyńsku?

Po aksamitnej rewolucji zwrócono Towarzystwu Jezusowemu parafie, kościoły i część zabudowań. Po kilku latach wybudowano dom rekolekcyjny. Obecnie mieszka i pracuje w czesko-cieszyńskiej plebanii czterech kapłanów należących do prowincji czeskiej, z czego najstarszy, o. Rudolf Zubeck, ukończył w tym roku 80 lat życia, a o. Antoni Holas osiągnie ten wiek w lutym 2006 roku. Ponadto z Polski pracuje dwóch księży. Msze św. odprawiamy w Sibicy, Koniakowie, Ligocie, Mostach i Żukowie Górnym.

Ostatnie pytanie: Jezuita wciąż kojarzą się z walką z innowiercami. Skąd zatem u księdza zainteresowanie ekumenizmem, którego owocem jest Ekumeniczne Stowarzyszenie Chrześcijań. W nim zgodnie współpracują przedstawiciele różnych Kościołów, jego spotkania poświęcone były też

Islamowi czy judaizmowi, a przyjeżdżali na nie ciekawili ludzkie także spoza Śląska Cieszyńskiego.

Słowa modlitwy – testamentu Jezusa, wypowiedziane do swoich uczniów tuż przed aresztowaniem – „aby jak My stanowili jedno” (J 17,11; J 17,23) powinny być wyraźnie słyszane. Gdyby brano je sobie do serca, nie byłoby tyle nienawiści, wyniszczających wojen, terroryzmu. Zadanie jest trudne, wyznania chrześcijańskie dzielą nie tylko różnice teologiczne i liturgiczne, ale przede wszystkim narosłe przez wieki uprzedzenia. Wydaje się, że te pierwsze łatwiej pokonać aniżeli te drugie. Nie wystarczą spotkania przywódców religijnych oraz ekumeniczne dyskusje pomiędzy teologami, potrzebne jest wzajemne poznanie się, uznanie bogactwa duchowego i kulturalnego innych wyznań. Kontakty duchownych i wiernych oparte na wzajemnym szacunku w kościele, sali konferencyjnej i przy stole (tzw. agapie) zbliżają ludzi nie tylko na płaszczyźnie intelektualnej, ale i emocjonalnej. Mają one jeszcze jedną zaletę: motywują do wysiłku poznawczego, zapoznania się na nowo z nauką własnego Kościoła.

Dziękuję za rozmowę

❖ ❖ ❖

A co sądzi o roku jubileuszowym Towarzystwa Jezusowego prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek – wykładowca historii Kościoła na Uniwersytecie Ostrawskim?

Już sam fakt, że jestem ewangelikiem, nie pozwala mi odczuwać tych jezuickich wydarzeń i rocznic z takimi emocjami, jak przeżywają je katolicy. Niemniej szanuję ich uczucia i przyjmuję to ogłoszenie roku jubileuszowego do wiadomości. Rozumiem, że dla Kościoła rzymskokatolickiego jest to rok bardzo ważny.

Powiem tyle – każda epoka ma swoje wyzwania, ma swój porządek i ład. W tamtych czasach, gdy zakon jezuitów się rozdzielił, inne były potrzeby. Dzisiaj jest inaczej i jestem bardzo zadowolony z tego, że jezuita ten dzisiejszy porządek

Czesko-cieszyński kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa.

świata przyjmują, że prowadzą pracę na miarę czasów współczesnych i że działają na rzecz dzisiejszych wyzwań. A takim wyzwaniem jest przede wszystkim rozwijanie ekumenizmu.

I to właśnie u nas, na Śląsku Cieszyńskim, ten ekumenizm jest bardzo potrzebny. W tym burzliwym tu współżyciu wyznaniowym wielu ludzi sobie nawzajem ubliżyło. Cieszę się zatem, że w dzisiejszych czasach jest u nas prowadzony dialog, w którym każda ze stron usiłuje dotrzeć do Prawdy – zarówno katolicy, jak i ewangelicy. I to jest bardzo ważne, bo Prawda ma oczyszczający charakter.

Przez to poznanie Prawdy będziemy mogli spojrzeć na siebie prosto, bez tych różnych historycznych stereotypów. JACEK SIKORA

»GOROLE« W KIRGISTANIE, KRAJU NAZYWANYM SZWAJCARIĄ AZJI ŚRODKOWEJ

Z namiotem wśród koczowniców

Wszyscy kochają podróż, a w szczególności turystykę górską, stąd też co roku stawiają sobie za cel coraz ciekawsze i bardziej ambitne przedsięwzięcia. Po sprawdzeniu się w różnych partiach słowackich Tatr, zaczęli wypuszczać się do zagranicy. Zaliczyli Góry Fogaraskie w Rumunii i włoskie Dolomity. Przed trzema laty prawie cały miesiąc spędzili na Wielkim Kaukazie i zdobył szczyt nad szczytami – górę Elbrus, która wznosi się na wysokość 5642 metrów. W rok później celem ich podróży była Republika Altaj. Tutaj wprowadzić nie udało im się pokonać Biełuchy, perły w koronie monumentalnej ślany Akkem, ale zdobyli czterotysięcznik – Kupał i Aktru. W ubiegłym roku wyjechali do Norwegii – kraj tysiąca jezior, wodospadów i kaskad, by tegoroczne wakacje spędzić ponownie w górach Azji, konkretnie w egzotycznym Kirgistanie.

Wyprawa do tego kraju kusiła ich od dawna, tym bardziej, że nie spotkali nikogo, kto tam był. Zнали Kirgizję tylko z kilku publikacji, zdjęć oraz stron internetowych. Przyciągała ich zwłaszcza swoimi cudownymi pejzażami, wysoko położonymi jeziorami o krystalicznie czystej wodzie, a przede wszystkim pasmem górskim Tien-Szan. Byli też ciekawi życia jego mieszkańców.

Piątka studentów z zastępu turystycznego „Gorole”, działającego przy drużynie harcerskiej „Wielka Niedźwiedzica” – Roman Janusz, Michał Pastuszek, Marian Szczepański, Krzysztof Czerny i Jerzy Franek, zaopatrzeni w przewodnik po Azji Środkowej, suchy prowiant i sprzęt biwakowy wyruszyła na początku lipca pociągiem z karwińskiego dworca do ukraińskiego Kijowa, a stamtąd samolotem przez Moskwę do Biskeku – stolicy Kirgistanu (dawniej Frunze). Po raz pierwszy podczas swoich podróży karwińscy podróżnicy skorzystali z tego właśnie środka transportu, ponieważ ich zdaniem, samolot jest jedynym rozsądnym rozwiązaniem, jeżeli chce się zaoszczędzić sześć dni jazdy pociągami.

Naszą egzotyczną przygodę rozpoczynamy na załatwianiu administracyjnych formalności. Wszyscy przebywający czasowo w Kirgistanie obcokrajowcy muszą się bowiem czasowo zameldować w OVIR, czyli w Biurze Wiz i Rejestracji, gdzie dostaje się pieczątkę do paszportu oraz dane, określające datę przyjazdu, miejsce rejonu pobytu oraz datę wyjazdu – relacjonuje Roman. – Na dopełnienie formalności mamy kilka godzin. Cena takiej „bumagi”, bez której w sowieckich realiach ani rusz, to ok. 80 somów (1 som to ok. 60 halerzy) od osoby.

Ciekawi górskich przygód podróżnicy, chcąc jak najszybciej znaleźć się pod górkami szczytami, korzystają z usług miejscowego taksówkarza. Gruchotem, czyli samochodem marki „Lada” udają się do bazy alpinistycznej w dolinie Ala Arcza. Po drodze podziwiają łąki pełne różnokolorowych kwiatów i motyli, pasące się na pastwiskach konie oraz wyrastające po obu stronach drogi góry porośnięte lasami i łąkami; wyżej są bardziej suche i skaliste. Droga, choć rangą główna, jest tylko w części przejezdna. Dużo dziur i rozpadlin to standard tego kraju. Co chwila mijają na drodze lub poboczu zepsute samochody. Nie dziwota, są to na oko 10-letnie zabytki, głównie rosyjskiej produkcji.

Zatrzymują się pod jednym z czterotysięczników. Stąd robią wycieczki po okolicy. Krótka dygresja. W Kirgizji, niestety, na każdym kroku daje się odczuć, że miejscowi, widząc „inostrąca”, kombinują, jak na nim jak najwięcej zarobić. Wydaje im się, że obcokrajowcy mają kieszenie wypchane dolarami. Warto więc wcześniej poznać ceny za dane usługi (transport, hotele, żywność), by potem nie przepłacać.

Wspinaczka na Pik Pionier miała być wyjściem aklimatyzacyjnym. Niestety przecenili swoje siły. Po długiej i uciążliwej podróży, z 30 kilogramowym ekwipunkiem na plecach, nie byliśmy w stanie pokonać tak du-

żych różnic wysokościowych i wejść na sam szczyt. W takich przypadkach trzeba wiedzieć, kiedy zrezygnować z kolejnego kroku. Po przekroczeniu granicy ryzyka wspinaczka może stać się zbyt niebezpieczna. Wprawdzie nie pokonaliśmy góry, był to jednak pierwszy, zachwycający kontakt z przyrodą – mówi Roman.

Z kolei „Gorole” zwiedzają jeden z pierwszych odcinków Parku Narodowego. Przenoszą się do jego głównej części na wysokość ok. 3400 metrów, gdzie znajduje się biwak „Racka”. Muszą jednak zrezygnować ze spędzenia nocy w „hoteliku”, z którego korzystają turyści i alpinści. Przed nimi zadamowili się tutaj bowiem... myszy. Stąd wyruszają na wspinaczki i zdobywają trzy zaśnieżone szczyty – Pik Boks (4200 metrów n.p.m.), Pik Uczel (4540) oraz Pik Korona (4860). Przed wyruszeniem na najwyższy z czterotysięczników nie zapomnieli karwińscy amatorzy wysokogórskich przygód o długoletniej tradycji – przed wspinaczką na Pik Koronę trzeba na krzakach znajdujących się u jej podnóża, zawiesić kokardę lub sznurek. To znak, że z góry wróci się cało i zdrowo.

Droga przez pofalowane lodowce, głęboki śnieg, który w niektórych miejscach sięga powyżej kolan, piekielnie zimno, ruszające się pod stopami kamienie, pogoda, która zmienia się tutaj z godziny na godzinę, głębokie szczeliny i rumowiska skalne sprawiły, że kilka razy byliśmy u kresu wytrzymałości. Jednak panorama, jaką mieliśmy możliwość zobaczyć ze szczytu „Korony”, morze chmur pod nogami, z którego sterczą wierzchołki okolicznych gór, była nagrodą za wysiłek jej poskromienia. Zdobywając szczyt odczuwa się wzniosłość i satysfakcję. Ale jednocześnie góry uczą pokory. Trzeba więc być nie tylko silnym i odważnym, ale posiadać zdrowy rozsądek i przewidywanie tego, co może nastąpić – mówi Jurek. – Na górze nie zawsze myśli się o wychnie. Zmęczenie jest ogromne. Nie raz dokucza choroba wysokościowa, która wywraca człowiekowi żołądek, pojawiają się bóle głowy, czasami można zasłabnąć. Myśli się wtedy, żeby nie spaść, i nie ma czasu na podziwianie widoków. Dopiero w bazie przychodzi czas na refleksje – dodaje Roman.

W dobrym nastroju, po zregenerowaniu sił wśród egzotycznej roślinności i kąpieli w wodospadzie otoczonym śniegiem i lodem, wyruszają dolina

Ala Arcza w kierunku metropolii Kirgistanu – Biskeku.

W centralnym punkcie miasta, o typowo sowieckiej zabudowie – z szarymi, zaniedbanymi budynkami, w gmachu przypominającym sześcian, znajduje się Muzeum Narodowe. Jedno z pięter poświęcone jest historii Kirgizji i wykopaliskom archeologicznym, drugie – wodzowi Rewolucji Październikowej, Leninowi. Mnóstwo popiersi, dzieł Lenina, uchwał, kopii listów i notatek. Nieopodal muzeum znajduje się duży gmach parlamentu. Na placu, na którym także stoi pomnik Lenina, widoczna jest duża fontanna i budowla przypominająca meczet.

Do atrakcji stolicy należy bez wątpienia jedno z największych w Azji Środkowej targowisk – Oszski Bazar. Harmider, wrzawa, krzyki, dźwięki instrumentów ludowych, mieszanina zapachów i smaków – to prawdziwe jego oblicze.

Bazar podzielony jest na „działy”, ale i tak trudno nam się tutaj odnaleźć. Bogactwo kolorów i zapachów odurza i zachwyci. Słowa nie potrafią oddać w pełni tego, co widzą nasze oczy. Nos swędzi od egzotycznych przypraw: rajhan, zambai, żyra; dziewięć rodzajów sproszkowanej papryki – od pomarańczowej do brązowej, owoców, makaronów, miodu... Tylko tu można kupić inżyr – świeże figi. Trzeba zjeść je na miejscu, bo jutro już nie będą przydatne do spożycia. Samsy (mięso lub ziemniaki w cieście pieczone w glinianych piecach – tandyrach) można dostać także tylko na oszskim bazarze. Fotografujemy, próbujemy i kupujemy, m.in. kołpaki, tradycyjne czapki kirgiskie – wspomina z nostalgią Jurek.

Z Biskeku podróżnicy udają się do miasteczka Czolpon Ata nad jeziorem Issyk-Kul. Położone w pięknej scenarii gór Tien Szan, jest drugim co do wielkości jeziorem górskim na świecie (jego powierzchnia wynosi 6236 km, a głębokość sięga 669 m), nigdy nie zamarza. Jego krystalicznie czysta woda dorównuje pod względem czystości najgłębszemu jezioru na ziemi – Bajkałowi. Jak głosi legenda, na dnie jeziora leżą zaklęte miasta, tutaj też przed tysiącami lat mieczem umacniał załazki państwowości wojownik Manas. Świadectwem tego są podania, święte miejsca i kurhany, które „żyją” do dziś w świadomości zamieszkujących tu ludów. Inną atrakcją tej miejscowości jest jedyne w swoim rodzaju muzeum na świecie – muzeum kamieni i głazów prehistorycznych z licznymi petroglifami, naskalnymi rysunkami, które podobno pochodzą z 500 roku p.n.e. Nad jeziorem znajduje się kilka miejscowości, z których jednak niewiele nazwać można mianem „wypoczynkowe”. Widać w nich biedę tutejszych mieszkańców. Poza kilkoma wyjątkami hoteli nie ma. Jest jednak mnóstwo kwater prywatnych, na których wynajmowaniu dorabia do niezwykłej niskiej emerytury (ok. 400 somów) miejscowa ludność.

Kolejnym miejscem podróży były góry Tierski Altaj.

Trasa wiodła przez trzy doliny Tierskiego Grzebienia – Czon Kyzyl-Suu, Dżety Oguz, poprzedzone fantazyjnie ukształtowanymi, przytulonymi do siebie siedmioma skałami z czerwonego piaskowca, zwanymi „Siedem Byków”, oraz Karakoł. Podczas podróży kapiemy się w termalnych źródłach, mijamy stada pasących się owiec, krów i koni. Jesteśmy gośćmi, żyjących tu od maja do października w jurtach, Kirgizów. Jurtą jest zarówno kuchnia, jadalnia i sypialnia. Przed nią płonie ognisko lub pali się ogień w stojącym w środku żelaznym piecyku, z którego dym ulatnia się przez otwór, tzw. tunel. W jednym pomieszczeniu mieszka zwykle kilka osób – jedna rodzina, a czasem kilka. Obraz gospodarzy

Część doliny Tierskiego Grzebienia przebyliśmy na koniach.

jest przejść obok, nie pozdrawiając, nie zamieniając kilku słów. Jeśli zaproszą do środka, nie powinno się odmawiać. Zawsze można liczyć na piatkę herbaty (czarka bez uszka), kawałek lepkości – okrągłego płaskiego chleba razowego, tradycyjny dla tego kraju kumys, czyli napój ze skwaszonego kobyłego mleka oraz na pasjonujące opowieści myśliwskie starych czabanów (pastery). Tutaj też, po raz pierwszy i ostatni, podróżowaliśmy konno. Skorzystaliśmy z oferty 12-letniego biznesmena, który obiecał nam najpierw cztery konie, w końcu „pożyczył” dwa. Jak się jednak okazało, zwierzęta były tak wychudzone i zmęczone, że nie wytrzymały do celu podróży. Musieliśmy więc znowu na własnych plecach taszczyć 30-kilogramowy bagaż. Jednocześnie wędrowkę dziewczynami zakatkami, których niepowtarzalna przyroda była tym najpiękniejszym, co udało nam się kiedykolwiek zobaczyć, zakończyliśmy w mieście Karakoł – relacjonuje Roman.

Miasto wygląda jakby zostało wybudowane w środku lasu. Nie jest w nim również nic ciekawego do oglądania. Jest mnóstwo zieleni, jednak o stanie dróg lepiej nie wspominać. Asfaltowa nawierzchnia chyba nigdy nie była tutaj reperowana. Z tych powodów

nie obowiązują tu żadne zasady ruchu drogowego – każdy wybiera najmniej wyboiste fragmenty jezdni. Również tutaj, w samym centrum miasta, znajduje się plac z nieodzownym pomnikiem Lenina.

Na lotnisko do Biskeku wracamy południową, bardziej skalistą, odludną i niedostępną stroną jeziora Issyk-Kul. Po raz ostatni chcieliśmy zrobić zdjęcia wylaniających się spoza chmur gór, zielonych łąk, egzotycznej roślinności i bajkowego... wschodu słońca. Na kilka godzin zatrzymaliśmy się w miasteczku Rybiacze (dawniej Pokrowka), gdzie zwiedziliśmy stary, typowy dla tego rejonu muzeumski cmentarz – wspomina Jurek.

Potem już podróż samolotem z Biskeku do Kijowa, pociągami, jadącymi z maksymalną prędkością 50 kilometrów na godzinę do Użgorodu, stąd na granicę ukraińsko-słowacką, i... do stacji końcowej w Karwinie.

WANDA KULA

Kirgizja (ok. 200 tys. m kw.) położona w Azji Centralnej, zamieszkała jest przez niecałe 5 mln mieszkańców. Przez ponad dziesięć wieków kraj ten znajdował się na jednej z odnóg Jedwabnego Szlaku. Miasta, jakie na przestrzeni wieków powstawały wzdłuż niego, są dziś niepowtarzalnym skarbem zabytkowej architektury sięgającej początków naszej ery. Jest państwem bardzo niejednorodnym etnicznie. Mieszkają tu m.in. Kirgizi (60 proc.), Rosjanie, Uzbekowie, Ukraińcy, Tatarzy. Była republika Związku Radzieckiego stała się niezależną w 1991 roku, jako pierwsza z republik w tym regionie.

Góry Tien Szan, czyli „Niebiańskie góry”, zwane są tak zapewne ze względu na swe niezwykle piękno i to, że ich szczyty sięgają niemal do nieba – Pik Pobjedy (7439 m n.p.m.) i Chan Tengri (6995). Prawie połowa tego pasma górskiego, a także jego najwyższe szczyty znajdują się właśnie w Kirgizji. Ich budowa geologiczna jest bardzo zróżnicowana – góry tworzone są głównie przez łupki, piaskowce, wapień, marmury i granity. Ostatni okres fałdowania miał tu miejsce w trzeciorzędzie. Dziś podlegają powolnemu procesowi wypiętrzania, stąd mają tu miejsce częste trzęsienia ziemi.

Na szczycie Pik Korony

Ściana Aksajka

PIEKŁO EMIGRACJI, CZYLI NA CO ZMARŁ MICKIEWICZ?

Cholera kontra arszenik

W szkole uczono nas, że na cholera. Być może, ale epidemii cholery w tym czasie w Stambule (Konstantynopolu) nie było. Stwierdzili to ponad wszelką wątpliwość polscy dziennikarze, którzy w 1935 r., po ogłoszeniu w „Wiadomościach Literackich” przez Tadeusza Boya-Żeleńskiego informacji, że Mickiewicz najprawdopodobniej został otruty, podjęli wyprawę do Turcji. Mieszkający w Stambule ludzie o polskim rodowodzie, którzy znali sprawę z opowieści krewnych, cholera wykluczyli.

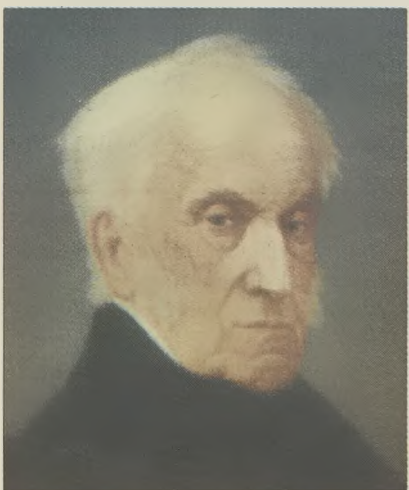
Boy swe przypuszczenia oparł na opublikowanym w 1932 r. w Polsce świadectwie pułkownika **Emila Bednarczyka**, emisariusza Towarzystwa Demokratycznego Polskiego w Turcji, który w 1855 r.

Pomnik Mickiewicza w Kartowych Warach.

znajdował się w otoczeniu Mickiewicza, a na wiadomość, iż ten zachorował, szukał dla niego lekarza. Otóż Bednarczyk twierdzi, że doktora **Jana Gembickiego** musiał sprowadzić pod groźbą użycia broni. – Powiedz, żem go struł – taka była pierwsza reakcja Gembickiego i jednocześnie uzasadnienie odmowy pójścia z pomocą.

Skąd to skojarzenie z otruciem? Czyżby wśród polskiej emigracji krążyły już jakieś plotki o próbie pozabawienia życia Mickiewicza? A jeśli tak, to od kiedy? I komu mogłoby zależeć na jego zniknięciu?

Książę Adam Jerzy Czartoryski (1770-1861).

Pytania te od dłuższego czasu nurtują polskich mickiewiczologów, ale rzadko są roztrząsane publicznie. Daleko idącą wstrząsłość nakazywał im autorytet profesora **Stanisława Pigonia**. Profesor UJ napisał w 1932 r. w artykule *Z ostatnich chwil A. Mickiewicza*, że nikomu nie może przyjść do głowy, iż wieszcz został otruty. Milczenie przerwała niedawno prof. **Alina Witkowska**, przewodnicząca obchodów 150. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza, która w wydawnym ostatnio dzienniku **Juliana Ursyna Niemcewicza** przeczytała, iż książę **Adam Czartoryski** zapadł na niejasną i ciężką chorobę i że... może wreszcie Moskałom uda się ta sztuka, której próbują nie pierwszy raz: otrucia wielkiego Polaka rękami naszych wyrodków.

Jednakowoż Witkowska dowodów na potwierdzenie tezy, że otrucie wieszca mogło inspirować Rosjan, nie znalazła. Inspiratorów ewentualnego zamachu skłonna jest raczej szukać w obozie paryskiego Hotelu Lambert, chociaż nie tyle u samego jego przywódcy, księcia Czartoryskiego, który ostatecznie pożył Mickiewiczowi drobną sumę 1500 franków na turecką eskapadę, lecz u jednego z jego popleczników, generała **Władysława Zamoyskiego**. Mickiewicz Zamoyskiego szczerze nienawidził, uważał, że jest nieszczyściem dla Polski. Czy jednak osobiste uprzedzenia mogły leć u źródła koszmaru zabójstwa?

Polsko-polska wojna krymska

Niewiele wyjaśnia również analiza intencji tureckiej wyprawy Mickiewicza. Wiadomo, że wieszcz – w latach 50. bardziej już zaangażowany w działalność polityczną niż literacką (pracował w Bibliotece Arsenału) – został ogarnięty ideą przekształcenia konfliktu turecko-rosyjskiego w wojnę kontynentalną, której efektem byłoby odzyskanie przez Polskę niepodległości, przynajmniej w zaborze rosyjskim. Dążąc do zjednoczenia pod jednym dowództwem polskich formacji zbrojnych w Turcji, musiał lawirować między bliskim sobie obozem demokratycznym (Koło Polskie), wpływo-

Prześlanie

I w całym działaniu, czy w Konstantynopolu, czy tu, powinniśmy ciągle starać się otrząsać z wpływu stronnictw. Trzymajmy rzecz czysto narodową, a co jest dobrego we wszystkich stronnictwach, pójdzie na koniec tam, gdzie zobaczą bezinteresowność i braterstwo.

Adam Mickiewicz
w liście Józefa Wysokiego
(Paryż, 2 maja 1854).

wym odłamem monarchistycznym Czartoryskiego (Hotel Lambert) a polityką cesarstwa francuskiego. Nietety, podzielone stronnictwo Hotelu Lambert realizowało już własną wizję udziału Polaków w wojnie krymskiej. Dowodem m.in. utworzenie w Turcji (grudzień 1854) dywizji polskiej na żołdzie angielskim, pod dowództwem wzmiankowanego gen. Zamoyskiego.

Mickiewicz nie dawał jednak za wygraną. Będąc w kontakcie np. z gen. **Józefem Wysokim**, desygnowanym z ramienia obozu demokratycznego we Francji na dowódcę legionu wschodniego, mającego się sformować w Turcji, a także z **Michałem Czajkowskim** – **Sadyk Paszą**, generałem tureckim, dowódcą własnego pułku Kozaków otomańskich w Burgas i nominalnym dywizji polskiej Zamoyskiego, potrafił przekonać

do swej misji francuskiego ministra oświecenia publicznego.

Dnia 7. 9. 1855 otrzymał paszport, 13.9. wraz z **Władysławem Czartoryskim**, synem księcia Adama, **Arman-**

Cyprian Kamil Norwid

Duch Adama i skandal

Resurrexit, sicut dixit.

1
Oto ten samy, którego bez-dumna
W kościeła wnętrzu czerniła się trumna,
Zmartwychwstał w Słowo...

2
I „Kochał się” wyrzekłszy przy zgonie,
Po zgonie jeszcze w swym ukrywa łonie
Hańbę – domową!

3
Więc pokazał się naprzód Magdalenie,
Podobny PANU, jak swym wzorom cienie
Podobne wiernie...

4
I na Emaus idącym powiada,
Jak się to pismo niejasno wyklada,
Że laur – to ciernie...

(Pisałem po powrocie z pogrzebu
Adama Mickiewicza, 1856, w Paryżu)

Świątynia Hagia Sophia na XIX-wiecznym sztychu. – Nie będę opowiadał o zewnętrznych wspaniałościach Konstantynopola – pisał Mickiewicz do Wiery Chlustin – znasz je Pań! z opisów (...); inaczej przedstawia się to od wewnątrz. Trzeba mieć zmysły iście demokratyczne i bardzo mocne, aby znieść pierwsze wrażenie wschodniego miasta.

dem **Lévy** i dawnym wojskowym **Henrykiem Służalskim** wypłynął na statku parowym Tabor z Marsylii do Stambułu. Faktycznie miał do spełnienia misję mediacyjną w polskich formacjach wojskowych, oficjalnie

ceremonii pogrzebowej w kościele św. Magdaleny w Paryżu, **Franciszek Jaźwiński** oblił kijem gen. Zamoyskiego. Opinia publiczna odebrała to nie jako skandal, lecz słuszny akt zemsty na obozie Czartoryskich za śmierć Mickiewicza.

Prawdy o rzeczywistych powodach śmierci naszego największego poety nie dowiemy się już chyba nigdy. W literaturze zaczyna przeważać – wylan-sowany przez syna **Władysława Mickiewicza** – pogląd, że przyczyną było złe odżywianie się: tak w obozie kozackim w

Burgas, jak w samym Stambule. Jacek Łukasiewicz w popularnej monografii pisze, że Mickiewicz nie przestrzegał diety jadając w garkuchniach tureckich. 25 listopada zjadł obiad złożony z kurczaka czy kaczkę i pół butelki wina. W nocy poczuł się gorzej, następnego dnia przed południem jeszcze pił kawę i palił, rozmawiał ze znajomymi. Około południa przyszedł ostry atak,

Generał Władysław Zamoyski (1803-1868), polityk Hotelu Lambert.

Nierządnicą i kij zemsty

W kolejnym rozpaczliwym liście do księcia Mickiewicz pisze: *Przytoczę tu jeszcze słowa słyszane w seraskieracie* (tureckim ministerstwie wojny – KK). *Wybacz Książę tym grubym słowom, nie moje są, ale mużniana poważnego. Ten mówiąc o rozprężeniu formacji polskiej, rzekł z żalem: – Pytano nierządnicy, czemu nie urodzi dziecka? – odpowiedziała: „co jeden zacznie, drugi psuje”. Nie wiem, co p. Zamoyski gdzie zaczął, ale wiadomo, ile już popsuł.*

Dnia 21. 1. 1856, podczas

Mickiewicz na łożu śmierci. Sztych z epoki.

po południu zjawili się lekarze. Choroba wyglądała na „cholera najgwałtowniejszą”. (...) Przyczyną śmierci było prawdopodobnie zakażenie cholera, choć wysuwano też przypuszczenia otrucia, opierając się głównie na tym, że ciało po zgonie nie szczyrniało.

Miał 57 lat.

KAZIMIERZ KASZPER

Z listów Adama Mickiewicza

Do Adama Czartoryskiego

Konstantynopol, 25 października 1855

Mości Książę!

(...) Wiesz zapewne Książę, że Sadyk-Pasza ma sotnie różne; obok ukraińskiej są dobruckie i kubańskie. U nieregularnych Kozaków zaprowadzony większy rygor; wszakże widziałem, że ten rygor nie osłabia ich przywiązania do pułku i do dowódcy. Drugi pułk mniej znam, bo mieszkalem w pierwszym, wszyscy jednak mówią, że złożony z dzielnych żołnierzy (widać też to po ich postawach) i że dziś mogliby stanąć na linii bojowej. Taka formacja, gdyby rozwinęła się w większą liczbę pułków, potężnym stałaby się narzędziem dla sprawy polskiej.

(...) Im mocniej to wszystko czuje, tym dotkliwiej boli mnie terazniejsze rozdzielanie dwóch pułków, za którym pójdzie rozdzielanie żywołów, które owszem należało wiązać i które tak szczęśliwie zaczęły jednoczyć się same. Rozdzielenia tego sprawcą jest pan generał Władysław Zamoyski; (...)

Teraz Sadykowi odjęto znowu część żołnierzy zatrzymując jeńców. (...) Książę Władysław mówi, że ich zatrzymuje dlatego, iż lęka się, aby

w obozie nie mieli niedostatku. Dziś słyszę, że mają być do kontyngensu angielskiego odesłani, zapewne z drugim pułkiem. Jaki stosunek będzie tego kontyngensu z Polską i z Kozakami, którzy imieniem i tradycją wiążą się jeszcze z naszą sprawą, nie wiem. (...)

Osoby podzielające zdanie p. generała Zamoyskiego i chciwie żądające przejścia na żołd angielski powiadały mi ciągle o pozycjach militarnych, świetnych w przyszłości, o wielkiej płacy, o szybkich awansach: słowem, tylko o zyskach. Na takie osoby niewiele można liczyć i nadzieje ich przesadzone rychło zawiodą ucierpią. Mogę uręczyć WKsMości, że przez cały pobyt w obozie ani razu, ani jednego razu nie słyszałem ani jednego słowa o pozycjach, zyskach i przyszłych spekulacjach. Systema wiązania ludzi tylko materialnymi widokami, które zdaje się być właściwe p. generałowi Zamoyskiemu, ile jest mocne, widzieliśmy na królu Ludwiku Filipie.

Do Michała Czajkowskiego

Konstantynopol, 5 listopada 1855

Kochany nasz Jenerale.

Dotąd nie mam odpowiedzi od Księcia Adama na list, gdzie mu całą rzecz tutejszą wystawi-

łem w pełnej szczerości. Ks. Władysław raz był u mnie. Powtarzałem mu, com dawniej mówił. Słysząc, że się skarży na mnie mówiąc, że jestem w i r i t a c j i. Nie mam ochoty ani potrzeby iść wiedzieć go. Słyszałem, że za tydzień odjeżdża do Paryża. Nie widzę, co by on, zostając po wpływie p. Zamoyskiego, mógł zrobić dla sprawy polskiej. (...)

Warunków dotąd o legie polskie z rządem angielskim żadnych nie zawarto. P. Zamoyski po prostu podjął się dostawić pułk Polaków za mniejszą cenę, niż kosztuje kontyngens zwyczajny. To przyjęto, za to został jenerałem, ale dalsze jego propozycje, kto wie, jak będą widziane.

Do Adama Czartoryskiego

Konstantynopol, 13 listopada 1855

Jaśnie O. Mości Książę.

(...) Wiadomo, jak imię Czartoryskich było szanowane na Wschodzie, jakiego nabierał wpływu Książę Adam. (...) Wpływ Ojca mógł być utrzymany i dalej przeciagany usiłowaniami Synów. Mógł ks. Witold lub Władysław stawić się wobec narodu i rządów, mocen jeśli nie swoimi zasługami, to położeniem Ojca. Dziedzic jego

stosunków i imienia dawałby niejaką gwarancję rządcom obcym i wielu interesom zagrożonym w Polsce. Tymczasem, zamiast którego z książąt, zjawił się p. Zamoyski, działając w imię Czartoryskich i Polski. Ale nie poszedł on drogą Sadyka. Ten przez czas tak długi pracując dla Turcji nie nie żądał dla siebie i dziś jest równie biedny jak w dzień przyjazdu do Stambułu. Pan Zamoyski zaś zawsze od siebie zaczynał i kończył na s o b i e. W Szumii jeszcze p. Zamoyski wyrobił zaraz żołd dla siebie, tytułem oficera wyższego węgierskiego refugii. Wszyscy dostatniejsi Madziarowie swoje żołdy ustępowali kolegom, jedni całkiem, drudzy w połowie. Widziałem tu oficerów, z którymi p. Zamoyski stołował się razem składkowie po pięć piasłtrów na dzień, i zgadzają się wszyscy na to, iż był uciążliwym stołownikiem, żądając, aby za pięć piasłtrów służył jego żywiono. W późniejszych czasach upominał się u Turków o cały żołd jeneralski, zaległy od czasu jego nominacji, chociaż tej nominacji nie był przyjął i Turcy ją uważali za niebyłą. (...) Słowem, Turcy uważają go za zręcznego emigranta kręciciela, który za pomocą rządów obcych im się narzucił. (...)

Czwarty wieszcz w Polsce

Nie był wysoki, nie był przystojny, nie był „lwem salonów” i nie przejmował się tym, co ludzie mówią o nim. Był całym sercem oddany żonie Teodorze i malarstwu, w nim to stworzył panteon polskiej historii, choć sam miał czeskie korzenie...

Tak! był Jan Matejko (1838–1893).

Z poźółklej fotografii wystawionej w gablocie w Muzeum jego imienia przy ulicy Floriańskiej w Krakowie patrzy na nas zgarbiony nieco, brodaty, o długich włosach, mężczyzna, siedzący na skos na giętym krześle. Przez okragłe druci+ane okulary jego oczy przejmująco a zarazem i smutno wpatrują się w widza. Z fotografii emanuje zacięcie i „magnetyczna osobowość”, o której nie raz mówili mu ówczesni.

Jednak początki Jana były inne. Syn **Franciszka Ksawerego Matějki** wywodzącego się z Roudnic pod Hradca Kralowej, nauczyciela muzyki w krakowskich domach, nie cieszył się ani ciepłem rodzinnym, ani specjalnym dostatkami. W wiążącej z trudem koniec z końcem rodzinie nie zauważono jego złamanego nosa, ani tego, że niedowidzi. Ojciec chciał, by dziewiąty z kolei syn stał się muzykantem. Zainteresowanego zaś pociągało... malarstwo, które ojciec określał krótko: „Bardzo niepraktyczny zawód”.

Ściany pokoiów rodzinnego domu Matejków zdobiły ryciny znanych polskich bohaterów – księcia Józefa Poniatowskiego w chwili tragicznej śmierci w nurtach Elstery czy Kościuszki wspartego na pałaszu, zamyszonego nad losem Ojczyzny. Mrukił i niezbyt wygadany (być może z powodu czeskich naleciałości?) Jan uwielbiał godzinami przerysowywać te motywy. Do jego ulubionych „zabaw” należało także „odprawianie” mszy...

Nie miał jednak ani na papier, ani na farby. I pewnie nie usłyszeliśmy o Matejce, gdyby nie jego brat Franciszek, który mało że zakupił potrzebne do malowania rzeczy, ale także wymógł na ojcu zgodę na rozpoczęcie prawdziwej nauki malarstwa przez Jana.

Przygoda palety i pędzla...

...rozpoczęła się w Szkole Sztuk Pięknych (części Szkoły Technicznej). Nudnawa była to nauka. Malowano martwe natury... Studia „łamania światła” Jan rozszerzył o fatalazki i ścinki pozbierane z warsztatu ciotki. Stanowiły one załączek „Skarbczyka” – przez całe życie zbieranego magazynu rzeczy, które mogły się przydać w malowaniu. Rzeczywiście większość z utrwalonych na wielkich matejkowskich płótnach przedmiotów przetrwała do dziś dzięki tej kolekcji „zbędności”.

Osirocony przez matkę, rodzinę „zastępczą” odnalazł u Giebułtowskich z Wiśnicza. Giebułtowscy prowadzili pensję, na której uczył Matejko-ojciec. Tam też poczuł oddech polskości i szlacheckiej atmosfery. Tam też spotkał swoją wybrankę, o osiem lat młodszą córkę Giebułtowskich Teodorę, zamierzającą zostać aktorką, czy mówiąc ściślej, osobą sceniczną (w późniejszych latach na koszt męża nawet studiowała śpiew operowy w Dreźnie).

Nauka w szkole szła na tyle dobrze, że po 6 latach „kucia” w Krakowie Matejko wyjechał na stypendium rządowe do Monachium, gdzie nareszcie zobaczył prawdziwą sztukę (przypominajmy, że w Krakowie dopiero od 1853 roku kształtowała się galeria). Zobaczył płótna tych, których cenił najwięcej – Petera Paula Rubensa, Antoniego van Dycka i Albrechta Dürera. Wszedł w nurt modnego malarstwa historiozoficznego, przepojonego echem romantyzmu i teutońskimi legendami. Tam zrodził się w nim pomysł, by jego malarstwo stało się narzędziem w dziele wyswobodzenia Polski spod jarzma zaboborów.

Wieszcz pędzla

Pierwszym, wręcz z kryminalnym podtekstem, dziełem, które maluje w tej wierze, jest „Otrucie królowej Bony” (1859 r.) – obraz od razu wysoko oceniony przez krytykę, w którym „czuć” i widać wahania królowej i knowania dworzan.

W roku 1862, gdy jego nazwisko zyskuje na rozgłosie, oświadcza się Teodorze. Panna nie jest zachwycona. Rzuca tak mocno *pierscionkiem zaręczynowym*, że się aż do drugiego pokoju zatoczył – wspominał Jan. Cóż, zwiastuny rozgłosu nie miały jeszcze magicznego oddziaływania na Teodorę. Matejko musiał zgromadzić dostateczne zabezpieczenie finansowe dla utrzymania rodziny i pozyskania uczuć swej łubej. Ta zaś była wrażliwa na... sławę.

Popularności przysporzyły Matejce „Ubiory w Polsce”, publikacje studiów 684 figur w histo-

rycznych strojach. Odtąd Jan zyskał stałą przychylność pań z Towarzystwa, gdyż wiedział, jak zaprojektować suknie. Mało tego – nie raz rzeczywiście projektował je na zamówienie.

Również zaprojektował ubrania na swój ślub (suknię żony, swój frak, ubiory gości), do którego doszło 21 listopada 1864 roku w kościele karmelitów na Piasku. Wyreżyserował też całość obrzędu (być może to było echo dziecięcych zabaw?). Teodorę do małżeństwa ostatecznie przekonał sukces przełomowego płótna w twórczości Jana „Stańczyk w czasie balu na dworze królowej Bony” – owej emanacji sumienia narodu o rysach artysty, pokazywanego już po upadku Powstania Styczniowego. Powstania, w którym uczestniczyli bracia Matejki, a on sam przekazał na jego rzecz swoje oszczędności i wraz z Józefem Szujskim (przyjacielem i historykiem) dostarczał broń do oddziałów generała Mariana Langiewicza. Lecz, mówiąc nawiasem, nie został podbudowany widokiem, który ujrzał w obozowisku w Goszczy...

Magiczną wprost siłę miał sukces „Kazania Skargi”, eksponowanego na wiosnę tegoż roku. – *Boisz się przemówić, aby nie przerwać powszechnej ciszy, aby nie uронić słów, jakie wypowiada na płótnie jego główna osoba. Wrażenie to jest tak ogólne, że zawsze przed obrazem Matejki panuje zupełna cichość* – donosiła ówczesna prasa. Obraz został nagrodzony medalem na Salonie Paryskim w 1865 roku i jest powszechnie uważany za jedno z najlepszych dzieł malarstwa historycznego. Wtedy to Teodora, stojąc przed tym płótnem, podobno nareszcie poczuła, że jest w mężu zakochana...

W rodzinnym kręgu

Państwo młodzi zamieszkali przy ulicy Krupniczej. Na świat przyszli dzieci. Matejko związał się jak w ukropie, by zabezpieczyć należyty poziom życia rodzinie. Na Wystawie Powszechnej w Paryżu w 1867 roku w dziale Austro-Węgry wystawił „Reytana w sejmie warszawskim 21 kwietnia 1773 r.”. Sukces okazał się niewyobrażalny. Obraz dostał złoty medal, a ponadto zdecydował się go kupić Cesarz Franciszek Józef I, w dodatku za niewyobrażalną sumę 45 tys. franków...

Pasja twórca „wieszczka pędzla” nie słabła. Powstają kolejne wielkie płótna, a między innymi „Batory pod Pskowem”, przy tworzeniu którego Matejko nagle zaniemaga. Dają o sobie znać wrzody żołądka, które po wielu latach doprowadzą do jego zgonu. Mistrz bowiem żywił się systematycznie... kawą i tytoniem. O odżywianiu nie było mowy, tym bardziej, że Teodora nie była zainteresowana kuchnią ani specjalnie nie przejawiała matczynych instynktów. Choć życie rodzinne spędzano harmonijnie – wieczorem były głośne modlitwy, w nocy tajemnicze alkowy. (W ciągu pięciu lat po ślubie Teodora urodziła troje dzieci).

Wakacje życia

Matejkowie mieli właściwie jedyne niezapomniane wakacje, te w 1872 roku. Kiedy to Henryk Gloppler, krewny Matejki (matka Jana i Glopplera były siostrami), bogaty kupiec, posiadacz marmurowych kamieniołomów w Turcji, zaprosił ich do Konstantynopola. Trzy miesiące wakacji, bez dzieci (Teodora zostawiła je u siostry w Wiśniczu), w orientalnej atmosferze, u rodziny bliskiej pałacu sultana, wywarły niezatarte wrażenie na artystycznej duszy malarza, zachwyconego przyrodą, kulturą, możliwościami kolekcjonerskimi i... Teodora. Ta po powrocie do Krakowa, zapragnęła wcielić w życie to, co zobaczyła w willi Glopplerów nad Bosforem. Zapragnęła orientu, lokaja i wieczornych kolacji. I miała. Zwłaszcza późne kolacje nie wychodziły na zdrowie, ani zagrożonej genetycznie cukrzycą Teodorze, ani walczącemu z żołądkiem Janowi. Ale było światowo!

Wtenczas Matejkowie mieszkali już na Floriańskiej, po tym, jak Matejko spłacił rodzinę i poddał kamienicę gruntownej przebudowie. Podnajmowali lokum Joannie Serafinowicz z Giebułtowskich, siostrze Teodory.

Rozgłos w świecie

Kolejne dzieła mistrza „Unia Lubelska” (1869) oraz „Batory pod Pskowem” (1872) dostarczyły rodzinie wiele satysfakcji. Za pierwsze płótno „Stowarzyszenie Artystyczne” (Umělecká beseda) przyznało Janowi honorowe członkostwo dostrzegając panslawistyczne akcenty dzieła, zaś przy prezentacji drugiego Matejko zawiązał do Pesztu i Pragi. Nad Wełtawą zaproponowano mu objęcie urzędu dyrektora Praskiej Akademii Sztuk Pięknych. Mistrz bardzo poważnie rozważał tę możliwość. W końcu pisząc w uzasadnieniu do braci Czechów – *Przyjaźń dla Czech*

mieć mogę tak, jak ja mam dziś serdeczną, ale ziemi mojej – Polsce miłość ma należy – odmówił. Liczył na to, że wymusi powstanie Akademii Sztuk Pięknych z prawdziwego zdarzenia w Krakowie. Niestety, pomimo zaangażowania sił i środków, w tym finansowych, swoich i miasta za życia Matejki w Krakowie oprócz wzniesienia gmachu szkoły nie powstała Akademia Sztuk Pięknych.

Nie pomogła nawet herbatka z cesarzem Franciszkiem Józefem I, który odwiedził Mistrza 2 września 1880 roku. Na czas wizyty dom na Floriańskiej wywrócono do góry nogami. Pracownię z trzeciego piętra przeprowadzono na pierwsze, schody wyłożono czerwonym dywanem, a pod nogi cesarza sypano kwiaty. Wizyta przebiegła w miłej atmosferze. Niezadowolona była akurat... Teodora. Cesarz nie poświęcił jej należytej uwagi.

Rozruch w domu

Zapracowany mąż, rozwrzeszczane dzieci, zbyt mało pieniędzy na wystawne życie i postępująca cukrzyca doprowadzały Teodorę do niejednego wybuchu nerwowego. Jak wtedy, gdy zmuszona groźbą zastopowania pieniędzy, musiała wrócić z leczniczej kuracji „u wód” w Karlsbadzie i Francesbadzie i „zoczyła” ukrywany przez Matejkę portret Stasi Serafińskiej, „Kasztelanką” zwany. Jej wściekłość nie miała granic. W odwecie, w furii rozszarpała swój portret w sukni ślubnej, który potem po wielu latach Mistrz namalował ponownie... W świetle wspomnień Stasi, podejrzenia Teodori nie były tak zupełnie nieuzasadnione. Nie zapominajmy jednak o pryncypialności Jana i jego głębokiej wierze. Artysta obłaskawił żonę kupując posiadłość w Krzesławicach pod Krakowem, niegdyś własność Hugona Kołłątaja.

Następna ciąża i śmierć córeczki wyczerpały Teodorę nasilając jej manie prześladowcze.

Berto dla króla

W tym czasie Matejko wyżywał się w pracy opartej na źródłach pisanych Jana Długosza i Marcina Bielskiego, a także studiach uzbrojenia i ubioru. Uciekał od domowych nieporozumień do pracowni i z werwą komponował „Bitwę pod Grunwaldem” (1872–78). Sam mistrz krótko ocenił efekt swojej pracy: *wścieklizną namalowane*.

Matejko stał u szczytu sławy i uznania. Za grunwaldzką epopeję hołd oddał mu cały Kraków. 29 października 1878 r. z rąk prezydenta miasta Mikołaja Zyblikiewicza odebrał poświęcone w katedrze na Wawelu berło – znak panowania w polskiej sztuce. Wieczorem w teatrze były „żywe obrazy” wg matejkowskich dzieł. Całość nawiązywała do ceremoniału koronacyjnego polskich królów i nie wszystkim krakowianom przypadła do gustu... Tym bardziej, że mistrz zakończył ją wiatem: *Niech żyje Polska słowiańska, niech żyje król polski!*, co niektórzy oceniali jako przejaw megalomanii. Aspiracje Matejków do wyższych sfer trwały, pomimo nadwężonego budżetu domowego.

Współżycie małżeńskie zakończyło się w 1882 roku, gdy u Matejkowej stwierdzono neurozę i zamknięto ją w zakładzie psychiatrycznym.

Odtąd Jan w osamotnieniu kontynuował swoje prace malarskie i badawcze. Zasłynął już wtedy z „weryzmu” – rzetelności opracowania źródeł. W odosobnieniu stawał się coraz bardziej zamknięty i zacietrzewiony. Za prace żądał niebagatelnych na owe czasy sum. Mógł. W jego szafach piętrzyły się dyplomy uznania dla jego zdolności (zebrał ich ogółem 130), pokotem leżało 61 medali i odznaczeń, a między innymi odznaczenia papieskie, francuska Legia Honorowa, szereg odznaczeń austriackich nadanych przez cesarza, a nawet medal, który w 1894 roku ofiarowali mu miłośnicy sztuki z USA.

W krakowskich murach

Do codziennej rutyny Jana należał spacer Floriańską przez Barbakan do Szkoły Sztuk Pięknych, której dyrektorem już od 1873 roku. Mistrz spacerował tylko w obrębie plant i wszystko, co związane z zabytkami miasta, było mu niezmiernie bliskie, jak np. Sukiennice, do których renowacji przystąpił wraz z Tomaszem Prylińskim oraz Władysławem Łuszczkiewiczem zwracając ogółowi uwagę na cechy polskiej renesansowej attyki. Był mu bliski i kościół NMP na rynku. Gdy powstała idea naniesienia w nim polichromii, nikt Matejki nie zaprosił do tego przedsięwzięcia. Zrażony, ale nie poddający się tak łatwo, sam i za darmo na rzecz Krakowa i kościoła opracował uznane za najlepsze polichromie aniołów muzykujących... i tych upa-

Jan Matejko na wizerunkach swojej osoby sledzi zazwyczaj skośnie na krześle czy fotelu. Najprawdopodobniej uważał, że takie ujęcie przedstawia go w najkorzystniejszym świetle.

dłych. Na ścianie kościoła umieścił także „Fides” – symbol wskrzeszenia Polski. W polichromiach odwołuje się do świetności Polski Kazimierza Wielkiego, przedstawia herby cechów krakowskich. Jego projekty przenosił na mokry tynk uczniowie – Stanisław Wyspiański oraz Józef Mehoffer. Na sklepieniu artysta zaprojektował także złote gwiazdy – takie same, jakie zdobiły sufit buduaru jego żony...

Pod mariackimi gwiazdami

Gasnące zdrowie przerywa prace nad „Ślubami Jasnogórskimi Jana Kazimierza”. 1 listopada 1893 roku Mistrz umiera w buduarze swojej żony pod mariackimi gwiazdami.

Kraków przygotowywał się do hucznego pogrzebu – wielkiej manifestacji narodowej. Zjechali delegaci ze wszystkich polskich terytoriów, nadsyłano telegramy, w prasie zamieszczano pamiątkowe nekrologi, komponowano utwory muzyczne „ku pamięci”, zrodził się także pomysł powołania Muzeum jego imienia. Na ten cel zorganizowano tombolę, do której fanty zaczęły napływać z polskich środowisk artystycznych.

W dzień pogrzebu miasto spowił kir. Kondukt żałobny dwa razy objechał rynek, doczesne szczątki Matejki były wystawione w kościele Mariackim, nim pochowano je na cmentarzu Rakowickim.

W 1904 roku oficjalnie dom przy Floriańskiej 41 stał się oddziałem Muzeum Narodowego w Krakowie (zresztą o powołanie takiego muzeum zabiegał także i Matejko).

Mistrz masowej wyobraźni

Tak jak Henryk Sienkiewicz pisał „ku pokrzepieniu serc”, tak Jan Matejko „ku pokrzepieniu serc” malował. Ten rys jego twórczości nie uległ korozji czasu, a Polacy nadal widzą w Matejce narodowego malarza roztaczającego przed nimi wielki spektakl historyczny, przedstawiającego to, czego nikt do jego czasów nie skonkretyzował na płótnie, co nie istniało w zbiorowej narodowej świadomości – twórcę „biblii pauperum” – obrazującej to, co było zastrzeżone dla badaczy ksiąg a zostało przeniesione na wielkie i małe, lecz znaczące w dziejach płótna. Weszło w masową świadomość. I nie jest ważne, że Żizka z Trocnowa w „Bitwie pod Grunwaldem” na nodze ma damską bransoletkę Teodory, czy to, że często sceny przedstawiane przez Matejkę nie miały w rzeczywistości miejsca w takim składzie osobowym (np. w „Kazaniu Skargi”), czy to, że w „Hołdzie Pruskim” (1882) mamy bardziej do czynienia z portretem rodzinnym (Bona-Teodora, Zygmunt August to syn Jerzy, potem uwiecznione zostały córka Helenka, Beatka, Tadeusz oraz teściowa – Paulina Giebułtowska, a także piesek Matejków). W końcu skądś należy czerpać typy ludzkie. I te typy – zawsze otaczające główny wątek matejkowskich dzieł – zbiegowiska ludzi, tłumy narodu po raz pierwszy tak dobitnie sugerowały, że lud ma też coś do powiedzenia w historii, która w myśl koncepcji Jana Matejki, była funkcją teraźniejszości, narzędziem, którego rozpamiętywanie w niespełna ćwierć wieku po śmierci wieszczka pędzla dało impuls do podjęcia walki o niepodległość Polski.

M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Materiał powstał z wykorzystaniem informacji zawartych w książce Henryka Marka Słoczyńskiego „Matejko” oraz przedstawionych przez Martę Kłak, zastępcę kierownika „Domu Matejki” Muzeum Narodowego w Krakowie w czasie podróży studyjnej zorganizowanej przez Konsulat Generalny RP w Ostrawie oraz Syndykat Dziennikarzy RC.

Smacznego!

Pieczony karp

Składniki: 1 karp ok. 1,2 kg; sól; pieprz; 4 łyżki płatków migdałowych; 2 łyżki masła; olej do formy.

Na sos: 1 szklanka śmietany; 2 łyżki maki; sól; biały pieprz; 5 dag rodzynek.

Przygotowanie: sprawionego karpia oprószyć solą i pieprzem, włożyć do naczynia, położyć wórkę masła, piec 20 min, posypać połową rodzynek i płatków, piec 10 min, resztę rodzynek ugotować w 1/2 szklanki wody, dodać śmietanę z mąką, przyprawić, karpia położyć na sosie.

Karp z rodzynekami

Składniki: 1 karp ok. 1,3 kg; włoszczyzna; 4 łyżeczki żelatyny; 5 dag rodzynek; 3 mandarynki; 1 pomarańcza; 1 cebula; 1 łyżeczka oleju; sól; pieprz; ziele angielskie; liść laurowy.

Przygotowanie: rybę wypatroszyć, opłukać, pokroić w dzwonka, włoszczyznę obrać, opłukać, wlać 1/2 l zimnej wody, zagotować, posolić, gotować ok. 15 minut, warzywa wyjąć.

Do wywaru dodać ziele angielskie i liść laurowy, zagotować, włożyć rybę, gotować na małym ogniu 5-10 minut, wyjąć, osączyć, ułożyć na półmisku, formując rybę.

Wywar przecedzić, dodać rodzynek, podgotować, wyjąć, wywar przyprawić, wymieszać z sokiem z pomarańczy, wsypać żelatynę, wymieszać do rozpuszczenia.

Cebulkę posiekać, zeszklić na oleju, wymieszać z rodzynekami, farszem przełożyć dzwonka ryby, ozdobić częściami mandarynek, zalać tężejącą galareta, schłodzić.

Nasza rada: galareta będzie klarowna, jeśli przecedzimy ją przez sito wyścielone lnianą ściereczką lub podwójną warstwą gazy. Zamiast soku z pomarańczy można ją doprawić do smaku sokiem z cytryny lub octem winnym, dodać odrobinę cukru. Będzie bardziej wytrawna, jeśli do przestudzonego wywaru wlejemy trochę białego wina.

– Po dokładnym opłukaniu rodzynek można ugotować w wywarze lub przesmażyć razem z cebulką. Farsz będzie bardziej esencjonalny, jeśli podlejesz je małą ilością soku z pomarańczy i chwilę poddusisz. Będzie też bardziej aromatyczny i słodkawy. – Kiedy galareta stężeje, potrawę można udekorować gałązkami natki pietruszki i warzywami z wywaru. – Rybę najlepiej podawać z częściami dokładnie umytej cytryny. Wyciśnięty z niej sok zaostriży smak galarety. (r)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

BIAŁY OBRUS, ELEGANCKIE SZKŁO, ŚWIĄTECZNE DEKORACJE I ŚWIECE

Przy wigilijnym stole

Tyle przyjemności w ciągu roku omlnie człowieka, ilu potraw wigilijnych nie zdoła zjeść – wlerzono nlegdys powszechnie. Wszyscy starali się więc choćby spróbować każdego z dań. Czas wleczery wigilijnej dostarczał dobrych wróżb na cały nadchodzący rok. Rozpoczął ją dzielenie się opłatkami. To ślad po starochrześcijskich eulogiach, chlebach ofiarnych składanych na ołtarzu.

Uczta chłopska składała się zwykle z siedmiu potraw, szlachecka z dziewięciu, pańska z jedenastu. Pierwszą

potrawą była zupa: polewka migdałowa albo rybna, barszcz, zupa grzybowa lub piwna. Tradycyjne potrawy

ŁUSKA Z KARPIA ZAPEWNI, ŻE PORTFEL BĘDZIE PEŁNY

Zwyczaje i przesady

Wigilia to najbardziej niezwykły wieczór w roku. Przy świątecznym drzewku oczekujemy bowiem narodzin Chrystusa Zbawiciela. Równocześnie to noc pełna symboliki i obyczajów odziedziczonych po naszych przodkach.

◊ Po wypitym kompocie z suszonych śliwek zostają pestki. Można je policzyc. Jeżeli na talerzu, lub w szklance mamy parzystą liczbę pestek, to oznacza szczęście. Jeśli jest to liczba nieparzysta, możemy spodziewać się jakiegoś nieszczęścia.

◊ Po kolacji wigilijnej panna sprząta i wynosi śmieci przed dom, gdzie je wysypuje i nadśluchuje z której strony zaszczeka pies. Wtedy wie, skąd nadejdzie do niej kawaler.

◊ Po kolacji gospodarz domu bierze opłatek i częstuje nim każde zwierzę w obejściu.

◊ W rano wigilijny czeka się na tego, kto pierwszy i obcy przyjdzie do domu. Jeżeli jest to kobieta, to w rodzinie urodzi się dziewczynka. Jeżeli mężczyzna, to chłopiec.

◊ By w domu nie brakowało pieniędzy, pod każdy talerz kładzie się jakąś monetę.

◊ Na stół wigilijny pod obrus kładzie się równo pociętą słomę. Po kolacji idzie się z nią do sadu lub ogrodu, wiąże w powrósła i oplata drzewa owocowe. Dzięki temu mają one obficie owocować w następnym roku.

◊ Łuski z wigilijnego karpia suszy się,

by móc jedną łuskę schować do portfela. Łuska ta ma zapewnić to, że zawsze będzie on pełny.

◊ Po wigilii wskazane jest robić psikusy sąsiadom. Kawalerowie malują różnymi kolorami szyby w oknach panien. Można też strzelać z petard.

◊ Pod stół kładzie się naczynie, do którego wlewa się tyle łyżek wody, ile jest osób przy stole. Po wieczerzy liczy się łyżki wody. Jeżeli jest ich więcej, to rodzina powiększy się. Mniejsza liczba łyżek wody oznacza śmierć w rodzinie w ciągu najbliższego roku. (SR)

WYJĄTKOWE POTRAWY, PREZENTY, GIRLANDY W OKNACH...

Świętowanie u innych

MEKSYK. Uroczystości bożonarodzeniowe zaczynają się dziewięć dni wcześniej. Każdej nocy odbywa się procesja, która ma przypominać poszukiwanie przez Maryję i Józefa btejemskiej gospody. Wierni, chodząc od domu do domu, śpiewają radosne pieśni. W tym okresie odwiedza się znajomych, wymieniając przy tym prezenty. Najwięcej radości mają wtedy dzieci. Specjalnie dla nich wiesz się przy suficie kolorowe kubeczki napełnione piaskiem lub mąką, a wśród nich jeden z niespodzianką.

KOLUMBIA. Nie ma tu zwyczaju obdarowywania dzieci upominkami z okazji świąt. Nie ma również wieczerzy wigilijnej ani dzielenia się opłatkami. 24 grudnia wierni uczestniczą w uroczystej wieczornej mszy, po której wspólnie świętują aż do rana.

BOLIWIA. Indianie w Boliwii budują szopki i umieszczają w nich postacie ludzi i zwierząt. 24 grudnia rodziny wyruszają w pochodzie w stronę kościoła. Po mszy następuje

to również groch, kluski maszczone miodem lub olejem, kapusta. Tego wieczoru podawano także przyrządzoną na różne sposoby kaszę – na sypko, kraszoną olejem, z dodatkiem warzyw, np. wymieszaną z ugotowaną i pokrojoną brukwią, ze śliwkami oraz cukrem.

Na wigilijnych stołach gościły grzyby, nie brakowało również ryb – pieczonych, smażonych na oleju i gotowanych, ale i przyrządzanych na sposób bardziej wyszukany: podawano faszerowane szczupaki w różnych sosach, karpie w galarecie i pieczone, a także liny i śledzie. Mało kto dzisiaj pamięta, że obowiązkowym daniem była podawana na ostatek gotowana lub surowa rzepa, którą każdy już dlatego choćby przemocą jeść musiał, że gwarantowało to zdrowie przez cały rok.

Każda z wigilijnych potraw miała

swoje uzasadnienie w Biblii. **Zboże** – wszystko jest w nim symboliczne, od nasienia do nowego plonu, który staje się chlebem powszednim, chlebem życia, do którego ludzkość tęskniła od wieków, zapowiadany przez symbole i obrzędy Starego Przymierza. **Ryba** – to symbol Chrystusa, chrztu, znak rozpoznawczy pierwszych chrześcijan. **Korzeń** – w szerszym znaczeniu oznacza życie ludzi na ziemi. **Owoc** – jest celem i dopełnieniem rozwoju każdej rośliny. „Owocem” najwyższej miary, jaki wydała ziemia, jest Chrystus. Mianem „owoców” określa się również ludzkie uczynki. **Nasiona** – co roku powtarzającym się rytuałem siewu i zbioru przywołują wspomnienie życia i śmierci. Pierwsza wygłoszona przez Jezusa przypowieść poświęcona była właśnie siewcy.

Tradycyjny wigilijny stół nakrywamy białym obrusem, ustawiamy na nim porcelanę, wyciągamy i polerujemy najlepsze sztućce. Czołoci dopełniają eleganckie szkło, świąteczne dekoracje i świece. Taki stół jest zgodny z najnowszymi trendami mody. (dz)

NAJPIĘKNIEJSZA KOŁĘDA ŚWIATA

Cicha noc, święta noc...

Był wieczór 23 grudnia 1818 r. W Oberndorfie trwały przygotowania do Wigilii. Miejscowy organista i nauczyciel w jednej osobie – Franz Gruber, postanowił sprawdzić brzmienie kościelnych organów, które miały odegrać główną rolę w oprawie muzycznej uroczystej mszy świętej. Ku jego przerażeniu organy zamiast czystych dźwięków wydały z siebie dziwny charkot. Były zepsute, a właściwie nadgryzione zębem... kościelnych myszy. Energiczny organista zdołał otrząsnąć się z przerażenia i postanowił ratować uroczystość, komponując muzykę, która nie będzie wymagała akompaniowania organów. Z pomocą pospieszył mu, wtajemniczony w kłopoty, młody ksiądz – Józef Mohr. Rano następnego dnia gotowe były, napisane przez niego, słowa nowej pieśni o tematyce bożonarodzeniowej. Zaczynała się słowami: „Stille Nacht, heilige Nacht...” – cicha noc, święta noc. Gruber dopisał do niej muzykę, a wieczorem przy akompaniamencie gitary i z towarzyszeniem dziecięcego chóru została odśpiewana nowa pieśń... Wkrótce kołęda była znana nie tylko w całej Austrii, ale także w większości chrześcijańskich krajów. Została przetłumaczona na wiele języków. Śpiewano ją w domach i kościołach.

A skąd pochodzi samo określenie – kołęda? Prawdopodobnie od łacińskiego „calendae” oznaczającego pierwszy dzień miesiąca, w tym przypadku mające oznaczać początek roku, bo w tym mniej więcej okresie, czyli od Wigilii do Trzech króli kołędy śpiewano. (zom)

ŚWIĄTECZNY KONKURS »GL«

Herbata w Minutkę

Herbata Minutka to jedna z nowych serii herbat ekspresowych MOKATE. Charakterystyczne okrągłe torebki, dobry smak i rewelacyjna cena szybko wywindowały ten produkt do rynkowej czołówki herbat ekspresowych.

Torebka z herbatą Minutka to kwintesencja smaku i aromatu przygotowana z myślą o smakoszach dobrej herbaty, którzy jednak nie lubią przepłacać. Dla Państwa wygody herbata Minutka pakowana jest w wygodne okrągłe torebki. Specjalna bibułka oraz kształt saszetki zapewniają optymalne warunki do przygotowania wyśmienitego napoju. Woreczki zawierają oryginalną mieszankę wyselekcjonowanych odmian herbat z Indii i Indonezji. Gramatura 1,4g pozwala wydobyc optymalny smak naparu w szklance.

Minutka dostępna jest także w wersji Earl Grey oraz jako Minutka słodka ze sztucznym słodzikiem. Ta wersja została przygotowana z myślą o cukrzykach i osobach dbających o linię. Poza tym jest ekonomiczna, gdyż pozwala zaoszczędzić konsumentowi aż pół kilograma cukru. Niestety, choć Słodka Minutka jest w Polsce przebojem, na razie nie udało nam się jej wprowadzić na czeski rynek ze względu na odmienne przepisy – mówi Petr Janda, szef marketingu MOKATE na Czechy.

PYTANIE KONKURSOWE:

Jaki kształt mają torebki z herbatą Minutka?

Trzy poprawne odpowiedzi zostaną nagrodzone zestawami wyrobów firmy MOKATE o wartości 300 koron. Odpowiedzi prosimy przysyłać pod adresem redakcji do 28 grudnia br. do godz. 12. Za tydzień ostatnie pytanie konkursowe i ostatnia możliwość zagrania o atrakcyjne nagrody. Poprawna odpowiedź z poprzedniego numeru brzmi: bo nie zawiera kofeiny. Nagrody wylosowali: Alena Cieślarsowa – Trzynieć, Józef Wałach – Bystrzyca, Anna Maryniokowa – Gródek. Nagrody do odebrania w redakcji.

MOKATE

Przed świętami

– I wyobraź sobie, że dzieci oddały temu małemu Jezuskowi swoje zabaweczki: piłeczkę, książkę z bajkami, misie – opowiadał zaafetowanym tonem Głosik.

– Ach, to rzeczywiście musiały być bardzo dobre dzieci – zamyśliła się Ludmiłka. – Opowiedz mi jeszcze o nich. Jak te dzieci wyglądały?

– A więc: dziewczynki były poubierane na białą, bo były śnieżynkami i aniołkami. A chłopcy mieli stroje góralskie, bo byli pastuszkami, którzy przyszli zagrać Jezuskowi na fujarkach. I oczywiście była tam Matka

Boska i święty Józef, a mały Jezusek leżał sobie na sianku. Wszystko było jak należy i bardzo mi się podobało: i tańce, i śpiewy, i pięknie udekorowana scena. A najbardziej mi się podobało śpiewanie kolęd ze świecami.

– A gdzie były te świece?

– Dzieci je trzymały. To znaczy chyba tylko starszaki. A panie nauczycielki z przedszkola uważały, żeby nic złego się nie stało.

– I co jeszcze tam było?

– No, oczywiście, oklaski! Cała sala Domu PZKO w Lesznej wypełniona była rodzicami, babciami i dziadkami i wszyscy bardzo klaskali: dzieciom, a także paniom nauczycielkom z przedszkola w Lesznej, które Jasełka przygotowały – Głosik zastanowił się przez chwilę. – Tylko ja już nie zdążyłem z paniami, ani z dziećmi, porozmawiać. Kropka powiedziała szybko, szybko, musimy wracać do redakcji i wepchnęła mnie do torby.

– Nie martw się, najważniejsze, że mogłeś obejrzeć występy! – pocieszała braciszka Ludmiłka. – A ja w tym czasie też miałam fajną zabawę.

– A co robiłaś? Bo tak byłem przejęty, że Kropka mnie zabiera do Lesznej, że nawet nie zapytałam.

– No, zgadnij... Co robią wszystkie babcie, mamusie i dziewczynki na święta? – zapytała Ludmiłka.

– Porządki! Szorują, myją, pucują, odkurzają, układają – wyliczała Głosik. – Ale nasza szuflada jest już posprzątana... Przecież zrobiliśmy to razem?

– Właśnie. W szufladzie mamy wszystko w najlepszym porządku, a ja wcale tam nie byłam – Ludmiłka starała się jeszcze bardziej rozbudzić ciekawość Głosika.

– No więc gdzie?

– Byłam w kuchni.

– Już wiem, co robią mamy i wszystkie panie i dziewczynki! Pieką ciastka! Gdzie one są? – zawołał radośnie Głosik. – Muszę zaraz skosztować.

– Ciastka upiekła Kropka i dobrze je przed takimi łasuchami, jak ty, schowała. A ja nie pieklam, tylko lepiłam i malowałam – odparła Ludmiłka.

– W kuchni? A co malowałaś?

– Domek z piernika. Kropka upiekła takie kawałki piernika do budowy domku, i zrobiła lukier, a resztę zrobiłam ja sama! Popatrz, jak mi się domek udał.

– Prześliczny... – Głosik aż otworzył buzię z podziwu. – Musimy pokazać go dzieciom. Wiesz, nawet będzie żał go zjeść...

KROPKA

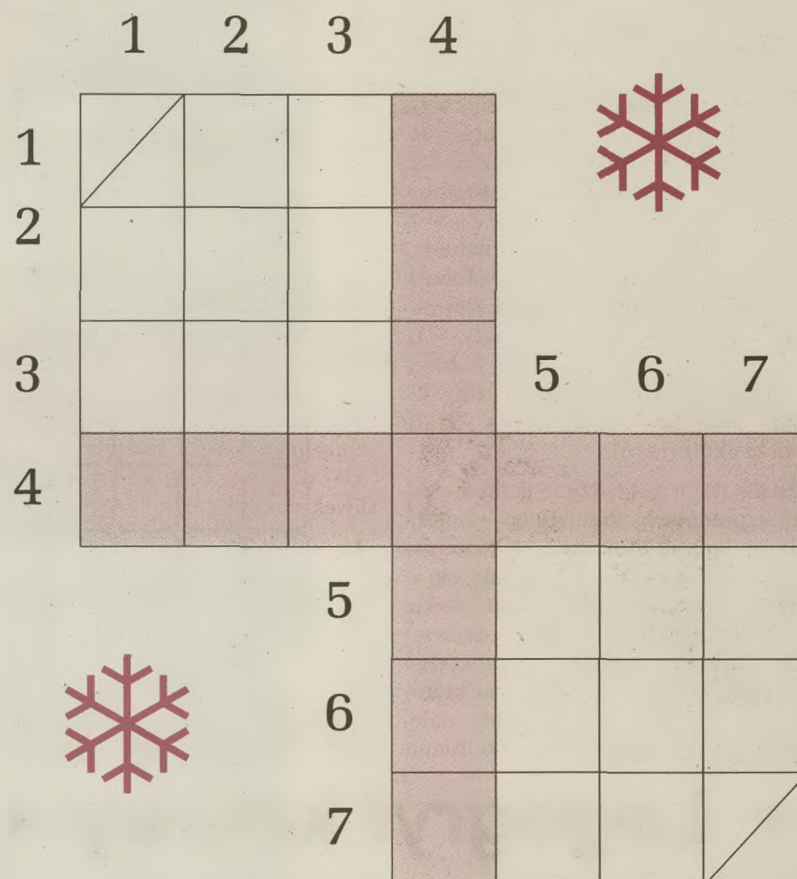
Świąteczne zagadki Szaradki

Głosik, Ludmiłka i Kropka życzą wszystkim dzieciom, ich rodzicom, babciom i dziadkom oraz nauczycielom Wesołych Świąt i zapraszają do rozwiązywania świątecznych łamigłówek, które przygotowała dla Was Szaradka.

Połączone kwadraty magiczne

Poziomo i pionowo jednakowo:

1. Jest nim kciuk. – 2. Legendarny brat Czecha i Rusa. – 3. Odgłos. – 4. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE.** – 5. Prąd rzeki. – 6. Monarcha z koroną (także figura w szachach i kartach). – 7. Zbiór map.

Zadanie dla spostrzegawczych

Poniżej podane rysunki różnią się 7 szczegółami. Czy potrafisz je wszystkie odnaleźć?

Uzupełnianka

Puste kratki w diagramie należy uzupełnić w taki sposób, ażeby w rzędach poziomych powstały wyrazy ośmioliterowe. Dopisane litery, czytane rzędami, dadzą rozwiązanie dodatkowe – dowiedź się, co jest punktem kulminacyjnym świąt Bożego Narodzenia.

R	Ó		N	A	N		
P	O			Ą	T		K
	O		M		R	Y	N
D	Ż				N	I	A
P		K	U			N	A
	E	S	I	O		K	

Wśród poprawnych rozwiązań zostaną rozlosowane nagrody książkowe. Termin nadsyłania rozwiązań upływa 15 stycznia 2006 r.

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Tešín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz, a w załączniku dopisać Głosik.

Gwiazdka

Dzisiaj o zmierzchu wszystkie dzieci,
Jak małe ptaki z gniazd,
Patrzą na niebo, czy już świeci
Najpierwsza z wszystkich gwiazd.

O zimne szyby płaszcza noski
W okienkach miast i wsi,
Czy już sfrunęła z ręki Boskiej,
Czy już nad nami tli.

Różowe niebo pociemniało,
I cień błękitny legł
Na ziemię białą, białą, białą,
Na nieskalany śnieg.

Anioły mogą zejść do ludzi,
Przebiec calutki świat:
Śnieg taki czysty, że nie ubrudzi
Białych anielskich szat.

Białe opłatki, białe stoły,
Świeżych choinek las...
Doprawdy mogą dziś anioły
Zagościć pośród nas.

Tylko ta gwiazda niech zaświeci
Nad ciszą białych dróg
I zawiadomi wszystkie dzieci,
Że się narodził Bóg.

Z. Trzaskowski

Zaczarowane drzewko

Choinka proszę pana
jest chyba zaczarowana,
bo zaraz wszystko odmienia:
było szaro, a ona wchodzi do domu –
zielona i spełnia marzenia.

Choinka – niby królewna
taka zielona i srebrna,
taka czerwona i złota.

A pod nią – nasze marzenia:

Lalka dla Mani i miś dla Henia,

nawet piłeczka dla kota.

Dobrze się bawić przy świeczkach,

tu miś, tu kot, tu laleczka.

I spać nam nikt jeszcze nie każe.

Choinka, proszę pana

choinka zaczarowana –

drzewko spełnionych życzeń!

M. Terlikowska

Przedszkolacy z Lesznej na zakończenie swojego występu odśpiewali wspólnie kolędy.

Fot. KROPKA

Wszyscy wiedzą o tym, że małemu Jezuskowi przyniesiono wiele darów. W przedstawieniu leszniańskiego przedszkola składały dary – swoje ulubione zabawki – tutejsze dzieci.

Lodowce

Miło siedzieć w ciepłym pokoju i spoglądać sobie na ośnieżony świat. Miło wyjść na dwór, ulepić bałwana czy pobawić się śnieżkami. A najlepiej chyba jest zimą na sanach lub nartach. Miłośnicy zimowych sportów i zabaw ucieszyliby się, gdyby zima trwała przez cały rok, ale my dobrze wiemy, że przyjdzie po niej wiosna, a potem lato.

Tymczasem wiele milionów lat temu na naszej planecie istniał zupełnie inny klimat. Ziemia pokryta była wiecznym lodem, panował na niej wielki mróz i szalały śnieżyce. Były to epoki lodowcowe. W tym czasie klimat jednak też się zmieniał. Kiedy było cieplej, lodowce cofały się, a przy ochłodzeniu wracały. Poszczególne takie zmiany – od mrozów do wysokich temperatur – trwały tysiące lat.

Lodowce tworzą się ze śniegu zgniecionego pod własnym ciężarem lub wtedy, gdy śnieg topnieje i ponownie zamara. Wieczna zmarzlina występuje obecnie na Antarktydzie, w części północnej Ameryki i Eurazji oraz na najwyższych szczytach gór wszystkich kontynentów. Największy europejski lodowiec znajduje się w Islandii. Lodowce też poruszają się – „zjeżdżają” na niższe tereny. A ponieważ są bardzo ciężkie, zślizgują po drodze boki gór i przesuwają ogromne głazy. Czasami od ogromnych lo-

dowców na Grenlandii lub Antarktydzie odrywają się całe góry lodowe. Płyną one później po morzu podobnie jak kostka lodu w szklance z lemoniadą. Są jednak o wiele, wiele większe, tak duże, że zagrażają nawet bardzo wielkim statkom oceanicznym.

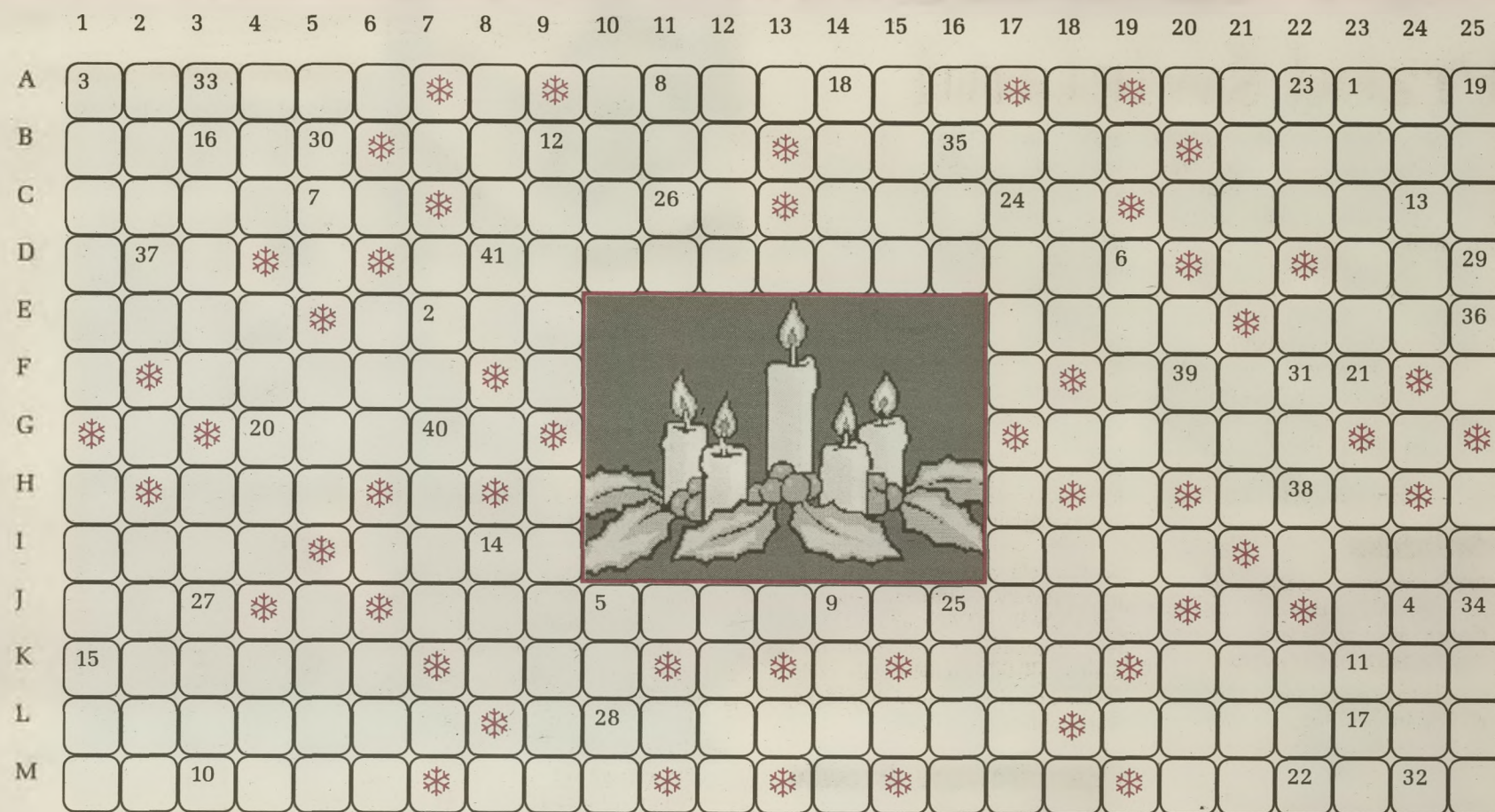
Od niebezpiecznych gór lodowych ludzie wolą z pewnością lodowce w górach, na przykład w Alpach. Korzystają z nich narciarze. Coraz więcej osób wybiera się przez ferie pojeździć na prawdziwym lodowcu. A ci, którzy się nie wybierają, nie mają powodu do zmartwienia. Z uroków zimy i śniegu mogą doskonale skorzystać również u nas!

KROPKA

*** Krzyżówka świąteczna ***

POZIOMO: A. Mąż – łączność – sportowiec na emeryturze. – B. Współbrzmienie dźwięków – mebel do siedzenia – zbieranie datków – ośrodek sportów zimowych w Szwajcarii. – C. Brzęczące muchówki – nakrycie głowy – zajęć morski – aktor lub pisarz. – D. Dawne miasto w Birnie – dział ludoznawstwa – narząd wzroku. – E. Smaczny grzyb jadalny – jeden z lantanowców – łączy kończynę górą z tułowiem – przyjaciel Nel. – F. Twórca – barwny łuk na niebie. – G. Niemieckie działo – rasa konia. – H. Pokład statku – chytre zwierzę. – I. Kupidyn – jest kwaśny – miasto portowe w Japonii – ma symbol Zn. – J. Eden – toruje nowe drogi – uchodzi do Morza Północnego. – K. Dłużnik wekslowy – papuga – cyrk lodowcowy – odwrotna strona monety. – L. Zanik tkanek – polski taniec ludowy – dzika kaczką. – M. Struś australijski – toksyna – chodzi wspak – francuski aktor (Jean).

PIONOWO: 1. Maszyna tkacka – zakład przemysłu drzewnego. – 2. Kajdany – opera Flotowa. – 3. Koczownik – doi krowy. – 4. Rozbija się o izbice – skała osadowa – 1/20 franka. – 5. Płyń przez Wrocław – drewno do budowy statków – podwodna skała koralowa. – 6. Góra, na której zmarł Aaron – oznakowanie dalekobieżnych ciężarówek. – 7. Twier-

dza. – 8. Miasto w Iranie – pramątka ludzkości. – 9. Ryba wód arktycznych – gatunek wódki. – 10. Można

go na równej drodze skrócić – olej z lawendy. – 11. Samochód produkcji niemieckiej. – 12. Ma siedzibę w Brukseli – statek Noego. – 14. Mogą być również dziełem sztuki – primadonna. – 15. Barwi lakmus na czerwono. – 16. Sprawdzian – mityczny lotnik. – 17. Szkoło w oknie – działacz

japońskiego ruchu robotniczego (Sanzo). – 18. Ojczyzna Odyseusza – pierwiastek chemiczny (Y). – 19. Twórca dzieła sztuki. – 20. Drobną kawałek – może być częstochowski. – 21. Bóstwa opiekuńcze domów – 25,4 mm – żona Zeusa – 22. Adeńska miara długości – plan wstępny

– wrzątek. – 23. Stolica Kolumbii – godło herbowe Warszawy. – 24. Gatunek topoli – spełniają w organizmie rolę filtru. – 25. Decyduje o wartości towaru – stan w USA.

Wyrazy trudne i mniej znane: DRA, NOSAKA, OITA, ZABOL.

★ Logogryf kołowy ★

Rozwiązanie dodatkowe: Staropolski przysmak wigilijny.

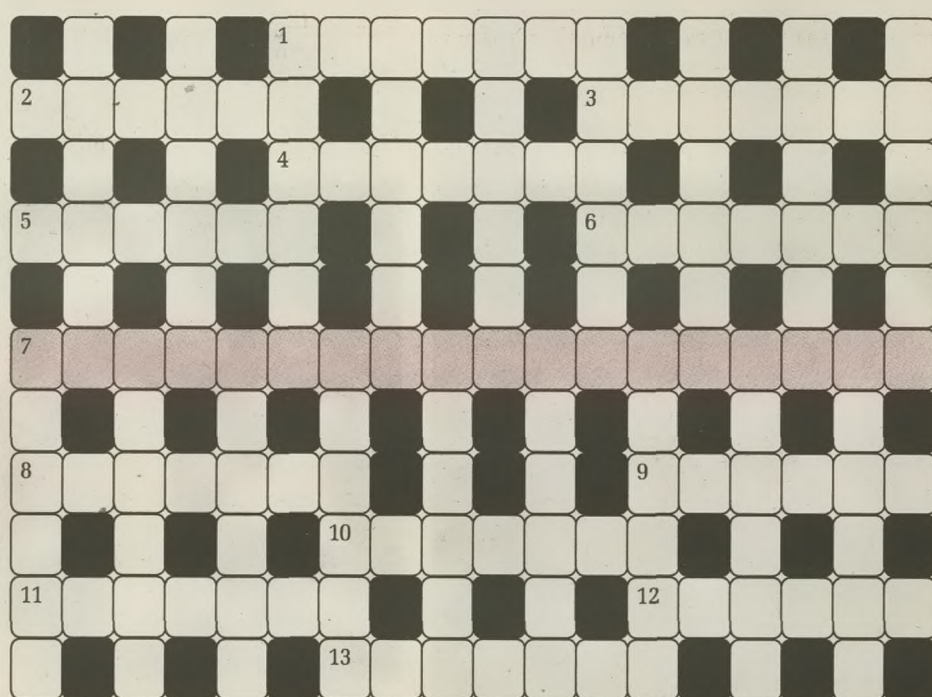
DOŚRODKOWO: 1. Wodospad. – 2. Leczenie. – 3. Pełnoprawny obywatel starożytnego Rzymu. – 4. Stolica Ugandy. – 5. Miejsce urodzenia Gustawa Morcinka.

– 6. Wyspa na Morzu Śródziemnym. – 7. Rodzaj żelaznego piecyka po naszymu. – 8. Unieważnienie. – 9. Człowiek versus byk. – 10. Niesprawiedliwość lub szlachetki herb. – 11. Ufoludek. – 12. Kabina kosmiczna. – 13. Proces niszczenia metali. – 14. Wspornik. – 15. Niezgoda lub wypadek. – 16. Poprawianie błędów.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowane zostaną 2 płyty CD Golców „Nieziemskie granie dla ciebie Panie”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa z dniem 4 stycznia 2006 roku.

Krzyżówka kombinowana

POZIOMO: 1. Pracownia. – 2. Narzędzie lub herb. – 3. Szarłat. – 4. Urządzenie do suszenia liści tytoniowych. – 5. Epiderma. – 6. Umowa między armatorem a frachtującym. – 7. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE.** – 8. Napastnik. – 9. Płyń przez Ołomuniec. – 10. Zajmuje się emailowaniem. – 11. Odległość. – 12. Krasomówca. – 13. Bagażowy.

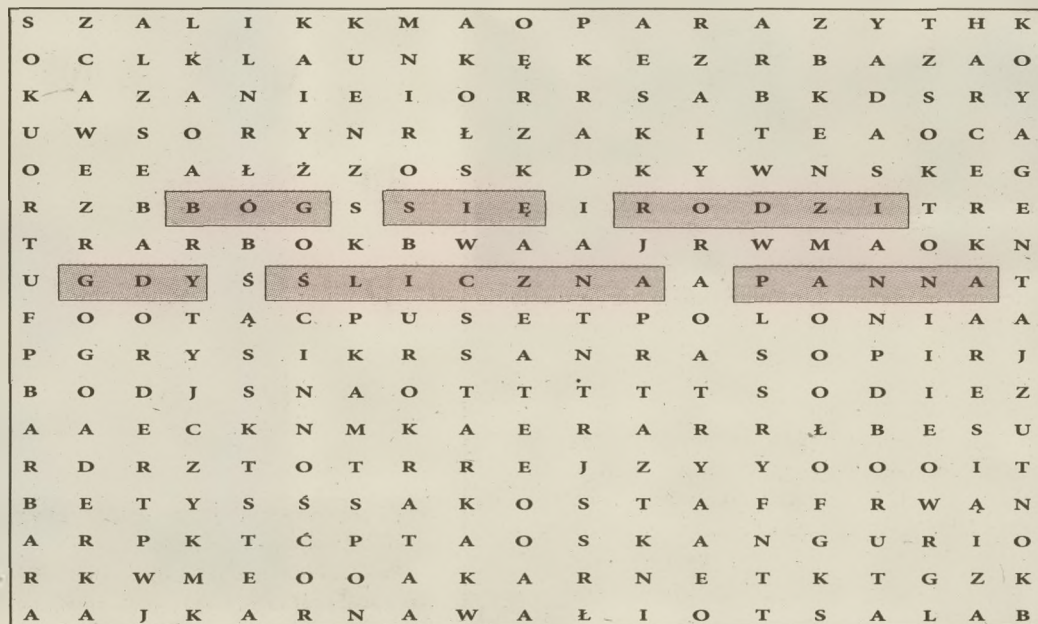
PIONOWO (w kolejności alfabetycznej): AGREST, BABAB, ERRATA, GEPARD, GRANDA, IBERIA, IDRISI (geograf i kartograf grecki, 1100-1166), JAMROZ, KARATE, KAWIOR, KRAKÓW, LAWINA, MARIAN, NATRĘT, SANTOS, STARKA, TARCIE, ZESTAW.

Kolumnę przygotował: JÓZEF TADRAŁA

✧ Wykreślanka ✧ Wykreślanka ✧

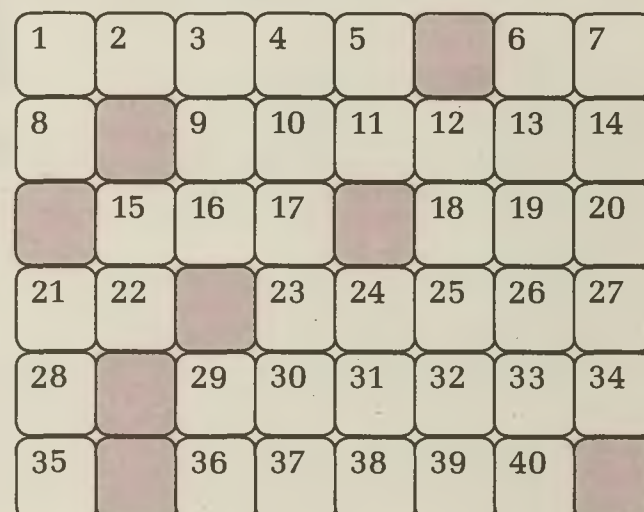
Wykreślanki (osmisměrky) robią istną furorę w naszym kraju, sądząc po liczbie tytułów z tym rodzajem rozrywki umysłowej. Publikujemy również wykreślankę w formie, w jakiej pojawia się w prasie czeskiej. Przypominamy, że podane wyrazy należy wykreślić w rzędach poziomych, pionowych i ukośnych (również wspak). Nieskreślone litery, czytane rzędami, dadzą rozwiązanie dodatkowe.

AGENT, ANTYPKA, AZBEST, BALAST, BARBARA, BARYTON, BIUROKRATA, BORUTA, BRYTYJCZYK, CENTRYFUGA, CZOLG, FUTRO, GOŚCINNOŚĆ, GRONOSTAJ, GROSZ, GRYSIK, HARCERKA, IMPORTER, KANGUR, KARNAWAŁ, KARNET, KASANDRA, KASZA, KAZANIE, KLASER, KLAUN, KOBRA, KONTUZJA, KOSTKA, KRĄKOWANIE, KREDA, KROSNO, LUSTRZANKA, ŁOSOŚ, MOSKWA, NAZWISKO, NIEDOLA, OGRZEWACZ, ORDER, OROSZ, PARAZYT, PODRÓŻNIK, POLONIA, POPIS, RADIANT, REKTOR, SARNA, SŁOWIK, STAFF, STARKA, STYROPIAN, SZALIK, SZARYTKA, SZYNKA, URBARIUM, WĘDKARZ, WISŁOKA, ZABRZE.

*** SZYFROGRAM ***

5 – 35 – 30 – 15 – 27 – 1 – 22 – 14 – naboje do broni palnej,
10 – 33 – 39 – 26 – 38 – 3 – 32 – Adam Mickiewicz,
18 – 2 – 12 – 13 – 23 – 34 – cecha charakterystyczna, znamię,
6 – 11 – 25 – 40 – 19 – 17 – choroba, słabość,
20 – 7 – 29 – 16 – 37 – był rodyjski,
36 – 24 – 28 – 9 – wioska,
8 – 4 – 21 – 31 – stawianie kroków.

Telewizja

CZWARTEK 22 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smoczki opowieści (s. anim.) 9.10 Budzik (dla dzieci) 9.35 Bajeczki Jedynecki 9.40 Ważne przemiany (s.) 10.10 Zaginiony świat (s.) 11.25 Europa bez między 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 12.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.20 Okazja (s.) 13.50 My, wy, oni 14.15 Świat według Einsteina (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką 15.20 Tele-Nowela program o książkach 15.23 Podróżnik 15.30 Popołudnie z Jedyneką 15.57 Zrób to (pr. eduk.) 16.00 Zwierzowiec 16.15 Był taki dzień (felieton) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Reporterzy non-stop 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Wystąpienie prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego 20.10 Dla kierowców 20.25 Zagubieni (s.) 22.05 Forum (pr. public.) 22.55 Prosto w oczy (pr. public.) 23.10 Wiadomości 23.20 U nas na Pekinie (s. anim.) 23.50 Zdobywcy (pr. rozryw.) 0.10 Był taki dzień (felieton) 0.20 Żurek (film pol.) 1.30 Józef Mehoffer witraże życia (film dok.) 2.20 Porando Akarui - Polska na EXPO 2005 w Japonii 2.45 Żydzi, Chryścijanie, Muzułmanie... dzieci Boga (film dok.) 3.40 Był taki dzień (felieton).

■ TVP 2

6.20 10 minut tylko dla siebie 6.30 Gruby (dla młodzieży) 7.00 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Zmiennicy (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 Mirosław Szymborski (sport) 13.15 Europa da się lubić (talk show) 14.10 Święta wojna (s.) 14.40 Po obu stronach Odry (pr. public.) 15.05 Janosik

SIERŻANT BILKO

Komedia, USA 1996, 95 min.

TVP 2, czwartek 22. 12., godz. 20.05

Reżyseria: Jonathan Lynn

Występują: Steve Martin, Dan Aykroyd, Phil Hartman, Glenne Headley, Daryl Mitchell, Max Casella, Austin Pendleton.

Tytułowy sierżant Ernie Bilko (koncertowo zagrany przez znanego komika Steve'a Martina) to typ człowieka, którego otoczenie uwielbia, choć nie powinno mu ufać. Bilko, który nigdy nie zajął pod maskę samochodu, jest szefem plutonu zmotoryzowanego w Fort Baxter, jednak nie wojskowe obowiązki pochłaniają go najbardziej. Ten notoryczny łgarz, cwany kombinator i król życia, wymyślił sprytny sposób na dorobienie do skromnego żołdu: wypożycza wojskowe samochody do prywatnych celów. Wiedząc, że każdemu żołnierzowi należy się wytchnienie po trudach służby, postanawia również dostarczyć kolegom odrobiny rozrywki. Wkrótce załoga fortu może korzystać z szerokiej oferty atrakcji z dobrze zorganizowaną szulernią na czele. Na niezbyt regulaminowe poczynania sierżanta przemykają oczy pocztowy i niezbyt różgarnięty pułkownik Hall (Aykroyd), który najchętniej oddaje się pracy w swoim ogródku. Działalności Bilka próbuje się natomiast przeciwstawić młody, idealistycznie nastawiony szeregowiec Wally Holbrook, który krytykuje nadużycia przełożonego, a kontrowersyjnych rozkazów (np. cofnięcia licznika w wojskowym samochodzie o 1000 km) żąda na piśmie. Ale Bilko nie z takimi problemami radził sobie w ciągu długich lat służby.

(s.) 16.15 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 SOS, czyli sami o sobie 19.05 Jan Pietrzak, człowiek z kabaretu 20.05 Sierżant Bilko (film USA) 21.40 Filmożerzy 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport-telegram 22.35 Dla narciarzy 22.45 Pitbull (s.) 23.35 Czy świat oszalał? Królestwo na krawędzi (film dok.) 0.20 W obronie prawa (s.) 1.10 Krzysztof Penderecki II Symfonia Bożonarodzeniowa (koncert).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 7.12 Książki z górnej półki - prezentacje 7.50 Chłop i baba (s.) 8.45 Gość dnia 9.00 Więcej niż jedno (s. dok.) 9.55 To jest temat 11.10 Gość dnia 11.45 Teleturki (pr. public.) 12.10 To jest temat 12.35 Wystawy na Boże Narodzenie (film dok.) 13.45 Wielka historia małych miast 14.15 To jest temat 14.45 Panorama morza 15.00 Było, nie minęło 15.45 Więcej niż jedno (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Pokonać raka - gliwicka onkologia 17.15 Czarno na białym (pr. dok.) 17.50 Narciarski weekend 18.00 Aktualności 18.40 Ludzie i sprawy 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend (pr. kultur.) 20.00 Tele 20.50 Studio 21.00 Echa dnia (pr. public.) 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 Ślizg (mag. narciarski) 23.05 Patrol Trójki 23.35 Matki (film włoski) 2.05 Egzotyczna Polska.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (pr. muz.) 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Duracell - Eksploracje (film nauk.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (s.) 22.20 Co z tą Polską? (pr. public.) 23.20 Zakręcone (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Fala zbrodni 3 (s.) 1.10 TBA (film dok.) 2.05 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.05 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Afryki czar (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Było nas pięciu (s.) 11.05 List do ciebie 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 13.50 Po czesku (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.10 Pod pokrywką (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuka jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Pora cudów (film USA) 21.45 Wszystko-party (poradnik) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody, sport 23.15 U nas w Europie (mag.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.55 Kinobox (mag. film.) 0.20 Jack Bull (film USA) 2.15 Simpsonowie 2.40 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Sprawa dla ombudsmna 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 9.20 Puchar Świata w narciarstwie 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.20 Puchar Świata w narciarstwie 13.50 Cudowny świat (s. dok.) 14.15 Czy mnie zechcecie? (mag.) 14.35 Bajkowe popołudnie 15.20 Meduza (lista przeb.) 15.50 GEO: Szkoła słoni (s. dok.) 16.25

Transmisja siatkówki 18.30 Kultura. cz (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Puchar Świata w narciarstwie 19.25 MaXtreme (mag.) 19.45 Jak się żyje w największych rodzinach (dok.) 20.00 M. Aoyama, hrabianka z Poběžovic (dok.) 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.45 Klub filmowy: Samsara (film koprod.) 0.05 Paszkwil (mag.) 0.35 Dokument 1.35 Magazyn religijny 1.55 Magazyn chrześcijański 2.10 Puchar Świata w narciarstwie 2.30 ABCD ekologii 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Była sobie Gwiazdka (film kan.) 11.15 Poradnik kulinarny 11.50 Strażnik Teksasu (s.) 12.40 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 13.40 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.25 Gwiazdozbiór Novy (pr. roz.) 15.10 Bez śladu (s.) 16.00 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.40 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.10 Właśnie teraz 17.20 M.A.S.H. (s.) 17.50 Kopalnie króla Salomona (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Ja cię Kocham, a ty śpisz (film USA) 23.05 Szybcy i wściekli (film USA) 0.50 Trzeci patrol (s.) 1.35 Powrót do Edenu (s.) 2.25 Najlepszy seks (s. erot.).

■ PRIMA

8.00 Pieskie święta (film anim.) 9.25 Molly (film USA) 11.20 Stanley i Iris (film USA) 13.15 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.15 Beverly Hills 90210 (s.) 15.10 Jack Blyskawica (film USA-austral.) 17.00 Pani weterynarz Mertens (film niem.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.05 Powódź (film koprod.) 22.55 Peepshow-bazar (pr. roz.) 23.55 Thelma i Louise (film USA) 2.05 Szybka wygrana 3.45 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 23 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric (s. anim.) 8.50 Kasztaniaki (s. anim.) 9.00 Andy Pandy (s. anim.) 9.10 Jedynecka (dla dzieci) 9.35 Bajeczki

MATKA TERESA

Film fab., Włochy 2003, 100 min.

TVP 1, piątek 23. 12., godz. 20.15

Reżyseria: Fabrizio Costa

Występują: Olivia Hussey, Sebastiano Somma, Michael Mendl, Ingrid Rubio, Laura Morante, Guillermo Ayesa, Ivan Venini.

19 października 2003 r. odbyła się w Rzymie beatyfikacja Matki Teresy z Kalkuty. Jeszcze nigdy we współczesnej historii chrześcijaństwa nikt nie został wyniesiony na ołtarze tak szybko, bo zaledwie w 6 lat po swojej śmierci. Młoda albańska zakonnica Agnes Gonxha Bojaxhiu, urodzona w 1910 r. w Skopje, córka majątnego kupca wyznania katolickiego, nie spodziewała się zapewne takich zaszczytów, gdy w 1950 r. ostatecznie mogła założyć w Indiach Kongregację Misjonarek Miłości, aby oddać się działalności charytatywnej na rzecz najuboższych. Do Indii przybyła w wieku 18 lat jako mniszka zakonu loretanek i rozpoczęła pracę w szkole klasztornej w Kalkucie. Codziennie ogarniała ją rozpacz i poczucie bezradności na widok tysięcy biedaków, chorych i bezdomnych na ulicach tego wielkiego miasta. Gdy w 1948 r. otrzymała indyjskie obywatelstwo, zaczęła pracować wśród biedoty w slumsach. Akcja dwuczęściowego filmu biograficznego poświęconego tej niezwyklej postaci rozpoczyna się w Kalkucie w 1950 r. Matka Teresa znana jest już wówczas w całym mieście z tego, że opiekuje się tymi, którzy znaleźli się na samym dnie: trędowatymi i żebrakami bez dachu nad głową.

Jedynecki (dla dzieci) 9.45 Mały rycerz El Cid (s. anim.) 10.10 Don Matteo (s.) 11.30 Wielkie sprzątanie 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Dobrane pary (talk show) 13.30 Wiedźmy (s.) 14.15 Kiosk przy Wspólnej 14.30 Glob 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyneką 15.20 Tele-Nowela program o książkach 15.25 Popołudnie z Jedyneką 15.33 Czas na spacer (pr. eduk.) 15.35 Pociąg do kultury 15.45 Popołudnie z Jedyneką 15.50 Zrób to (pr. eduk.) 15.55 Kuchnia z Okrasą 16.20 Był taki dzień (felieton) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Kochamy polskie komedie (teleturniej) 17.55 Tak miało być (s.) 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Matka Teresa (film włoski) 21.55 „Cała jesteś w skowronkach” - jubileusz zespołu Skaldowie 22.20 Purpura i czerń (film USA) 0.40 Był taki dzień (felieton) 0.45 Po godzinach (pr. kultur.) 1.40 Tele-Nowela - program o książkach 1.55 Łowcy nagród (film USA) 3.25 Był taki dzień (felieton).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 10 minut tylko dla siebie 6.45 Gruby (dla dzieci) 7.15 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 7.45 Teletubisie (s. anim.) 8.10 Egzamin z życia (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Świat podróży według Ediego (s. dok.) 12.30 Mistrzowie narciarstwa - Andrzej Bachleda (sport) 13.00 Panorama 13.15 Podwójne życie (pr. public.) 13.30 Król sokółów (film pol.) 15.10 Janosik (s.) 16.10 Złotopolscy (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Z Dwójką bezpiecznie 19.05 Wideoteka dorosłego człowieka 20.00 Kabaretowa scena Dwójki (pr. art.) 22.20 Biznes (pr. public.) 22.25 Sport-telegram 22.40 Kołeda dla żołnierzy 23.00 Biuro kryminalne (s. dok.) 23.55 Impostor (film USA) 1.25 Słodki drań (film USA).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki - prezentacje 7.50 Narciarski weekend 8.00 Z życia Kościółców 8.45 Gość dnia 9.00 Skarby rosyjskiej przyrody (s. dok.) 9.55 To jest temat 10.45 Tele 11.15 Gość dnia 11.45 Bądź zdrow! (pr. med.) 12.10 Telenowiny 12.35 Łowcy zaginionych skarbów (s. dok.) 13.45 Telewizyjny przewodnik po kraju - para w Polskę 14.15 To jest temat 14.45 Prosto z lasu (mag.) 15.00 Wierze, wątpię, szukam 15.45 Skarby rosyjskiej przyrody (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia (pr. public.) 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej natury 17.15 Kronika miejska Zabrze 17.50 Narciarski weekend 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Zaproszenie mnie do stołu... 19.10 Z archiwum „S” 21.00 Echa dnia (pr. public.) 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Uwierz w dokument (film dok.) 23.45 Piękna nieznajoma (film ros.) 2.05 Nieznane katastrofy (s. dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Zakręcone (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża (s.) 13.30 Szpital Księcia Alfreda (s. dok.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Euroka ja to wiem 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Kevin sam w Nowym Jorku (film USA) 22.10 Za wszelką cenę (reality show) 0.00 Nieustraszeni (reality show) 1.00 Biznes Wydarzenia 1.25 Morderstwo w Orient Expressie (film ang.) 3.30 Aquaz Music Zone (pr. muz.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosen-

ka 10.00 Wiadomości 10.05 Bożonarodzeniowe życzenie brzydkiego kaczątka (film anim.) 11.15 Jak realizowano Ośmiornice (dok.) 11.40 Dokument 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Z Jakubem na ryby (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Pomagajmy sobie (mag.) 16.30 My z końca świata (s.) 16.55 Śladami wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Četnické humoresky” (s.) 21.35 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.34 Prognoza pogody, sport 22.40 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 22.50 Marzyciele (film koprod.) 0.45 Pod pokrywką 1.05 Simpsonowie 1.25 Kawiarenka 2.15 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.) 8.45 Skarby świata (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.40 Klocki (dla dzieci) 12.55 O szewcu Andrzeju i hrabianie Julii (bajka) 13.45 Labirynt (teleturniej) 14.15 Szczęście domowe (mag.) 14.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 15.00 CEO: Szkoła słoni (s. dok.) 15.30 Świat motorów (mag.) 16.10 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.40 Kamera w podróży (s. dok.) 17.40 Babilon (mag.) 18.00 Václav Boštík (dok.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Euronews 19.40 Nasze zamki (s. dok.) 19.55 Stop 20.00 Cudowna planeta: Lekarz wszystkich zwierząt (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Bożonarodzeniowe marzenie (koncert) 22.15 Mariának (dok.) 22.50 Gorączka piątkowej nocy 0.55 Miejsca pielgrzymek 1.10 Słowo świąteczne 1.15 Skąd się wzięły szopki? 1.40 Cudowna planeta 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Niedźwiadek koala sam w domu (film niem.) 10.20 Potyczki z Jeanie (film USA) 12.35 Uroczą historią (film czes.) 14.25 Szkoła uczuć (film USA) 16.15 Właśnie teraz 16.25 Santa Claus (film USA) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! - wyd. bożonarodzeniowe (pr. roz.) 20.45 Nieprawdopodobne! (pr. roz.) 22.00 „Prásk!” (mag.) 22.40 Wydział pościgowy (film USA) 1.00 Rocky IV (film USA) 2.25 Powrót do Edenu (s.) 3.40 Gorączka nocy: Zestarzejmy się razem (film USA) 5.10 Matlock (s.).

■ PRIMA

8.00 Kacper straszny w Boże Narodzenie (film anim.) 9.30 Złota foka (film USA) 11.15 Rzymskie wakacje (film USA) 13.30 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.30 Beverly Hills 90210 (s.) 15.25 Spisek w Boże Narodzenie (film USA) 17.15 Psie wakacje (film czes.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.55 Igraszki z diabłem (film czes.) 21.40 Joe Black (film USA) 0.50 Losowanie loterii Euromiliony 0.55 Miłość to najlepsze lekarstwo (film niem.) 2.25 Szybka wygrana 4.05 Dementi 4.40 Pod włos.

SOBOTA 24 GRUDNIA

■ TVP 1

6.30 Dzień dobry w sobotę 6.45 Rok w ogrodzie 7.05 Dzień dobry w sobotę 7.30 Białoruś 7.55 Był taki dzień (felieton) 8.00 Wiadomości 8.15 Wiergilia w lesie (film anim.) 8.35 Mały Aniołek (film anim.) 9.00 Ziarno (dla młodzieży) 9.35 Wieczór Trzeciego Króla (film pol.) 10.05 5-10-15 - wy-

Ciąg dalszy na str. 14

Telewizja

Dokończenie ze str. 13

danie wigilijne (dla dzieci) **10.35** Jak było na początku (s.) **12.00** Między ziemią a niebem **12.45** Historia filozofii po góralsku **13.00** Wiadomości **13.15** Jak było na początku (s.) **14.40** Ebbie (film USA) **16.05** Święta Noc - koncert kolęd **16.45** Był taki dzień (felieton) **16.50** Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom (felieton) **17.00** Teleexpress **17.15** Święta Noc koncert kolęd (koncert) **17.40** Sąsiedzi (s.) **18.05** Wigilijna paczka (koncert) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.00** Homilia Prymasa Polski **20.10** Matka Teresa (film włoski) **21.35** Kuffs (film USA) **23.15** Święta Noc koncert kolęd **23.55** Transmisja pasterki z Bazyliki Świętego Piotra **1.35** Intryga rodzinna (film USA) **3.30** Był taki dzień (felieton).

■ TVP 2

6.05 Pies i kot (film anim.) **6.25** Echa tygodnia **6.55** Spróbujmy razem **7.25** M jak miłość (s.) **8.10** Na dobre i na złe (s.) **9.00** Odyseja kosmiczna (s. dok.) **9.30** Baśniowe święta (pr. rozryw.) **10.00** Najmniejszy anioł (film USA) **11.35** Siedmiu wspaniałych (film USA) **14.00** Familiada wydanie specjalne (teleturniej) **14.30** Złotopolscy (s.) **14.55** Bezludna wyspa (talk show) **15.40** Flubber (film USA) **17.15** Duże dzieci święta (talk show) **18.00** Program lokalny **19.00** Zaczarowane kolędy (koncert) **19.50** Panorama flesz **19.55** Europa da się lubić (talk show) **21.05** Hej w dzień Narodzenia wieczór kolęd Krzysztofa Krawczyka **21.40** Kolęda u Prezydenta (felieton) **21.50** Słowo na niedzielę **22.20** Sport-telegram **22.30** Namietności (film USA) **0.25** Między niebem a ziemią (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was (pr. muz.) **6.35** Wierzę, wątpię, szukam **7.00** Betlejem Michałowe **7.50** Narciarski weekend **8.00** Z życia Kościoła **8.45** Zaolzie (mag.) **9.00** Świat - magazyn międzynarodowy **9.45** Przed sklepem jubileja (film włoski) **11.15** To jest temat **11.45** Koncert Kotana (koncert) **12.33** Niespotkanie spokojny człowiek (film pol.) **13.45** Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) **14.35** Maszyny za milion dolarów (s. dok.) **15.45** Koncert Kotana **16.45** Aktualności **16.47** Pocztówki z wdziękiem (pr. muz.) **17.00** Góralskie koledowanie **17.45** Regiony kultury. Nowości (pr. kultur.) **18.30** Zaproszenie mnie do stołu **19.00** Gwałtownik Boży - rzecz o ks. Franciszku Blachnickim (film dok.) **19.45** Z dobrą nowiną (koncert) **20.45** Studio pogoda **20.55** Betlejem Michałowe **21.45** Aktualności **21.55** Szczęścia, zdrowia... **22.50** Jezus z Nazaretu (film ang.) **0.55** Praskie opowieści (film czeski).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) **7.30** Jesteśmy **8.00** Eureko ja to wiem **9.00** Hugo familijny (dla dzieci) **9.30** Bravo (pr. rozryw.) **10.00** Zakręcone (s.) **10.30** Samo życie (s.) **13.15** Na ostrzu noża (s.) **13.45** Tango z aniołem (s.) **14.30** Słoneczny patrol (s.) **15.30** Fundacja Polsat (pr. public.) **15.45** Wydarzenia **16.15** Interwencja (s.) **16.35** Kevin sam w Nowym Jorku (film USA) **18.50** Wydarzenia **19.30** Jak rozpętałem II wojnę światową (film pol.) **21.00** Zagubieni w raju (film USA) **23.00** Opętanie (film USA) **0.45** Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka (film pol.) **2.20** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) **6.25** Bolek i Lolek (s. anim.) **6.40** Jaskiniowiec (s.) **7.00** My z końca świata (s.) **7.30** Zestaw bajkowy Edka **9.20** Piękno **10.00** Księżniczka ze złotą gwiazdą (bajka) **11.20** Kolędniczy (dok.) **11.35** W jaki sposób... (mag.) **12.00** Wiadomości **12.05** Dokument **12.55** Bogacz i biedak (bajka) **14.10** Boże Narodzenie na Żofinie (koncert) **14.50** Kristián (film czes.) **16.25** Święta noc (film czes.) **16.45** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **16.50** Śpie-

wanki **17.00** Zarozumiąca królewna (bajka) **18.30** Wieczorynka **18.45** Prognoza pogody **18.50** Wiadomości **19.00** Królestwo potoków (bajka) **20.25** Wesołe bożonarodzeniowe historie (pr. roz.) **21.10** Karel Gott 2005 (koncert) **22.20** Tatuś (film czes.) **23.50** Chwila z fortepianem **0.00** Północna msza (transmisja) **1.15** O cichej nocy (dok.) **1.45** Kolędy starej Europy (koncert) **1.50** Wielki zakład o małe piwo (film czes.) **3.25** Program rozrywkowy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Boże Narodzenie z Młodą Muzyką **9.00** Kamera w podróży (s. dok.) **10.00** Jan XXIII: Papież pokoju 1/2 (film wł.) **11.45** Jak się żyje w odległych miejscach (dok.) **12.00** Pani Mikołajowa (film USA) **13.30** Kolędy w wykonaniu Audry McDonald **14.00** Sublokatorzy (film czes.) **15.15** Spirituál kvintet śpiewa kolędy **16.15** Aniołek (film USA) **17.45** Cicha noc **17.55** Tajemnice Biblii: Apostołowie **18.45** Bożonarodzeniowe przemówienie kardynała Miloslava Vlka **18.55** Podpisane sercem 2005 (koncert) **20.15** Zapraszamy do teatru: Pomimo surowego zakazu dotyka śniegu **22.20** Bożonarodzeniowy koncert z Watykanu **0.00** Kotwica pod przewozem (film czes.) **1.30** Pamięć anioła **2.25** Koncert bożonarodzeniowy.

■ NOVA

6.30 Kacper (film USA) **8.15** Ośmiornice z II piętra (film czes.) **10.00** Królewicz i Gwiazda Wieczorna (film czes.) **11.25** Mr. Bean **12.00** Dzwonienie do TV Nova **12.30** Babcia (film czes.) **14.00** Kevin sam w domu (film USA) **15.55** Szalenie smutna księżniczka (film czes.) **17.30** Wiadomości, sport, pogoda **17.40** Honza prawie królem (film czes.) **19.15** Trzy orzeszki dla Kopciuszka (film czes.) **20.45** Złotka (pr. roz.) **21.35** Pokojówka na Manhattanie (film USA) **23.25** Zaklinacz koni (film USA) **2.10** Uroczna historia (film czes.).

PRIMA

8.00 Teściowa (film czes.) **8.30** Salon samochodowy **9.05** t-music (pr. muz.) **10.05** Prima zabawa (pr. roz.) **10.35** Z dżungli do dżungli (film USA-fr.) **12.30** Rumburak (film czes.) **14.10** „Obušku, z pytle ven!” (film czes.) **15.25** O królownie Jasnénce i latającym szwecu (film czes.) **17.00** Prognoza pogody **17.05** Wiadomości **17.15** Potyczki z tatą (film USA) **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.45** Boże Narodzenie z Trošką i przyjaciółmi (pr. roz.) **21.05** Jak się budzi królewny (film czes.) **22.40** Bezsennosc w Seattle (film USA) **0.35** Zakochać się (film USA) **2.20** Nędznicy XX wieku (film fr.).

NIEDZIELA 25 GRUDNIA

■ TVP 1

6.10 Opowieść o laseczce z cukru (film ang.) **6.55** Był taki dzień (felieton) **7.00** Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach **8.00** Domisie (dla dzieci) **8.25** Teleranek (dla młodzieży) **9.00** Opowieść z życia lwów (film dok.) **10.30** Inspektor Gadżet (film USA) **11.50** Urbi et Orbi **12.50** Wywiad i opinie (pr. public.) **13.15** Święta, święta (koncert) **14.05** Potwory i spółka (film anim.) **15.40** Jaka to melodia? **16.20** Co tu jest grane? (mag. muz.) **16.55** Był taki dzień (felieton) **17.00** Teleexpress **17.15** Warto kochać (s.) **18.05** Śmiechu warte (pr. rozryw.) **18.25** Od przedszkola do Opola (pr. rozryw.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.10** Legalna blondynka II (film USA) **22.00** Eksplozja (film USA) **23.45** Święteczna gorączka (film USA) **1.15** Szara Sowa (film USA) **3.10** Był taki dzień (felieton).

■ TVP 2

6.20 Słowo na niedzielę **6.25** Homilia Prymasa Polski **6.30** Polski święty Mikołaj **6.40** Boże Narodzenie Śnieżka (film anim.) **7.05** M jak miłość (s.) **7.55** Zacisze gwiazd (pr. rozryw.) **8.20** Bardzo cicha noc - Ryszard Rynkowski **8.45**

Odyseja kosmiczna (s. dok.) **9.25** Baśniowe święta (pr. rozryw.) **9.55** Różowa Pantera (film USA) **11.45** Bardzo cicha noc - Ryszard Rynkowski (pr. art.) **12.05** Skrzydełko czy nóżka? (film franc.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.30** Złotopolscy (s.) **15.05** Telepeerele (pr. rozryw.) **16.00** Na dobre i na złe (s.) **17.05** Rodzinne koledowanie (koncert) **19.05** Plusk (film USA) **21.00** Kabaretowa scena Dwójki **22.20** Sport-telegram **22.40** Za ciosem (film USA) **0.10** Wiedźmin (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was (pr. muz.) **6.55** Przygody Kota Filemona (s. anim.) **7.20** Książka dla malucha (pr. kultur.) **7.25** Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) **7.50** Narciarski weekend **8.00** Śląski koncert życzeń **8.45** Schlesien Journal **9.00** Teleplotki (pr. public.) **9.45** Eloise z hotelu Plaza (film USA) **11.15** To jest temat **11.45** Kolędy Filharmonii Śląskiej (koncert) **12.45** Święteczny świat z piernika (pr. rozryw.) **14.35** W poszukiwaniu gniazda (film USA) **16.15** To jest temat **16.45** Północ południe **17.00** Magazyn kulturalny (pr. kultur.) **17.45** Regiony kultury (pr. kultur.) **18.30** Święta w Bytkowie (pr. rozryw.) **19.30** Śląska lista przebojów (pr. muz.) **19.50** TV Katowice zaprasza **20.00** Od niedzieli do niedzieli **20.45** Święteczny świat z piernika (pr. rozryw.) **21.55** Raciborzanie w Korei **22.40** Studio pogoda **22.50** Jezus z Nazaretu (film ang.) **0.55** Osiem i pół (film włoski).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) **7.30** Bravo (pr. rozryw.) **8.00** Król Szamanów (s. anim.) **8.30** Power Rangers (s.) **9.00** Hugo (dla dzieci) **9.30** Wszystko o zwierzętach (s.) **10.00** Kolędy **10.20** Magiczne święta (film USA) **11.55** Opowieści biblijne (film niem.) **13.35** Długo i szczęśliwie (film USA) **15.45** Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka (film pol.) **17.20** Prosiaczek i przyjaciele (film USA) **18.50** Wydarzenia **19.30** Jak rozpętałem II wojnę światową (film pol.) **20.50** Doktor Dolittle (film USA) **22.25** Szklana pułapka (film USA) **0.45** Człowiek w żelaznej masce (film USA) **2.25** Aquaz Music Zone (pr. muz.).

■ TVC 1

6.20 Bajkowy poranek **7.30** Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) **9.15** Lot na Księżyc **9.40** Kalendarz **10.00** Restauracja u Księcia (bajka) **11.00** Życie na zamku (s.) **11.55** Urbi et Orbi **12.50** Wiadomości **12.55** Czy mnie zechcecie? (mag.) **13.10** Kamienny klucz (bajka) **14.10** Niedojrzałe maliny (film TV) **15.40** Adresat TVC (mag.) **16.00** Garbus (film fr.) **17.45** Słowo świąteczne **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości **18.05** Lekcja śpiewania **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** 2 plus 1 z Miroslavem Donutem (pr. roz.) **21.05** Masz wiadomość (film USA) **23.05** Losowanie Sportki i Szansy **23.10** Wiadomości, sport **23.20** Budzenie zmarłych (s.) **0.10** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **0.15** Adresat TVC (mag.) **0.35** Białe miejsca **1.05** Kristián **2.40** Historie sław.

■ TVC 2

6.45 Wiadomości TVS **7.00** Chwila z fortepianem **7.10** Blues ze Staré pekárny **7.50** Panorama **8.30** Kultura.cz (mag.) **9.00** Historia odległego klasztoru **9.30** Koncert Chóru Mormonów **10.00** Msza prawosławna (transmisja) **11.00** Mistrzowie czeskiego filmu animowanego **11.55** Trzy spory 3/3 (film TV) **13.05** Historia choinki (dok.) **14.00** Ojciec czy brat (film czes.) **15.10** Miejsca pielgrzymek (s. dok.) **15.30** Szwecja - góry w zimie **15.45** Powrót mistrzów - czeski hokej znów na tronie **16.45** Te cudowne dzieci... (dok.) **17.40** Kapuśniaczek (teatr TV) **19.15** Stanislav Libenský a Jaroslava Brychtová (dok.) **19.45** Balet **20.00** Wiedeńska Opera Narodowa (koncert) **23.00** Piękne miasta (s. dok.) **23.25** Nocny klub filmowy: Hotel New Hampshire (film USA) **1.10** Pałac Lucerna - bile-

tów brak (pr. muz.) **2.35** Jak powstał jazz i trafił do Czech (koncert).

■ NOVA

6.40 Małe aniołki (film anim.) **7.25** Wesołych Świąt życzą ośmiornice (film czes.) **9.10** Trzeci królewicz (film czes.) **10.40** Królowa śniegu 1/2 (film br.-USA) **12.10** Dobry żołnierz Szwejk (film czes.) **14.00** Kevin sam w Nowym Jorku II (film USA) **16.05** Markiza Angelika (film koprod.) **18.05** Piekarz cesarza (film czes.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Jak poeci nie tracą nadziei (film czes.) **22.10** Pretty Woman (film USA) **0.20** Operacja Corned Beef (film fr.) **2.10** Fantozzi (film wł.).

■ PRIMA

8.00 O niedźwiedziu Andrzeju (bajka) **9.00** Świat 2005 (mag.) **9.35** Labakan (film czes.) **10.50** Sindbad siedmiu mórz (film USA-wł.) **12.30** Na scenę **13.10** Stuart Malutki (film USA) **14.40** Rob Roy (film USA) **17.05** Pasujemy do siebie, kochanie? (film czes.) **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kul.) **19.45** VyVolení **19.55** Z diabłami nie ma żartów (film czes.) **21.40** Nie ma doskonałych **22.35** Od pierwszego wystrzału (film USA-kan.) **0.15** Szybka wygrana **2.00** Excalibur (film USA-br.).

PONIEDZIAŁEK 26 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Zwierzęta świata (s. dok.) **6.20** Był taki dzień (felieton) **6.25** Wigilijna paczka (koncert) **7.05** Jak powstał film „Potwory i Spółka” **7.55** Bob budowniczy i niezapomniane święta Bożego Narodzenia (s. anim.) **8.50** Budzik (dla dzieci) **9.15** Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku **9.25** Potwory i spółka (film anim.) **11.00** Gwiazdka Eloizy (film kanad.) **12.30** Daleko od domu II. Zagubieni w San Francisco (film USA) **14.00** Toy Story (film anim.) **15.30** Kochamy polskie komedie (teleturniej) **16.00** SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza **16.10** Święta, święta (koncert) **16.55** Był taki dzień (felieton) **17.00** Teleexpress **17.20** Ostatni smok (film USA) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.10** Wszystko się sypie (film USA) **22.00** Drzewo Jozuego (film USA) **23.50** Świadek mimo woli (film USA) **1.40** Jazz w lesie (koncert) **2.25** Był taki dzień (felieton).

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) **6.10** Przygody Kota Filemona **6.35** Bajka o pluszowych misiach, które uratowały święta (film anim.) **7.00** W poszukiwaniu świętego Mikołaja (film dok.) **7.50** Kolęda sportowa **8.15** Przyjdź na świat - rok później (felieton) **8.30** Odyseja kosmiczna (s. dok.) **9.35** Baśniowe Święta **10.10** Różowa Pantera kontratakuje (film ang.) **11.55** Zwariowany weekend (film franc.) **13.30** Gąssowski świątecznie (koncert) **14.00** Familiada **14.30** Złotopolscy (s.) **15.00** Szansa na Sukces (s.) **16.00** Ja cie kocham, a ty śpisz (film USA) **19.05** Benefis Cezarego Pazury **20.05** M jak miłość (s.) **21.00** Kulisy serialu „M jak miłość” **21.05** Benefis Cezarego Pazury **22.40** Pociąg strachu (film USA) **0.10** Biały anioł (film USA).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) **6.55** Historia świąteczna o rosochatym włóczędze (film anim.) **7.15** Przypadki zwierzojeża (s. anim.) **7.50** Bliżej natury **8.45** Hej, kolęda, kolęda (pr. muz.) **9.00** Magazyn majsterkowicza **9.45** Drugi dzień świąt (film USA) **11.10** To jest temat **11.45** Koncert kolęd w Lublinie (koncert) **12.35** Uwierz w dokument (film dok.) **13.45** Skarby Ziemi Świętej (s. dok.) **14.15** Święta w Europie **14.45** Regiony kultury. Nowości **15.00** Od niedzieli do niedzieli **15.45** Magazyn majsterkowicza **16.10** Święta w Europie **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Hej, kolęda, kolęda (pr. muz.) **17.05** W dobrym stylu **18.30** Święta w Bytkowie (pr. rozryw.) **19.30** Śląska lista przebojów (pr. muz.) **19.50** TV Katowice zaprasza **20.45** Koncert kolęd w Lublinie

21.55 Na św. Szczepana (pr. muz.) **22.50** Jezus z Nazaretu (film ang.) **0.45** Kwiat mego sekretu (film hiszpan.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) **7.30** Bartok Wspaniały (film USA) **8.45** Labędzie nutki (film anim.) **10.05** Miasteczko Halloween (film anim.) **11.20** Opowieści biblijne (film niem.) **13.00** Człowiek w żelaznej masce (film USA) **14.40** Wariackie święta (film USA) **16.25** Człowiek przyszłości (film USA) **18.50** Wydarzenia **19.30** Jak rozpętałem II wojnę światową (film pol.) **20.50** Family Man (film USA) **23.05** Ryzykowna decyzja (film USA) **0.40** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.30 Zarozumiąca królewna (bajka) **7.00** Sezamie, otwórz się (dla dzieci) **7.30** Zestaw bajkowy Edka **9.20** Nie te spodnie **10.00** Pollyanna (film br.) **11.40** W poszukiwaniu czasu utraconego **12.00** Wiadomości **12.05** Pandy wracają (dok.) **13.00** Kocia królewna (bajka) **14.00** Międzyczas Karla Gotta **14.25** Król Króli (film czes.) **16.00** Zmartwienia wodnika Jakubka (bajka) **17.00** Jaroslav Uhlir w Lucernie (pr. roz.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości **18.05** Doktorska bajka **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Snowboardziści 3/3 (film czes.) **21.00** Vladimír Menšík non stop (pr. roz.) **22.00** Wiadomości, sport **22.10** Dziewczyna z Rio (film br.-hiszp.) **23.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **0.00** Wydział spraw zamkniętych (s. anim.) **0.45** Oczarowanie (s.) **1.35** Boże Narodzenie na Żofinie **2.05** Bożonarodzeniowe spotkania **2.45** W jaki sposób... **3.10** Król Króli.

■ TVC 2

6.15 Wiadomości TVS **6.35** Żofin, wyspa wspomnień i marzeń **7.25** AZ-kwiz (teleturniej) **7.50** Panorama **8.30** Proszę sobie nie przeszkadzać (film TV) **9.15** Chocinka Yvetty Simonowej **9.50** Czeskie głowy **9.55** Słowo świąteczne **10.00** Jan XXIII: Papież pokoju 2/2 (film wł.) **11.45** Koncert bożonarodzeniowy **12.35** Diana, królowa serc (dok.) **14.05** List napisany po hiszpańsku (film TV) **15.10** Międzynarodowy Festiwal Tańca 2005 **16.05** X MS w lekkooletyce (dok.) **17.05** Śpiąca królewna (balet) **19.05** Kolędy śpiewają gwiazdy folka **19.40** Historia ze smakiem (s. dok.) **20.00** Święto muzyki im. Emy Destinn 2005 (koncert) **21.50** Klub filmowy: Kłatwa skorpionia (film USA) **23.30** Ostatnie chwile Cheta Bakera (dok.) **0.30** Malarz raju utraconego **1.00** M. Aoyama, hrabianka z Poběžovic **1.55** Bożonarodzeniowy koncert z Senatu **2.35** Punkty spojrzenia **3.05** Historia ze smakiem.

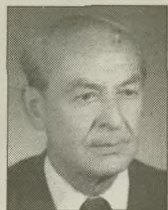
■ NOVA

6.45 Rudolf na Wyspie Zabawek (film anim.) **8.00** Dwoje ludzi w zoo (film czes.) **9.35** Trzech weteranów (film czes.) **11.15** Królowa śniegu 2/2 (film br.-USA) **12.45** Posłusznie melduję (film czes.) **14.20** Richie Bogacki (film USA) **15.55** Piękna Angelika (film koprod.) **17.45** Cesarz piekarza (film czes.) **18.50** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Galashow Heleny Vondráčkovéj **21.45** Nawrót depresji gangstera (film USA) **23.30** Czarny jeździec (film kan.) **1.10** Pechowiec Fantozzi (film wł.).

■ PRIMA

8.00 Nie złościćte dziadka (film czes.) **9.20** Obrońcy afrykańskiej przyrody (s. dok.) **9.5**

Kronika Rodzinna

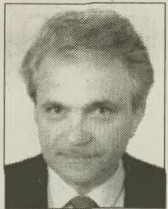
Dnia 23. 12. obchodzi swój zany jubileusz życiowy 85 lat
pan RUDOLF KOCH
ze Stonawy. Z tej okazji serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia i radości życzy żona oraz synowie z rodzinami.
RK-262

Długie lata mijają, lecz wspomnienia na Ukochaną Mamę na zawsze zostają.
26 grudnia minie 60 lat, kiedy zmarła

śp. ELŻBIETA GLETOWA

ze Stonawy. Wspomina córka z rodziną.
AD-183

*Są łzy – co jak ogień palą,
są serca – co nikomu się nie żalą,
są krzywdy – na które nie ma sędziego,
więc jeśli ktoś płacze – nie pytaj dlaczego?*

Dnia 27. 12. 2005 obchodziłby 66. urodziny Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Teść, Szwagier
śp. WŁADYSŁAW RECMANIK
z Orłowej. Zmarł 9. 11. 2005. Dziękujemy za pamięć.
RK-257

W dniu 26. 12. 2005 przypadnie smutna 14. rocznica tragicznego zgonu Ukochanego Syna

śp. ZDENKA BATORKA

z Czeskiego Cieszyńska.

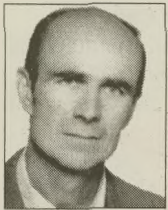

W dniu 1. 1. 2006 przypadnie 5. bolesna rocznica zgonu Ukochanej Żony

śp. ZDENKI BATORKOWEJ

z Czeskiego Cieszyńska. O cichą więź wspomnień prosi mąż oraz syn z rodziną.
GL-668

*Cieżko się z Tobą żegnało,
jeszcze trudniej bez Ciebie być,
lecz miłość śmiercią się nie kończy,
w naszych sercach ciągle będziesz żyć.*

Dnia 26. 12. mija 5. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. HENRYKA PISULI

z Hawierzowa. Ze smutkiem w sercu wspominają żona, córka i syn z rodzinami.
AD-188

Kto był kochany, nigdy nie będzie zapomniany.

Dnia 23. 12. 2005 mija dwudziesta rocznica śmierci

śp. JANA KLUZA

z Gródka. Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w pamięci, proszą o chwile wspomnień najbliżsi.
GL-686

Dnia 23. 12. 2005 mija bolesna 5. rocznica śmierci Kochanego Tatusia

śp. JÓZEFA PODESZWY

O chwile wspomnień proszą najbliżsi.
GL-689

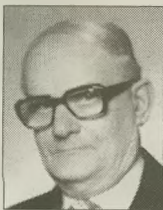
Dnia 21. 12. 2005 minęła 3. rocznica śmierci naszej Kochanej Żony i Mamusi

śp. JADWIGI MACURA

z Trzyńca. O chwile cichych wspomnień i modlitwę w Jej intencji proszą mąż Karol, córka Renia i syn Roman z rodzinami oraz syn Andrzej.
RK-270

Czas szybko mija

lecz pamięć w naszych sercach pozostaje.

Dnia 23. 12. mija 4. smutna rocznica, gdy od nas odszedł na zawsze nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek

śp. WILIBALD MICZKA

z Olbrachcic. O chwile wspomnień prosi zasmucona rodzina.
GL-675

Na dzień 24. 12. 2005 przypada 8. rocznica, kiedy uciło szlachetne serce naszej Kochanej Matki, Babci i Prababci

śp. HELENY CHWISTKOWEJ

z domu Rzyman, z Hawierzowa Suchoj Dolnej. Prosimy wszystkich znajomych o poświęcenie Jej chwili wspomnień. Wspomnijcie razem z nami w czasie wigilijnym także Jej Męża, mojego Ojca

śp. PAWLA CHWISTKA

Córka z rodziną.
GL-699

*Wielbi dusza moja Pana,
i raduje się duch mój w Bogu,
moim zbawcy.*

Lk 1: 46-47

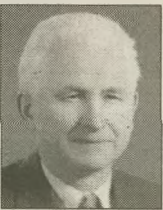
W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 20. 12. 2005 zmarła w wieku 96 lat nasza Ukochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Ciocia i Szwagierka

śp. ANIELA BONCZKOWA

z domu Wolna, zamieszkała w Czeskim Cieszyńsku, Nová 7 (przedtem w Karwinie Solcy). Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek, 23. 12. 2005 o godz. 13.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Czeskim Cieszyńsku na miejscowy cmentarz.

W smutku pogrążeni syn i córki z rodzinami. Autobus zapewniony.
GL-701

*Ważę w dłoniach ten bochen chleba,
Wchłaniają woń i siłę
Rdzennego, mądrego, dobrego człowieka,
Który odszedł.
Jak odchodzą drzewa, zwierzęta i dni,
I pieśni...*

Z bólem serca podajemy do wiadomości, że dnia 20 grudnia 2005 roku zmarł nagle w wieku 90 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat, Wujek, Szwagier

śp. ALOJZY SIOSTRZONEK

zamieszkały w Olbrachcicach, przy ulicy Stonawskiej 113. Uroczystość żałobna w intencji Zmarłego odbędzie się w piątek, 23. 12. 2005 o godz. 15.00 w domu pogrzebowym na miejscowym cmentarzu komunalnym.

Zasmucona rodzina
GL-702

Kofola Sp.z o.o., działająca w branży FMCG, będąca częścią międzynarodowego koncernu z kapitałem czeskim, producenta napojów owocowych JUPIK, JUPI, w związku z dynamicznym rozwojem struktur handlowych poszukuje kandydatów na stanowisko:

AREA SALES MANAGER

Polska południowa (woj. śląskie, małopolskie)
Nr ref. 22/ASM Połudn/05

Do głównych obowiązków wybranej osoby należeć będzie realizacja planów sprzedaży na podległym terenie poprzez zarządzanie pracą przedstawicieli handlowych, rozwój relacji handlowych z klientami i negocjowanie warunków handlowych.

WYMAGANIA:

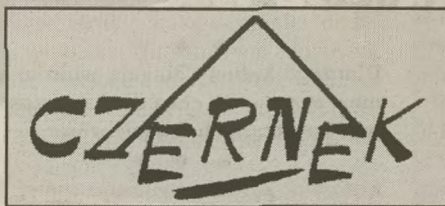
- 3-letnie doświadczenie handlowe na podobnym stanowisku w branży FMCG
- doświadczenie w zarządzaniu zespołem pracowników
- bardzo dobra znajomość lokalnego rynku soków i napojów
- umiejętność nawiązywania długotrwałych relacji handlowych z klientami
- samodzielność w działaniu i podejmowaniu decyzji
- wysokie umiejętności organizacyjne, komunikacyjne i negocjacyjne
- silna motywacja do osiągania celów
- umiejętność obsługi komputera (MS Office)
- dobra znajomość j. angielskiego
- czynne prawo jazdy kat. B

OFERUJEMY:

- stabilne stanowisko pracy w międzynarodowej firmie
- konkurencyjne warunki zatrudnienia, pakiet narzędzi pracy (samochód, telefon, laptop)
- możliwość rozwoju zawodowego

Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie dokumentów cv, listu motywacyjnego i zdjęcia z nr. referencyjnym: 18/ASM PÓŁN/05 w tytule maila na adres: m.luszczynska@kofola.pl lub pocztowy: **Kofola Sp. z o.o., Ul. Wschodnia 5, 99-300 Kutno**

*Zdrowych, pogodnych
i radosnych świąt
Bożego Narodzenia
życzy*

Jan Czernek
Štefánikova 21
737 01 Český Tešín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

wymiana podarunków, możliwość zakupu płyty CD z kolędami chóru Melodia.

LUTYNIA DOLNA – MK PZKO zaprasza na zebranie z Wigilijką 29. 12. o godz. 16.00 w małej sali Domu Kultury w Lutyni Dolnej.

KARWINA FRYSZTAT – Parafia Śląskiego Kościoła Ewangelickiego a.w. zaprasza 22. 12. o godz. 18.00 na spotkanie z gościem, tym razem z ks. Kazimierzem Suchankiem. Połączone będzie z wystawą jego prac fotograficznych oraz przedstawieniem książki prezentującej jego dzieło twórcze.

BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza członków na Wigilijkę 28. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

BOGUMIN – Klub Kobiet i zarząd MK PZKO zapraszają na tradycyjne spotkanie pod choinką 29. 12. o godz. 14.30 do Domu PZKO. Kolędy śpiewać będzie zespół „Rychwałdzianie”.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie w czwar-

tek 22. 12. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

PTTS „BŚ” – zaprasza członków i sympatyków na tradycyjny przedświąteczny wyjazd na Ostry 29. 12. Rejestracja w schronisku na Ostym w godz. 10–12.

Koncerty

CZ. CIESZYN – MK PZKO Cz. Cieszyń-Centrum i zarząd chóru Harfa zapraszają na tradycyjne „Spotkanie z kolędą” 28. 12. o godz. 17.00 w Miejskim Ośrodku Kultury Strzelnica. Wystąpi chór „Harfa” oraz szkolny chór „Trallala”.

KARWINA FRYSZTAT – Polska Szkoła Podstawowa i Przedszkole zaprasza na Koncert Świąteczny 27. 12. o godz. 15.30 do kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie Frysztać. W programie: kolędy w wykonaniu chóru szkolnego, zespołu „Gizdy”, nauczycieli oraz solistów.

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19–19.15, nie: 18.30–19.00.

Co w kinach

KARWINA – Centrum: „Anděl Páně” (22, 23, godz. 15.30, 17.45); Historia przemocy (22, 23, godz. 20.00); Harry Potter i Czara Ognia (25, 26, godz. 15.00, 17.45); Jaskinia (25, 26, godz. 20.30); **Reflex:** Transporter 2 (22, 23, godz. 17.00, 20.00); „Hrubeš a Mareš” (25, 26, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Broken Flowers (25, 26, godz. 19.00); **TRZY-NIEC – Kosmos:** Wallace i Gromit: Kłątwa królika (22, 23, 26, godz. 17.30); Oliver Twist (22, 23, 26, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** „Anděl Páně” (22–26, godz. 15.30); King Kong

(22–26, godz. 17.15, 20.00); **CIESZYN – Piast:** Wallace i Gromit: Kłątwa królika (22, godz. 16.00); 40–letni prawnik (22, godz. 17.45); Plan lotu (22, godz. 19.45, 21.30).

Co w terenie

OLBRACHCICE – MK PZKO zaprasza 29. 12. o godz. 16.00 do Domu PZKO na doroczne Zebranie Sprawozdawcze i Wigilijkę Świąteczną.

HAWIERZÓW BŁĘDOWICE – zapraszamy na Babski Bal 11. 2. od godz. 19.00 w Domu PZKO w Hawierzowie Błędowicach. Do tańca przygry-

wa „Mr. Baby”, tradycyjne atrakcje i niespodzianki zapewnione. Dla młodzieży dyskoteka Bogdana Bartnickiego w suterenie Domu PZKO. Miejsowości do nabycia: Anna Kolorz, tel.: 736 671 179, Danuta Śmiłowska, tel.: 607 641 018 lub 596 434 004, Joanna Kolorz, tel.: 724 765 913, w bibliotece Domu PZKO w Hawierzowie Błędowicach w każdy poniedziałek i środe w godz. 12–17, tel.: 596 434 114 lub na www.babskibal.wz.cz

CIERLICKO GRODZISZCZ – MK PZKO zaprasza na Zebranie Sprawozdawcze połączone z Wigilijką 29. 12. o godz. 17.00 do Sali Remizy Strażackiej. W programie m.in.

Hokeiści myślami byli już przy świątecznym stole

TIPSPORT EKSTRALIGA

Po tygodniowej przerwie do głosu znów doszła najwyższa klasa rozgrywek hokeja na lodzie. Przed świętami zaplanowano dwie kolejki, we wtorkowej 34. kolejce hokeiści Stalowników Trzyniec ulegli przed własną publicznością 1:3 Pardubicom, spadając na szóstą pozycję w tabeli. Drużyna Pardubic odniosła nad Trzyncem premierowe zwycięstwo w tym sezonie. – *Zadecydowała doskonała forma bramkarza Laśáka, który przyprawił moich chłopców o mdłości* – powiedział „GL” trener Trzyńca Jiří Juřík. – *Znów zdobyliśmy w meczu tylko jednego gola, z tak skromnym dorobkiem nie można marzyć o zwycięstwie*. Dobrą formę z moskiewskiego turnieju Rosno Cup potwierdził napastnik Jaroslav Kudrna również pod Jaworowym, we wtorek należał on do najlepszych zawodników w barwach Trzyńca.

DZIŚ odbędzie się mecz 35. kolejki, Trzyniec zmierzy się na wyjeździe z Pilznem. W poprzednich dwóch poje-

dykach górą byli gracze Pilzna, pokonując Trzyniec 4:2 i 3:1.

● **STALOWNICY TRZYNIEC – HC MOELLER PARDUBICE 1:3 (0:1, 1:1, 0:1). Bramki:** 35. Kudrna – 8. Korhoň, 38. P. Sýkora, 60. Blažek. Sędziował Smeták. Kary 5:9, bez wykorzystania. Widzów 3289.

Tygodniowa pauza ewidentnie zaszkodziła Stalownikom, którzy w pierwszej tercji nie mogli złapać właściwego rytmu. Goście lepiej poruszali się na łyżwach, grali też bardziej agresywnie przy bandzie. Trener Trzyńca Jiří Juřík mógł już skorzystać w meczu z usług napastnika Martynka, w kadrze zabrakło jednak rekonwalescencja Haška. Goście rozpoczęli spotkanie z dużym impetem i w 8. minucie zastrzeżenie objęli prowadzenie. Bramkarz Laśák dograł krążek do wychodzącego na czystą pozycję Korhonia (gdzie byli obrońcy?) i słowacki napastnik bez większych trudów przyjemnym strzałem pokonał Bieglą – 0:1. Rywal Bieglą w bramce Pardubic, golkeeper reprezentacji Słowacji Jan Lašák, w pierwszej tercji miał niewiele pracy. Trzyńczanie grali niemrawo i bez polotu. Zmiany na lepsze nadeszły dopiero w drugiej odsłonie. Stalownicy wyraźnie dodali gazu, częściej też strzelali z dystansu, w bramce Pardubic brylował jednak Lašák. Słowak kolejno zlikwidował dobre okazje Výtiska, Polanskiego, swoich rodaków Fabuša i Huny, w doskonałej sytuacji miejscowych fanów zawiódł również najlepszy trzyńciecki napastnik Kudrna. Gospodarze nic nie wskórali również podczas prawie minutowej przewagi 5 na 3, w końcu ale zdołali pokonać świetnego Lašáka. Wyrównującego gola zdobył w 35. minucie w prowadzce 5 na 4 Kudrna, asystę zaliczył Peterek. O ile w ofensywie trzyńczanie prezentowali się w miarę dobrze, o tyle w linii obronnej było się bez rewelacji. W 38. minucie trzyńciecki zespół popełnił drugi fatalny błąd, na niebieskiej linii krążek przejął kompletnie niepilnowany Sýkora i po samodzielnym rajdzie strzałem pod poprzeczkę ustalił wynik drugiej tercji na 1:2. Goście w ostatniej odsłonie udanie bronili dostępu do własnej bramki, wyprowadzając szybkie kontry. Stalownicy nie przełamali mizeroty strzeleckiej, sami tracąc w ostatniej minucie trzeciego gola. W „power play” do pustej trzyńcieckiej bramki trafił Blažek.

Lokaty: 1. Slavia 70, 2. Liberec 69, 3. Zlin 62, 4. Witkowiec 56, 5. Znojmo 50, 6. Trzyniec 47 pkt.

I LIGA

● **HC OŁOMUNIEC – HC HAWIERZÓW 4:2 (1:0, 1:1, 2:1). Bramki:** 15. Varakas, 28. Karný, 50. Slaninák, 52. Smejkal – 39. Balčík, 43. Prokop. Sędziował Minář. Kary 3:5, bez wykorzystania. Widzów 800.

Hawierzowskie Pantery prezentują ostatnio dosyć chimeryczną formę, w

Pardubicki napastnik Petr Sýkora (u góry z lewej) właśnie strzelił drugiego gola do siatki Trzyńca.

Ołomuńcu hawierzowanie zanotowali swój słabszy występ. W barwach gości debiut zaliczył wypożyczony z drugoligowego Szumperka obrońca Aleš Holík. Hawierzowanie ocknęli się z letargu w ostatniej minucie drugiej tercji. Na 2:1 obniżył trochę szczęśliwie Balčík, po dużym błędzie bramkarza Žigardiego, który krążek uderzony z niebieskiej linii sam wpakował sobie do siatki. Ołomuńciecki golkeeper zagałpił się również w 43. minucie, wtedy na 2:2 wyrównał – również z dystansu – Prokop. To było jednak ze strony Hawierzowa wszystko. Hanacy w trzeciej tercji w przeciągu dwóch minut dwukrotnie pokonali bramkarza Novotnego i było po meczu.

WCZORAJ po zamknięciu numeru trzeci w tabeli Hawierzów podejmował u siebie lidera – Ujście nad Łabą.

II LIGA

● **TECHNIKA BRNO – HC ORŁOWA 6:2 (3:1, 0:0, 3:1). Bramki:** 10., 20. i 58. Haluza, 17. Malkus, 44. Sedláček, 60. Jelinek – 11. Kotásek, 59. Stránský. Sędziował Pešina. Widzów 80.

Orłowianie w brneńskiej hali Rondo nie czują się najlepiej, w ostatnich dwóch spotkaniach na lodzie Brna stracili w sumie 13 bramek. Podopieczni trenera Pavla Leksovskiego nie zaliczyli jednak we wtorek słabego meczu, gospodarze wykazali się po prostu znakomitą skutecznością strzelecką. W dodatku orłowski bramkarz Holeš uratował swój zespół od dużo wyższej przegranej. – *Zadecydowały nasze kikiy w defensywie, przełomowy był moim zdaniem gol na 2:1. Wtedy gracze nie przerwali szybkiego kontrataku Brna, od tego momentu gospodarze dyktowali już warunki na lodowisku* – powiedział „GL” trener trzeciej w tabeli Orłowej Pavel Leksovský. – *Nie przegraliśmy wprawdzie 0:7, jak w poprzednim meczu w Brnie, ale widać było, że chłopcy myślami byli już przy wigilijnym stole*.

Najważniejsze minuty: 10. Haluza strzałem z pierwszego krążka – 1:0; 11. Kotásek przebił się lewą stroną lodowiska i golfowym uderzeniem nie dał szans bramkarzowi Žůrkowi – 1:1; 17. postawiony bez asekuracji Malkus do prawie pustej bramki podwyższył na 2:1; 20. Haluza w prowadzce liczebnej (krążek odbił się jeszcze od któregoś z orłowskich obrońców) – 3:1; 32. Grygar w sytuacji sam na sam z Žůrkem huknął zaledwie w słupki brneńskiej bramki; 44. Sedláček w prowadzce liczebnej – 4:1; 51. Holeš znakomicie obronił strzał Benýška; 58. Haluza strzałem pomiędzy parkanami Holeša sięgnął po hat trick – 5:1; 59. Stránský strzałem z nadgarstka – 5:2; 60. Jelinek po samodzielnej akcji uderzeniem z bechendu ustalił wynik dnia – 6:2.

W tabeli prowadzi Technika Brno (53 pkt.), wczoraj odbyły się pozostałe mecze 25. kolejki.

JANUSZ BITTMAR

le heca!

Podczas otwarcia olimpiady jedna z ważnych osobistości zaczyna czytać przemówienie: – O, o, o... Podbiega do niego asystentka i mówi: – Panie prezesie, to są kółka olimpijskie. Tekst jest poniżej.

◆ ◆ ◆
Policjanci oglądają w telewizji relację z biegu maratońskiego. – Po co oni biegają? – Pierwszy dostanie 10 tysięcy dolarów nagrody. – To po co biegają pozostali?

◆ ◆ ◆
Dwaj trenerzy piłkarscy rozmawiają w hotelowym barze: – Tego białego mercedesa, który stoi za hotelem, dostałeś za sprzedany mecz? – Nie! Sam uczciwie kupiłem za własne pieniądze. – A skąd wzięłeś tyle forsy? – Sprzedałem mecz.

◆ ◆ ◆
Są zawody, kto najdłużej wytrzyma w wodzie. Pierwszy pan wytrzymał jedną minutę i wszyscy ludzie go pytają: jak pan to zrobił? A on odpowiedział: – Trening, trening i jeszcze raz trening. Następny pan wytrzymał dwie minuty i znowu wszyscy ludzie go pytają: jak pan to zrobił? A on odpowiedział: – Trening, trening i jeszcze raz trening. Następny pan wytrzymał trzy minuty i wszyscy ludzie go pytają: jak pan to zrobił? A on na to: – Trening.... Następny pan przyszedł z bardzo wielkimi majtkami i wchodzi do wody, jedna minuta nic, dwie minuty nic, trzy minuty nic, po czterech minutach wychodzi, ledwo oddycha, więc lekarze szybko podbiegli, ale na szczęście nic się nie stało, więc wszyscy ludzie go

pytają: jak pan to zrobił? A on na to: – Gdzieś musiałem gaciami zahaczyć!

◆ ◆ ◆
Na trybunach: – Zobaczcie, na ostatnim okrążeniu na prowadzenie wyjdzie ten w czerwonym krawacie! – W jakim krawacie!? To język!

◆ ◆ ◆
Słynna gwiazda filmowa ma być starterem w wielkim biegu maratońskim. Sędzia główny wręcza jej pistolet i ustawia na linii startu: – Wszyscy wystartują, gdy pani strzeli. – Dobrze, ale w której?

◆ ◆ ◆
Po zbadaniu młodego mężczyzny lekarz mówi: – Powinien pan zażywać więcej ruchu, gimnastyki, pływania... – Ależ panie doktorze, jestem mistrzem Polski w pięcioboju! – To powinien pan zostać mistrzem świata!

◆ ◆ ◆
Dlaczego kobiety biegają wolniej od mężczyzn? – Bo chcą dłużej pozostać na ekranach telewizorów.

◆ ◆ ◆
Kulomiot przed zawodami mówi do trenera: – Przyszedłem dziś na zawody z teściową. Muszę pokazać, na co mnie stać! – Gdzie ona siedzi? – O, tam. W siedemnastym rzędzie. – Nie masz szans, za daleko usiadła...

◆ ◆ ◆
Szachista zwraca się do rywala: – Dlaczego tak długo zastanawiasz się pan nad swoim kolejnym ruchem? – Ja? Przecież teraz pana ruch! – Mój? To nie mógł mi pan tego powiedzieć trzy dni temu??

FORTUNA EKSTRALIGA FLORBALISTÓW

Nasze zespoły ze zmiennym szczęściem

■ **TRZYNIEC – CHODÓW 5:11 (2:3, 2:5, 1:3). Bramki:** 6. Courney, 11. Petřík, 25. Holovka, 32. i 41. Šrámek – 2., 12., 23. i 34. Flousek, 12. Skalička, 31., 35., 44. i 53. Schwan, 35. Bartošek, 47. Stavjaník. Trzyńczanie dzielnie trzymali się do 35. minuty. Wtedy goście zasługą bramki Schwana, a w siedem sekund później Bartoška zdobyli czterogolową zaliczkę i przy stanie 4:8 kontrolowali bez większych kłopotów przebieg spotkania. W trzyńcieckiej bramce przy stanie 4:8 doszło do wymiany golkeeperów, Haraštę zmienił Ščigel, nie przyniosło to jednak większego efektu. Gospodarze w trzeciej tercji wprawdzie nie rezygnowali z uzyskania korzystnego rezultatu, defensywa gości pracowała ale prawie bezbłędnie. Trzyńczanie po tym meczu spadli na ostatnią pozycję w tabeli.

■ **BOHEMIANS – TORPEDO HAWIERZÓW 4:5 w dogr. (1:1, 2:0, 1:3, 0:1). Bramki:** 18. Křenek, 27. Kulhánek, 39. i 60. Richter – 10. i 44. Michalík, 48. i 61. M. Kožušník, 53. Jurčík. Hawierzowanie długo męczyli się z przedostatnim zespołem tabeli. Gola na wagę zwycięstwa zdobył w jedenastej sekundzie dogrywki doświadczony Miroslav Kožušník. W wyrównanym spotkaniu dominowały defensywy.

Lokaty: 1. Tatra Strzeszowice 37, 2. Ml. Bolesław 31, 3. Future 29.... 9. Hawierzów 16, 12. Trzyniec 12 pkt. Następne mecze zaplanowano dopiero na 14. 1. 2006. Hawierzów zmierzy się u siebie z liderem – Strzeszowicami, Trzyniec zaprezentuje się na parkiecie Pepina Ostrawa.

(jb)

Sport Polski

■ **ROBERT KUBICA - PIERWSZY POLAK W WYŚCIGACH FORMUŁY 1.** Robert Kubica został członkiem zespołu BMW Sauber, startującego w wyścigach Formuły 1. Polak w sezonie 2006 będzie trzecim, testowym kierowcą tej ekipy. O zatrudnieniu 21-letniego zawodnika zadecydowało wygranie przez niego w 2005 roku World Series by Renault. Kontrakt Kubicy po sezonie może zostać przedłużony. – *Od dłuższego czasu obserwowaliśmy postępy Roberta. Zwłaszcza jego występy w tym roku zrobiły na nas duże wrażenie. Robert pracował bardzo ciężko, żeby osiągać sukcesy. Wywalczył je bez poważniejszego wsparcia z zewnątrz. Jesteśmy przekonani, że dysponuje odpowiednim potencjałem i chęcią przebicia się do Formuły 1. Cieszymy się, że mogliśmy mu to umożliwić. Jako kierowca testowy zespołu będzie mógł nabrać doświadczenia, jednocześnie pomagając nam w rozwoju samochodu* – powiedział dyrektor sportowy BMW Mario Theissen cytowany na oficjalnej stronie internetowej zespołu.

■ **FILIP ŠTEFANKA GRACZEM UNII OŚWIECIM.** Czeski obrońca Filip Štefanka został hokeistą wicemistrzów Polski Dworów-Unii Oświęcim. Filip Štefanka ma 25 lat. Pochodzi z Orłowej, karierę zawodowca rozpoczynał w zespole Stalowników Trzyniec. Grał także w Hawierzowie, Hradcu Kralowej, Prościejowie i Slavii Praga. W obecnym sezonie rozpoczął rozgrywki we Wsclinie, z którego odszedł do pierwszoligowej Sarezy Ostrawa. Trenerem Unii jest Czech Richard Farda, a w ataku tego klubu prezentuje się inny czeski hokeista, Marek Ivan.

■ **OLISADEBE KOKIETUJE Z PREMIER LEAGUE.** FC Portsmouth jest zainteresowany pozyskaniem z Panathinaikosu Ateny reprezentanta Polski Emmanuela Olisadebe. Prezes osiemnastej obecnie drużyny angielskiej Premier League, Milan Mandarić przyznał, że rozmowy z greckim klubem Olisadebe są bardzo zaawansowane, gdyż Panathinaikos także jest zainteresowany transferem urodzonego w Nigerii piłkarza.

(jb, PAP)

Zbliżający się rok 2006 będzie stał pod znakiem Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Turynie. W amerykańskiej kadrze bobsleistów formę szlifują również misie polarne.

DZIŚ W NUMERZE:

Po nauce czas na zabawę **str. 3**

W szkole przy choince **str. 4**

Gwiazda polskiej literatury **str. 5**

Jutro Trzyniec-Slavia **str. 8**

WTOREK
27 GRUDNIA 2005
NR 151
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

O oprawę muzyczną pasterki w kościele przyklasztornym pw. św. Józefa w Jabłonkowie zabrała Kapela Góralska „Nowina”. W trakcie i po zakończeniu uroczystego nabożeństwa zespół w składzie Marian Byrtus, Adam Szczuka, Piotr Byrtus, Grzegorz Stopa i Tomasz Martynek (z lewej) wykonał kantyczki z płyty pt. „Nowinym wóm niesymy” oraz kolędy góralskie i zakopiańskie. „Nowinie” towarzyszył „Chórek” prowadzony przez elżbietankę, s. Judytę, oraz dwie wokalistki, Maryla Byrtus i Dorota Martynek (z lewej); ta druga zachwyciła słuchaczy solowym wykonaniem kolędy „Oj maluśki, maluśki”. W wigilię i dzień św. Szczepana „Nowina” wybrała się na tradycyjne kolędowanie. W ciągu obu dni muzycy odwiedzili z kolędą około 50 domów.

Zanim wybuchnie petarda

KARWINA (wak) – Problem przerażonych strzałami i wybuchami petard psów powraca zawsze w okresie różnych świąt, a także w czasie burzy. Psy bardzo często uciekają z domów lub zrywają smycz na spacerze. Czasem znajduje się je pokaleczone, lecz znikają też na zawsze.

Najgorszy czas dla czworonoga to sylwester. W tym bowiem dniu nie obejdziesz się bez wybuchów petard nawet w najmniejszej gminie. Jak temu zaradzić, a przynajmniej trochę uspokoić psa? – Czasami wystarczy zamknięcie czworonoga w pomieszczeniu i włączenie np. radia, żeby nasz pupil nie został zaatakowany nagłym głośnym dźwiękiem. Nie wychodzimy też z psem na długie spacery i w żadnym wypadku nie puszczamy wolno – mówi lekarz weterynarii, Jerzy Michejda, z karwińskiej przychodni przy ul. K. Śliwki.

Jeżeli jednak pies dostaje szału i próbuje na przykład uciekać lub reaguje agresją, należy rozważyć wizytę

u weterynarza, który spróbuje dobrać odpowiedni preparat dla naszego zwierzęcia. **ciąg dalszy na str. 2**

UWAGA NA OŚCI! ZWŁASZCZA PO ŚWIĘTACH

Boże Narodzenie na dyżurze w szpitalu

REGION (sch) – Dla jednych Boże Narodzenie jest okazją do wypoczynku, dla innych zwykłym dniem roboczym. Tradycyjnie święta na dyżurach spędzają pracownicy służby zdrowia. – Człowiek mógłby się spodziewać, że święta, choć na dyżurze, upłyną w miarę spokojnie. Okazuje się jednak, że wcale tak nie jest. W tych dniach na pogotowie zgłasza się więcej pacjentów niż zwykle – mówi lekarz pogotowia trzynieckiego szpitala na Sośnie, Kamil Martynek, któremu dyżur wypadł akurat na Szczepana.

Dlaczego tak się dzieje? – Dla pacjentów przewlekłe chorych wieczór wigilijny jest swoistą psychologiczną granicą. Zwłaszcza ludzie starsi chcą ten wieczór przeżyć w dobrej kondycji, przetrzymać go w zdrowiu, zjeść wieczerzę wigilijną z majonezową sałatką włącznie – mówi doktor Martynek. – A następnego dnia dolegliwości wracają. Więcej niż zwykle mamy więc wyjazdów do żołądkowców, ale też i do osób chorych na serce. Tegoroczna pogoda im nie sprzyja.

W okresie świątecznym pracy więcej niż zwykle mają lekarze laryngolodzy. Ciekawe ale, że z ością w gardle do laryngologa zgłasza się najmniej osób w wieczór wigilijny, a ich liczba narasta dopiero z każdym następnym dniem: – Ludzie przy wigilijnym stole są bardziej ostrożni. Skrupulatnie badają każdy spożywany kawałek karpia. **ciąg dalszy na str. 2**

KOŃCÓWKA GNOJNICKIEGO ALMANACHU W OGNIU

GNOJNIK (mro) – Nie rozprowadzona część nakładu almanachu wydawnego z okazji 700-lecia Gnojnika autorstwa Rudolfa Bydłoška skończyła w piątek w kotłowni. Decyzją wójty Václava Vojsy (KSČM) na spalanie przeznaczono ostatnich sto egzemplarzy 150-stronicowej pseudo-histerycznej broszury, fałszującej obraz stosunków narodowościowych w gminie.

Autor broszury, podający się za lokalnego historyka, pisząc o dziejach gminy po 1945 roku, z wyjątkiem wzmianki o założeniu PZKO, pominął całkowicie rolę i udział mniejszości polskiej w życiu tej społeczności. Prezes Kongresu Polaków, Józef Szymczek (historyk pracujący na Uniwersytecie Ostrawskim), wskazywał w czasie debat nad Almanachem, na niedopuszczalność takiego traktowania rzeczywistości. – Skoro w tekstowej części po

roku 1945 są wymienieni wszyscy dyrektorzy czeskiej szkoły, włącznie z ich danymi biograficznymi, wyliczeni są zawiadowcy stacji kolejowej, szefowie zakładu „Godula”, aptekarze, bibliotekarze, kierownicy parowego tartaku, tym bardziej niezrozumiałe

jest, że nie uwzględniono w spisie dyrektora polskiej szkoły ani nawet informacji, że w gminie takowa jest – stwierdził. Dodać wypada, że polską szkołą w Gnojniku kierowały takie osobowości zaołziańskiej kultury, jak Jan Kubisz, poseł Józef Macura, pisarz i poeta Władysław Mlynek, poeta Jan Pysko.

Według wójta gminy, tekstu broszury nikt nie odcenił, ani nie aprobował, gdyż autor mówił, iż nikomu nic nie będzie przedkładał. Dodawał przy

CZESKOCIESZYŃSKA SZKOŁA ZAPROSIŁA DO KOŚCIOŁA NA NIWACH

Szkolne kolędowanie

CZ. CIESZYN (kor) – Pragnę wyrazić wielką radość, że koncert świąteczny waszej szkoły od kilku już lat odbywa się tradycyjnie w naszej świątyni – w ub. czwartek w czeskokocieszyńskim kościele pw. św. Apostołów Piotra i Pawła Na Niwach powitał uczniów i nauczycieli miejscowej polskiej podstawówki gospodarz świątyni, ks. senior Bogusław Kokotek.

– Cieszę się bardzo, że nasze szkoły kontynuują tę świąteczną, bożonarodzeniową tradycję, która jednoczy naszą wielką ekumeniczną wspólnotę Kościołów chrześcijańskich.

Po zmówieniu modlitwy „Ojczy nasz” rozpoczął się piękny, rozśpiewany program w wykonaniu uczniów szkoły, przeplatany cytatami z Ewangelii i wierszami. Zapłonęły świece w rękach aniołów budzących pasterzy, przy żłobku przed ołtarzem zasiadła Święta Rodzina, przybyli z darami Trzej Królowie (w postaci z Ewangelii wcielił się członek szkolnego kółka dramatycznego – kier. Kamila Roszak)...

Później już zabrzmiały kolędy w wykonaniu starszej grupy szkolnego chóru „Trallala” (dyr. Beata Brzóska, która była też autorką scenariusza i reżyserem całości). Kolędy polskie i

śpiewane po hebrajsku, ze słowami „Barucha szem Hamasziah Jeszuah, Barucha szem Adonai”, czyli „Oddajcie chwałę Mesjaszowi Jezusowi, Oddajcie chwałę Panu!”. Natomiast kolędy wykonane na fletach zagrał członkowie zespołu „Skowronki” (kier. Renata Dobner, podkład muzyczny Zbyszek Siwek). Młodsza grupa chóru „Trallala” zaśpiewała kilka polskich i czeskich pieśni z zimową i świąteczną tematyką.

ciąg dalszy na str. 2

Szufla dla skazanych

ORŁOWA (wak) – Około 60 więźniów wykonywało w tym roku w Orłowej nieodpłatne prace porządkowe na rzecz miasta. Latem skazani myli znaki drogowe, czyścili tereny zielone, m.in. w lasku miejskim, oraz chodnik przy ulicy Ostrawskiej, zimą usuwają śnieg z miejsc niedostępnych dla sprzętu mechanicznego. Prace te, w ramach robót publicznych, wykonują osoby sprawdzone, skazane za niewielkie przestępstwa, np. drobne kradzieże lub niepłacenie alimentów. Więźniowie ci przebywali już na przepustkach, daje to więc gwarancję, że wrócą do zakładu.

Skazani nie mają strażnika, nie dostają wynagrodzenia, a o sprzęt i transport zadbał samorząd.

W Piotrowicach otwarto w ub. czwartek drugie w tym roku przejście graniczne dla pieszych (także na biegówkach) i rowerzystów. Łączy ono piotrowicką dzielnicę Kępy z wioską Ruptawą, która położona jest w granicach Jastrzębia Zdroju. Do nowego przejścia prowadzi półtorakilometrowy leśny szlak, który bierze początek koło piotrowickiego toru motocrossowego. Z granicy w centrum Jastrzębia na rowerze jest się za 10 minut. Aktu otwarcia granicy dokonali wójt Piotrowic, Petr Trojek, oraz burmistrz Jastrzębia Zdroju, Marian Janecki (na zdjęciu). **(s)**

Wogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego z przelotnymi opadami śniegu. Temperatura w dzień od -4 do 0 st., nocą od -4 do -8 st. C.

ŚRODA – Pochmurno z opadami śniegu. Temperatura w dzień od -6 do -2 st., nocą od -4 do -8 st. C.

TYDZIEŃ

19 - 25 XII 2005

■ W Kabulu zebrał się na inauguracyjnej sesji pierwszy od ponad 30 lat demokratycznie wybrany parlament Afganistanu.

■ W katastrofie hydroplanu u wybrzeży Florydy zginęło 20 osób. Prawie wszystkie ofiary to członkowie jednej rodziny wracający z urlopu.

■ W wyborach prezydenckich w Boliwii zwyciężył 46-letni Evo Morales Ayma. Stanie się on pierwszym Indianinem, który zostanie prezydentem tego kraju. Morales jest znany z antyamerykańskich przekonań.

■ Ponad 60 osób zostało rannych w wyniku katastrofy kolejowej, która wydarzyła się na południe od Rzymu. Na stacji kolejowej jeden pociąg uderzył w inny stojący tam skład.

■ 7 mln mieszkańców Nowego Jorku, którzy na co dzień korzystają z metra i autobusów, miało trzy dni wielkie problemy z dojazdami do pracy z powodu pierwszego od ćwierć wieku strajku pracowników komunikacji miejskiej.

■ Młodzi Słowacy nie będą odtąd wykonywać już zasadniczej służby wojskowej. Także w tym kraju powstaje armia zawodowa, która będzie liczyła docelowo 24,5 tys. żołnierzy.

■ W Holandii skazano na 15 lat więzienia 63-letniego biznesmena, który sprzedawał irakowi substancje do produkcji broni chemicznej. Został on uznany winnym współudziału w zbrodniach wojennych.

■ Prezydent Polski Aleksander Kwaśniewski po dziesięciu latach sprawowania urzędu pożegnał się z rolą głowy państwa. Nowym prezydentem został uroczystie zaprzysiężony Lech Kaczyński.

■ Prokuratura w Mediolanie wydała nakaz aresztowania 22 agentów CIA, którzy w roku 2003 uczestniczyli w porwaniu w tym mieście egipskiego ekstremisty, Imama Abu Omara. Włoska prokuratura uznała, że zatrzymanie Omara było nielegalne.

■ Przewodniczący polskiej partii Prawo i Sprawiedliwość, Jarosław Kaczyński, powiedział, że bardzo by się ucieszył, gdyby Aleksander Kwaśniewski dostał Pokojową Nagrodę Nobla za wkład w rozwiązanie konfliktu na Ukrainie.

■ Samochód wypełniony materiałem wybuchowym odkryła izraelska policja w Betleem na Zachodnim Brzegu Jordanu, gdzie w czasie świąt oczekiwano przybycia tysięcy pielgrzymów z całego świata.

■ Wyniki przełomowego odkrycia z dziedziny klonowania, które opublikował zespół południowokoreańskiego uczonego U Sok-hwanga, okazały się sfałszowane. Uczony częściowo przyznał się do oszustwa i zrezygnował z dalszej kariery naukowej na uniwersytecie.

■ Prymas Polski, kardynał Józef Glemp, uważa, że działalność Radia Maryja prowadzi do rozbicia Kościoła katolickiego. Kardynał zarzucił Radiu Maryja, że „tylko siebie uważa za prawdziwy Kościół”.

■ Na skutek wybuchu gazu w tunelu drogowym budowanym w południowo-zachodnich Chinach zginęło co najmniej 42 robotników.

■ Co najmniej trzy osoby zginęły, a ponad 40 zostało rannych w katastrofie kolejowej na północy Japonii. Ekspres wykołubił się z powodu trudnych warunków atmosferycznych.

■ Papież Benedykt XVI wygłosił tradycyjne świąteczne orędzie Urbi et Orbi (Miastu i Światu). Do zgromadzonych na Placu św. Piotra przemówił w ponad trzydziestu językach.

■ W katastrofie azerbejdżańskiego samolotu, który rozbił się w dwadzieścia minut po starcie koło Baku, zginęły 23 osoby. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Podczas koncertu świątecznego czeskokocieszyńskiej PSP w postaci z Ewangeli wcielił się członek szkolnego kółka dramatycznego.

Szkolne kołędowanie

Dokończenie ze str. 1

Wykonawcom towarzyszył duet Tomasz Pindór (fortepian i organy) oraz Piotr Molin (kontrabas).

Potem już wykonawcy zaprosili kolegów do wspólnej kolędy, składano sobie życzenia. Z kościoła zaś uczniowie udali się do szkoły na klasowe wigilijki oraz szkolną dyskotekę.

Po południu program świąteczny szkoły mogli obejrzeć także rodzice i sympatycy czeskokocieszyńskiej PSP.

Zanim...

Dokończenie ze str. 1

Może mu on uratować nawet życie lub zdrowie, a nam zaoszczędzi dużych wydatków związanych z szukaniem go w schroniskach dla bezpańskich psów. Niebezpieczne może być podawanie środków przeznaczonych dla ludzi bez konsultacji z weterynarzem ze względu na inną tolerancję na leki u psów. Jeżeli dawka będzie zbyt mała, może zadziałać wręcz przeciwnie wprowadzając zwierzę w stan nadmiernego pobudzenia, a drugiej strony przekroczenie dawki może być niebezpieczne dla zdrowia psa. Dlatego przed podaniem leku konieczna jest konsultacja ze specjalistą.

W przychodniach weterynaryjnych można dostać Sedalin – w gelu i w pigułkach. Lekarz doradzi, ile i kiedy najlepiej podać ten preparat naszemu pieskowi.

Boże Narodzenie na dyżurze...

Dokończenie ze str. 1

W następne dni nie poświęcają jedzeniu ryby aż tyle uwagi. Stąd też wraz z nadchodzącym Nowym Rokiem trafia do nas coraz więcej pacjentów – wyjaśnia MUDr Martina Lacinová, która na karwińskiej laryngologii spędziła święta na roboczo. Lekarze, gdy chodzi o utkniętą ość w gardle, nie zalecają stosowania „sprawdzonych” metod domowych. Radzą, by w tej „gardłowej” sprawie lepiej udać się do specjalisty. Mimo że lekarze starali się na tegoroczne

Św. Szczepan z »Lipką«

JABŁONKÓW (man) – Drugi Dzień Świąt Bożego Narodzenia obchodzony jest jako święto św. Szczepana – pierwszego męczennika, który został ukamienowany. Św. Szczepan był jednym z 7 diakonów Kościoła jerozolimskiego, którzy skupiwszy się po zmartwychwstaniu Jezusa wokół Apostołów, podjęli się pracy charytatywnej – m.in. opieki nad wdowami. Jest uważany za patrona kamieniarzy, budowlanców i diakonów, kucharzy i tkaczy. Według tradycji, w dniu św. Szczepana rozpoczyna się okres kołędowania, który trwa aż do Nowego Roku. Dawniej ksiądz wraz z młodzieżą chodzili od domu do domu i śpiewali kolędy. Nierzadko odgrywano też w

W KONSULACIE GENERALNYM RP W OSTRAWIE

Przy choince o biznesie

OSTRAWA (mro) – Zarząd Czesko-Polskiej Izby Handlowej, przedstawiciele Morawsko-Sląskiej Wojewódzkiej Izby Gospodarczej w Ostrawie oraz firm członków CPIH bawili we wtorek w gościnnych progach Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie na świątecznym spotkaniu przy choince. Otwierając spotkanie konsul generalny Antoni Sadowski podkreślił pięcioletnie zasługi Izby na polu umacniania czesko-polskiej współpracy gospodarczej i życzył zgromadzonym radosnych, rodzinnych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia.

W imieniu przybyłych głos zabrał

Jerzy Cienciala, prezes CPIH. Podziękował za przychylność polskiej placówki i poparcie, którego udziela działalności Izby.

HOTEL »ATOM«

TYM RAZEM BEZ POLAKÓW?

Przerwa w tradycji

OSTRAWA (mro) – Sylwestry w hotelu „Atom” stały się słynne za Olzą dzięki Polakom, którzy co roku przyjeżdżali nad Ostrawicę powitać Nowy Rok. – Zawsze gościliśmy u nas 2-3 grupy gości z Polski, przeważnie z Katowic i Bielska-Białej – mówi dyrektor hotelu, Lubomir Barta. Dodaje, iż w tym roku ta piękna tradycja będzie przerwana, chociaż „Atom” prezentował swoje „balowe” możliwości w Katowicach przy okazji obchodów Święta Narodowego RC i stale współpracuje z hotelem „Rondo”, z jego dyrektorem Markiem Cyralem.

Czeszy hotelierzy oceniają zainteresowanie nocą sylwestrową jako średnie. – Zapewne jest to efekt najlepszej sytuacji gospodarczej w Polsce – sądzi Barta, zauważając, iż bardziej majątni Polacy zamiast zorganizowanych wyjazdów tuż za granicę zapewne preferują wyjazdy w odległejsze i atrakcyjniejsze miejsca, a pozostali ostatnią noc w roku spędzą na prywatkach w domowych pieleszach. – Mankamentem świątecznej Ostrawy jest brak rozrywek – zaznacza. – W ciągu roku często witamy tu Polaków na wszelkiego rodzaju konferencjach i szkoleniach zamawianych przez firmy o mieszanym kapitale – zauważa. Pomimo to Polacy są po Czechach, Niemcach i Anglikach najczęstszymi gośćmi hotelu.

FOT. ROMAN BASELIDES

Hotel „Atom” w Ostrawie Witkowicach.

Fiekawostki

Jemiołowy kryzys

Kradną jemiołę! Może to doprowadzić w Wielkiej Brytanii do jemiołowego kryzysu w święta Bożego Narodzenia – ostrzegali w Londynie działacze ochrony środowiska, zrzeszeni w Wildlife Trusts. Coraz bardziej z jemioły ogołacane są sady, szpalery przydrożne i stare drzewa; jemioła kradziona jest w coraz większych ilościach; a kiedy usunie się ją całkowicie z drzewa, na którym rosla, już ponownie nie odrósł. Ta pasażyniczna zielona roślina z białymi owocami wiązana jest z celtycką magią płodności, choć celtyccy kapłani uważali jemiołę za lek na wszystkie choroby.

Tort z brylantami

W ramach nowych ofert świątecznych, jeden z dużych sklepów w Tokio zaofiarował konsumentom bożonarodzeniowy tort wysadzany bry-

lantami. Ciasto, które można podziwiać w supermarkecie Takashimaya w centrum Tokio, kosztuje, bagatelka, 1,7 mln dolarów. Tort marcepanowo-owocowy z różową polewą zaprojektował znany tokijski cukiernik Jeong Hongyong. Do dekoracji użył aż 223 brylanty – w tym dużego pięciokaratowego kamienia w kształcie serca.

Zapobiega miażdżycy

Gorzka czekolada poprawia funkcjonowanie naczyń krwionośnych i płytek krwi u palaczy – donoszą naukowcy na łamach najnowszego numeru pisma „Heart”. Badania prowadzone były na grupie 20 palaczy. Osoby badane przez 24 godziny przed rozpoczęciem badania miały unikać spożywania produktów zawierających naturalne przeciwutleniające, czyli m.in. cebuli, jabłek, kapusty czy kakao. Następnie podawano im 40 g gorzkiej czekolady

(niecałe pół tabliczki) i za pomocą USG oceniano przepływ krwi w naczyniach krwionośnych. Okazało się, że po dwóch godzinach od zjedzenia czekolady poprawiał się przepływ krwi w naczyniach krwionośnych, co świadczy o lepszej pracy komórek śródbłonna naczyń, a efekt ten utrzymywał się nawet przez 8 godzin. Co więcej, czekolada zmniejszała nawet o połowę aktywność płytek krwi, nie dopuszczając do tworzenia się skrzepów.

Przyczyna kłeski?

Nie tylko „Generał Mróz”, ale i roznoszone przez wszy choroby pomogły Rosjanom pokonać w 1812 r. Wielką Armię Napoleona – dowodzą badania genetyczne, których wyniki opublikowano na łamach „Journal of Infectious Diseases”. Naukowcy z Uniwersyte de la Mediterranee w Marsylii pod kierownictwem dr. Di-

diera Raoulta zbadali dwa kilogramy ziemi zawierającej fragmenty kości i resztki ubrań. Znaleźli szczątki pięciu wszy. U trzech z tych owadów stwierdzili obecność DNA riketsji – drobnoustrojów większych od wirusów, ale mniejszych od bakterii. Riketsje pasożytują na stawonogach, w tym wszach. Zdaniem badaczy, znaleziska sugerują, że roznoszone przez wszy choroby mogły być jedną z przyczyn kłeski Wielkiej Armii.

Przekonali ją o wygranej

Pewna starsza Niemka wygrała na loterii najwyższą stawkę, ale nie chciała wierzyć swemu szczęściu. Firma loteryjna musiała więc wezwać policję, by udzielić informacji o wygranej. Inspektor policji w Gerze (wschodnie Niemcy), Joachim Gerhardt, powiedział, że kobieta, zawiadomiona o wysokiej wygranej, podejrzewała, że ktoś chce ją nabrać.

GIMNAZJALNA MACIERZ WPŁYWA NA KOLORYT SZKOŁY

Po nauce czas na zabawę

Gimnazjum z polskim językiem nauczania w Czeskim Cieszynie to instytucja, która wykształciła i nadal kształci sporo młodych ludzi. Dla większości absolwentów gimnazjum jest symbolem młodości, kojarzy się z młodzieńczą beztroską zabawą, przyjaźniami i pierwszymi miłościami. Czas nauki w gimnazjum toruje młodym ludziom drogę przez życie, wpływa na ich karierę, samorealizację i na uniwersalne wartości pokoleniowe. Gimnazjum to nie tylko nauka, ale także styl bycia.

Ważną pozycję w życiu gimnazjum zajmuje jego Koło Macierzy Szkolnej. Organizuje imprezy, które tworzą koloryt szkoły. Casy się zmieniają, dlatego również kierownictwo Macierzy zdecydowało się na wprowadzenie w życie kilku zmian.

– Pierwsza dotyczy balu szkolnego, który przez długi czas odbywał się w hotelu „Piast”. Dziś ten zany gmach ma wschodni charakter. Od kilku lat bale gimnazjalne odbywają się więc w trzynieckim Domu Kultury „Trisia” – mówi Jerzy Möhwald, prezes Koła Macierzy Szkolnej przy czeskokieszyńskim gimnazjum.

Na balu gimnazjalnym corocznie bawi się około 350 osób. Miejsca jednak nie brakuje – foyer, sala taneczna i restauracja mogą jednak pomieścić ich o wiele więcej. Tak przynajmniej uważają organizatorzy balu. – Solidnych imprez jest u nas obecnie jak na lekarstwo, dlatego współcześni jak również byli gimnazjaliści zawsze do nas znajdują drogę. Chcemy wprowadzać w życie nową maksymę „Przestańmy spotykać się tylko na jubileuszach, zacznijmy bawić się razem każdego roku”. Idealną okazją może być nasz bal. Serdecznie zapraszamy wszystkich rodziców byłych gimnazjalistów, by również i oni znów odwiedzili nasze skromne progi. Z uwagi na to, że nie sposób wszystkich zaprosić osobiście, korzystamy więc z uprzejmości „Głosu Ludu” i czynimy to taką właśnie formą – zaprasza pan Jerzy. Bal

gimnazjalny odbędzie się w sobotę 28 stycznia o godz. 19.00 w „Trisii”.

Koło Macierzy Szkolnej przy polskim Gimnazjum w Cz. Cieszynie nosi się z zamiarem utworzenia nowej imprezy – festynu gimnazjalnego.

J. Möhwald uważa, że częściej można by wykorzystywać ośrodek czasowy „Pasieczki” w Koszarzyskach. – Jakiś czas temu w naszej prasie pełno było ubolewań nad jego sprzedażą. Ośrodek, na terenie którego otworzona została sympatyczna knajpka, oferuje dużo możliwości imprez sportowych i turystycznych. Każdy, kto był na ostatnim festynie górskim, z pewnością przynajmniej mi rację. Pogoda, jedzenie i atmosfera były znakomite. Liczba uczestników? Garstka, zaledwie dwudziestka, trzydziestka. Za wysoko, czy za daleko od telewizora? – zastanawia się Möhwald. Z właścicielem „Pasieczek”, Henrykiem Cieślarem, prowadzi rozmowy na temat

organizacji wspólnej imprezy. Mogłaby się odbyć pod koniec czerwca. – Noc świętojańska, tak mogłaby się nazywać. Jeżeli się dogadamy, formuła imprezy będzie podobna do np. „Złotu”, wielopokoleniowego, gimnazjalnego. Na imprezę złożyłyby się: mecz, spotkania towarzyskie, działania parateatralne, koncert kapel i wieczorna dyskoteka. Jeżeli uda nam się dopiąć wszystko na ostatni guzik, a impreza będzie się cieszyć zainteresowaniem uczestników, to być może narodzi się nowa tradycja – uważa prezes gimnazjalnej Macierzy.

Warto też zwrócić uwagę na portal internetowy www.spoluzaci.cz, gdzie można znaleźć swoją starą klasę i uzupełnić informacje o sobie i podać namiary. W ten sposób ułatwi się zadanie kolegom, którzy podejmą się zorganizowania spotkania klasowego po iluś tam latach.

ROMAN BASELIDES

Fot. ROMAN BASELIDES

Tegoroczny sezon karnawałowy zainaugurował tradycyjny Bal Akademicki, który odbył się w dzień św. Szczepana w Domu Kultury „Trisia” w Trzynie. Na imprezie tej serię karnawałowych występów rozpoczął jabłonkowski zespół taneczny „Rytmik”, prowadzony przez Bogdanę Sikorę i Renatę Staszowską. Swe układy taneczne jabłonkowskie tancerze zaprezentują co roku na około 30 balach. Nasze zdjęcie pochodzi z tegorocznego Balu Wiosennego „Rytmika”, który odbył się w nawiejskim Domu PZKO im. Władysława Niedoby – Jury spod Grónia.

Pożegnaj rok na rynku

REGION (kor) – Ci, którzy nie załapali się w tym roku na zabawę sylwestrową, nie muszą narzekać, że będą musieli żegnać stary rok w bamboszach przed telewizorem. Ojcowie wielu zaolziańskich miejscowości zapraszają mieszkańców swoich gmin na sylwestra na rynek, by wspólnie z nimi – przy szampanie i błyskach sztucznych ogni – powitać nowy rok 2006.

Na jabłonkowski Rynek Mariacki zabawa sylwestrowa powraca po rocznej przerwie. Rozpocznie się o godz. 22.00 przy dźwiękach czeskich, polskich i słowackich przebojów i

muzyce kapel ludowych. Tuż przed północą zagra miejscowa kapela „gorolgrassowa” „Bla”. Po północnych fajerwerkach jabłonkowie bawić będzie „Beatles Revival Pangea”.

W Ligotce Kameralnej – jeśli pogoda dopisze – wspólny sylwester rozpocznie się już o godz. 9.00 rano dziecięcym kuligiem. Przez cały dzień na ryneczku grać będzie muzyka, w licznych stoiskach do dyspozycji chętnych będzie herbatka z rumem. Na pomekąd „mocniejszą” herbatę o godz. 23.00 ligotczan i pensjonariuszy miejscowych ośrodków wypoczynkowych

tradycyjnie zaprosi wójt Stanisław Ćmiel. Pierwsze minuty nowego roku wieś przywita toastem i pokazem sztucznych ogni, a także hejnałem, który zagra z wieży kościelnej jeden ze strażaków.

Na rynku czeskokieszyńskim w noc sylwestrową nie będzie programu. Przed północą na pewno jednak spotkają się tu tłumy cieszyńskich, by przy szampanie i fajerwerkach pożegnać kończący się rok. Jak się dowiedzieliśmy, na pokaz sztucznych ogni samorząd przeznaczył 55 tys. Kc.

Fot. WŁADYSŁAW OMWCZARZY

Na rynku Masaryka w Karwinie Frystacie od 9 do 22 grudnia odbywał się przedświąteczny jarmark. W okalających rynek drewnianych stoiskach nabyć można było najróżniejsze towary, w tym wyroby rzemiosła artystycznego, a na scenie i płycie uczestniczyć w konkursach, obejrzeć przedstawienia teatralne, maszerujące mažoretki, posłuchać orkiestry, po prostu świetnie się zabawić. Na rynek powróciła też ponownie stajenka autorstwa Waltra Tazka, wokół której gromadzą się zwłaszcza dzieci. Na zdjęciu ogólny widok rynku Masaryka.

O kościele w Gródku

Przed ponad osiemdziesięciu laty wzniesiono w Gródku kościół ewangelicki. Nieco wcześniej, 29 czerwca 1923 r., zakupiono działkę na założenie cmentarza.

Budowę kościoła rozpoczęto 10 września 1923 roku z chwilą poświęcenia kamienia węgielnego. Zborowników wsparł finansowo Jan Nikodem ze Stanów Zjednoczonych, który pochodził z Gródku. „Poświęcka” kościoła odbyła się 1 czerwca 1924 r. Jednocześnie poświęcono cmentarz. W wieży zawieszono trzy różnej wielkości dzwony – o wadze 240, 170 i 130 kilogramów. Koszt oddania dwóch z nich pokrył wspomniany Jan Nikodem, natomiast trzeci zakupiły dwie miejscowe pary małżeńskie Niedobów i Klusów. Jednak w 1942 r. dzwony Niemcy zarekwirowali na cele wojskowe.

Obecnie w wieży znajduje się tylko jeden, który nabyto w roku 1951. W

tym samym roku członkowie zboru zakupili nowe organy oraz naprawili dach wieży. W 1968 r., po osiemnastu latach zabiegania o pozwolenie, w sąsiedztwie kościoła rozpoczęto budowę domu zborowego. Zakończono ją w listopadzie roku następującego.

Zanim w roku 1791 r. powstał zbor ewangelicki w sąsiednim Nawsiu, gródecy ewangelicy należeli do zboru w Bystrzycy, który powstał już w roku 1782. Dopiero 24 czerwca 1950 wierzący wyznania ewangelickiego w Gródku doczekali się założenia swego samodzielnego zboru. Pod koniec tego roku zbor liczył już 850 członków.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Kościół ewangelicki w Gródku w zimowej szacie.

oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Ich redakcje znajdują się o piętro nad Polskim Centrum Pedagogicznym, w prawo, przy Ostrawskiej 21 w Czeskim Cieszynie. Jesienią stuknęła piśmkom szkolnym 60. rocznica. Pamiętam z dzieciństwa pierwsze ich numery w jabłonkowskiej szkole wydzielowej; łączono je z braku podręczników z obszernymi drukami materiału nauczania.

„Jutrzenkę” prowadzi pani Barbara Glac, ilustrują ją: Darina Krygiel, Barbara Kowalczyk i Bronisław Liberda – z niezbędnym uśmiechem. „Bo... uśmiech to więcej niż podana ręka./ o tym Was zapewnia wrześniowa »Jutrzenka«”. Dodajmy: liryczna, bo też tak się prezentuje: Lekko, kolorowo, radośnie. W jej środku tkwi „Promyczek” dla pierwszaczeków, umożliwiający uprawiać rysunek i kolorować.

„Ogniwo” trafia do lekko starszych uczniów, prezentuje się też z większą powagą. Prowadzi je pani Grażyna Zubek, okładki projektuje oraz teksty ilustruje Barbara Kowalczyk, zdjęć pilnuje Wiesław Przeczek. Prócz aktualnej publicystyki spotkamy w „Ogniwie” magazyny: „Bocznice, jubileusze, rozmaitości”, „Psychozabawy”, „Świat zwierząt”, „Niesamowite historie”, „Naszą galerię literacką”,

»Jutrzenka« z »Ogniwem«

„Oto Polska”, jest również niezbędny humor i rozrywka. Piśmka starają się być jak najbardziej atrakcyjne i aktualne, ba tajemnicze – od okładki po Harry’ego Pottera...

Wśród znakomitości spośród uczniów poznaliśmy ostatnio w „Ogniwie” znakomitą szachistkę z Cz. Cieszyńska Karolinę Langner; zapytana: „Czy szachy to cały twój świat?” odpowiada: „Niezupełnie, bo interesuję się jeszcze muzyką, gram na fortepianie, lubię rysować, »pożeram« książki fantastyczne lub przygodowe dla dziewczyn”. No proszę! Podobnych „speców”

przy tym znajdujemy na stronicach pisma więcej. Np. Mariana, który „przeskoczył samego siebie”, względnie wolontariuszkę Halinę Zawisę z Trzynie. Gimnazjalistka ta trafiła na Krete.

Przedostatni numer „Ogniwa” zaprasza do dyskusji na super temat: Big Brother... Ciekawym zdaniem naszej młodzieży na temat Wielkiego Brata. Bo nam się nie wydaje, że on taki Wielki... Nie ma zresztą spodziewanej dyskusji i pewnie już nie będzie. Dlaczego? O to zapytajmy telewizję, która jedna jedyna wie wszystko możliwe i niemożliwe.

REGION (man) – Zima na dobre rozpoczęła swoje panowanie. Biały puch, którym wszystko pokryła, zmienia się w szare blocko, a kiedy chwyci mróz – w gołoledź. Ta staje się przyczyną licznych obrażeń i złamań.

– W porównaniu z okresem letnim liczba kontuzji kończyn wzrosła prawie trzykrotnie – dowiedzieliśmy się od Tomáša Buzka, ortopedy w Szpitalu Trzynie. – Najczęściej dochodzi do złamań nadgarstka, kiedy przewracając się osoba usiłuje się ratować. Na drugim i trzecim miejscu są o wiele bardziej poważne kontuzje – złamania stawu biodrowego i kostki. Natomiast sporadyczne są złamania kości łokciowej i stawu barkowego.

Grożne są złamania stawu biodrowego. W przeszłości na skutek stosowanej w tych przypadkach terapii pacjenci umierali na zapalenie, albo zator płuc. Jeszcze ponad 20 lat temu połowa tych kontuzji (zwłaszcza w wypadku osób w podeszłym wieku) kończyła się zgonem; obecnie umieralność wynosi zaledwie kilka

procent. W wypadku złamań stawu biodrowego stosowana jest jego całkowita endoproteza.

Jak długo trwa leczenie i rehabilitacja złamań? – Leczenie nadgarstka trwa zazwyczaj od 2 do 3 miesięcy. Jeżeli doszło do bardziej skomplikowanego złamania, pacjent poddawany jest zabiegowi operacyjnemu przy znieczuleniu miejscowym. Nieco dłużej, bo ponad trzy miesiące, trwa rehabilitacja stawu skokowego. U młodszych pacjentów rehabilitacja stawu biodrowego trwa zwykle około pół roku, u starszych natomiast kończy się dożgonnym kalectwem – mówi Buzek.

Podstawowych zasad bezpieczeństwa powinni przestrzegać wszyscy, a zwłaszcza osoby w podeszłym wieku i ludzie z ograniczoną zdolnością poruszania się. Ludzie poruszający się o kulach powinni zaopatrzyć je w kolce zapobiegające poślizgnięciu się. Rada, która przyda się młodszym: podczas gołoledzi nie należy jeździć na rowerze.

DZIEWIĄTACY OPOWIADALI O ZWYCZAJACH ŚWIĄTECZNYCH RÓŻNYCH NACJI

W szkole przy choince

SUCHA GÓRNA (sch) – Większość polskich szkół na Zaolziu ostatni dzień przed feriami świątecznymi spędza przy choince. Nie inaczej jest w PSP w Suchej Górnej, gdzie organizowanie w tym dniu programów wigilijowych należy do tradycji.

Krótki spektakl o zimie i narodzinach Jezusa przygotowali na tę okazję młodzi uczniowie pod kierunkiem nauczycielek **Renaty Rzyman** i **Bogumiły Przeczek**. Uroku dodawał fakt, że do przedstawienia został wkomponowany również występ przedszkolaków. Szkolne jasełka były ponadto okazją do premierowego występu założonego w tym roku zespołu tanecznego. Tak więc w mikołajkowych czapczkach w takt znanego songu „Jingle bells” młodsze dziewczęta zaprezentowały publiczności pierwsze poznane kroki taneczne. Osobnym rozdziałem były popisy utalentowanych muzycznie uczniów – **Romana Mrachny** na fortepianie oraz **Samuela Hampali** na skrzypcach przy

Na fortepianie gra Roman Mrachny.

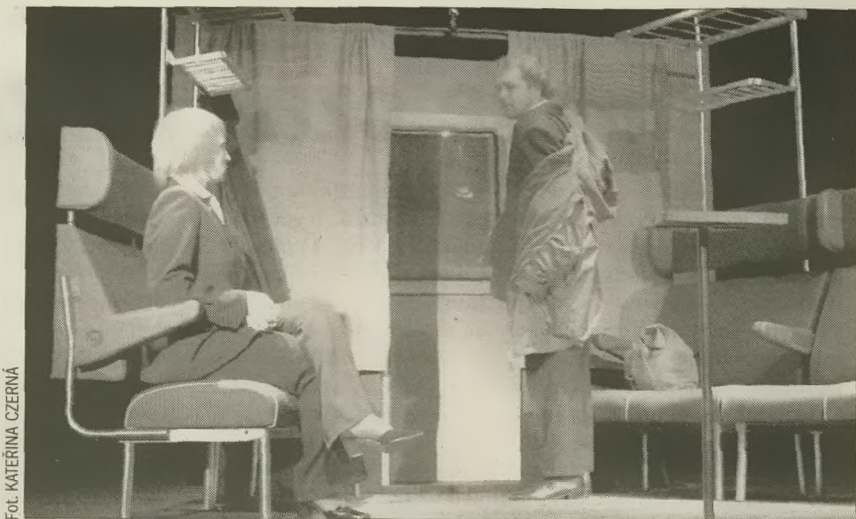

Młodzi uczniowie oraz przedszkolacy przygotowali jasełka.

akompaniamentem gitary, na której zagrał jego ojciec, nauczyciel miejscowej filii czeskokoczyńskiej szkoły muzycznej.

Swoją program przygotowali również dziewiątacy. Przy wigilijnym stole, przebrani za przedstawicieli różnych narodów, opowiadali o zwyczajach świątecznych w Polsce, ale też w Stanach Zjednoczonych, Meksyku, Francji, Niemczech, Szwecji, Portugalii itp. Dzięki temu ich młodszy koledzy dowiedzieli się, skąd pochodzi choinka, kto gdzie i kiedy przynosi gwiazdkowe prezenty oraz jakich potraw nie może zabraknąć na wigilijnym stole.

Fot. BOHDAN PRYMUS

W rolach głównych sztuki „Apetyt na czereśnię” wystąpili Małgorzata Pikus i Dariusz Waraksa.

Nasza Recenzja

Apetyt na coś więcej...

W sobotę 17 bm. w Scenie Polskiej teatru w Czeskim Cieszynie miała miejsce premiera sztuki **Agnieszki Osieckiej** *Apetyt na czereśnię*. Zmarła przed kilku laty poetka znana jest głównie ze świetnych tekstów piosenek, śpiewanych od lat przez wokalistów, takich jak rewelacyjna Edyta Geppert, czy choćby Maryla Rodowicz, specjalnie dla której zresztą Osiecka napisała wiele tekstów. Piosenki Osieckiej śpiewali także znakomici aktorzy, jak Zbigniew Zamachowski, Piotr Malajkat, Krystyna Janda. Osobny rozdział to Magda Umer, z którą chyba najdoskonalej kojarzymy te teksty. Ciepły, cichy głos, niezwykle magnetyzm, doskonała umiejętność skupiania uwagi nie na sobie, a na treści tego, o czym śpiewa. Jej wykonanie *Białych Zesztyłów* na zawsze pozostaje w pamięci tych, którzy to słyszeli. Piosenki Osieckiej, mimo pozornej prostoty, są bardzo trudne. Każda z nich to mały spektakl teatralny, opowiadający o ludzkich dramatach, czy marzeniach. Wbrew humorystycznej często formie, przeważnie mówią o sprawach trudnych, o rozstaniach, płonnych nadziejach, smutnej miłości. Wyśpiewać to, co w nich jest, to prawdziwe wyzwanie.

Apetyt na czereśnię to sztuka o dwojgu ludziach, którzy próbują od siebie odejść albo do siebie powrócić. Ta dwoistość interpretacji jest także dwoistością ich potrzeb. Z jednej strony rozstanie stało się faktem, z drugiej jednak, podczas swoistej gry, jaką prowadzą ze sobą, okazuje się, że ich miłość ciągle jest żywa. Fabuła wzbogacona jest o piosenki, komentujące to, co się dzieje, a przede wszystkim ukazujące prawdziwe uczucia bohaterów, które podczas rozmowy ukrywają przed sobą skrzętnie.

Z zakwalifikowaniem sztuki Osieckiej jest pewien problem. Napisana została bardziej jako skecz teatralny, czy scenki w stylu Teatru STS, niż jako prawdziwy portret dwojga dorosłych ludzi po przejściach. Sam pomysł spotkania się świeżo po rozwodzie i odgrywania ról obcych sobie osób jest mało prawdopodobny psychologicznie. Należy to potraktować raczej jako swego rodzaju anegdotę, która służy ukazaniu pewnych historii z ich życia, jako cudzysłów, za pomocą którego obydwójce się wypowiadają. Nie daje zatem możliwości prowadzenia prawdziwego dialogu. Trudno więc wymagać od reżysera i aktorów prawdy psychologicznej, której znaleźć tu nie można. Reżyser przedstawienia, **Bogdan Kokotek**, próbuje jednak uwiarygodnić tekst, który jest raczej pretekstem do gry teatralnej, do swoistego opisu aktorskiego. A w reżyserii i w wykonaniu zabrakło pomysłowości i finezji, która mogłaby to sprawić. Wszystko jest niby poprawne. Poprawnie przeprowadzone dialogi, poprawnie zaśpiewane piosenki, całość sympatyczna. A jednak czegoś brakuje. Między postaciami na planie „nie iskrzy”, niby rozmawiają ze sobą, a jakby oddzielnie. Jeśli nawet tekst pomyślany jest jako anegdota, między bohaterami musi istnieć coś, co sprawi, że chcemy im wierzyć. Być może reżyser zbyt mocno zawierzył w siłę samego tekstu, a zaniedbał kwestię pracy nad tym, co po zawerbalne. To samo dotyczy piosenek. Są zaśpiewane dobrze, bo aktorzy (**Małgorzata Pikus** i **Dariusz Waraksa**) dobrze śpiewają. Ale... Charakterystyczne jazzowe nutki i mocny, momentami zbyt ostry jak na ten repertuar, głos M. Pikus to za mało, aby oddać atmosferę i historie zawarte w piosenkach Osieckiej. Waraksa, aktor świetnie śpiewający, również momentami się trochę gubił, tym bardziej, że początek, na skutek złego nagłośnienia, miał dość trudny. Aktorom nie sprzyjało też światło. Złe ustawione, nie dawało komfortu oglądającym. Dobrym i ważnym pomysłem w tym przedsięwzięciu był natomiast akompaniament na żywo. Daje on olbrzymie możliwości przy tak zwanej piosence aktorskiej, czy jakiegokolwiek innej, która wymaga interpretacji. Akompaniator ma bowiem szansę dostosowania tempa i rytmu grania do emocji, intencji śpiewającego. Ten walor nie został tu jednak wykorzystany. Tempo śpiewanych piosenek pozostaje nie zaburzone, rytm także, co zdradza trochę brak pracy nad interpretacją, brak emocji, jakie powinny towarzyszyć ich wykonaniom.

Apetyt na czereśnię w wykonaniu aktorów Sceny Polskiej ma jednak pewne szanse, aby się rozwinąć. To, co zobaczyliśmy w sobotę, można potraktować jako pierwszą próbę zmierzania się z twórczością Osieckiej. Jeśli reżyserowi i aktorom wystarczy ochoty i energii do pracy nad tą sztuką, być może niedługo zobaczymy i usłyszymy coś, co autentycznie wzruszy nas i rozbawi.

K. SŁUPCZYŃSKA

ŚLĄSCY GÓRALE WE WSPÓLNEJ ORGANIZACJI

Złamali graniczny szlaban

Śląscy Górale, zrzeszeni w poszczególnych Ogniskach należących do Oddziału Górali Śląskich Związku Podhalań, spotkali się niedawno na I Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Górali Śląskich.

Zjazd rozpoczął się uroczystą mszą świętą, którą celebrował ks. **Damian Suszka** pochodzący z Koniakowa, a należący do brenneńskiego ogniska. Na późniejszych obradach ks. Damian został mianowany kapłanem Oddziału Górali Śląskich wraz z ks. Markiem Londzinem z Istebnej, który został kapłanem wyznania ewangelickiego. Podczas mszy grała kapela „Walasi”, co od samego początku nadawało imprezie góralski charakter.

W strażnicy zgromadziła się blisko setka ludzi, z czego 57 stanowią uprawnieni do głosowania członkowie Oddziału Górali Śląskich.

Nie zabrakło władz Związku Podhalań: starosty Tatrzańskiego **Andrzeja Gąsienicy Makowskiego** i **Władysława Motyki**, a także reprezentują-

Nadzwyczajne Zgromadzenie Górali Śląskich rozpoczęła msza św. w istebniańskim kościele pw. Dobrego Pasterza.

cego najbliższych sąsiadów Górali Śląskich, Prezesa Oddziału Górali Żywieckich, **Adama Banasia**. Obecny był również Starosta Cieszyński

Witold Dzierżawski, poseł z Bielska Białej **Stanisław Pięta**, oraz prezes PZKO, **Zygmunt Stopa**. A że Beskid Śląski i Górale Śląscy to przecież oba brzegi granicznej Olzy, to w obradach wzięli udział przedstawiciele Ognisk z Jabłonkowa z prezesem **Leszkiem Richterem** i z Mostów z prezesem **Andrzejem Niedobą**. Oba ogniska z leżącej po lewej stronie Olzy części Śląska Cieszyńskiego należą do Oddziału Górali Śląskich obok Ognisk z Brennej, Istebnej, Koniakowa, Jaworzynki i Ustronia.

Zebrani wysłuchali wykładu etnografa **Marka Skawińskiego** z Rabki na temat karpacczych górali, po czym przystąpili do obrad, w wyniku których nowym prezesem Oddziału Górali Śląskich obrano **Piotra Kohuta**.

Przyjęto także szereg ustaleń dotyczących form pracy Oddziału, przyznawania wyróżnień oraz postanowiono opracować Deklarację Ideową (indi)

Świat to cukierki,
w których
zaległy się
robaki.
Zdzisław Beksiński

Nemioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 23. 12. 2005

Gwiazda polskiej literatury

Najbardziej fetowanym polskim pisarzem mijającego roku był **Ryszard Kapuściński** – reporter, właściwie korespondent zagraniczny. I to nie tylko z powodu wydania znakomitych *Podróży z Herodotem*, eseistycznej książki wspomnieniowej, zręcznie nawiązującej do dzieła „pierwszego historyka ludzkości”, za którą otrzymał czytelniczną Nagrodę Nike i włoską Nagrodę im. Elsy Morante. Przy okazji sukcesu *Podróży...* uzmysłowiono sobie bowiem, że Kapuściński jak żaden ze współczesnych pisarzy konsekwentnie od lat opisuje kondycję duchową i społeczną współczesnego świata, nadając jej jednocześnie w serii *Lapidariów* filozoficzny wymiar.

Kilka tygodni przed ogłoszeniem werdyktu akademii szwedzkiej zaczęto nawet całkiem serio rozważać możliwość przyznania literackiej Nagrody Nobla właśnie jemu. Przypomniano m.in., że w Barcelonie można kupić książkę o przyjaźni między **Fidelem Castro** a **Garcją G. Marquezem**, w której pisze się i o tym, że przy stoliku kawiarnianym w dzielnicy Barceloneta intelektualiści rozmawiają o **José Luisie Borgesie** i... Ryszardzie Kapuścińskim. Też i to, że Kapuściński od szeregu lat prowadzi z Marquezem w Meksyku warsztaty dla najbardziej utalentowanych pisarzy latynoamerykańskich. I że liczące się amerykańskie pisma, takie jak „The New York Times” czy „Newsweek” tytułują go „księciem reportażu”, a „The Independent” – „królem reportażu”.

Ryszard Kapuściński jako doktor honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego.

KSIAŻKI R. KAPUŚCIŃSKIEGO

Zadebiutował w wieku 17 lat wierszem w tygodniku „Dziś i jutro”. Jego *Cesarza* wydano w świecie 29 razy, *Imperium* – 23. **Salman Rushdie** napisał o nim: *Jeden Kapuściński wart jest 1000 skamlących i fantazjujących gryziopiórków*. Wydał m.in.:

- 1962 – Busz po polsku
- 1965 – Czarne gwiazdy
- 1968 – Kirgiz schodzi z konia
- 1969 – Gdyby cała Afryka
- 1970 – Dlaczego zginął Karl von Sprei
- 1972 – Chrystus z karabinem na ramieniu
- 1976 – Jeszcze dzień życia
- 1978 – Cesarz, Wojna futbolowa
- 1982 – Szachinszach
- 1986 – Notes
- 1990, 1995, 1997, 2000 – Lapidaria (cykl)
- 1993 – Imperium
- 1998 – Heban
- 2000 – Z Afryki
- 2002 – Lapidarium V
- 2004 – Podróże z Herodotem.

WAŻNIEJSZE NAGRODY

- 1983 – Ogłoszenie przez „Sunday Times” *Cesarza* książką roku
- 1990 – Nagroda PenClubu im. Ksawerego Pruszyńskiego
- 1994 – Nagroda Alfreda Jurzykowskiego w USA, Nagroda Niemieckich Wydawców i Księgarzy
- 1995 – Prix d’Astrolabe we Francji
- 1996 – Nagroda Fundacji Turzańskich w Kanadzie, Nagroda PenClubu im. Jana Parandowskiego
- 1999 – Nagroda Goethego
- 2000 – Premio Internazionale Viareggio Versilia (odpowiednik francuskiej Nagrody Goncourtów), Nagroda Creole przyznana przez Uniwersytet w Bolonii za całokształt twórczości
- 2003 – Premio Grinzane Cavour.

PRZEDSTAWIAMY: WIKTOR JEROFIEJEW

W latach 70. w mieszkaniu **Andrzeja Drawicza** spotkał się z **Adamem Michnikiem**. Spiskowali aż po świt. Następnego dnia podszedł do niego kilkunastoletni chłopiec i poprosił o papierosa. – *Chyba jesteś za młody* – powiedział Jerofiejew. – *Ja nie palę. Chodzi o to, że pana śledzą*.

Fot. Jakub Ostrowski

Wiktor Jerofiejew urodził się w 1947 r. w rodzinie radzieckiego dyplomaty i osobistego tłumacza Stalina na francuski. Wychował zaś w Paryżu, gdzie jego ojciec był ambasadorem. W autobiograficznej książce *Dobry Stalin* Jerofiejew opisał zgubne konsekwencje dorastania w mieście nad Loarą. Zgubne, oczywiście, dla ojca, a nie dla dziecka władzy, które z czasem wyrosło na dysydenta.

Ukończył Wydział Filologiczny na Uniwersytecie Moskiewskim. Rozgłos przyniosły mu eseje o twórczości markiza de Sade, publikowane w piśmie „Woprośy Literatury”. W 1979 r. grupa pisarzy wydała, bez zgody władz i bez cenzury, almanach literacki. „Metropol” ukazał się wprawdzie w dwudziestu egzemplarzach, ale i tak było to o dwadzieścia lat za dużo. Na skutki nie trzeba było długo czekać. Kara spotkała też ówczesnego ambasadora ZSRR w Wiedniu – ojca autora opowiadania *Kurwa nędza*, które zamieszczono w tomie. Taki był koniec błyskotliwej kariery dyplomatycznej Władimira Jerofiejewa i dlatego pierwsze zdanie książki *Dobry Stalin* brzmi: *Zabiłem własnego ojca*.

Pisarz od lat konsekwentnie opowiada się za polsko-rosyjskim porozu-

mieniem. Do Polski ma stosunek poważny i wymagający. – *Czy jesteśmy sobie bliscy, czy dalecy?* – pytał podczas dyskusji, jaka półtora roku temu odbyła się w redakcji „Rzeczpospolitej”. – *Myślę, że w jakimś stopniu tracimy sobą zainteresowanie. Poza tym wielu Polaków jest przekonanych, że Rosjanie ponoszą winę wobec Polski, Europy, a nawet wobec siebie samych. Rosyjska świadomość historyczna jest jednak zupełnie inna, a właściwie jej nie ma. Jeśli Polacy myślą, że kwestia Katynia jest w Rosji jakimś problemem, to są w błędzie. Najwyżej 3 proc. społeczeństwa wie, co to jest Katyń, a połowa z nich myli go z Chatyniem. W tym sensie jesteśmy istotami pozbawionymi pamięci.*

Co więc należy zrobić? Zdaniem Jerofiejewa, potrzebna jest bolesna operacja chirurgiczna. – *Trzeba stawiać pytania o mentalność narodu, który żyje obok was. Rosja niestety została nazwana krajem europejskim. Europa zawsze odbierała nas jako*

ca dyrbać. Wólki nie wólki musiał wylść do łózka. Grypa z wysoką gorączką zwała się na niego. Przyszedł doktor, pokiwoł głową. Na termometrze piska ukazowała nad 40 °C. Walili dón inekcyjne.

– Panie doktorze, ja muszę być zdrowy. Ja muszę na Sylwestra być w Cieszyźnie – skumłół zawrżyłymi wargami.

ADAM WAWROSZ

Sylwestrowsko noc

W Piaście rzła muzyka. Karel zaczął się w kącie i rozglądał się po sali. Naszeł ją. Hanka na poły sago siedziała z jakimś smykem i loli do siebie kwicisko. Było widać, że mają już godnie pod myką, bo chláchónili się na całe wrota, przyciskali ku sobie i całowali. Karel nie wydzierzoł.

- Hanka, co to robisz? – wrzasknął rozpajędzony. Podziwiała się nón zimnym i cudzym okym.
- Albercie, cóż to za waryjot? Jo tego człowieka nie znóm.
- Haniczko, czyś je już tak napajtano, że mie nie poznosz? Jo je Karel.
- Mężulku, zawolej słóžbe, niech go wyniesą, bo widać, że je napajtany.
- Karel się cofnął. Za plecami usłyszoł chichot. Obezdziwił się.

OPINIE

PROF. EWA CHOJECKA:

Śląsk to nie Kresy Wschodnie

Kultura polska Rzeczypospolitej przedrozbiorowej nie obejmuje swym zasięgiem obszaru Górnego Śląska. Tutaj nie było kultury sarmackiej, a ona wyznaczała granice tożsamości polskiej. Polska nie wykształciła mieszczaństwa w wydaniu znanym w Europie Zachodniej i Środkowej.

Śląsk nie był więc mitogeny, dla Polaków były nimi Kresy Wschodnie – Litwa, Ruś – oto kierunki kulturowej ekspansji. Bliżej było do Balcysaraju niż do Opola czy Katowic

(Wykładowca historii sztuki w UŚ w Katowicach, na łamach miesięcznika „Śląsk”.)

KAROLINA RUSZÓWNA

Na Nowy Rok

Albowiem nie opuści Pan ludu swego,
A dziedzictwa swego nie zaniecha.

Psalm 94,14

Ta obietnica jest dla nas jak korab,
wniść w to schronisko jest najwyższa pora,
bo już, już słychać szum wielkiej powodzi,
co w każdej wieści do uszu nadchodzi.

I ludzie mówią: Nowy rok niepewny,
o, nic dobrego na tym świecie gniewnym,
ach, utrapienia, ach, klęski, niezgody,
ach, te śmiertelne zaleją nas wody.

Lecz my w korabiu Bożej obietnicy
mówmy: Bok Nowy do dobrych się liczy,
bo cóż nam szkodzą te prądy śmiertelne,
kiedy korabia ściany są tak pewne?

I tylko troskę jedną niechaj mamy,
czy my się do tych także zaliczamy,
co obdarzeni są Bożym pokojem,
i sam Bóg mówi: to są dzieci moje.

(Z tomiku *Boża partytura*. Křestánské společenství/Společnost Chrástánská, Bystrzyca nad Olzą 1996.)

Fot. Archiwum rodzinne.

KAROLINA RUSZÓWNA, jedyna p-sarka zaolziańska, która po 1945 r. konsekwentnie uprawiała twórczość religijną i wyrastającą z niej – dydaktyczną, obchodziła 1 listopada 80. urodziny. Niestety, zmarła 9 kwietnia 1976 na skutek wypadku drogowego. Pochodziła z bystrzyckiej rodziny sklepikarza **Karola Rusza** i **Anny** z domu **Walach**.

W Bystrzycy ukończyła szkołę ludową i wydziałową, w czasie wojny pracowała w sklepie ojca. Po wojnie kontynuowała studia w Liceum Pedagogicznym w Cieszyźnie, z powodu choroby oczu musiała je jednak przerwać. Udało jej się jednak ukończyć studia muzyczne w oławskim konserwatorium i podjąć dzięki nim pracę instruktorki i nauczycielki fortepianu w Osvětové besedě i w Ludowej Szkole Artystycznej. Jednocześnie od 1950 r. prowadziła zajęcia z dziećmi w Szkółce Niedzielnej w Bystrzycy, Koszarzyskach i Gródku. W 1952 zdobyła jedną z trzech czwartych nagród w konkursie literackim Sekcji Literacko-Artystycznej (jury: **Ludwik Brożek** z Cieszyzny, **Zdzisław Hierowski** i **Wilhelm Szewczyk** z Katowic) „za dobrze opracowane legendy i bajki, mogące stanowić materiał dla wydawnictw dziecięcych”. Została członkinią SLA, w dwa lata później jej sztuka dla teatru lalek *Ucieczka w krainę baśni* zdobyła wyróżnienie. Z uwagi jednak na biblijne źródła i wyraźne religijne przesłanie swej twórczości nie mogła publikować. Wyjątkowo tylko jej opowiadania *Niespodzianki u górali*, *Matka partyzantów*, *Mocny i słaby* oraz *Pierwsza szczyta* ukazały się na przełomie lat 50. i 60. na łamach Kalendarzy „Zwrotu”. Natomiast w czeskim przekładzie wyszły jej zbiory opowiadań dla dzieci: *Podróż do złotego miasta* (1970) i *Syn proroka* (1993). Po polsku staraniem Społeczności Chrástánskiej w Bystrzycy ukazały się pośmiertne wybory poezji religijnej Ruszówny: *Boża partytura* (1995) i *Otwarte niebo* (2000).

Janusz Głowacki o Jerofiejewie

Wiktor Jerofiejew jest najbardziej znanym w Nowym Jorku współczesnym rosyjskim pisarzem. Najpierw przeczytałem *Rosyjską piękność* i zrozumiałem, że gdybym ja napisał *Polską piękność*, nikogo by to nie zainteresowało. A „rosyjska” powoduje, że od razu pojawiają się cienie Dostojewskiego i Turgieniewa. Potem Jerofiejew zajął się duszą rosyjską, i to też brzmi dobrze. Jest wobec tej duszy sztycher, okrutny, ale gdzieś tam pobrzmiewają liryzm i tęsknota. Tak samo jak w świetnej, niby to autobiograficznej, prowokacyjnej powieści *Dobry Stalin*. Nie wiem, czy już w Rosji wybaczą, w Polsce miałyby przechłapanie.

złych Europejczyków, niedouczonej, niewychowanej. Jeżeli nadal będziemy nadeptywać na ten odcisk, nigdy nie dojdzie do realnego dialogu.

BARTOSZ MARZEC

Baba w masce czarownicy i z długimi pazurami sięgała po niego.

– Pój, pój na moji płuca, chroboczku biydney... – Poczuoł, jak go tuli do kościastej piersi. Z jej gęby zalał się bryn. Muzyka rzła wściekłą polkę. Czarownica wymięła z nim kąty. Ludzie klaskali, a Hanka się śmiała do rozpuku, aż się jej lzy po licach kulały.

– Precz, precz! – szarpał się usiotany. Na sali się rozło czerwone światło. Pizła północ. Ludzie zaczyrwnili po gębach. Zazwóniły szklónki. Czarownica ściepała maske, a spod niej się pokazała wyszczerzone trupio czaszka. Ludzie stwierdli z lęku, potym zatrzeszczały dwieryze. Wszyscy w strasznie tłumencie uciekali ze zolu.

Pod Karłym stwierdli nogi. Ni mógł uciekać. Jego kościasto tancerka wyciągała pón ręce.

– Nie chcę, nie chcę! Ludzie, ratujcie mie – chcioł wrzeszczeć, ale gęby ni mógł odewrzić. Na głowie poczuł zimny pot. Odewrził oczy. Johanka kładła mu mokry ręcznik na czoło. Uwidziol, jak lzy cieką jej po licach.

– Karolku, Karliczku, co sie to z tobą robi? Nie fantazyruj! Dyć jo je przi tobie.

– Naprowde, Johanko? Jeżes przi mie? Nie zostow mie samego. Jo bez ciebie nigdzi nie pujde. Nigdy.

Spokojny sen zawrził mu oczy i było po gorączce, aji po Sylwestrze.

(Zaolziański humorysta **Adam Wawrosz** urodził się w Końskiej 24. 12. 1913, zmarł w Trzyńcu 18. 12. 1971.)

Telewizja

WTOREK 27 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.35 Listonosz Pat i czarodziejские święta (s. anim.) 9.05 Zygzyki (dla dzieci) 9.30 Wirtualandia (dla młodzieży) 9.55 Magiczne drzewo (s.) 10.25 Teleranek na ferie (dla młodzieży) 10.30 Talent za talent (dla młodzieży) 11.25 Eko-Europa 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Bulionerzy (s.) 12.35 Zaginiony świat (s.) 13.20 Pasteur znad Wisły - rzecz o profesorze Hilarym Koprowskim (film dok.) 13.50 Przyjaciecie (talk show) 14.15 Jon Anderson solo (koncert) 15.00 Wiadomości 15.10 Receptury klasztorne 15.25 Historia filozofii po góralsku według ks. Józefa Tischnera 15.35 Co tu jest grane? (pr. muz.) 15.55 Fenomen 16.15 Był taki dzień 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku (pr. public.) 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Śmiertelne wizje (film kanad.) 21.50 Sprawa dla reportera 22.20 Był taki dzień 22.25 Prosto w oczy 22.40 Wiadomości 22.50 Apokalipsa bez granic (film dok.) 23.45 Plus minus 0.15 Puls miasta (s.) 1.40 Maria (film dok.) 2.20 Magia muzycznej owczarni 2.35 Był taki dzień - felieton.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 10 minut tylko dla siebie 6.45 Przygody psa Cywila (s.) 7.15 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 7.45 Teletubisie (s. anim.) 8.10 Egzamin z życia (s.) 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 Wydarzenia, wydarzenia 13.15 Proboszcz 2005 13.35 Czarodziejska lalka (film franc.) 15.10 Janosik (s.) 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Book-macher 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Kocham kino (mag.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M

ŚMIERTELNE WIZJE

Film fabularny,

Kanada 2004, 95 min

TVP 1, wtorek 27. 12., godz. 20.15

Reżyseria: Michael Scott
Występują: Nicollette Sheridan, Gordon Currie, Sarah Deakins, Philip Granger, Haili Page, Frida Betrani, Kyle Cassie.

Już szósty rok mija od tragicznego wypadku samochodowego, w którym Ann Culver straciła dziecko i była bliska ślepoty. Dzięki długotrwałej terapii i operacji przeszczepu rogówki kobieta odzyskała wzrok. Pod troskliwą opieką ukochanego męża, Johna, udało się Ann choć w części uleczyć rany związane z utratą nienarodzonej córeczki. Teraz jednak kobieta staje przed nowym, trudnym wyzwaniem. Od pewnego czasu Ann przesładowa przerażające wizje. Widzi w nich uzbrojonego w łom mordercę z perspektywy prześladowanej przezeń kobiety. Czasami w wizjach dostrzega też małą dziewczynkę, której nigdy wcześniej nie spotkała. Ann jest przekonana, że podczas tych koszmarnych wizji jest świadkiem ostatnich chwil dawczyni swoich nowych oczu. Postrawiając poznac jej los. Dzięki pomocy pracownika banku organów, zafascynowanego niezwykle wizjami, Ann poznaje tożsamość osoby, której oczami spogląda na świat, młodej kobiety o nazwisku Angeletti. Jak głosi policyjny raport, popełniła ona samobójstwo, osierocając córeczkę. Taką wersję podtrzymuje także prowadzący wówczas śledztwo detektyw Burke. Ann odwiedza rodziców zmarłej. Nigdy nie wierzyli w podawaną przez stróżów prawa przyczynę śmierci córki, ale nie mieli dowodów, że było inaczej. Wizyta Ann przynosi im nadzieję na odkrycie prawdy.

jak miłość” 21.10 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 Kolor pieniędzy (film USA) 0.45 Wyprawa do wraku „Bismarcka” (film dok.) 2.20 W tanecznym nastroju z Gwendolyn Bradley (koncert).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 7.12 Książki z górnej półki - prezentacje 7.50 Slaskwunii.pl 8.05 W dobrym stylu 8.45 Gość dnia 9.00 Malowanie obrazów - to proste (s. dok.) 9.55 To jest temat 10.45 Muzyka dla Daisy 11.10 Gość dnia 11.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 12.35 Orka (film dok.) 13.45 Telewizyjny przewodnik po kraju - para w Polskę 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury (pr. kultur.) 15.00 Świat - magazyn międzynarodowy 15.45 Malowanie obrazów - to proste (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej Europy 17.05 Służba zdrowiu 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Nasz reportaż 19.00 Okiem mistrza (pr. kultur.) 19.10 Herkules i inni 19.30 Z życia Kościoła 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Tele 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Cudowny świat Louisa Armstronga (film dok.) 0.00 Sława i chwała (s.) 1.25 Tele 1.50 Wielkie napady PRL.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Za wszelką cenę (reality show) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Raport specjalny 20.45 Siemdem lat w Tybecie (film USA) 23.15 Strażnik Teksasu (s.) 0.15 Biznes Wydarzenia 0.35 Kuba Wojewódzki (talk show) 1.35 Nocne randki (pr. rozryw.) 2.35 Sport na bis.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.25 Poczta-wa bajka 9.00 Teleranek (dla dzieci) 9.10 Klocki 9.25 Bananowe rybki (talk show) 10.00 Wiadomości 10.05 Czarodziejskie Boże Narodzenie Franklina (film anim.) 11.00 Snowboardziści (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.00 Wiadomości 14.05 Renifer Robbie 1/2 (film anim.) 14.35 Ośmiornice z II piętra (s.) 15.35 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Safari (s.) 17.00 Jak na ryby... (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Saturnin (film czes.) 21.50 Bananowe rybki (talk show) 22.50 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody, sport 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Punkty spojrzenia 23.50 Simpsonowie 0.15 Ally McBeal 1.00 Minuta ze Stanem Hooperem 1.25 AZ-kwiz 1.50 Portrety 2.05 Kosmopolis 2.35 Maneż Bolka Polívky.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dokument 7.30 Finlandia (dok.) 7.50 Panorama 8.30 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Życiu na ratunek 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 Paszkwil (mag.) 12.00 Pomagajmy sobie 12.20 Zestaw bajkowy Edka 14.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 15.05 Dolomitenman 2005 (rep.) 15.30 Dhaulagiri (s. dok.) 15.55 Wypadek to nie przypadek 16.00 Z bratem na Alasce (s. dok.) 17.00 Blok publicystyki ekologicznej 18.05 Świat w oczach Zikmunda i Havelki (dok.) 18.30 Minuta ze Stanem Hooperem (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów (mag.)

19.45 GEN (s. dok.) 20.00 Pokój ich duszom 1/2 (film czes.) 20.55 Na pływalni z J. Krčkiem (talk show) 21.20 Sprawa dla ombudsmána 21.40 Portrety (s. dok.) 22.00 Odpoczywaj w pokoju (s.) 22.55 TVC Live - Monkey Business 23.50 Sylwester 1986 (pr. roz.) 1.05 Białe miejsca 1.35 Każde cudowne dziecko... 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Nowa podróżomania (mag.) 8.55 Mój brat jest psem (film niem.) 10.35 Dopóki masz matkę (film czes.) 12.05 Kobieta prawa (s.) 13.45 Beethoven III (film USA) 15.25 Dzień bałwana (film USA) 16.55 Właśnie teraz 17.05 Anglika i król (film koprod.) 18.50 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.05 Kieszonkowe (film USA) 23.00 Prawo i bezprawie (s.) 0.00 Niezwykły pokaz (film erot.) 1.30 Cicha noc, śmierci noc (film niem.) 3.05 Mężczyźni, kobiety i psy (s.).

■ PRIMA

8.00 Fałszywa kocica (film czes.) 10.00 Rodzina doskonała (film USA) 11.40 Dinotopia (s.) 12.40 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.40 Beverly Hills 90210 (s.) 15.20 Niesamowity wąż (film fr.) 17.05 Szczęśliwa zamiana (film niem.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.00 Dziewczyna na uro-

OSKARŻONA O ZABÓJSTWO

Film kryminalny,

USA 1991, 100 min

TVP 1, środa 28. 12., godz. 20.10

Reżyseria: Charles Correll

Występują: Katey Sagal, Jameson Parker, Robert Picardo, Alan Rachins, Amy Moore Davis, David Lascher, Charlotte Ross.

W życiu Susan Essex (Katey Sagal) liczą się tylko jej mąż Matthew (Alan Rachins) oraz córka Justine (Charlotte Ross). Kiedy małżonkowie rozwodzą się, matka całą swoją miłość przelewa na jedynaczkę. Odczyna ją troskliwą opieką, starając się zapewnić jej szczęście. Wychowywana w ciepłarnianych warunkach dziewczyna z pewnością nie może uskarżać się na brak rodzinnego ciepła. Nastolatka odczuwa jednak brak ojca, często obarcza matkę winą o rozpad małżeństwa. Podobnie jak jej rówieśnicy, dziewczyna przeżywa swoje radości i troski związane z wiekiem dojrzewania. Sprawia problemy wychowawcze, ale matka jest dla niej wyrozumiała i darzy ją bezgranicznym zaufaniem. Pewnego dnia „życzliwa” przyjaciółka Ashley donosi niespodziewanie Justine, że jej chłopak Ryan romansuje ze szkolną pięknoscią Vicki Gilmore. Podczas konfrontacji dochodzi między koleżankami do ostrej kłótni. Następnego dnia, słysząc komunikat o zaginięciu 16-letniej uczennicy, winne całego zamieszania postanawiają milczeć. Kiedy przypadkowo mężczyzna odnajduje w lesie zwłoki Vicki, policja rozpoczyna śledztwo. Peter Hudson z wydziału zabójstw i jego partner Eric, dawny znajomy Susan, przesłuchują kolejnych świadków. Poszlaki wskazują, że zbrodni dokonała Justine, która krytycznego dnia ostatnia widziała ofiarę...

dziny (film USA-br.) 22.45 Miasteczko Fortune (film USA) 0.20 Szybka wygrana 2.00 Salon samochodowy 2.30 Nie ma doskonałych.

ŚRODA 28 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.35 Listonosz Pat zostaje klaunem (s. anim.) 9.05 Domisia (dla dzieci) 9.30 Wirtualandia (dla młodzieży) 9.50 Magiczne drzewo (s.) 10.20 Teleranek na ferie (dla młodzieży) 10.30 Talent za talent (dla młodzieży) 11.25 Wpisani w krajobraz 11.40 To trzeba wiedzieć 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? 13.25 Zaginiony świat (s.) 14.10 Historia filozofii po góralsku według ks. Józefa Tischnera 14.25 Raj (dla młodzieży) 15.00 Wiadomości 15.10 Receptury klasztorne 15.25 Historia filozofii po góralsku według ks. Józefa Tischnera 15.35 Co tu jest grane? (pr. muz.) 16.00 Fenomen (felieton) 16.20 Był taki dzień - felieton 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Reporterzy non-stop 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? 18.30 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Oskarżona o zabójstwo (film USA) 21.50 Bezpieka - pretorianie komunizmu (film dok.) 22.45 Prosto w oczy 23.00 Wiadomości 23.09 Był taki dzień 23.10 Saloon gier (s. anim.) 23.25 Coś dla panów (film ang.) 1.00 Wokół wielkiej sceny (pr. muz.) 1.40 Przewrót magnetyczny (film dok.) 2.05 Był taki dzień.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 10 minut tylko dla siebie 6.40 Przygody psa Cywila (s.) 7.15 Od przedszkola do Opola (pr. rozryw.) 7.45 Teletubisie (s. anim.) 8.10 Egzamin z życia (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.30 Zimowe podium (sport) 13.10 Wędrowniki przyrodnicze z Davidem Attenborough (s. dok.) 13.40 Wojownicy (teleturniej) 14.10 Wydra pana Grahama (film ang.) 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Kulisy serialu „M jak miłość” 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 SOS, czyli sami o sobie 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Święta wśród zwierząt 19.50 Kocham kłopoty (film USA) 22.20 Biznes 22.40 Pitbull (s.) 23.35 Autostrada 395 (film USA) 1.05 Nowojorscy gliniarze (s.) 1.50 Francois Truffaut - Autobiografia (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was (pr. muz.) 7.12 Książki z górnej półki - prezentacje 7.50 Bliżej Europy 8.05 Służba zdrowiu (mag. med.) 8.45 Gość 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia (s. dok.) 9.55 To jest temat 10.45 Tele 11.10 Gość dnia 11.45 Festiwal Dialogu Czerwce Kultur 12.10 To jest temat 12.35 Światy niezwykle (s. dok.) 13.45 Telewizyjny przewodnik po kraju - para w Polskę 14.15 To jest temat 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 Hochbergowie - powroty sentymalne 15.45 Zagadkowe historie XX stulecia (s. dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Okiem mistrza (pr. kultur.) 17.00 Drobne sprawy 17.05 Trójka tam była 17.50 Kronika miejska Rybnik 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Powiedz stop 19.00 Chłop i baba (s.) 19.25 Rawa Blues 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Tele 21.00 Echa dnia 22.15 To jest temat 22.45 Studio pogoda 23.05 Dziewczyny z Placu Hiszpańskiego III (s.) 1.15 Tele 1.40 Egzotyczna Polska.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie (pr. muz.) 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Strażnik Teksasu (s.) 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.)

18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Randka w ciemno (film USA) 22.00 Tango z aniołem (s.) 22.45 Nasze dzieci (talk show) 23.45 Biznes Wydarzenia 0.05 Gwiazdki bez opakowania (erotyka) 1.05 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Safari (s.) 9.25 Astrid Lindgren: Wakacje zagrożone 1/3 (film czes.) 10.00 Wiadomości 10.05 Królowa jeziora (film czes.) 11.40 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Renifer Robbie 2/2 (film anim.) 14.35 Ośmiornice z II piętra (s.) 15.35 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Zgubiony podarunek (film anim.) 17.05 Kinobox (mag. film.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Było nas pięciu (s.) 21.05 Świetnie wyglądasz! (mag.) 21.30 Ally McBeal (s.) 22.15 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody, sport 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Film o filmie Żelary 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 23.50 Talk show J. Krauza 0.35 Simpsonowie 1.00 Skarby świata 1.15 AZ-kwiz 1.40 Władimir Mienšik non stop 2.35 Otyłość (dok.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na pływalni z ... 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 9.20 Puchar Świata w narciarstwie 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.25 Dzwoneczki (film anim.) 13.10 Zapomniane zabawki (dok.) 13.40 Film o filmie Żelary 14.00 Dhaulagiri (s. dok.) 14.30 Co mogę zrobić dla siebie 14.35 Przygotuj nauki i techniki (s. dok.) 15.10 Cudowny świat (s. dok.) 15.35 Z historii francuskiego przemysłu samochodowego (s. dok.) 16.25 Z bratem na Alasce (s. dok.) 17.30 Kosmopolis (mag.) 18.00 Folklorika (mag.) 18.35 Świat książek (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Lapidarium (s. dok.) 20.00 Pokój ich duszom 2/2 21.05 Powrót do Howards End (film br.) 23.25 Nadal tutaj jestem (s. dok.) 23.55 Babilon (mag.) 0.15 Papa Roach: Live 1.20 Czarne owce 1.45 Dokument 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Nowa podróżomania (mag.) 9.00 Lato ze strachami (film koprod.) 10.30 Valentin Dobrotivý (film czes.) 12.10 Kobieta prawa (s.) 13.55 Beethoven IV (film USA) 15.35 Reggae na lodzie (film USA) 17.15 Właśnie teraz 17.20 Anglika wśród piratów (film koprod.) 18.50 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 VIP w podróży (pr. roz.) 20.50 Na własne oczy (pr. publ.) 21.35 Nowa podróżomania (mag.) 22.15 Mój chłopak się żeni (film USA) 0.00 Echo śmierci (film kan.) 1.25 Martwa strefa (s.) 2.10 Mężczyźni, kobiety i psy (s.) 3.00 Valentin Dobrotivý (film czes.).

■ PRIMA

8.00 Mewa się spóźnia (film czes.) 9.30 Bałwan szuka żony (film niem.) 11.10 Dinotopia (s.) 12.05 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.05 Beverly Hills 90210 (s.) 14.45 Człowiek przyszłości (film USA-niem.) 17.05 Szczęście otrzymane w spadku (film niem.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.45 VyVolení 19.55 Beethoven (film USA) 21.30 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 22.30 Waterloo po czesku (film czes.) 0.10 Piękny obiekt pożądania (film USA-br.) 1.50 t-music 2.45 Szybka wygrana.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 23 grudnia 2005 minęła setna rocznica urodzin naszego Kochanego

śp. JANA ZMEŁTY

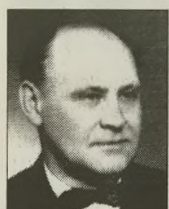
z Trzyna Końskiej. O chwilę wspomnień prosi rodzina. GL-707

W sierpniu br. minęła 20. rocznica zgonu naszej Kochanej Mamusi, Teściowej, Babci i Prababci

śp. MARI WRANIKOWEJ

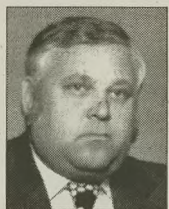
z Karwiny, zaś 16 stycznia 2006 obchodziłaby 89. urodziny.

Dnia 28 grudnia mija 31. rocznica zgonu naszego Kochanego Tatusia, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. EDWARDA WRANIKA

z Karwiny, zaś 22 września 2005 obchodziłby 92. urodziny.

Dnia 26 grudnia mija 2. rocznica zgonu naszego Najdroższego Męża, Ojca, Brata, Szwagra i Wujka

śp. ZBIGNIEWA WRANIKA

z Karwiny, zaś 6 stycznia 2006 obchodziłby 60. urodziny.

Prosimy wszystkich znajomych o chwilę cichych wspomnień. Najbliższa rodzina. RK-254

Dziś minie 13. rocznica, kiedy od nas odeszła Najdroższa Córka i Mamusia

śp. URSZULA MATTEONI

z domu Bijok z Dąbrowej. Tych, którzy znali Jej dobroć proszą o modlitwę rodzice i dzieci. RK-263

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Harry Potter i Czara Ognia (27, 28, godz. 15.00, 17.45); Jaskinia (27, 28, godz. 20.30); **Reflex:** „Hrubeš a Mareš” (27, 28, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Broken Flowers (27, 28, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Wallace i Gromit: Kłątwa królika (27, 28, godz. 17.30); Oliver Twist (27, 28, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** „Anděl Páně” (27, 28, godz. 15.30); King Kong (27, 28, godz. 17.15, 20.00); **CIESZYN - Piast:** Przeklęta (27, 28, godz. 21.00); Kurczak Mały (27, 28, godz. 15.30); Marsz pingwinów (27, 28, godz. 17.15); Zupelnie jak miłość (27, godz. 19.00); Skazany na bluesa (28, godz. 19.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Koncerty

WISŁA - zapraszamy w ramach „Beskidzkiego koledowania bez granic” w piątek 30. 12. o godz. 16.00 do kościoła ewangelicko-augsburskiego w Wiśle (Polska) na koncert zespołu „Przyjaźń” z Karwiny - chór, orkiestra, soliści Grażyna Wilk-Biernot, Władysław Czepiec, Joasia Wierzoń oraz gościnnie Bożena Strzałkowska z ZPiT „Śląsk”. Wstęp darmowy.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Strělniční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

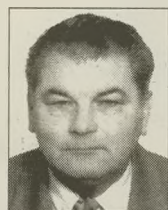
...Twe oczy, jak piękne świece,
a w sercu źródło promienia.
Więc ja chciałbym Twoje serce
ocalić od zapomnienia.

Dzisiaj, 27 grudnia mija 5 lat od chwili, gdy zmarła nasza Nieodżałowana Matka

śp. MUDr JANINA MRÓZEK

z Darkowa. Wspomnijmy Jej życziwe serce i pomódlmy się za Jej duszę. Msza w Jej intencji odbędzie się 27 grudnia br. o godz. 18.00 w kościele katolickim we Frýstacie. Za pamięć dziękują córki Jolanta i Bogdana. RK-271

*Kto kochał, nie zapomni,
Kto znał, niechaj wspomni.*

Dnia 27. 12. 2005 mija pierwsza bolesna rocznica, kiedy na zawsze uciło szlachetne serce naszego Drogiego Męża, Taty i Dziadka

śp. ZBIGNIEWA NAJDRA

z Karwiny. O modlitwę i chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-258

Serdeczne podziękowania za liczny udział w pogrzebie

Nieodżałowanego
ALOJZEGO SIOSTRZONKA

z Olbrachcic, a także za kwiaty i kondolencje składamy rodzinie, sąsiadom, znajomym, mieszkańcom Olbrachcic, delegacjom MK PZKO, Klubu Seniora, OV KSČM, Urzędu Gminnego. Dziękujemy też Iwonie Guńkowej za dostojne przeprowadzenie ceremonii pogrzebowej, chórowi MK PZKO, Marceli i Bronisławowi Palowskiemu za piękną oprawę muzyczno-wokalną oraz przedsiębiorstwu pogrzebowemu Mejsťřiková za sprawną organizację uroczystości pogrzebowej. Zasmucona rodzina. GL-706

CZ. CIESZYN - MK PZKO Cz. Cieszyn-Centrum i zarząd chóru „Harfa” zapraszają na tradycyjne „Harfa” 28. 12. o godz. 17.00 w Miejskim Ośrodku Kultury Strzelnica. Wystąpi chór „Harfa”, szkolny chór „Trallala” oraz Władysław Czepiec.

westrowy wymarsz na Ostry 29. 12. Rejestracja w schronisku na Ostrym w godz. 10-12.

UWAGA „TRALLALA” - w środę 28. 12. śpiewamy na Wigilię chóru „Harfa”. Zbiórka o godz. 16.00 w KaSS, Cz. Cieszyn.

LUTYNIA DOLNA - MK PZKO zaprasza na zebranie z Wigilią 29. 12. o godz. 16.00 w małej sali Domu Kultury w Lutyni Dolnej.

Wystawy

SALA MÁNESA, Karwina: do 6. 1. autorska wystawa rzeźb Františka Gajdy. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-13.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14: do 2. 4. 2006 historyczna wystawa „Hawierzów - powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIEKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariana 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 21. 1. 2006 wystawa „Cieszyńska Macierz - dziedzictwo dla przyszłości (1885-2005). 120 lat Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”. Otwarte po-śr, pt: 8-18, so: 9-15.

Nie tylko dla swoich

BOGUMIN (h) - Ci wszyscy, którzy w tych dniach odwiedzają bogumiński Dom PZKO, muszą czuć się przyjemnie zaskoczeni. Lokale po gruntownym remoncie wyglądają świeżo i nowocześnie.

Przeróbki i modernizacje wewnątrz trwały kilka miesięcy i kosztowały kilkadziesiąt tysięcy koron. Pomimo to, że dla Koła liczącego zaledwie 100 członków był to całkiem spory wydatek, zarząd Koła planuje już kolejne zabiegi mające upiększyć i zmodernizować ten jedyny już dziś ośrodek polskości w Nowym Boguminie. Na razie jest w Domu PZKO nowa kuchnia i nowe zaplecze sanitarne. Odnowiono też dużą salę. Na remont czeka teraz między innymi niewygodny i przestarzały system ogrzewania budynku. Na ile uda się zrealizować ambitne plany, będzie zależało przede wszystkim od tego, jakim wynikiem finansowym zakończy się w Kole bieżący rok.

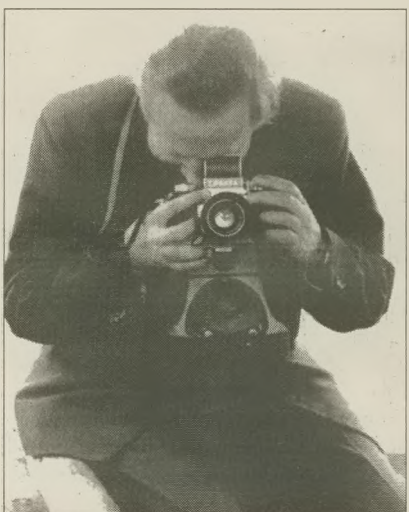
Długoletnia gospodyni Domu

PZKO, Wanda Lach, mówi, że nie ma tygodnia, w którym ktoś nie pytałby o możliwość wynajęcia pezetkaowskich lokali na imprezę kulturalną czy spotkanie rodzinne. Chociaż wpływy z wynajmu Domu mają dla Koła niebagatelne znaczenie, na większe i kosztowniejsze przeróbki nie zawsze starczy pieniędzy. Remonty trzeba dokładnie planować, przeprowadzać stopniowo i co bardzo ważne - najlepiej własnymi siłami, bo wtedy jest taniej i szybciej. Baza klubowska bogumińskiego Koła do potężnych nie należy, pomimo to od początku roku odbyło się w niej prawie 70 pezetkaowskich (bardziej lub mniej kameralnych) spotkań, zebrań zarządu i imprez, czyli dwa razy więcej niż przed rokiem. Teraz trwają przygotowania do tradycyjnej wigilijki (29 bm.), na której mile widziani są, jak zawsze, Polacy i sympatycy Koła także z sąsiednich miejscowości. Zaproszenie boguminiaków przyjęli już członkowie chóru „Rychwałdzianie”.

redakcyjnej odczyty

Wspomnienia po latach

W tym roku obchodzi jubileusz 50-lecia służby duszpasterskiej w ŚKE A.W. ks. sen. Kazimierz Suchanek. Dokładnie przed 40 laty jego stopy stanęły w malowniczej wiosce Guty. Tutaj rozpoczął posługę duszpasterską.

prezentację jego książki a śp. artysty plastyka w jego nekrologu.

Po otwarciu Domu PZKO w Gutach zmobilizowałem się do zrobienia wystawy fotografii ks. Suchanka i obrazów inż. Stanisława Krausa.

Nawet kiedy pastor Suchanek awansował w hierarchii w Kościele, nie zapomniał o Gutach. Nadal utrzymywał kontakty z tymi, o których mówił jako o prostych i szczerych ludziach. Jak tylko otrzymaliśmy wiadomość, że w Warszawie otrzymuje nagrodę Brata Alberta, jako pierwszy człowiek z Zaolzia, za krzewienie kultury i sztuki, bez wahania znów zaprosiliśmy go do nas z wystawą prac, które przedstawił w Polsce. Miało to miejsce przy okazji jubileuszu 20-lecia Domu PZKO w Gutach. Dwudniową imprezę uzupełniliśmy wystawą dr. Stanisława Zahradnika pt. „Życie na Zaolziu” i ekspozycją robótke ręcznych Klubu Kobiet.

Ks. Suchanka zaprosiliśmy do nas na dzień wspomnieniowy, który urządziliśmy na jego cześć z okazji odejścia na emeryturę. Kończył swą posługę w zborze cierlickim. Na tę okazję przygotowaliśmy wystawę zdjęć „Wioska Guty w minionym stuleciu” z fachowym wykładem prof. Daniela Kadhubca, jak również obrazów starych domów Władysława Benczyka z Nawisia.

W listopadzie spotkaliśmy się z pastorem fotografiem przy okazji promocji książki „Bliscy memu sercu” i wystawy fotograficznej „Portrety”.

Dzięki i chwała ks. Kazimierzowi Suchankowi za wszystko, czym nas wzbogacił!

W imieniu zarządu MK PZKO w Gutach Jan Myrdacz

Mokafe od Mokate

Kawa Mokafe ma to do siebie, że ją mogą bez uszczerbku na zdrowiu pić osoby z podwyższonym ciśnieniem tętniczym, mogą ją pić dzieci i karmiące piersią matki. A to dlatego, że nie zawiera kofeiny. Tej używki nie ma bowiem w ziarnach żyta, jęczmienia czy pszenicy.

Pamiętam z lat trzydziestych i okresu wojny jak było u nas w domu. Własne żyto prażyliśmy w specjalnych naczyniach z ręcznym miesadłem, by się równomiernie uprażyło, a potem przechowywali w szczelnym naczyniu. Codziennie rano mielono tyle ziarna, by wystarczało na cały dzień. Ponieważ do stołu siadało codziennie 7-8 osób,

a w czasie prac polowych (żniwa, wykopki, omloty) nawet 15-20, kawę gotowano w sześciolitrowym „żelazniku”. Do śniadania czy „przedobiodku” pito ją z mlekiem. Latem czarna służyła jako zimny orzeźwiający napój do zaspokojenia pragnienia. Do gotowania dodawano trochę cykorii suszonej i mielonej (pakowana była w papierowych pudełkach koloru purpurowego, a dzieci przy zabawach używały tego papieru do malowania policzków).

Do dziś pamiętam smak tej kawy, ale smaku kawy Mokafe jeszcze nie miałem okazji poznać.

Oton Wania, Dąbrowa

WTOREK 27 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Reportaż **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.55** Talent za talent **9.25** Pasterz bez owczarni (film dok.) **9.45** Jest takie miejsce - Szczyrk **10.00** Wyprzedzić chorobę **10.25** Kwadrans na kawę **10.40** Etiuda na pełne żagle (rep.) **11.05** Zaproszenie **11.25** Sprawa dla reportera **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Program sportowy **13.35** M jak miłość (s.) **14.25** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... **14.50** Łączy nas Polska (felieton) **15.05** Kariera i sumienie (film dok.) **16.00** Talent za talent **16.25** Wyprzedzić chorobę **16.50** Polskie miasta i miasteczka **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.35** Pasterz bez owczarni (film dok.) **17.55** Trzy spełnione marzenia (film dok.) **18.25** Sprawa dla reportera **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Miś Uszatek (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Jesteśmy z PL (mag.) **21.30** O dwóch takich co uciekli (film dok.) **22.00** Jest takie miejsce - Szczyrk **22.20** Święta noc - koncert kolęd **22.55** Marsz Sokołów (rep.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **0.00** Prosto w oczy **0.15** Plus minus **0.40** Sprawa dla reportera **1.15** Miś Uszatek (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Jesteśmy z PL (mag.) **3.35** O dwóch takich co uciekli (film dok.) **4.05** Etiuda na pełne żagle (rep.) **4.35** Święta noc - koncert kolęd **5.15** Marsz Sokołów (rep.) **5.45** Wiadomości.

ŚRODA 28 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.55** Budzik **9.25** Wierzę, wątpię, szukam **9.50** Album Mazowsza - Galeria Porczyńskich (mag.) **10.15** Pomysł na życie (film dok.) **10.40** Polskie miasta i miasteczka **10.45** Spotkania z profesorem Zinem **11.05** Plus minus **11.30** Kochaj mnie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Wieści Polonijne **13.20** Jesteśmy z PL (mag.) **13.50** O dwóch takich co uciekli (film dok.) **14.20** Trzy spełnione marzenia (film dok.) **14.50** Program rozrywkowy **15.30** Marsz Sokołów (rep.) **16.00** Budzik **16.25** Program edukacyjny **16.50** Polskie miasta i miasteczka **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Program publicystyczny **17.45** Wierzę, wątpię, szukam **18.15** Tu i teraz (rep.) **18.35** Świadkowie nieznanych historii **19.15** Rekisio (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Polska Karta **21.30** Egzamin z życia (s.) **22.20** Książka tygodnia **22.35** Zaczisz gwiazd - Jacek Zieliński **23.00** Kochaj mnie (s.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **0.00** Prosto w oczy **0.15** Program publicystyczny **1.00** Łączy nas Polska (felieton) **1.15** Rekisio (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Polska Karta **3.20** Egzamin z życia (s.) **4.25** Reportaż polonijny **4.40** Świadkowie nieznanych historii **5.20** Kochaj mnie (s.) **5.45** Wiadomości.

CZWARTEK 29 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.55** Zygzyki - Mikołajki **9.25** Proboszcz 2005 **9.45** Kapelani wojskowi (film dok.) **10.35** Kobiety - koncert Justyny Steczkowskiej **11.25** Rody fabrykanki - Biedermann i synowie **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Polska Karta **13.35** Egzamin z życia (s.) **14.20** Świadkowie nieznanych historii **15.00** Reportaż **15.15** Program publicystyczny **16.00** Zygzyki - Mikołajki **16.25** Program rozrywkowy **17.00** Teleexpress **17.20** Program publicystyczny **17.45** Proboszcz 2005 **18.10** Raj (mag.) **18.35** Smak Europy **18.45** Rody fabrykanki - Biedermann i synowie **19.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Reportaż polonijny **21.15** Teatr TV - Ich czworo **22.40** Kultura kontra dyktatura - spotkania białoruskie (rep.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **0.00** Pogoda dla narciarzy **0.15** Program publicystyczny **1.00** Animowany świat wyobraźni - Karol **1.05** Animowany świat wyobraźni - Gorejące palce **1.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Reportaż polonijny **3.05** Teatr TV - Ich czworo **4.30** Kultura kontra dyktatura - spotkania białoruskie (rep.) **5.15** Rody fabrykanki - Biedermann i synowie **5.45** Wiadomości.

PIĄTEK 30 GRUDNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Prosto w oczy **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.55** Domisie - Taniec **9.15** Gdzie jest Święty Mikołaj (film pol.) **10.00** Raj (mag.) **10.25** Laboratorium (mag.) **10.50** Regionalia (mag.) **11.15** Duże dzieci (talk-

show) **12.00** Wiadomości **12.10** Złotopolscy (s.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Pod niebem Brazylii (rep.) **13.35** Teatr TV - Ich czworo **15.00** Kultura kontra dyktatura - spotkania białoruskie (rep.) **15.25** „Polały się łzy me” - pieśni I. J. Paderewskiego do słów Adama Mickiewicza **15.50** Domisie - Taniec **16.10** Gdzie jest Święty Mikołaj? (film pol.) **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Ojczyzna polszczyzna **17.50** Spotkania z profesorem Zinem **18.10** Święta wojna (s.) **18.35** Regionalia (mag.) **19.00** Wieści polonijne **19.15** Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.10** Złotopolscy (s.) **20.35** Plebania (s.) **20.55** Mówi się... **21.15** Hity satelity **21.30** Na dobre i na złe (s.) **22.20** Duże dzieci (talk-show) **23.00** 50 - lecie Teatru Muzycznego TERNÓ **23.50** Wideoteka dorosłego człowieka **0.35** Gdzie jest Święty Mikołaj? (film pol.) **1.15** Bajki Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości **1.55** Sport **2.00** Złotopolscy (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Wieści Polonijne **3.05** Mówi się... **3.40** Na dobre i na złe (s.) **4.30** Duże dzieci (talk-show) **5.10** Święta wojna (s.) **5.40** Jest takie miejsce - Szczyrk.

SOBOTA 31 GRUDNIA

6.00 Plebania (s.) **7.35** Pogranicze (rep.) **8.00** Echa tygodnia **8.35** Mówi się... **8.55** Ziarno (mag.) **9.20** Bajeczki Jedynecki **9.30** Wieści Polonijne **9.45** Vacat **10.40** Klan (s.) **11.25** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Dancingowy smak **11.55** Złotopolscy (s.) **13.00** Wiadomości **13.15** Na dobre i na złe (s.) **14.05** Od przedszkola do Opola **14.35** Pogranicze (rep.) **15.10** Szansa na Sukces **16.05** Zatańczmy razem - MŚ Formacji Standardowych - Elbląg 2005 **17.00** Teleexpress **17.20** Zaczisz gwiazd - Don Wasyl **18.00** M jak miłość (s.) **19.00** Historia świąteczna o rosochatym włóczędze (s. anim.) **19.30** Wiadomości **20.04** Ordęcie noworoczne Prezydenta RP **20.20** Goryl, czyli ostatnie zadanie (film pol.) **21.15** Sylwester pod Dobrą Gwiazdą **21.50** „Cała jesteś w skowronkach” - jubileusz zespołu Skaldowie **22.35** Sylwester pod Dobrą Gwiazdą **0.55** Sylwester z Gwiazdami **2.40** Wiadomości **3.00** Sport **3.05** Ordęcie noworoczne Prezydenta RP **3.15** M jak miłość (s.) **4.05** Program rozrywkowy **4.45** Goryl, czyli ostatnie zadanie (film pol.) **5.35** Program rozrywkowy.

NIEDZIELA 1 STYCZNIA

6.00 Zatańczmy razem - MŚ Formacji Standardowych **6.50** Teatr nasz mały (rep.) **7.20** Zaczisz gwiazd - Don Wasyl **7.45** „Cała jesteś w skowronkach” - jubileusz zespołu Skaldowie **8.10** M jak miłość (s.) **9.00** Słowo na niedzielę **9.05** Marsoludek (dla dzieci) **9.30** Dwa światy (s.) **9.55** Ordęcie noworoczne Prezydenta RP **10.10** Żółta szlafmyca albo kolęda na Nowy Rok **11.00** Koncert Noworoczny z Poznania **12.00** Anioł Pański **12.20** Święta Noc - koncert **13.00** Transmisja Mszy Świętej **14.18** Koncert Noworoczny z Poznania **15.05** Piosenka starego Vejvody **15.30** Saloon gier - Szopka Noworoczna 2005 **16.10** Biografie - Gwałtownik Boży **17.00** Teleexpress **17.15** Teatr nasz mały (rep.) **17.45** Co tu jest grane? **18.15** M jak miłość (s.) **19.00** SEJF-Subiektywny Express Jacka Fedorowicza **19.15** Dobranocka **19.30** Wiadomości **19.50** Sport **20.00** Pogoda **20.08** Edyta Geppert i KROKE w Teatrze STU **20.30** Operacja Samum 88' (film pol.) **22.00** Sportowe emocje 2005 **22.50** Kabaret Starszych Panów **23.50** Wszyscy tańczą cha, cha, cha **0.05** M jak miłość (s.) **0.50** Marsoludek (dla dzieci) **1.15** Dobranocka za oceanem **1.30** Wiadomości **2.00** Operacja Samum 88' (film pol.) **3.30** Andrzej Cierniewski Symfonicznie **4.20** Sportowe emocje 2005 **5.10** Biografie - Gwałtownik.

PONIEDZIAŁEK 2 STYCZNIA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.30** 10 minut tylko dla siebie **8.40** Jedynecka **9.05** Pomysł na życie - Zielone **9.25** My Wy Oni **9.55** Zdarzyło się (rep.) **10.15** Mój pierwszy raz **11.10** Biografie - Gwałtownik Boży **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.40** Plebania - (s.) **13.05** Teatr nasz mały (rep.) **13.35** M jak miłość (s.) **14.20** Salon kresowy (rep.) **14.35** W piątą stronę świata (s.) **15.20** Zyciorys z celi śmierci (film dok.) **16.10** Jedynecka **16.35** Pomysł na życie - Zielone **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.20** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Dancingowy smak **17.45** My Wy Oni (mag.) **18.15** Jest takie miejsce - Baranów Sandomierski **18.35** Rewizja nadzwyczajna - Generał Władysław Anders **19.05** Kościół i świat **19.15** Dobranocka **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Plebania (s.) **21.00** Sportowy tydzień **21.30** Przeprowadzki (s.) **22.25** Polskie Państwo Podziemne 1939 - 1945 (film dok.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.53** Sport Telegram **24.00** Prosto w oczy **0.15** Wielka Gra (s.) **1.15** Dobranocka za oceanem **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Plebania (s.) **2.50** Sportowy tydzień **3.20** Przeprowadzki (s.) **4.10** Polskie Państwo Podziemne 1939 - 1945 **5.15** Ojczyzna polszczyzna **5.30** Rewizja nadzwyczajna - Generał Władysław Anders.

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE

Jutro Trzyniec - Slavia

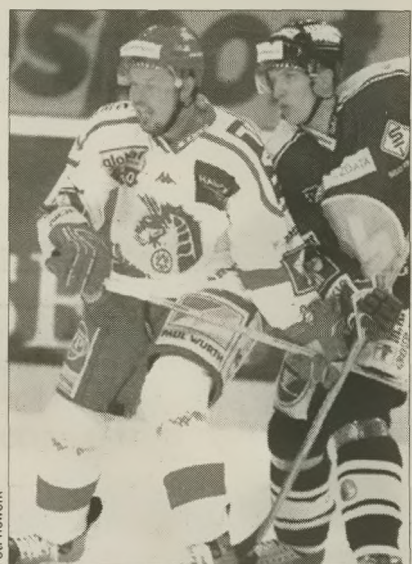
Chwili wytchnienia nie mają ekstraklasy hokeści, którzy w tym tygodniu zaliczą jeszcze dwie kolejki. Hokeści Stalowników Trzyniec jutro podejmują przed własną publicznością lidera tegorocznych rozgrywek, Sławię Praga, a w piątek trzynicianie w ostatnim meczu tego roku zagrają na wyjeździe z trzecim w tabeli Zlinem.

Stalownicy w poprzedniej kolejce (w ubiegły czwartek) przegrali na lodzie Pilzna 2:5 i ostatnie tegoroczne spotkanie przed własną publicznością z pewnością potraktują bardzo serio. Tym bardziej, że ze Sławią trzynicianie mają w tym sezonie wyrównany bilans wzajemnych spotkań. W październiku Trzyniec przegrał u siebie ze Sławią 1:4, ale w listopadzie podopieczni trenera Jiřego Juřika sięgnęli w Pradze po trzy punkty, za zwycięstwo 4:0. Bramki dla Stalowników zdobyli wtedy Parolulek, Hašek, Kudrna i Huna. Kibice spod Jaworowego z pewnością nie mieliby nic przeciwko temu, by równie gładko poszło ich pupilom także w jutrzejszym spotkaniu. Komfort psychiczny będzie jednak po stronie gości, którzy w ubiegłym tygodniu sprawili sobie wigilijny prezent, pokonując na własnym stadionie w meczu na szczycie 3:1 wicelidera tabeli Białe Tygrysy Liberec.

W pojedynku z Pilznem popełniłmy zbyt wiele błędów w defensywie, a Pilzno jest zespołem z kategorii nieobliczalnych - skomentował wynik czwartkowego spotkania trener Trzyńca Jiří Juřík. Potwierdziło się, że i w tym sezonie Stalownicy nie potrafią znaleźć sposobu na pokonanie tego rywala, z Pilznem przegrali również trzeci mecz obecnych rozgrywek, a w sumie już dziesiąty wzajemny pojedynek z rzędu! - W śródownym meczu ze Sławią Praga kluczem do sukcesu będzie dokładna gra w defensywie i to całej drużyny. Nie możemy pozwolić sobie na takie kiks, jak miało to miejsce w nieszczęsnym pojedynku z Pilznem. Obowiązki obronne muszą pełnić też napastnicy - stwierdził Juřík. Pod Jaworowym wierzą, że po serii trzech spotkań bez zwycięstwa (trzyńcianie przegrali kolejno ze Znojmem, Pardubicami i Pilznem) drużyna będzie głodna sukcesu.

Dla kibiców przygotowano na jutro szereg atrakcji. Nie zabraknie licznych konkursów, a na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody. W przerwie po drugiej tercji przed stadionem rozpocznie się pokaz sztucznych ogni.

● **HC LASSELSBERGER PILZNO - STALOWNICY TRZYNIEC 5:2 (1:1, 2:1, 2:0). Bramki: 15. i 52. Cartelli, 22. Andrašovský, 24. Adamský, 48. Moravec - 2. Kudrna, 30. Martyněk. Sędziował Hodek. Kary 6:12, wykrzystane 1:1. Widzów 5082.**

Słowacki napastnik Peter Fabuš (z lewej) wniósł sporo ożywienia do ofensywy Stalowników Trzyniec i jutro może być „czarnym koniem” w ekipie Jiřego Juřika. Fabuš zadebiutował w barwach Stalowników dopiero 22 listopada w derby z Witkowicami, nie zaliczył więc dotychczasowych dwu spotkań ze Sławią Praga.

Lokaty po 35. kolejce: 1. Slavia Praga 73, 2. Liberec 69, 3. Zlin 64, 4. Witkowiec 59,... 8. Trzyniec 47 pkt. (jb)

UWAGA, BIEGACZE!

Na sylwestra do Karwiny

Lekkoatletyczna sekcja Jäkla Karwina organizuje na sylwestra tradycyjny bieg na 10 km. Zawody rozpoczynają się o godz. 10.00 na stadionie Jäkla w Karwinie Raju, zgłoszenia przyjmowane są w dniu imprezy w biurze stadionu (obok szatni), do godz. 9.45. Opłata startowa wynosi 50 Kc, w cenę wliczony jest też smaczny sylwestrowski gulasz.

Trasa wyścigu biegnie przez cały czas asfaltową drogą, wiele zależeć będzie zatem od warunków atmosferycznych. Zawodnicy wystartować mogą w trzech kategoriach: mężczyźni do lat 39, +40 i + 50 lat. Rekord trasy należy do Petra Prokopa z Sokoła Opawa, który w roku 1997 dystans 10 km pokonał w czasie 34:39 min. (jb)

Co słysząc?

■ **PAVEL KOZUŠNIK WROCŁ DO HAWIERZOWA.** Florbolową drużynę ekstraklasy Torpeda Hawierzów wzmocnił przed świętami doświadczony Pavel Kozušnik. Reprezentant RC i członek srebrnej drużyny mistrzostw świata wraca do klubu, gdzie rozpoczął swoją profesjonalną karierę. Kozušnik ostatnio występował w barwach szwajcarskiego klubu HC Rychenberg. Wszystkie wskazuje na to, że Pavel Kozušnik zadebiutuje w barwach Torpeda 14 stycznia 2006, kiedy to Hawierzów zmierzy się przed własną publicznością z prowadzącym w tabeli Fortuna Ekstraligi Tatranem Strzeszowice. W barwach dziewiątego w tabeli Hawierzowa występuje brat Pavla Kozušnika - Miroslav Kozušnik.

■ **SZACHIŚCI HUTY TRZYNIEC BEZ REWELACJI.** W tegorocznym sezonie drużynowej ekstraklasy szachowej jedyny reprezentant Zaolzia - zespół Huty Trzyniec - spisuje się poniżej oczekiwań. Trzynicianie po sześciu kolejkach z dorobkiem sześciu punktów zajmują dopiero dziesiątą pozycję w tabeli. Z bilansem 16 pkt. prowadzi Bauset Pardubice. W 7. kolejce spotkań (14. 1. 2006) trzynicianie zaprezentują się w derby na szachowych stołach drużyny Labor-tech Ostrawa. Huta Trzyniec występuje w tym sezonie w następującym składzie: Aleksander Miśta, Gennadij Timoszczenko, Piotr Murdzia, Ladislav Langner, Jana Jackowa, Milan Walek, Martin Frolík i Olga Sikora. (jb)

■ **JUSTYNA KOWALCZYK ZŁAPALA FORMĘ.** Justyna Kowalczyk zdobyła już wystarczającą ilość punktów FIS, które pozwalają jej wystartować w zawodach Pucharu Świata. Polska biegaczka prezentuje rewelacyjną formę i po świętach zobaczymy ją w zawodach PŚ w Nowym Mieście. Kowalczyk świetnie zaprezentowała się w silnie obsadzonych zawodach FIS w Krasnogorsku. Polka wygrała z dużą przewagą. W czeskim Nowym Mieście Kowalczyk wystąpi zarówno w sprintach (30.12 godz. 13.30), a także w biegu na 10 kilometrów krokiem żyłwowym (31.12 godz. 10.00). - By dobrze wypaść, będę musiała dać z siebie jeszcze więcej. Jestem gotowa do walki, zdaję sobie sprawę z rosnących oczekiwań wobec mnie, ale prosiłabym jeszcze o trochę cierpliwości. Na razie nie chcę obiecywać miejsc na podium Pucharu Świata, bo to mogą być jeszcze plany bez pokrycia. Najwyższą formę szykujemy na igrzyska - stwierdziła Kowalczyk.

■ **OLISADEBE NIE PRZEKONAŁ DO SIEBIE TRENERA PORTSMOUTH.** Pierwszoligowy angielski zespół piłkarski FC Portsmouth nie zatrudnił napastnika Panathinaikosu Ateny i reprezentacji Polski Emmanuela Olisadebe. Olisadebe był na krótkich testach na Fratton Park, zagrał nawet w wewnętrznym sparingu. Trener

Harry Redknapp nie zdecydował się jednak na pozyskanie Nigeryjczyka z polskim paszportem. - Olisadebe był w porządku, ale już wrócił do domu. Kilka innych zespołów jest nim zainteresowanych, więc myślę, że zmieni klub - powiedział trener Harry Redk-

Justyna Kowalczyk z impetem wróciła na narciarskie trasy po skróceniu dyskwalifikacji za używanie niedozwolonych środków (dexametazon).

napp. Olisadebe od pięciu lat jest zawodnikiem Panathinaikosu, do którego trafił z Polonii Warszawa. W ostatnim czasie bardzo rzadko pojawia się na boisku. W tym sezonie jedyne udane występy zanotował przeciwko Wisłę Kraków w eliminacjach Ligi Mistrzów. W lipcu 2002 roku Olisadebe bliski był podpisania kontraktu z innym angielskim klubem - FC Birmingham. Nieoficjalnie mówiło się, że na przeszkodzie stanęły złe wyniki testów medycznych. Później piłkarza wielokrotnie trażyły różne urazy.

■ **JACEK KRZYNÓWEK: CHCĘ SIĘ ROZWIJAĆ.** - Nie interesuje mnie powrót do Norymbergii. Grałem w tym klubie pięć lat. To był wspaniały czas, ale teraz powrót tam oznaczałby krok w tył. A ja chcę się rozwijać - powiedział na łamach „Życia Warszawy” Jacek Krzynówek. Według doniesień prasowych Bayer Leverkusen zamierza pozbyć się piłkarza reprezentacji Polski. Jedną z opcji jest powrót Krzynówka do FC Nuernberg. W zamian „Aptekarzy” zasiliłby napastnik Stefan Kiessling. Runda jesienna nie była udana dla Krzynówka. Z powodu kontuzji 29-letni pomocnik nie grał we wrześniowych meczach eliminacji mistrzostw świata. W Bundeslidze nowy trener Bayeru Michael Skibbe rzadko dawał szansę gry Polakowi. - Nie zniechęcam się. Jestem w stanie podjąć walkę o miejsce w składzie. Muszę jednak przyznać, że trochę za wcześnie wróciłem na boisko, nie będąc jeszcze w pełnej dyspozycji. Ale bardzo chciałem pomóc reprezentacji Polski - podkreślił Krzynówek.

■ **CZERKAWSKI WRÓCIŁ DO NHL.** Najlepszy polski hokeista ostatnich lat, Mariusz Czerkowski, znów hasa po lodowiskach amerykańsko-kanadyjskiej NHL. Czerkowski powrócił przed świętami do składu drużyny Toronto Maple Leafs i w tym sezonie jak na razie trzykrotnie wpisał się już na listę strzelców. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Uczą polskiego cudzoziemców **str. 3**GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**Kto wygrał z MOKATE? **str. 5**Rusza Turniej Czterech Skoczni **str. 8**CZWARTEK
29 GRUDNIA 2005
NR 152
ROCZNIK LX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Nauczyciele i uczniowie śpiewają wspólnie finałową pieśń.

KONCERT, KTÓRY ZROBIŁ WRAŻENIE

Z opłatkami do widza

KARWINA FRYSZTAT (sch) – Polska szkoła we Frysztle ponownie pokazała klasę. Tym razem okazją po temu był koncert świąteczny pn. „Od Adwentu do Trzech Króli” w miejscowym kościele katolickim.

– Te kolędy pozwoliły nam raz jeszcze przeżyć atmosferę Bożego Narodzenia – powiedziała po koncercie dyrektorka szkoły, a jednocześnie reżyser całości, **Jadwiga Palowska**. Całość zaś, ułożona wg scenariusza polonistki **Ewy Cieleckiej**, była imponująca. Od polskich kolęd, pieśni sakralnych po łacinie i hebrajsku oraz angielskojęzycznych spirituals w wykonaniu chóru szkolnego oraz wywodzącego się z jej szeregów kwintetu oraz solistki **Jolanty Szwed** (dyr. **Ewa Blanik** i **Beata Roman**)

przez nastrojowe recytacje konferansjerów **Natalii Orszulik** i **Jakuba Šafránka**, występ zespołu folklorystycznego młodszych uczniów, czyli „Gizdów” z solistką **Joanną Wierzgoń**, aż po utwór chóralny wykonany przez nauczycielki szkoły. Nastrój świąteczny oraz bezpośredni kontakt wykonawcy z widzami potęgowały momenty, gdy młodsze dziewczęta ubrane w biel poszły z opłatkami do szczerlnie wypełniających kościół publiczności.

Ciąg dalszy na str. 2

Nagrody dla miasta

JABLONKÓW (kor) – Ratusz może się pochwalić dwiema nagrodami, które przed świętami przyznało miastu czeskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Pierwsza to srebrny laur za dobrą organizację służb publicznych. Jabłonków został wyróżniony tą nagrodą wspólnie z urzędami 7 miast z całej RC, m.in. z magistratem miasta Ostrawy.

Drugą nagrodą oceniono Jabłonków za realizację projektu pogłębiania ponadgranicznej współpracy z partnerskim miastem z Polski, Gogolinem. W ramach tego projektu oba miasta zorganizowały 6 spotkań pracowników poszczególnych wydziałów ratuszów, których celem była wymiana doświadczeń. Cykl spotkań zakończyła w październiku czterodniowa konferencja w Jabłonkowie.

Obie nagrody sekretarz jabłonkowskiego UM, **S. Loskot**, odebrał z rąk szefa MSW, **Františka Bubłana**, przed świętami podczas spotkania w Pilźnie.

W KOLEJCE DO WYCIĄGU TRZEBA SVOJE Odstać
Narciarzom pogoda sprzyja

BESKIDY (sch) – Bardzo dobre warunki śniegowe, jakie panują na wszystkich beskidzkich nartostradach, sprawiają, że amatorzy białych sportów korzystają z ferii świątecznych i tłumnie ruszają w góry. Rezultat? Zapchane parkingi oraz coraz dłuższe kolejki do wyciągu.

Taka sytuacja panuje od trzech dni na mosteckich nartostradach. Pomimo że jeden karnet uprawnia do korzysta-

nia aż z trzech wyciągów, i tak trzeba w kolejce spędzić ok. 15 min. – *Ruch wzmożił się na Szczepańcu i nadal trwa. Dziś jest ciut luźniej, może dlatego, że pada śnieg – uważa zastępca wójta Mostów, **Alojzy Martyniek**, który zgadza się z naszą sugestią, że warto pomyśleć o powiększeniu parkingów zarówno pod samą nartostradą, jak i wyżej we wsi. Co jego zdaniem powoduje ruch w interesie? – Już w lecie odpowiednio rozreklamowaliśmy nasz ośrodek. Swoją rolę ma tu też na pewno nadziemny tor wózekkowy.*

Prawdziwym testem cierpliwości dla narciarzy są w tych dniach kolejki do wyciągów w Rzece. Aby wyjechać na górę, trzeba w nich najpierw odstać pół godziny. Miłośnicy najbardziej stromej w Beskidach nartostrady, tzw. wielkiej Rzeki, jak na razie, nie mają jednak co liczyć na poprawę stanu technicznego wolno poruszającego się wyciągu. – *Po zakończeniu sezonu zamierzamy wydłużyć krótszy wyciąg o kolejne 300 m. Dłuższy na ewentualny remont musi jeszcze poczekać – dowiedzieliśmy się od obsługi.*

Komfortowe pod tym względem warunki panują na dolnołomnińskiej skrajnej Severce. Ciąg dalszy na str. 2

Ostatnia rata
Mittal Steel

OSTRAWA (mro) – Hetman województwa **Evžen Tošenovský** i jeden z dyrektorów **Mittal Steel Ostrava Josef Buryan** podpisali wczoraj umowę o darowiźnie 100 mln koron, ostatniej racie z 200 mln koron, które firma LNM Holdings zobowiązała się przy prywatyzacji Nowej Huty w styczniu 2003 roku przełać na rachunek województwa. Zobowiązanie to przejął obecny właściciel Huty Holding **Mittal Steel**.

Ciąg dalszy na str. 2

W 2006 ROKU PŁACE W REGIONIE WZROSŁY O 5 PROC.

Negocjacje na finiszu

REGION (mro) – Większość pracodawców w regionie morawsko-śląskim przewiduje w przyszłym roku wzrost płac o 5 procent. Podwyżka płac w najważniejszych firmach regionu będzie w ten sposób kopiować wzrastającą krzywą pierwszych trzech kwartałów bieżącego roku. W trzecim kwartale br. zatrudnieni w naszym województwie otrzymywali średnio pensje w wysokości 18 833 brutto. Największy wzrost płac odno-

towno w dziedzinie wydobywania górnictwa naturalnych i energetyce. Średnio o 1500 koron wzrosły w 2005 roku płace budżetówki, w sferze prywatnej było to zaledwie 993 korony.

Również w karwińskiej spółce **Jäkl** po dwumiesięcznych negocjacjach związki zawodowe reprezentowane przez **Emila Buga** zawarły z pracodawcą, reprezentowanym przez **Stanislava Konkolskiego**, układ zbiorowy, który zakłada wzrost płac o 5 proc. Średnia płaca 790 pracowników **Jäkla** w 2005 roku osiągnęła 18 tys. koron. W umowie oprócz wzrostu płac zagwarantowano także 5-tygodniowy urlop, dodatek na wyżywienie, specjalne wynagrodzenia przy przejściu na emeryturę, jubileuszach pracy itp.

Ciąg dalszy na str. 2

POMYSŁ NA NOWY FESTIWAL FILMOWY

Wakacyjne Kadry

CIESZYN (r) – Miasto się nie poddaje, w miejsce przeniesionego do Wrocławia festiwalu Era Nowe Horyzonty urzędnicy chcą zorganizować inną imprezę filmową. Myślą o festiwalu filmów polskich. Gdy w październiku **Roman Gutek** postanowił, że słynny Festiwal Filmowy Era Nowe Horyzonty przeniesie się do Wrocławia, bo Cieszyn jest już dla niego za mały, miasto było w szoku. To dzięki festiwalowi Cieszyn zyskał miano letniej kinowej stolicy Polski. Na 10 dni zjeżdżały tu tysiące turystów, a hotelarze, sklepikarze i właściciele knajp zarabiali podczas imprezy tyle, co zwykle przez dwa miesiące. Poza tym, festiwal był jednym z elementów programu „Ciesz się Cieszyńem”, na który miasto prosiło o unijną dotację. Na szczęście miasto szybko zareagowało i jest już pomysłem, jak zagospodarować dzień po festiwalu Gutka.

– *Zamiast Ery Nowe Horyzonty chcielibyśmy zorganizować festiwal*

*Wakacyjne Kadry, imprezę pod znakiem filmu polskiego, promującą takie produkcje, także filmy dla dzieci i młodzieży. Mamy nadzieję, że nie będzie to festiwal typowo filmowy, że odbędzie się także wiele innych kulturalnych imprez. Chcemy ten festiwal robić sami. Ma to być miejska impreza – mówi **Jan Matuszek**, wiceburmistrz Cieszyna. Urzędnikom udało się jeszcze we wniosku o unijną dotację zamienić Ery Nowe Horyzonty na Wakacyjne Kadry. Decyzja o przyznaniu unijnej dotacji ma zapaść na początku przyszłego roku.*

– *Mamy nadzieję, że jeśli festiwal dojdzie do skutku, stanie się imprezą cykliczną – mówi Matuszek. Matuszek podkreśla, że festiwal odbywać się będzie w drugim tygodniu lipca, czyli w innym terminie niż impreza Gutka. Cieszyn nie chce być posadzanym o rywalizację z Wrocławiem.*

Mimo że wyciąg na dolnołomnińskiej nartostradzie „Armada” należy do tych bardziej sprawnych, również tutaj ustawiła się wczoraj dość długa kolejka.

NIE KAŻDY MOŻE POWITAĆ NOWY ROK WŚRÓD SWOICH NAJBLIŻSZYCH

Nie wszyscy powitają Nowy Rok na balach, w dyskotekach lub w gronie znajomych. Niestety, aby bawić się mógł ktoś, ktoś inny musi pracować.

– *Przełom roku, to dla nas okres największego nasilenia. Wtedy jesteśmy w pełnej gotowości – mówi naczelnik Beskidzkiej Grupy GOPR, **Milan Pavlica**. – W każdym z ośmiu naszych stowisk – na Wielkim Połomiu, Jaworowym, Lysej Górze, Gróniu, Pustewnach, Radhoszczu, Solaniu i Jawornikach, dyżury pełnić będzie dwóch zawodowych ratowników oraz ochotnicy. Z doświadczeń minionych lat wiadomo, że właśnie w sylwestra i na Nowy Rok w górach zdarza się najwięcej wypad-*

ków, a w głównej mierze ich przyczyną jest alkohol. Narciarze po kieliszkach lubią brawurową jazdę, nie zdają sobie sprawy, jak ryzykują. Zdarza się też, że wychodzą na zakazane trasy, i gubią się w

Sylwester na służbie

nieznanym terenie. Ratownicy pełniący dyżur w różnych rejonach Beskidów, nie mogą spotkać się osobiście, składają sobie życzenia przez radiostację.

Nad naszym zdrowiem i bezpieczeństwem czuwać będą lekarze pogotowia ratunkowego oraz strażacy. Przed kilku laty przyszła do nas moda na

wszelkiego rodzaju ognie sztucznie i petardy. Małe dzieci, starsza młodzież, rodzice i dziadkowie odpalają kolorowe rakiety i w ferworze noworocznej atmosfery często dochodzi do uszkodzeń ciała lub pożarów. – *W tym dniu pełnić będzie dyżur dziesięciu strażaków gotowych w każdej chwili wyjechać ze swojej bazy – dowiedzieliśmy się w Powiatowej Straży Pożarnej w Karwinie.*

– *Sylwester jest dla nas normalnym dniem służby – powiedział nam **Jan Sobol** z Powiatowej Komendy Policji RC. – Patrolować będziemy ulice oraz miejsca, w których od lat, właśnie na przełomie roku, dochodzi do awantur i bójek.*

Ciąg dalszy na str. 2

Znad Wisły

■ Lech Kaczyński złożył przed Zgromadzeniem Narodowym przysięgę prezydencką. Tekst przysięgi brzmi: *Obejmując z woli Narodu urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, uroczystie przysięgam, że dochowam wierności postanowieniom Konstytucji, będę strzegł niezłomnie godności Narodu, niepodległości i bezpieczeństwa Państwa, a dobro Ojczyzny oraz pomyślność obywateli będą dla mnie zawsze najwyższym nakazem.*

■ Polska arena polityczna jest stabilna, a przewaga PiS i Platformy nad resztą ugrupowań przynosiąca – dowodzi sondaż przeprowadzony przez PBS na zlecenie „Gazety Wyborczej”. Która z partii ma najwierniejszych wyborców? PSL – 89 proc. tych, którzy głosowali na ludowców we wrześniu, nadal ich popiera. Największym magnesem jest z kolei PiS, który zabiera wyborców LPR (24 proc.), PO (8 proc.). PSL i Samoobronie (po 6 proc.), a utrzymuje własnych (86 proc.). Najmniej pewny elektorat ma Samoobrona, która utrzymała poparcie 74 proc. wyborców z wrześniowych wyborów. Z partii, które do Sejmu nie weszły, w sondażu żyje tylko SdPi – ma 4 proc. poparcia.

■ Ministranci księdza prałata Henryka Jankowskiego chcą postawić jego pomnik w Starogardzie Gdańskim (rodzinnym mieście kapłana), a w Warszawie otwierają Instytut im. ks. Henryka Jankowskiego, który budowlę sfinansuje. Ks. Henryk Jankowski zgadza się, by młodzież mogła podziękować pasterzowi za patriotyczną postawę, której był wierny całe życie. *Moich pomników będzie więcej. W Gdańsku jak najbardziej taki pomnik powinien stanąć, bo chociaż urodziłem się w Starogardzie, to przecież cała moja patriotyczna działalność związana jest z Gdańskiem* – wypowiada się Jankowski. Jeśli chodzi o Instytut, to będzie to instytut patriotyczny zajmujący się głównie wydawaniem książek.

■ Powstanie muzeum pułkownika Ryszarda Kuklińskiego. Goście będą chodzić po radzieckich flagach. I właśnie to wywołuje głosy oburzenia. U polityków i historyków – pisze „Życie Warszawy”. W muzeum będzie można obejrzeć niepublikowane do tej pory fotografie, dokumenty i inne pamiątki po Ryszardzie Kuklińskim – najsłynniejszym agencie CIA. Pułkownik przekazał Amerykanom największe sekrety Moskwy, w tym plany wprowadzenia stanu wojennego. Obiekt powstanie w kamienicy przy Kanonii. Wsparcia idei stworzenia muzeum udzielił Lech Kaczyński (jeszcze jako prezydent Warszawy) i minister obrony Radosław Sikorski. W organizacji przedsięwzięcia ma pomóc MON i Muzeum Wojska Polskiego.

■ Polacy należą do największych pesymistów. Jak pisze „Życie Warszawy”, niemal połowa z 52 tys. osób w 62 krajach objętych w listopadzie i grudniu sondażem ośrodka Gallup International ocenia, że rok 2006 będzie z ich punktu widzenia lepszy od 2005. Tylko co piąty respondent uważa, że będzie gorzej, a 26 proc., że sytuacja się nie zmieni. Najbardziej optymistycznie nastawionym regionem jest Afryka (średnio 57 proc. to optymiści), a mieszkańcy Europy Zachodniej i Wschodniej – około 30 procent – najczarniej oceniają perspektywy na przyszły rok. Polska ma zaledwie 28 proc. optymistów. To o dwa punkty poniżej średniej dla całej Europy Wschodniej. Zaledwie co dziesiąty Polak z optymizmem patrzy na rozwój gospodarczy w 2006 roku. Mniej optymistów jest tylko w czterech krajach świata. Z badań wynika, że 40 proc. Polaków jest spokojnych o zachowanie swojej posady, za to prawie połowa obawia się bezrobocia. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

FOT. WLADYSLAW OWICZARZ

W foyer Powiatowego Archiwum Państwowego trwa wystawa drewnianych szopek. Autorem wszystkich 25 żłobków jest członek Czeskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Szopek w Hradcu Kralowej, Jiří Obluk. Mieszkaniec Orłowej, urodzony w Ostrawie. Ten inżynier maszynoznawstwa i kandydat nauk, rzeźbieniu stajenek poświęca się już 35 lat. Najpierw reperował fragmenty drewnianych figurek przy pomocy narzędzi uzyskanych od stryja małżonki. Od 1990 roku poświęca się samodzielnej twórczości. Wykonał już ponad 140 zestawów z drewna lipowego, a ostatnio również z innych, twardszych odmian drewna. Obluk prezentuje swoje drewniane stajenki również w Francji. Na przełomie lat 2000-2001 w Bielsku-Białej zdobył za swe rzeźby nagrodę. Na zdjęciu fragment wystawy.

Z budżetem, lecz bez wójta

BUKOWIEC (kor) – Dopiero w połowie stycznia samorząd zadecyduje o tym, kto zastąpi w funkcji wójta zmarłego przed świętami Józefa Ćmiela (do tego czasu obowiązki wójta pełnić będzie jego zastępca Petr Jalowiczor). W 15-osobowym samorządzie Ćmiela powinien zastąpić pierwszy rezerwowy, Paweł Stonawski.

Jeszcze przed świętami udało się jednak bukowianom uchwalić budżet na 2006 r. Będzie on zrównoważony,

Negocjacje na finiszu

Dokończenie ze str. 1

Tylko w tym roku firma wydała na dofinansowanie wyżywienia pracowników ponad 3 mln koron, na darmowe napoje pół mln koron oraz 2,5 mln Jäkl dołoży na dofinansowanie ubezpieczenia emerytalnego swoich pracowników. Jako nagrodę za wykonanie planu w grudniu swej załodze wypłacił łącznie 2,5 mln koron.

Sylwester na służbie

Dokończenie ze str. 1

W lepszej sytuacji od służb mundurowych są cywile. Krysia Klus z Hawierzowa będzie co prawda sylwestra szaleć ze znajomymi w dyskotekę, ale z pracy urwie się dopiero po 20.00. Jest kosmetyczką i 31 grudnia to w jej branży jeden z najcięższych dni w roku. Na nudę nie będą narzekać również taksówkarze. W sylwestra, a raczej już w Nowy Rok, ludzie chętnie

a gmina będzie gospodarować z kwotą 8,89 mln Kč. Do najważniejszych przyszłorocznych inwestycji zaliczono remont dróg gminnych, na który wieś otrzyma z resortu rozwoju regionalnego dotację w wysokości 9,5 mln Kč. Drugim ważnym przedsięwzięciem będzie remont budynku czeskiej podstawówki.

Ostatnia rata...

Dokończenie ze str. 1

Kwota przekazana przez właścicieli Nowej Huty (pierwszych 50 mln koron przekazano w styczniu, drugie w grudniu 2004 r.) jest przeznaczana na politykę aktywizacji zatrudnienia w województwie. Pierwszych 100 mln wykorzystano na wytworzenie 140 nowych miejsc pracy w 14 małych i średnich firmach. Natomiast w budżecie województwa na rok 2006 uwzględniono 14 mln koron na wsparcie tranzytowej strefy przemysłowej, 15 mln na naukę i prowadzenie badań naukowych, 5 mln na programy stypendialne.

rezygnują z podróżowania własnymi samochodami. Nie zawsze też mogą skorzystać z autobusów, których kursy zostają znacznie ograniczone lub nawet zawieszone. Najwięcej taksówek zamawianych jest między 19 a 21 oraz 3 i 4 nad ranem.

Dyżury pełnić będą również dyspozytorzy pogotowia gazowego, wodno-kanalizacyjnego czy elektrycznego.

(wak)

Fiekawostki

Hiszpanie bez sjesty

Hiszpański rząd oficjalnie zniósł sjęstę, czyli przedłużoną przerwę obiadową – poinformował „Financial Times”. Według nowej ustawy, przerwa obiadowa zostanie ograniczona do 60 minut, aby pracownicy służb publicznych mogli wyjść z pracy o godz. 18.00. Dotychczas sjęsta w Hiszpanii trwała od godz. 14.00 do 16.00. Zgodnie z nowym porządkiem, przerwa obiadowa będzie między 12.00 a 13.00 – podobnie jak w innych krajach Unii Europejskiej. Cytowany przez gazetę minister ds. administracji państwowej rządu w Madrycie Jordi Sevilla tłumaczył, że ma to przynieść kres „chaosowi” w pracy służb publicznych i pozwolić Hiszpanom na pogodzenie pracy z życiem rodzinnym. Sevilla sam ma trójkę dzieci. Minister wyraził też nadzieję, że w ślad za sektorem publicznym pójdą prywatni przedsiębiorcy – dodaje „FT”.

Modne, ale sztuczne

W USA rośnie w cenie dziewictwo, na co wskazuje szybko wzrastająca liczba zabiegów chirurgicznego przywrócenia błony dziewiczej. Zabieg ten jest od dawna popularny na Bliskim Wschodzie i w Ameryce Łacińskiej, czyli w regionach, gdzie zachowanie dziewictwa przed małżeństwem było tradycyjnie normą kulturową. Jak podaje jednak Amerykańskie Towarzystwo Chirurgii Plastycznej, przywracanie błony dziewiczej staje się coraz częstsze także w USA, głównie za sprawą rosnącej imigracji z krajów latynoskich i muzułmańskich. Jak podaje dziennik „Wall Street Journal”, nie ma oficjalnych statystyk na ten temat, ale według chirurgów plastycznych, w ciągu ostatnich pięciu lat liczba zabiegów tego rodzaju podwoiła się, lub nawet potroiła. Sztuczne przywracanie błony dziewiczej krytykują organizacje religijne i

Decyzja w styczniu?

OSTRAWA (mro) – Samorząd województwa morawsko-śląskiego na swej ostatniej przedświątecznej sesji zaaprobował sposób postępowania przy przygotowaniu II etapu strefy przemysłowej w Noszowicach dla firmy Hyundai Motor Company.

Etap ten przewiduje wykupienie 223 ha gruntów i 9 domów, na które z budżetu województwa zostanie przeznaczonych 12,75 mln koron, z budżetu państwa zaś, po wyrażeniu w styczniu zgody przez komisję międzyresortową, aż 370,8 mln koron. Samorząd zdecydował także o ogłoszeniu

pierwszego przetargu w Noszowicach – prac terenowych, które mają rozpocząć się pod koniec zimy.

Województwo już ma przepisaną w urzędzie katastralnym grunty przejęte w I etapie przygotowań. M.in. o tych faktach 22 grudnia poinformował hetman Evžen Tošenovský szefostwo Hyundai Motor Company. W odpowiedzi usłyszał, że firma definitywnie zdecyduje o lokalizacji fabryki samochodów w styczniu. Dodajmy, że w styczniu Hyundai zamierza odwiedzić premier RC Jiří Paroubek.

FOT. BEATA SCHÖNWALD

Na pierwszym planie „Gizdy” niosą Dzieci nie dary.

Z opłatkiem do widza

Dokończenie ze str. 1

A także kiedy występujący uczniowie i nauczyciele ruszyli w takt finałowej pieśni „Przekażmy sobie znak pokoju” z solówką E. Blanik podać słuchaczom dłoń „na znak pokoju”.

Dla wykonawców i pomysłodawców koncertu satysfakcją były gromkie brawa, dla publiczności – niezatar-te wrażenia, które pozostają w sercu jeszcze długo po powrocie do domu.

Narciarzom pogoda sprzyja

Dokończenie ze str. 1

Na stanie w kolejkach nie trzeba tu tracić czasu, wyciągi wywożą ludzi na bieżąco. Również tutaj nam potwierdzono, że pierwszy dzień świąt był raczej spokojny, za to od poniedziałku zaczęło przybywać narciarzy.

Zdaniem ratownika beskidzkiego pogotowia górskiego, Radima Pavlicy, pomimo dużego naporu turystów odbywa się bez poważniejszych urazów. Jak dotąd, pomocy udzielono w 20 przypadkach. Chodziło o typowe dla narciarzy obrażenia.

feministki, a środowiska medyczne niepokoją się, że zabiegi przeprowadzają niekiedy lekarze bez odpowiednich kwalifikacji.

Żart za 2 mld euro

Ponad stu Francuzów otrzymało przed kilku dniami od swego funduszu emerytalnego wezwanie do zapłaty zaległych składek w wysokości ponad... 2 miliardów euro. Teraz fundusz przeprosza, tłumacząc, że zawiła pomyłka komputera. „Musiałam usiąść, kiedy zobaczyłam tę sumę” – mówi Christine Vallee, od której fundusz zażądał 2,14 miliarda euro, składając przy okazji najlepsze życzenia noworoczne. Przedstawiciele funduszu mówią o pomyłce komputera, za którego sprawą 113 klientów dostało listy z żądaniem zapłaty horrendalnych sum. Zapewniają też, że oczywiście ta pomyłka w żadnym razie nie odbija się na kontaktach tych

OSTRAWA (mro) – Wsparcie dla nowych połączeń lotniczych jest w ramach regionalnych lotnisk normalnym, standardowym postępowaniem i musimy przywyknąć do myśli, że tylko w ten sposób przyciągniemy nowe spółki transportowe – powiedział na posiedzeniu samorządu województwa zastępca hetmana, Pavol Lukša, uzasadniając wydatek 35 mln koron z budżetu województwa, które w 2006 roku przypadną lotnisku w Mosznowie.

Wsparcie województwa zakłada także pomoc przy znalezieniu dla lotniska partnera strategicznego, z którym nowy dyrektor – wyłoniony z zaplanowanego na styczeń konkursu – miałby wyprowadzić Mosznow na prostą. Zdaniem władz wojewódzkich chodzi o to, by lotnisko mogło skutecznie konkurować z portami lotniczymi w Krakowie i Katowicach. Na wiosnę zapowiedziane jest wznowienie lotów do Monachium o lepszym grafiku połączeń – tak, by pasażerowie mogli bezpośrednio przesiąść się w stolicy Bawarii na inne loty.

Połąknęła... telefon

Pewna Amerykanka, podczas sprzeczki ze swoim chłopakiem o telefon komórkowy, połąknęła aparat. Otrzymała go dopiero w szpitalu. Jak podała policja w Blue Springs w stanie Missouri, mężczyzna zadzwonił na numer alarmowy, że jego dziewczyna ma trudności z oddychaniem. Gdy funkcjonariusze przybyli na miejsce, okazało się, że 24-letniej kobiecie utkwił w gardle telefon. Według relacji detektywa Steve’a Dec-kera, mężczyzna zażądał aparatu, lecz kobieta nie chciała mu go oddać, więc próbowała go połąknąć. „Włożyła telefon do buzi, tak aby on go nie dostał” – powiedział. Kobietę przewieziono do miejscowego szpitala.

»TE PRZYJAZDY DO WAS SĄ DLA NAS NIEZWYKŁĄ PRZYGODĄ« - MÓWI ALEKSANDRA ACHELLIK

Uczą polskiego cudzoziemców

Tuż przed świętami bystrzycką PSP Im. Stanisława Hadyny odwiedziła grupa polonistek, słuchaczek podyplomowych studiów kwalifikacyjnych nauczania kultury polskiej i języka polskiego jako obcego przy Szkole Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Dziewięć pań, wspólnie z kierownikiem studiów, dr Aleksandrą Achellik, wzięło udział w dwóch lekcjach języka polskiego - w klasach siódmej i ósmej. Panią doktor poprosiliśmy o rozmowę.

- Ten kierunek studiów podyplomowych powstał na naszej uczelni przed 5 laty. Ich celem jest wykształcenie nowej kadry lektorskiej, która ma w przyszłości kształcić cudzoziemców w zakresie języka i kultury polskiej oraz pracować w środowiskach polonijnych na całym świecie. W związku z tym przed trzema laty powstał pomysł, by słuchacze praktyki odbywali w polskich szkołach na Zaolziu. Są one bowiem w specyficznej sytuacji - kształcą dzieci polskie, znające dobrze język polski. Ale te dzieci żyją poza granicami Polski, w środowisku czeskim, stąd popełniają typowe błędy leksykalne, składniowe itp. Tu zatem nasi słuchacze mogą podczas praktyk nabrać doświadczeń, poprobować sił...

Dlaczego wybraliście właśnie bystrzycką PSP?

- Kontakty z bystrzycką szkołą rozpoczęły się w zasadzie od kontaktów prywatnych. Nauczyciel tutejszej szkoły, Grzegorz Łuński, był słuchaczem warsztatów polonistycznych, które co roku podczas wakacji organizowane są przez Szkołę Języka i Kultury Polskiej. I dzięki temu w rozmowach indywidualnych zrodził się ciekawy pomysł możliwości wysyłania na praktyki zawodowe słuchaczy naszych podyplomowych studiów.

Rozpoczęliśmy ten „bystrzycki” projekt przed trzema laty. Słuchacze przyjeżdżają najpierw na hospitację, oglądają 2-3 lekcje języka polskiego

prowadzone przez nauczycieli z Bystrzycy. Są to lekcje w różnych klasach, o różnym poziomie zaawansowania języka i realizacji programu nauczania. Czyli oglądamy i w młodszych - trzecich, czwartych, piątych - ale widzimy także lekcje w klasach 7. i 8., dzięki czemu nasi słuchacze mogą porównać metody, zakres materiału oraz postęp, jakim wykazują się uczniowie.

Uwagę zwracamy przede wszystkim na to, żeby nasi słuchacze zobaczyli, za pomocą jakich konwencjonalnych i niekonwencjonalnych metod nauczyciele realizują program nauczania. Ale głównie mają zwracać uwagę na to, z jakimi problemami w zakresie języka borykają się sami uczniowie. To znaczy muszą kategoryzować błędy gramatyczne, leksykalne, składniowe, stylistyczne i później dyskutują na temat lekcji. Po czym nauczyciele po wymianie takich doświadczeń wskazują naszym słuchaczom zakres tematyczny lekcji, którą później każdy z naszych słuchaczy przeprowadza właśnie w bystrzyckiej szkole.

Każdy prowadzi jedną lekcję, która jest przez pracowników studiów podyplomowych oceniana, ale także przedyskutowana. Staramy się podczas tych lekcji z jednej strony realizować cel wskazany przez nauczyciela prowadzącego z Bystrzycy (chodzi o zakres tematyczny, materiałowy), natomiast realizowane to jest przez

najnowocześniejsze metody stosowane w glottodydaktyce języka polskiego jako obcego.

I tutaj bardzo często odwołujemy się nie tylko do podręczników używanych przez nauczycieli w szkołach, ale także do podręczników wykorzystanych przez glottodydaktykę, czyli materiały dostosowane do nauki języka polskiego przez cudzoziemców. Korzystamy m.in. z takich książek, jak „Oto polska mowa” Lewińskiego czy „Kiedys wrócisz tu” Lipińskiej i Dąbskiej. Tam są specyficzne teksty, ćwiczenia. Czasem udaje nam się także w tych klasach młodszych wprowadzić np. nauczanie gramatyki za pomocą programów komputerowych.

Fot. JACEK SIKORA

Aleksandra Achellik

Marionetki

»Marynko, trzeba ci sie na bal rychtować!« zabrzmiało trzykrotnie polecenie z góry. Z jakiej góry, Marynka nie wiedziała, bo po ostatnich rozważaniach egzystencjalnych pomieszały jej się te góry. „Marynko, trzeba ci sie na bal rychtować!” z góry odezwało się jeszcze raz. „Cosi mi sie w głowie dziwnie miyszo, jaki bal? Jo nigdzi nie idym”, Marynce przypomniatł się zeszłoroczny bal. Przypomniatł jej się, jak w drodze powrotnej się zapomnieli i z Mężem chcieli powiększyć liczbę dzieci w polskich szkołach. Poczzerwieniata od stóp do głów, siwych włosów nie wylączając.

Z tymi siwymi włosami to było trochę inaczej, poczerwieniata już wczorajszego wieczoru. Ukochana połówka Marynki kupiła drugiej połówce, czyli Marynce, szampon do włosów pod choinkę. Taką małą saszetkę. „Był strasznie drogi, także musi być strasznie dobry. Nie wiem, na co wszystko je, bo to tam pismo po angielsku, a wyisz, że jo tego nie rozumiem. Ale myślę se, że to będzie jaksy super szampón”. Na opakowaniu widniała piękna pani z burzą czarnych włosów, więc Marynka nawet się nie zastanawiała. „Aj, jakby mi to miało zabarwić, tak dyć jo też miała czorne włosy”. Zaraz po świętach postanowiła wypróbować to cudo. Nałożyła szampon na mokre włosy i wyobrażała sobie, jak odmłodnieje i jak fajnie będzie wyglądać po tym szamponie, zupełnie tak samo, jak pani na opakowaniu. Szampon musiał być dobry, bo wannę, w której Marynka przeprowadzała eksperyment upiększający, nie udało się umyć i pewnie jeszcze w przyszłym roku karpie będą się pluskać w czerwonym bajorku. Efekt ostateczny użycia szamponu był piorunujący. Mąż z wrażenia zaniemówił, kot i pies na widok Marynki uciekają. Nieco gorzej było z byczkiem w oborze. Marynka zaniosła mu wieczorną porcję siana i wody. Byczek, jak tylko zobaczył Marynkę w drzwiach, zaczął wierzcąc i za chwilę już biegł po sadowie. Zadyszanej Marynce udało się wskoczyć na drzewo, z którego dopiero koło północy uratował ją Mąż. Wcześniej jakoś nie zauważył braku żony w domu. No cóż, zwracanie uwagi na drobniaki nie leżało w jego naturze.

„Marynko, trzeba ci sie na bal rychtować!” znowu zagrzmiatało w powietrzu. „Isto to święteczne odpoczywani mi zaszkodziło. Głosy jakisi słyszysz. Trzeba się wzionść do roboty, bo normalnie zwariujym”, pomyślała Marynka i zabrała się za obieranie ziemniaków. Zawstydzona swoją glizną ziemniaki wpadały jeden po drugim do garnka, rzucane wprawioną ręką Marynki. „Cafe świętymy jedli sato, to teraz aj ziemniaczki nóm bedóm smakowaca”, rozmyślała Marynka, kiedy namolne „Marynko, trzeba ci sie na

bal rychtować!” opanowało ponownie kuchnię. Źródło dziwnego głosu umiejscowiła Marynka w szafce z garnkami. Powoli, żeby nie wypłoszyć przedwcześnie intruza, zaczęła się skradać. Z nożem w ręce - dla pewności, wałkiem na ciasto - dla bezpieczeństwa, odrobinką rumu, która została po świętach - dla odwdę. Otwierając powolutku drzwiczki szafki kuchennej patrząc przez powiększającą się szparę do środka. Czyli błądziły w poszukiwaniu czegoś dziwnego, jednak nie spotkały na swojej drodze niczego nadzwyczajnego. Szafka w środku wyglądała zupełnie normalnie. Pokrywki leżały w nieładzie, jak zawsze, garnki powsadzane jeden do drugiego również nie wskazywały na nic podejrzanego. Jednak Marynka nie dała się zbić z tropu. Powyciągała szybko zawartość na środek kuchni. Ale i te poszukiwania na nic się zdały. Usiadła więc zrezygnowana w środku tego bałaganu a tu nagle „Marynko, trzeba ci sie na bal rychtować!” „Móm cie!” Marynka

Kto ma osłe uszy?

złapała szybko pokrywę w najdalszym rogu kuchni. „To ty bestyjo, mnie denerwujesz? O balu przypominasz? Jo ci pokozym!” i jęła wałkiem walić w metalowy przedmiot. „Zawidzisz na isto tego, że my sie potem z chłopym po balu zapomniaeli, polskość chcieli przedłóżyć? A pumału sie nóm to aj podarziło, gdyby moja połówka tych swoich wstydlivych problemów nie miała. Zawidzisz? Ja? Tymu to chceś całemu światu połopowiadać. Jo ci pokozym!” waliła z całych sił, hafas czyniąc niesamowity w całym domu. „Marynko, trzeba ci sie na bal rychtować!” nie dawała za wygraną pokrywę. Przestraszone wróble uciekły z karmnika. Kot, który powoli przyzwyczajał się już do czerwieni włosów Marynki, szybko zmienił zdanie i pobiegł gdzieś do lasu. Marynka widząc, że wałkiem zbyt wiele nie zdziała przeciwko twardej metalowej pokrywce, musiała na chwilę zaprzestać ataku i zastanowić się nad planem zniszczenia przeciwnika. „Uż to móm, zakopiyem cie pod lasym. Tam cie żodym nie nódndzie”. I ruszyła przed siebie. Ukradkiem, żeby nikt jej nie zauważył i przypadkiem nie usłyszał wrzasków pokrywki. Po udanej eskapadzie wróciła zadowolona do domu.

Usiadła w kuchni, poczekala jeszcze chwilę, czy przypadkiem jakieś inne naczynie nie ma w planie wykrzyzczać prawdę o zeszłorocznym balu. Jednak cisza na tyle ją uspokoiła, że w spokoju

powkladała z powrotem wszystkie garnki do szafki i zabrała się za dokończenie przygotowywania obiadu. Już nic tego dnia nie zakłóciło jej spokoju.

Sylwester zbliżał się bardzo szybko. Mąż załatwił bilety na zabawę sylwestrową do Domu PZKO. „Prezes mówił, że w tym roku sie spotkomy staro partyja a normalnie zabawiymy. Młodzi majóm jaksy insze plany, także żodne szarpidróty, yny nasz stary Wiesiek Franek będzie grać. Pono mo teraz jaksioś nowóm aparature, kiero mu samo gro. A pono už aj symtam gro do rytmu”. Nawet nie zapytał Marynki, czy chce iść, czy nie, wyciągnął z szafy swój garnitur i zeszłoroczną sukienkę balową Marynki. Marynka oponowała, że w czerwonych włosach się na balu nie pojawi, że co ludzie powiedzą i Prezesowa? Dla świętego spokoju załatwił na mieście perukę, podobną do naturalnych włosów Marynki. Poszli.

W PZKO wszystko było dopięte na ostatni guzik. Oprócz Wieska Franka. Ten nie miał żadnego guzika, zmięta marynarkę i nieco sfatygowaną twarz. Sylwestra zaczął świętować od rana. Od drzwi już krzyczał „Partyjo, tym rok był super! A tym prziszly będzie eszce lepszy! Aparature diabli wzięli. Ale co mi tam. Aparatura była do dupy! Dyć my prowadziwi muzykanci mogymy grać na wszystkim, bo my prowadziwi muzykanci mómy talynt!” Sala Domu PZKO ze śmiechu turlała się po podłodze. Ktoś zakrzyknął: „A na czym nóm dzisio Wiesiek zagrosz?” Wiesiek Franek się wyprostował, poprawił poszarpany garnitur, wsadził goździka z wazonu w kłapę „Jo už se naszel insztrumynt. Leżoł zakapany pod lasym”. I wyciągnął zza siebie olbrzymią pokrywę. Marynka zemdlata. Peruka zsunęła się pokazując czerwone jak maki włosy. Mąż chcąc nie chcąc musiał zabrać żonę do domu. Choć bardzo mu się nie chciało. Ale obowiązki małżeńskie, to obowiązki małżeńskie.

Z opowiadań usłyszeli potem, że pijany Wiesiek Franek całą noc wygrywał na pokrywce jakąś piosenkę, którą sobie w swoim pijanym łbie umyślił. Marynka dała pewności, jeszcze przez tydzień z domu postanowiła nie wychodzić. Ale i tak następnego dnia odwiedziła ją Prezesowa „Z tych czyirwionych włosów sie nic nie rób. Stawojóm je gorsze wiecy. Isto ci ta farba zaszkodziła, jakisi wypary, czy co i tymu żeś zemdlata. Musisz dobrze dować pozor a czytać wszystko, co je na obalu, bo oni teraz taki swinstwa produkujóm, drogo sprzedujóm a ty gupi człowieku płac i cierp”. Prezesowa zdjęła z głowy wyrzynany kapelusz i oczom Marynki ukazała się ta sama czerwona burza włosów.

Trzeci. Jak pani ocenia - jak mówią nasze dzieci tu, na Zaolziu?

- Trzeba przede wszystkim rozgraniczyć to, w jakich sytuacjach słucha się dzieci. Ja zawsze jestem zafascynowana, kiedy mogę je - brzydko mówiąc - podsłuchać w momencie, kiedy mówią w sytuacjach nieoficjalnych. Np. podczas przerwy lub kiedy sama dziecko zagaduję. I przyznam się, że cieszy mnie, gdy dziecko zaczyna do mnie mówić „po naszymu”, czyli gwara. Wtedy wiem, że zyskałam jego sympatie. I to też językowo jest bardzo interesujące i cieszy to, że gwara jest żywa i jest elementem integrującym społeczność polską, która tu mieszka.

Z drugiej strony mam możliwość obserwowania dzieci podczas lekcji. Przede wszystkim uważam, że dużym sukcesem pedagogicznym jest to, że te klasy są małe i przez to bardziej zintegrowane. I widać, że te lekcje, które oglądamy, chociaż są lekcjami pokazowymi, nie są specjalnie przygotowywane. Widać, że dzieci w tym systemie pracują cały czas. I chwała za to nauczycielom-polonistom, których hospitujemy.

A dzieci mówią bardzo ładnie. Oczywiście, w momencie, kiedy zaczynają się emocjonować, można zaobserwować kalki - czy już z języka czeskiego, czy z gwary. To jest nieuniknione, ale dzięki temu my możemy mieć tutaj praktyki. Gdyby dzieci mówiły czystym językiem literackim, wtedy nasze słuchaczki nie mogłyby tu praktykować. To nie miałoby sensu.

Dodam jeszcze, że te przyjazdy do was, możliwość uczestniczenia w tych zajęciach, są dla nas niezwykle przygodą. Dla naszych słuchaczy jest to bowiem okazja zobaczenia szkoły z polskim językiem wykładowym działającej na terenie RC, a w dodatku szkoły niezwykle dobrze wyposażonej. Fascynująca jest też familiarna atmosfera. W szkołach w Polsce to, by każdy nauczyciel znał każdego ucznia z imienia i nazwiska, orientował się w jego sytuacji pozaszkolnej, domowej, jak jest u was, to rzadkość. Tak samo to organizowanie przeróżnych imprez czy już kulturalnych, czy sportowych. Możliwość bywania w bystrzyckiej szkole jest dla nas zatem zawsze niesamowitym przeżyciem.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

FELIETON HALINY SIKORY

Do siego roku!

- A wiedziałaś, że dawno temu, w starożytnym Egipcie, Nowy Rok był obchodzony we wrześniu? - zapytał Głosik. - Urządzano wtedy wielką procesję przez całą długość rzeki Nil. Prowadziła aż do faraona - władcy Egiptu. I grały trąbki, bębny i tamburyna.

O jednej porze, raz do roku
W zimowej nocy, ciemnym mroku,
Gdzieś, gdzie nie sięga ludzki wzrok,
Schodzi się z rokiem rok
Jeden jest wielki z siwą brodą,
Drugi jest mały z buzią młodą,
Czyli, by rzec innymi słowy:
Jeden jest stary, drugi nowy.
Gwiazdy jak świeczki lśnią na niebie,
A oni stoją obok siebie,
Coś sobie mówią patrząc w oczy,
Ale nikt nie wie o czym.
Potem w ciemności słychać kroki...
To się rozchodzą oba roki,
W całkiem przeciwną idą stronę
Stary znużony i zmęczony,
A Nowy wielki bał wyduje
I mnóstwo gości prosi.
Więc każdy miesiąc przed nim staje,
Podarek mu przynosi.
Styczeń płaszcz futrzany suty,
Luty wręcza mocne buty,
Marzec, że deszcz często pada,
Parasol mu składa.
Kwiecień pęk sasaneek,
Maj konwalii białych.
Czerwiec, niby młody panek,
Niesie jagód dzbanek.
Lipiec mąkę na placuszki,
Sierpień znakomite gruszeki.
Wrzesień kosz wzięty na ramiona,
Są tam jabłka, winogrona.
Październik różowe wrzosa,
Listopad parę kaloszy,
Grudzień, starzec siwiuteńki,
Pióro kładzie mu do ręki,
Mówiąc: piórem tym, kochanie,
Opisz swoje panowanie...

- Nie, o tym nie wiedziałam - odparła krótko Ludmiłka.

- A później, w czasach rzymskich, wymyślono nowy kalendarz i rok zaczynał się w marcu, a kończył w styczniu. A lutego wcale nie było! W dniu Nowego Roku wysyłano prezenty do przyjaciół, a nawet do cesarza. Zakładano na zabawy śmieszne kostiumy...

- To tak, jak dziś na balikach maskowych.

- Myślisz? - zastanowił się Głosik. - Ciekawe, jak to jest...

- Co? Co jak jest? - dopytywała się Ludmiłka.

- No, jak to jest przebrać się i udawać kogoś innego - wyjaśniał Głosik. - Na przykład jakąś bajkową niezwykłą postać.

- A za kogo chciałbyś się przebrać? Pewnie za chochlika drukarskiego! - śmiała się Ludmiłka.

- Coś ty! Przecież ja jestem chochlikiem...

- I jako chochlik masz pracować w gazecie, a nie myśleć o przebieraniu - gderala Ludmiłka. - Co tam jeszcze masz o Nowym Roku? Bo za chwilę przyjdzie Kropka i zapyta, czy mamy przygotowany artykuł.

- Dobrze już, dobrze... Znalazłem jeszcze, że Celtowie obchodzili koniec roku w październiku. Palili wtedy ogniska, a ludzie tańczyli wokół nich - odczytał Głosik ze swoich notatek.

- Tańczyli? To tak, jak na balach Sylwestrowych - powiedziała rozmazanym głosem Ludmiłka.

- Znowu zaczynasz? Sama gadasz ciągle o balach, a na mnie się złościsz! - tym razem Głosik zaczął gderać. - Ty przecież też miałaś coś wyszukać.

- I wyszukałam. Znalazłam informację, że również dzisiaj nie wszędzie nowy rok zaczyna się 1 stycznia. Chińczycy świętują później niż my, dopiero w lutym i marcu. Żydowski Nowy Rok nazywa się Rosh Hashana i jest obchodzony w październiku.

ku. W te dni Żydzi jedzą miód i rybę. Miód po to, żeby rok był słodki, a rybę po to, żeby wszystkiego było pod dostatkiem - wyjaśniała Ludmiłka. - W październiku obchodzi się też początek nowego roku w Indiach. Zapala się wtedy małe świece, które nazywają się „diva”, a potem puszcza się je jak papierowe łódki na jeziorach i stawach.

- No tak, w Indiach jest ciepło i jeziora im nie zamarzają, więc mogą sobie puszczać łódki - zastanawiał się Głosik. - Ale za to nie mogą jeździć na łyżwach ani na sankach. I pewnie nie mają też takiego hucznego Sylwestra i ogni sztucznych.

- Ani bali - dodała Ludmiłka.

- Wiesz co? Już mam tego dosyć! - krzyknął Głosik. - Co się tak zawzięłaś z tymi balami?

- No... Zobaczyłam w gazecie... na zdjęciu... takie piękne sukienki! Balo-we... - wyjąkała w końcu Ludmiłka. - Bardzo mi się podobały!

- Hmm... Sukienki, mówisz? Na bal? To dla dziewczyn... A stroju dla chłopców nie widziałaś? Może być kowbojski, albo indiański, albo strój kosmonauty, albo kominarza...

- A po co ci strój, jeśli nie idziesz na bal?

- Zrobimy Kropce niespodziankę i urządzimy sobie bal sami! Jak Sylwester, to Sylwester! Do siego roku!

KROPKA

KONKURS O NAJCIEKAWSZĄ KARTĘ ŚWIĄTECZNĄ

Nagrody przyznane

Myszka Ernestynka z Biblioteki Regionalnej w Karwinie Fryszacie przysłała do czytelników „Głosika” specjalny list z wynikami Konkursu na najciekawszą kartę świąteczną:

Kochani,

sprawiliście mi dużą radość, bo przysłaliście do konkursu aż 103 prześliczne karty świąteczne! Wszystkie można już podziwiać w kąciiku literatury dziecięcej naszej karwińskiej biblioteki. Trzeba przyznać, że wykazaliście się dużą pomysłowością używając do wykonania Waszych prac różnych technik oraz materiałów: kolorowych papierów, kre-piny, waty, słomy, włóczki, tekstyliów, lśniących ułamek-ków kolorowych bombek, prawdziwych igiełek świerkowych a nawet przypraw kuchennych! Wasze karty bardzo mi się podobały, ale nagrody mogłam przyznać tylko piętnastu autorom tych najciekawszych i ładnie wykonanych!

Moją sympatię zdobyła rybka - nie złota, lecz pachnąca - zrobiona z przypraw - goździków i kminku - z okiem z soczewicy. Jej pyszczek i ogon, niestety, nie udało mi się zidentyfikować. Może Wam się to uda? Autorem jest Tomek Szpandrzyk, uczeń kl. 4. PSP w Sibicy, który napisał też takie oto życzenia:

Tomek Szpandrzyk, kl.4, PSP Sibica - nagroda specjalna Myszk! Ernestynki

Mirka Pieter, kl. 6,
2. PSP Trzyniec 6.

Jan Morcinek, kl. 6,
2. PSP Trzyniec 6.

Pierwsza gwiazdka na niebie błyska,
choinka nam iskrzy światłami,
niech będzie szczęście, spokój świąteczny
i pozostanie cały rok z Wami!

Za oryginalny pomysł i wykonanie pachnącej rybki Tomek zdobywał nagrodę specjalną Myszk! Ernestynki. Kolejnymi laureatami konkursu są:

Izabela Tesarczyk, kl. 5. PSP Sibica, Natalia Curzydło, 4,5 roku, Stanisławice, Aneta Zagóra i Monika Hermann, kl. 5. PSP Gnojnik, Dominika Sikora, kl. 3., Mirka Pieter, Filip Marosz, Jan Morcinek, kl. 6. oraz Sabina Tietz, kl. 7., wszyscy z 2. PSP Trzyniec 6, Małgosia Sikora, kl. 1., Helena Lotter, kl. 2., Basia Parma, kl. 4, Magdalena Drobnia i Karolina Kijonka, kl. 5. z PSP Karwina.

Serdecznie gratuluję laureatom! Nagrody-niespodzianki prześlę do szkół lub prześlę pocztą. Dziękuję też wszystkim uczestnikom konkursu za nadesłane karty świąteczne, które ozdabiają teraz naszą bibliotekę.

Dlatego, że nowy rok już powoli puka do drzwi, chcę Wam dzisiaj złożyć życzenia noworoczne! A czegoż to może Wam życzyć myszka mieszkająca w bibliotece?

Na pewno już się domyślacie! Przede wszystkim życzę Wam nieustającego i miłego „myszkowania” po bibliotecznym półkach w poszukiwaniu tych najcudowniejszych książek! Życzę też wiele cierpliwości i wytrwałości w nauce, zdrowia i uśmiechu na co dzień! Wasza Ernestynka

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(48)

Trzyniec Niebory

Oficjalne początki szkolnictwa w Nieborach sięgają 1832 roku. Powstanie pierwotnie ewangelickiej szkoły w tej wiosce zainicjowało przebiterstwo zbioru ewangelickiego na Wyższej Bramie w Cieszyńcu, do którego należała nieborowska parafia. W 1840 roku szkołę ulokowano w domu do dzisiaj nazywanym starą szkołą, usytuowanym w pobliżu gospody „U Bobka” koło cieszyńskiej drogi. W obiekcie tym przetrwała do roku 1908, kiedy w Nieborach zbudowano nowy budynek szkolny. Właścicielem domku był Jan Klus. Pierwszym kierownikiem został Jerzy Niemczyk. Do szkoły, początkowo jednoklasowej, uczęszczała ponad setka dzieci, które z braku miejsca musiały się uczyć w systemie zmianowym. Z biegiem czasu uczniowie doczekali

się trzech izb lekcyjnych. W archiwum zboru na Wyższej Bramie zachowała się wzmianka, że około roku 1860 do Nieborów wysłano nowego nauczyciela. Do rodziców uczniów natomiast zaapelowano, żeby pomogli pedagoga wyżywić. W latach 1876-1920 kierownikiem był Adam Badura.

W roku 1908 dom nabył Jerzy Klus. Kiedy w roku 1929 zmarł, budowlę odziedziczył jego syn, Jan Klus. Córkę Klusa, Emilię, pojął za żonę Stanisław Hracki, który dom zamieszkuje po dziś dzień wspólnie ze swoim synem Stanisławem. W roku 1998 przeprowadzili wymianę okien. Pomimo że zdecydowali się na zastawienie okien z plastiku, zadbał o zachowanie ich dawnego, stylowego wyglądu. CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Tak zwana stara szkoła w Nieborach jest dziś dwupokolenowym domem mieszkalnym.

150 pieśni

(51)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Listeczku lipowy

Wolno.

1. Li - stecz - ku li - po - wy, wpa - dłoś mi do wo - dy, Nie bę - dę się wy - da - wa - ła, nie bę - dę się wy - da - wa - ła, aż bę - dą ja - go - dy.

2. Jak jagód nazbieram, to się potem wydram,
[Aby mi mój nie wyczytał:] że ja też nie nie mam!
3. Listeczku z osiki, wpadłoś ty do rzeki,
[Nie będę się wydawała:] aż będą orzechy.
4. Orzechów nazbieram, to się potem wydram,
[Aby mi mój nie wyczytał:] że ja też nie nie mam.
5. Miałam ja syneczka, jako jagódeczka,
[Ale mi go odmówiła:] ta szwarno dziewczeczka!
6. Odmówiła mi go, Bogu poręczono,
[Ja se chodzę w mym wianeczku:] a ona czepiec mo!

Me lube dziewczę

1. Me lu - be dziew - czę, chciej wie - rzyć mi, Mi - ło - ści pios - kę za - nu - cę ci. Tyś szczę - ścią me - go je - dy - ny zdroj, Tyś pa - ni mo - ja, jam słu - ga twój.

2. Me lube dziewczę, wierzał w tę moź,
Gdzie ócz twych niema, tam dla mnie noc;
A z ust twych płynie słodczy zdroj;
Tyś pani moja, jam sługa twój!
3. O lube dziewczę, wiedz, tyś mój raj,
Za nic bez ciebie wiosna i gaj,
Bo nic nad piękność wdzięków twych zdroj;
Tyś pani moja, jam sługa twój!

Zo zbiorów Czesława Siebia

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Tešín. Piszac do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

Smaczno!

NA ŚWIĄTECZNY STÓŁ Drinki

Kolorowe drinki mogą być zimne, gorące, ale najważniejsze, by były niezwykle. Chcesz, żeby miały niepowtarzalny smak, barwę i aromat? Dodaj do nich cukru - kandyzu.

Rum z kandyzem

Składniki: 80 dag kandyzu bursztynowego; 1/2 l brązowego rumu.

Przygotowanie: Do szklanego, dającego się szczelnie zamknąć naczynia wlać rum, wsypać ok. 30 dag kandyzu, odstawić na 5-6 tygodni w ciemne miejsce, gdy kandyz się rozpuści, wsypać następną porcję, napój przelać do mniejszych, ozdobnych naczyń, dodać pozostały kandyz.

Grog

Składniki: cukier kandyz bursztynowy; 1 kieliszek rumu, whisky lub winiaku; 1/4 l gorącej wody.

Przygotowanie: na dno szklanki wsypać kandyz, zalać wrzątkiem, alkohol podgrzać, nie gotować, dolać do szklanek, tak by na 1 część alkoholu przypadła 3 części wody, można dodać sok z cytryny.

Śloneczny drink

Składniki: 200 ml syropu pomarańczowego; 2 kieliszki wódki; cytryna; gazowana woda mineralna; lodowe Kandis-sticks.

Przygotowanie: do kieliszków rozlać wódkę i syrop w proporcji 1:2, uzupełnić wodą mineralną, dodać trochę soku z cytryny, podawać z lodowymi kandis-sticks.

Poncz królewski

Składniki: 1/2 l czarnej herbaty; 20 dag kandyzu bursztynowego; 1/2 l białego wina; 350 ml rumu; sok z cytryny.

Przygotowanie: Do gorącej herbaty dodać kandyz bursztynowy, podgrzewać, aż kandyz się rozpuści, nie gotować, dolać wino i rum, podgrzać, dodać sok z cytryny.

Irish coffee

Składniki: 2 kieliszki whisky; ok. 300 ml mocnego naparu kawy; bita śmietana; bursztynowe Kandis-sticks.

Przygotowanie: do szklanek wlać po kieliszku whisky, napełnić do 3/4 wysokości schłodzoną kawą, ozdobić bitą śmietaną, ośłodzić bursztynowymi Kandis-sticks.

Herbata z limonką

Składniki: cukier kandyz Lodowy; zielona herbata (ok. 5 łyżeczek); limonka.

Przygotowanie: zieloną herbatę wsypać do dzbanka, zalać gorącą wodą, odstawić na 2-3 min, do filiżanek włożyć po plasterku limonki i odrobinie Lodowego kandyzu, zalać gorącą zieloną herbatą. (r)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

RZĘSY WYTUSZUJ, USTA POMALUJ ZŁOCISTĄ POMADKĄ, POWIEKI POKRYJ CIENIEM

Makijaż sylwestrowy

W tę ostatnią noc roku błysnij nie tylko kreacją. Pamiętaj, że makijaż sylwestrowy powinien być odważny, niebanalny i bardzo efektowny. Jeśli skorzystasz z naszych wskazówek, nie ominie Cię żadne męskie spojrzenie.

Zacznij od pokrycia twarzy podkładem (najlepiej z drobinkami złota) w kolorze dobranym do odcienia skóry. Nie przyciemniaj twarzy. Poświęć na tę czynność więcej czasu, niż czynisz to na co dzień. Dobrze nałożony pod-

kład sprawi, że twarz będzie wyglądać gładko i świeżo przez całą noc. A przecież zamierzasz się dobrze bawić...

Twarz oprósz pudrem z mieniącymi się drobinkami.

Rysunek oczu powinien być mocny i wyrazisty. Całą powiekę pokryj cieniem (najlepiej satynowym) w kolorze wiśni, śliwki lub bordo. Ważne, aby cieniem nie wyjść poza powiekę ruchomą. O efekcie tego makijażu decyduje złoty cień, którym pokrywamy sam środek powieki. Nałóż małą plamkę cienia i subtelnie rozetrzyj.

Rzęsy starannie wytuszuj, koniecznie czarną maskarą. Możesz użyć sztucznych rzęs w kępkach i poprzyklejać po kilka sztuk w górnym, zewnętrzny kąciku oka.

Usta pomaluj złocistą pomadką. Ewentualnie w kolorze złocistego różu lub złocistego beżu. Na koniec pokryj usta bezbarwnym błyszczkiem lub takim, który zawiera mieniące się drobinki.

Kość policzkową zaznacz bardzo delikatnie różem np. w kolorze terrakoty. Dodatkowo możesz musnąć

ciało pudrem z mieniącymi się drobkami.

Możesz również zdecydować się na makijaż profesjonalny. Taką usługę proponują gabinety kosmetyczne i specjalne studia wizażu. (MO)

Narto Wiedzieć

NIE SPĘDZAJ CAŁEGO WIECZORU W KUCHNI

Udane przyjęcie

Zaproszenie gości wcale nie oznacza wystawnej biesiady. O udanej imprezie decyduje przede wszystkim atmosfera. Lepiej podać mniej dań, ale mieć czas, by zadbać o dobre samopoczucie każdego gościa.

To gospodarze znają wszystkich zaproszonych i w dużym stopniu mają wpływ na przebieg zabawy. Pani domu musi mieć czas na zajęcie się gośćmi, nie może całego przyjęcia spędzić w kuchni. Dlatego kilka dni wcześniej ulóż menu i zrób zakupy, bowiem jedzenie to co najmniej połowa sukcesu. Zadbaj również o nastrój. Wyśmienie podkreśla go oświeceniem, najlepiej przytłumione: małe lampki lub kilka palących się świeczek. I oczywiście muzyka. Nawet jeśli nie przewidujesz tańców, przyjemnie jest, gdy dyskretnie szączy się w tle.

Party - krok po kroku

1. Przyjęcie może być tzw. zasiadane lub na stojąco - z bufetem. Spotkanie w gronie rodziny czy bliskich znajomych z pewnością miło upłynie przy stole. Gdy goście są mniej zaprzyjaźnieni, możesz zorganizować szwedzki stół. Ustaw na nim przygotowane po-

trawy, obok postaw talerzyki, sztucze i serwetki. Każdy będzie mógł sobie nałożyć to, co lubi. Staraj się jednak nie serwować wtedy potraw, których jedzenie wymaga użycia noża. Przygotuj raczej przekąski i dania, które łatwo porcjować. Na małym stoliku ustaw napoje, szklaneczki i kieliszki. 2. Planując menu, zdecyduj się na takie potrawy, które możesz przygotować dzień wcześniej. Przed przyjęciem wystarczy je podgrzać. 3. Na tego typu imprezie możesz już na początku podać deskę z serami. Będzie atrakcyjnym uzupełnieniem mięsnych przekąsek. 4. Jeśli przewidujesz, że zabawa potrwa dłużej, przygotuj ciepłe danie. 5. Na koniec spotkania zaproponuj kawę i herbatę. Doskonałym dodatkiem do nich będzie coś słodkiego, np. ciasto, ciasteczka, czekoladki.

Co podawać?

Przystawki - minikanapeczki, koreczki, sałatki, plastry pieczonego mięsa z sosami, sery (obok nich połóż owoce świeże lub suszone, orzechy).

Dania na ciepło - boeuf Stroganow, wołowy gulasz z papryką (podaj do niego pieczywo, np. krojoną bagietkę), paszteciki z czerwonym barszczem.

Potrawy wegetariańskie - faszerowane warzywa na zimno lub zapiekane (np. papryka z ryżem i pieczarkami, pomidory z pastą jajeczną), ratatouille (obsmażane, a potem duszone warzywa).

Napoje - woda (gazowana i nie gazowana, podaj np. w dzbanku z plasterkiem cytryny), niesłodkie soki (np. grejpfrutowy), napoje gazowane, koktajle, alkohol. (int)

SYLWESTROWY KONKURS »GL« SYLWESTROWY KONKURS »GL«

Złota kawa rozpuszczalna

MOKATE

Kawa rozpuszczalna oznacza wygodę, łatwość przyrządzenia naparu i trwałość kawowego smaku i aromatu. Wystarczy wsypać łyżeczkę, dwie granulek i zalać lekko odstaną przegotowaną wodą, nigdy nie wrzątkiem. Bez fusów w filiżance i między zębami, czyli estetycznie, a poza tym zdrowiej.

Złoty kolor kawy MOKATE Gold jest znakiem rozpoznawczym najwyższej jakości produktu, jej mocny aromat pochodzi ze specjalnie wyselekcjonowanych ziaren odmiany robusta i arabica uprawianych w słońcu Ameryki Południowej. Dzięki nowoczesnej technologii liofilizacji cały aromat pozostaje w kawie. Ziarna kawowe są prażone, mielone, a następnie zaparzone. Napar suszy się, otrzymując kawę o lepszej jakości i łagodniejszym smaku. Metoda ta znana jest od lat pięćdziesiątych ub. wieku, dzięki ulepszaniu procesów technologicznych jakość kaw rozpuszczalnych stale się poprawia, rośnie też rzesza ich zwolenników.

Kawa MOKATE Gold zaspokozi oczekiwania najbardziej wymagającego kawosza. Intensywna i mocna, w jednej chwili potrafi postawić na nogi, usunąć zmęczenie, orzeźwić i przygotować do najbardziej męczącego dnia. Filiżanka kawy Gold to stymulator Twoich sukcesów.

Złota kawa podbiła już podniebienia Polaków, w styczniu trafi na rynek czeski. Firma MOKATE oczekuje, że dzięki połączeniu jakości i ceny uda jej się zająć półkę czeskich sklepów i odebrać część rynku światowym potentatom w produkcji kaw instant.

PYTANIE KONKURSOWE:

Jak nazywa się proces wytwarzania kawy rozpuszczalnej?

Trzy poprawne odpowiedzi zostaną nagrodzone zestawami wyrobów firmy MOKATE o wartości 300 koron. Odpowiedzi prosimy przysyłać pod adres redakcji do 4 stycznia 2006 do godz. 12. Poprawna odpowiedź z poprzedniego numeru brzmi: okragły. Nagrody wylosowali: Hilda Legerska - Trzyniec Łyżbice, Jadwiga Mika - Cz. Cieszyn, Livia Dunajovcova - Bratysława. Nagrody do odebrania w redakcji.

MOKATE Gold

Nowy Rok sprzyja składaniu sobie obietnic. Zaczynasz się odchudzać, rzucisz palenie, zapiszesz się na kurs języka obcego. Umawiasz się na to ze sobą już nie po raz pierwszy, bo ciągle nie udało Ci się dotrzymać postanowień. Jak stać się konsekwentną i osiągnąć cel?

Przed wszystkim nie przesadzaj - nie ustalaj zbyt długiej listy postanowień, bo trudno Ci będzie ich dotrzymać. Odpowiedz sobie na pytanie, co tak naprawdę jest dla Ciebie

najważniejsze? Co chcesz osiągnąć? Pamiętaj, że innego nakładu sił i środków wymaga nauka języka, a innego codzienne wcieranie odchudzającego preparatu.

Mierz siły na zamiary! Nie stawiaj sobie zbyt wielkich wymagań. Zmierzaj do celu małymi krokami. Każdy najmniejszy postęp przybliży Cię do sukcesu i daje mnóstwo satysfakcji.

Wybierz jeden z celów (np. rzucenie palenia) i zacznij sobie wyobrażać, jak to będzie, gdy już przestaniesz być niewolnikiem papierosów. Bardzo obrazowo przedstaw sobie w myślach obraz siebie niepalącej (jaką ładną masz cerę, jak dobrze się czujesz - żadnego kaszlu ani chrypkę). To nie od razu może się udać; ale przy kolejnych próbach wyobrażenia są coraz łatwiejsze. W ten prosty sposób tworzysz sobie obraz przyszłości, jaka Ci się marzy. To ułatwia wytrwanie w postanowieniu i osiągnięcie sukcesu.

Przypomnij sobie, co powoduje, że pragniesz zmiany. Przywołaj w myśli te okoliczności, które zmuszają Cię do „grzechu”. Gdy już wiesz, na jakie trudności możesz napotkać, znów odwołaj się do wyobraźni. Stwórz obraz siebie wolnej od niepożądanych działań. Planuj zaś te, których pragniesz. Wyobrażaj sobie, że właśnie tak postępujesz. To przybliży Cię do celu.

Pod koniec każdego dnia zrób rachunek sumienia. Przeanalizuj, czy udało Ci się wytrwać w postanowieniach. Jeśli tak - nagródź się za wytrwałość. Spraw sobie jakąś przyjemność. Jeśli nie - nie zameczaj się wyrzutami sumienia, tylko postanów, że jutro wszystko naprawisz. I zrób to!

Jeśli będziesz się trzymała tej metody postępowania, łatwiej wytrwasz w postanowieniach i osiągniesz zamierzony cel. (BP)

Sok z żurawin, znany ze swego korzystnego wpływu na zdrowie, ma jeszcze jedną zaletę: zmniejsza ryzyko rozwoju próchnicy. Jak wykazali badacze z Uniwersytetu Rochester (stan Nowy Jork), sok z żurawin jest dla zębów czymś w rodzaju teflonu, który utrudnia bakteriom Streptococcus mutans (powodującym próchnicę i choroby dziąseł) przyleganie do powierzchni zębów.

Zawarte w soku związki blokują bakteryjny enzym biorący udział w tworzeniu płytki nazębnej. Ten enzym to glukozylotransferaza, która wykorzystuje proste cukry pochodzące z pokarmu do tworzenia lepkiego wielocukru, glukanu. Właśnie dzięki niemu bakterie S. mutans mogą przylepiać się do zębów i stopniowo odkładać płytkę nazębną. Płytką stanowi dla nich rodzaj forticy, gdzie żywią się cukrami, rosną, a przy okazji niszczą szkliwo zębów wydzielając szkodliwe kwasy.

Jak przypominają autorzy najnowszej pracy, prawdopodobnie w ten sam sposób - to znaczy utrudniając przyczepianie się bakterii do ścianek pęcherza - żurawiny zapobiegają infekcjom dróg moczowych.

Badacze zamierzają wyizolować z żurawin związki odpowiedzialne za ochronę zębów i zastosować je jako dodatek do past do zębów oraz płynów do płukania ust. (ms)

NIE USTALAJ DŁUGIEJ LISTY SWOICH ZAMIARÓW
Postanowienia na Nowy Rok

Telewizja

CZWARTEK 29 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Pan Fasola Poszukiwacz skarbów (film ang.) 8.40 Listonosz Pat i żołnierzyki (dla dzieci) 9.05 Bajeczki Jedynecki 9.20 Magiczne drzewo (s.) 9.50 Teleranek na ferie - Święta końca roku 10.00 Czarodziejskie święta Franklina (film kanad.) 11.25 Europa bez miedzy 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 12.55 Dobrane pary (pr. rozryw.) 13.25 Zaginiony świat - Eliksir (film kanad.) 14.10 Historia filozofii po góralsku według ks. Józefa Tischnera: Arystoteles ze Stagiry, czyli Tadek Pudysz z Gronkowa 14.20 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Receptury klasztorne 15.25 Co tu jest grane? (talk-show) 15.55 Był taki dzień 16.00 Teleexpress 16.20 Puchar Świata Turniej Czterech Skoczników w Oberstdorfie 18.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Zagubieni (film USA) 21.55 Bezpieka - pretorianie komunizmu 22.25 Prosto w oczy 22.40 Wiadomości 22.45 U nas na Pekinie (s.) 23.15 Był taki dzień 23.20 Saloon gier (film pol.) 23.35 Sezon mistrzów (film USA) 1.20 Człowiek zaniedbuje siebie (film pol.) 2.05 Był taki dzień.

■ TVP 2

6.15 Złotopolscy (s.) 6.35 10 minut tylko dla siebie 6.50 Przygody psa Cywila (s.) 7.15 Od przedszkola do Opola 7.45 Teletubisie (s.) 8.10 Egzamin z życia (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 11.55 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Ratowanie smaku 12.20 Pospieszalscy świątecznie 12.30 Zimowe podium 13.15 Z Koniakowa w świat 13.25 Rodzinne kółdowanie 14.10 Wojownicy (quiz) 14.40 Dzwonnik z Notre Dame II (film USA) 16.00 Panorama 16.15 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 SOS, czyli sami o sobie 19.05 Europa da się lubić 20.15 Panorama flesz 20.25 Na łasce zawodowca (film USA) 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 Pogoda dla narciarzy 22.45 Pitbull (s.) 23.30 Biedne bogate dzieci (film USA) 0.55 W obronie prawa (s.) 1.40 Wesołych świąt.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki - prezentacje 7.50 Chłop i baba - Intryga, czyli zebranie 8.45 Gość dnia 9.00 Więcej niż jedno (s.) 9.55 To jest temat 11.10 Gość dnia 12.10 To jest temat - Bożonarodzeniowy blask z Polski - Szopki Krakowskie 12.35 Zielony skarb (film franc.) 13.45 Telewizyjny przewodnik po kraju para w Polskę - Czar nietoperza. 14.15 To jest temat ... z historii białowieskich polowań 14.45 Pokuta i odrodzenie 15.00 Muzyka dla Daisy 15.45 Więcej niż jedno 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Z życia Kościołów 17.15 Czarno na białym 17.50 Narciarski weekend 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.40 Ludzie i sprawy 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend - Informator kulturalny 19.50 TV Katowice zaprasza 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 22.05 Wiadomości sportowe. 22.15 Ślizz (mag.) 23.05 Patrol Trójki 23.35 Gdzie serce twoje (film USA) 2.25 Egzotyczna Polska Na polskiej Litwie.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV

market 7.10 Interwencja 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno 10.30 Szafa gra 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Jak pan może panie doktorze (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sopot Festiwal TOPtrendy 2005 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Gotowe na

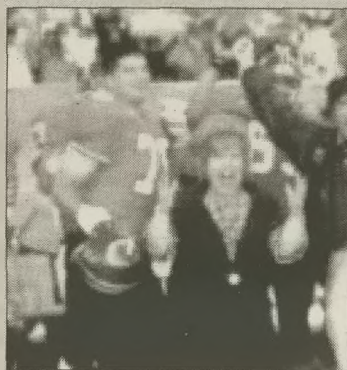
CYBORG

Film USA, 1989

Polsat, czwartek 29. 12., godz. 22.20

Reżyseria: Albert Pyun

Występują: Jean-Claude van Damme, Deborah Richter, Vincent Klyn, Alex Daniels, Dayle Haddon i inni.

Mroczna, prowokacyjna wizja przyszłości pełnej katastrof, chorób i... przemocy. W opianowanym przez piratów świecie po Apokalipsie Gibson Rickenbacker zarabia na życie wyprowadzaniem ze zgliszczy miasta pozostałych przy życiu ludzi. Kiedyś było inaczej. Miał dom, rodzinę, dzieci... Wszyscy zginęli z rąk sadystycznych zwyrodniałców, sprawujących teraz niepodzielną władzę nad zdegenerowaną Ameryką. Wokół szaleje zaraza, ostatecznie zagłada i tak jest kwestią dni... W pełnym desperacji odruchu Gibson podejmuje się niewykonalnego zadania. Ma eskortować do Atlanty piękną nieznajomą, ściganą przez hordy przeciwników. Dziewczyna jest cyborgiem. Ma zbawcze dla ludzkości dane, które musi dostarczyć do centrum badawczego, funkcjonującego w ukryciu, gdzieś w głębi kontynentu. Jeśli Rickenbacker podoła zadaniu, być może ludzkość ocala...

wszystko (film USA) 22.20 Cyborg (film USA) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.10 Amadeusz (film USA) 3.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 W poszukiwaniu czasu utraconego 9.25 Zagrożone wakacje 2/3 (film czes.) 10.00 Wiadomości 10.05 Wolę dziadka niż psa (film TV) 11.00 Było nas pięciu (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.30 Ośmiornice z II piętra (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.05 Siedem i jedna noc (film TV) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Vrchni, prchni” (film czes.) 21.35 Wszystkoparty (poradnik) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody, sport 23.15 U nas w Europie (mag.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.55 Kinobox (mag. film.) 0.20 Chili con carne (film fr.) 2.00 Simpsonowie 2.25 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Sprawa dla ombudsmana 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Czeskie głowy 12.00 Szczęśliwego Bożego Narodzenia (film anim.) 12.50 Zgubieni w burzy (s.) 13.15 Na własnych nogach (dok.) 14.00 Magazyn motoryzacyjny 14.40 Cudowny świat (s. dok.) 15.10 Czy mnie zechcecie? (mag.) 15.25 Dhaulagiri (s. dok.) 15.55 GEO: Tygrys ussuryjski (s. dok.) 16.20 Z bratem na Alasce (s. dok.) 17.25 Co mogę zrobić dla siebie 17.30 Klucz (mag.) 18.00 Kultura. cz (mag.) 18.35 Minuta ze Stanem Hooperem (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn paraolimpijski 19.25 Golf 2005 (mag.) 19.45 Jak się żyje modelkom (dok.) 20.00 Mój XX wiek (dok.) 21.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.15 Film o filmie Żelazny 21.40 Klub filmowy: Hair (film USA) 23.40 Václav Boštík (dok.) 0.35 Magazyn paraolimpijski 0.55 Golf 2005 1.15 Blok publicystyki ekologicznej 2.15 Portrety 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Nowa podróżomania (mag.) 9.00 Szympana Mookie (film fr.) 10.30 Dziecko na zamówienie (film czes.) 11.45 Kobieta prawa (s.) 13.30 Numer 5 żyje (film USA) 15.15 Król kosza (film USA) 17.05 Właśnie teraz 17.10 Angelika i sułtan (film koprod.) 18.50 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.00 Serce nie służy (film USA) 22.45 Utrata pamięci (film br.-USA) 0.15 Z diabłem w duszy (film niem.) 1.50 Trzeci patrol (s.) 2.30 Mężczyźni, kobiety i psy (s.)

■ PRIMA

8.00 Dziadkiem wbrew woli (film czes.) 9.50 Ninjowie w parku rozrywki (film USA) 11.35 Dinotopia (s.) 12.30 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.30 Beverly Hills 90210 (s.) 15.10 Crusoe (film USA-br.) 16.55 Kocham Waszą Wysokość (film fr.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.00 Asterix i Obelix: Misja Kleopatra (film koprod.) 22.55 Pepshowbazar (pr. roz.) 23.55 Chinatown (film USA) 2.05 Szybka wygrana 3.45 Receptariusz prima pomysłów.

KARIERA FRAJERA

komedie, 1998, USA

TVP 1, piątek 30. 12., godz. 20.15

Reżyseria: Frank Coraci

Występują: Adam Sandler, Kathy Bates, Fairuza Balk, Henry Winkler, Jerry Reed i inni.

31-letni Bobby czuje się osaczony miłością nadopiekuńczej matki. Z powodu trudności w nauce i ogólnej nieudolności syna, mama Bobby'ego przejęła rolę nauczycielki. Jedyny kontakt z rówieśnikami daje mu praca roznosiela napojów podczas meczów futbolu amerykańskiego. Postrzegany jako nieudacznik staje się obiektem żartów, do czasu kiedy otrzymuje propozycję zagrania na boisku.

PIĄTEK 30 GRUDNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.35 Listonosz Pat i tuba (dla dzieci) 9.05 Jedynecka 9.30 Magiczne drzewo 10.00 Teleranek na ferie 10.05 Jojo (film franc.) 11.30 Kwadrans na kawę 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Dobrane pary (pr. rozryw.) 13.20 Zaginiony świat (s.) 14.05 Historia filozofii po góralsku według ks. Józefa Tischnera: Arystoteles ze Stagiry, czyli Tadek Pudysz z Gronkowa 14.20 Receptury klasztorne 14.35 Glob 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Receptury klasztorne 15.25 Historia filozofii po góralsku według ks. Józefa Tischnera: Bohaterowie Tischnera 15.50 Co tu jest grane? (talk-show) 16.15 Był taki dzień 16.25 Moda na sukces (s.) 16.45 Sylwetki olimpijskie Paweł Zygmunt 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Kochamy polskie komedie 17.55 Plebania (s.) 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Kariera frajera (film USA) 21.50 Zagadka tamaryndowego drzewa (film ang.) 23.50 Saloon gier (film pol.) 0.04 Był taki dzień 0.05 Po godzinach 0.40 Jon Anderson solo 1.10 Conan Niszczyciel (film USA) 2.45 Jazz w lesie: „A Story of Polish Jazz” (koncert) 3.40 Był taki dzień.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 10 minut tylko dla siebie 6.50 Przygody psa Cywila (s.) 7.45 Teletubisie (dla dzieci) 8.10 Egzamin z życia 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Szanse finansowe Making of 12.30 Sportowe emocje 2005 13.15 Wędrowki przyrodnicze (pr. dok.) 13.45 Tajemnica Roan Inish (film USA) 15.30 Złotopolscy (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Z Dwójką bezpieczniej 19.05 Częstochowska Victoria - Koncert z okazji 350. rocznicy obrony Jasnej Góry przed Szwedami 20.00 Koń Polski - wielki show w Małym Mieście 22.20 Biznes 22.45 Biuro kryminalne 23.35 Psychopata (film USA) 1.35 Kuloodporni (film USA).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki 7.50 Narciarski weekend 8.00 Szlaban w górę 8.45 Gość dnia 9.00 Skarby rosyjskiej przyrody 9.55 To jest temat - Wodzireje 11.10 Gość dnia 11.45 Bądź zdrow! 12.10 Zatańczyć ciszę 12.35 Chanuka - podwójny czas 13.10 To jest temat 13.45 Telewizyjny przewodnik po kraju - para w Polskę 14.15 To jest temat 15.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.45 Skarby rosyjskiej przyrody 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Rawa Blues 17.15 Kronika miejska Zabrze 17.50 Narciarski weekend 18.00 Aktualności 18.30 Finał Pucharu Polski 21.00 Echa dnia 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Uwierz w dokument 23.45 Girl Guide (film pol.) 1.45 Nieznane katastrofy - Lot 691 (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja 7.30 Jak pan może panie doktorze 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno 10.00 Zakręcone 10.30 Szafa gra 11.00 Samo życie (s.) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża (s.) 13.30 Szpital Księcia Alfreda (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sopot Festiwal TOPtrendy 2005 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Bye Bye, Love (film

USA) 21.35 Nieustraszeni 22.35 Kocurek (film USA) 0.15 Biznes Wydarzenia 0.35 Od pierwszego wystrzału (film kanad.) 2.15 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Czeskie bajki 9.25 Zagrożone wakacje 3/3 (film czes.) 10.00 Wiadomości 10.05 O Feniksie (bajka) 11.40 Dokument 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Jak na ryby... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Życie na zamku (s.) 14.55 Ośmiornice z II piętra (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wizytówka. Karel Franta 16.30 My z końca świata (s.) 17.05 Sylwester z dziadkiem (film TV) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Četnické humoresky” (s.) 21.35 Bolkoviny (pr. roz.) 22.25 Wiadomości 22.29 Prognoza pogody, sport 22.40 Ta druga córka Boleynów (film br.) 0.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.15 Milczenie szynku (film koprod.) 1.40 Yo-Yo band 2.30 Pod pokrywką 1.05 Simpsonowie 2.50 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.) 8.45 Skarby świata (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Czeskie głowy 12.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.15 GEO (s. dok.) 12.45 Klocki (dla dzieci) 12.55 Labirynt (teleturniej) 13.25 Kamera w podróży (s. dok.) 14.25 We wstępnym lusterku 2005 15.20 Mistrzostwa Świata w narciarstwie 17.05 Żdárské vrchy (dok.) 17.40 Babilon (mag.) 18.00 Teatr żyje! (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Euronews 19.40 Nasze zamki (s. dok.) 20.00 Cudowna planeta: Lekarz wszystkich zwierząt (s. dok.) 20.55 Piękne zguby (talk show) 21.25 (Nie)cenzurowane rozmowy (dok.) 21.50 TVC Live: Čechomor 22.55 Gorączka piątkowej nocy 0.55 Miejsca pielgrzymek 1.15 Słowo świąteczne 1.20 Cudowna planeta 2.10 Dokument 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

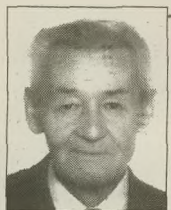
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Nowa podróżomania (mag.) 9.00 Tłuszcioch z Beverly Hills (film USA) 10.35 Złote dno (film czes.) 12.05 Kobieta prawa (s.) 13.50 Dunston: Sam w hotelu (film USA) 15.20 Dwaj zgryźliwi teterycy (film USA) 17.05 Właśnie teraz 17.10 Całowanie wzbronione! (film niem.) 18.50 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Program rozrywkowy 20.55 Z tobą cieszy mnie świat (film czes.) 22.20 „Prásk!” (mag.) 22.55 3000 mil do Graceland (film USA) 0.55 Rocky V (film USA) 2.35 Mężczyźni, kobiety i psy (s.).

■ PRIMA

8.00 Pierwszy i ostatni (film czes.) 9.40 Urwisy (film kan.) 11.25 Dinotopia (s.) 12.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.05 Bliźniaki (film USA) 17.00 Kłątwa Pembertonów (film niem.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 VyVolení 19.50 Losowanie loterii Euromilioni 19.55 Beethoven II (film USA) 21.30 Losowanie loterii Euromilioni 21.35 Lista Schindlera (film USA) 0.55 Szybka wygrana 2.35 Nie ma doskonałych.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dziś, 29 grudnia, obchodzi piękny Jubileusz życiowy 75 lat nasz Kochany

pan STANISŁAW CACHEL

z Karwiny. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego i samych pogodnych dni wśród najbliższych życzą żona Mańka, synowie Henio i Janusz oraz córka Małgosia z rodzinami.

RK-269

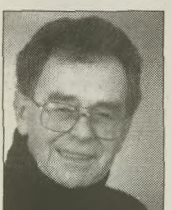
W dniu 28. 12. obchodziłaby 80. rocznicę urodzin nasza Niezapomniana Mama, Teściowa i Babcia

śp. WANDA WRONKOWA

Z miłością wspominają córka Tania z mężem Piotrem, syn Leszek z żoną Dagmarą oraz wnuki Michał, Dorotka, Wojtek i Magda.

Kto znał, niechaj wspomni...

GL-708

Dnia 28 grudnia 2005 minęła druga smutna rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. inż. OTOKARA HELISA

rodaka z Karwiny Kopalni. Z miłością wspominają najbliżsi.

AD-192

*Kto kochał, nie zapomni,
Kto znał, niechaj wspomni.*

Dnia 30 grudnia mija 1. rocznica, kiedy opuściła nas na zawsze Kochana

śp. WANDA ROMANOWA

z Trzyńca. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina.

GL-700

Dzisiaj mija 3. rocznica śmierci

śp. MARII RUCKIEJ

z Karwiny Kopalni. Wszystkim dziękujemy za pamięć. Córka z rodziną.

RK-255

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Harry Potter i Czara Ognia (29, 30, godz. 15.00, 17.45); Jaskinia (29, 30, godz. 20.30); **Reflex:** „Hrubeš a Mareš” (29, 30, godz. 17.00); Siostry (29, 30, godz. 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Złamane kwiaty (29, 30, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Valiant (29, 30, godz. 15.30); Facet z ogłoszenia (29, 30, godz. 17.45); Doom (29, 30, godz. 20.00); **CIESZYN - Piast:** Przełęcz (29, godz. 21.00); Kurczak Mały (29, godz. 15.30); Marsz pingwinów (29, godz. 17.15); Nieustraszeni bracia Grimm (30, godz. 15.30, 17.45); Egzorcysty Emily Rose (30, godz. 20.00, 22.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

BOGUMIN - Klub Kobiet i zarząd MK PZKO zapraszają na tradycyjne spotkanie pod choinką 29. 12. o godz. 14.30 do Domu PZKO. Kolędy śpiewać będzie zespół „Rychwałdzanie”.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń; **w godz. otwarcia** w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku); **e-mail:** ogloszenia@glosludu.cz

Dziękujemy wszystkim krewnym, sąsiadom i znajomym za wyrazy współczucia, kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie naszej Drogiej Zmarłej

śp. ANIELI BONCZEK

z Czeskiego Cieszyna. Dziękujemy również ks. M. Gawlikowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. W smutku pogrążona rodzina.

GL-711

Dziękujemy krewnym, kolegom i sąsiadom za wyrazy współczucia, kwiaty i udział w pogrzebie

śp. OTONA TOMANA

z Karwiny Nowego Miasta. Wyrażamy również wdzięczność za pożegnanie Zmarłego Słowem Bożym ks. biskupowi Janowi Cieślowskiemu i za słowo pożegnane w imieniu Klubu 99 inż. Jerzemu Czapowi. Najbliżsi.

RK-274

*Największa miłość na świecie zgaśnie,
Gdy serce matki na wieki zaśnie.*

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 23. 12. 2005 zmarła w wieku 92 lat nasza Najdroższa Mamusia, Babcia, Teściowa, Ciocia, emerytowana nauczycielka

śp. MONIKA ZBIJOWSKA

z domu Wertfein, zamieszkała w Jabłonkowie, Nádražní 841. Córki z rodzinami.

GL-709

W nadziei żywota wiecznego zawiadamiamy, że dnia 26. 12. 2005 w wieku 85 lat odeszła na wieczność

śp. MAŁGORZATA LISZTWAŃ

z domu Myrdacz, zamieszkała w Trzyńcu Kanadzie nr. 168. Pogrzeb odbędzie się dnia 29. 12. 2005 o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego w Trzyńcu. Pogrążona w smutku rodzina.

GL-710

KARWINA RAJ - Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają swych członków na wspólne spotkanie 30. 12. o

godz. 16.00. **WISŁA (Polska)** na koncert zespołu „Przyjaźń” z Karwiny - chór, orkiestra, soliści: Grażyna Wilk-Biernot, Władysław Czepiec, Joasia Wierzgoń oraz gościnnie Bożena Strzałkowska z ZPiT „Ślask”. Wstęp darmowy.

Wystawy

SALA MÁNESA, Karwina: do 6. 1. autorska wystawa rzeźb Františka Gajdy. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-13.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14: do 2. 4. 2006 historyczna wystawa „Hawierzów - powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

OD NAUKI JĘZYKA PO WYMIANĘ TRADYCJI KULTURALNYCH

W Opolu po czesku

W czwartek przed Wigilią uczniowie Publicznego Gimnazjum nr 3 im. Jana III Sobieskiego w Opolu zaprezentowali montaż słowno-muzyczny „Z opłatkiem przez różne kraje Europy”. Osobliwością tego koncertu było wykonanie najbardziej znanych kolęd również w językach angielskim, niemieckim i czeskim. Szkoła prowadzi bowiem naukę tych języków, korzystając z zakresu czeskiego ze wsparcia finansowego Euroregionu Pradziad.

– O uruchomieniu programu zdecydowały przede wszystkim względy praktyczne – mówi jego pomysłodawca, dyrektor gimnazjum **Mikołaj Jendrysik**. – Po prostu chcieliśmy zapewnić naszej młodzieży możliwość podejmowania pracy także w firmach czeskich.

Po nawiązaniu kontaktów z jedną z podstawówek w Bruntalu okazało się jednak, że sama nauka języka nie wystarczy. Podczas wspólnych imprez kulturalnych i sportowych pedagodzy obu placówek zorientowali się, że młodzieży potrzebna jest także wiedza z zakresu tradycji kulturalnych sąsiedniego narodu. Tak narodziła się cykliczna impreza bożonarodzeniowa, urządzana od pięciu lat w Opolu.

– Rzeczywiście, nasza szkoła jest podmiotem tej współpracy – przyznaje dyrektor Jendrysik. – I to nie tylko dlatego, że partnerzy

w Bruntalu nie zdołali uruchomić u siebie nauki języka polskiego. O naszej uprzywilejowanej pozycji decydują dwa czynniki: przemyślna strategia edukacyjna, uwzględniająca udział młodych Polaków w europejskim rynku pracy oraz silne przywiązanie do tradycji. Odnoszę wrażenie, że po drugiej stronie granicy są wielkie zaniedbania pod tym względem.

O prawdziwości tej opinii można się było przekonać na „lekcji wigilijnej” z udziałem uczniów obu szkół, prowadzonej przez **Wiesława Malickiego** (Lwowski) i **Kazimierza Kaszpera** (Zaolzie). Podczas gdy młodzież opolska potrafiła wymienić szeroki zestaw zwyczajów i obrzędów towarzyszących wieczery wigilijnej i świętom Bożego Narodzenia, bruntalska zaledwie... karpia i stajenkę. Przy czym do robienia stajenek z tektury przyznawały się tylko dziewczyny, które niedawno sprowadziły się do Bruntalu z Ołomuńca.

Opolskie Gimnazjum nr III jest jedyną w województwie placówką szkolną, w której prowadzona jest nauka języka czeskiego i wymiana polsko-czeskich tradycji kulturalnych. Dyrektor Jendrysik zapowiada jednak, że będzie dążył do uruchomienia podobnych programów w szkołach w Głuchołazach i Nysie. (k)

Bal po gorolsku

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Już tylko 10 dni pozostało do Balu Gorolskiego. XXVIII edycja tej imprezy, organizowanej przez zespół regionalny „Górole” i mosteckie MK PZKO, odbędzie się – jak zwykle – w pierwszą sobotę nowego roku, czyli 7 stycznia, w miejscowym Domu PZKO, zwanym popularnie „Kasowym”.

Bal, na którym balowicze bawią się do białego rana przy dźwiękach ludowych kapel i w strojach ludowych (nie tylko góralskich), poprzedzi tradycyjnie Międzynarodowy Przegląd Kapel Ludowych i Zespołów Folklorystycznych.

Program zapowiada się atrakcyjnie. Udział zapowiedziały już zespoły ze Słowacji – zespół „Šarišan” i kapela „Želiezár” z Koszyc, żyliński „Stavbár” oraz stały gość ze Skalitégo, **Pavol Capek** z kapelą. Z Polski przyjedzie do Mostów kapela „Wałasi” z Istebnej oraz kapela góralska z Zakopanego. Republikę Czeską – oprócz gospodarzy, „Górole” i jabłonkowskiej „Nowiny” – będą reprezentować m.in. brneńska „Polana” i ostrawska „Šmýkna”.

Po przeglądzie w międzynarodowej obsadzie rozpocznie się bal. Bilety do nabycia na miejscu.

wa „Hawierzów - powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIEKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariana 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

INTERKLUB, rynek Masaryka 10, Karwina: do 2. 4. 2006 wystawa historyczna „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyń: do 21. 1. 2006 wystawa „Cieszyńska Macierz - dziedzictwo dla przyszłości (1885-2005)”. 120 lat Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”. Otwarte po-śr, pt: 8-18, so: 9-15.

Dużo zdrowia, szczęścia,

pomyślności

w Nowym Roku

życzy

CZERNEK

Jan Czernek
Štefánikova 21
737 01 Český Tešín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

StB planowała interwencję w Polsce

Setki czechosłowackich „esbeków” chciały w 1981 roku „iść” na Polskę – napisał największy czeski dziennik „Mladá fronta Dnes”, powołując się na ujawnione dokumenty. Odnoszą się one do nieznanej dotychczas akcji o kryptonimie „Sever”.

Komuniści tracili w Polsce siły, reżim się sypał. W grudniu 1981 roku interweniowała polska armia. Jeśliby tak się nie stało, żołnierze czechosłowaccy oraz radzieccy byli przygotowani do interwencji wojskowej – napisał **Ludiek Navara** w praskim dzienniku.

Jak podkreśla, była to ściśle tajna i do dzisiaj zupełnie nieznana akcja pod kryptonimem „Sever” (północ): czechosłowaccy ochotnicy z szeregów komunistycznej Państwowej Służby Bezpieczeństwa (StB) chcieli w roku 1981 jechać do Polski i tam jako cywile organizować akcje dywersyjne przeciw polskim siłom demokratycznym, a w szczególności przeciwko „Solidarności”. Akcja „Sever” została zatwierdzona przez ówczesnego szefa czechosłowackiej partii komunistycznej, Gustáva Husáka. Rozwój wypadków w Polsce na początku lat 80, na podstawie oceny czechosłowackich komunistów, stanowił bezpośrednie zagrożenie dla ich kraju oraz całego systemu. Czechosłowacja miała z Polską najdłuższą granicę, na północnych Morawach była duża polska mniejszość, w kraju pracowały tysiące Polaków, którzy byli zakażeni „wirusem wolności” – twierdzi Navara.

Gustáv Husák i jego wschodniemiecki odpowiednik Erich Honecker byli najgorętszymi zwolennikami siłowego rozwiązania w Polsce. W grudniu 1980 roku odbywały się wielkie manewry wojskowe kilku państw Układu Warszawskiego pod kryptonimem „Przyjaźń”. **Petr Błažek** twierdzi, że właśnie wtedy było najbliższe do interwencji w Polsce.

We wrześniu 1981 roku rozpoczęto przygotowania do akcji „Sever”. Chodziło o zwerbowanie dziesiątek lub nawet setek ochotników z szeregów pracowników i agentów komunistycznego MSW, którzy w przypadku dojścia do skutku interwencji wojskowej mieli, jako cywile, udać się do Polski i spełniać tam tajne misje. Do ich głównych zadań miało należeć: dystrybucja ulotek, typowanie miejsc w celu umieszczenia radiostacji, tłumaczenie „zwykłym” Polakom przyczyn interwencji, obserwowanie nastrojów i opinii Polaków, pomoc polskim siłom zbrojnym i służbom specjalnym.

Jednak główny problem polegał na tym, że Polacy w tym czasie byli bardzo radykalnie nastawieni. Ewentualny udział w akcji „Sever” był więc bardzo niebezpieczny – pisze „Mladá fronta Dnes”. Najprawdopodobniej

właśnie z tego powodu jej trzon mieli stanowić ochotnicy.

Z dokumentów, które Błažek odnalazł w archiwach, wynika, jak takie dobrowolne zgłoszenia do udziału w akcji mogły wyglądać. Na jednej z list z tytułem *Na pomoc Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ochotniczo zgłosili się następujący towarzysze* pojawiła się na przykład taka informacja: *Towarzysz Kocian po zapoznaniu się z sytuacją zgłosił się na ochotnika, ale zaraz swoją deklarację odwołał. Po omówieniu sprawy w partyjnym kolektywie ponownie się zgłosił.*

Czeski historyk twierdzi, że oczywiście nie jest znana pełna lista ochotników, którzy byli gotowi udać się do Polski. Na podstawie list jedynie z pięciu wydziałów StB wynika, że było ich przynajmniej stu. Błažek uważa, że rozpoczęcie naboru do akcji „Sever” we wrześniu 1981 roku świadczy o tym, że plany interwencji wojsk Układu Warszawskiego, na trzy miesiące przed wprowadzeniem stanu wojennego w Polsce, były jeszcze bardzo żywe.

Jak się jednak okazało, ochotnicy nie byli potrzebni. Polacy sami sobie poradzili z kryzysem, a dokładniej przy pomocy swojej armii i generała Jaruzelskiego – pisze Navara. Pewien udział w tym miała jednak również współpraca z komunistyczną Czechosłowacją. Wraz z ogłoszeniem w Polsce stanu wojennego, w Pradze rozpoczął pracę specjalny sztab, została ogłoszona pełna gotowość operacyjna armii i służb specjalnych. Zamknięto granicę z Polską.

Zaczęto jeszcze intensywniej obserwować Polaków przebywających na terenie Czechosłowacji, aby nie wpływali „negatywnie” na miejscowe społeczeństwo. Jak pisze gazeta, podczas kryzysu trwającego w Polsce skontrolowano ponad 6 mln przesyłek pocztowych, z czego 300 tysięcy zawierało informacje interesujące StB. Dzięki podsłuchom uzyskano ponad 17 tysięcy raportów.

Bardzo dokładnie obserwowano ponad 30 budynków, w których mieszcili się różne polskie przedstawicielstwa – polski ośrodek kultury, ambasada, siedziby polskich firm. Na początku lat osiemdziesiątych setki Polaków zatrzymano na czechosłowackiej granicy i odesłano do kraju. Tylko w okresie od 17 września do 9 listopada 1981 roku podczas prób nielegalnego przekroczenia granicy zatrzymano 388 Polaków.

Czechosłowackie MSW udzieliło stronie polskiej również pomocy materialnej w postaci środków technicznych do lokalizacji nielegalnych radiostacji oraz do rozpędzania demonstracji ulicznych – relacjonuje „Mladá fronta Dnes”. (r)

ale heca!

Karel poszedł coś zjeść do gospody. Kozół se schabowego, jak to chłop. Czakoł może ze dwadzie minut. Przyszedł kelner, położył przed Karłym talerz, mówi:

– Żrej!

Chłop się wkurzył, bo kiery by se doł tak ubliżać. Polcioł do właściciela gospody. Tyn wyposłchoł, co mo Karel do powiedzynio, potym prawi spokojnie:

– Niech pan wyboczy, ón przez trzy-cet roków kormił w ogrodzie zoologicznym zwierzęta.

Spotkało się dwóch kolegów. Nie widzieli się kupe roków. Jedyn pyto drugiego:

– Czy to prawda, żeś się dorobił majątku?

– Ja, prawda.

– Nó i jak żeś do tego doszł?

– Zrobiliśmy spółkę z takim jednym. Ón miał pieniądze, a ja doświadczeni. A teraz ja mam pieniądze, a ón doświadczeni...

Jedyn właściciel firmy pyto drugiego właściciela firmy:

– Jak ty to robisz, że ci ludzie przychodzą do roboty godzinie przed początkiem szychty?

– To je ganc proste. Móm patnost ludzi, a biurek zech doł ustawić jyny szternost.

Włado odbiory telefon.

– Tu mówi dochotr Nowok – mówi głos w słuchawce. – Dobrze, zech w końcu pana przydybół.

– Cóż się stało?

– Jeszcze się nic nie stało. Ale móm do pana dwie wiadomości – dobróm i złóm. Kieróm pan chce piyrsze usłyszeć?

– Niech pan powiye te dobróm.

– Dobro wiadomości je tako, że panu zostoł dziyrń żywota.

– Marynko świynto, to je dobro wiadomości?? W takim razie, jako je zło?

– Zło wiadomości je tako, że dzwónim do pana już od wczora!

Wydarzenia Sportowe

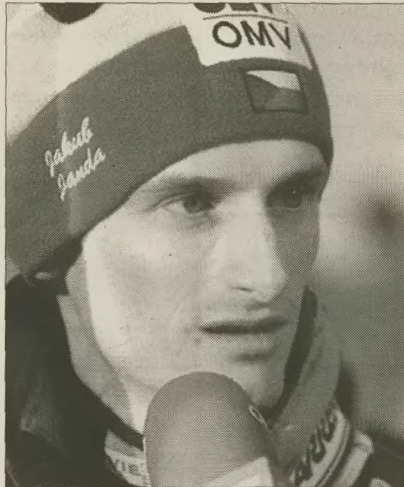
W OBERSTDORFIE RUSZA DZIŚ 54. TURNIEJ CZTERECH SKOCZNI

Janda faworytem bukmacherów

W niemieckim Oberstdorfie rusza dziś 54. edycja Turnieju Czterech Skoczni, prestiżowych zawodów w skokach narciarskich, które na krawędzi starego i nowego roku przyciągają tłumy kibiców. Kolejność rozgrywania TCS skoczni od lat jest niezmienna. Inauguracja zaplanowana jest w Oberstdorfie, następnie noworoczny konkurs w Garmisch-Partenkirchen, później Innsbruck, a na zakończenie Bischofshofen.

Na dziś do Oberstdorfu szykuje się okazała rzesza fanów skoków narciarskich z Polski, by kibicować Adamowi Małyszowi i pozostałym trzem zawodnikom – w Oberstdorfie wystartowali we wczorajszych kwalifikacjach również Kamil Stoch, Marcin Bachleda i Robert Mateja. Z czteroosobową kadrą skoczków zaprezentują się w Niemczech także Czesi. Liderem ekipy jest rewelacyjny Jakub Janda, zwycięzca czterech konkursów obecnego sezonu Pucharu Świata i co za tym idzie numer jeden klasyfikacji generalnej PŚ. Oprócz Jandy reprezentacja RC wystawi do konkursu Jana Maturę, Jana Mazocha i Antoniego Hajka.

Polacy i Czesi cieszyli się z triumfu swoich skoczków tylko raz. Pierwszeństwo w tej czesko-polskiej „rywalizacji” należy do Czechów. W roku

Jakub Janda

1971 w Turnieju Czterech Skoczni triumfował Jiří Raška, startujący oczywiście w barwach ówczesnej Czecho-

Mój wymarzony sylwester

Pojutrze sylwester, ostatni dzień w roku. Dla jednych okazja, by trochę poszaleć, dla innych chwila zadumy i refleksji. W naszej ankiecie pytamy ludzi ze świata zaozlańskiego sportu o to, jaki jest ich wymarzony sylwester.

EUGENIUSZ DE LONG, prezes zarządu HC Stalowników Trzynieć.

W związku z tym, że jestem już w sędziwym wieku, nie mogę tak poszaleć, jak w młodości. Wszystko wskazuje na to, że będzie to sylwester przed ekranem telewizora, w kręgu rodzinnym. Dla mnie relaks z najbliższymi jest wręcz idealną formą wypoczynku, głównie psychicznego. Cały rok to nieustanne pasmo stresu i szybkiej jazdy „bez trzymanki”. Nie jestem jednak dużym śpiochem i zamierzam w Nowy Rok poszaleć na biegówkach. Kiedy wszyscy jeszcze będą spać, ja wyruszę na moją ulubioną trasę, by poprawić również swoją kondycję fizyczną. To fantastyczne, być sam na sam z własnymi myślami.

PETR TOMAŠÁK, piłkarz Banika Ostrawa.

Sylwestra spędzam ze znajomymi w Olbrachcicach, będzie wesoło i mam nadzieję bez większych obrażeń. Już 3 stycznia rozpoczynamy na Bazalach pierwszy ostry trening i cieszę się z tego, że po kontuzji mogę dołączyć do zespołu.

LADISLAV LANGNER, szachista ekstraklasowej Huty Trzynieć.

Nie lubię beczynn timer siedzieć w domu i Nowy Rok przywitamy na nartach. Z całą rodziną wybieramy się na Morawkę, są tam świetne trasy biegowe, jak również zjazdowe. Sylwester w ruchu polecam wszystkim i niekoniecznie trzeba ścigać się na nartach. Romantyczna przechadzka w śniegu też ma swój niepowtarzalny urok.

PAVEL LEKSOVSKÝ, trener hokeistów HC Orłowej.

Na sylwestra na całe szczęście nie gramy meczu i mogę trochę odpocząć od całego tego zgiełku sportowego. Sylwestra spędzam w tym roku w kręgu najbliższej rodziny, do domu wpadną z pewnością też znajomi. Jak przystało na ostatni dzień w roku, nie zabraknie szampa, ale najważniejsze, to tryskać dobrym humorem także bez napojów wysokokowych.

DALIBOR DAMEK, trener dywizyjnej drużyny piłkarskiej IRP Czeski Cieszyń.

Jestem nie tylko zagorzałym kibicem futbolu, ale kocham też narty i wymarzony sylwester to dla mnie ruch na świeżym powietrzu, na nartach z najbliższą rodziną i przyjaciółmi. Niestety córka zachorowała i tegorocznego sylwestra spędzimy w domu. Na całe szczęście mieszkam praktycznie w górach, z okna mogę podziwiać zaśnieżony szczyt Łysej Góry, więc nie narzekam. W pełni poświęcam się rodzinie, w ciągu roku jako trener piłkarski trochę zaniedbuję najbliższych. (jb)

Sport Polski

● **BENFICA NAJWYRAŹNIEJ ZREZYGNOWAŁA Z POZYSKANIA DUDKA.** Dwa największe portugalskie kluby piłkarskie - Benfica Lizbona i FC Porto starają się pozyskać bramkarza Vitorii Setubal - Marcelo Moretto - poinformował dziennik „Record”. O Jerzym Dudku, którym kilka tygodni temu podobno zainteresowana była Benfica, gazeta nie pisze ani słowa. W połowie listopada portugalskie media informowały, że Benfica zainteresowana jest pozyskaniem Jerzego Dudka, który często nie mieści się nawet w meczowej „18” angielskiego Liverpoolu. Sytuacja skomplikowała się, kiedy w 1/8 finału Ligi Mistrzów zespół z Lizbony wylosował... Liverpool. Przy okazji tekstu o Moretto, „Record” ani razu nie wspomniał o Dudku.

● **PUCHAR KONTYNTENTALNY: ŚLIŻ PIĄTY W ENGELBERGU.** Rafał Śliż zajął piąte miejsce w rozegranych we wtorek w szwajcarskim Engelbergu zawodach Pucharu Kontynentalnego w skokach narciarskich. Zwyciężył Austriak Reinhard Schwarzenberger.

● **MAPLE LEAFS Z CZERKAWSKIM POKONALI PENGUINS.** Toronto Maple Leafs z Mariuszem Czerkawskim w składzie pokonali po dogrywce na wyjeździe Pittsburgh Penguins 3:2 we wtorkowym spotkaniu National Hockey League. „Klonowe Liście” zanotowały w ten sposób trzecie z rzędu zwycięstwo. Mariusz Czerkawski spędził na lodzie 14 minut i 39 sekund. Polak w tym czasie oddał 5 strzałów

na bramkę rywali, ale tym razem żaden nie wylądował w siatce „Pingwinów”, którzy doznali czwartej kolejnej porażki.

● **WALDEMAR WSPANIAŁY TRENEREM SIATKARZY OLSZTYNA.** Były selekcjoner męskiej reprezentacji w siatkówce Waldemar Wspaniały objął posadę trenera wicemistrza Polski - PZU AZS Olsztyn. Klub liczy na to, że nowy szkoleniowiec doprowadzi akademików do tytułu mistrza kraju. Wspaniały zastąpił odwołanego przed świętami Grzegorza Rysia. Drugim trenerem, z którym będzie współpracował były selekcjoner kadry, został grający do niedawna w olsztyńskim zespole Mariusz Sordyl.

● **WICHNIAREK ODCHODZI Z HERTHY BERLIN.** Po kilkumiesięcznych negocjacjach Artur Wichniarek porozumiał się z władzami klubu piłkarskiego Hertha Berlin w sprawie przedwczesnego odejścia z drużyny. Jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia 28-letni Wichniarek odrzucił ofertę Herthy, która za rozwiązanie kontraktu, obowiązującego do czerwca 2007 roku, proponowała polskiemu piłkarzowi rekompensatę w wysokości miliona euro. Jak donoszą berlińskie dzienniki, doszło jednak do porozumienia, a polski piłkarz powinien dostać 1,3 mln euro. Wichniarek, były napastnik m.in. Widzewa Łódź, trafił do Herthy w 2003 roku z Arminii Bielefeld. W obecnym sezonie bardzo rzadko pojawiał się na boiskach Bundesligi. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

W krainie masek **str. 3**

Los zapisany w kartach **str. 4**

PUDŁO – rubryka młodzieżowa **str. 5**

Priorytetem Igrzyska Polonijne **str. 8**

SOBOTA
31 GRUDNIA 2005
NR 153
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Tomasz Pietrzykowski nowym wojewodą

KATOWICE (mro) – Tomasz Pietrzykowski (bezpartyjny), nowy wojewoda śląski, rozpoczął w czwartek urzędowanie. Jest najmłodszym wojewodą w Polsce. Na pierwszej konferencji prasowej przedstawił swoje priorytety – dużo lepsze wykorzystanie unijnych pieniędzy i dobre kontakty z samorządowcami i śląskimi parlamentarzystami, w tym także opozycyjnymi. Jak podkreśla prasa, wiele pracy czeka też nowego wojewodę w kontaktach z marszałkiem województwa, Michałem Czarakiem.

Tomasz Pietrzykowski ma 32 lata i jest kawalerem. Od 7 lat jest pracownikiem naukowym, ostatnio adiunktem

W pogodzie

SOBOTA – Pochmurno z opadami śniegu. Temperatura w dzień od -2 do -1 st., nocą od -7 do -11 st. C. Wiatr pld.-zach. 3-7 m na sek.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK – Pochmurno z przelotnymi opadami śniegu. Temperatura w dzień od -2 do 2 st., nocą od 0 do -4 st. C.

w Katedrze Teorii i Filozofii Prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Jest autorem blisko 30 naukowych publikacji. Na listę kandydatów zgłosił go szef śląskich struktur PiSu, Jerzy Polaczek. Przyszły wojewoda zna biegle angielski i średnio niemiecki. Mieszka w Katowicach Kostuchnie. Jednym z jego ulubionych pisarzy jest Zbigniew Herbert. Jeździ na snowboardzie i gra w tenisa. Chadza również na spektakle teatrów alternatywnych, jak np. katowicki Cogitatur.

*Pożegnania
starego roku
w szampańskim
humorze oraz
powitania Nowego
2006 z nadzieją na
same pomysłne dni
składa szanownym
Czytelnikom
i Współpracownikom
Zespół »Głosu Ludu«*

FOT. MAREK SANTARIUS

Wystarczy tylko iść

Stoimy na progu Nowego Roku. Jesteśmy jak wędrownik, który stanął na szczycie góry beskidzkiej i patrzy przed siebie, ale gęsta mgła zasłoniła dolinę tak, że nie widzi, jaką ma drogę przed sobą: wygodną czy uciążliwą. Za nami przeszłość, przed nami przyszłość. Stanęliśmy znowu u jednego z tych wielu punktów granicznych, które Bóg postawił na drodze życia naszego. Dlatego jakoby zatrzymujemy się na chwilę i pod koniec każdego roku lubimy podsumowywać miniony okres rzucając okiem wstecz na drogę przebytą, a zarazem patrzeć z nadzieją w przyszłość zasłoniętą na razie tajemnicą. Czynimy tak, byśmy uświadomili sobie, skąd i dokąd idziemy, gdzie jest cel wędrówki naszej i nabrali nowych sił i nowej nadziei, wiary i mocy do dalszej pracy.

W tym, co minęło, znajdujemy mnóstwo szczęścia, lecz i smutku. Żyliśmy nadzieją, intensywną pracą, która przyniosła wiele smacznych owoców dla całego społeczeństwa. Lecz skrzydła ludzkich nadziei i ludzkiego szczęścia często opala płomień bezlitosnej rzeczywistości, niosąc w sobie smutek i boleść. Tak było i w minionym roku. Niejeden z nas w pracy czy w życiu doznał wielu zawodów. Niektórych los postawił w obliczu faktów najsmutniejszych, z „którymi tak trudno pogodzić się”. Innym ukryty we mgle los odkrył swe drugie oblicze i w radości przypomniał wszystkim kolejną prawdę ziemską, że „tylko z człowieka człowiek się narodzi”. Rodzi się nowe życie, nowa nadzieja, nowy związek, nowy zapał, nowe wezwania, życie idzie dalej.

Wszystko, co jako Polacy na Zaolziu mamy, wybudowaliśmy własnymi rękami, nikt nam nic nie dał za darmo. Siła naszego społeczeństwa tkwi w pracy, często bezinteresownej, społecznej. Nasze szkoły, zespoły, drużyny harcerskie, koła PZKO to najważniejsze nitki więziotwórcze naszej bytności. Aktywność społeczna jest źródłem naszej żywotności. Dlatego wobec przyszłości wołajmy z prorokiem: „Bądźcie czynicielem słowa a nie słuchaczem tylko, oklamującym samego siebie”. Wypełnijmy czas Nowego Roku życiem aktywnym, uczciwym i pracowitym. Patrzmy na siebie przez pryzmat miłości Bożej i nie zniechęcajmy się i nie męczmy się wzajemnie. Może będziecie wątpić i myśleć, że nasza praca nie ma sensu, gdyż ludzie są samolubni, przesadnie ambitni, nierozważni i nie warto okazywać im miłość. Nie szkodzi, okazujmy sobie miłość wzajemnie. Kiedy działacie i pracujecie społecznie dla dobra ogółu, ludzie mogą powiedzieć, że czynicie tak tylko z powodu siebie samych, dla poprawienia własnego uposażenia. Nie szkodzi, działajcie społecznie i czyńcie dobro społeczne.

Ciąg dalszy na str. 2

**Wszelkiej pomyslności
w roku 2006
członkom PZKO
życzy Zarząd Główny.**

**Z tej okazji należy się też
podziękować wszystkim,
którzy ofiarnie poświęcają
czas i energię
wspólnej sprawie.
Bóg zapłać**

Do Siego Roku!

**Wielu sukcesów
w życiu prywatnym,
artystycznym i zawodowym
życzy członkom i sympaty-
kom oraz wszystkim Czy-
telnikom »Głosu Ludu«**

**Polskie Towarzystwo
Artystyczne »Ars Musica«**

GL-716

GL-718

– To był dobry rok dla nas, panie ministrze!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

WCZORAJSZE OPADY ŚNIEGU DAŁY WSZYSTKIM W KOŚĆ

REGION (sch) – Obfite opady śniegu, jakie od wczesnych godzin porannych nawiedziły wczoraj nasz region, skomplikowały życie zarówno osobom udającym się do pracy, jak i na wypoczynku. Chwili wytchnienia nie mieli drogowcy. Mimo że do walki z białą „zarazą” zarządy utrzymania dróg zaangażowały wszelki sprzęt pługopodobny, większość kierowców żałowała, że nie zostawiła auta w garażu.

Ciężko pod górkę

Donkichotowską walkę z wiatrakami przypominała wczoraj akcja odśnieżania dróg na Podbeskidziu. – Nasze auta jeżdżą w te i we w te. Zatory tworzą się wszędzie tam,

gdzie droga prowadzi choć trochę pod górkę. Wystarczy, że na takim odcinku utknie jeden tir i już jest problem – dowiedzieliśmy się przed południem w bystrzyckiej dyspozytorni frydecko-misteckiego zarządu utrzymania

dróg. Tradycyjnie ruch więc utykał wczoraj w Nieborach oraz w Gnojniku koło gospody u Zająnca. Sytuacja w Mostach – według kierowców ciężkiego sprzętu odśnieżającego – przypominała zaś istną Syberię.

Wcale nie lepiej było na drogach w Karwińskim. Ruch został wstrzymany w Żukowie na drodze prowadzącej z Cz. Cieszyna do Trzanowic oraz koło przejazdu kolejowego niedaleko stonawskiej kopalni „ČSM”. Powód? Nie radzące sobie na śniegu i w związku z tym blokujące drogę tiry.

Ciąg dalszy na str. 7

GL-717

9771212422065

U rodaków

■ Gimnazjum w Istebnej otrzymało imię Jana Pawła II. Wyboru patrona szkoły dokonali niemal jednomyślnie uczniowie i rodzice. W piątek przed świętami uroczystego odsłonięcia tablicy pamiątkowej z wizerunkiem Jana Pawła II dokonali biskupi Tadeusz Rakoczy i Paweł Anweiler.

■ W wielu domach na Podbeskidziu zapomniano już stare góralskie pastorałki. Teraz powróciły w postaci płyty „Słysz z nieba muzykę”, którą nagrały dzieci z Zespołu Pieśni i Tańca „Buczyna” z Buczkwic. To już drugi krążek na ich koncie w tym roku. Na płycie znalazło się 15 pastorałek. Są wśród nich te popularne, jak „Oj, maluśki, maluśki”, ale i te znane tylko sędziwym góralom: „Jam jest dudka”, „Nie masz ci, nie masz”, w których nie brakuje trudnych góralskich rymowanek. Okładkę płyty ozdobiły rysunki dzieci ze szkoły w Buczkwicach.

■ Kluczyki do czterech nowych samochodów terenowych Ssang Young Rexton trafiły we wtorek do ratowników Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Choć ich uroczyste przekazanie odbyło się w Szczyrku, auta będą służyć czterem grupom GOPR: Krynickiej, Podhalańskiej, Wałbrzysko-Kłodzkiej oraz Beskidzkiej. „Bardzo nam się przyda nowy samochód, bo najmłodsze z tych, którymi jeździmy, mają już po kilka lat. Nowe terenówki mają napęd na cztery koła, idealnie nadają się do jazdy na stromych wzniesieniach. Autem ratownicy z psami będą jeździli na akcje. Przyda się do ciągnięcia przyczepy ze skutermem śnieżnym” – mówi Jerzy Siódla, nacelnik beskidzkich goprowców. Dodaje, że sponsor zagwarantował coroczną wymianę aut na nowe i bezpłatny serwis.

■ Żywieccy radni zebrał się we wtorek na uroczystej sesji w wyremontowanej sali XIX-wiecznego ratusza miejskiego. Sala sesyjna przypomina wystrojem czasy cesarstwa austro-węgierskiego. Jeszcze niedawno budynek miał przegniły dach, ze ścian opadał tynk, a w suficie sali sesyjnej była ogromna dziura. Na remont ratusza nie udało się zdobyć unijnych pieniędzy, więc miasto musiało wydać z własnej kasy prawie 6 mln zł. „Mogliśmy sobie na to pozwolić, bo udało nam się zdobyć unijne pieniądze m.in. na modernizację oczyszczalni ścieków i remonty dróg” – tłumaczy Antoni Szlagor, burmistrz Żywca.

■ Grudniowe śnieżyce wyrządziły w powiecie cieszyńskim liczne szkody, zwłaszcza jeśli chodzi o infrastrukturę energetyczną i telekomunikacyjną. Tymczasem usuwanie awarii, wbrew zapewnieniom Telekomunikacji Polskiej, w wielu miejscowościach przeciągało się do kilku dni, a zdarzało się, że ludzie byli pozbawieni telefonu ponad tydzień.

■ Piętnastu gimnazjalistów z Trójwsi zbierało wśród 1200 pełnoletnich mieszkańców gminy opinie na temat pracy lokalnych samorządowców. Wyniki anonimowej ankiety są bardzo zadowalające dla rajców, bo średnia ze wszystkich wiosek osiągnęła niecałe cztery punkty na sześć możliwych. Ale jak podkreśla młodzież, widać wyraźnie, że ludzie chcieliby szybkich zmian w gospodarowaniu odpadami i polepszenia stanu gminnych dróg.

■ Z nieznanego dotąd powodów padł co dziesiąty łabędź zimujący na stawach w Komorowicach niedaleko Bielska-Białej. Sprawę wyjaśniają specjaliści z Państwowego Instytutu Weterynarii w Puławach.

Opr. (kor)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Program na gwiazdkę jabłonkowskiego MK PZKO przygotowali dzieci z zespołu „Torka”.

Oplątek z »Torką«

JABŁONKÓW (kor) – W odnowionym Domu PZKO zeszli się w czwartkowy wieczór na spotkaniu poświęconym jabłonkowskiej pezetkaowcy. Program kulturalny przygotowali dla nich członkowie dziecięcego zespołu „Torka” pod kierownictwem Krystyny Mruzek (kapela) i Barbary Kiedroń.

– *Przychodzi nas na nasze spotkanie z roku na rok coraz mniej, ale sądzę, że się będziemy dobrze bawili* – powitał członków Koła prezes, Jan Ryłko. Podziękował im też za całoroczną pracę dla Koła, m.in. podczas Gorolskiego Święta i na rzecz zachowania polskości w Jabłonkowie.

Na program złożyły się głównie kolędy i kantyczki jabłonkowskiego poetki-kaczka, Adama Sikory. Nie zabrakło także góralskich tańców i pieśni, do których przygrywała tancerzom i

śpiewakom „Torki” kapela pod kier. Janusza Dronga.

Po występie „Torki” członkowie Koła łamali się oplątkiem i składali sobie życzenia. Spóźnione życzenia złożono też z okazji 75. urodzin prezesa ZG PZKO, Zygmunta Stopie. Gwiazdkowe spotkanie zakończyło wspólne śpiewanie kolęd.

12 mln na szkołę

PIOSEK (kor) – Ministerstwo Finansów przyznało Pioskowi na przyszły rok dotację w wysokości 12 mln Kc. Gmina wykorzysta te środki na dokończenie remontu kapitalnego szkoły oraz na budowę boiska szkolnego. Remont ruszy wiosną i zakończy się przed 1 września.

– *mówi wójt Jan Krzok. – W projekcie przedstawione są dwa warianty przyszłego kształtu budynku, każdy z nich zakłada zburzenie obecnego obiektu i wzniesienie od podstaw nowego. Zajmiemy się tym na najbliższym posiedzeniu samorządu. Jego budowa pochłonie ok. 25 mln Kc. Samorząd wystąpi o dotację do rządu.*

Dom Kultury do przebudowy

PIOSECZNA (kor) – Tuż przed świętami wpłynął do Urzędu Gminnego projekt przebudowy gminnego Domu Kultury. Stojący w centrum wsi obiekt pochodzi z lat 60. ub. wieku i chociaż nadal odbywa się w nim wiele imprez, jest w złym stanie.

– *Zwróciliśmy się do sześciu architektów, odpowiedział tylko jeden*

»Jeden Świat« szuka partnerów

BIAŁYSTOK (mro) – Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Specjalnej Troski „Jeden Świat” (www.jeden-swiat.org) z Białegostoku zwraca się za pośrednictwem naszej redakcji do wszystkich organizacji o podobnym profilu zainteresowanych podjęciem współpracy w ramach Grupy Wyszehradzkiej.

Grażyna Jabłońska, prezes Stowarzyszenia, którego podopiecznymi są dzieci i młodzież o szczególnych potrzebach rozwojowych oraz ich zdrowe rodzeństwo i rodzice

poszukuje chętnych do uczestniczenia w II połowie lipca (tj. od 15 do 30 lipca 2006) w międzynarodowym obozie integracyjnym. W pierwszej połowie marca planowane jest złożenie w Bratysławie grantu w tej sprawie.

Jak poinformowała prezes G. Jabłońska, Stowarzyszenie współpracuje z Teatrem K3, a aktorki z tej sceny będą prowadzić na obozie warsztaty teatralne. Przewiduje się także zajęcia plastyczne, muzyczne, turystyczne i sportowe.

iekawostki

Niezwykła para

Niezwykła przyjaźń dwuletniego hipopotama i 130-letniego żółwia olbrzymiego w jednym z kenijskich rezerwatów trwa już rok. Zwierzęta są nierozłączną parą od kiedy hipopotam Owen oddzielił się od stada po ubiegłorocznym tsunami i wycieńczyony trafił do rezerwatu Haller Park. Strażnicy, którzy uratowali Owena, przypuszczają, że małemu hipopotamowi ciemnoszara skorupa żółwia imieniem Mzee skojarzyła się z przedstawicielem dorosłego osobnika jego własnego gatunku. Żółw początkowo podchodził do nowej znajomości z dystansem, ale hipopotam tak uparcie okazywał mu swoje względy, że Mzee w końcu przystał na niecodzienne towarzystwo. Pracownicy rezerwatu liczą jednak, że uda im się zainteresować Owena przedstawicielami własnego gatunku. Mają zamiar przedstawić go 13-letniej hipopotamicy Cleo żyjącej w tym samym parku.

A jednak istnieją?

Malezyjskie władze oficjalnie zapowiedziały wszczęcie śledztwa w sprawie rzekomego pojawienia się na południu kraju mitycznej „Wielkiej Stopy” – olbrzymiego małpoluda. W dzungli, na terenie parku narodowego Endau Rompin w południowomaalezyjskim stanie Johor chłopcy w ostatnim czasie kilkakrotnie zauważyli rodzinę wielkiego małpoluda: dwie duże istoty i jedną mniejszą, prawdopodobnie dziecko. Pojawienie się Wielkiej Stopy potwierdziło trzech rybaków, którzy widzieli rodzinę nad rzeką, gdzie łowili ryby – później informację tę potwierdziło kilka innych osób, które także miały natknąć się na legendarną Wielką Stopę w głębi parku. Władze parku poważnie potraktowały doniesienia, zapowiadając zbadanie sprawy, w tym zainstalowanie w rejonie, gdzie widziano małpoludy, kamer telewizyjnych.

Wystarczy tylko iść

Dokończenie ze str. 1

Kiedy wypełniacie swe zamiary, napotkacie wiele przeszkód i usłyszycie wiele cichej lub głośnej krytyki. Słuchajcie jej uważnie, wyciągnijcie z niej wnioski, ale nie zrażajcie się i dalej czyńcie swoje dla dobra ogółu. Sprawy, które dzisiaj czynicie, będą jutro, być może, zapomniane. Nie szkodzi, czyńcie te sprawy. Uczciwość i sprawiedliwość waszego działania zrobi z was łatwą tarczę dla oszustów i różnych krętaczy. Nie szkodzi. Bądźcie i działajcie uczciwie i sprawiedliwie. Ludzie, którym pomogliście, okażą Wam niekiedy wdzięczność. Nie szkodzi, pomagajcie dalej. Dacie z siebie światu to najlepsze z Was a w podziękę może otrzymacie kilka kopniaków. Nie szkodzi. Dawajcie światu to najlepsze. Tylko w ten sposób rodzą się wartości, które są drogowskazem naszej wędrówki.

Żyjmy w miłości Bożej. Poddajmy swe dusze pod działanie tych ożywczych promieni betlejemskich i uczujmy się oświeceni i posileni do nowych czynów na nowej drodze. Wtedy nie będziemy się bali mgły, do której jak ten wędrownik na szczycie mamy w Nowym Boku wstąpić.

JÓZEF SZYMCEZEK
Prezes Kongresu Polaków w RC

Kostiumeria w obleżeniu

CZ. CIESZYN (mro) – Największym wzięciem przed sylwestrem cieszą się »wielkie« kostiumy muszkieterów, królów, aniołów i czortów – powiedziała nam Vlasta Tesarczykowa, kierowniczka Kostiumerii PZKO. – *Rekordy popularności bije w tym roku przebranie Cyganki.*

Już od listopada pod numerem telefonu kostiumerii (558 712 402) zamawiano z najdalszych krańców Zaolzia (od Ostrawy po Jabłonków) oraz z Polski (po Ustroń) upragnione balowe kreacje. Wybierano spośród blisko 4,5

tys. ubrań nierzadko wypożyczanych wraz ze stosownym obuwiem.

– *We wtorek i środę od siódmej rano aż po godzinę trzecią po południu nie zamykały się za klientami drzwi w wypożyczalni* – mówi pani Vlasta, dodając, że już narastają stopy zamówień na stroje na „Bal Gorolski”. Kostiumeria oczekuje też zwiększonego zainteresowania wypożyczaniem kostiumów na dziecięce baliki. – *Te wypożyczamy na trzy dni, bez konieczności wcześniejszego zamawiania* – dodała V. Tesarczykowa.

Rodzi się pytanie...

Ledwo otworzyły się sklepy po Bożym Narodzeniu już atakują klientów nadzwyczajnymi okazjami. Rzadkością jest wystawa, na której nie ma napisu »Slewa!« dopełnionego o procentową jej wysokość. Rekordziści utrzymują, że obniżają o 70 proc., inni piszą na witrynach, że mają od 50 do 30 procent taniej. Nawet sklepy z upominkami obniżają ceny o 20 proc. Większość handlowców ubezpiecza się przed pretensjami klientów dorzuceniem »zakłęcia«, iż obniżka odnosi się »do wyprzedaży zapasów«. Popularne są oferty typu »kupujesz dwa, trzecie dostajesz za darmo (jakby jakiegokolwiek za darmo istniało!)«. W samoobsługach wyprzedawany jest towar świąteczny, np. za bezcen można zaopatrzyć się w ozdoby choinkowe. I choć większa

obniżka cen zapowiadana jest przez handlowców w drugim tygodniu stycznia, już teraz w tych sklepach, które reklamują się obniżkami, jest rojno, zaś w tych pozbawionych hasła „Slewa” – pusto. A podobno nie jesteśmy tak bogaci, by nas było stać na tanie rzeczy...

Spójrzmy na sklep ponadnarodowej sieci handlu obuwiem – skórzane kozaczki (wysoki, niski obcas) na sztucznym futerku można kupić za 890 Kc, dużo mniej praktyczne z białej skóry za 400 Kc, czółenka (od 400 do 250 koron), mokasyny z ozdobami „indiańskimi” za 400 Kc. W ponadnarodowej sieci drogerijnej można kupić „tańczącą i grającą czapkę św. Mikołaja” za 129 koron. Obniżki są nawet u optyka... 30 procentowe na okulary słoneczne, też do wyprzedania zapasów. W krajobraz obniżek wpisują się też obdarowani bonami towarowymi, którzy pragną zrealizować jak najszybciej „kopertówkę spod choinki”. (Zaskoczeniem może być dla nich to, że z bonów często nie wypłaca się reszty).

Gdy patrzeć na ten rej pieniędzy-towarowy, to w głowie rodzi mi się pytanie: jeżeli po świętach może być tak tanio, to dlaczego »normalnie« jest tak drogo?

(mro)

czystości weselnych i innych świątecznych ceremonii.

Powrót »Wilka i zająca«

W Rosji wyprodukowano nowe odcinki popularnej bajki rysunkowej dla dzieci „Wilk i zając” (ros. „Nu, pogodi”) – poinformowała w środę agencja RIA-Nowosti. Autorem nowych serii jest Aleksiej Kotienoczkin, syn twórcy legendarnej bajki. Reżyser przyznaje, że bał się kontynuować dzieło ojca: „Wiedziałem, że muszę spisać się przynajmniej równie dobrze”. Jeden z nowych odcinków mogli już obejrzeć moskiewscy wielbiciel film. W ramach kampanii promującej odbyła się we wrześniu w centrum Moskwy parada pod hasłem – „Wilki i zające całego kraju łączcie się!”. Wilk i zając przemówią w nowych odcinkach innymi głosami, jednak – jak zapowiedział reżyser – tradycyjnie „nie będą zbyt rozmowni”. Bajka o wilku i zającu powstała w 1968 roku.

KARNAWAŁ W WENECJI TO PRZEŻYCIE, O KTÓRYM SIĘ NIE ZAPOMINA – TWIERDZI ROMAN ŚLIWKA

W krainie masek

Czy warto tuc się autobusem przez pół Europy, by trafić na dziesięciodniowy karnawał w Wenecji? *Warto!* – z zapalem odpowiada **Roman Śliwka** z Olbrachcic, który odwiedził miasto na wodzie właśnie podczas „Serenissimy” w ub. roku.

– *Warto, bo widzi się mnóstwo ludzi i przebierańców, słyszy się mieszanie języków świata, można zachwycić się spowitą w mgłę architekturą miasta* – twierdzi Roman, zafascynowany kolorami karnawału w szarzyźnie adriatyckiej zimy.

Prawie wszyscy karnawałowi bywalcy starają się nosić podczas karnawału maski. Zazwyczaj są one zrobione według starych wzorów, czy to nawiązujących do comedia dell'arte, czy związanych z historią Wenecji, czy tych klasycznych. Maski zrobione są najczęściej z papier-maché, choć są też tłoczone ze skóry czy formowane z ceramiki, bogato zdobione luksusowymi kawałkami tkanin. – *Średni koszt zwyczajnej maski, którymi zawalone są sklepy w mieście, to 50-60 euro* – podaje Romek. – *Zazwyczaj są one dwukolorowe, czarno-złote, fioletowo-niebieskie, białozielone, żółtozielone itp., choć bywają i zupełnie białe, klasyczne, zwane „volto”. Maski zazwyczaj są smutno-nostalgiczne w wyrazie. Można też zamiast maski pomalować sobie twarz. Nawet dzieci mają po Wenecji w maskach-kotkach.*

Nieodłączną częścią kostiumu jest czarny jedwabny kaptur, koronkowa pelerynka, na którą zarzucony jest obszerne czarne płaszcz (ten kolor dawniej przysługiwał szlachcie). Pozostałe warstwy społeczne mogły okrywać się płaszczami w kolorach czerwonym i szarym. Są też kostiumy zabytkowe, które za słoną cenę można wypożyczyć w kostiumierych. Przy okazji wypożyczający dostaje obsługę dwóch bodyguardów. Gdy idzie ulicą, ci torują mu drogę, by kostium nie uległ zniszczeniu...

Wszystkie kostiumy biorą udział w pokazach, które zaczynają się i kończą na placu św. Marka, gdzie także trwają popisy sztukmistrzów, połykaczy ognia i innych „sztuk prawdziwych”. Paradzie masek towarzyszą orkiestry, które wczesnym wieczorem rozpoczynają występy w sercu Wenecji pod Campanillą. Tańczą i bawią się wszyscy – i przebierańcy i ci po

cywilnemu. Muzyka od rock and rolla po hip-hop, czyli to, co aktualnie leci na listach przebojów. – *Tańczy się na placu, tańczy się w zaułkach i popija włoskie wino zagryzając preclami* – opowiada Romek. Turyści zazwyczaj pożywają się tym, co kto ma w plecaku. Przewodniki wychwalają wprawdzie specjalności karnawałowe, jak spaghetti w sosie anchois, solonego śledzia, placki (rodzaj naszych pączków) z owocami, ale większość restauracji zamienia się w okresie karnawału w kramy z maskami. – *Trudno znaleźć jakąś restaurację, a jak się już znajdzie, to można zostać Niemile zaskoczonym* – przestrzega Roman. – *Za dwie średnie pizzy, dwie marne sałatki oraz mineralną i kawy zapłaciliśmy w przeciętnie 2 tys. koron!*

Karnawał w Wenecji to wielki biznes, który odżył dopiero w 1979 roku. (Karnawały skończyły się tu wraz ze zdobyciem miasta przez Napoleona Bonaparte w 1797 r.). Organizują go tak, jak do połowy XVI wieku gildie – kampanie karnawałowe. One też odpowiedzialne są za bale, za wejście, za które trzeba słono zapłacić, ale o których organizowaniu są poinformowani nawet przewodnicy miejscy. Chodzi o to, by ta informacja dotarła do żadnych przygód turystów. Gildie mają swoje nazwy, np. Antichi (Starożytni), Ardenti (Żarliwi) czy Pacifici (Spokojni). W ich reżyserii pozostają oprócz bali maskowych także odczyty literackie, koncerty muzyki klasycznej czy pokazy sztucznych ogni.

Koniec karnawału to zarazem wybór najpiękniejszego kostiumu. – *Wygląda to jak na pokazie mody. Kolejne modele są wywoływane na podium i przechadzając się tam i z powrotem prezentują walory kreacji* – zauważa Roman. W zapusty na placu św. Mar-

Wenecki gondoller.

ka płonie także kukła karnawału i zapowiadany jest post. W tym sensie sprawdza się nazwa „karnawał”, która oznacza „carne vale” – pożegnanie z mięsem. A trzeba dodać, że także w dawnych czasach było to pożegnanie z masłem i jajkami – stąd ten nadmiar wypieków weneckich pachnących na każdym rogu skórką pomarańczową...

Oscar Wilde napisał, że człowiek ujawnia swą prawdziwą naturę dopiero w masce na twarzy. Maska bowiem czyni wszystkich równymi i tę demokrację stosunków międzyludzkich odczuwa się w karnawałowej Wenecji XXI wieku.

Na pytanie, czy tamten karnawał wytrzymuje porównanie z zaolziańskim – Romek odpowiada: – *Zaolziański jest lepszy, bo tu wszyscy są znajomi! Stopień rozbawienia równy, a może nawet na Zaolziu większy. Ten Wenecki jest po prostu bardziej wylansowany. Ale warto go zobaczyć! To coś, czego się łatwo nie zapomina, tym bardziej, że mało kto po tej przygodzie nie przywiezie ze sobą maski do domu. Moja, czarno-srebrna, »patrzy« na mnie codziennie ze ściany mojego pokoju.*

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

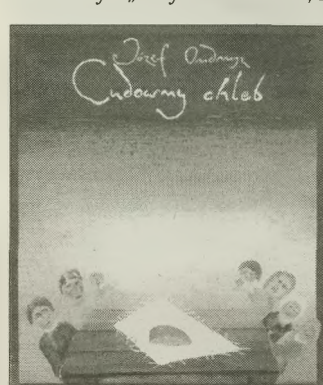
Książka Zaolzia

Nowy rok już puka do naszych drzwi i zgodnie z obietnicą należy podsumować ankietę, która przez ponad trzy miesiące gościła na łamach „Głosu Ludu” i stronach internetowych www.publikacja.cz.

W ankiecie Książka Zaolzia niezaprzeczalną palmę pierwszeństwa zdobył **Józef Ondrusz** i jego „Cudowny chleb”. Jeśli do głosów oddanych wprost na „Cudowny chleb” doliczymy 7 głosów oddanych na „**Godki śląskie**”, które były pierwowzorem zwycięskiej publikacji, śląskie opowiadania ludowe Józefa Ondrusza uzyskały ponad 20 % procent oddanych głosów.

Drugie miejsce ex aequo zajęły dwie publikacje – „Lutyńskie Tango” Otylii Toboły i „Liryka kuflowa”, które uzyskały po 10 % głosów.

O ile książka Otylii Toboły jest znana i jej wysokie miejsce nie jest zaskoczeniem, to zbiorek poezji „Liryka kuflowa” wymaga komentarza.

Tomik „Liryka kuflowa” został napisany i wydany w 2003 roku przez członków „Beer-klubu” i jest pochwałą złocistego płynu oraz tradycji męskich spotkań z nim związanych. Jego drugie miejsce w ankiecie jest także przykładem tego, że zwarta grupa przyjaciół może w dążeniu do celu zdziałać dużo. Brać kuflowa zarekomendowała swym członkom i sympatykom udział w ankiecie i okazało się, że mimo iż książka ta nigdy nie pojawiła

się w obiegu księgarskim i jest tomikiem specyficznej twórczości, uzyskała w naszym rankingu wysokie notowania. Wprawdzie organizatorzy lobbingu byli przekonani, że ich ulubiona książka na pewno uzyska palmę pierwszeństwa, jednak, jak widać, tak się nie stało.

Podsumowując ankietę, trzeba zwrócić uwagę na to, że gros głosów oddano na książki typowo regionalne i że różnice między poszczególnymi publikacjami były niewielkie. Kolejne miejsca w ankiecie zajęły książki pisane gwarą i publikacje ściśle związane z naszym regionem tematycznie, poezja i proza literacka naszych autorów nie uzyskała znaczących pozycji.

Dokumentuje to tabelka uwzględniająca wszystkie publikacje, które uzyskały w ankiecie co najmniej pięć głosów.

Na koniec należy się jeszcze zastanowić, czy 236 uczestników ankiety, bo tyle głosów oddano, to dużo czy mało. Na pewno nie jest to sukces ilościowy, lecz jak zawsze podkreślali organizatorzy ankiety, nie on w całej zabawie był najważniejszy. Ważna była idea przypomnienia zaolziańskiego dorobku wydawniczego i powrotu do zapomnianych lektur.

Wyniki ankiety »Książka Zaolzia«

Autor	Tytuł	Ilość głosów
Józef Ondrusz	Cudowny chleb + Godki Śląskie	41+7
Otylia Toboła	Lutyńskie tango	24
	Liryka kuflowa	24
Ludwik Cieniał	Śmich Macieja	16
Aniela Kupiec	Po naszymu pieszo i na skrzydłach	14
Emilia Kolder	Kuchnia śląska	12
Aniela Kupiec	Połotane żywobyci	8
Władysław Milerski	Nazwiska cieszyńskie	8
Franciszek Bałon	Opowiadania o naszym gotowaniu	7
Jan Kubisz	Pamiętnik starego nauczyciela	6
Wincenty Szeliga	Tam około Bogumina	6
Daniel Kadłubiec	Płyniesz Olzo	5

Ludeczkowie Złoci!

Rok je za nami, Świynta my szczynśliwie przeżyli, każdy przibroił na wodze, tóż rozmyślo, jako ty kila ściepać. Jedni locóm do jakichsi fitnes klubów, o kierych ty zodyn nigdy nie słyszol, ale ci móndrzejši czakajóm na bale, kiere sóm lepsze niż wszystkie ty kluby do grómady. A czemu? Bo na takim balu sie pocicie do samego rana, okrzyśić sie mocie czym, ku tymu możecie wycióngnyć ze szyfónera ty nejpiekniejsze lónty (stroje ludowe ekstra witane), oczy napaść na przełajnym programie, aji cosi wygrać. Tóż powiydzcie, kaj tak jeszcze je? Odpowiydź je jyny jedna: Na naszych balach pezetkaowskich, z kierych jedyn sie nazywo ŚLĄSKI, a żyje już kole sztyrycet roków dziynki mistrzowianóm.

Je też w Trzyńcu tako fajno firma, kiero wspiyro tutejszóm kulture, kaj sie jyny do, a nazywo sie MORAVIA STEEL. Powiedzieli nóm, że jak robimy taki kulturalny bal, to nóm helfnóm. Pón Bóg za to zaplać. I widziacie, tak jak ni ma naszych Beskidów bez Kozubowej, tak ni może być cieszyński zabawy bez BALU ŚLĄSKIGO.

Tóż w pióntek 20 stycznia Roku Pańskiego 2006 na Strzelnicy w Czeskim Cieszynie, przy samym moście do Polski zaś będzie straszny tórn. Zaś sie bedymy bawić, śpiywać, hokać po naszymu, bo to je sercu nejbliższe. I jako dycki, będzie szumny program, a muzyki tela, co nigdy. W głównym zolu bedóm muzykanci, co sóm znani u nas, aji w Ameryce, a choć sie nazywajóm nieswojo (bo to je dzisio tako moda) – RIVIERAS – grajóm bardzo po naszymu. Ni ma też isto u nas żywey dusze, kiero by nie chciała widzieć frelki i gibczoków ze Suchej, kierzni no-szóm miano SUSZANIE, a tańcujóm, aż radość człowieka bierze. Też bedóm na Balu. Zaprošili my aji jednóm naszóm gryfnóm pore, kiero pokoże, jak sie tańczy na wielkich salónach. Dyć przeca my umiymy wszystko. Tak sie będzie na co dziwać. Jakby i tego było nikierym za mało (bo sie mogóm nónś wybiyrziczn goście), tóż my zaprosili jeszcze jednóm wywołanóm kapele z OLDRZICHOWIC pod Jaworowym. W ekstrówce będzie wydziviać jyny po naszymu. Rynczymy, że fajnymu śpiywaniu a tańczyniu nie będzie końca. O inszych radościach ciała aji dusze ani nie piszemy, aby my Wóm wielkiego szmaku nie narobili.

Tóż Kochani, biercie szrajtofle a lećcie do Czeskiego Cieszyna, kaj w urzyn-dzie Zarzódno Głównego PZKO (za rogem hotelu „Piast”) od wtorku 3 stycznia bedóm przedówane taki karteczki, co sie miejscówkami nazywajóm. Możecie se jich kupić każdy dziyr, w kierym sie robi, od godziny 9 do 15 (tel. 558 711 582). Ale radzyny Wóm ze szczyrego serca – nie czakejcie dłogo, abyście nie nadbyli. A jak przidziecie, nie bedziecie lutować. To Wóm garentyrujóm i jeszcze raz pieknie zaproszajóm

ORGANIZATORZI

»Beskidowcy« na Ostrym

KOSZARZYSKA (ga) – Na swój kolejny przedsylwestrowy rajd udali się w czwartek członkowie Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski”. Ich celem i tym razem był Ostry. W miłej atmosferze tamtejszego schroniska spędzili kilka godzin na miłej pogawędce i przy śpiewaniu kołęd.

– *W rajdach przedsylwestrowych bierze udział przeciętnie 120 ludzi. Raz się nas nawet zeszło 170* – powiedział nam **Tadeusz Farny**, który tę imprezę turystyczną w ostatnich dniach roku zorganizował już po raz czwarty. – *Po świętach człowiek czuje się trochę ociężały. Dobrze jest wtedy wyruszyć w góry* – uważa turysta z „Beskidu”, **Jan**

Droga na Ostry nie była łatwa.

Gamrot. – *Biorę regularnie udział w rajdach przed sylwestrem. Sama atmosfera spotkania z kolegami-turystami wiele dla mnie znaczy* – stwierdził kolejny uczestnik imprezy, **Bolesław Wawracz**.

Pomysł urządzania rajdów przedsylwestrowych zrodził się wkrótce po reaktywacji „Beskidu”, która miała miejsce w roku 1991. Polscy turyści początkowo chodzili na Czantorię. Tamtejsze schronisko jednak nie spełniało norm sanitarnych, co było powodem zamknięcia kuchni. Stąd członkowie „Beskidu” wybrali sobie na nowe miejsce przedsylwestrowych spotkań schronisko na Ostrym.

Przyjemnie i miło spędzili turyści „Beskidu” jeden z ostatnich dni roku 2005.

FOT. CZESŁAW GAMIROT

CZASAMI ŁATWIEJ WYŻALIĆ SIĘ WRÓŻCE NIŻ PRZYJACIÓŁCE

Los zapisany w kartach

Po raz pierwszy wróżyl z kart dziadkowi. Był to jednak zwykły przypadek. Miał wtedy dwanaście lat i nawet do głowy mu nie przyszło, iż za kilka lat wróżbiarstwo pochłonie go na tyle, że będzie uczestniczyć w licznych kursach i seminariach, a także studiować ksyżki związane z tym tematem. Dłż Dawid Starzyczny sam prowadzi szkołę tarota w Hawlerzowie, kursy cartecerapii, czyli psychoterapii przy pomocy kart w Pradze oraz przepowiada przyszłość innym. Znakomicie orientuje się w teorii Carla Gustava Junga, szwajcarskiego psychiatry i psychologa, zna prace z dziedziny współczesnej psychologii i psychoanalizy. Uważa bowiem, że wiedza ta jest mu przy jego pracy niezbędna. Jest też autorem wydanej przed kilkoma dniami ksyżki pt. „Wrózenie z kart”.

– Ludzie przychodzą do mnie z problemami, wielkimi stre-
sami. Aby im pomóc, trzeba ich odreagować, przygotować
do sesji – twierdzi Dawid Starzyczny. – Oczekuję ode mnie,
że przywrócę im równowagę psychiczno-fizyczną, wiarę w
siebie. Odpowiedź na większość pytań, jakie zadają mi moi
klienci, a właściwie sobie, tkwi bowiem już w nich samych.
Karty są środkiem pomagającym je wydobyć, pokazać, in-
terpretować. Człowiek sam do nich nie dotrze. Będzie miał
przecucia, ale nie pozna sam siebie na tyle, by je powi-
nać z właściwym pytaniem, odpowiednio odczytać i zrozu-
mieć.

Wielu ludzi potrafił przecuć przyszłość. Bywają to niewyraźne wizje, sny. Ja pomagam je zrozumieć, twierdzi Dawid Starzyczny, wróżbita i prezes Stowarzyszenia Obywatelskiego „Angells”.

Niespostrzeżenie nasza rozmowa ześlizguje się w rewiry profesjonalnego wróżbiarstwa. Mówimy więc o czakrach, czyli węzłach energetycznych człowieka, o jego biopolu, o aurze i harmonii kolorów. Wszystkie te czynniki są bowiem odpowiedzialne za stan zdrowia psychicznego i fizycznego człowieka. Przychodzący do pana Dawida ludzie oczekują jednak od niego przede wszystkim wrózenia z kart – klasycznych, tarota i kart symboli oraz informacji na temat swoich przyszłych losów. Hawierzowski wróżbita uczył się tego „za wodu” kilka lat. Teraz stawia talie szybko, rozmawiając z klientem. Ale nim do tego doszedł, przygotowywał się tygodniami do jednego postawienia. Musiał być w odpowiednim nastroju. I ten, dla którego stawiał, też. Jego oferta obejmuje: ogólną prognozę przyszłości, analizę związku, prognozy zawodowe oraz finansowe, analizę osobowości, ocenę stanu zdrowia oraz inne prognozy według życzeń klienta. A tymi są nie tylko klienci krajowi, ale także Szwajcarzy, Niemcy, Polacy.

– Szczęśliwi przychodzą dowiedzieć się, czy szczęście będzie trwać dalej. Nieszczęśliwi, by spędzić parę chwil rozmowy z człowiekiem, który ich wysłucha, poważnie zareaguje, doradzi. W kartach szukają pomocy ludzie mający problemy ze zdrowiem, zagubieni, niepewni, szukający nadziei i kogoś, kto im pomoże uzyskać wiarę w siebie. Klientami są osoby, które utraciły pracę, ale także biznesmeni, którzy odnoszą sukcesy prywatne i zawodowe, ale czują, że to nie wszystko – mówi Starzyczny. – Typowe kwestie, z jakimi się spotykam coraz częściej, dotyczą spółek, wspólnot, interesów, biznesplanów. Są też pytania giełdowe – iść na całość czy hamować. Jeszcze przed trzema, czterema laty przychodziły do mnie przede wszystkim panie, dzisiaj jest to pół na pół. Wiek również nie odgrywa tutaj roli. Ciekawi swojej przyszłości są tak młodzi, jak i starsi

klienci. Ci pierwsi chcą wiedzieć np. jaką szkołę-uczelnię wybrać, ci drudzy – jak powiedzieć się w życiu ich dzieciom, wnukom...

Przed dwoma laty do hawierzowskiego wróżbity zwróciła się z prośbą właścicielka jednej z brneńskich firm, która poszukiwała odpowiedniego pracownika na stanowisko menedżera. Kobieta przyniosła z sobą życiorysy i zdjęcia 90 kandydatów. Po dwóch godzinach karty wskazały jedną osobę. Po roku, który upłynął od zdarzenia, zadzwoniła do Dawida, by poinformować go o trafnym wyborze.

Innym razem wróżbitę odwiedziła matka gimnazjalisty. Chciała upewnić się, czy jej syn zda egzamin na konkretną wyższą uczelnię. Karty odpowiedziały jednoznacznie NIE. Po kilku dniach klientka zadzwoniła i okazało się, że jej syn naprawdę nie zdał. Obaj byli jednak na ten fakt przygotowani i syn zdawał na inną uczelnię. Tym razem pomyślnie.

– Odwiedziła mnie klientka z Polski. Chciała z mężem założyć firmę, nie mogła się jednak zdecydować w jakiej branży. Miałem jej w tym pomóc. W kartach widziałem papier, drukarkę, ulotki. Kobieta była zdziwiona, ponieważ od dawna marzyła o małej drukarni. Właśnie niedawno dowiedziałem się, że na podstawie kart zdecydowała się otworzyć w Katowicach zakład z tej właśnie dziedziny.

Mówi też pan Dawid o 12-letnim chłopcu, u którego psychoterapeuta nie był w stanie stwierdzić, dlaczego tak boi się wszystkiego i wszystkich, nie chce chodzić do szkoły. – Zastoso wałem wobec niego cartecerapię. Chłopak miał z kilkudziesięciu kart o różnych symbolach wybrać te, które mu się

podobają, a które nie. Okazało się, że był w dzieciństwie maltretowany. Po terapii za pośrednictwem kart, chłopak otworzył się, zaczął „normalnie” żyć.

D. Starzyczny podczas naszej rozmowy kilka razy podkreśla, iż same karty nie potrafią wróżyć! Dopiero razem z kimś, kto zna ich symbolikę, otwierają drzwi do przyszłości. Bardzo ważna jest także wiara i zaufanie do swoich kart. Wróżbita, jak doświadczony taternik, nie rozwiązuje problemów innych ludzi, ale pokazuje im bezpieczną ścieżkę między przepaściami ich życia. Nie namawia do wyboru. Mówi: jeśli pójdziesz w prawo możesz spaść, droga w lewo jest bezpieczna, ale długa. Pójdziesz prosto, dogoni cię ten, którego masz za plecami. Wybieraj sam. Wrózenie ma olbrzymi związek z psychologią, bo liczy się tu nie tylko zdolność rozszyfrowywania kart, lecz głównie ludzkich charakterów.

Wrózenie to zawód, ale wymaga talentu. Trzeba go odkryć, potem rozwijać. Tylko jasnowidzenie jest darem. Do wrózenia nie trzeba sięgać aż po ów dar, wystarczy używać intuicji. Ale ją również należy rozwijać. Jak każda sztuka. Zwyczajnie trzeba się nauczyć znaczenia kart, interpretacji horoskopów. Dodajmy do wiedzy i intuicji doświadczenie, a otrzymamy przewodnika po kłopotach życiowych.

Niektóre wróżki i wróżbici podczas spotkania proszą o losowanie kart i ręką lewą, i prawą. Większość nie umie odpowiedzieć, dlaczego tak postępuje. Twierdzą, iż robią tak „na intuicję”. – Preferuję lewą rękę, od serca. Dobiera karty zgodnie z potrzebami swojego serca, które jak wiemy, nie zawsze idą w parze z tym, co sobie kreujemy i życzymy (a od tego zależy nasze poczucie szczęścia). Sugerując losowanie kart ręką prawą „od głowy”, pracuje się ze świadomymi intencjami pytającego.

Pan Dawid nie tylko przepowiada przyszłość innym, sam przynajmniej raz w roku korzysta z usług znajomej kartarki. Trudno bowiem, jak twierdzi, wróżyć samemu sobie, a także osobom bliskim. Nad interpretacją ciąży wtedy uczucia, emocje, wiedza o konkretnym człowieku, stosunek wróżącego do niego.

WANDA KULA

Jak sylwester, to sylwester

Kat kludzi skazanego pod szubienicę. Akurat w deszcz.

– Ale leje – odzywo się skazaniec.
– Jak cholera – kat na to. – Pan to mo dobrze, a jo, borok, bydym musioł wracać w te uływe!...

– Przyniośłeś fajnacki wypracowani
– mówi nauczycielka do Antośka.
– Przysnej sie, kiery ci go napisoł: mama, czy tata?

– Nie wiym, proszym pani, bo jo już społ.

Spotkały sie dwie sekretarki. Jedna pyto:

– Nó i jak robota?
– Nie narzykóm. Jak przychodzi szef, to kapke nejpiyrw piszym, potym idym do gościnnej izby se to zrobić, potym zaś piszym. I tak na zmianie do końca szychty. A u ciebie jak wyglądo roboczy dziyń?

– Ganc podobnie, ale my sie już nie zajmujemy całóm tóm biurokracyjóm.

Było to przed wojnóm. Do jednego hrabiego przyjechał kansi z daleka kuzyn.

– Kiery mi otworzył dwirze – pyto gość. – Nie była to aspón twoja żóna?

– Jasne, że żóna. Nie posądzosz mie chyba o to, żebych przijół za słóžacóm takóm szpatnóm babe!

Mały Ludwiczek je strasznóm wymastóm. Roz była lekcja wychowawczo.

– Co sie robi wieczór przed spanim? – pyto nauczycielka. Chodziło ji o to, że trzeba myć zęby. Ale żodyn sie nie zgłosil, tóż wywołała Ludwiczka.

– Powidz mi, co robióm przed spanim twoji rodzice?

– Co óni robióm przed spanim – odpowiada synek – pani dobrze wię, jo dobrze wiym, ale czymu mómy gorzyć niewinne dzieci?!

– Piekło to je miejsce, kaj wiecznie gore ogiyn – mówi katechetka na religiji.

– A skąd diabły bieróm wagli? – pyto Michałek.

– Wagli? – zdziwiła sie katechetka.
– Skąd ci to przyszło do głowy?

– Bo mój tata wozi wagli i muł z Górnego i mógby dioblóm sprzedawać.

Francek sie wybroł z babóm do miasta. Spotkali Nowoków:

– Podziwej se – prawi Franckowa
– Nowocy sóm już telki roki po ślubie, a ón je do nij fórt miły!...

– Cóż sie dziwisz, przeca ón je aktorym!

Kierysi powiedziół Beacie, że jak sie wciepnie do wody kole Floryjana w Cieszynie piniądz, spełni sie jego życzyni. Nó i jak była ta Beata z chłopym w mieście, wyciągła z portmónetki dziesięcioka, że go wciepnie do wody. A chciała dobrze widzieć, tóż sie wylazła na murek. Cóż, kie był mokry, tóż sie poślizgła i wpadła do wody.

– Podziwiejcie sie – woło uradowany chłop – z tym spełnianim sie życzyni to je jednak prowda!...

– Pani sąsiadko – mówi Ela do Gyni
– czy móglaby pani zónść do swego ogrodu i zacząć sie opalać?

– Czymu tak pani na tym zależy?
– Bo ni mogym nagnać chłopą do sieczynio naszych trawników.

– Jak poznosz, że człowiek, kiery leży na chodniku, jeszcze żyje?

– Bo jo wiym...

– Je na to prosty sposób, jyny musisz mieć łopate.

– Na co łopate?

– Żebyś móg piznyć tego, co leży, po czepóni. Jak sie nie odezwie, to znaczy, że nie żyje.

– A jak sie odezwie?

– To już i tak je nieskoro!

– Mój stary mo cosí na sumieniu i to przede mnóm ukrywo – mówi Jewka do Helyny.

– Czymu ci sie tak zdo? – pyto Helyna.

– Bo przestoł mówić w nocy przez syn.

– Ni mogym nónść okolorów – mówi Francek do baby. – Nie wiysz, kaj sóm?

– Nie wiym.
– Ale ty mosz skleroze!...

List od Alfónsa Drzazgały

Szanowny Panie Redaktorze!

Jistoście se wszynli, że ludziska coraz bardzy siedzą zagrzebani w gazetach. W cugu, na szychcie czy dóma przewracają kartki Głosu Ludu i zdo sie mi, że nieroz chładają tego, czego tam ni ma, a miałoby być – a to je krytyka a samokrytyka. Trzeba się już piznać po piersiach i rzyc se nóm, korespóndyntóm i redaktoróm, i to uprzimnie, że my wubec uciekómy od krytyki w gazetach. A przeca wszyscy wiymy, że cisk je tą siłą, kiero pusobi na myślónki ludzki i tymu mielibymy się nóń więcyj zamierzić. Nie byłoby sprawne krytykować napojtane- go funkcyjónaryusza, a nie widzieć pozadzi tego, nie walić tych, kierzi dóń loli, i to nie bez osobnigo zajmu.

Je prowda, stowo się, że krytykowany ni ma na urowni i zamiast podziękować za krytykę, rozpajedi się i pluje na świat, jak Izydor Wiertelik, kieregoch wierzynie pranyrzowół na schuzie za nieczysty język. Ale uznejcie sami. We swoim referacie poużył słowo „zreperowany szrank” zamiast „oprawiony szyfóner”. Myślę se, jesí już jakisi ty wyższe szkoły móm, to po to, bych świycił, uczył czystego języka, bojowół z gíždżynim i niechłujstwym w literaturze.

Niedowno prziszeł do mie sąsiód Hoholka w nowym strzikany kabocie i prawi, że mu łtakomiyrz leci na dóń i isto deszcz gichnie, bych mu helfnął przy ziymiókach. Dziwóm sie i skutecznie bachrate chmurska pluń nisko i ni ma wylidki na pogodę, ale na przegańki. Dotech se rzyc i mazołech z nim bez dudranio. Hoholka miół króliki. Wieczór przy kieliszku pripravowólech se pude, by go przeświadczyć, aż mi jednego spuści. Myślólech, że to móm na dobrej ceście, kiedy on naroz do mie blaknie.

– Dej sie wyćpać, człowiecze. Jo móm króliki dlo siebie. Tym mie namichnął śmiertelnie, żech ani nie dopił tej brzęczki i poszeł do domu. Cestą zech se to promitnął i uznoł, że Hoholka je sknyra i pomiotło, bo mi za harówkę nie zapłacił. Takich to ludzi mómy ciskym pranyrzować i uczyć moresu. Ale cóż, w pisanu my są pohodylni, a za drugi nasze redakcyjne ni mają pochopiynio i mówią, że to, co piszemy, ni mó rónk ani nóg, choć to ni ma prowda.

Joch se ale królika zaiścił inaczy. Jak był chłop na szychcie, toch zautoczył na jego babę. Prawię:

– Dosz królika, abo pujdę na gmine i zaancaguję, że chłop wysmyczył z JZD miech bobu, co je fakt, móm na to dokłady.

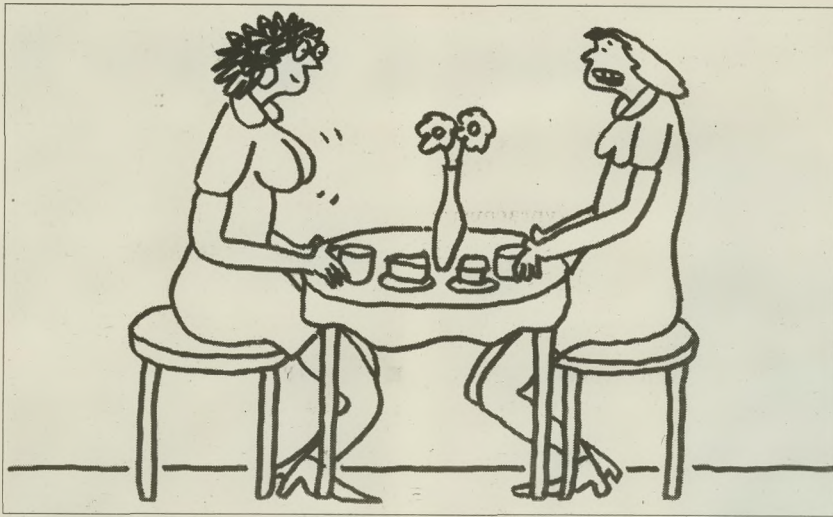
Baba zbladła, ale wyszła mi wstrzic i dała królika wielkiego jak byk. Chłop się dógó za to na mie szuro dziwoł, ale na koniec podoł mi rękę. Nieskorzi hyrkło z niego, że to był królik zwędzony ze Ziętkowego króliczoka.

Na koniec mego człanku myślę, że mielibyście się, Panie Redaktorze, publicznie wyjadzić, czymu taki fakta nie pranyrzujecie w gazecie i wubec czymu moi artykuły leżą we waszej szuflodzie. A co, możne mocie namitki do mego języka?

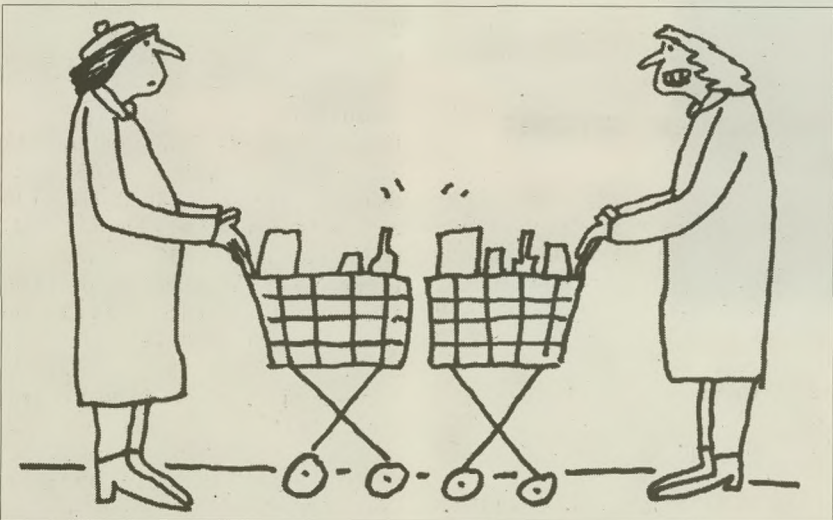
Wasz Alfons Drzazgała

(Powyższy tekst pochodzi ze zbioru opowiadań gwarowych Adama Wawrośa „Z Adamowej dychty”; Profil Ostrawa, 1977)

Z teki naszego satyryka

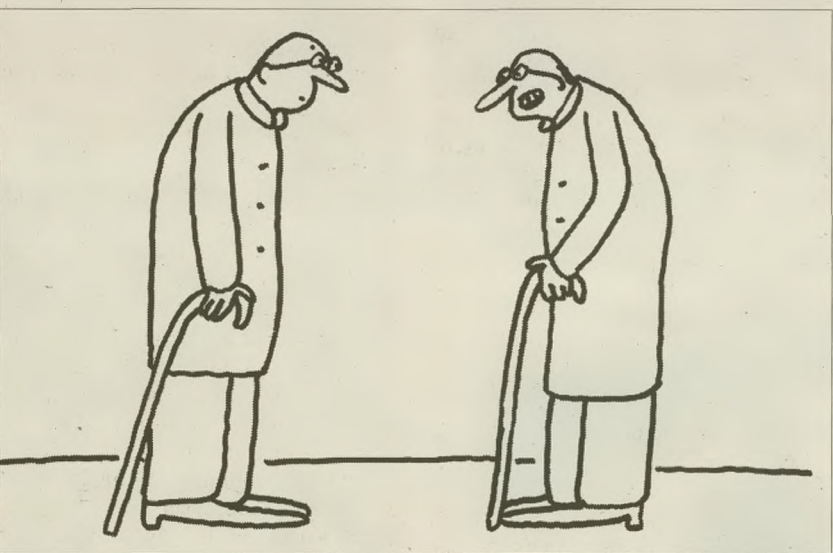
Kto cię operował?

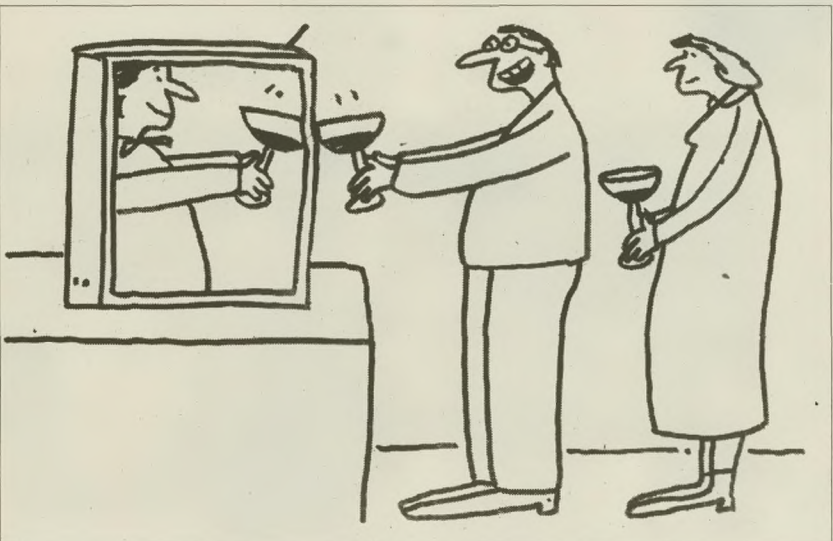
Już nie idzie kupić normalnej rzeczy, bo wszystko jest najwyższej jakości.

A tak się cieszyłem, że wezmę udział w dyskusji.

Nasz chór też obchodził osiemdziesiątkę.

... i więcej dobrych wiadomości w Nowym Roku panie redaktorze.

Tak się składa, że udało nam się dobrać do końca roku 2005. Odpowiednia to chyba pora, by zbilansować nieco naszą przeszłość i zaplanować przyszłość.

2005 r. był ważnym z wielu przyczyn i wiele wydarzeń z pewnością wpłynęło na nasze życie. Wszyscy pamiętamy przecież katastrofę spowodowaną falą tsunami (która miała miejsce już pod koniec grudnia 2004 r., ale jej następstwa likwidowano później), śmierć Jana Pawła II i ceremoniał wyboru nowego papieża, czy fraszkę o nazwie CzechTek, która na wiele tygodni zdominowała czeskie media. W Polsce jesień ubiegła pod znakiem wyborów, w wyniku których powstał rząd istniejący dzięki poparciu jednej partii ekstremistycznej, a drugiej ekstremalnie populistycznej.

W Czechach wybory w nadchodzącym roku. Mam szczerą nadzieję, że będą odpowiedzialnie potraktowane, bo obserwując ostatnie sondaże, zaczynam się obawiać, że nadchodzące czasy po piętnastu latach mogą znowu zacząć się czerwienić, czego nie życzyłbym nikomu, a zwłaszcza nam młodym.

Rubryka „Pudło” w tym roku pojawiła się 24 razy. Tworzyła ją grupa redaktorów, która obecnie liczy pięć osób. Celem rubryki jest pokazywanie punktu widzenia naszej generacji oczywiście w postaci subiektywnego zdania pod kątem widzenia nas pięciorga. Tworzenie „Pudła” nie jest rzeczą łatwą, tak ze względu na problemy personalne, jak z powodu niewielkiego doświadczenia. Pomimo to próbujemy wnieść trochę świeżości w obręb zaolziańskiej prasy i mam nadzieję, że w przyszłości również nie zabraknie nam energii oraz pomysłów, by nadal utrzymać „Pudło” żywym (oczywiście, jeżeli „GL” to umożliwi). W każdej chwili jesteśmy otwarci na współpracę z ludźmi chętnymi do pisania i do dyskusji.

Na koniec roku w imieniu „Pudła” chciałbym życzyć wszystkim czytelnikom powodzenia i optymizmu w nadchodzących miesiącach oraz sporej dawki tolerancji dla współczesnego świata.

Udanej zabawy sylwestrowej... ToP

Przesłuchanie Romana Wróbla

W dzisiejszym sylwestrowym numerze prezentujemy sylwetkę człowieka, o którym słyszał chyba każdy Zaolziak, orientujący się chociażby troszeczkę w sprawach kultury czy sportu. Czyli – Romana Wróbla, dyrektora 2. PSP w Trzynie, organizatora wielu głośnych imprez. Wymieńmy przynajmniej „Miss & Mister Show” czy „Z pieśnią do Europy”. W tym roku był też głównym organizatorem sierpniowego Zlotu 2005, który po dłuższej przerwie powrócił do parku przy bystrzyckim Domu PZKO...

Fot. JACEK SIKORA

Wiek: do setki brakuje 57 lat

Płeć: brzydka

Miejsce zamieszkania: Bystrzyca

Znaki szczególne: aha, to ten kulturysta... (to mi już chyba zostanie na zawsze...).

Z kim poszedłbyś na piwo...

... z Darkiem Jedzkiem (za trafny i cięty język dziennikarski, za to, że nie da się zniechęcić pseudo-patriotycznymi bublami, po prostu za czystość i odwagę nazywać rzeczy po imieniu).

Twój malutki nałóg...

... muzyka – mocne uderzenie. No i sport – ale to nie malutki nałóg, to kompletna zależność!

O szkole...

... powinna przygotować do życia – nie zawsze tak jest.

Miejsce, w którym nie chciałbyś się znaleźć...

... w królestwie urzędników – pieczątki, papierki, wnioski, biurka, zebranka, protokoły, uchwały... Niestety, wciąga nas to wszystkich, przegrywamy...

Kiedy umrzesz...

... zmieńmy temat.

Zamierzasz...

... Pan Bóg da zdrowko, to trochę narozrabiamy.

Muzyka to...

... naturalny doping.

RW 000010

Oszalejesz z...

... zawsze szaleję, kiedy ktoś się spóźnia. Spóźnisz się dwa razy, jesteś u mnie skasowany. Akademicki kwadransik to dla mnie termin nieznany.

Za rok...

... jest parę odważnych projektów, mam nadzieję, że wypalą dobrym efektem.

Kojarzysz z kiczem...

... poziom regionalnych stacji radiowych (z wyjątkiem HEY!).

Zgubiłeś...

... jestem bezkonkurencyjnym rekordzistą świata w gubieniu parasoli, zegarków i czapek. Tu i tam gubię oczywiście złudzenia, ale mieszczę się raczej w normie.

Nigdy w życiu...

... nigdy nie mów nigdy.

O sporcie...

... uciecha, rozkosz, adrenalina, fenomen – po prostu musi być!

Życiowe motto...

... zdrowie, zgoda, miłość!

Pozostanie w Twojej pamięci...

... Halinka Kowalczyk.

Kilka słów dla czytelników...

... pozdrawiam!

Przesłuchanie przeprowadziła nadkomisarz Gizia znad Zielonej Rzeki =)

Ekspres Brno

Wychodziliśmy z klasopracowni. Zmęczeni zmudnymi wykładami. Wprawdzie dopiero szósta, jednak większości z nas powieki już kleiły się do snu. Po części zasługa ponurej zimowej pogody, po części nieprzespanej nocy spędzonej nad podręcznikami – tydzień zaliczeniowy w pełni. Na korytarzach szarawo. Prawie nie można rozpoznać osoby, którą się mija. Dopiero z odległości kilku centymetrów można rozpoznać nieznaczny uśmiech na jej twarzy. Częstujemy się uśmiechami współczucia. Ewentualnie pytaniami: *Ile zaliczeń jeszcze przed tobą? Jak ci dzisiaj poszło? Pytania były trudne?* Odpowiadamy krótko. Tym razem nie jesteśmy zbyt rozmowni. Zwykle każdy element studenckiego życia obalamy dowcipami. Nie dzisiaj. W końcu to nasze pierwsze zaliczenia. Nie bardzo wiemy „jak” to się robi. Każdy więc traktuje ten temat raczej poważnie. Tym bardziej, że zaliczenia trzeba mieć, żeby w ogóle móc przystąpić do egzaminów. Każdy więc zamiast rozmowy przetrząsa w głowie własne myśli. Czego trzeba się jeszcze do jutra poduczyć. Jaka pracę ewentualnie jeszcze napisać. Wchodzimy do holu...

...i stajemy jak wryci. Choinka. Zwykle ciemny hol naszej uczelni, tym bardziej o tym czasie, dziś świeci wszystkimi kolorami. Świąteczna mrugają wesoło. Olbrzymie drzewko przypomina nam o czymś, o czym między podręcznikami, zaliczeniami, szkołą zupełnie zapomnieliśmy. O nadchodzących Świętach Bożego Narodzenia. Efekt jest porażający. Od razu składamy sobie świąteczne życzenia, organizujemy wspólne zakupy prezentów, najwięksi twarde zwierają się, że już cieszą się na powrót do domu. Gdyby świąteczka na choince były z tych, co podczas migania także wygrywają kolędy, pewnie wzięlibyśmy się w

objęcia i zaciskając łezkę śpiewali na całego.

W Brnie w ogóle świąteczna atmosfera bije z każdego kąta. Świąteczka, bombki, choinki na każdym kroku. „Tesco” świeci już od października i podejrzewam, że świecić będzie co najmniej do marca. Wystawy sklepowe wabią na świąteczne obniżki, które tak na dobrą sprawę nieraz są podwyżkami. Jednak pomimo wszechobecnych świątecznych symboli i kiczów, atmosferę nadchodzących Świąt nie czuje się w ludziach. To nie tylko moje spostrzeżenia z Brna. Takie same wrażenie odniosłam powróciwszy na Zaolzie. Święta kończą się na udekorowanych wystawach sklepowych. Wchodząc do sklepu wita nas znudzona i nieusłużna sprzedawczyni. Ludzie o mało nie pozabijają się, żeby być ze swoim wózkiem jak najszybciej u kasy. Nie widać uśmiechu, nie słychać przepraszam. Święta kończą się na ozdobionych wieńcem drzwiach garażu. Dalej kierowca tak bardzo się śpieszy, że o mało nie przejedzie dziecka na przejściu i jeszcze wychyli się z okienka, żeby go zbesztać. Oszczędzamy sobie świąteczny nastrój na samą Wigilię?

Może nigdy świątecznego nastroju nie było. Może byłam tylko zaślepiona żądzą podarunków i nie zauważyłam, że ludzie w czasie Świąt zachowują się tak jak zwykle, o tyle że wszystko jest w świątecznej oprawie. Może. Warto się zastanowić, czy Święta to choinka, ciastka i podarunki, czy coś zupełnie innego. Po przemyśleniu powyższego... warto rozpocząć od siebie.

Nie lubię jednak patetyzmu – nie ma miłszego przejawu „świątecznego” zachowania, niż szepnięta podpowiedź kolegi z ławy podczas zaliczeniowego egzaminowania ;-). Trochę spóźnione życzenia Wesołych i zdrowych Świąt! No i do siego roku 2006!

hela

Telewizja

SOBOTA 31 GRUDNIA

■ TVP 1

6.30 Dzień dobry w sobotę 6.55 Rok w ogrodzie 7.35 Białoruś, Białoruś... (s.) 7.55 Był taki dzień - felieton 8.00 Wiadomości 8.10 Piosenkarnia (dla dzieci) 8.25 Cybermysz (dla dzieci) 8.50 Ziarno (mag.) 9.15 Magiczne drzewo (s.) 9.45 Ostatni smok (film USA) 11.10 Żelazny Will (film USA) 13.00 Wiadomości 13.10 Słomkowy kapelusz (teatr) 14.35 Trzech mężczyzn i dziecko (film USA) 16.15 Saloon gier (s. anim.) 16.30 Okazja (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Gruby i chudszy (film USA) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Orędzie noworoczne prezydenta RP 20.20 Teściowie (film USA) 22.00 Saloon gier (s. anim.) 22.15 Sylwestrowa rewia Jedyńki 23.55 Toast Jedyńki 0.05 Przeboje 2005 (pr. muz.) 0.20 Saloon gier - Szopka Noworoczna 2005 (s. anim.) 1.00 Romy i Michele na zjeździe absolwentów (film USA) 2.30 Afera poniżej zera (film USA) 3.55 Zwariowane szczęście (film USA).

■ TVP 2

6.00 Historia świąteczna o rosochatym włóczędźce (film anim.) 6.25 Echa tygodnia 6.55 Spróbujmy razem 7.25 M jak miłość (s.) 8.15 Na dobre i na złe (s.) 9.10 30 ton! lista, lista, lista przebojów 9.40 Wędrowki przyrodnicze z Davidem Attenborough 10.10 Zemsta Różowej Pantery (film USA) 12.00 Człowiek z Rio (film franc.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Wielkie wakacje (film franc.) 16.40 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.10 Duże dzieci - Nowy Rok (talk show) 19.05 Telepeerele (pr. rozryw.) 19.55 Słowo na niedzielę 20.00 Marzenia Marcina Dańca (kabaret) 21.15 Sylwester pod Dobrą Gwiazdą 0.55 Sylwestrowa noc z gwiazdami Kraków 2005/2006 2.05 Hity na czasie bis (pr. muz.) 3.15 Bahtale Roma Szczęśliwi Cyganie 4.00 Robbie Williams - koncert w Berlinie.

■ TV KATOWICE

6.25 Gramy dla was 6.40 Wierzę, wątpię, szukam 7.05 Hochbergowie - powroty sentymentalne 7.45 Aktualności flesz 7.50 Narciarski weekend 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce lizać 9.00 Świat - magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.45 Tygodnik Trójki (pr. public.) 11.45 Na tropie legendy (film finland.) 13.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 14.35 Maszyny za milion dolarów (s.) 15.45 W blasku złota (sport) 16.00 Przegląd gospodarczy 16.47 Poczta z wdziękiem (pr. muz.) 17.00 Śląsk jest piękny 17.45 Regiony kultury 18.30 Finał śląskiej listy przebojów 19.40 Poczta z wdziękiem 20.55 Hochbergowie - powroty sentymentalne 21.15 Reportaż 22.50 Kurier sportowy 23.10 Cor Blimey (film ang.) 0.45 Roztańczony buntownik (film austral.) 2.20 Muzyka łączy pokolenia.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 8.00 Pewnego razu w lesie (film USA) 9.15 Hugo familyjny (dla dzieci) 9.45 Bravo 10.15 SoundWave Backstage Pass w kamerach MTV (reality show) 10.45 Samo życie (s.) 12.45 Bal Fundacji Polsat 2005 13.15 Na ostrzu noża (s.) 13.45 Tango z aniołem (s.) 14.30 Koncert Noblowski 2005 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.15 Jezioro marzeń (s.) 17.15 Bravo 18.15 Exclusive 18.50 Wydarzenia 19.30 Faceci w czerni (film USA) 21.15 To nie jest kolejna komedia dla kretynów (film USA) 22.55 Wróg mojego wroga (film USA) 0.35 Skandalista Larry Flynt (film USA) 2.50 Święty Mikołaj to śmieć (film franc.) 4.25 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.30 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.40 Jaskiniowiec (s.) 7.00 My z końca świata (s.) 7.30 Zestaw bajkowy Edka 9.10 O włos 9.45 Nie ma jak w domu (s. dok.) 10.00 Zaczarowana sakiewka (bajka) 11.30 Pierwszy śnieg (bajka) 12.00 Wiadomości 12.05 Zaoszczędzony funt (film czes.) 12.45 Czarodziej niezdar (bajka) 13.45 Bohouš (film czes.) 14.15 Le-

moniadowy Joe (film czes.) 15.55 C. i k. marszałek polowy (film czes.) 17.25 Prognoza pogody 17.30 Wiadomości 17.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 17.50 Wieczorynka 18.00 Václav Vorlíček, król komedii i bajek (dok.) 19.00 Świat rekordów Guinnessa - sylwestrowe wydanie 20.00 Za kurtyną z Jiřiną (pr. roz.) 21.00 Niezwyciężony Vladimír Menšík (pr. roz.) 22.00 Talk show Jana Krausa 23.50 2005 0.00 Toast noworoczny 0.02 Program dla miłośników muzyki dętej 0.55 Program dla miłośników muzyki ludowej 3.00 Listy w koronkach (film erot.) 3.40 Piosenkarze na peryferiach szpitala (pr. roz.) 4.20 Karczmarka (film TV).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.45 Czeskie głowy 7.50 Panorama 8.30 Klucz (mag.) 8.55 To było wesele, wujaszku (film czes.) 9.50 Puchar Świata w narciarstwie (transmisja) 11.10 Aleš Valenta (dok.) 11.20 Puchar Świata w narciarstwie (transmisja) 12.55 Duma (film br.) 14.30 Piosenki z maneży Bolka Polívky 15.20 The Best of Klobouček (pr. muz.) 16.20 Zapraszamy do teatru: Śliwka (Teatr im. Jány da Cimrmana) 18.00 Sylwestrowa noc z Andělem. W programie: 18.10 Kale 19.00 Another Way 19.45 Blue Effect 20.30 Post It 21.20 Petr Bende 22.30 Vypsaná Fixa 0.00 Toast 0.00 Kolacja dla jednego (groteska) 1.00 Wielka muzyka noworoczna - blok wideoklipów.

■ NOVA

6.10 Przygody w kolorze (film USA) 7.00 Jak Franciszek nauczył się bać (bajka) 7.40 Alarm w obłokach (film czes.) 8.55 Sześć niedźwiedzi z Ci-bulką (film czes.) 10.25 Zawiadowca stacji (film czes.) 12.00 Dzwoncie do TV Nova 12.30 O rany, babciu, czaru! (bajka) 13.40 Marečku, proszę dać mi pióro (film czes.) 15.25 Nakręć to! (pr. roz.) 15.55 Stuart Malutki II (film USA) 17.15 Wiadomości, sport, pogoda 17.30 Dziadek Mróz (film ros.) 19.00 Sylwestrowe wydanie wiadomości 19.30 Sylwester 2005 0.30 Ryba na łądzie (film czes.) 1.55 Wyciąg szczerów (film USA) 4.00 Sylwestrowe lekcje tańca (pr. roz.).

■ PRIMA

8.00 Obrońcy afrykańskiej przyrody (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.00 t-music (pr. muz.) 10.00 Ojciec Kondelík i narzeczony Vejvara (film czes.) 11.40 Dinotopia (s.) 12.30 Le grand bazar (film fr.) 14.00 But Manitou (film niem.) 15.25 Prima TV 15.45 Przystojniak Hubert (film czes.) 17.20 Prognoza pogody 17.25 Wiadomości 17.40 Skarbonka (film USA) 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 Vyolení - najciekawsze chwile 20.55 Nie ma doskonałych - wyd. sylwestrowe 21.50 Szale! (show Zdenka Izera) 23.00 Sylwestrowe sanatorium Bary Štěpánovej (pr. roz.) 0.00 Toast noworoczny 0.02 Dracula - wampiry bez zębów (film USA) 1.35 Szybka wygrana 2.50 Nic nie widziałem, nic nie słyszałem (film USA).

NIEDZIELA 1 STYCZNIA

■ TVP 1

6.30 Zwierzęta świata (s. dok.) 6.55 Był taki dzień 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Roztańczona Angelina (s. anim.) 8.20 Domisie (dla dzieci) 8.50 Tabaluga i Leo (film anim.) 10.00 Prawdziwe serce (film USA) 11.40 Przeboje 2005 12.00 Anioł Pański 12.20 Saloon gier - Szopka Noworoczna 2005 (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Orędzie noworoczne prezydenta RP 13.25 Puchar Świata Turniej Czterech Skoczni w Garmisch-Partenkirchen 15.50 „Popamiętaj ten dzień w Zakopanem” 16.40 Przeboje 2005 16.55 Był taki dzień 17.00 Teleexpress 17.15 Mali agenci (film USA) 18.45 SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Kowboj z Szanghaju (film USA) 22.05 Sylwestrowa rewia przebojów 22.35 Człowiek widmo (film USA) 0.25 Dzień końca świata (horror USA) 1.50 Był taki dzień.

■ TVP 2

6.20 Słowo na niedzielę 6.25 Koniec świata u Nowaków (film pol.) 7.25 M jak miłość (s.) 8.15 Odyseja kosmicz-

na (s. dok.) 9.05 Turner i Hooch (film USA) 10.45 Goofie w college'u (film anim.) 12.00 Koncert noworoczny z Wiednia 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.30 7 dni świat 19.00 Sportowe emocje 20.00 Europa da się lubić (talk show) 20.55 Mój pierwszy raz 22.30 Pogoda na jutro (film pol.) 0.05 Mumia żyje (horror USA).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki 7.20 Książka dla malucha 7.25 Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) 7.50 Narciarski weekend 8.00 Koncert życzeń 8.45 Schlesien Journal 9.00 Teleplotki 9.45 Od niedzieli do niedzieli 10.10 To jest temat 10.45 Krajobraz z psem (film franc.) 12.15 To jest temat 12.45 Małe ojczyzny (film dok.) 13.45 Impresja o człowieku 14.10 Van Gogh z Giszowca - Ewald Gawlik 14.35 2005 rok dziewczyn Niemczyka 16.45 Północ południe 17.00 Magazyn kulturalny 17.45 Regiony kultury 18.27 Aktualności sportowe 18.40 Finał śląskiej listy przebojów 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 22.15 Niedzielnny magazyn sportowy 23.10 Amerykańska ruletka (film ang.) 0.40 Facet do towarzysztwa (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Bravo 8.00 Król Szamanów (s. anim.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Wszystko o zwierzętach (s.) 10.00 Alicja w krainie czarów (film USA) 11.20 Lloyd (film USA) 12.40 Przygody Gala Asteriksa (film franc.) 13.55 15:10 do Yumy (film USA) 15.30 Zwariowani detektywi (film USA) 17.10 Święty ktoś (film USA) 18.50 Wydarzenia 19.30 Śnięty Mikołaj (film USA) 21.40 Szklana pułapka (film USA) 23.50 Śmierć w gigabajtach (film USA) 1.30 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.30 Bajkowy poranek 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 Jak się tańczy brumbambule (bajka) 10.00 Bajka o zakłamanym królestwie 11.00 Życie na zamku (s.) 11.55 Wiadomości 12.00 Pytania Václava Moravca 1. cz. (pr. dys.) 13.00 Przemówienie prezydenta republiki 13.15 Pytania Václava Moravca 2. cz. (pr. dys.) 14.00 2005 14.05 O ruder Anduli (bajka) 15.10 Złoty Orzech 2005 (rep.) 16.05 „Tři vejce do skla” (film czes.) 17.30 Adresat TVC (mag.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Królowny nie zawsze marzą o królewiczu (bajka) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Żelary (film czes.) 22.30 Losowanie Sportki i Szansy 22.35 Wiadomości, sport 22.50 Przegląd najważniejszych krajowych wydarzeń 2005 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.50 Budzenie zmarłych (s.) 0.45 Adresat TVC (mag.) 1.05 Pytania Václava Moravca 2.50 „Tři vejce do skla”.

■ TVC 2

6.35 Lemoniadowy Joe (film czes.) 8.10 Świat książek (mag.) 8.35 Teatr żyje! (mag.) 9.30 Kultura.cz (mag.) 10.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 10.50 W poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl.) 11.15 Koncert noworoczny Wiedeńskich Filharmoników 2006 (transmisja) 13.45 Austria - Wiedeń, miasto muzyki (dok.) 14.00 AC Sparta Praha - SK Slavia Praha (piłka nożna) 15.10 Sport 2005 - przegląd wydarzeń ub. roku 16.40 Expo 2005 17.05 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.25 Noworoczne przemówienie Joela Rumla 17.30 Brat Roger i jego Taiza (dok.) 18.00 Msza święta (transmisja) 19.05 Skrzyżowanie Europy 20.00 Małżeńskie etudy w 20 lat później (s. dok.) 21.30 Koncert Państwowej Filharmonii 22.50 Nocny klub filmowy: Lunatycy (film węg.) 0.35 Gwiazdy pop music przeciw AIDS (pr. muz.) 1.50 Pokój ich duszom 3.45 The Beatles - konieczne wariacje.

■ NOVA

7.15 Od jutra nie czaruję (film czes.) 8.40 Karkonosz i narciarze (film czes.) 9.55 O zabłąkanej królownie (film

czes.) 11.35 Pół domu bez narzeczonego (film czes.) 13.00 Przemówienie prezydenta republiki 13.15 Siódemka (pr. dys.) 14.25 Był sobie król (film czes.) 16.05 Noc pianisty (film czes.) 17.35 Mr. Bean 18.00 „Sněženka a machři” (film czes.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 „Kameňák III” (film czes.) 21.45 Odłamki 2005 22.25 Kid (film USA) 0.10 Naciągacze (film USA) 2.25 Mężczyźni, kobiety i psy (s.).

■ PRIMA

7.00 Minishow 8.00 W lot po świecie (mag.) 9.00 Świat 2006 (mag.) 9.30 Podróż do prehistorii (film czes.) 10.55 Najlepszy kumpel Pana Boga (film USA) 13.00 Przemówienie prezydenta republiki 13.20 Pielęgniarki (film czes.) 14.50 Miss XXL (pr. roz.) 15.50 Starman (film USA) 17.50 Basen (s.) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kul.) 19.45 Vyolení 19.55 Hercule Poirot: Śmierć na Nilu (film br.) 21.45 Dementi 22.35 Życie biurowe (film USA) 0.05 Kiedy miłość blaknie (film niem.) 1.35 Szybka wygrana.

PONIEDZIAŁEK 2 STYCZNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Listonosz Pat (s. anim.) 8.45 Budzik (dla dzieci) 9.15 Papirus (s.) 9.45 Don Matteo (s.) 11.05 Zwierzowiec 11.25 Rolnictwo na świecie 11.40 Zielony biznes 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Warto kochać (s.) 12.55 Wielkie rzeczy (s.) 13.50 AAAabsolutnie każdą pracę 14.00 Glob 2006 14.25 Re.akcja (dla młodzieży) 15.00 Wiadomości 15.10 Popołudnie z Jedyńką 16.00 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Gloria (film USA) 22.20 Boża podszezwka (s.) 23.20 Prosto w oczy 23.35 Wiadomości 23.45 Rajd Dakar 2006 23.50 Sprawy rodzinne (s.) 1.20 Kinematograf (mag.) 1.45 Glob 2006 2.10 I wojna światowa (s. dok.).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 10 minut tylko dla siebie 6.45 Przygody psa Cywila (s.) 7.15 Od przedszkola do Opola 7.40 Teletubisie (s.) 8.10 Egzamin z życia (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.45 Przystanek praca 11.10 M jak miłość (s.) 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza 12.45 Święta wojna (s.) 13.10 Dzikie Rio (film dok.) 14.05 Ojczyzna-polszczyna 14.20 Cerkiew w Szczecinie 14.40 Kochaj mnie (s. dok.) 15.05 Sylwester pod dobrą gwiazdą 16.15 Duże dzieci - święta (talk show) 17.00 Kabaretowa scena Dwójki 18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.15 Za więziennym murem 19.30 Konsument 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.10 Kochaj mnie (s. dok.) 21.35 997 22.20 Biznes 22.40 Warto rozmawiać (talk show) 23.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.25 Koncert noworoczny z Wiednia (koncert).

■ TV KATOWICE

6.10 Gramy dla was 6.25 Książki z górnej półki prezentacje 6.42 Kamera Kuriera 7.50 Speed 8.15 Gramy dla was 8.45 Gość dnia 9.00 Magazyn majsterkowicza 9.55 Kieślowski - rozmowy z ludźmi 10.45 Teleplotki 11.10 Gość dnia 11.45 Trzecie Tischnerowskie wspominki Łopuszna 2005 12.15 To jest temat 12.35 Uwierz w dokument (film dok.) 13.15 Kanadyjskie bieleuchy (film dok.) 13.45 Telewizyjny przewodnik po kraju - para w Polskę 14.10 Pogromczyńie mitów (s.) 14.45 Nowości 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.42 Magazyn majsterkowicza 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.46 Kartka z kalendarza 16.50 Północ południe 17.05 W dobrym stylu 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Aktualności sportowe 18.40 Raport z akcji 19.00 Serce za serce (koncert) 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 22.15 To jest temat 23.05 Wichrowe wzgórze (film ang.) 1.00 Wilcze dziecko 1.55 Telekurier 2.20 Wielkie napady PRL (pr. dok.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.10 Interwencja 7.30 Bravo 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Exclusive 9.20 Lloyd

(film USA) 10.45 Przygody Gala Asteriksa (film anim.) 12.10 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Jak pan może panie doktorze (s.) 13.30 Graczykowie (s.) 14.00 Święty ktoś (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (s.) 16.30 Czysta gra (pr. rozryw.) 16.35 Tango z aniołem (s.) 17.20 Daję słowo (teleturniej) 18.05 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Wystrzałowe dziewczyny (film USA) 22.50 Taurus World Stunt Awards 2005 23.50 Biznes Wydarzenia 0.20 Bumerang (pr. public.) 0.50 Nocne randki (pr. rozryw.) 1.50 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 9.05 Złoty orzech 2005 10.00 Wiadomości 10.05 Václav Vorlíček, król komedii i bajek (dok.) 11.00 Królowny nie zawsze marzą o księżce (bajka) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczmy z TVC 13.40 Dziesięć wieków architektury (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.55 Piękno (bajka) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Nauka to zabawa (s. dok.) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Świat rekordów Guinnessa (mag.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Było nas pięciu (s.) 21.10 Afryki czar (s. dok.) 21.40 Reporterzy TVC (reportaż) 22.10 Historie żelaznej kurtyny (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody, sport 23.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.05 Wydział spraw zamkniętych (s.) 23.50 Sport 2005 1.25 Simpsonowie 1.45 AZ-kwiz 2.10 Bananowe rybki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Bezgraniczna odyseja (dok.) 7.20 Restaurowanie 7.50 Panorama 8.30 Prosto w oczy 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.30 Klucz (mag.) 13.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 14.00 Angielski dla najmłodszych 14.10 Czarodziejska sakiewka (bajka) 15.45 Transmisja meczu koszykówki 18.00 Bracia Saudkowie (dok.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Ćwiczmy z TVC 20.00 Dzień tsunami (dok.) 20.50 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.20 Klub filmowy: Koniec z Hollywood (film USA) 23.10 Bebel Gilberto (koncert) 0.10 Mój wiek XX 1.10 Punkty spojrzenia 1.35 Sportowe minuty 2.20 Bornholm 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Rywalki w miłości (film niem.) 10.55 Głowa rodziny (s.) 11.20 Joe milioner (reality show) 12.05 Strażnik Teksasu (s.) 12.50 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 13.40 Zawsze będą cię kochać (s.) 14.35 Buffy: Postrach wampirów (s.) 15.25 Zaryzykuj! (teleturniej) 15.55 M.A.S.H. (s.) 16.20 Gliniarz i prokurator (s.) 17.15 Właśnie teraz 17.20 Columbo (s.) 18.50 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 20.50 Weekend (mag.) 21.35 Trzynasty wojownik (film USA) 23.15 Alias (s.) 1.35 Wydział kryminalny (s.).

■ PRIMA

8.00 Sofie i jej miłość (s.) 9.00 Leśniczówka Falkenau (s.) 9.55 Prima jazda 11.05 Roseanne (s.) 12.10 Rewir Wolfa (s.) 13.10 Szansa bez granic (pr. roz.) 14.10 Berlin, Berlin (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Czarodziejki (s.) 16.55 Big Ben (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Party z kucharzem (mag. kul.) 19.45 Vyolení (reality show) 19.55 Żaglowiec miłości (film niem.) 21.35 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 22.30 Officer i dżentelmen (film USA) 0.45 Para za parą (s.) 1.10 Nikita (s.) 1.55 Szybka wygrana 3.35 Baza II (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Jutro, 1. 1. 2006 obchodzi swój jubileusz życiowy, 70-lecie urodzin

pan RUDOLF FEBER

z Karwiny Kopalni, obecnie zamieszkały w Cz. Cieszynie. Z tej okazji Kochanemu Jubilatowi dużo zdrowia, szczęścia i pogody ducha życzy siostra Rianka z rodziną.

GL-713

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Plan lotu (2, godz. 17.45, 20.00); Reflex: Siostry (2, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC** - Kosmos: Facet z ogłoszenia (2, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW** - Centrum: Valiant (31-2, godz. 15.30); Facet z ogłoszenia (31-2, godz. 17.45); Doom (31-2, godz. 20.00); **CIESZYN** - Piast: Nieustraszeni bracia Grimm (1, 2, godz. 15.30, 17.45); Egzorcysty Emily Rose (1, 2, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE AUDYCJE: „Płacz Meluzyny” – w słuchowisku radiowym Ewy i Józefa Sadowskich na motywach bajki Františka Kožíka, której premiera odbyła się w 1977 roku, usłyszemy głosy – Emilii Bobek, Ewy Sadowskiej, Zbigniewa Żwaka, Kazimierza Siedlaczka, Władysława Liberdy, Pawła Niedoby, Fryderyka Gogółki, Józefa Sadowskiego. Reżyserował Karol Suszka. Niedziela, godz. 18.30, UKF Ostrawa 107,3, Trzyniec 105,3 m.

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

SUCHA GÓRNA - zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze i spotkanie noworoczne 7. 1. o godz.

15.00 do Domu PZKO. Po zebraniu można nabyć miejscówki na Bal PZKO, który odbędzie się 21. 1. **WĘDRYNIA** - Klub Seniora zaprasza na spotkanie 3. 1. o godz. 15.00 do Czytelni. **BYSTRZYCA** - Klub Kobiet i Klub Seniora przy MK PZKO zapraszają 3. 1. o godz. 16.00 na Wigilijkę do Domu PZKO. Spotkanie urozmaici kołędami Chór Nauczycieli Polskich. **SKRZECZÓŃ** - MK PZKO zaprasza na bal „U siedłoka we Skrzeczóniu” 14. 1. o godz. 19.00 w sali zakładu Bohemia w Boguminie. Do tańca przygrywa grupa muzyczna „Alset”. Przedsprzedaż miejscówek 2, 3 i 9. 1. w godz. 18-20 w Domu PZKO.

Wystawy

SALA MÁNESA, Karwina: do 6. 1. autorska wystawa rzeźb Františka Gajdy. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-13. **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ** - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 2. 4. 2006 historyczna wystawa „Hawierzów - powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17. **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31.

Dnia 1. 1. 2006 mija 8. rocznica śmierci

śp. inż. FERDYNANDA KUBONIA

z Olbrachcic. O chwilę wspomnień i modlitwę prosi żona z rodziną.

GL-652

Dnia 3. 1. 2006 minie 4. rocznica śmierci mojej Drogiej Żony

śp. KRYSZTYNY RYBICKIEJ

O chwilę wspomnień prosi mąż Witold.

GL-598

12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariana 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

INTERKLUB, rynek Masaryka 10, Karwina: do 2. 4. 2006 wystawa historyczna „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 21. 1. 2006 wystawa „Cieszyńska Macierz - dzieciństwo dla przyszłości (1885-2005). 120 lat Macierzy Ziemi Cieszyńskiej”. Otwarte po-śr, pt: 8-18, so: 9-15.

Absolwentów Uniwersytetu Jagiellońskiego prosimy o kontakt w celu ustalenia spotkania organizacyjnego Filii Klubu Absolwenta UJ w Cieszynie
filia.cieszyn@uj.pl

GL-712

Dom PZKO drożeje

JABŁONKÓW (kor) - Miasto raczej nie może się pochwalić mnóstwem lokali do organizowania większych imprez. Poza salą kinową w budynku ratusza jabłonkowie mają do dyspozycji tylko siedzibę miejscowych pezetkaowców, której duża sala otrzymała w tym roku długo oczekiwaną scenę. Nic więc dziwnego, że Dom PZKO jest wprost rozrywany. Odbywają się tam nie tylko imprezy Koła, wesela czy obchody urodzin. Wielkim zainteresowaniem sala Domu PZKO przy Rynku Mariackim cieszy się zwłaszcza w karnawale. Koło organizuje tu swój tradycyjny Bal Papuciowy (w tym roku odbędzie się pod koniec stycznia), ale i w pozostałe weekendy karnawału siedziba pezetkaowców pęka w szwach.

W związku z podwyżką cen gazu i energii elektrycznej Koło musiało jednak pomyśleć o podwyżce cen wynajmu lokali w Domu PZKO. Analizę gospodarowania siedzibą Koła i propozycję nowych cen za wynajem przedstawił w czwartek na zebraniu zarządu jego członek, Zbyszek Sikora. Zarząd postanowił podnieść stawkę za salę, jak również za inne lokale, zwłaszcza za jadalnię z kuchnią. - Kolejną analizę gospodarowania po wprowadzeniu nowych cen przeprowadzimy latem br. - powiedział nam prezes Koła, Jan Rytko.

Prezes Rytko dodał też, że Koło szykuje się do kolejnego remontu swojej siedziby. Tym razem będzie on dotyczył ogrzewania oraz wymiany okien w całym budynku.

Styczeń z czeską kulturą

WARSZAWA (kor) - Bardzo atrakcyjne zapowiada się styczniowa oferta imprez Centrum Czeskiego promujących czeską kulturę w Polsce. Już 6 stycznia rozpocznie się w Katowicach Miesiąc Czeskiej Kultury, podczas którego w kinoteatrze „Rialto” mieszkańcy Śląska będą mogli obejrzeć m.in. sporo znaczących dzieł czeskiej kinematografii (impreza potrwa do 29 stycznia).

Natomiast w Warszawie 7 stycznia odbędzie się wernisaż wystawy pn. „Polacy - Czesi - Słowacy: spotkania z komunizmem”, na której znajdą się

zdjęcia przedstawiające wybrane, często dramatyczne, spotkania tych trzech narodów w historii powojennej aż do wybuchu tzw. rewolucji aksamiitnej w 1989 r. 10 stycznia Centrum urządzi wernisaż wystawy pt. „Z albumu i szuflady pana Čapka”.

Miłośnicy literatury mogą się w Centrum spotkać (11 i 12. 1.) z młodą czeską poetką, **Kateřiną Rudčenkową**. Fanów rocka zaś na pewno przyciągnie 14 stycznia koncert zespołu „123 min.”, połączony z wernisażem wystawy czeskiego i słowackiego humoru.

O kościele katolickim w Żukowie Górnym

Kościółek katolicki pod wezwaniem św. Józefa robotnika w Żukowie Górnym został wzniesiony w roku 1908. Główną zasługę miało w tym Katolickie Stowarzyszenie Cmentarne. Prace budowlane przeprowadził budowniczy Albert Dostał z Cieszyna. Dwa dzwony pochodzą z okresu po drugiej wojnie światowej, ponieważ pierwotne zarekwirowano na złom.

Przed rozpoczęciem budowy założono cmentarz katolicki. Wydarzenie

Trzecie. Potem wierni wspólnie udali się na nowo powstały cmentarz. Obrządek poświęcenia dokonał proboszcz Kahanek z Trzecie. Kazanie okolicznościowe wygłosił proboszcz Postułka z Gnojnika.

W Żukowie Górnym znajduje się również cmentarz ewangelicki, którego początki sięgają roku 1835. Kaplica na tym cmentarzu powstała w osiem lat później.

CZESŁAW GAMROT

Kościół katolicki w Żukowie Górnym.

Co za dużo to niezdrowo

Dokończenie ze str. 1

NARCIARZE ZE ZMIENNYM SZCZĘCIEM

Kto w przedostatni dzień roku wybrał się na narty, ośrodek narciarski powinien był wybrać według możliwości dojazdu. Raczej bez szans byli zwolennicy szusowania po stokach gródeckiego ośrodka sportów zimowych. Sam właściciel, **Turoń**, radził poczekać do... jutra. - Można spróbować podjechać autobusem na Pasieki, a resztę drogi przejść pieszo. W śniegu i z nartami będzie jednak jakieś pół godziny, więc nie polecam.

Co innego w dolinie Łomnianki. Tam, choć w godzinach przedpołudniowych na drogach zalegał śnieg, do ośrodków narciarskich zarówno w Dolnej, jak i Górnej Łomnej można było dojechać nawet bez zakładania łańcuchów. - Jest sporo śniegu, ale wyjechać można pod samą nartostradę. Osobiście dałam radę bez łańcuchów - powiedziała nam pracownica obsługi ośrodka na górnołomniańskiej Przelaczy. Niemniej samochody na letnich oponach były bez szans.

Wczorajszy obfity opad śniegu spowodował, że ulice Cz. Cieszyna wyludniły się.

SAMOCHEDEM CZY POCIĄGIEM?

Pomimo że wczoraj na drogach wszystkich kategorii było białe i ślisko, do godzin popołudniowych zanotowano zaledwie kilka niezbyt poważnych wypadków. - W naszym regionie miało miejsce 5 kraks. Ludzie wyszli z nich cało, poszkodowane były tylko samochody. Zazwyczaj chodziło o pogniecione blachy - powiedziała nam rzeczniczka morawsko-śląskiej Policji RC, **Zlatushe Vjačková**.

Kto nie chciał ryzykować wypadku na drodze i wybrał wczoraj jazdę pociągiem, też nie zawsze trafił w dziesiątkę. Pociągi jeździły spóźnione, w kierunku na Jabłonków istniało zagrożenie, że połączenia zostaną zawieszone, ludzie nie mieli pewności, czy wrócą z pracy do domu. Niektórzy pracodawcy na zaistniałą sytuację reagowali w sposób doraźny. - Dyrektorka zwolniła nas z pracy zaraz przed południem, żebyśmy szczęśliwie dojechali do domów - powiedziała nam ekonomistka pewnej ostrawskiej firmy komputerowej.

NA SYLWESTRA W DOMU?

Nieustające opady śniegu w regionie sprawiły, że osoby mające zamiar spędzić Sylwestra na Słowacji stawały przed dylematem - jechać czy nie jechać? Słowacy meteorologowie przestrzegali bowiem przed porywistym wiatrem na zachodzie kraju, a drogowcy - przed zasypianymi śniegiem drogami w środkowej i zachodniej części Słowacji.

Również Polska Agencja Prasowa przestrzegała wczoraj rodaków przed wyjazdami na sylwestra do południowych sąsiadów, powołując się na spowodowane intensywnymi opadami śniegu zagrożenie zamknięcia przejścia granicznego między Polską a RC w Cieszynie Boguszowicach. Służby graniczne w Kocobędzu nam jednak tej informacji nie potwierdziły, utrzymując, że przejście graniczne jest przejezdne i nic nie wskazuje na to, że miałoby być inaczej.

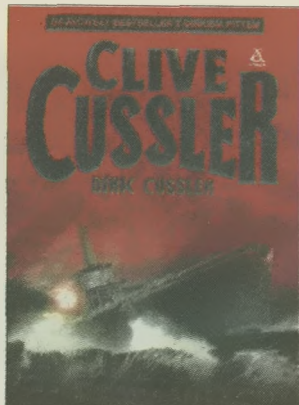
Fot. MAREK SANTARIUS

Fot. CZESŁAW GAMROT

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

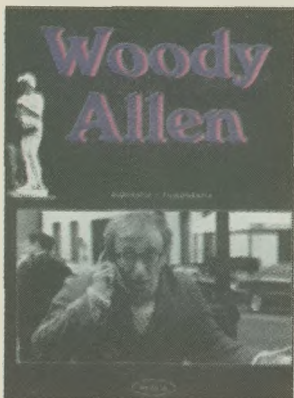
CLIVE CUSSLER, DIRK CUSSLER – »Czarny wiatr«

Wyd. „Amber”. Ostatnie dni II wojny światowej. Do wybrzeży Stanów Zjednoczonych dopływa japoński okręt podwodny. Ale nie wypełnia powierzonego mu tajnego zadania. Zatopiony przez amerykański niszczyciel, znika na dnie oceanu wraz ze swym ładunkiem... Rok 2007. Ktoś wie o misji sprzed sześćdziesięciu lat. I zamierza wykorzystać to, co przewoził japoński okręt, by przeprowadzić podstępny plan. Na jego drodze stoi jednak troje ludzi: piękna biolog, młody inżynier i ich ojciec, szef NUMA – Dirk Pitt.

PEP AIXALÀ –

»Woody Allen. Biografia i filmografia«

Wyd. „Muza SA”. Książka jest systematyczną kompilacją wiedzy o twórczości i życiu prywatnym Woody Allena. Autor – barceloński krytyk filmowy, pisarz i dramaturg – jest znawcą i wielbicielem allenowskiego świata i tę swoją fascynację stara się przekazać czytelnikom. Aixalà pisze językiem sugestywnym i dynamicznym, a do swojego bohatera z Manhattanu ma stosunek ciepły i serdeczny. Jako znacznie od niego młodszy (o 33 lata), przybliży widowni swojego pokolenia filmy Woody’ego. Wyjaśnia, na czym polega oryginalność Allena i dlaczego jego filmy są alternatywą dla komercyjnego kina hollywoodzkiego. Uzupełnieniem biografii jest przewodnik po ekranowych wcieleniach bohatera oraz prywatny alfabet Allena, analizujący i porządkujący poszczególne aspekty jego prywatnego i zawodowego świata.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie.

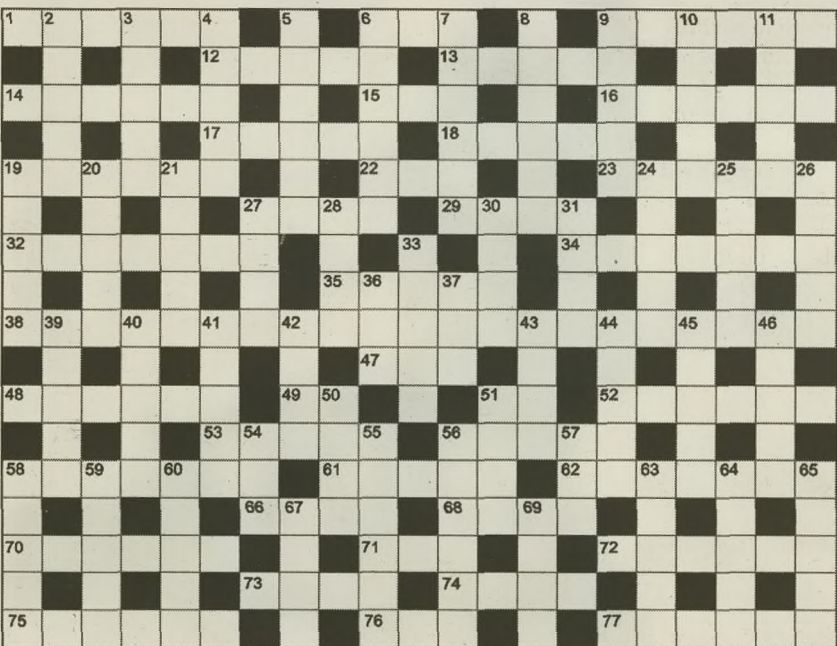
Krzyżówka

Poziomo: 1. tył stawonoga 6. mały u ko-
były 9. w ping-pongu za Polskę grywał
12. tam Odyseusz powracał 13. na sce-
nie śpiewana 14. „zmyślony” Sienkie-
wicz 15. dzieło Karła Čapka 16. nie leży
przy utartych szlakach 17. gusła 18. na
granicy Rosji, Turcji i Iranu płynie 19.
WALMARK założył 22. stępka 23. autor
„Kazań sejmowych” 27. M1 Azora 29.
nie liryk 32. rybacki do połowu ryb za
pomocą włoka 34. tam zwycięska bitwa
wojsk pod wodzą Tarnowskiego z Woło-
chami 35. francuski noblista „Dżumę”
napisał 38. **ROZWIĄZANIE DODATKO-
WE** (kolęda Jana Żabczyca) 47. Umber-
to po włosku piszący 48. Wolności w
nowym Jorku 49. córka króla Argos 51.
drobnoziarnista skała osadowa 52. Pra-
żanie go rozumieli 53. Pola na ekranie
56. w Kamerunie leży 58. paradny szty-
let z ozdobną rękojeścią 61. afrykański
wirus 62. przezroczysta tkanina 66. oj-
ciec 68. brunatnoczerwona ciecz o przy-
krej woni 70. człowiek pustyni 71. zupa
na zakwasie z chleba 72. róg w futbolu
73. indiańska łajba 74. żołnierz lekkiej
kawalerii 75. niezdara 76. brat Czecha
77. figiel.

Pionowo: 2. strzałkowate ostrze na
długim drzewcu 3. ośła dla nieuka 4.
„Szalejący reporter” 5. z rządu papug z

charakterystycznym czubem 6. szklane
domy chciał budować 7. coś na szyję
8. ssak świniom pokrewny 9. w Niem-
czech matematyką się paraf 10. pójście
na kompromis 11. cicha woda dla nie-
go niebezpieczna 19. hutniczy proces
20. klamczuch niesamowity 21. trzeba
na niego ciężko pracować 24. hiszpań-
skich kolonizatorów potomek 25. na
folwarku pracował 26. po niemiecku
wiersze pisał 27. miękki ser podpuszcz-
kowy o ostrym smaku 28. Mussoliniego
tak zwano 30. boliwijska złotówka 31.
port na Honsiu 33. piłkarze z Wroniek
36. piwo z pubu 37. górny odcinek koń-
czyny 39. „wsteczny” styl w modzie
40. z tamtąd promem do Świnoujścia
41. jezioro w tektonicznym obniżeniu
w Finlandii 42. nasz drapieżny kot 43.
człowiek dosyć niezgrabny 44. wątek
45. biokatalizator 46. na nim obrazy
światłne 50. przysmak Kłapouchego
51. przez Minosa uwięziony 54. „roze-
brany” obraz 55. zbyt jaskrawe światło
tłumi 56. w Kaukazie najwyższy 57. NIE
Madziara 58. nie tylko na brudy 59. nad
Mleczną leży 60. dezterter 63. w gazecie
ogłoszenie 64. Meleagris domestika ze
smacznym mięsem 65. na ścianę za-
miał obrazu 67. z Izraelem wojuje 69.
sześcionożny stawonóg.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 17 grudnia

Poziomo: 1. SOBEK 4. KRET 8. REPIN 11. ORLA 12. RHODE 13. TWIN 14. APTE 15. WIZJE 16. GIPS 17. FLOTA 18. BROKL 19. OSN 20. LAMAO 21. OPAD 24. IONGO 27. KRÓL MACIUS PIERWSZY 29. ENIAC 30. RANY 31. PUCAR 32. HOY 33. ZGODA 34. ALEJA 35. SKRA 37. TAYUC 38. TEZA 39. CHIPS 40. JULEK 41. ESEJ 42. NEIVA 43. ARKA 44. AKCJA.

Pionowo: 1. SZTABS KAPITA 2. BRATOBÓJCZYNI 3. KONGLOMERACJA 4. KŁAP 5. RAPSDODIA 6. TREFNIŚ 7. WOZOWNIA 8. REWALORYZACJA 9. PRZEMYSŁOWIEC 10. NIEDOTYKALSKA 22. PAN 23. ACIREALE 25. OPRYSZEK 26. GEN 28. UCHATKA 36. KASA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka **Anny Plenzler** pt. „100 cudów natury w Polsce”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w **piątek 6. 1. 2006** o godz. **12.00**. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 17. 12. otrzymuje **Lidia Szymczek** – Nydek. Nagroda do odebrania w redakcji.

JAN CYMOREK, KIEROWNIK SEKCJI SPORTOWEJ PTTS BESKID ŚLĄSKI:

Priorytetem są Igrzyska Polonijne

Ostatnie dni kończącego się roku składają do refleksji, są okazją do podsumowania i oceny dotychczasowych osiągnięć. Nie zawsze wszystko układa się zgodnie z oczekiwaniami, ale jeżeli możemy z podniesionym czołem spojrzeć na siebie w lustro z przekonaniem, że pozostawiliśmy za sobą kawał rzetelnej roboty, wnet lepiej robi się na sercu. Mnóstwo pożytecznej pracy bez dwóch zdań ma w tym roku na swolm koncie sekcja sportowa działająca przy PTTS Beskid Śląski. „GL” rozmawia z kierownikiem sekcji sportowej Janem Cymorkiem.

Panie Janku, jak pan ocenia mijający rok, biorąc pod uwagę osiągnięcia zaślazskich sportowców?

Głównym akordem roku 2005 były Letnie Igrzyska Polonijne w Warszawie. Sportowcy z Zaolzia po raz kolejny pokazali się w bardzo korzystnym świetle, nawiązując do chlubnych tradycji zaolziańskich startów w tych igrzyskach. Jeżeli chodzi o występ w Warszawie, zmartwiła mnie tylko jedna sprawa, a mianowicie, że po raz pierwszy w historii zabrakło w igrzyskach naszej reprezentacji piłkarskiej. Organizatorzy w tym roku postavili jednak takie warunki, że po prostu nie byliśmy w stanie ich spełnić. Nie wystawiliśmy drużyny w najpopularniejszym sporcie planety i to mój jedyny zawód, tym bardziej, że nasze Orły zawsze walczyły o najwyższe

trofeum. Na Zaolziu nie brakuje dobrych piłkarzy polskiej narodowości i jestem przekonany o tym, że znów byłibyśmy dla wszystkich twardym orzechem do zgryzienia.

Rok 2006 zapowiada się równie ekscytująco. Na przełomie lutego i marca odbędą się na polskim Podbeskidziu Zimowe Igrzyska Polonijne. Czy zna już pan dokładną liczbę zgłoszonych zaolziańskich sportowców?

W tej chwili reprezentacja Zaolzia liczy 35 zawodników. Termin zgłoszeń liczby uczestników minął z dniem 20 grudnia. Zgłoszenia wysłał do organizatorów PTTS Beskid Śląski – sekcja sportowa, która do 20 stycznia jest zobowiązana do wysłania listy uczestników do poszczególnych dyscyplin.

W których dyscyplinach sportowych mamy największe szanse na medal?

Tradycji stało się zadość i mogę stwierdzić, że znów dysponujemy bardzo silną ekipą sportowców. W tym roku zgłosiło się mniej narciarzy biegaczy, więcej jest z kolei zjazdowców. Sam jestem ciekaw, ile medali jesteśmy w stanie zdobyć dla Zaolzia, oby jak najwięcej. Konkurencja będzie jednak jak zawsze silna, klasowe ekipy wystawi na pewno Polonia z Litwy i Białorusi. Igrzyska odbędą się na arenach sportowych w Szczyrku, Wiśle, Tychach, Bielsku-Białej i Cieszynie.

Czy sekcja sportowa przy Beskidzie Śląskim szykuje w roku 2006 coś nowego dla zaolziańskiej rzeszy sportowców? Jakież nowe imprezy?

Wydaje mi się, że wszystko, co tylko możemy zaoferować, już z powodzeniem realizujemy. Nie sądzę, by można było zorganizować na większą skalę chociażby zawody w skokach narciarskich. Wprawdzie w Nydku jest skocznia, ale chyba na palcach jednej ręki można by było zliczyć chętnych Zaolziaków, którzy chcieliby zabawić się w Adama Małysza i nie skreślić przy okazji karku.

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA

Slavia na kolanach

Hokeiści Stalowników Trzynieć zdobyli w śróde skalp lidera tabeli, pokonując u siebie 6:2 Slavię Praga. Trzyńczanie po trzech porażkach z rzędu przełamali pecha i trzy punkty zdobyte ze Slavią Praga podbudują zespół głównie psychicznie. – *Pojedynek ze Slavią był jednym z kluczowych spotkań tego sezonu* – powiedział „GL” prezes zarządu Stalowników Trzynieć **Eugeniusz Delong**. Stalownicy utrzymali się w gronie ośmiu najlepszych drużyn ekstraklasy, wczoraj po zamknięciu numeru siódmy w

Jan Cymorek

Jaki polski sukces sportowy najbardziej pana ucieszył w mijającym roku?

Cieszę się niezmiernie z sukcesu polskich siatkarek, które obroniły tytuł mistrzyń Europy. Poza tym jestem też pod wrażeniem polskiej reprezentacji piłkarskiej i jej awansu do zaplanowanych na rok 2006 mistrzostw świata w Niemczech. Mam tylko nadzieję, że w Niemczech Polacy spiszą się znacznie lepiej, aniżeli przed czterema laty podczas mundialu w Korei Południowej i Japonii (pod wodzą trenera Jerzego Engela białoczerwoni swoją przygodę z mundialem zakończyli już w fazie grupowej – przyp. JB). Bardzo duży sukces odnieśli też polscy pływacy w mistrzostwach Europy na krótkim basenie. A co do nowego roku 2006, z niecierpliwością oczekuję lutowych Igrzysk Olimpijskich w Turynie.

A jak prywatnie ocenia pan mijający rok 2005?

Na pierwszym miejscu stawiam zdrowie i pod tym względem mogło być trochę lepiej. Teraz zdrowie troszkę mi szwankuje, ale w moim wieku trzeba się z tym chyba pogodzić.

Rozmawiał

JANUSZ BITTMAR

Nie polecamy naszym czytelnikom tego rodzaju rozgrzewki przed wieczorem sylwestrowym. Temu karatece wyraźnie nie przypadł do gustu pewien koreański browar.

tabeli Trzynieć na wyjeździe zagrał z trzecim w tabeli Zlinem. Premierowy mecz w nowym roku zaliczą Stalownicy u siebie. Ekipa Jiřego Juřika 3 stycznia zmierzy się przed własną publicznością z Karłowymi Warami.

Gwiazdą śródownego meczu pod Jaworowym był kapitan Trzyńca Jan Peterek, który zaliczył dwa gole i dwie asysty. Przełomowe dla całego widowiska były jego pierwsze dwa trafienia – z 11. i 20. minuty, po których gospodarze schodzili do szatni z dwubramkowym prowadzeniem. Zaraz po przerwie Fabuś strzałem w prawy górny róg bramki podwyższył na 3:0 i goście tylko przecierali oczy ze zdumienia. – *Po trzech kiepskich meczach i meczarniach pod bramką rywala zespół wreszcie ocknął się z letargu strzeleckiego* – stwierdził trener Trzyńca Jiří Juřik. Slavia w 23. minucie zasługą celnego trafienia Bednářa obniżyła na 3:1, dramatu z tego jednak nie było. Już w 26. minucie podczas przewagi liczebnej Martynek z dobitki dołączył czwartego gola, a Fraňka w bramce Slavii zmienił Hronek. Prażanie słyną z ofensywnego, technicznego hokeja i przy stanie 4:1 dla Trzyńca jeszcze mocniej rzucili się do ataku. Ich desperacka ofensywa przysporzyła im ale kolejne straty – w 36. minucie Kudrna z podania Peterka w prowadze 5 na 3 poprawił na 5:1 i było praktycznie po meczu.

● **TRZYNIEC – SLAVIA 6:2 (2:0, 3:1, 1:1).** Bramki: 11. i 20. Peterek, 22. Fabuś, 26. Martynek, 36. Kudrna, 57. Huna – 23. i 50. Bednář. Sędziował Homola. Kary 8:7, wykorzystane 1:0. Widzów 4507.

(JB)